Notes du mont Royal

www.notesdumontroyal.com

Cette œuvre est hébergée sur « *Notes du mont Royal* » dans le cadre d'un exposé gratuit sur la littérature.

SOURCE DES IMAGES

Google Livres

ΛΟΥΚΙΑΝΟΥ ΣΑΜΟΣΑΤΕΩΣ

ΑΠΑΝΤΑ.

LVCIANI SAMOSATENSIS

OPERA.

TOMVS II.

EX VERSIONE

IOANNIS BENEDICTI.

Cum NOTIS *integris*

Ioannis Bourdelotii, Iacobi Palmerii a Grentemesnil, Tanaquilli Fabri, Aegidii Menagii, Francisci Guieti, Ioannis Georgii Graevii, Iacobi Gronovii, Lamberti Barlaei, Iacobi Tollii, & selectis aliorum.

Accedunt inedita Scholia in Lucianum, ex Bibliotheca ISAACI VOSSII.

AMSTELODAMI,
Ex Typographia P. & I. BLAEV,
Prostant apud WOLFGANG, IANSSONIO-WAESBERGIOS, BOOM, à SOMEREN, & GOETHALS.
M DC LXXXVII.

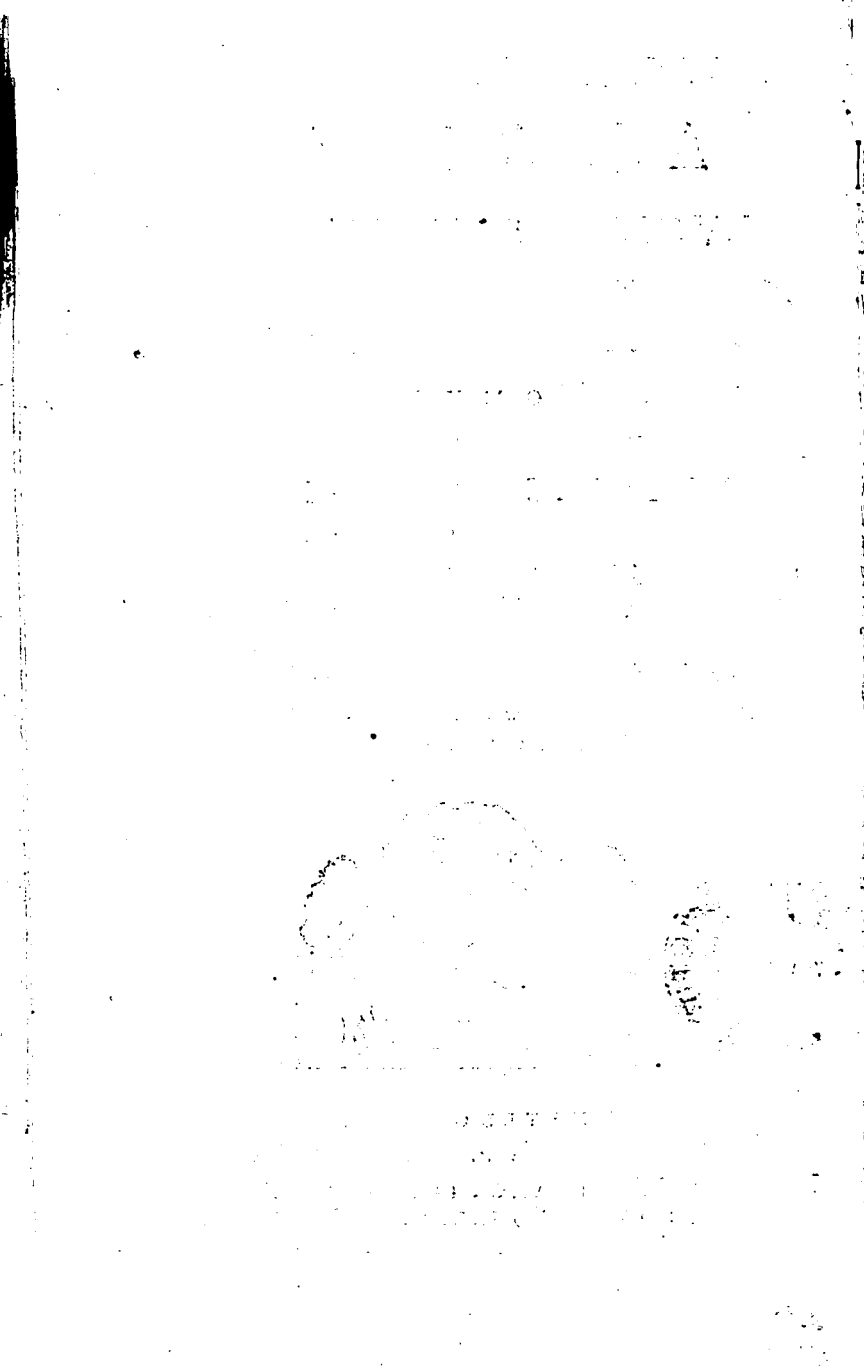

Index eorum quæ ſecundo Tomo continentur.

Imagines.	pag. 1
Pro Imaginibus.	16
Toxaris, ſive Amicitia.	31
Lucius, ſive Aſinus.	76
Iupiter Confutatus.	117
Iupiter Tragœdus.	127
Somnium, ſeu Gallus.	157
Icaromenippus, ſive Hypernephelus.	186
Bis Accuſatus, ſeu Fora.	211
De Paraſito, ſive quòd Ars ſit Paraſitica.	238
Anacharſis, ſeu de Gymnaſiis.	269
De Luctu.	299
Rhetorum præceptor.	308
Philopſeudes, ſive Incredulus.	326
Hippias, ſeu Balneum.	354
Præſatio, ſeu Bacchus.	359
Præſatio, ſeu Hercules Gallicus.	365
De Electro, ſeu Cygnis.	369
Muſcæ Encomium.	372
Adverſus indoctum, & multos libros ementem.	378
De non temerè credendo Calumniæ.	395
Pſeudologiſta, ſeu de Apophrade.	431
De Domo.	450
Mactobii.	465
Patriæ encomium.	476
De Dipſadibus.	481
Diſſertatio cum Heſiodo.	486
Navigium, ſeu Vota.	490

Dialogi Meretricii.

Glycera & Thaïs.	515
Myrtium, Pamphilus, & Doris.	517
Mater, & Philinna.	519
Meliſſa, & Bacchis.	522

Clonarium, & Leæna. 525
Crobyle, & Corinna. 528
Mater, & Muſarium. 531
Ampelis, & Chryſis. 534
Dorcas, Pannychis, Philoſtratus, Polemon. 536
Chelidonium, & Droſe. 539
Tryphæna, & Charmides. 542
Ioëſſa, Pythias, & Lyſias. 545
Leontichus, Chenidas, & Hymnis. 549
Cochlis, & Parthenis. 556
De morte Peregrini. 558
Fugitivi. 591
Saturnalia. 606
Cronoſolon. 613
Epiſtolæ Saturnales. 623
Sympoſium, vel Lapithæ. 633
De Syria Dea. 655
Demoſthenis encomium. 685
Deorum concilium. 708
Cynicus. 717
Pſeudoſophiſta, ſeu Solœciſta. 728
Philopatris, ſeu Qui docetur. 763
Charidemus, ſeu de Pulchritudine. 780
Nero, ſive de Foſſione Iſthmi. 798
Tragopodagra. 804
Ocypus. 822
Epigrammata. 834

ΛΟΥΚΙΑΝΟΥ ΣΑΜΟΣΑΤΕΩΣ

ΔΙΑΛΟΓΟΙ.

LVCIANI SAMOSATENSIS

DIALOGI.

ΕΙΚΟΝΕΣ.

IMAGINES.

ARGVMENTVM.

Hic Lucianus formosæ & pudicæ mulieris absolutissimam imaginem tradit. Quam cùm non ab uno archetypo perficere posset: ab Euphranore comam, à Polygnoto supercilia, ruborem malarum, & amictum, ab Aëtione labia, ab Apelle reliquum corpus mutuatur. Addit quoque ea quæ diversis excellentissima tribuit Homerus, & collationibus exemplorum tum historicorum, tum poëticorum rem illustrat. Interim Pantheam quandam forma & ingenio præstantissimam laudibus extollit.

ΑΤΚΙΝΟΣ.

Ἀλλ' ἦ τοιοῦτόν τι ἄρα ἔπαθον οἱ τὴν Γοργὼ ἰδόντες, οἷον ἐγὼ ἐναγχος ἔπαθον ὦ Πολύστρατε, παγκάλλει τινὶ γυναικὶ ἐντυχών. αὐτὸ γὰρ τὸ μύθῳ ἐκεῖνο, μικρᾶ δεῖν λίθος ἐξ ἀνθρώπου στι γενέσθαι, πεπονθὼς ὑπ' ἔρωτος. Πο. Ἡράκλεις. ὑπερφυές τι τὸ θέαμα φῄς, καὶ δεινῶς βίαιον, εἴγε καὶ Λυκίνου ἐξέπληξε γυνή τις ὤσα. οὐ γὰρ ὑπὸ τοῦ μειρακίου

LVCIANVS.

At profecto tale quippiam conspecta Gorgone accidebat spectantibus, quale mihi nuper, Polystrate, visa muliere summè formosa, accidit. Nam quod ea fertur fabula, parùm abfuit, quin ex homine saxum factus sim, & spectaculi admiratione diriguerim. *Pol.* Mirum, hercle, admodumque violentum dicis spectaculum, siquidem etiam Lucianum mulier in stuporem induxit. Tu enim adoleſcen-

1 Dialogi isti duo, in quibus Pantheam Abradatæ uxorem describit, doctissimi sunt. *Bourdelotius.*

καὶ πάνυ ῥᾳδίως αὐτὸ ποιήσεις. εἴτε γὰρ ὅλον Σίπυλον μετακινήσειεν, ἢ σὲ τῶν ἡλίων ἀπώσῃ, μὴ οὐχὶ πυρεσσέναι αὐτοῖς κεχηνότα, καὶ ἐπιδακρύοντά γε πολλάκις, ὥσπερ ἐκείνῃ αὐτῇ τῇ Ταντάλου. ἀπόκριναι μοι, τίς ἡ λιθοποιὸς αὕτη Μέδουσα ἡμῖν ἐστι, καὶ πόθεν, ὡς καὶ ἡμεῖς ἴδιμεν, ἢ γὰρ οἴμαι φθονήσεις ἡμῖν τῷ θέᾳ; εἰδὲ ζηλοτυπήσεις, εἰ μέλλοιμεν πλησίον πως αὐτῆς προσπεπηλᾶσαι σιδόντες. Λυ. καὶ μάλα σοῦ εἰδέναι χρή σε, ὡς κἂν σὺ θέλωσι μόνον ἀπίδῃς ἐς αὐτήν, ἀχανῆ σε, καὶ τῶν ἀνδριάντων ἀκινητότερον ἀποφανεῖ. καίτοι τοῦτο μὲν ἴσως, εἰρωνικώτερόν ἐστι. καὶ τὸ πρᾶγμα, ἧττον καίριον, εἰ αὐτὸς ἴδοις. εἰ δὲ καὶ κείνη προσβλέψειέ σε, πῖς ἔσῃ μηχανὴ ἀποκρύψαι αὐτῆς ἀπὸ ξύλου σε ἀναδησαμένην ἔνθα ἂν ἐθέλῃ, ὅπῃ ἡ λίθος ἡ ἡρακλεία σφᾶς τὸ σίδηρον. Πο. πῶς ὦ Λυκῖνε, τερατίον τι καὶ ἀναπλάττων. ἀλλ' εἰπέ μοι τίς ἡ γυνή ἐστι. Λυ. οἶμαι γάρ με ὑπερβαλεῖσθαι τῷ λόγῳ. ὃς δεδιὰ μὴ σοι ἀδύνατος, ἀθεεὶ τὴς ἐπαινέσω δέξω. προσποιῇ δὲ ἀμείνων φανεῖται; πολλῷ, ἀλλ' ἢ τις μὴν, σὸν ἂν εἰπεῖν ἔχοιμι. θεραπεία ἦ πολλὴ, καὶ ἄλλη ἐκ αὐτοῦ προσκοσμήσαι λαμπρά, καὶ σύνοχον τι πλῆθος, καὶ ὄψεως πάνυ πολλῆς, καὶ ὅλως, μεῖζόν γε, ἢ κατ' ἰδιωτικὸν τύχης ἐδόκει τὸ πρᾶγμα εἶναι. Πο. ἀλλὰ τίνος μᾶλλον ἐπύθου σύγε, ἢ πῶς κομοῖτο; Λυ. ἀθαμῶς. ἦν δὲ τὸ μόνον, τῆς Ἰωνίας ἐστί. τῶν θεατῶν γάρ τις ἀπιδὼν ἐς τὸ πλησίον, lescentum forma fecillimè afficeris: ita ut Sipylum totum loco citius moverit quispiam, quam te à formosis dimoverit, ne hianti ore illis astes, & sæpe illachrymeris, ut illam Tantali filiam Nioben perhibent. At dic mihi quænam est saxifica illa Medusa, & cuias? ut & nos illam videamus. Non enim spectaculum illud nobis invidebis, neque zelotypia laborabis, si futurum est ut ea visa prope te dirigeamus. *Luc.* Atqui probè scias oportet, fore ut etiamsi solùm è specula illam intuearis, mutum te, & statuis immobiliorem reddat. Et hoc fortè magis ad pacem facit, minusque lethale erit vulnus si conspicias ipse. Sed si te illa conspexerit, qua ratione ab illa abscedes: siquidem te vinctum abducet quocunque volet, quemadmodum lapis heracleus ferrum? *Pol.* Define Luciane, prodigiosam pulchritudinem effingere: sed mihi dicito quænam sit illa mulier. *Luc.* An me rem verbis auxisse putas, qui vereor, ne quum eam videris, ingenii culpa non satis laudasse videar: tanto apparebit excellentior? Verùm, quænam illa sit, dicere non possim. Magnus circa illam cultus, & splendidus apparatus, eunuchorum multitudo, ancillæ permultæ cernebantur, denique omnia videbantur, quam pro vulgari fortuna, ampliora. *Pol.* Ergo ne nomen quidem es scisscitatus, quo modo vocaretur. *Luc.* Nequaquam. Hoc solum scio illam esse ex Ionia oriundam. Nam quidam ex spectatoribus, proximum in-

1 Λίθος ἡ Ἡρακλεία] Plin. Aristot. Sic apud Pisid. Cosmurg.
Πάντας ὑφέλκων οἷα μαγνὴτις λίθος,
Ἡ μᾶλλον εἰ πεῖν Ἡρακλείαν τιν' λίθον,
Φύσιν γὰρ αὐτὸς ἐλκυστίραν ἔχει. Bourd.

1 Ver-

ἐπεὶ παρῆλθε, τοιαῦται μέντοι ἔφη αἱ σμυρναϊκαὶ κάλλη. καὶ θαυμαστὸν οὐδὲν, εἰ ἡ καλλίστη τῶν Ἰωνικῶν πόλεων, τὴν καλλίστην γυναῖκα ἤνεγκεν. ἐδόκει δέ μοι σμυρναῖος καὶ αὐτὸς ὁ λέγων εἶναι. οὕτως ἐσεμνύνετο ἐπ' αὐτῇ. Πο. οὐκοῦν ἐπεὶ λίθου τοῦτό γε ὡς ἀληθῶς ἐποίησας, οὔτε παρακολουθήσας, οὔτε τὸν σμυρναῖον ἐκεῖνον ἐρόμενος, ὅστις ἦν, κἂν τὸ εἶδος ὡς οἷόν τι ὑπόδειξον τῷ λόγῳ. τάχα γὰρ ἂν οὕτω γνωρίσαιμι. Λυ. ὁρᾷς ἡλίκον τοῦτο ᾔτησας; οὐ κατὰ λόγων δύναμιν, καὶ μάλιστά γε τῶν ἐμῶν, ἐμφανίσαι οὕτω θαυμασίαν εἰκόνα; πρὸς ἣν μόλις ἂν ἢ Ἀπελλῆς, ἢ Ζεῦξις, ἢ Παῤῥάσιος, ἱκανοὶ ἔδοξαν, ἢ εἴ τις Φειδίας, ἢ Ἀλκαμένης. ἐγὼ δὲ, λυμανοῦμαι τὸ ἀρχέτυπον ἀσθενείᾳ τῆς τέχνης. Πο. ὅμως ὦ Λυκῖνε, ποία τις ἦν τὴν ὄψιν; οὐ γὰρ ἐπισφαλὲς τὸ τόλμημα, εἰ φίλῳ ἀνδρὶ ἐπιδείξαις τὴν εἰκόνα, ὅπως ἂν τῆς γραμμῆς ἔχει. Λυ. καὶ μὴν ἀσφαλέστερον αὐτὸς ποιήσειν μοι δοκῶ, τῶν παλαιῶν τινας ἐκείνων τεχνιτῶν παρακαλέσας ἐπὶ τὸ ἔργον, ὡς ἀναπλάσειάν μοι τὴν γυναῖκα. Πο. πῶς τοῦτο φής; ἢ πῶς ἂν ἀφίκοιντό σοι πρὸ τοσούτων ἐτῶν ἀποθανόντες; Λυ. ῥᾳδίως, ἤνπερ σὺ μὴ ὀκνήσῃς ἀποκρίνασθαί τί μοι. Πο. ἐρώτα μόνον. Λυ. ἐπεδήμησάς ποτε ὦ Πολύστρατε τῇ Κνιδίων; Πο. καὶ μάλα. Λυ. οὐκοῦν καὶ τὴν Ἀφροδίτην εἶδες πάντως αὐτῶν; Πο. νὴ Δία τῶν Πραξιτέλοις ποιημάτων τὸ κάλλιστον. Λυ. ἀλλὰ καὶ τὸν μῦθον, ὃν λέ-

intuitus, cùm transisset, Tales, inquit, Smyrneæ sunt pulchritudines. Nec mirum est, si Ionicarum urbium pulcherrima, mulierem tulit pulcherrimam. Qui verò hæc dicebat, mihi videbatur esse Smyrneus, adeò illa gloriabatur. *Pol.* Proinde hoc reverâ prout lapis fecisti, qui neque illam secutus es, neque Smyrneum illum, quænam esset, interrogasti. Atqui speciem illius, quoad fieri potest, oratione mihi demonstra: sic enim fortè cognovero. *Luc.* Vides quantam rem à me exigas? Nulla oratione, præcipuè verò mea, tam admirabilis imago declarari possit, ad quam delineandam vix Apelles, vel Zeuxis, vel Parrhasius viderentur idonei: aut siquis Phidias, aut Alcamenes. Ego verò archetypum artis imbecillitate labefactarem. *Pol.* Attamen Luciane, quali erat vultu? Neque enim periculosa fuerit audacia, si familiari tuo hujus imaginis lineamenta demonstraveris. *Luc.* At me hoc tutiùs facturum puto, siquos priscorum artificum ad hoc opus ascivero, ut mihi mulierem hanc efforment. *Pol.* Quomodo hoc dicis? aut quì tot antè annis vita functi veniant ad te? *Luc.* Facilè, dummodo te non pigeat ad interrogata respondere. *Pol.* Interroges licet. *Luc.* Nunquamne Polystrate ad Cnidios es profectus? *Pol.* Maximè. *Luc.* Nunquid [1] Venerem illorum prorsus vidisti? *Pol.* Pulcherrimum per Iovem Praxitelis operum. *Luc.* Nunquid & quod de ipsa dicunt indigenæ,

1 *Venerem*] Venerem Gnidiam marmoream, Euploiam à Gnidiis nuncupatam, quam Praxiteles fecit, magni æstimat Lucianus in Amorib. Nec me fugit id Sami contigisse, ab Athenæo id esse proditum, qui volumine 13. Gnidiæ Veneris simulacro effingendo Phrynes amicæ corporis venustatem quasi exemplar imitatum esse Praxitelem contexuit. *Cogn.*

 1 Quid

γοισιν ἤκουσας οἱ ἐπιχώριοι περὶ αὐτῆς, ὡς ἐραστήν τις ἔσχε ἀγάλματος. καὶ λαθὼν ὑπολειφθεὶς ἐν ἱερᾷ, συγγενόμενος ὡς δυνατὸν ἀγάλματι. τὸ μὲν σοι ἄλλως ἱστορεῖσθω. σὺ δ', ταῦτα γὰρ ὡς φῄς εἶδες, ἴδη μοι, καὶ τὸ δὲ ἐν Κήποις Ἀθήνησι, τὸν Ἀλκμήνης ἐράσμιον. Πο. ἦ πάντων γ' ἂν ὦ Λυκῖνε ὁ ῥᾳθυμότατος ἦν, εἰ τὸ κάλλιστον τῶν Ἀλκαμήνους θαυμασμάτων παρεῖδον. Λυ. οὐκοῦν μὴ γὰρ Πολύστρατε, σὲ οὐκ ἐξερήσομαί σε, εἰ πολλάκις ἐς τὴν ἀκρόπολιν ἀνελθὼν, καὶ τὴν Καλλιμέδοντος Σωσάνδραν τεθέασαι. Πο. εἶδον κἀκείνην πολλάκις. Λυ. ἀλλὰ καὶ τοῦτο μὴν, ἱκανῶς. τί δὲ Φειδίου ἔργων, τί μάλιστα ἐπῄνεσας; Πο. τί δ' ἄλλο, ἢ τὴν λημνίαν, ἣν ἐπιγράψαι τὸνομα ὁ Φειδίας ἠξίωσε; καὶ νὴ Δία τὴν ἀμαζόνα, τὴν ἐπερειδομένην τῷ δορατίῳ. Λυ. πῶ καλλίστη ὦ ἑταῖρε. ὥστε οὐκέτ' ἄλλων τεχνιτῶν δεήσει. φέρε δὴ [1] ἐξ ἁπάντων ἤδη τούτων, ὡς οἷόν τε σωφρονήσας, μίαν σοι εἰκόνα ἐπιδείξω, τὸ ἐξαίρετον παρ' ἑκάστης ἔχουσαν. Πο. καὶ πόθεν ἂν τοῦτον τὸν λόγον ἐνέγκοις; Λυ. ὁ χαλεπὸν ὦ Πολύστρατε, εἰ τοὺς ἐπιτηδείους τῷ λόγῳ δοκοῦντας τὰς εἰκόνας τοῦ λόγου, ἐπιτρέψαιμεν αὐτῷ μεταξυμεῖν, καὶ συνυφῆναι, καὶ ἁρμόζειν, ὡς ἂν εὐρυθμότατα δύναιτο, φυλάττων ἅμα τὸ συμμιγὲς ἐκεῖνο, καὶ ποικίλον. Πο. οὐ λέγεις. καὶ δὴ φέρε-

genæ, audivisti, ut quidam hanc statuam amavit, & clam in templo relictus, statuam quoad potuit, compressit. Sed hoc alias à te commemoretur. Age verò, siquidem, ut ais hanc vidisti, Dic mihi num illam Alcamenis [1] Hortensem Athenis videris. *Pol.* Omnium sanè hominum, Luciane essem inertissimus, si pulcherrimum Alcamenis figmentum contempsissem. *Luc.* Illud te non interrogabo Polystrate, num in arcem sæpe ascendens, Calamidis Sosandram contemplatus sis. *Pol.* Illam etiam sæpe vidi. *Luc.* Hæc quidem sufficiunt. Quodnam verò Phidiæ operum in primis laudasti? *Pol.* Quodnam aliud, quam [2] Lemniam, cui etiam suum nomen inscribere est dignatus? Quinetiam per Iovem, Amazonem illam quæ hastæ innititur. *Luc.* Pulcherrima sunt ista, ô amice. Itaque non ampliùs aliis artificibus indigebis. Age verò jam ex omnibus his, quoad ejus fieri poterit, unicam imaginem compositam tibi ostendam, quæ quod in quaque est eximium, habeat. *Pol.* Sed qui hoc fieri potest? *Luc.* Haud difficile, Polystrate, si hinc imaginibus orationi traditis, illi permiserimus ut ornatum transferat, & quam maximè concinnè componat, & aptet, observata simul commixtura, & varietate. *Pol.* Rectè dicis. proinde assum-

1 *Quæ in hortis*] De Venere hortensi vel potiùs *in hortis* posita (Græcis enim ἐν κήποις Ἀφροδίτη) Lucianus in Dial. Meretr. *Cogn.*

2 *Lemniam* | Lemniam omnibus Phidiæ operibus anteponit, cui & nomen suum, ad eam scripsisse Phidiam refert, ab his qui eam dicarunt nomen sortitam credit in Atticis Pausan. nonnulli à loco qui est in arce Athenienſium λίμνῃ nuncupato, unde & Dionys. Λιμναῖαν. Idem.

3 Ἐξ ἁπάντων ἤδη τούτων] *Sic* Homerus ex omnibus Diis Agamemnonem efformavit, Achil. Tat. lib. 2. *Bourd.*

1 Assi-

λαβὼν, δεικνύτω. ἐθέλω γὰρ εἰδέναι ὅ, τι ἐς χρήσεται αὐταῖς, ἢ ὅπως οὐκ τοσούτων μίαν τινὰ σωθεὶς, οὐκ ἀπάδουσαν ἀπεργάσεται. Λυ. καὶ μὴν ἤδη σοι ὁρᾶν παρέχω γεγομμένην τὴν εἰκόνα, ὥδε συναρμόζων τῇ οὐκ Κνίδῃ πλὴν τῆς κεφαλῆς λαβεῖν, ὡδὲ γὰρ ἔφ ἄλλῃ σώματι ζευχθεῖσα ἔσται, δεήσεται, τὰ μὲν ἀμφὶ τὴν κόμην, καὶ μέτωπον, ὀφρύων τε τὸ ὑγρὰμμον, ἐάσεις ἔχειν, ὥσπερ ὁ Πραξιτέλης ἐποίησε. καὶ τὰ ὀφθαλμῶν ἧ τὸ ὑγρὸν ἅμα τῷ φαιδρῷ, καὶ κεχαλασμένον, καὶ τοῦτο διαφυλάξῃ καὶ τὸ Πραξιτέλῃ δοκοῦν. τὰ μῆλα ἧ, καὶ ὅσα τὰ ὄψεως ἀντιπαῖ, παρ' Ἀλκαμένους, καὶ τὰ σὺ κήπιος λήψεται. καὶ στόμα, χειρῶν ἄκρα, καὶ καρπῶν τὸ εὔρυθμον, καὶ δακτύλων τὸ διάγωγον, ἐς λεπτὸν λῆγοντα, ὧν τὰ σὺ κήπιος ἐς τοῦτο. τὴν δὲ παντὸς στόματος ἐλεγραφὴν, καὶ παρειῶν τὸ ἁπαλὸν, καὶ ῥῖνα σύμμετρον, ἐλημνία παρέξει, καὶ Φειδίας ἔτι. καὶ γὰρ ἁρμόσει ὁ αὐτὸς, καὶ τὰ αὐχένα τῷ τὰ ἀμφίζυγα λαβεῖν. ἡ Σωσάνδρα δὲ, καὶ ὁ Κάλαμις, αἰδῶ κοσμήσουσιν αὐτῷ. καὶ τὸ μειδίαμα, [1] λεπτὸν, καὶ λεληθὸς. ὥστε τὸ ἐκείνης ἔχοι, καὶ τὸ ὑγρὸν ἧ, καὶ κόσμιον τὰ ἀναβολῆς, καὶ τὰ [2] Σωσάνδρας. πλὴν ὅτι ἀκμάλυπτον αὐτὴ ἔχοι τῆς κεφαλῆς. τὰ ἡλικίας δὲ τὸ μέτρον, ἐλίκων ἂν γνοίστο, καὶ τῷ σὺ Κνίδῃ ἐκείνην μάλιστα. καὶ γὰρ καὶ τοῦτο καὶ τὰ Πραξιτέλη μεμετρῆσθαι. τί σοι δοκεῖ ὦ Πολύστρατε [3] δεῖ, καλὴ γενήσεται ἡ εἰκὼν, καὶ μάλιστα ἐπιδεὰ ἐς τὸ ἀκριβέστατον ἐκπεπλεῦσθαι; Πο. ἔπι γὰρ ὦ γενναιό-

sumptis illis demonstret. Velim enim scire quid hisce sit factura, aut quomodo ex iis unam non dissonantem absolutura. *Luc.* Atqui videndam tibi jam præbet hanc imaginem, ita componens. Veneris è Cnido adductæ si tantùm caput sumpserit (non enim reliquo corpore nudo opus habebit) quoad comam & frontem, scitèque ducta superciliorum lineamenta, ea se habere sines, ut à Praxitele facta sunt. Quinetiam oculorum mobilitatem, cum hilaritate, & gratia conjunctam, prout visum est Praxiteli retinebit. Genas autem, & quæcunque priores sunt vultus partes, ab Alcamenis hortensi venere mutuabitur: præterea manus extremas, concinnos carpos, ductiles digitos, in tenue desinentes, ab eadem. Totius verò faciei ambitum, & genarum mollitiem, & nasi justam magnitudinem præbebit Lemnia, & Phidias. Idem quoque dabit oris commissuram, & cervicem ab Amazone desumptam. Sosandra verò & Calamis eam verecundia ornabunt. Risus tenuis latitansque erit, ut illius. Vestitus expeditus, & mundus à Sosandra petetur: nisi quòd aperto erit capite. Ætatis verò modum ab illa Cnidia potissimùm metiatur: prout à Praxitele est expressus. Quid tibi videtur Polystrate, num pulchra futura est hæc imago, ac in primis quum accuratissimè absoluta fuerit? *Pol.* Adhuc ô generosissime ali-

1 Λεπτὸν καὶ λεληθὸς] Angl. σεμνὸν καὶ λελ. Bourd.
2 Σωσάνδρας] Florent. Δωσάνδρας. Idem.
3 Δεῖ] Post hanc vocem in Anglicano Cod. σκολὺ. Idem.

ξατε, καὶ ἁλίλοι πάς τι καλὸν ἔξω δ' ἁμάλμα[ς], ὅτω παίνα ἐς τὸ αὐτὸ συμπεφορηκώς; Λυ. τῦτο μικρὸν ἂν ὦ φιλότης, εἰ μή σοι δόξει ὀλίγα πρὸς δύμορφίαν συντελεῖν, χρῶμα; & τὸ ἐκφυσῶν πρέπον. ὡς μέλανα μὲν εἶναι ἀκεβῶς, ὁπόσα μέλανα. λᾶυκὰ δ', ὅσα τοιαῦτα χρή, καὶ τὸ ἐρύθημα ἐπανθεῖν. καὶ τὰ τοιαῦτα κινδυνεύ[ε]ι δ' μεγίστε ἔτι ἡμῖν σπεσδεῖν. πόθεν οὖν & τῶν τε περιστησόμεθ' ἂν, ἢ Ζεῦξιν καὶ λέσαμεν δηλαδὴ τὰς γραφέας, καὶ μάλιστα ὁπόσοι αὐτῶν ἄριστοι ἐγένοντο, κεραστὰς τε χρώματα, καὶ δύκαιρον ποιεῖας τὰ ἐπιβολὰ αὐτῶν; καὶ δὴ Ζεῦξιππον κληθῶ Πολύγνωτ[ο]ν, καὶ Εὐφρά-νορα σκεῖν, καὶ Ἀπελλῆς, καὶ Ἀε-τίων. ἔτοι δ διελόμενοι τὸ ἔργον, ὁ μὲν Εὐφράνωρ, χρωσάτω τῷ κή-μῳ, οἷαν τ' Ἥρας ἔγραψεν. ὁ Πο-λύγνωτ[ο]ς δ' ὀφρύων τὸ ἐπιπρεπὲς, καὶ παρειῶν τὸ ὑπερῦθες, οἷαν τῷ Κασσάνδραν ἐν τῇ λέσχῃ ἐποίησε τοῖς Δελφοῖς. καὶ ἐοἰκοτε δ' ἂν τ[ο]ν ποιη-σάτω, ἐς τὸ λεπλότατ[ο]ν ἐξεργασαμέ-νῳ, ὡς σωεσκέλθαι μὲ ὅσα χρὴ, σθηνεμῶδ' δ' τὰ πολλά. τὸ δ' ἄλλο σῶ-μα, ὁ Ἀπελλῆς δείξάτω, καὶ τὸν Πανάτιον, μάλιστα μὴ ἄγαν λᾶυκὸν, ἀλλὰ ἔναιμον ἁπλῶς. τὰ χείλη δ', φῖα Ῥωξάνης, ὁ Ἀεπίων ποιησάτω. μᾶλλον δ', τ' ὥρισον τ' χραφέων Ὅμη-ρον, παρὸν[τ]ο Εὐφράνορ[ο]ν, καὶ Ἀπελλᾶ, δυδεῖσμεθα. οἷον γάρ τι τοῖς Μενελάου μηροῖς τὸ χρῶμα σκεῖν[ο] ἐπέβαλλεν, ἐλέφαντι εἰκῶς ἠρέμα πεφοινισμένῳ, τοιόνδε ἴσω τὸ σῶν. ὁ δ' αὐτὸς ἦτ[ο], καὶ τὰς ὀφ-θαλμὰς χραψάτω, βοῶπιν τινα ποιήσας αὐτὴν. σωεπιλήψε δ' ἔργε αὐτῷ & ὁ ἠθοποι[ο]ς ποιητὴς, ὡς τὸ βλέφαρον ἐξεργάσεται. καὶ φιλο-μειδῆ Ὅμηρ[ο]ν ποιήσῃ, καὶ λᾶυκώ-λενον, καὶ ῥοδοδάκτυλον. καὶ ὅλως,

aliquam formam omiſiſti extrà ſtatuam, quum ſic omnia in u-num contuliſti. *Luc.* Hoc mini-mum eſt, amice, niſi pauca tibi videbuntur ad formæ decus con-ferre, videlicet color, & cujuſ-que partis decorum: ut nigra ſint exquiſitè, quæ nigra: alba, quæ hujuſmodi eſſe oportet: atque rubor efflореſcat. Ac jam de his periclitamur, quum adhuc quod maximum eſt, deſideramus. Vn-de igitur nobis hæc parabimus? an accerſemus videlicet pictores, in primis verò eos qui fuerunt præſtantiſſimi miſcendis, & ac-commodandis coloribus? Acceſ-ſatur ſanè Polygnotus, & Eu-phranor ille, & Apelles, & Aë-tion, qui diviſo opere, pin-gant. Euphranor colorem co-mæ illinat qualem Iunonis. Po-lygnotus ſuperciliorum decus, genarum ruborem inducat, qua-lem Delphis in cœnaculo Caſ-ſandram fecit. Idem quoque veſtem referat tenuiſſimè elabo-ratam, ut quæ par eſt ſuccin-gantur, multa verò ventis dif-tundantur. Porrò corpus reli-quum exprimat Apelles ſecun-dum ſuam Pacaten, ne nimium albedinis habeat, ſed modicè rubeſcat. Labia faciat, qualia Roxanes Aëtion. Quin potiùs præſtantiſſimum pictorum Ho-merum, præſente Euphranore, & Apelle ſuſcipimus. Nam cu-juſmodi colorem Menelai femo-ribus illevit, aſſimilatis ebori le-niter purpura intincto: ejuſmodi ſit totum corpus. Hic ipſe oculos pingat, amplitudine decoros. Partem operis ſuſcipiat Thebanus ille poëta, ut palpebram elaboret. Illam verò faciat Homerus riſus amantem, candidis lacertis, & roſeis digitis decoram. Denique

multò

τῇ χρυσῇ Ἀφροδίτῃ εἰκὸς σφόδρα πολὺ δικαιότερον, ἢ τῷ Ἐρασίνου, παῖ πατρὸς ἀγαθῶν, καὶ χαριέσσης, καὶ ποιητῶν παῖδες ἐρχόσονται. ὃ δὴ πᾶσιν ἐπαινητέον, τόσοις ἡ χάρις, μᾶλλον δὲ ἅπασιν ἅμα, ὁπόσαι χάριτες, καὶ ὁπόσαι ἔρωτες ξυγχορεύοντες, τίς ἂν μιμήσαιτο δυνάσθω; Πο. Ἀτασίστον τι χρῆμα ὦ Λυκῖνε φῄς, καὶ διίπετες ὡς ἀληθῶς, οἷον τὸ ἐξ οὐρανοῦ ῥηθέν. τί δὲ σοφόν σοι εἶδες αὐτῷ; Λυ. βιβλίον εἶχεν ἐν ταῖν χροῖν εἰκῇ, ἐς δύο σωτειλημμένον. καὶ ἐοικὸς τὸ μέντοι, ἀναγινώσκειν αὐτό. τὸ δὲ, ἤδη ἀπεγνωκέναι. μεταξὺ δὲ ἀφιέσθαι, διελήλυθε τὰ παρόμοια τούτων τοῖς σὺν οἷσὶ ὄ, τι καὶ ἐς ἐπήκοον ἐφθέγξατο. πάλαι μεταδιάσασθαί μοι Πολύστρατε, ὀδόντας ἐξέφηνε, ὡς ἂν εἴποιμί σοι, ὅπως μὴ, λάθρᾳ. ὅπως δὲ, συμμέτρως, καὶ ὡς ἐς ἀλλήλας συνηρμοσμένους, εἴ τις καλλίων ὅρμον εἶδες ἂν τῶν γιλοπόλιτων, καὶ ἰσομεγέθων μαργαρειτῶν, ὕστις ἐπὶ σῖχυ ἐπερύκεσαν. ὁκοσμεῖτο δὲ μάλιστα τῷ τοῦ χειλέων ἐρυθήματι. ὑπεφαίνοντο γοῦν αὐτοῦ δὴ τῷ Ὁμήρου ἐλέφαντι πᾶσι καὶ ὅμοιοι. ἐχοιμὴν, πάλαι τύποροι αὐτῶν, εἰδὲ, ὡς ἔχοντες, ἢ διεγνώκατες, οἷοι τοῖς πάλαι σοφοῖς, ἀλλὰ τοῖς πάντων ἰσόμοια, καὶ ὁμόχροια, καὶ μέγεθος ἴσοι, καὶ ὡσαυτοχεῖς ὁμοίως. καὶ ὅλως, μέγα τι θαῦμα, καὶ δέημα, πᾶσαν τὴν ἀνθρωπίνην σύμφορᾶν ὑπερπεπαικός. Πο. ἔχ' ἀτρέμας. συνίημι γὰρ ἤδη σαφῶς πάνυ ὧν τινα δὴ λέγεις τὴν γυναῖκα, τούτοις τε αὐτοῖς γνωρίσας, καὶ τῇ πατρίδι. καὶ δυσχερὲς δέ τινας ἔφασκε αὐτῇ ἔφης, νὴ Δία δὴ τραλλιάνους τινάς. τὸν βασιλέα σπεῦσαι ἂν μᾶλλον, τὸν ἀοίδιμον τοῦτον λέγεις. Λυ. τί δ' ἔστι. αὐ-

multò justiùs illam cùm aurea Venere comparabit, quàm Brisei filiam. Hæc igitur fictores, pictores, & poëtæ elaborabunt. Quod autem in omnibus nitet, quibus hoc est Gratia, imò potiùs omnes simul, quotquot Gratiæ, quotquot Cupidines chorum circumducunt, quis imitari possit? *Pol.* Divinum quoddam dicis opus Luciane, & revera cœlitus delapsum, quale apud superos extat. Quid autem vidisti eam facientem? *Luc.* Librum habebat præ manibus, in duas partes complicatum, quarum alteram legere, alteram legisse jam videbatur. Inter progrediendum autem nescio qua de re cum quodam ex comitantibus disserebat: non enim tam clara voce loquebatur, ut exaudiri posset. At ridendo, Polystrate, dentes ostendebat, Dii boni, quàm albos, quàm justæ magnitudinis, & inter se coaptatos. Sicubi monile pulcherrimum vidisti ex nitidissimis, & magnitudine paribus margaritis compositum, adeò concinna serie erant nati. Plurimum verò decoris ex rubore labiorum illis accedebat. Itaque serrato illi Homerico ebori similes apparebant. Neque ex illis alii latiores erant, alii eminentiores, alii distantiores, quales plerisque sunt: sed erat una omnibus æqualitas, idem color, eadem magnitudo, similis continuitas. Denique magnam hoc spectaculum pariebat admirationem, quòd omnem humanam speciem superaret. *Pol.* Quiesce. Iam enim planè intelligo quam mulierem dicas, cùm eam ab his, & à patria cognoscendam præbueris: quódque eunuchos, ac per Iovem milites aliquos eam comitari dixeris. Regis uxorem, ô beate, celebrem illam dicis. *Luc.* Quodnam illi est

τῇ τέχνῃ; Πο. πάνυ ϵ τοῦτο γλαφυρὸν ὦ Λυκῖνε, καὶ ἐπέραστον. ὁμώνυμος γάρ ἐστι τῇ ϑ Ἀβραδάτᾳ ϵκείνῃ τῇ καλῇ. οἶδα πολλάκις ἀκούσας Ξενοφῶντος ἐπαινοῦντος τινα σώφρονα, καὶ καλὴν γυναῖκα; Λυ. νὴ Δία ϵ ὥσπερ γε ὁρῶν αὐτὴν ἔτω λαμπρὰν, ὁπότϵν κατ' ϵκεῖνό πω ἀναζευγνύσαιμι χωρίον. καὶ μογοστὶ γε ϵ ἀκούω λεγούσης αὐτῆς, ἃ πεποίηται λέγουσα, καὶ ὡς ὥπλιζε τὸν ἄνδρα, καὶ οἷα ἰὼ ϑαρρήσασα αὐτὸν ἐπὶ τὴν μάχην. Πο. ἀλλ' ὦ ἄριστε, σὺ μὲν ὥσπερ τινα ἀστραπὴν παραμϑραμοῦσαν ἄπαξ εἶδες αὐτὴν, καὶ ἔοικας τὸ πϵρὶ χϵῖρας πεῦτα, λέγω δὲ τὸ σῶμα, καὶ τὴν μορφὴν ἐπαινεῖν. τῆς δὲ ψυχῆς ἀγαϑῆς, ἀθλίας ϵ. οὐδὲ οἶδα ὅσον τὸ κάλλος ϵκεῖνό ἐστιν αὐτῆς, μακρῷ τινι ἄμεινον, καὶ ϑεοειδέστερον ϑ σώματος. ἐγὼ δέ, συνήθης γάρ εἰμι, καὶ λόγων ϵκοινώνησα πολλάκις, ἀμορφότϵρος ὤν. καὶ γὰρ ὡς οἶδα ϵ αὐτὸς, τὸ ἥμερον, καὶ φιλάνϑρωπον, καὶ τὸ μεγαλόφρον, καὶ σωφροσύνης, καὶ παιδείας, ὡς ϑ καλλὺς ἐπαινῶ. ἄξια γὰρ ὡς περιττὰ ταῦτα ϑ σώματος. ἐπεὶ ἄλογόν ἂν εἴη, καὶ γελοῖον, ὥσπερ ἔϵ τις τῶν ἐσθῆτος ὡς ϑ σώματος ϑαυμάζοι. τὸ δὲ ϵὐπλϵὲς κάλλος οἰμαι τοῦτό ἐστιν, ὁπότϵν ἐς τὸ αὐτὸ συνδράμῃ ψυχῆς ἀρϵτὴ, καὶ σύμμορφία σώματος. ἀμϵλεῖ πολλὰς ἂν σοι δεῖξαιμι, μορφῆς μὲν, οὐ νικώσας, τὰς δὲ ἄλλα αἰσχυνούσας, τὸ κάλλος, ὡς καὶ μόνον φϑϵγξαμένας, ἀποϑανεῖν αὐτὸ, καὶ λοιμοραίνϵσϑαι, ἐλϵεῖν μὲν τε, ϵ ἀχϑομένων, καὶ παρ' ἀξίαν συνὸν, πονηρᾷ τινι ϑεσπούνῃ τῇ ψυχῇ. καί γε αἱ τοιαῦ ϑ', ὁμοίαι μοι δοκοῦσι τοῖς αἰγυπτίοις ἱεροῖς. κάκεῖ γὰρ, αὐτὸς μὲν ὁ νεὼς, καλλιστός τε, καὶ μέγιστος, λίθοις τοῖς πολυτελέσι, καὶ πϵριφανέσι, καὶ χρυσῷ κϵκοσμημένος, ἀγάλματος δὲ ἔνδον ἐν τῷ ἀδύτῳ ἐπιφανϵστάτου ἱδρυμένου, ἐπὶ τὸ ἔξω ἀφικνούμϵνος ὁ ϑϵατὴς, ἐπὶ τὸν νεὼν ἀποβλέπων, ἐπὶ τὸν ἄγαλμα ἔρχϵται, καὶ ἐπιϑυμήσας ἰδϵῖν τὸ ἄγαλμα, ἀπορρίπτϵι τὸν νεών. ἐπὶ τοῦτο γὰρ ἐκϵῖνος ἐστὶν ὁ ἀνϑρωπος, ἐπὶ τὸ ἄγαλμα ἔρχϵται, καὶ ἐπιϑυμήσας ἰδϵῖν τὸ ἄγαλμα, ἀπορρίπτϵι τὸν νεών. ἐπὶ τοῦτο γὰρ ἐκϵῖνος ἐστὶν ὁ ἀνϑρωπος, ἐπὶ τὸ ἄγαλμα ἔρχϵται, καὶ ἐπιϑυμήσας ἰδϵῖν τὸ ἄγαλμα, ἀπορρίπτϵι τὸν νεών.

nomen? *Pol.* Planè elegans, Lu-ciane, & amabile. Etenim cognominis est formosæ illi Abradatæ conjugi: quam sæpe audito Xenophonte nosti, qui modestam & formosam quandam mulierem laudat. *Luc.* Per Iovem afficior, perinde ac si viderem ipsam, quoties Xenophontis locum lego: ac loquentem propemodum audio, quæ fecit dicendo, & ut maritum armabat, & qualis erat quum ipsum ad pugnam deducebat. *Pol.* At optime vir, ipsam ceu prætercurrens fulgur semel vidisti, & vulgaria illa, corpus, & formam dico, laudare videris. Sed animi dotes cernere non potes: neque nosti quanta sit illa ejus pulchritudo longè quàm forma corporis præstantior & divinior. At ego novi, qui ejus sum familiaris, ac popularis, atque adeò cum ea sermonis commercium habui. Vt enim probè scis ipse, mansuetudinem, humanitatem, magnanimitatem, modestiam, eruditionem formæ anteponere soleo: siquidem digna sunt quæ corporis dotibus præferantur. Siquidem absurdum & ridiculum foret, ut si quis vestem præ corpore admiraretur. Porrò absoluta mihi videtur esse hæc pulchritudo, quanto & animæ virtus, & corporis venustas in idem concurrunt. Nimirum multas tibi possum ostendere, forma quidem præstantes, cæterùm pulchritudinem fœdantes: adeò ut illis tantùm loquentibus ea moriatur, & flacceſcat, reprehensioni, & turpitudini obnoxia, cúmque anima, prava nimirum hera, immeritò conversans. Et sanè tales templis Ægyptiis, meo judicio sunt similes. Ibi enim, templum quidem est pulcherrimum, & maximum, sumptuosis lapidibus ex-

λίσιν ἠσκημένῳ, καὶ χρυσῷ, καὶ χρωμάτων διειλημμένῳ. ἔνδον δέ, ἂν ζητῇς τὸ ἦθος, ἢ πόρνης ἐστὶν, ἢ ἔθις, ἢ τράγος, ἢ αἶλουρος. τοιαύτας πολλὰς ἰδεῖν ἔνεστιν. ὁ τοίνυν δεῖ χρῆ τὸ κάλλος, ἂν μὴ κεκόσμηται τοῖς δικαίοις κοσμήμασι. λέγω δὴ σοι ἰδέᾳ ἀληθείᾳ, καὶ ὁρμαῖς, ἀλλ' οἷς πρέπει σοι εἰκότως, ἀρετῇ, καὶ σωφροσύνῃ, καὶ ἐπιεικείᾳ, καὶ φιλανθρωπίᾳ, καὶ τοῖς ἄλλοις, ὁπόσοις ταῦτα ὁρίζεται. Λυ. σὺν ὧ Πολύστρατε, μῦθον οὐκ μύθῳ ἀμείψας αὐτῷ τῷ μέτρῳ φασὶν, ἢ ἐλάττον, διώσας γε, καί τινα εἰκόνα χρὰ ψάμενος τῆς ψυχῆς, ἐπίδειξον, ὡς μὴ ἐξ ἡμισείας θαυμάζοιμι αὐτήν. Πο. ἀμείνων ὦ ἐπαῖρε τὸ ἀρχαϊσμὸς ὡσεὶ τάττειν. ἐγὼ δ' ὅμοιον τὸ πᾶσι φανὲς ἐπαινεῖσθαι, καὶ τὰ ἄδηλα ἐμφανίσαι τῷ λόγῳ. καίμοι δοκῶ σωφρόνων ἐμαυτὸν διήσασθαι ὡσεὶ τὴν εἰκόνα, ἀ πλασῶν ἁδὲ χρωφέων μόνον, ἀλλὰ καὶ φιλοσόφων, ὡς ὡσεὶ τὰς ἐκείνων κανόνας ἀποβλέψας τὸ ἄγαλμα. καὶ δεῖξαι τὴν ἀρχαίαν τραγικὴν κατασκευάσωμεν. καὶ δὴ πεποίηθα. αὐθήσασα μὲ τὸ σεμνὸν, καὶ λίγεια. καὶ τὸ, γλυκίων μέλι ἐστὶν ἀπὸ γλώττης ἥδιον αὐτῆς μᾶλλον, ἢ ἃ Πυλίᾳ γέροντι ἐκείνῳ, ὁ Ὅμηρος ἂν εἴρηκε. πᾶς δ' ὁ τόνος φθέγματος, οἷος ἁπαλώτατος, ὅτε βαρὺς, ὡς εἰς τὸ ἀνδρεῖον ἁρμόσαι, ὅτε πάνυ λεπτὸς, ὡς ἡλύσιος πεῖναι, καὶ κρεμαθῆναι λύρᾳ, ἀλλ' οἷος χλοιότ' ἂν παιδὶ μήπω ἡβάσκοντι, ἡδὺς, καὶ σεσηπὼς, καὶ πρᾷος ὡσεὶ δαβύμενος εἰς τὴν ἀγορὰν, ὡς ἐ παυσαμένης, ἵνα μὴ λοιδορεῖσθαι τὴν βοὴν, καί τι λείψανα extructum, auro & picturis distinctum. Intus verò, si Deum quæras, est vel simia, vel ciconia, vel hircus, vel felis. Cujusmodi multas mulieres formosas videre est. Proinde corporis forma non sufficit, nisi justis exornetur ornamentis. Non autem dico purpura & monilibus, sed iis quæ priùs dixi, virtute, temperantia, æquitate, humanitate, atque aliis, quæcunque his terminis comprehenduntur. *Luc.* Proinde Polystrate, eadem, quod ajunt, mensura sermonem sermone rependas, vel cùm possis, etiam cumulatiùs. Et à te depictam animæ imaginem, commonstra, ne illam ex dimidio tantùm admirer. *Pol.* Non leve nobis amice negocium injungis. Non enim perinde facile est id quod patet oculis, laudare, atque quod visum fugit oratione declarare. Atque existimo ad hanc imaginem exprimendam, opus mihi fore opera, non fictorum, non pictorum tantùm, sed etiam philosophorum, ad quorum regulam Simulachrum dirigam, & ad antiquam plasticen formatum edam. Sed rem aggrediamur. Primùm vocalis est, & facunda. Illudque, dulciorem melle orationem ex ejus ore manare, de ipsa potiùs quàm de Pylio sene, dixisset Homerus. Omnis autem vocis tonus, qualis est mollissimus: neque gravis ita ut viro conveniat: neque prorsus tenuis, ita ut sit effæminatus & solutus: sed qualis esset puero nondum pubescenti, jucundus, & blandus, inque aurem sese leniter insinuans, ut ea desinente, verba adhuc insonent, & aliquæ

1 ἀμείψας αὐτῷ τῷ μέτρῳ] Vide Paræmiogr. *Bourd.*

ὧν ἀνδιατρίβειν, καὶ παρεμβοᾶν τὰ ἄτια, καθάπερ ἡμῶν πᾶσα ἀθροπέπυσται τὴν ἀκρόασιν, καὶ ἴχνη τῶν λόγων μελιχρὰ ἄτιλα, καὶ πειθοῦς μέσα ἐπὶ τῆς ψυχῆς ἀπολιμπάνουσιν. ὁ πότνιος δὲ τὸ κιθαρῳδὸν ἐκεῖνο ἄδῃ, καὶ μάλιστα ὅταν τὴν κιθάραν, τότε δὴ πάντα, ὥρᾳ μὲ σιωπᾶν ταῦτα ἀλκυόνι, καὶ τέττιξι, καὶ τοῖς κύκνοις. ἄμουσα γὰρ ὡς ἀληθῶς ἐκείνοις ἅπαντα. κἂν τὴν Πανδίονα εἴπῃς, ἰδιῶτις καὶ ἐκείνη, καὶ ἄτεχνος, εἰ δὲ πολυηχίαν τὴν φωνὴν ἀφίησιν. Ὀρφεῖς δὲ, καὶ Ἀμφίων, οἷον ἐπαγωγοὺς τοὺς ἐθέλοντας τῶν ἀκροατῶν, ὡς δὲ τὰ ἄψυχα ἐπικηλήσαιεν ὅτι τὸ μέλος, ὡστοῦ ἂν οἶμαι εἶμα ἤκουσαν, καθαλιπόντες ἂν τὰς κιθάρας, παρεσκευασμένοι σιωπᾷ, ἀκροώμενοι. τὸ γὰρ τῆς ἁρμονίας τὸ ἀκριβέστατον ἀμφυλάττειν, ὡς μὴ ἀθροβαίνειν τῆς ῥυθμοῦ, ἀλλ' ἀκμάζῃ τῇ ἄσῃ, καὶ δεῖ ἀμφιμεμερῆσθαι τὸ ἄσημα, καὶ σιωπᾶν εἶναι τὴν κιθάραν, καὶ ὁμοχρονεῖν τῇ γλώττῃ τὸ πλῆκτρον, καὶ τὸ εὐαρὲς τῶν δεκτύλων, καὶ τὸ εὔκαμπτες τῶν μελῶν, πόθεν ἂν ταῦτα ὑπῆρχε τῷ θρᾳκὶ ἐκείνῳ, καὶ τῷ ἀνὰ τὰ Κιθαιρῶνα μελετῶντι βυκολιάσαι, καὶ κιθαρίζειν μελετῶντι; ὥστε ἴσως ποτὲ ὦ Λυκῖνε, καὶ ἀδύσης αὐτῆς ἀκούσῃ, ἐοικὲν τὸ τῆς Γοργόνος μόνον ἔσῃ πεπληγώς, λίθος ἐξ ἀνθρώπου γλυκύμυθος, ἀλλὰ δὲ τὸ τῶν σειρήνων εἴσῃ. ὁπόθεν τοι λύ. παρεσκήξῃ γὰρ δὴ οἶδ' ὅτι, κεκηληθὼς, πατρίδος, καὶ οἰκείων ἐπιλαθόμενος. καὶ ἴσως κηρὸν ἐπιφέρεις quæ immorentur reliquiæ, quæ aures circunſonent, auſcultationem echûs inſtar producendo, mellitaque verborum veſtigia, ac perſuaſionis plena in animis relinquendo. Quum verò eximium illud canet, in primis ad citharam, tunc utique tacendum halcyonibus, cicadis, & oloribus. Præ illa enim hæc omnia cantus ſunt rudia. Quinetiam ſi luſciniam [1] Pandione natam dicas, rudis etiam illa & imperita, quanquam vocem multiſonam emittit. [2] Orpheus quoque & Amphion qui ad demulcendos auditores fuerunt uſque adeò accommodati, ut ad melos res inanimas invitarent, illi me judice ſi hanc audiſſent, taciti derelictis citharis, ad auſcultandum aſtitiſſent. Etenim harmoniæ rationes accuratiſſimas obſervare, ut nequid peccet rhythmus, ſed ablatione & poſitione tempeſtiva modulorum menſuræ ſerventur, & cithara conſonet, eodemque tempore lingua exerceatur, & plectrum, & decens digitorum tactus, & agilis membrorum motus, undenam hæc ſuppetiſſent Thraci illi, & huic in Cithærone boves paſcenti, & citharæ pulſationem curanti? Itaque Luciane, ſiquando canentem illam audieris non amplius ut Gorgonum viſu ſolum obſtupeſces, ex homine in lapidem converſus, ſed etiam quàm eſſet efficax Sirenum modulatio, cognoſces. Aſtabis enim, ſat ſcio, delinitus, patriæ & domeſticorum oblitus. Quinetiam au-

1 *Pandionis natam*] Philomelam intelligit, reſpicitque ad fabulam de Procne & Philomela Pandionis filiabus de quibus Ovid. in Metam. *Cogn.*

2 *Orpheus quoque & Amphion*] De Orpheo dictum antea, de Amphione, Mercurii & Antiopes filio, Horat. in art. poët. extatque illius ſimulacrum apud Plin. lib. 36. c. 5. *Idem.*

ξηπαῖτα, καὶ ἀμφὶ δὲ κηρὸν ἀμφδύπτυ σι τὸ μέλος, τοιοῦτον τι ἄκουσμά ἐστι, Τερψιχόρης τινὸς, ἢ Μελπομένης, ἢ Καλλιόπης αὐτῆς παιδεύμα, μυρία τὰ θέλγητρα, καὶ πανταπᾶσι τὸ ἑαυτοῦ ἔχον. ἐνί τι λόγῳ συνελὼν, φαίλκια ἂν, τοιαύτης μοι φωνῆς ἀκούειν νόμισον, οἷαν εἰκὸς εἶναι τὴν ἀμφοτέρων χειλῶν, δι' ἐκείνων τῶν ὀδόντων ἐξιοῦσαν. ἐώρακας δὲ καὶ αὐτὰς ὧν φημι. ὥστε καὶ ἀκριβεστέραν νόμιζε τὸ μὲν δὴ ἀκριβὲς τοῦτο τῆς φωνῆς, καὶ καθαρῶς ἰωνικὴν, καὶ ὅπερ ὁμιλοῦσιν μάλα, καὶ πολὺ τῆς ἀττικῆς χαρίεσσαν ἔχουσαν, ἐδὲ θαυμάζειν ἄξιον. πικρότερον γὰρ αὐτῇ, καὶ ἀγωνικήν. ἐδὲ ἄκρως ἐχρῆν, μετέχουσαν τῆς Ἀθηναίων καὶ τὴν ἀποικίαν. ἐδὲ γὰρ ἐφ' ἑαυτῆς θαυμάσαιμ' ἄν, εἰ ποιήσοι χαίρειν, καὶ τὰ πολλὰ τῶν ὁμιλεῖ, ἡ Ὁμήρου πολίτις οὖσα. μίαν μὲν δή σοι ὦ Λυκῖνε, καλλιφωνίας αὐτῆς, καὶ ᾠδῆς εἰκόνα, εἴ τις ἐπὶ τὸ ἔλαττον εἰκάσειε. σκόπει δὲ καὶ τὰς ἄλλας. ἐ γὰρ μίαν ἄκρατον δὴ ἐκ πολλῶν συνθεῖσ', ἐπιδεῖξαι διέγνωκα. ἦν τοῦτο χαίρῃ τοῦτο, καὶ γραφικῶς συμπεπλεχθὲν καλὸν τοσοῦδε, καὶ πολυειδὲς ἐκ πολλῶν ἀπειλεῖν αὐτὸ αὑτῷ ἀνθαμιλλώμενον. ἀλλ' αἱ πᾶσαι τῆς ψυχῆς δέονται, καθ' ἑκάστην, εἰκόνα μίαν γραφέντες ἀφ' ὧν τὸ ἀρχέτυπον μεμιμημένην. Λυ. ἴσχε τὸν ὦ Πολύστρατε, καὶ παιδιαῖσαν ἱπαγγέλλεις. ἥδιστος δ' οὖν λόγος ὡς ἀληθῶς ἀποδύσειν μοι τὸ μέτρον. ἐπιμέτρει δ' ὅσον, ὡς ἔστιν ὅ, τι ἂν ἔτι ποιήσας, μᾶλλον χαρίσαιό μοι. Πο. ἔστω ἐπειδὴ πάντων καλῶν παιδείαν ἡ γαῖσα ἀνάληψις, καὶ μάλιστα τούτων, ὁπόσα μελετητέ, φέρε δὲ καὶ τοῦτο ἤδη συγκροτήσωμεν, ποικίλλω

auribus cera obturatis, per ceram etiam melos penetrabit, hujusmodi est id quod auditur, Terpsichores alicujus, aut Melpomenes, aut Calliopes ipsius documentum, quod infinitas, omnigenasque illecebras habeat. Vt uno verbo complexus dicam, puta quæso, te hujusmodi cantionem audire, cujusmodi per talia labia, perque illos dentes emanare par est. Videsti autem ipse quam dico: itaque & audisse existima. Nam hæc accurata vocis elegantia, & merè Ionica, quodque in colloquiis blanda est, multumque Atticæ gratiæ habet, admirationem non meretur. Nam hoc ipsi est hæreditarium, & à majoribus contractum. Neque id secus esse conveniebat, cùm ratione coloniæ, Athenienſium sit particeps. Neque enim vel illud mirari velim, si poëſi gaudet, & cum ea sæpe versatur, quando est Homeri civis. Vna hæc, Luciane, vocis præclaræ, & modulationis imago, ut quis tenuiter exprimere possit. Iam verò & alias considera. Non enim unam, sicut tu, ex multis compositam, referre decrevi. Hoc enim perexile esset, & more graphico absolutum, tot formas; & multiforme quiddam, sibi ipsi adversans, ex multis perficere. Sed omnium animæ virtutum, sigillatim, una imago ad archetypum expressa depingetur. *Luc.* Diem festum, Polystrate, publicumque convivium mihi denuntias: & mihi videris mensuram cumulatiorem remetiturus. Proinde auctarium adjice: nam nulla res est qua perinde possis mihi gratificari. *Pol.* Ergo quandoquidem necesse est, omnibus eximiis rebus liberales disciplinas præire, ac istis in primis quæ meditatione constant: age jam etiam hanc construamus, variam utique & multifor-

ρῶτοι, καὶ πολύμορφον, ὡς μὴ ὃ κεῖ τοῦτο ἀπολιπόμενοι τῆς πλαστικῆς. καὶ δὴ καὶ γραφὴν παύσω συλλήβδην τὰ ὅσα ἐν Ἑλικῶνος ἀγαθὰ ἔχουσα, ἐκ ὥσπερ ἡ Κλειὼ, καὶ ἡ Πολύμνια, καὶ ἡ Καλλιόπη, καὶ αἱ ἄλλαι, ἓν τι ἐκφύσῃ ἐπισαμῶν, ἀλλὰ πασῶν. καὶ πρὸς τὰ Ἑρμοῦ, καὶ Ἀπόλλωνος. ὁπόσα γὰρ ἡ ποιητικὴ μίτοις ἐμφασμήσαντες, ἐξενυφάσαν; ἢ συγγραφεῖς ἱστορήκασιν, ἢ φιλόσοφοι παρηνέκασι, πᾶσι τούτοις ἡ εἰκὼν κεκοσμήσθω. ὄκ ἄχρι ὅ ἐπικεχρῶσθω μόνον, ἀλλ' ἐς βάθος διὰ στοιοῦσι φαρμάκοις ἐς κόρον κεβαφεῖσα. καὶ συγγνώμη, εἰ μηδὲν ὁμοίτυπον ἐπιδείξαι τούτης διωκάμενος τὸ γραφῆς. ὁ γὰρ ἐξ ὅλου τοιοῦτον ὂν τοῖς πάλαι, παιδείας πρέπει μνημονεύειν. πλὴν ἀλλὰ εἴρηκεν ἀνακείσθω ὃ αὐτῇ. ὃ μεμπτὴ γάρ, ὡς ἐμοὶ φαίνεται. Λυ. καλλίστη μὲν ὦ Πολύστρατε, καὶ πάσαις ταῖς γραμμαῖς ἀπηκριβωμένη. Πο. μὴ ὃ ταύτην, ἢ τὴν σοφίας, καὶ σωφρόσυνης εἰκόνα γραπτέα. δεήσει ὃ ἡμῖν σὺ ταύτην ποιῶν τὸ ἀδιαβλήτων, δεῖται τοῦ τελείου, ἑνὸς μὲν ὃ αὐτὴ ἰκανοῦ. γραφεὶς ὃ, καὶ δημιουργὸς αὐτῆς, Αἰσχίνης, Σωκρατικοῖς ἑταῖρος, καὶ αὐτὸς Σωκρατικὸς, μιμητὸν ὄντα τεχνιτῶν ἁπάντων, ὅτῳ ὃ μετ' ἔρωτος ἔρασθον. πλὴν ὃ ὄκ τὸ Μιλήτου ἐκείνου Ἀσπασίαν, ἢ ὃ ὁ Ὀλύμπιος θαυμασιάζοντος ὃ αὐτὸς, σωτῶ, καὶ φαῦλον σωτείας παραδείγμα τεθῆμεν, ὁπόσον ἐμπειρίας πραγμάτων, καὶ ὀξύτητος ἐς τὰ πολιτικὰ, ὃ ἀγχινοίας, καὶ δεξιότητος ἐκείνη τεθεῖσα, τοῦτο πᾶν ἐπὶ τὴν ἡμετέραν εἰκόνα μεταχάραμμεν ἀκριβεῖ τῇ σταθμῇ. πλὴν ὅσον ἐκείνη μὲ ὂν μικρᾷ

tiformem, ne & hac in parte tuæ fingendi arte simus inferiores. Et sanè pingatur, quæ omnia simul Heliconis bona possideat, non ut Clio, & Polymnia, & Calliope, atque aliæ, quarum unaquæque unicam scientiam callet, sed omnium scientia muniatur: præterea Mercurii, & Apollinis dotibus sit prædita. Quæcunque enim poëtæ versibus exornata prodiderunt, aut historici scriptis mandarunt, aut philosophi monuerunt, hisce omnibus Imago exornetur: ita ut non leviter color illinatur, sed indelebilibus pigmentis in imum usque ad satietatem imbuatur. Et ignoscendum est si nullum hujus picturæ archetypum queam ostendere. Neque enim uspiam in veteribus de hujusmodi absoluta disciplinarum cognitione fit mentio. Verumtamen si tibi videtur, ista reponatur, non enim uti mihi videtur, est mala. *Luc.* Elegantissima profectò, Polystrate, & lineamentis omnibus absoluta. *Pol.* Porrò post istam Sapientiæ, & Intelligentiæ imago est depingenda: ad quam multis nobis opus erit exemplaribus, maxima parte veteribus, atque uno quidem, & Ionico illo. Cæterùm ejus pictores & artifices erunt Æschines Socratis socius, & ipse Socrates, imitandi dexteritate omnium artificum præstantissimi, quatenus cum amore pingebant. Porrò Milesiam illam Aspasiam, cùm qua Olympius, ipse quoque maximè admirandus conversabatur, non ignobile prudentiæ exemplum proponentes quanta rerum peritia, quanto in administranda repub. acumine, solertia & prudentia polleret, hoc omne ad nostram hanc imaginem accurata amussi transferamus: præter quàm quòd illa, quamvis

Co-

παιδὸς ἐμέμνησθε, οὗτη ἦ κολοσσαία τὸ μέγεθος ἦν. Λυ. πῶς τοῦτο φής; Πο. ὅτι ὦ Λυκῖνε, οὐκ ἰσομεγέθεις εἶναι φημὶ τὰς εἰκόνας, ὁμοίας δέ. οὐ γὰρ ἴσα, οὐδὲ ἐγγὺς Ἀθηναίων ἡ τότε πολιτεία, καὶ ἡ παρεῦσα τῶν Ῥωμαίων δυνάμις. ὥστε εἰ ἐν τῇ ὁμοιότητι ἡ αὐτὴ, ἀλλὰ τῷ μεγέθει μεμείνηται αὕτη, ὡς ἂν ἐπὶ τοσαυτοσὶ πίνακος κατὰ γραμμήν. δύο προσὶ ἦν τὰ παραδείγματα, Θεανὼ ἡ ἐκείνη, καὶ ἡ λεσβία μελοποιὸς, καὶ Διοτίμα ἐπὶ τούτοις. ἡ μὲν, τὸ μεγαλόνουν, ἡ Θεανὼ, συμβαλλομένη εἰς τὴν γραφήν. ἡ Σαπφὼ δέ, τὸ γλαφυρὸν καὶ φαιδρότερον. τῇ Διοτίμᾳ δὲ οὐκ ἂν Σωκράτης ἐπήνεσεν αὐτοῖς, ἐοικυῖα ἔσται μόνον, ἀλλὰ καὶ τὴν ἄλλην σωφροσύνην τε, καὶ συμβουλίαν. τοιαύτη σοι καὶ αὐτὴ Λυκῖνε, ἀνακείσθω ἡ εἰκών. Λυ. νὴ Δί' ὦ Πολύστρατε, δικαιοῖς. σὺ δὲ ἄλλας γράφε, τὰς τῆς χρηστότητος ὡς ἐοικυίας, καὶ φιλανθρωπίας, ἥ τὸ ἥμερον ἐμφανιεῖ καὶ τρόπου, καὶ ὡς τοὺς δορυφόρους φοβητούς. Πο. εἰκάθω οὖν καὶ αὐτὴ Θεανοῖ τε οἰκείαν τῇ Ἀντωνίᾳ, καὶ Ἀρήτην, καὶ τῇ θυγατρὶ αὐτῆς τῇ Ναυσικάᾳ, καὶ εἴ τις ἄλλη τὸ μέγεθος ἀγαλματῶν ἐσωφρόνησε καὶ τὴν τύχην. ἐξῆς δὲ μετὰ ταύτην, ἡ τὸ σωφρονεῖν αὐτῆς γλαφυρὸν, καὶ τὸ καὶ τὸ σωφρονοῦν δυνάμει, ὡς καὶ τὴν Ἰκαρέως θυγατέρα εἶναι τὴν σώφρονα, καὶ τὴν Πηνελόπης εἰκόνα οἰκείαν ἐγραψάν, ἡ καὶ ἡ Δίαι καὶ τὴν ὁμώνυμον αὐτῆς, τὴν δὲ Ἀβραδάτα, ἧς μικροῦ ἐμνησθεν ἐμνημονεύσαμεν. Λυ. παγκάλλιστα καὶ ταύτην ὦ Πολύστρατε, ἀπείργασαι. καὶ χαλεπὸν ἤδη τέλος σοὶ ἐγχειρεῖν καὶ εἰκόνες. ἅπασαι γὰρ ἐπαλλήλους τὴν ψυχὴν, καὶ τὰ μέρη ἐπαινοῦσι

Coloſſæa eſſet magnitudine, parva in tabella depicta erat. *Luc.* Quorſum hoc dicis? *Pol.* Quoniam Luciane, non æquè magnas dico imagines, quæ ſunt ſimiles. Non enim æqualis nec propè, vetus Athenienſium Reſpub. & præſens Romanorum potentia. Itaque quanvis illa ſimilitudine reſpondeat, hæc tamen potior eſt magnitudine, veluti depicta in latiſſima tabula. Secundum autem & tertium exemplar, Theano illa, & poëtria Lesbia, & præter eas Diotima. Hæc quidem Theano, animi magnitudinem ad picturam conferat: Sappho inſtitutæ vitæ jucunditatem. Diotimæ verò ſimilis erit non in iis tantùm ob quæ Socrates ipſam laudavit, ſed etiam reliqua mentis acie, & conſilio. Talis & illa Luciane, tibi reponatur Imago. *Luc.* Per Iovem, Polyſtrate, admiranda. Tu verò, amice, alias depinge: benignitatis nimirum, & humanitatis, quæ morum manſuetudinem, & in egenos clementiam, commonſtrabit. *Pol.* Proinde & illa aſſimiletur Theanoni Antenoris conjugi, & Arete, & filiæ ejus Nauſicaæ, & ſi qua alia in negociorum & fœlicitatis magnitudine erga fortunam modeſtè ſe geſſit. Deinde poſt hanc Caſtitatis imago depingatur, & erga familiarem Benevolentiæ, ut juxta illam Icari filiam, quam Homerus pudicam ſcribit, maximè ſit continens. Talem enim ille Penelopes imaginem deſcripſit. Vel etiam per Iovem, juxta illi cognominem Abradatæ conjugem,

cujus paulò antè meminimus. *Luc.* Hanc etiam modis omnibus pulchram effeciſti, Polyſtrate, jamque ferme finem habent Imagines: omnem enim animam, & partes laudando percurriſti.

Pol.

νῶν. Πο. ἀχ ἅπασαν. ἔτι γὰρ τὰ μέγιστα τῆ ἐπαίνων ἀφελείπτωμ. λέγω δὴ τὸ σὺν τηλικούτῳ ὄγκῳ γιγνομένῳ αὐτὴν, μήτε τύφον ἐπὶ τῆ ὑπεραξίᾳ ἀφειδέλλεσθαι, μήτε ὑπὲρ τὸ ἀνθρώπινον μέτρον ἐπαρθῆναι, πιστεύσασαν τῆ τύχη. φυλάττειν δ' ἐπὶ ἴσης πόδα ἑαυτὴν μηδὲν ἀπειρηκαλον, ἢ φορτικὴν φρονῆσαι, καὶ τοῖς προσιοῦσι δημοτικῶς τε, καὶ σὺν ἴσῃ μίσει προσφέρεσθαι, καὶ δεξιώσεις, καὶ φιλοφρονήσεις φιλοφρονεῖσθαι. τοσούτῳ ἡδίοις τοῖς προσομιλοῦσιν, ὅσῳ καὶ ἀφθόνῳ μείζονος ὅμως γιγνόμενος, ἐδὲν τραγικὸν ἐμφαίνοιτο, ὡς ὁπόσοι τῷ μέγα δυνάσθαι μὴ ἀφθὸς ὑπερηφάνοι, ἀλλὰ καὶ ἀφθὸς δύπολίαν, ἐχρήσαντο, ὅτοι καὶ ἄξιοι μάλιστα τῆ ἀφθόφ τύχης δοθέντων ἀγαθῶν ἄφθησαν. καὶ μόνοι ἂν ὅτοι δικαίως τὸ ἐπίφθονον ἀφφύγοιεν. ὀθεὶς γὰρ ἂν φθονήσειε τῷ ὑπερέχοντι, ἢν μετριάζοντα ἐπὶ τοῖς δύτυχήμασιν αὐτὸν ὁρᾷ, καὶ μὴ κατὰ τὸν Ὁμηρον ἄτην ἐκείνῳ ἐπ' ἀνδρῶν κεφαλὰ βεβηκέναι, καὶ τὸ ὑποδέστερον παπαίνειν. ὅπερ οἱ ταπεινοὶ τὰς γνώμας, πάσχουσιν ἀπειρηκαλίᾳ τῆ τύχης, ἐπειδὰν αὐτὰς ἡ τύχη μηδὲν τοιοῦτον ἐλπίσασας, ἄφνω ἀναβιβάσῃ ἐς πλοῦτόν τι, καὶ μεγέθους ὄχημα, ὃ μόνοι ἐπὶ τῶ ὑπαρχόντων, ὑδὲ ἀφορῶσι κάτω, ἀλλ' ἀεὶ πρὸς τὸ ἄνω τε βιάζονται. τοιγαροῦν ὥσπερ ὁ Ἴκαρος, ταχέως αὐτοῖς τὰ χρῶτα τῶ κηρῶ, καὶ τῆ πτερῶν ἁρμονίᾳ τηκομένων, χάλωσα ὀφλισκάνουσιν ἐπὶ κεφαλὴν εἰς πελάγη, καὶ κλύδωνα ἐμπίπτοντες. ὅσοι δὲ τῷ Δαίδαλον ἐχρήσαντο τοῖς πτεροῖς, καὶ μὴ πάνυ ἐπηρθησαν, εἰδότες ὅτι σὺν κηρῷ ἦν *Pol.* Non omnem. Nam maximæ laudis caput reliquum est. Dico verò cùm in tantam rerum magnitudinem provecta sit, ut neque fastum in secundis induat, neque supra sortis humanæ modum efferatur, fortunæ confidens. Sed se in plano contineat animo non insolenti, nec arroganti molesta: & populariter erga eos se gerat cum quibus commercium habebit, & salutet, & comiter excipiat. Quæ eo sunt colloquentibus jucundiora, quo, cùm à majore procedant, nihil tragicæ granditatis præ se ferunt, ut qui magnitudine potentiæ non ad superbiam, sed ad beneficentiam utantur. Atque hi bonis à fortuna datis maximè digni visi sunt: soli etiam effugere invidiam queant. Nemo enim præstanti inviderit quem prosperis rebus moderatè utentem videat: nec instar illius [1] Homericæ Ates super hominum capita incedentem & inferiora calcantem. Quod iis accidere solet qui abjecto sunt animo, cùm fortuna nesciant uti: postquam fortuna nihil tale sperantes, repente in volucrem & sublimem currum evexit, intra præsentes facultates non manent, neque deorsum despiciunt, sed in arduum semper nituntur. Quare quemadmodum Icarus, liquefacta ipsis quàm celerrimè cera, & defluentibus alis, præcipites in mare, & fluctus devoluti deridentur. Sed qui Dædali in morem alis utuntur, neque nimium efferuntur gnari cereas sibi esse illas, sed

1 *Aten Homericam*] Ate dea fingitur ab Homero Iliad. 9. quam interpretantur noxam: de qua Erasm. in proverb. *ira omnium tardissimè senescit.* Bud. lib. 5. de Asse. *Cogn.*

αὐτοῖς πεπαιγμένα, ἐταμιεύσατο δ' ὅσος τὸ ἀνθρώπειον τῶν φορῶν, καὶ ἠγάπησαν ὑψηλοτέροις μᾶλλον τοῖς κυμάτων ἐπεχθέντες; ὥστε μᾶλλον τοῖς ἕξεσιν αὐτοῖς ἀεὶ τὰ πλεῖστα, καὶ μὴ παρέχειν αὐτῷ μόνῳ τῷ ἡλίῳ, ἅτοι δ' ἀσφαλῶς τε ἅμα, καὶ σωφρόνως διέπουσαν. ὅσῳ καὶ τοῦτον ἂν τις μᾶλλον ἐπαινέσειε. τοιγαροῦν ἄξιον ὄντως πάντων ἀπολαμβάνειν τὸ κομίζεσθαι, διαμένειν τε αὐτῇ παραμένοντα τὰ πλεῖστα, καὶ ἐπιτηδείου ἐπιρρεῖν τὰ μάλιστα. Lu. καὶ ὅπως ὦ Πολύστρατε, γενέσθω. ἀξία γὰρ τὸ σῶμα μόνον, ὥσπερ ἡ Ἑλένη καλὴ ἅμα, καὶ λίαν ἡδυσμενοῦς ἐν καὶ ἐρασμιωτέρας αὐτῶν τὴν ψυχὴν σκέπασα. ἔπρεπε δὲ βασιλεῖ τῷ μεγάλῳ, χρηστῇ καὶ ἡμέρῳ ὄντι, καὶ τοῦτο μὴ ἧττον ἄλλων ἀγαθῶν, ὁποίας ἐστὶν αὐτῷ, ὡδαιμονῆσαι, ὡς ἐπ' αὐτῷ τῇ φύσει γυναῖκα τοιαύτην, καὶ σωθῆναι αὐτῷ, ποθεῖν αὐτόν. ἢ γὰρ μικρὸν τοῦτο εὐδαιμόνημα γυνή, ὦ εἴ τις ἂν τις ὅλως τὸ ὁμηρικὸν ἐκεῖνο εἴποι, χρυσείῃ μὲν αὐτὴν Ἀφροδίτῃ ἐρίζειν τὸ κάλλος, ἔργα δ', αὐτὴν Ἀθηναίῃ ἰσοφαρίζειν. γυναικὸς γὰρ σωμάτων ἂν τις ἀξιολογήσειε αὐτῇ, ἢ δέμας, ἢ δὲ φυὴν φαιν' Ὅμηρος, ἢ τ' ἄρ φρένας, ἢ τί τ' ἔργα. Παλαιφάτης ὦ Λυκίνε. ὥστε εἰ δοκεῖ, ἀναμίξαντες ἤδη τὰς εἰκόνας, ἓν πως ἐπλάσαντες, τὴν μὲν σώματος, καὶ ἃς ἐγὼ τὰς ψυχὰς ἐγραψάμην, μέσον ἐξ ἁπασῶν συνθέντες, βιβλίον κατατεθέμενοι, παρέχωμεν ἅπασι θεωρεῖν, τοῖς γε νῦν ὄσι, καὶ τοῖς ὑστέροις ἐσομένοις. μονιμώτερον γοῦν Ἀπελλῆ, καὶ Παῤῥασίου, καὶ Πολυγνώτου γένοιτ' ἄν, καὶ αὐτὴ σκιαγραφία δηλαδὴ πολὺ τοιούτων κεχαλασμένη, ὅσῳ μὴ ξύλου, καὶ κηρῶν καὶ

sed humanæ facultati impetum accommodant, & contenti sunt si undis paulò altiores ferantur; ita ut alas semper madefaciant, nec Soli tantùm liquandas exhibeant, hi tutò simul & prudenter pervolant. Quod & in ista Imagine maximè laudaveris. Quocirca meritum ab omnibus fructum percipit, qui precantur ut hæ alæ ipsi permaneant, & bona magis magisque affluant. *Luc.* Sic quidem fiat ô Polystrate. Neque enim solùm corporis venustate conspicua est, prout Helena, sed pulchrior & amabilior, cùm his præsidiis animam muniat. Conveniebat autem magno regi, bono mansuetóque viro, hoc etiam bonum simul cum aliis quotquot possidet, ad fœlicitatem: ut & ipsius tempore mulier hujusmodi nasceretur, & ejus consuetudinis desiderio flagraret. Non enim hæc fœlicitas est exigua, mulier de qua Homericum illud aliquis meritò dicere possit, eam cum aurea Venere de forma contendere, & operibus, Minervæ parem esse. Neque ulla ex omni mulierum numero cum ipsa comparetur, non corpore, non indole, inquit Homerus, non ingenio, nec operibus. *Pol.* Vera dicis Luciane. Quare si tibi videtur, commixtis Imaginibus, Corporis, quam tu finxisti, Animæ quas ego delineavi, unam ex omnibus compositam libro mandemus, quem omnibus admirandum exhibeamus, tum hujus ætatis hominibus, tum etiam posteris. Itaque hæc erit longè diuturnior, quàm Apellis, Parrhasii & Polygnori imagines, eaque illis multò gratior, quatenus non ligno, cera-ve aut coloribus constat, sed

ἀρωμένων πεποίηται, ἀλλὰ ταῖς τῶν μουσῶν ἐπινοίαις εἴκασεν, ἥτις ἀκριβεστάτη εἰκὼν γένοιτ' ἂν, σώματός τε ἅμα καὶ ψυχῆς ἀρετὴν ἅμα ἐμφανίζουσα.

sed suggesto à Musis commento expressa est, quæ cùm corporis pulchritudinem, & animæ virtutes una commonstret, absolutissima Imago futura est.

ΤΠΕΡ ΤΩΝ ΕΙΚΟΝΩΝ. | PRO IMAGINIBVS.

ARGVMENTVM.

Panthea superiori Dialogo laudata Lucianum accusat, primùm immodica laudis: Deinde quod ab eo Diis fuerit comparata. Quas laudum hyperbolas præ modestia & pietate agnoscere non vult: cùm sint assentatoris potiùs quàm laudatoris. Ad quæ respondet Lucianus, primùm se non satis illam laudasse, nedum nimium. Idque se ex libertate laudatorum fecisse, quos exemplis ostendit ab adulatoribus differre. Deinde se illam non cum Deabus, sed cum earum Imaginibus comparasse. Quod etsi fecisset, id se rectè facturum fuisse exemplis probat.

Ἐγώ σοι ὦ Λυκῖνε φησὶν ἡ γυνὴ, τὰ μὲν ἄλλα, πολλὴν συνεῖδον τὴν εὔνοιαν σοῦ ἐμὲ, καὶ τιμὴν σὲ συμμάμμαι. εἰ δ' ἄρ' ὅτῳ ὑπερεπήνεσέ τις, εἰ μὴ καὶ μετ' εὐνοίας σωσεσαφέφει. τὸ δ' ἐμὸν ὡς ἂν εἰδῇς, τοιόνδε ἐστιν. οὐδὲ ἄλλως μὲν χαίρω τοῖς κολακικοῖς τὸ τρόπον, ἀλλά μοι δοκοῦσιν οἱ τοιοῦτοι, ὑβρισταὶ εἶναι, καὶ ἧκιστα ἐλεύθεροι τὴν φύσιν. ὧν δ' τοῖς ἐπαίνοις μάλιστα, ὅταν τις ἐπαινῇ με φορτικῶς, καὶ ὑπερμέτρως ποιούμενος τὰς ὑπερβολὰς, ἐρυθριῶ τε, καὶ ὀλίγου δεῖν ἐπιφέρεσθαι μοι τὰ ὦτα. καὶ τὸ πρᾶγμα χλοῦν μᾶλλον, ἢ ἐπαίνου ἐοικέναι μοι δοκεῖ. μέχρι δὲ τοῦδε, οἱ ἔπαινοι ἀνεκτοί εἰσιν, εἰς ὅσον αὐτὸ ἕκαστος ἑαυτῷ γνωρίζῃ ἔχειν τὰ λεγόμενα πρὸς ἑαυτόν. τὸ δ' ὑπὲρ τοῦτο, ἀλλότριον ἤδη,

Ego Luciane, inquit mulier, alias quidem magnam erga me perspexi tuam benevolentiam, & honorem ex libro à te conscripto. Non enim me tantis laudibus eveheres, nisi cum benevolentia hoc scriberes. Ego verò, ne non scias, hoc sum animo. Non temerè assentatoribus delector, atqui sunt hujusmodi, mihi videntur esse præstigiatores, & minimè libero ingenio. Cæterùm inter laudes, maximè quando quis molestis, & immoderatis amplificationibus me extollit, erubesco, & ferè aures obtuto: idque subsannationi potiùs, quàm laudi simile existimo. Nam tolerabiles eatenus sunt laudes, quatenus is qui laudatur, singula quæ dicuntur, inesse sibi cognoscit. Sed quicquid præter hoc additur, alienum est,

ξλη, καὶ καλλικεία σαφής. καίτοι πολλὰς οἶδα ἔφη χαίρουσας, εἴ τις αὐτὰς ἐπαινῶν, καὶ ἃ μὴ ἔχουσι προσάπτοι τῷ λόγῳ. οἷον, εἰ γέροντας ὄντας ὑδαρμονίζοι τὰ ἀκμῆς. ἢ ἀμύρφοις ὅτι, τὸ Νιρέως κάλλος, ἢ τὸ Φάωνος εὐμορφίαν. οἴονται γὰρ ὑπὸ τῶν ἐπαίνων ἀλλαχῆσθαι σφίσι τὰς μορφὰς, καὶ αὖθις αὐηθήσειν αὖθις, ὥσπερ ὁ Πελίας ᾤετο. τὸ δ' ἀληθὲς ἔχει. πολλῷ γὰρ ἂν ὁ ἔπαινος μᾶλλον τιμῴη, εἴ τι καὶ ἔργον αὐτῆς ἀπολαῦσαι δυνατὸν ἦν ἐκ τῆς τοιαύτης ὑπερβολῆς, νῦν δ', ὁμοίον μοι δοκεῖσιν ἔφη, πάσχειν, ὥσπερ ἂν εἴ τινι ἀμόρφῳ, προσωπεῖον εὐμόρφου ἐπιθείη τις φέρων. ὁ δὲ, μέγα ἐπὶ τῷ κάλλει φρονοίη. καὶ τοῦτο, ἀφαιρετὸν ὄντα, καὶ ὑπὸ τοῦ τυχόντος σωτερεῦσαι δυναμένου. ὅτι καὶ γελοιότερος ἂν γένοιτο, αὐτὸ προσωπον φανείς, οἷος ὢν, ὑφ' οἵου κέκρυπτο. ἢ καὶ νὴ Δί' εἴ τις ὑποδησάμενον κηθόρνοις, μικρὸς αὐτὸς ὤν, ἐρίζοι πρὸς μεγέθους τοὺς ἀπὸ ἱστρίδος ὅλῳ πήχει ὑπερέχοντας. ἐμέμνητο γάρ καὶ τοιούτου τινός. ἔφη γυναῖκά τινα τῶν ἐπιφανῶν, τὰ μὲν ἄλλα, καλὴν, καὶ κόσμιον, μικρὰν δ', καὶ πολὺ δὲ συμμέτρως ἀποδέουσαν, ἐπαινέσαι ποτὲ τινὸς ποιητοῦ ἐν ἄσματι, τά τε ἄλλα, καὶ ὅτι καλή τε, καὶ μεγάλη ἦν. αὐχένος δ' αὐτῆς εἴκαζεν ἐκείνου τὸ εὔμηκές τε, καὶ ὄρθιον, τῷ μὲν, δὴ γάννυσθαι τῷ ἐπαίνῳ, καθ' ὅσον αὐξανομένῳ ἐοικὸς τῷ μέλει, καὶ τῷ χεῖρα ἐπιστρέφειν. τὸ ποιητὴν τε πολλάκις τὸ αὐτὸ ᾄδειν, ἡδονῆς ὡς ἥδιστα ἐπαινεμένην, ἄχρι δὴ τῶν παρόντων, τινὰ προσκύψαντα, πρὸς τὸ οὖς, εἰπεῖν αὐτῷ, πέπαυσο ὦ ἑτοῦ, μὴ δ' ἀναστήσῃς γυναῖκα. ἀφθονώτερον δ', καὶ μακρῷ τοῦτο γελοιότερον Στρα-

& manifesta assentatio. Atqui permultos novi, inquit, qui gaudent, si quis eos laudando, etiam quæ non habent, orationi adjecerit: puta, si senes ob ætatis vigorem beatos prædicarit: aut deformibus, Nirei vel Phaonis formam tribuerit. Putant enim suas formas à laudibus immutatum iri, & fore ut denuo repubescant, ut de se Pelias putavit. Sed non ita se res habet. Laus enim magni æstimaretur, si re ipsa, hujusmodi hyperboles beneficio, frui possemus. Nunc verò mihi videntur illi hoc modo affecti, quo deformis aliquis qui apposita sibi formosa larva, pulchritudine superbiret, quam quivis tollere, & atterere poteſt: unde magis deridiculo esset, nativa facie detecta, quam ascititia forma occultaverat. Aut per Iovem, quo pusillus aliquis, qui cothurnis indutis, de proceritate contenderet cùm iis qui ex planitie toto cubito essent proceriores. Nam & hujusmodi cujuspiam mentionem faciebat. Ajebat virî illustris uxorem, aliàs quidem pulchram & honestam, sed pusillam, & cui multum de justa statura deesset, à quodam poëta carmine laudari, quòd inter cætera, cùm formosa, tum procera esset: cujus longitudinem & rectitudinem populo comparabat. Illam verò laude ista lætari, quasi ad modulos crescèret, & manum concutere. Poëtam autem idem sæpe canere, cùm hac laude delectari videret. Donec aliquis ex præsentibus ad aurem admotus ipsi dixit, Heus tu desine, ne mulierem surgere facias. Dicebat etiam Stratonicen

τοιήσω ποιῆσαι τὴν Σελεύκου γυναῖκα. τοῖς γὰρ ποιηταῖς ἀγῶνα προθεῖναι αὐτῶν περὶ πελάνου, ὃς τις ἂν ἄμεινον ἐπαινέσῃ αὐτῆς τὴν κόμην. καίτοι φαλακρὰ ἐτύγχανεν οὖσα, καὶ ὀλίγας τὰς ἑαυτῆς τρίχας ἔχουσα. καὶ ὅμως οὕτω διακειμένη τὴν κεφαλὴν, ἁπάντων εἰδότων ὅτι ἐκ νόσου μακρᾶς τοῦτο ἐπεπόνθει, ἤκουε τῶν ἀκροατῶν ποιητῶν ὑακινθίνας τὰς τρίχας αὐτῆς λεγόντων, καὶ ἄλλας τινὰς πλοκάμους ἀναπλεκόντων, καὶ σελίνοις τοὺς μὴ ὄλως ὄντας εἰγκλῴζόντων. ἀπάντων οὖν τῶν τοιούτων κατεγέλα, καὶ παρεχόντων αὐτοὺς τοῖς κόλαξι. καὶ ὡσπερεὶ ὃ ὅτι μὴ οὐ ἐπαινοῖς μόνον, ἀλλὰ καὶ οὐ γραφαῖς τε ὁμοίαις πολλοὶ κολακεύεσιν τε, καὶ ἐξαπατῶσι γελᾶσι. χαίρουσι γοῦν ἔφη τοῖς γραφέων εἰκόνοις μάλιστα, οἱ ἂν ὡς τὸ δύμορφότερον αὐτὰς εἰκάσωσιν. εἶναι δέ τινας, οἳ καὶ ἀποτίλλουσι τοῖς πυξίοις, ἢ ἀφελεῖν τι δοκοῦσι, ἢ μελάντερα γράψαι τὰ ὀμμάτια, ἢ ὅ, τι ἂν ἄλλο ἐπιθυμήσωσιν, αὐτοῖς ἀποδοῦναι. εἶτα λανθάνειν αὐτὰς ἀλλοτρίας εἰκόνας περιφαινομένας, καὶ οὐδὲν αὐτοῖς ἐοικυίας. ταῦτα ὃ καὶ τὰ τοιαῦτα ἔλεγε, τὰ μὲν ἄλλα ἐπαινοῦσα καὶ συγχαίρουσα, ἐν ὃ τῷ φέρεσθαι, ὅτι θεαῖς αὐτὴν, Ἥρᾳ, καὶ Ἀφροδίτῃ εἰκάσαις. ὑπὲρ ἐμὲ γάρ φησι, μᾶλλον ὑπὲρ ἅπασαν ἀνθρωπίνην φύσιν τὰ τοιαῦτα. ἐγὼ δέ σε καὶ σὺ οἶδα ἐκείνην ἠξίουν, τοῖς ἡρωίναις συναγωνίζεσθαί με, Πηνελόπῃ, καὶ Ἀρήτῃ, καὶ Θεανοῖ, εἰ ὅπως θεοῖς τοῖς ἀρίστοις. καὶ γὰρ αὖ κἀγὼ τόδε πάνυ ἔφη. τὰ περὶ τοὺς θεοὺς, δεισιδαιμόνως, καὶ ψοφοδεῶς ἔχω. διὰ τοῦτο οὐκ ἂν καὶ τῶν Κασσιέπειαν εἶναι δόξαν, τὴν τοιοῦτον ἔπαινον προσενεγκοῦσαν. καίτοι ὑπείξειν οἶμαι

Seleuci uxorem, assimile quiddam, sed longè magis ridiculum feciſſe. Eam poëtis pro talento certamen propoſuiſſe, quicunque ſuam comam meliùs laudaret, quanquàm calva erat, & ne paucos quidem crines habebat. Attamen ſic affecto capite, cui ex longo morbo id accidiſſe omnes norant, execrandos illos poëtas audiebat, qui capillos ejus Hyacinthinos dicebant, & criſpos quoſdam cincinnos nectebant, & apio, quamvis nulli prorſus eſſent, comparabant. Tales igitur omnes deridebant, qui ſe aſſentatoribus traderent. Addebat etiam non ſolùm in laudibus, ſed etiam in picturis pleroſque aſſentationem captare, & decipi velle: qui illis potiſſimùm, inquit, pictoribus gaudent, à quibus formoſiores effingantur. Eſſe quoque nonnullos qui artificibus injungunt, ut aliquid nari detrahant, aut nigriores oculos pingant, aut aliquid aliud, quod ineſſe ſibi cupiverint. Deinde eos neſcire ſe alienas imagines coronare, & ſibi nullatenus ſimiles. Hæc & ejuſmodi dicebat, alia quidem quæ tuo libro mandaras collaudans, ſed hoc unum non ferens quod eam cum Deabus Iunone & Venere comparaveris. Nam hæc me, inquit, imò humanam omnem naturam ſuperant. Cæterùm ne illud quidem optavi, ut Heroinis illis, Penelope, Arete, & Theanoni, nedum præſtantiſſimis Deabus comparares. Etenim Deos metuo vehementer & expaveſco. Quare vereor ne ut Caſſiopea laudem illam excum Nereidibus contendebat, petiviſſe videar: quanquam illa Iu-

ἀντιξεῖζεθ. Ἦεραν ϑ, καὶ Ἀφρο-
δίτην ἔστεσεν· ἔστε ὦ Λυκῖνε, μεγα-
λρέψας σὲ τὰ τοιαῦτα ἐκέλδυσεν.
ἢ αὖτη μὲ μαρτύρεται τὰς θεὰς, ὡς
ἀκούσης αὐτῆς γεγραφας. σὲ ϑ εἰ-
δέναι ὅτι ἀνῖκάσα αὐτῆ τὸ βιβλίον,
ὅτω πεφυσωμένῳ, ὥσπερ νῦν σοι λέγ-
κειται, ἢ μάλα δυσκόλως, ἠδὲ ὁσίως
τὰ περὶ τῶν θεῶν. ἐδόκει τε ἀσέβη-
μα ἑαυτῆς, καὶ πλημμέλημα τῆδε
δόξειν, εἰ ὑποφθοῖσι τῇ ἐν Κνίδῳ,
καὶ τῇ ἐν κήποις ὁμοία λέγοιτο. καὶ
ὅτι ὑπεκείμησθε ἔ τελευτέων ἐν
τῷ βιβλίῳ ἐδὲ αὐτῆς εἰρημένων,
ὅτι μετέλαιν, καὶ ἥλυφον ἔφης αὐ-
τῇ, ὅτε ἀναπτερωμένῳ ὑπὲρ τὸ
ἀνθρώπινον μέτρον· ἔφαε πρόσχημα
τῶν ἀληθῶν ποιεύμενον. ὅδε, τοῦτα
εἰπὼν, ὑπὲρ αὐτὸν ἔ ὄρεος ἀναβι-
βάξεις τὴν γυναῖκα, ὡς ἐ θεὰς
αὐτῶν ἀπεικάζειν. ἠξίε δὲ σε μὴ ϑ
ἀξιωεστέρων αὐτὴν ἡγεῖαϑ ἔ Ἀλε-
ξάνδρου. [1] ὃς ἔ ἀρχιτέκτονα ὑπι-
σχνεύμενε ἔ Ἄθω ὅλον μεταχηματί-
σειν, καὶ μορφώσειν πρὸς αὐτὸν, ὡς
ἐν ὄρος ἅπαν εἰκόνα γλιεῖϑ ἔ βα-
σιλέως, ἔχοντα δύο πόλεις ἐν πεί-
χεσῖν, ἐ προσήκατο τὴν τερατείαν
ἔ τεχνήσεως, ἀλλ' ὑπὲρ αὐτὸν ἡγη-
σάμενος τὸ τόλμημα, ἔπαυσε ἔ ἄν-
δρωπον, ἐ πιθανῶς Κολοσσὸς ἀνατ-
λάττοντα. καὶ ἔ Ἄθω κῆ χώραν ἐᾶν
ἐκέλδυσε, μὴ ϑ καθεσμικρυσμένον ὄ-
τω μέγα πρὸς μικρὸν σώματος ὁμοιό-
τητα. ἐπῄνεσε ϑ Ἀλέξανδρον ἔ μεγα-
λοψυχίας· καὶ ἀνδριάντα μείζω τοῦτο ἔ
Ἄθω ἔλεγεν αὐτὸ ἐνεστῶναι, ἐν τοῖς ἔ
ἀεὶ μεμνησομένοις ἀξιοῦσι. ἐ γὰ μι-
κρᾶς εἶναι γνώμης ὑπεριδεῖν ὅτω
δόξης πρὸς. καὶ ἑαυτὸν οὐ

Iunonem autem & Venerem venerabatur. Quocirca Luciane, jussit ut ista corrigas, alioqui se testaturam Deas, hæc à te se invita scripta esse: scias verò tu, molestum sibi esse libellum illum qui sic obambulat, ut à te non admodùm piè, nec sanctè de Diis est compositus. Existimabat etiam fore ut impium facinus commississe videretur, si pateretur se similem dici Cnidiæ & Hortensi Veneri. Præterea tibi in memoriam revocabat ea quæ sub libri finem de ipsa dixisti, modestam vocans, & fastus expertem, quæ supra modum humanum se te non efferat, sed terræ proxima volet. At tu his dictis, mulierem supra cœlum ipsum extollis, ita ut cum Deabus compares. A te etiam postulabat, ne Alexandro imprudentiorem se putares, qui architecto pollicente se totum Atho transformaturum, & ad ejus simulachrum accommodaturum, ita ut totus mons Regis imago fieret, duas urbes manibus tenentis, prodigiosam pollicitationem non admisit, sed ausum illud majus ipso ratus, compescuit hominem non credibiles Colossos effingentem: jussitque ut suo loco intactum Atho relinqueret, neque montem adeò magnum ad corporis exigui similitudinem imminueret. Alexandrum autem magnanimitatis nomine laudabat, eumque sibi hoc facto statuam

Atho majorem dicebat erexisse in animis hominum, qui ejus rei semper memores essent futuri. Non enim abjecti esse animi honorem adeò incredibilem contemnere. Quare se tuum figmentum lau-

1 Ὃς τῷ ἀρχιτέκτονα ὑπισχνεύμενε ἔ Ἄθῳ,] Idem superius positum lib. De historia scribenda. *Marc.*

τὸ μὲ τολάσμα σε ἐπαινεῖν, καὶ τὴν ἐπιτοιαύτ᾽ εἰκόνων, μὴ γνωρίζειν δ᾽ τὴν ὁμοιότητα. μὴ γὰρ εἶναι τ᾽ πλησίον ἄξιον, μηδὲ ἴσχυς, ὅτι μὴ δὲ ἄλλῳ τινὰ γυναῖκα γε ἰδεῖν. ὥστε ἀρίσκει σοι παρ᾽ ἐμοῦ τὴν τιμὴν, καὶ ἀφοσιωσεῖ σε τῇ δεσποίνῃ ἀφροδίτῃ. σὺ δ᾽, τὰ ἀνθρώπινα τοιαῦτα ἐπαίνῳ αὐτὴν, μὴ ὑπὲρ τὸ πόδα ἔσω τὸ κατάδημα, μὴ καὶ ἐπισοβήσῃ μέ φησιν ἐμπεσοῦσαν αὐτῷ. καὶ ἐκεῖνο δέ σοι εἰπεῖν ἐπετέλλετο. ἄκουε ἔφη πολλῶν λεγόντων. εἰ δὲ ἀληθὲς ὑμεῖς οἱ ἄνδρες ἐστε, μὴ ἐν Ὀλυμπιάσιν ἐξεῖναι τοῖς νικῶσι μείζους τὰ σώματων ἀνεγείρειν τὰς εἰκόνας, ἀλλ᾽ ἐπιμελεῖσθαι τὰς Ἑλλανοδίκας, ὅπως μηδὲ εἷς ὑπερβαλήται τὴν ἀλήθειαν, καὶ τὴν ἐξέτασιν τῶν ἀνδριάντων ἀκριβεστέραν γίνεσθαι τῆς τῶν ἀθλητῶν ἐγκρίσεως. ὥστε ὁρᾷς ἔφη μὴ εἰπὼν λάθρᾳ μὲ ψεύδεσθαι ἐν τοῖς μέτροις. καὶ ἐμῶν ἀναγιγνώσκοντος οἱ Ἑλλανοδίκαι τὴν εἰκόνα. ταῦτα μὲ ἔλεγεν ἐκεῖνος ὁ σκώπτει ὦ Λυκῖνε, ὅπως μεταποιήσῃς τὸ βελτίον, καὶ ἀφαιρήσῃς τὰ τοιαῦτα, μηδὲ σφαλῇς πρὸς τὸ ἦθος, ὡς ἐκεῖνη πάνυ γε αὐτῷ ἐδυσχέραινε, καὶ ὑπέρρεπε μεταξὺ ἀναγιγνωσκομένων, καὶ ἐκαρπτεῖτο τὰς χεῖρας ἵλεως εἶναι αὐτῇ. καὶ συγγνώμη; εἰ γυναικεῖόν τι ἔπαθε. καίτοι εἰ χρὴ τἀληθὲς εἰπεῖν, καὶ αὐτῷ ἐμοὶ τοιοῦτόν τι εἰπεῖν ἔδοξε. τὸ μὲ γὰρ σῶμα ἀκριβὲς, οὐδὲν ἐπλημμέλησε, σύμφωνα τοῖς γεγραμμένοις. ἐπεὶ δ᾽ ἐκείνη ἐπεσημήνατο, καὶ αὐτὸς ἄρχομαι τὰ ὁμοία γιγνώσκειν ἐφ᾽ αὑτῶν. καὶ δοκῶ πλησιόν τι ἔπαθον, οἷς ἐπὶ τῶν ὁρωμένων πάσχομεν. ἐγὼ μὲ πάνυ ἐγγὺς θεασάμενός τι, καὶ τῶν ὀφθαλμῶν αὐτῶν, οὐδὲν ἀκριβὲς ἀπεγνώσκομεν. ἐγὼ δ᾽ ἀποστὰς, οὐ δ᾽ συμμετρεῖται ἀφεστηκὼς

sub oculis constitutum contemplemur, id nequaquam exquisitè dignoscimus. At si justo intervallo distantes intueamur, omnia

laudare, & Imaginum commentum: sed similitudinem non agnoscere: non enim tantis ac talibus esse dignam, ne propè quidem: ac neque mulierem ullam, quamcunque tandem aliam. Itaque tibi honorem hunc remittit, tuaque archetypa adorat. Tu verò, humanis laudibus ipsam decora: nec pede major sit calceus, ne illo, inquit, mihi insambulanti os obtuerit. Illud etiam tibi dicendum dedit in mandatis. Multos, inquit, dicentes audio, quòd verum ne sit vos viri scitis, Ne Olympicis quidem victoribus licere statuas corporibus majores erigere, sed Hellanodicis curæ esse, ut ne unus quidem veritatem excedat, & statuarum examen, athletarum admissione fieri accuratius. Itaque vide, ne ementitæ mensuræ accusemur: ac deinde nostram imaginem subvertant Hellanodicæ. Hæc, quidem illa dicebat. Tu verò perspice Luciane, quomodo horum hunc transformes, atque talia demas, nec in numen peccet, velut illa gravissimè hæc ferebat, interque legendum subhorrescebat, ac Deas ut sibi essent propitiæ, rogabat. At certè illi ignoscendum, quòd animo fuit muliebri. Atqui, ut verum dicam, etiam mihi ipsi tale quid dicere visa est. Ac primùm quidem audiens, dum scripta intueor, delictum non animadverti: sed postquam illa mihi indicavit, ipse etiam similia de iis sentire cœpi. Ac mihi simile quid accidit, quod in iis quæ intuemur usuvenit. Siquid proximè

τῷ ἴσῳ; ἅπαντα σαφῶς καταφαίνεται τὰ οὕτω, καὶ τὰ μὴ ὄντως ἴσα. τὸ δὴ ἄνθρωπον ὄντα, Ἀφροδίτῃ, καὶ Ἥρᾳ εἰκάσαι, τί ἄλλο, ἢ ἀλαζόνος ἐστὶν ἀπελέγξειν τὰς θεάς; εἰ γὰρ τοῖς τοιούτοις, μὴ ὅτι τὸ μικρὸν μείζονι γένεται τῇ συμβολῇ, ὡς τὸ μείζονι ἀπομικρύνεται, πρὸς τὸ παπεινότερον καταφαίνεται. οἷον, εἴ τινες ἅμα βαδίζοιεν, ὁ μὲν, μέγας, ὁ δὲ, πάνυ τῇ ἡλικίᾳ μικρίζων, εἶτα δέοιτεν ἀπιόντας αὐτοὺς, ὡς μὴ ὑπερέχειν θατέρου τὸ ἕτερον, ἀλλ' βραχύτερον ὑπερμανθανόμενον. τοῦτο γοῦν ἂν, καὶ ὁ μάλιστα ἀκροποδεῖν ἐπιχειρῇ ἑαυτῷ, ἀλλ' εἰ μέλλοιεν ὁμήλικες φανεῖσθαι, ὁ μείζων ἐκείνου ἐπικύψας, καὶ παπεινότερον ἀποφανεῖ ἑαυτόν. ὡσαύτως δὴ καὶ σὺ πρὸς τοιαύτοις εἰκόσιν, οὐκ ὄντως ἀνθρώπου μείζονα γένοιτο, ἢν τις αὐτῶν ἡμῖν ἀπεικάζῃ, ὡς τὸ θεῖον ἀνάγκη ἐλαττοῦσθαι πρὸς τὸ σύνθετον ἐπικλώμενον. καὶ εἰ μὴ τοῦτο ἀπορίας τὸ ἐπιχείρημα, ἐπὶ τὰ ἀρχαῖα ἐκτείνοιτο τὸν λόγον, ἦν που ἂν ὁ τοιοῦτος αἰτίαν ἔχοι τοῦ ἀσεβείας αὐτὸ ὁρᾶν. σὺ δὲ τοσαύτας ἔχων καλλονὰς γυναικῶν, Ἀφροδίτῃ, καὶ Ἥρᾳ εἰκάσαι αὐτὴν ἐθέλησας, οὐδὲν δέον. ἔστι τὸ ἄγαν τοῦτο, καὶ ἐπίφθονον, ἀφαιροῦν ὦ Λυκῖνε. οὐ γὰρ πρὸς σὲ πάντα τὸ τοιοῦτον. ὃς οὐδὲ ἄλλως ῥᾴδιος πρὸς τοὺς ἐπαίνους, καὶ πρόθυμος ὢν, ἐτύγχανες. ἀλλὰ νῦν δὴ οἶσθ' ὅπως ἀθρόαν ἐποίησας τὴν μεταβολὴν, ἐπιδαψιλεύσας ἐμοὶ, καὶ ἐκ τοῦ πάνυ φειδομένου, ἀσωτος τοῖς ἐπαίνοις ἀναπέφηνας. ἀλλὰ μηδὲ ἐκεῖνο αἰσχυνθῇς, εἰ μεταρρυθμίσεις τὸν λόγον ἤδη διαδεδομένον. ἐπὶ δὲ Φειδίου φασὶν ὅτου ποιῆσαι, ὁπόσα ἐπεχειρήσατε τοῖς Ἠλείοις πάλαι

omnia liquidiùs apparent, quàm bene, quæque secus se habent. Ergo hanc, cùm sit homo, Veneri & Iunoni assimilare, quid aliud est quàm Deas ex professo extenuare? siquidem in ejusmodi comparationibus, non tam quod parvum est collatione crescit, quàm quod majus, imminuitur, dum ad id quod humilius est, pertrahitur. Exempli gratia, si duo simul incederent, alter prægrandis, alter pumilio, deinde ipsos adæquare oporteret, ne alter alterum statura superaret, nequaquam breviore semet quantumvis extendente hoc fieret, etiamsi sese in summos pedes maximè erigeret. At si statura pares videri debeant, major ille caput demittet, ac se humiliorem reddet. Similiter & in id genus imaginibus, non tam major sit homo, si cum Deo comparetur, quam necesse est imminùi Deum, ad id quod est inferius, reflexum. Et si quidem terrestrium penuria orationem ad cœlestia extenderes, minùs vitio verteretur, quod per impietatem hoc fecisses. At tu quamvis tam eximias mulierum formas haberes, cum Venere, & Iunone ausus ea ipsam comparare, cùm nihil opus esset. Quare hoc nimium atque invidiosum demas Luciane. Neque enim hoc tui est moris, qui ad laudandum alioqui non eras facilis ac promptus. At nunc nescio quo pacto derepente mutatus es, hoc abundè faciens, & qui laudum hactenus fuisti parcissimus, earundem evasisti prodigus. At ne te pudeat jam editam orationem retractare: quandoquidem & à Phidia sic factum fuisse dicunt, quum apud Eleos Iovem construxit,

σάντα γὰρ αὐτὸν κρύπτειν τῶν ἡμῶν, ὁπότε τοσοῦτον ἀναπετάσας ἐπιδείκνυε τὸ ἔργον, ἐποικοῦσι τὰ αἰσχρῶν τι, ἢ ἐπαινουμένων. ἡσθάνετο γάρ, ὡς μοι, τῷ ῥίνα, ὡς σαφέστερον. ὁ δὲ, ὡς ἐπιμηκέστερον τὸ σφυρόν. ὁ δὲ ἄλλο, ἄλλό τι. οἷα γὰρ ἐπειδὴ ἀπηλλάγησαν οἱ θεαταὶ αὐτῆς τὸ Φειδίου ἐγκλείσαντες ἑαυτῶν, ἐπανορθῶν, καὶ ῥυθμίζειν τὸ ἄγαλμα πρὸς τὸ τῶν πλείστων δοκοῦν. ἐγὼ γὰρ ἠρέμουν μικρὰν εἶναι συμβολὴν δῆμον τοσοῦτον, ἀλλ' ἀεὶ ἀναγκαῖον ὑπάρχειν τοῖς πολλοῖς βελτίστερον ὁρᾶν ἑνός, κἂν Φειδίας ᾖ. ταῦτά σοι ἀπ' ἐκείνης κομίζω, καὶ αὐτὸς προθύμως, ἐπειδή τε, καὶ οὕτως ἂν. Λυ. Πολύστρατε, οἷον ἂν ῥᾳστώνην ἐλελήθεις με. ῥητορα γοῦν ἄντα μικρὰν, καὶ κατηγορίαν τοσαύτην ἐξενήνοχας κατ' ἐμοῦ συγγεγραμμένην, ὥστε μηδὲ ἐλπίδα μοι ἀπολογίας ἐπικαλείπεσθαι. πλὴν ἀλλ' ἐκεῖνο γε ἐν ἀληθείᾳ ἐποίησας, καὶ μάλιστα σὺ, ἐρημίαν καταδικαιτήσεως καὶ βιβλίων, μὴ παρόντων αὐτοῖς σιωπῆσαι. ῥᾴδιον δὲ οἶμαι τοῦτό ἐστι, κατὰ τὴν παροιμίαν, μόνον ῥεόντα κρατεῖν. ἀσπούδαστον, εἰ ἐμοὶ ἡμεῖς ἐκαλαμῶμεν, ἅτε ὑδατώδη ἡμῖν ἐκρυέντων, ἅτε ἀπολογίας ἀποδείξεως. μᾶλλον δὲ τοῦτο πάντων ἀπεπίστευσεν, οἱ αὐτοὶ κατήγοροι, καὶ δικασταὶ ἦτε. πότερος δ' οὖν ἠθέλησε, ἀμαυρώσας τοὺς ἐμοὶ φίλους, ἀγαπήσας τοὺς ἐμοὶ μάλιστα ἀγαθοὺς, ἢ κατὰ τὸ Ἰμεραῖον ποιητὴν, παλινῳδίαν τινὰ συγγράφω; ἢ δώσετέ μοι ἐφέσιμόν τινα γενέσθαι τῇ δίκῃ; Πο. νὴ Δί' ἄμεινον ἔχῃς τι δίκαιον εἰπεῖν. ἐγὼ γὰρ ἀνηδέως ἂν σὺ φῂς, ἀλλ' οὐ φίλοις ποιήσῃ τὴν ἀπολογίαν. ἐγὼ δὲ, καὶ σπουδάζεσθαι σοι ἕτοιμος ἐπὶ

Stabat enim ille post fores, ubi primùm opus expansum ostendit, unde eos qui vel reprehenderent, vel laudarent quippiam exaudiebat. Cæterùm alius nasum, utpote crassiorem, alius faciem, utpote longiorem, alius aliud reprehendebat. Deinde cùm discessissent spectatores, intus inclusus Phidias denuo effigiem corrigebat, & ad vulgi sententiam accommodabat: siquidem populi tam numerosi consilium non leve censebat, imò necesse esse ut plus viderent multi quàm unus, etsi Phidias foret. Hæc ab illa tibi affero, eademque ipse te moneo, qui tui amicus sum & studiosus. *Luc.* Hactenus Polystrate te tantum rhetorem esse ignoraveram. Itaque orationem ita prolixam, accusationem ita gravem adversus meum libellum protulisti, ut mihi nulla spes defensionis ampliùs superfit. Verumenimvero non ex judiciario more fecistis, in primis verò tu, quum indicta causa librum condemnasti, cui deerat patronus. Facillimum autem illud est, ut opinor, juxta parœmiam, Solum currentem vincere. Itaque nihil mirum, si victi fuimus, neque effusa nobis aqua, neque respondendi facultate concessa. Quin potiùs illud est omnium absurdissimum, quod ipsi & accusatores, & judices eratis. Vtrum ergo vis, sileam decretis acquiescens, an juxta Himeræum illum poëtam, retractationem conscribam? aut mihi copiam facietis provocandi ad aliud judicium? *Pol.* Sanè per Iovem, siquid justi habes quod dicas. Non enim contra adversarios, ut dicis, sed apud amicos defensionem suscipies. Ego verò in hac causa tuis à partibus stare tum paratus,

Luc.

ἐ δίκης. Λυ. ἀλλ' ἐκείνο ἀνιαρὸν ὦ Πολύστρατε, ὅτι μὴ ἐκείνης παρούσης, ποιήσομαι τοὺς λόγους. μακρῷ γὰρ ἂν ἄμεινον ἦν. νυνὶ δ' ἀνάγκη ἀπ' ἐντολῆς ἀπολογήσασθαι. Πο. εἰ μοι τοιοῦτος ἀγγελιαφόρος γένοιτο ὡς αὐτίκα, οἷος παρ' ἐκείνης ἥκεις μοι μηδένα, τολμήσω ἀναρρίψας τὸν κύβον. Πο. θαῤῥεῖ ὦ Λυκῖνε τοῦτο γε ἕνεκα, ὡς ἐ φαῦλόν με ὑποκριτὴν ἕξων τῆς ἀπολογίας, πειρώμενον λέγειν βραχέως εἰπεῖν, ὡς ἂν μᾶλλον μεμνοῦσιμι. Λυ. καὶ μὴν πάνυ μὲν ἐδεόμην μακρῶν τῶν λόγων, ὡς ἥκιστα σφαδνᾶν τὴν κατηγορίαν. ὅμως δὲ σοῦ ἕνεκα ἐπιτρέψω μακρὰν τὴν ἀπολογίαν. καὶ παρ' ἐμοῦ τοίνυν πάσῃ αὐτῇ ἀπάγγελλε. Πο. μηδαμῶς ὦ Λυκῖνε. ἀλλ' ὥσπερ αὐτῆς ἐκείνης παρούσης λέγε τὸν λόγον. εἶτ' ἐγὼ μιμήσομαί σε πρὸς αὐτήν. Λυ. ἀλλ' ἐπειδήπερ οὕτω σοι δοκεῖ ὦ Πολύστρατε, ἦ μέν, φάρεσι, καὶ ἀφεῖρηκε δηλαδὴ ἐκείνα, ὅπερ σὺ παρ' αὐτῆς ἀπήγγελας. ἡμᾶς δὲ χρὴ τὰ δεύτερα λόγων ἀνάρχεσθαι. καίτοι, ἐ γὰρ ὀκνήσω πρὸς σε εἰπεῖν, ὃ πέπονθα, οὐκ οἶδ' ὅπως φαυλοτέρως μοι τὸ πρᾶγμα πεποίηκας. καὶ ὡς ὁρᾷς, ἰδρῶ τε ἤδη, καὶ δέδοικα, καὶ μενοινῶ ἐ ὁρᾶν αὐτὴν οἴμοι, καὶ τὸ πρᾶγμα πολλοῦ μοι τὸν παραχλοῦ πεποίηκεν. ἄρξομαι δ' ὅμως. ἐ γὰρ οἷόν τε ἀναδῦναι, ἤδη παρούσης. Πο. καὶ μὴ Δία πολλοῦ τὴν δύμφιαν ἐπιφανῆ τῇ προσώπῳ. φαιδρὰ γὰρ ὡς ὁρᾷς, καὶ προσηνής· ὥστε θαῤῥῶν λέγε τὸν λόγον. Λυ. ἐγώ σε ὦ γυναικῶν δείσῃ, μεγάλα ὡς φῂς, καὶ πάμπολλ' ἐ μέτρια ἐπαινέσους, ἐχ ὁρῶ ὅτι τηλικοῦτον ἐπήνεσα, ἡλίκην αὐτὴ σὺ τοῦ ἐγκώμιον ὑπὲρ σαυτῆς ἐξενηνόχας, τιμῶν πρὸς τὸ θεῖον τιμῶν

Luc. At moleſtum illud Polyſtrate, quòd ea non præſente verba faciam. Id enim longè foret ſatius. Nunc verò mihi juſſo reſpondere neceſſe eſt. Sed ſi talis apud illam internuncius mihi fueris, qualis illius apud me fuiſti, aleam jacere audebo. *Pol.* Quod ad hoc attinet, confide Luciane, fore ut me tuæ defenſionis actorem non malum habeas, ſi paucis dicere coneris, quò faciliùs omnia recorder. *Luc.* Atqui longiſſima oratione mihi opus erat, adverſus accuſationem adeò vehementem; tamen in tui gratiam, defenſionem præſecabo. Itaque hæc illi meo nomine renuncia. *Pol.* Nequaquam Luciane; ſed tanquam illa præſente orationem habeto. Deinde apud ipſam te imitabor. *Luc.* Proinde, quando ita tibi videtur Polyſtrate: illa quidem præſto eſt, eaque dixit videlicet, quæ tu ipſius nomine mihi renunciaſti. Nobis autem exordienda eſt ſecunda oratio. Atqui, non verebor enim tibi dicere quod mihi accidit, neſcio quomodo rem hanc mihi magis metuendam reddidiſti: & ut vides, jam ſudo, & metuo, eamque tantùm non videre puto, quæ res multum me perturbavit. Incipiam tamen: cùm ea jam præſente nulla ſit fugiendi facultas. *Pol.* At, per Jovem, magnam vultu præ ſe fert benevolentiam, viden' ut eſt hilaris, & manſueta. Quare orationem confidenter aggredere. *Luc.* Ego te fœminarum præſtantiſſima, magna immodicaque laude proſequutus, non video factum eſſe ut te tantum laudaverim, quantum ipſa hoc de te encomium protuliſti, dum honorem qui numini tribuitur ma-

ϋ μεγάλῳ πλημμύρᾳ. σχεδὸν γὰρ ἁπάντων τῶν μείζων, ὧν εἴρηκα σοὶ σοῦ. καὶ συγχώρησον, εἰ μὴ ἐν παρέργῳ σοι προσέγραψα τὴν εἰκόνα, ὑπ' ἀγνοίας με διαλαθοῦσαν. εἰ γὰρ ἐν ἄλλῳ πρὸ αὐτῆς ἐγκρύψαμην. ὥστε ταύτῃ γε οὐχ ὅπως ὑπερβάλλεσθαι τὰς ἐπαίνους, ἀλλὰ πολὺ καταδεέστερόν μοι δοκῶ τῆς ἀξίας εἰρηκέναι. σκόπει γοῦν ἦλίκον τὸ παρέλιπον, ὡς παμμέγεθες εἰς ἐπίδειξιν πρόπου χρησιμον, καὶ γάμους ὀρθῆς, ὡς ὅσοι τὸ θεῖον μὴ ὑπαρέργῳ σέβουσιν, ὅτι δὲ πρὸς ἀνθρώπους ἄριστοι ἂν εἶεν. ὥστε εἰ πάντως μεζαηθμήσαι δεῖ τὸν λόγον, καὶ τὸ ἀγαλμα ἐπινοῆσαι, ἀφελεῖν μὲ οὐκ ἂν τι τολμήσαιμι αὐτοῦ, προθείην δὲ τοῦτο, ὡς ἂν κεφαλὴν δ' παντὸς ἔργου, καὶ κηρυφλόν. ἐπ' ἐμείναν μὴν τοι δὲ πάνυ πολλὰ σοι εἰδέναι τὴν χάριν ὁμολογῶ. ἐμὲ γὰρ ἐπαινέσαι τὸ μέτριον δ' σὲ πρόπου, καὶ ὅτι μηδὲν ὑπερπετὲς, μὴ ἢ τύφος μεσὸν ἐνεποίησε σοι ὁ παρὼν ὄγκος τῶν πραγμάτων, σὺ τε τοιαῦτα αἰπασαμένη δ' λόγῳ, ἐπιστώσω δ' ἐπαίνῳ τὴν ἀλήθειαν. τὸ γὰρ μὴ προσπαίζειν τε τοιαῦτα τῇ ἐγκωμίῳ, ἀλλ' αἰδεῖσθαι ἐπ' αὐτοῖς, καὶ μείζω ἢ κἀ σὲ εἶναι λέγειν, μετρίας δ' φιλοτιμίας τινὸς διανοίας δεῖγμά ἐστι. πολλὰ ἀλλ' ὅσῳ πρὸ ἂν πρὸς τὸ ἐπαινεῖσθαι αὐτὸ ἧττον διακειμένη τυγχάνῃς, τοσούτῳ ἀξιωτέραν ὑπερεπαινεῖσθαι ἀποφαίνεις σεαυτήν. καὶ σχεδὸν ἐς τὸ δ' Διογένους λόγον προσεπλήλυθέ σοι τὸ πρόσχημα. ὃς ἐρομένῳ τινὸς ὅπως ἂν τις ἐνδοξος γένοιτο, εἰ δόξης ἔφη κατα φρονήσειε. φαίην γὰρ ἂν δ' αὐτὸς, εἴ τις ἔροιτό με, τίνες εἰσὶ μάλιστα ἐπαίνου ἄξιοι, ὁπόσοι ἐπαινεῖσθαι μὴ θέλουσιν. ἀλλὰ ταῦτα

gni facis. Istud enim, omnium quæ de te dixi, ferme est maximum. Ac veniam deprecor, quòd etiam hanc imaginem tibi non ascripsi, quæ me per ignorantiam latebat: non enim aliam ante ipsam delineassem. Itaque ista ratione quidem, nedum laudando nimius fui, sed longè inferiora quàm pro dignitate dixisse mihi videor. Igitur considera quantum sit illud quod prætermisi, quàm insigniter magnum ad demonstrationem bonorum morum, & recti judicii: quòd quicunque numen non perfunctoriè colunt, etiam humanis in rebus optimi sint. Quocirca si omnis oratio esset retexenda, & emendandum simulachrum, ex ea nihil auferre auderem, imò & hoc adderem tanquam totius operis caput & verticem. Quo nomine me tibi magnam gratiam debere confiteor. Cùm enim animi tui moderationem laudarim, & quod nihil sublime, nihil fastu plenum tibi indidit præsens rerum amplitudo, tu his in oratione mea reprehensis, laudum veritati fidem attulisti. Nam quòd laudes istiusmodi non præripis, sed earum te pudet, majoresque dicis quàm ut tibi conveniant, modesti & popularis animi est argumentum. At quanto magis erga laudes ita affecto es animo, tanto summis laudibus digniorem te reddis. Eaque res in Diogenis sententiam ferme tibi cecidit. Qui interrogante quopiam quo pacto quis gloriam consequi posset: si gloriam inquit contempserit. Ipse etiam dicerem, siquis me interrogaret, quinam potissimum laude digni sint, quicunque laudari nolunt. At hæc aliena fortè sunt,

μ Ἴσως ἐξαγώνια, καὶ πόρρω θ' παράμικτον. ὑπὲρ ὧν δὲ χρὴ ἀπολογήσασθαι, τοῦτό ἐστιν, ὅτι τῇ σὺ Κνίδῳ, καὶ κἠπποις, καὶ Ἥρᾳ, καὶ Ἀθηνᾷ, τὴν μορφὴν ἀναπλάττων, εἴκασα. [1] ταῦτά σοι ἔμμετρα ἔδοξε, [2] καὶ ὑπὲρ τὰ πόδια; ὡδὶ αὐτῶν δὴ τούτων ἐρῶ. καίτοι παλαιὸς ὅτο ὁ λόγος, ἀνυβρίστους εἶναι ποιητὰς, καὶ γραφέας. τοὺς δ' ἐπαινοῦντας; καὶ μᾶλλον οἶμαι, εἰ ἐ γαμοῖ, καὶ βαδῖν, ὥσπερ ἡμεῖς, ἀλλὰ μὴ ἐπὶ κίσσης φέροιντο. ἐλεύθερον γάρ τι ὁ ἔπαινος. ὅσῳ δ' ἔστιν αὐτοῦ μέτρον εἰς μέγεθος, ἢ ὑφ' ἡμῶν νενομοθέτηται μόνον. ἀλλὰ τοῦτο μόνον ἐξάπαντος ὁρᾷ, ὅπως ὑπερβαλοῦμαι τοὺς ἐπαινουμένους, καὶ ζηλωτὸν ἀποφανεῖ τὸ ἐπαινούμενον. ἐ μὲν τοίνυν ἐγὼ βαδιοῦμαι, μὴ ἐ σοὶ δόξω ὑπ' ἀπορίας αὐτὸ δρᾶν. ἐκεῖνο δέ σε φημὶ [3] τοιούτοις ἡμῖν τὰς ἀφορμὰς τῶν ἐπαινετικῶν τούτων λόγων, ὡς χρὴ τὸ ἐπαινωθὲν, καὶ εἰκάσαι, καὶ ὁμοιώσαι τοῖς χρῄζουσι. καὶ χαλεπὸν οὐ τοῦτο τὸ μέρος τοῦ ἔργου ἐστὶν εὖ εἰκάσαι. τὸ δ' οὗ, ὧδε μάλιστα κρίνοιτο. ἐὰν τις τοῖς ὁμοίοις ἀφικέσθαι, ὅσῳ ἂν πρὸς τὸ ὑποδεέστερον ποιῆται τὴν παραβολὴν; ἀλλ' ἤν τις πρὸς τὸ ὑπερέχον ὡς οἷόν τε ἐμβιβάζῃ τὸ ἐπαινούμενον. οἷον, ἤν τις κύνα ἐπαινῶν, εἰ πως ἀλώπεκος μείζω εἶναι αὐτὸν, ἢ λέοντος, ἆρά σοι ὁ τοιοῦτος δοκεῖ ἐπαινεῖν εἰδέναι; ἐοικ ἂν εἴποις. ἀλλὰ μὴν ὅσῳ εἰ λύκῳ φαίη ἴσον αὐτὸν ὑπάρχειν, ὃ ὄντως μεγάλως π ἐπῃνεσεν. ἀλλὰ πῶς τὸ

sunt, & extra rem. Verùm de quo instituenda mihi defensio, illud est, quod te cum Cnidia, & hortensi Venere, cum Iunone, & Minerva, formam tuam effingendo, comparavi. Ea-ne modum excedere, & pede latiora tibi visa sunt? De his ipsis igitur dicam: quanquam vetus est hoc verbum, rationibus reddendis non esse obnoxios poëtas & pictores: puto etiam laudatores, eoque magis, si humi & gressim, ut nos, at non præter modum ferantur. Laus enim res est libera. Neque modum ullum ad magnitudinem, aut brevitatem, ipsi leges præscripsêre. Sed illud tantùm ex omnibus respicit, quomodo summè admirabitur, & insignem faciet eum quem laudat. At ego viam hanc non ingrediar, ne id inopia consilii facere tibi videar. Illud vero dico, ejusmodi nobis esse laudativarum orationum occasiones, quomodo imaginibus & comparationibus laudatorem uti oporteat. Et ferme in hoc sita est bene effingendi summa. Illud vero rectè effectum, sic potissimum judicabitur, Non si quis cum similibus comparaverit, neque si cum eo quod vilius est composuerit, sed si quod laudatur, ad excellentioris archetypum, quoad fieri potest, extulerit. Exempli gratia, si quis canem laudando, diceret esse vulpe aut fele majorem, nunquid ille laudandi rationem tibi videtur nosse? Non utique dixeris. Sed neque si lupo parem esse diceret, neque sic magnificè laudaret. Sed ubi tandem

1 Ταῦτά σοι ἔμμετρα ἔδοξε] Ταῦτά σοι ἄμετρα ἰδ. Itaque adjungit, καὶ ὑπὲρ τὰ πόδια. Marcil.

2 Καὶ ὑπὲρ τὰ πόδια.] Vide Paræmiogr. Bourd.

3 Τοιαύτας ἡμῖν τὰς ἀφορμὰς] Τοιαύτας ἡμῖν παρεχομένας τὰς ἀφορμὰς. Marc.

ἔδιον δ' ἐκαίνισε ἀποτελεῖται; ἢν ὁ κύων τῷ λέοντι ἐοικέναι λέγηται ἢ μέγεθος, καὶ ἀλκήν. ὡς τὸ Ὠρείωνος κυνὸς ἐπαινῶν ἔφη ποιητής, λεοντοδάμοιο αὐτόν. ὅτου γὰρ δὴ κυνὸς σύστελος ἔπαινος. καὶ πάλιν εἴ τις Μίλωνα τὸν ἐκ Κρότωνος, ἢ Γλαῦκον τὸν Καρύστιον, ἢ Πολυδάμαντα ἐπαινέσαι θέλων, ἔπειτα λέγοι ἰσχυρότερον ἅπαντα αὐτῶν γυναικὸς φύσεως, οὐκ ἂν οἶμαι γελασθῆναι αὐτὸν ἐπὶ τῇ ἀνοίᾳ δοκῶ, ὅπερ μοι εἴ τις ἑνὸς ἀνδρὸς ἔλεγεν ἀμείνω εἶναι αὐτὸν, οὐδὲ τοῦτο ἀπέχρησεν ἂν πρὸς ἔπαινον. ἀλλὰ πῶς ἐπῄνεσε ποιητὴς εὐδοκίμου τὸν Γλαῦκον; οὐδὲ Πολυδεύκους βίαν φήσας ἀνατείνασθαι αὐτῷ ἐναντίας τὰς χεῖρας. οὐδὲ σιδήρεον Ἀλκμήνας τέκος. ὁρᾷς οἵοις αὐτὸν θεοῖς εἴκασε; μᾶλλον δ' αὐτῶν ἐκείνων ἀπέφηνε. καὶ ὅπου αὐτὸς ὁ Γλαῦκος ἠναγκάσθη τοῖς ἐφόροις τῶν ἀθλητῶν θεοῖς ἀντεπαινέσαι, ὅτε ἐκεῖνοι ἢ μισήσαντο ἢ τὸν Γλαῦκον, ἢ τὸν ποιητὴν, ὡς ἀσεβῶν τὸ ἔπαινον, ἀλλὰ οὐδοκίμων ἄμφω, καὶ ἐπικωμῶντο ὑπὸ τῶν Ἑλλήνων. ὁ μὲν, ἐπὶ τῇ ἀλκῇ ὁ Γλαῦκος. ὁ δὲ ποιητὴς, ἐπί τε τοῖς ἄλλοις, καὶ ἐπ' αὐτῷ τούτῳ μάλιστα τῷ ἄσματι. μὴ δὴ θαυμάσῃς εἰ ἐκεῖνος εἰκάσαι βελόμενος ὅσῳ ἦν τῆς ἐπαινέσεως ἀναγκαῖον, ὑψηλοτέρου ἐχρῄζομεν τοῦ παραδείγματος, τοῦτο ὑποβαλόντος τοῦ λόγου. ἐπεὶ δὲ κολακείας ἐπεμνήσθης, ὅτι μὲν ἐκ σὺ μισεῖς τὰς κολακικὰς, ἐπαινῶ μάλα σε, καὶ σὸν ἔργον ἄλλως. ἐθέλω δέ σοι διακεῖναι, καὶ ἐρίσαι τό, τε τοῦ ἐπαινοῦντος ἔργον, καὶ τὸν τοῦ κόλακος

dem quod laudis est proprium, absolvitur? Si canis dicatur magnitudine & robore, leoni esse similis, ut Orionis canem laudans poëta, leonis domitorem appellat. Nam hæc utique canis perfecta laus est. Rursus siquis Milonem Grotoniaten, aut Glaucum Carystium, aut Polydamantem laudare volens, eorum unumquemque muliere robustiorem esse diceret, nonne deridendum putares ob insulsam laudationem, siquidem etsi eum viro aliquo præstantiorem dixisset, neque hoc ad laudem suffeciisset? At quomodo celebris poëta Glaucum laudavit? non dixit Pollucem manus adversarias cum ipso conseruisse: neque ferreum Alcmenæ filium. Vides qualibus Diis ipsum assimilarit? quin potiùs ipsis imaginibus expressit. Et neque Glaucus indignatus est quòd cum inspectoribus athletarum Diis collatus laudaretur, neque illi ulti sunt vel Glaucum, vel poëtam, prout in laude impium: sed ambo celebres, & in honore apud Græcos fuerunt: ille roboris nomine Glaucus: poëta verò & rerum aliarum, in primis verò carminis hujus ratione. Nec verò mireris, si & ipse cùm effigiem fingere vellem: altiori, quod laudanti erat necessarium, usus sum exemplari, ratione id subjiciente. Quandoquidem autem adulationis mentionem feciſti, quòd assentatores odisti, laudo te, nec aliter fieri conveniebat. Sed enim volo tibi laudatoris opus, & adulatoris nimietatem discernere, & definire. Ita-

1 Μᾶλλον δὲ καὶ αὐτῷ ἐκείνων] Μᾶλλον δὲ καὶ πρείττω αὐτῷ ἐκείνων. Marc.

1 Τὸν

ὑπερβολήν. ὁ μὲν δὴ κόλαξ, ἅπαν τὸ χρεὼν ἑαυτῷ ἐπαινῶν, ἀληθείας δὲ ὀλίγον ποιούμενος τὸν πρόσθιον, ἄπαυστος ὑπερεπαινεῖν εἴωθεν δῆτα. ἐπιψευδόμενος δὲ ὑπερβολὰς ἐποιήσεις παρ' αὐτῷ τὰ πολλά, ὡς μὴ ἂν ὀκνῆσαι δὲ τὸν Θερσίτην ὑμνῳδότερον ἀποφῆναι τοῦ Ἀχιλλέως. καὶ τὸν Νέστορα φάναι τὸν ἐπὶ Ἴλιον στρατεύσαντα, τὸ νεώτατον εἶναι. διομολογεῖσθαι δ' ἂν δὲ καὶ τὸν Κροίσου υἱὸν ὀξυηκοώτερον εἶναι τοῦ Μελάμποδος. καὶ τὸν Ἰφέα ὀξύτερον διοπτεύειν τοῦ Λυγκέως, ἤν τοῦ μόνον κερδᾶναι πλέον ἐπὶ τῷ ψεύσματι. ὁ δὲ καὶ αὐτὸ τοῦτο ἐπαινῶν, οὐχ ὅπως ἑκὼν ἂν ψεύσαιτό τι, ἢ προσθεῖεν τοῖς οὖσιν ὅλως προσόντων. τὰ δ' ὑπάρχοντα αὐτῷ φύσει ἀγαθὰ, καὶ μὴ πάνυ μεγάλα ἦ, διογλαύκων, ἐπηύξησε, καὶ μείζω ἀπέφηνε. καὶ τολμήσειεν ἂν εἰπεῖν, ἵππον ἐπαινέσας ἕλλον, φύσει κάλλιον ὧν ἴσμεν ζῴων, καὶ δρομικὸν, ὅτι ἄκρον ἐπ' ἀνθρώπων κοπὸν θεῖ, καὶ ποπύκλα. καὶ πάλιν οὐκ ἂν ὀκνήσειε φάναι ἀετὸν ποδῶν δρόμῳ ἵππων. καὶ ἢν οἰκίαν ἐπαινῇ κόλαξ, καὶ ἄμεινον κατασκευάσειν, εἴ ποι ἂν, Ζηνὸς αὐτοῦ τοιάδε ὀλυμπίᾳ ἴσθ' ἔνθεν αὐλή. ὁ δὲ κόλαξ, τοῦτο τὸ ἔπος, καὶ ἐπὶ σοὶ ἐπιτηδεύσει καλοῦσης εἴποι, εἰ μόνον τι ὄψοιτο σοῦ σώματος λαβεῖν ἐλπίσειεν. ἔστω Κυίαυθος ὁ Δημητρίου τοῦ πολιορκητοῦ κόλαξ, ἁπάντων φαύλων τῶν ἐπὶ τῷ κολακείαν κεκτημένων, ἐπαίνῳ τὰ βηχὸς ἐνοχλούμενον τὸν Δημήτριον, ὅτι ἐμπελάθη ἐχρέμπτεσθαι. ὃ μόνον ἦν τοῦτο ἐκνε-

Itaque assentator utpote proprii compendii causa laudans, nulla veritatis ratione habita, omnia supra modum laudanda putat: multa mentiens, deque suo addens, adeò ut Thersiten Achille formosiorem facere, & Nestorem eorum qui ad Ilium militarunt natu minimum dicere non vereatur. Quinetiam jurare ausit Crœsi filium auditus acumine Melampodem antecellere, Iphnea verò visu Lynceum, dummodo lucri aliquid ex mendacio se capturum speret. Porrò laudator, mentiri nolit, aut aliquid ex iis quæ neutiquam insunt, addere: sed quæ bona habet à natura, quamvis non sint admodum magna, per comparationem auget, & majora ostendit. Et dicere ausit, laudando equum, natura levem, ut ea scimus esse animantia, & cursu velocem, Ille per intactæ segetis, vel summa volaret Gramina, nec teneras cursu læsisset aristas. Rursus non dubitaret dicere, Procellipedum cursum equorum. Quinetiam si domum eximiam, & optimè extructam laudet, dixerit. Talis & intus erat magni Jovis aula suprema. At hunc versiculum assentator, etiam de subulci tugurio id diceret, si modò aliquid à subulco acceptorum se speraret. Veluti Cynæthus Demetrii illius Poliocetæ assentator, absumptis omnibus assentandi rationibus, Demetrium tussi vexatum laudabat quòd scitè spueret & excrearet. Non solum autem

1 Τὸν Κροίσου υἱὸν ὀξυηκοώτερον εἶναι τοῦ Μελάμποδος] Arqui Herodotus lib. 1. ὁ δὲ παῖς οὗτος ὁ ἄφωνος. videtur itaque aut alios secutus auctores Lucianus, aut memoria id vacillaviſſe. Nam & infrà in Gallo ſive ſomnio, λυπεῖ δὲ, inquit, μὴ λυθεὶς, ὡς κωφὸς ἦν. Neque dixeris hoc Luciani loco reponi poſſe λαλίστερον. Repugnat enim comparatio cum Melampode. Mart.

1 Vul

πρὸς αὐτῶν γνώσεσθαι ἔστι. τὸ γὰρ μὴ κόλακος οὐκ ἀνεῖν, καὶ ψεύσασθαι δοκεῖν χαρίσασθαι ἑνὶ τῶν ἐπαινουμένων, ἐξαίρειν δὲ τοὺς ἐπαινοῦντας τὰ ὑπάρχοντα, μείζονας, ἀλλὰ κἀκεῖνο μικρὰν διαλλάττουσιν. ὅτι οἱ μὲ κόλακες, ἐφ' ὅσον οἷόν τε αὐτοῖς, χρῶνται ταῖς ὑπερβολαῖς· οἱ ἐπαινοῦντες δὲ, καὶ ὧν αὐτοῖς πάντως σωφρονοῦσι, καὶ ἐντὸς τῶν ὅρων μένουσι. ταῦτά σοι ἀπὸ πολλῶν ὀλίγα κολακείας, καὶ ἔπαινε ἀληθοῦς δείγματα, ὡς μὴ πάνυ ὑποπτεύοντες ἐπαινῶμεν, ἀλλὰ διαφεύγῃς, καὶ τὸν Δημητρῆν τὸν οἰκεῖον μέτρῳ ἑκάτερον. φέρ' οὖν εἰ δοκεῖ, πρόσαγε τοῖς ὑπ' ἐμοῦ εἰρημένοις, τὰς κανόνας ἀμφοτέρας, ὡς μάθοις εἴ τε τούτῳ εἴτ' ἐκείνῳ ἐοίκασιν. ἐγὼ γὰρ εἰ μόνον τινὰ ἄμορφον καὶ ἔφλων τῷ ὃν Κνίδῳ ἀγάλματι ὁμοίαν ἔφην ἂν, καὶ Κυνισκὸν κολακικώτερον ὄντως νομιζοίμην. εἰ δὲ τοιαύτην ὑπάρχουσαν, οἵαν πάντες ἴσασιν, ἐπαινῶν ὀλίγον ἂν πολλὸν διαστήσαιμι τοῦ τολμήματος. τάχα δ' ἴσως φαίης, μᾶλλον δὲ ἤδη εἴρηκας, ἐπαινεῖν μὲν σοὶ ἐς τὸ κάλλος ἐφείσθω. ἀνεπίφθονον μέντοι ποιήσεις τὸν ἔπαινον ἐκείνου, ἀλλὰ μὴ θεοῖς ἀπεικάζειν ἀνθρωπον ἔασον. ἐγὼ δὲ, ἤδη γάρ με προάξεται τὰληθὲς εἰπεῖν, εἰ θεοῖς γε ὦ βελτίστη εἰκάσω, τεχνιτῶν δ' ἀκριβῶν δημιουργήματι, λίθῳ, καὶ χαλκῷ, ἢ ἐλέφαντι πεποιημένοις. τὰ δὲ ὑπ' ἀνθρώπων ξυγγιγνόμενα, σὺν ἀσθενεῖ οἰμαι ἀνθρώποις εἰκάζειν. σὺ δὲ εἰ μὴ σὺ τοῦτο ἐνηυλόγησας τῶν Δηλιάδων ὑπείληφας, τὸ ὑπὸ Φειδίου ποιηθὲν, ἢ τοῦτο τὴν οὐρανίαν Ἀφροδίτην, ὃ ἐποίησε Πραξιτέλης ὁ Κνίδῳ, εἰ μὴ πάνυ πολλῶν ἐτῶν. ἀλλ' ὅρα μὴ ἄσκοπον ᾖ, τὸ τοιαῦτα περὶ τῶν θεῶν δοξάζειν. ὡς τάς τε ἀληθεῖς εἰκόνας

rutem hac nota à se invicem discernuntur ambo, quòd non dubitent assentatores mentiri in eorum qui laudantur, gratiam. Laudatores verò dotes quæ insunt, extollere conantur. Sed hæc re etiam non exigua à se invicem differunt, quòd assentatores, quoad fieri potest, Hyperbolis utuntur: laudatores in iis sibi temperant, & intra terminos manent. En tibi ex multis pauca assentationis, & veræ laudis indicia: ne laudatores omnes suspiceris, sed utrumque discernas, & propria mensura metiaris. Age itaque si videtur, ea quæ à me dicta sunt ad utriusque canonem expende, ut intelligas huic-ne an illi sint similia. Nam si deformem aliquam Cnidio simulachro similem dixissem, revera præstigiator, & Cynætho adulantior existimarer. Sed si dixi eam, quæ talis est, qualem norunt omnes, non admodum longo intervallo distabat ausum. At dices fortasse, aut potiùs jam dixisti: pulchritudinem quidem laudare tibi licebat. Sed enim immunem ab invidia laudem tribuere conveniebat: non autem Deabus hominem rite comparare. Ego verò, jam enim adducar ut verum eloquar, te ô præstantissima, nequaquam cum Deabus comparavi, sed cum eximiorum artificum operibus, ex lapide, ære, aut ebore confectis. At quæ ab hominibus sunt facta, cum hominibus comparare non puto impium, nisi Minervam illud esse existimasti, quod Phidias effinxit, aut cœlestem Venerem illud, quod non multis abhinc annis Praxiteles Cnidi fecit. At vide ne inquorum imagines veras nulla humana

decorum sit talia de Diis sentire:

ἐπιφθόνως εἶναι ἀνθρωπίνην μίμησιν ἔργων τοιούτων δύνασθαι. εἰδείης δ', εἰ μὴ λίαν σε ἀπαθεῖς ἐκείνους ἐποίουν, ὅσον ἐμοὶ ἔπεστιν, οὐδὲ ἐγὼ ἀπέστην τοῦ ἐπιμίμου. τὰ μὲν γὰρ πολλοὶ καὶ ἀρχαῖοι ποιηταί, καὶ μάλιστα ὁ πολίτης ἡμῖν Ὅμηρος, ὃν δὲ καὶ πλεῖστα μοι ἐπιδέδωκεν εἰπεῖν ἐπὶ τοῖς προγόνοις, ἐμοὶ ἀδελφὸς μνημονεύεται, ἐμοὶ ἐκ πατρὸς ἐστὶ, ἔρωτι ἀλλοῖῳ τῆς ἐπιμιμήσεως τιμῶν μᾶλλον, μᾶλλον δὲ ἀγαπῶν αὐτὸν, καὶ μὴ ἀφορμὴν ἔχων, ἐξ ἧς ποιήσω τὴν χρυσοτευκτον τῶν ἐφεστώτων μνήμην αὐτῷ, τί φαῖεν ἂν ἐκεῖνοι πρὸς ταῦτα, ὁπόταν ἐπὶ τὴν Βρισηΐδα ἔλθω, ἢ τὴν Ἀνδρομάχην ἐπὶ τῷ Ἕκτορι θρηνοῦσαν ἐπιστῇ τῷ Πριάμῳ, εἶτα μὴ μικρὸν, ὡς ἐλάχιστον εἰ μὴν ἐπὶ τῇ Ἀνδρομάχῃ ἴσως ἐρεῖ τις, ὡς ἐμὲ φησι κλαύσεσθαι γυνὴ, εἰκὸς ἦσαν. ἐπεὶ τοιαῦτα λέγει ἐμοὶ ἐπιτιμῶν ὁ ἀπερρίφθαι τὸν ἔλεον, ὃ δὴ καὶ τῆς ἐλεγείας οὐ πρὸς ἐπιπλοκὰς μόνον, ἀλλὰ καὶ πρὸς φύσιν ἐστὶ πρώτιστον. ἀλλ' ἐγὼ μὲν ἐπὶ τοῖς ἐμοῖς ἐρῶ, ἐπὶ τοῖς ἐκείνου δὲ ἐρεῖ τις ἄλλος, ὃς ἂν ἐθέλῃ τὰ νῦν ἐπιτηδεύματα τῶν ἐπῶν σὺν τῷ ὀρθοεπεῖ καὶ ἀκέλευ. εἶτα ἐκεῖνο μὲν ἐφεξῆς τις, βάρβαρον γυναῖκα, καὶ τρίτην, κλαίουσαν τῇ λύρᾳ τὴν Ἀφροδίτην εἰκάσας ἐγὼ δὲ, ἵνα μὴ τὸ κάλλος εἴπω, διότι μὴ ἀεὶ χρὴ ἀκούσασι, οὐκ ἂν ὀφθείην ἀλλοῖα εἰκότα θεῶν γυναῖκα φαιδρὰν, καὶ μεσηβώσῃ τὰ πολλὰ. ὥσπερ γὰρ τοῖς ἀνθρώποις ἔχουσιν ἐπὶ μὲν τοῖς Ἀγαμέμνονος, ὅρα, ὅσῃ αὐτὰς φέρει δύναμις ἐποιήσατο τῶν θεῶν, καὶ ὡς ἐπεμείωσε τὰς εἰκόνας ἐς τὸ σύμμετρον. ὡς ὅμοιόν μοι φησι, καὶ κεφαλὴν ἐκέλευσε αὐτὸν εἶναι τῷ Διΐ, τὸν ἀγρὸν τῷ Ἄρει, τὸν ζώνην, στέρνον τῷ Ποσειδῶνι, λαιμῶν τε ἄνδρα καὶ μέλη τοῖς τοσούτων θεῶν εἰκόνας.

mana induſtria imitatione aſſequi poteſt, ut ſentio. Quod ſi etiam te illis aſſimilaſſem, neſcum hoc non eſſet: neque primus hanc viam aperui, ſed multi, & eximii poëtæ, cum primis vero Homerus civis tuus, quem mihi patrocinaturum proferam: at ſeri non poteſt, quin mecum vincatur. Quare ipſum interrogabo, auroſte potius illum loco Eteonim memoriæ mandas, quod præclare facis, elegantiſſima carminum ejus, quæ tibi videntur illud ubi de captiva Briſeide ſic loquitur aureæ Veneri ſimilis Patroclum lugebat. Deinde paulò poſt, ubi non ſufficeret, ni foret Veneri ſimilis eſſet, addit, ſic inque eſt mulier lachrymis eſſe Deabus Conſimilis. Ergo cum talia dicat, illa ne odiſti, & horum proiicis, an illi libertatem in laudando veritatis? At non deerunt tamen tanta ſæculorum ſeries ipſi concedit. Ac nemo inventus eſt qui hujus te illum arguerit, neque qui imaginem ejus magis cedere ausus ſit, neque qui obeliſcis adſcriptis nothos veriùs notarit. An licebit illi mulierem barbaram, idque plorantem, aureæ Veneri comparare? Ego verò, ut pulchritudinem taceam, quoniam audire non ſuſtines, Dearum imaginibus non comparaverim mulierem hilarem, & ſæpe ridentem? Quod homines Diis ſimile habent. In laudando autem Agamemnone, vide quantum Diis pepercerit, & quàm accommodate Imagines deprompſerit, ut illum oculis & capite Iovi ſimilem eſſe dicit, balteo Marti, pectore Neptuno, membratim dividens hominem ad tantorum Deorum imagines collatum.

Rur-

καὶ αὖ πάλιν ὁ βοτηλοιογὸς Ἀρεῖ φησὶν ὅμοιον εἶναι. καὶ ἄλλον ἄλλῳ, Ἡρακλῆ τὸ φρύγα τὸν Διὸς Πελάμνι, Θησέα Κέλητι, Πολυδάμας τὸ Πηλέως· ἀλλὰ ἐπαινέσαι αὖθις ἐπὶ τὰ γυναικεῖα τὸ Ὁμηρικὸν ἀκούσεις γὰρ ὅπως αὐτὸ λέγοντος, Ἀρτέμιδι ἐικέλη, ἠὲ χρυσῇ Ἀφροδίτῃ. καὶ οἵη δ' Ἄρτεμις εἶσι κατ' οὔρεος. ἐ μὲν γὰρ τὰς ἀνθρώπους αὐτὰς θεοῖς ἀπεικάζει, ἀλλὰ καὶ τὴν Εὐφόρβου κόμην, τοῖς χαρίεσιν ἀπέικασε. καὶ ταῦτα, αἵματι δεδευμένον, καὶ ὅλως τοσαῦτα ἐπὶ τὸ τοιοῦτον, ὡς μηδὲν εἶναι τὸ ποιήσεως μέρος, ὃ μὴ τοῖς θείοις εἰκόσι διακεκόσμηται. ὥστε ἢ κἀκεῖνα ἐξαλλοίωσε, ἢ ἡμῖν τι ὅμοια τολμᾶν ἐφείδω. ἔστω γὰρ τὸ κατὰ τὰς εἰκόνας, καὶ τὰς ὁμοιώσεις, ἀνεύθυνον ἔσται, ὥστε Ὁμηρον καὶ τοὺς θεοὺς αὐτὰς σὺν ὤκνησεν ὑπὸ τῶν ἐλαττόνων ἐπαινέσαι. τὰς γοῦν τοῦ Ἥρας ὀφθαλμοὺς, βοῶν ἔικασεν. ἑτέρου δέ τινος ἰοβλεφάρου τὴν Ἀφροδίτην ἔφη. τὸν μὲν γὰρ ῥοδοδάκτυλον τὴν ἀγνοεῖ, τὴν κόμην ἐπ' ἐλάχιστον γε Ὁμήρου ποιητὴν ὁμιληκότων, καίτοι τὰ μὲν τῆς μυρσίνης, ἐπὶ μετριώτερα, εἰ τις θεὸν εἰκάσειεν λέγοιτο. ἀλλὰ τὰς ἀθανάτους αὐτὰς, πάσας ἐμιμήσαντο τὰς τῶν θεῶν, Διονύσιοι, καὶ Ἡφαιστίωνες, καὶ Ζήνωνες, καὶ Ποσειδώνιοι, καὶ Ἑρμᾶοι ἀφωσαρδόμβιοι. λατὼ γοῦν, γυνή τις ἐγχωρία Εὐαγόρα τοῦ Κυπρίων βασιλέως. καὶ ὅμως σὺν ἠζανάκτησεν ἡ θεὸς, διαιμάξαι λίθον αὐτὴν ὥσπερ τὴν Νιόβην ἀπεργάσασθαι. ἐῶ γὰρ τὰς Αἰγυπτίας, οἵτινες δεισιδαιμονέστατοί εἰσι πάντων, ὅμως τοῖς θείοις ὀνόμασιν, εἰς κόρον ἐπιχωριάζει. χεδὸν γοῦν τὰ πλεῖστα αὐτοῖς, ἐξ οὐρανοῦ ἐστιν. ὥστε μοὶ γε καὶ τὸ τοιοῦτον, ψοφοῦς ἀπὸ τῶν οὐρανίων ἐστὶν ἀφῃρημένον.

Rursus hunc homicidæ Marti similem esse ait, & alium alii. Deiformem Phrygem illum Priami filium, Deo similem sæpe Achillem. At rursus ad muliebria exempla redeo. Ipsum enim audis dicentem, Dianæ similis, vel aureæ Veneri, Item, qualis Dinna it per montem. Nec solùm homines Dis assimilat, sed etiam Euphorbi comam Gratiis assimilavit, idque sanguine imbutam. Denique tam multa sunt id genus, ut nulla poëseos ejus pars non sit divinis Imaginibus exornata. Quocirca aut illa deleantur, aut similia audere nobis liceat. Adeò verò liberum est quod Imaginibus, & similitudinibus illustratur, ut Dearum etiam laudes à rebus inferioribus promere Homerus non dubitarit. Itaque Junonis oculos bovinis assimilavit: alius quispiam Veneris palpebras violis similes dixit. Ecquis, etiam eorum qui in Homerica poëti minimum sunt versati, roseis digitis Auroram ignorat? Atqui mediocria sunt quæ ad formam pertinent, siquis Deo similis dicatur. Verum quo sunt numero, qui Deorum appellationes imitati sunt, Dionysii, Hephestiones, Zenones, Posidonii, Hermæi agnominati. Latona quoque fuit quædam Euagoræ Cypriorum regis uxor. Nec tamen indignata est Dea, quæ non secus ac Nioben, poterat eam in lapidem convertere. Omitto Ægyptios, qui quamvis mortalium omnium sint superstitiosissimi: divinis tamen nominibus ad satietatem utuntur. Itaque penè omnia è cœlo illis desumpta sunt. Quare nihil est quod ob laudem hanc per-

διῶς ἀμφεῖλε τὸ ἐπαινεῖν. εἰ μὲν γὰρ τι σὺ τῷ συγγράμματι πεπλημμέλητας ἐς τὸ θεῖον, σὺ μὲν ἀνδύου καὶ αὐτὸς, ἐκτὸς εἰμὶ τινα νομίζειν ἀκροάσεως σὺ γὰρ οὐ φθήσῃ εἰπὼν. ἐμὲ γὰρ ἠμύνατο οἱ θεοὶ, ἐπειδὴν πρῶτα ἐμοῦ τὸ Ὅμηρον, καὶ τὰς ἄλλας πεισθῶς ἠμείψαντο. ἀλλ' ὁδέπω, ὅδε τ' ἄριστον φιλοσόφων ἠμείψατο, εἰκόνα θεῖ τ' ἄνθρωπον εἰπόντ' εἶναι. καλὰ γὰρ ἔτι ἔχων πρὸς σὲ εἰπεῖν, Πολυστράτῳ ὕστερον τοῦτο παύσομαι, ἵνα καὶ ἐπιμνημονεύσας δωρηθῇ τὰ εἰρημένα. Πο. σὺν οἷδα εἴ μοι τοῦτο δυνατὸν ἔτι ὦ Λυκῖνε. μακρὰ γὰρ εἴρηται σοι καὶ ταῦτα, καὶ ὑπὲρ τὸ ὕδωρ τὸ κλεψύδριον. πειράσομαι δ' ὅμως ἐπιμνησθῆναι αὐτῶν. καὶ ὡς ὁρᾷς, ἤδη ἀπεσβῶ παρ' αὐτῷ, ἐπίδυσάμενος τὰ ὦτα, ὡς μή τι παρεμπέσοι ἄλλο, συγχεῖ τὴν τάξιν αὐτῶν, εἶτά μοι συχνὸν ἐσομένῃ ἀγὼν ἔσῃ. Λυ. οὕτω σοι μελήσει ὦ Πολύστρατε, ὅπως ἄριστα ὑποκρινῇ. ἐγὼ δ', ἐπειπὴρ ἅπαξ σοι τὸ δρᾶμα παρέδωκα, νῦν μὲν σοδὲν ἀποσήσομαι. ὁπότων δ' τὰς ψήφους ἀνακηρύξωσι τῶν κριτῶν, τότε ἤδη κἀγὼ παρέσομαι, ὀψόμενος ὁποῖόν τι τὸ τέλος ἔσῃ ἀγῶνος ἔσῃ.

pertimescas. Nam siquid in Deum hoc libello est peccatum, à culpa es immunis, nisi & in audiendo culpam esse putes. At me ulciscentur Dii, quandoquidem Homerum, alioſque poëtas ante me ulti sunt. At Philosophorum præstantissimum, qui hominem Dei imaginem esse dixit, necdum puniverunt. Quanquam autem multa adhuc habeo tibi dicenda, hujus tamen Polystrati gratia finem faciam, ut dicta recordari possit. *Pol.* Haud scio, Luciane, num id adhuc possim. Nam longa fuit tua oratio, & effusam aquam prætergressa. Eorum tamen conabor meminisse. Et ut vides, hæc ad ipsam obturatis auribus jam deferre propero, nequid interlabatur quod eorum ordinem confundat, deinde mihi à spectatoribus exibilari contingat. *Luc.* Istud sanè tibi curæ erit Polystrate, ut personam optimè agas. Cæterùm ego quandoquidem fabulam tibi semel tradidi, nunc è medio discedam. Postea verò pronunciatis judicum suffragiis, iterum adero, visurus quem finem hoc certamen habiturum sit.

ΤΟΞΑΡΙΣ, Η ΦΙΛΙΑ.

TOXARIS, SIVE AMICITIA.

ARGVMENTVM.

Videtur hoc dialogo Lucianus, amicitiæ dignitatem, atque effectum commendare voluisse, dum Toxarim & Mnesippum introducit, alterum Scytharum, alterum Græcorum, in amicitiis colendis fidem, prædicantem, utrumque autem pro patria sua, contendentem, commemoratis aliquot suæ ætatis hominum exemplis, qui mutua

mutua inter se amicitia devincti, extrema etiam pericula interim alii pro aliis obiere. Occasio contentionis à solemni sacrificio & cultu Pyladis & Orestis, quibus illos Scytha venerantur, sumpta est, altero videlicet mirante, & causſam sciscitante, ob quam homines externos, & etiam hostes suos, divinis honoribus Scytha prosequerentur; altero autem, fidem & amicitiam illorum exponente, ob quam tantos honores prosequuti essent. Neque enim quicquam sanctius, aut religiosius à Scythis observari, & custodiri, quam amicitiam, eáque magis illos jactare sese, quàm ullis aliis operibus ac rebus. Interim tamen & illa memorabilia sint, quæ de ritu jungendi fœderis & amicitiæ, cujus etiam Herodotus meminit in Melpomene; & de consuetudine contrahendi auxilia atque exercitus obiter addit.

ΜΝΗΣΙΠΠΟΣ.

Ἰφὴς ὦ Τόξαρι, ἦτε Ὀρέστῃ, καὶ Πυλάδῃ ὑμεῖς οἱ Σκύθαι, καὶ θεοὺς εἶναι, ὥσπιερ ἡμεῖς, ὑπολαμβάνετε αὐτούς; Το. Θύομεν ὦ Μνησιππε, θύομεν, ἀλλ' οὐκ ἄνδρας ἀγαθούς. Μνη. Οὐκοῦν ἢ ὑμῖν ἐστὶν ἀνδράσιν ἀγαθοῖς ἑορτὰς ἄγειν, ὥσπερ θεοῖς; Το. Οὐ μόνον, ἀλλὰ καὶ ἐορτάς; καὶ μνημόσυνα ποιούμεθα αὐτῶν. Μνη. Τί δῆτα ὠφελοῦσι παρ' ὑμῶν; ἢ γὰρ δὴ ἐπ' ὠφελείᾳ θύεται αὐτοῖς, νεκροῖς γε ὄντες. Το. Ἀ χρῆσθαι μὲν ἴσως, εἰ καὶ οἱ νεκροὶ ἡμῖν ὄφελος εἶεν. Ἀ μὴν ἀλλὰ καὶ ὡσεὶ τὰς ζώσας ἀμείνονα βιώσεσθαι πεφάσθαι, μεμνημένοι τῶν ἀρίστων. καὶ πολλῷ ἀποδεεστέρους. ἡγούμεθα γὰρ ὄντως ἂν ἡμῖν τοσούτους ὠφελεῖσθαι ἐκείνους αὐτοῖς εὐθηνοῦντας. Μνη. ἀλλὰ ταῦτα μὲν ὀρθῶς γινώσκετε. Ὀρέστην δ', καὶ Πυλάδην, πάνυ μάλιστα θαυμάσαντες, ἐνθένδε

MNESIPPVS.

Quid ais Toxari? sacrificatis Oresti, & Pyladi vos Scythæ, Deosque esse illos creditis? *Tox.* Sacrificamus Mnesippe, sacrificamus inquam: haud tamen esse Deos arbitrati, sed viros bonos. *Mne.* An verò mos apud vos, etiam bonis viris vita functis sacra facere perinde ac Diis? *Tox.* Non istuc modò, verùm illos festis diebus & celebritatibus honoramus. *Mne.* Quid ab illis captantes? non enim illis, mortui cùm sint, ad captandam benevolentiam sacra facitis. *Tox.* Nihil obsit forte, si mortuos quoque benevolos habeamus. Quinetiam existimamus nos [1] quæ in vita sunt, magis conducibilem esse facturos, si præstantium virorum memoriam celebremus. Et defunctos honore prosequimur: siquidem hac ratione futurum arbitramur, ut multi apud nos illorum similes evadere cupiant. *Mne.* Hæc quidem rectè judicatis. At Orestem, & Pyladem quo nomine potissimùm suspexistis, ut Diis eos æquaveritis,

1 *Vos Scythæ.*] Qui oram inter Tanaim & Phasim accolunt, nunc Circassii dicti, eos nonnulli Zicchos esse volunt. *Cogn.*

[1] Σωμα-

ἐποιήσασθε, καὶ τοῦτο, ἐπήλυδας ὑμῖν ὄντας; ἢ τὸ μέγιστον, πολεμίους; οἷον, ἐπὶ σφᾶς ναυαγίᾳ προπεσόντας, οἱ τότε Σκύθαι συλλαβόντες, ἀπῆγον, ὡς τῇ Ἀρτέμιδι καταθύσοντες, ἐπιθέμενοι τοῖς δεσμοφύλαξι. καὶ τὸ φρούριον ἐπικρατήσαντες, τὸν τε βασιλέα κτείναντες, καὶ τὴν ἱέρειαν συλλαβόντες. ἀλλὰ καὶ τὴν Ἄρτεμιν αὐτὴν ἀποσυλήσαντες, ἀφ' ἡμῶν ἀπεπλέομεν, καθαγιάσαντες καὶ κατὰ τὸν Σκυθῶν νόμον. ὥστε εἰ ἀφ' ἡμῶν τιμῶτε τοὺς ἄνδρας, οὐκ ἂν φθάνοιτε πολλοὺς ὁμοίους αὐτοῖς ἐξεργασάμενοι. καὶ τὴν δῆθεν αὐτοῦ ἤδη ὡς τὸ παλαιὸν σκοπεῖτε, εἰ καλῶς ἔχει ὑμῖν πολλοὺς εἰς τὴν Σκυθίαν Ὀρέστας, καὶ Πυλάδας καθαίρειν. ἐμοὶ μὲν γὰρ δοκεῖτε πάντως ἂν ὅπως ἀσεβεῖς αὐτοὶ, καὶ ἄθεοι φανεῖσθε, τὸ θεμιτὸν θεῶν τὸ αὐτὸν τρόπον ὑμῖν καὶ ἀφ' ἑτέρας ἀποξενωθέντων. εἶτ' οἶμαι ἀπὸ τῶν θεῶν ἁπάντων, τὰς ἐπ' ἐξαγωγῇ αὐτῶν ἥκοντας ἄνδρας ἀνθεώμενοι ἐν ἱεροσύλοις ὑμῶν ὄσι, θύσετε ὡς θεοῖς. εἰ γὰρ μὴ ἀντὶ τούτων Ὀρέστην, καὶ Πυλάδην πρῶτε, ἀλλ' εἴπερ τι ἄλλο ὦ Τόξαρι, ἀγαθὸν ὑμᾶς εἰργάσατο, ἀνθ' ὅτε πάλαι ἀ θεὰς εἶναι δικαιώσαντες αὐτὰς, νῦν τὸ ἔμπαλιν ψήσαντες αὐτοῖς, θεὰς εἶναι νενομίκατε, καὶ ἱερείοις ὀλίγα δεῖν τότε γαμβροῖς, ἱερεῖα νῦν προσάγετε. γελοῖα γὰρ ἂν ταῦτα δέξειε, καὶ ὑπεναντία τοῖς πάλαι. Το. καὶ ταῦτα μὲν ὦ Μνήσιππε, ἀγενναῖα τῶν ἀνδρῶν ἐκείνων, ἃ κατέλεξας. τὸ γὰρ δύο ὄντας, ὅπου μέγα τόλμημα τολμῆσαι; καὶ τοσοῦτον ἀπὸ τῶν αὐτῶν ἀπέργοντας, ἐκπλεῦσαι εἰς τὸ πόντον, ἀπείρατον ἔτι τοῖς Ἕλλησιν ὄντα, πάλαι μέγιστον

veritis, idque cùm vobis essent hospites, aut quod maximum est, hostes? Qui quidem, cùm ipsos naufragio dejectos, illius temporis Scythæ comprehendissent, & abducerent ut Dianæ immolarentur: adorti carceris custodes, oppressisque excubiis, & regem trucidarunt, & assumpta sacerdote, quin ipsa quoque Diana sublata, in navi abiverunt, irrisa communi Scytharum lege. Quare si ob istiusmodi facinora viros istos in honore habetis: facilè assecuti fueritis, ut multos illorum similes reddatis. Iamque ipsi ab hoc die usque ad prisca illa respicite, num vobis expedierit multos Orestes ac Pylades in Scythiam appellere. Nam mihi quidem isto pacto religionis & Deorum expertes mox fore videmini, Diis reliquis eodem modo è vestra regione in alienam delatis. Postea, opinor Deorum omnium vice, viros qui eos eductum venerint, divinitate donabitis, & qui sacrilegi in vos fuerint, iis tanquam Diis sacrificabitis. Quod si nequaquam horum gratia, Orestem ac Pyladem colitis, sed aliud quippiam, ô Toxari, in vos beneficii contulerunt: qua gratia, quanquam olim non judicastis ipsos esse Deos, nunc contra sacrificantes ipsis, Deos esse decreviſtis: & iis qui tunc propemodum victimæ fuerant, nunc victimas offertis? Enimvero ridicula videantur ista, cumque his quæ quondam statueratis, pugnantia. *Tox.* Et ista, quidem, Mnesippe, generosa sunt virorum illorum facinora, quæ commemorasti: quòd duo cum essent, tam ingens ausum sint ausi, tamque procul à sua patria profecti, in Pontum navigarint, Græcis ad id usque temporis intactum, nisi

ἢ ἐπὶ τὰ ὄργυιᾶς ἐς τὴν Κολχίδα στρατοδυσάντων, μὴ καταπλαγήσας, μήτε τὰς μύθους τὰς ἐν αὐτοῖ, μήτε τὴν ἀποικηγελίαν καταδείσαντας, ὅπ ἄξενον ἐκαλεῖτο, οἷα οἶμαι ἀγρίων ἐθνῶν ἀφοικισάντων, καὶ ἐπειδὴ ἐάλωσαν, ὅπως ἀνδρείως χρήσεσθαι τῇ ἀφάγμαθι, καὶ μὴ ἀναπῆσαι εἰ Δ[illegible]φυλάξοντας μόνον, ἀλλὰ τιμωρησαμένους τὰ βασιλέα τὰ Ὕρεως, καὶ τὴν Ἄρτεμιν ἀναλαβόντας, ἀπαπλοῦσαι, πῶς παῦσα ὑ ἀγυμνασὲ, καὶ θείας τινὸς τιμῆς ἄξια ἀφὸ πάντων, ὁπόσοι ἀρετὴν ἐπαινοῦσιν, ἀπὲρ ὰ παῦτα ἡμεῖς Ὀρέστῃ, καὶ Πυλάδῃ σιδέντες, ἥρωσιν αὐτοῖς χρώμεθα. Μνη. λέγοις ἂν ἥδη ὅ, τι σεμνὸν, καὶ θεῖον ἄλλο ἐξειργάσαντο. ἐπεὶ ὅσον γ' ἐν τῇ πόλῃ, καὶ τῇ ἀποδημίᾳ, πολλὰς ἄν σοι θειοτέρας σκείνων ἀποδείξαιμι τὰς ἐμπόρους. ἢ μάλιστα τὰς Φοινίκας αὐτῶν. οὗτοι γὰρ τὸ πέντον, οὐδὲ ἄχρι τῆ Μαιώτιδος, καὶ ἢ Βοσπόρα μόνον ἐπλέουσιν, ἀλλὰ πάντα χῆ τὰ Ἑλλάνικῆς, καὶ βαρβαρικῆς θαλάττης ναυπλοιμένους. ἅπασαν γὰρ ὕτοι ἀκτὴν, καὶ πάντα ἀγκαλόνως εἰπεῖν, διερευνησάμενοι καθ' ἕκαστον ἔτος, οὐδὲ ἢ μεθόπωρα, εἰς τὴν αὐτῶν ἐπανίασιν. ὃς κῆ τὰ αὐτὸν λόγον, θεὸς νόμιζε. καὶ παῦτα, καπήλους, καὶ ταριχοπώλας, εἰ τύχαι, τοὺς πολλοὺς αὐτῶν ὄντας. Το. ἄκουε δὴ ὦ θαυμάσιε, καὶ σκόπ, καθ' ὅσον ἡμεῖς οἱ βάρβαροι; δικαιότερον ὑμῶν ἴσως τὰ ἀγαθῶν ἀνδρῶν κελεύομεν, εἴτε σὺ Ἀργεῖ εἶ, καὶ Μυκηναῖος, εἴτε πέρσον ἔνδοξον ἐπιδεῖν Ὀρέστ, ἢ Πυλάδ. παρ' ἡμῖν δ, καὶ νεὼς ἀποδέδεικται αὐτοῖς ἄμφω ἀμφοτέροις, ὥσπερ εἰκὸς ἰῶ ἐπιτρόποις γε ὄσι. καὶ θυσίαι πρόσεισιν,

solis his qui Argo in Colchidem trajecerunt exercitum: nihil expavefacti, neque fabulas quæ de illo feruntur, neque appellationem veriti, quòd inhospitum vocaretur, videlicet, opinor, quòd feræ undique gentes accolerent: deinde cùm jam captiessent, adeò strenuè se gesserint, nec sat habuerint, si tantùm incolumes evaderent: nisi & à rege contumeliam acceptam ulti, & Diana sublata abnavigassent. Quid? annon hæc admiranda, & digna quæ divino quodam honore excipiantur in omnibus qui virtutem laudant? Sed nos hæc in Oreste & Pylade non spectantes, pro Heroibus illos habemus. *Mne.* Dicito jam quidnam aliud splendidum ac divinum patrarint. Nam quantum ad navigationem, & peregrinationem attinet, multos istis diviniores ostendero negociatores: atque inter hos potissimùm Phœnices, qui non in Pontum, neque ad Mæotidem usque, aut Bosphorum tantùm enavigant, verùm quaqua versus; Græcum ac Barbarum mare permetiuntur. Hi siquidem omnem oram, & omne littus, ut ita dixerim, quotannis scrutati, extremo tandem autumno in suam patriam revertuntur: quos ad eandem rationem pro Diis habeto, idque quanquam illorum multi fortè sunt caupones, & salsamentarii. *Tox.* Audi nunc, & considera, vir admirande, quanto nos qui barbari sumus: rectiùs vobis de bonis viris sentiamus. Siquidem in Argo, & Mycenis, ne sepulchrum quidem ullum insigne videre est Orestis ac Pyladis: apud nos verò & templum ostenditur simul utrique sacrum, ita ut par erat amicis, & hostiæ offeruntur, reliquusque omnis

καὶ ἡ ἄλλη τιμὴ ἅπασα. κωλύσῃ τε οὐδὲν, ὅτι ξένοι ἦσαν, ἀλλὰ μὴ Σκύθαι, ἀγαθοὺς κεκρίσθαι. ἐγὼ γὰρ ἐξετάζομαι ὅθεν οἱ καλοὶ, καὶ ἀγαθοί εἰσιν, οὐδὲ φθονοῦμεν, εἰ μὴ φίλοι ὄντες ἀγαθὰ εἰργάσαντο. ἐπαινοῦντες δὲ ἃ ἔπραξαν, οἰκείους αὐτοὺς λόγῳ τῶν ἔργων ποιούμεθα. ὃ ἦ δὴ μάλιστα ἡμᾶς ἐπαινεῖν ἀναπείθει τῶν ἀνδρῶν ἐκείνων ἐπαινοῦμεν, τοῦτό ἐστιν, ὅτι ἡμῖν ἔδοξαν φίλοι ὄντοι δὴ ἄριστοι ἁπάντων γενέσθαι, καὶ τοῖς ἄλλοις, νομοθέτην καταστῆσαι, ὡς χρὴ τοῖς φίλοις ἁπάσης τύχης κοινωνεῖν, καὶ ὑπὸ Σκυθῶν τῶν ἀρίστων θεραπεύεσθαι. καὶ ἃ γε μετ' ἀλλήλων, ἢ ὑπὲρ ἀλλήλων ἔπαθον ἀναγράψαντες οἱ πρόγονοι ἡμῶν ἐπὶ στήλης χαλκῆς, ἀνέθεσαν εἰς τὸ Ὀρέστειον, καὶ νόμον ἐποιήσαντο, ὥστε τοῦτο μάθημα, καὶ παίδευμα τοῖς παισὶ τοῖς σφετέροις εἶναι τὴν στήλην ταύτην, καὶ τὰ ἐπ' αὐτῆς γεγραμμένα ἀπομνημονεύειν. ἦν τοίνυν γραῦς τὴν τροφὸς ἐκείνων αὐτῶν ἐπιλαθομένη τοῦ πατρὸς, καὶ τῆς Ὀρέστου, καὶ Πυλάδου πράξεως ἀγνοήσειεν. ἀλλὰ ἐν τῷ τοιούτῳ τόπῳ καὶ νεὼ τὰ αὐτὰ, ὁπόσα ἡ στήλη δηλοῖ, γεγραφῶς ἐστὶ τῶν παλαιῶν εἰκασμένα δείκνυται, πλέων Ὀρέστης ἅμα τῷ φίλῳ. εἶτα ἐν τοῖς κρημνοῖς ἀμφιπρεπὴς αὐτῶν ἡ νεὼς, [1] σωσιλημμένῳ, καὶ ὡς τὴν θυσίαν παρεσκευασμένῳ. καὶ ἡ Ἰφιγένεια ἤδη καθίζεται αὐτῶν. καταπεπτωκὼς ἐπὶ θατέρῳ τοίχῳ, ἤδη ἐκδεδυκὼς τὰ δεσμὰ γέγραπται, καὶ Φονδίων ὁ Θόαντα, καὶ πολλοὺς ἄλλους τῶν Σκυθῶν. καὶ τέλος, ἀπολύοντες, ἔχοντες τὴν Ἰφιγένειαν, καὶ τὸν θεόν. οἱ Σκύθαι δὲ, ἄλ-

omnis honos. Porrò quòd hospites erant, non Scythæ, nihil obstat quominus viri boni judicentur. Neque enim inquirimus cujates sint viri honesti ac probi, neque invidemus, si quanquam amici non sunt, res egregias gesserunt: quin magis ea quæ patrarunt, probantes, illos ab ipsis factis nostrates ducimus. Quod autem potissimùm stupentes in illis viris efferimus, illud est, quod hi nobis visi sunt amici inter se omnium longè optimi extitisse, atque aliis ceu legem statuisse, quemadmodum oportet amicos omnem inter se communicare fortunam: & promeruisse ut à præstantissimis Scytharum colerentur. Itaque quæcunque alter cum altero, vel alter pro altero tulit, ea majores nostri descripta in ærea columna Orestis in templo reposuerunt, legemque tulerunt, ut ea columna suis liberis prima esset institutio & disciplina, & quæ in illa essent adscripta recordarentur. Itaque patris quisque sui nomen citius oblivisceretur, quàm res gestas Orestis ac Pyladis ignoraret. Quin & in ambitu templi, quæcunque in columna notantur, eadem priscorum picturis adumbrata visuntur: Nempe Orestes una cum amico navigans, deinde fracta inter abruptas cautes ipsorum nave comprehensus, & ad victimam adornatus. Iamque Iphigenia initiat eos. Ex adverso verò in altero pariete, idem jam vinculis exutus depictus est, ac Thoantem occidens, multosque ex Scythis alios: postremò solventes, & Iphigeniam ac Deam habentes. Porrò Scythæ frustra scapham ado-

1 Σωσιλημμένῳ, καὶ ὡς τὴν θυσίαν παρεσκευασμένῳ] Σωσιλημμένους, κ. ὡς. τ. θυ. παρεσκευασμένους. Marc.

λως ἐπιλαμβάνονται ⸗ σκάφους ἤδη πολέοντος, σκρεμαννύμενοι τῶν πηδαλίων, καὶ ἐπαναβαίνειν πειρώμενοι. εἶτ' οὐδὲν ἀνύσαντες. οἱ μὲν αὐτῶν, τραυμάτια. οἱ δ', καὶ δεῦτε, ἀπονήχονται πρὸς τὸ γλῶ, ἵνα δὴ ⸗ μάλιστα ἴδοι τις ἂν ὁπόσην ὑπὲρ ἀλλήλων εὔνοιαν ἐπιδείκνυσθον ἐν τῇ πρὸς τὸς Σκύθας συμπλοκῇ. πεποίηκε γὰρ ὁ γραφεὺς ἑκάτερον, ἀμελοῦντα μὲν τῶν καθ' ἑαυτὸν πολεμίων, ἀμυνόμενον δὲ τὸς ἐπιφερομένους θατέρῳ, καὶ πρὸ ἐκείνου ἀπαντᾶν, πειρώμενον τοῖς τοξεύμασι, καὶ παρ' οὐδὲν τιθέμενον, εἰ δέοι θανεῖν τὴν, σώσας τὸν φίλον, καὶ τὸ ἐπ' ἐκεῖνον φερόμενον πληγὴν προαναπάσας τῷ αὐτῷ σώματι. τὴν δὲ τοσαύτην εὔνοιαν αὐτῶν, καὶ τὸ ἐν τοῖς δεινοῖς κοινωνίαν, καὶ τὸ πιστὸν, καὶ φιλέταιρον, καὶ τὸ ἀληθὲς, καὶ βέβαιον ⸗ πρὸς ἀλλήλους ἔρωτος, ὧν ἀνθρώπινα ταῦτα ὠήθημεν εἶναι, ἀλλά πως γνώμης βελτίονος, ἢ καθ' τὸς πολλοὺς τότους ἀνθρώπους. οἷ μέχρι μὲν καθ' ὕδατος ὁ πλοῦς εἴη, τοῖς φίλοις ἀγαπακτοῦσιν, εἰ μὴ ἐπίσης κοινωνήσουσι τῶν ἡδέων. εἰ δέ τι ⸗ μικρὸν ἀνίσταιτο αὐτοῖς, οἰχόμενοι, μόνους τοῖς κινδύνοις ἀπολιπόντες. καὶ γὰρ οὐδ' ⸗ τόδε ὅπως εἰδῆς, οὐδὲν Σκύθαι φιλίας μεῖζον οἴονται εἶναι. οὐδ' ἔστιν ἐφ' ὅτῳ ἄνπερ σκύθης μᾶλλον σεμνύναιτο, ἢ ἐπὶ τῷ συμπενῆσαι φίλῳ ἀνδρὶ, καὶ κοινωνῆσαι τῶν δεινῶν, ὥσπερ οὐδὲν ὄνειδος μεῖζον παρ' ἡμῖν, ⸗ τοὐναντίον φιλίας μεγαλῆς δεκεῖν. ἀφ' ταῦτα Ὀρέστην, καὶ Πυλάδην περῶμεν, ἀρίστους γνωμένους τὰ Σκυθῶν ἀγαθὰ, καὶ τὰ φιλίας διενεγκόντας. ὃ πρῶτον ἡμεῖς ἁπάντων θαυμάζομεν. καὶ τόνομα ἐπὶ τότοις αὐτῶν ἐθέμεθα, κορυφαίους καλεῖσθαι.

adoriuntur jam navigantem, hærentes gubernaculis ac conscendere conãtes. Deinde re nequiquam tentata, alii quidem ex iis saucii, alii verò ejus rei metu compulsi, natatu semet in solum recipiunt, ubi vel maximè liceat perspicere, quantam in conflictu cum Scythis alter in alterum benevolentiam præstiterit. Fecit enim pictor utrumque de suis hostibus securum, sed propellentem eos qui in alterum feruntur, & ante illum jaculis occurrere conantem, ac pro nihilo ducentem si intereat ipse, modò amicum servet, vel suo ipsius corpore in illum intentos ictus præripiens. Iam verò tantam illorum benevolentiam, atque in rebus tristibus communionem, fidem, humanitatem, veritatem: denique alterius in alterum amoris constantiam, hæc haudquaquam humana putavimus esse, verùm animi cujusdam præstantioris, quàm pro hominum vulgo: qui donec secundis ventis navigatur, amicis indignantur, nisi ex æquo participes fiant rerum lætarum: quod si vel paululum iis reflare venti cœperint, aufugiunt solos in periculis deserentes. Enimvero & illud noveris, nihil amicitia melius arbitrantur Scythæ, nec ulla re magis gloriatur Scytha, quàm adjuvandis amicis, & communicandis rebus acerbis: quemadmodum neque probrum apud nos majus ullum, quàm amicitiæ proditorem videri. Has ob res Orestem & Pyladem veneramur, quòd præstantissimi extiterint in Scytharum virtutibus; atque in amicitia præcellentes: quod nos primum omnium admiramur. Appellationem quoque ex his illorum factis imposuimus, ut Coraci vocen-

τοῦτο δὲ ἔστιν ὃ τῇ ἡμετέρᾳ φωνῇ, ὥσπερ ἂν εἴ τις λέγοι, φίλιοι δαίμονες. Μνη. ὦ Τόξαρι, ὡ μόνον ἄρα τοξεύειν ἀγαθοὶ ἦσαν Σκύθαι, καὶ τὰ πολεμικὰ τῶν ἄλλων ἀμείνους, ἀλλὰ καὶ ῥῆσιν εἰπεῖν, ἁπάντων πιθανώτατοι. ἐμοὶ γοῦν τέως ἄλλως γιγνώσκουσιν, ἤδη δ' αὖ καὶ ποιεῖν δικαῖοι, ὅτι τὼ Ὀρέστω καὶ Πυλάδω συνθεάσασθε. ἐλεεῖσθαι δέ με ὦ φίλοι, καὶ σαφῶς ἀγαθὸς ὤν. πάνυ γοῦν εὐαρεστῶς ἐπιδείξας ἡμῖν τὰς τῶν ὀρεστείων εἰκόνας, καὶ τὸν μόχλον τῶν ἀνδρῶν, καὶ τὰ ὑπὲρ ἀλλήλων τραύματα. τοῦτο ἀλλ' οὐκ οἶδ' ὅπως ποτὲ θεασάμενον εἶναι φιλίαν ὑπὸ Σκύθαις. ἆρα γὰρ ξένους, καὶ ἀγελαίους ὄντας αὐτοὺς, ἔχθρα μὲν ἀεὶ συνεῖναι, καὶ ὀργὴ, καὶ θυμὸς, φιλίαν δ', μὴ δ' ὅσους τοὺς οἰκειοτάτους ἐπαινεσαι, πεπωθόμενον τοῖς τε ἄλλοις, ἃ δεῖ αὐτῶν ἀκούειν, καὶ ὅτι καταδύσει τοὺς πατέρας ἀποθνήσκειν. Το. εἰ μὲν γὰρ τἄλλα ἡμεῖς τῶν Ἑλλήνων, καὶ δικαιότεροι τοὺς γονέας, καὶ ὁσιώτεροι ἐσμὲν, οὐκ ἂν σοὶ τοῦ παρόντος φιλοτιμηθείην πρὸς σέ. ὅτι δ' οἱ φίλοι Σκύθαι πολὺ πιστότεροι τῶν Ἑλλήνων φίλων εἰσὶ, καὶ ὅτι φιλίας λόγον πλείαν παρ' ἡμῖν, ἢ παρ' ὑμῖν, ῥᾴδιον ἐπιδεῖξαι. καὶ πρὸς θεῶν τῶν Ἑλλήνων, μὴ πρὸς ἀχθηδόνα μοι ἀκούσῃς, ὦ εἴπω τι, ὧν προσενόησα, πολλοῦ ἤδη χρόνου ὑμῖν συνοικοῦντι. ὑμεῖς γὰρ μοι δικαῖοι τοὺς μὲν περὶ φιλίας λόγους, ἄμεινον ἄλλων εἰπεῖν ἂν δυνάσθαι. τὰ ἔργα δ' αὐτῆς, ὡ μόνον ἐκ' ἀξίαν τοῦ λόγου ἐπιμελεῖσθαι, ἀλλ' ἀπόχρη ὑμῖν ἐπαινέσαι τι αὐτοῦ, καὶ δεῖξαι ἡλίκον ἀγαθόν ἐστιν. σὺ δ' ὅταν τῆς χρείας ἀφίῃς τοὺς λόγους, θραπεύδεται

centur. Quod quidem noſtra in lingua perinde ſonat, ac ſiquis dicat, Dii amicitiæ præſides. *Mne.* Profectò Toxari, non arcu modò valuerunt Scythæ, belliciſque in rebus cæteris antecelluerunt: ſed etiam ad dicendum & perſuadendum aptiſſimi omnium fuerunt: unde mihi cùm dudum ſecus videretur, nunc eidem meritò feciſſe videmini, qui ſic Oreſtem ac Pyladem in Deorum numerum retuleritis. Neſciebam & illud, vir optime, quòd pictor quoque bonus eſſes: qui admodum evidenter oſtendiſti nobis, quæ ſunt in Oreſtis templo, picturas, pugnamque virorum, alterique pro altero ſuſcepta vulnera. Atqui non putabam olim apud Scythas, tanto ſtudio cultam fuiſſe amicitiam: ſed ipſos ut pote peregrinos, agreſtes, odio perpetuo, ira, & excandeſcentia committi, amicitiam verò ne in familiariſſimos quidem exercere, idque conjiciens, cum ex aliis quæ de illis audivimus, tum ex hoc quòd patres vita functos devorant. *Tox.* An nos Græcis cùm aliis in rebus, tum in cultu parentum juſtiores & ſanctiores ſimus, in præſentiarum haudquaquam contenderim tecum. Verùm amicos noſtrates Græcis amicis longè eſſe fideliores, & majorem apud nos, quàm apud vos amicitiæ rationem haberi, facile fuerit docere. Ac per Deos Græcorum, ne tibi ſit moleſtum audire, ſi quæ perſpexi, dixero, multum jam temporis apud vos verſatus. Vos enim mihi videmini præclariùs cæteris de amicitia verba facere poſſe: vim verò factaque illius, adeò non ſolùm pro ſermonum dignitate non exercere, ut ſat vobis ſit prædicare eam, & quantum ſit bonum, oſtendere. At in uſu, deficientes à

σὺκ οἶσθ' ὅπως ἐκ μέσων τῶν ἔργων. καὶ ὁπόταν ὑμῖν οἱ τραγῳδοὶ τὰς τοιαύτας φιλίας ἐπὶ τῶν σκηνῶν ἀναβιβάσαντες δεικνύωσιν, ἐπαινεῖτε, καὶ ἐπικροτεῖτε. καὶ κινδυνεύουσιν αὐτοῖς ὑπὲρ ἀλλήλων οἱ πολλοί. καὶ ἐπιδακρύετε. αὐτοὶ δ', εἴδεν ἄξιον ἐπαίνου ὑπὲρ τῶν φίλων παρέχειν τολμῶτε. ἀλλ' ἰὼ πρὸς φίλου δεηθεὶς τύχῃ, αὐτίκα μάλα, ὥσπερ τὰ ὀνείρατα οἰχήσεται ὑμῖν ἀκροδρυῶν ἁπτάμενα αἱ πολλαὶ σκιαὶ τραγῳδίαι, τοῖς κενοῖς τούτοις, καὶ κωφοῖς προσωπείοις ἐοικόσι ὑμᾶς ἀπολιπόσαι. ἃ δὴ ῥηρημένα τὸ σῶμα, καὶ παμμέλανες κεχηνότα, εἶδε τὸ σμικρότατον φθέγξεται. ἡμεῖς δ' ἔμπαλιν, ὅσων γὰ δὴ λειπόμεθα τῶν τοῖς φίλοις λόγοις, τοσοῦτον τοῖς ἔργοις αὐτοῖς πλεονεκτοῦμεν. εἴγ' οὖν δοκεῖ, ἅτε νῦν ποιῶμεν. τοὺς μὲν παλαιοὺς φίλους, αἱρεμεῖν ἐάσωμεν, εἴ τινας ἢ ἡμεῖς, ἢ ὑμεῖς τῶν πάλαι κεκλεισθαι ἔχομεν. ἐπεὶ κεἰ γε τοῦτο, πλεονεκτοῖτε ἄν, πολλοὺς, καὶ ἀξιοπίστους μάρτυρας τοὺς ποιητὰς παρεχόμενοι, τὸν Ἀχιλλέως, καὶ Πατρόκλου φιλίαν, καὶ τὸν Θησέως, καὶ Πειρίθου, καὶ τὸν ἄλλον ἑταιρείαν, οὐ καλλίστοις ἔπεσι, καὶ μέτροις ῥαψῳδοῦσας. ὀλίγους δέ τινας τῶν χειρόνων ἐσάμενοι τῶν καθ' ἡμᾶς αὐτοὺς, καὶ τὰ ἔργα αὐτῶν διηγησάμενοι. ἐγὼ μὲν, τὰ σκυθικά. σὺ δ', τὰ ἑλληνικά. καὶ ὁπότερος ἂν ἐν τούτοις κρατῇ, καὶ ἀμείνους παρέχηται τοὺς φίλους, αὐτὸς τε νενικηκὼς ἔσται, καὶ τὸν αὐτοῦ ἀνακηρύξῃ, κάλλιστον ἀγῶνα, καὶ σεμνοτάτῳ ἀγωνισάμενος. ὡς ἔγωγε πολὺ ἥδιον ἂν μοι δοκῶ μονομαχῶν ἡττηθεὶς, ἀποτμηθῆναι τὸν δεξιὸν, ὥσπερ τὸ σκυθικὸν ἐπιτίμιόν ἐστιν, ἢ χεῖρον ἄλλου κριθεὶς φιλίαν κεκεφάλαιος. καὶ παῦσαι, fermonibus, neſcio quomodo è medio opere aufugitis. Cæterùm quum Tragœdi in ſcenam progreſſi, iſtiuſmodi amicitias vobis repræſentant, approbatis, applauditis, illiſque pro ſe mutuo periclitantibus illachrymamini plerique: ipſi verò nihil dignum laude pro amicis præſtare audetis. Quin ſi egeat amicus re aliqua protinus ut inſomnia, procul avolantes evaneſcunt multæ illæ tragœdiæ, voſque ſimiles relinquunt inanibus iſtis, ac mútis perſonis, quæ diducto rictu, atque immane hiantes, ne minimum quidem loquuntur. At nos è diverſo, quo ſumus in dicendo de amicitia poſteriores, hoc in ea præſtanda præcedimus. Itaque ſi videtur, nunc ita faciamus: priſcos illos amicos ſilentio prætereamus, ſiquos vel nos, vel vos, ex his qui olim fuerunt, recenſere valemus, poſtquam iſta quidem parte ſuperaveritis, compluribus, ac gravibus adductis teſtibus, nempe poëtis qui Achillis, & Patrochi amicitiam, tum Theſei, Pirithoique, neque non aliorum neceſſitudinem, pulcherrimis verſibus, carminibuſque cecinerunt, Quin paucos quoſdam in medium afferamus ex his qui noſtra memoria fuerunt, eorumque res gegeſtas exponamus: ego quidem Scythicas, tu verò Græcanicas, Et in his uter ſuperarit, melioreſque amicos produxerit, is & victor eſto, & ſuam ipſius victoriam promulgato, tanquam qui pulcherrimum atque honeſtiſſimum certamen decertarit: adeò ut ego quidem malim mihi devicto in ſingulari certamine, dextram amputari (quæ apud Scythas victo eſt pœna) quàm in amicitia quopiam inferior judicari,

præ-

Ἕλλως, σκύθης αὐτὸς ὤν. Μνη. ἔα μὰ τὼ Τόξαρι· ὀ φαῦλον τὸ ἔργον ἀνδρὶ οἵῳ σοι, πολεμιστῇ μονομαχήσαντι, πάνυ δυσχερὲς, καὶ τεθηγμένως παρεσκευασμένῳ τοὺς λόγους. ὀ μὲν ἀληθῶς γε ὕτω καθαπροδοὺς ἐν βραχεῖ τὸ ἑλλάνικὸν ἅπαν, ὑπερχωρήσομί σοι. καὶ γὰρ ἂν εἴη πάνδεινον, ὑπὸ δυοῖν μὰν ἐκείνοιν ἠττηθῆναι τοσούτους τῶν Σκυθῶν, ὁπόσους οἵ τε μῦθοι δηλοῦσι, καὶ αἱ ὑμέτεραι παλαιαὶ γραφαὶ, ἃς μικρὰ ἔσθ' ὅτε ἀνοίγων ἐξεπαγωγὰ δήσας. Ἑλλάνων γὰρ πάντως, τοσαῦτα ἔθνη, καὶ τοσαῦται πόλεις ἐρήμως ὑπὸ σοῦ ἁλῶναι. εἰ γὰρ τοῦτο γένοιτο, ὀ τὰν δεξιὰν ὥσπερ ὑμεῖς, ἀλλὰ τὰν γλῶτταν ἀπολιμηθείσαν κακόν. πότερον οὖν ὠείσαι χρὴ τὸ ἀριθμὸν ἡμῖν τῶν φιλικῶν τούτων πράξεων, ἢ ὁπόσῳ ἄν τις πλείους ἔχῃ λέγειν, τοσούτῳ δοκιμώτερον δόξειεν ἂν ἔσθ' ὅτε τὰν νίκαν; Το. ὐδαμῶς. ἀλλ' ὠείσθω μὲν ἐν τῷ πλήθει αὐτῶν τὸ κρεῖττον, ἀλλ' εἰ ἀμείνους, καὶ εἰ τομώτερα φαίνοιτο αἱ σαὶ τῶν ἐμῶν. ἴσως τὸ ἀριθμὸν ὄσον, καὶ ἐλάττονα δηλονότι ἐργάσονται μοι τὰ τραύματα, καὶ ῥᾷον ἐνδώσω ἔσθ' ὅτε τοῖς πληγαῖς. Μνη. ὦ λέγεις. καὶ ὠείσθωσαν ὁπόσοι ἐκεναί. Το. πέντε ἔμοιγε δοκοῦσιν ἑκατέρου. Μνη. καί μοι δοκεῖ. ἔσθ' ὅτερον οὖν λέγε. ἀλλὰ ἐπομοσάμενον ἢ μὰν ἀληθῆ ἐρεῖν. ἄλλως γὰρ ἂν πλάττειν τὰ τοιαῦτα, καὶ πάνυ χαλεπόν. καὶ ὁ ἔλεγχος ἀφανής. εἰ οὖν ὀμόσειας, οὐκ ὄσιον ἀπιστεῖν. Το. ὀμόσομαι, εἴ τι ἔστ' ὅρκος ἐξὸν νομίζεις. Μνη. τίς δέ σοι τῶν ἡμετέρων θεῶν; ἆρ' ἱκανὸς ὁ φίλιος; Το. καὶ μάλα. ἐγὼ οὖν τὸ ἐπιχείρημα ὀμοῦμαί σοι ἐν τῷ ἐμαυτοῦ λόγῳ. Μνη. ἴστω τοίνυν ὁ Ζεὺς ὁ φίλιος, jurando opus esse censes. *Mne.* At quis tibi è Diis nostratibus? num idoneus Iupiter Philius? *Tox.* Maximè. Ego quoque nostratem meapte in lingua jurabo. *Mne.* Testis igitur, esto Iupiter Philius.

præsertim Græco, ipse Scytha cum sim. *Mne.* Equidem haud mediocris est negotii, cum viro, ut tu es, bellatore, singulari certamine congredi, singularis solertiæ & acuminis orationibus instructo. Haud tamen usque adeò ignaviter, tam citò universam deferens Græciam, tibi cessero. Etenim hoc esset gravissimum, ut à duobus illis tot Scythæ victi fuissent, quot fabulæ declarant, & vetustæ picturæ vestræ, quas paulò antè scitè admodum repræsentasti: Græci verò, tot gentes, tot civitates, nullo defendente abs te vincerentur. Nam istud si fiat, non vestro more dextram, sed linguam execari conveniat. Vtrum verò nobis definiendus est numerus rerum ab amicis actarum, an quanto quis plures dicendas habuerit, tanto ad victoriam consequendam locupletior videbitur. *Tox.* Nequaquam. Imò non multitudine vis harum definiatur, sed præstantia, ut si tuæ meis acutiores appareant, quamvis numero sint pares, magis lethalia vulnera mihi infligant, quarum ictibus memet ocyus dabo. *Mne.* Probè loqueris. Statuamus ergo quot erunt satis. *Tox.* Quinque utrique fore satis mihi videntur. *Mne.* Itidem mihi videtur. At prior dicito: verùm juratus te vera dicturum: alioqui fingere ejusmodi, non admodum fuerit difficile: nec palàm refelli queant. Porrò si juraris, nefas sit non habere fidem. *Tox.* Iurabimus, siquid etiam jure

ἐμοὶ ὁπόσα ἂν λέγω σοὶ περὶ σοῦ, ἢ αὐτὸς εἶδες, ἢ παρ' ἄλλων, ὁπόσον οἷόν τε ἐμοὶ δι' ἀκριβείας σκοπουμένῳ ἐρεῖν, μηδὲν παρ' ἐμαυτοῦ ἐπαυξανομένων. καὶ πρῶτόν σοι τὸν Ἀγαθοκλέους, καὶ Δεινίου φιλίαν διηγήσομαι, οἵαπερ ἐμοὶ ἐν τοῖς Ἴωσι γεγενημένη. Ἀγαθοκλῆς γὰρ ὅδε ὁ Σάμιος, ὑπὸ πολλοῦ ἐγνώσθη, ἄριστος μὲν εἰς φιλίαν ὡς ἔδειξε, τἆλλα δὲ οὐδὲν ἀμείνων Σαμίων τῶν πολλῶν, οὔτε εἰς τὸ γένος, οὔτε εἰς τὴν ἄλλην περιουσίαν. Δεινίᾳ δὲ τῷ Λυσίωνος ἐφεσίῳ, φίλος ἐκ παίδων ἦν. ὁ δὲ Δεινίας, ἐπλούτει ἄρτι εἰς ὑπερβολήν. καὶ ὥσπερ εἰκὸς, νεόπλουτον ὄντα, πολλοὶς ἐξ ἄλλης εἶχε περὶ αὐτὸν, ἰκανοὶ μὲν συμπεῖν, καὶ πρὸς ἡδονὴν συνεῖναι, φιλίας δὲ, πλεῖστον ὅσον ὑποδεόντως. τῶν μὲν οὖν τοιούτων, καὶ ὁ Ἀγαθοκλῆς ἐξηλάζετο, καὶ συνῆν, καὶ συνέπινεν αὐτοῖς, ἀπάγων χαίρων τῇ τοιαύτῃ ὁμιλίᾳ. καὶ ὁ Δεινίας, ὡδὲ αὐτὸν ἐπῃνεῖτο ἐπὶ τῷ ἡλάκατι. πλούσιον δὲ, καὶ φορτικὸν ἐδόκει, ὑπομιμησκόμενος ἐξ ἀρχῆς τὸν πρόγονον, καὶ φυλέτην ὄντα γνήσιον, ἃ μὴ πολλῶν κεκράτων ὁ πατὴρ αὐτῷ κτησάμενος, κατέλιπεν. ὥστε ὁμοῦ τῶν, ὡδὲ ἐπὶ τοὺς κώμους ἐπῄει ἐπ αὐτὸν, ἀλλὰ μόνος μετ' ἐκείνου συνῆν, λανθάνειν πειρώμενος τὸν Ἀγαθοκλέα. καὶ δή ποτε ὑπὸ τοῦ ἡλάκατος ἐκείνου ὁ ἄθλιος ἀνεπείσθη τοῦτο, ὡς ἐρῴη αὐτοῦ Χαρίκλειος Δημώνακτος γυνὴ, ἀνδρὸς ἐπιφανοῦς, καὶ πρώτου Ἐφεσίων τὰ πολιτικά. καὶ γραμμάτιά τι εἰσφοίτα δοκοῦντα τῆς γυναικὸς αὐ-

quæcunque tibi sum dicturus, vel quæ viderim ipse, vel quæ ab aliis quoad fieri potuit, diligentissimè perceperim, narraturum, nihil ex me ipso exaggerantem. Ac primo quidem loco, Agathoclis & Diniæ amicitiam tibi referam, quæ celebris est apud Ionas. Nam Samius hic Agathocles, non ita pridem vixit, vir in amicitia præstantissimus, ut re declaravit. Cæterùm reliquis in rebus vulgo Samiorum nihilo præstantior, neque genere, neque opibus aliis. Huic cum Dinia Ephesio, Lysionis filio, amicitia à puero interceſſerat. Porrò Dinias supra modum ditatus est, utque solent ii qui nuper opes nacti sunt, complures & alios secum habebat, idoneos illos ad compotationem, & ad voluptariam consuetudinem: ab amicitia verò longè alienissimos. Atque inter hos interim habebatur Agathocles, cumque illis versabatur, & compotabat, non admodum approbans eam convivendi rationem. Ac Dinias hunc nihilo majori in pretio habebat quàm adulatores. Tandem etiam offendere cœpit, crebriùs objurgans: molestusque videbatur, quippe qui majores ipsi commemoraret, præciperetque ut servaret, quæ multo labore parta, pater illi reliquisset: adeò ut ob hæc ne ad comessationes quidem deinceps adhiberetur, sed solus cum illis comessaretur, celare cupiens Agathoclem. Demum ab assentatoribus illi misero persuasum est, quòd amaretur [1] à Chariclea Demonactis uxore, viri illustris atque inter Ephesios in honoribus civilibus primarii. Iam & literulæ à muliere ad illum

1 *A Chariclea*] Claudia nimirum quadrantaria Ciceronis in Plut. & apud Cic. pro M. Cœlio. *Cogn.*

1 Ὀφεί-

ψή, καὶ σέφανοι ἠμιμάραντοι, καὶ μῆλά τινα ἀποδεδηγμένα. καὶ ἄλλα, ὁπόσα αἱ μαστροποὶ ἐπὶ τοῖς νέοις μηχανῶνται, καὶ μικρὸν αὐτοῖς ἐπιτεχνώμεναι τὰς ἐρωτας, καὶ ἀναφλέγουσι τὸ ἀσθενὲς ἐρᾶσθαι νομίζοντας. ἐπαγωγότατον δὲ τοῦτο γε ἐς μάλιστα τοῖς καλοῖς εἶναι οἰομένοις, ἄχρις ἂν λάθωσιν εἰς τὰ δίκτυα ἐμπεσόντες. ἡ Χαρίκλεια δὲ, ἦν ἀστεῖον μὲν γυνὴ εἶναι, ἐπιεικὴς δὲ οὐδαμῶς, καὶ ἐς ἀσθενχρῆ ἀεὶ, καὶ εἴ πάνυ ἐπ' ὀλίγῳ ἐθελήσειέ τις. καὶ εἴ ἀφοσιοῖτό τις μόνον, δῆθεν ἐπένδυε. καὶ δέ ἀδὴν ἦν, μή ποι ἀντείποι Χαρίκλεια. διὸ δὴ τἄλλα τεχνίτις, παρ' ἣν τινα βάλοι τὴν ἐπειρᾶν ἐπιτασάσα ἐρᾳστήν. καὶ ἀμφίβολον ἔτι ὄντα, ὅλον ὑποποιησαμένη, καὶ συνεχόμενον ἤδη ἐπιτείνει, καὶ ἀφοσιοῦσθαι μὲν ἐρᾷ, ἄρλην δὲ κολακείαν. καὶ μῆνιν, ὑπερορίαν, καὶ πρὸς ἕτερον ἀποκλίνειν δοκεῖν· καὶ ὅλη συγκεκρότητο ἀπάνθρωπον ἡ γυνὴ, καὶ πολλὰ μηχανήμασι περιεσκόμησε καὶ τὰ ἐρωτῶν. τεύτλων οὖν τότε οἱ Δεινίου κόλακες ἀναλαμβάνουσι ἐπὶ τὸ μειράκιον, καὶ τὰ πολλὰ ὑπεκμωκόδουν, συνωθοῦντες αὐτὸν εἰς τὸ ἐρᾶν τῆς Χαρικλείας. ἡ δὲ, πολλὰς ἤδη νέας ἐντεταχηλίσασα, καὶ μυρίους ἐρᾶν ὑποκλαναμμένη, καὶ οἴκους πολυωλάτους ἀναλῦσα, ποικίλον τι, καὶ πολυτρόπαιον κακὸν, ἀναλαβοῦσα εἰς τὰς χεῖρας ἁπλοῖκον, καὶ ἄπειρον τῶν τοιούτων μηχανημάτων νεανίσκον, οὐκ ἀνῆκεν ἐκ τοῦ ὀνύχων. ἀλλὰ προέχουσα πανσοφῶν, καὶ ἀμφιέρασα, ὅτε ἤδη παγίδασιν ἁλῴη, αὐτὴ τε ἀπώλετο ὑπὸ τῆς ἄγρας, καὶ τὸ κακοδαίμονι Δεινίᾳ μυρίων κακῶν αἰτία ἐγένετο. τὸ μὲ

illum ventitabant, & ſerta ſemimarcida, & admorſa poma: denique quicquid ad hæc lenæ machinantur in adoleſcentes, quò paulatim illis amorem artibus quibuſdam inſerant, primumque hac incendant opinione, quòd ſeſe credant amari. Nam & hoc plurimum illicit, præſertim eos qui ſibi formoſi videntur, donec imprudentes in caſſes inciderint. Erat autem Chariclea urbana mulier, mirum in modum meretricia: & quivis obvius, etiamſi vel minimum concupiviſſet, & ſi duntaxat aſpexiſſet, protinus annuebat, nec erat metuendum, ne recuſaret Chariclea: potens alioqui artifex; & quavis meretrice doctior amatorem allicere, & ambiguus cùm adhuc eſſet, totum ſubigere: ac quum jam teneretur, incitare, & accendere, nunc ira, nunc blandimentis, mox faſtidio, & quod ad alterum inclinare videretur: & tota erat undique comparata mulier, artibuſque omnigenis in amantes inſtructa. Tunc igitur Diniæ adulatores hanc ad adoleſcentulum adducunt, multaque aſſimulabant, quò eum in amorem Charicleæ impellerent. Hæc autem quæ jam complures adoleſcentes jugularat, & innumerabiles amores mentita fuerat, domoſque opulentas everterat: varium quoddam & inexpugnabile malum: ubi manibus prehendit ſimplicem hunc adoleſcentulum, & hujuſmodi artium imperitum, ex unguibus non dimiſit. Verùm ubi undique complexa fuiſſet & confixiſſet ipſum, cùm jam omnino teneret, tum ipſa à captura eſt perdita, tum infœlici Diniæ ſexcentorum malorum fuit cauſa. Nam primùm

γὰρ πρῶτον δίδυς ἐκείνας ἐπ' αὐτὸν κελεύει τὰ γραμμάτια. κἀγὼ σωιεχῶς πεμπομένη τῷ ἀέρωνι, ὡς ἐδάκρυσε, καὶ ἐπηρύπνησε. καὶ τέλος, ὡς ἀπάγξεται ἑαυτὴν ἡ ἀθλία ὑπὸ τοῦ ἔρωτος, ἕως δὴ ὁ μαγκέρλος ἐπείθη καλὸς εἶναι, καὶ πῶς Ἐφεσίων γυναιξὶ τέθεπόθηται. καὶ πῶς συνωμώχθη πολλὰ ἱκετεύσασα. κἀγὼ τὸ ἐνδοτὲν ἦδη ῥᾴδιον, ὡς τὸ εἰκὸς ἀλώσεσθαι ἔμελλεν ὑπὸ γραμματικοῦ καλοῦ, καὶ πρὸς ἡδονήν τε ὁμιλοῦσαν ἐπισταμένου, καὶ ἐν καιρῷ δακρύσαι, καὶ μεταξὺ τῶν λόγων, ἐλεεινῶς ὑποστενάξαι. καὶ ἀπιόντος ἤδη, καὶ ἁψαμένου, καὶ εἰσελθόντος, περισφαλεῖν, καὶ καλλωπίζεσθαι, ὡς ἂν μάλιστα ἀρέσειε. καὶ πῶς καὶ ἄσαι; καὶ κιθαρίσαι. οἷς ἅπασι κατὰ τῆς Δενίης ἐχρήσατο. καὶ ἐπεὶ ἤδη τοῦ ἔρωτος ἔχυμα, καὶ ἀμφορεὺς ἦδη τοῦ ἔρωτος, καὶ ταχέως γαμηθησόμενον, ἄλλο ἐπὶ τούτοις ἐπενόησε. καὶ τὸ ἄθλιον ἀπώλλυε. κύειν τε γὰρ ἐξ αὐτοῦ σκηπτεται. ἐκείνου δὲ καὶ τοῦτο, βλάκα ἐρασὴν προσεκπυρώσαι. καὶ οὐκέτι ἐφοίτα πρὸς αὐτὸν, φυλάττεσθαι ὑπὸ τ' ἀνδρὸς λέγουσα, πεπυσμένου τὰ ἔρωτα. ὁ δ' οὐκέθ' οἷός τε ἦν φέρειν τὸ πρᾶγμα, ἀλλ' ἠνείχετο μὴ ὁρῶν αὐτὴν, ἀλλὰ ἐδάκρυε, καὶ τοὺς κόλακας ἐσέπεμπε, καὶ τὸν μὲν Χαρικλείας ἐπεβοᾶτο. καὶ τὴν εἰκόνα προσβαλὼν αὐτῆς, ἐπεποίητο λίθου λαβών, ἐκόνυε καὶ τέλος, καταβαλὼν ἑαυτὸν εἰς τὴν ἅφαν, ἐκυλίνδετο. καὶ λύπια ἦν ἀκριβὴς τὸ πρᾶγμα. τὰ μὲν γὰρ δῶρα, ἃ κατὰ μῆλα, καὶ στέφανοι ἀντεδίδοτο αὐτῇ, ἀλλὰ συνοικίαν ὅλην, καὶ ἀγροὺς, καὶ θεραπαίνας, καὶ ἐσθῆτας ὑακινθίνας, καὶ χρυσὸν ὁπόσον ἐθελήσειε. καὶ τί γὰρ, ἐν βραχεῖ ὁ Λυσίωνος οἶκος ὀνομαστὸς τῶν ἐν Ἰωνίᾳ γυμνῶν, ἐξήντλητο ἤδη, καὶ

quidem ſtatim literulas illas ad eum dat, ancillam ſubinde miſſitando quibus renuntiaret, ut fleret, ut vigilaret, utque tandem miſera ſe ipſam præ amore eſſet ſtrangulatura: donec jam beatus ille perſuaſus, ſibi formoſus eſſe videretur, & Epheſiorum uxoribus amabilis. At tandem multum exoratus in congreſſum eſt adductus. Et ex eo tempore facilis erat conjectura fore ut caperetur à muliere formoſa, ad voluptatem congredi docta, & in occaſione flere, & inter loquendum miſerabiliter ſuſpirare, & jam abeuntem amplecti, & adeunti occurrere, & formam, ut quàm maximè placeret, colere, interdum vel voce, vel cithara canere: quibus omnibus in Diniam uſa eſt. Poſtquam verò ſenſit excruciari, jamque amore illaqueatum, & colliquatum eſſe, adhæc aliud excogitat, quo miſerum perdat. Gravidam ſe ex eo ſimulat (& hoc quoque eſt efficax ad magis inflammandum ſtultum amantem) neque poſtea illum adibat, affirmans à viro ſeſe obſervari, qui hunc amorem perſenſiſſet. Hic verò rem ampliùs ferre non poterat, nec durare quum illam non videret: ſed flebat, adulatores accerſebat, Charicleæ nomen inclamabat, imaginemque illius amplexus (albo autem lapide facta erat) ejulabat. Demum in ſolum ſeſe projiciens, volutabatur, idque perfecta rabies erat. Siquidem mulieri reddita ſunt dona, non pro pomorum aut ſertorum pretio: ſed ſolidæ domus, agri, famulæ, veſtes floridæ, auri quantum optaret. Quid multa? brevi Lyſionis domus, antea inter Iones nobiliſſima exhauſta eſt atque exinanita.

ἐξεκένωθ. εἶτα ὡς ἤδη αὐτῷ λοιπὸν ἦν, ἀπολιπόντα αὐτὸν, ἄλλον τινὰ Κρῆτα νεανίσκον τῶν τὰ χρύσια, εἰπεῖν, καὶ μεπέβαινεν ἐπ' ἐκεῖνον. καὶ ἤρα ἤδη αὐτῆ. κἀκεῖνον ἐπίσευεν. ἀμελούμενον δ' οὖν ὁ Δεινίας, οὐχ ὑπὸ τῶν Χαριτλείας μόνον, ἀλλὰ καὶ ὑπὸ τῶν κολάκων, καὶ κεῖνοι γὰρ ἐπὶ τῆ Κρῆτα ἤδη τὸν ἐρώμενον μετεληλύθεσαν, ἔρχεται πρὸς τὴν Ἀγαθοκλέα, καὶ πάλαι εἰδέναι ὡς ἔχοι πονηρῶς τὰ πρὸς ἐκείνην αὐτῷ, καὶ αἰδούμενον τὸ πρῶτον, ὅμως διηγεῖτο πάντα. τὸν ἔρωτα. τὴν ἀποδημίαν. τὴν ὑπεροψίαν τῆ γυναικός. τὴν ἀντεραστὴν τὴν Κρῆτα. καὶ πάλιν, ὡς ἀδιαφόρως εἶχε μὴ δὲ καὶ σιωπᾶν τῆ Χαριτλείᾳ. ὁδὶ, ἄνθρωπον εἶναι νομίσας ἐν τούτῳ δεδημηγορηκέναι τῷ Δεινίᾳ, διότι δὲ πρὸς ἐκείνην μόνον αὐτὸν τῆ φίλτρα, ἀλλὰ τοὺς κόλακας αὐτῆς πρὸς ἐκεῖνα τότε, ἦν μόνῳ εἶχε παρ' αὐτῆς οἰκίαν ἐν Σάμῳ ἀπεμπολήσας, ἦκεν αὐτῷ τὴν τιμὴν κομίζων, τρία τάλαντα. λαβὼν δ' ὁ Δεινίας, οὐκ ἀφανὴς οὐδὲ ἦν τῆ Χαριτλείᾳ, κολὸς πρὸ ἐκείνου ἐραστὴς γεγενημένος. καὶ αὐδὶς ἡ ἄβρα, καὶ τὰ γράμματα. καὶ μέμψις, ὅτι μὴ πολλῶν χρόνων ἀφίκετο. καὶ οἱ κόλακες σωπῶσιν, ἐπιπαλαμησόμενοι, [1] ὁρῶντες ἐδιδύμην ἐπὶ ὄνῳ τὸν Δεινίαν. ὡς δὲ ὑπέρεθ ἤξειν παρ' αὐτὴν, καὶ ἦκε δὴ τὸν πρῶτον ὕπνον, ἐνδὸν ἦν ὁ Δημώναξ ὁ τῆς Χαριτλείας ἀνὴρ, εἴτε ἐξ ἄλλως αἰδούμενος, εἴτε ἐξ ἀπὸ συνηθείας τῆς γυναικὸς, ἄμφω γὰρ λέγεται, ἐπαναστὰς, ὥσπερ ἐκ λόχου, τὴν τε αὐλειον ἀπεκλείσεν

nanita. Deinde ubi jam exſuccus eſſet, eo relicto, alium quempiam adoleſcentulum Cretenſem bene nummatum venata eſt, atque ad illum deſcivit. Iam videlicet illum adamabat, atque is quidem credebat. Itaque Dinias neglectus non à Chariclea modò, ſed etiam ab aſſentatoribus (nam iſti quoque ad Cretenſem amatorem jam deſciverant) abit ad Agathoclem jam pridem non inſcium, quàm illi res miſerè haberent: & quanquam primùm pudebat, omnia tamen expoſuit, amorem, egeſtatem, arrogantiam mulieris, rivalem Cretenſem, denique ſe non victurum niſi cum Chariclea conſueſcat. Ille verò intempeſtivum eſſe ratus exprobrare Diniæ, quòd ex amicis unum ſeſe non admiſiſſet, ſed tunc ſibi aſſentatores antepoſuiſſet: divendita, quam unam in Samo habebat, domo paterna, pretium illi attulit, talenta tria. Quibus acceptis Dinias, ilico Charicleæ formoſus denuo factus apparuit. Rurſus ancilla, literulæ, & expoſtulatio, quòd jamdiu ſeſe non adiſſet, concurrerunt: item adulatores correpturi ſuis dolis Diniam, quem adhuc arrodi poſſe cernerent. Cùm autem ſe illam aditurum promiſiſſet, veniſſetque primo ferè ſomno, eſſetque intus Demonax Charicleæ maritus, ſeu alioqui ſenſerat, ſive ex compacto uxoris (nam utrunque ajunt) exiliens velut ex inſidiis, & atrium occludi, & Di-

1 Ὀρῶντες ἐδιδύμην] Eraſmus hujus Dialogi Interpres lectorem ſæpe decipit. Vertendum igitur hunc locum ut Godofredus Malvinus Senator Clariſſimus monuit, *machinantes, ut viderunt in Dinia adhuc eſſe quod edi poſſet.* Sic Terent. Ennuch. *hunc comedendum & deridendum vobis propino.* Idem Malvinus *debibendum* legebat. Bourd.

1 Ba-

ἀπέλθοι, καὶ συναμβάνειν τὴν Δεινίαν, σπῶντα καὶ μάστιγας ἀπειλῶντα, καὶ ξίφος ὡς ἐπὶ μοιχὸν ἀπασσάμενον. ὁ δὲ, συνιδὼν ὃ γινόμενον ἦν, μοχλόν τινα πλησίον κείμενον ἁρπάσας, αὐτόν τε ἀποκτείνει τὸν Δημώνακτα, παίσας εἰς τὸ κεφάλαιον, καὶ τὴν Χαρίκλειαν, οὐ μιᾷ πληγῇ τοῦτο, ἀλλὰ καὶ τῷ μοχλῷ πολλάκις, καὶ τῷ ξίφει τοῦ Δημώνακτος ὕστερον. οἱ δὲ οἰκέται, πέως μὲν ἐφίκοντο ἄφνω τῷ δεσπότῃ τοῦ πράγματος ἐπιπεπληγμένοι, εἶτα πειρώμενοι συναμβάνειν, ὡς καὶ αὐτοῖς ἐπῇει μὲν τοῦ ξίφους, καὶ εἶνοι μὲν ὑπέφευγον. ὁ Δεινίας δὲ, ὑπεξέρχεται, τηλικοῦτον ἔργον ἐργασάμενος. καὶ τὸ μέχρι τοῦ ἕω παρὰ τῷ Ἀγαθοκλεῖ διέτριβεν, ἀναλογιζόμενος τὸ πεπραγμένον, καὶ τοῖς τε μελόντων, ὅ, τι ἀποβήσεται σκοπουμένοις. ἔωθεν δὲ οἱ στρατηγοὶ παρῆσαν. ἤδη γὰρ τὸ πρᾶγμα διεδεδόητο. καὶ συναβόντες τὸν Δεινίαν, ἐκ αὐτὸν ἔχαιρον ὄντα μὴ ὑπὸ πφονοικίας, ἀπάγουσι παρὰ τὸν ἁρμοστὴν, ὃς ἦρχε τῆς Ἀσίας τότε. ὁδὲ [1] βασιλεῖ τῷ μεγάλῳ ἀναπέμπει αὐτόν. καὶ μετ' ὀλίγον κατεπέμφθη ὁ Δεινίας εἰς Γύαρον νῆσον τῶν Κυκλάδων, ἐν ταύτῃ φεύγειν εἰς ἀεὶ τεταγμένος ὑπὸ τοῦ βασιλέως. ὁ δὲ Ἀγαθοκλῆς, ὡς τἄλλα μὲν συνῆν, καὶ συναπῆρεν εἰς τὴν Ἰταλίαν, ὡς συνεισῆλθεν εἰς τὸ δικαστήριον μόνῳ τῶν φίλων, καὶ ὡς ἐδὲν ἐνέδεησεν. ἐπεὶ δὲ ἤδη ἐφυγεν ὁ Δεινίας, ἐδὲ τότε ἀπελείφθη τοῦ ἑταίρου. καταδικάσας δὲ αὐτὸς ἑαυτὸν

& Diniam comprehendi jubet, ignem & flagra minitans, & enſem prout in mœchum educens. Hic verò cognoſcens ubi malorum eſſet, vecte, qui propè jacebat, arrepto, & Demonactem ipſum in tempora percuſſum & Charicleam occidit, non uno quidem ictu hanc, verùm & vecte ſæpius, poſtremò Demonactis gladio. At famuli interea muti ſtabant rei novitate attoniti, deinde comprehendere conati, cùm in hos quoque ferro inſiliret, ipſi aufugerunt. At Dinias clam ſeſe ſubduxit tanto facinore perpetrato. Et ad auroram uſque apud Agathoclem eſt commoratus, ubi quæ facta eſſent reputabant, & quid in poſterum eſſet eventurum, diſpiciebant. Vt autem diluxit, milites aderant (jam enim res erat divulgata) illi comprehenſum Diniam, nec inficiantem homicidium, adducunt ad præfectum qui tunc Aſiam moderabatur. Hic verò ad Perſarum regem eum remittit. Nec ita multo pòſt relegatus eſt Dinias in Gyarum Inſulam ex Cycladibus unam, damnatus à rege ut ibi in perpetuum exularet. Agathocles autem cùm reliquis in rebus nunquam abfuerat, tum pariter ſolvit in Italiam, & amicorum ſolus, una in judicium eſt comitatus, neque uſquam defuit officio. Porrò ubi jam in exilium profectus eſt Dinias, ne tum quidem deſertus eſt ab amico: ſed ipſe ſua ſponte

[1] Βασιλεῖ τῷ μεγάλῳ.] Eraſmus *ad Perſarum Regem.* verte *ad Imperatorem.* Solebant enim præſides Provinciarum, ubi in honeſtos homines pœna ſtatuenda erat, principem conſulere l. Divi fratres §. 1. & 2. ff. de pœnis. At mentio Gyari Eraſmum ſaltem admoniſſet, loci Romanis exiliis frequentis. Hoc monebat idem Senator, & Vincentius Obſopeus argumento εἰκάζων. *Bourd.*

[1] Πορ-

τῦ, διέτριβεν ἐν Γυάρῳ, καὶ συνέφθαρτο αὐτῷ. καὶ ἐπειδὴ παντάπασιν ἠπόρησεν τῶν ἀναγκαίων, ἀφῆκεν ἑαυτὸν τοῖς [1] πορφυρεῦσι, συγκατεβύθη. καὶ τὸ γινόμενον ἐκ τῦτο ἀποφέρων, ἐτρέφετο τὸν Δεινίαν. καὶ νοσήσαντος αὐτὸν ἐπεμέλησεν, ἐθεράπευσε. καὶ ἀποθανόντος ἐκείνε ἐπανελθεῖν εἰς τὴν ἑαυτῦ ἠθέλησεν, ἀλλ' αὐτῦ ἐν τῇ νήσῳ ἔμεινεν, αἰσχυνόμενος πεθνεῶτα ἀπολιπεῖν τὸν φίλον. τῦτό σοι ἔργον φίλε Ἑκλωσε, ὃ ἐμοὶ πολλὰ ἠμύνατο. ἔτι γὰρ σὺν οἴδα εἴ τίνι διελήλυθεν, ἀφ' ὃ Ἀγαθοκλῆς ὁ Γυάρῳ ἀπέθανε. *Το.* καὶ εἴθε γε ὦ Μνήσιππε, ἀνώμοτος ἂν ταῦτα ἔλεγες, ἵνα σε ἀπιστεῖν ἂν ἐδυνάμην αὐτοῖς. ὕπνου δυθικόν τινα φίλον τὸν Ἀγαθοκλέα τῦτον διηγήσω. πολὺν δέδια μὴ πα σε ἄλλον ὅμοιον εἴπῃς αὐτῷ. *Μν.* ἄκυσε τοίνυν σε ἄλλον ὦ Τόξαρι, Εὐθύδικον τὸν χαλκιδέα. διηγεῖτο δέ μοι περὶ αὐτῦ Σίμυλος ὁ ναύκληρος ὁ μεγαρεύς, ἐπομνύς μοι, ἢ μὴν αὐτὸς ἐωρακέναι τὸ ἔργον. πλεῖν μὲν γὰρ ἔφη ἐξ Ἰταλίας Ἀθήναζε περὶ δύσιν πλειάδος, συλλογιζόμενος πᾶς ἀνθρώπων νομίζων. ἐν ᾧ τύτοις, εἶναι τὸν Εὐθύδικον. καὶ μετ' αὐτῦ, Δάμωνα τὸν χαλκιδέα. καὶ τῦτον ἐπιπλεῖν αὐτῦ. ἡλικιώτας ᾧ εἶναι, τὸν μὲν Εὐθύδικον, ἐρρωμένον, καὶ κρατερόν. τὸν ᾧ Δάμωνα, ὕπνερον, καὶ ἀσθενικόν, ἄρτι ἐκ νόσε μακρᾶς ὡς ἐδόκει ἀνιστάμενον. ἄχρι μὲν οὖν Σικελίας, εὐτυχῶς διαπλεῦσαι ἔφη ὁ Σίμυλος φάς. ἐπεὶ ᾧ τὸ πορθμὸν διαπερασάντες, ἐν αὐτῷ ἤδη τῷ Ἰονίῳ ἔπλεον, χειμῶνα μέγιστον ἐπιπεσεῖν αὐτοῖς. καὶ τὰ μὲν πολλὰ, τί ἂν τις λέγοι; ſponte damnatus ſimul in Gyaro verſabatur, & cum illo exulem agebat. At quum jam rerum omnino neceſſariam inopia laborarent, locans ſe ipſum purpurariis, urinabat, natumque hinc lucrum referens, Diniam alebat. Quin & ægrotanti diutiſſimè inſervivit: & ubi vita defunctus eſt, noluit unquam in patriam reverti, ſed ibi in Inſula permanſit, cùm amicum vel mortuum deſerere puderet. Hoc non ita pridem Græcus amicus præſtitit: neque enim ſcio an quinque anni præterierint, ex quo Agathocles in Gyaro mortem obiit. *Tox.* Vtinam Mneſippe, injuratus hæc dixiſſes, ut iis fidem non habere poſſem: adeò Scythicum quendam amicum Agathoclem iſtum deſcripſiſti. Quin vereor ne quem etiam alium huic ſimilem narres. *Mne.* Audi etiam alium Toxari, ſcilicet Euthydicum Chalcidenſem: de quo mihi retulit Simylus Chalcidenſis nauclerus, adjurans ſe teſte rem factam eſſe. Ajebat enim navigaſſe ſeſe ex Italia Athenas, circiter Pleiadum occaſum, collectitios quoſdam homines vehentem, inter quos fuiſſet Euthydicus, & cum ipſo Damon Chalcidenſis ejus amicus, coæquales illi, Euthydicus quidem validus & robuſtus. Damon contrà ſuppallidus, & valetudinarius: qui nuper ex diuturno morbo convaluiſſe videretur. Ergo ad Siciliam uſque ipſos fœliciter navigaſſe ajebat Simylus: ſed ubi trajecto freto, in ipſo mari Ionio jam navigarent, tempeſtatem maximam eis incubuiſſe. Quid autem attinet multa referre? nimi-

1 *Πορφυρεῦσι*] Verte ut idem Senator *purpuratarum piſtatoribus*. Alibi de quibuſdam hujus Dialogi narrationibus fuſius. *Bourd.*

1 *Pyra*

τελκυμίας πας, καὶ φρίκας, καὶ χαλάζας, καὶ ἄλλα, ὅσα χειμῶνος κακά. ἐπεὶ δὲ ἤδη σφᾶς κατὰ τὸν Ζάκυνθον εἶναι ἀπὸ ψιλῆς τῆς κεραίας πλέοντας, ἔπι δὲ ἀσείρας τινὰς ἐπισυρομένους, ὡς τὸ ῥόθιον ἐπιδέχεσθαι τὴν ὁρμὴν, καὶ μέσας νύκτας, οἷον εἰκὸς τοσοῦτον σάλον ναυλάσπασθαι τὸν Δάμωνα, ἐμεῖν ἐγκεκυφότα εἰς τὸν θάλασσαν. εἶτα οἶμαι τὸ νεὼς βιαιότερον ἐς ὃ κεκύφει μέρος ἐπικλιθείσης, καὶ τοῦ κύματος συναποσπάσαντος, ὑπερεῖσαι αὐτὸν ἐπὶ τὸν κεφαλὴν ἐς τὸ πέλαγος, ἤδη ζωμὸν τὸ ἄθλιον, ὡς ἂν δὲ ῥᾷον διώσασθαι νεῖν. δύσις οὖν βοᾶν παντάπασιν, δὲ μόγις ἑαυτὸν ὑπερέχοντα τοῦ κλύδωνος. τὸ δὲ Εὐθύδικον, ὡς ἤκουσε, τυχεῖν ὄντα γυμνὸν ἐν τῇ δίνῃ ὄντα, ῥίψαι ἑαυτὸν εἰς τὸν θάλασσαν. καὶ καταλαβόντα τὸν Δάμωνα ἤδη ἀπαγορεύοντα, φαίνεσθαι γὰρ ἐπιπολὺν τοῦτο, τὸ σελήνης καταλαμπούσης, συμπαραγαγεῖν χρῆσθαι, καὶ συγκουφίζειν. σφᾶς δὲ, ἐπιθυμεῖν μὲν αὐτοῖς βοηθεῖν, καὶ ἐλεεῖν τὸν συμφορὰν τῶν ἀνδρῶν. μὴ δυνάσθαι δὲ, μεγάλῳ τῷ πνεύματι ἐλαυνομένους. πάλιν οἰκεῖά γε ποιῆσαι. φέλλους τε γὰρ πολλοὺς ἀφεῖναι αὐτοῖς, δὲ τῶν κοντῶν τινας, ὡς ἐπὶ τούτων ἀποκρέμασθαι, εἴ τινι αὐτῶν περατύχοιεν. καὶ τέλος, καὶ τὸν ἀποδάθρων αὐτῶν, δὲ μικρὸν ὄπαν. ἐννόησον τοίνυν ὡς θεῶν, ἤν τινα ἄντις ἄλλον ἐπίδειξιν ἐπιδείξασθαι εὐνοίας βεβαιοτέραν πρὸς ἄνδρα φίλον, ἐν νυκτὶ ἐπεσόντα εἰς πέλαγος ὕπνου ἠρεμοῦντα, ἢ κολυμήσαντα δὲ δυνάτου. καὶ μοὶ ἐπ' ὀφθαλμῶν λάβε τὸν ἐπανάστασιν τῶν κυμάτων. τὸ ἦχον δὲ ὕδατος ἐπικλυσμένου. τὸ ἄφρου πλεῖον ὂν. τὸν νύκτα, καὶ τὸν ἀπόγνωσιν. εἶτα ἀποπνιγόμενον ἐνεῖνον, δὲ μόγις nimirum immanes procellas ac sinuosas, grandines, & siquæ alia tempestatis mala. Cùm autem jam essent juxta Zacynthum, nuda navigantes antenna, præterea funes quosdam trahentes, quo nimirum fluctus impetum exciperent, circiter noctem mediam, Damonem qui in tanta jactatione nausearet in mare propendentem vomuisse. Deinde, ut conjicio, nave vehementius in eam partem in quam ille propendebat, inclinata, simulque propellente fluctu, eum prono capite in pelagus excidisse, neque nudum tamen, ut misero vel commodè natare liceret, mox exclamasse cùm præfocaretur, vixque sese ab undis extolleret. Quod simul atque Euthydicus audivisset, cum nudus in strato jaceret, eum semet in mare abjecisse, arreptoque Damone qui jam deficiebat (nam hæc refulgente Luna diutius cerni poterant) illi adnasse, ac sublevasse. Ac voluisse quidem illis opitulari sese miseratos virorum calamitatem, verùm nequisse, cùm vento prævalido agitarentur. Illud tamen feciisse, subera complura illis immisisse, & contos aliquos, quibus innixi enatarent, siquos ex illis nanciscerentur: postremò scansoria quoque tabulata, eaque non exigua. Ergo per Deos perpende, quod aliud gravius benevolentiæ documentum quispiam edere queat in hominem amicum, qui in mare usque adeò sæviens, noctu decidisset, quàm communicata morte? Iamque mihi ante oculos pone surgentes procellas, fragorem aquæ sese frangentis, spumam undique effervescentem, noctem ac desperationem. Ad hæc illum præfocari incipientem, vixque undis

ex-

ἀναύπ]ηντα, καὶ τὰς χείρας ὀρέ-
γοντα τῷ ἑταίρῳ. τὸ ὄ, ἐπιπηδῶντα
δῆλος, καὶ σωνέοντα, καὶ δεδιότα
μὴ ὑφαπόληται αὐτῷ ὁ Δάμων.
ὅτω γὰρ ἂν μᾶλλον, ὡς σὺν ἀγχυνῆ
σοι Ε·τοῦτον φίλον τὸ Εὐθύδικον δηγησάμενον. To. πότερον ὦ, ἀπώ-
λοντο ὦ Μνήσιππε οἱ ἄνδρες, ἢ τις
αὐτοῖς ἐκ ἀδοκήτου σωτηρία ἐγένε-
το, ὡς ἐγωγε ὑμετέρας δεδιπα ὑπὲρ αὐ-
τῶν. Μνη. θαῤῥεῖ ὦ Τόξαρι. ἐσώθησαν.
καὶ ἔτι Ε νῦν εἰσιν Α·θήνησιν ἅμφω φι-
λοσοφοῦντες. ὁ μὲν γὰρ Σίμυλος,
ταῦτα μόνα εἰχε λέγειν, ἃ πάλε εἶδε τὸ
νυκτός. τὸ μὲν, ἐκπίπτοντα. τὸ δὴ, ἐπιπη-
δῶντα. καὶ νηχομένους, ἐς ὅσον σύννυκτι
καθορᾶν ἐδύνατο. τὰ δὲ ἀπὸ τούτου, οἱ ἀμ-
φὶ τὸ Εὐθύδικον αὐτοὶ διηγοῦνται. τὸ
μὲν γὰρ πρῶτον, φελλοῖς τισι πρε-
σεύοντας, ἀείρειν ἐπὶ τούτων ἑαυτούς,
καὶ ἀπονήχεσθαι πορρω. ὕστερον ὦ
τῷ ἀποβάντας ἰδόντας, ἤδη πρὸς
ἕω, προσνήξασθαί τε αὐτῷ. κἀκ τὸ
λοιπὸν ἐπισπόντας, ὁμαλῶς προσε-
νεχθῆναι τῇ Ζακυνθῳ. μὲν ὦ τού-
τους ἅ φαύλως ὄντας, ὡς ἔγωγ' ἂν
εἴποιμι, ἄκυρον ἤδη τέλος ἄλλον
ἐδέν τι χείρονα αὐτῶν. Εὐδαμίδας
κορίνθιος, Ἀρεταίῳ τῷ κορινθίῳ,
καὶ Χαιριξένῳ τῷ σικυωνίῳ, φίλοις
μὲν χρῆτο ὑπόροις ὖσι, πενέστατος
αὐτὸς ὤν. ἐπεὶ ὦ ἀπέθνησκε, λιφ-
θήκας ἀπέλιπε, τοῖς μὲν ἄλλοις,
ἴσως μᾶλλόν, σοὶ ὦ σὸν οἶδα εἰ
τοιαῦτα δέξεσιν, ἀνδρὶ ἀγαθῷ,
καὶ φιλίαν τιμῶντι, καὶ ὃς τὸ σὺν
αὐτῇ σωφρονεῖν ἀμιλλωμένῳ. ἐγέ-
γραπτο γὰρ σὺ αὐτῆς, ἀπολείπω
Ἀρεταίῳ μὲν τῇ μητέρα μου τρέ-
φειν, καὶ γηροκομεῖν. Χαιριξένῳ
ὦ, τῇ θυγατέρα μου σὺν δωρεᾷ μὴ
φαύλῃ, ὁπόσην ἂν πλείστην ἐπι-
δῶναι πάρ' αὐτοῦ δύνηται. ᾧ ὦ
αὐτῇ Ε μήτηρ πρεσβύτις, καὶ θυ-

extantem, manuſque porrigentem amico: Hunc autem incontanter inſilientem, ſimulque nantem, ac metuentem ne ſe prior Damon interiret. Sic enim profectò cognoſces, quod generoſum hunc quoque amicum Euthydicum retulerim. *Tox.* Vtrum perierunt viri Mneſippe, an illis ex inſperato ſalus obtigit? adeò illis non mediocriter timui. *Mne.* Bono ſis animo, Toxari, ſervati ſunt: quinetiam nunc Athenis ambo philoſophantes degunt. Nam Simylus hæc ſola habebat dicenda, quæ olim noctu vidit, hunc delapſum illum deſilientem, ſimulque nantes, quatenus per noctem aſpicere dabatur. Porrò quæ poſt hæc acciderint Euthydicus ipſe narrat. Primùm quidem ſubera quædam fortè nactos, his ſeſe ſuſtinuiſſe, & incommodè enataſſe. Deinde conſpectis jam ſub auroram tabulatis annaſſe, quibus poſtremò conſcenſis, facilè Zacynthum appuliſſent. Poſt hos autem qui neutiquam mali ſunt, ut ego quidem autumo, accipe jam tertium nihilo illis inferiorem. Eudamidas Corinthius Aretæo Corinthio, & Charixeno Sicyonio amicis utebatur, iis quidem opulentis, ipſe cùm eſſet pauperrimus. Hic moriens teſtamentum reliquit, aliis quidem fortaſſe ridiculum, quod haud ſcio an tale tibi videbitur, viro probo, & apud quem amicitia in pretio ſit, quique de primis in ea partibus contendas. Sic enim in eo ſcriptum erat, Lego Aretæo matrem meam alendam: & in ſenectute curandam: Charixeno filiam meam elocandam cum dote, quanta ab illo maxima dari poterit. Erat autem illi mater anus, & filiola nuptiis

γάτειον ὥρειον ἤδη γάμε. ἰοὺ δέ π ἄτερος αὐτῶν ὁ τοσοῦτῳ πάϊδη, καὶ τὴν οἰκείαν μερίδα φησὶν ἔχειν ὁ ἕτερος. τούτων ἀναγνωσθεισῶν τῶν διαθηκῶν, οἱ τὴν πενίαν μὲν εἰδότες τῆς Εὐδαμίδα, τὴν φιλίαν δὲ, καὶ τῶν ἀνδρῶν ἰοὺ αὐτῇ ἀγνοοῦντες, ὁ παιδιᾷ τὸ πρᾶγμα ἐποιοῦντο. καὶ ἅδις ἦσις ὁ γελῶν ἀπηλλάττετο. οἷον Ἀρεταῖος, ὁ Χαρίξενος οἱ δύο δαίμονες, κληρον διαδέξοντες, λέγοντες, εἰσῆλθ ἀποστῆσαι Εὐδαμίδα, καὶ ζῶντες αὐτοὶ κληρονομήσουσ ὑπὸ τοῦ νεκροῦ. οἱ κληρονόμοι δ, οἷς ταῦτα κατελέλειπτο, ὡς ἦκουσαν, ἦκον σὺν ἀγωνιῶντες τὸ ὀκ τῶν ἀληθῶν. ὁ μὲν οὖν Χαρίξενος, πέντε μόνας ἡμέρας ἐπιβιώς, ἀπέθανεν. ὁδὲ Ἀρεταῖος, ἄρτιος κληρονόμων γλυκύμορος, τὴν τε ἐκείνε, καὶ τὴν αὐτοῦ μερίδα διελαβών, περί τε τῆς Εὐδαμίδα τῆν μητέρα, καὶ τὴν θυγατέρα ὁ πρὸ πολλοῦ ἐκδέδωκεν, ἀπὸ πελάντων πέντε, ὧν εἶχε. δύο μὲ τῇ αὐτοῦ θυγατρὶ, δύο δ τῇ τῆς φίλης ἐπιδούς. καὶ τὸ γάμον γε αὐτῶν ἐπὶ μιᾶς ἡμέρας ἠξίωσε γλυκέως. τί σοι δοκεῖ ὦ Τόξαρι ὁ Ἀρεταῖος ἑτος; ἆρα φαῦλον παράδειγμα φιλίας παρεχῆται, τοιαῦτα κληρονομήσας, καὶ μὴ παιδιὰς τὰς ἀληθῶς τῆς φίλης; ἢ πίθημι τὸν τοῦτον τοῖς τελείοις ψήφοις, μίαν τὸ πέντε εἶναι; Το. καὶ μάλ ἑτος μὰ κάλος. ἐγὼ δ, τὸ Εὐδαμίδα πολὺ μᾶλλον ἐθαύμασα τῆς θαρσος, ὃ εἰ μὴ δεῖ τὰς φίλας. ἐδήλη γὰ ὡς τὸν αὐτὸς ἂν τὸ ὅμοια ἔπραξεν ἐπ' αὐτοῖς, εἰ μὴ τὸν διαθήκης ταῦτα ἐνεγέγραπτο, ἀλλὰ ὡς τὸ ἄλλων ἦκεν ἂν ἀρχαῖος κληρονόμος τοιούτων. Μνη. οὐ λέγεις τέταρτον δέ σοι διηγήσομαι, Ζηνόθεμιν τὸ Χαρμόλεω Μασσαλιῆτην, nuptiis jam matura. Siquid autem interim acciderit alterutri, hujus quoque partem, inquit, habeto alter. Hujusmodi lecto testamento, qui tenuitatem quidem Eudamidæ noverant: at amicitiam quæ illi cum hisce viris intercesserat, ignorabant, rem pro joco ducebant: & nemo non ridens discedebat, dicendo, cujusmodi hæreditatem Aretæus, & Charixenus sunt accepturi, fœlices videlicet, siquidem persolvent Eudamidæ, superstitis etiam ipsi hæreditatem tradent mortuo. At hæredes quibus ista erant legata, ut audierunt, illicò venerunt, agnoscentes ea quæ testamento erant mandata. Itaque Charixenus, quinque duntaxat dies superstes, diem obiit. Aretæus verò factus hæredum optimus, tum illius, tum sua ipsius susceptà parte, & Eudamidæ matrem alit, & filiam non ita pridem datis quinque talentis, quæ habebat, elocavit, duobus quidem propriæ filiæ, duobus in amici filiæ dotem: ac nuptias ambarum eodem die fieri voluit. Quid tibi Toxari, Aretæus iste videtur? num leve amicitiæ argumentum exhibuisse, adita hujusmodi hæreditate, neque deserto amici sui testamento? An hunc quoque perfectis in calculis ponemus, ut è quinque sit unus? *Tox.* Et iste quidem egregius: quanquam equidem Eudamidam multò magis ob fiduciam, qua fuit erga amicos, admiratus sum. Declaravit enim se eadem facturum fuisse erga illos, tametsi ea non essent in testamento scripta: verùm ante alios venturum, talium hæredem non scriptum. *Mne.* Probè dicis, Sed quartum tibi jam narrabo, Zenothemim Massilienſem Charmolei filium,

ἐδείχθη δέ μοι ὁ Ἰταλίᾳ πρεσβεύσας ὑπὲρ τῆς πατρίδος, καλὸς ἀνὴρ, καὶ μέγας, καὶ τἀληθῶς, ὡς ἐδόκει. παρεκάθητο δ' αὐτῷ γυνὴ ἐπὶ ζεύγους ὁδοιπορούσῃ, τότε ἄλλα εἰδεχθὴς, καὶ ξηρὰ τὸ ἥμισυ τὸ δεξιὸν, καὶ τὸ ὀφθαλμὸν ἐκκεκομμένη, παυλώβοντόν τι, καὶ ἀσχέτιον μορμολύκειον. εἶπε δὴ ἐγὼ θαυμάσας εἰ καλὸς ἦν, καὶ ἀρχαῖος ὤν, ἀνὴρ χλιαρὰ παρεσκευασμένῳ τοιαύτῃ αὐτῷ γυναικὶ, ὁ διῖξας μοι αὐτὸν, διεγίνετο τὴν ἀναγκαίαν γάμου, ἀκριβῶς εἰδὼς ἕκαστα. μοσχαλιώτης δὲ αὐτὸς ἦν. Μενεκράτῃ γὰρ ἔφη τῷ παλαιῷ τὸ δυσμόρφου τούτου, φίλος ἦν ὁ Ζηνόθεμις, πλούσιος, καὶ πεπαρμένος ὁμοίως ὤν. χρόνῳ δ' ὁ Μενεκράτης ἀφηρέθη τὴν οὐσίαν ὑπὸ καταδίκης, ὅτε καὶ δὲ ἅλμος ἐζημίου ὑπὸ τῶν ἑξακοσίων, ὡς λοφηφάμενος γνώμην παρανόμου. ὕστερον δ' οἱ Μασσαλιῶται κολάζοντες ἔφη, εἴ τις παρανόμως γράψειεν. ἐλυπεῖτο οὖν ὁ Μενεκράτης δὲ ἐπὶ τῇ καταδίκῃ. καὶ ἐπεὶ οὐ πλουσίαν, πένης, καὶ ἐξ εὐδόξων, ἀδόξου δὲ ὀλίγου ἐδόκει. μέλλουσα δ' αὐτὸν ἡνία θυγάτηρ αὕτη, ἐπίγαμος ἤδη, καὶ ὀκτωκαιδεκέτης ἦσα, ἣν δὲ μὴ πάσης τῆς οὐσίας δ' παλαιᾶς, ἣν γε πρὸ τῆς καταδίκης ἐκέκτητο, ἐξίσωσεν ἄν τις τῷ γε δύνασθαι, καὶ πένητων, ῥᾳδίως καταδεῖν, ὅτου καταδεόμενα ἦσαν τὸν ὄψιν. ἐλέγετο δ' δὲ καταπίπλειν πρὸς τὴν σταλήνην αὐξανομένην. ὡς δ' ταῦτα πρὸς τὸν Ζηνόθεμιν διαδύεται, ῥήτρᾳ ἔφη ὦ Μενέκρατες, ὅτε γὰρ ἀπορήσεις τῆς ἀναγκαίας, καὶ ἡ θυγάτηρ σου ἄξιον δ' χρήσει νυμφίον πυάκαὶ ταῦτα ἅμα δεξιᾶς, λαβόμενος αὐτοῦ τῆς δεξιᾶς, ἤγαγεν εἰς τὴν οἰκίαν. καὶ τὴν τε οὐσίαν πολλὴν ἦσαν, ἐνέ-

filium, qui mihi legationem pro patria obeunti in Italia monstratus est, vir formosus, procerus, & dives, ut apparebat. Huic iter facienti uxor assidebat in rheda, aliàs deformis, manca dimidia corporis parte dextra, alteroque oculo capta, teterrimum quoddam & refugiendum terriculum. Deinde cùm demirarer, si decorus ille & venustus cùm esset, mulierem ejusmodi secum vehi sustineret: is qui mihi eum commonstrarat, necessitatem nuptiarum exponit, singulis diligenter cognitis. Eratque ipse Massiliensis. Menecrati, inquit, deformis istius patri amicus erat Zenothemis, viro diviti, ac honorato, rebus iisdem par ipse. Aliquando autem suis facultatibus est mulctatus Menecrates, quo tempore etiam declarâtus est infamis à viris sexcentis, ut qui sententiam iniquam pronunciasset. Ad hunc autem modum, inquit, nos Massilienses punimus, siquis corruptè judicet. Graviter itaque ferebat Menecrates, & quòd fuisset condemnatus, & quòd ex divite pauper, ex nobili infamis repente evasisset. In primis verò discrucibat ipsum hæc filia, jam nubilis, & annos octodecim nata, quam ne cum omni quidem patris substantia, quam ante mulctam possederat, dignatus fuisset quisquam ingenuus ac pauper facilè accipere, quæ forma esset tam infœlici, imò etiam crescente Luna cadere diceretur. Hæc ubi apud Zenothemim declararet, bono, inquit, es animo Menecrates. Neque enim ipse egebis necessariis, & filia tua dignum aliquem suo genere sponsum inveniet. Quæ simul ac dixit, apprehensa illius dextra, domum deduxit, suaque facultates, quæ illi multæ erant, cum

μαζε πρὸς αὐτόν. καὶ δεῖπνον ἐπιθοσκευάσθηναι κελεύσας, εἰστία τοὺς φίλους, καὶ τὸν Μενεκράτην, ὡς δή που τὸν ἐπιτήδειον πεπεικὼς γαστέρα τὴν κόρης τὸν γάμον. ἐπεὶ δὲ ἐδεδείπνηντο αὐτοῖς, καὶ ἔσπεισαν τοῖς θεοῖς, σὺ μὲν δὴ μεῖνον αὐτοῦ τοῦ φιάλου πρεσβεύσας, δέδεξο εἶπεν ὦ Μενέκρατες τὸν ἐμὸν ἐκ γαμβρὸν φιλοτησίαν. ἄξομαι γὰρ ἐγὼ τήμερον τοῦ σὴν θυγατέρα Κυδιμάχου. τὴν προῖκα δὲ πόλαι εἴληφα, τάλαντα πέντε, καὶ ἔτη σοι. ἔχε δέ, ἄπαγε λέγοντος, μὴ σύγε ὦ Ζηνόθεμι, μὴ οὕτω μανείης, ὡς ἀπειδεῖν σε, νέον καὶ καλὸν ὄντα, κόρῃ αἰσχρᾷ, καὶ λελωβημένῃ συγκαθεζόμενον. ὁ δὲ, τοιαῦτα διεξιόντος, ἀράμενος τὸν νύμφιον, ἀπῄει ἐς τὸν θάλαμον. καὶ μετ' ὀλίγον προῆλθε, ἀφηκρηκὼς αὐτοῦ. καὶ παππεκείνῃ σωτῆρι ὑποβαλόντων, καὶ πάντη ὡς ὁρᾷς ἀπεσεμνύνετο αὐτόν. καὶ οὐχ ὅπως τῶν αἰσχιστευτῶν τὸν γάμον, ἀλλὰ καὶ σεμνοτέρῳ ἔοικεν, ἐπιδεικνύμενος, ὡς καταφρονεῖ μὲν τῶν ἐν σώματι καλῶν, ἢ αἰσχρῶν, καὶ πλούτου, καὶ δόξης. ἀφορᾷ δὲ ἐς τὸν φίλον, καὶ τὸν Μενεκράτην. ὑδὲ οἴεται χεῖρον πρὸς φιλίαν τοῦτο τὸ ψήφισμα τῶν ἐξακοσίων γεγενῆσθαι. πάλαι ἤδη γὰρ τούτων ὕστερον αὐτὸν ἡμείψατο καὶ ἡ τύχη. παιδίον γὰρ πυγμαῖον ὂν καὶ τὴν αἰσχίστης αὐτῆς τοιότητος ἐχθίστην. καὶ προῖκα γε, ἐπεὶ ἠράσθη αὐτὸ εἰσκόμισεν ὁ πατὴρ εἰς τὸ βαλανεῖον, θαλλοῦ ἐστεμμένον, καὶ μέλαινα ἀμπεχόμενον, ὡς ἐλεεινότατον φανεὶν ὑπὲρ τὸ πίπτον, τὸ μὲν βρέφος, ἀνεγέλασε πρὸς τοὺς βαλανέας, καὶ σωτῆρι τῷ χείρε. ἡ βαλὴ δὲ ἐπικλασθεῖσα πρὸς αὐτὸ, ἀφῆκε τὸν Μενεκράτη τὴν καλλίκλω. καὶ ἤδη ἐπιθυμίας ἔσι, πλικιάτῃ συμπαίζειν χρηστόμενος πρὸς τὸ συνέδεσον. τοιαῦτα

ipso est partitus, & convivio quod apparari jusserat, amicos excepit, & in his Menecratem, quasi cuipiam è necessariis jam persuasisset, ut puellam in matrimonium acciperet. Posteaquam autem cœnassent, libassentque Diis, tum porrecto illi pleno poculo, accipe, inquit, Menecrates, à genero amicitiæ poculum: nam hodie ducturus sum ego filiam tuam Cydimacham: dotem autem jam olim accepi, talenta quinque & viginti. Cui cùm respondoret, apage, ne feceris ô Zenothemis, neve ipse usque adeo insaniam ut te juvenem & formosum cum deformi & mutilata puella conjugatum conspiciam. Hæc illo loquente, hic sponsam tollens, in thalamum abiit, & paulo pòst ea devirginata prodiit, cum qua ex eo tempore consuescit, eam summopere amans, & quemadmodum vides, circunferens. Nec solùm non pudet matrimonii, sed etiam perinde atque de eo glorians, ostentat, ut contemnit corporis formam, aut fœditatem, & divitias, & gloriam: sed amici tantum Menecratis rationem habet, neque arbitratur eum sexcentorum virorum sententia deteriorem ad amicitiam factum. Verùm pro his jam illi gratiam sic retulit fortuna. Puerulus enim formosissimus ex illa deformissima susceptus est. Quem cùm pridie pater in curiam intulisset, oleagina fronde coronatum, ac pulla veste amictum, quò plus commiserationis avo conciliaret, infans judicibus arridebat, & manus complodebat: ad quem commota curia, Menecrati mulctam remittit. Iamque hic isto apud judices patrono usus, rei famæque restitutus est. Hæc affirmabat

ὁ μασταλιώτης ἔλεγε τὸν Ζηνόθεμιν εἰρήνης ὑπὲρ τοῦ φίλου, ὡς ὁρᾶς, ὦ μῆτερ, οὐδὲ ὑπὸ πολλῶν ἂν Σκυθῶν γιγόμενα. οὔτε γὰρ τὰς παλλακὰς ἀκριβῶς τὰς καλλίστας ἐκλέγεσθαι λέγονται. λοιπὸς ἡμῖν ὁ πέμπτος. καί μοι δοκῶ σὺν ἄλλον ἐρεῖν, Δημητρίῳ τοῦ συνιόντος ἐπιλαθόμενος. συνεκπλεύσας γὰρ εἰς τὴν Αἴγυπτον ὁ Δημήτριος Ἀντιφίλῳ τῷ Ἀλωπεκῆθεν, ἑταίρῳ ἐκ παίδων ὄντι, καὶ συνεφήβῳ, καὶ συντραφέντι. αὐτὸς μὲν, τὴν κωμικὴν ἄσκησιν ἀσκεῖ μετὰ τοῦ ῥοδίου σοφιστοῦ· ὁ δὲ Ἀντιφίλου, ἰατρικὴν ἔφη ἐμελέτα. καί ποτε ὁ μὲν Δημήτριος, ἔτυχεν εἰς τὴν Αἴγυπτον ἀποδημῶν καὶ θεασάμενος τὰς πυραμίδας, καὶ τὸν Μέμνονα, ἤκουσε γὰρ τοῦ ὑψηλὰς ὄντας, μὴ παρέχειν σκιάν. τὸν δὲ Μέμνονα, βοᾶν πρὸς ἀνατέλλοντα τὸν ἥλιον, τούτων ἐπιθυμήσας Δημήτριος, θέας μὲν τὰς πυραμίδας, ἀκροάσεως δὲ τὸν Μέμνονος, ἀναπεπλεύκει καὶ τὸν Νεῖλον ἤδη μῆνα, ἀκήσασθαι πρὸς τὸν ὁδὸν, καὶ τὸ θαλπος, ἀπολιπὼν τὸν Ἀντιφιλον. ὁδὲ, ἐν τοσούτῳ συμφορᾷ ἐχρήσατο, μόλα γυναικὸς πρὸς φίλου δειλίᾳ. οἰκέτης γὰρ αὐτοῦ Σύρος, καὶ τέκνωμα, καὶ τῶν παλαιόθεν, ἱεροσύλοις τισὶ κοινωνήσας, συνεισῆλθέ τε αὐτοῖς εἰς τὸ Ἀνουβείδιον. καὶ ἀποσυλήσαντες τὸν θεὸν, χρυσᾶς τε φιάλας δύο καὶ κηρύκιον χρυσοῦν καὶ τοῦτο, καὶ κυνοκεφάλους ἀργυροῦς. καὶ ἅμα τοιαῦτα, καταmabat Massilienſis Zenothemim amici gratia feciſſe, haud exigua, ſicuti vides, neque qualia paſſim Scythæ factitant, qui formoſiſſimas pellices diligenter eligere dicuntur. Reſtat nobis quintus. Neque verò mihi videor alium quempiam debere dicere, omiſſo Demetrio Sunienſi. Navigarat in Ægyptum Demetrius, unà cum Antiphilo Alopecenſi, qui cum illo jam inde à teneris annis amicitiam contraxerat, & ephebus ephebo convivebat, & erudiebatur, alter quidem Cynicam diſciplinam ex Rhodio ſophiſta diſcens, alter nimirum Antiphilus medicinæ operam dans. Aliquando etiam Demetrius in Ægyptum eſt profectus, ut [1] Pyramidas, & Memnonem viſeret: ſiquidem audiverat, eas quanquam excelſæ erant, umbram non præbere, Memnonem autem oriente ſole clamare. Harum igitur rerum cupiditate adductus Demetrius, cùm ut Pyramidas videret, tum ut Memnonem audiret: ſextum jam menſem adverſo Nilo navigabat, relicto Antiphilo, quòd is itinere, atque æſtu fatiſceret. Hic verò interea in calamitatem incidit, quæ generoſo quopiam amico indigeret. Etenim famulus ejus nomine & patria Syrus, inita ſocietate cum ſacrilegis quibuſdam, unà cum illis in Anubis templum irrupit: ſublatoque Deo, aureiſque phialis duabus, aureoque caduceo, & cynocephalis argenteis, atque id genus aliis, omnia apud

1 *Pyramidas, & Memnonem*] Pyramides ſtructuræ ſuntex ſaxis aut lateribus, ab imo amplæ, in ſummo acutæ, atque in aliam molem evectæ, ad nihil quam ad effundendum opes inventæ. Memnonis autem hujus cineres in aves tranſmutati feruntur, quæ magnis gregibus & diverſis locis, ſingulis annis ad ſepulcrum Memnonis convolare atque ibi primùm querulas voces edere, deinde inter ſe dimicare dicuntur. Ovid. lib. 13. Met. Lucianus in Philoph. *Cogn.*

ἅπαντα τὰ παρ' αὐτῷ τῷ Σύρῳ. εἶτ' ἐμπεσόντες, ἐάλωσαν γάρ τι ἀπεμπολῶντες, ἅπαντα αὖθις ἐλεγον φερόμενοι ἐπὶ τὸ τροχόν. καὶ ἀγόμενοι, ἦκον ἐπὶ τὴν οἰκίαν τοῦ Ἀντιφίλου. καὶ τὰ φώρια ἐξέφερον ὑπὸ κλίνην τινί, ἐν σκοτεινῷ κείμενα. ὅτε οὖν Σύρος ἐδέδετο αὖθις, καὶ ὁ δεσπότης αὐτοῦ Ἀντιφίλος. ἔτος μὲν ἐν μεγάλῃ ἀκροάσει τοῦ διδασκάλου, ἀναπαυσάμενος, ἐθορυβεῖτο ἥδεως, ἀλλὰ οἱ τέως ἑταῖροι, ἀπεστρέφοντο ὡς τὸ Ἀνυσιδίειον σεσυληκότα. καὶ ἀσέβημα αὐτῶν ἡγοῦντο εἶναι, εἰ συνέπιόν ποτε, ἢ συνεστιάσησαν αὐτῷ. καὶ οἱ λοιποὶ τῶν τε οἰκετῶν, ὀλίγοι ὄντες, ἅπαντα ἐκ τῆς οἰκίας συσκευασάμενοι, ᾤχοντο φεύγοντες. ἐδέδετο οὖν ὁ ἄθλιος Ἀντιφίλος πολλὴν ἤδη χρόνον, ἀπάντων, ὅσοι ἦσαν κακῶς ἔχοντες τῷ δεσμωτηρίῳ, μιαρώτατος εἶναι δοκῶν. καὶ ὁ ἐπὶ τῶν δεσμῶν αἰγύπτιος δεισιδαίμων ἄνθρωπος, ὡς θεῷ χαριεῖσθαι, καὶ τιμωρήσειν τῇ Ἥρᾳ, βαρὺς τῷ Ἀντιφίλῳ ἐφεστώς. εἰ δέ ποτε ἀπολογοῖτό ποτε λέγων, ὡς ἐδὲν τοιοῦτον εἴργασται, ἀναίσχυντος ἐδόκει, καὶ πολὺ πλέον ἐπὶ τούτῳ ἐμισεῖτο. ὑπενόει τοιγαροῦν ἤδη, καὶ πονηρῶς εἶχεν, οἷον εἰκὸς χαμαὶ καθεύδοντα ἐν τῷ νυκτὸς, ἐδὲ ἀποτείνειν τὰ σκέλη δυνάμενον, ἐν τῷ ξύλῳ κατακεκλεισμένα. τῇ μὲν γὰρ ἡμέρᾳ, ὁ κλοιὸς ἦρκει, καὶ ἡ ἑτέρα χεὶρ πεπεδημένη. εἰς δὲ τὴν νύκτα, ἔδει ὅλον κατατείνεσθαι. καὶ μὴν ἐν οἰκήματι ἡ δυσοσμία, καὶ τὸ στένος, ἐν πυκνῷ πολλῶν δε-

apud Syrum depoſuerant. Deinde fortè comprehenſi (capti enim fuerant divendentes neſcio quid) rem omnem in rota diſtricti protinus confeſſi ſunt, & in ædes Antiphili adducti venerunt. Hic furta ſub lectulo, in obſcuro loco poſita promebant. Syrus itaque ilico vinctus eſt, heruſque ejus Antiphilus, atque is quidem interea dum præceptorem audit, avulſus. Nec opitulabatur quiſquam: quin magis hi qui fuerant hactenus amici, averſabantur hominem, tanquam qui templum Anubis ſacrilegio compilaſſet: ſeque impie feciſſe putabant, ſiquando cum ipſo bibiſſent vel ediſſent. Tum reliqui duo famuli, convaſatis iis, quæ domi erant, aufugerunt. Ergo miſer Antiphilus jamdiu in vinculis detinebatur, & omnium qui erant in carcere ſontium ſceleſtiſſimus eſſe putabatur. Porrò præfectus carceris Ægyptius homo ſuperſtitioſus, ratus ſeſe rem gratam facere Deo, atque illius ulciſci vices, gravis Antiphilo imminebat. Quod ſi quando culpam à ſe amoveret, affirmans ſe nihil ejuſmodi patraſſe, impudens habebatur, atque hoc nomine multo magis erat inviſus. Itaque jam ſubægrotabat, & malè ſe habebat: nec mirum: quippe qui humi cubaret, idque etiam noctu, neque crura protendere ſineretur, ligno incluſa. Nam per diem [1] cataſta ſtringebatur, altera manu vincta ferro: ac noctu totus eſſe in vinculis cogebatur. Quinetiam domicilii pædor & præfocatio, multis ibidem vinctis, & in

1 *Cataſta ſtringebatur*] Hæc inſtrumenta intellexiſſe arbitror Prudent. in hymn. 1. & 5. περὶ στεφάν. Cataſta autem inter alia, machinam ſignificat longæ & magnæ compedis formæ, qua ſervi vincti tenebantur, qualis à Prudentio deſcribitur in Vincent. *Cogn.*

διμμάων, καὶ ἐστενοχωρημμάων, καὶ μόλις ἀναπνεόντων, καὶ δὴ σιδηρᾶ ὁ ψόφος, καὶ ὕπνος ὀλίγος, παῦλα πάνυ χαλεπὴ ἦν, καὶ ἀφόρητα, οἷα ἀνδρὶ ἐκείνων ἀήθει, καὶ ἀμελετήτῳ πρὸς ὅτου σκληρῶν τῶν δίαιταν. ἀπαγορεύοντος δ' αὐτῷ, καὶ μηδὲ σῖτον αἱρεῖσθαι θέλοντος, ἀφικνεῖται ποτὲ ὁ Δημήτριος, οὐδὲν εἰδὼς τῶν ἤδη γεγονημένων. καὶ ἐπειδὴ ἔμαθεν ὡς εἶχεν, οὐδὲ ἐπὶ τὸ δεσμωτήριον, θρομμοῦς ἐλθών, τότε μὲν οὐκ εἰσεδέχθη. ἑσπέρας γὰρ ἦν. καὶ ὁ δεσμοφύλαξ πάλαι κεκλεικὼς τὴν θύραν ἐκάθευδε, φρουρεῖν τοῖς οἰκέταις ἀφειλόμενος. ἔωθεν δ' εἰσέρχεται, παλαὶ ἱκετεύσας. καὶ παρελθών, ἐπίπολυ μὲν ἐζήτει τὸν Ἀντίφιλον, ἀδηλον ὢν τῶν κακῶν γεγονημένων. καὶ περιὼν, ἀνεσκοπεῖτο κατ' ἕκαστον τῶν δεδεμένων, ὥσπερ εἰώθασιν οἱ τοὺς οἰκείους νεκροὺς, ἤδη ἰόλιν ὄντας, ἀναζητοῦντες ἐν ταῖς ἀφοδεύσεσι. καὶ εἰπὲ μὴ τύχοιμι ἔσεσθαι, Ἀντίφιλον Δεινομένους, κἀν ἐπίπολὺ ἠγνόησεν ἂν ὅστις ἦν. τοσοῦτον ἠλλάκτο τοῦ τε δεῖνος. ὡς δὲ τὴν φωνὴν αἰσθόμενον ἀνεβόησε, καὶ ἀσθενοῦντα, ἀφείλατο τὴν κόμην, καὶ ἀπάγων ἅμα ἀσθενοῦντα αὐχμηρὸν, καὶ συμπεπιλημένην, ἔδειξεν αὐτὸν ὅστις ἦν, ἅμα μὲν αὐτίκα πίπτουσιν ἰλιγγιάσαντες ἐπὶ τῇ ἀσθενδικήτῳ θέᾳ. χρόνῳ δ' ἀναλαβὼν αὐτόν τε, καὶ τὸν Ἀντίφιλον ὁ Δημήτριος, καὶ σαφῶς ἕκαστα ὡς εἶχεν, ἐκπυθόμενος παρ' αὐτοῦ, θαρρεῖν τε ἀφῆκε δοὺς. καὶ διελὼν τὸ τριβώνιον, τὸ μὲν ἥμισυ, αὐτὸς ἀναβάλλεται. τὸ λοιπὸν δ', ἐκείνῳ δίδωσιν, ἃ εἶχε πάρεργα, καὶ ἐκτετριμμένα ῥάκη ἐξαπάσας. καὶ τὸ ἀπὸ τούτου, πάντα πόνον συνῆν, ἐπιμελούμενος αὐτοῦ, καὶ θεραπεύων. ἀφθόνως γὰρ

& in anguſtum coactis, vixque reſpirantibus: tum ferri ſtridor, & ſomnus exiguus, hæc omnia moleſta erant atque intoleranda, ut pote homini iis non aſſueto, nec ad tam durum vitæ genus exercitato. Cùm verò jam deficeret, ac ne cibum quidem capere vellet, tandem advenit Demetrius, nihil dum ſciens eorum quæ acciderant. Et cùm reſciviſſet, ut ſe habebat, & curriculo ad carcerem veniſſet, tunc quidem non eſt admiſſus, quoniam erat veſpera, & carceris cuſtos jamdudum occluſis foribus dormiebat, miniſtris excubias agere juſſis. Mane verò multùm precatus ingreditur, ingreſſus diu quærit Antiphilum malis ita immutatum ut cognoſci non poſſet. Circumiens igitur è vinctis unumquemque contemplabatur, eorum more qui familiarium cadavera facta jam marcida, in ſtragibus quærunt. Quòd niſi nomen fuiſſet eloquutus, Antiphilum Dinomenis filium, ne longo quidem tempore potuiſſet agnoſci quiſnam eſſet, uſque adeò malis erat immutatus. Vt verò ad vocem agnitam reſpondiſſet, atque adeunte illo comam diduxiſſet, eam à vultu abigens ſqualidam atque impexam, oſtendit ſeſe quis eſſet. Hic ambo collapſi ſunt oculis oborta caligine, in tam inopinato ſpectaculo. Verùm aliquanto poſt, cùm ſe, & Antiphilum recreaſſet Demetrius, & ſingula ut ſe habebant, ex eo planè accepiſſet, bono animo eſſe jubet. Tum diviſo pallio ipſe quidem dimidiato induitur, illi verò reliquum dat, detractis putribus & detritis panniculis, quibus erat opertus: ac deinceps modis omnibus illi aderat curam ejus gerens, & inſerviens. Nam ſeſe lo-

ἑαυτὸν τοῖς ἐκ τῆς λιμένος ἐμπόροις, ἕωθεν εἰς μέσην ἡμέραν, σὺν ὀλίγον ἀπέφερεν ἀχθοφορῶν. εἶτ' ἐπανελθὼν ἐκ τοῦ ἔργου, μέρος μὲν τοῦ μισθοῦ τῷ δεσμοφύλακι κοινοῦσθαι, πλεῖστον αὐτῷ, καὶ εἰρωνικῶν ἀπειρᾶζε αὐτόν. τὸ λοιπὸν δὲ εἰς τὸν τοῦ φίλου θεραπείαν ἱκανῶς αὐτῷ διήρκει. καὶ τὰς μὲν ἡμέρας, συνῆν τῷ Ἀντιφίλῳ, διημυθεῖτο. ἐπεὶ δὲ νὺξ κατέλαβεν, ὀλίγον πρὸ τοῦ δύεσθαι τὸν δεσμοτηρίου, πιθάνόν τι ποιοῦσι, καὶ φύλλα ὑποκαλοῦσι, ἀνεπαύετο. χρόνον μὲν οὖν τινα ἔτω διῆγον. εἰσιόντων μὲν ὁ Δημήτριος ἀκωλύτως, ῥᾴδιον δὲ φέρειν τὸν συμφορὰν ὁ Ἀντιφίλος, ὕστερον δὲ ἀποθνήσκοντος τοῦ τὸν δεσμοτηρίου λῃστοῦ τινος ὑπὸ φαρμάκων, ὡς ἐδόκει, φυλακὴ τις ἀκριβὴς ἐγένετο, καὶ σκότος παρῆν τις ἐς τὸ οἴκημα τοῦ λευρυμένου. ἐφ' οἷς ἀπορῶν, καὶ ἀνιώμενος, σὺν ἄλλως παρεῖναι τῷ ἑταίρῳ, κατεσταγμένος ἑαυτὸν, κατελθὼν τοῦ σωφρονιστοῦ, ὡς εἴη κεκοινωνηκὼς τῆς ἐπὶ τὸν Ἄνουβιν ἐπιβολῆς. ὡς δὲ τοῦτο εἶπεν, ἀπήγετο εὐθὺς εἰς τὸ δεσμωτήριον. καὶ ἀχθεὶς κατὰ τὸν Ἀντιφίλου, τοῦτο γοῦν μάλις κατὰ ἱκετεύσας τὸν δεσμοφύλακα, ἐξειργάσατο κατὰ αὐτοῦ πλησίον τοῦ Ἀντιφίλου, καὶ ὑπὸ τῷ αὐτῷ κλοιῷ δεδέσθαι. ἔνθα δὴ καὶ μάλιστα ἔδειξε τὸν φίλον, ὃν εἶχε πρὸς αὐτὸν, ἀμελῶν μὲν τῶν κατ' ἑαυτὸν δεινῶν, καίτοι σφόδρα καὶ αὐτὸς ἐπιμελούμενος ὅπως ἐκεῖνος μάλιστα καὶ κατ' ἡδονὴν, καὶ ἥκιστα ἀνιάσεται. ὥστε ῥᾴδιον ἔφερον μετ' ἀλλήλων κακοπαθοῦντες. χρόνῳ δὲ τοιούτῳ τι συμπεσὸν ἐπαύσατο ἐπιπλέον αὐτοὺς δυσχεραίνοντας. ἐξ ὧν δεδεμένων, σὺν οἷσί' ὅθεν ῥίνας διορύξας, καὶ σωμάτων πολλῶν

caus mercatoribus, qui versabantur in portu à mane ad meridiem, oneribus gestandis non parum lucri faciebat. Tum ab opere reversus, mercedis partem carceris custodi impertiendo, mansuefaciebat & pacabat illum: at reliquum ipsi in amici curam sufficiebat. Atque interdiu quidem aderat Antiphilo, quò illum consolaretur. Vbi verò nox illum occupassèt, pro carceris foribus facto ex herbis torulo, substratisque frondibus quiescebat. Quem in modum aliquandiu vixerunt, ut nullo prohibente Demetrius ingrederetur, & calamitatem faciliùs ferret Antiphilus: donec extincto in carcere latrone quopiam, idque ut putabatur, veneno, facta est sedulò custodia, nec ampliùs ex liberis quisquam in carcerem ingrediebatur. Quas ob res dubius atque anxius, cùm nulla alia via amico adesse posset, adito præfecti collega, se ipsum defert tanquam cum aliis in templum Anubis irrupissèt. Quod ut confessus est, protinus in carcerem est adductus, & ductus ad Antiphilum. Nam hoc multis precibus à custode carceris vix obtinuerat, ut proximè Antiphilo, eademque in trabe vinciretur. Hic igitur vel maximè declaravit, quanto in illum fuerit amore, cùm sua ipsius incommoda negligeret: cùm & ipse interim ægrotaret, id curans quo pacto ille & plurimum dormiret, & minus angeretur. Itaque calamitatem inter se ferentes faciliùs tolerabant, donec tale quippiam accidit, quod ferme eorum calamitati finem imponeret: scilicet è vinctis quispiam, haud scio unde nactus limam, adjunctis conjuratis captivorum plerisque

πῶν δεσμωτῶν ἀφυλακῶν, ἀποκεκλῄκατο τὰλυσιν, ἢ ἐδέδυντο ἐξῆς, τῶν πλοίων εἰς αὐτὰ διειργμένων. καὶ ἀπολόμενοι ἂν πάντες. οἱδὲ, ἀποκτείναντες ὀλίγους ὄντας τοὺς φύλακας, ἐκπηδῶσιν ἀθρόοι. ἐκεῖνοι μὲν δὴ τὸ παραυτίκα ἴνδοι ἐδιώκθησαν ἅπαντες ἀφανισθέντες. ὕστερον συνελήφθησαν οἱ πολλοί. ὁ Δημήτριος δὲ, καὶ ὁ Ἀντίφιλος, καὶ χώραν ἔμειναν, καὶ τὸν Σύρον λαθόμενοι ἤδη ἀπόντα. ἐπεὶ δὲ ἡ μέρα ἐλύετο, μαθὼν ὁ τὸν Αἴγυπτον ἐπιτεταγμένος τὸ συμβεβηκὸς, ἐπ' ἐκείνους μὲν ἔπεμψε τοὺς διοξομένους. μεταπεμψάμενος δὲ τοὺς ἀμφὶ τὸν Δημήτριον, ἀπέλυσε τῶν δεσμῶν, ἐπαινέσας ὅτι μόνοι σὺν ἀπέδρασαν, ἀλλ' οὐκ ἐκεῖνοι μηχάνησαν, ὅπως ἀφίεμενοι. ἐδόκει δὲ ὁ Δημήτριος, καὶ δεινὰ ἐπάσχειν ἀδίκως σφᾶς ὑ σμικρὰ, εἰ δόξουσι κακοῦργοι ὄντες, ἑλέσθαι, ἢ ἐπαίνου δὲ μὴ ἀποδρᾶναι ἀφειδῶς. καὶ τὸν, ἀναγκάσαι τὸν δικαστὴν ἀκριβῶς τὸ πρᾶγμα ἐξετάσαι. οἱδὲ, ἐπεὶ ἔμαθον ἐδὲν ἀδικοῦντας, ἐπαινέσας αὐτὰς, τὸν Δημήτριον δὲ πάνυ θαυμάσας, ἀφῆκε, καταμυησικάκησε δὲ ἐπὶ τῇ κολάσει, ὡς ἀνέχοιτο ἀδίκως δεθέντες, καὶ ἱκέτευον δυσωπούμενον, παρ' αὐτὸν δραχμὰς μὲν μυρίας τὸν Ἀντίφιλον, δὶς τοσαύτας δὲ τὸν Δημήτριον. ὁ μὲν οὖν Ἀντίφιλος, ἔτι δὲ καὶ νῦν ἐν Αἰγύπτῳ ἐστὶν. οἱδὲ Δημήτριος, καὶ τὰς αὐτὰς δεσμεύεις ἐκείνῳ κατέλιπεν, ὡχθεὶς ἀπιὼν εἰς τὴν Ἰνδικὴν, καὶ πρὸς τοὺς Βραχμᾶνας, τοιοῦτον εἰπὼν πρὸς τὸν Ἀντίφιλον, ὡς συγγνωστὸς ἂν εἰκότως νομίζοιτο, ἤδη ἀπολιπὼν αὐτόν. ὅτε γὰρ αὐτὸς δεῖσθαι τὸν χρημάτων, ἐς ἂν αὐτὸς ᾖ, ὅτῳ ἔστι δραχμάς, ὀλίγοις δυναμένῳ, ὅτι ἐκείνῳ ἐπὶ δεῖν φίλῳ, que catenam insecuit, qua ordine astringebantur, cyphonibus in hanc insertis, solvitque omnes, qui facilè trucidatis custodibus quippe paucis, simul exiliunt. Atqui hi quidem ilico quò quisque poterat, dissipati, postea plerique sunt comprehensi. Porrò Demetrius, & Antiphilus inibi remanserunt. Syro quoque retento, qui jam aufugere parabat. Vt autem diluxisset, Ægypti præses cognito quod acciderat, emisit quidem qui illos insequeren. tur. Accersitum verò Demetrium, ejusque socios à vinculis liberavit, laudatos quòd soli non aufugissent. At his haud sat erat, quòd sic dimitterentur. Sed clamabat Demetrius, sibique non mediocrem injuriam fieri contendebat, si pro maleficis habiti, viderentur per commiserationem, vel ob id laudis, quòd non aufugissent, dimitti. Tandem compulêre judicem, ut rem diligenter excuteret: qui cognita illorum innocentia, ipsos laudatos dimisit, & Demetrium miratus super pœna quam præter jus in vincula conjecti tulerant, est consolatus: quinetiam utrumque munere cohonestavit, de suo datis Antiphilo drachmarum decem millibus, duplo autem Demetrio. Atque etiamnum in Ægypto est Antiphilus. Demetrius autem sua quoque viginti millia relinquens amico, concessit in Indiam profectus ad Brachmanas, tantùm hoc loquutus Antiphilo, meritò sibi jam ignoscendum videri, quòd tum ab eo discederet. Neque enim sibi opus fore pecunia, quandiu esse pergeret, qui erat, videlicet qui posset paucis esse contentus: neque ampliùs illi amico esse opus,

δύμφρῶν αὐτῷ τῶν πραγμάτων γεγυμνωμένων. τοιῶτοι ὦ Τόξαρι, οἱ Ἕλληνες φίλοι. εἰδὲ μὴ προθιεβεβλήκεις ἡμᾶς, ὡς ἐπὶ ῥήμασι μέγα φρονοῦντες, κ᾽ αὐτὸς ἂν σοι τὺς λόγυς διεξῆλθον πολλὺς, καὶ ἀγαθὺς ὄντας, ὃς ὁ Δημήτριος εἶπεν ἐν τῷ δικαστηρίῳ, ὑπὲρ αὐτῦ μὴ δὲν ἀπολογούμενος, ὑπὲρ τῦ Ἀντιφίλυ ἦ, κ᾽ δακρύων παρῆλθ, καὶ ἱκετεύων, κ᾽ τὸ παῖν ἐφ᾽ ἑαυτὸν ἀναδεχόμενος, ἄχρι μαστιγῶμένος ὁ Σύρος, ἀμφοτέρυς ἀφῆκεν αὐτύς. ἐγὼ μὲν οὖν τύτυς ὀλίγυς ἀπὸ πολεόνων, ὃς πρῶτυς μνήμη ὑπέβαλε διηγησάμενός σοι, ἀγαθὺς, κ᾽ βεβαίυς φίλυς. κ᾽ τὸ λοιπὸν ἤδη κρούσεως ἀπὸ τῦ λόγυ, σοὶ τὼ ῥήτωρ παραδίδωμι. σὺ δ᾽ ὅπως μὴ χείρυς ἐρεῖς τὺς Σκύθας, ἀλλὰ πολλῷ πρῦτων ἀμείνυς, αὐτῷ σοι μελήσῃ, εἴ πι σὲ τ δεξιᾶς περφύκας, ὡς μὴ ἀποτμηθείης αὐτέω, ἀλλὰ χρὴ ἄνδρα ἀγαθὸν εἶναι, ἐπεὶ σ᾽ γελοῖα ἂν πάθοις, Ὀρέστῃ μὲν, καὶ Πυλάδῃ πάνυ σοφιστικῶς ἐπαινέσας. ὥσπερ δ᾽ τ Σκυθίας, φαῦλος ῥήτωρ φανόμενος. Το. Ἄγε ὦ Μνήσιππε, ὅπι σ᾽ παροτρύνεις μι πρὸς τ λόγον, ὥσπερ ὁ πάνυ σοι μέλον, εἰ ἀποτμηθείης τὼ γλῶτταν, κρατοῦντες ὐ τῦς λόγυς. πάλαι ἄρξομαί γε ἤδη, μηδὲν ἧττον σὺ παλαιλογησάμενος. ὁ γὰρ σκυθικὸν τῦτο. καὶ μάλιστα ἐπειδὰν τὰ ἔργα ὥσπερ ἐξήγηται τὺς λόγυς. πρόσθες δὲ μηδὲν τοιῦτο παρ᾽ ἡμῶν, οἷα σὺ διεξελήλυθας ἐπαινῶν, εἴ τις ἄπορον ἔχημεν αἰχρὰν γυναῖκα, ἢ εἴ τις δεχόμενον ἐπέδωκε γαμουμένῃ θυγατρὶ, φίλος ἀδελφὸς, δύο τάλαντα. κ᾽ νὴ Δί᾽ εἴ τις παρέσχεν ἑαυτὸν δεδησόμενον, ἐπὶ προθήλῳ τινὶ μικρῷ ὕστερον λυθησόμενον. φαῦλα γὰρ ὦ μέλη τοῦτα, καὶ μεγάλυ δεῖ

quippe cui res jam commodè se se haberent. Hujusmodi sunt Toxaris amici Græci. Quod ni initio notasses nos, tanquam qui verbis superbiremus, ego multas orationes tibi recitassem, easque egregias, quas in judicio Demetrius habuit, cùm interim propriam causam non ageret: sed pro Antiphilo fleret, & supplicaret: totamque culpam in se reciperet, donec Syrus flagris cæsus, ambos eos liberavit. Hos igitur paucos è plurimis, quos mihi primùm memoria suggessit, præclaros, firmosque amicos tibi narravi. Quod reliquum, jam ab oratione decedens, dicendi partes tibi trado. Porrò tibi ipsi curæ fuerit uti non deteriores, sed his longè præstantiores Scythas referas, siquid de dextra solicitus es, ne ea tibi præcidatur. Verùm oportet strenuum te præstes virum, etenim ridiculus fueris, si cùm Oreste ac Pylade admodum sophisticè laudaris, pro Scythia dicens, ignavus orator appareas. *Tox.* Rectè quidem Mnesippe, qui me ad dicendum hortaris, ac si non cures, tibi in narrationibus victo linguâ præcidatur. Sed jam exordiar, nullis perinde ac tu verborum phaleris utens (neque enim is Scytharum mos) præsertim cùm res ipsæ altiùs loquantur quàm verba. Nihil autem ejusmodi expectaveris à nobis, cujusmodi laudando differuisti, puta siquis sine dote deformem uxorem duxerit: aut siquis amici filiæ nubenti pecuniam dederit, talenta duo: aut per Iovem, siquis in vincula sponte iverit, cùm certò sciret se paulo pòst esse solvendum: Admodum enim levia ista, quibus nihil ineſt, vel magni negocii, vel

αὐτοῖς, ἢ ἀνδρεῖον ἔνι ἰδεῖν. ἐγὼ δέ σοι διηγήσομαι φόνους πολλοὺς, καὶ πολέμους, καὶ θανάτους ὑπὲρ τῶν φίλων ἵν' εἰδῇς ὡς παιδιὰ τὰ ὑμέτερά ἐστι πρὸς τὰ Σκυθικὰ ἐξετάζεσθαι. καίτοι ἰδεῖν ἀλύσιτελὲς αὐτὸ πονήσητε, ἀλλὰ εἰκῇπως τὰ μικρὰ πρῶτα ἐπαινεῖτε. ἰδεῖν γὰρ ἰδεῖ εἰσιν ὑμῖν ἀφορμαὶ ὑποφερόμεναι, πρὸς ἐπίδειξιν φιλίας, ἐν εἰρήνῃ βαθείᾳ βιῶσιν, ὥσπερ ἴδοι ἐν γαλήνῃ κυβερνήτης εἰ χειμῶνος γε δεήσοι σοι πρὸς τὴν διάγνωσιν. πλὴν ἡμῖν γ', σωτεχεῖς οἱ πόλεμοι. καὶ ἢ ἐπιλαυόμεν ἄλλοις, ἢ ὑποχωροῦμεν ἐπιοῦσιν, ἢ συμπεσόντες, ὑπὲρ νομῆς, ἢ λείας, μαχόμεθα. ἵνα μάλιστα δεῖ φίλων ἀγαθῶν. καὶ λέγω τοῦτο, ὡς βεβαιότατα σωζόμεθα τοὺς φιλίας, μόνον τοῦτο ὅπλον ἄμαχον, καὶ δυσπολέμητον εἶναι νομίζοντες. ὥστερον δέ σοι εἰπεῖν βούλομαι, ὃν τρόπον ποιούμεθα τοὺς φίλους, οὐκ ἐκ τῶν πόνων, ὥσπερ ὑμεῖς, ἐὰν εὐπορήσητε, ἢ γείτων ἴῳ, ἀλλ' ἐπειδάν τινα ἴδωμεν ἀγαθὸν ἄνδρα, καὶ μεγάλα ἐργασάμενον διωκόμενον, ἐπὶ τοῦτον ἅπαντες σπουδάζομεν. καὶ ὅπερ ὑμεῖς οὐ τοῖς γάμοις, τοῦτο ἡμεῖς ἐπὶ τοῖς φίλων ποιεῖν ἀξιοῦμεν, ἐπιπολὺ μηχανώμενοι, καὶ πάντα ὁμοῦ προϊέντες, ὡς μὴ διαμαρτάνοιμεν τῆς φιλίας, μηδ' ἀπόβλητοι δόξωμεν εἶναι. καίπειδάν προκεχειρισμένος τις ἤδη φίλος ᾖ, σωζόμενα τὰ ἀπὸ τούτου, καὶ ὅρκος ὁ μέγιστος, ἢ μὴν ἐμὲ βιώσεσθαι μετ' ἀλλήλων, καὶ ἀποθανεῖσθαι, ὦ δέν ὑπὲρ ἐκείνου τὸν ἕτερον. καὶ ἔτι ποιοῦμεν. αἷμα δ' ἐκ χειρῶν τῶν ἀκροτόμων, συμπλάττομεν

vel fortitudinis. Verùm ego tibi referam multas cædes, bellaque & mortes amicorum causa susceptas, ut intelligas vestra ista lusum esse, si cum Scythicis conferantur. Neque tamen istud sine causa facitis, sed meritò parva ista laudatis: propterea quòd non sunt vobis graves admodum declarandæ amicitiæ occasiones, quippe in alta pace viventibus: quemadmodum nec in tranquillitate queas scire, bonus sit gubernator nec-ne. Vt enim hoc dignoscas tibi opus fuerit tempestate. At apud nos bella perpetua, & aut invadimus alios, aut cedimus invadentibus, aut concurrentes, pro præda & pascuis pugnamus. Hic potissimùm opus est bonis amicis, eoque quàm firmissimè constituimus amicitias, sola hæc arma invicta, & inexpugnabilia esse judicantes. Priùs autem volo tibi commemorare quo pacto amicos faciamus, non ex poculis quemadmodum vos, neque siquis æqualis sit, aut vicinus: verùm ubi strenuum quempiam virum conspexerimus, quique res magnas præstare possit, in hunc omnes studio incumbimus. Quodque vos in conjugiis, id nos in ambiendis amicis facere non gravamur, diu quasi procos agentes, nihilque non facientes, ne amicitia frustremur, ne-ve rejecti videamur. At ubi jam delectus quispiam in amicitiam venerit, exinde fœdus initur, magnoque juramento se obstringunt, se unà victuros, alterumque pro altero, si sit opus, mortem oppeturum. Atque ita facimus. Ex quo semel [1] incisis digitis sanguinem in calicem destillavérimus:

1 *Incisis digitis*] Scytharum amicitiæ ut concilientur, morem tradit, cui conforme est jusjurandum Catilinæ de quo Sallust. & Flor. *Cogn.*

μεν τὸ αἷμα εἰς κύλικα, καὶ τὰ ξίφη ἐναποβάψαντες, ἄμφω ἅμα ἐπισχόμενοι, πίωμεν, οὐκ ἔστιν ὅ, τι τὸ μετὰ τοῦθ' ἡμᾶς διαλύσειεν ἄν. ἐφεῖται δὲ τὸ μέγιστον ἄχρι τριῶν ἐς τὰς συνθήκας εἰσιέναι, ὡς ὅστις ἂν πολύφιλος ᾖ, ὅμοιος ἡμῖν δοκεῖ ταῖς κοιναῖς ταύταις, καὶ μοιχευομέναις γυναιξί. καὶ οἰόμεθα οὐκέθ' ὁμοίως ἰσχυρὰν τὴν φιλίαν αὐτοῦ εἶναι, πρὸς πολλὰς εὐνοίας διαιρεθεῖσαν. ἄρξομαι δὲ ἀπὸ τῶν Δανδάμιδος πρῴην γενομένων. ὁ γὰρ Δάνδαμις, ἐν τῇ πρὸς Σαυρομάτας συμπλοκῇ, ἀπαχθέντος αἰχμαλώτου Ἀμιζώκου τοῦ φίλου αὐτοῦ, μᾶλλον δὲ πρότερον ὀμοῦμαί σοι τὸν ἡμέτερον ὅρκον, ἐπεὶ καὶ τοῦτο ἐν ἀρχῇ διωμολογησάμην, οὐ μὰ γὰρ τὸν ἄνεμον, καὶ τὸν ἀκινάκην, οὐδὲν πρὸς σὲ ὦ Μνήσιππε, ψεῦδος ἐρῶ περὶ τῶν φίλων τῶν Σκυθικῶν. Μνη. ἐγὼ μὲν οὐ πάνυ σου ὀμνύντος ἐδεόμην. σὺ δὲ ὅμως εὖ ποιῶν, οὐδένα θεῶν ἐπωμόσω. Το. τί σὺ λέγεις; οὐ σοὶ δοκοῦσιν, ὁ ἄνεμος, καὶ ὁ ἀκινάκης, θεοὶ εἶναι; οὕτως ἄρα ἠγνόησας, ὅτι ἀνθρώποις μεῖζον οὐδέν ἐστι ζωῆς τε, καὶ θανάτου; ὁπόταν οὖν τὸν ἄνεμον, καὶ τὸν ἀκινάκην ὀμνύομεν, ταῦτα ὀμνύομεν. ὡς τὸν μὲν ἄνεμον, ζωῆς αἴτιον ὄντα. τὸν ἀκινάκην δὲ, ὅτι ἀποθνήσκειν ποιεῖ. Μνη. καὶ μὴν εἰ διά γε τοῦτο, καὶ ἄλλους ἂν ἔχοιτε πολ-

rimus: summisque intinctis gladiis, ambo pariter admoventes biberimus, non est quicquam quod deinde queat nos dirimere. Licet autem tres ad summum ad hujusmodi fœdera admittere. [1] Nam qui multis sit amicus, eodem loco apud nos habetur, quo communes istæ, atque adulteræ uxores, ejusque amicitiam, cùm multas in partes dissecta sit, non æquè firmam esse arbitramur. Exordiar autem ab his quæ nuper Dandamis fecit. Dandamis enim hic in conflictu cum Sauromatis, cùm abductus esset captivus amicus ejus Amizocas. Quin potiùs antè tibi jurabo nostrum jusjurandum, siquidem istud initio tibi sum pollicitus. Non enim [2] per Ventum & Acinacem, quicquam mentiturus sum de Scythicis amicis. *Mne.* Mihi equidem non admodum opus erat tuo juramento: rectè tamen fecisti, quòd nullum Deorum juraris. *Tox.* Quid tu dicis? Annon tibi videntur esse Dii, Ventus & Acinacis? Ita-ne ignoras nihil hominibus vita & morte esse majus? Per hæc utique juramus, quoties per Ventum & Acinacem juramus: videlicet per Ventum, tanquam qui sit vitæ causa per Acinacem verò, ut qui sit mortis author. *Mne.* Atqui si ista est causa: profectò multos alios quoque estis habituri tales Deos,

1 *Nam qui multis*] Πολυφιλία apud Scythas non aliter infamis fuit, quàm apud alias gentes unius mulieris cum pluribus viris consuetudo. Sed diversa sentit Cic. lib. de Amicit. & Plut. περὶ πολυφιλίας. Cogn.

2 *Per ventum & Acinacem*] Iusjurandum Scytharum νὴ τὸν Ἀκινάκην καὶ νὴ τὸν Ἄνεμον. tametsi Acinaces vocabulum sit Persicum ensem significans ut tradit Herod. in Polymnia. Græci tamen etiam pro gladio Scythico usurpare solent, quem sicut Deum quendam gens illa observaret & coleret. Clem. Alex. Σκυθῶν δὲ οἱ Σαυρομάται ὥς φησιν Ἱκέσιος ἐν τῷ περὶ μυστηρίων, Ἀκινάκην σέβουσι. Ammia. lib. 13. Lucianus in Tragœdo. *Idem.*

λὰς θεὸς, οἷος ὁ ἀκινάκης ἐστί. τὸ οἰστὸν, καὶ τὸν λόγχλω, καὶ κάνειον, καὶ βοῶλον, καὶ τὰ τοιαῦτα. ποικίλος γὰρ ἔστος ὁ θεὸς ὁ θάνατος, καὶ ἀπείρους τὰς ἐφ' ἑαυτὸν παρέχεται ἀγούσας ὁδούς. *To.* ὁρᾷς, τοῦτο ὡς ἐριστικὸν ποιεῖς, καὶ δικανικὸν, ὑποκρύων μεταξύ, καὶ ἀμφοδεύων μὲ τὸν λόγον. ἐγὼ δὲ, ἡσυχάζων ἤκουον, σοῦ λέγοντος. *Mνη.* ἀλλ' οὐκ ὦν θέλεις γε ὦ Τόξαρι, ποιήσω τοῦτο. πάνυ γὰρ ὀρθῶς ἐπεπήνησας. ὥστε θαῤῥῶν, τὸ γε ἐπὶ τούτῳ λέγε, ὡς μὴ δὲ παρόντος ἐμοῦ τοῖς λόγοις, ὅτου σιωπήσομαί σοι. *To.* τετάρτῃ μὲν οὖν ἡμέρᾳ τὴν φιλίας Δανδαμίδι, καὶ Ἀμιζόκῃ, ἀφ' ἧς τὸ ἀλλήλων αἷμα συνεπιπώκεσαν. ἦκον δὲ ἡμῖν ἐπὶ τὴν χώραν Σαυρομάται, μυρίοις μὲν ἱππάσιν. οἱ πεζοὶ δὲ, τρὶς τοσοῦτοι ἐπληθύνειν ἐλέγοντο. οἷς δὲ ἀθροισθεῖσιν τὴν ἔφοδον αὐτῶν, ἐπιπεσόντες, ἅπαντας μὲν τρέπουσι, πολλοὺς δὲ τῶν μαχόμενων κτείνουσι. τοὺς δὲ, ζῶντας, ἀπάγουσι, πλὴν εἴ τις ἔφθη ἀφανὴς ἁλοὺς εἰς τὸ πέραν διαδραμεῖν, ἔνθα ἡμῖν τὸ ἥμισυ διεσκήνητο, καὶ μέρος τῶν ἁμαξῶν ἦν. ὅπου γὰρ ἐσκηνώσαμεν τότε, οὐκ οἶδα ὅ, τι δῆτα τοῖς ἀρχιπλάνοις ἡμῶν, ἐπ' ἀμφοτέρας τὰς ὄχθας διαβάσεως. δύο δὲ ἡμέρας ἤ τε λεία διεπλαύνετο, καὶ τὰ αἰχμάλωτα σωμάτων, καὶ τὰς σκηνὰς διήρπαζον, καὶ τὰς ἁμάξας κατελαμβάνομεν, αὐτάνδρους τὰς πλείστας ἁλισκομένας. καὶ ἐν ὀφθαλμοῖς ἡμῶν ὑβρίζοντες τὰς παλλακίδας, καὶ τὰς γυναῖκας, ἡμεῖς δὲ, ἠνιώμεθα τῷ πράγματι. ὁδὶ Ἀμιζόκης ἀγόμενος, ἑταλάκα γὰρ, ἐβόα τὸν φίλον ὀνομάζων, κακῶς δὲ ἐμὲ ἐλοιδόρει. καὶ κατεμίμνησκε τὸν κύλικος, καὶ τοῦ αἵματος. ὧν ἀκούσας

Deos, qualis est Acinacis, puta jaculum, lanceam, cicutam, laqueum, & similia. Nam hic interitus varius est Deus, & vias aperit innumerabiles, quibus ad illum sit aditus. *Tox.* Vides quàm contentiosè & litigiosè istud facis, dum me interpellas, meamque orationem interturbas: at ego te loquente tacui. *Mne.* At istud, Toxari, denuo non faciam, nam rectè objurgasti. Quare quod superest, dicito confidenter, ac si te loquente absim, adeò tibi silebo. *Tox.* Quartus igitur agebatur dies Dandamidi & Amizocæ, ex quo amicitiam inierant cùm sanguinem mutuum bibissent. Venerant interea in regionem nostram Sauromatæ, cum equitum decem millibus: peditum verò triplum advenisse ferebatur. Ii cùm in nos ex improviso irruissent, omnes quidem in fugam convertunt, plerosque autem pugnantes occidunt: nonnullos quoque vivos abducunt, nisi siquis in fluminis ripam ulteriorem tranarat, ubi nobis dimidium copiarum, & pars curruum erat. Sic enim id temporis castra fueramus metati, haud scio quo consilio Archiplanorum ducum nostrorum, ad utramque Tanaidis ripam. Protinus itaque & prædas abigebant, & captiva abducebant, & tentoria diripiebant, & curribus potiebantur, captis simul cum viris, nostrosque ob oculos pellices, uxoresque nostras constuprabant. Quam rem ægrè ferebamus. Sed cùm captus Amizocas duceretur, miserè vinctus amicum nominatim increpavit, & sanguinis calicisque commonefecit. Quibus auditis clamavit, &

Dan-

ὁ Δάνδαμις, οὐδὲν ἔτι μελλήσας, ἀπάντων ὁρώντων, ἀμφήκτησε εἰς τοὺς πολεμίους. καὶ οἱ μὲν Σαυρομάται, διηρθρώσι τοὺς ἄκοντας, ὥρμησαν ἐπ' αὐτὸν, ὡς καθοπλήσοντες. οὐδὲ, ἐβόα τὸν Ζίριν. τοῦτο γὰρ ὧν τις εἴπῃ, οὐκέτι φονεύουσιν αὐτὸν, ἀλλὰ δέχονται, ὡς ἐπὶ λύτροις ἥκοντα. καὶ ἀναχθεὶς πρὸς τὸν ἄρχοντα αὐτῶν, ἀπήτησε τὸν φίλον. ὁ δὲ, λύτρα ἤτει, μὴ γὰρ ἀποκτεῖναι, εἰ μὴ μεγάλα ὑπὲρ αὐτοῦ λάβοι. ὁ Δάνδαμις ἔφη, ἂν μὴ εἴχον φησὶν, ἅπαντα διήρπασαι ὑφ' ὑμῶν. εἰ δέ τι δυνάμεθα χωρὶς ὑμῶν ἀπολέσαι, ἕτοιμον ὑποσχήσομαι ὑμῖν. καὶ ἀποστείλε ὅ, τι ἂν θέλῃς. εἰ βέλει γε, ἐμὲ ἀνὶ τούτου λαβὼν, καὶ κατέχεσαι πρὸς ὅ, τι σοι φίλον. ὁ δὲ Σαυρομάτης, ἀδὲν ἔφη δεῖ ὅλως κατέχειν σε, καὶ ταῦτα, Ζίριν ἥκοντα. σὺ γὰρ, ὧν ἔχεις μέρος καθαλὼν, ἄγε τὸν φίλον. ἥρετο ὁ Δάνδαμις ὅ, τι ἂν βέλεται λαβεῖν. ὁδὲ, τὰς ὀφθαλμὰς ἤτησεν. ὁ δὲ, αὐτίκα παρέσχεν σκηψάμενοι αὐτὰς. καπηδὴ ἐξεκένησαν, καὶ ἤδη τὰ λύτρα εἶχον οἱ Σαυρομάται, ἀπολαβὼν τὸν Ἀμιζόκην, ἐπανῆλθε, ἐωρεῖτο μὲν αὐτὸς, καὶ ἅμα ἀμφηκάμενοι, ἀπεσώθησαν πρὸς ἡμᾶς. τοῦτο γοῦν μόνον, παρεμυθήσατο ἅπαντας Σκύθας, καὶ οὐκέτι ἠπίστουν ὁρῶντες, ὀρῶντες ὅτι τὸ μέγιστον ἡμῖν τῶν ἀγαθῶν, οὐκ ἀπήγαγον οἱ πολέμιοι, ἀλλ' ὅτι ἦν παρ' ἡμῖν ἡ ἀρετὴ γνώμη, καὶ ἡ πρὸς τοὺς φίλους πίστις. καὶ τοὺς Σαυρομάτας δὲ, τὸ αὐτὸ μετρίως ἐφόβησε, λογιζομένους πρὸς οἵους ἄνδρας οὐκ ἀθρόους μαχοῦνται, εἰ μὴ οὐ πᾶν ἀπροσδόκητον τότε ὑπέμενον. ὥστε νυκτὸς ἐπιγενομένης, καταλιπόντες τὰ πλεῖστα τῶν βοσκημάτων, καὶ τὰς ἁμάξας, ἐμπρησάντες. Dandamis, nihil cunctatus, ſpectantibus omnibus tranavit ad hoſtes. Tum Sauromatæ denſatis telis irruerunt in ipſum, jam confixuri niſi ſuccla maſſet Zirim. Quod ubi quis dixerit, eum non occidunt: ſed tanquam cum redemptionis pretio venientem accipiunt. Mox ad illorum ducem adductus, repoſcebat amicum: Ille verò redemptionis pretium poſtulabat: quod niſi magnum accepiſſet, dimiſſurum ſeſe negabat. Tum Dandamis: quæ poſſidebam, inquit, ea omnia direpta ſunt à vobis. Si quid autem nudus poſſim facere, id ſum paratus polliceri vobis: ac quicquid voles imperato. Et ſi ita vis, ejus in locum accipe me, & ad quidvis abutere. Ad hæc Sauromata, nihil, inquit, omnino eſt opus retinere te: idque quum temet dedideris. Quin tu parte eorum quæ poſſides tradita, amicum abducito. Rogat ilico Dandamis quidnam vellet accipere. Ille oculos poſtulat, atque hic protinus exhibuit eruendos. Quibus erutis, & perſoluto Sauromatis pretio, recepto Amizoca reverſus eſt, innitens illi: unaque tranantes, ad nos redierunt incolumes. Hoc factum Scythis omnibus fuit ſolatio: neque jam victos eſſe rebantur ſeſe, cum viderent, quod apud nos bonorum eſſet maximum, ab hoſtibus non eſſe abductum, verùm ſupereſſe egregiam mentem, & in amicos fidem. Atque id ipſum Sauromatas non mediocriter terruit, reputantes cum quibus viris eſſent pugnaturi, ſi ſe præparaſſent: etſi tum ex improviſo ſuperaſſent. Proinde ſub noctem relicta pecoris parte maxima, cur-

σαντες, ἔφευγον φοβούμενοι. ὁ μὲν τοι Ἀμιζώκης, οὐκέτι ἠνέσχετο βλέπειν αὐτὸς ἐπὶ τῷ φίλῳ τῷ Δαμοδάμαντι. ἀλλὰ τυφλώσας ἑαυτὸν, ἀμφοτέροις καθῆλωται τοῖς ὄμμασι· καὶ παρὰ τῶν Σκυθῶν δημοσίᾳ μὴ παύσεις τιμῆς τυγχάνοντες. τί τοιοῦτον, ὦ Μνησιππε, ὑμεῖς ἔχοιτε ἂν εἰπεῖν, εἰ καὶ ἄλλους σοι δέκα δοίη τις ἐπὶ τοῖς πέντε καταριθμήσασθαι, ἀναμένοντες εἰ βιάσῃ, ὡς καὶ πολλὰ ἐπιψεύδεσθαι αὐτοῖς. καίτοι ἐγὼ μέν σοι γυμνὸν τὸ ἔργον διηγησάμην. εἰ δὲ σὺ τινὰ τοιαῦτα ἔλεγες, οὐ οἶδα ὁπόσα ἂν κομψὰ ἐγκατέμιξας τῷ λόγῳ, οἷα εἰκέτευεν ὁ Δαμόδαμις. καὶ ὡς ἐτυφλώθη, καὶ ὡς εἶπε. καὶ ὡς ἐπαίνησε, καὶ ὡς κατεδήξατο αὐτὸν ἐπιδυφημοῦντες οἱ Σκύθαι, καὶ ἄλλα, οἷα ὑμεῖς μηχανᾶσθε εἰώθατε ποιεῖν τὴν ἀκρόασιν. ἄκουε γοῦν καὶ ἄλλον ἰσότιμον, Βελίτταν, Ἀμιζώκῃ τούτῳ ἀνέψιον. ὃς ἐπεὶ κατεσκέψατο ἐκ τοῦ ἵππου τὸν λέοντα καὶ εἶδε Βάσθην τὸν φίλον, ἅμα δὲ ἐπύγχανον ἥκοντες, καὶ ἤδη ὁ λέων ἐπεπλακεὶς αὐτῷ, ἐπεπεφύκει τῷ λαιμῷ, καὶ τοῖς ὀδοῦσιν ἐσπάρασσε, καὶ καταδήσας ἑαυτὸν, ἐπιπίπτει καὶ ἅμα τῇ θηρίῳ, καὶ περίεστα ποιῶν ἑαυτὸν παροξυνόντων, καὶ μεθύων, καὶ ἅμα τοῖς ὀδοῦσιν μεταξὺ διείρων τὰς δακτύλους. καὶ τὸν Βάσθην, ὡς οἷόν τε ἦν, ἐκτεξελεῖν πειρώμενον τοῦ δήγματος. ἄχρι δὴ ὁ λέων ἀφεὶς ἐκεῖνον ἠμιθνῆτα ἤδη, ἐπὶ τὸν Βελίτταν ἀπεστράφη. καὶ συμπλακεὶς, ἀπέκτεινε κἀκεῖνον. ὁ δὲ, καταθηήσαντο, τὸ γὰρ τοσοῦτον ἔφη παρεξαίρειν τῷ ἀκινάκῃ τὸν λέοντα εἰς τὸ στέρνον, ὥστε ἅμα πάντες ἀπόθανον, καὶ ἡμεῖς ἐθάψαμεν αὐτοὺς, δύο τάφους ἀντιχώσαντες πλησίον, ἕνα μὲν τοῦ φίλου, ἕνα δὲ καὶ ἀνικήτου τοῦ λέοντος. τρίτῳ δέ σοι διηγήσομαι ὧν

curribusque incensis fugerunt. Porrò Amizocas non tulit diutius, ut videret ipse, cæco Dandamide amico: sed fenet ipse excæcavit: atque ita sedent ambo, omnique honore à populo Scytharum publicitus aluntur. Quid tale vos Mnesippe referre posſetis? etsi quis tibi concedat ut his quinque decem alios addas, etiam citra jusjurandum, si ita vis, ut & multa liceat affingere. At ego tibi rem nudam expoſui. Tu verò ſiquem hujuſmodi propoſuiſſes, non ſum neſcius quàm multa ornamenta tuæ orationi inſerviſſes: quemadmodum ſupplicaſſet Dandamis, quomodo fuiſſet excæcatus, quæque dixiſſet, & quomodo rediiſſet, ipſumque Scythæ bene ominantes excepiſſent: atque id genus alia, cujuſmodi vos ad parandam attentionem excogitare ſoletis. Audi igitur & alium huic parem Belittam, hujus Amizocæ conſobrinum. Is ut detractum ex equo à leone Baſthen amicum conſpexiſſet, cùm ſimul venarentur, jamque leo circumplexus illum, jugulo admotus eſſet, atque unguibus laniaret, deſiliens & ipſe, involavit in tergum beluæ, reflexitque in ſeſe provocans, & avertens, atque inter dentes digitos inferens, conatus quoad licuit, Paſthen è rictu leonis eximere: donec leo omiſſo illo jam ſemimortuo, ad Belittam ſeſe convertit, atque ipſum quoque circumplexus occidit. At ille moriens (nam tantò antevertit) acinacem in leonis pectus defixit. Itaque pariter exanimati ſunt omnes. Nos autem ſepelivimus eos, duobus aggeſtis tumulis inter ſe vicinis, altero amicorum, altero è regione, leonis. Tertiò jam

Mne-

Μνήσιππε, τῷ Μακίνῃ φίλαν, καὶ Λογχάτῃ, καὶ Ἀρσακόμᾳ. ὁ γὰρ Ἀρσακόμας ἑτοῖμος, ἡράσθη Μαζαίας τῆς Λευκανόρους, τοῦ βασιλεύοντος τοῦ Βοσπόρου, ὁπότε ἐπρίαντο ὑπὲρ τοῦ δασμοῦ, ὃν οἱ Βοσποριανοὶ ἀεὶ φέροντες ἡμῖν, τότε ἤδη τέλεον μιῶσι ὑπερήμεροι ἐγεγόνεσαν. ἐν τῷ δείπνῳ γὰρ ἰδὼν τὴν Μαζαίαν, μειράκιον, καὶ ἥβης πανθήνου, ἤρα, καὶ πονηρῶς ἔχει. τὰ μὲν δὴ περὶ τῶν φόρων, διεπέπρακτο ἤδη, καὶ ἐχρημάτιζεν αὐτῷ ὁ βασιλεύς, καὶ εἰσία, ἤδη αὐτὸν ἀποπέμπων. ἦθος δέ ἐστιν τῷ Βοσπόρῳ, τοὺς μνηστῆρας ἐπὶ τῷ δείπνῳ αἰτεῖν τὰς κόρας, καὶ λέγειν οἵπερ ἂν ὦσι, ἀξιοῦσι καὶ δεδέχθαι ἐπὶ τὸ γάμου. καὶ δὴ ἐν τότε ἔτυχεν τῷ δείπνῳ πολλοὶ μνηστῆρες παρόντες, βασιλεῖς, καὶ βασιλέων παῖδες. καὶ Τιγραπάτης ἦν ὁ Λαζῶν δυνάστης, καὶ Ἀδύρμαχος, ὁ Μαχλυΐνης ἄρχων, καὶ ἄλλοι πολλοί. δεῖ δὲ τὸν μνηστῆρα ἕκαστον προσκαλέσασθαι ἑαυτὸν, εἰπεῖν μνηστεύσοντα ἥκειν, δεῖπνον ἐν τοῖς ἄλλοις, καθεκείμην ἐφ' ἡσυχίας. ἐπειδὰν δὲ παύσωνται δεῖπνοῦντες, αἰτήσασθαι φιάλην, ἐπισπεῖσαι καὶ τὰ παίζειν, καὶ μνηστεύεσθαι τῷ παιδὶ, πολλὰ ἐπαινοῦντα ἑαυτὸν, ὅσοις ἢ γένους, ἢ πλούτου, ἢ δυνάμεως ἔχει. πολλῶν δὲ καὶ τόνδε τὸν νόμον ἀποσαίντων, καὶ αἰτησάντων, καὶ βασιλείας, καὶ πλούτους καταμεθυσθέντων, τελευταῖος ὁ Ἀρσακόμας αἰτήσας τὴν φιάλην, σὺν ἔπεσεν. ὁ γὰρ ἔθος ἡμῖν ἐκ χεῖν τὸν οἶνον, ἀλλὰ ὕβρις εἶναι δοκεῖ τοῦτο εἰς τὸν θεόν. πιὼν δὲ ἀμυστὶ, δὸς μοι ὦ βασιλεῦ ἔφη τὴν θυγατέρα σου Μαζαίαν, γυναῖκα

Mneſippe, tibi referam, Macentæ, Lonchatæ, & Arſacomæ amicitiam. Hic enim Arſacomas deperibat Mazæam Leucanoris filiam, qui regnabat in Boſporo: tum quum legatione fungeretur ſuper tributo, quod Boſporani ſemper nobis pendere ſoliti, id temporis tertium jam menſem ultra diem legitimum diſtulerant. Cùm igitur in convivio vidiſſet Mazæam proceram ac formoſam virginem, amore captus eſt, eoque diſcruciatus. Iam itaque quæ de tributis agebantur, erant tranſacta: reſponderatque illi Rex, & mox dimittendum convivio excipiebat. Eſt autem mos in Boſporo uti proci in convivio petant puellas, narrantes quinam ſint, quibuſque rebus freti, decreverint eas in matrimonium accipere. At tum fortè multi aderant in convivio proci, reges, regumque filii. In his erat & Tigrapates Lazorum princeps, & Adyrmachus Machlynæ dux, aliique cum his permulti. Oportet autem unumquemque procum, poſteaquam expoſuit quis ſit, & qua fiducia, ad ambiendas nuptias venerit, convivari cum reliquis, tacitumque accumbere. Deinde peracto convivio, poſtulata phiala, vinum in menſam effundere, atque interea ſponſam ambire, multum interea collaudantem ſeſe quo genere, quibus opibus, qua ſit potentia. Cùm multi juxta legem iſtam libaſſent, & poſtulaſſent, regna & opes commemorando: tandem Arſacomas poſtulata phiala, non libavit (neque enim mos apud nos vinum effundere. quin magis contumelioſum hoc judicatur in Deum) ſed tractim bibens, Colloca mihi rex, inquit, filiam tuam Mazæam, qui multò

ἔχειν, πολὺ ἐπιπλουτέρῳ τύπων ὄντι, ὁπόσοι γε ἐπὶ τῷ πλήθει, καὶ τοῖς κτήμασι. Ὁ δ' Λδυρμάχου θαυμάσαντος, ἠπίστει γὰρ πένητα τὸν Ἀρσακόμαν ἐν Σκυθῶν τοῖς πολλοῖς, καὶ ἐρομένου, πόσα δὴ βοσκήματα, ἢ πόσας ἀμάξας ἔχοις ὦ Ἀρσακόμα, τοῦτο γὰρ ὑμεῖς πλουτεῖτε. ἀλλ' ἐγὼ οὐκ ἀμάξας ἔφη ἔχω, οὐδὲ ἀγέλας, ἀλλ' εἰσί μοι δύο φίλοι καλοὶ, καὶ ἀγαθοὶ, οἷοι οὐκ ἄλλῳ Σκυθῶν. τότε μὲν οὖν ἐγελάσθη ἐπὶ τούτοις, καὶ παρώφθη, καὶ μεθύειν ἔδοξεν. ἔωθεν δὲ ἀναστὰς τοῖς ἄλλοις Ἀδυρμάχου, ἔμελλεν ἀπάξειν τὴν νύμφην ἐς τὴν Μαιῶτιν, ἔδοξε τοὺς Μάχλυας. ὁ δὲ Ἀρσακόμας ἐπαινεσάντων οἰκοδε, μηνύει τοῖς φίλοις, ὡς ἀπημαθείη ὑπὸ τοῦ βασιλέως, καὶ γελασθείη ἐν τῷ συμποσίῳ, τίνης εἶναι δίξας. καίτοι ἔφη ἐγὼ διηγησάμην αὐτῷ τὸν πλοῦτον, ὁπόσος ἐσί μοι, ὑμῶν ὦ Λογχάτη, καὶ Μακίνθη, καὶ τῶν ὄνων τῶν ὑμετέρων πολὺ ἀμείνων, καὶ βεβαιοτέρων τῶν Βοσπορηνῶν δυναμένων. ἀλλ' ἐμοὶ ταῦτα διεξιόντος, ὑμῶν μὲν ἐχλεύαζε, καὶ καπεφρόνει. Ἀδυρμάχῳ δὲ τῷ μάχλυϊ, παρέδωκεν ἀπάγειν τὴν νύμφην, ὅτι χρυσοῦς τε φιάλας ἐλέγετο ἔχειν δέκα, καὶ ἁμάξας τετρακλίνους ὀγδοήκοντα, καὶ κοσέας βόας πολλάς. ὅτους ἅρα κοσεπίμπησιν ἀνδρῶν ἀγαθῶν βοσκήματα πολλὰ, καὶ σκηνώματα κοσέργα, καὶ ἁμάξας βαρείας. ἐγὼ δὲ ὦ φίλοι, δι' ἀμφότερα ἀνιῶμαι. καὶ γὰρ ἐρῶ τῆς Μαζαίας, καὶ ἡ ὕβρις σὺν τοσούτοις ἀνθρώποις ἐς μετρέως με κομίζει. οἰμοὶ δὲ ὑμᾶς ἐπίσης ἠδικῆσθαι. τὸ γὰρ τρίτον μετ' ἐμὲ ἐκείνῳ ἡμῶν τῆς ἀτιμίας, ἔγωγε ἔτω βιῶμαι, ὡς ἀφ' ἑνὸς σωληλύθαμεν, ἓς ἄνθρωπος ὄντες, καὶ τὰ αὐτὰ ἀνιώμενοι, καὶ

multò sum potior istis, quantum ad opes & possessiones attinet. Leucanore verò admirante (sciebat enim Rex pauperem Arsacomam, ac de plebe Scytharum esse) percontanteque quantum pecorum, aut quantum habes plaustrorum, Arsacoma, nam iis rebus vos divites estis. Imo, nec plaustra, inquit, possideo, nec armenta: verùm sunt mihi duo amici: honesti, probique, quales alii Scytharum nemini. quibus dictis derisus est, contemptus, visusque temulentus. Mane verò reliquis prælatus est Adyrmachus: jamque sponsam abducturus erat in Mæotidem ad Machlyenses. At Arsacomas domum reversus: amicis indicat quemadmodum rejectus esset à rege, derisusque in convivio, cùm pauper esse putaretur. Atqui dixeram, inquit, illi quantas haberem opes, nempe vos ô Lonchata, atque Macenta, vestramque benevolentiam longè præstare, multoque firmiorem esse Bosporanis opibus. Verùm hæc dicentem me subsannavit, contempsitque, & Adyrmacho Maclyensi sponsam abducendam tradidit, quòd aureas phialas se diceret habere decem, præterea currus quaternis sedilibus octoginta: ad hæc ovium boumque multam copiam. Sic videlicet antetulit fortibus viris poculorum multitudinem, operosa pocula, gravesque currus. Proinde ô amici, duplici nomine discrucior. Etenim Mazæam amo, & injuria mihi tot inter homines illata, nòn mediocriter me angit. Arbitror autem vos quoque ex æquo injuria esse affectos, si modò ita vivimus, ut cœpimus cùm conjungeremur: nimirum ut unus homo simus, iisdem dolentes, iisdem-

τὰ αὐτὰ χαίροντες, ἢ μόνον, ἐπεὶ-πεν ὁ Λογχάτης, ἀλλὰ & ἔκφυσε ἡμῶν ὁλ@ ὕβρεσιν, ὁπότε σὺ τοιαῦτα ἔπαθες. πῶς ἂν ὁ Μακέντης ἔφη χρησόμεθα τοῖς παρεῦσι; διελώμεθα ἔφη ὁ Λογχάτης τὸ ἔργον. κἀγὼ μὲν ὑπισχνοῦμαι Ἀρσακόμᾳ τῷ κεφαλῷ κομιεῖν τῷ Λευκανόρους. σὲ δὲ χρὴ τὴν νύμφην ἐπαγάγειν αὐτῷ. ἴστω γινέσθω ἔφη. σὺ δὲ ὦ Ἀρσακόμα, οὐ τοσοῦτος, εἰκὸς ἦν & φρατείας, κἀν πολέμῳ τὸ μὴ τοῦτο δεῖσθαι ἡμᾶς, αὐτὸ φερμῶν, σαυτὸν ἄειρε, καὶ ἐξεπιδάκρυε ὅπλα, κἀν ἵππους & τὴν ἄλλην δυνάμιν ὡς πλείστην. ῥᾷστα δ' ἂν πολλὰς ἀφοσιώσαις αὐτὸς τε ἀγαθὸς ὢν, καὶ ἡμῶν σὸν ὀλίγων ὄντων οἰκείων. μάλιστα δὲ εἰ καθέζοιο ἐπὶ τῷ βύρσης & βόϊ. ἔδοξε ταῦτα. κἀγὼ ὁ μὲν, ἐχώρει, ὡς εἶχεν δύθυς ἐπὶ & Βοσπόρου ὁ Λογχάτης. ὁ Μακέντης δὲ, ἐπὶ τοὺς Μάχλυας. ἐπόπτης ἐκάστερος. ὁ δ' Ἀρσακόμας, οἴκοι μόνον, τοῖς τε ἡλικιώταις διελέχθη, καὶ ὥπλιζε δύναμιν & ἐξ οἰκείων. πλ@ δ', καὶ ἐπὶ τ βύρσης ἐκαθέζετο. τὸ δ' ἔθος ἡμῖν τὸ ἐπὶ τῷ βύρσῃ, ὅπως ἔχῃ. ἐπειδάν ἀδικηθείς τις ἀφ' ἑτέρου, ἀμύνασθαι βουλόμενος, ἴδῃ καθ' ἑαυτὸν σὸν ἀξιόμαχος ὤν, βᾶν ἱερεύσας, τὰ μὲν κρέα κωζικήψας, ἤψησεν. αὐτὸς δ', ἐκπεπίσας χαμαὶ τῷ βύρσῃ, κάθηται ἐπ' αὐτῆς, εἰς τοὔπίσω & ἀγαγὼν τὼ χεῖρε, ὥσπερ οἱ ἐκ τῶν ἀγκώνων δεδεμένοι. καὶ τοῦτο ἔστιν ἡμῖν ἡ μεγίστη ἱκετηρία. & δεδεμένων δ' τ κρεῶν & βοὸς, demque gaudentes. Imò, inquit Lonchates, unuſquilibet è nobis injuria afficiebatur tum quum in te iſta fierent. Quomodo igitur, inquit Macentes, hac in re nos geremus? Per partes, inquit, Lonchates negocium ſuſcipiamus. Atque ego quidem Arſacomæ promitto me caput Leucanoris allaturum. Tu verò ſponſam ipſi adducas oportet. Ita fiat, inquit. At tu, Arſacoma interim, Nam his peractis veriſimile eſt exercitu ac bello fore opus, hîc mane quò contrahas, & appares arma, equos aliarumque rerum vim quam maximam. Facillimè autem plurimos adjunxeris: partim quòd ipſe ſtrenuus, partim quòd nobis non pauci ſint familiares: maximè verò ſi deſederis [1] in tergore bovis. His decretis, Lonchates quidem quantum potuit, rectà in Boſporum contendit: Macentes verò ad Machlyenſes, in equo uterque. At Arſacomas domi manens, & cum æqualibus contulit, & ex familiaribus vim hominum armavit: demum & in tergore bovis deſedit. Conſuetudo autem deſedendi in tergore bubulo apud nos eſt iſtiuſmodi. Vbi quis ab alio læſus eſt, cupitque ulciſci, neque par eſſe pugnæ videtur: tum bove immolato, carnes fruſtulatim conciſas, igni torret. Deinde ipſe porrecto humi corio, ſedet in eo, in tergum reductis manibus, more eorum qui à cubitis vincti ſunt. Et hoc quidem apud nos maximum eſt ſupplicandi genus. Appoſitis vero bovis carnibus, ad-

1 *In tergore bovis*] Id eſt, ſupplex implorat auxilia: natum adagium à conſuetudine ſedendi in tergore bubulo: Scythæ enim diſſecto in minimas partes bove, fœdus jungebant. Morem hunc etiam Homolottis fuiſſe teſtatur Zenodotus. *Cogn.*

1 Ge-

ἀφικόντες οἱ οἰκεῖοι, καὶ ἢ ἄλλων ὁ βελόμενος, μοῖραν ἕκαστος λαβὼν, ἐπιβὰς τῇ βύρσῃ τῷ δεξιῷ ποδὶ, ὑπισχνεῖται κατὰ δύναμιν, ὁ μὲν, πέντε ἵππους παρέξειν ἀσίτους, καὶ ἀμίδητους. ὁ δὲ, δέκα. ὁ δὲ, τελείους. ὁ δὲ, ὁπλίτας πεζοὺς, ὁπόσους ἂν δύνηται. ὁ δὲ, μόνον ἑαυτὸν, ὁ πένητάτος. ἀθροίζεται γὰρ ἐπὶ τῇ βύρσῃ πολὺ πλῆθος σύοπτ. καὶ τὸ τοιοῦτον σύστημα, βεβαιότατόν τε ἐστι συμμαχίας, καὶ ἀσφαλέστατον τοῖς ἔχουσι, ἅτε ἐνορκίου. τὸ γὰρ ἐπιβλῆσθαι τῇ βύρσῃ, ὅρκος ἐστιν. ὁ μὲν οὖν Ἀρσακόμας, ἐν τούτοις ἦν. καὶ προϊδόμενοι αὐτὸν ἵππεῖς μὲν ἀμφὶ τοὺς πεντακισχιλίους, ὁπλίτας δὲ, καὶ πεζοὺς, συναμφότεροι δισμύριοι. ὁ δὲ Λονχάτης, ἀγνοούμενος, παρελθὼν εἰς τὸ Βόσπορον, ἀφικνεῖται τοῦ βασιλέως διοικουμένου τι τῆς ἀρχῆς, καὶ φησιν, ἥκειν μὲν ἀπὸ δὴ πολιτῶν τῶν Σκυθῶν, ἰδίᾳ δὲ αὐτὸς μεγάλα πράγματα κομίζων. δεῖν δὲ, λέγειν κελεύσαντος, οἱ μὲν Σκύθαι φησὶ τὰ κοινὰ τοῦτα, καὶ τὰ καθημέραν ἀξιοῦσι, μὴ ὑπερβαίνειν τοὺς νομέας ὁμῶν εἰς τὸ πέδιον, ἀλλὰ μέχρι δ' Τραχώνος νέμειν. τοὺς δὲ λῃστὰς, οὓς αἰτιᾶσθε ὡς κατατρέχοντας ὑμῶν τὴν χώραν, δ' φασιν ἀδὴ κοινῇ γνώμῃ συμπέμπαν, ἀλλὰ ἰδίᾳ ἕκαστον ἐπὶ τῷ κέρδει κλωπεύειν. εἰδέ τις ἁλίσκοιτο αὐτῶν, τὰ κύριον εἶναι κολάζειν. ταῦτα μὲ σοὶ ἔπεστάλκασιν. ἐγὼ δὲ μέλλω σοι μεγάλων ἔφοδον ἐσομβάλλειν ἐφ' ὑμᾶς ὑπ' Ἀρσακόμᾳ δ' Μαριάντα. ὃς ἐπέσθαι σοι ἔφη τὸν θυγατέρα, σὺν ἔτι καὶ δὴ σοῦ, ἀγαναντῆ, ἐπὶ τῇ βύρσῃ ἑβδόμην ἡμέραν ἤδη κάθηται, καὶ σπάνιόν τινα τρόπον σὺν ὀλίγῳ αὐτῷ.

adeuntes illi, aliusque quisquis vult, quisque partem sibi sumit, & corium dextro pede calcans, pro facultate pollicetur, alius se præbiturum quinque equites suo cibo, suoque stipendio: alius decem, alius plures, alius pedites armatos quotquot poterit: alius se duntaxat, qui pauperrimus. Colligitur itaque in tergore bovis, ingens nonnunquam multitudo. Qui exercitus, & certissima fide cohæret, & hostibus est inexpugnabilis, tanquam jurejurando devinctus. Nam tergus calcasse, est jurasse. Arsacomas igitur his agendis incumbebat. Atque illi coacti sunt equitum quidem circiter quingenta millia: armatorum verò & peditum, utrorumque simul vicena. At Lonchates ubi ignotus in Bosporum pervenit, Regem adit, de regni negociis quiddam tractantem, aitque venire sese publico Scytharum nomine, sed privatim res maximas apportare. De publicis, inquit, negociis, hæc in præsentiarum denuntiant Scythæ, ne vestri pastores in planitiem usque transgrediantur: sed intra Trachonem pascant. Cæterùm latrones de quibus expostulatis, quòd regionem vestram incursent, negant eos publico consilio emitti, sed privatim quemque lucri causa prædari: quorum siquis deprehendatur, tui sit arbitrii, ut in eos animadvertas. Hæc quidem illi denuntiant. At ego certiorem te facio, gravem in vos insultum futurum ab Arsacoma Mariante filio, qui nuper legatum

egit apud te, idque opinor, cùm filiam tuam postularit, neque abs te impetrarit: ob id indignatur, sedetque in tergore taurino septimum jam diem, contractusque ipsi est exercitus haud exiguus.

ἤκουσα ἔφη ὁ Λεύκανωρ & αὐτὸς ἀθροίζεσθαι δυνάμειν ἀπὸ βύρσης. ὅπη δ' ἐφ' ἡμᾶς στρατεύσεται, καὶ ὅτι Ἀρσακόμας ὁ ἐλαύνων ἐστὶν, ἠγνόουν. ἀλλ' ἰατί σε ἔφη ὁ Λογχάτης ἡ ὀδὸς ἐκδύει. ἐμοὶ γὰρ ἔχθρὸς ὁ Ἀρσακόμας ἐστί. καὶ ἄχθεται διότι σεβιμῶμαι αὐτὸν ὑπὸ τοῦ γαμβροῦ, καὶ ἀμείνων τε πάντως δοκῶ εἶναι. εἰ δέ μοι ὑποχοιο τῷ ἑτέρων σε φιλτέρῳ Βαρκέτιν, ὅτε τἄλλα ἀναξίῳ ὑμῶν ὄντι, οὐκ εἰς μακρὰν σοι ἥξω, τῷ κεφαλῷ αὐτὸν κομίζων. ὑπισχνεῖμαι ἔφη ὁ βασιλεὺς, μάλα ἀσμένως χαίρων. ἔγωγε τὴν αἰτίαν τῆς ὀργῆς τοῦ Ἀρσακόμα, τῷ ἐπὶ τῷ γάμῳ. καὶ ἄλλως, ὑπίπτησεν ἀεὶ τοὺς Σκύθας. ὁ δὲ Λογχάτης, ὄμοσον ἔφη, ἢ μὴν φυλάξειν τὰς σπονδήκας, μὴ δὲ ἀπαρνήσεσθαι. τότε ἤδη τῶν γενομένων, καὶ ἐπεὶ ἀνατείνας εἰς τὸν οὐρανὸν, ἤγειρεν ὀμνύειν, μὴ σύ γε οὕτω φαῖ εἶπε, μή καί πως ὑπίδηται τὸ ὁρῶν τῶν ἐφ' ὅτῳ ὀρκωμοτοῦμεν, ἀλλ' εἰς τὸ ἱερὸν. & Ἄρεος τοῦ εἰσελθόντες, ἐπικλείσασθαι τὰς θύρας, ὀμνύωμεν. ἀκουσάτω δὲ μηδείς. εἰ γάρ τι τούτων πύθοιτο Ἀρσακόμας, δεδιὰ μὴ φθάσηταί με τὸν πόλεμον, χαῖρε δ' ὀλίγον ἤδη φλεβόμενος. ὑμεῖς δὲ, ἔφη ὁ βασιλεύς. ὑμεῖς δὲ, ἀκούσητε ὅπη ῥώστατον. μηδεὶς δὲ παρέστω εἰς τὸν νεὼν, ὄφρα μὴ ἐγὼ καλέσω. ἐπεὶ δὲ οἱ μὲν, εἰσῆλθον. οἱ δορυφόροι δὲ ἀπέστησαν, ἀσπασάμενος τὴν ἀκινάκην ἐπιχὼν, τῇ ἑτέρᾳ τὸ σῶμα, ὡς μὴ βοήσειε, παίει ὦμον τὸν μασθόν. εἶτα ἀποτεμὼν τὴν κεφαλὴν ὑπὸ τῇ χλαμύδι ἔχων ἐξῆλθ', μεσοῦν ἀλαλαγμένος δῆθεν αὐτοῦ. καὶ ἀφεὼν χέων ἤξειν λέγων, ὡς δὴ ἐπί τι πεμφθεὶς ὑπ' ἐκείνου. καὶ

Audivi, inquit Leucanor, & ipſe cogi copias in tergus bovis, ſed eas adverſus nos contrahi, idque duce Arſacoma, neſciebam. Atqui in te, inquit Lonchates, hic apparatus conſtituitur. Mihi autem inimicus eſt Arſacomas, graviterque fert quòd ipſi præferar à natu majoribus: & quòd in omnibus videar illo eſſe præſtantior. Quòd ſi mihi ſponderis alteram filiam tuam Barcetim, alioqui nec indigno veſtra affinitate, brevi reverſus tibi caput ejus afferam. Spondeo, inquit rex, metu valdè perculſus, ſiquidem norat quam ob cauſam iratus eſſet Arſacomas, nempe ob nuptias, cùm alioqui Scythas etiam formidaret. At Lonchates, jurato, inquit, tè præſtiturum pacta, neque inficiaturum. Id cùm fieret, manuſque ad cœlum tendens jurare vellet: Abſit, inquit, ut hîc: ne quis ſpectantium conjiciat qua gratia juremus. Quin potiùs hoc Martis templum ingreſſi, foribus occluſis juramentum concipiamus: ac nemo nos exaudiat. Nam ſiquid horum inaudierit Arſacomas, vereor ne me ante bellum immolet, manu jam nunc non parva cinctus. Ingrediamur, inquit rex, vos autem abſiſtite quam longiſſimè: neque quiſquam ad templum veniat, quem non accerſiverò. Poſteaquam igitur ingreſſi ſunt iſti, & procul abſtitere ſatellites, ſtricto gladio, alteraque manu ore occluſo, ne vociferaretur, ictum in pectus adegit. Deinde caput deſectum ſub chlamyde tenens prodibat, quaſi confabulans interim cum illo, brevique ſeſe dicens affuturum, quaſi ab ipſo ad negocii quippiam mitteretur. Atque

ita

ἅτως ἐπὶ τ τόπον ἀφικόμενον, ἔνθα δὴ ἀδελφόν κ βασιλείαν τ ἵππον, ἀναβὰς, ἀφιππάζετο εἰς τὴν Σκυθίαν. δῆλος ἦν οὐκ ἐγένετο αὐτῷ, ἐπιπολὺ ἀγνοησάντων τὸ γεγονὸς τ Βοσπορηνῶν. καὶ ὅτε ἔγνωσαν ὑπὲρ τ βασιλείας στασιάζοντων. τοῦτο μὲν ὁ Λογχάτης ἔπραξε, καὶ τὴν ὑπόσχεσιν ἀπεπλήρωσε, τῇ Ἀρσακόμᾳ παραδοὺς τὴν κεφαλὴν τ Λδυκινόρης. ὁ Μακέντης ἦ, κατ' ὁδὸν ἀκούσας τὰ ὑπὸ Βοσπόρου γιγόμενα, ἦκεν ἐς τοὺς Μάχλυας. κ ὡς τάχος ἀγγείλας αὐτοῖς τ φόνον τ βασιλέως, ἡ πόλις ἦ ἔφη, ὦ Ἀδύρμαχε, σὶ γαμβρὸν ὄντα, ἐπὶ τὴν βασιλείαν καλεῖ. ὥφη, σὺ μὲν προελάσας, προλαμβάνε τὴν ἀρχὴν, πεφοβημένοις τοῖς πράγμασιν ἐπιφανείς. ἡ κόρη ἦ, κατόπιν σοι ἐπὶ τ ἁμαξῶν ἐπέσθω. ῥᾷον γὰρ ὕτω προσπέξεις Βοσπορηνῶν τοὺς πολλούς, ἰδίᾳ τὴν Λδυκίνορος θυγατέρα. ἐγὼ ἦ, ἀλανός τέ εἰμι, καὶ τῇ παιδὶ ταύτῃ συγγενὴς μητρόθεν. πατὴρ γὰρ ἐμὸν τὴν Μάσειραν, ἐγαμβεῖ ὁ Λδυκίνορ. καὶ νῦν σοι ἥκω πρὸς τ Μασείρας ἀδελφῶν, τ ἐν Ἀλανίᾳ, προμελησομένων ὅπως τάχιστα ἐλασεῖσι ἐπὶ τ Βόσπορον, κ μὴ προϊδῆν ἐς Εὐβίοτον προελθόντα τὴν ἀρχήν. ὃς ἀδελφὸς ὢν νόθος Λδυκίνορος, Σκύθαις μὲν, ἀεὶ φίλος ἐστὶν. Ἀλανοῖς ἦ, ἀπέχθεται. τοῦτο ἦ ἔλεγεν ὁ Μακέντης, ὁ μόσκομος, καὶ ὁμόγλωττος τοῖς Ἀλανοῖς ὤν. κοινὰ γὰρ ταῦτα Ἀλανοῖς, κ Σκύθαις. πλὴν ὅτι ἀ πάνυ κομῶσιν οἱ Ἀλανοὶ, ὥσπερ οἱ Σκύθαι. ἀλλὰ ὁ Μακέντης, κ τοῦτο ἔκειρε αὐτοῖς, καὶ ἀπεκόπη ἀρχῆ τ κόμης, ὁπόσον εἰκὸς ἦν ἔλαττον κομᾶν τ Ἀλανὸν τ Σκύθου. ὥστε ita eò reversus, ubi vinctum equum reliquerat, quo conscenso in Scythiam se proripuit. Cùm autem rem gestam diu ignorassent Bosporani, eaque cognita, factiosè de regno decertarent, nemo est eum insequutus. Hæc itaque gessit Lonchates, promissumque præstitit, Arsacomæ dato Leucanoris capite. Porrò Macentes de his in via certior factus, quæ in Bosporo acciderant, pervenit ad Machlyenses, primuique illis nuntium attulit de rege trucidato. At populus, inquit, te Adyrmache, gener cùm sis, ad regnum vocat. Proinde fac ut ipse prior occupans, imperium arripias, in rebus perturbatis obortus: puella verò te sequatur à tergo in curribus. Nam ita faciliùs populum Bosporanum tibi conciliaveris, ubi Leucanoris filiam conspexerint. Porrò & sum Alanus ego, & tuæ sponsæ cognatus maternus: siquidem nostra è gente Masteram Leucanor ascivit uxorem. Et nunc tibi adsum missus à Masteræ fratribus qui sunt in Alania, denunciantibus ut quàm ocyssimè in Bosporum venias, neque patiaris ut imperium ad Eubiotum deveniat, qui tametsi frater nothus est Leucanoris, tamen à Scythis amatur, & Alanis est invisus. Hæc quidem dicebat Macentes, eodem cultu, eademque cum Alanis lingua. Hæc enim communia sunt Alanis & Scythis: nisi quòd quemadmodum Scythæ, comati non sunt Alani. At Macentes in hoc quoque illis erat assimilis, videlicet detonsa coma: quatenus conveniebat Alanum minùs esse comatum quàm Scytham. Itaque ob

ἐπισθίετο ἀφ' ἑαυτοῦ, καὶ ἐδόκει Μασσίρας, καὶ Μαζαίας συγγενὴς εἶναι. καὶ νῦν ἔφη ὦ Ἀδύρμαχε, ἑλκύειν ἕτοιμος ἄμφω σοι ἐπὶ τὸ Βόσπορον, ἢν ἐθέλῃς, μένειν τε εἰ δέοι, καὶ τὴν παῖδα ἄγειν. τοῦτο ἔφη ἐμοῦλον ὁ Ἀδύρμαχος ἐθελήσαιμ' ἂν ἀφ' ἅμαξός γ' ἂν σε, Μαζαίαν ἄγειν. ἢν μὲν γὰρ ἅμα ἡμῖν ἴῃς ἐπὶ τὸ Βόσπορον, ἱππεῖ ἑνὶ πολείσ ἂν χρῴμεθα. εἰ δὲ μοι τὴν γυναῖκα ἄγοις, ἀντὶ πολλῶν ἂν γένοιο. ταῦτα ἐγένετο. καὶ ὁ μὲν, ἀπήλαυνε, ἅδδδὲς τῷ Μακέντῃ ἄγειν τὴν Μαζαίαν, παρθένον ἔτι οὖσαν. ὁδὲ, ἡμέρας μὲν ἐπὶ τὸ ἁμάξης ἦλθε αὐτῷ. ἐπεὶ δὲ νὺξ κατέλαβεν, ἀναβὰς ἅμα ἐπὶ τὸ ἵππον, ἐπεθεραπδύκει δ' ἄλλον ἕνα σφίσιν ἱππέα ἕπεσθαι· ἀναπηδήσας δ' αὐτὸς, ὡς ἐπὶ τὴν Μασσάγων ἤλαυνεν. ἀλλ' ὀπτεραπόμενον εἰς τὸ μεσόγειαν, ὡς δεξιᾶς λαβὼν τὰ Μιτραίων ὄρη, ἀφαναπαύων μετὰ τῶν παῖδα, τερπεῖ ἐπέλεσεν ὡς Μαχλύων ἐς Σκύθας. καὶ ὁ μὲν ἵππος αὐτῷ, ἐπειδὴ ἐπαύσατο δρόμου, μικρὸν ἐπιστὰς, ἀπεθνήσκει. ὁδὲ Μακέντης, ἐγχειρίσας τὴν Μαζαίαν τῷ Ἀδυρμάχου, δέδεκτο εἶπε δ' παρ' ἐμοῦ τὴν ὑπόσχεσιν. ὁ δ', ὡς τὸ ἀνέλπιστον ὁ θεάματος καταπλαγήτος, καὶ χάριν ὁμολογῶν, πᾶσι ἔφη ὁ Μακέντης, ἄλλον με ποιῶν σεαυτοῦ. τὸ γὰρ χάρειν ἐμοὶ ὁμολογεῖν ἐφ' οἷς ἔπραξα τούτοις, τοιοῦδέ ἐστιν, ὥσπερ ἂν ἡ ἀριστερά μου χάριν εἰδείη τῇ δεξιᾷ. διὸπ τραπεζοτέν ποτε αὐτὴν, ἐθεράπευσε, καὶ φιλοφρόνως ἐπεμελήθη, καμνούσης. γελοῖα τοίνυν δ ἡμεῖς ἂν ποιοῖμεν, εἰ πάλαι ἀναμιχθέντες, καὶ ὡς οἷόν τε ἦν, εἰς ἓν συνελθόντες, ἔτι μέγα νομίζοιμεν εἶναι, εἴ τι καὶ ἡμῶν ἐν τοῖς γελοίοις ἐπιδειξόμεθα.

hæc ei fides habebatur, & Masterræ & Mazææ cognatus esse putabatur. Et nunc, inquit, ô Adyrmache ad utrumque sum paratus: vel proficisci tecum in Bosporum si velis, vel manere, si sit opus, & sponsam adducere. Istud equidem, inquit Adyrmachus, longè malim, quandoquidem cognatus es, te puellam adducere. Nam si nobiscum unà proficiscaris in Bosporum, unum duntaxat equitem numero addideris. Quòd si mihi uxorem advexeris, multorum instar fueris. Atque ita factum est. Et hic quidem iter ingressus est, Macentæ tradens ducendam Mazæam, quæ virgo etiamdum erat. At ille per diem quidem illam in curru ducebat, verùm cum nox occupasset, equo imposita (curarat autem ut alius quidam eques sese sequeretur) tum insiliens, & ipse non amplius ad Mœotin tendebat. Sed deflectens ad mediterraneam, relictis ad dextram Mitrææorum montibus, virginem interea quiete recreando, tertio die à Machlyensibus ad Scythas iter confecit: statimque ejus equus, ubi destitisset à cursu, paulumque constitisset, extinctus est. Porrò Macentas Arsacomæ Mazæam in manus tradens, Accipe, inquit, à me quoque quod promisi. Tum illo ad insperatum spectaculum stupefacto, gratiasque agente, Desine, inquit, Macentas, me alium à te ipso facere. Nam quod mihi gratias agis pro his quæ feci, perinde est ac si sinistra mea dextræ gratias agat, quòd vulnerata remedium adhibuit, & ægrotantem benignè curavit. Ergo ridicula fecerimus etiam nos, si jamdudum commixti, & quatenus licet in unum conflati, magnum adhuc esse credamus, siqua

ζοιμεν εἶναι, εἰ τὸ μέρος ἡμῶν ἐπραξέ τι χρηστὸν ὑπὲρ ὅλου τοῦ σώματος. ὑπὲρ ἑαυτοῦ γὸ ἐπραξε, μέρος ὂν τοῦ ὅλου δι' ἀρχοντος. ὅτω μὴν ὁ Μακέντιος ἔφη τὸ Ἀρσακόμα χάριν ὁμολογήσαντα. ὁ δ' Ἀδύρμαχος, ὡς ἤκουσε τὰ ἐπιβαλλόμενα, εἰς μὲν τὸν Βόσπορον οὐκέτι ἦλθεν. ἤδη γὸ Εὐβίοτος ἦρχεν, ἐπικληθεὶς ὁ Σαυροματῶν, παρ' οἷς διέτριβεν. εἰς δ' τὴν αὐτοῦ ἐπανελθὼν, καὶ ἁρπάσας πολλὰ σαυαγαγὼν, ἀφ' ἑσπέρας εἰσέβαλεν εἰς τὴν Σκυθίαν. καὶ ὁ Εὐβίοτος, ὑμεῖς δὲ πολὺ ὕστερος εἰσέπεσεν, ἄγων παυδημεὶ μὲν τοὺς Ἕλληνας, Ἀλανοὺς δ', καὶ Σαυρομάτας, ἐπικλήτους ἑκατέρους δισμυρίους. ἀναμίξαντες δὲ τὰ φαλάγματα, ὁ Εὐβίοτος, καὶ ὁ Ἀδύρμαχος, σὺν πυκνάδες ἅπαντες ἐχώρουν. καὶ τούτων τὸ τρίτον, ἱπποτοξόται. ἡμεῖς δὲ, καὶ γὸ ὑμεῖς αὐτὸς μετέχομεν τῆς ἐξόδου, αὐτοῖς ἱππεῦσι σὺν τῇ βύρσῃ τότε ἱππέας αὐτοπαλεῖς ἑκατὸν, ὑποπλέονας τῶν τετρακισχιλίους σὺν τοῖς ἵπποις σωματοφοροῦντες. ὡσεμὴ δὲ μὴν τὸν ἔφοδον. ἐφαπτόμενοι δ' ὁ Ἀρσακόμας. καὶ ἐπειδὴ ἐσεσείσθησαν ἑκάτεροι αὐτοὶ, ἀντεπήγομεν, ἐσεπιφέροντες τὸ ἱππικόν. γενομένης δ' ἐπιπόλυ μάχης κρατερᾶς, ἐνεδίδου ἤδη τὰ ἡμέτερα, καὶ παρερρήγνυτο ἡ φάλαγξ. καὶ τέλος, εἰς δύο διεκόπη τὸ σκυθικὸν ἅπαν. καὶ τὸ μὲν, ὑπέφευγεν, ὑ πᾶν σαφῶς ἐπεκράτουν, ἀλλ' ἀναχάρησις ἐδόκει ἡ φυγή. οὐδὲ γὸ οἱ Ἀλανοὶ ἐτόλμων ἐπιπολὺ δύκειν. τὸ δὲ ἥμισυ, ὅσῳ ἐλάττον, ἐσεκόπτε οἱ Ἀλανοὶ, καὶ Μάχλυες, ἐκ πλαγίου παίοντες, ἀφθόνως ἀφιέντες τὰ ἰσῶν, καὶ ἀκοντίων. ὥστε πᾶν ἐπονεῖτο ἡμῶν οἱ ἐσεκκρεμένοι. καὶ

siqua pars noſtri aliquid in totius corporis utilitatem fecerit. Etenim pro ſe ipſo fecit, cùm ſit pars totius beneficio adjuti. Atque ad hunc quidem modum Arſacomæ gratias agenti, Macentas reſpondit. Cæterùm Adyrmachus auditis inſidiis, non perrexit ire in Boſporum. Iam enim Eubiotus rerum potiebatur, accerſitus à Sauromatis apud quos verſabatur. Is in patriam reverſus, contractis ingentibus copiis, per montuoſa in Scythiam irrupit: pauloque pòſt irruit & Eubiotus, Græcos undecunque poterat ſecum ducens, Alanos quoque & Sauromatas, accerſitos utrinque vicies millenos. Conjunctis autem copiis Eubiotus atque Adyrmachus nonaginta millia confecerunt: quorum tertia pars erant equites ſagittarii. Nos autem (nam & ipſe ad hanc expeditionem contuleram, addens iis qui ad tergus convenerant, equites ad plenum inſtructos centum) contractis haud multò minùs triginta millibus unà cum equitibus operiebamur inſultum, duce Arſacoma. Vt autem adventantes illos conſpeximus, contra duximus agmen, præmiſſis in hoſtem equitibus. Atque ubi jam diu acriter eſſet pugnatum, noſtri jam terga dabant, & perrumpebatur phalanx: ac tandem totum agmen Scythicum duas in partes eſt diſſectum: quarum altera non omninò palam victa ſe ſubduxit: ſed hæc fuga refugium videbatur. Neque enim Alani diu inſequi audebant. Partem autem alteram, eamque minorem, cinctam Alani & Machlyenſes undequaque cædebant, jaculis ac ſagittis confertim emiſſis: ita ut noſtri obſeſſi vehementer laborarent, & plerique

ἤδη προϊέντο οἱ πολλοὶ τὰ ὅπλα. ἐν τούτοις ἦ, ὁ Λογχάτης, καὶ ὁ Μακέντης, ἕτυχον ὄντες, καὶ ἐτέτρωντο ἤδη, προκινδυνεύοντες. ὁ μὲν, πυρακτωθεὶς τὸ μηρὸν, ὁ Λογχάτης. ὁ Μακέντης ἦ, πελέκει εἰς τὴν κεφαλὴν. καὶ κοντῷ εἰς τὸ ὦμον. ὅπερ αἰσθόμενος ὁ Ἀρσακόμας, ἐν ἡμῖν τοῖς ἄλλοις ὤν, δεινὸν ἠγανάκτησεν, εἰ ἅπασι καταλιπὼν τοὺς φίλους, προσκαλοῖτο τοὺς μύωπας τῷ ἵππῳ, ἐμβοήσας, ἤλαυνε διὰ τῶν πολεμίων, καπίδα διηρμένος. ὥστε τοὺς Μάχλυας μὴ ὑποστῆναι τὸ ῥόθιον τῆς ὁρμῆς, ἀλλὰ διαιρεθέντας, ἔδωκαν αὐτῷ διεξελθεῖν. οὐδὲ, ἀνακτησάμενοι τοὺς φίλους, καὶ τοὺς ἄλλους ἅπαντας προσκαλέσας, ἄρμησεν ἐπὶ τὸν Ἀδυρμάχην. καὶ παίσας τῇ καπίδι διὰ τοῦ αὐχένος, μέχρι τῆς ζώνης διέτεμε. πεσόντος δὲ ἐκείνου, διελύθη τὸ μαχλυϊκὸν ἅπαν, καὶ τὸ ἀλανικὸν ἐμεῖ ὀ πολύ. καὶ οἱ Ἕλληνες ἐπὶ τούτοις. ὥστε σωφρονῆσαι ἐξ ὑπαρχῆς ἡμεῖς, καὶ ἐπεξῆλθομεν ἂν ἐπὶ πολὺ κτείνοντες, εἰ μὴ νὺξ τὸ ἔργον ἀφεῖλετο. εἰς δὲ τὴν ἐπιοῦσαν, ἱκέτευον διὰ τῶν πολεμίων ἥκοντες, ἐδέοντο φιλίαν ποιεῖσθαι. βουλομένοις μὲν, ὑποτελέσειν διπλάσιον τὸ δασμὸν ὑπισχνούμενοι, Μάχλυες δὲ, ὁμήρους δοῦναι ἔφασαν. οἱ Ἀλανοὶ δὲ, ἀντὶ τοῦ ἐφόδου ἐκείνης, Σινδιανοὺς ἡμῖν χειρώσασθαι ὑπέσχοντο, ὧν πολλὰ διεφθάρη. ἐπὶ τούτοις ἐπείσθημεν, δόξαν πολὺ κρείττονα Ἀρσακόμᾳ καὶ Λογχάτῃ. καὶ ἐλθόντες εἰρήνην, ἐκείνων πρυσβευόντων ἕνεκα τοιαῦτα ὦ Μνήσιππε, τολμῶσι ποιεῖν Σκύθαι ὑπὲρ τῶν φίλων. Μνη. πάνυ τραγικὰ ὦ Τόξαρι, καὶ μύθοις ὅμοια. καὶ ἵλεως μὲν ὁ Ἀκινάκης, καὶ ὁ Ἄνεμος

que arma abjicerent. Inter quos fortè erant Lonchates & Macentes, jamque vulnus acceperant, dum ante alios sese periculis objiciunt: hic quidem nimirum Lonchates adusto femore: porrò Macentes securi sauciato capite, & conto in humerum impacto. Quòd simul atque sensit Arsacomas, cùm in altero agmine esset nobiscum, turpe ratus si relictis amicis abiret, subditis equo calcaribus cum clamore per hostes equitabat, sublato gladio: adeò ut Machlyenses animi impetum non sustinuerint, sed diducta acie, transeundi copiam ipsi fecerint. At ille receptis amicis, & excitatis omnibus aliis, impetum fecit in Adyrmachum, impactoque in cervicem gladio, ad zonam usque dissecuit: quo fuso dissipata est omnis Machlyensium, nec multò post, Alanorum acies: præter eos etiam Græci. Atque ita redintegrato prælio superiores fuimus, diuque trucidantes insequuti fuissemus, nisi nox operi finem imposuisset. Postero die ab hostibus venerunt legati, qui supplices amicitiam orarent. Bosporani duplicatum tributum pensuros sese pollicebantur: Machlyenses datum iri à se obsides confirmabant. Alani eam invasionem ita compensaturos sese spondebant, cùm nimirum Sindianos, quibus cum jamdiu nobis erat simultas, nobis subigerent. His conditionibus adducti sumus, cùm ita multò prius Arsacomæ, & Lonchatæ visum esset: quibus singula moderantibus pax inita est. Talia Mnesippe, audent Scythæ amicorum gratia facere. *Mne.* Omnino tragica, Toxari, fabulisque similia. Et propitius sit Acinacis & Ventus, per quos ju-

δέιν, ὃς ὤμοσας. εἰ γὰρ τις ἀπιστίᾳ αὐτοῖς, ὡ πάνυ μεμπτὸς εἶναι δόξειεν ἄν. To. ἀλλ' ὅρα ὦ γύναι, μὴ φθόνῳ ὑμῶν ἡ ἀπιστία ᾖ. πολλοὶ γὰρ ἐμὲ ἀποτρέψουσι ἀπιστῶν ἃ ἄλλα τοιαῦτα εἰπεῖν, ἃ οἶδα νῦν Σκυθῶν μιγνύμενα. Mνη. μὴ μακρὰ μόνον ὦ ἄεσσε, μὴ ὅπως ἀφέτοις χρώμενος τοῖς λόγοις, ὡς νῦν γε ἄνω ἐς πόλιν τὴν Σκυθικὴν, καὶ τὴν Μαχλυανὴν ἀφίξῃ, καὶ εἰς τὸ Βόσπορον ἀπιών. εἶτ' ἐπανιὼν, πάνυ μοι κατὰ χρήσῃ τῇ σιωπῇ. To. πιστεύσει δὲ ταῦτα σοι νομίζεις, ὃ ἀφ' βραχέων λεκτέον, μὴ δὲ κάμμης ἡμῖν τῇ ἀκοῇ συμπεσόντων. μᾶλλον γὰρ ἄκουσον ἐμοὶ αὐτῷ, οἷα φίλος Σισίννης τὸν ἐμὸν, ὑπηρέτησεν. ὅτε γὰρ Ἀθήναζε ἀπῄειν οἴκοθεν ἐπιθυμίᾳ παιδείας τῆς Ἑλληνικῆς, κατέπλευσα εἰς Ἄμασραν τὴν ποντικὴν. ἐν ᾧ σχολῇ δὲ ἦσι τοῖς ἀπὸ Σκυθίας ἐκθαυμάζουσιν, ὡ πολὺ τὸ Καραμβέως ἀπέχουσα ἡ πόλις. ἐπιτηδὲς γὰρ ὁ Σισίννης, ἅτε παῖς ὢν ἐμοὶ παιδὸς ὄντος. ἡμεῖς μὲν οὖν κατὰ χώραν τινα ἐπὶ τῷ λιμένι σκεψάμενοι, κεῖ ἔστι πλοῖα εἰς αὐτὴν μετοικοδομησόμενοι, ἠγοράζομεν, εἰδέναι πονηρὰ ὑποφερόμενοι. ἐν τοσούτῳ δὲ, κλῶπες τινες ἀναπαύσαντες τὸ κλεῖστρον, ἐκφέρουσιν ἅπαντα, ὡς μὴ δὲ τὰ ἐς σκεύη τὴν ἡμέραν ἀφιέναι ὑπολιπεῖν. ἐπανελθόντες οὖν οἴκαδε, καὶ τὸ μεγέθος μαθόντες, δικάζεσθαι μὲν τοῖς μέτοσι πολλοῖς ὄσιν, ἢ τῷ ξένῳ, οὐκ ἐδοκιμάζομεν, δεδιότες μὴ συκοφάνται δόξωμεν τοῖς πολλοῖς, λέγοντες, ὡς ὀφείλεθ' ἡμῶν τις δαρεικὰς τετρακοσίας, καὶ ἐδοκοῦμεν πολλὰ, καὶ τυπίδας τινὰς, καὶ τἄλλα, ὁπόσα εἴχομεν. ἐσκοπούμεθα δὲ τοῦ τί παρόντων ὁ, τι πράξομεν

juraſti: ſiquis iſta non credat, non admodum reprehendendus videatur. *Tox.* At vide, vir egregie, ne incredulitas iſta, ab invidia veſtra proficiſcatur. Quanquam me non deterrebis fidem non habendo, quominus & alia his conſimilia referam, quæ noverim à Scythis eſſe geſta. *Mne.* Tantùm ne longum facias; vir optime, neque adeò ſolutis utare ſermonibus, ut nunc ſurſum ac deorſum Scythiam, & Machlyanam percurrens, deinde in Boſporum diſcedens: poſtremò rediens, ſilentio meo prorſus abuſus es. *Tox.* Parendum tibi & hanc præſcribenti legem, dicendumque paucis, ne audiendo fatigeris nobiſcum circumiens. Quin potiùs audi quæ mihi Siſinnes nomine, amicus præſtiterit. Cùm enim domo Athenas proficiſcerer, idque cupiditate literarum Græcarum, in Amaſtrin Ponticam appuli: quæ urbs non procul à Carambe diſſita, iis eſt obvia qui à Scythia navigant. Comitabatur Siſinnes à puero amicus. Nos igitur ubi res quaſdam importatas in portu ſpectaſſemus, in eumque è navi ſubduxiſſemus, emimus nihil ſuſpicantes mali. Interea fures quidam effracta ſera, efferunt omnia, ita ut non reliquerint quod vel in eum diem ſufficeret. Cùm igitur domum reverſi, id quod acciderat cognoviſſemus, non viſum eſt in jus vocare, vel vicinos qui plures erant: vel hoſpitem, veriti ne vulgo ſycophantæ videremur, ſi dixiſſemus nobis ab aliquo ſublatos eſſe Daricos quadringentos, multaſque veſtes, & ſtragula quædam, atque alia quæcunque habebamus. Quare conſultabamus quid in præſentia eſſet facto opus,

μῶν, ἄπορόν τι σπουδάσασιν ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ γηγενόμενοι. κἀμοὶ μὲ ἐδόκει ὡς εἶχεν, αὐτίκα ἀναβύσασθαι ἐς τὴν πλησίον τὴν ἀκινάκην, ἀπελθεῖν βίᾳ, πρὶν ἀγχόνης τινὸς ἢ ὑποχονδρίου, λιμοῦ, ἢ δίψους πεδῆναι. ὁ δὲ Σισίννης, παρεμυθεῖτο, καὶ ἐκέλευε μηδὲν τοιοῦτο ποιεῖν. αὐτὸς γὰρ ἐπινοήσειν ἔλεγεν ὅθεν ἔξομεν ἱκανῶς τὰ τροφάς. καὶ τότε μὲν ξύλα ὠνησάμενος παρεκόμισε. καὶ ἦκεν ἡμῖν, ὠνησάμενος ἐπισιτισμόν. ἔωθεν δὲ περὶ τὴν ἀγορὰν, εἶδε πομπήν τινα ὡς ἔφη, γυναίων, καὶ καλῶν νεανίσκων. μνημονεύειν δ' ἔτει ἐπὶ μισθῷ ἀνδρολογηθέντες, εἰς τέτταρα ἡμέρων διαγωνιεῖσθαι ἔμελλον. καὶ δὴ τὸ πρᾶγμα ὡς εἶχεν ἀμφ' αὐτοῖς πυθόμενος, ἐλθὼν ὡς ἐμὲ, μηκέτι ὦ Τόξαρι ἔφη, σαυτὸν πένητα λέγε. εἰς γὰρ τέτταρα ἡμέρων, πλουσίου σε ἀποφανῶ. πεῖσον εἶπε. καὶ πονήρως τὸ μεταξὺ διαζήσαντες, εὐτρεπισάμενοι δὲ θέας, ἐθεασάμεθα ἐν ᾠδείῳ. θαλαττῶν γάρ με ὡς ἐπὶ πρανοῦ τι, καὶ παραδόξου θεάματος τῶν Ἑλληνικῶν, ἄγει εἰς τὸ θέατρον. καὶ καθίσαντες, ἐωρῶμεν. τὸ μὲν πρῶτον, θηρία καθηκοντιζόμενα, καὶ ὑπὸ κυνῶν διωκόμενα, καὶ ἐπ' ἀνθρώπους δεδραμόντας ἀφιέμενα, καὶ κέρατα τινὰς, ὡς εἰκάζομεν. ἐπὶ δ' εἰσῆλθον οἱ μονομάχοι. καί τινα θαλαττῶν ὁ κῆρυξ δυμεγέθη νεανίσκον, εἶπεν, ὅστις ἂν ἐθέλῃ τούτῳ μονομαχῆσαι, ἥκειν εἰς τὸ μέσον, θραχμῶς ληψόμενον μυρίας, μισθὸν τῆς μάχης. ἐκπλαγεὶς ἐξανέστην ὁ Σισίννης, καὶ καθικετεύσας, ὑπέρη μαχεῖσθαι, καὶ τὰ ὅπλα ἤτει. καὶ τὸ μέσον λαβὼν, τὰς μυρίας, ἐμοὶ φέρων, ἐπεχείρησε. καὶ εἰ μὲ κρατήσαιμι ὦ Τόξαρι εἶπεν, ἅμα ἀπιμεν, ἔχοντες τὰ δρκῆσα.

rerum omnium in peregrina regione egenis. Ac mihi quidem ita visum est tum temporis, statim demerso in latus Acinace, vita migrare, priusquam vel fame, vel siti oppressus quippiam indignum sustinerem. Verùm Sisinnes me consolabatur, obsecrans ne quid tale facerem. Ajebat enim excogitasse sese unde nobis victus suppeteret. Et eo quidem die bajulandis è portu lignis mercedem attulit, qua victum suppeditavit. Mane autem obambulans in foro pompam vidit, ut ajebat, juvenum nobiliorum, & honestorum qui viritim lecti, ut proposita mercede singulare certamen inirent, in tertium diem erant decertaturi. Ex quibus cùm intellexisset quomodo res omnis apud ipsos se haberet, accedens ad me, ne ampliùs Toxari, inquit, dicas te pauperem: nam te intra triduum divitem reddam. Hæc ait, atque interea ægrè parato victu, spectaculo jam instituto spectabamus & ipsi. Etenim me assumptum duxit in theatrum, tanquam ad jucundum aliquod, & novum Græcorum spectaculum. Ergo ubi consedissemus, spectabamus: primùm quidem feras jaculis confixas, & à canibus agitatas, & in homines vinctos emissas, nocentes quospiam, ut conjiciebamus. Postquam autem prodierunt gladiatores, & producto prægrandi quodam juvene, dixit præco, Quicunque voluerit cum hoc singulari certamine congredi, prodeat in medium, præmium pugnæ accepturus, decem millia drachmarum. Hic surgit Sisinnes desiliens, & se dimicaturum pollicitus arma poscit. Tum acceptam mercedem, decem millia mihi deferens, in manum dat. Si vicero, inquit, Toxari, unà proficiscemur, suppetet-

λὸ ἦ πόσω, ἠείψας με, ὑπολαμβάνω ὀπίσω ἐς Σκύθας. ἐγὼ μὲν ἐπὶ τούτοις ἐκώκυον. ὁδὲ, λαβὼν τὰ ὅπλα, τὰ μὲν ἄλλα, ἐσευδήσατο, τὸ κράνος δ', ἐ κατέθηκεν, ἀλλ' ἀπὸ γυμνῆς τ κεφαλῆς κράζεσκε, ἐμάχετο. κὴ τὸ μὲν σῶμα τοιοῦτον, πεζώσκετην αὐτὸς, κομπύλῳ τῷ ξίφει ὑπερμαθὴς τὴν ἐγνύλιν. ὥστε αἷμα ἔῤῥει πολύ. ἐγὼ δ', ἐσπεπιθήκειν ἤδη τῷ δίῳ. θρασύτερον δ' ἐπιφερόμενον πρήσας τ ἀπέπαλον, πατὶ εἰς τὸ στέρνον, κὴ διήλασεν. ὥστε αὐτίκα ἐπικλάσαι ἐσ τῶν ποδῶν αὐτῦ. ὁδὲ, κάμνων ἐ αὐτὸς ὑπὸ δ' τραύματος, ἐπεκάθιζε τῷ νεκρῷ. κὴ μικρὸν δὴν, ἀφῆκεν αὐτὸν ἡ ψυχή. ἀλλ' ἐγὼ ἐσταδραμὼν, ἀνέστησα, κὴ παρεμυθησάμην. ἐπὶ δ' ἀφεῖλε ἤδη νενικηκὼς, δράμειν αὐτὸν, ἐκόμισα εἰς τὴν οἰκίαν. κὴ ἐπιπολὺ θεραπευθεὶς, ἐπέζησε μὲ, κὴ ἔτι μέχρι νῦν ἐν Σκύθαις, γήμας τὴν ἐμὴν ἀδελφήν. χωλὸς δὲ ἐστν ὅμως ἀπὸ δ' τραύματος. τοῦτο ὦ Μνήσιππε, οὐκ ἐν Μάχλυσιν, οὐδ' ἐν Ἀλανίᾳ ἐγένετο, ὡς ἀμφίτομον εἶναι, κὴ ἀπιστεῖσθαι δυνάσθαι, ἀλλὰ πολλοὶ παρεισιν Ἀμαστριανῶν, μεμνημένοι τὴν μάχην δ' Σισίννυ. πάμπολυ ἔτι σοι τὸ Ἀβαύχα ἔργον διηγήσασθαι, παύσομαι. ἦκέ ποτε ἔτος ὁ Ἀβαύχας εἰς τὴν Βορυσθενιτῶν πόλιν, ἐπαγόμενος γυναῖκα, ἧς ἦρα μάλιστα, κὴ παιδία δύο. τὸ μὲν ἐπιμαστίδιον, ἄῤῥεν. τὸ δ' ἕτερον, κόρη ἐπέτης ἦν. συναπεδήμει δ' ἐ ἐπαίρος αὐτῦ Γυνδάνης, ὅτος μὲ ἐ νοσῶν ὑπὸ δ' τραύματος, ὃ ἐπέσχε κὴ τὴν ὁδὸν ὑπὸ ληστῶν, ἐπικεισάντων σφίσι. διαμαχόμενος γὰρ ἐσὺς αὐτὸς, ἐλαυνέτευ εἰς τ μηρὸν, ὥστ ὀδὲ ἐστάναι ἐδυνάσθη ὑπὸ

petetque commeatus: sin cecidero, redi in Scythiam me sepulto. Quibus auditis ejulabam. At ille sumptis armis, reliquum quidem corpus munivit: verùm galeam non imposuit: sed nudo consistens capite pugnabat. Ac primùm quidem vulneratur ipse, retorto gladio in poplite cæsus: ita ut multus sanguis effluëret. Ego interim metu jam eram præmortuus. At ille confidentiùs invadentem adversarium observans, ferit in pectore, & transfigit: ita ut protinus ad pedes ejus procubuerit. Atque hic vulnere fatiscens, mortuo incumbebat: parumque aberat quin & ipse quoque efflaret animam. Ego verò accurrens erexi, animumque reddidi. Qui postquam victoria parta dimissus est, sublatum illum domum deportavi: multumque temporis curatus à medicis, supervixit, atque hodie apud Scythas degit, ducta in matrimonium sorore mea: claudus tamen adhuc est ex vulnere. Hæc res Mnesippe, non apud Machlyenses, neque in Alania gesta est, ut testibus careat, & ficta credi queat: sed multi adsunt Amastriani, qui Sisinnæ pugnæ meminerunt. Quum quintum præterea factum Abauchæ tibi narravero, finem faciam. Venit aliquando hic Abauchas in Borysthenensium urbem, secum uxorem ducens, quam summopere diligebat, duosque liberos, alterum quidem lactentem, masculum, alterum, quæ puella erat quinque annos nata. Erat autem peregri-

nationis comes amicus ejus Gyndanes, atque is quidem vulnere laborans, quod in via acceperat à latronibus, qui eos fuerant adorti: cum quibus dum pugnaret, ictus est in femore, ita ut præ dolore ne stare

ἐ ὀδυρμῆς. νύκτωρ ᾗ κοιμωμένων, ἔτυχον γὰρ ἐν ὑπερῴῳ τινὶ κοιτωνίσκῳ κατακείμενοι, πυρκαϊὰ μεγάλη ἐξανίσταται, καὶ πάντα περιεκλείσθη, καὶ περιέσχεν ἡ φλὸξ ἀπαντῶσα τὴν οἰκίαν. ἐκπαγὶς δὴ γενομένου ὁ Ἀβαύχας, καταλιπὼν τὰ παιδία κλαυθμυριζόμενα, καὶ τὴν γυναῖκα συγκεκραμμένην δακρυσιν, καὶ σύζευξιν αὐτὴν ἀδυσωπήτως ἔχουσαν, ἀράμενος τὸ ἐπαῖρον, κατῆλθε καὶ ἔφθη διεκπαίσας, καὶ δὸ μηδὲν παθεῖν ἀπεκίνδυνος ὑπὸ τῆς πυρός. ἡ γυνὴ δέ, φέρουσα τὸ βρέφος, ἐπετο, ἀκολουθεῖν κελεύσασα τῷ κόρῳ. ἡ δὲ, ἡμίφλεκτος ἀφεῖσα τὸ παιδίον ὑπὸ τῆς ἀγκάλης, μόλις διεπήδησε τὴν φλόγα. καὶ ἡ παῖς σὺν αὐτῇ, ἀδοκήτως ἐλθοῦσα κάτοικτος ἀποθνήσκειν. καὶ ἐπειδὴ ἀνείδιστος ὕστερον τὸν Ἀβαύχαν, διότι ἀφεῖδες τὰ τέκνα, καὶ τὴν γυναῖκα, ὁ δέ, Γυνδάνην ἐξεκήμισεν, ἀλλὰ παῖδες μὲν ἔφη σοι ἔσονται ποιήσασθαί μοι ῥᾴδιον, καὶ ἄδηλον εἰ ἀμαθεῖ ἔσονται ἢ σοφοί. φίλον δέ, οὗ ἂν εὕρωμι ἄλλον ἐν πολλῷ χρόνῳ τοιοῦτον, οἷος Γυνδάνης ἐστί, θεράποντά μοι πολλὰ τῆς οὐσίας παρεσχημένον. εἴρηκα ὦ Μνήσιππε, ἀπὸ πολλῶν πέντε τάδε ἀφορισμένων. ἤδη δὲ καιρὸς εἰπεῖν κεκρικέναι ἑποτέρων ἡμῶν ἡ τὴν γλῶτταν, ἢ τὴν δεξιὰν ἀποτεμνᾶσθαι δεῖ. τίς δ' ὁ δικάσων ἔσται; Μνη. ἐγὼ εἰς. ἐ γὰρ ἐκδικάσαι τινα δίκην ἢ λόγου. ἀλλ' οἶσθα ἃ φράσομεν; ἐπειδὴ νῦν ἄσκοπα τοξεύσομεν, ὡσπὲρ εἰλόμενοι ἀφετηρίαν, ἄκρως ἐπ' ἐκείνῳ ἐσόμεθα φίλοι. εἶτα ὃς ἂν ἥττων ᾖ τοῦ, ἀποτεμήσεται τότε, ἢ ἐγὼ τὴν γλῶτταν, ἢ σὺ τὴν δεξιάν. ἢ τοῦτο μὲ ἄρρητον. ἐπεὶ γὰρ σὺ φιλίαν ἐπαινεῖν ᾕρεσας, ἐγὼ δὲ οἶδεν ἄλλο

quidem posset. Noctu autem dormientibus illis (nam in cœnaculo quodam diversabantur) ingens ortum est incendium, omniaque circunclusit, jamque flamma undique domum circundedit. Tum expergefactus Abauchas, relictis liberis plorantibus, uxore quæ inhærebat, repulsa, jussaque ut ipsa se servaret, amico in humeros sublato descendit, ac perrumpens evasit, ita ut nequaquam incendio læderetur. Secuta est uxor, infantem gestans, & puellam jubens ut sequeretur. Ea verò semiusta, abjecto ex ulnis infante, vix exiliit è flamma: cum qua veniens puella, penè & ipsa extincta est. Post hæc cùm exprobraretur Abauchæ, quòd desertis liberis, & uxore, Gyndanen extulisset, Liberos quidem, inquit, facile mihi fuerit denuo procreare, qui incertum est sint-ne futuri boni: at amicum multo tempore talem non invenèrim, qualis est Gyndanes, qui multis in rebus suam erga me benevolentiam probavit. Dixi Mnesippe, è pluribus his quinque propositis. Iam tempus est pronuntiari, utri nostrùm, aut lingua, aut manus sit amputanda. Quis igitur futurus est judex? *Mne.* Nemo: non enim narrationis arbitrum quenquam constituimus. Sed scis quid agemus? Quandoquidem in præsentia, nullo proposito scopo jaculati sumus, electo arbitro, alios denuo amicos apud ipsum referamus. Tum ei qui succubuerit, mihi quidem lingua, tibi verò dextra amputabitur. At hoc quidem crudele. Quando autem tu amicitiam laudare visus es, ego verò existimo nullam aliam ho-

ἢ γέρας ἀνθρώποις εἶναι τοῦτο κτῆμα ἄμεινον, ἢ κάλλιον, τί δὲ ἐγὼ ἐμοῖς συνθέμενοι τοῖς ἐμοῖς αὐτὸς, φίλοι τε αὐτόθεν εἶναι, καὶ εἰσαεὶ ἔσεσθαι ἀγαπῶμεν, ἄμφω νικήσαντες, τὰ μέγιστα ἆθλα τοσοῦτοι ὄντες, ἀντὶ μιᾶς γλώττης, καὶ μιᾶς δεξιᾶς, δύο ἑκάτερος ἐπικτησάμενοι. καὶ πρόσωπα γε, καὶ ὀφθαλμοὺς τέτταρας, καὶ πόδας τέτταρας. καὶ ἅλως, διπλᾶ πάντα. τοιοῦτόν τι γάρ ἐστι συνελθόντες δύο, ἢ τρεῖς φίλοι, ὁποῖον τὸ Γηρυόνου οἱ χαριεῖς ἐδείκνυντες, ἄνθρωποι ἐξάχειρες, καὶ τριτοκέφαλον. ἐμοὶ γὰρ δοκεῖ, τρεῖς ἐκεῖνοι ἦσαν, ἅμα πρόσωπα πάντα, ὥσπερ ἐστὶ δίκαιον φίλους γε ὄντας. *Tox.* Οὕτω γε λέγεις. καὶ ἔστω ποιῶμεν. *Mne.* ἀλλὰ μὴν ἄμεινον ὦ Τόξαρι, μήτε ἀκινάκου δεώμεθα, τοῦ φιλίαν ἡμῖν βεβαιώσοντος. ὁ γὰρ λόγος ὁ παρὼν, καὶ τὸ τῶν ὁμοίων ὀρέγεσθαι, πολὺ ἰσχυρότερα τῆς κόλακος ἐκείνης, ἣν πίνετε. ἐπεὶ πόθεν τοιαῦτα, οὐκ ἀνάγκης, ἀλλὰ γνώμης δίκαιαι μοι δοκεῖ. *Tox.* ἐπαινῶ ταῦτα. καὶ ἤδη ὦμοσον φίλοι, καὶ ξένοι, ἐμοὶ μὲν σὺ σύνοιδας ἐπὶ σὲ Ἕλλάδος, ἐγὼ δέ σοι, εἴ ποτε ἐς τὴν Σκυθίαν ἀφίκοιο. *Mne.* καὶ μὴν δὴ ἴσθι, οὐκ ἂν ὀκνήσαιμι ἔτι πορρωτέρω ἐλθεῖν, εἰ μέλλω τοιούτοις φίλοις συνδήσεσθαι, οἵοις σὺν Τόξαρι, διεφάνης ἡμῖν ὁ λόγος.

hominibus esse possessionem ista præstantiorem ac pulchriorem, quin ipsi quoque ex compacto hinc & in posterum amici futuri, nos invicem amplectimur, ambo victores, maximis præmiis potiti: pro unica lingua, unicaque dextera, binas uterque habituri? præterea quatuor oculos, quatuor pedes, denique dupla omnia. Ejusmodi enim quiddam est, quum duo, treve copulantur amici, qualem [1] Geryonem scriptores depingunt, senis manibus, terniſque capitibus hominem. Nam illi meo judicio, tres erant, qui simul omnia gererent, ut amicos decet. *Tox.* Probe dicis, atque ita faciamus. *Mne.* Verum neque sanguine opus est, Toxari, neque Acinace, qui nobis amicitiam confirmet. Nam hæc confabulatio, & quod eadem expetimus, longè sunt certiora illo calice quem bibitis: quoniam talia non obligationem, sed animum postulare mihi videntur. *Tox.* Placent ista. Quare jam amici, & hospites simus: tu mihi hîc in Græcia: ego tibi siquando in Scythiam veneris. *Mne.* Atqui scire te velim, non grave futurum mihi, vel longius etiam proficisci, si tales amicos nancisci liceat, qualem ex oratione Toxari, te esse constat.

1 *Geryonem*] Geryon Erithea insulæ in Gaditano mari rex tricorpor fuisse fingitur, ob administrationem regni cum duobus fratribus concordissimam, sunt qui trium Hispanicarum insularum regem faciunt, Balearidum scilicet, Ioarum & Ebusi. *Cogn.*

ΛΟΥΚΙΟΣ, Η ΟΝΟΣ.

LVCIVS, SIVE ASINVS.

ARGVMENTVM.

Iocosa quaedam & ficta narratio est, quo pacto videlicet in Thessaliam profectus studio discendae artis Magicae, ibi à puella quadam, dum in avem converti, eoque periculum artis facere cupit, in asinum mutatur, ac deinde varia fortunae, atque locorum vicissitudine, rusticis, urbanis, sacris, profanis divenditus, ad postremum cum in theatrum quoque, spectaculi de se praebendi caussa, introductus esset, devoratis, quas ibi tum fortè conspexerat, rosis in pristinam hominis figuram iterum redierit. Praecipuè autem admiratione digna est, mira casuum atque periculorum varietas, quibus sursum atque deorsum jactatum se, interim etiam haud acceptum fingit. Vt non immeritò prorsus putarint quidam, voluisse Lucianum, totius humanae vitae speciem atque imaginem quandam sub hoc lusu proponere, videlicet quàm varii casus, quàm fallax, & inconstans fortuna, quàm incerti consiliorum, etiam bene ac sapienter captorum, exitus, quamque insperati quandoque earum rerum, quas nunquam cogitaris, eventus esse soleant, asini hujus exemplo, qui corporis quidem permutatione facta, ex homine transformatus fuerit, animum tamen & mentem hominis retinuerit, adumbrando. Hanc fabulam Apuleius undecim libris imitatus est, afflictis etiam aliis compluribus ad idem argumentum, quorum quadam mythologicè Fulgentius interpretatus est, is qui in cateras quoque poëtarum fabulas, mythologias scripsit.

Ἀπῄειν ποτὲ εἰς Θετταλίαν, ἦν δέ μοι πατρικόν τι συμβόλαιον οἰκεῖ, ἀνδρὶ ἀνθρώπῳ ἐπιχωρίῳ. ἵππῳ δέ με καὶ τῇ σκευῇ, καὶ θεράποντι ἠκολούθει εἷς. ἐπορευόμην δὴ τὴν συνειμένην ὁδόν. καί πως ἔτυχον ἅμα ἄλλοι ἀπιόντες εἰς Ὑπατην τὴν Θετταλῶν, ἐν ἧ τὰ πρῶτα τῆς Θετταλίας ὄρη, τέσσαρα καὶ εἴκοσι τὸν ἀριθμόν, ἐπισημότατα, καὶ ποταμοὶ ἐπιφανεῖς, καὶ πόλεις ἐπιφανέστατα, Ὑπατη, Πατάρα, ὅπου Ἀπόλλων χρᾷ χειμερινοῖς μησί, καὶ Λάρισσα, ἀφ' ἧς Ἀχιλλεὺς ὁ Λαρισσαῖος.

CVm in Thessaliam, ubi quoddam mihi paternum erat negocium cum ejus gentis viro, proficiscerer: equus autem me, measque sarcinas vectaret, unusque famulus sequeretur, & suscepta viam irem, atque Hypatenses alii essent, qui Hypatam Thes-

1 *Thessaliam*] Graeciae regionem cujus montes sunt 24. nobilissimi, flumina quoque insigniora aliquot, & inter celebres urbes, Hypata, Patara, ubi Apollo dabat responsa hyemalibus mensibus, & Larissa à qua Achilles Larissaeus dictus. Cæn.

1 *Ma-*

πω, πόλιν τ' Θετταλίας, ἐκεῖθεν ὄντες. καὶ ἀλλῶν ἀνοιανυσθέντων. καὶ ὅτως ἐκείνῳ τῷ δρομαλέῳ ὁδὸν ἀνύσαντες, πλησίον ἤδη τ' πόλεως ἦμεν. κἀγὼ ἠρόμην τὰς Θετταλὰς, εἴπερ ἐπίστανται ἄνδρα οἰκεῖόν μοι ἐς τὰ Ὑπαρχ, Ἵππαρχον τοὔνομα. χρήμματα δ' αὐτῷ ἐκόμιζον οἴκοθεν, ὥστε οἰκήσεως παρ' αὐτῷ. οἱδὲ εἰδέναι τ' Ἵππαρχον τοῦτον ἔλεγον, ἔ ὅπου τ' πόλεως οἰκεῖ, καὶ ὅτι μέγα δραγμάτιον ἐκεῖνον ἔχοι, καὶ ὅτι μίαν θεραπαινανοἰκεῖ, καὶ τῷ αὐτοῦ γαμέτῃ, μόνας. ἔτι γὰρ φιλαργυρώτατος εἶναι ἐλέγετο. ἐπὶ δὲ πλησίον τ' πόλεως ἐληλύθειμεν, κἄπάς τις ἔνδον ἦν, καὶ οἰκίδιον ἀνεκτὸν, ἔνθα ὁ Ἵππαρχος ᾤκει. οἱ μὲν δὴ ἀσπασάμενοί με, ὡχοντο. ἐγὼ δ', κόπῳ παρεισελθὼν τὴν θύραν. καὶ μάλις μέ, καὶ βραδέως, ὑπήκουσε σὴ δὲ ἡ γυνή. εἶπα ἔ παρεισέλθειν. ἐγὼ μὲν, ἠρόμην εἰ ἔνδον εἴη ὁ Ἵππαρχος. ἔνδον ἔφη. σὺ δ', τίς, ἢ τί βουλόμενος, πυνθάνῃ; χρήμματά εἶπον ἡμῖν αὐτῷ ἄνδρ Δεκριανοῦ σοφιστοῦ. μεῖνόν με ἔφη αὐτοῦ. καὶ τὴν θύραν συγκλείσασα, ᾤχετο εἴσω πάλιν. καί ποτε ἐξηλθέτην, κελεύσᾳ ἡμᾶς εἰσελθεῖν. κἀγὼ δ' παρελθὼν εἴσω, ἀσπάζομαι αὐτὸν, καὶ τὰ χρήμματα ἐπίδωκα. ἔτυχε δ' ἐν δεξιᾷ δείπνου ὤν. καὶ κατέκειτο ἐπὶ κλινιδίου σμικροῦ. γυνὴ δ' αὐτοῦ καθῆστο πλησίον, καὶ τραπέζα μηδὲν ἔχουσα παρέκειτο. οὐδὲ, ἐπειδὴ τοῖς χρήμμασιν ἐνέτυχεν, ἀλλ' ὁ μὲν φιλόφρων ἐμοὶ ἔφη, καὶ τὸ Ἑλλήνων ἐξοχώτατον Δεκριανὸς, δοῦ ποιεῖ, καὶ θαρρῶν πέμπει παρ' ἐμοὶ τοὺς ἑπαίρους τοὺς ἑαυτοῦ. τὸ δ' οἰκίδιον τὸ ἐμὸν ὁρᾷς ὦ Λύκιε, ὡς ἔστι μικρὸν μὲν, ἀλλὰ εὔγνωμον τ' οἰκοῦντα ἐνεγκεῖν. ποιήσεις δ' αὐτὸ σὺ μεγάλῳ οἰκίαν, ἀνεξικάκως οἰκήσας. καὶ καλεῖ τὴν

mum, si æquo animo tuleris,

Thessaliæ urbem repetebant, quorum utebar convictu. Sic viam illam difficilem emensi, jam urbi appropinquabamus, quum Thessalos illos interrogavi num virum quendam Hipparchum nomine, Hypatæ incolam nossent: ad quem literas domo ferebam, ut ipsius hospitio excipérer. Illi verò respondérunt sibi notum esse hunc Hipparchum, & quo urbis in loco habitaret. Illum esse pecuniosum, unicam tamen ancillam, & uxorem domi alere, quòd esset summopere avarus. Ac postquam propiùs accessimus ad urbem, intus hortus erat, & domuncula commoda in qua habitabat Hipparchus. Tum illi data salute abierunt. At ego pergens ostium pulsavi. Ægrè quidem & cunctanter, tandem tamen respondit uxor: deinde me est adorta: quam rogavi essétne domi Hipparchus: est, inquit: tu verò quisnam es, aut quid volens, sciscitaris? Literas, inquam, à Decriano sophista Pataræo ipsi affero. Expecta me, inquit, ibi. Tum ecclusis foribus, intrò se recepit, pauloque pòst rediens, jubet nos introire. Ingressus hominem saluto, literasque trado. Incipiebat ille cœnare, & in angusto lectulo, assidente uxore, vacuæ mensæ accumbebat. Lectis literis, amicissimus mihi, inquit, & Græcorum excellentissimus Decrianus, rectè quidem & fidenter suos amicos ad me mittit. Vides autem Luci, meam hanc domunculam, quàm sit parva, sed ei qui inhabitat ferendo, æqua. Verùm reddes tua præsentia dompliorem. Vocata deinde ancilla,

παιδίσκην. ὦ Παλαίστρα, δὸς τῷ ἐπιμάρῳ κοιτῶνα, καὶ ἢν λαβοῦσα, εἴ τι κομίζῃ σκεῦος. εἶτα πέμπε αὐτὸν εἰς βαλανεῖον. ὑγρὰ γὰρ μετέρχεται ἐλαύνοντι ὁδόν. σὺ δὲ εἰσόντος, τὸ παιδισκάριον ἡ Παλαίστρα, ἄγε με, καὶ δείκνυσί μοι κοίλιαν οἰκημάτιον. καὶ σὺ μὲν ἔφη ἐπὶ ταύτης τῆς κλίνης κοιμήσῃ. τῷ δὲ παιδὶ σε, σκιμπόδιον αὐτῷ παρεβήσω, καὶ προσκεφάλαιον ἐπιβήσω. ταῦτα εἰπόντες, ἡμεῖς ἀπημέμψω λελουμένοι, δόντες αὐτῇ κριθιδίαν τιμὴν εἰς τὸ ἵππον. ἡδὲ, πάντα ἔφερε λαβοῦσα εἴσω, καὶ κατέβηκεν. ἡμεῖς δὲ λουσάμενοι, ἀπαρέβημεν. καὶ ὁ Ἵππαρχός με δεξιωσάμενος, συνέλαβε συναναπλίνεσθαι μετ' αὐτοῦ. τὸ δὲ δεῖπνον, ἦ σφόδρα λιτόν. ὁ δὲ οἶνος, ἡδὺς, καὶ παλαιὸς ἦν. ἐπεὶ δὲ ἐδεδειπνήκειμεν, ποτὸς ἦν, καὶ λόγος, οἷος ἐπὶ δείπνῳ ξένῳ. καὶ ὕστερον τοῦ ἑταίρου συνέπιον ποτὰ δάντες, ἐκοιμήθημεν. τῇ δ' ὑστεραίᾳ, ὁ Ἵππαρχος ἤρετό με, τίς μοι ἔστι καὶ μοι ὁδὸς, καὶ εἰ πάσαις ταῖς ἡμέραις αὐτοῦ παραμενῶ. ἀπειμι μὲν ἔφην εἰς Λάρισσαν. ἔοικε δὲ συταῦθι διατρίψειν, τριῶν, ἢ πέντε ἡμερῶν. ἀλλὰ τοῦτο μὲν ἦν σκῆψις. ἐπεθύμουν δὲ σφόδρα μείνας συταῦθα, ἐξευρεῖν τινα τῶν μαγείαν ἐπισταμένων γυναικῶν, καὶ πάσασθαί τι παρ' αὐτῆς, ἢ ποτόν τινα δοῦναι, ἢ λιθίδιον. καὶ τῷ ἔρωτι τῆς ἑταίρας ταύτης ὁδὸν ἐμαυτὸν, περαίνειν τὴν πόλιν, ἀπορῶν μὲν τῆς ἀρχῆς δὲ ζητήματος. ὅμως δὲ, περαίνειν. καὶ τότε γυναικά τινα ὁρῶ παρεστῶσαν, ἔπι νέαν, δυσερωμένην, ὅσον ἦν σὺν τῇ ὁδῷ συμβαλεῖν. ἱμάτια μὲν ἀνθινὰ, καὶ παῖδες συχνοὶ, καὶ χρυσίον περίεστιν. ὡς δὲ πλησιαίτερον ἐγένομην, προσαγορεύει με

cilla, Des, inquit, Palæstra, huic hospiti nostro cubiculum, & siquas sarcinas secum attulit, conde: postea ipsum ad balneum mitte, siquidem longam viam exegit. Cùm hæc dixisset, ducit me ancilla Palæstra, ostensaque domo pulcherrima, tu, inquit, hoc in lecto cubabis: tuoque puero lectum ibi substernam, & addam pulvinar. Cùm hæc dixisset, lotum ivimus, dato hordei equo apponendi pretio: atque illa omnia accepta intus tulit, & deposuit. Nos autem è balneo reversi, statim ingressi sumus: ubi Hipparchus me benignè exceptum, secum accumbere jussit. Cœna splendida fuit, vinum suave & vetus. Post cœnam potus, & sermo qualis in convivio hospitis, intercessit: & sic vespera illa potationi data, dormivimus. Postridie rogat me Hipparchus quò pergerem, & an ibi perpetuò mansurus essem. Lariss̃am, inquam, proficiscor, ubi ferè tres vel quinque dies commorabor. Sed hæc erat simulatio: siquidem optabam ibi aliquandiu esse, quoad aliqua maga à me esset reperta, cujus veneficiis aliquod monstrum conspicerem, aut hominem volantem, aut in lapidem conversum. Huic curæ deditus cœpi urbem obambulare, quamvis nescirem quo pacto inquirendi initium ducerem. At nihilominus obambulo. Interim video mulierem accedentem, adhuc juvenem, opulentam, ut ex via conjici poterat: vestis enim erat florida, crebri pueri, co-

pioſum aurum. Cùm propiùs acceſſiſſem, compellat me mulier:

ἢ γυνή. κἀγὼ ἀμείβομαι αὐτῇ ὁμοίως. καὶ φησὶν, ἐγὼ Ἀβροιά εἰμι, εἴ τινα σὺ σῆς μητρὸς φίλῳ ἀκούεις. καὶ ὁμῶς ἦ τοὺς ἐξ ἐκείνης γεγονότας φιλῶ, ὥσπερ ἐξ ἑτέρου αὐτή. τί οὖν οὐχὶ παρ' ἐμοὶ καθεύδεις ὦ τέκνον; ἀλλὰ σοὶ μὲν ἔφην πρόκειται χαίρειν. αἰδέσθην ἦ ἄδειν ἀνδρὶ φίλῳ ἐγκαλῶν, ἔπειτα φεύγων τὴν ἐκείνου οἰκίαν. ἀλλὰ τῇ γνώμῃ ὦ φιλτάτη, καὶ ζήλημα σοί. ποῖ ἦ ἔφη ἐκ ἐκάγη; Ἵππάρχῳ τῷ φιλαργύρῳ ἔφη; μηδαμῶς εἶπον ὦ μῆτερ, τοῦτο εἴπῃς λαμπρὸς γὰρ, καὶ πολυτελὴς λέγεται εἰς ἐμὲ, ὥστε ἐ ἐγκαλέσαι ἄν τις τῇ τρυφῇ. ἠδὲ, μεταδιάσασα, καὶ μὲ σ χειρὸς λαβομένη, ἄγε πορρώτερω, καὶ λέγε ὡς ἐμέ. φυλάττε μοι ἔφη τὸν Ἵππάρχε γυναῖκα πάση μηχανῇ. μάγος γάρ ἐστι δεινὸς, καὶ μάχλος, καὶ πᾶσι τοῖς νέοις ἐπιβάλλων τὸ ὀφθαλμόν. καὶ εἰ μή τις ὑπαντήσας αὐτῇ, τοῦτον τῇ τέχνῃ ἀμαυρώσεται. καὶ πολλοὺς μεταμορφώσει εἰς ζῶα. τοὺς ἦ, τέλεον ἀπώλεσε. σὺ ἦ, καὶ νέος εἶ τέκνον, καὶ καλὸς, ὥστε φεύγειν ἀρέσαι γυναικί. καὶ Εἶπον, πεῖσμα ἐκλαβόμενος. ἐγὼ ἦ, πυθόμενος ὅτι τὸ πάλαι μοι ζητούμενον, οἶκοι παρ' ἐμοὶ κέκτηται, προσεῖχον αὐτῇ ἤδη ἔτι. ὡς δὲ ποτε ἀφείθην, ἀπῆειν οἴκαδε, λαλῶν ὡς ἐμαυτὸν σὺ τῇ ὁδῷ. ἄγε δὴ σὺ ὁ φάσκων ἐπιθυμεῖν παύτης τ Ὀδυσσέως ἥκειν, ἔμειρέ μοι σεαυτὸν, καὶ τέχνῃ εὕρεσκε σοφὴν, ἥ τοιαύτη τύπτει, ὧν

lier: ego verò similiter ipsi respondeo. Ego, inquit, Abrœa sum, amica siqua unquam fuit tuæ matris, cujus filios, non secus ac meos diligo. Cur igitur fili apud me non divertis? Magnas, inquam, gratias tibi ago. Pudetque me cum nihil amico possim objicere, cujus causa ex ejus domo discedam: animo autem, ô dilectissima, apud te diverto. At, inquit, ubi hospitaris? nunquid apud Hipparchum illum avarum? Ne id, inquam, dixeris mater. Nam splendidus erga me & sumptuosus fuit, adeò ut in lautitiæ culpam venire possit. Illa subridens, apprehensaque manu seorsum ducens, Caveas mihi, ait, omni cura Hipparchi uxorem, [1] maga enim est peritissima, libidinosa, & oculum in juvenes omnes conjicit, cui siquis morem non gesserit, illum arte sua vlcisci tur: [2] multosque in belluas transformavit: alios prorsus interemit. Tu verò, fili, adolescens es formosus, ut facilè placeas mulieri, præterea peregrinus, qui facilè contemnaris. Ego autem animadvertens, me quod jamdiu quæritò, domi habere, mulieri aures non ampliùs præbui: à qua tandem dimissus, domum repeto mecum in via differens. Age, inquam, tù qui tantopere hanc mirandam artem appetere te profiteris, excita te ipsum, eamque artem adinveni, qua rebus

1 *Maga*] Non erant olim magi plebeiæ sortis homines, sed apud Persas, Æthiopes, Chaldæos & Indos, ex regia stirpe proceres, in secretioribus Philosophiæ & artis Mathematicæ arcanis educati, sagacissimi sympathiæ rerum naturalium & divinarum exploratores. *Cogn.*

2 *Multosque in belluas*] De hominum & brutorum metamorphosi in alias formas Arist. de Mirabil. aud. Ovid. lib. 14. Met. Plin. lib. 8. c. 22. Arist. lib. 9, c. 36. lib. 8. c. 5. Solin. lib. 9. Aug. lib. 18. de Civit. Dei. c. 16. Virg. Eccl. 8. *Idem.*

1 *Ser-*

ἐρᾷς, καὶ ἐπὶ τὴν γεραίτειναν τὴν Παλαίστραν ἤδη ἀποδύου. τὸ γὰρ γυναικὸς ξένης, καὶ φίλης, πόρρω ἴσασον. καὶ ἐπὶ τούτης κυλιόμενος, καὶ γυμναζόμενος, καὶ τούτῃ συλαλῶν καὶ συμπλεκόμενος, δᾷον ἐνθὶ ὡς ῥᾳδίως γνώσῃ. Δᾷλοι γὰρ τὰ δεσποτῶν ἐπίτηδες καλὰ, καὶ αἰσχρά. ταῦτα λέγων ἐμαυτὸν, εἰσῄειν οἰκαδε. ἦν μὲν Ἵππαρχος, ἐκ κατέλαβον οὐ τῇ οἰκίᾳ, οὐδὲ τὴν ἀνεψιὰν γυναῖκα. ἡ δὲ Παλαίστρα, τῇ ἑστίᾳ παρήδρα, δεῖπνον ἡμῖν δύτρεπίζουσα. κἀγὼ δύο ἔνθεν δρέξάμενος, ὡς δύρύθμως ἔφλα ὦ καλὴ Παλαίστρα, τὴν πυγὴν τῇ χύτρᾳ ἀμῶ συμπεριφέρεις, καὶ κλίνεις. ἡδὲ ὀσφὺς ἡμῖν, ὑγρῶς ἐπικλινεῖ. μεμνήσεσθαι ὅτις σὺ παῦσα σεσεῶψαι. ἡδὲ, σφόδρα γὰρ ἦν ἐπαμὸν, καὶ χαλέπων μεσὸν τὸ κρεάσιον, φούγοις ἂν εἶπεν ὦ νεανίσκε, εἶτα τῶν ἔχοις, καὶ ζῆν ἐθέλοις, ὡς πολλῷ πυρὸς, καὶ κνίσης μεστά. ἦν γὰρ αὐτὸ μόνον ἅψῃ, τραῦμα ἔχων πυρίκαυστον, αὐτὸ μοι παρεφρόνεις. ἱερεπᾶσιν δέ σε ἰδρῶς ἄλλος, ἀδὲ θεὸς ἰατρός. ἀλλὰ καλλικαύστου σε μόνη ἐγὼ, καὶ τὸ ξυλοδεξόπληγον, ἐγὼ μὲ σε ποιήσω πολὺ πονεῖν. καὶ τὰ δεῖπνα τὰ ἱερεπείας ὀδωίης ἀρδόμενος, ἀεὶ ἐνίξῃ. καὶ ἐδὲ λίθοις βαλόμενος τὴν γλυκείαν ἐδωίην φύξῃ. τί γελᾷς. ἀκριβῶς βλέπεις ἀνθρωπομάγειρον. ἐ γὰρ μόνα παῦτα φαῦλα ἐδώδιμα καλλοσκεύάζω, ἀλλ' ἤδη τὸ μέγα τοῦτο, καλὸν, τ' ἄνθρωπον οἶδα ἔγωγε σφάττειν, καὶ δέρειν, καλλικόπλειν. ἤδιστα

rebus optatis potière. Iamque Palæstram ancillam illam aggredere: ab uxore autem hospitis & amici abstineto. Ac probè scias, te si in illa voluteris, exercearis, & congrediaris, rem facilè cognituram. Nam omnia dominorum honesta, ac turpia, [1] servis nota esse consueverunt. Hæc mecum loquens domum ingredior: ubi neque Hipparchum, neque uxorem offendo, sed [2] Palæstra penes focum sedebat, cœnam nobis parans. Protinus ego hinc exorsus, quàm venustè, inquam, ô pulchra Palæstra, nates unà cum olla circunfers, & deprimis. Tum illa, lumbi mei agiliter moventur, beatus qui se eos immersit. Illa impudens, & vultu grata puella, Fugeris, inquit, adolescens, si sapis, & vivere cupis, hæc loca igni & nidore referta. Nam si me tantùm tetigeris, accepto vulnere ambusto, mihi assidebis: nec te medicus quisquam, non Deus curaverit. Sed ego sola te urens, quod fidem omnem superet, te dolore magis afficiam, cujus curationem haud facilè sustinebis, neque lapidibus pulsatus dulcem vitabis dolorem. Quid rides? cernis diligentem hominum coquum. Non enim solos hosce viles cibos apparo: sed magnum etiam & præclarum istud novi, videlicet hominem jugulare, excoriare, & in frustra scindere, viscera quoque ipso-

1 *Servis nota*] Quibus in domibus, aut paterf. aut materf. nequiter libidinoseque vivit, in eis servos non esse servos, neque communi conditione servitutis uti, sed liberiùs & licentiùs vivere, quotidiana docet experientia, Cic. pro Cœl. *Cogn.*

2 *Palæstra*] Iocosè inditum ancillæ nomen ut apud Plaut. in Cistel. cuidam Gymnasium. *Idem.*

τῆ παλαίγχνων αὐτῶν, καὶ τὰ παιδία ἄπλουμεν. τοῦτο μὲ, ὀρθῶς ἔφλω λέγεις. καὶ γὰρ ἐμὲ πόρρωθεν, καὶ μὴ τὸν ἐγγὺς ὄντα, ὁ Ἡφαιστος μὴ Διΐ, ἀλλὰ ὅλῳ ἐμπρησμῷ ἐπέθηκας. καὶ μὰ τοὺς ὀμμάτων τοὺς ἐμῶν, τὸ σὸν μὴ φανερόμυον πῦρ, καὶ τοῖς ἐς τὰ σπλάγχνα τέρμα ῥίψασι, φρένες. καὶ τοῦτο, ἀδίκως ἀδικοῦντα. ὥστε σοὶ γοῦν, ἰατρῷ μὲ παύσεις, αἷς λέγεις αὐτὴ, ταῖς πικραῖς, καὶ ἡδείαις θεραπείαις. καί με ἤδη ἀποφαλαμοῦν λαβοῦσα, δῖρε ὅπως ἂν αὐτὴ ἐθέλῃς. ἤδη, μέγα, καὶ ἤδιστον ἐκ τούτου ἀναπηδήσασα. ἐμοὶ τὸ λοιπὸν ὦ. καὶ συνέκειτο ἡμῖν, ὅπως ἐπειδὰν καθαγνισθῇ τοὺς δημοσίους, ἔλθῃ εἴσω παρ' ἐμὲ, καὶ καθεύδήσῃ. κἀπειδὴ ἀφίκετό ποτε ὁ Ἱππαρχος, λουσάμενοι, ἐδειπνοῦμεν. καὶ ποτοῖς ὦ συχνὸς, ἡμῶν ὁμιλοῦντων. εἶτα ὕπνῳ καθεψδυσάμενος, ἀνίσταμαι. καὶ ἔρχομαι ἀπιέναι, ἵνα ὦκουν. παύεται δὲ τὰ ἔνδον δι' παρεσκεύασο. τῷ μὲ παιδὶ, ἔξω ὑπεστρώθη. τραπέζα δὲ τῇ κλίνῃ παρεκείτο, ποτήρια ἔχουσα. καὶ οἴνῳ αὐτῇ παρέκειτο, καὶ ὕδωρ ἕτοιμον, καὶ ψυχρὸν, καὶ θερμόν. πᾶσα δὲ ὦ αὕτη ἡ Παλαίστρα ἐδεδώδυ. τὰ δὲ στρωμάτων, ῥόδα πολλὰ κατεπέπαστο. τὰ μὲ, ὅπως γυμνὰ καθ' αὑτά. τὰ δὲ, λελυμένα. τὰ δὲ, στέφανοις συμπεπλεγμένα. κἀγὼ τὸ συμπόσιον δύρων ἕτοιμον, ἔμμον τὸ συμπότευ. ἠδὲ, ἐπειδὴ κατέκλινε τῷ δέσποινα, ἀπεδύη παρ' ἐμὲ ἦκε. καὶ ὦ δύρεσιν ἡμῶν, τὸ οἶνον, καὶ τὰ φιλήματα ἀπεπινόντων ἀλλήλοις. ὡς δὲ τοῦ ποτοῦ παρεσκεύασμεν ἑαυτὺς δι' ὅσου τῶν νύκτα, λέγει ὅδε με ἡ Παλαίστρα, τοῦτο μὲ, πάντως δεῖ σε μεμνῆσθαι ὦ νεανίσκε, ὅτι εἰς Παλαίστραν ἐμπέπλωκας. καὶ χρὴ σε νῦν ἐπιδεῖξαι

ipsorum, & cor suavissimè tento. Hoc, inquam, rectè dicis: nam me quanvis procul à te remotum, non incendio per Iovem, sed plenæ conflagrationi addixisti: & immisso per meos oculos igni tuo occulto, ima torres præcordia, idque nulla injuria affecta. Itaque te oro ut mihi salutem afferas his asperis & suavibus, quas dixisti, medelis, meque jam jugulatum, ut lubet, excoria. Tum illa emisso vehementi, & suavissimo cachinno, deinceps mea fuit. Convenitque mecum, se ad me concubitum venturam, postquam heros in lecto composuisset. Reverso Hipparcho, loti cœnavimus: & confabulantes crebro potui indulsimus. Deinde simulato somno surrexi, & revera eò me contuli, ubi mansionem habebam: erantque intus omnia bene præparata. Puero quidem stratus erat extra lectus: mensa verò juxta lectum posita, & in ea calix, ibique appositum vinum, & parata aqua, cùm frigida, tum calida, quæ omnia disposuerat Palæstra. Per lectum autem sparsæ erant rosæ multæ: aliæ suis peculis exutæ, aliæ solutæ, aliæ in serta complicatæ. Ego nactus paratum symposium, compotricem expectabam. Illa ut heram in lecto collocavit, è vestigio ad me venit. Et mutuo lætabamur, vinum & oscula invicem propinantes. Ac postquam nos ad noctem potu bene comparavimus, dicit mihi Palæstra, oportet, adolescens, hoc omnino memineris, te in Palæstram incidisse. Nunc ostendas licet, an factus sis inter adole-

εἰ γέγυμνας σὺ τοῖς ἐφήβοις γοργὸς; καὶ παλαίσματα πολλὰ ἔμαθες πω. ἀλλ' ὅτι ἂν ἴδοις, ἔφη, φύγοντά με τὸ ἔλεγχον τοῦτον. ὥστε ἀπόδυσαι, καὶ ἤδη παλαίωμεν. ἠδὲ, ὅπως ἔφη, ὡς ἐγὼ θέλω, παρέχε μοι τὴν ἐπίδειξιν. ἐγὼ μὲν, νόμῳ διδάσκαλε, καὶ ἐπιστάτα τοῦ ἀγῶνος τῶν παλαισμάτων, ὧν ἐθέλω δύεσθαι, ἱκῶ. σὺ δὲ, ἕτοιμος γίγνε εἰς τὸ ὑπακούειν, καὶ ποιεῖν πᾶν τὸ κελευόμενον. ἀλλ' ἐπίσπευδε ἔφλιμος, καὶ σκόπει, ὅπως δύχερῶς, καὶ ὀρθῶς τὰ παλαίσματα, καὶ δύτόνως ἔσῃ. ἠδὲ, ἀποδυσαμένη τὴν ἐσθῆτα, καὶ στᾶσα ὅλη γυμνὴ, ἔνθεν ἤρξατο ἐπιτάττειν. ὦ μειράκιον, ἐκδυσαι. καὶ ἀλειψάμενος ἔνθεν ἐκ δὲ μύρε, συμπλέκου τῷ ἀνταγωνιστῇ. δύο μηρῶν ἀπάσας, κλίνον ὑπτίαν. ἔπειτα ἀνώτερος ὑποβάλλων ἀμφὶ μηρῶν, καὶ ἀμφιστέλας, αὐάρει, καὶ τῖνε ἄνω τὰ σκέλη. καὶ χαλάσας, καὶ ῥῆσας, κἀκεῖ αὐτῷ. καὶ παρεισελθὼν, βάλε. καὶ τρῶσας, νύσσε ἤδη παντοχῇ, ἕως σωνέσῃ. καὶ ἡ ὀσφὺς ἰσχνέτω. εἶτα ἐξελκύσας καὶ πλάτης ἀμφιβαλὼν, δῆξον. καὶ πάλιν σωώσῃ εἰς τὸ τοῖχον. εἶτα τύπτε. ἐπειδὰν δὲ χαλασμοῦ ὀδῆς, τότ' ἤδη ἐπίσπευδε μᾶλλον κατ' ἰξύν δήσας, σωίζε καὶ πειρῶ μὴ ἀποδύεσθαι. ἀλλ' ὀλίγον ἀμφικαταπόησας, σωίσῃς ἤδη ἀπολέλυσαι. κἀγὼ ἐπειδὴ ῥᾳδίως πέπαυσαι, καὶ εἰς τέλος ἡμῖν ἦλθες τὰ παλαίσματα, καὶ λέγω σοὶ τὸν τῶν Παλαίστρων ἄμμα ἐπιμελόμενος, ὦ διδάσκαλε, ὁρᾷς ὅπως ἀπαθῶς, καὶ ἀνηκόως σε παλαιστὴ μοι, σκόπει δὲ, μὴ δόκει σὺ κόσμῳ τὰ παλαίσματα ὑποβάλλῃς. ἄλλα γὰρ ἐξ ἄλλων ἐπιτάττεις. ἡ δὲ, ἐπὶ κόρρης πλήξασά με, ὡς φλύαρον ἔφη παρέλαβον τὸ μαθητήν. σκόπει δὲ μὴ

scentes agilis, multasque luctas didiceris. Ego verò, haud me videas, inquam, horum probationem fugientem. Itaque nuderis, & jam luctemur. Tum illa, prout volo, inquit, ede mihi specimen: ego doctoris & præsidis more, certaminum nomina, quæ volo, tibi præscribam: tu paratus esto ad obtemperandum, & quicquid jussero, præstandum. Manda, inquam, & adverte ut nostra certamina promptè, agiliter, & acriter fiant. Illa exuta veste, & stans nuda, hinc mandata dare cœpit. Exue te, adolescens, & illitus unguento, congredere cum antagonista, & tracto utroque femore, resupinam me prosterne, deinde superior femoribus substernens, divisa crura erige, & in altum tende. Postea demissis, & firmatis iis, ipsi adhære, & insinuatus, feri, & inflicto vulnere quaquaversus jam percute, quoad fueris defessus. Et valeant lumbi: deinde quum eduxeris telum, rursus per inguen fodica, & in parietem impelle: postea verbera. Posteaquam laxari videris, jam tum inscendens, & ad ilia alligans constringe, & da operam ne festines, quum verò paulum expectaveris, concurre. Iam es liberatus. Ac postquam ego facilè omnia audivi, & finis factus est nostris certaminibus, ridens Palæstram alloquor. Vides magistra, ut facilè & promptè luctatus sum: at dispice ne non rectè luctas hasce mihi imposueris: alias enim ex aliis injungis. Illa me in faciem percutiens, quem nugatorem discipulum accepi? inquit. videsis ne plures accipias pla-

πληγὰς ἐπὶ πλεῖον λάβῃς. ἀλλὰ καὶν, τὰ ἐπιτηδόμενα παλαίειν. καὶ ταῦτ' εἰπὲ σὺ, ἐπαείσασα. καὶ γεγηθυῖσα ἐαυτῇ, νῦν ἔφη δείξεις, εἴαρ νέῳ εἶ, καὶ εὔτονῳ παλαίσῃς, καὶ οἱ ἐπίσευσεν παλαίειν, καὶ ποιεῖν τὰ δὴ γυναπίν. καὶ πεσοῦσα ἐπὶ ᾧ λέχους ἐς γόνυ, ἄγε δὴ σὺ ὁ παλαισὴς, ἔχεις τὰ μέσα. ὅσα πάλαις ὀξεῖαι, ἐπίσασον, καὶ βάθυνον. ψιλὸν ὁρᾷς αὐτῇ ἀδρομείμενον. τοῦτο χρῆσαι. σφῆτον ἢ κῦ λόγον, [1] ὡς ἄμεμφῆ σφίγγα. εἶτα ἀναπλάσας, ἐμβαλλε, καὶ σωίεχε, καὶ μὴ δίδυ ἀφεῖναι. ἐὰν ἢ χαλάσῃ, βάθιον ἐπάγαγε, ἀνώτερον μετάβες. καὶ κρύσας, κρύψον. καὶ σκόπει, ὅπως μὴ ἀναπεπάσῃς βάθιον, ἢ κελδυσθείς. ἀλλὰ δὴ κυρτώσας πολὺ αὐτὸν, ὄφελε. καὶ ὑποβαλὼν κῶτω αὖθις τὴν παρεμβολὴν, σωίεχε, καὶ κίνει. εἶτα ἄφες αὐτόν. πέπλωκε γὰρ, καὶ λέλυται, καὶ ὕδωρ ὅλον ἐστὶ σὺ ὁ ἀνταγωνιστής. ἐγὼ ἢ, ἤδη μέγα ἀναγελῶν, ἐβέλω ἤφλω ἐς αὐτὸς ἀ διδάσκαλε, παλαίσωμεν ἀλλ' ἄπλως ἐπιζέξαι. σὺ ἢ ὑπάνυσον, ἐπαναστᾶσα, καὶ κρῆπσον. εἶτα δᾶσα κῦ χειρὸς, πάσῃ τὸ λοιπὸν, καὶ καταμόρπῖσ. καίμε ὡς Ἡρακλέης ἀμφιλαβᾶσα, ἤδη κρέμισον. ἐν τοιούταις ἡδοπαῖς, καὶ παιδιαῖς παλαισμάτων, ἀγωνιζόμενοι νυκτερινὰς ἀγῶνας, ἐστεφανώμεθα. καὶ ἦν πολλὴ μὲ ἐν τούτῳ τρυφή. ὅτε δ' εἰς τὴν Λάρισσαν ὁδὸν παρέβαμεν ἐπιλελήσμην. καί ποτ' ἐπὶ νοῦν μοι ἦλθεν ἐς τὸ μαθεῖν ὧν ἕνεκα ἦλθον. καὶ φημὶ ὡς αὐτήν. ὦ φιλάτη. δεῖξόν μοι

plagas. At urere demandatam luctam obiens. Quibus dictis, surgit: & postquam se curasset, nunc ostendes, inquit, siquidem es juvenis, & luctator vehemens, num sis in eo luctandi genere exercitatus, quod genicularium appellant. Tum super lecto in genua procumbens: age tu luctator, mediam corporis partem valenter aggressus percute, vulnusque adige profundius: nudam præstò vides; utere. Primùm in nodi modum, quod ajunt, constringe: deinde reverberans immitte, & comprime: nec quidquam intervalli concede. Sed si laxatur, ocyus inflatum penitius immitte, & impulsum absconde. Cave autem ne citiùs quàm jussero, extrahas: sed inflexum, paulatim exime, infraque subdens rursus castra constringe, & subagitare. Postea remitte ipsum, cecidit enim, & solutum est, totusque luctator sudore diffluit. At ego ingenti risu effuso, Velim etiam ipse, inquam, magistra, pauca quædam certamina imperare. Obtempera tu, surge, & sede: deinde immissa manu, quod reliquum est, me demulce & absterge, meque per Herculem circumplexa, sopi jam demum. In hujusmodi voluptatibus, & lusibus luctationum nocturna certamina decertantes, coronati sumus. Ac tantæ in eo fuerunt deliciæ ut itineris ad Lariſſam prorsum fim oblitus. Et cùm veniſſet in mentem, ut ea discerem, quorum gratia veneram, illi dico, ostende ô dulcissima, dominam tuam suis

1 Ὡς ἄμεμφῆ σφίγγα] Scaliger ad Euseb. Incertus Interpres hujus Dialogi ad incertum sæpe lectorem ducit. Reliqua in eo Dialogo satis nota ex commentariis Petri Colvii, & aliorum qui scripserunt ad Milesias Apuleii, etiam ipse solus Apuleius hunc sibi proponens Dialogum dum alia de suo convectit Interpretis fungitur officio. *Bourd.*

μαχλαοδύσαν, ἢ μεταμορφυμένην τὴν δέσποιναν. πάλαι γὰρ τὸ παραδόξον τοῦτο θέας ἐπεθύμουν. μᾶλλον εἴ τι σὺ οἶδας, αὐτὴ μαγγάνευσον, ὅπως φανῶμαί μοι ἄλλην ἐξ ἄλλης ὄψιν. οἶμαι γὰρ σὲ σὸν ἀπείρως τῆς δὲ τῆς τέχνης ἔχειν. τοῦτο γὰρ οὐ παρ' ἑτέρας μαθὼν, ἀλλὰ τῇ ἐμαυτοῦ ψυχῇ λαβὼν, οἶδα. ἐπί με τὸ πάλαι ἀδαμάντινον, ὡς ἔλεγον αἱ γυναῖκες, εἰς μηδεμίαν γυναῖκα τὼ ὄμματα ταῦτα ἐρωτικῶς ποτε ἐκτείναντα, συλλαβοῦσα τῇ τέχνῃ ταύτῃ, αἰχμάλωτον ἔχεις, ἐρωτικῷ πολέμῳ ψυχαγωγοῦσα. ἡ δὲ Παλαίστρα, παῦσαι φησὶ σαυτὴν παίζων. τίς γὰρ ὠδὴ δύναται μαγγάνευσιν τὴν ἔρωτα, ὅταν τὸ τέχνης κύρεον; ἐγὼ δὲ ὦ φίλτατε, τούτων μὲν οἶδα οὐδέν· μὰ τὴν κεφαλὴν τὴν σὴν, καὶ τὴν τῆς μητρός σου λέγω. οὐδὲ γὰρ γράμματα ἔμαθον. καὶ ἡ δέσποινα βάσκανος ὅσα τυγχάνει εἰς τὴν αὐτῆς τέχνην. εἰ δὲ καιρὸς ἐπιτρέψει, πειράσομαι σοὶ διδάξαι μεταμορφυμένην τὴν κεκτημένην. καὶ τότε μὲ ἐπὶ τούτοις ἐνθυμήθητε. ἡμέρας δὲ ὕστερον ἡ πομπαῖος, ἀγγέλλει μοι ὅτι ἡ Παλαίστρα, ὡς ἡ δέσποινα αὐτῆς μέλλοι ὄρνις γίνεσθαι, πέπεικε τὸν ἐρώμενον. κἀγὼ νῦν ἔφην ὁ καιρὸς ὦ Παλαίστρα, τῆς εἰς ἐμὲ χάριτος, ἣν νῦν ἔχεις, τὸ σαυτῆς ἱκέτην ἀναπαῦσαι πολυχρονίου ἐπιθυμίας. δὸς ἔφη. κἀπειδὴ ἐπέρα λῷ, ἄγε με λαβοῦσα τοῦ τὴν θύραν ἔξω δῶματος, ἵνα σὺ οἰκῇοι ἐκεῖσε. καὶ κελεύει με παρεῖναι ὅπῃ τὴν θύραν λεπτῇ, καὶ διασκοπεῖν τὰ γιγνόμενα. ὁρῶ δὴ τὸν μὲ γυναῖκα, ἀποδυομένην. εἶτα γυμνὴ τὸ λύχνιον παρελθοῦσα, καὶ κόνδυ δύο λαβοῦσα, τὸ μὲ λιβανωτὸν, τὸ πυρὶ δὲ λύχνου ἐπέθηκε. καὶ πᾶσα, πολλοῖς γράνις, θυς ignis lucernæ

suis præstigiis se transformantem. Iamdudum enim aliquod hujusmodi mirandum spectaculum videre exopto: sed tu præcipuè, siquid nosti, ipsa præstigieris, ut alia ex alia visio mihi appareat: nam puto te hujus artis minimè ignaram. Illud autem non ab alio acceptum: sed à mea ipsius anima perceptum novi: postquam me, quem mulieres appellabant adamantinum, quòd in nullam mulierem hos oculos amoris causà unquam conjecissem, hac arte prehensum, & amatorio bello delinitum, servum effecisti. Tum Palæstra, desine jocari, inquit. Quis enim hujus artis magistrum Amorem carmine incantare potest? Ego dilectissime, per tuum caput, perque beatum hunc lectum testor, me cùm sim literarum expers, horum nihil nosse. Sed hera mea fascinandi artem callet: quam si occasio dabitur, dabo operam, ut videre queas in aliam formam transmutatam. His dictis dormivimus. Paucis autem post diebus nuntiat mihi Palæstra dominam in avem conversam, ad suum amatorem esse devolaturam. Nunc, inquam tempus est Palæstra, pro tuo erga me studio, ut diutino nostro desiderio, prout supplicavi, satisfacias. Bono sis animo, inquit. Et cum adveſperaſſet, me prehensum ducit ad domus ostium, in qua illi dormiebant: méque jubet ut ad rimulam ostii accedam, & quæ fierent animadvertam. Video nudam mulierem, ad lucernam accedentem, quæ acceptis duo-

impoſuit, & ſtans multa in lucernam

λὰ τοῦ λύχνου κατελάλησεν. εἶτα κιβώτιον ἁδρὸν ἀνοίξασα, πάνυ πολλὰς ἔχον πυξίδας ἐν αὐτῷ, ἔνθεν ἀναιρεῖται, καὶ προσφέρει μίαν. ἡ δὲ, εἶχεν ἐμβεβλημένον, ὅ, τι μὲν οὐκ οἶδα, τῆς δὲ ὄψεως αὐτῆς ἕνεκα, ἔλαιον αὐτὸ ἐδόκουν εἶναι. ἐκ τούτου λαβοῦσα, χρίεται ὅλη, ἀπὸ τῶν ὀνύχων ἀρξαμένη τῶν κάτω. καὶ ἄφνω πτερὰ ἐκφύεται αὐτῇ. καὶ ἡ ῥὶν κερατίνη, καὶ γρυπὴ ἐγένετο. καὶ ἄλλα δὲ, ὅσα ὀρνίθων κτήματα. καὶ σύμβολα πάντα εἶχε. καὶ ἦν ἄλλο οὐδὲν, ἢ κόραξ νυκτερινός. ἐπεὶ δὲ εἶδεν ἑαυτὴν ἐπτερωμένην, κρώξασα δεινὸν, καὶ οἷον ἐκεῖνοι οἱ κόρακες, ἀναστᾶσα, ᾤχετο πετομένη ἔξω διὰ τῆς θυρίδος. ἐγὼ δὲ ὄναρ ἐκεῖνο οἰόμενος ὁρᾶν, τοῖς δακτύλοις τῶν ἐμαυτοῦ βλεφάρων ἡπτόμην, οὐ πιστεύων τοῖς ἐμαυτοῦ ὀφθαλμοῖς, οὔθ' ὅτι βλέπουσιν, οὔθ' ὅτι ἐγρηγόρασιν. ὡς δὲ μόλις καὶ βραδέως ἐπείσθην ὅτι μὴ καθεύδω, ἐδεόμην τότε τῆς Παλαίστρας πτερῶσαι κἀμὲ, καὶ χρίσασαν ἐξ ἐκείνου τοῦ φαρμάκου, ἐᾶσαι πέτεσθαί με. ἐβουλόμην γὰρ πείρᾳ μαθεῖν, εἰ μεταμορφωθεὶς ἐκ τοῦ ἀνθρώπου, εἶτα καὶ τὴν ψυχὴν ὄρνις ἔσομαι. ἡ δὲ, τὸ δωμάτιον ὑπανοίξασα, κομίζει τὴν πυξίδα. ἐγὼ δὲ σπεύδων ἤδη, ἀποδύσας, χρίω ὅλον ἐμαυτόν. καὶ ὄρνις μὲν οὐ γίγνομαι ὁ δυστυχής. ἀλλά μοι οὐρὰ ὄπισθεν ἐξῆλθε, καὶ οἱ δάκτυλοι πάντες ᾤχοντο οὐκ οἶδ' ὅπου. ὄνυχας δὲ τοὺς πάντας τέσσαρας εἶχον. καὶ τούτους οὐδὲν ἄλλο, ἢ ὁπλάς. καί μοι αἱ χεῖρες, καὶ οἱ πόδες, κτήνους πόδες ἐγένοντο. καὶ τὰ ὦτα δὲ, μακρά. καὶ τὸ πρόσωπον, μέγα. ἐπεὶ δὲ κύκλῳ περιεσκόπουν, αὐτὸν ἑώρων ὄνον. φο-

cernam eſt locuta. Tum reſarata majuſcula arca, quæ pyxides multas continebat, unam hinc effert: in qua quid contineretur, neſcio: ſed quantum oculi conjicere poterant, oleo plena videbatur. Ex hoc ſumens, tota inungitur, ab imis unguibus inchoans: ſtatimque ipſi enaſcuntur alæ, naſus corneus & aduncus, omneſque avis notas, quotquot ſunt, habebat, nihilque aliud erat niſi nocturnus corvus. Vt verò ſe alatam vidit, edito gravi crocitu ſurrexit, perque januam foras avolavit. At ego ratus me id per inſomnium videre, palpebras meas digitis tango, propriis oculis non fidens, tanquam nec cernerent, nec vigilarent. Verùm poſtquam vix & tardè credidi me non dormire: tunc Palæſtram rogavi ut mihi alas accommodaret, eoque illitum unguento volare me fineret. Cupiebam enim experimento diſcere, an ex homine transformatus anima quoque avis eſſem. Illa aperto domus oſtio, pyxidem affert. Iamque properans, depoſitis veſtibus totum me ungo: & avis quidem non fio miſer. Sed mihi retro exivit cauda: digitique iverunt neſcio quò: habebamque ungues quatuor tantùm, qui nihil aliud erant quam ungulæ. Quinetiam meæ manus, pedeſque in jumenti pedes evaſere: longæ factæ ſunt aures, magna facies, quæ circunſpiciens 1 aſinum eſſe me vidi. Vox homi-

1 *Aſinum eſſe*] Vitia quidem non tam corpus, quàm animam, verùm hominem immutant. Sunt etiam vitia animorum veneficia, quibus avari & raptores in harpyas, libidinoſi in Satyros, obſcœni in porcos, aſinos ſive jumenta, tyranni in lupos

νὴν δὲ ἀνθρώπου ἐς τὸ μέμψασθαι τὴν Παλαίστραν, οὐκέτι εἶχον. τὸ δὲ χεῖλος ἐκτείνας κάτω, καὶ αὐτῷ δὴ τῷ σχήματι ὡς ὄνος ὑποβλέπων, ᾐτιώμην αὐτὴν, ὅση δύναμις, ὄνος ἀντὶ ὄρνιθος γενόμενος. ἡ δὲ, ἀμφοτέραις ταῖς χερσὶ τυψαμένη τὸ πρόσωπον, τάλαινα εἶπεν ἐγὼ, μέγα εἴργασμαι κακόν. σπεύσασα γὰρ ἥμαρτον ἐν τῇ ὁμοιότητι τῶν πυξίδων. καὶ ἄλλην ἔλαβον οὐχὶ τὴν τὰ πτερὰ φύουσαν. ἀλλὰ θάρρει μοι ὦ φίλτατε, ῥάων γὰρ ἡ τούτου θεραπεία. ῥόδα γὰρ μόνον εἰ φάγοις, ἀποδύσῃ μὲν αὐτίκα τὸ κτῆνος, τὸν δὲ ἐραστὴν μοι τὸν ἐμὸν αὖθις ἀποδώσεις. ἀλλά μοι φίλτατε, μίαν νύκτα ταύτην ὑπόμεινον ἐν τῷ ὄνῳ. ὄρθρου δὲ δραμοῦσα, οἴσω σοι ῥόδα. καὶ φαγὼν, ἰαθήσῃ. ταῦτα εἶπε, καταψήσασά μου τὰ ὦτα, καὶ τὸ λοιπὸν δέρμα, ἐγὼ δὲ, τὰ μὲν ἄλλα, ὄνος ἤμην. τὰς δὲ φρένας, καὶ τὸν νοῦν, ἄνθρωπος ἐκεῖνος ὁ Λούκιος, δίχα τῆς φωνῆς. πολλὰ οὖν κατ᾽ ἐμαυτὸν μεμψάμενος τὴν Παλαίστραν ἐπὶ τῇ ἁμαρτίᾳ, δακὼν τὸ χεῖλος, ἀπῄειν, ἔνθα ἠπιστάμην ἑστῶτα τὸν ἐμαυτοῦ ἵππον, καὶ ἄλλον ἀληθινὸν ὄνον τοῦ Ἱππάρχου. οἱ δὲ, αἰσθόμενοι με εἴσω παρελθόντα, δείσαντες μὴ τοῦ χόρτου αὐτοῖς κοινωνὸς ἐπεισέρχωμαι, τὰ ὦτα κατακλίναντες, ἕτοιμοι ἦσαν τοῖς ποσὶν ἀμύνειν τῇ γαστρί. κἀγὼ συνεὶς, πορρωτέρω ποι τῆς φάτνης ὑποχωρήσας, ἑστὼς, ἐγέλων. ὁ δέ μοι γέλως, ὀγκηθμὸς ἦν. ταῦτα γὰρ ἐνενόουν πρὸς ἐμαυτόν. ὢ τῆς ἀκαίρου ταύτης περιεργασίας. τί δὲ εἰ λύκος παρεισέλθοι, ἢ ἄλλό τι θηρίον; κιν-

hominis defecerat, ut de Palæstrâ conquereret. Labia verò demittens, eademque specie qua asinus despiciens, culpabam ipsam quoad poteram, quòd non avis, sed asinus factus essem. Illa faciem manibus ambabus percutiens; me miseram, inquit, magnum perpetravi malum. Nam properando in similitudine pyxidum erravi: aliamque accepi, non eam quæ producit alas. At tu dilectissime, bono sis animo. Nam facilis erit hujusce mali curatio. Nam si rosas comedes, illico jumenti formam exues, meumque amatorem mihi reddes. At una nocte asini formam æquo feras animo: ego diluculo currens, tibi rosas afferam, quibus esis, sanaberis. Hæc dixit, aures mihi, reliquamque cutim demulcendo. Ego autem, cætera quidem eram asinus: mente verò & sensu homo ille Lucius, excepta voce. Multum itaque de errore Palæstræ conquestus, labia mordens, abii ubi sciebam equum meum, aliumque verum Hipparchi asinum esse. Qui ut me ingressum conspexêre, [1] veriti ne fœni sui particeps futurus accederem, demissis auribus, parati erant adversus me calcibus pro ventre pugnare. Quòd cùm intelligerem, procul à præsepe recessi, ubi stans, ridebam. Sed mihi risus, erat rugitus. Nam hæc apud me cogitabam. O intempestivam hanc curiositatem! Quid autem si lupus ingrederetur, aut alia quæpiam belua? periculum est ne

lupos & alias bestias transfigurantur. August. de Civit. Dei. lib. 18. c. 17. & seq. *Cagn.*

1 *Veriti ne fœni*] Non solum zelotypia equi laborant, sed etiam invidia & æmulatione. Arist. lib. 2. Rhet. *Idem.*

δωσόμενά μοι μηδὲν κακὸν πεποιηκότι, ἀμφιβαλλῶν. τοιαῦτα σὺνοῶν, ἠγνόουν ὁ δυστυχὴς τὸ μέλλον κακόν. ἐπὶ γὰρ τῶν ἤδη νυξ βαθεῖα, καὶ σιωπὴ πολλὴ, καὶ ὕπνος ὁ γλυκὺς, ψοφεῖ μὲν ἔξωθεν ὁ τοῖχος, ὡς διορυττόμενος. καὶ διωρύττετό γε. καὶ ὀπὴ ἤδη ἐγεγόνει, ἄνθρωπον δέξασθαι δυναμένη. καὶ δύο ἄνθρωποι τοιαύτη παρῆσαν, καὶ ἄλλος ὁμοίως. καὶ πολλοὶ ἔνδον ἦσαν. καὶ πάντες εἶχον ξίφη. εἶτα καθαδήσαντες ἔνδον τοῖς δεσμώταις τὸν Ἵππαρχον, καὶ τῷ Παλαίστρᾳ, καὶ τὸν ἐμὸν οἰκέτην, ἀδέως ἤδη τῶν οἰκείων σκεύη, τά τε χρήματα, καὶ τὰ ἱμάτια, καὶ τὰ σκεύη κομίζοντες ἔξω. ὡς δ' οὐδὲν ἔνδον ἄλλο κατελείπετο, λαβόντες ὁ τὸν ἄλλον ὄνον, καὶ τὸν ἵππον, ἐπέσαξαν. ἔπειτα ὅσα ἐδύναντο, ἐπικατέδησαν ἡμῖν. καὶ ὅτε μέγα ἄχθος φέρομεν ἡμᾶς, ξύλοις παίοντες, ἤλαυνον, ὡς εἰς τὸ ὄρος ἀτρίπτῳ ὁδῷ φεύγειν πειράμενοι. τὰ μὲν οὖν ἄλλα κτήνη, οὐκ ἔχω εἰπεῖν ὅ, τι ἔπαθεν. ἐγὼ δὲ, ἀνυπόδετος ἀσυνήθης ἀπιὼν, πέτρας ὀξείας ἐπιβαίνων, τοσαῦτα σιδήρου φέρων, ἀπολλύμην. καὶ πολλάκις ἀποστὰς ἔπαιον, καὶ οὐκ ἐᾶν ἔξον καθαπτεῖν. καὶ δύο ἄλλοι ὄπισθε κατὰ μηρῶν ἔπαιεν ἀεὶ ξύλῳ. ἐπὶ δὲ πολλάκις ὦ Καῖσαρ, ἀναβοῆσαι ἐπιθυμῶν, οὐδὲν ἄλλο, ἢ ὀγκώμην, καὶ τὸ μὲν ὦ, μέγιστον, καὶ μεγαλοφωνότατον ἐβόων, τὸ δὲ Καῖσαρ, οὐκ ἐπεκελεύετο, ἀλλὰ μᾶλλον ἐδ' αὐτὸ τοῦτο ἐτυπτόμην, ὡς ἀποδιδοὺς αὐτοῖς τῷ ὀγκηθμῷ, [1] μαθὼν δὴ ὅτι ἄλλο ἐβόων, ἔγνων σιγῇ ἀποίησαι, καὶ κερδαίνειν τὸ μὴ παίεσθαι. ἐπὶ τούτῳ, ἡμέρᾳ τε ἤδη, καὶ ἡμεῖς ὄρη πολλὰ ἀνεβεβήκεσμεν. καὶ σύμβολα δὲ ἡμῶν ἡσυχῇ ἐπεφράδη, ὡς μὴ ἀφιέοσκόνε ego nullius mali conſcius pereram. Quæ cùm mente volverem, infœlix ego futurum malum ignorabam. Nam profunda jam erat nox, multumque ſilentium: ac dulcis ſomnus, quum extrinſecus ſtrepit paries, ac ſi effoderetur: ac revera effodiebatur, jamque hominis capax foramen factum erat: quâ unus atque alter ingreſſus eſt: & multi intus erant, omnes gladiis inſtructi: qui ligatis intus, Hipparcho, & Palæſtra, meoque famulo, domum jam exinanibant, pecunias, veſtes, ac ſupellectilem exportantes. Cumque nihil relictum eſſet intus, mihi, alterique aſino & equo clitellas impoſuerunt, noſtroque dorſo alligarunt, quod aſportaverant. Et ſic nos grave onus geſtantes, baculi ictibus abigebant, ut in montem via non trita fugere conantes. Quid alia jumenta paterentur, dicere non poſſum. At ego ſine ſoleis inſuetus incedens, & ſuper ſaxis præacutis gradiens, tanto ſub onere ſuppellectilis, peribam, ac ſæpe cæſpitabam: nec tamen licebat cadere, cùm protinus alius ponè ſequens crura mea baculo demulceret. Et cùm ſæpe, ô Cæſar, exclamare cuperem, tantummodo rugiebam, maxima voce illud ô ſolum proferens: ſed hoc vocabulum Cæſar, non ſequebatur: imò propter hoc ipſum verberabar, ut qui ipſos rugitu proderem. Poſtquam igitur intellexi me aliud clamare, decrevi tacendo progredi, ne verberarer. Iam dies illuxerat, multoſque montes conſcenderamus, religati ora,

1 Μαθὼν οὖν ὅτι ἄλλο ἐβόων] Ἄλλως ματαίως. *Marcil.*

μῶμοι, τὴν ὁδὸν ἐς τὸ ἄριστον ἀναλίσκοιμεν. ὡς τε ἦσαν τότε, καὶ ἔμεινα ὄνος. ἐπεὶ δὲ ἐν αὐτῷ τὸ μέσον τῆς ἡμέρας, κῆπόν τινα ἐπαύλιν σωμήθων ἐκείνοις ἀνθρώποις, ὅσον ἦν σκοπεῖν τῶν γινομένων σκοπεῖν. καὶ γὰρ φιλήμασιν ἠσπάζοντο ἀλλήλους, καὶ κῆπον ἐκέλευον αὐτοὺς ἐπὶ τῇ ἐπαύλῃ. καὶ παρέθηκαν ἄριστον, καὶ τοῖς κτήνεσιν ἡμῖν, παρέβαλον κριθίδια. καὶ οἱ μὲν, ἤριστον, ἐγὼ δ', ἐπείνων μὲν κακῶς. ἀλλ' ἐπειδὴ ὑπό ποτε κριθὰς ὠμὰς ἠριστήκειν, ἐσκοκύμην ὅ, τι δὲ καὶ φάγοιμι. ὁρῶ δὲ κῆπον αὐτοῖς ὀπίσω τῆς αὐλῆς, ἐν ᾧ εἶχε λάχανα πολλὰ, καὶ κακὰ, καὶ ῥόδα ὑπὲρ αὐτῶν ἐφαίνετο. κἀγὼ λαθὼν παύσας τοὺς ἔνδον, ἀσχολουμένους περὶ τὸ ἄριστον, ἤρχομαι ἐπὶ τὸν κῆπον, τῶτο μὲν, ὠμῶν λαχάνων ἐμπλησθησόμενος, τῶτο δὲ, τῶν ῥόδων ἕνεκα. ἐλογιζόμην γὰρ ὅτι δῆτα φαγὼν τῶν ἀνθέων, πάλιν ἄνθρωπος ἔσομαι. εἶτα ἐμβὰς εἰς τὸν κῆπον, θριδάκων μὲν, καὶ ῥαφανίδων, καὶ σελίνων, ὅσα ὠμὰ ἐσθίεται ἄνθρωποι, ἐνεπλήσθην. τῶν δὲ ῥόδων ἐκείνων, οὐκ ἦν ῥόδα ἀληθινά. τὰ δὲ ἦν ἐκ τῆς ἀγελαίας δάφνης φυόμενα ῥόδα ἐκεῖνα. δάφνην αὐτὴν καλοῦσιν ἄνθρωποι, κακὸν ἄριστον ὄνῳ τῶτο πανὶ, ἐν ἵππῳ. φασὶ γὰρ τὴν φαγόντα λαθεῖν ἀποθνήσκειν αὐτίκα. συντυχὼ ὁ κηπουρὸς ἀποδόμενος, καὶ ξύλον ἀρπάσας, εἰσελθὼν εἰς τὸν κῆπον, καὶ τὸ παλίμιον ἰδὼν, καὶ τῶν λαχάνων τὸ ὄλεθρον, ὥσπερ τις δυνάσης μισοπόνηρος, κλέπτην λαβὼν, ὕτω με σωένεψε ξύλῳ, μήτε πλευρῶν φεισάμενος, μήτε μηρῶν. καὶ μὴν ἐκ τὰ ὠτά μὲ κατέκλασε, καὶ τὸ πρόσωπον συνέτριψεν. ἐγὼ δ', οὐκέτ' ἀνεχόμενος, λιπλακίσας ἀμφοτέροις, καὶ κακὸν ὑπλιον ἐπὶ τὰ λαχάνων, ne pascendo viam in prandium absumeremus. Itaque tunc steti, asinusque mansi. Meridie divertimus in villam hominum illis familiarium, quantum ex iis quæ fiebant, perspicere erat. Nam se invicem osculis salutabant, eosque in villa divertere jubebant. Tum prandium apposuerunt: nobisque jumentis hordeum objecerunt. Illi prandebant: at ego malè esuriebam. Verùm quandoquidem hordeo vesci non poteram, disiciebam quid comederem: retro stabulum conspicio hortum, qui olera multa & bona habebat, super quibus apparebant rosæ: ego nemine eorum qui intus prandio erant intenti, animadvertente, in hortum ingredior: tum ut cruda olera comederem, tum propter rosas: quoniam apud me reputabam, forte ut esis hisce floribus, rursus homo fierem. Hortum ingressus, lactucis, raphanis, & apio quæ ab homine cruda comeduntur, ventrem implevi. Sed rosæ illæ non erant veræ rosæ: sed quæ ex lauro sylvestri nascuntur: Laurum ipsam vocant homines: qui malus est cibus asino omni & equo: nam eum qui ex eo comederit, è vestigio emori dicunt. Interim re cognita hortulanus, arreptoque baculo in hortum ingressus, tanquam malorum osor dominus, me quem vidit hostem, olerumque exitium, furemque prehendit, ita fuste contudit, ut neque lateribus, neque cruribus pepercerit: quinetiam aures torsit, faciemque contrivit. Ego jam verborum impatiens, cùm ambobus calcibus resupinum super olera stravissem,

ἔφυγον ἄνω ἐς τὸ ὄρος. ὡδὲ, ἐπειδὴ εἶδε δρόμῳ ἀπιόντα, ἀνέκραγε λῦσαι τοὺς κυνὰς ἐπ' ἐμέ. αὐδὲ κύνες, πολλοί τε ἦσαν, καὶ μεγάλοι, καὶ ἄρκτοις μάχαις ἱκανοὶ, ἔγνων ὅτι δὴ Ἀμφασάσσοντάι με ὅτοι λαβόντες. καὶ ὀλίγον ἐκπερελιθὼν, ἔκρινα τοῦτο δὴ τὸ τοῦ λόγου, παλινδρομῆσαι μᾶλλον, ἢ κακῶς δραμεῖν. ὀπίσω δὴ ἀπῆιειν. καὶ ἔσειμι αὖθις εἰς τὠὐ ἴπαυλιν. οἰδὲ, τοὺς μὲ κυνὰς δρόμῳ ἐπιφερομένους, ἐδέξαντο, ἐ κατέδησαν. ἐμὲ δ' παίοντες, ἠ ὠστέρῳ ἀφῆκαν, πρὶν ἢ ὑπὸ τ ὀδυνὴς πάντα τὰ λάχανα κάτωθεν ἐξεμέσαι. καὶ μὴν ὅτι ὀδυπορεῖν ὥρα ἦν, τὰ βαρύτατα τῶν κλεμμάτων, ἐ τὰ πλεῖστα, ἐμοὶ ἐπέθηκαν. κἀκεῖθεν τότε ὅπως ἐξελαυνόμην. ἐπεὶ δ' ἀπηγόρθουν ἤδη, παιόμενός τε, καὶ τῷ φορτίῳ ἀχθόμενος, ἐ τοὺς ὀπλοὺς ἐν τ ὁδῷ ἐκπεπτωκόμην, ἔγνων αὐτὸ κρατεῖν, καὶ μήθ' ὧν δύσφατόν με τοῖς πλησίοις, ἀναστῆναι ποτε. τοῦτο ἐλπίσας μέγα μοι ὄφελος ἔσεσθ' ὑπ' ἐ βαλόμενος, φήθην γὰρ ὅτι πάντως ἡδόμενοι, τὰ μὲν ἐμὲ σκόπει λήσεσθαι τῷ τε ἵππῳ, ἐ τῷ ἡμιόνῳ, ἐμὲ δ' αὐτοῦ ἐάσουσι κεῖσθαι τοῖς λύκοις, ἀλλά τις δαίμων βάσκανος, σωθεὶς τῶν ἐμῶν βαλόμενος, ἐς τἀναντίον ἔβλεψεν. ὁ γὰρ ἕτερος ὄνος, ὅσα ἐμοὶ τὰ αὐτὰ νοήσας, πίπτει ὑπὸ τῇ ὁδῷ. οἱ δὲ, πεμψάμενοι, ξύλῳ παίοντες ἀναστῆσαι τ' ἄβλιον ἐκέλευον. ὡς δ' οὐδὲν ἴσχυσε ταῖς πληγαῖς, λαβόντες αὐτὸν, οἱμᾷ, τῶν ὤτων, οἰδὲ, τ οὐρᾶς, ἀνεγείρειν ἐπειρῶντο. ὡς δ' οὐδὲν ἦνυον, ἐκεῖθ' ὥσπερ λίθος ὑπὸ τῇ ὁδῷ ἀπηρράκεσαν, λεγόμενοι ὑπ' ἀλλήλοις ὅτι δὴ μάτην πονοῖεν, ἐ τ χρόνον τ φυγῆς

vissem, aufugi ad montem. Ille ubi vidit me cursim abeuntem, clamavit ut adversum me solverent canes, qui multi magnique erant, & ad pugnandum cum ursis idonei. Cognovi me ab his dilaniatum iri, si caperer. Quare cùm me paulum huc illuc circuntulissem, decrevi quod vulgò dicitur, recurrere potiùs quàm malè currere. Itaque relegi vestigia, & in stabulum denuo sum ingressus. Hi verò currentes canes exceperunt & vinxerunt. Me verò non priùs destiterunt percutere, quàm præ dolore olera comesta egererem. Et cùm abeundi tempus jam adveniſſet, gravissimam & maximam furti partem mihi imposuerunt: indeque hunc in modum discedimus. Postquam autem ictibus, & oneris gravitate, & ungularum ex via attritu fatiscerem, decrevi ibi cadere, neque quamvis verberibus me necarent, unquam surgere, sperans me multum emoluments ex hoc consilio percepturum, nempe illos necessitate compulsos, farcinam qua pressus eram, inter equum mulumque partituros, meque lupis ibi relicturos. Sed nescio quis dæmon invidus mea consilia in contrarium vertit. Nam alter asinus forsan iisdem mihi excogitatis in via cadit. Quem hi quidem primùm fuste demulcentes, miserum surgere jubebant: quem plagis non parentem, alii auribus, alii cauda prehensum, erigere conabantur. Verùm ut nihil proficiebant, & lapidis instar, animo concidens in via jacebat, hi reputantes inter se, sese fruſtra laborare, & fugiendi tem-

ἀναλίσκουσιν, ὄνῳ νεκρῷ παρεσφόρτουν-
τες, τὰ μὲν σκεύη πάντα, ὅσα συμ-
μίζειν ἐκεῖνῳ, ἀφνέμουσιν ἐμοί τε,
καὶ τῷ ἵππῳ. τὸ δὲ ἄθλιον κτῆνος
ἐς τὰ αἰχμαλωσίας, καὶ τὰ ἀχθοφο-
ρίας, λαβόντες, τῷ ξίφει κατέ-
μυσεν ἐκ τῆς σκελῶν. καὶ ταλαίπω-
τα ἔτι, ὠθοῦσιν ἐς τὸ κρήμνον. ὁ δὲ,
ἀπηρέμα κύπτει, τὰ δεινὰ ὀρχούμενος.
ἐγὼ δὲ ὁρῶν ἐν τῷ συμποδισπόρῳ τῶν
ἐμῶν βελαμνίων τὸ τέλος, ἔγνων
φέρειν εὐμόιρως τὰ ἐν ποσί, καὶ
εὐθύμως ἐκπεσεῖν, ἐλπίδας ἔχων
πάντως ποτὲ ἐμπεσεῖσθαι εἰς τὰ ῥόδα.
κἀκ τούτων, εἰς ἐμαυτὸν ἀνασω-
θήσεσθαι. καὶ δὴ λησῶν ἦκον,
ὡς δὴ εἴη ἔτι πολὺ τὸ ὁδῷ, ἐν ὅσῃ
καλαύσουσιν. λοιπὸν, ἔνθα καλα-
μῶσιν. ὥστε πάντα ταῦτα δρόμῳ
ἐκομίζομεν, ἐς πρὸ τῆς ἑσπέρας ἤλ-
θομεν εἰς τὰ οἰκεῖα. γραῦς δὲ γυνὴ
ἔνδον καθῆστο, καὶ πῦρ πολὺ ἐκαίετο,
οἰδὲ, πάντα ἐκεῖνα, ἅπερ ἐντυγχά-
νομεν ἡμεῖς κομίζοντες, εἴσω κατέ-
θηκαν. εἶτα ἤρετο τὴν γραῦν ἀφ᾽
ὅτου καθέζῃ, καὶ ὁ δεσπότης ἀφίκοιτο
ἄφιξιν. ἀλλὰ πάντα εἶπεν ἡ γραῦς
ἀτρεπῆ ὑμῖν, ἄρτοι πολλοὶ, οἶνος
παλαιὸς πίθοι. καὶ τὰ κρέα δὲ ὑμῖν
τὰ ἄρια σκευάσασα ἔχω. οἱδὲ, τὴν
γραῦν ἐπαινέσαντες, λαβυσάμενοι,
ἠλείφοντο πρὸς τὸ πῦρ. καὶ λέβητες ἔνδον
ὕδωρ θερμὸν ἔχοντες, ἀρυσάμενοι
ἔνθεν, ἐς κραχάμενοι, αὐτοχερδὶ
τῷ λητῷ ἐχρήσαντο. εἶτα ὀλίγον
ὕστερον ἦκον νεανίσκοι πολλοὶ, κο-
μίζοντες σκεύη πλεῖστα, ὅσα χρυ-
σᾶ, ἐς ἀργυρᾶ, καὶ ἱμάτια, καὶ
κόσμον γυναικεῖον, ἐς ἀνδρεῖον πο-
λύν. ἐκτινάσσοντο δ᾽ ἅτοι ἀλλήλοις. ἐς
ἡσθεὶς ταῦτα ἔνδον κατέδυσεν, ὁμοίως
ἐλέσατο ἐς ἅτοι. λοιπὸν μὴ τῦτο, ἢν
ἄρισται διαλῦλες, καὶ λόγος πολὺς ἐν
τῷ συμποσίῳ τῶν ἀνδροφόνων. ἡ δὲ γραῦς,

pus abſumere, aſino demortuo adſtantes, ſarcinas omnes quas ille geſtabat, inter me equumque partiti ſunt. Miſerum verò aſellum captivitatis, & oneris ferendi ſocium, ex cruribus ſuccidunt enſe, & ſpiritum adhuc efflantem, è loco præcipiti dejiciunt. Ille verò infra delabebatur moriendo ſubſultans. Ego videns in comite meorum conſiliorum exitum, ſtatui æquo animo ferre præſentem fortunam, & promptè iter conficere, ſperans roſis tandem repertis me priſtinam formam recuperaturum. Atque ex latronibus accipiebam, parum itineris ſupereſſe ad diverſorium in quo habitant. Itaque omnia hæc curſim ferebamus: domumque ante veſperam venimus. Intus ad luculentum ignem ſedebat anus. Hìc illi ea omnia depoſuerunt, quæ afferebamus. Poſtea vetulam rogant quorſum ita ſederet, nec prandium pararet. At omnia, inquit anus, parata ſunt vobis, panes multi, dolia veteris vini: habeo quoque ſylveſtres carnes quas ego vobis paravi. Collaudata vetula, veſtibuſque depoſitis, ad ignem ſe ungebant. Intus erat lebes aquæ calidæ, qua hauſta & in labrum effuſa, extemporali balneo ſunt uſi. Paulò pòſt venerunt adoleſcentes multi plurimam ſuppellectilem portantes, auream, & argenteam, veſtes, & muliebrem ornatum, virilemque multum, communem omnibus prædam: quibus rebus intus depoſitis, ſimiliter & hi laverunt. Cæterùm poſtea, lautum erat prandium, & ſermo multus in homicidarum convivio. Anus verò mihi & equo

ἐμοὶ, καὶ τῷ ἵππῳ, κελθὰς παρίηκεν. ἀλλ' ἐκεῖνος μὲν, ἀγαθῇ τῇ κελθὰς ἡσυχίπνοε, δεδιὼς οἷα εἰκὸς, ἐμὲ τὸ σιωπᾶσεν. ἐγὼ δ', ἐπειδὴ ἤδιμι τὴν γραῦν ἐξιοῦσαν τὸ ἔνδον, ἄρτον ἤσθιον. τῇ δ' ὑστεραίᾳ κραδαλιπόντες τὴν γραῦν, καὶ νεανίσκον ἕνα, οἱ λοιποὶ πάντες ἐπὶ ἔργον ἀπῆεσαν. ἐγὼ δ' ἔστενον ἐμαυτὸν, καὶ τὴν ἀκριβῆ φρεσὶν. τὸ μὲ γὰρ γραὸς καταφρονοῦσαν ἐν μοι, καὶ φυγεῖν ἐκ τῆ ἐκείνης ὀμμάτων δυνατόν. ὁ δὲ νεανίσκος, μέγας τε ἦν, καὶ φοβερὸν ἔβλεπε, καὶ τὸ ξίφος ἀεὶ ἔφερε, καὶ τὴν θύραν ἀεὶ ἐπῆγε. τρισὶ δ' ὕστερον ἡμέραις, μεσούσης σχεδὸν τῆ νυκτὸς, ἀναφίφυσιν ῥίληπαί, κλεῦσίν μ', οὐδὲ χρυσίον, οὐδὲ ἄλλο μὲν οἰδὲν κομίζοντες, μόνην δ' παρθένον ὡραίαν, σφόδρα καλὴν, κλάουσαν, καὶ κατεσταλμένην τὴν ἐσθῆτα, καὶ τὴν κόμην. καθεδέμβροι αὐτὴν ἔνδον ἐπὶ τῆ σαθάδῃ, θαῤῥεῖν ἐκέλευον. καὶ τὴν γραῦν ἐκέλευον ἔνδον μένειν, καὶ τὴν παῖδα εὖ φυλάττειν ἔχειν. ἡ δὲ παῖς, ὅτε ἐμαίνετο τι ἤχελεν, ὅτε πιεῖν, ἀλλὰ πάντα ἔκλαεν, καὶ τὴν κόμην τὴν αὐτῆς ἐσπάραττεν. ὥστε ἐκ αὐτὸς πλησίον ἐὼν ἔδυ τῇ φάτνῃ, συνέκλαιον ἐκείνῃ τῇ καλῇ παρθένῳ. ἐν δ' τούτῳ, οἱ λῃσταὶ ἔξω ἐν τῷ προθύρῳ ἐδείπνουν. πρὸς ἡμέραν δ', τῶν σκοπῶν τις, ὃς τὰς ὁδὸς φυλάττειν εἰλήχοιν, ἔρχεται ἀπαγγέλλων ὅτι ξένος ταύτῃ παρείναι μέλλοι, καὶ πολὺν πλοῦτον κομίζοι. οἱδὲ, ὥσπερ ὡς εἶχον ἀναστάντες, ἐφοπλισάμενοι, καμὲ, καὶ τὸν ἵππον ἐπισάξαντες, ἤλαυνον. ἐγὼ δ' ὁ δυσκλὴς ἐπισταμένῳ ἐπὶ μάχην, καὶ πόλεμον ἐξελαύνεσθαι, ὀκνηρῶς πορεύετο. ἔνθεν ἐπαιόμην τῷ ξύλῳ, ἐπειγομένων αὐτῶν. ἐπεὶ δ' ἤκομεν εἰς τὴν ὁδὸν,

equo hordeum appoſuit. At ille hordeum avidè vorabat, me convivam, ut par erat, veritus: ego verò cùm abiiſſet anus, panem comedebam. Poſtridie relicto cum vetula adoleſcente uno, ad opus ſuum abiverunt. Ego autem me, accuratamque cuſtodiam ingemiſcebam. Licebat enim mihi anum contemnere, & ex ejus conſpectu aufugere poteram. Verùm adoleſcens, & procerus erat, & horrendum intuebatur, & gladium ſemper geſtabat, & januam ſemper impingebat. Triduo pòſt, nocte propemodum media, revertuntur latrones, non aurum, non argentum, non aliud quidpiam afferentes, ſed maturæ ætatis virginem valdè formoſam, flentem, laceratis veſtibus, & coma: quam in ſtraminibus collocatam bono animo eſſe jubent, ac vetulæ injungunt ut domi maneat, & puellam cuſtodiat. At puella nec comedere, nec bibere volebat, ſed ſolùm flebat, & capillos dilacerabat: adeò ut ipſe præſepi aſtans cum illa virgine formoſa plorarem. Interim latrones foris in veſtibulo cœnabant. Cùm autem dies illuxiſſet, exploratorum quiſpiam, eorum qui in viis excubabant, nuntiatum venit peregrinum multas vehentem opes hac tranſiturum. Hi ut ſe habebant, armati ſurrexerunt, & me equumque impoſitis clitellis abigebant. Ego infœlix exploratum habens me ad pugnam, & bellum duci, tarde ibam. Inde properantibus illis, baculo percutiebar. Et poſtquam ad viam pervenimus quà tranſiturus

ἔνθα ὁ ξένος παρελάσειν ἔμελλε, συμπεσόντες οἱ λῃσταὶ τοῖς ὀχήμασιν, αὐτόν τε, καὶ τοὺς ὑπηρέτους ἀπέκτειναν. καὶ ὅσα ἦν τιμιώτατα ἐξελόντες, τῷ ἵππῳ. κἀμοὶ ἐπῆλθον. τὰ δ' ἕτερα τῶν σκευῶν, αὐτοῖς ὑπὸ τῇ ὕλῃ ἔκρυψαν. ἔπειτα ἤλαυνον ἡμᾶς ὅπως ὀπίσω. κἀγὼ ἐπειγόμενος, καὶ τῷ ξύλῳ τυπτόμενος, κρούω τινὶ ὀπλῇ πρὸς πέτραν ὀξεῖαν. καί μοι ἀπὸ τῆς πληγῆς, ῥαγεῖσα τραῦμα ἀλγεινόν. καὶ χωλεύων, ἔνθεν τὸ λοιπὸν οὐδὲν ἐβάδιζον. οἱδὲ, πρὸς ἀλλήλους ἔλεγον, τί γὰρ ἡμῖν δοκεῖ τρέφειν τὸν ὄνον τοῦτον, πάντα κωλοπαίοντα; ῥίψαντες αὐτὸν ἀπὸ τῆς κρημνοῦ, οἰωνοῖς τοῦτο ἀγαθόν. ναί φασι ῥίψωμεν αὐτὸν, καθαρσίου τρατιᾶς ἐσόμενον. καὶ οἱμὼ, συνεπέσομαι ἐπ' ἐμέ. ἐγὼ δ' ἀκούων ταῦτα, τῷ τραύματι λοιπὸν ὡς ἀλλοτρίῳ, ἐπέβαινον. ὁ δὲ δῃλήτωρ με φόβος, ἀναίσθητον τὸν ὀδυνῆς ἔθηκεν. ἐπεὶ δ' ἤλθομεν εἴσω, ἔνθα κατελύομεν, τὰ μὲν σκεύη τῶν ἡμετέρων ἄμων ἀφελόντες, κοῦ κατέθηκαν. αὐτοὶ δ' ἀναπεσόντες, ἐδείπνουν. καὶ ἐπειδὴ νὺξ ἦν, ἀπῆσαν, ὡς τὰ λοιπὰ τῶν σκευῶν ἀνασωσόμενοι. τὸ δ' ἄθλιον τοῦτον ὄνον ἔφη τις αὐτῶν, τί ἐπάγομεν ἄχρηστον σὺν τῇς ὁπλῇς; τὸν δ' σκευῶν, ἀλλ' ἡμεῖς οἴσομεν. ἀλλ' δ', καὶ ὁ ἵππος. καὶ ἀπῆσαν, τὸν ἵππον ἄγοντες. νὺξ δὲ ἦν λαμπροτάτη ἐκ τῆς σελήνης. κἀγὼ τότε πρὸς ἐμαυτὸν εἶπον. ἄθλιε, τί ἔτι μέλλεις σύντομον; χώρει σε, καὶ γυπῶν τέκνα δειπνήσουσιν. οὐκ ἀκούεις οἷα τοῖδε σοῦ ἐβουλεύσαντο; θέλεις τῆς κρημνοῦ ἀπεπεσεῖν; νὺξ μὲν αὕτη, καὶ σελήνη πολλή. οἰδὲ, οἵ χρονίᾳ ἀπιόντες. φυγὴ σῶζε σαυτὸν ἀπὸ δειπνοτῶν ἀνδροφόνων. ταῦτα πρὸς ἐμαυτὸν συνομιλοῦντος, ὁρῶ ὅπως

rus erat peregrinus, irruentes in vehicula latrones, ipsum ejusque famulos occiderunt. Hi delectis rebus pretiosissimis, eas mihi, equoque imposuerunt: ibi verò in sylva reliquam suppellectilem absconderunt. Postea nos à tergo impellebant: atque ego dum urgeor, & fuste verberor, ungula in lapidem acutum offendo: ex offensione fit acerbum vulnus: quo factum est, ut reliquum viæ claudicando confecerim. Tum inter se dicebant illi, Quid opus est hunc asinum sæpe cæspitantem nutrire? præcipitem eum demus inominatum: imò inquiunt, ipsum nostri exercitus futuram expiationem projiciamus: & adversus me sese instruebant. Quæ cùm audirem, quod itineris superarat, ut alieno vulneri insistens, peregi. Fecit enim mortis metus, ut dolorem non sentirem. Vt verò ad diversorium perventum est, sublatam ex humeris nostris suppellectilem, composuerunt, & discumbentes cœnarunt. Per noctem verò reliquas sarcinas petitum iverunt. Sed miserum hunc asinum, ex illis quidam inquit, quid propter ungulæ vulnus inutilem deducimus? Sarcinas autem partim nos feremus, partim equus. Tunc deducentes equum, abiverunt. Nocte autem clarissima Lunæ splendore, apud me dicebam, Quid ampliùs hîc expectas miser: esca vulturibus & vulturum pullis es futurus? Non audis quidnam isti de te statuerint? vis-ne ex præcipiti dejici? Nox Luna refulget, atque isti abeunt: tuæ saluti fuga ab homicidis hisce dominis consule. Hæc apud me cogitans, quod video me solu-

tum,

ὐδὲ προσεδεόμην ὐδενὸς, ἀλλά με ὁ σύρων ὐ ταῖς ὁδοῖς ἐμοῖς παρεκρέμασε. τοῦτό με ὃ παρώξυνεν ὡς μάλιστα πρὸς τὴν φυγήν. καὶ δρόμῳ ἐξιόν, ἀπῆκεν. ἡ ὃ γραῦς ἐπεὶ εἶδεν ἀποδιδράσκειν ἕτοιμον, λαμβάνεται μου ὀπίσω τῆ ὀθόνης, καὶ εἴλκετο. ἐγὼ ὃ ἄξιον κρυμνοῦ, καὶ θανάτου ἄλλου εἶναι τὸ ὑπὸ γραίας ἁλῶναι, ἔσυρον αὐτήν. ὐδὲ, μάλ' ἀνέκραγεν ὐδοῦσα τὴν παρθένον τὴν αἰχμαλώτην. ἡ ὃ προσελθοῦσα, καὶ ἁδεῖα χρῶ, δίκλω κέρκω ἐξ ὄνου ἠμμένῳ, τολμᾷ τὸ λημμα ζηλωτόν, καὶ ἄξιον λαπτεσθαι νεανίσκου. ἁναπηδᾷ γὰρ εἰς ἐμέ. καὶ ἁπαγαγόντα μοι, ἤλασεν. κἀγὼ τῷ τὸ ἔρωτι τῆ φυγῆς ὃ τῆ τῆς κόρης ἁπάτῃ, ἔφυγον ἵππῳ δρόμῳ. ἡ ὃ γραῦς, ὀπίσω ἀπελείπετο. ἡ ὃ παρθένος, τοῖς μὲ γοῦν ἠοῖς ἠὐχετο, σῶσαι αὐτὸν τῆ φυγῆς. πρὸς ὃ ἐμὲ, ἤν με ἔφη κομίσῃς πρὸς τὸν πατέρα ὡ καλὲ σὺ, ἐλεύθερον ῥᾳδίως σε παντὸς ἔργου ἀφήσω, κελεύων ὃ μέδιμνος ἔχειν σοι ἐφ' ἑκάστης ἡμέρας τὸ ἄριστον. ἐγὼ ὃ, καὶ τοὺς φονεῖς τοὺς ἐμαυτοῦ φεύξεσθαι, καὶ πολλὴ ἐπιμέλειαν, καὶ θεραπείαν ὡς τῆ ἁναστησείσης ἐμοὶ κόρης ἐλπίζων, ἔθεον, ὃ τραύματος ἀμελήσας. ἐπεὶ ὃ ἤκομεν ἔνθα ἐχίζετο ὁδὸς, οἱ πολέμιοι ἡμᾶς καταλαμβάνουσιν, ἁναρρέφοντες, καὶ πόρρωθεν οὔπω πρὸς τὴν σταλίδα ἔγνωσαν τοὺς δυσχεῖς αἰχμαλώτους. καὶ προσδραμόντες, λαμβάνουσί μου, καὶ λέγουσιν, ὦ καλὴ, κἀγαθὴ σὺ παρθένος, ποῖ βαδίζεις ἀφρόνα παλαίπορε; ὐδὲ τὰ δαιμόνια δέδοικας; ἀλλὰ δεῦρο ἔνθι πρὸς ἡμᾶς. ἡμεῖς σε τοῖς οἰκείοις ἀποδώσομεν, σπερδόντων γελῶντες ἔλεγον. κἀμὲ ἀπορρέψαντες, εἷλκον ὀπίσω. κἀγὼ μὲν ὃ πόδος, καὶ ὃ τραύματος ἀναμνησθεὶς, ἐχώλαινον. οἱδὲ, νῶν ἔφασαν χωλὸς,

tum, & lorum quo trahebar in via pendens, hoc me ad fugam capessendam maximè incitat: ac cursim egressus abeo. Vbi me ad fugam paratum conspexit anus, cauda prehensum retinebat. Ego rem dignam præcipitio, & alia quavis morte putans, si à vetula retinerer, mulierem trahebam, quæ captivæ virginis opem implorabat. Virgo cùm prodiisset, & conspexisset anum instar caudæ ex asino pendentem, nobile, & vesano adolescente dignum facinus est ausa. Nam in me insilit, insidensque abigit. Ego tum fugiendi studio, tum puellæ gratia, equi cursu fugi, anicula post nos relicta. Virgo pro salute orabat Deos: ac mihi dicebat: si me, ô egregie, ad patrem vectaveris, ab omni utique opere te liberum faciam: tibique quotidie medimnum hordei in prandium præbebo. Tum ego meos interfectores fugiens, magnamque opem, curamque ex servata puella mihi sperans, neglecto vulnere currebam. Vbi verò ad bivium quoddam pervenimus, hostes nostros redeuntes offendimus, qui è longinquo protinus ad lunam infœlices captivos cognoverunt, ac me corripiunt accurrentes, dicuntque, O formosa virgo & bona, quonam is nocte intempesta, misera? nonne dæmones pertimescis? At huc ad nos veni: te tuis reddemus. Quod Sardonio cum risu dicebant: meque aversum retrahebant: ego verò pedis, vulnerisque recordatus claudicabam. Illi verò dicebant,

ὅτι ἀποδιδράσκειν ἐάλωκας; ἀλλ' ὅτι φεύγειν ἐδόκεί σοι, ὀκταίκις, ἔφην, ἀκύτερος, καὶ πλείους ἦσθα. τοῖς δ' λόγοις τούτοις τὸ ξύλον εἵπετο. καὶ ἤδη ἔλκω τὸ μηρὸν εἶχον, νωθρότερόν γε. ἐπεὶ δ' εἶσω πάλιν ἀνεφέρομεν, τὼ μὲ γραῶ, εὕρομεν ἐν τῷ πέτρας κρεμαμένην ἐν καλῷ, δίκαιον γὰρ οἶον εἰκὸς τὰς δικαίους ἐπὶ τῇ τῶ παρθένου φυγῇ, κρεμᾶς ἑαυτὴν, σφίγξασα ἐν τῷ τραχήλῳ. οἰδὲ, τὼ γραῶ θαυμάσαντες τὸ δίγνωμοσύνης, τὼ μὲ, ἀπολύσαντες, ἐς τὸ κρημνὸν κάτω ἀφῆκαν ὡς ἦν ἐν τῷ δεσμῷ. τὼ δὲ παρθένον, ἔνδον κατέθηκαν. εἶτα ἐδείπνουν. καὶ πότος ἦν μακρός. καὶ τότε ἤδη ὥρα τὸ κόρης διελέγοιτο πρὸς ἀλλήλας. τί ποιῶμεν ἔφη τις αὐτῶν τὼ δραπέτην; τί δ' ἄλλο εἶπεν ἕτερον, ἢ τῇ γραῖ ταύτῃ κάτω ἐπιρρίψωμεν αὐτὼ, ἀφελομένω μὲν ἡμᾶς χρήματα πολλὰ, ὅσον ἐπ' αὐτῇ, καὶ κατοδύσαν ἡμῶν ὅλον τὸ ἐργαστήριον. οὕτως γὰρ ὦ φίλοι, ὅτι αὐτὴ οἱ τὸ οἶκοι ἐδράξατο, ὐδὲ εἷς ἂν ἡμῶν ζῶν ἐξελείπετο. πάντες γὰρ ἂν ἐάλωμεν, τῶ ἐχθρῶν ἐν ᾧ ἐσμεν ἡμῖν ἐπιπεσόντων. ὥστε ἀμυνώμεθα μὴ τὼ πολεμίων. ἀλλὰ μὴ ὕτω ῥᾳδίως ἀποθνησκέτω, πρὸ ὧν ἐπὶ τὸ λίθῳ. δικαίως δὲ αὐτῇ τὸ ἀλγεινότατον ἐξεύρωμεν. καὶ ὅπως αὐτὼ χρόνῳ, καὶ βασάνῳ, φυλάξας, ὕστερον ἀπολεῖ. εἶπε ἐζήτουν δόκιμον. καί τις εἶπεν, οἶδα ὅπ ἐπικείσεσθε τὸ ἀρχιτεκτόνημα. τὸ ὄνον δεῖ ἀπολέσαι, ὀκτηρὸν ὄντα, νῦν δ' ἐν χαλὸν εἶναι ψυδόμενον, καὶ μάλ' ἐν τῷ φυγῆς τὸ παρδένε ἠμύμενον κατηρέτω, καὶ λάβητον. τοῦτον μὲν ἔωθεν ἀποσφάξαντες, ἀναπέμωμεν ἐκ τὸ χαρὸς, καὶ τὰ μὲν ἔγκατα πάντα ἔξω βάλωμεν, τὼ μὲ δ' ἀγαθὸν τοῦτω

bant, claudus es quum aufugiendo captus es? Verùm quando tibi visum est fugere, sanus, equo velocior, & volucer eras. Quæ verba sequebantur verbera, & dum increpabar, vulnus in crure jam habebam. Domum regressi, vetulam invenimus laqueo è petra suspensam, quæ ut verisimile est, dominos ob virginis fugam verita, constricto collo se suspenderat. Illi bonam vetulæ fidem admirati, solutam ut erat in laqueo, præcipitem in imum dedêre. Intus vincta virgine cœnarunt, & potum produxerunt, dum interim de virgine colloquerentur. Quid, ait ex iis quispiam hac fugitiva faciemus? Quid aliud, alter inquit, nisi eodem illam loco, quo vetulam nostram præcipitem agamus? Nam & pecuniam multam nobis, quantum in ipsa fuit, abstulit, nostramque tabernam prodidit. Atque ut probè scitis, amici, si hæc domum suam aufugisset, ne unus quidem nostrûm in vivis relinqueretur. Etenim inimicis in nos ex composito irruentibus, omnes caperemur. Quare adversariam hanc ulciscamur: sed non ita ut in saxum projecta pereat facilè: imò acerbissimam & longissimam mortem comminiscamur: quæ ipsam tempori, & cruciatui servatam, postera die perimat. Deinde genus mortis quæsiverunt. Tum dixit aliquis, Teneo commentum quod probabitis. Interimendus est tardus hic asinus, qui se claudicare mentitur, quanquam virginis hujus fugæ assecla fuit, & minister. Itaque hunc diluculo jugulatum, abscisso ventre aperiamus: & intestinis abjectis præclaram

παρθένον, τὸ ὄνῳ ἐγκοπτοπείσωμεν, τὴν μὲν κεφαλὴν, ἔξω δὲ ὄνου ἐκβάλλειν, ὡς ἂν μὴ δύῃς ἀποπνιγῇ. τὸ δὲ ἄλλο σῶμα πᾶν, ἔνδον κρυπτόμενον, ὡς ἂν αὐτὴν κρύψαντες, ῥίψωμεν ἔξω ἄμφω ταύτην τοῖς γυψὶ κρυπτὸν τοῦτο ἐσκυασμένον ἄδηλον. σκοπεῖτε δὲ ὦ φίλοι, τὴν βασάνου τὸ δεινόν. πρῶτον μὲν, τὸ, νεκρὸς ὄνος, σαπρεῖν. εἶτα, τὸ, ὥρας ἄρα θερμοτάτης ἡλίου σὺν κτηνεῖ κρυφθῆναι, καὶ λιμῷ ἀεὶ κτείνοντι ἀποθνήσειν, κἀμὲ μηδ' ἑαυτὴν ἀποπνίξαι ἔχειν. τὰ μὲν γὰρ ἄλλ', ὅσα πείσεται, σηπεδόνος δ' ὄνου τὴν τῆπο ὀδμὴν, καὶ τοῖς σκώληξι πεφυρμένην, ἐῶ λέγειν. τέλος δὲ, οἱ γύπες διὰ δ' ὄνου παρεισόντες εἴσω, καὶ τοῦτον ὡς ἐκεῖνον ἔσω, καὶ ζῶσαν ἔπι, ἁρπασάσοντες. πάντες ἀνεβόησαν, ὡς ἐπὶ ἀγαθοῦ μεγάλου τοῦ πραγματὸς τούτου δρήμοντι. ἐγὼ δὲ, ἀνίστασθαι αὐτὸν, ὡς ἂν ἀποσφαγησόμενον, καὶ μὴ δὲ νικηθῆς δύστηνε κεισόμενον, ἀλλὰ παρθένον ἀθλίαν ἐπιδεξόμενον, καὶ ζῶσαν, ἐάσειν ἀδικεῖσθαι κόρης, ἐσόμενον. ὄρθρου δὲ ἦν ἔτι. καὶ ἐξαίφνης ἐφίστανται πλῆθος τραπεζῶν, ἐπὶ τὰς μιαιρὰς τύτας ἀφιγμένον. καὶ δύῃς πάνυ ἐδέδεμεν, καὶ ἐπὶ τὸ χώρας ἡγεμόνα ἀπῆγον. ἔτυχε δὲ ὁ τῶν λῃστῶν ἄρχων μεμνησόμενος, σὺν αὐτοῖς ἐλθών. αὐτὸς γὰρ ἦν ὁ δὲ τὸ κομιζόμενον τῶν λῃστῶν μηνύσας. ἐνδηλαθεὶς δὲ τὸν παρθένον, καὶ κρίσας ἐπ' ἐμὲ, ὅτως ἦλθε οἴκαδε. οἱ δὲ κωμῆται, ὡς εἶδον ἡμᾶς ἔπι πόρρωθεν; ἔγνωσαν δύστηνοι, διαγγέλλει αὐτοῖς ἐμὲ προσεγκεκαμένον. καὶ προσδραμόντες, ἠσπάζοντο, καὶ ἦγον εἴσω. ἡ δὲ παρθένος, πολλὰ λόγον ἔχειν ἐμὲ δίκαιον ποιῆσαι, δὲ συναιχμαλώτου, σωσαποδράσαντος, καὶ τὸ κοινὸν ἐκεῖνον αὐτῇ ἀπέδωκε.

ram hanc virginem, intus asinum includamus: ita ut solum superextet caput, ne è vestigio suffocetur: reliquum verò corpus totum in ventre occultatum lateat, ut in eo consuto bene repositam cum altero projiciamus vulturibus, novo more præparatum cibum. Considerate autem amici hujus tormenti sævitiam. Primùm, quòd asino cohærebit: deinde verno tempore, sole fervidissimo in jumento decoquetur, & fame semper necante peribit, neque quo se suffocet, habebit. Cætera verò quæcunque patietur, putrefacti asini odore, & scaturientibus vermibus, prætermitto. Denique vultures in ventrem asini penetrantes, hanc cum illo pariter, adhuc viventem dilaniabunt. Vociferati sunt omnes, tanquam prodigiosum hoc commentum comprobantes. Ego me ipsum deplorabam tanquam jam moriturus, nec fœlici morte occubiturus, sed miseram virginem susceepturus, & virginis insontis sepulchrum futurus. Diluculo statim adventat militum manus in sceleſtos illos latrones: eosque repentè omnes vinciunt: & ad regionis præsidem ducunt. Cum illis etiam venerat virginis procus. Ipse enim latronum diversorium indicarat. Hic virginem assumptam, mihique impositam, hoc modo domum deduxit. Vicini ut nos è longinquo viderunt, rem prosperè gestam agnoverunt: me rugitu bonum ipsis nuntium significante: & accurrentes salutarunt eam, domumque deduxerunt. Virgo autem magnam mei rationem habebat, idque meritò, cùm captivitatis, & fugæ socius fuissem, unaque

κατον συγκινδυνεύσαντος. καὶ μοι τοῖς κεκτημένοις, ἄλφιτον παρέκειτο μέδιμνον κριθῶν, καὶ χόρτος, ὅσος ἐκαμήλῳ ἱκανός. ἐγὼ δὲ τότε μάλιστα κατηρώμην τῷ Παλαίστρᾳ, ὡς ὄνον με, ἢ ἡμίονον τὴν τύχην μεταθεῖσαν. ἐάραν γὰρ τὰς κυίας εἰς τὰ πλανέϊον παρεισιόντας, καὶ λαφύσσοντας πολλὰ, καὶ ὅσα ἐς γάμους πλησίον νυμφίων. ἡμέρας δὲ ὕστερον μὴ τὸ γάμου ἀ πολλαῖς, ἐπειδὴ γαμεῖν μοι ἔφη ἡ δέσποινα ἔχειν παρὰ τοῦ πατρὸς, καὶ ἀμείψασθαί με ἀμοιβῇ τῇ δικαίᾳ ἤθελεν, ὁ πατὴρ ἐκέλευσεν ἐλεύθερον ἀφιέναι τὸν ἄθλιον, καὶ σὺν τοῖς ἀγαλλαίαις ἵππους νέμειν. καὶ γὰρ ὡς ἐλεύθερος ἔφη, ζήσεται σὺν ἡδονῇ, ἐπὶ τοῖς ἵπποις ἐπιβησόμενος. καὶ αὐτὴ δικαιοπίστη ἀμοιβὴ ἐδόκει τότε, εἰ ἦν τὸ πρᾶγμα ἐν ὄνου δικαστῇ. καλέσας δὲ τῶν ἱπποφορβῶν τινα, τοῦτο με παραδίδωσιν. ἐγὼ δὲ ἔχαιρον, ὡς δὴ ἐπ' ἀχθοφορήσων. ἐπεὶ δὲ ἤκομεν εἰς τὸ ἀγρὸν, ταῖς ἵπποις με ὁ νομεὺς συνέμιξε, καὶ ἤχθημεν εἰς τὴν αὐλήν, εἰς νομόν. ἐμοὶ δὲ ἄρα κεῖνται, ὥσπερ Καυδαύλῃ, κἀμοὶ χθιζὰ. ὁ γὰρ ἐπίσκοπος τῶν ἵππων, τῇ αὐτῇ γυναικὶ Μεγαπόλῃ ἔνδον με κατέλιπεν. ἠδὲ, τῇ μύλῃ με ὑπεξεύγνυεν, ὥστε ἀλεῖν αὐτῇ καὶ πυρὸς, καὶ κριθὰς ὅλας. καὶ τοῦτο μὲν μέτριον κακὸν εὐχαιρέω ὄνῳ ἀλεῖν τοῖς ἑαυτῆ ἐπισίτοις. ἡ δὲ βελτίστη, καὶ δὴ τῶν ἄλλων τῶν ἐκείνοις τοῖς ἀγροῖς, πολλοὶ δὲ πάνυ ἦσαν, ἄλδεσι τὸ μιδὸν αἰτῆσαι, ἐξεμίδε τὸ ἐμὸν ἄθλιον τρώχηλον. καὶ τὰς μὲν κριθὰς, τὸμὸν ἄρτον φρύγουσα, κἀμοὶ ὥστε ἀλεῖν ἐπιβάλλουσα, μάζας ὅλας ποιοῦσα, κατέπινεν. ἐμοὶ δὲ, πίτυρα ἄρτον

que in mortis periculum veniſſem. Et mihi, dominorum juſſu, hordei medimnus in prandium apponebatur, fœnumque quantum ſufficeret camelo. Ego tunc, potiſſimùm Palæſtram execrabar, ut quæ me in aſinum, non in canem arte tranſmutaſſet. Videbam enim canes in culinam introëuntes, multaque vorantes, quàm multa in divitum nuptiis. Paucis autem poſt nuptias diebus, quoniam hera gratiam apud patrem promiſerat, & juſtam beneficii penſationem reddere volebat, juſſit ejus pater me liberum dimitti, ut ſub dio agerem, & cum armentariis equabus paſcerer. Nam ut libertate fruens, inquit, cum voluptate vivet, & equas inſcendet. Atque hæc retributio juſtiſſima mihi tum videbatur, ſi penes aſinum eſſet judicandi provincia. Quare accerſito equorum paſtore, ei me tradit: ego autem gaudebam, ut qui futurus eſſem à ferendis oneribus in poſterum immunis. Poſtquam ad agrum pervenimus, equabus permiſcuit me paſtor, ſimulque ad paſcendum duxit. Oportebat autem ut hîc, idem mihi ac Candauli accideret. Nam equorum præfectus, uxori ſuæ Megalopolæ intus me reliquit: quæ me molæ illigatum ſibi frumentum, & hordeum totum molere cogebat. Mediocris hic erat labor, grato præſertim aſino molere dominis. Atque optima hæc mulier, etiam farina in mercedem petita à ruſticis aliis, qui erant multi, miſerum meum collum mercede locabat. Inſuper hordeum cibum meum torrefaciens, mihique ut molerem, imponens, integras quas faciebat, mazas devorabat: ego in prandium furfur habebam.

ἦν. εἰ δέ ποτε ἐ συνελάσειέ με τῶς ἵππους ὁ νομεὺς, παιόμενός τε, ἢ φλεκτόμενος ὑπὸ τῆ ὀρσίνων, ἀπολλύμην. ἀεὶ γὰρ με μιγνὺς ὑποπτεύοντες εἶναι τῶν ἵππων τῆ αὐτῶν γυναικῶν, ἐδάκνον, ἀμφοτέροις εἰς ἐμὲ ἀπολακτίζοντες. ὥστε φέρειν οὐκ ἐδυνάμην ζηλοτυπίαν ἱππικήν. λεπτὸς ἦν, καὶ ἄμορφος· ὃν ὑ πολλῷ χρόνῳ ἐγκυμόνων, ὅτι ἔνδον δύφρου νόμου πρὸς τῇ μύλῃ, ὅτε ὑπαύριον νεμόμενος, ὑπὸ τῆ συνόμων πολεμούμενος. καὶ μὴν ἐ τὸ πολλὰ εἰς τὸ ὄρος ἄνω ἐπεμπόμην, καὶ ξύλα τοῖς ὤμοις ἐκόμιζον. τοῦτο ἦν τὸ κεφάλαιον τῆ ἐμῶν κακῶν. ὡς τοίνυν μ', ὑψηλὸν ὄρος ἀναβαίνειν ἔδει, ὁδὸν δυσχωῦς ὀδόν. εἶπε ἐ ἀνυπόδητος ὀρθῆ· ὑ λιθίνῳ. καί μοι συνεξέπεμπεν ὀπλάτιλλ, παιδάριον ἀκόλαστον. τοῦτό με κρυπτῶς ἐκάστοτε ἀπώλλυε. ὡς τοίνυν μ' ἔπαιέ με, καὶ πρέχοντα λίαν, ὡ ξύλῳ ἁπλῷ; ἀλλὰ τῆ ὄζους πυκνοὺς ἔχοντι, καὶ ὀξεῖς. καὶ ἀεὶ ἔπαιεν τὸ αὐτὸ ἔ μηδέ. ὥστε ἀνέκλεψέ μοι καὶ ἐκεῖνο ὁ μηδὲς τῆ μάθος. ὁ δὲ, ἀεὶ τὸ τραῦμα ἔπαιεν. εἶτά μοι ἐπιπέσῃ φορτίον, ὅσον χαλεπὸν εἶναι ἐ διαφυλάττειν· καὶ ἄνωθεν ἡ καθέδρα ὀξεῖα ἦν. ὁδὲ, καὶ ἐνταῦθα ἔπαιεν. εἰ δέ μοι ἐκπέσῃ ἴδοι τὸ φορτίον, καὶ εἰς τὸ ἕτερον ἐπικλίνοι, δέον τῆ ξύλων ἀφαιρεῖν, ἐ τῆ κυφοτέρῳ προσβαλεῖν, καὶ τὸ ἴσον ποιεῖν, τότε μ', ὡ δέ ποτε εἰρήσεται. λίθους μεγάλους ἐκ τῆ ὄρους ἀναιρούμενος, εἰς τὸ κυφότερον, καὶ ἄνω νεῦον τῆ φορτίου προσετίθει, καὶ κατήει ἄθλιος πρὸς ξύλοις, ὁμοῦ ἐ λίθους ἀχρείους φερόμενον. καὶ ποταμὸς ἦν ἀέναος ἐν τῇ ὁδῷ. ὁδὸν, ὃν ὑποδήματα φεύδομαι, ὀπίσω τῆ ξύλων ἐπ' ἐμοὶ κομίζων, ἐπόμενος τῆ ποταμόν.

bebam. Quòd si quando me cum equabus abigeret pastor, ictibus & morsibus à maribus perimebar: qui me cum fœminis suis mœchari suspicabantur, ideoque utroque pede calcitrantes, me insequebantur. Quare zelotypiam equorum ferre non poteram. Quo factum est ut macilentus ac deformis brevi evaserim: cùm neque domi ad molam exhilararer, neque sub dio pascerer, consortium bello oppressus. Quinetiam in montem sæpe mittebar, & ligna vectabam humeris. Quod erat malorum meorum caput. Primùm quidem ascendendus erat mons excelsus via graviter ardua: deinde soleis carebam in saxoso monte. Mecumque mittebatur agaso, nefarius puerulus, qui me nova ratione quavis à parte perdebat: ac primùm quidem me etiam intensiùs currentem percutiebat, non simplici fuste, sed nodis crebris, acutisque scatente: eamdemque femoris partem semper petebat, adeò ut ea ex parte femur verberibus apertum fuerit: nec tamen vulneratum ferire desitit. Deinde onus imponebat, quantum vix etiam elephas tulisset. Ac quanquam acutus erat descensus, hîc tamen verberabar. Quòd si videret mihi incumbens onus in alterum latus inclinare: quanquam graviori detrahenda erant ligna: & leviori adjicienda, ut paria fierent: nunquam tamen istud fecit. Imò lapides magnos ex monte acceptos, levioti seque attollenti oneri addebat: ego verò descendebam lapides inutiles cum lignis circunferendo. Porrò in via erat perennis fluvius, quem ut calceis parceret, post ligna mihi insideas trajiciebat.

εἰ δέ ποτε οἷα κάμνων, καὶ ἀχθοφορῶν, καθαπίσαιμι, τότε δὴ τὸ δεινὸν ἀφόρητον ἦν. ἐγὼ γὰρ ἦν καθεδὰς ἔτι χεῖρά μοι ἐπιδῶναι, κἀμὲ χαμόθεν ἐπαίρειν, καὶ τὸ φορτίον ἀφελεῖν, ἂν ποτε δέοι. ὁ δέ, ὅτε καπήλθεν, ὅτε χεῖρα ἂν ποτε ἐπίδωκεν, ἀλλ' ἄνωθεν ἀπὸ τῆς κεφαλῆς, καὶ τῶν ὤμων ἀρξάμενος, συνέκοπτε με τῷ ξύλῳ, ἕως ἐπαίρασί με οἱ θεράποντες. καὶ μὲν δὴ ἄλλο κακὸν εἰς ἐμὲ ἀφόρητον ἐπαιζε. συνεγκὼν ἀκανθῶν ὀξυζόων φορτίον, καὶ τοῦτο δισμοῦ σφαδίγγας, ἀπικρέμα ὄπισθεν ἐκ τῆς ὀσφύος. αἰδὲ, οἷον εἰκὸς ἦν, ἀπιόντος τοῦ ὄνου, ἀπικρεμάμεναι, ἐσπαράττοντό μοι, καὶ πάντα μοι τὰ ὄπισθε νύττουσαι, ἐπέτρωσκον. καὶ ἦν μοι τὰ ἀμύνειν ἀδυνάσθην, τῶν πίτρωσκόντων ἀεί μοι ἐπομένων, κἀκεῖ ἠρτημένων. εἰ μὲν γὰρ ἀτρέμα ἐσοίμι φυλακῆς ἀκανθῶν τὴν ἐσβολὴν, ἅπαν τὸ ξύλον ἀπωκύμιλλε. εἰ δὲ φοβοίμι τὸ ξύλον, τοῦ ἤδη τὸ δεινὸν ὄπισθεν δεξὺ ἐσπάραττε. καὶ ὅλως ἔργον ἦν τῷ ὀνηλάτῃ τῷ ἐμοὶ ἐπακτεύειν μέ. ἐπεὶ δέ ποτε ἅπαξ καὶ πάχνη πολλὰ, ὥσε ἔτι φέρειν, ἐσῆλθεν τὸν λαὸν ὑπόνησαι, εἶχεν ἀεὶ τοῦτο τὸ λαὸς ἐν μνήμῃ. καί ποτε κελεύει συσκηνεῖν ἐξ ἑτέρου χωρίου εἰς ἕτερον χωρίον μετενεγκεῖν. κομίσας δὴ με, καὶ τὸ συσκηνεῖον τὸ πολὺ σπυνενεγκὼν, κατέδησεν ἐπ' ἐμοί. καὶ δισμοῦ δρυκολέως εὖ μάλα ἐσπέδησέ με τῷ φορτίῳ, κἀκεῖνον ἐμοὶ μέγα τροφεῖον. ἐπεὶ δὲ ἐσήνεγκαν λοιπὸν ἔδαφος ἐκ τῆς ἐσίας, κλέψας ὀλίγον ἔπι θερμὸν, ἐπειδὴ πόρρω τῆς αὐλῆς ἐγινόμεθα, ἦ ὀλίγον ὑπέκρυψεν εἰς τὸ συσκηνεῖον τὸ ᾧ, ἦ γὰρ ἄλλο ἐδυνάσθη, οὐδὲν ἀπέκρυπτεν. καὶ λοιπὸν ἐδεῖν ἔφερον ἄλλο, ἢ πῦρ ἀπαλεῖον. μᾶλλον δὲ ὡς

(quid enim aliud poterat?) protinus flammam concipit: atque ego nihil aliud quàm multum ignem ferebam. Sed cùm me

bat. Quinetiam si quando tanquam fessus, oneri succumberem, tunc intolerabilis erat ejus molestia: nunquam enim descendebat ut manum mihi porrigeret, atque humo excitaret, & onus allevaret, si quando esset opus, sed à summo capite, auribusque incipiens, fuste me tundebat, dum me excitarent plagæ. Alio quoque intolerabili malo me lacessebat. Etenim acutissimarum spinarum fascem, vinculo circumligatum à cauda ponè suspendebat. Quibus, ut parerat, cùm in via progrederer, pendentibus & illudentibus, totamque posteriorem partem lancinantibus, vulnerabar: neque eas arcere poteram, siquidem vulnerando me semper sequebantur, & à me pendebant. Etenim si lento gradu procederem ut spinarum ictus devitarem, baculo conficiebar: si baculum devitarem, tunc acutum illud malum à tergo mihi incumbebat. Denique erat agasoni meo istud opus, ut me occideret. Sed postquam tandem aliquando malorum impatiens calces in eum movi: calces illos memoria semper tenebat. Iussus aliquando stupam de una regione in aliam transferre: allatam illam dorso meo alligavit, & me arcto admodum vinculo cum onere vinxit, magnum mihi moliens malum. Nam cùm esset prodeundum domo: surreptum ex igne torrem adhuc fervidum, ubi procul à stabulo processissemus, intus stupam abscondit. Quæ

in

ωὐτὸς ἐπ' ἐσχάρας ἐν τῇ ὁδῷ, τέλμασι βαθεῖ ἐντυχὼν, ἐμπίπλω ἐμαυτὸν ἐς τὸ ὑγρότατον. εἶτα σκόλιον ἐστησάμην τὸ φορτίον. κἀγὼ δηῶν, καὶ τρέφων ἐμαυτὸν, τῇ πλησμονῇ καταβαρεῖσα τὸ θερμὸν σκεῦος, καὶ πικρὸν ἐμοὶ φορτίον. κἀγὼ ὕστερον λοιπὸν ἀκινδυνότερον ἐβάδιζον τὴν ὁδὸν τὸ ὑπόλοιπον. ὁδὲ γὰρ ἔτι ἀνάψας μοι τὸ παιδὶ δωρατὸν ἦν ἐν ᾧ φωτιᾷ, πλησίον ὑγρᾷ περφυρμένῃ. καὶ τοῦτό γε ὁ τολμηρὸς παῖς ἀφοσιωθεὶς, ἐμοὶ κατηψάσατο εἰπὼν, ὡς παιδιὰν, ἐκὼν ἑαυτὸν ἐσεισάμενε τῇ ἑστίᾳ. κἀγὼ τότε μὲν, ὡς ἐν φωτιᾷ μὴ ἐλπίζων, ὑπεξῆλθον. ἀλλ' ὕστερον ὁ ἀκρίβαστος παῖς ἐξεῦρεν ἐπ' ἐμὲ μοχλὸν κρίκιον. κρεμάσας γάρ με ἐς τὸ ὄρος, καὶ μοι φορτίον ἄδρον ἐπιθεὶς ὡς τῷ ξύλῳ, τότε μὲ σπιρτήσας γαργαλῇ πλησίον οἰκίᾳ. ἐμὲ δὲ γυμνὸν, καὶ ἄξυλον κομίσας οἴκαδε, κατέψηφίσατό μου πρὸς τὸν αὐτὸν δεσπότην ἔργου ἀφόσιον. τοῦτον δέσποτα τὸν ὄνον, ὡς οἶδ' ὅτι βόσκομεν, δεινῶς ὀργὴν ὄφει, καὶ βραδύν. ἀλλὰ μέντοι τῶν ἐπιτηδείων ἓ ἄλλο ἔργον. ἐπὰν γυναῖκα, ἢ παρθένον καλὴν, καὶ ἀγλαὸν ἴδῃ, ἢ παῖδα, ἀπολακτίσας, ὕπεπυ δρόμῳ ἐπ' αὐτὰς, ὡς εἴ τις ἐρᾷ ἄνθρωπος ἄρρεν, ἐπὶ ἐρωμένῃ γυναικὶ κινέμενος. καὶ δάκνῃ τε φιλήμασιν χαίμενος, καὶ πλησιάζειν βιάζεται. ὦν δὲ τοῦτο, σοὶ δίκας, καὶ πάγμασι παρέξει, πάντα ὑπερβαλόμενον, πάντων ἀνατρεπόμενον. καὶ γὰρ νεῶν ξύλα κομίζων, γυναῖκα εἰς ἀγρὸν ἀπιοῦσαν ἴδων, τὰ μὲν ξύλα πάντα χαμαὶ ἐποίησεν, ἀποσεισάμενος. τὴν δὲ γυναῖκα εἰς τὸν ὁδὸν ἀνατρέψας, χαμαὶ ἐβάλετο, ἕως ἄλλος ἄλλοθεν ἀθροισθέντες ἡμιάμαξον τὴν γυναῖκα, εἰς τὸ μὴ ἀσφαλισθῆναι ὑπὸ δὲ καλὸν τοῦτο ἐργασῶ. ὁ δὲ, ταῦτα πυ-

in via protinus assatum iri sentirem, profundum stagnum nactus, in partem ejus humidissimam me injeci: deinde stupam hìc volutavi, & me simul volvendo, versando, calidum, acerbumque illud onus luto extinxi: eoque pacto reliquum iter minori cum discrimine confeci. Non ampliùs enim poterat puer stupam humido luto subactam incendere. At scelestus ille puer domum reversus, falsò me accusavit, asserens me in ignem sponte insiliisse, & præter spem stupis subduxisse. Verùm alteram deteriorem in me accusationem puer ille scelestus excogitavit. Nam cùm me ad montem deduxisset, grandi lignorum impositio onere, illud agricolæ vicino vendidit: me verò nudum, & ligno vacuum ad ædes reduxit: & apud dominum rei atrocis accusavit. Hunc asinum domine cur nutriamus nescio, impensè pigrum ac tardum. Atqui alius rei ipsi est cura. Si mulierem, aut virginem formosam, jamque viro maturam, puerum-ve conspicit, calcibus lasciviens, cursu in ipsos fertur, ut masculus homo quispiam amator ad mulierem dilectam permotus: ac specie oscùli mordet, & congredi nititur. Atque hinc tibi lites & negotia facesset, dum omnes contumelioſe pulsat, omnes humi fundit. Nunc enim cùm ligna ferret, visa muliere in agrum proficiscente, ligna humi projecta dispersit, & mulierem in via subversam comprimere voluit, donec aliis aliunde accurrentibus, mulierem à formosi

hujus amatoris laceratione vindicavi mus. His auditis herus, quan-

θόρυβον, ἀλλ' εἰ μήτε βαδίζειν ἔφη ἐθέλοι, μήτε φορτηγεῖν, καὶ ἔρωτες ἀνθρωπίνως ἐρᾷ, ἐπὶ γυναῖκας, καὶ παῖδας οἰστρέμβου, ἀποσφάξαντα αὐτὸν. καὶ τὰ μὲν ἔγκατα, τοῖς κυσὶ δότε, καὶ τὰ κρέα, τοῖς ἐργάταις φυλάξατε. καὶ ἢν ἔρηται πῶς ἔθνησε, λύκος τοῦτο κατεψεύσασθε. ὁ μὲν δὴ ἀκούσαντος παῖς ὀνηλάτης ἐμός, ἔχαιρε, καί με αὐτίκα ἤθελεν ἀποσφάττειν. ἀλλ' ἔτυχε γάρ τις παρὼν τότε γειτόνων γαμετῶν, καὶ ἔτος ἐρύσατό με οὐ δι' θανάτου, δεινὰ ἔτ' ἐμοὶ βεβουλευμένου. μηδαμῶς ἔφη ἀποσφάξῃς ὄνον, καὶ ἀλεῖν, καὶ ἀχθοφορεῖν δυνάμενον. καὶ τὰ μέγα ἔργον. ἐπειδὴ γὰρ εἰς ἀνθρώπους, ἔρωτα ὁ οἶστρος φέρεται, λαβὼν, αὐτὸν, ἔκτεμε. τὸ γὰρ ἐπιφορηθὲν τούτῳ ὁρμῆς ἀφαιρεθείς, ἥμερός τε δόξει, καὶ πίων ἔσται, καὶ οἷος φορτίον μέγα, ἄδειν ἀχθόμενον. εἰ δ' αὐτὸς ἀπείρως ἔχεις τούτου τὸ ἰατρείας, ἀφίξομαι δεῦρο μεταξὺ τριῶν ἢ τεττάρων ἡμερῶν. καί σοι τὸν σωφρονέστερον τοῦτον ἀπεργάσομαι παρέξω τῇ τομῇ. οἱ μὲν δὴ ἔνδον ἅπαντες, ἐπῄνεσαν τὸν σύμβουλον; ὡς εὖ λέγει. ἐγὼ δ' ἤδη ἐδάκρυον, ὡς ἀπολέσων αὐτίκα τὸν τοῦ ὄνου ἄνδρα. καὶ ζῆν οὐκ ἔτι ἐθέλειν ἔφην, εἰ γνοίμην δύσβουλος. ὥστε καὶ ὅλως ἀποστήσας δὲ λοιπὸν ἐγνώκειν, ἢ ῥίψας ἐμαυτὸν ἐκ δ' ὄρους, ἵνα ἐκπεσὼν, θανάτῳ οἰκείῳ νεκρὸς τεθνηξόμην. ἐπεὶ δ' ἦν νὺξ βαθεῖα, ἄγγελός τις ἀπὸ τῆς κώμης ἦλθεν εἰς τὴν ἀγρὸν, καὶ τῷ ἑπαύλιν, ταῦτα λέγων τῷ νεόνυμφον κόρῃ, τῷ τοῦ τοῖς ληστῆς γαμόμενῃ, καὶ τὴ τοῦτης νυμφίον, τοῦ δὴ λίαν ὑγίαν ἀμφοτέρους αὐτοὺς οὐ τῇ αἰγιαλῇ ἐξεπατῶντας, ἐπιπολάσασαν ἄφνω τῷ doquidem neque ire vult, inquit, neque onus bajulare, & amores humanos imitatur in mulieres & pueros ruens, jugulate ipsum: ejusque inteſtina canibus date, & carnes operariis ſervate. Et ſi quæratur quomodo ſit mortuus, à lupo interemptum fingite. Ille igitur puer nefarius, agaſo meus, lætabatur, meque ilico jugulare volebat. Niſi fortè quiſpiam ex vicinis colonis præſens fuiſſet, qui me ab interitu vindicavit excogitato adverſum me gravi malo. Naquaquam hunc aſinum occidas, inquit, piſtrino, & oneri ferendo aptum. Neque hoc magni eſt laboris: ſiquidem in homines amoris œſtro percitus fertur, acceptum ipſum caſtra. Nam ſublata veneris cupiditate, ilico manſuetus, & pinguis erit, neque magnum onus geſtare gravabitur. Si tu artis iſtius es imperitus, intra triduum aut quatriduum adveniam: & tibi illum ove moderatiorem caſtratione reddam. Omnes qui aderant, conſultorem hunc, ut cujus proba eſſet ſententia, collaudarunt. At ego jam lachrymabar, ut pote qui virilitatem aſini eram amiſſurus: & me nolle amplius vivere dicebam, ſi fierem eunuchus. Itaque omnino à cibo in poſterum abſtinere decreveram, aut me ipſum ex monte præcipitem dare, unde delapſus, morte miſerrima integer & intactus interirem. Nox erat intempeſta, quum quidam nuntius è pago in agrum, villamque venit, qui diceret puellam hanc recens nuptam, anteaque à latronibus raptam, ejuſque ſponſum, circa veſperam in littore deambulantes ambos, à repentina maris inundatione raptos,

θαλάσσαν, ἁρπάσαι, καὶ ἀφανεῖς ποιῆσαι. καὶ τέλος, αὐτοῖς τοῦτο τὸ συμφορᾶς, ὃ δικάτε ἡμέραν. οἴδε, οἷα δὴ κεκενωμένης οἰκίας νέων δεσποτῶν, ἔγνωσαν μηκέτι μένειν ἐν τῇ ἐρημίᾳ, ἀλλὰ πάντα ἁρπάσαντες τὰ ἔνδον, φυγῇ ἐπέζουτο. ὁ δὲ νομεὺς τῶν ἵππων, καμὲ ἐφιλαξῶν, καὶ πάνθ' ὅσα δυνατὸς ἦν συλλαξῶν, ἐπικρεμάσθησί μοι ἐκ τῆς ἵππου. ἐγὼ δέ, ἠχθόμην μὲν, φέραν φορίον ὄνος ἀληθινὸν. ἀλλ' ὅν ἄσμενος τὸ ἐμπόδιον τοῦτο τῆς ἐμῆς ἐξεχώμην ἐκτομῆς. καὶ τὴν νύκτα ὅλην ἐλθόντες ὁδὸν ἀργαλέαν, καὶ τελῶν ἄλλων ἡμερῶν τὴν ὁδὸν ἀνύσαντες, ἐρχόμεθα ἐς πόλιν τῆς Μακεδονίας, Βέροιαν, μεγάλην, καὶ πολυάνθρωπον. ἐνταῦθα ἔγνωσαν, οἱ ἄγοντες, ἡμᾶς ἰδρύσαι, καὶ ἐκωτάς. καὶ τότε δὴ πρᾶτος ἦν ἡμῶν ὁ κτίωνος. καὶ κῆρυξ εὐφώνως ἐν ἀγορᾷ μέσῃ ἑστὼς, ἐκήρυττεν. οἱ δὲ πρόσοδοι, ἰδεῖν ἤθελον, τὸ φόρτον ἡμῶν ἀνοίγοντες, καὶ τὴν ἡλικίαν ἐν τοῖς ὀδοῦσιν ἐκάστου ἔβλεπον. καὶ τοὺς μὲ, ὠνήσασθαι, ἀλλὸς ἄλλον. ἐμὲ δὲ ὕστατον ἀπολελειμμένον, ὁ κῆρυξ ἐκέλευσεν αὖθις ἐπαναγαγεῖν ἐς οἶκον, ὁρᾷς λέγων, ὅτος μόνος οὐκ εὕρηκε κύριον. ἡ δέ, πολλὰ πολλάκις δινηθεῖσα, καὶ μεταπίπτουσα νέμεσις, ἦγαγε κἀμοί τὸ δεσπότην, οἷον οὐκ ἂν δύξαίμην. κίναιδος γὰρ, καὶ γέρων ἦν, τούτων εἷς τῶν τὴν θεὸν συρίαν εἰς τὰς κώμας, καὶ τοὺς ἀγροὺς περιφερόντων, καὶ τὴν θεὸν ἐπαιτεῖν ἀναγκαζόντων. τούτῳ πεντάκοσμοι πολλῆς πάνυ τιμῆς, τελάκοντα δραχμῶν. καὶ γέρων ἦδη, τῷ δεσπότῃ εἰς πόμπιμος ἄγοντι. ἐπεὶ δὲ ἤκομεν ἔνθα ὥκει Φίλιππος, τοῦτο γὰρ εἶχεν ὄνομα ὁ ὠνησάμενός με, μέγα δίδυς ἀπὸ τῆς θύρας ἀνακέκραγμαι, ὦ κορασία, δοῦλον ὑμῖν ἐώνημαι raptos, & ab hominum conspectu ablatos fuisse: atque hunc illius calamitatis, & mortis finem obtigisse. Servi autem domo novis dominis vacua decreverunt servitutem non ampliùs sustinere, & surreptis omnibus quæ domi erant, arrepta fuga sibi consulunt. Equorum pastor, assumptis mecum & equabus, & quicquid poterat, id mihi illisque impositum illigat. Equidem ego ægrè ferebam quòd veri asini onus ferrem: lubens tamen istud meæ exectionis impedimentum susceptum. Et cùm tota nocte difficilem viam iviſſemus, exacto trium aliorum dierum itinere, Beroeam Macedoniæ urbem, magnam & populosam venimus: in qua nostri ductores, & nos, & se ipsos sistere statuerunt. Tunc autem venum expositi sumus: ac medio in foro præco vocalis stans proclamabat: Mercatores autem nos videre volebant aperto ore, & ex dentibus ætatem conjectabant: atque illos emerunt, alius alium. Me ultimum relictum præco jussit reduci domum, inquiens, vides ut hic solus dominum non reperit. At sors quæ sæpe revolvitur & mutatur, mihi quoque dominum adduxit, qualem non optassem. Cinædus enim & senex erat, unus ex iis qui per pagos & villas Deam Syriam circunferentes, eam mendicare cogunt. Huic vendor magno admodum pretio, scilicet drachmis triginta. Iamque ingemiscens, præuentem dominum sequebar. Vbi domum Philebi (hoc enim erat emptori meo nomen) pervenimus, ilico magna voce ante fores clamavit, O puellæ, servum emi vobis pulchrum;

μην καλὸν, καὶ ἀδρὸν, καὶ καπηλεῖον τὸ χρῆμα. ἦσαν δὲ τὴν κοινωνίαν ταύτην, ὄχλος κιναίδων συνεργῶν τῷ Φιλήβῳ. καὶ πάντες ὡς τὴν βολὴν ἀνεκρότησαν. ὡρμῶ γὰρ ἀληθῶς ἄνδρωπον εἶναι τὸν ἐωνημένον, ὡς δὲ εἶδον ὄνον ὄντα τὸν δοῦλον, ἤδη παῦται ἐς τὸν Φίληβον ἔσκωπτον, τὸν μὲν δοῦλον, ἀλλὰ νυμφίον σευτῆ πόθεν ἄγεις λαβέσπε; ὅταν δὲ τούτων τῶν καλῶν γάμων, καὶ τέκνοις παχέως ἡμῖν πόλις τοιούτοις. καὶ οἱ μὲν, ἐγέλων. τῇ δ' ὑστεραίᾳ, συνεπέπλοντο ἐπ' ἄρῃν, ὥσπερ αὐτοὶ ἔλεγον. καὶ τὴν θεὸν συσκευασάμενοι, ἐμοὶ ἐπέθηκαν. εἶτα τὰ πόλεως ἐξηλαύνομεν, καὶ τὴν χώραν ἐθεώμεθα. ἐπειδὴ δ' εἰς κώμην τινὰ ἀφικόμεθα, ἐγὼ μὲν ὁ θεοφόρητος, ἱστάμην. ὁ δὲ αὐλητὴς ὅμιλος, ἐφύσα ἥνδανεν, οἷδε, τὰς μίτρας ἀποβαλόντες, τὴν κεφαλὴν κάτωθεν ἐκ τοῦ αὐχένος ἐλίσσοντες, τοῖς ξίφεσιν ἐτέμνοντο τὰς πήχεις, καὶ τὴν γλῶτταν τῶν ὀδόντων ὑπερβάλλων ἔκαστος, ἔτεμνε δ' αὐτὴν, ὥστε ὑπὸ ἀκμῆς πᾶσα πιτνᾷ μαλακὴ αἵματος. ἐγὼ δὲ ταῦτα ὁρῶν, παρεῖχόν ἑαυτὸν ἱστάμενον ἕως, μή ποτε χρεία τῇ θεᾷ οἰκείᾳ αἵματος γένοιτο. ἐπειδὴ δὲ καλὰ ψεύσεσθαι ἔτως ἑαυτὸς, ἐκ τῶν παρεστηκότων θεατῶν συνέλεγον ὀβολὸς, δραχμάς. ἄλλος ἀγάδας. καὶ οἶνον, δὲ πυρὸν κάδον ἐπέδωκε, δὲ πυρᾶς μέδιμνον, καὶ κελεῦον τῷ ὄνῳ. οἱ δὲ, ἐκ τούτων ἐτρέφοντο. καὶ τὴν ἐπ' ἐμοὶ κομιζομένην θεὸν, ἐτεροπόδουν. καί ποτε εἰς κώμην τινὰ αὐτῶν εἰσβαλλόντων ἡμῶν, νεανίσκοι τῶν κωμητῶν μέγαν ἀχθοφοροῦντες, ἐφεύγουσιν εἴσω, ἔνθα καλύοντες ἔτυχον. ἐπιὼν ἐπαιρον ἐκ τοῦ κωμήτου ὅσα συνῆν, δὲ φίλα τοιούτοις ἀνοσίοις κιναίδοις ἦν. ἐγὼ δὲ, ὑστεραλ-

adultum, & genere Cappadocem. Erant eæ puellæ, cinædorum Philebi coadjutorum turba, qui omnes ad illius vocem applauſerunt. Nam revera hominem emptum putabant. Sed ut ſervum illum viderunt eſſe aſinum, hujuſmodi cavillis Philebum petunt, hunc non ſervum, ſed ſponſum unde tibi adducis? Macte eſto præclaris hiſce nuptiis: taleſque pullos quamprimum nobis parito. Atque illi quidem ridebant. Poſtridie ad opus componebantur, ut ajebant. Deamque inſtructam mihi impoſuerunt. Deinde ex urbe egreſſi, regionem luſtrabamus. Et poſtquam ad villam quandam pervenimus, ego ille Dei bajulus conſtiti, tibicen autem Deo afflatus cecinit, alii mitris projectis, depreſſa cervice caput torquentes, lacertos gladiis ſcindebant, & linguam ex dentibus exertam quiſque incidebat, ita ut brevi tempore omnia molli ſanguine plena fuerint. Quæ cùm viderem, ſtans intremiſcebam, veritus ne aliquando Dea aſinino ſanguine indigeret. Poſtquam eo pacto ſeſe inciderant, obolos & drachmas à circumſtantibus ſpectatoribus colligebant: alius caricas, & vinum, caſeique fiſcellas dedit, atque frumenti hordeique modium aſino. Atque hi victum ex his parabant: Deamque meis humeris impoſitam colebant. Et cùm aliquando villam quandam ingrederemur, illi adoleſcentem quemdam procerum ex ruſticis, domum in quam diverterant, prædati deducunt: quo vitiato, muliebria, pro more & conſuetudine, nefarii cinædi illi perpeſſi ſunt. Ego autem meæ mutationis vi-

cem

γήσας ἐπὶ τῇ ἐμαυτῦ μεζοβολῇ, ὅπ μέχρι νυῦ ἀνέχομαι κακῶν, ἀναβοῆσαι ὦ Ζεῦ χρίτλιε ἠθέλησα. ἀλλ' ἡ μὲ φονὴ, σὺκ ἀνέβη μοι ἡ ἐμὴ, ἀλλ' ἡ ἓ ὄνε ἐκ ἓ φάρυγ ος. καὶ μέγα ὠγκησάμην. τῶν ἢ κωμητῶν τινες, ἔτυχον γὰ τότε ὄνον ἀπολωλεκότες, καὶ τ' ἀπολωλόζα ζητοῦντες, ἀκούσαντες μὲ μέγα βοήσαντ ος, παρέρχονται εἴσω, ὀδὲνὶ ὀδὲν εἰπόντες ὡς ἐμοῦ ἓ σκεῖναν ὄντος. καὶ καζαλαμβάνουσι τὰς κιναίδους, ἄρρητα ἔνδον ἐργαζομένας. καὶ γέλως σὺ τ' ἐπεισελθόντων πολὺς γίγνεται ἔξω. καὶ σκεδαμύντες, ὅλη τῇ κώμῃ τὰ λόγω διέδωκαν τ' ἱερέων τὰ ἀσέλγειαν. οἱδὲ, αἰδέμονοι δεινῶς ταῦζα ἐληλεγμένα, τ' ἐπιόσης νυκτὸς δύο ἦγον ἐξήλασαν. καὶ ἐπειδὴ ἐγένοντο σὺ τῇ ἐρήμῳ τ' ὀδὲ ἐχαλέπαινον, ἐ ἀρχίζονζο ἐμοὶ τὰ μιαύσαντά τε σκείναν μυσήρια. καὶ τοῦτο μὲ ἀνεκτὸν τὸ δεινὸν ἦν, κακῶς τὰ λόγῳ ἀκούειν. ἀλλὰ τὰ μὴ τοῦτο, σὺκέτ' ἀνεκτόν. τὴν γὰ θεὸν ἀφελόντες μὲ, ἐ χαμαὶ καζαθέμενοι, ἐ τὰ φρόμαζά μὲ πάντα ἀφελαπάσαντες, γυμνὸν ἤδη ἀφοσδέουσί με δένδρῳ μεγάλῳ. εἶτα σκείνῃ τῇ σὺ τῶν ἀσραγάλων μοίρᾳ παίοντες, ὀλίγου ἐδέησαν ἀποκτεῖναι, κελεύοντές με ἓ λοιπὸ ἄφωνον εἶναι θεοφορῆσαι. καὶ μὴν ἐ ἀποφάξαι μὴ τὰς μοίρας ἐβουλεύσαντο, ὡς ἐς ὕβριν αὐτὰς βαλόντα πολλὴν, καὶ τ' κώμης σὺκ ἐργασαμένους, σκβαλεῖν. ἀλλ' ὥστε με μὴ ἀποκτεῖναι, δεινῶς αὐτὰς ἡ θεὸς ἐδυσώπησε, χαμαὶ καθημένη, ἐ σὺκ ἔχουσα ὅπως ὀδύσει. σὺτοῦτον ὂν μὴ τὰς μοίρας, λαβὼν τὴν δέπασσαν, ἐβάδιζον. καὶ ὥσ ἐπέρασν ἤδη καζαλύοντ ες εἰς ἀγρὸν πλησίον ἀνθρώπε. καὶ ἓ ἔτ' ἔνδον. καὶ τὴν θεὸν μάλα ἀσμένως τῇ οἰκίᾳ ὑπεδέξατο, ἐ θυσίας αὐτῇ ὥσσήγαγον. σὺδὲ δὲ εἶδον

cem ſummopere dolens, unde hactenus mala tolero, exclamare volui, ô ſæve Iupiter. Verùm non mea: ſed aſini vox è gutture aſcendit, magnumque rugitum edidi. Ex paganis quidam, qui aſinum amiſerant, & amiſſum quærebant, audito ingenti rugitu meo introeunt, nemini quidquam dicentes, ac ſi illorum eſſem, & infanda patrantes cinædos deprehendunt. Atque ab iis qui fuerant ingreſſi multus riſus foris excitatur. Nam curſim egreſſi ſacerdotum iſtorum laſciviam per totum pagum divulgarunt. Quos cùm flagitii deprenſi magnopere puderet, proxima nocte ſtatim abeunt. Cumque in via ſolitaria eſſent, ſuccenſebant & iraſcebantur mihi qui ipſorum myſteria patefeceram. Erat hoc malum tolerabile, quòd verbo malè audirem: at intolerabile quod ſequutum eſt. Nam ſublata Dea, depoſitaque humi, & mihi detractis omnibus ſtragulis, nudum jam arbori ingenti alligant: cæſumque flagro ex talis facto, propemodum interfecerunt, jubentes in poſterum me eſſe taciturnum Deæ vectorem. Quinetiam poſt flagra me jugulare ſtatuunt, ut qui ipſos in magnum dedecus conjeciſſem, & ex vico re non facta ejeciſſem. Sed Dea jacens humi, & vectore deſtituta ſi perirem adeò terribili vultu conſpexit eos, ut me non occiderint. Hinc igitur poſt verbera, ſuſcepta domina, progrediebar: & veſperi in hominis opulenti prædium divertimus. Qui cùm domi eſſet, lubentiſſimè Deam hoſpitio excipit, ipſique ſacra facit. Hìc ego cognovi me in

δε μέγαν κίνδυνον αὐτὸς ὑποστάς. τ φίλων γάρ τις τῇ δεσπότῃ τῶν ἀρρένων ἔπεμψε δῶρον, ὄνου ἀρρένος μηρόν. τοῦτον ὁ μάγειρος σκευάσας λαθὼν, ῥᾳθυμίᾳ ἀπώλεσε, κυνῶν πολλῶν λαθραίως εἴσω παρελθόντων. ὃς δεδιὼς τὴν ζημίαν πολλὰς, & βάσταγον ὢν τ ἀπωλείας & μηροῦ, ἔγνω κρεμάσαι ἑαυτὸν ὑπ & τραχήλου. ἡ δ γυνὴ ἡ τούτου, κακὸν ἐξαίσιον ἐμοὶ, ἀλλὰ μήτε ἀποθνήσκε εἶπεν ὦ φίλτατε, μήτε ἀθυμίᾳ τοιαύτῃ δῶς σεαυτόν. πείθομαι γάρ μοι, πράξεις εὖ πάντα. τ κυναίδεον τοῦτον λαβὼν ἔξω εἰς ἔρημον χωρίον, κἄπειτα σφάξας αὐτὸν. τὸ μέντοι μηροῦ ἀποτεμὼν, κόμιζε δεῦρο. κὴ σκευάσας, τῇ δεσπότῃ ἀπόδος. κὴ τὸ ἄλλο & ὄνου, κάτω που εἰς τ κρημνὸν ἄφες. δεῖ γὰρ ἀποδρᾶς, οἰχόμενός τοι, κὴ εἶναι ἀφανής. ὁρᾷς ὃ ὡς ἔστιν εὐσαρκος, & & ἀρρὴν σμίνη πάντα ἀμείνων; ὁ δ μάγειρος, τ γυναικὸς ἐπαινέσας τὸ βούλευμα, ἄριστα ἔφη σοι ὦ γύναι, ταῦτα. κὴ τούτῳ μόνῳ τῇ ἔργῳ τὰς μάγειρας φυλᾶν ἔγω. κὴ τοῦτό μοι ἤδη πεπράξεται. ὁ μὲν γὰρ ἀνόσιος ὑπ & ἐμοῦ μάγειρος, ἐμοὶ πολύσιτον ἐσὼς τῇ γυναικὶ ταῦτα συνεβούλευσε. ἐγὼ δ, τὸ μέλλον ἤδη προορώμενος, κρύπτειν ἔγνων τὸ σώζειν ἐμαυτὸν σὺν τ κακοδόκῳ. κὴ ῥήξας τ ἱμάντα, ᾧ δεδέμην, & ἀνασκιρτήσας, ἴεμαι δρόμῳ εἴσω, ἔνθα ἐδείπνουν οἱ κίναιδοι σὺν τῇ δεσπότῃ τ ἀρρένι. ἐντεῦθεν εἰσδραμὼν, ἀνατρέπω πάντα τῇ σκιρτήματι, & λυχνίαν, & τραπέζας. κἀγὼ μὲ ὠμὸν κρεμψόν τι τοῦτο ἀφῆς σωτηρίαν ἐμοὶ εὑρηκέναι, & τ δεσπότου τ ἀρρένος κελεύσαντος εὐθέως ἀπόρρητον ὅσον ἐμὲ κρεμασθέντα φυάτλεσθαι ἀσφαλῶς. ἀλλά με τοῦτο τὸ κρεμψὸν, εἰς ἔσχατον ἤνεγκε κινδύνου.

magno periculo versari. Nam quidam ex amicis, donum ruris domino miserat, agrestis asini femur: quod cùm coquus condiendum cepisset, negligentia amisit, clam ingressis canibus multis. Qui plagas multas, & femoris illius amissi pœnam veritus, ex collo sese suspendere statuit. Sed ejus uxor, ingens mihi malum. At nolito mori, inquit, ô dilectissime: neque te dedas hujusmodi animi consternationi. Nam si mihi credideris, omnia rectè geres. Cinædorum illorum asinum in desertum locum deducito: deinde eo jugulato, partem illam, nempe femur, recisam huc affer, quam paratam domino apponas, reliquum verò corpus in præcipitium alicubi detrudito. Nam aliquò aufugisse, & latere videbitur: vides autem quàm sit obesus, illoque sylvestri per omnia melior? Coquus approbato uxoris consilio, hæc optimè, inquit, consuluisti uxor: hocque solo facto plagas vitare possum: jamque hoc faciam. Itaque nefarius iste meus coquus, mihi astans, hoc cum uxore consilium inibat. At ego, quod futurum erat prævidens, optimum factu duxi, si cæde illa me liberarem. Itaque facto quo ducebar, loro, prosiliens feror intus cursu, ubi cum ruris domino cinædi cœnabant: quò cursim ingressus, saliendo lumen & mensas subverto. Quod inventum elegans mihi fore saluti arbitrabar, ruriscque dominum illico jussurum ut petulans hic asinus tuto in loco concluſus servaretur. Verùm illud me in extremum adduxit periculum. Nam

λυτῆρι δέξαντές με, ξίφη πολλὰ ἤδη, ἐ λόγχας ἐπ' ἐμὲ ἐσπάσαντο, ἐ ξύλα μακρά. κἀγὼ εἶχον ὅπως, ὥσπ ἀποκτενεῖν με. ἐγὼ ὃ ὁρῶν ἔδεισα τὸ μέγεθος, δρόμῳ εἴσω παρέρχομαι, ἵνθα οἱ ἐμοὶ δεσπότης κοιμηθήσεσθαι ἔμελλον. οἱδὲ, ἀσαίμβροι τῦτο, συγκλείσαν τὰς θύρας εὖ μάλα ἔξωθεν. ἐπεὶ ὃ ἤδη ὄρθρος ἦν, ἀναμβῶ τὸν θεὸν αὖθις, ἀπῆειν ἅμα τοῖς ἀγύρταις. κἀ ἀφικόμεθα εἰς κώμην ἄπαν μεγάλην, κἀ πολυάνθρωπον. ἐν ᾗ ἐ κομιδῇ τι ἐπραξάσαμεν, τὸν θεὸν μὴ μεῖναι ἐν ἀνθρώπε οἰκίᾳ. τὸ ὃ παρ' ἐκείνοις μάλιστα πιμπράμενος ἐπιχωρίε δαίμονος, τὸν ναὸν οἰκῆσαι. οἱδὲ, ἐ μάλα ἄσμενοι τὸν ξένον θεὸν ὑπεδέξαντο, τῇ σφῶν αὐτῶν θεᾷ συνοικίσαντες. ἡμῖν ὃ οἰκίαν ἀπέδειξαν ἀνθρώπων πενήτων. ἐν τούτῳ δὲ συχνὰς ἡμέρας οἱ δεσπόται διατρίψαντες, ἀπῄεσαν ἤδελον εἰς τὸν πλησίον πόλιν. κἀ τὸν θεὸν ἀπήντων τοῖς ἐπιχωρίοις ἐ αὐτοὶ εἰς τὸ πέμπε παρελθόντες, ἐνομίζοντο αὐτῷ. κἀ γέντες ἐπ' ἐμοὶ, ἤλαυνον ἔξω. ἔτυχον ὃ οἱ δυσεβεῖς εἰς τὸ πέμπε ἐκεῖνο παρελθόντες, ἀνάθημα φιάλην χρυσῆν κλέψαντες, ὡ ὑπὸ τῇ θεᾷ ἔφερον. οἱ ὃ κωμῆται, αἰσθόμενοι τῦτο, δρόμῳ ἐδίωκον. εἶτα ὡς πλησίον ἐγένοντο, κατειληφόσαντες ἀπὸ τῶν ἵππων, εἶχον αὐτῶν ἐν τῇ ὁδῷ, κἀ δυσεβεῖς, ἐ ἱεροσύλας ἐκάλεν, κἀ ἀπῄτεν τὸ κλαπὲν ἀνάθημα, κἀ ἐρευνῶντες πάντα, εὗρον αὐτὸ ἐν τῇ κάλπιδι τῇ θεᾷ. δήσαντες ὖν τὰς γναμπτὰς, ἦγον ὀπίσω. κἀ τὰς μὲ, εἰς τὸν ἱερατικὸν ἐμβάλλεσι. τὸν ὃ θεὸν τὸν ἐπ' ἐμοὶ κομιζόμενον ἀράμβοι, ναῷ ἄλῳ ἔδωκαν. τὸ ὃ χρυσίον, τῇ πολίτιδι θεᾷ πάλιν ἀπέδωκαν. τῇ ὃ ὑστεραίᾳ, τά τε

Nam furiosum me opinati, strictis in me jam multis gladiis, lanceisque & longis baculis, ad me occidendum erant comparati. Ego periculi magnitudine perspecta, intro curro, ubi erant dormituri mei domini: qui hoc viso, fores diligenter extrinsecus claudunt. Postea diluculo, iterum suppositio Deæ dorso, ibam una cum hisce circulatoribus: & ad villam magnam & populosam devenimus, ubi novum prodigium finxerunt, ut Dea non maneret in hominis ædibus: sed habitaret in illius loci Deæ templo, quæ apud ipsos potissimùm coleretur. Illi lubenti animo peregrinam Deam receptant, cumque sua Dea collocant. Verùm nobis pauperum hominum ædes desfignant: in quibus domini multos dies commorati, in proximam urbem proficisci voluerunt, & repetitam ab indigenis Deam, atque è delubro allatam mihi imposuerunt, méque abegerunt. Verùm impii illi qui delubrum ingressi erant, donarium nempe phialam auream furati, sub Dea ferebant. Qua re cognita pagani nos insequuti sunt. Deinde quum appropinquarunt, desilientes ex equis, ipsos in via retinuerunt, impios, & sacrilegos vocarunt, & surreptum donarium repetiverunt: illudque, scrutati omnia, in sinu Deæ invenerunt. Itaque effœminatos istos à tergo ducebant vinctos: quos quidem in carcerem conjiciunt: quamque gestabam Deam sustulerunt, aliique fano dederunt: aurum autem suæ Deæ reddiderunt. Postera die, & sarcinas, & me vendere decreverunt:

σκάλη, καὶμὲ πιπράσκειν διέγνωσαν. κ) ἀπέδοντό με ξένῳ ἀνθρώπῳ, τῷ πλησίον κώμῃ οἰκοῦντι, τέχνῃ ἔχοντι ἄρτους πιπλεῖν. ὅστις με ἐδεδράκει, ἐκ πυρῶν μεδίμνους δέκα ὠνησάμενος, ἐπιθεὶς μοι τὸ πυρὸν, ὡς ἑαυτὸν ἤλαυνεν ὀδὸν τραχεῖαν. ὡς δ' ἤκομεν, εἰσάγει με εἰς τὸ μυλῶνα. κ) ὁρῶ πολὺ πλῆθος ἔνδον ὀμοδούλων κτώνων. κ) μύλαι πολλαὶ ἦσαν. κ) πᾶσιν τούτοις ἐφέροντο. κ) πάντα ἐκεῖνα μεστὰ ἦν ἀλφίτων. κ) τότε μέν με, οἷα ξένον ὄντα, ὁ φορτίον βαρύτατον φέρομενον, ὁ ὀδὸν τραχεῖαν ἀφιγμένον, ἀναπαύεσθαι ἔνδον ἀφῆκεν. τῇ δ' ὑστεραίᾳ, ὀθόνια τοῖς ὄμμασιν ἐπιπεπεσκότες, ἀναζευγνύσι με τῇ κώπῃ τὸ μύλης. εἶτα ἤλαυνον. ἐγὼ δ' ἠπιστάμην ὅπως χρὴ ἀλεῖν, πολλάκις μαθών. ὡσαύτως ἐποίουν δ' ἀγνοοῦν. ἀλλὰ μάτην ἤλπισα. λαθόντες γὰρ πολλοὶ τὸ ἔνδον βακτηρίας, ἐφεστᾶσί με. κ) μὴ ἀσθενήσαντα ὡς οὐχ ὁρῶσι, πλάσασιν ἀθρόᾳ τῇ χειρὶ, ὥστε με ὑπὸ τὸ πληγῆς, ὥσπερ τρόμεον ἐξαπίνης φρίξειαν. κ) πείρᾳ ἔμαθον, ὡς χρὴ τὸ δᾶλον εἰς τὸ τὰ ὀθόνια ποιεῖν, μὴ ἐφεμένην τὴν χεῖρα τοῦ δεσπότου. λεπτὸς δὲ πάνυ γέγονα, κ) ἀσθενὴς τὴν σάρκα, ὥστε ἔγνω με ὁ δεσπότης πωλήσων. κ) ἀποδίδοταί με ἀνθρώπῳ κηπουρῷ τῷ τέχνῃ. ὅτῳ δὲ εἶχε κῆπον, λαθὼν γεωργεῖν. κ) τοῦτο εἴχομεν ἔργον. ὁ δεσπότης δὲ ἔωθεν ἐπιθεὶς μοι τὰ λάχανα, ἐκέμιζεν εἰς τὴν ἀγορήν. κ) παραδοὺς τοῖς ταῦτα πιπράσκουσιν, ἦλθέ με πάλιν εἰς τὸ κῆπον. εἶτα ἐκεῖνον μὲ ὁ ἔσκαπτε, κ) ἐφύτευε, κ) τὸ ὕδωρ τοῖς φυτοῖς ἐπῆγε. ἐγὼ δ', ἐν τούτῳ εἰσήκειν ἀργός. ὦ δέ μοι δεινῶς ἀλγεινὸς ὁ τότε βίος. ἐφθόνει μὲ, ἐπεὶ χειμὼν ἦδη ὦ.

verunt: & me piſtori, peregrino homini, vicinum pagum incolenti vendiderunt. Qui decem frumenti modiis quos emerat, dorſo meo impoſitis, per viam aſperam ad ſuas ædes ducebat: quò quum advenimus, in piſtrinum me introducit: ubi magnam conſervorum jumentorum copiam cerno, ubi & multæ erant molæ, quæ omnes à jumentis hiſce verſabantur: quæ omnia farinis erant plena. Tunc quidem me, ut pote novum ſervum, & qui graviſſimum onus tulit, iterque difficile confecit, intus quieſcere ſiverunt. Poſtridie, oculis linteo velatis, molæ jugo me alligant. Tum incitabant: ſed noram quomodo eſſet molendum, id uſu edoctus, me tamen non noſſe ſimulabam: at mea ſpes fuit inanis. Nam multi ex domeſticis, muniti baculis me circunſtant, ac de improviſo, me nihil tale expectantem tota manu percutiunt: adeò ut plaga compulſus, molam turbinis inſtar volverem. Ex quo edoctus ſum experientia, ſervum non debere domini manum expectare, ut ea præſtet quæ ſui ſunt officii. Interim macreſco, & corpore fio debili, ita ut ſtatuat herus me vendere. Vendidit igitur olitori, qui colendum hortum acceperat: idque negotii habebamus. Itaque dominus olera mihi imponebat, quæ in forum ferebam: & poſteaquam ea venditoribus tradidiſſet, me rurſus in hortum ducebat: ubi dum fodiebat, dum plantabat, dum aqua plantas irrigabat, ego interim otiabar: ſed admodum moleſta erat mihi temporis illius vita: quia jam vigebat hyems, nec

κἀκεῖνος οὐδὲ αὐτὸς τρόμος ἔχων ἀγοράσαι, οὐχ ὅπως ἐμοί. καὶ ἀνυπόδητος, πηλὸν ὑγρὸν καὶ πάνυ σκληρὸν, καὶ ὀξὺ ἐπάτησεν. καὶ φαγεῖν τοῦτο μόνον ἀμφοτέροις ἦν, ῥάδικας πικρὰς, καὶ σκληράς. καί ποτε ἐξιόντων ἡμῶν εἰς τὸ κῆπον, συντυχάνει αὐτῷ γυναῖος, τραλλάτῃ τολλῷ ἠμφιεσμένος. καὶ τὸ μὲν πρῶτον, λαλεῖ πρὸς ἡμᾶς τῇ Ἰταλῶν φωνῇ καὶ ἤρετο τὸ κηπουρὸν ὅπου ἀπάγοι τὸν ὄνον ἐμέ. ὁ δὲ, εἰρομένου τοῦ φωνὴς οὐνοτος ὢν, οὐδὲν ἀπεκρίνατο. ὁδὲ, ὀργιζόμενος, ὡς ὑστερούμενος, πάνυ τῇ μάστιγι τὸ κηπουρὸν. κακεῖνος συμπλέκεται αὐτῷ. καὶ ὁ μὲν τοῦ ποδῶν ὑποπάσας, εἰς τὴν ὁδὸν ἐπτέινε. καὶ κείμενον ἔπαιεν ὅπου, καὶ χειρὶ, καὶ ποδὶ, καὶ λίθῳ τῇ ὁπὸ τὸ ὁδῷ. καὶ ὁς τὸ πρῶτον καὶ ἀντεμάχθη, καὶ ἠπίλη, εἰ ἀναστείη, ἀπεκτενεῖν τῇ μαχαίρᾳ. ὁδὲ, ὥσπερ ὑπ' αὐτῷ σείνου διδαχθεὶς τὸ ἀκινδυνότερον, ἀπὸ τῶν μαχαίρων αὐτῷ, καὶ ῥιπτεῖ πόῤῥω. εἶτα αὖθις ἔπαιε κείμενον, ὁ δὲ, τὸ κακὸν ὁρῶν ἤδη ἀφόρητον, ψεύδεται, ὡς τεθνηκὼς ὑπὸ τοῖς πληγαῖς. ὁ δὲ, δείσας ἐπὶ τούτῳ τὸν μὲ, αὐτῷ ὡς εἶχε κείμενον, ἀπολείπει. τῶν δὲ μαχαίρων βαστάσας ἐπ' ἐμοὶ, ἤλαυνεν εἰς τὴν πόλιν. ὡς δ' ἤλθομεν, τὸ μὲ κῆπον αὐτῷ, συνεργῷ τινι ἐπέδωκε γεωργῷ. αὐτὸς δ', τὸ κίνδυνον τὸ ἐκ τὸ ὁδῷ δεδιὼς, κρύπτεται ἄμφ' ἐμοὶ, ἕως τὸν τὸ ὑστεραίας, δεῖξαν αὐτοῖς, ὅτω πειθόμ. τὸ μὲν ἐμὸν δεσπότην, κιβωτῷ ἐκρυψαν. ἐμὲ δ', ἀράμενοι ἐκ τὸ ποδῶν, κομίζουσιν ἄνω τῇ κλίμακι, εἰς οἴκημα ὑπερῷον. κἀκεῖ με ἄνω συγκλείσθην. ὁ δὲ τραλλάτης, ἐκ τὸ ὁδῷ τότε μόλις ἐξαναστὰς, ὡς ἔφασαν, κομιβαρῶν τοῖς πληγαῖς, nec ille habebat unde sibi stragulum emeret, tantùm abest ut mihi, atque ego sine calceis lutum humidum, durum, & acutum calcabam. Nihilque habebamus ambo, quod comederemus, nisi amaras, durasque lactucas. Cùm aliquando in hortum prodiremus, convenit nos vir generosus, militari stola amictus: ac primùm Italica lingua compellat, interrogatque quonam me asinum deduceret: sed is puto voce non intellecta, nihil respondit. Ille autem irascens, ac si contemneretur, flagro percutit hortulanum, hortulanus cum eo congreditur, & pedibus subter tractis in via prosternit: jacentem impetit manu, pede, & lapide de via capto. Et qui primus aggressus erat, se tutabatur, & minabatur, si exurgeret, se illum ense interfecturum. Ille autem, ut quod erat tutissimum, ab eo ipso edoctus, vagina gladium educit, & procul abjicit. Deinde jacentem iterum cædit. Tandem verò miles malum videns intolerabile, se verberibus simulat enecatum. Id veritus hortulanus ibi, ut se habebat, jacentem relinquit: & impositio mihi ense, ad urbem pergit. Quo cùm perveniſſemus, hortum suum consorti cuidam colendum dedit. Ipse autem viæ periculum veritus, penes aliquem ex familiaribus in urbe mecum delitescit. Postridie communi consilio meum dominum in arca occultant: & me, pedes attollendo per gradus in summas ædes vectant, ibique me concludunt. Porrò miles cùm vix, ut ajebant, surrexisset, capite plagis gravato in urbem

ἦκεν εἰς τὴν πόλιν, καὶ τοῖς στρατιώταις τοῖς σὺν αὐτῷ συντυχὼν, λέγει τὴν ἀπόνοιαν τῶν κηπουρῶν. οἱδὲ, σὺν αὐτῷ συνελθόντες, μονονουχὶ ἔνδον ἤμεν κεκρυμμένοι. καὶ δὴ λαμβάνουσι τοὺς τῆς πόλεως ἄρχοντας. οἱδὲ, εἴσω τινὰ τῶν ὑπηρετῶν πέμπουσι. καὶ τοὺς ἔνδον ἅπαντας ὡσεὶ ἐλθεῖν ἔξω κελεύουσιν. ὡς δ' ὠσθήλθον, ὁ κηπουρὸς ἠδυμὲ ἐφαίνετο. οἱ μὲν δὴ στρατιῶται, ἔνδον ἔφασαν εἶναι τὸν κηπουρόν. κἀμὲ τὸ ἐκείνου ὄνον. οἱδὲ, ἠδὲν ἄλλο ὑπολελεῖφθαι ἔλεγον, ἢ τε ἄνθρωπον, ἢ τε ὄνον. ἀφύβως δ' οὖν τῷ στενωπῷ, καὶ πολλῆς βοῆς ἐκ τούτου γιγνομένης, ὁ ἀγέραχος, καὶ πάνυ ὠσείργεις ἐμὲ, βουλόμενος μαθεῖν τίνες εἶεν οἱ βοῶντες, ἀφικύπλω ἄνωθεν κάτω ἀφ' ὑψηλοῦ. οἱ δέ με ἰδόντες, δόλον ἀνέκραγον. οἱδὲ, ἐκλάκευσαν ψευδῆ λέγοντες. καὶ οἱ ἄρχοντες εἴσω παρελθόντες, καὶ πάντα ἀνερευνῶντες, ὑρέσκουσι τὸν ἐμὸν δεσπότην τῇ κιβωτῷ ἐγκείμενον. καὶ λαβόντες, τὸν μὲν, εἰς τὸ δεσμωτήριον πέμπουσι, λόγον τοῦ τετολμημένου ὀφείλοντα. ἐμὲ δ', κάτω βαστάσαντες, τοῖς στρατιώταις ἐπέδωκαν. πάντες δ' ἄσμενον ἐφάλαν ἐπὶ τὴν μιαιφονίαν ἐκ τοῦ ὑπερῴου, καὶ ὠθοῦνά τὸν ἑαυτῶν δεσπότην. κἀκτοῦτο ἐξ ἐμοῦ πρῶτον ἦλθεν εἰς ἀνθρώπους ὁ λόγος ὅτι, ἐξ ὄνου θρασκύψεως. τῇ δ' ὑστεραίᾳ, τί μὲ ἔπαθεν ὁ κηπουρὸς ὁ ἐμὸς δεσπότης, οὐκ οἶδα. ὁ δὲ στρατιώτης πωλήσειν με ἔγνω. καὶ πραάσας με πέντε καὶ εἴκοσιν ἀττικῶν. ὁ δ' ὠνησάμενος, θεράπων ἦν ἀνδρὸς σφόδρα πλουσίου, πόλεως τῆς ἐν Μακεδονίᾳ τῆς μεγίστης Θεσσαλονίκης, ὅτου τέχνην εἶχε τοιάνδε. τὰ ὄψα τῷ δεσπότῃ ἐσκεύαζε, καὶ εἶχε καὶ ἀδελφὸν συνδοῦλον, ἄρτους πέττειν, καὶ μελίπηκτα κιρνᾶν ἐπιστάμενον. ἦσαν οἱ ἀδελφοὶ, συσκηνοί τε

bem venit: ubi nactus commilitones, iis hortulani injuriam narrat: qui cum ipso congregati, ubi delitescaremus, comperiunt, & magistratus urbis secum ducunt. Hi lictorem intro mittunt, omnesque qui intus erant, foras prodire jubent. Cùm prodiissent non apparebat hortulanus: sed illum, méque ipsius asinum intus esse dicebant milites. Illi verò nihil intus relictum esse, neque hominem neque asinum, affirmabant. Hinc orto tumultu, & clamore multo in vico, ego petulans, & omnium curiosus, quinam clamarent discendi cupidus, per fenestram despicio. Illi me viso exclamant: alii in mendacio deprehénduntur. Tum ingressi magistratus, omnia scrutando, dominum meum in arca jacentem inveniunt: quem in carcerem mittunt, redditurum ausorum rationem: me inferius portatum dant militibus. Et in risum effusi omnes irridebant me, qui è summis ædibus dominum prodidissem. Exinde à me primo id verbum in vulgus prodiit, Ex asino conspecto. Quid autem hortulano meo domino postridie acciderit, nescio. Me verò vendere decrevit miles, & vendidit quinque & viginti drachmis Atticis. Emptor, servus erat viri ditissimi, Thessalonices Macedoniæ civitatis maximæ. Hic artem hanc callebat, domino videlicet epulas parabat: fratrem habebat conservum, panes coquendi, & liba melle conficiendi peritum. Hi fratres eodem contubernio, eodem-

ἀεὶ ἦσαν ἀλλήλοις, καὶ κατέλυον ἐν ταὐτῷ, καὶ τὰ σκεύη τῶν πτωχῶν εἶχον ἀναμεμιγμένα. καὶ μετὰ ταῦτα, κἀμὲ ἔστασαν ἔνθα κατήλυον. καὶ ὅτοι μὲν τὸ δεῖπνον τῶν δεσποτῶν, πολλὰ λείψανα ἄμφω εἶσα σιόμιζον. ὁ μὲν, κρεῶν, καὶ ἰχθύων. ὁ δ' ἄρτων, καὶ πλακούντων. οἱ δ', καθαρκλείσαντες ἔνδον ἐμὲ μετὰ τέκνων, καὶ φυλακὴν ἐμοὶ γλυκυπίτνα σχεσήσαντες, ἀπῆεσαν, ὥστε ἀπολέσθαι. κἀγὼ τοῖς ἀδικημένοις κερδαλέοις μακρὰ χαίρειν λέγων, ταῖς τέχναις, καὶ τοῖς κέρδεσι τῶν δεσποτῶν ἐδίδουν ἐμαυτόν. καὶ λοιπὸν μακρῷ πάνυ ἐκαμιζόμην ἀνθρωπίνῃ τροφῆς. οἱ δὲ, ἀναστρέψαντες εἶσαν, τὰ μὲν ἄρτα τὰ ἐδὲν ἡδέως καὶ ὀψοφαγίας τὰ ἐμὰς, ἐκ τῆ πλήθους τῶν ἀδικημένων, κἀμὲ ἔπι σὺ φόβῳ, καὶ φειδοῖ κλίπτοντος τὸ ἄριστον. ἐπεὶ δ' ἐς τέλεον ἤμελον αὐτῶν κλοπαγωγὰς ἀτασίας, τὰς κρείσσας τῶν μεριδίων, καὶ ἄλλα πολλὰ κατέτρωγον. καὶ ἐπειδὴ ἤδοντο ἤδη τὰ ζημίας, παμφαγοῦσι, ἄμφω ὑποπτον ἄσας ἀλλήλους ἔβλεπον, καὶ κλέπτων ὁ ἕτερος τὸ ἕτερον, καὶ ἅρπαγα τῶν κρεῶν, καὶ ἀναισχυντον ἔλεγον. καὶ ἦσαν ἀκριβεῖς λοιπὸν ἄμφω. καὶ τῶν μεριδίων ἀριθμὸς ἐγίνετο. ἐγὼ δ' τὰ βίον εἶχον εὖ ἡδονῇ, καὶ τρυφῇ ἐν τὸ σῶμά μου ἐκ τῆ σωτηρίας τροφῆς πάλιν καλὸν ἐγεγόνη, καὶ τὸ δέρμα ἐπανθοῦσα τῇ τριχὶ ἀπέστιλβεν. οἱ δ' γνησιοπαῖδες, μέγαν τέ με, καὶ πόνα ὁρῶντες, καὶ τὰ κερδάλια μὴ δυνατὰ ῥύμα, ἀλλ' ἐν τῷ τῆ μέτρῳ ὄντα, εἰς ὑποψίαν ἔρχονται τῆ τολμηρίας τῶν ἐμῶν. καὶ διαθεώμενοι, ὡς εἰς τὸ βαλανεῖον ἀπίοντες, ἔπειτα τὰς θύρας συγκλείσαντες, διαβαλόντες ὀπῇ τινι τὰ ὄμματα τῆ θύρας, ἐσκοπεῖτο τάχιστα. κἀγὼ τότε δὲ δὲν μηδὲν εἰδὼς, ἠρίστων, διασπιλῶν. οἱ δ', παμφαγοῦσι ἐγέλων, εodemque diverſorio ſemper utebantur: & permixta habebant ſuarum artium inſtrumenta. Et poſtea me quoque collocabant, ubi divertebant: tum à domini cœna multas reliquias ambo importabant: alius carnium, & piſcium: alius panum & placentarum. Atque hi me intus cum his incluſo: iſtaque dulciſſima cuſtodia obſeſſo, lotum iverunt. Ego autem longum vale hordeo dicens, artibus, & lucris dominorum me dedi, diuque humano cibo ventrem refarſi. Cùm rediiſſent primùm non animadverterunt cibos à me comeſtos, eo quòd ferculorum erat copia, & meticuloſus adhuc parcè prandium furatus eram. Quod cùm ab ipſis minimè perceptum cognoviſſem, optimas partes, aliaque multa comedebam. Tandem ut damnum cognovêre: ambo ſe invicem ſuſpicioſè intuebantur, alterque alterum furem, & communium raptorem, atque impudentem appellabat. Accuratiùs deinde ſervarunt ambo, & portiones numerarunt. Interim ego in voluptate & deliciis vivebam, unde ex conſueto cibo factus pinguior, pulchris nitidiſque pilis mea cutis refulgebat. Tum illi cùm obſervarent me factum pinguiorem, nec hordeum inſumi, ſed eadem menſura eſſe, in ſuſpicionem rerum à me auſarum veniunt. Itaque ſimulant ſe ad balneum ire, clauſoque oſtio, oculos per rimulas immittentes, obſervant ea quæ intus fiunt. Ego doli neſcius ad prandium proficiſcor.

ὁρῶντες ἄφεισον ἄπιτον. εἶπε δὲ τὸς ὁμοδούλους ἐπιγέλων ἐπὶ τῷ ἐμῷ ἥθει. καὶ γέλως πολὺς ἦν. ὥστε καὶ ὁ δεσπότης αὐτῶν ἤκουσε τοῦ γέλωτος, θορύβου ὄντος ἔξωθεν, καὶ ἤρετό τινα ἐφ' ᾧ τοσοῦτον οἱ ἔξω γελῶσιν. ἐπὶ δὲ ἤκουσε, καὶ ἐξανίστατο τοῦ συμποσίου, καὶ ἀφικνεῖτο εἴσω, ὁρᾷ με σὺς ἀγρίᾳ μεμέδα κρεοπίνοντα, καὶ μέγα τὸ γέλως ἀναβοήσας, εἰς τρέχει εἴσω. κἀγὼ σφόδρα ἠχθόμην ἐπὶ τοῦ δεσπότου, κλέπτης ἅμα, καὶ λίχνος ἐαλωκώς. ὀδὶ, πολλὼ εἶχεν ἐπ' ἐμοὶ γέλωτα καὶ παμπαισθῆτα, κελεύει με εἶσω ἀγαγεῖν εἰς τὸ ἐκείνου συμπόσιον. ἔπειτα, τραπεζάν μοι ἀνθ' ἑνὸς εἶπε, καὶ εἶναι ἐπ' αὐτῇ πολλὰ τοῦ ὅσα μὴ δυνατὸν ἅμα ὅλῳ καταφαγεῖν, κρέα, λοπάδας, ζωμὸς, ἰχθῦς. τοῦτο μὲ χάρμ, τοῦ ἐλαίου καὶλακεμένους. τοῦτο δ', νάπυϊ ἐπικεχυμένους. κἀγὼ τῷ τύχλῳ ὁρῶν ἤδη ἀπαλόν μοι τὸ σῶμα εἰδῶσιν, καὶ μαθὼν ὅτι με τοῦτο μόνον τὸ παίγνιον ἀνασώσῃ, καίτοι ἤδη ἐμπεπλησμένον, ὅμως ἠείσατο, τῇ τραπέζῃ προσῆκτο. τὸ δὲ συμπόσιον ἐκλονεῖτο τῷ γέλωτι. καί τις εἶπε, τοῦ πίστας οἶνον δοῦναι τοῦτον ὁ ὄνος, ἦν τις αὐτῷ ἐγκεραστὴς μόνος ἐπιδῷ. καὶ ὁ δεσπότης ἐκέλευε. κἀγὼ τὸ ποτήριον ἔχθην ἔπινον. ὁ δὲ οἷον εἰκὸς, ὁρῶν με κτῆμα παράδοξον, τῷ τιμὴν τῷ ἐμὴν κελεύει τοῦ διοικητῶν τινι καταβαλεῖν, τοῦ ἐμὲ ὠνησομένου, καὶ ἄλλο τοσοῦτον. ἐμὲ δὲ παρέδωκεν ἀπελευθέρῳ τινὶ τῶν ἑαυτοῦ νεανίσκων, καὶ εἶπε κατηχεῖν, ὅσα πεπαῖν μάλιστα, ψυχαγωγεῖν αὐτὸν δυναίμην. τῷ δέ γε ῥᾳδίᾳ ἦν πάντα. ὑπῆκοον γὰρ δοῦπος, εἰς ἄπαντα διδασκόμενον. καὶ πρῶτον μὲ καταλίνεσθαί με ἐπὶ κλίνης, ὥσπερ ἄνθρωπον ἐπ' ἀγκῶνος ἐποίησεν. εἶπε δὲ προσπαλαίειν αὐτῷ, καὶ μὴν δὲ

ciscor. Illi primo ridere incipiunt, conspicati novum asini cibum: deinde conservis ad idem spectaculum vocatis denuo multum rident: ita ut risum ipsorum herus audiret, tumultu foris excitato, & interrogaret quorsum foris adeò riderent. Audita risus causa, surgit à convivio, & introspiciens, videt me apri fructum devorantem, magnoque cum risu exclamans, intrò se corripit. Ego ægerrimè tuli me in furto & gula fuisse deprehensum apud herum: qui multo risu me excipiebat. Atque is primùm jubet me in convivium deduci: deinde mensam mihi apponi cum ferculis adeò multis, ut nullus asinus tot posset comedere, carnes, patinas, jura esculenta, pisces, partim garo & oleo conditos, partim sinapi inspersos. Equidem ego fortunam videns mihi molliter arridentem, & sentiens fore ut hic jocus saluti me redderet: etsi jam essem refertus, nihilominus mensæ accumbens, prandebam: convivium autem risu movebatur. Et dixit aliquis, bibet vinum hic asinus, siquis infusum ipsi præbeat. Tum jussu heri oblatum bibi. Qui, ut verisimile est, me admirabilem videns possessionem, unum ex ministris jubet ut duplum mei pretium emptori numeret. Quo facto tradidit me cuidam adolescenti, suo liberto, à quo discerem quæcunque ipsum delectare possent. Cui facile fuit me docere, cùm ipsi statim parerem in omnibus. Primùm in cubitum reclinari supra lectum tanquam hominem docuit, deinde secum colluctari, & in duos pedes erectum sal-

ὀρχεῖσθαι, ἐπὶ τὰς δύο ἐπαναστάμβων ὀρθὸν, καὶ κρεμάννυσι, καὶ ἀναδύεσθαι πρὸς τοὺς φωνὰς, καὶ πάνθ' ὅσα ἐδιδασκέλει μοι, καὶ δίκαια ἔμοιγε ποιεῖν ἐδόκει. καὶ τὸ πρᾶγμα θεσπέσιόν ἐστιν, ὄντως ὁ ἔμὸς διδάσκαλος, οἰνοπότης, παλαιὸν, ὀρχούμενος. τὸ δὲ μέγιστον, ὅτι πρὸς τὰς φωνὰς ἀναδύεσθαι ἐκέλευεν, καὶ κατιέναι. καὶ ποτὲ ἐγὼ ἤθελον ἐπιπιεῖν ἤτουν, τοῖς ὀφθαλμοῖς τὸν οἰνοχόον κινήσας. καὶ οἱ μὲν, ἐπεύμαζον τὸ πρᾶγμα, ὡς παραδόξου, ἀγνοοῦντες ἄνθρωπον ἐν τῷ ὄνῳ κείμενον. ἐγὼ δὲ, τρυφὴν ἐποιούμην τὴν ἐμαυτοῦ ἄγνοιαν. καὶ μὴν ἐβάδιζεν ἐμοὶ ἡνίοχος, καὶ καμίζειν τὸν δεσπότην ἐπὶ ἔμοῦ ὄντος, καὶ πρόχειρον ὁρόμον ἀλυπότατον, καὶ τῷ ἀσφαλεστάτῳ ἀναβαίνων. καὶ σκιὰ μοι ἦν πολυτελὴς. καὶ φορεῖσθαι προφυσῶ ἐπιβάλλομαι. καὶ χαλινοῖς εἰστρέχομεν, ἀργύρῳ, καὶ χρυσῷ κεκοσμημένοις. καὶ κώδωνες ἐξηπτοντάμην, μάλα μυσικῶτατον σαφαίνοντες. ὁ δὲ Μενεκλῆς ὁ δεσπότης ἡμῶν, ὥσπερ ἔφην, ὅτι τὴν Θεσσαλονίκην ὅλην ἐλαλύθει ἐπ' αὐτῷ τοιούτῳ. ἐπάσχετο τῇ πατρίδι θέαν παρέξειν ἀνθρώπων, ὅτι λοις ὡς ἀλαλήσας μονομαχεῖν εἰδόντων. καὶ οἱ μὲν ἄνθρωποι, τὰ μάχης ἤδη ἦσαν ἐν ἡδυσκυΐᾳ. καὶ ἀφικόμην ἡ πορεία. ἐξελαύνομεν ἐσθέν. κἀγὼ τὸν δεσπότην ἔφερον, εἴ ποτε χρεία σὴν τὴν ὁδὸν τραχὺν, ἐν τοῖς ὀχήμασιν ἐπιβαίνειν χαλεπὸν. ὡς δὲ κατέβημεν ἐπὶ Θεσσαλονίκην, ὅσοι ἐν ὄψει ἐπὶ θέαν ἐσπείγετο, καὶ τὸν ὄψιν ἡμῶν ἐμοὶ, ἡ δόξα ἐμοὶ δόξα, ἀπελαλύθει ἐν μακρῷ, καὶ τὸ πολυπρόσωπον, καὶ τὸ ἀνθρώπινον τῶν ἐμοῦ ὀχημάτων, καὶ παλαιομίμητον· ἀλλ' ὁ μὲν δεσπότης, τοῖς ἐνδοξοτάτοις τῶν αὐτῆ πολιτῶν, ὡς τὸ πρότον ἐδείκνυό με, καὶ τὰ παράδοξα ἐκεῖνα ἐν ἐμοὶ παίγνια ἐπὶ τῷ δείπνῳ παρέθηκε. ὁ δὲ ἐμὸς ἐπίσκοπος, ὡς σοδὲν ἄμεινον ἐξ ἐμοῦ πολλὰ

saltare: & ad voces annuere, & abnuere, & quæcunque citra institutionem facere poteram. Atque per urbem vulgatum hoc erat meo domino esse asinum, qui vinum biberet, luctaretur, & saltaret: quodque maximum erat: qui ad voces annueret, & abnueret. Ego autem cùm vellem bibere, oculorum motu à pincerna petebam. Hoc ut insolitum mirabantur, ignorantes hominem in asino esse: illorum autem ignorationem in deliciis habebam. Tum etiam ambulare discebam, & dorso herum vectare, cursumque nullatenus molestum sessori currere. Erat mihi sumptuosus ornatus, purpurea stragula ferebam, frænos argento, & auro variegatos in os recipiebam: pendebant insuper tintinabula suavissimum sonum præbentia. Menecles autem herus noster, ut dicebam, Thessalonica huc venerat hac de causa. Promiserat patriæ se præbiturum spectaculum virorum qui armis inter se singulari certamine pugnare scirent. Iamque erant parati gladiatores: veneratque abeundi tempus. Mane igitur proficiscimur: & herum siquando aspera via occurrebat, & vehiculis difficilis, vectabam. Vbi Thessalonicam pervenimus, nemo erat qui non ad spectaculum, & ad me videndum properaret. Iam enim fama longiùs diffusa vulgaverat me in modum hominis multas personas agentis, saltare, & luctari. Herus clarissimis civibus in compotatione me ostendebat, illósque meos admirabiles jocos in cœna apponebat. Libertus mihi præfectus, plurimarum drach-

λῶν πάνυ δραχμῶν. κἀξαικλείσας γάρ με ἔνδον, εἰχεν ἐπῶπα. καὶ τοῖς βυλομβμίοις ἰδεῖν ἐμέ, ἐ τἀμῷ παρεδίδε ἔργα, μισθὸν τὴν θύρην ἤνοιγεν. οἱ δ' εἰσεκομιζον, ἄλλο ἄλλό τι τῶν ἐδωδίμων. μάλιστα τὸ ἐχθρὸν εἶναι ὄνῳ χαρὶ δοκῶν ἐγὼ ἤ, ἤσθιον. ὥστε ὀλίγων ἡμερῶν τῷ δεσπότῃ, καὶ τοῖς ἐν τῇ πόλῃ σωμαεισῶν, μέγας τι, καὶ πίων δεινῶς ἤδη ἐγεγόνειν. καί ποτε γυνὴ ξένη, ἐ μέτριαι κεκτημβμένη, τὴν ὄψιν ἱκανὴ, παρελθοῦσα εἶσω ἰδεῖν ἐμὲ ἠρώτησε, εἰς ἔρωτά με θερμὸν ἐμπίπτῃ, χῶτο μὲ, τὸ κάλλος ἰδοῦσα. ὃ ὄνος τοῦτο ἤ, τῷ δεσπόῃ τῶν ἐμῶν ἐπιτηδευμάτων, εἰς ἐπιθυμίαν σωμαεισας ἐλθεῖν. καὶ ὁ μισθώσατο αὐτὸς τῶν ἐπιτρόπων τὴν ἐμὸν, ἐ μισθὸν αὐτῷ κατέλιπε, εἰ συγχωρήσειεν αὐτῇ, σὺν ἐμοὶ τὴν νύκτα ἀναπαύσασθ κἀκεῖνος ἐδὲν φροντίσας, εἴτε ἐ ἀνύσῃ τι ἐκείνῃ ἐξ ἐμοῦ, εἴτε ἐ μή, λαμβάνει τὸ μισθόν. κἀκείδη ἐαπέρωτε ἤδη ἦν, κἀκ δὲ συμποσίου ἀφῆκεν ἡμᾶς ὁ δεσπότης, ἀναχρέφομεν ἔνθα ἐκαθεύδομεν. καὶ τὴν γυναῖκα εὕρομεν πάλαι ἀφιγμβμένην ἐπὶ τὴν ἐμὴν εὐνήν. ὑπεκέμισο ἤ αὐτῇ ἐσθῆτα φακελλα μαλακὴν, καὶ στρώμασι εἶσω κατέδυνε, ἐ χαμαδύοισι ἡμῖν δύσερεῖς ἦν. εἶτα οἱ μὲ τῶν γυναικὸς θεράποντες, αὐτῇ πω πλησίον ὡσθ δωμάτιόν ἐκαθεύδον. ἡ ἤ, λύχνον ἔνδον ἔκαιε μέγαν, τῷ πυρὶ λαμπόμβμον. ἔπειτα ἀποδυσαμβμένη, παρῆλθε τὸν λύχνον γυμνὴ ὅλη. καὶ μύρου ἐκ τῶν ἀλαβάστρου προχαμβμένη, τοῦτο ἀλείφεται. κἀμὲ ἤ μυρίζει. ἔνθεν μάλιστα τὴν ῥῖνά με μύρων ἐνέπλησεν. εἶτά με κατεφίλησε. καὶ οἷα ὡσθ ἀνθρωπον, διελέγετ. καί με ὑπ' ἀφορβαίας ἐπιλαβομβμένη, ἐπὶ τὸ χαμαδύνιον εἵλκε. κἀγὼ ἤδὴ τρίτου ἀποκαλίσαντος, εἰς τοῦτο

marum quæſtum ex me fecit. Nam me intus incluſum, ſtantem tenebat, & iis qui me meoſque ludos aſpicere volebant, januam accepta mercede aperiebat. Quorum alii aliud eſculentum afferebant, idque in primis quod aſini ventri videtur inimicum: illudque comedebam: adeò ut intra paucos dies, cum hero, aliiſque civibus epulando, craſſus ac pinguis evaderem. Tandem peregrina mulier, opulenta, facie impudenti, ingreſſa ut me prandentem videret, è veſtigio mei amore exarſit: partim aſini ſpecie adducta, partim ludorum meorum novitate impulſa, in mei congreſſus cupiditatem illapſa, eum alloquitur qui mihi erat præfectus, & mercedem amplam pollicetur, ſi concederet ut in noctem mecum quieſceret. Qui non curans, ſive aliquid, ſive nihil ex me faceret, mercedem accipit. Cùm jam adveſperaſſet à domino dimiſſi ex convivio, revertimur ubi dormire ſolebamus: & mulierem invenimus lectum meum ingreſſam, cui pulvinaria mollia importata erant, & ſtragula intus depoſita, ſtratumque decens humi poſitum habebamus. Mulieris ſervi in propinquo veſtibulo cubabant. Magnam lucernam igne lucentem intus accenderat, ad quam depoſitis veſtibus nuda ſtabat. Tum ex alabaſtro quodam unguentum profundens, eo ſeſe ungit: deinde me, meaſque potiſſimùm nares implet. Poſtea me oſculata, prout amatum hominem alloquitur, & me capiſtro in ſtratum trahit. Ego ad id tertii hortatoris nequaquam indigus vino veteri multo

δεόμενος, καὶ οἴνῳ ἤδη παλαιῷ πολλῷ ὑποβεβρεγμένος, καὶ τῷ χρωτὶ ἔτι μύρα οἰσπηδῶντι, καὶ τὸν παιδίσκην ὁρῶν πάνυ καλὴν, κλίνομαι. καὶ σφόδρα ἠπόρουν, ὅπως ἀπαθὴς ἔσομαι τῶν ἀνθρώπων. καὶ γὰρ ἐξότε ἐγεγόνειν ὄνος, σωφρόνως ἀλλ' οὐδὲ τοῖς ὄνοις σωφρόνως ἔτυχον ἐφαψάμενος, οὐδὲ γυναικὶ ἐχρησάμην ὄνῳ. καὶ μὴν ἐκ τούτου μ' εἰς δεῦρο οὐκ μέτριον ἦν, μὴ δ' χωρήσασα ἡ γυνὴ, ἀμισοπαθείᾳ, καίπερ ἀνθρωφόνος, καλὴν δώσω δίκην. ἠγνόουν ἔτι σὺν εἰς θέον δεδιώς. ἡ δὲ γυνὴ, πολλοῖς τοῖς φιλήμασι, ἐκ τούτοις ἐρωτικοῖς, προσκαλυμένη, ὡς εἶδεν ὑπτιάζοντα ὥσπερ ἀνδρὶ παρακείμενον, ἐπεβάλλετό μοι. καὶ ἅρασα εἶσω, ὅλον παρεδέξατο. καίπερ μὲ ὁ δεσπότης, ἐδεδοίκειν ἔτι, καὶ ὀπίσω ἀπῆγον ἐμαυτὸν ἀτρέμα. ἡ δὲ, τί ποτ' ὀσφύων τὸ ἐμὸν εἰχθὲς, ὥστε μὴ ὑποχωρεῖν. καὶ αὐτὴ εἶπεν τὸ φόβητρον. ἐπεὶ δ' ἀκριβῶς ἐπείσθην ἔτι μοι ἐκ προσδεῖν πρὸς τὴν γυναικὸς ἡδονήν τε, ἐκ τέρψιν, ἀδεῶς λοιπὸν ὑπηρέτουν, σὺν θεμένῳ, ὡς ἀδὲν εἴην κακίων ἢ τῆς Πασιφάης μοιχός. ἡ δὲ γυνὴ, ὕπως ἦν ἄρα ἐς τὰ ἀφροδίσια ἑτοίμη, καὶ τὸ λῶν τῆς σωφρόνως ἡδονῆς ἀνόρεκτον, ὥστε ἄλλην τινὰ νύκτα ἐν ἐμοὶ ἐδεσπόσυνεν. ἅμα δὲ τῇ ἡμέρᾳ, ἡ μὲν, ἀναπαῦσα, ἀπῆλθ', σωθεμένη πρὸς τὴν ἐπιστάτιν τὴν ἐμὴν οἷσιν ἐπὶ τοῖς αὐτοῖς τὸν μισθὸν τὸν αὐτὸν τῆς νυκτός. αὐτὸς, ἅμα μὲ πλησιόστερος ὢν τῶν ἐμῶν γνώμων, καὶ τῷ δεσπότῃ κρυπτόμενον ἐν ἐμοὶ ἐπιδειξάμενος, συγκαλεῖ με τῇ γυναικί. ἡ δὲ, κατεχρήσατό μοι δεινῶς. καὶ πώποτε ἔλεγεν ὁ ἐπιστάτης, ἀπαγγέλλῃ τῷ δεσπότῃ τὸ ἔργον, ὡς λῷ αὐτὸς διδάξας. καὶ ἐμὲ μὴ εἰδότος, ἄγλ

multo prolutus, & unguenti odore incitatus, puellæ quoque formam conſpicatus, decumbo. Sed quo pacto mulierem inſcenderem, dubius eram. Etenim ex quo in aſinum fueram converſus, coitus etiam aſinis conſueti expers vixeram, neque cum aſina conſuetudinem habueram. Itaque haud parvus timor inceſſebat ne congreſſui impar mulier à me dilaceraretur: ac poſtmodum tanquam homicida meritam ſubirem pœnam. At neſciebam mihil opus eſſe ut timerem. Mulier autem multis amatoriis oſculis me provocans, ut vidit non occupantem amplexu, ipſa me, tanquam homini adjacens, amplectitur, méque intrò tractum, totum excepit. Verùm meticuloſus ego, adhuc metuebam, & ſenſim retro cedebam: ſed mulier ita meos amplectebatur lumbos, ut elabi non poſſem: & fugientem ſequebatur. Poſtquam autem plenè perſuaſus ſum, adhuc mihi aliquid deeſſe ad mulieris plenam voluptatem & delectationem, citra metum poſtea ejus libidini ſervivi, cogitans me nihilo Paſiphaës adultero eſſe deteriorem. Porrò erat mulier ad rem veneream adeò prompta, & voluptate coitus inexplebilis, ut in mei amplexibus totam noctem inſumpſerit. Simul atque illuxit dies: mulier ſurrexit, meumque cuſtodem convenit, aliamque noctem eodem pretio redimit. Ille ditior meo opere factus, & re nova domino indicata, cum muliere me includit, quæ multum me abuſa eſt. Meus ille præfectus, rem domino renunciat, eúmque me inſcio, veſperi ad-

αὐτὸν ἐπ' ἔργος ἤδη, ἔνθα οἰκοδόμημα. καὶ ἅμα τινὸς ὀπῆς τῆς θύρας δείκνυσί με, ἔνδον τῇ μείρακι συνδυναζόμενον. ὁδὲ, ἡδεῖς τῇ θέᾳ, καὶ δημοσίᾳ με δεῖξαι τοῦτο παιδιᾶς ἐπιθύμησε. καὶ κελεύει ὡς μηδένα ἔξω τοῦτο εἰπεῖν, ἵνα ἔρῃ σὺν τῇ ἡμέρᾳ τῇ θέας ἀγαγόμενος τοῦτον εἰς τὸ θέατρον σωί τινι τῶν καλλιδιηκησμένων γυναικῶν, καὶ πάντων ὀφθαλμοῖς ἐπὶ τῇ γυναίκᾳ ἀναβήσεται. καί τινα τῶν γυναικῶν, ἥτις κατεκέκλειτο θηρίοις ἀπολουμένη, ἄγουσιν ἔνδον παρ' ἐμέ. καὶ ἀσπάσομαι τε σκέλους, καὶ ψαύειν ἐμοῦ. εἶτα τὸ πολυθρύλητον τῆς ἡμέρας σκεύης σύστασις, σὺν ᾗ τοῖς φιλοτιμίας ἦλθε ὁ ἐμὸς δεσπότης, εἰσιέναι ἔγνωσεν με εἰς τὸ θέατρον. καὶ εἰσῆλθεν ὅτω. κλίνη ἦν μεγάλη, ἀπὸ χαλκίνης ἐνθρικῆς πεποιημένη, χρυσῷ ἐσφιλωμένη. ἐπὶ ταύτης με ἀνεκλίνησε. καθεῖ μοι τὴν γυναῖκα ἀγαπητὸν κλίναν. εἶτα ὕστως ἡμῶν ἐπέθηκεν ἐπὶ τινος μηχανήματος. καὶ εἴσω εἰς τὸ θέατρον παρεισῆλθον τες, κατέθηκαν σὺν τῷ μέσῳ. καὶ οἱ ἄνθρωποι μέγα ἀνεβόησαν. καὶ κρατος πίσης χειρὸς ἐξήλατο ἐπ' ἐμοί. καὶ τραπέζα ἡμῖν παρέκειτο. καὶ πολλὰ ἐσκευάσμενα σὺν αὐτῇ ἔκειτο, ὅσα τρυφῶντες ἄνθρωποι σὺν δείπνῳ ἔχουσι. καὶ παῖδες ἡμῖν παρεισήκεισαν οἰνοχόοι καλοὶ, τὸ οἶνον ἡμῖν χρυσίῳ ἀγομένοι. ὁ μὲν ἓν ἐπιστάτης ἕστως ὄπισθεν, σκέλους με χρίσων. ἐγὼ δ', ἅμα μὲν ἡδόμενος σὺν τῇ θεάτρῳ καλοκεκλεισμένῳ, ἅμα δ' ἐδεδίειν μή πως ἄρκτος, ἢ λέων ἀναπηδήσητον. σὺν τούτῳ δέ τινα ἄνθη φέροντα, παρεδόσουν σὺν τοῖς ἄλλοις ἄνθεσιν, ὁρῶ δὲ ῥόδων χλωρῶν φύλλα. καὶ μηδὲν ἔπ' ὀνῶν, ἀναπηδήσεις δ' λέχης, σκίπτω. καὶ οἱ μὲ, φοντό με ἀνίστασθαι ὀρχησόμενον. ἐγὼ δ', σὺν ἐξ ἑνὸς ἐπιτρέχων, καὶ ἅπαντα διζόμενος ἀπ' αὐτῶν τὸ ἀνθέων τὸ ῥ

ducit ad cubiculum, & [Pe]rolli
foramen, me cum pue[lla] con-
cumbentem ostendit. S[pe]ctacu-
lo delectatus herus, opt[a]vit me
in publicum producere, [&] hæc
facientem ostendere, [re]mque
non efferri jubet, ut lu[do]rum,
inquit, tempore, hunc [cu]m ali-
qua damnatarum mulie[ru]m in
theatrum adducamus, i[n]que o-
mnium conspectu mulie[re]m in-
scendat. Tum aliquam e[x i]isque
ad bestias erant damnata[e a]d me
introducunt: & accedere [n]éque
demulcere jubent. Tand[em] cum
ille dies instaret, quo sua[s re]s do-
minus ostentabat, decr[ev]erunt.
me in theatrum deduce[re] in
quod ita sum ingressus. Lec[tus e-
rat magnus ex Indica facta]s tesu-
dine, auróque infertus, in[quo
me reclinant, mihique muli]erem
admovent. Deinde lectum 'ma-
chinæ impositum ferunt, in theа-
trum medium, magna cum ac-
clamatione, plausuque p[opu]li.
Et apposita nobis erat mensa [mul]-
tis cum ferculis quæ homine[s de]-
liciis in cibo indulgentes ha[be]bent.
Adstabant nobis formosi [pue]ri
pincernæ, vinum nobis in [auro
ministrantes. Custos meus a[d ter]-
go stans jubet me prandere. At
me pudebat in theatro jac[ere],
simulque metuebam ne u[rsus],
leo-ve aliquis in me profil[uret.
Interea nescio quem qui f[lores
ferebat, transeuntem ani[mad-
verto, inter quos rosas re[cen-
tes observo: nec mora, [le-
cto profilio. Arbitrabantur[illi
me ad saltandum surrexisse. Sed
ego sigillatim omnes percur[rens,
decerptas ab ipsis rosas dev[oro.
T[um
d[e,

κατάπτυστον. τῶν δ', ἔτι θαυμαζόντων ἐπ' ἐμοὶ, ἀποπίπτει ἐξ ἐμοῦ σκεύη τινὰ ἡ ἵππου κτήνους ἄψις, καὶ ἀπέλυτην. καὶ ἀφανὴς ἦν σκεῦος ὁ πάλαι γυμνός. ὁ δὲ Λέκιος αὐτὸς, ἔνδον μοι γαμὸς εἰσήκει. τῇ δ' ὑστεραίᾳ τοῦτο, καὶ μηδὲ ποτὲ ἐλπισθείσῃ θέᾳ, πάντες ἐκπεπληγμένοι, δεινὸν ἐπεθορύβησαν. καὶ τὸ θέατρον εἰς δύο γόμφους ἐκίζετο. οἱ μὲν, ὡς ὥσπερ φάρμακα δεινὰ ἐπιστάμενον, καὶ κακόν τι πολύμορφον, ἠξίουν εὐθὺς ἔνδον πυρί με ἀναθαυεῖν. οἱ δὲ, ἐπεμείπαν καὶ τὰς ἀπ' ἐμοῦ λόγους ἔλεγον δεῖν, καὶ ὥσπερον Δημοσθένην, εἶθ' ὕστερον ἀκούειν τῶν. κἀγὼ δραμὼν ὡς τὴν ἀρχὴν τὸν ἐπαρχίας, ἔτυχε τῇ θεᾷ ταύτῃ παρὼν, ἔλεγον κρύφα ὅτι γυνή με θετταλὴ, γυναικὸς θετταλῆς δούλη, χρίσματι μεμαγμένῳ ἐπαλείψασα, ὄνον ποιήσει. καὶ ἱκέτευον αὐτὸν λαβόντα ἔχειν με ἐν φρουρᾷ, ἕως ἂν αὐτὴν πίσωμαι, ὡς ἂν κἀκείνῳ δίδωμι ἄτιμος. καὶ ὁ ἄρχων, λέγα φησὶν ἡμῖν ὄνομα τὸ σὸν, καὶ γενῶν τῶν σῶν, καὶ συγγενῶν, εἴ τινας φὴς ἔχειν τῇ χθιζὶ συνεσκηνωμένους, καὶ πόλιν. κἀγὼ, πατρὶ μὲν ἔφην ἔστι μοι Λέκιος. τῷ δὲ ἀδελφῷ τῷ ἐμῷ, Γαΐῳ. ἄμφω δ', τὰ λοιπὰ δύο ὀνόματα κοινὰ ἔχομεν. κἀγὼ μὲν, ἱστορίαν, καὶ ἄλλων εἰμὶ συγγραφεύς. ὁ δ', ποιητὴς ἐλεγείων ἐστὶ, καὶ μάλιστα ἀγαθός. πατρὶς δ' ἡμῖν, Πάτραι τῆς Ἀχαΐας. ὁ δὲ δικαστὴς, ἐπεὶ ταῦτα ἤκουσε, φιλοῖτον ἐμοὶ ἔφη λίαν ἀνδρῶν ὑὸς εἶ καὶ ξένων. οἰκίᾳ τε μὲ ὑποδεξαμένων, καὶ δώροις τιμησάντων. καὶ ἐπίστασθαι ὅτι ἀδίκη ψεύδη, παῖς σκείνων ὤν. καὶ δίφρῳ ἀναπηδήσας, ἀσπάζεταί τε, καὶ πολλὰ ἐφίλει. καί με καὶ οἰκαδε ἤγε ὡς ἑαυτοῦ. ἐν τούτῳ δὲ ὁ

Tum singulis rem admirantibus, excidit mihi jumenti illa facies: qua sublata non ampliùs apparet vetus ille asinus: sed Lucius ipse stat nudus. Quo insperato spectaculo, atque inopinato, stupefacti omnes tumultum concitarunt: duásque in sententias scissum est theatrum. Etenim alii me veluti veneficiorum peritissimum, malúmque quoddam multiforme, æquum censebant, ut igni perirem protinus: alii dicebant expectandum dum loquerer, priusque causam cognoscendam, deinde ferendam de his sententiam. Tum ego ad provinciæ præfectum curro, intererat autem huic spectaculo, & dixi me à Thessala Thessalæ matronæ ancilla, ab inferiori parte magico unguento perunctum, factum fuisse asinum: suppléxque rogavi ut me in custodia detineret, donec certiorem ipsum facerem, me vera loqui. Dic, inquit, Præses, tuum, tuorum parentum, & cognatorum, siquos habes, & civitatis nomen. Patrem esse mihi Lucium respondi, fratrem, Caium: ambo autem alia duo nomina habemus communia: me historiarum aliarumque rerum scriptorem, illum poëtam elegiacum, & vatem bonum: patriam nostram, Patras Achaiæ urbem. His auditis Iudex, Dilectissimorum mihi, inquit, & hospitum virorum es filius, qui domo me exceperunt, & donis prosequuti sunt: scio te talibus parentibus natum nihil mentiri. Tum de sella desiliens me complexus multum osculatur, propriamque domum deducit. Interim advenit meus frater pecunias

ἀδελφὸς ὁ ἐμὸς ἀφίκετο, δεῦρο ἔλεγον, καὶ ἄλλα μοι πολλὰ ἡμέλουν. καὶν τοῦτο με ὁ ἄρχων δημοσίᾳ πάντων ἀκουόντων, ἀπολύσῃ. καὶ ἐλθόντες ἐπὶ θάλατταν, ναυῒ ἐσκεψάμεθα, καὶ τὴν ἀποσκοῦλω ἐνεδέμεθα. ἐγὼ δέ, κράτιστον εἶναι ἔγνων ἐλθεῖν δῆτα τὴν γυναῖκα τὴν ἐραστὴν εἰσάν με ὄνον, καλλίων αὐτῆς φανεῖσθαι λέγων, νῦν ἐν ἀνθρώποις ὤν. ἡ δέ μ' ἀσμένη τε εἰσεδέξατο τῷ παραδόξῳ οἴμαι καὶ πρέσβυτον ἐπιτέρπομαι. καὶ δειπνεῖν σὺν αὐτῇ, καὶ καθεύδειν ἱκέτευε. κἀγὼ ἐπειθόμην νεμέσητος ἄξιον εἶναι νομίζων τὸν ὄνον ἀγαπηθέντα, νῦν γυνόμενον ἄνθρωπον, ὑπερτρυφᾶν, καὶ τὴν ἐραστὴν σὺν αὐτῇ, ὡς οὐκ ἐμοὶ μόνῃ ἀλείφουσα, ὡς στεφανοῦσα τὸν φιλάτατον ὡς ἐς ἀνθρώπους με ἀνασώσασα ῥόδῳ. ἐπεὶ δ' ἦν ὑγρὰ βαθεῖα, ἤδη ὡς καθεύδειν ἔδει. κἀγὼ δ' ἐπανίστημι, καὶ ὥσπερ εἰ μέγα τι ποιῶν ἀγαθὸν, ἀποδύομαι, καὶ ἵσταμαι γυμνὸς ὡς δῆθεν ἔπι μᾶλλον ἀρέσων, ὡς τάχους τὸν ὄνον συγκρίσεως. ἡ δέ, ἐπειδὴ εἶδέ με πάνυ ἀνθρώπινα ἔχοντα, ὥσπερ πλύσασά μοι, ὁ φθεὶρ ὑπ' ἐμοῦ ἔφη, καὶ τὰ ἐμῆς οἰκίας, καὶ μυκηθμοῦ ποι ἀπελθὼν, κοιμήσῃ; ἐμοὶ δ' ἐρρώμει, τί γὰρ ὡς ἡ μάστιξ τιμᾷ μοι τοιοῦτον. ἐγὼ δ' ἔφη μὰ Δία ἀλλ' οὔ, ἀλλὰ τὸν ὄνον σὲ ἐρῶσα τότε, ἐκεῖνον, καὶ ἐκεῖ σοὶ συνεκάθευδον. καὶ ὤμοσε σὲ νῦν καὶν ἐκεῖνό γε μόνον τὸ μέγα τὸν ὄνον σύμβολον ἀφοσιώσειν, καὶ σύρειν. σὺ δέ μοι ἐλήλυθας ἐξ ἐκείνου τὸν καλὸν ὡς χρησίμως ζῶν ἐς πίτηκον μεταμορφωθείς. καὶ καλεῖ ἤδη σύριγξ τὰς οἰκέτας, καὶ κελεύει με τῶν νάτων μεταξὺ κομιδῇ ἔξω τῆς οἰκίας. καὶ ἐξωθεῖς ὡς τάχιστα ἔξω γυμνὸς, καλὸς, ἐστεφανωμένος, afferens, aliaque multa, quum publicè omnibus audientibus solvit me Præses. Tum ad mare progressi, navim animadvertimus, cui sarcinas imposuimus. Ego autem optimum factu duxi, si mulierem illam convenirem quæ me amavit, cùm essem asinus, dicens me ipsi nunc humana forma redintegrata visum iri pulchriorem. Illa, opinor, rei novitate delectata me lubenter excepit, supplexque rogavit ut secum cœnarem & dormirem. Cui equidem morem gessi: reprehensione dignum ratus, si qui sub asini forma fueram amatus, nunc humanæ speciei redditus, efferrem me, & eam quæ me amarat, contemnerem. Cùm ipsa cœnatus, unguento ungor, & rosa mihi dilectissima, quæque me inter homines denuo retulisset, coronor. Cùm jam alta nox esset & concubia, exurgo, utque boni quippiam facturus, vestes exuo, & sto nudus, ut qui magis essem placiturus, quàm illa cum asino commixtione. At illa ut me aspexit omnibus humanis partibus instructum, me conspuens, Non à me, inquit, malam in rem facesses, & procul à meis ædibus digressus cubabis? Cùm interrogarem, quidnam hujusmodi peccassem. Ego, inquit, per Iovem non te, sed asinum amavi, quocum non tecum concubui. Equidem putabam te etiam nunc solum illud asini insigne magnum servasse. Verùm tu ad me venisti ex pulchro illo, utilique animanti in simiam transformatus. Tum protinus famulos vocat, & me dorso sublatum efferri domo mandat. Ejectus ante domum nudus, pulcher, coronatus, & un-

καὶ μεμυελισμένῳ τῷ γλῶ γυμνῷ προσιλαθὼν, παύτη σωενεκόδυδη. ἅμα δ' τῷ ὀρθρῳ γυμνὸς ὢν, ἔθεον ἐπὶ ναῦν, καὶ λέγω πᾶσι τὰ ἀδελφὸν, τῷ ἐμαυτῷ εὐ γάλῳ συμφορήν. ἔπειτα ἐκ τῆ πόλεως δεξιᾷ πνεύσαντος ἀνέμε, πλέομεν ἔνδεκ. καὶ ὀλίγαις ἡμέραις ἔρχομαι εἰς τὸν ἐμὸν πατρίδα. σύτω δὲ, θεοῖς σωτῆρσιν ἔθυον, καὶ ἀναθήμασα ἔθηκα. μὰ Δί' σὐκ ἐκ κυνὸς προσωκτᾶ, τῦτο δὴ τὸ τῦ λόγε, ἀλλ' ἐξ ὄνε προσδοκίας ἀφ' μακρᾶ πάνυ, καὶ ὕτω δ' μόλις, οἴκαδε ἀνασωθείς.

& unctus in nudo ſolo cubui. Diluculo nudus ad navim curro, meúmque infortunium non ſine riſu fratri narro. Poſtea ſecundo vento ſpirante, ab urbe diſcedimus, pauciſque diebus in patriam venio, ubi Diis ſoſpitalibus ſacra feci, & donaria ſuſpendi: per Iovem, non ex canis podice (ut ajunt) ſed ex aſini anxietate, ſerò, ac vix tandem in patriam incolumis reverſus.

ΖΕΥΣ ΕΛΕΓΧΟΜΕΝΟΣ.

IVPITER CONFVTATVS.

ARGVMENTVM.

Summa Dialogi hujus eſt. Quando fato ac neceſſitate quadam omnia in hoc mundo geruntur, eique etiam Dii obnoxii ſunt, ſupervacaneam eſſe omnem religionem, ac cultum divinum. Ideoque neque Diis ſacrificandum eſſe, neque ab illis quicquam ſperandum. Immò ipſos illos non meliores, aut etiam feliciores hominibus eſſe, ſed ſolum fati, ac neceſſitudinis iſtius ſempiternæ miniſtros, qui per ſe neque prodeſſe nobis, neque nocere poſſint. Nam ſi ulla illorum providentia, aut rerum humanarum adminiſtratio foret, neque malos ac ſceleratos inultos manere, & pios bonoſque beneficiis ac munere illorum provehi debere. Nam quæ de ſuppliciis inferorum ac pœnis nocentum feruntur, ea, ſi quæ ſint, ejuſmodi certò eſſe, ut immerito & injuſtè illis eveniant, qui ea patiuntur, cùm nemo ſua voluntate, ſed ex prædeſtinato, fatoque impellente peccet.

ΚΥΝΙΣΚΟΣ.

CYNISCVS.

ΕΓὼ μὲν ὦ Ζεῦ, τὰ μὲν τοιαῦτα, σὐκ ὀνοχλήσω σε, πλᾶτον, ἢ χρυσὸν, ἢ βασιλείαν αὐτῶν, ἅπερ ἐκπαιόπαις τοῖς πολλοῖς,

EGo quidem ego Iupiter, tibi non ero moleſtus, in rebus hujuſmodi petendis, divitiis, auro, regno-ve, quæ vulgo ſunt in votis,

σοὶ δ' ἐ πάνυ ῥᾴδια δοκεῖν. ὁρῶ γάρ σε τὰ πολλὰ δακνόντα, δύσχολόν τινων αὐτῶν. ἢν δ' ἐ τοῦτο ῥᾴδιον ἔοικε μόλις δοθῆναί σοι μοι γενέσθαι. Z. τί τοῦτό ἐστιν ὦ Κυνίσκε. ἐ γὰρ ἀπορήσεις, ἢ μάλιστα μετρίων ὡς ἔφης δεόμενον. Κυ. ἀπόκριναι δή μοι πρός τινα ἐ χαλεπὴν ἐρώτησιν. Z. μικρὰ γε ὡς ἀληθῶς ἡ δύχη, καὶ πρόχειρος. ὅτι ἐρώτα ὁπόσα ἂν ἐθέλῃς. Κυ. ἰδοὺ ταῦτα ὦ Ζεῦ. ἀνέγνωκα γὰρ δηλονότι ἐ σὺ τὰ Ὁμήρου, καὶ Ἡσιόδου ποιήματα. εἶπε δή μοι εἰ ἀληθῆ ἐστιν ἃ περὶ τῶν εἱμαρμένης καὶ τῶν μοιρῶν ἐκείνοι ἐφθέγξαντο, ἄφυκτα εἶναι, ὁπόσα ἂν αὐτοῖς ἐπιπήσῃ γινομένῳ ἐκφύσει. Z. καὶ πάνυ ἀληθῆ ταῦτα, ἐδὲν γάρ ἐστιν ὅ, τι μὴ αἱ μοῖραι διαπεπλέξασιν. ἀλλὰ πάντα ὁπόσα γίγνεται ὑπὸ τῆς τῶν ἀτρέκτου τροφόμμα, δύης ἐξ ἀρχῆς ἕκαστον ἐπιπεπλωσμένης ἔχει τὸν λόβασον, καὶ ἐ ῥᾳδίως ἄλλως γένοιτ'. Κυ. τοιγοῦν ὁπόταν ὁ αὐτὸς Ὅμηρος ἐν ἑτέρῳ μέρει τῆς ποιήσεως λέγῃ, μὴ καὶ ὑπὲρ μοῖραν δόμον Ἄϊδος εἰσαφίκηται, καὶ τὰ τοιαῦτα, ληρεῖν φήσομεν τότε αὐτόν; Z. καὶ μάλα. ᾠδὲν γὰρ ἂν οὕτω γένοιτ' ἄν, ἔξω ἐ νόμου τῆς μοιρῶν, ᾠδὲ ὑπὲρ τὸ λῖνον. οἱ ποιηταὶ δὲ, ὁπόσα μὲν ἂν ἐκ τῶν μυθῶν κατακόμψωσι ἄδουσιν, ἀληθῆ ταῦτά ἐστιν. ὁπόταν δ' ἀφῶσιν αὐτοὺς αἱ θεαὶ, καὶ καθ' αὑτοὺς ποιῶσι, τότε δὴ καὶ σφάλλονται, καὶ ὑπερεναντία τοῖς πρόσθεν διεξέρχονται. καὶ συγγνώμη, εἰ ἄνθρωποι ὄντες, ἀγνοοῦσι τἀληθέ, ἐπελθόντος ἐκείνου, ὃ τέως παρῆν, ἐξαφανιζόμενον δὲ αὐτῶν. Κυ. ἀλλὰ τοῦτο μὲ ἔτω φήσομεν. ἔτι δ' ἐκεῖνο μοι ἀπόκριναι. ἐ τρεῖς αἱ μοῖραί εἰσι, κλωθὼ, λάχεσις ἄτροπος, καὶ

nec tu facilè præbere potes, unde video te ipsorum precibus aurem non præbere. Atqui ego vellem hoc unum à te facillimum impetrare. *Iup.* Quid hoc est Cynisce? non enim nihil impetrabis, præsertim cùm modica petas. *Cyn.* At responde mihi ad quæstionem non difficilem. *Iup.* Exigua revera, faciliſque precatio. Quare quicquid voles interroga. *Cyn.* En ista Iupiter. Legisti enim aliquando Homeri, & Heſiodi poëmata. Dic ergo mihi num vera sint ea quæ illi de fato & Parcis cecinerunt: Inevitabilia nimirum esse quæcunque cuique nascenti neverint. *Iup.* Et sanè vera hæc sunt: nihil enim est quod Parcæ non ordinent: sed quæcunque ab illarum fuso versantur, statim ab initio singula destinatum habent eventum, neque aliter fieri fas est. *Cyn.* Nunquid quum ipse Homerus in altera parte poëseos dicit, *Infera ne Parcis invitis regna subintret*, & id genus alia, ipsum videlicet tum nugari dicemus? *Iup.* Maximè. Nihil enim extra Parcarum legem, nihil præter linum fieri queat. Cæterùm poëtæ quæcunque Musarum afflatu cecinerint, vera sunt: sed quum ab hisce Deabus deseruntur, ac per se carmina componunt, tunc utique errant, & cum prioribus pugnantia differunt. Idque venia dignum, si homines cùm sint, Veritatem ignorant, quando numen illud abiit, quod quum præsens erat, per ipsos carmina componebat. *Cyn.* At hoc quidem ita se habere dicemus. Illud præterea mihi responde. Nonne tres sunt Parcæ? nempe Clotho, Lachesis, & Atro-

ἄτροπος; Ζ. πάνυ μὲν οὖν. Κυ. ἡ εἱμαρμένη τοίνυν, καὶ ἡ τύχη πολυθρύλλητοί γε καὶ αὗταί, τίνες εἰσὶν, ἢ τί δύνανται αὐτῶν ἕκαστον; πότερον, τὰ ἴσα ταῖς μοίραις, ἢ τι ὑπὲρ ἐκείνας; ἀκούω γὰρ ἁπάντων λεγόντων μηδὲν εἶναι τύχης, καὶ εἱμαρμένης δυνατώτερον. Ζ. ὑφ' ἡμῖς ἅπαντά σε εἰδέναι ὦ Κυνίσκε. τίνος δ' ἕνεκα ἠρώτησάς ποτε τοῦτο τὸ μοιρῶν; Κυ. ἵνα ὥσπερ τὸν μοι ὦ Ζεῦ, καὶ τοῦτο εἴπῃς, εἰ ὑμῶν αὗται ἄρχουσι, καὶ ἀνάγκη ὑμῖν ἠρτῆσθαι ἀπὸ τοῦ λίνου αὐτῶν. Ζ. ἀνάγκη ὦ Κυνίσκε. τί δ' ὃν ἐμειδίασας; Κυ. ἀνεμνήσθην τοῦ Ὁμήρου εἰπόντος, ὅν οἱς πειρῶντο αὐτὸν ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ τῶν θεῶν δημηγορῶν, ὁπότε ἠπείλεις αὐτοῖς ὡς ἀπὸ σειρᾶς τινος χρυσῆς ἀναρτήσαι μέσον τὸ πάντα. ἔφης γὰρ αὐτὸς, τὸν μὲν σειρὰν, καθήσειν ἐξ οὐρανοῦ. τοὺς θεοὺς δ' ἅπαντας, εἰ βούλοιθ', ἐκκρεμασυμβῆναι, καὶ ἀναπαῦσαι βιάζεσθαι, ἐ μὴν καθαστάσειν γε σὺ δ' οὐδέτερα ἐθελήσῃς, ῥᾳδίως ἅπαντας αὐτῆ κεν γαίῃ ἐρύσαις, αὐτῇ τε θαλάσσῃ. τότε μὲν δὴ θαυμάσιον ἐδόκεις μοι τὸν βίαν, καὶ ὑπερφέρεσθον μεζέων ἀκούων τῶν ἐπῶν. νυνὶ δ', αὐτόν σε ἤδη ὁρῶ μὲν τῇ σειρᾷ, καὶ τῷ ἀπιλῶν, ἀπολειπόμενον ὡς φῆς κρεμάμενον. δοκεῖ δ' ὃν μοι δικαιότερον ἂν ἡ κλωθὼ μεγαλαυχήσασθαι, ὡς σὺ αὐτόν σε ἁπάντων θεωρῶσα ὃν δ' ἀτρόκτου, καθάπερ οἱ ἁλιεῖς ὃν δ' καλάμου τὰ ἰχθύδια. Ζ. σὺ οἶσθ' ὅ, τι σοι τοιοῦτο βέλτιον τὰ ἐρωτήματα. Κυ. ἐκεῖνο ὦ Ζεῦ, καὶ ὥσπερ τῶν μοιρῶν, καὶ τῆς εἱμαρμένης, μὴ τραχέως, μηδὲ ὥσπερ ὀργίλου ἀκούσῃς μου, ταλαθῆ μὴ παῤῥησίας λέγοντος. εἰ γὰρ ὅτως ἔχει τοῦτο, ὃ πάντα αἱ μοῖραι κρατοῦσι, καὶ ὑδὲν ὃν τοῦ ὑδενὸς

Atropos. *Iup.* Maximè. *Cyn.* Fatum ergo & Fortuna, nam & hæc celebria sunt Numina, quænam sunt, aut quid ipsorum utrumque potest? Vtrum paria sunt Parcis, an superiora? Omnes enim affirmantes audio, Fortuna & Fato nihil esse potentius. *Iup.* Haud fas est omnia te scire Cynisce. Quorsum igitur hæc de Parcis interrogasti? *Cyn.* Si priùs mihi Iupiter & illud exposueris, num & in vos illæ imperium obtineant, & necessum sit vos ex illarum lino pendere. *Iup.* Necessum omnino Cynisce. Quid ergo risisti? *Cyn.* Memini illorum Homeri carminum, quibus te in Deorum cœtu concionantem introducit, quum minaberis te catena quadam aurea sursum omnia subducturum. Etenim dicebas te catenam cœlitus demissurum, quam si detrahere conarentur Dii omnes ex illa pendentes, detrahere non possent: tu verò quum velles, facilè omnes cum ipsa terra, & mari trahere posses. Quare tunc pollere mihi videbaris admirando robore, & audiendo carmina perhorrescebam. Nunc autem te video cum catena, minisque à tenui, ut ais, filo pendentem. Videtur itaque mihi multo justiùs Clotho gloriari posse, ut quæ te ipsum ex fuso videat pendulum, quemadmodum piscatores vident pendentes à calamo pisciculos. *Iup.* Nescio quid tibi velis hisce quæstionibus. *Cyn.* Illud nimirum Iupiter, & per Parcas, & per fatum te obsecro ne asperè, ne acerbè audias me veritatem liberè proferentem. Nam si hæc ita se habent, & Parcæ rerum omnium potiuntur, nihilque à quoquam

ὑπ ἀλλαξείη τ ἅπαξ δεξάντων αὐτῆς, πίνω ἕνεκα ὑμῖν οἱ ἄνθρωποι θύομεν, καὶ ἑκατόμβας προσάγομεν, δύρομενοι γνίεας ἡμῖν παρ ὑμῶν τὰ ἀγαθά; ἔχ ὁρῶ γὰρ ὅ, τ ἂν ὠφελαίσαιμεν τ ἐπιμελείας ταύτης, οὐ μὴν τῶν φαύλων ἀποτροπὰς δύρεας δυνατὸν ἡμῖν ἐκ τ δύχεν, μήτε ἀγαθὸν τινα θεοσδότης ἐπιτυχεῖν. Ζ. οἶδα ὅτεν σοι τὰ νῦν ἐρωτήματα ἔστι, πρὸς τ κατηγορήτων σοφιστῶν. οἱ μὴ γὰρ προνοεῖν ἡμᾶς τ ἀνθρώπων φασὶν. ἐκεῖνοι γὰν τὰ τοιαῦτα ἐρωτῶσιν ὑπ ἀσεβείας, ἀποτρέποντες καὶ τὰς ἄλλας θύειν, καὶ εὔχεας, ὡς εἰκαῖον ὄν. ἡμεῖς γὰ, ὅτε ἐπιμελεῖας τ πραττόμενον παρ ὑμῖν, ὅθ ὅλως τ δύναας πρὸς τὰ ἐν τῇ γῇ προέρχεται, πολλὰ δ χαιρήσασί με, τὰ τοιαῦτα διεξιόντες. Κυ. ἀ μὰ τ τ κλωθὼς ἀτροκτον ὦ Ζεῦ ἔχ ὑπ ἐκείνων ἀναπειθεὶς, ταῦτά σε ἠρώτησα. ὀ δ λόγος αὐτὸς, σὺκ οἶδ ὅπως εἰπεῖν προῖὼν ἡμῖν, εἰς τοῦτο ἀπέβη. πρεσπᾶς εἶναι τὰς θυσίας φησὶν. ὧδις δ εἰ δοκεῖ, μὴ βραχέων ἐρήσομαί σε. συ δ, μὴ ὀκνήσῃς ἀποκρίνασθαι, καὶ ὅπως ἀσφαλέστερον ἀποκρίνῃ. Ζ. ἐρῶτα, εἰ σοι σχολὴ τὰ τοιαῦτα ληρεῖν. Κυ. πάνυ φησὶν ὐκ τ μοιρῶν γίγνεας. Ζ. φημὶ γάρ. Κυ. ὑμῖν δ δυνατὸν ἀλλάττειν ταῦτα, καὶ ἀνακλώθειν; Ζ. ἠδυμῶς. Κυ. βούλ γὰν ἐπιμείνω καὶ τὸ μετ τοῦτο, ἢ δῆλον κἂν μὴ εἴπο αὐτό; Ζ. δῆλον μέν. οἱ δέ γε θύοντες, ἀ τ χρείας ἕνεκα θύουσιν, ἀνθιδόσιν δέ τινα ποιούμενοι, καθάπερ ὠνούμενοι τὰ ἀγαθὰ παρ ἡμῶν, ἢ τιμῶντες ἄλλως τὸ βέλτιον. Κυ. ἱκανὸν καὶ τοῦτο, εἰ καὶ σὺ φῂς ἐπὶ μηδὲν

immutari potest, eorum quæ semel decreverunt, quorsum vobis nos homines sacrificamus, & hecatombas offerimus, à vobis bonorum largitionem precantes? Non enim video, quem ex hac cura fructum percipiamus, & neque malorum aversiones precibus obtinere possumus, neque divinitus boni quicquam consequi. *Iup.* Novi unde tibi suppetant argutæ istæ interrogationes, nempe ab execrandis illis sophistis, qui nos rebus humanis providere negant. Itaque illi quæstiones hujusmodi, præ impietate proponunt: alios homines à sacrificando, & votis nuncupandis avertentes, quasi inane sit illud: quandoquidem neque curamus ea quæ facitis, neque in his quicquam possumus quæ in terra geruntur. Verumtamen hæc dixisse dolebunt. *Cyn.* Non per colum Parcarum, Iupiter, ab illis persuasus, hæc te interrogavi. Disputatio verò nostra, nescio quomodo eò progressa in hoc ipsum incidit, ac supervacanea hominum sacrificia esse confirmat. Rursus verò, si videtur, paucis te interrogabo: tu verò ne graveris respondere, ac vide ut quàm cautissimè respondeas. *Iup.* Interroga, si tibi vacat talia nugari. *Cyn.* Ais-ne omnia fieri nutu Parcarum? *Iup.* Aio. *Cyn.* Vos verò posse hæc mutare, & revolvere? *Iup.* Nequaquam. *Cyn.* Vis ergo, ut quod sequitur, inducam? sive planum, sive secus illud dixero. *Iup.* Planum utique est. Nam qui Diis sacra faciunt, necessitatis causa non faciunt, sed beneficium compensant, & veluti bona mercantur à nobis, aut alioqui, quod est præstantius, honore prosequuntur. *Cyn.* Hoc satis est, si etiam dicis nullius utilitatis

δοὺ χρησίμως γίγνεσθαι τὰς θυσίας, χρησότητι δέ τινι, τῶν ἀνθρώπων τιμώντων τὸ βέλτιον. καίτοι εἴ τις τῶν σοφιστῶν σοὶ εἶναι παρῆν, ἤρετο ἂν σε πρῶτ' ὅτι βελτίους φῂς τοὺς θεοὺς, καὶ ταῦτα, ὁ μοδύλους τῶν ἀνθρώπων ὄντας, καὶ ὑπὸ τοῖς αὐτοῖς δεσποίναις τοῖς μοίραις ταπτομένους. ἢ γὰρ ἀπροχρήσει αὐτοῖς τὸ ἀθανάτους εἶναι, ὡς δεῖ αὐτὸ ἀμείνους δοκεῖν. ἐπὶ τοῦτό γε μακρῷ χείρων ἐστὶν, εἴγε τοὺς μὲν, εἰ μηδὲν ἄλλο, θάνατός γε εἰς ἐλευθερίαν ἀφείλετο. ὑμῖν δ', εἰς ἄπειρον ἐκπίπτει τὸ πεπρωμένον, καὶ αἰδίου ἡ ὀλυσία γίγνεται, ὑπὸ μακρῷ τῷ λίνῳ τρεφομένη. Ζ. ἀλλ' ὦ Κυνίσκε, τὸ αἰδιον τοῦτο, καὶ ἄπειρον, εὐδαιμονεῖν ἡμῖν ἐστι, καὶ ἐν ἅπασιν ἀγαθοῖς ἡμεῖς βιῶμεν. Κυ. οὐχ ἅπαντες ὦ Ζεῦ, ἀλλὰ διάφορα τὰ παρ' ὑμῖν τὸ πρᾶγμα, καὶ πολὺ παρεχεῖ ἔνεστι. σοὶ μὲν γὰρ εὐδαίμων, βασιλεὺς γὰρ, καὶ δυνάσαι ἀναπαῦσαι τὴν γῆν, καὶ τὴν θάλατταν, ὥσπερ ἰμονιὰν κρεῖς. ὁ δ' Ἡφαιστος, χωλός ἐστι, βάναυσός τις καὶ πυρίτης τὴν τέχνην. ὁ Προμηθεὺς δ', καὶ ἀνεσκολοπίσθη ποτέ. τί γὰρ πατρὶ σοὶ τί ἂν λέγοιμι περὶ τοῦ ἐπὶ σὺν τῷ παρεῖναι ὄντα; καὶ ἐρᾷν δὲ φασιν ὑμᾶς, ἐπιτρόπους, καὶ δαλύειν σίοτε τοὺς ἀνθρώπους, ὥσπερ ἀμέλει τὸν ἀδελφὸν παρὰ τὸν Λαομέδοντα, καὶ τὸν Ἀδμήτου τὸν Ἀπόλλω. ταῦτα δέ μοι δοκεῖ πάνυ εὐδαίμονα εἶναι δοκεῖ, ἀλλ' ἐοίκασιν ὑμῶν οἱ μὲν πολλοὶ δυστυχεῖς τε, καὶ εὐμοιροι εἶναι. οἶδε, ἐμπαλιν. ἐὰν γὰρ λέγειν ὅτι ἐλησθείσθε, litatis gratia sacra fieri: verùm bonitate quadam hominum quod præstantius est, colentium. At si quis ex Sophistis illis adesset, ex te quæreret quo nomine Deos præstantiores esse dicas, cum sint hominum conservi, earundemque dominarum, Parcarum scilicet imperio obnoxii. Non enim sufficiet ipsis ut sint immortales, quò videantur meliores. Siquidem hoc multo est deterius: quoniam hos quidem, si nihil aliud, mors saltem in libertatem asserit. At res vobis in immensum exit, æternaque est vestra servitus, dum longo filo volvitur. *Iup.* At ô Cynisce, hæc temporis perpetuitas, & immensitas, fœliciter nobis cedit, ac vitam bonis omnibus affluentem agimus. *Cyn.* Non omnes, Iupiter. Nam discrimen inter vos extat, multaque inest perturbatio. Nam tu beatus es: regnas enim, & terram ac mare potes tanquam demisso fune attollere. Vulcanus autem, est claudus, mechanicus, & ignipotens. Olim verò cruci affixus est Prometheus. Quid patrem tuum commemorem, quem adhuc in tartaro vinctum esse constat. Quinetiam vos amare, vulnerari, interdum apud homines servire dicunt, quemadmodum fratrem tuum apud Laomedontem, & apud [1] Admetum, Apollinem. Hæc quidem non plena mihi videtur fœlicitas: sed vestrûm alii videntur fortunati & fœlices, alii contrà. Omit-

1 *Admetum*] Apollo inter pastorum numina numeratur, nam & ipse greges Admeti Thessali regis pavisse dicitur. Virg.

& te memorande canemus
Pastor ab Amphryso. Cogn.

ὥσπερ ἡμεῖς, καὶ παρεισυλᾶσθε ὑπὸ τῶν ἱεροσύλων, καὶ οὐκ πλουσιώτατον, πενέστατοι οὐ ἀκριβεῖ χρόνῳ γίγνεσθε. πολλοὶ γὰρ καὶ παντοχόθεν ἤδη, χρυσοῖ, ἢ ἀργυροῖ ὄντες. οἷς τοῦτο εἰμαρτὸ δηλαδή. Z. ὁρᾷς; ταῦτ' ἤδη ὑβριστικῶς Κυνίσκε φῄς. καί σοι πάχα μεταμελήσῃ ποτὲ αὐτῶν. Κυ. φείδε ὦ Ζεῦ τῆ ἀπειλῶν, εἰδὼς ὀδύν με πεισόμενον, ὅ, τι μὴ ἐκ τῆ μοίρᾳ τῷ σῷ ἔδοξεν. ἐπεὶ ὁρᾷς αὐτὰς ἐκείνας ὁρᾷ τὰς ἱεροσύλας κολαζομένας. ἀλλ' οὔτε πλέῖστοι, ἀλφεύγουσιν ὑμᾶς. ὁ γὰρ εἰμαρτὸ οἶμαι ἀλῶναι αὐτάς. Z. σὺν ἔλεγον ὡς ἄρ' ἐκείνων τις εἶ, τῆ ἀναιρεῖντων τὴν προνοιαν τῷ λόγῳ; Κυ. πάνυ ὦ Ζεῦ, δηλὰς αὐτὰς σὺν οἶσθ' ὅτι ἔνεκα. πάντα γὰρ ὁπόσα ἂν εἴπω, οἷς ἐκείνων παιδεύομαι εἶναι. ἐγὼ γὰρ, ὅτῳ πίνῳ ἂν ἄλλα τέλησθε, ἢ ὅτου σὺ μαθητὴς; ἡδέως δ' ἂν ἐκ τοῦτο ἐροίμην σε, πῆς ἡ πρόνοια ὑμῖν αὕτη ἐστὶ, μοῖρα τίς, ἢ ἐκ ὑπὲρ ταῦτας θεὸς, ὥσπερ ἄρχουσι ἐκ αὐτῶν ἐκεῖνη; Z. ἤδη σοι ἐκ πρόσθεν ἔφλω ἐ θεμιτὸν εἶναι πάντα σε εἰδέναι. σὺ δ' ἐν τ ἐν ἀρχῇ ἐρωτήσειν φῆσας, ἐ παύῃ πρός με τοιαῦτα λεπτολογούμενος. καὶ ὁρᾷ ὅτι σοι τὸ κεφάλαιόν ἐστ ἔ λόγου, ἐπιδεῖξαι ἐδενὸς ἡμᾶς προνοοῦντας τ ἀνθρωπίνων. Κυ. ἐκ ἐμὸν τοῦτο, ἀλλὰ σὺ μικρὸν ἔμπροσθεν ἔφησθα πᾶς μοίρας εἶναι τὰς πάντα ἐπιπελώσας, εἰ μὴ μεταμέλῃ σοι ἐκείνων, καὶ μεζαλίθεσαι αὖθις τὰ εἰρημένα. καὶ ἀμφισβητεῖτε τ ἐπιμελείας, παρωσάμενοι τὴν εἱμαρμένην. Z. ὀδαμῶς. ἀλλ' ἡ μοῖρα δι' ἡμῶν ἔκαστα ἐπιτελεῖ. Κυ. μανθάνω, ὑπηρέτας, καὶ ἀμφήνοί τινες τῶν μοιρῶν εἶναι φατε. πλὴν ἀλλὰ ἐ ὅπως ἐκείνας ἂν εἶεν αἱ παντοχόθεν πλουτοῦσαι; Omitto vos perinde atque nos latrociniis & ſacrilegiis compilari à ſacrilegis, & ex ditiſſimis pauperrimos momento temporis evadere. Multi etiam veſtrum ex auro argento-ve conflati ſunt: quibus erat hoc à fato præſtitutum. *Iup.* Vides ut contumeliis nos petis Cyniſce, forſan olim tibi pœnitendis. *Cyn.* Parce minis Iupiter, cum ſcias me nihil paſſurum quin id ante te mihi fuerit à Parca deſtinatum: quoniam neque illos ipſos ſacrilegos puniri video: ſed plurimi manus veſtras effugiunt, cùm in fatis non eſſet ut caperentur. *Iup.* Nonne dicebam te ex eorum eſſe numero qui verbo providentiam tollunt? *Cyn.* Omnino Iupiter, metuis ipſos neſcio quorſum: proinde quæcunque dixero, illorum doctrinam eſſe arbitraris. Verum ego unde veritatem, niſi ex te didicero? Cæterùm lubenter ex te quærerem, quænam vobis ſit hæc Providentia, Num Parca aliqua, an verò ſuperior his quæpiam Dea, tanquam illarum domina. *Iup.* Iam ante dixi tibi, fas non eſſe ut omnia ſcias. At tu cùm initio dixiſſes te unum quid interrogaturum, non deſinis hujuſmodi nugas mihi proponere. Et jam quò tuæ diſputationis tendat ſumma, perſpicio, ut nimirum oſtendas in rebus humanis nihil fieri noſtra providentia. *Cyn.* Hoc meum non eſt: ſed tu paulò antè dixiſti Parcas eſſe quæ omnia faciunt: niſi illorum te pœnitet, tuaque dicta revocas, expulſoque fato de ſuſcipienda cura deliberatis. *Iup.* Nequaquam: ſed Parca per nos facit ſingula. *Cyn.* Intelligo. Ergo Parcarum famulos & miniſtros vos eſſe perhibetis. Sic

νεῦσιν. ὑμεῖς δ', ὥσπερ σκάφη τινὰ, καὶ ἐργαλεῖα ἐστὲ αὐτῶν. Z. πῶς λέγεις; Κυ. ὥσπερ οἶμαι ὁ τὸ σκέπαρνον τῷ πέλεκει, καὶ τὸ τέρετρον, συνεργεῖ μέν τι πρὸς τὸν τέκτονα, οὐδεὶς δ' ἂν εἴποι ὡς ταῦτα, τεκτονικὰ ἐστιν, οὐδ' ἡ ναῦς ἔργον ἐστὶ σκεπάρνου, ἢ τερετράνου, ἀλλὰ καυπηγοῦ. ὅπως ἀπέλαυσιν ἡ μὲν ναυπηγηθεῖσα ἕκαστα, ἡ εἰσφερομένη ἐστίν. ὑμεῖς δ', ἅτε τέρετρα, καὶ σκέπαρνα ἐστὲ τῶν μοιρῶν. καὶ ὡς ἔοικεν, οἱ ἄνθρωποι δίκαιον τὴν εἰμαρμένην ὑπὲρ ἐκείνες αἰτεῖν τάγαθά. οἱ δ', ἐφ' ὑμῖν ἴασι, σπουδάζοντες, καὶ τιμαῖς μεγαίροντες. οἱ δ' οὐδὲ τῶν εἰσφερομένων πιόντες ἂν, εἰς δίκην αὐτὸ ἕκαστον. εἰ γὰρ οἶμαι δυνατὸν εἶναι καὶ αὐτοῖς ὑπὸ ταῖς μοίραις ἀκμάζειν, καὶ μεταστρέψαι τι τῶν ἐξ ἀρχῆς δεδόντων θεῶν ἕκαστον. ἢ γοῦν ἄτροπος, οὐκ ἀνάσχοιτ' ἂν, εἴ τις εἰς τοὐναντίον τρέψειε τὴν ἄτρακτον ἀναλύσας ὁ κλωθὼς τὸ ἔργον. Z. σὺ δὴ ὦ Κυνίσκε, οὐδὲ τὰς μοίρας τιμᾷς πρὸς τὸ ἀνθρώπων ἀξιοῖς, ἀλλ' ἔοικας ἅπασι συγχεῖν σπουδαιοῖς. ἡμεῖς δ', εἰ καὶ μηδενὸς ἄλλου ἕνεκα, ἀλλὰ γε μαντεύεσθαι, καὶ σπουδάσειν ἕνεκεν τῶν ὑπὸ τὰς μοίρας κεκυρωμένων, δικαίως τιμώμεθα ἄν. Κυ. τὸ μὲν ὅλον, ἄχρηστον ὦ Ζεῦ, προειδέναι τὰ μέλλοντα, οἷς γε τὸ φυλάξασθαι αὐτὰ, παντελῶς ἀδύνατον, [1] εἰ μὴ σοφὸν τοῦτο φῂς, ὡς προμαθόντα, ὡς ὑπ' αἰχμῆς σιδηρᾶς πεθνήξεσθαι, δύναιτ' ἂν ἐκφυγεῖν τὸν θάνατον, καθειρξάμενον ἑαυτόν. ἀλλ' ἀδύνατον. ἐξάγει γὰρ αὐτὸν ἡ μοῖρα κυνηγετήσουσα, καὶ σιδηρόπους τῇ αἰχμῇ. καὶ ὁ Ἄδραστος, ἐπὶ τὸ σὸν ἀφεὶς πέλεκυν, ἐκείνου μὲν ἁμαρτήσε-

Sic illæ ſunt quæ provident, vos veluti illorum fabrilia inſtrumenta eſtis. *Iup.* Quid dicis? *Cyn.* Nempe ceu aſcia fabro lignario, & terebrum ad perficiendam artem eſt adminiculo, nemo dixerit hæc eſſe artificem: neque navim eſſe aſciæ, aut terebri, ſed naupagi opus. Pari ratione Fatum eſt quod omnia facit: vos terebra, & aſciæ Parcarum eſtis. Atque ut par eſt, homines qui ſacra facere Fato, ab eoque bona petere deberent, vos ſupplicationibus, & honoribus venerantur. Ac neque ſi Fatum ſacrificiis & votis colerent, id rectè facerent. Non enim puto Parcas ampliùs mutare & vertere poſſe quicquam eorum quæ de quovis ab initio decreta ſunt. Proinde æquo animo non tulerit Atropos, ſiquis Clothûs laborem diſſolvens, fuſum torqueat in contrarium. *Iup.* Tu jam Cyniſce, neque Parcas ab hominibus colendas eſſe cenſes, ſed videris malle omnia confundere. Nos verò, etſi nullam aliam ob cauſam, ſaltem quia divinamus, & quæcunque à fato ſancita ſunt, præmonemus, merito colamur. *Cyn.* Omnino inutile eſt, Iupiter, futura præſcire, iis qui neutiquam ea devitare poſſunt, niſi contrà dicas, eum qui præſciverit ſe ferrea cuſpide interemptum iri, mortem ſe includendo vitare poſſe. At fieri non poteſt, nam ad venationem educit illum Parca, & haſtæ objiciet. Ac [2] Adraſtus emiſſa in ſuem cuſpide, ab eo quidem aberrabit,

1 Εἰ μὴ σοφὸν τοῦτο φῂς] *εἰ μὴ δεχ. τ. φ. Marcil.*

2 *Adraſtus*] Arginorum rex, unus ex ſeptem ducibus qui profecti ſunt Thebas, ut reſtitueret in regnum Polynicem. *Cogn.*

τιμη, φονεύσῃ ἡ τὸ Κροίσου παῖδα, ὡς ἂν ἀπὸ ἰχυρᾶς πεπειρμένος τῶν μοιρῶν φερομένῳ. ἀκονᾶται ἐπὶ τὸ νεανίσκου. τὸ μὲν γὰρ Λαΐῳ ἐγέλοιον, τὸ, Μὴ ἀπείρε τέκνων ἄλοκα, δαιμόνων βίᾳ. εἰ γὰρ τεκνώσεις φησὶ παῖδα, ἀποκτενεῖ σε ὁ φύς. ἐπειτὴ γὰρ οἶμαι ἡ Δελφίνεως πρὸς τὰ πάντως ὕστερα ἠνυσόμενα. τοιγάρτοι μὴ τὸ χρησμὸν, καὶ ἔπειρε, καὶ ὁ φὺς, ἀπέκτεινεν αὐτόν. ὥστε οὐχ ὁρᾶς ἀνθ' ὅτου ἀπαιτεῖτε τὸ μισθὸν ἐπὶ τῇ μαντικῇ. ἐᾶν γὰρ λέγειν ὡς λοξὰ, καὶ ἐπαμφοτερίζοντα τοῖς πολλοῖς χρᾶν εἰώθατε, καὶ πάνυ ἀποσεμνῦντες, εἰ ὁ τὸ Ἄλυος διαβὰς, τὴν αὐτὴν δυνάμει καταλύσει, ἢ τὴν τοῦ Κύρου. ἄμφω γὰρ δυνατὰ ὁ χρησμός. Ζ. ἰοὺ πῆς ὦ Κυνίσκε, τῷ Ἀπόλλωνι ὀργῆς αἰτία καὶ τοῦ Κροίσου, διότι ἐπιεροῦτο συνεῖναι αὐτῷ ἄρνεια κρέα, καὶ χελώνης ἐς τὸ αὐτὸ ἕψων. Κυ. ἐχρῆν μὲ μὴ ὀργίζεσθαι, ἡνίκα ὄντα. πολλὰ ἀλλὰ τὸ ἐξαπατηθῆναι τῷ λυδῷ τοῦ τοῦ χρησμοῦ, ἐπέσπερχε οἶμαι. καὶ ἄλλως, τὸ μὴ σαφῶς ἀκοῦσαι τὰ μέλλοντα, ἡ εἰμαρμένη ἐπέκλωσεν. ὥστε ἐκ ἡ μαντικὴ ὑμῶν, ἐκείνης μέρος ἐστίν. Ζ. ἡμῖν ἦ, εἰδὲν ἀπελείπετε, ἀλλὰ μάτην ἦτε ἔσμεν, ὅτε προνοιάν τινα εἰσφερόμενοι εἰς τὰ πράγματα, ὅτε τὰ θυσιῶν ἄξιοι, καὶ ἀπαρχὰς τεύτανα ὡς ἀληθῶς, ἢ σκέπαρνα; καί μοι δικαίως εἰκότως μὲ κατεφρονεῖν, ὅπ κεραυνὸν ὡς ὁρᾶς διεκυλημένῳ, ἀνέχομαί σε τοσοῦτα καθ' ἡμῶν διεξιόντα. Κυ. βάλλε ὦ Ζεῦ, εἰ μοι κεραυνῷ τὴν γῶν

rabit, Crœsi verò filium necabit; quasi violento quodam Parcarum decreto feratur in juvenem. Quin etiam ridiculum est istud quod Laio dixerunt, Cave diis nolentibus prolem seras. Nam sobole susceptâ occidet te filius. Etenim supervacaneam esse puto earum rerum admonitionem, quæ non possunt non fieri. Atqui accepto responso & prolem susceptâ, & à filio interemptus est. Quare non video quam ob rem & mercedem exigatis propter vaticinium. Vt interim silentio præteream, quòd obliqua, quæque in utramque partem referri possunt, vulgo respondere soletis, non admodum clarè explicantes, num ille trajecto [1]Hale suum ipsius imperium eversurus esset, an Cyri, utrumque enim potest oraculum. *Iup.* Erat ô Cynisce, quædam Apollini in Crœsum iræ causa: quia illum tentaverat, carnes ovillas ac testitudinem unà elixando. *Cyn.* Atqui Deo conveniebat non irasci. Attamen ut puto, in fatis erat ut Lydus ille ab oraculo deciperetur. Atque alias, ne futura perspicuè audiret, fatum præstituerat. Itaque & vestra divinatio, pars est illius. *Iup.* At nobis nihil relinquis: verùm frustra Dii sumus, qui neque providentiam in res humanas inferimus, neque sacrificiis digni sumus, haud aliter revera quàm terebra, aut ascia. Ac sanè videris meritò me contemnere, quòd cùm fulmine armatus sim, sustineo te talia in nos differentem. *Cyn.* Feri ô Iupiter, si mihi fatale est fulmine feriri. Ne-

[1] *Hale*] Halys Paphlagoniæ fluvius maximus, ex Tauri montis radicibus profluens per Cappadociam, & à Meridie Syros & Paphlagonas interfluens. Luc. lib. 3. Ovid. 4. de Pont. *Cogn.*

[1] Δεῦ

εἰμαρτεῖν. καὶ σὲ οὐδὲν αἰλιάσομαι τῇ πληγῇ, ἀλλὰ τῷ κλωθῷ, τῷ ἀφ' σοῦ πεπρώσκοντι. οὐδὲ γὰρ τὸν κεραυνὸν αὐτὸν φαίην ἂν αἴτιόν μοι γεγενῆσθαι· πρωΐμοιρος. τοῦτο ἐκεῖνόν μοι ὑμᾶς ἐρήσομαι, καὶ σέ, καὶ τὸν εἱμαρμένον. σὺ δέ μοι φράσον ὑπὲρ ἐκείνης ἀπόκρινον. ἀνέμνησας γάρ με, ἀπιλήσιος. τί δήποτε τὰς ἱερουσύλας, καὶ λῃστὰς ἀφέντες, καὶ ποτάτας ὑβριστὰς, καὶ βιαίους, καὶ ἐπίορκους, [1] δρῦν τινα πολλάκις κεραυνωθεῖσαν, ἢ λίθον, ἢ νεὼς ἱστίον, οὐδὲν ἀδικοῦσης; σύνοιδα γάρ, χρησόν τινα, καὶ ὅσον οὐδιπόδραν· τί σιωπᾷς ὦ Ζεῦ; ἢ οὐδὲ σὺ τὸ μὲ θέμις εἰδέναι; Ζ. οἶδά γὰρ ὦ Κυνίσκε. σὺ δὲ πολυπράγμων τις εἶ, καὶ σὺν οἷσι ὤφελον τοῦτο ἥκεις μοι συμπεφορημένος. Κυ. σοῦν μὴ δὲ ἐκεῖνο ὑμᾶς ἔρωμαι, εἴ τε, καὶ τὸν σοφόνοιαν, καὶ τὸν εἱμαρμένον, τί δήποτε Φωκίων μὲν ὁ χρηστὸς, ἐν τοσαύτῃ πενίᾳ, καὶ πάνυ τῇ ἀναγκαίᾳ, ἀπέθανε, καὶ Ἀριστείδης ὡσαύτως· Καλλίας δὲ, καὶ Ἀλκιβιάδης, ἀκόλαστοι μειρακία, ὑπερευδαιμόνουν, καὶ Μειδίας ὁ ὑβριστὴς, καὶ Χάροψ ὁ αἰμυνήτης, κίναιδος ἄνθρωπος, τὸν μητέρα λιμῷ ἀπεκτονώς. καὶ πάλιν, Σωκράτης μὲν, παρεδόθη τοῖς ἑνδεκα, Μέλητος δὲ, οὐ παρεδόθη· καὶ Σαρδανάπαλος μὲν, ἐβασίλευσε, θῆλυς ὤν. Περσῶν δὲ τοσοῦτοι καλοὶ, κἀγαθοὶ ἄνδρες, ἀνεσκολοπίζοντο ὑφ' αὐτοῦ, διότι μὴ ἠρίσκοντο τοῖς γεγονόσιν. ἵνα δὲ ὑμῖν μὴ τὰ νῦν λεγόμενα καθ' ἕκαστον ἐπεξίω, τοὺς μὲ πονηροὺς, εὐδαιμονοῦντας, καὶ τοὺς τελευτῶντας, ἀγαθοὺς δὲ, καὶ φερομένους τοὺς χρηστοὺς, ἐν πενίᾳ, καὶ νόσοις, καὶ μυρίοις κακοῖς πιεζομένους. Ζ. οἶδά γὰρ ὦ Κυνίσκε, τἀληθῆ

Neque te ictus accusabo, sed Clothonem tua opera vulnus insligentem. Neque enim fulmen ipsum dicam mihi vulneris causam extitisse. Verùm illud vos interrogabo, te & Fatum: tu verò mihi ipsius nomine responde. Etenim hoc minis tuis in memoriam revocasti: quî fit tandem, ut omissis tot sacrilegis, latronibus, flagitiosis, violentis, perjuris, quercum aliquam plerumque, aut lapidem, aut navis insontis velum fulmine petatis? Interdum etiam frugi & sanctum viatorem. Quid taces Iupiter, aut fortasse ne hoc quidem me nosse fas est? *Iup.* Nefas est Cynisce. Tu verò curiosus es, neque scio unde his mihi comportatis venias. *Cyn.* Proinde neque illud vos rogem, te nimirum, & Providentiam, & Fatum, cur Phocion ille bonus, in tanta paupertate, & rerum necessariarum penuria diem obierit: & ante ipsum Aristides: Callias verò & Alcibiades juvenes intemperantes, ditissimi fuerint, & sceleratus Midias, & Charops Æginetа, homo cinædus, qui matrem fame peremit. Contrà Socrates undecim viris traditus est, Meletus verò non item: & Sardanapalus effœminatus regnavit, Persarum verò tot viri præclari ab ipso crucifixi sunt, quia factis ipsius non delectabantur. At ne vobis figillatim edisserem quæ nunc geruntur, ut pravi & facinorosi fœlices sunt: boni verò rapiuntur & feruntur, paupertate, morbis, & malis sexcentis pressi. *Iup.* Nescis enim, Cynisce, quanta supplicia post

[1] δρῦν τινα πολλάκις] Lucretius lib. 6. *Marcil.*

μὴ τὸ βίον οἱ πονηροὶ τὰς ηδονὰς συμμίξωσιν, ἢ ὃν ὅση οἱ χρηστοὶ δυσθυμίαν ἀφαιρήσουσιν. Κυ. ἄδλιον μοι λέγεις, καὶ πτωχὸς, καὶ πενιχρὸς. ἐγὼ δ', εἰ μή τι τοιοῦτόν ἐστιν, εἴσομαι τὸ σαφὲς ἐπειδὰν ἀποθάνω. τὸ δὲ νῦν ἔχον, ἐξελόμενον τὸ ὀπισθεν τοῦτον χρόνον εὐδαιμόνως διαβιώσας, ὥσπερ ἐκκριθὲν χωρὶς κεῖται τὸ ἧπαρ ἀποθανόν, ἀλλὰ μὴ ἐνταῦθα δίψησας, ὥσπερ ὁ Τάνταλος; ἢ μακάρων νήσοις πίνειν μετὰ τῶν ἡρώων, ἢ τῷ Ἠλυσίῳ λειμῶνι κολακεύεσθαι. Ζ. τί φῄς; ἀπιστεῖς εἶναί τινας κολάσεις, καὶ τιμὰς, καὶ δικαστήριον, ἔνθα δὴ ἐξετάζεται ὁ ἑκάστου βίος; Κυ. ἀκήκοα γάρ Μίνω κρῆτι δικάζειν κάτω τὰ τοιαῦτα. καί μοι δοκεῖ καί τι καὶ ὑπὲρ ἐκείνου σὸς γὸς υἱὸς εἶναι λέγεται. Ζ. τί δὲ καὶ αὐτὸν ἐρωτᾷς ὦ Κυνίσκε; Κυ. ἵνα κολάζῃ μᾶλλον. Ζ. τοὺς πονηροὺς δηλαδὴ, οἷον ἀνδροφόνους, καὶ ἱεροσύλους. Κυ. τίνας δὲ δὴ καὶ τοὺς ἥρωας ἀποπέμπει. Ζ. τοὺς ἀγαθούς τε, καὶ ὁσίους, καὶ κατ' ἀρετὴν βεβιωκότας. Κυ. τίνος ἕνεκα ὦ Ζεῦ; Ζ. διότι οἱ μὲν, τιμῆς, οἶδε, καὶ κολάσεως ἄξιοι. Κυ. εἰ δέ τις ἀκούσιόν τι δεινὸν ἐργάσαιτο, κολάζεται καὶ τοῦτον δικαίως; Ζ. ἥδιστα μέν. Κυ. ἦ καὶ ἄρα εἴ τις ἄκων τι ἀγαθὸν ἔδρασεν, οὐδὲ τοῦτον τιμᾶν ἀξιώσειεν ἄν; Ζ. οὐ δῆτ' ἔγωγε. Κυ. οὐδένα τοιγαροῦν ὦ Ζεῦ, ὅτε τιμᾷς, ὅτε κολάζειν αὐτῷ προσήκει. Ζ. πῶς οὐδένα; Κυ. ὅτι οὐδεὶς ἑκόντες οἱ ἄνθρωποι ποιοῦμεν, ἀλλά τινι ἀνάγκῃ ἀφύκτῳ κεκελευσμένοι, εἶτε ἀληθῆ σὺ λέγεις ἐστὶ τὰ ἔμπροσθεν ἡμολογημένα, ὡς ἡ μοῖρα, πάντων αἰτία. καὶ νὴ φονεύσῃ τις, σὺ δὲ

post hanc vitam ferant sceleſti; aut in quanta fœlicitate verſentur boni. *Cyn.* Inferos mihi dicis, Tityos, & Tantalos. Ego verò ſiquid eſt iſtiuſmodi, perſpicue cognoſcam ubi vita defunctus fuero. Quantum ad præſens attinet, velim ut quantumcunque hoc temporis in vivis exigendum eſt, beatè exigam, & à ſedecim vulturibus hepar meum à morte depaſcatur: ſed non in hac vita ſiti laborans, ut Tantalus, in beatorum inſulis cum Heroibus, in Elyſio campo conſtitutus bibam. *Iup.* Quid ais? Annon credis eſſe ſupplicia, honores, & forum judiciale ubi uniuſcujuſque vita examinatur? *Cyn.* Audio Minoem quendam Cretenſem infra talibus rebus cognoſcendis operam dare: de quo mihi aliquid reſponde num tuus ſit filius, ut ajunt. *Iup.* Quamobrem verò iſta de illo quæris Cyniſce? *Cyn.* Quos potiſſimum afficit ſupplicio? *Iup.* Pravos nimirum; veluti homicidas, & ſacrilegos. *Cyn.* Quoſnam verò ad heroas mittit? *Iup.* Nempe bonos, ſanctos, quique ſecundum virtutem vixerunt. *Cyn.* Quorſum Iupiter? *Iup.* Quoniam alii honore, alii ſupplicio ſunt digni. *Cyn.* Quòd ſiquis invitus mali quidpiam commiſerit, num & hunc ſupplicio affici juſtum cenſet? *Iup.* Nequaquam. *Cyn.* Proinde, neque ſiquis invitus boni aliquid fecerit, eum honore dignabitur? *Iup.* Nequaquam. *Cyn.* Itaque haud convenit illi ô Iupiter ullum neque honore ornare, neque ſupplicio afficere. *Iup.* Quomodo nullum? *Cyn.* Quoniam nihil nos homines ſponte facimus, ſed neceſſitate quadam inevitabili compulſi: ſiquidem vera ſunt illa quæ antè confeſſus es, nempe Parcam eſſe rerum omnium cauſam. Iam ſiquis alterum interemerit, Parca in culpa eſt.

ἰσὶν ἢ φονᾶσιστε. κὴ λῶ ἱερασυλῆ, ωὴστεθγμένον αὐτῷ δρᾶ. ὥστ εἴγε τὰ δίκαια ὁ Μίνως δικάσειν μέλοι, τὸν εἰμαρμένην, ἀντὶ Σισύφου κηλάσειτον. κὴ τὸν μοῖραν, ἀντὶ Ταντάλου. τί γὰρ ἐκεῖνοι ἠδίκησαν, πειθόμενοι τοῖς ἐπιτάγμασιν; Z. ὦκ ἔτι ἃ ἔγ ἀποκρίνεσθαί σοι ἄξιον, τοιαῦτα ἐρωτῶντα. Ἰφασὺς γὰρ εἶ, κὴ σοφιστής. καί σε ἄπειμι ἤδη κρεῖττον. Κυ. ἐδόμην μὴ κὰν ἔτι τοῦτο ἔρεσθαι, πῶ αἱ μοῖραι διατελέσουσι, ἢ πῶς ἐφικνοῦνται τῆ ἐπιμελείᾳ τῶν πολιτῶν εἰς τὸ λεπτότατον. κὴ ταῦτα, τρεῖς ὄσαι. ἐπίπονον γάρ τινα, κὴ οὐκ εὔμοιρόν μοι δοκοῦσι βιῶν τὸν βίον, ποικίλοις ἐχόσαι πράγμασι. κὴ ὡς ἔοικεν, ἃ νῦν ἐγὼ δὲ αὐτὰς τὸν ἀμεινὸν βίον, ἀλλ' ἐλοίμην ἂν ἔγωγε πενίστερον διαφιλοσοφῶν, ἢ πλοῦτον ἄπρακτον, τοσούτων πραγμάτων μεστὸν, ἐπιτηρῶν ἕκαστα. εἰ δ' μὴ ῥᾴδιόν σοι ἀποκρίνασθαι πρὸς ταῦτα ὦ Ζεῦ, κὴ τούτοις ἀκπίσομαι, οἷς ἀπεκρίνω. ἱκανὰ γὰρ ἐμφανίσουσι τὸν θεῖον τὸ εἰμαρμένης, κὴ προνοίας λόγον. τὰ λοιπὰ δ' ἴσως οὐχ ἵμερός ἀκοῦσαι μοι.

est. Siquis sacrilegium perpetret, facinus à Parca sibi injunctum admisit. Itaque si Minos rectè uti velit judicio, fatum, non [1] Sisyphum, Parcam, non Tantalum puniet. Quid enim injustè illi egerunt, quum mandatis obtemperarunt? *Iup.* Non ampliùs ne respondere quidem convenit tibi talia interroganti: audax enim es, & sophista, jamque abeo te relicto. *Cyn.* Optabam equidem hoc etiam ex te quærere, ubi Parcæ degant, aut quomodo res tantas exacta cura assequantur: idque tres cùm sint. Etenim laboriosam, & minimè fœlicem vitam vivere mihi videntur, tot negotia habentes. Vtque verisimile est, hæ fato non admodum bono natæ sunt. Itaque ego si mihi daretur optio, nequaquam cum illarum vita meam commutarem: sed pauperior ævum exigere mallem, quàm sedere singula observando dum contorquerem fusum tot negotiis refertum. Cæterùm si tibi non est facile Iupiter, ad hæc respondere, etiam his ad quæ respondisti, contenti erimus. Sufficiunt enim ad sermonem de Fato & Providentia declarandum. Reliqua fortasse in fatis non est ut audiam.

[1] *Sisyphum*] De Sisypho ob latrocinia à Theseo interfecto leg. Virg. 6. Æn. Ovid. 16. Metam. vide Proverb. *saxum volvere.* Cogn.

ΖΕΥΣ ΤΡΑΓΩΔΟΣ. | IVPITER TRAGOEDVS.

ARGVMENTVM.

Ejusdem propè argumenti & hic Dialogus est, nisi quòd hic Epicureum etiam quendam introducit, qui deos omnino negat ullos esse,

esse, nedum providentia sua mundum gubernare, fortuitóque ac temerè omnia geri contendit. Deinde & ipsa tractatio in plures personas spargitur ac tota dramatica est.

ΕΡΜΗΣ.

Ω Ζεῦ, τί σιώπᾳς, ἠὲ κραδίην σαυτῷ λαλεῖς, ὠχρὸς τὸ χρῶμα ἔχων, ἐμοὶ συσκιάζεσθαι. λέξε με σύμβουλον πόνων. μὴ κρύψῃς οἰκείας φλυαρίας. Αθη. ναὶ πάτερ ἡμέτερε κραδίη, ὕπατε κρειόντων. γνησίως σε ἰδὰ γλαυκῶπις, πρίγκηψ, ἐξαύδα, μὴ κεῦθε νόῳ, ἵνα εἰδομεν ἤδη, τίς μῆτις δύκνῳ σε κῆρ φρένας, κὴ κῆρ δυμῷ. ἢ τί βαρὺ στενάχεις. ὦ χρὼς τέ σε εἶλε παρειάς. Ζ. σὸν ἔστιν ὅδ' εἰδὼν δεινὸν ὦδ' εἰπεῖν ἔπος, ὅδε πάθος, ὅδε συμφορὰ τραγῳδική, ἧς σὸν ἂν ἄρριτ' ἄχθος ἢ θεῶν φύσις. Αθη. Ἄπολλον, οἵοις φροιμίοις ἄρχῃ λόγων. Ζ. ὦ παγκάκιστοι, χθόνια γῆς παιδεύματα, σύτ' ὦ Προμηθεῦ, οἷά μ' ἐργάσω κακά. Αθη. τί δ' ἐστί; φαῦς χρῄζω σὺ οἰκείων ἐρεῖς. Ζ. ὦ μεγαλοσμαράγου στρατῆς ῥοίζημα, τί μοι ῥέξεις; Αθη. κρίμισον ὀργάν, εἰ μὴ κωμῳδεῖν ὥσπερ ἔτοι δυνάμεθα, μὴ ἧ τ' Εὐριπίδου ὅλον καθαπτόμεθα, ὡστέ σοι ταὐδραματουργεῖν. Ηρα. ἀγνοεῖν ἡμᾶς νομίζεις τὴν αἰτίαν τοῦ λύπης, ἥτις ἐστί σοι; Ζ. σὺν οἶδ', ἐπίτοι κἀν σκώπτωνες μέγα. Η. οἶδα τὸ κεφάλαιον αὐτό, ὧν πάσχεις, ὅτι ἐρωτικόν ἐστιν. ἐ μὲν κακύω γε, ὑπὸ ἔδρις ἤδη πολλάκις ὑβρισθεῖσα ὑπὸ σοῦ τὰ τοιαῦτα.

MERCVRIVS.

O Iupiter, quid cogitabundus, & solus apud te loqueris, pallidus ambulans, & Philosophi colorem præ te ferens? Id mihi communica, & accipe me tuis in molestiis consiliarium. Ne tui famuli nugas contemnas. *Min.* Sanè ita magne parens hominum rex, atque Deorum, Te precor en glaucis oculis Tritonia Pallas, Fare age, ne celes, quò sint hæc cognita nobis, Quod te consilium dubio sub pectore versat? Cur gemis? & tacito pallor subsurgit in ore? *Iup.* Nunquam gravis res ulla sic dici potest, Non passio, non ulla tragica calamitas Natura divûm cujus haud onus ferat. *Min.* O Phœbe qualibus incipit procemiis. *Iup.* O pessimum genus mortalium, Tuque ô Prometheu, me quibus afflixti malis. *Min.* Quid est? nec enim celabis hæc domesticos. *Iup.* O murmur ingens fulminis magnicrepi, quid mihi facies? *Min.* Compesce iram, si non comicè loqui quemadmodum hi possumus, neque totum Euripidem devoravimus, ita ut dramaticè tecum loquamur. *Iuno.* An nescire nos putas causam mœroris, quænam sit? *Iup.* Tu nescis nam ejulares magnoperè. *Iun.* Novi dolorum tuorum summam, te nimirum amore percelli. Nec tamen ejulo, ut quæ sim assuefacta crebris hujusmodi contumeliis à te peti.

1 *O Iupiter*] Exordium ab attentione & rei magnitudine. *Cogn.*

1 *Pa-*

εἰκὸς γάρ ἢ τοι Δανάλν τινὰ, ἢ Σεμέλλν, ἢ Εὐρώπην αὖθις διεργάζε σι, ἀπάγξ τοῦ δ' ἔρωτ@. εἶτα βυλόμεθ' τῶν ὄρεων, ἢ σατύρων, ἢ χρυσὸν ῥυόμενον, ῥυηναι λάφ δ' ὀρόφε εἰς τ' κόλπον τ' ἀγαπωμένης. τὰ σημεῖα γὰρ τοῦτα, οἱ τένα[sic]μοὶ, κὴ τὰ δάκρυα, κὴ τὸ ὠχρὸν εἶναι, σὸκ ἄλλο τό, ἢ ἔρωτός ἐστιν. Z. ὦ μακαρία, ἥτις σὺ ἔρωῖ, κὴ πεῖς τοιούτοις παιδιαῖς, οἷς τὰ ἡμέτερα πράγματ' εἶναι. H. ἀλλὰ τί ἄλλο, εἰμὴ τῦτ' αὐτὰ σι, Δία ὄντ@; Z. σὺ ἐχάτοις ὦ Ἥρα τὰ δεῖν πράγματα. κὴ τῦτο δὴ τὸ δ' λόγε, ἐπὶ ξυρῷ ἕστηκεν, εἴτε χρὴ ἡμᾶς πρῶτ' ἔτ, κὴ τὰ γέρα ἔχειν τὰν τῇ γῇ, εἴτε ἐ ἡμελῆτ' παυσάμεσι, κὴ τὸ μηδὲν εἶναι δικεῖν. H. μᾶν γίγαντ@ς πως ἡ γῆ ἔφυσεν; ἢ οἱ τιτᾶνες τὰ δίπλα λῤῥήξαντες, κὴ τ' φερεφὸς ἐπικρατήσαντες, αὖθις ἡμῖν σκοπιὰν ἀφρτωμένοι τὰ ὅπλα; Z. ἱκάρσει. τὰ μὲν γὰρ ἀσφαλῶς ἔχ θεοῖς. Hρα. τί δ' ἄλλο δεινὸν ἂν γένοιτο; ἔχ ὁρᾶ γὰρ ὅτε μὴ τὰ τοιαῦτα παρακινῇ, ἐφ' ὅτῳ Πῶλ@, Ἀριστόδημ@, ἀνὴρ Διὸς ἡμῖν ἀκροπόρφυρος. Z. Τιμοκλῆς ὦ Hρα ὁ στωϊκὸς, κὴ Δάμις ὁ ἐπικούρει@, χθὲς ἐκ οἶδα ὅθεν σρίσιν ἐξεμβύε δ' λόγε, περοίας περιελεγόμλν, παχύτατα μάλα συχνῶν, κὴ δυκίμων ἀῤῥάπων. ὅσῳ μάλιστα ἐ ἡνίασί μι. κὴ ὁ μὲ Δάμις, ὅτ' εἶναι θεὸς ἔφασκεν, ὕθ' ὅλως τὰ μεμόῤῥα ἐπισκοπεῖν, ἢ λάφ@ἰτ[illegible]εν. ὁ Τιμοκλῆς δ' ὁ βέλτις@, ἐπειρᾶτο ξυναγωνίζεσθ' ἡμῖν. εἶτα ὄχλε πολλᾶ ἐπιῤῥυέν[illegible]@, ὑπὸν πέρας ἐχρύεθο τ' συνουσίας. διελύθησαν γὰρ εἰσεῦ-

peti. Igitur verisimile est te vel Danaen aliquam, vel Semelen, vel Europam nactum, amore angi. Deinde statuere assumpta forma vel tauri, vel satyri, vel auri, per tectum in amatæ sinum influere. Etenim hæc signa sunt, suspiria, lachrymæ, & pallor, non alius rei, quàm amoris. *Iup.* O beata, quæ negotia nostra in amore, talibusque ludicris sita esse putas. *Iun.* Ecquid aliud, nisi hoc solicitat te, Iupiter cùm sis? *Iup.* Deorum res, ô Iuno, in extremo discrimine versantur: & quod ajunt, in acie novaculæ constitutæ sunt: utrum adhuc simus colendi, & quæ in terris offeruntur dona habituri: an verò prorsus negligendi, & pro nihilo ducendi. *Iun.* Num Gigantes aliquos terra produxit? aut Titanes disruptis vinculis, devictaque custodia rursum in nos arma parant? *Iup.* Confide, nam res inferæ bene Diis habent. *Iun.* Quid ergo aliud acerbum esse possit? Neque enim video, quando talia nihil te conturbant, quam ob rem nobis [1] Polus, aut Aristodemus pro Iove apparueris. *Iup.* Timocles ille Stoicus, ô Iuno, & Damis Epicureus, heri nescio unde ducto orationis initio [2] de Providentia disputabant in magna probatorum hominum frequentia: quod potissimùm animum meum perturbavit. Ac Damis quidem affirmabat, neque Deos esse, neque ea quæ geruntur observare, aut digerere. Verùm optimus ille Timocles nostras partes omni studio tuebatur. Deinde cùm affluerent multa turba, nullum finem sortita est disputatio. Etenim discesserunt

1 *Polus, aut Aristodemus*] Sunt histrionum nomina, ut infra. *Cogn.*

2 *De Providentia*] Res & cardo totius negotii. *Idem.*

δις, ἐπισκέψασθε τὰ λοιπὰ συμβέβουλοι, καὶ νῦν μετέωροι πάντες εἰσὶ πρὸς τὴν ἀκρόασιν, ὁπότερον κρατήσῃ, καὶ ἀληθέστερα δόξῃ λέγειν. ὁρᾶτε τὸν κίνδυνον, ὡς ἐν γενᾷ παντὶ πᾶσι τὰ ἡμέτερα, ἐν ἑνὶ ἀνδρὶ κινδυνεύόμενα; καὶ δυοῖν θάτερον, ἢ παρεωραθῆναι ἀνάγκη τὰ ἡμέτερα, ὁμολογεῖσθαι μόνον εἶναι δόξαντα, ἢ τιμηθῆναι ὥσπερ ἔοικεν, εἰ ὁ Τιμοκλῆς ὑπέροχα λέγων. Ηρα. δεινότατα ὡς ἀληθῶς, καὶ ἐμοὶ μάτην ὦ Ζεῦ ἐπτερωγώδεις αὐτοῖς. Ζ. σὺ δή, ὦ Δαναΐς τινος, ἢ Ἀντιόπης, εἶναί μοι λόγον ἐν παρόχῳ τοιοῦτον. τί δῆτ' ἂν ὦ Ἑρμῆ, καὶ Ἥρα, καὶ Ἀθηνᾶ, πράττοιμεν ἄν; συμβουλεύσατε γὰρ ἐμοὶ αὐτοὶ τὸ μέρος. Ερ. ἐγὼ μὲν ἐπὶ τὸ κοινὸν φημι δεῖν τὴν ἐπίσκεψιν ἐπαναγαγεῖν, ἐκκλησίαν συναγαγόντα. Ηρα. καὶμοὶ ταῦτα συμβουλεύει, ἄνευ τούτου. Αθη. ἀλλ' ἐμοὶ ταναντία δοκεῖ ὦ πάτερ. καὶ μὴ συνταράττειν τὸν οὐρανὸν, μηδὲ δῆλον εἶναί σε θορυβούμενον τῷ πράγματι, πράττειν δ' ἰδίᾳ ταῦτα, ἐξ ὧν κρατήσῃ μὲν ὁ Τιμοκλῆς λέγων, ὁ Δάμις δ' καταγελασθεὶς, ἀπίοι σὺν τῇ συνουσίᾳ. Ερ. ἀλλ' ὅπα ἀγνοήσετε ταῦτα ὦ Ζεῦ, ἐν φανερᾷ ἐσομένης τῆς ἔριδος τοῖς φιλοσόφοις, καὶ σὺ δόξεις τυραννικὸς εἶναι, μὴ κοινεύμενος ὡς τὸ ὅπα μεγάλων, καὶ κοινῶν ἅπασιν. Ζ. δεδόχθω ἤδη κήρυττε, καὶ παρέσονται ἅπαντες. Ερ. ὀρθῶς γὰρ λέγεις. ἰδοὺ δὴ εἰς ἐκκλησίαν συνέλθετε οἱ θεοί. μὴ μέλλετε, ξυνέλθετε πάντες. ἤκετε. ὡς ἐπὶ μεγάλων ἐκκλησιάσομεν. Ζ. ὅπα ψιλὰ ὦ Ἑρμῆ, καὶ ἀπλοϊκῶς, καὶ πεζὰ κιρύττεις, καὶ ταῦτα, ἐπὶ τοῖς μεγίστοις συγκαλῶν; Ερ. ἀλλὰ

ſerunt hoc pacti ut cætera denuo diſpicerentur. Et nunc omnes ſuſpenſo ſunt ad audiendum animo, uter vincet, & veriora dicere videbitur. Videtis periculum ut res noſtræ in uno periclitantes, ad anguſtias omnino ſunt redactæ? Et ex duobus alterum evenire neceſſe eſt, ut aut noſtræ res flocci fiant, & inania nomina videamur: aut quemadmodum antea, colamur, ſi Timocles dicendo ſuperaverit. *Iun.* Graviſſima profectò ſunt illa, nec temerè Iupiter in hos tragicis verbis invehebare. *Iup.* Tu verò putabas me vel Danaës, vel Antiopes habere rationem, in tanta perturbatione. Quid igitur ô Mercuri, & Iuno, & Minerva nobis faciendum eſt? Quin vos conſilii partem communicimini. *Merc.* Equidem ego in communem utilitatem coacto concilio, dico rem adducendam in deliberationem. *Iun.* Ego idem cum hoc ſentio. *Min.* Mihi verò aliter videtur, Pater, ut neque cœlum conturbes, neque palam fiat te hanc ob rem tumultuari: ſed privato conſilio facias ut Timocles diſputatione vincat: Damis verò ex congreſſu, deriſus abeat. *Merc.* Atqui iſta non ignorabuntur, Iupiter, cum Philoſophis in propatulo futura ſit diſceptatio. At tu quidem tyrannum agere videberis, ſi de tantis rebus & ad omnes communiter pertinentibus, cum reliquis non communicaveris. *Iup.* Ergo jam proclama, & præſtò ſint omnes. *Merc.* Rectè dicis. En vos Dei in concionem venite, ne cunctemini: convenite omnes: venite: magnis de rebus conſilium inibimus. *Iup.* Ita nudis, ô Mercuri, ſimplicibuſque verbis, ac pedeſtribus pronuncias, præſertim cùm maximis de rebus Deos convoces? *Merc.* At quomodo vis faciam Iu-

πως γὰρ ἄ Ζεῦ ἀξιοῖς; Ζ. ὅπως ἀξιῶ; ἀποσεμνύεσθαι φημὶ δεῖν τὸ κήρυγμα μέτροις τισί, καὶ μεγαλοφωνίᾳ ποιητικῇ, ὡς μᾶλλον σωιέλθοιτο. Ερ. ναί. ἀλλ' ἐποποιῶν ἄ Ζεῦ, καὶ ῥαψῳδῶν τὰ τοιαῦτα, ἐγὼ δ', ἤκιστα ποιητικός εἰμι. ὥστ ἀμφιθείρω τὸ κήρυγμα, ὑπερμέτρα, ἢ ἐνδεᾶ ξυνείρων. κἀγέλως ἔσομαι παρ' αὐτῶν ἐπὶ τῇ ἀμουσίᾳ τῶν ἐπῶν. ὁρᾷς γὰρ ἃ τ' Ἀπόλλω γελᾶμεν ἐπ' ἐνίοις τῶν χρησμῶν. καίτοι ἐπικρυπτόμενος τὰ πολλὰ τῆ ἀσφαλείας, ὡς μὴ πάνυ γελοῖ ἄρειν τοὺς ἀκούοντας ἐξεζέζειν τὰ μέτρα. Ζ. σοὶ δ' ὦ Ἑρμῆ, τῶ Ὁμήρῳ ἐπῶν ἐγκωμίγνυε τὰ πολλὰ τῷ κηρύγματι, ὡς οἰκείῳ ὄντι σωιηκότι. μεμνῆσθαι δέ σε εἰκός. Ερ. ὁ πάνυ μὲν οὖν ὅτω σωφρόνως. περιφέρομαι δ' ὅμως. [1] Μήτ' ἐν Θήλεια θεὸς, μήτε τις ἄρσην, μήθ' αὐτῶν πυθμαίνων ῥιζοτόμος, μήθ' Ὠκεανοῖο, μήδέ τε νυμφάων, ἀλλ' ἐς Διὸς ἕλθετε πάντες, εἰς ἀγορὴν, ὅσσοι τε κλυτὰς δεκάτας ἐκέκλυθε, ὅσσοι τ' αὖ μέσσῳ, ἢ ὕσσθοι, ἢ μέλα πάγχυ νέμεσθε, βωμοῖσι παρ' ἀθρόοι κίοντες κάθησθε. Ζ. εὖγε ὦ Ἑρμῆ. ἄρεστα κεκήρυκταί σοι. καὶ σωίασον γοῦν ἤδη. ὥστ ἀθρόαμβάσαντα κάθιζε αὐτοὺς, ᾗ τῶ ἀξίαν ἑκάστου, ὡς ἂν ὕλης, ἢ τέχνης ἔχῃ. ὦ ἀφροδίτη μοι, τοὺς χρυσοῦς. εἶπε ἐπὶ τούτοις, τοὺς ἀργυροῦς. εἶπε ἑξῆς, ὁπόσοι ἐλεφάντινοι. εἶπε τοὺς χαλκοῦς, ἢ τοὺς λιθίνους. καὶ ὦ αὐτοῖς τούτοις, οἱ Φειδίου, ἢ Ἀλκαμένους, ἢ Μύρωνος,

Iupiter? *Iup.* Quomodo velim? Dico tuum præconium versibus esse magnificè efferendum, & grandiloquentia poëtica, qua impulsi diligentiùs conveniant. *Merc.* Sanè verum hoc poëtarum & rhapsodorum est officium. At ego poëticen non calleo: adeò ut præconium sim corrupturus, si hypermetros aut defectivos versus connectam. Et risum ipsis movebo mea carminum imperitia. Itaque video Apollinem ob oracula nonnulla derideri: quanquam cautionis causa multa obscurent, ne omnino audientes otio indulgeant sed expendant versus. *Iup.* Proinde Mercuri, Homericos versus plerosque admisce præconio, ut ille solebat nos convocare. Eorum autem te meminisse est credibile. *Merc.* Certè non admodum certò, neque promptè, attamen tentabo. Ergo Deûm nemo, nec mas, nec fœmina desit, Nullúsque Oceani fluviorum, nullaque Nympha: Ast in consilium Iovis heus properate frequentes: Quique editis celebres hecatombas, quique sedetis Ararum ad fumos, medio vel in ordine divûm, vel ferè postremo, vel nullo nomine noti. *Iup.* Euge Mercuri: optimè præconio functus es. Etenim jam conveniunt. Quapropter singulos excipiendo, ipsos ordine colloca, pro materiæ artis-ve dignitate: In prima sede aureos, in secunda argenteos, in tertia eburneos, in quarta æneos, aut lapideos. Inter hos etiam primas illi teneant quos Phidias, aut Alcamenes, aut Myron, aut

[1] Μήτ' ἐν Θήλεια θεὸς, μήτε τις ἄρσην] Claudicat versus hic, ut etiam postremus in voce νέμυμοι. Sed volens sciens hoc Lucianus ita commisit in persona Mercurii, ut mali Poëtæ, & qui paulò superius de se ipse dixit, ἐγὼ δὲ ἥκιστα ποιητικός εἰμι. *Marcil.*

ἢ Εὐφρόνορες, ἢ τ' ὁμοίων τεχνιτῶν, προτετιμήσθων. οἱ συμφερτάδις ἦ ἔστι, καὶ ἄτεχνοι, πόρρω που σωωσθέντες, καθεδοῦνται σιωπῇ, ἀναπληροῦντες μόνον τὴν ἐκκλησίαν. Ερ. ἔσται ταῦτα. καὶ καθεδοῦνται, ὡς προσῆκεν. ἀλλ' ἐκεῖνο ἐκ προχείρου εἰδέναι, ἵν' τις αὐτῶν χρυσοῦς μὴ, καὶ πολυζήλωτος ᾖ τὴν ὀλκὴν, ὃν ἀπελθὼν ἦ τὴν ἐργασίαν, ἀλλὰ κομιδῇ ἰδιώτης, καὶ ἀσύμμετρος, οἷα τ' χαλκῶν τ' Μύρωνος, καὶ Πολυκλείτου, καὶ τ' Φειδίου, καὶ Ἀλκαμένους τ' λιθίνων, καθεδεῖται. ἢ προτιμητέον χρὴ νομίζειν εἶναι τὴν τέχνην. Ζ. ἐχθὲς μὲν ἔτως. ἀλλ' ὁ χρυσὸς ὅμως προτιμητέος. Ερ. μανθάνω, ὅτι Πλουτοδίκη κελεύεις, ἀλλὰ μὴ Ἀριστύλλη καθίζειν, καὶ λόγου πυνθάνου. ἥκετε δὴ εἰς τὴν προεδρίαν ὑμεῖς οἱ χρυσοῖ. ἐοίκασι δ' ἂν ὦ Ζεῦ, οἱ βαρβαρικοὶ, προεδρεύσειν μόνοι. ὡς τοὺς γε Ἕλληνας ὁρᾶς ὀπηοῖοί εἰσι. χαλκεῖοντες μὲν, καὶ σπουδαιότατοι, καὶ κεχηνότες μάλα. λίθινοι δ', ἢ χαλκοῖ ὅμως ἅπαντες. ἢ οἵ γε πολυτελέστατοι αὐτῶν, ἐλεφάντινοι, ὀλίγον ὅσον ἔχοντες χρυσοῦ ἐπισίλδον ἔχοντες, ὡς ἐπικεχρῶσθαι, καὶ ἐπηυγάσθαι μόνον. τὰ δ' ἔνδον, ὑπόξυλοι, καὶ πολυτρήμονες σκέπτοντες. ἡ Βενδὶς δ' αὖτη, καὶ ὁ Ἄνουβις ἐκεινοσὶ, καὶ παρ' αὐτὸν, ὁ Ἄττις, καὶ ὁ Μίθρης. καὶ μὴν ὅλοι ὁλόχρυσοι, καὶ βαρεῖς, καὶ πολυτίμητοι ὡς ἀληθῶς. Πο. καὶ πῶς τοῦτο ὦ Ἑρμῆ δίκαιον, τ' κυνοπρόσωπον τοῦτον προκαθίζειν μὲ τ' αἰγύπτιον, καὶ ταῦτα, Ποσειδῶνος ὄντ'; Ερ. ναί. ἀλλά σε μὰ ὦ συνοσίαιε, χαλκοῦν ὁ Λύσιππος, καὶ πάλαι ἐποίησεν ὃν ἐκόντων τότε Κορινθίων χρυσόν. ἔτος δ', ὅλοις aut Euphranor, similes-ve artifices effinxerunt. Cæterùm hi vulgares, nulla arte nobiles, procul amoti sedeant cum silentio, in solum concionis complementum. *Merc.* Hæc fient, & ordine sedebunt. At non facile est scire, an eorum aliquis sit aureus, multisque talentis præponderet, nec accurato, sed vulgari admodum, & inconcinno opere comparatus, ante æneos illos Myronis, & lapideos Polycleti, Phidiæ & Alcamenis, sedebit: an existimandum artem esse præferendam. *Iup.* Ita quidem fieri oportebat: attamen aurum est anteponendum. *Merc.* Intelligo: rationem divitiarum, non præstantiæ, & census haberi jubes in dandis sedibus. Venite igitur occupatum primas sedes, vos aurei. Videntur autem, Iupiter, soli barbari primas occupaturi: nam Græcos vides quales sint: venusti quidem, & pulchri, & secundum artem compositi: lapidei tamen, aut æmei omnes, vel, qui omnium sumptuosissimi sunt, eburnei, pauculo auro renidentes, ut qui eo tantùm intincti, refulgeant. Cæterùm intus lignei in quibus manentes muscarum toti greges conteguntur. Bendis autem hæc, & Anubis ille, & prope ipsum Attis, & Mithres ex solido auro sunt conflati, graves & magni revera pretii. *Nept.* Ecquid justum est Mercuri, primum collocare hunc canina facie Ægyptium, me qui sum Neptunus, priorem? *Merc.* Maximè. At te quidem ô Neptune Lysippus æneum & pauperem fecit, cùm tunc auro carerent Corinthii. Hic autem metallis univer-

μείζοσι πλησιώτερός ἐστιν. ἀνέχεσθαί δ' χρὴ παρεστρόμβου, καὶ μὴ ἀγανακτεῖν, εἴ τις ῥῖνα τηλικαύτην χρυσῆν ἔχων, φαλλιᾶσθαί σε. *Merc.* ὦ Ἑρμῆ, κἀμὲ λαβὲ, σὺ τοῖς πρωεδρίοις με κάθιζε. χρυσῆ γάρ εἰμι. *Ep.* ἐγὼ ὅσον γε ὁρῶ Ἀφροδίτη κἀμὲ ὁρᾶν. ἀλλ' εἰ μὴ παίω λημῶ, λίθου ἔκ λευκῆς πεντέλησι εἰμὶ λιθοτομηθεῖσα. εἶτα δόξαι ὕστερον Περικλεῖ, Ἀφροδίτη γενομένη Κνιδίοις παρεδόθης. *Afro.* καὶ μὲν ἀξιόπιστόν σοι μάρτυρα τὸν Ὅμηρον παρίξομεν, ἄνω ἐς κάτω τοῖς ῥαψῳδοῖσι χρυσῆν με τὴν Ἀφροδίτην εἶναι λέγοντα. *Ep.* καὶ γὰρ ἐς τὸν Ἀπόλλω ὁ αὐτὸς πολύχρυσον ἔφη εἶναι, καὶ πλούσιον. ἀλλὰ νῦν ὄψει κἀκεῖνον ἐν τοῖς ζυγίταις τῶν καθημένων, ἀπεστραγωμένον γε ὑπὸ τῶν λῃστῶν, καὶ τὰς κόμας τοῦ κιθαρέως ἀφεσπυληθρόν. ὥστε ἀγάπα ἐὰν σὺ, μὴ πάνυ σε τῆς θηλυκῆς ἐκκλησιάζουσι. *Colossus.* ἐμοὶ δ' τίς ἂν ἐρίσαι πλησίασειεν, ἡλίῳ τε ὄντι, καὶ πλείστῳ τὸ μέγαθος; εἰ δὲ μὴ ὑπερῴδα, μήδ' ὑπὲρ μετρον οἱ Ῥόδιοι καθαπροὐφάσκοντό μοι ἐξίσασαν, δεκὰ δίσσα πλείσμασιν, ἑκκαίδεκα χρυσοῦς θεὸς ἐπεποίωντο. ὥστε ἀνάλογον πολυπλέστερος ἂν νομιζοίμην. καὶ σῶσιν ἡ τέχνη, καὶ τὰ ἐργασίας τὰ ἀκριβέστατα ἐν μεγέθει τοσούτῳ. *Ep.* τί ὦ Ζεῦ, χρὴ ποιεῖν; ὑπερέθου γὰρ ἐμοὶ γᾶν ἐς τοῦτο. εἰ μὲν ἐς τὸν ὕλλον ἀποβλέποιμι, χαλκοῦς ἐστι. εἰ δ' λογιζοίμην ἀφ' ὁπόσων πολλῶν ἂν κε χαλκοῦν, ὑπὲρ τοὺς πεντακοσιομεδίμνους, καὶ τὸν ἱππάδα ἀνέη. *Z.* τί γὰρ ἔδει παρίππου τοῦτον ἐλέγχουσθαι τῶν τὰ ἄλλα

versis est ditior. Quare te removeri patiaris oportet, neque indigneris si naso iste aureus tibi anteponetur. *Ven.* Ergo Mercuri, accipe me, & in primis consessibus colloca: nam sum aurea. *Merc.* Minimè Venus, quantum ego video. Sed nisi hallucinor, ex albo lapide ex monte Penteli excisо, ut Praxiteli placuit, facta Venus, Gnidiis tradita es. *Ven.* Atqui fide dignum testem tibi producam Homerum, qui sursum ac deorsum suis in rhapsodiis, auream me esse dicit. *Merc.* Sed enim ille ipse auri multi, & opum possessorem Apollinem dixit: quem tamen in extremis sedentem videbis, direpta ipsi à latronibus corona, & surreptis citharæ verticillis. Quare contenta esto cùm servili planè in loco non collocata concioni interfis. *Colossus.* Quis verò contendere mecum ausit Sol cùm sim, tantæque magnitudinis? Et nisi me immensum & immodicum struere voluissent Rhodii, ex paribus sumptibus, sedecim Deos aureos fecissent: ad quorum proportionem sumptuosior existimarer. Præter tam ingentem magnitudinem inest etiam ars, & opificii exquisita ratio. *Merc.* Quid facto opus Iupiter? Nam hoc judicare difficile est. Nam si materiam respexero, æneus est. Verùm si supputem quot in eo fabricando impensa fuerint talenta, plures quàm quingentos modios, & censum equestrem inveniam. *Iup.* Quid opus erat, ut hic etiam interesset, qui alio-

1 Θητικόν] Infimæ classis locus apud Athenienses. Nam totam civitatem in quatuor classes Solon diviserat in πεντακοσιομεδίμνους ἱππάδας, ζυγίτας καὶ θητικούς. Scholiast. Aristophan. ad Equit. tres tantum facit ordines. *Bourd.*

λων μικρότητα, καὶ συνοχλήσουσα τὴν καθέδραν; ὅλως ἀλλ' ὦ Ροδίων ἄριστε, εἰ ἔστιν ὅπως μάλιστα προθυμητέον εἰ τοῖς χρυσοῖς πῶς ἂν ἔστι προεδρεύοις, εἰ μὴ δεήσει ἀναστῆναι πάντας, ὡς μόνον καθέζοιο, τὸν πύκα ὅλον πατέρα τῶν πυγῶν ἐπιλαβών. ὡς ἄμεινον ποιήσεις ὀρθοστάδιον συκλησιάζων, ἐπικεκυφὼς τῷ συνεδρίῳ. Ερ. ἰδοὺ πάλιν ἄλλο δυσλυθὲς τοῦτο. χαλκὼ μὲν γὰρ ἀμφοτέρων ἐστὸν ἔστι τέχνης τῆς αὐτῆς, Λυσίππου ἑκάτερον τὸ ἔργον, καὶ τὸ μέγιστον, ὁμοίμοι τὰ ἐς γένος, ὅτι δὴ παῖδες ὄντες Διὸς, ὁ Διόνυσος οὗτοσι, καὶ Ἡρακλῆς. πότερον οὖν αὐτῶν προκαθεδεῖται; φιλονεικοῦσι γὰρ ὡς ὁρᾷς. Ζ. Διατεθέσθω μὲν ὁ Ἑρμῆ, πάλαι δέον συκλησιάζειν. ὥστε νυνὶ μὲν ἀναμιξ καθιζόντων, ἔνθα ἂν ἕκαστος ἐθέλῃ. εἰσαῦθις δὲ ἀποδοθήσεται καὶ τούτων συκλησία. καίτοι εἴσομαι τότε ἤν τινα χρὴ ποιήσασθαι τῶν τάξιν ἐπ' αὐτοῖς. Ερ. ἀλλ' Ἡράκλεες, ὡς θορυβοῦσι τὰ κοινά, καὶ τὰ καθ' ἡμέραν τοῦτο βοῶντες Διονυσίᾳ. ποῦ τὸ νέκταρ, καὶ ἡ ἀμβροσία ἐπέλιπε; ποῦ αἱ ἑκατόμβαι; κοινὰς τὰς θυσίας. Ζ. κατασιώπησον αὐτὸς ὦ Ἑρμῆ, ὡς μάθωσιν ὅτι ἕνεκα ξυνελέγησαν, τὰς λήρους τούτους ἀφέντες. Ερ. ὄχ ἅπαντες ὦ Ζεῦ, τὸν Ἑλλήνων συνιᾶσιν. ἐγὼ δέ, ὁ πολύγλωσσός εἰμι, ὥστε ἔστι Σκύθαις, καὶ Πέρσαις, καὶ Θραξὶ, καὶ Κελτοῖς συνιέναι κηρύττειν. ἄμεινον δὲ οἶμαι τῇ χειρὶ σημαίνειν, καὶ Πυθαγορικὸς σιωπᾶν. Ζ. ἄγε δὴ ποιεῖ. Ερ. εὖγε. ἀφωνότεροι γεγήλωτταί σοι τῶν σοφιστῶν. ὥστε ὥρα δημηγορεῖν. ὁρᾷς, πάλαι πρὸς σὲ ἀποβλέπουσι, θερμόντες ὅ, τι ἔρεῖς. Ζ. ἀλλ' aliorum parvitatem argueret, & seſſioni obſtaret? Verumenimvero Rhodiorum optime, ſi quàm maximè aureis es præferendus, quomodo prima ſubſellia tenere poſſis, niſi omnibus ſit ſurgendum, ut ſolus ſedeas, omni Pnycis ſpacio alteris natibus occupato? Quocirca rectiùs facies, ſi prono in concilium capite, rectus concioni interſis. *Merc.* Ecce rurſus alius hic eſt modus. Ænei enim ambo eſtis, & ejuſdem artificii, utrumque Lyſippi opus: & quod maximum eſt, generis nobilitate pares, ut qui ſunt Iovis filii, Bacchus iſte, & Hercules. Vter ergo illorum primas tenebit? contendunt enim ut vides. *Iup.* Tempus terimus Mercuri, cùm jamdudum habenda eſſet concio. Quare nunc promiſcuè ſedeant, ubi quiſque voluerit. Deinceps verò hiſce de rebus cogetur de integro concilium: tuncque ſciam quis hac in re ordo ſit conſtituendus. *Merc.* At Hercules, ut tumultuantur, communem & quotidianam iſtam diſtributionem clamantes, ubi eſt nectar? ubi relicta ambroſia? ubi Hecatombæ? communia ſacrificia. *Iup.* Illis impone ſilentium Mercuri, ut nugis hiſce relictis intelligant cujus rei gratia coacti ſint in concilium. *Merc.* Non omnes, Iupiter, Græcam linguam capiunt. At ego multas linguas non calleo, ut Scythis, Perſis, Thracibus, & Celtis, quæ intelligant, pronunciem. Satius itaque puto manu ſignificare & imperare ſilentium. *Iup.* Ita fac. *Merc.* Euge, Pythagoricis taciturniores facti ſunt: ita ut concionandi ſit tempus. Vides, ut jamdudum conjectis in te oculis, expectant quid ſis dicturus. *Iup.* At quod mihi

ὀγε πέπονθα ὦ Ἑρμῆ, σὺν ἂν ὀκνήσαιμι πρὸς σὲ εἰπεῖν ὁντἄντα. οἶσθα ὅπως θαῤῥαλέος ἀεὶ, καὶ μεγαληγορῶν ἐν ταῖς ἐκκλησίαις ἦν; Ep. οἶδα. καὶ ἐδεδίειν γε ἀκούων σε δημηγοροῦντος. καὶ μάλιστα ὁπόταν ἠπείλεις ἀνασπάσειν ἐκ βάθρων τὴν γῆν, καὶ τὴν θάλασσαν αὐτοῖς θεοῖς, τὴν σειρὰν σκεῖνον τὴν χρυσῆν καθεὶς. Z. ἀλλὰ νυῦ ὦ τέκνον, σὺν οἶδα εἴτε ἐκ τῶν μεγέθους τῶν ἐφεστώτων δεινῶν, εἴτε ἐκ τῶν πλήθους τῶν παρόντων, πολυθεωρίτη γὰρ ὡς ἔρας ἡ ἐκκλησία, ἀμφιβόρημαι τὴν γνώμην, καὶ ταράττομός εἰμι, καὶ ἡ γλῶττά μοι πεπεδημένη ἔοικε. τὸ γὰρ ἅπαντων ἀπάντων, ἐπιλέλησμαι τὸ προοίμιον ἁπάντων τῶν λόγων, ὃ παρεσκευασάμην, ὡς διαπαντὸς ἐπίσταμαι ἡ ἀρχὴ πρόοιδε πᾶς αὐτός. Ep. ἀπολώλεκας ὦ Ζεῦ πάντα. οἱ γὰρ ταραττόμενοι τὴν σιωπὴν, καὶ τὸ ὑπέρμεγα κακὸν ἀκέσεσθαι δοκοῦσιν, ἐφ' ὅτῳ σὺ ἀμφιμέλαινες. Z. βάλε γῦν ὦ Ἑρμῆ, τὸ ὁμηρικὸν σκεῦνο προοίμιον ἀναῤῥαψῳδήσω πρὸς αὐτούς; Ep. τὸ ποῖον; Z. κέκλυτέ μευ πάντες τε θεοὶ, πᾶσαί τε θέαιναι. Ep. ἄπαγε. ἐκεῖνα δὲ πρὸς ἡμᾶς πεπερώνητέ σοι τὰ προοίμια. πολλοὶ εἰ δικεῖ, τὸ μὲ Φορμίωνος τὸ μέτρων, ἄφες. σὺ δὲ, τὸ Δημοσθένους δημηγοριῶν τὸ κατὰ Φιλίππου, ἥνπερ ἂν ἐθέλοις, σωίσεις, ὀλίγα σκαλάττων. ὅτῳ γῦν οἱ πολλοὶ νυῦ ῥήτορες ποιοῦσιν. Z. εὖ λέγεις, σωτομόν τινα ῥητορείαν, καὶ ῥᾳδιουργίαν τοῖς ἀπορεμμένοις. Ep. ἄρξομαι δέ ποτε. Ἀνὰ πολλῶν ἂν ὦ ἄνδρες θεοὶ ζητημάτων, ὑμᾶς ἐλέσθαι νομίζω, εἰ φανερὸν ῥόοιδε ὑμῖν, ὅ, τι δή ποτε ἄρα τοῦτό ἐστιν, ἐφ' ὅτῳ νυῦ συνελέγητε, ὅτε τινὶ τῷδ' οὕτως ἔχει, πεφυκὼς προθύμως mihi accidit, Mercuri, tibi cùm sis meus filius, dicere non pigebit. Scis quàm confidenti animo, & ore grandiloquo fuerim in concionibus? *Merc.* Scio: & te concionantem audiens timui: ac præcipuè quando minabaris te demissa catena illa aurea, terram à fundamentis, & mare cùm ipsis Diis sursum tracturum. *Iup.* At nunc ô fili, nescio utrum impendentium malorum magnitudine, an verò præsentium multitudine (nam hic Deorum conventus est frequentissimus ut vides) animo conturbor, & intremisco, & vincta mihi lingua videtur. Quodque omnium est absurdissimum, excidit mihi totius orationis procœmium, quod præparaveram, ut bellissimo apud ipsos exordio uterer. *Merc.* Perdidisti omnia Iupiter. His suspectum est tuum silentium, & prægrande aliquod malum sese audituros expectant, quia tu cunctaris. *Iup.* Vis igitur Mercuri, Homericum illud procœmium ipsis occinam? *Merc.* Qualenam? *Iup. Diique Deaque omnes dicenti advertite mentes.* *Merc.* Apage. Nam satis in principio adversus nos es debacchatus. Verùm si videtur, molestos illos versus omittito: & quam volueris ex orationibus Demosthenis contra Philippum, paucis immutatis declamato: quod multi oratores nunc faciunt. *Iup.* Rectè dicis compendiosam hanc orandi rationem, & astutiam opportunam hæsitantibus. Tandem igitur incipiam. Multis pecuniis, ô viri Dii vos ante posituros puto, si vobis innotescat, quid tandem sit illud, cujus gratia hunc in cœtum accersiti estis. Quod cùm ita sit, convenit ut me dicentem alacriter

ἀκροᾶσθαί μου λέγοντος. ὁ μὲν δὴ παρὼν καιρὸς ὦ θεοί, μικροῦ καὶ λέγειν φωνὴν ἀφιείς, ὅτι τὰ παρόντα ἐρρωμένως ἀνθληπτέον ἡμῖν ἐστιν, ἡμεῖς δὲ, πάνυ ὀλιγώρως ἔχειν δοκοῦμεν πρὸς αὐτά. βούλομαι δὲ ἤδη, καὶ γὰρ ἐπιλείπει ὁ Δημοσθένης, αὐτὰ ὑμῖν δηλῶσαι σαφῶς, ἐφ' οἷς ἀμφιταραχθεὶς, συνήγαγον τὴν ἐκκλησίαν. χθὲς γὰρ ὡς ἴστε, Μνεσθέως ὁ ναυκλήρου θυσαμένου τὰ σωτήρια ἐπὶ τῇ νηὶ ὀλίγου δεῖν ἀπολωλυμένῃ πρὸς τὴν Καφηρέα, εἰσιόντες εἰς Πειραιᾶ, ὁ πόσους ἡμῶν ὁ Μνησίθεος ἐπὶ τὴν θυσίαν ἐκάλεσεν. εἶτα μετὰ τὰς σπονδὰς, ὑμεῖς μὲν, ἄλλος ἄλλῃ ἐτράπεσθε, ὡς ἑκάστῳ ἔδοξεν. ἐγὼ δὲ, ἀδύπνου γὰρ πάνυ ὄψὲ ἦν, ἀνῆλθον εἰς τὸ ἄστυ, ὡς περιπατήσειμι τὸ δειλινὸν ἐν κεραμεικῷ, σὺν ὥρᾳ δὲ Μνησθέως τὴν μικρολογίαν, ὃς ἑκκαίδεκα θεοὺς ἐσιὼν, ἀλεκτρυόνα μόνον κατέθυσε, μέρος καὶ κεῖνον, ἤδη δὲ κηρυζῶντα. καὶ λιβανωτὸν κόνδυος τέτταρας, εὖ μάλα σαπρωθέντας, ὡς αὐτίκα ἀποσβεσθῆναι τῷ ἄνθρακι, μὴ δὲ ὅσον ἄκρας τῇ ῥινὶ ὀσφραίνεσθαι δὲ καπνὸν ἀδιαχόρητος. καὶ ταῦτα, ἑκατόμβας ὅλας καταχόμενος, ὁπότε ἡ ναῦς ἤδη προσφέροιτο τῷ σκοπέλῳ, καὶ αὐτὸς ἦν τῷ ἑρμάτων, ἐπὶ δὲ ταῦτα σὺν ὥρᾳ, γίγνομαι κατὰ τὸν Ποικίλον, ὁρῶ πολὺν ἀνθρώπων πάμπολυ συνεγηγερμένος, σὺν ἐμοὶ, ἔνδον καὶ αὐτὴν τὴν στοᾶ. πολλοὺς δὲ, καὶ ἐν τῷ ἰατρείῳ. καί τινας βοῶντας, καὶ ἀμφισβητουμένους, ἐπὶ τοῖς ἥκιστα κεκινημένοις. εἰκάσας δὲ ὅστις ἦν, φιλοσόφους εἶναι τοὺς ἐριστικοὺς τούτους, ἐξεπηδήσας ἐπίστασις, ἀκούσας αὐτῶν ὅ, τι ἐλέγοντο. καὶ ἔτυχον γὰρ νεφέλῃ τινὶ παχείᾳ περιεβεβλημένος, κατακλίνας ἐμαυτὸν ἐς τὸ ἐκείνου τρόπον, καὶ τὸ πώγωνα ἐπισασάμενος, criter audiatis. Præsens utique tempus, ô Dii, emissa propemodum voce dicit, nobis fortiter susciipiendam rerum præsentium curam, quas tamen negligere videmur. Iam autem volo deficiente mihi Demosthene, ea vobis apertè declarare, quibus perturbatus concionem convocavi. Heri enim, ut scitis, cùm Mnesitheus nauclerus observatam ex undis navem, quæ ad Capharei scopulos illisa ferme periit, nos in Piræo epulis excepisset, quotquot nostrûm ad sacrificium vocaverat: peractis libationibus, vos quidem alii alia via discessistis, ut cuique visum est. Ego verò, quia nondum erat vesperi, in urbem redivi, ut tempore pomeridiano in Ceramico deambularem, animo volvens Mnesithei sordes, qui sedecim Diis epulum præbens, gallum unicum immolavit, eumque senem, & gravedine jam laborantem: præterea quatuor thuris grana, carie obsita, ita ut prunis extinguerentur, neque fummis tantillum naribus odorem præberet fumus: idque cùm solidas hecatombas promisisset, tum quum navis in scopulum impellebatur, eratque inter saxa. Postquam hæc mente agitans, ad Poecilen venio, congestam hominum multitudinem inusitatam video: nonnullos in ipsa quidem Stoa: plerosque verò sub dio: quosdam etiam vociferantes, qui in concione sedentes, obnixè contendebant. Igitur conjectura assequutus quod erat, Philosophos esse ex contentiosis illis, volvi admoto gressu, audire quid dicerent. Etenim nube crassissima me involvi, assumpto illorum habitu, & attracta prolixa barba,

valdè

εὖ μάλα ἐρώτων φιλοσόφῳ. καὶ δὴ παγκαπισσόμῳ τὰς πολλὰς εἰσέρχομαι ἀγνοούμενος ὅστις εἶμι. δύσκολον ἦν τὸ ἐπικύρωσον Δάμιν, τὸ ἐπίτριπτον, καὶ Τιμοκλέα τὸ σωϊκὸν, ἀνδρῶν βέλτιστον, ἐκθύμως πάνυ ἐριζόντας, ὁ γὰρ Τιμοκλῆς, καὶ ἤδη, καὶ τῇ φωνῇ ἤδη ἐξεκέκλετο τὸν τῆς βοῆς. ὁ Δάμις δ', τὸ σαρδόνιον ἐπιγελῶν, ἐπιμᾶλλον παρώξυνε τὸν Τιμοκλέα. ὧδ' ἦρξε περὶ ἡμῶν ὁ πᾶς λόγος αὐτοῖς. ὁ μὲν κατηρᾶτο Δάμις, ὅτι φρονοῖεν ἡμᾶς ἔφασκε τῶν ἀνθρώπων, ὅτι ἐπισκοποῖεν τὰ γιγνόμενα παρ' αὐτοῖς, ὠδὲν ἄλλο, ἢ μὴ ὄλως ἡμᾶς εἶναι λέγων. τοῦτο γὰρ αὐτοῦ δηλαδὴ ὁ λόγος ἐδήλου. καί τινες, οἱ ἐπῄνουν αὐτόν. ὁ δ' ἕτερος, τὰ ἡμέτερα ὁ Τιμοκλῆς ἐφορᾷ καὶ ὑπερμαχεῖ, καὶ ἠγανάκτει, καὶ πάντα τρόπον σωτηρωνίζετο, τῷ ἐπιμέλεσθαι ἡμῶν ἐπαινῶν, καὶ διεξιὼν, ὡς ἐν κόσμῳ τε, καὶ τάξει τῇ προσηκούσῃ ἐξηγούμεθα, καὶ ἀφαιτίλομεν ἔφασκε. καὶ εἶχε μέν πως ἑκάστους τοὺς ἐπαινοῦντας. πλὴν ἐκεκμήκει γὰρ ἤδη, καὶ πονήρως ἐφαίνετο, καὶ τὸ πλῆθος εἰς τὸν Δάμιν ἀπέβλεπε. σωεὶς δ' ἐγὼ τὸ κινδυνῶδες μὴ νύξ με σκέλδυσα προσχωρήσωσι, ἀφαλῶσαι τῷ σωφρονεῖν. ἀπῆλθον οὖν, εἰς τὴν ὑστεραίαν συνῳδίμοι εἰς πόλιν ἐπεκελεύσαμεν τὸ σκέμμα. καὶ γὰρ παρομοιαζόντων τοῖς πολλοῖς, ἐπῄνουν μᾶλλον ἀπόντων οἰκοδὲ παρ' αὐτοῖς, ἐπαινόντων τὸν δ' Δάμιδος, καὶ ἤδη πολὺ αἱρεμμόνων τὰ ἐκείνου. ἦσαν δὲ οἱ μὴ ἀξιοῦντες προκατηγωνίσθαι τὴν ἀναίδειαν, ἀλλὰ προμένειν, εἴ τι ὁ Τιμοκλῆς αὖ-

valdè similis eram Philosopho. Tum multos cubito protrudens ignotus ingredior: & verberonem illum Damin Epicureum nanciscor, & omnium hominum optimum Timoclem Stoicum acerrimè contendentes. Vnde jam sudabat Timocles, eique vox intercipiebatur præ clamore. Damis verò [1] sardonium ridens Timoclem magis exasperabat: eratque omnis illorum de nobis disputatio. Etenim execrandus ille Damis affirmabat nos neque rebus humanis providere, neque ea quæ fiunt apud ipsos speculari: nihil aliud quàm nos non esse dicens. Nam hæc vis erat ejus orationis, quam nonnulli probabant. Alter verò, nempe Timocles stabat à nostris partibus, & pro nobis pugnabat, indignabaturque & modis omnibus defendebat, diligentiam nostram laudans, & narrans ut recta ratione & ordine singula moderamur, & digerimus: atque ipse etiam laudatores habebat. Verum jam fessus erat, & ægrè loquebatur: turba autem oculos ad Damin convertebat. Tum ego cognito rei periculo, jussi noctem circunfusam dissolvere conventum. Quare abierunt ex composito, ut die postero disceptationem ad finem deducerent. Ego verò vulgo comitem me præbens, interim dum domum repetebant, audiebam Damidis orationem probantes, ejusque sententiam præoptantes. Erant verò qui censebant contrariam opinionem præjudicio non damnandam, sed expectandum an Timocles cras aliquid dicturus

1 *Sardonium*] Ridere risum Sardonium dicuntur, qui risum rident ἀπὸ σάρδιος γελᾶν sic in Asin. Σαρδόνιον γελῶντες ἔλεγον. i. *Sardonicè ridentes ajebant.* Cogn.

ελον ἐρεῖ. ταῦτ' ἐστιν ἐφ' οἷς ὑμᾶς συνεκάλεσα. ὐ μικρᾷ ὦ θεοὶ εἰ λογίσεσθε ὡς ἡ παρ' ὑμῖν τιμὴ, καὶ δόξα, καὶ εὐθυμία, οἱ ἄνθρωποί εἰσιν. εἰ δ' ὅτοι παιδεύειν ἢ μὴ δὲ ἄλως θεοὺς εἶναι, ἢ ὅτως, ἀφρονήτως ἔναγ σφῶν αὐτῶν, ἄθυμα; καὶ ἀμέρφεται, καὶ ἄπιμα ἡμῖν ἔσαι τὰ ἀπ γᾶς, καὶ μάτην ἀν ὀργινᾷ καθεδούμεθα, λιμῷ ἐχόμενοι, ἑορτῶν ἀμείνων, καὶ πανηγύρεων, καὶ ἀγώνων, καὶ θυσιῶν, καὶ πανυχίδων, καὶ πομπῶν στερόμενοι. ὡς δ' ὑπὲρ τηλικούτων φημὶ δεῖν ἅπαντας ἐπινοεῖν τι σωτήριον τοῖς παροῦσι, καὶ ἀφ' ὅτου κρατήσῃ μὲ ὁ Τιμοκλῆς, καὶ δόξῃ ἀληθέστερα λέγειν, ὁ Δάμις ᾖ, καὶ ἀναλαθήσεται τοὺς τ' ἀκούοντας. ὡς ἔγωγε ὑ πάνυ τῷ Τιμοκλεῖ πίστευα, ὡς κρατήσῃ καθ' ἑαυτὸν, ἵν' μὴ ἓ πε παρ' ἡμῶν αὐτῷ εὐθυμήσηται. κήρυττε ὦ Ἑρμῆ τὸ κήρυγμα τὸ σὸν ἓ νόμε, ὡς ἀνιστάμενοι, συμβουλεύσειν. Ερ. ἄκουε. σίγα. μὴ πάρεστε. πίς ἀγορεύειν βούλεται τ' τελείων θεῶν, οἷς ἔξεστι; τί τοῦτο, ὑδεὶς ἀνίσταται, ἀλλ' ἡσυχάζετε, εὐθὺς τὸ μέγεθ' τῶν ἠξιωμένων ἐκπεπληγμένοι; Μω. [1]ἀλλ' ὑμεῖς μὲ ἅπαντες, ὕδωρ, καὶ γαῖα ᾐσθάνεσθε. ἐγὼ ᾖ, εἰ μοι μὴ παῤῥησίας λέγειν δοίη, πολλὰ ἂν ὦ Ζεῦ, ἔχοιμι εἰπεῖν. Ζ. λέγε ὦ Μῶμε, πάνυ θαῤῥῶν. δῆλον γὸ εἰ ἐπὶ τὸ συμφέρον παῤῥησιάζόμενον. Μω. σκοπεῖν ἀκούετε ὦ θεοὶ πάντες, τά με [2]ἀπὸ κραδίας φασίν. ἐγὼ γὸ ἓ πάνυ εὐσταθὴς εἰμὶ τὸ δὲ ἀμηχανίας εὐεγήσεσθαι τὰ ἡμέτερα ἓ πολλὰς τοιούτους ἀναφυήσεσθαι ἡμῖν σοφιστὰς, παρ' ἡμῶν αὐ-

cturus esset. Hæc sunt ob quæ vos convocavi, non exigua ô Dii, si perpenderitis omnem nobis honorem, gloriam & proventum ab hominibus esse petendum. Qui si crediderint nullos omninò esse Deos, aut si sint, res tamen humanas nulla eorum providentia gubernari, nec sacra, nec dona, nec honores ex terra sunt expectanda: & frustra in cælo sedebimus, fame laborantes, festis illis diebus, celebritatibus, certaminibus, sacrificiis, nocturnis ludis, pompisque privati. Super tantis itaque rebus, aio oportere nos omnes consilium comminisci, quo à præsentibus periculis liberemur, & Timocles veriora dicere visus, vincat: at Damis ab auditoribus derideatur. Non enim prorsus confido fore ut vincat per se Timocles, nisi à nobis illi subsidium accedat. Pronuncia Mercuri præconium illud, quod lex edicit, ut surgentes consultent. *Merc.* Audi, tace, ne turbes. Quis summorum Deorum, quibus licet, verba vult facere? Quid rei est? nemo surgit: sed cuncti quiescitis rerum propositarum magnitudine obstupefacti? *Mom.* At vos sic muti tellus fiatis & unda. Verùm ego si mihi verba facere cum libertate concederetur, multa Iupiter, haberem dicenda. *Iup.* Confidenter dic ô Mome. Nam aliquid in communem utilitatem videris propositurus. *Mom.* Proinde audite, Dii omnes, ex animo, quod ajunt. Ego enim omnino expectabam res nostras in eam difficultatem delapsuras, multosque hujusmodi Sophistas nobis suppul-

1 Ἀλλ' ἡμεῖς μὲν] Ἀλλ' ὑμεῖς μὲν. *Marcil.*

2 Ἀπὸ κραδίας] Proverbium de quo dixi ad Petron. *Bourd.*

τῶν τὴν αὐτὴν τῆ τύλμης λαμβάνοντας. καὶ μὰ τὴν ἡμῖν, ὅπη τὸ Ἐπικούρου ἄξιον ὀργίζεσθαι, ὅπη τοῖς ὁμιλητοῖς αὐτοῦ, καὶ διαδόχοις τῶν δογμάτων, εἰ τοιαῦτα περὶ ἡμῶν ὑπειλήφασιν. ἢ τί γὰρ αὐτοὺς ἀξιώσειέ τις ἂν φρονεῖν, ὁπόταν ὁρῶσι τοσαύτην ἐν τῷ βίῳ τὴν ταραχὴν, καὶ τὰς μὲν χρήσεις αὐτῶν, ἀμελουμένας, ἐν πενίᾳ, καὶ νόσοις, καὶ δουλείᾳ καθαφθειρομένας. παμπονηρους ὄντας, καὶ μιαροὺς ἀνθρώπους, σεσυλημένους, καὶ ὑπερπλουτοῦντας, καὶ ἐπιτάττοντας τοῖς κρείττοσι, καὶ τοὺς ἱερουσύλους μὲ κολαζομένους, ἀλλὰ διαλανθάνοντας. ἀνασκολοπιζομένους δ, καὶ [1] τυμπανιζομένους ἐνίοτε τοὺς μὲν ἀδικοῦντας. εἰκότως τοίνυν τοῦτα ὁρῶντες, ὅτι διαφοροῦσιν ἡμῶν, ὡς μὲν ὅλως ὄντων. καὶ μάλιστα ὅταν ἀκούσωσι τῶν χρησμῶν λεγόντων, ὡς διαφθεῖ τὸν Κλύω, μεγάλην ὀργὴν κεκλυσθαι. μὲ μένοι δηλόντων εἴτε τὴν αὐτοῦ, εἴτε τὴν τῶν πολεμίων. καὶ πάλιν, ὦ θεία Σαλαμὶς, ἀπολεῖς δ σὺ τέκνα γυναικῶν. καὶ Πέρσαι γὰρ οἱμαι, καὶ Ἕλληνες, γυναικῶν τέκνα ἦσαν. ὅτε μὲν γὰρ πάλιν τῶν ῥαψῳδῶν ἀκούσιν ὅτι ἐρῶμεν, καὶ πτωσκόμεθα, καὶ δεδόμεθα, καὶ δουλεύομεν, καὶ σεσιδήρωμεθα, καὶ μυρία ὅσα πεπόνθαμεν ἔχομεν, καὶ τοῦτα, μακάριοι, καὶ ἄφθαρτοι ἀξιοῦντες εἶναι, τί ἄλλο, ἢ δικαίως καταγελῶσι ; καὶ εἰκὸς λόγῳ πίστευτα τὰ ἡμέτερα ; ἡμεῖς δ ἀγανακτοῦμεν, εἴ τινες ἄνθρωποι ὄντες, καὶ πάνυ ἀνόητοι, διελέγχουσι ταῦτα, καὶ τὴν σωφροσύνην ἡμῶν παρωθοῦνται, δέον ἀγαπᾶν εἴ τινες ἡμῖν ἔτι φῶσι, τοιαῦτα ἐξαμαρτάνουσι.

pullulaturos, à nobis ipsis suæ audaciæ causam sumpturos. Nec sanè per æquitatem, æquum est irasci Epicuro, nec ejus discipulis, & disciplinæ successoribus, si talia de nobis senserunt. Quid enim de nobis sentire ipsos quispiam putet, quum tantam in vita perturbationem cernunt ? Bonos quidem, negligi, in paupertate, morbis, & servitute consumi : verùm homines omni scelere contaminatos, honore & & divitiis priores esse, & melioribus imperare : sacrilegos autem non puniri, sed delitescere : Insontes autem interdum cruci affigi, & fustibus cædi. Quæ cùm videant, jure de nobis ita sentiunt, ac si nihil omnino simus. In primis verò quum oraculorum effata audierint, Vt magnum imperium trajecto destruet Hale, quibus non declaratur sit-ne hoc ipsius, an hostium. Rursus, Vxorum Salamis chariſſima pignora perdet. Nam Persæ puto, & Græci, uxorum proles erant. Rursus quum ex poëtis audiunt nos amare vulnerari, servire, vinculis obstringi, seditionibus turbari, innumeris molestiis implicari, præsertim cùm beati & immortales esse contendamus : quid aliud quam nos jure derideront, & flocci facerent ? Porrò nos indignè ferimus, siqui homines non prorsus væcordes hæc arguunt : nostramque providentiam rejiciunt, cùm potiùs nos contentos esse oporteat siqui adhuc sacra faciunt nobis hunc in modum errantibus. Hic

1 Τυμπανιζομένους] Quod damnati ducerentur cum tintinabulo ad supplicium, dixi alibi. *Bourd.*

1 Πολ-

καί μοι σταῦθι ὦ Ζεῦ, μόνοι γὰρ ἐσμὲν, καὶ οὐδεὶς ἄνθρωπος παρέστιν ὁ τῷ συλλόγῳ ἔξω Ἡρακλέους, καὶ Διονύσου, καὶ Γανυμήδους, καὶ Ἀσκληπιοῦ, τῶν παρεγγεγραπτων τούτων, ἀπόκριναί μοι μετ' ἀληθείας, εἴ ποτε σοι ἐμέλησεν ἐς τοσοῦτον τῆς σῆς γῆς, ὡς ἐξετάσαι οἵ τινες αὐτῶν οἱ φαῦλοι, ἢ οἵ τινες οἱ χρηστοί εἰσιν. ἀλλ' οὐκ ἂν εἴποις. εἰ γὰρ μὴ ὁ Θησεὺς ἐν Τροιζῆνι εἰς Ἀθήνας ἰὼν, οὐδὲ παρέργως ἐξήνυψε τοὺς κακούργους, ὅσον ἐπὶ σοί, καὶ τῇ σῇ προνοίᾳ, οὐδὲν ἂν σαώτερον ζῆν συνεφώνησας τοῖς τὴν ὁδὸν βαδιζόντων σφαγαῖς, τὸν Σκείρωνα καὶ τὸν Πιτυοκάμπτην, καὶ Κερκύονα, καὶ τοὺς ἄλλους. ἢ εἶγε μὴ ὁ Εὐρυσθεὺς, ἀνὴρ δίκαιος, καὶ προνοητικὸς, ὑπὸ φιλανθρωπίας ἀνεπωλυπόνῳ τὰ παρ' ἐκείνου, ἐξέπεμπε τοῦνι τὸν οἰκέτην αὐτοῦ, ἐργαλεῖον ἄνθρωπον, καὶ ἐσθύμιον εἰς τοὺς πόνους, ὦ Ζεῦ, σὺ ὀλίγου ἐφορίλυσας ἂν τὸν Ὕδρας, καὶ τῶν ἐν Στυμφάλῳ ὀρνέων, καὶ ἵππων τῶν θρακικῶν, καὶ τῆς κενταύρων ὕβρεως, καὶ παροινίας. ἀλλ' εἰ χρὴ τἀληθῆ λέγειν, καθήμεθα, τοῦτο μόνον ἐπιτηροῦντες, εἴ τις θύῃ, καὶ κνισᾷ ἐπὶ τοὺς βωμούς. τὰ δ' ἄλλα, κἂν ῥᾴδιον φέρεσθαι, ὡς ἂν τύχοι ἔκφυσιν ἐθέσυσεν ἄθυσμα. τοιγαροῦν, εἰκότως νῦν πάσχομεν, καὶ ἐπεισόμεθα. ἐπειδὰν καὶ ὀλίγοι οἱ ἄνθρωποι ἀνακύπτοντες, σύνεσκωσιν ἑαυτοῖς ὀφελοῦσιν αὐτοῖς ὄν, εἰ θύοιεν ἡμῖν, καὶ τὰς σπονδὰς πέμποιεν. εἶτ' ἐνδοκιμεῖ ὄψῃ καταγελῶντας μὲν τοὺς Ἐπικούρους, καὶ Μητροδώρους, καὶ Δαμίδας, κρατυμένους ὑπ', καὶ ἀποσφαττομένους ὑπ' αὐτῶν, τοὺς ἡμετέρους συνηγόρους. ὥστε ἡμέτερον ἂν εἴη σαώσειν, καὶ ἰᾶσθαι τὰ τοιαῦτα, ὑπ' ἐς τόδε

Hic verò mihi Iupiter, ſoli enim ſumus, nec homo quiſquam in cœtu adeſt, præter Herculem, Bacchum, Ganymedem, Æſculapium, aſcriptitios iſtos, cum veritate reſponde, Num aliquando tantam hominum curam ſuſcepiſti, ut expenderis quinam illorum mali, qui boni ſint? hoc non auſis dicere. Ergo niſi Theſeus Troezene Athenas profectus, maleficos in itinere excidiſſet, quantum ad te, tuamque providentiam attinet, nihil obſtaret quominus viverent viatorum cædibus inſoleſcentes Sciron, Pityocamptes, Cercyon, aliique innumeri. Aut niſi Euryſtheus homo cùm juſtus, tum providus, ſingulari humanitate impulſus, ſingulis apud quoſque diligenter exploratis, hunc famulum ſuum emiſiſſet, hominem manu promptum, factiſque ſtrenuum, & ad labores obeundos alacrem, ô Iupiter, tu Hydram, Stymphalidas aves, Thracios equos, & Centaurorum contumeliam, ac petulantiam parum curaſſes. At ſi vera profiteri oportet, ſedemus, hoc tantùm obſervantes, an aliquis ſacrificet, & aras adoleat. Porrò res cæteræ ſecundo flumine feruntur, ut unaquæque fortuitò diſtrahitur. Itaque meriti hæc patimur, & patiemur ampliùs: quum homines paulatim emergentes, animadverterint ſibi nihil prodeſſe quòd ſacra offerant, & libamina nobis mittant. Deinde brevi videbis irridentes Epicuros, Metrodoros, & Damidas: victoſque & jugulatos ab ipſis patronos hoſce noſtros. Quare noſtrarum eſſet partium talia cœpta compeſcere, & medicari, cùm ea iſti in tantum provexerint.

αὐτὰ προσαγόντων. Μόμῳ δ' ὐ μέγας ὁ κίνδυνος, εἰ ἄτιμος ἔσται. οὐδὲ γὰρ πάλαι τ' τιμωμένων ἦν, ὑμῶν τ' δυτυχούντων, & τὰς θυσίας παρεσκευάζετο. Z. τῦτον μὲν ὦ θεοί, λῆρεῖν ἐάσωμεν, ἀεὶ τραχὺν ὄντα, καὶ ἐπιλιμπικόν. ἔστι μὲν γὰρ ὡς ὁ θαυμαστὸς Δημοσθένης ἔφη, τὸ μὲν ἐγκαλέσαι, & μέμψασθ', καὶ ἐπίληπτον, ῥᾴδιον & ἕτοιμον παντός. τὸ δ' ὅπως τὰ παρόντα βελτίω γένηται συμβουλεῦσαι, τῦτ' ἔμφρονος ὡς ἀληθῶς συμβούλου. ὅθεν οἱ ἄλλοι εὖ οἶδ' ὅτι ποιήσετε, καὶ τῦτα σιωπῶντες. Πο. ἐγὼ τὰ μὲν ἄλλα, θαυμάσιός εἰμι ὡς ἔστ, καὶ εὐβυθῶς πολιτεύομαι, καὶ ἐμαυτὸν εἰς ὅσον ἐμοὶ δυνατὸν, σώζων τὰς πλεούσας, καὶ ῥᾳδιπέμπων τὰ πλοῖα καὶ τὰς ἀνέμους κατασκολάπτων. ὅμως σὶ δῆ, μέλει γάρ μοι & τ' σωτηρίαν φημὶ δεῖν τ' Δάμιν τῦτον, ἐκποδὼν ποιήσασθ' πρὶν ἐπὶ τῷ ἔργον ἥκειν, ἤτοι κερωνῷ τινι, ἢ ἄλλῃ μηχανῇ, μὴ & ὑπέρφαγη λέγων. φῄς γὰρ ὦ Ζεῦ, πλῆνον πνα εἶναι αὐτόν. ἄμα γὰρ & δείξομεν αὐτοῖς, ὡς μετεροχόμεθα τὰς τὰ τοιαῦτα κατ' ἡμῶν διεξιόντας. Z. παίζεις ὦ Πόσειδον, ἢ τέλεον ἐπιλέλησαι; οὐδὲν ἐφ' ἡμῖν τ' τοιούτων ἐστὶν, ἀλλ' αἱ μοῖραι ἑκάστῳ ἐπικλώθεσι, τ' μὲν, κερωνῷ, τ' δ', ξίφει, τ' δ', πυρετῷ, ἢ φθίσει, λοιμικῷ. ἐπεὶ εἶπε μοι ἐκ ἐξουσίας τὸ πρᾶγμα λῦσαι, εἴασα ἂν οἷς τὰς ἱεροσυλίας προσῆκεν ἀπολλύειν ἀκεραιωθέντας ἐξ ὀλυμπίας, νῦν μὲν τ' πλοκάμων ἀποκειραντας, ἐξ ποίας ἑκάτερον ἕλκοντας; ἢ σὺ αὐτὸς οἶσθ' ἂν εὖ γεραιστῷ τ' ἁλιέα τ' ἐξ Ὠρεοῦ, ὑφαιρεθέντα σε τῶν πτερύγων; ἄλλως τε, καὶ δέξομαι ἀγανακτοῦντα. Μόμῳ δ' ὐ μέγας ὁ κίνδυνος, εἰ ἄτιμος ἔσται. οὐδὲ γὰρ πάλαι τ' τιμωμένων ἦν, ὑμῶν τ' δυτυχούντων, & τὰς θυσίας παρεσκευάζετο. Z. τῦτον μὲν ὦ θεοί, λῆρεῖν ἐάσωμεν, ἀεὶ τραχὺν ὄντα, καὶ ἐπιλιμπικόν. ἔστι μὲν γὰρ ὡς ὁ θαυμαστὸς Δημοσθένης ἔφη, τὸ μὲν ἐγκαλέσαι, & μέμψασθ', καὶ ἐπίληπτον, ῥᾴδιον & ἕτοιμον παντός. τὸ δ' ὅπως τὰ παρόντα βελτίω γένηται συμβουλεῦσαι, τῦτ' ἔμφρονος ὡς ἀληθῶς συμβούλου. ὅθεν οἱ ἄλλοι εὖ οἶδ' ὅτι ποιήσετε, καὶ τῦτα σιωπῶντες. Πο. ἐγὼ τὰ μὲν ἄλλα, θαυμάσιός εἰμι ὡς ἔστ, καὶ εὐβυθῶς πολιτεύομαι, καὶ ἐμαυτὸν εἰς ὅσον ἐμοὶ δυνατὸν, σώζων τὰς πλεούσας, καὶ ῥᾳδιπέμπων τὰ πλοῖα καὶ τὰς ἀνέμους κατασκολάπτων. ὅμως σὶ δῆ, μέλει γάρ μοι & τ' σωτηρίαν φημὶ δεῖν τ' Δάμιν τῦτον, ἐκποδὼν ποιήσασθ' πρὶν ἐπὶ τῷ ἔργον ἥκειν, ἤτοι κερωνῷ τινι, ἢ ἄλλῃ μηχανῇ, μὴ & ὑπέρφαγη λέγων. φῄς γὰρ ὦ Ζεῦ, πλῆνον πνα εἶναι αὐτόν. ἄμα γὰρ & δείξομεν αὐτοῖς, ὡς μετεροχόμεθα τὰς τὰ τοιαῦτα κατ' ἡμῶν διεξιόντας. Z. παίζεις ὦ Πόσειδον, ἢ τέλεον ἐπιλέλησαι; οὐδὲν ἐφ' ἡμῖν τ' τοιούτων ἐστὶν, ἀλλ' αἱ μοῖραι ἑκάστῳ ἐπικλώθεσι, τ' μὲν, κερωνῷ, τ' δ', ξίφει, τ' δ', πυρετῷ, ἢ φθίσει, λοιμικῷ. ἐπεὶ εἶπε μοι ἐκ ἐξουσίας τὸ πρᾶγμα λῦσαι, εἴασα ἂν οἷς τὰς ἱεροσυλίας προσῆκεν ἀπολλύειν ἀκεραιωθέντας ἐξ ὀλυμπίας, νῦν μὲν τ' πλοκάμων ἀποκειραντας, ἐξ ποίας ἑκάτερον ἕλκοντας; ἢ σὺ αὐτὸς οἶσθ' ἂν εὖ γεραιστῷ τ' ἁλιέα τ' ἐξ Ὠρεοῦ, ὑφαιρεθέντα σε τῶν πτερύγων; ἄλλως τε, καὶ δέξομαι ἀγανακτοῦντα.

rint. Momo autem non magnum impendet periculum, si non honoretur. Neque enim olim in eorum censebar numero quibus honos habebatur, rebus vestris adhuc florentibus, vobisque sacrificiorum fructum percipientibus. *Iup.* Hunc quidem, ô Dii, nugari sinamus, qui semper asperum, & objurgatorem se præbet. Est enim, uti dixit admirandus ille Demosthenes, perfacile criminari, insectari, & reprehendere cuivis volenti. Sed consilium dare quo rebus præsentibus succurratur, prudentis reverа consultoris esse. Quod vos alii, probè scio, etiam hoc tacente facietis. *Nept.* Ego quidem præter alia, ut scitis, sub undis versor, & in profundo marinam Remp. administro, solus pro virili parte navigantes servans, naves deducens, & ventos demulcens. Attamen, quia eos etiam curo qui hîc adsunt, dico hunc Damin esse è medio tollendum, priùs quàm ad contentionem veniant, aut fulmine, aut alia quapiam machina, ne disputando vincat: quandoquidem, ut ais Iupiter, est disertus. Quo facto ipsis ostendemus, nos de illis sumere supplicium, qui hæc in nos loquuntur. *Iup.* Ludis Neptune, an prorsus es oblitus? Nihil enim tale in nostra potestate est situm. Verùm Parcæ fatum unicuique decernunt, alii ut fulmine, alii gladio, alii febre, alii tabe occidat. Etenim si id meæ facultatis fuisset, scilicet sacrilegos illos fivissem fulmine non ictos ex Olympia digredi nuper, detonsis mihi duobus cincinnis, utroque sex minarum pondo? Aut tu ipse neglexisses in Geræsto Oreensem illum piscatorem, qui tibi tridentem surripiebat? Præterea indignari

κτῖν, λελυπημένοι τῷ πράγματι, καὶ δεδιέναι τὰς τοῦ Δαμίδου λόγους, καὶ δι' αὐτὸ ἀποσκυάζεσθαι, τὸ ἄνδρα ὑ πρεμείναντες ἀντεξετάσθῆναι αὐτὸν τῷ Τιμοκλεῖ. ὥστε τί ἄλλο, ἢ ἐξ ἐρήμης κρατεῖν ὕτω δόξομεν; Πο. καὶ μὲν σωφρονίσαντα τοῦτον ἁμεῖς ἐπινενοηκέναι ἔγωγε φημὶ τὴν νίκην. Ζ. ἄπαγε, γνωτὸς τὸ σύμπαν ὦ Πόσειδον, καὶ κομιδῇ παχὺ, προαναιρήσειν τὸ ἀντεγωνιστὴν, ὡς ἀποδύντη ἀήττητος, ἀμφήκεσιν ἔπι, καὶ ἀδίκως ἔλθον καταλιπὼν τὸ λόγον. Πο. σὺ δὲ ἄμεινόν τι ὑμεῖς ἐπινοεῖτε ἄλλο, εἰ τάμὲ ὕπως ὑμῖν ἀποτρύνεσθαι. Ἀπολ. εἰ καὶ τοῖς νέοις, ἔπ καὶ ἀγχυσίοις, ἡμῖν ἐφεῖτο σκ καὶ νόμῳ δημηγορεῖν, ἴσως ἂν εἶπόν τι συμφέρον εἰς τὸ μέσον σκεψιν. Μω. ἡ μὲ σκέψις ὦ Ἀπολλον, ὕπω πρὸς μεγάλων, ὥστε μὴ καθ' ἡλικίαν, ἀλλὰ καιρὸν ἅπασι προκεῖσθαι τὸ λόγον. χαρίεν γὰρ εἰ καὶ πρὸ τοῦ ἐφάπτων κινδυνεύοντες, περὶ τῶν νόμοις ἐξουσίας συμπροβουλεύσομεθα. σὺ δὲ πάνυ ἤδη ἔννομος εἶ δημηγόρων, προπυλαῖα μὲ ἐξ ἐφήβων γεγονὼς, ἐλλεχαμαῖον ἐς τὸ τῶν δώδεκα ληξιαρχικόν. καὶ ὀλίγου δεῖν, τῶν ἐπὶ Κρόνου βαλῆς ἄν. ὥστε μὴ μεταναστεύσῃ προς ἡμᾶς, ἀλλὰ λέγε θαρρῶν ἤδη τὰ δοκοῦντα. μὴ αἰδεσθεὶς, εἰ ἀγένειος ὢν, δημηγορήσεις. καὶ τοῦτο. βαδιστέον ὕπως ἔχων τὸ Ἀσκληπιόν. ἄλλως τε, καὶ πρέπον ἂν εἴη σοι νῦν μάλιστα σκφαίνειν τὴν σοφίαν, εἰ μὴ μόνον σὺ τῷ Ἑλικῶνι κόμησας, ταῖς μούσαις συμφιλοσοφῶν. Ἀπολ. ἀλλ' ὁ σὺ ὦ Μῶμε, λέγε τὰ τοιαῦτα ἐφίεναι, τὸ Διὸς δὲ. καὶ νῦ ὕτω κελεύσῃ, τάχ' ἄν τι σὸν ἄμουσον εἴπουμι, dignari videbimur hoc facto perturbati, & Damidis pertimescere sermones, eamque ob rem hominem summovere, non expectata ejus cum Timocle disputatione. Itaque quid aliud quam indicta causa vincere sic videbimur? *Nep.* Atqui viæ compendium ad parandam victoriam ego à me excogitatum arbitrabar. *Iup.* Apage ineptum hoc consilium, Neptune, & magnopere crassum, ut adversarium ante pugnam tollamus, quò invictus moriatur, relicta in ambiguo disputatione. *Nep.* Proinde aliud præstantius excogitate, si mea consilia sic repudiatis. *Apol.* Si nobis quoque juvenibus atque adhuc imberbibus per legem liceret concionari, forsan aliquid ad hanc consultationem utile dicerem. *Mom.* Certè Apollo, de rebus adeò magnis instituitur consultatio, ut in ea non ætatis, sed communis omnibus boni ratio proponatur. Lepidum enim esset, si in extremum periculum adducti, de legum potestate anxiè disputaremus. Cæterùm tu jam omnino legitimus es concionator, cùm jam olim ex ephebis sis egressus, & in duodecim Deorum tabulam relatus, & ferè Saturni tempore in consilio fueris. Quare noli te erga nos juveniliter gerere: sed tum sententiam animo confidenti pronuntia. Neque te pudeat quòd imberbis concionabere: præsertim cùm filium habeas Æsculapium tam promissa barba insignem. Quinetiam te decebit, nunc maximè, quod inter est sapientiæ exhibere, nisi frustra cum Musis philosophando in Helicone sedes. *Apol.* At ô Mome, tuum non est, sed Iovis hæc mandata dare. Qui si jusserit, fortè aliquid eloquar non ineruditum, sed

ἀλλὰ τί σὺ τῷ Ἑλικῶνι μελίτης ἄξιον. Ζ. λέγε ὦ τέκνον. ἐφίημι γάρ. Ἀπολ. ὁ Τιμοκλῆς οὗτος, ἑταῖροι χρηστὸς ἀνὴρ, καὶ φιλόθεος, καὶ τὰς λόγους παίνου ἡκριβωκὼς τὰς Σπαϊκάς. ὥστε ὃ σωίεσιν ἐπὶ φιλοσοφίᾳ τοῖς νέοις, καὶ μισθὸς σὺν ὀλίγοις ἐπὶ τούτῳ συλλέγει, σφόδρα πιθανῶς ὢν, ὀπόσον ἰδίᾳ τοῖς μαθηταῖς ἀξιολόγιστος. σὺ πλήθει ὃ εἰπὼν, ἀπολυπραγμονέστερός ἐστιν, καὶ τῷ φωνὴν ἰδιώτης, καὶ μιξοβάρβαρος, ὥστε γέλωτα ὀφλισκάνειν ἀφ' οὗτος σὺ τοῖς σωυσίαις, ὃ σωυείρων, ἀλλὰ βαττολογῶν, καὶ ταραττόμενος. καὶ μάλιστα ὁπόταν ὕπνος ἔχων, καὶ κολλυβιστικῶς ἐπιδεέστερος βούλητα, σωεῖναι μὲ γὰρ ἐς ὑπερβολὴν ἕξις ἐστὶ, καὶ λεπτολογώμενον, ὡς φασὶ οἱ ἄμεινον τὰ τῶν Στωϊκῶν εἰδότες. λέγω, καὶ ἑρμηνεύων, ὡσ' ἀσθενὴς ἀφ' ἑαυτοῦ αὐτὰ, καὶ συγχεῖ. σὺ ἀποσαφῶν ὅ, τι βούλεται. ἀλλ' αἰνίγματα ἐοικότα ἀποτείνων, καὶ πάλιν αὖ πολὺ ἀσαφέστερα τοῖς τὰς ἐρωτήσεις ἀποκρινόμενος. οἱ δὲ, ὃ σωιέντες, κροτολαλοῦσιν αὐτῷ. δὺ γὰρ οἶμαι σαφῶς λέγειν, καὶ τοῦτο μάλιστα ποιεῖσθαι πολλοὶ τῶν σοφιστῶν, ὡς συνήσουσιν οἱ ἀκούοντες. Μω. τοῦτο μὲν ὀρθῶς ἔλεξας ὦ Ἄπολλον, ἐπαινέσας τὰς σαφῶς λέγοντας, εἰ δὲ μὴ πάνυ ποιεῖς σὺ τοῦτο ἐν τοῖς χρησμοῖς, λοξὸς ὢν, καὶ σκιφώδης, καὶ ἐς τὸ μεσίχμιον ἀσφαλῶς ἀπορρίπτων τὰ πολλὰ, ὡς τὰς ἀκούοντας, ἄλλου δεῖσθαι Πυθίου τοῦ ἐξήγησιν αὐτῶν. ἀπορᾷ τί τὸ ἐπὶ τούτῳ συμβαλοῦσις; πῖνα ἴασιν ποιήσασθαι τὸ Τιμοκλέους ἀδυναμίας ἐν τοῖς λόγοις; Ἀπολ. συνήγορον ὦ Μῶμε, εἴ πως δυνηθείημεν αὐτῷ προσαγαγεῖν ἄλλον τῶν δεινῶν τὸν

sed quod cum mea in Helicone exercitatione conveniat. *Iup.* Dic ô fili, nam injungo. *Apol.* Timocles ille, vir bonus, & pius videtur, & Stoicorum doctrinam exquisitè callet: quò fit ut ad docendam philosophiam cum juvenibus conversetur, nec mercedem exiguam inde colligat, adeò est disertus quum privatim apud discipulos disserit. Cæterum quum apud multitudinem dicendum est timidissimum animum, vulgarem, barbaramque linguam profert, unde in cœtibus irridetur, cùm non eloquatur, sed balbutiat, & perturbetur. Quo modo se habet, in primis quando specimen facundiæ edere gestit. Etenim est intellectu acutissimo, & subtilissimo ingenio, ut ajunt qui Stoicorum doctrinam meliùs callent. Quæ autem dicit & exponit, ea præ imbecillitate corrumpit, & confundit, quid sibi velit non declarans, sed ænigmatibus similia proponens, rursus etiam multò obscuriora ad interrogationes respondens. Porrò auditores cùm non intelligant, eum irridentes. Dicendum autem est perspicuè, & hoc in primis providendum diligenter, ut auditores dicta intelligant. *Mom.* Rectè quidem hoc dixisti Apollo, quòd eos laudasti qui perspicuè loquuntur: quanquam id non admodum in oraculis tuis observare soles, quæ tu obliqua & intricata reddis, & in mediam intercapedinem tuto projicis plerumque, ut ad eorum expositionem auditores alio egeant Pythio. Sed quid ad hoc affers consilii? quo remedio Timoclis in dicendo impotentiæ succurrendum? *Apol.* Si possemus, ô Mome, patronum aliquem alium præbere, ex iis qui pro

ire

των ἐρῶντα καθ' ἡλικίαν, ἅπερ ἂν σοὶ σύμμετρα ὑποβάλῃ. Μω. ἀληθέστατον τοῦτο ὡς ἀληθῶς εἰρηκώς, ἔπι παιδαγωγὸν τινα δεόμενον, συνήγορον δὲ σωφροσύνης φιλοσόφων παρασήσασθαι, ἑρμηνέα σόφισμα πρὸς τὰς παρόντας, ἅπερ ἂν δοκῇ Τιμοκλεῖ. κἀγὼ τὸ μὲν Δάμιν, αὐτοπρόσωπον, καὶ δι' αὐτοῦ λέγειν. τὸ δέ, ὑποκριτὴν προσχρώμενον, ἰδίᾳ πρὸς τὸν σοφιστὴν ὑποβάλλειν τὰ δοκοῦντα, τὸ ὑποκριτικὸν δέ, ῥηθησόμενον, ἐᾶν αὐτὸν ἴσως σωιέντα ὅ, τι ἀκούσειε. ταῦτα πῶς ἂ γέλως ἂν εἴη τῇ πλήθει, ἀλλὰ τοῦτο μὲν, ἄλλως ἐπινοήσομεν. σὺ δ' ὦ θαυμάσιε, φῄς γὰρ μάντις εἶναι, καὶ μισθὸς σὸν ὀλίγους ἐπὶ τῷ τοιούτῳ ἐξέλεξας, ἄγε τοῖς πλίνθους χρυσᾶς ποτε εἰληφέναι, τί σὸν ἐπιδείξῃ ἡμῖν κατὰ τὸν τέχνην, πρόσπαιον ὀπώτερον τοῦ σοφιστοῦ κρατήσῃ λέγων; οἶδα γάρ που τὸ ἀποθησόμενον, μάντις ὤν. Ἀπολ. πῶς ὦ Μῶμε, δυνατὸν ποιεῖν ταῦτα, μήτε τρίποδα ἡμῖν παρόντα; μήτε θυμιαμάτων, ἢ πηγῆς μαντικῆς, οἵα ἡ Κασταλία ἐστίν; Μω. ὁρᾷς; ἀποδιδράσκεις τὴν ἔλεγχον, ὡς τῷ ψευδῆ ἐχόμενον. Ζ. ὅμως ὦ τέκνον, εἰπέ, καὶ μὴ παρέμφυσης τῷ συκοφάντῃ τούτῳ ἀφορμάς, λαβάλλειν, καὶ χλευάζειν τὰ σά, ὡς ἐπὶ τρίποδι, καὶ ὕδατι, καὶ λιβανωτοῦ κείμενα, ὡς εἰ μὴ ἔχοις ταῦτα, σεσηπότα σε τὴν τέχνης. Ἀπολ. ἄμεινον μὲν ὦ πάτερ, ἐν Δελφοῖς, ἢ Κολοφῶνι, τὰ τοιαῦτα ποιεῖν, ἁπάντων μοι τῶν χρησίμων παρόντων, ὡς ἔθος. ὅμως δέ, καὶ ὅτι θυμὸς ἐκείνων, καὶ ἄσκοπον πειρασόμενον σκοπεῖν ὁποτέρου τὸ κράτος ἔσται. ἀναδέξεσθε δέ, εἰ μὴ ἔμμετρα λέγοιμι. Μω. λέγε, μόνον σαφῆ δ' ὦ Ἄπολλον, καὶ μὴ συνηγόρῳ ἐκ αὐτοῦ,

rei dignitate dicendi facultatem habent, & exprimere possunt quæ apud se meditatus suggesserit. *Mom.* Hoc dictum est, revera imberbis juvenis, cui sit adhuc pædagogo opus, patronum in conventu Philosophorum sistere, præsentibus interpretaturum, quæ Timocli visa fuerint. Damin autem præsentem, & per se loqui. Hunc verò actore utentem, in aurem illi privatim susurrare quæ placet: actorem verò perorare, qui quod audit, fortasse non intelligat. Quomodo hæc non viderentur ridicula multitudini? At hoc aliter constituamus. Tu verò admirande (Nam te vatem quoque ais esse nec mediocrem mercedem hac arte collegisti, quinetiam lateres aureos olim accepisti) cur non in tempore nobis specimen edis tuæ artis, prædicens uter philosophorum disputatione vincet? Nam tu qui vates es, eventum nosti. *Apol.* Qui hæc facere possim, ô Mome, cum nec tripodem in præsentia habeam, nec thymiamata, aut divinum fontem, qualis est Castalius? *Mom.* Vides-ne? refutationem aufugis quum jam in angusto constringeris. *Iup.* Dic tamen ô fili, nec sycophantæ huic ansas præbeas calumniandi, resque tuas subsannandi, tanquam in tripode, aqua, & thure sitas, quas nisi habeas, arte priveris. *Apol.* Satius erat, ô pater hæc Delphis, & Colophone facere, ubi omnia pro more sunt parata, quæ ad vaticinandum sunt commoda. Attamen illis destitutus instrumentis conabor prædicere utrius futura sit victoria. Quod caperetis, nisi carmine responsum darem. *Mom.* Dic, sed perspicua tantùm Apollo, quæ neque pa-

πᾶσι ἐρμηνεύσας διόρθωμα, καὶ γὰρ σὺ ἄφρονα πρέα, ἢ χαλάσῃ νεῦ σὺ Λυδίᾳ ἔψεσθαι. ἀλλὰ οἶσθα περὶ ὅτου ἡ σκέψις. Z. τί ποτε ἐρεῖς ὦ τέκνον; ὡς τί γε τῷ Διὶ χρησμῷ, πάππε ἤδη φοβερόν. ἡ χρέα, πεταμμένη οἱ ὀφθαλμοὶ, περιφερεῖς. κόμη, ἀνασεσεῖσμένη. κίνεμα, κορυσσωτῶδες. καὶ ὅλως, καθ' ὅλα πάντα, καὶ φρενικώδη, καὶ μυστικά. Apol.

Κέκλυτε μανιλπόλοι τόδε θέσφατον Ἀπόλλωνος.

Ἀμφ' ἔριδος κρυερῆς, τὴν ἀνέρες ἐρήσασθε

Ὀξυδόαι, μύθοισι κορυσσόμενοι πυκινοῖσι.

[1] Πολλὰ γὰρ ἔνθα κ' ἔνθα μάθε ἑπεραλκέϊ κλονίσμῳ,

Ταρφέα δ' ἄκρα κόρυμβα κατασταλήσεσθαι ἐχάτλης.

Ἀλλ' ὅταν αἰγυπιὸς γαμψώνυχος ἀκρέα δάμασσε,

Δὴ τότε λοίσθιον ὀμβρήσει φόβῳ κλάγξασι κορῶναι.

Νίκη δ' ἡμιόνων. ὁ δ' ὄνος, δολὰ τέκνα κορύψει.

Z. τί τὸ ἀνεκάγχασας ὦ Μῶμε. καὶ μὲν δὴ γαλοῦς τε σὺ ποεῖ. παῦσαι κακοδαιμον. δαπανηρήσῃ γὰρ γέλωτος. Μω. καὶ πῶς δυνατὸν ἄ Ζεῦ, ἐφ' ὅτῳ σκοπεῖ, καὶ σαφηνίζῃ τὸ χρησμῷ; Z. ἀκούει ἤδη ἡμῖν ἑρμηνεύσεις ἂν αὐτὸν ὁ, τι δὴ λέγει. Μω. πάνυ σαφηνίζει. ὥστε μάτην ἡμῖν Θεμιστοκλέους δεήσει. φησὶ γὰρ τὸ λόγιον ὑπνοῦν Δελφοὺς, γήπεϊ μὲ εἶναι τεθὲν, ἡμᾶς δ' ὄντως καθηλίους καὶ Διὰ, καὶ ἡμιόνους, τοὺς πεσοῦντας αὐτοῦ, μάλ' ὅσον αἱ ἀκρέαδες τῶν ἔχιδνας. Ἡρακλῆς. ἐγὼ δ' ὦ πάτερ, εἰ δὲ μέτοικός εἰμι, σὸν ὀκνήσω patrono, neque interprete indigeant. Etenim non ovillæ carnes, aut testudo in Lydia coquitur: verùm scis qua de re sit consultatio. *Iup.* Quid tandem dices, fili? Nam hæc præcedunt oraculum, & jam sunt formidanda, color est immutatus, oculi mobiles, crispata coma, motus corporis furibundus. Denique numinis afflatu, terriculo, & mysteriis plena sunt omnia. *Apol.*

Percipe faticani gens divûm oracula Phœbi,

Lite super dura, quam constituêre Sophistæ

Clamosi, solidis tuti sermonibus ambo.

Hinc atque hinc multa alterno clamore tumultus,

Summa quidem spissa terrent aplustria stiva,

Locustam at curvo vultur quum prenderit ungue,

Imbrifera clangent cornices ultima: vincent

Muli: asinus feriet velocia pignora cornu.

Iup. Cur hoc, Mome, excepisti cachinno: atqui ridicula non sunt quæ nobis impendent. Define infœlix: risu suffocaberis. *Mom.* Quî non moveat mihi risum, Iupiter, tam clarum & apertum oraculum? *Iup.* Quin igitur & nobis interpretaris, quidnam sibi velit. *Mom.* Adeò liquida hæc sunt, ita ut nihil nobis Themistocle sit opus. Siquidem adeò perspicuè dicit hoc oraculum, hunc quidem esse præstigiatorem: Nos verò clitellarios asinos & mulos, qui credamus ipsi non tantum habentes prudentiæ, quantum locustæ. *Herc.* Ego verò pater, quanquam sum inquilinus, non tamen meam

[1] Πολλὰ γὰρ ἔνθα κ' ἔνθα μάθε] Πολλὰ γὰρ ἔνθα κ' ἔνθα μάθε. *Marcil.*

σω ὅμως τὸ δοκεῖν μοι εἰπεῖν. ὁ πότερον γὰρ ἤδη συμβάντος ἀμφιλέγουσι, τί μικρῶν, ἵν' μὴ ὁ Τιμοκλῆς ὑπέρχῃ, ἐάσωμεν συχωρεῖν τὸν συνουσίαν ὑπὲρ ἡμῶν. ἢν δὲ π ἐπεργῆται ἀποβαίνῃ, τότε ἤδη τὸν σὸν αὐτοῦ ἔγωγε εἰ δοκεῖ, ἀμφίσιος, ἐμβαλῶ τῷ Δάμιδι, ὡς μὴ κεφάλαιον ὦν, ὑβρίζῃ εἰς ἡμᾶς. Μω. Ἡράκλεις. ἰὼ Ἡράκλεις. ἄρχοιμι τῦτ' ἐίρηκας, κ δεινῶς βουλόμενον, ξυναπολέσαι ἐπὶ πονηρᾷ τοσῦτος. κ σεσίπτιον, αὐτῷ Μαραθῶνι, κ Μιλτιάδῃ, κ Κυναιγείρῳ. κ πῶς ἂν τῦτων συμπεσόντων, οἱ ῥήτορες ἔπ ῥητορεύοιεν, τὸν μεγίστην εἰς τὸς λόγος ὑποθέσιν ἀφῃρημένοι; ἄλλως τε, ζῶντι μέν σοι, δυνάτον ἴσως π πᾶξαι τοιῦτο. ἀφ' ὧν ὁ Ζεὺς μανήσεται, μεμαθήκας οἴκοθεν ὡς οὐ μοῖραι μόνον τὸ τοιῶδε δυνάμενον. ἡμεῖς δ', αὐτῶν ἄμοιραι ἐσμέν. Ηρα. οὐκοῦν ὁπότε τ λέοντα, ἢ τὸν ὕδραν ἐφόνευον, οὐ μοῖραί σ' ἐμοῦ σύνεσαν ἔπραττον; Ζ. κ μάλα. Ηρα. κ νῦν ἴσως μὲ ὑβρίζῃ εἰς ἐμὲ, ἢ ἀφαιρεθλῶν μου τ νεών, ἢ ἀναπτείσων τὸ ἄγαλμα, εἰ μὴ πᾶσι μοίραις πάλαι δεδεγμένον ἦ, οὐκ ἐπιβλέψω αὐτόν; Ζ. ἀδαμῶς. Ηρα. σὺκοῦν ἄκουσον ὦ Ζεῦ μὴ παῤῥησίας. ἐγὼ γὰρ ὡς ὁ κωμικὸς ἔφη, ἄρχοικός εἰμι, τὸν σκάφιον, σκάφιον λέγων. εἰ τοιῶτόν ἐστι τὸ ὑμέτερα, μακροὺς χαίρειν φρόσιος πᾶσι σύνεσθαι τιμαῖς, κ κνίσῃ, κ ἱερείων αἵματι, κάτιμι εἰς τ ἄδου, ὅπου με μυρίων ἔχοντα τὸ τόξον, κὰν τὰ ἐλάφια φοβηθήσεται τ ὑπ' ἐμοῦ πεφονευμένων θηρίων. Ζ. εὖγε. [1] οἴκοθεν

meam sententiam exponere verebor. Cùm jam ad disputandum convenerint, tunc si superet Timocles, disputationem procedere sinamus. Sin res secus cesserit, tunc ego si videtur concussam porticum in Damidem immittam, ne homo execrandus insolescat. *Mom.* Hercules, eheu Hercules! quàm immane & Bœoticum consilium proposuisti, ut tot boni cum malo pereant: præterea porticus cum Marathone, Miltiade & Cynægiro! Et quomodo tot collapsis rhetores ampliùs declamarent, maximo ad orationes argumento privati? Præterea quum vivebas tale quid facere poteras. Sed ex quo factus es Deus, puto te didicisse, res hujusmodi duntaxat in potestate Parcarum esse sitas: earum esse nos expertes. *Herc.* Nunquid quum leonem, aut Hydram interfeci, Parcæ illud per me fecerunt? *Iup.* Maximè. *Herc.* Et nunc siquis injuriam mihi inferat, aut templum meum compilando, aut statuam subvertendo, nisi id olim decreverint Parcæ, ipsum non comminuam? *Iup.* Nequaquam. *Herc.* Ergo me cum libertate quæ sentio, dicentem audi Iupiter. Ego enim, ut ait Comicus, rusticus sum qui ligonem, ligonem voco. Si res vestræ sic se habent: honoribus, nidore, & sacrificiorum sanguine longum valere jussis, in orcum descendam, ubi me nudum arcum habentem: saltem mortuorum umbræ pertimescent, propter feras à me trucidatas. *Iup.* Euge, testem, quod

1 Οἴκοθεν ὁ μάρτυς] *Testis domesticus.* Dixi de hoc proverbio alibi, cætera hujus Dialogi sunt centones Homerici & Euripidei. *Bourd.*

1 Au-

μόρης φασίν. ἀπέσωσας γὰρ τῷ Δάμιδι τοῦτα εἰπὼν ὑποβάλων. ἀλλὰ τίς ὁ κυδρὸς θεσπιῳδὸς ἔστ' ἐκεῖνος, ὁ χαλκεὺς, ὁ εὐγραμμος, ὁ δύπεδος ἐγγραφος, ὁ δεξιὸς τὴν ἀνάδεσιν τῶν κόμης; μᾶλλον δὲ ὁ σὸς ὦ Ἑρμῆ, ἀδελφὸς ἐστιν, ὁ ἀγοραῖος, ὁ δεξιὸς τὴν Ποικίλην. πόθεν γὰρ ἀναπέπλευσε, σημέρα ἀναπλαττόμενος τὰ τ' ἀνδριαντοποιῶν. τί ὦ παῖ, φροιμίοις ἡμῖν ἀφίξαι; ἦ κακὸν τι ἐκ γῆς νεώτερον ἀναγγέλλεις; Ἑρμαγ. ὑπέρμεγα ὦ Ζεῦ, καὶ μυρίας τὰ κακὰς διόμενον. Ζ. λέγε ἤδη, εἴ τι ἄλλο ἡμῖν ἐπανιστάμενον λέληθεν. Ἑρμαγ. ἐπὶ χαλκοῦ μὲν ἄρτι χαλκεργῶν ἐπανιστάμενον τέμενι τι, καὶ μεζόφρενον. δρᾶξ δέ μοι χάλκιος ἀμφὶ σώματι πλασθεὶς, πυρηφορῆς μιμηλὴ τῇ πάχνῃ, θωρηκίδα χαλκῆ πᾶσιν ἐντετάρθω. ὁρῶ δ' ὄχλον τεθορυβημένον, καὶ πάνυ δύο ὠχρὼς κεκραγότας, πυγμάχας σοφισμάτων, Δάμιν τε, καὶ Ζ. πάνυ ὦ Ἑρμαγόρα βέλτιστε, τραγῳδῶν. οἶδα γὰρ οὓς πάνυ λέγεις. ἀλλ' ἐκεῖνό μοι φράσον, εἰ πάλαι συγκροτεῖται αὐτοῖς ἡ ἔρις. Ἑρμαγ. οὐδήπω, ἀλλ' ἐν ἀκροβολισμοῖς ἔτι ἦσαν, ἀποσφενδονῶντες ἀλλήλους, πόρρωθεν πόθεν λοιδορούμενοι. Ζ. τί δ' ἂν ἔτι χρὴ ποιεῖν λοιπὸν ὦ θεοὶ, ἢ ἀκροᾶσθαι ἐπικύψαντας αὐτῶν; ὥστε ἀφαιρεῖτωσαν οἱ ὧραι τὸ μοχλὸν ἤδη. καὶ ἀπάγουσαι τὰ νέφη, ἀναπετννύτωσαν τὰς πύλας τοῦ οὐρανοῦ. Ἡράκλεις, ὅσον τὸ πλῆθος ἐπὶ τὴν ἀκρόασιν ἀπηντήκασιν. ὁ δὲ Τιμοκλῆς οὗτος, ὁ παῦν μοι δρέσκει τραγέμαν, καὶ ταραττόμενος. ἀπολεῖ πάντα οὗτος τήμερον. δῆλον γὰρ ἐστιν ὅτι οὐδὲ ἀντέρασθαι τῷ Δάμιδι δυνατός μοι. ἀλλ' ὅσῳ ἡμῖν δυνατώτερον, τοσῷμεζον

quod ajunt, domo adductum. Conservasti igitur ista Damidi ad dicendum subjiciens. Sed quisnam est iste qui tam properè accedit, æneus, pulchris literis ornatus, scitè circumscriptus, cui prisco more religata est coma? Tuus potiùs frater est Mercuri. Agoræus ille qui stat ad Pœcilen. Proinde pice refertus est, cùm à statuariis quotidie refingatur. Quid, ô puer, cursu ad nos contendisti? num aliquid novi è terris renuntias? *Hermagoras.* Ingens quiddam, ô Iupiter, & quod summam requirit diligentiam. *Iup.* Dicito jam si quid aliud ortum sit quod nescimus. *Herm.* Cum ad porticum jam fabricarer æneus, Ac perque dorsum, perque pectus ungerer, Factusque ineptè corpori thorax meo Adpenderet, nec arte dispari foret, Ex ære totus additus mihi baltheus, Turbam video tumultuantem accurrere, Quacum duo sophistici certaminis Ibant periti fronte tristi ac pallida Pugiles, Damis &. *Iup.* Desine, Hermagora optime; tragicis versibus loqui. Novi enim quos dicis. Sed mihi dic, an jam diu contentionem commiserint. *Herm.* Nondum, Nam in velitatione adhuc versabantur, funda jaculantes & eminus sese mutuis convitiis impetentes. *Iup.* Quid ergo nobis faciendum restat, ô Dii? annon inclinato in ipsos capite auscultandum? Itaque horæ pessulum jam adimant, & abactis nubibus cœli portas aperiant. Hercle quanta multitudo ad audiendum contendit! At non valdè mihi placet quòd Timocles iste trepidat & turbatur. Omnia hodie perdet: & manifestum est ipsum ut cum Damide pugnet non surrecturum. Sed quod nobis est facillimum, vota tacitè

ὑπὲρ αὐτῆς σιγῇ, ἐφ' ἡμείων ἵνα μὴ Δάμις γε πύθηται. Τιμο. τί φῂς ὦ ἱερόσυλε Δάμι, θεὺς μὴ εἶναι, μὴ ἢ προνοεῖν τ' ἀνθρώπων; Δα. ὄκ. ἀλλὰ σὺ πρότερον ἀπόκριναί μοι, ᾧ πῖ λόγῳ ἐπείσθης εἶναι αὐτούς. Τιμ. ὤμην, ἀλλὰ σὺ ὦ μιαρὲ ἀπόκριναι. Δα. ὄμενον, ἀλλὰ σύ. Ζ. ταυτὶ μὲ παροπλὺ ὁ ἡμέτερος, ἄμεινον, καὶ ὑφαντότερον πραχωίστημ. εὖγε ὦ Τιμόκλεις, ἐπὶ τ' βλασφημιῶν. σὺ γὰρ τοῦτο στι, τὸ κρατῶν. ὡς τἆλλα, ἐχθωῖ σε ἀπφανεῖ, ἐπιτρεμίζων. Τιμ. ἀλλὰ μὰ τὴν Ἀθλωᾶν, οὐκ ἂν ἀποκρινοίμην σοι πρότερον. Δα. οὐκοῦν ὦ Τιμόκλεις, ἐρώτα. σὺ κρατήσας γὰρ τοῦτό γε, ὁμωμοκώς. ἀλλ' ἄνδ τῶν βλασφημιῶν, εἰ δοκεῖ. Τιμ. εὖ λέγεις. εἰπὲ δή μοι, ὁ δοκῶσί σοι ὦ κοσμοῦντε, πρόνοιαν οἱ θεοί; Δα. ὀδαμῶς. Τιμ. πῶς φῂς; ἀπρονόητα ἂν τοῦτα πάντα; Δα. ναί. Τιμ. ὀδ' ὑπό τινι ἂν θεᾷ τάττεται ἡ τ' ὅλων ἐπιμέλεια; Δα. ὄ. Τιμ. πάντα ἂ εἰκῇ φέρεται ἀλόγῳ τῇ φορᾷ; Δα. ναί. Τιμ. εἶτ' ἄνθρωποι ταῦτα ἀκούοντες, ἀνέχεσθε, καὶ ὐ κολάζοστε τ' ἀλιτήριον; Δα. τί τὰς ἀνθρώπας ἐπ' ἐμὲ παροξύνεις ὦ Τιμόκλεις, ἢ τί ὧν, ἀγανακτεῖς ὑπὲρ τ' θεῶν, καὶ ταῦτα, ὁμείνων αὐτῶν ὢν ἀγανακτέντων; οἵ γε ὀδὲν δεινὸν ἀφτεθήκασί με πάλαι ἀκούοντες, εἰ μὲ ἀκήκουσι. Τιμ. ἀκούσι γὰρ ὦ Δάμι, ἀκούσι. καὶ σε μεῖλσι ποτε χρόνῳ ὕστερον. Δα. καὶ ποτὲ ἂν ἐκεῖνοι χολὴν ἀγάγοιεν ἐπ' ἐμὲ τοσαῦτα ὡς φῂς πράγματα ἔχοντες, καὶ τὰ ἐν τῷ κόσμῳ ἅπαντα τὸ πολὺ θ' ὅπως, οἰκονομέμενοι; ὥστε ὀδὲ σέ πω ἠμύναν' ὧν ἐπορκεῖς ἀεί. καὶ τ' ἄλλων, ἵνα μὴ βλασφημεῖν ἓ αὐτὸς

pro ipso faciamus nobiscum, nè Damis inaudiat. *Timocl.* Quid ais Dami sacrilege, Deos non esse, nec hominibus providere? *Dam.* Minimè. Verum dic mihi priùs qua ratione ipsos esse persuasus es. *Tim.* Non dicam. Sed tu scelerate responde. *Dam.* Non: sed tu. *Iup.* Hoc multò meliùs agit noster, quòd vocaliùs exasperatur. Euge Timocles obstrepe convitiis. Nam in hoc sita est victoria. Nam alioqui obturato ore te piscem redder. *Tim.* At per Minervam, non respondebo tibi prior. *Dam.* Ergo Timocles interroga. Hoc enim saltem obtinuisti, cùm juraveris: sed sine convitiis, si placet. *Tim.* Rectè dicis. Ergo dic mihi. Annon ô scelerate, Dii tibi videntur providere? *Dam.* Nequaquam. *Tim.* Quid ais? Hæc igitur omnia nulla providentia reguntur? *Dam.* Nulla. *Tim.* Neque Vniversitatis cura penes ullum Deum est? *Dam.* Non. *Tim.* Cuncta igitur impetu fortuito feruntur? *Dam.* Maximè. *Tim.* Hæcne fertis auditores, & scelestum hunc lapidibus non obruitis? *Dam.* Cur homines in me incitas Timocles? aut quis es, ut pro Diis indigneris, idque cùm non indignentur ipsi? qui olim audientes, saltem si audiunt, nullo malo me affecerunt. *Tim.* Audiunt, Dami, audiunt: & te aliquando postea ulciscentur. *Dam.* Ecquando ipsis contra me vacaret, cùm tot, ut ais, sustineant negotia, & rerum quæ sunt in mundo infinitam multitudinem regant? Itaque nec te, quòd semper peieras, punierunt. Nec propter alia: ne præter pa-

ἀναγκάζομαι δ' ὑπὲρ τὰ συγκείμενα. καίτοι ἔχ ὁρῶ ἥντινα ἂν ἄλλην ἐπίδειξιν τ ἑαυτῶν προνοίας μείζω ἐξενεγκεῖν ἐδυνάσθη, ἢ σὺ κακῶν, κακῶς ἐπιτρέψαντες. ἀλλὰ δῆλοί εἰσιν ἀποδημοῦντες ὑπὲρ τ Ὠκεανὸν ἴσως· μετ' ἀμύμονας Αἰθιοπῆας. ἔθ' ὑμῶν αὐτοῖς σωεχῶς ἑορὰς παρ' αὐτοὺς ἐπὶ δεῖπν, κὴ ἀνεπαγγέλτοις οἰσι. Τιμ. τί φῂς τοσοῦτόν ἀναισχυντίαν εἴποιμι ἂ Δάμι; Δα. ἐκεῖνο ὦ Τιμόκλεις, ὁ πάλαι ἐγὼ ἐπόθουν ἀκοῦσαί σε, ὅπως ἐπείσθης οἴεσθ προνοεῖν τοὺς θεούς. Τιμ. ἡ τάξις με πρώτη τ γιγνομένων ἔπεισεν, ὁ ἥλιος ἀεὶ τὼ αὐτὼ ὁδὸν ἰὼν, κὴ σελήνη κ' πάντα, κὴ ὥρας τροπήματα, κὴ φυτὰ φυόμενα, κὴ ζῶα γιγνόμενα, κὴ αὐτὰ πῦρ ὅπως δύμηχάνως κατασκευάσμενα, ὡς τρέφεσθ, κὴ κινεῖσθ, κὴ νοεῖν, κὴ βαδίζειν, κὴ πετπίνεσθ, κὴ σκυθρωπεῖν. κὴ τἆλλα ταῦτα προνοίας ἔργα εἶναι μοι δοκεῖ. Δα. αὐτὸ πῦρ τὸ ζητούμενον ὦ Τιμόκλεις, σπουδαρπάζεις. οὐδέπω γὰρ δῆλον, εἰ προνοίᾳ τούτων ἕκαστον ἐπιτελεῖται. ἀλλ' ὅπ μὲ τοιαῦτα ἐπ τὰ γιγνόμενα, φαίην ἂν ἐ αὐτός. ἐ μὲν αὐτίκα πεπεῖσθ ἀνάγκη, κὴ τινὸ προμηθείας αὐτὰ γίνεσθ. ἕνι γὰ ἐ ἄλλως ξυζύμφυα, νῦν ὁμοίως, κὴ κ' ταυτὰ συνίστασθ. σὺ δ', τάξιν αὐτῶν ὀνομάζοις τὴν ἀνάγκλιν. εἶτα δηλαδὴ ἀγανακτήσεις, εἴ τις σοι μὴ ἀκολουθοίη, τὰ γιγνόμενα μ, ὁποῖά ἐστι, καθειλυμμένῳ, κὴ ἐπαινοῦντι, οἰομένῳ ὑ ἀποδείξιν ταῦτα εἶναι, ἐ ἐ προνοίας ἀλλαλότητος αὐτῶν ἤκουσον. ὥστε κ' τ κωμικὸν, τοῦτ μ, ὑπομόχθηρον. ἄλλο δέ μοι λέγε. Τιμόκλεις. ἐγὼ μ οὐκ οἶμαι ἐ ἄλλης ἐπὶ τούτοις δεῖν ἀποδείξεως. ὅμως

pactum maledicere cogar. Nam non video quonam alio argumento majore suam providentiam demonstrare possent, quàm si te malum malè perderent. At certum est eos peregrè esse profectos, ultra Oceanum fortasse, & inculpatos Æthiopas. Solent enim ad eos crebrò ire commessatum: interdum etiam non vocati. *Tim.* Quid ad tantam impudentiam tibi dicerem Dami? *Dam.* Nimirum illud quod jamdudum ex te audire cupio, qua persuasione credideris Deos providere. *Tim.* Id mihi rerum primus ordo persuasit. Sol qui idem iter semper conficit, eodémque modo Luna, & tempestatum mutatio, & plantarum procreatio, & animalium generatio, horúmque ipsorum tam elegans compositio, ut alantur, moveantur, cogitent, incedant, fabrilem artem & sutoriam exerceant. Atque id genus alia, mihi Providentiæ videntur esse opera. *Dam.* Tu quidem Timocles, quæstionem corripis. Nondum enim liquet an horum unumquodque Providentia perficiatur. Cæterùm quod hæc fiunt, nec ipse negaverim. Non tamen ilico necesse est credere, ea aliquo consilio fieri. Contingit enim ut hæc incepta sint, nunc que similiter, eodemque modo constituantur. At tu ordinem eorum, necessitatem appellas. Deinde scilicet indignaberis, siquis te non sequetur, cùm ea quæ fiunt, qualia sunt enumeres, & putes hisce demonstrasse, horum unumquodque immutari Providentia. Itaque juxta Comicum, hoc subfrivolum est: aliud mihi dicito. *Tim.* Equidem existimo alia præterea demonstratione non esse opus. Verumtamen di-

ἢ ἐν ἐρᾷ. Δόκει μοι γάρ μοι. Ὁ Ὁμηρός σοι δοκεῖ ἄριστος ποιητὴς γεγενῆσθαι; Δα. Καὶ μάλα. Τι. Οὐκοῦν ἐκεῖνο ἐπίσταται, τὴν ἀρετὴν τῶν θεῶν ἐμφανίζοντα. Δα. Ἀλλ' ἄριστε, ποιητὴν μὲν ἀγαθὸν Ὅμηρον γεγενῆσθαι, πάντες σοι συνομολογήσουσι. μάρτυρα δὲ ἀληθῆ περὶ τῶν τοιούτων, οὐδ' ἐκεῖνον, ὅστις ἄλλον ποιητὴν ἀδόκιμον, ὅστις δὲ ἀληθείας μέλειν αὐτοῖς οἴεται, ἀλλὰ δεῖ κηλεῖν τὰς ἀκοὰς τῶν ἀκουόντων. καὶ ἅμα τοῦτο, μέτροις τισὶ καταδῆσαι, καὶ μύθοις κατηχῆσαι. καὶ ὅλως, ἅπαντα ὑπὲρ τὸ πειθανὸν μηχανῶνται· ἁπλῶς ἢ ἥδιστα ἂν ἀκούσαιμι, οἷς ποτε μάλιστα ἐπείσθης τὸν Ὅμηρον, ἆρα οἷς περὶ Διὸς λέγει, ὡς ἐπεβάλοντο συνδῆσαι αὐτὸν ἡ θυγάτηρ, καὶ ὁ ἀδελφὸς, καὶ ἡ γυνή; καὶ εἴγε μὴ τὸν Βριάρεων ἡ Θέτις ἐκάλεσεν, ἐλεήσασα τὸν χαλώμενον, ἐπεπέδητο ἂν ἡμῖν ὁ βέλτιστος Ζεὺς, συναρπασθείς. ἀνθ' ὧν ὁ ἀπομνημονεύων τὴν Θέτιδι τὴν εὐεργεσίαν, ἐξαπατᾷ τὸν Ἀγαμέμνονα, ὄνειρόν τινα ψευδῆ ἐπιπέμψας, ὡς πολλοὶ τῶν Ἀχαιῶν ἁλοῖεν. ὁρᾷς; ἀδικεῖσθαι γὰρ δεῖ αὐτὸν κερδανοῦν ἐμβαλόντα, καὶ φλέξαι τὸν Ἀγαμέμνονα αὐτὸν, ἅτε δὲ ἀπατεῶνα εἶναι δοκεῖν. ἢ σὲ μάλιστα εἰς τὴν πίστιν ἐπαγάσασθε ἀκούοντα, ὡς Διομήδης μὲν, ἕτερόν τινα Ἄρεος Διὸς, εἶτα τὸν Ἄρη αὐτὸν, Ἀθηνᾶς παρακελεύσει, μικρὸν μέν, αὐτοὶ συμπεσόντες οἱ θεοὶ, ἐμονομάχουν ἀναμὶξ ἀρρένες τε, καὶ θήλειαι. καὶ Ἀθηνᾶ μὲν, Ἄρει καταγωνίζεται, ἅτε δὲ πεπονηκότα οἴεται ὑπὸ τοῦ μάρτορος, ὁ δὲ Διομήδης εἰλήφει. [1] Λητοῖ δ' ἀντέστη σῶκος ἐριούνιος Ἑρμῆς. ἢ τὰ τοιαῦτα

dicam, ac respondè. Homerus videtur tibi fuisse poëta præstantissimus? *Dam.* Maximè. *Tim.* Proinde ipsi credidi, Deorum providentiam declaranti. *Dam.* Certè vir admirande, Homerum bonum quidem fuisse poëtam omnes tibi confitebuntur: sed veracem rerum hujusmodi testem, neque illum, neque alium ullum poëtam concedent. Neque enim veritatem ut puto, curant: sed demulcere auditores intendunt. Propterea versibus occinunt, fabulis personant, omnia denique delectandi causa moliuntur. Libenter autem ex te audirem, quibusnam Homeri dictis potissimùm ad hoc credendum sis adductus. Num iis quæ dicit de Iove, ut per insidias ipsum vincire voluerint filia, & frater, & uxor ejus? Ac nisi Briareum accersivisset Thetis, facinus miserata, nobis correptus ille Iupiter optimus fuisset vinculis obstrictus. Pro quibus, beneficii memor, ludit Agamemnonem immisso fallaci somnio, quòd multi morerentur Græci. Vides-ne? Non enim poterat immisso fulmine Agamemnonem ipsum comburere, nisi deceptor videretur. An illa te potissimum adduxerunt ut crederes, quum audiebas à Diomede vulneratam Venerem, deinde Minervæ jussu Martem. Aliquanto verò pòst congressi Dii singulari certamine promiscuè cùm masculi, tum fœminæ pugnarunt: in quo Pallas Martem, ut accepto à Diomede vulnere infirmiorem superat. Contra Latonam stabat Cyllenia proles. An quæ

[1] Λητοῖ δ' ἀντέστη] Iliad. xx. *Mercur.*

τ' Ἀράμιδός σοι πῶλος ἔδοξεν, ὡς
σαίνη μεμψιμοιρῶσα, ἠναύακτη-
σεν, ὃ κληθεῖσα ἐφ' ἑστιάσιν οὐκ ἦ
Οἰνέως. κ' Δημητέτω, σιῶπα ὑπερ-
φυᾶ, κ' ἀνυπόστατον τὸν ἀλκὸν
ἐπαφῆκεν ἐπὶ τὸν χῶρον αὐτῦ.
ἆρα ἐν τοιαῦτα λέγων σε Ὅμη-
ρος πέπεικε; Z. βαβαί. ἡλίκην ὦ
θεοὶ ἀνεβόησε τὸν ταλῆθον, ἐπαινέν-
τες τ' Δάμιν. ὁ δ' ἡμέτερος, λάμ-
πρυμμαι ἔοικε. δείδιεγᾶν, κ' ὑποτρέμει, κ' δηλός ἐστιν ἀμφρίπτων
τὸν ἀσπίδα. κ' ἤδη περιβλέπει οἱ
παρεκδὺς, ἀποδράσεται. Τιμ. οὐσ'
Εὐριπίδης ἆρα σοι δοκεῖ λέγειν τ
ὑμῖς, ὁπόταν αὐτὺς ἀναβιβασσό-
μενος τὺς θεὺς ἐπὶ τὸν σκηνὸν,
δεινὸν σώζοντας μ' τὺς χρηστὺς τ'
ἥρωας, τὺς πονηρὺς δ', κ' τὸν
ἀσεβειαν κ' σὲ, ἐπιτρέχοντας; Δα.
ἀλλ' ὦ γλυκύτατε φιλοσόφων Τι-
μόκλης, εἰ ταῦτα ποιοῦντες οἱ τρα-
γῳδὺ πιπείκασί σε, ἀνάγκη δυοῖν
θάτερον, ἤτοι Πῶλον, κ' Ἀριστόδημον, κ' Σάτυρον, ἡγεῖσθαί σε
θεὺς εἶναι τότε, ἢ τὰ σχήματα τ'
θεῶν αὐτὰ, κ' τὺς ἐμβάδας, κ'
τὺς ποδήρεις χιτῶνας, κ' χλα-
μύδας, κ' χειρίδας, κ' περονα-
ρίδια, κ' σωμάτια, κ' τἄλλ', οἷς ἐκεῖνοι σεμνύνονται τὴν τραγῳ-
δίαν, ὅπερ ἐ γελοιότατον οἶμαι.
ἐπεὶ κἀγὼ ἑαυτὸν ὁπόταν ὁ Εὐρι-
πίδης, μηδὲν ἐπεισχύσης τ' χρείας,
τ' δραμάτων τὰ δοκοῦντα οἱ λέγῃ αὐ-
τῦ ποτε παῤῥησιαζόμενος,

Ὁρᾷς τ' ὑψῦ τόνδ' ἄπειρον αἰ-
θέρα,

quæ de Diana dicuntur visa tibi sunt fide digna? ut cum querimonia indignata est, quòd ad convivium Oenei non fuisset vocata: quam ob causam aprum ingentem, & invicti roboris in regionem ipsius immisit. Nunquid Homerus hæc dicendo tibi persuasit? *Isp.* Papæ! quanta ô Dii turba Damin collaudans exclamavit! Noster verò manet hæsitabundus. Quare metuit, & subtrepidat, & manifestum est fore ut [1] scutum abjiciat. Iamque circunspicit qua elapsus aufugiat. *Tim.* Num neque Euripides tibi videtur sani quicquam dicere, quum introductis in scenam Diis, indicat bonos heroas ab ipsis servari, malos verò propter impietatem, qualis tu es, puniri? *Dam.* At ô generosissime philosophorum Timocles, si tibi hæc persuaserunt Tragici poëtæ: necessum est ex his duobus alterum consequi, ut aut Polum & Aristodemum, & Satyrum tunc putes esse Deos, aut Deorum personas ipsas, & cothurnos, & vestes ad pedes usque demissas, chlamydes, manicas, ventralia, corpuscula, aliaque quibus illi tragœdiam exornant: quòd ego maximè ridiculum arbitror. Nam quum per se, nulla necessitate adactus, suam in fabulis sententiam dicit, liberè loquentem audies:

Vides supernum, simul & immensum athera,

Ter-

1 *Scutum abjicias*] Clypeum abjicere dixit pro eo quod est causæ diffidere & contentionem relinquere. Desperat enim quisquis in bello arma abjicit, & aut fugam spectat, aut mortem exspectat. Græci simplici vocabulo ῥιψάσπιδας vocant timidos, id cognominis Demosthenes in prælio quondam emeruit. Cleonymus apud Aristophan. in fuc. δασπιδοκλὴς appellatur. Plat. lib. de leg. 12. declarat ῥιψάσπιδος nomen multo probrosissimum esse. *Cogn.*

Καὶ γλῶ πέριξ ἔχοντ' ὑγρᾶς ἐν ἀγκάλαις,
Τοῦτον νόμιζε Ζῆνα. τόνδ' ἐγὼ θεόν.

καὶ πάλιν.

Ζεὺς, ὅστις ἐστὶν ὁ Ζεὺς. ἐγὼ δ' οἶδα, πολλῷ λόγῳ κλύων. καὶ τὰ τοιαῦτα. Τιμῶ. σὺκοῦν ἅπαντες ἄνθρωποι, καὶ τὰ ἔθνη, ἐξηπάτωντω, θεοὺς νομίζοντες, καὶ πανηγυρίζοντες. Δα. εὖγε ὦ Τιμόκλεις, ὅτι με ὑπέμνησας τῶν κατὰ τὰ ἔθνη νομιζομένων. ἀφ' ὧν μάλιστα συνίδοι τις ἄν, ὡς γε νῦν βέβαιον ὁ περὶ θεῶν λόγος πῶς ἔχει. πολλὴ γὰρ ἡ πλάνη, καὶ ἄλλοι, ἄλλα νομίζουσι. Σκύθαι μὲν, ἀκινάκην θύοντες, καὶ Θρᾷκες, Ζαμόλξιδι, φυγάδι ἀνθρώπῳ ὄντι Σάμιῳ ὡς αὐτοὺς ἥκοντι. Φρύγες δὲ, μήνῃ, καὶ Αἰθίοπες, ἡμέρᾳ. καὶ Κυκλώπειοι, Φάλῃ. καὶ Ἀσσύριοι, περιστερᾷ· καὶ Πέρσαι, πυρί. καὶ Αἰγύπτιοι, ὕδατι, κἀστὶ μὲν ἅπασι κοινὸν τοῖς Αἰγυπτίοις τὸ ὕδωρ. ἰδίᾳ δὲ, Μεμφίταις μὲν, ὁ βοῦς θεός. Πηλουσιώταις δὲ, κρόμμυον. καὶ ἄλλοις, ἴβις, ἢ κροκόδειλος. καὶ ἄλλοις, κυνοκέφαλος, ἢ αἴλουρος, ἢ πίθηκος. καὶ ἐπὶ κατὰ κώμας, τοῖς μὲν, ὁ δεξιὸς ὦμος θεός. τοῖς δὲ κατ' ἀντιπέρας οἰκοῦσιν, ἀριστερὸς. καὶ ἄλλοις, κεφαλῆς ἡμίθρυμμα. καὶ ἄλλοις, βοτιανὸν κρεμμύου, ἢ πεύκλιον. ταῦτα πῶς ὑγιέλως ἐστὶν ὦ καλὲ Τιμόκλεις; Μω. οὐκ ἔλεγον ὦ θεοί, τοῦτο παίζειν ἤξειν εἰς τὸμφανὲς, καὶ ἀκριβῶς ἐξεπαδήσαντες; Ζ. ἔλεγες ὦ Μῶμε, καὶ ἐπεὶμμας ὀρθῶς. καὶ ἔγωγε περαίσομαι ἐπαινοῦσά σε αὖτε, ἵν' ἦν σὺ ποτὲ κίνδυνον ἀλεξήσῃς. Τιμῶ. ἀλλ' ὦ θεοῖς ἐχθρὲ σὺ, τὰς λεγομένας, καὶ προαγορεύσεις τῶν ἐσομένων, τίνος ἔργον ἂν εἴποις, ἢ θεῶν,

Terram humidis circumtenentem in brachiis.
Illum Iovem arbitrare, necnon hunc Deum.

Et rursus.

Iupiter, is qui Iupiter est: non enim ni ex fama novi.

Et id genus.

Tim. Proinde omnes homines gentesque decipiuntur, quum Deos esse putant, eorúmque dies festos celebrant. *Dam.* Bene Timocles, in memoriam mihi revocasti gentium opinionem: unde potissimùm intelligi possit, nihil habere certi ea quæ de Diis perhibentur. Nam multa est dissensio, & alii aliud opinantur: Scythæ Acinaci sacrificant, Thraces Zamolxidi fugitivo homini, qui Samo ad ipsos venit: Phryges Lunæ, Æthiopes diei, Cyllenii Phaleti, Assyrii columbæ, Persæ igni, Ægyptii aquæ. Nam omnibus Ægyptiis communis est aqua. Privatim autem, Memphitis bos est Deus, Pelusiotis cepa, aliis Ibis, aut crocodilus, aliis cynocephalus, aut felis, aut simia. Præterea vicatim, aliis Deus est dexter humerus, aliis qui regionem adversam incolunt, sinister: aliis dimidium caput, aliis fictile poculum, aut catinus. Quomodo hæc, ô bone Timocles non sint ridicula? *Mom.* Nonne dicebam, ô Dii, hæc omnia in propatulum ventura, & fore ut accuratè examinarentur? *Iup.* Dicebas, ô Mome, & rectè objurgabas, atque hæc corrigere conabor, si præsens periculum evitarimus. *Tim.* At tu, ô Deorum inimice, oracula, & rerum futurarum prædictiones, cujus opus esse dices? nonne Deorum, eorun-

καὶ τὰ θεσπέσια τὰ ἐκείνων; Δα. σώπησον ὦ ἄνθρωπε, μὴ τὰ χρησμῶν, ἐπεὶ ἐρήσομαί σε, τίνων αὐτῶν μάλιστα μεμνῆσαι ἀξιοῖς. ἆρ' ἐκείνης, ὃν τῷ Λυδῷ ὁ Πύθιος ἔχρησεν; ὃς ἀκεραίως ἀμφήκης ἰὼν, καὶ διπρόσωπος, οἷοί εἰσι τὰ ἑρμῶν ἕνιοι, διττοὶ, καὶ ἀμφοτέρωθεν ὅμοιοι, καὶ θεὸς ἀπότερον ἂν αὐτῶν μέρος ἐπιστραφήσῃ. ἢ τί μᾶλλον, ὁ Κροῖσος ἁλοὺς τὰ Κύλλῳ, τῷ αὐτὰ δρέπειν, ἢ τῷ Κύρου καθελόντι. καίτοι σὺν ὀλίγων παλαντῶν ὁ σαρδιανὸς ἐκεῖνος ὅλεθρος, τὸ ἀμφιδέξιον τοῦτο ἔπος ἐπείσθη. Μω. αὐτός τις ὦ θεοὶ ἀνὴρ διεξέρχεται, λέγων, ἃ ἐγὼ ἐδεδίειν μάλιστα. τῷ νῦν ὁ καλὸς ἡμῖν κιθαρῳδὸς; ἀπολόγησαι αὐτῷ κατελθὼν ὅσος τοῦτο. Ζ. σὺ ἡμᾶς ἐπισοφίζει ὦ Μῶμε, σὺν οὐ πάρεσμεν νῦν ἐπιμωμήσων. Τιμ. ὅρα εἴ τι ποιεῖς ὦ ἀλιτήριε Δάμι, μηνυτὰ τὰ ἕδη αὐτὰ τῶν θεῶν ἀναπείσεις τῷ λόγῳ, καὶ βωμοὺς αὐτῶν. Δα. ἐ πάνυ ἔγωγε τοὺς βωμοὺς ὦ Τιμόκλεις. τί γὰρ ἂν δεινὸν ἀπ' αὐτῶν γένοιτο, εἰ ῥυμιαμάτων, καὶ ὀδωδίας μεστοί εἰσι; τοὺς δὲ σὺν τοῖς τῆς Ἀρτέμιδος, ἡδέως ἂν ἐπῖδοι, σὺν βάθρων ἐπὶ κεφαλὴν ἀνατρεπομένους, ἐφ' οἷς τοιαῦτα ἡ παρθένος ὠμοχειρία ἔχαιρε. Ζ. τοῦτ' οὖν ἡμῖν τὸ ἄμικτον κακὸν ἐπιχεῖ ὡς δυιμόνων ἑδανὸς ἀνὴρ φείδεται, ἀλλ' ἐξ ἀμφίξης παῤῥησιάζεται, καὶ μόρπτ' ἐξείης, ὅστ' ἄπτον, ὅς τε ἐμέ. Μω. καὶ μὴν ὀλίγως ἂν ὦ Ζεῦ, τοὺς ἀναιδίας εὐθρεῖς σὺν ἡμῖν. καί πως τάχα θεῖον ὁ ἄνθρωπος, ἄψεται δὲ τῆς κορυφαίου πνοῆς. Τι. εἰδὸς βροντῶντος αὐτὸν ὁ Διὸς ἀκούεις ὦ θρομάχα Δάμι; Δα. καὶ πῶς ἐ μέλλω βροντὴς ἀκούειν ὦ Τιμόκλεις; εἰ ὁ, Ζεύς ὁ βροντῶν ἐστι. σὺ δ' ἂν

eorundemque providentiæ? *Da.* Nihil dicas, vir optime, de oraculis, siquidem ex te quæram, cujusnam illorum mentionem facere velis potissimùm. Num illius quod Lydo Pythius reddidit? quod quidem prorsus anceps erat & biceps: quales sunt quædam Mercurii imagines, duplices, & utrinque similes, ad utramlibet illarum partem te verteris. An potiùs, Crœsus trajecto Hale, suum quam Cyri imperium evertet. Atqui non paucis talentis perditus ille Sardianus, ambiguum hoc dictum emit. *Mom.* Hæc ipsa, ô Dii, vir iste commemorat, quæ maximè pertimescebam. Vbi nunc est festivus ille noster citharœdus? ad hæc refellenda descende. *Iup.* Tu nos mactas, ô Mome, cùm nunc intempestivè nos reprehendas. *Tim.* Vide quid facias scelerate Dami, ipsa Deorum templa & aras oratione tua propemodum subvertis. *Dam.* Non omnes saltem aras Timocles. Quid enim ex ipsis mali accidit, si suffitibus, & suavibus odoribus sint plenæ? Verùm Dianæ aras quæ sunt in Tauris, libenter viderem funditus eversas, in quibus virgo tam suavibus epulis gaudet. *Iup.* Hoc unde nobis insuperabile malum obstrepit, quam nulli Deo parcit hic vir: sed ex plaustro liberè loquitur, Ordine corripiens sontem, insontemque perinde. *Mom.* Atqui paucos Iupiter à culpa immunes inter nos invenies. Et forsitan progressus ille ex supremis aliquem offendet. *Tim.* Neque, ô Deorum impugnator Dami, Iovem ipsum audis tonantem? *Dam.* Quomodo tonitru non audirem Timocles? Verùm an tonet Iupiter, meliùs scire possis,

ἄμεινον εἰδώης, ὁκόθεν ποθεν ἐπὶ τὸ ἡῶν ἀφιγμένος. ἐπεὶ οἵ γε ἐκ Κρήτης ἥκοντες, ἄλλα ἡμῖν διηγοῦντο, τάφον τινα κεῖθι δείκνυσθαι, καὶ ἠλίθιον ἐφεστάναι, δηλοῦντα ὡς οὐκέτι βροντήσειεν ἂν ὁ Ζεύς, πάνυ ἀπάλαι. Μω. τοῦτ' ἐγὼ καὶ πολλοῦ ἠπιστάμην ἤδη τὸν ἄνθρωπον. πόθεν ἦν ὦ Ζεῦ, ὠχρίακας ἡμῖν, καὶ συγκροτεῖς τοὺς ὀδόντας ὑπὸ δέους; δαρδάπτειν χρὴ, καὶ τὸ τοιοῦτον ἀνθρωπίσκων καταφρονεῖν. Ζ. τί λέγεις ὦ Μῶμε, καταφρονεῖν; οὐχ ὁρᾷς ὅσοι ἀκάτοισι ἐν ὠκείῃσι ἐς συμπεπεσμένοι εἰσὶν ἤδη καθ' ἡμῶν, καὶ ἁπάγει αὐτοὺς ἀναδησάμενος τῷ ὤτων ὁ Δάμις; Μω. ἀλλὰ σὺ ὁπόταν ὦ Ζεῦ, γαλήνης, σειρὴν χρυσείῃ καθεὶς, ἅπαντας αὐτοὺς αὐτῇ κεν γαίῃ ἐρύσαις, αὐτῇ τε θαλάσσῃ. Τι. εἰπέ μοι ὦ καταράτε, πόλλακις ἤδη ποτέ; Δα. καὶ πολλάκις ὦ Τιμόκλεις. Τι. οὐκοῦν ἔφερεν ὑμᾶς τότε ὁ ἄνεμος ἐμπίπλαν τῇ ὀδύνῃ, καὶ ἐμπιπλὰς τὰ ἀκάτια, ἢ οἱ ἐρέτιοντες; ὀκνοῦντα ἦ εἷς τις ἐφεσὼς, καὶ ἔσυρε τὴν ναῦν; Δα. καὶ μάλα. Τι. εἶτα ἡ ναῦς μᾶλλον, οὐκ ἂν ἔπλει, μὴ κυβερνωμένη, τὸ ἦ ὅλον τοῦτο ἀκυβέρνητον οἷόν, καὶ ἀνηγεμόνευτον φέρεσθαι; Δα. εὖγε, σωφρόνως ταῦτα ὁ Τιμοκλῆς, καὶ ἐχυρῶς τῇ διανοίᾳ. ἀλλ' ὦ φιλτάτη Τιμόκλεια, τῷ μὲ κυβερνήτῃ ἐοικότα ἂν εἴδες ἀεὶ τὰ συμφέροντα ἐπινοοῦντα, καὶ ὡς ἦ ἥμισυ διασκοπτόμενον, καὶ προσαιτίοντα τοῖς ναύταις. ἀλυσιτελὲς ἦ, οὐδὲ ἄλογον οὐδὲν πεῖχεν ἡ ναῦς ὁ μὴ χρειώδες ἦν αὐτοῖς. ὁ ἦ σὸς ἥτος κυβερνήτης, ὃν τῇ μεγάλῃ ταύτῃ νηῒ ἐφεστάναι ἄξιοις, καὶ οἱ συνναῦται αὐτῷ, οὐδὲν ὅλως, οὐδὲ κατ' τὴν ἀξίαν διακρίνουσιν. ἀλλ' ὁ μὲν ὡσὶν ὦ, cùm pro Diis inde adveneris. Nam qui ex Creta veniunt, nobis alia narrant, nempe ibi sepulchrum ostendi, & columnam stare, quæ indicet Iovem non ampliùs tonare posse, cùm jampridem sit mortuus. *Mom.* Equidem hoc ego ab homine dictum iri jamdudum sciebam. Cur igitur palluisti Iupiter, & præ tremore dentes concutis? Confidendum est, & contemnendi tales homunculi. *Iup.* Quid dicis, Mome, esse contemnendos? Non vides quàm multi audiant, & ut in sententiam contra nos adducti sunt, & in aures revincti à Damide abducuntur? *Mom.* At tu Iupiter, quum volueris ipsos omnes demissa catena aurea ipsa cum terra sustolles Oceanoque. *Tim.* Dic mihi sceleste, nunquam ne navigasti? *Dam.* Imò sæpe, ô Timocles. *Tim.* Nunquid ventus id temporis incidens in carbasa, & implens navigia, vos ferebat, an verò remiges? cæterùm unus ad gubernaculum sedendo, navim servavit? *Dam.* Maximè. *Tim.* Nonne navis progredi non posset non gubernata, & universitatem hanc sine gubernatore, sine duce ferri putas? *Dam.* Euge Timocles, prudenter & potenter exemplo hæc demonstrasti. At ô Deorum amantissime Timocles, gubernatorem illum vidisti, nunquam non utilia excogitantem, eaque ante tempus parantem, & nautis imperantem. Navis autem nihil inutile, nec ad rem non pertinens habebat, quod usui non esset ipsis. Hic verò tuus gubernator, quem magnæ huic navi præsidere vis, ejusque connautæ, nihil cum ratione, nihil ex dignitate ordinant. Sed fortè rudens in pup-

εἰ τύχοι εἰς τὴν πρύμνην ἀποτίτατται. οἱ πόδες ᾖ, εἰς τὴν πρῷραν ἀμφότεροι. καὶ χρυσᾶ μὲ αἱ ἄγκυραι ἐίσιν. ὁ χλωίσκος ᾖ, μολιβδᾶς. καὶ τὰ μὲ ὕφαλα, καλάφρασα. τὰ ᾖ ἔξαλα τ' νεὼς, ἄμορφα. καὶ αὐτῶν ᾖ τ' ναυτῶν ἴδιος ἂν τ μὲ, ἀργὸν, καὶ ἄτεχνον, καὶ ἄτολμον πρὸς τὰ ἔργα, διμοιρίτην, ἢ τεμμοιρίτην. τ' ᾖ, καθεκάλυμβῆσαί τι, ἄοκνον, καὶ ἐπὶ τὴν κεραίαν ἀναπηδῆσαι, ῥᾴδιον, καὶ εἰδότα τ' χρησίμων ἕκαστα, μᾶλλον τούτου ἀντλεῖν ἀναγκαῖον. τὰ ᾖ αὐτὰ, καὶ ἐν τοῖς ἐπιβάταις. μαστιγίαν μὲν τινα, ἐν πρεσβείᾳ, δεῖ τ' κυβερνήτην καθήμενον, καὶ ἱεροπρεπούμενον. καὶ ἄλλον κίναιδον, ἢ πατραλοίαν, ἢ ἱερόσυλον, ὑπερλιμπάνοντα, καὶ τὰ ἄκρα τ' νεὼς κατειληφότα. καλέσειας ᾖ πολλοὺς ἐν μυχᾷ δ' σκάφης στενοχωρουμένους, καὶ ὑπὸ τ' πρῷραν ἀληθείαν χειρῶνα πατουμένους. σύνοισθα γὰρ ὅπως Σωκράτης μὲν, καὶ Ἀριστείδης ἔπλευσαν, καὶ Φωκίων, οὐδὲ τὰ ἄλφιτα ἀφθονῆ ἔχοντες, οὐδὲ ἀποτείναι τὰς πόδας δυνάμενοι ἐπὶ γυμνῶν τ' σανίδων δεῖ τ' ἄντλου. ἐν ὅσοις ᾖ ἀγαθοῖς Καλλίας, καὶ Μειδίας, καὶ Σαρδανάπαλοι συντρυφῶντες, καὶ τ' ὑπὲρ αὐτὰς καλαπλύοντες, τοιαῦτα ἐν τῇ νηΐ σου μέγιστον ὦ σοφώτατε Τιμόκλεις. ἀφ' τοῦτο, αἱ ναυαγίαι μυρίαι. εἰ δέ τις κυβερνήτης ἔφεσις, ἑώρα, καὶ διέβλεπεν ἕκαστα, πρῶτον μὲν ἂν ἠνώησεν οἵ τινες οἱ χρηστοὶ, καὶ οἵτινες οἱ φαῦλοι τ' ἐμπαλεόντων. ἔπειτα, ἐκάστῳ κατ' τὴν ἀξίαν τὰ πρόσηκοντα ἀπένειμεν ἄν, χώραν τε τὴν ἀμείνω τοῖς ἀμείνοσι παρ' αὐτὸν ἄνω. τὴν κάτω ᾖ, τοῖς χείροσι. καὶ συνεστίας ἔπι ἐς ἀμείνους, καὶ συμβούλους ἐποίησεν ἄν. καὶ τ' ναυτῶν

puppim protenditur, & pedes ambo in proram. Interdum aureæ sunt anchoræ, chenisçus plumbeus: & navis inferius est picta, superius deformis. Ex ipsis etiam nautis cernere est hunc pigrum, inertem, & ad opera meticulosum, dupliciarium aut tripliciarium: illum ad natandum impigrum, & ad insiliendum in antennas facilem, ac rei cujusque utilis gnarum: hunc exhauriendæ duntaxat sentinæ destinatum. Eadem etiam in vectoribus videre licet: verberonem aliquem in prima sede sedentem ad gubernatorem, & honoratum: & alium cinædum, aut parricidam, aut sacrilegum summis honoribus potientem, & summa navis occupantem: multos verò spectatæ gratiæ in angustum scaphæ locum in imo compressos, qui à revera deterioribus calcantur. Ergo cogita quomodo navigarit Socrates, Aristides, & Phocion, quibus non satis opum erat ad victum: neque super nudis tabulis ad sentinam pedes extendere poterant. Contrà quantis bonis Callias, Midias, & Sardanapalus molliter usi sint, & sibi superiores conspuerint. Talia in hac tua navi accidunt. Timocles sapientissime. Idcirco infinita naufragia. Verùm siquis ei præfectus gubernator, videret & ordinaret singula primùm quidem non ignorarent quinam ex navigantibus boni sint, quinam mali. Deinde cuique pro meritis convenientia distribueret: locum meliorem melioribus juxta se sursum, & deterioribus deteriorem deorsum. Et convivas meliores, & consiliarios feciſſet. Atque alacri quidem nautæ, aut

ὁ μὲ πρῶμνης, ἢ πρῶρας ἐπιμελητὴς ἀπεδέδεικτ' ἂν, ἢ τοίχου ἄρχων, ἢ πάντως πρὸ τοῦ ἄλλου. ὁ δ' ὀκνηρὸς, καὶ ῥᾴθυμος, ἐπαίετ' ἂν τῷ καλωδίῳ πενταέκις τῆς ἡμέρας τῷ κεφαλῷ. ὥστέ σοι ὦ θαυμάσιε, τὸ τοῦ νεὼς τοῦτο παράδειγμα, κινδυνεύει πρόσπταίφαι, καὶ τοῦ κυβερνήτου πεινῆκος. Μω. παῦε ἤδη τοῦ ῥᾴονος ἐπὶ τὸν Δάμιδι, καὶ πλησίον ἐπὶ τὸν νικῶντα φέρεται. Ζ. ὀρθῶς ὦ Μῶμε, εἰκάζεις. ὁ δ' ἁδὲν ἰσχυρὸν ὁ Τιμοκλῆς ἐπινοεῖ, ἀλλὰ τὰ κοινὰ τοῦτα, καὶ καθ' ἡμέραν ἄλλα ἐπ' ἄλλοις δυσέκπεπτα πάνυ ἐπαντλεῖ. Τι. σὺν ἐπεὶ τὸ νεὼς τὸ παράδειγμα δὴ πάντα σοι ἰσχυρὸν ἔδοξεν εἶναι, ἄκουσον δὴ τῶν ἱερῶν φασιν ἄγκυραν, καὶ ἰδοὺ ἁδεμιᾷ μηχανῇ διαῤῥάξεις. Ζ. τί ποτε ἄρα ἐρεῖ; Τι. ἴδοις γὰρ εἰ ἀκόλουθα ταῦτα συλλογίσομαι, καὶ εἴ πῃ αὖτὰ δυναῖεν σοι φέρεσθαι. εἰ γὰρ εἰσὶ βωμοὶ, εἰσὶ καὶ θεοί. ἀλλὰ μὴν εἰσὶ βωμοὶ, εἰσὶν ἄρα καὶ θεοί. τί φῂς; Δα. ἦν πρότερον γελάσω εἰς κόρον, ἀποκεκλεῖσθαί σοι. Τι. ἀλλ' ἔοικας ὑδὲ παύσεσθαι γελῶν. εἰπὲ γὰρ ὅμως ὅπῃ σοι γελάσιμον ἔδοξε τὸ εἰρημένον εἶναι. Δα. ὅτι σὺ καὶ αἰθάνῃ λοιδορούμενος ὑπὸ λεπτῆς κορδάκης ἐξαψάμενός σε τῶν ἀγκυρῶν, καὶ ταῦτα, ἱερῶν ὄντων. τὸ γὰρ εἶναι Θεοὺς, τῷ βωμοὺς εἶναι συνδήσας, ἰσχυροὺς ποιήσασθαι ἀπ' αὐτῶν τὸν ὅρμον. ὥστε ἐπεὶ μηδὲν ἄλλο τοῦτο φῆς ἔχειν εἰπεῖν ἱερώτερον, ἀπίωμεν ἤδη. Τι. ὁμολογεῖς τοίνυν ἡττᾶσθαι πεφυκώς; Δα. ναὶ ὦ Τιμόκλεις. σὺ γὰρ ὥσπερ οἱ ὑπὸ πίνων βιαζόμενοι, ἐπὶ τοὺς βωμοὺς ἡμῖν καταπέφυγας. ὥστε νὴ τῶν ἀγκυρῶν τῶν ἱερῶν, ἐθέλω σοι εἰσαῦθις ἤδη πρὸς σὲ, ἐπ' αὐτῶν γε τῶν

aut curanda prora, aut muri defensio demanderetur: aut omnino aliis præponeretur. Ignavi autem & segnis caput quotidie quinquies fune cæderetur. Quare ô admirande, tuum istud navis exemplum periclitatur corruere, quippe quod malum gubernatorem nactum est. *Mom.* Res certè Damidi secundo flumine procedit, plenisque velis fertur ad victoriam. *Iup.* Rectè ô Mome, judicas. Nihil enim validi Timocles comminiscitur: sed communia hæc, & quotidiana quæ omnia facilè refelluntur, alia aliis infundit. *Tim.* Proinde, quoniam navis exemplum tibi visum est non admodum validum, audi sacram, quod dicunt, anchoram & quam nulla machina rumpes. *Iup.* Quidnam dicturus est? *Tim.* Videas an consentanea hæc colligam, & an ea evertere possis aliqua ratione. Si sunt aræ, sunt etiam Dii. Atqui sunt aræ, Ergo & Dii. Quid ad hæc dicis? *Dam.* Si priùs ad satietatem risero, tibi respondebo. *Tim.* At videris nunquam ridendi finem facturus: attamen effare quo pacto ridiculum tibi videatur quod dixi. *Dam.* Quòd non sentias, tuam anchoram quantumvis sacram à tenui filo pendere. Nam conjunctis his duobus, Deos esse eò quòd sunt aræ, existimas te nodum firmum fecisse. Itaque cùm dicas te nihil firmius habere quod proponas, jam abeamus. *Tim.* Ergo te victum confiteris, qui prior abis? *Dam.* Maximè Timocles. Tu enim ut ii quibus vis infertur, ad aras confugisti. Itaque per sacram illam anchoram, tecum, etiam super aris, paciscì volo,

βωμῶν, ὡς μηκέτ' ἐπὶ τύπτων ἐξέζοιμι. Τι. εἰρωνεύῃ ταῦτα πρὸς ἐμὲ τυμβωρύχε, καὶ μιαρὲ, καὶ κακόπλυτε, καὶ μοιχεία, καὶ κάθαρμα. οὐ γὰρ ἴσμεν ὅ τινα μὲ πατρὸς εἶ, πῶς ἢ μήτηρ σε ἐπορνεύθη, ὡς δὲ τὸν ἀδελφὸν ἀπέκτεινας, καὶ μοιχεύεις δὲ τὰ μειρακία διαφθείρεις λιχνόστατε, καὶ ἀναισχυντότατε. μὴ φεῦγε σὺ ἔνεκα δὲ παρ' ἐμοῦ πληγὰς λαβὼν ἀπέλθῃς. ἤδη γάρ σε τύπτω τῷ ὁράκῳ ἀποθραύσω, παμμίαρον ὄντα. Ζ. ὦ μῶ, γελῶν ὦ θεοὶ, ἄπεισιν. ὦ σὺ ἀκλεὴς ἀπολοιδορούμενος, καὶ φέρων καταπτυφῶντα τὸν Δάμιν, καὶ ἔοικε κατάξειν αὐτὸν τῷ κεράμῳ ἐς τὴν κεφαλήν. ἡμεῖς δὲ, τί ποιοῦμεν ἐπὶ τούτοις; Ερ. ὀρθῶς σύνοιδα μοι ὁ κωμικὸς εἰρηκέναι δοκεῖ, ὑδὲν πέπονθας δεινὸν, ἂν μὴ φθάσωσιν. τί γὰρ δὲ ὑστέρημα κακὸν; εἰ ὀλίγοι ἄνθρωποι πεπείσμοι παῦλα, ἀπίασι; πολλοὶ γάρ εἰσιν οἱ ταναντία γιγνώσκοντες, πλείους Ἑλλήνων. ὁ πολὺς λεὼς, καὶ ὁ σύρφαξ, βάρβαροί τε πάντες. Ζ. ἀλλ' ὦ Ἑρμῆ, τὸ δὲ Δαρείου πάνυ καλῶς ἔχον ἐστὶν, ὃ εἶπεν ἐπὶ δὲ Ζωπύρου. ὥστε δὲ αὐτὸς ἐθελόμην ἂν ἕνα τοιοῦτον ἔχειν οἷον τὸν Δάμιν, σύμμαχον, ἢ μυρίας μοι Βαβυλῶνας ὑπάρχειν.

volo, nos hac de re non ampliùs disputaturos. *Tim.* Hæc in me cavillaris, tumulorum effossor, scelerate, execrande, verbero, flagitiose. Nescimus enim quo patre sis natus: sed ut tua mater meretricem agebat, & ut fratrem occidisti, mœcharis, & adolescentes corrumpis gulosissime & impudentissime. At ne arrepta fuga priùs discedas, quàm à me plagas acceperis. Nam te quovis scelere contaminatum, jam hac testa frangam. *Iup.* Alter, ô Dii ridens abit: alter sequitur affatim ingerendo convitia, Damidem deridentem non ferens, & videtur ipsi testam in caput impacturus. Verùm nos quid hoc in negotio faciemus? *Merc.* Illud mihi rectè dixisse videtur Comicus, Nihil passus es mali, si tibi non attribuas. Etenim quàm ingens est malum, si pauci homines in hanc sententiam adducti abeunt? Sunt enim multi, & plures quàm Græci, qui in contrariam eunt, vulgus, plebs, barbarique omnes. *Iup.* At, O Mercuri, præclarum est illud, quod de Zopyro dixit Darius. Quare & ipse mallem, unum, hujusmodi, qualis est Damis, auxiliatorem habere, quàm sexcentis Babylonibus imperare.

ΟΝΕΙΡΟΣ, Η ΑΛΕΚΤΡΥΩΝ.

SOMNIVM, SEV GALLVS.

ARGVMENTVM.

Hoc dialogo, divitiárum, atque Potentiæ incommoda, molestiasque persequitur, ostendens, quàm contra tranquilla res paupertas sit, sè modo sit forte sua contenta. Facit autem hoc veluti collationis qua-

quadam. Nam in priore quidem parte dialogi, Micyllus, ſomnium exponendo ſuum, Eucratis cujuſdam opulenti, cœnas, divitias, luxum, & quacunque vulgo ſpecioſa, & expetenda videntur extollit, adjecto etiam encomio auri, tum exemplis, tum ab effectu & uſu & cæteris amplificato. In poſteriore autem parte Gallus, qui ex Pythagora, in avem transformatus, cum hero ſuo Micyllo colloquens introducitur, divitum, cum privatorum ac civium, tum regum atque potentum moleſtias, curas & pericula recenſet, quæ illis & belli & pacis temporibus, præterea etiam circa valetudinem, quam luxus & crapula iſta labefactant, accidere ſolent, additis etiam exemplis ejus rei, & hypotypoſi quadam, dum fingitur idem vi pennarum ſuarum reſeratis ædium foribus, ad ipſas divitum cellas, Micyllum perducere, & coràm illa, quæ verbis narraverat, ſpectanda exhiberi. Interim Lucianus abſurdas Pythagoræ transformationes ſugillat, & Stoicorum faſtum carpit, qui quanquam nec publicis, nec privatis hominum converſationibus ſunt idonei, frivolis in rebus ſapientiam affectant, & officiorum obſervantes videri volunt.

ΜΙΚΤΑΛΟΣ.

Ἀλλά σε ὦ κάκιστε ἀλεκλρυὼν, ὁ Ζεὺς αὐτὸς ἐπιτρέψειε, φθονερὸν ὄντα, καὶ ὀξύφωνον ὄνειρον ξυνόντα, καὶ ἀνάμεσον εὐδαιμονίαν εὐδαιμονοῦντα, ἀφτορόντι, καὶ γεγωνὸς ἀναβοήσασθαι, ἐπήγειρας, ὡς μὴ ἔ νύκτωρ γοῦν τὼ ἅπαλὼ σῶ μιαρωτέραν πενίαν ἀφιφύγοιμι. καίτοι εἴγε χρὴ πεκμήρεσθαι τῇ τε ἡσυχίᾳ, πολλῆ ἔπεσθαι, καὶ τῷ κρύῳ, μηδέπω με τὸ ὀρθρινὸν ὥσπερ εἰώθειν ἀποκναίουσι. γνώμων γὰρ ἔτι ἀψευδέστατός μοι, ὡσπερ ἀλεκτρυὼν ἡμέρας. ἀλλ' ἐπὶ μέσαι νύκτες εἰσίν. οὐδὲ, ἀΰπνου ὄντος, ὥσπερ τὸ χρυσοῦν ἐκεῖνο κώδιον φυλάττων ἀφ' ἑσπέρας εὕδοις ἂν ἕως κέκραγμι, ἀλλ' ἤ τι χαίρωνγε. ἀμυχθήσομαι γὰρ εὖ σε, ἢν μόνον ἡμέρα γένηται, σωτρεύων τῇ βακτηρίᾳ.

MICYLLVS.

At te ſceleſtiſſime Galle, cum iſta tanta invidentia, vocéque tam acuta ipſe perdat Iupiter: qui quidem opibus affluentem me, & dulciſſimo in ſomnio verſantem, & admirabili fœlicitate fruentem, penetrabile quiddam & clamoſum reſonans expergefeceris, adeò ut ne noctu quidem effugere liceat paupertatem, vel te ipſo nequiorem. Atqui ſi conjectandum eſt, tum è ſilentio: quod etiamdum ingens eſt, tum è frigore, à quo nondum, ut aſſolet antelucano mordeor (nam hic mihi certiſſimus gnomon adventantis diei) nec dum eſt media nox. Sed iſte pervigil, quaſi vellus illud aureum ſervet, ab ipſa protinus veſpera vociferari cœpit: verùm non impunè laturus. Nam de te mox pœnas ſumam, & fuſte comminuam, ſimodo dies illuxerit:

νῶ γάρ [1] μοι πρόγματα παρίξεις, ἀναπηδῶν ἐκ τοῦ σκότου. Αλε. Μίκυλε δίκαιος, ὡμὴν τὴ χαλεπὸν ἀοὶ σοι, φθάνων τὴν νύκτ', ὁπόσον δυνάμην, ὡς ἔχοις ἀροτριώμενος λαγύειν τὰ πολλὰ τῶν ἔργων. Ἐὰν γὰρ πρὶν ἀνατεῖλαι ἥλιον μίαν κρηπῖδα [2] ἐργάσαιο, ῥᾷον ἂν ἔσοι τοῦτο εἰς τὰ ἄλφιτα πεπονηκώς. εἰ δέ σοι κοιμᾶσθαι ἥδιον, ἐγὼ μὲν ἡσυχάσομαί σοι, κἀ πολὺ ἀφωνότερος ἔσομαι τῆς ἰχθύος. σὺ δ' ὅρα ὅπως μὴ ὕπερ πλείω, λιμώττῃς ἀνεγερόμενος. Μι. ὦ Ζεῦ τέρασι, καὶ Ἡράκλεες ἀλεξίκακε, τί τὸ κακὸν τοῦτό ἐστιν; ὑπερφυᾶνος ἐλάλησεν ὁ ἀλεκτρυών. Αλε. εἶτά σοι τέρας ἐναι δοκεῖ τὸ τοιοῦτον, εἰ ὁμόφωνος ὑμῖν εἰμι; Μι. πῶς γὰρ οὐ τέρας; ἀλλ' ἀποτρέποιτο ὦ θεοὶ τὸ δεινὸν ἀφ' ἡμῶν. Αλε. σύ μοι δοκεῖς ὦ Μίκυλε, κομιδῇ ἀπαίδευτος εἶναι, μὴ γὰ ἀνεγνωκέναι τὰ Ὁμήρου ποιήματα. ἐν οἷς ὁ τοῦ Ἀχιλλέως ἵππος ὁ ξάνθος μακρὰ χαίρειν φράσας τῷ χρεμετίζειν, ἔφηκεν ἐκ μέσου τοῦ πολέμου ἀφαλεσθόμενος, ἔπη ἅλα μαψιδῶν. ἀλλ' ὥσπερ ἐγὼ νῦν, οὕτω

rit: ſiquidem nunc in tenebris ſubſiliens, negotium mihi faceſſeres. *Cal.* Here Micylle equidem arbitrabar, me tibi rem gratam facturum, ſi quoad poſſem alta nocte lucem antevertiſſem, quò poſſes ante diluculum ſurgens, multum operis conficere. Etenim ſi priuſquam ſol exoriatur, vel unicam feceris crepidam, iſthuc laboris lucro tibi acceſſerit ad parandum victum. Quod ſi tibi magis libet dormire, equidem tuo arbitratu quieſcam, & longè magis quàm [3] piſces mutus ero. Cæterùm tute videto, ne [4] per ſomnium dives, eſurias experrectus. *Mic.* [5] O prodigiorum averſor Iupiter! ô malorum depulſor Hercules! quid hoc mali eſt? vocem humanam ſonuit Gallus. *Gal.* Hoccine prodigium tibi videtur, ſi eadem qua vos lingua loquar? *Mic.* Quid? annon hoc portentum? ſed avertite Dii malum à nobis. *Gal.* Tu mihi admodum indoctus videris Micylle, nec Homeri poëmata legiſſe, in quibus Xanthus [6] Achillis equus, cum hinnitui longum vale dixiſſet, medio in prœlio conſtitit differens, totoſque verſus recitans: non ut ego nunc proſa ora-

1 *Μοὶ πράγματα παρίξεις*] Caſau. ad Suet. Sic de Luctu. *Bourd.*

2 *Ἐργάσαιο, ῥᾷον ἂν ἔσοι τοῦτο εἰς τὰ ἄλφιτα*] Aliter in Flor. Cod. *ἐργ. ἵν' ἐδίης τὰ ἄλφιτα.* Idem.

3 *Piſces mutus*] Ariſt. 2. de anima adimit omnibus piſcibus vocem, excepto Scaphro & Porco fluviatili. Veteres autem quemvis piſcem vocabant ἄλογα, quod vocem edere non poſſet. Vnde Plutarc. in Sympoſiac. & Athen. exiſtimant Pythagoricos à piſcibus abſtinuiſſe ob *ἀκεφαλίαν*. Cogn.

4 *Per ſomnium dives*] Simile protulit Cic. in Saluſt. Paſtor quidam apud Theocr. in Eclog. 9.

Ἐγὼ δέ τοι ὅσ' ἐν ὀνείρῳ
Φαίνεται, πολλὰς μὲν ἴδις πολλὰς δὲ γεμίσεις.
Poſſideo quæcunque ſolent ſub nocte videri
In ſomnis, vitæ magnam viam multaſque capellas. Idem.

5 *O prodigiorum*] Τερατίων Ζεὺς Sophocl. in Oedip. Epicolon. Ζεῦ ἀλάξεπορ τῆς πάλαι ὁ πρωτόζυξ. Heſychius alt. πεφρίκασι θεοὺς Deos eſſe ſignorum ac prodigiorum effectores. *Idem.*

6 *Achillis equus*] Iliad. τ. in fine. *Idem.*

τ μέτρων, ἀλλὰ ἓ ἐμοντοδίῳ σκέψῳ, καὶ τὰ μέλοντα προειδέναι ζῇ, καὶ εὖ ἔν τι παραφθέγοιτο εὐδηλον ποιεῖν, εἰδὲ ὁ ἀκούων ἐπικαλεῖτο, ὥσπερ σὺ τὸν ἀλεξίκακον, ἀποτρόπαιον ἡγούμενος τὸ ἄκυρον. καίτοι τί ἂν ἐποίησας, εἰ σοι ἡ τῶν ἀργῶς τρόπις ἐλάλησεν, ὥσπερ ποτὲ ἡ φηγὸς ἐν Δωδώνῃ αὐτὸ φωνῷ ἐμαντεύετο; ἢ [2] εἰ βύρσας εἶδες ἐρπύσας, καὶ βοῶν κρέα μυκώμενα, ἠμιόπλα, καὶ ἑφθὰ, ἀφεπεπαρμένα τοῖς ὀβελοῖς; ἐγὼ δ', Ἑρμῆ παρεδρῷ ὢν, λαλισάτην, καὶ λογιωτάτην θεῶν ἁπάντων, καὶ τὰ ἄλλα ὁμοδίαιτος ὑμῖν, καὶ στωμύλτροφος, εὖ χαλεπῶς ἤμελλον σιωπήσεσθαι τῷ ἀνθρωπίνῳ φωνῷ. εἰ δ' ἐκεμυθήσειν ὑποσχοίμην, τάχ' ἂν ὀκνήσαιμί σοι τὸν ἀληθέστερον αἰτίαν εἰπεῖν τοῦ μὴ ὑμᾶς ὁμοφωνίας, καὶ ὅθεν ὑπάρχει μοι ἅπαν λαλεῖν. Μι. ἀλλὰ μὴ ὄνειρος ἓ τωῦτό ἐστιν, ἀλεκτρυὼν ἅπαν μὴ ἐμὲ ἀφαλεσθῆναι; εἰπὲ δ' ὧν πρὸς Ἑρμῆ ὦ βέλτιστε, ὅ, τι ἓ ἄλλο σοι τὸ φωνῆς αἴτιον. ὡς δ' σιωπήσομαι, καὶ πρὸς θεῶν ἐρῶ, τί σε χρὴ δεδιέναι; τίς γὰρ ἂν πιστεύσειέ μοι, εἴ τινι διηγοίμην ὡς ἀλεκτρυόνος

oratione loquens. Quinetiam vaticinabatur ille, deque futuris edebat oracula, & nihil incredibile facere videbatur. Neque is qui tum audiebat, malorum averſorem, ut tu, implorabat, ratus ſe rem averſandam audiviſſe. At quid feciſſes, ſi tibi navis [1] Argoæ carina locuta fuiſſet, uti olim in Dodonæa ſylva fagus per ſe loquens oracula edebat? aut ſi tergora direpta ſerpere vidiſſes: ſi carnes boum mugire ſemiaſſas, coctáſque verubus transfixas? Ego verò cùm Mercurii ſim aſſeſſor loquaciſſimi, Deorúmque omnium facundiſſimi, præterea veſter contubernalis & convictor, non difficile mihi fuit linguam humanam addiſcere. Quòd ſi mihi pollicearis ſilentium, non pigebit me veriorem tibi cauſam aperire, cur eadem qua vos lingua loquar, & unde mihi ſuppetat hæc loquendi facultas. *Mic.* Sed nunquid ſomnium iſta ſunt, quòd ſic alloquitur Gallus? Sed dicito per Mercurium ô præclare, quænam alia tibi ſit cauſa cur loquaris. Nam ut taceam, neque cuiquam proferam, quid attinet te ſolicitum eſſe? Quis enim fidem mihi ſit habiturus, ſi cui narrem me Gallum hæc loquen-

1 *Argoæ*] Dicitur fuiſſe prima navis in qua Iaſon cum 54. Heroibus Theſſalis navigavit Colchos ad rapiendum vellus aureum, dicta ab ejuſdem nominis artifice, alii ab ἄργον quod eſt velox. Facta eſt ex arboribus Dodonæ ſylvæ Epyri Iovi ſacræ quibus olim oracula reddebantur: unde poëtæ finxerunt hanc navem fuiſſe vocalem Apoll. lib. 4. Argon. *Cogn.*

2 Εἰ βύρσας εἶδες ἑρπύσας, καὶ βοῶν κρέα μυκώμενα, ἠμιόπλα, καὶ ἑφθὰ, ἀφεπεπαρμένα τοῖς ὀβελοῖς] Nihil ad hunc locum Gilbertus Cognatus commentator, qui tamen de Argus navis carina & Dodonæ quercuſatis multa, quæ omnibus nota ſunt. Non venit illi in mentem locus Homeri, ad quem hoc loco alluſit Lucianus Odyſſ. μ.

Τοῖσιν δ' αὐτίκ' ἔπειτα θεοὶ τέρας, ἀφρύραινον,
Εἵματον μὲν ῥῖνοι, κρέα δ' ἀμφ' ὀβελοῖσιν ἐμέμυκε
Ὀπταλέα τε καὶ ὠμὰ, βοῶν δ' ὡς γίγνετο φωνή.

Id portentum nempe factum eſt, quando Vlyſſis ſocii fame coacti ſolis boves mactavere. *Palm.*

1 Πα-

ωπὲ εἰπόντος ἀκηκοώς; Αλε. ἄκυε πάντων. [1] Παραδοξότατόν σοι λόγον ἐρῶ ὃν οἶσθ' ὅτι λέγω ὦ Μίκυλλε. ὑποστὰς γὰρ ὁ νῦν σοι ἀλεκτρυὼν φαινόμενος, ὁ πρὸ ποσοῦ ἄνθρωπος ἦν. Mic. ἤκουσά τι καὶ πάλαι τοιοῦτον ἀμέλει περὶ ὑμῶν, ὡς ἀλεκτρυών τις νεανίσκος, φίλος γνήσιος τοῦ Ἄρεως, καὶ συμπίνοι τῷ θεῷ, καὶ συγκωμάζοι, καὶ κοινωνοίη τῶν ἐρώτων. ὁπότε γὰρ ἀπίοι παρὰ τὴν Ἀφροδίτην μοιχεύσων ὁ Ἄρης, ἐπικαθεζόμενος τὸν ἀλεκτρυόνα, καὶ ἐπιδήπερ μόλιστα τὸν ἥλιον ὑφεωρᾶτο, μὴ κοιμῷτο, ἐξεπήδα πρὸς τὸν Ἥφαιστον, ἔξω πρὸς ταῖς θύραις ἀποδείπνιον ἀεὶ τὸ νεανίσκον, μιλυόσοντα ὁπότε φαίνοι ὁ ἥλιος. εἶτα ποτὲ κατακοιμηθέντα μὲν τὸν ἀλεκτρυόνα, καὶ παρορμῆσαι τὸν φρουρὸν ἄκοντα. τὸν γὰρ ἥλιον λαθόντα, ἐπισῆναι τῇ Ἀφροδίτῃ, καὶ τοῦ Ἄρεως ἀφροντιδοῦς ἀναπαυομένου, λαβεῖν τὸ πιστεῦσαι τὸν ἀλεκτρυόνα μιλυῦσαι ἂν, εἴ τις ἐπίοι. καὶ ὕστερον τὸν Ἥφαιστον παρὰ ἡλίου μαθόντα, συλλαβεῖν αὐτούς, περιβαλόντα, καὶ σαγηνεύσαντα τοῖς δεσμοῖς, ἃ πάλαι μεμηχάνητο ἐπ' αὐτούς. ἀφεθῆναι δ', ὡς ἀφείθη, τὸν Ἄρεα ἀγανακτῆσαι καὶ τὸν ἀλεκτρυόνα, καὶ μεταβαλεῖν αὐτὸν εἰς τοῦτο τὸ ὄρνεον αὐτοῖς ὕπνους, ὡς ἀνὶ δ' ἀρχῆς, τὸν λόφον ἔχειν ἐπὶ τῇ κεφαλῇ. ἀφ' οὗτο ὑμᾶς ἀπολογουμένους τοῦ Ἄρεος ὅτ' οὐδὲν ὠφελοῦσι. ἐπειδὰν οὖν ὅθεν ἀναπέπλευκα τὸν ἥλιον, πρὸ ποσοῦ βοᾶν, ἐπισημαινομένους τοῦ ἀναβλῆναι αὐτόν. Αλε. φασὶ μὲν οὖν ταῦτα ὦ Μίκυλλε. τὸ δ' ἐμὸν, ἐπερρῶσθαί τι ἐγκύκλιον, καὶ πάνυ ἴσως ἐς ἀλεκτρυόνα σοι μεταβέβηκε. Mi. πῶς; ἐθέλω γὰρ τοῦτο μόλιστα εἰδέναι.

loquentem audiviſſe? *Gal.* Audi igitur Micylle, rem tibi ſat ſcio incredibilem dicturum. Hic enim qui tibi gallus nunc videor, non ita pridem fui homo. *Mic.* Profectò & olim neſcio quid de vobis inaudieram, Adoleſcentulum quendam fuiſſe Gallum Marti adamatum, atque hunc Deo compotaſſe, colluſitaſſeque, & in voluptatibus geſſiſſe morem. Itaque cùm Venerem adiret Mars cum ea concubiturus, hunc quoque gallum unà ſecum adduxiſſe. Quoniam autem ſolem potiſſimùm metueret, ne ſi id è ſublimi conſpexiſſet, Vulcano ſe proderet, foris ad oſtium adoleſcentem relinquere ſolitum, qui ſolis ortum indicaret: deinde Gallum aliquando ſomno correptum, excubias deſeruiſſe neſcientem: ſolemque nullo præſentiente, imminuiſſe Veneri & Marti ſecurè dormienti, propterea quòd conſideret Gallum, ſiquis interveniret, indicaturum. Itaque Vulcanum à Sole edoctum, eos comprehendiſſe, implicitos & irretitos vinculis, quæ jam olim in illos fuerat fabricatus. Porrò Martem ſimul atque dimiſſus eſt, indignatum adverſus Gallum fuiſſe, eumque in avem hanc mutaſſe, iiſdem armis, ut in capite pro galea criſtam haberet. Ideo ut Marti vos purgetis, quum jam nihil opus, ſimul atque ſolem exorientem ſenſiſtis, multò antè vociferari, atque illius exortum prænunciare. *Gal.* Hæc quidem aiunt, Micylle: verùm mei diverſa eſt ratio, atque adeò nuperrime in avem tranſivi. *Mic.* Quonam modo? Nam iſthuc maximopere cupio cognoſcere. *Gal.*

1 Παραδοξότατόν σοι λόγον ἐρῶ ὅτι λέγω] In Flor. Cod. deeſt λόγον. Sed ſimilibus originationibus gaudere Lucianum ſupra monui. *Bourd.*

Αλ. οἶσθα ἄρα τὸ Πυθαγόραν Μνησαρχίδην Σάμιον; Μι. τὸ σοφιστὴν λέγεις; τὸ ἀλαζόνα; ὃς σὺν ὁμοθέτῃ μήτε κριῶν γεύεσθαι, μήτε κυάμους ἐσθίειν, ἥδιστον ἐμοὶ γεῦμα ὄψον, σκορόπεζον, ἄπονον ἀποφαίνων. ἔτι δὲ πείθων τοὺς ἀνθρώπους ἐς πάντα ἔτη μὴ λαλεῖσθαι. Αλε. ἴσθι δῆτα καὶκεῖνο, ὡς πρὸ ὀλίγου Πυθαγόρᾳ, Εὐφορβῷ γοῦσα. Μι. γήτει φασὶ, καὶ περιτυρᾷν τὸ ἄνθρωπον ὦ ἀλεκτρυών. Αλε. [1] ἐκεῖνος αὐτὸς ἐγώ σοι εἰμὶ ὁ Πυθαγόρας. ὥστε παύου ὦ ἀγαθὲ, λοιδορούμενός μοι. καὶ τοῦτο, σὺν εἰδὼς οἷός τις ἦν τὸ τρόπον. Μι. [6] τῆτ' αὖ μακρᾷ σκείνῃ περιτωδέστερον, ἀλεκτρυὼν φιλόσοφος; εἰπὲ δ' ὅμως ὦ Μνησάρχῃ παῖ, ὅπως ἡμῖν, ἀντὶ μὲν ἀνθρώπου, ὄρνις, ἀντὶ δὲ σεμίου, πανάρχαιος ἀναπέφηνας. ἐπιθανὰ γὰρ ταῦτα, οὐδὲ πάνυ πιστεῦσαι ῥᾴδια. ἐπεὶ δύο γέ μοι τετηρηκέναι δοκῶ πάνυ ἀλλότρια σοὶ δὲ Πυθαγόρᾳ. Αλ. τὰ ποῖα; Μι. ἓν μέν, ὅτι λάλος εἶ, καὶ πρακτικός. ὁ δὲ, σιωπᾶν ἐς πέντε ὅλα ἔτη οἰμαι παρήνει. ἕτερον δὲ, καὶ παντελῶς παράνομον, ὃ γὰρ ἔχων ὅ, τι σοι ἐπιβάλλοιμι, κυάμους χθὲς ὡς οἶσθα ἔχων, ἦκον. καὶ σὺ οὐδὲν μελήσας, ἀνέλεξας αὐτούς. ὥστε ἢ

Gal. Audistin' de Pythagora quodam [1] Mnesarchida Samio. *Mic.* Sophistam illum dicis? superbum? [2] qui instituit nequis vel [3] carnes gustaret, vel fabas ederet, suavissimum mihi edulium, salubre & & parabile à mensa submovens. Præterea qui mortalibus suasit, ne per quinquennium loquerentur. *Gal.* Id scias etiam, hunc priusquam Pythagoras esset, [4] Euphorbum fuisse. *Mic.* Præstigiatorem & prodigiorum artificem hominem aiunt fuisse ô Galle. *Gal.* Ille ipse ego sum, Pythagoras. Quare desine quæso mihi convitiari, præsertim cùm ignores quibus sim moribus. *Mic.* At hoc rursum, multò quàm illud portentosius, Gallus philosophus? Attamen expone Mnesarchi gnate, qui factum sit ut ex homine avis, ex Samio [7] Tanagræus repente nobis apparueris. Neque enim ista verisimilia, neque omnino creditu facilia: quandoquidem duas quasdam res jam in te mihi videor animadvertisse, à Pythagora prorsus alienas. *Gal.* Quas? *Mic.* Alteram, quòd garrulus es, & clamosus, cùm ille silere in quinque annos integros, puto præceperit. Alteram, quæ cum ejus legibus planè pugnat. Equidem cùm non haberem, quod tibi objicerem, fabas heri, ut scis, tibi attuli, quas tu nihil cunctatus collegisti. Quo fit ne-

1 *Mnesarchida*] Samii Mnesarchii annulorum sculptoris, de quo Laert. *Cogn.*

2 *Qui instituit*] De disciplina Pythagorica Gell. lib. 1. c. 9. lib. 4. c. 11. Ovid. lib. 15. Met. *Idem.*

3 *Carnes gustaret*] Senec. Epist. 19. *Idem.*

4 *Euphorbum*] Nobilis Trojanus Iliaco in bello, à Menelao occisus, cujus animum Pythagoras in se immigrasse affirmabat. Ovid. lib. 15. Met. *Idem.*

5 Ἐκεῖνος αὐτὸς] Paraphrasis est hujus versus:

Ἐκεῖνος ἔστι εἰμὶ λοιδορεῖ δ' μὲ. Bourd.

6 Τῆτ' αὖ μ. ε. περιτωδέστερον] In Flor. Cod. ταῦτα μ. ε. περιτωδέστερα. Idem.

7 *Tanagræus*] A Tanagra Bœotiæ mediterraneæ urbe de qua Ptolom. lib. 3. c. 5. Plin. lib. 10. c. 2. *Cogn.*

ἐψεῦσθαί σοι ἀνάγκη ϵ̓ ἄλλο εἶναι, ἢ Πυθαγόρᾳ ὄντι παρανενομηκέναι, καὶ τὸ ἴσον ἠσεβηκέναι, κυάμους φαγόντα, ὡς ἄν, εἰ τὴν κεφαλὴν τοῦ πατρὸς ἐδηδόκεις. Αλε. ὦ γὰρ οἶσθα ὦ Μίκυλλε, ἥτις αἰτία τούτων, οὐδὲ τὰ πρόσφορα ἐκφέρω βίῳ. ἐγὼ γοῦν, τότε μὲν οὐκ ἤσθιον τοὺς κυάμους. ἐφιλοσόφουν γάρ. νυνὶ δ', φάγοιμι ἄν. ὀρνιθίου γάρ, καὶ οὐκ ἀπόρρητος ἡμῖν ἡ τροφή. ἀλλ' εἴ σοι φίλον, ἄκουε, πῶς οὐκ Πυθαγόρου τοῦτο νυνὶ εἰμι, κοὐ σὺ ὅσοις πρότερον ἐδιότησας βίοις, καὶ ἅτινα τὰ μεταξολῆς ἀποπλάνησα ἐκφύσης. Mi. λέγοις ἄν, ὡς ἔμοιγε ὑπερήδιστον ἂν τὸ ἄκουσμα γένοιτο. ὥστε εἴ τις ἄρεσιν ὠφελεῖ, πότερον μᾶλλον ἐγὼ σε ἀκούειν τὰ τοιαῦτα διεξιόντος, ἢ σὺ παυσόμενον ὄνειρον οἰεῖσθαι ὁρᾶν, τὸ μικρὸν ἐμωφελῆσαι, οὐκ οἶδα ὁπότερον ἂν ἐλοίμην. ὅτως ἀδελφὰ ἡγεῖσθαι τὰ σὰ τοῖς ἐμοῖσι φανεῖσι. καὶ σὺ ἴσῃ πρὸ ὑμᾶς ἄγων, σέ τε, καὶ τὸ πολυῦπνιον σύνοπτον. Αλε. ἔπ γὰρ σὺ ἀναπεμπάζῃ τὸ ὄνειρον, ὅστις ποτὲ ὁ φανείς σοι ἦν, καί τινα ἐνδιάλιμμα μάταια διαφυλάττεις, κενὴν, καὶ ὡς ὁ ποιητικὸς λόγος, ἀμβλυωπὴν πα διδαιμονίαν τῇ μνήμῃ μεταδιώκων; Mi. ἀλλ' οἶδ' ἐπιλήσομαί ποτ' ὦ ἀλεκτρυὼν, εὖ ἴσθι τῆς ὄψεως ἐκείνης. ὕτως μοι πολὺ τὸ μέλι ἐν τοῖς ὀφθαλμοῖς ὁ ὄνειρος κηλαλιπὼν, ὥςθ', ὡς μόγις ἀνοίγειν τὰ βλέφαρα ἐπ' αὐτῷ, εἰς ὕπνον αὖθις κηλασπώμενα. οἷον ἂν ἐν τοῖς ὠσὶ τὰ πλεῖστα ἐργάζεται τρεφόμενα, τοιοῦτον χάρμαλον παρείχθη μοι τὰ ὁράματα. Αλε. Ἡράκλεις, δεινόν τινα φῆς τὸ ἔρωτα ἢ σύνυπνίαν, necessario, vel ut mentiaris & alius sis, vel si sis Pythagoras, legem violaveris, & æquè impiè te gesseris, comedendo fabas, ac si patris caput comedisses. *Gal.* Nescis Micylle quænam sit hujusce rei causa: neque quæ ad unumquodque vitæ genus conducant. Ego tum quidem non esitabam fabas, quum eram philosophus. At nunc edo: avi enim convenit, neque prohibitum est nobis hoc edulium. Verum nisi molestum est, audi quemadmodum in hoc quod nunc sum, ex Pythagora transivi, quamque multis in vitæ generibus vixerim: & quid ex unaquaque transformatione sim consecutus. *Mic.* Narra quæso: nam id mihi fuerit auditu jucundissimum. Adeò ut siquis mihi deferat optionem, utrum te ista narrantem audire malim, an fœlicissimum illud somnium, quod paulò ante vidi, denuo videre, haud sciam utrum electurus sim, usque adeò cognata germanaque puto esse ista tua cum suavissimis illis visis, & ex æquo vos æstimo, te pariter & pretiosum illud insomnium. *Gal.* Etiamnum tu somnium illud, quod dudum tibi visum est, in animum revocas, & inania quædam observans simulachra, atque (uti loquuntur poëtæ) evanidam quandam fœlicitatem memoria consectaris? *Mic.* Imò illud scias Galle, me illius visi nusquam oblitum: tantum mellis in oculis somnium aufugiens mihi reliquit, unde vix queam palpebras attollere, rursus in somnum coëuntes. Itaque qualem voluptatem movent pennæ in auribus versatæ, talem titillationem mihi præbent ea quæ vidi. *Gal.* Novum hercle mihi narras insomnii amorem,

[1] εἶγε πλοῦς ἦν, ὡς φασι, καὶ ἔρρι ἔχων τὸ πλήσεως τὸ ὕπνου ὑπὲρ τὰ ἐσκαμμένα ἤδη πηδᾷ, καὶ σὺ διὰ τελέως ἀνεωγότι τοῖς ὀφθαλμοῖς, μελιχρὸς ἄτω, καὶ σαφῶς φανόμενον. ἐθέλω γὰρ ἀκοῦσαι οἵος τίς ἐστιν, ἄτω σοι ὠφελήσιμος ἦν. Mic. ἕτοιμος λέγειν. ἡδὺ γὰρ τὸ μεμνῆσθαι, καὶ διεξιέναι τι ὠφελοῦν. σὺ δὲ πυνθάνῃ ὦ Πυθαγόρα, διηγήσῃ ποτὲ τὰς μεταβολάς; Ale. ἐπισιδὼν σὺ ὦ Μίκυλε, παύσῃ ὀνειροπολῶν, καὶ ἀποψήσῃ ἀπὸ τῶν βλεφάρων τὸ μέλι. τὸ νῦν δὲ, ὥσπερ εἶπε, ὡς μάθῃ εἴτε ἀφ' τῶν ἐλεφαντίνων πυλῶν, εἴτε ἀφ' τῶν κεραλίνων σοι ὁ ὄνειρος ἦκε πέμψων. Mi. ἐγὼ δὲ ἑτέρας τάττων ὦ Πυθαγόρα. Ale. καὶ μὴν Ὅμηρός γε δύο τινὰς μόνας λέγει. Mi. ἔα χαίρειν τὸν λῆρον ἐκεῖνον ποιητὴν, ὃς οὐδὲν εἰδὼς ὀνείρων ἔφη. οἱ πίνητες ἴσως ὄνειροι, ἀφ' τοιούτων σκοροιτῶσιν, οἷς ἐκεῖνος ἐώρα, ὃς δὲ πάνυ σαφῶς, τυφλὸς αὐτὸς ὤν. ἐμοὶ δὲ ἀφ' χρυσῶν τινῶν πυλῶν ὁ ἥλιος ἀφίκετο, χρυσᾶς δ' αὐτὸς, καὶ χρυσᾶ πάντα περιβεβλημένος, καὶ πολὺ ἐπαγόμενον χρυσίον. Ale. παῦε ὦ Μίδα βέλτιστε, χρυσολογῶν. ἀτεχνῶς γὰρ ἐκ τοῦ ἐκείνου σοι σύχης τὸ σύμπιον. καὶ μέτακλα ὅλα χρυσίου κεκομισμένος μοι δοκεῖς. Mi. πολὺ ὦ Πυθαγόρα, χρυσίον εἶδον, πολύ. πῶς οἴει, πολὺν, οἷον τὴν αὐγὴν ἀπαστράπτον. τί ποτε ὁ Πίνδαρος ἔφη; σίquidem alatum cùm sit, ut ajunt, metaſque volandi præſcriptas habeat ſomnium, jam ſepta tranſilit, in apertis etiam oculis obverſans, adeò mellitum & evidens apparet. Quare pervelim audire cujuſmodi ſit iſtud, quod te ſupra modum delectat. *Mic.* Geſtio narrare: nam dulce eſt hoc ipſum meminiſſe, & commemorare de illo quippiam. Tu verò Pythagora quando narrabis tuas transformationes? *Gal.* Vbi tu Micylle deſieris ſomniare, melque illud ab oculis abſterſeris. Interim prior dicito, ut intelligam, utrum per portam eburneam, an per corneam tibi ſomnium advolarit. *Mic.* Per neutram Pythagora. *Gal.* [2] Atqui has duas tantùm nominat Homerus. *Mic.* Valere ſinas nugatorem illum poëtam, qui nihil de ſomniis intellexit. Inopia forſan ſomnia per iſtas commeant portas, qualia videbat ille, neque id admodum perſpicuè quippe qui captus oculis. Mihi verò per aureas quaſdam portas jucundiſſimum hoc advenit inſomnium, & ipſum aureum, & aureis undique circumamictum, aurique multum adducens. *Gal.* Deſine Mida optime de auro fabulari. Nam procul dubio, ex illius voto, iſtud tibi accidit inſomnium, & ſolidas auri venas mihi videris adduxiſſe. *Mic.* Multam auri vim vidi Pythagora, multam, quàm putas pulchri? quo fulgore coruſcantis? Quid tandem Pindarus in illius

1 Εἶγε πλοῦς ἦν] Υποσόλοικον, ut etiam mox illa μελιχρὸς ἄτω καὶ σαφῶς φανόμενον, &c. Neque diveris hæc referri ad vocem ἔρωτα, diſconvenit enim. Planè quidem hoc Lucíani feſtinantis, & de re ipſa magis quàm dictione cogitantis, παρέραμα. *Marcil.*

2 Atqui has duas] Homer. Odyſſ. τ.

Δοιαὶ γάρ τε πύλαι ἀμενηνῶν εἰσιν ὀνείρων.

Virg. 6. Æn. *Sunt geminæ ſomni portæ*, &c. *Cogn.*

1 Ὅσπερ

φησι πρὸς αὐτὸν ἐπαινῶν, ἀνάμνησον μέ, εἴπερ οἶσθα ὁπότε ὕδωρ ἄριστον εἶπον, εἶπε τὸ χρυσίον θαυμάζω, εὖ ποιῶν ὃν ἀρχῇ σύνοισθα δ' ἁμιλίας τῶν ἀσμένων ἀπάντων. Αλε. μῶν ἐκεῖνο ζητεῖς, Ἄριστον μὲν ὕδωρ, ὁ δὲ χρυσὸς, αἰθόμενον πῦρ ἅτε διαπρέπει νυκτὶ, μεγάνορος ἔξοχα πλοῦτου; Μι. νὴ Δία αὐτὸ τοῦτο. [1] ὥσπερ γὰρ τὸμὸν σύνοπτον ἰδὼν ὁ Πίνδαρος, ὅτως ἐπαινεῖ τὸ χρυσίον. ὡς δ' ἥδη μάθῃς οἷόν τι ἦν, ἄκουσον· σὺ σοφώτατε ἀλεκτρυών. ὅπ μὲ σὸν οἰκήσιος ἦν χθὲς, οἶσθα. Εὐκράτης γάρ με ὁ πλούσιος ἐντυχὼν ἐν ἀγορᾷ, λυσάμενον ἤκειν ἐκέλευε τὴν ὥραν ἐπὶ τὸ δεῖπνον. Αλε. οἶδα πάνυ τοῦτο, πεινάσας παρ' ὅλην τὴν ἡμέραν, ἀχρι μοι βαθείας ἤδη ἐσπέρας ἦκες ὑποδεδεγμένος, τὰς πέντε σκείνης κυάμους κομίζων, ἐ πάνυ δαψιλὲς τὸ δεῖπνον ἀλεκτρυόνι ἀθλητῇ ποτε γενομένῳ, καὶ ὀλύμπια σοι ἀφανῶς ἀγωνισαμένῳ. Μι. ἐπὶ δὲ δειπνήσας ἐπανῆλθον, ἐκάθευδον δ' ὑπὸ τοὺς κυάμους σοι παροξαλών. εἶπε μοι κᾆτ' Ὄνειρον, ἀμβροσίαν διαφοιτᾷ νύκτα θεῖόν τις ὡς ἀληθῶς ὄνειρον ἐπισταμένη. Αλε. τὰ δὲ τῇ Εὐκράτει ἕτερον ὦ Μίκυλλε, διήγησαι, καὶ τὸ δεῖπνον, οἷον ἐγένετο, καὶ τὰ ἐν τῷ συμποσίῳ πάντα. κωλύει γὰρ οὐδὲν αὖθις σε δειπνεῖν, ὥσπερ ὄνειρόν τινα δὲ δεῖπνα ἐκείνα ἀναμνησθέντα, καὶ ἀναμηρυκώμενον τῇ μνήμῃ τὰ βεβρωμένα. Μι. ὥμην ἀσχολήσειν, καὶ ταῦτα διηγούμενος. ἐπεὶ δὲ σὺ προθυμῇ, καὶ δὴ λέγω. ἐ illius laudem dicit? Nam in memoriam redige, siquidem meministi, quum aquam præstantissimam dicens, aurum deinde admiratur, idque jure statim ab initio carminis omnium bellissimi. *Gal.* Num illud quæris? Aqua est illa quidem optima, Cæterùm aurum, uti candens Ignis, ita enitens, noctibus eminet eximiè unum, Cæteras supra opes: quæ Gloriam ac decus addunt. *Mic.* Per Iovem isthuc ipsum. Etenim Pindarus aurum perinde laudat ac si meum insomnium vidisset. Sed ut tandem cognoscas quale fuerit, ausculta jam sapientissime Galle. Scis ut heri nullum domi cibum acceperim: siquidem dives ille Eucrates in foro mihi factus obviam, lotum me in tempore ad cœnam venire jusserat. *Gal.* Hoc probè scio. Nam totum esuriebam diem, donec profunda tandem vespera domum reversus, subuvidus vinoque madens, quinque illas fabas proferres, non admodum opiparam cœnam Gallo, qui quondam fuerit atleta, quique Olympia non segniter olim desertarit. *Mic.* Ast ubi reversus à cœna fabas tibi objecissem, obdormivi protinus. Tum mihi, juxta Homerum, ambrosia sub nocte divinum haud dubiè somnium superveniens. *Gal.* Sed priùs quæ tibi apud Eucratem acciderint, narra: & cujusmodi fuerit cœna quæque in cœna acta sunt omnia. Nihil enim prohibet quominus denuo cœnes, si veluti cœnæ illius somnium reducas, & quæ tum ederis, rursum commemoratione quasi rumines. *Mic.* Putabam molestum me futurum, si hæc quoque retulissem: Verum quia tu desideras, en id quoque narrabo. Cum nunquam antehac in vita cœnassem apud ullum di-

1 Ὥσπερ γὰρ τὸμὸν] Ὥσπερ ἔν τὸμὸν. *Marcil.*

1 Προσ-

πρότερον ὁ Πυθαγόρας, ὡδὶ πλουσίαν τινὶ δειπνήσας συμπλουτῆσαι τῷ βίῳ, τύχῃ τινὶ ἀγαθῇ σύντυχάνων χθὲς τῷ Εὐκρατίδῃ. κἀγὼ μὲν ὑποστειπὼν αὐτὸν ὥσπερ εἰώθειν διακόπτων, ἀπηλλαττόμην, ὡς μὴ καταισχύναιμι αὐτὸν ἐν πενιχρῷ τῷ τρίβωνι συμπαρομαρτῶν. ὁ δέ, Μίκυλλέ φησι, θυγατρὸς τὴμερον ἑστιῶ γενέθλια καὶ παρεκάλεσεν τοὺς φίλους πάλαι πολλούς. ἐπεὶ δέ τινα φασὶν αὐτῶν μαλακῶς ἔχοντα, οὐκ εἴον τε εἶναι ξυνδειπνεῖν μεθ' ἡμῶν, σὺ ἀντ' ἐκείνου ἦκε λουσάμενος, ἢν μὴ ὄχλον κλήσεις αὐτὸς, εἴπῃ ἀφίξεσθαι. ὡς νῦν γε ἀμφίβολός ἐστι. τοῦτο ἀκούσας ἐγὼ, καὶ ὑποσημήνας, ἀπῆειν σὺν χάρμῃ ἅπασι θεοῖς ἠπαλόν τινα, ἢ τοιοῦτόν τι, ἢ παδάρων ἐπιπέμψαι τῷ μαλακιζομένῳ ἐκείνῳ, ἃ ἔφερον ἐγὼ, καὶ ἀπέδειπνον, καὶ ἀφάδλους ἐκεκλήμην. καὶ τὸ ἄχρι λουτροῦ, αἰῶνα μήκιστον ἐτιθέμην, σπουδῇ τὸ ἐμαυτοῦ ἐπισκοπῶν, ὁπόσον ἔτι τὸ σοιχεῖον εἴη, καὶ πότε ἤδη λελοῦσθαι δέοι. καίπερ οὖν ποτε ὁ ἡμέτερος ἀφίκετο, πρὸς τάχος ἐμαυτὸν ἀποῤῥίψας, ἀπήρχόμην, εὐσμίως μάλα ἐχόμενος τοῦ τρίβωνος, ἀνυπερέπτας τὸ τερέβινθον, ὡς ἐπὶ δεῖπνον ἡδυτέρου ῥᾳθυμίας καὶ ἀναβολῆς. παραλαμβάνω δὲ πρὸς τοὺς θύραζε ἄλλους τε πολλοὺς, καὶ δὴ κἀκεῖνον, φορμίδιον ὑπὸ τεττάρων κεκομισμένον, ᾧ με ὑποδειπνεῖν ἔδει, τὸ νοσεῖν λεγόμενον. καὶ ἐδήλει γε πονήρως ἔχων. ὑπέστενε γὰρ, καὶ ὑπέβηπε, καὶ συνεχρεμπτέτο μυχίόν τι, καὶ ἀναστρόφοδον, ὠχρὸς ὢν ὅλος, καὶ διῳδηκὼς, ἀμφὶ τὰ ἐξήκοντα ἔτη χειδών. ἐλέλυθ' ὁ φιλόσοφός τις

divitem, ô Pythagora, heri bona quapiam fortuna in Eucratem incidi atque ego quidem simul atque dominum illum salutassem, uti consueveram, recedebam, ne pudori illi essem, si lacera in veste fuissem assectatus. At ille, Micylle, inquit, hodie natalitia filiæ celebro plurimoque ad convivium amicos invitavi. Verum quoniam ajunt ex his quemdam incommoda esse valetudine, neque posse pariter ad convivium nostrum accedere: tu ejus loco venito lotus, ni fortè ipse qui vocatus est, semet adfuturum renuntiarit. Nam nunc quidem ambigit. Hoc ubi audissem, adorato divite discedebam, omnes obsecrans Deos, ut algidam febrem aliquam, aut laterum dolorem, aut podagram morbi auctarium immitterent valetudinario illi, cujus ego sellæ occupator, cœnæque vicarius, & succedaneus eram invitatus. Idque spatii quod usque ad balnei tempus interceſſit, sæculum esse judicabam, dum subinde respicio quot pedum esset solarii umbra, & quando jam lavisse oporteret. Hîc ubi tandem tempus advenisset, ocyus me corripio, atque abeo nitidè admodum cultus: sic obverso palliolo? ut qua esset parte purissimum, ea videretur. Offendo autem ad fores & alios complures, quinetiam illum, gestabatur autem à viris quatuor, cujus eram subconviva futurus, qui malè habere dicebatur: atque id etiam præ se ferebat quòd afflicta esset valetudine. Nam ex alto gemebat, tussiebatque ac screabat, velut ex abdito, quodque ægrè egrederetur, totus pallidus, tumidusque circiter sexagenarius. Ferebatur autem Philosophus quispiam esse,

1 Προσκυνήσας] In Florent. Cod. deest προσκυνήσας. *Bourd.*

1 Τὸ

εἶναι δ' πρὸς τὰ μειρακια φλυαρούντων. ὁ γὰρ πώγων μάλα τραχὺς ἦν, ἐς ὑπερβολὴν κυρίων. καὶ αὐτίκα μάλα ὁ Ἀρχίβιος ὁ ἰατρὸς, διότι ὕπνος ἔχων ἀφίκετο, [1] τὰ καθήκοντα ἔφη δεῖν χρὴ προσδιδόναι. καὶ ταῦτα, φιλόσοφον ἄνδρα. κἂν μυρίας νόσοι ἐμποδὼν ἴσωνται. ἠγήσεται γὰρ Εὐκράτης ὑπερεωρᾶσθαι [2] πρὸς ἡμῶν. ἔμενον εἶπον ἐγὼ, ἀλλ' ἐπαινέσεταί σε, ἢν οἴκοι σωφρονεστερος μᾶλλον δόξαντα εἶναι, ἢ ὅτε σὺν τῷ συμποσίῳ σωσανα χρεμψάμενος τῇ ψυχῇ μὴ δ' φλέγματος. ἐκεῖνος μὲ δὴ ὑπὸ μεγαλοφροσύνης, δ' προσεποιεῖτο ἀκηκοέναι δ' σκώμματος. ἐφίστατο δ' μικρὸν ὁ Εὐκράτης λελυμένος. καὶ ἰδὼν τ' Θεσμόπολιν, τοῦτο γὰρ ὁ φιλόσοφος ἐκαλεῖτο, διδάσκαλέ φησιν, εἰ μὲ ἐποίησας αὐτὸς ἥκειν πρὸς ἡμᾶς. δ' μεῖον δ' ἄν τι σοι ἐλλιπέτην. καὶ δόπου γὰρ, ἅπαντ' ἂν ἐξῆς ἐπεστάλθη ἄν. δ' ἅμα λέγων, εἰσῄει [3] χεῖρας ὀρέγων αὐτῷ, ἐπερειδομένῳ. καὶ τοῖς οἰκέταις. ἐγὼ μὲ δὴ ἀπιέναι παρεσκευαζόμην. ὁ δ' ἐπισταφεὶς, δ' ἐπιπολὺ σκυθρωπὸν εἶδε, παύεται ἔφη σὺ δ' Μίκυλλε, καὶ συνδείπνει μεθ' ἡμῶν. τ' γὰρ ἐγὼ [4] κελεύσω [5] σὺν τῇ γυναικωνίτιδι μὴ τ' μητρός ἑστιάσῃ, ὡς σὺ χαίρων ἔχῃς. εἰσῄειν δ' καὶ τὸν λύκος χανὼν δόξ' μικρὸν. αἰσχυνόμενος, ὅτι ἐδόκουν ἐξελαλακέναι δ' συμποσίῳ τὸ παιδίον δ' Εὐκράτης. καὶ εἰδὴ καλακλίνεσθαι, ex iis qui apud adoleſcentes nugas deblaterant. At barba mirè erat hircina, ſupra quàm credi poteſt tonſoris egens. Porrò increpante Archibio medico, quòd ita affectus veniſſet, Non oportet inquit, officio deeſſe præſertim hominem philoſophum, etiamſi obſtent ſexcenti morbi. Nam ſe à nobis contemni putaret Eucrates. Haudquaquam, inquam ego, imò te collaudaret, ſi domi apud te, quàm excreata in convivio cum phlegmate anima mori malles. At ille, præ arrogantia diſſimulabat ſeſe dicterium audiſſe. Paulò pòſt acceſſit & Eucrates lotus: qui viſo Theſmopolide (nam id erat Philoſopho nomen) Præceptor, inquit, probè quidem factum abs te, qui ipſe ad nos veneris: tametſi nihilo deterius tibi fuerat futurum: ſiquidem etiam abſenti omnia ordine miſſa fuiſſent. Dumque hæc dicebat, ingreditur, manus ei porrigens, etiam famulis innitenti. Ego igitur jam abire parabam: verum ille converſus, ubi diu ſecum hæſitaſſet, quoniam me admodum triſtem videbat: ades, inquit, tu quoque Micylle, ac nobiſcum cœna. Nam filium in mulierum conclavi unà cum matre convivari jubebo, quò tibi ſit locus. Ingrediebar itaque cùm parum abfuerit, quin lupus inhians fruſtra, diſcederem. Verùm me pudebat, quòd Eucratis filiolum è convivio mihi viderer expuliſſe. Aſt ubi jam eſſet diſcumbendi

1 Τὰ καθήκοντα] *Officia*, & ſic rectè idem Interpres in Convivio ſeu Lapithis vertit, τὰ καθήκοντα εἰδόσιν, *qui officia norunt*. Bourd.

2 Πρὸς ἡμῶν] Flor. πρὸς ἡμᾶς. Idem.

3 Χεῖρας ὀρέγων αὐτῷ] Hanc ſcripturam ſequutus eſt Interpres. In aliis tamen Codd. legitur χειραγωγῶν τ' Θεσμόπολιν ἐπερειδόμενον τ. οἰκ. Idem.

4 Κελεύσω] Flor. κελεύω. Idem.

5 Σὺν τῇ γυναικωνίτιδι ἑστιαθῆναι.] Angl. *ſit a dinner*. De hoc loco Clariſſ. Heyn. ad Heſiod. *Idem*.

νεᾶς καιρὸς ἦν, πρῶτον μὲν δρά-μματι, ἀνέδεσαν τὴν Θεσμόπολιν, σὺν ἀπραγμόνως νὴ Δία. πέντε οἴμαι νεανίσκοι δυμεγέθεις, ὑπαυχένια προσβύσαντες αὐτῇ πάνθην, ὡς δια-μένοι ἐν τῷ σχήματι, καὶ ἐπὶ πολὺ καρτερεῖν δύναιτ'. εἶτα μηδενὸς ἀνε-χομένου πλησίον καθεκεῖν αὐτὴ, ἐμὲ καθακλίνουσι φέροντες, ὡς ὁμο-τραπέζοι εἴημεν. τοιγαροῦν ἐδει-πνοῦμεν ὦ Πυθαγόρα, πολύοψόν τι, καὶ ποικίλον δεῖπνον, ἐπὶ χρυσῆ πολλῇ, καὶ ἀργύρᾳ. καὶ σκεύεσι καθ' ἡμᾶς ἦν χρυσᾶ, καὶ ἀμφίκυποι ὡραῖοι, καὶ μυσαρεγοὶ, καὶ γελωτοποιοί. καὶ ὅλως, ἡδεῖα τις ἦν ἡ ἀμφιτέλεια. πλὴν ἀλλ' ἓν μὲ ἐλύπει, ὅ μετ-ρίως, ὁ Θεσμόπολις σκοχλῶν, καὶ ἀρετήν τινα σφῶν με διεξιὼν, καὶ διδάσκων, ὡς αἱ δύο ἀποφά-σεις, μίαν καταφασιν ἀποτελοῦσι. καὶ ὡς εἰ ἡμέρα ἐστὶ, νὺξ οὐκ ἔστιν, οὐδ' ὅτῳ ἄν, καὶ κέρατα ἔφασκεν εἶναί μοι. καὶ τοιαῦτα πολλὰ, ἡδέως διομιλοῦν-τος φιλοσοφῶν σωτῆρα, καὶ ὑπε-πίμπλην τῆς εὐφροσύνης, σὺν ἐὰν ἀκούειν τῶν κιθαριζόντων, ἢ ᾀδόντων. τοῦτο μὲν σοι ὦ ἀλεκτρυὼν, τὸ δεῖ-πνον. Αλε. οὐχ ἥδιστον ὦ Μίκυλε. καὶ μάλιστα ἐπεὶ σωεκληρώθης τῷ λήρῳ σκείνῳ γάρτλι. Μι. ἄκουε δὴ τὸ σύμπνιον. ὤμην γὰρ τὴν Εὐ-κρατίδην αὐτὸν ἄπαιδα ὄντα, σὺν οἴσῃ ὅπως ἀποθνήσκειν, εἶτα προ-σκαλέσασθαί με, καὶ ἀμφήκης θή-μενον, ὡς ἂν κληρονόμος ἦν ἁπάν-των ἐγὼ, μικρὰν ἐπιχάσαι, ἀποθα-νεῖν. ἐμοιγοῦν ὃ παρελθόντος εἰς τὴν οὐσίαν, τὸ μὲν χρυσίον, καὶ τὸ ἀργύ-ριον, ἐξωτλεῖν, σκάφας πᾶσι με-γάλας, ἀξιναῖόν τε καὶ πολὺ ἐπιῤῥέον. τὰ δ' ἄλλα, τῷ ἐθέλοντι, καὶ τραπέζας, καὶ σκόμματα, καὶ διακόνους, πάντα ἐμοὶ ὡς τὸ εἰκὸς εἶναι. bendi tempus, primùm tollentes Theſmopolin compoſuerunt, ſanè non ſine negotio, quinque utique proceri juvenes, cervicalia illi ſupponentes undiquaque, quò nimirum in eodem habitu permanere, diuque durare poſſet. Deinde cùm nemo ſuſtineret ei accumbere, me adductum reclinant, ut eadem in menſa eſſemus. Deinceps cœnabamus, ô Pythagora, opiparam, variamque cœnam, multo in auro, multoque in argento. Pocula erant aurea, formoſi miniſtri, cantores, ſcurræ: denique jucundiſſimus quidam erat convivarum congreſſus. Niſi quod unum quiddam me moleſtia afficiebat vehementer, Theſmopolis obturbans, mihi virtutem neſcio quam commemorans, docenſque duas negationes efficere unicam affirmationem: & ſi dies ſit, noctem non eſſe. Nonnunquam etiam cornua mihi eſſe dictitabat, atque id genus multa continuato ſermone apud me, cui nihil opus erat, philoſophabatur, ac ſuccidebat voluptatem, cùm ſineret eos exaudiri, qui cithara, & voce canebant. Habes Galle de cœna. *Gal.* Non admodum jucunda, Micylle, maximè quia cum illo deliro ſene accubitum ſortitus eras. *Mic.* Audi nunc inſomnium. Putabam Eucratem ipſum liberis orbum neſcio quomodo è vita decedere. Dehinc ubi me accerſiſſet, ac teſtamentum condidiſſet, quo me in ſolidum hæredem omnium ſcripſerat, paulùm ſuperſtitem obiiſſe. Me verò, cùm adiiſſem facultates, aurum & argentum ingentibus ſcaphis haurire perpetuò ſcaturiens, & affatim affluens. Cætera verò nempe veſtes, menſas, pocula, miniſtros, omnia mea, ut par erat, eſſe.

Vndo

εἶτα ἐξήλαυνον ἐπὶ λευκῆς ζεύγους, ἐξυπτιάζων, ἀβέβλεπτος ἅπασι τοῖς ἐρῶσι ἐπίφθονος. κἀγὼ ἀσφαλὲς ἦν πολλοί, κἀγὼ περιϊππεύων; καὶ ἐπανῆλθε πλείους. ἐγὼ δή, τὼ ἰσθμὸν τὸν ἐκείνῳ ἔχων, καὶ [1] δακτυλίους βαρεῖς, ὅσους ἑκκαίδεκα ἐξημμένους τοὺς δακτύλους, ἐκέλευον ἐπιφανῆναί τινα λαμπρὰν σύντεινοδόκην εἰς ὑποδοχὴν τῶν φίλων. οἰδὰ, ὡς σὺ ὀγείρῳ εἰκὸς, ἤδη παρῆσαν. κἀγὼ τὸ δεῖπνον ἄρτι συνεκομιζόμην, κἀγὼ [2] ὁ ποτὸς συνεκροτεῖτο. σὺ τοίνυν ὕπνῳ με, κἀγὼ φιλοτησίας ἀσπίνοις σὺ χρυσοῦς φιάλας ἐκύκεων τῶν παρόντων, ἤδη δὲ πλακοῦντος εἰσκομιζομένου, ἀναβοήσας ἀκαίρως, συνεῖρόν σου τὴν ἡμῖν τὸ συμπόσιον, ἀνέτρεψας δὲ τὰς τραπέζας. τὸ δὲ πλοῦτον ἐκεῖνον ἀφανισθέντας, ὑπολύμιον φέρεσθε παρεσκεύασας. ἄρά σοι ἀλόγως ἀγανακτῶ καὶ σὲ δοκῶ, ὡς τελέστερον ἂν ἡδέως ἔτι εἶδον τὸ ὄνειρόν μοι γενόμενον; Αλε. ὅτι φιλόχρυσος, καὶ φιλόπλουτος ὦ Μίκυλλε, καὶ μόνον τοῦτο ἐξ ἁπάντων ἀγαμένζεις, καὶ ἡγῇ εὐδαίμων εἶναι πολὺ κεκτημένος χρυσίον; Μι. σὺ γὰρ μόνος ὦ Πυθαγόρα τοῦτο, ἀλλὰ καὶ σὺ αὐτὸς, ὁπότε Εὔφορβος ἦλθα, χρυσοῦν καὶ ἄργυρον ἐξημμένος τοῦ βοστρύχων, ἐξήεις πολεμήσων τοῖς Ἀχαιοῖς. καὶ σὺ τῷ πολέμῳ ἵνα σιδηροφορεῖν μᾶλλον ἢ χρυσοφορεῖν ἄμεινον ἦν. σὺ δὲ καὶ τότε ἡδίως χρυσῷ ἀφδεδεμένος τὰς πλοκάμους ἔχων, ἀφανιδωδύειν, καί μοι δοκεῖ Ὅμηρος ἀφ' οὗτος χαρίεσσιν ὁμοίας εἰπεῖν σε τὰς κόμας, ὅτι χρυσῷ τε, καὶ ἀργύρῳ

Vnde poſtea bigis albis vectarer reſupinus, cunctis qui intuebantur, conſpiciendus & admirandus: accurrerent multi, & circumequitarent, plures ſequerentur. Me interim illius veſte amictum, annulóſque graves, circiter ſexdecim digitis inſertos, gerentem, jubere ſplendidum adornari epulum, quo amicos exciperem. Qui jam, ut par erat in ſomnio, aderant, quibus epulæ jam erant comportatæ, jam potus ex animi ſententia miniſtratus. In his cùm verſarer, & aureis phialis præbiberem omnibus qui aderant amicis, cùm jam afferrentur bellaria, intempeſtivo tuo clamore perturbaſti nobis convivium, menſaſque ſubvertiſti: ac divitias illas ita diſſipaſti, ut in auras evanuerint. Num tibi videor injuria in te ſtomachatus, qui obortum illud mihi ſomnium, vel tres noctes perpetuas libenter viderem? *Gal.* Adeo-ne es auri cupidus, & opum avidus, Micylle: idque ex omnibus unum admiraris, unamque fœlicitatem eſſe judicas, ſi plurimum poſſideas auri? *Mic.* Equidem haud ſolus ita cogito Pythagora: quin ipſe quoque tum cùm Euphorbus eſſes, auro atque argento comis intexto, prodibas pugnaturus cum Achivis, idque in bello, ubi ferrum quàm aurum geſtare ſatius erat. At tu etiam tum intertextis capillis in periculum deſcendere voluiſti. Eamque, ut opinor, ob cauſam, Homerus comas tuas Gratiis ſimiles dixit: quòd auro argentóque revin-

1 Δακτυλίους βαρεῖς, ὅσους ἑκκαίδεκα ἐξημμένους τοῦ δακτύλου] Videtur deduplicato annulorum numero dicere. Anuli enim plerumque octo in digitis, ut inferiùs Icaromenippo. *Marcil.*

2 Ὁ ποτὸς συνεκροτεῖτο] Vt in Nigrin. *Bourd.*

ἐσφήκωτο. μακρῷ γὰρ ἀμείνους δηλαδὴ, καὶ ἐρασμιώτερα ἐφαίνοντο, συναναπιπλεσμένα τῷ χρυσίῳ, καὶ συναπολάμποντα μετ' αὐτῶν. καίτοι τὰ μὲν σὺ ὦ χρυσοκόμη Μέτελα, εἰ Πάνθου ὢν ὃς ὢν, ἐπήμως τὸ χρυσίον. ὁ δὲ πάντων θεῶν πατὴρ, καὶ ἀνδρῶν, ὁ Κρόνου, καὶ Ῥέας, ὃς ποτε ἠρώδη τῆ Δρησηικῆς ἐκείνης μειράκιος, σὺν ἔχων εἰς ὅ, τι ἐρασμιώτερον αὐτὸν μεταβάλοι, οὐδὲ ὅπως ἂν Ἀφροδίτειτε καὶ Ἀκεσίου τῶν φαρμάκων, ἀκούεις ἤδη που ὡς χρυσίον ἐγένετο, καὶ ῥυεὶς διὰ τῶν τεγῶν, σωθεὶς τῆ ἀναπωμένη. ὥστε τί ἂν σοι τὸ ἐπὶ τούτῳ ἔτι λέγοιμι; ὅσας μὲν χρείας παρέχεται ὁ χρυσός. ὡς δὲ οἷς ἂν παρῆ, καλὸς τε αὐτοὺς, καὶ σοφοὺς, καὶ ἰσχυροὺς ἀποδείκνυσι, τιμῆς τε δόξαν σωάπασιν. καὶ ἐξ ἀφανῶν, καὶ ἀδόξων, ὁπόταν βουλόμενος, καὶ ἀοιδίμους ἐν βραχεῖ πάνυ ποιῆσαι. τὰ μέτωπα γοῦν μοι τὸ ὁμότεχνον οἶδα τὸ Σίμωνα, ὃ δὴ πολλὰ δεινὰ πεποίηκε παρ' ἐμοὶ, ὅτε τὸ ἔτος ἦψεν τοῖς Κρονίοις, δύο τόμους τῶν ἀλλάντων ἐμβαλών. Αλε. οἶδα, τὸ σιμὸν, τὸ βραχύ, ὃς τὸ [1] κεραμοῦν τρύβλιον ὑφελόμενον, ᾧ χθὲς ὑπὸ μάλης ἔχων μὴ τὸ δεῖπνον, ὃ μόνον ἡμῖν ὑπῆρχεν. εἶδον γὰ αὐτὸς ὦ Μίκυλλε. Μι. σὺν ὀκείνῳ αὐτὸ κλέψας, εἶτα ἐπωμόσατο θεοὺς τοσούτους. ἀλλὰ τί σὺ ἐμέλλυες, καὶ ἑβόας τότε ὦ ἀλεκτρυὼν, λαθόμενος ἡμᾶς ὁρῶν; Αλε. ἐκάκυζον, ὦ μόνον μοι τότε φωνατὸν λῶ. τί δ' ἦν ὁ Σίμων; ἐώκεις γάρ τι περὶ αὐτοῦ ἐρεῖν. Μι. ἀνεψιὸς ἦν αὐτῷ, πλούσιος ἐς ὑπερ-

vincirentur. Longè enim meliores, scilicet & amabiliores videbantur, quòd essent auro religatæ, unaque cum eo relucerent. Verùm Auricome moderatè te gerebas, qui cùm Panthi esses filius, aurum in pretio habebas. Quin & ipse Deorum omnium, hominúmque pater ille, Saturno Rheáque progenitus, quum Argolicam illam puellam adamaret, nihilque haberet amabilius in quod sese transformaret neque quo Acrisii custodias corrumperet, audisti ut aurum sit factus, & per tegulas illapsus, potitus est ea quam deperibat. Iam verò quid tibi præterea commemorem? Quàm multos usus præbeat aurum: & ut eos quibus adfuerit, formosos, & sapientes, & potentes reddat, decus & gloriam illis concilians, utque nonnunquam ex obscuris & ingloriis, claros & celebres repentè efficiat. Nam mihi vicinum, ejusdemque artis Simonem nosti, qui paucis antè diebus apud me cœnavit, quum injectis duobus extorum frustis, legumen coquerem Saturnalibus. *Gal.* Novi simum illum & brevem: qui fictilem ollulam quæ nobis erat unica, suffuratus, peracta cœna abiit sub ala gestans. Nam ipse vidi Micylle. *Mic.* At quanvis sustulisset, tam multos Deos jurabat. Sed cur non prodebas, ac vociferabare tum, ô Galle, cùm nos furto spoliari conspiceres? *Gal.* Coccyzabam, quod solum poteram id temporis. Verùm quid Simon ille? Nam videbare aliquid de illo dicturus. *Mic.* Ei consobrinus erat vir admodum dives, no-

1 Κεραμοῦν τρύβλιον] Generaliter pro quolibet fictili. Sumitur tamen pro sacris fictilibus qualia Numæ fictilia, & ita videtur interpretari τρύβλιον, Hesych. σκεύη ἱερεῖα μυστηρίων. Bourd.

1 Καλ-

βολὴν, Δεμύλῳ τὄνομα. ὃστις ζῶν μὲ, οὐδὲ ὀβολὸν ἔδωκε τῷ Σίμωνι. πῶς γὰρ, ὃς οὐδὲ αὐτὸς ἥψατο τῶν χρημάτων; ἐπεὶ δ' ἀπέθανε χθὲς, ἅπαντα ἐκεῖνα κατὰ τοὺς νόμους, Σίμων ὁ τὰ ῥάκια τὰ πίναξι, ὁ τὸ τρύβλιον φιλέχων, ἄσμενος ἐξελαύνει, ἀλλεργῆ, καὶ ὑσγινοβαφῆ ἀμπεχόμενος, οἰκέτας, καὶ ζεῦγη, καὶ χρυσᾶ ἐκπώματα, καὶ ἐλεφαντόποδας τραπέζας ἔχων, ὑφ' ἁπάντων θεραπευόμενος, οὐδὲ θεασόμενος ἔτι ἡμᾶς. ἴναλγὲς γάρ ἐγὼ μὲ ἰδὼν θεασόμενον, χαῖρέ ἔφην ὦ Σίμων. ὁ δ', ἀγανακτήσας, εἶπατέ ἔφη τῷ θεραπόντι, μὴ καθασμικρύνειν με τὄνομα, ἀλλὰ Σιμωνίδης ὀνομάζομαι. τὸ δὲ μέγιστον, ὅτι καὶ ἐρῶσιν αὐτοῦ αἱ γυναῖκες. ὁ δ', ῥύπλεται καὶ πρὸς τοὐτῷ, καὶ ὑποφορᾶ. καὶ τὰς μὲν, θεραπεύεται, καὶ ἵλεώς ἐστιν. αἷς δὲ, ἀπειλοῦσιν ἀνελεῖν αὐτὰς, ἀμελοῦμαι. ὁρᾶς ὅσων ἀγαθῶν ὁ χρυσὸς αἴτιος, ἔτι καὶ μεταποιεῖ τὰς ἀμφοτέρας, καὶ ἐρασμίους ἀποχάζεται, ὥσπερ ὁ ποιητικὸς ἐκεῖνος κεστὸς. ἀκούεις δὲ καὶ τῶν ποιητῶν λεγόντων, ὦ χρυσὲ δεξίωμα [1] κάλλιστον κτήμασι. καὶ, χρυσὸς γάρ ἐστιν, ὃς βροτῶν ἔχει κράτη. ἀλλὰ τί μεταξὺ ἐλάλησας ὦ ἀλεκτρυών; Αλε. ὅτι ὑπ' ἀγνοίας ὦ Μίκυλλε, καὶ σὺ τὰ ὅμοια τοῖς πολλοῖς ἐξηπάτησαι περὶ τοῦ πλούτου. οἶσθ' εὖ ἴσθι πολὺ ἀβλαβέστερον ὑμῶν τὸν βίον βιῶσι. λέγω δέ σοι, καὶ πένης, καὶ πλούσιος πολλάκις γενόμενος, καὶ ἅπαντος βίου πεπειραμένος. μὴ μικρὸν δὲ αὐτὸς εἴσῃ ἐγώ. Μι. νὴ Δία, καιρὸς γάρ ἤδη δὲ σὲ εἰπεῖν ὅπως ἠλ-

nomine Drimylus. Is dum vivebat, ne obolum quidem Simoni donaverat, nam quì dediſſet, cùm ne ipſe quidem pecunias attingeret? Poſtquam verò pridie mortuus fuiſſet, omnes illas pecunias juxta leges, Simon ille gaudens effert, purpurea, hysginóque tincta veſte indutus, famulóſque & currus, aurea pocula, menſaſque pedibus eburneis innixas poſſidet, ab omnibus adoratur, jamque nos ne aſpicit quidem. Etenim nuper cum illum procedentem conſpexiſſem, Salve, inquam, Simon. At ille indignatus, edicite, inquit, illi mendico, ne meum nomen diminuat: neque enim Simon, ſed Simonides appellor. Porrò, quòd maximum eſt: mulieres etiam illius amore capiuntur: quas is quidem ludos facit, ac faſtidit: & has admittit, comémque ſeſe præbet, illæ verò quæ negliguntur, necem ſibi illaturas minitantur. Vides quantas commoditates pariat aurum, ſiquidem deformiſſimos transfigurat, redditque amabiles, non ſecus atque ceſtus ille poëticus. Audis inſuper & à poëtis dictum, O aurum res auſpicata, & poſſeſſio pulcherrima. Item, Aurum eſt quod opibus imperat mortalium. Sed quid interim riſiſti Galle? *Gal.* Quia præ inſcitia ſimili modo cum vulgo, tua te fallit opinio de divitibus. At velim te ſcire, eos vitam vivere longè quam vos ærum noſtrorem. Quod dico, qui & ipſe pauper, & dives aliquando fuerim, atque omne vitæ genus ſim expertus. Porrò paulò pòſt & ipſe omnia ſcies. *Mic.* Per Iovem tempeſtivum jam eſt, ut & tu referas quomodo ſis transformatus:

1 Κάλλιστον κτήμας] In Euripide κ. βροτοῖς. Bourd.

λάγης, καὶ ἃ σωίοιδα τῇ βίῳ ἐκέσῳ. Αλε. ἄκυε. τοσοῦτόν γε εὐθειδὼς, μηδένα με σὲ δυδαιμονέστερον βιῶναι ἐωρακέναι. Μι. ἐμὲ ὦ ἀλεκτρυὼν, ὅτω σοι ἡδύοιτο. εὐθαίμεις γάρ με λοιδορεῖδαί σοι. ἀλλὰ εἰπὲ δὴ Εὐφόρδε ἀρξάμενος, ὅπως ἐς Πυθαγόραν μετεδλήθης. εἶτα ἑξῆς ἄχρι δ' ἀλεκτρυόνος. εἰκὸς γάρ σε ποικίλα ἓ ἰδεῖν, καὶ παθεῖν, ὃν πολυειδέσι τοῖς βίοις. Αλε. ὡς μὲν ἐξ Ἀπόλλωνος τὸ εὐθὺ τὸν ψυχὴ μοι καδαπλαμβὴν εἰς τὸν γλῶ ενέδυ ἐς ἀνθρώπε σῶμα, λῶ ἵνα τὸν καδόκλον ἐκπλεύσαι, μακρὸν ἂν εἴη λέγειν. ἄλλως τε, ὅτι ὅσιον ὅτε ἐμοὶ εἰπεῖν, ὅτε σοὶ ἀκύειν τὰ τοιαῦτα. ἐπεὶ ὁ Εὐφορδος ἐβούλετο. Μι. ἐγὼ ὁ πρό γε τύτε ὦ θαυμάσιε, τίς ὢν τὸ τοῦτό μοι πρόσθεν εἰπὲ, εἰ καὶ ποτε ἠλλάγην ὅπερ σύ. Αλε. καὶ μάλα. Μι. τίς δ' ἦν, εἰπ' ἔχεις εἰπεῖν; ἐθέλω γὸ τῦτο εἰδέναι. Αλε. σὺ μύρμηξ ἰνδικὸς, ἃ τὸ χρυσίον ἀνορυτλόντων. Μι. εἶπε ὦκυν ὁ καλὸς ἀνὴρ ὀλίγον ἃ ψυχομύτων ἤκειν ἐς τὸν βίον, ἐξ ἐκείνε ἐπισπασόμενος; ἀλλὰ ἓ τί μᾶ τῦτο ἔσομαι εἰπέ. εἰκὸς γὸ εἰδέναι σε. εἰ γάρ τι ἀγαδὸν εἴη, ἀπάγξομαι ἤδη ἀναστὰς ἀπὸ τᾶ καπάλε, ἐφ' ᾧ σὺ ἔφηκας. Αλε. σὺκ ἂν μάθοις τῦτο ἀδεμιᾶ μηχανῇ. πλὴν ἀλλὰ ἐπείπερ Εὔφορδος ἐβούλετο, ἐπάνειμι γὰρ ἐπ' ἐκεῖνα, ἐμοχθούμεν ἐν Ἰλίῳ. καὶ ἀποθανὼν ὑπὸ Μενελάε χρόνῳ ὕστερον ἐς Πυθαγόραν ἦλθον. τέως ὁ περιέρμενον ἄοικος ἐὼς, ἄχρι δὴ ὁ Μνήσαρχος ἐξεργάσηταί μοι τὸν οἶκον. Μι. ἄστος ὢν ὦ τᾶν, καὶ ἄποτος; Αλε. καὶ μάλα. ἀδὲ γὰρ ἔδη τῦ-

matus: & quid in unoquoque vitæ genere perſpexeris. *Gal.* Auſculta, hoc tantùm præmonitus, me neminem fœliciorem in vita, quàm tu ſis, unquam vidiſſe. *Mic.* Quàm ego ſim ô Galle? hanc fœlicitatem tibi ipſi imprecor, qui me ad tibi convitiandum impellis. Verùm age, narra exordiens ab Euphorbo, quo pacto fueris in Pythagoram transformatus: deinceps ordine ad Gallum uſque: conſentaneum enim eſt te varias res tum vidiſſe, tum tuliſſe, nimirum in tam diverſis vitæ formis. *Gal.* Quemadmodum initio ab Apolline profecta anima in terram devolarit, & corpus humanum induerit, quam pœnam dependens, longum dictu foret: præterea neque mihi referre, neque tibi talia audire fas eſt. Verùm ubi Euphorbus factus fuiſſem. *Mic.* Sed ego priuſquam eſſem is qui nunc ſum, ô preclare, quiſnam eram? Hoc mihi priùs dicito, nunquid & ego verſus fuerim itidem ut tu. *Gal.* Maximè. *Mic.* Quis igitur eram? ſiquo modo potes dicere, pervelim enim iſthuc cognoſcere. *Gal.* Tu formica eras Indica, ex illis quæ aurum effodiunt. *Mic.* Itane neglexi infœlix vel paucula fruſta in vitam importare, cùm illo eſſem alitus? Sed age, quid poſt hæc futurus ſim dicito, nam conſentaneum eſt id ſcire te. Etenim ſiquid bonæ eſſet rei, me jam ab hac pertica, in qua nunc ſtas, ſuſpenderem. *Gal.* Id arte nulla ſcire poſſis. Cæterùm cùm Euphorbus eſſem (nam ad illa redeo) in Troia pugnabam: atque à Menelao necatus, in Pythagoram poſtea veni, ac tandiu ſine tecto perduravi, donec Mneſarchus domum mihi ædificaſſet. *Mic.* Num quæſo ſine cibo, potúque? *Gal.* Maximè. Nihil enim his rebus

των, ἢ μόνῳ τῷ σώματι. *Mi.* οὐκοῦν τὰ τοῦ Ἰλίου ἀφικτέον μοι εἰπέ. τοιαῦτα λῷ οἷα φησιν Ὅμηρος γεγενῆσθαι αὐτά; Αλε. πόθεν οἰκείως ἐπίστασθ' ὦ Μίκυλλε; ὃς γεγονόμην ἐκείνων, ἡνίκα ὁ Βάκτρος ἦν. ἐγὼ γὰρ τοσοῦτόν σοι φημὶ παρεῖναι μηδὲ γεγενῆσθαι τότε, μήτε τὴν Αἴακος ὅτι μέγαν, μήτε τὴν Ἑλένην αὐτὴν ὅτι καλήν, ὡς οἴονται. εἶδον γὰρ λάθρᾳ μόνα, καὶ ἐπιμήκη τὴν τράχηλον, ὡς εἰκάζειν κύκνου γνάθοις εἶναι. τἄλλα δ', πάνυ αἰσχύνομαι, ἠλικιώτην χεδὸν τὴν Ἑκάβης. ἤνεγκε Θησεὺς ἀφ' ὧν ἀφῆκεν, ἐν Ἀφίδναις εἶχε, καὶ τὴν Ἡρακλέα γυμνόν. ὁ δ' Ἡρακλῆς, ἀφ' ἑτέρου εἶλε Τροίαν καὶ τοὺς πατέρας ἡμῶν, τοὺς τότε μάλιστα. διηγεῖτο γάρ μοι ὁ Πάνθους παῖς, καὶ μειδιᾷ μειρακίου ὤν, ἐωρακέναι λέγων τὸν Ἡρακλέα. *Mi.* τί δ', ὁ Ἀχιλλεὺς τοιοῦτος ἦν ἄρειος τὰ πάντα, ἢ μῦθος ἄλλως ἐστὶ ταῦτα; Αλε. ἐκείνῳ μὲν οὐδὲ συμπεπλέχθαι ὦ Μίκυλλε. οἶδ' ἂν ἔχοιμί σοι εἰπεῖν ὡς ἀκριβῶς τὰ περὶ τοὺς Ἀχαιοὺς λέγειν. πόθεν γάρ, πολέμιος ὤν; τὰ μέντοι ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ τὸν Πάτροκλον, ἐγὼ καλῶς ἀπέκτεινα, διελάσας τῷ δόρατι. *Mi.* εἶτά σε ὁ Μενέλαος μαχρῷ κρείττονι. ἀλλὰ ταῦτα μέν, ἰκανῶς. τὰ Πυθαγόρου δή, ἤδη λέγε. Αλε. τὸ μὲν ὅλον ὦ Μίκυλλε, σοφιστὴς ἄνθρωπος ἦν. χρὴ γὰρ οἶμαι τἀληθῆ λέγειν. ἄλλως δ', ὅτε ἀπαίδευτος, οἶδ' ἀμελέτητος τῶν καλλίστων μαθημάτων. ἀπεδήμησα δ' εἰς Αἴγυπτον, ὡς συγγνοίμην τοῖς παρὰ σοφίαν. καὶ ἐς τὰ ἄδυτα κατελθὼν, ἐξέμαθον τὰς βίβλους τὰς Ὥρου, καὶ Ἴσιδος. καὶ αὖθις εἰς Ἰταλίαν ἀποπλεύσας, ὅτω διέθηκα

rebus opus, nisi corpori duntaxat. *Mic.* Illud igitur priùs mihi dicito, num res ad Troiam gestæ, fuerunt quales Homerus fuisse dixit? *Gal.* Vnde is resciviſſet Micylle? qui quidem dum ista gerebantur, erat in Bactris camelus. At ego tibi affirmo nihil tam eximium tunc factum fuisse: neque Ajacem usque adeò magnum, neque adeò formosam, ut putant, Helenam: siquidem vidi quandam candida & procera cervice, ut cycno prognatam illam hinc conjicerent: cæterùm anum, Hecubæ propemodum æquævam. Quam in Aphidnis, primùm raptam possedit Theseus, qui Herculis ætate vixit. Porrò Hercules priùs Troiam ceperat, patrum nostrorum memoria, qui per id temporis maximè florebant. Nam hæc mihi Panthus narravit, se cùm esset adolescentulus, vidisse Herculem. *Mic.* Quid autem Achilles? Num talis erat, nempe quavis in re præstantissimus? an & ista sunt fabulosa? *Gal.* Cum illo quidem non sum congressus, neque res quæ apud Achivos gestæ sunt, ita accuratè possem referre. Etenim quî scire potui, cùm hostis essem? Certè Patroclum illius socium, non magno negotio hasta transverberatum peremi. *Gal.* Deinde te Menelaus multò minore negotio. Verùm istis de rebus satis. Nunc res Pythagoricas refer. In summa Micylle, sophista eram (oportet enim verum fateri) alioqui non imperitus, nec in disciplinis præclaris inexercitatus. Profectus sum autem in Ægyptum, quò cum prophetis congrederer de sapientia communicaturus. Ibi adyta ingressus, Ori & Isidis libros perdidici. Et cùm in Italiam rursus vela feciſſem, eo affe-

ctu

τὰς ἡμῖ ἐκεῖναι Ἕλλωνας, [1] ὥστε θεὸν ἤδη με. Mi. ἤκουσα ταῦτα ὡς δόξειας ἀναβεβιωκέναι λελησμένων, καὶ ὡς χρυσᾶν τὴ μηρὸν ἐπιδείξαιό ποτε αὐτοῖς. ἐκεῖνο δέ μοι εἰπὲ, πῶς ἐπῆλθε νόμον ποιήσασθαι μήτε κρεῶν, μήτε κυάμων ἐσθίειν; Αλε. μὴ ἀνάκρινε τὰ τοιαῦτα ὦ Μίκυλλε. Mi. Λέγεις ὦ ἀλεκτρυών; Αλε. ὅπ αἰσχύνομαι λέγειν πρὸς σὲ τὴν ἀλήθειαν ὑπὲρ αὐτῶν. Mi. καὶ μὴν οὐδὲν ὀκνεῖν ἐχρῆν λέγειν πρὸς ἄνδρα συνοικοῦν, καὶ φίλον. διαστόλλω γὰρ οὐκ ἂν εἴποιμι ἔπ. Αλε. οὐδὲν ὑγιὲς, οὐδὲ σοφὸν ἦν. ἀλλ' ἐώρων ὅπ εἰ μὲ τὰ σιωπῇη, καὶ ταῦτα τοῖς πολλοῖς νομίζοιμι, ἥκιστα ἐπισκάσομαι τὰς ἀνθρώπας ἐς τὸ θαῦμα. ὅσῳ γὰρ ἂν ξενίζοιμι, τοσούτῳ κομιότερον ἐμὲν αὐτοῖς ἔσεσθ. Λέγε τοῦτο κομιοποιεῖν εἰλόμην, ἀπόρρητον ποιησάμενον τὴν αἰτίαν. ὡς εἰκάζοντες ἄλλοι ἄλλως, ἅπαντες ἐκπλήττωνται, καθάπερ ὲν τοῖς ἀσαφέσι τῶν χρησμῶν. Mi. ὁρᾶς; καταγελᾷς μὲ ὲν σὺ ὲν τῷ μέρει τοσοῦτον, ὅσον Κροτωνιατῶν ὲν Μεταποντίων, καὶ Ταραντίνων, καὶ τῶν ἄλλων ἀφώνων σοι ἑπομένων, καὶ προσκυνούντων τὰ ἴχνη, ἃ σὺ παντῶν ἀπολιμπάνεις. ἀλλὰ δυσκόλως ὑμῶν ἦν τὴν Πυθαγόραν τινα μεταμφιέσασθαι αὐτόν; Αλε. Ἀσπασίαν τὴν ἐκ Μιλήτου ἑταίραν. Mi. φεῦ τοῦ λόγου. καὶ γυνὴ γὰρ ἐγένετο ὁ Πυθαγόρας; καὶ ἦν ποτε χρόνος, ὅτε ὲν σὺ ὠδίνεις ὦ ἀλεκτρυόνων ἡδυαλότατε, καὶ σιωπᾶσθαι Περικλεῖ, Ἀσπασίᾳ ὄντι; καὶ ἐκύεις ἀπ' αὐτοῦ, καὶ ἔειρα ἔξαινες, καὶ κρόκην κατῆγες, καὶ

ctu Græcos ejus temporis imbui, ut me Deum prædicarent. *Mic.* Equidem hæc inaudivi, utque creditus est post mortem revixisse: aureúmque ipsis femur aliquando monstrasse. Verùm illud mihi dicite: quid tibi venit in mentem ut legem statueres, ne carnibus, neque fabis vescerentur homines? *Gal.* Ne perquiras ista Micylle. *Mic.* Quam ob rem ô Galle? *Gal.* Nam pudet hisce de rebus verum apud te fateri. *Mic.* Atqui nihil verendum est dicere viro contubernali & amico. Nam herum posthac absit ut dixerim. *Gal.* Nihil sani, neque præclari erat. Verum animadvertebam, si consueta, atque eadem quæ vulgò traduntur, præcepissem, mortales in admirationem minimè pertracturum: sed quo peregriniora proposuissem, futurum ut hoc magis novus atque admirandus viderer. Proinde nova comminisci statueram: eorumque causam silentio comprimere: quò videlicet aliis aliud conjectantibus, omnes attoniti redderentur ut in obscuris oraculis solet usuvenire. *Mic.* Viden'? irrides me tu quoque non minùs atque Crotoniatas, Metapontinos, & Tarentinos, cæterosque qui te muti sequuntur, & quæ calcata reliquisti vestigia adorant. Verùm exuto Pythagora, quemnam induisti? *Gal.* Aspasiam meretricem illam Milesiam. *Mic.* Papæ quid dicis? Etiam inter alia, mulier quoque fuit Pythagoras? Itane fuit aliquando tempus, quo tu Galle generosissime ova parlebas, cumque Pericle rem habebas, Aspasia cùm esses, ex eoque gravida facta es: præterea lanam carpebas, tramamque deducebas, & meretricum in morem

1 Ὥστε θεὸν ἰδίᾳ με] Lego ὥστε ὡς θεὸν ἰδίᾳ με. Palm.

2 Λυῶν

ἰγωνικίζῃ ἐς τὸ ἐπιεικές; Αλε. πάνυ ταῦτα ἐπείθην. ὁ μὲν, ἀλλὰ ὦ Τειρεσίας σοὶ ἐμοῦ, καὶ ὁ Ελάτης παῖς ὁ Καινεύς. ὥστε ὁπόταν ἀποσκώψῃς εἰς ἐμὲ, καὶ εἰς ἐκείνους ἀποσκώψας ἔσῃ. Μι. τί δῆτα, πότερος ὁ βίος ἡδίων σοι ἦν, ὅτε ἀνὴρ ἦς, ἢ ὅτε σε ὁ Περικλῆς ὤπυει; Αλε. οἶδας οἷον τοῦτο ἠρώτησας, ἐδὲ τῷ Τειρεσίᾳ συνεγκῶμα τῶν ἀποκρίσεων; Μι. ἀλλὰ κἂν σὺ μὴ εἴπῃς, ἱκανῶς ὁ Εὐριπίδης διέκρινε τὸ τοιοῦτον, εἰπών, ὡς τῷ ἂν θέλοι παρ' ἀμφοῖν ζῆναι, ἢ ἅπαξ πεκεῖν. Αλε. καὶ μὴν ἀναμνήσω σε ὦ Μίκυλλε, σὸν εἰς μακρὸν ὠδῖνα. ἴσῃ γάρ ποτε γυνὴ ὢν σὺ οὐ πολλῇ τῇ περιόδῳ πολλάκις. Μι. σὸν ἀπάγχῃ ὦ ἀλεκτρυών, ἄπειρος εἰόμενος Μιλησίας, ἢ Σαμίας εἶναι; σὲ δὲ φασι, καὶ Πυθαγόραν ἐπὶ τῶν ὤμων λαμβεῖν πολλάκις, Λασασίαν γοῦν τὴν τυράννου. τίς δὴ μοι τῶν Λασασίαν ἀνὴρ, ἢ γυνὴ αὖθις ἀνεφάνης; Αλε. ὁ κυνικὸς Κράτης. Μι. ὦ Διοσκόροι τὸ ἀνομοιότατος. ἐξ ἑταίρας, φιλόσοφος; Αλι. εἶτα βασιλεύς. εἶτα πένης. καὶ μετ' ὀλίγον, σατράπης. εἶτα ἵππος, καὶ κόλοιος, καὶ βάτραχος, καὶ ἄλλα μυρία. μικρὸν δ' ἂν ἐμοῦ κατέγελασας ἔκφατε. τὰ πολυτρόπια ὦ, ἀλεκτρυὼν πολλάκις. ἐγὼ γὰρ τὸν βίον, καὶ ὥσπερ πολλοῖς ἄλλοις ἐβασίλευσα βασιλεῦσι, καὶ πένησι, καὶ πλουσίοις. τὰ πολυτρόπια, καὶ σοὶ τῷ σωτῆρι, καταγελῶν ὁ σημερον σὺ ποτὲ ἐμοῦ, καὶ οἰμωζόντος ἐπὶ τῇ πενίᾳ, καὶ τὰς πλουσίας θαυμάζοντος ὑπ' ἀγνοίας τῶν ἐκείνοις πεσόντων κακῶν. εἰ γὰρ ἠδεῖς τὰς φροντίδας αὐτῶν, ἃς ἔχουσιν, ἐγέλασας

rem te componebas. *Gal.* Ista quidem omnia feci, tametsi non ego solus, verùm & ante me, tum Tiresias, tum Elati proles Cæneus. Proinde quicquid in me convitii dixeris, id ipsum & in illos dixeris. *Mic.* Age igitur, utra tibi vita erat suavior, quum vir eras, an quum Pericles tecum habebat consuetudinem? *Gal.* Vides cujusmodi sit istud quod percontaris: cui ne Tiresiæ quidem expedierit respondere? *Mic.* Atqui si minùs fateare: tamen istud Euripides sat explicuit, quum ait, se malle ter sub clypeo consistere, quàm parere semel. *Gal.* Imò præmoneo te paulò pòst puerperam fore: siquidem & tu mulier es olim futurus, idque sæpius longo sæculorum orbe & recursu. *Mic.* Non tu pendebis, ô Galle, qui putas omnes homines esse Milesios, aut Samios? Nam ajunt te etiam tum quum Pythagoras esses, venusta forma decorum, sæpius Aspasiam fuisse tyranno. Verum age post Aspasiam in quem virum aut mulierem denuo renatus es? *Gal.* In Cratem Cynicum. *Mic.* O Castor! ô Pollux! quam dissimile! ex scorto Philosophus? *Gal.* Deinde rex: deinde pauper: paulò pòst satrapes: dehinc equus, graculus, rana, aliaque innumerabilia: quæ sigillatim recensere longum esset. Postremò Gallus plerumque: quo vitæ genere delectatus sum & servivi apud multos alios & reges, & pauperes, diviteſque: postremò nunc tecum vivo, rideóque quotidie, quum video te paupertatis tædio complorantem, ejulantémque ac divitum admirantem fortunas, propterea quòd ignores quantum illis adsit malorum. Alioqui si curas noris quibus illi distringuntur, te ipsum profectò riseris, qui antea cre-

ἂν ἐπὶ σαυτῷ τοιοῦτον οἰηθέν͂α ὑπερ-
ῥοδαιμονεῖν ἀεὶ τ̃ πλείσ̃ον. Mi. σὺκῶν ὦ Πυθαγόρα, ἢ ὅ, τι μάλισ̃α χαίρεις καλούμε͂ν, ὡς μὴ ἐπι-
σκοπ̃οίμι τ̃ λόγον, ἄλλοτε ἄλλον καλῶν. Alε. διοίσ̃ει μ̃ὲν δὲν, ἢν τ̃ Εὔφορβον, ἢν τε Πυθαγόραν, ἢν τ̃ Ἀσπασίαν καλῇς, ἢ Κράτητα. πάν-
τα γὰ ἐγὼ ταῦτ̃α εἰμι. πλὴν τὸ νῦν ὁρώμενον τοῦτο, ἀλεκτρυόνα ὀνο-
μάζων, ἄμεινον ἂν ποιοῖς, ὡς μὴ ἀπημπόζοις σὺτελὲς εἶναι δοκῶν τὸ ὄρνεον, καὶ ταῦτ̃α, τοσαύτ̃ας σὺ αὐτ̃ῷ ψυχὰς ἔχον. Mi. σὺκῶν! ὦ ἀλεκ-
τρυών, ἐπειδὴ ἀπάντων χρεὼν ἤδη τ̃ βίον ἐπιτρόπης, καὶ πάνυ οἶδα, λέγεις ἂν ἤδη σαφῶς, ἰδίᾳ μ̃ὲ, τὰ τ̃ πλουσίων, ὅπως βιῶσιν. ἰδίᾳ γ̃, τὰ πλουσικὰ, ὡς μάλισ̃α εἰ ἀληθῆ ταῦτ̃α φῄς, σὐδαιμονέσ̃ερον ἀπεφαίνων με τ̃ πλουσίων. Alε. ἰδὲ δὴ ὅπως ἐπίσκεψαι ὦ Μίκυλλε. σοὶ μ̃ὲν ὅτε πολέμ̃ω σπολὺς λόγος, ἢν λέγηται ὡς οἱ πολέμιοι ἐπλεωκέ̃ασιν, ὑδὲ φροντίζεις μὴ τ̃ ἀχρὸν τέ-
μωσιν ἐμβαλόντες, ἢ τ̃ παρόδειον ξυμπατήσωσιν, ἢ τὰς ἀμπέλας διῳκέ̃ασιν, ἀλλὰ τ̃ σάλπιγγ̃ ἀκούων μόνον, εἶτ̃ᾳ ἄφαι, σπεριβλέπεις τὸ καθ̃ σεαυτὸν οἱ τροπούμενον χρὴ σω-
θῆναι, καὶ τ̃ κίνδυνον ἀμφυγεῖν. οἱ δ̃ὲ σὐλαβ̃ήτται μ̃ὲν ἐ ἀμφ̃ αὐτοῖς, ἀνιῶντ̃αι γ̃, ὁρῶντες δὴ τ̃ τειχῶν ἀγόμενα ἐ φερόμενα ὅσα εἶχον σὺ τοῖς ἀγροῖς. καὶ ἢν πε ἐισφέρειν δέῃ, μόνοι καλ̃ήτται. ἢν τε ἐπεξίωσι, σπερικινδυνεύσ̃ει σρατηγοῦντες, ἢ ἱππαρχοῦντες. σὺ γ̃ οἰσυΐνῳ ἀσπί-
δα ἔχων, ὑσπλὴς, καὶ κῦφ̃ον, εἰς σωτηρίαν ἔτιμ̃ον ἐσπᾶσ̃α. τὰ ἐπινίκια, ἐπειδὰν θύῃ ὁ σρατηγὸς νενικηκώς. σὺ εἰρήνῃ τε αὖ, σὺ μ̃ὲ

crediderīs eum qui sit opulentus, semper esse fœliciſſimum omnium. *Mic.* Ergo Pythagora, aut quod maximè gaudes appellari, ne confundam orationem, aliàs alio nomine compellans. *Gal.* Nihil intererit, ſive Euphorbum, ſive Pythagoram, ſive Aſpaſiam, ſive Cratem vocaris. Nam hæc omnia ſum ego unus. Verumtamen rectiùs feceris, ſi (quod in præſentia eſſe videor Gallum me voces, ne avem hanc parvi ducecere, contemneréque videaris, præſertim cùm tot tantaſque animas in ſe contineat. *Mic.* Ergo Galle, quandoquidem omnia penè vivendi genera jam expertus es, omniáque noſti: velim dilucidè mihi narres, quæ ſit divitum, quæ pauperum vitæ conditio, ut cognoſcam vere-ne iſtud affirmes, me divitibus eſſe fœliciorem. *Gal.* En hunc ad modum perpende Micylle. Te quidem non admodum tangit belli cura, ſiquando rumor ſit adventare hoſtes, neque ſolicitus es, ne in agros incurſantes populentur, neve hortum proculcent, aut vineas vaſtent: ſed ſimul atque tubam audieris, ſi tamen audieris, circunſpicis quò deflexus ſervari queas, ac diſcrimen effugere. Contrà illi ſibi timent, & animo cruciantur, quum de mœnibus quicquid opum poſſidebant in agris, id omne tolli, deportarique conſpiciunt. Ac ſive inferendum eſt aliquid in ærarium, ſoli accerſuntur: ſive in prælium exeundum, periclitantur, peditum equitum-ve turmis præfecti. Tu interim vimineum gerens clypeum, expeditus ac levis, ad ſaluti conſulendum, paratus epulum victoriæ celebrare, ſiquando victoria potitus imperator ſacra fecerit. Rurſum pacis tempore, tu

δήμε ὤν, ἀναβὰς εἰς ἐκκλησίαν, τυραννεῖς τ' πλουσίων. οἱδὲ, φείττυσι, κὴ ὑποπήσσουσι, κὴ ἀφνομαῖς ἰλάσκονταί σε. λυπεῖ μ' γὰρ ὡς ἔχεις; κὴ ἀγῶνες, κὴ θεάματα, κὴ τἄλλα ἁβρεῖ, ἅπαντα σοὶ ἕτοιμα ποιοῦσι. σὺ δ' ἐξεταστὴς ὢν δοκιμαστὴς πικρὸς ὥσπερ διαστάτης, οὐδὲ λόγε μεταδιδὰς ἐνίοτε. κἄν σοι δοκῇ, κατεχαλάζησας αὐτῶν ἀφῦνας τὰς λίθας, ἢ τὰς οἰσίας αὐτῶν ἐδήμευσας. ὅτε δ' συκοφάντλω δέδιας αὐτὸς, ἵνα λαβὼν, μὴ ὀφέληται τὸ χρυσίον, ὑπερβὰς τὸ θριγκίον, ἢ ὀρύξας τ' τοῖχον. ὅτε πράγματα ἔχεις λογιζόμενος, ἢ ἀπαιτῶν, ἢ τοῖς καταρρύτοις οἰκονόμοις ἀφυκτεύων, κὴ πρὸς τὰς φρονίδας λογιζόμενος. ἀλλὰ κρηπῖδα σαυτῷ λέσας, ἐπὶ τὰ ὀβολὸς τ' μισθὸν ἔχων, ἐπαναστὰς δεῖ δίλιθ' ὑψίαν λασάμενος ἢν δοκῇ, σαπίρδλω πνὰ, ἢ μαμίδας, ἢ κρομμύων κεφαλίδας ὀλίγας πριάμενος, σύφορώτερος σαυτῷ, ἄδων τὰ πολλὰ, κὴ τῇ βελτίστῃ πενίᾳ σωφρονῶν. ὥστε ἀφ' ταῦτα, ὑγιαίνεις τε, κὴ ἔῤῥωσαι τὸ σῶμα, κὴ ἀφκαρτερεῖς πρὸς τὸ κρύος. οἱ πόνοι γάρ σε παρεσκήνωντες, σὺν εὐκεφαλφόρητον ἀπαγωνιστὴν ἐπφαίνεσι σοῖς τὰ δοκοῦντα τοῖς ἄλλοις ἄμαχα εἶναι. ὥστε ἀδεῶσοι τ' χαλεπῶν τούτων νοσημάτων ἐπιβουλεύειν. ἀλλ' ἤν ποτε κῦφος πυρετὸς ἐπιλάβῃται, πρὸς ὀλίγον ὑπηρετήσας αὐτῷ, ἀνεπίδησας ὕδως, ἀποσεισάμενος τῇ ἀσιτίᾳ. ὀδὲ, φεύγει αὐτίκα φοβηθεὶς σε, ψυχρὸν τε ὁρῶν ἐμφορούμενον, κὴ μακρὸν οἰμώζειν λέγοντα ταῖς ἰατρικαῖς ἐλπίσιν. οἱ δὲ, ὑπ' ἀκρασίας ἄθλιοι, τ' τ' κακῶν ὐκ ἔχουσι, tu plebeius in concionem ingreſſus, tyrannidem in divites obtines. Illi verò trepidant, pavitantque, & largitionibus te placant. Etenim ut balnea, ludi, ſpectacula, aliáque omnia tibi abunde ſuppetant, illi operam dant. At tu cenſor, & acerbus expenſor, tanquam dominus, ne alloquio quidem interdum dignaris illos. Quòd ſi lubet, frequentibus ſaxis in illos degrandinas, aut ipſorum bona proſcribis. Ipſe neque calumniatorem metuis, neque latronem, ne conſcenſo ædium faſtigio, vel pariete perfoſſo, tollat aurum: neque ſupputandis, aut repetendis pecuniis occuparis, neque cum ſceleratis diſpenſatoribus conflictaris, neque curis diſtraheris. Verùm ſimul atque crepidam unam perfeceris, mercedemque retuleris, ſeptem obolos, ſero ſurgis crepuſculo: & ſi libuerit, lavaris: tum empto vel ſaperda, vel mœnide, vel paucis ceparum capitulis, temet ipſe oblectas, canens plerumque, optimaque cum paupertate philoſophans: adeò ut eas ob res ſalubri ſis, valentique corpore, & contra frigus obdurueris. Nam labores qui te exacuunt, certatorem non contemnendum reddunt adverſum eas res, quæ compluribus inexpugnabiles videntur. Atque hinc fit ut nullus ex gravioribus hiſce morbis inſidias tibi moliatur. Quin ſiquando levis febricula invaſerit, paulo negotio eam medicatus, & inedia excutiens, protinus exilis. Illa porrò fugit ilico, metuens te, quem videat frigido victu impleri, & medicorum illis recurſibus longum plorare renuntiantem. At illi ex adverſo propter intemperantiam, quid tandem mali non habent infœlices?

ποδάγρας, καὶ φθόας, καὶ περιπνευμονίας, καὶ ὑδέρους; ταῦτα γὰρ τῶν πολυτελῶν ἐκείνων δείπνων ἀπόγονα. τοιγαροῦν οἱ μὲν αὐτῶν, ὥσπερ ὁ Ἴκαρος, ἐπιπολὺ ἄραντες αὑτοὺς, καὶ πλησιάσαντες τῷ ἡλίῳ, οὐκ εἰδότες ὅτι κηρῷ ἥρμοστο αὐτοῖς ἡ πτέρωσις, μέγαν ἐνίοτε τὸν πάταγον ἐποίησαν, ἐπὶ κεφαλὴν ἐς πέλαγος ἐμπεσόντες. ὅσοι δὲ κατὰ τὸν Δαίδαλον μὴ πάνυ μετέωρα, μηδὲ ὑψηλὰ ἐφρόνησαν, ἀλλὰ πρόσγεια, ὡς νοτίζεσθαι ἐνίοτε τῇ ἅλμῃ τὸν κηρὸν, ὡς τὸ πολὺ οὗτοι ἀσφαλῶς διέπτησαν. Μι. ἐπιεικεῖς τινας, καὶ συνετοὺς λέγεις. Αλε. τῶν μέντοιγε ἄλλων ὦ Μίκυλλε, τὰς ναυαγίας πάνυ αἰσχρὰς ἴδοις ἂν, ὅταν ὁ Κροῖσος περιτετιλμένος τὰ πτερὰ γέλωτα παρέχῃ Πέρσαις, ἀναβαίνων ἐπὶ τὴν πυράν. ἢ Διονύσιος καταλυθεὶς τῆς τυραννίδος, ἐν Κορίνθῳ γράμματα διδάσκῃ, μετὰ τηλικαύτην ἀρχὴν, παιδία συλλαβίζειν ἀναγκάζων. Μι. εἰπέ μοι ὦ ἀλεκτρυὼν, σὺ δὲ ὁπότε βασιλεὺς ἦσθα, φὴς γὰρ καὶ βασιλεῦσαι, ποίου τινὸς ἐπειράθης ἐκείνου τοῦ βίου; ἦπου πανευδαίμων ἦσθα, τὸ κεφάλαιον ὅ, τι πέρ ἐστι τῶν ἀγαθῶν ἁπάντων ἔχων. Αλε. μηδὲ ἀναμνήσῃς με ὦ Μίκυλλε, οὕτω τρισάθλιος ἦν τότε. τοῖς μὲν ἔξω πᾶσιν, ὁπόσα ἔφησθα, πανευδαίμων εἶναι δοκῶν. ἔνδον δὲ, μυρίαις ἀνίαις συνών. Μι. τίσι ταύταις; παράδοξα γὰρ, καὶ οὐ πάνυ πιστὰ φῄς. Αλε. ἦρχον μὲν οὐκ ὀλίγης χώρας ὦ Μίκυλλε, παμφόρου τινὸς, καὶ πλήθει ἀνθρώπων, καὶ κάλλει τῶν πόλεων ἐν ταῖς μάλιστα θαυμάζεσθαι ἀξίας, ποταμοῖς τε ναυσιπόροις καταρρεομένης, καὶ θαλάττῃ εὐόρμῳ χρωμένης. καὶ στρατιὰ ἦν πολλὴ, καὶ ἵππος συγκεκροτημένη, καὶ δορυ-

podagras, tabes, pulmonis inflammationes, aquas intercutes. Hæc enim à ſumptuoſis illis cœnis naſcuntur. Proinde quicunque ex his Icari in morem, ſeſe attollunt, propiuſque ſoli admovent, neſcii alas ſibi eſſe cera adglutinatas, ingentem nonnunquam ſtrepitum movent, prono capite in mare delapſi. Sed qui Dædali exemplo, non admodum ſublimia, neque excelſa ſapiunt, ſed humilia terræque vicina, adeò ut cera nonnunquam ſalis aſpergine madeſcat, ii tuto plerumque transvolant. *Mic.* Moderatos iſtos, & prudentes narras. *Gal.* Verùm aliorum Micylle, naufragia fœdiſſima conſpicias: nempe quando Crœſus revulſis alis riſum exhibet Perſis, conſcenſo rogo: aut quum Dionyſius tyrannide abdicatus, Corinthi literas docet, poſt tantum imperium pueros ſyllabas connectere cogens. *Mic.* Dic mihi Galle, tu quum rex eſſes (nam ais etiam regem te fuiſſe) cujuſmodi expertus es illud vitæ genus? Sanè tum fœlix eras, ſiquidem id quod eſt bonorum omnium caput poſſidebas. *Gal.* Ne mihi in memoriam regeras, ô Micylle: uſque adeò miſerrimus, tunc eram, & quanquam quoad res externas planè fœlix videbar, ut dixiſti: tamen intus, innumeris curis diſtringebar. *Mic.* Quibus curis? Nam abſurda prorſus & incredibilia narras *Gal.* Equidem Micylle, imperabam regioni non exiguæ, quarumvis rerum feraci, cùm incolarum multitudine, tum urbium pulchritudine cum primis admirandæ: præterea fluviis navigabilibus, ac mari portuoſo commodæ. Ad hæc exercitus ingens, equitatus inſtructus, ſatellitium non exi-

φορικὸν ὄσον ὀλίγον, καὶ τελῶναι, καὶ χρημάτων πλῆθος ἀνέριθμον, καὶ χρυσὸς ὁ παντοπάμπολυς, καὶ ἡ ἄλλη ἡ ἀρχὴ τραγῳδία πᾶσα, ἐς ὑπερβολὴν ἐξηγκυλμένη. ὥστε ὁπόταν σκοπῶμαι, οἰμωδὴ πολλοὶ, σφοδρὰ ἐκώκυον, καὶ θεόν τινα ὁρᾶν ᾤοντο. καὶ ἄλλοι ἐπ' ἄλλοις σπεύδοντο ὀψόμενοί με. οἱ δὲ, καὶ ἐπὶ τὰ τέγη ἀνιόντες, ὡς μεγάλῳ ἐλπίζοντι ἀκριβῶς ἐφορᾶν τὸ ζεῦγος. τὴν ἐφεστρίδα. τὸ ἀβρόμαλλον. τὰς ὑποπτέρους. ἐγὼ δ' εἰδὼς ὁπόσα με ἡνία ἓ ἔφερεν, οἰκείοις μὲ τὰ ἀγνοίας συνεγίνωσκον, ἐμαυτὸν δ' ἠλέουν, ὅμοιον ὄντα τοῖς μεγάλοις ἐκείνοις Κολοσσοῖς, οἷς ἢ Φειδίας, ἢ Μύρων, ἢ Πραξιτέλης ἐποίησεν. ἐκείνων γὰρ ἕκαστος τὰ ἑκάτερα ὁ μὲν, Ποσειδῶν, ἢ Ζεύς ἐστι παγκάλως, χρυσοῦς, καὶ ἐλέφαντος ξυνηρμοσμένος, κεραυνὸν, ἢ ἀστραπὴν, ἢ τρίαιναν ἔχων τῇ δεξιᾷ. ἢν δ' ἀποκύψας ἴδῃς τὰ ἔνδοθεν, ὄψει μόχλοὺς πάνυ ἓ γόμφους, καὶ ἥλους ἀμπακὴ πεπερονημένους, καὶ κοχλίας ἓ σφῆνας, καὶ πίτταν κατόπιν, καὶ τοιαῦτα πολλὴν ἀμορφίαν ἐπεισκυρῶσαν. ἐὰν λέγῃν [1] μυῶν πλῆθος, ἢ μυγαλῶν ἐμπολιτεύεσθαι αὐτοῖς ἐνίοτε. τοιοῦτόν τι ἓ βασιλεία ἐστίν. Μι. εἰδέπω ἔφησθα τὸ πλοῖον, καὶ τοὺς γόμφους, καὶ μοχλοὺς, οἵ πνες εἶεν ἓ ἀρχῆς, εἰδὲ τὴν ἀμορφίαν ἐκείνην τὴν πολλὴν, ἥτις ἐστίν. ὡς τόγε ἐξελαύνειν λυθλεπόμενον, καὶ τοσούτων ἄρχοντα, καὶ σφοκωκύθμενον δαιμονίως, εἶναι ὕτως Κολοσσιαίῳ παραβεβλημένον

exiguum, triremes, vis pecuniæ innumerabilis, vasorum aureorum plurima copia, reliquaque omnis tragœdia principatus, supra quàm credi queat, ingens. Itaque cùm prodirem, plerique adorabant, Deum quempiam intueri sese rati: aliique alios trudentes concurrebant, quò me conspicerent: nonnulli, conscensis tectis, magni æstimabant, si plenè contemplari licuisset quadrigam, pallium, diadema, anteambulones, & à tergo comitantes. Ego inter hæc mihi conscius quantæ me res discruciarent, versarentque, illis quidem propter insciti am ignoscebam, at mei ipsius misereſcebat, quòd similis essem magnis illis Colossis, quos aut Phidias, aut Myron, aut Praxiteles fecit. Quorum quisque extrinsecus est Neptunus, aut Iupiter, omnibus partibus decorus, auro & ebore compactus, & aut fulmen, aut fulgur, aut tridentem dextra tenens. At si immisso capite, quæ sunt intus inspicias, videbis vectes, paxillos, & clavos, per universum infixos, stipitesque & cuneos, picémque sublitam: item aliam id genus deformitatem intus inhabitantem. Omitto dicere muscarum, mustelarúmque vim, quæ nonnunquam in iis manſitant. Hujusmodi videtur esse regia dignitas. *Mic.* Nondum explicuisti lutum, & clavos, & vectes imperii, quinam sint, neque magnam illam deformitatem quænam sit. Nam cum admiratione vectari, & tam multis imperare, numinisque instar adorari, cum Colossi exem-

1 Μυῶν πλῆθος ἢ μυγάλων] Lego μυῶν πλῆθος ἢ μυγάλων, id est, *soricum & murum aranearum copia.* Nam Sorices & mures aranei melius conveniunt quam muscæ. *Palm.*

γμοῖς. Ἠεπίσπον γάρ τι ϲὲ τῶν. σὺ δ' ἐκ τὰ ἔνδον ἤδη ϲ' Κολοσσὲ λέγε. Αλε. τί πρῶτον εἴπω σοι ὦ Μίκυλλε, τὰς φόβους, καὶ τὰ δήγματα, καὶ ὑποψίας, καὶ μίσεις τὸ ὠδιὸν τῶν συμόντων, καὶ ἐπιβουλάς. καὶ ἀφ' ταῦτα, ὕπνον τε ὀλίγον, ἐπιπόλαιον κἀκεῖνον, καὶ παραχῆς μετὰ ὀνείρατα, καὶ ὑποίας πολυπλόκους, καὶ ἐλπίδας ἀεὶ πονηρὰς, ἢ τὴν ἀφελίαν, καὶ χρημάτισμὸς, καὶ δίκας καὶ ἐκστρατείας, καὶ πρεσβύγματα, καὶ συνήγματα, καὶ λογισμός; ὑφ' ὧν ὐδὲ ὅναρ ἀπολαῦσαί τινος ἡδέος ἐγχίνεται, ἀλλὰ ἀνάγκη ὑπὲρ ἁπάντων, μόνον ἀφοσκοπεῖν, καὶ μυεῖα ἔχειν πράγματα. ὐδὲ γὰρ ἀτρείδῃ Ἀγαμέμνονα ὕπνος ἔχε γλυκερὸς, πολλὰ φρεσὶν ὁρμαίνοντα. καὶ τοῦτο, ῥεγκόντων Ἀχαιῶν ἁπάντων. λυπεῖ δ' τὸ μὴ λυδὸν, [1] ἧος καφὸς ὦν. τὸ Πέρσην δ', Κλέαρχος, Κύρῳ ξενολογῶν. ἄλλον δ', Δίων, πρὸς ὃς πσι τῶν Συρακυσίων κοινολογήμενος, καὶ ἄλλον Παρμενίων ἐπαινέμενος. καὶ Περδίκκαν Πτολεμαῖος, καὶ Πτολεμαῖον Σέλευκος. ἀλλὰ κἀκεῖνα λυπεῖ ὁ ἐρώμενος, πρὸς ἀνάγκην ξυνὼν, καὶ παλλακὶς ἄλλῳ χαίρουσα. καὶ ὑποψιασθαί τινες λεγόμενοι, καὶ δύ', ἢ τέτταρες τῶν δορυφόρων πρὸς ἀλλήλους ἀφυβριζόντες. τὸ δ' μέγιστον. ὑποφοβεῖσθαι δεῖ τὰς φιλτάτας μάλιστα, κἀξ ἐκείνων ἀεί τι δεινὸν ἤξειν ἐλπίζειν. ὁ μὲν γὰρ, ὑπὸ δ' παιδὸς ἀπέθανεν ὁ Φαρνάκου. ὁ δ', καὶ αὐτὸς ὑπὸ δ' ἐρωμένου. τὸ δ' ἄλλον, ἴσως ὁμοιότροπον ἰσάβδῳ κατέλαβεν. Μι. ἄπαγε. δεινὰ ταῦτα φῄς

exemplo quadrat: siquidem hoc divinum quiddam est. Nunc autem quæ sunt intra Colossum exponito. *Gal.* Quid primum tibi referam Micylle? utrum metus, curas mordaces, suspiciones, familiarium odium, & insidias: easque ob res, somnum rarum, eumque levem, ac plena tumultus insomnia, cogitationes perplexas; spes semper improbas: an verò otii penuriam, postulationes, judicia, expeditiones, edicta, fœdera, consultationes? Quibus rebus fit, ut ne per somnium quidem, aliqua re jucunda frui liceat: verùm ut omnibus de rebus solus dispiciat necesse est, milleque negotia sustineat. Quippe nec Atridem Agamemnona dulcis habebat, Somnus, multigenas versantem pectore curas. Idque cùm reliqui omnes Achivi sterterent. Adde quòd Lydum illum discruciat filius mutus: Persam Clearchus Cyro milites peregrinos conscribens: alium Dion cum Syracusanis nonnullis ad aurem communicans: alium Parmenion collaudatus. Item Perdiccam Ptolemæus, Ptolemæum Seleucus. Quin illa quoque molestiam afferunt, amasius non sponte consuescens, concubina alio gaudens: tum siqui defectionem parare dicantur: aut duo quatuorve satellites inter se suspicantes. Quódque gravissimum est, amicissimi quique vel maximè suspecti sunt habendi, semperque metuendum, nequid magni mali ab illis oriatur. Nam alium filius, alium amasius veneno necavit: alium similis mors forsan eripuit. *Mic.* Apagesis, atrocia sunt Gal-

1 Τὸς κωφὸς ὦν] Dixi ad ὑπὲρ τῶν εἰκόνων, sive apologiam pro imaginibus, *Marcii*.

ὦ Ἀλεκτρυών. ἐμοὶ γὲν πολὺ ἀσφαλέστερον σκυτοτομεῖν ἐπικεκυφότι, ἢ πίνειν ἀπὸ χρυσῆς φιάλης, κωνείῳ, καὶ ἀκονίτῳ συμμεμιγμένην. ὁ μὲν κίνδυνος, ἐμοὶ μέν, εἰ παραλιοῖ τὸ σμιλίον, καὶ ἁμάρτοι τῆς τομῆς τῆς ἐπ' ὀλίγον τι αἱμάξαι τὸν δακτύλιον ἐπιμήκη. οἱ δὲ, ὡς φῄς, ἅπαν τὸ δάκτυλον ἀποκόψουσι, καὶ ταῦτα, μυρίοις κακοῖς συνόντες. εἶτ' ἐπιδὰν πίσωσιν, ὅμοιοι μάλιστα φαίνονται τοῖς τραγικοῖς ὑποκριταῖς, ὧν πολλοὺς ἰδὼν ἔγωγε, πέσοι μέν, Κέκροπας δῆθεν ὄντας, ἢ Σισύφους, ἢ Τηλέφους, διαδήματα ἔχοντας, καὶ [1] ξίφη ἐλεφαντόκοπτα, καὶ ἐπίσειον κόμαν, καὶ χλαμύδα χρυσόπαστον. ὧν ἔνια, οἷα πολλὰ γίγνεται ἀποκρύπτειν τινὰ αὐτῶν, ἐν μέσῃ τῇ σκηνῇ κατιπέσῃ, γέλωτα δηλαδὴ παρέχει τοῖς θεαταῖς ἅμα ἀποπληττόμενος μὲν συντριβέντος αὐτῷ διαδήματος, ἡμιφλύκτης δὲ τῆς ἀληθοῦς κεφαλῆς καὶ ὑποκριτοῦ, καὶ τῶν σκηλῶν ἐπιπολὺ γυμνωθέντων, ὡς δὲ καὶ ἐσθῆτος τὰ ἔνδοθεν φαίνεσθαι [2] ῥάκια, δύσμορα ὄντα, καὶ τῶν ἐμβάδων τὴν ὑπόδεσιν ἀμφοφοβεῖσθαι, καὶ οὐχὶ τὸν λόγον ἅμα καὶ ποδός. ὁρᾷς ὅπως μὲ ἐκ εἰκαίζειν ἐδίδαξας ἤδη ὦ βέλτιστε ἀλεκτρυών; ἀλλὰ τυραννὶς μὲν, τοιοῦτόν τι ὄφλῃ ἔσεσθαι. ἵππος δὲ, ἢ κύων, ἢ ἰχθὺς, ἢ βάτραχος ὁπότε γένοιτο, πῶς ἔφερες ἐκεῖνον τὸν διάλογον; Ἀλε. μακρὸν τοιοῦτον ἀνακινεῖς τὸν λόγον,

Galle, hæc quæ narras. Quare mihi tutius fuerit cerdonicæ operæ pronum incumbere, quàm ex aurea phiala propinatum poculum haurire cicuta & aconito temperatum. Nam mihi quidem hoc unum est periculi, ut si paulum aberret ſmilion, deflectatque à recta incisione, ſummum ſecantis digitum exiguo tingat ſanguine. At hi, ut ais, lethifera agunt convivia, idque innumeris in malis constituti: qui ubi conciderint, perſimiles esſe videntur tragicis hiſtrionibus. Nam multi ut videre est, quoad Cecropes ſunt, aut Siſyphi, aut Telephi, diademata geſtant, eburneiſque capulis gladios, comamque ventilatam, & chlamydem auro intertextam. Quòd ſiquis, qualia plerumque accidunt, ipſorum aliquis impingens, media in ſcena cadat, riſum profectò movet ſpectatoribus: videlicet perſona unà cum ipſo diademate contrita, vero autem actoris capite cruentato, cruribusque magna ex parte renudatis, ut jam interioris amictus panni quàm ſint miſeri fiat perſpicuum: ac cothurnorum quos pedibus induxerunt appareat deformitas, cùm pedis modo non reſpondeant. Vides ut me jam ſimilitudines conferre docueris optime Galle? Cæterùm tyrannis, talis quædam res esſe tibi viſa est. Sed cùm equus esſes, aut canis, aut piſcis, aut rana, quomodo eam vitæ rationem ferebas? *Gal.* Quem nunc moves ſermonem

1 Χίφη ἐλεφαντόκοπτα] Heliod. lib. 2. *Bourd.*

2 Ῥάκια δύσμορα] Tangit ſcenicas veſtes ſervorum. Duplex veſtis in ſcena, liberorum & ſervorum, ut pater apud I. Polluc. c. 13. l. 7. Eorum qui ſervos fingebant veſtes centuculi ex parvulis pannis. Sic in Epiſt. Saturn. αἱ τραγικαὶ ἐσθῆτες ἐκ ῥακῶν πάνυ δύσμορων συγκεκομμέναι. Hinc *centunculum mimi*, apud Apul. Apol. 1. Hinc jocus ille Plautinus. *Conſutus tuniçis huc advenio non dolis.* Idem.

καὶ ὁ Γ παρόντος κωμῳδ. πολλοῦ τόγε κεφάλαιον, ἀδδὶς ὅσις σὺκ ἀπραγμονέστερος τ βίον ἔδοξέ μοι Γ ἀνθρωπείων, μόνοις ταῖς φυσικαῖς ἐπιθυμίαις, καὶ χρείαις ἐμμεμετρημέν. πλούσιον ἢ ἵππον, ἢ συκοφάντην βάτραχον, ἢ σοφιστὴν κολοιὸν, ἢ ὀψοπώλιον κώνωπα, ἢ κίναιδον ἀλεκτρυόνα, καὶ τἄλλα, ὅσα ὑμεῖς ἐπιποθεῖτε, σὺκ ἂν ἴδοις σὺ ἐμεῖνοις. Μι. ἀληθῆ τοῦτο ἴσως ὦ ἀλεκτρυών. ἐγὼ δ' ὅτα πέπονθα, σὺκ αἰσχυνόμενός σε λέγειν. ὑδέπω δυώδεκα ὑπομαθὴς τῷ ἐπιθυμίαν, ὡς ἐμ παίδων ἔχων πλούσιος ηὐξάζ. ἀλλά μοι Ϛ τοῦτον ἔπεσε τ ὀρθμῶν ἔσηκεν, ἐπιδεικνύμενον τὰ χρυσία. καὶ μάλιστα ἐπὶ τῷ καθαρῷ τῷ Σίμωνι ἀποπνίγομαι, τυφῶπι σὺ ἀληθῶς τοσούτοις. Αλε. ἐγώ σε ἐάσομαι ὦ Μίκυλλε, καὶ ἐπείσῳ ἔπι νύξ ἐστι, ἐξαναστὰς, ἵπερ μοι, ἀπάξω γάρ σε πρὸς αὐτὸν ἐμεῖνον τ Σίμωνα, καὶ εἰς τὰς τ ἄλλων πλουσίων οἰκίας, ὡς ἴδοις οἷα τὰ παρ' αὐτοῖς ἐστι. Μι. πῶς τοῦτο; κεκλεισμένων τ θυρῶν, [1] καὶ μὴν τοιχωρυχεῖν με συναναγκάσεις; Αλε. εὐθαμῶς. ἀλλ' ὁ Ἑρμῆς, ὥπερ ἱερός εἰμι, ἐξαίρετον ἔδωκέ μοι τοῦτο, ἵν' τις τὸ ἡραῖον πλέρον τὸ μήκιστον, ὃ δι' ἀπαλότητα ἐπικομπὲς ἐστι. Μι. δύο δ' ἔστι σοι τοιαῦτα. Αλε. τὸ δεξιὸν τοῖνυν, ὅτῳ ἂν ἐγὼ ἀποσπάσας παρέχω ἔχειν, ἐς ὅσον ἂν βάλωμαι, ἀνοίγειν τε ὁ τοιοῦτος πᾶσαν θύραν δύναται, καὶ ὁρᾶν τὰ κάνδα, ὐχ ὁρώμενος αὐτός. Μι. ἐλελῃθεις με ὦ ἀλεκτρυών, καὶ σὺ χρὴς ἂν, ἐμοὶ δ' ἐν ἵν τοῦτο ἅπαξ παρέχῃς,

nem & longior sit, neque hujus temporis. Illud autem unum in genere dixerim, nullam ex omnibus vitam mihi non visam tranquilliorem humana, naturalibus duntaxat cupiditatibus, & usibus circunscriptam. Si quidem aut publicanum equum, aut sycophantam ranam, aut sophistam graculum, aut cupediarium culicem, aut cinædum gallum atque id genus alia quæ studio prosequimini, inter illos non videas. *Mic.* Hæc quæ dicis Galle vera fortè sunt. Verùm non pudebit me tibi fateri id quod mihi accidit. Nondum dedisce posse cupiditatem illam à puero mihi insitam, videlicet ut dives evadam. Quin nunc quoque somnium illud ob oculos versatur, aurum ostentans: potissimùm autem sceleſtus ille Simon excruciat, qui tantas inter opes delicietur. *Gal.* Ego te hoc morbo levabo Micylle. Et siquidem etiamdum nox est, surge & sequere me: siquidem te ad Simonem ipsum adducam, & in aliorum divitum ædes, ut videas quomodo res habeant apud illos. *Mic.* Istud quo pacto? Num me clausis foribus parietes effodere compelles? *Gal.* Nequaquam: verùm Mercurius cui sum sacer, eximium hoc mihi concessit, siquis longissimam caudæ plumam avulserit, quæ ob mollitiem inflectitur. *Mic.* Atqui duas habes ejusmodi. *Gal.* At dextram cuicunque avulsam dedero gestandam, is quoad volvero, poterit fores omnes aperire, & cuncta videre, ipse invisibilis. *Mic.* Equidem ignorabam Galle te præstigiarum quoque peritum esse. Itaque si plumam hanc mihi semel præbueris,

[1] Καὶ μὴν τοιχωρυχεῖν] Καὶ μὴν τοιχωρυχεῖν. *Marcil.*

ὄψῃ τὰ Σίμωνος πάντα ὑπὸ βαρυχθῆναι δοῦλος μετενηνεγμένα. μεθίσω γὰρ αὐτὰ παρελθών. ὁ δ', ὡς ἐκστρέψεται, ἀποπνίγων τὰ κατὰ μέσον. Αλε. ἢ δεμνὶς γλισχρὰ τοῦτο. παρήγγειλε γὰρ ὁ Ἑρμῆς μὴ τοιοῦτον πράγματι ὑποδῆσαι μέ, κἀξαφανῆσαι αὐτόν. Μι. ἀπίθανον λέγεις. κλέπτω τὰ Ἑρμοῦ αὐτὸν ὄντα, τοῖς ἄλλοις φθονεῖν τοιοῦτο. ἀπώμνυμι δ' ὅμως. ἀφίξομαι γὰρ τὸ χρυσίον, ἢν δυνώμεθα. Αλε. ἀπόπλου ὦ Μίκυλλε θᾶττον τὸ πλοῖον. τί τοῦτο ἄμφω ἀπέπλας; Μι. ἀσφαλέστερον ὕπως ἂν ἀλεκτρυὼν, κἀγὼ σοὶ ἦτον ἄμφω τὸ πρᾶγμα ἂν εἴη, ὡς μὴ χαλεύοις λάθρα θάτερον τῶν ὑρᾶς μέρος. Αλε. εἶεν. Ἐπὶ τὰ Σίμωνα θᾶττον ἄπιμεν, ἢ παρ' ἄλλον τινὰ τῶν πλουσίων; Μι. ἄμεινον, ἀλλὰ ἐπὶ τὰ Σίμωνα. ὃς ἀντὶ δισυλλάβου, τετρασύλλαβος ἤδη πλουτήσας εἶναι ἀξιοῖ. κἀγὼ δὴ πάρεσμι ἐπὶ τὰς θύρας. τί δ' οὐ ποιῶ τὸ μὴ τοῦτο; Αλε. ἐπίθες τὸ πλοῖον ἐπὶ τὸ κλεῖθρον. Μι. ἰοὺ δή, ὦ Ἡράκλεες, ἀναπεπταμένη ὥσπερ κλειδὶ ἡ θύρα. Αλε. ἴθι ἐς τὸ φρέαθεν. ὁρᾷς αὐτὸν ἀκηκυπωμένον, κἀλογιζόμενον. Μι. ὁρῶ μὰ Δία, ὡς ἀμαυρόν γε καὶ δισσὰν τὴν θυαλλίδα. κἀγὼ ὑχρὸς οἱ ἔσιν. ἴσκιος οἷος ὑπόγειος ὦ ἀλεκτρυών. κἀκατάσκληκεν ὅλος ὑπὸ σκοτεινὸς ὑπὸ φρενῖτιν δηλαδή. ἢ γὰρ νοσεῖν ἄλλως ἐλέγετο. Αλε. ἄκουσον ἃ φησιν. εἴσῃ γὰρ ὅθεν ἔτυς ἔχει. Σι. ἐκεῖνοι πάλαι μὲν ἐβόων ἐκεῖνα, πάνυ ἀσφαλῶς ὑπὸ τῇ κλίνῃ κεκρύφθαι, καὶ

bueris, videbis illicò Simonis universas opes huc deportatas: etenim eas huc rediens transferam. At ille rursum coria calceis assuenda obrodet, ebibetque. *Gal.* Atqui nefas sit ictum facere. Nam mandavit Mercurius, ut si, qui pennam habuerit istiusmodi quippiam patret, vociferando furem prodàm. *Mic.* Rem narras neutiquam verisimilem, nempe Mercurium cùm ipse sit fur, non sinere alios, ut idem faciant. Abeamus tamen: nam à capiendo auro mihi, si possim, temperabo. *Gal.* Pennam prius revellito. Quid hoc rei est? ambas revulsisti. *Mic.* Hoc tutius, minusque tibi deforme futurum est, ne altera caudæ parte mutilatus claudices. *Gal.* Esto. Sed utrum Simonem primum adibimus, an alium quempiam divitum. *Mic.* Non alium: sed Simonem, qui pro dissyllabo tetrasyllabus esse affectat posteaquam dives evasit. Iámque ad foras accessimus. Quid igitur faciam deinceps? *Gal.* Pennam feræ admove. *Mic.* En Dii boni, ostium perinde atque clave patefactum est. *Gal.* Præcedens in adversum progredere. Vides illum vigilantem ac supputantem? *Mic.* Video per Iovem, & quidem ad obscuram, sticuloſamque lucernam. Præterea pallet, haud scio unde, Galle, totúsque exaruit, & est extenuatus, nimirum à curis. Nam alioqui malè habere non dicebatur. *Gal.* Ausculta quid dicat. Intelliges enim unde ita se habeat. *Simon.* Nimirum septuaginta illa talenta tutò admodum sub lectica defossa sunt, & nemo

1 Ἐπὶ τὰ Σίμωνα] Floren. περὶ τὰ Σ. De hac mutatione nominum eleganter Clarissimus Casaubonus ad Athen. c. 14. lib. 5. Mercer. ad Arist. pag. 241. *Bourd.*

μόνις ὅλως εἶδε. τὰ δ' ἐκκαίδεκα, εἶδε Σωσύλος ὁ ἱπποκόμος ὑπὸ τῇ φάτνῃ κεκλακρύφλοντά με. ὅλως γὰρ περὶ τὸ ἵππειόν ἐστι ἡ πᾶσα ἐπιμελής. ἄλλως τ' ἠδὲ φιλόπονος ἂν εἰκὸς δι' ἡρπαδαξ ποιμὴν πολλοὺς τηλεικούτους. ἢ πόθεν γὰρ ὁ Τίβιος πέρυσιν αὐτῷ ὕπνου μέγαν ὠψώνησεν ἐχθές; ἐλέγετο δὲ τῇ γυναικὶ ἐμβόλιον ἐνηνθωμένα πέντε δραχμῶν. ὅλως τἀμὰ ἔστι πανδῶσι δὲ κακοδαίμονος. ἀλλ' ἠδὲ τὰ σκεύη μοι ἀσφαλεῖ δοκεῖται, τοσαῦτα ὄντα. ἦδεα γοῦν μή τις ὑπορύξας τὸν τοῖχον, ὑφέληται ταῦτα, πολλοὶ φθονοῦσι, καὶ ἐπιβουλεύουσί μοι. καὶ μάλιστα ὁ γείτων Μίκυλλος. Μι. τί, τὰ Δία, σὺ γὰρ ὄμβριος ἐγὼ δὲ τὰ τρύβλια ὑπὸ μάλης ἔχω. Αλε. σιώπησον ὦ Μίκυλλε, μὴ καταφωράσῃ παρόντας ἡμᾶς. Σι. ἄρασον γὰρ ὑπερυπνον αὐτὸν φυλάττειν. ἅπαντα σεσύλημαι. Διονυσίου δὲ κύκλῳ τῷ φιλίᾳ. τίς ὅτι; ὁρῶ τέ γε ὦ τοιχωρύχ μοι Δία. ἐπὶ κίονος ὢν τυγχάνεις, εὖ ἔχει, ἀριθμήσω αὖθις φορύξας τὸ χρυσίον, μή με παρέλθῃ ἐψοφηκέ τις ἐπ' ἐμέ. δηλαδὴ παλιορκῶμαι, καὶ ἐπιβουλεύομαι ὑπὸ ἀπίστων. τί μοι τὸ ξιφίδιον; ἂν λάβω τινά. θηκτωμαι αὖθις τὸ χρυσίον. Αλε. τοιαῦτα μὲν σοι ὦ Μίκυλλε τὰ Σίμωνος. ἁρπάσωμεν δὲ ἐκ παρ' ἄλλον τινά, ἕως ἔτι ἀλίγον τὸ νυκτὸς λοιπόν ἐστιν. Μι. ὁ κακοδαίμων, οἷον βιοῖ τὸν βίον, ἐχθροῖς ὕπνου πλουτῶν ἡδίστου. τὴν κόρρης γοῦν πεζέξας αὐτῷ, ἀπελθεῖν βούλομαι. Σι. τίς ἐπάταξέ με; λῃστεύομαι ὁ δυστυχής. Μι. φίμωσε, καὶ κλεύνα, καὶ ὄμβριον γένωμαι τὸ χρῶμα τῷ χρυσῷ ἀφεστηκὼς αὐτοῦ. ἡμεῖς δ', εἰ δοκεῖ, nemo prorsus vidit. At ſedecim illa Soſylus equiſo vidit me ſub præſepi occultantem. Itaque de curando ſtabulo non eſt admodum ſolicitus, præſertim cùm laboris non ſit amans. Ac veriſimile eſt illum his multò plura ſuſtuliſſe. Nam unde Tibius heri tam ingens ſalſamentum ipſi opſonaſſet? Ajunt etiam illum monile uxori emiſſe drachmis quinque. Hei mihi miſero, hi omnia diſſipabunt bona. At neque pocula, quæ tot mihi ſunt, in tuto loco ſunt poſita: quæ vereor, nequis ſuffoſſo pariete mihi tollat. Complures mihi invident, atque inſidias moliuntur: ac in primis vicinus Micyllus. *Mic.* Ita per Iovem: nam tibi ſum ſimilis: ac patellas ſub ala geſto. *Gal.* Tace Micylle, ne nos præſentes prodas in furto. *Sim.* Optimum igitur fuerit ut ipſe inſomnis ſervem. Omnem obibo domum in orbem obambulans. Quis iſte? te video per Iovem, ô parietum perfoſſor. Bene ſe res habet, ſiquidem es columna. Refoſſum aurum numerabo rurſus, nunquid pridie me latuerit. En iterum aliquis me pulſavit: obſideor nimirum, & ab omnibus inſidiis appetor. Vbi mihi gladius? ſi quemquam deprehendero. Rurſum aurum defodiamus. *Gal.* Hujuſmodi Micylle, ſunt res Simonis. Sed abeamus ad alium quempiam, donec noctis adhuc aliquantulum ſupereſt. *Mic.* O miſer cujuſmodi vivit vitam! hoſtibus eveniat eſſe ad hunc modum divitibus. Itaque pugno illi in maxillam illiſo, volo diſcedere. *Sim.* Quis me percuſſit? latrocinio diſpolior miſer. *Mic.* Plora, ac vigila, auróque attabeſcens illi fias colore ſimilis. Nos autem, ſi videtur,

Gni-

Γνίφωνα τ δανειστὴν ἰδωμεν. ἐ μέχρι γ ἔ ἔτος οἰκεῖ. ἀνέῳκται αὕτη ἡμῖν ἡ θύρα. Αλε. ὁρᾷς ἐπαχυνθῆναι. ἔ τοῦτον ἐπὶ φρενῖτιδα, ἀναλογιζόμενον τὰς τόκους, καὶ τὰς δεκτύλους κεκτησθαι, ὃν δεῖσθ μετ' ὀλίγον παῖδα ταῦτα λιπόντα, ἄλφιτα, ἢ ἐμπίδα, ἢ μύωπα γενέσθαι; Μι. ὁρῶ κακοδαίμονα, καὶ ἀνόητον ἄνθρωπον, εἰδὲ νῦν πολὺ τ σίλφης, ἢ ἐμπίδος ἄμεινον βιῶναι. ὡς γ ἔ ἔτος σκέπτηκεν ὅλῳ ὑπὸ τ λογισμῶν. ἐπ' ἄλλον ἀπίωμεν. Αλε. ποῖ τ σὸν Εὐκράτιν, εἰ δοκεῖ. καὶ ἰδὲ γὰ ἀνέῳκται ἔ αὕτη ἡ θύρα. ἄγε εἰσίωμεν. Μι. ἄπαγε ταῦτα μικρὸν ἔμπροσθεν ἐμοὶ λῶ. Αλε. ἔτι γὰ σὺ ἐνεργοπολεῖς τ πλοῦτον; ὁρᾷς γὰρ τ Εὐκράτιν αὐτὸν μ ὑπὸ δ οἰκέτε πρεσβύτιν ἄνθρωπον. Μι. ὁρῶ νὴ Δία κεκαπυρωτωμένον τινὰ, καὶ παχνιασμὸν, καὶ ἀστελλιασμὸν ἀνδρωπίνων. τὴν γυναῖκα δ ἐτέρωθι ὑπὸ δ μαγείρε μοιχευομένην ἔ αὐτῷ. Αλε. τί δ' ἂν ἐθέλοις ἂν ἔ τούτων κληρονομεῖν ὦ Μίκυλλε, καὶ πάντα ἔχειν τὰ Εὐκράτες; Μι. μηδαμῶς ὦ ἀλεκτρυών. λιμοῦ σωτῆρος ἀπολοίμην, ἢ τοιοῦτό τι πεισθείην. χαίρετω τὸ χρυσίον, καὶ τὰ δέκατα. δύο ὀβολοὶ ἔμοιγε πλοῦτός ἐστι μέγιστον, ἢ τοιχωρυχεῖν σωθ τ οἰκετῶν. Αλε. ἀλλὰ νῦν, ἡμέρα γὰ ἤδη ἀμφὶ τὸ λυκαυγὲς αὐτὸ, ἀπίωμεν οἴκαδε παρ' ἡμᾶς. τὰ λοιπὰ γ, εἰσαῦθις ἴψῃ ὦ Μίκυλλε.

Gniphonem fœneratorem visamus. Neque hic procul habitat, ostium nobis sponte patuit. *Gal.* Vides hunc etiam curis invigilantem, digitis contortis usuras supputantem, cui propediem relictis hisce omnibus, sit in silpham aut culicem, aut muscam abeundum? *Mic.* Video miserum & vecordem hominem, neque nunc silpha, aut culice meliùs viventem. Vt verò etiam iste totus rationibus intabuit! Ad alium eamus. *Gal.* Ad tuum, si videtur Eucratem. En tibi fores per se patuêre. Itaque introeamus. *Mic.* Paulò antè hæc omnia mea erant. *Gal.* At etiam nunc tu divitias somnias? Vides Eucratem ipsum à famulo, natu grandem. *Mic.* Video per Iovem obscœnitatem quandam, & lasciviam non virilem. Quinetiam altera ex parte ipsius uxorem à coquo constuprari. *Gal.* Quid ergo? num optaris Micylle, horum hæres esse, cunctaque possidere quæ sunt Eucratis? *Mic.* Nequaquam Galle. Fame priùs peream, quàm mihi accidat hujusmodi quippiam. Valeat aurum & convivia. Duo oboli mihi sunt divitiæ potiores, quàm si à domesticis mihi domus perfodiatur. *Gal.* Sed jam nunc quandoquidem dies ferme diluxit, domum nostram repetamus. Reliqua, Micylle, aliàs videbis.

ΙΚΑΡΟΜΕΝΙΠΠΟΣ, Η ΤΠΕΡΝΕΦΕΛΟΣ.

ICAROMENIPPVS, SIVE HYPERNEPHELVS.

ΑRGVMENTVM.

Quod suprà in specie, idem hìc in genere tractat. Reprehendit enim in universum omnium hominum tum privatorum, etiam regum ac principum, omnia facta ac studia: sive ea privata sint, sive etiam ad cultum, ac religionem deorum pertinent, præcipuè autem philosophos, ut semper aliàs, insectatur, quos indicat non modo circa res humanas incerta ac stulta docere, verum etiam de rebus sublimibus, de mundo, de Deo, de providentia divina, & id genus aliis, absurda, atque impia quædam tradere, quæ neque viderant ipsi, neque aliunde cognoverint. Atque hæc omnia sub Menippi nomine, quem aliàs quoque, ut philosophis infestum atque inimicum exhibet.

ΜΕΝΙΠΠΟΣ.

Μυριοι τεταχίλιοι μὲν ἦσαν ἀπὸ γῆς στάδιοι μέχρι εἰς τὴν σελήνην, ὁ ὡς ἡμῖν ἐμφανὴς ὄγκος τοῦτος ἐστί· ἐντεῦθεν δ', ἕως τοῦ ἡλίου ἔστιν παρασάγγης ἀπὸ πεντακόσιοι. ἀπὸ δὲ τούτου, εἰς αὐτὸν ἤδη τὸν ἀέρα τὸν, καὶ τὴν ἀκρόπολιν τὴν τοῦ Διὸς ἔφασαν, καὶ τοῦτο ἤδη δύζανον ἐστὶ μιᾶς ἡμέρας. Ἐπεὶ τί ταῦτα πρὸς χρόνον, ὦ Μένιππε, ἀφορμεῖς, καὶ ἡσυχῇ πως ἀναμετρεῖς; πάλαι γὰρ ἐπαμφοτερίζοντά σε παρεκαθεζόμην, ἡλίῳ καὶ σελήνῃ, ἔτι δὲ καὶ τοῦτο ἀγανακτοῦντα, καὶ παρασάγγας ξενίζοντας. Μὴ θαυμάσῃς ὦ ἑταῖρε, εἰ μετέωρος, καὶ ἀφέλεια δοκῶ σοι λέγειν. τὸ κεφάλαιον γὰρ δὴ πρὸς ἐμφυτον λογίζομαι τὰ ἐναίσχυντα ἀποδημίας. Ἔτι· εἶπε ὦ γαῖρε, καθάπερ οἱ Φοίνικες, ἄρτι ἐπεμαίρε τὴν

MENIPPVS.

Per mille igitur erant stadia à terra usque ad lunam, ubi prima nobis fuit mansio. Hinc sursum ad solem parasangæ ferme quingentæ: à quo rursum ad cœlum ipsum arcemque Iovis aduam, tantum ferè spatii fuerit, quantum aquila possit uno die expeditè conficere. *Amicus.* Dic mihi per Gratias Menippe, quænam ista sint quæ astris apud te loqueris, ac tacitus tecum metiris. Etenim jamdudum te affectans, audio soles & lunas, quinetiam fastuosas & peregrinas istas voces, stadia, & parasangas commemorantem. *Men.* Ne mireris amice, si sublimia aëriaque tibi videor loqui: nam apud me summam reputo nuper actæ peregrinationis. *Amic.* Num ô bone, Phœnicum in morem, viam stellis notabas?

ὀδὸν ; Με. ἐ μὰ Δία , ἀλλ' ὑ αὐτῆς ἄγροις ἐπειώμην τὴν ἀποδημίαν. Ετα. Η ἐρώκλεις. μακρηγόρα τ ὄνειρον λέγεις , εἰ μὴ σεσύρῃν ἴλαγγες καὶ ξενικὴ παρασκεύασας ὅλας. Με. ὄνειρον γὰ ὧ τὸν δικῶ σοι λέγειν , ὃς ἐρίως ἀφῖγμαι ἀπὸ Διός ; Ετα. πῶς ἔφησθα. Μένιππ ἡμῖν διοπτὴς πάρεσιν ἐξ ὑρανῦ ; Με. κὴ μὰν ἐγὼ σοι παρ' αὐτῦ ἐκείνυ ἐ πάνυ Διὸς ἥκω τήμερον , ἐνυμφίσια , κὴ ἀκήσας , κὴ ἰδών. εἰ ἢ ἀπιστῖς , κὴ αὐτὸ τῦτο ὑπερφρονῶμαι , τὸ πέρα πίστεως δύναμαι. Ετα. κὴ πῶς ἔγωγε ὦ ἡδιστε , κὴ ὁλύμπιε Μένιππε ἡμῶν ὑ ἐπίγειος ὢν , ἀπιστῶ δικαίως ὑπερνεφέλῳ ἀνδρί. κὴ ἵνα καὶ Ὅμηρον εἴπω , ἐ θεμιτὸν ἐστί. ἀλλ' ἐκεῖνά μοι φράσον , εἰ δοκεῖ , πόθεν τρόπον ἦρθης ἄνω , κὴ ὁπόθεν ἐπόρισω κλίμακα τηλικαύτην τὸ μέγεθος. τὰ μὲ γὰ ἀμφὶ τὴν ὄψιν , ὡ πάνυ ἔοικας ἐκείνῳ τῷ φρυγὶ , ὥστε ἐ ῥᾳδίως εἰκάζειν ἐ σε οἰκοχήστευτον ὄντα , ἀνάρπαστον γεγενέναι ὑπὸ ἐ ἀετῦ. Με. σὺ μὲ πάλαι σκώπτων δῆλος εἶ. κὴ ἐνυμφίσιά ἐδὲν , εἴ σοι τὸ παραδέξον ἐ λόγυ , μύθῳ δοκεῖ ὑποφέρειν. ἀπὲρ ἐδὲν ἐδύσπί μοι ὑπὸ τὴν ἄνοδον , ὅτε τ κλίμακος , ὅτε παιδικὰ ῥιάλας ἐ ἀετῦ. οἰκεία γὰ ἦν μοι τὰ πτερά. Ετα. τῦτο μὲ ἤδη ἐ ὑπὲρ αὐτὸν Δαίδαλον ἔφησθα , εἴγε πρὸς τῖς ἄλλοις , ἐλελήθεις ἡμᾶς ἱέρακ τις , ἢ κηλοιὸς ἐξ ἀνθρώπυ ῥυέμβῳ. Με. ὀρθῶς ὦ ἐπαίρε , κὴ σὺκ ἀπὸ σκοπῦ εἴκασας. τὸ δαιδάλειον γὰ ἐκεῖνο σόφισμα ἐ πτερῶν ἐ αὐτὸς ἐμηχανησάμην. Ετα. εἶπ ὦ τολμηρότατε πάντων ,

ficium ipſe etiam ſum molitus.

tabas ? *Men.* Nòn per Iovem : ſed in ipſis aſtris peregrinabar. *Amic.* Papæ ! longum profectò refers ſomnium : ſiquidem totas paraſangas neſcius dormiviſti. *Men.* An ſomnium tibi videor referre : ego qui à Iove modò reverſus adſum. *Amic.* Quid dixiſti ? Ita-ne Menippus nobis à Iove adeſt è cœlo delapſus ? *Men.* Ita ſanè : ego tibi à ſummo illo Iove hodie venio, apud quem mira audivi, & vidi. Quòd ſi non credis : equidem hoc ipſo nomine ſupra modum gaudeo, quòd ſupra fidem ſum fœlix. *Amic.* Et quo pacto, ego divine & Olympie Menippe, mortalis cum ſim ac terreſtris, quem non credere viro qui nubes ſuperarit, quique, ut Homericis dicam verbis, jam ſit cœlitum unus ? At illud, ſi videtur, mihi dicito, quo modo ſurſum ſubvectus fueris, atque unde ſcalas tanta magnitudine tibi paraveris. *Men.* Nam quantum ad faciem attinet, non es admodum ſimilis illi Phrygio, ut conjiciamus te quoque ab aquila raptum fuiſſe, quò pocillatoris alicubi munere fungereris. *Men.* Iamdudum apertè cavillaris. Nec mirum ſi narrationis novitas fabulæ videtur adſimilis. Cæterùm ad conſcenſum nihil mihi fuit opus ſcalis, neque ut pullus aquilæ fierem, cùm proprias alas haberem. *Amic.* Hoc quòd dicis vel ipſum Dædali factum ſuperat : ſiquidem præter alia, nobis neſciis milvius, aut graculus ex homine factus es. *Men.* Rectè amice : neque procul à ſcopo conjeciſti. Nam & illud Dædali alarum arti-

Amic. At omnium audaciſſime, non

1 Ὅμηρον γὰ ὧ τὸν δικῶ σοι λέγειν] Δοκῶ σοι λέγειν. *Marcil.*

1 ῥυ-

σὺ ἐδεδοίκεις μὴ & σύ πω τὴν θαλάσσης καθαπτσὼν, μηρίπτειόν τι πέλαγος ἡμῖν ὥσπερ τὸ Ἰκάριον δηλοποιήσῃς ἐπὶ τῷ σεαυτῷ ὀνόματι; Με. οὐδαμῶς. ὁ μὲν γὰρ Ἴκαρος, ἅτε κηρῷ τὼ πτέρυγε πρηρμοσμένω, ἐπειδὴ τάχιστα πρὸς τὸν ἥλιον ἐκείνω ἐτάκη, πλεονεκτήσας, εἰκότως κατέπεσεν. ἡμεῖς δὲ, ἀκηρώτω ἔτι τὰ ὠκύπτερα. Ετα. πῶς λέγεις; ἤδη γὰρ σοι εἰδέναι ὅπως ἠρέμα με ἀφοσόγεις πρὸς τὸ ἀληθιαν τῆς διηγήσεως. Με. ὧδέ πως. ἀετὸν σύμελλόν συλλαβὼν, ἔπειτα ἐγὼ γύπα τῶν κρατερῶν, λάπτεμὼν αὐτοῖς ὠλένας τὰ πτερὰ, μᾶλλον δὲ & πᾶσιν ἐξαρχὰς τῶν ἐπινοιαν, εἴ σοι σχολὴ, δίεμι. Ετα. πάνυ μὲν οὖν, ὡς ἐγώ σοι μετέωρός εἰμι ὑπὸ τῶν λόγων, καὶ πρὸς τὸ τέλος ἤδη κέχηνα τῆς ἀκροάσεως. μηδὲ πρὸς φιλίαν με ἀφείδησης, ἄνω πως τῆς διηγήσεως ὦν τῶν ὄπτων ἀπηρτημένον. Με. ἄκυρε πίνων. ὁ γὰρ ἀστεῖον γε τὸ ἅθαμα, κεχηνότα φίλον, ἐγκαθαλιπεῖν. καὶ τωῦτο, ὡς σὺ φῂς ὦν τῶν ὄπτων ἀπηρτημένον. ἐγὼ γὰρ ἐπειδὴ τάχιστα ἐξεζήτουν τὸν κῆρ τοῦ βίου, γελοῖα, καὶ πιπινὰ, καὶ ἀδέβαια τὰ ἀνθρώπινα πάντα εὕρισκον, πλούτους λέγω, καὶ δόξας, καὶ δυναστείας, καὶ φρονήσεις αὐτῶν, καὶ τὴν περὶ ταῦτα σπουδὴν, ἀχολίαν τοῦ ἀληθῶς σπουδαίου ὑπολαβόν, ἀνακύπτειν τε, καὶ πρὸς τὸ πᾶν ἀναβλέπειν ἐπειρώμην. καί μοι σύνταῦθα, πολλήν τινα παρεῖχε τὴν ἀπορίαν, ὅστις μὲ αὐτὸς ἔτος ὁ ὑπὸ τῶν σοφῶν καλούμενος κόσμος. ὁ γὰρ εἶχον σύρειν ἔθ' ὅπως ἐγένετο, ὅτε τὸ δημιουργὸν, ὅτε δόξαν, ἔθ' ὅ, τι τὸ πέλαγος ἐστὶν αὐτό. ἔπειτα ὁ κῆ μέ-

non veritus es ne tu quoque alicubi in mare delapsus, Menippeum aliquod pelagus tibi cognomine redderes, quemadmodum ille Icarium? *Men.* Nequaquam: siquidem Icarus cùm alas haberet cera adglutinatas, eáque ad solem ocyssimè esset liquefacta, dilapsis alis, non mirum si decidit. At nobis celeres erant sine cera pennæ. *Amic.* Istud quî fieri potuit? Iam enim haud scio quo pacto paulatim me adducis, ut vera videantur quæ narras. *Men.* Ad hunc ferme modum. Aquilam egregiè magnam, præterea validum vulturem arripui. His cùm alas unà cum ipsis brachiis præsecuissem. Quin potiùs, si vacat, totius commenti rationem ordine tibi percensebo. *Amic.* Mihi quidem vel maximè vacat: adeò sublimis à sermone tuo pendeo: jámque ad narrationis finem inhio. Ne verò per Iovem amicitiæ præsidem me negligas, auribus in aëre suspensum, ob tuam narrationem. *Men.* Auscultа igitur, Neque enim urbanum fuerit, si spectem amicum ore hiante relictum, præsertim, ab auribus ut ais, suspensum. Ego igitur, cùm expendens ea quæ sunt in vita mortalium, protinus omnes res humanas comperissem ridiculas, humiles, & instabiles: nempe opes; imperia, magistratus: contemptis his, atque horum studio: adjectóque animo ad ea quæ sunt verè bona, hinc emicare, & ad universi naturam suspicere sum conatus. Atque hîc multam mihi hæsitationem attulit, primùm hic ipse qui à sapientibus appellatur mundus. Neque enim invenire poteram, neque quo pacto, neque quo opifice factus fuisset, neque quod esset illius vel initium, vel finis. Deinde cùm particulatim

ρῶ ἐπισκοπῶν, πολὺ μᾶλλον ἀπορεῖν ἠναγκαζόμην. τὰς τε γὰρ ἀστέρας εὖρον ὡς ἔτυχε διεσπαρμένους, καὶ τὸν ἥλιον αὐτὸν τί ποτε ἦν ἄρα ἐπύθην εἰδέναι. μάλιστα δ' ἀπορίαν εἶχον περὶ τῆς σελήνης ἅπερ μοι, καὶ παντελῶς παράδοξα καὶ τερατώδη φαίνεται. καὶ τὸ πολυειδὲς αὐτῆς τῶν σχημάτων ἀπόρρητόν τινα τὴν αἰτίαν ἔχειν ἐδοκίμαζον. ἃ μὴν ἀλλὰ ἐκ ἀσφαλῶς διαιτᾶσα, καὶ βροντὴ καταῤῥαγεῖσα, καὶ ὗες, ἢ χιὼν, ἢ χάλαζα κατενεχθεῖσα, καὶ ταῦτα ὀυσείκαστα πάντα ἐκ ἀτέκμαρτα ἦν. ὥστε ἐπειδὴ ἔδει διεκπεσεῖν, ἄριστον εἶναι ὑπελάμβανον τοῖς τε φιλοσόφοις τούτων ταῦτα ἕκαστα ἐκμαθεῖν. ὥμην γὰρ ἐκείνους πᾶσάν γε ἔχειν ἂν εἰπεῖν τὴν ἀλήθειαν. ἔτυ δὴ τοὺς ἀρίστους ἐπιλεξάμενος αὐτῶν, ὡς εὗρον πεπαιδαγωγημένους τε σεμνοπρεπῶς καὶ ῥωμαλεωτάτους, καὶ χρόας ὠχρότητι, καὶ χροιᾷ βαθύτητι, μᾶλλον γὰρ ὑψαγόρας τινὲς, καὶ ἀρτιγενῶς μοι καταφάνησαν, τούτοις ἐγχειρίσας ἐμαυτὸν, καὶ συχνὸν ἀργύριον, τὸ μὲν, αὐτόθεν ἤδη καταβαλών, τὸ δ', εἰσαῦθις ἀποδώσειν ἐπὶ κεφαλαίῳ τῆς σοφίας διομολογησάμενος, ἤειμεν μεταπορολέσχης τε διδάσκαλος, καὶ τὴν τῶν ὅλων διακόσμησιν καταμαθεῖν οἱ δὲ, τοσοῦτον ἄρα ἐδέησάν με τῆς παλαιᾶς ἐκείνης ἀγνοίας ἀπαλλάξαι, ὥστε καὶ εἰς μείζους ἀπορίας φέροντες ἐνέβαλον ἀχρὰς τινας, καὶ πέλη, καὶ ἀτόμους, καὶ κενὰ, καὶ ὕλας, καὶ ἰδέας, καὶ τὰ τοιαῦτα ὀνήμερα μὲν καταχέοντες. ὃ δ' πάντων ἔμοιγ' ἦν ἐδόκει χαλεπώτατον, ὅτι μηδὲν ἁπλοῦν καὶ ἁπλῶς λέγοντες ἀνήλισκον, ἀλλὰ μιχθύμενα πάντα, καὶ

tim contemplarer, multò etiam magis ambigere ſum coactus: quippe qui viderem ſtellas temerè per cœlum disjectas. Tum Solem ipſum, quid tandem eſſet, ſcire geſtiebam. Maximè verò, ea quæ lunæ accidunt, mihi videbantur abſurda, ac planè mira: putabamque inexplicabilem eſſe cauſam, cur illa ſubinde formam mutaret. Quinetiam fulgur emicans, tonitru erumpens, tum pluvia, nix, grando è ſublimi demiſſa: videbantur hæc quoque conjectu difficilia omnia, quæque nullis notis deprehendi poſſent. Itaque cùm ad eum modum eſſem affectus; optimum factu ratus ſum, ut horum unumquodque à philoſophis iſtis perdiſcerem: quos veritatem omnem dicere poſſe exiſtimabam. Quare cum ex illis præſtantiſſimos delegiſſem, quantum mihi conjectare licebat, è vultus auſteritate, è coloris pallore, ac barbæ profunditate (nam hi protinus viſi mihi ſunt ſublimiloqui, rerúmque cœleſtium periti) his ubi memet docendum tradidiſſem magna pecunia, quam partim è veſtigio præſentem numeravi, partim tum me perſoluturum promiſi, quum ad philoſophiæ ſummam eſſet perventum, volui ea quæ de cœleſtibus rebus nugantur doceri, & Vniverſi diſpoſitionem diſcere. At illi tantum aberat ut me priſtina liberarent inſcitia: ut in majores etiam dubitationes conjecerint: principia neſcio quæ, ac fines, inſecabilia, inania, materias, ideas, & id genus alia mihi quotidie offundentes. Verùm illud mihi omnium utique videbatur eſſe graviſſimum, quòd cùm nihil inter illos conveniret: verùm pugnantia, diverſáque inter ſe omnia loquerentur: tamen poſtulabant ut

ὑπενανλία, ὅμως πεῖθεσθαί τί μοι ἔξεστιν, καὶ πρὸς τὰ αὐτὰ λόγον ἔχειν ὑπάγειν ἐπειρῶντο. Ετυμ. ἄτοπον λέγεις, εἰ σοφοὶ ὄντες οἱ ἄνδρες, ἐστασίαζον πρὸς αὐτοὺς περὶ τῶν αὐτῶν, καὶ τὰ αὐτὰ περὶ τῶν αὐτῶν ἐδόξαζον. Με. καὶ μὴν ὦ ἑταῖρε, γελάσῃ ἀκούσας τὴν τε ἀλαζονείαν αὐτῶν, καὶ τὴν ἐν τοῖς λόγοις περιαυχένιαν. εἶγε περὶ τὰ μὲν ἐπὶ γῆς βεβοηκότες, καὶ μηδὲν τῶν χαμαὶ ἑρπυσμένων ἡμῶν ὑπερέχοντες, ἀλλ' ὑδὲ ὀξύτερον τοῦ πλησίον διδορκότες, ἴνιοι ὄντες τοῦ γήρως, ἢ ὀρχίας ἀμβλυώττοντες, ὅμως ἑαυτοῦ τε πέρατα δυοραῖν ἔφασκον, καὶ τὸν ἥλιον προεμέτρουν, καὶ τοῖς ὑπὲρ τὴν σελήνην ἐπεβάτευον. καὶ ὥσπερ ἐκ τῆς ἀστέρων κομιδῆς ἐστῶτες, μεγέθη τε αὐτῶν, καὶ σχήματα διεξήεσαν. καὶ πολλάκις εἰ τύχοι, μὴ ὄντος ὁπόσου σταδίου μεγαρόθεν Ἀθηναζὲ εἶσιν ἀκριβῶς ἐπισταμένου, τὸ μεταξὺ τῆς σελήνης, καὶ τοῦ ἡλίου χωρίον ὁπόσων εἴη πηχῶν τὸ μέγεθος, ἐθέλειν λέγειν. αἴρειν τε ὕψη, καὶ θαλάττης βάθη, καὶ γῆς περιόδους ἀνεμετρεῖτο. ἔπι δὲ κύκλους κομιζόμενοι, καὶ τελίσματα, ἐπὶ τετραγώνοις διαγραμμίζοντες. καὶ σφαίρας τινὰς ποικίλας, τὸ ἀρχαῖον δῆθεν αὖθις ἐπιμελοῦντες. ἔπειτα δὲ καινόν πως τὸν ἄγναμον αὐτῶν, καὶ παντελῶς τετυφωμένον, τὸ περὶ τοῦ ὕπνου ἀδήλων λέγοντας, μηδὲν ὡς εἰκάζοντας ἀποφαίνεσθαι, ἀλλ' ὑπερδιατείνασθαί τε, καὶ μηδεμίαν τοῖς ἄλλοις ὑπεροβολὴν ἀπολιμπάνειν, μονονοὺ δομνυμένους, μύδρον μὲ εἶναι τὸν ἥλιον, καθικέσθαι δὲ τὴν σελήνην, ὑδυσπορεῖν δὲ τὰς ἀστέρας, καὶ ὁ ἥλιος καθάπαξ ἰμονίᾳ τινὶ τῇ ἐκμάδι ἐκ τῆς θαλάσσης ἀναπωμένους, ut ſibi fidem haberem: ac ad ſuam quiſque rationem me conabatur adducere. *Amic.* Rem abſurdam narras: ſi viri cùm eſſent ſapientes, inter ſe de rebus factioſè diſſiderent, nec de iiſdem eadem ſentirent. *Men.* Atqui riſeris, amice, ſi audieris illorum arrogantiam, & in diſſerendo prodigioſam confidentiam: qui quidem quanquam in terra gradiuntur, nihilóque præſtantiores ſunt nobis, qui humi ambulamus: nec cernunt acutiùs quàm quivis alius aſtans, imò nonnulli præ ſenio & inertia cæcutiunt: tamen & cœli terminos perſpicere ſeſe profitentur, & ſolem metiuntur, & ea quæ ſupra lunam ſunt, aggrediuntur. Ac perinde quaſi delapſi è ſtellis, ipſarum & magnitudinem, & figuram exponunt. Ac ſæpenumero cùm fortè neque illud certò ſciant: quot ſtadiis à Megara diſtent Athenæ, tamen ſpatium quod intereſt inter lunam & ſolem, quot ſit cubitorum audent pronuntiare: aëris altitudinem, maris profunditatem, terræ ambitum dimetientes: ad hæc circulos depingentes, ac triangulorum figuras ſuper quadrangulos inducentes, & varias quaſdam ſphæras, cœlum ſcilicet ipſum metientes. Iam verò annon illud inſulſum, & inſignis arrogantiæ: quòd cùm de rebus uſque adeò incertis loquantur, nihil tamen ita proponunt, quaſi conjecturis ducantur: verùm ſupra modum contendunt, neque ullum vincendi locum aliis relinquunt: tantùm non jurejurando confirmantes, Solem eſſe maſſam candentem, incoli lunam, ſtellas aquam potare: idque ſole veluti ſitula quadam per funem demiſſa, vaporem è mari

κὴ ἅπασιν αὐτοῖς τὸ ποσὸν ἐξῆς διανέμοντες. τῶν μὲ γὰρ ἀναλώτων ἐστὶ, ἐπόσῃ τ λόγων, ῥᾴδιον καταμαθεῖν. κὴ σκόπει ὡς Διὸς εἰ ὁ μείζων ἐστὶ τὰ δόγματα, κὴ μὴ πάνυ πολὺ διεσκόπει ὡς ἅμα μὲ γὰρ αὐτοῖς ἡ περὶ τ κόσμε γνώμη διαφορὰν, ἴνα τοῖς μὲ, ἀγένητός τε, κὴ ἀνώλεθρον εἶναι δοκεῖ. οἱ δὲ, κὴ τ ὑπάρχειν αὐτὸ, κὴ τ καταλυθήσ τ τρόπον, εἰπεῖν ἐτόλμησαν. ὃς ὃ κάλιστα ἐθεώρησεν, θεὸν μὲν τινα πεχείρησεν τ ὅλων ἐφιστάνειν, ἀ περιηγήσατο ὅτε ὅθεν ἦκον, ὅτε ὅπου εἰσὶ, ἔκρυψεν ἐπεκτανὼν τ. καίτοι ὡς γε τ μὲν παντὸς φύσεως, ἀϊδιότητος ὃ χρόνου, κὴ τόπου ἐπινοεῖν. Ετερ. μάλα πάνυ ὦ Μένιππε, τολμηρῶς, κὴ θαυμαστοποιὸς ἀνδρὸς λέγεις. Με. τί δ' εἰ ἀκούσειας ἃ θαυμάσῃς, ἃ περὶ τε ἰδεῶν, κὴ ἀσωμάτων, ἃ διεξέρχονται, ἢ τὰς περὶ μὲ θεολόγε τε, κὴ ἀπείρε λόγους; κὴ γὰρ αὖ ὃ αὖτη γεωμετρικὴ αὐτοῖς ἡ μάχη. τοῖς μὲν, τέλειά τὰ πᾶν περιγράφουσι. τοῖς δ', ἀτελὲς τοῦτο εἶναι ὑπολαμβάνουσιν. ἃ μὲν ἄλλα ὃ παμπόλλας πάνυ εἶναι τὰς κόσμους ἀπεφαίνοντο, κὴ τ ὡς περὶ ἑνὸς αὐτῶν διαλεγόμενον κατεγίνωσκον. ἑτερο δέ τις σὺν εἰρωνικὸς ἀνὴρ, πόλεμον τ ὅλων πατέρα εἶναι ἐδόξαζε. περὶ μὲν γὰρ τ θεῶν, τί χρὴ ὃ λέγειν, ὅπου τοῖς μὲν, ἀριθμός τις ὁ θεὸς ἦν. οἱ δ', κύνων, κὴ χοίρων, κὴ πολαζόνων ἐπόμενον. κὴ οἱ μὲν, τὰς ἄλλας ἅπαντας θεὰς ἀπελάσαντες, ἑνὶ μόνῳ τῷ τ ὅλων ἀρχὴν ἀπένειμαν. ὥστε ἠρέμει ὃ ἄχθεσθαί με, τοσαύτην ἀπορίαν θεῶν ἀκούοντα. οἱ δ' ἔμπαλιν ἐπιθαψιλούμενοι, πολλούς τε αὖτοὺς ἀπέφαινον. κὴ διελόμενοι, τὰ μὲν τινα, μαι attrahente, atque illis omnibus ordine potum distribuente. Nam quanta sit in dictis pugnantia, cognitu facile est. Ac per Iovem quæso considera, num illorum decreta sint contermina, nec longo à se invicem intervallo distent. Primùm enim varia est de mundo sententia: siquidem aliis non genitus, nec interiturus esse videtur: alii & ejus opificem, & fabricandi modum ausi sunt dicere. Quos equidem cum primis admirabar: quòd cùm Deum quendam rerum omnium opificem constituissent: non etiam illud adderent, vel unde is esset profectus, neque ubi consisteret, cùm singula fabricaretur. Nam ante Vniversi ortum, non possis vel tempus, vel locum imaginari. *Amic.* Valdè audaces, Menippe, & prodigiorum authores homines mihi narras. *Men.* Quid si jam audias ô præclare: quæ differunt, & de ideis, & de incorporeis, tum quæ de finito & infinito loquuntur? Nam & his de rebus acriter inter se digladiantur: dum alii fine circunscribunt Vniversum: alii contrà infinitum rentur. Quinetiam ex his complures esse mundos demonstrabant, eos damnantes, qui de hoc veluti uno quopiam disputarent. Rursum quidam alius, pacis nequaquam amans, bellum rerum omnium parens esse censebat. Nam de Diis, quid jam attinet loqui? Cùm his Deus esset numerus: illi rursus per canes, anseres, platanósque dejerarent. Alii reliquis omnibus Diis expulsis, uni soli rerum omnium imperium tribuebant: ita ut grave mihi esset auditu, tantam esse Deorum inopiam. E diverso alii liberaliores, multos Deos faciebant: quibus divisis, hunc quidem pri-

πρῶτον θεὸν ἐπεκάλουν. τοῖς δὲ, τὰ δεύτερα, καὶ τελέα ἔνεμον τὸ θεότητος. ἔλεγον δέ, οἱ μὲν, ἀσώματόν τι, καὶ ἄμορφον ἡγοῦντο εἶναι τὸ θεῖον. οἱ δὲ, ὡς ἄρα σώματος αὐτῷ διενοοῦντο. εἶπε δὲ προνοεῖν τι καθ' ἡμᾶς πραγμάτων οὐ πᾶσιν ἐδόκει οἱ θεοὶ, ἀλλ' ἦσάν τινες, οἷς τὰ συμπάσης ἐπιμελείας αὐτοὺς ἀφιέντες, ὥσπερ ἡμεῖς ἰδιώταις ἀπολύουσι τοὺς λειτουργιῶν τὰς παρηβηκότας. [1] οὐδὲν γὰρ ὅτι μὴ τοῖς κωμικοῖς δορυφορήμασιν. ἐοικότας αὐτοὺς εἰσάγουσιν. ἔνιοι δὲ, τοῦτο πάντα ὑπερβάντες, οὐδὲ τινὰ δοκὴν εἶναι θεούς τινας ἐπίστευον, ἀλλ' ἀδέσποτον, καὶ ἀνηγεμόνευτον φέρεσθαι τὸν κόσμον ἀπελίμπανον. τοιαῦτα τοῖνυν τοῦτο ἀκούων, ἀπιστεῖν μὲν οὐκ ἐτόλμων ὑψηρεμέζοις τε. καὶ γηγυλίοις ἀνδράσιν ἐμοὶ εἰχόν γε ὅπη τὸ λόγων πρὸς πόμπων, ἀνεπίληπτόν τι αὐτῶν εὑρεῖν, καὶ νεωτερικὸν μηδαμῇ προσιτρεπόμενον. ὥστε δὴ τὸ Ὁμηρικὸν οἰκεῖόν ἀτεχνῶς ἔπασχον. πολλάκις μὲν γὰρ ἀνώρμησα πιστεύειν τινὶ αὐτῶν ἑτέρως δέ με θυμὸς ἔρυκεν. ἐφ' οἷς ἄπασιν ἀμηχανῶν ἐπὶ γῆς μὲν, ἀκήκοά τι τοῦτ' ἐγὼ τῶν ἀληθῆς, ἀπεγίγνω-

primum Deum nuncupabant: illis secundas aut tertias divinitatis partes tribuebant. Ad hæc alii incorporeum quiddam atque informe putabant esse numen. Alii corpus esse imaginabantur. Deinde non omnes existimabant, res mortalium curæ Diis esse: verùm erant nonnulli, qui ipsos omni cura liberantes (ut nos senio confectos à ministeriis dimittere consuevimus) nihilo aliusmodi eos inducerent, quàm cujusmodi satellitia in comœdiis induci solent. Alii verò hæc omnia prætergressi, ne esse quidem ullos omninò Deos credebant: sed mundum nullo domino, nulloque duce temerè ferri sinebant. Quæ cùm audirem, non audebam fidem non habere altifremis istis, & probè barbatis viris: neque tamen inveniebam ad cujus verba me verterem, ut aliquam illorum sententiam nancisceror irreprehensam, ac nequaquam ab alio subversam. Quare Homericum illud mihi revera usu veniebat. Nam sæpenumero animus incitabat, ut alicui illorum crederem: sed me mens diversa vetabat. Ob hæc omnia consilii inops, in terra quidem de his veri quippiam audire desperabam:

1 Οὐδὲν γὰρ ὅτι μὴ τοῖς κωμικοῖς δορυφορήμασιν ἐοικότας αὐτοὺς εἰσάγουσι] Sic etiam infra: πῶς δὲ ἰσοτιμία συγχωρήσειεν. μᾶλλ' ὥσπερ κωμικὸν δορυφόρημα σκηπτῷ παρεφιερύμενον. In quo genere loquendi durum mihi videtur, quod κωμικὸν dixerit, non vero τραγικὸν. Nam δορυφόρημα sunt Regum, Dynastarum & Tyrannorum, qui in scenam tragicam semper inducuntur, numquam vero in comicam. Nam comœdia circa communem vitam civilem versatur, & cives Athenienses, aut aliunde mediocris fortunæ viros libertos, servos, mulierculas inducit loquentes, & ideo Plautus in Amphitryone Mercurium inducit sic dicentem in prologo:

Nam me perpetuo facere, ut sit comœdia
Reges quo veniant & Dii, non par arbitror.
Quid igitur? quoniam hic servos quoque partes habet
Faciam ut commista sit tragicomœdia.

Vtitur igitur vel potius abutitur comœdiæ nomine, & illud κατ' ἐξοχὴν Latine sumit etiam pro tragœdia, in qua sæpe inducebatur Satellitium regis vel Tyranni mutum solo rege loquente. Sic etiam nos vernacule dicimus *je vens de la comedie*, licet tragœdia fuerit in scenam inducta. *Palm.*

1 Τὰ

σον. μίαν γὰρ συμπάσης ἀποδείας ἀπαλλαγὴν ἔμιν ἔσεσθαι, εἰ αὐτὸς πλησθείς πως, ἀνέλθοιμι εἰς τὸ ὑπερῶον. τοῦτο δέ μοι παρεῖχε τὴν ἐλπίδα, μάλιστα μὲν ἡ ἐπιθυμία, καὶ ὁ λογοποιὸς Αἴσωπος, ἀετοῖς, καὶ κανθάροις σύντε, καὶ κοκκύγιοις βάσμον ἀποφαίνων τὸ ὑπερῶον. αὐτὸν μὲν ὦν πτερορυῆσαί ποτε ἐδόκιμα μηχανῇ δυνατὸν εἶναί μοι κατεφαίνετο. εἰ δὲ γυπὸς, ἢ ἀετοῦ ἐξενεγκίμην πτερὰ, τοῦτο γὰρ μόνα ἀρμόσειε πρὸς μέγεθος ἀνθρωπίνῳ σώματος, τάχα ἂν μοι τὴν πεῖραν ἐσχεθεῖσιν. καὶ δὴ συλλαβὼν τὸ ὄρνεα, θατέρᾳ μὲν τὴν δεξιὰν ἐξέρυσα. ὁ γυπὸς ἦν, τὴν ἑτέραν ἀπέπεμψα εὖ μάλα. εἶτα ἀμφιδήσας, ἐς τὴν ὦμον πλαμῶσι κατεξεσθὲς ἀσμοσάμην, καὶ πρὸς ἄκρους τοὺς ὠκυπέτεσι λαβὰς πάσας ταῖς χερσὶ προσαρμόσας, ἐπιρώμην ἐμαυτῷ τὸ σῶμα ἀναπηδῶν, καὶ ταῖς χερσὶν ὑπηρετῶν, καὶ ὥσπερ οἱ χλῶες ἐπὶ χαμαικεστοῦς ἐπαιρόμενοι, καὶ ἀκροβατῶν ἅμα μὴ τὸ πλήσεως. ἐπεὶ δ' ὑπήκουέ μοι τὸ πτάγμα, πλημμέστερον ἤδη τὸ πεῖραμα ἠπλόμην. καὶ ἀνελθὼν ἐπὶ τὸν ἀκρόπολιν, ἀφῆκα ἐμαυτὸν καὶ δι' κρημνοῦ, φέρων ἐς αὐτὸ τὸ θέατρον. ὡς δ' ἀπειδωίως κατεπλόμην, ὑψηλὰ ἤδη, καὶ μετέωρος ἐφρόνουν. καὶ ἄφνω ἀπὸ Πάρνηθος, ἢ ἀπὸ Ὑμηττοῦ, μέχρι Γερανείας ἐπέβαλον. εἶτ' ὀκείδην, ἐπὶ τὴν Ἀκροκόρινθον ἄϊων. εἶτα ὑπὲρ Φολόης, καὶ Ἐρυμάνθου, μέχρι πρὸς τὴν Ταΰγετον. ἤδη δ' ἂν μοι δι' πλημμάτου μεμελετημένῳ, τέλειός τε, καὶ ὑψιπέτης ἠνύμην, εἰ μὴ ἐπὶ τὰ νεοτῶν ἐφρόνουν, ἀλλ' ἐπὶ τὸ ὄλυμπον ἀναβὰς, καὶ ὡς σόλῳ μᾶλλον κύφωσ ἐπισκοπούμενος, τὸ λοιπὸν ἤδη συμπάσης ἀποδείας ἀπαλλαγὴν ἔμιν ἔσεσθαι, εἰ αὐτὸς πλησθείς πως, ἀνέλθοιμι εἰς τὸ ὑπερῶον. τοῦτο δέ μοι παρεῖχε τὴν ἐλπίδα, μάλιστα μὲν ἡ ἐπιθυμία, καὶ ὁ λογοποιὸς Αἴσωπος, ἀετοῖς, καὶ κανθάροις σύντε, καὶ κοκκύγιοις βάσμον ἀποφαίνων τὸ ὑπερῶον. αὐτὸν μὲν ὦν πτερορυῆσαί ποτε ἐδόκιμα μηχανῇ δυνατὸν εἶναί μοι κατεφαίνετο. εἰ δὲ γυπὸς, ἢ ἀετοῦ ἐξενεγκίμην πτερὰ, τοῦτο γὰρ μόνα ἀρμόσειε πρὸς μέγεθος ἀνθρωπίνῳ σώματος, τάχα ἂν μοι τὴν πεῖραν ἐσχεθεῖσιν. καὶ δὴ συλλαβὼν τὸ ὄρνεα, θατέρᾳ μὲν τὴν δεξιὰν ἐξέρυσα. ὁ γυπὸς ἦν, τὴν ἑτέραν ἀπέπεμψα εὖ μάλα. εἶτα ἀμφιδήσας, ἐς τὴν ὦμον πλαμῶσι κατεξεσθὲς ἀσμοσάμην, καὶ πρὸς ἄκρους τοὺς ὠκυπέτεσι λαβὰς πάσας ταῖς χερσὶ προσαρμόσας, ἐπιρώμην ἐμαυτῷ τὸ σῶμα ἀναπηδῶν, καὶ ταῖς χερσὶν ὑπηρετῶν, καὶ ὥσπερ οἱ χλῶες ἐπὶ χαμαικεστοῦς ἐπαιρόμενοι, καὶ ἀκροβατῶν ἅμα μὴ τὸ πλήσεως. ἐπεὶ δ' ὑπήκουέ μοι τὸ πτάγμα, πλημμέστερον ἤδη τὸ πεῖραμα ἠπλόμην. καὶ ἀνελθὼν ἐπὶ τὸν ἀκρόπολιν, ἀφῆκα ἐμαυτὸν καὶ δι' κρημνοῦ, φέρων ἐς αὐτὸ τὸ θέατρον. ὡς δ' ἀπειδωίως κατεπλόμην, ὑψηλὰ ἤδη, καὶ μετέωρος ἐφρόνουν. καὶ ἄφνω ἀπὸ Πάρνηθος, ἢ ἀπὸ Ὑμηττοῦ, μέχρι Γερανείας ἐπέβαλον. εἶτ' ὀκείδην, ἐπὶ τὴν Ἀκροκόρινθον ἄϊων. εἶτα ὑπὲρ Φολόης, καὶ Ἐρυμάνθου, μέχρι πρὸς τὴν Ταΰγετον. ἤδη δ' ἂν μοι δι' πλημμάτου μεμελετημένῳ, τέλειός τε, καὶ ὑψιπέτης ἠνύμην, εἰ μὴ ἐπὶ τὰ νεοτῶν ἐφρόνουν, ἀλλ' ἐπὶ τὸ ὄλυμπον ἀναβὰς, καὶ ὡς σόλῳ μᾶλλον κύφωσ ἐπισκοπούμενος, τὸ λοι-

bam: ſed unica via, me univerſa dubitatione liberari poſſe arbitrabar, ſi ipſe alis aliqua ratione additis, in cœlum aſcenderem. Hujus rei conficiendæ ſpem mihi præbuit, primùm ipſa cupiditas, deinde ſcriptor fabularum Æſopus: qui aquilis interdum & ſcarabeis, cameliſque acceſſum cœlum demonſtrat. Verùm ut mihi unquam provenirent alæ, id nulla ratione fieri poſſe videbatur: ſi autem vulturis aut aquilæ alis me cinxiſſem (quæ ſolæ ad corporis humani modum ſufficerent) futurum forſitan ut mihi ſuccederet experientia. Itaque correptis avibus, alteri dextram alam, vulturi ſiniſtram ſcitè amputavi. Quas quum obligaſſem, humeriſque valida lora accommodaſſem, ſummiſque pennis anſas inſerendas manibus addidiſſem, mei ipſius periculum faciebam, primùm ſubſiliendo, & manibus ſerviendo, anſerúmque in morem adhuc humili ad terram volatu me ſuſtollendo, ſummiſque pedibus inter volandum ingrediendo. Poſtea cùm res ex animi ſententia mihi ſuccederet, jam audacius etiam experimentum aggrediebar: conſcenſaque arce demiſi me ipſum per præceps in theatrum ipſum. Quò cùm abſque periculo devolaſſem, ſublimia jam & ardua cogitare cœpi, méque tollens à Parnethe, vel Hymetto, Geraniam uſque volabam: inde verò ſurſum ad Acrocorinthum: deinde ſupra Pholoën, & Erymanthum, ad Taygetum uſque. Cum ergo jam audax facinus exercuiſſem: perfectuſque & altivolus evaſiſſem: non ampliùs de pullis imitandis cogitabam: verùm conſcenſo Olympo, cibo quàm leviſſimo paſtus, inde rectà in cœlum

πον ἔπεινον οὐδὲ ὑρώνδ. τὸ μὲ πρῶτον, ἰλιγγιῶν ὑπὸ βάθους. μὴ ἦ, ἔφερον δὲ τοῦτο διμφρῶς. ἐπεὶ ἦ κατ' αὐτὼ ἤδη τὼ σελλώλω ἐγεγόνειν, πάμπολυ τῶν νεφῶν ἀπαπάσας, ἡσθόμλω κάμνονθς ἐμαυτὸ. καὶ μάλιστα κὴ τὼ ἀριστερὼν πλέρυγα τὼ γυπίννι. πρόσελάσας δὲν, καὶ καθεζόμλω ἐπ' αὐτῆς, ἀφανεπαυόμλω, ἐς τὼ γῆν ἄνωθεν ἀποβλέπων. καὶ ὥσπερ ὁ τὸ Ὁμήρυ Ζεὺς ὀνεῖνω, ἄρτι μὲ, [1] τὼ τῶν ἱππομόλων Θρήκων καθορώμλω, ἄρλ ἦ, τὼ Μυσῶν. μετ' ὀλίγον ἦ, εἰ δοξεί μοι, τὼ Ἑλλάδα, τὼ Πέρσιδα δὲ τὼ Ἰνδικήν. ἐξ ὧν ἁπάντων ποικίλης τινὸς ἡδονῆς ἀνεπιμπλάμλω. Επει. σὺκοῦν δὲ ταῦτα λέγοις ἂν ὦ Μένιππε, ἵνα μὴ ἦ καθ' ἓν ἀπολειπόμεθα τὸ ἀποδημίας. ἀλλ' εἴ τι σοι δὲ ὁδὸς παρέρχεται ἱσόρητον, καὶ τοῦτο εἰδῶμλν. ὡς ἔγωγε σὺκ ὀλίγα προσδοκῶ ἀκούσαζ, χήμας δεῖ γῆς τε, καὶ τὸ ἐπ' αὐτῆς ἁπάντων, οἷά σοι ἄνωθεν ἐπισκοποῦντι κατεφαίνετο. Με. καὶ ὀρθῶς γὰρ ὦ ἑταῖρε εἰκάζεις. διότῳ ὡς οἷόν τε ἀναβὰς ἐπὶ τὼ σελλώλω, τὸ λόγῳ σωσαποδήμ τε, καὶ συνεπισκόπῃ τὼ ὅλην τὸ ἐπὶ γῆς ἀφ-ὴεσιν. καὶ προῦτόν γέ μοι φαίνυ μικρὸν δόκ τινὰ τὼ γῆν ὁρᾶν, πολὺ λέγω τὸ σελήνης βραχυτέραν. ὥστε ἐγὼ ἄφνω καλακύψας, ἐπὶ πολὺ ἠπόρυν, πῶ εἴη τὰ τηλικαῦτα ὄρη, καὶ ἡ τοσαύτη θάλασσα. καὶ εἴγε μὴ τὸ Ῥόδιον Κολοσσὸν ἐθεασάμην, καὶ τὸ ἐπὶ τῇ Φάρῳ πύργον, εὖ ἴσθι παντελῶς ἂν με ἡ γῆ διέλαθε. νεῦ ἦ, ταῦτα ὑψηλὰ ὄντα, καὶ ὑπερανεσηκότα, καὶ ὁ Ὠκεανὸς ἠρέμα πρὸς

tendere cœpi: initio quidem oborta oculorum caligine ob profunditatem: sed hoc postea facilè ferebam. Verùm ubi jam ipsi lunæ vicinus essem, plurimum nubium emensus, sentiebam me defatigatum, ala maximè sinistra, nempe vulturina. Huc igitur diverti, eique insidens requievi, è sublimi terram inspectans: non secus ac Homericus ille Iupiter, nunc equitum Thracum, nunc Mysorum regionem despectans: mox etiam, si liberet, Græciam, Persidem, Indiamque: ex quibus omnibus varia quadam voluptate perfundebar. *Amic.* Ergo ista quoque narres velim Menippe, ne ulla prorsus peregrinationis parte fraudemur: quinetiam siquid in itinere cognovisti, fac ut hoc quoque sciamus. Nam non pauca sanè à me auditum iri expecto, cùm de terra, tum de omnibus quæ in ea sunt, cujusmodi tibi visa sunt ex alto contemplanti. *Men.* At tu quidem rectè conjectas, Amice. Quamobrem quatenus licet, concensa luna inter narrandum peregrinanti comes esto, simulque mecum contemplare totam terræ speciem, habitumque: ac primùm quidem pusillam terram cernere puta, luna, inquam, multo minorem: ita ut repentè cùm despicerem, diu dubitarem ubinam essent tanti illi montes, ac tantum mare. Quod ni Rhodiorum Colossum, tum Phariam turrim vidissem, sine dubio ubinam esset terra, prorsus nescivissem. Verum ista quòd sint sublimia, præque cæteris eminentia, & Oceanus paulum ad

1 Τὴν τῶ ἱππομόλων] Hic Dialogus est Homericus cento. τὼ τῶ ἱππομόλων. Ex Iliad. γ. Bourd.

1 Ὁπό-

τ ἥλιον ὑποστίλβων, διεσήμαινέ μοι ἤδη εἶναι τὸ ὁρώμενον. ἐπεὶ γὰρ ἄπαξ τῷ ὄψει ἐς τὸ ἀτενὲς ἀπηρεισάμην, ἅπας ὁ τῶν ἀνθρώπων βίος, ἤδη μοι κατεφαίνετο. ἔ κ' ἔθνη μόνον, κ' πόλεις, ἀλλὰ κ' αὐτοὶ σαφῶς οἱ πλέοντες. οἱ πολεμοῦντες. οἱ γεωργοῦντες. οἱ δικηζόμενοι. τὰ γαμοῦσαι, τὰ θηλέα. κ' πάνθ' ἁπλῶς, ὁπόσα περίφ ζείδωρος ἄρουσα. Etsi. παντελῶς ἀπίθανα φῄς ταῦτα, κ' αὐτοῖς ὑπεναντία. ὃς γὰρ ἀρτίως ὦ Μένιππε τὴν γῆν ἐζητεῖς ὑπὸ τ μεταξὺ ἀφροῤῥοπος ἐς βραχὺ συνεσκιαλμένην. κ' εἴγε μὴ ὁ Κολοσσὸς ἐμήνυσέ σοι, τάχα ἂν ἄλλό τι φαίης ὁρᾶν, πῶς νυν κηδαίως Λυγκεύς τις ἄφνω γλυόμενος, ἅπαντα ἀφανώσεις τὰ ἐπὶ γῆς. τὰς ἀνθρώπους. τὰ θηλέα. μικρᾷ δεῖν, τὰς τ ἐμπίδων νεοττιάς. Με. εὖ με ὑπέμνησας. ὁ γὰρ μάλιστα ἐχρῆν εἰπεῖν, τοῦτο σοι οἶδ' ὅπως παρέλιπον. ἐπεὶ γὰρ αὐτὴν μ' ἐγνώρισα τὴν γῆν ἰδών, τὰ δ' ἄλλα οὐκ οἷός τε ἦν κατιδεῖν ὑπὸ τ βάθους, ἅτε τ ὄψεως μηκέτι ἐφικνουμένης, πάνυ μ' ἠνία τὸ χρῆμα, κ' πολλὴν παρεῖχε τὴν ἀπορίαν. κατηφεῖ γ ὄντι μοι, κ' ὀλίγου δεῖν δεδακρυμμένῳ, ἐφίσταται κηβήτιν ὁ σοφὸς Ἐμπεδοκλῆς, ἀνθρακίας τις ἰδεῖν, κ' καπνοδ πλέως, κ' κατωπτηκὼς. καὶ γὰρ μ' ὡς εἶδον, εἰρήσεται γάρ, ὑπεπυρόχθην, καί τινα σπλῆνα δαίμονα ᾠήθην ὁρᾶν. ὁ δὲ, μεμφομένου μου, Θάρρει φησὶν ὦ Μένιππε, Οὐτις τοι θεός εἰμι. τί μ' ἀθανάτοισιν εἴσκεις. ὁ φυσικὸς ἀτὸς εἰμι Ἐμπεδοκλῆς. ἐπεὶ γὰρ εἰς τὰς κρατῆρας ἐμαυτὸν φέρων ἐνέβαλον, ὁ καπνός με

ad ſolem reſplendeſcat, indicabant terram eſſe id quod videbam. Mox ubi fixius intenderem oculos, jam mihi omnis mortalium vita patuit: non ſolùm ſingulas nationes atque urbes videbam: ſed & planè navigantes, bellantes, agricolantes, litigantes, mulieres, feras: & ut ſummatim dicam, quicquid tellus educat alma. *Amic.* Hæc quæ dicis incredibilia ſunt, & inter ſe pugnantia. Etenim cùm paulò antè Menippe, terram quæreres, propter ingens in medio intervallum, in arctum contractam: adeò ut niſi Coloſſus tibi feciſſet indicium, forſitan aliud quiddam videre te credidiſſes: quî repentè factus lynceus, cuncta quæ ſunt in terra dignoſcis: homines, feras, ac propemodum etiam culicum nidos. *Men.* Rectè me admones: nam quod maximè dictum oportuit, id neſcio quomodo præterii. Poſtquam enim conſpectam à me terram agnovi, nec poteram alia propter altitudinem perſpicere, quia non pertingebat oculorum acies, graviter ea res me cruciabat: ac vehementer perplexum habebat. Mœſto mihi, ac propemodum lachrymanti, ſupervenit ſapiens ille Empedocles, carbonario ſimilis: cinere oppletus, atque exuſtus. Quo viſo, dicendum enim eſt, fui paulùm turbatus, ratus lunarem aliquem dæmonem à me videri. At ille, bono, inquit, es animo Menippe, Nullum ego ſum numen, quid me immortalibus æquas? Sum Empedocles ille phyſicus. Etenim ubi me præcipitem in crateras injeciſſem, fumus ab

Ætna

1 Ὁ'πόσα περίφ ζείδ'. ἀρ.] Paſſim Homerus. *Bourd.*
2 Οὔτις] Homer. Odyſſ. π. *Idem.*

λὸ τ Αἴτνης ἀναρπάσας, δεῦρο ἀνήγαγε, καὶ νυῦν ἐν τῇ σελήνῃ κατοικῶ ἀεροβατῶν τε πολλὰ, καὶ σιτεῦμαι δρόσον. ἥκω τοίνυν σε [1] ἀπολύσων τ παρούσης ἀπορίας. ἀνιᾷ γάρ σε οἶμαι, κ γρίφῳ, τὸ μὴ σαφῶς τὰ ἐπὶ γῆς ὁρᾶν. εὖγε ἐποίησας ὧ σ' ἐγὼ βέλτιστε Ἐμπεδόκλεις. καὶ πεισθεὶς τἀληθῆ καθάπαξ μοι πάλιν ἐς τὸν Ἑλλάδα, μεμνήσομαί σου ἀπενδυτὶ τό σοι ἐπὶ τ κατηφοδίῳ. καὶ ὧν πᾶς νεμιλίας ὡδὶ τὸν σελήνην τρὶς ἐγχανὼν ὡσσόμχαζ. ἀλλὰ μὰ τ Ἐνδυμίωνα ἦσ' ὃς, ἠχθ ἔμοιγε χάριν ἀφῖγμαι, πόνου τε δέ τι τὸν ψυχὸν, ἰδών σε λελυπημένον. ἀτὰρ οἶσθα ὅ, τι δράσεις, ὀξυδερκὴς γοῦν ; μὰ Δι' ὦ σ' ἐγὼ ὦ μὴ σύ μοι [2] τὸν ἀχλὺν πως ἀφέλης ἀπὸ τ ὀμμάτων. νυῦ γὸ δὴ λημᾷν ὑ μετρίως δοκῶ, καὶ μὴν ἐδέν γε ἦσ' ὃς, ἐμοῦ δεήσει. τὸ γὸ ὀξυδερκὲς, αὐτὸς ἤδη γήθεν ἥκεις ἔχων. τί δ' ἂν τοῦτό ἐστιν ; ὃ γὸ οἶσ' ἔφλυ. σὺν οἶσθα ἦσ' ὃς ἀετοῦ τὸν πτέρυγα τὸν δεξιὰν ἐσκευάμενον ; καὶ μάλα ὦσ' ἐγώ. τί δ' ἂν πτέρυγι ὁ ὀφθαλμὸς καινόν ἐστιν ; ὅτι ἦσ' ὃς, ξυμπολὺ τ ἄλλων ζώων ἀετὸς ἐστιν ὀξυωπέστατος, ὥστε μόνον ἀντίον δίδορκε τῷ ἡλίῳ. καὶ τοῦτό ἐστιν ὁ βασιλεὺς, καὶ γνήσιον ἀετὸς, ἢν ἀσκαρδαμυκτὶ πρὸς τὰς ἀκτῖνας βλέπῃ. φασὶ ταῦτα ἦν σ' ἐγώ. καί μοι ἤδη μεταμέλει, ὅτι δεῦρο ἀνιὼν, ἠχθ τὼ ὀφθαλμὼ ἔτι τὼ ἐμὼ ἐξελών. ὡς νυῦν ἡμιτελὴς ἀφῖγμαι, καὶ ὃ πάντα βασιλικῶς ἐσκευασμένον. ἀλλ' ἔοικα τοῖς νόθοις κἀκείνοις, καὶ ἀποκηρύττεσθαι. ἀλλὰ τί ἐστιν ὃ κατηφῶν ; ἢ ὅτι τὸν ἀετὸν ἀπολέσας, δεῦρο ἀνήγαγε, καὶ νυῦν ἐν τῇ σελήνῃ κατοικῶ ἀεροβατῶν τε πολλὰ, καὶ σιτεῦμαι δρόσον. ἥκω τοίνυν σε [1] ἀπολύσων τ παρούσης ἀπορίας. ἀνιᾷ γάρ σε οἶμαι, κ γρίφῳ, τὸ μὴ σαφῶς τὰ ἐπὶ γῆς ὁρᾶν. εὖγε ἐποίησας ὧ σ' ἐγὼ βέλτιστε Ἐμπεδόκλεις. καὶ πεισθεὶς τἀληθῆ καθάπαξ μοι πάλιν ἐς τὸν Ἑλλάδα, μεμνήσομαί σου ἀπενδυτὶ τό σοι ἐπὶ τ κατηφοδίῳ. καὶ ὧν πᾶς νεμιλίας ὡδὶ τὸν σελήνην τρὶς ἐγχανὼν ὡσσόμχαζ. ἀλλὰ μὰ τ Ἐνδυμίωνα ἦσ' ὃς, ἠχθ ἔμοιγε χάριν ἀφῖγμαι, πόνου τε δέ τι τὸν ψυχὸν, ἰδών σε λελυπημένον. ἀτὰρ οἶσθα ὅ, τι δράσεις, ὀξυδερκὴς γοῦν ; μὰ Δι' ὦ σ' ἐγὼ ὦ μὴ σύ μοι [2] τὸν ἀχλὺν πως ἀφέλης ἀπὸ τ ὀμμάτων. νυῦν γὸ δὴ λημᾷν ὑ μετρίως δοκῶ, καὶ μὴν ἐδέν γε ἦσ' ὃς, ἐμοῦ δεήσει. τὸ γὸ ὀξυδερκὲς, αὐτὸς ἤδη γήθεν ἥκεις ἔχων. τί δ' ἂν τοῦτό ἐστιν ; ὃ γὸ οἶσ' ἔφλυ. σὺν οἶσθα ἦσ' ὃς ἀετοῦ τὸν πτέρυγα τὸν δεξιὰν ἐσκευάμενον ; καὶ μάλα ὦσ' ἐγώ. τί δ' ἂν πτέρυγι ὁ ὀφθαλμὸς καινόν ἐστιν ; ὅτι ἦσ' ὃς, ξυμπολὺ τ ἄλλων ζώων ἀετὸς ἐστιν ὀξυωπέστατος, ὥστε μόνον ἀντίον δίδορκε τῷ ἡλίῳ. καὶ τοῦτό ἐστιν ὁ βασιλεὺς, καὶ γνήσιον ἀετὸς, ἢν ἀσκαρδαμυκτὶ πρὸς τὰς ἀκτῖνας βλέπῃ. φασὶ ταῦτα ἦν σ' ἐγώ. καί μοι ἤδη μεταμέλει, ὅτι δεῦρο ἀνιὼν, ἠχθ τὼ ὀφθαλμὼ ἔτι τὼ ἐμὼ ἐξελών. ὡς νυῦν ἡμιτελὴς ἀφῖγμαι, καὶ ὃ πάντα βασιλικῶς ἐσκευασμένον. ἀλλ' ἔοικα τοῖς νόθοις κἀκείνοις, καὶ ἀποκηρύττεσθαι. ἀλλὰ τί ἐστιν ὃ κατηφῶν ; ἢ ὅτι τὸν ἀετὸν ἀπολέσας,

Ætna raptum huc ſubvexit. Itaque nunc lunam incolo, aërivagus plerumque, ac rore victito. Adſum autem hac dubitatione te liberaturus. Id enim te cruciat, & torquet, ni fallor, quòd non liceat tibi terram perſpicuè cernere. Bene abs te factum, optime Empedocles: atque ubi primùm rurſus in Græciam devolaro, tui memor tibi in fumario libabo, terque noviluniis ad lunam inhians vota faciam. At per Endymionem, inquit ille, non acceſſi præmii gratia, ſed animum meum affecit, quod te vidi mœſtum. Verùm ſcis quid facies, quò perſpicax fias? Non per Iovem, inquam, niſi tu mihi forſitan caliginem amoveas ab oculis: nam in præſentia non mediocriter lippire videor. Atqui me, inquit ille, nihil erit opus. Nam viſus acumen ipſe jam è terra allatum habes. Quid igitur hoc rei eſt? Non novi inquam. Neſcis, inquit ille, te dextra aquilæ ala eſſe inſtructum? Maximè, inquam ego. Sed quid alæ cum oculo commune? Aquila inquit ille, inter animantia cætera viſus eſt acutiſſimi: unde ſola ſolem adverſum obtuetur: atque ita demum eſt rex, & ingenua aquila, ſi non conniventibus oculis radios aſpiciat. Ita quidem ajunt, inquam. Quare jam me pœnitet, qui non erutis oculis meis aquilinos inſeruerim cùm huc aſcenderem. Nam nunc ſanè dimidiatus advenio, nec per omnia regaliter inſtructus: at nothis iſtis & abdicatis videor ſimilis. Atta-

1 Ἀπολύσων τ παρούσης ἀπορίας] Sic in Hercule Gallico. *Bourd.*

2 Τὴν ἀχλὺν] Ser. ad finem 2 Æneid. de hac nebula Æſchylus Sept. ad Theb. p. 80. Apul. lib. 1. Flor. *Idem.*

1 Τὸν

κθις. ἢ μὴν δοκῶ σοι ἤδη ὃς αὐτίκα μάλα τὸ ἕτερον ὀφθαλμὸν ἔχειν βασιλικόν. ἢν γὰρ ἐθελήσῃς, μικρὸν ἀναστὰς, ἐπισχὼν ὑπὸ τὸν πτέρυγα, θατέρα μόνῃ πτερύξασθαι, καὶ λόγον τὴν πτέρυγα, τὸ δεξιὸν ὀφθαλμὸν ὀξυδερκὴς ἔσῃ. τὸ γὰρ ἕτερον, ὑδρωπία μηχανὴ μὴ σὸν ἀμβλύτερον δεδορκέναι, τὸ μεμόθον ἴσως ἂν χείρονος. ἄλις ἦν δὴ ἐγὼ, εἰ ὁ δεξιὸς μόνον ἀκριβὲς βλέποι. ἀδὲν γὰρ ἂν ἔλαττον γένοιτο. ἐπὶ τὰς τέκτονας πολλάκις εὐεργάτευκα μοι δοκῶ, θατέρῳ τῶν ὀφθαλμῶν, ἄμεινον πρὸς τὰς κανόνας ἀποβύνοντας τὰ ξύλα. Ταῦτα εἰπὼν, ἐποίει ἅμα τὰ ὑπὸ τοῦ Ἐμπεδοκλέους παρηγγελμένα. ὁ δὲ, κατ' ὀλίγον ὑπανοίγων, ἐς κρατὸν ἠρέμα διελύετο. καπιδὴ τάχιστα ἐπερυξάνω, αὐτίκα με φῶς μέγα περιέλαμψε, καὶ τὰ πάντα λαμπρότερα πάντα διεφάνετο. καθανύσας γὰρ ἐς τὴν γῆν, ἐώρων σαφῶς τὰς πόλεις, τοὺς ἀνθρώπους, τὰ γινόμενα, κἀτὰ ὑπόπαι οἴκοι ἔπραττον, οἰόμενοι λανθάνειν. Πτολεμαῖον μὲν, συνόντα τῇ ἀδελφῇ. Λυσιμάχου δὲ, τὸν ὑὸν ἐπιβουλεύοντα. τὸν Σελεύκου δὲ Ἀντίοχον, Στρατονίκῃ μοιχεύοντα λάθρα τῆς μητρυιᾶς. τὸν δὲ Θετταλὸν Ἀλέξανδρον, τὸν τοῦ γυναικὸς ἀναιρούμενον. καὶ Ἀτάλου τὸν, μοιχεύοντα τοῦ υἱοῦ τὴν γυναῖκα καὶ Ἄτταλον τὸν υἱὸν ἐγχείοντα τὸ φάρμακον] Vellem nos docuisset Lucianus, quis fuerit ille Antigonus, qui nurum suam adulterio polluit, & Attalus ille à filio veneno sublatus. Nam cum fuerint plures Antigoni & plures Attali, dubium est, de quibus loquatur noster auctor. Nullus enim quod sciam eorum, qui extant historicorum, ea facinora notavit. De Antigono certe Coclite egregia inter patrem & filium usque ad mortem con-

Attamen in te est, inquit, ut alterum oculum protinus regalem habeas. Si enim paulùm assurgens, velis cohibita vulturis ala, solam alteram movere, juxta proportionem alæ, dextro oculo acutè cernes: nulla enim arte potest alter non hebetiùs cernere, quòd ad partem pertineat deteriorem. Mihi, inquam, satis est, si solus dexter aquilina cernat acie. Nihilo enim fuerit deterius: siquidem etiam fabros vidisse mihi videor, oculo altero ligna meliùs ad regulam exæquantes. Hæc loquutus, simul ea faciebam quæ præceperat Empedocles: qui interim sese paulatim subducens, sensim in fumum evanuit. Et simul atque movissem alas, ingens lumen mihi circumfulsit, adeò ut conspicua fierent cuncta, quæ hactenus latuerant. Defixis igitur in terram oculis, clarè videbam urbes, homines, & quæ fiebant: nec solùm ea quæ sub dio, sed etiam quæ domi, latere se rati, faciebant. Ptolemæum vidi cum sorore rem habentem: Lysimacho struentem insidias filium: Antiochum Seleuci filium, novercæ Stratonicæ clanculum innuentem: Thessalum Alexandrum ab uxore è medio tolli: Antigonum filii uxorem adulterio vitiantem. At-

1 Τὰς κανόνας ἀποβύνοντας] Verbum est translatum à tectonica ad scholam Stoicorum. De hoc verbo vir Clariss. Theod. Marcil. ad Pers. *Fourd.*

2 Τῆ μητρυιᾷ] In multis Codd. τῇ μητρὶ. mendose: historia narratur in Dial. de Syria Dea. & de imaginib. & de conscrib. hist. Galen. lib. de præcognit. Plut. Iulia. Imper. Val. Max. similem refert Aristenet. Epist. 13. lib. 1. *Idem.*

3 Καὶ Ἀτάλου τὸν μοιχεύοντα τοῦ υἱοῦ τὴν γυναῖκα καὶ Ἄτταλον τὸν υἱὸν ἐγχείοντα τὸ φάρμακον] Vellem nos docuisset Lucianus, quis fuerit ille Antigonus, qui nurum suam adulterio polluit, & Attalus ille à filio veneno sublatus. Nam cum fuerint plures Antigoni & plures Attali, dubium est, de quibus loquatur noster auctor. Nullus enim quod sciam eorum, qui extant historicorum, ea facinora notavit. De Antigono certe Coclite egregia inter patrem & filium usque ad mortem con-

γυναῖκα. καὶ Ἀτάλῳ τὸν υἱὸν ἐγχέουσα τὸ φάρμακον. ἑτέρωθι δ' αὖ, Ἀρσάκιλλον φονεύουσα τὸν γυναῖον, καὶ τὸν εὐνοῦχον Ἀρβάκιλλον, ἕλκουσα τὸ ξίφος ἐπὶ τὴν Ἀρσάκιον. Σπαρτῖνος δὲ ὁ μῆδος, ὃν συμποσίῳ πρὸς τοὺς δορυφορούντων ἐλάκει ἔξω δ' ποδὸς, σκύφῳ χρυσῷ τὸν ὀφρῦν καταπλοκμῷ. ὁμοῖα δὴ τούτοις ἐν τῇ Λιβύῃ, καὶ παρὰ Σκύθαις, καὶ Θρῄξι γιγνόμενα ἐν τοῖς βασιλείοις ἦν ὁρᾶν, μοιχεύοντας, φονεύοντας, ἐπιβουλεύοντας, ἁρπάζοντας, ἐπαρσύνοντας, δεδοίκοτας, ὑπὸ τῶν οἰκειοτάτων προδεδομένους. καὶ τὰ μὲν τῶν βασιλέων, τοιαῦτα παρίσχε μοι τὴν ἀφετηρίην. τὰ δὲ τῶν ἰδιωτῶν, πολὺ γελοιότερα. καὶ γὰρ ἐκεῖνος ἑώρων, Ἑρμόδωρον τὸν ἐπικούρειον, χιλίων ἕνεκα δραχμῶν, ἐπιορκοῦντα. τὸν σωκῆν δὲ Ἀγαθοκλέα, ὃς μισθὸν διδασκάλου. Κλεινίαν δὲ τὸν ῥήτορα, ὃν δ' Ἀσκληπιάδην, φιάλαν ὑφαιρούμενον. τὸν δὲ κυνικὸν Ἡρόφιλον, ὃν τῷ χαμαιτυπείῳ καθεύδοντα. τί γὰρ ἂν τὰς ἄλλας λέγοιμι, τὰς τοιχωρυχοῦσας, τὰς διακαλουμένας, τὰς δανείζουσας, τὰς ἀπαιτούσας; ὅλως γὰρ, ποικίλη, καὶ παντοδαπή τις ἦν ἡ θέα. Επει. καὶ μὴν ὦ τοῦτο, ὦ Μένιππε, καλῶς εἶχε λέγειν. ἔοικε γὰρ ὑπὸ τῶν τυχόντων τεθρύλλῆσθαι σοι παρεσκευάσθαι. Με. πάνυ μὲν ἐξῆς διελήλυθεν, ὦ φιλότης, ἀδιαίλθη, ὅπερ ὦ ὁρᾶν αὖ ἔργον δυσχερὲς ἦν. τὰ μὲν τοι κεφάλαια τῶν πραγμάτων, τοιαῦτα

Attalo venenum porrigentem filium. Rursùm ex altera parte Arsacen interficientem mulierculam: & Arbacen eunuchum gladium educentem in Arsacen. Porrò Spartinus Medus è convivio foras à satellitibus pede trahebatur, aureo calice in frontem impacto. Atque his ferè similia cùm in Libya, tum apud Scythas, & Thraces in regiis committi cernere erat, adulteria perpetrantes, occidentes, insidiantes, rapientes, pejerantes, trepidantes, à familiarissimis proditos. Et hujusmodi spectaculum nobis præbuerunt regum res. At res privatorum erant longè magis ridiculæ. Nam inter illos quidem videbam Hermodorum Epicureum, ob mille drachmas pejerantem: Agathoclem Stoicum de mercede discipulum in jus vocantem: Cliniam oratorem ex Æsculapii templo phialam suffurantem. Herophilum Cynicum in fornice dormientem. Quid enim alios commemorem, qui parietes perfodiebant, litigabant, fœnerabant, reposcebant? Nam varium quoddam, & undique mixtum erat spectaculum. *Amic.* Atqui rectè facies Menippe, si ista quoque retuleris. Consentaneum enim est te ex his non vulgarem percepisse voluptatem. *Men.* Fieri non potest, Amice, ut ordine singula recensèam, quæ vel spectare fuit difficillimum. Verùm ejusmodi ferè videbantur rerum capita, qua-

concordia vetat nos intelligere. Tum Philam Antipatri jam provectam ætate duxerat, & ideo adulterii minus suspectam: Deidamiam vero, quam duxit Molossidis regis filiam, numquam Antigonus vidit, eam enim Demetrius Athenis reliquerat, quando in Asiam patri auxilium laturus ivit. De Antigono Gonata dicto crederem magis. Sed ea debent iis annumerari, de quibus tacet historia. *Palm.*

ἐφαίνετο, οἷα φησὶν Ὅμηρος τὰ ἐπὶ τῆ ἀσπίδος. ἦ μὲν γὰρ ἦσαν εἰλαπίναι, καὶ γάμοι. ἐπέρωθι δὲ, δικασπόλια, καὶ ἀγκλησίαι. καθ' ἕτερον δὲ μέρος, ἔθνός τις. ἐν χείμων δὲ, πενθῶν ἄλλος ἐφαίνετο. καὶ ὅτι μὲ ἐς τὴν Γελικὴν ἀποβλέψαιμι, πολεμοῦσας ἂν ἑώρων τὰς Γέτας. ὅτε δὲ μεταβαίνω ἐπὶ τὰς Σκύθας, πλανωμένους ἐπὶ τῆ ἁμαξῶν ἦν ἰδεῖν. μικρὸν δὲ ἐπικλίνας τὸ ὀφθαλμὸν ἐπὶ θάτερα, τοὺς Αἰγυπτίους γεωργοῦντας ἐπέβλεπον. καὶ ὁ φοίνιξ δὲ, ἐνεπορεύετο. καὶ ὁ κίλιξ, ἐλῃστεύετο. καὶ ὁ λάκων, ἐμαστιγοῦτο. καὶ ὁ Ἀθηναῖος, ἐδικάζετο. ἁπάντων τούτων ὧν τὸ αὐτὸν γινομένων χρόνον, ὥστε σοι ἤδη ἐπινοεῖν ἐποίας τις ὀχυκεὼν ἦν ἐφαίνετο. ὥσπερ ἂν εἴ τις ἀναμίξειεν ἅμα πολλὰς χορδὰς, μᾶλλον δὲ πολλὰς χορὰς, ἔπειτα παραλάβοι τὸ ἀδόντων ἑκάστου τὴν συμῳδίαν ἀφείσας, ἴδιον ἄδειν μέλος. φιλοτιμουμένου δὲ ἑκάστου, καὶ τὸ ἴδιον παρεμφαίνοντος, ὁ τὸ πλησίον ὑπερβαλέσθαι τῆ μεγαλοφωνίᾳ παραμυθούμενος, ἆρα σοὶ δοκεῖ πρὸς Διὸς οἵαν τινὰ ἡδονὴν ἂν ἡ ᾠδὴ ; Επει. πανδαπασιν ὦ Μένιππε, παγκέλοις, καὶ τεταραγμένη. Με. καὶ μὴν ὦ ἑταῖρε, τοιοῦτοι πάντες εἰσὶν οἱ ἐπὶ γῆς χορευταί. κἀκ τοιαύτης ἀναρμοστίας, ὁ τῶν ἀνθρώπων βίος συνυφαίνεται, ὃ μόνον ἀπῳδὰ φθεγγομένων, ἀλλὰ καὶ ἀνομοίων τὰ χήματα, καὶ τἀναντία κινουμένων, καὶ ταῦτα ᾠδὴν ἐπινοούντων, ἣν χρὴ ἂν αὐτῶν ἕκαστον ὁ χορηγὸς ἀπελάσας τῆς σκιωνῆς, οὐκ ἔτι δεῖσθαι λέγων. τελευτῶντες δὲ, ὅμοιοι πάντες ἤδη σιωπῶντες, οὐκ ἔτι τὴν συμμιγῆ ἐκείνην, καὶ ἄτακτον ᾠδὴν ἀπαδόντες, ἀλλ' ἐν αὐτῷ γε ποικίλῳ, καὶ πολυειδεῖ τῷ θεάτρῳ, qualia refert Homerus in clypeo, ubi erant convivia & nuptiæ, altera ex parte judicia, & conciones: rursum alia ex parte sacrificabat quispiam. In vicinia verò lugens aliquis conspiciebatur. Porrò cùm in Geticam respicerem, belligerantes videbam Getas. Dein cùm ad Scythas transirem, cernebam in plaustris errantes. Paulùm autem inclinato in alteram partem oculo, spectabam agricolantes Ægyptios: Phœnix mercaturam exercebat, Cilix latrocinabatur, Lacon loris cædebatur, Athenienses causas agebat. Quæ omnia cùm eodem tempore gererentur, cogita nunc cujusmodi rerum confusio cerneretur. Non aliter, quàm si quis producat multos saltatores, vel potiùs multas choreas: deinde præcipiat ut omisso quisque concentu propriam canat cantionem: actum unusquisque certatim canat, & peculiarem canendo absolvat, vocisque magnitudine vicinum superare contendat: cogita tecum per Iovem, cujusmodi futurus sit ejusmodi cantus. *Amic.* Modis omnibus, Menippe, ridiculus, & turbatus. *Men.* Atqui, Amice, hoc genus sunt omnes qui in terris choreas agunt: omnisque mortalium vita ex hujusmodi constat discrepantia: quippe qui non modò sonent absona, verùm & ornatu sint dissimili, diversaque moveant, neque quicquam idem cogitent, donec choragus omnes è scena exigat, negans ampliùs ipsis esse opus. Hinc autem similes sunt omnes, quum jam tacêt, nec ampliùs confusam illam & incompositam cantionem canunt. Verùm in vario ipso & multiformi theatro ridicula

πάνυ με μᾶλλον ἐπῆρεν ἢ τὰ γενόμενα. μάλιστα δ' ἐπ' ἐκείνοις ἐπῃρόμην μοι γελᾶν, τοῖς περὶ γῆς ὅρων ἐρίζουσι, καὶ τοῖς μέγα φρονοῦσιν, ἐπὶ τῷ τὸ Σικυώνιον πεδίον γεωργεῖν, ἢ Μαραθῶνος ἔχειν τὰ πρὸς τῷ Οἰνόῃ, ἢ Ἀχαρνῆσι πλέθρα κεκτῆσθαι χίλια. τὴν γὰρ Ἑλλάδα ὅλην, ὡς τότε μοι ἄνωθεν ἐφαίνετο, δακτύλων ὅσον τὸ μέγεθος πεπάρων, καὶ λόγον εἶμαι ἢ Ἀττικὴν πολλοστημόριον ἦν. ὥστε ἐνενόουν ἐφ' ὁπόσοις σαῖς πλεῖστοι τούτοις μέγα φρονεῖν κατελείποντο. σχεδὸν γάρ ὁ πολυωλεθρότατος αὐτῶν, μίαν τῶν ἐπικυρείων ἀτόμων ἐδόκει μοι γεωργεῖν. ἀποβλέψας δὲ καὶ ἐς τὴν Πελοπόννησον, [1] εἶτα τὴν Κυνοσουρίαν γῆν ἰδών, ἀνεμιμνήσθην ὅσον χωρίον κατ' ὀλίγον φακῆ αἰγυπτίᾳ πλατυτέρᾳ, τοσοῦτοι ἔπεσον Ἀργείων, καὶ Λακεδαιμονίων μιᾶς ἡμέρας. καὶ μὴν εἴ τινα ἴδοιμι ἐπὶ χρυσᾷ μέγα φρονοῦντα, ὅτι δακτυλίους τε εἶχεν ἐκτῶ, καὶ φιάλας τέτταρας, πάνυ ἂν ἐπὶ τούτῳ ἂν ἐγέλων. τὸ γὰρ Πάγγαιον ὅλον, αὐτοῖς μετ' ἄλλοις κεγχρειαῖον ἦν τὸ μέγεθος. Ἐται, ὦ μακάριε Μένιππε, τὴν παρ' ἐμὲ θέαν. αἱ δὲ δὴ πόλεις πρὸς Διός, καὶ οἱ ἄνθρωποι αὐτοί, πηλίκοι διεφαίνοντο ἄνω; Με, οἶμαί σε πολλάκις ἤδη μυομήκαν ἀγοραῖον ἑωρακέναι. τοὺς μέν, εἱλυμένους, οἷόν σοι ἐξιόντας. ἑτέρους δ', ἐπανιόντας αὖθις

erant quæ gerebantur omnia. Præcipuè verò mihi risum movebant ii, qui de agrorum finibus contendebant, quique sibi placebant hoc nomine, quòd Sicyonium agrum colerent: aut quòd eam Marathonis partem haberent, quæ est juxta Oenoën, aut in Acarnania mille jugera possiderent. Cùm universa Græcia, ut mihi tum è sublimi despectanti videbatur, quatuor digitorum haberet spatium, Attica, ni fallor, proportione minima pars erat. Itaque cogitabam quid esset reliquum, quod divitibus istis animos tolleret. Etenim is qui inter hos agri plurima jugera possidebat, vix unam ex Epicureis atomis colere mihi videbatur. Cæterùm ubi ad Peloponnesum flexissem oculos, deinde terram Cynosuræ subjectam conspexissem, veniebat in mentem, pro quantula regione, quæ nihilo esset latior lente Ægyptia, tot Argivi & Lacedæmonii uno die cecidissent. Quinetiam siquem viderem auro superbientem, quòd & octo haberet annulos, & quatuor phialas, hunc magnopere irridebam. Totum enim Pangæum, unà cum ipsis metallis, vix erat milii magnitudine. *Amic.* O! te fœlicem, Menippe, qui tam novum spectaris spectaculum. At per Iovem, civitates ipsique homines, quanti videbantur ex alto? *Men.* Equidem arbitror te sæpenumero formicarum concionem vidisse: aliquas coactas, nonnullas exeuntes, rursum

[1] Εἶτα τὴν Κυνοσουρίαν γῆν ἰδών, ἀνεμιμνήσθην ὅσον χωρίον * τοσοῦτοι ἔπεσον Ἀργείων & Λακεδαιμονίων] Prima verba interpretatur Erasmus supine & aliud agens, vel ut jam dixi, adhuc juvenis & nondum ad culmen eruditionis evectus, ad quod postea pervenit. Nam in proclivi erat emendare, & legere Κυνηρείαν, quæ fuit regio inter Argivos & Laconas semper controversa. Thucyd. lib. 5. καὶ τὸ μὲν πρότερον οἱ Ἀργεῖοι ἐξῆσαν δίκας δοῦναι περὶ τῆς ἐπὶ θαλάσσῃ τινὰ ἢ ἐς πόλιν τινὰ ἢ ἐς ἰδιώτην ὅσοι τὴν Κυνηρείας γῆς, ἣν ἀεὶ ποτὲ διαφέροντας μεταξὺ ἔσχε. De ea pugna, in qua tantus Argivorum numerus & Laconum cecidit, historia nota est ex Strabone lib. 8. ex Herodoto lib. 1. Plutarcho in parallelis & aliis. *Palm.*

I δεύ-

εἰς τὴν πόλιν. καὶ ὁ μύρμηξ, τὴν κώπωσιν ἀναφέρῃ. ὁ δέ, ἀρπάσας πολὺν ἢ κυάμου λέπος, ἢ πυρὸν ἡμίτομον, δεῖ φέρων. εἰκὸς δ' εἶναι παρ' αὐτοῖς κἀν λόγου τὸν μυρμήκων βίον, καὶ εἰκοδόμους πάνυ, καὶ δημαγωγοὺς, καὶ πυζοίνεις, καὶ μαντικούς, καὶ φιλοσόφους. πάνυ οὖν γε πόλεις αὐτοῖς ἀνθρώποις ταῖς μυρμηκίαις μάλιστα ἐῴκεσαν, εἰ δέ σοι δοκεῖ μικρὸν τὸ παραδείγμα τὸ ἀνθρώπων εἰκάσαι τῇ μυρμήκων πολιτείᾳ, τοὺς παλαιοὺς μύθους. ἐπίσκεψαι τοὺς Θετταλῶν. εὑρήσεις γὰρ τοὺς Μυρμιδόνας, τὸ μαχιμώτατον φῦλον, ἐκ μυρμήκων ἀνδρας γεγονότας. ἐπειδὴ δ' ἐν πάνυ ἱκανῶς ἐφρόντισα, καὶ κατεγελάσαί μοι, ἀναπεισάσης ἐμαυτὸν, ἀνεπτάμην [1] δώματ' ἐς αἰγιόχοιο Διὸς μετὰ θείμονας ἄλλους. ἔπω τάδιον ἀνελήλυθειν, καὶ ἡ σελήνη, γυναικείαν φωνὴν ἀφεῖσα ἐμφρόνως, Μένιππε, φησὶν, ὅπως ὄναιο. διακούσασά μου τὸν ὦθον τοῦ Διός. λέγοις ἂν ὦ ἐμοί. βαρὺ γὰρ ἀδὲν, ὦ μή τι φέρειν δεῖ. πρεσβεύειν ἔφη παὰ τοῦ χαλκῆν, καὶ δῆσιν ἀπίεναι παρ' ἐμοῦ τοῦ Διΐ. ἀπέρχομαι γὰρ ὦ Μένιππε, πολλὰ, καὶ δεινὰ ὑφ' τῶν φιλοσόφων ἀκούσας. οἷς οὐδὲν ἕτερόν ἐστιν ἔργον, ἢ πλὴν ἀπελαυνόμενοι, τίς εἰμι, καὶ πηλίκη. ἢ ἐὰν δι' ὦ τινα αἰτίαν διχότομος, ἢ ἀμφίκυρτος γίγνομαι. καὶ οἱ μὲν, κρεμαστὸν τέ με φασὶν. οἶδα, κατόπτρου δίκην ἐπικρέμασθαι τῇ σελάσσῃ. οἶδα, ὅ, τι ἂν ἔκεισε ἐπινοήσῃ, τοῦτο μοι ἀποσκήψαι. τὸ πελώτατον δ', καὶ τὸ φῶς αὐτὸ, κλοπιμαῖόν τε, καὶ νόθον εἶναί [2] φασί μοι, ſum has in civitatem redeuntes. Atque hæc quidem fimum exportat, hæc alicunde raptam fabæ tunicam, aut dimidiatum frumenti granum apportat. Conſentaneum autem eſt pro ratione vitæ formicarum, eſſe apud illos, & ædium ſtructores, & concionatores, & magiſtratus, & muſicos, & philoſophos. Sed ipſis cum viris urbes formicarum nidis perſimiles videbantur. Quòd ſi tibi videtur humilius exemplum viros cum formicarum republica conferre, veteres Theſſalorum fabulas ſpecta. Reperies enim Myrmidonas, gentem bellicoſiſſimam, viros è formicis eſſe natos. Poſteaquam igitur omnia ſatis ſpectaſſem & riſiſſem, excuſſi meipſum, & ſubvolavi. Ad reliquos divos, Iovis altitonantis in ædes. Nondum ſtadium aſcenderam, quum luna fœminea voce ſonans, Menippe, inquit, ita tibi contingant quæ optas. Inſervi mihi in re quapiam apud Iovem: dicas inquam, neque enim erit moleſtum, niſi ſiquid oneris ſit portandum. Nuntium, inquit, haud gravem, ac petitionem meo nomine Iovi perferes. Enecor, Menippe, multa, eáque non ferenda ab iſtis philoſophis audiens: quibus nihil eſt negotii, niſi ut curioſe res meas exquirant, quæ quantaque ſim, & cur dimidiata fiam, & utrinque gibboſa. Tum hi me dicunt inhabitari; illi ſpeculi inſtar, ſupra mare ſuſpenſam eſſe: alii rurſus id mihi attribuunt, quod quiſque ſecum excogitarit. Poſtremò ipſum quoque lumen ajunt mihi, & furtivum eſſe, &

1 Δώματα] Heſiod. 1. Oper. *Bourd.*
2 Φασί μοι] In Flor. Cod. φασι μι. Cætera Homerica ſunt. *Idem.*

ἄνωθεν ἦκον παρὰ τὸν ἥλιον. καὶ ὁ παύσοντες. καὶ πῶς τοῦτό με ἀδελφὸν ὄντα μὴ, συγκρύσαι, καὶ συστάσαι συναιρόμενοι. ἐγὼ γὰρ ἱκανὰ ἦν αὐτοῖς ἃ ἀεὶ αὐτῷ εἰρήκεσι τὸν ἥλιον, λίθον αὐτὸν εἶναι, καὶ μύδρον ἀμφύρεον. καίτοι πόσα ἐγὼ συνεπίσαμην αὐτοῖς, ἃ πάσχουσι τῶν νυκτῶν, αἰσχρὰ, καὶ κεκρύπτεται, οἱ μεθ' ἡμέραν σκυθρωποὶ, καὶ ἀνδρώδεις τὸ βλέμμα, καὶ τὸ σχῆμα σεμνοὶ, καὶ ὑπὸ τῶν ἰδιωτῶν ἀποβλεπόμενοι. καίγω μὲν ταῦτα ὁρῶσα, ὅμως σιωπῶ. ἐγὼ γὰρ ἠγούμην πρέπειν ἀποκαλύψαι, καὶ ἀμφοῖσαι τὰς νυκτερινὰς ἐκείνας διατριβὰς, καὶ τὸ ἐπὶ τῆς σκιωνῆς ἐκεῖσε βίον. ἀλλά κἂν τινα ἴδω αὐτῶν μοιχεύοντα, ἢ κλέπτοντα, ἢ ἄλλο τι τολμῶντα νυκτερινάτερον, σύγε ἐπιστασιεμβύω τὸ νέφος, ἐκκαλύψαμαι, ἵνα μὴ δείξω τοῖς πολλοῖς γέροντας ἄνδρας, βαθεῖ πώγωνι, καὶ ῥητῇ σκαχημονοῦντας. οἱ γὰρ, ὡδὲν ἀνιῶσι, διαπαραττόμενοι με τῷ λόγῳ, καὶ πάντα τρόπον ὑβρίζοντες. ὥστε νὴ τὴν νύκτα, πολλάκις ἐβουλόμην μετοικῆσαι ὅπου πορρωτάτω, ἵν' αὐτῶν τὴν φλυαρίαν ἐν γλώττῃ διέφυγον. μέμνησο δὲ τοῦτό μου παρὰ τῇ Δίκῃ. καὶ παρῳδεῖναί σε ὅτι μὴ δυνατόν ἐστί μοι καὶ χάσκειν μᾶλλον, ἵνα μὴ τὰς φυσικὰς σκέψεις ἐπιτρέψῃ, καὶ τὰς διαλεκτικὰς ἐπισφίγξῃ τὸν τοῦ στόματος κρωβύλον, καὶ τὴν ἀκαδημίαν κατάφλεξῃ, καὶ παύσῃ τὰς ἐν περιπάτῳ διατριβάς. ὅταν δὲ ἐν εἰρήνῃ ἄγωμαι, ὁσημέραι πρὸς αὐτῶν χαμαιτυπήσομαι. ἔστω ταῦτα νῦν σοὶ ἐγώ. καὶ ἅμα πρὸς τὸ ἀνωτέρω ἔτεινον τὴν ἐπὶ τὸν οὐρανὸν,

& nothum, quòd à sole supernè proficiscatur. Neque finè faciunt, etiam cum hoc qui meus est frater, me committere, & factionem inter nos serere conantes. Neque enim sat erat ipsis dixisse solem ipsum esse lapidem, & massam candentem. Et tamen quàm multarum rerum illis sum conscia, quas noctu patrant turpissimas, & execrandas, cùm interdiu sint tetrico & virili aspectu, habituque gravi, & ab imperitis conspiciantur. Quæ etsi videam, sileo tamen. Neque enim decorum arbitror, retegere atque in lucem efferre nocturnas illas diatribas, & quam quisque in operto vivat vitam. Quinetiam si quem videro ipsorum adulterium committentem, aut furantem, aut aliud quid quàm maximè nocturnum audentem, continuò contracta nube tegebam, ne vulgo ostenderem viros senes, ea gerentes, quæ neque barbæ prolixæ, neque virtutis professioni essent decora. At isti nihilo minùs oratione me discerpunt, modisque omnibus contumelia afficiunt. Itaque noctem testor, mihi sæpe in mentem veniisse ut quàm longissimè hinc demigrarem, quò linguam illorum curiosam effugere possem. Hæc igitur Iovi renuntiare memineris, idque addere, fieri non posse ut hoc in loco durem, nisi physicos illos comminuat: dialecticis os occludat: Stoam demoliatur: Academiam exurat: quæ in Peripato habentur, diatribis finem imponat: siquidem ita mihi parabitur quies, & me quotidie metiri desinent. Fient, inquam, quæ mandas: simulque rectà ad ipsum cœlum tendebam. Nulli ubi comparent ho-

1 Ἄνωθεν ἦκον παρὰ τὸν ἥλιον] Ἀνωθεν ἦ. παρὰ γὰρ ἡλίου. *Marcil.*

1 *Vul-*

ἔνθα μὲν οὔτε βοῶν, οὔτ' ἀνδρῶν φαίνετο ἔργα. μετ' ὀλίγον γὰρ καὶ ἡ σελήνη βραχεῖά μοι καθεωρᾶτο, καὶ τὴν γῆν ἤδη ἀπέκρυπτε. λαβὼν δὲ τὸν ἥλιον ἐνδέξια, διὰ τῶν ἀστέρων πετόμενος, τριταῖος ἐπλησίασα τῷ οὐρανῷ. καὶ τὸ μὲν πρῶτον, ἐδόκει μοι ὡς εἶχον εὐθὺς, εἴσω παριέναι. ῥᾳδίως γὰρ ᾤμην διαλαθεῖν, ἅτε ἐξ ἡμισείας ὢν ἀετός. τὸν δὲ ἀετὸν ἠπιστάμην ἐκ παλαιοῦ συνήθη τῷ Διΐ. ὕστερον δὲ ἐλογισάμην ὡς τάχιστα καταφωράσουσί με, γυπὸς τὴν ἑτέραν πτέρυγα περικείμενον. ἄριστον γοῦν κρίνας τὸ μὴ παρακινδυνεύειν, ἔκοπτον προσελθὼν τὴν θύραν. ὑπακούσας δὲ ὁ Ἑρμῆς, καὶ τοὔνομα ἐκπυθόμενος, ἀπῄει κατὰ σπουδὴν φράσων τῷ Διΐ. καὶ μετ' ὀλίγον εἰσεκλήθην πάνυ δεδιὼς, καὶ τρέμων. καταλαμβάνω τε πάντας ἅμα συγκαθημένους, οὐδὲ αὐτοὺς ἀφροντίδας. ὑπετάραττε γὰρ ἡσυχῆ τὸ παράδοξόν μου τῆς ἐπιδημίας. καὶ ὅσον οὐδέπω πάντας ἀνθρώπους ἀφίξεσθαι προσεδόκων, τὸν αὐτὸν τρόπον ἐπτερωμένους. ὁ δὲ Ζεὺς, μάλα φοβερῶς δριμύ τε καὶ Τιτανῶδες εἰς ἐμὲ ἀπιδὼν, φησὶ, Τίς, πόθεν εἰς ἀνδρῶν, πόθι τοι πόλις, ἠδὲ τοκῆες; ἐγὼ δὲ, ὡς τοῦτ' ἤκουσα, μικροῦ μὲν ἐξέθανον ὑπὸ τοῦ δέους. εἱστήκειν δὲ ὅμως ἀχανὴς, καὶ ὑπὸ τῆς μεγαλοφωνίας ἐμβεβροντημένος. χρό-

hominum-ve, boum-ve labores. Etenim paulò pòſt ipſa etiam Luna mihi puſilla videbatur: jamque terram obtegebat. Porrò relicto ad dextram ſole per ipſas volans ſtellas, tertio die ad cœlum perveni. Ac primùm mihi ut habebam, ilico videbar ingreſſurus: nam rebar fore ut fallerem, quòd eſſem dimidia parte aquila. Porrò ſciebam aquilam jam olim eſſe Iovi familiarem. Poſtea apud me perpendebam illos quamprimum deprehenſuros eſſe me, altera vulturis ala cinctum. Quapropter optimum ratus, non temerè venire in periculum, fores pulſavi. At Mercurius poſtquam reſponſaſſet, & nomen ſciſcitatus eſſet, feſtinato abiit, Iovi renuntiaturus. Nec multo pòſt intrò ſum accerſitus, magnopere pavitans ac tremens. Offendoque Deos pariter conſidentes, non ſine ſolicitudine. Nonnihil enim ipſos turbabat, novus & inopinatus adventus meus: & quod nunquam futurum expectabant, ut omnes homines, ad eundem modum alati advenirent. Tum Iupiter admodum terribili [1] vultu, torvo & Titanico me obtuens, inquit, Quiſnam es, & unde venis? ubinam urbs tibi, quive parentes? Quod cùm audiviſſem metu propemodum ſum exanimatus. Conſtiti tamen obſtupefactus, præque vocis magnitudine [2] attonitus. Aliquanto pòſt ad me

1 *Vultu*] Titanicum torvum vocant ac tetricum, ac cujuſmodi feruntur fuiſſe veteres illi Titanes. Id. in Timo. *Cogn.*

2 *Attonitus*] Ἐμβρόντητοι, καὶ ἐμβεβροντημένοι à Græcis κυρίως appellantur, quorum mens aut ictu fulminis, aut incredibili ejus pavore obſtupeſcit, utrumque vocabulum per metaphoram ad alia transfertur. Stupidum atque animi impotentem plerumque ſignificat. Moſcop. καὶ ὁ ἐμβεβροντημένος ὁ ἔξω φρενῶν. Demoſt. de Coron. ἐμβρόντηται, εἶτα νῦν λέγεις. Hos Latini attonitos dicunt. Celſ. attonitos quoque rarò videmus, quorum & corpus & mens ſtupet. Fit

νου δ' ἁμαυρὸν ἀναλαβὼν, ἅπαντα διηγούμην στρῶς, ἄνωθεν ἀρξάμενος, ὡς ἐπιθυμήσειμι τὰ μετέωρα σκοπεῖν, ὡς ἔλθοιμι πρὸς τὰς φιλοσόφους, ὡς τἀναντία λεγόντων ἀκούσαιμι, ὡς ἀπαρασκεύαστος διαπορήσαιμι ὑπὸ τῶν λόγων, εἶτα ἐξῆς τὴν ἐπίνοιαν, καὶ τὰ πτερὰ, καὶ τἄλλα πάντα, μέχρι πρὸς τὸ οὐρανόν. ἐπὶ πᾶσι δὲ ἐφοσίθημεν, τὰ ὑπὸ τὴν σελήνης ἐπιτετιμημένα. μειδιάσας δ' ὁ Ζεὺς, νὴ μικρὸν ἐπαυσεν τῶν ὀφρύων, τί ἂν λέγοις φησὶν Ὦτε πρὸς Ἐφιάλτην, καὶ Μένιππον ἐπόμενον τὸν οὐρανὸν ἀνελθεῖν; ἀλλὰ νῦν μὲν ἐπιζενίας σε καλοῦμεν. αὔριον δ' ἔφη, περὶ ὧν ἥκεις χρηματιοῦμεν, ἀποπεμψόμεν. καὶ ἅμα ἐξαναστὰς, ἐβάδιζεν εἰς τὸ ἑσπερώτερον τοῦ οὐρανοῦ. καιρὸς γὰρ ἦν ἐπὶ τὴν δίκην καθέζεσθαι. μεταξὺ τε ἐφοίτων, ἀνέκαινέ με περὶ τῶν σὺν τῇ γῇ πραγμάτων. τὰ δὲ σιτία μὴ σπάνια, πόσου νῦν ὁ πυρὸς ἐστιν ὠνίου ἐπὶ τῆς Ἑλλάδος, καὶ εἰ σφόδρα ὑμῶν ὁ χειμὼν πιέζει τὰ ἐλαίας ἐκπεπτωκότα. μὴ γὰρ, ἦρώτα, εἴ τις ὑπολείπεται τοῦ πάλαι Φειδίου, καὶ δι' ἣν αἰτίαν ἐκλιποιεν Ἀθηναῖοι τὰ ἀρχαῖα τοσούτων ἐτῶν, καὶ εἰ τὸ ὀλύμπιον αὐτῶν ἐπιτελέσειν διανοοῦνται, καὶ εἰ συνελήφθησαν οἱ τὸν Δωδώνην νεὼν συλλήσαντες. ἐπεὶ δὲ περὶ τούτων ἀπεκεκάμην, εἰπέ μοι Μένιππε ἔφη, περὶ ἐμοῦ οἱ ἄνθρωποι τίνα γνώμην ἔχουσι; τίνα ἔφην δέσποτα, ἢ τὸν δισβελεστάτην; βασιλέα σε εἶναι

me reversus, omnia dilucidè exposui, ab ipso exorsus capite: quemadmodum cupissem sublimia illa cognoscere: & philosophos adiissem, pugnantia loquentes audissem: dictis illorum distractus desperassem. Deinde meum inventum, alas, reliquaque omnia, ad ipsum usque cœlum. Quibus addidi quæ Luna mandarat. Itaque ridens Iupiter exporrectis aliquantum superciliis: Quid dicas, inquit, de Oto, & Ephialto, cùm ausus sit & Menippus in cœlum ascendere. At te nunc quidem ad hospitium invitamus. Cras, inquit, super his quorum gratia huc advenisti, dato responso dimittemus. Simulque surgens, ibat ad eam cœli partem, unde omnia facillimè exaudiebantur. Iam enim tempus erat ut votis audiendis consideret. Atque interdum me percontabatur super his quæ in terris aguntur. Ac primùm quidem illa, quanti ematur triticum in Græcia: & num superior hyems graviter vos tetigisset: num etiam copiosiore imbre olera egeant. Postea rogabat supereesset-ne aliquis ex Phidiæ genere: & quam ob causam Athenienses Iovialia tot annos intermisissent: & an in animo habeant Olympium suum perficere. & an essent comprehensi qui Dodonæum templum sacrilegio spoliarunt. Ad ea cùm

respondissem, Dic mihi, inquit, Menippe, quid de me sentiunt homines? Quid, inquam, Domine, nisi maximè pium? nimirum omnium

Fit interdum ictu fulminis, interdum morbo; ἔκπληξιν hunc Græci vocant. Ovid. Trist. 1.

Non aliter stupui, quàm qui Iovis ignibus ictus
Vivit, & est vita nescius ipse sua.

Xenoph. Anabas. γ. & ἐλλιπ. ὁδ. usus est his dictionibus. *Cogn.*

1 Pyr-

πάντων θεῶν. παίζεις ἔχων ἔφη. τὸ δὲ φιλόνεικον αὐτῶν, ἀκριβῶς οἶδα, καὶ μὴ λέγῃς. ὦ γάρ ποτε λῴστου, ὅτι ἐμοῦ μάντις ἐδόκουν αὐτοῖς, καὶ ἰατρὸς, καὶ πάντα ὅλως ἦν ἐγώ. μεσοῦντος δὲ Διὸς πᾶσαι μὲν ἀστραπαί, πᾶσαι δὲ ἀνθρώπων ἀγυιαί. καὶ ἡ Δωδώνη τε, καὶ ἡ Πίσα, λαμπραί, καὶ περιβλεπτοι πᾶσιν ἦσαν. ὑπὸ δὲ καπνοῦ τῶν θυσιῶν, οὐδὲ ἀναβλέπειν μοι ἐνῆν. ἐξὸν δὲ ἦν ἐν Δελφοῖς μὲν Ἀπόλλωνι τὸ μαντεῖον καπτήσασθαι, ἐν Περγάμῳ δὲ τὸ ἰατρεῖον ὁ Ἀσκληπιὸς, καὶ τὸ Βενδίδειον ἐν Θρᾴκῃ, καὶ τὸ Ἀνουβείδιον ἐν Αἰγύπτῳ, καὶ τὸ Ἀρτεμίσιον ἐν Ἐφέσῳ, ἐπὶ ταῦτα μὲν ἅπαντες θεοὶ, καὶ πανηγύρεις ἀνάγυσοι, καὶ ἑκατόμβας παρεῖχον. ἐμὲ δὲ, ὥσπερ παρηκμακότα ἱκανῶς τετιμηκέναι νομίζουσιν, ἂν ἀφ' πέντε ὅλων ἐτῶν θύσωσιν ἐν ὀλυμπίᾳ. τοιγαροῦν ψυχροτέρους ὁρῶμεν τοὺς βωμοὺς ἤδοις τοῦ Πλάτωνος νόμων, ἢ τοῦ Χρυσίππου συλλογισμῶν. τοιοῦτοι ἅττα διεξιόντες, ἀφικνούμεθα ἐς τὸ χωρίον, ἔνθα ἔδει αὐτὸν κατεζόμενον, διακῦσαι τὰς δύχῆς. ἦσαν δὲ ἐξῆς τοῖς σωμάσιν αἱ φρεάτων εἰσιόντες ἀφαί. καὶ παρ' ἑκάστῃ βόθρου ἔκειτο χρυσοῦς. καθίσας δὴ ἑαυτὸν ἐπὶ τοῦ στόματος ὁ Ζεὺς, καὶ ἀφελὼν τὸ σῶμα, παρεῖχε τοῖς δύχμοῖς ἑαυτόν. ἠύχοντο δὲ πανταχόθεν τῆς γῆς ἀφορῶν, καὶ ποικίλα. συμπροσκύψας γὰρ ἐγὼ αὐτοῖς, ἐπήκουον ἅμα τῶν δύχῶν. ἦσαν δὲ τοιάδε. ὦ Ζεῦ, βασιλεῦσαί μοι χθονός. ὦ Ζεῦ, τὰ κρύμμυά μοι φυῶσι, καὶ τὰ σκόροδα. ὦ Ζεῦ, πατέρα μοι ταχὺς ἀποθανεῖν. ὁ δὲ τις ἂν φαίη, εἴθε κληρονομήσαιμι τὸν γυναικός. εἴθε λάθοιμι ἐπιβουλεύσας τῷ ἀδελφῷ. γένοιτό μοι νικῆσαι

omnium Deorum, regem esse te. Ludis tu, inquit. Cæterum illorum contentionem probè novi, etsi nihil dicas. Fuit enim tempus quum & vates videbar ipsis, & medicus: denique unus eram omnia. Tum Iovis plenæ erant & viæ omnes, omnesque hominum conciones. Dodona etiam & Pisa splendidæ erant & celebres. Nec præ fumo sacrorum oculos mihi licebat attollere. Verùm posteaquam Apollo Delphis oraculum constituit, Æsculapius medicinæ officinam Pergami, & Bendidium in Thracia est exortum, Anubis templum in Ægypto, Dianæ apud Ephesios, ad ista concurrunt omnes, solennes conventus celebrant, hecatombas offerunt. Mihi verò tanquam ætate confecto, abundè magnum honorem habuisse se putant, si solido quinquennio sacrificarint in Olympia. Proinde aras meas frigidiores videas, quàm sint vel Platonis leges, vel Chrysippi syllogismi. Talia confabulando, pervenimus eum in locum, ubi ad audienda vota erat confessurus. Erant autem ordine fenestræ, cujusmodi sunt ora puteorum, habentes operculum. Iuxta unamquamque posita erat sella aurea: quarum in prima sedens Iupiter, detracto operculo, præbebat sese precantibus. Precabantur autem ex omni undique terra, diversa variaque: quæ ipse etiam audiebam auribus pariter admotis. Eaque hujusmodi erant. O Iupiter contingat mihi regnum. O Iupiter, mihi producantur allia & cepæ. O Iupiter, utinam pater mihi brevi moriatur. Alius quoque dicit: Vtinam sim hæres uxoris. Vtinam nemo sciat me struxisse fratri insidias. Contingat mihi litem vin-

πλὴν δίκης. προφῆναι τὰ ὀλύμπια. ὁ πολεύοντων ἦ, ὁ μέν, βορέου πνέοντος ἐπιπνεῦσαι. ὁ δ', νότου. ὁ δὲ γεωργὸς, ὑετὸν ἤτει. ὁ δὲ κυφὸς, ἥλιον. ἐπακούων δὲ ὁ Ζεὺς, καὶ τὰς εὐχὰς ἑκάστην ἀκριβῶς ἐξετάζων, καὶ πάντα διαιρῶν. ἀπ' ἄλλου μὲν ἤδιστε πατὴρ, ἄλλου δὲ ἀνήνυστο. τὰς μὲν γὰρ δικαίας ἐκ εὐχῆς, ἀπεῖτο ἄνω διὰ θαμίζ, καὶ ἐπὶ τὰ δεξιὰ καθίζει φέρων. τὰς δὲ ἀνοσίους, ἀπρόκτους αὐδὶς ἀπέπεμπεν ἀπηφυσῶν πάντα, ἵνα μὴ δὲ πλησίον ἡμῶν ἦ ἐρευνᾷ. ἐπὶ μιᾶς δὲ πυθ- ὁμένης, καὶ ἀπορῶν αὐτὸν ἐθεασάμην. δύο γὰρ ἀνδρῶν τἀναντία εὐχομένων, καὶ τὰς ἴσας θυσίας ὑπισχνουμένων, οὐκ εἶχεν ὁποτέρῳ μᾶλλον ἐπινεύσειεν αὐτῶν. ὥστε δὴ τὸ ἀκαδημαϊκὸν ἐκεῖνο ἐπεπόνθει, καὶ οὐδέν τι ἀποφήνασθαι δυνάμενος ἐώα. ἀλλ' ὥσπερ ὁ Πύρρων ἐπέιχεν ἐπ' ἐκ διεκπίπτειν. ἐπεὶ δὲ ἱκανῶς ἐχρημάτισε τοῖς ὁμόσαις, ἐπὶ τὰ ἑξῆς μεταβὰς θρόνου, καὶ τῶν δευτέρων ἐφέδρα, καλακύψας τοῖς ὅρκοις ἐφύλαττε τὰ τοῖς ὀμνύουσι. χρημαθίσας δὲ τούτοις, καὶ τὰ ἐπικαίρεσιν Ἑρμόδωρον ἐπιτρέψας, μετεκαθέζετο ἐπὶ τὰ ἑξῆς θρόνου, κληδόσι, καὶ φήμαις, καὶ οἰωνοῖς ἐφεστήκει. εἶτ' ἐκείνου ἐπὶ τῶν ἱερῶν θυσιῶν ἐφέδρα μετῆκε, δι' ἧς ὁ κρανὸς ἀνίων, ἀπήγγελλε τῷ Διὶ δ' ὀρνίθων ἐκφύσει τὸν μέλλοντα. ἀπεστὰς δὲ τούτων, ἐφεστήκει τοῖς ἀνέμοις, καὶ τοῖς ὥραις, ἃ δεῖ ποιεῖν. ἡμέρᾳ δὲ Σκύθαις, ἄϊστος· παρὰ Λίβυσιν, ὠρυπλήτης. παρ' Ἕλλησιν, ὑψίστου. σὺ δὲ ὁ βορέας, πνεῦσον εἰς Λυδίαν. σὺ δὲ ὁ νότος, ὑσχίαν ἄγε. ὁ δὲ ζέφυρος, τὸν

vincere, Olympia coronati. Porrò navigantium hic optabat ut flaret boreas, ille ut notus. Agricola pluviam, fullo solem petebat. At Iupiter audiens, & singula vota diligenter expendens, non pollicebatur omnia. Verùm hoc concessit Saturnius, abnuit illud. Nam justa vota per os feneſtræ ſurſum admittebat, admiſſa ad dextram collocabat. Verùm iniqua flatu deorſum irrita disjiciebat, ne ad cœlum accedere poſſent. At ſuper uno voto ambigentem vidi. Etenim duobus diverſa petentibus, pareſque victimas pollicentibus, neſciebat utri eorum potiùs annueret. Tum itaque Academicum illud ei accidebat, ut nihil ſtatuere poſſet. Verùm [1] Pyrrhonis in morem ſuſpenſus hærebat; & conſiderabat ampliùs. Porrò ubi precantibus ſatis reſpondiſſet, ad proximam digreſſus ſellam; & ad ſecundam feneſtram, juramentis & jurantibus audiendis vacabat. Quibus cùm reſpondiſſet, & Epicureum Hermodorum contriviſſet, ad proximam ſellam ſeſe tranſtulit, divinationibus, rumoribus, & auguriis attentionem adhibiturus. Hinc ad ſacrificiorum feneſtram tranſiit, per quam fumus aſcenderis, denuntiabat Iovi nomen uniuſcujuſque qui rem divinam faceret. His relictis, ventis & horis mandabat quæ facere deberent. Hodie apud Scythas, pluito, apud Libyes fulgurato, apud Græcos ningito. Tu boreas in Lydia ſpirato, tu note quieſce, zephyrus in

[1] *Pyrrhonis*] Gell. lib. 11. c. 5. De Pyrrhoniis loquens ſcribit: *Nihil decernunt, nihil conſtituunt.* De his Cic. in Lucull. *Cogn.*

1 *Pa-*

Ἀδρίαν ἀναμιμνήσκω, καὶ τὸ χαλάζης ὅσον μέδιμνοι χίλιοι ἀφανισθήτωσαν ὑπὲρ Καππαδοκίας. ἀπάντων δὲ ἤδη σχεδὸν αὐτῷ διακεκριμένων, ἀπήειμεν ἐς τὸ συμπόσιον. δεῖπνον γὰρ ἤδη καιρὸς ἦν. καί με ὁ Ἑρμῆς ἀναλαβὼν, κατέκλινε παρὰ τὸν Πᾶνα ἐν τοῖς Κορυβάντας, καὶ τὸν Ἄττιν, καὶ τὸν Σαβάζιον, τοὺς μετοίκους τούτους, καὶ ἀμφιθαλεῖς θεούς. καὶ ἄρτον μὲν ἡ Δημήτηρ παρεῖχε, καὶ ὁ Διόνυσος οἶνον, καὶ ὁ Ἡρακλῆς κρέα, [2] καὶ μύρτα ἡ Ἀφροδίτη, καὶ ὁ Ποσειδῶν μαινίδας. ἅμα δὲ καὶ τὴν ἀμβροσίαν ἠρέμα, καὶ τὸν νέκταρ παρεγευόμην. ὁ γὰρ βέλτιστος Γανυμήδης, ἅτε φιλανθρωπίας, εἴ ποτε ἴδοι με ἀποβλέποντα τοῖς τοῦ Διὸς κυλίκιον ἄν, ἢ, καὶ δύο ἐνέκραιρεν. οἱ δὲ θεοὶ, ὡς Ὁμηρός που λέγει, καὶ αὐτοὶ οἶνον καθαιροῦσιν ἐμοὶ παρόντι τεθαμβημένῳ, ὅτε σῖτον ἔδουσιν, ὅτε πίνουσιν αἴθοπα οἶνον, ἀλλὰ τὴν ἀμβροσίαν παραμύθιον τὴν ἐνέκραιρον μεθύσκουσαν. μικρὸν δὲ ἡδύνθην, σιτούμενοι τὸ ἐκ τῶν θυσιῶν κατὰ τοῦτο αὐτῶν κνίσον ἀνιλύοντες μόνον. καὶ τὸ αἷμα δὲ τῶν ἱερείων, ὃ τοῖς βωμοῖς οἱ θύοντες προσχέουσιν. οὐ γὰρ θέμις θεοῖς, ὦ, τι Ἀπόλλων ἐκιθάρισε, καὶ ὁ Σειληνὸς, κορδακα ὠρχήσατο, καὶ αἱ μοῦσαι ἀνεβόησαν; ἐκ τε Ἡσιόδου θεογονίας ἦσαν ἡμῖν, καὶ τὸν ἀπὸ τοῦ ὠιδοῦ τῶν ὕμνων ἐν Πιερίᾳ. κἀπειδὴ κόρος ἦν, ἀνεπαυόμεθα ὡς εἶχεν ἕκαστος, ἱκανῶς ὑποβεβρεγμένοι. ἄλλοι μὲν γὰρ θεοί τε, καὶ ἄνδρες ἱππάσιμοι

in Adria tempestatem concitet: mille grandinis modii super Cappadocia dispergantur. Tandem omnibus ferme ordinatis, cum in locum ivimus ubi compotant Dii, quia cœnandi jam erat tempus. Me arreptum Mercurius jussit accumbere juxta Panem Corybantas, Attin, & Sabazium, inquilinos istos & ancipites Deos. Interea [1] panem exhibebat Ceres, Bacchus vinum, Hercules carnes, myrtum Venus, Neptunus mænidas: simul etiam ambrosiam & nectar furtim degustabam. Nam optimus ille Ganymedes, quæ ejus erat humanitas, siquando Jovem oculos aliquò convertentem conspexisset, nectaris cyathum unum, aliquando duos mihi infundebat. Dii autem, ut alicubi Homerus dicit, quinetiam ego, ut qui illud ibi sim conspicatus, neque frumentum edunt, neque nigrantia vina potant, sed ambrosiam apponunt, & nectare inebriantur. Præcipuè verò gaudent vesci sacrificiorum fumo cum ipso nidore subvecto: & sanguine victimarum, quem sacrificantes aris infundunt. Cæterùm inter cœnandum Apollo cithara canebat, Silenus cordacem saltabat, stantes Musæ & Hesiodi Theogonias, & primam hymnorum Pindari odam nobis canebant. Deinde saturi requievimus, ita ut se quisque habebat, potu satis uvidi. At reliqui noctem, divique homines-

que

1 *Panem*] Ceres Opis & Saturni filia Dea frugum fingitur, plerumque pro pane, aut cibo accipi solet, secundum illud Terentii, *sine Cerere & Bacchо friget Venus.* Cur autem ab antiquis Dea judicata sit, quæve prima repererit, scribit Plin. lib. 7. c. 56. *Cogn.*

2 Καὶ μύρτα ἡ Ἀφροδίτη] Καὶ μῦρα ἡ Ἀφροδίτη. *Mureti.*

1 Αἱ-

ρυσαὶ εὗδον παντύχοι. ἐμὲ δ' οὐκ ἔχε ἡδυμος ὕπνος. ἀπελογιζόμην γὰρ πολλὰ μὲ ἐν ἄμα, μᾶλλον δ' οὐδέν, πῶς οὐ τοσούτῳ χρόνῳ ὁ Ἀπόλλων ἢ φύσ πώγωνα, ἢ πῶς γίνεται νὺξ ἐν ὑρανῷ, ἧλίε παρόντος ἀεί, καὶ συνδυσχεμβρίε. τότε μὲν μικρόν τι κατέδαρθον. ἔωθεν δὲ Ἀθηναῖος ὁ Ζεὺς, ἐκέλευσε κηρύττειν ἐκκλησίαν. καὶ πειδὴ παρῆσαν ἅπαντες, ἤρξατο λέγειν. τῶν μὲν αἰτίαν ἔχω ξυναγαγεῖν ὑμᾶς, ὁ χθιζὸς ἥκων ξένος παρέσχηκεν. πάλαι δὲ βουλόμενος ὑμῖν κοινώσασθαι περὶ τῆς φιλοσόφων, μόλιστα γε νῦν τὸ στάσιμος. καὶ ὧν ἐκεῖνο μέμφεται ἐκκλησιάζειν, ἔγνων μηκέτ' ἐπὶ πλεῖον ἀναβάλλεσθαι τῶν λόγων. ἡδύ γάρ τι ἀνθρώπων ἐστὶν, ὃ καὶ πολλῶν τῷ βίῳ ἐπιπολάζον, ἀρχὴν, φιλονεικον, κενόδοξον, ὀξύχολον, ταχύλιχνον, ταχύμορον, τυφωμένον, ὕβρεως ἀνάπλεων. καὶ ἵνα καὶ Ὅμηρον εἴπω, ἐπώσιον ἄχθος ἀρούρης. ὅτοι τοίνυν εἰς συζήτησιν ἀφικόμενοι, καὶ διαφόρους [1] λόγων λαβυρίνθους ἐπινοήσαντες, οἱ μὲν, στωϊκὸς ὠνομάκασιν. οἱ δὲ, ἀκαδημαϊκούς. οἱ δὲ, ἐπικουρείους. οἱ δὲ, περιπατητικούς. καὶ ἄλλα [2] πολλὰ γελοιότερα τούτων. ἔπειδὴ δὲ, ὄνομα σεμνὸν τῷ λόγῳ περιθέμενοι, καὶ τὰς ὀφρῦς ἐπάραντες, καὶ πώγωνας ἐπισησαμένοι, περιέρχονται ἐπιπλάσει χήμαλι, καθάπτυσα ἄγη περιεστέλλοντες, ἐοικότες μάλιστα τοῖς τραγικοῖς ὑποκείμαις, ὧν ἐν ἀφέλης τὸ περιπέτεια, καὶ τὴν χρυσοπάσιον ἐκείνην στολὴν, τὸ καταλειπόμενον ἐκ

que per omnem Dormivêre, unum me non ſopor altus habebat. Nam animo verſabam cùm alia permulta, tum illa præcipuè: quî fiat ut tanto tempore barba non naſcatur Apollini, aut quî ſit nox in cœlo, cùm ſol ſemper adſit, & unà convivium agitet. Ac tum quidem obdormivi paulum. Mane verò excitatus Iupiter, juſſit indici concionem. Et cùm omnes conveniſſent, ſic fari cœpit. Vti vos convocarem, in cauſa fuit hoſpes hic, qui heri advenit. Verùm cùm alioqui jam olim mihi fuerit animus vobiſcum communicandi de philophis. Maximè verò à luna, hiſque de quibus illa conqueritur commotus, ſtatui haud diutius conſultationem prorogare. Eſt enim hominum genus, quod non ita pridem in vita extare cœpit, iners, contentioſum, gloriæ avidum, iracundum, guloſum, ſtultum, faſtuoſum, contumelioſum: & ut Homeri verbis dicam, Telluris inutile pondus. Iſti igitur in ſectas diviſi, ac variis rationum labyrinthis excogitatis alii ſeſe Stoicos appellant, alii Academicos, alii Epicureos, alii Peripateticos, aliis item vocabulis, his multò magis ridiculis. Deinde cùm illud virtutis nomen venerandum induerint, tum adductis in altum ſupercilliis, promiſſaque barba, fucato habitu obambulant, deteſtandos mores ſecum circunferentes, ſimillimi iſtis tragœdiarum actoribus: quibus ſi perſonas, ſtolamque illam auro ſparſam detraxeris, reliquum eſt ridiculum,

1 Λόγων λαβυρίνθους] Sic in Sympoſio, vel Lapitha. Διαλόγων λαβύρινθον ἐπικλων. Bourd.

2 Πολλῷ γελοιότ.] Flor. πολλά. Idem.

2 Cacc

χαλοῦν, ἀνδράποδον ἐπὶ δραχμῶν ἐς τὸ ἀγῶνα μεμισθωμένον. τοιοῦτοι δ' ὄντες, ἀνθρώπων μὲ ἁπάντων καταφρονοῦσι. περὶ θεῶν δ', ἀλλόκοτα διεξέρχονται. καὶ σωφάντας ἀξιοπίστους μεταξὺ τῷ τε πολυφύλλῳ ἀρετῷ τραγῳδοῦσι, καὶ τὰς τῶν λόγων ἀπορίας ἀνιδύσασι. καὶ πρὸς μὲ τὰς μαθήσεις, καρτερίαν ἀεί, καὶ σωφροσύνην ἐπαινοῦσι, καὶ πλοῦτον, καὶ ἡδονὴν καταπτύουσι. μόνοι δ' ἑαυτοὺς θρυπτόμενοι, τί ἂν λέγοι τις, ὅσα μὲ ἐσθίουσιν, ὅσα δ', ἀφροδισιάζουσιν, ὅπως δ' ἀφελείσθαι τὸ ὀβολῶν τὸ ῥυπόν. τὸ δ' πάντων δεινότατον, ὅτι μηδὲν αὐτοὶ μήτε κοινὸν, μήτ' ἴδιον ἐπιτελοῦντες, ἀλλ' ἀχρεῖοι, καὶ ἀδιτοὶ καθεζόμενοι, ὅτε ποτ' ἂν πολέμου συναείρωμοι, ὅτ' ἂν βουλὴ, ὅμως τῶν ἄλλων κατηγοροῦσι. καὶ λόγους πικρὰς συμφορήσαντες, καὶ λοιδορίας πικρὰς συμμελετήσαντες, ἐπιπεμῶσι, καὶ λοιδοροῦσι τοῖς πλησίον. καὶ ὅτος αὐτῶν τὸ πρῶτα φέρεται δοκεῖ, ὃς ἂν μεγαλοφωνότατός τε ᾖ, καὶ ἐπαμύντατος, καὶ πρὸς πᾶσαν βλασφημίας θρασύτατος. καίτοι τὸ διατεινόμενον αὐτῶν, καὶ βοᾶν, καὶ κατηγορεῖν τῶν ἄλλων, ὦ ἑρμῆ, σὺ δὴ τί πεφάτταν τυγχάνεις; ἢ τί φῶμεν πρὸς θεῶν σε πρὸς τὸν βίον σωτελεῖν; φαίη ἄν, εἰ τὰ δίκαια, καὶ ἀληθῆ θέλοι λέγειν. ὅπ πλοῖόν ἐστ, ἢ γεωργεῖν, ἢ στρατεύεσθ, ἢ τινα τέχνην μεπέναι, βέλτιόν εἰναί μοι δοκεῖ. κέκραγα δ', καὶ ὠχμῶ, καὶ ψυχολοτῶ, καὶ ἀνυπόδητος καὶ χειμῶνας διέρχομαι. καὶ ὥσπερ ὁ Μῶμος, τὰ ὑπὸ τῶν ἄλλων γιγνόμενα, συκοφαντῶ. καὶ εἴ μὴ τις ὠψώνηκε τὸν πλοῦτον πολυτελῶς, ἢ ἑταίραν ἔχει, τοῦτο πολυπραγμονῶ, καὶ ἀγανακτῶ. εἰ δ' τῶν φίλων τις, ἢ ἑταίρων καθέκειτο νοσῶν ἐπιλum, nempe homunculus septem denariis ad agonem conductus. Atqui hujusmodi cùm sint, omnes quidem homines aspernantur: de Diis verò absurda prædicant: coactisque adolescentulis deceptu facilibus, nobilem illam virtutem ostentant, & verborum ambiguitates docent: atque apud discipulos temperantiam semper ac modestiam laudant, opes & voluptatem reipuunt. Cæterum quum soli apud se sunt, quid attinet dicere, quantum comedant, quantum Veneri indulgeant, ut sordes obolorum oblingant: Et hoc omnium est gravissimum, quod cùm ipsi nihil agant, neque publicum, neque privatum, sed inutiles & supervacanei desideant, nusquam in consiliis nusquam numerentur in armis, alios tamen accusant? congestisque dictis amarulentis, & excogitatis convitiis, objurgant, & proximis convitiantur. Et hic inter eos primas partes ferre videtur, qui sit clamosissimus, impudentissimus, & ad maledicendum audacissimus. Quòd si hunc vehementer clamantem, aliosque incusantem roges: Tu verò quid facis? aut quid per Deos dicemus te ad vitam conferre? Respondebit, si modò recta, veraque fateri volet: Navigare, aut agros colere, aut militare, aut artem aliquam aggredi, supervacaneum mihi videtur. Verùm clamo, squaleo, frigida lavo, & sine soleis hyeme obambulo: ac veluti Momus ille, quæ ab aliis geruntur, calumnior. Aut siquis divitum sumptuosiùs obsonarit, aut amicam habeat, id exquiro, & indignor. Quòd si amicorum, aut sodalium quispiam morbo de-

κυείας τε, καὶ θεραπείας δεόμθρ, ἀγνοῶ. τοιαῦτα μὲν ἐστιν ἡμῖν ὧ θεοὶ ταῦτα τὰ θρέμματα. οἱ δὲ δὴ ἐπικύρειοι αὐτῶν λεγόμθροι, μάλα δὴ ὑβριστικοί εἰσι, καὶ ὑμετέρους ἡμῶν καταφρονοῦντες, μήτε ἐπιμελεῖσθαι τῶν ἀνθρωπίνων λέγοντες τοὺς θεοὺς, μήτε ὅλως τὰ γιγνόμενα ἐπισκοπεῖν. ὥστε ὥρα ὑμῖν λογίζεσθαι. διόπερ ἢν ἅπαξ βούλησθε τὸν βίον διοικῆσαι, ὑμετέρους φοιτήσετε. τίς γὰρ ἂν ἔτι θύσειεν ὑμῖν, πλέον ὠφελεῖν ἔξειν προσδοκῶν; ἃ μὲν γὰρ ἡ σελήνη αἰτᾶται, πάντες ἠκούσατε· ἃ δὲ ξένη χθὲς διηγεμόνι. ἀλλὰ ταῦτα, βασκάνεσθε, ἃ δὲ τοῖς ἀνθρώποις χρήσιμ' ἂν ὠφελιμώτατα, καὶ ὑμῖν ἀσφαλέστατα. εἰπόντος ταῦτα τοῦ Διὸς, ἡ ἐκκλησία διετεθρύλλητο. καὶ οὐδὲν ἐδόων ἅπαντες, κεραύνωσον, καταφλεξον, ἐπίτριψον, εἰς τὸ βάραθρον, εἰς τὸν τάρταρον, ὡς τοὺς γίγαντας. ἡσυχίαν δ' ὁ Ζεὺς αὖθις ἐδημηγόρησε, ἔφη ταῦτα ὡς βέλεσθε ἔφη. καὶ πάντες ἐπιτρέψοντες αὐτῷ διαλεκτικῇ. πλὴν τό γε νῦν εἶναι, ὦ θέμις κλαυθμῆναί πνα. ἱερομηνία γάρ ἐστιν ὡς ἴστε, μηνῶν τεττάρων. καὶ ἤδη τὴν ἀναχείαν ἐπηγγειλάμην. ἐς νέωτα δὲ ἐγχωρεῖν τῷ ἐμπρεπεστάτῳ καιρῷ καὶ κακῶς ἀπολλύντας τὸν ἐμπεσόντα κεραυνόν. ἦ, καὶ κυανέησιν ἐπ' ὀφρύσι νεῦσε Κρονίων. ἐφεῖτο δὲ Μενίππῳ, ταῦτα ἔφη μοι δοκεῖ. περιαιρεθέντα αὐτὸν τὰ πτερὰ, ἵνα μὴ ἐξαῦθις ἔλθῃ ποτὲ, κατὰ δὲ Ἑρμοῦ ἐς τὴν γῆν κατενεχθῆναι τήμερον. καὶ ὁ μὲν, ταῦτα εἰπὼν, διέλυσε τὸ σύλλογον. ἐμὲ δὲ ὁ Κυλλήνιος δεξιᾷ αὐτὸς ἀπεκρεμάσατο, ἐφεῖ ἑτέραν χθὲς κατέθηκε φέρων ἐς τὸν Κεραμεικόν. ἄπαυσαι ἀκήκοας, ἅπαντα ὡς ἑταῖρε, τὰ ἐξ ὑρανοῦ. ἄπειμι τοίνυν ἐς τοὺς σὺν τῇ Ποικίλῃ πρεσπατοῦντι φιλοσόφων, αὐτὰ ταῦτα εὐαγγελιούμενος.

cumbat, curaque & obsequio egeat, id ignoro. Hujusmodi alumnos habemus ô Dii. Iam verò qui ex his vocantur Epicurei, sunt & valdè contumelioſi, & nos non mediocriter lædunt, affirmantes neque curæ Diis esse res mortalium, neque omnino quæ agantur, considerari. Quapropter tempus est ut de his consultemus. Nam si semel hoc persuaserint iis qui sunt in vivis, non mediocriter esurietis. Quis enim posthac vobis rem divinam faciat, cùm nihil inde expectet emolumenti? Nam de quibus hos accuset Luna, omnes audistis heri narrantem hospitem. Super his consultate, quæ sint hominibus utilissima, vobisque tutissima. Cùm hæc dixisset Iupiter, frequens adfremebat concio: mox clamarunt omnes, effulmina, exure, comminue: in barathrum, in tartarum, ut gigantes. At Iupiter rursum indicto silentio, fient ista, inquit, ut vultis. Omnes ipsa cum dialectica comminuentur; Quanquam in præsentia fas non est punire quemquam. Est enim Hieromenia, sicuti nostis, quatuor hos menses: jamque inducias promulgavi. Quare proximo anno, ineunte vere mali malè perdentur formidando fulmine. Sic ait, atque superciliis pater annuit atris. Cæterùm de Menippo, hæc mihi videntur, inquit: ut ademptis illi alis, nequando denuo redeat, à Mercurio deferatur hodie in terram. Hæc locutus dimisit cœtum. Me verò Cyllenius dextra aure suspensum, heri sub vesperam in Ceramico deposuit. Audivisti omnia, omnia inquam amice, quæ è cœlo mecum adfero. Quocirca jam abeo eadem hæc renuntiaturus philosophis in Pœcila inambulantibus.

BIS

ΔΙΣ ΚΑΤΗΓΟΡΟΥΜΕΝΟΣ, Η ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΑ.

BIS ACCVSATVS, SEV FORA.

ARGVMENTVM.

Hic Dialogus contra Philosophos nominatim institutus Fora vocatur. Etenim introducitur Ebrietas litem Academiæ intendens ob dimotum à se Polemonem. Stoa Voluptati, quòd Dionysius Heracliensis à se ad Epicureos transfugisset. Virtus Mollitiei, quòd Aristippus neglecta Socratis doctrina quam hauserat, à se ad Voluptatem, quam finem bonorum asserebat, transvolasset. Mensaria Diogeni Cynico, quòd se relicta philosophari cœpisset. Pictoria Pyrrhoni, eadem de causa. Denique Rhetorica & Dialogus Luciano: illa, quòd ad Dialogum se à qua multum nobilitatus fuerat, deserta transiuisset. At hic, quòd relicto veteri suo charactere, jocosa argumenta contra Platonis exemplum tractaret. Cæterùm videtur author duo ostendere voluisse. Vnum, quàm malis à principiis plerique ad professionem Philosophiæ prosilierint, cùm Polemon ex ebrioso Academicus. Diogenes ex impostore Cynicus evaserit: quàm viles etiam homines ad philosophandum se contulerint. Alterum suorum studiorum & instituti rationem: quod & in Promotheo fecit.

Ἀλλ' ἐπιτριβεῖεν ὁπόσοι τῶν φιλοσόφων παρὰ μόνοις τὴν εὐδαιμονίαν φασὶν εἶναι τοῖς θεοῖς. εἰ γοῦν ᾔδεσαν ὁπόσα τῶν ἀνθρώπων ἕνεκα πάσχομεν, οὐκ ἂν ἡμᾶς τοῦ νέκταρος, ἢ τῆς ἀμβροσίας ἐμακάριζον, Ὁμήρῳ πιστεύσαντες ἀνδρὶ τυφλῷ, καὶ γόητι, μάκαρας καλοῦντι ἡμᾶς, καὶ τὰ ἐν οὐρανῷ διηγουμένῳ, ὃς οὐδὲ τὰ ἐν τῇ γῇ καθορᾶν ἐδύνατο. αὐτίκα γέ τοι ὁ μὲν ἥλιος οὑτοσὶ ζευξάμενος τὸ ἅρμα, πανήμερος τὸν οὐρανὸν περιπολεῖ, πῦρ ἐνδεδυκὼς, καὶ τῶν ἀκτίνων ἀπο-

At malè pereant quicunque philosophorum apud solos Deos fœlicitatem esse dicunt. Nam si nossent, quàm multa nos hominum causa patiamur, haudquaquam nos ob nectar, aut ambrosiam beatos prædicarent, Homero videlicet credentes homini [1] cæco & præstigiatori, beatos vocitanti nos, & ea quæ in cœlis geruntur, exponenti: cùm ipse ne illa quidem quæ in terris fiunt, aspicere potuerit. Primùm quidem Sol hic juncto curru, totam diem cœlum circumvagatur, indutus igne, & radiis resplendens, ne

1 *Cæco*] Homerum à cæcitate sic dictum scribunt. Herod. & Plutarch. Ὅμηρον enim cæcum appellant Cumani. *Cogn.*

σίλβων, οὐδὲ ὅσον [1] κνήσταλλ τὸ ἓξ φασι, σχολὴ ἄρων. ὧν γὰρ τι καὶ ὀλίγον ἐπιῤῥαθυμήσας λάθῃ, ἀφνιάπαντες οἱ ἵπποι, καὶ τὸ ὁδὸν παρατξαπόμποι, κατὰ φλέξαν τὰ πάντα. ἡ σελήνη δ', ἄρρυπον καὶ αὐτὴ περιέρχεται, φαίνουσα τοῖς κωμάζουσι, καὶ τοῖς ἀωρὶ ὑπὸ τῶν δείπνων ἐπανιοῦσιν. ὁ Ἀπόλλων τε αὖ, πολυπράγμων τὴν τέχνην ἐπανελόμενος, ὀλίγα δεῖν τὰ ὦτα ὑπεκκόψαντι τοῦ σοχλίωντων καὶ χρείαν τῆς μουσικῆς. καὶ ἄρτι μὲν, αὐτοῦ ἐν Δελφοῖς ἀναγκαῖον εἶναι. μετ' ὀλίγον δ', εἰς Κολοφῶνα ἰτέον, κἀκεῖθεν, εἰς Ξάνθον ἐπαινέσαι. καὶ δρομαῖος αὖθις εἰς τὴν Κλάρον. εἶτα εἰς Δῆλον, καὶ εἰς Βραγχίδας. καὶ ὅλως, ἔνθα ἂν ἡ περίμουσος πιθοῦσα καὶ ἱερὰ νάμασθαι, καὶ μασησαμένη τῆς δάφνης, καὶ τρίποδα ἀμφισεισαμένη, κελεύῃ παρεῖναι, ἄοκνον χρὴ αὐτίκα μάλα παρεσκευάσθαι συνειρονζα τὰς χρησμὰς, ἢ οἱ χαθεῖν τὴν δόξαν τῆς τέχνης. ἐὰν γὰρ λέγειν ὁπόσα ἐπὶ πείρας τῆς μαντικῆς ἐπιτετχνῶνται αὐτῷ ἄρνεια κρέα, καὶ χελώνας ἑψοντες. ὥστε εἰ μὴ τὴν ῥῖνα ὀξὺς ἦν, κἂν ἀπῆλθεν αὐτὸν ὁ λυδὸς κρεαγελῶν. ὁ μὲν γὰρ Ἀσκληπιὸς, τῶν τῆς νοσούντων συνοχλέμενος, ὀσφῆτε δεινὲ, διχάνη τε ἀηδέων, ἐπαλλοτρίωσί τε συμφορᾶς, ἰδίας κεφαπτόμενος λύπας. τί γὰρ ἄν, εἰ τὰς ἀνέμους φυτευγενῶς λέγοιμι, καὶ ὡραπέμποντας τὰ πλοῖα, καὶ τοῖς λιμενῶσιν ἐπιπνέοντας; ἢ τὸ ὕπνον ἐπὶ πάντας πεμπόμενον; ἢ τὰ ὀνειρα μὲν ὑπνα ξενυκτρόφους,

ne tantum quidem otii habens, quantum ad ſcalpendam aurem, ceu dici ſolet, ſufficiat. Nam ſi vel paululum ceſſaret imprudens, contumaces equi, à via deflectentes, omnia incenderent. Luna autem inſomnis & ipſa circumit, lumen exhibens iis qui comeſſationibus indulgent, quique præter tempus à cœnis domum redeunt. Quinetiam Apollo negotioſam artem exercens, parum abeſt quin obſurdeſcat auribus, adeò importuni ſunt qui oracula efflagitant. Ac nunc quidem illi in Delphis eſſe neceſſe eſt: paulò poſt Colophonem curſu petit: inde & Xanthum tranſit: poſtea Clarum currendo contendit: deinde Delum: aut Branchidas. Denique quocunque vates ſacrum laticem pota, commanducata lauro, & tripode concuſſo, venire jubet, impigrum protinus aſſiſtere oportet, oracula connectentem, aut alioqui artis gloria ipſi intercideret. Omitto dicere quàm multa experiendæ artis & vaticiniorum cauſa machinentur ipſi, quum agninas carnes, teſtudineſque in eodem vaſe coquunt: adeò ut niſi acri odoratu valeret, eo deriſo Lydus ille abiiſſet. Nam & Æſculapius cùm ab ægrotantibus vexetur, & tuetur grave, & tractat injucunda, alieniſque ex malis proprias ſibi contrahit moleſtias. Quid ſi ventos dicam, qui plantas fovent, navigia deducunt, & frumenta ventilantibus afflant? [2] Aut ſomnum qui ad omnes devolat; aut inſomnium quod cum ſomno pernoctat, ejuſ-

1 Κνήσταλλ τὸ ἓξ] Paræmia. *Bourd.*

2 *Aut ſomnum*] Qualis Deus ſit Somnus & ſomnium vid. 2. Iliad. & Virg. 6. Æn. De ratione ſomniorum vide Luciani Somnium ſive Gall. Homer. in Odyſſ. 19. Cogn.

κὴ ὑπερφητάζουσι αὐτῷ; πάντα γὰρ τοῦτα ὑπὸ φιλανθρωπίας οἱ θεοὶ ποιοῦσι, κὴ ὡς τὰ ἐπὶ τῆς γῆς βίον ἐκάστοις συμπλέκωσι. καίτοι τὰ μὲν τῶν ἄλλων, μέτρια. ἐγὼ δὲ αὐτὸς ὁ πάντων βασιλεύς, κὴ πατὴρ, ὅσας μὲν ἀηδίας ἀνέχομαι, ὅσα δὲ πράγματα ἔχω ὡς τοσαύτας φροντίδας διῃρημένος; ᾧ ὥρᾳ τε μὲν τὰ τῶν ἄλλων θεῶν ἔργα ἐπισκοπεῖν ἀναγκαῖον, ὁπόσοι τι ἡμῖν συμβιαπράττουσι τῆς ζῆς, ὡς μὴ βλακεύωσιν ἐπ' αὐτοῖς. ἔπειτα δὲ αὐτῷ μυρία ἄτοπα πράττειν, κὴ χεδὸν ἀνέφικτα ὑπὸ λεπτότητος. ἐγὼ γὰρ μόνον τὰ κεφάλαια τοῦτα τῆς διοικήσεως, ὑετὸς, κὴ χαλάζας, κὴ πνεύματα, κὴ ἀστραπὰς αὐτὸς οἰκονομησάμενος, κὴ διατάξας, πέπαυμαι τῆς ἐπὶ μέρος φροντίδων ἁπλαῖς μηχαναῖς, ἀλλά με δεῖ καὶ τοῦτα μὴ ποιεῖν, ἀπολείπειν δὲ κὴ τὸν αὐτὸν χρόνον ἀναπαύεσθαι, κὴ πάντα ἐπισκοπεῖν, ὥσπερ τὸν ἐν τῇ Νεμέᾳ βουκόλον, τοὺς κλέπτοντας, τοὺς ἐπιορκοῦντας, τοὺς ψεύδοντας. εἴ τις ἔστησε. πόθεν ἡ κινοῦσα, κὴ ὁ κρατῶν ἀνέρχεται. τίς νοσεῖ, ἢ τελέων ἐκάλεσε. κὴ τὸ πάντων ἐπιπονώτατον, ὑφ' ἕνα καιρὸν ἓν τε ὀλυμπίᾳ τῇ ἑκατόμβῃ παρεῖναι, κὴ ἐν Βαβυλῶνι τοὺς πολεμοῦντας ἐπισκοπεῖν, κὴ ἐν Γέταις χαλαζᾶν, κὴ ἐν Αἰθίοψιν διωκεῖσθαι. τὸ δὲ μεμψίμοιρον, εἰδὲ ὕπνου ἀφυγεῖν ῥᾴδιον, ἀλλὰ πολλάκις, οἱ μὲν ἄλλοι θεοί τε, κὴ ἀνέρες ἱπποκορυστῆ, εὕδουσι παννύχιοι. τὸν Δία δὲ ἐμὲ, οὐκ ἔχει νήδυμος ὕπνος. εἰ γάρ πω καὶ μικρὸν ἐπινυστάξομαι, ἀληθὴς εὖδε ὁ Ἐπίκουρος, ἀπροσηκήτους ἡμᾶς ἀποφαίνων τῶν ἐπὶ γῆς πραγμάτων, κὴ ὁ κίνδυνος οὐκ εὐκαταφρόνητος, εἰ

ejusque velut interpretem se gerit? Omnia enim hæc, quæ ipsorum est humanitas, operantur Dii, & ad vitam in terris agendam unicuique contribuunt. At mediocria quidem sunt cæterorum negotia. Ego verò ipse, omnium ille rex, ac pater, quàm multas molestias sustineo? quàm multa negotia habeo, tot tantisque curis distractus? Cui primùm quidem necesse est, cæterorum Deorum opera inspicere, quicunque aliquid in administrando imperio nobiscum agunt, ne ad res obeundas torpescant: deinde innumerabilia mihi sunt agenda, quæ vix præ tenuitate assequi queam. Non enim solùm generalibus illis meæ administrationis, pluviis videlicet, grandinibus, ventis, & fulguribus administratis, ceu curarum parte sublevato, quiescere mihi licet: sed oportet me & hæc facere, & eodem tempore undique aspicere, omniaque contemplari: non secus ac illum in Nemea bubulcum, furantes, pejerantes, sacrificantes, siquis libavit, unde nidor ac fumus ascendat: quis ægrotans, aut navigans invocarit. Quòdque omnium est operosissimum, uno eodemque tempore in Olympia hecatombæ interesse, in Babylone belligerantes intueri, apud Getas grandinare, apud Æthiopas convivari. At ne sic quidem querelas evitare facile est: sed sæpenumeo, cæterique Dii, & homines galeati, totam noctem dormiunt: me verò Iovem placidus sopor haud tenet unquam. Sì enim vel paululum nictaverimus, verax ilico Epicurus iste est, qui nulla providentia, quæ in terris geruntur, prospicere nos affirmat. Atque hoc periculum haudquaquam con-

τοῦτο οἱ ἄνθρωποι πιστεύουσιν αὐτῷ. ἀλλ' εἰσφέρωντοι μὲ ἡμῖν οἱ ναοὶ ἔσονται, ἀκίνοσωθοι ἢ αἱ ἄγυιαι, ἄπονοδοι ἢ οἱ κρατῆρες, ψυχροὶ ἢ οἱ βωμοί. καὶ ὅλως, ἄθυτα, καὶ ἀκροκολλίητα, καὶ ὁ λιμὸς πολύς. τοιγαροῦν, ὥσπερ οἱ κυβερνῆται, ὑψηλὸς μόνος ἐπὶ τῆς πρύμνης ἕστηκα, τὸ πηδάλιον ἔχων ἐν ταῖν χεροῖν. καὶ οἱ μὲ ἄλλοι ἐπιβάται, μεθύουσι. καὶ εἰ τύχοι, ἐγκαθεύδουσιν. ἐγὼ ἢ, ἄχρυπνος ἐστὶν ἀεὶ περὶ ἅπαντα μεριμνίζων καὶ φρένα, καὶ καρδίην, μόνος τοῦ δεσπότης εἶναι δοκῶν τετιμημένος. ὥστε ἡδέως ἂν ἐροίμην τοὺς φιλοσόφους, οἱ μόνοι τοὺς θεοὺς εὐδαιμονίζουσι, πότε δὲ σχολάζειν ἡμᾶς τοῦ νέκταρος, καὶ τῆς ἀμβροσίας νομίζουσι, μυρία ὅσα ἔχοντες πραγματα. ἰδοὺ γὰρ ὑπ' ἀρχολίας, τοσαύτης ἐώλης δίκης φυλάττομαι ἀποκεκρυμμένας, ὑπ' οὐρῶν ἤδη, καὶ δραχμῶν διεφθαρμένας. καὶ μάλιστα ὑπόσοι ταῖς ἐπιστήμαις, δὲ τέχναις σοφὸς ἀνθρώπους πινὰς σωιεῖσιν, πάνυ παλαιὰς ἐνίας αὐτῶν. οἱ δὲ, νεκρόγαιον ἀπανθρακίζειν, καὶ ἀγαναντᾶσι, δὲ τῷ δικαίῳ ἐπιβοῶντι, καὶμὲ τὸ βραδυτῆτος αἰτιῶντι, ἀγνοοῦντες ὡς σὺν ὀλιγωρίᾳ τὰς κρίσεις ὑπερημέρους σωιέσθη χρυσᾶς, ἀλλὰ ὑπὸ τῆς δυσκαιρίας, ἢ σωιεῖναι ἡμᾶς ὑπολαμβάνουσι. τοῦτο γὰρ τῷ σχολίαν καλοῦσι. Ερ. καὶ σὺ τὸς ὦ Ζεῦ, πολλὰ τοιαῦτα ἀκούων δυσχεραινόντων, λέγειν σοὶ δὸν ἐτόλμων. ἐπὶ δὲ σὺ σοὶ τούτων τὰς λόγους ὑπέβαλες, δὲ δὴ λέγω. πάνυ ἀγαναντᾶσιν ὦ πάτερ, καὶ χετλιάζουσι, καὶ ἐς τὸ φανερὸν μὲ ἐ τολμῶσι λέγειν, ὑποθορύζουσι ἢ συσκευφότες, αἰπόμυθοι τ' χρόνον. ὡς ἔδη πάλαι τὰ καθ' αὑτοὺς εἰδότες, & animo ferunt iniquo, nec palam audent profiteri, ſed apud ſe ſubmurmurant inclinati, tempus accuſantes: quos tamen conveniebat jam olim propriis viribus cognitis, rebus judicatis

temnendum, ſi homines hæc dicenti credant. Sed templa coronis carebunt, ſine nidore erunt plateæ, ſine libamentis crateres, frigidæque paſſim aræ, denique ſine ſacrificiis, ac victimis omnia, multaque fames futura. Proinde veluti navium gubernatores, ſublimis ſolus in puppi ſtare ſoleo, clavum præ manibus habens: vectores autem alii inebriantur, & ſi fors ita ferat, indormiunt. Ego verò inſomnis ac jejunus pro omnibus animo & mente ſum ſolicitus, eo nomine tantùm honoratus, quòd videor eſſe dominus. Quare lubenter philoſophos iſtos interrogarim, qui ſolos Deos beatos prædicant: quando tandem & nectari vacare nos, & ambroſiæ putarent, adeò innumeris implicatos negotiis. Ecce enim præ continuis occupationibus tot controverſias intus repoſitas jam olim ſervamus, ſitu, araneiſque jam propè corruptas: præcipuè eas, quas ſcientiæ atque artes adverſus quoſdam homines habent admodum antiquas illarum nonnullas. Illi verò vociferantur undique & indignantur, ac juſtitiam inclamant, meque tarditatis accuſant: neſcii non negligentia differri ultra diem legitimum hæc judicia, ſed ob fœlicitatem illam in qua nos verſari putant. Hoc enim nomine perpetuas occupationes vocant. *Mercurius.* Ipſe etiam Iupiter, multa hujuſmodi graviter ferentes audiens, dicere tibi non audebam: at ſiquidem de his mentionem feciſti, eloquar ſanè. Valdè indignantur, pa-

ζως, πέρσαν ἔκρυσον τοῖς δεδικασμένοις. Z. τί οὖν ὦ Ἑρμῆ δοκεῖ; ἀποψηφιούμεθα αὐτοῖς ἀγορᾶν δικῶν, ἢ θέλεις εἰς νέωτα παραγγελῶμεν; Ερ. ἔμοιγε. ἀλλὰ ἤδη ἀποψηφιοῦ. Z. ἴτω ποίᾳ. σὺ μὲν κήρυττε κατακλάμβων, ὅτι ἀγορᾶς δικῶν ἐστι καὶ τάδε. πάντας ὁπόσοι τὰς γραφὰς ἀπενηνόχασιν, ἥκειν τήμερον εἰς Ἄρειον πάγον. ἐκεῖ δὲ τὴν μὲν δίκην ἀποκληροῦσι τὰ δικαστήρια καὶ ἡ λαγὼς ἡ πεμπάτων ἐξ ἁπάντων Ἀθηναίων. εἰ δέ τις ἄδικον οἴοιτο γεγενῆσθαι τὴν κρίσιν, ἐξεῖναι ἐφεῖναι ἐπ' ἐμὲ, δικάζεσθαι ἐξυπηρέτης, ὡς εἰ μηδὲ τὸ παράπαν ἐδεδίκαστο. σὺ δὲ ὦ ὑγίαπερ, καθεζόμενος ἀγορᾷ τὰς σεμνὰς θεὰς, ἀποκλήρου τὰς δίκας, καὶ ἐπισκόπει τὰς δικάζοντας. Δι. οὐκοῦν ἐς τὴν γῆν, ἵν' ἐξελαυνόμενος πάλιν ὑπ' ἐκείνων ἁρπάσω πάλιν τὸν βίον, τὴν ἀδικίαν ἐπιγελῶσιν ἐμοὶ φέρουσι; Z. χρηστὰ ἐλπίζειν γε δεῖ. πάντως γὰρ ἤδη πεπίσμασιν αὐτὰς οἱ φιλόσοφοι σὲ τῆς ἀδικίας ἀθῶον, καὶ μάλιστα ὁ δὴ Σωφρονίσκου τὸ δίκαιον ὑπερεπαινέσας, καὶ ἀγαθὸν τὸ μέγιστον ἀποφήνας. Δι. φαῦλον γὰρ ὄν φῆς αὐτὸν ἐκεῖνον ἄνησαι οἱ ἐμοὶ λόγοι. ὃς ἀναβοθεὶς τοῖς ἕνδεκα, καὶ εἰς τὸ δεσμωτήριον ἐμπεσών, ἔπιεν ἄθλιος δὴ κωνείου, μὴ ἡ τὶ

dicatis acquiescere. *Iup.* Quid igitur tibi videtur Mercuri? statim-ne illis forum constituemus? an mavis ut in proximum annum illis diem dicamus? *Merc.* Nequàquam sed jam agendi copiam faciamus. *Iup.* Ita fac. Tu quidem devolans proclama, quòd judiciale forum hoc pacto constituetur. Quotquot diem dixerunt, hodie in Areopagum veniant: ibi justitia sorte distribuet juris actiones pro ratione classium ex omnibus Athenienſibus. Quòd ſiquis iniquum judicium crediderit esse latum, licebit ad me provocanti denuo judicium experiri perinde ac si sententia prorsum lata non fuisset. [1] Tu verò filia [2] Deabus venerandis assidens, actiones sorte distribue, & inspice judicantes. *Iuſtitia.* Iterumne in terram, ut ejecta ab illis, denuo fugitiva è vita abeam, ubi injustitiam irridentem ferre non potero? *Iup.* Bene sperandum. Iam enim omnino persuaserunt ipsis Philosophi, ut te injustitiæ anteponant: præsertim filius ille Sophroniſci, qui quod justum est summopere laudavit, idque bonorum maximum declaravit. *Iuſt.* Scilicet ei quem dicis, valdè profuerunt habiti de me sermones, qui undecim viris traditus, & in carcerem conjectus, cicutam miser biberit, ne [1] gallo

1 *Tu verò filia*] Phurnutus Iovem Iustitiæ patrem creditum ait, ea ratione, quòd sit princeps & Imperator universorum, quodque quæcunque reges facerent, ut justa & æqua putarentur. Eadem ratione Anaxarchus Sophista in quarto Historiarum Arriani antiquos ait Iovi assistentem justitiam feciſſe, quam interpretationem Arrian. non satis probat. *Cogn.*

2 *Deabus venerandis assidens*] Harpocration scribit Athenienses vocare Erinnyes σεμνὰς θεὰς quasi dicas, Deas castas & incorruptas. Pausan. in Corinthiac. ait Semnas ac Sicyoniis, Eumenides dici ab Atticis: in Attica tamen etiam Deas Semnas vocari. Has vocat Hesiod. in Teogo. Erinnyes. Semnis Diis oves prægnantes immolabant & melicratum. *Idem.*

ἀλεκτρυόνα τῷ Ἀσκληπιῷ ἀποδεδωκώς. ἆρά τοσοῦτον ὑπερέχον οἱ καπήλοι τανανῖα περὶ τὰ δίκαια φιλοσοφοῦντες. Ζ. ξένε ἔπι τοῖς πολλοῖς τὰ τῆ φιλοσοφίας ἦν τότε. καὶ ὀλίγοι ἦσαν οἱ φιλοσοφοῦντες. ὥστε εἰκότως ἐς τὸ Ἄνυτον & Μέλητον ἔρρεπε τὰ δικαστήρια. τὸ γὰρ νῦν εἶναι οὐχ ὁρᾷς ὅσοι τρίβωνες, καὶ βακτηρίαι, καὶ πῆραι, καὶ ἀπανταχῆ πώγωνα βαθύς, καὶ βιβλίον ἐν τῇ ἀριστερᾷ, καὶ πάντες ὑπὲρ σὲ φιλοσοφοῦσι; μεσοῦ δὲ οἱ τρίπατοι καὶ ὕλας, καὶ φύλαγγας, ἀλλήλοις ἀπαντῶντων. καὶ ὑδὴς ὅστις ὁ πρόφημος τὰ ἀρετῆς εἶναι δικαίαν βάλλεται. πολλοὶ γὰρ τὰς τέχνας ἀφέντες, ἃς εἶχον πάλαι, ἐπὶ τὴν πῆραν ἀΐξαντες, καὶ τὸ τρίβώνιον, καὶ τὸ σῶμα πρὸς ἥλιον εἰς τὸ αἰθιόπειον ἐπιχρώσαντες, αὐτοσχέδιοι φιλόσοφοι ὀλίγου τοῦ τυχόντος, ἢ τεκτόνων παρελθόντων, ἢ τῶν σὺν ἀρετῇ ἐπαινουμένων. ὥστε καὶ τὴν παροιμίαν, ῥᾴδιον ἂν τις ἐν πολλοῖς πεσοῦν ἁμάρτοι ξύλοις, ἢ ἔνθα ἂν ἐπίδῃ ὁ ὀφθαλμὸς, ἐπορῆσαι φιλοσόφου. Δι. καὶ μὴν ὅτι με ὦ Ζεῦ δεδίττονται, πρὸς ἀλλήλους ἐρίζοντες, καὶ ἀγανακτοῦντες ἐν αὐτοῖς, οἷς περὶ ἐμοῦ διεξέρχονται. φασὶ γὰρ οἱ τὰς πλείστας αὐτῶν, ἐν μὲ τοῖς λόγοις, προσποιεῖσθαί με. ἐπὶ δὲ τῷ πραγμάτων, μὴ δὲ τὸ παράπαν ἐς τὴν οἰκίαν προσδέχεσθαι, ἀλλὰ δῆλος εἶναι ἀποκλείσοντας, ἢν ἀρίκωμός ποτε αὐτοῖς ἐπὶ τὰς θύρας. πάλαι γὰρ τῶν ἀδικίαν προπεπέμφθαι αὐτοῖς. Ζ. ἅπαντες ὦ θύ-

gallo quidem Æsculapio persoluto: tantum prævaluerunt accusatores, contraria de justitia philosophantes. *Iup.* Nova adhuc plerisque tunc erat philosophia, paucique etiamdum philosophabantur. Quare non abs re ad Anytum & Melitum judices tum inclinabant. At nunc an non vides quantum ubique palliorum, baculorum, perarum? ut ubique promissa barba, libellus in sinistra, omnesque pro te philosophantur? Plena autem & ambulacra turmatim atque gregatim mutuo sibi obviam euntium: nemoque prorsum est qui non virtutis alumnus videri cupiat. Nam multi relictis artibus, quas antè exercebant, ad peram prosilientes, & pallium, corpusque ad solem Æthiopico colore inficientes, philosophi extemporales, ex coriariis vel fabris prodeuntes obambulant, teque ac tuam virtutem collaudant, ut juxta proverbium, Citiùs aliquis in navi cadens ligno destituatur, quàm quocunque aspexerit oculus, philosophum desideret. *Iust.* At verò, Iupiter, hi me territant, dum inter se altercantur, & improbè se gerunt in iis ipsis quæ de me commemorant. Aiunt & plurimos eorum, sermonibus quidem simulare me: at re ipsa ne in ædes quidem admittere, sed præ se ferre quod excluduri me sint, si unquam ad fores ipsorum accessero, à quibus injustitia olim hospitio est excepta. *Iup.* Non omnes, filia, sunt fla-

1 *Gallo quidem Æsculapio*] Cum dracone etiam gallum attributum legimus propter vigilantiam, de quo ipsi res sacra fiebat. Quin & Socrates apud Platonem moriturus, sumpto veneno, cùm puer illi detexisset, quòd illi jam frigerent præcordia, gallum debemus ô Crito. *Cogn.*

1 Ἀπο-

γατερ μοχθηροί εἰσιν. ἱκανὸν γὰρ κἂν ἑνίοις ποτὲ χρησοῖς ἐντύχῃς. ἀλλ' ἄπιτε ἤδη, ὡς κἂν ὀλίγαι τήμεραι ἐκδικασθῶσιν. Ερ. [1] ἀπίωμεν ὦ Δίκη δίνη δ' Σουνίου, μικρὸν ὑπὸ τὴν Υμηττὸν ἐπὶ τὰ λαιὰ τῆ Πάρνηθος, ἔνθα αἱ δύο σκέπαι ἄκραι. σὺ γὰρ ἔοικας σκολιᾷ πάλαι τινὶ ὁδῷ. ἀλλὰ τί δακρύεις, καὶ χετλιάζεις; μὴ δέδιθι. σὸν ἔσθ' ὅμοια τὰ ἐν τῷ βίῳ. πεθνᾶσιν σκέπαι πάντες οἱ σκείρωνες, καὶ πιτυοκάμπται, καὶ βυσσέλεδες, καὶ φαλάρεδες, ὃς ἐδέδιες τότε. νυνὶ γὰρ, σοφία, καὶ ἀκαδημία, καὶ σοὰ, κατέχουσι πάντα, καὶ πανταχῆ σε ζητοῦσι, καὶ ὡς σοῦ ἀφαλέσθαι, κεχηνότες εἰ πόθεν εἰς αὐτὰς κρεμάσοιο πάλιν. Δι. σὺ γὰρ μοι τάληθὲς ὦ Ἑρμῆ ἂν εἴποις μόνῳ, ἅτε συὼν αὐτοῖς τὰ πολλὰ, ἐν συνδιατρίβων, ἔν τε γυμνασίοις, καὶ ἐν τῇ ἀγορᾷ. καὶ ἀγοραίῳ γὰρ εἶ, καὶ ἐν ταῖς ἐκκλησίαις κηρύττεις, ὁποῖοι λεληίληθας. καὶ εἰ δυνατὴ μοι παρ' αὐτοῖς ἡ μονή. Ερ. νὴ Δία ἀδικοίμην γὰρ ἄν, ὡσὸς ἀδελφὸν σε ὄντα μὴ λέγων. σὸν ὀλίγα γὰρ ὠφέλησε τὴ φιλοσοφίας ὠφέληται οἱ πολλοὶ αὐτῶν. καὶ γὰρ εἰ μηδὲν ἄλλο, αἰδοῖ γοῦν ἔχουσι μετεμάθησαν ἀφροσύνης. πολὺ ἀλλὰ ἐν μοχθηροῖς ποιν ἐντεύξῃ αὐτῶν, χρὴ γὰρ εἰμὴ πάνυ λέγειν, σοίοις γὰρ ἡμισόφοις, καὶ ἡμιφαύλοις. ἐπεὶ γὰρ αὐτὰς μετέκαπεν ἡ φιλοσοφία ἀφελαβοῦσα,

flagitiosi. Satisque est si paucos nanciscare probos. Verùm abite jam, ut vel paucæ aliquæ actiones hodie finiantur. *Merc.* Abeamus Iustitia, rectà versus Sunium, paululum sub Hymetto ad sinistram Parnethis deflectentes, ubi duo illi vertices. Tu enim videris jam olim esse oblita viæ istius. Sed quid flès, & lamentaris? ne metuas. Non ampliùs ita se habent res humanæ: mortui sunt omnes illi Scirones, Pityocamptæ, Busirides, & Phalarides, quos tunc pertimescebas. Nunc Sapientia, Academia, Stoaque tenent omnia, & ubique te quærunt, & de te disputant, hiantes & expectantes ficunde ad ipsos iterum devoles. *Iust.* Proinde, Mercuri, tu solus verum mihi possis dicere, (ut pote qui cum ipsis degas plerumque & conversèris cùm in gymnasiis, tum in concione. Nam tu es forensis, & in concionibus præconem agis) quales sint: & num apud ipsos commorari queam. *Merc.* Agerem injustè per Iovem ni tibi quæ mea es soror, dicerem. Ipsorum enim plerique non parum utilitatis ex philosophia perceperunt. Etenim si nihil aliud, habitus saltem verecundiæ, minus delinquunt. Attamen & in flagitiosos aliquos incides (decet enim, opinor, verum fateri) & in semidoctos nonnullos, & semimalos. Etenim postquam acceptos eos alio colore inficiebat Philosophia: illi quidem

1 Ἀπίωμεν, ὦ δίκη, δίνη τῆ Σουνίε, μικρὸν ὑπὸ τὴν Υμηττὸν, ὅπῃ τὰ λαιὰ τῆ Πάρνηθος, ἔνθα αἱ δύο σκέπαι ἄκραι] Athenarum hoc loco τοποθεσίαν describit, & tanquam ab oriente veniens primum occurrit Sunio, & Athenas ad sinistra Parnethis ponit, duæ vero illæ summitates, de quibus loquitur, fuerunt Acropolis, ubi erat Minervæ colossus à Phidia elaboratus, & Areopagus, fuerunt enim Athenæ bicipites, ut Parnassus. *Palm.*

ὁπόσοι μὲ ἐς κόρον ἔπιον τὸ βαφῆς, χρηστοὶ ἀκριβῶς ἀπετελέσθησαν, ἀμιγεῖς ἑτέρων χρωμάτων. καὶ ὡσάμα τὴν σὴν ὑποδοχήν, ἔτοι ἑτοιμότατοι. ὅσοι δ' ὑπὸ βάλαν ῥύπῳ μὴ ἐς βάθος παρεδέξαντο ὁπόσον δύσοσποιόν τε φάρμακον, τὰ ἄλλων ἀμείνους. ἀπελεῖς δ' ὅμως, καὶ μιξόλευκοι, καὶ κατεσιγμένοι, καὶ παρδαλωτοὶ τὴν χρόαν. εἰσὶ δ' οἱ ἐμόνον ψαύσαντες ἔκποθεν τοῦ λέβητος ἄκρῳ τῷ δακτύλῳ, καὶ ἐπιχρισάμενοι τὰ ἀσβόλα, ἱκανῶς οἴονται ἔτοι μεβεβάφθαι. σὺ μέντοι δῆλον ὅτι μὴ τῶν ἀρίστων ἢ ἀφτερεὸν ἔσῃ. [1] ἀλλὰ μεταξὺ λόγων, ἤδη πλησιάζομεν τῇ Ἀτθίδι. ὥστε τὸ μὲ Σούνιον, ἐν δεξιᾷ καταλείποντες, ἐς δ' τὴν ἀκρόπολιν ἀποσκοποῦμεν ἤδη. καὶ ἐπείτοι καταβεβήκαμεν, αὐτὴ μὲ σύνταξε τὰ ἐπὶ τοῦ πάγου καθῆσθαι τὴν πύκνα ὁρῶσα, καὶ ἀφεμένη ἐς ἂν κηρύξω τὰ πρόσταγμα τοῦ Διός. ἐγὼ δ' ἐς τὴν ἀκρόπολιν ἀναβὰς, ῥᾷον ὅτως ἅπαντας ἐν τοῦ ἐπηκόου ποιησαλέσομαι. Δι. μὴ πρότερον ἀπέλθῃς ὦ Ἑρμῆ, πρὶν εἰπεῖν ὅστις ὅτ' ὁ ποιητής ἐστιν. ὁ κεραυνοφόρος. ὁ τὴν σύριγγα. ὁ λάσιος ἐκ τῶν σκελῶν. Ερ. τί φῄς, ἀγνοεῖς τὸ Πᾶνα, τὸ Διονύσου θεραπόντων τὸ βακχικώτατον; ὅτ' ὦκα μὲ τὸ πρόσθεν ἀνὰ τὸ Παρθένιον. ὑπὸ δ' τὸ Δάτιδος ἐπόπλων, καὶ τὴν Μαραθῶνα δὲ τὸ βαρβάρων κατέβασιν, ἦκεν ἄκλητος τοῖς Ἀθηναίοις σύμ-

dem quotquot ad satietatem tinctura imbiberunt, accuratè probi effecti sunt, nullo alieno colore permixti: & ad susciendam te, hi sunt paratissimi. Quotquot autem præ veteri illuvie, tinctorii veneni vim integram in intimas partes non receperunt, aliis quidem sunt meliores, sed tamen imperfecti, & semialbi: maculosi, & colore pardalium. Sunt autem qui cùm foris tantùm attigerint lebetem summo digito, & sibi fuliginis nonnihil illeverint, abundè putent sibi mutatum colorem. Planum sanè est fore, ut cum optimis conserseris. Sed inter loquendum, Atticæ jam appropinquamus. Quare Sunium quidem ad dextram relinquamus: ad arcem autem jam hinc declinemus. Ac postquam descendimus, ipsa quidem hîc alicubi super campo sede, ad Pnycem respiciens, & exspectans donec proclamavero, ea quæ sunt à Iove imperata. Ego verò arce conscensa, sic faciliùs ex loco unde exaudiri possim omnes advocabo. *Iust.* Ne priùs abieris Mercuri, quam dicas quisnam iste sit, qui huc accedit, corniger fistulam habens, & cruribus hirsutus. *Merc.* Quid ais? non nosti Pana illum ex Bacchi ministris omnium maximè bacchicum? Hic antea habitabat in monte Parthenio: tempore autem quo Datis classe est advectus, & Barbari in Marathonem egressi, venit non vocatus opem ferens Athenienssibus. Ab

1 Ἀλλὰ μεταξὺ λόγων] Lucas Holstenius in notis ad Stephan. de urbibus in ΑΡΕΙΟΣ ΠΑΓΟΣ hoc modo interpretandum inquit: *Sed dum sic loquimur Attica jam appropinquamus.* Quare, *Sunio ad dextram relicto, ad Acropolin jam hinc declinemus. Ac postquam descendimus, ipsa quidem alicubi hic in rupe consside, Pnycem versus prospiciens expectansque donec ea, quæ sunt à Iove mandata, proclamavero.* Sic enim ὅπ τῦ πάγυ vertendum, non ut male interpretes *super vicum* aut *super campo.* Alm.

1 Τὰς

μαχῶ. καὶ τὸ ἀπ' ἐκείνου, τῷ ὑπὸ τῇ ἀκροπόλει ἀπήλυγα τοῦτο ἀπολαύομεν, οἰκεῖ μικρὸν ὑπὸ σπηλαίῳ τινί, εἰς τὸ μετοικικὸν συντελῶν. καὶ νῦν ὡς τὸ εἰκὸς, ἰδὼν ἐκ γειτόνων, προσιὼν δεξιωσόμενος. Παν. χαίρετε ὦ Ἑρμῆ & Δίκη. Ερ. καὶ Δι. καὶ σύγε ὦ Παὶ μουσικώτατε, καὶ πηδητικώτατε σατύρων ἁπάντων. Ἀθηναῖοι ἦ, καὶ πολεμικώτατε. Π. τίς ἦ ὑμᾶς ὦ Ἑρμῆ, δεῦρο χρεία ἦγαγεν; Ερ. αὕτη σοι διηγήσεται τὰ πάντα. ἐγὼ γὰρ, ἐπὶ τὴν ἀκρόπολιν, καὶ τὸ κήρυγμα. Δι. ὁ Ζεὺς ὦ Παὶ, κατέπεμψέ με, ἀποκληρώσοντα τὰς δίκας. σοὶ δὲ πῶς τὰ ἐν Ἀθήναις ἔχει; Π. τὸ μὲν ὅλον, ὡς κατ' ἀξίαν περὶ αὐτοῖς, ἀλλὰ πολὺ καλλιέστερον τὰ ἐλπίδος. καὶ ταῦτα, τηλικοῦτον ἀποστέμενος κυδοιμὸν, τὸν ἐκ τῶν βαρβάρων. ὅμως γὰρ, δὶς, ἢ τρὶς τοῦ ἔτους ἀνιόντες, ἐπιλεξάμενοι τράγον ἔνοχον, θύουσί μοι, πολλῆς τῆς κινδύνου ἀπολύοντες. εἶτ' ἀναχθέντες τὰ κρέα, ποιησάμενοί με τῆς σωφροσύνης μάρτυρα, καὶ ψιλῷ πιμπράντες πῦρ κρέτων. πλὴν ἀλλὰ ἔχει πνά μοι ψυχαγωγίαν ὁ γέλως αὐτῶν, καὶ ἡ παιδιά. Δι. τὰ ἄλλα ἦ ὦ Παὶ, ἀμείνους πρὸς ἀρετὴν ἐγίνοντο ὑπὸ τῆς φιλοσοφίας. Π. τίνας λέγεις τοὺς φιλοσόφους; ἆρ' ἐκείνους τοὺς κατηφεῖς, τοὺς σκυθρωποὺς ξυνάμα πολλοὺς, [1] τοὺς τὸ γλίσχιον ὁμοίους ἐμοὶ, τοὺς λάλους; Δι. καὶ μάλα. Π. οὐκ οἶδα ὅ, τι & λέγουσιν, ἐγὼ δὲ σωίημι τὴν σοφίαν αὐτῶν. ὄρεσι γὰρ ἔοικε, καὶ τὰ κομψὰ ταῦτα ῥημάτια, καὶ ἀστικὰ, ἃ μεμάθηκα ὦ Δίκη.

Ab eo tempore, accepta ista quæ est sub arce spelunca, habitat paulum infra Pelasgicum, inter inquilinos census. Et nunc ut verisimile, nos ex vicinia conspicatus, accedit salutaturus. *Pan.* Salvete Mercuri, & Iustitia *Merc.* Et tu. *Iust.* Et tu utique ô Pan, Musicorum studiosissime, omniumque saltatorum Satyrorum agillime, Athenis etiam bellicosissime. *Pan.* Quænam vosMercuri, hucadduxit necessitas? *Merc.* Hæc tibi enarrabit omnia: ego verò in arcem hinc, & ad prædonium abeo. *Iust.* Iupiter, ô Pan, misit me ut sortito distribuerem actiones forenses. At tibi quomodo se res habent Athenis? *Pan.* Haudquaquam, in universum quidem, pro dignitate apud ipsos ago sed multò quàm speraram deteriùs: idque cùm tantum depulerim tumultum illum à barbaris exortum. Sed tamen bis ter-ve quotannis ascendentes, segregato ad hoc hirco aliquo coleato, multum grave olente, mihi sacrificant. Deinde epulantur carnes illas, me lætitiæ ejus velut testem adhibentes, & tenui quodam honorantes applausu: quanquam nonnihil animum meum oblectat risus ipsorum & lusus. *Iust.* Inter cætera Pan meliores ad virtutem facti sunt à philosophis. *Pan.* Quosnam istos dicis philosophos? num tetricos illos vultuque tristes simul multos, barba mihi adsimiles, & loquaces? *Iust.* Maximè. *Pan.* Nescio quid dicant: sapientiam ipsorum non intelligo. Etenim montanus ego sum, nec subtilia ista, urbanaque verba didici Iustitia. Namque

[1] Τοὺς τὸ γλίσχιον ἐχ ὁμοίους ἐμοὶ] Τοὺς τὸ γλίσχιον ὁμοίους ἐμοὶ, ut mox καὶ λιώτερον ἐμοῦ ὄντα τῷ τὸ πώγωνα ὁμοίτατα. Pan idem qui & nunc loquitur. *Marcil.*

1 Πῦρ-

πόθεν γὰρ ἐν Ἀρκαδίᾳ σοφιστὴς, ἢ φιλόσοφος; μέχρι δ' πλαγιὸν καλάμου, καὶ τὸ σύριγγος, ἐγὼ σοφός. τὰ δὲ ἄλλα, αἰπόλος, καὶ χορδοτὴς, καὶ πολεμικὸς ἦν δῆτα. πλὴν ἀλλ' ἀκούω γε αὐτῶν ἀεὶ κεκραγότων, καὶ ἀρετήν τινα, καὶ ἰδέας, καὶ φύσιν, καὶ ἀσώματα διεξιόντων, ἄγνωτα ἐμοὶ, καὶ ξένα ὀνόματα. καὶ τὰ πρῶτα μὲν, εἰρωνικῶς ἐνάρχονται τοῦ πρὸς ἀλλήλους λόγου. προϊόντος δὲ τοῦ σπουδῆς ἐπιτείνουσι τὸ φθέγμα μέχρι πρὸς τὸ ὄρθιον. ὥστε ὑπερδιατεινόμενοι, καὶ μεγάλα λέγειν ἐθελόντων, τό, τε πρόσωπον ἐρυθριᾷ, καὶ ὁ τράχηλος οἰδεῖ, καὶ αἱ φλέβες ἐξανίστανται, ὥσπερ τοῦ αὐλητῶν, ὁπόταν εἰς σφόδρα τὸν αὐλὸν ἐμπνεῖν βιάζωνται. διαπαράξαντές γε ἐν τοῖς λόγοις, καὶ τὸ ἐξ ἀρχῆς ἐπισκοπούμενον συγχέαντες, ἀπίασι λοιδορησάμενοι ἀλλήλοις οἱ πολλοὶ, τὸ ἰδρῶτα σὺν τῷ μετώπῳ ἀγκύλῳ τῷ δακτύλῳ ἀπεξεσμένοι. καὶ ὅστις κρατεῖν ἔδοξεν, ὃς ἂν μεγαλοφωνότερος αὐτῶν, ἢ θρασύτερος. πλὴν ἀλλ' ὅμως λεώς ὁ πολὺς, τεθήπασιν αὐτούς. καὶ μάλιστα ὁπόσους μηδὲν τοῦ ἀναγκαιοτέρου σχολὴ ἄγει. καὶ παρεσᾶσι, πρὸς τὸ θράσος τῶν βοῶν κεκλημμένοι. ἐμοὶ μὲν ἔν γε ἀλαζόνες τινὲς ἐδόκουν εἶναι τοῦτον, καὶ νενικῶμαι ἐπὶ τῇ τῶν ὠμοιότητι. εἰ δέ γε δημωφελές τι ἐν τῇ βοῇ αὐτῶν, καὶ τι ἀγαθὸν ἐκ τῶν ῥημάτων ἐκείνων ἀνεφύετο αὐτοῖς, ὅσα ἂν εἰπεῖν ἔχοιμι. πλὴν ἀλλ' εἶμι δεῖ μηδὲν παραλειπόμενον, τἀληθὲς διηγήσασθαι, οἶκτος γὰρ ἐπὶ σκοπῆς, ὡς ὁρᾷς, πολλοὺς αὐτῶν πολλάκις ἤδη ἐφεστηκέναι τοῖς δείλοις ὀφθαλμοῖς. Δι. ἐπίσχες ὦ Πάν. ἦκε ὁ Ἑρμῆς σοι κηρύττειν ἔδοξε; Π. πάνυ μὲν ἔν.

unde in Arcadia sophista vel philosophus foret? Ad obliquum usque calamum, & fistulam doctus ego sum: cæterùm pastor, saltator, & si sit opus, bellator. Audio tamen illos assiduò vociferantes, ac virtutem nescio quam & ideas, & naturam, & incorporea quædam commemorantes, ignota mihi ac peregrina nomina. Ac primùm quidem sermones inter se pacificè ordiuntur: sed procedente disputatione, intendunt vocem ad orthium usque: ita ut cùm nimium distendantur, magnaque eloqui contendant, illis facies rubescat, collum intumescat, & venæ sint extantiores, quales tibicinum, quando tibiam angustam inflare vi quadam coguntur. Conturbatis igitur sermonibus, eoque confuso quod principio instituerant, plerique sese mutuis convitiis incessentes, sudorem ex fronte, incurvo digito abstergentes, abeunt. Atque hic demum vincere visus est, qui clamosior & confidentior esset. Sed tum vulgus admiratur eos, in primis verò quibus nihil rerum necessariarum curæ est, & astant confidentia & clamore illorum excitati. Hinc fiebat ut mihi viderentur arrogantes, & barbæ similitudinem ægrè ferrem. Num autem ipsorum clamori aliquid ineset quod reipubl. conduceret, & boni aliquid ex verbis illis, nasceretur ipsis, dicere non possum. Quanquam si verum dicere convenit, nihil præ metu reticendo (etenim in specula, ut vides, habito) multos ipsorum sæpenumero jam conspicatus sum sub obscuram vesperam. *Inst.* Tace Pan, annon Mercurius tibi jam visus est proclamare? *Pan.* Maximè.

Ερ. ἀκούετε λεώς. ἀγοραῖν δικῶν ἀρχὴ τύχῃ καθεσησόμεθα τήμερον, ἑλαφηβολιῶνος ἑβδόμῃ ἱσταμένου. ὁπόσοι γραφαὶ ἀπήνεγκαν, ἥκειν εἰς Ἄρειον πάγον, ἔνθα ἡ δίκη ἀποκληρώσῃ τὸ δικαστήριον, καὶ αὐτὴ παρέσται τοῖς δικάζουσιν. οἱ δικασταί, ἐξ ἁπάντων Ἀθηναίων. ὁ μισθὸς, τριώβολον ἑκάστης δίκης. ἀριθμὸς δὲ δικαστῶν, καὶ λόγον ἔχ ἐγκλήματος. ὁπόσοι δ' ἀποθέμενοι γραφὴν, πρὶν εἰσελθεῖν ἀπέθανον καὶ τότε ὁ Αἰακὸς ἀναπεμψάτω. ὧ δέ τις ἄδικα δεδικασθεὶς οἴηται, ἐφέσιμον ἀγωνιεῖται πρὸ δίκαιον. ἡ δ' ἔφεσις, ἐπὶ τὸ Δία. Π. βαβαὶ δ' ἀκούω. ἡλίκην ὦ Δίκη ἀνεβόησαν, ὡς δ' ἐσπουδῆ συωθήσιν ἕλκοντες ἀλλήλους πρὸς τὸ ἄναντες οὗτοι δ' Ἀρείᾳ πάγῳ. καὶ ὁ Ἑρμῆς δ' ἤδη πάρεστιν. ὥστε ὑμεῖς μὲν ἀμφὶ τὰς δίκας ἔχετε, καὶ ἀποκληροῦτε, καὶ διακρίνετε, ὥσπερ ὑμῖν νόμος. ἐγὼ δ', ἐπὶ τὸ ἀκρόλοφον ἀπελθὼν, συρίξομαί τι μέλος τῶν ἐρωτικῶν, ᾧ τὴν ἠχὼ εἴωθε ἐπικερτομεῖν. ἀκροάσεσθε δ', καὶ λόγων τῶν δικανικῶν, ἄλλως ἔχομαι, ὁσημέραι τῶν ἐν Ἀρείῳ πάγῳ δικαζομένων ἀκούοντι. Ερ. ἄγε ὦ Δίκη, προσκαλῶμεν. Δι. εὖ λέγεις. ἀθρόοι γὰρ ὡς ὁρᾷς προσίασι θορυβοῦντες, ὥσπερ οἱ σφῆκες προσβομβοῦντες τὴν ἄκρον. Ἀθηναῖοι. εἰληφά σε ὦ κατάρατε. Ακ. συκοφαντῆς. Αλ. δῶσεις ποτὲ ἤδη τὴν δίκην. Αλ. ἐξελέγξω σε, δεινὰ εἰργασμένον. Αλ. ἐμοὶ πρῶτον ἀποκλήρωσον. Αλ. ἔπου μιαρὲ πρὸς τὸ δικαστήριον. Αλ. μὴ ἄγχε με. Δι. οἶδα ὃ θρόσομαι ὦ Ἑρμῆ; πῶς μ' ἄκλας δίκης, ἐς τὴν αὔριον ὑπερβαλώμεθα. σήμερον δ', πληρῶμεν

mè. *Merc.* Audite populus. Forum judiciale, quod fœlix faustumque sit hodierno die instituemus, qui Februarii est septimus. Quicunque igitur actiones detulêre, in Areopagum veniunto: ibi Iustitia forum sortietur, aderitque ipsa judicantibus. Iudices ex omnibus Athenienſibus dabuntur: merces pro quaque lite, trium erit obolorum: numerus judicum ſecundum accuſationis æſtimationem. Quotquot autem relictis actionibus, priuſquam judicio experiri potuerint, mortui ſunt, hos remittat Æacus. Quod ſiquis iniquè judicatum putaverit: ad alium judicem, nimirum ad Iovem provocabit. *Pan.* Papæ! qualis tumultus! quantum Iuſtitia, exclamarunt! ut undique properè concurrunt, ſeſe mutuo trahentes per acclive ſurſum verſus Areopagum! Iamque adeſt Mercurius ipſe. Quare vos actionibus operam date, ſortimini, & diſceptate, ut veſtræ ferunt leges. Ego verò ad ſpeluncam hinc digreſſus, fiſtula canam carmen aliquod amatorium, quo Echonem ſoleo probris inceſſere. Cæterùm auſcultationum & orationum judicialium ſatis ſuperque habeo, ut qui quotidie in Areopago litigantes audiam. *Merc.* Age Iuſtitia, advocemus iſtos. *Iuſt.* Rectè dicis. Nam affatim ut vides, accedunt tumultuantes, ut veſpæ quæ verticem circunſtrepunt. *Athenienſis.* Cepi te ô ſceleſte. *Alius.* Sycophantam agis. *Alius.* Pœnas jam tandem dabis. *Al.* Convincam te gravis facinoris. *Al.* Mihi primo ſortire. *Al.* Sequere, ſceleſte, ad judicem. *Al.* Ne me ſuffoca. *Iuſt.* Scis quid faciamus Mercuri? Cæteras quidem lites in craſtinum rejiciamus: hodie autem

eas

πάντοιαύτας, ὁπόσαι τέχναις, ἢ βίοις, ἢ ἐπιστήμαις, πρὸς ἄνδρας εἰσὶν ἐπηγγελμέναι. καί μοι ταύτας ἀνάδοτον τὰς γραφάς. Ερ. μίαν κὴν τὴν ἀκωδημίας ὑπὲρ Πολέμωνος ἀνδραποδισμοῦ. Δι. ἑπτὰ κλήρωσον. Ερ. ἡ στοὰ κὴν τὴν ἡδονῆς, ἀδικίας, ὅτι τὴν ἐφοφὴν αὐτῆς Διονύσιον ἀπεβοκλήσατο. Δι. πέντε ἰκανοί. Ερ. ἐπὶ Ἀφελσίππου τρυφὴ πρὸς ἀρετήν. Δι. πέντε ἐ τούτοις δικασάτωσαν. Ερ. ἀργυραμοιβικὴ, δρασμὸς Διογένει. Δι. τρεῖς ἀποκλήρους μόνους. Ερ. ἡ γραφικὴ κὴν [1] Πύῤῥωνος λειποταξίου. Δι. σπένδε κελεύετωσαν. Ερ. βάλε ἐ ταύτας ἀποκληρωθεῖσαν ὦ δίκη, πρὸς δύο, τὰς τρεῖς, τὰς ἀπολωλεγμένας κατὰ Ξ ῥήτορος; Δι. τὰς παλαιὰς πρότερον ἀφελύσωμεν. αὖτα δὲ, εἰς ὕστερον διδικάσαντων. Ερ. κὰμὲ μὲν ὁμοίως γε ἐ αὐτά. κὰν τὸ ἔγκλημα, εἰ ἐ νεαρὸν, ἀλλὰ παλαιότερον τῆς ἀποκεκληρωμένης. ὥστε ἐν τούτοις δικασθῆναι ἄξιον. Δι. ἔοικας ὦ Ἑρμῆ, χαριζομένῳ τῷ δέκτῃ. ἀποκληρῶμεν δ' ὅμως εἰδικεῖ. τρεῖς ἀλλὰ ταύτας μόνας, ἱκαναὶ γὰρ αἱ ἀποκεκληρωμέναι, δὸς τὰς γραφάς. Ερ. ῥητορικὴ, κακῶσαι τὸν Σύρον. ἀφέλου, τοῦ αὐτοῦ ὕβρεως. Δι. τίς ὁ ἑτός ἐστιν; ἐ γὰρ ἐγγέγραπται τοὔνομα. Ερ. ἕτος ἀποκλήρα τὸν ῥήτορα τὸν Σύρον, κωλύσει γὰρ ἤδη ἐ ἄνω Ξ ὀνόματος. Δ. ἰδὲ ἐ τὰς ὑπερορίας ἤδη Ἀθήνησιν ἐν Ἀρείῳ πάγῳ ἀποκληρώσομεν, ἃς ὑπὲρ τὴν Εὐφράτου κωλῶς εἶχε δεδικάσθαι. τὴν ἀποκλήρα ἔνδεκα τὰς αὐτὰς ἱκαστέρας τὴν δίκαν. Ερ. εὖγε ὦ δίκη, φείδῃ, μὴ πολὺ ἀναλίσκεσθαι τὸ δικαστήριον περιγραμματικὴ, δρασμὸς Διογένει. Δι. τρεῖς ἀποκλήρους μόνους. Ερ. ἡ γραφικὴ κὴν [1] Πύῤῥωνος λειποταξίου. Δι. σπένδε κελεύετωσαν. Ερ. βάλε ἐ ταύτας ἀποκληρωθεῖσαν ὦ δίκη, πρὸς δύο, τὰς τρεῖς, τὰς ἀπολωλεγμένας κατὰ Ξ ῥήτορος; Δι. τὰς παλαιὰς πρότερον ἀφελύσωμεν. αὖτα δὲ, εἰς ὕστερον διδικάσαντων. Ερ. κὰμὲ μὲν ὁμοίως γε ἐ αὐτά. κὰν τὸ ἔγκλημα, εἰ ἐ νεαρὸν, ἀλλὰ παλαιότερον τῆς ἀποκεκληρωμένης. ὥστε ἐν τούτοις δικασθῆναι ἄξιον. Δι. ἔοικας ὦ Ἑρμῆ, χαριζομένῳ τῷ δέκτῃ. ἀποκληρῶμεν δ' ὅμως εἰδικεῖ. τρεῖς ἀλλὰ ταύτας μόνας, ἱκαναὶ γὰρ αἱ ἀποκεκληρωμέναι, δὸς τὰς γραφάς. Ερ. ῥητορικὴ, κακῶσαι τὸν Σύρον. ἀφέλου, τοῦ αὐτοῦ ὕβρεως. Δι. τίς ὁ ἑτός ἐστιν; ἐ γὰρ ἐγγέγραπται τοὔνομα. Ερ. ἕτος ἀποκλήρα τὸν ῥήτορα τὸν Σύρον, κωλύσει γὰρ ἤδη ἐ ἄνω Ξ ὀνόματος. Δ. ἰδὲ ἐ τὰς ὑπερορίας ἤδη Ἀθήνησιν ἐν Ἀρείῳ πάγῳ ἀποκληρώσομεν, ἃς ὑπὲρ τὴν Εὐφράτου κωλῶς εἶχε δεδικάσθαι. τὴν ἀποκλήρα ἔνδεκα τὰς αὐτὰς ἱκαστέρας τὴν δίκαν. Ερ. εὖγε ὦ δίκη, φείδῃ, μὴ πολὺ ἀναλίσκεσθαι τὸ δικαστήριον

eas tantùm ſortiamur, quæcunque ab artibus, aut vitis, aut ſcientiis, contra homines promulgatæ ſunt. Ac mihi has profer actiones. *Merc.* Ebrietas contra Academiam; pro Polemone, plagii. *Iuſt.* Sortire ſeptem. *Merc.* Stoa contra Voluptatem, injuriarum, quòd amatorem ipſius Dionyſium abduxerit. *Iuſt.* Quinque ſufficient. *Merc.* Pro Ariſtippo, *Mollities contra Virtutem.* *Iuſt.* Quinque etiam jus hiſce dicant. *Merc.* Menſaria contra Diogenem, fugæ. *Iuſt.* Tres tantùm ſortire. *Merc.* Pictoria contra Pyrrhonem, ut deſertorem. *Iuſt.* Novem cognoſcant. *Merc.* Viſ-ne & has ſortiamur, Iuſtitia, duas videlicet iſtas, paulò antè noſti contra Rhetorem inſtitutas? *Iuſt.* Antiquiores illas priùs dirimamus. Hæ autem poſtea judicabuntur. *Merc.* Atqui ſimiles etiam iſtæ ſuperioribus ſunt, quodque intenditur, quanquam recens, affine tamen eſt illis, de quibus modò ſortiti ſumus: quare æquum eſt ut inter ea diſceptetur. *Iuſt.* Videris Mercuri, indulgere petitioni. Sed tamen ſortiamur, ſi tibi videtur, verum ſolas haſce duas: ſufficiunt enim hæ quas ſortiti ſumus. Cedo ipſas actiones. *Merc.* Rhetorica contra Syrum, malæ tractationis. Dialogus contra eundem, contumeliæ. *Iuſt.* Quis iſte, cujus nomen adſcriptum non eſt? *Merc.* Ita ſortire contra Rhetorem Syrum: nihil enim vetabit, etiam abſque nomine proprio. *Iuſt.* Ecce jam etiam peregrinas Athenis in Areopago ſortiamur: quas rectiùs fuerat ultra Euphratem fuiſſe diſceptatas. Verùm ſortire undecim eoſdemque utrique liti. *Merc.* Rectè Iuſtitia. Parce, ne multa in judices impen-

[1] Πύῤῥωνος λειποταξίου] Diogen. Laert. initio vitæ ejus. *Bourd.*

σικῶν. Δι. οἱ πρῶτοι καθήσθωσαν τῇ ἀκαδημίᾳ, καὶ τῇ μέθῃ. σὺ δὲ, τὸ ὕδωρ ἔγχει. προτέρα δὲ σὺ λέγε ἡ μέθη. τί σιγᾷς, καὶ διανεύῃ; μάθε ὦ Ἑρμῆ προσελθών. Ερ. οὐ δύναμαί φησι τὸν ἀγῶνα εἰπεῖν ὑπὸ τοῦ ἀκράτου τὴν γλῶτταν πεπεδημένη, μὴ καὶ γέλωτα ὄφλω ἐν τῷ δικαστηρίῳ. μόγις δὲ καὶ ἕστηκα ὡς ὁρᾷς. Δι. οὐκοῦν συνήγορον ἀναβιβασάτω τῶν δεινῶν τούτων τινά. πολλοὶ γὰρ, οἳ κἂν ἐπὶ τριωβόλῳ διαῤῥαγῆναι ἕτοιμοι. Ερ. ἀλλ' οὐδεὶς ἐθελήσειέ γε τῷ φανερῷ συναγορεῦσαι μέθῃ. πλὴν συγγνώμονά γε ταῦτα ἔοικεν ἀξιοῦν. Δι. τὰ ποῖα; Ερ. ἡ ἀκαδημία ἀεὶ πρὸς ἀμφοτέρους παρεσκεύασται τοὺς λόγους, καὶ τοῦτ' ἀσκεῖ, τἀναντία καλῶς δύνασθαι λέγειν. αὕτη τοίνυν φησὶν ὑπὲρ ἐμοῦ προτέρα εἰπάτω. εἶτα ὕστερον ὑπὲρ ἑαυτῆς ἐρεῖ. Δι. καινὰ μὲν ταῦτα. εἰπὲ δὲ ὅμως ὦ ἀκαδημία τὸν λόγον ἑκάτερον, ἐπεί σοι ῥᾴδιον. Ακα. ἀκούετε. ὦ ἄνδρες δικασταὶ πρότερον τὰ ὑπὲρ τῆς μέθης. ἐκείνης γάρ τό γε νῦν ῥέον. ἠδίκηται δὲ ἡ ἀθλία τὰ μέγιστα ὑπὸ τῆς ἀκαδημίας ἐμοῦ. ἀνδράποδον ὃ μόνον εἶχεν εὔνουν, καὶ πιστὸν αὐτῇ, μηδὲν αἰσχρὸν ὧν προστάξειεν οἰόμενον, ἀφαιρεθεῖσα, τὸν Πολέμωνα ἐκεῖνον. ὃς μεθ' ἡμέραν ἐκώμαζε διὰ τῆς ἀγορᾶς μέσης, ψάλτριαν ἔχων, καὶ κατᾳδόμενος, [1] ἕωθεν εἰς ἑσπέραν μεθύων ἀεὶ, καὶ κραιπαλῶν, καὶ τὴν κεφαλὴν τοῖς στεφάνοις διηνθισμένος. καὶ ταῦτα ὅτι ἀληθῆ, μάρτυρες Ἀθηναῖοι ἅπαντες, οἳ, μὴ δὲ πώποτε νήφοντα Πολέμωνα εἶδον. ἐπεὶ δὲ ὁ κακοδαί-

pendatur pecunia. *Iust.* Primi considento Academiæ & Ebrietati jus dicturi. Tu verò aquam infunde: & tu Ebrietas dic prior. Quid taces & nutas? Accede Mercuri, ut audias. *Merc.* Non possum, inquit, litem hanc perorare, quia mero mihi vincta est lingua, ne me in foro deridendam propinem. Ægrè autem ut vides constiti. *Iust.* Proinde patronum adducat, ex vehementibus istis aliquem. Sunt enim multi, qui vel trioboli gratia disrumpi parati sunt. *Merc.* At nemo certè velit Ebrietati palam patrocinari. Verùm hæc æqua utique videtur postulare. *Iust.* Quænam? *Merc.* Academia hæc semper in utramque orationem est parata: in eoque se exercet, ut contraria rectè possit dicere. Ea igitur, inquit, pro me prior dicat: atque ita deinceps pro se ipsa verba faciat. *Iust.* Nova quidem hæc. Sed dic tamen Academia, orationem utramque, quandoquidem hoc tibi facile est. *Acad.* Audite, viri judices, primùm quæ pro Ebrietate dicam. Illius enim quæ nunc fluit oratio, Injuria est affecta misera illa, à me Academia: mancipio, quòd solum habebat benevolum ac fidele, quodque nihil turpe putabat, eorum quæ ipsa imperasset, privata, Polemone illo, qui per medium forum interdiu petulanter se gerebat, psaltriam secum habens, & cantu perstrepens, à summo mane ad vesperam usque ebrius semper, & crapulæ indulgens, caputque corollis florum implicatum gerens. Quæ quòd vera sint, testes sunt universi Athenienses, qui Polemonem nunquam sobrium viderunt. Infœlix

1 Ἕωθεν εἰς ἑσπέραν μεθύων] Sic in Deorum consilio ἀκράτου ἕωθεν ὑποπιών. *Bourd.*

μων ἐπὶ τὰς τ ἀκαδημίας ἤγαγε ἐκώμασεν, ὥσπερ ἐπὶ πάνυ εἰώθει, ἀνδραποδισαμένη αὐτὸν, καὶ ἀπὸ τ χειρῶν τ μέθης ἁρπάσασα μὴ βίαιος, καὶ ὡς αὐτῷ ἀγαγέσθαι, ὑδροποτεῖν τε κατεψεύσατο, καὶ νήφειν μετεδίδαξε, καὶ τὰς στεφάνους περιέσπασεν. καὶ δεῖν πίνειν καθεκείμενον, ῥαθύμια σκολιὰ, καὶ δύσηνα, καὶ πολλῆς φρονήσεως ἀπάμεσεν ἐπαίδευσεν. ὥστε ἀνὴρ ὃ τέως ἐπανθοῦντος αὐτῷ ἐρυθήματος, ὠχρὸς, ἄθλιος, καὶ ῥικνὸς τὸ σῶμα γεγένηται. καὶ τὰς ᾠδὰς ἀπάσας ἀπομαθών, ἄσιτος σύνοτε ὃ δειπνάλεος εἰς μέσην ἑαυτέρων κάθηται ληρῶν, οἷα πολλὰ ἡ ἀκαδημία ἐμὲ ληρεῖν διδάσκει. τὸ δ μέγιστον, ὅτι ὃ λοιδορεῖται τῇ μέθῃ πρὸς ἐμὲ ἐπαρθείς, ὃ μυρία κακὰ διέξεισι περὶ αὐτῆς. εἴρηται χρεὼν τὰ ὑπὲρ τ μέθης. ἤδη ὃ ὑπὲρ ἐμαυτῆς ἐρῶ. καὶ τὰ ἀπ' ταῦτα, ἐμοὶ φαίνεται. Δίκη. τί οὖν πρὸς ταῦτα ἐρεῖ; πολὺν ἀλλ' ἔγχει τὸν ἴσον σὺ τῷ μέρει. Ανδ. ὑμᾶς μὲ ἀκοῦσαι πάνυ εὔλογα ὦ ἄνδρες δικασταὶ, ἡ συνήγορος εἴρηκεν ὑπὲρ τ μέθης. εἰ δ καμὲ μετ' δυνοίας ἀκούσετε, ἴσασθε ὡς ἥδιστ' αὐτῶν ἡδίκηκα. τ γὰρ Πολέμωνα τοῦτον, ὃν φησιν ἑαυτῆς οἰκέτην εἶναι, πεφυκότα ὑ φαύλως, ὑδὲ κ τῶν μέθῃ, ἀλλ' οἰκεῖον ἐμοὶ, κ τῷ φύσιν ὅμοιον, πεπαρθάσασα νέον ἔτι ὃ ἁπαλὸν ὄντα, συνεχωνεύσατο τῆς ἡδονῆς, ἥτις αὐτῇ τὰ πολλὰ ξυνεργεῖ, διέφθειρεν ἄθλιον, τοῖς κώμοις, κ ταῖς ἐπιῤῥοαῖς ὑβρίσασα ἕκαστον, ὡς μὴ δ μικρὸν αὐτῷ τ αἰδοῦς ὑπολείπεται. καὶ ἄγε ὑπὲρ ἑαυτῆς λέγεται μικρὸν ἔμπροσθεν ᾤετο, ὑπὲρ ἐμοῦ εἰρῆσθαι νομίσατε. ἐπεὶ γὰρ ἔωθεν ὁ ἄθλιος ἐστεφανωμένος ὑπὸ τῆς ἀκαδημίας ἤρχετο ἐπὶ πάνυ εἰώθει, ἀνδραποδισαμένη αὐτὸν, καὶ ἀπὸ τ χειρῶν τ μέθης ἁρπάσασα μὴ βίαιος, καὶ ὡς αὐτῷ ἀγαγέσθαι, ὑδροποτεῖν τε κατεψεύσατο, καὶ νήφειν μετεδίδαξε, καὶ τὰς στεφάνους περιέσπασεν. καὶ δεῖν πίνειν καθεκείμενον, ῥαθύμια σκολιὰ, καὶ δύσηνα, καὶ πολλῆς φρονήσεως ἀπάμεσεν ἐπαίδευσεν. ὥστε ἀνὴρ ὃ τέως ἐπανθοῦντος αὐτῷ ἐρυθήματος, ὠχρὸς, ἄθλιος, καὶ ῥικνὸς τὸ σῶμα γεγένηται. καὶ τὰς ᾠδὰς ἀπάσας ἀπομαθών, ἄσιτος σύνοτε ὃ δειπνάλεος εἰς μέσην ἑαυτέρων κάθηται ληρῶν, οἷα πολλὰ ἡ ἀκαδημία ἐμὲ ληρεῖν διδάσκει. τὸ δ μέγιστον, ὅτι ὃ λοιδορεῖται τῇ μέθῃ πρὸς ἐμὲ ἐπαρθείς, ὃ μυρία κακὰ διέξεισι περὶ αὐτῆς. εἴρηται χρεὼν τὰ ὑπὲρ τ μέθης. ἤδη ὃ ὑπὲρ ἐμαυτῆς ἐρῶ. καὶ τὰ ἀπ' ταῦτα, ἐμοὶ φαίνεται. Δίκη. τί οὖν πρὸς ταῦτα ἐρεῖ; πολὺν ἀλλ' ἔγχει τὸν ἴσον σὺ τῷ μέρει. Ανδ. ὑμᾶς μὲ ἀκοῦσαι πάνυ εὔλογα ὦ ἄνδρες δικασταὶ, ἡ συνήγορος εἴρηκεν ὑπὲρ τ μέθης. εἰ δ καμὲ μετ' δυνοίας ἀκούσετε, ἴσασθε ὡς ἥδιστ' αὐτῶν ἡδίκηκα. τ γὰρ Πολέμωνα τοῦτον, ὃν φησιν ἑαυτῆς οἰκέτην εἶναι, πεφυκότα ὑ φαύλως, ὑδὲ κ τῶν μέθῃ, ἀλλ' οἰκεῖον ἐμοὶ, κ τῷ φύσιν ὅμοιον, πεπαρθάσασα νέον ἔτι ὃ ἁπαλὸν ὄντα, συνεχωνεύσατο τῆς ἡδονῆς, ἥτις αὐτῇ τὰ πολλὰ ξυνεργεῖ, διέφθειρεν ἄθλιον, τοῖς κώμοις, κ ταῖς ἐπιῤῥοαῖς ὑβρίσασα ἕκαστον, ὡς μὴ δ μικρὸν αὐτῷ τ αἰδοῦς ὑπολείπεται. καὶ ἄγε ὑπὲρ ἑαυτῆς λέγεται μικρὸν ἔμπροσθεν ᾤετο, ὑπὲρ ἐμοῦ εἰρῆσθαι νομίσατε. ἐπεὶ γὰρ ἔωθεν ὁ ἄθλιος ἐστεφανω-

fœlix ille, cùm ad Academiæ quoque fores, ut apud omnes solebat, petulantem ageret, illum sibi mancipatum, atque è manibus Ebrietatis vi ereptum, & ad se adductum, aquam bibere, & sobrium esse docuit, & corollas detraxit. Et quo tempore erat opportunum ad potationem accumbere, vocabula perplexa, misera, multaque solicitudine plena, illum docuit. Quare pro eo colore qui in ipso ante efflorescebat, pallidus, miser, & incurvus factus est: illisque omnibus oblivioni traditis, impastus interdum, & sitibundus ad mediam usque vesperam sedet, nugando, qualia multa ego Academia nugari doceo. Quod autem maximum est, etiam Ebrietati convitiatur à me inductus, & de ipsa innumera mala commemorat. Dicta ferme sunt quæ pro Ebrietate dici possunt. Iam verò & pro me ipsa verba faciam. Exinde peroratum à me esto. *Iust.* Quid verò ad hæc respondebit? Verùm & huic aquæ tantundem infunde vicissim. *Acad.* Hoc pacto rationi consentanea, Viri judices, patrona pro Ebrietate dixit. Quòd si attentionem cum diligentia mihi præbeatis, intelligetis sanè ut nulla injuria ipsam affeci. Nam Polemonem hunc quem servum illa suum esse ait, non malè natum, neque ita ut Ebrietatem referret: sed mihi familiarem, & indole similem præceptum cùm esset adhuc adolescens tenellus, adjuvante Voluptate, quæ illi pleru-

mque unà subservit, corrupit miserum comessationibus, & meretricibus in deditionem traditum: ita ut ne paululum quidem verecundiæ in eo remaneret. Et quæ illa pro se paulò antea dici putabat, pro me dicta putate. Circumibat enim miser ille à primo statim

mane

μβρῷ, κραιπαλῶν, ἀλλ' ἀγορᾶς μέσης καταλαμπρῷ, ἁδρότητι ῥήσεων, καμπῇ ζώνης ἐπὶ πάντας. ὕβρεως τῶν προγόνων, καὶ τῆς πόλεως ὅλης, καὶ γέλως τοῖς ξένοις. ἐπεὶ μέντοι παρ' ἐμὲ ἦλθεν, ἐγὼ μὲν ἔτυχον ὥσπερ εἰώθειν ποιεῖν, ἀναπεπταμμένων τῶν θυρῶν, πρὸς τοὺς παρόντας τῶν ἑταίρων λόγους ποιούς περὶ ἀρετῆς, καὶ σωφροσύνης διεξιών. ὁ δ', μὴ δὴ αὐλοῦ, καὶ τῶν στεφάνων ἐπισχών, τὰ μὲν πρῶτα ἐθόα, καὶ συγχεῖν ἡμῶν ἐπιεράτο, τῷ σωμασίαν ἐπιπορεύεσθαι τῇ βοῇ. ἐπεὶ δ' ἠδέως ἡμεῖς ἐπεφορυβάκειμεν αὐτῷ, κατ' ὀλίγον, ἀφ' οὗ τέλεον ὑπ' ἀβροδοξίας τῇ μέθῃ, ἀνῆνφε πρὸς τοὺς λόγους, καὶ ἀφῆρέ τε τοὺς στεφάνους, καὶ τὴν αὐλητρίδα κατεσιώπα, καὶ ἐπὶ τῇ πορφυρίδι ἠχθέτο. καὶ ὥσπερ ἐξ ὕπνου βαθέος ἀνεζωπυρήμην, ἐαυτόν τε ἐώρα ὅπως διέκειτο, καὶ ὃ πάλαι βίος κατεγίγνωσκε. καὶ τὸ μὲ ἐρύθημα τὸ ἐκ τῆς μέθης, ἀπῄδει, καὶ ἠφανίζετο. ἠρυθρία δ' κατ' αἰδῶ τὸ ἁμαρτάνειν. καὶ πάλιν, ἀνδρὰς ὥσπερ εἶχον, ἠυτομόλησε παρ' ἐμὲ, ὅτε ἐπικαλεσαμένης ὅτι βιασαμένης, ὡς αὐτὴ φησιν ἐμοῦ, ἀλλ' ἑκὼν αὐτὸς ἀμείνω τοῦτο εἶναι ὑπολαμβάνων. καί μοι ἤδη κρίνε αὐτὸν, ὅπως καθαρμόσῃ τὸν τρόπον ἀφίκετην ὡς ἐμέ. τοῦτον ὦ ἄνδρες δικασταί, ἀνδραλφοῦσι γελοίως ἔχοντα, καὶ μήτε φωνὴν ἀφιέντα, μήτε ἑστῶτα ὑπὸ δ' ἀκρασίᾳ δωμάμενον, ὑπέρεψα, καὶ ἀνέπηψα, καὶ αὖτὶ ἀνδραπόδου, κόσμιον ἄνδρα, καὶ σώφρονα, καὶ πολλοῦ ἄξιον τοῖς Ἕλλησιν ἀπέδειξα. καί μοι αὐτός τε χάριν οἶδεν ἐπὶ τούτοις, καὶ οἱ προσήκοντες ὑπὲρ αὐτοῦ. εἴρηκα. ὑμεῖς δ', ἤδη σκοπεῖτε πότερα ἡμῶν ἄμεινόν ἐστιν αὐτῷ συνεῖναι.

mane coronatus per medium forum circunſonantibus tibiis, nuſquam ſobrius, in omnes petulans: dedecus majorum, totiuſque civitatis, & peregrinorum ludibrium. Poſteaquam autem ad me venit, ego quidem ut facere conſuevi, patentibus foribus, apud amicos præſentes de virtute & temperantia fortè verba faciebam. Ille verò cum tibia, & coronis aſtans, principio quidem vociferabatur, ac perturbare nos tentabat, conventum clamore interturbando. Poſtquam verò illius nullam rationem habebamus, paulatim (neque enim ebrietate prorſus erat perfuſus) cœpit ad ſermones reſipiſcere, coronas demere, & tibicinam compeſcere, & ob purpuram erubeſcere. Ac veluti è profundo ſomno experrectus, cùm ſe aſpiciebat quo pacto eſſet affectus, tum vitam anteactam damnabat. Et rubor ille ex temulentia contractus defloreſcebat, evaneſcebatque: ipſe autem præ pudore eorum quæ fecerat, erubeſcebat: poſtremò aufugiens, ut erat, ad me tranſiit, neque vocatus neque coactus, perinde ut illa de me dicit, ſed ultroneus, hæc noſtra meliora eſſe ratus. Iamque huc ipſum voca, ut cognoſcatis quomodo à me ſit immutatus, & affectus. Hunc ô Iudices, à me receptum, cùm eſſet ridiculus, nec vocem emittere, nec præ mero conſiſtere poſſet, converti, ſobriumque reddidi, & ex mancipio, virum modeſtum, ac temperantem, & magni faciendum Græcis effeci. Et nunc ipſe mihi gratiam pro ea re habet, & propinqui ejus pro ipſo. Dixi. Vos autem jam diſpicite judices, cum utra noſtrûm illi ſatius fuerit converſari.

Ερ. ἄγε δὴ μὴ μέλλετε. ψηφοφορήσατε. ἀνάστητε. καὶ ἄλλους χρὴ δικάζειν. Δι. πάσαις ἡ ἀκαδημία πρωτεῖ, πλὴν μιᾶς. Ερ. παρέδοξον ἤδη εἶναί τινα ἐν τῇ μέθῃ πεφημένον. καθίσατε οἱ τῇ σοᾷ πρὸς τὴν ἡδονὴν λαχόντες, ὅσοι δ' ἐφεστὼς δικάζειν. ἐγκέχυται, τὸ ὕδωρ. ἢ καθέχεσθον· ἢ τὰ ποικίλα, σύ. ἤδη λέγε. Στοά. σὺν ἀγνοῶ μὲν ὦ ἄνδρες δικασταί, ὡς πρὸς σώφρονα πόν μοι τὴν ἀντίδικον ὁ λόγος ἔσται, ἀλλὰ ἐξ ὑμῶν τὰς φωνὰς ὁρῶ, πρὸς μὲ ἐκείνην ἀποβλέποντας, καὶ μειδιῶντας πρὸς αὐτὴν, ἐμοῦ δ' καταφρονοῦντας, ὅτι οὐ χρῷ κέκαρμαι, καὶ ἀρρένωπον βλέπω, καὶ σκυθρωπὴ δέκω. ὅμως δ', ὦ ἐθελήσητε ἀκοῦσαί μου λεγούσης, μᾶλλον πολὺ δικαιότερα αὐτὴς ἐρεῖν. τοῦτο γάρ τοι ἐξ τὸ παρὸν ἔγκλημά ἐστιν, ὅτι οὕτως ἐπιεικῶς ἐσκιαγραφημένη τῇ ἐπαγωγῇ τὸ ὄψεως, ἐφάνην ἐμὸν ἄνδρα τότε σώφρονα τὸ Διονύσιον φενακίσασα, πρὸς ἑαυτὴν ἀφέλκυσασ. καὶ ἦν γε οἱ πρὸ ἡμῶν δίκην ἐδίκασαν τῇ ἀκαδημίᾳ, καὶ τῇ μέθῃ, ἀδελφὴ τ' παρούσης δίκης ἐστίν. ἐξεταζέτε γὰρ ἐν τῇ παρούσῃ, πότερα, χείρων δίκην νενόμικεν κρῖναι ἡδονὴν δεῖν ζῆν, μηδὲν μεγαλόφρον ἐπινοοῦσαν, ἢ ἐν δυσπαρῳ δ' καλῶς ἐχούσης ἡγησαμένης τὸ τερπνὸν, ἐλευθέρας ἐλευθέρως φιλοσοφεῖν, μήτε τὸ ἀλγεινὸν ὡς ἄμαχον δεδιυῖαν, μήτε τὸ ἡδὺ ἀνδραποδωδῶς θεραπεύουσαν, καὶ τὴν εὐδαιμονίαν ζητοῦσαν ἐν τῇ μέλιτι, καὶ ταῖς ἰχάσι. τοιαῦτα γὰρ αὕτη δελεάζει τοὺς ἀνοήτους προτείνουσα, καὶ μορμολυττομένη τὴν πόνον, φεύγεται αὐτῶν τὰς ψυχάς. ἐν οἷς ἐξ τ' δείλαιον ἐκεῖνον ἀφλωιάσας

Merc. Agite igitur, ne cunctemini, ferte sententiam, surgite: etiam alios oportet judicare. *Iust.* Omnibus calculis superat Academia, excepto uno. *Merc.* Nihil mirum si quis sit qui pro Ebrietate ferat. Sedete vos qui Stoæ contra Voluptatem sortitò electi estis, ad judicium de amatore ferendum, infusa est aqua. Heus picturata & variá, jam dicito. *Stoa.* Haud equidem ignoro judices, mihi contra formosam adversariam dicendum: etiam plerosque vestrûm video conversis ad illam oculis ipsi arridentes, me autem contemnentes, quia sum ad cutim tonsa, viriliter intueor, & tetrica videor. Attamen si me dicentem audire volueritis, confido multo justiora quàm hæc, dicturam me esse. Nam hujus illam criminis in præsentia ream ago, quòd ita meretricio modo exornata, aspectus illecebris, amatorem meum, virum tunc modestum, Dionysium videlicet fraude circunventum, ad se pertraxit. Et quam præcedentes illi causam judicaverunt inter Academiam & Ebrietatem, quasi quædam soror præsentis causæ est. Examinabitis enim in præsentia, utrum porcorum more in terram pronos vivere nos deceat, voluptati indulgentes, neque quicquam generosum molientes: an verò postposito honestati jucundo, liberos liberè philosophari: neque dolorem ut ineluctabile quidpiam pertimescentes, neque jucundum mancipiorum more sectantes, felicitatemque in melle & caricis quærentes. Hæc enim hujusmodi escas stultis prætendens, & labore, tanquam larva territans, plerosque ipsorum ad se adducit. Inter quos & misero illi quem ægrotantem observavit, ut frænos nostros

ἡμῶν πτοίηκε, νοσῶν ἢ πρήσσοι. ὁ γὰρ ἂν ὑγιαίνων ποτὲ ἐφθέγξατο τὰς τοιάδε ταύτης λόγους. καίτοι τί ἂν ἐγὼ ἀγανακτοίην κατ' αὐτῆς, ὅπερ μὴ ὑπὸ θεῶν φείδεται, ἀλλὰ τὴν ἐπιμέλειαν αὐτῶν ἀμφιβάλλει. ὥστε εἰ σωφρονεῖτε, καὶ ἀσεβείας ἂν δίκην λάβοιτε παρ' αὐτῆς. ἤκουον ὑμῶν ἔγωγε ὡς ἄρα αὐτὴ παρεσκεύασεν ποιήσασθαι τοὺς λόγους, ἀλλὰ τὸν Ἐπίκουρον ἀναβιβάσεσθαι συναγορεύσοντα. ἔστιν οὖν ᾧ τοῦτο δικαιοῖ. πολλοῦ ἀλλὰ ἐκεῖνά γε αὐτὴν ἐρωτᾶτε, οἵας ἂν οἴεται γενέσθαι τὴν Ἡρακλέα, καὶ τὸν ἡμέτερον Θησέα. [1] εἰ τοιοῦτοι τὴν ἡδονὴν, ἔφυγον τοὺς πόνους. ἅδην γὰρ ἂν ἐκώλυε μεσὴν ἀδικίας εἶναι τὴν γῆν, εἰ ἐκείνων μὴ τοιαῦτα πάντων. ταῦτα εἶπον, ὑπὲρ πάντων τοῖς μακροῖς τὸν λόγον χαίρουσι. εἰ δέ γε ἐβούλησθε καὶ μικρὸν ἀποκρίνασθαί μοι σωφρονοῦντες, τάχιστ' ἂν γνοῖτε τὸ μηδὲν ὄφελος. πάλιν ἀλλὰ ὑμεῖς γε ὦ ὅρκων μεμηχανημένοι, ψηφίσασθε ἤδη τὰ εὔορκα. μὴ πιστεύοντες Ἐπικούρῳ λέγοντι μηδὲν ἐπισκοπεῖν τῶν παρ' ἡμῖν νενομένων τοῖς θεοῖς. Ερ. μεζέσηδι. ὁ Ἐπίκουρος, ὑπὲρ τῆς ἡδονῆς λέγε. Ἐπίκουρος. ὦ μακροὶ καὶ ἄνδρες δικασταὶ πρὸς ὑμᾶς ἐρῶ. δεῖ γὰρ ἐμὲ πολλῶν μοι τῶν λόγων. ἀλλ' εἰμὶν ἐπῳδαῖς πιστὸν, ἢ φαρμάκοις, ὃν φησιν ἐρασθῆν ἑαυτῆς ἡ θεὰ ἡ Διονύσιον κατιδοῦσα, ταύτης μὲν ἀπέσχετο, πρὸς ἑαυτὸν δὲ βλέπειν ἡ ἡδονὴ, φαρμακὶς ἂν εἰκότως ἔδοξε, καὶ ἀδικεῖν ἐκέλευε, ἐπὶ τοὺς ἀλλοτρίους ἐρωτὰς μαινομένους. εἰ δέ τις ἐλευθέρῳ ἐν ἐλευθέρᾳ τῇ πόλει, μὴ ἀπαγορεύοντος τοῦ νόμου, τὸν ὅμοιον ταύτης

stros detrectaret, author fuit. Neque enim si sanus fuisset, sermones illius admisisset. Quanquam quid ego contra illam indignarer, quando ne ipsis quidem Diis parcit: sed illorum curam calumniatur? Quare si sapitis: etiam impietatis pœnas de ipsa sumetis. Porrò audivi ut neque hæc parata est ad orationem habendam: sed adductura Epicurum in patrocinium: ita illudit judicio. Verumtamen illud ab ipsa quæreritote, quales putet fuisse nostrum Herculem, & Theseum, num voluptati indulgentes, evitarint labores. Nihil enim prohiberet, quominus plena injustitiæ terra foret, si laborem illi non sustinuissent. Hæc dixi, ut quæ longis orationibus non gaudeam. Quòd si utique voluerit & paulum mihi respondere interrogata, eam nihil esse, celerrimè cognosceretur. At vos juramenti memores, quæ justa sunt jam decernite, nequaquam Epicuro fidem habentes, qui Deos, nihil eorum quæ apud nos geruntur, observare dicit. *Merc.* Discede. Heus tu Epicure, pro Voluptate dicito. *Epicurus.* Non longa, judices, oratione causam apud vos dicam. Neque enim multis verbis est mihi opus. Sed si incantationibus aut venenis, Voluptas eum quem Stoa suum amatorem ait, Dionysium coëgit, ab hac quidem abstinere, ad se ipsam autem respicere, venefica meritò visa fuisset, & illatæ injuriæ rea, quòd alienos amatores præstigiis caperet. At siquis liber in civitate libera, legibus non vetantibus, acerbitatem quæ ab hac proficisci-

1 Εἰ σωφρόνιτε] Angl. εἰ πειθόνιτες. Bourd.

ἀηδίαν μυσαχθεὶς ἔφη φησὶ κεφάλαιον τοῦ πόνου τὴν δύσκριτον παραγίγνεσθαι λῆρον οἰηθείς, τὰς μὲν ἀγκύλας ἐκείνας λόγους, καὶ λαβυρίνθοις ὁμοίους, ἀπέφυγε. πρὸς δὲ τὴν ἡδονὴν, ἅσμενος ἐφαπτόμενον, ὥσπερ δεσμά τινα [1] ἀπορίψας τὰς τῶν λόγων πλεκτάνας, ἀνθρώπινα, καὶ ἐβλακώδη φρονήσας. καὶ τὸ μὲν πόνον, ὅπερ ἦν, πονηρὸν, ἡδίαν δὲ τὴν ἡδονὴν οἰηθείς, ἀπεκλείειν ἐχρῆν αὐτὸν, ὥσπερ ἐκ ναυαγίου λιμένι σωτηρίου, καὶ γαλήνης ἐπιθυμοῦντα, σπουδῇ ἐπὶ κεφαλὴν ἐς τὸ πόνον, καὶ ἐκδίδοντα τὸ ἄθλιον παρέχειν τοῖς ἀπορίαις. καὶ τοῦτο ὥσπερ ἱκέτην ἐπὶ τὸ ἔλεος βωμὸν ἐπὶ τὴν ἡδονὴν καταφύγοντα, ἵνα τὴν πολυθρύλητον ἀρετὴν δηλαδὴ ἐπὶ τὸ ὄρθιον ἰδρῶτι πολλῷ ἀνελθὼν ἴδῃ. καίτοι δι' ὅλου πονήσας καὶ βίου, δύσκριτον ἡγησόμενος τὸ βίου. καίτοι τίς ἂν κρατὴς δικαιότερον δίξειεν αὐτὴ ἐκείνη. ὃς δὲ τὸ δόξαν ἑκάστοις εἰδὼς, εἰ καί τις ἄλλος, καὶ μόνον τίως τὸ καλὸν ἀγαθὸν οἰόμενον εἶναι, μεταμαθὼν ὡς κακὸν ὁ πόνος ἦν, τὸ βέλτιον ἐξ ἀμφοῖν [2] δοκιμασθὲν, εἵλετο. ἐώρα γὰρ οἶμαι τοὺς μὲν καρτερεῖν, καὶ ἀνέχεσθαι πόνους, πολλὰ διεξιόντας. ἰδίᾳ δὲ τὴν ἡδονὴν θεραπεύοντας, καὶ μέχρι μὲν [3] τῶν λόγων νεανιευομένους. οἴκοι δὲ κατὰ τοὺς περὶ τὴν ἡδονῆς νόμους βιῶντας, αἰσχυνομένους μὲν εἰ φανεῖντο, χαλῶντες δὲ τὴν, καὶ προσδέοντες τὸ δέσμα. πεπονηκότες δὲ ἀθλίως τὸ δὴ Ταντάλου. καὶ ἔνθα ἂν λήσειν, καὶ ἀσφαλῶς ἀδικήσειν ἐλπίζοντες, ἐπιχειροῦντας. καὶ ἐνθα ἂν ἐλεγχθῆναι, καὶ δίκην δοῦναι, ἀποδιδράσκοντας. καὶ ἐνθα ἂν ἀποδρᾶναι, καὶ ἀφανεῖς γενέσθαι, ἀπορουμένους. καὶ ἐνθα ἂν ἀπολαῦσαι, καὶ ἀπολαύσαντας ἀπολωλέναι, ἐπιθυμοῦντας. καὶ ἐνθα ἂν ἀπολωλέναι, καὶ ἀπολωλότας ἀπολαῦσαι, ἐπιθυμοῦντας. καὶ ἐνθα ἂν ἀπολαῦσαι, καὶ ἀπολαύσαντας ἀπολωλέναι, ἐπιθυμοῦντας. καὶ ἐνθα ἂν ἀπολωλέναι, καὶ ἀπολωλότας ἀπολαῦσαι, ἐπιθυμοῦντας.

ficiscitur, perosus, & quam laborum caput, fœlicitatem provenire dicit, nugas ratus, obliquos illos sermones, & labyrinthis similes, evitavit: ad Voluptatem autem lubens transfugit, abjectis verborum laqueis tanquam vinculis, non stolida, sed humana sapiens: laboremque ipsum, id quod est, malum: Voluptatem autem suavem ducens: excludere eum oportebat, quasi ex naufragio ad portum enatantem, & tranquillitatis cupientem, præcipiti capite in laborem impellendo, & ceu deditititium, inopiæ atque egestati miserum illum tradendo: idque cum ille supplicis instar ad Voluptatem, tanquam ad Misericordiæ aram confugeret? Nimirum ut passim jactatam illam virtutem, cum multo sudore in arduum progressus, aspiciat: atque exinde per omnem ætatem laboribus exercitatus, peracta vita fiat beatus. Atqui quis quæso justior judex in hac causa fuerit, quàm ipse ille, qui & ea in quibus Stoa versatur, cognovit ut quisquam alius: & cùm antea, solum illud quod honestum est, bonum putaret esse, postea, quantum malum foret labor, cognito, quodque melius ex utroque erat probato, delegit? Videbat enim, opinor, eos qui de tolerandis ac perferendis laboribus multa commemorare solent, privatim autem Voluptatem colunt, eo usque juveniliter sese jactare. Domi autem secundum Voluptatis præcepta vitam degere: erubescentes quidem si deprehendantur aliquid de firmitate remittere, suamque professionem prodere: illud autem Tantali miserè patientes: & ubi latere sese, legesque tutò transgredi posse

1 Ἀπορίψας] Angl. ἀποκόψας. *Bourd.*
2 Δοκιμασθὲν] Editiones plurimæ δοκιμάσας. *Idem.*
3 Τῶν λόγων] Basil. τότε, *Idem.*

1 Sy-

πίσωσι, χανδὸν ἐμπιπλαμένους ἡδονῆς. εἰ γὰρ τις αὐτοῖς τὸν Γύγε δακτύλιον ἔδωκεν ὡς ἀφανεῖ ποιήσοντα μὴ ὁρᾶσθαι, ἢ τὸν ἐπὶ Λυδοῖς κυνέαν, εὖ οἶδ' ὅτι μακρὰν χαίρειν τοῖς πόνοις φράσαντες, ἐπὶ τὴν ἡδονὴν ὥρμησθ' ἄν, καὶ ἐμιμοῦντο ἅπαντες τὸν Διονύσιον. ὃς μέχρι μὲν τοῦ νόσου, ἤλπιζεν ὠφελήσειν τι αὐτὸν τοὺς ἐπὶ τῇ καρτερίᾳ λόγους. ἐπειδὴ δ' ἤλγησε, καὶ σύνεσιν, καὶ ὁ πόνος ἀληθέστερον αὐτὸν καθίκετο, ἰδὼν τὸ σῶμα τὸ ἑαυτοῦ ἀνυφιλοσόφως τῇ νόσῳ, καὶ πάνυ δυσμαλίζον, αὐτὸς μᾶλλον, ἢ τούτοις ἐπέστρεψε, καὶ ἔγνω ἄνθρωπος ὤν, καὶ ἀνθρώπου σῶμα ἔχων. καὶ διετέλεσεν οὐχ ὡς ἀνδριάντι αὐτῷ χρώμενος, εἰδὼς ὅτι ὃς ἂν ἄλλως λέγῃ, καὶ ἡδονῆς κατηγορῇ, λόγοισι χαίρει, τὸν δὲ νῦν ἐνεῖσε ἔχει. εἴρηκα. ὑμεῖς δ' ἐπὶ τούτοις ψηφοφορήσατε. *Στοά.* μηδαμῶς. ἀλλ' ὀλίγα μοι συγχωρήσατε ἐπιστρέψαντι. *Ἐπίκ.* ἐρώτησον. ἀποκεκλεῖσθαι γάρ. *Σθ.* ἡκέτω γὰρ τὸν πόνον; *Επι.* ναί. *Σθ.* τὴν ἡδονὴν δ' ἀγαθόν; *Επι.* πάνυ μὲν οὖν. *Σθ.* τί δ', οἶσθα ὅ, τι διαφέρον, καὶ ἀδιάφορον, καὶ προηγμένον, καὶ ἀποπροηγμένον; *Επι.* μάλιστα. *Ερ.* ἆ φασιν ὦ σοὶ συνίεναι οἱ δικασταὶ τὰ διαλήμματα τοῦτα ἐρωτήματα. ὥστε ἡσυχίαν ἄγετε. ψηφοφορήσουσι γάρ. *Σθ.* καὶ μὴν ἐκρέπτουσι ἄν, εἰσωνήσασι τὸ τρίτον τὸ ἀναποδίκτον σχῆμα. Δίκη. τίς ὑπερίσχυε; *Ερ.* πάσας ἡ ἡδονή. *Σθ.* ἐφίημι ἐπὶ τὸ Δία. *Δι.* τύχῃ τῇ ἀγαθῇ. σὺ δ', ἄγε, κάλει. *Ερ.* δεῦ' Ἀρίστιππε ἀρίστη, καὶ τρυφή. καὶ Ἀρίστιππος δ' αὐτὸς

posse confidunt, hiantibus faucibus Voluptatem ingurgitantes. Proinde siquis ipsis annulum Gygis daret, ut eo inducto conspici non possent: aut etiam Orci galeam: laboribus, sat scio, longum valere jussis, ad Voluptatem prosilirent, & cuncti Dionysium imitarentur. Qui quidem antea, quam morbo correptus esset, sperabat illos de tolerantia sermones, multum sibi esse profuturos. At postquam dolere, atque ægrotare cœpit, ac labor ipsum re ipsa invasit, animadvertens corpus suum diversam à Stoa philosophiam sequi, & contraria statuere, illi potiùs, quàm istis credidit, cognovitque & se hominem esse, & humanum corpus habere: vixitque eo non ut statua utens, sed hoc sciens, quòd quicunque aliter dicit, ac Voluptatem accusat, verbis quidem delectetur, animo autem illuc sit conversō. Dixi. Vos autem de his sententiam ferte. *Stoa.* Nequaquam: sed ut pauca interrogem, mihi permittite. *Epic.* Interroga: respondebo enim. *Stoa.* Malum-ne putas laborem? *Epic.* Etiam. *Stoa.* Voluptatem autem bonum? *Epic.* Maximè. *Stoa.* Quid autem? scis-ne quid sit differens, & indifferens, quid promotum, vel rejectum. *Epic.* Scio. *Merc.* Ajunt judices, ὁ Stoa, se non intelligere disyllabas istas interrogationes: quare silentium præbete. Iam enim sententiam ferent. *Stoa.* Atqui vicissem sanè, si interrogassem in tertia figura, eorum videlicet, quæ demonstrari non possunt. *Iust.* Quis superavit? *Merc.* Voluptas calculis omnibus. *Stoa.* Provoco ad Iovem. *Iust.* Bonis avibus. Tu verò alios accerse. *Merc.* De Aristippo contendentes, Virtus & Mollities; atque Aristippus iste, adesto.

παρέσω. Ἀρετή. σωτέραν ἐμὲ χρὴ λέγειν τῷ δρεστῇ. ἐμὸς γάρ ἐστιν Ἀρίστιππος, ὡς δηλοῦσιν οἱ λόγοι, καὶ τὰ ἔργα. Τρυφή. οὐδαμῶν, ἀλλ' ἐμὲ τὴν τρυφήν. ἐμὸς γὰρ ὁ ἀνὴρ, ὡς ἔστιν ὁρᾶν ἀπὸ τῶν στεφάνων, καὶ τῆς πορφυρίδος, καὶ τοῦ μύρου. Δι. μὴ φιλονεικῆτε. ὑπερκείσεται γὰρ ἡ αὐτὴ δίκη ἐς ἃν ὁ Ζεὺς δικάσῃ περὶ τοῦ Διονυσίου. δικαστήριον γάρ τι ἡ τοῦτο ἔοικεν εἶναι. ὥστε ἂν μὲ ἡ ἡδονὴ κρατήσῃ, καὶ τὸν Ἀρίστιππον ἔξει ἡ τρυφή. νικώσης δ' αὖ τῆς σοᾶς, καὶ αὐτὸν ἕξει τὸ δρεστῆς κεκεραμένον. ὥστε ἄλλοι παρέσονται τὸ δίκαιον μύσται μὴ λαμβανέτωσαν αὐτοὶ, τὸ δικαστικόν. ἀδίκως γὰρ ἡ δίκη μεμύηκεν αὐτούς. Ερ. μὰ τὸν ἔγωγε ἀνελήλυθότες ὧδε γέροντες ἄνδρες ἅπαν μαχοῦμαι τὸν ἀνάδασιν. Δι. ἰκανὸν, εἰ τελευτήσειν λάβοιεν. ἄπιτε, μὴ ἀγανακτεῖτε. αὖθις δικάσεται. Ερ. Διογένη σινωπέα παρεῖναι κελεύεις. καὶ σὺ τίνων ἢ ἀργυραμοιβικὴν λέγε. Διοξίππης. κἀμὴν ἄνδρε μὴ παύσονται ἐνοχλοῦσαι ὦ δίκη, ὅτι ἔπ δρομεῦ δικάσεταί μοι, ἀλλὰ πολλῶν, καὶ βαθέων τραυμάτων. ἐγὼ γὰρ αὐτίκα μάλα παίζω τῷ ξύλῳ. Δι. τί τοῦτο; ἐπέφυκεν ἡ ἀργυραμοιβικὴ. ὁ δὲ, διώκει, ἐπιμένει τὸ βάκτρον. ἢ μέτριόν τι κακὸν ἡ ἀθλία ἔοικε λήψεσθαι. τὸν Πύρρωνα κήρυττε. Ερ. ἀλλ' ἡ μὲν γραφικὴ πάρεστιν ὦ δίκη, ὁ Πύρρων δ', ἢ ἵν τῶν ἀρχὴν ἀνελήλυθε, καὶ ἐοικὲ τοῦτο πράξειν. Δι. ἆρα τί ὦ Ἑρμῆ; Ερ. ὅτι ἡδὺ ἡμῖν κεῖσεται ἐλθεῖν. Δι. τοιγαροῦν ἐρήμῳ αὐτὸν καταδικασάτωσαν. τὸν λογοσόφον ἤδη καλῶ τὸν Σύ-

Virtus. Me quæ sum Virtus, priorem dicere convenit. Meus enim est Aristippus, ut sermones & opera indicant. *Mollit.* Minimè: sed me quæ sum Mollities. Meus enim est homo ille, ut videre est ex coronis, purpura, & unguentis. *Just.* Ne contendite. Differetur enim & hæc causa eò usque dum Iupiter, de Dionysio sententiam ferat. Hoc enim illi videtur assimile: adeò ut si Voluptas vicerit, Aristippum quoque Mollities habitura sit: si contra Stoa, hic Virtuti adjudicetur. Proinde alii adsunto. Istud autem, ne accipiant hi, puta judiciale præmium. Nam causa hæc ipsis mansit indiscussa. *Merc.* Frustra igitur per adeò longam, & acclinem viam ascenderint hi senes. *Just.* Sat est si tertiam partem acceperint. Abite, ne indignemini, aliàs judicabitis. *Merc.* Diogenem Sinopensem adesse tempus est. Dic itaque tu Mensaria. *Diog.* At verò nisi desinat molesta esse, Iustitia, non amplius de fuga mecum apud judicem aget, sed de multis altisque vulneribus. Ego enim quamprimum ipsam fuste percutiam. *Just.* Quid hoc rei est? profugit Mensaria, ille autem sublato baculo insequitur. Nec mediocre malum misera illa videtur acceptura esse. Pyrrhonem proclama. *Merc.* Pictoria quidem jamdudum adest, Iustitia. Pyrro autem ipse, ne principio quidem huc ascendit, & videbatur hoc facturus. *Just.* Quorsum Mercuri? *Merc.* Quia nullum putat judicium esse verum. *Just.* Indicta igitur causa ipsum condemnent. Iam accersi Syrum illum.

1 *Syrum*] Intellige Lucianum Rhetorem ex Samota Syriæ civitate natum. Syria autem majoris Asiæ regio est, juxta Iudæam, quæ hodie Syria vocatur, de qua Strab. lib. 6. Plin. lib. 5. c. 12. & 22. Pompo. Mel. lib. 1. *Oga.*

1 Τὸ

ον. καίτοι πρώην ἀπηγέχθησαν περὶ αὐτῆς αἱ γραφαί, καὶ οὐδὲν ἦττον ἥδη κεκρίσθαι. πλὴν ἀλλ' ἐπεὶ ἔδοξε, πρότερον εἶναι τὴν ῥητορικὴν τῶν δικῶν. βούλομαι, ὅσοι συνελήλυθατε ἐπὶ τῶν ἀκροάσεων. Ερ. εἰκότως ὦ δίκη. τό, τε γὰρ μὴ ἔωλον εἶναι τῶν κρίσεων, ἀλλὰ καινὴν, καὶ ξένην, χθὲς ὥσπερ ἔφης ἐπηγγελμένην, καὶ τὸ ἐλπίζειν ἀκούσεσθαι, ῥητορικῆς μὲ, καὶ Ἀβρόλογος, ὑπὸ τῶν μέρει κατηγορούντων, ἀπολουμένους ἂν πρὸς ἀμφοτέρους Σύρα, τοῦτο πολλὰς ἐπήγαγε τῷ δίκῃ πείρ. πλὴν ἀλλὰ ἄρξομαί ποτε ὦ ῥητορικὴ τοῦ λόγου. Ρη. πρῶτον μὲν ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τοῖς θεοῖς εὐχομαι πᾶσι, καὶ πάσαις, ὅσην εὐνοιαν ἔχουσι Ἀβρελῷ τῇδε πόλει, καὶ πᾶσιν ὑμῖν, τοσαύτην ὑπάρξαι μοι παρ' ὑμῶν εἰς τοῦτον τὸν ἀγῶνα. εἰθ' ὅπερ ἔστι μάλιστα δίκαιον, τοῦτο ποιῆσαι τοὺς θεοὺς ὑμῖν. τὸ μὲν ἀνόσιον, σιωπᾶν κελεύειν. ἐμὲ δ', ὡς πρόφημι, καὶ βεβούλημαι, τὴν κατηγορίαν ἅπασαν ποιήσασθαι. ὀλίγα δέ μοι παρέστω γνώσεσθαι, ὅταν τε εἰς ἃ πέπονθα ἀποβλέψω, καὶ ὅταν εἰς τοὺς λόγους, οὓς ἀκούω. τοὺς μὲν γὰρ λόγους, ὡς ὁμοιοτάτους τοῖς ἐμοῖς, ἤτοι ἐρεῖ πρὸς ὑμᾶς. τὰ δὲ πράγματα, εἰς τοῦτο προήκοντα ὄψεσθε, ὥστε ὅπως μὴ χεῖρόν τι πίστωμα πρὸς αὐτὰ, σκέψασθε δέον. ἀλλὰ γὰρ, ἵνα μὴ μακρὸν προοιμιάζωμαι, καὶ ὕδατος πάλαι εἰκῇ ῥέοντος, ἄρξομαι τῆς κατηγορίας. ἐγὼ γὰρ ὦ ἄνδρες δικασταὶ, τοῦτον τὸν μειράκιον ὄντα, βάρβαρον ἔτι τὴν φωνὴν, καὶ μόγις πως κρούειν ἐπιδεδυκότα εἰς τὸ ἀστεῖον τρόπον, πρὸ τῆς Ἰωνίαν διῤῥοῦσα πολαζόμενον ἔτι, καὶ ὅτι χρήσαιτο ἑαυτῷ σὺν εἰδέᾳ,

illum prosæ scriptorem. Quanquam nuper ipsi dicta est dies: nihilque urget ut lis jam dirimatur. Verumtamen quia ita visum est, priorem introduc Rhetorices causam. Papæ quàm multi ad audiendum convenêre! *Merc.* Meritò Iustitia. Nam hoc ipsum, quod actio hæc minimè vetus, aut obsoleta est, sed nova atque insolens, heri (quemadmodum ais) primùm intentata: quodque sperant se audituros Rhetoricam, & Dialogum vicissim accusantes: illisque Syrum respondentem, multitudinem tantam ad judicium contraxit. Verùm incipe tandem Rhetorica causam dicere. *Rhet.* Primùm quidem, viri Athenienses, Deos Deasque precor omnes, ut quanta ipse benevolentia affectus sum erga hanc civitatem, vosque omnes, tantam à vobis ad præsens certamen consequi possim. Deinde, quod est justissimum, id vobis suggerant Dii: ut adversarium tacere jubeatis: me verò quemadmodum constitui, mecumque deliberavi, accusationem proponere sinatis. Cæterùm haudquaquam venit in mentem eadem statuere, quoties ea quæ mihi acciderunt, aspicio: & quoties verba, quæ audio. Nam verba quidem quàm simillima meis, iste ad vos faciet. Res autem eò jam processisse videbitis, adeò ut spectandum mihi sit, ne pejus quidpiam ab ipso mihi accidat. At enim ut ne longiore procœmio utar, aqua jamdudum fruſtrà effluente, accusationem incipiam. Ego judices hunc, cùm esset adhuc adolescentulus, & barbarè loqueretur, ac tantùm non Candyn Assyriorum more induisset, circa Ioniam inventum, errabundum adhuc, & quid de se ipso statueret,

ἀγλαΐσασι, ἐπαίδευσα. καὶ ἐπειδὴ ἐδόκει μοι εὐμαθὴς εἶναι, καὶ ἀπιεὶς ὁρᾶν εἰς ἐμέ, ὑπέπτηκεν τε χαίρ ἐπὶ τόπε, καὶ ἐθεώμασε, καὶ μόνῳ ἐπεμέλησεν, ἀπολιπόσα τὰς ἄλλας, ὁπόσαι ἐμνήσθην με πλέσιοι, καὶ καλοὶ, καὶ λαμπροὶ τὰ πρόγονικὰ, τῷ ἀχαρίστῳ τέτῳ ἐμαυτὸν ἐνεγύησα πένητι, καὶ ἀφανεῖ, καὶ νέῳ, παῖδα ἀμικρῶν ἐπιτευξαμένη πολλὰς & θαυμασίας λόγως, εἶπε ἀχ γᾶσι αὐτὸν εἰς τὰς φυλέσσας τὰς ἐμὰς, παρενέγραψα, καὶ ἀσὸν ἀπόρφανα. ὅσε τὰς ἀξιομαρτύρως τ ἐγγύης, ἀποπίμασα. δίξων ἢ αὐτῷ ξενοσσὸν ἐπιδειξόμενος & χάμα τὴν ὑποφίαν, εὐδὲ τότε ἀπελείφθην. ἀλλὰ παντάχε ἑπομένη, ἄνω & κάτω ἀγόμενος, καὶ κλεινὸν αὐτὸν, καὶ ἀοίδιμον ἐποίεν, καζηγορῶσα, καὶ παρέλλυσα. καὶ τὰ μὲ ἐπὶ τ Ἑλλάδ, καὶ τ Ἰωνίας, μέτρια. ἐς ἢ τὴν Ἰταλίαν ἀποδημῆσαι ἐβελήσαντά αὐτῷ, τ ἰόνιον σαλὸν πλῦσα, καὶ τὰ τελούμενα, μέχρι τ Κελτικῆς σαλαπέρασα, ἀπορίαν ἐποίησα. καὶ μέχρι μ πολλῶ, πάντα μοι ἐπίζηθ, καὶ συμβῶ μοι, μὴ ἢ μίαν νύκτα ἀσπόρους γενόμενον, παρ' ἡμῶν. ἐπεὶ ἢ ἱκανὰς ἐπεσίλησθ, καὶ τὰ πρὸς τὴν δόξαν ἐμ ἔχειν αὐτῷ ὑπέλαβε, τὰς ὀφρῦς ἐπάρας, καὶ μεγαλοφρονήσας, ἐμὲ μ ἠμέλησε, μᾶλλον ἢ τέλεον εἰάσας. αὐτὸν ἢ τ γενειήτην ἐκεῖνον, τ ἀπὸ ξ χήματ τ ἀβέλτερον, φιλοσοφίας ὑὸν εἶναι λεγόμενον, ὑπεραγαπήσας μάλα ἐραστικῶς προσεσύτησεν αὐτῷ ὄντα, τέτῳ σωάγων. καὶ σὺν αὐχένι τὴν μ ἐλευθερίαν, καὶ τ ἄνεδον ἢ ἐν ἐμοὶ

nescientem recepi & educavi. Et quia mihi videbatur ingenio docili, fixisque oculis me intueri (nam & me tum adhuc verebatur, & colebat, & mirabatur solam) relictis cæteris quotquot me ambibant, divites & formosi, & à majoribus clari, ingrato huic pauperi, & obscuro, & juveni me ipsam despondi, allata dote non exigua, scilicet multis, & admiratione dignis orationibus. Postea eum ad contribules meos adductum in tabulas retuli, civemque feci: adeò ut qui meo connubio excíderunt, enecentur. Porrò cùm ipsi visum esset terrarum orbem circumvagari, felicitatemque conjugii ostentare, ne tum quidem relicta sum. Sed quoquoversum sequens, sursum ac deorsum circunducebar, clarumque & celebrem faciebam ipsum, ornando pariter & componendo. Atque ea quidem quæ in Græcia, & Ionia acciderunt, mediocria sunt. Cùm autem in Italia proficisci statuisset, Ionium mare cum ipso trajeci. Postremò in Galliam usque unà progressa, feci ut diteseceret. Ac diu quidem mihi per omnia obtemperavit, mecumque consuevit, ne unam quidem noctem extra lectum à nobis diverteus. Sed postquam satis viatici sibi comparavit, quantumque ad famam attinet, eam bono esse loco credidit, adductis superciliis, elatoque animo me neglexit, imò prorsus missam fecit. Barbatum vero illum, quem Philosophiæ filium esse perhibent, vehementer diligendo, valdeque amatorie prosequendo, natu, quàm ipse est, grandiorem, cum eo nunc consuetudinem habet. Neque pudet ipsum hanc orationis meæ libertatem, so-

lutam-

λόγων συντεμὼν, εἰς μικρὸν ἢ ἐ κεμμαθηκὼς ἐρωτήματα καθεκλείσας ἑαυτόν. καὶ ἀνὰ μέσον ὁ λέγειν ὁ, πρὸς μεγάλη τῇ φωνῇ, βραχεῖς τινας λόγους ἀναπλέκων, καὶ συλλαβίζων, ἀφ' ὧν ἀριθμὸν μὲν ἔπεισεν, ἢ κρότον πολὺς, ὃν ἂν ἀπαντήσειεν αὐτῷ. μεσοῦσαμὲν ἢ παρὰ τῶν ἀκουόντων, καὶ τὸ ἐπισεῖσαι τὴν χαίτην ἐντὸς τῶν ὀφρύων, καὶ μικρὸν ἐπινεῦσαι τῇ κεφαλῇ, καὶ ἐπιτιθέναι τοῖς λεγομένοις. τοιοῦτον ἐρράθυμησεν ὁ ἡμέτερος, ἐμὲ καταφρονήσας. φασὶ ἢ αὐτὸν μὴ ἢ πρὸς τὸ ἐράμενον τῶν εἰρωνίων ἄγειν, ἀλλὰ ἐ εἰς ἑαυτὸν οἰκεῖν ὑβρίζειν. πῶς ἂν οὖν ἀχαρίστως ἔτος, καὶ ἔνομος τοῖς περὶ κακώσεως νόμοις; ὃς τὸν μὲν νόμῳ γαμετὴν, παρ' ἧς τοσαῦτα εἴληφε, καὶ δὴ ἐν ἐνδοξότητι, ἔτος ἀτίμως ἀπέλιπε, καὶ καινῶν ἠρέχθη πραγμάτων. καὶ τοῦτο, ἵνα μὴ ὁπότε μοιχὸν ἐμὲ θαυμάζωσι, καὶ ἐπιφέροντες ἄπαντες σφᾶς αὐτοὺς ἐμοὶ. ἀλλ' ἐγὼ μὲ ἀντέχω, πειθόντων μηδενός. καὶ κλῆσιν αὐτοῖς τὴν θύραν, ἐ τοῦτο μὲν ἐπιβοωμένοις μεγάλῃ τῇ φωνῇ, ἔτε ἀοίκιον, ἔτε ἰατρεῖον βάλλομεν. ὁρᾶ γὰρ αὐτοὺς ἐδὲν ταλαίπωρα βοῶς ἡμιζόντας. ἔτος ἢ, ἐδὲ ἔτως ἐπιφέρεται πρὸς ἐμὲ, ἀλλὰ πρὸς τὸ ἐράμενον βλέπει, τί ἂν θεοὶ χρήσωσι παρ' αὐτῷ λήψεσθαι σφόδρα ὀλίγων, ὃν ἔ τεθέασται ἐδὲν ὁρᾶ ταλαίπωρα ἔχοντα. εἴρηκα ὦ ἄνδρες δικασταί. ὑμεῖς ἢ, ἂν ἐς τὸ ἐμὸν τρόπον τῶν λόγων ἀπολογίαν θέλῃ, τοῦτο μὴ ἐπιτρέψητε. ἄγνωμον γὰρ ἔσ' ἐμὲ τὸν ἐμὸν μάχαιραν ἀκονᾶν. καὶ ἢ τὸ αὐτὸ ἐράμενον τὸ διάλογον, ἵνος ἀπολογήσωμαι, ἂν δύνηται. Ἐρ. τοῦτο μὲν ἀπίθανον, ἐ γὰρ οἷόν τε ὦ ῥητορικὴν μόνον αὐτὸν ἀπολογίας καὶ χάριν

lutamque licentiam concidere, atque in parvas, unoque commate constantes quæstiones sese concludere. Ac pro eo quod licebat magna voce eloqui, quicquid libuisset, breves quasdam sententias texere, perque syllabas numerare, unde sanè conserta laus, multusque applausus ipsi non obvenerit, sed auditorum irrisio, manusque intra terminos concussus, & longa capitis nutatio, & in dicta gemitus. Talia generosus ille, me contempta, amavit. Aiunt autem ipsum neque cum hoc amasio suo pacem colere, sed in eum contumelioſe se gerere. Quomodo igitur hic non ingratus, legibusque de vexatione sancitis obnoxius censeatur? qui legitimam conjugem, à qua res tantas accepit, & per quam est celebris, ita ignominioſe dereliquit, resque novas appetivit: idque nunc, quando solam me cuncti mirantur, suique velut præsidem scriptis testantur. At ego repugno, tot procis ambientibus me: atque ipsis ostium pulsantibus, nomenque magna voce inclamantibus, nec aperire, nec respondere volo. Video enim ipsos nihil præter clamorem afferre. Iste verò, etiam ne sic quidem ad me revertitur, sed ad amasium illum suum respicit. Ecquid tandem boni ô Dii ab eo se accepturum sperans? quem præter pallium nihil habere videt. Dixi judices. Vos autem si meo iste orationis modo, respondere voluerit, ne permittite. Iniquum enim foret meam contra me machæram acui. Sed si potest, ad Dialogi à se amati modum respondeat. *Merc.* Hoc non persuadebis, Rhetorica. Neque enim fieri potest ut hic solus ad

ᾧ Διαλόγῳ, ἀλλὰ ῥᾴδιον ἐστὶν αὐτὸς εἰπάτω. Σύρ. ἐπὶ τούτῳ ὦ ἄνδρες, ἡ ἀνδὶδικος ἠγανάκτησεν, εἰ μακρᾷ χρήσομαι τῷ λόγῳ, καὶ αὐτὸ τὸ δικαίως λέγειν παρ' ἐκείνης λαβὼν, πολλὰ μὲν οὖν ἐρῶ πρὸς ὑμᾶς. τὰ κεφάλαια δ' αὐτὰ ἐπιλυσιμῳροῦντα ἐστὶν κρινόμενον, ὑμῖν ἀπολείπω σκοπεῖν· περὶ ἁπάντων. πάντα γὰρ ὁπόσα διηγήσατο περὶ ἐμοῦ, ἀληθῆ ὄντα διηγήσατο. καὶ γὰρ ἐπαίδευσε, καὶ συναπεδήμησε, καὶ εἰς τὴν Ἑλλάδα ἐνέγραψε. καὶ τοῦτό με τοῦτο, χάριν ἂν εἰδείη τῷ ἀνδρὶ. δι' ἃς δ' αἰτίας ἀπολιπὼν αὐτὴν ἐπὶ τοῦτον τὸν Διάλογον ἐγκαταμόλυνε, ἀκούσατε ὦ ἄνδρες δικασταί, καί με μηδὲν δι' ὀργὴν ἕνεκα ψεύδεσθαι νομίσητε. ἐγὼ γὰρ ὁρῶν ταύτην τὴν ἐπιφορτίδα, καὶ ἐμμένουσαν ἐπὶ τοσοῦτον χρόνον οἷον ποτὲ ἐκεκοσμημένην αὐτὴν ὁ παιανισθὲν ἐκεῖνο ἠκούσθη, κοσμουμένην δὲ, καὶ τὰς τρίχας διπλέξασαν εἰς τὸ ἐπιμελὲς, καὶ φυκίον ἐντριβομένην, καὶ τὼ ὀφθαλμὼ ὑπογραφομένην, ὑπώπιον οὖσαν, καὶ παρεφύλαττον ὅποι τὸ ὀφθαλμὸν φέροι. καὶ τὰ μὲν ἄλλα, ἐῶ. καθ' ἑκάστην δὲ τὴν νύκτα, ὁ μὲν σεσωπὼς ἡμῶν, συνεπίμπλατο μεθυόντων ἐρώτων, κωμάζοντων ἐπ' αὐτὴν, καὶ κρουόντων τὴν θύραν, εἰσιόντων δὲ, καὶ εἰσβιάζεσθαι σὺν ὕβρει κόσμου πολλοῦ τολμώντων. αὕτη δ' ἐγέλα, καὶ ἥδετο τοῖς θορύβοις. καὶ τὰ πολλὰ ὁ παρέκυπτεν ἀπὸ τοῦ τέγους, ᾠδόντων ἀκούουσα τραχεῖα τῇ φωνῇ ᾠδάς τινας ἐρωτικὰς, ἃς δ' ὑποφθεγγομένας τὰς ᾠδὰς, ἐμὲ οἰόμην λαθεῖν, ἠσέλγαινε, καὶ ἐμοιχεύετο ἐμοῦ αὐτῶν. ὅπερ ἐγὼ μὴ φέρων, ἐβουλόμην αὐτὴν μοιχείας ἀπελέγχεσθαι. ἐν γειτόνων δ' οἰκοῦντα τῷ Διαλόγῳ εἰσελθὼν, ἤξίουν καὶ δι-

Dialogi formam respondeat: sed perpetua oratione ipse quoque dicat. *Syrus.* Quandoquidem, Iudices, etiam hoc malè haberet adversariam, si longa oratione uterer, quanquam ab illa hanc dicendi facultatem accepi, non multa apud vos verba faciam: sed dilutis accusationum capitibus ipsis, rem totam vobis dispiciendam relinquam. Vera enim sunt quæcunque de me dixit. Nam educavit me, mecum peregrè profecta est, & Græcorum civitati adscripsit: eoque nomine gratiam hujus nuptiis habuerim. Cæterùm ob quas causas relicta illa, ad Dialogum hunc diverti, audite Iudices: nec me commodi cujusquam gratia mentiri putetis. Ego cùm viderem hanc non amplius esse temperantem, neque in habitu modesto permanere, quo olim ornatam Pæanensis ille duxerat: sed comptam, & meretricio more capillos componentem, fuco etiam illitam, & genas ceruſa pingentem, ilico ſuſpicatus ſum & obſervavi quonam verteret oculum. Ac cætera quidem missa facio. Singulis autem noctibus angiportus noſter implebatur amatoribus temulentis, petulanter in illam agentibus, & oſtium pulſantibus: quin etiam nonnullis nullo ordine vi intro ſeſe ferre audentibus. Hæc autem ridebat, & iis quæ agebantur, delectabatur: ac plerumque vel de toto proſpiciebat, audiens illos cantilenas quaſdam amatorias aſpera voce occinentes: vel apertis clàm me, ut putabat, foribus laſciviebat, & ab iis conſtu-

prabatur. Quod cùm ego ferre non poſſem, nec mihi probaretur tamen ipſam adulterii accuſare: hunc in vicinia habitantem Dialogum adivi,

χθῆναι ὑπ' αὐτῆ. παῦε ἐστι, ἃ ἐγὼ τῇ ῥητορικῇ μεγάλα ἠδίκημαι. καίτοι εἰ ἐμηδὲν αὐτῇ τοιοῦτο ἐπέπραχθ, καλῶς εἶχέ μοι ἀνδρὶ ἤδη πεπαρῳκηκότι ἔτη σχεδὸν τεττορά-κοντα, θορύβων μὲ σκέσαι, καὶ δικῶν, ἀπαλλαχθαι, καὶ τὰς ἄνδρας τὰς δικαστὰς ἀπεμεῖσι ἔᾳν, καὶ τυράννων κατη-γορίας, καὶ ἀριστέων ἐπαίνους σκυ-θρωπά. ἐς ὃ τῇ ἀκροδηλίαι, ἢ ἐς τὸ λύκειον ἐλθόντα, τῷ βελτίστῳ τούτῳ ἀμιλλώμενον συμπεριπατεῖν, ἡρέμα σωδιαλεγόμενον. πολλὰ ἔχων εἰ-πεῖν, ἤδη παύσομαι. ὑμεῖς ὦ, εὐορ-κοῦντι τῇ ψήφῳ σωέσεσθε. Δι. πῶς κρατεῖ; Ερ. πέντε ὁ Σύρος, πλὴν μιᾶς. Δι. ῥᾴτωρ τις ἔοικεν εἶναι ὁ τῇ ἐναντίαν ξυμβολος. ὁ ἀμιλλος ἐπὶ τ αὐτῶν, λέγε. ὑμεῖς ὦ, ἐπιμείνατε, διπλασίονα ἀπολήψεσθε τ μισθὸν ἐπ' ἀμφοτέ-ραις ταῖς δίκαις. Διάλος. ἐγὼ ὦ ἄνδρες δικασταί, μακρὰς μὲ ἀπο-τείνειν τὰς λόγους σὐκ ἂν εὐβουλόμην ὑμᾶς, ἀλλὰ κ μικρὸν ὥσπερ εἰώθα. ὅμως ὦ ὡς νόμος σὺ τοῖς δικαστηρίοις, ἵνα ποιήσωμαι τῇ κατηγορίαν, ἰδιώτης παῦε πάσι ἐπ ἀπαγος τ τοιούτων ὤν. καί μοι τοῦ-το ἔστω πρὸς ὑμᾶς τὸ προοίμιον. ἃ ὦ ἠδίκημαι, καὶ βουλεύσομαι πρὸς τάδε, ταῦτά ἐστι. ὅτι με σεμνὸν τινα ὄντα, καὶ θεῶν τι πέρι, ἐ φύ-σεως, καὶ τ τ ὅλων βουλόμενον σκο-πεῖν, ὑψηλὸν ἄνω κάτω τ νεφῶν ἀερομαστιγοῦντα, ἔνθα ὁ μέγας ἐν ἁρμᾳ Ζεὺς πτλίων ἔρμα ἐλαύνων φέρεται, καὶ πάντα ὁρῶντα αὖθις ἤδη κ τῶν ἀφίδα πεζεύοντα, καὶ ἀναβαίνοντα ὑπερόν-νω ἐ ἁρμᾶ, καὶ τὰ πλεῖ συντελέ-ψαντα, ἰσοδίαιτον τοῖς πολλοῖς ἐποίησε. κ τὸ μὲ τραγικὸν ἐκεῖνο, καὶ σω-φρονικὸν πρόσωπεῖον, ἀφεῖλέ μου.

adivi, utque me reciperet, ro-gavi. Hæc eſt magna illa injuria quam Rhetoricæ intuli. Quan-quam etiamſi nihil tale ab illa commiſſum eſſet: tamen puto, deceret me virum jam propè qua-draginta annos natum, à tumul-tibus iſtis, & cauſis agendis deſi-ſtere, ac pati judices quieſcere, cùm Tyrannorum, accuſation-ibus, tum optimatum laudibus e-vitatis. Ingreſſum verò in Aca-demiam aut Lyceum, cum opti-mo iſto Dialogo deambulare, cum eo placidè diſputando. Quanquam multa dicenda habeo, jam tamen finem facio. Vos ſan-ctam ſententiam ferte. *Iuſt.* Vter vicit? *Merc.* Omnibus calculis Sy-rus excepto uno. *Iuſt.* Videtur orator aliquis eſſe, qui contra-rium tulit. Heus Dialoge, ſub iiſdem judicibus dic tu quoque. Vos interim expectate, dupli-cem pro utraque lite mercedem accepturi. *Dial.* Ego judices, longiorem ad vos orationem ha-bere non ſtatueram, ſed paucis, ut conſuevi, nem expedire. Ve-rùm tamen, ut mos eſt in judi-ciis, ita peragam accuſationem: quanquam planè rudis, & rerum iſtiuſmodi imperitus. Et hoc mi-hi ad vos eſto exordium. Illata verò mihi ab illo injuria & contu-melia hæc eſt. Me qui antea gra-vis eram, & de Diis, de natura, de Vniverſi ambitu pleraque con-ſiderabam, ſupra nubes ſublimis, per aërem incedens: ubi magnus ille in cœlo Iupiter alatum cur-rum agere fertur: abſtractum in-de ipſe, cùm jam ad fornicem volarem, & ad ſummum cœlum aſcenderem, confractis alis cum multitudine promiſcua conditionis ejuſdem fecit: ac tragicam illam, modeſtamque faciem mihi abſtulit: comi-

κωμικὴν ἄλλο, ἓ σατυρικὴν, ἐπίηνκέ μοι. καὶ μικρᾷ δεῖν, γελοῖον. εἶτά μοι ἐς τὸ αὐτὸ φέρων, συλλαμβάνει τὸν Ἴαμβον, ἓ κυνισμὸν, ἓ τὴν Εὔπολιν, ἓ τὸν Ἀριστοφάνη, δεινοὺς ἄνδρας ἐπισκευαζομένους τὰ σεμνὰ, καὶ χλευάσοντα τὰ καλῶς ἔχοντα. τελευταῖόν γε, ἓ Μένιππόν τινα τῶν παλαιῶν κυνῶν ῥᾳθύμως ὑλακτικὸν ὡς ἀληθῶς, καὶ κρεμάσας ἀνοῤῥύξας, καὶ τῶν ἐπισκήπτων μοι φοβερόν τινα ὡς ἀληθῶς κυνᾶ. καὶ τὸ δῆγμα λαθραῖον, ὥστε ἓ γελῶντ' ἄμοι ἔδακνε. πῶς οὖν οὐ δεινὰ ὑβρισμένῳ, μηκέτ' ἐπὶ τῷ οἰκείῳ σχήματι ἀλλοκότως ἐσκευασμένῳ, ἀλλὰ κωμῳδῶν, ἓ γελωτοποιῶν, καὶ ὑποδήσεις ἀλλοκότως ἐσκευασμένῳ αὐτῷ; τὸ γὰρ πάντων ἀπροσπαίστατον, κρᾶσίν τινα παραδέδοκα κέκραμαι. καὶ ὅτι πεζός εἰμι, ἀλλ' ἐπὶ τὸ μετεώρων βέβηκα. ἀλλὰ ἐπιτοπιοτάτην δίκην, συνδεῖν τι, ἓ ξένον φάσμα τοῖς ἀκούσι δοκῶ. Ερ. τί οὖν πρὸς ταῦτα ἐρεῖς ὦ Σύρε; Συ. ἀπροσδόκητον ὦ ἄνδρες δικασταὶ τὸ ἀγώνισμα τοῦτο ἀναίζομαι παρ' ὑμῶν. πάντως γὰρ μᾶλλον ἂν ἤλπισα τὸν Δία λόγον, ἢ τοιαῦτα ἐρεῖν περὶ ἐμοῦ. ὃν ἐγὼ, σκυθρωπὸν ἔτι τοῖς πολλοῖς δοκοῦντα, καὶ ὑπὸ τοῦ συνεχῶς ἐρωτήσεων κεκεντρικληκότα, καὶ τοιοῦτον αἰδέσιμον μὲ εἶναι δοκοῦντα, ὑ πάντα ἢ ἡδὺ, οὐδὲ τοῖς πολλοῖσι κεχαρισμένον, ἀναγκάσω μὲ αὐτὸν ἐπὶ γῆς βαίνειν ἐς τὸ ἀνθρώπινον εἴδος τοῦτον τρόπον. μὴ comicam verò aliam, & ſatyricam, ac fermè ridiculam adhibuit. Deinde in locum eundem adductum concluſit Dicterium, Iambum, Cyniſmum: præterea Eupolim & Ariſtophanem, vehementes viros ad res graves exagitandum, & ad præclaras irridendum. Poſtremò etiam Menippo ex antiquis illis canibus latratore moleſto, ut videtur, & aſpero refoſſo, hunc quoque ad me introduxit, terribilem revera canem, morſu latenter invadentem, quatenus mordet arridens. Proinde quomodo non videar gravi contumelia affectus, qui non ampliùs habitu proprio conſpicior: ſed comœdias agendo, riſum movendo, argumenta abſurda tractando ipſi hiſtrionem me gero. Nam quod eſt omnium abſurdiſſimum, nova quadam mixtione ſum temperatus: & neque pedeſtris, neque ſublimis incedo: ſed hippocentauri inſtar, compoſitum quiddam, novumque ſpectrum auditoribus videor. *Merc.* Quid igitur ad hæc dices Syre? *Syr.* Inexpectatum apud vos, judices, hoc certamen ſuſtineo. Quidvis enim potiùs quam hæc pro me dicturum eſſe Dialogum putabam; quem ego ſuſceptum, cùm adhuc tetricus vulgo videretur, & continuis interrogationibus præfractus, eoque nomine venerandus cenſeretur, non tamen omnino ſuavis, neque multitudini gratus: primùm quidem hunc hominum in modum per terram incedere aſſuefeci: poſtea au-

x Τὸ δῆγμα λαθραῖον] Invehitur in malivolos *ſubteſta lingua*, qui ut ait Plautus,

Palam blandiuntur, clam ſi occaſio uſquam eſt,
Aquam frigidam ſubdolè ſuffundunt.

De quibus vide Caſaub. ad Characteres Theoph. περὶ εἰρωνείας. Piſid Coſmurg.

Ποιεῖ ἓ τὲς εἰρωνας ἀθλίως κύνας
Σαίνειν δακόντας ἓ δακτύοις ἐπιγμένους. Bourd.

x Τὸν

ξ τ αὐχμὸν τ πολυ, ἀποπλύσας, ⸗ μειδιᾶν κελεύσας, ἡδέα τοῖς ὁρῶσι παρεσκεύασα. ἐπὶ πᾶσι ȝ, τῷ κωμῳδίαν αὐτῷ παρέζυξα. ⸗ χ τοῦτο, πολλῷ οἱ μηχανώμενος τὴν εὔνοιαν ⸗ τ ἀκουόντων. οἱ πὼς τὰς ἀκάνθας τὰς ἐν αὐτῷ διδύσης, ὥσπερ τ ἐχῖνον. λαβεῖν αὐτὸν εἰς τὰς χεῖρας ἐφυλάττοντο. ἀλλ' ἐγὼ οἶδ' ὅτῳ μάλιστα λυπεῖ αὐτὸν, ὅτι μὴ τὰ ἰχνὴ σκέπτεται, ἐλεπτολόγηται ⸗ μος ὡς αὐτὸν σμικρολογοῦμαι, εἰ ἀθλία ⸗ ἡ ψυχὴ, ⸗ πόσας κοτύλας ὁ θεὸς, ὁπότε τ κόσμον ἐφαίνατο, τ ἀμιγῆ, ⸗ χ τὰ αὐτὰ ἰχώσης οὐσίας ἐνέχειν εἰς τ κρατῆρα, ἐν ᾧ πάντα ἐνεφύσα, καὶ ἡ ἐντελεκὴ πολιλικῆς μορίᾳ εἴδωλον, κολακείας τὸ τέταρτον. χαίρει γὰρ ὧδε οἶδ' ὅπως τὰ τοιαῦτα λεπτολογῶν, καθάπερ οἱ τῶν ψώρων ἡδέως κνώμενοι. καὶ τὸ φρόνημα ἡδὺ αὐτῷ δοκεῖ, καὶ μέγα φρονεῖ, ὡὺ λέγητε ὡς ὁ παντὸς ἀνθρώπου ἐστὶ συνιδεῖν ἃ περὶ τ ἰδίων ἐξεδέρκει. ταῦτα δηλαδὴ ⸗ περὶ ἐμὲ ἀπατεῶν, καὶ τὰ πλέρᾳ ἐκεῖνα ζητεῖ, καὶ ἀποβλέπει, τὰ ⸗ τοῦ ποδὸς ὄχ ὁρᾶν. ἐπὶ τῶνγε ἄλλων ἴσκα, ⸗ ἂν οἶμαι μέμψαιτό μοι, ὡς ῥᾳμάπον τοῦτο τὸ ἐκλιωικὸν περιπατήσεις αὐτῷ, βαρβαρικὸν μετπίδυσα. καὶ ταῦτα, βάρβαρος αὐτὸς εἶναι δοκῶν. ἠδίκουν γὰρ ἂν, τὰ τοιαῦτα εἰς αὐτὸν ⸗ Δημοῦν, ⸗ τῷ πάτερον ἐσθῆτα λωποδυτῶν. ἀπολελόγημαι ὡς δυναῖον ἐμοί. ὑμεῖς ȝ, ὁμοίαν τῇ πάλαι τῷ ψηφον ἐνέγκατε. Ερ. βαβαί, δίκαι ὅλως κρατεῖς. ὁ γὰρ αὐτὸς ἐκεῖνος ⸗ ὁ πάλαι, ⸗ νῦν ὁμόψηφός ἐστιν. ἀμέλει τοῦτο ἔθος ἐστὶ, ⸗ πᾶσι [1] τῶν

autem multo ſqualore abſterſo, eoque ridere coacto, ſuaviorem aſpicientibus exhibui. In primis verò Comœdiam cum ipſo conjunxi, ac per hoc multam illi apud auditores benevolentiam conciliavi: qui antea ſpinas quæ ei inſunt, metuentes perinde ut echinum, manibus excipere cavebant. Sed novi ego quid illum maximè diſcruciet: nempe quòd tenuia illa & exilia cum ipſo ſedens argutari non ſoleo: nempe ſit-ne immortalis anima: & quot heminas Deus, quando mundum fabricavit, ſynceræ, eodemque modo ſe habentis ſubſtantiæ infuderit in craterem illum, in quo univerſa miſcendo temperabat: & num Rhetorica ſit politicæ particulæ imago, adulationis pars quarta. Delectatur enim neſcio quo pacto, iſtiuſmodi argutias diſputando, ut quibus ſporam fricari eſt jucundum. Atque hæc ipſi videtur ſuavis cogitatio, ac ſeſe effert, ſi dicatur non cujuſvis eſſe hominis ea intelligere quæ de ideis ſubtiliter ſpeculatur. Hæc videlicet etiam à me poſcit, & alas illas quærit, ſurſumque aſpicit, cùm tamen, quæ ſunt ante pedes, non videat. Nam cæterorum certè cauſa puto me non accuſaverit, quòd detracto Græco hoc pallio, barbaricum ejus loco repoſui, idque cùm barbarus ipſe videar. Injuriam enim feciſſem, ſi contra leges, talia in eum commiſiſſem & patrio veſtitu ſpoliaſſem. Reſpondi judices, pro virili. Vos verò ſententiam priori ſimilem ferte. *Merc.* Papæ: totis decem vincis. Nam ipſe ille prior, ne nunc quidem eadem cum cæteris ſentit. Nempe hic mos eſt illius, atque perfora-

1 Τὴν τετρυπηρόλιν] *Calculum condemnationis.* De his calculis copiosè Scholiast.

τετρυπημένῳ ἔτος φέρῃ, ἐ μὴ παύσαιτο φθονῶν τοῖς ἀρίστοις. ἀλλ' ἡμεῖς μέ, ἄπιτε ἀγαθῇ τύχῃ. αὔριον γὰρ, τὰς λοιπὰς διαιτησόμεθα.

foratum omnibus calculum ferre solet, nec facilè desierit optimis quibusque invidere. Sed vos abite prospera cum fortuna. Die crastino reliquas judicabimus.

liast. Aristophan. & Florent. Christian. ad Vesp. *Boerd.* Ἀμέλει τοῦτ' ἴδος ἐστὶ, καὶ πᾶσι τῷ τετρυπημένῳ ἔτος φέρῃ, καὶ μὴ παύσαιτο φθονῶν τοῖς ἀρίστοις] Ἀμέλει τοῦτ' ἴδος ἐστὶ καὶ πᾶσι, τῷ τετρυπημένῳ ἔτος φέρειν, καὶ μὴ παύσαι φθονεῖν τοῖς ἀρίστοις. Calculi autem pertusi sive ψῆφοι τετρυπημέναι in judiciis condemnatorii. Æschines contra Timarchum, & planè pleneque Scholiastes Demosthenis Vlpianus in orationem ejus contra Timocratem. *Marcil.*

ΠΕΡΙ ΠΑΡΑΣΙΤΟΥ, ΗΤΟΙ ΟΤΙ ΤΕΧΝΗ Η ΠΑΡΑΣΙΤΙΚΗ.

DE PARASITO, SIVE QVOD ARS SIT PARASITICA.

ARGVMENTVM.

Didascalici generis Dialogus, in quo contendit ac docet Parasiticam artem esse, eamque omnium aliarum praestantissimam. Dispositio & series orationis plana est. Nam artem esse, principio ex definitione artis ostendit, singulis ejus partibus cum Parasitica comparatis, videlicet, quoniam & sua, ac certa principia habeat, exercitationeque & usu constet, & ob finem vitæ utilem, nec per voluptatem, exerceatur. Quòd autem voluptas utilis vitæ finis sit, authoritate ac testimonio Homeri defendit. Et quòd hic finis Parasitica magis proprius quàm Epicureorum philosophiæ sit, comparatione studiorum, ac vitæ utrorumque probat. Deinde verò hanc omnium aliarum artium praestantissimam esse, primùm in genere docet, collatis omnibus accidentibus, effectibus & caussis aliarum artium, cum iis, quæ huic arti accidunt. Postea seorsim etiam Philosophiæ & Rhetoricæ, ut pote artium caterarum summis, & maximè laudatis, anteponit. Primùm quia illa incerta, aliis aliter de illis sentientibus atque tradentibus. Parasitica autem ubique eadem, ac certa sit. Deinde quia nusquam reperiantur parasiti affectasse philosophiam, aut rhetoricam: contrà autem parasiticam rhetores, ac Philosophi plurimi. Postremò ab usu eorum, qui artes has sectantur, & profitentur, duplici videlicet, altero in bellis, altero in pace. Vbi ad utrumque tempus philosophos, & rhetores inutiles, & ineptos esse, multis exemplis & rationibus docet: contrà autem parasitos idoneos ac paratos maximè, idque ex Homero, item ex historiis probat, ad-

addita etiam hypotypoſi, qua paraſitum ad prælium parantem & expedientem ſeſe deſcribit. Præterea & privatam, atque domeſticam utrorumque vitam inter ſe comparat, multò meliores, atque etiam beatiores eſſe paraſitos oſtendens, quàm vel rethoras, vel philoſophos. Sub finem ipſam artem ex locis finalibus commendat quoque, & ipſius nominis honeſtatem etymologia, & analogia defendit.

Τί ποτε ἄρα ὦ Σίμων, οἱ μὲν ἄλλοι ἄνθρωποι, ἐὰν ἐλεύθεροι, κἂν δοῦλοι, τέχνιόν ἕκαστός τινα ἐπίσταται, δι' ἧς ἑαυτοῖς τε εἰσι, καὶ ἄλλῳ χρήσιμοι. σὺ δ', ὡς ἔοικεν, ἔρρειν ὐδὲν ἔχεις, δι' ὃ ἄν τι ἢ αὐτὸς ἀπόναιο, ἢ ἄλλῳ μεταδοίης; Παρά. πῶς τοῦτο ἐρωτᾷς ὦ Τυχιάδη, ὐδέπω οἶδα. πειρῶ δὴ σαφέστερον ἐρωτᾶν. Τυχ. ἴσως λῷον τινα τυγχάνεις ἐπιτηδεύων τέχνιον, οἷον μουσικήν; Πα. μὰ Δία. Τυ. τί δ', ἰατρικήν; Πα. ὐδέπω τοῦτο. Τυ. ἀλλὰ γεωμετρίαν; Πα. ὐδαμῶς. Τυ. τί δ', ῥητορικήν; φιλοσοφίας μὲν δὴ τοσοῦτον ἀπέχεις, ὅσον καὶ ἡ κακία. Πα. ἐγὼ μὲν εἰ οἷόν τε εἴην, καὶ πολλοῦ. ὥστε μὴ δῆτα τοῦτο καταισχύνῃς ἀγνοοῦντά με ὁτιοῦν. φημὶ γὰρ κακὸς εἶναι, κἂν χείρων, ἢ τὸ δοκεῖς. Τυ. ναί. ἀλλὰ πεύσεις μέν ὅπως τὰς τέχνας σὺν ἐξέμαθες μέγεθος αὐτῶν, καὶ δυσκολίαν. τὸ δὲ δημιουργικῶν τινα, τεκτονικὴν, ἢ σκυτοτομικήν; καὶ γὰρ ὐδὲ τἄλλα ὅπως ἔχει σοι, ὡς μὴ

Quid tandem in cauſa eſt Simo, quòd cùm alii homines ſive ſervi ſint, ſive ingenui, quiſque artem aliquam calleat, quâ cùm ſibi ipſis, [1] tum aliis ſunt utiles: tu verò, quantum ego perſpicio, nihil negotii habes, unde aut fructum capere ipſe, aut alteri impertire poſſis? *Para.* Quid hæc tua ſibi velit interrogatio Tychiade, nondum capio: proinde planiùs interrogato. *Tych.* Eſt-ne ars aliqua quam noris, veluti [2] Muſica? *Para.* Non per Iovem. *Tych.* Num medicina? *Para.* Neque iſtam novi. *Tych.* At geometria. *Para.* Nequaquam. *Tych.* Quid verò num Rhetorica? Nam à Philoſophia tantum abhorres. quantum ab ea vitium. *Para.* Imò plus etiam, ſi poſſem. Proinde ne putes hoc te mihi ignoranti exprobrare. Nam me & malum, & quàm ſentias, pejorem eſſe fateor. *Tych.* Ita ſanè. Sed has fortè artes ob ipſarum cùm magnitudinem, tum difficultatem non didiciſti. At ex popularibus illis quam tenes, num fabrilem aut ſutrinam? Neque enim ea eſt rerum tuarum conditio, ut non talis alicujus artis egeas ad-

1 *Tum aliis ſunt utiles*] Plat. in epiſt. ad Arch. Tarent. ἀλλὰ καὶκεῖνο δεῖ σε συμεῖδῃ, ὅπ ἔκας ἡμῶν, ἐκ αὐτῷ μόνον γέγονεν, ἀλλὰ τ γενέσπας ἡμῶν τὸ παρεὶς μεῖζε, τὸ δὲ π οἱ ξυνόσαντες, τὸ δὲ π οἱ λοιποὶ φίλοι. Cogn.

2 *Muſica*] Antiquitus nihil eruditum habebatur ſine muſica, unde apud Comicos, qui litteras ſe didiciſſe negant, ajunt ſe non didiciſſe muſicam. Muſica & Arithmetica primùm inſtituebantur juvenes Athenis. Lucianus in Gymnaſ. *Idem.*

τοιαύτης ἂν δεηθῆναι τέχνης. Πα. ὀρθῶς λέγεις ὦ Τυχιάδη. οὐδὲ γὰρ τούτων ἐδεμιᾶς ἐπιστήμων εἰμί. Τυ. τίνος ἂν ἑτέρας; Πα. τίνος; ὡς ἐγὼ οἶμαι, γυναίας. ἢν εἰ μάθοις, καὶ σὺ ἐπαινέσειν οἶμαι. ἔργον μὲν οὖν κομψοῦ φημι ἤδη, εἰ δὲ σοὶ λόγου δοκεῖ ἔχειν εἰπεῖν. Τυ. τίνα ταύτην; Πα. ἔπαι μοι δοκῶ τὰς περὶ ταύτην ἐπιμελεστέρας λόγους. ὥστε ὅτι τέχνην μέν τινα ἐπίστασαι, ὑπάρχει ἤδη σοι γιγνώσκειν, καὶ μὴ λίαν τοῦτο χαλεπὸς μοι ἔχειν. ἦ που ἅ; αὖθις ἀκούσῃ. Τυ. ἀλλ' οὐκ ἀνέξομαι. [1] Πα. τό γε τ' τέχνης, παρρησιάσασθαι ἴσως φανεῖταί σοι ἀκούσαντι. Τυ. καὶ μὴν λίαν τοῦτο ἀσμένως μαθεῖν. Πα. εἰσαῦθις ὦ Τυχιάδη. Τυ. μηδαμῶς, ἀλλ' ἤδη λέγε, εἰ μήτε ὥρα αἰχμεῖν. Πα. ἡ παρασιτική. Τυ. κἄπα εἰ μὴ μαίνοιτό τις ὦ Σίμων, τέχνην ταύτην φαίη εἶναι; Πα. ἴσχνε. εἰ δέ σοι μαίνεσθαι δοκῶ ἢ μὴ ἅ μέλλω ἄλλως ἐπίστασθαι τέχνην, [2] αὐτὴν αἰτίαν εἶναί μοι τοῦ μανῆναι δόκει, καί με ἐγκαλημάτων ἤδη ἀφίει. φασὶ γάρ τὸν δαίμονα ταύτην, τὰ μὲν ἄλλα, χαλεπὴν εἶναι τοῖς ἔχουσι, παρασιτεῖσθαι δ' ἁμαρτημάτων αὐτούς, ὥσπερ διδάσκαλον, ἢ παιδαγωγὸν τῶν ἀναδεχομένων εἰς αὐτὸν τὰς αἰτίας. Τυ. οὐκοῦν ὦ Σίμων, ἡ παρασιτικὴ τέχνη ἐστί; Πα. τέχνη γάρ. κἀγὼ ταύτης δημιουργός. Τυ. καὶ σὺ ἄρα παρασιτᾷς; Πα. πάνυ ἀνείδισας ὦ Τυχιάδη. Τυ. ἀλλ' οὐκ ἐρυθριᾷς, παρασιτον σαυτὸν καλῶν; Πα. ἠδαμῶς. αἰσχυνόμενος adminiculo. *Para.* Rectè dicis Tychiade, neque enim ullam illarum calleo. *Tych.* Quam igitur aliam? *Para.* Quam? ut puto generosam, quàm & te, si pernoveris, laudaturum existimo. Eam quidem re ipsa præclarè obire posse me dico, tametsi oratione explicare non valeo. *Tych.* Quænam hæc est? *Para.* Nondum mihi videor rationes quæ ad hanc artem pertinent didicisse. Quare me alicujus artis peritum esse, tuum est jam cognoscere, neque hoc nomine mihi succensere: quam autem calleam, alias audies. *Tych.* At moræ sum impatiens. *Para.* Fortasse si audires, nova ars tibi videretur. *Tych.* Atqui propter hoc ipsum discendi studio teneor. *Para.* Aliàs Tychiade. *Tych.* Nequaquam, sed jam dicito, nisi te pudeat. *Para.* Illa est Parasitica. *Tych.* Ecquis nisi insanus ô Simon, artem hanc appellet? *Para.* Ego. Si verò ob hoc ipsum, quòd aliam artem non teneam, tibi videor insanire, hujus ipsius causam mihi putato fuisse insaniam, & jam desine me criminari. Aiunt enim hanc Deam cùm aliàs difficilem esse habentibus, tum delinquentes erratorum excusare, instar magistri, & pædagogi translata in se omni culpa. *Tych.* Ergo Simo, Parasitica ars est? *Para.* Sanè ars, cujus author ego sum. *Tych.* Et tu parasitus es? *Para.* Probro me affecisti Tychiade. *Tych.* At non erubescis, quum te ipse vocas parasitum? *Para.* Nequaquam, nam me pu-

1 Πα. τό γε τ' τέχνης, παρρησιάσασθαι] Πα. τόγε τ' τέχνης ὄνομα, παρρησιάσασθαι. Marcil.

2 Αὐτὴν αἰτίαν εἶναί μοι τοῦ μανῆναι δόκει] Αὐτὴν αἰτίαν εἶναί μοι τ' μανίας δόκει, &c. Patet illo ſtatim ſequente, ἀναδεχομένων εἰς αὐτὸν τὰς αἰτίας. Idem.

1 Τυ.

ἢ ἄν, εἰ μὴ λέγοιμι. Τυ. καὶ νὴ Δία ὁπότερον σε βελόμεθα γνωρίζειν τὸ σὸν ἐπιτερμῆναι τῷ, ὅτε χρήζοι μαθεῖν, ὁ παράσιτος δηλονότι φήσομεν. Πα. πολὺ μᾶλλον τοῦτο λέγοντες ἐμὲ; ἢ Φειδίαν ἀγαλματοποιόν. χαίρω γὰρ τῇ τέχνῃ ἡδέν τι ἧττον, ἢ Φειδίας ἥχαιρε τῷ Διΐ. Τυ. καὶ μὲν δὴ ἐκεῖνό μοι σκοπεῖν ἐφαίνετο γέλως πάμπολυς. Πα. τὸ ποῖον; Τυ. εἰ ταῖς ἐπιστολαῖς ἄνωθι ὥσπερ ἔθος, ἐπιγράφοιμεν Σίμωνι παρασίτῳ. Πα. καὶ μὲν ἂν ἐμοὶ μᾶλλον χαρείζοιτο ἢ Δίονι ἐπιγράφων φιλοσόφῳ. Τυ. ἀλλὰ σὺ μὲν ὅπως χαίρεις καλέμενος, ἡδέν, ἢ μικρόν μοι μέλει. σκοπεῖν δ' δεῖ ἐπὶ τῷ ἄλλῳ ἀτοπίαν. Πα. πίνα μέν. Τυ. εἰ δὲ ταύτῃ ταῖς ἄλλαις τέχναις ἐγκαλέξομεν. ὥστε ἐπειδὴν φανερὰ γένηται τίς ὁποῖά τίς αὕτη τέχνη ἐστὶ, λέγειν, οἷον γραμματικὴ, ἰατρικὴ, παρασιτική. Πα. ἐγὼ μὲν ὦ Τυχιάδη, πολὺ μᾶλλον ταύτῃ, ἢ πνὰ ἑτέραν τέχνην φαίην ἄν. εἰ δέ στι φίλον ἀκούειν, καὶ ὅπως οἶομαι, λέγοιμι ἄν, καίπερ οὐ πανδέξασιν ὢν, ὡς ἔφθην εἰπών, ἐπὶ τούτῳ παρεσκευασμένος ἦν. [2] Τυ. εἰ δὲ σμικρὰ ἦ, τοῖς ἀληθέσι δοίησ. Πα. ἴσθι δὴ πάντων μὲν τὸ τέχνης εἶ σοι δοκεῖ, ἢ τις ποτὲ ἔσται τυγχάνῃ τῇ γνώμῃ σκοπῶμεν. ἐπεσὶ γὰρ ἐπαληθεύσιμεν ἂν καὶ παῖς καὶ εἶδος τέχνας, εἰκῇ ἄρα ὀρθῶς μετέχοιμεν αὐτῆς. Τυ. τί φῄ; ἔν ἐστι τέχνη, ὡς ἐπίστασαι; Πα. πίνυ μὲν ἔν. Τυ. μὴ

puderet, ni dicerem. *Tych.* Atque per Iovem, si te cuipiam quibus ignotus es notum facere velimus, quum nomen discere volet, Parasitus est videlicet, dicemus. *Para.* Rem mihi feceritis multò gratiorem me sic nominando, quàm statuarium Phidiam. Hac enim arte delector non minùs, quàm Phidias Iove gaudebat. *Tych.* Atqui hoc mihi consideranti, excitatus est risus multus. *Para.* Qua ex re? *Tych.* Si epistolis pro more inscribamus, Simoni parasito. *Para.* Rem sanè mihi facies gratiorem, quàm si [1] Dioni Philosopho inscribas. *Tych.* Quàm gaudeas hoc nomine, mihi parum est curæ. Sed & aliud quidpiam absurdi est considerandum. *Para.* Quidnam? *Tych.* Num & hanc in aliarum artium numero recensebimus. Ita ut interrogante quopiam cujusmodi ars sit, respondeamus, veluti grammatica, medicina, sic Parasitica. *Para.* Equidem ego Tychiade, hanc quam profiteor, multò potiùs artem dicendam contendo. Quod si gratum tibi est audire, etiam quod sentio, dicam, quanquam non admodum ut antè dixi, ad hoc sim paratus. *Tych.* Tametsi sint exigua, veritate tamen præcellent. *Para.* Age jam, si tibi videtur, primùm consideremus cujus generis sit ars. Ad hunc enim modum artes etiam speciatim assequemur, si hanc rectè teneamus. *Tych.* Quid igitur est ars, uti scis? *Para.* Omnino scio. *Tych.* Ne igitur

1 *Dioni Philosopho*] Dion Alexandrinus natione, præcipuam in philosophia laudem est consequutus. Suid. Philost. & Syn. de laude Calvitii Lucianus in Peregrino. *Cogn.*

2 Τυ.] Tychiadis personam quidam loquentem inducunt usque ad verbum ἐπίστασαι Aliter tamen omnes editiones, aliter Interpres. *Bourd.*

τοίνυν ὥκνει λέγειν αὐτὴν, εἴπερ οἶσθα. Πα. τέχνη ἐστὶν ὡς ἐγὼ ἀκήκοα, σύστημα ἐκ καταλήψεων ἐγγεγυμνασμένων, ὡφέλιμον πρὸς τὸν βίον. Τυ. ὀρθῶς σκείνα γε εἰπόντος, ὅτως ἀπεμνημόνευσας. Πα. εἰ δὲ μετέχοι τούτων ἁπάντων ἡ παρασιτική, τί ἂν ἄλλο ἢ καὶ αὐτὴ τέχνη εἴη; Τυ. τέχνη γάρ, εἴπερ ὅτως ἔχει. Πα. φέρε δὴ καθ' ἕκαστον τοῖς τῆς τέχνης εἴδεσιν ἐφαρμόζοντες τὴν παρασιτικὴν, εἰ σωφρόνως σκοπῶμεν καὶ ὁ περὶ αὐτῆς λόγος, ἀλλὰ μὴ κατ' αὐτὰς αἱ πονηραὶ χύτραι ἁλισκόμεναι, μὴ σαπρὸν ἀποφθέγξηται. δεῖ τινων εἶναι καὶ ταύτην ὥσπερ καὶ τῶν ἄλλων τέχνων, σύστημα ἐκ καταλήψεων. πρῶτον μέν, τὸ δοκιμάζειν, καὶ ἁλισκόμενον ὅστις ἂν ἐπιτήδειος γένοιτο τρέφειν αὐτόν. καὶ ὅτω παραστῆναι δεήσεται, σὺν ἂν μεθ' ὑγιείᾳ. ἢ τὸ μὲν δεύτερον τέχνην πινὰ φήσομεν ἔχειν, εἰ καὶ ἐπίστασθαι ἁλισκόμενον τὰ τε κίβδηλα τῶν νομισμάτων, καὶ τὰ μή. τὸν δ' ἄνδρα τέχνης ἁλισκόμενον τὰς τε κιβδήλους τῶν ἀνθρώπων, καὶ τὰς

igitur pigeat te dicere, siquidem scis. *Para.* Ars, ut ex viro sapiente memini me audire, est quæ constat ex perceptionibus consentientibus, & coëxercitatis ad finem vitæ utilem. *Tych.* Rectè sanè verba ejus qui dixit, commemorasti. *Para.* Iam si horum omnium particeps est Parasitica, quid aliud sit, quàm ars? *Tych.* Ars certè, si res ita se habet. *Para.* Age verò sigillatim omnibus artis speciebus Parasiticam accommodantes, dispiciamus an quod de ipsa dicitur, consonet: sed non uti [2] malæ ollæ quum pulsantur, an resonet putridum. Oportet igitur ut hæc, quemadmodum & ars omnis, perceptionibus constet. Primùm quidem probet, & dijudicet, quis ad se alendum sit idoneus: quo parasitandi orsus initio, pœnitentia non ducatur. Aut [4] nummularium dicemus artem aliquam callere, qua nummos adulterinos à probis dignoscat: hunc autem sine arte [6] adulterinos homines à bonis non discernere, præ-

1 Ἐγκαταλήψεων] Quidam ἐκ καταλήψεων. ut postea. *Bourd.*

2 *Malæ olle*] Vt ærea vasa tinnitu dignoscuntur. Ita homines ex sermone, huc allusit Pers. Sat. 3.

sonat vitium percussa maligne,
Respondet viridi non cocta fidelia limo.

Et rursus in Satyr. 5.

pulsu dignoscere cantus
Qui solidum crepet & pictæ tectoria linguæ. Cogn.

3 Μὴ σαπρὸν] Casaubon. ad illud Persii *sonat vetium*, legi vult σαθρὸν. *Bourd.*

4 *Nummularium*] Ἀργυρομείτρην vulgo mensor & mensarius à Græcis κολλυβιστὴς nummullarius & trapezita. *Idem.*

5 Εἴπερ ὅπως τε διαγνώσεται] ὅπερ e. s. Marcil.

6 *Adulterinos homines*] Quod simplex non est neque sincerum id vulgato verbo Græci κίβδηλον vocant, hinc ducto vocabulo, quod aliud præ se ferant, aliud tegant, παρὰ τὸ κρύβειν τὸ δόλον, vel quod Athenienses ob summum in Chios odium, si cui male vellent, hujus nomen nomismati solent inscribere, addita littera iisque in terram abjectis dira imprecari. παρὰ τὸ εἰς χῆν, βεβλῦσθαι. Sed propriè nummum subæratum κίβδηλον appellant, & κιβδηλίαν corruptelam. *Cogn.*

1 Καὶ

ἀγαθός. [1] καὶ ταῦτα, ὥσπερ τὰ νομισμάτων, καὶ τὰ ἀνθρώπων [2] μὴ φανερῶν ὄντων. ὥστε μέντοι ταῦτα ὁ σοφὸς Εὐριπίδης καλῶς μέμφεται λέγων,

Ἀνδρῶν δ' ὅτῳ χρὴ τὸ κακὸν διειδέναι,
Οὐδεὶς χαρακτὴρ ἐμπέφυκε σώματι.

ὧ δὴ καὶ μείζων ἡ τοῦ παρασίτου τέχνη πέφυκεν, εἴγε καὶ πάνυ ὄντως ἄδηλα, καὶ ἀφανῆ, μᾶλλον τῶν μαντικῆς γνωρίζειν τε, καὶ οἶδε. τὸ δέ γε ἐπίστασθαι λόγους λέγειν ἐπιτηδείους, καὶ πράγματα πράττειν, δι' ὧν οἰκειώσεταί, καὶ συνεστιᾶσθαι ἑαυτὸν τῷ τρέφοντι ἀποδείξει, ἆρ' ὑ σωτέσεως, καὶ καλλήψεως ἐρέωμένης εἶναί σοι δοκεῖ; Τυ. καὶ μάλα. Πα. τὸ δέ γε καὶ πεῖσαι ἐστόσεων αὐτοῖς, ὅπως παιδὸς ἀπέλθῃ τάλαντον ἔχων, καὶ παραδιαιμῶν τὰς μὴ τῶν αὐτῶν αὐτῷ κεκτημένας τέχνας, ἄνδρ πινὸς λόγῳ, καὶ σοφίας [3] πολάττεσθαι οἴει; Τυ. ὑδαμῶς. Πα. τί δ', τὸ ἐπίστασθαι πὸς δρέξεις, καὶ ἡδονὰς τῶν ἐδεσμάτων, καὶ τῶν σιτίων πολυπραγμοσύνην ἀτέχνως πινὸς εἶναί σοι δοκεῖ; καὶ πάνυ, ὦ γλαυκότατε Πλάτων ὑτοσὶ λέγοντος, ὃ μέλλοντος ἐστιᾶσθαι, μὴ μαγειρικὸς ὄντος, σκυλαζομένης δοίνης, ἀκυρωτέρα ἡ κρίσις. ὅπερ μὲν οὖν οὐκ ἐν καλλήψεως μόνον, ἀλλὰ συμπεπλασμένης ἐστὶν ἡ παρασιτική, μᾶλλον ἂν ἐνδέξαι ῥᾳδίως. οἱ μὲ γὰρ τῶν ἄλλων τεχνῶν καλλήψεις, καὶ ἡμέρας, πρὸς ἃς ἐξαίφνης παρῇ τις, ὥσπερ τὰ νομίσματα, καὶ τὰ ἀνθρώπων μὴ φανερῶν ὄντων. Eadem hæc & sapiens reprehendit Euripides, dicens,

Nullus character corpori mortalium,
Inharet ex quo tu malum dignoveris.

Qua re major est Parasiti ars, qui res ita obscuras & abditas, magis quàm ars vaticinandi perspicit & cognoscit. Nosse verò sermones proferre accommodos, eaque facere per quæ in familiaritatem veniat, seque benevolentissimum suo altori ostendat, annon intelligentiæ & perceptionis validæ putas illud esse? *Tych.* Maximè. *Para.* Vt verò in conviviis ipsis, plus quovis habens abeat, aliosque gloria superet, qui eam artem sibi non paraverunt, an hoc citra rationem, & sapientiam comminisci putas? *Tych.* Nequaquam. *Para.* Ecquid, nosse opsoniorum, ciborumque virtutes, & vitia, cujuspiam indocti curiositatem esse existimas? Idque cùm dicat generosissimus Plato, [4] Qui convivas epulis accepturus est, nec rei coquinariæ sit peritus, ejus in adornando convivio incertum est judicium. Parasiticam autem non solùm perceptione, sed etiam exercitatione constare, hinc facilè perdiscas. Quod aliarum artium perceptiones, & dies, & no-

1 Καὶ ταῦτα, ὥσπερ τὰ νομισμάτων] Καὶ ταῦτα ἐχ ὥσπερ τ. ν. Patet oraculo Euripidis sequente, & post illa, verbis Luciani p. sequente. *Marcil.*

2 Μὴ φανερῶν] Ex Anglic. Cod. negationem, quæ ubique aberat, addidimus. *Bourd.*

3 Πλάττεσθαι] In quibusd. περὶ πλάσθαι. Idem.

4 *Qui convivas*] Hæc Platonis sententia extat in dialogo, qui inscribitur Gorgias, sive Rhetor. *Cogn.*

ερως, καὶ νύκτες, καὶ μῆνες, καὶ ἐνιαυτοὶ πολλάκις ἀσυγχύμαστοι μένουσι. καὶ ὅμως οὐκ ἀπόλλωνται τοῖς κεκτημένοις αἱ τέχναι. αἱ δὲ παράσιτοι καθαιρέσεις, εἰ μὴ καθ' ἡμέραν εἴη ἐν γυμνασίῳ, ἀπόλλυσιν ὑπὸ μόνου οἴνου τὴν τέχνην, ἀλλὰ καὶ αὐτὸν τὸν τεχνίτην. τοῦτο μὲν οὖν πόθεν τις τέλος εὕροιτο τῷ βίῳ, μὴ καὶ μανίας εἶναι ζητεῖν, ἐγὼ μὲν γὰρ οὐδὲ φαγεῖν καὶ πιεῖν ἡδὺ ἄνευ τούτων ἐστί· Τυ. πάνυ μὲν οὖν. Πα. καὶ μὴν οὐδὲ τοιοῦτόν τι ἐστὶν ἡ παρασιτικὴ, ὁποῖον τὸ κάλλος, καὶ ἡ ἰσχύς. ὥστε τέχνην μὲ μὴ δοκεῖν αὐτὴν, δυνάμιν δέ τινα τοιαύτην. Τυ. ἀληθῆ λέγεις. Πα. ἀλλὰ μὴν οὐδὲ ἀτεχνία ἐστίν. οὐ γὰρ ἀτεχνία, οὐδέποτε οὐδὲν κατορθοῖ τῶν κεκτημένων. φέρε γὰρ εἰ ἐπιτρέψας σὺ σαυτὸν ναυῒ σὺ θαλάττῃ, καὶ χειμῶνι, μὴ ἐπισταμένῳ κυβερνᾶν, σωθείης ἄν; Τυ. οὐκ ἔγωγε. Πα. τί δέ ποτε, ἢ τοῦ μὴ ἔχειν τέχνην, δι' ἧς δυνήσεταί σώζειν ἑαυτόν; Τυ. καὶ μάλα. Πα. οὐκοῦν ὁ παράσιτος τοῦ παρασιτικοῦ οὐκ ἂν σωθείη, εἰ μὴ ἦν ἀτεχνία, οὐκ ἂν ἐσώζετο; Τυ. ναί. Πα. οὐκοῦν τέχνη σώζεται. ἀτεχνία ἄρ' ἔστι; Τυ. πάνυ μὲν οὖν. Πα. τέχνη ἄρα ἐστὶν ἡ παρασιτική. Τυ. τέχνη ὡς ἔοικε. Πα. καὶ μὴν κυβερνήτας μὲν ἀγαθοὺς, καὶ ἡνιόχους τεχνίτας σπανίους τε ὄφρα οἶδα ἐγὼ πολλάκις. καὶ τοὺς μὲν, ξυντελεῖσθαι. τοὺς δὲ, καὶ πάμπαν ἀπολωλέναι. παράσιτον δὲ ναυάγιον, οὐδὲ εἷς ἔχοι τοιοῦτον εἰπεῖν. οὐκοῦν εἰ μήτε ἀτεχνία ἐστὶν ἡ παρασιτικὴ, μήτε δυνάμις, σύστημά τι, καὶ οὐ καθαιρέσεων γεγυμνασμένων, τέχνη δηλονότι διωμολόγηται ἡμῖν σήμερον. Τυ. ὅσον

noctes, & menſes, & annos plerumque manent inexercitatæ, nec tamen poſſidentibus depereunt artes. At Paraſiti perceptiones, niſi quotidie exerceantur, non artem ſolùm, opinor, ſed etiam artificem perdunt. Neque foret inſaniæ quærere ad quem finem vitæ utilem tendat. Non enim puto utilius quicquam in vita eſſe quàm edere & bibere, ſine quibus neque licet vivere. *Tych.* Maximè. *Para.* Atqui ne ejuſmodi quidem res eſt Paraſitica, cujuſmodi eſt pulchritudo aut fortitudo, ut ars nulla eſſe videatur, ſed quædam vis & potentia. *Tych.* Vera dicis. *Para.* At neque nulla eſt ars. Nam quod ars non eſt, nunquam quicquam habenti præſtat præclari. Age enim ſi tibi ipſi navim in mari ac procellis, gubernandi imperito commiſiſſes, an incolumis evaderes? *Tych.* Minimè gentium. *Para.* Quid tandem, an quòd arte careat, cujus ope ſeipſum ſervare poſſit? *Tych.* Maximè. *Para.* Num ergo Paraſitus à Paraſitica, ſi ars non eſſet, ſervari non poſſet? *Tych.* Imò. *Para.* Nunquid igitur arte ſervamur, non item imperitia? *Tych.* Maximè. *Para.* Ergo Paraſitica eſt ars. *Tych.* Ars ut apparet. *Para.* Atqui gubernatores quidem præclaros, & aurigas eximios de curru plerumque delapſos comperi: contritos quidem alios, alios interemptos. At Paraſiti naufragium nullus eſt qui poſſit producere. Proinde ſi neque nulla ars eſt Paraſitica, neque potentia, ſed comprehenſio exercitatarum perceptionum, hodie inter nos convenit, eam eſſe artem. *Tych.* Quantum quidem hinc conjicio.

κὰ τέτῳ, εἰκάζω. ἀλλ' ἐκεῖνο, ὅπως ἐ ὅρον ἡμῖν τινα γένηται λαβεῖν τ παρασιτικῆς. Πα. ὀρθῶς σύ με λέγων. δοκεῖ γάρ δή μοι ὅτως ἂν μάλιστα διωρίζ, παρασιτικὴ ἐπιτήδευσιν εἶναι, καὶ βρωτέων, [1] καὶ τ ἀφ' ταῦτα λεκτέων. τέλος ἡ αὐτῆς, τὸ ἡδύ. Τυ. ὑπέρδυμέ μοι δοκεῖς ὁ ἐρίσματ τὴν σεαυτῆ τέχνην. ἀλλ' ἐκεῖνο σκόπ, μὴ πρὸς ἐνίας τ φιλοσόφων μάχη σοι ἐκ τέλους ἡ. Πα. καὶ μὴν δόξει γε, εἴπερ ἔσται τὸ αὐτὸ τέλος εὐδαιμονίας, καὶ παρασιτικῆς. φανεῖται ἡ ὅπως. ὁ γάρ σοφὸς Ὅμηρος τ ἐ παρασίτου βίον θαυμάζων, ὡς ἄρα μακαρίου, καὶ ζηλωτὸν εἴη μόνου, [2] ὃ γάρ ἐγώ τι φησὶ τέλος μελέτερον ἐμμενεῖ, ἢ ὅταν εὐφροσύνην μὲ ἔχῃ κἠ δῆμον ἅπαντα, ἑδὲ ἡ πλήθωσι τραπέζαι σίτου, καὶ κρεῶν. μέθυ ἡ κρητῆρος ἀφύσσων οἰνοχόος φορέησι, καὶ ἐγχείη δαίσσουσι. καὶ ὡς ἔχ ἱκανὰς ταῦτα θαυμάζων, μᾶλλον τὴν αὐτὴ γνώμην ποιεῖ φανερωτέραν, εὖ λέγων. Τοῦτο τί μοι κάλλιστον σὺν φρεσὶν εἰδέναι. εἶναι. οὐκ ἔστερόν τι ἐξ ὧν φησιν, ἢ τὸ παρασιτεῖν εὐδαιμονεστάτην νομίζων. καὶ μὴν οὐδὲ τῷ τυχόντι ἀνδρὶ ἐπιτήδευκε τοῦτος τὸν λόγον, ἀλλὰ τῷ σοφωτάτῳ [3] τῶν Ἑλλήνων. καίτοι γε εἴπερ ἐβούλετο Ὀδυσσεὺς τὸ κῦ τὸν Στωϊκὸν ἐπαινεῖν τέλος, ἐδύνατο ταῦτα λέγειν, ὅτε τ Φιλοκτήτην ἀνήγαγεν ἐκ τ Λήμνου, ὅτε τὸ Ἴλιον ἐξεπόρθησεν, ὅτε τοὺς Ἕλληνας φεύγοντας κατέσχεν, ὅτε εἰς Τροίαν εἰσῆλθεν, ἑαυτοῦ πλήρη διὰ ταῦτα λεκτέον] Λεκτέων. Marcil.

2 Οὐ γάρ ἔγωγέ τι] Versus Homerici erant corruptissimi. *Bourd.*

3 Τῶν Ἑλλήνων] In aliis Codd. πᾶν ὅλων. Idem.

4 *Philoctetem*] Est apud Philostratum in Heroic. & Homer. in Catal. navium. *Cogn.*

5 *Graecos fugam.*] Homer. Il. α. τὴ δ' ἀγανοῖς ἐπέεσσιν ἐρητύσασκε παρασχὼν. Idem.

judicio. Sed in id incumbe ut eximiam Parasiticæ definitionem nobis reddas. *Para.* Rectè dicis profectò. Sic igitur potissimùm mihi videtur definienda. Parasitica est ars eorum quæ bibenda sunt & comedenda, & ad hæc consequendum, dicenda: cujus finis est voluptas. *Tych.* Videris mihi tuam artem quàm optimè definivisse. Illud tamen considera, ne adversus philosophos aliquos de fine oriatur tibi contentio. *Para.* Atqui sufficit ut idem sit fœlicitatis & Parasitices finis. Quod sic apparebit: siquidem Homerus ille sapiens, Parasiti vitam admirans, tanquam solam beatam & fœlicem, ita inquit. Gratior haud finis, populum quàm quando per omnem, Lætantur, mensæque cibis & pane replentur, Et cratere merum in pateras pincerna refundit. Vtque hæc non satis admiratus, sententiam suam facit planiorem, rectè dicens, Hic finis nobis pulcherrimus esse videtur. Non aliud ex iis quæ dicit, quàm parasitari beatum existimans. Neque cuilibet è vulgo hæc verba attribuit, verùm omnium sapientissimo. Ac sanè si voluisset Vlysses Stoicorum finem laudare, hæc dicere potuisset, quando [4] Philocteten è Lemno eduxit, quando Ilium subvertit, quando [5] Græcos fugam capessentes detinuit, quando Troiam ingressus est, à se ipso flagris

τὸν μαστιγώσας, καὶ κακῶς, καὶ σωτικὰ ῥάκη ἐνδύς. ἀλλὰ τότε σοι εἶπε τοῦτο τέλος χαριέστερον. ἀλλὰ μὴν ἐν τῷ τῆ Ἐπικουρείων βίῳ γενόμενος οὐδὲν ἀνδρὶ τῇ Καλυψοῖ, ὅτε αὐτῷ ὑπῆρχεν ἐν ἡδονῇ τε βιοτεύειν, καὶ τρυφᾶν, καὶ πίνειν τὸν Ἄτλαντος ζυγαλέγρα, καὶ κιγεῖν πάσας πὸς λείας κινήσεις, οὐδέποτε εἶπε τοῦτο τὸ τέλος χαριέστερον, ἀλλὰ τῆ παρασίτου βίον. ἐκαλοῦντο δὲ δαιτυμόνες οἱ παράσιτοι τότε. πῶς δὲ λέγω; πάλιν γὰρ ἄξιον ἀναμνησθῆναι τῶν ἐπῶν, οὐδὲ γὰρ οἷόν τε ἀκριβῶν αὐτῶν, μὴ πολλάκις λεγομένων. δαιτυμόνες καθήμενοι ἐξείης. καὶ, παραπολύσωσι τραπέζας σίτου, καὶ κρεῶν. ὅταν μὲν Ἐπικούρου σφόδρα ἀνακεχυτὸς ὑφελόμενος τὸ τῆ παρασιτικῆς τέλος τῆ καὶ αὐτὸν εὐδαιμονίας, τέλος αὐτὸ ποιεῖ. καὶ ὅτι κλοπὴ τὸ πρᾶγμά ἐστι, καὶ οὐδὲν Ἐπικούρῳ μέλει τὸ ἡδύ, ἀλλὰ τῇ παρασίτῳ, ἔστω μάθοις ἄν. ἔγωγε ἡγοῦμαι τὸ ἡδὺ πρῶτον μὲν τὸ τῆ σαρκὸς, ἀσχλησον. ἔπειτα, τὸ μὴ ἐνοχλεῖσθαι, καὶ παραχῆς τὴν ψυχὴν ἐμπεπλῆχθαι. τούτων τοίνυν ὁ μὲν παράσιτος, ἐκαλέρων τυγχάνει. ὁ δὲ Ἐπικούρειος, οὐδὲ ἑκάτερον. ὁ γὰρ ζητῶν πρὸς χρήματα γῆς, καὶ κτημάτων ἀπειρίας, καὶ μεγέθους ἡλίου, καὶ ἀποσημάτων, καὶ πρώτων στοιχείων, καὶ πρὸς θεῶν, εἴτε εἰσὶν, εἴτε οὐκ εἰσὶ, καὶ πρὸς αὐτῷ δὲ τέλους ἀεὶ πολεμῶν· καὶ ἀμφερόμενος πρός τινας, οὐ μόνον ἐν ἀνθρωπίναις, ἀλλὰ καὶ ἐν κοσμικαῖς ἐστιν ὀχλήσεσιν. ὁ δὲ παράσιτος, πάνυ καλῶς ἔχειν οἰόμενος, καὶ πεπεισμένως μὴ ἄλλως ταῦτα ἔχειν ἄμεινον, ἢ ἔχει, μὴ πολλῆς ἀθλίας, καὶ χαλεπῆς, ἀδενὸς αὐτὸ τοιούτου παρενοχλοῦντος ἐθέλει, καὶ

flagris cæsus, malisque & Stoicis pannis amictus. At tunc jucundiorem hunc esse finem non dixit, Quinetiam cùm in Epicureorum vita apud Calypsonem versaretur, & liceret in otio, & molliter vivere, & filiæ Atlantis lectum conscendere, omnemque expeditæ libidinis speciem agitare, nunquam jucundioris hujus finis meminit, sed cùm apud Phæacas ageret parasitum. Tunc Temporis autem Parasiti vocabantur Dætymones. Quomodo igitur dicit? Digni enim sunt versus, quorum denuo meminerimus: quos nisi sæpe referantur, audire non possumus. Dætymones ordine sedentes, Item, mensæ carnibus, & pane impleantur. Porrò Epicurus nimium impudenter hunc finem detractum Parasiticæ, ad fœlicitatem suam detorsit. Atque hoc esse fraudulentum, neque Epicurum Voluptatis studio vacare, sed Parasitum, hinc licet colligere. Ego Voluptatem existimo, primùm quidem tranquillum corporis statum: deinde animæ ab omni tumultu, & perturbatione immunitatem. Horum utrumque Parasitus assequitur: neutrum Epicurus. Etenim quum quærit de figura terræ, de mundi infinitate, de magnitudine solis, de distantiis, primisque elementis, & de Diis an sint nec-ne, quumque de ipso fine contendit, & dissidet cum aliquibus: non humanis solùm, sed & mundanis perturbationibus implicatur. At Parasitus omnia bene se habere ratus, credensque hæc non meliori quàm sint loco esse posse, multa cum securitate, & tranquillitate, nulla re istiusmodi molestiam inferente, com-

κοιμᾶται ὕπνῳ, ἀφεικὼς τὰς πόδας, καὶ τὰς χεῖρας, ὥσπερ Ὀδυσσεὺς ἐπὶ τῆς σχεδίας ἀποπλέων οἰκαδε. καὶ μὰ Δί' οὐχ οὗτος μόνον ἡδέως ἀπαθήκε τὸ ἡδὺ τῷ Ἐπικούρῳ, ἀλλὰ καὶ ἐκεῖνα. ὁ γὰρ Ἐπικούρου δοῦς, ὅστις ποτέ ἐστιν ὁ σοφὸς, ἥτοι φαγεῖν ἔχῃ, ἢ ὅ. εἰ μὲν οὐκ ἔχῃ, οὐχ ὅπως ἡδέως ἃ ζήσεται, ἀλλ' οὐδὲ ζήσεται. εἰ δ' ἔχῃ, εἴτε παρ' ἑαυτῷ, εἴτε παρ' ἄλλου. εἰ μὲν παρ' ἄλλου τὸ φαγεῖν ἔχοι, παρασίτου ἐστὶ, καὶ οὐχ ὡς λέγῃ. εἰ δ' παρ' ἑαυτῷ, οὐχ ἡδέως ζήσεται. Τυ. πῶς οὐχ ἡδέως; Πα. εἰ γὰρ ἔχοι τὸ φαγεῖν παρ' ἑαυτῷ, πολλά τοι ὦ Τυχιάδη τῷ τοιούτῳ βίῳ παρακολουθεῖν ἀνάγκη. καὶ ἆρα πόσα. δεῖ τὰ μέλλοντα βιώσεσθαι καθ' ἡδονὴν, πᾶς ἐκείνοις ὀρέξεις ἀπάσας ἀναπληροῦν. ἢ πῶς; Τυ. καὶμοὶ δοκεῖ. Πα. σὺκοῦν τῷ μὲ συχνὰ κεκτημένῳ, ἴσως τοῦτο παρέχῃ. τῷ δ' ὀλίγα, καὶ μηδὲν, σὺκέτι. ὥστε πένης σὺκ ἂν σοφὸς γένοιτο, οὐδὲ ἐφικνοῖτο ἂν τέλους. λέγω δ' ἡδέως. ἀλλ' ὃ μὴν ὁ πλούσιος, ὁ παρὰ τῆς οὐσίας ἀφθόνως τοῖς ἐπιθυμίαις χορηγῶν, δυνήσεται τοῦδε ἐφικέσθαι. τί δήποτε, ὅτι πᾶσι ἀνάγκη τὰ ἀναλίσκοντα τὰ ἑαυτῶν, πολλαῖς ἐπιπίπτειν ἀηδίαις. τοῦτο μὲν, τῷ μαγείρῳ κακῶς σκευάσαντι τὸ ὄψον μοχθηρὸν, ἢ εἰ μὴ μέτριος, φαῦλα παρὰ τοῦτο ἐσθίοντα τὰ ὄψα, καὶ δὴ ἡδέως ὑστερεῖν· τοῦτο δή, τῷ οἰκονομοῦντι τὰ καθ' ἑαυτὸν οἰκίαν, εἰ μὴ καλῶς οἰκονομεῖν μοχθηρὸν; ἢ οὐχ οὕτω; Τυ. νὴ Δία καὶμοὶ δοκεῖ. Πα. τῷ μὲν Ἐπικούρῳ, πάντα ζυμβαίνειν εἰκὸς. ὥστε οὐδέποτε τελέσεται [1] τέλους.

comedit, & ſupinus dormit, porrectis pedibus, manibuſque, quemadmodum Vlyſſes in rate ad patriam navigans. Atqui non hoc ſolùm, ſed illo etiam modo, Voluptas convenit Epicuro. Quippe Epicurus, quiſquis eſt ille Sapiens, aut habet quod edat, aut non. Si non habet, neutiquam jucundè vivet, imò non vivet. Si autem habet, aut à ſe, aut ab alio habet. Si ab alio habet quod edat, eſt Paraſitus, ac non ut dicit. Sin à ſe ipſo, non jucundè vivet. *Tych.* Quomodo non jucundè? *Para.* Si enim habeat à ſe ipſo quod comedat, multa neceſſe eſt vitam hujuſmodi comitentur. Ac vide quænam. Oportet ut qui ſecundum Voluptatem vitam eſt acturus, omnibus quæ innaſcuntur, cupiditatibus indulgeat. Aut quid tu ais? *Tych.* Idem ſentio. *Para.* Proinde ei qui multa poſſidet, hoc fortaſſe præbet: ei verò qui pauca, nihil amplius. Itaque pauper neque ſapiens eſſe, neque finem conſequi poſſit: dico autem Voluptatis. At neque dives, qui de re ſua cupiditatibus abundè ſumptus ſuppeditat, hunc pertingere queat. Quid tandem, quòd omnino neceſſe eſt ei qui de ſuo ſumptus facit, in multa faſtidia incidere: nunc quidem cum coquo, qui cibum malè præparavit, rixando, aut niſi rixetur, inſuaves cibos comedendo, & Voluptate carendo: nunc autem cum œconomo, ni rectè rem familiarem adminiſtrarit, contendendo? An non ità ſe res habet? *Tych.* Per Iovem ita ſentio. *Para.* Hæc omnia Epicuro accidere veriſimile eſt. Itaque nunquam Voluptatis fine miſer ille potietur. At

1 Τῆς τέλους] Non attendit ad hanc vocem Interpres. Sic in Deorum Dia-

τῷ δ' ἀδεσπότῳ, ὅτι μὴ γεωργός ἐστιν, ᾧ χαλεπήνῃ, ὅτι ἀγρὸς, ὅτι οἰκονόμος, ὅτι ζημία, ὑπὲρ ὧν ἀπολογήσηται, ἀχθεσθείη, καὶ πάνυ ἔχει, ὥστε καὶ φάγοι, καὶ πίοι μόνος ὢν ὑπὸ μηδενὸς, ὧν σπεύδει· ἀνάγκη δὲ ταραχώδης ὁ πλοῦτος. ἀλλ' ὅτι μὲν τέχνη ἐστὶν ἡ παρασιτικὴ, καὶ τούτων, καὶ τἄλλων ἱκανῶς δέδεικται. λοιπὸν ὅτι καὶ χρῆσις, δεικτέον. καὶ τοῦτο οὐχ ἁπλῶς, ἀλλὰ πρῶτον μὲν, ὅτι κοινῇ πασῶν ἀμφέρει τῶν τεχνῶν. εἶτα ὅτι καὶ ἰδίᾳ ἑκάστης. κοινῇ μὲν οὖν ἁπασῶν ὅτι ἀμφέρει. πάσης γὰρ τέχνης ἀνάγκη προθυμεῖσθαι μάλησιν, πόνον, φόβον, πληγὰς, ἄκρως δὲ ἔστιν ὅστις σὺν ἂν ἀπαθύμαιτο. παντὶ γὰρ τῷ τέχνῃ ὡς ἔοικε, μόνῳ ἔξεστι μηδὲν ἄνευ πόνου. τίς γὰρ ἀπὸ δείπνου ποτὲ ἀπῆλθε κλαίων, ὥσπερ τινας ὁρῶμεν τοὺς διδασκάλων ὀφῶμεν; τίς σὺν ἐπὶ δεῖπνον ἀπιὼν, ὥφθη σκυθρωπὸς, ὥσπερ οἱ εἰς διδασκαλεῖα φοιτῶντες; καὶ μὴν ὁ μὲν παρασίτου, ἑκὼν αὐτὸς ἐπὶ δεῖπνον ἔρχεται, μάλιστα ἐπιθυμῶν τῆς τέχνης. οἱ δὲ τὰς ἄλλας τέχνας μανθάνοντες, μισοῦσιν αὐτάς. ὥστε ἔνιοι δ' αὐτὰς ἀποδιδράσκουσι. τί δὲ καὶκεῖνο συνοσῶ σε δεῖ, ὅτι καὶ τὰς ἐν ἐκείναις πολλὰς τέχναις ἀφεκπλοῦσι, οἱ πατέρες καὶ μητέρες τούτοις τιμῶσι μάλιστα, οἷς καθ' ἡμέραν καὶ τὰ παράσιτον; καλῶς γὰ Δία ἔρραψεν ὁ παῖς λέγοντες, δότε αὐτῷ φαγεῖν· οὐκ ἔρραψεν ὀρθῶς, μὴ δότε. οὕτω τὸ πρᾶγμα καὶ ἐντιμον, καὶ ἐν τι-

At verò parasito, neque coquus est ullus, cui irascatur, neque fundus, neque œconomus, neque pecuniæ, pro quibus causam dicere gravetur, & tamen habet omnia, ita ut bibere, & edere possit hic solus nulla re, earum quibus ille, necessariò turbatus. Iam quòd ars sit Parasitica, ex his, atque aliis abundè est demonstratum. Superest ut optimam esse ostendam: atque hoc non simpliciter. Sed primùm quia communiter omnibus artibus præstat: deinde privatim singulis. Communiter ad hunc modum præstat omnibus. Nam cuivis arti necesse est ut disciplinam adducat, laborem, timorem, & verbera, quæ nemo non deprecetur. Hanc verò artem, ut videtur, citra laborem licet solam discere. Quis enim unquam à convivio flens discessit, ut aliquos à præceptoribus videmus? Quis ad convivium proficiscens visus est tristis, ut qui scholas frequentant? Verùm Parasitus sponte ad cœnam it, artis cupidissimus. Alii verò quas addiscunt artes, oderunt: ob easque nonnulli aufugiunt. Quid verò? nonne etiam illud tibi considerandum, quòd eos qui illis in artibus proficiunt, his rebus parentes, quibus quotidie parasitum, maximè cohonestant. Rectè scripsit puer dicentes, date illi quod edat malè scripsit, ne date. Sic negotium & honore & pœna videtur magnum.

logo. συμφωνία τοῦ ἔργου & τοῦ τέλους. Constituebat enim Epicurus philosophiæ suæ summam ἐν τῷ τέλει. Sic Petron. Satyr.

Ipse pater veri doctus Epicurus in arte
Iussit, & hoc vitam dixit habere telos.

Quo loci mendosè faciunt qui in secundo versu reponunt *Iussit* pro *Iussit*, ut moneo ad emendationem hujus epigrammatis. *Bourd.*

μωρίαν μέγα φαίνεται. καὶ μὴν αἱ ἄλλαι, τέχναι, τὸ ὕστερον τοῦτο ἔχουσι, μὴ τὸ μανθάνειν, καὶ τὰς καρπὰς ἡδέως ἀπολαμβάνουσι. πολλὴ γὰρ [1] καὶ ἔρδοντι οἶμος ἐς αὐτάς· ἡ δὲ παρασιτικὴ μόνη τῶν ἄλλων, δύο ἀπολαύει τὸ τέχνης ἐν αὐτῷ τὸ μανθάνειν. καὶ ἅμα τε ἄρχεται, καὶ ἐν τῷ τέλει ἐστί. αἱ μὲν οὖν τῶν ἄλλων τεχνῶν, ἐν πόνῳ, ἀλλὰ πᾶσαι, ἐπὶ μόνῳ τῷ τροφὴν μηχανᾶσθαι. ὁ δὲ παράσιτος, δύο ἔχει τὸν τροφὴν ἅμα τὸ ἄρξασθαι τῆς τέχνης. ἢ οὐκ οἶσθ' ὅτι ὁ μὲν γεωργὸς, γεωργεῖ, ἵν' ᾖ γεωργῷ ἕνεκα. καὶ ὁ τέκτων, τεκταίνεται, ἵν' ᾖ τεκταίνεσθαι ἕνεκα. ὁ δὲ παράσιτος, ἔχ' ἕτερον μέν τοι διάκει, ἀλλὰ τὸ αὐτὸ, καὶ ἔργον ἐστὶν αὐτῷ, καὶ ἵν' ἕνεκα γίγνεται. καὶ μὴν ἐκεῖνά γε ἡδέα ἐστὶν, ὅσα οὐκ ἐπίσταται. ὅτι οἱ μὲν τὰς λοιπὰς τέχνας ἐργαζόμενοι, τὸν μὲν ἄλλον χρόνον πολυπραγμονοῦσι, μίαν δὲ ἢ δύο ἡμέρας ἵν' ᾖ μόνως ἡμέρας ἱερὰς ἄγουσι. καὶ αἱ πόλεις δὲ, τὰς μὲν, δι' ἔτους, τὰς δὲ, ἐμμήνους ἑορτὰς ἀφωρισμένας, καὶ διφορουμένας λέγονται τότε. ὁ δὲ παράσιτος, ἵν' μόνως τὰς τελευταίας ἡμέρας ἱερὰς ἄγῃ. πᾶσαι γὰρ δοκοῦσιν αὐτῷ εἶναι τῶν θεῶν. ἔτι οἱ μὲν βυλόμενοι τὰς ἄλλας τέχνας καθεύδειν, ὀλιγοσιτίας, καὶ ὀλιγοποσίας ἔχοντες, καθεύδουσι οἱ νοσοῦντες. πολυποσίας δὲ, καὶ πολυσιτίας, οὐκ ἔστιν διαφορουμένου μανθάνειν. καὶ αἱ μὲν ἄλλαι τέχναι, χωρὶς ὀργάνων ἁπάντων οὐ δύνανται τῷ κεκτημένῳ ὑπηρετεῖν· μόνη γὰρ αὐλεῖν ἔνι χωρὶς αὐλῶν, οὐδὲ ψάλλειν ἄνευ λύρας, οὐδὲ ἱππεύειν χωρὶς ἵππου. αὐτὴ δὲ ὕπως ἐστὶν ἀγαθὴ, καὶ ὁ βαρεῖα τῇ τέχνῃ gnum. Atqui cæteræ artes hoc posterius habent, postquam didicerunt, & fructus suaviter percipiunt, ad quos multa & ardua est via. Sed sola inter alias Parasitica, statim ab initio inter discendum arte sua fruitur: simulque incipit, & finem obtinet. Præterea reliquæ artes, non aliquæ, sed omnes, ad victum parandum duntaxat inventæ sunt: at parasitus simul atque artem orsus est, victum habet. Aut non animadvertis agricolam agros colere non colendi gratia, nec fabrum fabricandi gratia fabricare: parasitum autem, alterum quidem non sectari, sed idem & opus ejus esse, & cujus gratia fit. Ac sanè nemo nescit, eos qui reliquas artes exercent, unum & alterum duntaxat mensis diem festum ducere, reliquum verò tempus ærumnosè vivere: atque urbes, alias quidem, annuos dies festos, alias menstruos celebrare, quo tempore lætari dicuntur: parasitum autem totos triginta mensis dies festos agitare, siquidem ipsi videntur Diis sacræ omnes. Præterea qui aliis in artibus strenuè se gerere volunt, pauco victu & potu utuntur, quemadmodum ægroti: siquidem ad discendum non est accommodus, qui cibo & potu copiosiore se oblectat. Quinetiam aliæ artes, nequaquam sine instrumentis domino inservire possunt. Nemo enim sine tibia tibicinem agere, nemo sine lyra psallere, nemo sine equo equitare queat. Verùm hæc usque adeò bona est, nec artifici onerosa, ut

[1] Καὶ ἔρδοντι οἶμος] Hesiod. 1. Oper. *Bourd.*

τη, ὥστε ἐ ὑπάρχει μηδὲν ἔχοντι ὄπλον χρῆσθαι αὐτῇ. καὶ ὡς ἔοικε, τὰς ἄλλας τέχνας μεμαθήκαμεν, μισθὸν διδόντες. ταύτην δ', λαμβάνοντες. ἔστι δὲ μὴ ἄλλων τεχνῶν, εἰσὶ διδάσκαλοι τινές. ἡ δὲ παρασιτικὴ, οὐδείς. ἀλλ' ὥσπερ ἡ ποιητικὴ καὶ Σωκράτει, καὶ αὕτη πως μοίρας παρεσχήνευται. κἀκεῖνο δοκῶ, ὅτι τὰς μὲν ἄλλας τέχνας ὀδεύοντες, ἢ πλέοντες, οὐ δυνάμεθα διαπεράσαι. ταύτῃ δέ ἐστι χρῆσθαι ἐ ἐν ὁδῷ, καὶ πλέοντι. Τυ. πάνυ μὲν οὖν. Πα. καὶ μήτοι ὦ Τυχιάδη, αἱ μὲν ἄλλαι τέχναι, δοκοῦσί μοι τοῦτο ἐπιζημιεῖν. αὐτὴ δ', ἀδημιᾶς ἑτέρας. Τυ. τί δ' οὐχ οἱ τὰ ἀλλότρια λαμβάνοντες, ἀδικεῖν σοι δοκοῦσι; Πα. πῶς γὰρ οὔ; Τυ. πῶς δ' ὁ παράσιτος τὰ [1] ἀλλότρια λαμβάνων, οὐκ ἀδικεῖ μόνον; Πα. οὐκ ἔχω λέγειν. [2] καὶ μὴν τῶν ἄλλων τεχνῶν αἱ δεῖλαι φαῦλαί τινες, καὶ ὀλέθριαι εἰσι. τῆς δὲ παρασιτικῆς ἡ ἀρχὴ, πάνυ γενναῖά τις. τὸ γὰρ φιλεῖν ὄνομα, οὐκ ἄλλό τι εὕροις, ἢ ἀρχὴν παρασιτικῆς. Τυ. πῶς λέγεις; Πα. ὅτι οὐδεὶς ἐχθρὸν, ἢ ἀγνῶτα ἄνθρωπον, ἀλλ' οὐδὲ συνήθη μετρίως, ἐπὶ δεῖπνον καλεῖ. ἀλλὰ δεῖ πρότερον οἶμαι τὸν γνήσιον φίλον, ἵνα κοινωνήσῃ σπονδῶν, καὶ τραπέζης, καὶ τῶν τέχνης ταύτης μυηθείων. ἐγὼ γοῦν πολλάκις ἤκουσα τινῶν λεγόντων, πόσος ὁ ἔτος ὁ φίλος, ὅστις οὐ βέβρωκεν, οὐδὲ πέπωκε μεθ' ἡμῶν, ὡς δηλονότι τὸν συμπίονα, καὶ συνεδίονα, μᾶλλον πιστὸν ἡγεμόνα φίλον. ὅτι γεμὴν ἡ βασιλικὴ

ut ea uti possit etiam qui caret instrumentis. Et ut videmus, alias artes data, hanc accepta mercede discimus. Præterea aliarum artium sunt magistri: sed Parasitices, nullus est. Sed quemadmodum authore Socrate, Poëtica: sic etiam hæc fato quodam accedit. Quinetiam illud expendito, nos non posse alias artes iter faciendo, aut navigando exercere: sed hac licere uti tum iter facienti, tum naviganti. *Tych.* Omnino ita est. *Para.* Aliæ quoque artes hanc optare videntur, hæc nullam aliam. *Tych.* Ecquid? nonne qui aliena capiunt, injuriam facere videntur tibi? *Para.* Quidni? *Tych.* Quî fit igitur ut solus parasitus aliena accipiendo non faciat injuriam? *Para.* Dicere non possum. Porrò aliarum artium vilia & simplicia sunt initia: Parasitices contrà principium est generosum. Nam celebratum hoc Amicitiæ nomen, non aliud quàm Parasitices esse principium invenias. *Tych.* Quid ais? *Para.* Quoniam nemo inimicum, aut ignotum hominem, sed ne mediocriter quidem familiarem ad epulas invitat. Sed oportet utique ut hic priùs amicitiam contraxerit, ut libationum, mensæ, & artis hujus mysteriorum fiat particeps. Nam aliquos plerumque dicentes audivi, cujusmodi est hic amicus, qui nec edit, nec bibit nobiscum! videlicet quasi eum quo compotore & convictore utimur, solum putent fidum amicum. Quòd autem hæc ars omnium sit

1 Ἀλλότρια] Athen. lib. 1. In quo multa sunt hujus Dialogi. *Bourd.*

2 Καὶ μὴν] Ante hæc verba, incipit loqui parasitus. Aliud tamen sequutus est Interpres. *Idem.*

1 Τὰ

κωζόντη τ τεχνῶν ἐστιν αὕτη, μάθοις ἂν ἐκ τῶνδε μάλιστα. τὰς μὲν γὰρ λοιπὰς τέχνας, ἐ μόνον κακοπαθοῦντες, καὶ ἱδρῶντες, ἀλλὰ νὴ Δία κηδήμονες, καὶ ἑστῶτες ἐργάζονται, ὥσπερ ἀμέλει δοῦλοι τ τεχνῶν. ὁ δὲ παράσιτος, μεταχειρίζεται τὴν αὐτὸ τέχνην, ὡς βασιλεὺς κατακείμενος. ἐκεῖνα μὲν γὰρ πᾶσι δεῖ λέγειν περὶ τ δύναμιν αὐτῆς, ὅτι δὴ μόνος καὶ τ σοφὸν Ὅμηρον ἔστε φυτὸν ὄφρα χερσὶ φυτὸν, ἔστε σπορὸν, ἀλλὰ τὰ ἄσπαρτα, καὶ τὰ ἀνήροτα πάντα νέμεται. καὶ μὴν ῥητορά τε, καὶ γεωμέτρην, καὶ χαλκέα, οὐδὲν κωλύει τὴν ἑαυτῆ τέχνην ἐργάζεσθαι, ἐάν τε πονηρὸς, ἐάν τε μοχθηρὸς ᾖ. παρασιτεῖν δ', οὐδεὶς δύναται ἢ μοχθηρὸς ὤν, ἢ πονηρός. Τυ. παπαῖ. οἷον χρῆμα ἀποφαίνῃ τὴν παρασιτικήν. ὥστε ἐμοὶ αὐτὸς ἤδη βέλεσθαι δοκῶ μοι παράσιτος εἶναι ἀντὶ τούτου, ὅς εἰμι. Πα. ὡς μὲν τοίνυν κοινῇ πάντων ἀμφέρῃ, δεδεῖχθαί μοι δοκῶ. φέρε δὴ ὡς ἐκάστῃ ἰδίαν ἐκφύσῃς διαφέρῃ, σκοπῶμεν. τὸ μὲν δὴ πρῶτον ταῖς βαναύσοις τέχναις παραβάλλειν αὐτὴν, ἀνόητόν ἐστι. καὶ μᾶλλόν πως καθαιρεῖσθαι τὸ ἀξίωμα τ τέχνης. ὅτι γε μὴν τ μεγίστων ἐκ καλλίστων τεχνῶν ἀμφέρῃ, δεικτέον, ὁμολογούντων γὰρ δὴ πάντων, τήν τε ῥητορικὴν, καὶ τὴν φιλοσοφίαν, ἃς ἀμφὶ ψυχαιότητα, καὶ ἐπιστήμας ἀποφαίνονταί τινες. ἐπειδὰν γὰρ ἐκ τούτων ἀποδείξωμι τὴν παρασιτικὴν πολὺ κρατοῦσαν, σχολῇ δηλονότι τ ἄλλων τεχνῶν δόξει πρεσβυτέρη, καθάπερ ἡ Ναυσικάα τ θεραπαινίδων. κοινῇ μὲν ἂν ἀμφοῖν

sit maximè regalis: hinc non minùs possis cognoscere. Nam reliquas artes non modo graviter laborantes, & sudantes, sed per Iovem, sedentes, & stantes exercent, nimirum ut artium servi. At parasitus artem suam aggreditur, tanquam rex accumbens. Quid enim attinet ea dicere quæ ad ejus fœlicitatem pertinent, quòd solus juxta sapientem Homerum, neque plantam manibus plantat, neque arat, sed citra arationem & sementem omnia consequitur? Quinimo nihil rhetorem, geometram, ærarium fabrum impedit, quominus suam artem exerceat, sive sit pravus, sive stultus. Nemo autem, qui sit stultus, aut pravus, potest parasitari. *Tych.* Papæ! cujusmodi rem ostendisti Parasiticam esse! Itaque velim, pro eo qui jam sum, parasitus esse. *Para.* Igitur quantum communiter præstet omnibus, videor mihi demonstrasse. Age jam quantum privatim singulis præstet, consideremus. Certè eam cum mechanicis artibus comparare, ineptum esset: aut potiùs ejus qui hujus artis dignitatem tollere vellet. Sed ostendendum est hanc maximas, & pulcherrimas artes præstantia superare. Apud omnes in confesso est, cùm Rhetoricam, tum Philosophiam esse maximas & pulcherrimas, quas propter nobilitatem, nonnulli etiam scientias faciunt. Proinde posteaquam ostendero, & his longè potiorem esse Parasiticam, satis nimirum constabit eandem & aliis artibus esse præstantiorem, quemadmodum Nausicaa præstet famulis. Communiter

1 Τήν τε ῥητορικὴν ἐκ τὴν φιλοσοφίαν, ἃς διὰ ψυχαιότητα] Τήν τε ῥητορικὴν ἐκ τ φιλοσοφίαν μεγίστας τε ἐκ καλλίστας εἶ), ἃς διὰ γ. Sic paulo ante ὅτι γε μὴν πᾶσι μεγίστων ἐκ καλλίστων τεχνῶν διαφέρῃ, &c. *Marcil.*

διαφέρει, καὶ τὸ ῥητορικῆς, καὶ τὸ φιλοσοφίας, πρῶτον μὲν τὴν ὑπόστασιν. ἡ μὲν γὰρ ὑφίστηκεν. αἰδὲ, ἢ ὅτε γὰρ ἐκ τῆν ῥητορικὴν ἓν τι, καὶ τὸ αὐτὸ νομίζομεν. ἀλλ' οἱ μὲν, τέχνην. οἱδὲ, τριβωνίων, ἀτεχνίαν. ἄλλοι δὲ, κακοτεχνίαν. ἄλλοι δὲ, ἄλλό τι. ὁμοίως δὲ ἐκ τῆν φιλοσοφίαν μὲ τί αὐτὸ, καὶ ὡσαύτως ἔχουσιν. ἑτέρως μὲν γὰρ Ἐπικούρου δοκεῖ τὰ πράγματα ἔχειν. ἑτέρως δὲ, τοῖς ἀπὸ τῆς στοᾶς. ἑτέρως δὲ, τοῖς ἀπὸ τῆς ἀκαδημίας. ἑτέρως δὲ, τοῖς ἀπὸ τῦ περιπάτυ. καὶ ἁπλῶς, ἄλλῳ ἄλλο ἀξιοῖ τῆν φιλοσοφίαν εἶναι. καὶ μέχρι γε νῦν, ὅτε οἱ αὐτοὶ γνώμης κρατῆσιν, ὅτε αὐτῶν ἡ τέχνη μία φαίνεται. ἐξ ὧν δηλονότι τεκμηρίεσθαι καλεῖται. ἐχθὲς γάρ φημι μήτε εἶναι τέχνην, ἧς σὺκ ἔστιν ὑπόστασις. ἐπεὶ τὸ δήποτε ἀριθμητικὴ μία, μία ἐστὶ καὶ ἡ αὐτὴ, καὶ δὶς δύο παρὰ γε ἡμῖν, καὶ παρὰ Πέρσαις, τέσσαρά ἐστι, καὶ συμφωνεῖ τοῦτο καὶ παρὰ Ἕλλησι, καὶ βαρβάροις. φιλοσοφίας δὲ, πολλὰς καὶ διαφόρους ὁρῶμεν. καὶ ὅτι τὰς ἀρχὰς, ὅτι τὰ τέλη σύμφωνα πασῶν. Τυ. ἀληθῆ λέγεις. μίαν μὲν γὰρ τῆν φιλοσοφίαν εἶναι λέγουσιν. αὐτοὶ δὲ, αὐτὰς ποιοῦσι πολλάς. Πα. καὶ μὴν τὰς μὲ ἄλλας τέχνας, εἰ καί τι κατ' αὐτοῖς ἀσύμφωνον εἴη, καὶ παρίηλθοι τις συγχώσας ἀξιώσας, ἐπὶ μέσυ τε δοκοῦσι, καὶ αἱ καταλήψεις αὐτῶν σὺκ εἰσὶν ἀμεταπτωτοι, ὥστε δεκτέον ἂν εἴη. φιλοσοφίαν δέ τις ὡς ἀναγκαίαν, ἀνάγκοιτο μὴ μίαν εἶναι, καὶ μὴ δὲ σύμφωνον αὐτῆν ἑαυτῇ μᾶλλον τε ὀργάνων. μία μὲν σὺν ἔστι φιλοσοφία, ἐπειδὴ ὁρῶ ἐκ ἀπείρους ὄσας. πολλαὶ δὲ δυνατὸν εἶναι, ἐπειδήπερ ἡ φιλοσοφία μία. ὁμοίως δὲ καὶ

niter igitur Rhetoricam & Philosophiam antecellit. Primùm quantum attinet ad artis subſtantiam. Hæc enim subſiſtit: illæ verò minimè. Neque enim de Rhetorica unum idemque ſentimus: ſed alii artem: alii contrà, non artem: alii malam artem: alii aliud eſſe dicunt. Neque Philoſophiam ſimili ratione, eodemque modo ſe habere putamus. Aliter enim Epicuro res videntur ſe habere: aliter Stoicis: aliter Academicis: aliter Peripateticis, Quid multa? alius aliam Philoſophiam eſſe contendit. Et hactenus neque iidem ſententia potiuntur, neque eorum ars una eſſe videtur. Ex quibus reliquum eſt ut argumenta ducam. Principio artem eſſe nego, cujus nulla eſt ſubſtantia. Nam & Arithmetica una eademque eſt, & bis duo apud nos & Perſas, ſunt quatuor, & hac de re convenit inter Græcos & Barbaros. Sed Philoſophias multas & diverſas videmus, quarum omnium neque principia, neque fines inter ſe conſentiunt. *Tych.* Vera dicis. Vnam enim Philoſophiam omnes eſſe dicunt: attamen ipſi multarum ſunt authores. *Para.* Certè in reliquis artibus, quanquam earum ratione nonnihil diſcreparet, & poſtulata venia quiſpiam præteriret: ſiquidem mediæ videntur, earumque perceptiones non ſunt immutabiles, admittendus tamen eſſet. Philoſophiam autem aliquis tanquam neceſſariam, ſuſtineret non unam eſſe, nec ſecum magis convenire, quam inſtrumenta. Vna quidem non eſt Philoſophia, ſiquidem innumeras eſſe video. Nec multæ tamen eſſe poſſunt, ſiquidem una eſt Philoſophia. Similia etiam

dicat

ὑποστάσεως τῆς ῥητορικῆς τοῦτο φαίη τις ἄν. τὸ γὰρ περὶ ἑνὸς πρᾶγματος ταὐτὰ μὴ λέγειν ἅπαντας, ἀλλὰ μάχην εἶναι φορᾶς ἀνιδόξου, ἀπόδειξις μεγίστη ἐστὶ μὴ τῷ τοιαύτην εἶναι τέχνην. τὸ γὰρ ζητεῖν τὸ, τί μᾶλλον αὐτῶν ἐστι, καὶ τὸ μὴ δύποτε ὁμολογεῖν μίαν εἶναι, τέχνη αὐτῶν ἀναιρεῖ ἐστὶ ζητουμένης τῆς οὐσίας. ἡ μέντοι Στωϊκὴ οὐχ ὅτως ἔχει, ἀλλὰ καὶ ἐν Ἕλλησι, καὶ ἐν βαρβάροις μία ἐστὶ, καὶ ἐστὶ ταὐτὰ, καὶ ὡσαύτως. καὶ οὐκ ἂν εἴποι τις ἄλλως μὲ τὰς δὲ, ἑτέρως τὰς, παρασιτεῖν. οὐδὲ εἰσὶν ὡς ἔοικεν ἐν παρασίτοις πίνες, οἷον σωϊκοί, ἢ ἐπικούρειοι, δόγματα ἔχοντες διάφορα, ἀλλὰ πᾶσι περὶ ἅπαντος ὁμολογία τίς ἐστι, καὶ συμφωνία τῶν ἔργων, καὶ τέλους. ὥστε ἔμοιγε δοκεῖ ἡ παρασιτικὴ κινδυνεύειν εἶναί γε τέχνη, καὶ σοφία εἶναι. Τυ. πάνυ μοι δοκεῖς ἱκανῶς περὶ τούτου εἰρηκέναι. ὡς δὲ καὶ τἄλλα χείρων ἐστὶν ἡ φιλοσοφία τῆς σῆς τέχνης, πῶς ἀποδείκνυες; Πα. ἀκοῦν ἀνάγκη πρῶτον εἰπεῖν, ὅτι φιλοσοφίας μὲν οὐδέποτε ἠρώθη παρασίτου, παρασιτικῆς δὲ, πάμπολλοι ἐπιθυμήσαντες μνημονεύονται φιλόσοφοι, καὶ μέχρί γε νῦν ἐρῶσι. Τυ. καὶ πόσας ἂν ἔχοις εἰπεῖν φιλοσόφους, παρασιτεῖν σπουδάσαντας; Πα. ὅς πολλοὺς μέντοι ὦ Τυχιάδη καὶ σὺ γιγνώσκων, σκοπεῖν ἀγνοεῖν κἄμὲ, ὡς τῷ αὐτοῖς αἰσχύνης ἐντεῦθεν γιγνομένης, οὐχὶ πολλῆς. Τυ. μὰ τὸν Δί' ὦ Σίμων. ἀλλὰ καὶ σφόδρα ἄπορῶ ὅς πολλοὺς καὶ εὕροις εἰπεῖν. Πα. ὦ γύναι, σύ μοι δοκεῖς ἀνήκοον εἶναι τῶν ἀναγραψάντων τὰς ἐκείνων βίβλους, ἐπεὶ πάντως ἂν καὶ ἐπιγνῶναι ὅς τινας λέγω δύναιο.

dicat aliquis de Rhetoricæ ſubſtantia. Nam quòd de una quæſtione non eadem dicunt omnes, ſed diverſis inter ſe pugnant ſententiis, certiſſimum eſt documentum, ne hoc quidem eſſe principium, cujus una perceptio non eſt. Nam quærere quid potiſſimùm ex illis ſit Rhetorica, nec fateri unam eſſe, hoc ipſam, ejus quod quæritur, eſſentiam tollit. Porrò Paraſitica non ita ſe habet: ſed & apud Græcos, & apud Barbaros ſecundum eadem, eodemque modo una eſt: neque dicat quiſquam aliter hos, aliter illos paraſitari. Neque ſunt inter Paraſitos, ut liquet, quales Stoici, aut Epicurei, diverſorum præceptorum authores: ſed omnibus apud omnes una eſt profeſſio, & operum, finiſque concentus. Itaque parum abeſſe videtur quin Paraſitica, ex his quæ adduxi, etiam ſit Sapientia. *Tych.* Hæc mihi videris ſatis ſuperque dixiſſe. Sed quomodo demonſtras Philoſophiam eſſe tua arte deteriorem? *Para.* Ergo neceſſe eſt ut primùm dicam, philoſophiæ amatorem paraſitum nunquam fuiſſe: & memoriæ proditum eſſe complures philoſophos Paraſiticæ deſiderio arſiſſe, quam ad hoc etiam uſque tempus amant. *Tych.* Et quoſnam Philoſophos nominare poſſis, qui Paraſiticæ operam dederint? *Para.* Quos ô Tychiade, tu cùm noris, non noſſe ſimulas, & me, ac ſi ex ea re dedecus non honor ad ipſos redundet. *Tych.* Non ſimulo per Iovem ô Simon. Imò neſcio quos nominandos invenire poſſis. *Para.* O generoſe mihi videris eos ignorare à quibus illorum vitæ conſcriptæ ſunt: alioqui quos dico prorſus noſſe poſſes. *Tych.*

Τυ. καὶ μέντοι [1] νὴ τὸν Ἡρακλέα ποθῶ δὴ ἀκούειν τίνες εἰσίν. Πα. ἐγώ σοι δείξω, καὶ καταλέξω αὐτοὺς ὄντας οὐχὶ τοὺς φαύλους, ἀλλ᾽ ὧν ἐγὼ δοκῶ τοὺς ἀρίστους, καὶ οὓς ἥκιστα οἴει. Αἰσχίνης μέντοι ὁ Σωκρατικὸς οὗτος, ὁ τοὺς μακροὺς καὶ ἀστείους διαλόγους γράψας, ἧκέ ποτε εἰς Σικελίαν κομίζων αὐτούς, ὅπως εἰ δύναιτο δι᾽ αὐτῶν γνωσθῆναι Διονυσίῳ τῷ τυράννῳ. καὶ τὸν Μιλτιάδην ἀναγνούς, καὶ δόξας εὐδοκιμηκέναι, λοιπὸν ἐκάθητο ἐν Σικελίᾳ παρασιτῶν Διονυσίῳ, καὶ ταῖς Σωκράτους διατριβαῖς ἐρρῶσθαι φράσας. τί δέ, καὶ Ἀρίστιππος ὁ Κυρηναῖος οὐχὶ τῶν δοκίμων φαίνεταί σοι φιλοσόφων; Τυ. καὶ πάνυ. Πα. καὶ οὗτος μέντοι κατὰ τὸν αὐτὸν χρόνον διέτριβεν ἐν Συρακούσαις παρασιτῶν Διονυσίῳ. πάντων γοῦν ἠμέλει τῶν παρασίτων αὐτὸς εὐδοκίμει παρ᾽ αὐτῷ καὶ γὰρ ἦν πλέον τι τῶν ἄλλων πρὸς τὴν τέχνην εὐφυής. ὥστε τοὺς ὀψοποιοὺς ὁσημέραι ἔπεμπε παρὰ τοῦτον ὁ Διονύσιος, ὡς παρ᾽ αὐτοῦ μαθησομένους. οὗτος μέντοι δοκεῖ καὶ κοσμῆσαι τὴν τέχνην ἀξίως. ὁ δὲ Πλάτων ὑμῶν ὁ γενναιότατος, καὶ αὐτὸς μὲν ἧκεν εἰς Σικελίαν ἐπὶ τούτῳ. καὶ ὀλίγας παρασιτήσας ἡμέρας τῷ τυράννῳ, τοῦ παρασιτεῖν ὑπὸ ἀφυΐας ἐξέπεσε. καὶ πάλιν Ἀθήναζε ἀφικόμενος, καὶ φιλοπονήσας, καὶ παρασκευάσας ἑαυτόν, αὖθις δευτέρῳ στόλῳ ἐπέπλευσε τῇ Σικελίᾳ. καὶ δειπνήσας πάλιν ὀλίγας ἡμέρας, ὑπὸ ἀμα-

Tych. At certè per Herculem, quinam sint illi audire exopto. *Para.* Ostendam tibi & recensebo illos, non levis momenti viros, sed quos judico præstantissimos: quosque minimè putes. Socraticus ille Æschines qui longos illos, urbanosque dialogos conscripsit, eos in Siciliam aliquando detulit, per quos, si posset, Dionysio tyranno innotesceret. Ex quibus cum Miltiadem legisset, & placuisse visus esset, reliquum tempus in Sicilia consedit parasitans Dionysio, & Socraticis disputationibus vale dixit. Quid autem? nonne & [2] Aristippus ille Cyrenæus tibi ex præstantibus Philosophis videtur fuisse? *Tych.* Maximè. *Para.* Et ille per id ætatis Syracusis versatus est, parasitando apud Dionysium apud quem parasitorum omnium maximè probabatur, ut qui ad hanc artem præ cæteris singulari præditus esset industria: adeò ut quotidie coquos ad eum mitteret Dionysius, ut ex ipso discerent. Hic videtur artis dignitatem excoluisse. Vester quoque generosissimus ille Plato, in Siciliam hac de causa venit. Vbi cùm paucos dies apud regem esset parasitatus, à parasitatione, quia ad eam erat inhabilis, excidit. Rursum repetitis Athenis postquam vehemens studium adhibuisset, seque adornasset, secunda navigatione Siciliam petivit: ubi paucos dies cœnatus, iterum præ imperitia excidit. Et

1 Νὴ τὸν Ἡρακλέα] De hoc Parasitico sacramento vir Clarissimus Io. Meursius, jurabant etiam Parasiti νὴ τὸν ἅλας Liban. Paras. *Bourd.*

2 *Aristippus*] Genere Cyrenaicus maximè voluptarius fuit, canis regius à Diogene nominatus, quòd assentaretur Dionysio, ad hunc Stratonem, vel ut alii, Platonem dixisse tradunt. Tibi soli & chlamydem & vestem rejiculam ferre datum est leg. Diog. Laert. lib. 2. Horat. epist. lib. 1. *Cogn.*

1 *Ari-*

Νίκιας ἐξέπεσε. καὶ αὕτη ἡ συμφορὰ Πλάτωνι τῷ Νικίᾳ, ὁμοία δοκεῖ γίνεσθαι τῇ Νικίᾳ. Τυ. καὶ τίς ὁ Σίμων, περὶ τούτου λέγεις; Πα. πολλοὶ μὲν καὶ ἄλλοι. Ἀριστόξενος ὁ μουσικός, πολλοῦ λόγου ἄξιος, καὶ αὐτὸς ὢν παράσιτος Νηλέως ἦν. Εὐριπίδης μὲν γὰρ ὅτι Ἀρχελάῳ μέχρι τοῦ θανάτου παρεσίτει, καὶ Ἀναξαρχος Ἀλεξάνδρῳ, πάνυ ἐπίστασαι. καὶ Ἀριστοτέλης ὁ τῶν παρασιτικῶν ἤρξατο μόνον, ὥσπερ καὶ τῶν ἄλλων τεχνῶν. [1] φιλοσόφους μὲν ἂν ὥσπερ λῷ, παρασιτίᾳ ἀποδύσαντας, ἔδειξα. παράσιτον δὲ οὐδεὶς ἔχει φράσαι, φιλοσοφεῖν ἐθελήσαντα. καὶ μήτοι εἰ ἔστιν εὐδαίμων τὸ μὴ πεινῆν, μὴ δὲ διψῆν. μὴ δὲ ῥιγοῦν, ταῦτα οὐδενὶ ἄλλῳ ὑπάρχει, ἢ παρασίτῳ. ὥστε φιλοσόφους μὲν ἄν τις πολλοὺς καὶ ῥιγοῦντας, καὶ πεινῶντας εὕροι. παράσιτον δέ, εἴ τι ἄλλο ἐστὶν, παράσιτον, ἀλλὰ δυσχεῖς τις, ἢ πτωχὸς ἄνθρωπος, ἢ φιλοσόφῳ

Et hæc Platonis fortuna Niciæ fortunæ ſimilis videtur. *Tych.* Ecquis Simo ea de Platone dicit? *Para.* Complures etiam alii. Porrò [1] Ariſtoxenus Muſicus, plurimi æſtimandus, [2] Nelei fuit [3] paraſitus. Quòd autem Euripides apud Archelaum ad mortem uſque, [4] Anaxarchus apud Alexandrum egit paraſitum, planè compertum habes. Cæterùm Ariſtoteles Paraſiticam orſus eſt ſolùm, ut reliquas artes. Philoſophos quemadmodum Paraſiticæ operam dederint, oſtendi. Nemo autem Paraſitum producat, qui philoſophari voluerit. Ac ſanè ſi neque eſurire, neque ſitire, neque algere beatum eſt, hæc alii nulli quàm paraſito ſuppetunt. Itaque Philoſophos multos invenias qui frigore, & fame capiantur: Paraſitum autem, nullum: aliuqui Paraſitus non eſſet, ſed infœlix quiſpiam, aut mendicus, aut Philoſopho ſimilis.

1 *Ariſtoxenus*] Muſicus dictus fuit à patre, muſicæ præcipuo magiſtro, auctore Suid. Stephanus de urbibus, in dictione Tarentum, ſcribit hunc fuiſſe patria Tarentinum. de hoc Cic. & Gellius. *Cogn.* Ἀριστόξενος ὁ Μουσικὸς πολλοῦ λόγου ἄξιος καὶ αὐτός γε παράσιτος Νηλέως ἦν] Quis fuerit ille Neleus, qui paraſitum habuit Ariſtoxenum, diſcimus ex Strabone lib. 13. ὁ τῶν Κορίσκου υἱὸς Νηλεὺς ἀνὴρ Ἀριστότελικὸς ἠσφαλμένος καὶ Θεοφράστου—πρῶτος ὢν ἰσμὲν συναγαγὼν βιβλία, καὶ διδάξας τοὺς ἐν Αἰγύπτῳ βασιλέας βιβλιοθήκης συνταξιν. Non eſt mirum, ſi παράσιτον habuerit Ariſtoxenum. Nam viri divitis fuit bibliothecam adunare, & Ariſtoxenus eandem cum Neleo Philoſophiæ ſectam profitebatur. Ariſtotelis enim fuerat etiam auditor. De eo ſic Suidas: Ἀριστόξενος υἱὸς Μνησίου τοῦ ἐκ Σπινθάρου μουσικοῦ, ἀπὸ Ταράντου τῆς Ἰταλίας, διατρίψας ἐν Μαντινείᾳ, φιλόσοφος γέγονε, καὶ μουσικῆς ὅπου θεωρῶν ἀκροατὴς ἐγένετο τοῦ τε Πατρέως, καὶ Λάμπρου τοῦ Ἐρυθραίου, εἶτα Ξενοφίλου τοῦ Πυθαγορείου, καὶ τέλος Ἀριστοτέλους. Multa deinde de eo ſubjungit, quæ videbis, & tandem addit συνετάξατο δὲ μουσικά τε καὶ φιλόσοφα: ex his patet eundem eſſe, de quo hic Lucianus. *Palm.*

2 *Nelei*] De hoc Athen. lib. 1. *Cogn.*

3 *Paraſitus Euripid.*] Hoc abundè Suid. & Gell. lib. 15. *Idem.*

4 *Anaxarchus*] Legend. Laërt. *Idem.*

5 Φιλοσόφους μὲν ἔν ὥσπερ ἦν, παρασιτίᾳ ἀποδύσαντας] Fortean φιλοσόφους μὲν ἐν ὥσπερ ἦν ὑποχῶν, παρασιτίᾳ ἀποδύσαντας. Niſi accipi Lucianus voluit, ὥσπερ ἦν, *ut erat*, pro, ut eſt, ſive ὥσπερ ἐστιν, ſive, *ut res ſe habet.* Marcil.

ὅμοιον. Τυ. ἴσως ταῦτά γε. ὅτι ὦ ἑταῖρε πολλὰ ἀμφίρρυτα φιλοσοφίας, καὶ ῥητορικῆς ἡ παρασιτικὴ, πῶς ἐπιδεικνύεις; Πα. εἰσὶν ὦ βέλτιστε, καιροὶ τοῦ ἀνθρώπου βίου. ὁ μέν τις, εἰρήνης οἶμαι. ὅσοι αὖ, πολέμου, οὐ δὴ τούτοις, ἅπασι ἀνάγκη φανερὰς γίνεσθαι τὰς τέχνας, καὶ τοὺς ἔχοντας αὐτὰς ὁποῖοί τινές εἰσι. σκόπει δὲ σὺ εἰ δοκεῖ, σκοπῶμεν δὲ σοῦ πολέμου καιροῦ, καὶ τίνες ἂν εἶεν μάλιστα χρησιμώτατοι, ἰδίᾳ τε ἕκαστον αὐτῶν, καὶ κοινῇ τῇ πόλει. Τυ. ὡς μέγιστον ἀγῶνα καὶ ζῆλος ἀγγέλλεις τῶν ἀνδρῶν. καὶ ἔγωγε πάλαι γελῶ καθ' ἑμαυτὸν, σὺν οἵοις ἂν εἴη συμβαλλόμενος παρασίτῳ φιλοσόφων. Πα. ἵνα τοίνυν μὴ πάνυ θαυμάζῃς, μὴ δὲ τὸ πρᾶγμα σοι δοκῇ χλαδὸς ἄξιον, φέρε σοι τυπωσώμεθα παρ' ἡμῖν αὐτοῖς. ἡγγέλθαι μὲν αἰφνίδιον εἰς τὴν χώραν ἐμβεβληκέναι πολεμίους, εἶναι δὲ ἀνάγκην ἐπεξιέναι, καὶ μὴ ἐρήμων ἔξω διημένων τὴν γῆν. τὸ στρατηγὸν δὲ παραγγέλλειν ἅπασιν εἰς τὸ καθοπλισθῆναι τοὺς ἐν ἡλικίᾳ, καὶ δὴ χωρεῖν τοὺς ἄλλους. ἐν δὲ δὴ τούτοις, φιλοσόφους τινὰς, καὶ ῥήτορας, καὶ παρασίτους. σκόπει τοίνυν ἀποδύσωμεν αὐτούς. ἀνάγκη γὰρ τοὺς μέλλοντας ὁπλίζεσθαι, γυμνοὺς σκοπεῖσθαι. ἴθι δὴ τοὺς ἄνδρας ὦ γενναῖε καθ' ἕκαστον, καὶ δοκίμαζε τὰ σώματα. τοὺς μὲν τοίνυν αὐτῶν, ὑπὸ εὐδιείας ἴδοις ἂν λεπτοὺς, καὶ ὠχροὺς περιφερομένους, ὥσπερ ἤδη τραυματίας παρειμένους. ἀγῶνα μὲν γὰρ, καὶ μάχην στασιαίαν, καὶ ἀθυσμὸν, καὶ κόνιν, καὶ τραύματα, μὴ γελοῖον ᾖ λέγειν, δύνασθαι φέρειν ἀνθρώπους ὥσπερ σκιάς τινας δεομένους ἀναλήψεως; ἄθρει δὲ πάλιν μελαίνας, τὰ παράστιχον ὁποῖός τις φαίνεται.

milis. *Tych.* Hæc sufficiunt. Sed Parasiticam Philosophia & Rhetorica esse potiorem, quomodo comprobabis? *Para.* Vitæ humanæ sunt tempora, vir optime, alterum pacis, alterum belli, in quibus utique omnino est necessarium artes patefieri, & cujusmodi sint ii à quibus exercentur. Priùs autem, si tibi videtur, consideremus belli tempus, quinam potissimùm utilissimi esse possint, cùm privatim quisque sibi, tum in genere reip. *Tych.* Quàm non mediocre virorum certamen denuntias: ac jamdudum apud me rideo, cogitans qualis esse possit Philosophus cum Parasito comparatus. *Para.* Ergo ut non mireris nimium, neque hoc subsannatione dignum putes, age typis expressis ob oculos nostros ponamus. Annuntiatum est hostes in regionem ex improviso irrupisse, necesse autem esse in eos irruere, neque permittendum ut agros populentur. Esse etiam operæ pretium ut belli dux conscribat exercitum ex juvenibus, & alii discedant. Inter hos esse Philosophos aliquos, Rhetores, & Parasitos. Primùm igitur eis vestimenta detrahamus: necesse enim est ut priùs denudentur, qui arma sunt induturi Tum ô generose viros illos sigillatim contemplare, & corpora explora. Certè alios præ indigentia tenues, & horrore pallidos videbis, tanquam vulneribus confectos. Annon ridiculum esset dicere ejusmodi homines, qui curatione aliqua sunt refocillandi, statariam pugnam, & conflictum, & pulverem, & vulnera ferre posse? Iterum ab iis ad Parasitum transiens, aspice qualis appareat. Non-

ἆρ' οὐχ ὁ μὲν, τὸ σῶμα σεμνὸν πολὺς, καὶ τὸ χρῶμα ἡδὺς, οὐ μέλας ἦ, [1] οὐδὲ λευκὸς; τὸ δὲ, ἡδὺ γυναικί, τὸ ἦ, θέλω σοι εἰπεῖν. ἔπειτα θυμοειδὴς, δεινὸν βλέπων, οἷοῖον ἡμεῖς μέγα, καὶ ὕφαιμον. οὐ γὰρ καλὸν δεδοικότα τῷ ἥλιῳ ὀφθαλμὸν εἰς πόλεμον φέρειν. ἆρ' οὐχ ὁ τοιοῦτος καλὸς μὲν ἡμῖν ἂν, καὶ ζῶν ὁπλίτης, καλὸς ἦ δὲ εἰ ἀποθανοῖ καλῶς; ἀλλὰ τί δὴ ταῦτα εἰκάζειν, ἔχοντες αὐτῶν ἐξεταθείσμεθα; ἁπλῶς γὰρ εἰπεῖν, ὦ πολέμῳ τί πώποτε ῥητόρων, ἢ φιλοσόφων, οἱ μὲ, οὐδὲ ὅλως ὑπέμειναν ἔξω τῶν τείχων προελθεῖν. εἰ δέ τις τῶν ἀναγκασθεὶς παρεδέξατο, φημὶ τοῦτον λείψανα τῆς πόλεως, ὑποστρέφειν. Τυ. ὡς θαυμάσια πάντα, καὶ οὐδὲν ὑπισχνῇ μέτριον. Πα. λέγω ἦ ὅμως. εἰ μὲ πίνων ῥητόρων, Ἰσοκράτης οὐχ ὅπως εἰς πόλεμον ἐξῆλθε ποτε, ἀλλ' οὐδ' ἐπὶ δικαστήριον ἄνευ λαμπρᾶς θεωρίας. οἶμαι ὅτι οὐδὲ τῶν φωνῶν λαμπρᾶ τοῦτο ἦν. τί ἔτι, οὐχὶ Δημάδης μὲν, καὶ Αἰσχίνης, καὶ Φιλοκράτης ὑπὸ δέους οὕτως τῆς καλλιστείας καὶ Φιλίππου πολέμου, τῶν πόλιν παρέδοσαν, καὶ ὀφᾶς αὐτοὺς τῷ Φιλίππῳ, καὶ διεπέλεσαν Ἀθήνησιν ἀεὶ τὰ ἐκείνου πολιτεύόμενοι. ὡς εἴγέ τις ἦ ἄλλῳ ἀθηναίῳ, καὶ αὐτὸ ἐπολέμῳ, καλέσειν ἂν αὐτοὺς ἐπὶ φίλῳ. ὁ Ὑπερείδης ἦ, καὶ Δημοσθένης, καὶ Λυκοῦργος, εἶτα δοκοῦντες ἀνδρειότατοι, καὶ τοῖς ὀκλασίαις ἀεὶ θορυβοῦντες, καὶ λοιδορούμενοι τῷ Φιλίππῳ, τί ποτε ἀπεργάσασθε γυναῖον ἂν τῷ

Nonne hic primùm corpore est magno, colore jucundo, non nigro quidem, sed neque peralbo: nam hic mulieri, ille servo convenit. Deinde animosus, horrendum obtuens: magnis quemadmodum nos, & cruentis oculis. Bonum enim non est meticulosum & fœmineum oculum in aciem afferre. Annon qui sit istiusmodi, egregius fiat, sive quum vivit armatus, sive quum honestè est mortuus? Sed quorsum istis collationibus utimur, siquidem eorum exempla habemus? Vt uno verbo dicam, Rhetorum, aut Philosophorum priorum nullus unquam ausus est belli tempore extra mœnia prodire. Quòd siquis coactus id susceperit, hunc deserta acie abscessisse dico. *Tych.* Quam admiranda omnia, quamque nihil exiguum polliceris! *Para.* Dicam tamen. Equidem ex Rhetoribus [2] Isocrates tantùm abest ut aliquando in bellum prodierit, cùm ne in judiciali quidem foro præ timiditate suggestum unquam conscenderit. Opinor & hoc ipsum, illi vocem defuisse. Præterea nonne Demades, Æschines, & Philocrates timore statim consternati, Philippo bellum indicente, civitatem & se ipsos prodiderunt, & Philippi res Athenis semper gesserunt? Quorum bellandi rationem siquis alius Athenienſium sequeretur, eum in amicitiam ascisebant. Hyperides quoque, & Demosthenes, & Lycurgus qui videbantur animosiores, & in concionibus tumultuabantur, & Philippo convitiabantur, quid præclari in

1 Οὐδὲ λευκὸς; τὸ μὲν, τὸ δ' γυναικί] Vide Isæum Casaubonum ad hæc verba Theocriti Idyll. 16. ἢ Ἥλιον ὅσσ' ὀπιδεῖς Κύκνον ἔγνω. Bourd.

2 *Isocrates*] Et alii, quos postea nominat ætate eadem vivebant Athen. leg. Cic. de clar. orat. Quintil. lib. 1. Plut. in Phocio. *Cogn.*

ωὸς αὐτὸν πολέμῳ; καὶ Γ' ἐφείδης μὲ, καὶ Λυκοῦργος, ὁσὶ' ἐξῆλθον. ἀλλ' οὐδὲ ὅλως ἐπολμησεν μικρὸν ἔξω παρακύψαι τῶν πυλῶν, ἀλλ' ἐντειχίδιοι καθηντο, παρ' αὐτοῖς ἤδη πολιορκούμενοι, γνωμίδια, καὶ ἐφεδρολόγια συνθέντες. ὁ γοῦν δὴ κορυφαῖος αὐτῶν, ὁ ταῦτ' λέγων ἐν ταῖς ἐκκλησίαις συνεχῶς. Φίλιππος γὰρ ὁ Μακεδὼν ὅλεθρος, ὅθεν ἐδὲ ἀνθρώπινον πίσιν ἦν ποτε, πολυμήσας ἐφελθεῖν εἰς τὴν Βοιωτίαν πρὶν ἢ ξυμμίξαι τὰ τραπόδια, καὶ ξυμβαλεῖν εἰς χεῖρας, ῥίψας τὴν ἀσπίδα, ἔφυγεν. ἢ οὐδέπω τοῦτο ἐφθέργη διήκουσας ἐδενός, πάνυ γνώριμα ὄντα, οὐχ ὅπως Ἀθηναίοις, ἀλλὰ Θρᾳξὶ, καὶ Σκύθαις, ὅθεν ἐκεῖνο τὸ κηδεμὼν ἦν. Τυ. ἐπίσταμαι ταῦτα. ἀλλ' ὅτοι μὲ ῥήτορες, καὶ λόγους λέγειν ἠσκηκότες. ἀρετὴν γ', ὦ. τί γὰρ ἐστὶ τὸ φιλοσόφων λέγεις; ἃ γὰρ δὴ τούτους ὥσπερ ἐκείνους ἔχεις αἰτιᾶσθαι. Πα. ὅτοι πάλιν ὦ Τυχιάδη, οἱ ἐστὶ ἀνδρείας ὁπωμέρουν ἀφελεγόμενοι, καὶ [2] καταγελῶντες τὸ τῆς ἀρετῆς ὄνομα, πολλῷ μᾶλλον δ' ῥηθόρων φανέντ' δειλότεροι, καὶ μαλακώτεροι. σκόπει δὴ ὅπως. ἐστὶν μὲ, σὺν ἔστιν ὅς τις εἰπεῖν ἔχει φιλόσοφον σὺν πολέμῳ πεπολυτηκότα. ἤτοι γὰρ οὐδὲ ὅλως ἐστρατεύσαντο, ἢ εἰσῆλθ' ἐστρατεύσαντο, πάντες ἔφυγον. Ἀντισθένης μὲν ὧν, καὶ Διογένης, καὶ Κράτης, καὶ Ζήνων, καὶ Πλάτων, καὶ Αἰσχίνης, καὶ Ἀριστοτέλης, καὶ πᾶς ὅτος ὁ ὅμιλος, ὅτε εἶδον παράτα-

in bello adverſus eum geſto præſtiterunt? Equidem Hyperides & Lycurgus nunquam egreſſi ſunt, ſed neque vel modicum exerto è portis capite auſi ſunt proſpicere. Verùm intra mœnia ſedebant, apud ſe ipſos obſeſſi, ſententiolas & ſenatuſconſulta componentes. Sed enim coryphæus illorum Demoſthenes, qui hæc ſubinde in concionibus dicebat: Peſtifer ille Philippus Macedo, unde ne mancipium quidem quiſquam emeret, auſus in Bœotiam venire priuſquam commixti exercitus ad manus venirent, [1] abjecto clypeo aufugit. Aut hæc priùs nondum ex quoquam audiviſti, quæ innotuerunt non Athenienſibus modò, ſed Thracibus & Scythis, unde erat ſceleſtus ille. *Tych.* Hæc ſcio. Sed hi ſunt Rhetores orationibus habendis, non virtute bellica exercitati. Quid autem de Philoſophis dicis? Non enim hos quemadmodum illos accuſare poteſ ignaviæ. *Para.* Hi equidem Tychiade, qui quotidie de fortitudine diſputant, & virtutis nomen in ore habent, multò ignaviores & molliores Rhetoribus apparebunt. Ad hunc verò modum rem conſidera. Primùm nemo dicere poſſit Philoſophum in bello mortem oppetiviſſe. Aut enim non omnino militarunt, aut ſi militarunt, omnes terga dederunt. Equidem Antiſthenes, Diogenes, Crates, Zeno, Plato, Æſchines, Ariſtoteles, & illa Philoſophorum univerſa turba nunquam viderunt aciem.

1 *Abjecto clypeo*] Demoſthenes clypeo ſuo litteris aureis ſcripſerat ἀγαθῇ τύχῃ attamen cùm ad pugnam ventum eſſet, abjecto clypeo aufugit, quòd cùm illi probro daretur, eluſit hoc verſiculo:

Ἀνὴρ δὲ φεύγων καὶ πάλιν μαχήσεται.

Cætera hujus dialogi deſumpta ſunt ex Iliad. & Odyſſ. *Cogn.*

2 Καταγελῶντες τὸ τῆς ἀρετῆς ὄνομα] Sic apud Diog. Laert. in Stilpo. *Bourd.*

1 Mé-

ξιν. [1] μόνος δὲ πολεμήσας ἐξελθεῖν εἰς τὴν ἐν τῇ πόλει μάχην ὁ σοφὸς αὐτῶν Σωκράτης, φεύγων ἐκεῖθεν ὅτι τὸ Πάρνηθος, εἰς τὴν Ταυρέως παλαίστραν κατέφυγε. πολὺ γὰρ αὐτῷ ἀστειότερον ἐδόκει μὴ τὸ μειρακυλλίων, καθεζόμενον, ὡραΐζειν, καὶ σαφισμάτια ἐπιτιθέναι τοῖς αὐτῶν χαίτοις, ἢ ἐν δὴ παρελθόντα μάχεσθαι. Ty. ὦ ἡμῖν εἰ, τοῦτο μὲν ἤδη ἐν παρέλαβεν ἐπιόμενον, ἐμοὶ Δία σκώπτειν αὐτὸς, καὶ ὀνειδίζειν βουλόμενον. ὥστε ἴδειν τί μοι δοκεῖς χαριζόμενος τῇ παντὸς τέχνῃ κομψεύεσθαι τὸ ἀνθρώπων. ἀλλ' εἰ δοκεῖ, ἤδη φέρε ἐν σὺ τὸ παρόντος ὁποῖος τις ἦσιν ἐν πολέμῳ, καὶ λέγε. καὶ εἰ ὅλως λέγεται παρόντος τις ἡμῖν τὸ παλαιῶν. Pa. καὶ μὴν ὦ φιλότης, [2] ἔδοξεν ἀνήκειν Ὁμήρου, ὃς οὐκ ἂν πάμπαν ἰδιώτης τύχῃ, ὅστις οὐκ ἐπίσταται παρὰ αὐτῷ τοὺς ἀρίστους τῶν ἡρώων

aciem. Solus autem ex illorum numero sapiens Socrates, in bellum quod civitati fuit adversus Lacedæmonios, exire ausus, arrepta inde fuga, ex Parnethe in Taurei palæstram divertit. Ipsi enim multo urbanius esse videbatur: cum adolescentulis sedendo, sese ornare, & secum versantibus captiunculas proponere, quàm cum Spartano viro pugnare. *Tych.* Hæc ego, ô generose, ab aliis jam accepi, quibus per Iovem non erat cavillandi, & convitiandi animus. Itaque parum gratiæ arti tuæ conciliare videris, contra viros hosce mentiendo. At si videtur, age jam dic mihi cujusmodi sit in bello Parasitus: & num omnino veterum aliquis parasitus fuisse dicatur. *Para.* Atqui ô amice, nemini usque adeò inauditus est Homerus, nemo tam idiota, ut nesciat præstantissimos heroas-

1 Μόνος δὲ πολεμήσας ἐξελθεῖν εἰς τὴν ἐν τῇ πόλει μάχην ὁ σοφὸς αὐτῶν Σωκράτης, φεύγων ἐκεῖθεν ὅτι τὸ Πάρνηθος, εἰς τὴν Ταυρέως παλαίστραν] Mirum est neque interpretem neque commentatorem hunc locum emendasse, at mendum fœdum est, & manifestum: emendatio vero in proclivi. Quid enim est τὴν ἐν τῇ πόλει μάχην? quænam fuit ea pugna in urbe facta, in qua Socrates affuit? & quis deorum Parnethen montem à Bœotiæ finibus in Athenas ipsas transportaverat? Lege, lege meo periculo, τὴν ὅλη Δηλίῳ μάχην. Ea fuit, in qua Socrates ἐρίσθησε. Sed mira est hoc loco interpretis confidentia simul & ignorantia, qui de suo addidit *adversus Lacedæmonios.* At ea pugna contra Bœotos facta fuit, & quod dicit inferius αἰδοῖ Σπαρτιάτῃ, ad eam pugnam non debet referri. Plures de ea pugna & Socratis in ea strenuitate loquuti sunt, sufficiet ad emendationis nostræ confirmationem Plutarchus in Alcibiade: ἔτι δ' ἐν δήλῳ μάχης γενομένης ἐφυγόντων Ἀθηναίων ἔχων ἵππον ὁ Ἀλκιβιάδης, τὸν δὲ Σωκράτη μετ' ὀλίγων ἀποχωροῦντα καὶ ἀναμένοντα ἰδών, &c. Vide & Laertium in Socrate. Cæterum ex hoc loco credo Ortelius in suo lexico imaginatus est urbem in Attica vel pagum nomine Ταυρέως Παλαίστρα. Fuit enim in ipsa urbe Athenis is locus, & ipse Taureas is fuit, cui Alcibiades colaphum inflixit, de choragio contra eum immodestius contendenti, ut ait idem Plutarchus in Alcibiade. Palæstræ erant loca in urbibus, ubi juvenes exercebantur sub quodam exercitationum magistro. Sic apud Theocritum Idyll. 2. Simætha Delphin Myndium suum amasium arcessit è palæstra Timageti:

— ἀλλ' ἀπολοῖσα
Τέρψιν ἀποπ' τὰν Τιμαγήτιος παλαίστραν.
Τίνει γὰρ φοιτᾷ, τίνει δ' ἴσ' ἐλθὼ καθήσθαι. Palm.

2 Οὐδεὶς ἀνήκει Ὁμήρου] Οὐδεὶς μὴ ἀνήκοος Ὁμήρου. Marcil.

ρασίτους ὄντας. ὃ, τι γὰρ Νέστωρ ἐκεῖνος, ἐκ τῆς γλώττης ὥσπερ μέλι ὁ λόγος ἀπέῤῥει, αὐτῷ τε βασιλέως παρασίτῳ ἦν. καὶ ὥστε τὴν Ἀχιλλέα, [1] ὥσπερ ἐδόκει τε, καὶ ἦν τὸ σῶμα ἰσχναιότατος, καὶ δικαιότατος, ὥστε τὸν Διομήδη, ὥστε τὸν Αἴαντα ὁ Ἀγαμέμνων ὕστως ἐπαινεῖ τε, καὶ θαυμάζει, ὥσπερ τὸν Νέστορα. οὐδὲ γὰρ δέκα Αἴαντας εὐχῆ γενέσθαι αὐτῷ, ὥστε δέκα Ἀχιλλέας. πάλαι δ' ἂν ἑαλωκυῖαν τὴν Τροίαν, εἰ τοιούτους ὁπόσους ἦν ὅτος ὁ παράσιτος, καίπερ γέρων ὤν, τραπέσθαι εἶχε δέκα. καὶ τὸν Ἰδομενέα τὸν τοῦ Διὸς ἔφασαν, παράσιτον Ἀγαμέμνονος ὁμοίως λέγειν. Τυ. ταῦτα μὲν κἀγὼ αὐτὸς ἐπίσταμαι. ὅπως μὲν μὴν δοκῶ μοι μανθάνειν πῶς δὴ τὼ ἀνδρε, τὸν Ἀγαμέμνονε παράσιτοι ἦσαν. Πα. ἀναμνήσθητι ὦ γενναῖε τῶν ἐπῶν ἐκείνων, ὥσπερ αὐτὸς ὁ Ἀγαμέμνων πρὸς τὸν Ἰδομενέα λέγει. Τυ. ποίων; Πα. Σὸν δ' ἦ πολέος δέπας αἰεὶ ἕσπε' ὥσπερ ἐμοὶ πίέειν, ὅτε θυμὸς ἀνώγοι. σὺ ταῦτα γὰρ τὸ αἰεὶ πολέος δέπας εἴρηκεν, ἀεὶ ὅπ τὸ ποτήριον πλήρωσιν αἰτεῖ τὸν Ἰδομενέα πιεῖν, ἐμοὶ δὲ οὐ θέμις ἐστὶν ἐμοῦ πλήρους ὄντος ἄλλο τι πίνειν, ἢ καθεύδειν, ἀλλ' ὅπ αὐτῷ δόλος ἦν βίᾳ μόνῳ συνδειπνεῖν ὑπῆρχε τῷ βασιλεῖ. ἀλλ' οὐχ ὥσπερ τοῖς λοιποῖς παράσιτοις ἕως ἡμέρας πινὰς προσκαλουμένοις. τὸν μὲν γὰρ Αἴαντα, ἐπεὶ καλῶς ἐμονομάχησε τῷ Ἕκτορι, εἰς Ἀγαμέμνονα δεῖπνον ἄγων φησὶν, ἐν πρώτοις ἀξιωθέντα ὑπὸ τοῦ τῷ βασιλεῖ δεῖπνα. ὁδὲ Ἰδομενεὺς, καὶ ὁ Νέστωρ, ὁσημέραι συνεδείπνουν τῷ βασιλεῖ, ὡς αὐτὸς φησι. Νέστωρ γὰρ παράσιτός μοι δοκεῖ τῶν βασιλέων μάλιστα τεχνίτης, καὶ ἀγαθὸς ἡνίοχος. ἐπὶ δὲ roas apud ipsum esse parasitos. Nam Nestor ille, à cujus lingua perinde ut mel fluebat oratio, regis fuit parasitus. Et neque Achillem, qui & videbatur, & erat forma corporis præstantissimus, & justissimus, neque Diomedem, neque Aiacem Agamemnon tantis laudibus extulit, & admiratus est, quàntum Nestorem. Neque enim decem Aiaces, neque decem Achilles sibi esse optat. Quippe jam olim Troiam cepisset, si tales, qualis erat hic parasitus, quamvis senex, decem milites habuisset. Quinetiam Idomeneum Iovis filium, similiter Agamemnonis parasitum esse dicit. *Tych.* Hæc quoque scio. Nondum tamen mihi videor intelligere, quomodo hi duo viri fuerint Agamemnonis parasiti. *Para.* Memento illorum Homeri versuum, quibus Idomeneum alloquitur Agamemnon. *Tych.* Quosnam dicis? *Para.* Semper tibi plenior ut mi Stat cyathus, quum fert animus porare benignè. Hoc loco semper plenum dixit cyathum: non quòd poculum perpetuò plenum adstaret Idomeneo tum pugnanti, tum dormienti: sed quia ipsi soli, quandiu vixit, cum rege convivari obtigit: siquidem certis diebus: ut cæteri milites, non invitabatur. Etenim Aiacem, postquam in singulari certamine cum Hectore, strenuè se gessisset, ad divinum Agamemnonem ductum fuisse ait, & vesperi apud regem honoris causa cœnatum. At verò Idomeneus & Nestor, fere quotidie cum rege, ut ipse inquit, convivabantur. Porrò Nestor regum Parasitus mihi fuisse videtur arte multa industrius: qui non apud

1 Ὥσπερ ἐδόκει] Ὥσπερ ἐδόκει. Marcil.

1 Νέστ

Ἀγαμέμνονος ἄρξασθαι τῆς τέχνης, ἀλλὰ πρώτως ἐπὶ Καινέως, καὶ Ἐξαδίου. δοκεῖ δ' οὐδὲ ἀναπαύσασθαι παρασιτῶν, εἰ μὴ ὁ Ἀγαμέμνων ἀπέθανε. Τυ. οὗτοσὶ μὲν γοῦν ὁ παράσιτος. εἰ δὲ ὁ ἄλλος πᾶς οἶσθα, πειρῶ λέγειν. Πα. τί δ' ἂν ἐ Τυχιάδη, οὐχὶ ὁ Πάτροκλος ἦν ἀχιλλέως παράσιτος, ὁ ταῦτα, οὐδενὸς τῶν ἄλλων Ἑλλήνων φαυλότερος, οὔτε τὴν ψυχὴν, οὔτε τὸ σῶμα, νεανίας ὤν; ἐγὼ γὰρ οὐδὲν αὐτὸν μοι δοκῶ ἦν Ἀχιλλέως τεκμαίρεσθαι τοῖς ἔργοις αὐτοῦ χείρω εἶναι. τὸν τε γὰρ Ἕκτορα ῥήξαντα τὰς πύλας, καὶ ἐς τὰς ναῦς εἴσω μαχόμενον, ἔστ' ἐξέωσε, καὶ τὴν Πρωτεσιλάου ναῦν ἤδη καιομένην, ἔσβεσε. καίτοι ἐπεβάτευον αὐτῆς οὐχ οἱ φαυλότατοι. ἀλλ' οἱ Τελαμῶνος, Αἴας τε, καὶ Τεῦκρος. ὁ μὲν, ἀσπίτης ἀγαθὸς, οὐδὲ, τοξότης. καὶ πολλοὺς μὲν ἀπέκτεινε τῶν βαρβάρων. οὐ δὴ τοίνυν, καὶ Σαρπηδόνα τὸν Διὸς υἱὸν, ὁ παράσιτος ἦν Ἀχιλλέως. καὶ ἀπέθανε δὴ ὑπὸ πολλῶν ἄλλων ὁμοίως, ἀλλ' οὐκ ὀλίγῳ ἐ Ἕκτορι, Ἀχιλλεῖ δὲ ἀπέκτεινε; εἰς, ἵνα, καὶ αὐτὸν Ἀχιλλέα, Πάρις. ἢ τί παράσιτοι; ἦσαν, καὶ δύο ἀπέθανον. καὶ τελευτῶν δ, φωνὰς ἀφῆκε, οὐχ οἵας ὁ γοργότατος Ἕκτωρ, παρασιτήσεται τὸν Ἀχιλλέα, καὶ ἑκατόμβαιον ἕκαστος ὁ νεκρὸς αὐτῷ τοῖς ἑαυτοῦ λυτρὰ δοθῇ, ἀλλ' οἵας εἰκὸς ἀφεῖναι παράσιτον. τίνας δὴ τούτους; τοιοῦτοι δ' ἔοικε μοι ἑκάστοτε ἀπεβάλλεσθαι, πάντες ἡμῶν ὁπόσοι ὄλοντο, ἐμοὶ μὲν δοκεῖ, δημόται. Τυ. ταῦτα μὲν ἱκανά. ὅτι δ' μὴ φίλος, ἄλλα παράσιτος ἦν ὁ Πάτροκλος τοῦ Ἀχιλλέως, πειρῶ λέγειν. Πα. φαίην ἂν, Τυχιάδη τὸν Πάτροκλον ὅτι παράσιτος ἦν, λέγοντί σοι παρέξειν. Τυ. θαυμαστὰ λέγεις. Πα. ἀκούσῃ τοίνυν φράζων σοι ἐπειτα. Μὴ ἐμὲ

apud Agamemnonem, sed priùs apud Cæneum & Exadium artem hanc inchoavit. Nec parasitandi finem priùs videtur fecisse, quàm diem obiit Agamemnon. *Tych.* Equidem præclarus hic fuit parasitus. At siquos alios nosti, conare dicere. *Para.* Quid igitur Tychiade, nonne & Patroclus Achillis fuit parasitus, idque cùm nullo alio Græcorum fuerit deterior, neque animi, neque corporis dotibus, etsi erat juvenis? Mihi equidem nulla in re ipso Achille videtur fuisse deterior, ex ejus factis conjecturam facienti. Etenim Hectorem raptis portis, ac intra munitionem juxta naves pugnantem expulit: & Protesilai navim incensam, extinxit: quanquam in ea militabant, non ignaviſſimi, verùm Aiax & Teucer Telamone nati, cataphractus alter, alter sagittarius. Quinetiam multos ex barbaris neci dedit Achillis ille parasitus, atque inter hos Sarpedonem Iovis filium. Nec ut alii occubuit: sed Hectorem Achilles, unus unum, Achillem Paris occidit: hunc parasitum Deus, duoque homines. Et moriens voces emisit, non quales Hector ille generoſiſſimus, Achillem supplicitèr precatus, ut cadaver suis redderet: sed quales parasitum emittere par est. Quænam autem sunt? Si mihi viginti duro in certamine tales Ante occurriſſent, straviſſem cuspide cunctos. *Tych.* Sufficiunt ista. Cæterùm Patroclum non amicum: sed parasitum Achillis fuisse, proba. *Para.* Ipsum ô Tychiade Patroclum se parasitum dicentem exhibebo. *Tych.* Miranda dicis. *Para.* Audi igitur ipsos versus. Ne mea Pelide

σῶν ἀπάνθρωπε πηλίκμαχ ὁσὶ Ἀχιλλεῦ, ἀλλ' ὁμῶς ὡς ἐτράφημεν συνεμπέρασι δόμασι. καὶ πάλιν ἀποβὰς, καὶ νεῦ με δεξάμενός φησιν, ὁ Πηλεὺς ἔτρεφεν εὐδυκέως, καὶ σὸν θεράποντ' ὀνόμασε. τοῦτο παράσιτον ἦν. εἰμὶ τοίνυν φίλον ἐθέλοι τὸ Πάτροκλον λέγειν, σὺν ἂν αὐτὸν ἡγήσατο θεράποντα. ἐλάττονες γὰρ ἦσαν ὁ Πάτροκλος. τίνας τοίνυν λέγει θεράποντας, εἰ μὴτε τοὺς φίλους, μήτε τοὺς φίλους; τοὺς παρασίτους δηλονότι, ἢ τὸ Μηριόνην τὸν Ἰδομενέως τὸν αὐτὸν θεράποντα ὀνομάζει. ὥστε οἶμαι καλεμένων τότε τῶν παρασίτων. σκόπει δ' ὅτι τὸ συνεῦξε τὸν μὲν Ἰδομενέα, Διὸς ὄντα υἱὸν, σὺν ἀξιοῖ λέγειν ἀπάλαιστον Ἄρηϊ, Μηριόνην δὲ τὸν παράσιτον αὐτοῦ. τί δ', οὐχὶ τὸ Ἀθηναίων δημαγωγὸς ὢν, καὶ πένης, ὥσπερ Θουκυδίδης φησὶ, παράσιτος ἦν Ἁρμοδίου; τί δ', οὐχὶ τὸ ἐραστής; ἐπιεικῶς γὰρ οἱ παράσιτοι τὸ ἐρᾶσθαι τρέφοντων εἰσίν. ὅτι τοίνυν πάλιν ὁ παράσιτος τὴν Ἀθηναίων πόλιν τυραννευμένην, εἰς ἐλευθερίαν ἀφείλετο. καὶ νεῦ ἔσχε χαλκῆς ἐν τῇ ἀγορᾷ μετὰ τῶν παιδικῶν. ὅτοι μὲν δὴ τοιοῦδε ὄντες μόλα ἀγαθοὶ, παράσιτοι ἦσαν. σὺ δὲ ποῖον τινα εἰκάζεις τὸν πολέμου τὸν παράσιτον; ὃς πρῶτον μὲν ὁ τοιοῦτος χρηστοποιησάμενος ἔξεισιν ἐπὶ τὴν παράταξιν, καθάπερ ὁ Ὀδυσσεὺς ἀξιοῖ; ἢ γὰρ, ἀλλ' ἂν τὸν πολέμου μάχεσθαί φησιν ἐπαίρῃ, καὶ δύο μόνω ἐν μάχεσθαι δέοι. καὶ ὁ μὲν ἄλλος φρατῶν τὸν χρόνον τοῦτο δέος. ὁ μὲν, τὴν ἀκριβῶς ἁρμόζεται τὸ κράνος. ὁδὶ, θωράκιον συδύεται. ὁδὲ, αὖθ' τὸ δεινὸν ὑποπλάσας τὸν πολέμου, τρέμει. ὅτος δ', ἐοδιὼ τότε μάλα φαιδρὸν τὸν προσώπου, καὶ μετὰ τῶν ἕξοδον δύο τῶν προτέρων διαγωνίζεται. ὁ δὲ τρέφαν αὐτὸν, ὅπισθεν ὑποτυ condas ossa seorsim, Sed simul, ut tecto nutriti viximus uno. Et rursum eodem in loco. Nam me susceptum Peleus studiosus alebat: Nomine meque tuum noto Theraponta vocavit. Hoc est, parasitum esse voluit. Etenim si Patroclum appellare voluisset amicum, haud illum theraponta nominasset. Liber enim erat Patroclus. Quos igitur dicit esse therapontas, si neque servos, neque amicos intelligit? parasitos nimirum. Quo nomine & Merionem Idomenei theraponta compellat. Sic puto vocabantur tunc parasiti. Considera etiam, eum non dignari Idomeneum Iovis filium Marti æqualem dicere: sed ejus parasitum Merionem. Quid? nonne & Aristogiton vir popularis, & pauper, ut inquit Thucydides, parasitus fuit Armodii? nonne & amator? Parasiti enim admodum amantes eorum sunt à quibus aluntur. Rursum hic parasitus Athenienſium remp. tyrannide laborantem, in libertatem vindicavit, & nunc in foro stat æneus cum amasio. Illi itaque cùm tales essent virtute clari, parasiti tamen fuerunt. Tu verò qualem in bello parasitum esse putas? Nonne hic primum pransus prodit in aciem: quemadmodum & Vlysses vult? Enimvero cui statim sub auroræ exortum pugnandum erit, ille cibum sumet. Et quo tempore alii milites præ metu, hic galeam diligenter adornat, ille thoracem induit, alius belli sævitiam suspicans trepidat: tunc parasitus vultu valdè hilari comedit: mox in aciem progressus inter primos dimicat. Qui verò alit ipsum, ordine post sequi-

πέπεκται τῇ ἀσπίδι. κἀκεῖνος αὐτὸν ὥσπερ ὁ Αἴας ὁ Τεῦκρον ὑπὸ τῷ σακεῖ καλύπτει. καὶ τὰ βελῶν ἀφιεμένων, γυμνώσας ἑαυτὸν, τοῦτον σκέπει. βούλεται γὰρ ἐκεῖνον μᾶλλον σώζειν, ἢ ἑαυτόν. εἰδὲ δὴ ὁ πίσσα παράσιτος ἐν πολέμῳ, σὺκ ἂν ἐπ' αὐτὰ δήπου ἔτι λοχαγὸς, οὐδὲ ταξιάρχης αἰχμαλώτου, μεγάλως τινὸς ὄντος νεκροῦ. καὶ ὥσπερ ἐν συμποσίῳ κεῖται κατακειμένῳ. ὡς ἄξιόν γε φιλοσόφου νεκροῦ ἰδεῖν τοῦτο παρακείμενον, ξηρὸν, ῥυπῶντα, μακρὸν πωγώνιον ἔχοντα, ἀσπιδοπηκῆ τὸ μέγεθος, ἀδένειν ἄνθρωπον, τίς σὺκ ἂν καταφρονήσειε τοιούτης τῆς πόλεως, τὰς τοιαύτας αὐτῆς ὕπνῳ κατηδαίμονας οὔσας; τίς δ' σὺκ ἂν εἰκάσειε χλωρὰς καὶ ἡμιθνῆτας ὁρῶν ἀνθρωπίσκους κειμένους, τὴν πόλιν ἀπορεῖσθαι συμμάχων, τὰς ἐν τῇ εἰρκτῇ κακούργους ἐπιλῦσαι τῷ πολέμῳ; τοιοῦτοι μὲν οἱ παράσιτοι. ἐν εἰρήνῃ δ', τοσοῦτόν μοι δοκεῖ καὶ διαφέρειν παρασιτικὴ φιλοσοφίας, ὅσον αὐτὴ ἡ εἰρήνη πολέμου. καὶ σκόπει εἰ δοκεῖ, σκοπῶμεν τὰ τῆς εἰρήνης χωρία. Τυ. ἔπου ξυνίημι ὅτι τοῦτό που βούλεται. σκοπῶμεν δ' ὅμως. Πα. σὺκοῦν ἀγορὰν, καὶ δικαστήρια, καὶ παλαίστρας, καὶ γυμνάσια, καὶ κωμήδια, καὶ συμπόσια ἔχουσι φαίην ἄν, πόλεως χωρία; Τυ. πάνυ μὲν οὖν. Πα. ὁ τοίνυν παράσιτος, εἰς ἀγορὰν μὲν, καὶ δικαστήρια δὲ πάρεισιν, ὅπου οἶμαι τοῖς συκοφάνταις πάντα τὰ χωρία πῶπε μᾶλλον πρόσηκε, καὶ ὅτι οὐδὲν μέτεστιν ἐν τοῖς τοιούτοις χωρίοις. πρὸς δὲ παλαίστρας, καὶ τὰ γυμνάσια, καὶ τὰ συμπόσια, δίκαιά, καὶ κόσμει μόνος οὗτος. ἐπεί τίς σὺ παλαίστρα φιλόσοφος, ἢ ῥήτωρ ἀπλοῦς, ἄξιος συγκεχύσθαι sequitur parasitum, illumque hic, ut Aiax Teucrum sub clypeo, tegit: relictisque telis, neque nudato, defendit. Eum enim mavult incolumem tueri quàm se ipsum. Quòd si parasitus in bello ceciderit, neque præfectum agminis, neque militum quenquam ejus pudebit, cujus magnum sit cadaver, eoque decore jacens quo in convivio. Adeò ut indignum esset philosophi cadaver huic adjacens conspici, aridum, sordidum, promissa barba, ante pugnam mortuum, imbellem hominem. Quis eam civitatem non contemserit, qui tam miseros ejus propugnatores videat? Imò quis pallidos illos, & comatos homunciones conspicatus jacentes, non conjecerit, huic civitati auxiliatores deesse, adeò ut sceleſtos qui detinebantur in carcere, ad bellum vinculis solverint? Tales in bello sunt Parasiti, cum Rhetoribus & Philosophis comparati. Cæterùm in pace tantum præcellit Philosophiam Parasitica, quantum ipsa pax bello præstat. Ac primùm si tibi videtur, consideremus pacis loca. *Tych.* Quid hoc sibi velit non intelligo. Consideremus tamen. *Para.* Nunquid forum, judicia, palæstras, gymnasia, venationes, convivia, ego dicere possim civitatis loca? *Tych.* Rectè sanè. *Para.* Parasitus autem ad forum, & causas agendas non se confert, puto quia sycophantis omnia hæc loca potiùs conveniunt: & quia nihil moderatè in his geritur. Verùm palæstras, gymnasia, & convivia sectatur, ornatque hic solus. Quis enim Philosophus aut Rhetor nudatus, corpore cum

παραθεῖτε τῷ σώματι; ἢ τίς ἂν γυμνασίῳ τῶν ὀφθείς, οὐκ αἰσχύνη μᾶλλόν ἐστι, καὶ μὴν οὐ ἐρημίᾳ τῶν ἀθλίων ἂν ὑποσταίη θηρίον ὁμόσε ἰόν. ὁ δὲ παράσιτος, αὐτά τε ἐπόνθα μένει, καὶ δέχεται ῥᾳδίως, μεμελετηκὼς αὐτῶν ἐν τοῖς δείπνοις καταφρονεῖν. καὶ ὅτ' ἔλαφος, ὅτε σῦς αὐτὸν ἐκπλήττει πτερνικῶς. ἀλλὰ κἂν ἐπ' αὐτὸν ὁ σῦς τὸ ὀδόντα θήγῃ, καὶ ὁ παράσιτος ἐπὶ τὸ σῦν ἀντιθήγει. τοὺς μὲν γὰρ λαγὼς, διώκει μᾶλλον τῶν κυνῶν. ἐν δὲ συμποσίῳ, τίς ἂν ἐκμιλλήσαιτο παρασίτῳ, ἤτοι παίζοντι, ἢ ἐσθίοντι; τίς δ' ἂν μᾶλλον σύφραγα τοὺς συμπότας; πότερόν ποτε ἴστος ᾄδων ἐκ σκώπτων, ἢ ἄνθρωπος, μὴ γελῶν, ἐν γελοίῳ κείμενος, εἰς γῆν ὁρῶν, ὥσπερ ἐπὶ πένθος ἥκων συμπόσιον ἦκεν. καὶ ἔμοιγε δοκεῖ, ἐν συμποσίῳ φιλόσοφος τοιοῦτόν ἐστιν, οἷον ἐν βαλανείῳ κύων. φέρε δὴ πάντα ἀφέντες, ἐπ' αὐτὸν ἤδη βαδίζωμεν τὸν βίον καὶ τῶν ῥητόρων καὶ σκώπτων ἅμα, καὶ τῶν φιλοσόφων ἑκάτερον. σκεψώμεθα τοίνυν εἴ τις ἂν τὸν μὲν παράσιτον, ἀεὶ δόξης καταφρονοῦντα, καὶ ᾠδὴν μέλον αὐτῷ, ὧν οἱ ἄνθρωποι οἴονται. τὸν δὲ ῥήτορος ἢ, καὶ φιλοσόφου εὕροι τις ἄν, ὃς πάντας, ἀλλὰ πάντα, τοῦ τύφου, καὶ δόξης τερπόμενος, καὶ ὃ δόξης μόνον, ἀλλὰ καὶ ὁ τούτου αἴσχιόν ἐστιν, τοῦ ὄφελος. καὶ ὁ μὲν παράσιτος, ἅπαξ ἐλθὼν πρὸς ὄψον, ὡς ἂν ἀνὴρ τις ᾠδὴ πρὸς τὰς ἐν τοῖς αἰγιαλοῖς ψηφῖδας ἀμελῶς ἔχει. καὶ ᾠδὲν αὐτῷ δοκεῖ διαφέρειν τὸ χρυσίον καὶ πυρός. οὔτε μὰ ῥήτορες, καὶ ὃ δεινότερόν ἐστι, καὶ οἱ φιλοσοφεῖν φάσκοντες, πρὸς αὐτὰ ἅπερ διαφέειν

Parasito dignè comparetur? aut quis eorum in gymnasio conspectus, loci non sit potiùs dedecus? Atqui ne in deserto quidem illorum quispiam cum bellua congredi sustineret. At Parasitus eas irruentes expectat, & facilè excipit, quas in conviviis contemnere didicit. Sed neque cervus, neque aper setis inhorrescens ipsum deterret. Imò si aper dentem adversus ipsum acuat, Parasitus vicissim in aprum acuit. Lepores autem magis infectatur quàm canis. Porrò in convivio quis cum Parasito aut ludente, aut comedente certet? Ecquis convivas magis exhilaret? Vtrum hic qui canit, & cavillatur, an homo qui non ridet, in lacerna jacet, in terram intuetur, ut pote ad luctum non ad convivium veniens? Ac ut mihi videtur, hujusmodi est Philosophus in convivio cujusmodi canis in balneo. Age verò his missis, ad ipsam Parasiti vitam nos conferamus, quam simul consideremus, & comparemus. Primùm igitur videat quivis, Parasitum quidem semper gloriam contemnere, neque quid sentiant homines, curare. Rhetores autem & Philosophos non aliquos sed omnes comperiat, fastu, & studio gloriæ detritos: nec gloriæ modò, sed quod est hac re turpius, etiam pecuniæ. Contrà Parasitus animo erga pecuniam sic est affecto, ut nemo lapillos qui sunt in littoribus magis negligat. Nec putat aurum esse igni præstantius. Rhetores autem, & quod absurdius est, etiam illi qui se philosophari profitentur, ita miserè sunt

1 Πρὸς τὰς ἐν τοῖς αἰγιαλοῖς ψηφῖδας] Sic tom. 1. pagin. 164. ᾠδὴν πωλοῦντες τῶν ἐν τοῖς αἰγιαλοῖς ψηφίδων. Tangit finem hujus dissertationis Long. lib. 4. ποιμέν. Liban. Paras. *Bourd.*

1 Φασ-

ται κεκοσμημένους, ὥστε τῶν μάλιστα νῦν εὐδοκιμούντων φιλοσόφων. περὶ μὲν γὰρ τῶν ῥητόρων, τί δεῖ λέγειν; ὁ μὲν, δικάζων δίκην, δώροις ἐπ' αὐτῇ ἑάλω. ἄλλος δὲ, μισθὸν σοφιστεύων, εἰσπράττεται τοὺς μανθάνοντας. ὁ δὲ, παρὰ τοῦ βασιλέως ὑπὲρ τοῦ συνεῖναι ὁμοίως μισθὸν αἰτεῖ, καὶ οὐκ αἰσχύνεται. ἔτι πρεσβύτης ἀνὴρ διὰ τοῦτο ἀποδημεῖ, καὶ μισθοφορεῖ, καθάπερ ἰνδὸς, ἢ σκύθης αἰχμάλωτος. καὶ οὐδὲ αὐτὸ τὸ ὄνομα αἰσχύνεται, ὅτι μισθὸς ὃ λαμβάνει. εὕροις δ' ἂν οὐ μόνον ταῦτα περὶ τούτους, ἀλλὰ καὶ ἄλλα πάθη. οἷον, λύπας, καὶ ὀργὰς, καὶ φθόνους, καὶ παντοίας ἐπιθυμίας. ὁ γε μὴν παράσιτος, ἔξω τούτων ἐστὶν ἁπάντων. οὔτε γὰρ ὀργίζεται δι' ἀνεξικακίαν, καὶ ὅτι οὐκ ἔστιν αὐτῷ ὅτῳ ὀργισθείη. καὶ εἰ ἀγανακτήσειε δέ ποτε, ἡ ὀργὴ αὐτοῦ χαλεπὸν μὲν, οὐδὲ σκυθρωπὸν οὐδὲν ἀπεργάζεται. μᾶλλον δὲ, γέλωτα, καὶ εὐφραίνει τοὺς συνόντας. λυπεῖται γε μὴν ἥκιστα πάντων. τοῦτο τῆς τέχνης παρασκευαζούσης αὐτῷ, καὶ χαριζομένης, μὴ ἔχειν ὑπὲρ ὅτου λυπηθείη. οὔτε γὰρ χρήματά ἐστιν αὐτῷ, οὔτε οἶκος, οὔτε οἰκέτης, οὔτε γυνὴ, οὔτε παῖδες. ὧν διαφθειρομένων, πάντως ἀνάγκη ἐστὶ λυπεῖσθαι τὸν ἔχοντα αὐτὰ, ἐπεὶ ταῦτα ἀπόλλυνται. ἐπιθυμεῖ δὲ οὔτε δόξης, οὔτε χρημάτων, ἀλλ' οὐδὲ ὡραίου τινός. Τυ. ἀλλ' ὦ Σίμων, εἰκός γε ἐνδείᾳ τροφῆς λυπηθῆναι αὐτόν. Πα. ἀγνοεῖς ὦ Τυχιάδη, ὅτι ἐξ ἀρχῆς οὐδὲ παράσιτός ἐστιν οὗτος, ὅστις ἀπορεῖ τροφῆς. οὐδὲ γὰρ ἀνδρεῖος, ἀπορίᾳ ἀνδρείας ἐστὶν ἀνδρεῖος. οὐδὲ φρόνιμος, ἀπορίᾳ φρενῶν ἐστι φρόνιμος, ἄλλως γε, οὔτε παράσιτος ἂν εἴη. πρόκειται δὲ ἡμῖν περὶ πα-

sunt erga hæc affecti, quasi hac ratione potissimùm laudem & gloriam sibi compararent. Quid verò de Rhetoribus dicam? hic caussam agens, largitionibus est corruptus: ille dicendi artem profitens, à discentibus mercedem exigit: alius pro sua opera mercedem à rege pariter flagitat, nec pudore suffunditur. Præterea vir senex ob id peregrè proficiscitur, & quæstum facit, non aliter atque Indus, aut Scytha captivus, Nec eum pudet nominis, quòd sit merces id quod accipit. Nec solùm his vitiis, sed etiam aliis animi perturbationibus obnoxios eos invenies, puta mœrori, iræ, invidiæ omnisque generis cupiditati. Sed Parasitus omnibus his affectibus vacat. Neque enim irascitur ob malorum tolerantiam, & quia non habet quod irascatur. Quòd siquando indignetur: nihil molesti & tetrici designat ejus ira: sed risum potius: estque conversantibus oblectamento: atque omnium minimè tristitia capitur, præbente hoc & largiente ipsi arte, ut nihil suppetat cujus causa tristitiam contrahat. Caret enim pecuniis, domo, famulo, uxore, liberis, quibus pereuntibus omnino necesse est ut mœrore afficiatur qui ipsa possidebat. At neque gloriam, neque pecunias, neque formosum quenquam expetit. *Tych.* At ô Simo, consentaneum est illum ob victus inopiam mœstum reddi. *Para.* Ignoras ô Tychiade, statim ab initio, hunc qui victu indiget, non esse parasitum. Non enim fortis fortitudinis inopia fortis est: neque prudens, inopia mentis est prudens: alioqui parasitus esse non possit. Proposita enim est nobis quæstio, non de eo qui non est, sed de eo qui re-

ρασίτης ζητεῖν ὄντος, ἡχὶ μὴ ὄντος. εἰ δὲ μὴ ὁ ἀνδρεῖος ἄλλως, ἢ παρασίας ἀνδρειότητος, καὶ ὁ φρόνιμος, παρασίας φρονήσεως, καὶ ὁ παράσιτος ὢν, παρασίας ἕνεκα παρασιτεῖν, παράσιτος ἔσται. ὡς εἴγε τοῦτο μὴ ὑπάρχοι αὐτῷ, ἆρα ἄλλα τινὸς, καὶ ἡχὶ παρασίτης ζητήσομεν. Τυ. σπανίως ἀδύποτε λιμοκτονήσει παράσιτος τροφῆς. Πα. ἔοικεν. ὥστε ὅτ' ἐπὶ τούτῳ, ὅτ' ἐπ' ἄλλῳ ἐστὶν, ὅτῳ λυπηθείη ἄν. καὶ μὲν δὴ ἅπαντες ὁμῶς φιλόσοφοι, καὶ ῥήτορες, φοβοῦνται μάλιστα τὰς γε τοι πλείστας αὐτῶν, εὔροις τις ἂν μὴ ξύλα ἐφεστῶτας. ἔστι δὲ ὅτε καὶ ἐφοβοῦντο ἀπλισμένους, καὶ τὰς θύρας ὦν μάλα ἐμφρονίμως ἀποκλείοντας, μή τις ἄρα νύκτωρ ἐπιβουλεύσειεν αὐτοῖς δεδοικότες. ἀδὲ, τῶν θύραν ὦν δυσμαῖς ἐφεστήκειν, εἰκῆ ἐς τοῦτο, ὡς μὴ νοτὸ ἀνέμοις ἀνοιχθείη. ἐγοομένης ὦν ψόφος νύκτωρ, οὐδέν τι μᾶλλον ἐνοχλεῖται, ἢ μὴ γενομένης. καὶ δ' ἐρημίας ὦν ἅπαν, ἄνευ ξίφους οὐδενός. φοβεῖται γὰρ οὐδὲν οὐδαμοῦ. φιλοσόφους ὦν πολλάκις εἶδον ἐγὼ, οὐδενὸς ὄντος ἐνοχλοῦντος, τόξα ἐντεταμένους. ξύλα μὲν γὰρ ἔχουσι, καὶ εἰς βαλανεῖον ἀφικόμενοι, καὶ ἐπ' ἄριστον. παρασίτου μέντοι οὐδεὶς ἔχει κατηγορῆσαι μοιχείαν, ἢ βίαν, ἢ ἁρπαγὴν, ἢ ἄλλό τι ἀδίκημα ἀπλοῦν. ἐπεὶ ὅγε τοιοῦτος, οὐκ ἂν εἴη παράσιτος, ἀλλ' ἑαυτὸν ἐμεῖν ἀδικεῖ. ὡς εἰ μοιχεύσας τύχοι, ἅμα τῷ ἀδικήματι καὶ τὸν νόμον μηχαλαμβάνοι ἀδικήματος. ὥσπερ ὦν ὁ κακὸς οὐ τὸ ἀγαθὸς, ἀλλὰ φαῦλος εἶναι λαμβάνει, ὅτως οἶμαι ὁ παράσιτος ἐάν τι ἀδικῇ. αὐτὸ μὲν τοῦτο, ὅπερ ἐστὶν, ἀποβάλλει, ἀναλαμβάνει ὦν ὃ ἀδικεῖ. ἀδικήματα ὦν τοιαῦτα ῥητόρων καὶ φιλοσόφων ἄφθονα, οὐ μόνον revera est Parasitus. Quòd si fortis non aliter quàm fortitudine, prudens non aliter quàm prudentia præsente: sic neque Parasitus nisi parasitandi præsenti facultate parasitus erit. Nam si hoc illi non suppetit, de aliquo alio, non de parasito erit quæstio. *Tych.* Proinde parasitus nunquam alimenti laborabit inopia. *Para.* Sic sanè. Itaque neque hujus, neque alius rei gratia dolere possit. Verùm omnes Philosophi simul & Rhetores maximè timent: quorum plurimos cum baculo prodeuntes invenias: quod non facerent nisi armatos metuerent: præterea validè claudentes januas, veriti ne noctu perantur insidiis. At Parasitus ostium suæ domunculæ negligenter admovet, ne videlicet à vento aperiatur. Noctu autem orto strepitu, non magis quam non orto, turbatur. Præterea per sola loca iter faciens, sine gladio ambulat, nihil enim prorsus uspiam gentium metuit. At ego sæpe vidi Philosophos, cùm nihil adversi esset, arcus adparantes. Nam quando & ad balneum, & ad prandium se conferunt, baculos habent. Nemo autem Parasitum adulterii, aut violentiæ, aut rapinæ, aut alterius sceleris accusare possit. Nam qui esset hujusmodi, Parasitus non foret amplius, sed in seipsum injuriosus. Adeò ut si mœcharetur, simul atque scelus committeret, sceleris nomen acciperet. Et quemadmodum improbus non boni sed mali appellationem sumit: sic utique Parasitus si quid mali perpetrarit. Nam hoc ipsum quod est, abjicit, & assumit quod delinquit. Cæterùm istiusmodi flagitia permulta, non solùm nostra ætate ab iis perpe-

ἴσμεν αὐτοῖς μηδόπω κακὸν ἡμᾶς, ἀλλὰ κἂν τοῖς βιβλίοις ὑπολελειμμένα τὰ μνημεῖα ἔχομεν, ὧν ἡδίκηται. ἀπολογία μὲν γὰρ Σωκράτους ἐστὶ, καὶ Αἰσχίνου, καὶ Ὑπερίδου, καὶ Δημοσθένους, καὶ τῶν ἄλλων ῥητόρων, καὶ σοφῶν. Παρασίτου δ' οὐκ ἔστιν ἀπολογία, οὐδ' ἔχει τις εἰπεῖν δίκαιον ὡς παράσιτόν τινι γεγραμμένον. Τυ. ἀλλὰ νὴ Δία, ὦ μὲν βίος τοῦ παρασίτου, κρείττων ἐστὶ τοῦ ῥητόρων, καὶ τῶν φιλοσόφων. ὁ μὲν γὰρ ἀναθὸς, φαυλότερος. Πα. πάνυ μὲν τοιγαροῦν παρασίτου οὐδὲν μιαρώτερον. φιλοσόφους μὲν γὰρ ἅπαντας, ἢ τοὺς πλείστους κακοὺς κακῶς ἀποθνήσκοντας. τοὺς μὲν, ὑπὸ κακοδίκης ἁλωκότας ἐπὶ τοῖς μεγίστοις ἀδικήμασι φαρμάκῳ. τοὺς δὲ, κακοπαθείᾳ τὸ σῶμα ἅπαν. τοὺς δὲ, ἀπὸ δυσουρίας φθινήσαντας. τοὺς δὲ, φυγόντας. Παρασίτου δὲ ἀκούσατον, οὐδεὶς ἔχει τοιοῦτον εἰπεῖν, ἀλλὰ τὸ εὐθυμηθῆναι, φαγόντα, καὶ πιόντα. εἰ δέ τις ἐν δεῖπνοις βιαίῳ τελευτήσειεν θανάτῳ, ἀπεπλήσατο ἀπόθανε. Τυ. ταῦτα μὲν ἱκανῶς δεδημίλληται σοι τὰ ὑπὲρ τῶν φιλοσόφων· σὺ δὲ Παρασίτου. λοιπὸν δὲ εἰ καλὸν ἐν ἀνθρώποις ἐστὶ τὸ κτῆμα τοῦτο τὴν τροφήν, περὶ οὗ λέγομεν· ἡμεῖς μὲν γὰρ δοκοῦμεν ὥσπερ διεγηγερμένοι, καὶ χαλεπῶς φέρειν αὐτὸν οἱ πλούσιοι, καὶ εἶναι τοῦτο αἰσχύνης τῆς τροφοῦ. Πα. ὡς ἡλίθιά μοι δοκεῖς ὦ Τυχιάδη ταῦτα, εἰ μὴ δύνασαι γιγνώσκειν ὅτι πλουσίῳ ἀνδρὶ, εἰ ἐν τῷ Γύγου χρυσίον ἔχει, μόνῳ ἰδίαν, πένητι ἐστὶ, καὶ σοφίαν ἄνευ παρασίτου, πλουσίῳ δοκεῖ. καὶ ὥσπερ πολεμίοις κοίλοις ὅπλων, ἀσιμότερον, καὶ ἰδεῖν ἄνευ πορφύρας, καὶ ἵππος ἄνευ φαλάρων, οὕτω ἐν πλουσίῳ ἄνευ παρασίτου, πανεινός τις, καὶ ὠχρὸς φαίνεται. ἡμᾶς ἐμὲ μὲν πλούσιον, κοσμεῖται τὸν ἀνδρα

petrata scimus: sed scelerum quæ admiserunt relicta in libris monumenta habemus. Extat apologia Socratis, extat Æschinis, & Hyperidæ, neque non Demosthenis, rhetorumque & philosophorum complurium. Sed nulla extat Parasiti apologia: nec possit quisquam dicere Parasitum fuisse in jus vocatum. *Tych.* At per Iovem melior est Parasiti vita, quàm Rhetorum aut Philosophorum: mors verò deterior. *Para.* Imò contrà longè fœlicior. Nam Philosophos omnes, aut quamplurimos malos malè diem obiisse scimus: alios veneno de maximis criminibus damnatos: alios toto corpore crematos: alios urinæ difficultate consumptos: alios in exilio mortuos. At nemo possit dicere Parasitum hujusmodi morte sublatum: sed fœliciſſima, ut pote bibentis, & comedentis. Quòd siquis violenta morte defunctus videtur, non cocto cibo periit. *Tych.* Hæc tatis superque tibi pro Parasito contra Philosophos decertata sunt. Superest ut & illud explices, num honesta sit & utilis alenti hæc possessio. Mihi namque videntur divites, tanquam beneficium & gratiam conferentes, Parasitos alere, atque hoc ei qui alitur esse dedecori. *Para.* Quàm stolida hæc sunt, nisi possis intelligere, locupletem virum, tametsi Gygis aurum habeat, esse pauperem, si solus edit: & mendicum videri, si solus sine parasito prodit. Et quemadmodum miles sine armis, vestis sine purpura, & equus sine phaleris minoris est pretii: sic dives sine parasito, humilis vilisque videtur. Quinetiam dives à parasito non parum ca-

τῦ. τὸ δὲ παράσιτον, πλουσίῳ οὐδέποτε χρησιμεῖ. ἄλλως τε, οὐδὲ οἰκέτης αὐτῷ ἐστιν ὡς σὺ φῂς, τὸ παρασιτεῖν ἐκείνῳ δηλονότι, ὡς κρείττονι χείρονα. ὅπως γε μὲν τῷ πλουσίῳ τοῦτο λυσιτελές ἐστι, τὸ τρέφειν τὸ παράσιτον, ὄγε μὴ τὸ χρησιμεῖον ὑπ' αὐτοῦ, καὶ ἀσφάλειαν πολλὴν ἐκ τούτου δορυφορίας ὑπάρχει. ὅτε γὰρ μάχη ῥαδίως ἄν τις ἐπιχειρήσει τῷ πλουσίῳ, τοῦτον ὁρῶν παρεστῶτα, ἀλλ' οὐδ' ἂν ἀποδῶται φαρμάκῳ οὐδείς, ἔχων παράσιτον. τίς γὰρ ἂν τολμήσειεν ἐπιβουλεύσαι τινί, τοῦτο φοβούμενος, καὶ φυλάττοντα; ὥστε ὁ πλούσιος οὐχὶ χρησιμεῖται μόνον, ἀλλὰ καὶ τὰ μεγίστων κινδύνων ὑπὸ τοῦ παρασίτου σώζεται. ὅτου γοῦν ὁ παράσιτος λιχνοτερόν, πίνει κίνδυνον ὑποψήφ. καὶ σὺ ἂν παραχωρήσειε τῷ πλουσίῳ φαγεῖν μόνον, ἀλλὰ καὶ ἀποθανεῖν αἱρεῖται συμφαγών. Τυ. πάντα μοι δοκεῖς ὦ Σίμων διεξελθεῖν, ὑπερήσας ὑδὲν τῆς σαυτῦ τέχνης. ἐχ ὥσπερ αὐτὸς ἔφασκες ἀμελέτητος ὤν, ἀλλ' ὥσπερ ἂν τις ὑπὸ τῶν μεγίστων γεγυμνασμένος. λοιπὸν, εἰμὴ αἰσχιον αὐτὸ τὸ ὄνομά ἐστι τὸ παρασιτικῆς, ἐθέλω μαθεῖν. Πα. ἆρα δὴ τῶν ἀποκρισιν, ἣν σοι ἡμεῖς λέγομεν ἄκουε, καὶ πειρῶ πάλιν αὐτὸς ἀποκρίνασθαι πρὸς τὸ ἐρωτώμενον ἢ ἄμεινον οἴει. φέρε γάρ, τὸ σιτίον οἱ παλαιοὶ τί καλοῦσι; Τυ. τροφήν. Πα. τί δὲ, τὸ σιτεῖσθαι, ἀγὴ τὸ ἐσθίειν; Τυ. ναί. Πα. οὐκοῦν καθωμολόγηται τὸ παρασιτεῖν ὅτι σῖτος ἄλλο ἐστί. Τυ. τοῦτο γὰρ ἐμοὶ Σίμων ἐστὶ, ὃ αἰσχρὸν φαίνεται. Πα. φέρε δὴ πάλιν ἀποκρινάμενός μοι, πότερόν σοι δοκεῖ ἀμφέρειν, καὶ διακινδυνεύειν ἀμφοῖν, πότερον ἂν αὐτὸς ἕλοιο, ἆρά γε τὸ πλεῖν, ἢ τὸ παραπλεῖν; Τυ. τὸ παραπλεῖν ἔγωγε. Πα. τί δὲ, τὸ τρέχειν, ἢ τὸ παρατρέχειν;

capit ornamenti: parasitum nunquam ornat dives. Præterea neque probrum est ipsi, ut parasitetur illi, tanquam meliori deterior. Quinimo diviti hoc utile est, quod parasitum alit, à quo non solùm ornatur, sed ex cujus satellitio securitatem magnam consequitur. Neque enim facilè quisquam pugna divitem aggredietur quem videat ab hoc stipatum: imò neque veneno tolletur, qui parasitum habebit. Quis enim hoc præguſtante, & præbibente quenquam ausit insidiis petere? Itaque dives non tantùm à parasitò ornatur, sed etiam à maximis periculis servatur. Ita tantus est parasiti amor, ut omne periculum perferat. Nec diviti tantùm concedat cibum sumere, sed unà comedendo commori exoptet. *Tych.* Omnia, Simo, mihi videris disseruisse, ut cui nihil in arte tua desit: non ut aiebas, tanquam inexercitatus, sed tanquam à maximis institutus. Quod reliquum est, scire velim num turpe sit Parasiticæ nomen. *Para.* Vide meum responsum: an tibi de his sat dictum videatur. Tu verò ad quæstionem responde quod quàm optimum censes. Age enim, quid veteres vocant σῖτον? *Tych.* Alimentum. *Para.* Quid autem σιτεῖσθαι, nonne comedere? *Tych.* Maximè. *Para.* Proindè hoc in confesso est Parasitari aliud nihil esse. *Tych.* At illud est, Simo, quod videtur turpe. *Para.* Age, iterum mihi responde, utrum præstare tibi videtur, & proposito utroque utrum eligeres, Navigare, an Adnavigare? *Tych.* Adnavigare. *Para.* Quid verò, Currere, an Adcurrere?

Tych.

Τυ. τὸ παραπρέχειν. Πα. τί ϗ, τὸ ἱππεύειν, ἢ τὸ παρεμπεύειν; Τυ. τὸ παρεμπεύειν. Πα. τί ϗ, τὸ ἀκοντίζειν, ἢ τὸ παρακοντίζειν; Τυ. τὸ παρακοντίζειν. Πα. ἀκὴν ὁμοίως ἔθ' ἕλοιο ϵ̓ ϗ ἐδίειν μᾶλλον τὸ παρασιτεῖν. Τυ. ὁμολογεῖν ἀνάγκη. καί σοι λοιπὸν ὥσπερ οἱ παῖδες, ἀφίξομαι ϵ̓ ἑῶς, καὶ μετ' ἄριστον, μαθησόμενος τὴν τέχνην. σὺ δέ με αὐτὴν δίκαιος ϵ̓ ὀδιδάσκειν ἀφθόνως, ἐπεὶ ϵ̓ πρῶτός μαθητής σοι γίγνομαι. [1] φασὶ ϗ κὴ τὰς μητέρας μᾶλλον τὰ πρῶτα φιλεῖν τὰ τέκνα.

Tych. Adcurrere. *Para.* Quid verò, Equitare? an Adequitare? *Tych.* Adequitare. *Para.* Quid, Iaculari, an Adiaculari? *Tych.* Adiaculari. *Para.* Proinde malis pariter parasitari quàm edere. *Tych.* Fateri cogor. Cæterùm mane & à prandio ut pueri, arti tuæ operam daturus, te adibo. Æquum autem est ut eam me doceas citra invidiam, siquidem primus tibi officio discipulus. Perhibent autem primos liberos à matribus diligi impensiùs.

1 Φασὶ δὲ] Hoc accipiendum est cum distinctione. Nam verum illud est in matre quæ non convolat ad secundas nuptias. Alias falsum, ut testantur politissimi Homerici versus quos ex Odyss. profert Stobæ. serm 192. vide D. Ambros. 6. Hexamer. *Bourd.*

ΑΝΑΧΑΡΣΙΣ, Η ΠΕΡΙ ΓΥΜΝΑΣΙΩΝ.

ANACHARSIS, SEV DE GYMNASIIS.

ARGVMENTVM.

Anacharsis & Solon introducuntur inter se disputantes de Gymnasiis, quorum vanitatem ille barbarus perstringit, hic verò Græcus utilitatem & usum defendit. Eadem etiam operæ occasionem arripit dicendi quibus disciplinis, quibusque exemplis animos juvenum Athenienses instituere, & quibus corporum exercitiis quemque in finem informare soliti fuerint. Nimirum ut Iuventus animis & corporibus bene comparata remp. augere & tueri posset.

[1] ΤΑῦτα ϗ ὑμῖν ὦ Σόλων, τί νοῦ ἕνεκα οἱ νέοι ποιῶσιν; οἱ μέν, αὐτῶν ἐμπλεκόμενοι, ἀλλήλους ὑποσκελίζουσιν. οἱδὲ, ἄγχουσι, καὶ λυμίζουσι, καὶ ὑπὸ τὴν πηλὸν συναφύ-

Hæc verò, Solon, cur faciunt, vestri juvenes? quorum alii sese mutuò supplantant amplexi: alii alios præfocant & verberant, seque cœno immiscent,

1 Ταῦτα] Hanc paginam interpretor ad lib. 10. Heliodor. *Bourd.*

1 Καὶ

ρονται καλινδέμβοι, ὥσπερ σύες. πρῶτον μὲν γὰρ ἀπὸ τῶν ἱματίων ἀπόδυσάμβοι, ἐώρων γάρ, λίπα τι ἠλείψαντο, καὶ παλίψησι μάλα εἰρωνικῶς ἄτερος τὸν ἕτερον ἐν τῷ μέρει. μετὰ δέ, οὐκ οἶδ' ὅ, τι παθόντες, ἀλλήλοις συνειδυῖαι τε, καὶ τὰ μέτωπα συναράττουσιν, ὥσπερ οἱ κριοί. καὶ λοιπὸν ἰδὼ ἰδὼ ἀράμενος ὁ μὲν ἕτερον ἐπὶ τῶν σκελῶν, ἀφῆκεν εἰς τὸ ἔδαφος. ἔστ' ἐπικαθέσεως, ἀνακύπτειν οὐκ ἐᾷ, συνωθῶν κάτω εἰς τὸν πηλόν. τέλος δὲ ἤδη περιπλέξας αὐτῷ τὰ σκέλη καὶ τῷ γαστέρι τὸν πῆχυν ὑποβαλὼν τῷ λαιμῷ, ἄγχει ἄθλιον. ὁ δὲ, παρακροτεῖ ἐς τὸν ὦμον, ἱκετεύων οἰμωγῇ ὡς μὴ πλέον ἀποπνιγείη. καὶ οὐδὲ ταῦτα ἐλαίῳ ἕνεκα φείδονται, μὴ μολυνοίατο. ἀλλ' ἀφανίσαντες τὸ χέσμα, καὶ βορβόρῳ ἀναπλήσαντες, ἐν ἰδρῶτι ἅμα πολλῷ γέλωτα ἐμοὶ γοῦν παρέχουσιν, ὥσπερ οἱ ἰγχάλυες ἐκ τῶν χαιρῶν διολισθαίνοντες. ἕτεροι δ' ἐν τῷ αἰθέρι τὰ αὐλῆς τὰ αὐτὰ τοῦτο δρῶσιν. ὦ ἐν πηλῷ οὗτοί γε, ἀλλὰ ψάμμον ταύτην βαθεῖαν ὑποβαλλόμενοι ἐν τῷ ὀρύγματι, παράττουσί τε ἀλλήλους, καὶ αὐτοὶ ἐκνύττες πάττουσι τὴν κόνιν ἀλεκτρυόνων δίκην, ὡς ἀφυκτότεροι εἶεν ἐν ταῖς συμπλοκαῖς οἰμῳ, τῇ ψάμμῳ τὸ ὀλισθηρὸν ἀφαιρούσης, καὶ βεβαιοτέραν ἐν ξηρᾷ παρεχούσης τὴν ἀνάληψιν. οἱ δὲ, ἐφεδρίδιον κεκινημένοι, καὶ αὐτοὶ παίουσιν ἀλλήλους ἀσυστάτως, καὶ λακτίζουσιν. οὕτως γοῦν ἐκ τῆς ὀδόντας ἔοικεν ἀποπτύειν ὁ κεκοδαίμων. οὕτως αἵματος αὐτῷ καὶ ψάμμου ἀναπίπλησι τὸ στόμα,

cent, perindeque ac ſues voluntantur. Nam initio ſtatim depoſitis veſtibus (quod videbam) oleo ſeſe unxerunt, & placidè admodum alter alterum raſit vicifſim. Deinde neſcio qua de cauſa, depreſſo vultu alii alios pulſant, & frontes arietum inſtar collidunt. En autem ille ſublatis cruribus alterum humi proſtravit, in eumque incumbens caput erigere non ſinit, in cœnum deorſum adigens: tandem verò ventre cruribus circundato, & ſubjecto gutturi cubito, miſerum præfocat. Hic verò plauſu ad humerum facto, ſupplicat opinor ne penitus præfocetur. Sed neque olei cauſa parcunt ſibi, ne inquinentur. Verùm deleta unctione, obductoque cœno, mihi riſum pariunt quòd ſudore multo perfuſi, velut anguillæ è manibus elabuntur. Rurſus alii in atrio hoc ipſum faciunt: atque hi quidem non in luto: ſed profundam arenam in foſſa ſubjicientes, alii alios conturbant: ipſique ultro gallorum inſtar pulverem aſpergunt, quominus ut puto, in complexibus effugiant, arena dementè lubricitatem, & firmiorem in arido præbente comprehenſionem. Atque [2] hi ſtantes erecto corpore pulverulenti, ſe invicem irruentes percutiunt, & calcitrant. Hic igitur dentes videtur expuere infœlix, adeò illi os totum & arena & ſanguine oppletum eſt, pugno ut yides in maxi-

mam

1 Καὶ ἰὼ ἰδὼ] Καί νυ ἰδὼ. Marcil.

2 *Hi ſtantes*] Tria erant apud Græcos certamina, pancratium, palæſtra, & curſus. De pancratio, ludorumque generibus, quibus Græci antiqui & Romani uſi ſunt, lege Bud. annot. ad l. Athletas. De his qui notantur infam. & ad l. qua auctione ad l. Aquiliam. Gell. lib. 13. cap. 26. Propert. lib. 3. *Cogn.*

1 Nu-

πυξ ὡς ὁρᾷς παρεσκευάσθη. ἐς τὴν γυμνάδα. ἀλλ' οὐδὲ ὁ ἄρχων οὗτος διίστησιν αὐτούς, καὶ λύει τὴν μάχην. πεπμιόθμην γὰρ τῇ πορφυρίδι τὸ δρόμεύς τινα τῶν εἶναι. ὁ δέ, καὶ ἐπετρώθη, καὶ τὸ παίζειν ἐπαινεῖ. ἄλλοι δὲ ἀλλαχόθι πάντες ἐγκεῖνται, καὶ ἀναπηδῶσιν, ὥσπερ ἥττητες, ἐπὶ δὲ αὖτις μάχονται. καὶ ἐς τὸ ἄνω συναλλόμενοι, λακτίζουσι τὸ ἄειρα. ταῦτα δὴ ἐβούλου εἰδέναι πρὸς ἀγαθῆ ἂν εἴη ποιεῖν, ὡς ἔμοιγε μανίᾳ μᾶλλον ἐοικέναι δοκεῖ τὸ πρᾶγμα, καὶ οὐκ ἔστιν ὅστις ἂν ῥᾳδίως μεταπείσειέ με ὡς οὐ παραπαίουσιν οἱ ταῦτα δρῶντες. Σο. καὶ εἰκότως ὦ Ἀνάχαρσι, τοιαῦτα σοι τὰ γυμνάσια φαίνεται, ξένα γε ὄντα, καὶ πάμπολυ τῶν σκυθικῶν ἐθῶν ἀπᾴδοντα, καθάπερ ἐν ὑμῖν πολλὰ εἰκὸς εἶναι μαθήματα, καὶ ἐπιτηδεύματα, τοῖς Ἕλλησιν ἡμῖν ἀλλόκοτα εἶναι δόξαντα ἄν, εἴ τις ἡμῶν ὥσπερ σὺ νῦν ἐπιστείη αὐτοῖς. τὴν μανίαν δὲ ἀρῇς ὦ γαθέ. ἐν γὰρ μανίᾳ τὰ γυμνάσιά ἐστιν, ὅσῳ ἐφ' ὑβρεῖ οὗτοι παίουσιν ἀλλήλους, καὶ κυλίουσιν ἐν τῷ πηλῷ, ἢ ἐπικάπτουσι τὴν κόνιν, ἀλλ' ἔχει τινὰ χρείαν καὶ ἀτερπῆ τὸ πρᾶγμα, καὶ ἀκμὴν ἐν μικρὰν ἐπάγει τοῖς σώμασιν. ὀλίγην εὐλαβείαν ψῆς ὥσπερ οἶμαί σε ποιήσειν τῇ Ἑλλάδι, ἐκ εἰς μακρὰν εἰς ἐν αὐτὸς ἔσῃ τῶν πεπηλωμένων, ἢ πεφυρμένων. ἔπου σοι τὸ πρᾶγμα ἡδύ τε ἅμα καὶ λυσιτελὲς εἶναι δόξῃ. Ανα. ἄπαγε ὦ Σόλων. ὑμῖν ταῦτα χρήσιμα τὰ ὠφέλιμα, καὶ τερπνά. ἐμὲ δὲ εἴ τις ὑμῶν τοιοῦτό τι λέγοι εἶπεν ὡς ἡ μάτην διεζώσμεθα τὰ ἀκινάκια. ἀπὸ εἰπέ μοι τί ὄνομα ἔθεσθε τοῖς γυμνασίοις, ἢ τί φῶμεν ποιεῖν αὐτούς. Σο. ὁ μὲν χῶρος αὐτὸς ὦ Ἀνάχαρσι, γυμνάσιον ὑφ'

mam illiſo. Sed neque hic præſes ipſos ſejungit, & pugnam dirimit (Etenim ex purpura conjicio hunc eſſe ex præſidibus quempiam) ſed & incitat, & laudat eum qui percuſſit. Porrò alii paſſim pulvere implentur, ac veluti currentes, ſubſiliunt eodem in loco manentes: & in altum unà ſalientes, aërem calcibus laceſſunt. Quocirca ſcire velim cui bono hæc faciant. Nam hæc actio mihi potiùs videtur eſſe inſania: neque me quiſquam ab hac ſententia dimoveat, hos qui iſta faciunt, deſipere. *Solon.* Nec immeritò Anacharſi, quæ fiunt, tibi videntur hujuſmodi, peregrina cùm ſint, multumque à moribus Scythicis abhorreant. Quemadmodum & vobis veriſimile eſt eſſe multas diſciplinas, & ſtudia, quæ nobis Græcis aliena eſſe viderentur, ſiquis noſtrûm, ut tu, iis ſuperveniret. Verum ô bone bono ſis animo. Neque enim inſaniæ ſunt hæc quæ fiunt: neque per contumeliam hi ſe mutuo percutiunt, & in luto volutant, aut pulverem aſpergunt. Sed hæc res quendam habet uſum non injucundum, neque exiguum vigorem corporibus affert. Quare ſi in Græcia, quod te facturum puto, commoreris, brevi tu quoque unus ex iis eris qui lutum, aut pulverem colligunt: hoc uſque adeò volupe & utile tibi videbitur. *Ana.* Apage Solon. Hæc ſint vobis utilia & jucunda. Quod ad me attinet, ſiquis veſtrum tale quid mihi proponat, intelliget me non fruſtra acinace accinctum eſſe. Verùm dic mihi quod nomen huic rei indidiſtis, aut quid ipſos facere dicamus? *Sol.* Locus ille, Anacharſi, à nobis vocatur Gymnaſium,

ἡμῶν ὀνομάζεται, καὶ ἔστιν ἱερὸν Ἀπόλλωνος Λυκίου. καὶ τὸ ἄγαλμα ᾧ αὐτῷ ὁρᾷς, τὸ ἐπὶ τῇ στήλῃ κεκλιμένον, τῇ ἀριστερᾷ μέν, τὸ τόξον ἔχοντα. ἡ δεξιὰ δέ, ὑπὲρ τῆς κεφαλῆς ἀνακεκλασμένη, ὥσπερ ὑπὸ μακρᾶς μοχθηρᾶς ἀναπαυόμενον δείκνυσι τὸν θεόν. τῶν γυμνασμάτων δὲ τούτων, τὸ μὲν ὑπὸ τῆς πληγῆς σκιεινὸν, πάλη καλεῖται. οἱ δὲ ἐν τῇ κόνει, παλαίουσι δ' αὐτοί. τὸ δὲ παίειν ἀλλήλους ἐρρωτεόδιον, παγκρατιάζειν λέγομεν. καὶ ἄλλα δὲ ἡμῖν ἐστι γυμνάσια τοιαῦτα πυγμῆς, καὶ δίσκου, καὶ ὑπερβάλλεσθαι. ὧν ἁπάντων ἀγῶνας τεθείμεθα. καὶ ὁ κρατήσας, ἄθλους εἴωθε τοὺς καθ' αὑτὸν, καὶ ἀναρρήτου τὸ ἄθλα. Ανα. τὰ δὲ ἄθλα ποῖα ὑμῖν τοῦτ' ἐστι; Σο. ὀλυμπιάσι μὲν, στέφανος ἐκ κοτίνου. ἐν Δελφοῖς δὲ, ἐκ πίτυος. ἐν νεμέᾳ δὲ, σελίνων πεπλεγμένος. [1] πυθοῖ δὲ, μῆλα τὰ ἱερῶν ἐκ θεῶν. παρ' ἡμῖν δὲ τοῖς

sium, & est Lucii Apollinis templum: Cujus vides simulachrum, eum qui est super columna reclinatus, qui quidem manu siniſtra tenet arcum: cujus verò dextra, super capite reflexa, Deum tanquam ex longo labore quiescentem ostendit. Cæterùm horum exercitiorum: aliud quod illo in luto fit, Lucta vocatur. Illi verò in pulvere quoque luctantur. Quod verò se invicem erecto corpore percutiunt, Pancratio decertare dicimus. Sunt præterea & alia nobis ejusmodi gymnasia, pugilatus, disci, & saltus: quorum omnium certamina proponere solemus: quorum qui palmam adeptus fuerit, judicatur omnium præstantissimus, & reportat præmia. *Ana.* Quænam verò sunt ista præmia? *Sol.* In Olympiis corona oleagina, in Isthmiis pinea, in Nemeis ex apio concinnata, in Pythiis poma Deo sacra. Cæterum apud nos

1 Πυθοῖ δὲ μῆλα τὰ ἱερῶν τῶν θεῶν] Hæc sic vertit Vincentius Opsopœus, nescio quam bene: nam in Græco de sacerdotibus ne verbum quidem; ἱερῶν inclinatur à recto ἱερὸς, id est, *sacer*, non à ἱερεὺς, quod est *sacerdos*. Vertere igitur debebat: *poma deo sacra proponebantur*. Olim suspicabar μῆλα hoc loco interpretari debere non poma, sed oves, ut & apud Maximum Tyrium sermone 37. & in Anthologia primi lib. primo epigrammate: eo quod campus Crissæus vel Cirrhæus, qui erat Apollini sacer, ad oves pascendas aptus erat, non autem ad poma ferenda, quando erat sine arboribus. Sic enim de eo Pausanias in Phocicis: τὸ δὲ πεδίον τὸ ἀπὸ τῆ Κίρρας ἐλαίου ἐστὶν ἄπαν καὶ φυλάθειεν δένδρα ἐκ ἐθέλουσιν, ἢ ὅτι πρὸς ἱερᾶς ἢ ἀχρεῖον τὴν γῆν εἰς δένδρων τροφὴν εἰδότες. Oves igitur, quæ pascebantur in eo campo non arato nec arboribus consito, erant Apollini sacræ, è quibus, ut putabam, quædam pro bravio dabantur cuidam athletarum generi. Sed aliter sentire me coëgit Libanius Sophista in laudatione palmæ & pomi arboris, ubi hæc leguntur: φοινιξὶ μὲν γὰρ πάντες ἀγῶνες γέγραπται στέφανος, καὶ τὸ θέλημον ἔχει νίκης ὑπόμνημα, μηλέα δὲ αὖθις στέφανοί τε ἀγώνων τὸ Πύθιον. Itaque hoc loco non male μῆλα *poma* intelliguntur, μηλέα tamen pomum arborem non fructum significat, & videntur poma sola inepta ad coronam texendam. Sed ut Libanius cum Luciano concilietur, intelligo victorem coronatum fuisse ramusculis ejus arboris suo fructu oneratis. Sed notandum est bravium mutatum fuisse à temporibus Pausaniæ: nam à secunda Pythiade coronas pro bravio instituta ait, & quidem ex lauro. Sic enim in Phocicis: δευτέρᾳ δὲ Πυθιάδι ἐκ ὄπι ἄθλοις ἐκέλευσαν ἐπ ἀγωνίζεσθαι, στεφανίτας δὲ ἀγῶνα ἀπὸ τότε κατεῖχον — διάφορος δὲ στέφανος ὅτι τῇ Πυθίων τῇ νίκῃ καθ' ἑλλοδαπὴ (ὑμεναὶ δὴ καλοῦν) ἐστὶν ἐδέν, ὅπερ ἦν τῇ Λάδωνος θυγατρὸς Απόλλωνα ἱκετεύσασι κατέχειν ἐν φόβῳ. Aliam vero ejus rei causam refert Ælianus Var. lib.

παναθηναίοις; τὸ ἔλαιον τὸ ἐκ τῆς μορίας. τί ἐγέλασας ὦ Ἀνάχαρσι; ἢ διότι μικρὰ σοι τὰ πεῦκα δοκεῖ; Ana. Οὐκ ἀλλὰ πάνσεμνα ὦ Σόλων κατέλεξας τὰ ἆθλα, καὶ ἄξια τοῖς τε ἀφθίτοις αὖτε φιλομειδὴς ἐπὶ τῇ μεγαλοδωρείᾳ, καὶ τοῖς ἀγωνισταῖς αὐτοῖς ὑπερασπάζεται ἑκάστῳ τῶν ἀναίρεσιν τῶν τηλικούτων. ὥστε μέλλων ἔνεκα, καὶ στλίνειν, τοσαῦτα κατοπτεύειν, καὶ κινδυνεύειν, ἀγχόμβως ἀλλήλων, καὶ κεκλωμβωμένους, ὡς σὺν ὀνόματι ἀφαιρήσειν σύπερῆσαι μέλλων ὅτῳ ἐπιθυμία, ἢ στλίνῳ ἐστεφανῶσθαι, ἢ πίνει, μήτε πηλῷ κεκαλλιόμβου τὸ κατόσωπον, μήτε λακκιζόμβιον ἐς τὴν γαστέρα ὑπὸ τῶν ἀνταγωνιστῶν. Σο. ἀλλ' ὦ ἄριστε, σὺν ἐς ψιλὰ τὰ διδύμβα ἡμεῖς ἀποβλέπομβι. τοῦτο μὲν γάρ ἐστι σημεῖα τῆς νίκης, καὶ γνωρίσματα, οἵπερ οἱ κρατήσαντες. ἡδὲ παραγωγὴ αὕτη τοῖς δρόμοις, ἣν παῖδες ἄξια τοῖς γενικηκόσιν. ὑπὲρ ἧς ἐλαιοκίζεται κλάδος ἔχει τοῖς θηρωμένοις τὴν εὐκλειαν ἐκ τῆς πόνου. ἐγὼ δὲ ἀπαγγέλλω κατοπτεύσαντι ἀν αὖτη. ἀλλὰ χρὴ τὰ ὀρεγόμβια αὐτῆς, πολλὰ τὰ δυσχερῆ ἀναχόμβια εὖ τῇ ἀρχῇ, τότ

nos in Panathenæis oleum ex oliva Minervæ sacra. Quid risisti Anacharsi? an quia hæc tibi visa sunt exigua? *Ana.* Non: sed omnibus modis præclara præmia percensuisti, digna ob quæ, qui ea instituerunt, munificentia glorientur, & quibus consequendis certatores gnaviter operam dent: adeò ut pomorum, & apii causâ tantum laborem perferant, & periclitentur, dum alii ab aliis præfocantur, & distorquentur, cùm non liceat sine negotio potiri malis, siquis cupiat, aut apio coronari, aut pinu, quin ipsi luto illita facies, & venter calcibus ab adversariis percussus fuerit. *Sol.* Atqui ô optime, non ad tenuia dona respicimus. Etenim hæc signa sunt victoriæ, & indicia quibus victores cognoscuntur. Cæterùm quæ hæc comitatur gloria, quavis re digna est victoribus: pro qua iis honestum est calcibus percuti, qui claritatem ex laboribus venantur quoniam citra laborem non obtingit: sed oportet ejus appetentem, multas molestias initio

lib. 3. cap. 1. scilicet eo, quod Apollo, postquam Pythonem occiderat, in aqua Penei fluvii in loco dicto Tempe purgatus inde laurum decerpsit, & Delphos attulit. Laurea igitur corona olim præmium erat victoribus datum in Pythiis, sed tempore Luciani & Libanii vel id mutatum fuerat, vel poma data sunt pro bravio in agone quodam multum postea introducto & recepto laurea manente pro præmio cursoribus & antiquorum certaminum athletis. At ecce Heliodorus in Æthiopicis armatis cursoribus palmæ ramum pro bravio datum fuisse dicit. Sed in omnibus sacris certaminibus aliis braviis auctarii vice datum fuisse asserit Pausanias in Arcadicis pag. 276. & Plutarchus Sympos. 8. cap. 4. Heliodorus tamen nullum aliud præmium pro victoria suo Theageni adjudicat præter ramum illum palmæ arboris. Sed non est dissimulanda viri summi sententia, qui in notis ad Dionem per poma vult intelligi lauri baccas, sed sine exemplo. Ausonium etiam reprehendit enumerantem diversa bravia sic:

Serta quibus pinus, malus, oliva, apium.

Sed cum eo consentit Libanius loco citato, qui μηλέα habet, non μῆλα. Tamen jure videtur arguere Ausonium, qui dum Græcum epigramma exprimit, male μῆλα per *malus* vertit. Sed fateor per μῆλα me non posse capere, quomodo intelligi possint poma. *Palm.*

ἥδη τὸ λυσιτελὲς, καὶ ἡδὺ τέλος ἐκ τῶν καμάτων προσδοκᾶν. Ανα. τοῦτο φῄς ὦ Σόλων τὸ τέλος ἡδὺ, καὶ λυσιτελὲς, ὅτι πάντες αὐτοὺς ὄψονται ἐστεφανωμένους, καὶ ἐπὶ τῇ νίκῃ ἐπαινέσονται, πολὺ προτερήσαντες ἐπὶ ταῖς πληγαῖς. οἱ δ᾽, δύδαιμονήσουσιν, ἀντὶ τῶν πόνων μῆλα ἐκ σέλινα ἔχοντες. Σο. ἄπειρος εἶ φημὶ τῶν ἡμετέρων ἔτι. μὴ μικρὸν ᾖ, ἀλλά σοι δοκῶ δεῖ αὐτῶν, ἐπιδεῖν ἐς τὰς πανηγύρεις ἀπιὼν, ὁρᾷς τοσοῦτον πλῆθος ἀνθρώπων συλλεγόμενον ἐπὶ τὰ θέατρα τοιοῦτον, καὶ θέατρα μυρίανδρα συμπληρούμενα, καὶ τοὺς ἀγωνιστὰς ἐπαινουμένους. τὸν δ᾽ ἐκ νικήσαντα αὐτῶν, ἰσόθεον νομιζόμενον. Ανα. αὐτὸ τοῦτο ὦ Σόλων, καὶ τὸ οἰκτρόν ἐστι, εἰ μὴ ἐπ᾽ ὀλίγων ταῦτα πάσχουσιν, ἀλλὰ σὺν τοσούτοις θεαταῖς, καὶ μάρτυσι τοῖς ὕστερον. οἱ δηλαδὴ δύδαιμονίσουσιν αὐτοὺς, αἱμάτων ῥαινομένους ὁρῶντες, ἢ ἀγχομένους ὑπὸς τῶν ἀνθρώπων. ταῦτα γὰρ τὰ δύδαιμονίζεσθαι ποθοῦσι τῇ νίκῃ αὐτῶν. παρ᾽ ἡμῖν δ᾽ τοῖς Σκύθαις, ὦ πῆς ὦ Σόλων, ἢ πατάξῃ πινὰ τῶν πολιτῶν, ἢ ἀνατρέψῃ ποσσεσῶν, ἢ ἱματίδιον περιρήξῃ, μεχάλας οἱ πρεσβύται τὰς ζημίας ἐπάγουσι, κὰν ἐπ᾽ ὀλίγων τῶν μαρτύρων τοῦτο πάθῃ τις. ὅπου γε καὶ τηλικούτοις θεαταῖς, οἷα σὺ δίνῃ, τὸ ἱδρῶσαι, καὶ τὸ καὶ ἁλυμπίαδι. ἐμοὶ μὲν ἀλλὰ τὰς μὲ ἀγωνιστὰς, οἰκτίρειν μοι ἔπεισι, ὧν πάσχουσι. τῶν δ᾽ θεατῶν, ὃς φῄς ἀπανθρακῶδες τὰς ὄψεις προσφέρεσθαι ἐς τὰς πανηγύρεις, καὶ πάνυ θαυμάζω, εἰ τοσαυτακὶς παρόντες, σχολάζουσιν ἐπὶ τοῖς τοιούτοις. ὑδὲ γὰρ ἐκεῖνό που δύναμαι κατανοῆσαι, ὅπ τοῦτο τερπνὸν αὐτοῖς, ὁρᾶν παιομένους γε, καὶ ἀλληλικιζομένους ἀνθρώπους ἐκ ὡς

tio perpessum, utilem & jucundum finem ex laboribus expectare. *Ana.* Hunc finem ais, ô Solon, utilem & jucundum, quòd ab omnibus coronati conspicientur, atque ob victoriam laudabuntur, quorum nemo non antè, ob plagas quas accipiebant, est misertus: quodque fœlicitate perfruentur, pomis & apio pro labore acceptis. *Sol.* Rerum nostrarum adhuc es imperitus. Verùm paulò pòst aliter de iis senties: quum ad celebritates profectus, videbis collectam hominum tantam multitudinem ad horum spectaculum, multisque virorum millibus theatra plena: & certatores laudari: eumque qui vicerit, Deo parem existimari. *Ana.* Hoc ipsum, ô Solon, est longè miserrimum, quòd non paucis præsentibus, sed tanta spectantium, & testium contumeliæ corona hæc patiuntur: qui videlicet fœlices eos prædicabunt, quos viderint sanguine consperssos, aut ab adversariis ferè præfocatos. Sunt enim hæc fœliciſſima illa, quæ victoriam ipsorum comitantur. Sed enim Solon, apud nos Scythas, siquis civem aut percusserit, aut impetu facto humi fuderit, aut vestem discinderit, gravem mulctam senes ipsi irrogant, quanvis id in paucorum testium præsentia acciderit: non autem sin tam amplis theatris, qualia tu narras, in Istmo, & Olympia. Enimverò certatores miserari mihi subit, eorum quæ patiuntur nomine. Spectatores autem, quos dicis undiquaque præstantissimos ad hosce conventus venire, omnino miror quòd omissis rebus necessariis, hisce vacant: Neque enim illud possum comprehendere, jucundum esse ipsis, consspicari homines qui se mutuis ictibus

τὴν γῆν ἀροτριῶμεν; καὶ σωτερεῖν ἐθέλομεν ὑπ' ἀλλήλων. Σο. εἰ καιρὸς ἦν ὦ Ἀνάχαρσι ὀλυμπίων, ἢ ἰσθμίων, ἢ παναθηναίων, αὐτὸ ἂν σε τὸ γυμνάσιον ἐδίδαξεν, ὡς ἐ μάτην ἐπονοῦμεν ἐπὶ τούτοις. ἐ γὰρ ἔστιν λέγων ὡς τις ὠφελιέσεταί σε τῇ ἡδονῇ τῶν ἐκεῖ θρωμένων, ὡς εἰ καθεζόμενος αὐτὸς ἐν μέσοις τοῖς θεαταῖς, βλέποις θρέτας ἀνδρῶν, καὶ κάλλη σωμάτων, καὶ εὐεξίας θαυμαστὰς, καὶ ἐμπειρίας εἰνὰς, καὶ ἰσχὺν ἄμαχον, καὶ τόλμαν, καὶ φιλοτιμίαν, καὶ γνώμας ἀηττήτους, καὶ ἀγωνιῶντα ἅπαντα ὑπὲρ τοῦ νίκης. εὖ γὰρ δὴ οἶδα, ὡς σὺ ἂν ἐπαυσω ἐπαινῶν, καὶ ἐπιθοῶν, καὶ ἐπικροτῶν. Ανα. νὴ Δί' ὦ Σόλων, καὶ ἐπιχαίρων γε ἀφοσῖ, καὶ ἐπιχλεύαζων. ἅπαντα γὰρ, ὅπου καταγελάσω ἐκεῖνα, τὰς θρέτας, καὶ τὰς εὐεξίας, καὶ τὰ κάλλη, καὶ τόλμας, ὁρῶ ἡδέως μεγάλως ἕνεκα ὠφελουμένας ὑμῶν, ὅτε πατρίδος κινδυνευούσης, ὅτε χώρας πορθουμένης, ὅτε φίλων, ἢ οἰκείων ἀφῆς ὕβριν ἁπαγομένων. ὥστε τοσούτῳ γελοιότεροι ἂν εἶεν, ἄρασθαι μὲ ὡς φῆς ὄντες, μάτην ἢ τοσοῦτα πάσχοντες, καὶ παλαιπωρούμενοι, καὶ αἰχμιῶντες τὰ κάλλη, καὶ τὰ μεγέθη τῇ ψάμμῳ, καὶ τοῖς ὑπωπίοις, ὡς μάλα, καὶ κόνιν ἐγκρατεῖς γιόμενοι νικήσαντες. ἡδὺ γάρ μοι ἀεὶ μεμνῆσθ τῶν ἄθλων, τοιούτων ὄντων. ἀτὰρ εἰπέ μοι, πάντες αὐτὰ λαμβάνουσιν οἱ ἀγωνισταί; Σο. ἠδαμῶς, ἀλλὰ εἷς ἐξ ἁπάντων, ὁ κρατήσας αὐτῶν. Ανα. εἶτ' ὦ Σόλων, ἐπὶ τῷ ἀδήλῳ, καὶ ἀμφιβόλῳ τῆς νίκης, τοσοῦτοι πονοῦσι, καὶ ταῦτ' εἰδότες, ὅτι ὁ μὲ νικῶν, εἷς ἴσῳ πάντως, οἱ δὲ ἡττώμενοι, πάμ-

bus cædant pugnentque, & humi tundant, comminuantque. *Sol.* Si jam tempus esset Anacharsi, aut Olympiorum, aut Isthmiorum, aut Quinquatrium, res ipsa te docuisset, quam non frustra harum rerum studiosi simus. Nemo enim oratione sic te impulerit ad voluptatem ex iis quæ ibi geruntur percipiendam, ut si ipse in mediis spectatoribus videas virorum virtutes, & corporum formas, & firmitates habitus admirandas, & præclaram experientiam, & robur inexpugnabile, & audaciam, & æmulationem, & animos invictos, & indefessum victoriæ consequendæ studium. Sat enim scio, te ista spectantem, nullum laudandi, acclamandi, & applaudendi finem facturum. *Ana.* Et per Iovem, ô Solon, etiam ridendi, & subsannandi. Nam quæcunque enumerasti, virtutes, corporum bonas habitudines, & pulchritudines, audaciam, nullius magnæ rei gratia vobis perire video, cùm neque periclitetur patria, neque regio devastetur, neque amici, aut domestici ad injuriam rapiantur. Itaque hoc magis risu digni videntur, quod viri illi, cum sint optimi, ut ais, mala tanta nequicquam patiantur, & labores ferendo, formamque & proceritatem corporis arena fœdando, & sugillationibus: ut parta victoria, pomo vel pinu potiantur. Semper enim erit mihi jucunda talium certaminum recordatio. Verùm dic mihi, omnesne certatores accipiunt ea præmia? *Sol.* Nequaquam: sed unus ex omnibus, qui cæteros vicerit. *Ana.* Ergo-ne Solon pro obscura, & ambigua victoria tam multi laborem suscipiunt, præsertim cùm sciant, fore ut unus ex omnibus victor declaretur, victique sint

πολλοι, μάστιγι ἄθλιοι πληγὰς, οἱ δὲ, ἢ τραύματα λαμβάνοντες; Σο. ἔοικας ὦ Ἀνάχαρσι, μηδέποτε σὺν νοηκέναι πολιτείας ὀρθῆς πέρι μηδέν. εἰ γὰρ ἦν τὰ καλλιστα τῶν ἐθῶν σὺν ψόγῳ ἐλέγετο. ἢν δέ σοι μελήσῃ ποτὲ εἰδέναι ὅπως ἂν τὰ καλλιστα οἰκιωθείη πόλις, καὶ ὅπως ἂν ἄριστοι γένοιντο οἱ πολῖται αὐτῆς, ἐπαινέσῃ τότε τὰς ἀσκήσεις ταύτας, καὶ τὴν φιλαυλίαν, ἣν φιλοῦμεν ἡμεῖς αὐτὰς, καὶ εἴσῃ ὅτι πολὺ τὸ χρήσιμον ἔχουσιν ἐγκεκραμένον τοῖς πόνοις, εἰ δὲ νῦν μάτην ταραττόμενοι δοκοῦσι. Ανα. καὶ μὴν ὦ Σόλων, καὶ οὐδὲν ἄλλο ἀπὸ τῆς Σκυθίας ἦκω παρ' ὑμᾶς, τοσαύτην μὲν ὁδὸν διοδεύσας, μέγαν δὲ τὸν Εὔξεινον, καὶ δυσχείμερον περαιωθείς, ἵνα ὅπως νόμους τε τῶν Ἑλλήνων συμμάθοιμι, καὶ ἔλθοιμι παρ' ὑμῖν κομιούμενος, καὶ πολιτείαν τὴν ἀρίστην συμμελετήσαιμι. διὸ καί σε μάλιστα φίλον ἐξ ἁπάντων Ἀθηναίων, καὶ ξένον, προσειλόμην καὶ κλεόν, ἐπείπερ ἥκουον νόμων τε τινῶν ξυγγραφέα εἶναί σε, καὶ ἐθῶν τῶν ἀρίστων διδάσκαλον, καὶ ἐπιτηδευμάτων ὠφελίμων εἰσηγητήν. καὶ ὅλως, πολιτείας τινὸς σωφρονιστήν. ὥστε σὺν ἂν φθάνοις διδάσκων με, καὶ μαχητὴν ποιούμενος, ὡς ἔγωγε ἥδέως ἂν ἀσμένως σοι, καὶ ἀποδεξαμένου, ἐς ὅσον ἂν αὐτὸς ἀφερκοίης λέγων, κεχηνὼς, ἐπακούοιμι περὶ πολιτείας τινὸς καὶ νόμων διεξιόντος. Σο. τὰ μὲν πάντα, ὦ ῥᾴδιον ὦ ἑταῖρε διελθεῖν σύ βραχεῖ. ἀλλὰ καὶ μέρη ἐπιὼν, εἴσῃ ἕκαστα, οἷα μὲν περὶ θεῶν, οἷα δὲ περὶ γονέων, ἢ περὶ γάμων, ἢ τῶν ἄλλων δεκεῖ ἡμῖν. ἃ δὲ περὶ τὰ νέων γιγνώσκομεν, καὶ ὅπως αὐτοῖς χρώμεθα, ἐπισὼν ταχέως ἀρξωντες σωφρονέιν τε καὶ βελτίονος, καὶ τῷ

complures, quorum alii verbera, alii vulnera miseri acceperint? *Sol.* Videris Anacharsi, nihil unquam de republ. bene instituta intellexisse. Non enim pulcherrimos mores vituperares. Sed siquando tibi curæ erit nosse, tum qua ratione optimè sit administranda respub. tum qua ratione cives ejus evadere possint optimi, tunc has exercitationes, nostramque in his æmulationem laudabis: quinetiam intelliges eas multum utilitatis habere cum laboribus permixtum, quanquam nunc iis inanem operam dare videntur. *Ana.* Atqui Solon, ego non alia de causa veni ad vos ex Scythia, tantum emensus itineris, magno & tempestuoso Euxino trajecto, quàm ut Græcorum leges perdiscam, moresque vestros cognoscam, & optimam reipub. institutionem calleam. Quapropter te potissimùm ex omnibus, Athenienfibus, & peregrinis, amicum elegi famam sequutus: siquidem audivi te legum optimarum esse scriptorem, morumque præstantissimorum inventorem, & institutorum utilium authorem: denique reip. cujusdam concinnatorem. Itaque non tam sis diligens me docendo, tuumque discipulum faciendo: quàm ego libenter, impastus & impotus tibi assidendo, quoad tu dicendo par eris, inhians inaudiam te de repub. & legibus differentem. *Sol.* Omnia quidem, amice, non sit facile paucis persequi. Sed singula particulatim ingressus, cognosces: quid de Diis, quid de parentibus, aut de nuptiis, aliis-ve rebus præcipiamus, quid etiam de juvenibus decernamus, & quo pacto illis utamur, ubi primùm cœperint sentire quid sit melius, cor-

σώματα ἀνδρίζεσθαι, καὶ ὑφίστασθαι τοὺς πόνους, ταῦτα ἤδη σοι διεξειμι, ὡς μάθοις ὅτι οὐ χάριν τὰς ἀσκήσεις ταύτας προτεθείκαμεν αὐτοῖς, οὐδ' ἵνα τὸ σῶμα καταμαγκάζωμεν. οὐ μόνον ἕνεκα τοῦ ἀγῶνος, ὅπως τὰ ἆθλα δυνώμεθα ἁρπάσαι, ἐπ' ἐκείνοις μὲν γὰρ ὀλίγοις πάνυ ἐξ ἁπάντων χωροῦσιν, ἀλλὰ μεῖζόν τι ἁπάσῃ τῇ πόλει ἀγαθὸν ἐκ τούτου ἡμῖν αὐτοῖς ἐκείνοις προσκτώμεθα. κοινὸς γάρ τις ἀγὼν ἅπασι τοῖς ἀγαθοῖς πολίταις προκειται, καὶ στέφανος οὐ πίτυος, οὐδὲ κότινος, οὐ σελίνων, ἀλλ' ὃς ἐν αὐτῷ συμπάντων ἔχει τὴν ἀνθρώπων εὐδαιμονίαν. οἷον ἐλευθερίαν λέγω αὐτῷ τε ἑκάστῳ ἰδίᾳ, καὶ κοινῇ τῇ πατρίδος, καὶ πλοῦτον, καὶ δόξαν, καὶ ἑορτῶν πατρίων ἀπόλαυσιν, καὶ οἰκείων σωτηρίαν. καὶ συνόλως, τὰ κάλλιστα, ὧν ἂν τις εὔξαιτο γένεσθαι οἱ παρὰ τῶν θεῶν. ταῦτα πάντα τῷ στέφανῳ, ὃν φημι, συναναπέπλεκται, καὶ ἐν τῷ ἀγῶνι ἐκείνῳ παρεγίγνεται. ἐφ' οἷς αἱ ἀσκήσεις αὗται, καὶ οἱ πόνοι ἄγουσιν. Ανα. εἶτα ὦ θαυμάσιε Σόλων, τοιαῦτά μοι, καὶ τηλικαῦτα ἔχων ἆθλα διεξίεναι, μῆλα, καὶ στέλινα δίηγεῖ, καὶ θαλλὸν ἐλαίας ἀγελαίας, καὶ πίτυν; Σο. καὶ μάλ' ὦ Ἀνάχαρσι, εἰδέναι ἐκεῖνά σοι ἔτι δόξει μικρὰ εἶναι, ὁπόταν ἃ λέγω καταμάθῃς ἐπὶ χάρτου τοῦ αὐτὸς γνώμης γένῃ, καὶ μέρη πάντα ταῦτα ἐστι μικρὰ τοῦ μείζονος ἐκείνου ἀγῶνος, καὶ τοῦ στεφάνου, οὗ κατέλεξα τοῦ παναθηναϊκοῦ. ὁ δὲ λόγος, ὃν οἶσθ' ὅπως παρεβάς τὴν τάξιν, ἐκείνων προτέρων ἐπεμνήσθη, τῶν ἐν Ισθμοῖ γιγνομένων, καὶ Ὀλυμπιάσι, καὶ ἐν Νεμέᾳ. πάλιν ἀλλὰ νὴ, χολὴν δὲ ἄγαθόν, καὶ σὺ ὡς φῄς προθυμεῖ ἀκούειν, ἀναθαμβήσεσθε ῥᾳδίως

corpore roborari, & labores sustinere: hæc ego jam narrabo tibi: ut intelligas quorsum has exercitationes ipsis proponamus, & corpora laboribus durare cogamus: non solùm propter certamina, ut præmia queant consequi, quæ paucis ex omnibus contingunt: sed quia majus quoddam bonum universæ reip. atque ipsis hinc comparamus. Siquidem aliud quoddam commune omnibus bonis civibus certamen est propositum, & corona non ex pinu, non ex oleastro, aut apio contexta, sed quæ in se hominum fœlicitatem complectitur: nimirum libertatem privatim uniuscujusque, patriæque communiter: præterea divitias, gloriam, & festorum patriorum fruitionem, & necessariorum salutem. Denique pulcherrima quæque quæ quivis sibi à Diis dari optaret. Hæc omnia cum corona quam dico contexuntur, & ex illo certamine accedunt, ad quod istæ exercitationes, & labores ducunt. *Ana.* At tu, Solon admirande, cùm tot tantaque præmia mihi percensenda habeas, poma, apiumque commemoras, ac virentem sylvestris oleæ ramum, & pinum. *Sol.* Atqui, ô Anacharsi, ne illa quidem tibi videbuntur exigua, ubi quæ dicturus sum, intellexeris. Eodem enim consilio fiunt illa, sunt-que planè partes quædam exiguæ majoris illius certaminis, atque coronæ per omnia fœlicis, quam descripsi. Nescio verò quo pacto nostra oratio transgressa ordinem, horum priùs meminit, quæ in Isthmo, Olympia, & Nemea fieri consueverunt. Verumtamen

nos, siquidem vacat, & tu, ut ais, audiendi es cupidus, ad princi-

φεὶς τὴν ἀρχὴν, κἀγὼ τὸ κοινὸν ἀγῶνα, δι' οὗ φημι πάσῃ ταύτῃ ἐπιτηδύεσθαι. Ανα. Ἄμεινον ὦ Σόλων ἴσως. κατ' ὀδὸν γὰρ ἂν ἡμῖν ὁ λόγος μᾶλλον εὐθυδρομήσοι. καὶ τάχ' ἂν ἴσως ἧττον τούτων πεισθείην, μήθ' ὁπλίταν ἔτι κομῶντα, εἴ τινα ἴδοιμι σταφυλοδόμενον κλῆνῳ, ἢ σελίνῳ ἐστεφανωμένον. ἀλλ' εἰ δοκεῖ, ἐς τὸ σύσκιον ἐκεῖσε ἀπελθόντες, καθίσωμεν ἐπὶ τῶν ξύλων, ὡς μὴ ἐνοχλοῖεν ἡμῖν ἐπικεκραγότες τοῖς παλαίουσιν. ἄλλως τε, εἰρήσεται γάρ, ἡδὲ τὸν ἥλιον ἐπφδίως ἀνέχομαι, ἐξυὼ, καὶ φλογώδη ἐμπίπτοντα γυμνῇ τῇ κεφαλῇ. τὸ γὰρ πῖλόν μοι ἀφελεῖν οἰκόθεν ἔδοξεν, ὡς μὴ μόνον ἐν ὑμῖν ξενίζοιμι τῷ σχήματι. ἢ ὦ ὥρα ἔτους, ὅπως τὸ πυρωδέστατον ἐπὶ τὸν ἀστέρα, ἐν ὑμεῖς κύνα φατέ, πάντα καταφλέγοντος, καὶ τὸν ἀέρα ξηρὸν, καὶ ἀφόρητα πυθέσθαι, ὅτε ἥλιος καὶ μεσημβρίαν ἤδη ὑπὲρ κεφαλῆς ἐπικείμενος, φλογμὸν τοῦτον ὁ φορητὸν ἐπάγει τοῖς σώμασιν. ὥστε καί σε θαυμάζω ὅπως γηραιὸς ἤδη ἄνθρωπος, ὅτε ἰδίεις τοῦτο τὸ θέρος, ὥσπερ ἐγὼ, ὅτε ὅλως ἐνοχλεμβῶ ἔοικας, ἡδὲ περιόλεπεις σύσκιόν τι, ἔνθα ὑποδύσῃ, ἀλλὰ δέχῃ τὸν ἥλιον εὐμόρφως. Σο. οἱ μάταιοι γὰρ ἔτοι πόνοι ὦ Ἀνάχαρσι, καὶ αἱ σωτηρίως ἐν τῷ παλῷ κυβεύσεις, καὶ αἱ ὑπαίθριοι ἐν τῇ ψάμμῳ ταλαιπωρίαι, τοῦτο ἡμῖν τὸ ἀμυντήριον παρέχουσι πρὸς τὰς τοῦ ἡλίου βολάς. καὶ σὺν ἐπὶ πῖλον ἀνόμεθα, ὃς τὴν φυτίνην καλύπτει καθικνεῖται τὴν κεφαλῆς. ἀπίωμεν οὖν. καὶ ὅπως μὴ καθάπαξ νόμοις, τοῦ-

pium facilè recurremus, ac commune illud certamen, cujus causa hæc omnia instituta esse dico. *Ana.* Ita præstat Solon. Nam oratio recta via nobis magis progredietur: & his fortè persuadebor, nequem posthac amplius subsannem eorum quos aut oleastro se efferentem, aut apio coronatum conspexero. Sed si videtur, ad locum illum umbrosum profecti, in sedibus consideamus, ne nos interpellent, qui luctantibus acclamant. Quinetiam ne quid dissimilem, neque solem facilè fero, eumque acutum & ferventem, nudo capiti imminentem. Etenim pileum è domo demere visum est, ne solus apud vos uterer habitu peregrino. Et jam anni tempus est, quo [1] sidus illud ferventissimum, Canis à vobis dictum, omnia perurit, & siccum calidumque aërem reddit, quando sol meridie capiti impendens, intolerabilem ejusmodi fervorem corporibus inducit. Itaque demiror quî fiat ut tu homo jam annosus, ad æstum non sudes quemadmodum ego, neque ab eo infestari videaris, neque locum umbrosum exploras, quem subeas, sed solem facilè toleras. *Sol.* Inanes illi labores, ô Anacharsi, assiduæque in cœno volutationes, & quos sub dio in arena sustinemus labores: nobis hoc præstant præsidium adversus radios solis, neque amplius egemus pileo, qui ipsos caput ferire prohibeat. Abeamus igitur. Noli verò iis quæ dicturus sum

1 *Sidus illud ferventissimum*] Canis sydus quæ & canicula, ardentissimo æstatis tempore exoritur, sole primam partem leonis exoriente qui dies 15. ante Augusti Calend. est Plin. lib. 2. c. 47. lib. 18. c. 28. Cogn.

σέξεις εἰς ἂν λέγω σοὶ σὺ, ὡς ἐξέσται σοι πείθεσθαι αὐτοῖς, ἀλλ' ἔνθα ἂν σοι μὴ ὀρθῶς τι λέγεσθαι δοκῇ, ἀντιλέξεις καὶ διδάξεις τὸν λόγον. δυοῖν γὰρ θατέρου πάντως σοι ἐσομένου, ἢ σὲ βεβαίως πεισθῆναι ἐπὶ χείρω ὁπόσου ἄξει ἀντιλεκτέα εἶναι, ἢ ἐμὲ ἀναδιδαχθῆναι ὡς οὐκ ὀρθῶς γιγνώσκω περὶ αὐτῶν. κἀγὼ τούτῳ πᾶσαν ἂν σοι ἡ πόλις ἡ Ἀθηναίων, οὐκ ἂν φθάνοι χάριν ὁμολογοῦσα. ὅσῳ γὰρ ἂν ἐμὲ παιδεύσῃς, καὶ μεταπείσῃς πρὸς τὸ βέλτιον, τοσούτῳ τὰ μέγιστα ἔσῃ ὠφελημένος. εἶδον γὰρ ἂν ἀποκρυψαίμην αὐτὰ, ἀλλ' οὐδὲ εἰς τὸ μέσον καταθήσω φέρων. καὶ καταστὰς ἐν τῇ πυνὶ ἐρῶ πρὸς ἅπαντας, ἄνδρες Ἀθηναῖοι, ἐγὼ μὲν ὑμῖν ἔφασκον τοὺς νόμους, οἷσπερ ἂν ὡμιλῶ ὠφελιμωτάτους ἕσεσθαι τῇ πόλει. ὁ δὲ ξένος οὗτοσί, δείξας σε ὦ Ἀνάχαρσι, σκύθης μὲν ἐστι, σοφὸς δ' ὤν, μετεπαίδευσέ με, καὶ ἄλλα βελτίω μεμάθηκα, καὶ ἐπιτηδεύκασι ἐδιδάχθην. ὥστε διερμήνευε ὑμῖν ὁ ἀνὴρ ἀναχαρσάρθιε, καὶ καλῶν αὐτὸν ἀναστήσατε πρῶτος τῶν ἐπανύμους τῆς πόλεως τῶν Ἀθηνῶν. καὶ εὖ ἴσθι ὡς οὐκ αἰσχυνοῖτο ἡ Ἀθηναίων πόλις, πρὸς βαρβάρου, καὶ ξένου, τὰ συμφέροντα συμβουλεύοντος. Ανα. τοῦτο ἐκεῖνο λῷστε ἦρα, ὃ ἐγὼ πάλαι ὑμῶν ἤκουον τῶν Ἀθηναίων, ὡς εἴητε εἴρωνες ἐν τοῖς λόγοις. ἐπεὶ πῶς ἂν ἐγὼ νομοὺς, καὶ πλάνης ἄνθρωπος, ἐφ' ἁμάξης βεβιωκὼς, ἄλλοτε ἄλλῃ σὺν tum tanquam legibus mentem adhibere, ut illis per omnia fidem habeas, sed ubicunque aliquid non rectè dici videbitur, statim contradicito, meaque verba corrigito. Etenim ab horum alterutro non prorsus aberrabimus: aut constanter tibi persuasero, quum ea quibus est contradicendum effuderis: aut ego de novo discam me non rectè de his statuere. Quo nomine omnis Athenienſium civitas, non satis magnas gratias agere possit. Nam quum me docueris, & ad meliorem sententiam transtuleris, illi maximæ utilitatis author fueris. Neque hoc eam celabo, sed statim in medium proferam: & stans in Pnyce, omnibus dicam, Ego vobis, Athenienses leges conscripsi, quas civitati fore utilissimas putabam. Sed hospes iste, te digito commonstrans Anacharsi, quanquam est Scytha, sapit tamen, & me aliter docuit, aliaque præcepta, & instituta præstantiora [1] ob sua in Rempubl. merita, civitate donetur, tradidit. Itaque *hunc de vobis esse bene meritum literis prodatur*, æneamque statuam illi erigite prope civitatis proceres apud Minervam. Probè verò scias fore ut nequaquam cives Athenienses pudeat, ea quæ sunt ex reip. usu, ex barbaro, peregrinoque viro discere. *Ana.* Hoc erat sanè quod de vobis Athenienſibus inaudieram, vos esse in sermonibus irrisores. Vnde enim ego agrestis & erro, qui vitam in plaustris egi, subinde solum solo permutans, qui in nulla un-

1 *Ob sua in Remp.*] E'πώνυμοι prisci heroës fuerunt, à quibus Atticæ tribus sua cognomina acceperunt, his magni honores ab Athenienſibus collati, statuæque in arce ejus urbis collocatæ. Horum nomina si quis desideret, Pausaniam in Atticis, & Demosthen. ἐν ὑπαφῇ consulat. *Cogn.*

ρῆν ἀμείβων, πόλιν ὅ ἔτι οἰκήσας πώποτε, ἔτε ἄλλοτε, ἢ νῦν ἐωρακὼς, τὴν πολιτείας διεξίοιμι, καὶ διδάσκοιμι [1] αὐτόχθονας ἄνδρας, πόλιν τοιαύτην ἀρχαιοτάτην τοσύτοις ἤδη χρόνοις ἐν εὐνομίᾳ κατοικηκόσα; ἆ μᾶλιστα σὲ ὦ Σόλων, ὃ τῦτο ὡς φασιν, ἐξ ἀρχῆς ἆ μάθημα ἐμβύσσει, ἐπίστασαι ὅπως ἂν ἄριστα πόλις οἰκῆται, ἆ οἷς ποτ νόμοις χρωμένη, εὐδαιμονήσοιεν, πλεῖν· ἀλλὰ ἆ τῦτο ὡς νομοθέτῃ πειστέον σοι. καὶ ἀντερῶ ἢν τι μοι δοκῇ μὴ ὀρθῶς λέγειν, ὡς βεβαιότερον μάθοιμι. καὶ ἰδοὺ γὰρ ἤδη ἀνατείλαντος τ ἡλίου, ἐν τῷ συμφέρει ἐσμὲν, καὶ καθέδρα μάλα ἡδεῖα, ἆ εὐκίνητος, ἐπὶ ψυχρᾷ ἔ λίθῳ. λέγε δὴ τ λόγον ἐξ ἀρχῆς, καθὸ τὰς νέας παραλαβόντες, ἐκ παίδων οἵας ἀφῆσετε, ἆ ὅπως ὑμῖν ἄριστοι ἀνδρες ἀπεδείξησαν ἐκ ἔ πηλοῦ, ἆ τ ἀσκημόνων τύπων, ἆ τί ἡ κῶνις, ἆ τὰ κυβιστήματα, συμπελεῖ πρὸς βέλτιω αὐτοῖς. τῦτο γὰρ δὴ μάλιστα ἐξαρχῆς δίψις ἐπόθουν ἀκῦσαι. τὰ δ' ἄλλα, εἰς ὕστερον διδάξῃ με καιρὸν ἡμέραν ἔχοντα ἐκ τῆ μέρους. ἐκεῖνα μέντοι ὦ Σόλων, μέμνησό μοι πρὸς τῷ ῥῆσιν, ὅτι πρὸς ἄνδρα βάρβαρον ἔρεις. λέγω ὅ, ὡς μὴ ἁπλοϊκὰς μηδὲ ἀπεμπολύσης τὰς λόγους. δίδια γὰρ μὴ ἐπιλαθάνωμαι τ πρώτων, εἰ τὰ μὲν τῶτε πολλὰ ἐπιῤῥέῃ. Σο. σὺ τῦτο ὦ Ἀνάχαρσι, παυσόμεθα ἄμεινον, ἕως ἂν σοι δοκῇ μὴ πάνυ σαφὴς ὁ λόγος εἶναι, ἢ πορρώ σοι ἀπολαυσάσης εἰκῆ ῥέων. ἐρήσῃ γὰρ μεταξὺ ὅ, τι ἂν ἐθέλῃς, ἆ ἀκούσῃ τὸ μάκρος. ἢν μὲν οὖν δοκῇ, ἄρξομαι ἐντεῦθεν.

unquam civitate habitavi, neque alias ullam nisi nunc primùm vidi, de administranda repub. verba facerem, atque adeò indigenas homines docerem, qui urbem hanc antiquissimam bonis legibus instructam tanto jam tempore incoluerunt? potissimùm verò te, Solon, cui hoc, ut perhibent, ab initio fuit institutum ut nosses quo pacto posset respub. optimè administrari, quibus etiam legibus utens, fœlicitate frueretur. Verum & in hoc tibi ut potè legum latori est credendum. Contradicam autem siquid minùs rectè dicere videberis, ut firmiùs addiscam. Et ecce jam declinato sole in umbra sumus: sedesque perjucunda, & opportuna super frigido lapide præsto est. Dic igitur ab initio exorsus, quamobrem statim à pueris juvenes exerceatis laboribus, & quomodo viri præstantissimi vobis ex cœno illo evadant, & his exercitationibus, & quid pulvis, quid saltationes in caput ipsis ad virtutem conferant. Nam hoc in primis ab initio audire cupiebam. At reliqua in posterum, suo tempore singula me docebis. Hoc autem inter dicendum memineris Solon, te apud barbarum hominem verba facturum. Id dico ne orationem implices, & producas. Vereor enim ne prima mihi excidant, si multa post hæc affluant. *Sol.* Tu hoc, Anacharsi, longè melius constitues, ubicunque parum perspicua tibi videbitur oratio, aut procul vagari temerè fluendo. Interim enim quicquid voles, interrogabis, & prolixitatem ejus recîdes. Quanquam ubi

1 Αὐτόχθονας ἄνδρας] Thucydides in procem. histor. Aristid. in Panathen. Aristoph. *in Nub.* Tzetz. ad Lycoph. vide virum Clarissim. Io. Savar. ad Sidon. Apoll. Epistol. 6. lib. 8. *Bourd.*

τοι μὴ ἐξαρνίᾳ, μηδὲ πόρρω ᾖ σκοπῶ τὰ λεγόμενα ᾖ, κωλύσῃ ἡδὺν οἶμον, εἰ ὃ μακρὸν λέγοιτο. ἐπεὶ καὶ τῇ βουλῇ τῇ ἐξ Ἀρείου πάγου, ἥπερ πάσης φονικὰς ἡμῖν δίκας δικάζει, πάτριον ἦν ποιεῖν. ὁπόταν γὰρ ἀνελθοῦσαι εἰς τὸ πάγον συγκαθέζηται φόνου, ἢ τραυμάτων ἐκ προνοίας, ἢ πυρκαϊᾶς δικάσοντες, ἀποδίδοται λόγος ἑκατέροις τοῖς κεκινημένοις, καὶ λέγουσιν ἐν τῷ μέρει, ὁ μὲν διώκων, ὁ δὲ, φεύγων. ἢ αὐτοὶ, ἢ ῥήτορας ἀναβιβάζονται τοὺς ὑπὲρ αὐτῶν. οἱδὲ, ἐὰν μὲν ἀφελῶς πράγματος λέγωσιν, ἀνέχεται ἡ βουλὴ, καθ' ἡσυχίαν ἀκούουσα. ἐὰν δέ τις ἢ φορτικιεῖν εἰπὴ πρὸς τὸν λόγον, ὡς δύνασθαι ἀπειλήσειν αὐτοῖς, ἢ οἰκτον, ἢ δέησιν ἔξωθεν ἐπάγῃ τῷ πράγματι, οἷα πολλὰ ῥητόρων παῖδες ἐπὶ τοὺς δικαστὰς μηχανῶνται, παραλλὼν ὁ κῆρυξ, καταστέλλει αὐτοὺς, ὅπως ἐὰν ληρεῖν ᾖ πρὸς τὴν βουλὴν, καὶ ἀφανίζειν τὸ πρᾶγμα ἐν τοῖς λόγοις, ὡς γυμνὰ τὰ μεγέθη τὰ Ἀρεοπαγίτας βλέπειν. ὥσπερ ὃ σὺ ὦ Ἀνάχαρσι, Ἀρεοπαγίτην ἐν τῷ παρόντι ποιεῖσθαί σε ἔοικα. καὶ νῦν τοίνυν τῆς βουλῆς μοι νόμον, ἄκουε, καὶ σιωπᾶν κέλευε, ἐὰν αὖθη κατάρρηθρόν μου. ἄχρι δ' ἂν οἰκεῖα τοῦ πράγματος λέγηται, ἐξέστω ἀπομηκύνειν. ἡδὺ γὰρ ὑφ' ἡλίῳ ἔτι ποιησόμεθα τὴν συνουσίαν, ὡς ἄχθεσθαι εἰ ἀπατεινοῖτο ῥήσις. ἀλλὰ ἤ τι σκιὰ πυκνὴ, καὶ ἡμεῖς χαλῶ ἄγορήν. *Ana.* Εὐγνώμονά σε τοῦτο ὦ Σόλον.

ubi non erunt extra rem, nec à ſcopo diſtabunt quæ dicam, nihil obſtabit orationem longiùs progredi. Siquidem etiam Areopagitico Senatui, qui capitales cauſas judicat, in more eſt ita facere. Quum enim in Areopagum aſcenderunt, & cædis, aut vulneris ex deſtinato inflicti, aut incendii cauſam cogniturí conſederunt, utrique diſceptantium dicendi datur copia, & dicunt ſigillatim, nempe accuſator, & reus: aut ipſi per ſe, aut cauſidicos pro ipſis dicturos conducunt. Illi ergo, quandiu ea quæ ad rem attinent dixerint, à Senatu auſcultante cum ſilentio perferuntur. Sed [1] ſiquis procœmio exordiatur, ut Senatorum animos erga ſe propenſiores reddat, aut miſerationem, aut exaggerationem extrinſecus rei inducat, qualia permulta oratores in judices moliuntur, prodiens præco, protinus imponit ſilentium, non permittens ut apud Senatum nugetur, & rem verbis involvat, quominus Areopagitæ rem uti geſta eſt, nudam videant. Itaque te, Anacharſi, Areopagitam in præſentis conſtituo: ac juxta Senatus legem à me conditam, attende, mihique ſilentium impera, ſi te orationis dulcedine mulceri ſenſeris, ita ut non habeas liberum judicium. Quandiu verò quæ ad cauſam attinent, dicentur, orationem extendere licebit. Neque enim amplius ſub ſole colloquemur, ut longiorem orationem graviter feras: ſed & umbra eſt denſa, & otio abundamus. *Ana.* Æqua ſunt quæ dicis, Solon.

1 *Siquis proœmio*] Apud Areopagitas oratoribus haud licuiſſe affectus movere, ut quibus judicum animi à veritatis luce in falſitatis caliginem ſæpe abducuntur, autor eſt Quintil. lib. 2. c. 17. Igitur Athenis interdicebat præco dicturis in concione, ne vel præfatione vel affectibus uterentur, rem modo exponerent ἄνευ προοιμίων καὶ παθῶν. *Cogn.*

λαν, καὶ ἔσωσα ἤδη χάριν σὲ μικροῦ δεῖν σοι ἐπὶ τούτοις, ὅτι παρέρχομαι λέγων, καὶ τὰ ἐν Ἀρείῳ πάγῳ γιγνόμενα ἐδιδάξω με, θαυμάσια ὡς ἀληθῶς, καὶ ἀγαθῶν βουλευτῶν ἔργα, τοῦ τὴν ἀλήθειαν οἰσόντων τῷ ψήφῳ. ἐπὶ τούτοις δὴ ἤδη λέγε. καὶ ὁ ξενοπαιδεύτης ἐγὼ, τοῦτο γὰρ ἔθος με, καὶ χρῆμα τῆς βουλῆς ἀκριβεστάτου. Σο. σὺν δίκῃ βραχέων σοι ἀκουστέον χρή σε, ὦ Σόλων, καὶ πολιτῶν ἡμῖν δοκεῖ, πόλιν γὰρ ἡμεῖς οὐ τὰ οἰκοδομήματα ἡγούμεθα εἶναι, οἷον τείχη, καὶ ἱερὰ, καὶ νεωσοίκους; ἀλλὰ τοῦτο μὲν ὥσπερ σῶμά τι ἕδραῖον, καὶ ἀκίνητον ὑπάρχειν ἐς τὸ δυνατὸν ἡμῖν δοκεῖ, καὶ ἀσφάλειαν τῶν πολιτευομένων. τὸ δὲ πᾶν κῦρος, ἐν τοῖς πολίταις τιθέμεθα, τούτους γὰρ εἶναι τοὺς ἀναπληροῦντας, καὶ διατιθέντας, καὶ ἐπιτελοῦντας ἕκαστα, καὶ φυλάττοντας οἷόν τι ἐν ἡμῖν ἑκάστῳ ἐστὶν ἡ ψυχή. τοῦτο δὴ τοίνυν καταμανόντες, ἐπιμελούμεθα μὲν ὡς ἁρίστης ἕξεως σώματος τῆς πόλεως, καταστησόμεθα αὐτὸ, ὡς κάλλιστον ἡμῖν εἴη, ἔνδοθέν τε οἰκοδομήμασι κατεσκευασμένον, καὶ παῖς ἔκτοθεν τοίχοις τοῖς ἐσχολαίοις, ἐς τὸ ἀσφαλέστατον περιφραγμένον. μάλιστα δὲ ἐξαπάντων τοῦτο ποιοῦμεν, ὅπως οἱ πολῖται ἀγαθοὶ μὲν τὰς ψυχὰς, ἰσχυροὶ δὲ τὰ σώματα γίγνοιντο. τοὺς γὰρ τοιούτους, σοφίσει τε αὐτοῖς καλῶς χρήσεσθαι ἐν εἰρήνῃ συμπολιτευομένοις, καὶ ἐν πολέμῳ σώσειν τὴν πόλιν, καὶ ἐλευθέραν, καὶ δεδημένα διαφυλάξειν. τὴν μὲν δὴ παρὰ τῶν ἀναγκαίων αὐτῶν, μητράσι, καὶ πτηναῖς, καὶ παιδαγωγοῖς ἐπιτρέπομεν ὑπὸ παιδείας ἐλευθερίοις ἄγειν τε, καὶ τρέφειν αὐτούς. ἐπιδιδὰν δὲ σωφροσύνη ἤδη γίγνονται τῶν καλῶς ἐχόντων, καὶ αἰδὼς, καὶ ἐρύθημα, καὶ φόβος, καὶ ἐπιθυμία τῶν ἀρίστων ἀναλον. Atque ob hæc tibi magnam habeo gratiam, quòd hac digreſſiuncula, me docueris ea quæ fiunt in Areopago, miranda certè, & bonorum Senatorum, veritati ſuffragantium recta ratio. Iam ergo de his diſſere. Ego verò quem conſtituiſti Areopagitam, pro hujus conſilii more, te audiam. *Sol.* Proinde paucis tibi priùs eſt audiendum, quid de civitate, civibuſque ſentiam. Nos civitatem non ædificia putamus eſſe, cujuſmodi ſunt muri, & fana, & porticus ad mare ædificatæ; ſed tanquam firmum atque immobile quoddam corpus, in quod incolæ urbis ad ſecuritatem recipiuntur. Sed omne arbitrium in civibus ponimus: quoniam hi ſunt qui implent, ordinant, & perficiunt ſingula, ſervantque, quali in nobis ſingulis gubernandi officio anima fungitur. Quod cùm intelligamus, corpus civitatis, ut vides, curamus, ipſum ornando, ut pulcherrimum habeamus, ſitque intrinſecus ædificiis inſtructum, atque extrinſecus his mœnibus firmiſſimis circunſeptum. Cumprimis verò hoc providemus, ut cives mente boni & corporibus robuſti evadant. Quoniam qui ſunt ita comparati, in converſatione civili pacis tempore rectè ſe gerunt, à bello verò civitatem liberant, liberamque & fœlicem conſervant. Itaque primam illorum educationem, matribus, nutricibus, & pædagogis committimus, ut diſciplinis liberalibus eos imbuant, atque educent. Quùm autem res præclaras intelligere cœperint, & pudor, verecundia, metus, rerumque optimarum cupiditas ipſis innata fue-

φύηται αὐτοῖς, καὶ αὐτὰ ἤδη τὰ σώματα ἀξιόχρεα δοκῇ πρὸς τοὺς πόνους, παντάπασι γεγόμενα, καὶ πρὸς τὸ ἰσχυρότερον συνιστάμενα, τότε ἤδη προσλαμβάνοντες αὐτοὺς διδάσκομεν, ἄλλα μὲν τῇ ψυχῇ μαθήμασι καὶ γυμνάσια παρεσκευάζοντες, ἄλλως δὲ πρὸς τοὺς πόνους καὶ τὰ σώματα ἐπιτήδειοντες. ἐπὶ γὰρ ἐκείνων ἡμῖν ἔδοξε τὸ μόνον φυτῶν ὡς ἔφυ ἕκαστος, ἤτοι κατὰ τὸ σῶμα, ἢ κατὰ τὴν ψυχήν, ἀλλὰ καὶ παιδεύσεως, καὶ μαθημάτων ἐπ' αὐτοὺς δεόμεθα. ἀφ' ὧν τὰ τε δύφυῆ μᾶλλον βελτίω πολὺ γίγνοιτο ἄν, καὶ τὰ φαύλως ἔχοντα μεταμορφοῖτο πρὸς τὸ βέλτιον. καὶ τὸ παράδειγμα ἡμῖν πρὸ τῶν γεωργῶν, οἱ τὰ φυτὰ μέχρι μὲν πόσεως, καὶ νηπιά ἐστι, σκέπουσι, καὶ περιφράττουσιν, ὡς μὴ βλάπτοιντο ὑπὸ τῶν πνευμάτων. ἐπειδὰν δὲ ἤδη παχύνηται τὸ ἔρνος, τηνικαῦτα περιτέμνουσί τε τὰ περιττά. καὶ πρόσθιόντες αὐτὰ τοῖς ἀνέμοις δονεῖν, καὶ μᾶλλον ἐᾶν, ἀφειμώτερα ἐξεργάζονται, τότε μὲν τοίνυν ψυχὴν, μυσικὴν τὸ πρῶτον καὶ ἀριθμητικὴν ἀναρριπίζομεν, καὶ γράμματα γράψασθαι, καὶ τορῶς αὐτὰ ἐπὶ λέξασθαι διδάσκομεν. ἐπειδὴ δὲ ἤδη, σοφῶν ἀνδρῶν γνώμας, καὶ ἔργα παλαιὰ καὶ λόγους ὠφελίμους εἰς μέτροις καταπεποιημένους, ὡς μᾶλλον μνημονεύοιεν, ῥαψῳδεῖμεν αὐτοῖς. οἱδὲ, καὶ ἀκμάζοντες ἡδυπάθειας πινὰς, καὶ πράξεις ἀσιδίμους, ὁρέγονται καὶ μιμεῖσθαι, καὶ πρὸς μίμησιν ἐπεγείρονται, ὡς καὶ αὐτοὶ ἀθάνατοι, καὶ θαυμαζοίντο κατὰ τὸ ὕστερον, οἷα πολλὰ Ἡσίοδός τε ἡμῖν, καὶ Ὅμηρος ἐποίησαν. ἐπειδὰν δὲ πλησιάσωσι πρὸς

fuerit, ipsaque corpora laboribus obeundis idonea vita fuerint, firmiora facta, & majori robore constantia, tunc jam illos assumptos docemus, propositis quidem aliis animi documentis & exercitiis, aliter autem ad labores corpora assuefacientes. Neque enim existimamus satis esse ut tantùm ita se habeat quisque prout à natura est comparatus, sive corporis, sive animi ratione: sed etiam eruditione, & præceptis ad eos informandos opus habemus: quorum adminiculo bona indoles adaugeatur, mala verò in bonam transformetur. Cujus rei petendum est ab agricolis exemplum, qui quandiu plantæ sunt humiles & teneræ, eas tegunt & circunsepiunt, ne à ventis lædantur. Postquam verò auctus est ramus, tum superflua circuncidunt, easque ventis movendas, & agitandas permittentes, fructuosiores efficiunt. Itaque mentem [1] Musica primùm, & Arithmetica excitamus, literasque pingere, & eas exactè pronuntiare docemus. Deinde jam adultioribus, sapientum virorum sententias, factaque priscorum, utilesque sermones versibus exornatos, quò tenaciùs memoria teneant, ipsis occinimus. Tum illi auditis fortium virorum factis & actionibus memorabilibus, paulatim istiusmodi appetunt, & ad imitationem excitantur: ut & ipsi celebrentur, & posteris sint admirationi. Cujusmodi multa nobis ab Hesiodo & Homero scripta sunt. Postquam verò se ad

remp.

1 *Musica*] Inter reliquas Cyclicas disciplinas primo loco musicam discebant, quam & Epaminondas & alii nobiles viri summa cum industria consectati sunt, ut admonet interpres Aristoph in Equit. & Athen. lib. 14. cap.

τὴν πολιτείαν, καὶ δέῃ αὐτοὺς ἤδη μεταχειρίζεσθαι τὰ κοινά, καίτοι ἔξω τοῦ ἀγῶνος ἴσως ταῦτα, οὐ γὰρ ὅπως τὰς ψυχὰς αὐτῶν ἀσκοῦμεν, ἐξ ἀρχῆς προὔκειτο εἰπεῖν, ἀλλὰ διότι καὶ τοῖς τοιούτοις πόνοις καταγυμνάζειν αὐτοὺς ἀξιοῦμεν, ὥστε αὐτὸς ἐμαυτῷ σιωπᾶν προστάττω, οὐ περιμείνας τὸν κήρυκα, οὐδὲ τὸν Ἀρεοπαγίτην σέ, ὃς ὑπ' αἰδοῦς οἶμαι ἀνέχῃ ληροῦντα ἤδη τοσαῦτα ἔξω τοῦ πράγματος. *Ανα.* εἰπέ μοι ὦ Σόλων, πρὸς δὲ δὴ τοὺς τὰ ἀναγκαιότατα μὴ λέγοντας ἐν Ἀρείῳ πάγῳ, ἀλλὰ ἀποσιωπῶντας, οὐδὲν τῇ βουλῇ πρόστιμον ἐπινενόηται; Σο. τί τοῦτο ἤρου με. οὐδέ πω γὰρ δῆλον. Ανα. ὅτι τὰ κάλλιστα, καὶ ἐμοὶ ἀκοῦσαι ἥδιστα παρεὶς τὰ περὶ τῆς ψυχῆς, τὰ ἧττον ἀναγκαῖα λέγειν διανοῇ, γυμνάσια, καὶ διαπονήσεις τῶν σωμάτων. Σο. μέμνημαι γάρ ὦ γενναῖε τῶν ἀπ' ἀρχῆς προῤῥήσεων, καὶ ἀποπλανᾶν οὐ βούλομαι τὸν λόγον, μή σου ἐπιταράξῃ τὴν μνήμην ἐπιῤῥέων. πλὴν ἀλλὰ καὶ ταῦτα ἐρῶ διὰ βραχέων, ὡς οἷόν τε. τὸ γὰρ ἀκριβὲς τῆς περὶ αὐτῶν διασκέψεως, ἑτέρου ἂν εἴη λόγου. ῥυθμίζομεν οὖν τὰς γνώμας αὐτῶν, νόμους τε τοὺς κοινοὺς ἐκδιδάσκοντες, οἳ δημόσια πᾶσι πρόκεινται ἀναγινώσκειν μεγάλοις γράμμασιν ἅμα ἀναγεγραμμένοι, κελεύοντες ἅτε χρὴ ποιεῖν, καὶ ὧν ἀπέχεσθαι, καὶ ἀγαθῶν ἀνδρῶν συνουσίαις, παρ' ὧν λέγειν τὰ δέοντα ἐκμανθάνουσι, καὶ πράττειν τὰ δίκαια, καὶ ἐκ τοῦ ἴσου ἀλλήλοις συμπολιτεύεσθαι, καὶ μὴ ἐφίεσθαι τῶν αἰσχρῶν, καὶ ὀρέγεσθαι τῶν καλῶν. βίαιον δὲ μηδὲν ποιεῖν. οἱ δὲ ἄνδρες οὗτοι, σοφισταί, καὶ φιλόσοφοι πρὸς ἡμῶν ὀνο-

remp. applicarint, jamque obeunda erunt publica officia, quanquam forte hæc sunt extra rem, non enim qua ratione illorum animos exerceamus, ab initio dicendum proposuimus: sed cur hujusmodi laboribus eos exercendos arbitremur. Itaque ipse mihi silentium impero, non expectato præcone, neque te Areopagita, qui præ verecundia, ut puto, me tanta extra rem toleras nugantem. *Ana.* Dic mihi Solon, cur in eos qui ad rem pertinentia non dicunt in Areopago, sed silentio prætereunt, nulla mulcta à Senatu est destinata? *Sol.* Cur hoc ex me quæsivisti? Nondum liquet. *Ana.* Quia rebus pulcherrimis, & mihi auditu jucundissimis, quibus exornatur animus, omissis, minùs necessaria, nempe exercitia, & corporis labores percensere cogitas. *Sol.* Eorum, ô generose, memini, quæ ab initio sum præfatus, nec à via sermonem avocare volo, ne dilabens tuam memoriam conturbet. Verùm hæc quam paucissimis perstringam: siquidem harum rerum accurata disputatio, ad alium pertinet sermonem. Ergo mentes eorum componimus, communes leges perdocendo: quæ majusculis elementis scriptæ omnibus publice legendæ proponuntur, quæ facienda, quæ fugienda, præcipientes. Tum etiam proborum virorum convictu utendum, à quibus opportunè loqui perdiscunt, tum justa facere, tum ex æquo inter se conversari, neque turpe quicquam appetere, sed rebus honestis se addicere: nihil per vim facere. Atque hi viri probi, [1] Sophistæ & Philosophi à nobis appel-

1 *Sophistæ*] Cum tam crebro fiat sophistarum Philosophorumque mentio, non in-

κρίζοντες. καὶ μὴν οὗτοι ἐς τὸ θέατρον συνάγοντες αὐτὰς δημοσίᾳ παιδεύομεν ὑπὸ κωμῳδίαις, ἐν τραγῳδίαις, ἔξεστί τι ἀνδρῶν παλαιῶν, ἐν κακίαις ἐμφύτοις. ὡς τὸ μὴ, ἀποτρέπεσθε, ἐπ' ἐκεῖνα ἢ ἀπόδυσιν. τοῖς δὲ γε κωμῳδοῖς, καὶ ἀποσκώπτειν, ἐν λοιδορεῖσθαι ἐφιεμεν ἐς τὰς πολίτας, ὃς ἂν ἀρχῇ, ἐν ἀνάξια τῆ πόλεως ἐπιτηδεύοντας αἰσθάνηται. αὐτῶν τε ἐκείνων χάριν, ἀμείνους γὰρ ἔτι γίγνονται ὀνειδιζόμενοι, ἐν τῶ πολλῶν ὡς φεύγειν τὰ ἐπὶ τοῖς ὁμοίοις ἔλεγχον. Ανα. εἶδον ὦ Σόλων ὃς φῂς, τὰς τραγῳδὰς, ἐν κωμῳδὰς, εἴγε ἐκεῖνοι εἰσιν. ὑποδήμασι μὲν βαρέα, ἐν ὑψηλὰ ὑποδεδεμένοι, χρυσοῖς ἢ πετάλοις τὼ ἐσθῆτα πεποικιλμένοι, προσώπῳ ἢ ἐπικείμενοι παγγάλοια, κηκῖδα τὰ παμμεγέθη, αὐτοὶ ἢ ἔνδοθεν μεγάλα τε ἐκπρόσωπα, καὶ διέξοδον σὺν οἶδ' ὅπως ἀσφαλὲς ἐν τοῖς ὑποδήμασι. Διονύσῳ ἢ οἶμαι τότε ἡ πόλις ἑορτάζειν. οἱ ἢ κωμῳδοὶ, βραχύτεροι μὲν ἐκείνων ἐν πεζοὶ, καὶ ἀνθρωπικώτεροι, ἐν ἥττον ἐβόων. προσώπῳ ἢ, πολὺ γελοιότερα. καὶ τὸ θέατρον γῶν ἅπαν ἐγέλα ἐπ' αὐτοῖς. ἐκείνων ἢ τῶ ὑψηλῶν, σκυθρωπὸν ἅπαντες ἦκουον, οἰκτείροντες οἷμαι αὐτὰς, πέδας τιλικαύτας ἐπισυρομένας. Σο. σὺ ἐκείνους ὦ ζαλὲ ὤκτειρον, ἀλλὰ ποιητὴς ἴσως δέχαιὰν τινὰ συμφορὰν ἐπιδεικνυσθαι τοῖς θεαταῖς, ἐν ῥήσεις οἰκτρὰς ἐτραγῳδᾷ πρὸς τὸ θέατρον. ὑφ' ὧν ἐς δάκρυα καλεσωῦσθαι οἱ ἀκούοντες.

appellantur. Præterea productos ipsos in theatrum publicè docemus Comœdiarum, & tragœdiarum actionibus, priscorum hominum virtutes & vitia spectantes, ut ab his avertantur, ad illa verò properè contendant. Porrò Comœdis cavillandi, & probris infectandi permittimus potestatem, eos cives, quos turpia & civitate indigna studia sectari cognoverint: cum ipsorum in gratiam, quia sic objurgati meliores evadunt: tum multorum causa, ut similium facinorum reprehensionem evitent. *Ana.* Vidi Solon; quos dicis Tragœdos, & Comœdos: siquidem illi sunt, qui graves, altosque calceos induunt, vestemque gerunt aureis tæniis variegatam, & prorsus ridiculas magnumque hiantes larvas habent. Ipsi verò intus magnum clamorem edunt, & nescio quomodo tutò in his calceamentis incedunt. Et nisi fallor, tunc civitas Dionysia celebrabat. Porro Comœdi cæteris erant breviores, & pedestres, atque humaniores, minusque vociferabantur, sed larvas multò magis ridiculas habebant, quos universum theatrum risu excipiebat. Altos verò illos nemo non mœstus audiebat, commiseratione prosequens, quòd tantas pedicas traherent. *Sol.* Non illos ô bone, miserabantur, sed fortè poëta priscam aliquam calamitatem spectatoribus repræsentabat, & miserabiles orationes in theatro tragice pronunciandas tradebat, quibus ad lachrymas pertrahebantur auditores.

inutile fuerit discrimen eorum explicare, idque ex Platone potissimum, qui sophistam his fere coloribus depingit, ut sit avarus, ambitiosus, vanus, & virtutis expers, in nugis occupatus, ac propterea tum fugiendus, tum contemnendus. Contra philosophus, summum ac propè unicum virtutis & veritatis studium habet, cætera omnia vel leviora ducit, vel contemnit, probitatis & sapientiæ magister & exemplum. *Cogn.*

ἀνὴρ δέ σε ἐκ αὐλητῶν ἐπορχήσαι πάσῃ τέχνῃ, καὶ ἄλλως σωφρόνως, ἐν κύκλῳ συνεστῶτας, ἅδοι αὐτὰ ὡ Ἀνάχαρσι, ἀχρεῖα ἄσμενος, καὶ αὐλήσαιτε. τούτοις δ' ὧν ἅπασι, καὶ τοῖς τοιούτοις ὠφελημένοι τὰς ψυχὰς, ἀμείνους ἡμῖν γίγνονται. τὰ γὰρ σώματα, ὅπερ μάλιστα ἐπόθεις ἀκοῦσαι, ὧδε καταγυμνάζομεν, ἀποδύσαντες αὐτὰ ὡς ἔφην, σκληρὰ ἀπαλὰ, καὶ τέλειον ἀσυμπαγῆ ὄντα, πρῶτον μὲν ἐθίζειν ἀξιοῦμεν πρὸς τὸν ἀέρα, συνοικειοῦντες αὐτὰ ταῖς ὥραις ἑκάστοις, ὡς μήτε θάλπει δυσχεραίνειν, μήτε πρὸς κρύει ἀπαγορεύειν. ἔπειτα γὰ, χρίομεν ἐλαίῳ, καὶ καταμαλάττομεν, ὡς δυτονώτερα γίγνοιντο. ἄτοπον γὰρ, εἰ τὰ μὲ σκύτη νομίζομεν ὑπὸ τῷ ἐλαίῳ μαλακώτερα, δυσρηγέστερα, καὶ πολλῷ ἀφερκέστερα γίγνεσθαι, νεκρὰ γε ἤδη ὄντα, τὸ δὲ ἔτι ζωῆς μετέχον σῶμα, μὴ ἂν ἄμεινον ἡγήσεσθαι ὑπὸ τῆ ἐλαίου ἀφιτεθήσεσθαι. τοιγαροῦν ποικίλα τὰ γυμνάσια ἐπινοήσαντες, καὶ διδασκάλους ἑκάστων ἐπιστήσαντες, τὰ μὲ πάλαι, πυκτεύειν, τὰ δὲ, παγκρατιάζειν διδάσκομεν, ὡς τὰς τε πόνους καρτερεῖν ἐθίζοιντο, καὶ ὁμόσε χωρεῖν ταῖς πληγαῖς, μὴ δὲ ἀποτρέπεσθαι δέος τὸ τραυμάτων. τοῦτο δὲ ἡμῖν δύο τὰ ὠφελιμώτατα ἐξεργάζεται ἐν αὐτοῖς, θυμοειδεῖς τε καὶ θρασυδάστους ἐς τοὺς κινδύνους, καὶ τὰ σωμάτων ἀφειδεῖν, καὶ πρόθυμα, ἐρρῶσθαι, καὶ καρτερὰς εἶναι. ὅσοι δὲ αὐτῶν κάτω συνεσυρμένοι παλαίουσι, καταπίπτειν τε ἀσφαλῶς μανθάνουσι, καὶ ἀνίστασθαι δυμαρῶς, καὶ ὠθισμοὺς, καὶ περιπλοκὰς, καὶ λυγισμοὺς, καὶ ἄγχεσθαι δυνάσθαι, καὶ ἐς ὕψος ἀναβαστάσαι τὰ ἀντίπαλον. ἐὰν ἀκρεῖα δὲ ἦτοι ἀμελετῶντες, ἀλλὰ ἐν μὲ τὸ πρῶτον ἐκ

res. Verisimile etiam est te tunc audisse tibicines aliquos, aliosque simul canentes, qui circunstabant: Qui carminum, Anacharsi, & tibiarum cantus non sunt inutiles: sed istis omnibus, atque ejusmodi rebus juvenum mentes exacuuntur, unde illi meliores fiunt. Cæterùm corpora (quod potissimum audire cupiebas) ad hunc modum exercemus, exutis, ut dixi vestimentis, quum non amplius sunt mollia, prorsusque imbecilla; primùm ad aërem assuefacimus, ea singulis tempestatibus accommodantes, ne vel æstum molestè ferant, vel ad frigus deficiant. Ea deinde oleo perungimus, & emollimus, ut habiliora reddantur. Absurdum enim esset, si quum putamus emollita oleo coria ruptioni minùs esse obnoxia, & diutiùs duratura, quæ jam sunt emortua, corpus quod etiamnum vitæ est particeps, non melius olei unctione reddi, existimaremus. Hinc excogitatis variis exercitiis, & singulorum magistris constitutis, hunc pugillatu, illum pancratio certare docemus, ut laboribus tolerandis assuefiant, plagisque non cedant, nec metu vulnerum terga dent. Atque hæc exercitatio duo in ipsis utilissima præstat. Nam & animosos ipsos reddit ad subeunda pericula, facitque ut corporibus non parcant, præterea ut bene valeant & sint robusti. Quotquot autem illorum dejecto in terram vultu luctantur, & securè excidere, & promptè exurgere eadem opera discunt, præterea propellere, tenaciter amplecti, & contorquere, & præfocare posse, & in altum sustollere adversarium. Quæ sanè non sunt inutilia exercitia, sed quibus unum illud primum maxi-

mum-

μᾶλλον, ἀναμφιβόλως κτύπμοι. δυσαθλέστερα γὰρ, καὶ περιερώτερα τὰ σώματα γίγνονται αὐτοῖς ἀλαπονήματα. ἕτερον δέ; ἐὰν αὐτὸ μικρὸν. ἐμπειρεῖ γὰρ δὴ ἐν τούτῳ καθίσαντας, εἴ ποτε ἀφίκοιντο εἰς χεῖρον τὴν μαθημάτων τῶν ἐν ὅπλοις. δῆλον γὰρ ὅτι ἐν πολεμίῳ ἀνδρὶ ὁ τοιοῦτος συμπλακεὶς, καταῤῥίψει τὸ ῥᾴστον ὑποσκελίσας. καὶ καταπεσών, εἶστεν ὡς ῥᾳδίως ἐξανίσασθαι. πάντα γὰρ τοῦτο ἐν Ἀνάχαρσι, ἐπ' ἐκεῖνον τὸν ἀγῶνα πορεζόμεθα τὸν ἐν τοῖς ὅπλοις, καὶ ἡγούμεθα πολὺ ἀμείνοσι χρήσασθαι τοῖς ὕστερον ἀσκηθεῖσιν, ἐπειδὰν πρότερον αὐτῶν γυμνὰ τὰ σώματα καταμαλάξαντες, ἐν ἀλαπονήσαντες, ἐῤῥωμένστερα, καὶ ἀλκιμώτερα ἐξεργασώμεθα, καὶ κάῤῥα, καὶ εὔτονα, καὶ τὰ αὐτὰ βαρέα τοῖς ἀνταγωνισαῖς. συνοίεις γὰρ οἶμαι τὸ μὴ τοῦτο, οἷος εἰκὸς σὺν ὅπλοις ἕσεσθαι τὰς ἐν γυμνῇ ἂν, φόβον τοῖς δυσμενέσιν ἐμποιήσουσας, ἀ πολυσαρκίαν ἀργὸν, καὶ λύκλῳ, ἢ ἀσαρκίαν μὴ ὠχρότητος ἐπιδεικνυμένας, οἷα γυναικῶν σώματα ὑπὸ σκιᾶς μεμορφωμένα, τρέμοντα, ἱδρῶτί τε δύῃς πολλῷ ῥέοντα, καὶ ἀθυμαινοντα ὑπὸ τῆ κραδίᾳ, καὶ μᾶλιστα ἰῶ καὶ ὁ ἥλιος ὥσπερ νῦν τὸ μεσημβρινὸν ἐπιφλέγῃ. οἷς τί ἂν τις χρήσαιτο δίψῶσι, καὶ τὸ κονιορτὸν σὺν ἀνεχομένοις. καὶ εἰ αἷμα ἴδοιεν δύῃς παρατιθεμένοις, καὶ παραπονήσασι, πρὶν σὺτὸς βέλος ψυέσθαι, καὶ εἰς χεῖρας ἐλθεῖν τοῖς πολεμίοις; ἢ τοι ἢ ἡμῶν ὑπέρυθροι ἐς τὸ μελάντερον ὑπὸ τῆ ἡλίῳ κεχρωσμένοι, καὶ ἀῤῥενωποὶ, πολὺ τὸ ἔμψυχον, καὶ θερμὸν, καὶ ἀνδρῶδες ἐπιφαίνοντες, τοσαύτης εὐεξίας ἀπολαύοντες, ἔτε ῥικνοὶ, καὶ κατεσκληκότες, ἔτε παπληθεῖς ἐς βάρος, ἀλλὰ ἐς τὸ σύμμετρον

mumque citra controversiam comparant. Nam magis inoffensa, & robustiora fiunt ipsis corpora quum laboribus durantur. Alterum verò, non est exiguum: cùm hinc peritiam consequantur, siquando hæc præcepta in armis ad usum sint revocanda. Manifestum enim est, fore ut vir hujusmodi hostem complexus, supplantando citiùs dejiciat: & prolapsus ipse, quàm facillimè exurgere sciat. Hæc enim omnia, Anacharsi, ad illud certamen quod in armis peragitur, comparamus, nosque ita exercitatis, melioribus usuros putamus, postquam priùs illorum nuda corpora emollita, & exercitata effecerimus validiora, & robustiora, præterea levia, & habilia, eademque adversariis gravia. Intelligis enim, ni fallor quod hinc sequitur, quales eos in armis esse par sit, qui nudi terrorem hostibus incutient, non segnem & albam obesitatem, aut pallidam gracilitatem præ se ferentes: qualia ferè sunt mulierum corpora sub umbra tabefacta, trepidantia, statimque multo sudore manantia, & sub galea anhelantia, maximè si sol, sub meridiem, ut nunc, ferveat. Quem enim præberent usum hi qui neque sitim, neque pulverem ferrent, quique si sanguinem viderent, statim turbarentur, priusque exanimarentur, quàm intra teli jactum, atque ad manus cum hostibus venissent? Sed hi nostri juvenes subrubri à sole nigriores redditi, vultu masculo, multum animi, coloris, virilisque vigoris præ se ferentes, tamque bene habito corpore fruentes, neque sunt rugosi, & aridi, neque granditate graves, verùm justo modo

ἀδιαμελαμβάνοι. τὸ μὲν ἀχρεῖον τῆς σαρκῶν, καὶ περιττὸν, τοῖς ἱδρῶσιν ἐξαναλωκότες. ὃ δὴ ἰσχυὸν, καὶ τόνον παρεῖχεν, ἀμιγὲς δὲ φαύλης περιλελειμμένον, ἐῤῥωμένως φυλάττοντες. ὅπερ γὰρ δὴ οἱ λικμῶντες τὸν πυρὸν, τοῦτο ἡμῖν καὶ τὰ γυμνάσια ἐργάζεται τοῖς σώμασι, τὸν μὲν ἄχυρον, καὶ τὰς ἀχερδας, ἀποφυσῶντα, καθαρὸν δὲ τὸ καρπὸν διακρινόντα, καὶ διασωρεύοντα. καὶ διατοῦτο ὑγιαίνειν τε ἀνάγκη, καὶ ἐπιμήκιστον διαφορεῖν ἐν τοῖς καμάτοις. ὀψέ τε ἂν ἰδίοιτο ὁ τοιοῦτος ἀρξάμενος, καὶ ὀλιγάκις ἂν ἀσθενῶν φανείη. ὥσπερ ἂν, εἰ πῦρ τις φέρων, ἅμα ἐμβάλοι εἰς πυρὸν αὐτὸν, καὶ εἰς τὸν καλάμην αὐτοῦ, καὶ εἰς τὸν ἄχυρον. αὐθις γὰρ ἐπὶ τὸ λικμᾶσθαι ἐπείνεσι. θᾶττον ἂν οἶμαι διαφθαρείη ἡ καλάμη ἀναφλεγεῖσα, ὁ δὲ πυρὸς καθ' ὀλίγον, ὥστε φλογὸς μεγάλης ἀνισταμένης, ὥστε ἅπαξ μιᾷ τῇ ὁρμῇ, ἀλλὰ καταμικρὸν ἐπιφλεγόμενος, χρόνῳ ὕστερον καὶ αὐτὸς ἂν καταναυθείη. ὁ τοίνυν ἡδὺς νόσος, ἡδὲ κάμνοντα εἰς τοιοῦτο σῶμα ἐμπεσὼν, ῥᾳδίως ἐλέγξειεν ἄν, ἡδὲ ἐπικρατήσειεν ἀμαρτῶς. τὰ ἔνδοθεν γὰρ εὖ πυρεσκεύασται αὐτῷ, καὶ τὰ ἔξω μάλα καρτερῶς πέφρακται πρὸς αὐτὰ, ὡς μὴ παρείναι εἰς τὸ εἴσω, μηδὲ ὅλως δὲ χλαῦ μήτε ἥλιον αὐτὸν, μήτε κρύος ἐπὶ λύμῃ τοῦ σώματος. πρός τε τὸ ὑδιδοῦν τοῖς πόνοις, πολὺ τὸ θερμὸν τὸ ἔνδοθεν ἐπιῤῥέον, ἅτε δὴ πολλῷ περιπυρεσκευασμένον, καὶ εἰς τὸν ἀναλισκόμενον χρείαν ἀποκείμενον, ἀποπληροῖ δῆτα ἐπάρδον τῇ ἀκμῇ, καὶ ἀκμάτους ἐπιπλεῖστον παρέχεται. τὸ γὰρ περιττὸν ποιοῦσι πολλὰ, καὶ περικαμεῖν, δὴν ἀνάλωσιν τοῦ ἰσχύος, ἀλλ' ἐπίδοσιν ἐργάζεται. καὶ ἀναῤῥιπίζοιτο, πλείων γίγνεται. καὶ μὴν καὶ δρομικὸς εἶναι ἀσκοῦμεν αὐτὸς ἐς μῆ-

modo formati: dum inutilem ac ſuperfluam carnium molem ſudoribus abſumunt: illud autem quod robur præſtat & vigorem, citra mali mixtionem relictum, fortiter conſervant. Nam quod qui triticum ventilant, hoc in corporibus exercitia nobis præſtant, quæ paleas, inaneſque ſpicas flatu diſpellunt, purum verò fructum ſeparant, & accumulant. Quò fit ut bene valeant, & diutiſſimè in laboribus perdurent. Quinetiam talis ſerò ſudare incipit, & rarò ægrotare videtur. Quemadmodum ſiquis allatum ignem injiceret ſimul in triticum, ejuſque ſtipulas, & paleam (nam ad ventilantem regredior) citiùs, ut opinor, conflagrarent ſtipulæ, triticum verò paulatim, neque magna flamma exurgente, neque uno impetu, ſed ſenſim ſuccenſum, poſtea longo tempore ipſum quoque comburetur. Ita neque morbus, neque defatigatio corpus hujuſmodi correptum, facilè preſſerit, nec ſuperarit. Nam internæ partes ipſi bene ſunt comparatæ, ad eaſque externæ validè admodum ſunt munitæ, ut nihil noxæ intus penetret, neque ſolem ipſum, neque frigus in detrimentum corporis admittat. Ad perdurandum autem in laboribus, multus calor intus influens, veluti multò antè præparatus, atque in uſum neceſſarium repoſitus, præſtat ilico tolerantiam vigore irrigans, redditque ut plurimum infatigabiles. Nam præmiſſi labores & laſſitudines, non abſumunt, ſed augent vires, quæ excitatæ, fiunt majores. Quinetiameos curſu exercemus, & ut longo fint pares, aſſue-

καὶ τὰ ἀλφηστικὰ ἐθίζοντες, καὶ ἐς τὸ εὐβραχὲς ἀκριβοῦντες ἐπικαθίζοντες. καὶ ὁ βόθρος ὁ πρὸς τὸ τέρμα, καὶ ἀνιστάμενον, ἀλλὰ ἐν ψάμμῳ βαθείᾳ, ἔνθα ἔστι βεβαίως ἀπερείσασθαι πλὴν βάσιν, ἔστι ἐπιτηδείᾳ ῥᾴδιον, ὑπορρεούσης πρὸς τὸ ὑπεῖκον τοῦ ποδός. ἀλλὰ ἢ [1] ὑπερβάλλεσθαι πάχος εἰ δέοι, ἢ εἴ τι ἄλλο ἐμπόδιον. καὶ πρὸς τοῦτο ἀσκοῦντι ἡμῖν ἔπη, καὶ μολυβδίνας χειρωλήσεις ἐν ταῖν χερσὶν ἔχοντες, εἶτα ὧδε ἀκοντίου βολῆς ἐς μῆκος ἀμιλλῶντες. εἶδες δ' ἄλλό τι ἐν τῷ γυμνασίῳ χαλκοῦν, ὠοειδὲς μικρᾷ ἐοικὸς ὄχμῃ σὺν ἐχέσῃ, ὀδὲ πελαμῶνας. καὶ ἐπιρρῖψαι γε αὐτοῦ, κειμένου ἐν τῷ μέσῳ. καὶ ἐδάκη σοι βαρύ, καὶ δύσληπτον ὑπὸ λειότητος. ἐκεῖνο τοίνυν ἄνω τε ἀναῤῥιπτοῦσιν εἰς τὸ ἀέρα, καὶ ἐς τὸ πόρρω φιλοτιμούμενοι, ὅστις ἐπιμήκιστον ἐξέλθοι, καὶ τὰς ἄλλας ὑπερβάλοιτο. καὶ ὁ πόνος ἔστω, ἅμα τε αὐτῶν κρατυνῶν, καὶ τόνον τοῖς ἄκροις συλλήψων. ὁ πηλὸς δή, καὶ ἡ κόνις, ἆρά σοι γελοιότερα ἐξ ὄψεως ἔδοξεν, ἄκουσον ὦ θαυμάσιε, ὅτι ἕνεκα ὑποβέβληται, σφῷν μέν, ὡς μὴ ἐπὶ τὸ κρατὶον ἢ πλῶσις αὐτοῖς γίγνοιθ', ἀλλ' ἐπὶ τὸ μαλακὸν ἀσφαλῶς πίπτοιεν. ἔπειτα, καὶ τὸ ὅλισθον ἀνάγκη πολὺ γίγνεσθαι, ἰδρύντων σὺ τῷ πηλῷ, ὃ σὺ πεῖς ἐν χάλυσιν ἔσηχζες, σὺκ ἀλλοῖον, οὐδὲ γελοῖον ὄν, ἀλλὰ ἐς τοῦτο ἐς ἰσχυὸ, καὶ τόνον σὺκ ὀλίγα συμπολεῖ, ὁπόταν ἔτι ἐχόντων, ἀλλήλων ἀναγκάζωνται ἐγκρατῶς ἀντιλαμβάνεσθαι, καὶ σωέχειν διολισθαίνοντας. αἴρεσθαί τε ἐν πηλῷ ἱδρωκότα μετ' ἐλαίου σκέπειν, καὶ ἀφῤῥῦναι τὸ χειρῶν ἀπολισθάζοντα μὴ μικρὸν εἶναι νόμιζε. καὶ ταῦτα παίζων assuefaciendo, & ut eum quàm celerrimè brevi exigant, leviores reddendo. Nec cursus instituitur in solido, duroque loco, sed in profunda arena, ubi neque firmiter infigere, neque fulcire plantam facile est, cùm ea cedente pes subtus trahatur. Fossam quoque transilire, si opus sit, aut siquod aliud objicitur impedimentum: qua in re exercentur, plumbea pondera plenis manibus tenentes. Deinde hasta in longum projicienda decertant. Vidisti quoque alium quendam globum æneum, & teretem, quale scutum parvum, ansa carens, & loro: quem in medio jacentem expertus es: isque tibi visus est gravis, & propter lævitatem prehensu difficilis. Eum in aërem sursum projiciunt, inque longum contendentes, quis quàm longissimè emittat, aliosque superet. Qui labor illorum humeros roborat, & lacertis rigiditatem indit. Cæterùm lutum, & pulvis, quæ initio tibi perquam ridicula visa sunt, audi ô præclare, quorsùm luctantibus substernantur. Primùm ne in duro loco labantur, sed in molli tutò cadant. Deinde sudantes sæpius in luto lubrico lapsu cadere coguntur, quod tu anguillis comparabas. Neque id inutile est, & ridiculum: sed ad robur & firmitatem non parum confert, quando ad hunc modum luctantes, alii alios fortiter apprehendere coguntur, & elabentes retinere. Nam rapere sublimem in luto sudantem, cumque oleo excidere, & è manibus effluere conantem, ne parvi momenti esse putes. Et hæc omnia,

1 Ὑπερβάλλεσθαι πάχος εἰ δέοι] Τάφρον fossatum, scamma. *Marcil.*

ὥσπερ ἔφλυ ἐμπεσόντες, ἐς τὰς πολέμιας ξ χρήσιμα, εἰ δέοι φίλον πρωτένζαι, ῥαδίως ὑφαρμόσαι ὑπεξενεγκεῖν. ἢ ξ πολέμιον συναρπάσαντας, ἥκειν μετέωρον κομίζοντας. καὶ ἀφ' τοῦτο ἐς ὑπερβολὴν ἀσκοῦμεν, τὰ χαλεπώτερα προβληθέντες, ὡς τὰ μικρότερα μακρῷ δυκολώτερον φέρωμεν. τῷ μὲν ὑπνῳ κόνιν, τεναύλιον χρησίμην οἰόμεθα εἶναι, ὡς μὴ δολιεσθάνοιεν συμπαλεκόμενοι. ἐπειδὰν γὰρ ἐν τῷ πηλῷ ἀσκηθῶσι σωέχειν, τὸ ἀμφιδιάσκιον ὑπὸ γλιχρότητος, ἐθέζοντας ξ σκοτόζειν αὐτοὺς ληφθέντες ὑπ' τῶν χειρῶν. καὶ ταῦτα, ἐν ἀφύκτῳ ἐχόμενοι. καὶ μὲν ξ τὸ ἱδρῶτα σωέχειν δοκεῖ ἡ κόνις, ἀθρόον ὑπερχόμενον ἐπιπαττομένη. καὶ ἐπιπολὺ ἀμφορεῖν ποιεῖ τῷ δυνάμει, καὶ κώλυμα γίνεται μὴ βλάπτεσθαι ὑπὸ τῶν ἀνέμων, ἀρχομένους τότε, καὶ ἀνεωγότι τοῖς σώμασιν ἐμπίπτοντων. ἄλλως τε, καὶ τὸ ῥύπον ὑποσμᾷ, καὶ σιλπνότερον ποιεῖ τὸ ἄνδρα. καὶ ἥκιστα ἡδέως ἂν ἀποδησησάμην πλησίον τῶν τε λευκῶν τινα σκείνων, καὶ ὑπὸ σκιᾷ δεδιητημένων, καὶ ὃν ἂν ἕλῃ τὸν τῷ λυκείῳ γυμναζομένων, ἀποπλώσαι τῷ κόνιν, καὶ τὸ πηλὸν, ἐρχίμῳ ἂν σε πολέμῳ ἂν ὄμμα εὔξασο γλυφέσθαι. οἶδα γὰρ ὡς αὐτίκα ἕλοιο ἂν ἐκ περάτης περισύρεως, εἰ ξ μὴ ἐπὶ τῷ ἔργων πειραθείης ἐκπύρου συνεσηκώς, καὶ συγκεκοπτημένος εἶναι μέλλον, ἢ δρύπτεσθαι, καὶ διαῤῥεῖν, καὶ λευκὸν εἶναι ἀπερέα ξ φυγῇ εἰς τὰ εἴσω ξ ὄμματος. τοῦτ' ἔστιν ὦ Ἀνάχαρσι, ἃ τοὺς νέους ἡμεῖς ἀσκοῦμεν, οἰόμενοι φύλακας ἡμῖν τῶν πόλεως ἀγαθοὺς γενέσθαι, καὶ ἐν ἐλευθερίᾳ βεβαίους δι' αὐτοὺς, κρατοῦντες μὲν τῶν δυσμενῶν εἰ ἐπίοιεν, φοβεροὶ δὲ τοῖς περιοίκοις ὄντες, ὡς ὑποπλέοντες τε, καὶ ὑποτελεῖν ἡμῖν τοὺς πλείστους αὐτῶν. ἐν εἰρήνῃ τε αὖ

omnia, ut antè dixi, ad bellum conferunt, si opus sit sauciam amicum, nullo negotio sublatum subducere, aut surreptum hostem sublimem efferre. Eam ob rem summopere ipsos difficilioribus propositis exercemus, ut minùs difficilia multò faciliùs ferant. Verùm arenam diversa ratione utilem esse putamus, ne manum conferentes elabantur. Postquam enim in luto exercitati fuerint id quod præ lentore elabitur, retinere: ipsi etiam capti è manibus effugere assuescunt: idque quum inevitabili vinculo tenentur. Quinetiam sudorem videtur cohibere pulvis, quum affatim mananti aspergitur, & efficere ut diu ferendo labori pares sint vires, atque impedimento esse ne à ventis offendantur, in rarefacta & aperta corpora irruentibus. Præterea sordes abstergit, & virum nitidiorem reddit. Atque ego lubenter unum ex albis illis qui sub umbra semper est versatus, & quemcunque ex iis eligeres qui in Lyceo exercentur, huc sisterem, qui pulverem & lutum eluerit, ac te interrogarem utri similis, esse optares. Sat scio te primo statim obtutu, tametsi neutrius vitæ periculum feceris, electurum potiùs ut compactus & accinctus esses, quam deliciis frangereris, & difflueres, atque albescerès penuria sanguinis intrò fugientis. Hæc sunt Anacharsi, quibus juvenes exercemus, rati eos nobis custodes optimos civitatis evasuros, nosque eorum opera in libertate victuros, vincendo hostes, si nos adoriantur, & vicinis terribiles nos præstando, adeò ut nos pertimescant, & plerique ipsorum tributum nobis pendant. Porrò in pace

me-

πολὺ ἀμείνοσιν αὐτοῖς χρώμεθα, ὦ μηδὲν τῶν αἰσχρῶν φιλοπαιγμόνοις, μηδ' ὑπ' ἀργίας εἰς ὕβριν πεπορμένοις, ἀλλὰ περὶ τὰ τοιαῦτα διατελοῦσι, ἢ ἀγαθὸς ἂν εἴη σὺν αὐτοῖς, καὶ ὅπερ ἔφην, τὸ κοινὸν ἀγαθὸν, καὶ τὴν ἄκραν πόλεως εὐδαιμονίαν, τοῦτ' ἐστὶ λέγειν, ὁπόταν ἢ εἰρήνην, καὶ εἰς πόλεμον τὰ ἄριστα παρεσκευασμένη φαίνοιτ' ἡ νεότης, ὦ περὶ τὰ κάλλιστα ἡμῖν ἀσχολουμένη. Ἀνασύρου ὦ Σόλων, ἤν ποτε ὑμῖν ἐπίωσιν οἱ πολέμιοι, χρισάμενοι τὸ ἐλαίῳ, καὶ κονισάμενοι, πρόϊτε ἐκ αὐτοῦ, πὺξ τὰς χεῖρας ἐπ' αὐτοῖς προβεβλημένοι. κἀκεῖνοι δηλαδὴ ὑποπτήσσουσιν ὑμᾶς, καὶ φεύγουσι δεδιότες, μὴ σφίσι κεχνηόσι, πάσσητε τὴν ψάμμον εἰς τὸ στόμα, ἢ ὠσπηδήσαντες ὡς κῦρ νώτῳ γένησθε, ὦ περιπλέξητε αὐτοῖς τὰ σκέλη ὦ περὶ τὸν γαστέρα, καὶ ἀμφίξητε, ὑπὸ τὸ κρανίῳ ὑποβαλόντες τὴν πῆχυν. καὶ νὴ Δί' οἶμαι, τοξεύσουσι δηλονότι, καὶ ἀκοντιοῦσιν. ὑμῶν δ' ὥσπερ ἀνδριάντων, ἐ κατίδοιτο τὰ βέλη, κεχρωσμένων πρὸς τὸν ἥλιον, καὶ πολὺ τὸ αἷμα πεπορισμένων. ἐ γὰ καλάμη καὶ ἀθέρες ὑμεῖς ἐστε, ὡς τάχιστα ἐνδιδόναι πρὸς τὰς πλαγάς. ἀλλὰ ὀψέ ποτε ἄν, καὶ μόλις κατατεμνόμενοι βαθέσι τοῖς τραύμασιν, αἷμα ὀλίγον ὑποδείξητε. τοιαῦτα γὰρ φῄς, εἰμὴ πάνυ παρήκουσα ἔγωγε ἀφροδείσμοιμι. ἢ τὰς πανοπλίας ἐκείνας τότε ἀναλήψεσθε, τὰς τῶν κωμῳδῶν τε, καὶ τραγῳδῶν. καὶ ἢν προτεθῇ ὑμῖν ἔξοδον, ἐκεῖνα τὰ κρανία ἐναθήσεσθε τὰ κεχνηότα, ὡς φοβερώτεροι εἶντε τοῖς ἐναντίοις, μορμολυττόμενοι αὐτούς, καὶ ὑποδήσεσθε τὰ ὑψηλὰ ἐκεῖνα δηλαδὴ. φεύγοντί τε γὰρ ἰῷ δῆν, κῆφα. καὶ ἢν διώκητε, ἄφυκτα τοῖς πολεμίοις ἔσται, ὑμῶν ὅταν μεγάλα διαβαί-

melioribus illis utimur, de nulla re turpi contendentibus, neque ſe præ inertia ad contumeliam inferendam convertentibus, ſed circa iſta verſantibus, iiſque perpetuò vacantibus. Et quod dixi, commune bonum, ſummamque civitatis fœlicitatem hoc eſt dicere quum juventus rebus pulcherrimis ſtudio incumbens, cùm ad pacem, tum ad bellum optimè præparata videtur. *Ana.* Proinde Solon, ſi quando hoſtes vos invadant, oleo perunĉti, & pulverulenti prodite ipſi pugnis adverſus eos muniti. Et illi videlicet vos pertimeſcunt, ac metuentes fugiunt, ne ipſis hiantibus pulverem ori inſpergatis: aut circunſilientes à tergo adorti, ipſorum crura circum ventrem implicetis, & ſubjecto galeæ cubito ſuffocetis. At per Iovem, hi ſagittas, & jaecula conterquebunt. At vos, quemadmodum ſtatuas, non attingent tela, quippe ad Solem denigratos, & multo ſanguine abundantes. Neque enim vos aut ſtipula, aut ſpicæ eſtis, ut quamprimum plagis ſuccumbatis: ſed admodum ſerò, vixque profundis confecti vulneribus, paululum ſanguinis ſubmonſtrabitis. Talia enim dicis, niſi exemplum perperam audivi. Aut univerſam illam Comœdorum, & Tragœdorum armaturam aſſumetis. Et ſi vobis conſtitutum fuerit in aciem prodire, galeas illas hiantes imponetis, ut ſitis formidabiliores adverſariis, illos larvis territantes: altos etiam illos calceos induetis, qui ſi fugiendum ſit, ſunt leves, ſi contrà inſequamini, hoſtibus erunt inevitabiles, cùm eos adeò magnis greſſibus adeatis.

ὄντων ἐπ' αὐτάς. ἀλλ' ὅρα μὴ ταῦτα μὲν ὑμῖν τὰ ὅπλα λῆρος ᾖ, καὶ παιδιὰ ἄλλως, καὶ διατρίβειν ἀργοῖσι, καὶ ῥαθυμεῖν ἡδέως τοῖς νεανίσκοις. εἰ δὲ βέλεσθε πάντως ἀλκίμους, καὶ δεδειμένους εἶναι, ἄλλων ὑμῖν γυμνασίων δεήσει, καὶ ἀσκήσεως ἀληθινῆς τῶν ἐν τοῖς ὅπλοις. καὶ ἡ ἄμιλλα ὑμῖν πρὸς ἀλλήλους μετὰ παιδιᾶς, ἀλλὰ πρὸς τοὺς δυσμενεῖς ἔσται, μετὰ κινδύνων μελετῶσι τὴν ἀρετήν. ὥστε ἀφέντες τὴν κόνιν, καὶ τὸ ἔλαιον, διδάσκετε αὐτοὺς τοξεύειν, καὶ ἀκοντίζειν, μὴ κεῖρα δεδέντες τὰ ἀκόντια, καὶ οἷα διαφέρεσθαι πρὸς τὸ ἄνεμον, ἀλλ' ἔστω λόγχη βαρεῖα, μετὰ συεσμοῦ ἐλιττομένη, καὶ λίθος χειροπληθής, καὶ σάγαρις, καὶ γέρρον ἐν τῇ ἀριστερᾷ, καὶ θώραξ, καὶ κράνος. ὡς γοῦν ἔχατε, θεῶν τινος δύμενείας σώζεσθαί μοι δοκεῖτε, οἳ μηδέπω ἁπαλώλατε ὑπό τινων ὀλίγων ψιλῶν ἐπιπεσόντων. ἰδὲ γάρ τοι ἐγὼ σκασάμενος τὸ μικρὸν τοῦτο ξιφίδιον τὸ παρὰ τὴν ζώνην, μόνος, ἐπεισπέσω τοῖς νέοις ὑμῶν ἅπασιν, αὐτοβοεὶ ἂν ἔλοιμι τὸ γυμνάσιον, φυγόντων ἐκείνων, καὶ οὐδενὸς ἀντιβλέψειν τῷ σιδήρῳ τολμῶντος. ἀλλὰ ἆρα τοὺς ἀνδριάντας ἂν φοβηθέντες, καὶ ἆρα τοὺς κίονας κατακρυπτόμενοι, γέλωτα ἂν μοι παρέσχοιεν, δακρύοντες οἱ πολλοί, καὶ τρέμοντες. καὶ τοῦ ἂν ἕνεκα ἔσθ' ὅτε ἐπ' ἐρυθριῶντας αὐτοὺς τὰ σώματα, οἷοι νῦν εἰσιν, ἀλλὰ ὠχροὶ ἅπαντες αὐτίκα γένοιντ' ἄν, ὑπὸ δέους μεταβαφέντες. ὅπως ὑμῖν ἡ εἰρήνη διατρίψεικε βαθεῖα ἔσται, ὡς μὴ ἂν ῥᾳδίως ἀπαχθέντα λόφον ἕνα κράνους πολεμίου ἰδόντες. Σο. Ἃ ταῦτα ἔφασαν ὦ Ἀνάχαρσι, Θρᾳκῶν τε ὅσοι μετ' Εὐμόλπου ἐφ' ἡμᾶς ἐστράτευσαν, καὶ αἱ γυναῖκες ὑμῶν αἱ μετ' Ἱππολύτης ἐλάσασαι ἐπὶ τὴν πόλιν, οὐδὲ ἄλλοι

At vide ne ista quibus industriam ineſſe putatis, ſint potiùs nugæ, & ludicrum etiam, & inertium, ignaviæque deditorum juvenum exercitia. Sed ſi omninò liberi & fœlices eſſe vultis, aliis gymnaſiis veraque in armis exercitatione vobis erit opus. Et tunc non ludicrum ahi cum aliis certamen inibitis, ſed periculoſum bellum adverſus hoſtes ſuſcipietis virtutem exercentes. Quapropter pulvere & oleo relictis, docete ipſos ſagittas, & jacula contorquere. Nec levia detis jacula, quæ venti flatu ferri queant: ſed eſto gravis haſta, quæ cum ſibilo torqueatur, & lapis prægrandis, gladiuſque, & ſcutum in ſiniſtra, lorica, & galea. Nam quales nunc eſtis, mihi videmini Dei cujuſpiam benignitate ſervari, qui nondum à paucis levis armaturæ militibus vos aggreſſis, perditi eſtis. Ecce verò ſi ſtricto gladio quo ſum accinctus, omnes in veſtros juvenes ſolus irruam, ipſo clamore gymnaſium capiam, fugientibus illis, ac nullo ferrum obtueri audente. Sed circum ſtatuas ſtantes, aut circum columnas latitantes, riſum moverent mihi lachrymantes, & trementes permulti. Tunc verò videres illos corpore non amplius rubeſcentes, cujuſmodi nunc ſunt: ſed protinus omnes palleſcerent, mutato præ metu colore. Eo vos animo profunda pax reddidit, ut non facilè, vel hoſtilis galeæ criſtam intueri ſuſtineretis. *Sol.* Non hæc dixerunt, Anacharſi, Thraces, quotquot Eumolpum ſequuti bello nos laceſſiverunt: neque mulieres veſtræ, quæ duce Hyppolyta adverſus hanc civitatem equitarunt: neque

ὅση ἡμῶν τὸ ὅπλοις ἐπιμέλησιν· ἡμεῖς γὰρ ὦ μακάριε, τὸν ἐπιδήμιον ὅπως γοῦν τὰ σώματα ἀσκησόμεθα τῷ νέῳ, διὰ τοῦτο καὶ ἀνόπλοις ἐξάγομεν ἐπὶ τὰς παιδιάς. ἀλλ' ἐπειδὰν καθ' ἡσυχίαν ἄρωνται, ἀσκοῦνται τὰ μάλιστα ξὺν τοῖς ὅπλοις. καὶ πολὺ ἄμεινον χρήσονται ἐν αὐτοῖς, ὅταν δέωνται. Ανα. καὶ πῶς τοῦτο ὑμῖν ἐστι τὸ γυμνάσιον τὸ ἐν τοῖς ὅπλοις; ἐγὼ γὰρ εἶδον ἔγωγε ἐν τῇ πόλει τοιοῦτον οὐδέν, ἅπασιν αὐτοῖς ἐν κύκλῳ περιελθών. Σο. ἀλλὰ ἴδοις ἂν ὦ Ἀνάχαρσι, ἐπιπλέον ἡμῖν συνδιατρίψας· καὶ ὅπλα ἐκφέρομεν πολλὰ πολλάκις, οἷς χρώμεθα ὁπόταν ἀναγκαῖον ᾖ ἐκ λόφους, καὶ φάλαγγα, καὶ ἵππους, καὶ ἱππέας· σχεδὸν τὸ πέμπτον τῆς πολιτῶν. τὸ μὲν τοι ὁπλοφορεῖν ἀεί, καὶ ἀκινάκην περιζώσασθαι, περιττὸν ἐν εἰρήνῃ οἰόμεθα εἶναι· καὶ περισμύ γ' ἐστι, τὸ ὅσοις ἐν ἄστει σιδηροφορεῖν μηδὲν δέον, ἢ ὅπλα ἐξενεγκεῖν εἰς τὸ δημόσιον. ὑμεῖς δὲ συγχωρεῖτε, ἐν ὅπλοις ἀεὶ βιῶντες. τότε γὰρ ἂν ἀφροδίκτῳ οἰκεῖν, ῥᾴδιον εἰς ἐπιβουλήν. καὶ οἱ πόλεμοι, μάλα πολλοί. καὶ ἄδηλον ὁπότε τις ἐπιὼν, κεκμῶμμον καθεσπάσας λάθῃ τὴν ἀμάξης, φονεύσειεν. ἥ τε ἐκ τοῦ ἀλλήλους ἀπιστία ἐν ἀγορᾷ τοὺς νόμῳ ξυμπολιτεύειν, ἀναγκαῖον ἀεὶ τὸ σίδηρον ποιεῖ, ὡς πλησίον εἶναι ἀμυνεῖσθαι, εἴ τις βιάζοιτο. Ανα. εἶπε ὦ Σόλων, σιδηροφορεῖν μὲ δεδενὸς ἀναγκαίου ἕνεκα περιττὸν ὑμῖν δοκεῖ, καὶ τὸ ὅπλων φείδεσθαι, ὡς μὴ καθ' ἡσυχίαν ὑπὸ φθείροιτο. ἀλλὰ φυλάττειν

alii quotquot nos armatos sunt experti. Nos autem, ô beate, quanquam ita nuda juvenum corpora exercemus, non ideo etiam inermia in periculum producimus. Sed ubi in his ludicris optimi evaserint, deinceps cum armis exercentur, quibus melius utuntur ad hunc modum antè instituti. *Ana.* Et ubi est vestrum illud, quod est in armis gymnasium? Nullum enim hujusmodi vidi in urbe, quanquam universam obambulavi. *Sol.* At videbis, Anacharsi, ubi diutius nobiscum fueris versatus, & permulta unicuique arma, quibus utimur quum opus est, & cristas, & phaleras, & equos, & equites quartam ferme civium partem. Sed arma semper gestare, & acinace accinctum esse, id in pace supervacaneum putamus. Atque ei qui in urbe ferrum gestat, ubi nihil opus, aut arma in publicum effert, mulcta irrogatur. Vobis autem condonandum, quòd semper armati vivitis. Nam in loco immunito habitare, insidiis est obnoxium: multaque ibi bella vigent. Incertum etiam quando superveniens quispiam dormientem è plaustro pertractum, jugulet. Quod etiam alii aliis ultro diffidunt, nec ullis legibus obstrictam civitatem unà incolunt, facit ut ferrum semper sit necessarium, ut siquis vim inferret, ad propulsandam injuriam. præstò esset. *Ana.* Ergo Solon, ferrum gestare nulla necessitate adigente, supervacaneum vobis videtur esse: armisque parcendum putatis, ne manibus attrectata corrumpantur: sed repositа con-

1 Ὅσοις ἐν ἄστει σιδηροφορεῖν] Simile jus Romanorum, vetitum enim prodire cum telo. Cic. parad. 4. Sic jure civili l. 14. ff. de re milit. Novell. 85. legend. Synes. Epistol. 107. *Bened.*

σι ἀποκείμενα, ὡς χρησόμενοί τοτε, ἢ χρείας ἐπιστάσης. τὰ δὲ σώματα ἔτι νέων, ὑδενὸς δεινῶ ἐπεισιόντος, καὶ ὑπὸ πόνων καὶ πληγῶν ἀναλισκόντες, ἢ περιδύοντες τὸς ἀναγκαίους τοῖς ἄλλοις αὐτῶν, ἀλλ' εἰκῆ ἐν τῷ πηλῷ, καὶ τῇ κόνει ἐκχέοντες. Σο. Ἴσως ὦ Ἀνάχαρσι, τοιοῦδέ τι διανοεῖσθαι χρὴ περὶ αὐτῶν, ὡς οἶνον, ἢ ὕδατι, ἢ ἄλλῳ τῶ ὑγρῶν ὁμοίαν αὐτὴν ὄντα. ὑδίας δὲν μὴ ὥσπερ ἐξ ἀγγείου περιμεῖ λάθῃ διαῤῥυεῖσα ἐν τοῖς πόνοις, κενὸν ἡμῖν κενὸν, καὶ ξηρὸν οἴχηται τὸ σῶμα καταλιπεῖσα, ὑπὸ μηδενὸς ἔνδοθεν ἀναπληρώμενον. τὸ δὲ, οὐχ ὕστις ἔχει σοι. ἀλλ' ὅσῳ τις ἂν αὐτὴν ἐξαντλῇ τοῖς πόνοις, τοσῷδε μᾶλλον ἐπιῤῥεῖ κ. τ. λ. Ὑδρας μῦθον, εἴ τινα ἤκουσας, ὡς ἀπὸ μιᾶς κεφαλῆς τμηθείσης, δύ' αὖ ἄλλαι ἀνεφύοντο. ἰὼ δ' ἀγύμναστον ἐξ ὀρχῆς, καὶ ἄπονον ἦ, μὴ δ' ἐλαφρὰ τῇ ὕλῃ ἐπιβεβλημένον; τότε ὑπὸ τῶ κακῶν βλάπτοιθ' ἂν, καὶ καταμαραινοίθ, οἷόν τι ἐπὶ πυρὸς, καὶ λύχνου χάπτει. ὑπὸ γὰρ τῷ αὐτῷ φυσήματι, τὸ μὲ πῦρ ἀναπτώσιας ἂν, καὶ μεῖζον ποιήσειας ἐυβαρῶν, ὑδρηγῶν τῷ πνεύματι. καὶ τὸ δὲ λύχνου φῶς δυνατὸν εἶναι, ὅταν ἔχῃ δαπανῶσαν ἡ ὕλης τῆς χορηγίαν, ὡς διαρκὲς εἶναι αὐτὸ τὸ ἀντικεῖσθαι. ἃ γὰρ ἀπ' ἰσχνοῦς εἶναι ἐ ῥίζης ἀνεφύετο. Ἀνα. πανυ γὰ ὦ Σόλων, ἃ πάνυ συνίημι. λεπτὸς γὰρ ὁ λόγος ἐμὲ εἰρήκας ἀκριβῶς πω φρονοῦντα, καὶ διανοίας ἐξὺ δεόμενα. ἐκεῖνό δέ μοι πάντως εἰπὲ, πῶ ἕνεκα ἐχὶ ἐ σὺ τοῖς ἀγῶσι τοῖς ὀλυμπικοῖσι, καὶ Ἰσθμοῖ, καὶ πυθοῖ, καὶ τοῖς ἄλλοις ὁπόσοι πολλοὶ ὡς φῆς συνίασιν ἐυῤῥώμους τοὺς νέους ἀγωνισομένους, ἐδὲ παρὰ σὺ ὅπλοις

conservatis, quibus urgente necessitate utamini. Juvenum autem corpora, nullo urgente periculo, verberibus conficitis, ac sudoribus conficiendo, vires ipsorum ad necessitatem non expromitis, sed temerè in cœno & pulvere effunditis. Sol. Videris Anacharsi, de corporis robore ita sentire, ac si vino, aut aquæ, aut alii cuipiam rei humidæ sit simile. Itaque vereris, ne tanquam ex vase fictili clanculum in laboribus effluat: deinde nobis corpus inane & aridum relinquat discedendo, cùm nulla re intus denuo implextur. Atqui non ita res se habet: sed quanto plus laboribus exhauseris; tanto copiosiùs influit, juxta Hydræ fabulam, si unquam audivisti, ei pro uno capite præciso, alia duo semper renasci solita. Cæterùm si ab initio inexercitatum, ignavumque fuerit, nec satis subjectæ materiæ habuerit, tunc laboribus læditur, & marcescit, ut in igne & ligno usuvenit. Etenim eodem flatu, & ignem accendere, & brevi majorem facere potes, spiritu inflammans: Ac lychni lumen extingues, cui non satis materiæ suppeditetur, quæ adversò flatui par esse possit. Neque enim ab altiùs acta radice productum fuerat. Ana. Hæc equidem, Solon, non planè intelligo. Arguliùs enim ista tibi dicta sunt, quàm ut assequi queam quæ accurata commentatione, & perspicaci mente indigent. Porrò id mihi dic omnino, quorsum non etiam in certaminibus Olympicis, & Isthmiacis, & Pythiacis, aliisque, quando multi, ut dicis, certaturos juvenes spectaturi conveniunt, in armis

ποιεῖσθε τὴν ἅμιλλαν, ἀλλὰ γυμνοὺς εἰς τὸ μέσον προαγάγητε, λακτιζομένους, καὶ πυκτεύοντας ἐπιδείκνυτε, καὶ νικήσασι, μῆλα, καὶ κότινον δίδοτε. ἄξιον γὰρ εἰδέναι καὶ τοῦτο. ἔστι πυκτικὴ τέχνη τοιάδε. Σο. ἡμεῖς γὰρ ὦ Ἀνάχαρσι, τὴν εἰς τὰ γυμνάσια παρασκευὴν ὅτως ἂν πολεῖται ἐγγενέσθαι αὐτοῖς, εἰ τοὺς χρησίμους ἐν τούτοις ἴδοιεν τιμωμένους, καὶ ἀναπαρυθριῶσι ἐν μέσοις τοῖς Ἕλλησι. καὶ ἅμα τοῦτο ὡς εἰς τούτους ὑποδυόμενοι, ἐπιμελοῦνται, ὡς μὴ αἰσχυνοῦνται γυμνωθέντες, καὶ ἀξιονικήσαντες ἔτι καὶ αὖθις ἀπεργάζονται. καὶ τὰ ἆθλα ὥσπερ ἐμάνθανεν εἶπον, ἃ μικρὰ, ὁ παῖς ὁ ἀπὸ τῶν θεατῶν, καὶ τὸ ἐπισημότερον γίνεται, καὶ δείκνυσθαι τῷ δικτύλῳ, ἄριστον εἶναι τὸν καθ' ἑαυτὸν δοκοῦσι. τοιαῦτα πολλοὶ τῶν θεατῶν, οἷς καθ' ἡλικίαν ἔπι ἡ ἄσκησις ἀπίασιν ἐκ μετρίως ἐν τοιούτων, ὠφελοῦσι, καὶ πόνων ἐραστὰς ποιοῦσι. ὡς εἰκὸς τοῖς Ἀνάχαρσι, τὰ τῆς εὐκλείας ἐρῶσι κεκάλοι κἀγαθοὶ βίᾳ, τί ἂν ἔπ ἀγαθὸν ἡμῖν γένοιτο, ἢ τίς ἂν τ λαμπρὸς ἐργάσαιτο ἐπιμηνύσειε; νῦν δὲ ἐκ τούτων εἰκάζειν παρέχοιεν ἂν σοι, ὁποῖοι ἐν πολέμοις ὑπὲρ πατρίδος, καὶ παίδων, καὶ γυναικῶν, καὶ ἱερῶν γένοιντ' ἂν, ὅπλα ἔχοντες, οἱ καθ' ἡμᾶς πάντες, καὶ μάλιστα γυμνοὶ, τοσούτῳ παρασκευῇ ἐς τὸ νικᾶν εἰσερχόμενοι. καίτοι τί ἂν παῖδες, εἰ τράσειε ἐς ὀρτύγων, καὶ ἀλεκτρυόνων ἀγῶνας παρ' ἡμῖν,

mis certamen ineundum proponitis, sed nudos in medium productos, calcibus, & verberibus se mutuo cædentes ostenditis: & victoribus mala, & oleastrum datis. Æquum enim est me scire, cujus rei gratia id faciatis. *Sol.* Quoniam opinamur, Anacharsi, majorem ad exercitia alacritatem ita juvenum animis innasci, si eos qui re bene gesta excelluerint in iis, honorari viderint & in Græcorum medio præconis voce proclamari. Ideoque tanquam in eorum conspectu vestes deposituri, bonam habitudinem curant, ne denudati pudore afficiantur: & se quisque victoria dignissimum efficit. Ac præmia, ut antè dixi, exigua non sunt, nempe spectatorum laudatio, & clarissimum esse, & ostendi digito, cum qui sit virtutis æqualium præstantissimus. Itaque multi ex spectatoribus, quorum ætati convenit exercitatio, hinc abeunt virtutis & laborum amore non mediocriter inflammati. Etenim, Anacharsi, siquis gloriæ amorem è vita expelleret, quid boni amplius nobis obveniret? aut quid præclari facere quisquam expeteret? Ex his nunc possis conjicere, quales in bello pro defensione patriæ, liberorum, uxorum, & sacrorum sint futuri, quum arma præ manibus habebunt, qui pro oleastro, & pomis tanta alacritate ad victoriam conequendam nudi feruntur. Ecquid sentires, si coturnicum: & [1] gallorum gallinaceorum certamina videres apud nos, qui-

1 *Gallorum gallinaceorum*] Plinius scribit Pergamis, omnibus annis spectaculum gallorum gallinaceorum certantium solenniter ac publicitus edi solitum, seu gladiatorum. Id & Athenis factitati cœptum est. Æliano referente, à Themistocle superatis Persis. *Cogn.*

καὶ σπουδὴ ἐπὶ τούτοις ὑμῖν ἢ παιδιά; ἢ γελάσῃ δηλονότι. καὶ μάλιστα δὴ μάθῃς ὡς τοῦτο νόμῳ αὐτὸ δρῶμεν, καὶ σφοδρότατα πάσῃ τῇ ἐν ἡλικίᾳ παρεῖναι, καὶ ὁρᾶν τὰ ἔργα ἀγωνιζόμενα μέχρι τῆς ἐσχάτης ἀπωλείας. ἀλλ' οὐδὲ τοῦτο γελοῖον. ὑποδύεται γάρ τις ἡρέμα ταῖς ψυχαῖς ὁρμὴ ἐς τοὺς κινδύνους, ὡς μὴ ἀχθυότεροι, καὶ ἀτολμότεροι φαίνοιντο τῶν ἀλεκτρυόνων, μὴ δὲ σφαττόμενοι ὑπὸ τραυμάτων, ἢ κομμάτων, ἢ τινι ἄλλῃ δυχερείᾳ. τὸ δὲ καὶ ὑπλοις πειρᾶσθαι αὐτῶν, καὶ ὁρᾶν πυγμομαχίας, ἄπαγε. θηριῶδες γὰρ, καὶ δεινῶς σκαιὸν, καὶ σφόδρα μὲν ἀλυσιτελὲς ἀποσφάττειν τοὺς ἀρίστους, καὶ οἷς ἄν τις ἄμεινον χρήσαιτο καὶ τῶν δυσμενῶν. ἐπεὶ δὲ φῂς ὦ Ἀνάχαρσι, καὶ τὴν ἄλλην Ἑλλάδα ἐπελθόντα, μέμνησο δὴ ποτὲ καὶ ἐς Λακεδαίμονα ἔλθῃς, μὴ καταγελάσῃ μὴ δὲ σκέψαι, μὴ δὲ οἴεσθαι μάτην πονεῖν αὐτοὺς, ὁπόταν αἱ σφαῖραι πρὸς τῷ ἑτέρῳ συμπεσοῦσαι, πλήσωσιν ἀλλήλας, ἢ ἐς χωρίον ἐπελθόντες, ὕδατι διαγεγραμμένον, ἐς φάλαγγα διαστάντες, καὶ πολεμίων ἀλλήλοις ἐρασθέντες, γυμνοὶ καὶ αὐτοὶ, ἄχρις ἂν σκεδάσωσι καὶ διαγράψωσι τὸ ἕτερον στράτευμα οἱ ἕτεροι. τοὺς δὲ Λυκοῦργον, οἱ κατὰ Ἡρακλέα. ἢ ἔμπαλιν αὖ ὠθοῦντες ἐς τὸ ὕδωρ. τὸ γὰρ ἀπὸ τούτου. εἰρήνη λοιπὴ, καὶ οὐδεὶς ἂν ἔτι πλήσειε. μάλιστα δὲ ὁρᾶς μαστιγουμένους αὐτοὺς ἐπὶ τῷ βωμῷ, καὶ αἵματι ῥεομένους, πατέρας δὲ καὶ μητέρας παρεστῶτας, καὶ μὴ στένοντας ἀνιωμένους ἐπὶ τοῖς γινομένοις, ἀλλὰ καὶ ἀπειλοῦντας, ἢν μὴ ἀντέχωσιν ἀνδρικῶς τοῖς πληγαῖς, καὶ ἐκτείνοντας ἐπιμήκεις

quibus non mediocre ſtudium impertimus? Rideres videlicet: ac potiſſimùm, ſi intelligeres nos legis juſſu id facere, omnibuſque juvenibus, ut interſint, imperatum eſſe, quò videant aves uſque ad extremam animi defectionem pugnantes. At neque hoc eſt ridiculum. Subit enim ſenſim animos incitatio ad pericula, ne gallis ignaviores, minuſque audaces videantur, ne-ve vulnerati, aut feſſi, aut alia moleſtia affecti deficiant. Sed eos in armis experiri, & videre ſaucios, apage. Nam ferinum eſt illud, atque admodum crudele, præterea inutile præſtantiſſimos jugulare, quorum opera meliùs adverſus hoſtes uteremur. Quia verò ais, Anacharſi, te reliquam quoque Græciam eſſe peragraturum, memineris iquando Lacedæmonem veneris ne illos quoque irrideas, ne-ve putes eos inutilibus laboribus vacare, quum pro pila in theatro congreſſi, ſe mutuò percutiunt: aut locum ingreſſi aqua circunſeptum, in phalangem diſtributi, hoſtiliter alii in alios ſe gerunt, nudi & ipſi, donec acies altera alteram circunſepto loco expulerit, videlicet Lycurgi milites Heculis ſocii: aut contrà in aquam compulerit. Nam exinde pax æquitur, nec ullus amplius ferire uſit. Maximè verò ſi videas ipſis [1] flagris cædi ad aras, & ſanguine manare, patribus matribuſque præſentibus, non ut his quæ fiunt, affligantur, ſed ut minentur, niſi verbera perferant, atque ut orent quàm diutiſſi-

1 *Flagris*] Ad Dianæ Orthiæ aram pueri Lacedemonii flagellabantur, ut patet apud Pauſan. in Lacon. Cic. 2. Tuſcul. Plut. in Lycurg. Temi. in Apologet. *Cogn.*

1 *Ve-*

πρὸς ἀλλήλους περὶ τοῦ πόνου, καὶ ἐγκρατῆσιν τοῖς δεινοῖς. πολλοὶ γὰρ καὶ ἀναπίπτουσι τῷ ἀγῶνι, μὴ ἀξιώσαντες ἀπαγορεῦσαι ζῶντες ἢ τὸν ὀφθαλμὸν τὸν οἰκείων, μὴ δὲ ἑξαγτοῖς σώμασιν, ὧν καὶ τῆς ἀνδριάντας ὕψει πεμπόμενος δημοσίᾳ, ὑπὸ τῆς Σπάρτης ἀνατεθέντας. ὅταν τοίνυν ὁρᾷς κἀκεῖνα, μήτε μαίνεσθαι ὑπολάβῃς αὐτὸς, μήτε εἴπῃς, ὡς ἐδὲ μιᾶς ἕνεκα αἰτίας ἀναλογίας παλαιπαρέσι, μήτε τυράννου βιαζομένου, μήτε πολεμίων διαθέντων. εἴποι δ' ἂν σοι καὶ ὑπὲρ ἐκείνων Λυκοῦργος ὁ νομοθέτης αὐτῶν, πολλὰ τὰ εὔλογα, καὶ ἀ σωφρόνων κολάζει αὐτὸς, ὅτι ἐχθρὸς ὢν, ἐδὲ ὑπὸ μίσους αὐτὸ ὁρῶν, ἐδὲ τῷ νεολαίαν τῆς πόλεως εἰκῇ διαβάλλοντα, ἀλλὰ κρατερωτάτους, καὶ παντὸς δεινοῦ κρείττονας ἀξιῶν εἶναι τοὺς σώζειν μέλλοντας τὴν πατρίδα. καίτοι κἂν μὴ ὁ Λυκοῦργος εἴπῃ, συνοῖς οἶμαι καὶ αὐτὸς, ὡς σὺ ἂν ποτε ληφθεὶς ὑποῖτο τὸν πολέμιον, ἀπορρῆξαι τι ἐξείποι τῆς Σπάρτης, αἰκιζομένου τοῦ ἐχθροῦ. ἀλλὰ καταγελῶν αὐτῶν, μαστιγοῖτο ἂν, ἀμιλλώμενος τοῦς τὰ παίοντας, ὡς σφίσιν ἀπαγορεύσειεν. *Ana.* ὁ Λυκοῦργος ἦ καὶ αὐτὸς ὦ Σόλων, ἐμαστιγοῦτο ἐφ' ἡλικίας, ἢ ὅτι σφόδρα μος ὢν ἤδη ἦ ἀγῶνος, ἀσφαλῶς τὰ τοιαῦτα ἐνεπιδίδου; *Sol.* πρεσβύτης ἤδη ὤν, ἔγραψε τοὺς νόμους αὐτοῖς, Κρήτην ἀφικόμενος. ἀποδεδημηκὼς ἦ δὴ τοὺς Κρῆτας, ὅτι ἥκιστα δύνασθαι εἶναι, Μίνως ἦ Διὸς νομοθετήσαντος αὐτοῖς. *Ana.* τί δὴ σὺ καὶ ὦ Σόλων, ἐμιμήσω Λυκοῦργον, καὶ μαστιγοῖς τοὺς νέους; καλὰ γὰρ ταῦτα, καὶ ἄξια ὑμῶν ἐστιν.

tissimè labori tolerando sufficiant, & dolorem æquo animo ferant. Quare multi in certamine mortui sunt, indecorum rati ob oculos necessariorum animum despondere dum vivunt, aut corporibus cedere: quos etiam statuis publicè à Spartanis cohonestatos videbis. Quum ergo hæc intueberis, ipsos nec putes nec dicas furere, quia nulla necessaria de causa malis conflictantur, neque opprimente tyranno, neque imminentibus hostibus. Diceret enim tibi Lycurgus pro horum quæ ipse legibus præscripsit, defensione, multa rationi consentanea, quibus causis impulsus eos verberibus affligat, quanquam non est inimicus, neque id per invidiam facit, neque civitatis juventutem temerè consumit: sed optat fortissimos, omnique malo potiores esse eos qui patriam sunt defensuri. Etsi verò nihil dixerit Lycurgus, ipse tamen animadvertis, hominem hujusmodi, qui in bello fuerit captus, nunquam Sparta indignum quicquam dicturum quum ab hostibus cædetur flagris: sed ipsos dum cædetur, irrisurum, certando cum cedente: qui prior animo deficiat. *Ana.* Num Lycurgus quoque, Solon, in juventute loris cædebatur? an verò jam intempestiva ad hoc certamen ætate, tutò & confidenter talia commentus est? *Sol.* Cùm jam esset provectæ ætatis, leges ipsis condidit à Creta reversus, cùm apud Cretenses hospes vixisset, quoniam ipsos, quibus leges tulisset Minos, optimis legibus instructos audiverat. *Ana.* Cur ergo non etiam tu, Solon, imitatus es Lycurgum, juvenesque flagris cædis? Nam hæc instituta sunt pulchra, vobisque digna.

Σο. ἔτι ἡμῖν ἱκανὰ ὦ Ἀνάχαρσι, ταῦτα τὰ γυμνάσια, οἰκεῖα ὄντα ζηλῶν ἢ τὰ ξενικά, ἃ πάνυ ἀξιεθέλω. Ανα. ἔκ. ἀλλὰ σμικρὸν οἶμαι οἷόν τι ἰσὶ μανθάνειν γυμνὸν, ἀνωθεν χεῖρας ἐπαίροντα, μηδενὸς ἕνεκα ὠφελίμου, ἢ αὐτῷ ἐκφέρῳ, ἢ κοινῇ τῇ πόλει. ὡς ἔγωγε καὶ ποτε ἐπιδημήσω τῇ Σπάρτῃ, καθ' ὃν καιρὸν ταῦτα δρῶσι, δοκῶ μοι τάχιστα καγελασθήσεσθαι δημοσίᾳ πρὸς αὐτῶν, ἐπιγελῶν ἑκάστοις, ὑπὸ ζῶν ὁρᾷ τυπτομένους καθαπερ κλέπτας, ἢ λωποδύτας, ἢ τι ἄλλο τοιοῦτον ἐργασαμένους. ἀτεχνῶς γὰρ ἐλλεβόρου δεῖσθαί μοι δοκεῖ ἡ πόλις αὐτῶν, ὥστε καγελάσαι ὑφ' ἑαυτῆς πάλαι. Σο. μὴ ἔρημόν ὦ γυμνασίαρχε, μὴ ἢ τὸ ἀνδρῶν λόγων, μόνον αὐτὸς λέγων, οἷα κρατεῖν. ἔσῃ γάρ τις ὁ ὑπὲρ ἐκείνων σοι τὰ εἰκότα ἀντερῶν ἐν Σπάρτῃ. ταλλὰ ἀλλ' ἐπίσπου ἐγὼ τὰ ἡμέτερά σοι διεξελήλυθα, σὺ ἢ πάνυ δρεσκόμενος ἐν τούτοις ἔοικας, οὐκ ἄδικα αἰτήσειν ἔοικα δοθῆναι, ὡς ἐν αὐτὸς ἐν τῷ μέρει διεξέλθῃς πρός με, ὃν τρόπον ὑμεῖς οἱ Σκύθαι διασκεῖτε τοὺς νέους τοὺς παρ' ὑμῖν, καὶ οἵοισι γυμνασίοις ἀναστρέφετε, καὶ ὅπως ὑμῖν ἄνδρες ἀγαθοὶ γίγνονται. Ανα. δικαιότατα μὲν ἂν Σόλων. καὶ ἔγωγε διηγήσομαι τὰ Σκυθῶν νόμιμα, ἃ σμικρὰ ἴσως, ἀδὲ καθ' ὑμᾶς, οὐδὲ καὶ κόρρης παρασχεθήναι τολμήσαιμι ἂν μίκην ταληγήν. δειλοὶ γάρ ἐσμεν. ἀλλὰ εἰρήσεταί γε ἐπεὶ ἂν εἴη. ἐς αὖριον μέντοι εἰ δοκεῖ, ὑστεραλώμεθα τῶν σπουδαίων, ὡς ἄν, τι αὐτὸς ἔφης, ἐπὶ μᾶλλον ἐννοήσαιμι καθ' ἡσυχίαν, ἄ, τε χρὴ εἰπεῖν, συναγάγοιμι τῇ μνήμῃ ἐπιλαθών. τὸ γὰρ νῦν ἔχον, ἀπίωμεν ἐπὶ τοῦτοις. ἐσπέρα γὰρ ἤδη.

Sol. Quoniam nobis Anacharsi, sufficere videntur hæc gymnasia, quæ sunt domestica: neque æquum admodum sentimus æmulari peregrina. *Ana.* Nequaquam: sed intelligis opinor quidnam sit nudum flagris cædi, manus sursum attollentem, nullius aut privatæ, aut publicæ utilitatis causa. Itaque siquando Spartam venero, quo tempore ista factitant, existimo me ab ipsis publicè lapidibus obrutum iri, quòd irridebo singulos, quos videbo verberari tanquam fures, aut grassatores, alius-ve facinoris reos. Nam certè helleboro mihi videtur indigere eorum civitas, quæ in seipsam res agit adeò ridiculas. *Sol.* Ne indicta causa, ô generose, neque viris absentibus, te quum solus dices, superaturum putes. Neque enim deerit, qui pro illis verisimilia Spartæ respondeat. Verum enimvero siquidem ego tibi nostra recensui, quæ tibi non admodum placuisse videntur: videor mihi non iniqua postulaturus à te, ut vicissim mihi narres, quo pacto vos Scythæ vestros juvenes exerceatis, quibus gymnasiis educetis, & quomodo viri fortes evadant. *Ana.* Æquissima sunt, ô Solon, quæ postulas. Atque ego Scytharum instituta narrabo, fortè non admodum gravia, nec quæ vestris respondeant. Nos enim ne in maxillam quidem alicui plagam illidere auderemus, meticulosi cùm simus. Verùm qualiacunque sunt ego dicam. Quanquam si videtur, ea de re colloquium in crastinum differemus: ut & quæ dixisti quietiùs apud me revolvam: & quæ sunt dicenda, memoria percurrens colligam. In præsentia verò his dictis abeamus. Iam enim advesperascit.

DE

ΠΕΡΙ ΠΕΝΘΟΥΣ. | DE LVCTV.

ARGVMENTVM.

Sub prosopopœa patris filium lugentis, & filii ad illius querelas respondentis, reprehendit earum rerum vanitatem, quæ à superstitibus in sui solatium fiunt pro defunctis: quales sunt curiosa sepulturæ, lamentationes, inferiæ, ludi funebres, & cœnæ exequiales. Quarum rerum nulla sensus ipsorum pertingit.

Ἄξιον μὲ θεωρῆσαι τὰ ὑπὸ τῶν πολλῶν ἐν τοῖς πένθεσι γινόμενα, καὶ λεγόμενα, καὶ τὰ ὑπὸ τῶν πενθουμένων δηθέν αὐτοῖς αὖθις λεγόμενα, καὶ ὡς ἀφορήτῳ ἠγωνίακε τὰ συμβαίνοντα. ὄφλισι τι αὐτοῖς οἱ ἀδυρόμενοι, καὶ οἰκείοις, ὃς ὀδύρονται, ἢ μὰ τὸν Πλάτωνα, καὶ Περσεφόνην κατ' ἄδην ἐπιτρέπουσι σαφῶς, ὅτ' εἰ πονηρὰ τοῦτο, καὶ λύπης ἄξια, ἅτε εἰ τύραννον πόλει, καὶ βελτίω τοῖς παθοῦσι, νόμῳ τ' καὶ σωφροσύνῃ τῶν λυπῶν ἐπιτρέποντες. ἐπιδὼν τοίνυν ἀποθανή τις, ὥσπερ εἰώθασι. καίτοι γε σκέψασθαι εἰκὸς βέλτιον ἂν εἶναι αὐτὸ ἢ ἀνάτου δόξας ἔχουσιν. ὥστε γὰρ ἴσως φανερὸν, ὅτιν' εἵνεκα τὰ περιττὰ ταῦτα ἐπιτηδεύουσιν. ὁ μὲν πολὺς ὅμιλος, ὡς ἰδιώτης οἱ σοφοὶ κελεύουσιν, Ὁμήρῳ τε καὶ Ἡσιόδῳ, καὶ τοῖς ἄλλοις μυθοποιοῖς ἅπασι τῶν πειθομένοι, καὶ νόμον ἡγούμενοι, τὸν πολλοὺς οἴεσθαι, τόπον τινὰ ὑπὸ τῇ γῇ βαθὺν, ἅδην ὑπολαμβάνειν. μέχρι

Operæ pretium sanè fuerit observare ea, quæ in luctu vulgo cùm dicuntur, tum fiunt. Item quæ dicuntur ab iis qui eos consolantur: & ut non ferenda putant lugentes ea quæ sibi ipsis acciderunt, & iis quos flent. Cùm haud quaquam per Plutonem & Proserpinam pernoverint mala-ne sint ista, & dolenda, an contrà jucundiora, melioraque iis quibus accidunt. Sed ex more & consuetudine dolorem accersunt. Itaque cùm mortuus fuerit aliquis, ad hunc modum faciunt. Quin potiùs volo tibi narrare, quas de morte opiniones habeant. Sic enim palam fiet quorsum supervacanea illa moliantur. Hominum quidem multitudo, quos sapientes isti [1] vocant idiotas, [2] Homero, Hesiodo, reliquisque fabularum authoribus, super his fidem habentes, & illorum poësim pro lege ducentes, locum quendam sub terra profundum esse putant, quem [3] Tartarum vocant. Eum existi-

1 *Vocant Idiotas*] Ἰδιώτης ὁ ἀπολίτευτος, καὶ ὁ ἀμαθὴς, ἢ ἀχάμιγτος. leg. Cic. 7. Verr. *Cogn.*

2 *Homero*] De Homero fabularum patre vide Menippi & Æaci dialogum. *Idem.*

3 *Tartarum*] Tartarus Hesiodo is locus est in quo Saturnus & ejus comites continen-

ἦ, καὶ πολύχαλκον τὸν οἶκον εἶναι, καὶ ζοφερὸν, καὶ ἀηλιον, ὥστε αὐτοὺς ὅπως φωτίζεσθαι δοκοῦσι ὁρᾶν τὰ ἐνόντων ἔκαστον. βασιλεύει δὲ τοῦ χώρου τούτου ἀδελφὸς ἔτι Διὸς, Πλούτωνα κεκλημένος, ὡς μοί τις τῶν τοιούτων δεινῶν τις ἔλεγε, διὰ τὸ πλουτεῖν τοὺς νεκροὺς τῇ παρ' αὐτῷ διαμονῇ. τοῦτον δὴ τὸν Πλούτωνα, τὸν παρ' αὐτῷ πολιτείαν, καὶ τὸν κοινὸν βίον κατασκευάσαι τὸν τοιοῦτον. κεκληρῶσθαι μὲν γὰρ αὐτὸν ἄρχειν τῶν ἀποθανόντων. καὶ δεξάμενον αὐτοὺς, καὶ συλλαβόντα, κατέχειν δεσμοῖς ἀφύκτοις, ἀδύνατα τὰ παράπαν τὸν ἀνόδου ὑφιέμενον, πλὴν ἐξ ἅπαντος δὲ αἰῶνος πάνυ ὀλίγων ἐπὶ μειζόσιις αἰτίαις. ἀναβρήδεσθαι δὲ τὸν χῶρον αὐτὸν πολλοῖς μεγάλοις τε, καὶ φοβεροῖς, καὶ οὐ μόνον τῶν ὀνομάτων. κωκυτοὶ γὰρ, καὶ Πυριφλεγέθοντες, καὶ τὰ τοιαῦτα κέκλυστα. τὸ δὲ μέγιστον, ἡ Ἀχερουσία λίμνη περικειται, ἣν οὐκ ἔνι ἀπλῶς τοῖς ἅπασιν, ἢν μὴ πλεῦσαι, ἢ παρελθεῖν, ἄνευ δὲ πορθμέως. βαθεῖά τε γὰρ περίεστι τοῖς ποσὶ, καὶ ἀμηχάνως πολλή. καὶ ὅλως, οὐκ ἂν αὐτὰς ἀμπτάμενα διαπτῆναι τὰ νεκρὰ τὰ ὀρνέα. ὥστε δὴ αὐτῇ τῇ καθόδῳ, καὶ πύλῃ, οὖσῃ ἀδαμαντίνῃ, ἀδελφιδοῦς δὲ βασιλέως

existimant magnum & spatiosum esse, atque opacum & caligionosum: qui tamen istis illustrari nescio quomodo videtur, quò singula quæ illic sunt, introspiciant. Tum regnare in hoc specu Iovis fratrem, cui nomen Plutoni, ut mihi retulit, quidam harum rerum peritus, eò quòd mortuorum copia sit dives, hoc nomine cohonestatum. Porrò Plutonem hunc inferorum remp. & manium vitam hunc in modum constituisse. Nam sorte obtigisse huic, ut vita defunctis imperaret. Quos ubi receperit, & assumpserit, vinculis inexodabilibus coërcet, nulli prorsus permittens ut ad superos redeat, præterquam admodum paucis ex universo ævo, idque gravissimis de causis. Circumluitur autem regio illius, fluviis & magnis, & horrendis, vel solo nomine; siquidem [1] Cocyti, Pyriphlegethontes, atque hujusmodi vocabulis appellantur. Quòdque est gravissimum, præjacet [2] Acherontica palus, quæ prima excipit obvios, quam non possis transmittere, neque transire sine vectore. Nam & profundior est quàm ut pedibus transiri possit, & spatiosior, quam ut tranari queat. In summa hujusmodi est, ut nec avium manes possint eam transvolare. In ipso descensu, portaque quæ est adamantina,

Æa-

tinentur: sæpè tamen pro loco inferorum capitur. Sed eum esse aërem sub utroque cardine crassum, perpetuo frigidum, Crates scribit. De inferis & Campis Elysiis scripsit accuratè Virg. ex Gobria Mago. apud Academicum Xenocratem. Sed an inferi sint, & de inferorum pœnis Cœl. lib. 6. c. 9. Dicitur autem Tartarus à περέχω vel à περιέχειν. Cogn.

1 *Cocyti*] Κωκυτὸς à luctu & ejulatu nominatur; lacus autem est inferorum, qui ex sententia Homeri Odyss. κ. ex Styge manat, de quo Senec. Hercul. fur. & Virg. 6. Æn. *Idem.*

2 *Acherontica*] Inferorum fluvius à nomine Acheron, carminibus poëtarum celebris, quasi sine gaudio, Virg. 2. Georg. & 6. Æneid. *Idem.*

Αἰακός ἐστι, τῷ φρουρὸν ἐπιτετραμμένῳ. καὶ παρ' αὐτῷ, κύων τελεσφάλος, μάλα καρχαρος, τὸν μὲν ἀφικνουμένους, φίλιον πι, καὶ εἰρηνικὸν σφόδρα σαίνοντα. τὸν δὲ πειρῶντας ἀποδιδράσκειν, ὑλακτῶν, καὶ τῷ χάσματι δεδιττόμενος. περαιωθέντας δὲ τὸν λίμνην ἐς τὸ εἴσω, λειμῶν ὑποδέχεται μέγας, τῷ ἀσφοδέλῳ καὶ εὐφύτῳ, καὶ ποτὸν, μνήμης πολέμιον. λήθης γὰρ ἀμπλεῶ ὀνόματος. τοῦτο γὰρ ἀμέλει διηγήσασθαι τοῖς πάλαι, οἰκεῖόν ἀφιλμένοι, Ἄλκηστίς τε, καὶ Πρωτεσίλαος οἱ Θεσσαλοὶ, καὶ Θησεὺς ὁ Αἰγέως, καὶ ὁ Ὁμήρου Ὀδυσσεὺς, μάλα σεμνοὶ, καὶ ἀξιόπιστοι μάρτυρες, ἐμοὶ δοκεῖν, ἃ πάντες τὸ πηγῆς. ἃ γὰρ ἂν ἐμέμνηντο αὐτῶν. οὐ μὲν Πλούτων, ὡς οἰκεῖνοι ἔφασαν, καὶ ἡ Περσεφόνη, δωμασδύσι, καὶ τῶν ὅλων δεσποτείαν ἔχουσιν. ὑπηρετοῦσι δ' αὐτοῖς, καὶ τῷ δεχλῷ συνδιασπάσασι, ὄχλος πολὺς, ἐρινύες τε, καὶ ποιναὶ, καὶ φόβοι, καὶ ὁ Ἑρμῆς. ἕπεσθαι μέντοι οἱ ἀεὶ συμπαρῶν. ὕπαρχοι δ', ὁ σατραπαὶ, ὁ δικασταὶ, καθήμενοι δύο, Μίνως τε, ὁ Ῥαδάμανθυς, Κρῆτες ὄντες, καὶ υἱοὶ δὲ Διός. ἦσαν δ', τὰς μὲν ἀγαθὰς τῶν ἀνδρῶν, καὶ δικαίους ὁ κατ' ἀρετὴν βεβιωκότας, ἐπειδὰν συναλισθῶσι πολλοὶ, καθάπερ εἰς ἀποικίαν τινὰ, πέμπουσιν ἐς τὸ Ἠλύσιον πεδίον, τὸν ἄριστον βίον σπουδάσαντας

[1] Æacus est, regis patruelis, cui mandata est custodia: juxtaque ipsum [2] canis triceps, sævus admodum qui advenientes amicè, pacateque intuetur: sed siquis aufugere conetur, allatrat, territosque in specum redigit. Iam eos qui transmissa palude sunt ingressi, pratum amplum excipit, [3] asphodelo consitum: atque infensus memoriæ fluvius, ideoque [4] Lethes nomen ei inditum. Nam hæc priscis illis mortalibus narrarunt, qui illinc redierant: nempe Alcestis, & Protesilaus Thessali, & Theseus Ægeo prognatus, & Homericus Vlysses, graves admodum, & fide digni testes, qui ex fonte illo mihi videntur non bibisse, alioqui eorum non meminissent, Itaque Pluto, & Proserpina, ut aiebant illi, remp. administrant, rerumque omnium dominatum obtinent. Quibus inserviunt, & in administrando principatu adjuvant, ingens turba, furiæ, pœnæ, terrores, ac Mercurius, quanquam his sanè non adest perpetuò. Præfecti autem, & Satrapæ, judicesque sedent duo, Minos, & Rhadamanthus, uterque Cretensis, uterque Iovis filius. Atque hi quidem bonos ac justos viros, qui cum virtute vitam exegerunt, ubi jam multi collecti fuerint, velut in coloniam quandam emittunt in Elysium campum vitam optimam ibi vi-

1 *Æacus*] Tres sunt inferorum judices, de quib. Virg. 6. Æn. Ovid. in Ibin. Iovis filii fuere, Æacus ex Ægina Asopi filia, Minos & Rhadamantus ex Europa, uterque Cretensis, hic Lyciæ rex, ille Cretæ. *Cogn.*

2 *Canis triceps*] Cerberus à poëtis fingitur esse canis triceps inferorum custos. *Idem.*

3 *Asphodelo*] Asphodeli mentionem & Homerus fecit, tradiditque manes eo vesci. Hesiod. lib. 1. oper. *Idem.*

4 *Lethes*] Lethæi amnis à Ptolemæo & aliis fit mentio, dicitur ἀπὸ τῆς λήθης ab oblivione. *Idem.*

μένος. ἂν δέ τινας τῶν πονηρῶν λάβωσι, τοῖς ἐρεμώσι παραδόντες, εἰς τὸν τόπον ἐκπέμπουσι, κολάσεως ἕνεκα τῶν ἀδικίας πραξάντων. ἔνθα δὴ καὶ τὰ κακὰ ἐπάχουσι, τριβόμενοί τε, καὶ πιεζόμενοι, καὶ ὑπὸ γυπῶν ἐσθιόμενοι, καὶ τροχοῖς συμφερόμενοι, καὶ λίθους ἀνακυλίοντες, ὁ μὲν γὰρ Τάνταλος, ἐπ' αὐτῇ τῇ λίμνῃ αὐτὸς ἕστηκε, κινδυνεύων ὑπὸ τοῦ δίψους ὁ κακοδαίμων ἀποθνήσκειν. οἱ δὲ μέσοι βίοι πολλοί ὄντες εἰσι, σὺν τῷ λειμῶνι πλανῶνται ἄνευ τοῦ σωμάτων σκιαὶ γλυφόμενοι, καὶ ὑπὸ τῇ ἀφῇ καπνὸς ἀφανιζόμενοι. τρέφονται δὲ ὥρα ταῖς παρ' ἡμῶν χοαῖς, καὶ τοῖς καθαγιζομένοις ἐπὶ τοῦ τάφου. ὡς εἴτε μὴ ἔστι καταλελειμένος ὑπὲρ γῆς φίλος, ἢ συγγενὴς, ἄσιτος ἔστος νεκρὸς, καὶ λιμώττων, σὺν αὐτοῖς πολιτεύεται. τοῦτο ἔστιν ἰσχυρῶς περιελήλυθε τὰς πολλὰς, ὥστε ἔπιδειν τινὰς ἀποθνήσκοντας οἰκείων, παρὰ μὲν φέροντες ὀβολὸν, εἰς τὸ στόμα κατέθηκαν αὐτοῦ, μισθὸν τοῦ πορθμέως τοῦ ναυτιλίας χρυσόμενον, ἢ πότερον ἐξεῖσιν ὅπόσον τὸ νόμισμα νομίζεται, καὶ εἰ διαχρῆ παρ' ἐκείνοις ἀττικὸς, ἢ μακεδονικὸς, ἢ αἰγινητικὸς ὀβολὸς, εἰδὼς ὅτι πολὺ κάλλιον ἦν μὴ ἔχειν τὰ πορθμεῖα καταβαλεῖν. ἔστω γὰρ ἂν, ἐὰν ἀποδεξάμενος ὁ πορθμεὺς, ἀναπόμπιμος πάλιν εἰς τὸν βίον ἀφικνῆται. μὴ τοῦτο, λέγοντες αὐτὸν, ὡς οὐκ ἱκανῆς τοῦτο λίμνης λυτρὸν εἶναι τοῖς ἐκεῖ, καὶ μύρῳ τῷ καλλίστῳ χείσαντες τὸ σῶμα, πρὸς δυσωδίαν ἤδη βιαζόμενον, καὶ στεφανώσαντες τοῖς ἀρίστοις ἄνθεσι, καθαίροντες, λαμπροῖς ἀμφιέσαντες, ἵνα μὴ ῥιγῶσιν ἀλλοκότως

victuros. Quòd si malos aliquos ceperint, hos furiis traditos, in impiorum locum ejiciunt, pro ratione malefactorum puniendos. Quo in loco quid tandem mali non patiuntur? torti, exusti, à vulturibus arrosi, rota circumacti, saxa sursum volventes. Nam Tantalus in ipsa palude stat, in periculum adductus, ne siti moriatur infelix. Alii verò mediæ vitæ, qui sunt complures, vagantur in prato sine corporibus, facti umbræ, & ad tactum ceu fumus evanescentes. Aluntur autem nostris libationibus, inferiisque, quæ sepulchris inferuntur. Adeò ut sicui nullus sit in terra reliquus amicus, aut cognatus, hic mortuus jejunus ac famelicus inter illos versetur. Hæc adeò validè vulgi animos pervaserunt, ut simulatque familiaris quispiam mortuus fuerit, primùm obolum illi in os indant, ut sit portitori, trajectionis merces, nec illud priùs expendant, cujusmodi numisma legitimum sit, ambuletque apud inferos, & apud illos valeat, Atticus-ne, an Macedonicus, & Æginensis obolus, neque multò satiùs esse non posse naulum solvere: cùm sic futurum sit, ut non recipiente portitore, postliminio redeant in vitam. Post hæc [1]lotos eos, ac si tartarea palus non satis sit idonea lavandis iis, qui ibi degunt, optimisque unguentis uncto corpore, quod jam fœtore vincitur, tum coronatos pulcherrimis floribus, proponunt splendide vestitos, ne videlicet per

1 *Lotos*] Lavabant Ethniei olim sepulturæ danda corpora, Eurip. in Hecub. ὡς παῖδα λυτροῖς τοῖς παυσιπτοις λέσω. Cogn.

πρὸς τὴν ὁδὸν, μηδὲ γυναῖκες βλέποιεν τὸν Κερβέρου. αἰμαγμοὶ δ' ἐπὶ τούτοις, καὶ κοπετὸς γυναικῶν, καὶ πάντων, δάκρυα, καὶ στέρνα τυπτόμενα, καὶ κατασπωμένη κόμη, καὶ φοινισσόμενον παρειαί. καί τις ἐσθὴς καταῤῥήγνυται, καὶ κόνις ἐπὶ τῇ κεφαλῇ πάσεται. καὶ οἱ ζῶντες, οἰκτρότεροι τῶν νεκρῶν. οἱ μὲν, ὃν χαμαὶ κυλινδοῦνται πολλάκις, καὶ πὶς κεφαλὰς ἀλλήλοις πρὸς τὸν ἔδαφος. ὁδὲ, εὐχήμων, καὶ καλὸς, καὶ καθ' ὑπερβολὴν ἐστεφανωμένος, ὑψηλὸς φέρεται, καὶ μετέωρος, ὥσπερ ἐς πομπὴν κεκοσμημένος. εἶτ' ἡ μήτηρ, καὶ νὴ Δί' ὁ πατὴρ, ἐκ μέσων τῶν συγγενῶν προελθὼν, καὶ προσχυθεὶς αὐτῷ, προκείμενον γάρ τις νέον, καὶ καλὸς, ἵνα ἀκμαιότερον ἐπ' αὐτῷ τὸ φλῆμα ᾖ, φωνὰς ἀλλοκότους, καὶ μωρίας ἀφίησι. ποῖς ἂν ὁ νεκρὸς αὐτὸς ἀποκρίναιτ' ἂν, [1] εἰ λάβοι φωνήν. φήσει γὰρ ὁ πατὴρ, γελοῖόν τι φθεγγόμενον, καὶ παράτεινον ἕκαστον τῶν ὀνομάτων, τέκνον ἡδιστον, οἰκτρὰ μοι, καὶ τέθνηκας, καὶ πρὸ ὥρας ἀνηρπάσθης, μόνον ἐμὲ ἔτι τὸ ἄθλιον καταλιπών, καὶ γαμήσας, καὶ παιδοποιησάμενος, καὶ στρατευσάμενος, καὶ γαμβρὸν σὸν εἰς γῆρας ἐλπών. καὶ κωμάσει πάλιν, καὶ ἐρασθήσῃ τέκνον, καὶ σὺν συμποσίῳ μὴ τῶν ἡλικιωτῶν μεθυσθήσῃ. ταῦτα μὲν, καὶ τὰ τοιαῦτα φήσει, οἰόμενον τὰ νῦν δεῖσθαι μὲν ἔτι τούτων, καὶ ἐπιθυμεῖν δὲ μὴ τῶν παλαιῶν, καὶ δυσωπεῖσθαι μετέχειν αὐτῶν. καίτοι τί ταῦτα φημὶς πόσοι γὰρ δὴ ἵππους, καὶ παλλακίδας, οἰκέτας, καὶ οἰνοχόους ἐπικατέσφαξαν, καὶ ἐσθῆτα, καὶ τἄλλον κόσμον συνέκαυσαν

per viam algeant, ne-ve à Cerbero nudi conſpiciantur. Accedunt ad hæc mulierum ejulatus, omniumque lachrymæ, pectorum planctus, comæ dilaniatio, genarum cruentatio. Alii veſtem diſcerpunt, & pulverem capiti inſpergunt, adeò ut viventes, ſint mortuo miſerabiliores. Nam illi ſæpenumero humi volutantur, capita ſolo allidunt: hic verò decorus ac formoſus, & eximiè coronatus, ſublimis propoſitus eſt, & excelſus, velut ad pompam adornatus. Deinde mater, atque adeò pater, ex mediis cognatis progreſſus, & mortuo circunfuſus (nam finge juvenem aliquem, ac formoſum eſſe propoſitum, quò magis in hunc competat actio fabulæ) abſurdas ac ſtultas voces emittit: ad quas reſponderet mortuus, ſi vocem reciperet. Ait enim pater, flebili quadam voce verbum unumquodque in longum producens, fili jucundiſſime, periiſti mihi, mortuus es, & ante diem præreptus, miſero me relicto ſolo. Non duxiſti uxorem, non genuiſti liberos, non militaſti, non coluiſti agros, ad ſenectam non perveniſti. Non comeſſaberis poſthac, non amabis fili, neque cum æqualibus in compotatione inebriaberis. Hæc atque id genus alia dicit, ratus filium rebus his etiam poſt obitum egere, ac deſiderare quidem, verùm potiri non poſſe. Sed quid hæc loquor? Quot enim ſunt, qui equos ac concubinas, quique pincernas in funere mactarunt, qui veſtem reliquumque mundum concremarunt,

[1] Εἰ λάβοι φωνήν] Suſpenſa oratio uſque in paginam ſequentem ubi ait εἶπος ἂν ἔγ' πρὸς αὐτὸν ὁ παῖς. Marcil.

πέφλεξαν, ἢ συγκατέρυξαν, ὡς λέγουσιν οἱ ποιηταί, καὶ ἀπολαύσουσιν αὐτῶν κἀκεῖ; ὁ δὲ ἂν πρεσβύτης ὁ πυθῶν, ὑπωσὶ πάντα ταῦτα ὁπόσα εἴρηκε, καὶ ἐπὶ τούτων πλείονα, ἅπερ ἕνεκα παιδὸς εἵνεκα τραγῳδεῖν ἔοικεν, εἰδὲ γὰρ σὺν ἀκουσόμενος, ἀλλ' ἀνιέναι ἐμβοήσῃ ἂν στέντορος, ἅτε μὴ αὐτῷ. φροντεῖν γὰρ ἄτου καὶ γιγνώσκειν ἑκάστου ἦν ἐς ἄνδρ' τ βοᾶς. ἀλλὰ γὰρ δὴ ὡς ἑαυτῷ δεῖται βοᾶν. λοιπὸν ἂν εἴη αὐτὸν τ παρόντων ἕνεκα ταῦτα ληρεῖν, ἵνα ὅτι πίονται αὐτῷ ὁ παῖς εἰδότα, ἵνα ὅποι κεχώρηκε. μᾶλλον ἢ ὅτι τ βίου αὐτῷ ἐξεῖσασα ὁποῖός ἐστιν. ἐ γὰρ ἂν τῶν ἐξ αὐτοῦ με πάσασιν ὡς τ δεινῶν ἐδυσχέρανεν. εἶποι δ' ἂν ἴσως αὐτὸν ὁ παῖς, ὦ βαμμησοίμβρου τ Αἰακὸν, καὶ τ Ἀϊδωνέα ὡς ὀλίγον ἐ σοὶ ὑπερκύψαι, καὶ τ πατέρα παύσαι μαθόντα ζῶντα, ὡ κακόδαιμον ἄνθρωπε, τί κέκραγας; τί δέ μοι σπαράττεις πρὸς μᾶλλον; παῦσαι πλὴν μάτην τὴν κόμην, καὶ τὸ πρόσωπον ἐξ ἐπιπολῆς ἀμύσας. τί μοι λοιδορῇ, καὶ ἄθλιον ἀποκαλεῖς, καὶ δύσμορον, πολύ σε βελτίω, καὶ μακαριώτερον γεγενημένον; ἢ τί σοι δεινὸν πάσχειν δοκῶ; ἢ διότι μὴ τοιοῦτος γέρων ἐγένομην, οἷος εἶ σύ, φαλακρὸς μὲ τὴν κεφαλὴν, τὴν δ' ὄψιν ἐρυσιπελατώδης, κυφὸς, καὶ τὰ γόνατα νωθής, καὶ ὅλως, ὑπὸ δ' χρόνου σαπρὸς, πολλὰς τελακάδας, καὶ ὀλυμπιάδας ἀναπολήσας, καὶ τὰ τελεσιουργία δὴ ταῦτα, ἀξιοπαίων ἐπὶ τοσούτων μαρτύρων; ὦ μάταιε, τί σοι χρηστὸν εἶναι δοκεῖ ὡς τ βίου, ἢ μηκέτι μεθέξοντι; ἢ τὰς πότους ἐρᾷς δηλονότι, τὰ δεῖπνα, καὶ ἐδητὰ, καὶ ἀφροδίσια, καὶ δέδιας μὴ τούτων ὑστερῇς ἡμῶν; ἀπόλωμαι; σὺν συνοῇς ἢ ὅτι τὸ μὴ ὀψὲ ἰέναι, πολὺ κρεῖττον ἢ πιεῖν, καὶ τὸ μὴ πεινᾶν, ἢ φα-

runt, aut cum cadavere sepelierunt, perinde quasi iis illic sint usuri, & apud inferos fruituri? At senex iste luctum agens, hæc omnia quæ dixit, atque his etiam plura, neque filii causa tragicè jactare videtur, ut quem sciat non auditurum, etiamsi Stentorem clamore vincat: neque rursum sua ipsius gratia, ut cui satis erat cogitare, & cognoscere, etiam sine clamore. Nemini enim opus est, ut apud sese clamet. Supereſt igitur, ut hæc nugetur ob eos qui adsunt: cùm nesciat, neque quid filio acciderit, neque quò concesserit: imò cùm neque sua ipsius vita, cujusmodi sit, perpenderit. Neque enim ceu rem acerbam graviter ferret, illum ex ea demigrasse. Filius igitur ita huic respondebit, exorato Æaco, & Plutone, quò liceat tantisper è specu proferre caput, & patrem insanientem compescere. Homo infœlix, quid clamas? quid mihi molestus es? desine vellicare comam, & vultus lacerare cutem. Cur mihi convitium facis, & miserum appellas, & infortunatum, qui jam sim te multò tum melior, tum fœlicior? aut quid acerbi mihi putas accidisse, An quia non sum factus senex, qualis tu, capite calvo, facie rugosa, incurvus, genibus segnis, in summa totus ætate putris, multis expletis Triacadibus, & Olympiadibus: denique & istud, apud testes tam multos delirans? O demens, quid tibi videtur in vita boni, quo non posthac simus fruituri? nimirum potationes, cœnas, vestem, venerea, eoque metuis ne horum penuria peream? Non intelligis, longe bellius esse, non sitire, quàm bibere? non esurire, quàm

χεῖν, καὶ τὸ μὴ ῥιγοῦν, καὶ ἀμπέχονης εὐπορεῖν; φέρε τοίνυν ἐπιδὴ ἔοικας ἀγνοεῖν, διδάξομαί σε θρηνεῖν ἀληθέστερον. κλαῦσον δὴ ἀναλαβὼν ἐξ ὑπαρχῆς, βόα, πένεσθαι ἄθλιον, σύκέτι διψήσεις, σύκέτι πεινήσεις, οὐδὲ ῥιγώσεις. οἴχῃ μοι κακόδαιμον, σὺ φυγὼν τὰς νόσους, καὶ πυρεῖον ἔτι δεδιὼς, καὶ πολέμιον, καὶ τύραννον. σὲ ἔρως σὺ ἀνιάσῃ, καὶ ἡ σωφροσύνη καταπέψῃ, οὐδὲ ἀπαθήσεις ἐπὶ τούτῳ δὶς ἢ τρὶς τὴν ἡμέραν. ὦ τῆς συμφορᾶς. οὐδὲ κατεφρονηθήσῃ, γέρων γεγώς, οὐδ' ἐχληρὸς ἔσῃ τοῖς νέοις, βλεπόμενος. ἀλλὰ τοῦτο λέγεις ὦ πάτερ σὺ οἷει πολὺ ἀληθέστερα, καὶ μελοιότερα σκείνων ἐρεῖν; ἀλλὰ ὄρα μὴ τόδε σε λάνῃ, [1] καὶ λάθωσι τὰ παρ' ἡμῖν ζόφον, καὶ τὸ πολὺ σκότος. καίτοι δέδιας μή σοι ἀποπνιγῶ [2] κατακλεισθεὶς ἐν τῷ μνήματι; χρὴ δ' οἴεσθαι ταῦτα λογίζεσθαι ὅτι τῶν ὀφθαλμῶν λάσαι πέντων, ἢ ἐν νὴ Δία κατέντων μετ' ὀλίγον, εἶτα καῦσαί με διενώκατε, ὅτε σκότος, ὅτε φῶς ὁρᾶν δεσόμεθα. καὶ ταῦτα μὲν ἴσως μέτεσα. τί δέ με ὁ κακυδὸς ὑμῶν ἐνίνησι, καὶ ἡ πρὸς τὸ αὐλὸν αὖτη στρουθοτυπία, καὶ ἡ τῶν γυναικῶν θεὸς τὸ θρῶον ἀμέτερα; τί δ' ὁ ὑπὲρ τῆς τάφου λίθου ἐστεφανωμένος; ἢ τί ὑμῖν δύναται τὰ ἄκρατον ἐπιχεῖν; ἢ νομίζετε καθαπτέσειν αὐτὸν πρὸς ἡμᾶς, καὶ μέχρι τῶν ὧδε διίξεσθαι; τὰ μὲν γὰρ ἐπὶ τῆς κηδεμονίας, καὶ αὐτὸ ὁρᾶτε οἷμαι, ὡς τὸ μὲν νοσιμαῖον τῆς παρεσκευασμένων, ὁ καπνὸς ἀπαλεῖται, ἄνω εἰς τὸ ἄφανὸν οἰχόμενος. τὸ δὲ ὀστέον ἐν τῷ μνήματι, ἐν τῷ ἐπιμένει, καὶ ἐν τῷ ἐπιμένει, καὶ ἐν τῷ ἐπιμένει.

quàm edere: non algere, quàm veſtibus abundare? Age igitur, quandoquidem ignarus videris, docebo te lugere veriùs. Itaque redintegrato luctu, clama, fili miſer, non ampliùs ſities, non ampliùs eſuries, non amplius algebis. Periiſti mihi infœlix, qui morbos effugeris, qui febrem jam non timeas, non hoſtem, non tyrannum. Non te cruciabit amor, non pervertet coitus, neque hujus cauſa bis ter-ve per diem rem tuam diſſipabis. O calamitatem! Neque contemnêris factus ſenex, neque moleſtus eris juvenibus, ſi conſpiciaris. Hæc ſi dixeris pater, annon putas te multò veriora, magiſque ridicula dicturum, quàm illa quæ modò? At vide num hoc te malè habeat, quum caliginem, multaſque tenebras quæ ſunt apud nos, cogitas. An metuis ne in monumento ſuffocet incluſus? Verùm in his illud perpendendum eſt, oculis putrefactis, atque adeò exuſtis (ſiquidem me paulò pòſt cremare decreviſtis) nihil opus fore, nec ad tenebras, nec ad lumen aſpiciendum. Atque hæc fortaſſis utcunque ſunt ferenda. Verùm ejulatus ille veſter, quid prodeſt mihi? aut quid planctus pectorum ad tibiæ modos? aut quid mulierum immodica lamentatio? quidve ſaxum coronis ornatum quod ſepulchro imponitur? aut quid valet, quod merum infunditis? Num putatis illud ad nos deſtillaturum, & ad Orcum uſque permeaturum? Nam de parentalibus, ipſi quoque ni fallor, videtis quod ex apparatu potiſſimum ad nos redire debuerat, id fumo correptum, ſurſum in cœlum abire,

1 Καὶ λάνοι τὰ παρ' ἡμῖν ζόφον] Οὐ λάνοι τ. π. ἡ. ζ. Marcil.
2 Κατακλεισθεὶς ὦ ὅτι μνήματι] Ἐν ὑπομνήματι, *in ſuperpoſito monimento.* Idem.

τοις, μηδὲν τι ἡμᾶς ὠνήσας τὰς κρίτας. τὸ δὲ καταλειπόμενον, ἡ κόνις, ἀχρεῖον, ὡς ἐμοὶ τῷ ἀποδῦναι ἡμᾶς σιτεῖσθε πεπισμένοι. ἔχ ἕτως ἄσπορος καὶ ἀδηρπος ἡ Πλούτωνος χώρα, ὡς ἐπιλέλοιπεν ἡμᾶς ὁ ἀσφόδελος, ἵνα παρ' ὑμῶν τὰ σιτία μεταπεμψώμεθα. ὥστε μοι νὴ τὸν Τισιφόνην, πάλαι δὴ ἐφ' οἷς ἐποιεῖτε, καὶ ἐλέγετε, καμμένοντες ἐπῄδῃ ἀναπεπαύσομαι. διεκώλυσε δὲ ἡ ὀδύνη, καὶ τὰ ἔλαια, οἷς με τὰς σιαγόνας ἀπεσφίγξατε. ὡς ἄρα μιν εἰπόντα, τέλος θανάτοιο κάλυψε. πρὸς Διὸς δέ, ἂν λέγῃ ταῦτα ὁ νεκρὸς ἐπιστραφείς, ἀνακλινὰς αὐτὸν ἐπ' ἀγκώνων, οὐκ ἂν οἰώμεθα δικαιότατα ἂν αὐτὸν εἰπεῖν, ἀλλ' ὅμως οἱ μάταιοι καὶ βοῶσι. καὶ μεταπεπλάσμοί τινα ἡλίων σοφιστὴν, πολλὰς συρεπλεχτα παλαιὰς συμφορὰς, τούτῳ συναγωνιστὴν, καὶ χρηγοὺς τῆς ἀνοίας καταχέωντες, ὅποι ἂν σκεῖνος ἐξάρχῃ, πρὸς τὸ μέλος ἐπαιάζοντες. καὶ μέχρι μὲν ἡλίων, ὁ αὐτὸς ἅπασι νόμος τῆς ἀβελτηρίας. τὸ δὲ λοιπὸν τούτων. διελόμενοι κατὰ ἔθνη τὰς ταφὰς, ὁ μὲν Ἕλλην, ἔκαυσεν. ὁ δὲ πέρσης, ἔθαψεν. [1] ὁ δὲ ἰνδὸς, ὑάλῳ περιχρίει. ὁ δὲ σκύθης, κατεσθίει. περσεχοῦς δὲ ὁ αἰγύπτιος. ἕτερος μύροις, λέγω δὲ ἰδὼν, ξηραίνας τὸν νεκρὸν, σωθεῖσαν, καὶ συμπότην ἐποιήσατο. πολλάκις δὲ καὶ δεομένῳ χρημάτων ἀνδρὶ αἰγυπτίῳ, ἔλυσε τὴν ἀπορίαν, ἐνέχυρον ἢ ὁ ἀδελφὸς, ἢ ὁ πατὴρ

abire, neque quicquam juvare nos qui in inferis degimus. Porrò quod superest, pulvis est inutilis, nisi creditis nos cinere vesci. Non est usque adeò sterile, & infrugiferum Plutonis regnum: neque nos destituit asphodelus, ut à vobis cibos huc deportemus. Itaque per Tisiphonem juro, jamdiu mihi subibat, ea quæ faciebatis, & dicebatis, cachinno excipere: sed prohibebat linteum ac lanæ, quibus mihi fauces obligastis. Atque ita profato mors ultima lumina clausit. At per Iovem, si mortuus hæc dicat reversus, in cubitum reclinatus, annon rectissimè dixisse videbitur? Attamen hi stolidi vociferantur, & accersito lamentorum artifice, qui multas calamitates in unum congerat, hoc adjutore, & chorago amentiæ utuntur, ubicunque cœperit ille, ipsi ad melos ejulatu respondentes. Verùm quantum ad lamentationes attinet, omnibus eadem est ineptiendi consuetudo. At deinceps sepulturæ rationem in varios dividunt modos. Nam [1] Græcus exurit, [2] Persa defodit, [3] Indus adipe suillo oblinit, Scytha devorat, condit Ægyptius. Atque hic quidem (rem à me visam narro) desiccatum cadaver, convivam & compotorem adhibet. Fit autem frequenter, ut Ægyptium aliquem indigentem pecunia, liberet egestate oppigneratus in tem-

1 *Græcus exurit*] Homer. in funere Patrocli docet Græcos cadavera combussisse. *Cogn.*

2 *Persa defodit*] Persas cera circumlitos mortuos condire solitos scribit. Cic. quod & Asiniis attribuitur Strabo etiam, sola, inquit, sepeliunt corpora Persæ cera oblinentes. *Idem.*

3 *Indus adipe suillo*] Inungebant cadavera, pollinctores & libitinarii, quæ in pyra mox cremarent. Virg. *Idem.*

1 Ἐπο-

χρόνῳ σὺν καιρῷ. χόμασι μὲν γὰρ, καὶ πυραμίδες, καὶ στῆλαι, καὶ ἐπιγράμματα, πρὸς ὀλίγον ἀφεκτὸν τὸν, πῶς ἂ ἄφελε, καὶ παιδιαῖς ἀσχολικόν; καίτοι ἔ ἀγῶνας ἔνιοι διέθεσαν, καὶ λόγους ἐπιταφίους εἶπον ἐπὶ τῷ μνημάτων, ὥσπερ συναγορεύοντες, ἢ μαρτυροῦντες, ἀνθρώποις κάτω δικασταῖς τῷ νεκρῷ. ἐπὶ πᾶσι τούτοις, τὸ ἀφείδιπνον. καὶ παρεισιν οἱ ἀσχολήσοντες, καὶ τὰς γυναῖκας ἀναμυθοῦντας ἔ τελευτησάντων, καὶ πείθουσι γνῶσιν ἀὼς ἔσθ' ἁδοῦς μὰ Δί', ἐφ' αὐτὰς ἀναγκαζομένους, ἀλλ' ἤδη ὑπὸ λιμοῦ τελῶν ἐξῆς ἡμερῶν ἀπηυδηκότας. καὶ μέχρι μὴν τίνων ὦ ἄνδρες, ὀδυρόμεθα, ἔασον ἀναπαύσασθαι τὰς ἔ μακαρίτας δαίμονας. εἰ δὲ ἔ τοπαράπαν κλαίειν δίεγνωκας, αὐτῷ τι τούτῳ ἕνεκα χρὴ μὴ λαπίσθαι εἶναι, ἵνα ἔ ἀφεκέσης πρὸς ἔ πένθους τὸ μέγεθος. τό τε δὴ τὸ τε πρὸς ἅπαντα ῥαψῳδοῦνται δύο ἔ Ὁμήρου στίχοι. Καὶ γάρ τ' ἠὐκόμοιο Νιόβη ἐμνήσατο σίτου. καὶ, Γαστέρι δ' οὔπως ἐστὶ νέκυν πενθήσαι Ἀχαιούς. οἱ δὲ, ἄπαυστοι μὲν, αἰσχυνόμενοι ἢ τὰ πρῶτα, καὶ δεδιότες, εἰ φανεῖντο μὴ τῶν τελευτῶν ἔ φιλτάτων τοῖς ἀνθρωπίνοις πάθεσιν ἐμμένοντες. ταῦτα, καὶ πολὺ τούτων γελοιότερα εὕροι τις ἂν ἐπιτηρῶν ἐν τοῖς πένθεσι γινόμενα, ἀφ' ὧν τὸ τῆς πολλῆς τὸ μέγεθος τῶν κακῶν ἔ ῥᾳθυμον οἴεται.

tempore vel frater: vel pater. Nam tumuli, pyramides, columnæ, tituli, ad breve tempus duratura, an non supervacanea, & ludicris simillima? Sunt verò qui ludos quoque instituerunt, ac funebres orationes ad sepulchrum habuerunt, tanquam patrocinantes, ac testimonium mortuo perhibentes apud judices infernos. Præter hæc omnia, est exequialis cœna. Hic adsunt necessarii, qui defuncti parentes consolantur, suadentque uti cibum capiant, quanquam non illibenter per Iovem ad id compelluntur illi, quippe perpetuum jam triduum enecti fame. Et quò usque quæso flebimus? sine quiescant defuncti manes. Quod si tibi deliberatum est omnino flere, vel ob hoc ipsum cibus est capiendus, quò tanto luctui par esse possis. Tum denique, tum ab omnibus duo versus Homerici recitantur:

Namque cibi meminit Niobe formosa capillis.

Item:

Non lugere sinit defunctum venter Achivos.

At capiunt quidem illi, sed initio pudibundi, verentesque ne post charissimorum obitum videantur adhuc affectibus humanis obtemperare. Hæc, atque his longe magis ridicula reperiet, quisquis observarit ea quæ fiunt in luctu: propterea quòd vulgò existiment, mortem summum esse malum.

ΡΗΤΟΡΩΝ ΔΙΔΑΣΚΑΛΟΣ.

RHETORVM PRÆCEPTOR.

ARGVMENTVM.

Oratio didaſcalica eſt. Duas vias ad eloquentiam adoleſcenti præſcribit: priorem quidem aſperam & prælongam, ſed veram & rectam, quam etiam ad virtutem parandam ingredi opus eſt: alteram brevem ac facilem, ſed quæ ad improbitatem perducat: quam ironica quadam epitrope obeundam adoleſcenti proponit. Scilicet alludit ad ſuorum temporum mores, quibus ut quiſque indoctiſſimus & impudentiſſimus erat, ita pro præclaro habebatur. Vtrique autem viæ doctorem addit, & fingit.

1 Ἐρωτᾷς ὦ μειρακίσκε ὅπως ἂν ῥήτωρ γένοιο, καὶ τὸ σεμνότατον τοῦτο, καὶ πάνυ ὄνομα, σοφιστὴς αὐτὸς εἶναι δόξῃς. ἀλλ' ἴσως γὰρ εἶναί σοι φῂς, εἰ μὴ τοιαύτην τινὰ τὴν διώκομεν εὐδοκίμου σὺ τοῖς λόγοις, ὡς ἄμαχον εἶναι, καὶ ἀνυπόστατον, καὶ διαμάχεσθαι πρὸς ἅπαντας, καὶ ἀποβλέπεσθαι, θέαμα δόξαν ἄκουσμα τοῖς Ἕλλησι δικαίως. καὶ δὴ τὰς ἐπὶ τοῦτο ἀγούσας ὁδοὺς, αἱρεῖσθαι ποτέ εἰσιν ἐθέλεις σὺμμαθεῖν. ἀλλὰ ὁδοὶ φθόνῳ ὦ παῖ. καὶ μάλιστα ὁπότε νέῳ τις αὐτὸς ὤν, ὀρέγῃ μάλιστα τῶν ἀρίστων, σὺν εἰδὼς ὅθεν ἂν ταῦτα ἐκπορίσαιο, ἱερόν τι χρῆμα τὴν συμβουλὴν ἔσαν, καθαίρῃ νῦν σὺ τοῦτο αἰτούμενος θεσπελθών. ὥστε ἄκουε τόνδε ἐπ' ἐμοί. καὶ πάνυ προθύμως, ὡς μάλιστα δεινὸς ἀνὴρ ἔσῃ γνῶναί τι τὰ δέοντα, καὶ ἑρμηνεῦσαι αὐτὰ, ἴσθι τὸ μὲν τοῦτο ἐξελήσῃς αὐτὸς ἐμμαθὼν, οἷς ἂν ἀκούσῃς παρ' ἡμῶν, καὶ φιλοπόνως αὐτὰ

Sciſcitaris adoleſcens, quo pacto Rhetor evadere, & venuſtiſſimum illud, vulgoque celebratum nomen, Sophiſta ipſe cenſeri poſſis. Vitalem enim tibi vitam fore negas, ni talem quandam in dicendo vim aſſequaris, qua ſis inexpugnabilis, & invictus, omnibuſque admirandus, & ſuſpiciendus, & celeberrimo nomine apud Græcos dignus videare. Ideo vias eò perducentes, quænam tandem ſint, addiſcere cupis. Quod non invideo, adoleſcens: in primis cùm tu ætate juvenili, rerum optimarum cupidus, neſcius unde has comparares, conſilium quæ res eſt ſacra, petiturus me adiiſti. Audi igitur quantum utique in me ſitum eſt, atque admodum bono animo, quò facultatem ſummam adipiſcaris, & quæ ſint neceſſaria cognoſcendi, eaque eloquendi, ſi poſthac iis quæ ex me audieris, acquieſcere volueris, eaque aſſiduo labore

1 Ἐρωτᾷς] Scriptus videtur dialogus in Iulium Pollucem cujus exſtat onomaſticum. Hinc illud fere in fine hujus dialogi: ἀλλ' ἤδη τοῖς Διὸς ἐς Λήδας, &c. Sic infra dialogus ψευδολογιστὴς, in Polyeuctum Sophiſtam. *Marcil.*

1 Καὶ

μελείᾳ, καὶ σοφόμως ἀνύειν τὴν ὁδὸν, ἐς ἣν ἀφίξῃ σοὶ τὸ τέρμα. τὸ μὲν δὴ θέρμα, ὦ σμικρὸν, ὦδε ὀλίγης τ' ἀπιδοῦς δεόρμου, ἀλλὰ ἐφ' ὅτῳ ἐ πονῆσαι πολλά, ἐ ἀχεπονῆσαι, ἐ πᾶν ὁτιῶν ὑπομεῖναι ἄξιον. σκόπει γὰρ ὁπόσοι τῶς μηδὲν ὄντες, ἐνδοξοι, καὶ πλούσιοι, καὶ νὴ Δι' εὐγενέσθαι ἔδοξαν διὰ τ' λόγων. ὅμως ἦ, μὴ δεδιὼς, μὴ ἦ πρὸς τὸ μέγα τ' ἐλπιζομένων ἀποδυσπετήσῃς, μυρίας τινὰς τὺς πόνους σοὶ παρέσεσθαι οἰηθείς. ὁ γάρ σε τραχεῖάν τινα, ὁδὸν ὄρθιον, καὶ ἱδρῶτι μεσῆ ἡμᾶς γε ἄξομεν, ὡς ἐκ μέσης αὐτῆς ἀναστρέψαι καμόντα. ἐπὶ ὁδὸν ἣν διαφέρομεν τ' ἄλλων, ὅσοι τὴν σωμένην ἐκείνην ἠγέσθησαν, μακρὰν, ἐ ἀνάντη, καὶ καμοντηρὰν, ἐ ὡς τὰ πολὺ ἀπεγνωσμένην, ἀλλὰ τόγε παρ' ἡμῶν ἐξαίρετον τ' συμβουλῆς· τοῦτό ἐστιν, ὅτι ἡδίστῃ τε ἅμα, ἐ ἐπιθυμωτάτῃ, ἐ ἱππηλατοῦ, ἐ καθέντι σοὶ πολλῇ τῇ θυμηδίᾳ, καὶ τρυφῇ, ἅμα λειμώνων ἁπαλῶν, ἐ σκιᾶς ἀκηλέτου, σχολῇ, καὶ βάδην ἀνιὼν, ἀναδρομῇ ἐπισχοῦσῃ τῇ ἄκρᾳ, ἐ ἀχρόσεις ὑ κάμοντι. [1] καὶ νὴ Δι' ὑπνώσῃ καθακείμενον, ἔκπνους, ὁπόσοι τὴν ἑτέρων ἑτοιμοπόνῳ ἀπὸ τ' ὑψηλῆς ἐπισκοπῆς εὖ τῇ ὑποφορέᾳ τ' ἀνόδου. ἔτι κ' δυσβάτων, ἐ ὀλισθηρῶν τ' κρημνῶν μόλις ἀνέρποντας. ἀποκυλισθέντας ἐπὶ κεφαλὴν εἰσιόντι, καὶ πολλὰ τραύματα λαμβάνοντας τὰς τραχείαις ταῖς πέτραις. σὺ δ' πρὸ πολλοῦ ἄνω ἐστεφανωμένον, εὐθυμηθέντα ἔσῃ, ἅπαντα ἐν βραχεῖ

bore exercere, & alacriter viam capessere, dum ad metam perveneris. Cæterùm rem non exiguam captas, quæ non mediocri studio indiget, sed pro qua multos labores, multasque vigilias subire, ac quidvis sustinere convenit. Considera igitur quam multi qui antè nullius erant pretii, ob dicendi facultatem clari, divites, ac per Iovem nobilissimi visi sint. Atqui ne timeas, neque ob speratorum magnitudinem desperes, ratus infinitos labores tibi perferendos. Non enim te per asperam, neque per arduam, ac sudoris plenam viam ducemus, ut ex media fessus regrediaris: siquidem nihil ab aliis differremus, qui per consuetam illam deducunt, longam, acclivem, laboriosam, atque ut plurimum desperatam. Sed nostri consilii præcipuum hoc est, ut per jucundissimam pariter, & compendiosissimam facilemque ac declivem viam, cum multa animi voluptate, deliciisque per florida prata, exquisitamque umbram, quieto, placidoque gressu conscendens, absque sudore summo insistas vertici, & veneris indefessus, ac per Iovem, epuleris discumbens, ac illos qui per aliam incedunt viam in ascensus clivo ab edito despicias, adhuc per confragosa, & lubrica præcipitia, vix surrepentes, ac nonnunquam in caput devolutos, multaque vulnera cautium asperitate accipientes. Tu verò multò antè in summo coronatus, fœliciissimus eris, brevi

1 Καὶ νὴ Δι' ὑπνώσῃ καθακείμενον ἔκπνους, ὁπόσοι] Καὶ νὴ Δι' ὑπνώσῃ καθακείμενον ἔκπονον, ὁπόσοι, &c. ἔκπονον ut ἔκνομον, ἔκδικον, ἔκνεον, & id genus alia. Sic paucis interjectis μονογυχὶ καθεύδων λαόν. Et infra ἀπόνητι. Marcil.

ὅσα ἐστὶν ἀγαθὰ ἡ ῥητορικὴ μισθοῦ καὶ ὀβολοῦ λαβών. ἢ μὲν δὴ ὑπόσχεσις, ὕτω μεγάλη. ἀλλὰ πρὸς φιλίας Διὸς μὴ ἀπιστήσῃς, εἰ ῥᾷστά τι ἄμα, καὶ ἡδίστά σοι τοῦτο ἐπιδείξειν φαμέν. εἰ γὰρ Ἡσίοδον μὲν ὀλίγα φύλλα ἐκ τοῦ Ἑλικῶνος λαβόντα, αὐθημερὸν μέλα ποιητὴν ἐκ ποιμένος κατέστη, καὶ ἡδὺ θεῶν, καὶ ἡρώων γένος, κἀπὶ τοσοῦτον ἐκ μουσῶν γλυκύμενον, ῥητορα ἄν, ὃ πολὺ ἔνερθε τῆς ποιητικῆς μεγαληγορίας ἐστὶν, οὐ βραχεῖ καλασῆναι ἀδυάτῳ, εἴ τις ἐπιμόδοι τῷ παχείῃ ὁδῷ; ὡς ἔγωγε καὶ διηγήσασθαί σοι βούλομαι Σιδωνίου τινὸς ἐμπόρου ἐπίνοιαν, δι' ἀπιστίαν ἀτελῆ γενομένην, καὶ τῆς ἀκούσαντι ἀνόνητον. ἤρχε μὲν γὰρ ἤδη Ἀλέξανδρος Περσῶν, μήπω τῷ ἐν Ἀρβήλοις μάχῃ, Δαρείου καθηρημένου. ἔδει δὲ παντάχοσε τὸ δρόμος διαθεῖν τοὺς γραμματοφόρους, τὰ ἐπιγράμματα δὲ Ἀλεξάνδρου κομίζοντας. ἐκ Περσῶν δὲ πρὸς ἐς Αἴγυπτον ἐγγὺς ἡ ὁδός. ἐκπεριέϊσιν γὰρ ὄρεα τὰ ὄρη. εἶπε δὲ τῷ Βαβυλωνίας, εἰς τὴν Ἀραβίαν ἐλθεῖν. εἶπε ἐρήμου πολλοῦ ἐλάσαντας, ἀφικέσθαι ποτὲ μόλις ἐς Αἴγυπτον, ὅπερ μηκίστης ἀνδρὶ διζήσει σταθμοὺς τούτους διανύσαντας. ἤχθετο δὲν Ἀλέξανδρος ἐπὶ τούτῳ. διότι Αἰγυπτίους τι δοκεῖν ἀκούειν, ὅτι ἐκ βραχέων ἐκπέμπειν τοῖς σατράπαις τὰ δοκοῦντα οἱ περὶ αὐτῶν. τότε δὴ ὁ Σιδώνιος ἔμπορος, ἐγώ σοι ἔφη ὦ βασιλεῦ ὑπισχνοῦμαι δείξειν ὁδὸν, ἐ πολλὴν ἐκ Περσῶν εἰς Αἴγυπτον. εἰ γάρ τις ὑπερβαίη τὰ ὄρη ταῦτα, ὑπερβαίη δ' ἂν τεταῖος, αὐτίκα μάλα ἐν Αἰγύπτῳ ἔσται ἐστί. καὶ ἔχειν ὕτω. πλὴν

brevi universa quæ à Rhetorica promanant bona, propemodum dormiendo consequutus. Hæc utique promissio est admodum magna: verùm per Iovem amicitiæ præsidem, ne diffidas, si facillimè pariter, & jucundissimè hæc tibi nos demonstraturos affirmamus. Si enim Hesiodus cùm pauca ex Helicone folia accepisset, protinus ex pastore poëta evasit, & numine Musarum afflatus; Deorum & Heroum genus decantavit, an Rhetorem, qui est multo infra poëtices magniloquentiam, brevi evadere erit impossibile, ei qui compendiosissimam viam didicerit? Itaque ego tibi narrare volo Sidonii cujusdam mercatoris consilium, quod ob incredulitatem imperfectum, ac audienti inutile remansit. Imperabat jam Persis Alexander, cùm pugna Arbelis commissa Darium profligasset: ac oportebat undique per imperium tabellarios disponere, qui Alexandri ferrent edicta. Erat verò ex Persis longissima in Ægyptum via: siquidem montes circumire oportebat, hinc per Babyloniam in Arabiam venire, tandem peragratis longis desertis vix tandem in Ægyptum pervenire. Quod viginti longissimarum stativarum iter homo expeditus vigesimo die confecisset. Id ægrè ferebat Alexander, quoniam audiebat Ægyptios nonnihil tumultuari, nec habebat quo pacto quæ sibi agenda viderentur, Satrapis celeriter significaret. Tum mercator Sidonius, Ego rex, inquit, viam haud longam ex Persis in Ægyptum, me tibi ostensurum polliceor. Etenim siquis hos montes superarit, superarit autem triduo, confestim in Ægypto erit. Et sic se res habebat: verùm Alo-

ὃγε Ἀλέξανδρος, σὺκ ἐπίστευσεν, ἀλλὰ χρῆμα εἶναι τὴν ἔμπορον ὠήθη. ὅπερ τὸ παραδόξον τῆς ὑποχύσεως ἄπιστον ἐδόκει τοῖς πολλοῖς. ἀλλὰ μὴ σύ γε πάθῃς τὸ αὐτό. εἴσῃ γὰρ πειρώμενος ὡς ἡδέν σε κωλύσει ῥήτορα δοκεῖν μιᾶς ἡμέρας, ὑπερπεδεθέντα τὸ ὄρος ἐκ Περσῶν ἐς Αἴγυπτον. ἐθέλω δέ σοι πρῶτον ὥσπερ ὁ Κέβης ἐκεῖνος, εἰκόνα γραψάμενος τῷ λόγῳ, ἐκφράσαι ἐπιδεῖξαι τὴν ὁδόν. δύο γάρ ἐστον, αἱ πρὸς τὸν ῥητορικὸν ἄγουσιν. ἧς ἐρᾷν μὲ τείλεως μοι δοκεῖς. καὶ δῆτα, ἦμαι, ἐφ' ὑψηλῆς καθήσθω, πάνυ καλὴ, καὶ εὐπρόσωπος, τὸ δ' Ἀμαλθείας κέρας ἔχουσα ἐν τῇ δεξιᾷ, παντοίοις καρποῖς ὑπερβρύον. ἐν θατέρᾳ δέ, μοι δοκεῖ τὸν πλοῦτον παρεστῶτα ὁρᾶν, χρυσοῦν ὅλον ὄντα, καὶ ἐπιρρυτον. καὶ ἡ δόξα δ', καὶ ἡ ἰσχὺς παρέστωσαν, ἐπαινοῦσι πρὸς πάσαν αὐτὴν, ἔρωσι μικροῖς ἐοικότες, πολλοὶ ἀπανθρακήσειν μέλλοντες σκιπτόμενοι, εἴ πως τὸν Νεῖλον εἶδες γραφῇ μεμιμημένον. αὐτὸν μὲν, κείμενον ἐπὶ κροκοδείλῳ τινὸς, ἢ ἱπποπόταμῳ, οἷον οἱ πολλοὶ γράφουσιν ἐν αὐτῷ. μικροὺς δέ τινα παιδία παρ' αὐτὸν παίζοντα. [3] πήχεις αὐτοὺς οἱ Αἰγύπτιοι καλοῦσι. τοιοῦτοι δὲ περὶ τὸν ῥητορικὸν οἱ ἔπαινοι.

Alexander non credidit: sed deceptorem esse mercatorem existimavit. Ita quam plurimis promissiones admirandæ incredibiles videntur. Sed cave idem tibi accidat. Etenim experientia cognosces, quòd nihil prohibebit te Rhetorem censeri, uno neque integro die, montem ex Persis in Ægyptum transgressum. Cæterùm volo tibi, quemadmodum [1] Cebes ille, primùm imaginem sermone describere, qua viam utramque ostendam (Etenim duæ sunt, quæ ad Rhetoricam perducunt) quam non mediocriter amare mihi videris. Illa itaque in eminenti solio sedet: admodum formosa, & aspectu eleganti, dextra tenens [2] Amaltheæ cornu fructibus scatens omnifariis. In altera verò puta te Divitias videre adstantes, prorsus aureas, & amabiles. Adsint etiam Gloria & Potentia: circum ipsam verò laudes permultæ, parvis amoribus similes involvantur volitantes undique instar Nili, si aliquando depictum illum vidisti, crocodilo alicui, vel equo fluviatili insidentem, sicuti in eo plerique depingunt: parvos autem puerulos, quos Ægyptii Peches vocant, circum ipsum lusitantes: tales & circum Rhetoricam laudes. Tu verò

1 *Cebes ille*] Cebes Thebanus Philosophus fuit discipulus Socratis, quem scripsisse dialogos tres, qui inscribuntur ἐξόδιον, φρόνιχος πίναξ Autores sunt, Laert. lib. 2. & Suid. sed præter πίνακα nihil extat. *Cogn.*

2 *Amaltheæ cornu*] Rhea Iovem enixa, metu patris infantem in Creta occuluit, nutriendum à duabus nymphis, Adrastea & Isida Melissei filiabus, hæ nutricaverunt illum capræ cujusdam lacte, cujus nomen fuerat Amalthea, eam capram Iuppiter jam adultus in sydera retulit, vocaturque à Græcis αἴξ ἀφάνιος, hujus alterum cornu nymphis muticibus dedit videlicet officii præmium, hanc adjiciens facultatem, ut quidquid optassent, id illis ex eo suppullularet, hinc adagium ἀμαλθείας κέρας. Idem.

3 Πήχεις] Amores dicti πήχεις à statura. Philostrat. tabula Nili περὶ τὸν Νεῖλον οἱ πήχεις ἀδύρεται, παιδία ξύμμετρα τῷ ὀνόματι. Bourd.

πρόσω δὴ σὺ ὁ ἐρασὴς, ἐπιθυμῶν δηλαδὴ ὀπίσω χρῆσθαι ἡνίαις ἐπὶ τὴν ἄκρας, ὡς γαμήσειάς τε αὐτὴν ἀνελθὼν, καὶ πάντα σὰ ἔχοις, τὴν πλοῦτον, τὴν δόξαν, τὸς ἐπαίνους. νόμῳ γὰρ ἅπαντα γίγνεται τῶν γεγαμηκότων. εἶτα ἐπειδὰν πλησιάσῃς τοῦ ὄρους, τὸ μὲν πρῶτον, ἀπογνώσεις τὴν ἄνοδον, καὶ τὸ πρᾶγμα ὄμβριόν σοι εἶναι δόξει, οἷα ἡ Ἄορνος ἔφαινε τοῖς Μακεδόσιν, ἀπόκρημνον αὐτὴν ἅπασι χωρεῖν ἰδοῦσιν; ἀτεχνῶς γὰρ ὀρνέοις ὑπερπτῆναι ῥᾳδίαν Διονύσου πύκα, ἢ Ἡρακλέες εἰ μέλλοι καθαιρεθήσεσθαι δεόμενον. ταῦτα σοὶ δόξει τὸ πρῶτον. εἶτα μετ' ὀλίγον, ὁρᾷς δύο πὰς ὁδὸς, μᾶλλον ἢ ἧ μὲ, ἀτραπὸς ἐστι στενὴ, καὶ ἀκανθώδης, καὶ τραχεῖα, πολὺ τὸ δίψος ἐμφαίνουσα, καὶ ἰδρῶτα. καὶ ἔφθη γὰρ ἤδη Ἡσίοδος, εὖ μάλα ὑποδείξας αὐτὴν. ὥστε οὐδὲν ἐμοῦ δεήσει. ἡ ἑτέρα δὲ, πλατεῖα, καὶ ἀνθηρὰ, καὶ εὔυδρος, τοιαύτη, οἵαν μικρῷ πρόσθεν εἶπον. ἵνα μὴ δὶς τὰ αὐτὰ λέγων πολλάκις, ἐπίσχω σε ἤδη ῥητορεύειν διωκάμβιον. πλὴν τό γε τοσοῦτα προσθήσειν μοι δοκῶ, ὅτι ἡ μὲ τραχεῖα ἐκείνη, καὶ ἀνάντης, ὀλίγα ἔχουσα τὰ ἀδιπόρων εἶχεν. εἰ δέ τινα, πάνυ παλαιά. καὶ ἔγωγε καὶ ἐκείνην ἄθλιον ἀνῆλθον, τοσαυτὶ κομῶν, οὐδὲν δέον. ἡ ἑτέρα δὲ, ὥστε ὁμαλὴ οὖσα, καὶ ἀγκύλον οὐδὲν ἔχουσα, πόρρωθέν μοι ἐφάνη, οἵα ἐστὶν, οὐκ ὀδυνηρὰ αὐτῷ. ὁ γὰρ ἐώρων νέον ἔτι ὢν τὸ βέλτιον. ἀλλὰ τὸ ποιητὴν ἐκεῖνον ἀληθεύειν ὠμολόγουν, λέγοντα ὡς τὸ πόνων φύσαν τὰ ἀγαθά. τόσον γὰρ εἶχεν ὕστος. ἀπονηλὶ γὰρ ὁρᾷ τὸς πολλὰς μειζόναν ἀξιωμάτων, ὑμνοῦσί τε αἱρέσεως τὸ τὸ

verò amator accedis, desiderans scilicet quàm celerrimè in summum evadere, ut quum ascenderis, eam uxorem ducas, illaque omnia habeas, divitias, gloriam, laudes, lege enim cuncta fiunt mariti. Inde quum appropinquaris monti, initio quidem desperabis, eaque res tibi videbitur, qualis Macedonibus apparuit Aornus, eam undique præruptam conspicantibus, & vix avibus transvolatu facilem: Baccho aliquo, vel Hercule si subruenda foret, indigentem. Et ita initio tibi videbitur. Deinde paulò pòst, duas cernes vias. Vel potiùs, altera est semita angusta, spinosa, aspera, multum sitis ac sudoris præ se ferens: quam jam antea [1]Hesiodus scitè ostendit, ita ut mei nihil indigeas. Altera verò lata est, florida, irrigua, qualem paulò ante dixi: ne eadem sæpius repetens, te qui jam Rhetor esse posses, detineam. Tantùm hoc addendum videtur: nempe asperam illam, & arduam non habere multa viatorum vestigia: sed si aliqua, ea valdè vetusta. Per illam ego miser ascendi, tantum laborans cùm haud necesse esset. Altera verò undique plana, nihilque habens confragosi, mihi non calcata, è longinquo apparuit, qualis sit. Haud enim cùm adhuc juvenis essem, quid optimum foret, cernebam: sed poëtam illum vera loqui existimabam, dicentem, Ex laboribus germinare bona. Illud verò minimè sic se habebat. Multos enim video absque labore in majorem dignitatem evectos, fœlici oratio-

1 *Hesiodus*] Hesiod. i. ἔργ. ait asperam esse ad virtutem viam, cacumen verò molle, hinc Pythagoræ littera, de qua Virg. *Cogn.*

λόγων, καὶ ὁδῶν. Ἐπεὶ δ' ἦν εἰς τὴν ἀρχὴν ἀφικόμενος, εὖ οἶδα ὅτι ἀπορήσεις. καὶ ἤδη ἀπορεῖς ὁποτέρων ἐτραπητέον. ὡς ἦν ποιήσας ἤδη, ῥᾷστα ἐπὶ τὸ ἀκρόπολιν ἀναβήσῃ, καὶ εὐδαιμονήσεις, καὶ γαμήσεις, καὶ θαυμαστὸς πᾶσι δόξεις, ἐγώ σοι φράσω. ἱκανὸν γὰρ τὸ ἐμαυτὸν ἐξαπατηθῆναι, καὶ ποιῆσαι. σοὶ δ', ἄπαγε, καὶ ἀνήρρηται φυέσθαι πάντα, καθάπαξ ἐπὶ δὲ Κρόνῳ. σὺν ὃς ἦν παρέσεισί σοι καρτερὸς τις ἀνὴρ, ὑπόσκληρος, ἀνδρώδης τὸ βάδισμα, πολιὰ τὴν ἥλιον ἐπὶ δὲ σώματος δεινὸν, ἀρρενωπὸς τὸ βλέμμα, ἐρημηρὸς, τραχείας ἐκείνης οὐδὲ ἡμέρου, λήρους τινὰς ὁμοίως διεξιὼν, πρὸς σὲ ἕπεσθαι οἱ παιδικελδόμενον, ὑποδεικνὺς τὰ Δημοσθένους ἴχνη, καὶ Πλάτωνος, καὶ ἄλλων τινῶν, μειζόνα μὲν, καὶ ὑπὲρ τοὺς νῦν, ἀμυδρὰ δὴ ἤδη, καὶ ἀσαφῆ τὰ πολλὰ ὑπὸ δὲ χρόνου. καὶ φησὶν οὐδαμοῦ σε ἔσεσθαι, καὶ νόμῳ γαμήσειν τὴν ῥητορικὴν, εἰ μὴ τούτων ὀλίσθους, ὥσπερ οἱ ἐπὶ τὰ κῶλα βαίνοντες. εἰ δ' ἢ κἂν μικρόν τι παραβαίης, ἢ ἔξω τὰ δίκαια, ἢ ἐπὶ θάτερα μᾶλλον κλιθείης τῇ βάσει, ἐκπεσεῖσθαί σε τῆς ὁδοῦ, καὶ ἀγνῶσαι ἐπὶ τὸν γάμον. εἶτά σε κελεύσει ζηλεῖν ἐκείνους τοὺς ἀρχαίους ἄνδρας, ἕωλα παραδείγματα παραθήσει τὸν λόγον, ὑ ῥᾴδια μιμεῖσθαι, οἷα τὰ τῶν παλαιῶν ἐργασίας ἐστὶν, Ἡγησίου, καὶ τὰ ἀμφὶ Κρατητα, καὶ Νησιώτου, ἀπεσφιγμένα, καὶ νωθρώδη, καὶ σκληρὰ, καὶ ἀκριβῶς ἀπτεσταμένα ταῖς χρώμασιν. πόνον δὴ, καὶ ἀγρυπνίαν, καὶ ὑδροποσίαν, καὶ τὸ ἀλιπαρὲς, ἀναγκαῖα τοῦτα, καὶ ἀπροίητα φήσει. ἀδυνάτου γὰρ εἶναι ἄνευ τούτων

tionum & viarum electione. Quum verò ad initium perveneris, probè novi te hæsitaturum. Iamque dubitas ad utram sit vertendum. Quid igitur jam tibi faciendum sit ut facillimè ad summum ascendas, fortunatus evadas, uxorem ducas, & admirabilis omnibus videaris, ego tibi expediam. Satis enim est me ipsum deceptam esse, & laborasse. Tibi verò nec fata nec culta, tanquam Saturni tempore, omnia proveniant. Confestim igitur accedet ad te, vir quidam robustus, subdurus, gressu virili, multum solis in corpore ostendens, aspectu masculo, vigilans, asperæ illius viæ dux, nugas quasdam ineptus narrans, ut se sequaris cohortans, Demosthenis, Platonis, & aliorum quorundam vestigia demonstrans, magna quidem, ac præsentibus majora, sed jam obscura, & pleraque tempore obliterata. Addet te beatum fore, ac lege nupturam tibi Rhetoricam, si per illa incesseris, velut qui super funes gradiuntur: si verò vel tantillum transgrediaris, vel extra rectum tramitem, aut in alteram partem magis inclines incessu, te à recta via, & ad nuptias deducente aberraturum. Inde te priscos illos viros imitari jubebit, inutilia orationum proponens exempla, nec imitatu facilia, qualia vetustæ sunt constructionis, Hegesii, Cratetis, & Nesiotæ, constricta, nervosa, dura, lineisque accuratè producta. Laborem autem, vigilias, aquæ potum, & squalorem, hæc omnia necessaria, & inevitabilia dicet: cùm fine iis viam

1 Ἐπὶ δ' ἦν εἰς τὴν ἀρχὴν] Ἐπεὶ δ' ἦν εἰς τ. ἀ. Marcil.

ἀφνῦσαι τὴν ὁδόν. ὁ δὲ πάντων ἀνιαρότατον, ὅτι σοι ὁ τῆς μακρολογωτάτης περιόδου ἀπαρτισμὸς ἐπὶ πολλὰ ἔτη, καὶ οὐ μόνον ἐπὶ ἡμέρας, οὐδὲ τετραετηρίδας, ἀλλὰ καὶ ὀλυμπιάδας ὅλας ἀριθμῶν, ὡς ἀσφαλῶς καμεῖν τὴν ἀκρόασιν, καὶ ἀπαγορεῦσαι, πολλὰ χαίρειν φράσασαν τῇ ἐλπιζομένῃ ἐκείνῃ εὐδαιμονίᾳ. πρὸς δὲ τούτοις, ἐὰν μισθὸς ὀλίγας ἀπαιτῇ τὰς τοιούτων κακῶν. ἀλλὰ σὺν ἂν ἡσυχάσῃς σοι, εἰ μὴ μεγάλα πρότερον λάβοι. ὁ μὲν, ταῦτα φήσας, ἀναζώσας, καὶ δραμὼν ὡς ἀληθῶς, καὶ κρατικὸς ἄνθρωπος, νεκροὺς εἰς μίμησιν παλαιὰς ἀφυπνίσας, καὶ ἀνορύξας ἀξίων λόγου πάλαι κατορωρυγμένους, ὥς τι μέγιστον ἀγαθὸν, μαχαιροποιὸς ἢν, ἢ ἄλλον ἀτεχνίτου τινὸς χαλκουργίας, ζηλῶν ἀξίων. καὶ ταῦτα, σὺ εἰρήνῃ μήτε Φιλίππου ἐπιόντος, μήτε Ἀλεξάνδρου ἐπιβαίνοντος. ὅπου τὰ ἐκείνων τότε ἐδοκεῖ χρήσιμα, σὺν εἰδὼς ὁποῖα νῦν κεκαινοτόμηται, τὰ χεῖρα, καὶ ἀσπάσμων, καὶ ἐς τὸ ἀδὺ τῆς ῥητορικῆς ὁδός. σὺ δὲ μήτε πείθεσθαι, μήτε ἀφοσιοῦσθαι αὐτῷ, μή σε ἐκτραχηλίσῃ πως ἀβλαβῶς, ἢ τὸ πλαδιᾶσαι ἀφυγηράσῃ τοῖς πόνοις ἀδοκήσαντα. ἀλλὰ εἰ πάντως ἐρᾷς, καὶ τάχιστα ἐλθέτω τῆς ῥητορικῆς σωτηρίας, ἀκμάζων ἔτι, ὡς ἂν ἀνδάλοιο πρὸς αὐτῆς, ἴδοι τῷ μὲν δυσεῖ τούτῳ, καὶ πέρυσι δὲ μετοίκῳ ἀνδρικῷ, μακρὰ χαίρειν λέγε, ἀναβαίνειν αὐτὸν, καὶ ἄλλους, ὁπόσους ἂν ἐξαπατᾷν δύνηται ἀνάγειν, καταλιπὼν ἀδημονοῦσας, καὶ πολλῷ ἱδρῶτι σωζούσας. πρὸς δὲ τῷ ἑτέρῳ ἐλθὼν, ἀρήσεις πολλὰς ἂν ἄλλας. σὺ τούτοις δὲ, καὶ ἀνασοφόν τινα, καὶ ἀγκαλὸν ἄνδρα, ἀμφισφαλῆ μὲν τὸ βάδισμα, ἐπικεκλασμένον δὲ τὸν αὐχένα, γυναικεῖον

viam conficere sit impossibile. Et quod omnium molestissimum, longum peregrinationis tempus tibi præscribet, annos multos: non per dies, non per triennia, sed per integras Olympiades numerans: adeò ut hoc audiendo ante laborem defatigeris, animumque despondeas, illa fœlicitate sperata longum valere jussa. Insuper non parvam horum malorum mercedem reposcet: sed neque dux esse incipiet, quin priùs magna dona acceperit. Hic quidem, dicet ista, superbus, & revera priscus, ac ætate desipiens homo, mortuos veteres ad imitationem proponens, & jampridem defossas orationes eruore dignum censens: ac si gladiarii fabri, vel intrepidi grammatistæ filium vellet imitari: idque in pace, neque Philippo ingruente, neque Alexandro imperante. Quo tempore illorum sermones visi sunt utiles, ignorans qualis nunc inventa sit nova, brevis, facilis, rectaque ad Rhetoricam via. Sed tu nec credas, nec attendas ipsi, ne te alicubi acceptum præcipitet, vel demum, priusquam tot labores exhauseris, in senium perducat. Sed si omnino amas, visque brevi cum Rhetorica congredi, adhuc vigens, ita ut ab ipsa redameris, aspero huic homini, & immodicè virili, longum valere dicas & ascendat ipse, aliosque quotquot poterit decipere sursum ducat, quos anhelantes, & multo sudore perfusos destituat. Quum verò ad alteram viam veneris, complures alios, atque inter hos perquam sapientem, & perpulchrum invenies virum, molli incessu, cervice infracta, vultu effœminato, voce

τὸ βλέμμα, μειλιχὸν τὸ φάσημα, μύρων ἀπαστίοντα, τῷ θαμτύλῳ ἄκρῳ τῶν κεφαλῶν κινήμενον. ὀλίγας μὲν ἔτι, ἔλας δ', καὶ ὑακινθίνας τὰς τρίχας ἀθελίζοντα, παναβρῶν τινα Σαρδανάπαλον, ἢ Κινύραν, ἢ αὐτὸν Ἀγάθωνα, τὰ τῆς τραγῳδίας ἐπάρατον ἐκεῖνον ποιητήν. λέγω δ' ὡς ἀπὸ τούτων γνωρίζοις αὐτὸν, μὴ δέ σε ὅπως θαυμάσιον χρῆμα, καὶ φίλον Ἀφροδίτῃ, καὶ χαρίεντα, διαλάθοι. καίτοι τί φημι; κἂν εἰ μάλα μάρτυρα σοι παρασπλῶν εἴποι τις, τὸ ὑμήτιον ἐκεῖνο ἀποίξας στόμα, καὶ τῶν συνήθη φωνῶν ἀφίη, μήθοις ἂν ὡς ἐκ τῆς καθ' ἡμᾶς πίης ἐστὶν, οἱ ἀρώμης κομιστὸν ἔδαφος, ἀλλά τι ξένον φάσμα θρέψας, ἢ ἀμβροσίᾳ τρεφόμενον. τούτῳ τοίνυν παρασπλῶν, καὶ ὑποδὺς σεαυτὸν, αὐτίκα μάλα ῥᾴτως ἕσῃ, καὶ διάλεκτος, καὶ ὡς ὀνομάζῃ αὐτὸς, βασιλεὺς σὺ τοῖς λόγοις ἀποκληρωθήσῃ, τὰ πρῶτα ἐλαύνων τῷ λόγῳ. διθάξεται γάρ σε παραλαβὼν τὰ παρόντα μὲν οἰκεῖα. μᾶλλον δ' αὐτὸς εἰπάτω πρὸς σέ. μᾶλλον γὰρ ὑπὲρ τοιούτων ῥήτορι ἁρμόττει ποιεῖσθαι τοὺς λόγους, φαῦλον ὑποκριτὴν ἴσως τοιούτων, καὶ τηλικούτων, μὴ δ' αὐτοσχεδιάζω τὰ πρῶτα ἄρρωστον, ὃν ὑποκρίνομαι. φαίη ἂν τοιγαροῦν πρός σε ὧδέ πως [3] ἀποπασσάλῳ ὁπόσον ἔτι λοιπὸν τοῦ κόμης. καὶ ὑπομειδιάσας τὸ γλαφυρὸν ἐκεῖνο, καὶ ἁπαλὸν, οἷον εἴωθεν, Αὐτοδιδᾶ τῶν κωμικὴν, ἢ Μαλθάκην, ἢ Γλυκέραν τινὰ μιμησάμενος τῷ

voce ſuavi, unguenta ſpirantem, ſummo digito caput ſcalpentem: capillos quidem paucos adhuc, criſpos tamen, & hyacinthinos componentem, perquam delicatum Sardanapalum quendam, vel [1] Cinyram, vel [2] Agathonem ipſum lepidum illum tragœdiæ poëtam. Hæc ideo refero ut hinc illum cognoſcas, ac res tam divina, Venerique & Gratiis grata, minimè te lateat. Sed cur hæc dico? Etſi ad te nictantem acceſſerit, & aliquid dixerit, Hymettium illud os aperiens, & conſuetam vocem emiſerit, quamprimum intelliges eum non eſſe ex nobis quempiam qui terræ fruges comedimus: ſed peregrinum ſpectrum, rore vel ambroſia enutritum. Itaque ſi ad iſtum acceſſeris, eique te tradideris, protinus Orator eris, etiam admirandus: & ut ipſe vocat, rex in orationibus citra laborem evades, orationis moderans quadrigas. Nam te aſſumptum prima illa docebit. Sed potiùs ipſe te alloquatur: ſiquidem ridiculum eſt me pro hujuſmodi oratore verba facere, malum forſitan, talium tantorumque mimum, ne quem ago heroëm, alicubi lapſus conteram. Te igitur ita compellabit, reliquam adhuc tibi comam demulcens, & tenerum illud ac jucundum ſubridens, ut ſolet Comicam Thaidem, vel Malthacen, vel Glyceram, blanditia vocis

1 *Cinyram*] Pindar. in Nemæis, & Plat. lib. 2. de leg. meminerunt Cinyræ. Item Suid. in diſt. κατατηφόνιον. Cogn.

2 *Agathonem*] Agathonis poëtæ tragici ſplendidi & liberalis meminit Ariſtophanes in Theſmophoriis cujus carminum molliciem multis modis deridet. Meminerunt Suid. & Plato. *Idem.*

3 Ἀποπασσάλῳ ὁπόσον ἔτι λοιπὸν τοῦ κόμης] Ἀποπασσάλῳ ὁ. ε. λ. dimota nempe à fronte in tempora. *Marcil.*

1 Οἷον

ασθενεῖ δ' φιλέμβλος. ἄρρενος γὰρ τὸ ἀρρένωπον, καὶ ὁ πρὸς ἀθρόᾳ, καὶ ἐρασμίη ῥητορεύς. φασί σ' ἔν πάνυ μετεμάζων ὑπὲρ ἑαυτοῦ, μῶν σε ὁ ἀγαθὸς ὁ Πύθιος ἔπεμψε πρός με, ῥητόρων τὸ ἄριστον ἀσθενεπῶν, ὅστις ὅτε Χαιρεφῶντι ἤρετο αὐτὸν, ἔδειξεν αὐτῷ ὅστις ἐκεῖ ὁ σοφώτατος ἐν τοῖς τότε; εἰ δὲ μὴ τοῦτο, ἀλλὰ πᾶς κλέος αὐτὸς ἥκεις ἀκούων ἅπαντα ὑπερεκπεπληγμένον τὰ ἡμέτερα, καὶ ὑμνούντων, καὶ τεθηπότων, καὶ ὑποπεπτηχότων· καὶ τάχα μάλα εἴσῃ πρὸς οἷόν τινα θεσπέσιον ἄνδρα ἥξεις. προσδοκήσεις δὲ μηδὲν τοιοῦτον ὄψεσθαι, οἷον τὸν δε, ἢ τῷδε παραβαλεῖν. ἀλλ' εἴ τις ἢ Τίτυος, ἢ Ὦτος, ἢ Ἐφιάλτης, ὑπὲρ ἐκείνους πάνυ φανεῖται σοι τὸ πρᾶγμα ὑπερφυὲς, καὶ τερατῶδες. ἐπεὶ τούς γε ἄλλους τοσοῦτον ὑπερφωνοῦντα εὑρήσεις, ὁπόσον ἡ σάλπιγξ τοὺς αὐλοὺς, καὶ οἱ τέττιγες τὰς μελίττας, καὶ οἱ χορτοὶ τοὺς ἀνδριάντας. ἐπεὶ δὲ ῥᾴτωρ αὐτὸς ἐθέλεις γενέσθαι, καὶ τοῦτο σὺν ἂν παρ' ἄλλα ῥᾷον μάθοις, ἴσθι μόνον ὦ κλεινὲ μέλημα οἷς ἂν εἴπω, καὶ ζήλωσον. καὶ τοὺς νόμους, οἷς ἂν ἐπιθῇς χερσίν, ἀκριβῶς μοι φύλαττε. μᾶλλον δὲ ἥδη χώρει, μηδὲν ὀκνήσας, μὴ δὲ πλανήσῃς, εἰ μὴ τελεσθεὶς ἐκεῖνα τὰ πρὸ τῆς ῥητορικῆς, ὁπόσα ἡ ἄκρα παιδεία τοῖς ἀνοήτοις καὶ μαθοῦσι μὴ πολλῶν χρημάτων ὀδυρεῖ. μηδὲν γὰρ αὐτῶν δεήσῃ. ἀλλ' ἀνίστοις τοῖς ποσὶν, ἡ παροιμία φησὶν, ἔμβαινε, καὶ μεῖον ἔχων λάθε τοῦτο, ἐφ' ὃν τὸ κοινότατον μὴ δὲ χρήσειν τὰ χρήσιμα εἰδῆς. ἄλλο γάρ τι

cis imitatus. Nam asperum est virile robur, nec ad mollitiem & blanditias oratoris aptum. Dicet igitur de seipso perquam modestè loquens. Num ô bone, te Pythius ad me misit, Rhetorum præstantissimum appellans, ut Chærephonti olim perquirenti ostendit quisnam ex tum viventibus esset sapientissimus? At si id non est, sed fama commotus venis, quoniam audieris omnes me summopere admirari, celebrare, obstupescere, & revereri, confestim intelliges ad quam divinum virum venias. Expectabis autem te nihil tale visurum, quod cum hoc vel illo compares. Sed veluti aut Tityus aliquis, aut Otus, aut Ephialtes, res omnino supra illos admiranda, & prodigiosa tibi videbor. Siquidem invenies me alios tantum voce antecellere, quantum tuba tibias, & cicadæ apes, & chori eos qui remisse canunt. Postquam verò & ipse Rhetor evadere cupis, idque haud facilè ab alio addiscere potes, solùm ô gloriolæ studium, ea quæ dico, sequere, ac omnia imitare: leges quoque quibus uti te jubeo, diligenter observa. Quin potiùs jam accede nihil cunctatus, nec deterritus, si non fueris iis initiatus, quæ ante Rhetoricam alia præexercitatio multo labore, stultis & vanis hominibus ad viam patefaciendam proponit. Nullius enim eorum indigebis, Sed quod inquit parœmia, pedibus illotis ingredere, nihilo propterea deterior futurus, non si vel communissimum illud, nempe literas scribere nescias. Nam supra hæc omnia aliud

1 Οἷον τῶδε παραβαλεῖν] Παραβαλεῖν. Marcil.
2 Ἀνίστοις τοῖς ποσὶν] Erasm Parœmiogr. *Bourd.*
3 Ἄλλο γάρ τι περὶ πάντα ταῦτα ὁ ῥητὼρ] Περὶ πάντα, &c. *Marcil.*

1 Τῆς

πῶς πάσχοι ταῦτα ὁ ῥήτωρ. λέξω ἤ σοι τὸν μὲν ὁπόσον χρὴ αὐτὸν σε οἴκοθεν ἔχοντα ἥκειν ἐφόδια πρὸς τὴν πορείαν, καὶ ὅπως ἐπισκευασῇ, ὡς ἂν τάχιστα λάμψοιμι δυνηθείης. ἔπειτα δ' αὐτὸς, ἃ μὲν πρόσθεν ἐπιδείκνυς τῇ ὁδῷ, ἃ δ' δ παραινῶν πρὶν ἥλιον δῦναι, ῥᾴθυμόν σε ὑπὲρ τὰς πάνυ λαμπρὰς ἀποφανῶ, οἷος αὐτός εἰμι, ἀναμφιλέκτως πρὸ πρόσω, δ μέσοι, δ πλουσίαν τὸ λέγειν ἐπιχειρῶντων ἔχειν. κέμιζε τοίνυν τὸ μέγιστον μὲν, τὴν ἀναισχυντίαν. εἶτα, θράσος ἐπὶ τούτοις. καὶ ἄλλως ἤ, τόλμαν, καὶ ἀναισχυντίαν. αἰδῶ ἤ, ἢ ἐπιείκειαν, ἢ μετριότητα, ἢ ἐρύθημα, οἶκοι λάλιπε. ἀχρεῖα γὰρ, καὶ ὑπεναντία τῷ πράγματι. ἀλλὰ μὴν δ βοὴν ὅτι μείζονα, καὶ μέλος ἀναίσχυντον, καὶ βάδισμα, οἷον τὸ ἐμόν. ταῦτα ἤ ἀναίσχυντα πάντα, καὶ μόνα ἐστὶν ὅτε ἁρμόττει. ἡ ἐσθὴς, ἤ, ἔστω διαφανὴς, καὶ λάμπη, ἔργον [1] τῆς ταραντίνης ἐργασίας, [2] ὡς διαφαίνεσθαι τὸ σῶμα. καὶ ἡ κρηπὶς ἀττικὴ, καὶ γυναικεία τὸ πολυχίδες. ἡ [3] ἐμβὰς, σικυωνία, πίλοις τοῖς λάμπουσι ἐπιπέπασται. καὶ ἀκόλουθοι πολλοὶ, καὶ βιβλίον ἀεί. ταῦτα μὲν αὐτὸν χρὴ σωτελεῖν. τὰ δ' ἄλλα, καθ' ὁδὸν ἤδη πρόιων, ὄψῃ, καὶ ἄκουε. καὶ δή σοι τὰς νόμους δίειμι, οἷς χρώμενόν σε, ἢ ῥητορικὴ γνωρεῖ, καὶ προσήσεται, ὐδὲ ἀπορραφήσεται, aliud quid est Rhetor. Primùm autem dicam, quodnam viaticum ad iter conficiendum, tibi sit domo afferendum venienti, & quomodo parandus victus, quò possis illud quàm celerrimè conficere. Deinde ipse, alia procedenti per viam ostendens, alia verò ante solis occasum admonens, oratorem quovis potiorem te efficiam, qualis ipse sum, qui sine dubio, primas medias, ultimasque partes teneo eorum qui ad dicendum animum appellunt. Ergo quod est maximum, ignorantiam affer: deinde temeritatem: præterea audaciam, & impudentiam. Pudorem autem, æquitatem, modestiam, & verecundiam domi relinque. Nam sunt inutilia, & huic negotio adversantur. Quinetiam clamorem altissimum, ac cantum inverecundum, meoque simile incessum: siquidem hæc sunt perquam necessaria, solaque interdum sufficiunt. Vestis autem sit venusta, & candida, Tarentini opificii opus, ut corpus transpareat. Crepida verò Attica, & muliebriter multifidia, solea Sicyonia, socculis albis decorata, pedissequi multi, libellusque semper. Hæc te conferre oportet. Alia per viam procedendo jam vide, & audi. Nam tibi leges enarrabo, quibus si usus fueris, Rhetorica te cognoscet, & admittet, non au-

1 Τῆς Ταραντίνης ἐργασίας] Sic in dial. Meretr. Matr. & Musar. commendat Ταραντινίδιον. Est autem Ταραντινίδιον, ὕφασμα διαφανὲς καὶ λεπτὸν ἧττον Ταραντίνων περιφανέστερον τῶν κατασκευαζόντων. Sic ad oram Codicis Memmiani. *Bourd.*

2 Ὡς διαφαίνεσθαι τὸ σῶμα] Dixi de his vestibus ad illud Petronii,

Palam prostare nudam in nebula linea? Idem.

3 Ἐμβὰς Σικυωνία] De hoc calceamenti genere, in dialogo Meretr. Dor. & Myrtal. *Idem.*

καὶ σκοπεῖν, καθάπερ ἀτίλλειν τινα, καὶ καθίσκοπον τὸ ἀπόῤῥητον. ἀλλὰ σχήματός μὲ τὸ πρῶτον ἐπιμεληθῆναι χρὴ μάλιστα, καὶ σύμφορα τὰ ἀναβολῆς. ἔπειτα πεντεκαιδεκάτῳ ἔτει, ἢ ἐ ἐλείπετο τὸ εἴκοσιν ἀττικὰ ὀνόματα ἐκλέξας πρῶτα, καὶ ταῦτα ἀκριβῶς ἐπιμελησάμενος, πρόχειρα ἐκ' ἄκρας τὰ γλώττης ἔχε τὸ ἅπαν, καὶ κἀτα, καὶ μᾶν, ἔ ἀμηχάνη, ἔ λῷστε, ἔ τὰ τοιαῦτα. καὶ σὺ ἅπαντι λόγῳ, καθάπερ τὴ ἡδύσμα ἐπίπασσε αὐτῶν. μελέτων ὃ μηδὲν τῶν ἄλλων, ἐὰν ἀνόμοια τύτοις, [1] καὶ ἀσύμφυλα, ἔ ἀπῳδά. ἡ πορφύρα μόνον ἔστω καλὴ, καὶ ἐὰν ᾖς, κἂν [2] σισύρα τὸ παλαιὸν τὸ ἱμάτιον ᾖ. μῦ ᾖ, ἀπόῤῥητα, ἔ ξένα ῥήματα, ἔ ἀπαιτήκις ὑπὸ τῶν πάλαι εἰρημένα. καὶ ταῦτα συμφορήσας, ἀπόζυε, ὡς χειρὶ

autem averſabitur, odioque proſequetur, tanquam non initiatum, & arcanorum exploratorem. Proinde primò quidem formæ potiſſimùm & decori veſtitus gerenda cura. Deinde quindecim, aut non plura quàm viginti Attica quædam vocabula ſelecta, diligenterque exercitata, ſumma in lingua in promptu habe, quædam, deinde, num, quodammodo, optime, atque id genus alia. Et in omni oratione, illa ceu condimentum inſperge. Nulla tibi ſit aliorum cura, ſi ſint hiſce diſſimilia, incongrua, & abſona. Tantummodo purpura ſit pulchra, ac florida, licet pallium ex craſſioribus pellibus ſit conſutum. Deinde ubi obſoleta, & peregrina, raroque ab antiquis uſitata verba collegeris, hæc in eos ejaculare, cum quibus

1 Καὶ ἀσύμφυλα, καὶ ἀπῳδὰ] Lexicographi non ἀσύμφυλον legunt, ſed ἀσύφηλον. Proferunt Homeri locum ex Iliade IX. & alterum Luciani ex libro De hiſtoria ſcribenda. Et quidem apud Homerum etiam Cicero ἀσύφηλον legiſſe videri poteſt Tuſculana III. in Latina interpretatione illius loci Homerici. Sed verum ſi amamus, non nauci utraque vox ἀσύμφυλον & ἀσύφηλον. Neque Cicero ἀσύφηλον magis quàm ἀσύφυλον legiſſe ex illa interpretatione argui poteſt. Scriptura verò illa ἀσύμφυλος & ἀσύφηλος ex Criticæ gentis delirationibus orta eſt, quas apud Etymologiſtam legere licet. Oratoria vox eſt ἀσύμφυλος, & Poëtica, neceſſitate carminis ἀσύφυλος, ὁ ἐξω τῦ φύλυ αὐτῦ, ἢ ὢν ἐν τῷ φύλῳ αὐτῦ, qui extra gentem ſuam, ſive extraneus genti ſuæ, ut nunc ἀσύμφυλα καὶ ἀπῳδὰ, quaſi quæ extra gentem ſuam, atque extra chorum. Et verò etiam Luciani loco illo De hiſtoria ſcribenda, rectius fuerit ἀσύμφυλον καὶ ἀνάρμοστον, quàm ut nunc eſt, ἀσύφηλον aut ἀσύφυλον, quia ut præmonui ἀσύφηλον non nauci vox, ἀσύφυλον Poëtica. Heſychius tamen, ἀσύφηλος, inquit, ἀδύκμος, μηδενὸς ἄξιος, ἄτιμος. Sed ea omnia etiam rectè interpretamenta vocis ἀσύμφυλος. Etiam illud Iliadis XXIV. ἀλλ' ἔπω σθι ἄκουσα κακὸν ἔπος, ἀλλ' ἀσύφηλον, rectiùs legeris ἀλλ' ἀσύφυλον, quaſi dicat Helena, verbum erga me quaſi extraneam, aut quaſi peregrinam, neque gentis ejuſdem. Pateſcet locum ipſum inſpectanti. Et illud Iliade IX. ἀσύφηλον μ' ἔριξε, melius ἀσύφυλον μ' ἔριξε, *infamem fecit me*, nempe quaſi de gente mea ejectum, aut exulem. Vetus itaque ſcriptura illa fateor ἀσύμφυλος & ἀσύφηλος: ſed etiam Saturniæ lemæ veteres ſunt. *Marcil.*

2 Σισύρα] Gl. MSS. σισύρα χιτὼν βαρβαρικὸς ἐκ δερμάτων. Ruſticorum indumentum, ſic Long. lib. 2. σισύρας ἐνδυμάδας, penula ſcortea ex pellibus ovillis conſarcinata, de qua Caſaubonus ad Apol. Apul. Iunger. ad Long. dicitur etiam σίσυς & σισύρνα Tzetz. ad Lycophron. *Bourd.*

1 Καὶ

ελζόμθρ@ ἐς τὰς ἀθυσμιλλᾶς. ὕτω γάρ σε ὁ λεὼς ὁ πολὺς ἀποβλέψονται, καὶ θαυμασὸν ὑπολήψονται, & τῷ παιδείαν ὑπὲρ αὐτὰς, εἰ ἀποσλεγίσαιο μ̃, τὸ ἀποξύσασθαι λέγως. τὸ δὲ ἡλίῳ θέρεσθαι, εἰληθρεῖσθαι. τ̃ ῥαβδῶνα ϗ, ἀθυμμιον. τ̃ ὄρθρον ϗ, ἀκροκνεφές. ἐνίοτε ϗ & αὐτὸς ποιῆ καινὰ, καὶ ἀλλόκοτα ὀνόματα, & ὀνομαθέτ. τ̃ μ̃ ἑρμηνεῦσαι δεινὸν, εὔλεξιν καλῶν, τ̃ σωφρον. τ̃ ὀρχηστὴν δὲ, χειρόσοφον ἂν σολοικίσῃς ϗ, ἢ βαρβαρίσῃς, ἓν ἔσω φάρμακον, ἡ ἀναισχυντία. καὶ ἀθ χεῖρον δύο ὄνομα. ὅτε ὄντος τινὸς, ὅτε γνωμμὴν ποτὲ, ἢ ποιητ̃, ἢ συγγραφέως. ὃς ὕτω λέγειν ἐδοκίμαζε σοφὸς ἀνὴρ, & τῷ φωνὴν ἐς τὸ ἀκριβέσθαι ἀπηκριβωμμένος. ἀλλὰ & ἀναγίγνωσκε, τὰ παλαιὰ μ̃ μὴ σύγα μὴ δὲ εἴ π ὁ λῆρ@ Ἰσοκράτης, ἢ ὁ χαλίτων ἄμμιρ@ Δημοσθένης, ἢ ὁ ψυχρὸς Πλάτων, ἀλλὰ τὰς τ̃ πρὸ ἡμῶν ὀλίγον λόγως, & ἃς φασι ταύτας μελέτας, ὡς ἔχῃς ἀπ' ἐκείνων ἐπιτιλσαί μ@ ὧν ἡμιρῷ καθεζῇς, καθιστ̃ ὑπαμείβ ἀθωμιρῶν. ἐπειδὰν ϗ & δέῃ λέγειν, & οἱ παρόντες ὑποβάλωσι τινὰς ὑποθέσεις, καὶ ἀφορμὰς τ̃ λόγων, ἄπαγε μ̃ ὁπόσα ἂν ἢ δυσχερῆ λεγέσθω, & ἐκφαυλιζέσθω, ὡς ἁδὲν ὅλως ἀνδρῶδες αὐτῶν. ἐλομμένων ϗ, μὴ μελήσῃς, λέγε ὅ, τι κε ἐπὶ κε ῥῆμα γλῶτταν ἔλθῃ, μηδὲν ἐκείνων ἐπιμεληθεὶς, ὡς τὸ ἀθῶτον, ὥσπερ ἓν & ἔσι ἀθῶτον, ἐρεῖς ὧν ἡμιρῷ ἀθσήκοντα. καὶ τὸ δεύτερον, μ̃ τοῦτο, & τὸ τρίτον, μεθ' ἑκεῖνο. ἀλλὰ τὸ ἀθῶτον ἐμπεσὸν, πρῶτον λεγέσθω. καὶ ἢν ὕτω τύχῃ, ἀθὶ τῷ μετώπῳ μ̃, ἢ κνήμις. ἀθὶ τῇ κνήμῃ ϗ, ἢ

bus conversaris: sic enim te vulgus intuebitur, & admirandum putabit, tuamque supra se eruditionem, si ἀποσλεγίσαιο μ̃, τὸ ἀποξύσασθαι *abradere*, dicas, & τῷ ἡλίῳ θέρεσθαι, *sole uri* εἰληθρεῖσθαι, & *arrhabonem* ἀθῶμιον, & τ̃ ὄρθρον *crepusculum* ἀκροκνεφές. Nonnunquam etiam tu nova finge, & monstrosa vocabula: ut *interpretandi peritum* εὔλεξιν: & *honestorum prudentem* σοφόν. *saltatorem* autem χειρόσοφον. Quum verò solœcismum, vel barbarismum committes, unum tibi sit remedium, impudentia. Confestimque in promptu sit nomen poëtæ vel scriptoris alicujus, qui neque sit, neque unquam fuerit: à quo sapiente viro, & voce summa absolute clarо, probetur hæc loquendi formula. Proinde tu te ne prisca legas, neque quæ nugator Isocrates, vel gratiarum expers Demosthenes, vel Plato frigidus scripta reliquêre: sed orationes eorum qui paulò antè nos fuêre, & quas exercitationes appellant, ut tanquam ex penu depromens, ab iis commeatum mutueris, quo in tempore utaris. Quum verò orandum erit, & qui aderunt, argumentum aliquod, aut dicendi occasionem tibi suggesserint: quæcunque fuerint illa, difficilia dicantur, & vilipendantur, tanquam nihil prorsus his insit virile. Quum verò elegeris argumentum, nihil cures, & dicito quicquid in linguam venerit, eorum nihil solicitus, ut primum, prout est primum debito proferas tempore: deinde secundum, postea tertium. Verùm quicquid primum inciderit, primum dicatur: & si ita evenerit, ocrea capiti, tibia galeæ adapretur.

Præ-

κόρυς. τἄλλα ἀλλ' ἔπιτα, καὶ σύνειρε, καὶ μὴ σιώπα μόνον. κἂν τοῖς ὑβρισταῖς τινων, ἢ μοιχὸς λέγῃς Ἀθήνησι, τὰ αὐ Ἰνδοῖς, καὶ τὰ αὖ Ἐκβατάνοις λεγέσθω. ἐπὶ πᾶσι δ', ὁ Μαραθὼν, καὶ ὁ Κυναίγειρος, ὧν οὐκ ἄν τι ἄνευ γένοιτο. καὶ ἀεὶ ὁ Ἄθως ταλείσθω, καὶ ὁ Ἑλλήσποντος πεζευέσθω, καὶ ὁ ἥλιος ὑπὸ τῶν περσικῶν βελῶν σκεπέσθω, καὶ Ξέρξης φευγέτω, καὶ ὁ Λεωνίδας θαυμαζέσθω, [1] καὶ τὰ Ὀθρυάδου γράμματα ἀναγιγνωσκέσθω. καὶ ἡ Σαλαμὶς, καὶ τὸ Ἀρτεμίσιον, καὶ αἱ Πλαταιαὶ, πολλὰ ταῦτα, καὶ πυκνά. καὶ ἐπίπαγα ὀλίγα σπεῖνα ὀνόματα ἐπιπολαζέτω, καὶ ἐπαυθείτω. καὶ σωρηδὸν τὸ ἄτιτα, καὶ τὸ δήπουθεν, κἂν μηδαμοῦ αὐτῶν δέῃ. καλὰ γάρ ἐστι καὶ εἰκῇ λεγόμενα. ὡς δέ ποτε καὶ ἄσυρμα καιροῦ εἶναι δοκῇ, πάντα ἀφέσθω, καὶ μέλος γενέσθω. κἄν ποτε ἀπορήσῃς πάσμασθος ᾠδικῆς, τὰς ἄνδρας τὰς δικαστὰς ὀνόμασας ἐμμελῶς, πεπληρωκέναι οἷς τῷ ἁρμονίαν. τὸ δ' οἱμωγῆς καὶ κακῶν, πολλάκις. καὶ ὁ μηρὸς παλαιστέσθω, καὶ λαρύγγιζε, καὶ ἐπιρρέμπου τοῖς λεγομένοις, καὶ βάδιζε, μεταφέρων τὴν πυγήν. καὶ ἢν μή σε μὴ ἐπαινῶσιν, ἀχανάκτῳ, καὶ λοιδορεῖ αὐτούς. ὡς δ' ὀργοὶ ἐγήκοσιν, ὑπὸ δ' αἰσχύνης ἤδη πως τὴν ἔξοδον ἕτοιμοι, παρέζεσθαι κέλευε. καὶ ὅλως, τυραννὶς τὸ πᾶσμα ἔσω. ὅπως δ' καὶ τὸ πολὺ θαυμάζωσι τὸν λόγον, ἀπὸ τῶν Ἰλιακῶν ἄρξαι μύθων, ἢ καὶ νὴ Δία ἀπὸ τῶν Δευκαλίωνος, καὶ Πύρρας γάμων, ὡς δικῇ, καὶ ἐπείσθαζε τὸν λόγον ἐπὶ τὰ νῦν παρεστῶτα. οἱ μὲν σωιέντες, ὀλίγοι, οἱ μάλιστα μὲν σιωπήσοντες ὑπὸ ξυγκαμφοτερίας. ὡς δ' καὶ λέγωσί τι, ὑπὸ φθόνου αὐτὸ

Præterea festina, loquere expeditè, ac tantummodo ne taceas. Quod si de contumelioso, aut mœcho quopiam Athenis verba facias, quæ apud Indos, & Ecbatanos gerantur, referas. In omnibus sit Marathon & Cynægirus, sine quibus nihil fiat, semperque Athos navigetur, & Hellespontus pedibus teratur, & sol Persarum sagittis obumbretur, Xerxes fugiat, Leonidas sit admirationi, & Otryadis literæ legantur, & Salamis, & Artemisium, & Plateæ multa sint & crebra. Pauca verò illa vocabula insperſa innatent & efflorescant: & continuum sit illud, quædam, & utique, etiamsi non sit iis opus, nam pulchra sunt, vel temerè prolata. Et siquando canendi tempus videtur esse, omnia canantur, & melos fiant. Si verò desit canorum negotium, quum judices concinnè nominaveris, harmoniam expleſſe te puta. At illud heu malorum! sæpius repetatur, & femur percutiatur, vocem dilata, & in dicendo screa, ac incedendo clunes diverte. Quòd si te haud laudent, indigneris, eosque convitiis insecteris. Si verò surrexerint, jam præ pudore parati exire, sedere jube: sitque penitus res tyrannica. Vt verò multitudo quoque tuam orationem admiretur, ab Iliacis incipiens, vel per Iovem, si videtur, à Deucalionis & Pyrrhæ nuptiis ad præsentia sermonem devolve. Etenim qui hæc intelligant, pauci erunt, qui maximè propter benevolentiam tacebunt. Quòd si quid dixerint, id ob invidiam

1 Καὶ τὰ Ὀθρυάδου γράμματα] Plutarchus in Parallelis c. III. *Marcil.*

δόξουσι ὁρᾶν. οἱ πολλοὶ δὲ, καὶ σχῆμα, καὶ φωνὴν, καὶ βάδισμα, καὶ περίπατον, καὶ μέλος, καὶ κρηπῖδα, καὶ τὸ ἄττα σου ἐκεῖνο θαυμάσονται. καὶ τὸν ἱδρῶτα ὁρῶντες, καὶ τὸ ἆσθμα, οὐκ ἕξουσιν ὅπως ἀπιστήσουσι μὴ οὐχὶ πάνδεινόν τινα ἐν τοῖς λόγοις ἀγωνιστὴν εἶναί σε. ἄλλως τε, καὶ τὸ ταχὺ τοῦτο, οὐ σμικρὰν ἔχει τὴν ἀπολογίαν. καὶ θαῦμα παρὰ τοῖς πολλοῖς. ὥστε ὅρα μή ποτε γράψῃς, ἢ σκεψάμενος παρέλθῃς. ἔλεγχος γὰρ σαφὴς ταῦτά γε. οἱ φίλοι δὲ πηδάτωσαν ἀεὶ, καὶ μισθὸν τῶν δείπνων ἀποτινέτωσαν, εἴ ποτε αἴσθοιντό σε καταπεσούμενον χεῖρα ὀρέγοντες, καὶ παρέχοντες εὑρεῖν τὸ λεχθησόμενον ἐν τοῖς μεταξὺ τῶν ἐπαίνων διαλείμμασι. καὶ γὰρ αὖ καὶ τοῦδε μελέτω σοι τὸν χορὸν ἔχειν οἰκεῖον, καὶ συνᾴδοντα. ταῦτα μέν σοι τὰ ἐν τοῖς λόγοις. μετὰ ταῦτα δὲ, προϊόντα σε, δορυφορείτωσαν ἐγκεκαλυμμένον αὐτὸν καὶ περὶ ὧν ἔφης μεταξὺ διαλαμβάνοντα. καὶ ἤν τις ἐντύχῃ, θαυμάσια ὑπὲρ σαυτοῦ λέγε, καὶ ὑπερεπαίνει, καὶ ἐπαχθὴς γίγνου αὐτῷ. [1] τί γὰρ ὁ Παιανιεὺς πρὸς ἐμὲ, καὶ πρὸς ἕνα ἴσως μοι τῶν παλαιῶν ὁ ἀγὼν, καὶ τὰ τοιαῦτα. ὃ δὲ μέγιστον, καὶ πρὸς τὸ εὐδοκιμεῖν ἀναγκαιότατον, ὀλίγου δεῖν παρέλιπον. ἁπάντων καταγέλα τῶν λεγόντων. καὶ ἢν μέν τις καλῶς εἴπῃ, ἀλλότρια, καὶ οὐχ

diam facere videbuntur. Sed vulgus, habitum, vocem, gressum, deambulationem, cantum, crepidam, & tuum illud, atta, mirabitur: teque sudantem cernens, & anhelantem, non poterit non credere, te perquam aptum esse in dicendo certatorem. Præterea hæc celeritas, non parvam habet excusationem, & admirationem apud vulgus. Ideo cave ne aliquando scribas, aut meditatus prodeas: siquidem illud est manifestæ redargutionis. Amici verò saliant semper, ac cœnarum pretium exolvant, siquando memoria te lapsurum sentiant, manum porrigentes, & inter laudes tuas, spatium præbentes, ut quod erat dicendum, rursus invenire possis. Etenim & hoc tibi sit curæ, ut proprium, & consonantem habeas chorum. Et hæc tibi in dicendo sunt observanda. Postea te, ubi processeris, more satellitum stipent obvelatum, & de iis quæ dixisti, interea disserentem. Quòd siquis obviam tibi fiat, mira de te dicas, summisque laudibus te extollas, ipsique molestus fias. Quid enim præ me est Pæaniensis? & mihi fortè adversus aliquem ex veteribus est certandum: & alia hujusmodi. Sed quod est maximum, maximeque ad existimationem necessarium, propemodum omisi. Omnia quæ dicuntur irride: & siquis rectè dixerit, aliena, non sua ostentare

1 Τί γὰρ ὁ Παιανιεὺς πρὸς ἐμὲ] Gilbertus Cognatus commentator misere hoc loco prodit memoriæ suæ defectum, dum nescire videtur Demosthenem debere intelligi. Plutarchus in vitis decem Rhetorum & in Demosthene nos docet, Plebiscita à Demosthene promulgata semper ita cœpisse. Δημοσθένης Δημοσθένους Παιανιεὺς τάδε εἶπεν, id est, *Demosthenes Demosthenis filius Pæanius hæc dixit.* Palm. Quid per hanc dictionem sit intelligendum nemo facilè divinabit. Est tamen qui Platonem intelligit, & fortasse rectè, quum παιανιεὺς tribus quædam Atheniensis fuerit. *Cogn.*

ἑαυτῇ δεικνύειν δοκεῖτω. ἰὼ ὦ μετρίως ἐνεχθῇ, πάντα ἔσω ἐπιλήψιμα. καὶ σὺ τοῖς ἀκροάσεσι μὴ πάνυ σφόδρα εἰσέτεινε χρή. ἐπίσημον γάρ. καὶ σιωπησάντων ἀπάντων, ξένον τινὰ ἔπαινον ἐπιπλῶν, τὰς ἀκοὰς τῶν παρόντων ἐπισρέφουσα, καὶ συνοχλήσουσα, ὡς ναυλῶν ἅπαντας ἐπὶ τοῦ φορτικοῦ τῶν ὀνομάτων, καὶ ἐπιφερόμενος τὰ ὦτα. ἐπισείσῃς ὦ μὴ πολλάκις τὴν χεῖρα, σύριττε γὰ, μηδ' ἀναστῇς, πλὴν ἅπαξ γε, ἢ δὶς τὸ πλεῖστον. ὑπομεστία ὦ τὰ πολλὰ, καὶ δηλονότι μὴ ἀρεσκόμενος τοῖς λεγομένοις. ἀμφιλαφεῖς ὦ αἱ ἀφορμαὶ τῶν μέμψεων τοῖς συκοφαντικοῖς τὰ ὦτα. τὰ ὦ ἄλλα, χρὴ ληρεῖν. ἡ τάλαρος γὰ, καὶ ἡ ἀναισχυντία, καὶ τὸ ψεῦσμα, ὡς χειρον, καὶ ὄκνος ἐπ' ἄκροις ἀεὶ τοῖς χείλεσι, καὶ φθόνος ὡς ἅπαντας, καὶ μῖσος, καὶ βλασφημία, καὶ ἀδολεσχία πανταχοῦ. ταῦτά σε ἀοίδιμον ἐν βραχεῖ, καὶ περίβλεπτον ἀποφανεῖ. τοιαῦτα μὲν τὰ φανερὰ, καὶ τὰ ἔξω. ἰδίᾳ ὦ πάντα πράγματα ποιεῖν σοι δέδοχθω, κυβεύειν, μεθύσκεσθαι, λαγνεύειν, μοιχεύειν, αὐχεῖν τε, κἂν μὴ ποιήσῃς, καὶ πρὸς ἅπαντας λέγειν, καὶ γραμμάτια ὑποδεικνύουσα, ὑπὸ γυναικῶν δῆθεν γραφέντα. καλὸς γὰρ εἶναι θέλε. καί σοι μελέτω ὑπὸ τῶν γυναικῶν αὐτοδιδάκτοις δοκεῖν. εἰς τὴν ῥητορικὴν γὰρ τοῦτο ἀποίσουσιν οἱ πολλοὶ, ὡς ἀφ' οὗτός σε ἔχει τὸ γυναικωνίτιδος εὐδοκιμῆσαι. καὶ τὸ δεῖναι ὦ μὴ αἰδεσθεὶς, κἂν πρὸς ἀνδρῶν ἐπὶ τῷ ἑτέρῳ ἐρᾶσθαι δοκῇς, καὶ πάνυ, χλιαίνῃς, ἢ ἐν Διὶ φαλακρῷ ἤδη ἄν. ἀλλ' ἔσωσαν οἱ ἐπὶ τούτῳ σωφρονοῦντες. ἰὼ ὦ μὴ ὦσιν, οἱ οἰκέται ἱκανοί. πολλὰ γὰρ ἐν ἐκτάρε videatur: quòd si mediocriter egerit, omnia carpantur. Præterea post cunctos in auditoria ingrediendum: id enim insigne est: omnibusque tacentibus, nova laus subdenda, quæ præsentium aures avertat, & interturbet: adeò ut omnes fastidio vocum nauseent, & aures obstruant. Interim manum haud frequenter moveas, id enim vile: nec nisi semel aut bis ad summum surgas. Plerumque autem subsanna, & palàm ostende tibi non placere quæ dicuntur. Abundè autem reprehensionum [1] sycophanticis aures suppeditabunt. Cæterùm, confidere oportet. Etenim audacia, impudentia, mendacium promptum, ac semper summis in labiis juramentum, in omnes invidia & odium, & maledicentia, & probabiles calumniæ, hæc omnia te brevi celebrem, & conspicuum reddent. Et hæc quidem sunt palàm facienda, & foris. Privatim verò res omnes perpetrare constituas: alea ludere, inebriari, scortari, mœchari, superbire, & si non facis, omnibusque dicere, & literas à mulieribus scriptas ostendere. Nam & pulcher esse velis, & des operam ut à fœminis amari videaris. Vulgus enim hoc ad Rhetoricam referet, ut propter hoc etiam, usque ad gynæceum sis celebris. Atque istud ne vereare, etiamsi à viris ob quippiam aliud amari videaris, idque cùm jam sis barbatus, atque adeò per lovem calvus. Sed adsint qui etiam ob id tecum consuetudinem habeant: at si nemo alius adfuerit, vel famuli sufficient. Nam hinc multa

1 *Sycophanticis*] Legend. Plut. de curios. *Cogn.*

ἓ τοιῶτον πρὸς τὸν ῥητορικὸν χρήσιμα προσγίνεται. πλείων ἡ ἀναισχυντία, καὶ θρασύτης. ὁρᾷς [1] ὡς λαλίστεραι αἱ γυναῖκες, καὶ λοιδοροῦνται ῥᾳστώνως, καὶ ὑπὲρ τῶν ἀνδρῶν; εἰ δὲ τὰ ὅμοια πάσχεις, δοίης ἂν ἄλλων. καὶ μὲν καὶ ψιλοῦσθαι χρὴ μάλιστα μὲν τὰ πάντα. εἰ δὲ μή, πάντως σμίκρυνε. καὶ αὐτὸ δέ σοι τὸ σῶμα, πρὸς ἅπαντα ἡδέως κεχρήσθω, καὶ ἡ γλῶττα ὑπηρετείτω καὶ πρὸς τοὺς λόγους, καὶ πρὸς τὰ ἄλλα, ὁπόσα ἂν δύνηται. δυνατὴ δ' ἐστὶ σολοικίζειν μόνον, ἐὰν δὲ βαρβαρίζειν, ἐὰν ληρεῖν, ἢ ἐποροκεῖν, ἢ λοιδορεῖσθαι, ἢ διαβάλλειν, καὶ ψεύδεσθαι, ἀλλὰ καὶ νύκτωρ τι ἄλλο ὑποτελεῖν. καὶ μάλιστα μὲν πρὸς ἕνα πολλὰς τὰς ἐρωτας μὴ διαρκέσῃς, πάντα γε αὐτὴ ἐπισκόπει, καὶ γοιμωτέρα γίγνεσθαι, καὶ μηδὲν ἀπορεφέσθω. μὲν ταῦτα ὦ παῖ καλῶς ἐκμάθῃς, δυνάσῃ δ', ἐὰν γὰρ ἐν αὐτοῖς βαρὺ, παρῶν ἐπαγγέλλομαι σὲ εἰς μακρὸν ῥήτορα, καὶ ἡμῖν ὅμοιον ἀποτελεσθήσεσθαι. τὸ μὲν τοῦτο δ', σὺκ ἐμὲ χρὴ λέγειν ὅσα σὺ βραχεῖ πυρίσῃ σοι τὰ ἀγαθὰ προσγενόμενα τῷ ῥητορικῇ. ὁρᾷς γὰρ ἐμὲ, ὃς πατρὸς μὲν ἀφανοῦς, καὶ οὐδὲ καθαρῶς ἑλληνίζειν ἐπιχωρίου, [2] ὑπὲρ Ξοΐν, καὶ Θμοῦιν δεδιδαγμένου. μητρὸς δ' ἀκεστρίας, ἐπ' ἀμφόδου τινὸς. αὐτὸς δ' τῷ ὥρᾳ μὲν παντάπασιν

multa ad Rhetoricam utilia accedunt, auctior impudentia, & temeritas. Cernis ut loquaciores sunt fœminæ, viroſque ſuperant convitiandi copia? Quòd ſi ſimilia tibi accidant, cæteris præſtabis. Iam verò & per omnia pice oblita depilari oportet: ſin minus per illa prorſus. Os quoque ipſum ad omnia libenter tibi diducatur: & lingua ſermonibus, & quibuſcunque poterit aliis, ſubſerviat. Poteſt autem non ſolùm ſoloeciſmum, & barbariſmum committere, vel nugari, pejerare, convitiari, mentiri, calumniari: ſed & aliud quid noctu agere. Et maximè quando tu unus tot amatoribus non ſufficies, ipſa quidem omnia ſciat facere, & fœcundior fiat, & nihil averſetur. Hæc ſi rectè didiceris puer, potes autem, cùm in iis nihil ſit grave, audacter polliceor, te brevi Oratorem præſtantiſſimum, nobiſque ſimilem evaſurum. Cæterùm quæ ſequentur, mihi non dicendum, quàm multa bona tu à Rhetorica ſis brevi conſecuturus. Cernis enim me, qui ex obſcuro patre, nec merè libero, quique diutius quàm Xoës, & Thmüis ſerviverit: matre verò ſartrice, in bivio quodam natus ſum. Ipſe verò forma non omnino

1 Ὡς λαλίστραι αἱ γυναῖκες] Liban. *Bourd.* Mulier animal natura loquax. Plaut. in Aulul. *Nam multum loquaces merito omnes habemur.* Idem in Ciſtell. *Largiloqua exemplo ſumus plus loquimur quam fas eſt.* Euripid. in Phœniſſ.

Φιλόφωνον δὲ χρῆμα θῆλυ ἔφυ
Ζμικρὰς σὺ ἀφορμὰς ἐν λόγοισι πρὸς λόγων
Πλείους ἐποφέρουσιν ἡδονὴ δέ τις.
Πυνθάνῃ, μανθάνουσιν ἀλλήλαις λέγειν. Cogn.

2 Ὑπὲρ Ξοΐν καὶ Θμοῦιν δεδιδαγμένου] Ex hoc loco patet Lucianum traducere quendam rhetorem Ægyptium. Sunt enim Xois & Thmüis urbium nomina in inferiore Ægypto, unde nomi duo Ξοΐτης & Θμουΐτης nominabantur. *Palm.*

ἀδύκιμον εἶναι δόξας, τὸ μὲ πρῶτον, ἐπὶ ψιλῷ τῷ πέφεδε, συνῆν τινι κακοδαίμονι, καὶ γλίσχρῳ ἐραστῇ. ἐπὶ δὲ τῷ οὐδὲν τοιοῦτῳ ῥᾴστην ἔσεσθαι νομίσαντες, καὶ διεκπεραστέον, ἐπὶ τῷ ἄκρῳ ἐληλύθειν, ὑπῆρχε γάρ μοι ἅπερ φίλη Ἀδράστεια, πάντα ἐκεῖνα, ἃ προεῖπον ἐφόδια, τὸ θράσος, ἡ ἀμαθία, ἡ ἀναισχυντία, [1] πρῶτον μὲν, οὐκ ἔτι πατρικὸς ὀνομάζομαι, ἀλλ' ἤδη τοῖς Διὸς, καὶ Λήδας παισὶν ὁμώνυμος γεγένημαι. ἔπειτα δὲ χρηστὸς συνοικήσας, τὸ πρῶτον μὲ ἐκαθαρίζομεν πρὸς αὐτῆς, ἐρᾶν προσποιούμενος γυναικὸς ἑβδομηκοντούτιδος, τέτταρας ἔτι λοιπὰς ὀδόντας ἐχούσης, χρυσίῳ δὲ τούτους συνδεδεμένους. πολλὰ μὲν ἀπὸ τῶν πενιῶν, ὑφιέμενον τὸ ἄθλον. καὶ τὰ ψυχρὰ ἐκεῖνα τὰ ὑπὸ τοῦ φιλήματος, ὑπερήδετό μοι ἐπὶ ὁ λιμός. εἶπε ὀλίγου δεῖν, κληρονόμος ἂν εἰ μὴ ἀπάντων κατέστη, εἰ μὴ κακοδαίμων τις οἰκέτης ἐμμύσαι, ὡς φάρμακον εἴη ἐπ' αὐτὸν ἐωνημένον. ἐξωθεῖς δὲ ἐπὶ κεφαλὴν, ὅμως οὐδέ τότε ἠπόρησα τῶν ἀναγκαίων, ἀλλὰ δικηπόλου δεκοῦ, καὶ πᾶσι δίκαις ἐξεζόμην, προσιόντας τὰ πολλὰ, καὶ τοὺς δικαστὰς τοῖς ἀνοήτοις καθυπισχνούμενος. καὶ ἡπάτων μέ τινα τελεύτα. [2] οἱ φοίνικες δὲ, τοῦτο μὲν ἐλεύθερον εἶναι δοκοῦντα, τὸ δὲ πρῶτον, ἐπὶ ψιλῷ τῷ πέφεδε, συνῆν τινι κακοδαίμονι, καὶ γλίσχρῳ ἐραστῇ. ἐπὶ δὲ τῷ οὐδὲν τοιοῦτῳ ῥᾴστην ἔσεσθαι νομίσαντες, καὶ διεκπεραστέον, ἐπὶ τῷ ἄκρῳ ἐληλύθειν, ὑπῆρχε γάρ μοι ἅπερ φίλη Ἀδράστεια, πάντα ἐκεῖνα, ἃ προεῖπον ἐφόδια, τὸ θράσος, ἡ ἀμαθία, ἡ ἀναισχυντία, [1] πρῶτον μὲν, οὐκ ἔτι πατρικὸς ὀνομάζομαι, ἀλλ' ἤδη τοῖς Διὸς, καὶ Λήδας παισὶν ὁμώνυμος γεγένημαι. ἔπειτα δὲ χρηστὸς συνοικήσας, τὸ πρῶτον μὲ ἐκαθαρίζομεν πρὸς αὐτῆς, ἐρᾶν προσποιούμενος γυναικὸς ἑβδομηκοντούτιδος, τέτταρας ἔτι λοιπὰς ὀδόντας ἐχούσης, χρυσίῳ δὲ τούτους συνδεδεμένους. πολλὰ μὲν ἀπὸ τῶν πενιῶν, ὑφιέμενον τὸ ἄθλον. καὶ τὰ ψυχρὰ ἐκεῖνα τὰ ὑπὸ τοῦ φιλήματος, ὑπερήδετό μοι ἐπὶ ὁ λιμός. εἶπε ὀλίγου δεῖν, κληρονόμος ἂν εἰ μὴ ἀπάντων κατέστη, εἰ μὴ κακοδαίμων τις οἰκέτης ἐμμύσαι, ὡς φάρμακον εἴη ἐπ' αὐτὸν ἐωνημένον. ἐξωθεῖς δὲ ἐπὶ κεφαλὴν, ὅμως οὐδέ τότε ἠπόρησα τῶν ἀναγκαίων, ἀλλὰ δικηπόλου δεκοῦ, καὶ πᾶσι δίκαις ἐξεζόμην, προσιόντας τὰ πολλὰ, καὶ τοὺς δικαστὰς τοῖς ἀνοήτοις καθυπισχνούμενος. καὶ ἡπάτων μέ τινα τελεύτα. [2] οἱ φοίνικες δὲ,

no illiberali esse visus, sub initium ob victus penuriam, cum infœlici, suavi tamen conversabar amatore. Postquam autem viam hanc facillimam esse animadverti, eaque absoluta fastigium attigi: siquidem ὁ Adrastea chara mihi omnia illa quæ antè dixi, viatica suppetebant, temeritas, ignorantia, impudentia. Primùm quidem non amplius desiderabilis appellor: sed jam Iovis & Ledæ filiis factus sum cognominis. Dein cum anu consuescens, primùm ab ipsa lautè accipiebar, simulans me amare mulierem septuagenariam, quæ dentes quatuor reliquos, eosque auro illigatos habebat: verumtamen ob paupertatem hunc laborem sustinebam: illaque capularis vetulæ oscula, fames reddebat mihi suavissima. Deinde parum abfuit, quin omnium bonorum quæ possidebat, hæres evaserim, nisi execrandus quidam famulus venenum ad illam tollendam à me emptum illi indicasset. Ob id in caput præceps ejectus, tamen neque tunc rebus necessariis carui: sed & orator esse videor, & in judiciis contendo, causam plerunque prodens, & judicum gratiam fatuis promittens. Vt plurimum tamen succumbo, ac nihilominus

1 Πρῶτον μὲν οὐκ ἔτι πατρικὸς ὀνομάζομαι, ἀλλ' ἤδη τοῖς Διὸς καὶ Λήδας παισὶν ὁμώνυμος γεγένημαι] Et ex hoc loco patet rhetorem, quem subsannat Lucianus, primum Πατρικὸν (sic enim legendum, non πατρικὸν) deinde Διόσκουρον vel Διοσκυρίδην vocatum fuisse. *Palm.*

2 Οἱ φοίνικες δὲ] Advocatorum palmæ aliquando sine lemniscis & corona, ut apud Iuvenal. Sat. 7.

ut tibi lasso
Figantur virides, scalarum gloria, palma.

Et Martial. Epig. 27. lib. 7.

Sic fora mirentur, sic te palatia laudent,
Excolat & geminas plurima palma fores.

Palmas coronatas ut hoc loci ὅτι τῇ θύρᾳ χλωρὸν ἐστεφανωμένον. Tangit Arrianus Epicteti cap. 12. lib. 3. *Bouhd.*

1 In

ἐπὶ τῇ ὑρᾳ χλωρῷ ἐστεφανωμένοι. τούτοις γὰρ ἐπὶ τὰς δυσχερεῖς χρῶμαι τοῖς δελέασιν. ἀπὸ δὲ τοῦ μισεῖσθαι πρὸς ἁπάντων, καὶ ἐπίσημον εἶναί μοι, ἐπὶ τῇ μοχθηρίᾳ δ' ἀφόπου δ πολὺ πρότερον τὸν λόγων, καὶ τὸ δείκνυσθαι τῷ δακτύλῳ τοῦτον ἐκεῖνον τὸν ἀκρατέσθαι σὺ πάσῃ κακίᾳ λεγόμενον, ὃ μικρὸν ἔμοιγε μέλειν δοκεῖ. ταῦτά σοι ὑποθήσομαι, μὴ τῶν πάνδημον, πολὺ σεμνότερον ἐμαυτοῦ ἐπιδειξάμενος, καὶ χάριν ἐμαυτοῦ ὀλίγου δεήσας. εἶεν. ὁ μὲν γυναῖος ταῦτα, παύσεται. σὺ δέ, μὴ πειθῇς τοῖς εἰρημένοις, καὶ δὴ παρεῖναι νόμιζε οἷσθ' ἐξαρχῆς ἐπόδιος ἐλθεῖν. καὶ ἐάν σε κωλύσῃ ἐπόμενον τῷ νόμῳ ἔν τε τοῖς δικαστηρίοις κρατεῖν, καὶ ἐν τοῖς βουλήσεσιν εὐδοκιμεῖν, καὶ ἐπέρασον εἶναι, καὶ χαμεῖν, ἢ χαμοῦ τινα τῶν κωμικῶν, καθάπερ ὁ νομοθέτης, καὶ διδάσκαλον, ἀλλὰ καλλίονι γυναικί, τῷ ῥητορικῇ, ὡς τὸ τοῦ Πλάτωνος ἐκεῖνο πλῆον ἅρμα ἐλαυνούσῃ φέρεσθαι, σοὶ μᾶλλον πείθειν ἐμὲ σαυτῷ εἰπεῖν, ἢ ἐκείνου ἐμοὶ τοῦ Διός. ἐγὼ γάρ, ἀφοσιοῦμαι, καὶ δειλός εἰμι, ἐκησόμην ὑμῖν τὴν ὁδὸν, καὶ παύσομαι τῇ ῥητορικῇ ἐπιπολάζων, ἀσυμβόλου ὢν ἐμοῦ σαυτῷ τε ὑμίτερον. μᾶλλον γὰρ ἤδη πέπαυμαι. ὥστε ἀκριβῶς ἀναπηδήσατε, καὶ θαυμάζεσθε, μόνον τοῦτο μεμνημένοι, ὅτι μὴ τῷ τάχει ἡμῶν κεκρατήκατε, ἀκύτεροι φανέντες, ἀλλὰ τῇ ῥᾳστώνῃ, καὶ σχολῇ τραπέσθαι τὴν ὁδόν.

nus viridi palma fores coronantur. Nam his erga infœlices illecebris utor. Præterea ab omnibus odio haberi, & morum pravitate, longè priùs quàm sermonum esse insignem, ac digito monstrari, en ille qui cunctis flagitiis præcellere fertur: non parva res esse mihi videtur. Hæc te moneo per Venerem, quæ meipsum multò priùs monui, nec gratiam exiguam mihi ipsi comparavi. Esto: generosus ille hæc dicere desinet. Tu verò si dictis credas, ibi te esse puta quò pervenire ab initio desiderabas, & nihil obstabit si leges has observaris, quominus in judiciis vincas, apud multitudinem clareas, & acceptus sis, & tibi nubat, non anus quæpiam Comica, quemadmodum legislatori illi & præceptori tuo, sed mulier pulcherrima, Rhetorica ipsa: ita ut cùm illo Platonis curru alato veharis; magis te deceat de te ipso loqui, quàm illum de Iove. Ego verò ignavus cùm sim, & timidus, è via vobis decedam, & Rhetoricæ ope ex obscuro emergere desinam, ignarus quo pacto vestra cum illa conveniant. Quin potiùs jam desino. Itaque sine pulvere victores proclamemini, & admirationi sitis, hoc solùm memoria tenentes, vos qui visi estis velociores, non superasse nos celeritate, sed quia facillimam pronamque viam iniistis.

ΦΙΛΟΨΕΥΔΗΣ, Η ΑΠΙΣΤΩΝ.

PHILOPSEVDES, SIVE INCREDVLVS, TYCHIADES ET PHILOCLES.

ARGVMENTVM.

Disputatio est de vi magica, de incantamentis, de spectris, & mortuorum animis: an ea videlicet super terram ambulent, seseque quibus libitum fuerit, ostendant: cujusmodi & hodie quædam superstitione atque illusionibus dæmonum vexati plerique credunt. Negat Lucianus hujusmodi esse phantasmata: & affirmat magicam vim, meras esse præstigias. Atque hæc omnia fingit apud Philosophum Eucratem agi, & philosophorum exemplis confirmari, ut pro more illorum vanitatem persequatur.

ΤΥΧΙΑΔΗΣ.

Ἔχεις μοι ὦ Φιλόκλεις εἰπεῖν τί ποτε ἄρα τοῦτό ἐστιν, ὃ τὰς πολλὰς εἰς ἐπιθυμίαν & ψεύδεσθαι παρασκευάζει, ὡς αὐτάς τε χαίρειν μηδὲν ὑγιὲς λέγουσας, καὶ τοῖς τὰ τοιαῦτα διεξιοῦσι μάλιστα προσέχειν τὴν νοῦν; Φιλο. πολλὰ ὦ Τυχιάδη ἐστὶν, ἃ τὰς ἀνθρώπους οἷόν τε ἀναπείθει τὰ ψεύδη λέγειν, ἐς τὸ χρήσιμον ἄπαν κλέπτουσας. Τυ. ἆρ' οὖν ἕνεκα τούτων φασὶν, ἀλλὰ καὶ τούτων ἕνεκα μᾶλλον, ὁπόσοι τῆς χρείας ἕνεκα ψεύδονται. συγγνώμης τοίνυν ἄρα μᾶλλον ἢ ἐπαίνου τινὲς αὐτῶν ἄξιοι, ὁπόσοι ἂν πολεμίους ἐξαπατήσωσιν, ἢ ἐπὶ σωτηρίᾳ τοῦ τοιούτου φαρμάκου ἐχρήσαντο οἱ τοῖς δεινοῖς, οἷα πολλὰ & Ὀδυσσεῖς ἐποίει, τλῶ τε αὐτὸς ψυ-

TYCHIADES.

Protes mihi Philocles dicere quidnam id tandem sit, quod multos in mentiendi cupiditatem adducit, ut pariter gaudeant, quum & ipsi nihil sani loquuntur, & his qui talia narrant, maximè animum intendant? *Phil.* Multa sunt, Tychiade, quæ nonnullos mortales mentiri compellunt, quia in rem vident conducere. *Tych.* Nihil ad rem hæc, ut ajunt, neque enim de his rogabam, qui quum usus postulat, mentiuntur. Venia nimirum hi, imò laude plerique eorum sunt digni, quicunque vel hostes fefellerunt, vel ad salutem tali pharmaco in periculis usi sunt: qualia multa Vlysses etiam fecit, ut

1 *In rem*] Dives ille apud Iuvenal.

Quid enim salvis infamia nummis.

Orest in elect. Sophoclis δικῶ μὲν οὐδὲν ῥῆμα σοῦ κέρδει κακόν. Cogn.

2 Οὐδὲν πρὸς ἐπῳδὰς] Proverb. *Beurd.*

1 He-

χὴν δρυμῷον, καὶ τὸ νόσον τῶ ἐπαίρων. ἀλλὰ δεῖ ἐκείναν ὦ ἄνδρες φημὶ, οἱ αὐτὸ ἄνω τῶ χρείας τὸ ψεῦδος δεῖ πολλῶ τῶ ἀληθείας πλέοντες, ἡδόμενοι τῶ παίγνιῶ, καὶ ἐνδιατρίβοντες ἐπ' ἀδεμιᾶ σοφρᾶ ἀναλήψια. τίνες ἐν ἐγὼ ἐλέω εἰδέναι, τίνος ἀγαθῶ τῶτο ποιῆσαν. Φιλο. ἦπα κατανενόηκας ἤδη πινὰς τοιῶτους, οἷς ἔμφυτος ἔρως ἐστὶ τῶ ψεύδος; Τυ. καὶ μάλα πολλοί εἰσιν οἱ τοιῶτοι. Φιλο. τί δ' ἂν ἄλλο, ἢ ἄνοιαν χρὴ αἰτίαν εἶναι αὐτοῖς φάναι ἢ μὴ ἀληθῆ λέγειν, εἴγε τὸ ψεύδεσθαι ἀντὶ ἢ βελτίστω προαιροῦνται; Τυ. οὐδὲν τῶτο, ἐπὶ πολλοὺς ἂν ἐγώ σοι δείξαμι, σωφρονεστὰς τἄλλα, καὶ πρὸς γνάμιν ἀνυμφισὰς, ὧν οἶδ' ὅπως ἐαλωκότας τῶτῳ τῶ κακῶ, καὶ φιλοψευδεῖς ὄντας, ὡς ἀνιᾶσθαί με, εἰ τοιῶτοι ἄνδρες ἄρεσοι τὰ πάντα, ὅμως χαίρουσιν, αὐτός τε, καὶ τὰς ξυνηγόρους ἐξαπατῶντες. ἐκείνης μὲν δὴ τὰς παλαιὰς ὧδ' ἐμοῦ σε χρὴ εἰδέναι, τὸ Ἡρόδοτον, καὶ Κτησίαν τὸ κνίδιον, καὶ ὧδε τέτων, τὰς ποιητὰς, καὶ τὸ Ὅμηρον αὐτὸν, ἀοιδίμους ἄνδρας ἐγγράφῳ τῶ ψεύσματι κεχρημένους, ὡς μὴ μόνον ἐξαπατᾶν τὰς τότε ἀκούοντας αὐτῶν, ἀλλὰ καὶ μέχρις ἡμῶν διικνεῖσθαι τὸ ψεῦδος, ὂν ἀμφοτέροις ἐπεσι, καὶ μέτροις φυλαττόμενον. ἐμοὶ γὰν πολλάκις αἰδεῖσθαι ὑπὲρ αὐτῶν ἔπεισιν, ὁπόταν ὀρανὸν τομῶ, καὶ Προμηθέως δεσμὰ διηγῶντα, καὶ γιγάντων ἐπανάστασιν, καὶ τὸν ὰδὸν πᾶσαν τραγῳδίαν, καὶ ὡς δι' ἔρωτα ὁ Ζεὺς ταῦρος, ἢ κύκνος ἐγένετο, καὶ ὡς ὂν γυναικὸς

ut & vitam ſuam & ſociorum reditum redimeret. Sed de illis vir optime dico, qui nulla neceſſitate veritati mendacium anteponunt, ipſa re delectati, in eaque ſine ullo prætextu idoneo verſati. Quare ſcire velim cui bono iſti illud agant. *Phil.* An alicubi tales aliquos jam deprehendiſti, quibus inſita ſit hæc mentiendi libido? *Tych.* Et complures quidem ſunt iſtiuſmodi. *Phil.* Quid aliud ergo in cauſa ſit, quòd mentiuntur, niſi dementia? ſiquidem rem peſſimam optimæ loco præoptant. *Tych.* Hoc nihil eſt, nam ego tibi multos oſtenderim ad cætera prudentes, ac ſapientia mirabili: neſcio quo pacto tamen hoc malo captos, mendaciique ſtudioſos, adeò ut ego certè moleſtè feram, quòd viri tales, cæteris omnibus in rebus optimi, gaudent tamen & ſe, & eos in quos inciderint, fallere. Nam veteres illi, quòd tibi notius quàm mihi eſſe debet, [1] Herodotus, Cteſiaſque Cnidius, & ante hos poëtæ, & ipſe Homerus viri celebres, mendaciis ſcriptis uſi ſunt, ut non ſolùm eos fallerent, à quibus tunc audiebantur, ſed ad nos etiam mendacium per manus traditum perveniret, in pulcherrimis verſibus, metriſque ſervatum. Me ergo ſæpe illorum verſuum nomine ſubit pudor, ſiquando cœli ſectionem, ac Promethei vincula recenſent, gigantumque rebellionem, atque omnem illam de inferis tragœdiam. Et ut ob amorem Iupiter in taurum, & cygnum verſus ſit: utque

1 *Herodotus*] Herodotum verius mendacium quàm hiſtoriæ parentem nuncupaveris. Mira enim ab eo de Xerxis expeditione & tranſitu, id Lucianus lib. 2. ver. hiſt. inter mendaces Cteſiam, Cnidium & Herodotum ponit. *Cogn.*

πης, ἐς ὄρνεον, ἢ ἐς ἄρκτον μετέπεσεν. ἔτι δὲ πηγάσους, καὶ χιμαίρας, καὶ γοργόνας & κύκλωπας, καὶ ὅσα τοιαῦτα, πάνυ ἀλλόκοτα, καὶ τερατώδη μυθίδια, παίδων ψυχὰς κηλεῖν δυνάμενα. ἔτι τοῦ μορμὼ, καὶ τοῦ λάμιαν διδύσιν. καίτοι τὰ μὲν τῶν ποιητῶν, ἴσως μέτρια. τὸ δὲ & πόλεις ἤδη & ἔθνη πολλὰ, καινὴ, καὶ δημοσίᾳ ψεύδεσθαι, πῶς εὐγελοῖον; εἰ Κρῆτες μὲν Διὸς τάφον δεικνύοντες σὺν αἴρχωνται, Ἀθηναῖοι δὲ τὸ Ἐρεχθόνιον ἐκ τῆς γῆς ἀναδῦναί φασι, καὶ τοὺς ἄνδρας ἐκ τῆς Ἀττικῆς ἀναφῦναι, καθάπαξ πὴ λάχανα. πολὺ σεμνότερον ἦτοι τὸ Θηβαίων, οἱ ἐξ ὄφεως ὀδόντων, σπαρτούς τινας ἀναβεβλαστηκέναι διηγοῦνται. ὃς εἰ ἄν ἐν τούτῳ καχάσαιτο ὄνος, μὴ οἴηται ἀληθῆ εἶναι, ἀλλ' ἐμφρόνως ἂν ἐξεζέων τοῦτο, Κορδίου τινὸς, ἢ Μαρκίτου νομίζοι τὸ πείθεσθαι, ἢ Τριπτολέμου ἐλάσαι ἁρμα δι' ἀέρος ἐπὶ δρακόντων ἀπτερέων, ἢ [1] Πᾶνα ἥκειν ἐξ Ἀρκαδίας σύμμαχον ἐς Μαραθῶνα, ἢ Ὠρείθυιαν ὑπὸ Βορέου ἁρπασθῆναι, ἀσεβὴς ἦτός γε, καὶ ἀνόητος αὐτοῖς ἔδοξεν, ὅστις σφοδρότεροις, καὶ ἀληθέσι παράγμασιν ἀπιστῶν. ἐς τοσοῦτον ἐπικρατεῖ τὸ ψεῦδος. Φιλο. ἀλλ' οἱ μὲν ποιηταὶ ὦ Τυχιάδη, καὶ αἱ πόλεις δὲ, συγγνώμης τυγχάνοιεν ἄν. οἱ μὲν, τὸ ἐκ δὲ μύθου τερπνὸν ἐπαγωγότερον ὄν, ἐγκαλλωπισμοῦσι τῇ ποιήσει, ὅπως μάλιστα θέλγοιεν τοὺς ἀκροατάς. Ἀθηναῖοι δὲ, καὶ Θηβαῖοι, καὶ εἴ τινες ἄλλοι, σεμνοτέρας ἀπ-

utque mulier mutata in avem; vel ursam. Præterea Pegasos, Chimærasque, & Gorgonas, & Cyclopas, atque id genus omnia, admodum absurdas monstrosasque fabulas, & quæ puerorum mentes afficere queant: qui larvam adhuc, lamiamque metuunt. Atqui poëtica fortè sunt tolerabilia. Iam verò & urbes, & gentes multas, una voce publiceque mentiri, qui non sit ridiculum? Veluti quum Cretenses Iovis sepulchrum ostendere non pudet: Athenienses Erichthonium editum è terra ferunt: primosque illos homines in Attica olerum more ex terra emersisse. Hi multò verecundiores quam Thebani, qui ex dentibus serpentis, sativos quosdam progerminasse narrant. Quòd siquis hæc, cùm sint ridicula, non putet esse vera: sed ea prudenter examinans. Corœbi cujuspiam, aut Margitæ existimet esse, credere aut Triptolemum in alatis draconibus per aërem vectum esse, aut Pana Marathonem suppetias ex Arcadia veniisse, vel Orithyam à Borea raptam esse, impius nimirum hic, atque insanus videatur eis; quippe qui tam manifesta, veraque non credat, usque adeò obtinet mendacium. *Phil.* At poëtis Tychiade urbibusque fuerit fortassis ignoscendum. Nam illi delectationem illam quæ ex fabula proficiscitur: ut quæ maxima sit illecebra, poëmatibus suis immiscent, qua potissimùm erga auditores opus habent. Athenienses verò & Thebani, & siqui sunt alii, patriæ suæ

1 Πᾶνα] In Iove Tragœdo. Long. lib. 3. *Bourd.* Pan cum Athenienses duce Miltiade cum Persis essent dimicaturi in campo Marathonio eo in loco Græcis auxilium tulit, atque repressit Persarum ferociam, meminit Theocr. in Syring. Cogn.

1 Ἀξιά-

φαίνοντες τὰς πατρίδας ἐκ τῶν τοιούτων. εἰ γάρ τις ἀφέλοι τὰ μυθώδη ταῦτα ἐκ τῆς Ἑλλάδος, οὐδὲν ἂν κωλύσῃ λιμῷ τοὺς ἐξηγητὰς αὐτῶν ἀφφθαρῆναι, μὴ ὄμιλοι τῶν ξένων τὰληθῆς ἀκούειν ἐθελησάντων. οἱδὲ μὴ ὄντες μιᾶς ἕνεκα τοιαύτης αἰτίας, ὅμως χαίροντες τῷ ψεύσματι, παιγνίοιοι εἰκότως δικαίοι ἂν. Τυ. εὖ λέγεις. ἐγὼ γὰρ ὁ Εὐκράτης ἦκω σοι πάνυ πολλὰ τὰ ἄπιστα, καὶ μυθώδη ἀκούσας. μᾶλλον δὲ μετὰ τοῦ λεγομένου, ἀπιὼν αὐτόμολον, καὶ φέρων τι πρᾶγμα τῶν ὑπερβολῶν, ἀλλὰ με ὥσπερ αἱ ἐριννύες ἐξήλασαν, πολλὰ τερατα καὶ ἀλλόκοτα διεξιόντα. Φιλο. καίτοι ὦ Τυχιάδη, [1] ἀξιόπιστος ὁ Εὐκράτης ἐστὶ. καὶ οὐδεὶς ἂν οὐδὲ πιστεύσειεν, ὡς ἐκεῖνος ὕτω βαθὺν πώγωνα καθειμένος, ἑξηκοντούτης ἀνὴρ, ὢν δὲ φιλοσοφίας ξυνὼν τὰ πολλὰ, ὑπομείνειεν ἂν δὲ ἄλλα πρὸς ψευδομένῳ ἀκοῦσαι παρὼν, ἢ ὅπως αὐτός τι τολμήσειν τοιοῦτον. Τυ. ἐγὼ οἶδα ὦ ἑταῖρε οἷα μὲ εἶπεν, ὅπως ἢ αὐτὰ ἐπιστώσεται, ὡς ἢ ἐπώμνυτο τοῖς παιδίοις, ὥστε με δὲ ἀποβλέποντα ἐς αὐτὸν, ποικίλα ὑπονοεῖν. ἆρα μὲ, ὡς μεμηνότα, καὶ ἔξω εἶη δὲ καθεστηκότα. ἆρα ἢ, ὡς γρῆς ὢν, ἅμα τοσοῦτον χρόνον ἐλελήθει με

suæ plus majestatis ex his figmentis conciliant. Quòd siquis fabulas auferat è Græcia, nihil obstiterit quominus earum explanatores fame intereant, cùm nullus sit hospitum qui veritatem gratis audire velit. At siqui nulla tali de causa, gaudent tamen mendacio, hi omnino ridiculi meritò videantur. *Tych.* Rectè dicis: nam ego protinus ab Eucrate illo celebri venio, ubi multa incredibilia ac fabulosa cùm audissem, imò verò medio in sermone discessi non ferens narrationem tam supra fidem: sed me velut furiæ quædam abegerunt, dum monstrosa multa atque absurda referret. *Phil.* Atqui Tychiade, vir gravis est Eucrates: & nemo certè crediderit illum tam promissa barba virum sexagenarium: & qui præterea sit plurimum in philosophia versatus, sustinuisse ut alium quenquam audiret se præsente mentientem, nedum ut ipse tale quicquam audeat. *Tych.* At nescis amice qualia referebat, tum ea quàm constanter asserebat, præterea quàm sanctè in plerisque jurabat, admotis etiam filiis: adeò ut ego quum eum respicerem, varia mecum cogitarem: interdum quidem illum insanire, neque animo constare: interdum verò fugisse me, quòd impostor esset, ac tantum temporis sub leonis

1 Ἀξιόπιστος ὁ Εὐκράτης ἐστὶ, καὶ οὐδεὶς ἂν πιστεύσειεν, ὡς ἐκεῖνος ὕτω πώγωνα βαθὺν καθειμένος] Eucrates quidam Athenensis olim fuit prolixa barba insignis, & eo nomine traducitur ab Aristophane in Concionantibus, dum inducit mulierem barbam factitiam afferentem & dicentem: Κἀγὼ γ' Εὐκράτους ἐκ ὀλίγου καλλίονα. Ad quæ sic Scholiastes: ἔστος εἰς δασύτητα κωμῳδεῖται, ὡς δὲ ἦπερ καὶ δημαγωγὸς ἦν, μέγαν πώγωνα ἔχων ἐπεκλεῖτο σακισφόρος. Ergo is quendam Eucratem prolixa & ampla barba insignem suo tempore noverat Lucianus, & in nomine & in pilositate cum antiquo illo conveniebat. Nam illum antiquum non debuit inducere, quando in eo dialogo de Peripateticorum sectis & cum Eucrate differentem Cleodemum Peripateticum inducit. At Peripatetica secta auctor Aristoteles post Aristophanem & Eucratem vixit. *Palm.*

[1] ὑπὸ τῇ λεοντῇ, γελοῖόν τινα πίθηκον περιστείλαν. οὕτως ἄτοπα διηγεῖτο. ΦΙΛΟ. τίνα ταῦτα πρὸς τῆς Ἑστίας ὦ Τυχιάδη; ἐθέλω γὰρ εἰδέναι ἥν τινα τὴν ἀλαζονείαν ὑπὸ τηλικούτῳ τῷ πώγωνι ἔσκεπεν. ΤΥ. εἰώθειν μὲν καὶ ἄλλοτε ὦ Φιλόκλεις, φοιτᾶν πρὸς αὐτὸν, εἴ ποτε πολλὴν τὴν σχολὴν ἄγοιμι. τήμερον δὲ, Λεοντίχῳ συγγενέσθαι δεόμενος, ἑταῖρος δέ μοι ὡς οἶσθα, ἀκούσας παρὰ τοῦ παιδὸς ὡς παρ᾽ Εὐκράτην ἕωθεν ἀπέλθοι, νοσοῦντα ἐπισκεψόμενος, ἀμφοῖν ἕνεκα, ὡς καὶ τῷ Λεοντίχῳ συγγενοίμην, κἀκεῖνον ἴδοιμι, ἠγνοήκειν γὰρ ὡς νοσοίη, παραγίγνομαι πρὸς αὐτόν, εὑρίσκω δὲ αὐτόθι τὸν μὲν Λεόντιχον, οὐκ ἔτι· ἐφθάκει γὰρ ὡς ἔφασκον, ὀλίγον προεξεληλυθώς. ἄλλους δὲ συχνοὺς, ἐν οἷς Κλεόδημός τε ἦν ὁ ἐκ τοῦ περιπάτου, καὶ Δεινόμαχος ὁ στωϊκὸς καὶ Ἴων. οἶσθα τὸν ἐπὶ τοῖς Πλάτωνος λόγοις θαυμάζεσθαι ἀξιοῦντα, ὡς μόνον ἀκριβῶς κατανενοηκότα τὴν γνώμην τοῦ ἀνδρὸς, καὶ τοῖς ἄλλοις ὑποφητεῦσαι δυνάμενον. ὁρᾷς οἵους ἄνδρας σοι φημὶ, πανσόφους, καὶ παναρέτους; ὅτι περ τὸ κεφάλαιον αὐτὸ ἐξ ἑκάστης προαιρέσεως, αἰδεσίμους ἅπαντας, καὶ μονονουχὶ φοβεροὺς τὴν πρόσοψιν. ἔτι καὶ ὁ ἰατρὸς Ἀντίγονος παρῆν, κατὰ χρείαν οἶμαι τῆς νόσου ἐπικληθεὶς, καὶ ῥᾷον ἐδόκει ἤδη ἔχειν ὁ Εὐκράτης, καὶ τὸ νόσημα τῶν συντρόφων ἦν. τὸ ῥεῦμα γὰρ, ἐς τοὺς πόδας αὖθις αὐτῷ κατεληλύθει. καθέζεσθαι οὖν με παρ᾽ αὐτὸν ἐπὶ τῇ κλίνῃ ὁ Εὐκράτης ἐκέλευεν, ἠρέμα ἐγκλίνας τῇ φωνῇ ἐς τὸ ἀσθενικὸν, ὁπότε εἶδέ με. καίτοι βοῶντος αὐτοῦ, καὶ διατεινομένου, τι μεταξὺ

nis pelle ridiculam simiam circuntulisset: adeò absurda narrabat. *Phil.* Quænam illa, per lares, sunt Tychiade? Nam cupio cognoscere quamnam præstigiaturam sub tam longa barba occuluerit. *Tych.* Solebam Philocles, & alias ipsum adire, siquando otio abundarem. Hodie autem, cùm esset mihi res cum Leonticho, qui ut scis, meus est amicus, edoctus à puero, eum se ad Eucratem mane contulisse, ut ægrotantem viseret: amborum nomine, nempe ut & Leontichum convenirem, & Eucratem viderem, quem ægrotare nesciebam, ad eum pervenio. At Leontichum ibi jam non invenio: nam paulò antè, ut dicebant, exiverat: alios verò confertos reperio, in quibus erat & Cleodemus Peripateticus, & Dinomachus Stoicus, & Ion: nosti virum, qui ex Platonis doctrina magnam sui admirationem expectat, ut qui solus mentem viri deprehenderit, quique ejus oracula aliis enarrare possit. Vides quos tibi viros nomino, nimirum omni sapientia, omnique virtute præditos: ut pote ipsum ex quaque secta caput, reverendos hercle omnes, atque aspectu propemodum terribiles. Aderat præterea medicus Antigonus, ob morbi puto necessitatem vocatus: & meliùs jam habere se videbatur Eucrates, eratque morbus ex consuetis. Nam ei rursus humor in pedes descenderat. Ergo Eucrates me sibi in lecto assidere jussit, voce ob debilitatem paulum inclinata, quum me conspiceret: quanquam interim dum ingrederer, vociferantem eum, & vocem intendentem audieram.

Tum

1 Ὑπὸ λεοντῇ] Proverb. *Bourd.*

1 Ἐνερ-

σίσιν ἐπήκουον. κἀγὼ μάλα προφυλαξάμενος μὴ ψαύσαιμι τῶν ποδῶν αὐτοῦ, ἀπολογησάμενος τὰ σιωπῇ τοῦτο, ὡς ἀγνοήσαιμι νοσοῦντα, καὶ ὡς ἐπὶ ὄμφθην, δρομικῶς ἤλθομι, ἐκφοβούμενος πλησίον. οἱ μὲν, δὴ ἐτύγχανον ἤδη τινὲς τῶν νοσημάτων, τὰ μὲν, ἤδη παυσαμένης, τὰ δ, καὶ τότε διεξιόντες, ἔτι δ' ἐν παρασκευαῖς πολλὰς ἔχοντες προβάλλοντες. ὁ γὰρ Κλεόδημος, εἰ τοίνυν φησὶ τῇ δριστρᾷ τὸν ἀντελόμβου χαμαίζηλον τὸ ὀδύνημα τῆς μυελάλης, ὅταν φονοδυήσῃς ὡς σφοδρόν, ἐνδήσειν εἰς δέρμα λέοντος, ἀρὶ ἀποδαρέντος, εἶτα ἀφελόψειε αὖθις τὸ σπέλη, αὐτίκα παύσεται τὸ ἄλγημα. ἔστ εἰς λέοντος ἔφη ὁ Δεινόμαχος ἐγὼ ἤκουσα, ἐλάφου δ ἠλείας, ἔτι παρθένου, καὶ ἀβάτου. καὶ τὸ πεῖσμα ὅταν πιδιαπέσῃ, οὐκ ἐν ἐλαφος, καὶ ἔρρωται μάλιστα ἐπὶ τῶν ποδῶν. καὶ ὁ λέων, ἄλκιμος μέν, καὶ τὸ λίπος αὐτοῦ, καὶ ἡ χεὶρ ἡ δεξιὰ, καὶ αἱ τρίχες ἐπὶ τῷ πώγωνος αἱ ὀρθαὶ, μεγάλα δύνανται, εἴ τις ἐπίστοιτο αὐτοῖς χρῆσθαι μὴ τὰ οἰκείας ἐπωδῆς ἐφοβεῖτο. ποδῶν δ' ἴασιν, ἤκιστα ἐπαγγέλλεται. καὶ αὐτὸς ἦδη ὁς ὁ Κλεόδημος, ὅτι παλαιὰ ἐχίγνωσκον ἐλάφου χρῆναι τὸ δέρμα εἶναι, διότι οὐκ ἐλαφος. ἴναλιχος δ' λίβυς ἀνὴρ σοφὸς τὰ τοιαῦτα, μετεδίδαξέ με, εἰπὼν ὠκυτέρους εἶναι τῶν ἐλάφων τοὺς λίβυας. ἀμέλει ἔφη, καὶ αὐρῦσιν αὐτοὺς διώκοντες. ἐπήνεσαν οἱ παρόντες, ὡς εὖ εἰπόντος τοῦ λίβυος. ἐγὼ δ, οἶσθα γὰρ ἔφην ἐπῳδαῖς τισι τὰ τοιαῦτα παύεσθαι, ἢ τοῖς ἔξωθεν παρορτήμασι, καὶ κακῶ ἴσθι ἀβασανίστως ἐλάσαντα ἐπὶ τὸ λόγῳ μέγα; καὶ δῆλοι ἦσαν κατηγωκότες μοι πολλὰ τῶν ἀθύρων, ἐπεὶ μὴ ἐπιστάμενα τὰ σεσθηλότερα. καὶ σὲ

Tum ego diligenter cavens ne pedes ejus tangerem, ubi me vulgaribus istis verbis purgaveram, quòd eum ægrotare nesciverem, quòd ubi resciissem, curriculo venerim, adsedi propè. Atque illis quidem sermo erat de morbo: & quædam jam antè dixerant, quædam verò etiam tunc narrabant: præterea medicamenta quædam quisque proferebat. Cleodemus igitur, Siquis, inquit, finistra manu, tollens humo mustelæ dentem, sic interfectæ, ut antè dixi, in leonis recens excoriati pellem alligaverit, ac deinde circum crura posuerit, ilico sedatur dolor. Non in leonis pellem, inquit Dinomachus, ut ego audivi, sed in cervæ potiùs fœminæ, virginis adhuc, & nondum initæ, & res hoc quidem pacto est credibilior. Velox enim cerva est, maximeque valet pedibus: & leo quidem fortis est, pinguedoque ejus ac manus dextra, pilique qui recti è barba prominent, magnam vim obtinent, siquis iis cum proprio cuique carmine, uti noverit: at pedum curationem minimè pollicetur. Et ipse quoque, inquit Cleodemus, olim sic putabam cervina pelle utendum, quia velox est cerva. At nuper vir quidam Libycus horum peritus contrà me docuit, cervis dicens velociores esse leones: quippe qui eas, inquit, etiam persequendo capiunt. Laudabant qui aderant, tanquam rectè dixisset Libycus ille. Tum ego, Putatis, inquam, incantamentis aliquibus sedari talia? aut foris admotis appendiculis, cùm malum intus grassetur? Riserunt hunc sermonem meum: & palàm in me magnam amentiam damnarunt, qui res apertissimas ignorarem, & quibus nemo

ἂν ἂν ὑδεὶς φρονῶν ἀντείποι, μὴ οὐχὶ ὕπνος ἔχειν. ὁ μέντοι ἰατρὸς Ἀντίγονος, ἐδόκει μοι ἡδέως τῇ ἐρωτήσει μου. πάλαι γὰρ ἠμελεῖτο οἶμαι, βοηθεῖν ἀξιῶν τῷ Εὐκράτει μὴ τέχνης, οἷον τὸ ἀπαγγέλλειν ἀπέχεσθαι, καὶ λάχανα σιτεῖσθαι, καὶ ὅλως ὑφαιρεῖν τοῦ τόνου. ὁ γὰρ Κλεόδημος, ὑπομειδιῶν ἅμα, τί λέγεις ἔφη ὦ Τυχιάδη; ἄπιστον εἶναί σοι δοκεῖ τὸ ὑπὸ τῶν τοιούτων γίγνεσθαί τινας ὠφελείας ἐς τὰ νοσήματα; ἔμοιγε ἴσως δοκῶ ἐγὼ, εἰ μὴ πάνυ τὼ ῥᾳδίως κορύζης μεστὸς εἴην, ὡς πιεζόμενα τὰ ἔξω, καὶ μηδὲν κοινωνοῦντα τοῖς ἔνδοθεν, ἐπεγείρεσθαι τὰ νοσήματα, μὴ ῥᾳδίως ὡς φατὲ, καὶ γοητείας τινὸς [1] ἐνεργεῖν, καὶ τὼ ἔασιν ἐπιπέμπειν ἀποσπαρτώματα. τόσῳ γὰρ ἂν ἥδιόν σε, ἔφη ἴσως ἐς Νεμείαν λέοντος τὸ δέρμα ἐνδύσαντα, ἐκκρίδεσθαι ὅλας μυγαλᾶς. ἐγὼ γοῦν αὐτὸν τὸν λέοντα εἶδον πολλάκις χολοῦντα ὑπ' ἀλγηδόνων, ὡς ὁλοκλήρῳ τῷ αὐτοῦ δέρματι. πάνυ γὰρ ἰδιώτης ἔφη ὁ Δεινόμαχος εἶ, καὶ τὰ τοιαῦτα οὐκ ἐμέλησέ σοι ἐπιμαθεῖν. ὅτινα τρόπον ὠφελεῖ, τοῖς νοσήμασι προσφερόμενα. καί μοι δοκεῖς, ἴδε τὰ προφανέστατα ἂν προδεδέχθαι ταῦτα, τὸ μὴ ἑβδόμῃ πυρετῶν τὰς ἀποπομπὰς, καὶ τὸ ἑρπετῶν τὰς καταθέλξεις, καὶ βυβώνων ἰάσεις, καὶ πάλλα, ὁπόσα ἥ αἱ γρᾶες ἤδη ποιοῦσιν. εἰ δὲ σκεῦνα γίγνεται ἅπαντα, τί δὴ ποτε οὐχὶ ταῦτα οἰήσῃ γίγνεσθαι ὑπὸ τῶ ὁμοίων; ἀπέρχομαι ἴσως δ' ἐγὼ ξυμπεφρίκη ὦ Δεινόμαχε, καὶ ἤλω φασὶν οἱ κωμῳδοὶ τὸ ἦλον. ἴδε γὰρ ἃ φῄς, ταῦτα δῆλα μὴ τοιαύτης δυνάμεως γινόμενα. ἰὼ

mo sanè mentis contradicat, quin ita se habeant. At medicus Antigonus delectari mihi visus est hac interrogatione mea. Iamdudum enim negligebatur, opinor, cum opem Eucrati ex arte ferre vellet, denuncians videlicet vino ut abstineret, & oleribus vesceretur, denique vigorem minueret. Tum Cleodemus, subridens simul, Quid dicis, inquit, Tychiade? Incredibile tibi videtur esse, ut ex rebus hujusmodi parentur quædam adversus morbos remedia? Mihi certè videtur, inquam ego, nisi naribus adeo sim mucosis, ut credam ea quæ foris applicantur, nihilque cum his communicant, quæ morbos intus excitant, per verbula tamen ut dicitis, ac præstigiaturam operari: & quum appenduntur sanitatem immittere: quod fieri nequaquam possit, nec siquis vel in Nemei leonis pellem sedecim mustelas integras alligarit. Ego profectò leonem ipsum præ doloribus sæpe in universa sui pelle claudicantem vidi. Nimium idiota es, inquit Dinomachus. Neque unquam tibi curæ fuit, ut disceres quonam modo admota morbis prosint. Ac mihi videris ne notissima quidem ista recepisse, periodicarum videlicet harum febrium profligationes, tum serpentum demulsiones, ac bubonum sanationes, & cætera quæcunque anus ipsæ jam faciunt. Quòd si illa fiunt omnia, cur tandem non putabis hæc rebus similibus fieri? Infinita, inquam, congeris Dinomache, clavumque ut ajunt, clavo extrudis. Neque enim constat ea quæ commemoras, ejusmodi vi fieri. Quamobrem

1 Ἐνεργεῖν] Hanc vocem interpretatur vir Clarissim. Gilbert. Gaulminus ad Psellum. *Bourd.*

1 Θείῳ

γὰρ μὴ πείσῃς πρότερον ἐπάγων τὸ λόγον διότι φύσιν ἔχει γίγνεσθαι, ἢ τε πυρετὸς, καὶ ἡ οἰδηματίου διάθεσις, ἢ ὄνομα θεσπέσιον, ἢ ῥῆσιν βαρβαρικὴν, καὶ ἀφ' τοῦτο ὑπὸ τῶν δραπετούντων, ἔτι σοι γραῶν μῦθοι τὰ λεγόμενά ἐστι. σύ μοι δοκεῖς ἡσὶ ὃς ὁ Δεινόμαχος τὰ τοιαῦτα λέγων, ὡδὲ θεὸς εἶναι πιστεύειν. εἶτε μὴ οἴει τὰς ἰάσεις οἷόν τε εἶναι ὑπὸ ἱερῶν ὀνομάτων γίγνεσθαι. τοῦτο μὲν ἐμοὶ ἐγὼ, μὴ λέγε ὦ ἄριστε. κωλύει γὰρ ὡδὲ καὶ θεῶν ὄντων, ὅμως τὰ τοιαῦτα ψευδῆ εἶναι. ἐγὼ δὲ καὶ θεοὺς σέβω, καὶ ἰάσεις αὐτῶν ὁρῶ, καὶ ἃ εὖ ποιοῦσι τοὺς κάμνοντας, ὑπὸ φαρμάκων, καὶ ἰατρικῆς ὠφελούσης. ὁ γοῦν Ἀσκληπιὸς αὐτὸς, καὶ οἱ παῖδες αὐτοῦ, ἅπερ φάρμακα πάσσοντες, ἐξεραπεύουν τοὺς νοσοῦντας, καὶ λέοντας, καὶ μυγάλας περιάπτοντες. ἓα τοῦτον ἔφη ὁ Γων. ἐγὼ δὲ ὑμῖν ἀνυμάσιόν τι διηγήσομαι. ἦν μὲ ἐγὼ μειράκιον ἔτι, ἀμφὶ τὰ τεσσαρα, καὶ δέκα ἔτη χειδών. ἦκε δέ τις ἀγγέλλων τῷ πατρὶ, Μίδαν τὸ ἀμπελουργὸν ἐρρωμένον ἐς τὰ ἄλλα, οἰκέτην, καὶ ἐργαλικὸν, ἀμφὶ τὴν θέσιν ἀγρῶν ὑπὸ ἐχίδνης δηχθέντα. κεῖσθαι ἤδη στερηπόδα τὸ σκέλος. ἀναδῆσαι γὰρ αὐτῷ τὰ κλήματα, καὶ ταῖς χάρραξι περιπλέκειν, προσερπύσαν τὸ θηρίον, δακεῖν κατὰ τὸ μέγα δάκτυλον. καὶ τὸ μὲ, φθάσαι, καὶ καθεύδοντα αὐτὸν ἐς τὸ φωλεόν. τὸ δ' οἰμώζειν, ἀπολλύμενον ὑπ' ἀλγηδόνων. τοιαῦτά τε δὴ ἀπήγγελλεν. καὶ τὸ Μίδαν ἐωρῶμεν αὐτὸν ἐπὶ σκίμποδος ὑπὸ τῶν ὁμηθέλων προσκομιζόμενον, ὅλον ὠδηκότα, πελιδνὸν, μυδῶντα τὴν ἐπιφάνειαν, ὀλίγον ἔτι ἐμπνέοντα. λελυπημένῳ δὴ τῷ πατρὶ, τῶν φίλων τις παρὼν, obrem niſi allata ratione perſuaſeris natura fieri poſſe, ut febris tumorque vereatur aut nomen aliquod divinum, aut dictionem aliquam barbaricam, ob idque ex inguine fugiat, aniles adhuc fabulæ ſunt quæcunque retuliſti. Tu mihi videris, inquit Dinomachus, quum iſta dicis, ne Deos quidem eſſe credere: ſiquidem putas fieri non poſſe, ut per ſacra nomina remedia morbis adferantur. Hoc, inquam ego, vir optime ne dixeris: nihil enim prohibet, etiamſi Dii ſint, quominus iſta ſint vana. Ego verò & Deos colo, & medelas eorum video, & levamenta quæ laborantibus conferunt, pharmacis videlicet, atque arte medica reſtituentes. Itaque Æſculapius, ejuſque poſteri ſalutaria pharmaca admoventes medebantur morbis: non leones aut muſtelas circumligantes. Mitte hunc, inquit Ion. Ego vobis mirabile quiddam narrabo. Eram adhuc adoleſcentulus, annos ferme quatuordecim natus, quum quidam ad patrem meum venit nuntians ei, Midam vitis cultorem, ſervum in rebus etiam aliis robuſtum & induſtrium, circa plenum forum, à vipera morſum jacere jam putrefacto crure. Etenim dum ligaret palmites, ac vallis circumplicaret, adrepentem beſtiolam maximum ei pedis momordiſſe digitum. Tum illam quidem ilico aufugiſſe, & ſeſe rurſus in latebram condidiſſe, illum verò doloribus pereuntem ejulare. Hæc ergo cùm nuntiarentur, jam Midam ipſum videbamus lectica domum à conſervis adportari, totum inflatum, lividum, ac ſuperficie putreſcentem, vix jam ſpirantem. Ergo patri mœrenti, amicorum quiſpiam, qui tum fortè aderat, Bono ani-

θαῤῥῆ ἔφη, ἐγὼ γάρ σοι ἄνδρα βαβυλώνιον τῶν Χαλδαίων ὡς φασιν, αὐτίκα μέτειμι, ὃς ἰάσεταί τ' ἄνθρωπον. καὶ ἵνα μὴ ἀληθεύω λέγων, ἥκει ὁ βαβυλώνιος, καὶ ἀνέστησε τὸν Μίδαν, ἐπῳδήτινι ἐξελάσας τὸν ἰὸν ὃν ἔσω σώματος, ἅτε τὸ πεσοῦσα ἀρτήσας τῷ ποδὶ τεθνηκυίας παρθένου λίθον, ἀπὸ τῆς στήλης ἀποκόψας. καὶ τοῦτο μέν, ἴσως μέτριον. καίτοι ὁ Μίδας αὐτὸς ἁρμάμενος τὴν σκίμποδα, ἐφ' ᾗ ἀνεκάμισε, ὥχετο εἰς τὸ ἄρρεν ἀπίων. τοσοῦτον ἡ ἐπῳδὴ ἐδυνήθη, καὶ ὁ στηλίτης ἀνθρωπος λίθος. ὁδὶ, καὶ ἄλλα ἐποίησε θαυμάσια ὡς ἀληθῶς. εἰς γοῦν τὸ ἄρρεν ἐλθὼν, ἑωθεν ἐπειπὼν ἱερατικά τινα ἐκ βίβλου παλαιᾶς ὀνόματα ἐπτά, Ἰηΐω, καὶ δαδὶ καθαγίσας τὸν τόπον, περιελθὼν εἰς τρὶς, ἐξήλασεν ὅσοι ἐν ἐκείνῳ ἐντὸς τοῦ ὅρου. ἦσαν δὲ ὥσπερ ἐλήλυθμοι πρὸς τὸν ἐπῳδὸν ὄφεις πολλοὶ, καὶ ἀσπίδες, καὶ ἔχιδναι, καὶ κεράσται, καὶ ἀκοντίαι, φρυῶνοί τε, καὶ φύσαλοι. ἐλείπετο δὲ εἷς δράκων παλαιὸς, ὑπὸ γήρως οἰμαι ἐξερπύσαι μὴ δυνάμενος, πρεσβύτερος δὲ πρεσβευόμενος. ὁ δὲ μόγις, οὐκ ἔφη παρεῖναι ἅπαντας, ἀλλ' ἕνα τινὰ τῶν ὄφεων τὸν νεώτατον χειροβοήσαντες, πρεσβυτῷ ἐπέμψεν ἐπὶ τὸν δράκοντα. καὶ μεθαμικρὸν ἦκε κἀκεῖνος. ἐπεὶ δὲ συνηυλίσθησαν, ἐνέφύσησε μὲν αὐτοῖς ὁ βαβυλώνιος, πολὺ δὲ, αὐτίκα μάλα κατεκαύθη ἅπαντα ὑπὸ τῆς φυσήματος. ἡμεῖς δὲ ἐθαυμάζομεν. εἶπέ μοι ὦ Ἴων ἐκεῖνος ἐγὼ, ὁ ὄφις ὁ πρεσβύτης ὁ νέος, ἆρα ἐχειραγώγει τὸν δράκοντα ἤδη ὡς φῆς γεγηραικότα, ἢ animo es, inquit, Ego enim virum quendam Babylonium ex Chaldæis, quos vocant, protinus huc adducam, qui sanabit hominem. Et ne diem narrando conteram, venit Babylonius, ac Midam restituit, fugato ex corpore veneno quadam incantatione, & ad pedem ejus appenso virginis defunctæ lapillo, quem è columna exciderat. Et hoc quidem forsitan mediocre fuerit. Tum Midas ipse sublato, in quo allatus erat, scabello, discessit in agrum: tantum potuit incantatio, & columnaris ille lapis. At idem ille Babylonius alia' præterea planè divina fecit. Nempe in agrum profectus mane, cùm pronunciasset sacra quædam ex vetusto codice septem nomina, sulfure ac face lustrato loco, in orbem ter obambulans, serpentes omnes excivit, quicunque intra eam regionem erant. Veniebant ergo tanquam ad incantationem tracti serpentes multi, aspides, viperæ, ceraſtæ, jaculi, phryni, physali. Supererat unus draco, annosus, qui, ut opinor, ob senectam prorepere non valebat, nec dicto audiens fuerat. At magus, non adsunt omnes, inquit. Tum unum quendam ex serpentibus, eum qui natu minimus erat selectum, ad draconem misit legatum, ac paulo pòst venit etiam ille. At postquam jam collecti constitissent, Babylonius in eos spiritum emisit: atque omnes protinus flatu incensi sunt: quod nos admirabamur. Tum ego, dic mihi, inquam, Ion: serpens ille legatus, juvenem illum dico, utrum manu deduxit draconem, qui jam, ut ais, senuerat: an ille ba-

1 Θείῳ καὶ δαδὶ καθαγίσας] Vide C. Barthii Adversar. lib. VII. cap. 3. Alm.

1 Βί-

σκίπωνα ἔχων σκεῖνος, ἐπεισηλίζετο. σὺ μὲν παίζεις ἔφη ὁ Κλεόδημος. ἐγὼ δὲ αὐτὸς ἀπιστότερος ἂν σε πάλαι τὰ τοιαῦτα, ὥμην γὰρ οὐδενὶ λόγῳ δυνατὸν γίγνεσθαι ἂν αὐτὰ πιστεῦσαι, ὅμως ὅτε τὸ πρῶτον εἶδον πεζὸν τὸν ξένον τὸν βάρβαρον, ἐξ Ὑπερβορέων ὃν ὡς ἔφασκεν, ἐπίστευσα, καὶ σκιαγράφῳ, ἐπιπολὺ ἀντιλέγων. τί γὰρ ἔδει ποιεῖν, αὐτὸν ὁρῶντα ἀέρος φερόμενον, ἡμέρας ὔσης, καὶ ἐφ' ὕδατος βαδίζοντα, καὶ διὰ πυρὸς διεξιόντα, καὶ σχολῇ, καὶ βάδην. σὺ ταῦτα ἦν ἢ ἐγὼ εἶδες, τὸν ὑπερβόρεον ἄνδρα πεζόμενον, ἢ ἐπὶ ὕδατος βεβηκότα; καὶ μάλα ἠδὲ ὃς ὑποδεδεμένος γε καρβατίναις, οἷα μάλιστα σκεῖνοι ὑποδοῦνται. τὰ μὲν γὰρ σμικρὰ ταῦτα, τί χρὴ καὶ λέγειν, ὅσα ἐπεδείκνυτο, ἔρωτας ἐπιπέμπων, καὶ δαίμονας ἀνάγων, καὶ νεκροὺς ἐώλους ἀνακαλῶν, καὶ τὴν ἑκάτην αὐτὴν ἀναργῆ παράστασαν, καὶ τὴν σελήνην καθαιρῶν. ἐγὼ γοῦν διηγήσομαι ὑμῖν ἃ εἶδον γλαυκίῳ τῷ τοῦ Ἀλεξικλέους. ἄρτι γὰρ ὁ Γλαυκίας καὶ παῖς ἀποθανόντος, Δημαινέτου τοῦ χρυσοχόου. ἐμοὶ δὲ διδασκάλῳ ἐχρῆτο πρὸς τοὺς λόγους. καὶ εἴ με μὴ ὁ ἔρως σκεῖνος ἀπηχόλησεν αὐτὸν, ἅπαντα ἂν ἤδη τὰ τοῦ Περιπάτου ἠπίστατο. ὃς δὲ σκληρὸν καὶ δεκαετῆς ὤν, ἀνέλυε. καὶ τὴν φυσικὴν ἀκρόασιν μετελήλυθε εἰς τέλος. ἀμηχανῶν δὲ ὅμως τοῦ ἔρωτος, μιλυόμενος τὸ πᾶν. ἐγὼ δὲ ὥσπερ εἰκὸς ἦν, διδάσκαλον ὄντα τὸν περίπατον, σκεῖνον μόγις, ἄγω πρὸς αὐτὸν, ἐπὶ μναῖς πέντε μὲν τὸ παράπαν. ἔδει γὰρ προτελέσαι τι

baculum geſtans innitebatur? Ludis tu quidem, inquit Cleodemus. At ego qui & ipſe quoque olim minùs talia credebam quàm nunc tu: putabam enim nulla ratione fieri poſſe, ut ea crederem: tamen cùm volantem primùm conſpicerem peregrinum illum barbarum (erat autem ex hyperboreis, ut ajebat) credidi, & victus ſum, poſtquam diu repugnaſſem. Quid enim feciſſem, quum eum cernerem in aëre volantem, idque interdiu, ac ſuper aquam ingredientem, perque medium iguem incedentem, idque lentè ac ſenſim? Tu-ne, inquam ego, iſta videbas, nempe Hyperboreum volantem, aut ſuper aquas ambulantem? Et maximè, inquit ille, carbatinas indutum, quo potiſſimùm calceamenti genere illi utuntur. Nam minutula iſta, quid attinet referre, quæcunque fecit, quo pacto amores immiſerit, ac dæmones exegerit, mortuoſque marcidos in vitam revocarit, atque Hecaten ipſam conſpiciendam exhibuerit, lunamque è cœlo detraxerit? Quin ego vobis referam, quæ ab eo fieri conſpexi in Glaucia Alexiclis filio. Glaucias hic cùm patris nuper defuncti facultates ſuſcepiſſet, Chryſidem Demæneti filiam amabat: ac me quidem præceptore in diſciplina utebatur: ac niſi amor ille à ſtudio deduxiſſet eum, univerſam Peripateticorum doctrinam perdidiſſet: qui cùm eſſet annos natus octodecim, analyticam tenebat, & phyſicam auſcultationem ad finem uſque percurrerat. Amore tamen victus, rem omnem mihi ſignificat. Ego verò quemadmodum par erat, quippe qui præceptor eram, hyperboreum illum magnum ad eum duco, conductum quatuor minis in manum ilico datis: quiddam enim erat ad ſacri-

πρὸς τὰς θυσίας. ἐκκαίδεκα ἦ, εἰ τύχοι τ Χρυσίδ@. ὁδὲ, αὐξομένῳ τηρήσας τῷ σελήνῳ, τότε γὰρ ὡς ἐπὶ πολὺ τὰ τοιαῦτα πλεισυρχίτα, [1] βόθρον τε ὀρυξάμενο@ ἐν αὐλίῳ τινὶ τ οἰκίας, ὡς ἐ μέσας νύκτας ἀνεκάλεσεν ἡμῖν, πρῶτον μ, τ Ἀναξικλέα τ πατέρα Γλαυκίης, πρὸ ἑπτὰ μηνῶν τετνεῶτα. ἠγανάκτ ἦ ὁ γέρων ἐπὶ τῇ ἔρωτι, καὶ ὠρύζετο. τὰ τελούμενα ἦ, ὅμως ἔφηκεν αὐτῇ ἐρᾶν. μετ ἦ, τῷ Ἑκάτῃ τὸ ἀνήκοντο ἐπαγαγόμενο τ Κέρβερον, καὶ τὴν σελήνην κατέσπασε. πολύμορφόν τι θέαμα, καὶ ἄλλοτε ἄλλοῖόν τι φανταζόμενον. τὸ μ γὰρ πρῶτον, γυναικείαν μορφὴν ἐπεδείκνυτο. εἶτα βοῦς ἐγγύθεν παίκαλο@. εἶτα σκύλαξ ἐφαίνετο. τέλο@ σ' ἦν, ὁ ὑπερβόρεο@ ἐκ πηλοῦ ἐρώτιόν τι ἀναπλάσας, ἄπιθι ἔφη, καὶ ἄγε Χρυσίδα. καὶ ὁ μ πηλὸς, ἐξέπλατε. καὶ μεταμικρὸν ἦ, ἐπίεσε κόπλασε τὴν θύραν ἐκείνη. καὶ εἰσελθοῦσα, πρεσβύτιδ τ Γλαυκίαν, ὡς ἂν ἐμμανέστατα ἐρᾶσα. καὶ σωλῶ, ἄχρι δὴ ἀλεκτρυόνων ἠκούσαμεν ἀδόντων. τότε δὴ ἡ τε σελήνη ἀνέπλατε ἐς τ οὐρανὸν, ἡ Ἑκάτη ἔδυ κ' τ γῆς, τὰ ἄλλα φάσματα ἠφανίσθη, καὶ τὴν Χρυσίδα ἐξεπέμψαμεν αὖθις αὐτόθεν πρὸ ἡμέρας τὸ λυχνικόν. εἰ ταῦτα εἶδες ὦ Τυχιάδη, οὐκ ἂν ἔτι ἠπίστησας εἶναι πολλὰ ἐν ταῖς ἐπῳδαῖς χρήσιμα. εὖ λέγεις ἦν σ' ἐγώ. ἐπίσταμαι γὰρ ἄν, εἴγε εἶδον αὐτά. νυῦ ἦ συγγνώμη οἶμαι, εἰ μὴ τὰ ὅμοια ὑμῖν ὀξυδερκεῖν ἔχω. πλὴν ἀλλ' οἶδα γὰρ τὴν Χρυσίδα ἣν λέγεις, ἐρασὴν γυναῖκος,

sacrificia præparandum: tum sedecim, si Chrysidem potiretur. Ille verò crescentem observans Lunam (nam tunc ut plurimum hujusmodi sacra peraguntur) fossam cùm effodisset in aperto quodam loco domus sub dio, circa mediam noctem evocavit nobis, primùm quidem Anaxiclem Glauciæ patrem, ante septem menses defunctum. Succensebat autem ob amorem senex, atque indignabatur. Tandem tamen ei permisit, ut amaret. Postea verò Hecaten quoque eduxit, adducentem unà Cerberum. Tum Lunam detraxit, multiforme quoddam spectaculum, & quod aliàs aliud apparebat. Primùm quidem muliebrem formam referebat: deinde in vaccam formosam vertebatur: postremò verò catula videbatur. Hyperboreus ille tandem, cùm finxisset quendam è luto Cupidinem: Abi, inquit, atque huc perducas Chrysidem. Tum protinus lutum evolavit: paulò pòst adfuit illa pulsans ostium: quæ ingressa Glauciam complectitur, ut quæ ipsum insaniissimè deperiret: cum quo versata est, quoad gallos canentes audivimus. Tum verò Luna subvolavit in cœlum, Hecate terram subiit, cæteraque spectra disparuerunt: & Chrysidem ferme circa diluculum dimisimus. Hæc si vidisses, Tychiade, non amplius dubitasses, multa in carminibus esse commoda. Bene dicis, inquam, ego credidissem equidem, si vidissem ea: nunc verò ignoscendum mihi puto, si qualia vos videtis, acutè perspicere non possum. Verumtamen Chrysidem illam, quam dicis, novi, mulierem

1 Βόθρον τε ὀρυξάμενο@] Heliod. lib. 6. *Bourd.*

1 Ἀλ-

καὶ πρόχειρον. ἐχ ὁρῶ ἵν' ἕνεκα ἐδεήθητε ἐπ' αὐτὸν ἔτι πάλιν πρεσβεύτου, καὶ μόγις ἔτι ἐξ Ὑπερβορέων, καὶ σελήνης αὐτῆς, ἣν εἴκοσι δραχμῶν ἀγαγεῖν ἐς Ὑπερβορέους δυνατὸν ἦν. πάνυ γὰρ ἐνδέδωκε πρὸς ταύτην τὴν ἐπῳδὴν ἡ γυνὴ, καὶ τὸ ἐναντίον τοῖς φάσμασι πέπονθεν. ἐκείνα μὲ γὰρ ἦν ψόφον ἀκούσῃ χαλκοῦ, ἢ σιδήρου, πέφυγε. καὶ ταῦτα γάρ ὑμεῖς φατε. αὐτὴ ἵ, ἂν δραχμείου τι ψοφῇ, ἔρχεται πρὸς τὸ ἦχον. ἄλλως τε, καὶ θαυμάζω αὐτὸν ἔτι μόγις, εἰ δυνάμενον αὐτὸς ἐρασθῆναι πρὸς τὸ πλουσιώτατον γύναικῶν, καὶ τάλαντα ὅλα παρ' αὐτῶν λαμβάνειν. ὁδὶ, τετράρων μνῶν πάνυ σμικρολόγος ὤν, Γλαυκίαν ἐπέρασεν ἐργάζεται. γελοῖα ποιεῖς ἔφη ὁ Ἴων, ἀπιστῶν ἅπασιν· ἐγὼ γὰν ἡδέως ἂν ἐροίμην σε τί σοὶ τῶν φῆς, ὅσοι τὰς δαιμονῶντας ἀπαλλάττουσι τὰ δεινά, ὕτω σαφῶς ἐξάδοντες, καὶ τὰ φάσματα. καὶ ταῦτα σὺν ἐμὲ χρὴ λέγειν, [1]ἀλλὰ πάντες ἴσασι τὸν Σύρον τὸν ἐκ Παλαιστίνης, τὸν ἐπὶ τούτων σοφιστὴν, ὅσους ἀληθῶς δαιμονῶντας πεπαίπτοντας πρὸς τὴν σελήνην, καὶ τὸ ὀφθαλμὼ διαστρέφοντας, καὶ ἀφρὸν στόματος ἀφιέντας τὸ σῶμα, ὅμως ἀνίστησι, καὶ ἀποπέμπει ὑγιᾶς, ἐπὶ μισθῷ μεγάλῳ ἀπαλλάξας τὰ δεινῶν. ἐπειδὰν γὰρ ἐπιστῇ κειμένοις, καὶ ἔρηται ὅθεν εἰσεληλύθασιν εἰς τὸ σῶμα, ὁ μὲ δοσῶν αὐτὸς, σιωπᾷ. ὁ δαίμων ἵ, ἀποκρίνεται, ἑλληνίζων, ἢ βαρβαρίζων, ἢ ὅθεν ἂν αὐτὸς ἦ, ὅπως τε, καὶ ὅθεν ἐπῆλθεν ἐς

lierem meretricem ac facilem. Nec video sanè cujus gratia ad illam luteo illo legato, magoque ex Hyperboreis, ipsaque luna egueritis, quippe quam viginti drachmis in Hyperboreos usque ducere potuisses. Mirificè enim huic incantationi se dedit mulier, & contrarium his spectris habet. Nam ea quidem audito æris ferrive sono fugiunt: etenim vos hæc dicitis: illa verò sicubi argentum sonuerit, ad tinnitum accurrit. Præterea ipsum etiam magum admiror, quòd cùm ditissimas mulieres in sui amorem possit pellicere, ab iisque solida talenta accipere, is quatuor minarum, tantilli lucri avidus, Glauciam amoris compotem fecerit. Ridiculè facis: inquit Ion, qui nihil credis. Ego igitur libenter te rogarim quid de his respondeas, qui dæmoniacos liberant terroribus, adeò manifestè spectra illa carminibus expellentes. Atque hæc non opus est me dicere, verùm omnes noverunt, Syrus ille ex Palæstina, qui harum rerum artifex est, quàm multos suscipiat qui ad Lunam concidunt, oculosque distorquent, spumaque os opplent: quos tamen erigit, ac sanos remittit, magna accepta mercede, diris eos malis liberans. Etenim quum jacentibus supervenit, rogavitque unde in corpus ingressi sint, ægrotus quidem ipse tacet, sed dæmon respondet, Græca, vel barbarica lingua, vel patria loquens, quomodo, & unde in homi-

1 Ἀλλὰ πάντες ἴσασι τὸν Σύρον τὸν ἐκ Παλαιστίνης, τὸν ἐπὶ τούτων σοφιστὴν] Non dubito, quin per Syrum illum è Palæstina intellexerit aliquem ex Apostolorum discipulis Christianum: iis enim, ut Dominus *Christus* prædixerat, subjecta erant dæmonia, & talia miracula passim fiebant in prima illa ætate Ecclesiæ. *Palm.*

τ' ἄνθρωπον. οὐδὲ, ὅρκους ἐπάγων, εἰ μὴ πειθοίη, & ἀπειλῶν, ἐξελαμύνῃ τ' δαίμονα. ἔγωγ' ἂν & εἶδον ἔξιόντα μέλανα, καὶ καπνώδη τὴν χροιάν. ἐ μέγα δὴ ἐγὼ τὰ τοιαῦτα σε ὁρᾶν ὦ Ἴων, ᾧ γε & αἱ ἰδέαι αὐτῇ φαίνονται, ἃς ὁ πατὴρ ὑμῶν Πλάτων δείκνυσιν ἀμαυρόν τι θέαμα, ὡς πρὸς ἡμᾶς τὰς ἀμβλυώττοντας. μὴν & γ' Ἴων ἔφη ὁ Εὐκράτης τὰ τοιαῦτα εἶδεν, καὶ ἄλλοι πολλοὶ δείμασιν ἐντετυχήκασιν. οἱ μέν, νύκτωρ. οἱ δ', μεθ' ἡμέραν; ἐγὼ δ' οὐκ ἄπαξ, ἀλλὰ μυελάκις ἤδη τὰ τοιαῦτα πεθέαμαι. καὶ τὸ μὲν πρῶτον, ἐπαρρτόμην πρὸς αὐτά. νυνὶ δ' ὑπὸ & ἔθους, οὐδέν τι παράλογον ὁρᾶν μοι δοκῶ. καὶ νυνὶ μάλιστα, ἐξ οὗ μοι τ' δακτύλιον ὁ Ἄραψ ἔδωκε, σιδήρου & ὄν τ' στυρῶν πεποιημένον, καὶ τὸν ἐπῳδὸν ἐδίδαξε τὸν πολυώνυμον, οὗτος εἰ μὴ κείμοι ἀπιστήσεις ὦ Τυχιάδη. καὶ πῶς ἂν δ' ἐγὼ ἀπιστήσαιμι Εὐκράτῃ τῷ Δείνωνος, σοφῷ ἀνδρὶ μάλιστα, καὶ ἐλευθερίως τὰ δοκοῦντα οἱ λέγοντι οἴκοι παρ' αὐτῷ μετ' ἐξουσίας; τὸ γοῦν & περὶ ἀνδριάντος ἦν δ' ὃς ὁ Εὐκράτης, ἅπασι τοῖς ἐπὶ τ' οἰκίας, ὅσοι νύκτες φαινόμενοι, καὶ παισὶ, καὶ νεανίσκοις, καὶ γέρουσι, τοῦτο & παρ' ἐμοῦ μόνου ἀκούσεται ἂν, ἀλλὰ & πᾶσι τ' ἡμετέροις ἀπάντων. ποίῳ ἦν δ' ἐγὼ ἀνδριάντος; οὐχ ἑώρακας ἔφη εἰσιὼν ἐν τῇ αὐλῇ, ἐμηκανήσατο πύγκαλον ἀνδριάντα, Δημητρίου ἔργον & ἀνθρωποποιοῦ; μῶν τ' διασύοντα ἦν δ' ἐγὼ φῄς, τ' ἐπικεκυφότα κ' [1] τὸ χῆμα τ' ἀφέσεως, ἀπεσταλμένον εἰς τὸν δισκοφόρον, ἡρέμα

hominem intravit. Ille verò adjurans eum, ac ni pareat, minitans etiam, abigit dæmonem. Quin ego quoque dæmonem, nigrum, & colore fumidum exeuntem vidi. Non magnum erat, inquam ego, talia Ion te cernere, cui ipsæ etiam apparent Ideæ, quas vestræ familiæ parens ostendit Plato, rem spectatu tenuem, quantum ad nos homines luscios. Ita-ne solus Ion, inquit Eucrates, istiusmodi vidit? annon alii etiam multi inciderunt in dæmones, alii noctu, alii interdiu? Ego profectò non semel, sed millies talia jam conspexi: ad quæ primùm quidem turbabar: sed nunc ita sum assuetus ut nihil prodigiosi videre mihi videar: maximeque nunc ex quo annulum mihi dedit Arabs, ex ferro de cruce sumpto, factum: carmenque docuit multis nominibus constans: nisi fortè ne mihi quidem fidem sis habiturus Tychiade. At, inquam ego, quî non crediderim Eucrati Dinonis filio, viro in primis sapienti, ac liberè quæ sibi videntur domi privatæ cum authoritate dicenti? Illud ergo de statua, inquit Eucrates, quæ omnibus qui sunt domi, singulis noctibus apparet, tum pueris, tum adolescentibus, tum senibus: hoc non à me duntaxat audieris, verùm etiam à nostris omnibus. De qua statua, inquam ego? Non vidisti, inquit, cùm ingrederis, statuam quandam in atrio collocatam, perquàm pulchram, opus Demetrii, hominum fictoris? Non illam dicis, inquam, quæ discum jacit: quæ inclinata est ad emissuri gestum, reflexa in eam quæ fert discum, altero pe-

1 Τὸ χῆμα τ' ἀφέσεως] Leg. Casaub. ad lib. 1. Athen. *Bourd.*

1 Οὐ-

φαλάζοντα πρὸ ἑτέρου, ἐοικότα ξυναναφήσοντι μετὰ τῆς βολῆς; σὺν ἐκείνοις ἢ οὐ; ἔστι Μύρωνος ἔργον ἐν τῷ τόπῳ ἐστὶν, ὃ διακοδόλος, ὃν λέγεις. ἀλλὰ τὸ παρ' αὐτὸν φημι τὸ ἀμφιδέμενον τῇ κεφαλῇ τῇ ταινίᾳ, τὸ καλόν. Πολυκλείτου γὰρ τοῦτο ἔργον. ἀλλὰ τοὺς μὲν, ἐπὶ τὰ δεξιὰ εἰσιόντων, ἄφες, σὺν οἷς δὲ τὰ Κριτίου καὶ νησιώτου τυράννου ἕστηκεν, οἱ τυραννοκτόνοι. σὺ δέ τινα ἆρα τὸ ὕδωρ τὸ ἐπῤῥέον εἶδες ἀφυάσου, φαλακρὸν, ἠμίγυμνον τὴν ἀναβολὴν, ἠνεμωμένον δὲ πόγωνα τοὺς τρίχας ἐνίας, ἐπίσημον τὰς φλέβας, αὐτοανδρώπῳ ὁμοῖον, ἐκεῖνον λέγω. Πέλιχος ὁ κορίνθιος τύραννος εἶναι δοκεῖ. νὴ Δί' ἦ δ' ὅς· ἐγὼ, εἶδόν τινα ἐπὶ τὰ δεξιὰ καὶ Κρόνου, ταινίας, καὶ στεφάνους ξηροὺς ἔχοντα, κεχρυσωμένον πάλαι τὸ ἦθος. ἐγὼ δὲ ὁ Εὐκράτης ἔφη, ἐκεῖνα ἐχρύσωσα, ὅπως μὲ ἰάσαιτο λαβὼν τριταῖος· καὶ γὰρ ἡπιάλει ἀπεκλύμενον. ἦν γὰρ ἰατρὸς ἦν δ' ἐγὼ ὁ βέλτιστος ἅπαντες Πέλιχος; ἔστι, φὴ μὴ ἐκπλῆξαι ἦδ' ὅς ὁ Εὐκράτης, ἢ σε σὸν εἰς μακρὰν μέτεισιν ὁ ἀνήρ. οἶδα ἐγὼ ὅσον δυνατὸν ἅπαντες ὁ τοῦτο τὸ γελώμενον ἀνδριάς. ἢ δὲ νομίζεις καὶ αὐτὸ εἶναι τὸ ἐπιπέμπειν ἡπιάλους, οἷς ἂν ἐθέλοι, εἶτα τὸ ἀπαλλάττειν δυνατὸν αὐτό; ἴλεως ἦν δ' ἐγὼ ἔστω ὁ ἀνδριὰς, φὴ ἦ δ', ὅτως ἀνοήτου ὤν· πόθεν δὲ τὸ ἄλλο ποιήσαι ὁρᾶτε αὐτὸν ἅπαντες οἱ σὺν τῇ οἰκίᾳ; ἐπεσδὺν τάχιστα ἔφη νὺξ γένηται, ὁ δὲ, καβὰς ἀπὸ τῆς βάσεως, ἐφ' ἣ ἕστηκε, περίεισιν οὐ κύκλῳ τὴν οἰκίαν, καὶ πάντες σύνοιδα γάρ αὐτὸ, σύνοιδε δὲ ἄδηλα. φὴ σὸν ἔστιν ὃν τινα ἠδίκησεν. ἀπορέω γὰρ χρὴ μόνον. ὁ δὲ, παρέρχεται, μηδὲν σοι προσλήσας τὸν ἰδόντα. φὴ μὴν δὲ λέγεται τὰ πολλὰ, de paulum inflexo, quæque se erectura videtur una cum jactu? Non, inquit: nam unum est ex Myronis operibus, ille disci jactator, quem dicis. Sed nec eam juxta ipsum positam dico, cui caput tæniis est vinctum, formosam illam, nam id Polycleti opus est, Verùm eas quæ à dextra sunt egredientibus, omitte, inter quas & illi stant tyrannicidæ, Critiæ Nesiotæ plasmata. Tu verò annon ad aquam illam quæ influit, quampiam vidisti, ventre prominulo, calvam, seminudam, cujus quidam barbæ pili agitantur, insignibus venis, vero homini simillimam? illam dico. Videtur esse Pelichus dux Corinthius. Per Iovem inquam ego, vidi quandam ad Saturni dextram, tænias & coronas aridas habentem, cui pectus est foliis inauratum. Ego, inquit Eucrates ea deauravi, cùm me sanasset triduo, algida febre pereuntem. Erat-ne etiam medicus, inquam, optimus iste Pelichus? Est, neque cavillare, inquit Eucrates: alioqui in te statim irruet homo. Novi ego certè quantum valeat; hæc quam tu rides statua. Annon ejusdem putas esse immittere febres in quos voluerit, quandoquidem potest ejicere? Propitia, inquam, & benigna mihi sit hæc statua, quæ tantum valeat. Quid verò aliud facientem videtis omnes qui domi estis? Quumprimum nox est, inquit, hæc è base descendens in qua stat, in orbem totam domum circumambulat, omnesque ipsi interdum etiam canenti occurrunt, nec est quisquam quem unquam læserit, divertere enim tanihil intuentes infestans, quum tùm oportet: illa verò præterit,

καὶ παίζῃ δ' ὅλης νυκτὸς, ὥστε ἀκούειν ᾧ ὑδαλὸς ψοφοῦντος. ὅρα τοίνυν μὴ δι' ἐμὲ, μὴ δι' Πέλιχος ὁ ἀνδριὰς, ἀλλὰ Τάλως ὁ κρὴς ὁ τοῦ Μίνω ἦ. καὶ γὰρ ἐκεῖνος χαλκοῦς τις ἦν, τῶν Κρητικῶν περίπολος. εἰ δὲ μὴ χαλκοῦς ὦ Εὐκρατες, ἀλλὰ ξύλου ἐπεποίητο, οὐδὲν αὐτὸν ἐκώλυεν ἔργον εἶναι Δημητρείου, ἀλλὰ τῶν Δαιδάλου τεχνημάτων. δραπετεύει γοῦν ὡς φῂς κατὰ τὰ βάσεως ἑστώς. ὅρα ἔφη ὦ Τυχιάδη, μή σοι μεταμελήσῃ τοῦ σκώμματος ὕστερον. οἶδα ἐγὼ οἷα ἔπαθεν ὁ τὰς ὀβολὰς ὑφελόμενος, ὃς καὶ τὴν νομιζομένην ἐκφορὰν ὑπέμεινε αὐτῷ. πάνδεινα ἐχρῆν ὁ Ἴων ἔφη, ἱερόσυλόν γε ὄντα. πῶς ἂν αὐτὸν ἡμιώλιος ὦ Εὐκρατες; ἐθέλω γὰρ ἀκοῦσαι, εἰ καὶ ὅτι μάλιστα ἐκεῖνος Τυχιάδης ἀπιστήσῃ. πολλοὶ ἦσαν ὀβολοὶ τὸ πάλαι ἐν τῷ ναῷ τούτῳ, καὶ ἄλλα νομίσματα ἔνια ξυμμιγῆ τούτοις τὰ μηρῷ κεκολλημένα, καὶ πέπλα ἐξ ὑφάσματος, ὑπὸ τῆς ἁφῆς τινος, ἢ μιλτὸς ἐπὶ τῇ ἁφῇ, ὁπόσοι δὲ αὐτὸν ἐπαύσαντο πυρετοῦ ἐκόμιζον. ἐγὼ γοῦν ἡμῖν λίθους τινὰς οἰκέτης, κωβιδρᾶς, ἱπποκόμος. ὅστις ἐπεχείρησε νυκτὸς ὑφελέσθαι τὰ ἀνάθεμα ἐκεῖνα, καὶ ὑφείλετο, καλῶς ἐδήκτο ἤδη τηρήσας τὸν ἀνδριάντα. ἐπεὶ δὲ ἐπανελθὼν τάχιστα ἔγνω πεπεισυλημένον ὁ Πέλιχος, ὅρα ὅπως ἠμύναλο, καὶ κατέφαγε τὸν λίθον. δι' ὅλης γὰρ τῆς νυκτὸς περιὴει ὠρυόμενος, ὥσπερ εἰς λαβύρινθον ἐμπεσών. ἄχρι δὴ κατελήφθη ἔχων τὰ φόρεια, κἀμοῦ μὲν ἡμέρας, καὶ πότε μὲν, πλησιαζούσης ἔλαβεν ἀλής. ἐπολὺν δὲ ἐπίδιος χρόνον, καὶ ὡς κακῶς ἀπέζη, μαστιγούμενος ὡς ἔλεγε καθ' ἑκάστην νύκτα

& lavat sæpe, & tota nocte ludit, ut strepentem aquam audiamus. Vide, inquam ego, ne fortè non Pelichus hæc statua sit, sed Talus potiùs Cretensis, qui fuit Minois. Nam erat æneus ille, Cretæ circuitor. Quòd si non ænea, sed lignea esset, Eucrates, nihil eam prohiberet, quin non Demetrii opus, sed Dædali machina esset. E base namque, ut ais, ista fugit. Vide, inquit, ô Tychiade, ne te posthac istius scommatis pœniteat. Novi quidem ego quid illi acciderit, qui obolos surripuit, quos ei quoque novilunio pendimus. Prorsus atrocia, Inquit Ion, oportebat accidere: quippe qui sacrilegus erat. Quomodo ergo illum ultus est, ô Eucrates? Nam audire cupio, etiamsi quàm maxime Tychiades iste diffisurus est. Multi, inquit ille, ad pedes ejus oboli jacebant: item alia numismata, quædam argentea ad crus ejus affixa cera, ac laminæ quoque argenteæ: vota cujusdam, aut merces sanationis eorum qui febre fuerant liberati ab eo. Erat autem nobis servus quidam Libycus sceleratus, equorum curator, qui noctu aggressus est ea auferre omnia, abstulitque digressam jam cùm observasset statuam. At cum primum reversus intellexit sacrilegio se compilatum Pelichus, vide quo pacto sese ultus est, atque furti prodidit Libycum. Tota nocte atrium in orbem miser obambulabat, exire non valens, tanquam in labyrinthum incidisset: quoad orta die deprehensus est, ea tenens quæ furto abstulerat: ac tum quidem comprehensus plagas non paucas accepit: nec diu superstes malus malè periit, vapulans singulis noctibus, ut dicebat,

ἑκάστην, ὥστε καὶ μώλωπας ἐς τὴν ἐπιοῦσαν φαίνεσθαι αὐτοῦ ἐπὶ τοῦ σώματος. πρὸς ταῦτα ὦ Τυχιάδη, καὶ τὸν Πέλιχον σκῶπτε, κἀμὲ, ὥσπερ τῷ Μίνωι ἡλικιώτην παραπαίειν ἤδη δόκει. ἀλλ' ὦ Εὐκράτης ἦν δ' ἐγὼ. ἔστ' ἂν ὁ χαλκὸς μὲν, χαλκὸς ᾖ, τὸ δὲ ἔργον, Δημήτριος ὁ Ἀλωπεκῆθεν εἰργασμένος ᾖ, οὐ θεοποιός τις, ἀλλ' ἀνθρωποποιὸς ὤν, οὔποτε φοβήσομαι τὸν ἀνδριάντα Πελίχου, ὃν οὐδὲ ζῶντα πάνυ ἐδεδίειν, ἀπειλοῦντά μοι. ἐπὶ τούτοις, Ἀντίγονος ὁ ἰατρὸς εἶπε. κἀμοὶ ὦ Εὐκράτης, Ἱπποκράτης ἐστὶ χαλκοῦς, ὅσον πηχυαῖος τὸ μέγεθος. ὃς μόνον ἐπειδὰν ἡ θρυαλλὶς ἀποσβῇ, περίεισι τὴν οἰκίαν ὅλην ἐν κύκλῳ, ψοφῶν, καὶ τὰς πυξίδας ἀνατρέπων, καὶ τὰ φάρμακα συγχέων, καὶ τὴν θύραν περιτρέπων, καὶ μάλιστα ἐπειδὰν τὴν θυσίαν ὑπερβαλώμεθα, ἣν κατὰ τὸ ἔτος ἕκαστον αὐτῷ θύομεν. ἀξιοῖ γὰρ ἦν δ' ἐγὼ καὶ Ἱπποκράτης ἤδη ὁ ἰατρὸς θύεσθαι αὐτῷ, καὶ ἀγανακτεῖ, ἢν μὴ κατὰ καιρὸν ἀφ' ἱερῶν τελείων ἑστιαθῇ; ὃν ἔδει ἀγαπᾶν, εἴ τις ἐναγίσειεν αὐτῷ, ἢ μελίκρατον ἐπισπείσειεν, ἢ στεφανώσειε τὴν κεφαλήν. ἄκουε τοίνυν ἔφη ὁ Εὐκράτης, τοῦτο μὲν καὶ ἐπὶ μαρτύρων, ὃ πρὸ ἐτῶν πέντε εἶδον. ἐτύγχανε μὲν ἀμφὶ τρυγητὸν τὸ ἔτος ὄν, ἐγὼ δὲ ἀμφὶ τὸν ἀγρὸν μεσούσης τῆς ἡμέρας τρυγῶντας ἀφεὶς τοὺς ἐργάτας, κατ' ἐμαυτὸν εἰς τὴν ὕλην ἀπῄειν, μεταξὺ φροντίζων τι, καὶ ἀνασκοπούμενος. ἐπεὶ δ' ἐν τῷ συνηρεφεῖ ἦν, τὸ μὲν πρῶτον, ὑλαγμὸς ἐγένετο κυνῶν, κἀγὼ εἴκαζον Μνάσωνα τὸν υἱὸν, ὥσπερ εἰώθει, παίζειν, καὶ κυνηγετεῖν εἰς τὸ λάσιον μετὰ τῶν ἡλικιωτῶν παρελθόντα. τὸ δ' οὐκ εἶχεν οὕτως. ἀλλὰ μετ' ὀλίγον σεισμοῦ τινος γενομένου, καὶ βοῆς, οἷον ἐκ βροντῆς, γυναῖκα ὁρῶ προσιοῦ-

bat, adeò ut postridie apparerent in corpore vibices. I nunc, & post ista quoque Tychiades Pelichum ride, ac me tanquam Minoi coætaneum puta delirare. At ô Eucrates, inquam ego, quandiu æs erit æs, operisque plastes Demetrius Alopecensis fuerit, non Deorum, sed hominum fictor, Pelichi statuam, nunquam timebo, quem neque si viveret, mihi minantem timerem. Ad hæc medicus Antigonus, Et mihi ô Eucrates, inquit, est Hippocrates æreus, magnitudine ferme cubitali, qui duntaxat extincta lucerna, totam domum in orbem ambit, strepens & pyxides evertens, & pharmaca commiscens, & ostium subvertens, in primis si sacrificium differamus, quod ei quotannis facimus. Postulat ergo, inquam ego, etiam Hippocrates medicus jam ut sibi sacrificetur, indignaturque nisi in tempore justorum sacrificiorum epulis accipiatur? quem boni consulere oportebat, siquis ei libaret, aut mulsum infunderet, aut caput coronaret. Audi ergo, inquit Eucrates, istud certè etiam testibus probavero, quod ante annos quinque vidi. Cùm esset ferme vindemiæ tempus, ego in agrum circa meridiem vindemiatum dimissis operariis, in sylvam solus abibam, cogitans interim quiddam ac considerans. Ac postquam in saltum perveni, canum primò latratus insonuit. Ego verò Mnasona filium meum cum æqualibus venientem, ludere, venarique pro more, conjiciebam. At res non sic se habebat: verùm paulò pòst facto terræ motu, sonoque velut è tonitru, mulierem adve-

σιν φοβερὸν, ἡμιπαλαίαν σχεδὸν τὸ ὕψος. εἶχε δ' ἐ δᾷδα ἐν τῇ ἀριστερᾷ ἐ ξίφος ἐν τῇ δεξιᾷ, ὅσον εἰκοσάπηχυ. καὶ τὰ μὲ ἄνεργεν, ὀφιόπους ἦν. τὰ δ' ἄνω, γοργόνι ἐμφερὴς, τὸ βλέμμα φημὶ, καὶ τὸ φρικῶδες τῆς ὀψεώσεως. καὶ ἀντὶ κόμης, τοὺς δράκοντας βοστρυχηδὸν περιέκειτο, εἱλυμένους τε τὰ αὐχένα, καὶ ἐπὶ τὰ ἄμοια ἑλικηδὸν ἐπιπεσόμενους. ὁρῶν ἔφη ἅπας ἔφευγε σὲ φίλοι, μεταξὺ διηγουμένου; καὶ ἅμα λέγων, ἐδείκνυεν ὁ Εὐκράτης τοὺς ἐπὶ δ' πήχεως τρίχας, πᾶσιν ὀργὰς ὑπὸ δ' φόβου. οἱ μὲ δὴ ἀμφὶ τὸ Γωνα, καὶ τὸ Δεινόμαχον, καὶ τὸ Κλεόδημον, κεχηνότες ἀκροῶντες ἄνδρες, ἐληκάμενοι τὸ ῥινὸς, ἅμα προσκυνοῦντες ὅτως ἀπίθανον ἠλαζόνα, ἡμιπαιδιαίαν γυναῖκα, μεγάντειόν τι μορμολύκειον. ἐγὼ δ', οἰνάνθη μεθ' ἡδονῆς οἷοι ἄντες αὐτοὶ, νέοις τὴ ὁμιλοῦσιν ἐπὶ σοφίᾳ, καὶ ὑπὸ πολλῶν θαυμαζόντων, μόνῃ τῇ παλιᾷ, καὶ τοῦ γήρως ἀγαφέροντες τὸ βρεφῶν. τὰ δ' ἄλλα, καὶ αὐτῶν ὁμοίαν διαγωγότεροι πρὸς τὸ ψεῦδος. ὁ γὲν Δεινόμαχος, εἰπέ μοι ἔφη ὦ Εὐκράτες, οἱ κύνες δ' σ' ἦεν, πηλίκοι τὸ μέγεθ' ἦσαν; ἐλεφάντων ἦδ' ὅς, ὑψηλότεροι τ' ἰνδικῶν, καὶ μέλανες ἐ αὐτοὶ, καὶ λάσιοι, σιννάμεναι, καὶ ἀκμώσῃ τῇ λάχνῃ. ἐγὼ μὲ ἰνδῶν, ἔφην, ἀναστρέψας ἅμα τὴν σφραγῖδα, ᾗ μαι ὁ ἄρραψ ἔδωκεν εἰς τὸ ἔσω δ' δακτύλε. ἡ Ἑκάτη δ' παίξασα τῷ δρομικοτέρῳ ποδὶ τάδαφ' ἐποίησε χάσμα παμμέγεθες, βλίκον, περίφρεσον τὸ μέγεθος. ἅπερ ἐγὼ μετ' ὀλίγον ἀκμαίμην ἐς τὸ αὐτὸ. ἐγὼ δ' ἀορασίας, ἐπικύψας, λαβόμενος δένδρου τινὸς πλησίον πεφυκότος, ὡς μὴ σκοτοδινιάσας, ἐμνίεντεμ videō terribilem, prōceritate ferme dimidii ſtadii, quæ facem in ſiniſtra, gladium viginti circiter cubitorum habebat in dextra: erat infernè pedibus ſerpentinis; ſupernè verò, Gorgoni ſimilis, vultu dico, & horrore aſpectus: pro coma draconibus, tanquam cæſarie circumcincta, aliis collum amplectentibus, aliis etiam per humeros ſparſis. Videtis amici, inquit, quo pacto inter narrandum exhorrui? & ſimul hæc dicens Eucrates, oſtendit omnibus brachii ſui ſetas metu erectas. Ion ergo, Dinomachus, & Cleodemus vehementer inhiantes auſcultabant eum viri ſenes, tanquam naribus traherentur, adorantes apud ſeſe tam incredibilem coloſſum, ſemiſtadialem mulierem, giganteum terriculum. Interim ego conſiderabam, cujuſmodi erant hi, qui cum juvenibus nomine ſapientiæ verſantur, vulgoque in admiratione habentur, cùm ſola canitie & barba differant ab infantibus, quibus ipſis ad credenda mendacia ſunt ductu faciliores. Tum Dinomachus, dic mihi, inquit, Eucrates, illi Deæ canes quanta magnitudine erant? Elephantis, inquit ille, proceriores Indicis, nigri & ipſi, hirſutique, ſordido, ſqualidoque villo. Ego igitur cùm viderem, reſtiti, inverſo protinus in interiorem digiti partem, quod Arabs mihi dederat, ſigillo. Hecate autem percuſſo draconicis pedibus ſolo, hiatum effecit maximum, æquè magnum atque eſt Tartarus. Deinde in eum paulo pòſt deſiliit. Ego verò præſente animo, porrecta cervice inclinatus inſpexi, apprenſa arbore quapiam, quæ vicina ſtabat, ne obortis mihi tenebris & vertigine, in

πέσοιμι ἐπὶ κεφαλῆ. εἶπε ἑώρων τε ὁμοῦ ἅπαντα, τὴν Πυριφλεγέθοντα, τὸν λίμνην, τὸν Κέρβερον, τὰς νεκρὰς, ὥστε γνωρίζειν οἵνες αὐτῶν. τὸν γὰρ πατέρα εἶδον ἀκριβῶς αὐτὸν ἐκεῖνα ἔτι ἀμπεχόμενον, ἐν οἷς αὐτὸν κατεθάψαμεν. τί δ' ἔπραττον ὁ Γέλων ἔφη ὦ Εὐκρατες αἱ ψυχαί; τί ἄλλο ἢ οἷ ὄς, ἢ κατὰ φῦλα, καὶ φρήτρας καὶ τοὺς φίλους, καὶ συγγενῶν διατρίβουσιν ἐπὶ τῷ ἀσφοδέλῳ κατακείμενοι; ἀναλεγόμενοι δὲ ἔτι καὶ ὁ Γέλων οἱ ἀμφὶ τὸν Ἐπίκουρον τὸν ἱερὸν Πλάτωνι, καὶ περὶ τῆς τοῦ ψυχῶν λόγου. σὺ δὲ μὴ τὸν Σωκράτην αὐτὸν, καὶ τὸν Πλάτωνα εἶδες ἐν τοῖς νεκροῖς; τὸν Σωκράτην ἔγωγε ἦδη ὅς, οὐδὲ τοῦτον σαφῶς, ἀλλὰ εἰκάζων ὅτι φαλακρὸς, καὶ σφόδρα ἦν. τὸν Πλάτωνα δ', οὐκ ἐγνώσθην. χρὴ γὰρ οἶμαι πρὸς φίλους ἄνδρας πάλληθῆ λέγειν. ἅμα γὰρ ἔγωγε ἅπαντα ἀκριβῶς ἐθεασάμην. καὶ τὸ χάσμα συνείμενε. καί τινες τῶν οἰκετῶν ἀναζητοῦντές με, καὶ Πυρρίας ἅτερ ἐν αὐτοῖς, ἐπέφηναν ὅπω τέλεον μεμυκὸς ὂν χάσμαθος. εἶπε Πυρρία εἰ ἀληθῆ λέγω. νὴ Δί' ἔφη ὁ Πυρρίας, καὶ ὑλακῆς δ' ἤκουσα ἅμα δι' χάσματος, καὶ πῦρ τι καταλάμπειν δοκοῦν τὸ δαιδός μοι ἐδόκει. καλῶ ἐγέλασα, ἐπιμετρήσαντος δὲ μάρτυρος τὸν ὑλακὸν, καὶ τὸ πῦρ. ὁ Κλεόδημος δ', ἃ καινὰ εἶπεν, οὐδὲ ἄλλοις ἑώρακας ταῦτα εἰδὼς, ἐπὶ δ' αὐτὸς ἐπὶ πολλὰ νοήσας, τοιόνδε τι ἐθεασάμην. ἐπεσκόπει δέ με, καὶ ἐθεράπευεν Ἀντίγονος ἅτος. ἑβδόμη μὲν ἦν ἡμέρα. ὁ δὲ πυρέσσων, οἷος, καὶ σφοδρότερος. ἅπαντες δὲ με ἀπολιπόντες ἐπ' ἐρημίας, ἐπικλείσαντες τὰς θύρας, ἔξω ἐτέθειμεν. οὕτω γὰρ ἐκέλευσας ὦ Ἀντίγονε, εἴ πως δυνηθείη εἰς ὕπνον τρέπεσθαι. τότε δὴ ἐφίσταταί μοι νεανίας ἐχεηin caput præceps caderem. Tum omnia quæ sunt in inferis, conspexi, Pyriphlegethontem, lacum, Cerberum, manes, adeò ut quosdam etiam eorum agnoscerem. Patrem enim apprimè vidi, iisdem adhuc amictum, quibus ipsum sepelivimus. Quid agebant, inquit Ion, ô Eucrates animæ? Quid aliud, inquit ille, quàm per tribus, familiasque cum amicis cognatisque versantur in Asphodelo collocati? Contradicant ergo etiam nunc, inquit Ion, Epicurei sacro Platoni, ejusque de anima rationibus. Tu verò num Socratem etiam ipsum, Platonemque inter manes vidisti? Socratem, inquit, vidi: neque tamen evidenter, nisi quod inde conjeci, quoniam calvus, ac ventricosus erat: Platonem verò non cognovi: nam apud amicos verum fateri oportet. Ergo simul atque omnia conspexi, & hiatus coiit, & ex famulis meis quidam quærentes me, atque in his Pyrrhias hic, supervenêre hiatu nondum plenè clauso. Dic Pyrrhia annon vera narrem. Per Iovem, inquit Pyrrhias, & latratum audivi per hiatum, & ignis à face mihi suffulgere videbatur. Atque ego risi, teste latratum & ignem in cumulum addente. Tum Cleodemus, haudquaquam nova ista, inquit, aliisque invisa vidisti. Nam & ipse haud ita pridem cùm ægrotarem tale quiddam conspexi. Visebat me & curabat Antigonus hic: ac septima dies erat, febrisque, ô qualis! incendio certè vehementior. Omnes ergo me relinquentes solum, clausis foribus foris manebant: sic enim jusseras Antigone, si quo pacto possem obdormiscere. Tum igitur mihi vigilanti juvenis quidam

γερόντι, πάγκαλον, λαμπρὸν ἱμάτιον ἠμφιεσμένον. εἶτα ἀναστήσας, ἅμα ἅμα πρὸς χάσμα εἰς τὸν ᾅδην, ὡς αὐτίκα ἐγνώσεσθε Τάνταλον ἰδών, καὶ Τιτυὸν, καὶ Σίσυφον. καὶ τἄλλα, τί ἂν ὑμῖν λέγοιμι; ἐπεὶ καὶ τὸ δικαστήριον ἐξικόμεθα, παρῆν ὁ Αἰακὸς, καὶ ὁ Χάρων, καὶ αἱ μοῖραι, καὶ αἱ ἐρινύες, ὁ μὲν πρῶτος ὤστερ βασιλεύς, ὁ Πλούτων μοι δοκεῖ κρίνειν, ἐπιλεγόμενος τῶν τεθνηξομένων τὰ ὀνόματα, ὃς ἤδη ὑστερημένους τῆς ζωῆς σωιέσθαινεν εἶναι. ὁ δὲ νεανίσκος, ἐμὲ φέρων, παρέσχεν αὐτῷ. ὁ δὲ Πλούτων, ἠγανάκτησε τότε, καὶ φησὶ τῷ ἀγαγόντι με [1] ὅπως ἀπολήψεται φησι τὸν νεκρὸν αὐτῷ. ὥστε ἀπίτω. σὺ δὲ δὴ, τὸν χαλκέα Δημύλον ἄγε, ὡς ἤδη τὰ πρῶτα ἀπεγνωσμένον ἤδη βιοῦ. κἀγὼ ἅσμενος ἀναθορὼν, αὐτὸς μὲν ἤδη ἀπήειν ὑγιὴς, ἀπηγγελμένον σφίσιν ἅπασιν, ὡς τεθνήξεται Δημύλος. ὁ δὲ γείτων ἡμῖν ἔκειτο, νοσῶν τι καὶ αὐτὸς ὡς ἀπηγγέλλετο. καὶ μεθαμισεῖν ἠκούομεν οἱ μαθηταὶ ὀδυρόμενοι ἐπ' αὐτῷ. τί θαυμαστὸν εἶπεν ὁ Ἀντίγονος; ἐγὼ γὰρ οἶδά τινα μιᾷ εἰκοστὴν ἡμέραν ἢ ἑτέραν, ἀναστάντα, ἐξαπροῦσαι καὶ πρὸ ἓξ θανάτου καὶ ἐπὶ ἀνέσει, τὸν ἄνθρωπον. καὶ πῶς ἦν σοι; ἐγὼ σὺν εἴκοσιν ἡμέραις ὅτε ἐμύδησε τὸ σῶμα, ὅτε ἄλλως ὑπὸ λιμοῦ διεφθάρη, εἰ μὴ τινά γε Ἐπαμειδίου σύγε ἐξεφάπαξες, ἅμα τοῖς λεγόντων ἡμῶν, ἐπεισῆλθον οἱ ἓξ Εὐκράτης υἱοὶ σὺν τῷ παλαίστρας, ἧς μὲ, ἤδη ἐξ ἐφήβων. ὁ δὲ ἕτερος ἀμφὶ τὸ πεντεκαιδέκατον ἔτος. καὶ ἀσπασάμενοι ἡμᾶς, ἐκαθέζοντο ἐπὶ τὰ

astitit, pulcher admodum, veste candida amictus: qui me erectum, per quendam hiatum ducit ad inferos, ſicut ilico cognovi, Tantalum cùm viderem ac Tityum, Siſyphumque. At cætera vobis quid commemorem? Poſtquam verò ad tribunal perveni, ubi erat Æacus, Charon, Parce, Erinnyes: quidam velut rex (Pluto certè mihi videbatur) aſſedit ſingulorum nomina percenſens, qui morituri erant, quos diem vitæ præſcriptum jam præteriiſſe contigerat. Illi adductum me juvenis exhibuit. At Pluto tunc incanduit: eique qui me ducebat, nondum iſtius completum eſt ſtamen, inquit, Abeat ergo. Sed tu fabrum Demylum adduc: jam ſiquidem ultra colum vivit. Tum ego lætus recurrens, ipſe quidem jam febre liber eram: omnibus verò denunciabam Demylum eſſe moriturum. In vicinia autem noſtra habitabat, ipſe quoque ægrotans, ut renuntiatum eſt. Ac paulò pòſt eorum à quibus lugebatur, ejulatum audivimus. Quid miri eſt, inquit Antigonus? Ego enim quendam novi, poſt vigeſimum diem, quam ſepultus eſt, reſurrexiſſe. Nam hominem & antequam moreretur, & poſtquam reſurrexit, ipſe curavi. Et quo pacto, inquam ego, in diebus viginti neque putruit corpus, neque præterea fame corruptum eſt, niſi fortè tu quempiam Epimenidem curaſti? Hæc cum diceremus, protinus ingreſſi ſunt Eucratis filii, è palæſtra redeuntes: quorum alter jam ex ephebis exceſſerat, alter natus erat annos circiter quindecim. Tum ſalutatis nobis, juxta patrem in lecto ſe-

1 Ὅπως πεπλήρωται φησὶ τὸν νῆμα αὐτῷ] D. Auguſtinus c. XII. De cura pro mortuis. Cæſarius Monachus Hiſtoriar. memorabil. c. XLII. l. XII. *Marcil.*

1 Θεὶς

κλίνης τῷ δεξιᾷ τῷ πατρί. ἐμοὶ δ', εἰστηκέναι δοκοῦσι. καὶ ὁ Εὐκράτης ὥσπερ ἀναμνησθεὶς τοῦ τῶν ὄψιν τῆς ἡέρας, ὅτως ἀναίμακτον ἔφη τὸν τέτταν, ἐπιβαλὼν αὐτοῦ τῷ χείρε, ὡς ἀληθῆ σοι Τυχιάδη πρὸς σὴ ἐρῶ. τῇ μακαρίτῃ μὲν γυναικὶ τῇ τέτταν μητρὶ, πάντες ἴσασιν ὅπως ἠγάπησε, ἐδήλωσα δ', οἷς ἐφεὶ αὐτῇ ἔπραξα, ἐ ζώσῃ μόνον ἀλλ' ἐπεὶ ἐ ἀπέθανε, τόν τε κόσμον ἅπαντα συγκατακαύσας, καὶ τῷ ἐσθῆτα, ἣ ζώσῃ ἔχαιρεν. ἐδδόμῃ δ' μὴ τῷ τελευτῷ τῷ ἡμέρᾳ, ἐγὼ μὲ ἐνταῦθα ἐπὶ τ κλίνης, ὥσπερ νῦν, ἐκείμην ἐνδεδυμένος τὸν ἐμὸν πένθος. ἀνεχώρησεν γὰρ τὸ ἐφεὶ ψυχῆς ἐ Πλάτωνος βιβλίον ἐφ' ἡσυχίας. ἐπεισέρχεται δ' μετ' ὀλίγον ἡ Δημαινέτη αὐτὴ σκεύη, καὶ καθέζετ' πλησίον, ὥσπερ νῦν Εὐκρατίδης ἀτοσὶ, δείξας τ νεωτέρου τ ἡέρα. ὁ δ', αὐτίκα ἔφριξε μάλα παιδικῶς, καὶ πάλαι ἤδη ὠχρὸς ἦν πρὸς τὴν διήγησιν. ἐγὼ δ' ἤδη ὃς ὁ Εὐκράτης, ὡς εἶδεν, ἐδειλακεὶς αὐτῇ, ἐδάκρυον ἀνακωκύσας. ἡ δ', οὐκ ἐᾶ βοᾶν. ἀλλ' ἠλᾶτό με ὅτι τὰ ἄλλα πάντα χαλεπαίνομος αὐτῇ, ἥτερον τοῖν σανδαλοῖν χρυσοῖν ὄντοιν, ἃ κατακαύσαιμι. εἶναι δ' αὐτὸ ἔφασκε, παραπεσὸν ὑπὸ τῇ κιβωτῷ. καὶ διατῦ ἡμεῖς οὐκ ἀργῆτες, ἥτερον μόνον σκαύσαμεν. ἐπ' δ' ἡμῶν ἀφαλεσθέντων, καὶ ζητοῦντι κωφίδιον ὑπὸ τῇ κλίνῃ ὂν, μελιττῖον, ὑλάκτησεν. ἡ δ', ἡφανίσθη ὥσπερ τὴν ὑλακήν. τὸ μὲν τοι σανδάλιον, εὑρέθη ὑπὸ τῇ κιβωτῷ, καὶ κατεκαύθη ὕστερον. ἔπ ἀπιστεῖν τούτοις ὦ Τυχιάδη ἄξιον ἐναργέσιν ὄσι, καὶ τ' τῶν ἡμέρων ἐκάστην φαινομένοις; μὰ Δί' ὦ δ' ἐγὼ, ἐπεὶ σανδάλῳ γε χρυσῷ ἐς τὰς πυγὰς, ὥσπερ τὰ παιδία καθίζουσιν ἐν τῇ παιδιᾷ. ἐμοὶ δ', εἰστηκέναι δοκοῦσι. καὶ ὁ Εὐκράτης ὥσπερ ἀναμνησθεὶς τοῦ τῶν ὄψιν τῆς ἡέρας, ὅτως ἀναίμακτον ἔφη τὸν τέτταν, ἐπιβαλὼν αὐτοῦ τῷ χείρε, ὡς ἀληθῆ σοι Τυχιάδη πρὸς σὴ ἐρῶ. τῇ μακαρίτῃ μὲν γυναικὶ τῇ τέτταν μητρὶ, πάντες ἴσασιν ὅπως ἠγάπησε, ἐδήλωσα δ', οἷς ἐφεὶ αὐτῇ ἔπραξα, ἐ ζώσῃ μόνον ἀλλ' ἐπεὶ ἐ ἀπέθανε, τόν τε κόσμον ἅπαντα συγκατακαύσας, καὶ τῷ ἐσθῆτα, ἣ ζώσῃ ἔχαιρεν. ἐδδόμῃ δ' μὴ τῷ τελευτῷ τῷ ἡμέρᾳ, ἐγὼ μὲ ἐνταῦθα ἐπὶ τ κλίνης, ὥσπερ νῦν, ἐκείμην ἐνδεδυμένος τὸν ἐμὸν πένθος. ἀνεχώρησεν γὰρ τὸ ἐφεὶ ψυχῆς ἐ Πλάτωνος βιβλίον ἐφ' ἡσυχίας. ἐπεισέρχεται δ' μετ' ὀλίγον ἡ Δημαινέτη αὐτὴ σκεύη, καὶ καθέζετ' πλησίον, ὥσπερ νῦν Εὐκρατίδης ἀτοσὶ, δείξας τ νεωτέρου τ ἡέρα. ὁ δ', αὐτίκα ἔφριξε μάλα παιδικῶς, καὶ πάλαι ἤδη ὠχρὸς ἦν πρὸς τὴν διήγησιν. ἐγὼ δ' ἤδη ὃς ὁ Εὐκράτης, ὡς εἶδεν, ἐδειλακεὶς αὐτῇ, ἐδάκρυον ἀνακωκύσας. ἡ δ', οὐκ ἐᾶ βοᾶν. ἀλλ' ἠλᾶτό με ὅτι τὰ ἄλλα πάντα χαλεπαίνομος αὐτῇ, ἥτερον τοῖν σανδαλοῖν χρυσοῖν ὄντοιν, ἃ κατακαύσαιμι. εἶναι δ' αὐτὸ ἔφασκε, παραπεσὸν ὑπὸ τῇ κιβωτῷ. καὶ διατῦ ἡμεῖς οὐκ ἀργῆτες, ἥτερον μόνον σκαύσαμεν. ἐπ' δ' ἡμῶν ἀφαλεσθέντων, καὶ ζητοῦντι κωφίδιον ὑπὸ τῇ κλίνῃ ὂν, μελιττῖον, ὑλάκτησεν. ἡ δ', ἡφανίσθη ὥσπερ τὴν ὑλακήν. τὸ μὲν τοι σανδάλιον, εὑρέθη ὑπὸ τῇ κιβωτῷ, καὶ κατεκαύθη ὕστερον. ἔπ ἀπιστεῖν τούτοις ὦ Τυχιάδη ἄξιον ἐναργέσιν ὄσι, καὶ τ' τῶν ἡμέρων ἐκάστην φαινομένοις; μὰ Δί' ὦ δ' ἐγὼ, ἐπεὶ σανδάλῳ γε χρυσῷ ἐς τὰς πυγὰς, ὥσπερ τὰ παιδία καθίζουσιν ἐν τῇ παιδιᾷ.

sederunt, ac mihi quidem sella allata est. Tum Eucrates tanquam è conspectu filiorum admonitus: sic his frui mihi contingat, inquit, simulque iis manum injecit, ut tibi Tychiades, vera narrabo. Fœlicis memoriæ uxorem meam horum matrem noverunt omnes, quo pacto dilexerim. Nam declaravi his rebus quas in eam feci, & dum viveret, & postquam vita functa est. Quippe qui mundum ejus universum, vestemque qua delectabatur, dum viveret, in rogum illius injecerim. Septima verò post mortem die, cùm uti nunc, huic lecto incumberem, luctum meum commitigans: legebam enim tacitus Platonis illum de anima libellum: ingreditur interim Demænete ea ipsa, juxtaque adsidet, uti nunc Eucratides hic, minorem designans filium. Hic verò ilico tremuit admodum pueriliter, ac dudum ad narrationem pallebat. Ego verò, inquit Eucrates, ut conspexi, amplexus eam, singultim lachrymabar. Illa verò me vociferari non patiebatur, verùm incusabat me, quòd cum ei fuissem in reliquis omnibus gratificatus, è sandaliis aureis alterum non cremaveram: idque esse dicebat, quod sub arca ceciderat: ideoque non invento illo alterum tantùm cremaveramus. Nobis autem adhuc differentibus, sceleſtissimus quidam caniculus, qui erat mihi in deliciis, sub lecto cubans, allatrarit: tum ea ad latratum evanuit. At sandalium sub arca repertum est, posteaque à nobis incensum. An hæc etiam, Tychiades, recusabis credere, cùm tam sint evidentia, quotidieque observentur? Per Iovem, inquam ego, digni fuerint, quibus aureo sandalio, puerorum more natos

ἄνω, πειθοῖς ἄξιοι ἂν εἶεν οἱ ἀπιστοῦντες, καὶ ὅτως ἀναισχυντοῦντες πρὸς τὴν ἀλήθειαν. ἐπὶ τούτοις, ὁ Πυθαγορικὸς Ἀρίγνωτος κομήτης εἰσῆλθεν, ὁ κομήτης ὁ σεμνὸς ἀπὸ τῆς σοφίας. οἶσθα τὸν λόγον ἐπὶ τῇ σοφίᾳ, τὸν ἱερὸν ἐπονομαζόμενον. καγὼ μὲν ὡς εἶδον αὐτὸν, ἀνεπτόησα. τὸν γὰρ σκεῖνο ἥκειν μοι ἐδόκουν, πέλεκυν ἅμα καὶ τὸν ψυσμοφόντην. ἐπιστομιεῖ γὰρ αὐτὸς ἔλεγον ὁ σοφὸς ἀνὴρ, ὅτι περίεσμα διεξιόντας. καὶ τὸ μὲν λόγῳ, ἡδὺν μὲν ἀπὸ μηχανῆς ἐπεισελθόντα μοι τὸν ἄνδρα ἐφάμην ἀπὸ τῆς τύχης. ὁ δὲ, ἐπεὶ ἐκαθέζετο, ὑπανεκάλυψε αὐτὸν ὁ Κλεόδημος, ὡσπερεὶ μὲ, ὡδὲ τὸ νόσημ ἤρετο. καὶ ὡς ῥᾴων ἤδη ἔχοι ἤκουσε. τότε ὁ Εὐκράτης, τί δ' ἔφη ὦ ἑταῖρε φιλοσοφῶντε. μεθεξὺ γὰρ εἰσιὼν, ἐπήκουσα. καί μοι δοκεῖτε εἰς καλὸν ἀφιτεθῆσθαι τὸν ἀφετηριασμόν. τί δ' ἄλλο εἶπεν ὁ Εὐκράτης, ἢ τοῦτο τὸ ἀδαμάντινον πεῖσμα, δείξας ἐμὲ, ἀγαθοῦ δαίμονός τινος εἶναι, καὶ φαντάσματα, καὶ νεκρῶν ψυχὰς περιπολεῖν ὑπὲρ γῆς, καὶ φάσματα οἷς ἂν ἐθέλωσιν; ἐγὼ μὲν ἠρυθρίασα, καὶ κάτω ἔνευσα, αἰδεσθεὶς τὸν Ἀρίγνωτον. ὁ δὲ, ὁρᾷς ἔφη ὦ Εὐκρατες, μὴ τοῦτο φησὶ Τυχιάδης τοὺς τῶν βιαίως ἀποθανόντων μόνους ψυχὰς περιπολεῖν, οἷον εἴ τις ἀπήγξατο, ἢ ἀπετμήθη τὴν κεφαλὴν, ἢ ἀνεσκολοπίσθη, ἢ ἄλλῳ τῷ τρόπῳ τοιούτῳ ἀπῆλθεν ἐκ τοῦ βίου, τοὺς δὲ τῶν κατὰ μοῖραν ἀποθνῄσκοντων σῶπα; ἦν γὰρ τοῦτο λέγῃ, οὐ πάνυ ἀπόβλητός φησι. μὰ Δία ἦ δ' ὃς ὁ Δεινόμαχος, ἀλλ' οὐδὲ ὅλως εἶναί τὰ τοιαῦτα, οὐδὲ σωπεῶντα ὁρᾶν

feriantur, siqui ista non credant, atque usque adeò impudenter vero resistant. Interim Pythagoricus intrabat Arignotus, comatus ille, ab aspectu venerabilis. Nosti illum doctrinæ nomine celebrem, qui cognominatur Sacer. Quo conspecto respiravi: hoc ipsum quod proverbio dici solet, advenisse mihi ratus: nempe securim quandam adversus mendacia. Occludet, inquam, iis ora vir sapiens, adeò monstrosa narrantibus. Atque prorsus juxta vulgatum illud adagium, repentè Deum hunc mihi à fortuna esse immissum putabā. Hic postquam, assurgente ipsi Cleodemo, sedit: primùm de morbo percontatus est, seque audisse dicebat, Eucratem jam meliùs se habere. At quidnam inquit, inter vos philophamini? Nam ingrediendo subauscultavi, mihique certè videmini de re quapiam pulchra dissertare. Quid aliud, inquit Eucrates, quàm ut huic adamantino persuadeamus, me demonstrans, ut credat esse aliquos dæmonas, & phantasmata, mortuorumque animas super terram obambulare, & sese quibus voluerint ostendere? Ego Arignotum reveritus erubui, vultumque dejeci. At ille, vide inquit, ὁ Eucrates, num hoc dicat Tychiades. Eorum tantùm qui violentam mortem obierint, animas oberrare: veluti siquis suffocatus, aut capite truncatus, cruci-ve suffixus fuerit, aut tali quopiam modo è vita discesserit: nequaquam autem eas quæ fatali naturalique morte discesserint? Nam si hæc dicat, non usque adeò absurda dixerit. Per Iovem, inquit Dinomachus, ne esse quidem hujusmodi, nec præsentia cerni putat.

ἀπὸ μηχανῆς] Proverb. *Bourd.*

θαι οἴεται, πᾶς λέγεις ἦδη ὃς ὁ Ἀρίγνωτος, δεδιὼς ἀποδῶν εἰς ἐμέ. ἆρά σοι, τούτων γιγνομένων δοκεῖ, καὶ τοῦτα, πάντων ὡς εἰπεῖν ὁρώντων; ἀπολελόγησο ἤν δέ ἐγὼ ὑπὲρ ἐμοῦ. εἰ μὴ πιστεύω, διότι μονὸς ὁρῶ μόνος τὰ πάντα. εἰ δὲ ἑώρων ἅπασιν ἐπίστευον ἂν δηλαδή, ὥσπερ ὑμεῖς. ἀλλὰ ἦδη ὃς ἦν ποτὲ ἐς Κόρινθον ἔλθῃς, ἐρῶ ἔνθα ἐστὶν ἡ Εὐβατίδου οἰκία. κἀπειδάν σοι δείχθῇ τοῦτο τὸ Κράνειον, παρελθὼν ἐς τοιοῦτο, λέγε τῷ ἐς τὴν θυρωρὸν Τίβιον, ὡς ἐθέλοις ἰδεῖν ὅθεν τὰ δαίμονα ὁ πυθαγορικὸς Ἀρίγνωτος ἀνορύξας, ἀπήλασε, καὶ πρὸς τὸ λοιπὸν οἰκεῖόν σοι τοῦτο οἰκίαν ἐποίησε. τί γὰρ τοῦτο ἦν ὦ Ἀρίγνωτε; ἤρετο ὁ Εὐκράτης. ἀοίκητος ἦν ἦδη ὃς ἐκ πολλοῦ ὑπὸ δαιμόνων. εἰ δὲ τις οἰκήσειεν; δύης σκαπαγίης, ἔφυγεν ἐκδιωχθεὶς ὑπό τινος φοβερᾶς καὶ παραχώδους φάσματος. συνέπιπτεν δὲ ἤδη, καὶ ἡ στέγη κατέρρει. καὶ ὅλως, εἰδεὶς ἦν ὁ θαρρήσων παρελθεῖν εἰς αὐτήν. ἐγὼ γὰρ ἐπεὶ ταῦτα ἤκουσα, τοὺς βίβλους λαβὼν, εἰσὶ δέ μοι αἰγύπτια μάλα πολλὰ περὶ τοιούτων ὑπνων, δεπτέροντος ξένου, καὶ μανθάνειν ἐπιλαμβανομένου, ἐπὶ ἔμαθεν. οἷ βαδίζοιμι, εἰς ἀξύπνιον καιρὸν ὡς ᾖεν. ἐγὼ γὰρ λύχνον λαβὼν, μόνος εἰσέρχομαι. καὶ τῇ μεγίστῃ οἰκήματι καθεζόμενος τὸ φῶς, ἀνεγιγνώσκον ἡσυχῇ, ἀναμένων καθεζόμενος. ἐφίσταται γὰρ ὁ δαίμων, ἐπί τινα τῶν πολλῶν ἥκειν νομίζων, καὶ δεδιέναι κἀμὲ ἐλπίζων, ὥσπερ τοὺς ἄλλους, αὐχμηρός, καὶ κομήτης, καὶ μελάντερος τοῦ ζόφου. καὶ

putat. Quid ais? inquit Arignotus me torvè intuens, nihil horum tibi videtur fieri, præsertim cùm omnes, ut ita dicam, videant? Ignoscès, inquam ego, mihi, si non credo, nam solus omnium non video: quod si vidissem, sicuti vos profectò credidissem. Atqui, inquit ille, si quando Corinthum veneris, roga ubi sit Eubatidæ domus: eaque tibi circa Craneum indicata, ingressus dic janitori Tibio, velle te videre, unde dæmonem effossum Pythagoricus Arignotus abegerit, ac deinceps domum habitabilem reddiderit. Quidnam hoc erat Arignote? rogabat Eucrates. Inhabitabilis erat, inquit ille, diu propter terricula. Quòd siquis inhabitasset, expavefactus ilico fugiebat, à quodam horrendo terribilique spectro exactus. Iamque concidebat, & rumpebatur tectum: denique neque quisquam erat omnino qui in eam ingredi auderet. Ego verò ubi hæc audivi, libellos sumens, sunt autem Ægyptii mihi de talibus rebus admodum multi, veni domum circa primum somnum, dehortante hospite, ac ferme detinente, quia didicerat quônam irem, in manifestum, ut putabat, exitium. At ego sumpta lucerna solus ingredior: atque in vastissimo atrio collocato lumine, humi sedens, tacitè legebam. Supervenit ille dæmon, cum quopiam è vulgo se congressurum ratus, ac me quoque quemadmodum alios pertenebrisque nigrior. Atque hic ad-

territurum, squalidus, hirsutus,

1 Ἀοίκητος ἦν ἦδη ὃς ἐκ πολλοῦ ὑπὸ δαιμόνων] C. Plinius epist. XXVII. lib. VII. Scriptor vitæ S. Germani Antisiodorensis episcopi c. XVII. D. Antoninus archiepisc. Florentin. Tomi II. c. IX. tit. XII. paragr. IIX. *Marcil.*

1 Προσ-

ε μ, ἐπισὰς, ἐπειρᾶτό μὲ παντα-
χόθεν προσβάλλων, εἴ πόθεν κρατή-
σειε, ἢν ἄρα μ, κύων, ἄρκος ἢ,
τοῦτος γινόμενον, ἢ λέων. ἐγω δ
φοβηθεὶς ἐπὶ μᾶλλον τὴν φλογωδεστά-
την ἐπίρρησιν, ἀϊσματώδη τῇ φω-
νῇ, σιωπήσας κηλήσαν αὐτὸν εἰς
τινα γωνίαν σκοτεινὴν οἰκήματος. ἰδὼν
δ αὐτὸν οἱ κατέδυ, τὸ λοιπὸν ἀνε-
πτερώμην. ἕωθεν δ πάντων ἀπεγνω-
κότων, καὶ νεκρὸν διρήσειν με οἰο-
μένων, καθάπερ ἄλλους, προελ-
θὼν ἀσφαδάκητος ἅπασι, προσιμι
τῇ Εὐδαίδῃ, διαμειλιζόμενον αὐ-
τῇ, ὅτι καθαρὸν αὐτῇ, καὶ ἀδεί-
μαντον ἤδη ἔξει τὴν οἰκίαν οἰκεῖν.
καὶ δηλαδὴ αὐτόν τε, καὶ τῶν
ἄλλων πολλὰς, εἴπερ γε δ δαί-
μων ἕνεκα, ἐκέλευον ἀγαγὼν ἐπὶ τὸ
τοῦτο, ἃ κατεδεδύκοτα τὰ δαίμονα
ἐφοβοῦντο, σκάπτειν, λαβόντας δικέλ-
λας, καὶ σκαφεῖα. καὶ ἐπειδὴ ἐποίη-
σαν, διρέσθη ὡς ἐπ' ὀργυιὰν κατορω-
ρυγμένον τινὰ νεκρὸν ἑωλον, μόνα
τὰ ὀστᾶ καὶ χῆμα συνειρόμενον. ἐκεῖ-
νον μὲν δὴ ἐξάψαμεν ἀνορύξαντες. τὰ
οἰκία δ τὸ ἀπ' ἐκείνου ἐπαύσατο,
ἐμπλησθέντων τῶν τοῦ φασμάτων, ὡς
δ τοῦτο εἶπεν ὁ Ἀρίγνωτος, ἀνὴρ
διαφέρων τὴν σοφίαν, καὶ ἅπασιν
ἀοιδίμοις, ὧν ἐς ἐπ' ἐμοῦ παρόν-
των, ὃς οὐκ κατεγίγνωσκέ μου πολ-
λὴν τὴν ἀνοιαν, τοῖς τυχοῦσι ἀπι-
στοῦντος. καὶ τοῦτο, Ἀρίγνωτε λέ-
γοντος. ἐγω δ ὅμως οὐδὲν πρέσσω,
ὅτε τὴν γνώμην, ὅτε τὴν δόξαν
τὴν περὶ αὐτῶν, τί τοῦτ' ἔφην ἐγώ
Ἀρίγνωτε, καὶ σὺ τοιοῦτος ἦσθα, ἡ
μόνη ἐλπὶς τῆς ἀληθείας, καπνὸς με-
σὸς, καὶ ἰνδαλμάτων; τὸ γὰρ δὴ
λοιπὸν ἐκεῖνο, ἄνδρακες ἡμῖν ὁ θη-
σαυρὸς πέφηνας. σὺ δ ἦ δ' ὃς ὁ
Ἀρίγνωτος, εἰ μήτε ἐμοὶ πιστεύεις

adstans, undique me adsultim petens tentavit, siquâ posset expugnare, ac modò in canem, modò in taurum, modò in leonem vertebatur. At ego correpto in manum, quàm maximè horrendo carmine, simulque vocem Ægyptiam imitatus, eum incantatum in domicilii tenebrosi angulum quendam compuli. Ac cùm animadvertissem ubi se in terram condiderat, tum destiti. Mane autem desperantibus universis, ac me quemadmodum & alios mortuum reperturos putantibus, præter omnium spem progrediens, Eubatidem adeo, fœliciter illi annuntians, quòd puram sibi ac spectris liberam domum jam liceret incolere. Atque illum assumens, alioque multos, qui hujus inopinatæ rei gratia sequebantur, cùm ad locum adduxissem, ubi condentem se dæmona conspexeram, jussi ut sumptis ligonibus, & rutris suffoderent. Quo facto, inventum est ferè ad passum defossum cadaver quoddam marcidum, ossibus tantùm humana specie cohærentibus: quod effossum sepelivimus: postea verò domus spectris turbari desiit. Hæc ubi narravit Arignotus, prodigiosa vir sapientia, omnibusque reverendus, nemo erat ex iis qui aderant, qui non multam imputaret mihi desipientiam, qui talia non credam: narrante præsertim Arignoto. Ego tamen nihil veritus, neque comam, neque illam quam de eo habebant opinionem. Quid hoc, inquam, Arignote? Etiam tu talis eras, sola mihi spes veritatis, fumo plenus ac simulachris? Illud ergo, quod dici solet, in te nobis evenit: ut thesaurum quem speravimus, carbones offenderimus. At tu, inquit Arignotus, si neque mihi cre-

λέγοντι, μήτε Δεινομάχῳ, ἢ Κλεοδήμῳ τούτῳ, μήτε αὐτῷ Εὐκράτει, φέρε εἰπὲ τίνα ἄξιον τούτων ἀξιοπιστότερον ἡγῇ παντὸς ἡμῖν λέγειν. νὴ Δί' ἔφην ἐγὼ μάλα θαυμαστὸν ἄνδρα, τὸν Ἀβδηρίτην ἐκεῖνον Δημόκριτον ὃς ὅτως ἄρα ἐπέπεισο μηδὲν οἷόν τε εἶναι συζῆναι τοιοῦτον, ὡς μὲ ἐπειδὴ καθείρξας ἑαυτὸν ἐς μνῆμα ἔξω πυλῶν, σὺ τοῦτο διετέλεις χάφων, καὶ σωφρονῶν ἐν νύκτωρ, καὶ μεθ' ἡμέραν. καί τινες τῶν νεανίσκων, ἐφεδρεύειν βουλόμενοι αὐτῷ, καὶ δειματοῦν, στιλόμενοι νεκρικῶς ἐσθῆτι μελαίνῃ, καὶ ὠχρότητι ἐς τὸ κρεμνία μεμιμημένοι περιστάντες αὐτὸν, ἀμφιχόρευον ὑπὸ πυκνῇ τῇ βάσει ἀναπηδῶντες. ὁ δ', ὅτε ἔδειτε τῶν ὠχριώντων αὐτῶν, ὅτε ὅλως ἐνέβλεψε πρὸς αὐτούς. ἀλλὰ μεταξὺ χάφων, παύσασθε ἔφη παίζοντες. ὅτω βεβαίως ἐπίστευε μηδὲν εἶναι τὰς ψυχὰς ἔτι ἔξω γιγνομένας τῶν σωμάτων. τοῦτο φὴς ἦσθ' ὃς ὁ Εὐκράτης, ἀνόητόν τινα ἄνδρα καὶ τὸν Δημόκριτον ἡγεῖσθαι, εἰ μὴ ὅτως ἐγίγνωσκεν. ἐγὼ δ' ὑμῖν καὶ ἄλλο διηγήσομαι αὐτὸς παθών, ἃ παρ' ἄλλε ἀκούσας. τάχα γὰρ ἂν καὶ σὺ ὦ Τυχιάδη ἀκούων, πρὸς βιασθείης πρὸς τὴν ἀλήθειαν καὶ διηγήσασθαι. ὁπότε γὰρ ἐν Αἰγύπτῳ διῆγον, ἔτι νέος ὤν, ὑπὸ καὶ πατρὸς ἐπὶ παιδείας πρόφασιν ἀποσταλείς, ἐπεθύμησα ἐς Κοπτὸν ἀναπλεῦσαι, ἐκεῖθεν ἐπὶ τὸ Μέμνονα ἐλθών, ἀκοῦσαι τὸ θαυμαστὸν ἐκεῖνο ἠχεῖν, πρὸς ἀνίσχοντα τὸν ἥλιον. ἐκεῖνος μὲν ἦν ἤκουσα, ὁ καὶ τὸ κοινὸν τοῖς πολλοῖς, ἄσημόν τινα φωνὴν, ἀλλά μοι καὶ ἔχρησεν ὁ Μέμνων αὐτὸς, ἀνοίξας τὸ στόμα ἐν ἕπτεσιν ἐπαῖ. καὶ εἶπα μὴ πρότερον ἦν, αὐτὰ ἂν ὑμῖν εἶπον τὰ ἔπη. καὶ ὃ τὸν ἀνέπλων, ἔτυχεν ἡμῖν συμπλέων

credis narranti, neque Dinomacho, aut huic Cleodemo, neque ipsi Eucrati, dic age quemnam digniorem, cui de his rebus fides habeatur, existimas, qui nobis dicat contraria? Per Iovem inquam ego, virum aprimè mirabilem, Abderitam illum Democritum, cui tam firmiter erat persuasum, ejusmodi nihil in rerum natura esse posse, ut cùm se in monimento extra portas claussisset, ibique degeret dies noctesque scribens & componens: ac juvenes quidam eum illudere & terrere cupientes, nigra veste cadaveris in modum ornati, ac personis in capitis adfictis circumstantes, illum circunsilirent, crebrò subsilientes: hic neque ipsorum simulationem timuerit, neque ipsos omnino respexerit: sed inter scribendum dixerit, Desinite ineptire: adeò firmiter credidit animas nihil esse postquam è corporibus exierint. Hoc dicis, inquit Eucrates, dementem virum fuisse Democritum, qui sic existimarit. Ego verò vobis etiam aliud referam, quod mihi ipsi contigit, non ab alio acceptum. Nam tu quoque id audiens Tychiades, veritate narrationis ad credendum adduceris. Cùm in Ægypto degerem, adhuc adolescens, à patre doctrinæ gratia missus, cupivi navigio Coptum profectus, illinc Memnonem adiens, miraculum illud audire, eum videlicet sonum edentem ad orientem solem. Illum igitur audivi non hoc vulgari modo quo audiunt alii sonum quempiam inanem: sed mihi oraculum etiam edidit Memnon ipse aperto ore septem versibus, quos, nisi id esset supervacaneum, vobis recensérem. Navigationis autem

μεμφίτης ἀνὴρ τῶν ἱερῶν γραμματέων, θαυμάσιος τὴν σοφίαν, καὶ τὴν παιδείαν πᾶσαν εἰδὼς τὴν Αἰγυπτίων. ἐλέγετο δὲ τρία καὶ εἴκοσιν ἔτη ἐν τοῖς ἀδύτοις ὑπόγαιος οἰκηκέναι, μαγεύσων παιδεύόμενος ὑπὸ τῆς Ἴσιδος. Παγκράτιον ἔφη λέγεις ὁ Ἀρίγνωτος, ἐμὸν διδάσκαλον, ἱερὸν ἄνδρα, ἐξυρημένον καὶ ὀθονίοις, ῥοπάλια, καθαρῶς ἑλληνίζοντα, ἐπιμήκη, σιμόν, ψελλίζοντα, ὑπολεπτὸν τὸ σκέλος. αὐτὸν ἦλθε γὰρ ὃς ἐκεῖνον τὸν Παγκράτιον. καὶ τὰ μὲν πρῶτα, ἠγνόουν ὅστις ἦν. ἐπεὶ δὲ εἶδον αὐτὸν, εἴ ποτε ὁρμίσαιμεν τὸ πλοῖον, ἀλλά τε πολλὰ τεράστια ἐργαζόμενον, καὶ δὴ καὶ ἐπὶ κροκοδείλων ὀχούμενον, καὶ συνιόντα τοῖς θηρίοις, τὰ δὲ, ὑποπτήσσοντα, καὶ σαίνοντα τοὺς ἀγρίους, ἔγνων ἱερόν τινα ἄνδρα ὄντα. καὶ καθαμιλλᾶν φιλοφρονούμενον, ἔλαθον ἐπιὼν αὐτῷ, καὶ συνήθης γενόμενον. ὥστε πάντων ἐκεινάνει μοι τῶν ὑπηρετῶν. καὶ τέλος, πείθει με, τὰς μὲν οἰκείας ἀπαινεῖν, σὺν τῇ Μέμφιδι καταλιπεῖν, αὐτὸν δὲ μόνον ἀκολουθεῖν μετ' αὐτοῦ, μὴ γὰρ ὑπηρέτειν ἡμᾶς τῶν ἀφικνησομένων. καὶ τὸ μετὰ τοῦτο, ἅτε δὴ γέρουσι. ἐπειδὴ δὲ ἤλθομεν εἴς τι καταγώγιον, λαβὼν ἂν ὁ ἀνὴρ τὸ μοχλὸν τῆς θύρας, ἢ τὸ κόρηθρον, ἢ τὸ ὕπερον, ῥαβδάλων ἁμαλιόις, ἐπειπών τινα ἐπῳδὴν, ἑποὶ βαδίζειν, τοῖς ἄλλοις ἅπασιν ἄνθρωπον εἶναι δοκοῦντα. τὸ δὲ, ἀπελθὼν, ὕδωρ τε ἀπήντλει, καὶ ὑψώνει, καὶ ἐσκόβιζε, καὶ ἐς πάντα δεξιῶς ὑπηρέτει, καὶ διηκονεῖτο ἡμῖν. εἶτα δὲ ἐπειδὴ ἄλλης ἔχοι τὸ ἀφικνεῖσθαι, αὖθις κόρηθρον τὸ κόρηθρον, ἢ ὕπερον τὸ ὕπερον, ἄλλην ἐπῳδὴν ἐπειπὼν, ἑποὶ ἄν. τοῦτο ἐγὼ πάνυ ἐσπουδακὼς, σὺν εἶχον

tem fuit ſocius vir Memphiticus, quidam ex ſacris illis Scribis, mirabili ſapientia, & qui univerſam Ægyptiorum doctrinam callebat. Dicebatur autem tres ac viginti annos in adytis ſubterraneis manſiſſe, Magiam interea doctus ab Iſide. Pancratem dicis, inquit Arignotus, præceptorem meum, virum ſacrum, raſum, lineis indutum, doctum, pureque lingua Græca loquentem, procerum, ſimum, labiis promiſſis, cruribuſque gracilibus. Illum ipſum, inquit ille, Pancratem, ac primùm quidem quis eſſet ignorabam. At poſtquam vidi eum, ſi quando in portum appuliſſemus, cùm alia multa miracula facientem, tum crocodilis inſidentem, & cum feris verſantem: illas verò eum reverentes, caudiſque adulantes, agnovi ſacrum quempiam virum eſſe, paulatimque comitate mea me in ejus amicitiam & familiaritatem inſinuavi, adeò ut omnia arcana communicaret. Ac tandem mihi perſuadet, ut famulis omnibus in Memphide relictis, ſe ſolus ſequerer, neque enim defuturos nobis miniſtros. Atque ex eo tempore ſic vitam duximus. Cùm in diverſorium quodpiam veniſſemus, homo accepto januæ vecte, vel ſcopis, vel piſtillo, veſtibus implicans, cùm in id carmen dixiſſet, effecit ut ambularet, utque aliis omnibus homo videretur. Illud ergo abiens, & aquam hauriebat, & cœnam parabat, inſtruebatque, atque in omnibus commodè ſubſerviebat, miniſtrabatque nobis. Deinde poſtquam ſatis erat miniſtratum, ſcopas denuo ſcopas, piſtillum denuo piſtillum reddebat, aliud carmen recitans. Hoc ego vehementer conatus, ex ipſo diſcere non po-

ἅπως ἀμφίθυμι παρ' αὐτῷ. ἐβάσκαινε γὰρ αὐτῷ, καίτοι πρὸς τὰ ἄλλα εὐχειρώτατος ὢν μιᾷ δέ ποτε ἡμέρᾳ λαθὼν, ἐπήκουσα τῆς ἐπῳδῆς, ὡς ἦν τρισύλλαβος. ἐγὼ δὲ, εἰς τὴν ὑστεραίαν ἐκείνῃ τῇ ἀγορᾷ παρασκευασάμενος, λαβὼν τὸ ὕπερον. χρημάτισας, ὁμοίως ἐπιπὼν τὰς συλλαβὰς, ἐκέλευον ὑδροφορεῖν. ἐπεὶ δὲ ἐμπλησάμενον τὴν ἀμφορέα ἐκόμισε, παύεσθαι ἔφην, καὶ μηκέτι ὑδροφορῇ, ἀλλ' ἤδη αὐτῆς ὕπεργον. τὸ δὲ, οὐκέτι μοι πείθεσθαι ἤθελεν, ἀλλ' ὑδροφορῇ ἀεί, ἄχρι δὴ ἐπλησεν ἡμῖν ὑδατος τὴν οἰκίαν ἅπασαν. ἐγὼ δὲ ἀμηχανῶν τῇ πράγματι, ἐδεδίειν γὰρ μὴ ὁ Παγκράτης ἐπανελθὼν ἀγανακτήσῃ, ὅπερ ἐγένετο, ἀξίνιον λαβὼν, διέκοπτον τὸ ὕπερον εἰς δύο μέρη. τὰ δὲ, ἑκάτερον τὸ μέρος, ἀμφορέα λαβόντα, ὑδροφορῇ, καθ' ἑνὸς, δύο μοι ἐγένοντο οἱ διάκονοι. ἐν τούτῳ δὲ ὁ Παγκράτης ἐφίσταται. καὶ σὺ μὲν τὸ γενόμενον, σκεῦνα μὲν αὖθις ἐποίησε ξύλα, ὥσπερ ἦν πρὸ τῆς ἐπῳδῆς. αὐτὸς δὲ λοιπόν με λαθὼν, οὐκ οἶδ' ὅποι ἀφανὴς ὤχετο ἀπιών. νυνὶ δὲ ἔφη ὁ Δεινόμαχος οἶδα κἀγὼ σκεῦνο ἄνθρωπον ποιοῦντα τῇ ὑπέρᾳ; νὴ Δί' ἦδη ὃς ἐξ ἡμισείας γε. οὐκέτι γὰρ εἰς τὸ ἀρχαῖον οἷόν τέ μοι ἄγειν αὐτὸ, ὦ ἄπαξ γενόμενον ὑδροφόρον, ἀλλὰ δεήσει ἡμῖν ἐπικλείσθαι τὴν οἰκίαν ἅπασαν. ἢ πιθέσθε ὦ δι' ἐγὼ τὰ τοιαῦτα φράζοντες γέροντες ἄνδρες, εἰ δὲ μὴ, ἀλλὰ κἂν τῶν μειρακίων τούτων ἕνεκα εἰς ἄλλον καιρὸν ὑπερβάλλεσθε τὰς δεινότητας ταύτας, καὶ φοβερὰς διηγήσεις, μὴ

poteram. Nam id mihi invidebat, quanquam in aliis erat facillimus. At quadam die in tenebroso angulo clam illo delitescens, incantationem illam propiùs auscultavi. Erat autem trisyllaba. Tum ille cùm pistillo mandasset quæ erant agenda, abiit in forum. At ego postridie illo apud forum occupato, acceptum pistillum cùm ornassem, syllabas illas simili modo pronuntians, jussi ut aquam hauriret: & postquam plenam amphoram attulisset, desiste inquam, neque aquam haurito amplius, sed rursus esto pistillum. At illud mihi jam non amplius volebat obtemperare, sed aquam assiduò hauriebat, quoad hauriendo totam domum nobis impleret. At ego cùm huic rei resistere non valerem (timebam autem ne Pancrates reversus, id quod etiam evenit, irascereтur) correpta securi pistillum in duas partes dissecco. At utraque pars amphoram sumens hauriebat aquam: jamque unius loco duo mihi ministri esse cœperunt. Interea Pancrates supervenit: ac re intellecta, illas rursus in ligna convertit, ut erant ante carmen. At ipse me clanculum relicto, nescio quônam profectus è meo conspectu evanuit. At possis istud etiam nunc, inquit Dinomachus, hominem ex pistillo facere? Per Iovem, inquit ille, dimidia ex parte scio. Nam in priorem formam à me restitui non potest, postquam semel aquarius fuerit: sed domus aqua referta, erit nobis claudenda. Non desistetis, inquam ego, hujusmodi monstra narrare viri senes? Alioqui horum saltem adolescentum gratia, incredibiles istas, ac terribiles fabulas aliud in tempus differte,

πως λάθωσιν ἡμῖν ἐμπλησθέντες δει-
μόντων, καὶ ἀλλοκότων μυθολογημά-
των. φείδεσθαι ἂν χρὴ αὐτῶν, μὴ
δὲ τοιαῦτα ἐθίζειν ἀκούειν, ἃ ἀφ-
παυθῆς δ' βίᾳ ἐνοχλήσῃ σωθέντα, καὶ
ψοφοδεεῖς ποιήσῃ, ποικίλης τ' δει-
σιδαιμονίας ἐμπιπλάντα. εὖγε ὑπέ-
μνησας ἦ δ' ὃς ὁ Εὐκράτης, εἰπὼν
τὸν δεισιδαίμονίαν. τί γάρ σοι ὦ
Τυχιάδη, δοκεῖ τὰ τοιάυτα δοκεῖ,
λέγω δὴ χρησμῶν, καὶ θεσφάτων,
καὶ ὅσα φοφορυμένοί τινες ἀναβοῶ-
σιν, ἢ ἐξ ἀδύτων ἀκούεται, ἢ παρ-
θένος ἔμμετρα φθεγξομένη, ἀσθε-
πίζῃ τὰ μέλλοντα. ἢ δηλαδὴ ἐκ τοῖς
τοιούτοις ἀπιστήσεις; ἐγὼ δ', ὅτι μὲ
ἐν δακτυλίου τινα ἱερὸν ἔχω, Ἀπόλ-
λωνος δ' πυθίου εἰκόνα σκυπτούσης
καὶ σφραγίδος, καὶ ἔστιν ὁ Ἀπόλ-
λων φθέγγεται ἀσθ' ἐμὲ, ὃ λέγω,
μή σοι ἄπιστα δόξω ἀσθὲ ἐμφυτὸν
μεγαλαυχῆσαι. ἃ δ' ἐν Ἀμφιλόχῳ
τε ἤκουσα ἐν Μαλλῷ δ' ἤρωος ὑπερ-
διαλεχθέντος μοι, καὶ συμβαλόντος
ὑπὲρ τ' ἐμαυτοῦ, καὶ ἃ εἶδον αὐ-
τὸς, ἐθέλω ὑμῖν εἰπεῖν. εἶτα ἐξῆς
ἃ ἐν Περγάμῳ εἶδον, καὶ ἤκουσα ἐν
Πατάροις. ὁπότε γὰρ ἐξ Αἰγύπτου
ἐπανήειν οἴκαδε, ἀκέων τὸ ἐν Μαλ-
λῷ τοῦτο μαντεῖον, ἐπιφανέστατόν
τε, καὶ ἀληθέστατον εἶναι, καὶ χρᾶν
σαφεστάτως, πρὸς ἕπος ἀκουόμενον,
οἷς ἂν ἐγγράψας τις εἰς τὸ γραμ-
ματεῖον ἀφίοιτο τῷ θεσπίτῃ, κα-
λῶς ἂν ἔχειν ἡγησάμην ἐν παράπλῳ
πειρασθῆναι δ' χρησείου, καί τι
περὶ μελλόντων συμβαλέσθαι τῷ
θεῷ. τοιοῦτον ἔτι δ' Εὐκράτης λέγον-
τος, ἰδὼν οἱ τὸ πρᾶγμα εὐχωρη-
σειν ἔμελλε, καὶ ὡς ἐ περὶ μικρῶς
σπήχετο τ' περὶ τὰ χρησήρια τρα-
γῳδίας, ἐ δοκεῖν οἰηθεὶς δεῖν μόνος
ἀντιλέγειν ἅπασιν, ἀπολιπὼν αὐτὸν ἔτι

ferte, ne clam nobis, terroribus
ac prodigiosis fabulamentis im-
pleantur. Parcendum ergo illis,
nec talibus audiendis sunt assuefa-
ciendi, quæ eos per totam vitam
comitantia perturbabunt, atque
ad omnem strepitum meticulosos
reddent, posteaquam eos omni-
gena superstitione impleverint.
Rectè admonuisti me, inquit Eu-
crates, quum superstitionem di-
xisti. Nam quid tibi Tychiade,
de rebus hujusmodi videtur? De
oraculis loquor, ac vaticiniis, &
quæcunque quidam numine afflati
proclamant, quæque ex adytis
audiuntur: aut quæ virgo nume-
ris eloquens prædicit. An videli-
cet nec talia credis? At non dico
me sacrum annulum habere, cu-
jus sigillum exprimit Apollinis
Pythii imaginem: nec mecum lo-
qui Apollinem: ne videar ad glo-
riam meam res incredibiles narra-
re. Cæterùm quæ apud Amphi-
lochum audivi in Mallo, heroë
mecum diu differente, deumque
meis de rebus consulente, tum
quæ ipse vidi, volo vobis referre.
Deinde ex ordine tum quæ vidi in
Pergamo, tum quæ audivi in Pa-
taris. Cùm ex Ægypto redirem
domum, audiremque illud in
Mallo oraculum apertissimum si-
mulque esse verissimum, & sic
evidenter responsa dare, ut ad
verbum respondeat iis, quæcun-
que prophetæ quispiam in schedu-
lam inscripta tradiderit: rectè me
facturum putavi, si dum præter-
navigabam, experirer oraculum,
Deumque de futuris quidpiam
consulerem. Eucrate hæc adhuc
dicente, cùm viderem quàm lon-
gè res esset processura, eumque
non brevem de oraculo incepisse
tragœdiam, ratus non expedire,
uti solus contradicerem omnibus,
re-

ἀφεπλέοντα ἐξ Αἰγύπτου εἰς τὴν Μαλλὸν, καὶ γὰρ συνῄειν ὅτι μοι ἄχθοιτο παρόντι, καταφανὴς ἀνόσιος ἡ τῶν ψευδομένων, ἀλλ' ἐγὼ ἄπειμι ἐφ' ὃν Λεόντιχον ἐπιζητήσων. δέομαι γάρ αὐτοῦ τι συγγενέσθαι. ὑμεῖς δ', ἐπεὶ οὐκ ἱκανὰ ἡγεῖσθε τὰ ἀνθρώπινα εἶναι, καὶ αὐτοὺς ἤδη τοὺς θεοὺς κελεύετε συνεπληθυομένους ὑμῖν τῶν μυθολογουμένων. καὶ ἅμα λέγων, ἐξῄειν. οἶδα, ἄσμενοι ἐλευθερίας λαβόμενοι, εἰσίων ὡς τὸ εἰκὸς αὐτοὺς, καὶ συμφορηθῆναι τῶν ψευσμάτων. τοιαῦτά σοι ὦ Φιλόκλεις, ὁ δὲ Εὐκράτης ἀκούσας, ἦκεν ἤ τὴν Δίκαν, ὥσπερ οἱ γλαύκας πιόντες, ἐμπεφυσημένος τῶν λαγόνων, ἐμέτου δεόμενος. ἠδέως δ' ἂν παρ' ἐμοῦ ἔλαβε φάρμακον, ὥστε ἐξιάμενον ληθεδανόν τι φάρμακον, ὧν ἤκουσε, μὴ ἔτι κακὸν ἐργάσασθαί με ἢ μνήμην αὐτῶν συνοικεῖσθαι. τέρατα γὰρ, καὶ δαίμονας, καὶ ἑκάτας ὁρᾷν μοι δοκεῖ. Φιλ. καὶ αὐτὸς ὦ Τυχιάδη, τοιοῦτόν τι ἀπήλαυσα τῆς διηγήσεως. φασὶ γάρ τοι μὴ μόνον λυττᾶν, καὶ τὸ ὕδωρ φοβεῖσθαι τοὺς ὑπὸ τῶν λυττώντων κυνῶν δακόντας, ἀλλὰ κἂν τινα ὁ δηχθεὶς ἄνθρωπος δάκῃ, ἴσα τοῖς κυσὶ διάκεισθαι τὸ δηχθὲν, καὶ τὸ αὐτὸ κάκεῖνο φοβεῖσθαι. καὶ σὺ πείνῃ ἔοικας αὐτὸς ὑπ' Εὐκράτους δηχθεὶς ὑπὸ πολλῶν ψευσμάτων, μεστὸς δεδιὼς καμοὶ δηχθῆναι. ὥστε δαιμόνων μοι τὴν ψυχὴν ἐνέπλησας. Τυχ. ἀλλὰ θαῤῥῶμεν ὦ φιλότης, μέγα τοι τῶν λόγων ὄφελος ἡ ἀλήθεια, καὶ ἐπὶ πᾶσι λόγον ὀφθῆναι. εἰ δὲ μὴ, ἀλλ' ἐμοὶ γοῦν ἱκανὸν ἔσται τὸ μηδὲν ἐπίστασθαι τῶν τοιούτων ψευσμάτων.

relinquens eum ex Ægypto adhuc in Malhum navigantem (nam intelligebam molestam illis esse meam præsentiam, ut pote qui dissentirem, refelleremque ipsorum mendacia.) Atqui ego abeo, inquam, quæsiturus Leontichum, cum quo mihi opus est, ut colloquar. Vos autem, siquidem putatis res humanas non sufficere, ipsos etiam Deos vocate, qui vobiscum fabulosas narrationes capessant. Atque hæc simul atque dixi, discessi. Illi verò alacres jam libertatem nacti, ut est verisimile mutuis epulis sese excipiebant, ac mendaciis ingurgitabant. His Philocles, apud Eucratem auditis venio, per Iovem, ut qui musto sunt poti, inflato ventre, opus habens vomitu. Libenter autem magno alicunde pharmacum emerim, quod mihi oblivionem induceret eorum quæ audivi, ne me nonnihil earum rerum inhærens lædat memoria. Nempe monstra, dæmones, & Hecatas mihi videre videor. *Phil.* Quin mihi quoque, ô Tychiade, tale quiddam ex tuo sermone percepi. Aiunt enim non solum in rabiem verti, & aquam formidare quoscunque rabidi canes momorderint: sed etiam siquem homo morsus momorderit: eum quoque morsum non minùs canino valiturum: illumque eodem modo formidaturum. Tu ergo videris apud Eucratem à multis mendaciis morsus, mihi quoque morsum illum communicasse, adeò mihi mentem dæmonibus impleviſti. *Tych.* At bono animo simus, amice, cùm magnum adversus hujusmodi res remedium habeamus, Veritatem, rectamque in rebus omnibus rationem: qua si utamur, nullis hujusmodi vanis, stultisque mendaciis turbabimur.

ΙΠΠΙΑΣ, Η ΒΑΛΑΝΕΙΟΝ.

HIPPIAS, SEV BALNEVM.

ΑΡΓΥΜΕΝΤΥΜ.

Balneum Hippiæ describturus, principiò ipsum artificem, & cognitione artium, atque peritia commendat. Oritur autem à loco communi, ita videlicet proponens, eos esse potissimum laudandos artifices, qui non solùm verbis prolixè polliceri, aut de scientiis disputare soleant, sed qui ipso opere, hoc quod præstentur præstare possint: hunc locum exemplis aliquot illustrat, deinde ad præsens institutum accommodat. Proinde, inquiens, etiam mechanici artifices maximè laudandi illi sunt, qui non verbis tantùm opera aliqua describunt, aut promittunt, sed qui re ipsa illa quàm optimè atque artificiosissimè extruunt, qualis & Hippias hic unus est, id quod opus ab eo, nempe balneum extructum comprobat: atque exinde ipsum balneum describit situm, elegantiam, proportionabilitatem operis: deinde & utilitatem & commoditatem omnium cellarum, & lavandi in eo usum commendans.

Τῶν σοφῶν ἁπάντων μάλιστα ἔγωγε φαίην ἂν ἐπαινεῖν, ἃ πᾶσι μὲν λόγῳ μόνον δοκεῖ παρεσκευάσθαι τοῖς τῶν πραγμάτων ἐπαΐουσιν, ἥδιστα δ' ἀκούειν ἁπλοῦς τοὺς λόγους ποιοῦσιν ἐπιδεικνύσασιν. καὶ μάλα τοὺς ἰατροὺς οἶμαι δεῖν, ὃ τοὺς ἀεὶ λέγειν τοῖς πλήθεσιν εἰπεῖν δυναμένους μεγαλείοις καὶ κομψοῖς, ἀλλὰ τοὺς θεραπεῦσαι τοὺς κάμνοντας μεμελετηκότας ὀρθῶς. ὁμοίως δὲ καὶ μουσικὸς οἶμαι δεῖν ἀγαθὸς εἶναι συμφωνίας καὶ ἁρμονίας ἐπιστάμενος, ᾧ ἔνεστι λύρᾳ καὶ κιθάρᾳ καὶ αὐλοῖς ὁπωσοῦν μέλος. τί γάρ σοι τὰ πολλὰ λέγοιμι τοὺς εἰκότας λόγους, ἐφ' οἷς ἔστιν ἡμῖν ἀγαθοὶ πολλοὶ & εὐθυμεῖσθαι

Ego ex sapientibus illos potissimum maximè laudandos esse, qui non solùm pro quibusque rebus præstantissimas orationes ediderunt, sed similibus factis ea comprobarunt, quæ verbis polliciti sunt. Nam prudens ægrotus eos medicos non accerset, qui quàm optimè de arte differe pollicentur, sed qui in eo usu se exercuerunt. Potior etiam est in cognitione is Musicus, qui placendi, & citharæ pulsandæ peritus, quam qui rhythmos, & concentus novit dijudicare. Quid enim tibi eos commemorem imperatores, quos merito præstantissimos censuerunt, quòd non solùm acies ipsi instruxerint, & milites ad orationem accendere nolint, sed etiam in primam aciem pugnan-

1 Προσλαλιὰ, ut aliæ nonnullæ de quibus antè dixi. *Marcil.*

Καὶ

χαλᾷ τὰ ἄλλων, καὶ χειρὸς ἔργα ἐπιδείκνυται, οἷον τὸ πάλαι μὲν, Ἀγαμέμνονα, καὶ Ἀχιλλέα, τὸ πάτριον δὲ, καὶ Ἀλέξανδρον, καὶ Πύρρον ἴσμεν γεγονότας. ἆρ' οὖν διὰ τοῦτ' ἔφην; ἢ ὅτι ἄλλους ἐπιδείκνυται βελόμενος, ἐπεμνήσθην αὐτῶν, ἀλλ' ὅτι ἐκ τῶν μηχανικῶν ἐκείνους ἄξιον θαυμάζειν, ὁπόσοι ἐπὶ τῇ θεωρίᾳ λαμπροὶ γεγόνασι, καὶ μνημόσυνα ὅμως τῆς τέχνης, καὶ σφάλματα τοῖς μετ' αὐτοὺς κατέλιπον. ἐπεὶ οἵγε τοῖς λόγοις μόνοις ἐγγεγυμνασμένοι, σοφισταὶ ἂν εἰκότως μᾶλλον, ἢ σοφοὶ κεκλοίντο. τοιοῦτον ἀκούομεν τὸν Ἀρχιμήδη γεγενῆσθαι, καὶ τὸν Κνίδιον Σώστρατον. τὸν μὲν, Πτολεμαῖον χειρωσάμενον, καὶ τὴν Μέμφιν ἅπασαν πολιορκίας, ἀποστάσης δὲ πολέμιον τεμόντα τὸ ἥμισυ, καὶ χειρὸς ἔργα ἐπιδείκνυται, οἷον τὸ πάλαι μὲν, Ἀγαμέμνονα, καὶ Ἀχιλλέα, τὸ πάτριον δὲ, καὶ Ἀλέξανδρον, καὶ Πύρρον ἴσμεν γεγονότας. ἆρ' οὖν διὰ τοῦτ' ἔφην; ἢ ὅτι ἄλλους ἐπιδείκνυται βελόμενος, ἐπεμνήσθην αὐτῶν, ἀλλ' ὅτι ἐκ τῶν μηχανικῶν ἐκείνους ἄξιον θαυμάζειν, ὁπόσοι ἐπὶ τῇ θεωρίᾳ λαμπροὶ γεγόνασι, καὶ μνημόσυνα ὅμως τῆς τέχνης, καὶ σφάλματα τοῖς μετ' αὐτοὺς κατέλιπον. ἐπεὶ οἵγε τοῖς λόγοις μόνοις ἐγγεγυμνασμένοι, σοφισταὶ ἂν εἰκότως μᾶλλον, ἢ σοφοὶ κεκλοίντο. τοιοῦτον ἀκούομεν τὸν Ἀρχιμήδη γεγενῆσθαι, καὶ τὸν Κνίδιον Σώστρατον. τὸν μὲν, Πτολεμαῖον χειρωσάμενον, καὶ τὴν Μέμφιν ἅπασαν πολιορκίας, ἀποστάσης δὲ πολέμιον τεμόντα τὸ ἥμισυ, καὶ

rent, fuæque ſtrenuitatis ſpecimen ederent: cujuſmodi priſcos illos Agamemnonem, & Achillem: recentiores verò Alexandrum, & Pyrrhum fuiſſe ſcimus. Quorſum verò hæc dixi? Non quòd aliter hiſtoriam edere velim, horum memini: ſed quia mechanicos etiam illos æquum eſt admirari, qui artis contemplatione famam ſibi compararunt, & eadem opera ſuæ induſtriæ monumenta, & opera poſteris reliquerunt. Quandoquidem qui ſe in dicendo duntaxat exercuerunt, Sophiſtarum potiùs quam ſapientum appellationem meruerunt. Talem audimus fuiſſe Archimedem, & Cnidium Soſtratum: quorum alter Ptolemæum ſubjugavit, & Memphim ſine obſidione, averſo, bipertitoque fluvio occupavit: alter ho-

1 Καὶ τὸν Κνίδιον Σώστρατον τὸν μὲν Πτολεμαῖον χειρωσάμενον καὶ τὴν Μέμφιν ἅπασαν πολιορκίας ἀποστάσης καὶ διαιρέσει τοῦ ποταμοῦ] Soſtratus ille Cnidius fuit celeberrimus ille architectus, qui turrim in Pharo inſula ædificavit, de quo Strabo lib. 17. Plinius lib. 36. cap. 12. Ipſe vero noſter Lucianus ſupra, lib. quomodo hiſt. ſcrib. Sed quod ait hoc loco Lucianus de Ptolemæo & Memphi capta per Nili diverſionem, expecto, qui hoc me doceat: nullibi enim unquam legi eam hiſtoriam, & quis fuerit ille Ptolemæus, omnino me latet, & de ea Memphis rebellione ſilent hiſtoriæ. Tentabam me extricare legendo τῷ μὲν Πτολεμαίῳ χειρωσάμενον τὴν Μέμφιν, id eſt, *qui Ptolemæo ſubjecit Memphin.* Nam Ptolemæus Philadelphus, cujus tempore vixit ille Soſtratus, & quo imperante & ſumptus ſuppeditante extruxit illam celebrem turrim in Pharo inſula, inter amicos habuit illum Soſtratum Cnidium, nec unquam, quod ſciam, nec ab illo nec ab alio captus eſt. De Ptolemæo Ceraunо dicto incidit mihi quædam ſuſpicio hæc intelligenda eſſe, ſed ſine auctoritate. Nam Ptolemæus ille Ceraunus dictus vir præceps fuit, & ad audacia facinora promptus, & qui cùm major natu filiorum Ptolemæi 1 Soteris dicti eſſet, à minore natu Philadelpho ſupplantatus fuerat patre communi ſavente Philadelpho, non dubito, quin omnia tentaverit, ut Philadelphum expelleret. Itaque ſuſpicor eum Memphin occupaſſe, in qua obſeſſus à fratre jam regnante fuit & captus. Sed tamen, ſi captus fuit, credendum eſt patre adhuc vivente Ptolemæo Sotere ſeu Lagi dicto id accidiſſe, ſcilicet jam privato & regnante Philadelpho, cui regnum reliquerat. Nam ſi patre jam mortuo rebellaſſet & captus fuiſſet, non eſt credibile Philadelphum eum vivum dimiſiſſe, qui poſt patris mortem duos fratres Leontiſcum & Argæum (quorum hic ultimus ex eadem matre Berenice natus erat) occidi curavit, non tam præcipitis audaciæ viros nec tanta injuria affectos. Si conjecturæ credendum eſt, iſta hæc mea non eſt ſine veriſimilitudine. Si quis ſuper hoc loco certiora docuerit, gratias agam lubentiſſimè. *Palm.*

ΙΠΠΙΑΣ, Η ΒΑΛΑΝΕΙΟΝ. | HIPPIAS, SEV BALNEVM.

ARGVMENTVM.

[1] *Balneum Hippiæ descripturus, principio ipsum artificem, à cognitione artium, atque peritia commendat. Orditur autem à loco communi, ita videlicet proponens, eos esse potissimùm laudandos artifices, qui non solùm verbis prolixè polliceri, aut de scientiis disputare soleant, sed qui ipso opere, hoc quod profitentur, præstare possint: hunc locum exemplis aliquot illustrat, deinde ad præsens institutum accommodat. Proinde, inquiens, etiam mechanici artifices maximè laudandi illi sunt, qui non verbis tantùm opera aliqua describunt, aut promittunt, sed qui re ipsa illa quàm optimè atque artificiosissimè extruunt, qualis & Hippias hic unus est, id quod opus ab eo, nempe balneum extructum, comprobat: atque exinde ipsum balneum describit, situm, elegantiam, proportionabilitatem operis: deinde & utilitatem & oportunitatem omnium cellarum, & lavandi in eo usum commendans.*

Τῶν σοφῶν ἐκείνους μάλιστα ἔγωγέ φημι δεῖν ἐπαινεῖν, ὁπόσοι μὴ λόγους μόνον δεξιοὺς παρέχονται ὑπὲρ τῶν πραγμάτων ἑκάστων, ἀλλὰ καὶ ἔργοις ὁμοίοις τὰς τῶν λόγων ὑποσχέσεις ἐπιστώσαντο. καὶ γὰρ τῶν ἰατρῶν ὅ γε νοῦν ἔχων, οὐ τοὺς ἄριστα ὑπὲρ τῆς τέχνης εἰπεῖν δυναμένους μεταστελεῖται νοσῶν, ἀλλὰ τοὺς πρᾶξαί τι κατ' αὐτὴν μεμελετηκότας. ἀμείνων δὲ καὶ μουσικὸς οἶμαι τοῦ διακρίνειν ῥυθμοὺς καὶ ἁρμονίας ἐπισταμένου, ὁ καὶ ψῆλαι, καὶ κιθαρίσαι αὐτὸς δυνάμενος. τί γὰρ ἄν σοι τῶν στρατηγῶν λέγοιμι τοὺς εἰκότως ἀρίστους κριθέντας, ὅτι οὐ τάττειν μόνον, καὶ παραινεῖν ἦσαν ἀγαθοί, ἀλλὰ καὶ προμάχεσθαι

Ego ex sapientibus illos potissimùm aio laudandos esse, qui non solùm pro quibusque rebus præstantissimas orationes ediderunt, sed similibus factis ea comprobarunt, quæ verbis polliciti sunt. Nam prudens ægrotus eos medicos non accerset, qui quàm optimè de arte disserere possunt, sed qui in ejus usu se exercuerunt. Potior etiam est meo judicio, is Musicus, qui psallendi, & citharæ pulsandæ est peritus, quàm qui rhythmos, & concentus novit dijudicare. Quid enim tibi eos commemorem imperatores, quos meritò præstantissimos censuerunt, quòd non solùm aciem rectè instruere, & milites oratione accendere nossent, sed etiam in prima acie pugnarent.

1. Προσλαλιά, ut aliæ nonnullæ de quibus antè dixi. *Marcil.*

χαλᾷ τ' ἄνδρα, οἷον τὰ χειρὸς ἔργα ἐπιδείκνυαζ, οἷον τὰ παλαμᾶ, Ἀγαμέμνονα, καὶ Ἀχιλλέα, τὰ κάτω ἦ, τὰ Ἀλέξανδρον, καὶ Πύρρον ἴσμεν γεγονότας. ἆρ' ὃν τί τούτων ἕνεκα; ἢ ἵνα ἄλλως ἱστορίαν ἐπιδείκνυαζ βαλόμενοι, ἐπεμνήσθην αὐτῶν, ἀλλ' ὅτι ἐκ τῶν μηχανικῶν ἐκείνης ἄξιον θαυμάζειν, ὁπόσοι ἐπὶ τῇ τέχνῃ λαμπροὶ γεγόνασι, καὶ μνημόσυνα ἔλιπον τὰ τέχνης, καὶ πραγματεῖα τοῖς μετ' αὐτοὺς κατέλιπον. ἐπεὶ οἵγε τοῖς λόγοις μόνοις ἐγγεγυμνασμένοι, σοφισταὶ ἂν εἰκότως μᾶλλον, ἢ σοφοὶ καλοῖντο. τοιοῦτον ἀκούομεν τὰ Ἀρχιμήδην γενέαζ, καὶ τὰ κνίδιον Σώστρατον. τὰ μέν, Πτολεμαῖον χειρωσάμενον, καὶ τῶν Μέμφιν ἄνευ πολιορκίας, ὑποσπόνδῳ, καὶ διαιρέσει τοῦ ποταμοῦ. τὰ δ', τὰς τὰ πολεμίων τειρ-

rent, suæque strenuitatis specimen ederent: cujusmodi priscos illos Agamemnonem, & Achillem: recentiores verò Alexandrum, & Pyrrhum fuisse scimus. Quorsum verò hæc dixi? Non quòd aliter historiam edere velim, horum memini: sed quia mechanicos etiam illos æquum est admirari, qui artis contemplatione famam sibi compararunt, & eadem opera suæ industriæ monumenta, & opera posteris reliquerunt. Quandoquidem qui se in dicendo duntaxat exercuerunt, Sophistarum potiùs quam Sapientum appellationem meruerunt. Talem audimus fuisse Archimedem, & Cnidium Softratum: quorum alter Ptolemæum subjugavit, & Memphim sine obsidione, aversoque bipertitoque fluvio occupavit: alter ho-

1 Καὶ τὰ Κνίδιον Σώστρατον τὰ μὲν Πτολεμαῖον χειρωσάμενον καὶ τῶν Μέμφιν ἄνευ πολιορκίας ὑποσπόνδῳ καὶ διαιρέσει τοῦ ποταμοῦ] Softratus ille Cnidius fuit celeberrimus ille architectus, qui turrim in Pharo insula ædificavit, de quo Strabo lib. 17. Plinius lib. 36. cap. 12. Ipse vero noster Lucianus supra, lib. quomodo hist. scrib. Sed quod ait hoc loco Lucianus de Ptolemæo & Memphi capta per Nili diversionem, expecto, qui hoc me doceat: nullibi enim unquam legi eam historiam, & quis fuerit ille Ptolemæus, omnino me latet, & de ea Memphis rebellione silent historiæ. Tentabam me extricare legendo τὸν μὲν Πτολεμαίου χειρωσάμενον τὴν Μέμφιν, id est, *qui Ptolemæo subjecit Memphin.* Nam Ptolemæus Philadelphus, cujus tempore vixit ille Softratus, & quo imperante & sumptus suppeditante extruxit illam celebrem turrim in Pharo insula, inter amicos habuit illum Softratum Cnidium, nec unquam, quod sciam, nec ab illo nec ab alio captus est. De Ptolemæo Cerauno dicto incidit mihi quædam suspicio hæc intelligenda esse, sed sine auctoritate. Nam Ptolemæus ille Ceraunus dictus vir præceps fuit, & ad audacia facinora promptus, & qui cùm major natu filiorum Ptolemæi 1 Soteris dicti esset, à minore natu Philadelpho supplantatus fuerat patre communi favente Philadelpho, non dubito, quin omnia tentaverit, ut Philadelphum expelleret. Itaque suspicor eum Memphin occupasse, in qua obsessus à fratre jam regnante fuit & captus. Sed tamen, si captus fuit, credendum est patre adhuc vivente Ptolemæo Sotere seu Lagi dicto id accidisse, scilicet jam privato & regnante Philadelpho, cui regnum reliquerat. Nam si patre jam mortuo rebellasset & captus fuisset, non est credibile Philadelphum eum vivum dimisisse, qui post patris mortem duos fratres Leontiscum & Argæum (quorum hic ultimus ex eadem matre Berenice natus erat) occidi curavit, non tam præcipitis audaciæ viros nec tanta injuria affectos. Si conjecturæ credendum est, ista hæc mea non est sine verisimilitudine. Si quis super hoc loco certiora docuerit, gratias agam lubentissime. *Palm.*

ρεις καὶ φιλέξαντα τῇ τέχνῃ. καὶ Θαλῆς ὁ Μιλήσιος πρὸ αὐτῶν ὑπορύμενον Κροίσῳ ἄδροχον διὰ ξηροῦ διαβιβάσειν τὸ στρατὸν, ἐπινοίᾳ καὶ σοφίᾳ τὸν στρατὸν μιᾷ νυκτὶ τὸν Ἅλυν διενήγαγεν, ὁ μηχανικὸς ὢν τὸν γενόμενον, σοφὸς ὁ ἐπινοῆσαι, καὶ σωτῆναι στρατιὰν πάσαν. τὸ μὲν δὴ Ἐπειοῦ, πάνυ ἀρχαῖον. ὃς ὁ μόνον πεχνήσασθαι τοῖς Ἀχαιοῖς τὸν ἵππον, ἀλλὰ καὶ συγκαβιῶσαι αὐτοὺς εἰς αὐτὸν λέγεται. εἰ δὲ τοῦτο, καὶ Ἱππίᾳ τοῦτο δὴ καθ' ἡμᾶς, μεμνῆσθαι ἄξιον, ἀνδρὸς λόγοις μὲν, παρ' ὃν τινα βάλοι τις πρὸ αὐτοῦ γεγυμνασμένῳ, καὶ σωτῆναί τε ὀξέως, καὶ ἑρμηνεῦσαι σαφεστάτου. τὰ δὲ ἔργα, πολὺ τῶν λόγων ἀμείνω παρεχομένῳ, καὶ τῷ τῆς τέχνης ὑπάρχειν ἀπλήρωτον, εἰ καὶ τοιαῦτας μὲν ὑποχέοιεν, εἰ αἷς οἱ πρὸ αὐτοῦ γενέσθαι ἠυτύχησαν, καὶ τὸν γεωμετρικὸν λόγον, ἐπὶ τὰ δοθέντα φασὶν εὐθείας τὸ τρίγωνον ἀκριβῶς συνιστάμενον. καίτοι τῶν γε ἄλλων ἕκαστον ἓν τι τῆς ἐπιστήμης ἔργον ἀποτελούμενον, εἰ ὑπείληφε δοκιμήσας, εἶναί τις ὅμως ἔδοξεν. ὁ δὲ, μηχανικῶν τε ὢν καὶ στερεοτέρων, καὶ γεωμετρικῶν, ἔτι δὲ ἁρμονικῶν, καὶ μουσικῶν φαίνεται. καὶ ὅμως ἕκαστον τούτων ὅπως εὐτελῶς δείκνυσιν, ὡς ἓν αὐτὸ μόνον ἐπισταμένου. τὸν μὲν δὴ περὶ ἀκτῖνων, καὶ ἀνακλάσεων, καὶ κατόπτρων θεωρίαν, ἔτι δὲ ἀστρονομίαν, εἰ καὶ παῖδας τοὺς πρὸ αὐτοῦ ἀπέφηνεν, οὐκ ὀλίγῳ χρόνῳ ἂν εἴη ἐπαινεῖν. ἃ δὲ ἕναστος ἰδὼν αὐτοῦ τὰ ἔργων κατεπλάγην, οὐκ ὀκνήσω εἰπεῖν. καινὴ μὲν γὰρ ἡ κατάθεσις, καὶ τῷ καθ' ἡμᾶς βίῳ πάνυ πολλὴ, βαλανείου καλοκαγαθία, πρεπόντως δὲ, καὶ εἰ τῷ καινῷ τούτῳ σύνεσις θαυμασή. Τόπον μὲν οὖν

hostium triremes arte exuſſit Thales Mileſius quoque ante illos Crœſo pollicitus, exercitum ſicco pede ſe trajecturum, una nocte retro caſtra fluvium Alym circunduxit, tametſi non erat mechanicus: ſed ingenii ſolertia, & authoritate in congreſſibus maxima valebat. Nam pervetuſtum eſt illud Epei commentum, qui non ſolùm Achivis equum fabricaſſe, ſed etiam cum ipſis in eum conſcendiſſe fertur. Inter hos & Hippiæ hujus cui noſtra ætate vixit, æquum eſt meminiſſe, viri in dicendo quantum quivis priorum exercitati, ingenio acuti, menteque exprimenda maximè perſpicui. Qui opera ſermonibus longè præſtantiora exhibebat, & quæ arte ſua pollicebatur, etiam efficiebat: neque verò in hujuſmodi promiſſionibus, quibus ipſo priores ætate floruerunt: ſed juxta geometricam rationem, propoſita, quod ajunt recta linea triangulum, exquiſitè conſtituit. Atqui aliorum unuſquiſque uno ſuæ facultatis opere decerpto, in quo excellere dicatur, aliquis eſſe ſibi videtur. Hîc verò mechanicorum, geometricorum, harmonicorum, & Muſicorum primarius apparet. Ita perfectè tamen horum unumquodque demonſtrat, ac ſi illud unum ſciat. Nam ejus de radiis, de repercuſſionibus & ſpeculis ſcientiam: præterea Aſtronomiam, in qua qui ætate præceſſerunt pueros fuiſſe oſtendit, laudare non eſſet exigui temporis. Sed ejus opera quæ nuper cum admiratione vidi, referre non gravabor. Eſt enim argumentum commune, & noſtra ætate perfrequens, balnei conſtructio: ſed ſolertia, & in hoc communi argumento admirabilis eſt induſtria. Locus erat non planus,

ſed

ἐπίπεδον, ἀλλὰ πάνυ ἀποτόμης, καὶ ὀρθῆς. ὧν Λακεδαιμόνιος ὁ Ἡγησίας εἰς ὑπερβολὴν τιμῶν, ἰσόπεδον ἑαυτῷ ἀπέφηνε, κρηπῖδι μὲν βεβαιοτάτῃ ἅπαντα τῷ ἔργῳ βαλλόμενος, καὶ μελέτῃ ἀσφαλείας ἕνεκα τὴν ἐπιθεμένων ἀσφάλειαν ἐμπεδωσάμενος. ὕψεσι δὲ πάνυ ἀποβεβηκοῖς, καὶ πρὸς ἀσφάλειαν συνεχομένοις τὸ ὅλον κεκτημένος. τὰ δὲ ἐποικοδομηθέντα τῷ τε ἔτει μεγάθει συμμέτρως, καὶ τῇ διὰ λόγου τῶν καταγωγῶν ἁρμοδιότητι, καὶ τῷ τῶν φώτων λόγῳ φυλάττοντα· πυλὼν μὲν ὑψηλὸς, ἀναβάσεις τελετείας ἔχων, ὑπερφερεστέρας μᾶλλον, ἢ ὄρθιος πρὸς τὴν τῶν ἀνιόντων εὐμάρειαν. εἰσιόντα δὲ τὸν οἰκεῖον κατὰ χεῖρα οἶκος εὐμεγέθης, ἐκατέρωθεν ἔχων ἀκολούθους καὶ ὑπηρέτιδας διατελοῦσι, τὸν μὲν εὐωνύμῳ τῶν εἰς τροφὴν παρεσκευασμένων οἰκημάτων. βαλανεῖον δ' ἂν ὁ τοῦτο πεπαιδεῦσθαι, χαρίεσσαν, καὶ φωτὶ πολλῷ καταλαμπόμενον ὑποχωρήσεις. εἶτ' ἐχόμενον αὐτῶν οἶκος, ἐρετικὸς μὲν ὡς πρὸς τὸ λιτρεῖον, ἀναλημματικὸς δὲ ὡς πρὸς τὸ δυσειμερέστερον ὑποδοχεῖον. μετὰ δὲ τοῦτον, ἑκατέρωθεν διαφυεῖς τοῖς ἀποδυομένοις ἀποθῆκαι. καὶ μέσος οἶκος ὕψει τε ὑψηλότατος, καὶ φωτὶ φαιδρότατος, ψυχροῖς ὕδασιν ἔχων τρεῖς κολυμβήθρας, λαμπάδιον λίθῳ κεκοσμημένον. καὶ εἰκόνες ἐν αὐτῷ λίθου λαμπροῦ τε ἀρχαίας ἐργασίας. ἡ μὲν, ὑγείας. ἡ δὲ, Ἀσκληπιοῦ. εἰσελθόντι δὲ, ὑποδέχεται ἠρέμα χλιαινόμενος οἶκος, σὺν ἀπηνεῖ τῇ θέρμῃ πεφαυτῶν, ἐπιμήκης, ἀμφιῤῥόγυλος. μεθ' ὃν ἐν δεξιᾷ οἶκος, εὖ μάλα φαιδρὸς, ἁλείψασι πεφασμένος παρεχόμενον, ἐκατέρωθεν εἰσόδους ἔχων, φρυγίῳ λίθῳ κεκαλλωπισμένας, τὰς ἀπὸ παλαίστρας εἰσιόντας δεχόμενον. ἔστ' ἐπὶ τούτῳ ἄλλος οἶκος, οἴκων

sed acclivis, & arduus: quem ex utraque parte mirum in modum humilem accipiens, alteri æquavit, posito omni operi firmissimo fundamento, quo superstructi ædificii certitudinem confirmaret, factisque editissimis fastigiis, sibique ad firmitatem cohærentibus, ut totum opus roboraret. Cæterùm quæ superstructa sunt, loci magnitudini congruunt, rectæque compagi accommodatissima sunt, & lucis rationem servant. Altum est vestibulum, latos habet gradus, supinum magis est quàm arduum, ut sit facilis ascensus. Ingredientem communis domus ampla excipit, in qua pedisequi & ministri commodè versentur: ad lævam verò sunt ædiculæ ad delicias comparatæ. Hæc itaque balneo maximè sunt decora, amœni multaque luce illustrati recessus: deinde continua illis domus, longè quidem præstantior, quàm ut balneo conveniat: sed necessaria ad suscipiendos opulentiores. Post hanc sunt ædiculæ deponendis vestibus sufficientes: & media domus fastigio excelcissima & luce clarissima, tria aquæ frigidæ lavacra continens, Lacedæmonio lapide exornata. In eadem sunt marmoreæ imagines antiqui operis, altera Sanitatis, altera Æsculapii. Ingressos excipit domus sensim incalescens, calore non insuavi occurrente, oblonga, circùm orbiculata. Post hanc ad dextram, admodum clara habitatio ad suavem unctionem præbendam, ex utraque parte aditus habet Phrygio lapide decoratos, & à palæstra venientes excipit. Deinde supra hanc alia est habitatio omnium

ἁπάντων κάλλιστος, ϑῆναί τε, καὶ ἐξικνεῖσθαι ϖανσηνέσταϑος, καὶ ἐμβρυοδώσαι ἀβλαβέστατος, καὶ ἐγκυλίσασϑαι ὠφελιμώτατός. φρυγίῳ δ' αὐτὸς εἰς ὀροφὴν ἄκραν ἀποστίλβων. ἐξῆς δ' ὁ ϑερμὸς ὑποδέχεται λιθόδρομος, νομαδὶ λίθῳ διακεκοσμημένος. ὁ δὲ ἔνδον οἶκος, κάλλιστος, φωτός τε πολλοῦ ἀναπίμπλησι, καὶ ὡς πορφύρᾳ διαϖεποικιλμένος. τρεῖς δ' ἔτος ϑερμὰς πύλας παρέχει. λευκαμάρου δ', ἔνεισι σοι μὲν τὸν διὰ τῶν αὐτῶν οἴκων αὖϑις ἐπανιέναι, ἀλλὰ ταχεῖαν τὴν ἐπὶ τὸ ψυχρὸν, δι' ἠρέμα ϑερμοῦ οἰκήματος. καὶ ταῦτα ϖάντα ὑπὸ φωτὶ μεγάλῳ, καὶ ϖολλῇ τῇ ἔνδον ἡμέρᾳ, ὕψη πρὸς τύπους ἀνάλογα, καὶ πλάτη τοῖς μήκεσι σύμμετρα, καὶ ϖαντάχοϑι ϖολλὴ χάρις, καὶ Ἀφροδίτη ἐπαυϑεῖ. καὶ γὰρ τὸ καλὸν Πίνδαρον, ἔργμασιν ἔργα, ϖρόσωϖον ϖρέπει ϖρέμνῳ τηλαυγές. τοῦτο δ' ἂν εἴη οὐκ ἂν αὐτὸς μάλιστα, καὶ ὁ Φείδιας; καὶ τὸ φωταγωγὸν μεμηχανημένον, ὁ γὰρ σοφὸς ὡς ἀληϑῶς Ἱππίας, τὸ μὲ ψυχροδόχον οἴκων, εἰς βορέαν ϖεποιχωρηκὸς ἐποίησεν, ὅπως ἄμοιρον ὑδὲ ὅλως μεσημβρινοῦ ἀέρος. τοῖς δὲ ϖολλοῦ δεομένοις, νότῳ, καὶ εὔρῳ, καὶ ζεφύρῳ ὑπέϑηκε. τί ἂν σοι τὰ ἐπὶ τούτῳ λέγοιμι, ϖαλαίστρας, καὶ τοὺς κοινοὺς τῶν ἱμαϖοφυλακιῶν κοσμήσεις, τὰ χεῖα τὰ ἐπὶ τὸ λουτρὸν, καὶ μὴ διὰ μακρᾶς τινὸς ὁδὸν ἐχούσας, ὅ χρησίμως τε, καὶ ἀβλαβῶς ἔνεκα. καὶ μή με ὑπολάβῃ τις μικρὰν ἔργων ϖεποιημένον, κοσμεῖν τὸν λόγῳ ϖεϖαιρεῖσϑαι. τὸ γὰρ οὐ τοῖς κοινοῖς, καινὰ ἐπινοῆσαι

pulcherrima, & ad ſtandum, ſedendumque accommodatiſſima, & ad immorandum minimè noxia, & ad volutandum utiliſſima, & ipſa Phrygio lapide ad ſummum tectum relucens. Deinceps calidus ſuſcipit tranſcurſus, Nomadio lapide coagmentatus. Porrò interior habitatio elegantiſſima, & luce multa plena eſt, & inſtar purpuræ renitet: hæc tria thermarum labra exhibet. Cæterùm tibi jam loto licet viam non per eaſdem habitationes remetiri, ſed celeriter ad frigidam per vaporarium leniter tepeſcens reverti. Et hæc omnia magna luce, multoque diei ſplendore intus ſplendent. Præterea altitudinis ineſt proportio, conveniunt latitudines cum longitudinibus: & ubique multa venuſtas, & elegantia efflorescit. Etenim ex præclari Pindari ſententia, Opus exordientibus, eminus fulgens apponenda facies: quæ & ipſa elegantia, & lumine ac feneſtris conſtet. Etenim verè ſapiens Hippias frigido balneo accommodam habitationem, ad boream procedentem fecit, nec aëris meridiani expertem. Eas verò quæ multo calore indigent, Noto, Euro, & Zephyro ſubjecit. Quid ad hæc tibi palæſtras memorem, & veſtes aſſervantium communes habitationes, compendioſam non prolixam ad balneum viam habentes, tum utilitatis capiendæ, tum noxæ vitandæ gratia? Neque ſuſpicetur quiſquam me opus exiguum oratione exornandum ſuſcepiſſe. Nam in rebus communibus, nova com-

1 Νομαδὶ λίθῳ διακεκοσμημένος] Sic vertit Opſopœus. De Nomade lapide in Latinis auctoribus nihil legi. *Numidico lapide* debebat credo vertere, nam *Numidæ* dicuntur Græce Νομάδες. Tum διακεκοσμημένος male vertitur *extructus*, melius, *ſi inſtructus* dixiſſet. *Palm.*

1 Ἀπάν-

σιμ κάλλως δείξμοῦσι, ἀμικρῶς σοφίας ἔχοντα πίστιν. οἷον τὸ παρ' ἡμῖν ἔργον ἀμμάπος ἡμῖν Ἱππίας ἐπιδέδειχε, πάσας ἔχον τὰς βαλανείου ἀρετάς, τὸ λαμπρὸν, τὸ εὔκαιρον, τὸ ὠφέλιμον, τὸ σύμμετρον, τὸ πρὸς τόπον ἡμῖν κεκομψμένον, τὸ τῶν χρείων ἀσφαλῶς παρεσκευασμένον. καθάπερ τὰ ἄλλα σκευάσματα κεκοσμημένον, ἀμφόδοις μὲν ἀναψυχαῖς ὠφέλιμον, ἐξόδοις τε πολλαῖς πεφυρωμένον. ἀρὰν δὲ τῆς ἀπαλλαγῆς, τῷ μὲν, δι' ὕδατος, καὶ μυκήματι· τῷ δὲ, δι' ἡλίου ἐπιδεικνυμένου, ταῦτα ἰδόντα μὴ ἀποδέχεσθαι τὸ σκέπτεσθαι ἔπαινον τῷ ἔργῳ, σὺν ἀνοίᾳ μόνον, ἀλλὰ καὶ ἀχαριστίᾳ, μᾶλλον δὲ βασκάνου μοι εἶναι ἔδοξεν. ἐγὼ μὲν οὖν εἰς δωρεὰν μὴ τὸ ἔργον, καὶ τὸ τεχνίτου, καὶ δημιοργὸν ἡμεψάμην τῷ λόγῳ. εἰ δὲ θεὸς παρέχοι καὶ λουσαθῆναί ποτε, πολλῶν οἶδα καὶ ἄλλων ἔξων τὰς χρηστηρίους μοι τῶν ἐπαίνων.

comminiſci pulchritudinis ſpecimina, non exiguæ ſapientiæ tribuo: quale hoc opus admirabilis Hippias nobis edidit, omnes balnei præſtantis partes complectens, utilitatem, opportunitatem, claritatem, proportionem, quod loco eſt accommodatum, quod tutum uſum exhibet. Præterea reliquo artificio exornatum, biviorum neceſſariorum duplicibus feceſſibus, multiſque januarum egreſſibus munitum: geminiſque indiciis, uno per aquam & ſonitum, altero per ſolem horas demonſtrans. Quibus viſis, convenientem operi laudem non tribuere, non ſolùm inſipientis, ſed etiam ingrati, imò potiùs invidi eſſe exiſtimavi. Itaque ego pro virili cùm operi, tum opifici, & effectori, verbis gratiam rependo. Quòd ſiquando Deus copiam lavandi fecerit, ſcio me complures alios habiturum, qui communes mecum ejus laudes habebunt.

ΠΡΟΣΑΛΑΛΙΑ, Η ΔΙΟΝΥΣΟΣ.

PRÆFATIO SEV BACCHVS.

ARGVMENTVM.

Præfatio quædam eſt, quales & noſtri homines in enarrandis authoribus, aut aliis rebus tractandis, ipſis operibus præmittere ſolent. Monet autem Lucianus auditores ſuos, ne ſolùm compoſitionis novitatem in ſcriptis ſuis ſpectent, neve ideo pro parvis aut contemnendis illa habeant, quia comica, ac ſatyrica quædam, ſub dialogi gravitate tractet, ſed magis ipſam rem ſpectent: ne idem illis, quod Indis olim, accidat, dum Bacchi exercitum ut muliebrem, & à re militari alienum contemnunt. Deinde autem & veniam precatur ætati, ſi paulò verboſior aut loquacior nonnullis fortè videatur, factum ſuum etiam hic, collationis quadam Indorum cohoneſtans.

Ὅτε ὁ Διόνυσος ἐπ' Ἰνδοὺς στρατὸν ἤλασε, κωλύσῃ γὰρ οὐδέν οἶμαι ἐγὼ μῦθον ὑμῖν διηγήσασθαι βακχικὸν, φασὶν ὅτι καταφρονήσαι αὐτοῦ τὰ πρῶτα τοὺς ἀνθρώπους τοὺς ἐκεῖ, ὥστε καταγελᾶν ἐπιόντος. μᾶλλον γὰρ ἐλεεῖν τὴν τόλμαν, ὡς αὐτίκα μάλα συμπατηθησόμενον ὑπὸ τῶν ἐλεφάντων, εἰ ἀντιξέαιτο. ἦκον γὰρ οἶμαι τὴν σκοπὴν ἀλλόκοτα ὑπὸ τῶν στρατιᾶς αὐτοῦ ἀγγελλόντων, ὡς ἡ μὲν φάλαγξ αὐτοῦ, καὶ οἱ λόχοι, γυναῖκες εἶεν ἔκφρονες, καὶ μεμηνῖαι, κιττοῦ ἐστεμμέναι, νεβρίδας ἐνημμέναι, δόρατα δέ τινα μικρὰ ἔχουσαι, ἀσπίδων, κιττοποίητα καὶ ταῦτα, καὶ τινα πλεκτὰ κᾶφα, βομβοῦντα, εἴ τις μόνον προσάψαιτο. [1] ἀσπίσι γὰρ εἰκάζον καὶ τοὺς τύμπανα. ὀλίγους δέ τινας ἀγροίκους νεανίσκους σκεῖναι γυμνοὺς κόρδακα ὀρχουμένους, [2] ἀγροὺς ἔχοντας κερατώδεις, οἷα τοῖς ἄρτι γιγνηθῖσιν ἐλάφοις προφύεται. καὶ τὰ μὲν στρατιλάτην αὐτῶν, ἐφ' ἅρματος ὀχεῖσθαι παρδάλεων ὑπαγομένων, ἀγχίνοον ἀκριβῶς, ἐπὶ ἐπ' ὀλίγον χρόνον τὴν περείαν, κερασφόρῳ, βοτρύοις ἐστεφανωμένον, μίτρᾳ τὴν κόμην ἀναδεδεμένον καὶ πορφυρίδι, καὶ χρυσῇ ἐμβάδι. ὑποστρατηγεῖν δὲ δύο, ἕνα μέν τινα βραχὺν πρεσβύτην, ὑπόπυγον, σαθρόγαστρον, φιλόσιμον, ὦτα μεγάλα ὄρθια ἔχοντα, ὑποτρόμον, νάρθηκι ἐπερειδόμενον, ἐπ' ὄνου τινὸς σκιᾷ ἱππασύνην ὑπὸ κρηπῖδι, καὶ τὸν πάνυ πτηνόν τινα σατυ-

Quo tempore Bacchus exercitum adversus Indos duxit (nihil enim, ut puto, prohibet, quominus Bacchicam fabulam vobis narrem) ferunt ipsum ita ab illius regionis hominibus fuisse initio contemptum, ut accedentem irriderent: imò temeritatem illius miserarentur, ut qui protinus ab elephantis conculcaretur, si adversa acie occurreret. Audiverant enim, opinor, exploratores de ipsius exercitu absurda renuntiantes, Nimirum phalangem ipsi & manipulos constare ex mulieribus insanis & furentibus, hedera redimitis, cervina pelle amictis, hastas quasdam gerentibus, non ferro, sed hedera confectas, tum scuta quædam levia quæ resonarent: siquis tantummodò attigisset: nam & tympana clypeis assimilabant. Esse præterea paucos quosdam rusticos juvenes nudos, qui cordacem saltarent, caudas & cornua haberent, qualia hœdis recens natis succrescunt. Ipsum verò exercitus ducem, curru vehi junctis pardalibus tracto, penitus imberbem, neque vel tantillum genis pubescentem, cornigerum, racemis coronatum, mitra purpurea comam revinctum, aureis cothurnis calceatum. Secundum verò ab imperatore locum obtinere duos, quorum alter brevis erat staturæ, senex, crassiusculus, ventricosus, simus, auribus magnis & arrectis, tremulus, thyrso innixus, in asino plerumque equitans, crocoto indutus, eumque magnæ authoritatis in ducendo exercitu ipsius col-

1 Ἀσπίσι γὰρ εἰκάζον] Interpositio (ἀσπίσι γὰρ εἰκάζον καὶ τὰ τύμπανα.) Marcil.

2 Οὐρὰς ἔχοντας κερατώδεις] Οὐρὰς ἔχοντας ἐκ κέρατος. Idem.

1 Οὐδ'

ταῦμα δέρχλω αὐτῶ. ἕτερον ἦ πρόσωπον ἄνθρωπον, τράγῳ τὸ νέρθεν ἐοικότα, κομήτην τὰ σκέλη, κέρατα ἔχοντα, βαθυπώγωνα, ὀργίλον, καὶ θυμικόν. δεξιτέρᾳ μὲν, σύριγγα φέροντα, τῇ δὲ ἑτέρᾳ ἦ, ῥάβδον κομπύλλιν ἐπηρμένον, καὶ περισκιρτῶντα ὅλον τὸ στράτοπεδον, καὶ τὰ γυναῖκα ἦ φοβεῖσθαι αὐτὸν, καὶ σείειν ἐνεμωμένας τὰς κόμας, ὁπότε πελάσειε, καὶ βοᾶν εὖ οἶ. τοῦτο δὲ εἰσφέρειν καλεῖσθαι αὐτῶν τὸ διαστόλιν. τὰς δὲ ὧν ποίμνας, διηρπακέναι ἤδη ὑπὸ τῶν γυναικῶν, καὶ διεσπαράσθαι ἐπ ζῶντα τὰ θρέμματα. ὠμοφάγους γάρ τινας αὐτὰς εἶναι. ταῦτα οἱ Ἰνδοὶ, καὶ ὁ βασιλεὺς αὐτῶν ἀκούοντες, ἐγέλων ὡς τὸ εἰκὸς, καὶ ὅλῃ ὁπλίσει ἀντιπαρεξάγειν, ἢ ὅλως ἐπὶ τοῖς ἔθνεσιν ἦ ἤξιον. ἀλλ' εἰσῆλθ' ἄρα τὰς γυναῖκας ἐπαφῆσαι αὐτοῖς εἰ πλησίον γένοιντο, σφίσι ἦ ἐς νικᾶν δόξαν ἰδόκει, καὶ φονεύειν γυναῖκα μεμηνότα, καὶ ἡλύμιτρον ἄρχοντα, καὶ μεῖον σμικρὸν γεροντίον, καὶ ἡμισφαλῆ τὸν ἄλλον, καὶ γυμνήτας ὀρχηστὰς, πάντας γελοίους. ἐπεὶ ἦ ἠσθάνετο πυρπολῶν ὁ θεὸς ἤδη τὴν χώραν, καὶ πόλεις αὐτάνδρους καταφλέγων, καὶ ἀπαίρων τὰς ὕλας, καὶ ὁ βρόμιος πᾶσιν τοῖς Ἰνδικοῖς πυρὸς ἐμπεπλημένος, ὅπλον γάρ τοι διονυσιακὸν τὸ πῦρ παντῶν αὐτῷ, καὶ ἦ περφανές. σὺν τοῖς ἤδη αὖθις ἀναλαμβάνει τὰ ὅπλα, καὶ τὰς ἐλέφαντας ἐπισάξαντες, ἐς ἐξαλινώσαντες, καὶ τὰς πύρσεις ἀναθυμιῶντες, ἐπ' αὐτὰς ἀντεπεξήεσαν, καὶ φρονοῦντες μὲν ἐς τότε, ὀρμιζόμενοι ἦ ὅμως, καὶ σωτερίσαι ἀποδύοντες αὐτῷ στράτοπεδον, τ' ἀγλαϊσον οἰκεῖον στρατηλάτην. ἐπεὶ ἦ πλησίον ἐγένοντο, καὶ εἶδον ἀλλήλους, οἱ μὲν Ἰνδοὶ, προεξάξαντες τὰς ἐλέφαντας, ἐπῆγον τὸν φάλαγγα. ὁ Διόνυσος ἦ, τὸ μέσον μὲν αὐτὸς ἐχὼν

collegam. Alter monſtroſus homo, qui partibus inferioribus hircum referret, in cruribus crines haberet, cornutus, promiſſa barba, iracundus, & animoſus eſſet: qui læva fiſtulam, dextra baculum incurvum attollendo gereret, & univerſa caſtra circunſiliret, quem mulieres timerent, & quum accederet, comas vento agitatas quaterent, & clamarent evohe: quo nomine earum dominum vocari conjice. Greges verò à mulieribus eſſe jam diſcerptos, & vivas adhuc pecudes dilaniatas. Nam eſſe crudivoras illas. His auditis Indi, eorumque rex, ridebant ut par erat, neque obviam inſtructa acie prodire dignabantur. Sed ſi propiùs accederent, mulieres in eos immittere ſtatuebant: quòd putarent turpe ſibi eſſe, vincere & neci dare mulieres furentes, & ducem effœminatum, & temulentum parvum ſenem, & ſemimilitem alium, nudoſque ſaltatores, ridiculos omnes. Sed poſteaquam nuntiatum eſt Deum incendio regionem vaſtare, & urbes cum ipſis viris comburere, & ſylvas incendere, ac brevi temporis ſpatio totam Indiam igne impleviſſe (nam ignis telum eſt Bacchi, à patre acceptum, & ex fulmine oriundum) tum diligenter arma ſumpſerunt, inſtratis & frænatis elephantibus, dorſoque impoſitis turribus in eos adverſo exercitu prodierunt, etiamdum tamen contemnentes, & irati, & comminuere properantes ipſis cum caſtris imberbem illum imperatorem. Poſtquam autem propiùs acceſſerunt, & in mutuum conſpectum venerunt, Indi collocatis in acie prima elephantis, exercitum adduxerunt. Bacchus verò ipſe medium tenebat. Sile-

ἔ κέρως ὁ αὐτός, ἔ δεξιᾶ μέ, ὁ Σειληνός. ἔ δυνάμις ὁ, ὁ Πὰν ἠχεῖτο. λοχαγοὶ ὁ, καὶ ταξίαρχοι, σατύροι ἔληθ ἐσήκεισαν. καὶ τὸ μὲν σύμβολον, ὦ ἅπαντα τὸ εὖ οἶσθα. σὺν ὁ τὰ τύμπανα ἐπαταγεῖτο, καὶ τὰ κύμβαλα τὸ πολεμικὸν ἐσήμαινε. καὶ ἔ σατύρων τις λαβὼν τὸ κέρας, ἐπήνλε τὸ ὄρθιον. καὶ ὁ ἔ Σειληνὸς ὄνος, συβαλίον τι ὠσκήσατο. κ' αἱ μαινάδες, σὺν ὀλολυγῇ ἐπεπήδησαν αὐτοῖς, δράκοντας ὑπεζωσμέναι, καὶ ἔ θύρσων ἄκρων ἀπογυμνοῦσαι τὸ σίδηρον. οἱ Ἰνδοὶ ὁ, καὶ ἐλέφαντες αὐτῶν, αὐτίκα συγκλίναντες, σὺν ἀδενὶ κόσμῳ ἔφυγον, ἐδ' ὑπὸ βέλους χθιζὰ ὑπομείναντες. καὶ τέλος, καὶ κρατος ἑαλώκεσαν, καὶ αἰχμάλωτοι ἀπήγοντο ὑπὸ ἔ τέως καταγελωμένων, ἔργῳ μαθόντες ὡς σὸν ἐρρῶν ἀπὸ τῆς πρώτης ἀκοῆς καὶ φρονεῖν ξένων στρατιάν. ἀλλά τι πρὸς ἔ Διόνυσον ἔτος ὁ Διόνυσος, εἶπέ τις ἄν. ὅπερ μοι δοκοῦσι, καὶ πρὸς χαίρων μή με καταβακχεύσητε, ἢ τελέως μεθύειν ὑπολάβητε, εἰ πάμπαν εἰκάζω τοῖς θεοῖς, ὅμοιόν τι πάσχειν οἱ πολλοὶ πρὸς τὰς καινὰς ἔ λόγων τοῖς Ἰνδοῖς ἐκείνοις, οἷον ἐ πρὸς τὰς ἐμάς. οἰόμενοι γὰρ σατυρικὰ καὶ γελοῖά πια, καὶ κωμῳδῆ κρεμικὰ παρ' ἡμῶν ἀκούσαι, τοιαῦτα πεπίστευκασιν, οὐκ οἶδ' ὅπῃ δίκαιον αὐτοῖς ὑπὲρ ἐμοῦ. οἰόμην γὰρ ἐγὼ τῶν ἀρχῶν ἀφικνεῖσθαι, ὡς μηδὲν δέον παρέχειν τὰ ὦπα κώμοις γυμνικοῖς, καὶ σκιρτήμασι σατυρικοῖς, καὶ θαύμαζε ἀπὸ ἔ ἐλεφάντων. ὁρᾷς, ὡς ἐπὶ τοιοῦτό τι ἥκοντες, ἀντὶ ἔ κισσίνου σίδηρον εὑρόντες, οὐδ' ὅπως ἐπαινεῖν τολμῶσι, τὸ παράπαν ἔ πεπληγότες τεθρυλημένοι; ἀλλὰ θαρρῶν ἐπαγγέλλομαι αὐτοῖς, ὅτι καὶ καὶ νῦν ὡς πρότερον ἀστοι τῶν πλείστων ἔγελάσουσιν

nus cornu dextrum. Pan sinistrum ducebat: manipulorum ductores, & centuriones Satyri erant interpositi: signum omnibus erat Evohe. Statim percussa tympana perstrepebant, ipsaque cymbala classicum canebant; unusque è Satyris accepto cornu orthium occinebat. Tum Sileni asinus Martium quiddam rudit: & Mænades cum ululatu in eos insilierunt, succinctæ draconibus, atque ex summis thyrsis ferrum denudantes. Indi autem, eorumque elephantes, ilico declinantes nullo ordine fugiebant, non ausi intra teli jactum venire. Tandem vi capti sunt, abductique captivi ab iis quos antè deridebant: re ipsa experti quam non oportuerit prima statim fama adductos, peregrinum exercitum contemnere. Sed quid ad Bacchum ille Bacchus, dixerit aliquis? Nam mihi videtur vulgus (ac per Gratias obsecro ne me insanire, aut prorsus temulentum esse suspicemini, si mea cum Diis comparo) eodem quo Indi illi modo erga novas orationes affectum, quemadmodum & erga meas. Rati enim satyrica, & ridicula, valdeque comica ex nobis audiri, istiusmodi crediderunt, nescio, quòd ita illis de me visum esset. Alii, ne principium quidem attingunt, quasi nihil sit opus aures præbere proterviæ muliebri, & saltationibus satyricis, ab elephantis descendendo. Alii verò tanquam ad tale quid venientes, invento pro hedera ferro, neque sic laudare audent, inaudita rei novitate perturbati. Sed confidente animo illis denuntio, quòd si in præsentia quoque, ut antea facere consueverunt, festivitatem spe-

ἐπιδεῖν πολλάκις, καὶ ἀναμνησθῆναι οἱ παλαιοὶ συμπότην κώμων καιρῶν τῶν τότε καιρῶν, καὶ μὴ καταφρονῆσαι τῶν σατύρων, καὶ σιληνῶν, πίωσι δ' ἐς κόρον δ' κρατῆρος τούτου, ἐκβακχεύσειν δ' αὐτοὺς, καὶ πολλάκις μεθ' ἡμῶν ἐρεῖν τὸ εὖ οἶ. ὅτοι μ' ὃν, ἐλεύθερον γὰρ ἀκοὴ, ποιήσαντων. ὃ, τι δ' φίλον. ἐγὼ δ', ἐπειδήπερ ἔτι εἰ Ἰνδοῖς ἔσομαι, ἐθέλω δ' ἄλλο ὑμῖν διηγήσασθαί τι τῶν ἐκεῖθεν, ἔχ ἃ ἔφης τὰ Διόνυσον, ἀλλ' αὐτὸ, [1] ἐπεὶ ὧν ποιεῖμαι ἀλλότερον εἰ Ἰνδοῖς τοῖς μαχλαίοις, οἳ παλαιὰ δ' Ἰνδῶν πόλεμόν, εἰ καὶ ῥᾴων αὐτῶν βλέπεις, ἐπιπεμμένοι, μέχρι, ἔθος τὰ Ὠκεανὸν καθήκουσι. ἔδε δὲ τούτοις ἄλσος ἐστὶν εἰ περιφερέκτῳ, ὑπὸ πάνυ μεγάλων χωρίων, συνηρεφὲς δέ. κισσὸς γὰρ πολὺς, καὶ ἄμπελοι. σύσκιον αὐτὸ ἀκριβῶς ποιοῦσιν. εἰσὶν δὲ πηγαὶ εἰσὶ τῷ ἄλσει, καλλίσται, καὶ διειδεστάτου ὕδατος. ἡ μὲν, Σατύρων. ἡ δ', Πανός. ἡ δ', Σειληνοῦ. καὶ εἰσέρχονται εἰς αὐτὸ οἱ Ἰνδοὶ ἅπαξ δ' ἔτους, ἑορτάζοντες τὴν ἡμέραν, καὶ πίνουσι τῶν πηγῶν ἔχ ἁπάντων ἅπαντες, ἀλλὰ καθ' ἡλικίαν. τὰ μὲν μειρακία, τῶν σατύρων. οἱ ἄνδρες δ', τῶν Πανικῶν. τῶν δ' Σειληνοῦ, οἱ καθ' ἡμέ. ἃ μὲν οὖν παίζουσιν οἱ παῖδες ἐπιδὼν πάσωσιν, ἢ οἷα οἱ ἄνδρες τολμῶσι κατεχόμενοι τοῦ Πανὸς, μακρὸν ἂν εἴη λέγειν. ἃ δ' οἱ γέροντες ποιοῦσιν ὅταν μεθυσθῶσι δ' ὕδατος, σὺκ ἀλλότερον εἰπεῖν. ἐπειδὰν πίῃ ὁ γέρων, καὶ κατέχῃ αὐτὸν ὁ σειληνὸς, αὐτίκα ἐπιπολὺ ἄφωνός ἐστι, καὶ

spectare sæpe voluerint, ac veteres compotores recordati fuerint, tunc temporis celebratarum comessationum, nec Satyros Silenosque contempserint, sed ad satietatem usque ex hoc cratere biberint, ipsi quoque sint bacchaturi, & sæpe nobiscum illud evohe dicturi. Quare illi, siquidem liber est auditus, faciant quicquid erit animo gratum. Ego autem posteaquam adhuc apud Indos versamur, volo etiam aliud quid eorum quæ ibi geruntur, recensere: non quod ad Bacchum pertineat, quanquam neque id ipsum à nostro instituto est alienum. Apud Indos Machlæos, qui lævum Indi fluvii littus, si secundo flumine labentem respicias, incolentes, ad Oceanum usque pertingunt: apud hos est lucus, in loco circunsepto, non admodum magno, sed umbroso. Nam hedera multa, vitesque ipsum penitus opacum reddunt. Hic tres sunt pulcherrimæ & limpidissimæ aquæ fontes: unus Satyris, alter Pani, tertius Sileno sacer. Eò semel quotannis ingrediuntur Indi, festum diem Deo celebrantes, bibuntque de fontibus, non sine descrimine omnes de omnibus, sed pro ratione ætatis. Nam de Satyrorum juvenes, de Panis viri, de Sileni fonte bibunt qui meæ sunt ætatis. Ac quid pueris occidat postquam biberint, aut qualia audeant viri numine Panos afflati, longum esset referre. Sed quæ senes faciunt aquæ potu inebriati, dicere non est alienum. Postquam bibit senex, ipsumque corripuit Silenus, ilico diu obmutescit, hominemque he-

1 Οὐδ' ὧν ποιεῖμαι ἀλλότερον ἐν Ἰνδοῖς] Οὐδ' ὧν ποιοῦσιν a. s. I. Patescit narratione sequente. *Marcil.*

καρηβαρῶντι ἐ βεβαπτισμένῳ ἔοικεν. εἶτα ἄφνω φωνή τε λαμπρὰ, καὶ φθέγμα τορὸν, καὶ πνεῦμα λιγυρὸν ἐξήνεγκεν αὐτῷ, καὶ λαλίστατος ἐξ ἀφανοῦς ἐστίν. εἰ δ' ἂν ἐπισχεθείσης, καὶ σιωπῆσαι αὐτὸν μὴ ἔχῃς σιωπῇ λαλεῖν, καὶ ῥήσεις μακρὰς συνείρειν. συνιεὶς μόνοι πάνυ, καὶ κόσμια, καὶ καθὼς τὸν Ὁμήρου ἐκεῖνον ῥήτορα. ἐοικόσι γὰρ ἐοικότα χειμερίοις διεξέρχονται. εἰ δ' ἀποχρήσει σοι κύκνοις κἂν πάνυ ἡλικίαν εἰκάσαι αὐτούς, ἀλλὰ πετιτιῶδές τι τυχὸν, καὶ ἐπίτροχον συναπηχοῦσιν, ἄλλοι βαθείας ἐπαείρας. τοιοῦτόν γ' ἤδη ἀφεθείσης αὐτοῖς τῆς μέθης, σιαμῶσι, καὶ ὡσὲ τὸ δόρκαδον ἀνατρέχουσι. τὸ μόνον οὐ δεδιδεξόμενον εἰπεῖν. ὧν γὰρ ἀπλῆ ὁ γέρων μεπεῦν καταλίπῃ ὧν διεξῆλθε τὸν λόγον, δωμοὺς ἡλίῳ κωλυθείς, ἐπὶ πέρας αὐτὸν ἐπεξελθεῖν, ἐς νέαπε πίδον, αὖθις ἐκεῖνα συνάπτει, ἃ πέρυσι λέγοντα ἡ μέθη αὐτὸν κατέλιπε. ταῦτά μοι κατὰ τὴν μῶμον εἰς ἐμαυτὸν ἀπεσκώφθω. καὶ μοὶ τὴν Δίκαιον ἂν ἔτι ἐπαγάγοιμι τὸ ἐπιμύθιον. ὁρᾶτε γὰρ ἤδη καθ' ὅπῃ τῷ μύθῳ ἔοικα, ὥστε ἐμοὶ μὲν ἡ δικαιοσύνη, ἡ μέθη αἰτία. εἰ δ' ἅπαντες δέξεσθε τὰ λεγόμενα, ὁ σιληνὸς ἄρα ἐμοὶ ἵλεως.

heluco laborantem, aut mero prolutum refert. Deinde ex improviso clara voce & loquela vehemente, & spiritu acuto innatis ipsi, ex mutissimo fit loquacissimus. Sed nec obturato ore illum compescueris, quominus continuè loquatur, & longos sermones connectat: ea quidem omnia sapienter & ornatè, & juxta Homericum illum oratorem contexendo. Nam hybernis nivibus consimilia differunt. Neque verò sufficiet, ut illos ætatis ratione cum cygnis compares, cùm cicadarum cantillationi simile quiddam, densum, & volubile componant, ad profundam usque vesperam. Inde jam discussa ebrietate conticescunt, & ad antiquum morem redeunt. Sed quod est maximè admirandum, nondum exposui. Quòd si senex imperfectam interim, quam habebat orationem reliquerit, solis occasu prohibitus eam ad finem perducere: pota novo anno aqua, rursus illa componit, quæ superiore dicentem ebrietas destituit. Istis ego in me ipsum cavillis Momi in morem lusi: neque per Iovem fabulæ sensum adducam. Videtis enim jam quatenus fabulæ sim similis. Quare siqua in re desipiamus, in causa est ebrietas. Sin prudenter dicta videntur quæ produximus, Silenus certè fuit propitius.

PRÆ-

ΠΡΟΣΑΛΛΙΑ, Η ΗΡΑΚΛΗΣ.

PRÆFATIO, SEV HERCVLES GALLICVS.

ARGVMENTVM.

Præfatio eſt ejuſdem rationis, cujus & ſuperior, niſi quòd, quantum ad argumentum attinet, rationem & cauſſam hic reddit, cur natu jam grandior, adhuc in eloquentiæ exercitatione verſetur, ſtudium atque ætatem ſuam exemplo eo defendens, & ut ipſe ait, etiam conſolans, quo apud Gallos ipſa eloquentia depingitur: nimirum Herculis, ejuſdemque jam ſenioris imagine. Fingit autem imaginem ſeu typum eum, à ſacerdote quodam Gallorum, quales ea ætate Druidæ fuiſſe perhibentur, explicatam, & ſingulorum picturæ ejus membrorum rationem ſibi traditam eſſe, etiam Homeri atque aliorum poëtarum locis, ut pote à perito Græcarum literarum additis. De quibus in ipſo orationis contextu ac ſerie videri ſatius eſt, quàm hic pluribus immorari.

Τὸν Ἡρακλέα οἱ Κελτοὶ ὄγμιον ὀνομάζουσι φωνῇ τῇ ἐπιχωρίῳ. τὸ δὲ εἶδος τοῦ θεοῦ, πάνυ ἀλλόκοτον γράφουσι. γέρων ἐστὶν αὐτοῖς ἐς τὸ ἔσχατον, ἀναφαλαντίας, πολιὸς ἀκριβῶς, ὅσαι λοιπαὶ τῶν τριχῶν. ῥυσὸς τὸ δέρμα, καὶ ἀπηκεκαυμένῳ ἐς τὸ μελάντατον, οἷοί εἰσιν οἱ Φιλοπυργοὶ γέροντες. μᾶλλον δὲ Χάροντα, ἢ Ἀσπέθην τινὰ τῶν ὑποπλαρταρείων. καὶ πάντα μᾶλλον, ἢ Ἡρακλέα εἶναι ἂν εἰκάσειας. ἀλλὰ τοιοῦτος ὢν, ἔχει ὅμως τοῦ σκύλου τοῦ Ἡρακλέους. καὶ γὰρ τοῦ διφθέρας σύσπλαι τοῦ Λέοντος, καὶ τὸ ῥόπαλον ἔχει ἐν τῇ δεξιᾷ, καὶ τὸ γαυρὸν παρήρτηται, καὶ τὸ τόξον σύσπλαμένον ἢ δόρατος ἀποδείκνυσι. καὶ ὅλως, Ἡρακλῆς ἐστι. ταῦτά γε ὡρμῶν ἐν ἐφ' ὕδρᾳ τῷ Ἑλληνίων θεῶν τιμωτὰ ἀποκομιεῖν τὰς

Herculem Galli lingua vernacula Ogmium vocant: ſed Deum hunc inuſitata prorſus ſpecie depingunt. Decrepitus eſt apud illos, recalvaſter, reliquis capillis planè canis, cute rugoſa, & in aterrimum colorem exuſta, cujuſmodi ſunt hi nautæ ſenes. Charontem potiùs, aut Iapetum quempiam ex his qui apud inferos verſantur, & omnia potiùs quàm Herculem eſſe conjiceres. At quamquam eſt hujuſmodi, tamen Herculis ornatum gerit, ut qui leonis exuvio ſit indutus, & clavam dextra teneat, & pharetra ab humeris pendeat, & arcum tenſum læva prætendat. In ſumma, eſt Hercules. Hæc equidem arbitrabar in Græcanicorum Deorum contumeliam perperam fa-

Κελτὸς ἐς τὴν μορφὴν τὴν Ἡ-ρακλέους, ἀμωμοσμένους αὐτὸν τῇ τοιαύτῃ γραφῇ, ὅτε τὴν χεῖρα ποτὲ αὐτῶν ἐπῆλθε, λείαν ἐλαύνων, ὁπότε τὰς Γηρυόνου ἀγέλας ζητῶν, κατέδραμε τὰ πολλὰ τῆς ἑσπερίων γενῶν. καίτοι τὸ παραδοξότατον ἐδέπω ἔφην τῆς εἰκόνος. ὁ γὰρ δὴ γέρων Ἡρακλῆς σκέτλιος, ἀνθρώπων πάμπολύ τι καλλίστου ἕλκει, οὐκ ἂν ὦτων ἀπείρους δεδεμένους. δεσμοὶ δὲ εἰσὶν οἱ, σειραὶ λεπταὶ χρυσοῦ, καὶ ἠλέκτρου εἰργασμέναι, ὅρμοις ἐοικυῖαι τοῖς καλλίστοις. καὶ ὅμως ἀφ' ὅτου ἀσθενῶν ἀγόμενοι, ὅτε δραστηρίου βαλλόμενοι, δυωδέκμοι ἂν ῥᾳδίως, ὅτε ὅλως ἀντιτείνουσιν, ἢ τοῖς ποσὶν ἀντερείδουσι, ὡς τὸ σιμὸν τῆς ἀγωγῆς ἐξυπλάζοντες, ἀλλὰ φαιδροὶ ἕπονται, καὶ γηθόσυνοι, καὶ τὴν ἄγουσαν ἐπαινοῦντες ἅπαντες ἐπισπόμενοι ἅπαντες, καὶ πρὸ φθάνειν ἐθέλειν τὰ δεσμὰ ἐπιχαλῶντες, ἐοικότες ἀχθεσθησομένοις, εἰ λυθήσονται. ὃ δὴ πάντων ἀτοπώτατον εἶναί μοι ἔδοξεν, τοῦτ' οὐκήτα ἐστὶ τοῦτο εἰπεῖν. ἐγὼ γὰρ ἔγωγε ὁ ζωγράφος ὅθεν ἐξάψω ταῖς σειραῖς τὰς τῶν δεσμῶν ἀρχὰς, ἄτε τὴν δεξιᾶς μὲν, ἤδη τὸ ῥόπαλον, τὴν λαιᾶς δ', τὸ τόξον ἐχούσης, τρυπήσας δὲ ἀκρότατα τὴν γλῶτταν ἄκρον, ἐξ οὐκείνης ἑλκομένους αὐτοὺς ἐποίησα, καὶ ἐπέσραπται μὲν εἰς τὰς ἀγομένους μειδιῶν. τοιοῦτος ἐγὼ μὲν ἐπὶ πολὺ εἰσήκειν ὁρῶν, καὶ θαυμάζων, καὶ ἀπορῶν, καὶ ἀσχαλλόντων. κλοπὴ δέ τις παρέσται, ὡς ἀπαθὴς δοκῶ τὰ ἡμέτερα ὡς ἔοικεν, ἀκριβῶς ἐπιφθόνως φωνὴν ἀφεῖσα, φιλόσοφος οἶμαι τὰ ἐπιχώρια, ἐγὼ σοι ἔφη ὦ ξένε, λύσω τὴν γραφὴν τὸ αἴνιγμα. πάνυ γὰρ πεφροντικότα ἔοικας ἐμοὶ τὸν λόγον ἡμεῖς οἱ κελτοὶ, οὐχ ὥσπερ ὑμεῖς οἱ Ἕλληνες. ἐμοὶ

facere Gallos, quum eum hujusmodi fingerent effigie, quòd nimirum tali pictura illum ulciscerentur, quòd olim in regionem ipsorum incursasset, prædam abigens, quum Geryonis armenta vestigans, Occidentalium gentium pleraſque regiones pervastaret. Atqui nondum dixi, quod in imagine erat maximè admirandum. Senex ille Hercules hominum ingentem multitudinem trahit, omnes ab auribus revinctos. Vincula quibus id facit, tenues sunt catenæ, auro electroque confectæ pulcherrimis monilibus assimiles. Atqui cùm vinculis adeò invalidis ducantur, neque fugam meditantur, quanquam commodè possent, neque prorsus reluctantur, aut pedibus obnituntur, adversus trahentem sese resupinantes: sed alacres sequuntur, & læti, ducentem laudantes, ultro festinantes omnes, & quòd antevertere velint, vinculum laxantes, perinde quasi graviter laturi, si solverentur. Neque gravabor dicere, quod omnium absurdissimum mihi visum est esse. Cùm non haberet pictor, unde catenularum summas ansas necteret, videlicet dextra jam clavam, sinistra arcum tenente: perforata summa Dei lingua, ex hac illos trahi fecit: atque hìc conversis ad eos quos ducit oculis, arridet. Hæc ego diu constiti intuens, admirans, hæsitans, indignans. Sed Gallus quidam astans, nostratium literarum non ignarus, id quod declaravit, cùm Græcam linguam apprimè proferret, gentis illius ut puto Philosophus. Ego tibi hospes, picturæ, inquit, istius ænigma explicabo: nam videris ad eam vehementer turbatus. Orationem nos Galli, nequaquam arbitramur esse Mercurium, quemadmodum vos Græci:

οἰόμεθα εἶναι. ἐπὶ Ἡρακλεῖ αὖθις εἰκάζομεν, ὅτι Διὸς παῖδι καὶ Ἕρρης ἐχυρώτερος ἦτον· εἰ καὶ γέρων τις πείσεται, μὴ θαυμάσῃς. μόνῳ γὰρ ὁ λόγος συγγέρας φιλεῖ ἐντελῆ ἐπιδείκνυσθαι τὴν ἀκμὴν, εἴ τι μέλλοι τῶν ὑμετέρων τις ποιητὴς λέγεσθαι, ὅτι σὺ μὲν τὸ ἀπλοϊστέραν φρένες, ἠερέθονθ' ὁμῶς· τὸ δὲ γήρως, ἔχει τι λέξαι τὸ νέον σαφώτερον. ὅτῳ γάτοι καὶ τὸ Νέστορος ὑμῖν ἀπόῤῥητον ἐκ τῆς γλώττης τὸ μέλι κεῖ οἱ ἀγορητὴς τῶν Τρώων τὴν ὀπὶν τὴν λειριόεσσαν ἀφιᾶσιν ἄνεμοι πνέοντες. λειριόεσσαν γὰρ καλεῖτε, εἶτα μέμνημαι, τὴν ὠδήν. ὥστε εἰ τῶν ὤτων ἐνδεδεμένους τοὺς ἀνθρώπους πρὸς τὴν γλῶτταν ὁ ῥάρας ἦτος Ἡρακλῆς, ἀλόγως ἔλκῃς, μὴ δὲ τοῦτο θαυμάσῃς, εἰδὼς τὴν τῶν ὤτων, καὶ γλώττης συζυγίαν, ὁδὸν ὕβελε εἰς αὐτὸν, εἰ πρώτη πεπρύπτηται. μέμνημαι γὰρ ἔφη ὁ παμπάλαιος πάνυ ἐκπεφευγὼς, πρὸ ὑμῶν μοθώνων, τοὺς γὰρ λέλοιπε ἡ ἄκρα ἡ γλῶττα πάλαι ἐξ τετρυπημένη, τὰ δ' ἄλλα, καὶ αὐτὸν ἡμᾶς ἢ Ἡρακλέα λόγῳ τὰ πάντα ἡνίκα δὲ ἐξεργάσασθαι, σὺ φὼν ἡμόμην, καὶ ποδὸς τὰ πολλὰ βιάσασθαι. καὶ τάχα βέλη αὐτῷ οἱ λόγοι εἰσὶν ἡμῖν, ὀξεῖς, καὶ εὔστοχοι, καὶ τακεῖς, καὶ τὰς ψυχὰς πτρώσκοντες. ἐπαφίεμεν δὲ τὰ ἔπη ὑμεῖς φατε ἄνεμοι. τροπεῖται μοι ὁ κέλης. ἐμοὶ δὲ, μὴ ἀπὸ τῆς δεῦρο παῤῥόδου πεύτης ἐσκοπεῖμαι ὅπως ἐμαυτὸν εἰ μοι κεφαλὴ ἔλκει τηλικοῦδε ὄντι, καὶ πάλαι τὸ ἐπιδείξεων πεπαυμένῳ, αὖθις ὑπὲρ ἐμαυτοῦ ψῆφον διδόναι τοσούτοις δικασταῖς, καὶ ἡμέρᾳ ἐπῆλθεν ἀναμνησθῆναι τὸ εἰκότος. τίνας μὲν ἐδόκουν, μή τινι ὑμῶν δόξαμι ἡμιδεῆ μειρακιώδη παῦτα ποιεῖν, καὶ παρηλικίαν νεανιεύεσθαι. κατά τις ὁμηρικὸς ἐπὶ Ἡρακλεῖ αὖθις εἰκάζομεν, ὅτι Διὸς παῖδι καὶ Ἕρρης ἐχυρώτερος ἦτον· εἰ καὶ γέρων τις πείσεται, μὴ θαυμάσῃς. μόνῳ γὰρ ὁ λόγος συγγέρας φιλεῖ ἐντελῆ ἐπιδείκνυσθαι τὴν ἀκμὴν, εἴ τι μέλλοι τῶν ὑμετέρων τις ποιητὴς λέγεσθαι, ὅτι σὺ μὲν τὸ ἀπλοϊστέραν φρένες, ἠερέθονθ' ὁμῶς· τὸ δὲ γήρως, ἔχει τι λέξαι τὸ νέον σαφώτερον. ὅτῳ γάτοι καὶ τὸ Νέστορος ὑμῖν ἀπόῤῥητον ἐκ τῆς γλώττης τὸ μέλι κεῖ οἱ ἀγορητὴς τῶν Τρώων τὴν ὀπὶν τὴν λειριόεσσαν ἀφιᾶσιν ἄνεμοι πνέοντες. λειριόεσσαν γὰρ καλεῖτε, εἶτα μέμνημαι, τὴν ὠδήν. ὥστε εἰ τῶν ὤτων ἐνδεδεμένους τοὺς ἀνθρώπους πρὸς τὴν γλῶτταν ὁ ῥάρας ἦτος Ἡρακλῆς, ἀλόγως ἔλκῃς, μὴ δὲ τοῦτο θαυμάσῃς, εἰδὼς τὴν τῶν ὤτων, καὶ γλώττης συζυγίαν, ὁδὸν ὕβελε εἰς αὐτὸν, εἰ πρώτη πεπρύπτηται. μέμνημαι γὰρ ἔφη ὁ παμπάλαιος πάνυ ἐκπεφευγὼς, πρὸ ὑμῶν μοθώνων, τοὺς γὰρ λέλοιπε ἡ ἄκρα ἡ γλῶττα πάλαι ἐξ τετρυπημένη, τὰ δ' ἄλλα, καὶ αὐτὸν ἡμᾶς ἢ Ἡρακλέα λόγῳ τὰ πάντα ἡνίκα δὲ ἐξεργάσασθαι, σὺ φὼν ἡμόμην, καὶ ποδὸς τὰ πολλὰ βιάσασθαι. καὶ τάχα βέλη αὐτῷ οἱ λόγοι εἰσὶν ἡμῖν, ὀξεῖς, καὶ εὔστοχοι, καὶ τακεῖς, καὶ τὰς ψυχὰς πτρώσκοντες. ἐπαφίεμεν δὲ τὰ ἔπη ὑμεῖς φατε ἄνεμοι. τροπεῖται μοι ὁ κέλης. ἐμοὶ δὲ, μὴ ἀπὸ τῆς δεῦρο παῤῥόδου πεύτης ἐσκοπεῖμαι ὅπως ἐμαυτὸν εἰ μοι κεφαλὴ ἔλκει τηλικοῦδε ὄντι, καὶ πάλαι τὸ ἐπιδείξεων πεπαυμένῳ, αὖθις ὑπὲρ ἐμαυτοῦ ψῆφον διδόναι τοσούτοις δικασταῖς, καὶ ἡμέρᾳ ἐπῆλθεν ἀναμνησθῆναι τὸ εἰκότος. τίνας μὲν ἐδόκουν, μή τινι ὑμῶν δόξαμι ἡμιδεῆ μειρακιώδη παῦτα ποιεῖν, καὶ παρηλικίαν νεανιεύεσθαι. κατά τις ὁμηρικὸς

ei: verùm illum Herculi tribuimus, propterea quòd hic Mercurio longè robustior extiterit. Nec mireris quòd senex fingitur. Sola enim Oratio consuevit in senecta absolutum vigorem ostendere, si modò, vestri poetæ verum dicunt; *Obduci juvenum densa caligine pectus; Contrà senectam posse quiddam dicere, Rudi juventa doctius.* Hinc videlicet apud vos & Nestoris lingua melle profluit; & Trojanorum concionatores lirioessam, scilicet floridam vocem emittunt. Nam liria, si bene memini, flores vocantur. Proinde quod ab auribus vinctos ad linguam trahit hic Hercules, nempe Oratio, neque hoc mireris, cùm linguæ cum auribus cognationem noris. Neque ipsi pertusa est in contumeliam linguæ; memini enim, inquit, me jam bos quosdam è vestris comœdiis discere: *Siquidem loquacibus, Extrema lingua perforata est omnibus.* Denique nos etiam ipsum Herculem quicquid egit, id oratione confeciſſe, ut pote virum sapientem, & pleraque persuasione sibi subegisse ducimus. Atque ipsius tela, acutæ sunt rationes, missiles, citæ, animasque vulnerantes: unde vos quoque pennigera dicta, nominatis. Hactenus Gallus. Ac mihi quidem cùm hæc me conferens mecum perpenderem, num decorum jam esset, ut tam grandis natu, quique jampridem ab his doctrinæ speciminibus me abdicassem, rursum me tot judicum calculis committerem, in tempore subiit animum meum ejus picturæ recordatio. Nam antehac verebar ne cui vestrûm viderer hæc admodum pueriliter agere, quasique præter ætatem juvenari: deinde Homericus aliquis ado-

ἐκὼς νεανίσκῳ ἐπιπλήξαι μοι εἰπὼν τὸ, Σὴ γὰρ βίη λέλυται, καὶ, χαλεπὸν γῆρας ἐπιτέλλεταί σε, ἠπεδανὸς δὲ νύ τοι ἕρκεσιν, βραδέες δὲ τοι ἵπποι, ἐς τὰς πόδας τοῦτο λοιδορούμενον. ἀλλ' ὅταν ἀναμνησθῶ τοῦ ἥρωος ἐκείνου Ἡρακλέους, πάνυ μοι δοκῶ καταγέλαστος εἶναι, εἰ ἐκ μιᾶς ταύτης ἀφορμῆς τοιαῦτα τολμῶν, ἡλικιώτης ὢν τοῦ εἰκόνος. ὥστε ἰσχύς μοι, καὶ τάχος, καὶ κάλλος, εἴ ὅτου σύμμετρος ἀγαθὸν, χαιρέτω καὶ ὁ ἔρως ὁ σὸς ὦ τῆΐε ποιητὰ, εἰσιόντι με ὑποπόλιον ἤδη ὄντα, χρυσοφαέννων εἰ βάλεται πτερύγων, ἢ ἀετοῖς ἁρπαστέον. καὶ ὁ Ἱπποκλείδης ἐκεῖνος. τοῦ λόγου γὰρ, νῦν ἂν μάλιστα ἀνηθᾶν, καὶ ἀνεμέσζειν καθ' ὥραν εἶη, καὶ ἔλκειν τὰ ὦτα, ὅσας ἂν πλείστας δυνήται, καὶ τοξεύειν πολλάκις, ὡς ὀδὲν μὰ Δία μὴ κενωθεὶς λάθοι ὁ γαμβρὸς αὐτῷ. ὁρᾶς ὅπως ἀσφαλέσθαι τὸν ἥλιόν, καὶ τὸ γῆρας τὸ ἐμαυτοῦ, καὶ ἅμα τοῦτο ἐτόλμησα πάλαι νεωλκημένον τὸ ἀκάτιον καθαπάσας, καὶ ὑπὸ τῶν ὄντων ἐπισκυάσας, αὖθις ἀφεῖναι ἐς μέσον τὸ πέλαγος. εἴη δὴ ὦ θεοὶ τὰ παρ' ὑμῶν ἐμπνεῦσαι δεξιὰ, ὡς νῦν μάλιστα πλησίον τε, καὶ ἐωλὸ, καὶ ἐπαίρει ἀνέμου δύμεθα. ἵνα εἰ ἄξιοι φανοίμεθα, καὶ ἡμῖν τὸ ὁμηρικὸν ἐκεῖνο ἐπιφθέγξαιτό τις, οἷον ὑπὸ μακίαν ὁ γέρων ἐπαγωνίδα φαίνῃ.

adoleſcens hæc verba mihi impingeret. *Iam periit tua vis, gravis arripuitque ſenectus, Invalidusque tibi famulus, tardique caballi*, videlicet eo ſcommate pedes meos notans. Verùm quoties ſenex ille Hercules animo recurrit, adducor ut quidvis faciam: neque me pudet hæc audere, cum ſim imagini coætaneus. Itaque robur, celeritas, forma, & quotquot ſunt corporis bona, valeant: tuuſque ô Teie vates Cupido, intuitus me ſubcanomento, auro rutilantibus alis, ſi videbitur, vel aquilas prætervolet: neque laborabit Hippoclides. Imò nunc vel maximè tempeſtivum fuerit facundia repubeſcere, florere, vigere, & quàm licet plurimos ab auribus ducere, ac ſæpe jaculari, cùm nihil ſit metuendum, ne ipſi inſcio pharetra vacuetur. Vides quibus modis ætatem meam, & ſenectam conſoler. Ideoque auſus ſum navim jam olim in terram ſubductam, denuo revellere, ſuiſque inſtructam armis medium in pelagus demittere. Contingant autem à vobis ô Dii, afflatus ſecundi, quando nunc vel maximè, vela implente, bono, & amico vento nobis eſt opus, ut ſi modò digni videbimur, in nos quoque dicat aliquis Homericum illud,

Quos profert ſenior pannis è vilibus armos!

DE

ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΗΛΕΚΤΡΟΥ, Η ΤΩΝ ΚΥΚΝΩΝ.

DE ELECTRO, SEV CYGNIS.

ARGVMENTVM.

Et hæc superioribus consimilis præfatio est, in qua seipsum ac scripta sua extenuat, adhibita similitudine fabulæ ejus, qua de Electro ac Phaëtonte, ac cygnis Eridiani à poëtis traditur, quam ut fictam, ac falsam, præsens experientia ostendit, ita se vereri quoque ait, ne conceptam de se opinionem auditorum, præsentia imminuat, ac falsam coarguat. Commendat tamen interim eo nomine orationem suam, quòd simplex sit, & minimè Cygnis illis Padanis ac fabulosis, quod ad canoritatem spectet, similis, neque etiam illorum fucatis scriptis, qui dum electrum, atque aurum, & speciosa omnia affectant, Eridanum istum, ac cygnos poëticos, vanitate, ac fumo longè excedant.

1 Ἀλλ' ἴσως πέφευγε ὑμᾶς ἴσως ἡλίκον ὁ μῦθος πέπεικεν, ὦ ἄνδρες, ἐπὶ τῷ Ἠλεκτρύωνι τὸν Ἠριδανὸν προχέαι δακρύει αὐτὸ, θρηνοῦσας τὰς Φαέθοντος, καὶ ἀδελφὰς γε εἶναι τὰς αἰγείρους ἐκείνας τὰς Φαέθοντος. εἶτα ὀδυρομένας τὸ μεταφυτευθῆναι, καὶ ἀντὶ γυναικῶν δένδρα, καὶ δακρύειν ἐπ' αὐτῶν δύκρυον δῆθεν τὸ ἤλεκτρον. τοιαῦτα γὰρ ἀμέλει καὶ αὐτὸς ἐλπίζων τὰ ποιητῶν εἰδώτων, ἤλπιζον, εἴ ποτε γενοίμην ἐπὶ τῷ Ἠριδανῷ, ὑπολῦσαι μίαν τῶν αἰγει-

Nimirum vobis persuasit fabula de electro, populos esse ad Eridanum fluvium, quæ lachrymentur ipsum, Phaëthontem lugentes, easdemque populos sorores esse Phaëthontis, quæ adolescentem lamentantes, mutatæ sunt in arbores, fuisque lachrymis electrum stillant. Hæc utique cùm poëtas audirem canentes, sperabam, siquando ad Eridanum venissem, unamque ex populis subiissem,

1 Ἀλλ' ἴσως] Præfatiuncula est orationis alicujus habitæ à Luciano in judicio, priusquam rhetoris sive causidici persona deposita, induisset Sophisticam. De qua versione pallii narrat historiam ipse in Bis accusato. Propterea que orationem illam ipsam suppressit, ne inter declamationes & dialogos illa exstaret quasi inter aviculas noctua, & pristinæ causidicinæ vestigium. Dicta verò illa apud Præsidem provinciæ causa videtur, & concilium ejus, coronamque populi circumstantis. Atque inde in numeris personarum enarratio illa in fine præfationis, cùm modò ut multos, modo ut unum adfatur. Multos ut ὑμᾶς, ἐλπίσαντες, ὄφεσθε, &c. unum ut σὺ τι ὦρα, & ἐλπίσας, & σαυτόν. Iudicialem verò dictionem fuisse etiam illud arguit, ἤδη ἂν σοι παρελήλυθα, ἐγχέας τὸ ὕδωρ, &c. Respicit nempe ad clepsydram. Signanter verò, non dixit ἰσχέας, sed ἐγχέας. Marcil.

ρων, ἐκπιβάσας τὸ φορυκλίδιον, ὑποδέξασθαι τὰ δακρύων ὀλίγα, ὡς ἤλεκτρον ἔχοιμι. καὶ δὴ ἐπορευόμεθα καθ' ἕλκο μέντοι χρέος, ἦκον ὅμως ἐς τὰ χωρία ἐκεῖνα, καὶ ἔδει γὰρ ἀναπλεῖν κατὰ τὸν Ἠριδανὸν, ὅτ' ἀγείρας εἶδον, πάνυ φορτικοπῶν, ὅτι τὸ ἤλεκτρον, ἀλλ' ἐδεῖ τὸν μὲν Φαέθοντος ἥδεσαν οἱ ἐπιχώριοι. ἀναζητοῦντος γὰρ ἐμοῦ, καὶ διαπυνθανομένου, πότε ἦ ἐπὶ τὰς αἰγείρους ἀφιξόμεθα, τὰς τὸ ἤλεκτρον ἐκδιδούσας, ἐγέλων οἱ ναῦται, καὶ ἠξίουν σαφέστερον λέγειν ὅ, τι ἐθέλοιμι. καίτοι τὸν μῦθον διηγούμην αὐτοῖς, Φαέθοντα φασὶ ἡλίου παῖδα, καὶ τοῦτον ἐς ἡλικίαν ἐλθόντα, αἰτῆσαι τὸν πατέρα ἐλάσαι τὸ ἅρμα, ὡς ποιήσειε καὶ αὐτὸς μίαν ἡμέραν. τὸ δ', ὅσον. τὸ δ', ἀπολέσας, ἐκδιφρευθέντα. καὶ τὰς ἀδελφὰς αὐτοῦ πενθούσας ἐνταῦθά που ἐφ' ὑμῶν παρ' ὑμῖν, ἐναπερ ἐκ κατέπεσεν ἐπὶ τῷ Ἠριδανῷ, αἰγείρους γεγενῆσθαι, ἐκ δακρύειν ἐπ' αὐτῷ τὸ ἤλεκτρον. πῶς ταῦτά σοι ἔφασαν διηγήσασθαι ἀπιστεῖν, καὶ ψυδρολόγον ἄνθρωπον; ἡμεῖς δ' ὅτε ἡνιοχόν τινα ἐκπίπτοντα εἴδομεν, ὅτε τὰς αἰγείρους, ὡς φῄς ἔχομεν. εἰ δ' ἦν τι τοιοῦτον, οἷ ἡμῖν δυοῖν ἐκολλοῦν ἕνεκα ἐρίπτειν ἄν, ἢ ἕλκειν τὰ πλοῖα πρὸς ἐναντίον τὸ ὕδωρ, οἷς ἐξῆν πλεῖν, ἀναλέγοντας τὸ ἀμπυρον τὰ δάκρυα; τοῦτο λεχθὲν, ἐμετρίασε μου καθικέτου. καὶ ἐσιώπησα ἀμηχανῶν, ὅτι παιδιᾶς τινος ὡς ἀληθῶς ἔργον ἐπεπόνθειν, πιστεύσας τοῖς ποιηταῖς ἀπίθανα ὄντα ψυδρίμοις, ὡς μηδὲν ὑγιὲς δρᾶσαι δυναμένοις αὐτοῖς. μιᾶς δὴ καὶ ταύτης ἐλπίδος ἐμπεσοῦς ἐνδυομένου, ἰλιγγιῶν, καταπεσὼν ἐκ τῶν χειρῶν τὸ ἤλεκτρον ἀπωλωλεκώς. ὅσον γε ἤδη ἀνέπλαττον ὅσα ἐκ οἷα χρήσασθαι αὐτῷ. ἐκεῖνο

iissem, me sinu extenso paucas aliquas lachrymas excepturum, quò electrum haberem. Et sanè non multò antè alterius negotii gratia, ad ea loca veni. Nam mihi adverso Eridano erat navigandum. Neque tamen cùm omnia perlustrassem, populos vidi, neque electrum: at neque Phaëthontis nomen erat incolis notum. Cum enim quærerem & scisciterer, quando ad populos electrum de se præbentes venturi essemus, irridebant nautæ, & quid vellem, jubebant planiùs dicerem. Tum ego fabulam ipsis narravi, Phaëthontem fuisse solis filium, qui cùm adoleviſſet, à patre petiit ut per unum diem sibi currum regere liceret: quo impetrato è curru deturbatus periit: ejus autem sorores hìc alicubi, apud vos, inquam, lugentes, ubi in Eridanum est delapsus, in populos fuisse transformatas, eumque flendo electrum emittere. Quisnam, inquiunt, hæc tibi dixit impostor & mendax? Nos verò neque aurigam ullum delapsum novimus, neque quas dicis, populos habemus. Quòd siquid hujusmodi apud nos esset, putas nos duorum obolorum gratia remigaturos, aut adverso flumine navigia tracturos, quibus lachrymas populorum colligentibus facile esset diteſcere? His dictis non mediocriter sum perculsus, & pudore affectus tacui, quòd quiddam revera puerile mihi accidisset, ut crederem poëtis tam absurda mentientibus, ut nihil sani placeret ipsis. Vnica igitur hac spe nec illa mediocri deceptus, indolebam ac si è manibus electrum perdidissem: ego qui jam animo concipiebam quem mihi præberet usum. Porrò & apud

ϑ ἐ πάνυ ἀληϑῶς ὑμῖν διήσειν παρ' αὐτοῖς, κύκνους πολλοὺς ἄδοντας ἐπὶ ταῖς ὄχθαις τ̃ ποταμ̃. ἢ οὐδὲ πρώτων τοὺς ναύτας, ἀνεπλέομεν γὰρ ἔτι, ἀλλ' οἴγε κύκνοι, πότερα ὑμῖν τὸ λιγυρὸν ἐκεῖνο ᾄδουσιν ἐφεσῶτες τ̃ ποταμ̃, ἔνϑεν ἐ ἔνϑεν; φασὶ γὰρ Ἀπόλλωνος παρέδρους αὐτοὺς ὄντας, ᾠδικοὺς ἀνθρώπους, ἐνταῦϑά πω ἐς τὰ ὄρνεια μεταπεσεῖν, ἢ ἔτι τοῦτο ᾄδειν ἔτι, οὐκ ἐκλελοιπότας τ̃ μουσικ̃ς. οἰδὲ, σὺ γάλως, σὺ ἔφησϑα ὦ ἄνϑρωπε, ἐ παύσῃ τήμερον καταψευδόμενος τ̃ χώρας ἡμῶν, ἢ τ̃ ποταμ̃; ἡμεῖς γ' αὖ πλέοντες, ἐ σχεδὸν ἐκ παίδων ἐρασϑέντες τ̃ Ἠριδανοῦ, ὀλίγους μὲν κύκνους ἐνίοτε ὁρῶμεν ἐν τοῖς ἕλεσι τ̃ ποταμ̃, ἢ κράζουσιν ἤτοι πάνυ ἄμουσον, ἢ ἀϑενές, ὡς τὰς κόρακας, ἢ τὰς κηλοὺς, σειρῆνας μὲ εἶναι πρὸς αὐτὰς. ἀδόντων γ' ἡδύ, ἐ οἷον σὺ φῂς, οὐδέπω ἀκηκόαμεν. ὥστε δεινὰ ζομεν πόϑεν ταῦτα εἰς ὑμᾶς ἀφίκετο περὶ ἡμῶν. πολλὰ τοιαῦτα ἐξαπατηϑῆναι ἔνι, πιϑανώτατα τοῖς πρὸς τὸ μεῖζον ἔκαστα ἐξηγημένοις. ὥστε κἀγὼ νῦν δέδια ὑπὲρ ἐμαυτ̃, μὴ ὑμεῖς ἄρτι ἀφιγμένοι, ἐ τοῦτο πρῶτον ἀκροασάμενοι ἡμῶν, ἤλεκτρόν τινα, ἢ κύκνους ἐλπίσαντες διήσειν παρ' ἡμῖν, ὕστερα μετ' ὀλίγον ἀπέλθητε καταγελῶντες τ̃ ὑποχομένων ὑμῖν, τοιαῦτα πολλὰ κειμήλια ἐνεῖναι τοῖς λόγοις. ἀλλὰ μαρτύρομαι, ὡς ἐμοῦ τοιαῦτα μεγαλαυχουμένου. περὶ τ̃ ἐμῶν, ὅτι ὑμῖν, ὅτε ἄλλ̃ πω ἀκήκοεν, οἶδ' ἂν ἀκούσειέ ποτε. ἄλλοις μὲν γὰρ οὐκ ὀλίγοις ἐντύχοις ἂν Ἠριδανοῖς τισι, ἐ οἷς οὐκ ἤλεκτρον, ἀλλὰ χρυσὸς αὐτὸς ἀποστάζει τ̃ λόγων, πολὺ τ̃ κύκνων τ̃ ποιητικῶν λιγυροτέροις. τὸ γ' ἐμὸν ὁρᾶτε ἤδη ὁποῖον ἀπλοῦν, ἢ ἄ-

apud ipsos pro certo putabam fore, ut cygnos invenirem complures in fluvii ripis canentes: ac denuo nautas interrogabam, cùm adhuc navigaremus. At cygni, quando vobis dulce illud melos accinunt, hinc atque illinc fluvio incumbentes? Aiunt enim eos cùm essent Apollinis assessores, canorice homines, hîc alicubi in aves esse mutatos, ideoque etiamnum canere, musices non oblitos. Tum illi ridentes, tu homo, inquiunt, non desines falsa hodie de regione nostra, & de fluvio dicere? Nos autem qui semper navigamus, & ferè à pueris nauticam in Eridano exercemus, paucos quidem cygnos in fluvii paludibus nonnunquam cernimus, qui inamœna, debilique voce crocitant: ita ut corvi & graculi præ illis sint Sirenes. Cæterùm illos dulce, quemadmodum dicis, canentes, ne in somnis quidem audivimus. Itaque demiramur undenam ista de nobis conficta ad vos venerint. In multis id genus facilè decipiuntur, qui singula plus justo amplificantibus credunt. Itaque ego equidem quod ad me attinet, vereor ne vos qui nuper adveniistis, ac nos nunc primùm audiviistis, sperantes fore ut electrum & cygnos apud nos inveniretis, deinde paulò pòst abeatis, deridentes eos qui meis orationibus multas opes inesse spondebant. At Deos testor, me neque à vobis, neque ab alio quoquam auditum esse, atque unquam auditum iri mea sic magnificè jactantem. Etenim in alios quospiam Eridanos incidere possis, quorum ex sermonibus non electrum, sed aurum ipsum destillat, cum cygnis illis poëticis sint multò facundiores. Mea verò dicendi ratio quàm sit simplex, & à fabu-

ἦον, ὐδέ τις ὠδὴ πρόσεστιν. ὥστε ὅρα μὴ τοιοῦτό τι πάθῃς, μείζω σοι ἡμῶν ἐλπίσας, οἷόν τι πάσχουσιν οἱ τὰ ἐν τῷ ὑδατι ὁρῶντες. οἰόμενοι γὰρ πηλικαῦτα εἶναι αὐτὰ οἷα διαφαίνεσθαι αὐτοῖς ἀνοθεν, ἀφυομένης τῆς σκιᾶς πρὸς τὸν αὐγὴν, ἐπειδὰν ἀναπτάσωσι, πολλῷ μικρότερα ὀφίσκοντες, ἀνιῶνται. ἤδη οὖν σοι φανερὸν ἐκχέας τὸ ὕδωρ, καὶ ἀποκαλύψας τἀμὰ, μηδὲν μέγα προσδεκήσῃς ἀνιμήσασθαι, ἢ σαυτὸν αἰτιάσῃ τῆς ἐλπίδος.

lis aliena, videtis, neque ipsi insit modulatio. Itaque vide ne tibi tale quid accidat, quum majora de nobis speraveris, quale iis qui quæ sunt sub aquis, spectant. Nam cùm existimarent tanta esse ea, quanta ipsis ex alto videbantur, umbra sese ad splendorem dilatante, postquam retraxerint, multò minoribus inventis illis, dolent. Iam igitur effusa aqua, meisque rebus revelatis, tibi prædico, ut magni nihil hausturum te expectes, alioqui fore ut te falsæ spei accuses.

ΜΥΙΑΣ ΕΓΚΩΜΙΟΝ. | MVSCÆ ENCOMIVM.

ARGVMENTVM.

Muſca laudes diligenter & copioſe perſequitur. Principio enim quacunque ad corporis habitum, formam ac membra, & ad uſum item eorum pertinent, ita ſigillatim perſequitur quæque, ut nihil prætermiſſum poſſis dicere. Deinde vero & ad interiora, & ad animum tranſiens, prudentiam quandam & fortitudinem in illa commendat, adhibitis etiam ad hoc teſtimoniis Homeri. Poſtremò neque illa intacta reliquit, quæ quaſi à fortuna accepiſſe videri poteſt, ut Reminiſcentiam iſtam, ob quam cum Hermotimo Pythagorico confert quoque illam. Deinde & victus, & diæta rationem, & quod aliquando ex hominibus tranſmutata fuit, & eodem nomine etiam fœmina quædam appellata fuerunt, & aliæ, quæ in contextu ac ſerie orationis facilè cuivis apparent.

Μυῖα, ἴσα μὲν τὸ σμικρότατον τῶν ὀρνέων, ὅσον ἐμπίσῃ, καὶ κώνωψι, καὶ τοῖς ἔτι λεπτοτέροις ἀφανίζεσθαι, ἀλλὰ ποσῶν ἐκείνων μεγάθει πτερῶν, ὅσον αὖ μελίττης ἀπολείπεται. ἐπτέρωται δὲ καὶ τὰ αὐτὰ τοῖς ἄλλοις, ὡς τοῖς μὲν, ἀπαναχόθεν κομᾷν τὸ σώματος,

Muſca eſt, equidem volucrum non minima, ſi cum muſcellis & culicibus, aliiſque tenuioribus comparetur: ſed tanto illis eſt major, quanto ipſa ape minor. Eſt autem alata non eo modo quo cæteræ volucres, quarum aliæ pennas in toto habent cor-

πῖς δ᾽, ἀκυπτέρυγις χρῆσις· ἀλλὰ καὶ τὰς ἀκρίδας, καὶ τέττιγας, καὶ μελίττας. ἔτι μὲν ὑμενόπτερος, τοῦτον ἀπαλώτερον ἔχουσι τὸν πτερόν, ὅσον δ᾽ ἐκλινικῆς ἐσθῆτος ἡ ἰνδικὴ λεπτότερον, καὶ μαλακωτέρου. καὶ μὴν δονοῦσιν καὶ τὰς πτέρυγας, εἴ τις αὐτοὺς βλέποι ἐς αὐτὸν, ὁπόταν ἀναπέτωνται πρὸς τὸν ἥλιον, ἀναλερόσσητον. ἡ δὲ πτῆσις ἔστι καὶ τοῖς νυκτερίσιν, εὑρεσίᾳ συνεχεῖ τῶν πτερῶν, ἔστι καὶ τοῖς ἀκρίσιν μὴ πάμπαν, οὐδὲ ὡς οἱ σφῆκες μὴ ῥοιζήμασιν, ἀλλ᾽ ἁπλῶς πρὸς ὃ, τι ἂν μέρος ὁρμήσῃ δι᾽ ἀέρος. καὶ μὴν καὶ κέντρον πρόσεστιν αὐτῇ, τὸ μὴ καθ᾽ ἡσυχίαν, ἀλλὰ μετ᾽ ὠδῖνος πίττας, ὃν ἀπηνῶς οἷα κωνώπων, καὶ ἐμπίδων, οὐδὲ τὸ βαρύβρομον τῶν μελιττῶν, ἢ τῶν σφηκῶν τὸ φοβερόν, καὶ ἀπειληκὸν σύδειχνυμένης, ἀλλὰ τοσοῦτόν ἐστι λιγυρότερον, ὅσον σάλπιγγος, καὶ κυμβάλων, αὐλοὶ μελιχρότεροι. τὸ δ᾽ ἄλλο σῶμα, ἡμμένον κεφαλῇ, λεπτῷ πρὸς αὐχένι συνέχει, ἐφ᾽ ἕτερον διαπεράσας, καὶ συμπεφυκὸς ὥσπερ ἡ τῶν ἀκρίδων. ὀφθαλμοὶ δ᾽, προμήκεις, πολὺ τοῦ κέρατος ἔχοντες, στέρνον διπαγές. καὶ ἐκπεφύκασιν αὐτῇ οἱ πόδες, καὶ τοῖς σφῆξι παῦν ἐοικότες. ἡ γαστὴρ δ᾽, ὠχύρωται ἐν αὐτῇ, καὶ ζώματι ἔοικε, ζώναις πλατείαις, καὶ φολίδας ἔχουσα. ἀμυῖσται μὲν τοῦτο καὶ τὸ ὀρροπύγιον ὡς σφηξ, καὶ μέλιττα, ἀλλὰ τῷ στόματι, καὶ τῇ προβοσκίδι· λῦ καὶ τὰ αὐτὰ τοῖς ἐλέφασιν ἐν αὐτῇ ἔχουσα, προνομεύει τε, καὶ ἐπιλαμβάνεται, ἐν προσφύσει κατέχει, καὶ τὸ ἄκρον ἐοικυῖα. ὅτι δ᾽ αὐτῆς, οὐδὲς προκύπτει, ᾧ κεντοῦσα, πίνει δ᾽ αἵματος. πίνει μὲν δὴ ἐν γάλακτι. ἡδὺ δ᾽ αὐτῇ ἐν τὸ αἷμα, καὶ μετὰ μεγάλης ὀδυνίης τῶν κεντημάτων. ἑξάπους δ᾽ ἐστὶ, τοῖς μὲν πέσσαρσι βαδίζει μόνοις, corpore, aliæ pernicibus alis utuntur: ſed quo locuſtæ, cicadæ, & apes. Atque ex pelliculis ſunt ejus alæ, quæ tanto ſunt molliores, quanto Græca veſte tenuior & mollior eſt Indica. Quinetiam variis picta coloribus refulget perinde ac pavones, ſiquis attentè inſpiciat ipſam, quando expanſis ad ſolem alis ſeſe verberitat. Eſt illi volatus non continuo alarum remigio ut veſpertilionibus: neque ſaltu, ut locuſtis: neque cum ſtridore, ut veſpis, verùm flexilis, ad quamcunque aëris partem ſe moveat. Adde quod non cum ſilentio, ſed cùm cantu volat: non ſæviter, ut culicum genus: neque cum gravi fremitu apum, neque terribili ſono veſparum, minas oſtentantium, ſed tanto ſuavius volat muſca, quanto tuba, cymbaliſque tibiæ ſunt dulciores. Quod ad reliquum corpus attinet, caput quidem tenuiſſimum collo continetur, & eſt verſatile, non cervici affixum, ut eſt locuſtarum. Oculi verò multum cornu habentes prominent: pectus eſt bene compactum: & producuntur pedes, non ut veſpis prorſus adſtricti: venter ipſe eſt munitus, ſimiliſque loricæ, habens latas zonas, & cortices. Vlciſcitur non aculeo ut veſpa, & apis, ſed ore & proboſcide, quam ut elephantes habet, paſciturque & prehendit, atque inhærens retinet, acetabulum in ſummitate referens: ex qua dens foras prominet, quo pungens ſanguinem ebibit, bibit & lac. Dulcis autem etiam ipſi eſt ſanguis, non magno cum dolore eorum qui punguntur. At cùm ſit ſexipes, quatuor tantùm incedit, aliiſque duobus

τοῖς ἢ τετράποσι δυσὶ, ἓ ὅσα χερσὶ χρῆται. ἴδοις ἂν ἤδη αὐτὸν ἐπὶ τετράρων βεβηκότα, ἔχοντά τι ὑπὲρ τῶν χειρῶν μετέωρον ἐδώδιμον ἀνθρωπίνως πάνυ, ἓ καθ' ἡμᾶς. γίγνεται ἢ οὐκ ἐξ ὑὸς τοιαύτη, ἀλλὰ σκώληξ τὸ πρῶτον, ἤτοι ἐξ ἀνθρώπων, ἢ ἄλλων ζώων ἀποθανόντων. εἶτα καθ' ὀλίγον πόδας τε ἀφίησι, καὶ φύει τὰ πτερὰ, καὶ ἐρπετῶν ὄντων γίγνεται. καὶ κυοφορεῖ ἢ, [1] καὶ ἀποτίκτει σκώληκα μικρὸν τοῦ μέλιτος ὕστερον. σωτροφᾶ ἢ ἀνθρώποις ὑπάρχουσα, καὶ ὁμοδίαιτος, ἓ ὁμοτραπέζους, ἁπάντων γεύεται, πλὴν ἐλαίου. θανάσιμον γὰρ αὐτῇ τοῦτο πιεῖν. καὶ μύτοι ἀκύμορος ὅσα, πάνυ γὰρ ἐς γενὸν ὁ βίος αὐτῆς συμμεμέτρηται, τῇ φωλεᾷ χαίρει μάλιστα, καὶ ἐν τούτῳ πολιτεύεται. [2] νυκτὸς ἢ, εἰρήνην ἄγει, ἓ ὅτε πέπτωκε, ὅτε ᾄδει, ἀλλ' ὑπέπτηκε, καὶ ἀτρεμεῖ, σύνεσιν ἢ οὐ μικρὰν αὐτῆς φαίη ἔχειν, ὁπότε τὸ ἐπίβουλον ἓ πολέμιον αὐτῇ τὸ δράκοντος ἀμφιδρόμου λοχᾶται τι γὰρ ἐπιτηρεῖ, ἓ ἀνύσιον αὐτῷ ὁρᾷ, ἐκκλίνουσα τοῦ ὁρμῆν, ὡς μὴ ἀλίσκοιτο συγκυδοῦσα, καὶ ἐμπεσοῦσα τοῖς ἓ ἡμῖν πλεκτάνοις. τοῦ μὲ γὰρ ἀνδρίου, καὶ τοῦ ἀλκῆς αὐτῆς, οὐκ ἡμᾶς χρὴ λέγειν. [3] ἀλλ' ὁ μεγαλοφωνότατος τῶν ποιητῶν Ὅμηρος, τὸ γὰρ ἄριστον τῶν ἡρώων ἐπαινέσαι ζητῶν, οὐ λέοντι, οὐ παρδάλει, οὐδὲ τοῦ ἀνταρίοις utitur tanquam manibus. Ipſam igitur quatuor pedibus gradientem videas, atque edulium aliquod manibus tenentem ſublime, humano prorſus, noſtroque more. Naſcitur autem non ſtatim talis, ſed vermis primùm, vel ex hominum, vel ex aliorum animalium cadaveribus. Deinde ſenſim & pedes emittit, & producit alas, ſitque ex reptili volucris. Tum verò uterum gerit, parvumque vermem enititur, qui poſtea eſt muſca. Cumque hominum utatur conſuetudine, eorumque contubernalis ſit, & cōmenſalis, omnia præter oleum deguſtat, quod epotum ipſi eſt lethale. Ac quamquam brevis eſt ævi, valdè enim anguſta data eſt illi vita, luce gaudet potiſſimùm, per eamque obverſatur: noctu autem quieſcit, nec volat, nec canit, ſed ſe contrahit & non movetur. Prudentiam ipſius dicere poſſum eſſe non exiguam, cùm inſidiatorem hoſtemque ſuum Araneum effugiat. Etenim obſervat inſidiantem, adverſumque intuetur, declinans illius impetum, ne capiatur irretita, & in beſtiolæ caſſes incidens. Nam fortitudinem & robur ejus, non eſt quod dicam. Sed Homerus poëtarum maximus, cùm quæreret quomodo heroum præſtantiſſimum laudaret, non leoni, pardo-ve, aut apro com-

1 Καὶ ὑποτίκτει σκώληκα] Non ſatis ex fide hiſtoriæ. *Marcil.*

2 Νυκτὸς δὲ εἰρήνην ἄγει, καὶ ὅτε πέπτωκε, ὅτε ᾄδει] Pugnat ſecum ipſe fine encomii. Nam cis pauca dicturus eſt, eam πᾶσι τοῖς κοιμωμένοις τῦ ὕπνυ φθονεῖν, &c. nempe quia turbet eis ſomnum morſu & cantu. Sed dici poteſt, generatim accepto muſcæ nomine, & muſcas & culices contineri, & ſomni turbationem referri ad culices, noctis quietem ad muſcas alias. *Idem.*

3 Ἀλλ' ὁ μεγαλοφωνότατος τῶν ποιητῶν Ὅμηρος] Τ' ποσύλοικον. Fuiſſet enim ἀλλὰ τὸ μεγαλοφωνότατον τῶν ποιητῶν Ὅμηρον τὸ γὰρ, &c. Ὀλίδυκος ſtili properantis. *Idem.*

1 Οὐδὲ

ἀλκὴν αὐτῇ εἰκάζῃ, ἀλλὰ τῷ θάρσει τὸ μύας, καὶ τῷ ἀτρέσει, καὶ λιπαρεῖ τὸ ἐπιχειρήσεως. οὐδὲ γὰρ θράσος, ἀλλὰ θάρσος φησὶν αὐτῇ παρεῖναι. καὶ γὰρ εἰργομένη φησὶν, ὅμως οὐκ ἀφίσταται, ἀλλ' ἐφίεται τῷ δίσματος. ὥστε ὃ πάνυ ἐπαινεῖ, καὶ ἀπατᾶζεται τὴν μῦαν, ὥστε μὴ ἅπαξ, οὐδὲ ἐν ὀλίγοις μέμνηται αὐτῆς, ἀλλὰ πολλάκις. ὥστε παρομοῖ τὰ ἔπη μνημονευομένη. ἅρμα μὲν, γὰρ τὴν ἀγελαίαν πᾶσιν αὐτῆς ἐπὶ τὸ γάλα διέρχεται. ἅρπη δ', τὴν Ἀθηνᾶν ὁπότε τῷ Μενέλεω τὸ βέλος ἀπωθεῖται, ὡς μὴ ἐπὶ τὰ καιρολέθια ἐμπέσοι, εἰκάζων μετὰ κηδομένη κοιμωμένῃ αὐτῇ τῷ βρέφος, τὴν μῦαν αὖθις ἐπισπᾶται τοῦ Ἀδαμίμενα. καὶ μὴν καὶ ἐπιθέτῳ καλλίστῳ αὐτὰς ἐκόσμησεν, ἀδινὰς προσειπὼν, καὶ τὴν ἀγέλην αὐτῶν ἔθνη καλῶν. ὅτι δ' ἰσχυρά ἐστι, ἴσασι ὁπότε τι δάκοι, πτῶσσει, οὐκ ἀνθρώπου δέρμα μόνον, ἀλλὰ καὶ βοὸς, καὶ ἵππου. καὶ ἐλέφαντα λυπεῖ, ἐς τὰς ῥυτίδας αὐτῆς παρεισδυομένη, καὶ τῇ αὐτῆς προνομίᾳ, καὶ λόγον τῆς μεγάθους ἀμύσσουσα. μίξεως δ', καὶ ἀφροδισίων, καὶ γάμων, ποθητὴς αὐτοῖς ἡ ἐλευθερία. καὶ ὁ ἄρρην ἐκ τῆς ἀλεκτρυόνας ἐπιβὰς δύο ἀπεκτόνησεν, ἀλλ' ἐπιχεῖται τῇ θηλείᾳ ἐπισπολῶν, καὶ εἶτα φέρει τὸ νυμφίον, καὶ συμπίπτοντες τὸν ἀέριον σύνοιδα μίξιν τῇ πτήσει μὴ διαφθείρουσι. ἀποτμηθῆσα δὲ τὴν κεφαλὴν μῦα, ἐπισπόλου ζῷ τὰ ἄλλα σώματα, καὶ ἔμπνους ἐστί. ὃ δ' μέγιστον ἐν τῇ φύσει αὐτῶν ὑπάρχει, τοῦτο δὴ βούλομαι εἰπεῖν. καί μοι δοκεῖ ὁ Πλάτων μόνον αὐτὸ παραδοῦναι ἐν τῷ περὶ ψυχῆς, καὶ ἀθανασίας αὐτῆς λόγῳ. ἀποθανοῦσα γὰρ μῦα, τέφρας ἐπιχυθείσης, ἀνίσταται, καὶ παλιγγενεσία τις αὐτῇ, καὶ βίος ἄλλος ἐξ ὑπαρ-

comparat robur illius, sed muscæ audaciæ, intrepidoque & constanti ad cœpta animo. Non enim temeritatem, sed fiduciam ipsi inesse dicit. Nam quum arcetur, inquit, tamen non abscedit, sed morsum appetit. Sic autem magnopere laudat muscam, & amplectitur, ut non semel, neque paucis in locis, sed sæpe de ea meminerit: ita illius commemoratio exornat carmina. Nunc enim gregarium ejus volatum ad lac exponit: nunc Minervam, matri dormientem infantem curanti comparans, quando telum à Menelao repellit, ne in lethalia loca incidat, muscam rursus in exemplum adducit. Quinetiam epitheto pulcherrimo ipsas ornavit, suaves ipsas appellans, ipsarumque gregem gentes vocans. Adeò autem est valida, ut aliquid mordens vulneret, non hominis solùm, sed & bovis, & equi cutem. Elephanti etiam est molesta, quum ejus in rugas ingressa, sua proboscide, pro ratione magnitudinis incisuram facit. Coitus, venerea, nuptiæ, sunt ipsis liberrima: nec mas, prout galli, quum inscenderit, statim desilit, sed diu vehitur à fœmina, quæ fert sponsum: convolantque, nec aërium illum coitum volatu destruunt. Obtruncata verò capite musca diu reliquo corpore vivit, & spirat. Quod autem in ipsarum natura est maximum, tacere nolo: & hoc unum mihi videtur omisisse Plato libris de anima, ejusque immortalitate. Mortua namque musca superfuso cinere reviviscit, & nova quædam generatio, atque ab integro alia ei fit vita: ut planè per-

χῆς γίγνεται, ὡς ἀπελθοῦσι πεπεῖσθαι πάντας, ὅτι κἀκείνων ἀθάνατός ἐστιν, ἡ ψυχὴ, εἶτε ἀπελθοῦσα, ἐπανέρχεται πάλιν, καὶ γνωρίζῃ, καὶ ἐπανίῃσι τὸ σῶμα, καὶ πέπαυται τὴν μῆνιν ποιεῖ. καὶ ἐπαληθεύῃ τὸ τοῦ Ἑρμοτίμου καλαζομενίου μῦθον, ὅτι πολλάκις ἀφεῖσα αὐτὸν ἡ ψυχὴ, ἀπεδήμει καθ' ἑαυτήν. εἶτα ἐπανελθοῦσα, ἐπλήρου αὖθις τὸ σῶμα, καὶ ἀνίστα τὸν Ἑρμότιμον. ἀγρὸς δ' αὐτὸν, καὶ ἄνεσις ὕσα, τὰ τοῦ τοῦ ἄλλαν πονεμένα καρπεῖται. καὶ πλήρης αὐτῇ παντοίας τραπέζας. καὶ γὰρ αἶγες αὐτῇ ἀμέλγονται, καὶ ἡ μέλιττα μάλιστα μέλι ἐργάζεται. καὶ οἱ ὀψοποιοὶ ταύτῃ τὰ ὄψα ἡδύνουσι, καὶ βασιλέων αὐτῶν πρόγευμα. καὶ ταῖς τραπέζαις ἐμπεριπατοῦσαι, συνεστιῶνται αὐτοῖς, καὶ συναπολαύουσι πάντων. νεοττιὰν δ', ἢ καλιὰν, οὐκ ἐν τόπῳ κατεσκευάσθη, ἀλλὰ πλάνητα τὴν πᾶσιν καὶ τοῖς Σκύθαις ἐπανηρημένη. ὅπου ἂν τύχῃ τοῦ τε νυκτὸς καταληφθεῖσα, ἐκεῖ καὶ ἐστίαν, καὶ δόμον ποιεῖται, τοῦ σκότους μάλιστα ὡς ἔφιλος, ὥστε ἐργάζεται, ὥστε ἀξιοῖ λανθάνειν τι πράττουσα, οὐδὲ ἠρεμεῖν τι αἰσχρὸν ποιεῖν, ᾧ οὐ φωλὶ δρώμενον αἰσχυνεῖ αὐτήν. φησὶ δ' ὁ μῦθος καὶ ἄνθρωπόν τινα Μῆνα τὸ δεξιὸν γηρᾶσ' πάνυ καλὸν, λάλον μάλιστα, καὶ σκωπτικὸν, καὶ ὠδικὸν, καὶ ἀντερασθῆναί γε τῇ σελήνῃ καὶ τὸ αὐτὸ, ἀμφοτέρας καὶ Ἐνδυμίωνος. εἶτ' ἐπειδὴ κοιμώμενον τὸ μεσονύκτιον συνεχῶς ἐπήγειρεν ἐρεχθελῶσα, καὶ ᾄδουσα, καὶ κωμάζουσα ἐπ' αὐτὸν, τὸ μὲ, ἀγανακτοῦσα. τὴν δὲ σελήνην ὀργισθεῖσαν, εἰς τοῦτο τὴν μῆνα μεταβαλεῖν. καὶ διὰ τοῦτο πᾶσι νῦν τοῖς κοιμωμένοις αὐτὴν καὶ ὑπνοφθονεῖν, μεμνημένην ἐπὶ καὶ Ἐνδυμίωνος, καὶ μάλιστα τοῖς νέοις, καὶ ἁπαλοῖς.

persuasum sit omnibus, illarum etiam immortalem esse animam: siquidem & digressa revertitur, & agnoscit, susciatque corpus, muscamque volare facit: illamque de Hermotimo Clazomenio fabulam declarat veram, nempe animam ipso relicto sæpe per se peregrè proficisci solitam, deinde reversam denuo corpus implere, & Hermotimum suscitare. Et quanquam otiosa & remissa est musca, laboris alieni fructus decerpit: plenamque ubique mensam habet: nam ipsi & capræ mulgentur: & apis non minùs muscis quàm hominibus mel elaborat. Huic & coci opsonia condiunt, & degustat antequam ipsi reges, cum quibus per mensas circumambulans convivatur, simulque vescitur omnibus. Nidum autem aut tugurium non uno in loco constituit: sed volatum more Scytharum errabundum tollens, ubi à nocte deprehensa fuerit, ibi & domum facit, & lectum. In tenebris verò, ut dixi, nihil operatur, neque vult clam quicquam facere, neque turpe quicquam à se fieri ducit, quod in luce factum, sibi sit dedecori. Ait verò fabula, etiam mulierem Muscam olim fuisse, admodum formosam, loquacem tamen, garrulamque & cantatricem, & cum Luna eodem tempore ambas in amore Endymionis contendisse. Deinde cùm dormientem adolescentem assiduè excitaret, nugans, cantans, superque ipsum lasciviens, ægrè illum tulisse: Lunam verò iratam, in hoc muscam transmutasse. Et nunc propterea omnibus invidere somnum dormientibus, Endymionis memorem, in primis verò adolescentulis, & tenel-

lis.

καὶ τὸ δῆγμα ἡ αὐτὸ, καὶ ἡ ἔρις αἵματος ἐπιθυμία, οὐκ ἀρειότητος, ἀλλ' ἔρωτός ἐστι σημεῖον, καὶ φιλανθρωπίας. ὡς γὰρ δυναίῳ ἀπολαύει, καὶ ἡ κάλλους τι ἁπτομένη. ἐμνήσθη ἡ κἀτὰ τὸς παλαιὸς καὶ γυνή τις ὁμώνυμος αὐτῇ ποιήτρια, πάνυ καλὴ, καὶ σοφὴ, καὶ ἄλλη ἐπαίρουσα τῇ Ἀττικῶν ἐπιφανείᾳ. ἀφ' ἧς καὶ ὁ κωμικὸς ποιητὴς ἔφη, ἡ Μοῦσα ἔδακνεν αὐτὸν ἄχρι τῆς καρδίας. ὥστε οὐδὲ ἡ κωμικὴ χάρις ἀπηξίωσεν, οὐδὲ ἀπῄκλεισε τὸ τῆς μύιας ὄνομα, ἀλλ' οἱ γονεῖς ηὐδόκουν τὰς θυγατέρας ὥστε καλεῖσθαι. ἡ μὲν ἐν τραγῳδίᾳ, καὶ σὺν μεγάλῳ ἐπαίνῳ μέμνηται τῆς μύιας, ὡς ἐν τούτοις,

Δεινόν γε τὸν μὲν μύιαν ἀλκίμῳ σθένει
Πηδᾶν ἐπ' ἀνδρῶν σώμασιν, ὡς πλησθῇ φόνου,
Ἄνδρας δ' ὁπλίτας πολέμιον παρεῖν δόρυ.

Πολλὰ ἂν εἶχον εἰπεῖν περὶ μύιας τῆς πυθαγορικῆς, εἰ μὴ γνώριμος ἦν ἅπασιν ἡ περὶ αὐτὸν ἱστορία. γίγνονται δὲ μέγεθός τινες μύιαι, ἃς τραχήλους οἱ πολλοὶ καλοῦσιν, οἱδὲ, κωνώπας, τραχύτητι τοῦ βόμβου, καὶ τῷ πλῆθος ὠκύτητι. αἱ δὲ μυρσινιώτιδες εἰσι, καὶ δὴ χιμῶνος ὅλῃ ἄσιτοι διαμένουσιν, ὑπεπτηχυῖαι τοῖς ὀροφοις μάλιστα. ἐφ' ὧν κἀκεῖνο θαυμάζειν ἄξιον, ὅτι ἀμφότερα τῶν θηλειῶν, καὶ τὰ ἀρρένων φῶσι, βαίνοντες ἐν τῷ μέρει καὶ τὸ Ἑρμοῦ καὶ Ἀφροδίτης παῖδα, τὸ μικτὸν τῷ φύσιν, καὶ διπλοῦν τὸ κάλλος. πολλὰ δ' ἔπ' ἔχων εἰπεῖν, κωλύω σύν τὸ λόγῳ, μὴ δῶ κἀκὶ τῷ περιμίαν, ἐλέφαντα ἐκ μύιας ποιεῖν.

lis. Morsus autem & sanguinis aviditas, non est crudelitatis, sed amoris & humanitatis signum. Nam eo quo potest modo fruitur, & ex pulchritudine decerpit aliquid. Fuit etiam apud antiquos mulier quædam cognomento Musca, poëtria perquam formosa, & docta, aliaque insignis Atheniensium meretrix: de qua ait Comicus poëta, *Ad cor usque eum Musca mordebat.* Sic neque comica gratia dedignata est, neque muscæ nomen excluſit scena: neque pudebat parentes hoc nomine filias appellare. Itaque Tragœdia magna etiam cum laude de Musca meminit, ut in his,

Vt impleatur cade Musca, fortiter.
Mirum in virorum hanc desilire corpora,
Timeri & hostis hastam ab armatis viris.

Multa quoque de Musca Pythagoræ haberem dicenda, nisi nota esset omnibus historia. Sunt etiam muscæ quædam, quas vulgus appellat militares: alii verò canes: sonitu asperrimæ, & volatu velociſſimæ. Hæ & longiſſimæ sunt vitæ, & tota hyeme perdurant impastæ, sub tectis potiſſimùm contractæ. In quibus & illud est dignum admiratione, quod utrumque, vicem nimirum fœminarum & marium obeunt, se invicem inscendentes, ut Mercurii & Veneris filius, qui natura fuit mista, duplicique forma. Possem etiam multa præterea dicere, sed finem orationi imponam, ne quod trito fertur adagio, ex Musca elephantem facere videar.

ΠΡΟΣ ΑΠΑΙΔΕΥΤΟΝ, ΚΑΙ ΠΟΛΛΑ ΒΙΒΛΙΑ ΩΝΟΥΜΕΝΟΝ.

AD INDOCTVM, ET MVLTOS LIBROS EMENTEM.

ARGVMENTVM.

Acerbè objurgat, ex popularibus ſuis, quendam divitem, & multos undique libros commercantem, caterum indoctum. Illud oſtendens, quòd non librorum copia, & ſpecioſa ſuppellex, ſed aſſidua ac diligens lectio, doctum faciat. Hinc orditur ut dicat, Errare illum, ſi quia libros multos ac precioſos habeat, propterea ſe putet, inter doctos ac eruditos recenſendum eſſe. Rationes ſumuntur à cauſſis, & qualitate perſona, videlicet quoniam ipſe prorſus literarum ignarus ſit, & non libri, ſed librorum lectio eruditos faciat, perinde ut nec arma militem, ſed animus præſens, & utendi peritia. Atque hoc argumentum poſtea multis ſimilibus & exemplis, per inductionem amplificat. Poſtea autem & factum illius in ſuſpicionem vocat, & à cauſſis finalibus criminatur, quas ipſas quoque ut vanas & indignas pleraſque confutat, & irridet, præcipuè ultimam, qua videbatur Imperatoris, ſeu regis, ut ipſe vocat, gratiam ambire: quam & à circunſtantiis perſona refellit, & ſtultitiam illius comparatione quadam depingit. Ad poſtremum graviter objurgat illum, & commonet quibus rebus, relicto hoc inutili coëmendorum librorum ſtudio incumbere potiùs debeat, quo videlicet & rei conſulat, ac fama ipſe ſua.

Καὶ μὲν σωφρονέστερον ἐστὶν ἢ ἐβούλεις, ὦ νεᾶνι ποιεῖς. οἶδα γὰρ ὅτι οὐ παιδείας ἕνεκα αὐτὸς εἶναί τις δόξειν, ἀπορρήξῃ σωρηδὸν τὰ κάλλιστα τῶν βιβλίων. τὸ δὲ σοι ὧδε τὰ κρύπτω χωρεῖ, κἀμὲ ἔλεγχος γίγνεται τῆς ἀπαιδευσίας πως τοῦτο. κάλλιστα δὲ δὴ τὰ κάλλιστα ὠνῇ, ἀλλὰ πιστεύεις τοῖς ὡς ἔτυχεν ἐπαινοῦσι, κἀμὲ δέομαι εἴ τι τὰ τοιαῦτα ἐπιψηφιζόμενόν τοῖς βιβλίοις, καὶ ἡσυχῇ ἕτοιμος τοῖς κωμήλοις αὐτῶν. ἢ πόθεν γάρ σοι λόγων δωρεὰν, τίνα μὴ

Et ſanè quod tu facis, ei quod voluntate intendis, adverſatur. Futurum enim putas ut eruditus videare, ſi optimos quoſque libros omni ſtudio coëmeris. Verùm hoc tibi deorſum recidit: tuæque inſcitiæ eſt quodammodo argumentum: tametſi neque mercaris optimos, ſed ut quiſque laudatur, fidem habes; eorumque qui hæc de libris mentiuntur es lucrum, illiſque librorum cauponibus, paratus theſaurus. Nam quomodo veteres, eximioſ-

πτελαιὰ, καὶ πολλὴ ἄξια, πίνα ἢ φαῦλα, καὶ ἄλλως σαπρὰ, εἰμὴ τὴν ἀληθινὴν φάσθαι, καὶ κατακηρῶσθαι αὐτὰ πεπμήρωτο, καὶ συμβάλλες τὰς σὰς ἐπὶ τῶν ἐξέτασιν παρακαμβάνεις; ἐπὶ δ' ἀκριβῶς, ἢ δ' ἀσφαλῶς σὺ αὐτοῖς, πῆς, ἢ ποῖα ἀφίγνωσις; ἵνα δὲ σοι δῶ αὐτὰ σημεῖα πεκρικέναι, ὅσα ὁ Καλλῖνος ἐς κάλλος, ἢ ὁ Ἀττικὸς ἀπλήκτως σὺν ἐπιμελείᾳ τῇ πάσῃ γράψαιεν, σοὶ τί ὄφελος ὦ γνωρίσαι δ' κτήματος, ὅτι εἰδότι τὸ κάλλος αὐτῶν, ὅτι χρησαμένῳ ποτὲ ἄδειν μᾶλλον, ἢ τυφλὸς ἂν τις ἀπολαύσειε κάλλους παιδικῶν; σὺ γ', ἀνεωγμένοις μὲ τοῖς ὀφθαλμοῖς ὁρᾷς τὰ βιβλία, καὶ νὴ Δία κατακόρως, καὶ ἀναγιγνώσκεις ἕνια πάνυ ἐπιτρέχων, φθόνου δ' ὀφθαλμὸς τὸ σῶμα. ὑδέπω γ' τοῦτό μοι ἐκφαῦλον, ἢν μὴ εἰδῇς τῷ ἀρετῷ, καὶ κακίαν ἐκφύσῃ τ' ἐξεργασμένων, καὶ συνίῃς ὅσις μὲ ὁ νοῦς σύμπασι, πῆς γ' ἡ τάξις τ' ὀνομάτων, ὅσα τὸ ὀρθὸν κανόνα τῷ συγγραφεῖ ἀπηκρίβωται, καὶ ὅσα κίβδηλα, καὶ νόθα ἐ διεξεσκευασμένα. τί δ' ἂν φῂς, καὶ ταῦτα μὴ μαθὼν ἡμῶν εἰδέναι; πόθεν, εἰ μή ποτε διδ' τ' μισῶν κλαῖνα διφρῆς, καθάπερ ὁ ποιμὴν σκίνου λαβών; Ἐλικῶνα μὲ γ', ἵνα ἀφτελεῖσθαι αἱ θεαὶ λέγονται, ὑδὲ ἀκήκοας εἰμή ποτε [1] ὑδὲ ἀφτελεῖς τοιαύτας ἡμῶν σὺ παισὶ ἐποιεῖ. [2] σοὶ ἐ μεμνῆσθαι μισῶν ἀνόσιον. σκίνου γ' τῷ ποιμένι μὲ ἔσχ' ἂν ἄκνησιν φανῆναι, σκληρᾷ ἀνδρὶ, καὶ δασεῖ, καὶ πολλὼ τ' ἥλιον ἐπὶ τῷ σώματι ἐμφαίνοντι. οἵῳ γ' σοί. καί μοι ἔσθ' τ' λιβανίτιδος, ἄφες σὺ τῷ παρόντι τὸ μὴ σύμπαντα σαφῶς mioſque à futilibus, putridiſque dignoſcere queas, niſi inde conjicias quòd arroſi ac mutili: tineaſque his dijudicandis in conſilium adhibeas? Nam qui poſſis hæc liquidò ac certò pervidere? Et ut dem te id ipſum judicaſſe, & quæ pulcherrimè Callinus, & quæ celebris ille Atticus omni cura conſcripſerint: quid ex hac poſſeſſione, ô præclare, capis commodi, qui neque ſcriptorum pulchritudinem noris, neque unquam utaris, nihilo magis quàm cæcus pueri venuſtiſſima facie fruatur? At tu apertis quidem oculis, ac per Iovem ad tædium uſque libros vides, & nonnullos percurrendo legis, ut os antevertant oculi. Nondum tamen hoc ſatis eſt, niſi noris virtutem & vitium orationis totius, & ſcriptorum omnium ſenſum intelligas, quique ſit vocabulorum ordo, & quæ ad rectam regulam author exegerit, quæ adulterina, & notha, ac ſubærata. Quid igitur reſpondes? num hæc noſſe te, cùm nunquam didiceris? Vnde, niſi ut quondam ille paſtor aureum ramum à Muſis tu quoque acceperis? Heliconem enim, ubi Muſas verſari aiunt, neque audiviſti puto unquam, neque in his puer cùm eſſes, verſatus es, tibique Muſarum meminiſſe nefas eſt. Etenim ipſas paſtori apparere non piguit, aſpero hirſutoque viro, multoque ſole corpus exuſtum præ ſe ferenti. Sed ad te qualis es (ac te per Libanitidem oro, concede mihi ut non omnia in præſen-

1 Οὐδὲ διατελεῖς τοιαύτας] Τὰς αὐτὰς. Sic paulo ante καὶ ταῦτα μὴ μαθὼν ἡμῶν εἰδέναι. Marcil.

2 Σοὶ καὶ μεμνῆσθαι] Σοὶ γὰρ μεμνῆσθαι. Idem.

εἰπεῖν, οὐδὲ εἴζως γρύζειν πότ' ἂν εὖ οἶσθ' ὅτι κατηξίωσαν, ἀλλ' ἀνθ' ἧς δάφνης μυρίνῃ ἂν, ἢ μηλέαις φύλλοις μοσχεύσας, ἀπήλαυσαν ἂν τοιούτων; ὡς μὴ μιᾶναι μή τι τὴν Ὀλμειὸν, μήτε τῶν Ἱππο κρηνῶν, ἄφρῳ ἢ ποιμνίοις διψῶσιν, ἢ ποιμένων σύμφοροι κρουνοῖς πότιμοι. κρίνοι οὐδὲ εἰ πάνυ ἀναίσχυντος εἶ, καὶ ἀνδρεῖος τὰ τοιαῦτα, τολμήσειας ἂν ποτε εἰπεῖν ὡς ἐπαιδεύθης, ἢ ἐμέλησέ σοι πώποτε τὸ σὸν χρῆμα περὶ τὰ βιβλία σωφρονίσας, ἢ ὡς διδάσκαλός σοι ὁ δεῖνα, [1] ἢ τοῦ δεῖνι ξυνεφοίτησας. ἀλλ' ἐνὶ τούτῳ μόνῳ πάντα ἐκεῖνα ἀναφαμεῖσθαι νῷν ἐλπίζεις, τῷ κτᾶσθαι πολλὰ βιβλία. καὶ δὴ τοῦτο, ἔχε ξυλλαβὼν ἐκεῖνα τὰ τοῦ Δημοσθένους, ὅσα τῇ χειρὶ τῇ αὐτῇ ὁ ῥήτωρ ἔγραψε, καὶ τὰ τοῦ Θουκυδίδου, ὅσα περὶ τοῦ Δημοσθένους, καὶ αὐτὰ ὀκτάκις μεταγεγραμμένα εὑρέσθαι καλῶς. εἰ ἅπαντα ἐκεῖνα κτήσῃ, ὅσα ὁ Σύλλας Ἀθήνηθεν εἰς Ἰταλίαν ἐξέπεμψε, τί ἂν ἐκ τούτου πλέον εἰς παιδείαν κτήσαιο, κἂν ὑποβαλλόμενος αὐτὰ ἐπικροτήσῃς, ἢ ξυγχαλλήσας, ἐκ περιβαλλόμενος περιηχῇς; [2] πίθηκος γὰρ ὁ πίθηκος ἡ παρουσία φησὶ, κἂν χρύσια ἔχῃ σύμβολα. καὶ σὺ τοίνυν βιβλίον μὲν ἔχεις ἐν τῇ χειρὶ, ἐκ ἀναγιγνώσκεις δέ. τὰ δ' ἀναγιγνωσκομένων οἶδα ὅδε, ἀλλ' ὄνος λύρας ἀκούεις, κιθάρᾳ τὰ ὦτα. ὡς εἶχε τὸ κεκτῆσθαι τὰ βιβλία, καὶ πεπαιδεύμενον ἀπέφαινε τὸν ἔχοντα, πολλοῦ ἂν ὡς ἀληθῶς τὸ κτῆμα ἦν ἄξιον, καὶ μόνων ὑμῶν τῶν πλουσίων, εἰ ὥσπερ ἐξ ἀγορᾶς ἦν πρίασθαι, τοὺς πένητας ἡμῶν ὑπερβάλλοντας. τίς δὲ τοῖς ἐμπόροις, καὶ τοῖς βιβλιοκαπήλοις ἤθελ-

sentiarum apertè dicam) noluisse unquam, sat scio, accedere: sed te non lauro, verùm myrto, aut malvæ foliis cæsum, ab hujusmodi rebus amovissent, ne aut Olmeum, aut Hippocrenen inquinares: quorum aquam, vel à gregibus sitientibus, vel puris pastorum oribus potari convenit. Quanquam autem es valdè impudens, & in rebus hujusmodi fortis: non tamen ausis affirmare bonis literis te fuisse imbutum: aut operam dedisse unquam ut libros propiùs familiares tibi redderes: aut hunc præceptorem, aut hunc condiscipulum habuisse. Et nunc illa omnia hoc uno te consequuturum speras, si multos libros congesseris. Si hoc es animo, age conquire quæcunque Demosthenes orator propria manu scripsit: quinetiam Thucydidis historiam, quæ ab eodem Demosthene octies præclarè exscripta reperta est. Iam ut tot possideas libros quot Sylla in Italiam Athenis advexit, quid inde plus ad eruditionem habeas, quanvis his suppositis dormias, & affixos circunferas? Sicut enim adagio fertur, Simia est simia, etiamsi aurea gerat insignia. Librum verò semper quidem habes & legis, nihilque intelligis eorum quæ legis: sed velut asinus micans auribus lyram auscultas. Quòd si librorum copia doctum redderet eum qui comparasset, magni profecto pretii res esset, vobisque divitibus tantùm propria: siquidem veluti in foro pauperes nos in auctione superantibus, mercari liceret. Et quis cum mercatoribus, & bibliopolis qui tot libros habent

&

1 Η τοῦ δεῖνι ξυνεφοίτας] Η συ τοῦ δεῖνι ξυνεφοίτας. Marcil.
2 Πίθηκος γὰρ ὁ πίθηκος] Proverb. Bourd.

σιν ἀν ἐξ παιδείας, τοσαῦτα βιβλία ἔχοντ, καὶ πωλοῦσιν; ἀλλ' εἰ γε διελέσθαι ἐθέλοις, ὅτε μήθ' ἑαυτοὺς πολὺ σε τὰ εἰς παιδείαν ἀμείνους, ἀλλὰ βαρβάρους μὲ τὴν φωνὴν, ὥστε σὺ, ἀξιωμάτης ἢ τῇ γνώσῃ, οἵους εἰκὸς εἶναι τοὺς μηδὲν τῶν καλῶν ἐν αἰσχροῖς καθεωρακότας. καίτοι σὺ μὲ δύο ἢ τρία παρ' αὐτῶν ἐκείνων περιάμβρων ἔχεις. οἱ δ', νύκτωρ, καὶ μεθ' ἡμέραν ἐξ χειρὸς ἔχουσιν αὐτά. τίνων δὴ ἄγαθὸν ἀνὴρ τοιοῦτος, εἰ ἐκ μὴ τοὺς ἀποθήκας αὐτοὺς ἢ βιβλίων ἠγῆ πεπαιδεῦσθαι, τοσαῦτα ἐξειλεγμένων παλαιῶν ἀνθρῶν ξυγγράμματα; καί μοι εἰ δοκεῖ, ἀπόκρινον. μάθοιμι δ' ἐπεὶ τοῦτό σοι ἀδυνάτου, ἐπίνευσον γῶν, ἢ ἀνάνευσον ἐκεῖθεν τὸ ἐρωτώμενον. εἴ τις αὐλεῖν μὴ ἐπιστάμενον, κτήσαιτο τὰς Τιμοθέου αὐλὰς, ἢ τὰς Ἰσμηνίου, ἃς ἐπτὰ ταλάντων ὁ Ἰσμηνίας ὁ Κοβρίθου ἐπρίατο, ἆρα ἐξ αὐτοῦ ἐκ αὐλεῖν δυνατόν; ἢ ἐάν ὄφλῃ αὐτὰ δ κτήμενον, ὃν ἐκπεσόμενον χρήσεσθαι καὶ τῇ τέχνῃ; οὐκ ἀνάνευσις. ἐὰν δὲ τὰς Μαρσύου, ἢ Ὀλύμπου κτησάμενον, αὐλήσειεν ἄν, μὴ μαθών. πότ' εἴ τις δ Ἡρακλέους τὸ τόξον κτήσαιτο, μὴ Φιλοκτήτης ἂν, ὡς δικαίως ἐντεινάσθαί τε αὐτὸ ἐκ ἐπιστάμενος, τί σοι ἐκ ὄντος δοκεῖ; ἔρ' ἂν ἐπιδείξασθαί τι ἔργον τοξότου ἄξιον; ἀνάνευσις ἐκ τοῦτο. κἀ ναῦται δὲ ἐκ ὁ κυβερνᾶν ὃν εἰδώς, καὶ ἱππάσεται μὴ μεμελετηκώς, εἰ ὁ μὲν, ναυῶν καλλίστην ἐξοπλάσοι τοῖς ἱστίοις, καὶ εἰς κάλλος, καὶ εἰς ἀσφάλειαν καλλίστοις ἐξειργασμένοις, ὁ δ', ἵππον κτήσαιτο μηδὲν, ἢ κεντρίνου ἐλλίχοιτο ἂν οὐμοὶ ἐκφοβοῦντ, ἐλλίχοιτο ἂν οὐμοὶ ἐκφο-

& vendunt, de eruditione certaret? Quos si coarguere velis, videris neque illos tibi eruditione præstare: sed quemadmodum tu, barbarè loqui, & cognitione carere: quales eos esse par est, qui inhonesti & turpis contemplatione nunquam sunt versati. Imò tu duos, tres-ve libros ex ipsis emptos habes: at eos illi noctes dieſque præ manibus habent. Cui bono igitur hos emis, si neque cellulas ipsas librorum doctas evasisse ducis, cùm tot veterum authorum scripta complectantur? Age verò, si videtur respondè mihi, vel potiùs, quoniam illud non potes, annue vel abnue ad interrogata. Siquis tibia canendi artis ignarus haberet Timothei tibias, aut quas Ismenias septem talentis emit Corinthi, an propterea tibia canere posset? an potiùs hujus rei, qua nescit ex arte uti, nullus ei erit usus? Rectè quidem abnuisti. Neque enim si Marsyæ vel Olympi tibias possideret, iis caneret non edoctus. Quid? siquis Herculis arcus habeat, nec sit Philoctetes, ut eos intendere possit, & in scopum jaculari, quid tibi videtur iste? num qui dignum sagittario edat opus? Hoc quoque abnuisti. Eodem pacto & qui navim gubernare non novit, neque qui in equitatione se exercuit: ille si navim pulcherrimam, & adversus ventorum & procellarum impetus munitissimam accepit: hic verò Medicum equum, vel centauro satum, vel cappaphorum habet, uterque ut puto arguere-

tur,

1 Ὁ ἵππον κτήσαιτο Μῆδον ἢ Κενταυρέθλου ἢ Καππαδόκην] Per equum Centauridem intelligit credo Thessalum: nam & equi Thessali olim in pretio, & Centauri Pelium Thessaliæ montem & loca vicina habitabant. Cappadocum vero

περ, σὺ εἰδὼς ὅ, τι χρήσεσθε ἐκπύρῳ. ἐπιδείξεις δ' τοῦτ'; πείθει δὴ, καὶ τοῦτό μοι ἐπίδυσον, εἴ τις ὥσπερ σὺ ἀπαίδευτος ὢν, οὐοῦτο πολλὰ βιβλία, ἃ σκώμματα ὄντα εἰς ἀπαιδευσίαν καθ' ἑαυτὸ συφέρει; τί ὀνήσεις δ τοῦτο ἐπιδύσει. ἔλεγχος γὰρ οἷμαι σαφὴς ὅτι, καὶ τῶν ὁρώντων ἕκαστος σύρυς τὸ σῶμα ἐρέσθων σὲ ἐπὶ τούτῳ ἐπιφθέγματι, τί χρῆσθαι κνιδ δ βαλανείῳ; [1] Καὶ ἐγένετό τις ἐν τῷ πόλει ὁ Ἀσίας πλούσιος ἀνὴρ, ὃν συμφορᾷ ἀπήμηνεν ἀμφοτέρας τὰς πόδας, ἀπὸ κρύους οἷμαι ἀποσπάσας. ἐπιδὴ ποτε λέγον ἀδιπορῆσαι, ξυνέβη αὐτῷ, ἔτος τοίνυν τοῦτ' ἐλεεινὸν ἐπιπορεῦσθαι, καὶ ἡμιπαδῶν τὴν δυσχίαν, ξυλίνας πόδας ποιήσ. καὶ τούτοις ὑποδέμενος, ἐβάδιζεν, ἐπιμελιζόμενος ἅμα τοῖς οἰκέταις. ὃν δ γελοῖον ἐποίει. κρηπῖδας γὰρ καλλίστας ἐωνεῖτο νεοτμήτους ἀεὶ, καὶ τὴν πολείην πεπαλμοτίαν ἐν τοῖς ἔχειν, ὡς καλλίστοις ὑποδήμασι κεκοσμημένα εἴη αὐτῷ τὰ ξύλα, οἱ πόδες δή. ὃ τοῦτα δ δ σὺ ποιεῖς, χωλὸν μὲ ἔχων, καὶ συκλινὲν τὴν γνώμην, ἀνέμενος ὃ χρυσοῦς ἐμβάδας, οἷς μόλις ἂν τις ἐν ἀρίστοις ἐμπεπατήσειεν; ἐπεὶ δ σὺ τοῖς ἄλλοις ἐν τῇ Ὁμήρου ἐσφλοι πολλάκις, ἀναγνώτω σοί τις αὐτὸν λαβὼν τὴν βίβλον ἢ ἰλιάδα ῥαψῳδίαν, ἧς τὰ μὲ ἄλλα μὴ ἐξεῴζειν. ἤδειν γὰρ αὐτῶν οὐδὲν σέ. πεποίηται δέ τις αὐτῷ δημηγορῶν, παγκάλοις ἄνθρωπος, ἀσφόρος τὸ σῶμα, καὶ λελωβημένος. ἐκεῖνος τοίνυν ὁ Θερσίτης ὁ τοιοῦτος, εἰλάβοι τὴν Ἀχιλλέως πα-

tur, utroque uti nescius. Hoc-ne annuis? Crede obsecro, & hoc annue. Siquis quemadmodum tu indoctus, multos libros emat, nonne scommata in insciti am suam profert? Quid? te piget hoc annuere? Nam clarum utique est hoc argumentum, quique hoc ita fieri cernunt, vulgatum illud protinus inclamant. Quid cani cum balneo? Fuit non ita multò antè in Asia vir opulentus, cui ex calamitoso casu truncati sunt ambo pedes, frigore ut puto, putrefacti, quum aliquando per nivem fortè iter fecisset. Ille igitur miserabilem hanc fortunam perpessus, ut infœlicitatem solaretur, ligneos pedes comparaverat, quibus subligatis, simul innixus famulis, incedebat. Ridiculum etiam hoc faciebat, quòd pulcherrimas crepidas semper novas emebat, plurimamque in hoc ponebat operam, ut speciosissimis calceis sua ligna, pedes nimirum ornarentur. Annon hæc facis tu quoque qui cùm mente sis clauda & [2] siculna, emis tamen auratos soccos, quibus ægrè inambularet, etiam qui integris est pedibus? Quoniam autem inter alios codices Homerum sæpius emisti, legat tibi aliquis secundum librum Iliados: nec alia perpendas: eorum enim nihil ad te præter quàm qui hîc introducitur concionem habens, homo vehementer ridiculus, torto mutiloque corpore. Ergo si Thersites ille hujusmodi, Achillis arma sumeret, putasne pro-

vero intelligit, cui insita erat nota K: talis Aristophanes Κονιπᾶς vocabat in Nebulis, ad quem locum vide Scholiasten. *Palm.*

1 Καὶ ἐγένετό τις ποθ' πολλῶ] Καὶ τοι ἐγένετό τις ποθ' πολλῶ. *Marcil.*

2 *Siculna*] Proverbium est de quo Erasm. Adag. Siculum. *Cogn.*

νοπλίαν, οἵᾳ ὂν αὐτὴν ἀφιστῆτο ᾧ κηλὸς ἄμφι, ᾧ ἰχυρὸς ὢν ᾠοῖτο, ᾧ ὑπερπηδήσεται μὲν τὸ πολεμόν, ἐπιβολάσῃ δ' αὐτῷ τὸ ῥεῖθρον τῷ Φόνῳ τῷ Φρυγῶν, δοκεῖτε δ' τὸ Ἕκτορα, ᾧ σὺν αὐτῷ, τὴν Λυκάονα, & τὸν Ἀστεροπαῖον, μηδὲ φέρειν ἐπὶ τῷ ὤμῳ τὸν μελίαν δυσάμενος; σὺκ ἂν εἴποις. ἀλλὰ & γάλεα ἂν ὀφλισκάνει, χαλκοῦν ὑπὸ τῇ ἀσπίδι, κὴ ἐπὶ τῷ κόρυθι κεκαπίσθαι ὑπὸ δ' βάρος, ᾧ ὑπὸ τῷ κράνῳ, ὁπόταν ἀναδύσεται, δεινὸν τὸν Δαναῶν ἐκείνης αὐτῷ ὀφθαλμὸν, ᾧ τὴν ὑπόγναθον ἐπαίρων τῷ δ' μεταφρένῳ κυρτώμασι, κὴ τὰς κνημῖδας ἐπισυρόμενος. ᾧ ὅλως, αἰσχύνων ἀμφοτέρους, ᾧ τὸν δημιουργὸν αὐτῶν, ᾧ τὸν διακόσμον. τὸ αὐτὸ δὴ & σὺ πάσχων, οὐχ ὁρᾷς, ὁπόταν τὸ μὲν βιβλίον, οὗ τῇ χλιδῇ ἔχῃς παίζηλον, πορφυροῦν μὲν ἔχον τὸν δρῦφακα, χρυσοῦν δὲ τὸν ὀμφαλόν. ἀναχαιτίσεις δ' αὐτὸ βαρβαρίζων, & καλλιγραφίαν, κὴ διφθέρων. τοῦ μὲν δὲ πεπαιδευμένου, καταγελῶμεν. τοῦ δὲ ξυνόντων σοι κολάκων, ἐπαινεμένους. οἱ & αὐτοὶ ὡς ἀλλήλους ἐπισρεφόμενοι, γελῶσι τὰ πολλά. θέλω δέ σοι διηγήσασθαί τι Πυθοῖ γενόμενον. Ταραντῖνος, Εὐαγγέλιος τοὔνομα, τὸν ἀφικνεῖται τὸν τῷ Τάραντι, ἐπιθυμήσας νικῆσαι πύθια. τὰ μὲν δὴ τ' γυμνῆς ἀγωνίας, αὐτὸς εἰδὼς αὐτὸν ἀδυνάτως ἔσεσθαι, μήτι ὡς ἰσχνὸν, μήτε ἀρὸς ὠκύτητα εὖ πεφυκότα. κιθαρᾷ δ', κ' ᾠδῇ, ῥᾳδίως κρατήσειν ἐπεπόθη τῶν τὸ καλεφάτων αὐθρώπων, ὡς εἰ χρὴ σὲ αὐτὸν, ἐπαινέτην, & βασάντην, ὁπότε & τὸ σμικρότατον ἀκούσοι, ἀνακρούσεσθαι. ἦκεν δὴ εἰς τὰς Δελφούς, τά τε ἄλλα λαμπρὸς, κὴ δὴ & ἐσθῆτα χρυσόπαστον παναμένος, κὴ στέφανον propterea formosum protinus, fortemque futurum, qui & fluvium transiliat, & alveum turbet cæde Phrygum: postea interficiat Hectorem, & ante ipsum Lycaonem, & Asteropæum, cùm ne hastam quidem humeris sustinere queat? Negabis opinor, & irridebitur ille sub clypeo claudicans, atque in faciem præ pondere procumbens, & sub galea, quum suspicit, ostendens suos illos strabos oculos, & loricam gibbo dorsi attollens, laxasque ocreas gerens: denique utrumque dedecore afficiens, eorum armorum & opificem, & dominum. Non vides idem accidere tibi, quum præ manibus habes librum pulcherrimum, cujus aluta est purpurea, & aureus umbilicus: eumque barbara voce legis, deformas, & distorques: unde viris eruditis risum moves: & tamen te laudant assentatores, qui tecum versari solent, quanquam aversa facie se invicem intuentes plerunque rident. Cæterum quiddam tibi narrare velim quod in Pythiis factum est. Tarentinum quendam, nomine Euangelum, apud Tarentinos non obscuro loco natum, Pythia vincendi invasit cupido. Is cùm certamen quod nudi ineunt, suarum non esse virium statim judicasset, quippe qui neque robore, neque velocitate esset præditus: persuasione scelestorum illorum hominum, quos familiares habebat, laudantes, & ad exilissimum quemque cantus strepitum applaudentes, adductus est, ut crederet se cithara & cantu facilè victoriam adepturum. Itaque venit Delphos, præter cætera ornamenta, etiam veste auro intertexta, & corona pulcherrima aureis

δάφνης χρυσῆς κάλλιστον, ὡς ἀντὶ κορπὸς τὸ δάφνης, σμαραγδίας εἶναι ἰσομεγέθεις τῷ κορπῷ. τὴν μὲν κιθάραν αὐτὴν ὑπερφυές τι χρῆμα, εἰς κάλλος, καὶ πολυτέλειαν, χρυσῷ μὲν ὅλῃ ἠνθρακῶτο πᾶσαν, σφραγῖσι δὲ, καὶ λίθοις ποικίλοις κατακεκοσμημένην, μεσῶν μεταξὺ, καὶ Ἀπόλλωνος, καὶ Ὀρφέως ἐντετορνευμένων. ἠγῶνα μέγα τοῖς ὁρῶσιν. ἐπεὶ δ' ἦν ποτε ὁ ἥκειν ἡ δὲ ἀγὼν ἡμέρᾳ, τρεῖς μὲν ἦσαν, ἔλαχε δὲ μέσος αὐτῶν ὁ Εὐάγγελος ᾄδειν. καὶ μὴ Θέσπιν τὸν Θηβαῖον ὁ φαῦλος ἀγωνισάμενον, εἰσέρχεται δὲ ὅλος ἀπολαμπόμενος τῷ χρυσῷ, καὶ τοῖς σμαράγδοις, καὶ βηρύλλοις, καὶ ὑακίνθοις. καὶ ἡ πορφύρα δὲ ἐνέπιπτε τὸ ἐσθῆτος, ἣ μεταξὺ δὲ χρυσῷ διεφαίνετο. τούτοις ἅπασι κατακοσμήσας τὸ θέατρον, καὶ θαυμαστὴν ἐλπίδα ἐμπλήσας τὰς θεάσεις, ἐπειδὴ κατὰ καιρὸν ἦσεν, καὶ κιθαρίσειν ἁπάντως ἔδει, ἀνακρούεται μὲν ἀνάρμοστόν τι, καὶ ἀσυντακτοῦν. ἀποῤῥήγνυσι δὲ τρεῖς ἅμα χορδὰς, σφοδρότερον δὲ δέοντος ἐμπεσὼν τῇ κιθάρᾳ. ᾄδειν δὲ ἄρχεται ἐπίμυσόν τι, καὶ λεπτὸν, ὥστε μόλιστα μὲν πάντων ἠχεῖν τὸ θεατῶν. τὰς ἀθλοθέτας δὲ ἀναπαπτήναντας ἐπὶ τῇ τόλμῃ, μεσιγώσαντας αὐτὸν, ἐκβαλεῖν δὲ θέατρου. ὅτε δὴ ὁ γελοιόκλος ὦφθη, δακρύων ὁ χρυσοῦς Εὐάγγελος, καὶ ὑπὸ τῶν μάστιγοφόρων συῤῥαπτόμενος διὰ μέσης τῆς σκηνῆς, καὶ τὰ σκέλη καθημαγμένος ὑπὸ τῶν μαστίγων, καὶ συλλέγων ἅμα μὲν τὰ κιθάρας τὰς σφραγῖδας. ἐξεπεπτώκεισαν γὰρ, κἀκείνης ξυμμαστιγουμένης αὐτῷ. μικρὸν δὲ ἐπισχὼν μετ' αὐτὸν, Εὔμηλός τις ἦλεῖος εἰσέρχεται, κιθάραν μὲν παλαιὰν ἔχων, ξυλίνους δὲ κόθορνους ἐπικεκμηκὼς, ἐσθῆτα δὲ, καὶ μίτρᾳ σὺν τῷ στεφάνῳ

reis lauri foliis plexa, insignis, cui loco baccarum lauri inserti erant magnitudine illis pares smaragdi. Cithara quoque mirum in modum pulchra & magnifica, tota ex purissimo auro conflata, annulis & gemmis variis exornata, atque inter ea Musarum, Apollinis, & Orphei imagines insculptæ, magnæ spectatoribus erant admirationi. Cùm itaque veniſſet certaminis dies, tres fuerunt certaturi, obtigitque sors Euangelo ut secundus caneret. Ille post Thespin Thebanum qui non malè suas partes egerat, ingreditur auro, smaragdis, beryllis, & hyacinthis totus circunfulgens, ipsaque purpura quæ inter aurum interlucebat, vesti decus addebat. Quibus cùm jam theatrum obstupefeciſſet, & incredibili quadam spe spectatores repleſſet, cùm omnino jam & citharam pulsare, & occinere esset necesse, præludit inconcinnum quiddam, & incompositum. Tum gravius quàm par erat increpata cithara, tres simul fides rumpit, & ineptum tenuemque cantum incipit; ita ut spectatoribus universis ortus sit risus, & ludorum præfecti, hominis temeritate offensi, eum loris cæsum è theatro ejecerint. Hic verò jucundiſſimum erat spectaculum, aureus ille Euangelus, cùm à lictoribus per mediam scenam traheretur, lachrymans, crura plagis cruentus, humi collapsos interim dum unà cum ipso vapulat, colligens citharæ annulos. Post hunc exiguo spatio temporis interjecto, prodit Eumelus quidam Eleus, pervetustam habens citharam, cujus verticilla erant lignea, & vestem cum serto vix decem drachmis æstimandam.

At

δέκα δραχμῶν ἀξίαν. ἀλλ' ὅτος γε ὥσπερ δεξιῶς, καὶ κιθαρίσας κ' τ' νόμον τ' τέχνης, ἐκφάτ', καὶ ἀνεκηρύττετο, κ' ὁ Εὐαγγέλιος καταγέλα, μόνῳ ἐμπαπαΐοντι τῇ κιθάρᾳ, καὶ ταῖς σφραγῖσιν ἐκείναις. κ' εἰπεῖν μ' λέγεται ὡς αὐτὸν, ὦ Εὐάγγελε, σὺ μ' χρυσῆν δάφνῃ ἀφείκεσαι, πλουτεῖς γὰρ, ἐγὼ δ' ὁ πένης, τῷ δελφικῷ. πλὴν τοῦτό γε μόνον ὤνησο τ' σκοῦς, ὅτι μήσ' ἐλεεῖσθαι ἐπὶ τῇ ἕτῃ ἀπέρχῃ, ἀλλὰ μισούμενος ὡσαύτως ἀφ' τῷ ἀτυχόν σε ταύτῳ, καὶ ταυτηνῒ τυφλῷ. ὡς ποδὶ δὴ σοι ὁ Εὐάγγελος ὅτος, παρ' ὅσον σοὶ ὀλίγον μέλᾳ τ' γέλωτος τ' θεατῶν. ὅτι ἀκριβῶς σ' ἂν χρύσιθ', κ' λέσβιον μῦθόν τινα διηγήσασθαί σοι, πάλαι χρύσθμον. Ὅτε τ' Ὀρφέα διεσπάσαντο αἱ Θρᾷτται, φασὶ τὸν κεφαλὸν αὐτὸ σὺν τῇ λύρᾳ εἰς τ' Ἕβρον ἐμπεσεῖν, ἐμβληθῆναι εἰς τ' μέλανα πόντον, κ' ἐπιπολῆν γε τὸν κεφαλὸν τῇ λύρᾳ, τὸν μ', ἄδουσαν θρηνῶν τινα ἐπὶ τῷ Ὀρφεῖ ὡς λόγος, τὸν λύρων ὑ αὐτὸν ὑπηχεῖν, τ' ἀνέμων ἐμπιπτόντων ταῖς χορδαῖς. κ' ὅτω μελῳδὸς ὠσθῆναι χθονὶ τῇ Λέσβῳ. κἀκείνης ἀνελομένης, τὸν μ' κεφαλὸν κατθάψαι, ἵνα τῷ νῦν τὸ βακχεῖον αὐτοῖς ἐστι. τὸν λύρων ὑ, ἀναθῆναι εἰς τ' Ἀπόλλωνος τὸ ἱερὸν, καὶ ἐπὶ πολύ γε σώζεσθ' αὐτόν. χρόνῳ ὑ ὕστερον Νέανθον τ' τ' Πιττακὸ τ' τυράννου παῖδα τὸν λύρας πυνθανόμενον, ὡς οἰκεῖά μ' ἡ θηρία, κ' φυτὰ, καὶ λίθους, ἐμελῳδεῖ ὑ ἐκ μιᾶς τῶν τ' Ὀρφέως συμφορῶν, μηδενὸς ἁπτομένου, ὡς ἔρωτα τ' κτήματος ἐμπεσεῖν. καὶ ἀφθονίᾳ χρήματα τ' ἱερεῖα μεγάλοις χρήμασι, At ille cùm eruditè cecinisset, & ritè sicut ars postulat citharam pulsasset, victor proclamabatur, & Euangelum irridebat, qui nequicquam cithara, aureisque annulis sese ostentasset. Eumque sic allocutum esse aiunt. Tu quidem Euangele aurea lauro es redimitus, quia es dives, ego Delphica, quia pauper. Verùm hoc commodi tibi tuus ornatus peperit, quòd neminem tui misereat, quòd victus abis: sed amplius oderint omnes ob ineptas hasce, superfluasque delicias. Quadrat in te hic Euangelus, quatenus ne tu quidem spectatorum cachinnos curas. Arbitror autem intempestivum non esse, ut veterem quandam fabulam Lesbiam tibi narrem. Quando [1] Tressæ mulieres Orpheum dilaniarunt, aiunt caput ejus in Hebrum cum lyra dejectum, rejectum fuisse in nigrum pontum, caputque lyræ innatasse, illoque lugubre carmen in Orpheum canente, hanc ventis chordas increpantibus succinisse, & sic canendo ad Lesbum deveniisse: Lesbios autem fluctibus ereptum caput sepulchro mandasse, ubi nunc est ipsis Bacchi templum: lyram autem in Apollinis templo suspendisse, eamque diutissimè asservasse: donec tandem Neanthus Pittaci tyranni filius, cùm hæc de lyra audisset, eam & feras, & plantas, & saxa demulsisse: imò etiam post Orphei calamitatem nemine pulsante modulatam fuisse, in amorem hanc habendi incidit, & sacerdoti magna pecuniæ vi corrupto persua-

1 *Tressæ mulieres*] Thraciæ, quas depingit Ovid. 11. Metam. *Cogn.*

πείσας ὑποθέσθαι ἑτέραν ὁμοίαν λύραν, δῆνεα αὐτῷ τῷ Ὀρφέως. λαβόντα δ, μεθ' ἡμέραν μὲν οὐ τὴν πόλιν χρῆναι, σὺν ἀσφαλεῖ οἴεσθαι εἶναι. νύκτωρ δὲ ὑπὸ κόλπον ἔχοντα, μόνον ἀπελθεῖν εἰς τὸ ἀπόκρυφον. κἀκεῖ προσελθόντα κρύφα, καὶ συναθροίσαντα τὰς χορδὰς, ἅψασθαι· καὶ ἅμα σὺν νεανίσκου, ἐλπίζοντα μέλη τινὰ θεσπέσια ὑπακούσεσθαι τῆς λύρας, ὑφ' ὧν πάντας καταθέλξειν, καὶ κηλήσειν, καὶ μακάριον ἔσεσθαι, κληρονομήσαντα τὴν Ὀρφέως μουσικήν· ἄχρι δὴ ξυνελθόντας τοὺς κύνας πρὸς τὸ ἦχος, πολλοὺς δ' ἦσαν αὐτόθι, ἁθροισθέντας αὐτόν. ὡς τοῦτο γὰρ ὅμοιον τῷ Ὀρφεῖ παθεῖν, καὶ μόνους ἐφ' ἑαυτὸν ξυγκαλέσαι τοὺς κύνας, ὅπερ ὡς σαφέστατα ἄφθη, ὡς οὐχ ἡ λύρα θέλγουσα ἦν, ἀλλὰ ἡ τέχνη, καὶ ἡ ᾠδή. ἃ μόνα ἐξαίρετα τῷ Ὀρφεῖ παρὰ τὸ μητρὸς ὑπῆρχεν. ἡ λύρα δ', ἄλλως κτήμα ἦν, οὐδὲν ἄμεινον τῶν ἄλλων βαρβίτων. καὶ τί σοι τὸν Ὀρφέα, ἢ τὸν Νέανθον λέγω, ὅπως ἐκαθ' ἡμᾶς αὐτοὺς ἐγένετό τις, καὶ ἔπ ἐσχάτου οἰκήματος, ὃς τὸν Ἐπίκτητον λύχνον ἐωνεῖτο, κεράμεον ὄντα, τελαχιλίων δραχμῶν ἐπρίατο. ἤλπιζε γὰρ οἰκήσειν ἐκείνῳ εἰ τῶν νυκτῶν ὑπ' ἐκείνῳ τῷ λύχνῳ ἀναγιγνώσκοι, αὐτίκα μάλα ἐκ τοῦ Ἐπικτήτου σοφίαν ὄναρ ἐπισπάσας, καὶ ὁμοίῳ ἔσεσθαι τῷ θαυμασῷ ἐκείνῳ γέροντι, χθὲς δ', καὶ πρῴην, ἄλλός τις τῆς Πρωτέως ἐκ κωμικῆς βακτηρίας, ἣν κατεθέμην, ἤλατο εἰς τὸ πῦρ, καλάντα κἀκεῖνος ἐπρίατο. καὶ ἔχει μὴν τὸ κειμήλιον τοῦτο, καὶ δείκνυσιν, ὡς Τεγεάτου ἐκ καλυδωνίας τὸ δέρμα, καὶ Θηβαΐοι τὰ ὀστᾶ ἐκ Γηρυόνου, καὶ Μεμφῖται τὰ Ἴσιδος τοὺς πλοκάμους. αὐτὸς δ' ὁ ἐκ θαυμασίου κτήματος δεσπότης, καὶ αὐτὸν σὲ, τῇ ἀπαιδευσίᾳ καὶ βδελυρίᾳ, ὑπεσ-

suasit, ut Orphei lyram, altera simili suppositа, ipsi daret. Qua accepta putavit ille sibi non esse tutum in urbe interdiu uti: sed in sinu occultando per noctem ad suburbium sibi soli progrediendum. Quò cùm venisset, lyram pulsare cœpit, ac chordas perturbat stolidus ille, artisque imperitus juvenis, qui sperabat fore, ut divinum aliquod carmen percussæ fides redderent, quo cunctos recrearet, & demulceret, & hoc nomine fieret beatus, quòd Orphei musices esset hæres: donec ad strepitum congregati canes, qui ibi erant multi, ipsum discerpserunt: ita ut solis ad se canibus convocatis, hoc saltem cum Orpheo commune habuerit. Quo eventu manifestissimè ostensum est, non esse lyram quæ demulcet, sed artem & carmen: quæ sola eximia à matre collata habebat Orpheus: lyra nihil quibusvis barbitis obtinente præstantius. Quorsum verò Orpheum & Neanthum tibi propono? cùm & nostra ætate quidam fuerit, & ut puto adhuc sit, qui Epicteti Stoici lychnum fictilem ter mille drachmis emit: scilicet futurum sperans, ut si noctu ad istam lucernam legeret, ilico Epicteti sapientia in somnis ad se veniret, similisque admirando illi seni evaderet. Sed nuperrime: quidam alius Protei cynici baculum, quo depositо, in ignem insiliit, talento emit. Quod pretiosissimum habet monumentum, ostentatque non secus ac Tegeatæ apri Calydonii tergus, & Thebani Geryonis ossa, & Memphitæ Isidis capillos. At ille admirandi hujus

boni possessor, te ipsum insciti[a], & spurcitate superavit. Vides

quàm

ρηκόλυσεν. ὁρᾷς ὅπως κακοδαιμόνως ἀφῖκεσαι, βακτηρίας ἐς τὴν κεφαλὴν ὡς ἀληθῶς δεόμενος; λέγεται γὰρ ὁ Διονύσιον τραγῳδίαν ποιεῖν φαύλως πάνυ, καὶ γελοίως, ὥστε τὸν Φιλόξενον πολλάκις δι' αὐτὴν ἐς τὰς λατομίας ἐμπεσεῖν, ἐπιδιωκόμενον κατέχειν τὸν γελῶτα. ὅθεν τοίνυν πυθόμενος ὡς ἐξελάσειε, τὸν Αἰσχύλου πυξίον, ἐς ὃ σκέπτεσθαι ἔγραφε, σπουδῇ πολλῇ κατεσκευασμένον αὐτόν, ὥστε ἔνθεος ἔσεσθαι, καὶ κάτοχος ὑπ' ἐκείνου πυξίου. ἀλλ' ὅμως ὑπ' αὐτῷ σκείνῳ μακρᾷ γελοιότερόν ἔγραφεν, οἷον καὶ κεῖνο τὸ δωρικὸν, ἦκεν ἡ Διονυσία γυνή. καὶ πάλιν, οἴμοι, γυναῖκα χρησίμην ἀπώλεσα. καὶ τοῦτο γὰρ ἐκ τοῦ πυξίου. καὶ τὸ, αὐτοῖς γὰρ ἐμπαίζουσιν οἱ μωροὶ βροτῶν. τοῦτο μάλιστα ὡς σὲ μάλιστα δύσοχλος ἂν εἰρημένον εἴη, ἢ τῷ Διονυσίῳ, καὶ ἀφ' τοῦτο χρυσῶσαι αὐτὸ ἔδει ἐκεῖνο τὸ πυξίον. πάνυ γὰρ ἐλπίδα ἔχων αὐτὸς ἔχων εἰς τὰ βιβλία, καὶ ἀνελίττεις ἀεὶ, καὶ ἀφκηλᾷς, καὶ ἀλείφεις τῷ κέδρῳ, καὶ τῇ κέδρῳ, καὶ διφθέρας περιβάλλεις, καὶ ὀμφαλοὺς ἐντίθεις, ὡς δή σε πλουτοῦσιν αὐτῶν; πάνυ γὰρ ἤδη βελτίων χρήσῃ ἀφ' τοῦ ὠνοῦ, ὃς τοιαῦτα μὴ φθέγξῃ. μᾶλλον δ' ἰχθύων ἀφωνότερος εἶ. βιοῖς δ', ὡς ἐοικὲ εἰπεῖν καλόν. μῖσος δ' ἀγριόν φασι πάντων ἔχεις ἐπὶ τῇ βδελυρίᾳ. ὡς εἰ τοιούτως ἀπειρᾳάζεθ' τὰ βιβλία, φυγῇ φόρτεον ἂν ἦν ὅπως ῥᾳστα ἀπ' αὐτῶν. δυοῖν δ' ὄντοιν, ἅτ' ἂν ἀφ' τῶν παλαιῶν τις κτησειθ', λέγειν τε δυνασθ', καὶ πράττειν τὰ δέοντα, ζήλῳ τῶν ἀρί-

quàm miſero loco ſint res tuæ; cùm tuo capiti fuſte revera ſit opus? Dicitur etiam [1] Dionyſius inceptam & ridiculam tragœdiam feciſſe, ob quam quòd riſum continere non poſſet Philoxenus, ſæpe in latomias eſt conjectus. Sed Dionyſius cùm ſe deridèri comperiſſet, Æſchyli pugilares in quibus ſua poëmata ſcribebat, magno ſtudio comparavit, cùm putaret fore ut ex his pugilaribus numine afflaretur, & furore poëtico corriperetur. Attamen in his longè abſurdiora ſcripſit, quale Doricum illud: ἦκεν ἡ Διονυσία γυνή: Item illud οἴμοι γυναῖκα χρησίμην ἀπώλεσα. Nam hoc quoque ex pugilaribus eſt ſumptum. Et hoc αὐτοῖς γὰρ ἐμπαίζουσιν οἱ μωροὶ βροτῶν. Quod in te rectiùs quàm in Dionyſium quadraverit: & propterea illas ejus pugilares inaurare debebas. Nam qua ſpe fretus libros ſemper volvis, coagmentas, ſpolias, croco illinis: & cedro, pellibus amicis, umbilicos indis, ac ſi fructum aliquem inde ſis perceptu-rus? Scilicet his emptis factus es melior, quippe qui ſic loqueris, ac potiùs qui piſcibus magis es mutus. Sic autem vivis, ut ne dictu quidem ſit honeſtum: tuaque obſcœnitas, ut aiunt, atrox omnium odium tibi peperit. Quòd ſi librorum hæc eſſet culpa, quàm maximè procul ab iis erat fugiendum. Duo autem cùm ſint quæ à veteribus ſcriptoribus petas, bene dicendi & agendi facultatem, æmulatione optimorum,

1 *Dionyſius*] Meminit Cic. ad Attic. lib. 9. unde proverbium factum eſt: Διονύσου τὸ Κορίνθου. Cogn.

2 Καὶ ἀνελίττεις] Hæc omnia Perſ. ejuſque Interpretes ad Sat. 3. *Bourd.*

3 Τῶν ἰχθύων ἀφωνότερος] Proverb. *Idem.*

σων, καὶ φυγῇ τὰ χειρόνων, ὅταν μήτε ἐκεῖνα, μήτε ταῦτα φαίνηταί τις παρ' αὐτῶν ὠφελούμενος, τί ἄλλο, ἢ τῆς μυσὶ ἀμφιλαφὴς ὠνεῖ), καὶ τῆς πλάφως οἰκήσεις, καὶ πληγὰς ὡς ἀμελῶσι τῆς οἰκέτοις; πῶς δ' ἂ κἀκεῖνο αἰσχρόν, εἴ τις σὺ τῇ χειρὶ ἔχοντά σε βιβλίον ἰδών, ἀεὶ δέ τι παντὸς ἔχεις, ἔρροιθ' ὕπνος, ἢ ῥήτορος, ἢ ξυγγραφέως, ἢ ποιητὴ ἔσι; σὺ δ' ἐκ τῆς ἐπιγραφῆς εἰδώς, πρᾴως εἴποις τοῦτό γε. εἶτα ὡς φιλεῖ τὰ τοιαῦτα ἐν ξυνουσίᾳ προχωρεῖν ἐς μῆκος λόγων, ὁ μέν, ἐπαινοῦντί, ἢ αἰτιῶντα τὸ ἐγγεγραμμένον. σὺ δ' ἀπορήσεις, καὶ μηδὲν ἔχεις εἰπεῖν, ὡς ἐνῆν τότε χανεῖν σοι τὴν γῆν καὶ σωτῆρα, ὡς, ὁ Βελλεροφόντης, ἀφαίρων τὸ βιβλίον; Δημήτριος δ' ὁ κυνικὸς ἰδὼν ἐν Κορίνθῳ ἀπαίδευτόν τινα βιβλίον καὶ λίαν ἀναγινώσκοντα, τὰς Βάκχας οἶμαι δ' Εὐριπίδου, καὶ τὸ ἄγγελον ἦν τὸ διηγούμενον τὰ τοῦ Πενθέως πάθη, καὶ τὸ τῆς Ἀγαυῆς ἔργον, ἁρπάσας, διέσπασεν αὐτό, εἰπών, ἄμεινόν ἐστι τοῦ Πενθεῖ ἅπαξ διασπασθῆναι ὑπ' ἐμοῦ, ἢ ὑπὸ σοῦ πολλάκις. ζητῶν δ' ἀεὶ πῶς ἐκκρούσω, ὅπως σὲ τὴμερον σύριον δεσπόνυμον πόνος ἕνεκα τοῦ ἀπαθῆ παῦσαι τῶν ἐπιθυμιῶν σοῦ τὸν ὠνὸν τῶν βιβλίων. ὠφελείας μὲν δὴ, ἢ χρείας τῆς ἀπ' αὐτῶν, ἧκιστ' ἂν οἰηθείη τις τῆς ἐπ' ἐλάχιστόν σε εἰδότων. καὶ μᾶλλον ἢ φαλακρᾷ ἄτις περιάπτοιτο κτένιον, ἢ κωφῷ κρότον ὁ τυφλὸς, ἢ ὀκνηρῷ αὐλητὴν, ἢ παλλακὴν ὁ ἰωβὰχος, ἢ ὁ ἠπειρώτης κώπην, ἢ ὁ κυβερνήτης ἄροτρον. ἀλλὰ μὴ ἐπίδειξιν τοιῆτε σοι τὸ πρᾶγμα ἔχειν. καὶ βάλε τοῦτο ἐμφῆναι ἅπασιν, ὅτι δ' εἰς τὰ μηδέν σοι χρήσιμα, ὅμως ἐκ πολλῆς τῆς ἀφειδίας ἀναλίσκεις; καὶ μὰ Δία ὅσα γε κἀμὲ σύρον ὄντα εἰδέναι, εἰ μὲ σαυτὸν φέρων ταῖς βίβλοις ἐκείνα

rum, & devitatione deteriorum, quando neque illa neque iſta hinc videris conſequutus, quid aliud quàm muribus exercitationem, tineis habitationem, & famulis, ut pote codices non curantibus, plagas emiſti? Quî autem etiam illud non te pudeat, ſiquis viſo tibi præ manibus, ut ſoles habere, libro, cujuſnam ſit rhetoris, aut hiſtorici, aut poëtæ roget: tu verò ex inſcriptione doctus, aptè reſpondeas: deinde, ut fit, dum ſermo familiaris progreditur longiùs, ille laudet aliquid, aut accuſet ſcriptorum: tu verò animi pendeas, habeaſque nihil quod reſpondeas? Nonne optes tum ut tibi tellus dehiſcat, qui tanquam Bellerophon, librum circunſpers? Demetrius Cynicus cum Corinthi conſpexiſſet ineruditum quendam pulcherrimum librum legentem, Bacchas puto Euripidis, ubi nuntius Penthei mala: & Agaves factum nuntiat, arreptum laceravit, Satius eſt, inquiens, ſemel à me, quàm à te ſæpius lacerari Penthea. Et quanvis apud me aſſiduò quæſiverim, nondum tamen hodie aſſequi potui cujus rei gratia tanto ſtudio libros emeris. Nam fructus & uſus cauſa nemo putare queat, qui te vel mediocriter novit. Non certè magis quàm ſi calvus pectinem emat, aut ſpeculum cæcus, aut tibicinem ſurdus, aut pellicem ſpado, aut remum mediterraneus homo, aut aratrum gubernator. Nunquid igitur hac re oſtentas opes, omnibuſque vis hoc palam facere, etiam in res tibi non utiles, ex immenſis divitiis eſſe quod inſumas? Atqui quantum ego qui Syrus ſum, exploratum habeo, niſi te locupletis

ἀληθήκοις παρεισέρρεψας, ἀπολώλεις ἂν ὑπὸ λιμοῦ ἤδη, & ἀγεροῦν πρὸ πήξεις τὸ βιβλίον. λοιπὸν ἂν δὴ ἐκεῖνο πεπεισμένον ὑπὸ τῶ κηλάκων, ὡς ἐ μόνον καλὸς εἶ, καὶ ἐράσμιος, ἀλλὰ σοφὸς, καὶ ῥήτωρ, καὶ συγγραφεύς, οἷος ἄχ ἕτερος, ἀνεῴγε τὰ βιβλία, ὡς ἀληθεύοις τὰς ἐπαίνους αὐτῶν. φασὶ δέ σε & λόγους ἐπιδείκνυσθαι αὐτοῖς ἐπὶ δείπνῳ, καὶ ἐκείνους χρυσαῖν βατραχῶν δίκλιν διψῶντας, ἐκκεκραγέναι, ἢ μὴ πίνειν, ἵν' μὴ ἀφῤῥαγῶσι βοῶντες. καὶ γὰρ οὐκ οἶδ' ὅπως ῥᾴστος εἶ, τ' ῥινὸς ἕλκεσθαι, καὶ πιστεύεις αὐτοῖς ἄπαυστα. ὅς ποτε καὶ κεῖνο ἐπείσθης, ὡς βασιλεῖ τινι ὠμοιώθης τὸν ὄψιν, καὶ ἀκάκῳ ὁ ψευδαλέξανδρος, καὶ ψευδοφίλιππος ἐκεῖνος κναφεύς, καὶ ὁ κ' τὰς ἀποπάτρας ἡμῶν ψευδενέρων, καὶ εἴ τις ἄλλος τῶν ὑπὸ τὸ ψεῦδος τεταγμένων. καὶ τί θαυμαστὸν, εἰ τῦτο ἔπαθες, ἀνόητος, & ἀπαίδευτος ἄνθρωπος, καὶ ἀσθενὴς ἐξυπνιάζων, καὶ μιμάμενος βάδισμα, καὶ χάσμα, καὶ βλέμμα, ἐκείνου, ὦ σεαυτὸν εἰκάζων ἔχαιρες, ὅπου & Πύῤῥου φασὶ τ' ἠπειρώτου τὰ ἄλλα θαυμαστὸν ἄνδρα, ὅτως ὑπὸ κηλάκων ἐπὶ τῷ ὁμοίῳ ποτὲ ἀφροσύνης, ὡς πιστεύειν ὅτι ὅμοιος ἐκείνῳ. καίτοι τὸ τ μυσῶν τῦτο, ἀφ' πάντων τὸ πρᾶγμα ἦν. εἶδον γὰρ & τὸν Πύῤῥου εἰκόνα. καὶ ὅμως ἐπίπεισο ἐκμεμαχθαι & Ἀλεξάνδρου τὸν μορφόν. ἀλλ' ἕνεκα μὲν δὴ τύτων, ὕβρεισαί μοι εἰς τ Πύῤῥον, ὅτι σε εἴκασα κ' τῦτο αὐτῷ. τὸ γὰρ ὑπὸ τύτῳ, καὶ πίνουσι πρέπον ἂν εἴη. ἐπεὶ γὰρ ἄτως ἐλέγχθη ὁ Πύῤῥος, καὶ τοῦτο ὑπὲρ ἐκείνου ἐπίπεισο, ἀδεὴς ὅσις & ξυνεπήγετο, καὶ ξυνέπαιχεν αὐτῷ, ἄχρι & τις ἐν Λαρίσσῃ πρεσβύτις ξένη, mum induxerat, nemo erat qui non ipsi astipularetur & consentiret, donec vetula quædam Lariſſæa ejus hoſpita, id quod res

tis ſenis teſtamento ſubdole inſcripſiſſes, libris jam diu venum datis fame periiſſes. ſupereſt igitur ut libros emas, quò veras reddas tuorum aſſentatorum laudes, à quibus illud perſuaſum eſt, te non modò pulchrùm eſſe & amabilem, ſed etiam ſapientem, oratorem & hiſtoricum nulli ſecundum. Aiunt autem te orationes etiam in convivio recitare, ac illos terreſtrium ranarum inſtar ſitibundos exclamare, nec potare, niſi priùs clamore ditrupti fuerint. Nam neſcio quo pacto facillimè nare traheris, illiſique in omnibus credis: qui etiam illud aliquando credidiſti te regi cuidam aſſimilem eſſe, quemadmodum Pſeudalexander ille, & Pſeudophilippus fullo, & ſuperioribus annis Pſeudonero, & ſiquis alius eorum qui mendacio ſubditi ſunt. Nec mirum te inſulſum, ſtolidumque hominem ſic affectum fuiſſe, & reſupinato corpore proceſſiſſe quum greſſum, habitum & vultum illius imitareris, cum quo te comparare gaudebas: quando aiunt etiam Pyrrhum Epirotam, virum alioqui admirandum, ita ſimili in re ab aſſentatoribus fuiſſe corruptum, ut ſe Alexandro illi ſimilem crederet: quanquam quod ſcelerati iſti faciebant, omnibus erat manifeſtum. Nam & Pyrrhi imaginem vidi: & tamen ad formam Alexandri expreſſa credebatur. Sed hactenus in Pyrrhum fui contumelioſus, quòd te in hoc cum ipſo comparavi. Sed tibi conveniet quod deinceps dicam. Nam Pyrrhus poſtquam ita eſſe in animo induxerat, nemo erat qui non ipſi aſtipularetur & conſentiret, donec vetula quædam Lariſſæa ejus hoſpita, id quod res

αὐτῷ τἀληθὲς εἰπεῖσα, ἔπαυσεν αὐτὸν τῆ κηρύζης. ὁ μὲν γὰρ Πύρρῳ ἐπιδείξας αὐτῇ εἰκόνα Φιλίππου, καὶ Περδίκκου, καὶ Ἀλεξάνδρου, καὶ Κασσάνδρου, καὶ ἄλλων βασιλέων, ἤρετο τινι ὁμοιοῦται, πάνυ πεπεισμένῳ ἐπὶ τὸ Ἀλέξανδρον ἥξειν αὐτῷ. ἡ δὲ, πολλοῦ χρόνου ἐπιμεῖναι, Βατραχίωνι ἔφη τῷ μαγείρῳ. καὶ γὰρ ἐν τῇ πόλει Λαρίσσῃ Βατραχίων ὄνομα μαγείρῳ, τῷ Πύρρῳ ὁμοίῳ. καὶ σὺ δὴ ᾧ τινι μὲ τῶν ὀρχηστῶν συνόντων κιναίδων ἔοικας, σὺν ἂν εἴποιμι. ὅτι δὲ μανίαν ἐρρωμένῳ ὑπὸ σοῦ μαίνεσθαι δοκεῖς ἅπασιν, ἐπ' ἐκείνῃ τῇ εἰκόνι πάνυ σαφῶς οἶδα. ἄκων θαυμάσεις, εἰ ἀπίθανος ὕστερον ζωγράφος ὢν, καὶ τοῖς παιδαριώδεσιν ἐξομοιοῦσθαι ἐθέλεις, πιστεύων τοῖς τὰ τοιαῦτα σε ἐπαινέσει. καὶ τί τοῦτο λήρου; φθόνηλος γὰρ ἡ αἰτία τῷ περὶ τὰ τοιαῦτα βιβλία ἀπιθεῖν, εἰ μὴ ὑπὸ ναυτείας ἐγὼ μὴ πάλαι κατεῖδον. σοφὸν γὰρ ὡς γοῦν οἶσθα, τοῦτ' ἐπινενόηκας, καὶ ἐλπίδας ἐμικρὰς ἔχεις τοῦ μὴ σφάλασθαι, εἰ βασιλοῦς μάθοι τοῦτο σοφὸς ἀνὴρ, καὶ παιδείαν μᾶλλον τιμῶν. εἰ δὲ τοῦτο ὑπὲρ σοῦ ἐκεῖνος ἀκούσεται, ὡς ὠνῇ βιβλία, καὶ ξυνάγεις πολλὰ, πάνυ σὺ βραχεῖ παρ' αὐτῷ ἔσεσθαί σοι νομίζεις. ἀλλ' ὦ κραιπάλων, οἵῳ τοσοῦτον μανδραγόρᾳ κραζκεχάδι αὐτῷ, ὡς τοῦτο μὲ ἀκοῦσαι, ἐκεῖνα δὲ μὴ εἰδέναι, οἷος μᾶλλόν σε ὁ μετ' ἡμέρᾳ βίος, εἶναι δέ σοι πότοι, ὁποῖαι δὲ νύκτες, καὶ οἵοις, καὶ ἡλίκοις ξυγκαθεύδεις; σὺν οἶσθα ὡς ὦπα, ὀφθαλμοὶ πολλοὶ βασιλέως; τὰ δὲ σὰ, ὥσπερ φαυῆ ἔστιν, ὡς τυφλοῖς εἶναι, καὶ κωφοῖς γνώριμα. εἰ γὰρ φθέγξαιο μόνον, εἰ γὰρ λεγόμενος ἀποδύσαιο, μᾶλλον δὲ μὴ ἀποδύσῃ εἰ δοκεῖ, οἱ δ' οἰκέται μόνον

erat, prolocuta, veſaniam hominis repreſſit. Ille enim cùm Philippi, Perdiccæ, Alexandri, Caſſandri, aliorumque regum imagines protuliſſet, rogavit cuinam iſtorum ſimilis eſſet, planè ſibi perſuadens fore ut ad Alexandrum veniret. At illa diu cunctata, Patrachioni, inquit, coco. Nam Lariſſæ erat coquus, nomine Batrachio, Pyrrho ſimilis. Quem verò referas ex cinædis qui cum ſaltatoribus conſueſcunt, nolim dicere. At hoc probè ſcio, te omnibus nunc ingenti correptum inſania videri, qui illam imaginem tibi convenire putes. Nihil igitur mirum, ſi cùm ſis adeo ineptus pictor, etiam eruditorum ſimilitudinem referre vis, iis fidem habens qui hoc te nomine laudibus efferunt. Quorſum verò has nugas? cùm cauſa ſit in promptu iſtius tui librorum coacervandorum ſtudii, tametſi, quæ mea eſt tarditas, nunc demum animadverti. Prudenter enim, ut ſaltem putas, hoc excogitaſti, magnamque ſpem concepiſti, ſi rex vir ſapiens, & doctorum in primis amans hæc intellexerit, & audiverit te libros multos emere, & coacervare, fore ut nulla planè in re tibi ſit defuturus. At ô mollicule putas tantum mandragoræ regi offuſum, ut hæc quidem audiat; illud verò neſciat, qualis diurnæ vitæ tuæ ſit ratio, quæ compotationes, cujuſmodi noctes, quibuſcum conſuetudinem habeas? An neſcis aures, oculoſque multos eſſe regibus? Et quæ tu facis adeò ſunt perſpicua, ut & ſurdis & cæcis ſint cognita. Atque utinam ſolummodo loquereris, utinam ad lavandum exuereris: vel potiùs ſi videtur, non exuaris, ſed

λῶ ἀποδύσωνταί σε, τί οἴῃ, μὴ αὐτίκα ἕσταχ πάνυ σε καθέλα τὰ τ' νυκτὸς ἀπόῤῥητα; εἰπὲ γὰρ μοι καὶ τόδε, εἰ Βάσσ@ ὁ ὑμέτερος ἐκεῖν@ σοφιστὴς, καὶ Βάτελ@ ὁ αὐλητὴς, ἢ ὁ κίναιδος Ἡμιθέων ὁ συβαρίτης, ὃς τὰς θαυμασὰς ὑμῖν νόμας συνέγραψεν, ὡς χρὴ μαίνεσθαι, καὶ ἀλλοπίλλειαχ, καὶ πάσχειν, καὶ ποιεῖν ἐκεῖνα, εἴ τίνων τις νεωὶ λεοντῇῳ περιβαλλόμεν@, καὶ ῥόπαλον ἔχων βαδίζοι, τί οἴῃ φαίνεσθαι τοῖς ὁρῶσιν; Ἡρακλέα εἶναι αὐτόν; ἆρα, εἶτα ἐ χύτρας λαμῶντες τυγχάνοιεν. [1] μυρία γάρ ἐστι τὰ ἀνθρωπερυθρὰ τῷ χήματι, βάδισμα, ἐ βλέμμα, ἢ φωνὴ, ἐ τραχηλος ἐπικεκλασμέν@, ἐ ψιμύθιον, καὶ μασίχη, καὶ φῦκος, οἷς ὑμεῖς κοσμεῖσθε. καὶ ὅλως κῆ τῷ παρρησίαν, ἁπλοῦν ἂν πίτυ ἐλέφαντας ὑπὸ μάλης κρύψειας, ἢ ἕνα κίναιδον. εἶπε ἡ λεοντῆ μοι, ἢ τοιοῦτον σὲ ἂν ἔκρυψε. σὺ δ' οἴῃ λήσειν σκεπόμεν@ βιβλίῳ; ἀλλ' ὀδυναθῇ. ταχέως γάρ σε, καὶ ἀποκαλύψ τὰ ἄλλα ὑμῶν γνωρίσμαθα. τὸ δ' ὅλον, ἀγνοεῖν μοι δοκεῖς, ὅτι πᾶς ἀγαθὰς ἐλπίδας ἐ χρὴ τὸ βιβλιοκαπήλων δεῖ ζητεῖν, ἀλλὰ παρ' αὐτῶ, καὶ ἐ καθ' ἡμέραν βίᾳ λαμβάνειν. σὺ δ' οἴῃ σωφρόνων κρινὸν, καὶ μάρτυρα ἕσεσθαί σοι τ' Ἀττικὸν, ἐ Καλλίνον τὸν βιβλιογράφους. ἆρα, ἀλλ' ὑμᾶς πᾶς ἀνθρώπως ἐπιτελέψουσάς σε, ἢν οἱ θεοὶ ἐθέλωσι, καὶ ὡς ἔχαθεν πενίας ξυνελάσουσας, δέον ἔτι νῦν σωφρονῆσαι ἀποδοὺς μόνῃ τινὶ τ' πεπαιδευμένων τὰ βιβλία ταῦτα, καὶ σὺν αὐτοῖς, τῷ νεόκλιτον ταύτην οἰκίαν. ἀποδύναι ἢ τοῖς ἀνδραποδοκαπήλοις, μέρ@ sed famuli duntaxat, si te exuant, quid putas non ilico fore manifesta, quæ tu noctu perpetras nefanda? Hoc quoque mihi responde: si vester ille sophista Battus, & tibicen Batalus, aut cinædus Hemitheon Sybaritha, qui vobis præclaras illas leges condidit, libidine esse insaniendum, corpus depilandum, hæc ferenda, illa facienda, siquis istorum nunc pelle leonina circundatus, clavam tenens ambularet, quid? Herculem-ne spectantibus habitum iri putas? Non, tametsi ollis cæcutiant. Sexcenta enim sunt quæ reclamant: incessus, obtutus, vox, obliqua cervix, cerusa, mastiche, fucus, quibus vos excolere soletis. Et omnino sicut in proverbio est, Citiùs septem elephantas sub alis absconderis, quàm unum cinædum. Iam cùm leonina pellis hunc non occulat, tu libello contectus speras latere posse? Sed fieri nequit, quin te prodant alia illa vestri indicia. In summa, ignorare te video quòd bonæ famæ spes non est à librorum institoribus petenda: sed à se ipso, & à quotidianæ vitæ modo capienda. Sed tu existimas advocatos & testes probitatis tibi fore Atticum illum, & Callinum librorum scriptores. Ne putes: sed sævos homines qui te perdent, si Dii velint, atque ad extremam paupertatem adigent: quem jam oportuisset ad sanam mentem reversum, cuipiam docto viro horum librorum feciſſe copiam, & simul hac domo nova cessisse: iis etiam apud quos mancipia prostant,

1 Μυρία γάρ] Sic in dial. calum. non tem. cred. Sic apud Aristen. Epist. 19. lib. 2. *Bourd.*

γὲν ἀπὸ πολλῶν τῶ ὀφειλομένων. καὶ γὰρ κἀκεῖνα σοὶ δύο ταῦτα δεινῶς ἐπῳδάσας, βιβλίων τε τῶ πολυτελῶν κτῆσιν, καὶ μειρακίων τῶν ἐξώρων, καὶ ἤδη κομητερῶν, ὠνήν. καὶ τὸ πρᾶγμά σοι πάνυ ταχὺ διαζέτω, καὶ ἡμερώσει. ἀδιώλεθρον δὲ πάντα ἔνεστι, ὥστε ἀμφω διαρκεῖν. σκόπει τοίνυν ὡς ἱερὸν χρῆμα συμβουλή. [1] ἀξιῶ γάρ σε ἀφέλιμον τῶ μηδὲν ὠφεληκότων, τὸν ἑτέρων νόσον θεραπεύειν, καὶ τὰς ὑπηρέτας οἰκείας, [2] ὧν ἢ δ' ὅμως μὴ ἐπιλειπόντων σε τῶ οἴκοθεν, μειράκιόν τινας τῶ ἐλευθέρων, οἷς ὑδὲ ἀκίνδυνον ἁπαλλάξαι, ἵν' μὴ λάθωσιν ἄπαντα ἐξαγορεύσαντα τὰ πραχθέντα ὑμῖν μῦ τῶ πότου, οἷα δὲ πρώην αἴσχιστα ἐδρᾶτε διηγεῖτο ἐξελθὼν ὁ πόρνος, [3] ἔτι δὲ δείγματα ἐπιδεικνύς. ἀλλ' ἔγωγε δὲ μάρτυρας ἂν ἀδιαχρίμιλων τὰς τότε παρόντας, ὡς ἠναιδέκτησα, καὶ ὀλίγα πληγὰς ἐνέτειψα αὐτῇ, καλεπαίνων τὰ ἐς σέ. καὶ μάλιστ' ὅτε δὲ ἄλλον ἐπεκαλέσατο μάρτυρα τῶ ὁμοίων, καὶ ἄλλον, [4] ταῦτα δὲ λόγοις διηγουμένης. ὥστε δὴ ταῦτα ὦ γαθὲ, ταμιεύου τὰ χρήματα, καὶ φύλαττε, ὡς οἶκοι, καὶ καλῶ πολλὴν ἀσφάλειαν ταῦτα ποιεῖν δὲ παρέχειν ἔχεις. ὥστε μὲ γὰρ μηκέτ' ἐρωτᾶσθαι, τίς ἂν μεταπεισείε σε; ἡ δὲ γὰρ κύων ἅπαξ πωσοῦν ἄν,

stant, partem saltem multorum debitorum reddidisse. Etenim his duobus præcipuè dedisti operam, ut caros libros possideres, & adolescentes validos ac robustos mercareris. Atque hæc omni studio aucuparis: quanquam fieri non potest, ut qui pauper est, utrique præstando par sit. Proinde considera quam sit res sacra consilium. Æquum enim judico, ut missis iis quæ nihil ad te pertinent, alterum morbum cures: & pro ministris illis, sic tamen ut ne emptione res domesticæ deficiant, ingenuos aliquos adhibeas, quibus neque tutum sit, si abs te digrediantur, nisi hoc pretio redimas, ut omnia proferant, quæ vos inter comessandum designatis. Qualia nuper pusio tuus obscœnissima de te mane domo digressus narrabat, etiam signa ostendens sceleris. Ego verò testes facio, quotquot tum aderant, quàm ægrè tulerim, ac fere plagas illi inflixerim, tui causa iratus: maximè quum unum atque alterum rerum similium testem adduceret, qui eadem verbis confirmarent. In hos ergo usus reconde argentum, vir bone, ut domi tutò ista perpetrare possis. Quis enim ab his perpetrandis te avocet? siquidem neque canis desinat facilè corium arrodere quum semel cœ-

1 Ἀξιῶ γάρ σε ἀφέλιμον] Longè hìc à sententia Luciani Latinus interpres. Locus enim hic totus sic Latinus fieri debuit, *Auctor enim tibi sum, ut omissis quæ nihil ad te attinent*, nempe librorum emptione, *alterum illum morbum tuum cures*, & *ministros illos*, nempe libidinis tuæ, *dimittas qui liberi sunt, cùm verna tibi non desint, quibus si fugerint, non sit tutum, eliminare omnia quæ post epulas & vinum agitis vos, etsi à te nihil acceperint*, &c. Quare non tutum vernis potiùs quàm liberis, aperta res. *Marcil.*

2 Ὧν ἢ δ' ὅμως μὴ ὑπολειπόντων σε ἤδ' οἴκοθεν] Vt cis pauca, καὶ φύλαττε ὡς οἶκοι. Idem.

3 Ἔτι καὶ δείγματα ὑπιδεικνὺς] Ἔτι καὶ δίγματα ἐπιδεικνὺς. Morsiunculas nempe amatorias. *Idem.*

4 Ταῦτα δὲ λόγοις διηγουμένης] Ταυτὰ δὲ λοιποῖς, &c. *Idem.*

1 Ti-

σκυτοτραγεῖν μαθοῦσα. τὸ δ' ἕτερον ῥᾴδιον, τὸ μηκέτι ὠνεῖσθαι βιβλία, ἱκανῶς πεπαίδευσαι. ἄλλως σοι τὸ σοφίας. μόνον οὐκ ἐπ' ἄκρῳ τῷ χείλει ἔχεις τὰ παλαιὰ πάντα. πᾶσαν μὲν ἱστορίαν οἶσθα, πάσας δὲ λόγων τέχνας, καὶ κῶλα καὶ κόμματα, καὶ ὀνομάτων χρῆσιν τῶν ἀττικῶν. πάνυ σοφόν τι χρῆμα, καὶ ἄκρον οὐ παιδείᾳ μεμιγμένον, ἀλλὰ τὸ πλῆθος τῶν βιβλίων. κωλύω γὰρ ἐγώ σοι κἀμὲ συδιατρίβειν, ἐπειδὴ χαίρεις ἐξαπατώμενος. ἡδέως δ' ἂν σὲ ἐρωτήσαιμί σε, τὰ τοσαῦτα βιβλία ἔχων, τί μάλιστα ἀναγιγνώσκεις αὐτῶν. τὰ Πλάτωνος; τὰ Ἀνθισθένους; τὰ Ἀντιλόχου; τὰ Ἱππώνακτος; ἢ τῶν μὲν ὑπερφρονεῖς, ῥήτορες δὲ μάλιστά σοι τῶν ἀεὶ χειρός; εἰπέ μοι, καὶ Αἰσχίνου τὸν κατὰ Τιμάρχου λόγον ἀναγιγνώσκεις; ἢ οἶσθά γε πάντα οἶσθα, καὶ γιγνώσκεις αὐτῶν ἕκαστον; τί δὲ Ἀριστοφάνους, καὶ τὸν Εὔπολιν διεξέρχῃ; ἀνέγνως καὶ τὰς βάπτας τὸ δρᾶμα ὅλον; εἶτ' οὐδέν σε τάραττε καθικνεῖτο, οὐδ' ἠρυθρίασας γνωρίσας αὐτά; τῶν γὰρ καὶ μάλιστα γαυμάσειεν ἄν τις, τίνα ἀπὸ ψυχῆς ἔχων, ἅπτῃ τῶν βιβλίων, οἵοις αὐτὰ χερσὶν ἀνελίττεις. πότε δὴ ἀναγιγνώσκεις. μεθ' ἡμέραν; ἀλλ' οὐδείς σε ἑώρακε τοιοῦτο τοῦτο. ἀλλὰ νύκτωρ; πότερον, ἐπιτεθμμένον ἤδη ἐκείνοις, ἢ καθ' ὃ λόγων; ἀλλὰ καθ' ὁπότας; μηκέτι μὴ τολμήσεις τοιοῦτο

coepit. Sed facile est alterum, ut libros non emas ampliùs: satis es eruditus, satis es doctus. Nec solùm quicquid usquam antiquitatis extat, summis in labiis habes: sed & historiam tenes omnem, & omne orationis artificium, virtutem, vitia, dictionum Atticarum usum: planè doctus es, summeque eruditus evasisti, ob librorum multitudinem. Nihil enim vetat, me quoque in te aliquandiu immorari, quando decipi te juvat. Libenter autem ego ex te quærerem, cùm tot libros habeas, quem potissimum legas, num Platonis, num Antisthenis, num Antilochi, num Hipponactis? An spretis his Rhetores potiùs præ manibus habes? dic mihi legis-ne Æschinis orationem contra Timarchum? an verò jam illa omnia tenes, & nota sunt singula? An in Aristophane, & Eupolide totus es? Legisti Baptas, totamque fabulam percurristi? Nihil-ne eorum quæ ibi dicuntur, te perstrinxit: non iis agnitis erubuisti? Hoc equidem miretur maximè aliquis, quem librum cordi habens attingas, qualibus manibus verses: quando legas: num interdiu? at nemo te vidit unquam id facientem. At noctu? an quum jam illis es intentus, aut ante exercitia? sed & ante tenebras? Nihil Hujusmodi ausis

1 Τίνα ἀπὸ ψυχῆς ἔχων, ἅπτῃ τῶν βιβλίων, οἵοις χερσὶν αὐτὰ ἀνελίττεις] Ridiculissimè Latinus interpres, *quali animo, qualibus manibus libros versès*, &c. Non intellecta locutione Attica, ἀπὸ ψυχῆς ἔχειν, ut ἀπὸ θυμοῦ ἔχειν, *aversari, avoir à contrecœur*. Hoc dicit Lucianus, *quem tu mollium tuorum aversatus, libros adtingis, aut quibus eos manibus evolvis?* Perinde ut si diceret, molles tui tibi tam πρόσθυμοι, tam προσκαέδιοι, manus tuæ tam rebus obscœnis occupatæ, ut libris vacare nullo modo possis. Hæc intelligi non magni refert, sed neque ubi maximè βιωφελὴς Lucianus, interpretes Latini magnoperè aliquid intellexere. *Marcil.*

μηδέν. [1] ἄφες δὲ τὰ βιβλία, καὶ μόνα ἐργάζου τὰ σαυτοῦ. καίτοι ἐχρῆν μηκέτι μηδὲ σκεῖνα. αἰδοῖ δὲ τῶν ἐν Εὐριπίδου Φαίδραν, καὶ οὐκ ἐπὶ τῶν γυναικῶν ἀγανακτῆσαι, καὶ λέγουσαν,

Οὐδὲ σκότον φείσονται τὸ συνεργάτον,
Τέρεμνά τ' οἴκων μήποτε φθογγὴν ἀφῇ.

Εἰ δὲ πάντως ἐμμεμῦσθαι τῇ ὁμοίᾳ νόσῳ διέγνωσαι, ἴθι, ὠνοῦ μὲν βιβλία καὶ οἴκοι κεκλεῖσθαι, ἔχε, καὶ κεκρᾶσθαι τὸν δόξαν τῶν κτημάτων. ἱκανόν σοι τοῦτο. ὡσαύτως δὲ μηδὲ πάσχε, μηδὲ ἀναγνῶς, μηδὲ ὑπαγάγῃς τῇ γλώττῃ παλαιῶν ἀνδρῶν λόγους, καὶ ποιήματα, μηδὲν δεινὸν σε εἰργασμένα. οἶδα ὡς μάτην ταῦτά μοι λελήρηται, καὶ κατὰ τὸν παροιμίαν, [2] αἰθίοπα σμήχειν ἐπιχειρῶ. σὺ γὰρ ὠνήσῃ, καὶ χρήσῃ ἐς ὄδεν, καὶ καταγελασθήσῃ ὑπὸ τῶν πεπαιδευμένων, οἷς δὲ χρὴ ὠφελῆσαι, οὐκ ἐκ τοῦ κάλλους τῶν βιβλίων, ἀλλ' ἐκ τῆς πολυτελείας αὐτῶν, ἀλλ' ἐκ τῆς φωνῆς, καὶ τῶν γνώμης τῶν γεγραφότων. σὺ δὲ οἷός γε ὢν παύσειν τὸν ἀπαιδευσίαν, καὶ ἐπικαλύψειν τῇ δόξῃ πολύ, καὶ ἐκκολήξειν τοῦ πολήθους τῶν βιβλίων, οὐκ εἰδὼς ὅτι καὶ οἱ ἀμαθέστατοι τῶν ἰατρῶν τὸ αὐτό σοι ποιοῦσιν, ἐλεφαντίνας ῥάβδους, καὶ σικύας ἀργυρᾶς ποιούμενοι, καὶ σμίλας χρυσοκολλήτους. ὁπότων δὲ χρήσασθαι τύτοις δέῃ. οἰμῶζε, οὐδὲ ὅπως χρὴ μεταχειρίσασθαι αὐτὰ ἴστασι. παρελθών δέ τις εἰς τὸ μέσον τῶν μεμεθυσκότων, φλεβότομον εὖ μάλα ἠκονημένον ἔχων, ἴσως τἄλλα μεσῶν, ἀπήμαξε τὸ ὀδυνῶν τὸ κεφάλαιον. ἵνα δὲ μᾶλλον τῷ πονηρῷ τὰ σὰ εἰκάσω, τὰς κυρίας τύτας

ausis ampliùs: sed missos fac libros: remque tuam solùm age: quanquam hoc quoque indignum est, debuerasque saltem Euripidis Phædram vereri, qua mulieribus his verbis succensèt.

Nullas tenebras expaveſcunt conſcias,
Timent ve tecta ne loquantur ædium.

Quòd si omnino decrevisti tuo in morbo permanere, i, libros eme, & domi concluſos habe, & partorum bonorum gloria fruere: hoc tibi sufficit. Necdum tangas, nec legas, nec lingua persequaris prisorum virorum orationes, & poëmata, non malè de te merita. Scio me hæc frustra nugatum, & quod vulgo fertur, Æthiopem lavare. Tu enim libros emes, nec iis uteris, & à viris eruditis irrideberis, qui fructum non captant, ex librorum pulchritudine, magnoque pretio, sed ex scriptorum dictis, & sententiis. Tu verò speras ista opinione posse tuam inscitiam curare & obvelare, codicumque multitudine vulgus obstupefacere: nescius medicos imperitissimos idem facere, qui eburneas ferulas, & cucurbitas argenteas, & aurea scalpella comparant: quibus quum est utendum, ne id quidem sciunt, quo pacto manibus sint tractanda. Peritus verò quispiam alius in medium prodiens phlebotomo peracuto, cæterùm rubigine pleno, instructus ægrum dolore liberat. Sed ut, quod facis, cum re magis ridicula comparem: respice ton-

1 Ἄφες δὲ τὰ βιβλία] Ἄφες δὲ τὰ βιβλία. Marcil.
2 Αἰθίοπα σμήχειν ἐπιχειρῶ] Parœmiog. Bourd.

1 Δεν-

ἐπίσκεψαι. κἂν ὄψῃ τὰς μὲν πεκτίδας αὐτῶν, ξυρὸν, καὶ μαχαιρίδας, καὶ κάτοπτρον σύμμετρον ἔχοντας. τὰς δ' ἀμαθεῖς, καὶ ἰδιώτας, πλῆθος μαχαιριδίων ἀθρόων ἐχούσας, καὶ κάτοπτρα μεγάλα. ἴσως μὲν λήσειν γε δοκῶ ταῦτα ἁπλῶς εἰδότας. ἀλλὰ τὸ γελοιότατον ἐκεῖνο πάσχουσιν, ὅτι κείροντται μὲν οἱ πολλοὶ ὑπὸ τοῖς γείτοσιν αὐτῶν. ἐκεῖ δὲ τὰ ἐκείνων κάτοπτρα ἐπισκοποῦντες, τὰς κόμας σύθετίζουσι. καὶ σὺ τοίνυν, ἄλλῳ μὲν δεηθείς, χρήσιμος ἂν τὰ βιβλία. χρήσασθαι δ' αὐτὸς οὐκ ἂν δύναιο. καίτοι εἴ ποτε ἔχρησας εἰδενὶ βιβλίον πώποτε, ἀλλὰ τὸ τῆ κυνὸς ποιεῖς, ἃ ἐν τῇ φάτνῃ καθεκείμην. ἢ ὅτι αὐτὴ μὲν κριθῶν ἐδίδη, ὅτι δὲ ἵππῳ δυναμένῳ φαγεῖν ἐπιτρέπει. ταῦτα τοίνυν καὶ σοὶ φημι, ὑπὲρ μόνων τῶν βιβλίων παῤῥησιάζομαι πρὸς σέ. ἐπὶ δὲ τοῖς ἄλλοις, ὅσα κατέπτυσα, καὶ ἐπονείδιστα ποιεῖς, αὖθις ἀκούσῃ πολλάκις.

tonsores istos: & invenies eos qui artem callent, novaculam, forcipes, & mediocre speculum habere: sed ignaros, & rudes, etiamsi multos forcipes, magnaque specula proponant: non tamen latere, quòd nihil calleant artis tonsoriæ. Sed hoc illis risu dignissimum accidit, quod plerique apud suos vicinos tondentur, ad eorumque specula comas componunt. Et tu quidem alii cui opus esset, libros commodare posses: uti verò ipse non posses. Atqui nulli commodasti unquam librum: sed id facis quod in præsepe canis, qui cùm hordeo non vescatur ipse, neque equum qui potest, vesci sinit. Hæc in præsentia pro libris tantùm in te liberè dico: quod ad cætera attinet, quæ abominanda, & vituperanda committis: de his posthac sæpius audies.

ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΜΗ ΡΑΔΙΩΣ ΠΙΣΤΕΥΕΙΝ ΔΙΑΒΟΛΗ.

DE NON TEMERE CREDENDO CALVMNIÆ.

ARGVMENTVM.

Argumentum, ac summam orationis, titulus indicat, videlicet quòd non temerè credendum sit calumniæ, propterea quòd multi propriis affectibus aut commodis impulsi, innocentes sæpenumero, & bonos viros, apud eos, qui facilè delationibus quibusvis aures & fidem adhibent, per injuriam ac fraudem opprimant. Oratio est didactica, nisi quòd circa finem etiam ad suasorium genus aliqua parte pertinere videri potest. Vbi consulit, ac monet delatores non facilè admittendos atque audiendos esse, aut certè ea, quæ deferuntur, diligenter perpendenda, quòd ex hujusmodi calumniis, multa ac gravia mala fermè sequantur.

Mala

[1] Δεινόν γε ἡ ἄγνοια, καὶ πολλῶν κακῶν ἀνθρώποις αἰτία, [2] ὥσπερ ἀχλύν τινα περιχέουσα τοῖς πράγμασιν, καὶ τὸ ἀληθὲς ἀμαυροῦσα, καὶ τὸν ἐκάστου βίον ἐπισκιάζουσα. ὡς σκότῳ γὰρ πλανωμένοις πάντες ἐοίκαμεν. [3] μᾶλλον δὲ τυφλοῖς ὅμοια πεπόνθαμεν. τῷ μὲ, ὡς παρεῖσιν ἀλόγως. τῷ δὲ, ὑπερβαίνοντες δέον. καὶ [4] τὸ μὲν πλησίον, καὶ παρεμβάδες, ἐχ ὁρῶντες. τὸ δὲ πόρ-

Mala res eſt ignorantia, & multorum malorum hominibus cauſa; quæ non ſolum rebus humanis veluti caliginem quandam offundit, ſed etiam veritatem obſcurat, & privati cujuſque vitæ umbram obducit. Quò fit, ut perinde atque qui in tenebris errant, imò haud aliter quam cæci, jam huc, jam illuc impingamus temerè: aliud, cum nihil ſit opus, prætereamus: nec, quod propinquum & ante pedes eſt ſitum, videamus: quod verò eſt re-

1 Δεινόν γε ἡ ἄγνοια] Ita ferme Plato in Philebo. Οὔκουν ἡ ἄγνοιαν εἰπόμεθ' ἂν πᾶσιν κακὸν πᾶσιν; *Nonne igitur ignorantiam dicemus omnibus eſſe malum?* & huc forſan reſpiciens noſter interpres vertit: *mala res eſt ignorantia:* ſed vim vocis δεινὸν non ſatis expreſſit, quæ diritatem innuit. malim igitur vertere, *Dira res eſt ignorantia.* Eſt enim ab illo Græco hoc Latinum vocabulum derivatum, ν in r mutato. *Tollius.*

2 Ὥσπερ ἀχλύν τινα] Atque hæc eſt ratio, cur anima noſtra (aut eorum ſaltem, qui non penitus obbrutuerunt) quæ lumen eſt, ut Philoſophi voluere, ignorantiam non ſecus horreat, atque corpus mortem. Sunt enim lux & tenebræ ita inter ſe oppoſitæ, ut altera alteram deſtruat, atque diſſolvat. Hinc Plutarchus Græcos veteres hominem φῶτα, id eſt, lumen, dixiſſe exiſtimat, ὅτι τῷ γινώσκειν, & γινώσκειν ἐκάστῳ διὰ συγγένειαν ἔρως ἐγγυὸς ἐμπέφυκεν· αὐτὴν τε τὴν ψυχὴν ἔνιοι τῶν φιλοσόφων φῶς εἶναι τῇ ἑαυτῆς νομίζουσιν, ἄλλοις τε χρώμενοι τεκμηρίοις, καὶ ὅτι τὰ ὄντων μάλιστα τὸ μὴ ἄγνοιαν ἡ ψυχὴ δυσωπεῖται, καὶ πᾶν τὸ ἀφεῖσες ἀζαρὲς, & ταραχῆς τὸ σκοτεινὸ, φόβου & ὑποψίας ὄντα πλήρη πρὸς αὐτήν. *Quod unicuique noſtrum ob cognationem cum lumine acris eſt inſitus amor cognoſcendi & innoteſcendi. Ipſam vero animam nonnulli Philoſophorum* LVMEN *ſuapte natura eſſe ſtatuunt, cum aliis utentes argumentis, tum quod nullam rem anima magis averſetur, quam ignorantiam; & omnia lucis expertia vitet, tenebriſque turbetur, eas metuat, ac ſuſpectas habeat.* Familiaris eſt autem illa ignorantiæ cum tenebris & caligine comparatio. Sic Lucretius lib. II:

O miſeras hominum mentes! ô pectora caca!
Qualibus in tenebris vitæ, quantiſque periclis,
Degitur hoc ævi quodcunque eſt!

Phædrus f. XI. l. III. de Auguſto:

Qui poſtquam tenebras diſpulit calumniæ.

Cicero lib. I. Tuſc. Qu. c. 26. *Philoſophia ab animo, tamquam ab oculis, caliginem diſpulit.* Idem.

3 Μᾶλλον δὲ τυφλοῖς] Ita paulo ante Lucretius: *ô pectora caca!* ſic Plato τὶς ἀγνοῶν κακὸν εἶναι dixit ἡ ἄγνοιαν, ὥσπερ ἡ τυφλότητα μὴ βλέπουσι; teſte Plutarcho in Lyſandro. Id eſt, *ignorantiam, ignarantibus haud minus eſſe malum, quam cæcitatem non videntibus.* Idem.

4 Τὸ μὲν πλησίον] Tertullianus in Apologetico: *Sed cæcitatis duæ ſpecies facile concurrunt, ut, qui non vident quæ ſunt, videre videantur, quæ non ſunt.* Idem.

1 Ὡς

φω, καὶ πάμπολυ διεγηνὸς, [1] ὡς ἐνοχλεῖν δεδιότες. καὶ ὅλως, ἐφ' ἑνὸς τὸ πταπορθμῶν ὁ Δαλεὶπορθρ τὰ πολλὰ ὀλισθαίνοντες. τοιγάρτοι μυρίας ἤδη τοῖς τραγῳδιδασκάλοις ἀφορμὰς εἰς τὰ δράματα τὸ τοιοῦτον παρέχηται, [2] τὰς Λαβδακίδας, καὶ [3] τὰς Πελοπίδας, καὶ τὰ τούτοις ὅμοια πλήσια. χθὲς γὰρ τὰ πολεῖσθαι τὸν τῇ σκιωῇ ἀναβαίνοντων κακῶν εὗρον τις ἂν ὑπὸ τῆς ἀγνοίας, καθάπερ ὑπό τινος δαίμονός τινος κεχορηγημένα. λέγω δὲ ἐς τὰ ἄλλα μὲ ἀποβλέπων, μάλιστα δ' εἰς τὰς τῶν ἀληθεῖς καὶ τῶν σωθέντων ἐ φίλων Δαβολάς. ὑφ' ὧν ἤδη [4] καὶ οἶκοι ἀνάστατοι γεγόνασι, καὶ πόλεις ἄρδην ἀπόλωλασι, πατέρες τε κατὰ παίδων ἐξεμάνησαν, καὶ ἀδελφοὶ καὶ ὁμογνίων, καὶ

remotum, proculque dissitum, ut molestum formidemus. Denique in singulis, quæ agimus, nunquam non labimur. Quocirca istud jam innumera tragœdiarum scribendarum argumenta præbuit, Labdacidarum, & Pelopidarum fata, idque genus alia. Nam malorum, quæ in scenam ascendunt, pars ferè maxima ab ignorantia, ceu tragico Deo, comperias orta. Hoc dico ad alia etiam respiciens: in primis verò ad falsas calumnias, quibus familiares & amici petuntur: à quibus jam & subversæ sunt familiæ, & civitates funditus perditæ: patrum in liberos, fratrum in germanos, liberorum in parentes, aman-

1 Ὡς ἐνοχλεῖν δεδιότες] Lucretius l. II. & VI:

Nam veluti pueri trepidant, atque omnia cæcis
In tenebris metuunt: sic nos in luce timemus
Interdum, nihilo quæ sunt metuenda magis, quam
Quæ pueri in tenebris pavitant, finguntque futura. Tollius.

2 Τὰς Λαβδακίδας] Notissima fabula est, è Mythologis & Poëtis, Oedipi patrem per ignorantiam interficientis, matremque ducentis uxorem: filiorum item ad Thebas mutuis vulneribus concidentium. *Idem.*

3 Τὰς Πελοπίδας] Atrea & Thyesten, eorumque filios. Adeantur Tragici Græci & Latini, apud quos hæc fusius. *Idem.*

4 Καὶ οἶκοι ἀνάστατοι] Ita fere & Photius, in præstantissima illa ad Michaëlem Bulgariæ Principem epistola; χείλη δὲ, inquit, κατήγορα, καὶ συκοφαντίας, λοιδορίαι· πολλάκις δὲ παῖδας πατέρων, καὶ πατέρας ἐξέμηνε παίδων, ἐ βίᾳ ἔρασι συζυγίας, καὶ συμβύσεις ἐπανίστησι καθ' ἑαυτῶν· καὶ τί λέγω; πόλεις ὅλας, καὶ οἰκίας, ἀνέτρεψε μία φωνὴ συκοφάντου. *Labia accusatoria & Sycophantica aspernere: nam non raro & liberos furere in parentes, & parentes in liberos adegerunt, vitæ vincula & connexiones distuperunt, & in se invicem consanguineos concitarunt. Quid autem illa minora commemoro? vel unica Sycophonta vox civitates & domos integras subvertit sæpe.* Qui locus hinc desumtus esse videtur; ita omnia quadrant. Nec multum diversa sunt, quæ apud Themistium in orat. III. leguntur: διαβολὴ δὲ χαλεπὸν μὲν, inquit, ἁπάντων κακῶν, ἐ πολεμοποιὸν, ἐ ἀνηπαρεισρυὴ, καὶ πρὸς παῖδα πατρὶ, καὶ πρὸς ἀδελφὸν ἀδελφῷ, καὶ τὸ δεῦρο ἐκείνης ἐ ὁ Γ' πόλυτ@· *Calumnia porro ubique permolesta est, rixasque ac contentiones ubique provocat, quacunque se insinuaverit: ac cum patre filium, cum fratre fratrem committit: à qua illa est de Hippolyto Tragœdia excitata.* Præclare igitur Menander: ψόφος διαβολὴ βίον λυμαίνει. *Mendacii calumnia vitam labefactat.* Exemplum præter cetera egregium est apud Phædrum fab. 2. lib. V: ut ne quid de Philippis dicam Macedoniæ regibus, quorum alterius F. Alexandro exilii, alterius Demetrio necis causa fuit. Sed & ipse Alexander vel solus possit sufficere, ut, quantum mali mortalibus adferat calumnia, ostendatur. *Idem.*

1 Κα-

παῖδες κ᾽ τ᾽ γεναμβίων, κ᾽ ἐρασ-
τῶ κ᾽ τ᾽ ἐραμβίων. πολλαχ᾽ ᾶ ἐ
φιλίαι συνεχύθησαν, κ᾽ οἰκοι συ-
νεχύθησαν ὑπὸ τ᾽ κατὰ τὰς Δμφο-
λὰς πιθανότη(Θ). ἵν᾽ ἓν ὡς ἥκιστα
ὀφείπ]αμβμ αὐτοῖς, ὑποδείξω
βέλομαι πρ᾽ λόγω, [1] καθάπερ ἐπὶ
τιν(Θ) γραφῆς, ὁποῖόν τι ἐστιν ἡ Δμ-
φολή, κ᾽ πόθεν ἄρχεται, κ᾽ ὁποῖα
ἐξεργάζεται. Μᾶλλον ᾶ [2] Ἀπελλῆς
ὁ Ἐφέσι(Θ) πάλαι ταύτῃ πρᾶλα-
βε τὴν εἰκόνα. κ᾽ γὰ αὖ ἐ ἐτ(Θ)
Δμφολῆται[3] πρὸς Πτολεμαῖον, [4] ὡς
μετεχηκὼς Θεοδότᾳ τ᾽ συνωμοσίας
[5] ἐν Τύρῳ. ὁ δὲ Ἀπελλῆς, οὐχ ἑω-
ρακὼς ποτὲ τὴν Τύρον, οὐδὲ τ᾽ Θεο-
δότην, ὅστις ἦν ἐπίγνωσκεν, ἡ καθόσον
ἤκουε Πτολεμαίῳ τινὰ ὑπαρχον εἶναι,
τὰ κατὰ τὴν Φοινίκην ἐπιτετραμ-
μένον. ἀλλ᾽ ὅμως τ᾽ ἀνθρώπων τις,
[6] Ἀντιφίλ(Θ) τέχνῃ, ὑπὸ φθόνῳ

amantium in amatos furor eſt ex-
citatus. Præterea diſſolutæ ſunt
amicitiæ multæ, & turbatæ fa-
miliæ ob ſpeciem calumniarum.
Vt igitur quàm minimùm in eas
incidamus: qualiſnam ſit calu-
mnia, unde originem trahat,
quantum ferè efficiat, hac ora-
tione, velut in tabella, depin-
gam. Porrò quam ejus imaginem
ſubjiciam, Apelli Epheſio acce-
ptam fero: quum is apud Ptole-
mæum regem conjurationis, quæ
Tyri authore Theodota facta eſt,
inſimulatus eſſet. Quanquam ne-
que Tyrum viderat unquam, ne-
que Theodotam noverat, niſi
quantum fama acceperat, eum
Ptolemæi præfectum Phœnicem
adminiſtrare. Antiphilus tamen
ejuſdem artis profeſſor, gratiæ
quam

1 Καθάπερ ὅτι τιν(Θ) γραφῆς] Velut in tabella. Sic Vellejus lib. II. *Nos memo-
res profeſſionis univerſam imaginem principatus ejus oculis animiſque ſubjecimus.* Vbi
τὸ animiſque ab aliena manu, adeoque inducendum videri poſſit; neque eſt tamen.
ἓν διὰ δυοῖν. Tollius.

2 Ἀπελλῆς ὁ Ἐφέσι(Θ)] Ad diſtinctionem iſtius Apellis, qui ſub Alexandro &
Ptolemæo Lagi vixit, maximi nominis & artis, Coi patria. Hic autem patria Co-
lophonius, verum θέσει, id eſt adoptione, fuit Epheſius, teſte Suida, Pam-
phili Amphipolitæ diſcipulus. *Idem.*

3 Πρὸς Πτολεμαῖον] Φιλοπάτορα, Evergetæ filium, qui quartus Ptolemæo-
rum Ægypti Rex fuit, *Gallus* dictus: uti ex Excerptis Chronici Caſauboniani
Scaliger in notis ad Euſebium docet. citat idem ibidem Etymologicon: ubi quum
locus mihi videatur parum emendatus, una eum opera reſtituam: Γάλλ(Θ), in-
quit, ὁ φιλοπάτωρ Πτολεμαῖ(Θ), διὰ τὸ φύλα κατὰ κατεσίχθαι, ὡς οἱ Γάλλοι·
ἀεὶ γὰ ταῖς Διονυσιακαῖς τελεταῖς κισσῷ ἐστεφανοῦντο. Addit Scaliger: *& Gallos Ma-
gnæ Matris foliis edere, & Ptolemæum quoque compunctum fuiſſe, hoc eſt, ſtigmata fo-
liorum hederæ inuſta ipſi fuiſſe.* Fateor me numquam tale quid de Gallis legiſſe: nec
video, quomodo aliquis foliis compungi poſſit, aut quomodo foliorum ſtigmata
alicui inuri queant: niſi pejore, quam peſſimi στίγματα, conditione futuri ſint.
Lego igitur, φύλλοις κατὰ κατεστίφθαι. Et hoc liquet è ſequenti voce ἐστεφανοῦντο.
Nam, ſi vera erit futura ratio, illic quoque ἐστίζοντο legendum erit. *Idem.*

4 Ὡς μετεχηκὼς Θεοδότα τ᾽ συνωμοσίας] Quem hic vocat bis Θεοδότην, Poly-
bius ſemper Θεοδότου vocat, Ætolum præcipitis audaciæ virum, eum vide libro 5
hiſtoriarum. *Palm. Theodotus* Polybio vocatur, qui hanc hiſtoriam lib. v. fuſe
narrat. *Tollius.*

5 Ἐν Τύρῳ] Quam per Panætolum Theodotus occupaverat. *Idem.*

6 Ἀντιφίλ(Θ)] Non ignobilis pictor. Meminit ejus Plinius lib. XXV. cap. X. ope-
ra ejus aliquot recenſent perquam eximia. *Idem.*

1 Παρ᾽

τ᾽ ἀδελφὸ βασιλεῖ τιμῆς, καὶ τ᾽ κφλὰ τλὺ τίχνλω ζηλοτυπίας, κατεῖπεν αὐτᾶ πρὸς τ Πτολεμαῖον, ὡς εἴη κεκοινωνηκὼς τ ὅλων, καὶ ὡς ἡέσειέ τις αὐτὸν ἐν Φοινίκῃ συνεστιώμενον Θεοδότᾳ, καὶ [1] παρ᾽ ὅλον τὸ δεῖπνον [2] πρὸς τὸ ὦς αὐτῷ κοινολογούμενον. καὶ τέλος, ἀπέφηνε τλὺ Τύρε ἀπίστασιν, κ τλὺ [3] Πηλουσίε καταλῆψιν ἐκ τ Ἀπελλᾶ συμβελῆς γεγενέσθαι. ὁ δ Πτολεμαῖος, ὡς ἂν κάρτα ἐ τἆλλ᾽ [4] ὐ πάνυ φρενήρης τις ἦν, ἀλλ᾽ [5] ἐν κολακείᾳ διατεθραμμένος, ὅπως ἐξεκαύθη, καὶ συνεπερρόχθη πρὸς [6] τ Δωρόδοξε ταύτης διαβολῆς, [7] ὥστε μηδὲν τ εἰκότων λογισάμενος, μήθ᾽ [8] ὅτι ἀνθίστηχεν ἦν ὁ Ἀφελλᾶς, μή θ᾽ quam apud regem obtinebat invidentia, artisque æmulatione permotus, illum apud Ptolemæum accusavit, ut qui factionis esset particeps, & visus fuisset in Phœnicia cum Theodota convivari, & in auriculam inter convivandum secretò colloqui. Denique declaravit Tyrum defecisse, captamque fuisse Pelusium Apellis consilio. Tum Ptolemæus, ut qui præter cætera non esset admodum prudens, sed in tyrannica assentatione educatus, adeò excanduit, inopinaque ista calumnia conturbatus est, ut conjecturis, quæ causæ fidem aut facerent, aut minuerent, neglectis, nimirum calumniatorem eandem artem profiteri, & pictorem fortuna esse

1 Παρ᾽ ὅλον τὸ δεῖπνον] Neglexit hæc interpres. verte: *toto cœna tempore.* Tollius.

2 Πρὸς τὸ ὦς αὐτῷ κοινολογούμενον] Probabile sit mendacium oportet. ergo à consuetudine eorum, qui, quæ alios nescire volunt secreta, in aurem dicunt, desumta similitudo veri, qua calumnia exornaretur. Noster in Gallo, de regum curis: λυπεῖ δ᾽ ἄλλον Δίον ὡς ἐς τοὶ τ Συρακοσίων κοινολογούμενον. *Alium Dio angit, cum Syracusanorum quibusdam in aurem consilia communicans.* Sic Homerus:

Ἀγχὶ ἑῷ κεφαλῷ, ἵνα μὴ πυθοίατο ἄλλοι.
Prope admovens caput, ne alii audirent.

Plura collegit Erasmus in Adagiis, qui respici poterit. *Idem.*

3 Πηλουσίε καταλῆψιν] Non Pelusii, sed Ptolemaïdis: ut ex Polybio constat. nam Pelusii castrametatum Ptolemæum refert Polybius, cum adversus Antiochum proficisceretur. *Idem.*

4 Οὐ πάνυ φρενήρης] Fatuitatem ejus, & secordiam, vitamque luxui, compotationibus, & insanis amoribus deditam cognosces è Polybio lib. v. Historiarum, apud quem & aliud calumniæ in Cleomenem, & stultitiæ regis exemplum invenias. Item ex Iustino lib. xxx. cap. 1. nec non Plutarcho in vita Cleomenis. Pro *præter cætera*, verterim *alias*. Idem.

5 Ἐν κολακείᾳ διατεθραμμένος] Quippe rex, & regis filius. Vide, quæ ad cap. VII. notavimus. *Idem.*

6 Τῆς παρεδόξε ταύτης διαβολῆς] Malim, *minimeque verisimili ista calumnia.* Idem.

7 Ὥστε μηδὲν τ εἰκότων λογισάμενος] *Ut nihil eorum, quæ reputare æquum fuerat, animo perpendens, non, quod æmulus illius esset auctor calumniæ; non, quod ea proditio supra pictoris fortunam esset: non, quod & magnis à se beneficiis, & supra ceteros artis æmulos honoribus auctus esset, &c.* Idem.

7 Ὥστε μηδὲν τ εἰκότων λογισάμενος] *Quoniam nihil rationis est, ubi semel affectus inductus est, jusque illi aliquod voluntate nostra datum est;* teste Seneca lib. 1. de Ira, cap. VIII. *Idem.*

8 Ὅτι ἀντίτυχεν] Acrius namque urit invidia eandem artem profitentes. Notum illud Hesiodium:

Kq

[1] ὅτι μικρότερον ἢ κατὰ τοιούτων πραγμάτων ζωγράφον, καὶ ταῦτα [2] εὖ πεπονθὼς ὑπ' αὐτοῦ, καὶ παρ' οὐτινοῦν τῶν ὁμοτέχνων τετιμημένον, ἀλλ' οὐδὲ τοπαρόντων, ὡς εἰ ἐξέπλευσεν Ἀπελλῆς εἰς Τύρον, ἐξεῖστους, οὕτω ἑαδὲ [3] μωίσειν. καὶ βοῆς ἐνεπίμπλα τὰ βασίλεια, τὸ ἀγανάκτησιν κεκραγώς, καὶ τὸ ἐπίβουλον, καὶ συωμοσίαν. καὶ εἰ μὴ τῶν συνειλημμένων τις ἀναπεπτήσεις ἐπὶ τῇ τοῦ Ἀντιφίλου ἀναισχυντίᾳ, καὶ τὸν ἄθλιον Ἀπελλῆν καταλείψας, ἦρα μηδενὸς αὐτοῖς κεκινυνευκέναι τὸν ἄνθρωπον, ἀπετέτμητο ἂν τὴν κεφαλήν, καὶ συμπολεμαρχεῖ τὸν ἐν Τύρῳ κακῶν, οὐδὲν αὐτὸς αἴτιος γεγενώς. ὁ μὲν δὴ Πτολεμαῖος [4] οὕτω λέγεται μεταγνῶναι ἐπὶ τοῖς γεγονόσιν, ὥστε τὸν μὲν Ἀπελλῆν ἑκατὸν ταλάντοις ἐώνε-

esse minorem, quàm ut proditionem hujusmodi moliri potuisset: idque cùm beneficiis & honoribus ab ipso plus cæteris pictoribus auctus fuisset: neque omnino perconfatus, an Tyrum Apelles navigasset, illico rabida ira concitus totam clamore regiam impleret, ingratum, insidiatorem, conjuratum clamans. Ac nisi ex comprehensis conjuratis quispiam, indignatus Antiphili impudentiam, & infelicem Apellem misertus, affirmasset illum conspirationis nequaquam fuisse participem, fuisset capite truncatus, atque ipse nullius criminis reus Tyriorum malorum pœnas luisset. Proinde fertur Ptolemæus ita sententiam mutasse, ut centum talentis Apellem donarit: &

Καὶ κιθαρῳδὸς κιθαρῳδῷ φθονεῖ, καὶ ἀοιδὸς ἀοιδῷ.
Et fidicen fidicini invidet, & cantor cantori.

Themist. Orat. III. σφαλερὸν γὰρ ἡ ὁμοιότης ἔρωτα ἐντιθεῖσα τῶν αὐτῶν ἐπαίνων ἐρέμα ἀντιπαρεξάγειν εἰς ἅμιλλαν. *Periculosa enim res est similitudo, facileque, dum earundem laudum amorem occulte animis inserit, ad certamen & contentionem impellit.* Tollius.

1 Ὅτι μικρότερον] Quid enim pictori cum re militari, præsertim tanti momenti, & periculi? tantam igitur caliginem hominum oculis ignorantia offundit, ut nihil plane cernant, sed velut in densissimis tenebris oberrent. *Idem.*

2 Εὖ πεπονθὼς] Quippe minime erat verisimile, ipsum in regem tam bene de se meritum eam fraudem, ac tantum scelus esse machinatum. Sed hoc dispicere irato regi non licebat. *Idem.*

3 Μωίσειν] Male hæc interpres verterat. quare nonnulla immutavi. *Idem.*

4 Οὕτω λέγεται μεταγνῶναι] Isocrates in Orat. de Permutatione, loquens de Athenienſibus: Οἶμαι δ' ὑμᾶς ἂν ἀγνοεῖν, ὅτι τῇ πόλει πολλάκις ἤδη μετεμέλησε τῶν κρίσεων τῶν μετ' ὀργῆς, καὶ μὴ μετ' ἐλέγχου γενομένων, ὥστε πολλῷ χρόνῳ διαλῦσαι, πρὸς μὲν τὰ ἐξαπατησάντων δίκην λαβεῖν ἐπεθύμησε· τὰς δὲ διαλυθέντας ἀδίκως ἂν εἰδὲν ἀμεινον ἢ πρότερον πράττοντας. *Arbitror autem vos non ignorare, nostram urbem sæpe pœnituisse judiciorum, quæ per iracundiam potius, quam re examinata facta fuerunt; adeo ut paulo post & impostores punire desideraverit, &, calumniis oppressos rebus uti secundioribus quam prius, optaverit.* Longe aliter atque Piso apud Senecam de Ira lib. I. cap. XVI; qui non modo falso accusatum militem, ac si commilitonem, qui desiderabatur, occidisset; illoque in ipso supplicii articulo reverso innoxium deprehensum, duci jussit, sed & ipsum commilitonem, ut & centurionem, qui primum illum à supplicio ad Pisonem reduxerat, capitali pœna affecit. *Idem.*

5 Μεταγνῶναι] *Tanta subisse regem pœnitentia dicitur.* Idem.

ρήσασθε, τὴν δὲ Ἀντίφιλον δουλεύειν αὐτῷ ἀποδέδωκεν. ὁ δὲ Ἀπελλῆς, [1] ὧν παρεκινδύνευσε, μεμνημένῳ, τοιᾶδέ τινι εἰκόνι ἡμῦναθ' τὴν ἀφ-θολίαν. Ἐν δεξιᾷ τις αὐτὴν κόμη, τὰ ὦτα παμμεγέθη ἔχων, μικρὸν δεῖν [2] τοῖς Μίδου ἀφομοιούμενα, τὴν χεῖρα ἀφτείνων πόρρωθεν ἔτι ἀφισ-τῃ τῇ ἀφθολίᾳ. ἀφ' ἑ δὲ αὐτὸν ἑστᾶσι δύο γυναῖκες, [3] Ἀγνοιά μοι δοκεῖ, καὶ [4] Υ'πόληψις. ἐπέρωθεν δὲ ἀφισέρχεται ἡ Διαβολή, γυναῖον ἐς ὑπερβολὴν πάλλακαλον, [5] ὑπόθερμον δέ, [6] καὶ παρακεκινημένον, οἷον δὴ [7] τὴν λύπαν, καὶ τὴν ὀργὴν δεικνύ-σαν. [8] τῇ μὲν ἀριστερᾷ [9] δᾷδα καιομέ-

& ei Antiphilum in ſervitutem addixerit. Apelles autem pericu-li memor, tali eſt imagine calu-mniam ultus. Ad dextram ſedet quiſpiam prælongis auribus inſi-gnis, propemodum quales Midæ fuerunt, manum procul acce-denti calumniæ protendens. Eum circunſtant duæ mulieres, Ignorantia, ni fallor, & Suſpi-cio. Ex altera parte accedit Ca-lumnia, mulier ſummopere for-moſa, fervida & irritata, ve-luti rabiem & iram præ ſe ferens, facem ardentem læva te-nens,

1 Ὧν παρεκινδύνευσε] *Aditi periculi memor.* Tollius.

2 Τοῖς τῦ Μίδου] Aures Midæ etiam adagio notatæ ſunt. Perſius:

Auriculas Aſini Midæ rex habet.

Fabulam habes apud Ovid. in Metamorph. XI. fab. IV:

——— *Nec Delius aures*
Humanam ſolidas patitur retinere figuram:
Sed trahit in ſpatium, villiſque albentibus implet,
Inſtabileſque illas facit, & dat poſſe moveri.
Cetera ſunt hominis; partem damnatur in unam:
Induiturque aures lente gradientis aſelli.

Alii ad regum aures hujus fabellæ referunt originem: qui per exploratores ſuos etiam procul audiant. Sunt autem aſini acriore hoc ſenſu quam cetera animalia præditi. Vnde Apulejus, *quanquam graviter ſuccenſens errori Fotidis, iſto tamen vel unico ſolatio arumnabilu deformitatis ſuæ recreabatur, quod auribus grandiſſimis præditus cuncta longule etiam diſſita facillime ſentiebat*; lib. IX. Mileſiacorum. *Idem.*

3 Ἀγνοια] De qua in initio hujus libelli plura. *Idem.*

4 Υ'πόληψις] Arnobius lib. II. adv. gentes: *quid eſt autem ſuſpicio, niſi opinatio rerum incerta, & in nil expoſitum jaculatio mentis illata? Ergo, qui ſuſpicatur, non tenet, nec in lumine poſitus cognitionis incedit.* Idem.

5 Τ'πόθερμον] Qualis iratorum ſolet eſſe vultus: quibus *flagrant & micant oculi, multus toto ore rubor, exæſtuante ab imis præcordiis ſanguine*; ut eſt apud Senecam L. I. de Ira, cap I. Nilus Monachus in Narrationibus: πεθυμωμένοι, καὶ τὸ βλέμμα πυῤῥωτὸν πλαγίως ὑπελίττοντες. *Ira accenſi, & micantes oculos oblique volventes.* Idem.

6 Καὶ παρακεκινημένον] *Et commota.* Idem.

7 Τὴν λύπαν] Prudentius in Pſychomachia, de ira: *Sanguinea intorquens ſuffuſo lumina felle.* Idem.

8 Τῇ μὲν ἀριστερᾷ] Huc mihi facere videntur illa Cypriani de Zelo & Livore: *Hinc vultus minax, torvus aſpectus, pallor in facie, in labiis tremor, ſtridor in dentibus, verba rabida, effrenata convicia, manus ad cædis violentiam promta, etiamſi gladio interim vacua, odio tamen furioſæ mentis armatæ.* Idem.

9 Δᾷδα καιομένην] Non ſecus ac furiæ ſolent. Qucis in irritandis inflammandiſque credulorum aut iratorum hominum animis perquam ſimilis eſt. Apulejus de Pſyches ſororibus Cupidinem calumniantibus: *Tuli*, inquit, *verborum incen-*

νλω ἔχουσα. τῇ ἑτέρᾳ ⸗ νεανίαν τινὰ [1] τῶν τριχῶν σύρουσα, [2] τὰς χεῖρας ὀργῶσαν εἰς τὸν οὐρανὸν, [3] καὶ μαρτυρόμενον τοὺς θεούς. ἡγεῖται ⸗ [4] ἀνὴρ ὠχρὸς, καὶ ἄμορφος, [5] ὀξὺ δεδορκώς, καὶ ἐοικὼς τοῖς ὑπὸ νόσου μακρᾶς κατεσκληκόσι. τοῦτον γὰρ εἶναι

nens, dextra trahens adoleſcentem capillis prehenſum, manus ad cœlum tendentem, Deoſque teſtantem. Anteit vir pallidus deformis, acutùm intuens, eiſque ſimilis, qui longo morbo contabuerunt: quem facilè conjicias Li-

dio flammata viſcera ſororis jam prorſus ardentis deferentes, ipſa &c. protinus pernici ſe fuga propipiunt. Phædrus l. III: *Incenſus ille falſo uxoris crimine.* Tollius.

1 Τῶν τριχῶν σύρουσα] Apulejus lib. VI: *Et audacitèr in capillos ejus immiſſa manu, trahebat eam nequaquam renitentem*; de Conſuetudine Pſychen ad Venerem pertrahente. Ariſtenætus lib. II. epiſt. 7: Καὶ ζηλοτυπῆσα ἡ παιδίσκη τὸ κόμης ἐξέλκει, Idem.

2 Τὰς χεῖρας ὀργῶσαν] Vti in indignatione fieri amat, ubi vis atque injuria plus, quam jus & æquum valent. Sic apud Dionyſ. Halicarnaſſ. l. XI. Antiq. Rom. cum Appius Claudius Virginii filiam clienti ſuo addixiſſet, ὅσοι μὲν ἦσαν ἀπάραιοι, καὶ τὰ δίκαια λογίζοντων παρόντες, τὰς χεῖρας ἀραντες εἰς τὸν οὐρανὸν, ἀνέκραγον ὀδυρμοῖς ἀγανακτήσεσι μεμιγμένοις πρωτοῖς. *Quotquot erant integris judiciis & juſta cauſa advocati, ſublatis in cœlum manibus mixtum ploratu & indignatione clamorem ſuſtulerunt.* Sic Iuſtinus lib. XIX. cap. 3. *Ipſe quoque* (Imilco) *manus ad cœlum tendens, nunc ſortem ſuam, nunc publicam fortunam deflet; nunc Deos accuſat, qui tanta belli decora, & tot ornamenta victoriarum, quæ ipſi dederant, abſtulerint.* Idem.

3 Καὶ μαρτυρόμενον τοὺς θεούς] Sic ſolent homines teſtes Deos invocare, quum nullum adverſus mendacium in innocentia præſidium eſt. *Idem.*

4 Ἀνὴρ ὠχρὸς & ἄμορφος &c.] Deſcribitur eleganter ab Ovidio in Metamorph. ſub feminæ habitu, quod Latinis femineo genere *Invidia* dicatur, uti contra Græcis maſculino φθόνος; ſicut & *Livor* Latinis:

Pallor in ore ſedet, macies in corpore toto.
Nuſquam recta acies: livent rubigine dentes:
Pectore felle virent; lingua eſt ſuffuſa veneno, &c.

Syneſius in I de providentia, ubi de invidia Typhonis agit: ὡς ἤδη τὸ παλαιὸν παροιμία εἶναι, καὶ ἐρώτημα παρὰ τῶν ἀχριώντας, μή τι τῷ ἀδελφῷ σου καλόν; *ita ut jam res in proverbium abiret, & hæc familiaris eſſet ad pallentes interrogatio, Numquid fratri tuo boni evenit?* Ideo autem macies in corpore, quia

Τὴν ⸗ φθονερῶν ὄμματα, καὶ πρασίλλω.
Contabeſcere facit invidentium & oculos, & cor.

uti eſt apud poëtam Græcum in Anthol. lib. I. c. 83. *Quid infelici viro præſtat invidia*, inquit Auguſtinus ſerm. 83. de Tempore, *quem in ſecretis conſcientiæ quibuſdam unguibus livor ipſe diſcerpit, & alienam felicitatem tormentum illius facit? quam in quam mercedem ex odio ſuo recipiet, niſi horribiles animæ tenebras, & confuſa mentis horrorem, qui vultu ſemper animoque manente voto, quo vult alii nocere, ſe cruciat: quem ſaviſſimis exagitatum ſtimulis ab omni conſilio, ac mentis ſobrietate deturbat? quod malum lædit parum aliquid etiam eos, in quos intenditur, gravius tamen, & perniciosius, eos prius, à quibus procedit, affligit. Sicut enim arugo ferrum, ita invidiam illam ipſam animam, in qua eſt, interimit & conſumit.* Horatius l. I. Epiſt. 2: *Invidus alterius macreſcit rebus opimis.* Idem.

5 Ὀξὺ δεδορκώς] Vt enim paulo poſt dicit Auctor, invidi πάντες ἀλλήλους ὀξὺ δεδόρκασι. *Invicem ſeſe acute intuentur*: ut ſcilicet vitia aliqua in adverſariis deprehendant. Themiſtius orat. I: ὡς ἐδὲν ἄρα ἄλλο χαλεπώτερον πέπτωκε ψυχὴ νόσημα φθόνου τι & βασκανίας· καὶ μᾶλλον ὅσῳπερ ὁ νοῦν ἐξόντερον βλέπῃ μὴ τὰ πρὸς αὐτὸν μό-

[1] Τ̀ φθόνον ἂν τις εἰκάσειε. καὶ μὴν ἕ ἄλλαι τινὲς δύο παραμαρτύρωσι, συστρέψουσι, καὶ περιστέλλουσι, καὶ καθαπτόμενοι τοῦ διαβεβλημένου. ὡς δέ μοι ἕ ταύτας ἐμήνυσεν [2] ὁ περιηγητὴς τ̀ εἰκόνος, ἡ μὲν, Ἐπιβουλή τις ἦν, ἡ δ', Ἀπάτη. καθάπερ δ' ἠκηλιθέως πάνυ μετρίως τις ἐσκυθρωπασμένη, μελανείμων, καὶ κατεσταλμένη. [3] Μετάνοια δ' ἕ αὐτὴ ἐλέγετο. [4] ἐπεστρέφετο γὰρ εἰς τὰ ὀπίσω

Livorem esse. Quin & aliæ duæ mulieres comitantur, hortantes, componentes, & ornantes Calumniam: quarum altera sicuti mihi significavit imaginis interpres, Insidiæ, altera Fallacia erat. Quædam à tergo sequebatur lugubri habitu, pulla, laceraque veste: atque hæc Pœnitentia dicebatur: quæ versa in tergum facie, cum lacrymis

&

μόνον, ἕ τὰ ἰσχνὸς, ἀλλὰ ἕ τὰ ὠχρὰ, ἕ τὰ μακρὰν ἀφιεῖται. Adeo nullus morbus invidia ac livore molestior gignitur: eoque magis, quo qui eo laborat, acutius pervidet; non ea tantum, quæ juxta se, atque in proximo sita sunt; verum etiam, quæ longinqua sunt, & magno à se intervallo semota. Plutarchus lib. de Securitate: *τὶ τ' ἀλλότριον ἄνθρωπε βασκαίνωτατε κακὸν ὀξυδερκὴς, τὸ δ' ἴδιον παρακλίπτεις: Quid alienum malum homo invidentissime acute intueris, tuum vero pervides?* Tollius.

1 Τ̀ν φθόνον] Recte sane livor calumniæ comes additur, Hesiodus in Operib.

Ζῆλόν θ' ἀνθρώποισιν ὀϊζυροῖσιν ἄπασιν
Δυσκίλαδόν θ', κακὸν χαλέπτ', ἐμαρετίσι συνιόντες.
Livor autem homines miseros omnes
Malos rumores spargens, malis gaudens, comitabitur invisa vultu. Idem.

2 Ὁ περιηγητὴς τ̀ εἰκόνος] Περιηγηταὶ proprie sunt illi, qui hospites ad perlustranda urbis præcipua loca & monumenta circumducunt, iisque singula exponunt. Hinc per translationem de explanatoribus & interpretibus ea vox usurpatur. Familiare autem fuit istiusmodi tabellis vitam humanam describere, iisque interpretandis senem aliquem addere, aut affingere enarratorem. Vt in Tabula Cebetis factum, & in illa Herculis Prodicii fabula: quam aliquantulum immutans Themistius haud aliter Simulationem, & eodem ferme comitatu suffultam subnixamque describit, atque hic noster Calumniam. Nam & ipsa fucati medicamentis candoris & ruboris, pigmentisque aliis exornata, comtaque elegantet, fraudem & insidias, dolum & perjurium, & emissariam adulationem secum trahit, quas tandem tristis ac demissa consequitur pœnitentia. Locus est in extrema oratione tertia perquam elegans, lectuque dignissimus. *Idem.*

3 Μετάνοια] *Nam judicia festinata*, inquit Sarisberiensis in Policratico, cap. XII. lib. V. *pœnitentiam pariunt.* Vel ut in Anthologia l. I. c. 88. Lucianus:

Ἡ βραδύπους βουλὴ μεγ' ἀμείνων· ἡ δὲ ταχεῖα
Αἰεὶν ἑλκομένη μετάνοιαν ἔχει.

Id est,

Lento incedens pede consultatio multo præstat. Sed festinans
Semper pœnitentiam secum trahit.

P. Syrus,

Ad pœnitendum properat, cito qui judicat. Idem.

4 Ἐπεστρέφετο γὰρ] *Qua convertens retro vultum, flens, & pudore suffusa, accedentem veritatem respectabat.* Idem.

δακρύσασα, καὶ μεθ' αὑτῆς πάνυ [1] τὴν Ἀλήθειαν προσιέσθαι ὑπέβλεπεν. Οὕτω μὲν δὴ ὁ Ἀπελλῆς τὸ ἑαυτοῦ κίνδυνον ἐπὶ τοῦ γραφῆς ἐμιμήσατο. Φέρε δὴ καὶ ἡμεῖς, εἰ δοκεῖ, κατὰ τὸν τοῦ Ἐφεσίου ζωγράφου τέχνην, διέλωμεν [2] τὰ προσόντα τῇ Διαβολῇ, πρότερόν γε ὁρῶ τινὰ προχειράψαντες αὐτήν. Ὥσπερ γὰρ ἂν ἡμῖν ἡ εἰκὼν γένηται. Ἔστι τοίνυν Διαβολὴ κατηγορία τις, ἐξ ἐρημίας γιγνομένη, τοῦ κατηγορουμένου λεληθότα, οὐ δι' μαρτύρων ἀναντιλέκτως περιστάσεως. τοιαύτη μὲν ἡ ὑπόθεσις δι' λόγου. [3] τελῶν δ' ὄντων προσώπων, & pudore veritatem accedentem obtuebatur. Hac igitur imagine Apelles periculum, in quo fuerat versatus, expressit. Age verò & nos, si videtur, Ephesii pictoris exemplo recensemus Calumniæ rationes, quum priùs ipsam definitione descripserimus. Nam hæc iconis erit effingendæ ratio. Calumnia igitur est delatio, quæ fit absente & nescio reo; cuique fides habetur audita una parte, nec delato ad refellendum admisso. Hujusmodi est orationis hujus argumentum. Et

1 Τὴν ἀλήθειαν προσιέσθαι] Præclare hoc Apelles. Namque, utut oppressa aliquamdiu, emergit tandem victrix veritas, & mendaciorum nebulas sua luce dissipat. *O magna vis veritatis*, (exclamat dissertissimus Romuli nepotum) *qua se contra hominum ingenia, calliditatem, sollertiam, contraque ficta omnium insidias facile per se ipsa defendat!* Ita enim leg. uberius aliquanto Polybius lib. XIII: Καί μοι δοκεῖ μείζονι θεὸν τοῖς ἀνθρώποις ἡ φύσις ὑποδείξαι τὴν ἀλήθειαν, καὶ μείζονι αὐτὴν προθετέναι δυνάμιν· πάντων γὰρ αὐτὴν κατεγωνιζομένων, ἐνίοτε δὲ πασῶν τῶν πιθανοτήτων μὴ τὸ ψεῦδος ταπεινούντων, ὡς εἰδεῖν ὅπως αὐτὴ δι' αὐτῆς εἰς τὰς ψυχὰς εἰσδύεται τῶν ἀνθρώπων· καὶ ποτὲ μὲν παραχρῆμα δείκνυσι τὴν αὐτῆς δύναμιν, ποτὲ δὲ πολλοῦ χρόνου ἐπισκοτιζομένη, τέλος αὐτὴ δι' ἑαυτῆς δικαιοῖ, καὶ καταγωνίζεται τὸ ψεῦδος. *Equidem existimo Naturam mortalibus Veritatem constituisse Deam maximam, maximamque illi vim attribuisse. Nam hæc cum ab omnibus oppugnetur, atque adeo omnes nonnunquam verisimiles conjectura à mendacio sient: ipsa per se nescio quomodo in animos hominum sese insinuat, & modo repente illam suam vim exserit: modo tenebris obtecta longo tempore, ad extremum suapte vi ipsa vincit, obtinetque, & de mendacio triumphat.* Ad hoc exemplum, apud Apulejum lib. x. Milesiacor. quum novercæ scelus privignum falso insimulantis patefactum esset, *procedit in medium nuda veritas*, victrix scilicet intentatæ calumniæ. *Tollius.*

2 Τὰ προσόντα τῇ διαβολῇ] Clarius aliquanto vertere potuisset interpres; *qua in calumnia spectanda sunt:* vel, *quæ calumniæ adsunt.* Idem.

3 Τελῶν δὲ ὄντων] Recte. Duo scilicet injuria afficientes, tertius autem, quî injuria afficitur, ut ait apud Herodotum lib. VII. c. 10. ad Xerxem Artabanus: Διαβολὴ γάρ ἐστι, inquit, δεινότατον· ἐν τῇ δύο μὲν εἰσὶ οἱ ἀδικέοντες, εἷς δὲ ὁ ἀδικεόμενος· ὁ μὲν γὰρ διαβάλλων ἀδικέει, ἐπεὰν μὴ παρεὼν κατηγορέῃ· ὁ δὲ ἀδικέει ἀναπεισθεὶς πρὶν ἢ ἀκοῆσαι ἐκεῖνα δι· ὁ δὲ δὴ ἀπεὼν τῷ λόγῳ τάδε ἐν αὐτοῖσι ἀδικέεται, διαβληθεὶς τε ὑπὸ τοῦ ἑτέρου, καὶ νομισθεὶς ὑπὸ τοῦ ἑτέρου κακὸς εἶναι. *Calumnia res est omnium pessima: in qua duo sunt, qui injuriam faciant; unus, cui fiat injuria. Nam qui calumniatur, ea de causa injurius est, quod absentem accusat: at qui calumniam audit, quia illi credit, priusquam rem certo cognoverit, atque explorâverit. Contra, qui absens accusatur, injuria afficitur, tum, quod ab altero falsò accusatur, tum quod ab altero vir malus esse judicatur.* Idem.

[1] καθάπερ ἐν ταῖς κωμῳδίαις, ἔστ' ἀλαζὼν, καὶ ἀλαζονευόμενον, καὶ ἔστ' ἀλαζονευόμενον, καὶ ἔστ' πρὸς ὃν ἡ διαβολὴ γίγνεται, καθ' ἕκαστον αὐτῶν ἐπισκοπήσωμεν, οἷα εἰκὸς εἶναι τὰ γιγνόμενα. πρῶτον μὲν δή, εἰ δοκεῖ, πρωταγωνιστὴν ἔστ' δράματος, λέγω δ' τὸ ποιητὴν τῆς διαβολῆς. Οὐτοσὶ δὴ, ὡς μὲν σὺκ ἀγαθὸς ἄνθρωπός ἐστι, πᾶσιν οἰμαι γνώριμον. [3] οἶδεις γὰρ, ὦν ἀγαθὸς, κακῶν αἴτιος γοῦν τῷ πλησίον. ἀλλ' ἔστιν ἀγαθῶν ἀνδρῶν, ἀφ' ὧν εὖ ποιοῦσιν αὐτοὶ τοὺς φίλους, σὺκ ἀφ' ὧν τοὺς ἄλλους ἀδικοῦντας αἰτιῶνται, καὶ μισεῖσθαι διαβάλλουσιν, ἀδόκιμοι εἶναι, δυσμενείας ἀφορμὰς λαμβάνοντες. ἔπειτα δ', ὡς [4] ἄδικος τοιοῦτος, καὶ παράνομός ἐστι, καὶ ἀσεβὴς, [5] καὶ τοῖς χρωμένοις

Et cùm, ſicuti in Comœdiis, tres ſint perſonæ, delator, delatus, & is, ad quem fit delatio: ſingulorum partes conſideremus, quid à quoque fieri ſit conſentaneum. Primùm quidem, ſi videtur, primarum partium actorem, calumniæ nimirum auctorem in medium producamus. Is utique quam minime ſit vir bonus, ignorat nemo. Neque enim quiſquam vir bonus proximo malorum eſt auctor. Nam bonorum eſt virorum, eo quod amicis benefaciunt, non eo quod inimicos criminantur, odiumque illis creant, aſcita benevolentiæ opinione, bene audire. Vnde injuſtum, ſceleratum, impium, & familiaribus damnoſum

1 Καθάπερ ἐν ταῖς κωμῳδίαις] Vnde apud Horatium in Arte:

——— *Nec quarta loqui perſona laboret.* Tollius.

2 Τὸν πρωταγωνιστὴν τῶ δράματος] Πρωταγωνιστὴς in fabula dicebatur, qui plurima recitabat: ſive, qui *primas partes agebat*, ut in Phormionis prologo Terentius loquitur: *Quia primas partes qui aget, in erit Phormio Paraſitus, per quem res geretur maxime.* Huic proximus vocabatur δευτεραγωνιστὴς; tertiarum vero partium τριταγωνιστὲς; quod Æſchini quondam à Demoſthene objectum fuit convicium. Erat autem τὸ πρωταγωνιστεῖν, clariore voce uti: ſic ut ceteri, etiamſi clarius poſſent, tamen vocem ſuam ſummitterent, ut ille princeps quam maxime excelleret. Ita Cicero in Verrinis. *Idem.*

3 Οὐδεὶς γὰρ ὢν ἀγαθὸς] Cicero l. 1. de offic. cap. 7. *In juſtitia virtutis eſt ſplendor maximus, ex qua viri boni nominantur.* Hujus *primum munus eſt, ut ne cui quis noceat, niſi laceſſitus.* Plato in Gorgia: Οὐδεὶς γὰρ ἂν χρηστὸς μὴ ἀδικεῖν ἀνθρωπον εἰσάγοι. *Nemo namque bonus hominem, à quo nullam acceperit injuriam, accuſet.* Idem.

4 Ἄδικος ὁ τοιοῦτος] Iſocrates in Oratione de Permutatione: Οὐ θαυμάζω τοὺς λεγόντων, ὡς ἔστι μέγιστον κακὸν διαβολὴ· τί γὰρ ἂν γένοιτο ταύτης κακοεργότερον; ἢ ποιεῖ δεῖν μὲν φθονεῖσθαι δοκεῖν μείζω, δεῖν δὲ μηδὲν ἀδικοῦντας δοκεῖν ἀδικεῖν, δεῖν δὲ δικάζοντας ὑπερκεῖν ὅλως δὲ τὸ μὲν ἀληθεῖαν ἀφανίζει, ψεῦδος δὲ δίδαν παρασήσασα τοῖς ἀκούσιν, ὃν ἂν τύχῃ τῶν πολιτῶν, ἀδίκως ὑπόλυσιν; *Non miror illos, qui dicunt ſummum malum eſſe calumniam, quid enim ea fieri poſſit maleficentius? quæ facit, ut de mentientibus bene exiſtimetur; ut plane innocentes injuriis eſſe videantur; ut judices peierent: qua denique veritatis lucem extinguit, & caligine mendaciorum auditoribus involutis quemvis civium per injuriam interficit?* Idem.

5 Καὶ τοῖς χρωμένοις ὑποζύγιοις] Themiſtius Orat. III. καὶ ἅμα ἀδικεῖ ἀμφοτέρους, ὧν τὸν ὑποζύγιον, καὶ ὃν ἐξαπατᾷ· τὸν μὲν ὅτι παροχεῖται δίκαι, τὸν δὲ ὅτι ἐγκαλεῖται ἀναιτίως. *Et ex aquo utrumque ladit, tam eum, cui inſidias molitur, quam quem ab eo decipitur: illum quod inique perpeti aliquid cogitur: hunc, quod inferre eam ipſam injuriam compellit.* Idem.

ἐπιζήμιον, ῥᾴδιον καταμαθεῖν. τίς γὰρ οὐκ ἂν ὁμολογήσειε [1] τὸν μὲν ἰσότητος οὐ ἅπασι, [2] καὶ [3] τὸ μηδὲν πλέον, δικαιοσύνης ἔργα εἶναι. τὸ δ' ἄνισόν τε, καὶ πλεονεκτικόν, ἀδικίας; ὁ δὲ τῇ διαβολῇ καὶ τῶν ἀπόντων λόγῳ χρώμενος, πῶς οὐ πλεονέκτης ἐστὶν, ὅλον τὸ ἀκεραιτλὼ σφετερίζόμενος, καὶ σκηπτόμενος αὐτῷ τὰ ὦτα, καὶ ἀποφράττων, καὶ τῷ δευτέρῳ λόγῳ παντελῶς ἄβατον καταδύεσθαι αὐτά, ὑπὸ τῆς διαβολῆς πεπληρωμένα; ἐχάτης ἀδικίας τὸ τοιοῦτον, ὡς φαίην ἂν ἐγὼ οἱ ἄριστοι τῶν νομοθετῶν, οἷον ὁ Σόλων, καὶ ὁ Δράκων, [4] ἤνεγκαν ποιησάμενοι τοῖς δικασταῖς τὸ

sum esse Calumniatorem facile cognoscas. Quis enim non confiteatur æqualitatem in omni re, & ut non melior sit alterius sors, esse justitiæ: at inæqualitatem, & plus habendi cupiditatem, injustitiæ? Qui vero clam absentes insectatur, quî non sit pluris avidus, quippe qui auditorem totum sibi asserit, & aures ejus præoccupat, & obstruit, ac jam calumniis refertas, facit responsuro prorsus invias? Quæ sane extrema est injuria, vel optimorum legumlatorum judicio, Solonis & Draconis, qui jurejurando Senatum Athenienſem astrin-

1 Τὸν μὲν ἰσότητα] Eam initium esse justitiæ statuebat Pythagoras. Vide Iamblichum cap. 30. Cicero lib. 11. de offic. cap. 12: *Ius enim semper quæsitum est æquabile. Neque enim aliter esset jus.* Tollius.

2 Καὶ τὸ μηδὲν πλέον] Malim, *nec plura sibi appetere.* Idem.

3 Τὸ μηδὲν πλέον] Definitur enim justitia, *qua suum cuique distribuit*, apud Ciceronem lib. 111. de Natura Deor. cap. 15. *Idem.*

4 Ἤνεγκαν ποιησάμενοι] Demosthenes, in initio Orat. de Corona, rogat Deos, ut judicibus eam mentem dent, ut non adversarium suum, sed leges & *jusjurandum* in consilium adhibeant, ἐν ᾧ πρὸς ἅπασιν τοῖς ἄλλοις δικαίοις καὶ τοῦτο γέγραπται, τὸ ὁμοίως ἀμφοῖν ἀκροᾶσθαι, *in quo præter cetera, quæ æqua forent, & illud adscriptum, ut utramque partem pari benevolentia audirent.* Qui & rationem paulo post subjungit, cur à judicibus legislator jusjurandum præstari voluerit, videns scilicet, ὅτι πρὸς αἰτίας καὶ τοὺς διαβολὰς, αἷς ὀκ τῷ πρὸς ἅπαντας λέγειν ὁ διώκων ἰσχύῃ, ἀλλ' ἐνί τῳ φθόγγῳ παρελθεῖν, εἰ μὴ τὸ δικαζόντων ἕκαστος ὑμῶν τὸ πρὸς τὰς θεὸς εὐσέβειαν διαφυλάττων, καὶ τὰ τῷ λέγοντι ὕστερον δίκαια βουλομένοις προσδέξῃ, καὶ παραχὼν ἑαυτὸν ἴσον καὶ κοινὸν ἀμφοτέροις ἀκροατὴν, ἕτω τὴ διάγνωσιν ποιήσῃ περὶ πάντων. *Fieri non posse, ut reus criminationes & calumnias adversarii, quibus, quod prior verba faciat, prævalet, superet; nisi vestrum quisque, qui judicaturi sedetis, pietatis erga Deum memores, & rei posteriore loco dicentis rationes benivolis auribus accipiat, & se ipsum æquum, & utrique parti communem auditorem exhibens, ita tandem de tota re sententiam ferat.* Senior ille è curia apud Apulejum lib. x. Milesiacor: *Nec patiar falsis criminibus petito reo manifestum homicidium perpetrari: nec vos, qui jurejurando adstricti judicatis, inductos servuli mendacio peierare.* Solebant autem Iudices Athenis id jusjurandum quotannis repetere, quo sanctius judicarent. Isocrates in Orat. de permutatione: ἀλλ' ὀμνῦναι μὲν καθ' ἕκαστον ἐνιαυτὸν, ἃ μὲν ὁμοίως ἀκροᾶσθαι τῶν κατηγορούντων, καὶ τῶν ἀπολογουμένων. *Quum quotannis juretis, vos eadem æquitate audituros tam reos, quam accusatores.* Vnde & Plato lib. xii. de leg. Νόμῳ γὰρ κεῖσθω, δικαστὴν μὲν ὀμνῦναι δικάζειν μέλλοντα. *Lex autem sit constituta, ut judex de re quapiam cognituras prius jusjurandum det.* Nec aliter Christiani. Sarisberiensis in Policratico lib. v. cap 12: *Et quidem judices sacramento legibus alligantur jurati quia omni modo judicium cum veritate & legum observatione disponent. Ipso quoque jure cautum est, ut sacrorum Euangeliorum scriptura terribiles ante sedem judicialem depo-*

ὁμοίως [1] ἀμφοῖν ἀκροᾶσθαι, καὶ τὸ τῷ εὐνοίαν ἴσην τοῖς κεκινδυνευκόσιν ἀπονέμειν; ἄρχεις ἂν ὁ μὲν δευτέρου λόγου ἀφαιρεῖσθαι, θατέρου χείρων ἢ ἀμείνων φανῇ. [2] πρὶν δύο ἀντεξετάσαι τῷ ἀπολογίαν τῇ κατηγορίᾳ, παντελῶς ἀσεβῆ, καὶ ἀνόσιον ἡγήσαντο ἔσεσθαι τῷ κρίσιν. καὶ γὰρ ἂν ἐκ αὐτὰς ἀγανακτῆσαι τοὺς θεοὺς ἐπιόντας, [3] εἰ τῇ μὲν κατηγόρῳ μέλλοι ἀδείας ἃ θέλει λέγειν ἐπιτρέπεσθαι, [4] ἀποφραξάντες δὲ τῇ κατηγορουμένῳ τὰ

astrinxêre, ut pari benignitate, gratiaque tam reum, quam actorem, judex audiat, usquedum proposita rei defensione, ipsius causa melior, aut deterior altera videatur. Scelestum enim & iniquum fore judicium putarunt, priusquam cum accusatione comparata esset defensio. Ad hæc, ipsos etiam Deos indignari dixerimus, si accusatori libere, quæ vult, dicendi copiam fecerimus: at obturatis defensori auribus, aut

deponantur, ibique ab initio litium ad finem usque permaneant, nec amoveantur nisi sententia recitata: quo totius consistorii latitudo, Dei ipsius repleta præsentia, omnibus ad sacrosanctas scripturas metum incutiat & reverentiam; & ab inquisitione veritatis omnis iniquitas propulsetur. vide Rittershus. ad tit. Instit. de Oblig. Salvian. epist. 4. & de illis A. Gell. lib. 14. cap. 2. *Tollius.*

1 Ἀμφοῖν ἀκροᾶσθαι] Aristophanes:

Πρὶν ἂν ἀμφοῖν μῦθον ἀκούσῃς, ἢν ἂν δικάσῃς.
Priusquam utramque audieris partem, ne pronuncies.

Item Euripides:

Τίς ἂν δίκλιν κρίνοιεν, ἢ γνοίη λόγον,
Πρὶν ἂν παρ' ἀμφοῖν μῦθον ἐκμάθῃ σαφῆ;
Quis autem litem dijudicet, aut sermonem cognoscat,
Qui non prius utriusque partis clare perceperit verba?

Seneca Medea, v. 199.

Qui statuit aliquid parte inaudita altera,
Æquum licet statuerit, haud æquus fuit.

Vnde Magistratus apud Apulejum l. x. *partim decuriones deprecari, partim populares compescere, ut rite & more majorum judicio reddito, & utrimque secus allegationibus examinatis civiliter sententia promeretur: nec ad instar barbaricæ feritatis, vel tyrannica impotentia, damnaretur aliquis inauditus; & in pace placida tam dirum sæculo proderetur exemplum.* P. Syrus:

In judicando semper criminosa est celeritas. Idem.

2 Πρὶν δ' ἀντιξετάσαι] Menander:

Ὃ πρὶν ἀκοῦσαι σαφῶς,
Αὐτὸς κατ' ὀργὴς ἐστ' ἀποδίδους κακῶς.
Qui prius damnat, quam causam recte cognoverit,
Is homo improbus est, ut qui temere crediderit. Idem.

3 Εἰ τῇ μὲν κατηγόρῳ] Egregium est Iuliani Imperatoris responsum apud Ammianum Marcellin. lib. XVIII: *Numerium, inquit auctor, Narbonensis paulo ante rectorem, accusatum ut furem, inusitato censorio rigore pro tribunali palam admissis volentibus audiebat: qui cum inficiatione defenderet objecta, nec posset in quoquam confutari, Delphidius orator acerrimus, vehementer impugnans, documentorum inopia percitus, exclamavit: Ecquis, florentissime Cæsar, nocens esse poterit usque, si negare sufficerit? Circa quem Iulianus: Ecquis, ait, innocens esse poterit, si accusasse sufficiet?* Idem.

4 Ἀποφράξαντες δὲ τὰ ὦτα] Contra Alexander M. apud Plutarchum in ejus vita: λέγεται δὲ καὶ τὰς δίκας διαιρεῖσθαι ἐν ἀρχῇ τοὺς θανατικοὺς, καὶ χρῆσθαι τὸ ὦτον τῷ

ὦπα, ἢ τῷ σύμῳ σιωπῶντες, κατεψηφιζοίμεθα τῷ ἑτέρου λόγῳ κεχαρισμένοι. Ὥστε εἰκὸς τὸ δίκαιον, καὶ τὸ νόμιμον, καὶ τὸν ὅρκον τὸν δικαστικὸν, φαίη τις ἂν γίγνεσθαι πᾶς διαβολάς. [1] εἰ δὲ τῷ μὴ ἀξιόπιστοι δοκεῖν οἱ νομοθέται, ὑφορώμενοι ὅπως δικαίας καὶ ἀμερεῖς ποιεῖσθαι τὰς κρίσεις, [2] ποιητήν μοι δοκῶ τὸν ἄριστον ἐπαγαλλῖν τῷ λόγῳ, εὖ μάλα περὶ τούτων διαφημίζοντα μᾶλλον ἢ νομοθετήσαντα. φησὶ γὰρ, Μήτε δίκην δικάσῃς, πρὶν ἀμφοῖν μῦθον ἀκούσῃς. ἡπίστατο γὰρ οἶμαι καὶ ἐκεῖνος, ὡς πολλῶν ὄντων ἐν τῷ βίῳ ἀδικημάτων, οὐδὲν ἂν τις εὕροι [3] χεῖρον, οὐδὲ ἀδικώτερον, [4] ἢ ἀκρίτους τινὰς, καὶ ἀμείρους λόγων καταδεδικάσθαι, ὅπερ ἐξ ἅπαντος ὁ διαβάλλων ἐπιχειρεῖ ποιεῖν, ἄκριτον ὑπάγων τὸν διαβαλλόμενον τῇ ἀκούσῃ ὀργῇ, καὶ τὴν ἀπολογίαν τῷ λαθραίῳ κατηγορίας ὑφαιρούμενος. καὶ

aut muſſitanti ore, eum priori oratione ſubacti condemnaverimus. Itaque à juſto, æquo, & judicum jurejurando calumniam abhorrere dicas. Iam ſicuti dubiæ fidei legum conditores videntur, quorum decreta commonent, juſtitia, non ſtudio partium judicare, optimum poëtam citandum cenſeo, qui præclaram ſententiam, imo potius hac de re legem tulit: quum dixit, *Ne litem dirimas, quin primum audiveris ambos.* Nimirum & hic intelligebat, nullam ex multis, quæ apud homines vigent, deteriorem & iniquiorem inveniri poſſe injuriam, quam indicta cauſa reum damnare. Quod omni ex parte calumniator molitur: qui, quem accuſat, audientis iræ indefenſum ſubjicit, & accuſatione clancularia defenſionem intervertit. Quivis enim hu-

ἕτερῳ προσπιθέναι, τῷ κατηγόρῳ λέγοντι, ὅπως τὸ κινδυνεῦον καθαρὸν φυλάξωσι τὸν ἑτέρου ἀκοὰν ἐκκλήτου. *Iam initio, quum judicia capitalia diſceptarent, fama tenet manum eum alteri auri, dum diceret accuſator, admovere ſolitum, reo ut alteram integram & intactam ſervaret à calumniis.* A qua tamen conſuetudine poſtea deſcivit. *Tollius.*

1 Εἰ δὲ τῷ μὴ ἀξιόπιστοι] Hic non tam *fide dignos*, ut interpres voluit, quam *auctoritate pollentes*, quibus obtemperandum ſit, τὸ ἀξιόπιστοι ſignificat. Latini *idoneos auctores* dicerent. *Idem.*

2 Ποιητὴν μοι δοκῶ τὸν ἄριστον] Paulo ante eadem ferme hæc verba ex Ariſtophane citavimus, qui ea ab Homero accepit. *Idem.*

3 Χεῖρον ἐκ τοῦ ἀδικώτερον] Cleanthes apud Stobæum Serm. xi.

Κακοηθέστερον οὐδὲν διαβολῆς ἐστι πω,
Λάθρα γὰρ ἀπατήσασα τὸν πιστεύοντα
Μῖσος ἀναπλάττει πρὸς τὸν οὐδὲν αἴτιον.
Nihil fere tam eſt malignum, quam calumnia.
Hæc enim ubi clam aliquem à ſe perſuaſum decepit,
Odium exitat adverſum eum, qui nihil eſt commeritus. Idem.

1 Ἢ ἀκρίτους τινὰς] Seneca de Ira lib. II. cap. 29. *De parvula ſumma judicatum tibi res ſine teſte non probaretur; teſtis ſine jurejurando non valeret. Vtrique parti dares advocationem, dares tempus, ne ſemel audires. Magis enim veritas elucet, quo ſæpius ad manum venit. Amicum condemnas de præſentibus, antequam audias, antequam interroges? illi, antequam accuſatorem ſuum noſſe liceat, aut crimen, iraſceris?* Menander:

Ὃ τι προκατεγνώσκον ἢ πρὶν ἀκοῦσαι σαφῶς,
Αὐτὸς προνοηθεὶς εἶτι πρᾶξαι κακὸν, Idem.

1 Ἀπαξ-

ῳδ' [1] ἀπαρρησίας, ὁ δειλὸς ἅπας ὁ τοιοῦτος ἄνθρωπος, οὐδὲν εἰς τὸ ἐμφανὲς ἄγων, ἀλλ' ὥσπερ οἱ λοχῶντες, [2] ἐξ ἀφανοῦς πόθεν [3] τοξεύων, ὡς μὴ ἔστιν ἀντιβαλέσθαι δυνατὸν εἶναι, μὴ ἔχοντα ἀντιγωνίσασθαι, ἀλλ' ἐν ἀπειρίᾳ, καὶ ἀγνοίᾳ τοῦ πολέμου διαφθείρεσθαι. [5] ὃ μέγιστόν ἐστι σημεῖον, καὶ μηδὲν ὑγιὲς τοὺς διαβάλλοντας λέγειν. ἐπὶ εἴ τις μεταληφθῇ κατηγορούμενος ἑαυτῷ συνεπίστασθαι, οὕτω οἴμαι καὶ [6] εἰς τὸ φανερὸν διελέγχῃ, καὶ [7] διώκῃ, καὶ ἀντεξετάζῃ τὸν λόγον. [8] ὥσπερ οὐδεὶς ἂν ὢν καὶ πρόφανὴς νικᾶν δυνάμενος, [9] εὐθὺς ποτὲ, καὶ ἀπάτῃ χρήσαιτο καὶ τῷ πολεμίῳ. Γ' ὅτι δ' οὐ τις τοιούτου hujusmodi farinæ homo formidolosus nihil palam loqui audet: sed, perinde atque qui in insidiis latent, alicunde ex abdito jaculatur: ut non sit, qui resistere, adversaque manu contendere possit: at ignaro, & inscio unde bellum inferatur, sit pereundum. Quod maximo est indicio, calumniatores nihil sani dicere. Nam, qui veræ accusationis sibi est conscius, hic utique palam arguit, corrigit, & judicio se sistit cum adversario: ut nemo, qui hostem aperta acie vincere posset, insidiis & dolo uti vellet. Cæterum id genus homines

1 Ἀπαρρησίας] Idem Seneca ibidem: *Hic ipse, qui ad te detulit, desinet dicere, si probare debuerit. Non est, inquit, quod me protrahas: ego productus negabo: alioqui nihil umquam tibi dicam. Eodem tempore & instigat, & ipse se certamini & pugnæ subtrahit. Qui dicere tibi nisi clam non vult, pane non dicit.* Verumtamen ubi deprehensi jubentur incoram accusare, ab impudentia audaciam mutuantur. Vti Apelles fecit, cum à Philippo delatos falso Aratos cogeretur præsentes arguere. Historia est apud Polyb. lib. IV. *Tollius.*

2 Ἐξ ἀφανοῦς] Alcæus: τὸ δ' ἀφανὲς πᾶς ἔπεται δόλος. *Obscura quivis comitatur dolus.* Idem.

3 Τοξεύων] Vt Nisus apud Virgilium lib. VII. Æn. Vnde

Sævit atrox Volscens, nec teli conspicit usquam
Auctorem, nec quo se ardens immittere possit. Idem.

4 Ὡς μὴ ἀντιβαλέσθαι] Verte: *ut nec ex adverso consistere, nec repugnare detur.* Idem.

5 Ὃ μέγιστόν ἐστι σημεῖον] Ita & Cassander Alexandro nimium facili ad credendas de patre ejus Antipatro calumnias respondit, τοῦτο αὐτὸ σημεῖον εἶναι τῦ συκοφαντεῖν, ὅτι μακρὰν ἥκουσι τοῦ ἐλέγχου, *esse id ipsum calumniæ indicium, quod procul probationibus venissent:* ut est apud Plutarchum in ejus vita. *Idem.*

6 Εἰς τὸ φανερὸν διελέγχῃ] Cicero pro Cælio, cap. 3: *Accusatio crimen desiderat, rem ut definiat, hominem ut notet, argumento probet, teste confirmet.* Idem.

7 Διώκῃ καὶ ἀντεξετάζῃ] Potius, *persequitur, seque adversarium professus rem judicio committit:* vel, *judicio cum eo experitur.* Idem.

8 Ὥσπερ οὐδεὶς ἄν] Nobile est Alexandri M. ad Parmenionem & Polysperchontem responsum apud Curtium, lib. IV. cap. 13. nam cum Parmenio furto, non prælio opus esse censeret, assentiente præ ceteris Polysperchonte, *Latrunculorum,* inquit, *& furum ista solertia est,* &c. *Idem.*

8 Ὥσπερ οὐδεὶς ἄν] Melius, ni fallor, vertisset interpres: *uti neminem tam ignavi abjectique animi reperias, qui, quum hostem aperto marte vincere possit, dolo eum ac insidiis circumvenire malit.* Idem.

9 Εὐθὺς ποτὲ] Q. Calaber l. III. v. 76:

Κεύθεσκε δ' ἀτάλαντος αἰὲν ἀμαυροτέρης λοχώσης.
Clanculum autem imbelles semper præstantioribus insidiantur. Idem.

τους μάλιστα [1] ἴν τι βασιλέων αὐλαῖς, ἢ ἀεὶ τὰς τῶν δοκούντων, ἢ δωρεοδόκους φιλίας διδυκιμῶντας. ἔνθα πολὺς μὲν ὁ φθόνος, μυρίαι δ' ὑπόνοιαι, πάμπολλαι δ' κολακεῖαι, ἢ διαβολῶν ὑπουργίαι. ὅπου γὰρ ἀεὶ μείζους ἐλπίδες, εὐζωΐαι καὶ οἱ φθόνοι χαλεπώτεροι, καὶ τὰ μίση ἐπισφαλέστερα, καὶ [2] ζηλοτυπίαι κακοτεχνίσταται. πάντες δὲ ἀμιλλᾶς ἐξὺ διδέρκασι, καὶ ὥσπερ οἱ μονομαχοῦντες [3] ἐπιτηροῦσιν εἴ πῃ τι γυ-

nes in regum aulis potiſſimum videas verſantes, & principum ac optimatum amicitia ſplendentes: ubi ſcilicet invidia crebra, innumeræ ſuſpiciones, multæque aſſentandi & calumniandi occaſiones. Nam ubi majores ſpes ſeſe ſemper oſtentant, hic & invidiæ ſæviores, odia periculoſiora, æmulationes callidiores vigent. Omnes ſe invicem acribus oculis intuentur, &, quemadmodum qui ſingulari certamine contendunt, dili-

1 Ἴν τι βασιλέων αὐλαῖς] Sarisberienſis in Policratico lib. VII. cap. 24. *Cetetum detractores & invides ſic in curia videbis abundare, ac ſi in eam, quaſi totius orbis ſentinam, comfluxerint.* De adulatoribus autem Plutarchus in libello, de diſcrimine amici & adulatoris ita loquitur: Ἔτι γὰρ ἔφασκε ὁ Σιμωνίδης τὴν ἱπποτροφίαν φησὶν ἡ λαικάθῳ ὀπαδεῖν, ἀλλ' ἀγέλαισι πυροφόροις, ἔτω τὴν κολακείαν ὀρθρίζειν ἢ πίνουσι, καὶ ἀδίξοις, καὶ ἀδυνάτοις ἐκαλυθέουσαν, ἀλλ' οἴκων τε ἢ πραγμάτων μεγάλων ὀλισθηρῶν ἢ νόσημα γιγνόμενον, πολλάκις δὲ ἢ βασιλείας ἢ ἡγεμονίας ἀνατρέπουσαν. *Atque ut Simonides ait, equos alendi ſtudium non locythos comitari, ſed agros frugiferos: ita videmus adulatores non pauperibus ſe adjungere, aut ingloriis & plebeiis, ſed magnarum familiarum rerumque amplarum ruinam hanc morbumque eſſe, qui ſæpe etiam regna imperiaque ſubvertat.* Plato in epiſt. ad Dionyſium: Ἐσόμενον γὰρ ἢ τότε, καὶ νῦν ὁρῶ, τοὺς μεγάλας οὐσίας, καὶ τυραννίδας, ἔν τε ἰδιωτῶν, καὶ τῶν μανδάχων, ἀφθόνως ὅσῳπερ ἂν μείζως ὦσι, τοσούτῳ πλείους ἢ μείζους δοῦ διαβάλλοντας, καὶ πρὸς ἡδονὴν μᾶλλον αἰσχρὰς βλάβης ὁμιλοῦντας τεφούσας, ἢ κακὸν ἀδὲν μεῖζον γίγνεσθαι τε ἢ ἔν τῆ ἄλλης ἀξιοῦσιας δυνάμεως. *Videbam id temporis, & adhuc video, magnas & immenſas opes tum privatorum hominum, tum monarcharum, quo fuerint abundantiores, eo plures majoreſque calumniatores alere, quique cum turpi damno ad gratiam loquuntur: quo nihil deteterius divitiis, altaque potentia generant.* Q. Curtius adulationem *perpetuum malum regum* vocat, *quorum opes ſæpius aſſentatio, quam hoſtis everterit:* lib. VIII. cap. 5. Vnde Galenus de Dignotione & Curat. proprior. affectuum, virum veridicum explorare docens: Καὶ πρῶτον, inquit, ἰδὲν ἴδῃς αὐτὸν ὅτι τὰς τῶν πλουσίων τε ἢ μάλα δυναμένων, ἢ ἔν τοῖς τῶν μεγαλοπόλεων οἰκίας ἀπόντα σωνέχως, γίγνωσκε μᾶλλον ἀκκοίνητα τὸν ἄνθρωπον τῶν ἀληθῶς ἀπαντα· ταῖς γὰρ τοιαύταις κολακείαις ἥττων ἢ τὸ φιλόδοξον. *Ac primum quidem, ſi eum videris divitum domos aut potentium, ſive etiam regum, frequentantem, certo tibi perſuadeas velim, fruſtra tumorem illum ad aures tuas accidiſſe, qui de ejus integritate in dicendo verum ferebatur. Hujuſmodi enim adulationibus mentiri cognatum eſt.* Tollius.

2 Ζηλοτυπίαι κακοτεχνίσταται] Sed nulla verſutior aut fraudulentior ſupplantandi, calumniandique ratio, quam laudando. Nam & hanc invidia reperit aulicorum. Καινὸς γὰρ δή τις, inquit Polyb. IV. Ὅτ' οὖν βέλτιστα τρέπει διαβολῆς τὸ μὴ ψέγοντας, ἀλλ' ἐπαινοῦντας λυμαίνεσθαι δοῦ φίλας· εὕρεται δὲ μάλιστα ἢ περὶ τοιαύτη κακοτεχνήματα, καὶ βασκανία, καὶ διὰ τὸ περὶ τὰς αὐλὰς διατρίβοντων, καὶ τὸ τούτων πρὸς ἀλλήλους ζηλοτυπίας ἢ πλεονεξίας. *Novus enimvero calumniandi modus hic eſt inventus, cum non obtrectando, ſed laudando alicui nocetur. Quæ malignitas, invidia, & fraus ab illis primo fuit excogitata, qui in aulis principum vitam degunt: ea eſt illorum hominum æmulatio inter ipſos, ea avaritia.* Quare jure Tacitus in Agricolæ vita *peſſimum genus* vocat *inimicorum, laudantes.* Idem.

3 Ἐπιτηροῦσιν εἴ πῃ τι] Homerus de Achille cum Hectore pugnante, Il. χ'. v. 319.

μενῶν μέρος θιάσαιτο ἢ σώματος. [1] καὶ πρῶτος αὐτὸς ἴσως εἶναι βουλόμενος, παραθίγοι, καὶ προσκαίζοιτο τῷ πλησίον, καὶ τροχὸς αὐτὸς εἰ δυνατὸς, ὑποσκάζοι, καὶ ὑποσκελίζοι. [2] ἔνθα ὁ μὲν χρηστὸς ἀπιχνᾶς δύο ἀναστέροπλα, καὶ προσέσυρται. καὶ τὸ τελοῦμενον, ἀπίμως ἐξέωσαν. ὁ δὲ κολακοδιδάκτορος, καὶ ὡς πὶς τοιαύτης κακοηθείας πιθανώτερος, [3] δύσ-

diligenter obſervant, num aliquam corporis partem nudam & male munitam conſpiciant. Et cum quiſque velit primas obtinere, proximum ſummovet, & amolitur, & priorem, ſi poſſit, convellit, & ſupplantat. Hic, ſiquis eſt vir frugi, prorſus ilico ſubvertitur, & avellitur, denique ignominioſe expellitur. Verum qui aſſentandi eſt peritior, & ad hujuſmodi nequitiam habilior, pro-

Ὡς αἰχμῆς ἀπέλαμπε δύη, ὡΐετο δ' Ἀχιλλεὺς
Πάλλειν δεξιτερῇ, φρονέων κακὸν Ἕκτορι δίῳ,
Εἰσορόων χρόα καλὸν, ὅπῃ εἴξειε μάλιστα, &c.
Sic ex cuſpide fulgor ſplendebat bene acuta, quam Achilles
Vibrabat dextera, cogitans malum Hectori divino.
Inſpiciens corpus pulchrum, ubi cederet maxime.

Similiter fere Virgilius de Darete l. v. Æneidos:

Ille, velut celſam oppugnat qui molibus urbem,
Aut montana ſedet circum caſtella ſub armis,
Nunc hos, nunc illos aditus, omnemque pererrat
Arte locum, & variis aſſultibus irritus urget. Tollius.

1 Καὶ πρῶτος αὐτὸς ἴσως εἶναι βουλόμενος] Seneca lib. III. de Ira, cap. XXXI: *Nulli ad liena reſpicienti ſua placent. Inde diis quoque iraſcimur, quod aliquos nos antecedat, obliti quantum hominum retro ſit; & paucis invidentes quantum à tergo ſequatur ingentis invidentia.* Idem.

2 Ἔνθα ὁ μὲν χρηστὸς] Plutarchus de diſcrim. amici & adulatoris: ὅτου ἢ τοὺς ἀληθινοὺς ὑποσοβεῖ φίλους, καὶ ἂν ἰᾷ παλπάζειν· ἂν ἢ μὴ δύηται, φαιδρῶς μὲν ὑποσιπᾷ, καὶ περιέπει, καὶ τέθυπεν, οἷς ἀμείνονας, λάθρα δ' ὑφίησί τινας ὑποσπείρει διαβολάς· κρυφίᾳ ἢ λόγων κνίσμῳ ἕλκος, κἂν μὴ παντελῶς διδῷ ἐξεργάσασθαι, τὸ τῆς Μηδίας φυλάττει μεμνημένος· ὡΐετο ἢ ὁ Μήδιος τῷ χορῷ τὸ Ἀλέξανδρον χρῆν τὸ κολάκων οἷον ἄξαρχον, καὶ σοφιστὴς κορυφαῖος· ὅτε δὲ ἀείσας σωτηρίως· ἐπίλυσιν ἔν θερμοῖς ἀπαιδευτοις ὑποσπείρας διάκρισιν ταῖς διαβολαῖς, διδάσκων, ὅτι κἂν δυσχερῶσιν τὸ ἕλκος ὁ δεδηλημένος, ἢ ἑλὼ μένῃ τὸ διαβολῆς· ταύταις μέντοι ταῖς ὕλαις, μᾶλλον δὲ χαλεπαίναις ἐχρήσαντο διαβροθοῖς Ἀλέξανδρος ἀπώλεσε Καλλισθένη, καὶ Παρμενίωνα, καὶ φιλώτην, &c. *Adulator autem veros amicos arcet, neque appropinquare ſinit: aut, ſi hoc non poteſt, palam quidem eos demulcet, colitque, & admiratur, ut meliores: clanculum autem ſubmittit aliquas & ſpargit calumnias. Vbi autem occultus ſermo ulceris pruritum excitavit, ſi non ſtatim rem perfecit, memoria tamen tenet atque obſervat Medii dictum. Fuit is Medius chori adulatorum, qui Alexandrum cingebat, veluti princeps, & calumniatorum ſummus, præſantiſſimis imminens. Iubebat autem ſuas audacter calumnias jacere, iiſque mordere alios: docens, tametſi admorſus ulcus ſanarit, tamen calumniæ cicatricem manſuram. His quidem cicatricibus, ac vomicis, aut gangrænis potius & cancris corroſus Alexander Calliſthenem perdidit, & Parmenionem & Philotam,* &c. Cujus quidem Philotæ hiſtoriam ab æmulo Cratero per calumniam ſubverſi opere pretium eſt legiſſe apud Curtium lib. VI. cap. 8. quæ mirum in modum hæc, & ſequentia illuſtrat. *Idem.*

3 Εὐδοκιμεῖ, καὶ ἕλκος φθάσας κρύπτει] Hæc ita potius interpretarer: *primas tenet,*

κιμεῖ, καὶ ὅλως φθόνος κρατεῖ. τὰ γὰρ Ὁμήρου πάνυ ἐπαληθεύουσιν, ὅτι [1] Ζωὸς ἐναλίγκιος, καὶ τὸν κλεινὸν ἔκτικεν. τοιχαρῆν, ὡς ἐοικὲ μικρῶν καὶ ἀγῶνος ὀλίγου, [2] ποικίλας καὶ ἀπήλων ὁδοὺς ἐπινοοῦσιν, ὧν παρ' ἡμῖν ἡ ἐπισφαλεστάτη ἐστὶν ἡ διαβολή. τὸν μὲ γὰρ ἀρχὴν, ἀπὸ φθόνου ἡμισυέλπιδος λαμβάνουσι. οἰκτρότερος δ', καὶ τραγικὰ ἐπάγουσι τὰ τέλη, καὶ πολλῶν συμφορῶν ἀνάπλεα. Οὐ μήτοι μικρὸν, οὐδὲ ἁπλοῦν ἐστι τοῦτο, ὡς ἄν τις ὑπολάβοι, [3] ἀλλὰ πολλῆς μὲ τέχνης, οὐκ ὀλίγης δ' ἀλαζονείας, ἀκριβοῦς δὲ παντὸς ἐπιμελείας δεόμενον. εἰ γὰρ ἦν τοσοῦτον ἔβλαπτεν ἡ διαβολὴ, εἰ μὴ πιθανόν τινα τρόπον ἐμήνευεν. [4] εἰδὴ ἂν καθ' ὑγιὲς τὸν πάντων ἰσχυρότερον ἀλήθειαν, εἰμὴ πολὺ τὸ ἐπαχθὲς, καὶ πιθανὸν, καὶ μυρία ἄλλα παρεσκεύαστο κατ' αὐτῶν ἀνέκοντων. Διαβάλλεται μὲν οὖν ὡς τὸ πολὺ χαρίεντα [5] ὁ τιμώμενος. καὶ διὰ

probatur, denique ſuperat. Quibus verum Homeri carmen comprobatur: *Victorem & victum Mavors communis ademit.* Quocirca cum de rebus non exiguis inſtituatur certamen, alii in alios varias nocendi vias comminiſcuntur: quarum compendioſiſſima & periculoſiſſima Calumniæ via: cujus principium ducitur ab invidia inter ſpem metumque fluctuante: ſed quæ miſerabiles, tragicos, & multis calamitatibus refertos exitus affert. Nec certe facile, ſimplexve eſt hoc quadruplatoris ſtudium, ut forte alicui videatur: ſed arte multiplici, ſolertia non mediocri, & accurata diligentia opus habet. Non enim tam gravem noxam infligeret Calumnia, niſi in ſpeciem vero ſimilia narraret: neque rerum omnium validiſſimam veritatem opprimeret, niſi appoſitis ad inducendum, & perſuadendum argumentis, aliiſque ſexcentis artibus inſtructa auditores deciperet. Porro calumnia plerumque appetitur potiſſimum, qui in honore eſt: ob quem poſte-

net, & illum denique pravertens ſuperat: quandoquidem exemplo ſuo hujus Homerici dicti veritatem confirmant.

Mars dubius ſæpe & victorem ſtravit ovantem. Tollius.

1 Ζωὸς ἐναλίγκιος] Hectoris verba ſunt Iliad. Σ. v. 309. Livius lib. XXVIII. cap. 19: *ubi Mars communis & victum ſæpe erigeret, & affligeret victorem.* Propert. II. 27: *Cum Mavors dubias miſcet utrimque manus.* Ovid. I. Amor. el. 9: *Mars dubius*, &c. *Idem.*

2 Ποικίλας ὁδὸς ἐπινοοῦσιν] Vnde invidiam πολυμήχανον & πάντολμον θηρίον Photius vocat, epiſt. prima, commate γ'. *Idem.*

3 Ἀλλὰ πολλῆς μὲν τέχνης] Vere nam, ut ait Plautus Captiv. II. 1:

Doli non dolis ſunt, niſi aſtu colas:
Sed malum maximum, ſi id palam provenit. Idem.

4 Οὐδ' ἂν καθ' ὑγιὲς κατέχουσι] Cicero pro Cluentio, cap. 65: *Hoc uno modo ſæpe multorum improbitate depreſſa veritas emergit, & innocentia defenſio intercluſa reſpirat: quod aut ii, qui ad fraudem callidi ſunt, non tantum audent, quantum excogitant: aut illi, quorum eminet audacia, atque projecta eſt, à conſiliis malitia deſeruntur. Quod ſi aut confidens aſtutia aut callida eſſet audacia, vix ullo reſiſti modo poſſit.* Idem.

5 Ὁ τιμώμενος] Sarisberienſis lib. VII. Policratici, cap. 24: *Vbique tamen, qui illuſtrioribus clareſcunt meritis, acrius invidia toxicato dente roduntur.* Vellejus Pa-

τῦτο, [1] τοῖς ὑπολειπομένοις αὐτῶ ἐπίφθονον. ἅπαντες γὰρ τῷ σὶ ἐπιβλέζοντι, καθάπερ τι κώλυμα, καὶ ἐμπόδιον προορώμενοι. καὶ ἔκπυς οἴεται πρῶτος αὐτὸς ἔσεσθαι, [2] τὸν κορυφαῖον ἐκεῖνον ἐκπολιορκήσας, καὶ τὸ φιλίας ἀποκλασάμενος. οἷον τι [3] ἐπὶ τοῖς γυμνικοῖς ἀγῶσιν ἐπὶ τῶν δρομέων γίνεται. κἀκεῖ γὰρ ὁ μὲ ἀγαθὸς δρομεὺς, [4] τὸ ὕπληγος σὺν καὶ ἀπεσώσης, [5] μόνον ἔ πρόσω ἐρίεμενος, καὶ τῶν ἀφνειαν ἀπα- posterioribus est invidiosus: quo fit ut omnium telis affectetur, ceu obex, objectumque ipsis impedimentum. Seque primum fore quisque putat, quum sublimem illum expugnarit, & amicitia excusserit. Quale quiddam in gymnicis ludis accidit cursoribus: ubi strenuus cursor, fractis ilico carceribus, solum primas affectans, animumque ad metam adjiciens, inque pedum velocitate spem

Paterc. lib. II. c. 40: *Numquam eminentia invidia carent.* Livius lib. XLV. cap. 35. de Paulo Macedonico, cui triumphus negabatur: *Intacta invidia media sunt; ad summa fere tendit.* Apollodorus Comicus:

Πρὸς γὰρ τὰ λαμπρὰ ὁ φθόνος βιάζεται.
Nam rebus obstat præclaris invidia.

Cyprianus de Zelo & Livore: *Quanto ille, cui invidetur, successu meliore profecerit, tanto invidus in majus incendium livoris ignibus inardescit.* Philo Ὥσπερ φθόνος δὲ ἀεὶ ταῖς μεγάλαις εὐπραγίαις ἀντιπαλος. *Invidia semper magnæ felicitati adversaria est.* Lucretius lib. III:

Consimili ratione ab eodem sæpe timore
Macerat invidia, ante oculos illum esse potentem,
Illum adspectari, clarus qui incedit honore:
Ipsi se in tenebris volvi, cœnoque queruntur.

Infinita porro sunt, quæ in hanc sententiam cum apud Græcos, tum apud Latinos Scriptores belle dicta reperias. *Tollius.*

1 Τοῖς ὑπολειπομένοις] *Nam qui invidet, minor est*, ut ait Plinius lib. VI. epist. 17. Et, secundum Plautum in Captiv. Act. III. Sc. 4:

Est miserorum, ut malevolentes sint, atque invideant bonis. Idem.

1 Τοῖς ὑπολειπομένοις] Melius, dignatione inferioribus. *Idem.*

2 Τὸν κορυφαῖον ἐκεῖνον] Verto, *modo principem illum & in fastigio dignationis collocatum, expugnaverit, ac de illo amicitiæ gradu deturbaverit.* Idem.

3 Καὶ ὅτι τοῖς γυμνικοῖς] Pindarus Isthm. Carm. IV:

Ἔστιν δ' ἀφανεῖα τύχα
Καὶ μεγαλωθέντων,
Περὶ τέλος ἄκρον ἰκάνει.
Τῶν τε γὰρ σὺν δόλοι τέλος,
Καὶ κρέσσον' ἄνδρων χειρόων
Ἔσφαλε τέχνα καταμείξασα.
Id est,

Est tamen incertitudo fortunæ etiam pugnantium, priusquam ad finem summum veniant. Horum enim dat finem, & virorum deteriorum ars corripiens præstantiorem supplantat. Idem.

4 Τῆς ὕπληγος σὺν καταπεζόσης] Ὕπληξ sive βαλεῖς, item χαμαιρὰ Polluci, repagula, quæ Latini *Carceres* vocabant, quibus aperris, non *fasciis*, ut interpres habet, emittebantur currus. Videtur hic extentus funis fuisse, quo velut repagulo cursores continebantur; eoque remisso procurrebant. *Idem.*

5 Μόνον τῷ προσω] Interpres vertit *primas affectare*, ac si τὰ πρωτεῖα legeretur. Τῷ προσω ἐρίεμενος, est: *tota mente intentus in spatium, quod cursu conficiendum restat.*

τείναι πρὸς τὸ τέρμα, καὶ τοῖς ποσὶ τῶν ἐλπίδα τῆ νίκης ἔχων, ἢ πλησίον ἤδη κεκηρυχώς, οὐδέ τι τῶν ἐξ' τὰς ἀγωνίσεις πολυπραγμονεῖ. ὁ δὲ κακὸς ἀνεῖν, [1] καὶ ἀναδλῶ ἀνταγωνιστής, ἀπογνὺς τῶν ἐν τῆ τέχνῃ ἐλπίδα, ἐπὶ τῶν κακοτεχνίαν ἐτρέπετο. καὶ τοῦτο μόνον ἐξάπανθ' σκοπεῖ, ὅπως τὸ τρέχοντα ἐπισχὼν, ἢ ἐμποδίσας, ἐπισομεῖ. ὡς εἰ τάττε ἀμφιφέροι, οὐκ ἂν ποτε νικῆσαι δυνάμενος. ὁμοίως δὲ τούτοις κἀν ταῖς φιλίαις τὸ δύσκριτον γίνεται. [2] ὁ γὰρ προέχων, αὐτίκα ἐπιβουλεύεται. [3] καὶ ἀφύλακτ' [4] ἐν μέσῳ ληφθεὶς τὸ δυσμενῶν, ἀνηρπάσθη. οἱ δὲ ἀγαπῶντες, καὶ φίλοι δοκοῦσι, ἐξ ὧν ἄλλοις βλάπτειν ἔδοξαν. ὅτε, τε ἀξιόπιστον τὸ ἀμφοτέρης ἔχ ὡς ἔτυχεν ἐπινοοῦσιν, ἀλλ' ἐν τούτῳ τὸ πᾶν αὐτοῖς ἐσὶν ἔργον, διοικήσει τι προσύψας ἀπρεπὲς, μηδὲ ἀλ-

spem victoriæ habens, vicino non incommodat, neque aliorum certatorum res curat. Contra ignavus ille, & imbellis adversarius, desperata celeritate, animum ad fraudem convertit. Atque hoc solum in universum spectat, quomodo currentem objecta remora, vel impedimento, reprimere possit: quæ ni succedant, nunquam queat vincere. Haud aliter in ambiendis magnatum amicitiis accidit: apud quos qui prominet, statim insidiis involvitur, & incautus ab æmulis captus discerpitur. Hi deinde diligi, & amici videri incipiunt, eo quod aliis incommodarint. Iam quod Calumniæ fidem faciat, non temere excogitant: sed in coloris delectu toti occupantur, metuentes ne quid absoni, aut alieni attexant.

ῥῆσαι, *quo id absolvat.* Nemo hunc locum melius interpretabitur, quam Virgilius lib. v. Æneidos:

Signoque repente
Corripiunt spatia audito, limenque relinquunt
Effusi, nimbo similes: simul ultima signant.

Quod ad verbum est, ἢ διανοίαν δοκοῦσιν ποιεῖν πρὸς τὸ τέρμα. Tollius.

1 Καὶ ἀναδλῶ ἀνταγωνιστὴς] Cicero Philippica x. cap. 1: *Declarasti enim verum esse id, quod ego semper sensi, Neminem alterius, qui sua consideret, virtuti invidere.* Idem.

2 Ὁ γὰρ προέχων] Pessime interpres expositi, *qui prominet.* Repone, *qui ceteris antistat:* ut apud Catullum:

Veranni, omnibus è meis amicis
Antistans mihi millibus trecentis. Idem.

3 Καὶ ἀφύλακτ'] Cyprianus de simplicitate Prælatorum: *Facilior cautio est, ubi manifesta formido est; & ad certamen animus ante præstruitur, quando se adversarius confitetur.* Verum, ut bene Seneca, *Professa perdunt odia vindicta locum.* Idem.

4 Ἐν μέσῳ ληφθεὶς] Non satisfacit mihi interpres. Malim, *circumventus rapitur.* Eleganter Ausonius in Cupidine Crucifixo locum hunc illustrat:

Hostemque unum loca non sua nactum
Facta nube premunt. Trepidantem, & cæca parantem
Suffugia, in cœtum media traxere caterva.
Eligitur mæsto, &c.

Contra apud Ciceronem pro Cluentio, c. 65: *Innocentia defensio sæpe multorum improbitate intercluſa respirat.* Idem.

ἐπὶ

λότερον. ὡς γοῦν ἐπὶ πολὺ [1] τὰ περισσὰ τῷ ἀμφιλλοφίᾳ, [2] πρὸς τὸ χεῖρον μεταβάλλοντες, οὐκ ἀπιθάνους ποιοῦντι τὰς κατηγορίας. οἷον, ἢ μὲ ἰατρὸν ἀμφιβάλλουσιν ὡς φαρμακέα. ἢ πλούσιον ἢ, ὡς τύραννον. [3] ἢ τυραννικὸν ἢ, ὡς πρωδλικὸν.

xant. Sic plerunque ejus, quem deferunt, rationes in deterius interpretando, probabiles reddunt accusationes. Medicum veneficii; locupletem affectatæ tyrannidis; tyrannum proditionis insimulant. In-

1 Τὰ περισσὰ] Hic sunt vel fortunæ, vel ingenii, vel quæcunque alia bona, commoda, conditio: quæ alicui adsunt, quibusve conspicuus est. *Tollius.*

2 Πρὸς τὸ χεῖρον μεταβάλλοντες] Basilius Magnus de Invidia: Δεινὸν ἢ ταῖς εἰς τὸ χεῖρον παραγωγαῖς τὸ ἐπαινετὸν διαπύσαι, καὶ ἐκ γείτονος κακίας ἢ ἀρετὴν διαβαλεῖν. *Improbum autem est, in pejus deflectendo quod laudabile est culpare, & è malitia vicinia virtutem criminari.* Sarisberiensis lib. VII. Policratici, capite 24. de calumnia loquens: *Et nunc quidem*, inquit, *bona aliena pervertit, nunc minuit: mala autem fingit, qua non sunt; aut magnificat, & extollit, si qua sunt.* Contra ea Quintilianus lib. II. cap. 12: *Est præterea quadam virtutum vitiorumque vicinia, qua maledicus pro libero, temerarius pro forti, effusus pro copioso accipitur.* Sic & in amore, & in amicitia vitia proximarum virtutum appellationibus velantur. Lucretius lib. IV:

Nigra melichraes est, immunda & fœtida dicos.
Casia pallidior, nervosa & lignea dorcas, &c.

Et apud Theocritum Battus Idyll. X:

Βομβύκα χαρίεσσα, Σύραν καλέουσι τὸ πάντες,
Γναθὰν, ἁλιόκαυστον. ἐγὼ δ' μόνον μελίχλωρον.
O Bombyce venusta, omnes te Syram vocant,
Tenuem, sole adustam. ego vero solus flavam mellis instar.

Est item apud Aristænetum illius vitiorum in melius interpretationis amatorium exemplum, lib. I. epist. 18: Καὶ ὁ μὲν τις τὴν νέαν, ὅτι σιμὸς, ἐπίχαρις παρὰ σοὶ καλεῖται ἐπαινεῖ· τῷ δὲ τὸ χρυσὸν βασιλικὸν ἔφης τὸ δι' ἄκρου τύπτων. ἐρεῖς ἐμμετρότητα ἔχειν μέλανας δὲ ἀνδρικὰς ὀνομάζεις, λευκὰς δὲ θεῶν παῖδας παρασίρηκας· μελιχρώτας δὲ οὐ τέννομα τινος, ἀλλ' ἀνοίκημα εἶναι. Vbi nisi & in Platone ita legeretur, & à Plutarcho in παρασκεύημα mutatum esset, χρῶμα pro ἀνοίκημα legerem. Neque vel ita tamen Platonis mihi locus sanus esse videtur. Μελαγχλώρους δὲ & τέννομα οὐχ ὅπως ἄλλως ἀνοίκημα, ἢ ἐρασταῖς ὑπακουομένοις τε & διαφερομένοις φέρον τι ἀχρότητα, ἐὰν δὴ ὥρα ᾖ. Lege, μελαγχλώρους, (sive μελίχρως, ut alii malunt) δὲ & τέννομα οὐδὲν ἀλλ' ἢ χρῶμα εἶναι ἐρασταῖς &c. ad plures illi sermo institutus est, sic ut τὸ οὐ vitiosum esse quivis facile deprehendat. Cetera mendæ manifestæ sunt. Posset autem τὸ ἀνοίκημα facies verti: nisi quis παρασκεύημα cum Plutarcho malit: cujus vocis vim Cicero pluribus explicat, lib. II. de Oratore cap. XIV: *ut cum in sole ambulem, etiamsi alium ob causam ambulem, fieri natura tamen, ut colorer.* De Amicitia locus est eximius, sed prolixior, apud Horatium lib. I. sat. 3: ubi tandem livorem nostrum, & animi æruginem perstringit, dicens:

At nos virtutes ipsas invertimus; atque
Sincerum cupimus vas incrustare. probus *quis*
Nobiscum vivit! multum demissus homo. *illi*
Tardo *cognomen* pingui damus. *pro* bene sano,
Ac non incauto, fictum, astutumque *vocamus*, &c.

Plura ad Lucret. & Horatium Lambinus congessit, quæ describere nolo, ne alienæ fructum diligentiæ videar velle intercipere. *Idem.*

3 Τὸν τυραννικὸν] Malim, *tyrannidis*, vel *tyranni ministrum*, quam *tyrannum*, ferere. *Idem.*

ἐνίοτε μὲν τοῦτο ὁ ἀκροώμενος αὐτὸς ὑποβάλλει τῶν διαβολῶν πρὸς διαφοράς. καὶ ὡς τὸ ἐκείνου τρόπου οἱ κακοήθεις αὐτοὶ ἁρμόζόμενοι, εὗρον ἔχειν. ἰδοὺ μὲν γὰρ ζηλότυπον αὐτὸν ἄνδρα ἴδωσι, διέβαλόν φασι τῇ γυναικὶ σῇ δεῖπνον. καὶ ἀπιόντων ἐς αὐτὸν, ἀπεστέναξε. καὶ ἡ Στρατονίκη πρὸς αὐτὸν ὑμέλα ἀηδῶς, καὶ ὅλως ἐρωτική. καί τινες καὶ μοιχικαὶ πρὸς αὐτὸν αἱ διαβολαί. ἰδοὺ γὰρ ποιητικὸς ἦν, καὶ ἐπὶ τούτῳ μέγα φρονῶν, μὰ Δί' ἐχλεύασέ σε Φιλόξενος τὰ ἔπη, καὶ διέσυρε, καὶ ἀμελῆ καὶ εἶπεν αὐτὰ, καὶ κακοσπούδαστα. πρὸς ἃ τὸν ἀνεβόα, καὶ φιλόθεον, ἄθεος, καὶ ἀνόσιος ὁ φίλος διαβάλλεται, καὶ ὡς τὸ θεῖον παρωθούμενος, καὶ τῶν πρόνοιαν ὀργιζόμενος. ὁ δὲ ἀκούσας, οἷος μύωπι δηχθεὶς ὑπὸ τοῦ τυπέως, διακέκαυται ὡς τὸ εἰκὸς, καὶ ἀπέφραπται τὸν φίλον, ἐκ τοσαύτης τῆς ἀκριβοῦς ἐλέγχου. ὅλως γὰρ τὰ τοιαῦτα ἐπινοοῦσι, καὶ λέγουσιν, ἃ μάλιστα ἴσασιν ἐς ὀργὴν δυνάμενα προκαλέσασθαι τὸν ἀκροώμενον.

Interdum auditoris affectus ſua calumniis diſcrimina ſuppeditat: ad cujus mores hi maligni homines ſeſe accommodantes, ſcopum attingunt. Nam ſi zelotypum ipſum eſſe perſpexerint: annuit, inquiunt, ille uxori tuæ inter epulas, eamque intuitus ſuſpiravit: Stratonice viciſſim ſuave quiddam, & amatorium: alia item, quæ ad ſuſpicionem adulterii faciunt. Sin poëticæ ſtudioſus illa arte ſibi placeat: Per Iovem tua carmina Philoxenus irriſit, inſectatus eſt, hiulca & lege ſoluta dixit. Apud religioſum, & pium, impietatis, & flagitii accuſatur amicus, quaſi numen rejiciat, & providentiam neget. Tum auditor, ceu œſtro in aurem immiſſo, excandeſcit, ut eſt conſentaneum, & re nondum accurate cognita, amicum averſatur. Talia fere ſunt, quæ ab impuris iſtis confinguntur & dicuntur, cum ea norint audientis animum ad iram maxime poſſe pro-

1 Η Στρατονίκη] Alluſit partim ad hiſtoriam Antiochi Seleuci R. filii, qui novercæ amore flagrans ope Medici voti compos fuit factus: partim ad calumniam, qua Combabus fuit impugnatus apud eundem Seleucum, ac ſi Stratonices manifeſtarius adulter eſſet. Vtramque noſter fuſe exponit in libello de Dea Syria: illam Plutarchus in vita Demetrii Poliorcetæ: quam breviter item noſter attigit in Icaromenippo: Σελεύκῳ δὲ Ἀντίοχον ἐῶσαν Στρατονίκην διαφθείρατα λάθρᾳ τῇ μητρυιᾷ. *Seleuci autem filium Antiochum videbam clam Stratonicæ novercæ innuentem.* Ex hac hiſtoria effictam habes narratiunculam apud Ariſtænetum lib. 1. epiſt. XIII. Repoſui autem, ejecta *uxoris* voce, nomen proprium, in quo ad hiſtoriam reſpicitur, quam expoſuimus. Mox legam ἀνδρὸς. Interpres non nimis bene vertit. *Tollius.*

2 Φιλόξενος] Nobilis poëta Lyricus, qui cum Dionyſii tyranni carmina liberius damnaret, ab eo in Latumias detruſus eſt: unde Tarentum aufugiens Dionyſio revocanti epiſtolam miſit una litera O, id eſt ϖ, notatam. plura Suidas. Meminit & Plutarchus de fortuna Alexandri, orat. II. in initio. *Idem.*

3 Καὶ ἄμετρα] *Hiulca*, interpres. Rectius, *immodulata*, ut Horatius in Arte:

Non quivis videt immodulata poëmata judex. Idem.

4 Ὁ δὲ ἀκούσας] Verte: *quo ille*, ſc. amicus, *audito, ſtatim velut œſtro percitis auribus, uti par eſt, inflammatur, & moram accuratæ inquiſitionis non ferens, averſatur amicum, repellitque. Plane enim iſtiſmodi mendacia confingunt, quæ maxime norunt audientis animum ad iram poſſe provocari.* Idem.

1 Καὶ

[1] καὶ ἔνθα τρωτός ἐστιν ἕκαστος ἐπισάμενοι, ἐπ' ἐκεῖνο τοξεύουσι, καὶ ἀκροβολίζονται εἰς αὐτόν. ὥστε τῇ προσχούσῃ ὀργῇ πεπαρθεμμένον [2] μηκέτι σχολὴν ἄγειν τῇ ἐξετάσει τ' ἀληθείας. ἀλλὰ καὶ θέλῃ τις ἀπολογεῖσθαι, μὴ προσίεσθαι, τῷ προδιδύξῳ τ' ἀκροάσεως, [3] ὡς ἀληθεῖ προκατειλημμένον. [4] Ἀνυσιμώτατον γὰρ ὂν τὸ εἶδος τ' διαβολῆς, τὸ ὑπανειλκὸν τ' ἐπιθυμίας. ὁπότε καὶ παρὰ Πτολεμαίῳ [5] τῷ Διονύσῳ ἐπικληθέντι, ἐμέμφθη τις, ὃς διέβαλε [6] τὸ Πλατωνικὸν Δημήτριον, ὅτι ὕδωρ τι πίνοι, καὶ μόνῳ τῶν ἄλλων γυναικεῖα οὐκ ἐνεδύσατο ἐν τοῖς Διονυσίοις. καὶ εἰ μὴ κληθεὶς [7] ἕωθεν ἔπινέ τε, πάντων ὁρώντων, καὶ λαβὼν

provocare. Et qua parte quisque præstat, cognoscentes, illa ipsum telis jaculisque petunt: ne auditor, subita conturbatus ira, aliquod vero cognoscendo collocet otium: deinde ei, qui se purgare velit, non attendat, inopinato crimine, tanquam vero præoccupatus. Etenim ea calumniæ species est efficacissima, quæ cum auditoris cupiditate conflictatur: quando etiam apud Ptolemæum cognomento Dionysum quispiam olim Demetrium Platonicum accusavit, quod in Bachanalibus aquam biberet, soluſque omnium mulieribus non fuisset indutus. Ac nisi mane vocatus vinum bibisset omnium in conspectu, & sumta veste Ta-

1 Καὶ ἔνθα τρωτός ἐστιν] Sic Alexander Parmenionis auctoritatem moleste ferens, à Cratero in Philotam, invidiosa illius & suspiciosa commemoratione accenditur: Curtius l. VI. cap. 8. sic Nero à Capitone Cossutiano in Thraseam inflammatus, quod non adfuisset in Poppeæ Sabinæ consecratione, quam Nero præ ceteris dilexerat: Tacitus lib. XVI. cap. 22. Sic apud Phædrum libertus ille,

Adjecit id, quod sentiebat maxime
Dolaturum amanti.

Ceterum exemplorum ὅσα κόνις. Benedictus male legit τρῶτον, pro τρωτὲς, vertitque *& qua parte præstat.* nos emendavimus & contextum, & interpretationem, vertentes, *& qua quisque parte maxime vulneri patet.* Tollius.

2 Μηκέτι σχολὴν ἄγειν] Verterim: *indagandæ, seu perscrutandæ, veritati non modo non vacet: verum etiam si quis objectum crimen diluere voluerit, non admittat defensionem, insolentia audita criminationis, tamquam veritate præoccupatus.* Idem.

3 Ὡς ἀληθεῖ] Nisi ἀληθεῖ hic neutro genere accipitur pro substantivo, legendum hic vel ἀληθείᾳ, quod malim; vel ἀληθὲς, ut ad ἀκροάσεως referatur. *Idem.*

4 Ἀνυσιμώτατον γὰρ ὂν] Atticismus, pro, ἀνυσιμώτατον γὰρ ἐστι. Sic Homerus Iliad. Θ. v. 306:

Μήκων δ' ὡς ἑτέροισι κάρη βάλεν, ἥτ' ἐνὶ κήπῳ
Καρπῷ βριθομένη, νοτίῃσί τε εἰαρινῇσιν.

Pro βρίθεται. Pro ὁπότε malim, ἅς ποτε. Idem.

5 Τῷ Διονύσῳ ἐπικληθέντι] Qui undecimus fuit Ptolemæorum. *Idem.*

6 Τὸν Πλατωνικὸν Δημήτριον] Cujus & Antoninus Imp. meminit lib. VIII. cap. 22. adeatur Ionsius in Histor. Philosophica. *Idem.*

7 Ἕωθεν ἔπινε] Quo nihil viro gravi turpius, nisi cum res poscit, aut jubet valetudo: antiquis autem rarum, & inusitatum, ut etiam Apostolos illud diei tempus ab ebrietatis potuerit suspicione vindicare. Res igitur erat extremæ luxuriæ, quam & feminæ adamabant nequiores Apuleius lib. IX. *Quanto me felicior*

ἐων [1] ταραντινίδιον, [2] κυμβάλιστί τε, καὶ πόσωι χήσειε, ἀπολώλοι ἄν, ὡς ἐγὼ ἠκούσαμεν τῇ βίᾳ ἔ βασι-

Tarentina, cymbala pulsaſſet, & ſaltaſſet, plane periiſſet; quod

Daphne vicina, qua mero & prandio matutino ſaucia cum ſuis adulteris voluptatur. Idem eodem libro: *matutino mero, & continuo ſtupro corpus emanciparat.* Tollius.

1 Ταραντινίδιον] Pollux lib. VII. cap. 17: καὶ μὴν τόγε ταραντινίδιον διαφανὲς ἱστὶν ἔνδυμα, ὠνομασμένον ἀπὸ τῶν ταραντίνων χρήσεως ἐς τρυφήν. *Eſt autem pellucida veſtis, Tarantinidion, ita à Tarentinorum uſu luxuque appellata.* Heſychius: Ταραντινὸν, ſive, ut alii legunt, ταραντινίδιον, ἱμάτιον γυναικεῖον λεπτὸν, κρόσσους ἔχον ἐν τῷ ἑνὸς μέρει. *Tarantinidium, veſtimentum muliebre tenue, fimbrias, ſeu villos habens ab una parte,* Vtebantur eo plerumque meretrices. Lucian. in dial. meretr. Οὐκ αἰσχύνῃ μόνη τῶν ἑταιρῶν ἱκανὸν, ἔχ ὅμως, ἐ ταραντινίδιον ἔχουσα. Apud Pollucem cap. XIII. lib. VII. fragmentum eſt veteris poëtæ, Παρθένῳ δ' εἶναι ἁρμόττει, φορεῖν κροσσωτὸν, καὶ γυναικείαν στολήν. *Virgo eſſe videtur, gerens fimbriatas veſtes, & muliebrem ſtolam.* Muliebri autem veſte Bacchus amiciebatur. Vide Senecam. Et Tragœdi, omneſque Dionyſiaci artifices, quorum nota *Syrmata.* Apud eundem Pollucem, Λυδῶν χιτών τις βαλλάρα, διονυσιακὸς, σοδυνῆς. Et apud Heſych. βαλλάραι χιτῶνες, ἐξεφόρουν αἱ θρᾷτται βάκχαι. Hinc & Bacchus βαλλαρεὺς dictus. Commentator vetus Horatii l. I. od. XVIII: Baſſareus *dictus eſt liber pater à genere veſtis Baccharum:* unde *& Baccha* Baſſarides *dicta Perſ.* Baſſaris *& Lyncem.* Baſſaris *enim genus veſtis eſt, ad pedes uſque demiſſa, dicta à* Baſſara, *loco Lydiæ,* ubi ſit. Vbi *Baſſara* pro *Baſſaris* legendum videtur. Verum Etymologici auctor & in etymologia, & in ipſa nominis denotatione variat. Quamquam etiam *Baſſaris* apud Perſii Scholiaſten inveni, ad Sat. I. v. 101: *Baſſarides,* inquit, *Bacchæ. Quibuſdam videtur à genere veſtis, quæ Liber pater utitur, demiſſa ad talos, quam Thraces* Baſſarin. *Quidam à vulpibus, quarum pellibus Baccha ſuccingebantur. Vulpes Thraces* Baſſares *dicunt.* Idem.

2 Κυμβάλιστί τε] Cymbala namque cum ſaltatione jungebantur in Deorum effeminato cultu: præſertim in feſtis Bacchi, Herculis, & Matris Deum Cybeles. Iuſtinus de Ptolemæo Philopatore, lib. XXX: *addantur inſtrumenta luxuria, tympana & crepundia;* ſive, ut alii malunt, *crepitacula.* Vbi tamen τὸ *crepundia* ab interprete eſſe cenſuerim. Nam de eodem loquens Plutarchus tympani tantum meminit. Sed, uti dixi, & cymbala in ejuſmodi feſtis ſolemnia fuere. Apulejus de Gallis Cybeles, lib. VIII. Mileſ. *Qui per plateas & oppida cymbalis & crotalo perſonantes, Deamque Syriam circumferentes mendicare compellunt.* Lucretius lib. III.

Tympana tenta tonant palmis, & cymbala circum
Concava, raucisonoque minantur cornua cantu.
Et Phrygio ſtimulat numero cava tibia mentis.

Erant autem ea vel ex ære, vel è buxo, quæ mutuo colliſu non ingratum ſonum edebant. Auſonius in Epiſt. ad Paulinum XXV;

Cymbala dant ſtridu ſonitum: dant pulpita ſaltu
Icta pedum: tentis reboant cava tympana tergis.

Propertius lib. III. el. XVI; ad Bacchum:

Levis odorato cervix manabit olivo,
Et ſeries nudos veſte fluente pedes.
Mollia Dircæa pulſabunt tympana Theba;
Capripedes calamo Panes hiante canent.
Vertice turrigero juxta Dea magna Cybelle
Fundet ad Idæos cymbala ranca choros.

Anthol. lib. IV. de Herc. & Bacchо:

Ἀμ-

λέως, ἀλλ' [1] ἀνθυποφισὴς ἦν, καὶ ἀνθ' ὑπερχυθ῀ τ῀ Πτολεμαίᾳ τρυφῆς. [2] Περὶ δ' Ἀλεξάνδρου, μεγίστη τότε ἦν ἀπασῶν διαβολὴ λέγειν, εἰ ἔλοιτό τις μὴ σέβειν, μηδὲ προσκυνεῖν τ῀ Ἡφαιστίωνα. ἐπὶ γὰρ ἀπέθανεν Ἡφαιστίων, ὑπὸ δ' ἔρωτ῀ Ἀλέξανδρ῀ ἐζηλήθη προσθεῖναι τ῀ τοῦτο τῇ λοιπῇ μεγαλουργίᾳ, [3] καὶ θεὸν χειροθετῆσαι τ῀ τετελευτηκότα. διὸ οὐδὲ ἂν πόλις τε ἀνέτρεπον αἱ πόλεις, καὶ τεμένη κατεδρύβη, καὶ βωμοὶ, καὶ θυσίαι, καὶ ἑορταὶ τῷ πρώην τούτῳ Θεῷ ἐπετελοῦντο. [4] καὶ ὁ μέγιστ῀ ὅρκος ἦν ἅπασιν, Ἡφαιστίων. εἰ δέ τις ἢ μειδιάσειε πρὸς τὰ μυθούμενα, ἢ μὴ φαίνοιτο πάνυ σύσθβῶν, ἀνατ῀ ἐπίκειτο ἡ ζημία. ὑπολαμβάνοντες δὴ οἱ κόλακες τὴν μεροκιόδη ταύτην δ' Ἀλεξάνδρ῀ ἐπιθυμίαν, προσέξεσιον δῦναι, καὶ ἀνεζωπύρουν, [5] ὀνείρασι διηγούμενοι

quod regis moribus non delectaretur, ſed Ptolemæi deliciis infenſus eſſet, & adverſarius. Apud Alexandrum graviſſimi criminis reus fiebat, qui colere & adorare nollet Hephæſtionem. Nam poſteaquam is è vivis exceſſit, amore victus Alexander, ad reliquam funeris magnificentiam additum voluit, ut mortuus inter Deos Hephæſtion haberetur. Continuo civitates ei templa condiderunt, delubra dedicarunt, aras, victimas, & feſta novo huic Deo conſecrarunt. Eratque nomen Hephæſtionis jusjurandum omnium religioſiſſimum. Siquis autem vel riſiſſet ad ea quæ fiebant, vel non omni ſtudio colere viſus eſſet, culpa capitalis erat. Aſſentatores autem perſpecta hac juvenili Alexandri cupiditate, ei ignem & fomitem addere cœperunt, ſomnia narrantes

Ἀμφοῖν δ' ςῆλαι σωτήρμονες· εἴκελα δ' ὅπλα
Νεβρὸς, λεοντῆ, κύμβαλα δὲ, πλαταγή.
Sudorumque pares meta, paria arma: leonis
Exuvia, hinnuleus, cymbala cum ſtrepitu.

Eleganter ad rem Tertullian. de Pallio: *Atquin alius & ſericatus & crepidam eratus inceſſit, & ut digne quidem Bacchantibus indumentis aliquid ſubtinniret, cymbalo inceſſit.* Tollius.

1 Ἀνθυποφισὴς] Exprobrator. Lactantius lib. v. cap. 6: *Et quoniam mores ac vitia regis imitari genus obſequii judicatur, abjecerunt omnes pietatem; ne exprobrare regi ſcelus viderentur, ſi aliter viverent.* Vid. Tacit. XVI. 22. Et Lactant. l. v. cap. 9. p. 482. Iſocr. p. 10. *Idem.*

2 Περὶ δ' Ἀλεξάνδρ῀] Malim ita vertere: *Ita & apud Alexandrum hæc omnium maxime valebat calumnia, ſiquis neque colere ut Deum, neque adorare velle Hephæſtionem deferebatur.* Idem.

3 Καὶ θεὸν χειροτονῆσαι] Pluribus hæc Arrianus, Curtius, Plutarchus in vita Alex. M. *Idem.*

4 Καὶ ὁ μέγιστ῀ ὅρκ῀] De Caligula Suetonius refert, eum inter cetera amoris erga Druſillam documenta nunquam deinceps niſi *per numen Druſillæ* dejeraſſe. Idem in morte Iulii Cæſaris narrat, controverſias quaſdam à plebe *interpoſito per Cæſarem jurejurando* diſtractas: & Claudium Imp. *jusjurandum* ſibi *neque ſanctius* neque *crebrius* inſtituiſſe, quam *per Auguſtum*: quin & violata perjurio numina iſta gravius vindicata, quam ſi quis per ipſum Iovis numen, aut majorum gentium Deos pejeraret. Sic ut vere dixerit Tertullianus in Apologetico: *Citius denique apud vos per omnes Deos, quam per unum genium Cæſaris pejeratur.* Idem.

5 Ὀνείρασι] Id enim inter divinitatis ſigna. Vnde & ægrotantes, & futura

γήμενοι τῷ Ἡφαιστίωνι, [1] ἐπιφανείας τινὰς, καὶ ἰάμασι πρόσκλησις αὐτῷ, καὶ [2] μαντείας ἐπιφημίζοντες. καὶ τέλος, ἔθυον [3] παρέδρῳ, καὶ [4] ἀλεξικάκῳ θεῷ. ὁ δὲ Ἀλέξανδρος ἥδετό τε ἀκούων, καὶ τὰ πλούσια [5] ἐπίσθια, καὶ μέγα ἐφρόνει, ὡσανεὶ καὶ θεῷ παῖς ὢν μόνον, ἀλλὰ καὶ θεὸς ποιεῖν δυνάμενος. πόσους τοίνυν οἰόμεθα τῷ Ἀλεξάνδρῳ φίλων ἀπολωσθαι τὴν κοινὴν ἐκείνου ἀπολαῦσαι τὸν Ἡφαιστίωνα θεότητα, διαβληθέντας, ὡς ὑπὸ τιμῶσι [6] τὸν κοινὸν ἁπάντων θεὸν, καὶ ἀφ' τοῦτο ἐξελαθέντας, καὶ τῆς βασιλέως εὐνοίας ἐκπεσόντας; τότε δὲ

tes Hephæſtionis, appariſiones quaſdam, & medelas ei attribuentes, ejuſque oracula prædicantes: denique aſſeſſori, malorumque depulſori Deo ſacra fecerunt. Alexander autem hæc jucunde audiebat, tandem etiam ut veris fidem habebat, & gloriabatur, quod non modo Dei filius eſſet, ſed Deos etiam creare poſſet. Quot igitur Alexandri amicos putamus illam Hephæſtionis divinitatem tum male habuiſſe, quum accuſarentur, quod communem omnium Deum non colerent: ideoque expellerentur, & regis benevolentia exciderent? Tunc temporis Aga-

prænoſcere cupientes, in Deûm, Æſculapii præcipue, & Serapidis, neo non Apollinis, ſeſe templa conferebant, per ſomnium illorum voluntatem, reſponſave expiſcaturi. *Tollius.*

1 Ἐπιφανείας] Illuſtravit hanc vocem, locumque Luciani, Vir illuſtris Ez. Spanhemius in V. Diſſertatione de re Nummaria: quod opus à me juventuti nunquam non erit commendatiſſimum. *Idem.*

2 Μαντείας] Et oracula ad auctoritatem novo Deo conciliandam efficta. Æmulatus eſt in Antinoo Hadrianus, quem non ſecus ipſe, ac Hephæſtionem Alexander, dilexerat. Spartianus in ejus vita: *Et Græci quidem volente Hadriano eum conſecraverunt, oracula per eum dari aſſerentes, quæ Hadrianus ipſe compoſuiſſe jactatur.* Idem.

3 Παρέδρῳ] Servius in VII. Æneid. *Revera Virbius eſt numen conjunctum Dianæ, ut matri Deum Attis, Minervæ Erichthonius, Veneri Adonis.* Id eſt πάρεδρον. Πάρεδροι etiam συνθρονοι dicti, teſte Heſychio, quamquam viri docti τοὺς παρέδρους τοῖς συνθρόνοις inferiores exiſtimant, & ordine, & dignatione. quin & Gallus ſeſe apud noſtrum in dialogo ſui nominis πάρεδρον Ἐμὲ jactat. *Idem.*

4 Ἀλεξικάκῳ] Quod Herculi, quem æmulabatur Alexander, cognomen datum in Deorum numerum cooptato. Fuit item Apollinis cognomen, de quo videndus Pauſanias in Atticis, pag. VI. *Idem.*

5 Ἐπίσθια] Iuvenalis Sat. IV:

Quid apertius? Et tamen illi
Surgebant criſtæ. Nihil eſt, quod credere de ſe
Non poſſit, cum laudatur dis æqua poteſtas. Idem.

6 Τὸν κοινὸν ἁπάντων θεόν] Erant enim & peculiares vel populis, vel familiis, ſeu gentibus Dii; Auſon. in Cæſaribus:

Æneadum generis qui ſextus & ultimus heres,
Polluit, & clauſit Iulia ſacra Nero.

Inprimis heroes in Deûm numerum relati; ut populo Romano Quirinus. Cæterum, qui plura Deorum nomina deſiderat, uni tantum culta vel cognita populo, legat cap. XXIV. Apologetici Tertulliani, & lib. IV. Auguſtini de Civitate Dei, cap. 8. & paſſim. Sermon. VIII. Theodoreti ad infideles Græcos, &c. *Idem.*

I Ta-

Ἀγαθοκλῆς ὁ σάμιος, [1] τεταγμένων παρ' Ἀλεξάνδρῳ, καὶ πιμώμενος παρ' αὐτῷ, μικρᾶ δεῖν [2] συνηκοντίσθη λέοντι, διαβληθεὶς ὅτι δακρύσειε παρελθὼν τὸ Ἡφαιστίωνος τάφον. ἀλλ' ἐκείνῳ μὲν λέγεται βοηθῆσαι Περδίκκας, [3] ἐπομοσάμενος κοινῇ πάντων τῶν Θεῶν, καὶ καθ' Ἡφαιστίωνος, [4] ὅτι δὴ κινηγετοῦντι οἱ φανείη σὺν ἀρχῇ τῇ Θεῶν ἐπισπᾶσθαι, εἰπεῖν Ἀλεξάνδρῳ, φείσασθαι Ἀγαθοκλέους. ἐγὼ γὰρ ὡς ἀπιστῶν, οὐδὲ ὡς ἐπὶ νεκρῷ δακρύσαι, ἀλλὰ τῇ παλαιᾷ συνηθείᾳ μνημονεύουσα. ἡ γὰρ κολακεία, καὶ ἡ διαβολὴ, τότε μάλιστα χώραν ἔχει παρὰ τὸ Ἀλεξάνδρου πάθος συνολισθαίνουσα. [5] καθάπερ γὰρ ἐν πολιορκίᾳ ἔστι ἐπὶ τὰ ὑψηλὰ, καὶ ἀπόκρημνα, καὶ ἄσφαλῆ τῶν τείχων

Agathocles Samius, qui apud Alexandrum centurio in honore erat, parum abfuit quin cum leone committeretur, accusatus, quod sepulchrum Hephæstionis præteriens illachrymasset. Verum illi opem tulisse fertur Perdiccas, Deos omnes, ipsumque Hephæstiona juratus, Deum in venatione sibi clare visum mandasse, ut Alexandro diceret, Agathocli esse parcendum, qui non ut mortuum lachrymasset, & quod vanam Hephæstionis divinitatem crederet, sed quod pristinæ familiaritatis meminisset. Sic igitur affecto Alexandro, locus assentationi, & calumniæ aptissimus fuit. Nam quemadmodum hostes urbem oppugnaturi, non altam, non præcipitem, non munitam

1 Τεταγμένων] Verte; *Ordinum ductor, quique magno apud Alexandrum in honore erat.* Tollius.

2 Συνηκοντίσθη λέοντι] Alludit ad historiam Lysimachi, quem Alexander Leoni objecerat. *Idem.*

3 Ἐπομοσάμενος] Eodem ferme dolo, quo Iulius Proculus usus, interfecto, seu discerpto à Patribus Romulo, quo desiderium plebis leniret. Adi Livium lib. 1. & Florum, cap. 1. *Idem.*

4 Ὅτι δή] Legebam initio, ὅτι ἴδη. verum τὸ ὅτι eleganter sæpe πυρέλκει. Idem.

5 Καθάπερ γὰρ ἐν πολιορκίᾳ] Eadem in Halieuticis similitudine usus est Oppianus lib. v:

Ὡς δ' ὅτε δυσμενέων βελεοὺς λοχῶν ἀντίοιοι
Λάθρι ἐμπελάσῃ μεσάτιον ὅπλα νύκτα δοκεύσας,
Εὖδοντας δὲ κίχῃσι φυλακτῆρας περὶ πυλέων
Ἄρεϊ δὴ μενεαίνων, ἐπιπλήξας δ' ἐδάμασσεν.
Ἐνθεν ἔπειτ' ἄκρῃσι τε πόλιν, καὶ τύρσιν ἐπ' αὐτῇ
Θαρσαλέοι σεύδουσι, πυρὸς βέλος, ἄσσιον ἄτλῳ,
Δαλὸν ὑϋδμήτων μεγάρων αἰζηῶν φέροντες
Ὡς τότε &c.

Ac veluti insidiis media sub nocte propinquant
Hostibus occulto, & cutis somnisque solutas
Excubias arcis nactæ sub Marte quieto,
Cædunt; & sternunt custodum corpora passim:
Hinc propere evadunt summa ad vestigia muri,
Audaceſque locant flammas in arce micantes,
Vrbis casuræ signum, torremque ferentes,
Qui sit robustus jam prensa malleus arcis:
Sic tunc &c.

Vt & Apulejus ex parte lib. v. Metam. *Tunc nactæ jam portis patentibus nudatam sore-*

προσίασιν οἱ πολέμιοι, ἀλλ' ἐν ᾗ ἀφύλακτόν τι μέρος, ἢ σαθρὸν αἴθωνται, ἢ ταπεινὸν, ἐπὶ τοῦτο πίσυ δυνάμεως χωροῦσιν, ὡς ῥᾷστα παρεισδῦναι, καὶ ἐλεῖν δυνάμενοι, ὅτω δὴ οἱ διαβάλλοντες, [1] ὅ, τι ἂν ἀθενὲς ἴδωσι τῆς ψυχῆς, καὶ ὑποσαθρον, καὶ εὐπίστευτον, τούτῳ προσβάλλουσι, [2] καὶ προσάγουσι τὰς μηχανὰς, καὶ τέλος, ἐκπολιορκοῦσι, μηδενὸς ἀνθιστα μένοντος· μηδὲ τὸν ἔφοδον αἰδομένου. εἶτ' ἐπειδὰν ἐντὸς ἄπαξ τειχῶν γένωνται, πυροπολοῦσι πάντα, καὶ καίουσι, καὶ σφάττουσι, καὶ ἐξελαύνουσιν, οἷα εἰκὸς ἀλιτηριώδους ψυχῆς, καὶ ἐξωδεσμοποδισμένης, ἔργα εἶναι. μηχανήματα δ' αὐτοῖς καὶ δόλοι ἅπτε ἀπάτη, καὶ τὸ ψεῦδος, καὶ ἡ ἐπορκία, καὶ [3] προσλιπάρησις, καὶ ἄδικα μύρια ῥαδιουργήματα. ἡ δὲ μεγίστη πασῶν, καὶ κολακεία ἐστὶ, [4] συλλυπῆς, μᾶλλον δ' ἀδελφή τις οὖσα τῆς ἀληθοκολακείας. οὐδεὶς γὰρ ὕπω γυναῖκας ἐστὶ, καὶ ἀδαμαντίνου τεῖχος τῆς ψυχῆς προβεβλημένον, ὃς οὐκ ἂν ὑποδύη τοῖς τῆς κολακείας ἀληθοκολᾶς. καὶ ταῦτα, ὑπορυττόσης, καὶ τὰς θεμελίους ὑφαιρούσης τῆς ἀληθοκολακείας. καὶ τὰ μὲν ἐντὸς, ταῦτα. ἔνθεν δὴ, πολλαὶ προδοσίαι συναγωνίζονται, τὰς χεῖρας ὀρέγουσαι, καὶ τὰς πύλας ἀναπετῶσαι, καὶ πάντα τρόπον τὴν ἁλώσιν δι' ἀκριβοῦς συμπροθυμούμενοι.

nitam mœnium partem invadunt: sed quam non custoditam, debilem, humilemve norunt, in eam totis viribus impetum faciunt, ut qua facillime ingredi, & rerum potiri queant. Ita calumniatores, quod in auditoris animo languidum, fragile, & accessu facile viderint, illud adoriuntur, eoque suas machinas adducunt: denique nemine obsistente: hostilemque impetum sentiente, expugnant: deinde intra muros, cuncta igni ferroque devastant, jugulant, expellunt: qualia verisimile est fieri animo capto, & mancipato. Artes sunt ipsis adversus absentem, fallacia, mendacium, perjurium, obsecratio, impudentia, aliæque sexcentæ astutiæ: quarum omnium maxima est assentatio, Calumniæ cognata, imo soror. Nemo enim tam generoso est animo, & adamantino muro septus, qui adulationis calumniis non succumbat: idque cum calumnia suffodiat, & fundamenta subtrahat. Atque hæc quidem sunt, quæ foris adveniunt. Intus autem multæ proditiones adjuvant, manus porrigunt, portas aperiunt, omnibusque modis expugnationi auditoris una incumbunt. Ac

tis animum facinorosæ mulieres, omissis tecta machina latibulis, destructis gladiis fraudium simplicis puellæ paventes cogitationes invadunt. Tollius.

1 Ὅ τι ἂν εὕρωσιν] Themistius Orat. III: Καὶ ὅτι ἂν αὐτὴν αὐτῶν ὑπερλάβωσιν, ῥᾳδίως εἰσοικισαμένων καὶ σμικρὸν ὑποτρυπήσαντες τὸ ἐλέγχειν τὸ δραστικὸν τοῦ ἀδικεῖν. *Quæ ubi ad votum succedere sibi conatus suos senserit, perblande irrepens paulatim eum subruit, & sitrutatur, qua parte minime munitus, ac minime valens est.* Idem.

2 Καὶ προσάγουσι τὰς μηχανάς] *Eique suas machinas admovent.* Idem.

3 Προσλιπάρησις] Non est *obsecratio*, uti reddidit interpres: sed est *assiduitas* in calumniando; aut si ita mavis, in assentando simul & calumniando, qua quasi obtunditur ille, quem in amicum veterem volunt concitare. *Idem.*

4 Συλλυπῆς] Περίδρομον ὑποκρίσεως vocat Themistius, *emissariam simulationis.* Idem.

1 Τὸ

μῶμαι. πρῶτον μέν, [1]τὸ φιλόκαινον, ὃ φύσει πᾶσιν ἀνθρώποις ὑπάρχει, καὶ [2]τὸ ἀφίκορον. ἔπειτα δή, τὸ πρὸς τὰ παραδόξα τῶν ἀκουσμάτων ἐπόρμων. ἐγὼ γὰρ οἶδ' ὅπως ἡδέως πάντες λαθραίως, καὶ πρὸς τὰς λεγομένας, καὶ [3]μεστὰς [4]ὑποψίας ἀκούομεν. οἶδα γὰρ πῶς ὅτως ἡδέως χαρχαλιζόμεθα τὰ ὦτα ὑπὸ τῶν διαβολῶν, ὥσπερ τὰς πτερωτὰς κνωμένους. ἐπειδὰν τοίνυν ὑπὸ τούτων ἅπαντων συμμεγεθύνωμαι πρόσωπα, καὶ πρᾶτον αἱρῶσιν οἴμαι, καὶ ἡδὺ δυσχερὴς ἡ νίκη γένοιτο, μηδενὸς ἀντιπαραβαλλομένου. μηδ' ἀμυνομένου τὰς πρόσβολὰς ἀλλὰ δή μοι ἀκούσῃ, ἐκόντι ἑαυτὸν ἐνδιδόντι. δὲ διὰ-

Ac primum quidem hæ ſunt, rerum novarum ſtudium, ac præſentium faſtidium, quod hominis ingenio à natura eſt inſitum: deinde vero, quod ad rerum incredibilium auditionem ſequitur. Neſcio enim quo pacto gaudemus omnes clanculum, quum plenas ſuſpicione delationes audimus. Quibuſdam enim comperi aures calumniis ita ſuaviter titillari, ac ſi pennis confricarentur. Proinde quum talibus adjuti ſociis irruerint, vi utique capiunt, nec ægre paratur victoria, ubi nemo repugnat, nec vim propulſat: ſed, qui audit, ultro ſeipſum dedit: qui ve-

1 Τὸ φιλόκαινον] Plinius lib. XII. Nat. Hiſt. cap. 1. *Eſt natura hominum novitatis avida.* Plinius Iunior lib. VIII. epiſt. XVIII: *aures hominum novitate latantur.* Hinc Homerus:

Τλιὸν γὰρ δοιδὴν μᾶλλον ὀπιπεύουσ' ἀνθρωποι,
Ἢ τὸν ἀκούοντες νεωτάτη ἀμφιπέλονται. Tollius.

2 Τὸ ἀφίκορον] Propertius lib. II. eleg. 33:

Elevat aſſiduos copia longa viros.

Monetque Iſocrates ad evitandam illam ſatietatem, τὰς ὁμιλίας μὴ πυκνὰς ποιεῖν τοῖς αὐτοῖς. *ne ſæpius eoſdem alloquamur*, in orat. ad Demonicum. Eximium hac de re præceptum eſt apud Ciceronem de amicitia cap. 19: *Non enim*, inquit, *amicitiarum eſſe debent, ſicut aliarum rerum, ſatietates. Veterrima quaque, ut ea vina, quæ vetuſtatem ferunt, eſſe debent ſuaviſſima: verumque illud eſt, quod dicitur, multos modios ſalis ſimul edendos eſſe, ut amicitiæ munus expletum ſit. novitates autem, ſi ſpem afferunt, ut tamquam in herbis non fallacibus factus appareat, non ſunt illæ quidem repudianda: vetuſtas tamen ſuo loco conſervanda eſt.* Idem.

3 Μεστὰς ὑποψίας] Gnome Gr.

Τ' πόγοισα δεινόν ἐστιν ἀνθρώποις κακόν.

Suſpicio grave eſt hominibus malum.

Vide quæ ad cap. III. P. Syrus:

Ad triſtem partem ſtrenua eſt ſuſpicio. Idem.

4 Τ' ποψίας] Recte igitur Seneca in iræ devitatione monet *tollendam ex animo ſuſpicionem & conjecturam, fallaciſſima irritamenta*; lib. II. de Ira, cap. XXIV. Idem lib. III. cap. XXX: *Taurum color rubicundus excitat: ad umbram aſpis exſurgit: urſos leoneſque mappa proritat. Omnia, quæ natura fera ac rabida ſunt, conſternantur ad vana. Idem inquietis & ſtolidis ingeniis evenit; rerum ſuſpicione feriuntur.* Auſonius in epiſt. ad Paulinum:

Nec qua compoſitis male ſuada & credula cauſis
Concinnat veriſimilis ſuſpicio culpas.

Ita enim illic legendum: non, *male ſuada credula cauſis*, uti partim Cel. Grævius vidit, partim nos emendandum judicamus. *Compoſita cauſa* ſunt fictæ calumniæ. Sic Phædr. f. 1:

Qui fictis cauſis innocentes opprimunt.

ϛαπορῶν ἢ, [1] τῷ ἐπιβουλῷ ἀγνοοῦντι. ὥσπερ γὰρ ἐν νυκτὶ πόλεως ἁλισκομένης, καθεύδοντες οἱ διαβαλλόμενοι φονεύονται, καὶ τὸ πάντων οἰκτιστον, ὁ μὴ σὺν εἰδότι τὰ μεγιστημένα, προσέρχεται τῷ φίλῳ φαιδρὸς, ἃ τε μηδὲν φαῦλον ἑαυτῷ συνεπεπράκει, καὶ τὰ συνήθη λέγει, καὶ ποιεῖ, παντὶ τρόπῳ ὁ ἄθλιος συνδρομῇ. ὁ δὲ, ὡς μὲ ἔχει τι ἡμερώτερον, καὶ ἐλεύθερον, καὶ παῤῥησιαστικὸν, δύσας [2] ἐξέῤῥηξε τὴν ὀργὴν, καὶ τὸ ἐμὸν ἐξέχεε. καὶ τέλος, τὴν ἀπολογίαν προσαιθόμενος, ἔγνω μοίτιν καὶ ᾧ φίλε παρωξυμμένος. ὡς δὲ ἀχθυνέστερος, καὶ ταπεινότερος, προσίεται μὲ, καὶ προσμειδιᾷ [3] τοῖς χείλεσιν ἄκροις, μισεῖ δὲ, καὶ λάθρᾳ τὰς ὀδόντας διατελῶ. καὶ [4] ὡς ὁ ποιητής φησι, [5] βυσσοδομεύῳ τὴν

vero accusatur, insidiarum est ignarus. Nam haud aliter qui deferuntur, atque qui captis urbibus pereunt, dormientes trucidantur. Et quod est omnium maxime miserabile, hic rerum actarum nescius, amicum hilari vultu adit, ut nullius mali sibi conscius, & consueta dicit, facitque, insidiis omnifariam miser obsessus. Tum ille, si homo ingenuus est, & liber, ac confidens, iram illico rumpit, animumque effundit: denique prævisa defensione, agnoscit se adversus amicum absre fuisse exacerbatum. Sin autem ignaviore est, & abjectiore animo, admittit quidem, summisque labiis arridet: verum odit, & clam dentibus frendet: ac, ut inquit Poëta, iram in animo molitur.

Quo

Hic autem lubens legam; ἡδὺ πάντες πρὸς τὰς λαβρικὰς λογομυίας, καὶ μ. ὑπ. διαβολάς. Tollius.

1 Τῷ δοκεῖ ἐπιβουλῷ ἀγνοοῦντι] Egregie Cicero Verrina 11. cap. 14: *Eum qui palam est adversarius, facile cavendo vitare possis: hoc vero occultum, intestinum, ac domesticum malum non modo non existit, verum etiam opprimit, antequam perspicere atque explorare potueris.* Facete Hispani,

Del agua mansa me guarde Dios, que
de la brava me guardaré.

Id est,

A flumine leni ac placido me Deus tutum præstet:
A torrente facile me ipse tutabor. Idem.

2 Ἐξέῤῥηξε τὴν ὀργὴν] Seneca de Ira l. 11. cap. 29: *Quid est inquius, quam secreto credere, palam irasci?* Idem.

3 Τοῖς χείλεσιν ἄκροις] Hoc est, non ex animo. Sic *summis labiis hospitem invitare*, dixit Hieronymus. nostri autem, ἀπ' ἄκρων χειλέων φιλοσοφεῖν, in Apologia. & in Dialog. Meretr. ἐπ' ἄκρων τῶν χειλέων σοῦ ἔρως ἔχει. plura Erasm. in Adagiis. *Idem.*

4 Ὡς ὁ ποιητὴς φησι] Homerus Odyss. ρ.

Ἐσθλὰ ἀγορεύοντες, κακὰ δ' ἐφρεσὶ βυσσοδομεύων.
Bona prædicantes, mala autem in pectoribus occultabant loquentes.

& Odyss. θ. in adult. Martis & Ven. de Vulcano: κακὰ φρεσὶ βυσσοδομεύων. Est & apud Hesiodum, δόλον φρεσὶ βυσσοδομεύων. *Dolum mente occultans.* Hesychius: βυσσοδομεύει, ἐνθυμεῖται, μηχανᾶται, ὑποκεκρυμμένως βουλεύεται, ἐν βάθει. Noster in Philopatride; μύχιον δὲ βυσσοδομεύεις, ἄνω δὲ κάτω περιπολῶν, κεραλιέρροι ἐοικώς. Idem.

5 Βυσσοδομεύῳ τὴν ὀργὴν] Namque, ut in Medea Seneca,

Ira qua tegitur, nocet
Professa perdunt odia vindictæ locum. Idem.

1 Ἀδι-

ὀργήν. Εἰ δὴ ἐγὼ ἀδὲν οἶμαι [1] ἀδικώτερον, ἀδὲ ἀθλιωτερόν, [2] ἐνδακόντα τὸ χεῖλος, ὑποτρέφειν τὴν χολὴν, καὶ τὸ μῖσος ἐν αὐτῷ κατακλείσαν αὔξειν, [3] ἕτερα μὲν κάδοντα ἐν φρεσὶν, ἄλλα δ' λέγοντα. [4] καὶ ὑποκινέμενον [5] ἱλαρῷ δ' κωμικῷ προσώπῳ, μάλα ὠφελημή τινα, καὶ χάμυσιν τραγῳδίαν. [6] Μάλιστα δ' τοῦτο πάσχουσι, [7] ἐπειδὰν πάλαι φίλος ὁ ἐνδιαβάλλων δοκῶν εἶναι τῷ ἐνδιαβαλλομένῳ, πιστὸς

Quo utique homine nihil putem injuſtius, nihil ſervilius, qui admorſo labro bilem intus alit, odiumque intra ſe conceptum auget, dum aliud in mente occulit, aliud in ore habet, & plenam affectibus tragœdiam in ſe commovet. Tuncque poriſſimum hoc faciunt, quum ſimile facit delator, qui delati olim amicus videtur

1 Α'δικώτερον] Cæcilius apud A. Gellium lib. xv. cap. 9:

Nam ii ſunt inimici peſſimi, fronte hilaro,
Corde triſti: quos neque ut apprehendas, neque ut mittas, ſcias. Tollius.

2 Ε'νδακόντα τὸ χεῖλος] More indignantium. Vide Eraſm. in Adag. *Mordere Labium.* Idem.

3 Ε'τερα μὲν κάδοντα] Achillis verba ſunt apud Homerum Iliad. 1:

Ε'χθρὸς γάρ μοι κεῖνος ὁμῶς Ἀΐδαο πύλῃσιν,
Ο'ς γ' ἕτερον μὲν κάδῃ ἐνὶ φρεσὶν, ἄλλο δὲ βάζῃ.
Ille mihi inviſus, non ſecus ac inferni porta,
Qui aliud in animo verſat, aliud autem loquitur.

Hinc Phocylides:

Μηδ' ἕτερον κάδῃς κραδίῃ νόον, ἀλλ' ἀγορεύων.
Neque aliam occultes in corde ſententiam, alia proloquens.

Et tamen, ut P. Syrus ait:

Homo ſemper in os fert aliud, aliud cogitat. Idem.

4 Καὶ ὑποκινέμενον] Non cepit hæc interpres. Repone igitur; *& hilari mimicoque vultu triſtia & tragica conſilia verſat.* Lege autem cum Cel. Grævio; ὑποκρινόμενον. mox lego: κακῶν χάμυσιν. Valer. Flaccus:

Fingit placidis fera pectora dictis. Idem.

5 Ἱλαρῷ δ' κωμικῷ] Claudianus in 1. Conſ. Stiliconis lib. II. v. 34:

Inviſos odiſſe palam; non virus in alto
Condere; non latam ſpeciem pretendere fraudi:
Sed certum mentique patem componere vultum. Idem.

6 Μάλιστα δ' τοῦτο πάσχουσιν] Verte: *Hoc autem tum illis maxime evenit, cum hic, qui calumniam ſtruit, illi, qui calumnia appetitur, antehac amicus eſſe viſus eodem modo facit.* Idem.

7 Ε'πειδὰν πάλαι φίλ@] Palladas lib. 1. Anthol. cap. 42:

Οὐχ ὕπνῳ βλάπτῃ μισεῖν ὁ λέγων ἀναφανδόν,
Ὡς ἐσθιὲ ὁ τὴ κραδαρὸν ψιθυρίζων φιλίαν.
Τὸν μὲν γὰ μισοῦντα φρονεῖδότες ἐκτρεπόμεθα.
Τὸν δ' λέγοντα φιλεῖν ἐ φροφυλαττόμεθα.
Ε'χθρὲν ἐγὼ κεῖνον κρίνω βαρὺν, ὅς ποτε λάθρῃ
Τὼι ὄπῃ τὴ φιλίης πίστιν ἔχων ἀδικεῖ.
Non ita nocet, qui odium ſuum præ ſe fert,
Atque ille, qui ſinceram ſimulat amicitiam.
Nam inimicum præſcientes evitamus.
At ab eo, qui ſe amicum profitetur, nobis non cavemus.
Illum ego gravem judico inimicum, qui clanculum
Per amicitiæ fidem injuriam facit. Idem.

ὁμοίως. [1] τότε γὰρ ἔστε φανλῶ ἀκούειν ὑπ' ἀλλοτρίου τοῦ διαβαλλομένου, ἢ τοῦ ἀπολογουμένου, τὸ ἀξιόπιστον τῆς κατηγορίας ἐκ τοῦ παλαιᾶς δοκούσης φιλίας προειληφότες. ἐδὲ τοῦτο λογιζόμενοι, ὅτι πολλαὶ πολλάκις ἐν τοῖς φιλτάτοις μίσους ἀφορμὰς ἔδωκαν αἰτίαι, τὰς ἄλλας λανθανουσαι. καὶ ἐνίοτε οἷς [2] αὐτός τις ἔνοχός ἐστι, τούτῳ φθάσας κατηγόρησε μᾶλλον, ἐκφυγεῖν ἅτε περιῤῥωμένος τὴν διαβολήν. καὶ ὅλως, ἐχθρὸν μὲ ἐᾶσαι ἂν τολμήσειε διαβάλλειν. ἄπιστος γὰρ αὐτοῦ ἡ κατηγορία, πρόδηλον ἔχουσα τὴν αἰτίαν. τοῖς δοκοῦσι δ' μάλιστα φίλοις ἐπιχειροῦσι, [3] τὴν πρὸς τὰς ἀκοὰς τοῦ ἐπιτιθεμένου εὔνοιαν ἐμφιλοῦσι θεραπεύοντες, ὅτι [4] ἐπὶ τῷ ἐκείνου συμφέροντι ἐδὲ

tur fuisse. Tunc enim ne vocem quidem delati, tantum abest ut defensionem audire velint: tantum fidei calumniæ facit, præconcepta illa de veteri ipsorum amicitia opinio: cum non reputent inter amicissimos clam aliis non raro multas simultatum causas intercedere: interdum etiam eum, quorum ipse reus est, socium insimulare, dum sic antevertendo, calumniam nititur evitare: denique neminem audere inimico calumnias instruere. Nam ei accusationi non habetur fides, cujus manifesta est causa: verum eos, qui videntur amici, potissimum aggrediuntur, optantes suam erga auditores benevolentiam indicare, quod in ipsorum commoda neque familiarissimis

1 Τότε γὰρ ἔστε φανλῶ] Seneca de Ira lib. 1. cap. 7: *Commota enim semel & concussa mens ei servit, à quo impellitur.* Tollius.

2 Αὐτός τις ἔνοχος] Sic apud Senecam in Hippolyto v. 720:

Regeramus ipsi crimen, atque ultro impiam
Venerem arguamus. Scelere vincendum est scelus.
Tutissimum est inferre, cum timeas, gradum.

Ita & Antoninus Caracalla, quum Getam fratrem obtruncasset, per totam regiam currens, clamabat μεγαν κίνδυνον ἐκπεφυγέναι, μόλις τε σωθῆναι. *Magnum se effugisse periculum, vixque evasisse incolumem*, parricidio immanem superaddens calumniam, ut est apud Herodianum lib. IV. cap. 4. Sic Iugurtha, cum Hiempsalem interfici curasset, & Atherbalem bello invasisset, scelere velabat scelus, mentitus, *Hiempsalem ob sævitiam suam ab Numidis interfectum: Atherbalem ultro bellum inferentem, postquam superatus sit, queri, quod injuriam facere nequisset*; teste Sallustio cap. XV. belli Iugurth. *Idem.*

3 Τὴν πρὸς τοὺς ἀκούοντας εὔνοιαν] Themistius Oratione III: φύονται δέ πως ἐν ἀνθρώποις ἀλώπεκες, μᾶλλον δ' ἀνθρώπια σμικρά τε καὶ ἀνελεύθερα, τὰς ἀλώπεκας ὅπισθεν ἑφελκόμενα· οἱ δ' αὐτῶν οὐκ ἀλώπεκας, ἀλλὰ δράκοντας ἴσα χαλεπῶς καὶ ἀτόπως μισοῦς ὑφέρποντας, καὶ κρύπτομένους δύσεις καὶ φιλανθρωπίας παρεχομένους, ὡς ἀπελαύσειν χρεὼν καὶ δυσωδεστάτου. *Existunt autem etiam inter homines Vulpeculæ quædam, sive homunciones potius exigui & illiberales, pone vulpes secum attrahentes: alii vero non vulpes, sed serpentes difficilis & horribilis veneni plenos, adrepentes, & benevolentiæ & humanitatis involucris obtectos, qui longissime abigendi & expellendi sunt.* Ita apud Synesium Typhonis uxor ad uxorem præfecti peregrinæ militiæ ventitans, & per calumniam Osiridi necem struens, eorum sese fingit misereri, quibus cum liberis & uxoribus certa immineret ab Osiride pernicies; καὶ ἅμα ἐδάκρυσιν ἂν ὑπαγωγειάζουσα τὰ παιδία, δύσεως οἷα προσπεσούσης. *Simulque ejus complexa tenellos liberos lacrumari cæpit, benivolentiam hac commiseratione assimulans.* Idem.

4 Ἐπὶ τῷ ἐκείνου συμφέροντι] Cicero l. 1. de Offic. cap. 13: *Totius autem injustitiæ*

ἢ οἰκειοῦνται ἀπέχονται. εἰσὶ δέ τινες, οἳ κἂν μηδῶσιν ὕστερον ἀδίκως ἀμφεβλημένας παρ' αὐτοῖς τὰς φίλας, ὅμως ὑπ' αἰσχύνης ὧν ἐπίστανται, οὐδέ τι φθονοῦσαι, οὐδὲ τολμῶσι φθονολέπειν αὐτὰς, ὥσπερ ἠδικημένοι, ὅτι μηδὲν ἀδικεῖσθαι ἐπέγνωσαν. τοιγαροῦν πολλῶν κακῶν ὁ βίος ἐπλήσθη ὑπὸ τοῦτο ῥᾳδίως, καὶ ἀνεξελέγκτως πεπιστευμένων ἀμφιβολῶν. ἡ μὲν γοῦν Ἀντία, Τεθναίης, φησὶν, ὦ Περῖτε, ἢ κακῶς Βελλεροφόντῃ, ὅς μ' ἤθελε φιλότητι μιγῆμεν σὺν ἐθελούσῃ, [1] αὐτὴ πρότερα ἐπιχειρήσασα, καὶ ὑστερογενῆ ἐοῦσα. καὶ μικρὸν ὁ νεανίας ἐν τῇ θέᾳ χίμαιραν συμπλακεῖσαν διεφθάρη, ἐπίκλοπον σωφροσύνης ὑπάρχων, καὶ τὸ θεῖον τὸ ξένον αἰδοῦς, ὑπὸ μοιχλῆς γυναικὸς ἐπιβεβλαμμένον. ἡ δὲ Φαίδρα, κἀκεῖνα τὰ ὅμοια κατειποῦσα τοῦ πρόγονος, ἐπάρασα ἐπίσης τὸν Ἱππόλυτον χρυσᾶς ὑπὸ τοῦ πατρὸς, ᾠδὴν ὦ θεοί, [2] οὐδὲν ἀνόσιον εἰργασμένον. ναὶ φησί τις. ἀλλ' ἀξιόπιστός ἐστι σώσαι ὁ διαβάλλων, ἀνὴρ τά τε ἄλλα δίκαιος, καὶ σωστὸς εἶναι δοκῶν. καὶ ἐχρῆν

mis parcant. Quidam autem sunt, quibus tametsi postea comperitur falsum apud se crimen amicis fuisse impositum, tamen cum id credidisse pudeat, neque admittere quicquam, neque illum intueri audent, ac si injuria sint affecti, quia nihil ab illis delictum agnoverunt. Proinde multis malis referta est hominum vita, eo quod tam facile, nullaque facta disquisitione calumniis fides habetur. Nam ait Antia, *Prœte velim pereas, perimas nisi Bellerophontem, Qui tenerum invita voluit violare pudorem:* quanquam ipsa prior solicitarat, & neglecta fuerat. Ac parum abfuit, quin adolescens in congressu cum Chimæra perierit, castitatis dans pœnas, & pudoris erga hospitem, insidiis à lasciva muliere petitus. Quidam etiam simile Phædra de privigno obloquuta, fecit ut Hippolytus à patre devoveretur, etsi nihil, ô Dii, nihil nefarii perpetrasset. At dicet aliquis: Quandoque fide dignus est calumniator, qui alias justus & prudens videtur esse, eique prœbenda au-

stitiæ nulla capitalior est, quam eorum, qui tum cum maxime fallunt, id agunt, ut viri boni esse videantur. Origines lib. VI. contra Celsum: Τότε μάλιστα τὸ φαῦλον ἐν τῇ χυσῇ τῆς κακίας, καὶ τῇ ἀκρότητι αὐτῆς εἶναι χαρακτηρίζεται, ὅτε ὑποκρίνεται τὸ χρεῖττον. *Tum maxime nequitia ad cumulum & culmen improbitatis pervenisse notatur, cum speciem sibi virtutis induit.* P. Syrus:

Malus bonum ubi se simulat, tunc est pessimus. Tollius.

1 Αὐτὴ πρότερα ἐπιχειρ.] Nota Hippodamiæ & Myrtili fabula; notissima Faustæ & Crispi Cæsaris; minus celebris illa Damasippes & Hebri apud Plutarchum de flumin. est & aliud novercæ privignum in amore immorigerum ad patrem deferentis exemplum apud Heliodorum in Æthiopicis, ut & apud Apulejum lib. X. Milesicor. plura exempla Muretus congessit cap. XII. lib. I. Var. Lect. *Idem.*

2 Οὐδὲν ἀνόσιον εἰργασμένον] Vnde ipsa Phædra apud Senecam:

——— Falsa memoravi; & nefas,
Quod ipsa demens pectore insano hauseram,
Mentita finxi. Vana punisti pater:
Iuvenisque castus crimine incesta jacet,
Pudicus, insons. Idem.

1 A'M'

πρόσχημα αὐτῷ, ἅτε μηδὲν ἂν τοιοῦτο κακουργήσαντι. ἆρ' οὖν ὁ Ἀριστείδης ἤτις δικαιότερος; [1] ἀλλ' ὅμως κακεῖνον συνέσχε τὴ Θεμιστοκλέα, καὶ συμπαρώξυνε τὸ δῆμον, [2] ἧς φασιν ἐκεῖνον, πολιτικῆς φιλοτιμίας ὑποκεκινημένον. δίκαιον μὲν γὰρ [3] ὡς πρὸς τοὺς ἄλλους Ἀριστείδης. ἄνθρωπον γὰρ αὐτὸς ἦν, καὶ χαλεπὸν εἰπεῖν, καὶ ἠράσθη τινὸς, καὶ ἐμίσησε. καὶ εἶπε ἀληθὴς ἐστιν ὁ τῶν Παλαμήδους λόγων, [4] ὁ σωφρονιστὴς τῶν Ἀχαιῶν, καὶ τοῖς ἄλλοις ἄριστον, πλὴν ἐπιβουλὴν, καὶ σκέψαι τὸν φθόνου φαίνεται σωφρονικὸς καὶ ἀνδρὸς ἁμάρτυρα, καὶ φίλου, καὶ [5] ἐπὶ τὸν αὐτὸν κίνδυνον συμπλωσάντων, ἅτινα ἅπασιν ἀνθρώποις ἢ τῶν τοιούτων ἁμαρτία. τί γὰρ ἄν τις ἢ Σωκράτην λέγοι, τὸν [6] ἀδίκως πρὸς τῶν Ἀθηναίων ἀναβεβλημένον [7] ὡς ἀσεβῆ, καὶ ἐπίβουλον; ἢ τὸν Θεμιστοκλέα, ἢ τὸν Μιλτιάδην, τὰς

auris, ut qui tale nihil perpetrarit. Est ne aliquis justior Aristide? attamen ille in Themistoclem conspiravit, animosque populi concitavit, gloriæ popularis, ut ajunt, æmulatione titillatus. Alias vir bonus Aristides: sed homo cum esset, irasci poterat, & alios amabat, alios oderat. Si verum quoque est, quod de Palamede ferunt, quidam Græcorum sapientissimus, aliisque in rebus optimus, invidia flagrans insidias parasse fertur cognato, amico, & ad idem periculum profecto: adeo naturæ hominum familiare est hoc errore labi. Porro, quorsum attinet & Socratem recensere, impietatis & insidiarum apud Athenienses insimulatum? Quid Themistoclem, aut Miltiadem, tot partis victoriis, suspi-

1 Ἀλλ' ὅμως κακεῖνον] Vnde hoc Lucianus acceperit, nescio. Plutarchus certe, in Aristidis vita, negat ab eo Themistoclem vel dicto, vel facto læsum. *Tollius.*

2 Ἧς φασιν ἐκεῖνον φιλοτιμίας] Ἧς φασιν ἐκεῖνον εἶχε φιλοτιμίας. Marcil. Vertendum fuerat: *ejusdem, cujus ille, ut ferunt, popularis gloria cupidus: vel eadem, qua ille, ut ajunt, ambitione populari flagrans.* Tollius.

3 Ὡς πρὸς τοὺς ἄλλους] *Ad alios comparatus.* Idem.

4 Ὁ σωφρονιστὴς] Qui tamen ἴσως φάσκα πολλὰ λέγων ἀτύμοισιν ὁμοῖα. *Noverat mendacia multa dicere veris similia*, ut ait Poëta. Fecit autem has insidias Palamedi, adjuvante Diomede. Dictys Cretensis lib. II: *Per idem tempus Diomedes & Ulysses consilium de interficiendo Palamede ineunt, more ingenii humani, quod imbecillum adversum dolores animi, & invidia plenum, anteiris se à meliore haud facile patitur.* Apulejus lib. x Melesi. *Vel cum falsis insimulationibus eruditione doctrinaque præpollens Palamedes proditionis damnatur.* Idem.

5 Ἐπὶ τὸν αὐτὸν κίνδυνον] *In eandem expeditionem profecto.* vel: *ejusdem expeditionis ac periculorum socio.* Idem.

6 Ἀδίκως] Neglexit vertere interpres: *immerito, injuria.* Idem.

7 Ὡς ἀσεβῆ] Quod per hircum, canem, gallum, quercum juraret. Sed nota satis hæc sunt, nec indigent explanatore. At, sicubi pœnitentia locum habuit, sicubi fera licet in iræ locum successit, in hujus sanctissimi viri damnatione se totam ostendit. Non enim hæc tantum rescissa est, sed & illius damnati sunt ab Athenienses accusatores, ipsiusque imago aurea in templo collocata. Vide quæ Plutarchus in libello de odio & invidia, nec non Tertullianus in Apologetico. *Idem.*

1 Ἀπο-

μὴ πλημμύρας νίκης ἐπὶ πτοδοσίᾳ τῆ Ἑλλάδος ὑποπίπτειν ἡγουμένους; μυρία γὰ τὰ παραδείγματα. καὶ χρεὼν, τὰ πολέσιν ἤδη γνώριμα. τίν χρῆναι ποιεῖν τόνγε νῦν ἔχοντα, ἢ δρᾶντῆς; ἢ ἀληθείας ἀμφισβητῆσαι; ὅπερ εἶπεν ὁ Ὅμηρος· ὃν τὰ μὲν σειρήνων μύθων ῥιπίζειν, παραπλέειν κελεύσας τὰς ὀλεθρίους ταύτας τῶν ἀκουσμάτων ἡδονὰς, καὶ [1] ὑποφράττειν τὰ ὦτα, καὶ μὴ ἀνεῴγειν αὐτὰ ἀναπεπταμένοις τοῖς παθήμασι προειλημμένοις, ἀλλ' ἐπισήσασθαι ἀκριβῶς ἑρμηνέα τὸν λογισμὸν ἅπασι τοῖς λεγομένοις, [2] τὰ μὲν ἄξια προσιέσθαι, καὶ παραβάλλειν. τὰ φαῦλα δ' ἀποκλείειν, καὶ ἀπωθεῖν. καὶ γὰ ἂν εἴη γελοῖον, τὰ μὲ οἰκίας θυρωρὸς καθιστάναι, τὰ ὦτα δ', καὶ τὴν διάνοιαν, ἀνεῳγμένα ἐᾶν. ἐπειδὰν τοίνυν τοιαῦτα

suspicione proditionis notatos? Sunt enim exempla innumera, & vulgo jam pleraque non ignota. Quid igitur faciet vir prudens, quum de virtute, aut veritate ambigitur? Sane quod Homerus in Sirenum fabula docet: quum jubet, ut pernicioſas haſce ſermonum voluptates præterveat, obturet aures, nec eas paſſim aperiat affectu præoccupatis: ſed ſedulo janitore adhibito, ratione nimirum, quæ delationes expendat, dignas quidem recipiat & admittat: malas vero excludat, & depellat. Ridiculum enim fuerit ædium janitores conſtituere, aures vero mentemque aperta ſinere. Quum igitur quiſpiam talia quæpiam tibi

1 Ἀποφράττειν τὰ ὦτα] Themiſtius Orat. III: Ἀποτειχιστέον ἔν αὐτῶν, καὶ ὀπτερικτέον τὴν ἀπιστίαν, ἰσχυρὸν ἐν ταῖς ἀκοαῖς οἰκοδομησαμένους τὸ φυλακτήριον· ὥστε ἀπράκτους ἀπὸ αὐτῆς ἀφεστάναι τὰς ἐπιβουλάς. καὶ μάλιστα μὲν ὀπτικλείειν ἀρτιστέον, καὶ ἀποθεῖναι· εἰ δ' ἔν τι λάθῃ παρεισδῦσα, μήποτε κατακρύπτειν εἰς διάβυθον, μηδ' ἐντὸς ἔχειν ἐρᾳζόμενον, (Lego, ἐπιλυᾳζόμενον) ἀλλ' εἰς φανερὸν προάγειν, καὶ διελέγχειν· ὅλῃ γὰ ἰλιγγιῶσαν διάθεσις, καὶ λυγιζομένην, καὶ βαπαιζίουσαν, καὶ ἐκ ἔχουσαν, ὅ, τι χρήσῃ. καὶ εἰ τῦτο ὑπομείνειεν ἅπαξ, ἐ μήποτε σχολῇ λοιπὸν, ἀλλ' ἀεὶ ἂν ὀπτιστρέφοιτεν, ἀεὶ ἂν προσέλθοι πλησίον· ὅσοι δ' αὐτῆ τῶν ἀνοήτων ἤδησέν τε προσιόντι, καὶ τὸ θυρίον διμένας ἀνέπασαν, ἅτοι ὑπῆκσε κλαύσοι τ' φιλανθρωπίας· ἐξίσανται γὰρ ὑπ' αὐτῆς, καὶ ἀδὲν διαφέρκσι τῶν μεμιλωτῶν, &c. *Obſtruendum igitur illi eſt, atque incredulitate prohibendus aditus, valida in auribus noſtris arce conſtructa, ut procul illius impetus arceantur. Atque ut maxime in ipſo acceſſu rejicienda ac propulſanda ſit, tamen ſi forte clam in interiora penetraverit, cave illam exceptam oculis, aut intra ades tuas admittere procures, ſed in apertum illico profer, ac redargue. Videbis enim illam ſubita vertigine correptam, ac tergiverſantem, & verbis haſitantem, ac prorſus attonitam. Quod ſi ſemel perpeſſa fuerit, in poſterum moleſta eſſe deſinet, ſed ne tentabit quidem, nec propius accedet. Quicunque vero accedente illa ſtolidi atque inepti homines gaudent, benigneque ſuas illi fores aperiunt, fructum humanitatis ſuæ minime ferunt. de poteſtate enim ab ea dejiciuntur, ut nihil ab furioſis diſſideant*, &c. P. Syrus in mimis:

Difficilem oportet aurem habere ad crimina.

Nilus Epiſc. in Admonitionibus: Ἀσφαλίζου τὴν ἀκοὴν, καὶ τὸν ὀφθαλμόν· δι' αὐτῶν γὰρ πάντα τὰ βλαπτικὰ εἰσέρχεται. *Muni auditum & oculos: per ipſa enim omnia tela malitia ingrediuntur.* Tollius.

2 Τὰ μὲν ἄξια προσιέσθαι] Photius epiſt. 1. ſectione λή: ἔχε τὰ μὲν ὦτα τοῖς μὲν ἀδικημένοις ἠνεῳγμένα, ὡρὸς δὲ τὰς τῶν ἀδικούντων ἐπαγωγὰς & πανουργίας ὑποκλειόμενα. *Aures prabe patulas injuria affectis; clauſas contra ad afficientium injuria lenocinia, & probabiles inductiones.* Idem.

1 Αὐ-

πω πρόσιη τις λέγων, [1] αὐτὸ ἐφ' αὑτῷ [2] χρὴ τὸ πρᾶγμα ἐξετάζειν, μήτε ἡλικίαν δὲ λέγοντ]α ὁρᾶν, μήτε τὸν ἄλλον βίον, μήτε τὸ ἐν τοῖς λόγοις ἀγχίνοιαν. ὅσῳ γὰρ τις πιθανώτερος, τοσούτῳ ἐπιμελεστέρας δεῖται τῆς ἐξετάσεως. ὁ δεῖ τοίνυν πιστεύειν ἀλλοτρίᾳ κρίσει, μᾶλλον ἢ μίσει δὲ κατηγορίᾳ, ἀλλ' ἑαυτῷ τῷ ἐξέτασιν φυλακτέον τῆς ἀληθείας, ἀποδύσα δὲ τῷ διαβάλλοντι τὸν φθόνον, καὶ ἐν φανερῷ ποιησάμενον τὸ ἔλεγχον τὸ ἑκατέρου διανοίας, καὶ μισεῖν ὕστω, καὶ ἀγαπᾶν τὸν δεδεικνυμένον. πρὶν ἢ τοῦτο ποιῆσαι ἐκ τῆς πρώτης διαβολῆς κεκινημένον, Η' ἑρμῆλεις ὡς μειρακιῶδες, καὶ ταπεινὸν, καὶ πάντων ἐχ ἥκιστα ἄδικ-

tibi dixerit: rem ipſam apud te perpendas, nec delatoris ætatem, nec mores, nec in dicendo ſolertiam ſpectes. Nam quo quis eſt diſertior, eo accuratiore diſquiſitione indiget. Ergo alterius judicio, imo potius accuſatoris odio, non eſt credendum: at veri examen ſibi ſervandum, tum calumniatori invidiam tribuendo, tum utriuſque mentis argumentum patefaciendo. Et ſic alterum odiſſe, alterum amplecti licet, quem probaveris. Sed priuſquam hoc factum ſit, prima calumnia commoveri, hercle quam puerilis, abjectique animi eſt, & à juſtitia ſemo-

1 Αὐτὸ ἐφ' αὑτῷ] Interpres, *rem ipſam apud te.* malim: *rem ipſam per ſe expendas.* Tollius.

2 Χρὴ τὸ πρᾶγμα ἐξετάζειν] Phædrus fab. XI. lib. III:

Quod ſi damnanda perſcrutatus crimina
Paterfamilias eſſet; ſi mendacium
Subtiliter limaſſet à radicibus,
Non evertiſſet ſcelere funeſto domum.
Ergo exploranda veritas multum prius,
Quam ſtulta prave judicet ſententia.

Et mox:

Nil ſpernat auris, nec tamen credat ſtatim.
Quandoquidem & illi peccant, quos minime putes,
Et, qui non peccant, impugnantur fraudibus.
Hoc admonere ſimplices etiam poteſt,
Opinione alterius nequid ponderent.
Ambitio namque diſſidens mortalium
Aut gratiæ ſubſcribit, aut odio ſuo.
Erit ille notus, quem per te cognoveris.

Sic Aratus ſenior Philippum Regem Maced. monet, μηδενὶ τῶν λεγομένων ὀξέως μηδ' ἀκρίτως μηδέποτε πιστεύειν. ὅταν δέ κατά τινων τῶν φίλων ἢ συμμάχων προσπέσῃ τις αὐτῷ λόγος, τὸ ἀκριβέστερον ἐλέγχου ποιεῖσθαι, πρὶν ἢ δίκαιον ἢ διαλύειν. καὶ γὰρ βασιλικὸν εἶναι τὸ τοιοῦτο, καὶ πρὸς πᾶν συμφέρον. Ne quicquam temere, aut inconſiderate eorum, quæ audiverit, credat: tum vero quoties aut amici, aut ſocii accuſatio aliqua delata fuerit, diligentiſſime ut omnia prius inquirat, quam accuſationi fidem habeat. nam & regium hoc eſſe, & ad omnia conducibile. Polybius lib. IV. Iuſtinus Martyr. Parænet. I. ad Græcos: Η' γὰρ τῶν χρημάτων ἀκρίβεια ἐξέτασις, καὶ τὰ δόξαντα καλῶς ἔχειν πολλάκις ἀλλοιότερα δείκνυσιν, ἀκριβεστέρα πείρα παλαιὰς βασανίσασα. Accurata namque rerum inquiſitio etiam ea, quæ antea bene ſe habere videbantur, ſæpe aliter affecta eſſe oſtendit, accuratiore experimento veritate indagata, exploratæque. Idem.

ἡν. ἀλλὰ τούτων ἁπάντων αἴτιον, [1]ὅπερ οὐ δεχῇ ἔφημεν, τὸ ἄγνοια, καὶ τὸ οὐ σκότῳ φασὶν εἶναι τὸ ἐκείνους τρόπον. ὡς εἴγε θεῶν τις ἀπεκάλυψεν ἡμῶν τὰς βίβλους, οἵ χρὴ ἂν φεύγοντα εἰς τὸ βάραθρον ἢ διαβολὴν, χώρων οὐκ ἔχοντα, [2]ὡς ἂν περιφανέστατον τὸ πρᾶγμα τὸν τῆς ἀληθείας.

semotissimi. At vero horum omnium causa una est ignorantia, tenebræque illæ, quibus cujusque mores obvolvuntur. Nam si Deorum quispiam animos nostros regeret, in barathrum aufugeret locum non inveniens Calumnia, utpote rebus à veritate illustratis.

1 Ὅπερ οὐ δεχῇ ἔφημεν] Hæc omissa sunt ab interprete. Id est, *ut in initio diximus.* Tollius.

2 Ὡς ἂν περιφανέστατον] Menti namque, (ut ait Cicero lib. 11. Academ. Qu. cap. 10.) *nihil est veritatis luce dulcius.* Idem.

ΨΕΥΔΟΛΟΓΙΣΤΗΣ, Η ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΑΠΟΦΡΑΔΟΣ.

PSEVDOLOGISTA, SIVE DE APOPHRADE, HOC EST, DIE NEFASTO.

ARGVMENTVM.

Invectiva est in eum, à quo derisus fuerat, quòd Apophradis verbo usus esset, ipsumque diei atro comparasset. Continetur autem tota oratio duabus partibus, quarum priore ostendit, nomen Apophradis Græcum, & usitatum Græcis esse, & se rectè eo usum quoque esse, idque exemplis aliorum, qui similibus nominibus etiam alios nefarios ac detestabiles, probrosè appellarunt. In altera autem vitam & mores, & item sermonem ac dicendi genus illius insectatur, ostendens illum meritò ac dignè ista voce cognominari, ut pote atrum ac detestabilem, & ab aliis quoque similibus antea appellationibus eodem modo passim notatum, afficta etiam prosopopœia linguæ, expostulantis cum illo super abusu, & fœdo ministerio, cui adhibeatur. Exordium longius paulò est ad attentionem ac docilitatem pertinens, captata interim & benevolentia instituto suo, ab exemplo Archilochi, qui se eodem modo ultus fuerit. Post Exordium Prosopopœia Elenchi ex Menandri prologis introducitur, qui argumentum rei & occasionem scripti hujus exponit. Titulus alter à materia de qua tractatur, alter ab ipsius, qui accusatur effectu sive opere sumptus est, quòd falso de voce Apophradis judicarat, eamque quasi peregrinam ac barbaram derisserat. Est enim λοιδορία examinator, ἐξεταστὴς & κριτὴς seu δοκιμαστὴς, ut Hesichius indicat.

At

[1] Ἀλλ' ὅπ μὲ ἠγνόεις τὄνομ᾽ ὃ τῷ ἀποφράδα, πάνυ γε δῆλον. πῶς γὰρ ἂν ἠπῶ βάρβαρον εἶναί μοι τὸν φωνὸν ἐπ' αὐτῷ εἰπόνζα ὑπὲρ σοῦ, ὡς ἀποφραδὶ ὅμοιόν ἐσης; τί γὰρ πρόπαν σε τὴ Δία μέμνημαι, εἰκάσας τῇ τοιαύτῃ ἡμέρᾳ, εἰμὴ ἐ πανζάπασιν ἀνήκοον ἦσθα ἔ ὀνόματος. ἐγὼ ἔ τῷ μὲ ἀποφράδα ὄ, τι ἐ βέλεται εἶναι, διδάξω σε μικρὸν ὕστερον. τὸ ἔ ἔ Ἀρχίλοχε ἐκεῖνο, ἤδη σοι λέγω, ὅπ [3] πέπιζα ἔ πρὸς σωσείληφας, εἴπ᾽ πινὰ ποιητῶν ἰάμβων ἀκούεις Ἀρχίλοχον, παίζοντ᾽ ὄλυος, ἄνδρα κρημνοῦ ἐλάττονα, καὶ παῤῥησίᾳ σωσύζα, μηδὲν ὀκνοῦντα ὀνειδίζειν, εἰ ἐ ὀπμάλιζα λυπήσειν ἔμελλε [4] τὰς περιπετεῖς ἐσομένας [5] τῇ σχολῇ τῶ ἰάμβων αὐτοῦ. ἐκεῖνο τοίνυν σοῦ πινὸς τῶ τοιούτων ἀκούσας κρικῶς, πέπιζα ἔφη τὸν ἄνδρα εἰληφέναι ἔ πρὸς, εἰκάζων ἑαυτὸν τῷ πέπιζι. ὁ Ἀρχίλοχος, φύσει μὲν λάλον ὄντα, καὶ ἄνευ πινὸς ἀπάσκης. ὁπότε ἔν ἐ ἔ πρὸς ληφθῇ, χαλεπώτερον βοῶντα. καὶ σὺ δὴ ἔφη ὦ κρικόδειμον ἄνθρωπε, τί βούλομαι, ποιητῶν λάλον παροξύνεις ἐπὶ σεαυτὸν εἰπόνζα ὑπὲρ σοῦ, ὡς ἀποφραδὶ ὅμοιόν ἐσης; τί γὰρ πρόπαν σε τὴ Δία μέμνημαι, εἰκάσας τῇ τοιαύτῃ ἡμέρᾳ, εἰμὴ ἐ πανζάπασιν ἀνήκοον ἦσθα ἔ ὀνόματος. ἐγὼ ἔ τῷ μὲ ἀποφράδα ὄ, τι ἐ βέλεται εἶναι, διδάξω σε μικρὸν ὕστερον. τὸ ἔ ἔ Ἀρχίλοχε ἐκεῖνο, ἤδη σοι λέγω, ὅπ [3] πέπιζα ἔ πρὸς σωσείληφας, εἴπ᾽ πινὰ ποιητῶν ἰάμβων ἀκούεις Ἀρχίλοχον, παίζοντ᾽ ὄλυος, ἄνδρα κρημνοῦ ἐλάττονα, καὶ παῤῥησίᾳ σωσύζα, μηδὲν ὀκνοῦντα ὀνειδίζειν, εἰ ἐ ὀπμάλιζα λυπήσειν ἔμελλε [4] τὰς περιπετεῖς ἐσομένας [5] τῇ σχολῇ τῶ ἰάμβων αὐτοῦ. ἐκεῖνο τοίνυν σοῦ πινὸς τῶ τοιούτων ἀκούσας κρικῶς, πέπιζα ἔφη τὸν ἄνδρα εἰληφέναι ἔ πρὸς, εἰκάζων ἑαυτὸν τῷ πέπιζι. ὁ Ἀρχίλοχος, φύσει μὲν λάλον ὄντα, καὶ ἄνευ πινὸς ἀπάσκης. ὁπότε ἔν ἐ ἔ πρὸς ληφθῇ, χαλεπώτερον βοῶντα. καὶ σὺ δὴ ἔφη ὦ κρικόδειμον ἄνθρωπε, τί βούλομαι, ποιητῶν λάλον παροξύνεις ἐπὶ σε-

At quod [2] Apophradis nomen ignorabas, cuivis facilè patet. Quomodo enim accusares me ceu barbarum lingua, ob hoc quod de te dixi apophradi similem esse te? Nam mores tuos memini me cum tali die conferre, nisi prorsus ne audisses quidem nomen hoc. Ego verò ipsam quidem Apophradem, quid sibi velit, quidque significet, paulò pòst te docebo. In præsentia autem Archilochi illud tibi dico, quòd videlicet cicadam ala comprehendisti. Si modo poëtam Archilochum fuisse audisti, qui genere fuerit Parius, homo liber admodum, & dicax, neque convitiari unquam veritus, etiamsi quam maximè molestus futurus esset iis, qui in jamborum ipsius otium incurrerent. Ille igitur cum malè à quopiam istorum audiisset, hominem ait alis cicadam comprehendisse: comparans seipsum cicadæ Archilochus, natura quidem strepero, ac nulla cogente necessitate, vocali: quoties autem etiam ala comprehenditur, altius quiddam stridenti. Tu quoque igitur, inquit, homo infœlix, quid tibi vis, qui poëtam loquacem contra te ipsum irri-

1 Ἀλλ' ὅπ] Setiptus in Polyeuctum Sophistam. L. Suidas in ἀνίχ@, & in πολύδικος. Marcil.

2 *Apophradis*] Apophradis vocabulum in usu esse probat. Heniochus enim Comicus fabulam conscripsit, cui titulus est Ἀποφράς. i. dies inauspicatus. Olim vocabantur inauspicati, quibus publica non licebat agere.

Ἄνθρωπος ἀποφρὰς ἔ βλέπων ἀπρίαν Cogn.

3 Τέπιζα] Proverb. *Bourd.*

4 Τὰς περιπετεῖς] Περιπαθεῖς legendum videtur. *Menagius.*

5 Τῇ σχολῇ τῶ ἰάμβων αὐτοῦ] Sic legit interpres & vertit. Melius certe vertisset *scholam*, non *ocium*. Sed licet non omnino absurdus sit sensus, qui è vulgata lectione elicitur, non dubito, quin Lucianus scripserit τῇ χολῇ, & sic vertendum esse, *qui in ejus Iamborum bilem inciderint*. Nam bilis amaritudo propria est Iamborum. *Palm.*

1 Τὰς

ἑαυτὸν, αὐτίκα ζητῶ, καὶ ὑποθέτεις τοῖς ἰάμβοις, ταῦτά σοι κ αὐτὸς ἀπειλῶ, ὑμῖν τὸν Δία τὸν Ἀρχιλόχῳ εἰκάζων ἐμαυτόν. τόθεν; πολλοῦ γε κ δέω. σοὶ γὰρ μυελὸς συνεσθὼς ἰάμβων ἄξια βεβιωμένα, ὡσεὶ μὴ δικεῖ, ἀλλ' ἂν ὁ Ἀρχίλοχος αὐτὸς ἁμαρτέσαι; προσπεριαλέσας κ τὸν Σιμωνίδην, καὶ τὸν Ἱππώνακτα συμπλέκειν μετ' αὐτῶν ἐν τι τῶν ὄντων σοι κακῶν. ἵνα σύμπαντας παῖδας ἀπόφηνας ἐν πάσῃ βδελυρίᾳ, τὸν Ὀφρυδακίδην, καὶ τὸν Λυκάμβην, καὶ τὸν Βύπαλον, [1] τὰς ἐκείνων ἰάμβους. καὶ ἔοικε θεῶν τις ἐπὶ χεῖλος ἀγαγεῖν σοι τόπε τὸν γέλων ἐπὶ τῇ ἀποφορᾷ λεχθείσῃ, ὡς αὐτὸς μὲν, Σκυθῶν καὶ φανέστερος ἠμὶ, καὶ μᾶλλον ἀπαίδευτος ὤν, καὶ τὰ κνιτὰ ταῦτα, καὶ τὰ ἐν ποσὶν ἀγνοῶν, δεῖν ἢ εὔλογον παρεῖχον τοῖς κ λόγων ἀνδρὶ ἐλευθέρῳ, κ οἰκοθέν σε ἀκέλευστος εἰδότα, κ μηδὲν ὑποτελεμβρύῳ, τὸ μὴ οὐχὶ πάντα ἐξεπίτην. μᾶλλον γὰρ κηρύξαι ἂ πεφίλεις νύκτωρ κ μεθ' ἡμέραν ἐπ κνῷ, ἐπὶ πολλοῖς τοῖς πρὶν ἐκείνοις. καίτοι μέγα τὸ ἴσως, καὶ θερεῖον, ἐν παιδείας νόμῳ παῤῥησιάζεσθαι ὡσπερ σέ. ὅπου γὰρ ἂν αὐτός ποτε βελτίων γένοιτο ὡσεὶ τὴν ἐπιμέλειαν, ἢ μᾶλλον ἢ κνίθαρος μεταπεισθείη ἄν, μηκέτι τοιαῦτα κυλίνδειν, ἅπαξ αὐτοῖς σιωπῆς γνόμενος, ὅτ' εἶναί πως νομίζω τὰ ἀγνοοῦντα ἐπὶ τὰ ὑπὸ σὲ τολμώμενα, καὶ ἃ χρὼν ἄνθρωπος ἐς ἑαυτὸν πα-

irritas, alioqui causas, & materiam suis jambis quærentem? Atque hæc tibi quoque nunc interminor, haud equidem per Iovem me ipsum cum Archilocho conferens: unde enim hoc possem, ut qui longè adeò inferior illi sim? sed quòd tibi conscius sim, innumera quædam jambis digna, abs te in vita perpetrata esse: ad quæ mihi videtur ne ipse quidem Archilochus sufficere, assumpto etiam Simonide, & Hipponacte, ut vel unum aliquod eorum, quæ in te sunt, malorum describant. Adeo ceu pueros quosdam tecum collatos, malitia superasti & Orodœcidem, & Lycambem, & Bupalum, quibus jambos ille suos consumit. Atque adeò videtur Deus quispiam risum istum tunc tuis immisisse labiis, quando Apophradis hujus mentio est facta; quo manifestius quam in Scythis fieret, & indoctum esse te magnopere, & communia hæc, atque ante pedes posita ignorare: principium autem commodum orationis contra te instituendæ, suppeditares homini libero, teque familiariter, idque exactè noscenti, nihilque verituro quominus omnia foras eloquatur, imò verò proclamet quæcunque etiam nunc post multa illa superiora noctu & interdiu agis. At inane forsan & supervacaneum fuerit, erudiendi modo apud te dicendi libertate uti. Neque enim ipse unquam melior futurus facilè es ex ea objurgatione, non magis quam scarabeus si monitus sit, ut ne amplius in stercore se volutet, cui semel assueverit. Neque etiam quemquam esse arbitror, qui adhuc ignoret ea, quæ tu es aliquando ausus, quæque homo ætate jam confectus in te ipsum delin-

[1] Τὰς ἐκείνων ἰάμβους] Id est, jamborum illorum causam: qui malitiâ suâ jambos illorum provocarunt. *Le sujet de leurs iambes.* Menagius.

ραινομεῖς, [1] οὐχ ὅπως ἀσφαλὴς, οὐδὲ ἀφανὴς βδελυρὸς εἶ. οὐδὲ δεῖ τινα δ' ἀποδύσοντα τὴν λεοντῆν, ὡς φανερὸς γένοιο, καὶ ἠλίθιον ὄν, εἰμήτις ἄρα ἐξ Ὑπερβορέων ἄρτι ἐς ἡμᾶς ἥκοι, ἢ ἐς τοσοῦτον κυμαῖον εἴη, ὡς μὴ ἰδὼν, οἷος εἰδέναι ὄναν ἁπάντων ὑβριστοτάτου σε ὄντα, μὴ οὐκ ἐμμενεῖν ὀλκῷ πρὸς ἐμὲ ἀκούειν. ὅπου πάλαι δ' ἐμοὶ, καὶ δι' ἐμὲ πᾶσι δὴ πολλάκις, κεκήρυκται τὰ σὰ, καὶ δόξαν οὐ μικρὰν ἔχεις ἐπ' αὐτοῖς [2] ὑπὲρ τ' Ἀριφραδάμου, ὑπὲρ τ' συβαρίτου Μίσθωνα, ὑπὲρ τ' χίου ἐκείνου Βάσταν, τ' ἐπὶ τοῖς ὁμοίοις σοφόν. ῥητέον δ' ὅμως εἰ δ' ἔωλα δόξω λέγειν, ὡς μὴ αἰτίαν ἔχοιμι μόνον αὐτὰ ἀγνοεῖν, μᾶλλον δ' παρακλητὸν ἡμῖν [3] τὸν Μενάνδρου προλόγων εἷς, ὁ ἔλεγχος, [4] φίλον ἀληθείας, καὶ παῤῥησίας θεός. οὐχ ὁ ἀσημοτάτων τ' ἐπὶ τῶν σκηνῶν ἀναβαινόντων, μόνος ὑμῖν ἐχθρὸς τοῖς δεδιόσι τὴν γλῶτταν αὐτῶν, πάντα δ' εἰδότος, καὶ σαφῶς διεξιόντος, ὁπόσα ὑμῖν συμφοράδην. χαίρειν γὰρ τοῦτο χρὴ οἶσθ' ὦν, εἰ ἐξελήσειεν ἡμῖν προθεσπελῶν ὅτος διηγήσασθαι τοῖς θεαταῖς σύμπαντα δ' ἀφ' ἡμῶν τ' λόγον. ἄγε τοίνυν ὦ προλόγων, καὶ δαιμόνων ἄριστε ἔλεγχε, ὅρα ὅπως

linquis: non ita tutus, neque obſcurè malus es: neque etiam opus quopiam eſt qui leoninam pellem tibi detrahat, ut te prægrandem eſſe aſinum pateat, niſi quis ex Hyperboreis veniat, aut in tantum ſit Cumæus, ut non ſtatim conſpectum te aſinum omnium contumelioſiſſimum agnoſcat, quanquam non expectarit, dum rudentem etiam audiat. Ita jam olim & à me, & apud omnes, & ſæpe, res tuæ proclamatæ ſunt, & famam inde haudquaquam exiguam nactus es ſupra Ariphradem, ſupra Sybaritam Miſthonem, ſupra Chium illum Baſtam, qui ſimilia calluit. Sed dicendum tamen eſt, etiamſi frivola dicere videbor, ne mihi vitio vertatur, quòd hæc ſolus ignorem. Imò verò nobis eſt advocandus ex Menandri prologis unus, Elenchus videlicet ille, amicus veritatis, & libertatis Deus, eorum qui in ſcenam aſcendunt non obſcuriſſimus ſolis vobis inimicus, qui linguam ipſius formidatis, & ſcientem omnia, & planè enarrantem, quorumcunque vobis conſcia eſt. Plauſibile igitur hoc fuerit, ſi ille voluerit ante nos ingreſſus, exponere auditoribus univerſam fabulæ rationem. Proinde age ὁ Prologorum & Deorum optime Elenche, vide ut planè doceas auditoribus

1 Οὐχ ὅπως ἀσφαλὴς] Οὕτως ἀσφαλὴς, deleta negatione. *Marcil* Οὐχ ὅπως ἀσφαλὴς] Ἀσαφὴς legendum videtur. Tamen ſuprà pag. 131. in Iove Tragœdo: καίτοι ὑπηκρυπτόμενος τὰ πολλὰ τ' ἀσφαλείας: & pag. 143. καὶ ἐς τὸ μεταίχμιον ἀσφαλῶς ἀπορρίπτων τὰ πολλά. Sed & ibi legendum fortè ἀσαφείας, & ἀσαφῶς. Menagius.

2 Τ' ὑπὲρ τ' Ἀριφράδου, ὑπὲρ τ' Συβαρίτου Μίσθωνα, ὑπὲρ τ' Χίον ἐκεῖνον Βάσταν τ' ἐπὶ τοῖς ὁμοίοις σοφόν] De Ariphradis ſpurcitie & ἀσελγείᾳ plura imo nimia dixit Ariſtophanes in Equitibus, in Veſpis, & in Concionantibus: de Myſthone vero Sybarita & Chio Baſta ſolus forte Lucianus mentionem fecit, nihil de iis me legiſſe memini. *Palm.*

3 Τῶν Μενάνδρου προλόγων εἷς ὁ ἔλεγχος] Ita prologum quendam ſuum inſcripſerat Menander. *Menagius.*

4 Φίλον ἀληθείας, καὶ παῤῥησίας θεός] Senarius. *Idem.*

2 Γλίσχ

φαφῶς προδιδάξῃς τὲς ἀκούοντας, ὡς ἀ μάτην, ἀδὲ φιλαπεχθημόνως, ἀδ' ἀνίπτοις ποσὶ κ' τῶν παρειμίαν, ἐπὶ τόνδε τ λόγον ἀπηντήκαμεν, ἀλλὰ ἰδιόν τι ἀμυσόμενοι, κ' τὰ κοινὰ μισῶντες τ ἄνθρωπον ἐπὶ τῇ βδελυρίᾳ. ταῦτα μόνα εἰπὼν, κ' σαφῶς προδιηγησάμενος, ἵλεως ἀπῆν σπουδάν. τὰ δ' ἄλλα, ἡμῖν καταλιπε. μιμησόμεθα γάρ σε, κ' διελεγξόμεν τὰ πολλὰ, ὡς παῤῥησίας τε, κ' ἀληθείας ἕνεκα, μηδένα αἰτιάσασθαί σε. μήτε ὦ ἐμὲ ὡς αὐτὸς ἐπαινέσῃς ὦ φίλτατε ἔλεγχε, μήτε τὰ σαυτοῦ προσώπου προσοικείῃς αὖτις. εὖ γ' ἄξιον; θεοῦ ὄντ, ἐπὶ σόμα σοι ἐλθεῖν τὰς ὡδὶ τ ὄντα καταπλούτων λόγους. ὁ γὰρ σοφιστὴς ὅτ' εἶναι λέγων, ὁ φιλόλογος ἥδη φησὶ ταῦτα, ἐς ὀλυμπίαν ποτὲ ἦκε, λόγον πρὸ πολλοῦ συγκεκαμμένον ἐπιδείξόμενος τοῖς πανηγυρίσταις. ὧν ὦ ὑποθέσεως τῷ συγκεκαμμένῳ, ὁ Πυθαγόρας κωλυόμενος ὑπό τινος Ἀθηναίων, οἶμαι μετέχειν τ ἐν Ἐλευσῖνι τελετῆς ὡς βάρβαρος, ὅτι ἔλεγεν αὐτὸς ὁ Πυθαγόρας πρὸ τούτου ποτὲ, κ' Εὔφορβος γεγονέναι. ἐτύγχανε ὦ ὁ λόγος αὐτὸ κ' τ Αἰσώπου κολοιὸν, συμφορηθεὶς ὢν ὑπὸ ποικίλων ἀλλοτρίων πτερῶν. βλασφημος δὴ μὴ ἕωλα δέξαι λέγειν, ἀλλ' αὐτοσχεδιάζειν τὰ σὰ ἕ βιβλίᾳ, δεῖται τ συμήθων τινός. ὧν ὦ σὺ Πατρεὺς σὺ εἶνος, ἀμφὶ δίκης ἔχων τὰ πολλὰ, ἐπειδὴ αἰτήσῃ τινὰς ὑποθέσεις τοῖς λόγοις, τ Πυθαγόραν αὐτῷ προελέγξ. κ' ὅπως ἄνηρ ἐποίησε, κ' συνέπεισε τὸ θέατρον ἀκούειν τ ὑπὲρ ἕ Πυθαγόρου σὺ εἶνον λόγον. ἦν δὴ τὸ ἐπὶ τούτῳ, ὁ μ, πάνυ ἀπίθανος σὺ τῇ ὑποκρίσει

ditores, non fruſtra, non inimicè neque quod vulgo fertur, illotis pedibus, nos ad orationem hanc peragendam accedere, ſed cùm ut privatum quiddam ulciſcamur, tum quia in genere hominem ob malitiam odimus. Atque hæc ſola præfatus, ac planè elocutus, è medio propitius abi: cætera verò nobis relinque: imitabimur enim te, & pleraque coarguemus, ut loquendi libertatis, & veritatis gratia nemo te accuſet. Neque verò me ô optime, apud ipſos commendaveris, neque rurſum, quæ illi adſunt, temerè præeffuderis. Non enim dignum eſt, Deus cùm ſis, ut verba de rebus adeò deteſtandis in os tibi veniant. Nam hic qui ſe Sophiſtam eſſe dicebat (jam hæc dicit prologus) Olympiam aliquando venit, orationem multò jam antè conſcriptam recitaturus iis qui ad ſolennem ludorum celebritatem convenerant. Erat autem argumentum ejus ſcripti. Pythagoras aliquando ab Athenienſe quodam prohibitus, ut opinor, communicare cum iis qui Eleuſinia ſacra peragebant, tanquam barbarus, eo quòd ipſe Pythagoras diceret, ante ea tempora etiam Euphorbum ſeſe fuiſſe. Porrò illa ipſius oratio erat juxta Æſopi graculum, ex variis aliorum pennis conſarcinata. Itaque cùm vellet videri haudquaquam frivola dicere, ſed ex tempore è libro deſumpta pronuntiare, quendam ex familiaribus rogat (erat autem Patrenſis ille, circa lites plerumque verſatus) ut poſtquam dicendi aliquod argumentum poſtulaſſet, Pythagoram ipſi ſtatim ſubjiceret. Ac ita tum fecit homo ille, & perſuaſit theatro ut illam de Pythagora orationem audirent. Erat verò, id quod conſequens tum fuit, ineptus ad actionem &

σφ, συνείρων οἷον εἰκὸς ὃν πολλῆ ἐσκεμμένα, καὶ μεμελετημένα, εἰ δ' ὅτι μάλιστα ἡ ἀναισχυντία ἦσα, ἐπήμυνε, καὶ χεῖρα ἄρεγε, καὶ συνηγωνίζετο αὐτῷ. γέλως δ' πολὺς ἐνῆν τῶν ἀκουόντων. καὶ οἰμαι, ἐς τὸν πατέρα ὁμοῖον μεταξὺ ἀποβλέποντες, ὑπεδήλουν ὡς ὁ λέληθε συμπροῦξας αὐτῷ τὴν ῥᾳδιουργίαν. οἱ δὲ, καὶ αὐτὰ γιγνώσκοντες τὰ λεγόμενα, παρ' ὅλην τὴν ἀκρόασιν διετέλεσαν, ἓν τοῦτο μόνον ἔργον ἔχοντες, ἀλλήλων πειρώμενοι, ὅπως μνήμης ἔχοιτο πρὸς τὸ διαγινώσκειν ὅτου ἕκαστον ἦν τῶν ὀλίγου πρὸ ἡμῶν διδοκιμησάντων ἐπὶ ταῖς καλουμέναις μελέταις σοφισῶν. ἐν δὲ τούτοις ἅπασι, καὶ ὁ τὸν λόγον τόνδε συγγράψας, ἦν ἐν τοῖς γελῶσι καὶ αὐτός. πρὶν γὰρ ἔμελλε γελᾶν ἐφ' ὅτῳ θεφανεῖ, καὶ ἀπιθάνῳ, καὶ ἀναισχύντῳ τολμήματι; καί πως, ἔτι δ' ἀκρατὴς γάλωτος. ὁ μὲν, τὴν φωνὴν ἐντείνας εἰς μέλος, ὡς ᾠήθη, ᾠδήν τινα ἐπῄδε τῷ Πυθαγόρᾳ. ὁ δὲ, τοῦτο δὴ τὸ δι' λόγου, ὄνον κιθαρίζειν πειρώμενον ὁρῶν, ἀνεκάγχασε μάλα ἡδὺ ὁ ποιητὴς ὢν ὁ ἐμός. ὁ δ', εἴδεν ἐπισταφείς. τοῦτο ἐξεπολέμωσε τότε αὐτὸς ἔναγχος. ἐνθένδε ἦν μὲ ἡ δι' ἔτους ἀρχὴ, μᾶλλον δ' ἡ ἀπὸ τῆς μεγάλης πανηγύρεως τελετή, ἣν ἡ οἱ Ῥωμαῖοι καλοῦσί τι ἀρχαῖον, εὔχονταί τε αὐτοὶ ὑπὲρ ἅπαντος δι' ἔτους ἀγαθοῦ τινος, καὶ θύουσι, Νεμᾷ δι' βασιλέως καταστησαμένῳ τὰς ἱερουργίας αὐτοῖς. καὶ ὥσπερ δίκασι τὰς θεὰς ἐν ὀμείνῃ μάλιστα τῇ ἡμέρᾳ χρηματίζειν τοῖς δίκαζομένοις. ἐν τοιαύτῃ τοίνυν ἑορτῇ, καὶ ἱερομηνίᾳ, ὁ τότε γελάσας ἐν ὀλυμπίᾳ ἐκεῖνος, ὑπὸ τῷ ὑποβολιμαίῳ Πυθαγόρᾳ, ἰδὼν προ-

gestum corporis, connectens, ut verisimile erat, ea quæ longè antè meditata & exercitata tenebat, tametsi impudentia, quæ quàm maxima erat, auxiliabatur quoque, manumque porrigebat, & cum eo certabat. Risus autem ab auditoribus undique multus. Ac alii quidem oculis interim ad Patrenem illum conversis, subindicabant se non ignorare commissam ab illo esse fallaciam. Alii autem ea quæ recitabantur agnoscentes, per totum orationis tempus uni huic operi fuerunt intenti, ut se mutuo explorarent, quomodo quisque memoria teneret, & dignosceret unde quidque ex iis sophistis, qui paulò ante nos celebres fuêre in declamationibus, quas meletas vocant, desumptum esset. Inter hæc omnia, ipse etiam orationis author cum ridentibus ridebat. Cur autem non rideret ob manifestum adeò, & ineptum, ac impudens facinus? Ac forte, (est enim risus intemperans) hic quidem voce ad carmen conversa, ut putabat, lamentationem Pythagoræ decantabat. Ille verò, istud quod vulgo dici solet, videns asinum cithara canere tentantem, in valdè suavem cachinnum solutus dixit, Poëta iste meus. Quod alter conversus aspexit. Et hoc est quod tunc illos recens reddidit inimicos. Hinc erat quidem anni principium, imò tertia dies à magno noviluniо, quando Romani juxta veterum consuetudinem, & ipsi preces quasdam pro toto anno faciunt, & sacrificia peragunt, quarum ceremoniarum rex Numa fuit ipsis author: Deosque illa potissimum die precibus audiendis vacare credunt. Ergo in istiusmodi festo, sacrisque calendis, is qui tunc Olympiæ risit, sub Pythagora isto supposititio, conspicatus accedentem

φούζα τ κακόπλυτον, καὶ ἀλαζόνα, τ τ ἀλλοτρίων λόγων ὑποκριτήν, ἐτύγχανε ὢν ὁ τ τρόπον ἀκριβῶς αἰδοῖς αὐτῦ, κ τὴν ἄλλην ἀσέλγειαν, κ μιαρίαν ὅλ βίυ, καὶ ἃ ποιῶν ἐλέγχθ, ὥρα ἡμῖν ἔφη σκέψ τινα τ ἑταίρων, σκυθρωπὸν τὸ δυσσύμβολον τῦτο θέαμα. ὃς φανεὶς, ἔοικε τὴν ἡδίστην ἡμέραν, ἀποφροήδα ἡμῖν ποιήσειν. τῦτ' ἀκόσας ὁ σοφιστὴς τὴν ἀποφράδα, ὡς ξένον ὁρᾶλλότερον τ Ἑλλήνων ἡγόμεν, ἐγέλα δάκρυς, καὶ τ ἄνδρα ὅ πάλαι σκέψ γελάσας ἠμύνετ. ὡς γὰρ ᾤετο, κ πρὸς ἅπαντας ἔλεγεν, ἀποφράς. τί δὲ τῦτ' ἐστι; καρπός τις, ἢ βοτάνη τις, ἢ σκεῦος; ἆρα τ ἐδωδίμων ἢ πινομένων τί ἐστιν ἀποφράς; ἐγὼ μὲ ὅτι ἤκυσα πώποτε, ὅτ' ἂν σωθείη ποτ' ὁ, τι ὁ λέγει. τοῦθ' ὁ μ, φ'ησὶ κ τῦτο διεξιέναι, καὶ πολλὰ ἐπῆγε τῇ ἀποφράδι τ μέλαν. ἐλελήθει ὁ κα' αὐτὸ τὸ ὕστατον πκμήριον ἀπαιδευσίας σκφέρων. ἐπὶ τύτῳ, πύνδε τ λόγον συνέχραψεν, ἐμὲ σθενιατέμψας ὑμῖν, ὡς δείξειε τ ἀοίδιμον σοφιστὴν, τὰ κοινὰ τ Ἑλλήνων ἀγνοοῦντα, κ ὁπόσα κεῖ οἱ ἐπὶ τ ἐργαστηρίων, καὶ τ κωμικείων εἰδεῖεν. ταῦτα μ ὁ ἐλεγχ. ἐγὼ ὁ, ἤδη γὰ αὐτὸς παρειληφὰ ὁ δράματ τὰ λοιπὰ, δίκαιον ἂν εἴλ, τὰ σὺν ὁ δελφικῷ τρίποδ ἤδη λέγειν, οἷα μὲν σὺ τὰ ἐν τῇ πατρίδι, οἷα ὁ τὰ σὺν τῇ Παλαιστίνῃ, οἷα ὁ τὰ σὺν Αἰγύπτῳ, οἷα ὁ τὰ σὺν Φοινίκῃ, καὶ Συρίᾳ. εἶτα ἑξῆς, τὰ σὺν Ἑλλάδι, κ Ἰταλίᾳ. καὶ ἐπὶ πᾶσι, τὰ σὺν Ἐφέσῳ νυνί, ἄκρα κεφαλαιώδεστα ὄντα ἀπονοίας τ σῆς, κ κορυφὴ, κ κορώνις

tem execrabilem, & arrogantem istum alienarum orationum histrionem (Norat autem & mores ejus exactè, & reliquam nequitiam, atque impuritatem vitæ, & quæ facere diceretur, & quæ faciens deprehensus fuerat) tempus, ad quendam amicorum inquit, hoc inauspicatum spectaculum aversandi. Nam homo iste suo conspectu, suavissimum hunc diem videtur nobis in apophradem conversurus. Quo audito Sophista ille, mox verbum Apophradis, veluti peregrinum & à Græcis alienum ridere cœpit, & hominem pro superiore illo risu ultus est, ut quidem putabat, omnibusque dicebat. Quid hoc est Apophras? fructus, an herba aliqua, an instrumentum? Estne esculentum aliquod aut potulentum Apophras? Nam ego neque audivi unquam, nec quid dicat, facilè intelligo. Hæc quidem iste contra illum acerbè dixisse putabat, & multo risu Apophradem excipiebat: sed se extremum insciliæ testimonium in seipsum proferre non animadvertebat. Hujus igitur gratia orationem hanc scripsit, is qui me huc ad vos præmisit, ut videlicet ostenderet, celebrem illum Sophistam, communia illa Græcorum ignorare, & quæ qui sedent in officinis & tabernis, scire solent. Hactenus Elenchus ille. Ego autem (nam reliquas fabulæ partes agendas susceperi) meritò debebam veluti ex Delphico tripode tandem illa addere, qualia feceris in patria, qualia in Palæstina, qualia in Ægypto, qualia in Phœnicia, & Syria: deinceps in Græcia & Italia, & postremò nunc Ephesi, quæ quidem vecordiæ istius tuæ, quasi quoddam summarium sunt, & caput, & co-

ρωνὶς ϑ τοῦτο. ἐπεὶ γὰρ κἀγὼ τὴν παροιμίαν, [1] Γλαῦξ ἂν, τραγῳδοὺς ἐμισθώσω, καιρὸς ἤδη σοι ἀκοῦσαι τὰ σαυτοῦ κακά. μᾶλλον δ', παῦσαι μὲ, μηδέπω. ὦ δὲ δ' Ἀποφράδες, πρόπαρδε. εἰπὲ γάρ μοι [2] πρὸς παιδιᾶς, καὶ γλυκυτικίδος, ϑ κυβίσης, τῇ σοι μεμπτὸν, καὶ γέλωτος ἄξιον τοὔνομα εἶναι ἔδοξεν ἡ ἀποφράς; νὴ Δί' ἀλλ' ἦν τῶ Ἑλλήνων ἴδιον, ἀλλὰ ποϑὲν ἐπισκωμμάσαι αὐτοῖς κατὰ τῶν πρὸς Κελτοὺς, ἢ Θρᾷκας, ἢ Σκύθας ἐπιπλοκίας. σὺ δ', ἅπαντα γὰρ οἶσθα τὰ τῶν Ἀθηναίων, ἐξέκλεισας τοῦτο σύβδην, καὶ ἐξεκήρυξας ϑ ἀλλαχοῦ. καὶ ὁ γέλως ἐπὶ τούτῳ, ὅτι βαρβαρίζω. καὶ ξενίζω, ϑ ὑπερβαίνω τὰς ὥρας τὰς ἀττικάς. ϑ μὲν τί ἄλλο ὅτῳ Ἀθηναίοις ἐπιχάρμιον, ὡς τοῦτο τοὔνομα φαῖεν ἄν, οἷα σὺ μᾶλλον τὰ τοιαῦτα εἰδότες. ὥστε δῆτον ἂν Ἐρεχθέα, καὶ τὸ Κέκροπα, ξένους ἀποφήναις, καὶ ἐπήλυδας εἶναι τῶν Ἀθηνῶν, ἢ τοῦτο ἀποφράδα δείξειας οὐκ οἰκείαν, καὶ αὐτοχθονα τῆς Ἀττικῆς. πολλὰ μὲ γάρ ἐστιν, ἃ ϑ αὐτοὶ κἀγὼ ταυτὰ τοῖς πᾶσιν ἀνθρώποις ὀνομάζομεν. ἀποφράδα δὲ μόναι ἐκεῖναι, τοῦτο μιαρὸν, καὶ ἀποῤῥητον, ϑ ἀπαίσιον, ϑ ἄπρακτον, ϑ σοὶ ὁμοίαν ἡμέραν. ἴδε ϑ

ronis morum. Quandoquidem enim juxta proverbium, Ilienſis cùm ſis, tragœdos conduxiſti, tempus jam eſt, ut propria tua mala audias. Nondum tamen, ſed de Apophrade priùs. Nam die mihi per Pandemum, & Genetyllidem & Cybiben, quomodo reprehendendum & riſu dignum hoc nomen Apophras videtur? Non enim per Iovem, Græcorum proprium erat: ſed alicunde ex Gallorum, aut Thracum, aut Scytharum commixtione inſolenter ſe inſinuavit. Tu verò cùm Athenienſium cuncta noris, illud excluſiſti continuò, & velut per præconem ex Græcia eliminaſti. Et ex eo riſus iſte videlicet, quòd barbarè ac peregrino modo loquor, & terminos Atticos tranſgredior. At verò quid aliud Athenienſibus ita familiare ac patrium, uti hoc nomen, dixerint illi, qui hujuſmodi meliùs, quàm tu, ſciunt: Quapropter Erechtheum, aut Cecropem, peregrinos & advenas apud Athenienſes eſſe citiùs probaveris, quàm Apophradis nomen oſtenderis, non proprium & Atticæ non genuinum. Nam multa quidem ſunt, quæ & ipſi eodem modo cum cæteris omnibus hominibus appellant: Apophradem autem ſoli illi atram, & abominabilem, & inauſpicatam, & nefaſtam, tibique ſimilem diem vocant. Ecce jam obiter dixiſti

1 Γλαῦξ τραγῳδοὺς] Proverb. *Bourd.*

2 Πρὸς Πανδήμε ϑ Γενετύλλιδ' ϑ Κυβίσης] Legendum Κυβίζης, & eſt epithetum Veneris, ut & πανδήμε & γενίτυλλις, & intelligo *Pronam*, non vero ut interpres *magnam matrem*. Nam licet ſciam hoc etiam nomine aliquando vocatam fuiſſe magnam matrem Cybelem, eo quod Gallos ſuos in furorem agebat, & κυβίζειν faciebat, id eſt, *capite prono in terram ruere*. Sed hoc loco non improperat furorem adverſario, ſed omne genus infanda Veneris. Ideo credo eſſe Veneris epithetum. Ea lucidius explicare pudor vetat. *Palm.* Κυβίζης] Corrige, κυβίζης. Heſychius: κυβίζη, ἡ μήτηρ τῶν θεῶν. Ita enim ibi legendum, non κυβίκη, recte viri docti obſervarunt. *Menagius.*

μεμάθηκας ἤδη οὐδὲ πάρεργον, τί βέλτιον αὐτοῖς ἡ ἀποφράς ἡμέρα. ὅπου μήτε αἱ δίκαι χρηματίζωσι, μήτε εἰσαγώγιμοι αἱ δίκαι ὦσι, μήτε τὰ ἱερὰ ἱερεύηται, μήθ' ὅλως τῶν αἰσίων τελῆται, αὕτη ἀποφράς ἡμέρα. νομίζοιτο δ' τοῦτο ἄλλοις ἐπ' ἄλλαις αἰτίαις. ἢ γὰρ ἄν τινες μάχαις μεγάλαις, ἔπειτα ἔπεσον ἐκείνας τὰς ἡμέρας, ἐν αἷς τὰ τοιαῦτα ἐπιπόνησαν, ἀπράκτους, καὶ ἀκύρους τῶν νόμων πράξεων εἶναι, ἢ καὶ νὴ Δία, καίτοι ἄκαιρον ἴσως, καὶ ἔξωρόν γε ἤδη, γέροντα ἄνδρα μεταπαιδεύειν, καὶ ἀναδιδάσκειν τὰ τοιαῦτα, μὴ δὲ τὰ πρὸ τούτων εἰδότα. παύσω γὰρ τοῦτ' ἐστὶ τὸ λοιπόν. καὶν σὺ μάθῃς αὐτὸ, παῖ ἡμῖν εἰδὼς ἔσῃ. πόθεν γὰρ ὦ οὗτος; τὰ μὲν γὰρ ἄλλα κἂν ἀγνοῆσαι, συγγνώμη, ὁπόσα ἔξω καὶ πολλὰ πάνυ, καὶ ἄδηλα τοῖς ἰδιώταις. τὸν δὲ ποφρήδα δὲ δὴ βεληθεὶς ἂν, ἄλλως εἴποις. ἓν γὰρ τοῦτο καὶ μόνον ἁπάντων τούτων ἔγωμαι ἔσω φησί τις. ἀλλὰ καὶ τῶν παλαιῶν ὀνομάτων, τὰ μὲν, λεκτέα, [1] πάσῃ δὲ, ὁπόσα αὐτῶν μὴ σεσηῆται τοῖς πολλοῖς, ὡς μὴ παράπτοιμεν τὰς ἀκοὰς, καὶ πτοήσοιμεν τῶν σεσωσμένων τὰ ὦτα. ἐγὼ δ' ὃ βέλτιστε, πρὸς μὲ σὲ, ἴσως ταῦτα ἄρα σοὶ εἰπὼν, ἥμαρτον. ἐχρῆν γὰρ ἐχρῆν ἢ κἀ τὰ Παφλαγόνων, ἢ Καππαδόκων, ἢ Βακτρίων πάτρια διαλέγεσθαί σοι, ἕως ἐκμάθῃς τὰ λεγόμενα, καὶ σοὶ ἀκούειν ἡδέα. τοῖς δ' ἄλλοις Ἕλλησιν, οἷμαι καθ' Ἑλλάδα γλῶτταν σωθῆναι χρή. εἶπα καὶ τῶν Ἀττικῶν κἀ χρόνους, πνὰς πολλὰ στρεψάντων τ' αὐτῶν φωνῆς,

diciſti ſignificationem Apophradis. Hic Nefaſtus eſt dies, quo neque magiſtratus publicè de rebus conſultant, neque lites in foro diſceptantur, neque ſacrificia peraguntur, neque quicquam eorum quæ fauſta ſunt tractatur. Atque dies hujuſmodi apud alios aliis de cauſis indictus eſt. Aut enim gravi aliqua clade ſuperati, tales exinde dies, quibus rem malè geſſerunt, pro nefaſtis & inauſpicatis ad res legitimas gerendas, habendos cenſuerunt: aut mehercle etiam. Atqui ineptum fortaſſis, & intempeſtivum utique jam fuerit, dedoceri, ac denuò diſcere talia virum adeò ſenem, ne illa quidem, quæ his priora ſunt, ſcientem. Proinde hoc omnino reliquum eſt: & ſi didiceris ipſum, omnia exinde ſcies. Vnde enim heus tu? Quanquam enim eſt condonanda cæterorum ignoratio, quæ extra communem viam poſita ſunt, & indoctis obſcura: diem tamen nefaſtum, etiamſi volueris, aliter quàm Apophradem nominare non poteris. Vnum hoc, omniumque ſolum nomen eſto, dicet aliquis. At priſcorum vocabulorum, alia ſunt uſurpanda, alia non item, quæ nimirum vulgo non uſurpantur, ne auditum turbemus, & intelligentium aures vulneremus. Ego verò, vir optime, apud te fortaſſis hæc de te dicens peccavi. Decebat enim, decebat, aut Paphlagonum, aut Cappadocum, aut Bactrianorum patriis verbis tecum loqui, quoad intelligeres quæ dicerentur, & audiendo voluptatem capere. Sed cum cæteris Græcis Græcè loqui oportet. Deinde etiam Atticis per ſucceſſionem temporum multa variantibus

1 Τάσῃ δὲ, ὁπόσα] Nota ſequente vocali aſpirata, non ſcriptum eſſe ἅχ: quod Grammatici canones poſtulant. *Menagius.*

1 Χρυ-

τῶτο ἐν τοῖς μάλιστα τὸνομα διετέλεσεν, ὅπως ἀεὶ, καὶ πρὸς ἁπάντων αὐτῶν λεγόμενον. εἶπον ἂν & τὰς πρὸ ἡμῶν κεχρημένας τῷ ὀνόματι, εἰμὴ & ταύτῃ σε ἀφανίζειν ἔμελλον, ξένα σοι & ἄγνωστα ποιητῶν, καὶ ῥητόρων, καὶ συγγραφέων ὀνόματα διεξιών. μᾶλλον ὄ, ἀδ' ἐγώ σοι τὰς εἰπόντας ἐρῶ. πάντες γὰρ ἴσασιν. ἀλλὰ σύ μοι ἕνα τῶ παλαι δείξας ᾧ κεχρημένον τῷ ὀνόματι, [1] χρυσᾶς φασιν ἐν ὀλυμπίᾳ σταθῆναι, καίτοι ὅς τις γέρων ὢν, καὶ ἀφῆλιξ, τὰ τοιαῦτα ἀγνοεῖ, δῆλα μοι ὅτι & Ἀθήνῃσι πάλαι ἐὰν ἐν τῇ Ἀττικῇ, καὶ Κόρινθον ἐπὶ τῷ ἰσθμῷ, καὶ Σπάρτην ἐν τῇ Πελοποννήσῳ, μὴ εἰδέναι. λοιπὸν ἴσως ἐκεῖνό σοι λέγειν, ὡς τὸ μὲ ὄνομα ᾔδεις, τὴν ὄ χρῆσιν αὐτῶ, ἄγνοιαν ἡπάτων. φέρε δὴ & ὑπὲρ τούτε πρὸς σὲ ἀπολογήσομαι τὰ εἰκότα. σὺ ὄ πρόσεχε τὸν νῶν, εἰ μὴ πάνυ ὀλίγον σοι μέλῳ & μηδὲν εἰδέναι, εἰ οἱ πάλαι ποθὰ τοιαῦτα πρὸ ἡμῶν ἀπέῤῥιψαν ἐς τὰς σοὶ ἁμοίας ἐκφυγεῖν τὰς τόπα. ἦσαν γὰρ & τότε ὡς τὸ εἰκὸς, βδελυγοί τινες ἐς τὰ ἤθη, καὶ μιαροὶ, καὶ πανοήθεις τὸν τρόπον. καὶ ὁ μὲ, Κόθορνόν τινα εἶπεν, εἰκάσας αὐτῶ τὸν βίον, ἀμφίβολον ἄνδρα ταῖς τοιούτοις ὑποδήμασιν. ὁδὲ, Λυπάλιμ, ὅτι τὰς ἐκκλησίας θορυβώδης ἦπτωρ ὢν, ἐπισκώπτειν, ὁδὲ, Ἑβδόμιλον, ὅτι ὥσπερ οἱ παῖδες ἐν ταῖς ἑβδόμαις, κἀκεῖνο & ἐν ταῖς ἐκκλησίαις ἔπαιζε, & διεγέλα, & παιδιὰν ἐποιεῖτο τὴν ταραχὴν & ὄχλον. [2] μὴ δῶς ἂν κάμοὶ πρὸς Α-

tibus in lingua sua, hoc nomen inter præcipua manſit. Hoc modo ſemper, & ab omnibus ipſis dictum. Ac ſanè commemorarem etiam eos, qui ante noſtram ætatem hoc vocabulo ſunt uſi, niſi etiam hoc modo perturbaturus eſſem te, peregrina & ignota tibi poëtarum, oratorum, & hiſtoricorum vocabula recenſendo. Imò verò, neque tibi eos dicam qui uſurparunt: omnes enim norunt. Sed tu contrà, ſi mihi unum aliquem ex veteribus oſtenderis, qui voce iſta uſus non fuerit, aureus (ut aiunt) in Olympia ſtatuêris. Atqui ſiquis adeò ſenex, & ætate confectus, talia ignorat, videtur idem mihi, Athenas eſſe civitatem Atticæ, Corinthum in Iſthmo, & Spartam in Peloponneſo, ignorare. Fortè igitur tibi ſupereſt ut dicas ipſam quidem Apophradis vocem noſſe te: ſed uſum ejus, ut intempeſtivum accuſaſſe. Age igitur & de hoc reſpondebo tibi conſentanea: tu verò animum adverte, niſi omnino parvi facis, quòd nihil ſcis. Nam veteres hujuſcemodi multa ante nos in eos qui tibi ſimiles erant tum, ſinguli jactarunt. Erant enim etiam tunc, ut veriſimile eſt, aliqui moribus abominabiles, impuri, perditique ingeniis. Atque alius quidem, Cothurnum quempiam appellabat, vitam ejus ambiguam inconſtantem cum hoc calceamenti genere comparans. Alius verò Lypaën: quòd orator tumultuoſus conciones ſolebat turbare. Rurſum alius Hebdomam, quòd perinde atque pueri ſeptimis diebus, ille etiam in concionibus luderet, & rideret, ſeriumque populi ſtudium in ludum verteret. Ne dederis utique & mihi per

1 Χρυσᾶς ἐν Ὀλυμπίᾳ σταθῆναι] Proverb. *Bourd.*

2 Μὴ δῶς ἂν κἀμοὶ] Δῶς ἂν κἀμοὶ extrita negatione. *Marcil.*

1 Κό-

δόνιδ@, εἰκάσειε παμπόνηρον ἄνθρωπον, ἀπάσῃ κακίᾳ σωτρόφον, ἡμέρᾳ δυσφήμῳ, καὶ ἀπαισίῳ. ἡμεῖς δὲ τὰς χολὰς, τῇ δεξιᾷ ἐκτρεπόμεθα. καὶ μάλιστα εἰ ἔωθεν ἴδοιμεν αὐτούς. κἂν εἴ τις βάκηλον, ἢ σίνεχρον ἴδοι, ἢ πίθηκον, σὺν ἐξιὼν τῆς οἰκίας, ἐπὶ πόδα ἀναστρέφει, καὶ ἐπανέρχεται, οὐκ ἀγαθὰς μαντεύόμ@ τὰς ἐφημέρους ἐκείνας πράξεις ἔσεσθ αὐτῷ, νοῦ πονηροῦ, τῷ πρώτῳ, καὶ δυσφήμῳ κληδονίσματι. ἐν δεχῇ ᾖ, καὶ ἐν ἥρεσις, καὶ ἐπὶ τῇ πρώτῃ ἐξόδῳ, καὶ ἔωθεν ἅπαν@ ἔτους, εἴ τις ἴδοι κίναιδον, καὶ λπόρνην ποιοῦσα, καὶ πάχοντα, ἐπίσημον ἐπὶ τούτῳ, καὶ ἀπερῤῥωγότα, καὶ μισογυνῆ τὸν νομιζόμενον, ἀποπαῦναι, γήσα, ἐπίορκον, ὄλεθρον, [1] κύφωνα, βάραθρον, μὴ φύγῃ, μήσ' εἰκάσῃ τοῦτον ἀποφράδι ἡμέρᾳ; ἀλλ' οὐχὶ σὺ τοιοῦτ@; οὐκ ἂν ἔξαρν@ μοιοιο, εἰ ἐγὼ τὴν ἀσφάλειαν οἶδα τὴν σὴν, ὅσῳ δὲ μέγα φρονεῖν ἐπὶ τούτῳ μοι δοκεῖς, ὅτι μὴ ἀπόλωλεν σοι ἡ δίζα τῶν ἔργων, ἀλλὰ πάσι δῆλ@ εἶ, καὶ φθονοῦσ@. εἰ δ' ἐμόσε χωρήσειας, καὶ δρνησαίο μὴ τοιοῦτ@ εἶναι, πῶς πιστὰ ἐρεῖς; τοῖς πολίταις τοῖς σοῖς; ἐκεῖθεν γὰρ ἄρχεσθαι δίκαιον. ἀλλ' ἴσασιν σκαιοὶ τὰς πρώσας σου τροφὰς, καὶ ὡς παρῳδὸς σεαυτὸν τῷ ὀλέθρῳ ἐκείνῳ θραλιώτῃ, συμπεριφθείρει πάνυ ὑπηρετῶν, ἄχρι δή σε τὸ δ' λόγου τοῦτο, [2] ῥᾴκ@ πολυχρόνιος ἐργασάμεν@, ἐξέστ, καὶ κεῖναι μέ-

per Adonidem, comparare hominem perditum, omnique malitiæ assuetum diei atro, & inauspicato. Nos etiam auspicato die claudos aversamur, maximè si mane videamus ipsos. Siquis etiam spadonem, aut eunuchum aspexerit, aut simiam, simul atque domo egreditur, conversò pede regreditur, ominans sibi haudquaquam prosperas fore diei illius res & actiones, præ mala hac prima, & infausta ominatione. In principio autem, & in foribus, & in primo egressu, & mane per omnem annum: siquis viderit cinædum, & nefaria facientem ac patientem, notum ob hæc, & enervatum, & tantum non eorum quæ agit nomen ferentem, deceptorem, præstigiatorem, perjurum, pestem, cataſtam, barathrum, num fugiat, neque hunc cum atra die compares? An verò tu non es talis? Haudquaquam negabis, si tuam fortitudinem novi, qui certè & animum ob hæc attollere mihi videris, videlicet quòd tibi gloria ista rerum tuarum non prorsum perit: sed omnibus es notus, & passim celebris. Quòd si contendas, & inficieris talem te esse, quibusnam hæc credibilia dices? an civibus tuis? Nam hinc ordiri est æquum. At norunt illi primam tuam educationem: & quo pacto teipsum tradideris perdito illi militi & omnibus ipsi præstitis obsequiis corruptus fueris, donec te, juxta proverbium, pannum lacerum extrusit. Ea etiam meminerunt, ut

1 Κύφωνα] Κύφων, propriè est κυρτὸς: à κύρω, κυφὸς, κύφων. Ponitur & pro cataſta, seu numella, aut collari, aliove instrumento quo vinciebantur, aut etiam torquebantur nocentes. Hîc metaphoricè pro scelerato & maleſico: ut Latinis carcer, crux, scelus. Menagius.

2 Ῥᾴκ@ πολυχρόνιος ἐργασάμεν@] Proverb. *Bourd.*

μένωτιμ ὡς τὸ εἰκὸς, ἀ ποῦς τὸ θέατρον ἐνεανιεύου, τοῖς ὀρχησταῖς ὑποκρινόμενος, καὶ συνωρχεῖσθε ὀρχηστὴς ἀξιῶν εἶναι. ὑβρὶς γὰρ ποῦ σοῦ ἂν εἰσῆλθεν εἰς τὸ θέατρον, ὅστις ἂν ἐμήνυσεν ὅ, τι τοὔνομα τῷ δράματι. ἀλλὰ σὺ κοσμίως πάνυ, χρυσᾶς ἐμβάδας ἔχων, καὶ ἐσθῆτα τυραννικὴν, ἀπεσκεύασο, σύμμειναι αὐτῆσαν ἂν ἐν θεάτρῳ, στέφανος κομίζων, καὶ κρότου ἀκούων, ἤδη πιμάμενος ὑπὸ τῶν αὐτῶν. ἀλλὰ νῦν ῥήτωρ, καὶ σοφιστής. καὶ ἴσως τοῦτο ἴσως τοιαῦτα ὑπὲρ σοῦ ἐπεῖνοι, τοῦτο δὲ τὸ ἐκ τῆς τραγῳδίας, δύο μὲ ἡλίους ὁρᾶν δοκοῦσι, δύο δὲ Θήβας. καὶ πάντα χαίρον ἅπασιν ἔσται τὸ, ἐπεῖνο, ὁ τότε, καὶ μεθ' ἑαυτοῦ. τοιγάρτοι ἐν αὐτοῖς εὐ ἴσθι, ὅτι ἐπιδεικνύεις τὸ παρόν πιν, ἀλλ' ἐπιχωριάζεις αὐτοῖς, ἀλλὰ φύσις ἐκὼν πατρίδα, ὅτε χεῖμα ἦτον, ὅτε θέρος ἀργαλέον, ἀλλὰ πολλίστην, καὶ μεγίστην τῶν Φοινίκης ἁπασῶν. τὸ δὲ ἐλέγχεσθαι, καὶ τοῖς εἰδόσι, καὶ μεμνημένοις τὴν πάλαι ἐκείνων συνουσίαν, βαρύτατον ὡς ἀληθῶς ἔστι. καίτοι τί τοῦτο λέγω; τίνα γὰρ ἂν αἰδεσθείης σύ; τί δ' ἂν αἰσχρὸν ἡγήσαιο τῶν ὑστάτων; πανοῦργον δὲ κτῆμα εἶναί σοι μεγάλα παρ' αὐτοῖς, τὸ δύσχρηστον ἐκεῖνο πυρρίον, ὡς τὸν Σινωπέως πίθον, τὸν Διὸς αὐλὸν εἶναι ποῦς αὐτό. τὰς δὲ δὴ πολίσεις, ὧδαμὴ εὐδαιμόνως μεγαλοπρεπείας ἂν, μὴ ἔχειν τῶν ἀπάντων βδελυρώτατον σε ἡλίαν, ὅτι δὴ κοινὸν ἀπάσης τῆς πόλεως. τάχα δέ σ' ἂν τὰς ἄλλας τὰς ἐν τῇ Συρίᾳ ποῦσλάβοις ὁμωνύμους, εἰ λέγοις μηδὲν πονηρὸν, μὴ δὲ ἐπαίνου βεβαιώσαί σοι. Ἡράκλεις, ἦ μὲν Ἀντιόχεια, καὶ τὸ ἔργον αὐτὸ εἶδεν, ὅπ

ut est consentaneum, quæ in theatro juvenis agebas, quum saltatoribus respondebas, atque unà chori dux esse cupiebas. Quippe nemo ante te ingrediebatur theatrum, neque fabulæ nomen significabat: sed tu ornatè admodum, subligatis aureis crepidis, & tyrannica veste indutus, priùs immittebaris, qui benevolentiam à theatro postulares, coronas ferens, & cum plausu abiens, honore jam ab ipsis affectus. At nunc orator es & sophista, & ob hoc, si audiant aliquando talia de te illi illud ex Tragœdia, Et solem geminum, & duplices se ostendere Thebas putabunt. Et in promptu atque in ore tum omnibus statim erit illud: hic ille qui tum erat: & postea. Proinde & ipse rectè facis, qui omnino non ascendis ad illos, neque in patriam ventitas, sed fugis illam ultro, quanquam neque hyeme malam, neque æstate molestam, sed pulcherrimam & maximam omnium Phœniciæ civitatum. Nam coargui, & cum iis qui vetera illa sciunt, ac meminerunt, conversari, laqueus revera tibi est. Sed quid ista nugor? quem enim verearis? quid eorum quæ extrema sunt, turpe putaveris? Audio autem etiam tibi apud ipsos esse possessiones magnas, miseram illam turriculam, cum qua Sinopensis illius dolium collatum, Iovis atrium videri queat. Proinde nullo modo feceris ut tui cives mutata sententia non credant te omnium esse spurcissimum, & commune totius civitatis dedecus. Fortassis autem alios etiam qui in Syria habitant, ejusdem sententiæ assumas, si dicas te non malam nec criminosam prorsus vixisse vitam. Mehercle, Antiochia quidem, etiam ipsum opus vidit, quan-

† Ταρσόθεν ἥκοντα σὲ ἐκεῖνον νεανίσκον ἀπαγαγὼν, ἀλλὰ & ἀναδέρειν αὐτὸν, αἰσχρὸν ἴσως ἐμοί. πολλὰ, ἀλλὰ ἴσασί μα, καὶ μεμνῆσθαι οἱ τότε ὑμῖν ἐπιστάντες. καὶ σὲ μὲν, ἐς γῆν συγκεχυμένον ἰδόντες, ἐκεῖνοι δὴ, οἶδα ὅτι & ποιοῦσα, εἰ μὴ παντάπασιν ἐπιλήσμων τις εἶ. ἀλλ' οἱ ἐν Αἰγύπτῳ ἴσως ἀγνοοῦσί σε, οἱ μὴ τὰς ἐν Συρίᾳ θαυμασὰς ἆθλας ἐκείνας ὑποδεξάμενοι φόρτηγόν, ἐφ' οἷς εἶπον, ὑπὸ τῶν ἱματιοκαπήλων διακόμενον. παρ' ὧν ἐδίδου πολυτελεῖς στεμμάτων, ἐφόδια εἶχες. ἀλλ' ὅτι ἐλάττων σοι ἡ Ἀλεξάνδρεια συνοίσειν, διὰ μὲν Διὶ ἐχρῆν δοῦναί σε Ἀντιοχείας κηρύξαι αὐτόν. ἀλλ' ἦτε ἀκολασία, γυμνότερος, καὶ αἰσχρηλίᾳ σοι ἐκεῖ, ἐπμαγητέρος, καὶ τὸν μισθὸν ἐπὶ τούτοις, μείζονα, & ἐπὶ πᾶσιν, ἀποκλήρου καὶ κεφαλῆ. εἰς μόνος ἂν ἐπίστασό σοι ἐξάρχων γιγνόμενος μηδὲν τοιοῦτον ἐργάσασθαι. ‖ τῆς βοηθοῦς ἂν κρατῆρα ὁ πλουτεῖος μισθοδότης ἀνὴρ ἐν τοῖς ἀρίστοις Ρωμαίων. τοῦνομα δὲ αὐτὸ, δόξεις ἀποσιωπῆσαί μοι. καὶ ταῦτα, ὡς πάντας οἶδας ὃν λέγω. ἐκεῖνος τοίνυν, τὰ μὲν ἄλλα, ὁπόσα ἔτλη ἐν τῇ συνουσίᾳ τολμηθῆναι ὑπὸ σοῦ, τί χρὴ λέγειν. ἀλλ' ἡνίκα σε κατέλαβε μεθυσκόμενος & οἰνοχόος & οἰνοπίπτης ἐν γόνασι κείμενον, τί οἴει; ἐπίστευσεν ἄν σοι μὴ εἶναι. τοιοῦτον ‖ αὐτὸ τὸ ἔργον ὁρῶν; σόν, εἶτα μὴ παντάπασι τυφλὸς ἦν. ἀλλ' ἐδίλωσε τῷ γνώμῳ, αὐτίκα ἐξελάσας σὲ οἰκίας, καὶ κομιδῇ γε ὡς φασι

quando, cùm adolescentem illum Tharso venientem, abduxisses. Sed & ipsa detegere, inhonestum fortassis mihi fuerit. Verumtamen norunt, & meminerunt illi qui tum vobis supervenerunt, & viderunt te quidem in genu inclinatum, illum autem, nosti, quid facientem quoque, nisi omnino es oblivioſus. At Ægyptii forsan te non norunt, qui te post præclara illa in Syria certamina, inde ob ea quæ dixi, fugientem exceperunt, cùm te vestiarii insequerentur, à quibus vestibus pretiosis comparatis, viaticum habebas. Sed non minùs quoque conscia tibi est Alexandria: nec per Iovem illam Antiochiæ secundam censeri decebat: nisi quòd protervitas ista tua manifestior, & turpitudo flagitiorum insanior illic fuit, & nomen ob hæc majus, & postremò caput adapertum. Venus tantùm fuit qui crederet tibi inficias euntî, quòd nihil tale commisisses, fuitque postremus auxiliator, is qui stipendium dabat, vir inter præcipuos Romanorum. Nomen autem ipsum permittes mihi ut taceam, idque apud omnes eos qui sciunt quem dicam. Ille igitur, cætera quidem quæcunque à te in conversatione perpetrata sustinuit, quid attinet dicere? At quando te genibus adolescentuli pincernæ Oenopionis incumbentem deprehendit, quid putas? Credidit-ne tibi, talem te non esse, cùm videret ipsum opus? Non: nisi prorsus fuit cæcus: verùm mentem aperuit, quùm te statim ex ædibus expulit, easque cum exiviſſes, quibusdam expiamentis

† Τῆς βοηθοῦς ἂν κρατῆρα ὁ πλουτεῖος] Καὶ βοηθὸς ἂν κρατῆρα ὁ πλουτεῖος. Illud autem ἐς μόνος ἂν ἐπίστασό σοι, &c. accipe cum ironia. *Vnus ille solus*, qui contra tibi unguis in ulcere, cujus tu domui. *Marcil.*

1 Συλ-

περιεστηκὼν ἐπὶ τῇ σῇ ἐξόδῳ. Ἀχαΐα μὲν γὰρ, καὶ Ἰταλία πᾶσα, ἐμπίπλησιν τῶν σῶν ἔργων, καὶ τῆς ἐπ' αὐτοῖς δόξης. καὶ ὀνασό γε τὸ κλείας. ὥστε πρὸς τὰς θαυμαζούσας, ἐγωγε τὸ ἐν Ἐφέσῳ νῦν πραττόμενόν σου, σκεῖνο λέγω, ὅτῳ ἀληθεύεσθαι, πῶς σὸν ἂν ἐθαύμαζον, εἰ τὰ πρῶτά σου ἤδεισαν. καίτοι καινὸν σὺ τοῦτο ἐπὶ τὸ πρὸς τὰς γυναῖκας προσέμιξες. εἰ δὲ δεῖ δόξαι ἐν τῷ τοιούτῳ εἰπεῖν μοι δοκοῦντα ὀνομάζεσθαι; ἀλλὰ τίνος Διὸς, καὶ φιλήσαι τὴν τόμιξιν προσεπαξιώσειας ἡμᾶς ἐπ' ἐκείναις τοῖς ἕρπαις; τὸ γὰρ τὸ ὑβριστοῦ ποιεῖς. καὶ μάλιστα πρὸς ὃς ὄκνισας ἐλθεῖν, καὶ τὰς ὁμιλητὰς, οἷς ἐκεῖνα μὲν τὰ καινὰ σὺ τόμιξιν ἀπελαύσεσι, τὸ βάρβαρον τῶν ὀνομάτων, τὸ τραχὺ τῆς φωνῆς, τὸ ἄκριτον, τὸ ἀπαίδευτον, τὸ πάντη ἄμουσον, καὶ τὰ τοιαῦτα. φιλήσαι δέ σε ἐπὶ τούτοις, μὴ γένοιτο ὦ ἀλεξίκακε. ἀσπίδα μᾶλλον, ἢ ἕρκιον φιλήσαι ἄμεινον. δῆγμα ἐκεῖ τὸ κινδυνεῦόμενον, καὶ ἄλγημα. καὶ ὁ ἰατρὸς εἰσκληθεὶς, ἐπήμωσεν. ἀπὸ γὰρ σὺ φιλήμεθα, καὶ δὲ ἰὸ ἐκείνου, τίς ἂν, ἢ ἱερεῖς, ἢ βωμοὶς προσέλθοι; τίς δ' ἂν θεὸς ἐπακούσειεν ἔτι δύσμοιρε; πόσων περιῤῥαντηρίων, πόσων πολεμῶν δεῖ; καὶ τοιοῦτος αὐτὸς ὤν, καπηλεύεις τὰ ἄλλων ἐπ' ὀνόμασι, καὶ ῥήμασιν, ἔργα τοιαῦτα, καὶ τηλικαῦτα ἐργαζόμενος. καίτοι ἔγωγε μὲν ἀποφροδὼν μὴ εἰδὼς, ἠχθόμην ἂν μᾶλλον, ὑπὲρ ὅπως εἶπον ἐγκληθείην ἄν. σὲ δ' ἡδεῖς ἠπάτησε ἡμῶν βωμολόχους λέγοντας, καὶ τραπεζομάλληκας, καὶ ῥησιμετρεῖν, καὶ ἀθηνιᾶν, τὸ Ἀθηνῶν ἐπιθυμεῖν, καὶ ἀνθρακρατεῖν, καὶ σφενδονίζειν, καὶ χειροβλημάκας. καινὸν

tis luſtravit. Achaia quidem, totaque Italia tuis operibus eſt referta, eaque ſequente gloria: & ſanè tibi gratulor ob tam præclaram laudem. Quare iis qui quæ nunc facis Epheſi, mirantur, ego quod veriſſimum eſt dico, qui fieri poſſet ut non mirarentur, ſi prima illa tua opera non noſſent. Atqui novum hîc iſtud etiam cum mulieribus addidiciſti, Annon igitur, dic mihi, fuerit congruum, talem hominem Apophradem appellari? Sed quid per Iovem? num etiam oſculari ore inſuper voluiſti nos ob talia facta? Iſtud igitur contumelioſiſſimè facis, & maximè erga eos quos minimè decebat, & erga contubernales, quibus ſatis fuerat, illa ſolum mala ab ore tuo percipere verborum videlicet barbariem, vocis aſperitatem, indiſcretam, inordinatam, & inſuſſam enunciationem, & id genus alia. Sed te ad hæc oſculari, abſit, ô malorum depulſor Hercules: aſpidem, aut viperam oſculari eſt ſatius. Ibi in morſu periculum, & dolor, cui accerſitus medicus ſuccurrit. A tuo autem oſculo, & veneno illo, quis quæſo vel ad ſacra, vel ad aras accederet? quis etiam Deus precantem exaudiret? quam multis luſtrationibus, quam multis fluviis opus foret? At talis ipſe cùm ſis, deridos alios ob nomina & verba, cùm tu interim talia tantaque facinora perpetrare ſoleas. Atqui ego quidem ſi Apophradis nomen ignorarem, erubeſcerem potiùs, nedum ſi dixiſſem inficiarer. Te verò nemo noſtrûm accuſavit adhuc quòd βωμολόχους dixeris, & τραπεζομάλληκας, & ῥησιμετρεῖν, & Ἀθηνιᾶν Athenas deſidero & ἀνθρακρατεῖν, & σφενδονίζειν, & χειροβλημάκας.

Ma-

κακῶς σε ὁ λόγος Ἑρμῆς ἐπιτρέψειεν αὐτοῖς λόγοις. πῆ γὰρ τοιαῦτα βιβλίων εὑρήσεις; ἐν γωνίᾳ τινὶ τάχα τῶν ἰαλέμων τινὸς ποιητῶν, κατακεκαρυγμένα, ὑρᾶτος, καὶ ἀραχνίων μεστὰ, ἢ τῶν ἐκ τῆς Φιλαινίδος δέλτων, ἃς ἀφ' χειρός ἔχεις. σὺ μέντοι, καὶ σὺ σῶμα τοῦτο ἄξια. ἐπεὶ δὲ σωφρόνως ἐμνήσθην, τί φαίης ἂν, εἰ σε ἡ γλῶττα εἰς δικαστήριον παρεκαλεσαμένη; ἀδικήματος, ἢ τὸ μετρίως ἀκοῦσαι λέγουσα. ἐγώ σε ὢ ἀχαριστε, πένητα, καὶ ἄπορον παραλαβοῦσα, καὶ βίον δόξαν, τὰ μὲν πρῶτα, ἐν τοῖς θεάτροις ὀνομαστὸν ἐποίησα, νεῖν μὲν, Νῖνον, νεῖν δὲ, Μητίοχον, ἔπειτα μετὰ μικρὸν Ἀχιλλέα πηλεΐδην. μετὰ ταῦτα δὲ, παῖδας [1] συλλαβίζειν διδάσκουσα, μακρὸν χρόνον ἔθρεψεν. ἤδη δὲ καὶ τὰς ἀλλοτρίας ταύτας λόγους ὑποκρινόμενον, σοφιστὴν εἶναι δοκεῖν ἐποίησα, καὶ τοῦ μηδὲν προσήκοντα δόξαν περιῆψα. τί τοίνυν τηλικοῦτον ἔχων ἐγκαλεῖν, τοιαῦτά με λοιδορῆς, καὶ ἐπιβάτιες ἐπιβάσματα αἴσχιστα, καὶ ὑπουργίας καταπτύστους; ὐχ ἱκανά μοι τὰ ἐπὶ τῆ ἡμέρᾳ ἔργα, ψεύδεσθαι, καὶ ἐπιορκεῖν, καὶ τὰς τοιαύτας ὕβρεις, καὶ λήρους λοιδορεῖν, μᾶλλον δὲ τὸ βόρβορον τῶν λόγων ἐκείνων ἐμεῖν; ἀλλ' ἤδη νυκτὸς τοῦ καταδαίμονα σχολὴν ἄγειν ἐᾷς. ἀλλὰ μήν σοι πάντα ποιῶ, καὶ παλιῤῥημονῶ, καὶ μιαίνομαι. καὶ ἀντὶ γλώττης, ὅσα δ' χαιρεκάκως διέγνωκας. καὶ ὥσπερ ἀλλοτρίαν ὑβρίζεις, καὶ ἐπικλύζεις τοσούτοις κακοῖς. λαλεῖν μοι ἔρημον ἐᾷ μόνον. τὰ δὲ τοιαῦτα ποιεῖν, καὶ πάσχειν, ἄλλοις μέρεσι προστέτακται. ὡς ὄφελε κἀμέ τις,

Malum te malè perdat Mercurius Logius, unà cum ipsis verbis. Vbi enim hujusmodi scripta reperis? In angulo forsitan alicujus ex frigidis illis poëtis defossa, situ & araneis oppleta: aut ex libris Philænidis, quos præ manibus habes: te utique, tuoque ore digna. Quia autem oris mentionem feci, quid diceres quæso, si te in jus vocaret lingua? Ponamus enim ita esse: & te injuriæ, aut quod paulò foret modestius, contumeliæ accusaret, dicens. Ego te, ingrate, pauperem atque inopem susceptum, & victu carentem: primùm quidem in theatris celebrem feci, modò Ninum, modò Metiochum, paulò pòst Achillem exhibens. Post hæc, pueros syllabas jungere docentem, longo tempore alui. Iam verò & alienas istas orationes histrionis instar habentem, sophistam videri feci, ac tibi non convenientem gloriam adaptavi. Quid igitur tantum habes, quod mihi possis imputare, ut ita me tractes, & injungas mihi mandata turpissima, & ministeria execratione digna? Non satis mihi sunt, ea quæ per diem fiunt opera nefaria, mentiri puta, pejerare, totque nugas & ineptias exhaurire: imò verò cœnum istorum verborum vomere? Sed neque noctu me miseram otium ducere sinis: sed sola ego omnia tibi facio, & proculcor, & contaminor: ac lingua perinde ut manu uti decrevisti: & quemadmodum alienam, contumelia me afficis, tantisque malis obruis. Meæ partes sunt ut tantùm loquar: sed talia facere, & pati, aliis partibus est injunctum. Quare utinam & me aliquis,

1 Συλλαζίζειν] *Apellare literas* dixit Fabius. *Menagius.*

1 Ἀπὸ-

ὥσπερ τὴν τ᾽ Φιλομήλας ἐκπεπεν-
μακροτέρας γᾶν μοι αἱ γλῶτται,
τ᾽ τὰ τέκνα κατεδηδοκότων. ὡς-
θεῶν, ἵν᾽ λέγῃ τοῦτο ἡ γλῶττα,
ἰδίαν αὐτῇ φωνὴν λαβοῦσα, καὶ τ᾽
πάτρωνα συνήγορον ἐπικαλεσαμένη,
τί ἂν ἀπεκρίνατο αὐτῇ; ἐκεῖνα δη-
λονότι, ἃ ἐ πρὸς τ᾽ Γλαῦκον ἔναγ-
χ᾽ εἰρηταί σοι, ἐπὶ πετρεφαμένῳ
ἤδη τῷ ἔργῳ αἰτιώμενον, ὡς ἐπὶ τού-
τῳ ἐνδοξ᾽ ἂν βεβιωκοῖ, κ᾽ γνώσε-
μ᾽ ἅπασι γεγηθησομ. πόθεν ἂν,
ὅτω βοηθ᾽ ἐπὶ τοῖς λόγοις γε-
νόμεν᾽. ἀγαπᾷν ᾽ ὁπωσοῦν κλει-
νὸν, κ᾽ ὀνομαστὸν εἶναι. εἶτα καλ-
ελθμήσειν αὐτῇ τὰς πολλὰς σε πε-
σηγορίας, ὁπόσας κ᾽ ἔθνη πεσεπ-
ληφας. ὃ ἐ θαυμάζω, ὅτι τῷ μ᾽
ἀποφράδι εὐτυχέρειαν ἀκάσας, ἐπ᾽
ἐκείνοις ᾽ τοῖς ὀνόμασιν οὐκ ἠγα-
νάκτεις, ὦ Συρίᾳ μ᾽, ῥοδοδάφνη
καληθεῖς, ἐφ᾽ ᾧ ᾽, νὴ τὴν Ἀθηνᾶν
αἰσχυνόμεν᾽ διηγεῖσθ᾽. ὥστε τόγε ἐπ᾽
ἐμοὶ, ἀσπαφὶς ἔτι ἔσω. ὦ Παλαι-
στίνη ᾽, φεφαμένη ἐς τὰς ἀκάνθας ᾽
πώγων᾽ οἶμαι, ὅτι ἴνυτλε μελαξύ.
ἔτι γ᾽ ἔξυρες αὐτόν. ὦ Αἰγύπτιαν᾽,
σιωπᾷχη. πεόδηλον τοῦτο. μικρὸν γὰρ
φασιν ἀπαιτηθῆναί σε ναύτῃ τινὶ τ᾽
τελαμμένων σὺν τύχῃ τα. ὃς ἐμπεσὼν,
ἀπέφραξέ σοι τὸ στόμα. Ἀθλιαίοι
μ᾽ γὰ βέλτιστοι, αἰνίγματώδες ᾠδεν,
ἀλλὰ χράμματ᾽ ἐνὸς σεσοφθηκη πε-
μήσαντές σε, Ἀτίμαρχον ὠνόμαζον.
ἔδη γὰρ καὶκεῖνο τ᾽ σεπιότερον σεσε-
σεῦσαί σοι. ὦ Ἰταλίᾳ ᾽, βαθεῖ ἠ-
ρωϊκὸν ἐκεῖνο ἐπεκλήθης, ὁ Κύκλωψ,
ἐπειδή ποτε ἐ πρὸς ἀρχαίαν ἀπα-
σκεύῃ παρ᾽ αὐτὰ τὰ Ὁμήρε
ῥαψῳδήσῃ ἐ σὺ τῷ αἰσχρουργίαν

quis, ceu Philomelæ illam exe-
cuisset. Nam mihi beatiores illo-
rum linguæ videntur, qui liberos
suos devorarunt. Per Deos igitur,
si hæc diceret lingua, assumpta
sibi voce propria, ac barba tua,
velut patrona advocata, quid
quæso responderes ipsi? Illa nimi-
rum, quæ Glauco, te ob scelus
commissum vituperanti, nuper
respondisti, te ob hoc celebrem,
omnibusque notum brevi tempo-
re evasisse. Vnde ergo ita cele-
bris? ob orationes-ne redditus?
At sufficit quomodocunque cla-
rum ac celebrem esse. Deinde ipsi
multas istas appellationes enume-
rarem, quas passim apud varias
gentes adeptus es. Quod etiam
miror, te quum Apophradem au-
disti, ægrè tulisse, nihil verò ob
illa nomina indignari. Nam in
Syria quidem Rhododaphne vo-
catus es, sed quam ob rem, ita
me Minerva amet, pudet dicere.
Quare quantum in me est, obscu-
rum illud maneat. In Palæstina
verò Sepes, ob barbæ spinositatem
opinor, quoniam inter opus
pungere solebat: nam adhuc
ipsam radebas. In Ægypto verò,
Angina, quod per se manifestum
est. Nam ajunt te ferè suffocatum
esse, cùm in nautam ex iis qui
naves tribus velis instructas du-
cunt, incidisti: qui cùm in te ir-
ruisset, os tibi obturavit. Nam
optimi quidem illi Athenienses,
nullum obscurius nomen tibi de-
dêre: sed literæ unius appositione
te honorantes, Atimarchum appellarunt. Nam hoc tibi illo insi-
gnius decebat esse. At in Italia papæ. Heroicum illud, Cyclops
vocatus es, quòd aliquando etiam ad veterem ornatum, juxta ipsa
Homeri poëmata, versibus mandare tu quoque turpidinem illam
affe-

1 Ἀπέφραξέ σοι τὸ στόμα] Irrumando. *Menagius.*

1 Ἀτί-

ἐπεθύμησας. καὶ αὐτὸς μὲ ἔχεισο μεθύων ἤδη, κισσύβιον ἔχων ἐν τῇ χειρὶ βεβηλῶν Πολύφημος, νεανίας ἅμα καὶ ὑπομισθος, ὀρθὸν ἔχων τὸ μοχλόν, εὖ μάλα ἠκονημένον. ἐπὶ σὲ Ὀδυσσεύς τις ἐπῄει, ὡς ἐκκόψων τὸ ὀφθαλμόν.

Καὶ κεῖνον μὲν ἅμαρτε. θοὴ δὲ οἱ ἐτράπετ' ἔγχος.

Αἰχμὴ δ' ἐξελύθη θοὴ νείαθεν ἀνθερεῶνα.

affectasses. Ac ipse quidem jacebas ebrius jam poculum habens in manu, coire gestiens Polyphemus: adolescens autem mercede conductus, rectum habens vectem, egregiè acutum, quasi Vlysses quidam te invadebat, ut oculum eruturus,

Quem tamen haud tetigit, juxtaque elabitur hasta,
Et ferit extremum vibrata cuspide mentum.

Καὶ γὰρ ἐδὲν ἄθπον ὑπὲρ σὲ λέγοντα, ψυχρολογεῖν. σὺ γὰ ὁ Κύκλωψ, ἀναπείασας τὸ σῶμα, καὶ ὡς ἔνι πλατύταθον κεχηνώς, ἠνείχε τυφλόμενον ὑπ' αὐτῶ τῶν γνάθων. μᾶλλον γὰ ὥσπερ ἡ Χάρυβδις, αὐτοῖς ναύταις, καὶ πηδαλίοις, καὶ ἱστίοις, ὅλον ζητῶν καταπιεῖν τὸ Οὖτιν. καὶ τῶτα ἑώρων ἅ ἄλλοι παρόντες εἶπόν σοι ἐς τῶν ὑστεραίαν μίαν ἦν ἀπολογίαν, ἡ μέθη. καὶ εἰς τὸ ἄκρον ἐνέφυγες. τίνεσι δὴ, ἅ τοσούτοις ὀνόμασι πλησίον, αἰσχύνῃ τῶν ἀποφράδα; ὡς γὰρ εἶπέ μοι τί πάσχεις, ἐπειδὰν κἀκεῖνα λέγωσιν οἱ πολλοὶ λεσβιάζειν σε, καὶ φοινικίζειν; ἆρα ἅ ταῦτα ὥσπερ τῶν ἀποφράδα ἀγνοεῖς, καὶ εἰκῇ τάχα σὺ ἐπαινεῖαζ ὡς αὐτῶν; ἢ ταῦτα μὲ λέγ' τὸ σωφρονεῖν οἶσθα, τῶν ἀποφράδα ὃ ὡς ἀγνῶτα μόνων ἀπομάζεις, καὶ ἀποκλείεις ἅ καταλόγε τῶν ὀνομάτων, τοιγαρῆν ἀ μεμπτὸς ἡμῖν τίνεις τὰς δίκας, ἀλλὰ μέχρι ἅ τῶ γυναικωνίτιδος περιβόητος εἶ. πρώην γὰν ἐπειδή πνα γάμον ἐν Κυζίκῳ μνᾶσθαι ἐτόλμησας, εὖ μάλα σκεπτομένη πάντα ἡ βελτίστη σκεῖνη γυνὴ, ὅτε ἂν ἀσφαλῶς ἔφη ἄνδρα, καὶ αὐτὸν ἀνδρὸς δεόμενον. εἶτα σὺ τοιούτοις ὄνυσι, ὀνομάτων μέλᾳ, καὶ γελᾶς, καὶ τὰ ἄλλων καταπτύεις. εἰκότως.

Neque enim absurdum est, cùm de te loquamur, frigidiora hæc dicere. Tu verò Cyclops ille deducto ore, & quàm latissimè licebat, hians, sustinebas tibi maxillam ab illo excæcari. Imò verò ceu Charybdis, quærebas unà cum ipsis nautis, & clavis, & velis, totum illum absorbere Vtin: atque hæc videbant cæteri qui aderant. Deinde in posterum diem, una tibi defensio erat, ebrietas: & ad merum confugiebas. Cùm igitur talibus, tantisque nominibus sis locupletatus, pudet te Apophradis? Per Deos itaque dic mihi quomodo afficeris, quum illa quoque dicunt plerique λεσβιάζειν & φοινικίζειν? Num & hæc perinde ut Apophradem ignoras, & te ab ipsis fortè laudari putas? An hæc ut familiaria nosti: Apophradem autem ut solam ignotam improbas, & à catalogo vocabulorum tuorum excludis? Proinde non indignas pœnas nobis exolvis, sed etiam ad gynæceum usque celebris es. Nam nuperrimè cùm nuptias quasdam Cyzici ambire ausus esses, optima illa mulier habens exploratissima omnia, Non admiserim, inquit, virum, qui ipse quoque viro indiget. Et tamen cùm hoc in statu sint res tuæ, nominum tibi cura est, & rides, conspuisque cæteros. Meritò sanè.

ἐγὼ δ' ἂν ἅπαντες ὁμοιά σοι λέγειν δυναίμεθα. πόθεν; τίς οὕτως εὐλόγοις μεγαλότολμος, ὡς ἐπὶ μὲν τοῖς τρισὶ μοιχοῖς, ἀντὶ ξίφους, τέλαυναν αἰτεῖν. τὸν δὲ Θεόπομπον, ἐπὶ τῷ Τερκαράνῳ κεκινοῦσι, φάναι, τριγλώχινι λόγῳ καθηρηκέναι αὐτὸν τὰς πρὸ χώσας πόλεις. καὶ πάλιν, ἐκτεμανῶσαι αὐτὸν τὴν Ἑλλάδα, καὶ εἶναι Κέρβερον ἐν τοῖς λόγοις. πρώην γὰρ ἐν λύχνον ἅψας, ἐζήτεις ἀδελφόν τινα οἶμαι ἀπολωλότα ἐν ἄλλαις μυριάσι, ὧν ἐδεῖ μεμνῆσθαι ἄξιον, ἢ μόνα ἐκεῖνα, ὅσα οἱ ἀκούσαντες ἀπεμνημόνευον. πλούσιός τις οἶμαι, καὶ δύο πένητες ἦσαν ἐχθροί. εἶτα μεταξὺ τῶν πλουσίων λέγων, ἀπέκτεινεν ἕνα τῶν πενήτων. γελασάντων δ' ὡς τὸν εἰκὸς τὸν παρόντων, ἐπανορθούμενος δὴ σὺ, καὶ ἀναλαβὼν ἐμαυτὸν τὸ διημαρτημένον, ἔμαθον ἔφης, ἀλλὰ θάτερον αὐτῶν ἀπέκτεινεν. ἐὰν τὰ δρεπανία, τὸ τελῶν μιωνῶν, καὶ τὸ ἀνηνεμία, καὶ τὸ πέταμαι, καὶ τὸ ἐκχύνειν, καὶ ὅσα ἄλλα κομψὰ τοῖς σοῖς λόγοις ἐπινενόηται. ἃ μὲν γὰρ ὑπὸ τῆς πενίας ἐλαυνόμενος ποιεῖς, Ἀδράστεια φίλη, σοὶ ἄν τινι ἐνειδίσαιμι. συγγνώσεσθαι γὰρ, εἴ τις λιμοῦ πιεζόμενος, ἀθλιοκακοδαίμονος παρ' ἀνδρὸς πολίτου λαβὼν, εἶτα ἐπώρκησεν, ἢ μὴ παρειληφέναι. ἢ εἴ τις ἀναιχύντως αἰτεῖ, μᾶλλον δὲ ἀπαιτεῖ, καὶ λωποδυτεῖ, καὶ πελανεῖ, ἃ δὴ λέγω ταῦτα. φόνον γὰρ οὐδεὶς ἐξαπανθρωπίνου ἁμύναιτο τὴν ἀπορίαν. σκεῖνο δ' οὐκέτι φορητὸν, πένητά σε ὄντα, ἐς μόνας τὰς τοιαύτας ἡδονὰς ἐκχεῖν τὰ ἐκ τῆς ἀναιχυντίας ἀποκυήματα. πλὴν εἴ γέ τι καὶ ἐπαινέσαι μοι δώσεις πάνυ ἀσφαλῶς ὑπὸ σοῦ πεπερασμένον, ὁπότε δὴ Τισίᾳ τὴν τέχνην οἶδα, ὡς τὸ Διοσκορικὸν ἔργον αὐτὸς ἐποίησας, acquiris. Nisi siquid laudare mihi concesseris, urbanè admodum à te factum, quando cùm Tisiæ artem noris, Discoracis opus ipse peregisti,

nè. Non enim omnes similia tibi dicere possemus. Vnde? quis adeò in verbis audax foret, ut contra tres adulteros, pro gladio tridentem postulet? Theopompum autem ob Tricaranum, in judicio agentem, dicat, tricuspide oratione ipsum confecisse civitates præstantiores. Et rursum tridente Græciam interfecisse, & esse Cerberum in oratione. Nam paulò antè & lucerna accensa quærebas fratrem quendam, ni fallor, mortuum, & alia infinita, quorum meminisse non est æquum, nisi solius hujus, quod qui audiverunt, commemorarunt. Dives quidam, & duo pauperes erant inimici. Postea de divite loquens: occidit, inquis, θάτερον τῶν πενήτων. Ridentibus autem, ut par erat, iis qui aderant, tu corrigens, & quod erratum erat, restituens: haudquaquam, subjicis, sed ἄτερον αὐτῶν occidit. Omitto antiqua illa, videlicet τελῶν μιωνῶν, & ἀνηνεμία, & πέταμαι, & ἐκχύνειν; & quæ alia præclara in orationibus tuis effulgent. Nam quæ paupertatis causa facis, ô chara Adrastia, neminî exprobravero. Ignoscendum enim, siquis famè coactus, depositò à cive acceptò, dejeravit se non accepisse: aut siquis impudenter petit, imò verò mendicat, & furatur, & publicanorum more rapit. Haud equidem ista dico. Nequaquam enim invidiosum est, quòd inopiam quoquo modo depellis: sed illud intolerabile tandem, quòd pauper cùm sis, in solas hujusmodi voluptates, ea omnia profundis, quæ per impudentiam

ἐξαρπάσας τοῦ ἀνήτου ἐκείνου τριακοντούτου χρυσοῦς τριακοντα. ὀδὲ, ἀλλ' ἢ Τισίαν, ἀντὶ δὲ βιβλίου, πεντηκοντα ἐπταπλασίας ἐξέπεσε, κεκωφωμένος. πολλὰ ἔτι ἔχων εἰπεῖν, τὰ μὲν ἄλλα ἐκὼν ἀφίημί σοι. ἐκεῖνο δ' μόνον ἀποσείσω, πρᾶτε μὴ πάντα, ὅπως σοι φίλον, καὶ μὴ παύσασθαι τὰ τοιαῦτα εἰς ἑαυτὸν παροινῶν. ἐκεῖνο δ' μανίτει ἄπαγε. ὁ γὰρ ὅσιον ἐπὶ τῶν αὐτῶν ἑστίαις τοὺς τοῦτα μεμηνότας καλεῖν, καὶ φιλοτησίας ἀποπίνειν, καὶ ὄψον τ' αὐτῶν ἅπτεσθαι. ἀλλὰ μὴ δ' ἐκεῖνο ἔστω τὸ ἐπὶ τοῖς λόγοις, φιλήματα. καὶ τοῦτα ἀπὸς τὰς ἃ πρὸ πολλοῦ ἀποφρήδα σοι ἐρασσαμένους τὸ σῶμα. καθαιδὴ ἄπαξ φιλικῆς ἀναπαύσεως ἠξιώμενος, καθεῦδε εἰ δοκεῖ, ἄφελε, τὸ μύρῳ χρίεσθαι τοὺς πολίας, καὶ τὸ μιτρίδιον μόνα ἐκεῖνα. εἰ μὲ γὰ νόσους ἐπείχε, ἄπαν τὸ σῶμα ἀναπόστεον. εἰ δ' μηδὲν νοσεῖς τοιοῦτον, τί σοι βάλανος καθαρὰ, καὶ λεῖα, καὶ ὀλιθηρὰ ἐρράζεσθαι, ἃ μηδὲ ὁρᾶσθαι θέμις. ἐκεῖνό σοι μόνον σοφὸν, αἱ πολιαὶ, καὶ τὸ μηκέτι μοιχεύεσθαι, ὡς ἀποκάλυμμα εἶναι τ βδελυρείας. φείδε δὴ αὐτῶν πρὸς Διὸς καὶ τύτου. καὶ μάλιστα δ' πώγωνος αὐτοῦ. μηδὲ μίαιης ἔτι, μηδὲ ὑβρίσης. εἰ δ' μὴ, ἀνυκλί γε, καὶ σκὸτου. τὸ δ' μεθ' ἡμέραν, ἄπαγε ἡμιδη ἄχρεον, καὶ θηριῶδες. ὁρᾶς; ὡς ἄμεινον ἦν σοι [1] ἀκίνητον τὴν Καμαρίναν ἐᾶν, μηδὲ καθαγελᾶν τ ἀποφράδος, ἢ σοι ἀποφράδα τ βίον ὅλον ἐρράσιτευ. ἢ ἔτι ἀποσθεῖ τινος, ὡς τόγε ἐμὸν ὑποσ' ἐκείνης. οἶδα γὰρ οἶδά ὡς ὅλως

gisti, surreptis stulti illius senis triginta aureis. Ille autem propter Tisiam, pro libro septingentas, & quinquaginta drachmas exolvit, deceptus. Multa præterea possem dicere: sed alia lubens tibi remitto. Solum autem illud addo. Age fac ista ut lubet: neque desieris hujusmodi in te ipse debacchari. Illud autem non amplius: apage. Non enim fas est ad eosdem lares vocare eos qui talia committunt: & amicitiæ pocula præbibere, eademque opsonia attingere. Sed neque sit illud quod est præter verba, scilicet oscula: idque erga eos qui non multò antè os tibi apophradem effecêre. Ac postquam semel admonitionem amicam orsus sum, illa etiam, si videtur, à te amove, scilicet quòd canos inungis unguento, solaque illa pice illinis. Si enim morbus aliquis urgeret, totum corpus esset curandum. Nunc autem quum tu nihil hujusmodi ægrotas, quid attinet pura, & lævia, & glabra illa tibi reddi, quæ ne aspici quidem fas erat. Vnum illud, quo sapientiam præ te feras, tibi est relictum, cani videlicet, quodque non amplius nigricas, ut sint veluti nequitiæ tuæ operculum. Proinde parce ipsis per Iovem etiam in hoc: ipsi verò barbæ in primis, quam nec polluas amplius, nec contumelia afficias: quod si nequeas, noctu saltem, & in tenebris, sed interdiu, apage: Nam agreste admodum est: & ferinum. Vides quanto satius erat tibi immotam finere Camarinam: neque Apopradem deridere, quæ totam vitam tibi atram reddet? An etiam amplius aliquid desideras? Nam quantum in me

[1] Ἀκίνητον ἢ Καμαρίναν ἐᾶν] Proverb. *Bourd.*

[1] τὴν ἄμαξαν ἐπεσπάσω, δέον [2] ὦ παιπάλημα, καὶ κίναδε, ὑποπτήσσειν εἴ τις ἀνὴρ δυσὺς, καὶ τοῦτο δὴ τὸ ἀρχαῖον, μελάμπυγε, δριμὺ μόνον εἰς σὲ ἀποβλέψειεν. ἴσως ἤδη ⸌ ταῦτα γελάσῃ, τὸ παιπάλημα, καὶ τὸ κίναδε ὥσπερ τινὰ αἰνίγματα, καὶ γρίφους ἀκούσας. ἄγνωστα γάρ σοι τὰ σῶν ἔργων τὰ ὀνόματα. ὥστε ὥρα ἤδη ⸌ ταῦτα συγγραφεῖν, εἰ μὴ τελωνῇ, καὶ πεντακῇ σοι ἡ ἀποφορὰ ἐπιτέτακται. αἰλῶ δ' ἐν σαυτὸν ἐπὶ πᾶσιν. ὡς γὰρ ὁ καλὸς Εὐριπίδης λέγειν εἴωθεν, Ἀχαλίνων στομάτων, καὶ ἀφροσυνῆς, καὶ ἀνομίας, τὸ τέλος δυσχέρεια γίγνεται.

me est, nunquam deficiet. Nondum igitur scis, quòd totum tibi plaustrum attraxisti, cùm tibi, omnifariam scelerate, & cinæde; verendum esset, siquis vir hirsutus, & hoc priscum, Melampygus, acerbè solùm intueretur te. Fortassis hæc quoque jam ridebis, quæ dixi scilicet pæpalema, & cinædus, ac si ænigmata quædam, & griphos audieris. Ignota enim tibi sunt tuorum operum nomina. Quare jam licet tibi hæc calumniari, nisi tripla, etiam quadrupla Apophras tibi est retributa. Te ipsum autem postremò accuses. Nam ut præclarus ille Euripides solitus est dicere. Oris infræni; & stultitiæ & iniquitatis finis infœlicitas esse consuevit.

1 Τὴν ἄμαξαν ἐπεσπάσω] Proverb. *Bourd.*

2 Ὦ παιπάλημα, καὶ κίναδε] Hesychius: παιπάλημα, ποικίλως ἐπὶ κακίᾳ. Pro κίναδε legendum fortè κίναδε: id est, *bellua.* Hesychius: κίναδε, θηρίον, ὄφις. Suidas: κίναδε, πᾶν μὲν θηρίον κίναδε ἄξιόν καλεῖσθαι. ἰδίως δὲ τὰλωπέκα. καπηλικῶς, ὡς ἀλώπηξ. Menagius.

ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΟΙΚΟΥ. | DE DOMO.

ARGVMENTVM.

Obliqua quadam domus laudatio est, cujus & situm, & structuram, & tecti, caterarumque partium ornamenta, postremò etiam parietum picturas describit, additis passim amplificandi gratia, etiam similitudinibus quibusdam. Atque hæc omnia sub disputationis, seu contentionis quadam figura; qua de pulchritudine domus utrum ea videlicet, ad invitandum, & juvandum oratorem in ea dicentem, plus prosit, an nòceat, disputatur. Cujus quidem affirmativa pars priore loco tractatur ab effectu & potestate pulchritudinis comprobata, additis & exemplis, & similitudinibus, eodem pertinentibus. Altera autem, ac negativa per Prosopopœiam subjungitur. Fingitur enim alia quædam alterius ora-

1 Περὶ τοῦ οἴκου] Περιπλαλιά. Marcil.

[illegible] Καὶ

oratio, superiorem refellere, & similitudines, & quæ de vi pulchritudinis à superiore afferuntur, per inversionem confutare, ipsa autem suam sententiam ab aliis elegantiæ ac pulchritudinis effectibus, præterea & Herodoti testimonio, & ipsorum auditorum exemplo, confirmare. Ac in priore quidem parte situs domus, & tecti, cæterarumque partium elegantia depingitur: in posteriore verò parietum picturæ, describuntur, ut ex ea quaque re, novitas ac gratia quædam scripto accedat.

Εἶτα Ἀλέξανδρος μὲ ἐπεθύμησεν ἐν τῷ Κύδνῳ λοῦσαι, καλόν τε ἐφάνη τὸ βαθὺ ἰδὼν, καὶ ἀσφαλῶς βαθὺν, καὶ εὐσθενῶς ὀξὺν, καὶ πηξαι ἡδὺ, καὶ θέρους ὥρᾳ ψυχρὸν, ὥστε ἐπὶ εὐθήλῳ τῇ νόσῳ, ἵν' ἐνόσησεν ἀπ' αὐτοῦ, δοκεῖ μοι σὺν ἂν ᾧ λυσιτελὲς ἀποχέαι, οἴκοι δέ τις ἰδὼν μεγέθει μέγιστον, καὶ κάλλει κάλλιστον, καὶ φωλὶ φαιδρότατον, καὶ χρυσῷ πλουσιώτατον, καὶ γραφαῖς ἀνηρ ότατον, σὺν ἂν ἐπιθυμήσειε λόγους ἐν αὐτῷ ἀφεθέαι, εἰ τύχοι ὧδε τούτοις ἀφορμὴ δοθείη, καὶ ἐνδοκιμήσαι, καὶ ἐλλαμπρύνασθαι, καὶ βοῆς ἐμπλῆσαι, καὶ ὡς ἐν μάλιστα ἐν αὐτοῖς μέρος ᾧ κάλλος αὐτὸ γενέαι, ἀλλὰ ὧδε σπουδῆς ἀμελῶς, καὶ θαυμάσας μόνον, ἆπειστ, καφὸν αὐτὸν, καὶ ἄλογον καταλιπὼν, μήτε προσειπὼν, μήτε προσομιλήσας, ὥσπερ τις ἄναυδον, ἢ φθόνῳ σιωπᾷν ἐγνωκώς; Ἡράκλεις, ἐ φιλοκάλε τινὸς, οὐδὲ ὧδε τὸ δύμορφότατα ἐρωϊκῶς τὸ ἔργον, ἀμοιρότατα ἢ σοφὴ, καὶ ἀπειρόκαλε, καὶ σπουδῆς ἀμοιρότατα, ἵν' ἡδίστων αὐτὸν ἀπαξιῶν, καὶ τὸ κάλλιστον ἀποξενῶν, καὶ μὴ σωφρόνως ὡς οὐχ ὁ αὐτὸς ὧδε τὰ θεάματα νόμος ἰδιώταις τε, καὶ πεπαιδευμένοις ἀνδράσιν, ἀλλὰ τοῖς μὲ, ἀπέχειν τὸ

Ergo Alexander quidem expetivit in Cydno lavari, cùm & pulchrum & limpidum conspexisset hunc fluvium, & tutò profundum, & leniter concitatum, & natatu jucundum, & æstivo tempore frigidum: adeò ut etiamsi manifestus ipsi fuisset morbus, quo hinc laboravit, videatur mihi non fuisse ab hoc lavacro sibi temperaturus. Siquis autem videat domum mole maximam, forma pulcherrimam, luce clarissimam, auro fulgentissimam, & picturis floridissimam, non expetat in ea orationem habere, si hoc in studio versetur, & in ea celebrari, & inclarescere, illamque voce implere, & quàm maximè licet: etiam ipse pars aliqua pulchritudinis illius esse: at eam undique diligenter contemplatus, & solùm admiratus, abeat surdam ipsam, & orationis expertem relinquens, nec alloquendo, nec sermonem conferendo, perinde atque mutus aliquis, aut qui invidia tacere decrevit? Hercle hoc non faciat homo elegantiæ studiosus, & rerum pulcherrimarum amator: sed magnæ rusticitatis, insciticæ, & imperitiæ fuerit, suavissimis rebus seipsum velut indignum abstinere, & à pulcherrimis velut exulem relegare, neque intelligere, indoctos & eruditos viros non eadem lege spectaculis frui: sed illis quidem sufficere quòd hoc solum

κηνὸν τῦτο ἰδεῖν μόνον, καὶ σφε-
βλέψαι, καὶ τὸ ὀφθαλμῶ σφεν-
νεγκεῖν, καὶ σὺν τῷ ὀρχεῖσθαι ἀνα-
κύψαι, καὶ τῷ χεῖρα ἐπισεῖσαι,
καὶ καθ' ἡσυχίαν κροῦσαι, δέδ' ἂν
μὴ ἂν δυνηθῆναι ἄξιόν τι τῶ βλεπο-
μένων εἰπεῖν. ὅστις δ' μὴ παιδείας
ὁρᾷ τὰ καλὰ, σὸκ ἂν οἰμαι ἀγαπή-
σειεν, ὄψ μόνη καρπωσάμενος τὸ
τερπνὸν, ἀλλ' ἂν ὑπομείναι ἄφνω
θεατὴς δ' καλλους γενέσθαι. πειρά-
σεται δ' ὡς οἷόν τε, καὶ συνδιατρί-
ψαι, καὶ λόγῳ ἀμείψασθαι τῷ θεα-
τῇ δ' ἀμαθεῖ, σὸκ ἔπαινος δ' οἰκεῖ
μόνον. τῦτο μὲ γὰ ἴσως ἐκείνῳ τῷ
νησιώτῃ μειρακίῳ ἔπρεπε, τῷ Με-
νέλεω οἰκίαν ὑπερεκπεπλῆχθαι, καὶ
πρὸς τὰ σύμφορα καλὰ, τ' ἐλέφανθα,
καὶ τ' χρυσὸν αὐτῆς ἀπεικάζειν, ἅτε
μηδὲν σύγγαμαλόν τι ἄλλως ἑωρακότι.
ἀλλὰ καὶ τὸ εἰπεῖν σὺ αὐτῷ, καὶ τὰς βελ-
τίστας συγκαλέσαντα λόγων ἐπίδειξιν
ποιήσασθαι, μέρος δ' ἐπαίνε καὶ τῦτο
γένοιτ' ἂν, καὶ τὸ πᾶσμα ὑπερήδιστον
οἶμαι, οἷόν ὁ καλλίστος ἐς ὑποδε-
χὴν λόγων ἀναπεπταμένος, καὶ ἐ-
παίνε, καὶ δύφημίας μεστὸς ὢν, ῥή-
μασι καὶ αὐτὸς ὥσπερ τὰ ἄνθρα συνε-
πηχῶν, καὶ τοῖς λεγομένοις ἐνδακ-
καλιθῶν, καὶ ἐνδακτείνων τὰ πελσ-
τεῖα τ' φωνῆς, καὶ τοῖς ὑστάτοις τ'
λόγων ἐμβεβρυθνων. μᾶλλον δ' ὡς ἂν
τις δύμαθὴς ἀκροατὴς ἀφμηνεύ-
σων τὰ εἰρημένα, καὶ τ' λέγοντα
ἐπαινῶν, καὶ ἀνίδυτον σὸκ ἄμεσον
ποιήμενος πρὸς αὐτὰ, οἷόν τι πά-
σχυσι πρὸς τὰ αὐλήματα τ' ποι-
μένων αἱ σκοπιαὶ ἐπαυλῶσαι, τ' φω-
νῆς ἐπαισίους καὶ τὸ ἀνίλιτυπον, καὶ
πρὸς αὐτῷ ἀναστρέφουσης. οἱ δ' ἰδιῶ-
ται, νομίζυσι παρθένον τινὰ εἶναι
τῷ ἀμειβομένῳ τὰς ᾠδὰς, ἢ
βοῶσαν, καὶ μέσοις ὤσι τοῖς κρη-
μνοῖς κρβικῶσαν, καὶ λαλῶσαν σὺν

lum commune vident, & circun-ſpiciunt, oculoſque circunferunt, ac ſurſum verſus tectum ſpectant, manumque quatiunt, & tacitè voluptatem capiunt, præ metu nequid non ſatis dignum iis quæ ſpectantur, proferant. At qui cum eruditione ſpectat res pulchras, illi puto non ſat erit ſolo viſu id decerpere quod delectabile eſt, neque mutus pulchritudinis ſpectator eſſe ſuſtinebit: ſed quoad fieri poteſt, & in eo immorari, & oratione viſum compenſare conabitur. Cæterùm ea compenſatio non eſt laus duntaxat domus. Hoc enim fortè inſularem illum adoleſcentem decebat Menelai domum ſumma admiratione contemplari, & cum iis quæ in cœlo pulchra ſunt, ejus ebur & aurum comparare, ut qui in terris pulchri aliud nihil vidiſſet. Sed & in ea dicere, & optimis quibuſque convocatis orationem habere, pars quædam laudis hoc quoque fuerit. Atque adeò rem ſuaviſſimam arbitror eſſe, Domum, pulcherrimam ad ſuſcipiendas orationes apertam, laudis & commendationis plenam, leniter ut antra conſonantem, & ea quæ dicuntur ſequentem, poſtremaque ſermonis protendentem, ultimiſque verbis immorantem: imò verò quemadmodum docilis auditor ſolet, ea quæ dicuntur memoria repetentem, & eum qui dicit laudantem, nec inſcita relatione accepta rependentem: quale quiddam accidit & ſpeculis paſtorum tibiis & cantu reſonantibus voce in contrarium repercuſſa, atque in ſeipſam revertente. Idiotæ autem putant virginem quandam eſſe quæ canentibus, & clamantibus reſpondeat, media præcipitia incolens, intuſque de rupibus loquens.

τ πεπρῶν ἐνδθεν. ὁ μοι γᾶν δοκεῖ
ὦ σωεξαίρεας οἶκα πολυτελείᾳ ἡ
ΤΩ λέγοντ ὦ γνώμη, κ ὥσ τὰς
λόγας ἐπεμάρεας, κ δηπέπερ π ὦ
ὑποβαλλόσης τ θέας. χεδὸν γὰρ
εἰσρεῖ π ἀφ τ ὀφθαλμῶν ἐπὶ τὸν
ψυχὴν κάλον. εἶτα πρὸς αὐτὸ κο-
σμῆσαν ὐπέμπτ τὰς λόγας. ἢ πῶ
Ἀχιλλεῖ πισδόμθ τὸν ὄψιν τ
ὅπλων ἐπιτεῖναι κ τ Φρυγῶν τὸν
ὁρμὸν, κ ἐπειδὴ ὑδὲν αὐτὸ πεῖ-
ρωμθ, ἐπαρθῆναι, κ πλερω-
θῆναι πρὸς τὸν ΤΩ πολέμ ἐπθυ-
μίαν, λόγ ἢ σπουδὴν μὴ ἐπιτείνειν
πρὸς κάλλη χωρίων; καίτοι Σωκρά-
τ μ ἀπὶ χρησ πλάτανθ δύφυης,
κ πόα δάλης, κὴ πηγὴ λφυ-
γῆς, μικρὸν ἀπὸ ΤΩ Ἰλισσ. κἀν-
ταῦθα καθεζόμθ, Φαίδρ τ ΤΩ
μυῤῥινουσίᾳ κρπειρωνδύεθ, κ τ Λυσίᾳ
ΤΩ κεφάλ λόγον διηλθ χε, κ τὰς μέ-
σας ὑκάλ, κὴ ἐπὶς δυεν ἤξειν αὐτὰς
ἐπὶ τὸν ἐρημίαν, συμπεριληψομένας
τ περὶ ΤΩ ἔρωτος λόγον. κ ὑκ ἠχωεῖθ
χέρων ἄνθρωπ, ὡδηκαλῶν παρ-
θένες, συνεισομένας τὰ παιδερασ-
τικά, ἐς ἢ ὅπ καλὸν χωρίον, σὺν
ἂν οἰόμεθα ὦ ἀκλήτους αὐτὰς ἐλ-
θεῖν; κὴ μὰν ὐ κᾠδέ γε σκιὰν μό-
νον, ὐδὲ κ πλατάνης κάλλ ἢ
ὑποδοχή. ὐσὶ ἂν τὸν ἐπὶ τῷ Ἰλισσ
κάλλιπὼν, τὸν βασιλέως λέ-
γης τὸν χρυσῆν. σκείνης μ γ, ὐ
τῆ πολυτελείᾳ μήν τὸ ἄωμα. τέ-
χνη ἢ, ἢ κάλλ, ἢ πέρψις, ἢ τὸ σύμ-
μετρον, ἢ τὸ εὔρυθμον, ὐ σωέργασε,
ὐδὲ κατεμέμικθ τῷ χρυσῷ, ἀλλ ὡ
βαρβαρικὸν τὸ θέαμα, πλῆθ μό-
νον, κὴ φθόνος τ ἰδόντων, κ δύ-
δειμηρισμὸς τ ἐχόντων. ἔπαιν ἢ,
ὐδαμῶ σεμνῶν. ὐδὲ γ ἔμελε τοῖς
Ἀρσακίδαις τῶν καλῶν, ὅτε πρὸς
τὸ πρὸν ἐποιοῦθ τὰς ἐπιδείξεις

quens. Mihi itaque videtur, unà cum magnificentia domus, etiam dicentis animus attollere seſe, & ad perorandum excitari: ut cui visus ipse nonnihil subministrat. Ferè enim per oculos ad animum influit aliquid pulchri, ad quod deinde exornatam orationem emittit. An verò Achilli credimus visum armorum intendisse illum contra Trojanos impetum, & cùm ea experiendi tantùm gratia induisset, elatum fuisse, & velut alis ad belli desiderium abreptum: dicendi autem studium pulchritudine locorum non intendi? Atqui Socrati quidem satis fuit, platanus frondens, & herba virescens, & fons limpidus non procul ab Iliſſo: atque ibi sedens, & Phædrum illum Myrrhinusium verbis eludebat, & Lysiæ filii Cephali orationem redarguebat, & musas accersebat, quas ad se in desertum venturas credebat, & coadjuturas se ad institutum de amore sermonem. Neque verebatur homo senex advocare virgines ad masculos amores intelligendos. Nos autem in locum adeò pulchrum non putemus eas etiam non vocatas venturas esse? Ac sanè non in umbra solùm, aut sub platani pulchritudine receptaculum hoc erit: neque etiam illa ad Iliſſum amœnitate relicta, regis domum auream cum hac conferis, Nam illius quidem admiratio in magnificentia tantùm consistebat: ars autem, vel pulchritudo, vel delectatio, vel proportio, vel concinnitas nulla respondebat, neque auro permixta erat: sed barbaricum erat spectaculum, mera opulentia, & invidia spectantium, & fœlicitatis jactantia possessoribus: sed quod laudares, nihil illi adulla pulchri ratio: neque res suas erat. Neque enim Arsacidis erat

ὐδὲ ἐφορμίζον, εἰ ἐπαινέσονται αἱ θεαταί, ἀλλ' ὅπως σκιαγήσουσι. ἐ φιλόκαλοι γὰρ, ἀλλὰ φιλόπλουτοί εἰσιν αἱ βάρβαροι. τούτου δ' οἶκος τὸ κάλλος, ἐ κατὰ βαρβαρικὸς πῶς ὀφθαλμούς, ἐ δ' κατὰ περσικὴν ἀλαζονίαν, ἢ βασιλικὴν μεγαλαυχίαν, ἐδὲ πίνηξ μόνον, ἀλλὰ σύφωνος θεατῆ δέσμιον. κεῖ ὅτῳ μὴ ἐν τῇ ὄψει ἡ κρίσις, ἀλλά πς ἐ λογισμὸς ἐπακολουθεῖ τοῖς λεγομένοις. τὸ γὰρ τ πημέρας πρὸς τὸ κάλλιστον ἀποβλέπειν, κάλλιστον δ' αὐτῆς ἐ προθεινόπλου ἡ ὥρη. κ' τὸ μῆκος ὑπερκύψασα δύο τοὺς ὑποδεχαῖς, κ' ἡ φωνὴ ἐμπίπλασα ἐς κόρυν, ἀναπεπταμένων τ θυρῶν. καθ' ὃ ἐ τὰ ἱερὰ βλέπονται ἐποίησαν οἱ παλαιοί, κεῖ τὸ μήκους πρὸς τὸ πλάτος, κεῖ ἀμφοῖν πρὸς τὸ ὕψος εὔρυθμον, ἐ τ φοταγωγὸν τὸ ἐλαύθερον, κ' πρὸς ὥρην ἐκείνην εὖ ἔχον, πῶς ἂν ἡδέα ταῦτα πάνυ, κ' ἐπαίνου ἄξια; ἔτι δ' θυμόσειεν ἄν πς ἐ τ ὀρθρῆς σὺν τῷ δυμόρφῳ τὸ ἀπέραντον, κ' τῷ δυκόσμῳ τὸ ἀνεπίληπτον, κεῖ τὸ δ' χρυσοῦ ἐς τὸ δύπρεπὲς σύμμετρον. ἀλλὰ μὴ θεὶ τὰς χρείας ἐπίφθονον, ἀλλ' ὁπόσον ἂν ἐ γυναικὶ σώφρονι, ἐ καλῇ, δρκέσῃ ἐπισημότερον ἐργάσασθαι τὸ κάλλος, ἢ θεὶ τῇ δειρῇ λεπτός πς ὅρμος, ἢ θεὶ τῷ δακτύλῳ σφενδόνη εὔφορος, ἢ σὺν τοῖν ὠτοιν ἑλλόβια, ἢ πόρπη πς, ἢ περόνη τὸ ἄφιξιν τ κόμης συνδέσασα, τοσοῦτον τῇ δύμορφίᾳ προσθεῖσα, ὅσον τῇ ἐσθῆτι ἡ πορφύρα. αἱ δὲ λιπαρεῖσι, ἐ μάλιστα αἱ ἀμφιφόπλοι αὐτῶν, ἐ τὴν ἐσθῆτα ὅλην πορφυρᾶν, καὶ τὴν δειρὴν χρυσῆν περοίλωτον, τῷ πολυτελεῖ θηρώμεναι τὸ ἐπαγωγὸν, ἐ τὸ εὐδὲν ad voluptatem oſtentabant, neque curabant à ſpectatoribus laudes, ſed admirationem conſequi. Non enim elegantiæ, ſed opum amantes ſunt barbari. At hujus domus pulchritudo, non ad barbaricos oculos, neque ad Perſicam arrogantiam, aut regiam jactantiam comparata, non modò pauperem, ſed & ingenioſum ſpectatorem poſtulat: cui non ſolùm in viſu judicium, ſed cujus æſtimatio verba ſequatur. Nam quod & ad pulcherrimam diei partem reſpicit (pulcherrima autem ipſius pars, & maximè amabilis, principium eſt) & ſolem emergentem ſtatim excipit, & lumine ad ſatietatem uſque repletur foribus adapertis: qua ratione ſua templa condiderunt veteres, ut ea parte intuerentur: deinde quòd longitudo cum latitudine, & utraque cum altitudine juſta proportione conſentiunt, & feneſtræ liberæ, & ad quodlibet anni tempus bene comparatæ ſunt, quî hæc omnia non ſint ſuavia, multaque laude digna? Præterea miretur quiſpiam tectum, cujus pulchritudo nihil affectatum, elegantia nihil reprehendendum habeat, cui aurum modicè ad decus ſit additum: non autem ubi eo eſt opus immodicè illitum: ſed quantum, perinde atque mulieri caſtæ & formoſæ ſatis ſit, ad pulchritudinem reddendam inſigniorem, vel circa collum tenue aliquod monile, vel circa digitum annulus geſtabilis, vel pendentes ab auribus inaures, aut aliqua fibula, vel tænia comam diffluentem colligans, quæ tantum pulchritudini apponit, quantum veſtitui purpura. At meretrices, in primis quæ ex illis ſunt deformiores, veſtem purpuream totam, & cervicem auream facere ſolent, pellaciam hac magnificentia venantes, & quod

τῷ καλῷ, καθαδεῖν δ' ἔξωθεν τερπνὸν ἀθρεμυθέμενον. ἡγοῦνται γὰρ τὸν τῶν ἀλλοτρίων αὐτῶν πλουτεῖν φαίνεσθαι, συναπολάμπουσαν τῷ χρυσῷ, καὶ δ' ποδὸς τὸ μὴ εὐπρεπὲς ἐγκαθον, λήσειν ὑπὸ χρυσῷ σανδάλῳ, καὶ τὸ εὐσωπον αὐτὸ ἐρασμιώτερον ἡγήσεσθαι, τῷ φαεινοτέρῳ συνοράμενον. ἀλλ' ἐκείνη μὲν ὅπως. ἡδὲ γε σώφρων γυνὴ, χρυσῷ μὲ τὲ ἀρκεῖσθαι, καὶ μόνον τὰ ἀναγκαῖα εὐχρῆ). τὸ δ' αὐτῆς κάλλος, εἰ καὶ ἐν αἰχμαλώτῳ οἴκῳ & γυμνὸν δεικνύσα. καὶ τοίνυν ἡ τοῦδε δ' οἶκος ὀροφὴ, μᾶλλον δ' κεφαλὴ, σύσκοπον μὲ & καθ' ἑαυτὸν, τῷ χρυσῷ δ' ἐς τοσοῦτον κεκόσμηται, ἐς ὅσον & ὀροφὸς ἐναυγεῖ ὑπὸ τῶν ἄστρων, ἐκ ἀφανῆ & σελαμπόμενος, καὶ ἐκ ἀφανὲς ἀνθῶν τῷ πυρί. εἰ δέ γε πῦρ ἦν τὸ παῖν, ἐ καλὸς ἂν, ἀλλὰ φοβερὸς ἡμῖν ἔδοξεν. ἴσως δ' ἄν τις ἐδ' ἀργὸν ἐνταῦθα τὸ χρυσὸν, ἐδὲ μόνον δ' πέρπον & εἶναι τῷ λοιπῷ κόσμῳ συναπαρέμενον, ἀλλὰ & αὐγήν τινα ἡδεῖαν ἀπολάμπειν, καὶ τὸ εἶναι ὅλον ἐπιχρώννυσι τῷ ἐρυθρεμένῳ. ὁπόταν γὰρ τὸ φῶς ἐπαναστὸν ἐφάψηται, καὶ ἀναμιχθῇ τῷ χρυσῷ, καινόν τι ἀπαστράπτουσι, καὶ ἀπλασίαν δ' ἐρυθρίαν & ἐμφαίνουσι τῷ αἰθρίαν. τὰ μὲ δὴ ὑψηλὰ, καὶ κορυφαῖα δ' οἴκου, τοιάδε, Ὀμήρου πόθ' δόμον ἐπαινέτου, ἵνα αὐτὸν ἡ ὑψόροφον ὡς τὸ Ἑλένης θάλαμον, ἢ αἰγλήεντα, ὡς τὸ ὄλυμπον εἶποι. τὰ δ' ἄλλου κόσμου, καὶ τὰ τῶν τοίχων κεκόμμενα, καὶ τῶν χρωμάτων τὰ κάλλη, καὶ τὸ ἐναρμὲς ἑκάστου, & τὸ ἀντερεῖδες, & τὸ ἀληθές, ἔαρ & ὄψει, καὶ λειμῶνι δ' ἀνθεῖ, καλῶς ἂν ἔχοι δ' ἀφεκαλεῖν. πλὴν παρ' ὅσον ἐκεῖνα μὲ ἀπαιθεῖ, καὶ μαραίνεται, quod pulchritudini deèst, externæ venustatis appositione solantes. Arbitrantur enim suos lacertos auro resplendentes, apparere nitidiores, & pedis incongruam figuram aureo sandalio tectum iri, faciemque ipsam fore amabiliorem, si cum re quapiam splendidissima conspiciatur. Atque illæ quidem hoc pacto. Modesta verò mulier, auro quidem pro eo ac satis est, atque solùm ubi opus est, utitur: suam verò pulchritudinem etiam nudam ostendere non verebitur. Proinde etiam hujus domus tectum, imò potiùs caput, per se quoque est formosum, auro autem tantum est exornatum, quantum & noctu stellis cœlum, certis intervallis circunsplendet, certisque interstitiis igni collucet. Quòd si totum foret igneum, non pulchrum, sed terribile nobis videretur. Cæterùm videre etiam licet aurum hîc haudquaquam otiosum, aut delectandi duntaxat gratia reliquo ornatui interspersum esse: sed & fulgorem non injucundum de se præbere, & totam domum suo rubore velut inficere. Quando enim lux diei incidens applicatur, & cum auro commiscetur, communem splendorem reddunt, duplicem ruboris claritatem exhibent. Hæc quidem sunt quæ ad fastigium, & verticem domus pertinent, quibus Homero aliquo laudatore esset opus, qui illam vel celsitectam, perinde atque Helenes thalamum, vel refulgentem, velut Olympum appellaret. Reliquum autem ornatum, & parietum pictu-

ras, & colorum pulchritudinem, & uniuscujusque evidentiam, diligentiam, & veritatem, cum facie veris, & florido prato rectè compares. Nisi quòd illa defloreſcunt, marceſcunt, mutantur,

καὶ ἀλλάττεται, καὶ ἀποβάλλει τὸ κάλλος, τυφὶ δὲ τὸ ἔαρ ἄιδιον, καὶ ὁ λειμὼν ἀμάραντος, καὶ τὸ ἄνθος ἀθάνατον, ἅτε μόνης τῆς ὄψεως ἐφαπτομένης, [1] καὶ ἀπολαυούσης τὸ ἡδὺ τῆς ἀπολαύσεως. τοιαῦτα δὴ τοσαῦτα, καὶ τοιαῦτα, τίς οὐκ ἂν ἡδέως βλέποι, ἢ τίς οὐκ ἂν ἀποθυμηθείη καὶ αὐτὸς τῶν δυναμένων τὰ αὐτοῖς λέγειν, εἰδὼς αἰσχίστου ὄντος ἀπολειφθῆναι τῆς ὁρωμένης; ἐπαναπαύεται γάρ τι καὶ ὄψις τοῖς καλοῖς. οὐκ ἐπ' ἀνθρώποις μόνον, ἀλλὰ καὶ ἵππῳ ἥδιον ἂν οἶμαι δράμοι καὶ πεζὸς πεδίον, καὶ μαλακὸν, πρόσηνῶς δεχομένου τοὺς βάσιν, καὶ ἡρέμα ὑπείκοντος τῷ ποδὶ, καὶ μὴ ἀντιτυπῶντος τῇ ὁπλῇ. ἅπαντα γὰρ τότε χρῆται τῷ δρόμῳ. καὶ ὅλον ἐπιδοὺς ἑαυτὸν τῷ τάχει, ἀμιλλᾶται καὶ πρὸς τὸ πεδίον τὸ κάλλος. ὁδὶ ταὼς, ἦρος ἀρχομένου, πρὸς λειμῶνά τινα ἐλθὼν, ὁπότε καὶ τὰ ἄνθη πρόεισιν, οὐ μονέτερος μόνον, ἀλλὰ καὶ ὡς ἂν εἴποι τις, ἀνθηρότερος, καὶ τὰς βαφὰς καθαρώτερα, τότε καὶ ὅτῳ ἐκπέσας τὸ πλεῖον, καὶ ἀναδείξας τῷ ἡλίῳ, καὶ τὴν ὀρχὴν ἐπάρας, καὶ πάνθ' ὅσα αὐτῷ πρόσεστιν, ἐπιδεικνύμενος τὸ ἄνθος τὸ αὑτοῦ, καὶ τὸ ἔαρ τῶν πτερῶν, ὥσπερ αὐτὸν προκαλούμενος ἐς τὴν ἄμιλλαν. ἐπιστρέφει γὰρ ἑαυτὸν, καὶ περάγει, καὶ ἐκπομπεύει τὸ κάλλος. ὅτε δὴ καὶ θαυμασιώτερος φαίνεται πρὸς τὴν αὐγὴν, ἀλλαττομένων αὐτῷ τῶν χρωμάτων, καὶ μεταβαινόντων ἠρέμα, καὶ πρὸς ἕτερον σύμφρονος εἶδος πρεπομένου, πάντῃ δ' αὐτὸ μάλιστα ἐπὶ τῶν κύκλων, ὃς ἐπ' ἄκροις ἔχει τοῖς πτεροῖς, ἡλιοειδός τινος ἑκάστου πεφυτεύσης. ὁ γὰρ τέως χαλκοῦς ὢν, & abjiciunt pulchritudinem. Sed hoc verperpetuum, & pratum nunquam marcescens, & flos immortalis: ut pote solo visu hæc tangente, & eorum quæ carpuntur, suavitatem decerpente. Proinde quis tantarum, taliumque rerum aspectu non delectetur; aut quis non expetat, etiam præter facultatem inter ea orationem habere, cùm sciat turpissimum esse à visis superari? Maximam enim alliciendi vim habet aspectus pulchrorum, non erga homines solùm: sed & equus, opinor, libentiùs currat per campum pronum, & mollem, placidè gressum capientem, & sensim pedi cedentem, neque ungulæ resistentem. Toto igitur tunc utitur cursu, totumque se ipsum tradens celeritati, certat etiã cum campi pulchritudine. Pavo autem ineunte vere, ad pratum aliquod accedens, quando & flores prodeunt, non amabiliores modò, sed, & ut ita dicam, floridiores, & colore puriores: tunc ipse quoque extensis pennis, iisque soli ostensis, & sublata cauda, & circumquaque expansa, suos etiam flores ostentat, & ver pennarum, ac si ad hoc certamen à prato provocetur. Quare se ipsum convertit, & circumagit, & pulchritudine gloriatur: quando videlicet etiam admirabilior apparet ad splendorem solis, variantibus se coloribus, & sensim in alios atque alios transeuntibus, aliamque formæ speciem recipientibus. Accidit autem hoc potissimum in circulis, quos in summis alis habet, quarum quamlibet quasi irides quædam circumstant. Nam qui ante vi-

1 Καὶ ἀπολαυούσης τὸ ἡδὺ τῆς ἀπολαύσεως] Διερχομένων. Marcil.

τοῦτο ἐγκλίναντος ὀλίγον, χρυσοῦς ἄφθη. καὶ τὸ νῦν τῷ ἡλίῳ κυανοῦν γῆς εἰ σκιαδείη, χλοαυγές ἐστιν. οὕτω μεταπεσεῖται πρὸς τὸ φῶς ἡ πτέρωσις. ὅτι μὲν γὰρ καὶ ἡ θάλαττα ἡσυχὴ προσκαλέσασθαι, καὶ εἰς ἐπιθυμίαν ἐπιστάσασθαι σὺ γαλήνη φανεῖσα, ἴσθι, κἂν μὴ εἴπω. ὅτι δὲ καὶ παντὶ πλοῦν ἐπιρώτης, καὶ ἀπιέντες τις εἴη, πάντως ἂν ἐθελήσειε καὶ αὐτὸς ἐμβῆναι, καὶ περιπλεῦσαι, καὶ πολὺ δὴ τῆς γῆς ἀπασάσαι, καὶ μάλιστα εἰ βλέποι τοῦ μὲν αὔρᾳ, κύφως ἐπιφερόζουσαν τῷ ὀφθαλμῷ, τοῦ δὲ γαλοῦ, προσηνῶς τε, καὶ λείως ἐπ' ἄκρων ἠρέμα διολισθαίνουσαν τὰ κυμάτων. καὶ πίνων καὶ τάδε δ' οἶκε τὸ κάλλος ἐκεῖνον καὶ παροῤῥμῆσαι εἰς λόγους, καὶ λέγοντα ἐπειρᾶσθαι, καὶ πάντα πρόπορον διδοκιμῆσαι καθομοιάσαι. ἐγὼ μὲν δὴ τούτοις πείθομαι, καὶ ἤδη πέπεισμαι, καὶ εἰς τὴν οἰκίαν ἐπὶ λόγοις παρελήλυθα ὥσπερ ἀπὸ ῥόμβου, ἢ σειρῆνος τοῦ κάλλους ἐληλάμενος, ἐλπίδα μὲ μικρὰν ἔχων, εἰ καὶ πῶς ἡμῖν ἄμορφοι ὦσιν οἱ λόγοι, καλοὺς αὐτοὺς φανεῖσθαι, καὶ πάνυ ἐσθῆτι κεκοσμημένους. ἔπειτα δέ τις οὐκ ἀχρὼς λόγος, ἀλλὰ καὶ πάνυ χλωρὸς, [1] ὡς φησι, καὶ μεταξύ μου λέγοντος ὑπέκρυε, καὶ διακόπτειν ἐπειρᾶτο τοῦ ῥήσιν. καὶ ἐπειδὴ πέπαυμαι, οὐκ ἀληθῆ ταῦτα λέγειν φησί με, ἀλλὰ θαυμάζειν, εἰ φάσκοιμι ἐπιτηδειότερον εἶναι πρὸς λόγων ἐπίδειξιν οἶκον κάλλους, γραφῇ, καὶ χρυσῷ κεκοσμημένον. αὐτὸ γάρ τοι τοὐναντίον ἀποβαίνειν. μᾶλλον δ' εἰ δοκεῖ, αὐ-

visus est æreus; mox inclinante se paululum illo, aureus conspicitur: & rursum quod ad solem cæruleum apparuit, si obumbretur, viride videtur: sic ad lucis mutationem mutatur pennarum ornatus. Quòd autem & mare idoneum est ad provocandum, & ad cupiditatem concitandam, quando tranquillum apparet, ipsi scitis, etsi non dicam: quandoquidem etsi quis procul in continenti habitet, sitque navigationis imperitus, nihilominus & ipse illud ingredi cupit omnino, & circumnavigare, & procul à terra in altum trahi, in primis si auram videat, velum à tergo leniter prosequentem: navem autem placideque ac læviter per summos paulatim fluctus labentem. Proinde etiam hujus domus pulchritudo idonea satis est ad provocandas orationes, & excitandum dicentem, eumque modis omnibus reddendum celebrem. Itaque his credo, & jamdudum persuasus sum, & in domum dicendi gratia ingressus sum, pulchritudine ipsius veluti rhombo, aut Sirene tractus: spem haud exiguam habens, etiamsi antehac orationes meæ deformes fuerint, pulchras visum iri, perinde ac veste aliqua pulchriore exornatas. Cæterùm altera quædam oratio hauddquaquam ignava, sed valdè generosa, ut ait, inter loquendum me interpellabat, & sermonem interrumpere conabatur: & postquam dicendi finem feci, vera negavit à me dici: se autem mirari, ait, si dicam domus pulchritudinem, picturis & auro exornatam, aptiorem esse ad orationes habendas. Nam contrarium evenire. Quin potiùs si videtur, ipsa

[1] Ὡς φησι, καὶ μεταξὺ] Ὡς φησι δὲ μεταξύ. Marcil.

τὸς παρελθὼν ὁ λόγος ὑπὲρ ἑαυτοῦ, καθάπερ ἐν δικασταῖς ὑμῖν, εἰπάτω ὅπῃ λυσιτελέστερον ἡγεῖται τῷ λόγῳ δύπλειαν οἴκου, καὶ ἀμορφίαν. ἐμοὶ μὲν ἀκηκόατε ἤδη λέγοντος, ὥστε οὐδὲν δέομαι δὶς ταὐτὰ εἰπεῖν. οὐδὲ, παρελθὼν ἤδη λεγέτω, κἀγὼ σιωπήσομαι, καὶ παρὸς ὀλίγον αὐτῷ μεθήσομαι. ἀνδρες τοίνυν δικασταί φησιν ὁ λόγος, ὁ μὲν πρόσθεν ῥήτωρ, πολλὰ καὶ μεγάλα τοῦδε τοῦ οἴκου ἐπῄνεσε, καὶ τῷ ἑαυτοῦ λόγῳ κόσμησεν. ἐγὼ δὲ τοσοῦτον δέω ψόγον αὐτοῦ διεξελθεῖν, ὥστε καὶ τὰ ὑπ' ἐκείνου παραλελειμμένα προσθῆσαι μοι δοκῶ. ὅσῳ γὰρ ἂν ὑμῖν καλλίων φαίνηται, τοσῷδε ἧττον ἀναγκαίως τῆς τοῦ λόγου χρείας δειχθήσεται. καὶ γὰρ ἐγώ γε ἐπειδὴ γυναικῶν, καὶ κόσμου, καὶ χρυσοῦ ἐκείνου ἐμνημόνευσε, καὶμοὶ ἐπιτρέψατε κἀμοῦ τοῦ παραδείγματος. φημὶ γὰρ ἔγωγε γυναιξὶ καλαῖς οὐχ ὅπως συλλαμβάνειν εἰς τὸ σύμμορφότερον, ἀλλὰ καὶ ἀναιρεῖσθαι τὸν κόσμον τὸ παλαιὸν, ὁπόταν τὸ ἐντυγχάνοντα ἔκφυλον ὑπὸ τοῦ χρυσοῦ καὶ τῆς λίθου τῆς πολυτελοῦς ἐκπλήσσηται, ἀνὴρ δ' ἐπαινεῖν ἢ χρόαν, ἢ βλέμμα, ἢ δάκρυλον, ἢ σῆγμα, ἢ δάκτυλον. ὁ δ', πρὸς ταῦτ' ἀφεὶς, εἰς τὴν σαρδὼ, ἢ τὸ σμάραγδον, ἢ τὸ ὄρμον, ἢ τὸ ψέλιον ἐμβλέπῃ, ὥστε ἄχθοιτο ἂν εἰκότως παρορωμένῃ, λέγε τὸν κόσμον, καὶ ἀγέτω σχολὴν ἐπαινεῖν αὐτὴν τοῖς θεαταῖς, ἀλλὰ παρέργου αὐτῆς ποιείσθω τὴν θέαν. ὅταν δ' ἀνάγκη εἴπειν παῖζειν καὶ τὰ σὺν ὕμνοις καλοῖς ἔργοις λόγους δεικνύναι. λανθάνει γὰρ ἐν τῷ μεγέθει τῶν καλῶν τὸ λεχθὲν, καὶ ἀμαυροῦται, καὶ συναρπάζεται, καθάπερ εἰ λύχνον τις εἰς πυρκαϊὰν μεγάλην φέραν ἐμβάλοι, ἢ μύρ-

ipsa pro se prodiens oratio, tanquam apud judices vos, dicat quatenus vilitatem, & deformitatem domus putet esse dicenti conducibiliorem. Equidem me jam audivistis: proinde nihil opus est ut bis eadem de re dicam. Iste verò prodiens verba faciat, & ego tacebo, & aliquantisper ipsi locum dabo. Proinde, viri judices, inquit oratio, Orator ille qui prior verba fecit, multis magnisque laudibus hanc domum exevexit, suaque oratione ornavit. Ego verò tantum abest, ut illam vituperare velim, ut etiam ea quæ ab illo prætermissa sunt, addenda mihi putem. Nam quò pulchrior illa vobis apparuerit, eò magis contraria dicentis usui ostendetur. Ac primùm quidem, posteaquam mulierum, & ornatus, & auri mentionem ille fecit, mihi quoque permittite ut hoc exemplo utar. Nam aio mulieribus formosis non modò nihil conferre ad pulchritudinem ampliorem reddendam, ornatum illum multum: sed contrà adversari potius, quando eorum qui fortè aspiciunt unusquisque auro & gemmis pretiosis obstupefactus, pro eo quòd laudare vel colorem, vel vultum, vel cervicem, vel cubitum, vel digitum debebat, relictis his ad sardium, vel smaragdum, vel monile, vel armillas respicit: ut ob id meritò illa neglecta dolere possit, spectatoribus otium non habentibus laudandæ illius propter ornatum, sed obiter duntaxat ipsam intuentibus. Quod necesse est opinor ei accidere, qui inter tam pulchra opera habet orationem. Latet enim in magnitudine pulchrarum rerum, quod dictum est, obscuraturque & abripitur: perinde ac siquis lucernam in magnum rogum injiciat, aut formi-

cam

μικρῷ ἐπ' ἐλέφαντος, ἢ κάμηλον δεικνύοι. τοῦτο γὰρ φυλακτέον τῷ λέγοντι. καὶ ὥσπερ καμοῦ ἐν τῷ φανλῷ αὐτῷ ἐπισκοπεῖσθαι, ὃν ὅτως δύφωνον, καὶ ἠχηέντα οἶκον λέγων. ἀνθρῴσκεται γὰρ, καὶ ἀνθφωνεῖ, καὶ ἀντιλέγει. μᾶλλον δ' ἐπικελύπτῃ τὴν βοὴν, οἷόν τι ἐν σάλπιγξ δρᾷ τὸ αὐλὸν, εἰ συναυλοῖεν, ἢ τοὺς κελευστὰς ἢ θαλάττια, ὁπόταν ὥσπερ κύματος ἦχον ἐπάδειν τῇ εἰρεσίᾳ θέλωσιν. ἐπικρατεῖ γὰρ ἡ μεγαλοφωνία, καὶ καταπαπαῖ τὸ ἧττον. καὶ μὴν καὶ κεῖνο, ὅπερ ἔφη ὁ ἀντίδικος, ὡς ἄρα ἐπιμίρᾳ ὁ καλὸς οἶκος τὸ λέγοντος, καὶ ὥσθυμότερον ἂν δοκοῖ διάζῃ. ἐμοὶ δοκεῖ, τὸ ἐναντίον ποιεῖν. σκληρὸς γὰρ, καὶ φοβεῖ, καὶ τὸ λογισμὸν ἀφαιρεῖται, καὶ δειλότερον ἐργάζεται συνημμένον ὡς ἁπάντων ἔστιν αἴσχιστον ἐν δύμορφον χωρίον μὴ ὁμοίως φαίνεσθαι τοὺς λόγους. ἐλέγχων γὰρ ὅτός γε ὁ φανερώτατος, ὥσπερ ἂν εἴ τις παντοπλίαν καλὴν ἐνδύς, ἔπειτα φεύγοι πρὸ τῶν ἄλλων, ἐπισημότερον ἂν δειλὸς δοκοῖ τῶν ὅπλων. τοῦτο δέ μοι δοκεῖ λογισάμενος ὁ Ὁμήρου ῥήτωρ σκοπεῖν, δύμορφίας ἐλάχιστον φροντίσαι, μᾶλλον δὲ καὶ παντελῶς αἰσθέσθαι φωνὴν ἑαυτῷ ἀπεικότα, ἵνα αὐτῶν ἀφθονέστερον φαίνηται τὸν λόγων τὸ κάλλος, ἐκ τοῦ ὡς τὸ ἀμορφότερον ἐξεζέσθαι. ἄλλως τε, ἀναίσχυντα πάντα καὶ τῷ δὲ λέγοντι αὐτῷ ἀφροσύνην ἀγωνιεῖται ὡσὶ τὴν θέαν, καὶ τὸ φρονίδος τὸ ἀκριβὲς σκυλεύειν, τὸ ὄψεως ἐπικοσμήσης, καὶ πρὸς αὐτῷ καλλιόντος, καὶ τῷ λόγῳ ὡς σχεῖν ὧν ἐώσης. ὥστε τὶς μηχανὴ μὴ ἐχὶ πάντως ἔλαττον ἐρεῖν αὐτὸν τὸ ψυχῆς ἀφαιρεθέσης ὡσὶ τὸ τῶ ἁρμάτων ἔπαινον. ἐὰν γὰρ λέγειν ὅτι καὶ οἱ παρόντες αὐτοὶ, καὶ ὡς

cam in elephante vel camelo oſtendat. Proinde hoc dicenti eſt evitandum. Præterea & vocem ipſam turbat, qui in adeò vocali, & reſonante domo dicit. Nam illa reſpondet, & ex adverſo reſonat, & contradicit: imò etiam dicentis vocem obruit: quale quiddam & tuba facit tibiæ, ſi pariter inflentur: aut hortatoribus mare, quoties illi ad fluctus ſtrepitum remigationi accinere volunt. Vincit enim magnitudo vocis, idque ſupprimit quod minus eſt. Quinetiam illud quod dixit adverſarius, dicentem à pulchra domo excitari, & alacriorem reddi, quantum mihi videtur, contrà ſe habet. Obſtupefacit enim & terret, & rationem conturbat, & timidiorem reddit, cogitantem nihil eſſe turpius quàm in ſpecioſo loco ſimilem quoque orationem non apparere. Index enim profectò iſte omnium manifeſtiſſimus eſt, non aliter ac ſiquis armaturam pulchram induat, deinde ante cæteros fugiat, notabilior cùm ſit meticuloſus ex armis. Quod cùm perpendiſſet ille apud Homerum orator, videtur mihi minimam formæ curam habuiſſe: quin magis homini prorſus imperito ſeipſum aſſimulaſſe, quò majori admirationi foret orationis ipſius pulchritudo, ex illa cum deformitate facta collatione. Præterea omnino neceſſe eſt, dicentis ipſius mentem circa intutum detineri, & cogitandi diligentiam langueſcere viſu ſuperante, & ad ſe vocante, neque orationi incumbere permittente. Quare fieri non poteſt quin is deterius dicat, animo circa eorum quæ vidéntur laudes occupato. Nam omitto dicere, eos qui adſunt, &

ad

τῶν ἀκροάσιν παρειλημμένοι, ἐπιδὼν εἰς τ τοιοῦτον οἶκον παρέλθωσιν, ἀντὶ ἀκροατῶν θεατὴ καθίστωντες. καὶ οὐχ ὥτω Δημοδόκος, ἢ Φήμιος, ἢ Θάμυρις, ἢ Ἀμφίων, ἢ Ὀρφεύς τις λέγων ἐστὶν, ὥστε ἀναστάσαι τὰς διανοίας αὐτῶν ἀπὸ τ θέας. ἀλλ' ἂν ἕκαστος ἐπιδὼν μόνον ὑπερβῇ τ ὁδὸν, ἀθρόως πῃ κηλῆσαι δεήσεται, λόγων μὲ οὐκέτι, ἢ ἀκροάσεως ἀλλ' ὁδὲ τῶν ὀρχηστῶν αἴσιος ἔοικεν. ὅλως δ πρὸς τοῖς ὁρωμένοις ἐστὶν, εἰμὴ τύχοι τις παντελῶς τυφλὸς ὤν, ἢ οὐ νυκτὶ ὥσπερ ἡ ἐξ Ἀρείου πάγου βουλὴ ποιοῖτο τὰς ἀκροάσεις. ὅτι γὰρ οὐκ ἀξιόμαχον λόγων ἰσχὺς ὄψει ἀντεγωνίσασθαι, καὶ ὁ σειρήνων μῦθος δηλοῖ τὰς, πρὸς ἃς τ ᾠδὴν διδοῦσιν ἄν. οὐκέτι μὲ γὰρ οὐκέτι τὰς Γοργονείους, μελῳδοῦσαι, καὶ κηλακούσας τοῖς ὄγμοις. καὶ καταπλούσιος, ἐπίπολυ καταῖχον. καὶ ὅλως, τὸ ἔργον αὐτῶν ἐδεῖτο τινος ἀγωνιστοῦ. καὶ πως αὐτὰς καὶ παρέπλαυσε, καὶ δ μέλος παρῆκεν. τὸ δ τ ἔργων κάλλος, ἅτε βιαιοπαθῶν τε ὂν, καὶ τοῖς κρείττοσι τ ψυχῆς ὁμιλῶν, σύθυς ἐξίσης τὰς ἰδόντας, καὶ ἀφώνους ἐποίησεν. ὡς δ ὁ μῦθος βάλετται, καὶ λέγεται, λίθινοι ἐγίνοντο ἀπὸ τ θαύματος. ὥστε ἓν ὑπὲρ τ πᾶν λόγων εἰπεῖν ἔστω ὑμῖν μικρῷν ἔμπροσθεν, ὑπὲρ ἐμαυτοῦ εἰρῆσθαι νομίζω. καὶ γὰρ οὐκέτι ἐν τῇ ὄψει, ἐστὶν ἐν τῇ φωνῇ τὸ τερπνόν. καὶ εἴτε τις θαυμασεται τὴν ἀηδόνα, ἢ τ κύκνον ᾄδειν κελεύοι, μεταξὺ δ ᾀδόντων παραδείξειε τ πᾶν σιωπῶντα, εὖ οἶδ' ὅτι ἐπ' ἐκεῖνον μεταβήσεται ἡ ψυχὴ, μακρὰν χαίρειν φράσασα τοῖς ἐκείνων ἄσμασιν. ὕπνος ἄμαχόν τι ἔοικεν εἶναι· ἡ δ' ὄψεως ἡδονὴ

ad auscultandum assumpti sunt, quum in hujusmodi domum venerint, ex auditoribus fieri spectatores. Nec orator ita est Demodocus, aut Phemius, aut Thamyris, aut Amphion, aut Orpheus, ut avellere cogitationes illorum à spectando possit. Sed ut quisque ipsum modò limen transcenderit, multa pulchritudine circunfusus, orationis illius aut recitationis, ne principium quidem exaudire videtur: sed totus in spectando versatur, nisi quis fortè omnino cæcus fuerit, aut noctu velut Areopagi Senatus solet, ad auscultandum venerit. Nam quòd verborum vis longè inferior sit, quàm ut cum visu certare queat, Sirenum fabula cum illa de Gorgonibus comparata, facilè docuerit. Illæ enim mulcebant quidem præternavigantes canendo, atque adblandiendo carminibus: & ad se delatos aliquandiu detinebant, & in summa, res ipsa mora quadam opus habebat: atque interim eas quispiam est prætervectus, & inaudito cantu præteriit. At Gorgonum pulchritudo, ut quæ violentissima esset, & partibus animæ maximè sauciabilibus obversaretur, statim obstupefaciebat, & mutos reddebat aspicientes: & fabulæ placet, & fertur, in lapides ilico præ admiratione convertebantur. Quamobrem & illa quæ de pavone paulò antè dixit, ipsa pro me dicta existimo. Nam & illius in aspectu, non in voce delectatio est: juxta quem siquis vel lusciniam vel cygnum statuat & canere jubeat, inter canendum autem pavonem tacentem commonstret, sat scio, quòd ad hunc transiturus sit animus, longum valere jussis illorum canticis: adeò ineluctabilis videtur esse voluptas, quæ visu

καὶ ἔγωγε, εἰ βούλεσθε, μάρτυρας ὑμῖν παρασήσομαι σοφὸν ἄνδρα, ὃς αὐτίκα μοι μαρτυρήσει ὡς πολὺ ἐπιτερπέστερόν ἐστι τὰ ἀκουόμενα τοῦ ὁρᾶσθαι. καί μοι σὺ ἤδη ὁ κήρυξ, πρόσκαλει αὐτὸν Ἡρόδοτον Λύξου Ἁλικαρνασσέα. καὶ πειδὴ καλῶς ποιῶν ὑπήκουσε, μαρτυρείτω παρελθών. ἀναβήσεσθε δ' αὐτόν, ἅσπερ ὑμᾶς λέγουσι, ὥσπερ αὐτοῦ ἔθος. Ἀληθῆ τοίνυν ὁ λόγος ὑμῖν ἄνδρες δικασταί μυθεύσει, καὶ οἷ πείσεσθε ὅσα ἂν λέγῃ τυπέων πέρι, ἤν μὴ ἀκριβῶς πρόσθεν εἰδῆτε. ὅτι γὰρ τυγχάνει ἐοῦσι ἀπιστότερα ὀφθαλμῶν. ἀκούετε δὲ μάρτυρος ἃ φησιν, ὡς τὰ πρῶτα τῇ ὄψει ἀπόδεδωκεν εἰκότως. τὰ μὲν γὰρ ἔπεα, πτερόεντά ἐστι, καὶ οἴχεται ἅμα τῷ προσελθεῖν ἀποπταμένα. ἡ δ' ὅτ' ὁρωμένων τέρψις, ἀεὶ παρεστῶσα, καὶ ἀναμένουσα, πάντως τὸ θεατὴν ὑπάγεται. πῶς δ' ἂν ὁ χαλεπὸς τῷ λέγοντι ἀνταγωνιεῖται, οἶκος ὕστω καλὸς, καὶ περιβλεπτὸς ὤν; μᾶλλον δὲ τὸ μέγιστον ἀδέπω φημί. ὑμεῖς γὰρ αὐτοὶ οἱ δικασταὶ, καὶ μεταξὺ λεγόντων ἡμῶν; εἰς τοὺς ὀροφοὺς ἀπεβλέπετε, καὶ τοὺς τοίχους ἐθαυμάζετε, καὶ τὰς γραφὰς ἐξητάζετε, ὥσθ' ἑκάστην ἀποστρεφόμενοι. καὶ μηδὲν αἰσχυνῆτε. συγγνώμη γὰρ, εἴ τι ἀνθρώπινον πεπόνθατε. ἄλλως τε, καὶ πρὸς οὕτω καλὰς, καὶ ποικίλας, τὰς ὑποθέσεις. τὰ γὰρ τέχνης τὸ ἀκριβὲς, καὶ τὰ ἱστορίας μετὰ δεῖ καιρίως τὸ ὠφέλιμον, ἐπιγνῶναι ὡς ἀληθῶς, καὶ πεπαιδευμένων ἤθεσι δέομενον. καὶ ἵνα μὴ πάντα ἐκεῖσε ἀποβλέπητε, ἡμᾶς ἀπολιπόντες, φέρε ὡς οἷόν τε γράψωμεν αὐτὰ ὑμῖν τῷ λόγῳ. ἡδήσεσθε γὰρ οἶμαι ἀκούοντες,

visu percipitur. Atque equidem, si vultis, adducam vobis testem virum doctum, qui statim mihi testimonium feret, ea longè prævalere quæ visu, iis quæ auditu percipiuntur. Ac jam heus præco, accerse Herodotum Lyxi filium Halicarnassensem. Et quia probè fecit, quòd morem gessit, accedat testimonium dicturus. Atque ipsum admittite Ionicè, suo more, loquentem. Vera ista, judices, hæc oratio vobis narrat, atque ipsi credite, quæcunque de his dixerit, visum auditui præferendo: siquidem aures fide minùs dignæ sunt, quàm oculi. Auditis testem quæ dicit, & ut primas visui tribuerit? ac meritò. Nam verba sunt alata, proinde simul atque proferuntur, avolant. At eorum quæ videntur, delectatio, semper adest, ac præsens manet, & spectatorem ad se prorsus abducit. Quî ergo molesta non sit dicenti adversaria, domus ita pulchra, & ab omni parte conspicua? At quod est maximum, nondum dixi. Nam vos ipsi, judices, interea dum nos dicebamus, tectum aspiciebatis, parietes mirabamini, & picturas, ad unamquamque conversi, examinabatis: neque vos pudebat. Ignoscendum enim, siquid humanum vobis accidit: præsertim cùm pulchris illis & variis objectis capti fueritis. Nam artis diligentia, & historiæ cum antiquitate, utilitas, revera illiciendi vim quandam habent, & spectatores eruditos requirunt. Et ne nobis relictis illic omnia respiciatis, age quoad fieri potest, illa vobis oratione depingam. Nam ju-

2 Καὶ τοὺς τοίχους ἐθαυμάζετε] Θαυμάζετε. Marcil.

1 Σχη-

πες, ἃ ἐ ὁρῶντες γκυμάζιτε. καὶ ἴσως ἄν με ἐ δι' αὐτὸ ἐπαινέσαιτε, ἢ ἵ ἀνιδίκως ωεθυμήσαιτε, ὡς ἐ αὐτὸν ἐπιδείξαντα, καὶ διπλασιάσαντα ὑμῖν τὴν ἡδονήν. τὸ χαλεπὸν ἢ ἵ τολμήματ@ ὁρᾶτε, ἄνδ χρωμάτων, καὶ [1] χημάτων, καὶ τόπ. συσκευάσαθαι τοσαύτας εἰκόνας. ψιλὴ γάρ τις ἡ γραφὴ τ̃ λόγου. Ἐν δεξιᾷ μ̃ ἂν εἰσίοιμι, ἀργολικὰ μύθ, ἀναμέμικτον πάθος αἰθιοπικόν. ὁ Περσεύς, τὸ κῆτος φονεύσ, καὶ τὴν Ἀνδρομέδαν καθαιρεῖ. ἢ μετεμικρὸν, γαμήσ, ἐ ἄπειστν, αὐτὴν ἄγων. παίρεργον τοῦτο τ̃ ἐπὶ γοργόνας πῆσαι. σὺ βραχεῖ ἢ, πολλὰ ὁ τεχνίτης ἐμιμήσαθ, αἰδῶ παρθένου, καὶ φόβον. ἐπισκοπεῖ γὰρ τὴν μάχλιν ἄνωθεν ἐκ πέτρας, καὶ νεανίαν τόλμαν ἐρωλικὴν, ἐ ἡνίκ ὄψιν ἀπεσόμαχον. καὶ τὸ μ̃, ἔπεισι ωεφευγὸς παῖς ἀκμάζοις, ἐ δεδιτόμβου τὸ χάσμαθ. καὶ ὁ Περσεὺς ἢ, τῇ λαιᾷ μ̃, ωεθδείκνυσι τὴν γοργόνα. τῇ δεξιᾷ ἢ, καθηκνεῖται τ̃ ξίφ. καὶ τὸ μ̃, ὅσον ἢ κῆτος εἶδε τὴν Μέδουσαν, ἤδη λίθος ἐσί. τὸ δ' ὅσον ἔμψυχον μθέ, τῇ ἅρπῃ κόπτε ἢ. Ἐξῆς ἢ μ̃ τὴνδε τὴν εἰκόνα, ἕτερον χράμμα χέρασθαι δικαιόταθον, ἃ τὸ ἀχλύπτον ὁ γραφεὺς ωαρ' Εὐριπίδ, ἢ Σοφοκλέους δοκεῖ μοι λαβεῖν. ἐκεῖνοι γὰρ ἀμοίαν ἐγραψάτην εἰκόνα, τὸν νεανίαν τὸν ἐπτόρα, Πυλάδης τε ὁ φωκεὺς, καὶ Ὀρέσης, δοκοῦντε ἤδη τεθνάναι, λαθόντε τὰ βασίλεια, καὶ παρελθόντε, φονεύσαι ἄμφω τ̃ Αἰγισθόν. ἢ ἢ Κλυταιμνήστρα ἤδη ἀνῃρημένη, ἐ ἐπ' εὐνῆς τιν@ ἡμίγυμν@ πρόκειται, Πυλάδης τε ὁ φωκεὺς, καὶ Ὀρέσης, δοκοῦντε ἤδη τεθνάναι, λαθόντε τὰ βασίλεια, καὶ παρελθόντε, φονεύσαι ἄμφω τ̃ Αἰγισθόν. ἢ ἢ Κλυταιμνήστρα ἤδη ἀνῃρημένη, ἐ ἐπ' εὐνῆς τιν@ ἡμίγυμν@ πρόκει-

jucunda puto, erunt auditu, quæ visu vobis sunt mirabilia. Fortè etiam ob id ipsum me laudabitis, & adversario anteponetis, ut qui & ipse hæc demonstrem, & duplicem vobis voluptatem pariam. Cæterùm conatus hujus difficultatem videtis: nimirum quàm grave sit absque coloribus, & figuris, & loco tam multas imagines in unum congerere. Est enim exilis planè pictura verborum. Quare ad dextram quidem ingredienti, Argolicæ fabulæ, intermixtum est malum Æthiopicum. Perseus cetum interficit, & Andromedam eripit, quam paulo pòst uxorem ducet, & abducta secum illa, discedet: Atque ut extra institutum, volatus ad Gorgonas. Ac brevi spatio, multa imitatione expressit artifex, virginis verecundiam, & metum. Spectat enim & pugnam desuper ex rupe, & adolescentis audaciam amatoriam, & beluæ visum intolerabilem: quæ horrida spinis, & formidabilis hiatu oris accedit. Tum Perseus sinistra Gorgonem ostendit, dextra ense ferit. Iam quicquid illius beluæ Medusam aspexit, saxum est: at reliquum quod est adhuc animatum, ense cæditur. Deinde post hanc imaginem, alia est justissima pictura, cujus primum exemplar videtur mihi pictor ab Euripide, vel Sophocle accepisse. Nam illi similem quandam imaginem descripsêre, adolescentes duo, socii, Pylades Phocensis, & Orestes, cùm jam viderentur mortui esse, post regiam latentes, & clam adeuntes, occîdunt ambo Ægisthum. Clytemnestra autem jam interfecta est, & in lecto quodam seminuda ja-

1 Σχημάτων ἐ τόπ.] Καὶ τόπ. Marcil.

1 Ὀρέσου

τον, καὶ ἡρπεία πᾶσα, ἐκπεπληγμένοι τὸ ἔργον. οἱ μὲν, ὥσπερ βοῶσιν. οἱ δ' ἅπτεσθαι. σημεῖον δὲ ποιοῦσι τὴν γραφὴν ἐπινοήσαντες, τὸ μὲν ἀσεβὲς τῆς ἐπιχειρήσεως δείξας μόνον, καὶ ὡς ἤδη πεπραγμένον, ἐμφανίσαι· ἐμφορεῖσθαι δὲ τὸν νεανίσκον ἐρυθριῶντα τῷ Ἐρωτι τοῦ φόνου. Μετὰ δὲ τοῦτο, θεὸς ἐστιν εὐμορφος, καὶ μειράκιον ἁβρὸν, ἐρωτικόν πως παιδιά. Βραγχος ἐπὶ πέτρας καθήμενος, ἀνίχνι λαγων, καὶ παρασαίζει τὴν κύνα. ὁ δὲ, πεπτηκότι ἔοικεν ἐπ' αὐτὸν εἰς τὸ ὕψος. καὶ Ἀπόλλων παρεστὼς, μειδιᾷ, περπόμενος ἀμφοῖν, καὶ τῷ παιδὶ παίζοντι, καὶ περιμένοντι τῷ κυνί. ἐπὶ δὲ τούτοις, ὁ Περσεὺς πάλιν τὰ ἀπὸ τῆς κήτους ἀνεῖναι τολμᾶν, καὶ ἡ Μέδουσα τεμνομένη τὴν κεφαλὴν, καὶ Ἀθηνᾶ σκέπουσα τὸν Περσέα. ὁ δὲ τὸν μὲν τόλμαν εἰργασμένος, τὸ δὲ ἔργον οὐκ εὐφραγκέ πω ἐπὶ τῆ ἀσπίδος, τὸ γοργόνος τὴν εἰκόνα. οἶδε γὰρ τὸ ἀπόπτερον τῆ ἀληθοῦς ὄψεως. Κεῖται δὲ τὸ μέσον τοίχου, ἔνθα τὸ ἀνθύρεως, Ἀθηνᾶς ναὸς πεποίηται. ἡ δὲ θεὸς, λίθου λευκοῦ. τὸ χρῆμα δὲ πολεμικήσιον, ἀλλ' οἷον ἂν χρυσοῖς εἰρήνην ἀγούσης θεᾶς πολεμικῆς. εἶτα μὲν τοῦτον, ἄλλη Ἀθηνᾶ, ἀ λίθος αὖτη γε, ἀλλὰ γραφή. πάλιν Ἡφαιστος αὐτὸν διάγειρων, ἠδὲ, φεύγει. κέκτηται δώρεως, Ἐριχθόνιον γόνον. Ταύτην ἔπεστι παλαιά πως ἄλλη γραφή. Ὠρίων φέρει τὸν Κηδαλίωνα,

jacet. Ac totum famulitium hoc facinore obſtupefacti, alii clamare videntur, alii qua parte fugiant, circunſpiciunt. Porrò pictor honeſtum quiddam excogitavit, qui quod impium in hac re fuit, id oſtendit ſolùm, & quaſi jam actum prætercurrit: ſed adoleſcentes in cæde adulteri immorantes exprimit. Poſt hæc autem Deus eſt formoſus, & venuſtus adoleſcentulus, amatorium quoddam ludicrum. Branchus puta in rupe ſedens tenet leporem, & alludit cani: qui in ſublime videtur ipſi inſulturus: aſtans autem Apollo ridet, & utroque delectatur, & puero ludente, & cane ſaltum meditante. Præter hæc Perſeus, iterum quæ ceti cædem præceſſerunt, aggrediens, & Meduſæ caput amputans, & Minerva Perſeum protegens. Atque hic quidem facinus jam peregit: factum autem ipſum in clypeo nondum vidit, Gorgonis videlicet imaginem: cùm veri aſpectus pœnam noſſet. In medio autem pariete, ex adverſo januæ, Minervæ eſt templum: & Dea ipſa candido ex marmore: habitus non eſt militaris, ſed qualis fuerit pacem agentis bellicæ Deæ. Deinde poſt hanc alia Minerva, non hæc quidem marmorea, ſed picta: quam Vulcanus amans inſequitur, ipſa autem fugit, & ex ea perſecutione Erichthonius naſcitur.

Hanc ſequitur vetus alia pictura. Cæcus Orion Cedalionem portat, qui

1 Ὠρίων φέρει τὸν Κηδαλίωνα] Quia hæc fabula non eſt vulgo nota, non erit credo ingratum meo lectori, ſi aliquid de ea dixero. Orion ab Genopione, qui in Chio regnabat, excæcatus & in littus maris expoſitus, Cedaliona puerum fabrum rapuit, & humeris impoſitum eo ductore uſus eſt, ut ad orientem ſolem ab eo duceretur, ubi ſolis calore viſum recepit. Naxius autem fuit, & ei lunâ Vulcanum tradidit, ut fabrilem artem eum doceret. De eo Euſtathius ad Iliad. ε. &c

τυφλὸς ἀν. ὅσῃ αὐτῇ σημαίνῃ τῷ ποδὶ τὸ φῶς ὁδὸν, ἐπιχώμενος. καὶ ὁ ἥλιος φανείη, ἰᾶται τὸν πάρασιν. καὶ ὁ Ἡφαιστος λημνόθεν ἐπισκοπεῖ τὰ ἔργα. Ὀδυσσεὺς τὸ μὲν πρῶτον, δῆθεν μαινόμενος, ὅτε συμπαρασκεύαζεν ταῖς Ἀτρείδαις μὴ θέλων παίρεσθαι ἐς στρατείαν, ἤδη καλοῦντας. καὶ τὸ μὲν τὸν Τηλέμαχον, πρὸς αὐτὸν πάντα. ὁ ἀπιὼν, τὸ δὲ ὑπερζηλοῦντα τῶν ἀσύμφορον, ἄγνοια δὲ δηλαδὴ. εἰλίχρινῆ δ' ὅμως τὸ βρέφος. Παλαμήδης γὰρ ὁ τοῦ Ναυπλίου, σοφὸς τὸ γιγνόμενον, ἐρπάσας τὸν Τηλέμαχον, ἀπειλεῖ φονεύσειν, σοβοῦσαν ἔχων τὸ ξίφος. καὶ ἐκ τοῦ τὸν μανίας ὑποκρίσεως, ὀργὴν ἐξ ὕπνου ἀνηρπακέναι. ὁ δὲ Ὀδυσσεὺς, ἐκ τοῦ φόβου τὸν σωφρονεῖν, καὶ παῖδα γνώσεται, ἐκ λύει τὸν ὑποκρισιν. Τέταρτη δὲ ἡ Μήδεια γέγραπται, τοῦ ζήλου δρᾶκοντος, τὸν παῖδε ὑποβλέπουσα, καὶ τὸ δεινὸν σύνοιδεν. ἔχει γὰρ ἤδη τὸ ξίφος. τὸν δὲ ἀθλίων, καθήσθην γελῶντε, μηδὲν τῶν μελλόντων εἰδότε. καὶ τοῦτο, ὁρᾶτε τὸ ξίφος ὑπὸ χεροῖν. τοῦτο πάντα ὦ ἄνδρες δικασταὶ, ἔχ' ὁρᾶτε ὅπως ἀπάγει τὸν ἀκροατὴν, καὶ πρὸς τὸν θεὸν ἀποσπᾷ, μόνον ἡ καταλείπει τὸν λέγοντα; ἐγὼμε διεξῆλθον αὐτὰ, ἵνα τὸν ἀνδρικὸν τολμηρὸν ὑποπτεύοντες, καὶ θρασύν, εἰ τοῖς ἄτυ δυσκόλοις ἑαυτὸν ἐκὼν φέρων ἐπέβαλε, καθάψητε, καὶ μισήσητε, καὶ ἐπὶ τὸν λόγον ἐγκαταλίπητε, ἀλλ' ἵνα μᾶλλον, αὐτῷ συναγωνίσησθε, ὡς δίκαια κεκαμύοντες, ἀκούητε τῶν λεγομένων, λογιζόμενοι τὸ πρᾶγμα τῶν ἀγκέρεων. qui dum vehitur, viam qua itur ad lucem, ipsi indicat, & cæcitatem, sol apparens medicatur: quod opus è Lemno intuetur Vulcanus. Posthæc Vlysses, insaniens videlicet, quando cum Atridis in expeditionem ire nolebat. Adsunt autem legati, jam vocantes ipsum. Atque ea quæ ad simulationem pertinebant, probabilia omnia, vehiculum, & jumentorum junctorum discrepantia, & eorum quæ aguntur inscitia: sed objecto tamen infante redarguitur. Nam Palamedes Nauplii filius, rem intelligens, correpto Telemacho, minatur se eum interfecturum, tenens strictum ensem: & simulatæ insaniæ simulatam iram hic opponit. Vlysses autem ad metum hunc resipiscit, fitque pater, & simulationem deponit. Postrema verò Medea depicta est, invidia flagrans, pueros aspiciens & grave quiddam meditans. Jam enim gladium tenet: at miseri illi ridentes astant, nihil eorum quæ futura erant, scientes, idque cùm in manibus matris gladium viderent. Hæc omnia, Iudices, nonne videtis quomodo auditorem abducant, & ad spectandum convertant, solum verò dicentem relinquant? Atque equidem verbis ea persequutus sum, non ut adversarium audacem & temerarium existimantes, quòd robusta difficilibus seipsum volens immersit, damnetis & odio habeatis, solumque eum cum oratione sua relinquatis: sed potiùs ut ipsum adjuvetis, & quoad fieri potest conviventes, ea quæ dicuntur audiatis, rei difficultatem apud vos æstimantes. Vix enim etiam

& Apollodorus lib. 1. qui tamen eum non nominat, sed hanc historiam narrat. *Palm.*

μόλις γὰρ ἂν ἔτι δωνητὸν ἡ δικαστὴς, ἀλλὰ συναγωνιστὴς ὑμῖν γενόμενος, μὴ πανδήμου ἀνάξιος τῆς οἴκου πολυτελείας νομισθῶ. εἰ δὲ τις ἀνδρὸς τοῦτο δέομαι, μὴ θαυμάσητε. τοῦτο γὰρ ἔστι, τὸν οἶκον φιλεῖν, καὶ τὸν οὐκ αὐτὸν λέγοντα, ὅστις ἂν ᾖ, βουλοίμην ἂν εὐδοκιμεῖν.

etiam hoc pacto, vos non judices, sed auxiliatores habendo, poterit non omnino indignus hac domus magnificentia censeri. Quòd autem pro adversario hæc oro, ne miremini. Nam ex eo quòd domum hanc amem, & eum qui in ea dicit, quicunque tandem is fuerit, optarim equidem celebrari.

MAKPOBIOI. | MACROBII.

ARGVMENTVM.

Catalogus est μακροβίων, hoc est, eorum qui ad longam ætatem pervenerunt, quem natalitii muneris loco, Quintillo cuidam mittit, somnio ad hoc faciendum, ut ipse ait, admonitus. Recenset autem principio totas hominum nationes, ac genera, quæ diutissimè vixerint. deinde transitione ad singulos facta, reges primùm, ac principes, deinde & philosophos, & Historicos, & Oratores, & Poëtas, & Grammaticos, qui quàm maximè longævi fuisse perhibentur, adnumerat. Orditur autem à caussa, qua ad hoc scriptum impulsus fuit, addita etiam commendatione operis, ab utilitate, quam ex hujus lectione percepturus sit Quintillus.

Ὄναρ τί τοῦτο λαμπρότατε Κυϊντίλλε κελεύσαν εἶδες, ἵ ὡρθοσφέρωσι δῶρον τὸν μακροβίους, πάλαι μὲ τὸ ὄναρ ἰδὼν, καὶ ἱστορήσας τοῖς φίλοις, ὅτι ἐπίδεσι τῷ δευτέρῳ σου παιδὶ τέκνωμα. συμβαλεῖν δὲ οὐκ ἔχων τίνας ὁ θεὸς κελεύει μοι προσφέρειν σοι τοὺς μακροβίους, τότε μὲ ηὐξάμην τοῖς θεοῖς ἐπιμήκισον ὑμῶς βιῶναι, σέ τε αὐτὸν, καὶ παῖδας τοὺς σοὺς, τοῦτο συμφέρειν νομίζων, ἐ σύμπαντι μὲ τῷ τῶν ἀνθρώπων γένει.

In somnis, clarissime Quintille, hoc jussus, Longævos tibi donum offero. Quod quidem somnium jam olim vidi, & amicis exposui, quo die filio tuo natu minori nomen indidisti. Cùm autem nulla conjectura potuissem assequi, quosnam longævos me tibi offerre juberet Deus: tum quidem à Diis precatus sum, ut vitam quam longissimam, tuque & tui filii traduceretis, ratus hoc profuturum cùm universo genere homi-

1 Προσφέρωσι δῶρον] Προσφέρω σοι δῶρον. Marcil.

πρὸ ὧν τῶν ἀπάντων, αὐτῷ τε ἐμοὶ, καὶ πᾶσι τοῖς ἐμοῖς. ὃ γὰρ κάμοί τι ἀγαθὸν ἐδόκει προσημαίνειν ὁ θεός. σκεπτόμενον δὲ καὶ ἐμαυτὸν, εἰς σωφρονιστὴν ἦλθον. εἰκὸς εἶναι τὸν θεὸν ἀνδρὶ περὶ παιδείαν ἔχοντι, παῦτα προστάττοντος κελεύειν τί προσφέρειν σοι τῶν ἀπὸ τῆς τέχνης. τοῦτ' οὖν ἐν αἰσιωτάτῃ νομίζων τιθέναι τὴν τῶν γενεθλίων ἡμέραν, δίδωμί σοι τὸν ἱστορημένον εἰς μακρὰν γῆρως ἀφικέσθαι σὺν ὑγιαινούσῃ τῇ ψυχῇ, καὶ ὁλοκλήρῳ τῷ σώματι. καὶ γὰρ ἂν καὶ ὄφελος γένοιτό τί σοι καὶ ἐκ τοῦ συγγράμματος διαλεχθέντι. τὸ μὲν, εὐθυμία τις, καὶ ἐλπὶς ἀγαθὴ, καὶ αὐτὸν ἐπιμήκιστον δύνασθαι βιῶναι. τὸ δὲ, διδασκαλία τις καὶ παιδεύσεως, εἰ ἐπιγνοίης ὅτι οἱ μάλιστα ἑαυτῶν ἐπιμέλειαν ποιησάμενοι καὶ τε σώματος, καὶ τῆς ψυχῆς, ἅτοι εἰς μακρότατον γήρως ἦλθον, σὺν ὑγείᾳ παντελεῖ. Νέστορα μὲν ἐν τοῖς σοφώτατον τῶν Ἀχαιῶν, ἐπὶ τρεῖς παλαιὰς γενεὰς ὑγιαίνειν λέγει. ὃν σωίσησιν ἡμῖν γεγυμνασμένον ἄριστα καὶ ψυχῇ, καὶ σώματι. καὶ Τειρεσίαν δὲ τὸν μάντιν, ἡ τραγῳδία μέχρις ἓξ γενεῶν παλαιὸν λέγει. εἰκότως δ' ἂν εἴη ἄνδρα θεοῖς ἀνακείμενον, καὶ καθαρώτερα διαίτῃ χρώμενον τὸν Τειρεσίαν, ἐπιμήκιστον βιῶναι. καὶ γὰρ ὅλα μακρόβια ἱστορεῖται διὰ τὸν δίαιταν, ὥσπερ Αἰγυπτίων οἱ καλούμενοι ἱερογραμματεῖς. Ἀσσυρίων δὲ, καὶ Ἀράβων, οἱ ἐξηγηταὶ τῶν μύθων. Ἰνδῶν δὲ, οἱ καλούμενοι βραχμᾶνες, ἄνδρες ἀκριβῶς φιλοσοφίᾳ σχολάζοντες. καὶ οἱ καλούμενοι δὲ μάγοι, γένος τὸ μαντικὸν, καὶ θεοῖς ἀνακείμενον, παρά τε Πέρσαις, καὶ Πάρθοις, καὶ Βάκτροις, καὶ Χωρασμίοις, καὶ Ἀρείοις, καὶ Σάκαις, καὶ Μήδοις, καὶ Σαρ-

hominum, tum præ cæteris, mihi meisque omnibus. Nam boni quidpiam mihi præsignificare videbatur Deus. Consideranti autem apud me, venit in mentem, verisimile esse Deos mihi in liberalibus disciplinis versanti præcepisse, ut profectum ex artibus ingenuis donum tibi offerrem. Ratus itaque hanc esse auspicatissimam tuorum natalitiorum diem, eos tibi do, quos ad longam senectutem sana mente, & integris corporis viribus perveniisse memoriæ proditum est. Etenim ex hoc libello duplicem utilitatem percipere possis: unam, animi alacritatem bona spe concepta, fieri posse ut quàm diutissimè vivas: alteram, institutionem ab exemplis, si comperias, eos qui maximam sui curam habuerunt, cùm corporis, tum animi ratione, ad summam senectutem cum perfecta sanitate perveniisse. Homerus igitur Nestorem Achivorum sapientissimum vitam tribus sæculis produxisse dicit: quem nobis & animo & corpore optimè exercitatum commendat. Et Tiresiam vatem poëtæ tragici ad sex usque ætates ævum prorogasse perhibent. Credibile autem est virum Diis sacrum, & puriori victus ratione utentem Tiresiam, longissima vita fuisse functum. Quinetiam tota hominum genera propter victus rationem diu vixisse memorantur: cujusmodi fuerunt apud Ægyptios sacri scribæ: apud Assyrios, & Arabas, fabularum interpretes: apud Indos Brachmanes, accuratè Philosophiæ studiis vacantes. Præterea quos Magos vocant, genus illud fatidicum, Diisque sacrum, apud Persas, Parthos, Bactrios, Chorasmios, Areos, Sacas, Medos, & ple-

πολλοῖς ἄλλοις βαρβάροις ἐρρωμένοι τε εἰσι, καὶ πολυχρόνιοι, διὰ τὸ μαγεύειν διαπρεπῶς· αὐτοὶ ἀκριβέστερον. ἤδη δ' ἔφην ὅλα μακροβιώτατα, ὥσπερ Σῆρες μὲν ἰσοροῦσι μέχρι τελακοσίων ζῆν ἐτῶν, οἱ μέν, τῷ ἀέρι, οἱ δ', τῇ γῇ τὴν αἰτίαν δ' μακρᾶς γήρως ἀποδιδόντες. οἱ δ', καὶ τῇ διαίτῃ. ὑδροποτεῖν γάρ φασι τὸ ἔθνος τοῦτο σύμπαν. καὶ ἀθῶος δ' μέχρι τελακονθα ἔτη τὸν ἐτῶν βιῶσι ἰσορῇ. καὶ τὸς Χαλδαίους ὑπὲρ τὰ ἑκατὸν ἔτη βιῶν λόγος. τούτους μὲν οὖν κριθίνῳ ἄρτῳ χρωμένους, ὡς ὀξυδορκίας τοῦτο φάρμακον. οἵεσθαι φασὶ διὰ τὴν τοιαύτην δίαιταν, καὶ πῶς ἄλλως αἰσθήσεις ὑπὲρ τὰς ἄλλας ἀνθρώπους ἐρρωμένας εἶναι. ἀλλὰ ταῦτα μὲν ἴσως τε τοῖς μακροβίοις χρῶν, καὶ τὸ ἔθνος, ἃ πολὺ φασιν ὡς ἐπὶ πλεῖστον διαγίγνεσθαι χρόνον. οἱ μὲν, διὰ τὴν γῆν, καὶ τὸν ἀέρα. οἱδὲ, διὰ δι' ἄμφω. ἐγὼ δ' ἄν σοι δικαίως τὴν ἐλπίδα ῥᾳδίως παρέχοιμι, ἰσορήσας, ὅτι δ' κατὰ πᾶσαν τὴν γῆν, καὶ πάντα ἀέρα, μακροβίοι γεγένασιν ἄνδρες, οἱ γυμνασίοις τοῖς καθήκουσι, καὶ διαίτῃ τῇ ἐπιτηδειοτάτῃ πρὸς ὑγίειαν χρώμενοι. διαίρεσιν δ' λόγου ποιήσομαι τὴν πρώτην, καθ' ἃ με καὶ ἐπιτηδεύσασθαι τὸν ἀνδρῶν. καὶ πρῶτόν σοι [1] τὸς βασιλικὸς, καὶ στρατηγικὸς ἄνδρας ἰσορήσω, [2] ὧν ἕνα, καὶ διοσεβεστάτη μεγάλα θειοτάτου αὐτοκράτορος τύχη εἰς τὴν τελειοτάτην ἀγαγοῦσα τάξιν, διηρίθμησε τὰ μέγιστα τῶν οἰκουμένων τῶν ἑαυτοῦ

pleraſque alias gentes barbaras, & firma corporis valetudine ſunt prædiți, & longævi, quòd quia magicam exercent, exquiſitiſſima victus ratione utantur. (Quinetiam totæ gentes longiſſimam vitam vivunt. Vt Seres ad trecenteſimum uſque annum vivere ferunt: cujus rei cauſam nonnulli cœlo, nonnulli ſolo tribuunt: alii victus rationi: ſiquidem univerſam hanc gentem aquam bibere dicunt. Scriptum etiam eſt Athotas vivere centum & triginta annos. Et fama eſt Chaldæos ultra centum annos vitam prorogare: eoſque hordeaceo pane veſci, tanquam perſpicacitatis pharmaco: quibus perhibent ob hanc ipſam victus rationem alios quoque ſenſus quàm cæteris omnibus eſſe validiores.) Sed hæc de hominum generibus, & gentibus longævis, quas plurimum ætatis ajunt vivere, alii ob cœlum, & ſolum: alii ob victus rationem, alii ob utrumque. At jure meliorem ſpem tibi præbuero, ſi planum fecero homines quovis in ſolo, & cœlo, ad ſummam ſenectutem pervenire, qui convenientibus exercitationibus, & aptiſſima victus ratione utuntur ad ſanitatem. Sermonem autem dividam primò ſecundum hominum ſtudia: & primùm regia & imperatoria dignitate claros memorabo: quorum unum, quum religioſiſſima magni diviniſſimi Imperatoris fortuna ad perfectiſſimum ordinem perduxiſſet maximis beneficiis imperium ſuum cumu-

1 Τὸς βασιλικὸς, στρατηγικὸς ἄνδρας] Τὸς βασιλικὸς δ' στρατηγικὸς ἄνδρας. Marcil.

2 Ὧν ἕνα δ' διοσεβεστάτη, μεγάλα θειοτάτου] Ὧν ἕνα ἡ διοσεβεστάτη μεγάλα δ' θειοτάτου. Idem.

τῶ. ὅπω γὰ ἂν ἀπιδὼν καὶ σὺ, τὸ μακροβίων ἀνδρῶν ὠφελὸς τὸ ὄμβιον τ' ἐξεως καὶ τ' τύχης ἐπιμήτρησον ἐλπίσεως χήρας ὑγιεινὸν, καὶ μακρόν. καὶ ἅμα ζηλώσας, ἐρχάσαιο σαυτῷ τὴ διαίτη μεγιστόν τε ἅμα, καὶ ὑγιεινότατον βίον. Πομπίλιον γοῦν ὁ εὐδαιμονέστατον τῶν Ρωμαίων βασιλέων, καὶ μάλιστα θεοῖς τὸν θεραπείαν τῶν θεῶν ἀκριβήσεις, ὑπὲρ ὀγδοήκοντα ἔτη βεβιωκέναι ἱστορεῖται. Σέρβιον δὲ τύλλιον Ρωμαίων καὶ ὅτος βασιλεύς, ὑπὲρ τὰ ὀγδοήκοντα ἔτη καὶ αὐτὸς βιώσας ἱστορεῖται. Ταρκύνιος δ' ὁ τελευταῖος Ρωμαίων βασιλεύς, φυγαδεύθεις, καὶ ἐπὶ Κύμης ἀφικόμενος, ὑπὲρ τὰ ἐνενήκοντα ἔτη λέγεται τελέσας βιῶσαι.) Οὕτω μὲν ὧν Ρωμαίων βασιλεῖς, οἷς σπεύδω καὶ τοὺς λοιποὺς βασιλέας, τοὺς εἰς μακρὸν γῆρας ἀφικομένους καὶ τὰ ἐπιτηδεύματα ἐκθεῖναι. ἐπὶ τέλει δὲ σοι καὶ τοὺς λοιποὺς Ρωμαίων, τοὺς εἰς μήκιστον γῆρας ἀφικομένους προσαναγράψω, προθεῖς ἅμα καὶ τοὺς τῶν λοιπὴν Ἰταλίαν ἐπὶ πλεῖστον βιώσαντας. ἀξιόλογος γὰρ ἔλεγχος ἡ ἱστορία τ' διαβάλλειν πειρομένων τ' συνταῦθα ἄγαν, ὥστε καὶ ἡμᾶς χρηστοτέρας ἔχειν τὰς ἐλπίδας, τελείως ἡμῖν τὰς εὐχὰς ἐντεῦθεν ἐς τὸ εἰς μήκιστόν τε, καὶ λιπαρὲς τ' πίσης γῆς, καὶ πλατείης ὁπαστοτέρων, γῆρας ἀφικέσθαι, τῇ ἑαυτῶ οἰκουμένῃ βασιλεύοντα ἤδη, καὶ γέροντα. Ἀρχανθώνιον μὲν ὧν Ταρτησίων βασιλεύς, πεντήκοντα, καὶ ἑκατὸν ἔτη βιῶναι λέγεται, ὡς Ἡρόδοτος ὁ λογοποιὸς, καὶ ὁ μελοποιὸς Ἀνακρέων. (ἀλλὰ τοῦτο μὲν, μῦθος πᾶσι δοκεῖ.) Ἀγαθοκλῆς δ' ὁ Σικελίας τύραννος, ἐτῶν ἐνενηκονταπέντε τελευτᾷ, καθάπερ Δημοχάρης, καὶ Τίμαιος ἱστοροῦσιν. Ἱέρων τε ὁ Συρακουσίων τύραννος, δύο, καὶ ἐνενήκοντα ἐτῶν

mulavit. Sic enim & tu similem habitum & fortunam longævorum virorum respiciens, sanâ longamque senectutem sperare possis: eosque imitatus tibi ipsi victus ratione, longissimam & saluberrimam vitam paraveris. (Numa Pompilius Romanorum regum longè fœlicissimus, ac Deorum cultui deditissimus, supra octoginta annos vixisse traditur. Servius Tullius quoque & hic Romanorum rex octogesimum vitæ annum superasse dicitur. Tarquinius Romanorum rex ultimus, Cumis exulans, ultra nonaginta annos firmissima valetudine fruendo vixisse perhibetur.) Hi quidem sunt Romanorum reges, quibus reliquos reges addam, qui longam senectutem attigerunt, atque uniuscujusque studia. In calce autem reliquos etiam Romanorum qui ad prolixissimam senectutem pervenerunt, adscribam, additis etiam illis qui in reliqua Italia diutissimè vixerunt. Non contemnendum enim argumentum est historia, quo refellantur qui hoc cœlum calumniari nituntur: adeò ut meliorem spem habeamus, fore ut voti plenè compotes fiamus, longissimam ac plenissimam tota terra marique dominantem senectutem, jamque in suo solo regnantem & senescentem assequuti. Proinde Arganthonius Tartesiorum rex quinquaginta & centum annos vixisse traditur, authoribus Herodoto historico, & Anacreonte poëta lyrico: tametsi hoc quibusdam fabulosum videtur. Agathocles Siciliæ tyrannus anno quinto & nonagesimo obiit, sicut Democharis & Timæus literis prodiderunt. Hieron quoque Syracusanorum tyrannus, duos & nonaginta

ψυόμβρος, ἐτελεύτα νοσῶν, βασιλεύσας ἑβδομήκοντα ἔτη) [1] ὥσπερ Δημήτριός τε ὁ καλλιστιανὸς, καὶ ἄλλοι λέγουσιν. (Ἀντέας ὁ Σκυθῶν βασιλεὺς, μαχόμενος περὶς Φίλιππον περὶ τὸν Ἴστρον ποταμὸν, ἔπεσεν, ὑπὲρ τὰ ἐνενήκοντα ἔτη γεγονώς. Βάρδυλις ὁ Ἰλλυριῶν βασιλεὺς, ἐφ' ἵππου λέγεται μαχεσάμενος τῷ πρὸς Φίλιππον πολέμῳ, εἰς ἐνενήκοντα τελῶν ἔτη.) [2] Τήρης ὁ, ὁ Δρυσῶν βασιλεὺς, καθά φησι Θεόπομπος, δύο, καὶ ἐνενήκοντα ἐτῶν ἐτελεύτησεν. Ἀντίγονος ὁ Φιλίππου ὁ μονόφθαλμος. βασιλεύων Μακεδόνων, περὶ Φρυγίαν μαχόμενος Σελεύκῳ, καὶ Λυσιμάχῳ, πολλοῖς τραύμασι πολλοῖς περιπεσὼν, ἐτελεύτησεν ἐτῶν ἐνὸς, καὶ ὀγδοήκοντα, ὥσπερ ὁ συστρατιώτης αὐτῷ Ἱερώνυμος ἱστορεῖ. καὶ Λυσίμαχος ὁ Μακεδόνων βασιλεὺς, ἐν τῇ πρὸς Σέλευκον ἀπωλέθη μάχῃ, ἔτος ὀγδηκοστὸν τελῶν, ὡς ὁ αὐτός φησιν Ἱερώνυμος. Ἀντίγονος ὁ, υἱὸς μὲν τοῦ Δημητρίου, ἡνιόχου δ' Ἀντίγονου, ὃς μονοφθαλμος, ἔτος τεσσαρακοστὸν καὶ τεσσαρακοστὸν Μακεδόνων ἐβασίλευσεν ἔτη. ἐβίωσε δ' ὀγδοήκοντα, ὡς Μήναginta annos natus, morbo sublatus est, cùm regnasset annos septuaginta, sicut Demetrius Callistianus, & alii memorant. Anteas autem Scytharum rex, ad fluvium Istrum contra Philippum pugnans occubuit, supra annos nonaginta natus. Bardylis verò rex Illyriorum, in bello adversus Philippum ex equo pugnasse fertur, inter nonagenarios census. Teres verò Dryforum rex, authore Theopompo, anno ætatis nonagesimo secundo obiit. Antigonus autem Philippi filius monoculus, rex Macedonum, in Phrygia cum Seleuco & Lysimacho confligens, multis vulneribus obrutus obiit anno ætatis octogesimo primo, sicut narrat Hieronymus qui cum ipso militavit. Porrò Lysimachus & ipse rex Macedoniæ in pugna contra Seleucum periit, annum octogesimum conficiens, uf refert idem Hieronymus. Antigonus verò filius Demetrii, Antigoni unioculi nepos, quatuor & quadraginta annos regnum Macedoniæ tenuit, vixit autem octoginta, sicut Medius & alii scriptores

1 Ὥσπερ Δημήτριός τε ὁ Καλλιστιανός] Mendum est in nomine hujus Demetrii: nullibi enim de Callista urbe nec de historico illo Callistiano mentio facta est. Lege confidenter Καλλαπιανός, de quo Dionysius Halicarnassæus περὶ συνθέσεως ὀνομάτων, Diogenes Laërtius in Demetrio, ubi ait eum scripsisse de Asia & Europa lib. 20. Theocriti Schol. ad idyllium 1. ubi eum de Siciliæ rebus scripsisse patet, alii plures. Calatis vero seu Calatia (nam utrumque invenitur) urbs fuit Thraciæ ad Pontum Euxinum, de qua Scylax, Diodorus, Strabo, Memnon, Steph. & alii. *Palm.* Δημήτριός τε ὁ καλλιστιανός] Corrigendum, ὁ Καλαπατίς. Vide nos ad Laërt. *Menagius.*

2 Τήρης ὁ Δρυσῶν βασιλεύς] Ὀ Δρυσῶν. Marcil. Sic legit Opsopœus interpres & vertit; at tu lector melius doctus lege Ὁ δρυσῶν, & verte *Odrysarum rex*, conjungendo, quæ male divisa sunt. Id notum est etiam mediocriter litteratis ex Herodoto, & ex Thucydide lib. 2. præcipue disces, qui fuerint Odrysæ, & quis eorum rex Teres Sitalcis pater. *Palm.* Legendum, Ὁ δρυσῶν: & versio emendanda. *Menagius.* Clar. Ægidius Menagius ad Diogen. Laert. l. 2. legendum censet Ὁ δρυσῶν. Alm.

διός τε ἰσορεῖ, καὶ ἄλλοι συγγραφεῖς. ὁμοίως δὲ καὶ Ἀντίπατρος ὁ τὰ μέγιστα δυνηθεὶς, καὶ ἐπιτροπεύσας πολὺς Μακεδόνων βασιλέας, ὑπὲρ ὀγδοήκοντα ἔτη ζήσας, ἐτελεύτησε τὸν βίον. (Πτολεμαῖος δὲ ὁ Λάγου, ὁ τῶν καθ' ἑαυτὸν εὐδαιμονέστατος βασιλέων, Αἰγύπτου μὲν ἐβασίλευσε τέσσαρας, καὶ ὀγδοήκοντα βιώσας ἔτη. ζῶν δὲ, παρέδωκε τὴν ἀρχὴν τῷ δυοῖν ἐτοῖν τὸν τελευτῆς τῷ Πτολεμαίῳ τῷ υἱῷ, Φιλαδέλφῳ δὲ ἐπικληθέντι, ὅτις διεδέξατο τὴν πατρῴαν βασιλείαν τὸν ἀδελφῶν.) Φιλαίτερος δὲ, πρῶτος μὲν ἐκτήσατο τὴν τῶν Περγαμηνῶν ἀρχὴν, καὶ κατέσχεν, εὐνοῦχος ὤν. κατέστρεψε δὲ τὸν βίον, ὀγδοήκοντα ἐτῶν γηράσας. Ἄτταλος δὲ, ὁ ἐπικληθεὶς Φιλάδελφος, τῶν Περγαμηνῶν δὲ καὶ ὅτος βασιλεύσας, ὃν δὲ Σκηπίων ὁ τῶν Ῥωμαίων στρατηγὸς ἀφίκετο, δύο δὲ ὀγδοήκοντα ἐτῶν ἐξέλιπε τὸν βίον. Μιθριδάτης δὲ ὁ πόντου βασιλεὺς ὁ μετωνομασθεὶς Κτίστης, Ἀντίγονον τὸν μονόφθαλμον φεύγων, ἐπὶ πόντου ἐτελεύτησε, βιώσας ἔτη τέσσαρας, καὶ ὀγδοήκοντα, ὥσπερ Ἱερώνυμος ἱστορεῖ, καὶ ἄλλοι συγγραφεῖς. Ἀρτάρατης δὲ ὁ Καππαδοκῶν βασιλεὺς, δύο μὲν δὲ ὀγδοήκοντα ἔζησεν ἔτη, ὡς Ἱερώνυμος ἱστορεῖ. ἐδυνήθη δὲ ἴσως δὲ ἐπὶ πλέον ἀφηλικίας. ἀλλ' ὑπὸ τῆς τῶν Περδίκκου μάχῃ ζωγρηθεὶς, ἀνεσκολοπίσθη. (Κῦρος δὲ ὁ Περσῶν βασιλεὺς, ὁ παλαιὸς, ὡς δηλοῦσιν οἱ Περσῶν δὲ Ἀσσυρίων ὀργὶ, οἷς δὲ Ὀνησίκριτος ὁ τὰ ἐπὶ Ἀλεξάνδρου συγγράψας, συμφανεῖν δοκεῖ, ἑκατονταέτης γηράσκων, ἐζήτει μὲν ἕνα ἕκαστον τῶν φίλων. μαθὼν δὲ τοὺς πλείστους διεφθαρμένους, ὑπὸ Καμβύσου

res teſtantur. Conſimiliter Antipater, qui maxima potentia polluit, & multorum Macedoniæ regum tutelam egit, vita ultra octogeſimum annum producta obiit. Ptolemæus Lagi filius, regum ſui temporis fœliciſſimus, Ægypto imperavit annos quatuor & octoginta natus: vivus autem tradidit imperium duobus annis antequam moreretur Ptolemæo filio, cognomine Philadelpho, qui ſucceſſit in paternum regnum fratrum. Philæterus autem qui primus Pergami principatum tenuit & poſſedit cùm eſſet eunuchus annos octoginta natus exceſſit è vivis. Attalus, cognomento Philadelphus, rex etiam Pergamenorum, ad quem etiam Scipio Romanorum imperator venit, duos & octoginta annos natus è vita migravit. Mithridates rex Ponti, Ctiſtes cognominatus, Antigonum unioculum fugiens, in Ponto mortuus eſt, ætatis anno quarto & octogeſimo, ut Hieronymus, aliique ſcriptores memoriæ prodiderunt. Rex Cappadocum Ariarathes, duos annos & octoginta vixit, authore Hieronymo. Et fortè fieri potuiſſet ætate provectior, niſi vivus in pugna contra Perdiccam captus, cruci fuiſſet affixus. Cyrus major Perſarum rex, ut indicant Perſarum & Aſſyriorum cippi, quibus & Oneſicritus qui res geſtas Alexandri conſcripſit, aſtipulari videtur, centum annos natus, amicorum unumquemque quærebat, quorum quamplurimos cùm à filio Cambyſe interemptos comperiſſet:

1 Φιλαίτερος] Corrupti ſunt Luciani codices, legendum enim eſt φιλέταιρος. Spanhemius de præſtant. numiſm. pag. 469. ed. 2. *Alm.*

1 Τὰ-

ἔτη ἡδέως, καὶ φάσκοντος Καμβύσου κατὰ πρόσταγμα τὸ ἐκείνου ταῦτα πεποιηκέναι, τὸ μὲν πρῶτον, πρὸς τὸν ὠμότητα δεδιὼς ἀδελφήν, τὸ δεύτερον, ὡς ἀθεμίτως αὐτὸν αἰτιασάμενον, καθυμήσας, ἐτελεύτα τὸν βίον. Ἀρταξέρξης, ὁ Μνήμων ἐπικληθείς, ἐφ' ὃν Κῦρος ὁ ἀδελφὸς ἐστρατεύσατο, βασιλεύων τῶν Πέρσαις ἐτελεύτησε νοσῶν, ἔτει, καὶ ὀγδοηκοστῷ ἐτῶν γεγονώς. ὡς δὲ Δείνων ἱστορεῖ, τεσσάρων, καὶ ἐνενήκοντα. Ἀρταξέρξης ἕτερος Περσῶν βασιλεύς, ὃν φησιν ἐπὶ τοῦ πατέρων τοῦ ἑαυτοῦ Γοίδαρθος ὁ χαραξηνὸς συγγραφεὺς βασιλεύειν, ἔτη τεσσαράκοντα, καὶ ἐνενήκοντα βιώσας, ἐπιβουλῇ τοῦ ἀδελφοῦ Γωσίθρου ἐδολοφονήθη. Σιναρθοκλῆς δὲ ὁ Παρθυαίων βασιλεύς, ἔτος ὀγδοηκοστὸν ἤδη γεγονὼς, ἀπὸ Σακαυραύκων σκυθῶν κομιζόμενος, βασιλεύειν ἤρξατο, καὶ ἐβασίλευσεν ἔτη ἑπτά. Τιγράνης δὲ ὁ Ἀρμενίων βασιλεὺς, πρὸς ὃν Λούκουλλος ἐπολέμησε, πέντε, καὶ ὀγδοηκοστῷ ἐτῶν ἐτελεύτα νόσῳ. [1] Υἱασασίνης δὲ ὁ Χαραξηνὸς, καὶ τοῦ κατ' ἐρυθρὰν τόπων βασιλεύς, πέντε, καὶ ὀγδοηκοστῷ ἐτῶν νοσήσας, ἐτελεύτησε. Τέρμιος δὲ ὁ μετ' Υἱασασίνην τέταρτος βασιλεύσας, δύο, καὶ ἐνενηκοστῷ βιὺς, ἐτελεύτα νόσῳ. Ἀρτάβαζος δὲ ὁ μὲν Τήρμιον ἕβδομος βασιλεύσας Χαραξηνῶν, ἕξ, καὶ ὀγδοηκοστῷ ἐτῶν καθαχθεὶς ὑπὸ Πάρθων, ἐβασίλευσε. καὶ Μνασκίρης δὲ βασιλεὺς Παρθυαίων, ἕξ καὶ ἐνενήκοντα ἔζησεν ἔτη. Μασσινισσᾶς δὲ Μαυρουσίων βασιλεὺς, ἐνενήκοντα ἐβίωσεν ἔτη. Ἀσανδρος δὲ ὁ ὑπὸ τοῦ Θεοῦ Σεβαστοῦ ἀνὴρ εὐδόκιμος, βασιλεὺς ἀναγορευθεὶς Βοσπόρου, περὶ ἔτη ὢν ἐνενήκοντα, ἐπεμφάνη, καὶ πεζομα-

riſſet: ac Cambyſes hoc ſe illius juſſu feciſſe affirmaret, partim ob filii crudelitatem probro affectus, partim ipſum tanquam legum violatorem accuſans, dolore confectus vitam finivit. Artaxerxes cognomento Mnemon, contra quem Cyrus frater exercitum duxit, imperio Perſarum potiens, morbo ſublatus eſt anno ætatis ſexto & octogeſimo: ſed ut Dinon ſcribit, quarto & nonageſimo. Artaxerxes alter Perſarum rex, quem patrum ſuorum memoria Iſidorus Characenus hiſtoricus regnaſſe tradit, cùm annos tres & nonaginta vixiſſet, inſidiis Goſithræ fratris eſt necatus. Sinarthocles Parthorum rex annos nonaginta jam natus à Sacauracis Scythis redux, regnare cœpit, & ſeptem annos regnavit. Tigranes Armeniorum, rex cui bellum intulit Lucullus, ætatis anno quinto & octogeſimo morbo confectus eſt. Hyſpaſines Characus, & regionum rubro mari adjacentium rex, quinto & octogeſimo anno, morbo correptus deceſſit. Teræus qui ab Hyſpaſine tertius regnavit cùm vixiſſet duos & nonaginta annos, morbo periit. Artabazus qui poſt Teræum ſeptimus Characenorum regnum tenuit, ſexto & octogeſimo anno redux à Parthis, regnavit: & Mnaſcires Parthorum rex, ſex & nonaginta vixit annos. Maſiniſſa Mauruſiorum rex, nonaginta vixit annos. Aſander à divo Auguſto, pro gentis præfecto, rex Boſpori declaratus, circa nonageſimum annum, equeſtri & pede-

1 Υἱασασίνης δὲ ὁ Χαραξηνὸς] Χάραξ πασίνου. Ptolomæo Suſianæ oppidum ad Sinum Arabicum, inter Tigrim & Eubæum, flumina, ſitum. Male Interpres, *Characus*. De Iſidoro Characeno mox ſermo erit. *Menagius*.

χων ὑδένὸς ἥττων ἐφάνη. [1] ὡς ὃ ἐώρα τὰς ὑπὸ τῇ μάχῃ Σκριβωνίῳ παρασκευὰς, ἀποχόμῳ σιτίων, ἐτελεύτησε, βιὰς ἔτη τελέα, καὶ ἐνενήκοντα. [2] Γόασσος ὃ, ὡς φησιν Ἰσίδωρος ὁ χαρακηνὸς, ἐπὶ τ ἑαυτῦ ἡλικίας [3] ὁ Μάνων τ Ὁμαγηνῶν ἐτῶν, ἐτελεύτησε νόσῳ. Βασιλέας μὲν δὴ τοσύτους ἱστορήκασι μακροβοίους οἱ πρὸ ἡμῶν. Ἐπεὶ ὃ ἔ φιλόσοφοι, καὶ πάντες οἱ περὶ παιδείαν ἔχοντες, ἐπιμέλειάν πως ἔ ἅπαντες ποιήμενοι ἑαυτῶν, εἰς μακρὸν γῆρας ἦλθον, φιλοσοφίαν ἔ τύτων τὰς ἱστορημένους καὶ πρώτους γε φιλοσόφους. (Δημόκριτος μὲν ὁ ἀβδηρίτης, ἐτῶν γεγονὼς τεσσάρων, καὶ ἑκατὸν, ἀποχόμῳ τροφῆς, ἐτελεύτα. [4] Ξενόφιλος ὃ ὁ μουσικὸς, ὃς φησιν Ἀριστόξενος, παρασχὼν τῇ Πυθαγόρᾳ φιλοσοφίᾳ, ὑπὲρ τὰ πέντε, καὶ ἑκατὸν ἔτη Ἀθήνησιν ἐβίωσε. (Σόλων ὃ, καὶ Θαλῆς, καὶ Πιτ-

pedestri pugna nulli inferior apparuit: qui ut animadvertit rem militarem Scribonio commendatam, cibo abstinens diem obiit, cùm tres & nonaginta annos vixisset. Goæsus authore Isidoro Characeno, quo tempore Mano Arabibus imperavit, centum & quindecim annos natus morbo periit. Tot quidem reges longævos memorarunt majores nostri. Quandoquidem autem etiam Philosophi, & omnes qui artibus ingenuis operam dederunt, habita sui cura, in longam senectutem venerunt, eos qui literis proditi sunt, adscribamus, ac primùm Philosophos. Democritus Abderita centum & quatuor annos natus, cibo abstinens, obiit. Xenophilus Musicus, ut refert Aristoxenus, Philosophiæ Pythagoricæ candidatus, ultra centum & quinque annos Athenis vixit. Solon, Thales, & Pittacus qui è septem

1 Ὡς ὃ ἐώρα τὰς ὑπὸ τῇ μάχῃ Σκριβωνίῳ παρασκευὰς ἀποχόμῳ σιτίων ἐτελεύτησε] Ita vertit interpres, quam bene, viderint alii; certe non id tinniunt verba Luciani, quæ sic vertere debebat: *ut autem vidit eos, qui sub ipsum pugnæ tempus ad Scribonium deficiebant.* Ea historia extat apud Dionem Cassium lib. 54. Scribonius, qui se à Mithridate ortum gloriabatur, regnum Bospori affectavit, & ut ex hoc loco colligitur, defectione militum ad angustias maximas redactus Asander rex Bospori inedia mortem sibi consciit, in cujus locum regnavit Scribonius, qui expeditionis suæ & regni affectati Augustum auctorem mentiebatur. Sed paulo post à Bosporanis ipsis, qui dolum deprehenderant, cæsus est; & in ejus locum regnavit Polemo, quem Vipsanius Agrippa contra Scribonium adornaverat. *Palm.*

2 Γόασσος ὃ, ὡς φησιν Ἰσίδωρος] Isidorus historicus, ut occupavit Benedictus, vocatur *Characenus* quia Charace oriundus fuit: sed deinde mea ex sententia scribendum est, Ὁμάνων, ita ut Goæsus Omanorum, qui regionem Thuriferam (hoc additur ut ab aliis ejusdem nominis populis distinguantur, quomodo & Plinius *Canam Thuriferæ regionis* dixit) inhabitans fuerit rex: totusque locus ita vertendus sit: *Goæsus vero, Isidori Characeni, ut ipse narrat, tempore Omanorum, qui regionem Thuriferam colunt, rex.* Sic sensus clarissimus qui alioquin nullus. *G. Cuperus observat. l. 4. c. 18.* Alm.

3 Ὁ Μάνων] An legendum ὁμάνων, plur. genitivo? *Menagius.*

4 Ξενόφιλος δὲ ὁ μουσικὸς, &c. ὑπὲρ τὰ πέντε καὶ ἑκατὸν ἔτη] Et quidem sine ullo corporis incommodo: quod solitarium esse, & id solitarium reperiri exemplum, ait Plinius. *Idem.*

1 Ξενο-

ζακὸς, οἱ πιες τ κληθέντων ἐπ ζ σοφῶν ἐχμόνθ, ἑκατὸν ἕκαστ ἔζησεν ἔτη. Ζήνων ὁ τ στωϊκῆς φιλοσοφίας δ χηγὸς, ὀκτὼ, καὶ ἐνενήκοντα. ὃν φασιν εἰσερχόμενον εἰς τὸ σύγκλησίαν, ὡς ἀπαγχέσασθαι, ἀναφθέγξασθαι, τί μὲ βοᾷς; καὶ ὑποτρέψαντα οἰκαδε, καὶ ἀπαχόμενον τροφῆς, τελευτῆσαι τ βίον. Κλεάνθης ὁ Ζηνώνος μαθητὴς, ὡς Ἀριστόδοχος, σύνεσι, καὶ ἐνενήκοντα ἔτος γεγονὼς ἔτη, φύμα ἔσχεν ἐπὶ τ χείλους. καὶ ἀπαραιτήτων, ἐπελθόντων αὐτῷ παρ' ἑταίρων πιεῖν χαμαιμάκτων, ὑποστενεξαμένου τροφὴν, καὶ πρᾴξας ὧν ἠξίουν οἱ φίλοι, ἀπεχόμενος αὖθις τροφῆς, ἐξέλιπε τ βίον. [1] Ξενοφάνης ὁ Δεξίνε μ ἡρὸς, Ἀρχελάε ὁ φυσικὸ μαθητὴς, ἐβίωσεν ἔτη ἓν, καὶ ἐνενήκοντα. Ξενοκράτης ὁ Πλάτωνος μαθητὴς χμόμενος, τέσσαρα, καὶ ὀγδοήκοντα. Καρνεάδης ὁ, ὁ τ νεωτέρας ἀκαδημίας δ χηγὸς, ἔτη πέντε, καὶ ὀγδοήκοντα. Χρύσιππος, ἓν, καὶ ὀγδοήκοντα. Διογένης ὁ ὁ σελευκεὺς ἀπὸ Τίγριος, στωϊκὸς φιλόσοφος, ὀκτὼ, καὶ ὀγδοήκοντα. Ποσειδώνιος ὁ ἀπαμεὺς τ Συρίας, νόμῳ ὁ ῥόδιος, φιλόσοφός τε ἅμα, καὶ ἱσοερῶν συγγραφεὺς, τέσσαρα, καὶ ὀγδοήκοντα. Κελσῖνος ὁ ἐπικούρειος, ὑπὲρ δύο, καὶ ὀγδοήκοντα. Πλάτων ὁ ἰσώτατος, ἓν, καὶ ὀγδοήκοντα. [2] Ἀθηνόδωρος, Σάνδωνος, ταρσεὺς, στωϊκὸς, ὃς ὡς διδάσκαλος ἐχρήσθ Καίσαρος Σεβαστ θεῦ, ὑφ' ᾧ ἡ Ταρσέων πόλις ὡς φόρων ἀνεφίθη, δύο, καὶ ὀγδοήκοντα ἔτη βιὺς, ἐτελεύτησεν ἐν τῇ πατρίδι. καὶ πρὸς ὁ Ταρσέων δῆμος αὐτ

ptem ſapientum numero fuerunt, centum quiſque vixit annos. Zeno Stoicæ Philoſophiæ princeps, octo & nonaginta: quem ajunt in concionem prodeuntem offenſo pede exclamaſſe, Quid me vocas, & domum reverſum inedia vitam finiviſſe. Cleanthes, Zenonis diſcipulus & ſucceſſor, novem & nonaginta annos natus, tuberculum in labiis habuit. Cumque decreviſſet inedia mori, allatæ ſunt literæ ab amicis quibuſdam, tum ille ſumpto cibo, præſtitit quæ amici poſtulabant: exinde iterum abſtinens, vita migravit. Xenophanes Dexinis filius Archelai Phyſici auditor, unum & nonaginta annos vixit. Xenocrates Platonis diſcipulus quatuor & octoginta. Carneades recentioris Academiæ princeps, quinque & octoginta. Chryſippus unum & octoginta. Diogenes à Tigride Seleucenſis, Stoicus Philoſophus duodenonaginta. Poſidonius ex Syria Apamenſis, lege Rhodius, ſimulque Philoſophus, & hiſtoriæ ſcriptor, octoginta quatuor. Critolaus Peripateticus, ultra duos & octoginta. Plato Philoſophorum ſanctiſſimus, unum & octoginta. Athenodorus, Sandonius Tarſenſis Stoicus, qui fuit divi Auguſti Cæſaris præceptor, cujus precibus Tarſenſis civitas vectigalibus levata eſt, duos & octoginta annos agens mortuus eſt in patria: & Tarſenſis populus ipſi tan-

1 Ξενοφάνης δὲ ὁ Δεξίνε] Δεξίου, ſcriptum eſt apud Laërtium. *Menagius.* Videatur Diogenes Laërtius in vita Xenophanis, & in eam Commentator erudi iſſimus Ægid. Menagius. *Alm.*

2 Ἀθηνόδωρος Σάνδωνος] Malè Interpres, *Athenodorus Sandonius.* Verte, *Sandonis filius:* & vide nos ad Laërt. pag. 15. *Menagius.*

κατ' ἔτος ἕκαστον ἀπονέμῃ ὡς ἥρωϊ. Νέστωρ ὁ στωϊκὸς ἀπὸ Ταρσοῦ, διδάσκαλος Καίσαρος Τιβερίου, ἔτη δύο, καὶ ἐνενήκοντα. Ξενοφῶν ὁ Γρύλλου, ὑπὲρ τὰ ἐνενήκοντα ἐβίωσεν ἔτη. Οὗτοι μὲν φιλόσοφοι οἱ ἔνδοξοι. συγγραφέων δὲ, Κτησίβιος μὲν, ἑκατὸν εἰκοσιτεσσάρων ἐτῶν ὢν ἐπὶ πάτῳ ἐτελεύτησεν, ὡς Ἀπολλόδωρος ὁ τοῖς χρονικοῖς ἱστορεῖ. Ἱερώνυμος δὲ, ὁ πολέμιος γυμνάσιος, καὶ πολλὰς καμάτους ὑπομείνας, καὶ τραύματα, ἔζησεν ἔτη τέσσαρα. καὶ ἑκατὸν, ὡς Ἀγαθαρχίδης ὁ τῇ συνάπτῃ τῷ περὶ τὴν Ἀσίας ἱστορίαν λέγει, καὶ θαυμάζει μὲν τὸν ἄνδρα, ὡς μέχρι τῆς τελευταίας ἡμέρας ἄριστον ὄντα ὁ τοῖς συνουσίοις, καὶ πᾶσι τοῖς αἰσθητηρίοις μηδενὸς χείρονος πρὸς ὑγίειαν ἐπιπη. Ἑλλάνικος ὁ λέσβιος, ὀγδοήκοντα, καὶ πέντε. καὶ Φερεκύδης ὁ σύριος, ὁμοίως ὀγδοήκοντα, καὶ πέντε. Τίμαιος ὁ Ταυρομενίτης ἓξ, καὶ ἐνενήκοντα. Ἀριστόβουλος δὲ ὁ κασσανδρεὺς, ὑπὲρ τὰ ἐνενήκοντα ἔτη λέγεται βεβιωκέναι. τὴν ἰσοδείαν δὲ, τέταρτον, καὶ ὀγδοηκοστὸν ἔτος γεγονὼς, ἤρξατο συγγράφειν, ὡς αὐτὸς ἐν ἀρχῇ τῆς πραγματείας λέγει. Πολύβιος δὲ ὁ Λυκόρτα, μεγαλοπολίτης, ἀγρόθεν ἀνελθὼν, ἀφ' ἵππου κατέπεσε. καὶ ἐκ τούτου νοσήσας, ἀπέθανεν ἐτῶν δύο, καὶ ὀγδοήκοντα. Ἰσοκράτης δὲ ὁ ἀμισηνὸς συγγραφεύς, ἀφ' ὧν πολλῶν μαθημάτων γυμνάσιος, ἔτη δύο, καὶ ἐνενήκοντα. Ῥητόρων δὲ, Γοργίας, ὃν τινες σοφιστὴν καλοῦσιν, ἔτη ἑκατὸν ὀκτὼ. τροφῆς δὲ ἀποχόμενος, ἐτελεύτησεν. ὃν φασιν ἐρωτηθέντα τὴν αἰτίαν δι' ἣν μάκρὸν γήρως, καὶ ὑγιεινῶς ἐν πάσαις ταῖς αἰσθήσεσιν, εἰπεῖν, διὰ τὸ μηδέποτε συμπεφυρέναι θύραν ταῖς ἄλλων διαίταις. Ἰσοκράτης ἐνενήκοντα, καὶ ἓξ ἐτῶν γεγονὼς, τὸν πανηγυρικὸν

tanquam heroi ſingulis annis honores tribuit. Neſtor Stoicus Tarſenſis, Cæſaris Tiberii præceptor, duos & nonaginta. Xenophon Grylli filius ultra nonaginta annos vixit. Et hi celebres fuêre Philoſophi. Hiſtoricorum autem Cteſibius centeſimo vigeſimo quarto ætatis anno inter ambulandum obiit, ut in Chronicis narrat Apollodorus. Hieronymus qui in bellis eſt verſatus, multoſque labores pertulit, & vulnera, centum & quatuor annos vixit, ſicut refert Agatharchides hiſtoriæ Aſiaticæ libro nono: ac hominem miratur, quòd ad ſummum uſque vitæ diem valuerit in colloquiis, & in ſenſibus ad ſanitatem neceſſariis non defecerit. Hellanicus Leſbius octoginta quinque annos: totque ſimiliter annos vixit Pherecydes. Timæus Tauromenites ſex & nonaginta. Ariſtobulus Caſſandrenſis ultra nonaginta annos vixiſſe fertur: & quarto & octogeſimo ætatis anno hiſtoriam conſcribere cœpit, id quod ipſe in operis ſui principio teſtatur. Polybius Lycortæ filius, Megalopolitanus rure rediens equo excidit: atque hinc morbo correptus, anno ſecundo & octogeſimo deceſſit. Hypſicrates Amiſenus hiſtoricus, vir in multis diſciplinis verſatus, duos annos & nonaginta vixit. Cæterùm ex Rhetoribus, Gorgias quem quidam Sophiſtam vocant, octo & centum annos natus, inedia mortem ſibi conſcivit. Hunc interrogatum cauſam tam longæ ſenectutis, & valetudinis in omnibus ſenſibus vigentis, ajunt reſpondiſſe, quòd aliorum convivia non eſſet ſectatus. Iſocrates ſex & nonaginta annos natus orationem panegyricam ſcripſit.

ἔχαιρε λόγον. περὶ ἔτη ϛ̄ ἐνὸς ἀποδόντα ἑκατὸν, γενόνως, ὡς ἤκουσε τὸ Ἀθηναίοις ὑπὸ Φιλίππου ἐν τῇ περὶ Χαιρώνειαν μάχῃ νενικημένοις, ποτὲ ἰάμβου, τὸ Εὐριπίδειον ἴχνος ἐπεσημήνατο, εἰς ἑαυτὸν ἀναφέρων,

Σιδῶνιόν ποτ' ἄστυ Κάδμος ἐκλιπών.

καὶ ἐπεικὼν ὡς δηλοῦσι ἡ Ἑλλὰς, ἐξέλιπε τὸ βίον. Ἀπολλόδωρος ὁ περγαμηνὸς ῥήτωρ, ἐξ Καίσαρος Σεβαστοῦ διδάσκαλος γηγόμενος, καὶ σὺν Ἀθηνοδώρῳ τῷ ταρσεῖ φιλοσόφῳ παιδεύσας αὐτὸν, ἔζησε ταυτὰ τῷ Ἀθηνοδώρῳ, ἔτη ὀγδοηκονταδύο. Ποτάμων ὁ, σὺν ἄδοξος ῥήτωρ, ἔτη ἐνενήκοντα. Σοφοκλῆς ὁ τραγῳδοποιὸς, ῥᾳδίᾳ σφυγμῶν καταπιὼν, ἀπεπνίγη, ἔτη πέντε, καὶ ἐνενήκοντα ζήσας ἔτη. ὅτος ὑπὸ Ἰοφῶντος ὑὸς ἐπὶ τέλει ὢν εἰς ἀφροσύνας κενόμενος, ἀνέγνω τοῖς δικασταῖς Οἰδίπουν τὸν ἐπὶ Κολωνῷ, ἐπιδεικνύμενος ἑαυτὸν δρᾶμα ὄν, ὅπως τὸν νοῦν ὑγιαίνῃ, ὡς τοὺς δικαστὰς, τὸ μὲν, ὑπερθαυμάσαι, καταψηφίσασθαι δὲ ὢν ἐξ αὐτοῦ μανίας. Κρατῖνος ὁ τῆς κωμῳδίας ποιητὴς, ἐπὶ πρὸς τοῖς ἐνενήκοντα ἔτεσιν ἐβίωσε. καὶ πρὸς τῷ τέλει ὢν εἰς διδάξας τὸν πυτίνην, καὶ νικήσας, μεθ' ἃ πολὺ ἐτελεύτα. καὶ Φιλήμων ὁ κωμικὸς, ὁμοίως τῷ Κρατίνῳ, ἐπὶ, ἐνενήκοντα ἔτη βιοὺς, κατέκειτο μὲν ἐπὶ κλίνης ἡρεμῶν. ἰδὼν δέ μου ὄνον τὰ παρασκευασμένα αὐτῷ σῦκα κατεσθίοντα, ἄφρμησε μὲν εἰς γέλωτα. καλέσας δὲ τὸν οἰκέτην, σὺν πολλῇ, καὶ ἀθρόᾳ, γέλωτι εἰπὼν ἐφορδῦναι τῷ ὄνῳ ἀκρατον ῥοφεῖν, ἀποπνιγεὶς ὑπὸ τοῦ γέλωτος, ἀπέθανε. καὶ Ἐπίχαρμος ὁ τῆς κωμῳδίας ποιητὴς, καὶ αὐτὸς ἐνενήκοντα, καὶ ἐπὶ ἔτη λέγεται βιῶναι. Ἀνακρέων ὁ τῶν μελῶν ποιητὴς, ἔζησεν ἔτη πέντε, καὶ ὀγ-

psit. Iam verò nonagesimum nonum ingressus, cum accepisset Athenienses in Chæronensi pugna à Philippo devictos quiritando, Euripideum versiculum recitavit, ad seipsum referens: Sidonis urbem Cadmus olim deserens. Quibus cùm adjecisset fore ut Græcia in servitutem redigeretur, è vita decessit. Apollodorus orator Pergamenus, divi Cæsaris Augusti præceptor, quem unà cum Athenodoro Tarsensi Philosopho instituit, totidem quot Athenodorus annos, nempe duos & octoginta vixit. Potamon orator non incelebris, annos nonaginta. Sophocles poëta Tragicus, devorato uvæ acino strangulatus est, cùm egisset annos quinque & nonaginta. Hic à filio Iophonte sub finem vitæ in jus vocatus, & desipientiæ accusatus, recitavit judicibus Oedipum Colonæum, hac fabula planum faciens se mentis esse compotem. Qua audita judices ingenium ejus admirati sunt, & filium insaniæ damnarunt. Cratinus poëta Comicus, septem supra nonaginta annos vixit: atque sub vitæ finem, cùm docuisset fabulam Pitynen, eaque victor evasisset, haud multò post est mortuus. Philemon etiam Comicus ut Cratinus, septem & nonaginta annos natus, quiescens in lecto decumbebat. Qui cùm vidisset asinum ficus sibi præparatas devorantem, in risum est concitatus: & vocato famulo, multoque & vehementi cum risu jusso merum asino sorbendum dare, risu suffocatus obiit. Epicharmus quoque poëta Comicus, annos septem & nonaginta vixisse fertur. Anacreon poëta Lyricus, quinque & octoginta

δοήκοντα. καὶ Στησίχορον ὁ μελοποιὸς, τοσοῦτον. Σιμωνίδης ὁ κεῖος, ὑπὲρ τὰ ἐνενήκοντα. Γραμματικῶν ὁ, Ἐρατοσθένης μὲν ὁ Ἀγλαοῦ κυρηναῖος, ὃν δὲ μόνον γραμματικὸν, ἀλλὰ καὶ ποιητὴν ἄν τις ὀνομάσειε, καὶ φιλόσοφον, καὶ γεωμέτρην, δύο, καὶ ὀγδοήκοντα ἔτος ἔζησεν ἔτη. καὶ Λυκοῦργος ὁ νομοθέτης τῶν Λακεδαιμονίων, πέντε, καὶ ὀγδοήκοντα ἔτη ζήσας ἰσορρεῖ. Τοσούτους ἐδυνήθημεν βασιλέας, καὶ πεπαιδευμένους ἀριθμῆσαι. ἐπεὶ δὲ ὑπερχόμεθα καὶ Ῥωμαίων τινὰς, καὶ τῶν Ἰταλίαν οἰκησάντων μακροβίων ἀναγράψαι, τούτους σοι, θεῶν βουλομένων, ἱερώτατε Κυϊντίλλε, ἐν ἄλλῳ δηλώσομεν λόγῳ.

ginta vixit annos. Steſichorus Lyricus, totidem. Simonides Ceus, ſupra nonaginta. Ex Grammaticis, Eratoſthenes Cyrenæus Aglai filius, quem non modò Grammaticum, ſed & poëtam & Philoſophum & Geometram meritò quis vocarit, duos & octoginta vixit annos. Quinetiam Lycurgus Lacedæmoniorum legiſlator, quinque & octoginta annos vixiſſe fertur. Tot reges, & eruditos viros colligere potui. Quia verò pollicitus ſum & Romanorum aliquos, & eorum qui in Italia habitarunt longævos in ſcripta referre: eos tibi, Diis volentibus, præſtantiſſime Quintille, in altero libro indicabo.

ΠΑΤΡΙΔΟΣ ΕΝΚΟΜΙΩΝ.

PATRIÆ ENCOMIVM.

ARGVMENTVM.

Argumentum & genus orationis, ipſe titulus exponit. Eſt autem propoſitio & ſumma negotii, patriam omnium rerum eſſe digniſſimam & venerabiliſſimam, ut quam & homines, & Dii reliquis rebus omnibus anteponant. Argumenta pleraque à ſignis & conſequentibus ſumuntur. Oſtendit enim quæcunque homines faciunt, ea ad patriæ vel ornamentum, vel defenſionem comparare, & quantumvis humili, aut ſterili ſolo aliquis natus ſit, nihilominus patriam ſuam ſplendidiſſimis civitatibus ac regnis anteponere. Quemadmodum parentum quoque & liberorum inter ſe affectus ejuſmodi eſt, ut qualeſcunque ipſi ſint, tamen ſeſe omnibus aliis plus ament, & colant. Proinde & legiſlatores, cùm graviſſimè punire homines vellent, patriæ privationem atque exilium, tanquam acerbiſſimam pœnam, inſtituiſſe.

Iam

Οπ μ̃ ἡδὲν γλύκιον ἢ πατρίδος φίλης· ὡς περιδρυλήτου, ἆρ' ἂν ἥδιον μ̃ ἡδὲν, σεμνότερον δὲ π, καὶ [1] θειότερον ἄλλο; καὶ μὰ ὅσα σεμνὰ, καὶ θεῖα νομίζουσιν ἄνθρωποι, τούτων πατρὶς αἰτία, ⊖ διδάσκαλος· χρυσοφορμὴν, καὶ ἀναθρεψαμένη, ⊖ παιδοτροφήσασα. πόλεων μ̃ ἂν μεγέθη, καὶ λαμπρότητας, καὶ πολυτελείας κατασκευῶν, θαυμάζουσι πολλοὶ, πατρίδας δ̃ σέβονται πάντες. καὶ τοῦτον ἡδεῖς ἐξαπατήσῃ τ̃ ⊖ πίνυ κεκοσμημένων ὑπὸ τ̃ κ̃ τῶν θεῶν ἡδονῆς, ὡς ὑπὸ τ̃ ὑπερβολῆς τ̃ παρ' ἄλλοις θαυμάτων λήθην ποιήσασθ τ̃ πατρίδ·. ὅσις μ̃ ἂν σεμνωθήσεται πολίτης ὢν εὐδαίμονος πόλεως, ἀγνοεῖν μοι δοκεῖ τινα χρὴ τιμᾶν ἀποτίνειν τῇ πατρίδι. καὶ ὁ τοιοῦτος, δῆλός ἐστιν ἀχθόμενος ἂν, εἰ μετελαμβάνομεν ἔλαχε τ̃ πατρίδος. ἐμοὶ δ̃ ἥδιον αὐτὸ τιμᾶν τὸ τ̃ πατρίδ· ὄνομα. πόλεις μ̃ γὰρ συγκαλεῖν περιορῶμεν, σφοδρὰ μέσης ἐξεπίζεται, καὶ κάλλ·, καὶ τῶν τ̃ ὠνίων ἀφθονίαν. ὅταν εἰ αἵρεσίς ἐστι πόλεων, εὐδεὶς ἂν ἕλοιτο τῶν λαμπροτέρων, ἐάσας τὸν πατρίδα, ἀλλ' εὐξαιτο μ̃ ἂν εἶναι ⊖ τῶν πατρίδα τιμᾶς εὐδαίμονα συμπολιτῶν, ἕλοιτο δ' ἂν τὸν ὁποιανοῦν. τὸ δ' αὐτὸ τοῦτο ⊖ οἱ δίκαιοι τ̃ παίδων πράττουσι, καὶ οἱ χρηστοὶ τ̃ πατέρων. ὅτε γὰρ νέ· κακὸς, κἀγαθὸς, ἄλλον ἂν προτιμήσαι ⊖ πατὴρ, ὅτε πατὴρ κατημελήσας ⊖ παιδὸς, ἕτερον ἂν σέβεσθαι νέον. ἀλλὰ τοιοῦτόν γε οἱ πατέρες νικῶμενοι, προσνέ-

Iam olim illud vulgi sermone decantatum est, nihil esse patria dulcius. Itaque jucundius quidem nihil est: sed quid ea est venerabilius aut divinius? & quidem quæcunque venerabilia & divina homines existimant, horum causa est, & magistra patria, quæ nos genuit, aluit, atque instituit. Enimvero urbium magnitudinem, & splendorem, & structuræ magnificentiam multi mirantur, patriam verò amant omnes. Neque quisquam vel eorum qui voluptati spectaculorum serviunt, ita deceptus est, ut præ excellentia eorum quæ apud alios miranda cernunt, patriæ obliviscantur. Itaque quicunque fœlicis civitatis civem jactat se esse, ignorare mihi videtur quem honorem patriæ tribuere oporteat: & eum qui talis est, liquet molestè laturum, si mediocrem patriam sortitus esset. At mihi jucundum est ipsum patriæ nomen colere. Nam ei qui urbes est collaturus, convenit magnitudinem expendere, & pulchritudinem, rerumque venalium copiam. Sed ubi de urbium optione agitur, nemo omissa patria splendidiorem elegerit: verùm optarit patriam suam fœlicibus urbibus esse assimilem: & qualemcunque elegerit. Atque hoc ipsum cùm legitimi liberi, tum boni patres faciunt. Neque enim probus & honestus adolescens alium suo patri anteponet, neque pater neglecto filio, alterum adolescentem amore paterno prosequetur. At tantum utique patres qui vincuntur, suis liberis tribuunt,

1 Θειότερον ἄλλο; μὴν ὅσα] Καὶ θειότερον ἄλλο; ἀλλὰ μὰ ὅσα. Marcil.

1 Περι-

μασι τοῖς παισὶν, ὥστε ἐ κάλλιστοι, καὶ μέλίσσι, καὶ τοῖς πᾶσιν ἄριστα φαίνονται κεκοσμημένοι οἱ παῖδες αὐτοῖς. ὅσις ἢ μὴ τοιοῦτός ἐστι δικαστὴς πρὸς τὸν υἱὸν, ὃ δοκεῖ μοι πατρὸς ὀφθαλμὸς ἔχειν. πατρῴδων τοίνυν τὸ ὄνομα, πρῶτον, καὶ οἰκειότατον πάντων. οὐδὲν γὰρ ὅπ ἔ πατρῷς οἰκειότερον. εἰ δὲ τις ἀπονέμοι τῇ πατρὶ τὴν δικαίαν τιμὴν, ὥσπερ ἐ ὁ νόμος, ἐ ἡ φύσις κελεύει, πρὸ πολλοῦ ἂν τὴν πατρίδα προὔθυμήσατο. καὶ γὰρ ὁ πατὴρ αὐτὸς, τὸ πατρῷον κτῆμα, ἐ ὁ ἔ πατρὸς πατὴρ, καὶ οἱ ἐκ τούτων οἰκεῖοι πάντες ἀνωτέρω. καὶ μέχρι θεῶν πατρῴων προέθεισιν ἀναδιδάζομενον τὸ ὄνομα. χαίρουσι ἐ θεοὶ πάλιοι, καὶ πάντα μᾶλλον εἰκὸς ἐφορῶσι τὰ τῶ ἀνθρώπων, αὐτῶν ἡγεμόνες κτήματα, πᾶσαν γῆν, ἐ θάλασσαν. ἐφ' ἧς ἢ ἕκασ ἐ αὐτῶν ἐλήχθη, προλαμβάνει τῶν ἄλλων ἁπασῶν πόλεων. καὶ πόλεις σεμνότεραι θεῶν πατρίδες, ἐ νῆσοι θειότεραι, παρ' αἷς ὑμνεῖται γένεσις θεῶν. ἐ γὰρ οἶμαι κεχαρισμένα τοῦτο νομίζεται τοῖς θεοῖς, ἐπειδὰν εἰς τὰς οἰκείας ἕκασ ἐ ἀφικνῆται, ἱερουργῆ τόπους. εἰ ἢ θεοῖς τίμιον τὸ τῆ πατρῴδ ὄνομα, πῶς οὐκ ἀνθρώποις πολύ γε μᾶλλον; καὶ γὰρ εἰδὲ τὸ ἥλιον πρῶτον ἑκάσ ἐ ἀπὸ τῆ πατρῴδ, ὡς ἐ τοῦτο τῆ θεοῦ, εἰ ἐ κοινός ἐστι, ἀλλ' ὅν ἑκάσῳ νομίζεται πατρῷον, ἀφ' τοῦ πρώτου ἀπὸ ἔ τόπου θεᾶν. καὶ φασὶν οὐ ταῦθ' ἥρξαθ', ἐπιχώρια πρῶτα λαλεῖν μαντάνειν, ἐ θεὰς ἐγνώρισεν. εἰ δέ τις τοιαύτης ἔλαχε πατρῴδ, ὡς ἑτέρας δεηθῆναι πρὸς τοῦτο τῆ μειζόνων παιδείας, ἀλλ' ὅμ ἐχέτω ἐ τούτων τῆ παιδευμάτων τῇ πατρῴδι τοῦτο χάριν. ὃ γὰρ ἂν ἐγνώρισεν οὐδὲ πόλεως ὄνομα. μὴ ἀφ' τῆ πατρῴδ,

buunt, ut liberos habere videantur, qui pulcherrimi, maximi, omnibusque rebus optimè ornati videantur. Qui autem non est erga filium judex hujusmodi, non videtur mihi patris oculos habere. Proinde nomen patriæ primum est, & omnium familiarissimum. Nihil enim est familiarius. Siquis autem patri justum honorem tribuit, ut & lex, & natura jubet, convenienter patriam anteponat. Etenim ipse pater patriæ est possessio, item patris pater, & omnes qui altiùs ex his sunt necessarii. Et ad Deos usque paternos hoc nomen protenditur. Gaudent verò patria ipsi quoque Dii, ac universas res humanas, ut par est, intuentur, nati universam terram & mare, suam esse possessionem. In qua tamen quisque eorum natus est, illam reliquis omnibus urbibus anteponit. Et venerabiliores sunt urbes quæ sunt Deorum patriæ, & diviniores insulæ, ubi Deorum nativitas celebratur. Itaque sacra hæc Diis grata existimantur, quæ quis fecerit quum in proprios locos venerit. Iam si patriæ nomen Diis est in pretio, qui non sit longè magis hominibus? Etenim solem à patria primùm quisque vidit, non secus atque Deum: qui tametsi omnibus est communis, unicuique tamen patrius esse existimatur, quòd ex hoc loco primùm sit visus. Atque hic vocem auspicatus est, primùm vernacula lingua loqui discendo, & Deos cognovit. Siquis verò eam patriam est fortitus, quæ alterius adminiculo indigeat, ad res majores addiscendas: talium tamen disciplinarum gratiam habeat patriæ. Neque enim vel urbis nomen nosset, nisi patriæ

opera

πόλιν εἶναι μαθών. πάντες γὰρ οἱ μὴ παιδεύμενοι, καὶ μαθήματα συλλέγουσιν ἄνθρωποι, χρησιμωτέρους αὐτοὺς διὰ τούτων τοῖς πατρίοις ἐπιδεικνύοντες. κτῶνται δὲ χρήματα, φιλοτιμίας ἕνεκεν τῆς εἰς τὰ κοινὰ τῆς πατρίδος δαπανήματα. καὶ εἰκότως οἴμαι. δεῖ γὰρ οὓς ἀφελέσεως εἶναι τὰς τῶν μειζόνων τυχόντας εὐεργεσιῶν. ἀλλ' εἰ δὲ τοῖς κοινοῖς ἕνα τις ἀπονέμοι χάριν, ὥσπερ ἐσὶ δίκαιον, ἐπιεικῶς εὖ πάσχοντες τυγχάνομεν, πολὺ μᾶλλον προσήκει τὴν πατρίδα τοῖς κηδήσασιν ἀμείβεσθαι. κακώσεως μὲν γὰρ γραφὰς εἰσὶ νόμοι τοῖς πόλεσι. κοινὴν δὲ προσήκει πάντων μητέρα τὴν πατρίδα νομίζειν, καὶ χαρισήρια τροφῶν ἀποδιδόναι, καὶ τῶν νόμων αὐτῶν γνώσεως. ὥρᾳ δὲ ἰδεῖν ὅτως ἀμνήμων τῆς πατρίδος, ὡς οὐκ ἄλλην πόλιν ἡμῶν ὄντα, ἀμελεῖν. ἀλλ' οἵ τε καπηλεύοντες οὐ ταῖς ἀποδημίαις, σπουδῇ ἀναπλεῖσιν ὡς μέγιστον τῶν ἀγαθῶν ἡ πατρὶς, οἵ τε δυναμενοῦντες, ἂν δὲ τὰ ἄλλα εὖ περίπωσι. τοῦτο γὰρ αὐτοῖς μέγιστον ὀνείδει νομίζουσι, τὸ μὴ τὴν πατρίδα οἰκεῖν, ἀλλὰ ξενιτεύειν. ὄνειδος γὰρ τὸ τῆς ξενιτείας. καὶ τοὺς τῶν ἀποδημίας χρόνον λαμπρὸν ἡγουμένους, ἢ ἀφ' ἡρημένων κτῆσιν, ἢ ἀφ' τιμῆς δόξαν, ἢ ἀφ' παιδείας μαρτυρίαν, ἢ δι' ἀνδρείας ἔπαινον, ἔξιν ἰδίαν ἐς τὴν πατρίδα πᾶσιν ἐπιτηδευμένους, ὡς οὐκ ἂν οὐ ἄλλοις βελτίοσιν ἐπιδεικνυμένους τὰ αὐτῶν καλά. καὶ τοσούτῳ μᾶλλον ἕκαστος σπεύδει λαθέσθαι τῆς πατρίδος, ὁσῳπερ ἂν φαίνηται μειζόνων παρ' ἄλλοις ἀξιωμένος. πρέπειν μὲν ἐν τοῖς νέοις πατρίς. τοῖς γὰρ ἤδη γεγηρακόσιν, ὅσῳ πλέον τι φρονεῖν ἢ τοῖς νέοις μέτεσι, τοσούτῳ, καὶ πλείων

opera urbem esse didicisset. Omnes autem, opinor, artes & disciplinas sibi parant homines, per quas patriæ fiant utiliores. Pecunias etiam possident liberalitatis exercendæ gratia ad communes pro patria sumptus. Idque meritò: oportet enim, ut qui maxima beneficia acceperunt, ingrati non sint. Quòd si singulis, ut æquum est, à quibus beneficium acceperis, gratiam referas: multò magis convenit officia patriæ rependere. Nam in eos qui parentes vexarunt, extant leges in urbibus. Æquum verò est existimare patriam omnium communem esse matrem, & gratiam educationis referre, & legum ipsarum notitiæ. Cæterùm nemo visus est adeò patriæ immemor, ut alibi degens, eam neglexerit. At verò qui in peregrinis regionibus malè rem gerunt, assiduò inclamant: patriam esse maximum bonorum. Et qui fœlices sunt, remque in aliis omnibus bene gerunt, hoc sibi maximum deesse putant, quòd non in patria, sed in peregrina regione habitant: siquidem probrosa est patriæ absentia. Eos quoque qui per tempus quod peregrè egerunt, clari evaserunt, vel ob paratas opes, vel ob honoris gloriam, aut ob eruditionis testimonium, aut ob fortitudinis laudem, videre est omnes in patriam properare, tanquam apud alios meliores res suas præclaras ostentare non possint. Ac tanto quisque majori studio patriam pertingere flagrat, quanto rebus majoribus dignus ab exteris est habitus. Itaque etiam juvenibus patria est desiderabilis: iis autem qui jam insenuerunt, quanto plus quàm juvenes habent, pruden-

ἐξίνεται πόθος ὁ τ πατρίδ. ἔκας γὰρ τ γενεαλογίαν, καὶ ἀποδύ, καὶ εὔχεται κἀκλῦσαι τ βίον ἐπὶ τ πατρίδ, ἵν' ὅθεν ἤρξαθ βιῶν, ἐντεῦθα πάλιν, καὶ τὸ σῶμα ξυγκαθάπτηται τῇ θρεψαμένῃ γῇ, καὶ τ πατρῴων κοινωνήσῃ πέφων. δεινὸν γὰ ἐκεῖσε δοκεῖ ξενίας ἀλίσκεσθαι, καὶ μὴ θανεῖν ἐν ἀλλοτρίᾳ κειμένῳ γῇ. ὅσον δ τ εὐνοίας τ ἀνδρὸς τις πατρίδας μέτεσι τοῖς ὡς ἀληθῶς γνησίοις πολίταις, μάθοι τις ἂν τ αὐτοχθόνων. οἱ μὲ γὰ ἐπήλυδες, καὶ τὰ πολλὰ νόθοι, ῥᾳδίας ποιοῦνται τὰς μεταναστάσεις, τὸ μὲ τ πατρίδ ὄνομα μήτε εἰδότες, μήτε φέροντες. ἠγάθμοι δ' ἀπανάκλητ τ ἐπιτηδείων εὑπορήσειν, μέτρον εὐδαιμονίας τὰς τ ἀσφαλ ἡδονὰς πεφέμενοι. οἷς δ' ἡ μήτηρ ἡ πατρὶς, ἀγαπῶσι τὴν γῆν, ἐφ' ἧς ἐγένοντο, καὶ ἐτρέφησαν, κἂν ὀλίγην ἔχωσι, κἂν τραχεῖαν, καὶ λεπτόγεων. κἂν ἀπορῶσι τ γῆς ἐπαινέσαι τὴν ἀρετὴν, τῶνδε ὑπὲρ τ πατρίδ οὐκ ἀπορήσουσιν ἐγκωμίων. ἀλλὰ κἂν ἴδωσιν ἑτέρους σεμνυνομένους, πεδίοις ἀνειμένοις, καὶ λειμῶσι φυτοῖς παντοδαποῖς διειλημμένοις, καὶ αὐτοὶ τὰ τ πατρίδ ἐγκωμίων οὐκ ἐπιλανθάνονται. τὴν δ' ἱπποτρόφον ὑπερορῶντες, καὶ κυνοτρόφον ἐπαινέσι. καὶ ἀποδύ τις ἐς τὴν πατρίδα, κἂν νησιώτης ᾖ, κἂν παρ' ἄλλοις εὐδαιμονεῖν δοκῇ τις, καὶ διδομένην ἀθανασίαν ἀποσείσεται, σπεύσει τ ἐπὶ τ πατρίδ τάφον. καὶ ὁ τ πατρίδ αὖτις κάπνος, λαμπρότερ ὀφθήσεται παρ' ἄλλοις πυρός. ὥστε δ' ἄρα πέφυκεν εἶναι δοκεῖ ἐπὶ πᾶσιν ἡ πατρὶς, ὥστε καὶ τὰς ψευδεχὰς νομοθέτας ἰδοί τις ἂν ἐπὶ τοῖς μεγίστοις ἀδικήμασιν ὡς χαλεπωτάτην ἐπιβεβληκότας τὴν φυγὴν, πικρίαν. καὶ γὰχ οἱ νομοθέται μὲ

dentiæ, tanto etiam majus patriæ deſiderium innaſcitur. Proinde ſenex quiſque & nititur, & optat vitam in patria finire, ut undè vitam exorſus eſt, hîc iterum & corpus in terra à qua nutritus eſt deponat, & paternorum ſepulchrorum fiat particeps. Nam gravis unicuique videtur peregrinitatis reatus, etiam poſt mortem in alieno ſolo jacenti. Porrò quanta benevolentia proſequantur patriam qui revera ſunt legitimi cives, ex indigenis facilè diſcas. Nam peregrini tanquam ſpurii, facilè ſolum vertunt, quippe quibus neque notum eſt neque dilectum patriæ nomen: ſed qui exiſtimant fore ſibi ubique rerum neceſſariarum copiam, fœlicitatem ventris voluptatibus metientes. Sed quibus patria eſt mater, ſolum diligunt, in quo nati ſunt, & educati, quanquam modicum habeant, aſperum, & infœcundum. Et quanvis deſit unde ſoli præſtantiam laudent, non ſaltem patriæ encomia deerunt. Sed quanvis alius videant gloriantes, agris interquieſcentibus, & pratis omnigenarum plantarum decore diſtinctis, ipſi etiam patriæ laudes oblivioni non tradunt: ſed equorum, juvenumque altricem ſuſpicientes laudant: & reditum in patriam maturat, etiam qui inſularis fuerit, tametſi apud alios fœlix eſſe poſſit, & oblatam immortalitatem prælato patriæ ſepulchro reſpuet. Et vel patriæ fumus alieno igne videbitur ipſi luculentior. Vſqueadeò igitur res omnes pretio ſuperare videtur patria, ut quiſque videat paſſim legum conditores maxima ſcelera

xilio tanquam graviſſima pœna mulctaſſe. Neque legum condi-

tores

ἔτως ἔχουσιν, οἱ ϗ πιεσδύμμοι τὰς στρατηγίας ἑτέρως, ἀλλ' ἐν ταῖς μάχαις τὸ μέγιστον ἐστὶ τῶ παρακελκόντων τοῖς ἀγαπτομένοις, ὡς ὑπὲρ πατρίδος αὐτοῖς ὁ πόλεμος. καὶ εἰδεὶς ὅστις ἂν ἀκούσας τάτε, κακὸς εἶναι θέλῃ. ποιεῖ γὰρ ὁ τὸ δειλὸν ἀνδρεῖον, τὸ τῆ πατρίδος ὄνομα.

tores hac ſunt in ſententia., in alia exercituum præfecti: ſed qui ad prælium in acie ſtant, hac exhortatione omnium maxima excitantur, quòd ſuſceptum eſt pro patria bellum. Neque quiſquam eſt, qui his auditis, ignavus eſſe velit. Etenim eum qui eſt meticuloſus fortem reddit patriæ nomen.

ΠΕΡΙ ΤΩΝ ΔΙΨΑΔΩΝ.

DE DIPSADIBVS.

ARGVMENTVM.

[1] *Præfatio quædam eſt, cujuſmodi, & ſuperiores nonnullæ ſunt, quæ ſtudium ſuum erga auditores, ſive quicunque illi tandem fuere, quibuſcum verſatus tum fuit, collatione iſta cum Dipſadibus facta, declarat. Vt enim eos qui ab hoc genere ſerpentis percuſſi ſunt, inexplebilis quædam ſitis invadit, ita ut quo ſunt plus potæ, plus ſitiantur aquæ, ut ille ait: ita ſe quoque deſiderio quodam inſatiabili teneri ait: & quo frequentius apud illos ſit, eo magis ac magis eſſe cupere. Porrò quod ad Dipſadis morſum & ſitim iſtam lethalem attinet, habes conſimilem fermè deſcriptionem, atque exemplum Auli cujuſdam ſigniferi, in exercitu Catonis, qui eodem modo periit, ut ille, de quo epigramma præſentis narrationis teſtatur, apud Lucanum libro nono, ubi & cæterorum ſerpentium genera, de quibus hic mentio fit, enumeratur, addita etiam fabulâ, cur Libya ſerpentibus ita abundet atque infeſta ſit.*

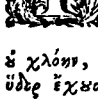

ῆς Λιβύης τὰ νότια, ψάμμος ἐστὶ βαθεῖα, καὶ γῆ ἀφεκαυμένη, ἔρημος ἐπὶ πολὺ, ἀκαρβῶς ἄκαρπος, πεδινὴ ἅπασα, ἀ χλόην, ἀ πόαν, ἀ φυτὸν, ἀχ ὕδωρ ἔχουσα, ἢ εἴπω ἄρα ἐν κοίλοις σπανιηκὸς ὑετῶ ὀλίγα λείψανον, παχὺ ϗ τῦτο, καὶ δυσῶδες,

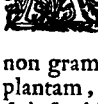

Auſtrale Libyæ latus, arena eſt profunda, & retorrida terra multis in locis deſerta, planè infœcunda, plana tota, non gramen, non herbam, non plantam, non aquam habens: ſed ſicubi in concavitatibus conſtiterint rari imbris reliquiæ, craſſæ ſunt hæ, & fœtidæ, nec ho-

1 Περσαλαιὰ, ἀεὶ γὰρ διψάδων. Marcil.

ἐδὲ πίνυ διψῶντι ἀνθρώπῳ πόπμον. ἀοίκητος γὰρ ἐστι διὰ ταῦτα. ἢ πῶς γὰρ ἂν οἰκοῖτο, ἀνήμερος ὕτω, καὶ ξηρὸς, καὶ ἄφορος ὢσα, καὶ πολλῷ τῷ αὐχμῷ πιεζομένη, καὶ τὸ θάλπος αὐτὸ, ὦ ὁ ἀὴρ, κομιδῇ πυρώδης, καὶ φλογερὸς ὤν; ὦ ἡ ψάμμος ὑπερζέουσα, παντελῶς ἄβατον τὴν χώρην πῆσι. Γαραμάντες μόνοι ἐνοίκουσι ἔντες, δύσβατες, καὶ κῶφον ἔθνος, ἄνθρωποι σκληρότατοι, ἀπὸ θήρης τὰ πολλὰ ζῶντες, οἵτινες ἔτοι ἐσβάλλωσι, θηρεύοντες ἀμφὶ τροπὰς τὰς χειμερινὰς, μάλιστα ὑσμίνας τὸν θεὸν τηρήσαντες, ὁπότε τὸ πολὺ ἐν καύματι σοβεῖται, καὶ ἡ ψάμμος νοτιδεῖη, καὶ ἀμηχάνη βαθὲι γένοιτο. ἡ θήρη δὲ ἔστιν, ὄναν τε τὰ ἀγρίων, καὶ θρηνῶν τὰ μεγάλων καμηλοπαρδάλεων, καὶ πιθήκων μάλιστα, καὶ ἐλεφάντων ἐνίοτε. ταῦτα γὰρ μόνα ἀφορκέεται τὸ δίψος, καὶ ἀνέχεται ἐπὶ πολὺ πυλαμπορέμενα ὑπὸ τοῦ, καὶ ἐξεῖ τῷ ἡλίῳ. καὶ ὅμως οἱ Γαραμάντες ἐπιδιώκουσι τὰ σιλικὰ καπεναλώσουσι, ἅπερ ἔχοντες ἀφίκοντο, ἀπελαύνουσιν δίης ὀπίσω, δεδιότες μὴ σφίσιν ἡ ψάμμος ἀναφλεγείσα, δύσβατος, καὶ ἄπορος γένηται. εἶτα ὥσπερ ἰχθῦς ζηκύων ληφθέντες, καὶ αὐτοὶ ἀπόλωνται μὴ τὰ ἄρρας. ἄφυκτα γάρ ἐστιν, ὦν ὁ ἥλιος ἀναπάσας τὴν ἰκμάδα, καὶ τάχιστα ξηράνας τὴν χώρην, ὑπερζέσῃ, ἀκμαιοτέρην τὴν ἀκτῖνα προσβαλὼν, ἅτε πρὸς τὴν νοτίδα διαπεφορμίλιν. τροφὴ γὰρ αὕτη τῷ πυρί. καίτοι ταῦτα πάντα ὁπόσα εἶπον, τὸ θάλπος, τὸ δίψος, ἡ ἐρημία, τὸ μηδὲν ἔχειν ἐκ τῆς γῆς λαβεῖν, ἦπου ὑμῖν δυσχερῆ εἶναι δόξῃ. ἀλλὰ λεχθησομένων, καὶ ἀφ' ἑτέρου φόβητρα πάντως ἡ χώρα ἐκείνη. ἑρπετὰ γὰρ ποικίλα, μεγέθη τε μέγιστα, καὶ ἰοβόλα, καὶ ἀσπίδες, καὶ ἄσπιδες, καὶ ἀμφίσβαιναι, καὶ ἐχίδναι, καὶ κεράσται, καὶ ἀμφίβιοι, καὶ ἄλλα ἀμύθητα, ἃ ἐν ἄλλοις ἐρέω. ἐνταῦθα δὲ ἐπὶ τοσοῦτον ἀρκεσθήσομαι.

homini ſitibundo potabiles. Has igitur ob cauſas eſt inhabitabilis. Et quo tandem pacto inhabitari poſſet locus ita implacidus, ſiccus, ſterilis, multoque ſqualore afflictus: cum ipſe calor, & aër nimium ſit ardens & igneus? Præterea præfervida arena, prorſus inviam regionem facit. Soli Garamantes iis locis finitimi, gens levis, & frugalis, homines in tentoriis degentes, venatione ut plurimum viventes, nonnunquam irrumpunt venantes circa ſolſtitium hybernum, maximè ubi Deum pluiſſe obſervarunt, quo tempore magna pars ardoris eſt extincta, & madefacta arena, & quodammodo pervia reddita. Venantur autem onagros, magnos ſtruthiones humi volantes, cum primis ſimias, & nonnunquam elephantos. Hæc enim animantia ſola ſitim perferunt, diuque immodici fervidique ſolis moleſtias ſuſtinent. Sed enim Garamantes poſteaquam commeatum cum quo venerant, conſumpſerunt, ilico revertuntur, metuentes ne arena iterum incenſa illis intercludat, aut difficiliorem reddat reditum: deinde ſibi tanquam in reti comprehenſis, unà cum præda ſit pereundum. Nam effugere non datur, ſi ſol humore ſubtracto, & regione celerrimè exſiccata, radiis ardentioribus emiſſis, tanquam humido, quod eſt ignis nutrimentum, acuminatis efferveſcat. Atqui quæcunque dixi, calor, ſitis, ſolitudo, nihil habere quod ex terra capias, minùs gravia vobis eſſe videbuntur, quàm quod dicturus ſum: atque ob id fugienda prorſus illa regio: quam reptilia varia, magnitudine ingentia, multitudine plurima,

μεσα, καὶ πολήθη πάμπολλα, καὶ τὰς μορφὰς ἀλλόκοτα, ἔτ' ἰὸν ἄμμαχα, ἐπινέμεται τῇ γῇ. τὰ μὲν, ὑποβρύχια, φωλεύοντα ἐν μυχῷ τ' ψάμμου. τὰ δ', ἄνω ἐπιπολάζοντα, φύσεμοι, καὶ ἀσπίδες, καὶ ἔχιδναι, καὶ κεραστῆς, ἔ βιπρήστεις, ἔ ἀκοντίαι, ἔ ἀμφίσβαιναι, ἔ δράκοντες, ἔ σκορπίων γένος ὀκτώ. τὸ μὲν ἕτερον, ἐπίγειόν τε, ἔ πεζὸν, ὑπέρμεγα, καὶ πολυσφόνδυλον. ἕτερον δ', ἀερίον, ἔ πτηνόν. ὑμμόπλερον δ', [1]οἷα ταῖς ἰκτῖσι, ἔ τέτλιξι, ἔ νυκτερίσι τὰ πολλά. τοιαῦτα ὄρνεα πολλὰ ἐπιπετόμενα, ὅτε δύσχρισιν ἀπεργάζεται τὴν Λιβύην ἐκείνην. τὸ δ' δὴ πάντων ἑρπετῶν δεινόταλον, ὧν ἡ ψάμμος τρέφει, ἡ δίψας ἐστὶν, ὄφις ὁ πάνυ μέγας, ἐχιδνῃ ὄμμιος, τὸ δῆγμα βίαιος, τ' ἰὸν ταχὺς, ὀδυνίας μὲν ἀλήκτους ἐπάγων δύνῃς. σκληρὰ τὲ γὰ, ἔ σήπει, καὶ πίμπρησι ποιεῖ. καὶ βοῶσιν, ὥσπερ οἱ ἐν πυρὶ κείμενοι. τὸ δ' μάλιστα καύματι πνεῦν, καὶ κατατύχον αὐτὸς, σκεῖνό ἐστιν, ὁμώνυμον πάθος τῇ ἑρπετῇ. δίψῶσι γὰ εἰς ὑπερβολήν. καὶ τὸ ἀναδεξόμενον, ὅσῳπερ ἂν πίνωσι, τοσούτῳ μᾶλλον ὀρέγονται δ' ποτοῦ. καὶ ἡ ἐπιθυμία πολὺ πλέον ἐπιτείνεται αὐτοῖς. ὑσῆ ἂν σβέσεώς ποτε τὸ δίψος, ὑσῆ ἂν τὸν Νεῖλον αὐτὸν, ἢ τ' Ἴστρον ὅλον σκπιεῖν παράσχῃς, ἀλλὰ φθονεκκαύσεις ἐπάρδων τῇ νόσῳ. ὥσπερ ἂν εἴ τις ἐλαίῳ πῦρ καίοι σβεννύοι, λέγουσιν ἰατροῖ παῖδες σκείνῳ τὴν αἰτίαν εἶναι, παχὺν τ' ἰὸν ὄντα, ἐπιζέοντα δὲ ὑπὸ μέθυ, ὀξυκίrima, forma terribilia, & veneno inexpugnabilia depaſcuntur: alia quidem in imis arenæ latibulis demerſa: alia in ſummo ſcatentia, ſcilicet phyſalli, aſpides, viperæ, ceraſtæ, bupreſtes, jacula, amphisbenæ, dracones, & duplex ſcorpionum genus: unum terreſtre, pedibus ingrediens, permagnum, vertebris abundans: alterum verò aërium, & volatile, membraneis alis, quales ſunt viverris, cicadis, & veſpertilionibus. Multæ hujuſmodi volantes aves, inacceſſam reddunt Libyam illam. Sed ſerpentum omnium quos arena nutrit, nocentiſſimus eſt dipſas, non admodum magnus, viperæ ſimilis, violento morſu, veneno craſſo, dolores ſtatim inducens indeſinentes. Etenim & incendit, & putrefacit, & ardere facit: & qui icti fuerint, clamant ſicuti qui in igni jacent. Sed quod maximè affligit, & torquet, illud eſt, quòd huic reptili cognominem affectum patiuntur. Etenim inextincta ſiti cruciantur: & quod maximè eſt mirum, quo plus biberint, eo magis potum expetunt: & multò plus ipſis bibendi cupiditas intenditur. Nec ſitim unquam extinxeris, tametſi totum Nilum, Iſtrum-ve potandum præbueris, ſed morbum irrigando incendes magis: quemadmodum ſiquis ignem oleo extinguere conetur. Dicunt medici illam eſſe cauſam: quòd craſſum cùm ſit venenum, quando poſtea potu madeſcit, celeriter movetur, humi-

1 Οἷα ταῖς ἰκτῖσι, καὶ τέτλιξι] Notandum eſt *ἰκτῖδας* ſeu *viverras* abſurde poni inter Animalia. Itaque pro ταῖς ἰκτῖσι & τέτλιξι, id eſt, *viverris & cicadis*, omnino legendum ταῖς ἀκρίσι, καὶ τέτλιξι *locuſtis & cicadis*, quod miror vidiſſe neminem. Bochartus de Animal. Sac. Script. part. 2. lib. IV. cap. XXIX. *Alm.*

νηδὲν γίγνεσθαι, ὑγρότερον ὡς τὸ εἰκὸς κρυσταίνεσθαι, καὶ ἐπὶ πλεῖστον ἀναχόμενον. ἐγὼ μὲν οὖν οὐδένα τῶν πεπονθότων εἶδον. μηδὲ ὦ θεοί, ἴδοιμι ἔτι κολαζόμενον ἄνθρωπον. ἀλλ' ἐπεὶ ἐπῆλθον τὴν Λιβύης περιήγησιν, εὖ ποιῶν. ἐπίγραμμα δέ τι ἤκουσα, ὅ μοι τῶν ἑταίρων τις ἔλεγεν, αὐτὸς [1]ἐπὶ στήλης ἀναγινωσκέναι, ἀνδρὸς ἔτυμα λεπτανόντος. ὃς ἐκ Λιβύης ἔφη, ἀπιὼν εἰς Αἴγυπτον, τὸν μεγάλην ῥοῦν ἐποιεῖτο τὴν πορείαν. ἦν γὰρ εἶναι ἄλλως. ἔνθα δὴ τάφῳ συντυχεῖν, τὸν ἠιόνα, ἐπ' αὐτῷ τῷ κλύσμασιν, καὶ στήλην ἐφεστάναι, δηλοῦσαν δὲ ὁλόγυρα τὸ τρόπον. κεκολάφθαι γὰρ ἐπ' αὐτῇ ἄνθρωπον μέγα πίνακα, οἷον τὸν Τάνταλον γράφουσιν ἐν λίμνῃ ἑστῶτα, καὶ δρυόμμον δὲ ὕδατος, ὡς πίοι δῆθεν. τὸ μὲν γὰρ θεῖον ὑπὲρ τὴν κεφαλὴν ἐμπεφυκὸς αὐτῷ πρεμαστιεροῦς τῷ ποδὶ καὶ πάνυ γυναικὸς ὑδροφορούσης ἄμφω πολλὰς κοτύλας χεῖν τὸ ὕδωρ αὐτῶν. πλησίον δὲ ὡς κεῖσθαι οἷα τὰ σφυδία ἐκείνων, ἃς ἔφασαν θηρᾶν τὰς Γαραμάντων. γεγράφθαι δὲ πρὸς τὴν ἐπίγραμμα, καὶ χρεὼν ὂν, καὶ αὐτὸ εἰπεῖν,

[2]Τοῖα παθὼν τὸν αἶσα Τάνταλον αἴθοπα ἰδὼν
Μηδαμὰ ποιμίσαι δίψαλέα ὀδύνᾳ,
Καὶ Δαναοῖο κόρας τοῖον πίδον ὧν ἀναπλῆσαι,
Αἰὲν ἐπαντλεύσας ὑδροφόρῳ κεμάτῳ.

ἔπι δὲ ἄλλα ἔπη τετάρτῳ ἐστὶ πρὸς τὰ ὤων, καὶ ὡς ἀναιρούμενον αὐτὰ, midius, ut verisimile est, redditum, & latissimè diffusum. Ego equidem neminem hoc affectu laborantem vidi. Et faxint Dii ne quenquam his cruciatibus confligantem videam. Et rectè feci, quòd nusquam ingressus sum Libyam. Verum audivi epigramma, quod amicorum aliquis se legisse dicit in cippo viri hoc modo perempti: qui ex Libya, inquiebat, iter in Ægyptum faciens, magnam syrtim præteribat: neque enim alia est via. Hic se ad littus in sepulchrum incidisse, propter ipsum fluxum, & cippum stare mortis modum declarantem. Sculptum enim in eo esse hominem quendam, qualem pingere solent Tantalum in palude stantem, & aquam haurientem, non aliter ac si biberet: bestiam autem nempe dipsada ipsi adhærentem, pedi esse implicatam: tum mulieres aquam ferentes simul multas aquam in ipsum effundere. Iuxta verò posita esse ova qualia struthionum illorum, quos dixi Garamantas venari. Est autem adscriptum epigramma, quod referre non erit alienum,

Talia passus erat viru quoque Tantalus atro.
Qui nullo potuit fonte levare sitim:
Tale nec è Danao natas implere puellas,
Assiduis undis vas potuisse reor.

Sunt præterea quatuor alii versus de ove, & ut ea tollens, morsus est:

1 Ἐπὶ στήλης] Columna sive basis cui affixa statua: in basi planicies apta inscriptioni quam planiciem Strabo libr. 14. vocat τὸ πλάτος τῆς βάσεως. Tangit Theophr. Char. περὶ μικροψυχίας. Bourd.

2 Τοῖα] Interpres dum legit ὑᾶ pro ἰᾶ. nescio quem patrem Tantali facit. Rectiùs:

Tantalus hoc patitur nigri pravitate veneni. Idem.

1 Ὅμως

ἐδήχθη. ἀλλ' οὐκ ἔτι μέμνημαι ὠῶν. συλλέγουσι δ' ἅρπα τὰ ὠά, καὶ ἐπισκάπτουσι τοῖς αὐτόθι τοῖσιν, οὐχ ὡς φαγεῖν μόνον, ἀλλὰ καὶ σκεύεσι χρῶνται κενώσαντες, καὶ ἐκπώματα ποιοῦνται ἀπ' αὐτῶν. ὑφ' ἕλκουσι κεραμεύειν διὰ τὸ ψάμμον εἶναι τὴν γῆν. εἰ δὲ μεγάλα εὑρεθείη, καὶ πῖλοι γίγνονται δύο ἐκ δὲ ὠοῦ ἑκάστου. τὸ γὰρ ἡμίτομον ἑκάτερον ἀποχρῶν τῇ κεφαλῇ, πῖλός ἐστιν. ἐκεῖ τοίνυν λοχῶσιν αἱ διψάδες τροφὸν τὰ ὠά. καὶ ἐπειδὰν στρατέλθῃ ὁ ἄνθρωπος, ὀλίγα τὸ ψάμμα ἐξερπύσασα, δάκνυσι τὸ κακοδαίμονα. ὁδὸς, πάχος ὅσον τὰ μικρὰ ἔμπροσθεν εἰρημένα, πίνων ἀεὶ, καὶ μᾶλλον διψῶν, καὶ πιμπλάμενος ὑδάτος. τοῦτα δὲ μοι Διὰ πρὸς Νίκανδρον τὸ ποιητὴν φιλοτιμούμενος διεξῆλθον, ὅπως ὑμεῖς μάθητε ὡς οὐκ ἀμελὲς μεγύντα μοι, φύσεις τε λιβυκῶν ἑρπετῶν εἰδέναι. ἰατρῶν γὰρ ἂν μᾶλλον ὁ ἔπαινος εἴη, οἷς ἀνάγκη εἰδέναι τοῦτα, ὡς ἀμύνασθαι αὐτὰ μὴ τὸ τέχνης ἔχοιεν. ἀλλάμοι δοκᾶ, καὶ πρὸς Φειδίαν μὴ δυσχεράνητε τὴν εἰκόνα ζηλώσαν ὅσην, ὁμοιόν τι καὶ αὐτὸς παθεῖν πρὸς ὑμᾶς, οἷον ἐκεῖνοι πάσχουσι πρὸς τὸ ποτὸν οἱ δηχθέντες ὑπὸ τὸ διψάδος. ὅσῳ γὰρ ἂν ἐπὶ πλέον παίσω ἐς ὑμᾶς, τοσούτῳ μᾶλλον ὀρέγομαι δὲ πράγματος, καὶ τὸ δίψος ἀγχόθεν ὑπεκκαίεταί μοι. καὶ ἔοικα οὐδὲ ἐμπλήσεσθαί ποτε δὲ τοιούτου ποτοῦ. καὶ μάλα εἰκότως. ὧν γὰρ ἂν ἅπτομαι διεδεῖ τε, καὶ καθαρὰ ὕδατα ὑπερχεῖται; ὥστε σύγγνωτε, εἰ δηχθεὶς ὑπ' αὐτὸς τὴν ψυχὴν ὀδόντων τούτων, καὶ ὑπεκκαιόμενος τὸ δήγματι, ἐμφορᾶσθαι χανδὸν, ὑπαθεῖς τὸ χρυσῷ τὴν κεφαλήν. εἰ μόνον μὴ ἐπιλείπειν τὰ παρ' ὑμῶν ἐπιῤῥέοντα; μὴ δ' ὑπεῖσθε τὴν ἀπροάσπως; κεχηνότα, ἔτι δὲ διψῶντα καταλιπεῖν, ὡς δίψας με ἐνε-

est: sed exciderunt mihi. Itaque ova colligunt, eaque magno studio curant vicini, non tantùm edendi gratia: sed illis evacuatis ut vasis utuntur, & ex iis pocula faciunt. Neque enim, quia arenosa est terra, figulinam exercere possunt. Magnis autem inventis, duo pilei fiunt ex singulis ovis. Alterutra enim dimidia pars capiti sufficiens, est pileus. Ibi ergo ad ova dipsades sunt in insidiis: & quum accesserit homo, ex arena prorepentes, infœlicem mordent. Atque illi accidunt quæ paulò antè dixi, semper bibenti, magisque sitienti, neque se unquam implenti. Hæc per Iovem non differui tanquam æmulus Nicandri: neque ut intelligatis me non negligere notitiam naturæ Libycorum reptilium. Medicorum enim magis ista laus est, quibus hæc scire necesse est, ut adversus ea ex arte opitulari possint. At mihi videor, ac per Phidiam, ne hanc imaginem ferinam iniquo animo feratis, eodem modo erga vos affici, quo in potum qui à dipsade morsi sunt. Nam quo crebriùs ad vos ito, eo magis itare cupio, & siti intolerabili incendor, mihique videor hujusmodi potu nunquam expleri posse. Idque jure optimo. Vbi enim adeò limpidam puramque aquam consequerer? Quare ignoscite, si & ipse animo ictus hoc morsu jucundissimo & saluberrimo abundè me ingurgito, capite scaturigini supposito. Contingat tantùm ut non deficiant quæ à vobis influunt: & non effuso audiendi studio, hiantem, & sitientem relinquatis. Nam quod ad meam erga vos fi-

tim

καὶ τἀμοῦ πρὸς ὑμᾶς, οὐδὲν ἂν ἐκώλυε πίνειν ἀεί. κατὰ γὰρ τὸν σοφὸν Πλάτωνα, κόρος οὐδεὶς τῶν καλῶν.

tim attinet, nihil prohibebit quominus semper bibam siquidem juxta sapientis Platonis sententiam, Rerum pulchrarum nulla est satietas.

ΔΙΑΛΕΞΙΣ ΠΡΟΣ ΗΣΙΟΔΟΝ.

DISSERTATIO CVM HESIODO.

ARGVMENTVM.

Cavillatio quædam poëtarum est, qua Hesiodum vanitatis atque mendacii coarguit, quòd cum jactaverit, se à Musis accepisse munus hoc, ut carmine celebraret & præterita, & qua futura essent, nihil de futuris, quod quidem extet, vaticinatus fuerit, sive hoc invidia quadam fecerit, communicare nolens aliis, qua ipse accepisset, sive vanitate aliqua, qua, cùm nihil tale à Musis didicisset, ad vulgus tamen hujuscemodi de se jactarit. Ad hanc accusationem fingitur postea Hesiodus respondere, ac tueri sese: cujus rationes postea confutantur. Hujus cavillationis occasio petita est ex Theogoniæ principio, ubi laurum à Musis se accepisse poëta fabulatur.

ΛΟΥΚΙΑΝΟΣ.

Ἀλλὰ ποιητὴν μὲ ἄρεσον εἶναί σε Ἡσίοδε, καὶ τοῦτο ὑφ' ἡμῶν λαβεῖν μὴ τὸ δάφνης, αὐτός τε δεικνύεις σὺ οἷς ποιεῖς. ἔνθεα γὰρ, καὶ σεμνὰ πάντα. καὶ ἡμεῖς πιστεύομεν ὕτως ἔχειν. ἐκεῖνο δ' ἀπορῆσαι ἄξιον, τί δήποτε ἀφθονίαν ὑπὲρ σαυτοῦ, ὡς διὰ τοῦτο λάβοις τὸν θεσπέσιον ἐκεῖνον ὠδὸν ὑφ' ἡμῶν, ὅπως κλείοις μὲν ὑμνοίης τὰ παρεληλυθότα, καὶ θεσπίζοις τὰ ἐσόμενα, θάτερον μὲν πάνυ σπουδαίως ἐξενίλωκας, θεῶν τε γενέσεις διηγούμενος, ἄχρι δὲ τῶν πρώτων ἐκείνων, χάους, καὶ γῆς, καὶ οὐρανοῦ, καὶ ἔρωτος. ἐπὶ δὲ, γυναι-

LVCIANVS.

At poëtam præstantissimum esse te Hesiode, & hoc à Musis cum lauro accepisse in iis quæ edidisti, ipsemet ostendis: sunt enim divina & gravia omnia: nosque ita se habere credimus. Illud tamen non abs re quæsiverim, quorsum de te proloquutus, quasi propter hoc divinum illum cantum à Deabus acceperis, ut celebrares & caneres præterita, & prædiceres futura: alterum quidem omnino perfectè expressisti, Deorum genealogiam recensendo, etiam usque ad primos illos, nempe chaos, terram, cœlum, & amorem: præterea mulierum

κῶν ἀρετῶς, καὶ ἀθρόνιστες γαμηλίους, καὶ ὅσα περὶ πλειάδων, καὶ ὅσα περὶ ἡμερῶν ἀρότου, καὶ ἀμήτου, καὶ πλοῦ, καὶ ὅλως, ἅ ἄλλων ἀπάντων. ἡμέτερον δ', καὶ ὁ χρησιμώτερον ἐπὶ τῷ βίῳ παρφαπολὺ, καὶ θεῶν δωρεαῖς μᾶλλον ἐοικὸς, λέγω δὲ τὰ μελόντων προαγόρευσιν, ἠδὲ τὰ δεκάτῃ ἐξαπάφημας, ἀλλὰ τὸ μέρος τοῦτο πᾶν, λήθη ἀθρόνιστε δώκας, ἠδαμοῦ τ' ποιήσεως ἢ τ' Κάλχαντα, ἢ τ' Τήλεφον, ἢ τ' Πολύϊδον, ἢ τ' Φινέα μιμησάμενος. οἱ μὲν δὴ ἀθρόνιστε μουσῶν τάδε τυγχάντες, ὥμως προφέρεσι ζον, καὶ σὺ ἄκνυν χρεῶν τοῖς δορμῶσις. ὥστε ἀνάγκη σοι τ' τρεῶν τούτων αὐτῶν, μιᾶ γε πάντως σύνεχας. ἢ γὰρ ἐψεύσω εἰ δὲ πικρὸν εἰπεῖν, ἀχ ὡς ὑποφορμῶν σοι τ' μουσῶν δὲ τὰ μέλοντα προλέγειν δώσας, ἢ αἱ μὲ, ἔδοσαν ὥσπερ ὑπέχοντο, σὺ δ' ὑπὸ φθόνῳ ἀποκρύπτεις, καὶ ὑπὸ κάλπον φυλάττεις τῷ δωρεᾶν, ἐ μεθιδοὺς αὐτῆς τοῖς δορμῶσις. ἢ γέγαπται μὲν σοι δὲ πὶ τοιαῦτα πολλά, ἠδέπω δ' αὐτὰ τῷ βίῳ ἀθρόνιστε δώκας, δοκ οἶδα εἰς ὃν καιρὸν τινα ἄλλον πεμιδόμεν τῷ χρῆσιν αὐτῶν. ἐκεῖνο μὲ γὰρ ἠδὲ τολμήσαιμ' ἂν εἰπεῖν, ὡς αἱ μοῦσαι δύο σοι παρέξειν ὑποχόμεναι, τὸ μὲ, ἔδοσαν. ἐξ ἡμισείας δ' ἀπεκρίνασθε τῷ ὑπέχεσιν λέγω δ' τῷ τὰ μελλόντων γνῶσιν. καὶ τοῦτο, ἀθρόνιστε αὐτῷ ἐν τῷ ἐπὶ ὑπεσχημένῳ. τοῦτα δ' ἂν ἀθρόνιστε ἄλλῳ Ἡσίοδε, ἢ παρ' αὐτὸ σὲ μάθοι τίς ἄν; πρέπον γὰρ ἂν, ὥσπερ οἱ θεοὶ δοτῆρες ἑάων εἰσὶν, ὕτω δ' ὑμῖν τοῖς φίλοις, καὶ μαθηταῖς αὐτῶν, μὴ πάσης ἀληθείας ἐξηγεῖσθαι περὶ ὧν ἔστ, ἐ λύειν ἡμῖν τὰς ἀπορίας. Ησ. ἐνῶ μὲ μοι ὦ βέλτιστε, ῥαδίως δόκεσιν ἀποκρίνεσθαι περὶ σοι περὶ ἁπάντων, ὅτι μηlierum virtutes, tum rei rusticæ præcepta: quæcunque ad Pleiadas, ad arandi, metendi, navigandi, denique aliorum omnium tempora pertinent. Alterum verò, quod cùm humanæ vitæ futurum erat utilius, tum Deorum donis multò convenientius, futurorum dico prædictionem, ne omnino quidem attigisti: sed partem hanc omnem oblivioni tradidisti, nullo modo tua poëfi aut Calchanta, aut Telephum, aut Polyidum, aut Phinea imitatus: qui tametsi hoc à Musis non acceperant, futura tamen prædicebant, nec eos rogantibus respondere pigebat. Itaque necesse est te harum trium culparum una esse implicitum. Aut enim mentitus es, quanquam hoc dictu acerbum, Musas tibi fuisse pollicitas fore ut futura posses prædicere: aut illæ promissis steterunt: at tu præ invidia celas, & in sinu servas munus, ne illius egentes participes facias: aut multa quidem istiusmodi scripsisti, nondum tamen in lucem edidisti: haud scio quodnam aliud in tempus eorum usum reservans. Neque enim illud ausim dicere, Musas cùm duo se tibi præstituras promiserint, unum quidem dedisse, dimidium autem promissionis revocasse: dico autem futurorum notitiam: idque cùm ipsam priorem in carmine promisissent. Hæc igitur Hesiode, à quonam alio quàm à te hæc perdiscamus? Decet enim, quemadmodum Dii sunt largitores bonorum, ita & vos qui ipsorum estis amici & discipuli, ea quæ scitis quàm verissimè exponere, & dubia nobis solvere. *Hesiodus.* Tibi vir optime, ad omnia facilè possum respondere: nempe eo-

δὲν ἐστι τ ἐῤῥαψῳδημμένων ὑπ' ἐμοῦ, ἴδιον ἐμοὶ, ἀλλὰ τ μουσῶν. κ) ἐχρῆν σε παρ' ἑκείνων τὰς λογισμὰς τ τε εἰρημμένων, κ) τ παραλελειμμένων ἀπαιτεῖν. ἐγὼ γ ὑπερ μ ὧν ἐδίαν ἠπιστάμην, λέγω γ ὅ τ νέμειν, κ) ποιμαίνειν, ὁ ἐξελαυνέιν, κ) βοᾶλλειν, κ) τ ἄλλων, ὅσα ποιμένων ἔργα, κ) μαθήματα, δίκαιον ἂν εἶν ἀπολογεῖσθ. αἱ δὲ τ γ, τὰς αὐτῶν δωρεὰς οἷς τε ἂν ἐθέλωσι, κ) ἐφ' ὅσον ἂν οἴωνται καλῶς ἔχειν, μεταδιδάσιν. [1] ὅμως γ, ὅτι ἀπορήσω πρὸς σὲ ὁ ποιητικὴς ἀσυνολογίας. ὁ γὰρ οἶμαι χρὴ πᾶσι τ ποιητῶν ἐς τὸ λεπτότατον ἀκριβολογημένους, ἀπαιτεῖν κ) τὸν συλλαβὴν ἑκάστην σύντηξιν πάντως τὰ εἰρημένα, κἂν εἴ π σὺ τῷ τ ποιήσεως ῥυθμῷ πᾶσι ῥᾳδίως λάβῃ, πικρῶς τοῦτο ἐξετάζειν, ἀλλ' εἰδέναι ὅτι πολλὰ ἡμεῖς, κ) τ μέτρων ἕνεκα, ὁ τ εὐφωνίας, ἐπεμβάλλομεν. τὰ γ, ὁ τὸ ἔπος αὐτὸ πυλλάκις λεῖα ὄντα, ὅτι οἶδ' ὅπως παρεδέξατο. σὺ γ, τὸ μέγιστον ὧν ἔχομεν ἀγαθῶν, ἀφαιρῇ ἡμᾶς. λέγω δὲ τὴν ἐλευθερίαν, κ) τὴν σὺν τῷ ποιεῖν ἐξουσίαν. κ) τὰ μ ἄλλα, οὐχ ὁρᾷς ὅσα τ ποιήσεως κωλύει. σκιαμαχίαν δὲ, κ) ἀκμήτας πυὰς ἐκλέγεις, ὁ λαβὰς τῇ συκοφαντίᾳ ζητεῖς. [2] ἀλλ' ὁ μὲν ταῦτα σὺ, οὐδὲ καθ' ἐμὲ μόνα, ἀλλὰ πολλοὶ ὁ ἄλλοι τὰ ὅμοτέχνα ἐμοὶ Ὁμήρου κατακνίζουσι, λεπτὸν ὕφος κατειδῆ, κ) μάλιστα μικρὰ ἄττα διεξιόντες. εἰ δὲ ὁ χρὴ ὁμόσε χωρήσαντα τῇ αἰτίᾳ τὴν ὀρθοτάτην ἀπολογίαν ἀπολογήσασθαι, ἀναγνῶθι ὦ ἑτος τὰ ἔργα μου, κ) τὰς ἡμέ-

rum quæ cecini, nihil mihi eſſe proprium, ſed Muſis: à quibus æquum erat ut dictorum & omiſſorum rationem poſtulares. Ego verò ſuper iis quæ privatim ſcio, paſcendi inquam, & regendi pecora, à ſtabulis abigendi, & mulgendi ratione: & ſiqua ſunt alia paſtorum opera, & officia, reſpondere poſſem. At Deæ ſua munera quibus voluerint, & quandiu id rectè ſe habere putarint, præſtare conſueverunt. Non tamen erga te mihi deerit poëtica urbanitas. Neque enim utique minutiſſima quæque perquirendo, à poëtis exigendum eſt, ut perfectè omnino ad unamquamque ſyllabam ipſorum dicta reſpondeant: & ſiquid in poëſeos curſu per imprudentiam elabatur, id acerbè examinandum: ſed ſciendum nos & metri, & ſoni concinni cauſa multa interſerere: alia verò plana cùm ſint, carmen ipſum neſcio quomodo ſæpe recipere. At tu noſtrorum bonorum maximo nos privas: nempe libertate & fingendi licentia. Atque alia quidem poëſeos ornamenta quàm multa ſint non vides, verùm minutias quaſdam & ſpinas excerpis, & anſas ſycophantiæ quæris. At hæc non ſolus neque in me ſolum, ſed multi etiam alii artis ejuſdem profeſſoris Homeri ſcripta inceſſunt, admodum tenuia, ac potiſſimùm minutula quæque perſequentes. Porrò ſi conſertis manibus oportet me rectiſſimam accuſationis defenſionem afferre, heus tu, Opera

1 Ὅμως γ ἵνα ἀπορήσω πρὸς σὲ ὁ ποιητικὴς ἀσυνολογίας] Hæc verba non agnoſcit interpres, vel, quod potius credo, eo quod illa non intellexit, de induſtria ſuppreſſit. Sed proculdubio legendum eſt ἀπολειπίας. Palm.

2 Ἀλλ' ὁ μὲν ταῦτα σὺ] Ἀλλ' ὁ μὲν ταῦτα σὺ. Marcil.

1 Ἀπ'

ερες. εἴσῃ γὰρ ὅσα σὺ τῷ ποιήματι τούτῳ, μαντικῶς ἅμα, καὶ σοφῶς προτεθέασταί μοι, τὰς ἀποβάσεις προδηλῶσα τῶν γε ὀρθῶς, καὶ κατὰ καιρὸν πεπραγμένων, καὶ τὰ ἀβλαβῆ παρελείμματα τὰς ζημίας. καὶ τὸ, οἵσεις δ' ἐν φορμῷ, πάντῃ δέ σε θησόντων, καὶ πάλιν ὅσα ἀγαθὰ περέσῃ τοῖς ὀρθῶς γεωργοῦσι, χρησιμωτάτη σὺ τῷ βίῳ μαντικὴ νομίζοιτο. Αν. τοῦτο μὲν ὦ θαυμάσιε Ἡσίοδε, καὶ πάνυ ποιμενικὸν εἴρηταί σοι, καὶ ἐπαληθεύειν ἔοικε τῷ τῶν μουσῶν ἐπαίνοιν, αὐτὸς δὲ ἀπολογίαν ὑπὲρ τῶν ἐπῶν διωκάμενος. ἡμεῖς δ', ὦ τοιούτῳ τῷ μαντικῷ θεσπίσαντι, καὶ τῶν μουσῶν ἀμελήσαντι. ἐπεὶ πάνυ τοιαῦτα; πολὺ μαντικώτεροι ὑμῶν οἱ γεωργοὶ, καὶ ἄριστα μαντεύσαιντ' ἂν ἡμῖν περὶ αὐτῶν, ὅτι ὑσμινος μὲν θεῶν, σὺ δὲ λῃ ἔσῃ τὸ θράσμασι. ἰὼ δ' αὐχμὸς ἐπιλάθῃ, καὶ διψήσουσιν αἱ ἄρουραι, ἀδήμια μηχανὴ μὴ ἀπὸ λιμὸν ἐπικαλεσθῆσαι τοῖς δίψει αὐτῶν. καὶ ὅτι ὦ μεσοῦντος θέρους, χρὴ δρέπειν. ἢ σὺν ἄν τι ὄφελος ἡμῖν εἴη σκιμποδέντων τῶν ἀπερμόνων, ἀδὲ ἁμᾶν χλωρὸν ἐπὶ τῷ στάχυι, ἢ κενὸν σύρεσθαι τὸ καρπόν. ὦ μὴν ἀδὲ σκέπτεσθαι τὸ μαντείας δεῖται, ὡς ἰὼ μὴ καλύψῃς τὰ ἀπέρματα, καὶ θρέψαντα μακέλλῃ ἔχων ἐπιφορβίη τῇ γῆς αὐτοῖς, καλαπτήσεται τὰ ὄρνεα, καὶ ἀσπαρτεδεῖται τῶν ἅπασαν ἔθ θέρος ἐλπίδες. τὰ γὰ τοιαῦτα, ἀθαμινέστερος μὲν, καὶ ὑποθήκας λέγων, σὺν ἂν τις ἁμφοῖνοι. μαντικῆς δ', πάμπολυ ἀποδεῖν μοι δοκεῖ, εἰς τὸ ἔργον, τὰ ἄδηλα, καὶ ἀδαμὴ ἀδαμῶς φανερὰ ἀπεργάσεται. ὥσπερ τὸ τῷ Μίνοϊ ἀπρεπεῖν, ὅτι σὺ τῷ θ μέλιτος πίθῳ ὁ παῖς ἐστιν αὐτῷ ἀποπνιγόμενος, καὶ τὸ τοῖς Ἀχαιοῖς ἀπομένυσθαι τὸ Ἀπόλλωνος ὀργῆς

pera mea & dies lege. Cognoſces enim quæ in eo poëmate vaticinandi pariter, & divinandi facultate prædixi, quum præſignificavi ſucceſſus eorum quæ rectè & tempeſtivè fierent, & damna eorũ quę omitterentur, Et hoc *Corbe feres, paucis mirandus, in horrea fruges.* Et rurſus quæ bona conſequentur qui agros rectè colunt: utiliſſima vitæ humanæ putetur ars vaticinandi. *Lu.* Enimvero hoc, admirande Heſiode, paſtorale eſt quod dixiſti, verumque reddere videris Muſarũ afflatum, quum non poſſis ipſe tuorum carminum defenſionem ſuſcipere. Nos autem hujuſmodi divinationem à te, & Muſis non expectabamus: ſiquidem talia, vaticinandi multò quàm vos peritiores agricolæ, etiam de illis optimè nobis vaticinarentur, nempe ſi pluat Deus, fore, ut manipuli uberes proveniant: ſed ſi ſqualor agros occuparit, & arva ſitiant: fieri non poſſe quin eorum ſiccitatem fames ſequatur. Tum etiam agros æſtate colendos non eſſe, quòd nulla hinc utilitas perciperetur, effuſis temerè ſeminibus: neqüe demetendas virides adhuc ariſtas, alioqui fructum inanem inventum iri. Sed neque illud eget vaticinio, quòd niſi ſemina operaris, & ligonem tenens famulus terram ipſis injiciat, aviculæ advolabunt, omnemque meſſis ſpem intercipient. Etenim non aberrabit à vero, qui dixerit hæc eſſe agricolarum præcepta & documenta: ſed à divinatione procul abeſſe mihi videntur, cujus opus eſt, obſcura, & nullibi uſpiam aperta præcognoſcere, ut Minoi prædicere futurum ut filius

ejus in mellis dolio ſuffocetur, & Apollinis iræ cauſam Achivis

πλὴν αὐτίκα, καὶ τὸ δικάτῳ ἔτει ἁλώσεσθαι τὸ Ἴλιον. ταῦτα γὰρ ἡ μαντική. ἐπεὶ ἐκ τῶν τοιούτων εἴ τις αὐτῇ ἀναλήθεια, οὐκ ἂν φθάνοι καμὲ μόνον λέγων. ὥσπερ γὰρ, καὶ προφητεύω, καὶ ἀπὸ Κασταλίας, καὶ δάφνης, καὶ τρίποδος δελφικῆς, ὅτι ἂν γυμνὸς ὑπ' ὄρους ὦσιν τις, ὄντος πρωΐτι, ἢ χαλαζῶντος ὑπὸ θεοῦ, ἠπίαλος ἢ μικρὸς ἐπιπεσεῖται καὶ τοιοῦτο. καὶ τὸ ἔτι γε τούτου μαντικώτερον, ὅτι ἐκ θέρμης μὴ τοῦτο ὡς τὸ εἰκὸς ἐπιγένηται, καὶ ἄλλα πολλὰ τοιαῦτα. ὧν γελοῖον ἂν εἴη μεμνῆσθαι. ὥστε τὰς μὲ τοιαύτας ἀπολογίας, καὶ μαντείας, ἄφες. ἐκεῖνο δέ, ἃ εἴρηκας ἐν ἀρχῇ, ἴσως ἀνδρὸς ἄξιον, ὡς οὐδὲν ἥδιον τοῦ λεγομένων, ἀλλά τις ἔμπνοια δαιμόνιος ἐνεποίησέ σοι τὰ μέτρα, καὶ πάνυ οὐδὲ ἀκίνητα βέβαιος ὑπῆρ. ἐγὼ δὲ ἂν τὰ μὲ, ἐπιτελῆ τοῦ ὑπεροχημένου, πάσης ἀτελῆ ἀπολίμπανεν.

præfignificare, futurumque anno decimo Ilii excidium. Hæc ars divinandi præſtat: quæ ſiquis illi adſcripſerit, neque me vatem dixerit: quum prædicam, & divinabo, etiam abſque aqua Caſtalia, lauro, & Delphico tripode, eum qui obambulaverit nudus hyeme, pluente quoque & grandinante Deo febri algida non levi cerreptum iri. Quodque majoris eſt peritiæ vaticinandi quàm hoc, etiam calorem poſt hæc, ut veriſimile, ſequuturum: aliaque id genus multa, quorum meminiſſe eſſet ridiculum. Quare apologias ejuſmodi, & vaticinia miſſa facito. Æquum verò fuerit, fortaſſe, quòd initio dixiſti, admittere: quòd nihil eorum quæ abs te dicebantur noſſes, ſed divinus quiſpiam afflatus metra tibi ſuggereret, atque is non admodum firmus: quippe qui non eorum quæ promiſiſſet partem perficeret, partem imperfectam relinqueret.

ΠΛΟΙΟΝ, Η ΕΥΧΑΙ.

NAVIGIVM, SEV VOTA.

ARGVMENTVM.

Irridet hoc dialogo Lucianus cupiditates, & ſtulta hominum vota, ut qui in iis rebus plerumque felicitatem ponant, eaque ſibi expetant, quæ ſi ipſis contingant, plurimum & moleſtiæ & periculorum quoque interim habituri ſint. Ita enim fingitur hic Adimantus primò, divitias, poſt hunc Samippus potentiam & imperium, poſtremus autem Timolaus voluptates, & quicquid mundo plauſibile videtur, optare. Quorum omnium vota Lucianus ita confutat, ut oſtendat quidvis potiùs quàm felicitatem in his rebus poſitam eſſe.

LY-

ΛΥΚΙΝΟΣ.

Οὐκ ἐγὼ λεγον ὅτι ῥᾷττον τὰς γύπας ἑωλος νεκρὸς ἐν φανερῷ κείμενος, ἢ ἥτις ποτὲ τῶν συνδοξαν Τιμόλαον ἀφελέσθαι, καὶ εἰς Κόρινθον δεῖ ἀπιόντι ἥντινα ἀπιέναι; ἀφ' τοῦτο ὅτι φιλοθεάμων σύ γε, καὶ ὁκνος τὰ τοιαῦτα. Τιμο. τί γὰρ ἔδει σε ποιεῖν ὦ Λυκῖνε, χολοῦν ἄγοντα, πυθόμενον ὅτως ἐπερμελέσθη ναυῒ, καὶ πέρα δὲ μέτρου ἐς τὴν Πειραιᾶ κατεπλοκότα, μίαν τῶν ἀπ' Αἰγύπτου εἰς Ἰταλίαν σιτηγῶν; οἰμαι δ' ἐσφοὶ, σέ τε, καὶ Σάμιππον τοῦτον, μὴ καλ' ἄλλο τι ἐξ ἄστεος ἥκειν, ἢ ὀψομένους τὸ πλοῖον. Λυ. νὴ Δία ἐγὼ δ' Ἀδείμαντος ὁ μυρρινοῦσιος εἵπετο μετ' ἐμοῦν. ἀλλ' οὐκ οἶδ' ὅπου νῦν ἐκεῖνός ἐστιν, ἀποπλανηθεὶς ἐν τῷ πλήθει τῶν θεατῶν. ἄχρι μὲν γὰρ τοῦ νεὼς, ἅμα ἠλθομεν. καὶ ἀνιόντες εἰς αὐτὸν, σὺ μὲν οἴμαι Σάμιππε, προῆεις· μετὰ σὲ δ', ὁ Ἀδείμαντος ἐλέγετο· εἶτ' ἐγὼ μετ' ἐκεῖνον, ἐχόμενος αὐτοῦ ἀμφοτέραις. καί με λαβὼν τὰ ἀποβάθρας ὅλης παρέπεμψε χειραγωγῶν, ὑποδεδεμένον, ἀνυπόδητον αὐτὸς ὤν. τὸ δὲ τούτου δ', οὐκ ἔτι αὐτὸν εἶδον, οὔτε ἔνδον, οὔτε ἐπὶ κατελυθείμεν. Σαμι. οἶδα ὦ Λυκῖνε ὅπου ἡμᾶς ἀπέλειπεν, ὁπότε οἶμαι τὸ ὠραῖον ἐκεῖνο μεσόκιον ἐκ τῆς θαλάμης

LYCINVS.

Annon dicebam quòd pridianum cadaver in propatulo positum vultures citiùs lateret, quàm novum aliquod spectaculum, Timolaum, etiamsi uno spiritu Corinthum illi esset curriculo abeundum? propterea spectaculorum es amans, & ad talia impiger. *Timolaus.* Quidnam me vacantem, agere oportebat Lycine, cùm audivissem navim supra modum ingentem in Piræum appulsam esse, unam videlicet earum quibus ex Ægypto in Italiam frumentum importari solet? Existimo autem & vos, cùm te, tum hunc Samippum, non aliam ob causam ex urbe huc esse profectos, quàm ut navigium hoc videretis. *Lyc.* Per Iovem Adimantus quoque Myrrhinusius comes veniebat: sed nescio ubinam ille nunc sit, in multitudine spectatorum errans. Nam ad navim usque venimus unà, in quam quum ascenderemus, tu quidem Samippe præibas, & sequebatur Adimantus: deinde ego illum, manibus ambabus apprehensum. Atque ille me per totas scalas manu ducens transmisit calceatum ipse discalceatus. Sed ab eo tempore ipsum non vidi amplius, neque intus, nec postquam descendimus. *Sam.* Scis Lycine, ubi non reliquit, puta quando formosus ille adolescens ex domicilio

1 Ἀπ' Αἰγύπτου εἰς Ἰταλίαν σιτηγῶν] Ex Ægypto & tota Africa Romam frumentum advehebant. Inde λιβύη πυροφόρος Pindar. Isthm. Odyss. 1. Rutilius Itiner. lib. 1.

Quin & fecundas tibi conferat Africa messes.

Sic Africa cum spicis. Claudian. lib. 2. de laudib. Stilic. Ex aliis etiam provinciis, è Sicilia, Gallia Narbonensi. *Bourd.*

1 Κορ-

πρόσληψε, τὸ τῶν κρατερῶν ὀφόντων ἐνδεδεκὼς, ἀναδεδεμένον ἐς τὸ πρόσω τῶν κόμων, ἐπ' ἀμφότερα δὲ μετέπιπτε ἀπηωρημένων. εἰ τοίνυν ἐγὼ Ἀδείμαντον εἶδα, οἷμαι γλαφυρὸν ὄντα σκεῦος θέαμα ἰδὼν, μακρὰ χαίρειν φράσας τῇ αἰγυπλίᾳ ναυπηγῷ, ὡς ἐνεργὸν τὸ πλοῖον, παρέσπευδε δακρύων, ὥσπερ εἴωθε. ταχὺ δάκρυς γὰρ ὁ ἀνὴρ ἐς τὰ ἐρωτικά. *Lyc.* καὶ μὴν ὡραῖον πάνυ κἀλὸς ὦ Σάμιππε, ὁ μειρακίσκος ἔδοξέ μοι, ὡς ἂν ὁ Ἀδείμαντον σκάπτοντα, ὦ τοσοῦτοι Ἀθηναῖοι κἀλοὶ ἅπαντες, πάντες ἐλεύθεροι, σμύλοι τὸ φύσημα, παλαίστρας ἀποπνέοντες. οἷς καὶ ῥᾳδιοδάκρυσιν εἶναι ἀγχίνους. ἀτὰρ ὃ ἔφης τῇ μελαγχρωΐᾳ εἶναι, καὶ πρόχειλός ἐστι, καὶ λεπτὸς ἄγαν τῶν σκελοῖν, καὶ ἐρρέγχθω ἐπισυρμόν τι, καὶ σπευδόμενος, καὶ ἐπίτροχον, ἑλλάνιστί φημι, ἐς τὸ πάτερον ἢ τὸ ψόφῳ, καὶ τῷ φωνῆς τόνῳ. ἡ κόμη δ', καὶ ἐς τὸ πρόσω ὁ πλόκαμος σπειραμένος, οὐκ ἐλεύθερόν φησιν αὐτὸν εἶναι. *Timo.* τοῦτο μὲν δήλωσίς ἐστιν ἀληθείας ὦ Λυκῖνε σημεῖον ἐστι αἰγυπλίας, ἡ κόμη. ἅπαντες γὰρ οὗτοι οἱ ἐλεύθεροι παῖδες ἀναπλέκονται. ἔστι τε ὅτε τὸ ἐρρωσικὸν ὑπὸ Παλλήνῃ. οἱ δὲ θεράποντες ἡμῶν, οἷς ἐδόκει καλὸν εἶναι κομᾶν τοὺς γέροντας, ἀναδεδεμένους [1] κρώβυλλον ὑπὸ τέττιγι χρυσῷ ἀνειλημμένον. *Sam.* εὖγε ὦ Τιμόλαε, ὅτι ἡμᾶς ἀναμιμνήσκεις τῶν Θουκυδίδου συγγραμμάτων, ἃ ἐν τῷ

cilio prodivit, puro amiculo indutus, religata à tergo coma, ad utramque frontis partem reducta. Proinde si Adimantum bene novi, arbitror illum conspecto tam venusto spectaculo, ei pro more lachrymantem astitisse, cùm in lachrymas ad res amatorias sit propensus: & Ægyptio illi navis fabricatori, navim circumagenti longum vale dixisse. *Lyc.* Atqui non adeò formosus, Samippe, adolescens ille mihi est visus, ut Adimantum percellere potuerit, quem Athenis tot formosi sectantur, ingenui omnes, loquendo garruli, & palæstram spirantes: quibus etiam illachrymari non est ignavum. Hic autem præterquam quòd colore fusco est, habet etiam prominentia labia, nimiumque gracilia crura: loquiturque dissolutum, & incompositum quiddam, continuatis ac volubilibus verbis, Græcè quidem, sed ad patrium morem concitato strepitu, & inflexo vocis accentu. Porrò coma, atque ille à tergo convolutus capillus, haudquaquam liberum esse ipsum arguit. *Timol.* Hoc quidem Lycine, coma videlicet: Ægyptiæ nobilitatis est signum. Omnes enim ingenui pueri eam religant. Et ad pubertatem usque majores nostri Pallenenses, quibus decorum videbatur ut senes comam nutrirent, redimiti crobyllo sub aurea cicada religato. *Sam.* Rectè quidem Timolaë Thucydidis commentarios nobis in memoriam revocas: quæ

1 Κρώβυλλον ὑπὸ τέττιγι] Legend. Interpr. Aristophan. ad nub. Tzetz. histor. 301. Chil. 10. *Bourd. Crobyllo*] Crobylus, crinium plexeus in acumen desinens, de quo Thucydides in primo Plut. in libello de Tacente Pythia Tertull. lib. de Veland. virginib. de cicada Athenienſium Greg. Nazianzenus:

Κεκροπίδαι τέττιγα φιλόκομον ὑπὲρ ἰήϊα γαίης
Γηγενέες. Cogn.

1 Χρυ-

πρόοιμίῳ τῷδε τὰ ἀρχαίας ἡμῶν τρυφῆς εἶπεν ἐν τοῖς Ἴωσιν, ὁπότε οἱ τότε συναποῳκίσθησαν. Τιμ. ἀτὰρ ὦ Σάμιππε, νῦν ἀνεμνήσθη ὁπόθεν ἡμῶν ἀπελείφθη Ἀδείμαντος, ὅτε δὴ τὰ ἴσα ἐπολὺ ἔτημεν ἀναβλέποντες, ἀριθμοῦντες τὰς βυρσῶν τὰς ἐπιβολὰς, καὶ θαυμάζοντες ἀνιόντα τὸν ναύτιλον ἀφ' ἡμῶν κάλων, εἶτα ἐπὶ τὰ κεραίας ἄνω ἀσφαλῶς ἀφιέντα, τὰ περιόντων ἐπειλημμένον. Σαμι. εὖγε λέγεις. τί δ' ἂν χρὴ ποιεῖν ἡμᾶς σύτωθα; κἀραδοκεῖν αὐτὸν, ἢ ἐθέλεις ἐγὼ αὖθις ἐπάνειμι ἐς τὸ πλοῖον; Τιμ. μηδαμῶς, ἀλλὰ πρόϊωμεν. εἰκὸς γὰρ ἤδη παρεληλυθέναι σμίνον ἀποσβέσαι ἐς τὸ ἄστυ, ἐπεὶ μηκέθ' ἡμᾶς εὑρεῖν ἐδύνατο. εἰ δὲ μὴ, ἀλλ' οἶδε τὸν ὁδὸν Ἀδείμαντος, κἀγὼ δέος ἐδέν, μὴ ἀπολειφθεὶς ἡμῶν ἀποβιηθῇ. Λυ. ὁρᾶτε μὴ σκαιὸν ἡ φίλον ἀπολιπόντες, αὐτὸς ἀπίεναι. βαδίζομεν δ' ὅμως, εἰ δὲ Σαμίππῳ τοῦτο δοκεῖ. Σαμι. καὶ μάλα δοκεῖ, ἵν' πῶς ἀνεωγυῖαν τὴν παλαίστραν ἔτι καταλάβωμεν. ἀλλὰ μεταξὺ τῶν λόγων, ἠλίκη ναῦς, εἴρετο δὲ ἑκάστην πήχεων ἔλεγεν ὁ ναυπηγὸς τὸ μῆκος, εὗρον ὄν, ὑπὲρ τὸ τέταρτον μάλιστα τούτου, καὶ ἀπὸ τῆς καλαστρώμεως, ἐς τὴν πυθμένα, ἢ βαθύτατον κεῖται τὸν ἄντλον, σανίσι σφῆς τοῖς εἴρετο. τὰ δ' ἄλλα, ἠλίκος μὲν ὁ ἶσος, ὅσην ὄν ἀνέχει τὴν κεραίαν, οἷαν ὄν πρόσθεν κέχρητο, δὲ συνέχεται, ὡς ὄν ἡ πρύμνα μὲν ἐπανέσχηκεν πρέμνῳ κομπύλῃ, [1] χρυσῆν χοινίσκον ἐπικειμένη, καλαυκρὺ ὄν, ἀνάλογον ἡ πρῷρα ὑπερέβηκεν, ἐς τὸ σφέσω ἀπομηκες ille de veteri noſtra luxuria in proœmio dixit in Ionibus, quando tum illi ſimul in coloniam miſſi fuerunt. *Timo.* At nunc demum in mentem mihi venit Samippe, ubi Adimantum reliquerimus: quando videlicet diu ſtetimus ad malum ſurſum ſpectantes, coria alia aliis ſuperimpoſita numerantes, & nautam admirantes per funes aſcendentem, deinde per antennam ſupernè tutò currentem, cornibus antennarum apprehenſis. *Sam.* Rectè dicis: quid igitur facto hîc opus? utrum hîc expectemus ipſum, an vis ut ad navim abeam iterum? *Tim.* Nequaquam: ſed pergamus. Nam veriſimile eſt illum jam præteriiſſe, in urbem ſeſe recipientem, poſtquam nos non amplius invenire potuit. Sin minus, viam novit Adimantus, neque metuendum eſt, ne à tergo relictus, à nobis ſeducatur. *Lyc.* At videte ne inhumanum ſit relicto amico abire. Eamus tamen ſi Samippo quoque videtur. *Sam.* Etiam videtur, ſi fortè apertam adhuc palæſtram deprehendere poterimus. Sed inter loquendum, quanta navis, viginti & centum cubitorum longitudine, ajebat navis fabricator latitudine verò ſupra quartam maximè hujus partem: tum à ſummis foris ad fundum uſque, quà profundiſſima eſt, juxta ſentinam, novem & viginti cubitos alta. Præterea quantus malus, quantam erigit antennam, quali rudente utitur, & aſtringitur. Vt verò puppis paulatim aſſurgit inflexa, impoſito aureo anſerculo: è regione autem æqua proportione prora prominet, in anteriorem par-

1 Χρυσῆν χοινίσκον] Sic omnes omnino editiones, legendum tamen eſt χοινίσκον. De chenifco multa Colvius ad Apul. *Bourd.*

1 Ἐζδο-

κυομένη, τῷ ἐπώνυμον τῆς νεὼς θεὸν ἔχοντα τῶν Διόσκουρον, καὶ ἑκατέρωθεν. ὁ μὲν ἄλλος κόσμος, αἱ γραφαί, καὶ δὴ καὶ τὸ παρόσιον πυραυνές, καὶ πρὸ τούτων, αἱ ἄγκυραι, καὶ τροφεῖα, καὶ περιαγωγεῖς, καὶ μετὰ τοῦτο πρύμναι οἰκήσεις, θαυμάσια πάντα μοι ἔδοξε. καὶ τὸ τῶν ναυτῶν πλῆθος, ὅσον πεδῷ ἂν τις εἰκάσειεν, ἐλέγετο δὲ τοσοῦτον ἄγειν σῖτον, ὡς ἱκανὸν εἶναι πᾶσι τοῖς ἐν τῇ Ἀττικῇ ἐνιαύσιον τροφὴν. καίτοι πάντα μικρός τις ἀνθρωπίσκος, γέρων ἤδη, ἔπεμπεν ὑπὸ λεπτῇ κάμακι τὰ πλοιοκῦρα πηδάλια περιφέρων. ἐδείχθη γάρ μοι ἀναφαλαντίας ἄλως, ἦρον οἴμαι τέκμαρ. Τιμ. θαυμάσιος τὴν τέχνην, ὡς ἔφασκον οἱ ἐμπλέοντες, καὶ τὰ θαλάττια σοφός, ὑπὲρ τὸν Πρωτέα. ἀκούσεται δ' ὅπως δεῦρο κατῆγαγε τὸ πλοῖον, οἷα ἔπαθον πλέοντες, ἢ ὡς ὁ ἀστὴρ αὐτοὺς ἔσωσεν; Λυ. οὐκ ὦ Τιμόλαε, ἀλλὰ καὶ νῦν ἡδέως σ' ἂν ἀκούσαιμι. Τιμ. ὁ ναύκληρος αὐτὸς διηγεῖτό μοι, χρηστὸς ἀνήρ, καὶ προσομιλῆσαι δεξιός. ἔφη δὲ ἀπὸ τοῦ Φάρου ἀπάραντας ὑπὸ πνοιαῖῳ πνεύματι, [1]ἑβδομαίους ἰδεῖν τὸν Ἀκάμαντα. εἶτα ζεφύρου ἀνέμου πνεύσαντος, ἀπενεχθῆναι πλαγίους ἄχρι Σιδῶνος. ἐκεῖθεν δέ, χειμῶνι μεγάλῳ δεινὸν ἐπὶ Χελιδονέας ἀφικέσθαι καὶ Αὐλῶνος ἐλθεῖν. ἔνθα δὴ σφᾶς μικρὸν ἀπορρῦξαι δῶμα ἅπαντας. οἷον δέ ποτε ἐξαπλοῦσιν καὶ αὐτὸς Χελιδονέας, ἠλίκον ἐν τῷ τόπῳ ἀνίστατο τὸ κῦμα. καὶ μάλιστα σφᾶς τὰ λίαν, ὁπόταν ἐπιπερὶ μέσην, τὴν ἐπώνυμον τῆς νεὼς θεὸν ἔχουσαν τὸν Διόσκουρον ἑκατέρωθεν. ὁ μὲν ἄλλος κόσμος, αἱ γραφαί, καὶ δὴ καὶ τὸ παρόσιον πυραυνές, καὶ πρὸ τούτων, αἱ ἄγκυραι, καὶ τροφεῖα, καὶ περιαγωγεῖς, καὶ μετὰ τοῦτο πρύμναι οἰκήσεις, θαυμάσια πάντα μοι ἔδοξε. καὶ τὸ τῶν ναυτῶν πλῆθος, ὅσον πεδῷ ἂν τις εἰκάσειεν, ἐλέγετο δὲ τοσοῦτον ἄγειν σῖτον, ὡς ἱκανὸν εἶναι πᾶσι τοῖς ἐν τῇ Ἀττικῇ ἐνιαύσιον τροφὴν. καίτοι πάντα μικρός τις ἀνθρωπίσκος, γέρων ἤδη, ἔπεμπεν ὑπὸ λεπτῇ κάμακι τὰ πλοιοκῦρα πηδάλια περιφέρων. ἐδείχθη γάρ μοι ἀναφαλαντίας ἄλως, ἦρον οἴμαι τέκμαρ. Τιμ. θαυμάσιος τὴν τέχνην, ὡς ἔφασκον οἱ ἐμπλέοντες, καὶ τὰ θαλάττια σοφός, ὑπὲρ τὸν Πρωτέα. ἀκούσεται δ' ὅπως δεῦρο κατῆγαγε τὸ πλοῖον, οἷα ἔπαθον πλέοντες, ἢ ὡς ὁ ἀστὴρ αὐτοὺς ἔσωσεν; Λυ. οὐκ ὦ Τιμόλαε, ἀλλὰ καὶ νῦν ἡδέως σ' ἂν ἀκούσαιμι. Τιμ. ὁ ναύκληρος αὐτὸς διηγεῖτό μοι, χρηστὸς ἀνήρ, καὶ προσομιλῆσαι δεξιός. ἔφη δὲ ἀπὸ τοῦ Φάρου ἀπάραντας ὑπὸ πνοιαῖῳ πνεύματι, [1]ἑβδομαίους ἰδεῖν τὸν Ἀκάμαντα. εἶτα ζεφύρου ἀνέμου πνεύσαντος, ἀπενεχθῆναι πλαγίους ἄχρι Σιδῶνος. ἐκεῖθεν δέ, χειμῶνι μεγάλῳ δεινῷ ἐπὶ Χελιδονέας ἀφικέσθαι καὶ Αὐλῶνος ἐλθεῖν. ἔνθα δὴ σφᾶς μικρὸν ἀπορρῦξαι δῶμα ἅπαντας. οἷον δέ ποτε ἐξαπλοῦσιν καὶ αὐτὸς Χελιδονέας, ἠλίκον ἐν τῷ τόπῳ ἀνίστατο τὸ κῦμα. καὶ μάλιστα σφᾶς τὰ λίαν, ὁπόταν ἐπιπερὶ μέσην

partem longè porrecta, cognominem navi Deam ſidem utrinque habens. Cætera enim ornamenta, picturæ, veli paralium flammeum, & ante hæc, anchoræ, vertendi, & circumagendi inſtrumenta, & illæ poſt puppim habitationes, omnia admiranda mihi ſunt viſa. Iam & nautarum multitudo cum exercitu comparari poſſet. Dicebatur autem tantum frumenti ducere, quantum in annuum victum omnibus Atticæ incolis ſufficeret. Atque hæc omnia parvus quidam homuncio ſenex jam, conſervabat, tenui pertica tanta gubernacula circumagens. Nam mihi monſtratus fuit calvaſter quidam criſpus, Heron opinor nomine. *Tim.* Ille in arte ſua mirabilis, ut navigantes ajebant, & rerum marinarum Proteo peritior. Audiſtis autem quo pacto navem huc appulerit? qualia navigantibus acciderint, aut ut ipſos ſtella ſervarit? *Lyc.* Nequaquam Timolaë: ſed nunc id libenter ex te audierimus. *Tim.* Narravit mihi nauclerus ipſe, homo probus, & colloquio benignus. Ajebat autem cùm à Pharo ſolviſſent, flatu non admodum vehementi, ſeptimo die Acamantem vidiſſe. Exinde zephyro ex adverſo ſpirante, tranſverſos abreptos fuiſſe ad Sidonem uſque. Inde autem tempeſtate magna jactatos, per anguſtias illas ad Chelidoneas perveniſſe die decima, ubi parum abfuit quin omnes ſubmergerentur. Novi autem ipſe qui Chelidoneas aliquando ſum prætervectus, quanti ſe eo loci attollant fluctus, & maximè flante Africo, quando & Au-

1 Ἑβδομαίους ἰδεῖν τὸν Ἀκάμαντα] Acamas mons eſt & promontorium Cypri occidentale, quod nunc Italis nautis *Capo di San Piphano* dicitur, quod à dextris videtur iis, qui Alexandria vel Ægypto verſus Rhodum & Aſiam tendunt. *Palm.*

1 Κυ-

λάβῃ ἐ ἔ νότε. μετ' ἐκεῖνο γὲ δὴ συμβαίνῃ μερίζεσθ τὸ Παμφύλιον ἀπὸ τ λυκιακῆς θαλάσης. καὶ ὁ κλύδων ἅτε ἀπὸ πολλῶν ῥαμμάτων πρὸς τῷ ἀκρωτηρίῳ χιζόμενο. ἀπόξυροι δὲ εἰσι πέτραι ἐ ὀξεῖαι, ὥσθ' ἡ ῥῶγμαι τῷ κλύσμαθι. καὶ φοβερώτατον ποιεῖ τὸν κυμαινόμενον, καὶ τ ἦχον μέγαν. καὶ τὸ κῦμα πολλάκις αὐτῷ ἐστεμένης τῷ σκοπέλῳ. τοιαῦτα ἐ σφᾶς καλαλαβεῖν ἔφασκεν ὁ ναύκληρο, ἔτι ἐ νυκτὸς ὄσης, ἐ ζόφου ἀκριβοῦς. ἀλλὰ πρὸς τὸν οἰμωγὴν αὐτῶν ἐπικλασθέντας τοὺς θεοὺς, πῦρ τε ἀναδεῖξαι ἀπὸ τ Λυκίας, ὡς γνῶεῖσαι τ τόπον ἐκεῖνον, καί πνα λαμπρὸν ἀστέρα, Διοσκόρων τ ἕτερον, ἐπικαθίσαι τῷ καρχησίῳ, καὶ κατευθῦναι τὸν ναῦν ἐπὶ τὰ λαιὰ ἐς τὸ πέλαγο, ἤδη τῷ κρημνῷ προσφερομένῳ. τἀντεῦθεν ἤ ἄπαξ τ ὀρθῆς ἐκπεσόντας, ἀφ' ἑ Αἰγαίῳ πλεύσαντας, ἑβδομηκοστῇ ἀπ' Αἰγύπτ ἡμέρα πρὸς ἀντίας τὰς ἐτησίας πλαγιάζοντας, ἐς Πειραιᾶ χθὲς καθορμίσασθ, τοσοῦτον ἀποσυρέντας ἐς τὸ νότου, ὡς ἔδη τὸν Κρήτ τὸν δεξιὰν λαβόντας, ὑπὲρ τ Μαλέα πλεύσαντας, ἤδη εἶναι ἐν Πειραιεῖ. Λυ. νὴ Δία θαυμάσιόν πνα φῆς κυβερνήτ τ ἥρωα, ἢ ἑ Νηρέως ἡλικιώτ τὸν, ὃς τοσοῦτον ἀπεσφάλε τ ὁδοῦ. ἀλλὰ τί τοῦτο; οὐκ Ἀδείμαν ἐκεῖνός ἐστ; Τιμ. πάνυ μὲν οὖν Ἀδείμαν αὐτός. ἐκβοήσομαί σοι. Ἀδείμαντε, σέ φημι τ μυῤῥινούσιον, τ Στροβίχ. Λυ. δυοῖν θατέρου, ἢ δυχεραίνῃ καθ' ἡμῶν, ἢ ἐκπεκώφω. Ἀδείμαν γὲ, οὐκ ἄλλο πῆς ἐστι. πάνυ ἤδη σαφῶς ὁρῶ καὶ βαδισμα ἐκεῖνο, καὶ τὸν χρῶ ἡ κεφαλ. ἐπιτείνωμεν ἤ ὅμως τ πεύστεως ἀπὸ τ ἐναντίου.

Auſtri partem aſſumpſerit. Nam ab eo loco contingit Pamphilium mare à Lycio dividi: & fluctus ipſi ut pote multis undis, circa promontorium illud velut interſecti (præruptæ autem & acutæ ſunt rupes, & incurſionibus aquarum acuminatæ) & procellas excitant terribiliores, & fragorem magnum: ac fluctus plerumque æquè magnus eſt ac ipſe ſcopulus. At talia ſe deprehendiſſe dicebat nauclerus, cùm adhuc nox eſſet: & caligo profunda: ſed Deos gemitibus ipſorum flexos, & ignem à Lycia oſtendiſſe, ut locum illum agnoſcerent: & ſtellam quandam ſplendidam, Dioſcurorum videlicet alterum, in carcheſio conſediſſe, navimque ad ſiniſtram in altum iterum direxiſſe, cùm jam in præceps ferretur. Atque ex eo cùm jam ſemel à recta via excidiſſent, per Ægæum navigantes, ſeptuageſimo die, quàm ab Ægypto ſolverant, adverſus eteſias, per obliquum, & tranſverſe actos in Piræum heri appulſos eſſe, tantum in partem inferiorem abreptos: quos conveniebat Creta ad dextram relicta, ſupra Maleam navigantes, jam in Italia eſſe. *Lyc.* Per Iovem mirabilem dicis gubernatorem Heronem, vel Nereo coætaneum, qui tantum à via aberrarit. Sed quid hoc? an ille eſt Adimantus? *Tim.* Omnino Adimantus ipſe. Vocemus hominem. Adimante, te dico Mirrhynuſium, Strobichi filium. *Lyc.* Ex duobus alterum illi accidit: aut enim nobis eſt infenſus, aut obſurduit. Nam omnino Adimantus ille eſt, neque alius quiſquam. Iam admodum planè video: cùm pallium ipſius eſt, tum inceſſus, & abraſa ad cutem coma. Greſſum tamen acce-

ελπίδων, ὡς καταλάβωμεν αὐτόν. Λυ. μὴ δῆτα ἰμᾶς λαθόμενοί σε ἐπιστρέψωμεν ὦ Ἀδείμαντε, ἢ οὐ παρακούεις ἡμῖν ἐμβοώσιν; ἀλλὰ δοκεῖς φροντίζοντι ἔοικέναι ἐπί σωτηρίας τινός, ἢ μικρόν, ὅσῃ σύγκλυδον φροντιστήριον πρᾶγμα ὡς δοκεῖς ἀνακυκλῶν. Αδει. οὐδέν ὦ Λυκῖνε χαλεπόν, ἀλλά με καινή τις ἔννοια μεταξὺ βαδίζοντα ὑπελθοῦσα, ἐξέκλεισεν ὑμῶν ἐποίησεν, ἀτενὲς πως αὐτῷ ἅπαντι τῷ λογισμῷ ἀποβλέποντα. Λυ. τίς αὕτη; μὴ γὰρ ὀκνήσῃς ἐπεῖν, εἰ μή τις ἐστὶ τῶν πάνυ ἀποῤῥήτων. καίτοι ἐπελέξθημέν ὡς οἶσθα, καὶ τέχνην μεμαθήκαμεν. Αδει. ἀλλ' αἰσχύνομαι ἔγωγε εἰπεῖν πρὸς ὑμᾶς. οὕτω γὰρ μειρακιώδες ὑμῖν δόξει τὸ φρόνημα. Λυ. μῶν ἐρωτικόν τί ἐστιν; οὐδὲ γὰρ οὐδὲ τοῦτο ἀμυήτοις ἡμῖν ἐξαγορεύσεις, ἀλλ' ὑπὸ λαμπρᾷ τῇ δᾳδί, καὶ αὐτοῖς τετελεσμένοις. Αδει. οὐδέν ὦ θαυμάσιε τοιοῦτον, ἀλλά πινα πλοῦτον ἐμαυτῷ ἀνεπλαττόμην, ἢν κενὴν μακαριότητα οἱ πολλοὶ καλοῦσι. καί μοι ἐν ἀκμῇ τῆς εὐδαιμονίας, καὶ τυφῆς, ἐπίστητε. Λυ. ὁρῶ τὸ πρόχειρότατον τοῦτο, [1] κοινὸς ἑρμᾶς φασι, καὶ ἐς μέσον καταθὲς φέρων τὸν πλοῦτον. ἄξιον γὰρ ἀπολαῦσαι τὸ μέρος φίλος ὄντας, τῆς Ἀδειμάντου τυφῆς. Αδει. ἀπελείφθην μὲν ὑμῶν σὺν τῇ πρώτῃ ἐς τὰν ναῦν ἐπιβάσα, ἐπεί σε ὦ Λυκῖνε κατέγνωσαν ἐς τὸ ἀσφαλές. ἐμεμετρήθη γάρ μοι τῆς ἀγκύρας τὸ μέγεθος, σὺν οἶσθ' ὅπως ὑμεῖς ἀπέστητε. ἰδὼν δ' ὅμως τὴν πάνυ, ἡρέμα πινὰ τῶν ναυτῶν ὑπόσην ἀποφέρει ἡ ναῦς τὸν διαπόντιον ὡς ἐπιτοπολὺ καθ' ἕτος

acceleremus, ut eum assequamur. Nisi veste apprehensum te convertamus, Adimante, nos inclamantes non audiveris? At etiam cogitabundus videris, rem non exiguam, neque parvi momenti cogitatione volutans. *Adim.* Nihil grave Lycine: sed nova quædam cogitatio, quæ inter eundum, mihi in mentem venit, ut ne vos audirem, fecit, dum intentè, ac tota mente in illam incumbo. *Lyc.* Quænam ista est? Ne enim graveris dicere, nisi id sit aliquid planè arcani. Atqui initiati sumus, ut scis, & celare didicimus. *Adim.* At pudet me vobis dicere: adeò juvenile vobis videbitur id quod nunc cogito. *Lyc.* Num amatorium quiddam est? Neque enim hoc profanis nobis narrabis, sed & ipsis splendida face lustratis. *Adim.* Nihil, ô præclare, istiusmodi: sed opulentiam quandam mihi ipsi affingebam: quam inanem fœlicitatem vulgus appellat: & mihi in summa vi opum & deliciarum versanti, superveniistis. *Lyc.* Proinde illud quod omnibus est in ore, Communis Mercurius inquiunt: & in medio has opes depone. Æquum enim est nos quoque parte aliqua frui voluptatum Adimanti, amici cùm simus. *Adim.* Relictus sum à vobis ubi primùm in navim conscendimus, postquam te Lycine in tuto collocassem. Nam cùm anchoræ magnitudinem metirer, nescio quò à me discessistis. Omnibus tamen perlustratis, quendam ex nautis interrogavi quantum lucri hæc navis in singulos annos domino referret ut plu-

1 Κοινὸς Ἑρμᾶς] Phrunut. cap. de Mercer. Theoph. Charact. 24. Latini *in commune*. Seneca Epistola 120. *Quæres aliquid juveni non exspecto donec dicas in commune, ipse mihi dico.* Bourd.

1 Εὖ-

ἔκφυσιν τῶν μισθοφορέων. ὁ δέ μοι δώδεκα ἔφη ἀττικὰ τάλαντα, εἰ πως τελάσχοιν τις λογίζοιτο. τἀντεῦθεν ἐν ἐπανιὼν, ἐλογιζόμην, εἴ τις θεῶν τὴν ναῦν ἄφνω ἐμὴν ποιήσειεν εἶναι, οἷον ἂν ὡς δύδιμύρια βίον ἐθέσπα, εὖ ποιῶν τοὺς φίλους, καὶ ἐπιπλέων σύνοτε μὲ αὐτοὺς, σύνοτε ὁ οἰκέτης σκάπτων. εἶτα σὺν τοῖς δώδεκα σκείνων τελάντων, οἰκίαν τε ἤδη ὠκοδόμησά μὲν ἐπικαίρου μικρὸν ὑπὲρ τῶν ποικίλης, τὴν τοῦ Ἰλισσοῦ σκείνου τὴν πατρῴαν ἀφεὶς, καὶ οἰκέτας ὠνήμην, καὶ ἐσθῆτας, καὶ ζεύγη, καὶ ἵππους. νυνὶ δ᾽ ἤδη ἐπλεον, ὑφ᾽ ἁπάντων δύδιμυριζόμενος τῶν ἐπιβατῶν, φοβερὸς τοῖς ναύταις, καὶ μονονοὺχὶ βασιλεὺς νομιζόμενος. ἔπ δέ μοι τὸ κῦ τῶν ναῦν σύνελιζονῖ, καὶ ἐς λιμένα πόρρωθεν ἀποβλέποντι, ἐπίτας ὦ Λυκῖνε, κατέδυσας τὸ πλοῖον, καὶ ἀνέτρεψας εὖ φερόμενον τὸ σκάφος ῥείσ τὸ ζύγης τῇ πνοιμῇ. Λυ. σὺκοῦν ὦ γλυκαῖε, λαβόμενός με, ἄπιμι ὅπως τὸ τραπηζῶν, ὡς ἵνα πιέσω τῶν, ἢ καταπονέσην, ὃς τηλικοῦτον ναυάγιον εἰργασμένη ἐς τοῦτο, σὺν γῇ καὶ τῶν σὺν Πειραιῶς ἐς τὸ ἄστυ. ἀλλ᾽ ὅρα ὅπως συνδήσομέν σε τὸ πλοῖον. πέντε γοῦν εἰ βάλῃ, κακκίω, καὶ μείζω ἢ αἰγυπτίᾳ πλοῖα ἤδη ἔχω. καὶ τὸ μέγιστον, ὑδὲ καταδυῶσι δυνάμενα. καὶ πέρα σοι πεντάκις ἐξ Αἰγύπτου κατ᾽ ἔτος ἑκάστου σιτηγωγίσω σιτηγωγίαν. καὶ ὦ ναυκλήρων ἄριστε, δῆλος εἰ ἀφόρητος ἡμῖν τότε γενησόμενος. ὡς γὸ ἐπ ἐνὸς πλοίῳ τοσοῦτ᾽ διασώσης ὤν, παρήκεις βοῶντων, εἰ πέντε κτήσαιο ὡς τοῦτο τελέσμενα πάντα, καὶ ἀνώλεθρα, ὑ ὄψῃ δηλαδὴ τὰς

plurimum. Ille autem, duodecim, inquit, Attica talenta, ſiquis ad minima uſque ſupputarit. Exinde igitur rediens mecum ipſe cogitabam, ſiquis Deorum hanc navem derepente meam eſſe faceret, quam beatam vitam agerem, amicis benefaciendo, & in ea ipſe interdum navigando, ſervos interdum emittendo. Deinde ex duodecim illis talentis, etiam ædes ædificarem, in opportuno loco paulum ſupra Porticum pictam, relicta paterna illa quam juxta Iliſſum habeo: & ſervos, veſtes, vehicula, & equos emerem. Ac jam nunc navigabam, & à vectoribus omnibus fœlix prædicabar, & nautis formidandus, & tantùm non rex exiſtimabar. At tu, dum ea quæ in navi ſunt, compono, & portum eminus aſpicio, ſuperveniens Lycine, opulentiam hanc omnem mihi ſubmerſiſti, navemque ipſam ſecundo voti ſpiritu labentem, ſubvertiſti. *Lyc.* Proinde ô generoſe, correptum me abduc hinc ad prætorem, veluti piratam, aut demerſorem, ut qui tanti naufragii ſim author: idque in terra, quâ ex Piræo in urbem itur. At vide quo ſolatio tuum lapſum levabo. Quinque enim ſi placet, pulchriora & majora Ægyptio iſto navigia jam habe: & quod maximum fuerit, etiam immerſabilia: quæ quinquies ex Ægypto quotannis tibi frumentum importent. At nunc ô nauclerorum præſtantiſſime, jam nunc præ te fers, quàm nobis tum intolerabilis futurus ſis. Nam ſiquidem, unius hujus navigii cùm ſis dominus, nos exaudire clamantes noluiſti, ſi præter hoc, quinque poſſideres, tribus velis inſtructa, & tempeſtatibus invicta, nempe ne aſpiceres quidem amicos. Proinde tu quidem

φίλως. σὺ μὲν δὴ ὁπλόφ ὦ βέλτιστε. ἡμεῖς δ', ἐν Πειραιεῖ καθεδούμεθα. κἀγὼ τὰς ἐξ Αἰγίνης, ἢ Ἰταλίας καταπλεούσας ἀνακρινοῦμαι, εἴ πως τὸ μέγα Ἀδείμαντον πλοῖον τῶν ἐπιτηδείων τις οἶδεν. Ἀδει. ὁρᾷς, Δία τοῦτο ὄκνον εἰπεῖν ἃ ἐνενόουν, εἰδὼς ὅτι σὺ γέλωτα, κἀγὼ σκώμματα ποιήσεσθε μετὰ τοῦ ὄχλου. ὥστε ἐπίσασ μικρόν, ἕως ἂν ὑμεῖς καθυστερήσητε, ἀποπλεύσομαι πάλιν ἐπὶ τὰ νεώς. πολὺ γὰρ ἄμεινον τοῖς ναύταις καθορμίζειν, ἢ ὑφ' ὑμῶν καταγελᾶσθαι. Λυ. μηδαμῶς, ἐπεὶ συνεμβησόμεθά σοι ἐς αὐτὸ ὑποστάντες. Ἀδει. ἀλλὰ ὑφαιρήσω τὴν ἀποβάθραν, καθεστηκότων. Λυ. οὐκοῦν ἡμεῖς γε καθησόμεθα ὑμῖν. μὴ γὰρ οἷόν σοι μὲν εἶναι ῥᾴδιον τηλικαῦτα πλοῖα κτᾶσθαι, μήτε πρισβύτῃ, μήτε ναυπηγησαμένῳ. ἡμεῖς δ', ὧν αἰτήσομεν παρὰ τῶν θεῶν ἐπὶ πολλὰς θαλάσσας ἀκμῆτες δύνασθαι νεῖν. καίτοι πῶς ἐς Αἴγιναν ἐπὶ τὴν σὴν οὐσίας τελεστὴν, οἶδα ἐγὼ λίκνῳ σκαφιδίῳ πάντες ἅμα οἱ φίλοι τεττάρων ἑκάστῳ ὀβολῶν διεπλεύσαμεν. κἀγὼ δὲν ἐθυμούμην ἡμᾶς συμπλέοντας. νυνὶ δ' ἀγανακτεῖς, εἰ συνεμβησόμεθά σοι, κἀγὼ τὴν ἀποβάθραν προσελθὼν ἀφαιρεῖς. ὑπερορμίζας γε ὦ Ἀδείμαντε, κἀγὼ ἐς τὸ κλαπὸν ὑπολύσεις, οὐδὲ οἶδα ὅστις ὢν, ναυκληρεῖς. ὥστε ἐπῄρέ σε ἡ οἰκία, ἐν καλῷ τῇ πόλεως οἰκοδομηθεῖσα, ἐς τὸ ἀκρολίθων τὸ πλῆθος. ἀλλ' ὦ γαθὲ, τοῦτο τὸ Ἴσιδος, καὶ τὰ νεκρικὰ ταῦτα ταρίχη πόθεν; μέμνησο ἡμῖν ἄγειν ἀπ' Αἰγύπτου, ἢ μύρου ἀπὸ Κανώπου, ἢ ἴβιν ἐκ Μέμφιδος. εἰ δὲ ἡ ναῦς ἐδύνατο, καὶ τὰ πυραμίδων μίαν. Τιμ. ἅλις παιδιᾶς ὦ Λυκῖνε. ὁρᾷς ὡς ἐγὼ

dem ſecunda navigatione utere, vir optime: nos autem in Piræo ſedebimus, eòs qui vel ex Ægypto, vel ex Italia navigabunt, interrogantes, numquis magnum illud Adimanti navigium, Iſidem puta, norit. *Adim.* Vides, ideo pigebat me dicere quid animo volverem, quòd ſcirem fore ut meum votum riſu, & dicacitate proſequeremini. Quare quum hic aliquantulum ſubſtitero donec vos progreſſi fueritis, hinc iterum mea in navi navigabo. Nam multò ſatius eſt cum nautis me colloqui, quàm hìc à vobis irrideri. *Lyc.* Nequaquam: nam tecum illam concendemus, ipſi etiam ſubeuntes. *Adim.* At ego ante vos ingreſſus ſcalas ſubtraham. *Lyc.* Proinde nos adnatando ſequemur vos. Ne enim putes facile tibi eſſe tanta navigia poſſidere, quæ neque emeris, neque compegeris. Nos autem à Diis non petituros, ut multa ſtadia poſſimus indefeſſi natare. Atqui primùm etiam in Æginam ad feſtum Dianæ ſcis quam parva navicula omnes ſimul amici, datis quiſque quatuor obolis trajecerimus: nec tamen ægrè ferebas quòd tecum navigaremus. At nunc indignaris quòd tecum conſcenſuri ſimus, & ſcalas antè ingreſſus ſubtrahis. Petulantem agis Adimante, & in ſinum non ſpuis: neque agnoſcis, quiſnam ipſe ſis qui navim gubernas. Adeò te ſublimem evexit domus iſta, in pulcherrimo urbis loco ædificata: & ſervorum multitudo. At ô bone per Iſidem quæſo, etiam Niliaca ſalſamenta, tenuia iſta memineris ex Ægypto huc nobis advehere, aut unguentum à Canopo, aut Ibin ex Memphide: quinetiam, ſi navis ſufficiet, ex pyramidibus unam. *Tim.* Satis jocorum, Lycine. Vides ut

eru-

ἡριᾶν Ἀδείμαντον ἐποίησας, πολλαῦ πῦ γέλωῖ ἐπικλύσας τὸ πλοῖον, ὡς ὑπέρωτλον εἶναι, κὴ μηκέτ' ἀντέχειν τῶς τὸ ἐπιῤῥέον; κὴ ἐπεὶ ἔτι πολὺ ἡμῖν τὸ λοιπόν ἐστι τῶς τὸ ἄστυ, διελόμενοι τετραχῇ τὴν ὁδὸν κῆ τὰς ἐπιβάλλουσας ἑκάστῳ σταδίους, αἰτῶμεν ἅπερ ἂν δικῇ τοῖς θεῶν. ὅτω γὰρ ἂν ἡμῶς ὁ, τε κόμωδος λάχοι. κὴ ἅμα οὐφρανθήσεσθε, ὥσπερ ἡδίστῳ ὀνείρατι ἐκστάντες, ἐφ' ὅσον βαλόμεθα εὖ ποιήσαντι ἡμᾶς. παρ' αὐτῦ γὰρ ἐκόντος τὸ μέτρον τῆ εὐχῆς. κὴ οἱ θεοὶ πείσω ὑποπτεύσουσι παρέξοντες, εἰ ἔ τῇ φύσῃ ἀπίθανα ἔσται. τὸ δ' μέγιστον, ἐπιδείξις ἔσται τὸ πρᾶγμα, ὅστις ἂν ἄρατο χρήσιμος τῦ πλούτου, κὴ τῇ εὐχῇ. δηλώσει γὰρ οἷος ἂν ἔ πλουτήσας ἐγγίνεται. Σαμι. καλῶς ὦ Τιμόλαε, κὴ σοὶ δοκεῖ σοι. κὴ ὅταν ὁ κωμῳδὸς κελεῦ, εὔξομαι ἅπερ ἂν δικῇ. εἰ μὲ γὰρ Ἀδείμαντος βάλεται, οὐδὲ ἐρωτᾶν οἶμαι, ὃς γε δὴ ἐν τῇ νηῒ τὸ ἕτερον πόδα ἔχει. χρὴ δ' ἔ Λυκίνου δοκεῖν. Λυ. ἀλλὰ πλουτοῦμεν, εἰ τῦτο ἄμεινον, μὴ ἔ βασκαίνειν ἐπὶ ταῖς κοιναῖς εὐτυχίαις δοκῶ. Αδει. πῖς γὰρ πρῶτος ἀρξεῖ; Λυ. σὺ ὦ Ἀδείμαντε. εἶπε μοῖ σὲ, ὅτου Σάμιππος, εἶπε, Τιμόλαος. ἐγὼ δ', ὀλίγον ὅσον ἡμισάδιον τὸ πρὸς Δίπυλον ἐπιλήψομαι τῇ εὐχῇ, κὴ τῦτο ὡς οἷόν τε δραδράμων. Αδει. σκοπῶν ἐγὼ μὲ ἤδεν πω ἀποχήσομαι τῦ νεώς. ἀλλ' εἴσομαι ἔξεστιν, ἐπιμετρήσω τῇ εὐχῇ. ὁ δ' Ἑρμῆς ὁ κερδῶος, ἐπινεύσεται ἅπασιν. ἔσω γὰρ τὸ πλοῖον, κὴ τὰ ἐν αὐτῷ πάντα, ἐμός, κὴ ὁ φόρτος, οἱ ἔμποροι, αἱ γυναῖκες, οἱ ναῦται, κὴ ἄλλο εἴ τι ἥδιστον κτημάτων ἀπάντων

erubescere Adimantum feciſti, cum adeò multo riſu navigium inundaris, ita ut jam ſit inexhauſtum, nec ei quod influit, amplius reſiſtere queat. Et quoniam adhuc multum nobis viæ reſtat ad urbem uſque, diviſo in quatuor partes itinere, ſuo cuique attributo ſtadio, poſtulemus à Diis quæ videbuntur. Ita enim nos laborem viæ non percipiemus, ſimulque exhilarabimur, perinde ac ſi in jucundiſſimum ſomnium incideremus ultro, quod quandiu voluerimus nos beet. Nam penes unumquemque ſit voti modus, & ſupponatur Deos omnia conceſſuros, & ſi natura ſint incredibilia. Quod autem maximum eſt, hoc erit ſpecimen ejus qui divitiis & precibus optimè ſit uſurus: indicabit enim qualis foret, ſi dives evaſiſſet. *Sam.* Rectè Timolaë, & credo tibi: quumque tempus vocaverit, optabo quicquid videbitur. Nam ſi Adimantus vult, ne interrogandum quidem opinor, ut qui in navi alterum pedem habeat. Oportet autem etiam Lycino idem videri. *Lyc.* At diteſcamus, ſi hoc ſatius, ne communi fœlicitati invidere videar. *Adim.* Quis igitur incipiet? *Lyc.* Tu Adimante: deinde ſecundo loco hic Samippus, tertio Timolaus: ego verò, paulo ante dimidium ſtadium quod uſque ad Dipylum ſupereſt, idque quoad fieri poteſt percurrendo, votum incipiam. *Adim.* Proinde ego quidem neque nunc à navi diſcedam, ſed ſi modò licet, etiam aliquid voto adjiciam. Mercurius autem quæſtuoſus ille omnibus annuat. Navigium, & quæ in eo ſunt, mea ſint omnia, onus, mercatores, mulieres, nautæ, & ſiquid aliud jucundiſſimum inſit ex omnibus

των. Σαμι. λέληθας σεαυτὸν ἔχων ἐν τῇ νηΐ. Αδει. τὸ παῖδα φῄς ὦ Σάμιππε, τὸ κομήτην; κἀκεῖνο ἓν ἔστω ἐμοί. ὁπόσος ὁ πυρός ἐστιν, ὅτος ὁ ἀριθμὸς ἅπας, χρυσίον ἐπίσημον ἡγέσθω, τοσοῦτοι δαρεικοί. Λυ. τί τοῦτο ὦ Ἀδείμαντε; καταδύσεταί σοι τὸ πλοῖον. ὃ γὰρ ἔσον βάρος πυροῦ, καὶ ὁ ἰσαρίθμως χρυσίος. Αδει. μὴ φθόνει ὦ Λυκῖνε. ἀλλ' ἐπειδὰν εἰς σὲ παρέλθῃ ἡ εὐχή, τὸν Πάρνηθα σκείνην εἰ θέλοις, ὅλην χρυσῆν ποιήσας ἔχε. καίτοι σωπήσομαί σοι. Λυ. ἀλλ' ὑπὲρ ἀσφαλείας τοῦτο ἔγωγε τῆς ἐποιησάμην, ὡς μὴ ἀπολέσῃς ἅπαντας μὴ δὲ χρυσίον. καὶ τὰ μὲν ὑμέτερα, μέτεσται. τὸ μειράκιον δὲ τὸ ὡραῖον, ἀποπνιγήσεται ἀθλιον, νεῖν οὐκ ἐπιστάμενον. Τιμ. θαῤῥεῖ ὦ Λυκῖνε. οἱ δελφῖνες γὰρ αὐτὸ ὑποδύντες, ἐξοίσουσιν ἐπὶ τὸν γιῶ. καὶ νομίζεις κιθαρῳδὸν μέν τινα σωθῆναι παρ' αὐτῶν, καὶ ἀπολαῦσαι τὸ μισθὸν ἀνὴρ ὁ ᾠδὴς, καὶ νεκρόν τι ἄλλο παιδίον εἰς τὸν ἰσθμὸν ἐπὶ δελφῖνος ἀμφίως σωθησόμενον, τὸν δὲ Ἀδείμαντον οἰκέτην τὸν νεώνητον, ἀποφέρεσθαι δελφῖνος ἐρωτικόν; Αδει. καὶ σὺ γὰρ Τιμόλαε, μιμεῖ Λυκῖνον, καὶ ἐπιμετρεῖς τὰ σκωμμάτων. καὶ τοῦτο, εἰσηγητὴς αὐτὸς χρυόμενος. Τιμ. ἄμεινον γὰρ ἦν σιδηρώτερον αὐτὸ ποιεῖν, καί τινα θησαυρὸν ὑπὸ τῇ κλίνῃ ἀνορύττειν, ὡς μὴ πρᾶγμα ἄχθος ὂν δὲ πλοίῳ, μεζόνων εἰς χρυσίον ἐς τὸ ἄστυ. Αδει. εὖ λέγεις. ἀνορωρύχθω θησαυρὸς ὑπὸ τὸν Ἑρμῆν τὸν λίθινον, ὃς ἔστιν ἡμῖν ἐν τῇ αὐλῇ, μέδιμνοι χίλιοι ἐπισήμου χρυσίου. οὗτος δὲ κεῖ τὸ Ἡσίοδον, οἴκου τὸ πρῶτον, ὡς ἂν ἐπισημόταται οἰκοίμεν. καὶ τὰ μὲν τὸ ἄστυ πάντα facultatibus. *Sam.* Neſcis te in navi habere. *Adim.* Puerum iſtum inquit Samippe, comatum? Ille igitur ſit meus. Quantum autem eſt frumenti, totus granorum numerus in aurum ſignatum convertatur, totidemque Daricos. *Lyc.* Quid hoc Adimante? ſubmergetur tibi navigium: non enim idem pondus eſt tritici, & æqualis numero auri. *Adi.* Ne invideas, Lycine: ſed quum ad te pervenerit votum, Parnethem ſi placet, totam auream facias licet: atque ego tibi tum tacebo. *Lyc.* At ego quò magis in tuto navigares, hoc agebam: ne videlicet omnes unà cum auro periretis. Et quod ad vos attinet mediocriter periclitamini: at formoſus ille adoleſcentulus, ſuffocabitur miſer, cùm natare neſciat. *Tim.* Bono ſis animo, Lycine: delphines enim ipſum tergo ſubvehentes, in terram deportabunt. An tu putas citharœdum quempiam ab illis eſſe ſervatum, & hanc ſui carminis accepiſſe mercedem: deinde & alium quendam puerum mortuum, in Iſthmum à delphine eodem pacto apportatum: Adimanti autem ſervum hunc novitium nullum habiturum delphinem amatorem? *Adi.* Etiam tu Timolaë imitaris Lycinum, & ingeris dicteria, idque cùm hujus rei ſis author. *Tim.* Melius enim eſſet ut hoc veriſimilius fingeres, & theſaurum ſub lecto inveniſſes, ne hoc tibi foret negotii ut ex navi aurum in urbem transferres. *Adi.* Rectè dicis. Effodiatur igitur theſaurus ſub Mercurio illo marmoreo, qui nobis in aula eſt: auri videlicet ſignati mille modii. Statim itaque juxta Heſiodum: primùm ædes quàm maximè inſignes habitarem: deinde quæ circum urbem ſunt, omnia

πε ἀνησείμλω ἤδη, πλὴν ὅσα Ἰσθμοῖ, καὶ Πυθοῖ, καὶ ἐν Ἐλευσῖνι, ὅσα ἐπὶ θαλάττῃ, ἐ πρὸς τ ἰσθμὸν ὀλίγα, τ ἀγώνων εἵνεκα, εἴ ποτε δὴ πὸ ἴσθμια ἐπιδημήσαιμι, καὶ τὸ σικυώνιον πεδίον, καὶ ὅλως, εἴ πᾶ τι ἦ σωτηρεφὲς, ἢ ἔνυδρον, ἢ εὔκαρπον ἐν τῇ Ἑλλάδι, πάντα ἐν ὀλίγῳ Ἀδειμάντῳ ἔστω. ὁ χρυσὸς ἦ, κοίλῳ ἡμῖν ἐμφαγεῖν πε ἦ σκιπώμασθε, ἢ κύφα, ὡς τὰ Ἐχεκράτους, ἀλλὰ διζάλαυλον ἕκαστον τῶν ὀλκήν. Λυ. εἶπε πῶς οἰνοχόῳ ὁρίξῃ πλῆρες ὕπνου βαρὺ ἔκπωμα; ἢ σὺ δέξῃ παρ' αὐτῦ ἀμοργὶ ἢ σκύφον, ἀλλὰ σισύφιόν τι βάρος ἀναδιδόντος; Ἀδει. ἄνθρωπε, μή μ' ἀπάλυε τῶν δίχην. ἐγὼ ἦ ἐ τραπέζας ὅλας χρυσᾶς ποιήσομαι, καὶ τὰς κλίνας χρυσᾶς. εἰ ἦ μὴ σωπήσῃ, καὶ τὰς ἀλφηκόνας αὐτάς. Λυ. ὅρα μόνον μὴ ἄσπερ τῷ Μίδᾳ, καὶ ὁ ἄρτος σοι, καὶ τὸ ποτὸν, χρυσὸς γένηται, καὶ πλυτῶν, ἄθλιος ἀπόλῃ, λιμῷ διαφθαρεὶς πολυτελεῖ. Ἀδει. τὰ σὰ ῥυθμιεῖς πιζανώτερον ὦ Λυκῖνε μετ' ὀλίγον, ἐπειδὰν αὐτὸς αἰτῇς. ἐωθὼς ἐπὶ τύτοις, ἁλυκρὸς, καὶ ὁ βίος οἷος ἀθρόπολος. ὑπνος, ἐφ' ὅσον ἥδιστος. φίλων περίοδοι, καὶ δεήσεις. καὶ τὸ ἅπαντας ὑποπτήσσειν, καὶ προσκυνεῖν. καὶ οἱ μὲν, ἕωθεν πρὸς ταῖς θύραις ἄνω ἑ κάτω περιπατήσουσιν. ἐν αὐτοῖς ἦ, καὶ Κλεαίνετος, καὶ Δημοκράτης οἱ πάνυ. καὶ προσελθόντι γε αὐτοῖς, καὶ πρὸ τ ἄλλων εἰσδεχθῆναι ἀξιῶσι, θυρωροὶ ἑπτὰ ἑφεστῶτες. [1] δύμεμέθεις βάρβαροι προσπαρεξάπτουσιν ἐς τὸ μέτωπον δύο τῶν θυρεῶν, οἷα νῦν αὐτοὶ ποιοῦμνια jam coëmissem, præterquam quæ in Isthmo, Delphis, & Eleusine sunt: quæ mari adjacent, circumque Isthmum pauca, certaminum gratia, siquando ad Isthmia me conferrem, & Sicyonium campum: denique quicquid opacum, irriguum, & fœcundum in Græcia fuerit, id omne brevi tempore sit Adimanti: aurum autem concavum nobis sit ex quo cibum capiamus: pocula verò non levia, ut Echecratis illa, sed unumquodque duorum talentorum pondo. *Lyc.* Quo pacto pocillator poculum adeò grave, plenum tibi porrigat? aut quomodo accipies ab eo sine labore, non scyphum, sed Sisyphium pondus illo tradente? *Adi.* Mi homo ne mihi disturba votum. Ego mensas quoque auri solidi faciam, aureosque lectos: & ni tacueris, etiam ministros ipsos. *Lyc.* Vide modò, ne quemadmodum Midæ, ne panis potusque tibi in aurum convertatur, & diteſcendo miser pereas, fame ista pretiosa enectus. *Adi.* Tua igitur verisimilius compones Lycine, quum postmodum optare incipies. Vestis ad hæc sit purpurea, victus quàm maximè delicatus, somnus, quoad fieri potest, suavissimus, amicorum salutationes, & petitiones: & me vereantur, adorentque omnes: atque alii quidem primo statim mane ad fores sursum ac deorsum obambulent. Inter ipsos autem Cleænetus, & Democrates viri clari, quibus accedentibus, & ante alios introì recipi volentibus, septem janitores adstantes, ingentes barbari, in frontem statim impingant januam, perinde atque ipsi nunc aliis faciunt. Ego

1 Εὐμεγέθεις βάρβαροι] Syri, Medi, sic enim illos vocabant. Habes præcipuam partem pag. seq. apud Athen. lib. 1. *Bourd.*

σιν. ἐγὼ δ', ὁπόταν δόξῃ, προκύψας ὥσπερ ὁ ἥλιος, ἐκείνων μὲν οὐδ' ἐπιβλέψομαι οὐδενός. εἰ δέ τις πένης, οἷος ἦν ἐγὼ πρὸ βραχέος, φιλοφρονήσομαι τοῦτον. καὶ λαβόμενον, ἥκειν κελεύσω τῷ ὄχλῳ ἐπὶ τὸ δεῖπνον. οἱ δ', ἀποπνιγόμενοι οἱ πλούσιοι, ὁρῶντες ὀχήματα, ἵππους, καὶ παῖδας ὡραίους, ὅσον διχιλίους, ἐξ ἁπάσης ἡλικίας ὅ, τι ἂν τὸ ἀνθηρότατον. εἶτα δεῖπνα ἐπὶ χρυσοῦ. σύτελὴς γὰρ ὁ ἄνθρωπος, καὶ ὃ κατ' ἐμέ. τάριχος μὲν, ἐξ Ἰσπανίας. οἶνον δ', ἐξ Ἰταλίας. ἔλαιον δ', ἐξ Ἰσπανίας δὲ τοῦτο. μέλι δ' ἡμέτερον τὸ ἀττικόν, καὶ ὄψα πανταχόθεν, καὶ σῦς, καὶ λαγώς, καὶ ὅσα πτηνά. ὄρνις, ἐκ Φάσιδος. καὶ ταὼς, ἐξ Ἰνδίας. καὶ ἀλεκτρυὼν νομαδικός. οἱ δὲ σκιδάζοντες ἕκαστα, σοφισταί τινες, ἀβὲ πέμμασι καὶ χυμοῖς ἔχοντες. εἰ δέ τινι προσοίσει, σκύφον, ἢ φιάλην αἰτήσας ὁ οἰνοχόος, ἀποφερέτω καὶ τὸ ἔκπωμα. οἱ δὲ νῦν πλούσιοι, πρὸς ἐμὲ ἴροι, καὶ προσωπεῖα δηλονότι ἅπαντες. καὶ σὺ ἔτι τὸ ἀργυροῦν οἰνάκιον, ἢ τὸ σκύφον ἐπιδείξεται Διόνυσος ἐν τῇ πομπῇ. καὶ μάλιστα ἐπαιδὼν ὁρᾷς τὰς οἰκείας τὰς ἐμὰς ἀργύρου τοσούτου χρησίμους. τῇ πολλῇ δὲ τούτων πυρὶ ἐμὲ ἐξαίρετα ὑπάρξειν ἂν, αἱ μὲν Ἀθηνᾶσι, κατὰ μῆνα ἕκαστον δραχμῶν, τῷ μὲν ἀστῷ, ἐπιδόσιμον. τῷ δὲ μετοίκῳ, ἡμίσυ τούτων. δημόσια δὲ ἐς κάλλος ἕκαστα, καὶ βαλανεῖα, καὶ τὸν θαλαττίων ἄχρι πρὸς τὸ δίπυλον ἥκειν. κἀντεῦθεν ὡς λιμένα εἶναι, ἐπαγόμενον ὁρύγματι μεγάλῳ καὶ ὑδάτῃ, ὡς τὸ πλοῖόν μοι πλησίον ὁρμεῖν, κἀμὲ φανερὸν ὄν. ὑπὲρ δὲ Κεραμεικοῦ. τοῖς φίλοις δ' ὑμῖν, Σαμίππῳ μὲν, ἑκατὸν μεδίμνους ἐπισήμου χρυσίου ἀποκρίνασθαι τὸν οἰκονόμον

Ego verò, quando visum fuerit, prospiciens quemadmodum sol, illorum quidem nonnullos, ne aspiciam quidem. Si verò pauper quispiam, qualis ego fui ante repertum thesaurum, illum humaniter complectar, ac lotum ad cœnam sub tempus venire jubebo. Tum discruciabuntur isti divites, aspicientes vehicula, equos, puerosque formosos circiter bis mille, ex omni ætate delectos, ut quisque fuerit maximè floridus. Deinde cœnæ in auro appositæ (vile enim argentum, & nihil ad nostram fortunam) ac salsamentum quidem ex Hispania, vinum autem ex Italia: oleum quoque ex Hispania: mel verò nostras ignis expers, opsonia undequaque allata, sues, lepores, & volatilia quævis, gallina ex Phaside, pavo ex India, & gallus Numidicus. Qui verò singula parant, sophistæ sint circa bellaria & sapores exercitati. Quòd sicui præbibero, scypho, vel phiala petita qui ebiberit, auferat secum & poculum. Qui autem nunc sunt divites, præme Iri, & mendici videantur omnes. Neque amplius argenteam quadram, scyphum-ve Dionicus in pompa ostentabit: & maximè quum servos etiam meos argento tam multo uti videbit. Civitati autem à me hæc seponantur. Pecuniarum quidem distributiones, singulis mensibus drachmæ, civi quidem centum, inquilino verò quinquaginta. Publicè verò ad ornatum urbis, theatra, & balnea parabo, & mare usque ad Dipylum adducam, critque portus, huc adducta per fossam magnam aqua, ut navis mea propiùs appelli, & ex Ceramico conspici possit. Amicis autem vobis, Samippo quidem, œconomum jubebo viginti modios auri signati metiri. Ti-

σπίλωσι ἄν. Τιμολάῳ ϐ, πέντε χοίνικας. Λυκίνῳ ϐ, χοίνικα, ἀπομεμψιμοίρῳ ϵ τούτῳ, ὃν λάλον ἐστὶ, καὶ ἐπισκώπτει με τὴν ὀψίν. τὸν ἐθελόμοιρον βιῶναι τ' βίον, πλουτῶν ἐς ὑπερϐολὴν. καὶ τρυφῶν, καὶ πάσαις ἡδοναῖς ἀφθόνως χρώμενον. εἰρηκα. καίμοι ὁ Ἑρμῆς τελεσιεργήσειεν αὐτά. Λυ. οἶσθα δή ὦ Ἀδείμαντε, ὡς παῖνόν σοι ἀπὸ λεπτῆς κρόκης ὁ παῖς ὑποτὸν πλοῦτον ἀπηρτημένος, καὶ ὧν ἐκείνη ἀποῤῥαγῇ, πάντα οἴχεται, καὶ ἄνθρακές σοι ὁ θησαυρὸς ἔσται; Ἀδει. πῶς λέγεις ὦ Λυκῖνε; Λυ. ὅτι ὦ ἄριστε, ἄδηλον ὁπόσον χρόνον βιώσεις πλουτῶν. τίς γὰρ οἶδεν εἰ ἔτι ἀποδεκεσμένης σοι τ' χρυσῆς τραπέζης, πρὶν ἐπιϐαλεῖν τὴν χεῖρα, καὶ ἀπογύσασθαι ϐ πιεῖν, ἢ ϐ νομίσαι ἀλεκτρυόνα, ἀποφυσήσας τὸ ψυχίδιον, ἅπαξ, γυψὶ, καὶ κόρακι πάντα ἐκεῖνα καταλιπὼν; ἢ ἐξελεῖς καταδεδημόσιόμαί σοι τὰς μῦς, αὐτίκα πρὶν ἀπολαῦσαι ϐ πλούτου ἀποθανόντας, σύας ϐ, καὶ ζῶντας ἀποτερηθέντας ὧν εἶχον ὑπὸ τύραννον βασκανωτάτης τὰ τοιαῦτα δυσμενοῦς; ἀκούεις γάρ που τ Κροῖσον, καὶ τ Πολυκράτη, πολὺ σὲ πλουσιωτέρους γενομένους, ἐκπεσόντας ἐν βραχεῖ τῶν ἁπάντων; ἵνα δέ σοι ϵ τούτους ἀφῶ, τὸ, τί ὑγιαίνειν ἐχέγγυον οἴῃ σοι γενήσεσθαι, καὶ βέϐαιον; ἢ οὐχ ὁρᾷς πολλοὺς τ πλουσίων καταδεδημοσιωμένους ὑπὸ τ ἀλγηδόνων, τοὺς μὲν, οὐδὲ βαδίζειν δυναμένους, σύας ϐ, τυφλοὺς, ἢ τ' ὀτοδοΐαν. τί ἀλγεῖς; ὅτι μὲ γὰρ οὐκ ἂν ἕλοιο πλουτῶν δὶς τοσοῦτον πλοῦτον, ὁμοῖα πάσχειν Φανομάχῳ τῷ πλουσίῳ, καὶ ζηλωτὸς ὡς ἐκεῖνος, Timolao verò chœnices quinque, unam Lycino, eamque abraſam, quia loquax eſt, meumque votum irridet. Atque hanc vivere vitam vellem ſupra modum diteſcens, & delicatè agens, omnibuſque voluptatibus copioſè fruens. Dixi. Ac mihi illa velit perficere Mercurius. *Lyc.* Ergo ſcis Adimante, quàm tenui de filo puer iſte Plutus pendeat, quod ſi rumpatur omnia evaneſcent, & carbones tibi hic theſaurus erit? *Adi.* Quî dicis hoc Lycine? *Lyc.* Quia ô optime, incertum eſt quandiu locuples iis victurus. Quis enim ſcit an adhuc appoſita tibi menſa iſta aurea, priuſquam manum admoveas, & pavonem, aut Gallum Numidicum deguſtes, exhalata animula abiturus iis, vulturibus & corvis iſta omnia relinquens? An vis ut enumerem tibi, alios quidem ſtatim, priuſquam divitiis fruerentur, mortuos: alios autem etiam vivos, iis quæ poſſidebant, ab aliquo Deo ſpoliatos, qui hæc ipſis invidebat? An non audis Crœſum, & Polycratem, qui multò te opulentiores fuerunt, brevi bonis omnibus excidiſſe? Sed ut tibi miſſos hos faciam: num tibi valetudinem adeò firmam putas fore, atque conſtantem? An non vides multos divitum doloribus vexatos infœliciter ætatem agere: ac alios ne vadere quidem poſſe, alios autem cæcos eſſe, aut intus affectu aliquo laborare? Nam quòd ne alteram quidem tantam opulentiam poſſidere velles, eademque cum Phanomacho divite iſto pati, pariterque ut ille effœminatus eſſe, ſat

1 Adei. πῶς λέγεις ὦ Λυκῖνε; ὅτι ὦ ἄριστε] Adei. πῶς λέγεις ὦ Λυκῖνε; Lu. ὅτι ὦ ἄριστε. Marcil.

εὖ οἶδα κἂν μὴ εἴπῃς. ἐῶ λέγειν ὅσας ἐπιβεβλὰς οἶδα μὴ ἔχ πλούτῳ, καὶ λῃστὰς, καὶ φθόνον, καὶ μῖσος ἀνδρὶ τῷ πολλῶν. ὁρᾷς οἷον σοι πρᾶγμάτων ἀπὸ θησαυρὸς γίγνεται; Ἀθεῖ. ἀεὶ σύ μοι ὦ Λυκῖνε, ἐπενωλεῖς. ὥστε ἔστε τὴν χρυσίδα ἐπ λήψῃ, ἐς τέλος με τῆ σύχῆς ἐπηρεάζων. Λυ. τοῦτο μὲν ἤδη καὶ τὰς πολλὰς τῆ πλουσίων ἀναδύῃ, καὶ ἀγανακτεῖς, τὴν ὑποψίαν. ἀλλὰ σὺ ἤδη ὁ Σάμιππος, εὔχου. Σαμι. ἐγὼ γὰρ, ἠπειρώτης γάρ εἰμι, ἔκκειμαι, ἐκ Μαντινείας ὡς ἴστε, ναῶν μὲ οὐκ αἰτήσομαι χρυσᾶν, ἵνα τοῖς πολίταις ἐπιδείξωμαι ἀδωρίαν. ἡδὺ μικρολογήσομαι πρὸς τὰς θεὰς, θησαυρὸν αἰτῶν, καὶ μεμετρημένον χρυσίον. ἀλλὰ, δύναται γὰρ ἅπαντα οἱ θεοὶ, καὶ τὰ μέγιστα εἶναι δοκοῦντα, καὶ ὁ νόμος τῆ σύχῆς, ὃν Τιμόλαος ἔθηκε, φήσας μηδὲν ὀκνεῖν αἰτεῖν, ὡς ἐκείνων πρὸς ἡδὺν ἀγανακτούντων, αὐτῶ δὴ βασιλεὺς γένεσθαι, ἀχ οἷος Ἀλέξανδρος ὁ Φιλίππου, ἢ Πτολεμαῖος, ἢ Μιθριδάτης, ἢ εἴ τις ἄλλος ἐκ δεξάμβρος τὴν βασιλείαν ἔλαβε παιδὸς ἦρξεν. ἀλλά μοι τοπρῶτον ἀπὸ λῃστείας ἀρξαμένῳ, ἑταίροι, καὶ συνωμόται ὅσοι τελάκοντα, πιστοὶ μάλα, καὶ πρόθυμοι γένεσθαι. εἶτα κατ' ὀλίγον, τελακόσιοι πεφυσιόντες ἡμῖν, ἄλλοι ἐπ' ἄλλοις. εἶτα, χίλιοι. καὶ μετ' ὀλίγον, μύριοι. καὶ τὸ πᾶν, εἰς πέντε μυριάδας τὸ ὁπλιτικόν. ἱππεῖς δ', ἀμφὶ τὰς πενταχιλίους. ἐγὼ δ', χειροτονητὸς ὑφ' ἁπάντων στρατηγὸς, ἄρχων ἄριστος εἶναι δόξας, ἀνθρώπων ἡνιόχῃς, καὶ πρᾶγμα χρῆσθαι, ὡς τοῦτο αὐτὸ ἤδη μεῖζον εἶναι τῆ ἄλλων βασιλέων, ἅτε δεσποτῆ στρατιωτῶν τῆ τραπέζης ἄρχειν, ἢ

sat scio, etsi non dixeris. Non dico quàm multas insidias cum divitiis conjunctas norim, præterea prædones, invidiam, & odium apud vulgus obeundum. Vides qualium tibi rerum author sit hic thesaurus. *Adi.* Semper tu mihi, Lycine, adversarius es: quare neque chœnicem etiam accipies, ut qui perpetuò meum votum insecteris. *Lyc.* Hoc quidem jam divitum multorum more detrectas, & promissum revocas. Sed tu Samippe, jam opta. *Sam.* Ego verò, Arcas enim sum ex Mantinea in continente habitans, ut scitis, navim quidem mihi obvenire non postulabo, ut quam meis civibus spectandam exhibere non possem. Neque scrupulosè adeò cum Diis rationem inibo, thesaurum petens, & aurum ad mensuram accumulatum. Sed (possunt enim omnia Dii, etiam ea quæ videntur esse maxima: & lex voti quam Timolaus tulit, jubet nihil vereri postulare, tanquam illis nihil abnuentibus) postulo rex esse, non qualis Alexander Philippi filius, aut Ptolemæus, aut Mithridates, aut siquis alius accepto à patre regno, imperavit. Sed mihi à latrocinio primùm exorso, socii & conjurati circiter triginta, fideles admodum, & audaces adsint. Deinde paulò pòst trecenti, alii super alios nobis accedentes: postea mille: nec multò pòst, decies mille: postremò tota armatorum summa, quinquaginta millia: equitum autem circiter quingenta millia. Ego verò suffragiis cunctorum antepositus, Imperator optimus esse videar: qui & hominibus præeam, & res administrem: ut hoc utique ipso jam major sim cæteris regibus, ut pote qui virtute electus fuerim ad imperan-

κληρονόμον ἡμῶν ἀποφήνῃς, ἄλλα ποιήσασθαί σε εἰς τὴν βασιλείαν. ἐπεὶ τῷ Ἀδιμάντῳ θησαυρὸς, καὶ πλησίον τὸ τοιοῦτον. ἐγὼ δὲ τὸ πρᾶγμα οὐχ ὅμοιον ἡδύ, ὥσπερ ὅταν ἴδῃ τις αὐτὸς ἐν αὐτῇ κτησάμενος τὴν δυναστείαν. Λυ. παπαὶ ὦ Σάμιππε, οὐδὲν μικρὸν, ἀλλὰ τὸ κεφάλαιον αὐτὸ τῶν ἀγαθῶν ἁπάντων σύγε ἤτησας, ἄρχειν ἀσπίδος τοσαύτης, ἄριστος δὴ ἀποκεκριμένος ὑπὸ τῶν στρατοπεδευομένων. τοιοῦτον ἡμῖν ἡ Μαντίνεια θαυμαστὸν βασιλέα, καὶ στρατηγὸν ἐλεληθέι ἀναπέφυσε. πολλὰ γὰ βασίλευε, καὶ ἡγοῦ τῶν στρατιωτῶν, καὶ ἁρμόσῃ τὸ, τιππικὸν, καὶ τὰς ἀνέρας τὰς ἀσπιδιώτας. ἐθέλω γὰρ εἰδέναι οἱ βασιλεῦσθε τοσοῦτοι ὄντες ἐξ Ἀρκαδίας, ἢ ἐπὶ πάνυ ἀθλίᾳ σχοίνῳ ἀφίξεσθε. Σαμι. ἄκουε ὦ Λυκῖνε. μᾶλλον ἢ εἴ σοι φίλον, ἀκηλάθω μεθ' ἡμῶν. ἵππαρχον γάρ σε τῶν τετρακισχιλίων ἀποφανῶ. Λυ. ἀλλὰ σὺ μὲ τιμῆς ὦ βασιλεῦ, χάριν οἶδά σοι. καὶ ὑποκύψας ἐς τὸ περσικὸν, προσκυνῶ σε προσαγαγὼν ἐς τυπίσω τὸν χεῖρε, τιμῶν τὸν τιάραν, ὀρθὴν ἔσαν, καὶ τὸ διάδημα. σὺ δὲ τῷ ἐρρωμένῳ τούτων τινὰ ποίησον ἵππαρχον. ἐγὼ γάρ σοι δεινῶς ἄφιππός εἰμι, καὶ οὐδὲ ὅλως ἐπίδηλω ἵππῳ ὢν τὴν σωστὴν χρόνῳ. δέδια τοίνυν μὴ δι' σαλπιγκτὴν ἐποτρωύσῃς, καθαρεσὼν ἔγωγε, συμπατηθῶ ὑπὸ τῇ τύρῃ ὑπὸ τοσούταις ὁπλαῖς. ἢ καὶ δυμοειδὴς ὁ ἵππος ὤν, ἐξενέγκῃ με, τὸ χαλινὸν σώσακων, ἐς μέσους τοὺς πολεμίους, ἢ δεήσῃ καθελεῖν με πρὸς τὸ ἐρίππιον, εἰ μέλλω μίμνειν τι ἄνω, καὶ ἐξεσθαι δι' χαλινοῦ. Αδει. ἐγὼ σοι ὦ Σάμιππε, ἡνίοχομαι τῶν ἵππων. Λυκῖνος δὲ, τὸ δεξιὸν κέρας ἐχέτω. δίκαιος δ' ἂν εἴην τυχεῖν παρὰ σοῦ τῶν μεγίστων, τοσούτοις σε μεδίμνοις δωρησάμενος ἵππεας ἀγαγεῖν. ἐπεὶ τῷ Ἀδιμάντῳ θησαυρὸς, καὶ πλησίον τὸ τοιοῦτον. ἐγὼ δὲ τὸ πρᾶγμα οὐχ ὅμοιον ἡδύ, ὥσπερ ὅταν ἴδῃ τις αὐτὸς ἐν αὐτῇ κτησάμενος τὴν δυναστείαν. Λυ. παπαὶ ὦ Σάμιππε, οὐδὲν μικρὸν, ἀλλὰ τὸ κεφάλαιον αὐτὸ τῶν ἀγαθῶν ἁπάντων σύγε ἤτησας, ἄρχειν ἀσπίδος τοσαύτης, ἄριστος δὴ ἀποκεκριμένος ὑπὸ τῶν στρατοπεδευομένων. τοιοῦτον ἡμῖν ἡ Μαντίνεια θαυμαστὸν βασιλέα, καὶ στρατηγὸν ἐλεληθέι ἀναπέφυσε. πολλὰ γὰ βασίλευε, καὶ ἡγοῦ τῶν στρατιωτῶν, καὶ ἁρμόσῃ τὸ, τιππικὸν, καὶ τὰς ἀνέρας τὰς ἀσπιδιώτας. ἐθέλω γὰρ εἰδέναι οἱ βασιλεῦσθε τοσοῦτοι ὄντες ἐξ Ἀρκαδίας, ἢ ἐπὶ πάνυ ἀθλίᾳ σχοίνῳ ἀφίξεσθε. Σαμι. ἄκουε ὦ Λυκῖνε. μᾶλλον ἢ εἴ σοι φίλον, ἀκηλάθω μεθ' ἡμῶν. ἵππαρχον γάρ σε τῶν τετρακισχιλίων ἀποφανῶ. Λυ. ἀλλὰ σὺ μὲ τιμῆς ὦ βασιλεῦ, χάριν οἶδά σοι. καὶ ὑποκύψας ἐς τὸ περσικὸν, προσκυνῶ σε προσαγαγὼν ἐς τυπίσω τὸν χεῖρε, τιμῶν τὸν τιάραν, ὀρθὴν ἔσαν, καὶ τὸ διάδημα. σὺ δὲ τῷ ἐρρωμένῳ τούτων τινὰ ποίησον ἵππαρχον. ἐγὼ γάρ σοι δεινῶς ἄφιππός εἰμι, καὶ οὐδὲ ὅλως ἐπίδηλω ἵππῳ ὢν τὴν σωστὴν χρόνῳ. δέδια τοίνυν μὴ δι' σαλπιγκτὴν ἐποτρωύσῃς, καθαρεσὼν ἔγωγε, συμπατηθῶ ὑπὸ τῇ τύρῃ ὑπὸ τοσούταις ὁπλαῖς. ἢ καὶ δυμοειδὴς ὁ ἵππος ὤν, ἐξενέγκῃ με, τὸ χαλινὸν σώσακων, ἐς μέσους τοὺς πολεμίους, ἢ δεήσῃ καθελεῖν με πρὸς τὸ ἐρίππιον, εἰ μέλλω μίμνειν τι ἄνω, καὶ ἐξεσθαι δι' χαλινοῦ. Αδει. ἐγὼ σοι ὦ Σάμιππε, ἡνίοχομαι τῶν ἵππων. Λυκῖνος δὲ, τὸ δεξιὸν κέρας ἐχέτω. δίκαιος δ' ἂν εἴην τυχεῖν παρὰ σοῦ τῶν μεγίστων, τοσούτοις σε μεδίμνοις δωρησάμενος

perandum exercitui, non per ſucceſſionem hæreditariam accepto regno, ad quod adipiſcendum alius laborarit. Nam hoc Adimanti theſauro non diſſimile foret, nec ipſa res eodem modo ſuavis, ut quum aliquis videtur ipſe per ſeipſum aſſequutus eſſe principatum. *Lyc.* Papæ Samippe, nihil exiguum, ſed bonorum omnium caput petiiſti, ut tantæ ſcutatorum aciei imperes, optimus ipſe judicatus à quinquaginta millibus. Talem nobis regem Mantinea, & præclarum imperatorem à ſe nutriri non animadvertebat. Verùm age, regna, præi militibus, & equeſtres turmas: aciemque clypeatam adorna. Cupio enim ſcire quônam ex Arcadia tam multi profecturi ſitis, aut contra quos miſeros primùm expeditionem facturi. *Sam.* Audi Lycine: imò verò ſi tibi placet, nos ſequere: nam te quinque millibus equitum præficiam. *Lyc.* At pro honore iſto, ô rex, gratiam tibi habeo, & Perſico more procumbens, adoro te, circumactis poſt tergum manibus, rectam iſtam tiaram, & diadema venerando. At tu ex robuſtis illis aliquem equitatui præfice. Nam à re equeſtri magnopere ſum alienus, neque antehac omnino equum conſcendi. Proinde metuo ne tubicine claſſicum intonante, delapſus ego in turba à tot ungulis conculcer: aut etiam ferocior equus, arrepto fœno, in medios hoſtes efferat me: aut denique oporteat me alligari ephippio, ſi ſuper eo manere, & frænum tenere debeam. *Adim.* Ego tibi, Samippe, ducam equites: Lycinus verò dextrum cornu teneat. Meritus autem ſum, qui maximos honores abs te conſequar, ut qui te tam multis auri

μῷ ἐπισήμῳ χρυσίῳ. Σαμι. ἢ αὐτὸς ἐρώμεθα ὦ Ἀδείμαντε τὸν ἱππέα, εἰ δέξοντα σε ἄρχοντα σφῶν ἡμέας. ὅτῳ δοκεῖ ὦ ἱππῆς Ἀδείμαντον ἱππαρχεῖν, ἀναπινάτω τῇ χειρί. πάντες ὡς ὁρᾷς ὦ Ἀδείμαντε, ἐχειροτόνησαν. ἀλλὰ σὺ μὲν ἄρχε τῶν ἵππων. Λυκῖνε δέ, ἔχε τὸ δεξιόν. ὑπὸσὶ δὲ Τιμόλαε, ἐπὶ θάτερα κώνωμα πεπίεσο. ἐγὼ δὲ, ἢν μέσον, ὡς νόμος βασιλεῦσι Περσῶν, ἐπεὶ δὲ καὶ αὐτὶ συμπαρεδρεύει αὐτῇσι βέλεσσι πᾶσι. εὐξόμεθα δὲ ἤδη τῷ ἐπὶ Κορίνθου Διὶ τὸ ὀρεινὸν, ἐπόμενοι τῷ βασιλείῳ Διί. καὶ πειρώμεθα τὸν ἐν τῇ Ἑλλάδι πάντα χειροωτώμεθα, ὁδοὶς γὰρ ὁ εὐανδρωσόμενος ἡμῖν τὰ ὁπλα τοσούτοις ἔσσι, ἀλλ' ἀκμῇ κρατήσομεν, ἐπιβάντες ἐπὶ τὰς τριήρεις, καὶ τοὺς ἵππους εἰς τὰς ἱππαγωγὸς ἐμβιβάσαντες, παρεσκεύασμαι δὲ ἐν Κεγχρεαῖς ἐς σῖτου ἐκπομπὸς, καὶ τὰ πλοῖα ἀφορμὴ, καὶ τἄλλα πάντα, ἀφαλόωμεν τὸ αἰγαῖον ἐς τὸν Ἰωνίαν. ἔπειτα ἐκεῖ τὴν Ἀρτέμιδι θύσαντες, καὶ τὰς πόλεις ἀτειχίστους λαβόντες, ῥᾳδίως ἄρχοντες ἀπολιπόντες, ἐσχωρῶμεν ἐπὶ Συρίας ἀφ' Καρίας. εἶτα Λυκίας, καὶ Παμφυλίας, καὶ Πισίδων, καὶ τὴν Ἀδαλίης, καὶ ὀρεινῆς Κιλικίας, ἄχρις ἂν ἐπὶ τὸν Εὐφράτην ἀφικώμεθα. Λυ. ἐμὲ ὦ βασιλεῦ εἰ δοκεῖ, στρατάρχην τῶν Ἑλλάδος καλλίπε. δειλὸς γάρ εἰμι, καὶ τὸ οἴκοι πολὺ ἀπελθεῖν, σὺν ἂν πόθεως ἀπικοίμην. σὺ δ' ἔοικας ἐπὶ Ἀρμενίους, καὶ Παρθυαίους ἐλάσειν, μάχιμα φῦλα, καὶ τὸν τοξικὸν εὖ οἶδα. ὥστε ἄκων δεδοικὼς τὸ δεξιὸν, ἐμὲ ἀντίπατρον πικὰ ἑαυτοῦ ἐπὶ τὸ Ἑλλάδος, μή με ἐκ ἀφαπείρῃς οἰστῷ, signati modiis donaverim. *Sam.* Ipios equites interrogemus, Adimante, num recipere te velint præfectum suum. Cui placet, equites, Adimantum hunc vestrum esse præfectum, ille manum attollat. Omnes, ut vides Adimante, suffragantur tibi. Proin tu quidem equitatui præsis, Lycinus autem dextrum cornu teneat. Porrò hic Timolaus ad lævum collocabitur. Ego verò mediam aciem regam: ut solent Persarum reges, quando aliquos assidere sibi volunt. Sed jam versus Corinthum progrediamur per montanam viam, Iovem regium comprecati. Ac postquam ea quæ in Græcia sunt, omnia subegerimus (neque enim quisquam erit qui nobis resistat oppositis armis, cùm tam multi simus, sed sine pulvere vincemus) conscensis triremibus, & equis in naves impositis (apparatum autem est in Cenchreis frumentum sufficienti copia, & ei ferendo paria navigia, cæteraque omnia) trajiciamus per Ægæum in Ioniam. Exinde sacris ibi Dianæ peractis, & captis civitatibus immunitis, & præfectis ibidem facilè relictis, in Syriam pergamus per Cariam: inde per Lyciam, Pamphyliam, Pisidas, & utramque Ciliciæ oram, maritimam videlicet, & montanam, donec ad Euphratem pervenerimus. *Lyc.* Me ô rex, si placet, Græciæ satrapam relinque: sum enim formidolosus, neque domo longiùs abire libenter sustineam. Videris autem in Armenios & Parthos exercitum esse ducturus, gentes bellicosas, & sagittandi perquàm peritas. Quare alteri alicui dextrum cornu committe: me verò Antipatrum quempiam in Græcia relinque: ne quis etiam me sagitta transfigat, mi-

ἄθλιον βαλὼν ἐς τὰ γυμνὰ, ὥσει Σῦσα, ἢ Βάκτρα ἡγεμόνι σοι ἢ φάλαγξι. Σαμι. ἀποδιδράσκεις ὦ Λυκῖνε τὸ καθῆκον, δειλὸς ὤν. ὁ δὲ νόμος, ἀποτεμνᾷ τὴν κεφαλὴν, εἴ τις λιπὼν φαίνοιτο τὴν τάξιν. ἀλλ' ἐπεὶ κἀγὼ τὸν Εὐφράτην ἤδη ἐσμὲν, καὶ ὁ ποταμὸς ἔζευκται, καὶ καθ' ὅπου διελήλυθα μὲν ἀσφαλῶς ἡμῖν ἔχει, καὶ πίνω ὑπάρχοι κατέχουσιν, ὥστ' ἐμὲ ἐκείνων ἕνα ἐπεισαχθέντες, οἱδὲ, καὶ ἀπίασι τὴν Φοινίκην ἡμῖν οὐ τοσούτων, καὶ τὴν Παλαιστίνην, εἶτα καὶ τὴν Αἴγυπτον ἀθρόοι ἐπιόντες, σὺ πρῶτος ὦ Λυκῖνε λάβε τὸ δεξιὸν ἄγων. εἶτα ἐγὼ. καὶ μετ' ἐμὲ, ὅπως Τιμόλαος. ἐπὶ πᾶσι δὲ, τὸ ἱππικὸν ἄγε σὺ ὦ Ἀδείμαντε. καὶ λαβὼν μὲ τὸν μεσοποτάμιος, οὐδεὶς ἀπαντήσει ἡμῖν πολέμιος, ἀλλ' ἐκόντες αὐτούς τε, καὶ τὰς ἀκροπόλεις ἄνθρωποι συνοίσουσιν. καὶ ἐπὶ βαβυλῶνα ἐλθόντες, ἀθρόοι δὴ ἐκεῖ παρελθόμεν εἰς τὸ ἔσω τοῦ τείχους, καὶ ἔχομεν τὴν πόλιν. ὁ βασιλεὺς δὲ ὡς Κτησιφῶντα λαμπρεῖται, ἥκοντες τὴν ἔφοδον. εἶτα εἰς Σελεύκειαν παρελθὼν, διασκοπάζεται, ἱππέας τε ὅτι πλείστους μεταπεμπόμενος, καὶ τοξότας, καὶ σφενδονήτας, ἀπαγγελλόντων δ' ἂν οἱ σκοποὶ ἀμφὶ τὰς ἑκατὸν ἤδη μυριάδας ξὺν μαχίμοις συνειλέχθαι, καὶ τούτων εἴκοσιν ἱπποτοξότας, καίτοι ὅπως ὁ Ἀρμένιος πάρεσιν, ὅτε οἱ καὶ τὴν καππαδοκίαν ὑπήκοοι ὄντες, ὅτε οἱ ἀπὸ Βάκτρων, ἀλλ' οὐ τὴν πλησίον, καὶ σατραπείαν τὴν ἀρχῆς. ὅτω ῥᾳδίως τοσαύτας μυριάδας κατέλεξε. καιρὸς δὴ ἤδη σκοπεῖν ἡμᾶς ὅ, τι χρὴ ποιεῖν. Ἀδει. ἀλλ' ἐγὼ μὲν φημι δεῖν ὑμᾶς τὸ πεζὸν, ἀσπένδειν τὴν ἐπὶ Κτησιφῶντα. ἡμᾶς δὲ τὸ ἱππικὸν, αὐτοῦ μένειν, τὸν Βαβυλῶνα

miserum in parte nuda feriens, circum Susa, vel Bactra phalangi præfectum. *Sam.* Aufugis Lycine cohortem, meticulosus cùm sis: atqui lex jubet ei caput amputari, qui ordinis desertor visus fuerit. Sed quoniam secundum Euphratem jam sumus, & fluvius ipse ponte junctus est: & quæcunque à tergo reliquimus tutò nobis habent, omniaque præfecti occupant, quos unicuique genti superinduxi: atque hi etiam abeunt, nobis interim Phœniciam, Palæstinam, deinde & Ægyptum adjuncturi tu primus, Lycine, transi dextrum cornu ducens: ego deinde, & post me hic Timolaus. Postremò tu equitatum duc Adimante. Ac per Mesopotamiam nullus hostis nobis occurrit: sed ultrò se ipsos, & arces, homines dediderunt. Et quum Babylonem veniissemus, præter expectationem intra muros ingressi sumus, ac urbem ipsam tenemus. Rex autem ad Ctesiphontem commorans, adventum nostrum accepit. Proinde Seleuciam profectus, exercitum comparat, equites quamplurimos, sagittarios, & funditores accersens. Renuntiant itaque speculatores, circiter centum myriadas hominum ad pugnam aptorum esse congregatas, & ex his viginti, qui ex equis jaculantur. Necdum tamen Armenius adest, neque Caspii maris accolæ, neque Bactriani: sed vicini tantùm, & qui in regni suburbiis habitant: adeò facilè tot myriadas conscripsit. Tempus igitur est ut videamus quid facto sit opus. *Adim.* At ego quidem censeo oportere vos, pedestrem videlicet exercitum, proficisci ad Ctesiphontem: nos autem equestres turmas, manere hîc, & Babylonem asservare.

Sam.

Ἀλφυλάξοντας. Σαμι. ἀποδειλιᾷς, ὦ σὺ ὦ Ἀδείμαντε, πλησίον ἤδη κινδύνου ἡμῶν ὁρμοῦντος. σοὶ δέ τι δοκεῖ ὦ Τιμόλαε; Τιμ. ἀπάντη τῇ ταχίστῃ βαδίζειν ἐπὶ τοὺς πολεμίους, μὴ δὲ μενεῖν ἕως ἂν ἄμεινον παρασκευάσωνται, παντάχοθεν αὐτοῖς συμμάχων προσγιγνομένων. ἀλλ' ἕως ἔτι καθ' ὁδὸν εἰσὶν οἱ πολέμιοι, ἐπιχειρῶμεν αὐτοῖς. Σαμι. εὖ λέγεις. σὺ δέ τι ὦ Λυκῖνε δοκιμάζεις; Λυ. ἐγώ σοι φράσω. ἐπειδὴ κεκμηκότας τοὺς τόνους ὁδοῦντες, ὁπότε κατήειμεν ἕωθεν ἐς τὸ Πειραιᾶ, καὶ νῦν ἤδη τελέσαντες ὡς τριάκοντα σταδίους προσεχωρήκαμεν, καὶ ὁ ἥλιος πολὺς, καὶ μεσημβρίαν μὲν ἤδη μάλιστα, σύνταττά μοι ἐπὶ τὰς ἐλαίας [1] ἐπὶ τῷ ἀναγεγραμμένῃ σήλῃ καθίσαντας, ἀναπαύσασθαι. εἶτα ὅταν ἀναστένωμεν, πορεύεσθαι, καὶ ἀνύειν τὸ λοιπὸν ἐς τὸ ἄστυ. Σαμι. ἔπι μὲν Ἀθήνησιν ὦ μακάριε ἔνεστι δοκεῖς, ὃς ἀμφὶ Βαβυλῶνα ἐν τῷ πεδίῳ πρὸ τοῦ τείχους ἐν τοσούτοις τραλίπταις κάμηνον πρὸ τοῦ πολέμου διασκοπούμενος; Λυ. ὑπέμνησας. ἐγὼ δὲ νήφειν ὤμην, [2] καὶ σὺ παρὰ τὸ φανεῖσθαι τὴν γνώμην. Σαμι. πρόσιμεν δή, εἴ σοι δοκεῖ· ὅπως ἄνδρες ἀγαθοὶ ἐν τοῖς κινδύνοις ἔσεσθε, μὴ δὲ προδῶσιτε τὸ πάτριον φρόνημα. ἤδη γάρ που καὶ οἱ πολέμιοι ἐπιλαμβάνουσιν. ὥστε τὸ μὲ σύνθημα, ἔστω ἐνυάλιος. ὑμεῖς δέ, ἐπειδὰν σημήνῃ ὁ σαλπιστὴς, ἀλαλάξαντες, καὶ τὰ δόρατα κρούσαντες πρὸς τὰς ἀσπίδας, ἐπείγεσθε συμπεῖξαι τοῖς ἐναντίοις, καὶ ἐντὸς ἡμείας τῶν τοξευμάτων, ὡς μὴ δὲ πληγὰς λαμβάνωμεν, ἀκροβολίζεσθαι.

Sam. Etiam tu formidas Adimante, quum ad periculum propiùs est ventum. Sed quid tibi videtur Timolaë? *Tim.* Omnibus cum copiis obviam hosti esse eundum, neque expectandum dum illi sese meliùs pararint, auxiliis undique ipsis accedentibus. Sed dum adhuc in via sunt hostes, adoriamur ipsos. *Sam.* Rectè dicis. Tu verò Lycine quid censes? *Lyc.* Equidem tibi dicam. Posteaquam defessi sumus itinere continuo, ex quo mane in Piræum descendimus, & jam nunc triginta ferè stadia processimus, & solis ardor magnus (nam circa meridiem maximè jam est) hîc alicubi ad oleas, super columnam istam inscriptionibus insignitam residentibus, esse quiescendum: deinde hinc surgentibus, eundum, & reliquum viæ ad urbem absolvendum. *Sam.* Etiam-ne Athenis, ô beate, esse putas, qui circa Babylonem in campo ante muros sedes inter tot milites de bello deliberans? *Lycin.* Submonuisti: ego verò sapere me putabam: & tu, eo quòd sententiam proferres. *Sam.* Accedemus igitur, si tibi videtur: & facite ut sitis viri fortes in periculis, neque patrios spiritus prodatis. Iam enim & hostes pugnam capessunt: quare Enyalius esto tessera. Vos autem postquam tubicen classicum cecinerit, exultantes, & clypeos hastis pulsantes, properate cum adversariis manus conserere: atque intra teli jactum consistite, ut ne plagas accipiamus, dum illis velitari

1 Ἐπὶ τῆς ἀναγεγραμμένης σήλης] Legendum videtur, ὑπὸ τὴν ἀναγεγραμμένην σήλης. Sic ὑπὸ μηχ· ὑπὸ μάλης. & similia. *Menagius.*

2 Καὶ σὺ παρὰ τὸ φανεῖσθαι τὴν γνώμην] Non sine menda. *Marcil.*

ζεαζ αὐτοῖς διδόντες. καὶ ἐπειδὴ ἐς χεῖρας ἦλθη συμπεληλύθαμεν, τὸ μὲν εὐώνυμον, καὶ ὁ Τιμόλαος, ἐτρέψαντο τοὺς καθ' αὐτούς, Μήδους ὄντας. τὸ δὲ καθ' ἡμᾶς, ἰσόπαλον ἔτι. Πέρσαι γάρ εἰσι, καὶ ὁ βασιλεὺς ἐν αὐτοῖς. ἡ δὲ ἵππος ἅπασα τοῦ βαρβάρων, ἐπὶ τὸ δεξιὸν ἡμῶν ἐλαύνουσιν. ὅτε δὴ Λυκῖνε, αὐτός τε ἀνὴρ ἀγαθὸς γίγνου, καὶ τοῖς μετὰ σαυτοῦ παρακελεύου δέχεσθαι τὴν ἐπέλασιν. Λυ. ὦ τύχης. ἐπ' ἐμὲ γὰρ οἱ ἱππεῖς ἅπαντες, καὶ μάλα ἐπιτήδειος αὐτοῖς ἔδοξα ἐπελαύνεσθαι. καί μοι δοκῶ, ὡς βιάζωνται, αὐτομολήσειν, προσδραμὼν ἐς τὴν παλαίστραν, ἔνθα πολεμίως ὑμᾶς καλέσω. Σαμ. μηδαμῶς. κρατεῖς γὰρ αὐτῶν ἐν σὺ ἤδη τοῦ μέρους. ἐγὼ δὲ ὡς ὁρᾷς, καὶ μονομαχήσω σοὶ τὸν βασιλέα. προσκαλεῖται γάρ με. καὶ ἀναδῦναι πάντως αἰσχρόν. Λυ. νὴ Δία ἐν τετρῶσθαι αὐτίκα μάλα σοὶ αὐτῷ. βασιλικὸν γὰρ τὸ πρωθῆναι σοὶ τοῦ ἔχθρὸς μαχόμενον. Σαμ. εὖ λέγεις ἐπιπόλαιον μὲν μοι τὸ τραῦμα, καὶ σὺν εἰς τὰ φανερὰ δὲ σώματος, ὡς μὴ δὴ τὴν ἄλλην ὕστερον ἀμφορὸν γένεσθαι. πλὴν ἀλλὰ ὁρᾷς ὅπως ἐπελάσεις, μιᾷ πληγῇ αὐτόν τε, καὶ τὸν ἵππον διέπειρον τὴν λόγχην ἀφείς; εἶτα τὴν κεφαλὴν ἀποτεμὼν, καὶ ἀφελὼν τὸ διάδημα, βασιλεὺς ἤδη γίγνου, πρασκυνούμενος ὑφ' ἁπάντων, [1] οἱ βάρβαροι προσκυνεῖτωσαν ἡμῖν, καὶ τὸν Ἑλλήνων νόμον ἄρξω, εἷς τραπήσῃ ὀνομαζόμενος. ἐπὶ τούτοις ἄρα συνοίσετε ὅσας μὲν πόλεις ἐπωνύμους ἐμαυτοῦ οἰκιῶ, ὅσας δὲ καθαιρήσω ἐλὼν καὶ κρατῶν, αἳ ἂν ὑβρίσωσί τι ἐς

tari concedimus. Et postquam ad manus ventum jam est, sinistrum cornu, & Timolaus, Medos cum quibus congressi sunt, in fugam verterunt. Ego verò æquo adhuc Marte pugno: Persæ enim sunt, interque eos ipse rex. Vniversus autem barbarorum equitatus, in dextrum cornu nostrum fertur. Quare, ô Lycine, & ipse sis vir fortis, & eos qui tecum sunt, hortare ut impressionem fortiter excipiant. *Lyc.* O fortunam! adversum enim me equites cuncti, solusque visus sum idoneus, qui contrà ferar. Ac mihi videor, si vim adhibeant, transfugiturus esse, in palæstram hinc currens, vos etiamnum belligerantes relinquens. *Sam.* Nequaquam: tu enim ipsos ex parte jam vincis. Ego verò, ut vides, etiam singulari prælio cum rege congrediar. Provocat enim me, & pugnam detrectare, omnino turpe fuerit. *Lyc.* Per Iovem ab eo confestim vulneraberis: nam regium est de regno dimicantem vulnerari. *Sam.* Rectè dicis. At hoc vulnus summam tantùm cutem mihi perstringat, nec in aperta corporis parte, ne postea deformis obducatur cicatrix. Cæterùm vides quo pacto incursando una plaga, & ipsum, & equum emissa hasta transadegerim? Deinde amputato capite, & ablato diademate, rex jam factus sum, qui ab omnibus adoror. Barbari me adorent: ego juxtà Græcorum legem imperabo, atque imperator unus nominabor. Præterea cogitate quàm multas civitates mihi cognomines condam, quamque multas per vim captas destruam, siquæ aliquam contumeliam

1 Οἱ βάρβαροι προσκυνείτωσαν ἡμῖν, καὶ τ.] Οἱ βάρβαροι προσκυνήτωσαν, ὑμῖν καὶ τ. Marcil.

1 Ἓν

τὴν ἀρχήν. ἁπάντων ἢ μάλιστα Κυδίαν τὸ πλέστον μετελθύσομαι, ὃς ὅμορός ἤδη ὢν μοι, ἐξέσσε δ' ἀρξᾶ, ἐπιδαίνων καὶ ὀλίγον ἐς τὸ εἴσω τὸ ὅρου. Λυ. πέπυσο ἤδη ὦ Σάμιππε. καιρὸς γάρ σε ἤδη μὲ νενικηκότα πηλικαύτῃ μάχῃ, ὃν Βαβυλῶνι σύζωχεῖαζ τὰ ἐπινίκια. ἐκτελοῦντι δ' ὁ βίος μοί ἡ ἀρχή. Τιμόλαον ἢ ὃν τῷ μέρει εὔχεζαζ ὅτῳ ἂν ἐθέλῃ. Σα. τί σ' ἂν ὦ Λυκίνε, οἷα σοι ἠπῆζαζ δοκῶ; Λυ. πολὺ μὲν ὦ βαυμασιώτατε βασιλέων ἐπιποώτερος, ἢ βιαιότερος τὸ Ἀδειμάντου. παρ' ὅσον οἰκέτης μὲν ἐτρύφα, δι' πάλαυζε χρύσεα σκεύη ἀλφιτέινων τοῖς συμπότοις. σὺ δ', ἢ ἐπιτρώσκει μάχαις, ἢ ἐδεδίεις, ἢ ἐφρόντιζες νύκτωρ, ἢ μεθ' ἡμέραν. ἃ μόνον γάρ σοι τὰ ἀδὰ τὰ πολεμίων φοβερὰ ἰών, ἀλλὰ ἢ ἐπιβλαβῆ μυρία, καὶ φθόνου ἀδὰ τὰ σωόντων, καὶ μίσους, ἢ κηλακείαι. φίλου ἢ ἀδεὶς ἀληθὴς, ἀλλὰ πρὸς τὸ δέον ἅπαντες, ἢ πρὸς τὴν ἐλπίδα εὔνοι δοκοῦντες εἶναι. ἀπόλαυζις μὴν, οὐδὲ ὄναρ τὰ ἡδέων, ἀλλὰ δέξα μόνον, ἢ πορφυρὶς, χρυσῷ ποικίλη, καὶ τιννία λεύκη ἀεὶ τῷ μετώπῳ, ἢ δορυφόροι περίοντες. τὰ δ' ἄλλα, καμάτου ἀφόρητον, ἢ ἀηδία πολλή. ἢ ἢ χρηματίζειν τοῖς παρὰ τὰ πολεμίων ἥκουσι δεῖ, ἢ δικάζειν, ἢ καθαπέμπειν τοῖς ὑπηκόοις ἐπιτάγματα. ἢ ἤτοι ἀφέψηκέ τι ἔξω τὰ δρχῆς. δεδιέναι δὲν δεῖ πάντα, ἢ ὑφορᾶζθαι. καὶ ὅλως, ὑπὸ πάντων μᾶλλον, ἢ ὑπὸ σαυτῆ εὐδαιμονίζεζθαι. καὶ γὰρ ἢν ἐ τόδε, πῶς ἂ πεπεινον, ὅτι ἐ νοσεῖς τὰ ὅμοια τοῖς ἰδιώταις, καὶ ὁ πυρετὸς ἂ ἀφορμνώσκει σε βασιλέα ὄντα, οὐδὲ ὁ θάνατος δέδιε τὰς

liam regno meo intulerint. At omnium maximè Cydiam istum divitem ulciscar, qui cùm mihi jam vicinus esset, agro me expulit, intus fines paulatim ingrediens. *Lyc.* Desine tandem Samippe. Tempus enim est ut tanta pugna potitus, victoriæ convivium Babylone celebres (sex enim stadiorum opinor est tibi imperium) & ut vicissim optet Timolaus quicquid voluerit. *Sam.* Quid igitur Lycine? qualia tibi videor postulasse? *Lyc.* Longè, ô præclarissime regum, laboriosiora, & violentiora, quàm quæ Adimantus, quatenus ille in deliciis versabatur, & aurea pocula duorum talentorum pondo compotoribus porrigebat. Tu verò in singulari certamine vulnerabaris, & metuebas, & curis noctu, & interdiu distinebaris. Non solùm enim ea quæ ab hostibus fierent, formidanda tibi erant, sed & insidiæ innumerabiles, & familiarium invidia, odium, & assentatio. Amicus autem nullus verus, sed ad metum omnes, vel ad spem benevolentiam simulantes. Fruitio voluptatum, ne per somnium quidem: sed gloria solùm, & purpura auro variegata, & candida fascia circum frontem, & satellites præeuntes. Cæterùm labor intolerabilis & acerbitas multa. Et vel iis qui ab hostibus veniunt respondendum, vel jus dicendum, vel mittenda ad subditos edicta. Et vel gens aliqua defecit, vel ab iis qui degunt extra imperium, fiunt incursiones. Quare omnia timenda, & habenda suspecta. Denique ab omnibus potiùs quam à te ipso beatus prædicaris. Nam hoc quoque annon humile & abjectum, quòd eodem modo cum privatis ægrotas, & febris in nullo discrimine te regem habet, neque mors tuos satellites me-

δρυφόρος. ἀλλ' ἐπισὰς ὁ πόπυς αὐτῷ δοκῇ, ἄχθ οἰμώζοντα, σὸν αἰδοίμῳ τὸ διάδημα; σὺ δ' ὁ ὕπνος ὑψηλὸς καθαπεσών, ἀνάπαρος ὢν ἐς βασιλείαν δρόμον τῷ αὐτῷ ὁδὸν ἅπᾳ, τοῖς πολλοῖς ἰσότιμος, ἐλαυνόμενος ἐν τῇ ἀγέλῃ τῶν νεκρῶν, χώμα ὑψηλὸν ὑπὲρ γῆς, καὶ στήλη μακρὸν, ἢ πυραμίδα εὐρᾶιμον, τὰς γωνίας ἀπολιπὼν, ἐπτερύγισμα ἐς ἀνεπαίσθητα φιλοκοσμήματα. εἰκόνες δὲ σκεύων, καὶ νεῶς, ἐς ἀνιστᾶσιν αἱ πόλεις θερμπόνυσαι, καὶ τὸ μέγα ὄνομα, πάντα καθ' ὀλίγον ἀπορρεῖ, καὶ ἄπεισιν ἀμελούμενα. ἐῶ δ' ὅπ μάλιστα ἐπὶ πλεῖσον ἀθυμοῖμι, πῶς ἔπ ἀπόλαυσις ἀναθήτῳ αὐτῶν γένοιτο; ὁρᾷς, οἷα μὲν ζῶν ἔπ ἔξεις περίματα, δεδιὼς, καὶ φρονπίζων, καὶ κάμνων, οἷα δ' ἐς μὴ τῷ ἀπαλλαγῶ ἔσῃ; ἀλλ' ἤδη σὸν αἰτεῖν ὦ Τιμόλαε, καὶ ὅπως ὑπερβάλῃ τούτους, ὥσπερ εἰκὸς ἄνδρα συνεθῆ, καὶ πεῖσαι χρῆσθαι εἰδότα. Τιμθ. σκόπει γῶν ὦ Λυκίνε, εἴ π ἐπιλήψιμον εὔξομαι, καὶ ὁ, π ἂν δύνωμαι πὶς δυνηθεῖη. χρυσὸν μὲν, καὶ ἡσσυρὸς, καὶ μεδίμνους νομισμάτος, ἢ βασιλείας, καὶ πολέμους, ἐς δείματα ὑπὲρ τ ἀρχῆς, ἃ εἰκότως διέβαλες, σὸν αἰτήσομαι. ἀσέβεια γὰρ τοῦτό γε, καὶ πολλὰς τὰς ἐπιβολὰς ἔχοντα, ἐς πλέον ἢ δεῖ τὸ ἀνιαρὸν ἐν αὐτοῖς ἰῶ. ἐγὼ δ', βάλομαι τ Ἑρμὴν σύντυχόντα μοι δεῦρο πᾶσαι δακτυλίους τοιούτους τῷ δύναμιν, ἵνα μὲ, ὥστε ἀεὶ ἐρρῶσθαι, ἐς ὑγιαίνειν τὸ σῶμα, ἐς ἀτρώτῳ εἶναι, ἐς ἀπαθῆ. ἕτερον δ', ὡς μὴ ὁρᾶσθαι τ ὠφελέμενον, οἷόν ἦν ὁ τ Γύγυ. τ δὲ πνα, ὡς ἰσχύειν ὑπὲρ ἄνδρας μυρίους, καὶ ὅ, π ἂν ἄχθος ἅμα μυρίοι κινῆσαι μόλις δυναίνθ, metuit, sed superveniens quando visum fuerit, te plorantem ducit, non verita diadema? Tu verò ille tam sublimis delapsus, & abreptus à solio regio, eandem viam cum vulgo abis, eodemque honore in mortuorum gregem ageris: tumulum excelsum supra terram, & longam columnam, aut pyramidem depictis angulis insignem relinquens, intempestiva, & insensibilia ornamenta. Imagines autem illæ, & templa quæ colentes civitates erigunt, magnumque hoc nomen, omnia paulatim defluunt, neglectaque abeunt. Quòd si etiam quàm diutissimè perdurarint, quis quæso fuerit amplius eorum fructus, cum sensu careas? Vides, qualia dum vives negotia habiturus sis, metuendo, cogitando, laborando: qualia & post mortem futura sint? Sed jam tuum est optare, Timolaë: ac ut superes istos vide, ut virum prudentem, rerumque peritum decet. *Tim.* Considera igitur Lycine, numquid reprehensione dignum optabo, & quod arguere quispiam possit. Nam aurum, & thesauros, & nummorum modios, aut regna, & bella, & terrores pro imperio, quæ tu meritò reprehendisti, non postulabo. Caduca enim hæc multisque insidiis referta: & plus molestiæ habent, quàm dulcedinis. Sed velim ut Mercurius obviam mihi veniens, annulos det qui vim hujusmodi habeant: unum quidem, ut rectè semper valeam, & corpore sanus sim, insauciabilis, & affectionis expers: alterum autem, ut conspici non possit qui eum obduxerit: qualis fuit ille Gygis: tertium verò, ut robore superem virorum decem millia: & quod onus hominum simul decem millia vix movere possent,

id

τῦτό με ῥᾳδίως μόνον ἀναλῆψεσθαι. ἔπ ἦ ἐ πίπτοι, πολὺ ἀπὸ τ γῆς αἰρήσεσθαι. καὶ πῶς τῦτό μοι εἴη δακτύλιόν τινα, καὶ μλὼ ἐ ἐς ὕπνον καθαιρῶν, ὁπόσους ἂν ἐθέλω. καὶ ἄπασαν θύραν ἀνοίγεσθαι, χαλωμένων ἔ κλείθρων, καὶ ἔ μοχλῶν ἀφαιρεμένων. ταῦτα ἀμφότερα, εἷς δακτύλι@ δυνάσθω. τὸ ἦ μέγεθος, ἄλλός τις ἔστω ἐπὶ πᾶσιν ὁ ἥδιστος, ὡς ἐρασμιον εἶναί με, τερπόμενον παισὶ τοῖς ὡραίοις, καὶ γυναιξὶ, καὶ δήμοις ὅλοις, καὶ μηδένα εἶναι ἀνέρασον, καὶ ὅτῳ μὴ ποθεινότατος ἐγὼ, καὶ ἀνὰ τόμα. ὥστε πολλὰς γυναῖκας ὑ φερούσης τ ἔρωτα, καὶ ἀναρτᾶν ἑαυτὰς, καὶ τὰ μεταξὺ ἐπιμεμηνέναι μοι, καὶ δύθαίμονα εἶναι δοκεῖν, εἴ τινα ἐ μόνον ποσοῦλέψαιμι αὐτῶν. εἰ δ' ὑστεροῦμαι, κἀκεῖνα ὑπὸ λύπης ἀπολλύσθω. καὶ ὅλως, ὑπὲρ τ Υάκινθον, ἢ Υλαν, ἢ Φάωνα τ χῖον εἶναί με, καὶ τῶτα πάντα ἔχειν, μὴ ὀλιγοχρόνιον ὄντα, μὴ ἦ κῦ μέτρον ζῶντα τ ἀνθρωπίνης βιοτῆς, ἀλλ' ἔτη χίλιανέον ἐνιέν γιγνόμενον λαβοῦσαν, ἀμφὶ τὸ ἑπτακαιδέκατον ἔτη ἀεὶ ἀποδυόμενον τὸ γῆρας, ὥσπερ οἱ ὄφεις. ὑδὲν γὸ δεήσει με, τῶτα ἔχοντα. πάντα γὸ ἐμοὶ ὧν ἂν τὰ τ ἄλλων, ἐς ὅσον ἀνοίγειν τὰς θύρας ἐδυνάμην, καὶ κοιμίζειν τὰς φύλακας, καὶ ἀθέατ@ εἶναι εἰσιῶν. εἰ δέ τ ἐν Ἰνδοῖς, ἢ Υπερβορέοις ἡάμην παραδραμεῖν, ἢ κτῆμα πάμπολυ, ἢ ὅσα ἐμφανῆ ἢ πιεῖν ἡδέα ὑ μεταστιλάμενος ἀλλ' αὐτὸς ἐπιπτόμενος, ἀπέλαυον ἁπάντων ἐς κόρον. καὶ ἐπὶ χρυσῷ, ὑπόπτερον θηρίον, ἢ φοινιξ, ὄρνεον ἂν Ἰνδῶν ἀθέατον τοῖς ἄλλοις, ἐγὼ ἦ ἐ τῦτο ἐώρων ἄν. καὶ τὰς πηγὰς ἦ τὰς Νείλε, μόν@ ἂν ἠπιστάμην, καὶ ὅσον τ

id ego facilè ſolus in humeros attollam, præterea procul à terra ſubvectus volem. Ad hoc quoque annulum habeam, quo in ſomnum attraham, quos voluero: & mihi accedenti pateat omnis janua, laxata ſera, & dimoto vecte, quæ ambo poſſit unus annulus. Et quod maximum eſt, alius ſit ſupra omnes ſuaviſſimus, qui me reddat amabilem, obductus pueris formoſis, mulieribus, totiſque populis: neque quemquam amoris expertem eſſe ſinat, & cui non ſim deſiderabiliſſimus, atque in ore: ita ut multæ mulieres amoris impatientia ſeſe ſuſpendant: meique deſiderio adoleſcentuli inſaniant, ſeque fœlices putent, ſi tantum aſpexero quempiam ipſorum: ſi verò deſpexero, etiam illi mœrore pereant. Denique Hyacintho, vel Hyla, vel Phaone Chio ſim pulchrior: atque hæc omnia habeam, non brevi moriturus, nec ad humanæ vitæ menſuram victurus: ſed per mille annos juvenis ex juvene renaſcens, ævum exacturus, circa decimum ſeptimum quemque annum, ſenectutem more ſerpentum ſemper exuendo. Nihil enim mihi deerit, quum hæc habebo: ſiquidem aliena omnia eſſent mea, quatenus poſſem & fores aperire, & cuſtodes ſopire, & ingreſſus ipſe inviſibilis eſſe. Quod ſi apud Indos, aut Hyperboreos ſpectaculum aliquod mirum foret, aut res aliqua pretioſa, aut quicquid eſu vel potu jucundum, advehi non curans, ſed eò ipſe advolans, omnibus ad ſatietatem uſque fruerer. Et quia gryps alata fera, aut phœnix, avis apud Indos à cæteris videri nequit: ego eam viderem. Nili quoque fontes ſolus ſcirem, & terræ quicquid

eſt

γῆς ἀοίκητον, καὶ εἴ πως Ἀντίποδες ἡμῖν οἰκοῖεν, τὸ νότιον τῆς γῆς ἡμίσφαιρον ἔχοντες. ἔτι δὲ ἀστέρων φύσιν, καὶ σελήνης, καὶ αὐτοῦ ἡλίου, ῥᾳδίως ἂν ἔγνων, ἀπτῆς ὢν τοῦ πυρός. καὶ τὸ πάντων ἥδιστον, αὐθημερὸν ἀσπίλαν ἐς Βαβυλῶνα πᾶς εἰπεῖν ὀλυμπιάσ. καὶ χρησάμενός, εἰ τύχοιμι ὢν Συρίᾳ, δειπνῆσαι ἂν Ἰταλίᾳ. εἰ δέ τις ἐχθρὸς εἴη, ἀμυνάσθαι δὲ τοῦτον οὐκ ἐθέλοι ἀφανῶς, πέτρον ἐμβαλόντα τῇ κεφαλῇ, ὡς ἐπιτρέψαι τὸ κρανίον. τὰς τε αὖ φίλας, εὖ ποιεῖν, ἐπιχέαντι κοιμωμένοις αὐτοῖς τὸ χρυσίον. καὶ μὴν εἴ τις ὑπερόπτης εἴη, ἢ τύραννος πλούσιος ὕβρεσι, ἀσφαλῶς αὐτὸν ὅσον ἐπὶ σταδίους εἴκοσιν, ἀφῆκα φέρεσθαι κατὰ κρημνῶν. τοῖς παιδικοῖς δὲ ὁμιλεῖν ἀκωλύτως ἂν ἔχοι, εἰσιόντα ἀθέλητον, κοιμίσαντα ἀπρεπῶς, ἄνδρα ἐκείνων μόνων. οἷον δὲ κἀκεῖνο λοιπόν, τὰς πολεμικὰς ἐπισκοπεῖν ἔξω βέλους ὑπερακοντίζοντα. καὶ εἰ δέξεταί μοι, προσθήσω ἂν τοῖς ἐτημένοις, κοιμίσας τὰς κραταιὰς, νικᾶν παρέχον τοῖς φεύγουσιν, ἀναστρέψαντα ἀπὸ τῆς τροπῆς. καὶ τὸ ὅλον, παιδιὰν ἐποιούμην ἂν τὸ ἀνθρώπων βίον, ᾧ πάντα ἐμοὶ ἦν, ᾧ θεὸς ἐδόκουν τοῖς ἄλλοις. τοῦτο ἡ ἄκρα εὐδαιμονία ἐστὶ, μήτε ἀπολέσθαι, μήτε ἐπιβουλευθῆναι δυναμένῳ. καὶ μάλιστα μετ' ὑγείας οὐ μακρᾷ τῇ βίᾳ. τί ἂν αἰτιάσαιο ὦ Λυκῖνε τὸ δίκης; Λυ. οὐδὲν ὦ Τιμόλαε. οὐδὲ γὰρ ἀσφαλὲς ἀνωλέθρῳ ἀνδρὶ πτηνῷ, ᾧ ὑπὲρ μυριάς τῶν ἰχυῶν. πλὴν ἀλλὰ ἐκεῖνο ἐρώτησόν με, εἴ τινα ἄλλον εἶδες ἐν τοσούτοις ἔθνεσιν, ὅσα ὑπερέπτης, μόγις ἤδη ἄνδρα, ὅτῳ ξυγκεκιρνηκότα τὴν

est inhabitabile: & siqui Antipodes ex adverso habitant, australem terræ partem dimidiam tenentes. Præterea stellarum, lunæ, ipsiusque solis naturam facilè nossem, ut qui ab igne lædi non possem. Et quod omnium suaviſſimum fuerit, eodem die Babylonem delatus annuntiare possem, quis Olympia vicisset: & si fortè in Syria pransus essem, cœnare in Italia: & siquis mihi foret inimicus, istum èx occulto ulciſci, injecto in caput saxo, ita ut ipsi calvaria comminueretur: amicis contrà benefacere, aurum dormientibus ipsis effundendo. Quin siquis superbus foret, aut tyrannus, dives contumelioſus, sublatum ipsum ad stadia viginti, pèr præcipitia supernè dejicerem. Cum pusionibus autem, nemine prohibente conversari mihi liceret, cùm videri non possem ingressus, omnesque solis illis exceptis sopirem. Quale verò etiam illud foret, quòd belligerantes tutò spectare possem, extra teli jactum in altum sublatus? Et si videretur, adjungendo me victis, & sopiendo victores, fugientibus ex fuga reversis victoriam præberem. In summa, ludum quendam facerem vitam humanam, omniaque mea forent, Deusque cæteris viderer. Atque hæc summa fœlicitas est, quæ neque perire, neque insidiis peti potest: & maximè cum sanitate per longam ætatem. Quid igitur est, Lycine, quod in hoc voto culpare queas? *Lyc.* Nihil Timolaë: neque enim tutum fuerit adversari alato viro, & qui robore decem hominum millia superat. Verumtamen illud interrogabo te, ecquem alium videris inter tot gentes, quas volando obcerrasti, virum jam senem mente à statu suo ita dimota, qui exiguo

γνώμλω, ἐπὶ δακτυλίῳ μικρῷ ὀχυμένον, ὅση ὁλα κινεῖν ἄκρῳ τῷ δακτύλῳ δυνάμενον, ἐπέρασον πᾶσι, καὶ ταῦτα, φαλακρὸν ὄντα, καὶ τὴν ῥῖνα συρόν. ἀπόκριναί μοι σὺ τόδε. τί δὴ ποτε οὐκ εἷς δακτύλιος ἅπαντα ταῦτα δυνατά σοι, ἀλλὰ τοσούτοις ἐσκυμμένος βαδίζῃ, τὴν χεῖρα πεφορτισμένος καὶ δακτύλους ἕνα. μᾶλλον δ' ὑπερπαίει ὁ ἀριθμὸς, καὶ δεῖσθαι σε τὴν δεξιὰν συνεπιλαβεῖν. καίτοι ἐνὸς γε ἀναγκαιοτάτου σοι ὄντος, ὃς ἀφελήσεταί σε, παύσας κωφαίνοντα, τῶν πολλῶν τούτων κρούσεων ἀπέχων. ἢ τάττομεν ὁ ἐλλείπων ἱκανὸς ποιῆσαι, ζωηρότερον ποιῆς. Τι. ἀλλὰ παύσομαι ὦ Λυκῖνε, καὶ αὐτὸς εὔξῃ τί ἤδη ποτὲ, ὡς ἂν μηδὲν οἷα αἰτήσεις ἀνεπίληπτα, καὶ ἀνέγκλητα, ὁ συνηφασμένων τὰς ἄλλας. Λυ. ἀλλ' ὁ δέομαι οὐχὶς ἐγώ. ἤνυσμαι γὰρ ἤδη σοῦ τὸ Δίπυλον. καὶ ὁ βέλτιστος ἡμῖν Σάμιππος, ἀμφὶ Βαβυλῶνα μονομαχῶν. καὶ σὺ ὦ Τιμόλαε, ἀρίστου μὲν ἐν Συρίᾳ, δειπνῶν δ' ἐν Ἰταλίᾳ, καὶ τῆς ἐμοὶ ἐπεσάλευσι σταδίοις καταπεφρόνησας, καλῶς ποιῶν, ἄλλως τε, οὐκ ἂν δεξαίμην πλουτήσας ἐπ' ὀλίγῳ, σωφρονίσειν τινα πολλὰ ἀναζήσας, μετ' ὀλίγον ψιλὸν τὸν μάζαν ἐσθίων, οἷα ὑμεῖς πείσεσθε μετ' ὀλίγον, ἐπειδὰν ἡ εὐδαιμονία μὲν ὑμῖν, καὶ ὁ πλοῦς πλοῦς οἴχηται ἀπαγόμενον, αὐτοὶ δ' καταπεσόντες ἀπὸ τῶν ἡμισφυρίων τε, καὶ διαδημάτων, ὥσπερ ἐξ ὕπνου ἀνειρόμενοι, ἀνόμοια τὰ ἐπὶ τῆς οἰκίας εὑρήσετε, ὥσπερ οἱ τὰς βασιλείας ὀνειρωττόμενοι τραγῳδοὶ ἐξελθόντες ἀπὸ τῆς σκηνῆς, λιμώττοντες οἱ πολλοί. καὶ ταῦτα, πρὸ ὀλίγου Ἀγαμέμνονες ὄντες, ἢ Κρέοντες. λυπήσεσθε δὴ ὡς τὸ εἰκὸς, καὶ

annulo vectus, totos montes digito movere potuerit, amabilem omnibus, idque cùm calvus esset, simoque naso. At vero etiam hoc responde mihi: cur tandem unus annulus omnia ista tibi præstare non possit: sed tam multis revinctus incedes, sinistra per singulos digitos gravata. Imò verò excedit numerus, & necesse erit etiam dextram oneri ferendo succedere. Atqui unus, isque maximè necessarius deest, qui obductus, te à stultitia cohibeat, multo hoc fastu detersо: alioqui helleborus meracior haustus, hoc efficere posset. *Tim.* At omnino Lycine, tu quoque jam tandem aliquid optabis, quo discamus qualia sis postulaturus, quæ videlicet reprehendi & culpari nequeant tu qui alios refellis. *Lyc.* At ego voto non opus habeo. Iam enim Dipylum pervenimus: & optimus hic Samippus, dum circa Babylonem singulari prælio dimicat: & tu Timolae, dum in Syria quidem prandes, in Italia autem cœnas, etiam ea stadia, quæ ad me pertinebant, absumpsistis, rectè sanè facientes: præsertim cùm non probem in breve tempus diteſcere, & subventaneam opulentiam dolendo, postmodum tenuem mazam comedere: quod vobis non multò pòst accidet, postquam hæc fœlicitas, magnæque divitiæ vobis relictis avolarint: ipsi autem digressi à thesauris & diadematibus istis, tanquam ex suaviſſimo aliquo somnio excitati, domi dissimilia omnia inveneritis, perinde ut histriones, regum personas agentes, quorum plerique ex theatro regredientes, fame conficiuntur: idque cùm paulò antè Agamemnones, aut Creontes fuerint. Mœrore igitur afficiemini, ut

ὀδυνήρεσι ἔσεσθε τὰ ἐπὶ τῆς οἰκίας. καὶ μάλιστα σὺ ὦ Τιμόλαε, ὁπόταν δέῃ σε τὸ αὐτὸ παθεῖν τῷ Ἰκάρῳ, ὃ ὑπερώστεως λελυθείσης, καὶ ἀποπτόντα ἐκ τῆς ἠρανῆ, χαμαὶ βαδίζειν, ἀπολύσαντα τὰς δακτυλίους σμείνυς, ἅπαντας ἀπρύντας, τὰ δακτύλων. ἐμοὶ δ' ἐστὶν τοῦτο ἱκανὸν, ἀντὶ πάντων θησαυρῶν, καὶ Βαβυλῶνος αὐτῆς, τὸ γελάσαι μάλα ἡδέως ἐφ' οἷς ὑμεῖς ἠπήσατε, τοιούτοις ὄσι, καὶ ταῦτα, φιλοσοφίαν ἐπαινέντες.

ut consentaneum est, vobisque res domesticæ displicebunt: & maximè tibi Timolaë, quando necesse tibi erit idem pati, quod Icarus olim, ut dissolutis alis de cœlo delapsus humi incedas, amissis illis annulis, qui de digitis ultro effluxerint. Mihi autem hoc sat erit, ut pro thesauris omnibus, ipsaque Babylone, suaviter admodum rideam ea quæ optastis, tam præclara scilicet: idque cùm ipsi Philosophiam laudetis.

ΕΤΑΙΡΙΚΟΙ ΔΙΑΛΟΓΟΙ.

DIALOGI MERETRICII.

ΑRGVMENTVM.

Vt in superioribus dialogis, brevioribus quidem illis, Lucianus, cum superorum, tum inferorum res irridet, sumpta, ut videtur, occasione partim ex Homero, & cæteris epicis, partim ex Tragœdiarum quoque scriptoribus, ita in hisce meretricum colloquiis, mulierum quoque vitia, amores, variamque lasciviam persequitur, idque accepta ejus rei occasione, atque materia ex Menandro, & ejus ætatis comœdiis. Eadem enim & illic argumenta tractata esse, ex Latinorum, Terentii ac Plauti conversionibus conjecturam facere licet.

ΓΛΥΚΕΡΑ, ΚΑΙ ΘΑΙΣ.

GLYCERA ET THAIS.

ΓΛΥΚΕΡΑ.

Τὸν γραλιώτιν Θαΐ τὸ ἀμφορᾶνα, ὃς πάλαι μὲ Ἀβρογόνου εἶχε, μὴ ταῦτα δ' ἠρώτα ἐμὲ, τὸ δύπάρυφον λέγω, τὸ σὺ τῇ χλαμύδι, οἶσθα αὐτὸν, ἢ ἐπελέλησαι τὸ ἄνθρωπον; Θα. σὺ, ἀλλὰ οἶδα ὦ Γλυκέριον, καὶ

GLYCERA.

Militem istum Thai, Acarnanem, qui quondam Abrotonum habebat, postea verò me amavit, purpuratum istum dico, nosti-ne ipsum, an oblita es hominis? *Th.* Quidni nossem Glycerium: cùm

σωσπις μεθ' ὑμῶν πέρυσιν [1] ἐν τοῖς ἀλῴοις. τί δ' ἔστο; ἐῴκεις γάρ τι ὠδὶ αὐτῇ διηγεῖσθαι. Γλ. Γοργόνα αὐτὸν ἡ παμπόνηρος φίλη δοκοῦσα εἶναι, ἀπέσπασεν ἀπ' ἐμοῦ ὑπαγαγοῦσα. Θα. καὶ νῦν σοι μὲν ἐκεῖνος ἀμελεῖ πρόσεστι, Γοργόναν δ' ἑταίραν ποιεῖ; Γλ. ναὶ ὦ Θαΐ, ἐς τοσοῦτον ἤδη μετεῖμε καὶ ἤγαγεν. Θα. κοινωνεῖ μὲν οὐ Γλυκέριον, οὐκ ἀδόκητον δέ, ἀλλὰ εἰώθασι γίνεσθαι ὑφ' ἡμῶν τῶν ἑταιρῶν. ἄχθεσθαι μὲν οὖν χρὴ ὅτι ἀνιᾶσθαί σε ἄγαν, ὅτι μέμφεσθαι τῇ Γοργόνῃ· ἀλλὰ γὰρ σὲ Ἀβρότονον ἐπ' αὐτῷ πρότερον ἐμέμψατο. καίτοι φίλαι ἦτε. ἀτὰρ οὐκεῖνο θαυμάζω, τί ἡ ἐπήνεσεν αὐτῆς ὁ φρικώδης αὐτῷ, οὕτως εἰ μὴ παντάπασι τυφλός ἐστιν. ὃς γὰρ ἑωράκει, τὰς μὲν τρίχας αὐτῇ δρασὰς ἔχουσιν, καὶ ἐπίπολυ δὲ μετώπου ἀπημβλυσμένας. τὰ χείλη δ', πελιδνὰ, καὶ νεκελῆ, καὶ παχνῶδες λεπτῷ, ἡ ἐπίσημοι οὐ αὐτῇ αἱ φλέβες, ἡ ἰὶς μακρά. ἓν μόνον, δύσμικτος ἐστὶ, καὶ ὀρθή, ἡ μεσηλὰ πάνυ ἐπαχωρῶν. Γλ. οἵᾳ γὰρ ὦ Θαΐ τῇ κάλλει ἠρπάκει τὸν Ἀκαρνᾶνα; οὐκ οἶσθα ὡς φαρμακὶς ἡ Χρυσέλεον ἡ μήτηρ αὐτῆς, Θεσσαλὰς τινας ὠδὰς ἐπισταμένη, καὶ τὸν σελήνιόν κατάγουσα; φασὶ δ' αὐτὴν ἡ νύκτες, ἐκείνη ἐξάπτειν τὸν ἄνθρωπον, ὅταν τὸ φαρμάκων ἐγχέασα. καὶ νῦν τρυγᾶσιν αὐτόν. Θα. καὶ σὺ ὦ Γλυκέριον, ἄλλον τρυγήσεις. τοῦτον δ', χαίρειν ἔα.

anno ſuperiore vobiſcum in feſtis arvalibus potarit. Sed quid iſtud? Videris enim neſcio quid de illo narratura eſſe. *Gl.* Gorgona ipſum, ſceleſtiſſima iſta, quæ amica mea videbatur, ſubductum à me abſtraxit. *Th.* Et nunc ille tecum non amplius converſatur, ſed Gorgonam amicam aſcivit? *Gl.* Iſta eſt, Thai, nec me res hæc mediocriter afficit. *Th.* Malum quidem hoc eſt, Glycerium, non tamen inopinatum, ſed à nobis meretricibus fieri ſolitum. Proinde neque nimis mœrendum, neque de Gorgona conquerendum. Neque enim Abrotonum tibi priùs ob hoc ſuccenſuit: quanquam amicæ inter vos eratis. Sed illud miror, quidnam adeò laudet in ea miles iſte: niſi omnino cæcus eſt, qui non viderit illam raro, & in multam frontem deducto eſſe capillitio: deinde lividis, emortuiſque labiis, exili collo, & extantibus in eo venis, longoque naſo. Vnum ſolum habet, quòd procera eſt, & recta, ridetque illecebroſum admodum. *Gl.* An tu putas, Thai, Acarnanem illam formæ cauſa amaſſe? An neſcis, quòd venefica eſt Chryſarium, mater illius, quæ Theſſalas quaſdam incantationes callet, ac lunam deducit? Aiunt autem ipſam etiam volare noctu. Illa in inſaniam vertit hominem, ei temperato pharmaco quod biberet, & nunc ipſum vindemiant. *Th.* Tu quoque Glycerium, alium vindemiabis: iſtum autem valere ſinas.

1 Ἐν τοῖς Ἀλῴοις] Ἄλωα Feſtum Athenienſium agricolarum dictum quod in areis hac die convivium perſonabat ἑορτὴ Ἀθήνησι μυστήριον περιέχουσα Δήμητρος. Tangit dial. Meretr. Mat. & Muſar. Cætera hujus Dialogi diligenter expoſui ad Petron. *Bourd.*

MYR-

ΜΥΡΤΙΟΝ, ΠΑΜΦΙΛΟΣ, ΚΑΙ ΔΩΡΙΣ.

MYRTIVM, PAMPHILVS, ET DORIS.

ΜΥΡΤΙΟΝ.

Γαμεῖς ὦ Πάμφιλε τὴν Φίλωνος τοῦ ναυκλήρου θυγατέρα. καὶ ἤδη σε μεμνηστεύσαι φασίν. οἱ τοσοῦτοι ὄρκοι ὃς ὤμοσας, καὶ τὰ δάκρυα, [1] ὧν ἀκριβῶς πάντα οἶσθα, ἐπιλέλησαι Μυρτίου ταῦτα ὦ Πάμφιλε, ὀπτὼ κύων μῆνα ἤγδοον ἤδη. τοῦτο γὰρ ἐγὼ μόνον ἐπεφελάμην σοῦ ἐρᾶσα ὅτι μοι τηλικαύτην πεποίηκας, τὴν γαστέρα, καὶ μεγαυχενῆν παιδοτροφεῖν δέησε. πρᾶγμα ἑταίρᾳ βαρύτατον. ἐπεὶ γὰρ ἐκθήσω τὸ τεχθὲν, καὶ μάλιστα εἰ ἄρρεν γένοιτο, ἀλλὰ Πάμφιλον ὀνομάσασα, ἐγὼ μὲν ἕξω σοῦ δημότιον καὶ ἔρωτα. σοὶ δ' ἐνειδιεῖ ποτε προσελθὼν ἐκεῖνος, ὡς ἄπιστος μεγαύχησαι τὴν ἀθλίαν αὐτοῦ μητέρα. γαμεῖς δ' ἐπαύριον. εἰδὼς δ' αὐτὴν ἐναλίγκιος οὐ τοῖς Θεσμοφορίοις μὴ τὴν μητρὸς, ἐδέπω εἰδῶσα ὅτι δι' αὐτὴν ἔσοπτον ὄψομαι Πάμφιλον. καὶ σὺ δ' ἂν προτέραν ἴδοι αὐτήν. καὶ τὸ πρόσωπον, καὶ τοὺς ὀφθαλμοὺς ἴδοι, μή σε ἀνιάτῳ, εἰ πάνυ γλαυκοὺς ἔχει αὐτούς, μηδὲ ὅτι διάφοροί εἰσι, καὶ ἐς ἀλλήλους ὁρῶσι. μᾶλλον δ' τὸ Φίλωνα ἐώρακας τὸ πατέρα τὸ νύμφης. τὸ πρόσωπον αὐτοῦ οἶσθα. ὥστε ἤδη ἔτι δέησε τὴν θυγατέρα ἰδεῖν. Πα. ἔπου σὺ λῆρός ὦ Μύρτιον, ἀκάσμων, περιδέδυμα κεῖσθαι ἔχει, καὶ ἁρμοῦ διεστῶτα οὐδὲν ἧττον ἢ μεμυκότα. καὶ ἀλλήλοις ἐπιβλέπουσιν. μᾶλλον δὲ τὸν Φίλωνος ἑώρακας, τὸν τῆς παιδὸς πατέρα. τοῦτο γὰρ ἐστὶ τὸ τῆς νύμφης πρόσωπον. ἐπεὶ τί ἔτι δεῖ τὴν θυγατέρα ἰδεῖν; Πα. ἔπου σὺ λῆρος ὦ Μύρτιον, ἀκάσμων, περιδέδυμαι

MYRTIVM.

Ducisne uxorem, Pamphile, Philonis naucleri filiam? imò jam duxisse te aiunt. Tot autem juramenta quæ prætitisti, & lachrymæ illæ, brevi momento evanuerunt omnia, & Myrtii nunc es oblitus, idque Pamphile, cùm octavum jam mensem ex te prægnans sim. Scilicet hoc solum ex tuo amore consecuta sum, quòd tam ingentem uterum gero: & me propediem oportebit prolem alere, rem meretrici gravissimam. Neque enim fœtum exponam, præcipuè si mas nascatur: sed eo nominato Pamphilo, equidem amoris solamen habebo. Tibi verò exprobrabit aliquando accedens ille ad te, quòd perfidus fueris in miseram ipsius matrem. Cæterùm non formosam virginem ducis. Vidi enim nuper ipsam in Thesmophoriis unà cum matre, nondum sciens quòd propter ipsam Pamphilum amplius visura non essem. Proin tu quoque antea ipsam contemplare, faciemque & oculos ipsius vide, ne te postea discruciet, quòd eos admodum cæsios habet, neque quòd distorti sunt, & se mutuò aspiciunt. Imò verò Philonem vidisti, patrem puellæ. Faciem igitur illius nosti: quare nihil amplius opus erit filiam videre. *Pam.* Adhuc te, Myrtium, nugantem audiam, ac nuptias nescio quas nau-

1 Ἐν ἀκριβεῖ πάντα οἶχ.] Proverb. *Bourd.*

νυς, καὶ γάμους ναυκληρικὰς διεξιούσης. ἐγὼ δ', ἢ σιμίλω τινα, ἢ κηλίδι νύμφιον οἶδα; ἢ ὅπ Φίλων ὁ Ἀλωπεκῆθεν, οἶμαι γὰρ ἐκεῖνον λέγειν σε, θυγατέρα ὅλως εἶχεν ὡραίαν ἤδη γάμου; ἀλλ' οὐδὲ φίλος ἐστὶν ἔτι τῷ πατρί. μέμνημαι γὰρ ὡς πρώην ἐδικάσθη [1] περὶ συμβολαίου ναυτικοῦ. πάλαι γὰρ οἶμαι ὀφείλων τῷ πατρὶ, σὺν ἤχθετο ἀπολύειν. ὁ δὲ, ἐπὶ τοὺς ναυτοδίκας ἀπήγαγεν αὐτὸν, καὶ μόλις ἐξέτισεν αὐτό. ὥδ' ὅλον, ὡς ὁ πατὴρ ἔφασκεν. εἰ δὲ γαμεῖν ἐδέδοκται μοι, τῷ δ' Δημέου θυγατέρα τῷ δ' πέρυσιν ἐστρατηγηκότι ἀφεὶς, καὶ πεῦτα, πρὸς μητρὸς ἀνεψιὰν ἔσαν, τῷ Φίλωνος ἐγάμουν ἄν. σὺ δὲ πόθεν ταῦτα ἤκουσας; ἢ συνετίθησας αὐτὴ ὦ Μύρτιον κωμικάς τινας ζηλοτυπίας σκιαμαχοῦσα; Μυρ. σοὶ δ' ἐγαμεῖς. ὦ Πάμφιλε; Πα. μέμηνας ὦ Μύρτιον, ἢ κραιπαλᾷς. καίτοι χθὲς ὃ πάνυ ἐμεθύσθημεν. Μυρ. ἡ Δωρὶς αὕτη ἐλύπησέ με. πεμφθεῖσα γὰρ ὡς ἔφερε ὠνήσειδί μοι ἐπὶ τῷ γαστέρα, καὶ εὐξαμένῃ [2] τῇ λοχείᾳ ὡς ὑπὲρ ἐμοῦ, λεσβίαν ἔφη σὺν τυχεῖν αὐτῇ. μᾶλλον δὲ σὺ αὐτὴ ὦ Δωρὶ λέγε, ἵνα μὴ ἀκήκοας, εἰ μὴ ἐπλάσω αὐτά. Δω. ἀλλ' ἐπιτρέψειέν ὦ δέσποινα, εἴ τι ἐψεύσασμαι. ἐπεὶ γὰρ κατὰ τὸ Πρυτανεῖον ἐγγύομαι, συνέτυχέ μοι ἡ Λεσβία μειδιῶσα, καὶ φησὶν, ὁ ἐραστὴς ὑμῶν ὁ Πάμφιλος, γαμεῖ τῷ Φίλωνος θυγατέρα. εἰ δ' ἀπιστοῖμι, ἕξειν με δακρύσασιν εἰς τὸ στενωπὸν ὑμῶν ἰδεῖν πολλὰ κατεσκευασμένα, καὶ αὐλητρίδας, καὶ θόρυβον, καὶ ὑμέναιον ᾄδουσάς τινας. Πα. τί δ', παρέκυ-

nauticas commemorantem. Egon' autem, aut ſimam aliquam, aut formoſam ſponſam novi? aut Philonem Alopecenſem (illum enim opinor te dicere) filiam habere nubilem? At neque patri amicus hic eſt. Memini enim de pacto nautico eum cum hoc nuper judicio contendere. Nam talentum opinor debens patri, ſolvere nolebat. Pater autem ipſum apud nautarum judices accuſavit, tum ægre illud exolvit, neque totum, ut ajebat pater. Quòd ſi uxorem ducere mihi viſum eſſet, Demeæ relicta filia, ejus qui ſuperiore anno exercitum duxit, idque cum mihi fit conſobrina Philonis filiam uxorem ducerem? Tu verò unde iſta audiſti? an fortè ipſa, Myrtium, hoc effinxiſti, cum novis quibuſdam zelotypiis umbratilem pugnam exercendo? *Myrt.* Nunquid eam uxorem non ducis Pamphile? *Pam.* Inſanis Myrtium, aut certè temulenta es: atqui heri non admodum inebriati ſumus. *Myrt.* Doris hæc mœrore iſto affecit me. miſſa enim ut lanas ad ventrem emeret mihi, & Dianæ vota pro me faceret, Lesbiam, ait, fortè conveniſſe ſe. Quin potiùs huic narra Dori, quæ audiſti, niſi tute finxiſti ea. *Dor.* At vapulem hera, ſi quicquam mentita ſum. Cùm enim ad Prytaneum veniſſem, obviam fit mihi Lesbia ſubridens, atque ait, Amator veſter Pamphilus, uxorem ducit Philonis filiam. Ac ſi credere nollem, juſſit ut in angiportum veſtrum intrò aſpicerem omnìa ſertis ornata, tibicinas, tumultum, & aliquos qui canerent hymenæum. *Pam.* Quid igi-

1 Περὶ συμβολαίου ναυτικοῦ] Leg. Vlp. ad Demoſt. περὶ Ἀλονήσου. Bourd.

2 Τῇ λοχείᾳ] Ἀρτέμιδι, quæ præſidet λοχείαις ἢ γυναίσιν. Idem.

1 Ἀφοῖ-

ψας ὦ Δωρί; Δω. νὴ μάλα. ϗ εἶδον ἅπαντα ὡς ἔφη. Πα. μαινόμενω τῳ ἀπάτῳ. ὅτε πάντα ἡ Λεσβία Δωρί, πρὸς σὲ ἐψεύσατο, νὴ σὺ, τἀληθῆ ἀπήγγελκας Μυρτίῳ. πολλοῦ μάτην γε ἐταράχθητε. ὅτε γὰρ παρ' ἡμῖν οἱ γάμοι. ἀλλὰ νῦν ἀνεμνήσθην ἀκούσας τὴ μητρὸς. ὁπότε χθὲς ἀνέστρεψα παρ' ὑμῶν, ἔφη γάρ, ὦ Πάμφιλε, ὁ μὲν ἡλικιώτης σοι Χαρμίδης ὁ δ' γείτων Ἀεστενέτης ὑὸς, γαμεῖ ἤδη, ϗ σωφρονεῖ. σὺ δ', μέχρι τίνος ἑταίρᾳ σύνῃ; τοιαῦτα διδασκάλων αὐτῆς, ἐς ὕπνον καταπεπτώκεις. εἶτα ἔωθεν ἀπῆλθον ἀπὸ τῆ οἰκίας. ὥστε οὐδὲν εἶδον, ὧν ἡ Δωρὶς ὕστερον εἶδεν. εἰ δ' ἀπιστεῖς, αὖθις ἀπελθοῦσα ὦ Δωρί, ἀκριβῶς ἰδὲ, μὴ τί γεγωπὸν, ἀλλὰ τῳ θύραν, ποτέρα ἐστὶν ἡ κατεστεμμένη. εὑρήσεις γὰρ τῳ τῆ γειτόνων. Μυρ. ἀπέσωσας ὦ Πάμφιλε. ἀπηγξάμην γὰρ ἄν, εἴ τι τοιοῦτο ἐγένετο. Πα. ἀλλ' οὐκ ἂν ἐγένετο. μὴδ' ὅτω μνείαν, ὡς ἐκλαθέσθαι Μυρτίν. νὴ ταῦτα, ἤδη μοι κυβόσης παιδίον.

igitur? introſpexiſti Dori? *Dor.* Ita ſanè, vidique omnia quæ illa dixit. *Pam.* Intelligo errorem: neque tibi omnia, Dori, Lesbia mentita eſt: & tu vera quoque Myrtio renuntiaſti: verùm fruſtrà turbatæ eſtis. Neque enim nuptiæ illæ apud nos fiunt. Sed nunc in mentem venit quod ex matre audivi, quando à vobis heri domum reverſus fui. Nam dixit, tuus hic æqualis Charmides, Pamphile, vicini Ariſtæneti filius, uxorem jam ducit, & reſipiſcit: tu verò quouſque tandem cum meretrice conſuefces? His negligenter auditis, in ſomnum ſum prolapſus. Dein mane exurgens, domo ſtatim exivi. Itaque nihil eorum vidi, quæ poſtea Doris vidit. Quòd ſi mihi non credis, denuo hinc abiens Dori, diligenter inſpice, non angiportum, ſed januam, utra ſertis exornata ſit: vicinorum enim illam comperies. *Myrt.* Servaſti me Pamphile. Strangulaſſem equidem me, ſi tale quid factum fuiſſet. *Pam.* At factum non eſt: neque ita inſanivero, ut Myrtii obliviſcar, præſertim cùm ex me uterum jam gerat.

ΜΗΤΗΡ, ΚΑΙ ΦΙΛΙΝΝΑ.

ΜΗΤΗΡ.

Ἐμάνης ὦ Φίλιννα, ἢ τί ἔπαθες ἐν τῷ ξυμποσίῳ ψθές; ἦκε γὰρ παρ' ἐμὲ Δίφιλος ἔωθε δακρύων, ϗ διηγήσατό μοι ἃ ἔπαθεν ὑπὸ σοῦ. μεμεθύσθαι γάρ σε, ϗ ἐς τὸ μέσον ἀναστῆσαι, ὀρχήσασθαι, αὐτὸ δ' ἀφικο-

MATER, ET PHILINNA.

MATER.

An inſaniviſti Philinna, vel quid heri in convivio tibi accidit? Venit enim ad me Diphilus mane lachrymans: & mihi acceptam à te injuriam narravit. Ebriam enim fuiſſe te, & in medium progreſſam ſaltaſſe ait,

λύοντ@. καὶ μὴ ταῦτα, φιλῆσαι Λαμπρίαν τ ἑταίραν αὐτ&. καὶ ἐπεὶ ἐχαλέπηνέ σοι, καταλιπᾶσαν αὐτὸν, ἀπελθεῖν πρὸς τ Λαμπρίαν, & περιβαλεῖν ἐκεῖνον. ἐκεῖνον ἦ λέγεις, τὸν μυρομύρων. ἀλλ' ἐμὲ τ νυκτὸς οἶμαι συνεφθόνησε. καταλιπᾶσα ἦ δακρύουσα, μόνη ἐπὶ τ θλησίον σίμποδ@ καθέκεισο ἄδουσα, & λυπᾶσα ἐκεῖνον. Φι. τὰ δὲ αὐτᾶ σοι ἃ μήτηρ, ἃ διηγήσατ@; ἃ γὰρ ἂν συνηδόμεσ αὐτῷ ὑβρισῆ μοι ὅλα. ὃς ἐμὲ μὲν ἀφέμεν@, ἐκείνολογεῖτο Θαΐδι τῇ Λαμπρίᾳ ἑταίρᾳ, μηδὲν ἐκείνᾳ πεφρον@. ἐπεὶ ἦ καλεπαίνουσαν εἶδέ με, καὶ διένευσεν αὐτῷ οἷα ποιεῖ, & ὠτὸς ἄκρον ἐφαψάμεν@, ἀνακλάσας τ αὐχένα τ Θαΐδ@, ἐφίλησεν ὕπτιο πεφσφυῶς, ὥστε μόλις ἀπέσπασε τὰ χείλη, εἶτ' ἐγὼ μὲ, ἐδάκρυον. ὁ δὲ, ἐγέλα, & πρὸς τὴν Θαΐδα πολλὰ πρὸς τὸ δῆς ἔλεγε, κατ' ἐμὲ δηλαδή. καὶ ἡ Θαὶς ἐμειδία, βλέπουσα πρὸς ἐμέ. ὡς ἦ πεῖσόν@ ἥδονῆ τ Λαμπρίαν, καὶ σκορέσθησάν ποτε φιλοῦντες ἀλλήλους, ἐγὼ μὲ ὅμως παρ' αὐτὸν κατεκλίθ@, ὡς μὴ & τοῦτο πεφφασίζοιθ ὕστερον. ἡ Θαὶς ἦ ἀναστᾶσα, ὠρχήσατ@ πρώτη, λακτισαμένη ἐπὶ πολὺ τὰ σφυρά, ὡς μόνη καλὰ ἔχουσα. καὶ ἐπειδὴ ἐπαύσατο, ὁ Λαμπρίας μὲ ἐσίγα, καὶ εἶπεν ἀδέν. Διφίλ@ ἦ, ὑπερεπῄνε τὸ εὔρυθμον, καὶ τὸ κεχορηγημένον, & ὅπ εὖ πρὸς τὴν κιθάρᾳν ὁ πὰς, & τὸ σφυρὸν ὡς καλὸν, & ἄλλα μυρία, καθάπερ τὴν Καλαμίδ@ Σωσάνδραν ἐπαινῶν, ἀλλ' οὐχὶ Θαΐδα, ἣν & σὺ οἶσθα συλλουόμενον ἡμῖν, οἷά ἐστι. Θαὶς ἦ οἷα & ἔσκωψεν ἀνθ' ὑμῶν ἐς ἐμέ. εἰ γάρ τις ἔφη μὴ αἰσχυνόμενος ipso prohibente: postea etiam sodalem suum Lampriam osculatam fuisse, & quòd tibi succensuerit, ipso relicto ad Lampriam transiisse, eumque amplexatam esse: sese verò disperiisse cùm hæc fierent. Sed neque noctu, opinor, concubuisti cum eo relicto autem lachrymante, sola in proximo grabbato jacuisti, cantillans, & ægrè faciens illi. *Phil.* At ea quæ ipse fecit, mater, tibi nequaquam narravit: neque enim, cùm fuerit adeò contumeliosus, patrocinareris ipsi: qui me relicta, sermones subinde cum Thaide amica Lampriæ conferebat: cùm ille nondum adesset. Postquam autem videbat indignè ferre me, & hominem, eorum quæ faciebat nutu admonebam, ille summa auricula apprehensam, & cervice ad se reclinatam Thaidem osculatus est, ita impresso ore, ut vix inde labia retraheret. Proinde ego quidem lachrymabar, ille verò ridebat, multaque in aurem Thaidi susurrabat, de me videlicet. Et Thais quoque ad me respiciens, subridebat. Vbi autem advenire Lampriam animadverterunt, tandemque osculis mutuis satiati fuerunt, ego tamen accubui cum ipso, ut ne in posterum etiam hoc causari posset. Surgens autem Thais, prima saltavit, nudatis multum malleolis, quasi sola pulchros eos haberet: quæ postquam desiit, tacebat Lamprias: & nihil dicebat. Sed Diphilus laudibus extollebat concinnitatem gestus, rectéque actam saltationem, quodque ad citharam pes esset aptus, pulcherque malleolus, & alia infinita, perinde ac si Calamidis Sosandram laudaret, non Thaidem, quam tu quoque nosti satis qualis sit, cùm nobiscum nuper lavaret: quæque in me probrosè statim dixerit. Siquam enim, inquit, non pu-

τὴν λεπτὴν ἔχουσα τὰ σκέλη, ὀρχήσεται & αὐτὴ ἐξαναςᾶσα. τί ἂν λέγοιμι ὦ μῆτερ; ἀνέστην γὰρ, καὶ ὠρχησάμην. τί γὰρ ἔδει ποιεῖν; ἀναχέαζ, & ἐπαληθεύειν τὸ σκῶμμα, & τὴν Θαΐδα ἐᾶν τυραννεῖν τὸ συμπόσιον; Μη. φιλοδημότερον μὲν ὦ θύγατερ. ἐδὲ φρονεῖζειν χὴ ἐχρῆν. λέγε δ' ὅμως τὰ μὴ ταῦτα. Φι. οἱ μὲν ἄλλοι, ἐπῄνουν. ὁ Δίφιλος δ', μόνος ὕπτιον κἀζαλὰν ἑαυτὸν, εἰς τὴν ὀροφὴν ἀνέβλεπεν, ἄχρι δὴ κἀμὲ ἐπαυσάμην. Μη. τὸ φιλᾶσαι δ' τὴν Λαμπερίαν ἀληθὲς ἦν, & τὸ μεζαβᾶσαν περιπλέκεζαι αὐτῷ; τί σιγᾷς; οὐκ ἐπὶ γὰρ ταῦτα συγγνώμης ἄξια. Φι. ἀνελυπεῖν ἐβουλόμην αὐτόν. Μη. εἶπε δὲ συνεκάθευδες, ἀλλὰ & ἦδες, ἐκείνῃ διακρύοντ'. οὐκ αἰσθάνῃ ὦ θύγατερ, ὅτι πτωχαί ἐσμεν, δὲ μέμνησαι ὅσα παρ' αὐτοῦ ἐλάβομεν, ἢ οἷον δὴ τὴν πέρυσι χειμῶνα διηγάγομεν ἂν, εἰ μὴ τοῦτον ἡμῖν ἡ Ἀφροδίτη ἔπεμψε; Φι. τί δ'ν, ἀνέχωμαι λέγοντος, ὑβριζομένη ὑπ' αὐτοῦ; Μη. ὀργίζῃ μοι, μὴ ἀηδὴς ᾖς δή. οὐκ οἶδα ὅτι ὑβριζόμενοι παύονται οἱ ἐρῶντες, & ἐπιμένουσιν ἑαυτοῖς; σὺ δὲ πάνυ χαλεπὴ ἀεὶ τῷ ἀνθρώπῳ γεγένησαι. κἀγὼ ὄρᾳ μὴ κατὰ τὴν παροιμίαν, [1] ἀποῤῥήξωμεν πάνυ τείνουσα τὸ καλώδιον.

pudet gracilium crurum quæ habet, ſurgat & ſaltet ipſa. Hîc tibi quid dicam mater? ſurrexi equidem atque ſaltavi. Quid enim facto opus erat? perferre ſcilicet, idque dicterium ſilentio comprobare, ac permittere ut ſic in convivio regnaret Thais? *Mat.* Nimia quidem fuit hæc æmulatio, ô filia. Nam ne curare quidem hæc oportebat. Dic tamen quæ ſequuta ſunt. *Phil.* Alii quidem laudabant, ſolus autem Diphilus, jacens ſupinus ad lacunar reſpexit, donec ego defeſſa deſtiti. *Mat.* Quid autem quòd Lampriam oſculata, quumque deflexiſſes, amplexa eſſe diceris, verum-ne iſtud fuit? quid taces? nam hæc non amplius digna ſunt venia. *Phil.* Atqui volebam ipſi ægrè facere viciſſim. *Mat.* Deinde neque cum ipſo concubuiſti, ſed ipſo lachrymante cantillaſti. Non intelligis filia pauperes eſſe nos: neque meminiſti quam multa ab eo acceperimus: aut quo pacto hyeme ſuperiore nobis fuiſſet vivendum, niſi Venus hunc nobis obtuliſſet? *Phil.* Nunquid igitur ob hoc ab eo affici me contumelia ſuſtinerem? *Mat.* Iraſcere quidem, at contumeliam ne repende. An neſcis læſos amatores deſinere amare, & ſemet ipſos objurgare? Tu verò homini ſemper difficilis fuiſti. At vide, ne quod vulgò fertur, intenſum nimis funiculum abrumpamus.

1 Ἀποῤῥήξωμεν] Idem Proverbium apud Ariſtenet. Epiſt. 1. lib. 2. *Bourd.*

ΜΕΛΙΤΤΑ, ΚΑΙ ΒΑΚΧΙΣ.

MELISSA, ET BACCHIS.

ΜΕΛΙΤΤΑ.

Ἔστιν οἶδα Βακχὶ χρῶν, οἵας πολλὰς Θετταλὰς λέγουσιν ἐπᾴδουσας, καὶ ἐρασμίους ποιοῦσας, εἰ δὲ πάνυ μισουμένη γυνὴ τυγχάνοι, ὥστε ὀναίμην, ἀφαλεῖσα, ἠκέ μοι. ἁπλᾶ γὰρ ὅλα, καὶ τὸ χρυσίον ταῦτα ἀσπασίμως ἂν ὄψεσθαι δοίην, εἰ μόνον ἴδοιμι ἐπ' ἐμὲ αὖθις ἀναστρέψασα Χαρῖνον, μισήσασα Σιμμίχιον, ὡς νῦν ἐμέ. Βακ. τί φῄς; οὐκ ἔστι σωτηρία, ἀλλὰ φροντὶς τοῦ Σιμμίχιον ὦ Μέλιττα, οἵαν ἔχει Χαρῖνος, δι' ἣν τοσαύτας ὀργὰς ἡ γραῦς ἤνεγκε, καὶ βουληθεὶς τὴν οὐσίαν ἐκείνην γῆμαι, πέντε ταλάντων ὡς ἔλεγον, ἐπιφερομένην; μέμνημαι γὰρ ταῦτά σου ἀκούσασα. Με. ἀπαγε ἐκεῖνα οἵαν ἔχει ὦ Βακχί. καὶ πέμπτην ταύτην ἡμέραν ἤδη ἑώρακα ὅλως αὐτόν. ἀλλὰ πίνουσι φροντὶ τῷ συνεφήβῳ Παμμένει αὐτός τε, καὶ Σιμμίχη. Βακ. δεινὰ ὦ Μέλιττα πέπονθας. ἀλλὰ τί ὑμᾶς διέφθειρεν; ἔοικε γὰρ οὐ μικρὸν τοῦτ' εἶναι. Με. τὸ μὲν ὅλον, οὐδὲ εἰπεῖν ἔχω. πρῴην γὰρ ἀνελθὼν ἐκ Πειραιῶς, καταπεπληγμένῃ γὰρ οἴμοι χρέων τί ἀπαιτήσων, πέμψαντος πατρός, ὅτι με προσέβλεψεν ἐσελθὼν, ὅτε προσήκετο ὡς ἦκον προσδραμοῦσα. ἀποστασάμενος δὲ προσκλαύσαι θέλουσαν, ἄπιθι φησὶ πρὸς ναύκληρον Ἑρμόπομπον, ἢ τὰ ἐπὶ τοῦ τοίχου γεγραμμένα ἐν τῷ Κεραμεικῷ ἀνάγνωθι, ὅπου κατεγλίτωσαν ὑμῶν τὰ

MELISSA.

Siquam, Bacchi, anum nosti, quales multæ Thessalæ perhibentur esse, quæ amabiles reddunt, etsi prorsus odio habeatur mulier, eam acceptam ad me adducas quæso. Vestes enim omnes, atque hoc aurum lubenter amiserim, si solùm ad me denuo reversum videam Charinum, odio Simmichen perinde habentem, ac me nunc habet. *Bac.* Quid ais Melissa? non amplius tecum consuetudinem habet, sed ad Simmichen divertit Charinus? cujus gratia tantas parentum iras sustinuit, cùm divitem illam, quinque talenta, ut ajebant, in dotem allaturam, uxorem nollet ducere: meminienim me ista ex te audire. *Mel.* Cuncta hæc evanuerunt Bacchi, & jam quintus dies est, ex quo illum prorsus non vidi. Sed potant apud æqualem Pammenem, ipse & Simmiche. *Bac.* Acerba tibi accidunt Melissa. Sed quid vos ad dissidium impulit? nam hoc non exiguum videtur esse. *Mel.* In universum, neque dicere possum. Sed nuper ex Phiræo reversus (eò namque descenderat, à patre missus, puta ut debitum exigeret) neque me ingrediendo est intuitus, neque pro more accurrentem excepit, sed amplexari volentem repellens, abi, inquit, ad nauclerum Hermotimum, aut ea quæ in Ceramico parietibus inscripta sunt lege, ubi incisa sunt

vestra

ὀνόμαζε. τίνα Ἑρμότιμον, τίνα ἔφην; ἢ ποίαν σήλιν λέγεις; ὁ δ', οὐδὲν ἀποκεινάμενος, οὐδὲ δειπνήσας, ἐκάθευδεν ἀποστραφείς. πόσα οἶ' ἐπὶ τοῦτον μεμηχανῆσθαί με, ὡς ἐβαλλεσαν, ἐπιστρέφουσαν, φιλοῦσαν, ἀπιστραμμένον τὸ μέτωπον ὅσῳ δυνατὸν ὑπεμαλάχθη. ἀλλ' εἴ μοι φησὶν ἐπὶ πλέον ὀχλήσεως, ἄπειμι ἤδη, εἰ ἓ μέσαι νύκτες εἰσίν. Βακ. ὅμως ἤδεις τὸ Ἑρμότιμον; Με. ἀλλά με ἴδοις ὦ Βακχί, ἀδιώτερον ἀφίγεσθαι ἢ νῦν ἔχω, εἴ τινα ἔχω ναύκληρον Ἑρμότιμον οἶδα. πλὴν ἀλλ' ὁ μέν, ἐαθεν ἀπεληλύθει, ὁ δ' ἀλεκτρυόνος οὐδὲς ἄσαι ἀνερράμβει. ἐγὼ δ', ἐμεμνήμην ὅτι κεῖ τοίχῳ τινὸς ἔλεγε κεραμεικὸν ὀνομαζόμενον τὸ νόμισμα ἐν κεραμεικῷ. ἔπεμψα δὴ Ἀχίδα κατασκεψόμενον. ἦλθε μὲ ἰδὼν εὗρε, τοῦτο δὲ μόνον ἐπιγεγραμμένον ἑστὸς ἐπὶ τὰ δεξιὰ τοῦ τῷ δίπυλον, Μέλιττε, φιλεῖ Ἑρμότιμον. κἀμὲ μικρὸν αὖθις ὑπανέστω, ὁ ναύκληρος Ἑρμότιμος, φιλεῖ Μέλιτταν. Βακ. ὦ τᾶν ἀεἰργον νεανίσκον. σωνίημι γάρ. λυπῆσαί τις θέλων τὴν Χαρῖνον, ἐπέγραψε, ζηλότυπον ὄντα εἰδώς. ὁδὲ, αὐτίκα ἐπίστευσεν. εἰ δέ τι ἴδοιμι αὐτὸν, ἀμαλίζομαι. ἄπειρός ἐστι, κὴ παῖς ἔτι. Με. τὶ δ' ἂν ἴδοις ἐκεῖνον, ὃς ἐγκλείσας ἑαυτὸν, σωύεστι τῇ Σιμμίχῃ; οἱ γονεῖς δ' ἔτι παρ' ἐμοὶ ζητοῦσιν αὐτόν. ἀλλ' εἴ τινα εὕρεθείμι ὦ Βακχὶ χρῶν, ὡς ἔφλω, ἀποστῆσαι γὰ ἂν φανείσα. Βακ. ἔστιν ὦ φιλτάτη ὅτι χρησίμη φαρμακὶς, σύρε τὸ χρῖ, ἀμὴ ἔτι, κὴ συμπεπαγῆται. ἤ μοι ποτὲ Φανίαν καλεπαίνουσα κἀκεῖνον εἰκῆ, ὥσπερ Χαρῖνος, διήλλαξε μῆ μῶας ὅλας τέσσαρας, ὅτε ἐγὼ μὲ ἤδη ἀπεγνώ-

vestra nomina. Quem Hermotimum, quem inquam? aut quam columnam dicis? Sed ille nihil respondens, atque incœnatus, dormiebat aversus. Quàm multa hîc me putas machinatam fuisse, amplectendo, convertendo, & osculando aversi illius cervicem? At ille ne ullo quidem pacto deliniri se passus est: sed si mihi, inquit, plus satis molesta fueris, abibo hinc, etiamsi nox intempesta sit. *Bac.* Attamen noras Hermotimum? *Mel.* At me videas, ô Bacchi, miseriorem multò quàm nunc sum, degere, si ullum ego nauclerum Hermotimum novi. Verùm ille summo mane à me discessit, statim ad galli cantum experrectus. Ego verò memineram dictum ab ipso, parieti cuidam in Ceramico inscriptum esse nomen meum. Tum misi statim Acidem, quæ illud videret. Illa verò nihil aliud, nisi hoc solum inscriptum reperit, juxta Dipylum ad dextram ingredientibus, Melissa amat Hermotimum: ac rursum paulò inferiùs, Nauclerus Hermotimus amat Melissam. *Bac.* O adolescentes ineptos! Intelligo enim: ægrè facere quispiam Charino volens, inscripsit hæc, zelotypum eum esse sciens. Ille verò statim credidit. Eum autem sicubi videam, alloquar. Imperitus est, & puer adhuc. *Mel.* At ubi videas illum, qui concluſus cum Simmiche conversatur? Parentes autem eum etiamnum apud me quærunt. Sed Bacchi, siquam anum invenire possem, ut dixi, apparens ea me servaret. *Bac.* Est quædam venefica, ô dilectissima, ad hoc apta, gente Syra, cruda adhuc, & bene compacta, quæ mihi aliquando Phaniam, cùm & ille temerè succenseret, quemadmodum Charinus, post quatuor solidos menses reconciliavit, cùm jam planè de-

spe-

κειν. ὁ δ', ὑπὸ τῶ ἐπῳδῶν, ἦκεν αὖθις ἐπ' ἐμέ. Με. τί δ' ἔπραξεν ἡ γραῦς, εἴπερ ἔτι μέμνησαι; Βακ. λαμβάνει μὲ ὀβολὸν πολλοῦ ὦ Μέλιτται τὸν μισθὸν, ἀλλὰ δραχμὴν, καὶ ἄρτον. καὶ ἐπικεῖσθαι δεῖ μοι τῶ ἁλῶν, καὶ ὀξυβάφου ἐπῶναι, καὶ θύου, καὶ δᾳδὸς ταῦτα δὴ ἡ γραῦς λαμβάνει. καὶ κρατῆρα κεκερασθαι δεῖ, καὶ πίνειν ἐκείνω μόνω. δεῆσαι δέ τι αὐτῆ καὶ ἀνδρὸς εἶναι, οἷον ἱμάτια, ἢ κρηπῖδας, ἢ ὀλίγας τῶ τριχῶν, ἢ τι τῶ τοιούτων. Με. ἔχω τὰς κρηπῖδας αὐτῆ. Βακ. παύσας κρεμάσασα ἐκ πατάγλης, ὑποθυμιᾷ τῶ θύω, πάντασε ἐς τὸν ἁλῶν ἐπὶ τὸ πῦρ. ἐπιλέγει δ' ἀμφοῖν τὰ ὀνόματα, καὶ τὸ ἐκείνου, καὶ τὸ σόν. εἶτα ἐκ δὲ κόλπου ἐξενεγκαμένη ῥόμβον, ἐπιστρέφει ἐπῳδὴν τινα λέγουσα ἐπιτρόχω τῆ γλώσση, βαρβαρικὰ ἐς φρικώδη ὀνόματα. ταῦτα ἐπέπεισε τότε. καὶ μετ' ὀλίγον Φανίας ἅμα, καὶ τῶ συνεφήβων ἐπιλυπησάντων αὐτῶ, καὶ τῶ Φοιβίδος, ἦλθε συχνὴ, πολλὰ αἰτῶσα, ἦκέ μοι, τὸ τρίτον ὑπὸ τῶ ἐπῳδῆς ἀγόμενος. ἔτι δ' ἐς τοῦτό με σφόδρα καὶ τῶ Φοιβίδος τὸ [1] μίσθιον ἐδιδάξατο, τηρήσασα τὸ ἴχνος ἐπᾶν ἀπολίποι, ἀμαυρώσασα, ἐπιβᾶναι μὲ τῶ δεξιστεροῦ ἐκείνης, τῶ ἐμῶν δεξιῶν. τῶ δεξιῶ δ', τῶ δεξιστερῶν ἔμπαλιν. καὶ λέγειν, ἐπιβέβηκά σοι, καὶ ὑπερέχω εἰμί. καὶ ἐπείσθη ὡς προσέπιξε. Με. μὴ μέλλε, μὴ μέλλε ὦ Βακχῆ, καὶ ἤδη τὸν Σύραν. σὺ δ' ὦ Ἀκὶ, [2] τὸν ἄρτον, καὶ τὸ θύον, καὶ τὰ ἄλλα πάντα ὅσα τῶν ἐπῳδῶν ὑπέρπιπτε.

sperarem. Ille autem incantationibus compulsus ad me rediit. *Mel.* Sed quid exegit anus, si modò adhuc meministi? *Bac.* Non magnam accipit mercedem, Melissa, sed drachmam, & panem: & sali oportet imponi obolos septem, & thyum, & facem. Ista quidem anus accipit. Craterem quoque ei misceri oportet, eamque solam bibere. Oportebit & ipsius viri aliquid adesse, uti vestem, aut crepidas, aut pauculos crines, aut id genus aliud quidpiam. *Mel.* Habeo crepidas illius. *Bac.* Has ex palo suspensas thyo suffit, aspergens igni salem quoque. Ad hæc, amborum nomina, illius & tuum pronuntiat. Deinde è sinu proferens rhombum, huc & illuc convertit, incantationem quandam dicens volubili lingua, barbara videlicet, atque horrenda vocabula. Hæc illa tum fecit: ac non multò pòst Phanias, cùm illum pariter & æquales ob hoc reprehenderent, & ipsa Phœbis, cum qua rem tum habebat multum postularet, venit mihi, incantatione ista prorsum attractus. Præterea etiam hanc odii conciliandi rationem me docuit adversus Phœbidem, ut observato, & quum discessisset, deleto ejus vestigio, in sinistrum illius pede dextro insisterem, contrà in dextrum, sinistro, & dicerem, te conscendi, & superior sum. Fecique ut illa præcepit. *Mel.* Ne morare, ne morare Bacchi, voca jam Syram illam. Tu verò Aci, panem & thyum, & cætera omnia, quæ ad incantationem pertinent, appara.

1 *Μίσθιον*] Aliud odii poculum est apud Origenem lib. 7. contra Celsum. De utroque à me dictum alibi. *Bourd.*

2 *Τὸν ἄρτον, καὶ τὸ θύον*] Casparus Barthius putat legendum esse *Θεῖον* & *sulfur* capiendum, quod in lustrationibus & incantationibus prorsus usitatissimum erat veteribus, &c. vide cap. III. l. VII. Adversar. *Alm.*

CLO-

ΚΛΩΝΑΡΙΟΝ, ΚΑΙ ΛΕΑΙΝΑ.

CLONARIVM, ET LEÆNA.

ΚΛΩΝΑΡΙΟΝ.

Καινὰ περὶ σὲ ἀκούομεν ὦ Λέαινα, τὴν Λεσβίαν Μεγίλλαν τὴν πλουσίαν, ἐρᾶν σε ὥσπερ ἄνδρα, καὶ συνεῖναι ὑμᾶς, σὺν οἶδ' ὅ, τι ποιήσας μεθ' ἁλλήλων. τί τοῦτο; ἠρυθρίασας; ἀλλ' εἰπὲ εἰ ἀληθῆ ταῦτά ἐστιν. Λε. ἀληθῆ ὦ Κλωνάριον. αἰσχύνομαι δέ. ἀλλόκοθον γὰρ τί ἐστι. Κλω. [1] πρὸς τὴν κυρητρόφον, τί τὸ πρᾶγμα, ἢ τί βούλεται ἡ γυνή; τί ἂν ἐκ πράττοιτο ὅταν σιωπᾶτε; ὁρᾷς; ἐ φιλεῖς με. ἐ γὰρ ἂν ἀπεκρύπτου τὰ τοιαῦτα. Λε. φιλῶ μέν, εἰ καί τινα ἄλλην. ἡ γυνὴ δ', δεινῶς ἀνδρεική ἐστιν. Κλω. ἐ μανθάνω ὅ, τι ἐκ λέγεις, εἰ μή τις [2] ἑταιρίσσεται τυγχάνει ὖσα. τοιαύτας γὰρ δὴ Λέσβιοι λέγουσι γυναῖκας, τὸ ἀνδρῶν μὲν ὅσον ἐθελούσας αὐτὸ πάσχειν, γυναιξὶ δ' αὐτὰς πλησιαζούσας, ὥσπερ ἄνδρας. Λε. τοιοῦτό τι. Κλω. σὺκοῦν ὦ Λέαινα, τοῦτο αὐτὸ ἐκ διήγησαι, ὅπως μὲν ἐπείρα τοιῶτον, ὅπως δ' ἐκ συνεπείσθης, καὶ τὸ μὴ ταῦτα. Λε. πότον τινὰ συκροτοῦσα αὐτὴ, καὶ Δημώναξα ἡ Κορινθία, πλουσία δ' ἐκ αὐτὴ, καὶ ὁμότεχνος τῇ Μεγίλλῃ, παρειλήφασί με κιθαρίζειν αὐτοῖς. ἐπεὶ δ' σκιδάσασα, καὶ ἀωρὶ ἦν, καὶ ἔδη καθεύδειν, καὶ ἐμέθυον, ἄγε

Nova de te audimus Leæna, Lesbiam videlicet Megillam, divitem illam, amare te, perinde ut virum, vosque coire, nescio quid unà facientes. Quid istud? erubuisti? Sed dic mihi, vera-ne ista sunt? *Le.* Vera Clonarium. Pudet autem me. Alienum enim quiddam est. *Cl.* At per Cererem, quid hoc negotii, aut quid sibi vult mulier? Quid verò agitis quando coitis? Vides? non amas me: neque enim celares me talia. *Le.* Amo equidem te, quantum ullam aliam. Mulier autem illa, virilis supra modum est. *Cl.* Non intelligo quid dicas, nisi si tribas quæpiam est. Tales enim mulieres in Lesbo esse perhibent, quæ à viris quidem illud pati nolint, cum mulieribus autem ipsæ, perinde ac viri, congrediantur. *Le.* Tale quidpiam est. *Cl.* Proin Leæna, etiam hoc ipsum expone, quo pacto te solicitarit primum, quoque modo adducta sis ut morem gereres, & quæ secuta sunt deinceps. *Le.* Cùm ipsa compotationem quandam instituisset, & Demonassa Corinthia, dives & ipsa, in eadem arte exercitata cum Megilla, me assumpserunt ut ipsis cithara canenerem. Postquam autem satis cecineram, & jam intempesta nox erat, cubitumque ire oportebat, illæque erant ebriæ. Tum Megilla, Age, in-

1 Πρὸς τ' κυρητρόφον] *Per Cererem.* Hesychius in κυρητρόφος· ὑπ' ἐνίων ἡ Δημήτηρ. Menagius.

2 Ἑταιρίσσεται] Hesychius: ἑταιρισμός, τριζάδης. Idem.

1 Ἐφὶ

δὴ ἔφη ὦ Λέαινα ἡ Μέγιλλα, κοιμᾶσθαι γὰρ ἤδη καλὸν, σύκλινθι καὶ σὺ δεῦρο μετ' ἐμοῦ, μέση ἀμφοτέρων. Κλω. σκάνδαλος; τὸ μὴ ποιῶ τί ἐφίλει; Λε. [1]ἐφίλει με τὸ πρῶτον, ὥσπερ οἱ ἄνδρες, οὐκ αὐτὰ μόνον περιστρόζουσι τὰ χείλη, ἀλλ' ὑπανοίγουσι τὸ στόμα, καὶ προσβάλλει, καὶ τὰς [2]μασσὰς ἔβαλεν. ἡ Δημώναξ ἦ, [3]καὶ ἔδακνε μεζόν κατεφίλησε. ἐγὼ ἦ, οὐκ εἶχον εἰκάσαι ὁ, τι τὸ πρᾶγμα ἦν. χρόνῳ ἦ ἡ Μέγιλλα ὑπόθερμος ἤδη ἦν, τὴν μὲν [4]πανήκλου ἀφείλετο τὴν κεφαλήν. ἐπέκειτο ἦ πάνυ ὁμοία, καὶ περιφυὴς, καὶ οὐ χρὴ ὧδε αὐτὴ, καθάπερ οἱ σφόδρα ἀνδρώδεις καὶ ἀθλητῶν, ἀποκεκαρμένη. καὶ ἐγὼ ἐπαροχθὲν ἰδοῦσα. ἡ ἦ, ὦ Λέαινά φησιν, ἑώρακας ἤδη ὅτου καλὸν νεανίσκου; ἀλλ' οὐχ ὁρῶ ἔφην σύγκλινθι νεανίσκου ὦ Μέγιλλα. μὴ καλαθήλωσέ με ἔφη. Μέγιλλα γὰρ ἐγὼ λέγομαι, ἣν μεμνῆσθαι παλαιὰ ταύτην Δημώναξαν, καὶ ἔστι ἐμὴ γυνή. ἐλέλακα ὦ Κλωνάριον ἐπὶ τούτῳ, καὶ ἔφην, σὺκ ἂν σὺ ὦ Μέγιλλε, ἀνὴρ τις ὢν, ἐλεληθεῖς ἡμᾶς, καθάπερ τὸ Ἀχιλλέα φασὶ κρυπτόμενον ἐν ταῖς παρθένοις. [5]καὶ τὸ ἀνδρεῖον ἐκεῖνο ἔχεις, καὶ ποιεῖς τὴν Δημώνακτα

inquit, Leæna, Iam enim dormire æquum eſt, hîc nobiſcum cuba, media inter utramque. *Cl.* Concubuiſti-ne? Quid poſtea factum eſt? *Le.* Oſculabantur me primò, perinde atque viri ſolent, non ipſa modò labia applicantes, ſed os quoque ſubaperientes: deinde & amplexabantur, & papillas premebant mihi. Demonaſſa autem, etiam inter oſculandum, mordebat. Egò verò quidnam rei eſſet, conjicere non poteram. Cæterùm cum jam incaluiſſet Megilla, galericulum quidem à capite removit. Ipſa autem incumbebat, ſimilis & æquiparanda athletæ alicui vehementer virili, & robuſto, & cute ad vivum detonſa: quam ubi aſpexi, perturbata ſum. Illa verò, Leæna, inquit, ecquem adoleſcentem ita pulchrum unquam vidiſti? At non video, inquam ego, ullum hîc adoleſcentem Megilla. Tum illane me, inquit, mulierem facias. Megillus enim vocor ego, & jam olim Demonaſſam hanc uxorem duxi, eſtque ea uxor mea. Riſi equidem ad hæc, Clonarium: & dixi, Proinde Megille, virum eſſe te neſciebamus: quemadmodum aiunt Achillem inter virgines abditum fuiſſe: habes & virile illud, ac Demonaſſæ idem facis quod

1 Ἐφίλει με τὸ πρῶτον] Hæc & cætera hujus Dialogi interpretati ſunt ad Petronium. ad hæc verba, *commovebat valgiter labra.* Bourd.

2 Μασσὰς ἔβαλεν] Plaut. Pſeud.

Teneris labellis molles morſiuncula
Papillarum horridularum oppreſſiuncula.

Ovid. 1. Amor.

Forma papillarum quæ fuit apta premi. Idem.

3 Καὶ ἔδακνε] Plaut. loc. cit. *Idem.*

4 Πανήκλου] De comis adſtitiis copiosè dixi alibi. Iunge Cl. Alexand. Pæd. lib. 2. c. 11. Artemid. lib. 1. Firmic. Aſtro. c. 1. lib. 1. vide Herald. ad Martial. *Idem.*

5 Καὶ τὸ ἀνδρεῖον ἐκεῖνο] Catullus: *Et quærendum unde, unde foret nervoſius illud.* Menagius.

ταῦτ' ὄντως οἱ ἄνδρες. σὺ δὲ τοῦτο μὲν ἔφη ὦ Λέαινα, σὸν ἔχω. δέομαι δ' ὀδὲ πάνυ αὐτοῦ. ἴδιον δέ τινα τρόπον ἡδέως ἂν ὁμιλοίην σοὶ μᾶλλον ὄψει με. ἀλλὰ μὴ ἑρμαφρόδιτος εἶ ἔφην, οἷοι πολλοί εἰσιν λέγονται, ἀμφότερα ἔχοντες; ἔπι γὰρ ἠνίκα ὦ Κλωνάριον τοῦτο πρᾶγμα. οὔ φησιν, ἀλλὰ τὸ πᾶν ἀνὴρ εἰμι. ἤκουσα ἔφην ἐγὼ τῆς [1] Βοιωτίας αὐλητρίδος Ἰσμηνοδώρας, ὀνόματι τὰ ἐφέστρια παρ' αὐτοῖς, ὡς ἠκούσθη τις ὢν Θήβαις ὢν γυναικὸς ἀνήρ. ὅθ' αὐτὸς, καὶ μάντις ἄριστος. οἶμαι Τειρεσίας τοῦνομα. μὴ δὴ τι σὺ τοιοῦτο πέπονθας; ἔχειν ὦ Λέαινα ἔφη, ἀλλὰ ἐθυμήθην μὲ ὁμοία ταῖς ἄλλαις ὑμῖν. ἡ γνώμη ἡ, καὶ ἡ ἐπιθυμία, καὶ τἆλλα πάντα, ἀνδρὸς ἐστί μοι. καὶ ἱκανὴ γοῦν σοι ἔφην ἐπιθυμία, [2] πάρεχε γοῦν ὦ Λέαινα εἰ ἀπιστεῖς ἔφη, καὶ γνώσῃ ὡδὶ ὑπάρχοντά με τ' ἀνδρῶν. ἔχω γάρ τι ἀνὴρ δ' ἀνδρεῖον. ἀλλὰ [2] πάρεχε. ὄψῃ γάρ. πάρεχον ὦ Κλωνάριον, ἱκετεύουσης πολλά.

quod viri solent. Idem ego Læna, inquit, nec eo admodum opus. Peculiari autem modo, suavius aliquanto congredi me videbis. At num hermaphroditus es, inquam ego, quales perhibentur esse multi, utrumque membrum habentes? rem enim ó Clonarium, adhuc ignorabam. Neque hoc, inquit illa, sed per omnia vir sum. Tum ego, audivi, inquam, ex Bœotia tibicina quadam Ismenodora nomine, quæ apud ipsos sunt ephestria, narrante, quendam Thebis factum fuisse ex muliere virum, qui idem vates quoque fuit optimus: Tiresias nimirum. Num tibi tale quid accidit? Haudquaquam Læna, inquit: sed vobis aliis nata sum similis. Animus autem, & libido, cæteraque omnia, virilia mihi sunt. Sufficiens saltem, inquam, est tibi libido. Tum illa: præbe igitur, inquit, Læna, & cognosces me viris esse nihilo inferiorem. Nam aliquid loco virilis habeo. Sed præbe: nam videbis. Præbui itaque Clonarium, cùm illa diu multumque

1 Βοιωτίας αὐλητρίδος Ἰσμηνοδώρας, ὀνόματι τὰ Ἐφέστρια παρ' αὐτοῖς, ὡς ἠκούσθη τις ὢν Θήβαις ὢν γυναικὸς ἀνήρ] Quid intellexerit per τὰ ἐφέστρια, non est facile divinare, ea vox alibi non legitur. Nihil igitur certi à me expectes, conjecturas nudas tibi proponam. Si bene se habet ea lectio, videtur ab ἔφεστρις ea vox deduci debere: est autem vestis quædam species, quæ superinduebatur. Suidas μανδύαν & βίρρον interpretatur, & ὕφασμα ἐξ αἰγείων τρίχων, alii χλαμύδα, alii χλανίς vertunt. Quidquid tamen fuerit, quoniam ab eo genere vestis τὰ ἐφέστρια dicuntur, suspicor eas vestes texi solitas à mulieribus simul adunatis, quæ texendo fabulas lepidas ad vices narrabant, ut fallerent tempus & laborem, quæ ob id ἐφέστρια διηγήματα dicebantur. Sic nostrates dicunt *les comtes du veilleri*. At forte mendosa est ea vox, & legendum vel ἐφ' ἑστίᾳ disjunctim, & mutandum τὰ in τε, sic, διηγημάτων τε ἐφ' ἑστίᾳ, id est, *ad lares*, *ad focum*, vel Φαίστια ob eandem rationem, id est, *quæ ad ignem hyeme narrantur*, nam (ut notum est) Φαῦς sæpe pro igne sumitur, & erant Φαίστια fabulæ, quæ ad Vulcanum seu ignem assidentes fœminæ nendo vel texendo narrabant in Vulcani festo quod Athenis Φαίστια, ut ex Andocide patet in sermone de mysteriis. Hæc ego tentabundus ut in tenebris. Tu forte meliora lector cogitabis, utinam & nobis impertiaris. *Palm.*

2 Πάρεχε] Aristophanes: Κἀπᾶς παρίξω, καὶ ἐχὶ προσμενῶ μαι. Menagius.

καὶ ὄρμον τινά μοι δώσεις τῶν πολυτελῶν, καὶ ὀθόνιας τῶν λεπτῶν. εἶπε ἐμοὶ, ὥσπερ ἀνδρα παρελάμβανον. ἡ δ', ἐποίησε τε, καὶ ἐφίλησε, καὶ ἠσθμηνε, καὶ εἶδεν μοι ἐς ὑποσκολιὼ ἤδειξε. Κλω. τί ἐποίησε ὦ Λέαινα; ἢ πῶς τοῦτον; τοῦτο γὰρ μάλιστα εἰπέ. Λε. μὴ ἀνάκρινε ἀκριβῶς. αἰσχρὰ γάρ. ὥστε μὰ τὴν Οὐρανίαν, σὺκ ἂν εἴποιμι.

que supplicasset, & pretiosum monile dedisset, & tenuia velamina. Tum ego illam perinde atque virum complectebar. Illa autem, & faciebat, & osculabatur, & anhelabat, & summa voluptate affici videbatur. *Cl.* Quid faciebat Leæna? aut quomodo? hoc enim in primis dicas. *Le.* Ne accuratiùs inquiras: turpia enim sunt. Quare per Vraniam, nolim dicere.

ΚΡΩΒΥΛΗ, ΚΑΙ ΚΟΡΙΝΝΑ.

CROBYLE, ET CORINNA.

ΚΡΩΒΥΛΗ.

Ὦ Κόρινν', ὡς μὲ ὑπάνυ δεινὸν ἐῶν ὁ σύνμιζες, τὸ γνωσιῶν χρυσᾶς σὺκ παρθένε, μεμαθήκας ἤδη. μᾶ μειρακίω μὲ ἀραίω χρυσῷ, μιᾶν δ' τιν' πρῶτον μίσθωμα κομισαμένη, ἐξ ἧς ὄρμον αὐτίκα ἀνήσωμαί σοι. Κο. ναὶ μαστάρμον. ἐγὼ δ' ὑπόφρας πάσῃ παραγείῃ, οἱ δ' ὁ Φιλαινίδης ἐστίν. Κρω. ἔσαι τοιοῦτον. ἄκουε δ' τἄλλα παρ' ἐμοῦ, ἃ σε χρὴ ποιεῖν, καὶ ὅπως προσφέρεσθαι τοῖς ἀνδράσιν. ἄλλη μὲν γὰρ ἡμῖν ἀποτροφὴ βίος σὺκ ἔστιν ὦ θύγατερ. ἀλλὰ δύο ἔτη ταῦτα ἐξ οὗ τέθνηκεν ὁ μακαρίτης σὸν πατὴρ, σὺκ οἶδα ὅπως ἀπεζήσαμεν, ὅτε δ' ἐκεῖνον ἔζη, πάντα ἡμῖν ἰκανά. ἐχαλκεύομεν, καὶ μέγα ἦν ὄνομα αὐτοῦ σὺ Πειραιεῖ. καὶ πάντων ἦσαν, ἁπάσαι διομνυμένων, ἢ μὴν μὲ Φίλινον, μηκέτι ἑσπεσθαι ἄλλον χαλκέα. μᾶ δ' τὸν πλοῦτον, τὸ μὲ πρῶτον ἀποδεμένη τὰς πυρίγερας, καὶ τ' ἄκμονα, καὶ σφῦραν

CROBYLE.

Non ita grave esse, Corinna, ceu tu putabas, ex virgine mulierem fieri, jam didicisti: siquidem cum formoso adolescente fuisti, & pro prima mercede minam accepisti, unde monile statim tibi comparabo. *Cor.* Ita amabo. Habeat autem splendoris ignei lapillos, cujusmodi Philænidis est. *Cro.* Erit ejusmodi. Sed audi etiam cætera ex me, quæ te facere, & quo pacto viris accommodare te oporteat. Nam alia victus ratio nobis nulla est, filia: sed per duos hosce annos, ex quo pater tuus, piæ memoriæ, defunctus est, an nescis quo pacto vitam egerimus? At quando ille adhuc vivebat, abundè nobis omnia suppetebant. Artem enim ferrariam exercebat: magnumque erat nomen ejus in Piræo. Ac plerosque audire licet dejerantes, nullum ampliùs post Philinum, talem fore ferrarium fabrum. Post mortem autem ejus, principio quidem divenditis forcipibus, incude, & malleo, dua-

δύο μινῶν, ἀπὸ τούτων διετράφημεν. εἶπε, νυῦ μ̃, ὑφάνασα. νυῦ δ̃, κερκίλω καθάγασα, ἢ σήμονα κλώθασα, ἐπορεξόμιν τὸ σπίκα μόλις. ἔδοσιον δέ σε ὦ μάτερ, τίνι ἐλπίδι θρεμμάσα. Κο. τίνι μινᾶν λέγεις; Κρω. ὄκ. ἀλλὰ ἐλογιζόμιν ὡς τηλικαύτη γίνομμαι, θρέψεις μ̃ ἐμὲ, σεαυτὴν δ̃ καθαρσμήσεις ῥᾳδίως, κὴ πλυτήσεις, κὴ ἐυθ̃ῆτας ἕξεις, ἀλυρηλῖς, κὴ θεραπαίνας. Κο. πῶς ἔφης μ̃ῆτερ, ἢ τί λέγεις; Κρω. σπυδᾶσα μ̃ τὰ νεανίσκοις, κὴ συμπίνασα μετ' αὐτῶν, κὴ συγκωθώδασα ἐπὶ μισθ̃. Κο. καθάπερ ἡ Δάφνιδ@ θυγάτηρ Λύρα; Κρω. ναί. Κο. ἀλλὰ ἐκείνη ἑταίρα ἐστιν. Κρω. ὑδὲν τοῦτο δεινόν. κὴ σὺ γὸ πλυτήσεις ὡς ἐκείνη, κὴ πολλὰς ἐραστὰς ἕξεις. τί ἐδάκρυσας ὦ Κόρινα; ἆχ ὁρᾶς ὁπόσυ, κὴ ὡς πελασιάδασοί εἰσιν αἱ ἑταῖραι, κὴ ὅσα χρήματα λαμβάνασι; τίνι Δάφνιδα γὸν ἐγὼ οἶδα ὦ φίλη Ἀδράστια, μίκη πρὶν αὐτὴν ἀκμάσυ τίνι ὥραν πεπεληθ̃ήκυῖαν. ἀλλὰ νυῦν ὁρᾶς οἷα πρόσεισι, χρυσὸς, κὴ ἐυθ̃ῆτες ὠανθ̃εῖς, κὴ θεραπαίναι τέσσαρες. Κο. πῶς δ̃ ταῦτα ἐκτήσατο ἡ Λύρα; Κρω. τὸ μ̃ πρῶτον, καθαρσμῶσα ἑαυτὴν σύντεπῶς, κὴ σύσαλὴς ὤσα, κὴ φαιδρὰ πρὸς ἅπαντας, σὺν ἄχρι δ̃ καὶ χάζειν ῥᾳδίως, καθάπερ σὺ εἴωθας, ἀλλὰ μειδιῶσα ἡδυ, κὴ ἱπαγωγόν. εἶτα προσομιλῶσα δεξιῶς, κὴ μήτε φενακίζουσα εἴ τις προσέλθοι, ἢ προπίψειε, μήτε αὐτὴ ἐπιλαμβανομένη τ̃ ἀνδρῶν. ἢν δέ ποτε ἐς ἀπέλθῃ ἐπὶ δεῖπνον λαβῶσα μίσθωμα, ὅτε μεθύσκεται, καχάλασον γὸ, κὴ μισῶσιν οἱ ἄνδρες τὰς τοιαύτας, ὅτε ὑπερεμφορεῖται δ̃ ὄψε ἀπειρηκίλως, ἀλλὰ προσάπτεται μ̃ ἄκρως τοῖς δακτύ-

duabus minis, ex illis tum vitam sustentavimus. Postea autem, alias quidem texendo, aliàs verò tramam deducendo, aut stamina nendo, ægrè victum parabam: te verò, filia, nutriebam, spem expectans. *Cor.* Minam istam dicis? *Cro.* Non: verùm ita rationem inibam, quòd cùm ad istam ætatem perveniisses, & me facilè alere postea, & te ipsam exornare posses: dives ipsa futura, purpureas vestes, & ancillas habitura. *Cor.* Quomodo hoc mater? aut quid dicis? *Cro.* Si cum adolescentibus rem haberes, & cum ipsis potares, & pro mercede concumberes. *Cor.* Sicut Daphnidis filia Lyra? *Cro.* Ita. *Cor.* At illa meretrix est. *Cro.* Hoc nihil grave. Nam & tu, perinde ac illa diteſces, multosque amatores habebis. Quid fles Corinna? an non vides quàm multæ sint, & magno studio ambiantur meretrices? & quantum pecuniæ accipiant? Daphnidem enim, ô chara Adrastia, novi ego, quæ priusquam ad ætatem adultam perveniſſet, pannosa erat. At nunc vides, qualis prodit, ut illi aurum, floridæ vestes, & ancillæ quatuor. *Cor.* Sed quo pacto hæc acquisivit Lyra? *Cro.* Primùm quidem exornando se eleganter, & facilem, hilaremque erga omnes se gerendo, non soluto, ut tu soles, cachinno, sed suave quiddam & blandum arridendo. Postea dextrè conversando, neque decipiendo, siquis accedit, aut accersit eam, neque viros increpando. Ac si quando ad cœnam it accepta mercede, neque inebriatur, ridiculum enim hoc, & viri oderunt tales, neque rusticè impletur opsonio: sed attingit quidem sum-

λοις, σιωπῇ ἢ πὰς σὺ ἐσεις ὅτι ἐπ' ἀμφοτέρας ἀναδύεται πὰς γνάθους, πίνῃ ἢ ἠρέμα, ἢ χανδὸν, ἀλλ' ἀναπαυομένη. Κο. κἂν εἰ διψῶσα ὦ μῆτερ τύχοι; Κρω. τότε μάλιστα ὦ Κόρινθα. κἀν ὅτε πλέον ἢ δέον ἀφέλκεται, ὅτε λάσκώπτει ἐς τινα τῶν παρόντων. ἐς μόνον ἢ τὸ μειδιᾶσάμενον βλέπει. κἀ ἀφ' τοῦτο ἐκεῖνος φιλεῖσιν αὐτὴν. κἀ ἐπειδὰν κραιφιάλη δόσι, ἀσελγὲς ὑδὲν, ἀδὲ ἀμελὲς ἐκείνη ἂν περγάσαιθ, ἀλλὰ ἐξ ἅπαντ' ἐν τοῦτο ἠρέσθη, ὡς ἀπαγάγοιθ, ἃ ἐρᾷσην ποιήσειεν ἐκεῖνον. τοῦτο γὰ αὐτὴν ἅπαντες ἐπαινέσιν. εἰ δὲ ἃ σὺ τοῦτα σκέψαι, μανίαν ἃ ἡμεῖς ἐσόμεθα. ἐπὶ τάγε ἄλλα ἀναπολῦ αὐτῆς. ἄλλο ὑδὲν ὦ φίλη Ἀδραστεία φημι, ζώης μόνον. Κο. εἰπέ μοι ὦ μῆτερ, οἱ μειδιάμενοι πάντες τοιοῦτοί εἰσιν, οἵ' ὁ Εὐκρατ', μεθ' ἧς χθὲς ἐκάθευδον; Κρω. ἃ πάντες ἀλλ' ἔνιοι μέ, ἀμείνους. οἱ δὲ, κἀ ἥδη ἀνδρώδεις. οἱ δὲ, κἀ ἃ πάνυ μορφῆς δύφυῶς ἔχοντες. Κο. κἀ τούτοις συγκαθεύδειν δεῖ; Κρω. μάλιστα ὦ θύγατερ. ἔστι μέν τοι καὶ πλείονα διδάσκειν. οἱ καλοὶ ἢ, αὐτὸ μόνον, καλοὶ φέλουσιν εἶναι. κἀ σοὶ ἢ μελέτω ἀεὶ ἃ πλείονα, εἰ θέλεις ἐν βραχεῖ λέγειν ἅπασας, ἐνδείξασά σε τῷ δακτύλῳ, ἐχ ὁρᾷς τὴν Κόρινναν τὴν τ Κροβύλης θυγατέρα, ὡς ὑπερπλουτεῖ, κἀ τετεθύβλημένα πεποίηκε τὴν μητέρα; τί φῄς; ποιήσεις ταῦτα, ποιήσεις; οἶδα ἐγώ. κἀ παρέξεις ἅπασιν ῥᾳδίως. ναὶ δ' ἅπιθι λαβομένη, εἰ ἀφίκοιθ' ἃ τήμερον τὸ μειρακίσκιον ὁ Εὐκρατ'. ὑπισχνεῖτο γάρ.

mis digitis, tacitè autem edendo non obturat utramque maxillam ingestis buccellis: bibit etiam sensim, non affatim, sed interquiescendo. *Cor.* Etiamsi sitiat mater? *Cro.* Tum præcipuè, Corinna: & neque plus æquo loquitur, neque in quenquam eorum qui adsunt, dicteria torquet. Eum solum à quo conducta est, respicit. Et ob hoc illi amant ipsam. Et postquam eundum est cubitum, nihil petulans, nihil ineptum admittit, sed ex cunctis unum hoc aucupatur, ut illum alliciat, suique amatorem reddat. Hoc enim nomine ipsam cuncti laudant. Quòd si tu etiam hæc didiceris, nos quoque fœlices erimus. Nam cætera quidem multò ipsa. Sed nihil, ô chara Adrastia, addam amplius: vivas modò. *Cor.* At dic mihi mater, ii qui mercede nos conducunt, omnes-ne tales sunt, qualis est hic Eucritus cum quo heri concubui. *Cro.* Non omnes: sed alii quidem meliores, alii jam viriles: nonnulli verò non admodum liberali forma præditi. *Cor.* Et cum istis concumbere oportebit? *Cro.* Maximè, filia: nam hi plura quoque dant. Formosi autem, hoc solum, pulchri esse volunt. Tu verò ejus quod plus est, rationem semper habeas, si cupis ut omnes brevi te commonstrent digito, ac dicant. Annon vides Corinnam Crobylæ filiam, ut est ditissima, & matrem reddit fœliciſſimam? Quid ais? facies-ne ista? facies, novi ego & facilè omnibus anteibis. Nunc autem ito lotum, si fortè veniat, etiam hodie adolescens ille Eucritus: ita enim pollicitus est.

MA-

ΜΗΤΗΡ, ΚΑΙ ΜΟΥΣΑΡΙΟΝ.

MATER, ET MVSARIVM.

ΜΗΤΗΡ.

Ἀν ἔτι τοιοῦτον ἐφεῦρεῖν εὕρωμεν ὦ Μουσάριον, οἷος ὁ Χαιρέας ἐστὶ, θύσομεν τῇ πανδήμῳ δεήσει λευκὴν μηκάδα, τῇ οὐρανίᾳ δ', καὶ τῇ ὑπὸ κήποις, δάμαλιν ἐκατέραις, στεφανωσομεν δ' καὶ τὴν πλουτοδότειραν. καὶ ὅλως, μακάριαι, καὶ τελεσιδαίμονες ἐσόμεθα. νῦν ὁρᾷς γὰρ ὅσα καὶ νεανίσκοι ἡλίκοι λαμβάνομεν; ὃς ὀβολὸν μὲν οὐδέπω ποτέ σοι ἐδωκεν, οὐκ ἐσθῆτα, οὐχ ὑποδήματος, οὐ μύρον, ἀλλὰ σοφιάσεις ἀεί, καὶ ὑποσχέσεις, καὶ μακραὶ ἐλπίδες, καὶ πολὺ τὸ ἐὰν ὁ πατὴρ, καὶ εἰ κύριος γένωμαι τῶν πατρῴων, καὶ πάντα σά. σὺ δ', καὶ ὀμωμοκέναι αὐτὸν φῂς, ὅτι νόμῳ σε γαμετὴν ποιήσει. *Μυ.* ὤμοσε γὰρ ὦ μῆτερ, καὶ ταῖν θεαῖν, καὶ τὴν πολιάδα. *Μη.* καὶ πιστεύεις δηλαδή; καὶ ἅμα τοῦτο πρώην οὐκ ἔχων αὐτῷ καλὸν θεῖναι συμβολὴν, τὸ δακτύλιον δέδωκας, ἀγνοούσης ἐμοῦ; ὁ δ', ἀποδόσειν

MATER.

Si talem amatorem posthac inveniamus, Musarium, qualis Chæreas hic est: oportebit nos immolare, Publicæ quidem Veneri capram candidam, Cœlesti autem, & ei quæ in hortis est, juvencam utrique: sertis quoque coronare opum largitricem. In summa, beatæ, terque fœlices erimus. Quippe vides nunc ab adolescente isto quam multa accipiamus, qui ne obolum quidem tibi dedit unquam, neque vestem, neque soleas, neque unguentum: sed apud ipsum semper excusationes, & pollicitationes, & spes longæ, & illud crebrum, Si pater, &, si paternarum opum fiam dominus, &, omnia tua. Tu etiam juravisse ipsum dicis, quòd lege uxorem se suam sit facturus. *Mu.* Iuravit, mater, per Cererem, & Proserpinam, & Minervam. *Ma.* Et credis illi scilicet? & ob hoc nuper, cum non haberet unde daret symbolum, annulum illi me insciā dedisti? at hunc ille venditum

1 Τῇ Πανδήμῳ] Cognomenta Veneris, Pandemus & Vrania. ἀμφοτέρων τούτων, ἡ μὲν Πάνδημος ἡ δ', Πυρανία ἡ πινὶ Οὐρανία τετίμηται ὑπὸ κήποις. αἶγα δὲ Πανδήμῳ, διὰ τὸ τῆς ζωῆς συνουσιαστικόν τε καὶ παρὰ τὰ Ἀφροδισία ἀκρατές. δάμαλιν δὲ τῇ Οὐρανίᾳ, διὰ τὸ σωφρονέστερον εἶναι τὸ ζυγὸν ἄγεται τὸ ζῶον καὶ ἀφετον, ὃ τῷ νόμιμον τῶν γάμων ὑπαινίττεται συζυγίαν ὡς πλουτοδότειρα δὲ ἡδη ἐστίν. Sic ad oram MS. Regii, quam notam sequitur Cod. Memmian. dum dicit μηκάδα esse sacrificium τ' Πανδήμου, διὰ τὸ πρὸς σωτηρίαν καταφρὲς, καὶ δάμαλιν τ' Οὐρανίας, διὰ τὸ ὑπὸ ζυγὸν τεταχθαι. Bourd.

2 Κατὰ ταῖν θεαῖν] Ad oram MS. Regii scriptum erat κόρη καὶ Δήμητρα αἱ θεαὶ, ἡ δὲ Ἀθηνᾶ ἡ Πολιὰς, ὅρκος δὲ τοῦτο Ἀθηναίων οἷς καὶ Λακεδαιμονίων οἱ Διόσκουροι οἷς ὀμνύουσιν ἡ τὸ Σιόν. Idem.

3 Καταθεῖναι συμβολὴν] Hac de re copiose vir Clarissimus Isaacus Casaubonus ad Athen. *Idem.*

μῷ, κατέπιε. καὶ πάλιν τὰ δύο ταῦτα δέρματα τὰ Ἰωνικὰ, ἐλκυζα ἐκφέρει δύο Δαρεικούς, ἃ σοι [1]ὁ Χίος Πραξίας ὁ ναύκληρος σκόμισε, ποιησάμενός σὺν Ἐφέσῳ. ἐδεῖτο γὰρ Χαιρέας ἔρανον σωθῆναι ἐφήβοις ἀπενεγκεῖν. ὀφείλονας γὰρ, καὶ χιτωνίσκους, τί ἂν λέγοιμι; καὶ ὅλως, ἔρημόν τι ἦν αὐτῷ, καὶ μέγα ὄφελος συμπέπτωκεν αὐτός. *Μυ.* ἀλλὰ καλός, καὶ ἀγένειος, καὶ φησὶν ἐρᾶν, καὶ δακρύειν, καὶ Δεινομάχης, καὶ Λάχητός ἐστι καὶ Ἀρεοπαγίτης. καὶ φησὶν ἡμᾶς γαμήσειν, καὶ μεγάλας ἐλπίδας ἔχομεν παρ' αὐτοῦ, ὡς ὁ γέρων μόνον κατακύσῃ. *Μη.* ἀκήκοα ὦ Μυτάριον, ἐὰν ὑποδήσασθαι δέῃ, καὶ ὁ σκυτότομος αὐτῷ τὸ δίδραχμον, ἐρήμην ποιεῖ τὸν, χρήσιον μὴ σὺν ἔχομεν, σὺ δὲ τὰς [2]ὀλίγας παρ' ἡμῶν λάβε. καὶ πρὸς τὴν ἀληθινὴν τὰ αὐτά. καὶ ὡς τὸ οἰκίσιον αὐτιμεθα, περιμένον φέρομεν, ἕως ἂν Λάχης ὁ Κολυττιεὺς ἀποθάνῃ. ἀποδώσομεν γάρ σοι μὴ τὰς γάμους. οὐκ αἰσχύνῃ μόνη τῶν ἑταιρῶν οὐκ ἐλλόβιον, οὐχ ὅρμον, οὐ Ταραντινίδιον ἔχουσα; *Μυ.* τί οὖν ὦ μῆτερ, ἐκείναις εὐτυχέστεραί μου, καὶ καλλίους εἰσίν; *Μη.* οὐκ, ἀλλὰ σωφρονέστεραι, καὶ ἴσασιν ἑταιρίζειν. οὐδὲ πιεσούσι ἡμῖν ἀκμαῖοις, καὶ νεανίσκοις, ἐπ' ἄκρῳ δὲ χείλους τὸν ὄρκον ἔχουσι. σὺ δὲ εἰ πιεῖ, καὶ φίλανδρος. οὐδὲ φθονεῖ ἄλλον τινά, ὅτι μὴ μόνον Χαιρέαν. καὶ πρώην ὅτε ὁ γεωργὸς ὁ [3]Ἀκαρνανεὺς ἦκε δύο μνᾶς κομίζων, ἀφυὴς καὶ αὐτὸς, οἶνον δὲ πολὺν ἀπειληφώς, δεῖπνα-

tum absorbuit. Et rursum duo monilia ista Ionica, quorum utrumque pendebat duos Daricos, quæ tibi Chius ille nauclerus Praxias attulerat, Ephesi mercatus. Oportebat enim ut Chæreas cœnam collatitiam cum adolescentibus dependeret. Nam vela, & tunicas quid attinet dicere? In summa, lucrum inopinatum, magnumque commodum iste nobis obvenit. *Mu.* At pulcher est, & imberbis, & amare se ait, & lachrymatur, & Dinomaches, Lachetisque Areopagitæ est filius: dicitque uxorem me ducturum se: denique spes magnas facit, si modò senex ille oculos clauserit. *Ma.* Proinde Musarium, ubi calceis opus erit, & sutor didrachmum poposcerit: dicemus & nos illi, argentum quidem non habemus, tu autem spes quasdam exiguas à nobis accipe, eademque pistori. Et quum pensionem domus deposcemur: expecta dicemus videlicet, dum Laches Colytensis moriatur: exolvemus enim tibi post nuptias. Non pudet te quòd sola meretricum, neque inaures habes, neque monile, neque vestem Tarentinam. *Mu.* Quid igitur, mater, fortunatiores-ne illæ me, & pulchriores sunt? *Ma.* Non: sed prudentiores, & sciunt meretricari: nec verbis credunt, & adolescentulis, in summis labiis juramentum gerentibus. Tu verò fidelis es, & amans viri: nec admittis alium quenquam, præterquam solum Chæream. Ac nuper quando Acarnensis ille agricola venit, duas minas afferens, ipse quoque imberbis (vini autem pretium hoc retulerat, à patre mis-

1 Ὁ Χῖος] Deest à MSS. *Bourd.*
2 Ὀλίγας] Deest in MSS. *Idem.*
3 Ἀκαρνανεὺς] Legendum videtur omnino Ἀχαρνεὺς. **Menagius.**

1 Λαῶς

πρὸς πίμψαντ]ος. σὺ δ' ὀπεῖνον μὲ ἀπεμύκλισας, καθ' ἁδὺς δὲ μὴ δ' Ἀδωνιδ]ος Χαιρέα. Μυ. τί οὖν, ἐρρήν Χαιρέαν καλέλειψασαν, ἄνδρ' ἀξιόλογον τ' ἐργάτλυ ὀπεῖνον, κινάδρας λάπ]ζοντα; [1] λεῖός μοι φασὶ Χαιρέας, ὦ χοιρίσκ]ος Ἀκαρνάνι]ος. Μη. ἔστω ἐκεῖν]ος ἀγροῖκος, καὶ πονηρὸν ἀποπνεῖ. τί δ' Ἀνιφῶν]α τ' Μενεκρά-τους μνᾶν ὑπισχνούμενον, οὐδὲ τοῦτον ἐδέξω; ἁ καλὸς ἦν, καὶ ἀστεῖ]ος ἡλικιώτης Χαιρέα; Μυ. ἀλλ' ἠπείλησε Χαιρέας ἀποστράξειν ἀμφοτέρως, εἰ λάβοι με ποτ' μετ' αὐτᾶ. Μη. πόσοι δ' ἄλλοι ταῦτα ἀπειλᾶσιν; ἐκὼν ἀνέρας] σὺ μὴ ἐς τοῦτο, δ' σωφρονήσ]ης, καθάπ]ερ ἐγ ἑταίρα, τ' ἀγαμοφόρ]ου ἱερειά τις ἐσ]α. ἐᾶ τἄλλα. σήμερον Ἀλῶα ἐσί. τί δέ σοι δέδωκεν ἐς τὼ ἑορτώ; Μυ. οὐκ ἔχ' ὦ μακάριον. Μη. μὴν]ὰ ἤτ]α ἁ τέχνω εὕρηκεν ἐπὶ τ' πατέρα, ἐκ οἰκίστω κρῆνκεν ἐξαπατήσ]ω, ἐκ ἀπὸ τ' μητρὸς ᾔτησεν ἀπελήσας ἀποπλουσείαν φρατόσ]ολμ]ον, εἰ μὴ λάβοι, ἀλλὰ κρῆνται, ἡμᾶς ἐπιτρέψων, μήτε αὐτὸς διδὺς, μήτε ἄλλ]ῳ τ' διδόντων ἐᾶν λαμβάνειν. σὺ δ' οἶσθ' ὦ Μυσάριον, ὀκτωκαίδεκα ἐτῶν ἀεὶ ἔσα]; ἢ τᾷ αὐτὰ φρονήσειν Χαιρέαν, ὅταν πλουτῇ μὲ αὐτὸς, ἢ δ' μήτηρ γάμον πολυτ]ελῆν ἐξεύρῃ αὐτᾷ; μνησθήσετ]αι [2] οἵας τότε τ' δακρύων, ἢ τ' φιλημάτων, ἢ τ' ὅρκων, πέντε ἴσως τάλαντα σθενικὸς βλέπων; Μυ. μνησθήσετ]αι ὀπεῖν]ος. δεῖλμα δ', ὡς ἀδὲ νῦ γεγάμηκεν, ἀλλὰ καζανακρ]ζόμ]ος, καὶ βιαζόμ]ος ἠρνήσα-

missus) tu verò etiam subsannasti hominem, dormis autem cum isto tuo Adonide Chærea. *Mu.* Quid igitur? relicto-ne Chærea, mihi admittendus erat operarius ille hircum olens? Lævis mihi, ut aiunt, Chæreas, & porcellus Acarnanius. *Ma.* Esto rusticus ille, & hircum oleat: cur neque Antiphontem Menecratis filium, minam tibi pollicentem non admisisti? Annon formosus erat, & urbanus, æqualis Chæreæ? *Mu.* At interminatus erat Chæreas, se jugulaturum ambos, si me cum illo deprehenderet. *Ma.* Quàm multi alii eadem minantur? An tu igitur sine amatoribus ob hoc manebis? & pudicè ages, perinde ac si non meretrix, sed Cereris quæpiam sacerdos fores? Cætera omitto. Hodie verò Aloa sunt: quid ergo tibi dedit in hoc festum? *Mu.* Non habet ô mater. *Ma.* An solus iste nullam artem adversus patrem potest invenire? non servum immittere, qui illum decipiat? non à matre ipse postulare, minitando se in militiam navigaturum, nisi accipiat? Verùm sedet, nos atterens, neque ipse quicquam dans, neque à dantibus accipere sinens. Tu verò, Musarium, an putas te octodecim annorum semper fore, aut eodem animo semper futurum Chæream, quando ipse dives erit, & mater opimas ipsi nuptias invenerit? an ille tum, putas, meminerit lachrymarum, aut osculorum, aut juramenti, quum dotem quinque fortassis talentorum aspiciet? *Mu.* Meminerit ille. Cujus rei argumentum est, quòd neque nunc uxorem duxit, sed cùm à patre cogeretur, & vim propè pateretur

1 Λεῖός μοι] De hoc Proverb. Erasm. *Bourd.*
2 Οἵας] In MSS. ἵπ. *Idem.*

τυ. Μη. γλύσιθ μὴ ψεύδεαθ. ἀναμνήσω δέ σε ὦ Μυσάριον τότε.

tur tamen recuſavit. *Ma.* Vtinam non decipiaris. Sed tamen admonebo te Muſarium, aliquando horum.

ΑΜΠΕΛΙΣ, ΚΑΙ ΧΡΥΣΙΣ.

AMPELIS, ET CHRYSIS.

ΑΜΠΕΛΙΣ.

Εἴ τις ἢ ὦ Χρυσὶ, μήτε ζηλοτυπεῖ, μήτε ὀργίζεται, μήτε ἐῤῥάπισέ ποτε, ἢ ἀφείκειρεν, ἢ τὰ ἱμάτια ἀφείχισεν, ἔτι ἐραστὴς ἐκεῖνός ἐστι; Χρυ. ἀκοῦ ταῦτα μόνα ἐρῶντος ὦ Ἀμπελὶ δείγματα; Αμ. ναὶ, ταῦτ' ἀνδρὸς ἐρῶντος. ἐπεὶ τἄλλα, φιλήματα, ϛ δάκρυα, καὶ ὅρκοι, καὶ τὸ πολλάκις ἥκειν, δέχρωμαι ἐρῶντος σημεῖον, καὶ φυσῶμαι ἔτι. τὸ ἢ πῦρ ὅλον, ἐκ τ ζηλοτυπίας ἐστίν. ὥστε εἰ ϛ σὲ ὡς φῇς ὁ Γοργίας ῥαπίζοι, καὶ ζηλοτυπεῖ, χρηστὰ ἔλπιζε, καὶ εὔχου ἀεὶ τὰ αὐτὰ ποιεῖν. Χρυ. τὰ αὐτά; πῶ λέγεις; ἀεὶ ῥαπίζειν με; Αμ. ἔχε, ἀλλ' ἀνέῳγε, εἰ μὴ πρὸς μόνον αὐτὸν βλέποις. ἐπεὶ εἰ μὴ ἐρᾷ γε, πῶ ἂν ἔτι ὀργίζοιθ, εἰ σύ πινα ἕτερον ἐρᾷσθαι ἔχοις; Χρυ. ἀλλ' οὐδὲ, ἔχω ἔγωγε. οὐδὲ, μᾶτλω ὑπέλαβε τ πλούσιόν με ἐρᾶν, διὸτι ἄλλως ἐμνημόνευσά ποτε αὐτοῦ. Αμ. καὶ τοῦτο ἡδὺ τὸ, ὑπὸ πλουσίων οἴεαθ ἀποδάζεσθαί σε. ὅπω γὰρ ἀνιάσεται μᾶλλον, καὶ φιλοτιμήσεται, ὡς μὴ ὑπερβάλοιντο αὐτὸν οἱ ἀντερασταί. Χρυ. καὶ μὲν δὴ ὅτός γε μόνον ὀργίζεται, καὶ ῥαπίζει. δίδωσι ἢ οὐδέν. Αμ. ἀλλὰ δώσει. ζηλότυποι γὰρ,

AMPELIS.

Siquis, ô Chryſi, neque zelotypus eſt, neque iraſcitur, neque alapas inflixit unquam, aut capillos conſcidit, aut veſtes laceravit, eſt-ne adhuc pro amatore habendus? *Chr.* Numquid, Ampeli, ſola ſunt iſta amantis indicia? *Amp.* Maximè. Hæc ſunt viri fervidi. Nam cætera illa, oſcula, lachrymæ, juramenta, & crebrò ventitare, incipientis, & adhuc creſcentis amoris ſigna: ſed totus ignis zelotypia conſtat. Quare ſi te, ut ais, Gorgias alapis cædit, & zelotypus eſt, bene ſperes licet, opteſque ut eadem ſemper faciat. *Chr.* Eadem-ne? quid dicis? ut ille me ſemper alapis cædat? *Amp.* Non: ſed ut ſemper illi ægrè ſit, ſi non ad ſolum ipſum aſpicias. Siquidem niſi amaret te, quid quæſo iraſceretur, ſi quempiam alium amatorem haberes? *Chr.* At equidem non habeo. Ille verò nequicquam ſuſpicatus eſt, divitem iſtum à me amari, eo quòd mentionem ipſius fortè feci. *Amp.* At hoc ſuave eſt, putare ipſum te à divitibus obſervari. Ita enim majori dolore afficietur, & magis æmulabitur, ne à rivalibus ſuperetur. *Chr.* At ille ſolùm iraſcitur, & alapis cædit, nihil autem dat. *Amp.* At dabit poſtea: nam zelotypi

κὴ μάλιστα λυπηήσουσ). Χρυ. ἐκ εἰδὴ ὅπως ῥαπίσμασι λαμβάνειν βάλε με ὦ Ἀμπελίδιον. Αμ. ἔκ. ἀλλ' ὡς οἶμαι, μεγάλοι ἔρωτες γίγνονται, κὴ εἰ πύθοιτο ἀμελεῖας. εἰ δ' πιστεῦσαι μόνον ἔχειν, ἀπομαραίνεται πως ἡ ἐπιθυμία. τοῦτο λέγω ὡσὸς σὲ εἰκοσιν ὅλοις ἔτεσιν ἐπαιρέσασα. σὺ δ' ὀκτωκαιδεκαέτης οἶμαι, ἢ ἔλαττον ἔσχε τυγχάνεις. εἰ βάλε δ', κὴ διηγήσομαι ἃ ἔπαθόν ποτε, ἐ πάνυ πω πολλῶν ἐτῶν. ἦρα μὲ Δημόφαντο ὁ δανειςὴς, ὁ κατοπιν οἰκῶν τ Ποικίλης. ἔτος δὲ πώ ποτε πλέον πέντε δραχμῶν δέδωκε. κὴ ἠξίει δεσπότης εἶναι. ἦρα δ' ὦ Χρυσι, ἐπιπόλαιόν πινα ἔρωτα, ἔτε νυσταζων, ἔτε δακρύων, ἔτε ἀωρὶ ἐξαγριόμενο ἐπὶ τὶς θύρας, ἀλλ' αὐτὸ μόνον συνεκάθευδέ μοι ἐνίοτε, κὴ τοῦτο λάθρᾳ μακρᾷ. ἐπειδὴ δ' ἐλθοντα ποτε ἀπέκλεισε, Καλλιάδης δ' ὁ ζαφὸς ἔνδον ἦν, δέκα δραχμὰς πεπομφὼς, τὸ μ πρῶτον, ἀπῆλθέ μοι λοιδορησάμενο. ἐπεὶ δ' πολλαὶ μ διῆλθον ἡμέραι, ἐγὼ δ' ἐσπεσέπεμπον, ὁ Καλλιάδης δ' ἔνδον ἦν αὖθις, νυσταγμενόμενο ἤδη τότε ὁ Δημόφαντο, κὴ αὐτὸς ἀναφλέγεται εἰς τὸ πρᾶγμα. κὴ ἐπισάς ποτε, ἀνεωγμένον τηρήσας τὴν θύραν, ἔκλαεν, ἔτυπτεν, ἠπείλα φονεύσειν, ἐσεερρήγνυε τὴν ἐσθῆτα, [1] ἅπαντα ἐποίε. κὴ τέλο, πάλαι ποθ' ὡς, μόνο εἰ χεν ὀκτὼ ὅλας μῆνας. ἡ γυνὴ δ' αὐτῦ, ὡσὸς ἅπαντας ἔλεγεν, ὡς νυσταφαρμάκων σεμήναιμι αὐτόν. τὸ δ' ἦν ζηλοτυπία, τὸ φάρμακον. ὥστε ὦ Χρυσι, κὴ σὺ χρῶ ἐπὶ τ Γοργ- typi vel maximè dolore afficiuntur. *Chr.* Neſcio quo pacto, mea Ampeli, velis ut alapas accipiam. *Amp.* Non: ſed ut arbitror, magni fiunt amores, etiamſi audiat ſe negligi. Quòd ſi credat, ſe ſolum habere te, elangueſcet hæc libido. Atque hæc tibi dico, quæ jam totos viginti annos meretricem egi. Tu verò annos, ut puto, decem & octo, vel pauciores etiam nata es. Quòd ſi velis narrabo tibi, quæ mihi acciderunt aliquando, non multos ante annos. Amabat me Demophantus, fœnerator ille, qui pone Pœcilen habitat. Hic nuſquam plus dedit quam drachmas quinque? & dominus putabat eſſe. Amabat autem levi quodam amore, neque ingemiſcens, neque lachrymans, neque intempeſta nocte ad fores ventitans: ſed interdum tantùm, idque poſt longum intervallum mecum dormiebat. Poſteaquam autem venientem aliquando excluſi (nam tum Calliades pictor intus erat, datis decem drachmis) primùm quidem abiit verbis me inſectatus. Et cùm jam multæ dies tranſiiſſent, neque ego ad illum mitterem (rurſus autem tum Calliades intus erat) incaleſcens tum tandem Demophantus, etiam ipſe ad rem inflammatur: & cùm aliquando ſuperveniſſet obſervata patente janua, flebat, percutiebat, minabatur ſe occiſurum, lacerabat veſtem, omniaque faciebat. Et poſtremùm talento dato, totos octo menſes habebat me ſolus. Vxor autem ipſius cunctis dicebat, ipſum medicamentis ad inſaniam à me redigi. Et hoc medicamentum, erat zelotypia. Quare ô Chryſi, & tu contra Gorgiam eodem

1 Ἅπαντα ἐποίε] De irrito conatu ut apud Martialem, *omnia cum fecit.* Bourd.

γέων τῷ αὐτῷ φαρμάκῳ. πλούσιος ὁ νεανίσκος ἔσται, ἢν τὸ πατρὶ αὐτοῦ πάθῃ.

dem medicamento utere. Porrò dives erit hic adolescens, siquando patrem ipsius mori contingat.

ΔΟΡΚΑΣ, ΠΑΝΝΥΧΙΣ, ΦΙΛΟΣΤΡΑΤΟΣ, ΠΟΛΕΜΩΝ.

DORCAS, PANNYCHIS, PHILOSTRATVS, POLEMON.

ΔΟΡΚΑΣ.

Ἀπολώλαμεν ὦ κεκτημένη ἀπολώλαμεν. ὁ Πολέμων ἀπὸ στρατείας ἀνέστρεψε πλουτῶν, ὥς φασιν. ἑώρακα γὰρ καὶ αὐτὸν, ἐφεσπόδα τῷ ἱματίῳ πορφυρᾷ ἐμπεπορπημένον, καὶ ἀκολούθους ἅμα πολλούς. καὶ οἱ φίλοι ὡς εἶδον, συνέδραμον ἐπ' αὐτὸν, ἀσπασόμενοι. ἐν τοσούτῳ δὲ θεράποντα ἰδοῦσα κατόπιν ἐπόμενον, ὃς συναποδεδημήκει μετ' αὐτοῦ, ἠρόμην, καὶ εἰπέ μοι ἔφην ὦ Παρμένων, ἀσπασαμένη πρότερον αὐτὸν, πῶς ἡμῖν ἐπράξατε; καὶ εἴ τι ἄξιον τοῦ πολέμου ἔλαχετε ἐπανελήλυθατε; Παν. οὐκ ἔδει τοῦτο λέγειν, ἀλλ' ἐκεῖνα. ὅτι μὲν ἐσώθημεν πολλὴ χάρις τοῖς Θεοῖς, καὶ μάλιστα τῷ ξενίῳ Διΐ, καὶ Ἀθηνᾷ στρατείᾳ. ἡ δέσποινα δὲ, ἐπυνθάνετο ἀεί τι πράττοιτε, καὶ ἔνθα εἶητε. εἰ δὲ καὶ τοῦτο προσέθηκας, ὡς καὶ ἐδάκρυε, καὶ ἀεὶ ἐμέμνητο Πολέμωνος, ἄμεινον ἦν σιγᾶσθαι. Δορ. πρεπόντως λέγεις σὺ ἀρχῇ ἄπαντα. σοῦς δὲ σε, οὐκ ἂν εἶπον. ἀλλὰ ἤκουσε, ἐβουλόμην εἰπεῖν. ἐπεὶ πρόσχες Παρμένοντα, ὅτως ἠρξάμην, ἦπερ ὦ Παρμένων, ἐροῦσά τὰ ὦπερ ὑμῖν; ἀεὶ γὰρ ἐμέμνητο ἡ κεκτημένη μὴ δακρύων. καὶ μόλιστα εἴ τις ἐλελύ-

DORCAS.

Periimus, ô hera, periimus. Polemon ex militia reversus est, ditatus, ut ajunt. Ego autem ipsum vidi paludamento purpureo, & fibulato indutum, multosque unà pedisequos. Quod ut viderunt amici, ad eum salutaturi accurrebant. Interea autem servum conspicata, à tergo sequentem, qui cum ipso profectus erat, interrogabam: ac dic mihi Parmeno, inquiebam, salutato priùs ipso, quo pacto rem gessistis? &, num quid bello dignum consequuti rediistis? *Pan.* Non decebat hoc statim: sed illa primùm. Quòd servati estis, multa Diis gratia, & in primis Iovi hospitali, & Minervæ militari. Cæterùm semper rogitabat hera quidnam ageretis, & ubi essetis. Quòd si etiam hoc addidisses, quòd & fleret, & Polemonis mentionem semper faceret, id fuerat multò satius. *Dor.* Omnia statim à principio sum præfata: sed tibi nolim dicere. At quæ audivi, ea dicere volebam. Nam ad Parmenonem ita incepi. Nonne Parmeno, vobis tinniebant aures: semper enim cum lachrymis hera vestri reminiscebatur: & maximè siquis ex pugna

ῥει ἐκ τῆ μάχης. καὶ πολλοὶ τεθνάναι ἐλέγοντο, ἐσπαράττε τότε τὰς κόμας, καὶ τὰ στέρνα ἐτύπτετο, καὶ ἐπένθη πρὸς τῶν ἀγελείων ἑκάστην. Παν. εὖγε ὦ Δορκάς. ὅπως ἐλέγη. Δορ. εἶτα ἐξῆς μεῖ ὀ πολὺ ἠρόμην ἐκεῖνα. ὁ δ', πάνυ λαμπρῶς φησιν ἀνεσκέψαμην. Παν. ὅτω καὶ ἡμεῖς ἡδέως ἀπεισπὼν ὡς ἐμέμνητο μου ὁ Πολέμων, ἢ ἐπόθη, ἢ πύθετο ζῶσαν κἀλαλεῖν; Δορ. καὶ μάλα πολλὰ τοιαῦτα ἔλεγε. τὸ γὰν κεφάλαιον ἐξήγειλε, πλοῦτον πολυ. χρυσοῦ. ἐσθῆτος. ἀκολούθους. ἐλέφαντα. τὸ μὲ γὰ [1] ἀργύριον, μὴ δ' ἀριθμῶ ἄγειν αὐτὸν, ἀλλὰ μεδίμνων, ἀπομεμετρημένον πολλοὺς μεδίμνους. ἦν δ' ἐν αὐτοῖς Παρμένων, δακτύλιον ἐν τῷ μικρᾷ δακτύλῳ, μέγιστον, πολύγωνον. καὶ ψῆφον ἐνεβεβλήτο τετραχρῶμον. ἐρυθρά τε ἦν ἐπιπολῆς. εἴασε δ' ἂν αὐτὸν ἐθέλοντά μοι διηγεῖσθαι [2] ὡς τὸ Ἅλυν διέβησαν, καὶ ὡς ἀπέκτειναν Τηρεμβότην τινὰ, καὶ ὡς διέτριψεν ὁ Πολέμων ἐν τῇ τῶν Πισίδων μάχῃ, καὶ ἀπέδραμόν σοι τῶν τεθορυβημένων, ὡς τὰ πάντων σκέψαιο. εἰ γὰ ἐλθὼν, ὁ Πολέμων, ἤξεί γὰ πάντως, ἀσπασεισάμενος τοὺς γνωρίμους, ἀναπυθόμενος, εὕροι τὸ Φιλόστρατον ἔνδον παρ' ἡμῖν, τί οἱ ποιήσειν αὐτόν; Παν. ἐξευρήσκωμεν ὦ Δορκὰς ἐκ τῶ παρόντων σωτήριον. ὅτε γὰ τοῦτον ἀποπέμψαι καλὸν, πέλωνται ἔναγχος δεδωκότε, καὶ τάλλα ἔμπορον ὄντα, καὶ πολλὰ

pugna venerat, multique dicebantur interfecti, tum crines evellebat, & pectus percutiebat, & ad unumquodque nuntium lugebat. *Pan.* Rectè Dorcas, ita decebat. *Dor.* Deinde non multò pòst illa interrogabam ordine. Ille autem, admodum splendidè è bello reversi sumus, inquit. *Pan.* Sic & ille nihil præfatus, quòd & mei meminerit Polemo, vel desiderarit, vel optarit vivam deprehendere? *Dor.* Multa certè hujusmodi dicebat. Quod igitur rei est caput, narravit divitias multas, aurum, vestes, servos, ebur. Nam argentum quidem adferre ipsum dicebat non ad numerum, sed ad mensuram multos videlicet plenos modios. Habebat autem, & ipse Parmeno annulum in parvo digito maximum ac multiangulum: eratque insertus tricolor lapillus, & in superficie rubebat. Sed reliqui ipsum cùm vellet mihi narrare quo pacto Alyn transiissent, & ut occidissent Tiridatem quendam, & quomodo ipse Polemo in pugna contra Pisidas versatus esset: accurrique domum ut hæc tibi renuntiarem, ut de rebus omnibus tecum deliberares. Nam si quum venerit Polemo (veniet enim quum notos illos à se amoverit) resciscens, apud nos intus Polystratum deprehenderit, quid ipsum facturum esse putas? *Pan.* Tum Dorcas, aliquam ex re præsenti salutem inveniamus. Nam neque hunc ablegare honestum fuerit, ut qui talentum nuper dederit: præterea sit mercator, & multa promiserit: neque

1 Ἀργύριον, μὴ δ' ἀριθμῶ] Specie Proverbii pro immensis divitiis. Sic in Epistol. Saturnal. Xenoph. Hellinic. lib. 3. Suid. μεδίμνῳ τ' ἀργύριον κομπεῖν. Horatii & Petronii Interpretes. *Bourd.*

2 Ὡς τὸ Ἅλυν διέβησαν] Hoc etiam specii proverbii, patet apud Herodot. & Diodor. Sic. *Idem.*

ὑπωχνύμην, ὅτι Πολέμωνα τοιοῦτον ἐπανήκοντα, χρήσιμον μὴ ὄφθαι δέχεσθαι. ὥσπερ γάρ, καὶ ζηλότυπός ἐστιν. ὃς ἂν πενόμενος ἔτι, πολὺ ἀφόρητος ἔσται. νῦν δὴ τί οὖν ἂν ἐκείνου ποιήσειεν; Dor. ἀλλὰ καὶ ὥσπερ χθές. Pan. [1]κλύομαι ὦ Δορκάς, ὑπὸ τῆς ἀπορίας, καὶ τρέμω. Dor. ἀλλὰ καὶ Φιλόστρατος ὥσπερ χθές. Pan. τί γένωμαι; πῶς ἂν μὴ γῆ κατασχοίμην; Ph. τί δὲ πίνομεν ὦ Πανυχί; Pan. ἄνθρωπε, ἀπολώλεκάς με. σὺ δὲ χαῖρε Πολέμων, χρόνιος φανείς. Po. ὅστις ἦν τίς ἐστιν ὁ ὥσπερ ὑμῖν; σιωπᾷς; εὖγε οἴχῃ ὦ Πανυχί. ἐγὼ δὲ πεμπταῖος ἐκ Πύλων διέπλων, ἐπειγόμενος ἐπὶ τοιαύτην γυναῖκα. καὶ δίκαια μέντοι πέπονθα, καί σοι χάριν ἔχω. ἐκ ἔτι γὰρ ἁρπασθήσομαι ὑπὸ σοῦ. Ph. σὺ δὲ τίς εἶ ὦ βέλτιστε; Po. ὅπερ Πολέμων ὁ Στειριεύς, Πανδίονος φυλῆς, ἀκούεις, χιλιαρχήσας τὸ πρῶτον, νῦν δὲ, ἐξαναστὰς στρατιχιλίαν ἀπὸ δραχμῆς Πανυχίδου, ὅτε ὤμην ἔτι ἀνθρώπινα φρονεῖν αὐτόν. Ph. ἀλλὰ παντὸς ὦ ξένε, Πανυχὶς ἐμή ἐστι, καὶ πάλαι γε εἴληφε. λήψεται δὲ καὶ ἕτερον, ἐπειδὰν τὰ φορτία ἀφαιρώμεθα. καὶ νῦν ἀκολούθει μοι ὦ Πανυχί. τοῦτον δὲ παρ' Ὀδρύσαις χιλιαρχεῖν ἔα. Dor. ἐλεύθερα μέν ἐστι, καὶ ἀκολουθησάτω, ἐὰν ἐθέλῃ. Pan. τί ποιῶ Δορκάς; Dor. ἑστέναι ἄμεινον. ὀργιζομένῳ γὰρ οἷόν τε παρεῖναι Πολέμωνι. καὶ μᾶλλον ἐπιπλήσεται ζηλοτυπῶν. Pan. εἰ θέλεις, εἰσίωμεν. Po. ἀλλὰ πρόσθεν ὑμῖν, ὅπερ τὸ ὕστατον εἴπεσθε τήμερον. ἢ μᾶλλον ἐγὼ τοσούτοις φόνοις ἐγκεκονιαμένος πάρειμι, τοὺς Θρᾷκας ὦ Παρμένων.

neque Polemonem, qui talis est reversus, utile non recipere. Nam præter hæc etiam zelotypus est: & cùm pauper adhuc, intolerabilis fuerit, quid nunc illum non putes facturum? *Dor.* At etiam accedit. *Pan.* Deficio, ô Dorcas, consilii inopia, & tremo. *Dor.* Sed & Philostratus accedit. *Pan.* Quæ igitur fiam? quomodo terra me absorbeat? *Ph.* Cur non potamus Pannychi? *Pan.* Perdidisti me, ô homo. Tu verò salve Polemo, visus longum pòst tempus. *Pol.* Quis igitur est iste qui ad vos accedit? taces? euge abeas Pannychi. Ego verò ex Pylis quinto die huc advolavi, ad talem mulierem adproperans. Ac meritò sanè hæc mihi accidunt, tibique gratiam habeo: neque enim posthac amplius abs te rapiar. *Ph.* Tu verò quisnam es bone vir? *Pol.* Nimirum audis, quòd Polemo sum, Stirienſis ille, ex tribu Pandionis: qui primùm fui tribunus militum: nunc autem totius dux legionis, amator Pannychidis, cùm ipsum humana adhuc sapere putarem. *Ph.* At nunc Peregrinorum dux, Pannychis hæc mea est, & talentum accepit: jamque etiam alterum accipiet, ubi onera disposuerimus. At nunc sequere me Pannychi: & istum apud Odrysas sine copias regere. *Dor.* Libera est ista, & sequetur, si volet. *Pan.* Quid faciam Dorcas? *Dor.* Præstat ingredi, nam irato Polemoni adesse non possum: & zelotypia magis incendetur. *Pan.* Ingrediamur si vis. *Pol.* At prædico vobis, vos hodie postremùm bibituros. Aut ego fruſtra adsum tot cædibus exercitatus, Thracas huc Parmeno. *Pan.* Armati

1 Κλύομαι] Idem quod ἀδημονῶ leg. Aristen. Epist. 28. lib. 1. *Bourd.*

1 Di-

Παν. ὡπλισμένοι ἦκον, ἐμφράξαντες τὸ στενωπὸν τῇ φάλαγγι. ἐπὶ μετώπου μὲν, τὸ ὁπλιτικόν. παρ' ἑκάτερα δ', οἱ σφενδονῆται, καὶ τοξόται. οἱ δ' ἄλλοι, καθ' ὅπιν. Φι. ὡς βρεφυλλίοις τισὶ σὺ μισθοφόρε ἡμῖν λέγεις, καὶ μορμολύττεις. σὺ γὰρ ἀλεκτρυόνα πώποτε ἀπέκτεινας, ἢ πόλεμον εἶδες; ἐρυμάτιον ἐφρύρεις, τάχα [1] δημοιρίτης ὤν, ἵνα σὺ τοῦτο προσχαρίσωμαί σοι. Πο. καὶ μὴν εἶσῃ μετ' ὀλίγον, ἐπειδὰν προσπόσωμεν ἡμᾶς ἐπὶ δεῦρο ἰόντας, σίλφοντας τοῖς ὀπλοις. Φι. ἥκετε μόνον συσκευασάμενοι. ἐγὼ δ', καὶ Τίβυς οὗτος, μόνος γὰρ οὗτος ἕπεταί μοι, βάλλοντες ὑμᾶς λίθοις τε, καὶ σφενδόναις, ὥστε ἀμφισβασιεῖν, ὡς μηδὲ ὅποι οἴχεσθε ἔχοιτε εἰδέναι.

mati venerunt, phalange cingentes angiportum. In fronte sunt gravis armaturæ milites: in utroque latere, funditores & sagittarii: à tergo verò cæteri. *Ph.* Hæc, ô stipendiarie, nobis tanquam infantibus dicis, & veluti larvis territas. An tu aliquando gallum gallinaceum occidisti, aut bellum vidisti? Castellum custodiebas, fortè dux quispiam manipularis, ut hoc tibi gratificando concedam. *Pol.* At verò scies paulò pòst, quum nos ad hastam venientes videbis, armis resplendentes. *Ph.* Adventate modò instructi. Ego verò & Tibys iste: nam hic solus me sequitur, saxis, testisque vos petendo, ita dispergemus, ut neque quò vertamini, scire tum possitis.

1 Δημοιρίτης] Sic Dial. Nept. & Ner. ita vocatur ὁ δίπλων μίσθου λαμβάνων, dicitur & δημοιρισὴς & δημοραῖος. Bourd.

ΧΕΛΙΔΟΝΙΟΝ, ΚΑΙ ΔΡΟΣΗ.

CHELIDONIVM, ET DROSE.

ΧΕΛΙΔΟΝΙΟΝ.

Οὐκ ἔτι φοιτᾷ σοὶ ὦ Δρωσὴ, τὸ μειράκιον ὁ Κλεινίας. οὐ γὰρ ἑώρακα πολὺς ἤδη χρόνος αὐτὸν παρ' ὑμῖν. Δρο. οὐκ ἔτι ὦ Χελιδόνιον. ὁ γὰρ διδάσκαλος αὐτὸν εἴρξε μηκέτι μοι προσιέναι. Χε. τίς ἦν; μή τι τὸν παιδοτρίβην Διότιμον λέγεις; ἐπεὶ οὐκεῖνός γε φίλος μοι. Δρο. οὐκ, ἀλλ' ὁ κάκιστος φιλοσόφων ἁπλούστατος Ἀριστίνετος. Χε. τὸ σκυθρωπὸν λέγεις; τὸ δασύ; τὸ βαθυπώγωνα; ὃς εἴωθε μὴ τὸ μει-

CHELIDONIVM.

Non amplius, Drose, adte ventitat adolescens ille Clinias. Non enim ipsum longo jam tempore apud vos vidi. *Dr.* Non amplius Chelidonium: nam præceptor prohibuit ipsum amplius ad me accedere. *Ch.* Quisnam iste? nunquid ludimagistrum Diotimum dicis? Nam is certè amicus mihi est. *Dr.* Non: sed perditissimus iste Philosophorum Aristænetus. *Ch.* Tetricum illum diçis, & hirsutum? profunda barba? qui cum adolescentibus

in

ρακίων περιπατεῖν ἐν τῇ Ποικίλῃ; Δρο. ἐκεῖνόν φημι τὸν ἀλαζόνα. ὃν κράκιστε ἐπίδιμι λάπλεῖμμον, ἐλκόμμον δ' ὠόγωνον· τοῦτο δηλοῖ. Χε. τί παθὼν ἦκεν ὁ ἐκεῖνος, τοιαῦτα ἔπεισε τὸν Κλειτίαν; Δρο. οὐκ οἶδα ὦ Χελιδόνιον. ἀλλὰ μηδέποτε λάσκοιτός μοι γλυόμμος, ἀφ' ἧς γυναικὶ ὁμιλεῖν ἤρξατο. πρῶτον μὲν ὁμίλησέ μοι. τρισὶν τούτων ἐξῆς ἡμέραις ἐδὲ προσῆλθε τῷ συνεσκῷ. ἐπεὶ δ' ἠνιώμην, οὐκ οἶδα ὅπως τί ἔπαθον ἐπ' αὐτῷ, ἔπεμψα τὸν [1] Νθυρίδα περιεσκεψόμμην αὐτὸν ἢ ἐν ἀγορᾷ Δρτεμίσιον, ἢ ἐν Ποικίλῃ. ἢ δ', ὡς περιπατοῦντα εἶφη ἰδοῦσα μὴ δ' Ἀριστοινέτου, νεῦσαι πόρρω. ἐκεῖνον δ' ἐρυθριάσαντα, κάτω ὁρᾶν, καὶ μηκέτι παρεισέρχεσθαι τὸ ὀφθαλμόν. εἶτ' ἐβάδιζον ἅμα ἐς τὸν πόλιν. ἐδὲ, ἄχρι δ' Διπύλου ἀκολουθήσασα, ἔπειτα μηδ' ὅλως ἐπεστράφη, ἐπανῆκεν, εὐδὲν σαφὲς ἀπαγγεῖλαι ἔχουσα. πῶς με οἴει δύνασθαι τὸ μὴ τοῦτο, [2] οὐκ ἔχουσαν εἰκάσαι ὅ, τι μοι πέπονθεν ὁ μειρακίσκος, ἀλλὰ μὴ ἐλύπησέ τι αὐτὸν ἔλεγον, ἢ τινὸς ἄλλης ἠράσθη, μισήσας ἐμέ; ἀλλ' ὁ πατὴρ διεκώλυσεν αὐτόν; [3] πολλὰ τοιαῦτα ἔστρεφον. ἤδη δ' ὡς δείλη ὀψίαν ἦκεν ὁ Δρόμων, τὸ γραμμάτιον τυὶ παρ' αὐτῶ κομίζων. ἀνάγνωθι λαβοῦσα ὦ Χελιδόνιον. οἶσθα γὰρ δήπου γράμματα. Χε. φίε' ἴδωμμ. τὰ γράμματα μὲν πάνυ σαφῆ, ἀλλ' [4] ἐπισυμμία, δηλοῦντα ἔπειξίν τινα δ' γεγραφότος, λέγε δ', πῶς μ' ἐφίλησέ σε ὦ Δροσὶ, τὰς Θεὰς ποιοῦμαι

in Pœcile consuevit ambulare? *Dr.* Arrogantem illum dico quem utinam pessimè perire videam, barba tractum à carnifice. *Ch.* Quid accidit illi, ut talia persuaderet Cliniæ? *Dr.* Nescîo Chelidonium. Sed cùm antea nulla nocte non dormiret mecum, ex quo cum muliere rem habere cœpit (primùm autem mecum rem habuit) tribus hisce diebus ne ad angiportum quidem accessit. Postquam autem contristari cœpi (nam mihi nescio quid ob ipsum accidit) Neuridem misi, quæ illum circunspiceret, vel in foro, vel in Pœcile commorantem. Illa autem, ubi eum cum Aristæneto deambulantem vidisset, illi procul innuisse se dicit: illum verò erubuisse, defixis in terram oculis, nec amplius ad ipsam aspexisse: exinde ambos ad urbem iisse. Ipsa verò ad Dipylum usque sequuta, cùm ille prorsus neque converteret sese, domum rediit, nihil planum habens quod renuntiaret. Quomodo igitur affectam postea me putas, quæ conjicere non possem, quidnam huic adolescenti accidisset: ideoque dicebam, num ipsi ægrè aliquid feci, aut num aliam amat, me perosus? at nonne pater vetuit ipsum? multa hujusmodi volvebam. Porrò sub vesperam venit Dromo, has literas ab illo afferens. Accipe Chelidonium, ac lege: literas enim nosti.

Ch. Age videamus. Literæ non admodum sunt planæ, sed incompositæ, festinationem ejus qui scripsit, indicantes: Sicque loquuntur. Quo quidem pacto te amarim mea Drose, Deos testes facio. *Dr.*

1 Νθυρίδα] Νοερίδα, scribendum videtur. *Menagius.*
2 Οὐκ ἔχουσαν εἰκάσαι] Deerant in MSS. *Bourd.*
3 Πολλὰ τοιαῦτα ἔστρεφον] Supple, κατὲ νοῦν. *animo versabam.* Menagius.
4 Ἐπισυμμία] MS. πεμσ. Bourd.

1 Μὴ

μάρτυρας. Δρο. αὖ αὖ πάλαι, ὐδὲ τὸ χαίρειν προσέγραψε. Χε. κὴ γιὼ ἦ ὐ κῆ μῖσος, ἀλλὰ κῆ ἀνάγκλω ἀφίσαμαί σε. ὁ πατὴρ γὸ Ἀριστοτέλεω παρέδωκέ με Φιλοσοφεῖν αὐτῷ. κἀκεῖνο, ἔμαθε γὰρ τὰ καθ' ἡμᾶς ἅπαντα, πάνυ πολλὰ ἐπεξιόντος μοι, ἀπρεπὴς εἶναι λέγων ἑταίρα συνεῖναι, Ἀρχέπολις, κὴ Ἐρασικλείας ὑὸν ὄντα. πολὺ γὰρ ἄμεινον εἶναι τῷ χρεστῷ προσιμᾶν τὴ ἡδονῆς. Δρο. μὴ ὥραισον ἴκοιτο ὁ λῆρος ἐκεῖνος, τοιαῦτα παιδεύων τὸ μειράκιον. Χε. ὥστε ἀνάγκη σοὶ γε αὐτῷ. σῶφρονος γὰρ ἀκριβῶς σωφρύλακος. κὴ ὅλως, ὐδὲ προσβλέπειν ἄλλῳ ὐδενὶ ἔξεσιν, ὅτι μὴ ἐκείνῳ. εἰ ὃ σωφρονοῖμι, κὴ πάνυ σοι δοκοίην αὐτῷ, ὑπισχνεῖτο πάνυ δύσαιμόνα ἔσεσθαί με, κὴ ἐπάρειν κἀζήσεσθαι, τοῖς πόνοις προγεγυμνασμένον. ταῦτά σοι μάλις ἔγραψα, ὑποκλέψας ἐμαυτόν. σὺ δέ μοι δύτυχῆ, κὴ μέμνησο Κλεινίε. Δρω. τί σοι δοκεῖ ἡ ἐπιστολὴ ὦ Χελιδόνιον; Χε. τὰ μὲν ἄλλα, ἡ ἀπὸ Σκυθῶν ῥῆσις. τὸ δὲ μέμνησο Κλεινίε, ἔχειν τινὰ ὑπόλοιπον ἐλπίδα. Δρο. καμοὶ ὕτως ἔδοξεν. ἀπόλυμαι δ' ὑπὸ σοῦ ἔρωτος. ὁ μὲν τοι Δρόμων ἔφασκε παιδεραστὴς πάνυ εἶναι τὸ Ἀριστίνεω, κὴ ἐπιφανὴς τῶν μαθημάτων, συνεῖναι τοῖς ὡραιοτάτοις τῶν νέων, κὴ ἰδίᾳ λογοποιεῖσθαι πρὸς τὸν Κλεινίαν, ὑποχίσεις τινὰς ὑπιχνέμονα, ὡς ἰσόθεον

Dr. Væ væ mihi miseræ, neque salutationem adscripsit. *Ch.* Nunc autem non odio, sed necessitate coactus te desero. Nam tradidit me pater Aristæneto, ut apud illum Philosophiæ dem operam. Atque ille (cognovit enim cuncta quæ ad nos pertinent) multis admodum objurgavit me, inhonestum esse dicens cum meretrice rem habere me qui essem Architelis & Eraficleæ filius. Longè enim melius esse virtutem anteponere voluptati. *Dr.* Vt nunquam ad maturitatem perveniat nugator ille, qui adolescentem talia docet. *Ch.* Itaque ei parêre necesse mihi est. Assequitur autè me diligenter observans: & in summa, ne aspicere quidem alium quemquam præter ipsum solum, mihi licet. Quòd si temperanter vivam, ipsique per omnia obtemperem, pollicetur prorsus beatum fore, & præclarum virtute redditurum me, laboribus ad hoc præexercitum. Hæc tibi vix scripsi, me paululum suffuratus. Tu verò fœlix dege, & memineris Cliniæ. *Dr.* Quid tibi Chelidonium, videtur hæc epistola? *Ch.* Quod ad cætera quidem attinet, Scythica est oratio: illud autem, memineris Cliniæ, spem quandam reliquam habet. *Dr.* Etiam mihi ita videtur: proinde pereo amore. Ceterùm Dromo dicebat Aristænetum esse pæderastem, & prætextu doctrinæ, consuetudinem habere cum pueris venustissimis, & privatim verba facere apud Cliniam pollicitationes quasdam faciendo, quòd videlicet Diis similem illum reddi-

1 Μὴ ὥραισον ἴκοιτο] Proverb. Atticum de quo antea Casaub. ad Athen. *Bourd.* E Poëta quopiam sumptum videtur. *Menagius.*

2 Τί σοι] Vsque ad ἔχειν aberant à MSS. *Bourd.*

3 Ἡ ἀπὸ Σκυθῶν ῥῆσις] Proverbialis loquendi modus: de quo nos pluribus ad Diogenem Laërtium in Anacharsi, pag. 37. *Menagius.*

1 Ἐχελῶ

ἀποφανεῖ αὐτόν. ἀλλὰ ἐ ἀναμνώσκῃ μετ' αὐτῆ ἐρωτικῆς τινας λόγους τ παλαιῶν Φιλοσόφων πρὸς τὰς μαθητρίας, ᾗ ὅλως, ὡς τὸ μειρακίον ἐστιν. ἠπείλᾳ ὖ ἐ τῷ πατρὶ ᾗ Κλεινίᾳ πατρεῖν ταῦτα. Χε. [1] ἐχελῶ ὦ Δροσὴ, γαστρίσῃ τ Δρόμωνα. Δρο. ἐγάσρισα. ᾗ ἄνδρ ὖ τοῦτο, ἐμός ἐστι. [2] κέκνισται γὰρ κἀκεῖνος τ Νουμηνίδος. Χε. ἁρμόττ. πάνυ ἔστιν καλῶς. ἐγὼ ὖ ἐ ἐπιχειρήσειν μοι δοκῶ ἐπὶ ᾗ τοίχῳ ἐν Κεραμεικῷ, ἔνθα ὁ Ἀρχιτέλης εἴωθε περιπατεῖν, Ἀρισταίνετον ἀμφιτρίᾳ Κλεινίαν. ὥστε ἐ ὐκ τοῦτό τι συνθραμεῖν τῇ δρῷ ᾗ Δρόμωνος ἀμβολῇ. Δρο. πῶς δ' ἂν λάθοις ἐπιχειρήσασα; Χε. τ νυκτὸς ὦ Δροσὴ ἄνθρακα τοῦτον λαβοῦσα. Δρο. εὖγε. συμβάλλε μόνον ὦ Χελιδόνιον κᾷ ᾗ ἀλαζόνα Ἀριστανέτου.

diturus sit. Quin & amatorios quosdam sermones veterum Philosophorum ad suos discipulos, cum ipso legit. In summa, totus est circa adolescentem. Est autem interminatus se patri Cliniæ hæc dicturum. *Ch.* Oportebat, Drose, lautè accipere Dromonem. *Dr.* Lautè accepi: & sine hoc, meus est. Nam & Neuridem amavit ille. *Ch.* Bono sis animo, rectè se habebunt omnia. Ego verò in pariete inscribere volo, in Ceramico, ubi Architeles deambulare solet, Aristænetus corrumpit Cliniam: ut ex hoc quoque aliquid concurrat cum Dromonis delatione. *Dr.* At quomodo id clam facies? *Ch.* Noctu Drose, carbone alicunde sumpto. *Dr.* Rectè sanè. Auxiliare mihi Chelidonium, adversus arrogantem istum Aristænetum.

1 Ἐχελῶ γαστρίσω τ Δρόμωνα] Γαστρίζειν, est explere ventrem; saburrare ventrem; saturare. Est & laute accipere: qua notione hic usurpatum videtur. *Menagius.*

1 Κέκνισται] In margine MSS. Codd. κέκνισται, αὐτὶ ἐρωτικῶς ἔχῃ, εἰώθεσαν γὰρ οἱ ἐρῶντες τοῦ τῆς ἀτόπων λογισμῶν κρίνοντες μετατετρύχθαι. Bourd.

ΤΡΥΦΑΙΝΑ, ΚΑΙ ΧΑΡΜΙΔΗΣ.

ΤΡΥΦΑΙΝΑ.

Ἐπῆρεν δέ τις δραχμὰς τῶν, πέντε δραχμὰς τὸ μίσθωμα δοὺς, καθεύδεις ἀποσπασθεὶς δακρύων, ᾗ ξένων; ἀλλ' ὅτε πέπωκας ἡδέως οἶμαι, ὅτε δειπνῆσαι μόνον ᾗ ἠθέλησας. ἔκλαες ὖ ἐ τὸ δεῖπνον. ἐώρων γάρ. καὶ νῦν ὖ ὡ ἀμφελλοι-

TRYPHÆNA, ET CHARMIDES.

TRYPHÆNA.

Accepta-ne quispiam amica, & quinque drachmarum mercede data, aversus dormit lachrymans & gemens? Sed neque libenter potasti, opinor, neque solus cœnare voluisti. Flebas autem etiam inter cœnandum, aspiciebam enim: & nunc, ut infans, ululare non

πως ὀλολύζων, ὥσπερ βρέφος. ταῦτα δὴ ὦ Χαρμίδη, τίνος ἕνεκα ποιεῖς; μὴ ἀποκρύψῃ με, ὡς ἂν ἐγὼ τοῦτο ἀπολαύσω τῆς νυκτὸς ἀγρυπνήσασα μετὰ σοῦ. Χαρ. ἔρως με ἀπόλλυσιν ὦ Τρύφαινα, καὶ οὐκέτ' ἀντέχω ἔτι τὸ δεινόν. Τρυ. ἀλλ' ὅτι μὲ οὐκ ἐμοῦ ἐρᾷς, δῆλον. εἰ γὰρ ἂν ἔχων με ἠμέλεις, καὶ ἀπωθοῦμέ σε προσπολέμει ἂν ἤθελεσθαι. καὶ τέλος διατείχιζες τὸ μεταξὺ ἡμῶν τοῦ ἱματίου, δεδιὼς μὴ ψαύσαιμί σου. τίς γὰρ ὅμως οἰκείη ἔσιν εἰπέ. πάντα γὰρ ἂν τι σοι συμπλέσαιμι πρὸς τὸν ἔρωτα. οἶδα γὰρ ὡς χρὴ τὰ τοιαῦτα μηχανᾶσθαι. Χαρ. καὶ μὴν οἶδά σε πάνυ ἀκριβῶς αὐτὼ, κἀκείνη σέ. εἰ γὰρ ἀφανὴς ἐπαιρά ἐσιν. Τρυ. εἰπὲ τοίνυν ὦ Χαρμίδη. Χα. Φιλημάτιον ὦ Τρύφαινα. Τρυ. ὁποτέραν λέγεις; δύο γάρ εἰσι. τὴν ἐκ Πειραιῶς, τὴν ἄρτι Δαμυλλίου, ἧς ἐρᾷ Δάμυλλος ὁ νῦν στρατηγῶν ὑός, ἢ τὴν ἑτέραν, ἣν Παγίδα ἐπικαλοῦσιν; Χα. ἐκείνην. καὶ ἐάλωκα ὁ κακοδαίμων, καὶ συμπέπλεγμαι πρὸς αὐτῆς. Τρυ. ἐκεῖνην δὲ ἐκείνῳ ἔκλαες; Χα. καὶ μάλα. Τρυ. πολὺς ὁ χρόνος ἐστὶ σοι ἐρῶντι, ἢ νεοτελής τις εἶ; Χα. ὁ νεοτελής, ἀλλὰ μῆνες ἐπτὰ χειδὸν ἀπὸ Διονυσίων, ὅτε πρῶτον εἶδον αὐτήν. Τρυ. εἶδες δ' ἄλλην ἀκριβῶς, ἢ τὸ πρόσωπον μόνον, καὶ ὅσα δὲ σώματος φανερά, ἃ εἶδες Φιλημάτιον, καὶ ὡς ἐχρῆν γυμνὴν πάντ' ἐπεπαρῆκθαι ἐπὶ γεγυμνάσθαι ἤδη; Χα. καὶ μὴν ἐπόμνυμι δύο ἐκ εἴκοσιν εἰς τὸ ἐσόμενον ἐλαφηβολιῶνα τελέσειν. Τρυ. σὺ δὲ ποτέρῳ πιστεύσας ἂν, τοῖς ἐκείνης ὅρκοις, ἢ τοῖς σαυτοῦ ὀφθαλμοῖς; ἐπίσκεψαι γὰρ ἀκριβῶς, ὑποβλέ-

vigesimum esse completuram. ramento illius, an tuis oculis?

non desinis. Quorsum igitur hæc facis Charmide? quæso ne me celes, ut hoc reportem ex nocte qua tecum vigilavi. *Ch.* Amor me perdit Tryphæna: neque huic malo amplius resistere possum. *Try.* At quòd me quidem non ames, manifestum est: neque enim ita negligeres me, quam habes: neque me repelleres, quoties amplexari te volo: denique quod inter nos est spatii, veste non intercluderes, metuens ne te tangam. Dic tamen quænam illa sit. Fortassis enim etiam ipsa nonnihil ad amorem istum tibi contulero. Scio enim quomodo res hujusmodi sint administrandæ. *Ch.* At verò ipsam apprime nosti, & illa te: neque enim obscura est meretrix. *Try.* Dic nomen Charmide. *Ch.* Philematium Tryphæna. *Try.* Vtram dicis? nam duæ sunt. Illamne ex Piræo, quæ nuper devirginata fuit, quam nunc amat Damyllus, ejus qui nunc imperator est, filius: an alteram, quam cognomento Pedicam vocant. *Ch.* Illam equidem, atque miser ab ea captus sum, & comprehensus. *Try.* Num ob illam plorabas? *Ch.* Ita sanè. *Try.* Iamdudum illam amas, an nuper cœpisti? *Ch.* Non nuper, sed menses propè septem sunt à Dionysiis, ex quo primùm ipsam vidi. *Try.* Vidisti-ne ipsam accuratè totam: an faciem solùm, easque corporis partes quæ in aperto sunt, quæ vidisti Philematii-ne erant, atque uti conveniebat esse mulierem quinque & quadraginta annos jam natam? *Ch.* At illa dejerat se proximo Decembre secundum & *Try.* Tu verò, utrum credis juContemplare enim diligenter, aspi-

ψας ποτὲ τὰς προβόφρυς αὐτῆς, ἵνα μόνον τὰς αὐτῆς τρίχας ἔχῃ. τὸ δ' ἄλλα, φενάκη βαθεῖα. ΧΡ. εἰ δὲ τὰς προβόφρυς ὁπόταν ἀφανίσῃ τὸ φάρμακον, ὦ βάπτιττα, ὑπολύκαινίς τε καὶ μολά. καίτοι τί τοῦτο βιάσαιτο ἂν γυμνὴν ἰδεῖν; Χα. ἀδὲ πώποτέ μοι ἔφης τοῦτο σὺ ἐδώκεν. Τρυ. εἰκότως. ἠπίστεῖτο γὰρ μυσαχθησόμενόν σε τὰς αὐτῆς λοιγάς. ὅλη δ' ἀπὸ ὦ αὐχένος ἐς τὰ γόνατα παρδάλῃ ἔοικεν. ἀλλὰ σὺ ἐδάκρυες, τοιαύτην μὴ σιωῶν; ἦπου τέχα ἂν ἐλύπησέ σε, κὴμὲ ὑπερεώρα; Χα. ναὶ ὦ Τρύφαινα, καίτοι τοσοῦτα παρ' ἐμοῦ λαμβάνουσα. κὴμὲ νῦν ἐπιδὴ χιλίας αἰτήσῃ, σὸν εἶχον διδόναι ῥᾳδίως, ἅτε τὸν πατρὶ φιλοῦμόν τε φόμβῳ, Μοιχίωνα ἐσδεξαμένη, ἀπεκλεισέ με. ἀνθ' ὧν λυπῆσαι ἂν αὐτὸς θέλων αὐτῷ, σὲ παρείληφα. Τρυ. μὰ τὸν Ἀφροδίτην σὸν ἂν ἦκον, εἴ μοι προεῖπέ τις ὡς ἐπὶ τούτοις ὀφλαμεανοίμην λυπῆσαι ἄλλον. κὴμὲ ταῦτα, Φιλημάτιον τὸν σορόν. ἀλλ' ἄπειμι. κὴμὲ γὰρ ἤδη τρίτον τοῦτο ἠσιν ἀλεκτρυών. Χα. μὴ σύγε ὕτω ταχέως ὦ Τρύφαινα. εἰ γὰρ ἀληθῆ ἐστιν ἃ φῂς ὦδε Φιλημάτιον, τὸν φενάκιον, κὴ ὅτι βάπτιττα, κὴμὲ τὸ τ' ἀλφῶν, ἀδὲ ὦδε βλέπειν ἂν ἔπ δωσαίμιν αὐτῇ. Τρυ. ἰρᾶ τὸν μητέρα, εἴ ποτε λέλουται μετ' αὐτῆς. ὦδὲ γὰρ τ' ἐτῶν, κἀνὸ πάππος δηρήσεται σοι, εἰ γεζῇ ἔτι. Χα. σὸν ἐπιδὴ τοιαύτη σκεύη, ἀφηρήσθω μ' ἤδη τὸ ἀμετέχρισμα. ὦδὲ κάλωμεν ὁ ἀλλήλας, κὴμὲ Φιλῶμεν, κὴ ἀληθῶς σιωῶμεν. Φιλημάτιον ὁ, πολλὰ χαιρέτω.

aſpiciens aliquando ejus tempora, ubi ſuos duntaxat crines habet. Nam cætera, profundum eſt galericum. Circum tempora autem, quoties medicamentum quo infici ſolet, langueſcit, plerunque albeſcit. Quanquam quid hoc attinet? coge aliquando ut ſe nudam tibi præbeat ſpectandam. *Ch.* At nunquam hoc mihi concedere voluit. *Try.* Meritò ſanè. Sciebat enim abominatarum eſſe te canos ipſius. Cæterùm tota à collo ad genua uſque pardali eſt ſimilis: & tu lachrymaroris, quòd cum tali non coëas? An fortè tibi ægrè faciebat, teque deſpiciebat? *Ch.* Ita ſanè Tryphæna, quamvis à me acciperet tam multa. At nunc quia mille petenti, facilè date non potui, ut pote qui parcum habeam patrem, Moſchione intrò ad ſe recepto, me excluſit. Ob quæ dum illi viciſſim ægrè facere volo, te aſſumpſi. *Try.* At ego, per Venerem, haudquaquam veniſſem, ſiquis prædixiſſet mihi, ob id ſolum aſſumptam eſſe me, ut alteri ægrè facerem, præſertim huic Philematio, capulo videlicet. Verum abeo: jam enim tertium hoc cecinit gallus. *Ch.* Ne tam celeriter utique mea Tryphæna. Nam ſi vera iſta ſunt, quæ de Philematio dicis: coma videlicet ſuppoſititia, & quòd tingitur, atque illæ vitiligines, ne aſpicere quidem amplius illam poſſim. *Try.* Quære ex matre tua, num aliquando cum ea laverit. Nam de annis, etiam avus, ſi vivit adhuc tibi poterit narrare. *Ch.* Ergo ſiquidem illa talis eſt, ſeptum hoc jam auferatur, noſque mutuò amplexemur, oſculemur, & verè coëamus. Philematium verò longum valeat.

ΙΟΕΣΣΑ, ΚΑΙ ΠΥΘΙΑΣ, ΚΑΙ ΛΥΣΙΑΣ.

IOESSA, PYTHIAS, ET LYSIAS.

ΙΟΕΣΣΑ.

Θεόκλη ὦ Λυσία σὺ ἐμέ; καὶ καλῶς, ὅτι μήτε χρύσιον ποτε ἤτησά σε, μήτ' ἀπέκλεισα ἐλθόντα, ἔνδον ἕτερος, εἰπεῖν, μήτε ὠφελησάμενον τὸν πατέρα, ἢ ὑφελόμενον τὴν μητέρα, ἀναίσχυντα ἐμοὶ προσιόντα, ὁποῖαι αἱ ἄλλαι ποιοῦσιν, ἀλλ' οὕτως ἐξ ἀρχῆς ἄμισθον, ἀξύμβολον εἰσεδεξάμην. οἶσθα ὅσους ἐραστὰς παρεπεμψάμην; Ἠθοκλέα τὸν πενταδύοντα νῦν, καὶ Πασίωνα τὸν ναύκληρον, καὶ τὸν συνέφηβόν σου Μέλισσον, καίτοι ἕνα ἕκαστος ἀποθανόντα αὐτὸν τὸν πατέρα, καὶ κύριον αὐτὸν ὄντα τῆς οὐσίας. ἐγὼ δέ σε τὸν Φάωνα μόνον εἶχον, οὔτε τινα προσβαλέσθαι ἕτερον, οὔτε προσιέμενη, ὅτι μὴ σέ. ὤμνυν γὰρ ἡ ἀνόητος ἀληθῆ εἶναι τὰ ὤμνυες. καὶ λέγε τοῦτό σοι προσέχουσα, ὥσπερ ἡ Πηνελόπη, ἐσωφρόνουν, ἐπιβουλευομένης τῆς μητρὸς, καὶ πρὸς τὰς φίλας ἐγκαλλύσης. σὺ δὲ ἐπεὶ τάχ' ἔμαθες ὑπερχέρειον ἔχων με τετηκυῖαν ἐπὶ σοὶ, ἄρα μὲ, Λυκαίνη προσεπαίζες. ἐμοὶ ὁρώσης, ὡς λυπρὸς ἐμέ. ἆρα δὲ, σοὶ ἐμοὶ κραιπαλῶντι, ἐπῄνεις Μαγίδιον τὴν ψάλτριαν. ἐγὼ δ' ἐπὶ τούτοις δακρύω, καὶ συνίημι ὑβριζομένη. πρώην δ' ὁπότε συνεπίνετε, Θρᾴσων, καὶ σὺ, καὶ Δίφιλος, παρῆσαν δὲ ἡ αὐλητρὶς Κυμβάλιον, καὶ Πυρραλλὶς, ἐχθρὰ ἔστι ἐμοί. σὺ δὲ

IOESSA.

Laudos me facis Lysia? Rectè sanè, siquidem pecunias abs te nunquam popposci, nec alterum intus esse dicendo te venientem exclusi: neque, ut facere solent aliæ meretrices, te coëgi, ut decepto patre, aut suppilata matre, aliquid mihi afferres: sed inde statim ab initio te immunem gratis intrò recepi. Scis quàm multos amatores dimiserim? Ethoclem, qui nunc est senator, & Passionem nauclerum, & coætaneum tibi Melissum, etsi nuper sit mortuus pater ejus, & facultatum dominus evaserit. Ego verò te, Phaonem meum, solum habebam, neque aspiciens, neque admittens alium quenquam præter te. Demens enim egò, vera esse arbitrabar, quæ jurabas: & ob hoc animum tibi advertens, perinde atque Penelope illa, castè me gerebam, increpante ob hoc matre, & apud amicas accusante me. Tu verò posteaquam intellexisti me tibi esse addictam, quæ tui amore contabuerim, nunc quidem cum Lycæna colludebas, me videntem, ut mihi ægrè faceres: nunc verò mecum accumbens, Magidium psaltriam illam laudabas. Ego verò ob hæc lachrymor, & sentio contumeliam. Paulò autem antè, quando compotabatis, Thraso, & tu, & Diphilus, aderant & tibicina Cymbalium, & Pyrallis quæ inimica mihi est. Quod cùm scirem, non valdè curavi

1 Θεόκλη] Ex eo Aristen. Epistol. 16. lib. 2. Edurd.

τῶτ' εἰδὼς, τῷ Κυμβάλιον μὲ ὅ μοι πάνυ ἐμέλησεν, ὅτι πεντάκις ἐφίλησας. σεαυτὸν γὰρ ὕβριζες· τοιαύτων φιλῶν. Πυρραλλίδα δ', ὅσον ἤνδυες, καὶ πιὸν ἄν, σκεύην μὲ ὑπέδειξας τὸ ποτήριον. ἀποδιδὰς δ' τῷ παιδὶ, πρὸς τὸ ὦς σκέλους εἰ μὴ Πυρραλλὶς αἰτήσειε, μὴ ἂν ἄλλῳ ἐγχέαι. πάλιν δ', ἢν μήτε ἀποδακὼν, ὁπότε τ' Διφίλου εἶδες ἀσχολούμενον, ἐλάθῃ γὰρ Θρᾴσσωνι, παρακύψας πως, ἀγχόνης προσηκόντισας ἐς τ' κόλπον αὐτῆς, ἁδὲ λαθεῖν μὲ πειρώμενον ἐμέ. ἢ δ', φιλήσασα, μεταξὺ τ' μαστῶν ὑπὸ τῷ ἀποδέσμῳ παρεβύσατο. ταῦτα δὴ τίνος ἕνεκα ποιεῖς; τί σε ἢ μέγα, ἢ μικρὸν ἠδίκησα, ἢ λελύπηκα ἐγώ; τίνα ἕτερον εἶδον, ἢ πρὸς μόνον σὲ ζῶ; ἢ μέγα ὦ Λυσία τοῦτο ποιεῖς, γνώσιον ἄθλιον λυπῶν, μεμνημένος ἐπὶ σοί; [1] ἔστι τίς Θεὸς ἡ Ἀδράστεια, καὶ τὰ τοιαῦτα ὁρᾷ. σὺ δέ ποτε λυπήσῃ, τάχα ἂν ἀκούσῃς τί σοι ἐμοῦ, κειμήλιόν με, ἤτοι βρόχῳ ἐμαυτὸν ἀποπνίξασαν, ἢ ἐς τὸ φρέαρ ἐπὶ κεφαλὴν ἐμπεσοῦσαν, ἢ ἕνα γέ τινα τρόπον ἀπόντα θανάτῳ, ὡς μηκέτ' ἐνοχλοίμην βλέπουσα. πομπεύσεις τότε, ὡς μέγα, καὶ λαμπρὸν ἔργον ἐργασάμενον. τί με ὑποβλέπεις, καὶ σοφὴ τὰς ὀδύνας; εἰ γάρ τι ἐγκαλεῖς, εἰπέ. Πυθιὰς ἡμῖν αὕτη διακρινάτω. τί τοῦτο, ἁδὲ ἀποκρινόμενον ἀπέρχῃ καταλιπὼν με; ὁρᾷς ὦ Πυθιὰς οἷα πάσχω ὑπὸ Λυσίου; Πυ. ὦ τ' ἀχριότητος. τὸ δὴ μὴ ἐπικλαυθῆναι δακρύσης, [2] λίθος, οὐκ ἀνθρώπου ἐστι. πάλιν ἀλλ' εἴ γε χρὴ τἀληθὲς εἰπεῖν, σὺ ὦ Ἰόεσσα, διέφθειρας

ravi quòd Cymbalium quidem osculatus es quinquies: talem enim osculando, te ipsum contumelia afficiebas: Pyrallidi autem quàm multa innuebas: ac bibens, illi quidem poculum commonstrabas, puero autem reddens, in aurem jubebas, ut nisi Pyrallis id postularet, alteri nemini infunderet. Postremò autem, etiam demorso malo, quum videres Diphilum occupatum (tum enim cum Thrasone loquebatur) inclinatus, apti in sinum ipsius jaculabaris, ne operam quidem dans ut me lateres. Illa autem exosculata, inter mammas sub fascia illud insertabat. Quorsum igitur hæc facis? Qua te seu parva, seu magna injuria affeci? aut quid ægrè tibi feci? Quem alium aspexi? an non tibi soli vivo? Non magni facis hoc Lysia, quòd miseram mulierculam tui amore insanientem mœrore afficis? Dea est Adrastea, quæ talia videt. Tu verò mœrebis aliquando, quum fortè audieris, me jacere vel laqueo à me ipso suffocatam, aut in puteum præcipitatam, aut quemcunque mortis modum invenero, ne videre me tibi amplius sit molestum. Ac tum gloriaberis tanquam gesta re magna & splendida. Quid me limis oculis aspicis & dentibus infrendes? Nam si quid est, cur me accuses: dicas licet. Pythias hæc inter nos judicet. Quid *hoc*? ne dato quidem responso, hinc abis me relicta? Vides Pythias qua injuria afficiar à Lysia? *Pyth.* O feritatem! nam qui lachrymis non flectitur, lapis est, non homo. Sed si verum profiteri convenit, tu Ioessa, perdidisti ipsum perditè

1 Ἔστι τὶς Θεὸς ἡ Ἀδράστεια] Catull. *Bourd.*
2 Λίθος, οὐκ ἀνθρώπου] Proverb. *Idem.*

αὐτὸν ὑπερφιλοῦσα, καὶ τοῦτο ἐμφαίνουσα. ἐχρῆν δὲ μὴ πάνυ αὐτὸν ζηλοῦν. ὑπερφρονεῖν γὰρ αἰσθανόμενοι γίγνονται. παῦε δὴ τάλαινα δακρύουσα. καὶ ἢν μοι πείθῃ, ἅπαξ, ἢ δὶς ἀποκλεισον ἐλθόντα. ὅψῃ γὰρ ἀναπηδιόμενον αὐτὸν πάνυ, καὶ ἀνιμεμηνότα ἀληθῶς. Io. ἀλλὰ μηδ' εἴπῃς. ἄπαγε. ἀποκλείσω Λυσίαν; εἶτε μὴ αὐτὸς ἀποψαίη φθάσας. Πυ. ἀλλ' ἐπανέρχεται αὖθις. Io. ἀπολώλεκας ἡμᾶς ὦ Πυθιάς. ἡρράκτω σοι ἴσως, ἀπόκλεισον λεγέτω. Λυ. ἀρ' οὐ τούτου ἕνεκεν ὦ Πυθιὰς ἐπανελήλυθα, ἵνα δὴ ἀποσκλέψωμι ἔτι τοιαύτην ὄσαν, ἀλλὰ σοῦ σέ, ὡς μὴ κακαγνώσκοις ἐμοῦ, μηδὲ λέγῃς ἄν, ἔγκλημα ὁ Λυσίας ἐστίν. Πυ. ἀμέλει σ' ἔλεγον ὦ Λυσία. Λυ. φέρειν δὴ ἐθέλεις ὦ Πυθιὰς, ἰδεσθαι τὴν νῦν δακρύουσαν αὐτὸν, ἐπιστάντα αὐτῇ ποτε μὴ νεανίᾳ κεκοιδότι, ἐμοῦ ἀπόντος; Πυ. Λυσία, τὸ μὲ ὅλον, ἐπιεικὴς εἶ. πότε δ' ἂν κατέλαβες αὐτὰς συγκεκοιδότας; Λυ. ἕκτην χθὲς ταύτην ἡμέραν. νὴ Δί' ἕκτην γε, δευτέρας ἱσταμένου. τὸ πρεσβύτερον δ', ἑβδόμη ἐστίν. ὁ πατὴρ εἰδὼς ὡς πάλαι ἐρῶ ταυτησὶ τῆς χρηστῆς, ἐκέλευσέ με, ὡς ἀφελίας τῷ θυρωρῷ μὴ ἀνοίγειν. ἐγὼ δ', ἐπεὶ ἔφερον μὴ ἔχειν σωφρονεῖν αὐτῇ, τὸν Δρόμωνα ἐκέλευσα ὡς ἀκούσαντα τοῦ θρίγκου τὴν αὐλῆς, ἧπερ πεπεινότατον ἦν, ἀναδέξασθαί με ἐπὶ τὰ νώτα. ῥᾷον γὰρ ὅτως ἀναβήσεσθαι ἔμελλον. τί ἂν μακρὰ λέγοιμι; ὑπερέβην. ἦκον. τὴν αὐλίαν εὗρον ἀποκεκλεισμένην ἐπιμελῶς. μέσαι γὰρ νύκτες ἦσαν. ὀκνῶ ἐγὼ σ' ἐκψᾶ δ' ἂν. ἀλλ' ἔπαρσις ἡρέμα τὴν θύραν, ἤδη ἐς ἅπαξ ποτὲ ἐπεποιήκειν αὐτὸ, ὡς ἀφαιρεθείην τὴν ἀναβάσεως. ἐπεὶ δὲ ἐπῆλθον τὸν θάλαμον, ἐνταῦθα δὴ ἐγὼ ἐπεπόνθειν δεινὰ, ἐνθυμούμενος ὡς ἐκείνη μὲν ἐκοιμᾶτο ἡδέως, ἐγὼ δὲ ἐκινδύνευον ἀπολέσθαι. ἐπεὶ δὲ ἐπῆλθον τὸν θάλαμον, ἐνταῦθα δὴ ἐγὼ ἐπεπόνθειν δεινὰ, ἐνθυμούμενος ὡς ἐκείνη μὲν ἐκοιμᾶτο ἡδέως, ἐγὼ δὲ ἐκινδύνευον ἀπολέσθαι.

tè amans, & illud ipsi palam faciens. Oportebat autem ipsum non nimis amare. Insolentes enim fiunt, quum hoc sentiunt. Desine lachrymari misera: & si me audies, semel, atque iterum exclude venientem. Ipsum enim inflammari, & vicissim verè insanire videbis. *Io.* At ne dixeris quidem, apage, ut ego excludam Lysiam? utinam ne ipse à me deficiat modò. *Py.* At rursus huc revertitur. *Io.* Perdidisti nos Pythias, fortassis audiit te de exclusione verba facientem. *Lys.* Non hujus causa, Pythias, huc reversus sum, ut quam ne aspexero quidem amplius, talis cùm sit: sed tui gratia, ut ne damnes me, ac dicas, iracundus est hic Lysias. *Py.* At equidem dixissem Lysia. *Lys.* Ferre igitur me vis Pythias, ioëssam hanc, quæ nunc lachrymatur, cùm ipse supervenerim ei aliquando cum adolescente concumbenti, & à me desciscenti? *Py.* Lysia, in universum quidem est meretrix. Sed quando concumbentes ipsos deprehendisti? *Lys.* Sextus ni fallor dies hic est, per Iovem, sextus utique (fuit enim mensis ineuntis secundus) hodie verò septimus est. Pater igitur cùm sciret, me probam hanc videlicet amare jam olim, domi me conclusit, dato janitori mandato ne aperiret. Ego verò, non enim ferebam ab hujus congressu prohiberi me, Dromonem jussi, ut muro atrii, qua parte humillimus erat, acclinatus in tergum me reciperet: nam hoc pacto minori negocio ascensurus eram. Quid multis opus est? transcendi, veni, atrium diligenter occlusum offendi. Iam enim nox erat media. Itaque neque pulsavi tum, sed attollens, sensim januam (jam autem illud aliàs feceram) trans-

γὼν τ' τροφέα, παρῆλθον ἀψοφητί. καθεύδουσι δ' πάντες, εἶπε ἐπιφώμμρ δ' τοίχῳ, ἐφίσταμαι τῇ κλίνῃ. Io. τί ἐρεῖς ὦ Δάμματερ; ἀγωνιῶ γάρ. Λυ. ἐπειδὴ δ' ἦκ ἑώρων τὸ ἄθυμα ἐν, τὸ μὲ πρῶτον, ὠμῶν τὴν Λυδὴν αὐτῇ συγκαθεύδειν. τὸ δ' ὅσ' ὦ Πυθιάς. ἀλλ' ἐφαψάμενδ, εὗρον ἀχύειήν τινα, πάνυ ἁπαλὸν, ὃν χροῒ κεκαρμένον, μύρων δ αὐτὸν ἀποπνέοντα. τοῦτο ἰδὼν, εἰμὶ δ ξίφδ ἔχων ἦλθον, ὅσ' ἂν ἤκνησε εὖ ἴσε. τί μελᾶτε ὦ Πυθιάς; μέλωδ ἄξια δοκῶ σοι διηγεῖσθ; Io. τοῦτό σε ὦ Λυσία λελύπηκεν; ἡ Πυθιὰς αὕτη μοι σωενεκάθευδε. Πυ. μὴ λέγε ὦ Ἰόεσσα πρὸς αὐτόν. Io. τί μὴ λέγω; Πυθιὰς ὧν φίλτατε, μεκαλημθεῖσα ὑπ' ἐμοῦ, ὡς ἅμα κἀθεύδιμμι. ἐλυπούμην γὰ σὲ μὴ ἔχουσα. Λυ. Πυθιὰς, ὁ δ' χροῒ κεκαρμένδ; εἶτα δ' ἔκτης ἡμέρας ἀνεκόμησε τοσαύτην κόμην; Io. ἀπὸ τ νόσυ ἐξυρήσατο ὦ Λυσία. ὑπέρφεον γὰρ αὐτῇ αἱ τρίχες. νυῖ δ' τὴν πηνίκην ἐπέτρεψε. δεῖξον ὦ Πυθιὰς, δεῖξον ὅπως ὄν. πεῖσον αὐτόν. ἰδὲ τὸ μειρακίσκιον ὁ μιχὸς, ὃν ἐζηλοτύπεις. Λυ. ὅσ' ἐχρῶ ἂν ὦ Ἰόεσσα, ἢ ταῦτα, ἐρωνῶσα, ἐφαψάμενον αὐτόν; Io. ὅσ' ἂν σὺ μὲ ἤδη πέπεισμ. βάλε δ' ἀνίλυπήσασε δ αὐτὴ ὀργιζομένη δικαίως σὺ τῷ μέσῳ; Λυ. μηδαμῶς, ἀλλὰ σίνωμεν ἤδη, καὶ Πυθιὰς μεθ' ἡμῶν. ἄξιον γὰρ αὐτὸν παρεῖναι τοῖς ἀγωνᾶσι. Io. παρέσμ. οἷα πέπονθε λαθ' σὲ ὦ γυναίκες νεανίσκων Πυθιάς. Πυ. ἀλλὰ δ' διήλλαξα ὑμᾶς ὁ αὐτός. ὥστε μή μοι χαλέπαινε. πάλιν τὸ δεῖπα ὄρα ὦ

versum acto cardine, sine strepitu sum ingressus. Dormiebant autem omnes, atque ita contrectato pariete, (ut fit in tenebris) ad lectum adstiti. *Io.* Quid dices? ô Ceres, nam ferè deficio. *Ly.* Cum autem animadverterem non unum esse anhelitum: principio quidem putabam Lyden unà cum ipsa dormire: sed aliter multò res erat Pythias. Nam ubi contrectare cœpi, deprehendi imberbem quendam, tenerum admodum, ad cutem usque detonsum, unguenta etiam ipsum olentem. Hoc ubi sensi, si gladio instructus venissem, segnis non fuissem, sat scitote. Quid ridetis Pythias? an risu digna dicere vobis videor? *Io.* Hoccine Lysia acerbum tibi fuit? Pythias hæc mecum dormiebat. *Py.* Ne dicas illi Ioëssa. *Io.* Cur non dicam? Pythias erat, ô charissime, à me tum accersita, ut unà mecum dormiret. Ægrè enim erat mihi quòd te non habebam. *Ly.* Pythias erat, ille ad cutem usque detonsus? Ita-ne multam intra sex dies, iterum produxit comam? *Io.* Eo quòd ægrotavit, abrasa est: nam ipsi defluebant crines: nunc autem galericum gerit. Ostende Pythias, ostende rem ita habere se, ac fidem illi fac. En tibi mœchum illum adolescentem, quem zelotypia prosequebaris. *Ly.* Quid? an hoc non decebat, præsertim amantem qui ipse contrectaverat? *Io.* Numquid tu jam adductus es ut credas? porrò vis ut etiam ipsa meritò vicissim irascens, vicissim ægrè tibi faciam? *Ly.* Nequaquam: sed bibamus jam, Pythiasque hæc unà nobiscum: æquum enim est ipsam iciendo fœderi interesse. *Io.* Aderit. Qualia mihi propter te acciderunt, ô generosissime adolescentum Pythias? *Py.* At idem ipse vos reconciliavi. Quare noli mihi succensere. Cæterùm

vide

Λυσίαν, μή πι εἴπῃς τὸ περὶ τοῦ κήμης. | vide quæso Lysia, ne cui de coma quicquam dixeris.

ΛΕΟΝΤΙΧΟΣ, ΧΗΝΙΔΑΣ, ΚΑΙ ΥΜΝΙΣ.

LEONTICHVS, CHENIDAS, ET HYMNIS.

ΛΕΟΝΤΙΧΟΣ.

Ἐν δὴ τῇ περὶ τὰς Γαλάτας μάχῃ εἰπὲ ὦ Χηνίδα, ὅπως μὲ περιεξήλασας τῶν ἄλλων ἱππέων ἐπὶ ᾧ ἵππῳ λευκῷ, ὅπως οἱ Γαλάται, καίτοι ἄλκιμοι ὄντες, ἔτρεσαν δύο ὡς εἶδόν με, καὶ ἀθρεῖ ἔτι ἐστέον. τότε τοίνυν ἐγὼ, τὸν μὲ λόγχῃ ἀκροβίστας, διέπειρα τὸν ἵππαρχον αὐτῶν, καὶ τὸν ἵππον. ἐπὶ δὲ τὸ συνεχηκὸς ἦν αὐτῶν, ἦσαν γάρ τινες, οἳ ἔμβυον, ἀμαλύναντες μὲν τὸν φάλαγγα, εἰς πολαίσιον δὲ συναγαγόντες αὐτοὺς, ἐπὶ τούτοις ἐγὼ ἀπασάμβῳ τῷ ἀπάνῃ, ἅπαντα τὸ θυμῷ ἐπελάσας, ἀνατρέπω μὲν ὅσον ἐπ' αὐτοὺς περιεσῶς αὐτῶν τῇ ἐμβολῇ ᾧ ἵππῳ. τῷ ξίφει δὲ κλενεγκὼν, διέτεμον τὲ λοχαγῶν ἑνὸς, εἰς δύο τὸν κεφαλὴν αὐτοῦ κράνη. ὑμεῖς δὲ ὦ Χηνίδα, μετ' ὀλίγον ἐπέσητε ἤδη φύζῃ ἐόντων. Χη. ὅτε γὰρ ὦ Λεόντιχε, περὶ Παφλαγονίαν ἐμονομάχησας τῷ σατράπῃ, ὃ μεγάλα ἐπεδείξω ἐκ τότε; Λε. καλῶς ὑπέμνησας σὺν ἀληθείᾳ δὲ ὀνείης τὸ πρᾶξεως. ὁ γὰρ σατράπης μέγιστος

LEONTICHVS.

In pugna autem contra Galatas, dic ô Chenida, ut ante cæteros equites, equo candido insidens, cursu prævectus sum: & ut Galatæ, quanquam fortes bellatores, continuò trepidarunt, ut me viderunt, nec ullus ampliùs substitit. Tunc igitur ego contorta hasta, ipsorum equitum præfectum, equumque transverberavi. Contra eos autem qui conferti resistebant (erant enim nonnulli qui persistebant, phalange quidem soluta, in quadrangulam autem aciem aggregatis ipsis) contra illos stricto gladio, totisque animis impetu facto, septem circiter ipsorum præfectos equi incursu subverto: & impacto gladio, unius manipularii ducis caput unà cum ipsa galea, in duas partes dissèco. Vos audem Chenida fugientibus jam illis, paulo pòst supervenistis. *Ch.* Quum enim Leontiche, circa Paphlagoniam, singulari prælio cum satrapa illo congressus es, an non tum quoque magnum facinus edidisti? *Le.* Pulchrè commonuisti facinoris etiam illius nequaquam ignavi. Nam cum is satrapa maximus, omniumque sententia inter gravis arma-

1 Ἐς πολαίσιον] Hanc vocem sic interpretatur Codic. Memmianus πολαίσιον, παράταξιν ἐν τετραπλεύρῳ τοῦ ὁπλιτικοῦ, ταυτὴν δὲ ἐκπίπτουσιν ὁπόταν ὀλίγοι περὶ πολλοὺς διαγωνίζονται. Hanc habent interpretationem Pollux, Hesych. *Bourd.*

armaturæ milites præstantissimus, contemptis Græcis, in medium prosiliens, provocabat si quis cum ipso singulari prælio decertare vellet, alii quidem metu perculsi sunt, manipularii, præfecti, centuriones, & ipse imperator, homo alioqui non ignavus. Nam Aristæchmus tum Imperator exercitum ducebat, Ætolus, idemque jaculator optimus. Ego verò tum adhuc tribunatum gerebam: sed tamen fidens animo, & sociis qui me prehensum detinebant, amotis: metuebant enim mihi, aspicientes barbarum illum inauratis armis resplendentem, magnumque & crista terribilem, hastamque quatientem. *Ch.* Nimirum ego quoque tum metui Leontiche, & scis quo pacto instabam tibi precando, ne primus in periculum venires: quòd te mortuo vita mihi non vitalis erat futura. *Le.* At ego audacter in medium prodivi, non deteriùs illo Paphlagone armatus, sed & ipse totus auro collucens. Quare clamor statim & à nostra, & à barbarorum parte coortus est. Nam illi me conspicati in primis ex pelta, & phaleris, & cristis agnoverunt. Dic Chenida, cum quonam me tunc comparabant? *Ch.* Cum quonam alio, quàm cum illo Thetidis & Pelei filio Achille per Iovem? Ita decebat quidem te galea, efflorebat autem purpura, & rutilabat pelta. Postquam autem congressi sumus, barbarus ille prior vulnerat me, hasta tantillum attingens, paulum supra genu. Ego verò adacta per clypeum lancea, pectus ipsius transverbero. Inde accurrens cervicem quoque gladio facilè amputo: ejusque reportatis armis redii, unà etiam caput hastæ infixum ferens, cæde ma-

ὢν, ὁπλομαχῶν ἄριστος δοκῶν εἶναι, καταφρονήσας δὲ Ἑλλήνων, ἐκπηδήσας εἰς τὸ μέσον, προεκαλεῖτο εἴ τις ἐθέλοι αὐτῷ μονομαχῆσαι. οἱ μὲν ἄλλοι, κατεπεπλήγεσαν, οἱ λοχαγοὶ, καὶ οἱ πεζάρχοι, καὶ ὁ ἡγεμὼν αὐτὸς, καί τοι σὺν ἀρχῇ ἀνὴρ πολεμικὸς ὤν. Ἀριστόμαχος γὰρ ἡγεμόνευε τότε Αἰτωλὸς, ἀκοντιστὴς ἄριστος. ἐγὼ δὲ ἐχιλιάρχουν ἔτι, τολμήσας δὲ ὅμως καὶ τῆς ἐπιρρεπείας ἐπιλαβόμενος ἀποστὰς ἐμαχόμην. ἐδεδοίκεσαν γὰρ ὑπὲρ ἐμοῦ ὁρῶντες ἀποσπωμένους με τῶν βαρβάρων ἐπὶ χρύσει τῇ ὅπλοις, μέγαν τε, καὶ φοβερὸν ὄντα τὸν λόφον, καὶ κραδαίνοντα τὸν λόγχην. Χε. καλὼ ἔδεισα τότε ὦ Λεόντιχε. καὶ οἶδα ὡς εἰχόμην σοῦ δεόμενος, μὴ πρωτοκινδυνεύειν. ἀβίωτα γὰρ ἂν μοι, σοῦ ἀποθανόντος. Λε. ἀλλ' ἐγὼ τολμήσας, παρῆλθον εἰς τὸ μέσον, ὁ χρυσοῦς καὶ Παφλαγὼν ὁπλισμένος, ἀλλὰ πανχρυσος καὶ αὐτός. ὥστε βοὴ δοῦλος ἐγένετο καὶ παρ' ἡμῶν, καὶ τῶν βαρβάρων. ἐγνώρισάν με γὰρ καὶ κείνοι ἰδόντες ἄνω τὴν πέλτης μάλιστα, καὶ τὴν φαλάρων, καὶ τὸν λόφον. εἰπὲ δὲ Χλοΐδη, τίνι με πάντες τότε εἴκαζον; Χη. τίνι δ' ἄλλῳ, ἢ Ἀχιλλεῖ τῷ Διὶ τῷ Θέτιδος, καὶ Πηλέως; ὅτως ἔπρεπε μὲν σοι ἡ κόρυς· ἡ φοινικὶς δ', ἐπῄνεις, καὶ ἡ πέλτη ἐμάρμαιρεν. Λε. ἐπεὶ δ' συνέμιξα, ὁ βάρβαρος πρότερον πεζόσκε με, βλίψαν ὅσον ἐπιψαύσας τοῦ δόρατι, μικρὸν ὑπὲρ τὸ γόνυ. ἐγὼ δ' ἐλελάκας τὸν ἀσπίδα τῇ σαρίσῃ, παίω λαμπρῷ εἰς τὸ στέρνον. εἶτ' ἐπιδραμὼν, ἀποδειροτόμησα τῷ ἀσάθῃ ῥᾳδίως. καὶ τὰ ὅπλα ἔχων, ἐπανῆλθον, ἅμα δὲ τὸν κεφαλὴν ἐπὶ τῇ σαρίσης πεπηγυῖαν κομίζων, λελα-

μένου τοῦ φόνου. Υ. ἄπαγε ὦ Λεόντιχε μιαρὰ ταῦτα, καὶ φοβερὰ περὶ σαυτοῦ διηγῇ, καὶ οὐκ ἄν ἔτι σε οὐδεὶς προσβλέψειέ τις, οὕτω χαίροντα τῷ λύθρῳ, οὐχ ὅπως συμπίοι, ἢ συγκοιμηθείη. ἔγωγε οὖν ἄπειμι. Λε. διπλάσιον ἀπόλαβε τὸ μίσθωμα. Υ. οὐκ ἂν ὑπομείναιμι ἀνδροφόνῳ συγκαθεύδειν. Λε. μὴ δέδιθι ὦ Ὑμνί. ἐν Παφλαγόσιν ἐκεῖνα πέπρακται. νυνὶ δὲ, εἰρήνην ἄγω. Υ. ἀλλ' ἐναγὴς ἄνθρωπος εἶ, καὶ τὸ αἷμα κατέσταζέ σου ἀπὸ τῆς κεφαλῆς τοῦ βαρβάρου, ἣν ἔφερες ἐπὶ τῇ σαρίσῃ. εἶτ' ἐγὼ τοιοῦτον ἄνδρα περιβαλῶ, καὶ φιλήσω; μὴ ὦ Χάριτες γένοιτο. οὐδὲν γὰρ οὗτος ἀμείνων τοῦ δημίου. Λε. καὶ μὴν εἴ με εἶδες ἐν τοῖς ὅπλοις, εὖ οἶδα ἠράσθης ἄν. Υ. ἀκούσασα μόνον ὦ Λεόντιχε, ναυτιῶ, καὶ φρίττω, καὶ τὰς σκιάς μοι δοκῶ ὁρᾶν, καὶ τὰ εἴδωλα τῶν πεφονευμένων. καὶ μάλιστα τοῦ ἀθλίου λοχαγοῦ, ἐς δύο τὴν κεφαλὴν διῃρημένου. τί οἴει τὸ ἔργον αὐτὸ, καὶ τὸ αἷμα εἰ θεασαίμην, καὶ κειμένους τοὺς νεκρούς; ἐκθανεῖν γάρ μοι δοκῶ. οὐδ' ἀλεκτρυόνα πώποτε φονευόμενον εἶδον. Λε. οὕτως ἀγεννὴς ὦ Ὑμνί, καὶ μικρόψυχος εἶ; ἐγὼ δὲ ᾤμην ἡσθήσεσθαί σε ἀκούουσαν. Υ. ἀλλὰ τέρπε τοῖς διηγήμασι τούτοις, εἴ τινας Λημνιάδας, ἢ Δαναΐδας εὕροις. ἐγὼ δ' ἀποτρέχω παρὰ τὴν μητέρα, ἕως ἔτι ἡμέρα ἐστίν. ἕπου καὶ σὺ ὦ Γρᾶμμη. σὺ δὲ ἔρρωσο χιλιάρχων ἄριστε, καὶ φονεῦ, ὁπόσων ἂν ἐθέλῃς. Λε. μεῖνον ὦ Ὑμνί, μεῖνον. ἀπελήλυθε. Χη. σὺ γὰρ ὦ Λεόντιχε, ἀφελῆ παιδίσκην κατεφόβησας ἐπισείων λόφους, καὶ ἀπιθάνους ἀριστείας διεξιών. ἐγὼ δὲ, ἑώρων εὐ-

madens. *Hy.* Apage Leontiche, fœda hæc, & terribilia de te narras: neque verò te amplius, ne aſpexerit quidem aliquis, ita cruore gaudentem, nedum bibat tecum, aut concumbat. Ego igitur hinc abeo. *Le.* Duplicem accipe mercedem. *Hy.* Non poſſim cum homicida concumbere. *Le.* Ne metuas, Hymni, nam illa apud Paphlagonas ſunt geſta; nunc autem pacem ago. *Hy.* At es homo deteſtandus: & cruor ex illius barbari capite, quod infixum lanceæ portabas, in te diſtillabat. Ego-ne talem virum amplectar, & oſculer? abſit ô Gratiæ: neque enim hic melior eſt carnifice. *Le.* At ſi me in armis vidiſſes, Hymni, ſat ſcio amaſſes. *Hy.* Audiens ſolùm hæc, Leontiche, nauſeo, atque horreo, & umbras, maneſque cæſorum videre mihi videor: in primis manipularii illius præfecti miſeri, cujus caput in duas partes diſſecuiſti. Quid putas igitur? ſi ipſum opus aſpicerem, & cruorem manantem, & jacentium cadavera? emoritura certè mihi videor, ut quæ ne gallum quidem gallinaceum occidi viderim unquam. *Le.* Ita-ne mollis es Hymni, & puſillanimis? At ego te his audiendis delectari putabam. *Hy.* At hujuſmodi narrationibus oblecta, ſi quas Lemniades, aut Danaides invenias. Ego verò hinc ad matrem curriculo abeo, dum adhuc dies eſt. Tu quoque Cramme, ſequere: tu verò vale tribunorum optime, & quotquot hominum volueris, occiſor. *Le.* Mane quæſo, Hymni, mane, abiit. *Ch.* Nempe Leontiche, puellam ſimplicem territaſti, concutiendo criſtas, & incredibilia quædam præclarè facta commemorando. Ego verò ſtatim videbam ut expalle-

ὡς ὅπως χλωρὰ ἐφύετο, ἔπ σε τὰ κ τ λοιπὰ οἷα διηγεμένη, καὶ συνέστειλε τὸ πρόσωπον, καὶ ὑπέφριξεν. ἐπεὶ δ ἀμηχάνως τῷ κεφαλῷ ἔφης. Λε. ὤμην ἐρασμιώτερόν σε αὐτῇ φανεῖσθαι, ἀλλὰ δ σύ με προαπολώλεκας ὦ Χηνίδα, τὸ μισομάχιον ὑποβαλών. Χη. σὺ γὰρ συνεπιψεύδεσθαί σοι, ὁρῶσά τὴν αἰτίαν τ ἀλαζονείας; σὺ δ πολὺ φοβερὸν αὐτὸ ἐποίησας. ἔσω γὰρ, ἀπέτεμες δ κακοδαίμονος Παφλαγόνος τῷ κεφαλὴν, τί δ καπέπηξας αὐτῷ ἐπὶ δ σελίνης, ὥστε σε καθαρεῖν τὸ αἷμα; Λε. τοῦτο μιαρὸν ὡς ἀληθῶς ὦ Χηνίδα, ἐπὶ πάγε ἄλλα, ὁ κακῶς συνεπίπλασα. ἄπιθι δ' ὦν, καὶ πεῖσον αὐτῷ συγκαθεύδησαι. Χη. λέγω δ' ὡς ἐψεύσω ἅπαντα, γνησίως αὐτῇ δόξαι βελόμενος; Λε. αἰσχρὸν ὦ Χηνίδα. Χη. καὶ μὴν σοὶ ἄλλως ἀφίκνειτο. ἀλλ' τοίνυν ἡ πρὸς, ἢ μισεῖσθαι ἀσεβῶς εἶναι δοκῶν, ἢ καθεύδειν μὲ Τμνίδι, ἐψεῦσθαι ὁμολογῶν. Λε. χαλεπὰ μὲ ἄμφω. αἱρεῖμαι δ' ὅμως τῷ Τμνίδα. ἄπιθι δ' ὦν, καὶ λέγε ὅ Χηνίδα, ἐψεῦσθαί μὲ, μὴ πάντα δέ.

scebat, cùm adhuc ea quæ in manipularium illum præfectum gesseras, narrares, & contrahebat vultum, & subhorrescebat, postquam etiam dissecuisse te caput ipsius dicebas. *Le.* Putabam me ipsi amabiliorem visum iri. Sed & tu me perdidisti Chenida, qui me singularis certaminis submonuisti. *Ch.* Annon decebat me quoque mentiri tecum quando cauiam arrogantiæ istius videbam? Sed tu longe terribilius illud fecisti. Esto enim, amputaris infœlicis istius Paphlagonis caput, cur idem etiam lanceæ affixisti; ita ut cruor in te destillaret? *Le.* Hoc revera est fœdum, Chenida. Nam cætera quidem non malè conficta fuerant. Abi igitur, & persuade illi ut mecum dormiat. *Ch.* Dicam-ne te ista omnia mentitum esse, dum generosus ipsi videri affectas? *Le.* Turpe hoc, Chenida. *Ch.* At non redibit alioqui. Proinde alterum ex his elige, ut vel odio habearis dum præclarus bellator videri vis, vel hæc te mentitum esse confitearis, & cum Hymnide dormias. *Le.* Difficile sanè utrumque est: sed tamen Hymniden habere malo. Abi itaque, ac dic illi, Chenida, mentitum quidem esse me, non tamen omnia.

DO-

ΔΩΡΙΩΝ, ΚΑΙ ΜΥΡΤΑΛΗ.

DORIO, ET MYRTALE.

ΔΩΡΙΩΝ.

Νῦν με ἀποκλείεις ὦ Μυρτάλη; νυῖ, ὅτε πένης ἐλήλυθα ἀφ' σέ; ὅτε δέ σοι τὰ τοσαῦτα ὑπέμιζον, ἐράμβρ@, ἀνήρ, διακότης, πάντ' ἐμὸ ἐγώ. ἐπεὶ δ' ἐγὼ μὲ αὐ@ ἤδη ἀκεκλῶς, [1] σὺ ἦ τ Βιθυνὸν ἔμπορον εὕρηκες ἑρασθῆν, ἀποκλείομαι μὲ ἐγώ, κὴ πρὸ τ θυρῶν ἔσηκα δακρύων. ὁδὲ, τ νυκτῶν φιλεῖται; κὴ μέν@ ἔνδον ἐσῖ, κὴ παννυχίζεται, κὴ κυεῖν φῆς ἀπ' αὐτᾶ. Μυρ. ταῦτά με ἀποπνίγ Δωρίων ὦ μάλιστε, ὁπόταν λέγῃς ὡς πολλὰ ἔδωκας, κὴ πένης γεγένησαι δ' ἐμέ. λόγισαι γὰν ἄπαντ' ἐξ ἀρχῆς, ὁπόσα μοι ὑπόμισας. Δω. εὖγε ὦ Μυρτάλη. λογισώμεθα. [2] ὑποδήμαθ' ὑπ Σικυών@ πεντῶτον δύο δραχμῶν. τὶ δ' δύο δραχμάς. Μυρ. ἀλλ' ὑποιμήν ης νύκτας δύο. Δω. κὴ ὁπότε ἦκον ὑπ Συρίας, ἀλάβαστρον μύρε ὑπ φοινίκης. δύο ἓ τῦτο δραχμῶν τὴ τ Ποσειδῶ. Μυρ. ἐγὼ δὲ σοι ὑπολέουσα, τὸ μικρὸν ὑπεῖνο χιτώνιον, τὸ μέχρι τ μηρῶν, ὡς ἔχοις ἐρέτην. Ἐπίδρα δ' πλωρέως ὑπλαθο-

Nunc me excludis Myrtale? nunc quando propter te inops evasi? At quando tibi afferebam tam multa, amasius, vir, dominus, eram omnia. Sed postquam ego planè jam sum exhaustus, & tu Bithynum illum mercatorem inveniſti, qui te amet: ego quidem excludor, & ante fores sto lachrymans, ille verò tota nocte basiatur, & solus intus est, & tecum pernoctat, & te ex eo prægnantem esse dicis. *Myr.* Ista me enecant Dorio, & maximè quum dicis te multa mihi dedisse, & ad inopiam propter me redactum esse. Omnia igitur à principio supputa, quæ mihi attulisti. *Dor.* Rectè sanè Myrtale, supputemus. Primum calceos Sicyonios, duabus drachmis emptos. Pone duas drachmas. *Myr.* At concubuisti noctes duas. *Dor.* Et quando ex Syria veni, alabastrum unguenti Phœnicii, duabus & hoc drachmis emptum, per Neptunum. *Myr.* At ego tibi cùm hinc navigares, parvam illam tuniculam dedi, ad femora usque demissam, qua remigando utereris, quam Epirus proreta, quan-

1 Σὺ ἦ τ Βιθυνὸν ἔμπορον] Horat. *Thyna merce beatum.* Menagius.

2 Ὑποδήματα ὑπ Σικυών@] Γυναικεῖα hæc ὑποδήματα, ut vult Hesych. De his Cic. 1. de Orat. *Vt si mihi calceos Sicyonios attuliſſes non uterer quamvis essent habiles & apti ad pedem quia non essent viriles.* In Memmiano Cod. erat Σικυωνικὰ ὑποδήματα διαφέροντα τῶν ἄλλων ὅσων, ὡς ἓ αἱ ἰφικρατίδες, ὑπὸ τῶ ἰφικράτης πολλὰ τῶν τοιῦτα φιλοκαλίαν ὑπεδείξαμεν. Bourd. Hesychius: Σικυώνια ὑποδήματα, γυναικεῖα, καὶ φύλλια. Cicero libro 1. de Oratore: Vt si mihi calceos Sicyonios attuliſſes, non uterer, quamvis essent habiles & apti ad pedem: sed non viriles. *Menagius.*

μῦς αὐτὸ παρ' ἡμῖν, ὁπότε συνώδευε παρ' ἐμοί. Δω. ἀπέλαβεν αὐτὸ γνωρίσας ὁ Ἐπίκουρος πρώην ἐν Σάμῳ μὴ πολλῆς γε ὦ Θεοὶ τῆς μάχης. κρόμμυα δ' ἐν Κύπρῳ, καὶ [1]σαπέρδας πέντε, [2]καὶ τέτρακας τέτταρας, ὁπότε κατεπλεύσαμεν ἐκ Βοσπόρου, κομισαί σοι. τί οὖν; καὶ ἄρτος ὀκτὼ ναυτικὸς, ἐν γραΐδιῳ ξηρὸς, καὶ ἰχθύδιον [3]βίκιον ἐκ Καρίας, καὶ ὕστερον ἐκ Παταρέων, σανδάλια ἐπίχρυσα ὦ ἀχάριστε, [4]καὶ τυρόν ποτε μέμνημαι τὸ μέγαν ἐκ Γυθίου. Μυρ. πέντε ἴσως δραχμῶν ὦ Δωρίων ταῦτα πάντα. Δω. ὦ Μυρτάλη, ὅσα ναύτης ἄνθρωπος ἐδυνάμην, μισθὸν ἐπιτιλέων. νῦν γὰρ ἤδη τοίχου ἄρχω δεξιοῦ, καὶ σὺ [5]ἡμῶν ὑπερορᾷς; πρώην δ' ὁπότε Ἀφροδίσια ἦν, ἐχὶ δραχμὴν ἔθηκα ὑπὲρ τοῦ ποδὸς Ἀφροδίτης σοῦ ἕνεκεν χρυσῶν; καὶ πάλιν τῇ μητρὶ εἰς ὑποδήματα δύο δραχμάς. καὶ Λυδῇ ταύτῃ πολλάκις εἰς τὴν χεῖρα, νυνὶ μὲν, δύο. νῦν δ', τέσσαρας ὀβολούς. ταῦτα πάντα συνῳδήκατε, οὐσία ναύτῃ ἀνδρὸς ἦν. Μυρ. τὰ κρόμμυα, καὶ οἱ σαπέρδαι ὦ Δωρίων; Δω. ναί. ἐγὼ εἶχον πλείω νομίζειν. ἐγὼ ἀνῃρέτισον, εἴγε πλουτῶν ἐτύγχανον. τῇ μητρὶ δ' ἐγὼ κεφαλίδα μίαν σκορόδου ἐκόμισα πώποτε. ἠδέως οὖν ἂν ἔμαθον ἄπνουν

quando mecum dormierat, per oblivionem hîc intus reliquerat. *Dor.* Verùm cognitam illam in Samo, nuper à me rursum abstulit Epiurus, non sine magna, ô Dii, pugna. Cepas autem ex Cypro, & saperdas quinque, & percas quatuor, tibi attuli, quum ex Bosporo navigavimus. Quid ergo? etiam panes octo nauticos, in canistro siccos, & caricarum doliolum ex Caria: & postea ex Patarisinaurata sandalia, ô ingrata. Magnum etiam caseum aliquando memini afferre me tibi ex Gythio. *Myr.* Quinque fortassis drachmarum, Dorio, omnia hæc. *Dor.* O Myrtale, quantum equidem potui, homo nauta, mercede navigans. Nunc enim jam lateri dextro sum præfectus, & tu nos contemnis? Nuper autem quando Aphrodisia celebrabantur, nonne drachmam argenteam tui causa posui ante pedes Veneris? & rursum matri duas drachmas ad calceos dedi: & huic Lydæ in manum sæpe nunc duos, nunc quatuor obolos. Hæc omnia in unum computata, viri nautæ sunt facultates. *Myr.* Cepæ illæ, & saperdæ, Dorio? *Dor.* Ita certè, non enim plura afferre potui. Non enim remigarem, si dives esseem. Cæterùm matri meæ, ne caput quidem unum allii unquam attuli. Libenter autem scirem, quænam

à Bi-

1 Σαπέρδας] Quid saperdæ, notum ex Interprete Aristophanis Polluce, Suid. Hesych. & Interpretib. Persii. In Cod. Memmiano saperdæ sunt ἀφύαι τεταρεχθυμβύαι διειρυβύαι κελάμῳ, ἢ ἴσα τιμῶν τεταρεχθυμβύα. Bourd.

2 Καὶ τέτρακας] In eod. Memmii Cod. τέτρακα ἐδόν ἰχθύδιον τεταρεχθυμβύιον. Idem.

3 Βίκιον] Hesychius: Βίκιον. σταμνίον, ἄπιον ἔχον. Menagius.

4 Καὶ τυρόν ποτε μέμνημαι τὸ μέγαν ἐκ Γυθίου] Vide nos ad Laërtii Epicurum. *Idem.* Luc. Holstenius in notis ad Stephan. de urbibus in voce κύθιον emendat hunc Luciani locum, docetque hoc & mox in sequentibus binis locis legendum esse κύθιον. Alm.

5 Ἡμῶν ὑπερορᾷς] Sic antea, ὑπερόπαν γὰρ αἰδεσθόμενοι γίνονται. Sic apud Petronium: *Postquam amari se sensit, superciliosum alius tulit.* Bourd.

1 Τὰ

σοι δῶρα ἔδωκε Βιθυνὸς τὰ δῶρα. Μυρ. τοῦτο πρῶτον ὁρᾷς τὸ χιτώνιον; ἐκεῖνος ἐπρίατο, καὶ τὸ ὅρμιον τὸ παχύτερον. Δω. ἐκεῖνος; ἤδειν γάρ σε πάλαι ἔχουσαν. Μυρ. ἀλλ' οὐ ἤδεις, πολὺ λεπτότερος ἦν, καὶ σμαραγδύας οὐκ εἶχε, καὶ ἑλλόβια ἑκατὸν, καὶ δέκατόν. καὶ πρώην, δύο μνᾶς. καὶ [1] τὸ οἰκόσιον κατέβαλεν ὑπὲρ ἡμῶν, ἃ σάνδαλα [2] Πατρεικὰ, καὶ τυρὸν Γυθιακὸν, καὶ φλυαρίας. Δω. ἀλλὰ ἐκεῖνο ἃ λέγεις, οἷος ὄνος συγκαθεύδεις αὐτῇ; ἔγημεν ὑπὲρ τὰ πεντήκοντα πάντως, ἀναφαλαντίας, καὶ τὼ χρωτὼ, οἷος κόραξ. ἆρ' οὖν τοὺς ὀδόντας αὐτοῦ ὁρᾷς; αἱ μὰ γὼ χάριτες ὦ Διόσκοροι, πολλαί. καὶ φιλίσια ὁπότε ἄδῃ, καὶ ἀδόλως εἶναι θέλῃ, ὄνος αὐτολυέζειν φασὶν, ἀλλὰ ὄναιο αὐτοῦ, ἀξία γε ἴσως. καὶ γνώσῃ ὑμῖν παιδίον ὅμοιον τῷ πατρί. ἐγὼ δ' ἐς αὔριον Δελφίδα, ἢ Κυμβαλίου τινὰ τῶν ἐμὲ, ἢ τὼ γείτονε ὑμῶν τὼ αὐλητρίδα, ἢ πάντως πού. δέσποινα, καὶ ὅρμους, καὶ δινωτὰ μιθώμασα, ἃ πάντες ἔχομεν. Μυρ. ὦ μακαρία ἐκείνη, ἥτις ἐραστὴν σε ὦ Δωρίων ἕξει. κρόμμυα γὰρ αὐτῇ οἴσεις ἐκ Κύπρου, καὶ τυρὸν, ὅταν ἐκ [3] Γυθίου κομίσῃς.

à Bithyno illo dona acceperis. *My.* Primùm tunicam hanc vides? eam ille emit, & hoc monile crassius. *Dor.* Ille-ne? nam ego te jam habere noram. *Myr.* At quod tu noras, multò tenuius erat, nec smaragdos habebat. Deinde & hasinaures, & tapetem: & nuper duas minas. Pensionem quoque domus pro nobis exolvit, non sandalia Patarica, & caseum Gythiacum, & id genus nugas. *Dor.* At non dicis quali cum viro concumbas? uxorem duxit supra annos omnino quinquaginta natus, calvus, & colore similis carabo. Neque etiam dentes illius vides? Nam gratiæ quidem ô Dioscuri, multæ. Et præcipuè quoties cantat, & delicatus esse vult, asinus ad lyram, ut dici solet. Sed tu digna utique, eo fruere: ac puer vobis nascatur patri similis. Ego verò & ipse inveniam Delphidem, aut Cymbalium aliquam meæ conditionis: aut vicinam vestram tibicinam, aut omnino aliquam. Tapetas autem, & monilia, & duarum minarum mercedem, non omnes habemus. *Myr.* O beatam illam, quæ te amatorem habebit, Dorio. Siquidem illi ex Cypro cepas afferes, & caseum quum ex Gythio navigabis.

1 Τὸ οἰκόσιον] Sic in Cronosol. Plutar. Theophrast. Dico cætera ad Pausan. *Bourd.*

2 Πατρεικὰ, καὶ τυρὸν Γυθιακὸν] Leg. Πατρεικὴ ἢ τυρὸν Γυθιακὸν. *Gythiacum.* Alm.

3 Γυθίου] Leg. Γυθίου *Gythio.* Idem.

ΚΟΧΑΙΣ, ΚΑΙ ΠΑΡΘΕΝΙΣ.

COCHLIS, ET PARTHENIS.

ΚΟΧΑΙΣ.

Τί δακρύεις ὦ Παρθενί, ἢ πόθεν κατεαγῶς τὰς αὐλὰς φέρεις; Παρ. ὁ τραλιώτης ὁ Αἰτωλὸς ὁ μέγας, ὁ Κροκαλῆς ἐρῶν, ἐῤῥάπισέ με, αὐλήσασαν οὐρὰν ἀδὲ τῇ Κροκάλῃ, καὶ ἅμα ἀντέφρξε αὐτῷ Γόργυ μεμισθωμένῳ. καὶ τὰς τε αὐλὰς μου συνέτριψε, καὶ τῶν τραπέζων μεταξὺ δειπνούντων ἀνέτρεψε, καὶ τὸ κρατῆρα ἐξέχεεν ἐπιπαταίσας. καὶ τὸ μὲν ἄριστον ὠμεῖνον τὸν Γόργυν, ἀπὸ δὲ συμποσίου καθαπάσας τὸν τριχῶν, ἔπαιον περιστάντες αὐτός τε ὁ τραλιώτης, Δεινόμαχος οἶμαι καλεῖται, καὶ ὁ συντραλιώτης αὐτοῦ. ὥστε σὺκ οἶδα εἰ βιώσεται ὁ ἄνθρωπος ὦ Κοχλί. αἷμά τε γὰρ ἐῤῥύη πολὺ ἀπὸ τῶν ῥινῶν, καὶ τὸ πρόσωπον ὅλον ἐξῴδηκεν αὐτῷ, καὶ πελιδνόν ἐστι. Κο. ἐμάνη ὁ ἄνθρωπος, ἢ μέθη τίς ἐστι, καὶ περιουσία τὸ πρᾶγμα; Παρ. ζηλοτυπία τις ὦ Κοχλί, καὶ ἔρως ἐκθρόνως. ἡ Κροκάλη γὰρ οἶμαι δύο τάλαντα αἰτήσασα, εἰ βούλεται μόνον ἔχειν αὐτὴν, ἐπεὶ μὴ ἐδίδου ὁ Δεινόμαχος, ὑπεῖνον μὲν, ἀπέκλεισεν ἥκοντα, πρόσθεν ἐξάξασά με αὐτοῦ τὰς θύρας, ὡς ἐλέγετο. τὸν Γόργυν δὲ Οἰνοέα τινὰ μαγειρεῖον εὔπορον ὄντα πολλὰ ἐρῶσα, καὶ χρηστὸν ἄνθρωπον ἐπιστρεμμένη, ἔπινε μετ' αὐτοῦ, κἀμὲ παρ-

COCHLIS.

Quid ploras Partheni? aut unde fractas hasce tibias affers? *Par.* Miles Ætolus ille magnus, qui Crocalen amat, alapas impegit mihi? cùm me apud Crocalen tibia canentem invenisset, à rivali suo Gorgo conductam & meas hasce tibias fregit, ac mensam inter cœnandum everit, & craterem irrumpens effudit. Et agrestem quidem illum Gorgum, ex symposio capillis abstractum verberarunt circunstantes, cùm ipse miles (Dinomacho, opinor, nomen illi est) tum ipsius commilito. Itaque nescio an victurus sit homo, Cochli. Nam & cruor multus è naribus manavit: & tota facies ejus intumuit, lividaque est. *Co.* An insaniit homo, an hæc temulentia fuit, & ex ebrietate insolentia? *Par.* Zelotypia fuit, Cochli, & amor enormis. Crocale autem petitis, opinor, duobus talentis, si solus ipsam habere vellet, quia nihil dabat Dinomachus: ipsum quidem venientem excluſit, illisa utique illi janua, ut ferebatur: Gorgum autem Oenoënsem, agricolam quendam prædivitem, jamdiu amantem, facilem probumque hominem admittens, potabat cum eo, me quoque assumpta, ut tibia canerem

1 Ω Κοχλί] De his metetricum nominibus, & quam aliquando rectè personis conveniant, dictum alibi à me: lege interim doctissimum Interpretem Aristeneti. nam Aristenetus Epistolarum suarum nomina mutuatus est à Luciano, quod Alciphro, aliique plurimi amatorii scriptores fecere. *Bourd.*

1 Τί-

ρέλαβεν αὐλήσουσαν παρ' αὐτοῖς. ἤδη ὁ Θεσπιαδικὸς ἐξ ἀστυ, ἐγὼ μὲν [1]τὸ πέκρεκόν τε τῶν Λυδίων. ὁ γεωργὸς ὄρθιος, ἤδη ἀνίστατο ὀρχησόμενος. ἡ Κροκάλη ὄρθιος, σκιρτᾷ. καὶ πάντα ἦν ἡδέα. συνετρόπει, κύπτων ἠκροᾶτο. καὶ βοή, καὶ ἡ αὐλὸς ἠράσατο. καὶ μικροῦ ἐπεσείσησαν ὅσην ὀκτὼ νεανίσκοι, μάλα καρτεροί. καὶ ὁ Μεγαρόθεν συναυτοῖς. σύρνις ἦν ἀνεστεφανωμένα πάντα. καὶ ὁ Γόργος ὥσπερ ἔφην, ἐπαίετο, καὶ ἐπατεῖτο χαμαὶ κείμενος. ἡ Κροκάλη ὄρθιος, σὺν οἷσι ὅπως ἔφθη, ὑπεκφυγοῦσα παρὰ τὴν γείτονα Θεσπιάδα. ἐμὲ δὲ ῥαπίσας ὁ Δεινόμαχος, συμφθείρειν φησὶ, καταγῶσί μοι τὰς αὐλὰς ἀποσείψας. καὶ νῦν ἀπιτέχω φεύγουσα πρόσω τὴν Θεσπιάδα. ἀπέρχεται δὲ καὶ ὁ γεωργὸς ὀψόμενός τινας φίλους τῶν ἀστικῶν, οἳ συμφώνησαν τοῖς συνοικοῦσι τῆς Μεγαρέως. Κο. ταῦτ' ἔστιν ἀπολαῦσαι τῶν στρατιωτικῶν τούτων ἐρώτων, πληγὰς, καὶ δίκας. τὰ δ' ἄλλα, ἡμιόνους εἶναι, καὶ χιλίαρχοι λέγονται, ὧν τὴν δύναμιν δεῖ προσίεσθαι φασι, [2]τὴν συντάξιν, ἐξ' ἂν ἀπολαύσῃ τις μισθοφορᾶς, καὶ ποιήσῃ πάντα ἐπιτελοῦντ' ἀεί ὤν, ἀλαζόνες ὄντες. ἔγωγ' ἂν εὖ ποιοῖμι, μὴ προσιεμένη αὐτοὺς τοιαῦτα. ἁλιεύς τις ἐμοὶ χθιζὸς, ἢ ναύτης, ἢ γεωργὸς ἐσπέρας, ἡλακατεύειν εἰδὼς μικρὰ, καὶ κομίζων πολλά. οἱ δὲ τοὺς λόφους ἐπισείοντες ἄνοι, καὶ μάχας διηγούμενοι, ψόφοι ὦ Παρθενί.

rem apud ipsos. Cæterùm cùm jam procederet convivium, ego quidem Lydium quoddam carmen cantillare cœpi: & rusticus ille jam surgebat, ut saltaret. Crocale verò applaudebat: & jucunda erant omnia. Interim strepitus exauditur, & clamor, domusque janua exterior effringitur. Paulò pòst irruerunt octo circiter adolescentes, admodum robusti: & inter eos Megarensis ille. Illicò igitur eversa sunt omnia: Gorgus, ut dixi, verberatus, & conculcatus cùm jaceret humi. Crocale verò nescio quo pacto protinus ad Thespiadem vicinam aufugit. Mihi verò Dinomachus, inflictis alapis, dispereas, inquit: & fractas tibias mihi abjecit. Et nunc currens abeo, ut hæc hero meo dicam. Abit etiam agricola quosdam ex urbe amicos visurus, qui Megarensem illum magistratibus tradant. *Co.* Hic ille est fructus quem ex militaribus hisce amoribus percipere licet, plagæ scilicet, & lites. Cæterùm cùm se duces & Tribunos esse jactitent, siquid dandum sit, expecta, ajunt, dum tributum conferatur, & stipendium accipiam, atque omnia tum præstabo. Itaque pereant hi jactatores: & rectè ego facio, quæ ipsos omnino non admitto. Obveniat mihi piscator aliquis, vel nauta, vel agricola paris conditionis, qui parum adulari norit, multaque afferat. At hi qui cristas quatiunt, & prælia commemorant, nihil sunt aliud, Partheni, quàm inanes strepitus.

1 Τὸ πέκρεκόν τι τῶν Λυδίων] De tonis dictum antea, dixit autem ὑπέκρεκον, αὐτὶ τᾶς χόρδας διεψιλάφων, ἀναβαλλομένη τὰν Λυδίαν ἁρμονίαν, ἃ τις ἁδύξη τῶν ἄλλων ἐς τοῦτο τροσφορωτάτη. κρέκω metaphora ducta à lanificio, ut apud Sapphon. γλυκεῖα μάτερ ὔ δύνᾶμαι κρέκειν τὰν ἰσὸν. Bourd.

2 Τὴν συντάξιν] Quid sit συντάξις. eod. ore interpretantur Grammatici, sc. ἐστὶ εἰσφορὰ ἣν τοῖς στρατιώταις διδόασιν· ἀπεμάιμησον τὴν συντάξιν, Gallis, *Ie vous payeray à la monstre.* Idem.

DE

ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΠΕΡΕΓΡΙΝΟΥ ΤΕΛΕΥΤΗΣ.

DE MORTE PEREGRINI.

ARGVMENTVM.

Insectatur hic Lucianus arrogantiam & insanam gloriæ cupiditatem, præcipuè Philosophorum, ut cujus gratia plerique omnia audeant. Atque ejus rei exemplum, Peregrini hujus mortem describit, qui ut famam aliquam sui relinqueret, in Olympiis constructo rogo, seipsum in ignem ultrò conjecerit, atque ita extinxerit. Quanquam autem potissimùm ea commemorat, quæ circa mortem illius acta sunt, id quod etiam inscriptio ac titulus pollicentur, interim tamen & vitam ejusdem, & facinora persequitur, à quibus progressus ille, ad hoc genus studiorum postremò se se contulerit, & hoc sub aliena persona, à qua ipsum etiam modum & causſam mortis, in qua præcipuè nitebantur sectatores illius, refelli ac refutari facit. Nimirum ut eam invidiam à seipso removeret. Apparet enim illis tum temporibus Peregrini nomen, non ita vile apud multos fuisse, præsertim imperitiores, quibus facti hujusce novitas admirationem incusserat. Quemadmodum & ex A. Gellio animadvertere licet, qui ipse quoque honorificam illius mentionem facit libro 12. cap. 11. Cæterum fuit hic Peregrinus, philosophus quispiam ex severioribus illis Stoicæ disciplinæ professoribus (Lucianus Cynicum videri vult) patria Parianus,

1 De hoc impostore multi Christiani & profani scripserunt. *Bourd.* Athenagoras Apologia pro Christianis. A. Gellius c. XI. lib. XII. Ammian. Marcellinus lib. XXIX. *Marcil.* Peregrinus, cognomento Proteus, cujus insignem λιμοδοξίαν tam facetè exagitat Lucianus, Philosophus Cynicus fuit (si tamen hujusmodi palliata mendicabula tanto nomine debent cohonestari) imperante M. Antonino desiit vivere. De quo viro diversa prorsus fuere veterum judicia; nam *laudatur ab his, culpatur ab illis.* Hujus meminerunt Agellius, Athenagoras, Tertullianus, & Ammianus Marcellinus. At Lucianus noster, vir, siquis alius, in deprehendendis hominum moribus sagax, illum graphicè depinxit, quippe quem penitissimè noverat. Navem enim cum eo, ex Troade solvens, conscenderat, ibique γαμικὰς Περιγρίνου masculas nuptias subodoratus est; illum mortis formidine expallescentem vidit; illum oborta noctu tempestate muliebriter exclamantem audiit. Qui Stoicum faciunt, unde id conjecerint, non possum expiscari. Quid enim? Quia tunc in aula multum dignationis habebant Stoici (id quippe constat) non ausus fuerit Lucianus Stoicum appellitare, qui esset tamen? Quasi non alibi passim totam illam familiam acri aceto perfuderit. Itaque meræ nugæ; neque id vero dixeris ubi à te libellus hic perlectus fuerit. Cæterùm non hic tantùm Peregrini meminit Lucianus, sed & in libello πρὸς ἀπαίδευτον, ubi simpliciter Proteum Cynicum vocat. Meminit quoque illius in vita Demonactis, ubi hæc leguntur. Περιγρίνῳ τῷ Πρωτέως ὀνειδίσαντος αὐτῷ, &c. Vbi interpres, *Peregrino autem Protei filio ipsum objurgante*; sed ibi, ut sexcentis aliis locis lapsus est. Peregrinus enim & Proteus, idem. Itaque fuerat aliter vertendum. *Tan. Faber.*

1 Lu-

nus, ex Ponto, temporibus Trajani vivens, æqualis Epicteto, Dioni, Musonio, &c. quem se Gellius vidisse quoque ait, Athenis extra urbem in tugurio quodam habitantem. A principio Christianorum quoque religionem aliquandiu secutus fuit, sed mox ad philosophiam relapsus, ab illis, ut Luciano placet, propter ritus ipsorum neglectos atque præteritos, repudiatus.

1 Λυκιανὸς Κρονίῳ εὖ πράττειν. Ὁ κακοδαίμων Περεγρῖνος, ἢ ὡς αὐτὸς ἔχαιρεν ὀνομάζων ἑαυτὸν, Πρωτεύς, αὐτὸ δὴ ἐκεῖνο τὸ 2 Ὁμηρικὸν Πρωτέως ἔπαθεν. ἅπαντα γὰρ δόξης ἕνεκα ἠλλοιοῦτο, καὶ μυείας τροπὰς τοσαύτας μετέβαλε, τὸ τελευταῖον καὶ πῦρ ἐγένετο. τοσούτῳ ἄρα τοῦ ἔρωτος ἦν δόξης ἔχεσθαι. καὶ νῦν ἐκεῖνος ἀπεπήδακέναι σοι ἐβούλετο καὶ 3 Ἐμπεδοκλέα, παρ' ὅσον οὐ μὴ, κἂν λαθεῖν ἐπεί-

Lucianus Cronio Salutem. Infœlix ille Peregrinus, aut ut ipse cognominare se ipsum gaudebat, Proteus, id ipsum passus est quod Homericus ille Proteus. Nam cùm omnia gloriæ causa factus esset, & infinitis mutationibus se transformasset, postremo ignis quoque factus est: tanto amore gloriæ tenebatur. Et nunc optimus ille in carbones est redactus, prout Empedocles: nisi quòd ille quidem co-

1 Λυκιανὸς Κρονίῳ εὖ πράττειν] Hinc cuivis apparet Epistolam esse πραγματείαν hanc. In MS. tamen λόγος dicitur, id est historia sive narratio, quemadmodum Herodotus libros suos λόγους vocat lib. v. ὡς δεδήλωταί μοι ἐν πρώτῳ λόγῳ. Ita & lib. VI. Hecataum citans. Ita & alii passim. Ceterùm in plerisque MSS. hanc sive historiam sive narrationem frustra quæsieris. Qua causa id factum, si lubet scire, audi, quæso, quod in uno ex MSS. reg. ascriptum est: Ἐνταῦθα παρεῖδε ἑκὼν ὅπερ ἐστὶ Περεγρίνου τελευτῆς λόγος, διὰ τὸ ἐν τέτῳ ὑποσωπῆσαι εἰς τὰ Χριστιανισμόν. Consultò scilicet omissum fuisse huncce tractatum, quod in eo Lucianus derideat Christianismum. Sed Musis Græcis & bonarum literarum Genio lubet gratulari, quòd non omnes majores nostri fatui & muliebriter pii fuerint, neque tam inconsultam pietatem coluerint. Ostendam tamen infrà non planè ad nos integrum perveniſſe hunc libellum. *Tan. Faber.*

2 Ὁμηρικὸν Πρωτέως] Eos versus respicit qui leguntur *od.* Δ.

πάντα δ' μεταμορφούμενον πυρός ἐστιν, ὅσον τε θηρίον ἐστὶν
ἠδὲ καὶ ὑγρὸν ἔμμεναι, καὶ δένδρεον ὑψιπέτηλον.

Fabulam explicat Diodorus sanè δύφυὼς, ut & Lucianus in libello de saltatione, neque sanè infeliciter Eustathius, qui illum censet θαυματοποιὸν fuisse, quales olim accepimus Callisthenem Phliasium, Scymnum Tarentinum, Xenophontem quemdam, Philisidem, atque alios, quorum meminit Athenæus lib. I. *Idem.*

3 Ἐμπεδοκλέα] Quod ait hoc loco Lucianus, Empedoclem se in Ætnæ flammas dedisse præcipitem, ab aliis item & Græci & Latini nominis scriptoribus asseritur; Verùm more suo faciunt dum aliquid circa summos viros παραδόξους; illum & sua sapientia & Lucretii præstantissimi Philosophi & Poëtæ testimonium facilè tutantur, cùm præsertim scripserit olim Timæus eum in Peleponneso diem suum obiisse, & Neanthes Cyzicenus auctor fuerit, eum è curru prolapsum crus sibi perfregisse, contractoque ex eo casu morbo, periisse. Quorsum igitur & crateres

Ætnæ

ἐφ' ἑμβαλὼν ἑαυτὸν εἰς τὰς [1]κρατῆρας. ὁ δ' ἡδυπάθας ἐκεῖνος, τῷ πολυανθρωποτάτῳ τῶν Ἑλλήνων πανηγύρεων πρήσας, πυρὰν ὁπηλίκην νήσας, ἐπιπλήσιον ἐπ' ἀμφοτέρων μαρτύρων, καὶ λόγους τινὰς ὑπὲρ τούτου εἰπὼν πρὸς τοὺς Ἕλληνας, ὃ πρὸ πολλῶν ἡμερῶν δὲ τολμήσαντος. πολλά τοίνυν δικαῖόν μοι ὁρᾶν σε γελῶντα ἐπὶ τῇ [2]κορυζῇ δὲ χαίροντα. μᾶλλον δ' ἂν ἀκούσαις βοῶντος, οἷά σε εἰκὸς βοᾶν. ὦ τῆς ἀβελτηρίας. ὦ τῆς δυσκολίας. ὦ τῆς ἄλλων, ἃ λέγειν εἰώθαμεν περὶ αὐτῶν. σὺ μὲν δὴ πόρρω πού τις, καὶ μακρᾷ ἀσφαλέστερον. ἐγὼ δ', ὅσα τὸ πῦρ αὐτὸ, καὶ ἔτι πρότερον ὃν πολλῷ πλήθει τῶν ἀκροατῶν εἶπον αὐτά. σὺν μὲ, ἀχθομένων, ὅσοι ἠθυμοῦντο τὴν ἀπόνοιαν δὲ χαίροντος. ἦσαν δέ τινες, οἳ καὶ αὐτοὶ ἐγέλων ἐπ' αὐτῷ. ἀλλ' ὀλίγοι δεῖν, ὑπὸ τῶν Κυνικῶν ἐγὼ σοι διεσπάσθην, ὥσπερ ὁ Ἀκταίων ὑπὸ τῶν κυνῶν, ἢ ὁ ἀνεψιὸς αὐτοῦ ὁ Πενθεὺς ὑπὸ τῶν Μαινάδων. ἢ δ' ὅσα [3]δὲ πράγματος ἀφεσθὴ, τοιάδε ἦν. τὰ μὲ ποιητὴν οἶσθα οἷός γε ἦν, καὶ ἡλίκα ἐτραγῴδει παρ' ὅλον τὸν βίον, ὥσπερ τὸν Σοφοκλέα, καὶ τὸν Αἰσχύλον. ἐγὼ δ' ἐπεὶ τάχιστα εἰς τὴν Ἦλιν ἀφικόμην. [4]ἀφ' δὲ γυμνασίῳ

conatus est clam in crateres Ætnæ præcipitem se dare. At generosius iste, observato Græcorum conventu frequentissimo, constructa quàm maxima pyra, tot testibus conscriis insiluit, postquam orationes super hac re habuisset ad Græcos, non multis ante hoc ausum diebus. Videor igitur mihi videre te multum deridentem senis hujus arrogantiam: aut potiùs audio exclamantem, qualia par est te exclamare, O insipientiam! ô ærumnosam gloriam! aliaque quæ de illis dicere consuevimus. Quæ quidem tu procul, & longè tutiùs: ego verò prope ignem ipsum, quinetiam priùs in magna auditorum multitudine dixi: nonnullis quidem graviter ferentibus, qui senis illius dementiam admirabantur. Sed erant etiam aliqui qui deridebant ipsum. At ego propemodum à Cynicis discerptus sum, velut Actæon à canibus, & consobrinus ejus Pentheus à Bacchis. Atque omnis hujus rei apparatus, erat hujusmodi. Nosti qualis poëta fuerit, quàm multas tragœdias per totam vitam ediderit, Sophocle, & Æschylo major. Ego verò quum primùm in Elidem veni, illorum gymnasio ille-

Ætnæ, & crepidarum altera? γυμνάδων λήρων. De Pythagora quot præstigias ubique legas? de Aristotele autem & Euripo Bœotiæ, quid? Ea certè refellere nemo quisquam possit, nisi & otio suo aburatur, & τὸ ἐν παιδιᾷ ὠφελιμον δὲς prodat. *Tan. Faber.*

1 Κρατῆρας] Ita vocabant Ætnæ montis ἀναχοάς. Idem.

2 Κορύζῃ] Malim verti *dementiam* & *fatuitatem*, quàm *arrogantiam*. Ita οἱ τεχνικοὶς dixit: κενοδοξίαι δὲ τύφων δὲ ἀπολλὰ κόρυζα. Et in Pseudomanti: ἰδιώτης δὲ κορύζης μεστὸς ἦρτο. Idem.

3 Τῆ φαδσυλίων διατριβῆ] Corrig. δράματος. Metaphora enim perpetua à theatris, & artificibus scenicis, ducta utitur; quippe subjungit, ἃ μὲν ποιητὴν οἶσθα, & mox, ἐτραγῴδει ὑπὲρ Σοφοκλέα, & inferiùs paulo, καὶ γὰρ τοῦτο ἦν τραγῳδίαν λυ, ἡ μεσημβρία, & sub finem libelli, αὖθις ἐγὼ γελῶντά σε, ὦ καλὲ Κρῆτες, ἢ καταισχύνων τὸ δράματος. Itaque adeo non est quod quis de emendatione nostra possit dubitare. *Idem.*

4 Διὰ τῶν γυμνασίων αὐτῶν] Διὰ τῆς γυμνασιῶν αὐτῶν. αὐτῶν pro ἐκεῖ: Sic inferiùs,

αὐτῶν, ἐπήκουον ἅμα Κυνικὸν τινὸς, μεγάλῃ, καὶ τραχείᾳ τῇ φωνῇ τὰ συνήθη ταῦτα; καὶ [1] Οὐ τελοῦσι τὴν ἀρετὴν ἐπιδωμῦσι, καὶ ἅπασιν ἀπαξαπλῶς λοιδορυμῦσι. εἶτα κατέληξεν αὐτοῦ ἡ βοὴ ἐς τὸν Πρωτέα. καὶ ὡς ἂν οἷός τε ὦ, πειράσομαί σοι αὐτὰ ἐκεῖνα ἀπομνημονεῦσαι, ὡς ἐλέγετο. [2] Σὺ δὲ γνωρεῖς δηλαδὴ, πολλάκις αὐτοῖς ξυχοῖς βοῶσι. Πρωτέα γάρ τις ἔφη κενόδοξον τολμᾷ λέγειν [3] Ὦ γῆ, καὶ ἥλιε, καὶ ποτοὶ, καὶ θάλαττα, καὶ [4] πατρῷε Ἡράκλεις; Πρωτέα, τὸν Συρίᾳ δεδεμένον, τὸν τῇ πατρίδι ἀνήνυτα [5] πεντακισχίλια τάλαντα, τὸν ἀπὸ τῆς Ῥωμαίων πόλεως ἐκβληθέντα, τὸν δὲ ἥλιον illectus, Cynicum quendam simul inaudivi, magna & aspera voce consueta hæc, ac virtutem ex trivio inclamantem, omnesque nullo discrimine convitiis incessentem. Tandem in Proteum desiit ejus vociferatio. Atque ego illa pro virili: prout dicebantur, tibi commemorare conabor. Tu verò hæc planèita se habere cognosces, quippe qui sæpe vociferantibus illis adstitisti. Proteum, inquit, audet quispiam ambitiosum appellare, ô terra, ô sol, ô fluvii, & mare, & patriæ Hercules? Proteum qui in Syria vinctus est, qui patriæ quinque millia talentorum remisit, qui ex vrbe Roma ejectus est, qui sole est insignior, qui

ριὸς, ἀπιέναι ὀφθέντα τῆς ἀθλητάς. Marcil. *Illorum gymnasio illectus*, ait interpolator veteris interpretis, doctus, Iupiter, νὴ Δι' ἀγυιάδα. Sed fallitur ματαιόν ὅσον. Non vidit Lucianum, dum Olympiam venit, *per Eleorum gymnasium transisse*. Pausanias in Eliacis inter ea quæ ἄξια μνήμης, putat, hujus gymnatii, quod ipse vetus gymnasium vocari ait, mentionem facit, additque, καὶ ὅσοι ἐς τοῦ ἀθλητὰς φοιτῶσιν ἐς Ὀλυμπίαν ἀφικνεῖσθαι, ἐν τούτῳ σφίσι τῷ γυμνασίῳ δρᾶν καθήκει. Tan. Faber.

1 Οὐκ τελοῦσι τὴν ἀρετὴν] Emenda, τὸν ἐν τελοῦσι ἀρετὴν, longè enim aliud est, ὀλιγοῦσθαι τὴν ἀρετὴν ἐν τελοῦσι, & τὸν ἐν τελοῦσι ἀρετὴν ὀλιγοῦσθαι. Prius illud nihil ad hunc locum facit. Vocat autem Lucianus τὸν ἐν τελοῦσι ἀρετὴν, quia nil nisi de virtute loquebantur istæc ἐκτερώματα σοφίας. Inde est quod in Timone Iupiter perquàm facetissimè dicit, ὥστε ἢ ὀλιγοστόλογον χρὴ τὰ ὦτα καθῆσθαι, ἢ ὀπτριβῆναι πρὸς αὐτῶν (φιλοσόφων) ΑΡΕΤΗΝ ΤΙΝΑ, καὶ πύματα, καὶ λήκυς μεγάλη φωνὴ ξυνερρύηκεν. Quo loco vocula hæc ΤΙΝΑ innuit tritum quid & tralatitium. Ita & in Gallo Micyllus de Philosopho nescio quo loquens ait: καὶ ΑΡΕΤΗΝ ΤΙΝΑ πρός με διεξιὼν ἐν διδάσκων, &c. Nisi quòd non lubet ἐν ἀδέοντι σοφίζεσθαι, locum illustrissimum Plauti, qui à nemine hactenus intellectus est, posse mendare:

——— *conferunt sermones inter sese drapetæ,*
Obstant, obstrunt, incedunt cum suis sententiis;

Verùm id alibi à me præstitum est. Quippe legendum demonstravi,

——— *Conferunt sermones inter sese de arete.* Idem.

2 Σὺ δὲ γνωρεῖς] Interpres, *Tu verò hæc planè ita se habere cognosces.* Atqui non ita est, sed uti dicam. Metuit Lucianus ne sibi à quoquam oratio Cynici adscribatur; id quo ne fiat, ait, ὡς ἐλέγετο, additque, *Quam orationem facile agnosces, qui hujusmodi canes sæpe latrantes audieris.* Quæ sententia longe alia est. *Idem.*

3 Ὦ γῆ καὶ ἥλιε] Ridet Lucianus, τὴν ὀγκηρὰν φλυαρίαν τῶν ἐπῳδῶν. Idem.

4 Πατρῷε Ἡράκλεις] Videlicet Herculem quasi πατριάρχην, seu familiæ suæ principem haberi volebant Cynici, seque veluti Ἡρακλείους τινὰς jactitabant. *Idem.*

5 Πεντακισχίλια τάλαντα] Βιτρεχωδεῖ Theagenes. Peregrini enim facultates, ut ex hoc constabit, XV. talenta non exsuperabant. *Idem.*

ἐπισημότερον, ἢ ἀπεγνωκὼς ἑαυτῷ τὴν Ὀλυμπίῳ δωσόμενον. ἀλλ' ὅπ Δι᾽ πυρὸς ἐξάγειν ἑ βίε διέγνωκεν ἑαυτόν, εἰς κενοδοξίαν πίες τῦτο ἀναφέρεσιν. ὁ γὰ Ἡρακλῆς ὅτως; ὁ γὰρ Ἀσκληπιὸς, ἢ [2]Διόνυσ@ κεραυνῷ; ὁ γὰρ τὸ πελόπιον Ἐμπεδοκλῆς εἰς τὺς κρατῆρας; ὡς ὃ ταῦτα εἰπὼν ὁ [3]Θεαγένης, τῦτο γάρ ὁ κεκραγὼς ἐκεῖν@ ἐκαλεῖτο, ἠρώτων πινὰ τ παρεστώτων, τί βέλεται τὸ σῶμ ἑ πυρὸς, ἢ τί Ἡρακλῆς, ἢ Ἐμπεδοκλῆς, ὡς τ Πρωτέα. ὁ δὲ, ὅσον εἰς μακρὰν ἔφη κρύσ ἑαυτὸν ὁ Πρωτεὺς Ὀλυμπάσι. πῶς ἔφην, ἢ πίν@ ἕνεκα; εἶτα ὁ μ, ἐπειγᾶτο λέγειν. ἐδόα ὃ ὁ Κυνικὸς. ὥστε ἀμήχανον ὡ ἄλλε ἀκέειν. [4]ἐπήκοον δ τὰ λοιπὰ, ἐπαυτλᾶν@ αὐτ, ἐ γνωμαστάς πινας ὑπερβολὰς διεξιόν@ κ ἑ Πρωτέως. τ μ γὰρ Σινωπέα, ἢ τ διδάσκαλον αὐτ Ἀντισθένη, ἐδὲ σ@κράτειν ἠξίε αὐτ, ἀλλ' ὑδὲ τ Σωκράτη αὐτόν. ἐκάλε ὃ τ Δία ἐπὶ τὼ ἄμιλλαν. εἶτα

qui cum ipso Olympio certare possit. Sed quia per ignem è vita educere se decrevit, quidam hoc ad vanam gloriam referunt.[1] Nonne sic fecit Hercules? nonne Æsculapius? & Bacchus fulmine periit? nonne & postremùm Empedocles in crateres se præcipitem dedit? Hæc cùm dixisset Theagenes (nam sic vocabatur ille qui clamaverat) quendam ex adstantibus interrogavi, quid hoc de igne, aut quid Hercules, vel Empedocles ad Proteum attineret. Tum ille, brevi, inquit, in Olympia, seipsum cremabit Proteus. Quomodo, inquam, & quorsum? Deinde cùm rem mihi exponere conaretur, ita clamabat Cynicus, ut alium audire non possem. Verùm exaudiebam reliqua, quum verba funderet, ac mirificis laudibus Proteum extolleret. Etenim Sinopensem illum, aut præceptorem ejus Antisthenem, ne conferre quidem cum illo dignabatur, sed neque ipsum Socratem. Iovem autem provocabat ad certamen.

1 *Nonne*] Igne mori multi glorioſum putarunt, inter quos etiam fuit Colanus, qui ſe ultro incendio obtulit, cùm jam mori decreviſſet. Nicolaus Damaſcenus & Philoſophus & hiſtoricus ſcribit à ſe viſum Zarmanochegam Indum qui ſatis fortunatus Athenis ſe cremavit, quòd abunde vixiſſet, in cujus tumulo ita inſcriptum fuit: Σαρμανοχήγας Ἰνδὸς ἀπὸ Βαγόρης κ τὰ πάτρια Ἰνδῶν, αὐτὸν ἀπὸ θανατήσας κεῖται. Cogn.

2 Διόνυσ@] Vnde Antipater Sidonius de Hercule & Baccho,

——— οἱ δ' ἀπὸ γαίης
Ἡ'λθον ἐς ἀθανάτης ὐ πυρὸς ἀμφότεροι. Tan. Faber.

3 Θεαγένης] Philoſophus Cynicus. *Idem.*

4 Ἐπήκοον δ τὰ λοιπὰ] Verba hæc plane amittunt elegantiam ſi reddantur cum interprete *verum audiebam reliqua cum verba funderet ac mirificis laudibus Proteum extolleret.* Narrat hic Lucianus, ſe audiviſſe quendam Theagenem φωνῇ μεγάλῃ ἑ τραχείᾳ in trivio virtutes latrantem, & deinde de Proteo ſeu Peregrino dixiſſe, ſane qui clamat voce magna & aſpera, gravate verba, & non niſi magno cum labore niſuque pronuntiat; *fundere verba* ii dicuntur qui prompta, facili, atque plena oratione utuntur; ſic *fluentia verba* apud Auctorem carminis ad Piſon. Et *fluens cantus* apud Valer. Flacc. lib. 3. Argonaut. v. 158. ῥέοντα λόγων apud Ælian. lib. 8. c. 12. ποικ. occurunt. vix habent Latini, quo elegantiam illam, quæ in verbis Luciani eſt exprimant; niſi circumlocutione utantur, ut, exaudiebam *cum magno conatu rele-*

μῆτοι ἔδοξεν αὐτῷ ἴσως πᾶς φυλάξαι αὐτούς. καὶ ὅτε κατέπαυσε τὸν λόγον. δύο γὰρ ταῦτα ἔφη ὁ βίος ἄριστα δημιουργήματα ἐπιδεῖξαι, τὸν [1] Δία τὸν Ὀλύμπιον, καὶ Πρωτέα. πλάσαι δ', καὶ τεχνίτας, ὦ μοι, Φειδίας. ὦ ζῆ, ἡ φύσις. ἀλλὰ νῦν ἐξ ἀνθρώπων εἰς Θεοὺς [2] τὸ ἄγαλμα τοῦτο οἰχήσεται, ὀχούμενον ἐπὶ τοῦ πυρὸς, ὀρφανοὺς ἡμᾶς καταλιπόν. ταῦτα ξυὶ πολλὰ ἰδρῶτι διεξελθὼν, ἐδάκρυε μᾶλλα γελοίως, καὶ τὰς τρίχας ἐπίλετο, ὑποφειδόμενος μὴ πάνυ ἕλκειν. καὶ τέλος, ἀπῆγεν αὐτὸν λύζοντα μεταξὺ τῶν Κυνικῶν τινες, ἀδημονθέμενοι. [3] μὴ ἦ τοῦτον, ἄλλος λύπης ἀναπλήσῃ, ἐπαφεμένους ἀφλυθήναι τὸ πλῆθος, [4] ἀλλὰ ἐπ' αἰθομβόλοις τοῖς πρωτέροις ἱερείοις ἐπιχεῖ τὸ σπονδῶν. καὶ τὸ μὲ πρῶτον, ἐπὶ πολὺ ἐγέλα, καὶ δῆλος ἦν [5] νεύθεν αὐτὸ ὁρῶν. εἶτα ἤρξατο ὠδὲ πως. ἐπεὶ ὁ κεφάραγος Θεαγένης τέλος τῶν μιαροτάτων

men. Deinde cùm ipsi visum esset pares ipsos servare, orationi finem imposuit. Duo hæc, inquit, visa sunt in hominum vita, opificia præstantissima, nempe Iupiter Olympius, & Proteus. Plastæ verò, & artifices fuerunt, illius quidem, Phidias, hujus autem, Natura. At nunc ab hominibus ad Deos abibit hæc statua, igni vecta, pupillos nos relinquens. His multo cum sudore pronuntiatis, admodum ridiculè flebat, & capillos vellebat, subparcens tamen, ne penitus avelleret. Postremò Cynici quidam illum interim singultientem consolantes abduxerunt. Post hunc alius illico conscendit, non cunctatus donec multitudo dilaberetur: sed prioribus sacris ardentibus libamina infudit. Ac sub initium quidem effusè ridebat, idque ex imis præcordiis facere videbatur. Deinde sic exorsus est. Postquam sceleſtus ille Theagenes nequissimæ orationi, more

reliqua dicentem. Quo respiciunt etiam illa quæ sequuntur: ταῦτα ξυὶ πολλὰ ἰδρῶτι διεξελθὼν ἐδάκρυε μᾶλλα γελοίως. Et p. 43. ἐγὼ δ' ἀφεὶς αὐτὸν διαῤῥηγνύμενον. *ego relinquens illum, qui se vociferatione rumpebat.* Adde quid ἐξαντλέω semper de re molesta & gravi dicatur. Euripid. Med. v. 79.

Α'πωλόμεθ' ἄρ' εἰ κακὸν προσοίσομεν
Νεὸν παλαιῷ, πρὶν τὸ δ' ἐξωτλακάναι.

Prius quam illud malum exhaustum sit. Et Alcest. v. 354.

——— ἀλλ' ὅμως βάρος ψυχῆς ἀπάντλοιμι ἄν.

Quomodo *exhaurire dolorem* & alia apud Latinos passim leguntur. *Gisb. Cuperus Obsetv. l. 3. c. 2.* Alm.

1 Δία τὸν Ὀλύμπιον] Opus Phidiæ, ex ebore & auro. Describitur à Pausania. *Tan. Faber.*

2 Τὸ ἄγαλμα τοῦτο] Nota duriorem metaphoram, sed Cynico convenientem. Peregrinum enim intelligit, quem cum Iovis Olympii simulacro comparavit. Ita & mox. *Idem.*

3 Μετὰ δὲ τοῦτον ἄλλος] Hic anonymus, quo velut ὑποκριτῇ utetur Lucianus ὁ τῷ δράματι διδάσκαλος, Peregrinum suis coloribus depinget. *Idem.*

4 Ἀλλ' αἰθομβόλοις] Metaphora à sacris ducta: non poterat χαριέστερον hic noster. *Idem.*

5 Νεύθεν] Homericum. *Bourd.* Poëtica vox est. Videlicet alludit ad locum Homeri, primulo initio Iliad. κ.

Νεύθεν ὑπ' ἀκροτάτης ——— Tan. Faber.

αὐτῷ λόγων, [1]τὰ Ἡρακλείτου δάκρυα ἐποιήσατο, ἐγὼ κἀγὼ τὸ ἐναντίον, ἀπὸ τοῦ Δημοκρίτου γελῶντα ἄρξομαι. καὶ αὖθις ἐγέλα ἐπὶ πολύ, ὥστε καὶ ἡμᾶς τοὺς πολλοὺς ἐπὶ τὸ αὐτὸ ἐπεσπάσατο. εἶτα ἐπιστρέψας ἑαυτὸν, ἢ τί γὰρ ἄλλο ἔφη ὦ ἄνδρες χρὴ ποιεῖν, ἀκούοντας μὲν ὅτου γελοίων ἡητόρων, ὁρῶντας δὲ ἄνδρας γέροντας δοξαρίου καθάπτυστα ἕνεκα, μυρμηκιᾷ κυδιοιῶντας ἐν τῷ μέσῳ; ὡς δὲ εἰδῆτε [2]οἷόν τι τὸ ἄγαλμα ἐστὶ τὸ καυθησόμενον, ἀκούσατέ μου, ἐξαρχὴν διαφυλάξαντος τὴν γνώμην αὐτοῦ, καὶ τὸν βίον ἐπιτηδεύσαντος. ἔνια δὲ καὶ τῶν πολιτῶν αὐτὸν ἐπωφελήμην, καὶ οἷς ἀνάγκη ἦν ἀκεραίως εἰδέναι αὐτόν. τὸ γὰρ τοῦ φύσεως τοῦτο πλάσμα, καὶ δημιούργημα, [3]ὁ δὲ Πολυκλείτου κανὼν, ἐπεὶ εἰς ἄνδρας τελεῖν ἤρξατο, ἐν Ἀρμενίᾳ μοιχοῦν ἁλοὺς, μάλα πολλὰς πληγὰς ἔλαβε. καὶ τέλος γε δὴ τέγεως ἁλόμενος, ὀλίφυγε, [4]ῥαφανίδι τὴν πυγὴν βεβυσμένος. εἶτα μειράκιόν τι ὡραῖον ἀφθείρας, τετρακιλίων ἐζημιώθη παρὰ τῶν γονέων δὲ παιδὸς, πενήτων ὄντων, more Heraclitilachrymando, finem impoſuit: ego contrà à Democriti riſu exordiar. Et rurſus riſum profudit, ita ut pleroſque noſtrûm ad ſimilem riſum pertraheret. Deinde converſus, Quidnam aliud, inquit, ô viri nobis faciendum eſt, adeò ridiculas orationes audientibus, videntibuſque ſenes viliſſimæ gloriolæ gratia, tantùm non in medio ſaltantes in caput? Vt autem ſciatis qualis ſit hæc ſtatua quæ cremabitur, audite me, qui mentem ipſius ab initio obſervavi, & vitam animadverti. Nonnulla etiam à civibus ejus accepi, qui non potuerunt ipſum non accuratè noſſe. Nam hoc Naturæ figmentum, & opificium, Polycleti canon, cùm inter viros cenſeri cœpiſſet, in Armenia in adulterio deprehenſus, non paucas accepit plagas, ac tandem de tecto deſiliens aufugit, natibus raphano oppletis. Deinde conſtuprato adoleſcente formoſo, tribus nummorum millibus à pueri parentibus, qui tenuis erant fortunæ, redemit ſce-

1 Τὰ Ἡρακλείτου δάκρυα] Iuvenalis x. de Democrito & Heraclito,

Iamne igitur laudas quod de ſapientibus alter
Ridebat, quoties de limine moverat unum
Protuleratque pedem; flebat contrarius alter? Tan. Faber.

2 Οἷόν τι τὸ ἄγαλμα] Iterum ridet φορτικὴν illam metaphoram Theagenis. Eodem mox ſpectat, cum de Canone Polycleti loquitur. *Idem.*

3 Ὁ τοῦ Πολυκλείτου κανών. Ἐπεὶ] Ὁ τοῦ Πολυκλείτου κανὼν, ἐπεὶ. Marcil. Plinius xxxiv. *Idem* (Polycletus) *& Doryphorum viriliter puerum fecit, & quem Canona artifices vocant, lineamenta artis ex eo petentes, velut à lege quadam.* Hujus Canonis meminit quoque in lib. de Saltatione Lucianus. τὸ δὲ σῶμα καὶ τὰ Πολυκλείτου Κανόνα ἤδη ἐπιδείξειν μοι δοκῶ. Tan. Faber.

4 Ῥαφανίδι τὴν πυγὴν βεβυσμένος] Supplicium deprehenſorum in adulterio. Τοὺς μοιχοὺς τῷ ῥαφανίσῳ πλανῶν καὶ τὰς ἕδρας. Heſy. huic ſupplicio inſuper addit depilationem & cineris calidi aſperſionem Scholiaſt. Ariſtoph. ad nubes. *Bourd.* Catullus,

At tum te miſerum, malique fati,
Quem attractis pedibus, patente porta
(hoc loco idem eſt ac ῥαφανὶς)
Percurrent raphanique mugiliſque.

Sed

μὴ [1] ἐπὶ τ ἁρμοστὴν ἀπαχθῆναι τ Ἀσίας. ταῦτα, καὶ τὰ τοιαῦτα ἐάσειν μοι δοκῶ. [2] πηλὸς γὰρ ἔτι ἄπλαστος ἦν, καὶ οὐδέπω σύστελὲς ἄγαλμα ἡμῖν ἐδεδημιούργητο. ἃ δ τ πατέρα ἔδρασε, κ πάνυ ἀκοῦσαι ἄξιον. καίτοι πάντες ἴστε, καὶ ἀκηκόατε ὡς ἀπέπνιξε τ γέροντα, σὺν ἀναχόμενον αὐτὸν ὑπὲρ ἐξήκοντα ἔτη ἤδη γηρῶντα. εἶτα ἐπειδὴ τὸ πρᾶγμα διεβεβόητο, φυγὴν ἑαυτῷ καταδικάσας, ἐπλανᾶτο, [3] ἄλλην ἄλλοτε ἀμείβων, ὥσπερ ὁ τὸν [4] θαυμαστὴν σοφίαν τ Χαλδαίων ἐξέμαθε, ὡς τὸν Παλαιστίνην τοῖς ἱερεῦσι, καὶ γραμματεῦσιν αὐτῶν ξυγγενόμενος. [5] καὶ τί γάρ, ὃν βραχεῖ [6] παῖδας αὐτὸς ἀπέφηνε, σοφὸς ἦν, κ διατρίβων

scelus, ne ad Asiæ præfectum duceretur. Hæc & similia videntur mihi prætermittenda. Nam erat adhuc informe lutum, & nondum perfecta nobis statua. Quæ autem in patrem perpetravit, ea commemoratione digna puto. Quanquam scitis omnes, & audivistis, ut senem suffocavit, quem non sustinebat supra annos sexaginta jam senescere. Postea quum scelus hoc divulgatum esset, arreptaque fuga seipsum condemnasset, errabat terram terra commutando. Quo tempore mirabilem Christianorum sapientiam didicit, circum Palæstinam cum sacerdotibus & scribis ipsorum conversans. Ac brevi illos præ se pueros esse ostendit, cùm propheta, so-

Sed rem omnem optimè describit Aristophanis Schol. in νεφέλαις ad hunc versum,

τί δ' ἢν ῥαφανιδωθῇ γε πειθόμενός σοι, τέφρα τε πλθῇ;

ἔτω δ', ait, ἐδύ, &c. Neque enim vacat transcribere. Cæterum mihi obiter monendus est lector, versum illum corruptum esse. Qui pote, inquies, cùm ita planus sit; ita facilis sit? Atqui ita est. Nonne unâ syllabâ modulum sui generis excedit? Lege itaque,

τί δ' ἢν ῥαφανιδωθῇ γε πειθῆς σοι, τέφρα τε πλθῇ; Tan. Faber.

1 Ἐπὶ τ ἁρμοστὴν ἀπαχθῆναι τ Ἀσίας] Vox ἁρμοστὴς olim nomen fuit magistratus apud Spartiatas, qui mittebatur præfectus alicujus urbis aut regionis. At tempore Luciani pridem desierat usus ejus magistratus & vocis, nam ἀνθύπατος à Græcis, *Proconsul* à Latinis vocabatur magistratus, qui Roma missus Asiam regebat. Nec video, quare hanc vocem à tanta antiquitate revocaverit Lucianus, ut designaret Romanum proconsulem, penes quem erat jus gladii ad punienda crimina. *Palm.* Intelligit Proconsulem. Diodorus Siculus lib. 13. existimavit vocem esse Laconicam, vel Laconibus peculiarem. ὁ δ' ἐν τῇ πόλει καθεσταμένος ὑπὸ Λακεδαιμονίων ἡγεμὼν (ὃν οἱ Λάκωνες ἁρμοστὴν ἐκάλουν) &c. At ego de Laconibus dici ἁπλῶς non puto. Xenophon enim de Thebanis lib. VII. Ἑλληνικῶν usurpavit ut & Plutarchus in vita Demetrii, ubi Hieronymum historicum ait ἐπιμελητὴν ἁρμοστὴν Thebarum ab eo fuisse constitutum. Harmostæ aliter dicebantur ἁρμοσταὶ Xenoph. lib. IV. alibi autem ἁρμόζοντες, quemadmodum ὁ πειθόμενος pro πειθαρχὴς, & sexcenta alia. *Tan. Faber.*

2 Πηλὸς] Legend. Casaub. ad illud Persii *udum & molle lutum es.* Bourd.

3 Ἄλλην ἄλλοτε ἀμείβων] Id aliter Græci dicunt, γὴν ἐφ' ἵππου ἐλαύνειν. Tan. Faber.

4 Θαυμαστὴν σοφίαν τῶν χριστιανῶν ἐξέμαθε] Athenagoras Apologia. *Marcil.* Ἐμμανικῶς. Idem.

5 Καὶ τί γάρ] Non vidit Interpres harum vocularum venustatem. *Idem.*

6 Παῖδας αὐτὸς ἀπέφηνε] Ita Xenophon in luculentissima illa de Agesilao rege oratione, παῖδα ἀπέδειξε τ Τισαφέρνην τῇ ἀπάτῃ. Idem.

σύαρχος, καὶ ξυναγωγὸς, καὶ [1] πάντα μόνος αὐτὸς ὤν. καὶ τὰ βίβλια τὰς μὲν, ἐξηγεῖτο, καὶ διεσάφει. πολλὰς δὲ αὐτὸς ἐξυέγραφε, καὶ ὡς θεὸν αὐτὸν [2] ἐκεῖνοι ἐδηγοῦντο, καὶ νομοθέτην ἐχρῶντο, καὶ προσετίθεν ἐπέγραφον. [3] τὸ μέχαν γᾶν ἐκεῖνοι ἔτι σέβουσιν ἄνθρωπον, τὸν ἐν τῇ Παλαιστίνῃ ἀνασκολοπισθέντα, ὅτι καινὴν ταύτην τελετὴν εἰσήγαγε εἰς τὸν βίον. τότε δὴ ἐξ συλληφθεὶς ἐπὶ τούτῳ ὁ Πρωτεὺς, ἐνεπέσεν εἰς τὸ δεσμωτήριον. ὅθεν ἐξ αὐτὸν ἡ μικρὰν αὐτῷ ἀξίωμα παρεποίησε πρὸς τὸν ἔξης βίον, καὶ τὴν περιουσίαν, καὶ δοξοκοπίαν. ὧν ἐρῶν ἐτύγχανεν. ἐπεὶ δ' ὧν ἐδέδετο, οἱ Χριστιανοὶ συμφορὰν ποιούμενοι τὸ πρᾶγμα, πάντα κινῆσαι, ἐξαπάσαι πειρώμενοι αὐτόν. εἶτ' ἐπεὶ τοῦτο μὴ ἀδύνατον, ἦγε ἄλλη θεραπεία πᾶσα ἡ παρέργως, ἀλλὰ ξυὼ σπουδῇ ἐγίγνετο. καὶ ἔωθεν μὲν δύθις ἦν ὁρᾶν παρὰ τῷ δεσμωτηρίῳ πρεσβύτιδα χηρεύσας, χήρας πινὰς, καὶ παιδία ὀρφανά. οἱ δὲ ἐν τέλει αὐτῶν, καὶ συνεκάθευδον ἔνδον μετ' αὐτοῦ, διαφθείροντες τὰς δεσμοφύλακας. εἶτα [4] δεῖπνα ποικίλα εἰσεκομίζετο, sodalitii princeps, & synagogæ socius, denique omnia solus ipse esset. Præterea libros alios ipse enarrabat, & declarabat: & plerosque ipse conscribebat: ipsumque ut Deum illi perhibebant, ipso legumlatore utebantur, & præfecti titulo cohonestabant. Itaque etiamnum magnum illum hominem colunt, qui in Palæstina crucifixus est, quia novam hanc religionem in vitam introduxit. Tum verò etiam comprehensus ob hoc Proteus, in carcerem est conjectus. Quod etiam non exiguam authoritatem ipsi ad vitam sequentem conciliavit, & ad præstigias, auræque popularis captationem, quas amabat. Postquam igitur in vincula est conjectus, Christiani rem hanc pro ingenti calamitate ducentes, omnia moverunt, ipsum eripere conantes. Deinde cùm id fieri non posset, omnia saltem alia officia, non perfunctoriè, sed sedulò præstabant. Ac manè quidem illico videre erat juxta carcerem præstolantes anus, viduas aliquas, & puerulos orbos. Ipsorum autem primores cum ipso intus dormiebant, corruptis custodibus. Exin variæ cœnæ inferebantur,

1 Πάντα μόνος] Dixerunt ad Petron. Apparet ex hoc Dialogo, frustra eos esse qui Lucianum nostrum contendunt olim fuisse Christianum. *Bourd.*

2 Ἐκεῖνοι ἐδηγοῦντο] Restitue ad fidem MS. R. ἠγοῦντο. Res per se patet. *Tan. Faber.*

3 Τὸν μέγαν γᾶν] Istæc vocula γᾶν, & sensus repente abruptus satis indicant, multa hic à Luciano adversus Christum scripta fuisse; quæ à majoribus nostris, hominibus nimium piis, sublata fuere. Hinc itaque est quod dixerat Suidas, Lucianum καθάπτεσθαι τῶν χριστιανισμῶν, καὶ αὐτὸν βλασφημεῖν τὸν Χριστὸν ἐν τῷ τοῦ Περεγρίνου βίῳ, (melius dixisset ἐν τῇ τῶν Περεγρίνου τελουτῇ) hinc factum, ut in plerisque MSS. Codd. non ampliùs extet Peregrinus. Bene tamen quod hic non itidem fecere ut apud Iosephum, quem (quod mirere) Origenes duobus tribus-ve locis asserit contra Christum scripsisse, & tamen hodie laudat. Qui factum? Nil enim facilius. In locum κακηγορίας suffecere ἐγκώμιον. O timidam pietatem! *Idem.*

4 Δεῖπνα ποικίλα] Quas cœnas vocat varias? an dapsiles, opiparas, & quas Te-

ἐκεῖ λόγοι ἱεροὶ αὐτῶν ἐλέγοντο. καὶ ὁ βέλτιστος Περεγρῖνος, [1] ἔτι γὰρ τοῦτο ἐκαλεῖτο, καινὸς Σωκράτης ὑπ' αὐτῶν ἀνομάζετο. καὶ μὴν ἐκ τῶν ἐν Ἀσίᾳ πόλεων εἰσίν, ἃς ἤκουόν τινες, τῶν Χριστιανῶν πολλόντων λαὸν ἐκεῖθεν, βοηθήσοντες, καὶ ξυναγορεύσοντες, καὶ προμυησόμενοι τῷ ἀνδρί. ἀμήχανον δέ τι τὸ πάθος ἐπιδείκνυνται, ἐπειδάν τι τοιοῦτον γένηται δημόσιον. [2] ἐν βραχεῖ γὰρ ἀφειδοῦσι πάντων. καὶ δὴ ἐκ τοῦ Περιγρίνου πολλὰ τότε ἦλθε χρήματα παρ' αὐτῶν ἐπὶ προφάσει τῶν δεσμῶν. καὶ [3] προσόδου μικρὰν ταύτην ἐποιήσαντο. πιστεύουσι γὰρ αὐτοῖς οἱ κακοδαίμονες, τὸ μὲν ὅλον, ἀθανάτους ἑαυτοὺς, καὶ βιώσεσθαι τὸν ἅπαντα χρόνον. διὸ καὶ καταφρονοῦσι τοῦ θανάτου, καὶ [4] ἑκόντες αὐτὸν ἐπιδιδόασιν οἱ πολλοί. ἔπειτα γὰρ [5] ὁ νομοθέτης ὁ πρῶτος, πεῖσαι αὐτοὺς, ὡς ἀδελφοὶ πάντες εἶεν ἀλλήλων. ἐπειδὰν παραβῶσι τὰ νενομισμένα, ἀρνησάμενοι τοὺς ἑλληνικοὺς θεοὺς, καὶ τὸν σοφιστὴν ἐκεῖνον τὸν ἀνασκολοπισθέντα σέβοντες, καὶ κατὰ τοὺς ἐκείνου νόμους βιοτεύοντες. διὰ ταῦτα οὖν καταφρονοῦσι μὲν πάντων, κοινὰ δὲ ἅπαντα νομίζουσι, τοῖς παραδεξαμένοις τὰ δόγματα. ἐπεισέρχεται οὖν τοῖς τοιούτοις ἀγύρταις καὶ γόησι πράγμασιν ἀνὴρ πανοῦργος καὶ βίου πολλὰ ἐμπεπειρημένος, ὡς ἐν τούτοις καὶ τοῦτον εὑρὼν τὸν πλοῦν, ἐπιτήδειος ἐκείνοις γενόμενος, ἐν ὀλίγῳ μὲν παῖς ἦν, ἐν ὀλίγῳ δὲ προφήτης, καὶ ἀρχισυνάγωγος, καὶ πάντα ἦν αὐτὸς μόνος, τὰς βίβλους ἐξηγούμενος καὶ αὐτὸς πολλὰς συγγεγραφὼς, θεὸς ὑπ' αὐτῶν ἐθεραπεύετο, νομοθέτης ἐκέκτητο, προστάτης ἐν τοῖς δεσμοῖς ἐπεκαλεῖτο, τῶν ἐπὶ τούτοις ἐλπίδων καὶ τῆς ὑπὲρ αὐτῶν σπουδῆς οὐκ ὀλίγον μέρος ἀπενεγκάμενος.

tur, eorumque ſermones ſacri dicebantur. Et optimus ille Peregrinus, ſic enim adhuc appellabatur, novus Socrates ab illis nominabatur. Quinetiam conſtat ex Aſiaticis urbibus, veniſſe aliquos à Chriſtianis miſſos ex publico, qui opem ferrent, patrocinarentur, & conſolarentur virum. Incredibile autem eſt quantam celeritatem oſtendant, ſiquid tale vulgo innotuerit. Illico enim nulli rei parcunt. Proinde Peregrino tunc multæ pecuniæ mittebantur ab ipſis vinculorum prætextu: quem non exiguum proventum duxerunt. Etenim perſuaſerunt ſibi miſeri illi, ſe omnino immortales fore, & perpetuò victuros. Idcirco mortem contemnunt, & multi ultro ſe occidendos tradunt. Deinde legiſlator primus ipſis perſuaſit, alios aliorum omnes eſſe fratres, quum

Terentianus paraſitus, &, poſt illum, Horatius, dubias appellat? Nil tale δεῖπνα ποικίλα nil aliud ſunt, quàm quod primi Chriſtiani ἀγάπας vocitabant; *Cœnas ſacras* rectè, opinor, dixeris. Cur autem ſit ita intelligendus hic locus, perquàm facilè poteſt demonſtrari vel hoc uno argumento, quod mox ſubjunget, καὶ ἱεροὶ λόγοι αὐτῶν ἐλέγοντο, *Sacras ibi concsiones habitas fuiſſe.* Notandus hic locus ab iis fuerat, qui de naſcentis Eccleſiæ temporibus ſcripſere. Ridiculè verò Baronius, qui, dum de Peregrino ageret, vertit, *omnis generis cœnas dubias.* Tan. Faber. δεῖπνα ποικίλα, *cœnae collatitiae.*

1 Ἔτι γὰρ τοῦτο ἐκαλεῖτο] Poſtea enim Proteus pro Peregrino dici cœptus, & adoptivo cognomine venerabilior factus, & quodammodo θειότερος. Idem.

2 Ἐν βραχεῖ γὰρ ἀφειδοῦσι πάντων] *Illico enim nulli rei parcunt.* Interp. Malè. Vertendum enim fuerat: *Nam, ut paucis abſolvam, nulli rei parcunt.* Id παιδευθὲν ὠν ἕνεκα monemus, niſi tamen ipſi per ſe viderent. *Idem.*

3 Προσόδου δὲ μικρᾶς ταύτην ἐποιήσαντο] Corruptus locus, ſed qui facilè poteſt emendari. Legi quippe debet, ἐποιήσατο, referrique ad Peregrinum, qui ex Chriſtianorum caritate *lucrum uberrimum fecit*; cujus cauſam mox affert, πιστεύουσι γὰρ, &c. Cùm hæc ſcripſiſſem, animadverti non aliter fuiſſe in codice veteris interpretis: vertit enim *nec vulgarem rerum proventum lucrifaciebat.* Viden' tu interpolatio quid faciat? *Idem.*

4 Ἑκόντες ἑαυτὸς ἐπιδιδόασιν] Martyres noſtros deſignat, quos Epictetus vel Arrianus ajebat id facere ὑπὸ μανίας ἢ ὑπὸ ἕξεως; quos enim ibi Galilæos vocat, nullus dubito quin ſint Chriſtiani. lib. IV. cap. VII. *Idem.*

5 Ὁ νομοθέτης πρῶτος] Quis hic primus legiſlator Chriſtianorum? ipſemet Chriſtus, inquies. At non ita ſentit Lucianus. Quippe legiſlatorem hunc alium eſſe vult ab ἀνασκολοπισθέντι ἀνδρὸς, quod ſanè in primis conſiderandum videtur.

θεῶν ἀπαξ ἁπάντων, Θεοὺς μὲν τοὺς Ἑλληνικοὺς ἀπαρνησαμένους, τὸν δὲ ἀνεσκολοπισμένον ἐκεῖνον σοφιστὴν αὐτῶν, προσκυνοῦσι, καὶ κατὰ τοὺς ἐκείνου νόμους βιοῦσι. καταφρονοῦσιν οὖν ἁπάντων ἐξίσης, καὶ κοινὰ ἡγοῦνται ἀνοήτου τινὸς ἀκριβῶς πίστεως τἀ τοιαῦτα προδεδεγμένοι. ἦν τοίνυν παρέλθῃ τις εἰς αὐτοὺς, γόης, καὶ πεπαιδευμένος ἄνθρωπος, ἐπὶ πρᾶγμασι χρῆσθαι δυναμένῳ, αὐλίσκῳ μάλα πολυτρόπῳ ἐν βραχεῖ ἐχρῶτο, ἰδιώταις ἀνθρώποις ἐγχανοῦσι. πολὺν δὲ ἀλλ' ὁ Περεγρῖνος ἀφεῖτο ὑπὸ τῷ τότε τῆς Συρίας ἄρχοντι, ἀνδρὸς φιλοσοφίᾳ χαίροντος. ὃς συνεὶς τὴν διάνοιαν αὐτοῦ, καὶ ὅτι δέξαιτ' ἂν ἀποθα-

quum semel à nobis desciscentes, Græcorum Deos abnegaverint, & crucifixum illum præceptorem ipsorum adoraverint, & vitam secundum leges ejus instituerint. Proinde omnia ex æquo contemnunt, & communia putant, citra fidem accuratam talia recipientes. Si igitur aliquis ad ipsos veniat præstigiator, & versutus homo, rebusque gerendis appositus, brevi admodum diteſcit, simplicibus hominibus inhians. Cæterùm Peregrinus ab eo qui Syriæ tum præfectus erat, viro Philosophiæ studioso, est dimissus. Qui cùm illius amentiam intellexisset & eum mori velle, quò inde

Paulum Apostolum designari existimo, rationibus iis adductus, quæ neminem latent, hac etiam non leviter commotus, quod toties apud Paulum fratrum appellatio, qua de hic agitur, occurrit. Aliud si intelligat Lucianus, fortasse alluserit ad aliquod Pseudo-Euangelium ex eorum numero, quorum nomina, & aliquando testimonia, memini me apud Epiphanium legere. *Tan. Faber.*

1 Κοινὰ ἡγοῦνται] Et si verti potest, eo significatu accipiendo κοινὸς, quo locis aliquot novi fœderis usurpatur, mihi tamen sese probat emendatio, nempe κενὰ ἡγοῦνται, *vana & futilia esse existimant.* Neque enim Græci, quod quidem commeminerim ita usurpant κοινός. Idem.

2 Αὐτίκα μάλα ὡς βέλτιον] Nemo non videt istud ὡς βέλτιον posse esse glossema τοῦ, αὐτίκα μάλα: sed ut Græci dicunt αὖ πάλιν & βάσκε ἴθι, &c. ita hoc quoque stare potest. *Idem.*

3 Ἰδιώταις ἀνθρώποις ἐγχανοῦσι] *Simplicibus hominibus inhians*, ait Interpolator, sed planè simpliciter. Vertere enim debuerat, *Simplices homines illudens.* Ita Aristophanes ὁ Νεφέλαις.

Μάτην ἐμοὶ κεκλαύσεται, σὺ δ' ἐγχανὼν τεθνήξῃ.

quo loco quia, si satis memini, nil Græcus Scholiastes dixerat, turpiter verò se dedit Nicodemus Frischlinus, *tum neque à me flebitur, tu verò morieris ore hiante* bis peccat. Verte. *Frustra ego tum flevero, tu enim me illuso morieris.* Locum ipsum adire operæ pretium erit. Eum si legisset H. Stephanus, non credidisset lexicographis quibusdam malè conciliatis, imò eos refutasset. Cæterùm non hic tantùm ea vox est ab Aristophane usurpata, sed in Ἰππεῦσι quoque tribus ante act. v. versibus,

——— ἐγχανεῖται τῇ πόλει.
——— *urbem illuserit.*

ubi Schol. ἐνυβρίσει. Iterum ὁ Σφηξίν.

κἀκ ἐγχανεῖται ———

Scholiastes, ἐγκαλέσῃ. Ita etiam usurpasse τὸ ἐγχάσκειν arbitror. Locus non succurrit. Cæterum interpretem depravavit interpolator; ille enim sensum viderat. *Quippe qui*, ait, *hominum idiotarum simplicitate abuti queat.* Eat nunc juventus & speciosæ librorum fronti credat. *Idem.*

1 Oi-

γειν, ὡς δέξαιτο ἐπὶ τούτῳ ἀπολίποι, ἀφῆκεν αὐτὸν, καὶ δὲ ἐκ κολάσεως ἀπαλλαξὼν ἄξιον. ὁδὲ, εἰς τὴν [1] οἰκίαν ἐπανελθὼν, κατακλαυσάμενος τὸ σφῶν ἐπὶ πατρῴῳ φόνῳ, ἔτι φλεγμαῖνον, καὶ πολλοὺς τοὺς ἐπανατεινομένους τῇ κατηγορίᾳ. διήρπασο δὲ τὰ πλεῖστα τῶν κτημάτων ὑφ' ἑαυτῷ ἀποδημίαν αὐτοῦ. καὶ μόνοι ὑπελείποντο οἱ ἀγροὶ ὅσον εἰς πεντεκαίδεκα τάλαντα. ἦν γὰρ ἡ πᾶσα οὐσία, τελέσκοντα τῶν πάλαι τῶν ἀξία, ἣν ὁ γέρων κατέλιπεν. οὐχ ὥσπερ ὁ παιγνιώδης Θεαγένης ἔλεγε, πεντακισχιλίων. τοσούτου γὰρ, οὐδὲ ἡ πᾶσα τῶν Παριανῶν πόλις, πέντε σὺν αὐτῇ τὰς γειτνιώσας προσλαβοῦσα, πραθείη ἄν, αὐτοῖς ἀνθρώποις, καὶ βοσκήμασι, καὶ τῇ λοιπῇ προσκευῇ. ἀλλ' ἔτιζε ἡ κατηγορία, καὶ τὸ ἔγκλημα, θερμὸν ἦν. καὶ ἐώκει τοῦ εἰς μακρὰν ἐπαναστήσεσθαί τις αὐτῷ. καὶ μάλιστα ὁ δῆμος αὐτὸς ἠγανάκτει, χρηστὸν ὡς ἔφασαν οἱ ἰδόντες γέροντα πενθοῦντες, ὅπως ἀπρεπῶς ἀπολωλότα. ὁ δὲ σοφὸς ἐκεῖνος Πρωτεύς, ὡς ἅπαντα ταῦτα σκέψασθε οἷόν τι ἐξεῦρε, καὶ ὅπως τὸν κίνδυνον διέφυγε. παρελθὼν γὰρ εἰς τὴν ἐκκλησίαν τῶν Παριανῶν, ἐνόμιζε δὲ ἤδη, καὶ τελέουσα πιναρὸν ἡμπείχετο, καὶ πήραν παρήρτητο, καὶ τὸ ξύλον ἐν τῇ χειρὶ ἦν, καὶ ὅλως μάλα πρακτικῶς ἐσκεύαστο. τοιοῦτος δὲν ἐπιφανεὶς αὐτοῖς, ἀφεῖναι ἔφη τὴν οὐσίαν, ἣν ὁ μακαρίτης πατὴρ αὐτῷ κατέλιπε, δημοσίαν εἶναι πᾶσαν. τοῦτο ὡς ἤκουσεν ὁ δῆμος, πένητες ἄνθρωποι, καὶ πρὸς ἀγνώμονας κεχηνότες, ἀνέκραγον δίχα ἔτα Φιλόσοφον,

de gloriam relinqueret, eum dimisit, ne supplicio quidem dignum ratus. Tum ille domum reversus, comperit exæstuantem adhuc paternæ cædis indignationem, & multos qui accusationem intenderent. Ipsius autem possessionum direptæ fuerant pleræque dum peregrinabatur, & soli supererant agri, ferme quindecim talentorum. Nam omnis substantia, quam senex ille reliquerat, triginta ferè talentorum erat, non quinque millium, ut modis omnibus ridiculus Theagenes ajebat. Tanti enim neque tota Parianorum urbs, tametsi quinque vicinas civitates sibi adjungeret, unà cum ipsis hominibus, & pecudibus, reliquaque supellectile venderetur. Sed adhuc accusatio, & crimen fervebat: & aliquis brevi in ipsum insurrecturus videbatur: & potissimum populus ipse indignabatur, senem illum bonum, ut ajebant ii quibus fuerat visus, lugentes, quòd tam impiè occisus fuisset. Sed videte quid adversus hæc omnia commentus sit callidus hic Proteus, & quomodo periculum declinarit. Progressus in Parianorum concionem (jam verò comam nutriebat, sordido amictus pallio, pera ex humeris suspensa, & baculum in manu habebat, denique admodum tragico cultu instructus erat) cùm talem se conspiciendum præbuisset ipsis, concedere se, ait, ut universa substantia sibi à beatæ memoriæ patre relicta, publica fieret. Hoc audito populus, pauperes homines, & ad distributionem inhiantes, protinus exclamarunt, unicum esse Philosophum,

1 Οἰκίαν] In MS. Cod. Bibl. Reg. legitur planissimè, οἰκίαν, *patriam*, scil. γῆν. Tan. Faber.

φον, ἵνα φιλόπατριν, ἵνα Διογένους, καὶ Κράτητος ζηλωτήν. οἱ δ' ἐχθροὶ, ἐπιφύμουν. κἂν εἴ τις ἐπιχειρήσειε μεμνῆσθαι θ' φόνου, λίθοις ἀθρόοις ἐβάλλετο. ἐξῆλθ' οὖν τὸ δεύτερον πλανησόμενος, ἱκανὰ ἐφόδια τὰς Χριστιανὰς ἔχων, ὑφ' ὧν δορυφορούμενος, [1] ἐν ἅπασιν ἀφθόνοις ἦν. καὶ χρόνου μέν τινα ὕστερον ἐθύσθη. [2] εἶτα διαμήσας τι ἐς ἐκεῖνος, ἄφθη γάρ τι ὡς οἶμαι ἰδίων τῶν ἀπορρήτων αὐτοῖς, ὧν ἔτι ἀσεβούμενος αὐτῶν, ἀπορούμενος, ἐκ παλιμῳδίας ᾠδῆς δεῖν ἀπαιτῆν τὸν τῆς πόλεως τὰ κτήματα. καὶ γραμματεῖον ἐπιδὰς, ἠξίει ταῦτα κομίσασθαι, κελεύσαντος [3] βασιλέως. εἶτα τῆς πόλεως ἀνθιστεσθούσης μήν, ἠδὴ ἐπῳάχθη, ἀλλ' ἐμμένειν ἐκέλευεν, οἷς ἅπαξ διέγνω, μηδενὸς κωλύοντος. τρίτην ἐπὶ τούτοις ἀποδημίαν εἰς Αἴγυπτον τὸν τῆς Ἀγαθοβούλου, ἵναπερ τὴν μυρμηκιὴν ἄσκησιν διήσκησε, ξυρόμενος μὲν τὸ ἥμισυ τῆς κεφαλῆς τὸ ἥμισυ, χρίόμενος δὲ πηλῷ τὸ περίσσωτον. ἐν πολλῷ δὲ τῷ θεατρώνῃ τὸν αἰδοῖον, [4] ἀναφλᾶν τὸ αἰδοῖον, [5] καὶ τὸ διάφορον δὴ τοῦτο κηλούμενον

phum, unicum amantem patriæ, unicum Diogenis, & Cratetis æmulum. At inimici os obturabant: & ſiquis paternæ cædis mentionem facere conaretur, lapidibus illico petebatur. Itaque iterum vagaturus abiit, ſatis viatici in Chriſtianis habens, à quibus ſtipatus, in omni rerum copia verſabatur. Et ſic quidem aliquandiu victitavit. Deinde cùm & aliquid in ipſos commiſiſſet, ſiquidem viſus erat, ut opinor, aliquid ex interdictis comediſſe, non amplius recipientibus illis, magna rerum difficultate perplexus, mutata ſententia putavit ſibi repetendas eſſe facultates à civitate: & datis literis, voluit eas juſſu regis recipere. Tum miſſis à civitate contrariis legatis, actum nihil eſt: ſed juſſus eſt ſtare rebus, quas nemine cogente ſemel ſtatuerat. Tertiam præterea peregrinationem inſtituit in Ægyptum ad Agathobulum, ubi admirandam diſciplinam exercebat, abraſo capitis dimidio, & facie luto illita. Multa autem in corona populi pudenda contrectabat, & hæc indiffe-

1 Ἐν ἅπασιν ἀφθόνοις ἦν] Optimè. Sed hinc emendandus locus qui in Fugitivis occurrit, ἐν ἅπασιν ἀφθόνως βιῶντας. leg. ἀφθόνοις. Tan. Faber.

2 Εἶτα παρατομήσας τι ἐς ἐκεῖνος (ἄφθη γάρ τοι, ὡς οἶμαι, ἰδίων τῶν ἀπορρήτων αὐτοῖς)] Impius Lucianus & qui Chriſtianos ſæpe ſuggillat, licet eos & eorum legem ſanctiſſimam non noverit. Hoc loco manifeſte confundit Iudaicos ritus cum Chriſtianorum lege. Iudæi enim erant ii, qui offendebantur quodam ciborum genere, at Chriſtianis (ut Petrus Apoſtolus docet) cibi nulli polluti exiſtimabantur. *Palm.*

3 Βασιλέως] Imperatorem Romanum intellige, non regem aliquem, quod quidam facit. *Tan. Faber.*

4 Ἀναφλᾶν τὸ αἰδοῖον] Qui id faciunt Cynicam Venerem exercere dicuntur, ii videlicet, *qui pellice læva utuntur*, ut ait hominum omnium impudentiſſimus Martialis. Alluſio facta ad Ἀναφλᾶν locum dedit joco Ariſtophanis ὦ Ἑκλησιαζούσαις,

Ἀναφλύστιον ζητῶν τιν' ἄνθρωπον ———

quem optimè animadvertit Græcus Interpres, ait enim, Ἀναφλύστιον, παρὰ τὸ, ἀναφλᾶν, παίζειν. Quod equidem non video cur Meurſio diſplicuerit. *Idem.*

5 Καὶ τὸ διάφορον δὴ τοῦτο κηλούμενον ὀπισθικῶς] Corrigendus Interpres, ſed

ἐπιδεικνύμενον. εἶτα παίων, καὶ παιόμενον ναύζηκι εἰς τὰς πυγάς, καὶ ἄλλα πολλὰ νεανικώτερα [1] θαυματοποιῶν. ἐκεῖθεν ὕστερον παρεσκευασμένον, ἐπὶ Ἰταλίαν ἔπλευσε. καὶ ἀποβὰς τῶν νεὼς, σὺν ἐλοιδορεῖτο πᾶσι, καὶ μόλις τὸν βασιλεῖ, [2] πρεσβεύσαντα αὐτὸν, καὶ ἡμερώσαντον εἰδώς. ὥστε ἀσφαλῶς ἐτόλμα. ἐκείνῳ γὰρ ὡς εἰκὸς ὀλίγον ἔμελε τῆς βλασφημιῶν, καὶ οὐκ ἠξίει Φιλοσοφίαν καταδύεσθαί τινα κηλίδα ἐπὶ ῥήμασι. καὶ μόλις τέχνῃ τινὰ τὸ λοιδορεῖσθαι πεποιημένον. τούτῳ ὃ καὶ ἀπὸ τούτων τὰ τῆς δύξης ἠυξάνετο, καὶ λόγον τοῖς ἰδιώταις, καὶ ἀβέβαιον ὡς ἐπὶ τῇ [3] ἀπονοίᾳ, μέχρι δὴ [4] ὁ τῆς πόλιν ἐπιτετραμμένος ἀνὴρ σοφὸς, ἀπέπεμψεν αὐτὸν ἀμέτρως ἐντρυφῶντα τῇ παρρησίᾳ, εἰπὼν μὴ δεῖσθαι τῆς πόλιν τοιούτου φιλοσόφου. πλὴν ἀλλὰ καὶ τοῦτο κλεινὸν αὐτῷ, καὶ ἀφ' οὗ μόνοις ἦν ἄπασιν, ὁ Φιλόσοφος ἀφ' τῆς παρρησίας, καὶ τῆς ἄγαν ἐλευθερίας ἐξελαθείς. [5] καὶ φοσήλαυνε κἀκεῖνο τοῦτο τὸ Μουσωνίῳ, καὶ Δίωνι, καὶ Ἐπικτήτῳ, καὶ εἴ τις ἄλλος ἐνεστάθη

rentia vocans, oſtentabat: deinde nates ferula verberabat, & verberabatur, aliaque multa juveniliora præſtigiatorum more factitabat. Inde autem ita comparatus, ſolvit in Italiam, & egreſſus è navi, protinus omnes convitiis inſectatus eſt, & regem in primis, quem mitiſſimum & clementiſſimum eſſe norat: adeò ut illud tutò auderet. Regi enim, ut veriſimile eſt, convitia parum curæ erant, neque æquum cenſebat, quenquam ex iis qui Philoſophiæ ſe tradidiſſent, ob verba ſupplicio afficere: & potiſſimùm qui convitiandi rationem in artem convertiſſent. Hinc Peregrini hujus gloria creſcebat, ſaltem apud idiotas & ſimplices, & propter hanc aſtutiam erat admirationi, donec Reip. procurator vir ſapiens, eum dimiſit cùm hac arte inſolentiùs uteretur, dicens civitatem tali philoſopho non indigere. Quinetiam hoc celebre, & omnium in ore erat de ipſo, Philoſophus ob loquendi licentiam, nimiamque libertatem ejectus. Et tunc temporis profectus eſt ad Muſonium, & Dionem, & Epictetum, & ſiquis alius hujuſmodi caſu fuit

ſed Græca priùs. Legendum enim καὶ τῶν ἀδιαφόρων δὴ τοῦτο καλουμένων ἐπιδεικνύμενον, *oratione habita probans* (id enim eſt ἐπιδεικνύμενον) *hoc eſſe ex eorum numero quæ ἀδιάφορα, ſeu indifferentia apud Philoſophos vocitantur.* Quod autem in MS. Regio legitur ἀδιάφθορον, neminem ſanæ mentis morari debet. *Tan. Faber.*

1 Θαυματοποιῶν] Adi Caſaub. ad Athenæum & Theophr. id vocat θαυμασιεργεῖν Xenophon ἐν Συμποσίῳ. Idem.

2 Πρεσβεύσαντα] Deſignat imperatorem Marcum. Alii Veſpaſianum eſſe volunt. Mihi non placet. *Idem.*

3 Ἀπονοίᾳ] *Abſtinentia* Interp. peſſimè, alioqui eſſet περινοίᾳ.] Idem.

4 Ὁ τῆς πόλιν ἐπιτετραμμένος] *Reipublicæ Procurator.* Interp. ſed ridiculè. Quippe vertendum fuit, *Præfectus urbis.* Si ſub Veſpaſiano factum hoc intelligas, de Muciano loquitur. Sed mihi ſecus videtur. *Idem.*

5 Καὶ φοσήλαυνε κἀκεῖνο τοῦτο τοῦ Μουσωνίῳ] *Et tunc temporis profectus eſt ad Muſonium*, &c. Interp. Sed longè à vero abit. Videlicet ignoratio τοῦ φοσελαύνειν homini impoſuit. Sic autem intelligendus eſt locus: κἀκεῖνο τοῦτο (ſcilicet τὸ πόλεως ἐκβληθῆναι, id eſt, exilium, de quo loquitur) φοσήλαυνε τοῦ Μουσωνίῳ, &c. *hac re fiebat ut ad gloriam Muſonii* (qui ſub Nerone pulſus in exilium fuerat) *acceſſiſſet aut per-*

τοιαύτη ἐχρήσατο. ὅτω δὴ ἐπὶ τῶν Ἑλλάδα ἐλθόν, ἅρπ μ, Ἡλείοις ἐλοιδορεῖτο. ἅρπ ȝ, τὰς Ἑλλάδας ἔπειθεν ἀντάρασθαι ὅπλα Ῥωμαίοις. ἅρπ ȝ ἄνδρα παιδείας, ⊖ ἀξιώματος πρεσβύτατον, διὸ ⊖ ἐν τοῖς ἄλλοις εὖ ἐποίησε τὴν Ἑλλάδα, ⊖ [1] ὕδωρ ἐπήγαγε τῇ Ὀλυμπίᾳ, καὶ ἔπαυσε δίψῃ κολλυρδύρας τοὺς παγκρατιαστὰς, καὶκῶς ἠνάγκασεν ὡς καθικέσθαι τοὺς Ἕλληνας, δέον τοὺς θεατὰς τῶν Ὀλυμπίων λαμπροτέρειν διψῶντας. καὶ νὴ Δία γε ⊖ ἀποθνήσκειν πολλοὺς αὐτῶν ὑπὸ σφοδρῶν τοῦ νόσων. αἱ τέως λαβὼ τὸ ξηρὸν ⊖ χωρίον, ἐν πολλῷ τῷ πλήθει ἐπεπόλαζον. καὶ πῦτε ἔλεγε, πίνων ⊖ αὐτὸ ὕδωρ⊖. ὡς ȝ μικρὸν κατέλιπον αὐτὸν ἐπιῤῥαμμένον ἅπαντες, τότε μ, ἐπὶ τὸ Δία καταφυγὼν ὁ ἡρωϊκὸς⊖, εὗρε τὸ μὴ ἀποθνήσκειν. ἐς ȝ τὴν ἐξῆς Ὀλυμπιάδα, λόγον τινὰ λαβὼν [2] πεντάετηρον ἐτῶν συνῆλθε τὸ λαβὼ μέσον, ἐξήνεγκε πρὸς τοὺς Ἕλληνας ἔπαινον, ὑπὲρ [3] τοῦτο ὕδωρ ἐπαγαγὼν⊖, ⊖ ἀπολογίαν ὑπὲρ τοῦ τότε φυγῆς. ἤδη ȝ ἀμελούμ⊖ ὑφ' ἁπάντων, ⊖ μηκέθ' ὁμοίως ἐβλέπετο⊖ ὢν, ἕωλα ἤδη ἀπὸ τοῦ ἐπὶ τῶν ἐξ ἀρχῆς ἐπαινούμενα.

fuit afflictus. Sic utique in Græciam profectus, nunc Eleos convitiis infectabatur: nunc suadebat Græcis ut contra Romanos viciſſim arma ſumerent, nunc virum eruditione & authoritate præſtantem, quòd præter alia, quibus erat de Græcis bene meritus, aquam adduxiſſet in Olympiam, & ſiti pereuntem conventum liberaſſet, maledictis inceſſebat, ut qui Græcos effœminaret, cùm oporteret ut Olympiorum ſpectatores ſitim perferrent: ac per Iovem etiam multi ex ipſis perimerentur, morbis vehementibus, qui tunc ob loci ſiccitatem in magno cœtu ſcatebant. Atque hæc dicebat ille, de eadem aqua bibendo. Vt autem omnes facto impetu, eum lapidibus propemodum obruerunt, tunc ad Iovis ſimulachrum confugiendo generoſus ille, mortis effugium adinvenit. Porrò ſequenti Olympiade, orationem per quadriennium, quod interfluxerat, compoſitam ad Græcos habuit in laudem ejus qui aquam adduxerat, & in fugæ tunc à ſe arreptæ defenſionem. Iam autem ab omnibus negligebatur, nec amplius erat perinde admirationi: ſiqui-

perveniſſe videretur, vel, ſi ita mavis, *Hactenus adæquabat Muſonios, Dionæi*, &c. Nequis autem dubitandi locus ſit, conſtat ea tempeſtate Muſonium exulem non fuiſſe. Teſtem ſi vis, Xiphilinum dabo, qui nominatim Muſonium excipit, Καὶ πάντας αὐτίκα δὴ φιλοσόφους ὁ Οὐεσπασιανὸς, πλὴν τοῦ Μουσωνίου, ἐκ τῆς πόλεως ἐξέβαλεν. Tan. Faber.

1 Τὸ ὕδωρ ἐπήγαγε τῇ Ὀλυμπίᾳ] Qui vertunt, *Adduxit aquam in Olympiam*, poterant illi eadem ratione dicere, *venit in Romam*, *in Athenas ivit*. Delicias & lautitias hominum! *Idem.*

2 Πεντάετηρον ἐτῶν] Bene. neque enim plurium annorum eſt Olympias. Inde illud Agidis dictum de Eleis apud Plutarchum in apoph. τί ȝ ποιοῦσι θαυμαστὸν, εἰ δι' ἐτῶν πεντάετηρον μιᾶ ἡμέρᾳ, &c. Alibi autem hoc ipſum dictum referens, καὶ τί μέγα, inquit, ἢ θαυμαστὸν ποιοῦσιν, εἰ ἐν ἔτεσι πέντε μιᾶ μόνον ἡμέρᾳ δικαιοσύνῃ χρῶνται; ita & Pindarus Olympia vocavit πενταετῆρα ἑορτὴν, quæ tu facile conciliabis, ſi Scaligerum in opere magno legeris. Ceterum qui Olympiadem & luſtrum confundunt, peccant. *Idem.*

3 Τοῦτο ὕδωρ ἐπαγαγὼν⊖] Leg. τὸ τοῦτο ὕδωρ, &c. *Idem.*

1 Aet-

λῶ ἅπαντα, ⸂καὶ οὐδὲν ἔτι καινουργεῖν⸃ ἐδυνήσατο, ἢ ὅτῳ σκληρῷ τοὺς σύντυχάνουσι, καὶ θαυμάζειν, καὶ πρὸς αὐτὸν ἀποβλέπειν ποιήσῃ, ὥστε ἐξαρχῆς θρυλλούμενα ἔρωτα ἐρᾶν ἐπύρωσε. τὸ τελευταῖον τοῦτο τόλμημα, ἐξεκαύσατο ⸂ἐπὶ τὴν πυρᾶς⸃, καὶ διέδωκε λόγον ἐς τοὺς Ἕλληνας οὗτος ἀπ' Ὀλυμπίων ⸂τῶν ἔμπροσθεν⸃, ὡς ἐς τὸν ἐπιόντα κρύσων ἑαυτόν. καὶ νῦν αὐτὰ ταῦτα θαυματοποιεῖ, ὡς φασι βόθρον ὀρύττων, καὶ ξύλα συγκομίζων, καὶ [1] δεινήν τινα τῷ καρτερείᾳ ὑπιγκόμβῳ. ἐγερεῖ ὁ οἰμαι, μᾶλιστα μὲ ⸂παραμύθιον τὸ θάνατον⸃, καὶ μὴ ὀκνήσειν ὅτι βίᾳ. εἰ δὲ καὶ πάντως διέγνωστο οἱ ἀπαλλαττέσθαι, μὴ πυρὶ, μὴ δὲ τοῖς ἀπὸ τῆς παλαιᾶς τούτοις χρῆσθαι, ἀλλ' ἑτέρῳ τινὶ θανάτῳ τρόπῳ, μυρίων ὄντων, ἐλόμενον ἀπελθεῖν. εἰ δὲ καὶ τὸ πῦρ ὡς Ἡρακλείου τινὰ ἀπαίρεσθαι, τί δὴ ποτε οὐχὶ καὶ σιγὴν ἐλόμενος ὄρος εὐδένδρου, ἢ ἐκείνῳ ἑαυτὸν συνέπεσε μόνῳ, ἵνα τινὰ, οἷον Θεαγένη τοῦτον [2] Φιλοκτήτην ἀναλάβῃ; ὁ δὲ ἐν Ὀλυμπίᾳ, τὸ πανηγύρεως πλῆθος, [3] μόνον οὐκ ἐπὶ σκηνῆς ὑπτιάσας ἑαυτὸν, οὐκ ἀνάξιος ἂν μοὶ τὸν Ἡρακλέα, εἴγε χρὴ καὶ τὰς πατρῴους, καὶ τὰς ἀρετὰς, δίκας διδόναι τοὺς τολμημάτων. [4] καὶ κοῦ ταῦτα πάνυ ὀψὲ ὁρῶν αὐτὸ ἑαυτὸν ἐοι-

siquidem exoleta erant omnia, nihilque novi amplius moliri poterat, quo eos quibuscum sibi erat commercium obstupefaceret, seque admirandum & suspiciendum redderet, cujus rei acri amore ab initio flagrabat. Postremum hoc ausum de pyra excogitavit, & famam vulgavit inter Græcos statim à præcedentibus Olympiis, fore ut sequentibus cremaret seipsum. Et nunc hæc ipsa præstigiis adornat, fossam, ut aiunt, fodiendo, & ligna comportando, ac miram tolerantiam promittendo. Verùm mea sententia, erat illi mors omninò expectanda, nec è vita profugiendum. Sed si prorsus decrevisset mori, non igni, non tragico aliquo obitu fuerat utendum, sed cùm innumeri sint mortis modi, alio selecto, è vita erat migrandum. Quòd si tamen igne, tanquam re quapiam Herculea delectabatur, cur tandem non tacitè electo monte multis arboribus consito, in eo se solus cremavit, unum aliquem, ut pote Theagenem hunc, Philoctetem assumendo? Sed hic in Olympia, frequente conventu, solum non in tabernaculo, torrebit seipsum, mehercle non immeritus, siquidem oportet ut parricidæ, & impii suorum flagitiorum dent pœnas. Sed hoc modo admodum ferò id facere videtur, quem

1 Δεινήν τινα καρτερίαν ὑπιγκόμβῳ] **Legendum est, ἐπιδεικνύμενον, quod** probari non est necesse. *Tan. Faber.*

2 Φιλοκτήτην] Res ex fabulis nota est. *Idem.*

3 Μόνον οὐκ ἐπὶ σκηνῆς ὑπτιάσας ἑαυτὸν] *Solum non in tabernaculo torrebit seipsum.* Interp. Sed vertendum fuit, *Quodammodo se* (vel *fere se*) *in theatro cremabit.* Arguit φιλοδοξίαν ventosi hominis, qui frequentem adeo panegyrin elegerat, in qua finem vitæ imponeret. Cur non in solitudine potiùs, & in remoto aliquo saltu, ut infrà dicet Lucianus? Quid enim aliud facit Peregrinus, quàm qui theatrum conscendit ut ab omnibus videatur? *Idem.*

4 Καὶ κοῦ ταῦτα] *Hoc modo.* Interp. nescit quid sit. Gallicè diceres, *& en cette qualité il devoit estre brusle il y a long-temps.* Sensus est; Cremari debuisse Peregrinum

κεν. ὃν ἐλθεῖν πάλαι εἰς τὸν Φαλάριδος ταῦρον ἐμπεσόντα, τὴν ἀξίαν ἀποτίλικέναι, ἀλλὰ μὴ ἅπαξ χανόντα πρὸς τὴν φλόγα, ἐν ἀκαρεῖ πεθάναι. καὶ γὰρ οὕτω τὸ τοῦδε οἱ πολλοί μοι λέγουσιν, ὡς ἁδεῖς ἑξύτερον ἄλλον θανάτου τρόπον ἢ λαβὲ πυρός. ἀνοίξαι γὰρ δεῖ μόνον τὸ στόμα, καὶ αὐτίκα πεθάναι. τὸ μὲν τοι θέαμα ἐπιποίητον οἶμαι, ὡς σεμνὸν, καὶ ἱερὰ χωρίον καὶ μιαρὸν ἄνθρωπος, [1] ἔνθα μὴ ἢ θάπτειν ὅσιον τοὺς ἄλλους ἀποθνήσκοντας. ἀκούετε ἢ οἶμαι, ὡς ὁ πάλαι θέλων [2] τις ἔνδοξον γενέσθαι, ἐπὶ κατ' ἄλλον τρόπον οὐκ εἶχεν ἐπιτυχεῖν τοῦτο, ἐνέπρησε τὴν Ἐφεσίας Ἀρτέμιδος τὸν νεών. τοιοῦτον καὶ αὐτὸς ἐπινοεῖ. [3] τοσοῦτον ἔρως τῆς δόξης ἐνέπιπτεν αὐτῷ. καίτοι φησὶν ὅτι ὑπὲρ τὸ ἀνθρώπων αὐτὸ δρᾶν, ὡς διδάξειεν αὐτοὺς θανάτου καταφρονεῖν, καὶ ἐγκαρτερεῖν τοῖς δεινοῖς. ἐγὼ δὲ ἥδέως ἂν ἐροίμην τοῦτον ἐκεῖνον, ἀλλ' ὑμᾶς, εἰ δὲ τοὺς κακοὺς βάλοιδε ἂν μαθητὰς αὐτὸ γνώναι τῆς καρτερίας ταύτης, [4] καὶ καταφρονεῖν θανάτου, καὶ κακώσεως, καὶ τῶν τοιούτων δειμάτων. ἀλλ' οὐκ

quem jamdudum oportebat conjectum in Phalaridis taurum, meritas pœnas luisse: at non semel hiatu ad flammam diducto, momento expirare. Etenim hoc mihi plerique affirmant, nullum alium mortis modum esse velociorem, quàm qui igni infertur: siquidem aperto duntaxat, ore anima efflatur protinus. Hoc utique spectaculum comminiscitur, ut augustum, ut in sacro loco comburatur homo, in quo ne alios quidem defunctos sepelire liceret. Audivistis puto, ut etiam olim quidam cùm celebris fieri vellet, nec alio modo voti compos fieri posset, Ephesiæ Dianæ templum incendit. Tale quid & iste excogitat: adeò inexpiabili amore gloriæ tenebatur: quanquam ajebat se hominum gratia id facere, ut eos mortem contemnere, & res adversas fortiter ferre doceret. Ego autem libenter interrogarem non illum, sed vos, an etiam improbos velletis ejus discipulos fieri, qui tolerantiam hanc & mortis comtemptum, & ærumnam, & id genus metus non horrere disceretis. At hæc sat scio

num non sponte & ultro in flammas insilientem, falsa quadam Philosophicæ mortis imitatione, sed unco trahi in ignem, ut impium in Deos & in parentem. *Tan. Faber.*

1 Ἔνθα μηδὲ θάπτειν ὅσιον] Itidem olim apud Delum factum accepimus. Thucydides lib. III. *Idem.*

2 Τίς ἔνδοξον γένεσθαι] Heroſtratum innuit, cujus nomen oblivione fuisset obrutum, nisi Theopompus in historias suas illud retulisset. Strabo, Plin. Agell. *Idem.*

3 Τοσοῦτον ἔρως τῆς δόξης ἐνέπιπτεν αὐτῷ] *Adeo inexpiabili amore gloriæ tenebatur.* Interpolator. Pessimè. retulit enim ad Heroſtratum, quod de Peregrino dixerat Lucianus. Dein, quod *inexpiabili amore* dixit, fugit illum ratio, debuit enim *inexplebili* dicere. Verùm imperitis lexicographis credidit, & interpretem corrupit: Verte: *Tantus ei gloriæ amor ineſt.* Loquitur enim ille anonymus de Peregrino etiamnum vivente. *Idem.*

4 Καὶ καταφρονεῖν θανάτου καὶ κακώσεως] Interpolator. *Et mortis contemptum & ærumnam, & id genus metus non horrere diſceretis*; planè contra mentem ſcriptoris; neque enim iſtæc ad patres, & dominos ſunt referenda, verùm ad liberos & ſervulos

ἂν εὖ οἶδ' ὅτι βυλήσεσθε. πῶς ἂν ὁ Πρωτεὺς τῦτο ἀμφεύῃ, καὶ τὰς μὲν χρησὰς ὠφελήσῃ, τὰς δ' πονηρὰς καὶ φιλοκινδυνωτέρας, καὶ τολμηροτέρας ἀπφανεῖ; καίτοι δυνατὸν ἴσως ἐς τῦτο μόνας ἀπαντήσαι τὰς ωεὸς τὸ ὠφέλιμον ὑφορμώσας τὸ πρᾶγμα. ὑμᾶς δ' ἂν ἐγὼ ἠρόμην, δέξασθ' ἂν ὑμῶν τὰς παῖδας ζηλωτὰς τοιύτων γενέσθαι; οὐκ ἂν εἴποιτε. καὶ τί τῦτο ἠρώτων, ὅτε μή τις αὐτῶν τῶν μαθητῶν αὐτὸ ζηλώσειεν ἄν; τὴν δ' Θεαγένυς, τῦτο μάλιστα αἰτιάσαιτ' ἄν τις, ὅτι τἄλλα ζηλῶν πονηρὸς, οὐκ ἐπιτυγχάνει τῦ διδασκάλυ, καὶ συνοδεύει [1] τῷ Ἡρακλεῖ ὡς φησιν ἀποίλλ, δυνάμενος σὺν ραδιᾳ παιδαγωγὸς γενέσθαι, καὶ συμπεσὼν ἐπὶ κεφαλὴν ἐς τὸ πῦρ. ἐ γὰρ ἐν πήρᾳ, καὶ βάκτρῳ, καὶ τρίβωνι ὁ ζῆλος. ἀλλὰ ταῦτα μὲν, ἀσφαλῆ, καὶ ῥᾴδια, καὶ παντὸς ἂν εἴη. τὸ τέλος δ', καὶ τὸ κεφάλαιον χρὴ ζηλεῖν, καὶ πυρὰν συνῳκοδομῆσθαι κρεμῶν σκιώδη, ὡς ἐνι μάλιστα χλωρῶν, ὅπως πανιγήσεται τὸ καπνῷ. τὸ πῦρ γὰρ αὐτὸ, ἐ μόνον Ἡρακλέυς, καὶ Ἀσκληπιῦ, ἀλλὰ καὶ τῦ ἱερσύλυ, καὶ ἀνδροφόνυ, ὃς ἐρᾷν ἔοικεν ἐκ καθαρᾶς αὐτὸ πύ-

scio nolletis. Quo pacto igitur discernit hoc Proteus, & viris bonis est profecturus, improbos verò periculorum amantiores, & audaciores non redditurus? Esto sanè ad hoc tantùm concursuros esse eos qui sunt ad utilitatem spectaturi. Proinde vos iterum interrogabo, Cupitisne liberos vestros illius æmulos fieri? haudquaquam dicetis. Et cur hoc quærebam, siquidem neque ullus ex discipulis ejus ipsum imitari vellet? Quare hoc potissimum Theageni vitio verti potest, quòd cùm in aliis virum æmuletur, præceptorem non sequatur, & comes eat ad Herculem, ut ajunt, profecto: siquidem posset brevi felicissimus evadere, etiam se in ignem conjiciendo. Neque enim in pera, & baculo, tritoque pallio sita est æmulatio: sed hæc tuta sunt, facilia, & cujusvis: finem ipsum, & caput æmulari oportet, & pyra ex truncis ficulneis, quàm maximè viridibus constructa, à fumo suffocari. Ignis enim ipse non solùm Herculi, & Æsculapio est proprius, sed etiam sacrilegis, & homicidis, quos ad eum judicio damnari videre est. Ita-

vulos eorum qui ibi aderant: Sententia est: *Vos ego, Viri Graci, lubens percontar, non pamphagon illum Peregrinum, velitisne sceleratos homines, qui usquam sint, hujuscemodi præceptori tradi. Ah! Cavete istuc ducatis; ita enim fieret, ut in jugulum vestrum involarent, nullo metu impendentis mortis à tanto scelere deterriti. Quid autem? an & ii, qui in hoc cœtu patres sunt, liberos suos in disciplinam vellent tradere hujuscemodi magistro?* &c. Ceterum interpolator depravavit interpretem. *Numquid etiam*, ait, *maleficos & facinorosos, ejus discipulos fieri cupiatis in ejusmodi tolerantia perdiscenda & morte contemnenda?* Pæne omiseram legi in MS. R. κακύργους, non κακούργους, quod in primis observandum. *Tan. Faber.*

1 Παρὰ τὸ Ἡρακλέα, ὃς φησιν, ἀποίνυ] In tribus verbulis bis peccat interpolator: *Ad Herculem, ut ajunt, profecto.* Pessimè. Vertendum enim fuit, *ut ipse ait proficiscenti. Ipse*, inquam, non, *illi ajunt.* Præterea *proficiscenti*, non *profecto*; quippe ea narrat quæ nondum evenerant. Neque enim quisquam est omnium, qui istuc ἀποίνυ ad significationem elapsi temporis hoc loco traduci postulet. Ceterùm & ratio & MS. Regii auctoritas me admonent, ut ex his verbis παιδαγωγὸς καὶ

χοντας. ὥστε ἄμεινον τὸ Διὰ Θ καπῆ. [1] ἰδίον γὰρ ὑμῶν μόνων ἀνθρώπων. ἄλλως πε, ὁ μὲν Ἡρακλῆς, εἰ ἄρα ἐπάλαισέ τι τοιοῦτον, ὑπὸ νόσου αὐτὸ ἔδρασεν, ὑπὸ Θ [2] Κενταυρείου αἵματος ὡς φησιν ἡ τραγῳδία κατεσθιόμενος. ὅτος δὴ, τίνος αἰτίας ἕνεκεν ἐμβάλλει φέρων ἑαυτὸν εἰς τὸ πῦρ; νὴ Δι' ὅπως τῶν καρτερίαν ἐπιδείξηται, καθάπερ οἱ Βραχμᾶνες. [3] ἐκείνοις γὰρ ἑαυτὸν ἠξίου Θεαγένης εἰκάζειν, ὥσπερ οὐκ ἐνὸν ἐν Ἰνδοῖς εἶναί τινας μωρὸς, καὶ κενοδόξους ἀνθρώπους. ὁμως δ' ἂν, καὶ ἐκείνους μιμείσθω. ἐκεῖνοι γὰρ οὐκ ἐμπηδῶσιν εἰς τὸ πῦρ, ὡς [4] Ὀνησίκριτος ὁ Ἀλεξάνδρου κυβερνήτης, ἰδὼν Κάλανον κεφάλαιον φησίν. ἀλλ' ἐπειδὰν νήσωσι, πλησίον παραστάντες ἀκίνητοι, ἀνέχονται παροπτώμενοι. εἶτ' ἐπιστάντες κατὰ κῆμα, ἕ συμπεσὼν ὅπη κεφαλῆς, ejiciam istud καὶ, & emendem versionem, *positet brevi* felicissimus evadere, si in ignem cum ipso præcipitem mittens. *Tan. Faber.*

Itaque satius sit per fumum mori: nam hoc vobis solis esset proprium. Præterea Hercules, si tale quid est ausus, morbi impatientia fecit, cùm à Centauri sanguine, ut testatur tragœdia, exederetur. Sed hic quam ob causam seipsum in ignem conjicit? Per lovem ut suam tolerantiam ostentet, veluti Brachmanes. Illis enim se Theagenes volebat assimilare: quasi verò non inveniantur etiam apud Indos, homines stulti, & inanis gloriæ cupidi. Attamen illos imitetur licet. Illi enim non insiliunt in ignem ut Onesicritus Alexandri gubernator, cùm Calanum, ut ajunt, conflagrantem vidisset: sed postquam rogum construxerint, immoti propè stantes, se assari patienter ferunt: deinde ordine dignitatis

1 Γ'διον γὰρ ὑμῶν μόνων ἀνθρώπων γέγονε τὸ] Locus est corruptissimus. Quid enim? Dicit hoc loco rhetor anonymus astantes omnes dignos esse qui fumo pereant. ridiculum. itaque adeo miror reperiri potuisse & interpretes & lectores, quibus hæc placerent. Legendum est non ὑμῶν, sed κυνῶν, id est κυνικῶν φιλοσόφων. Lucianus Philosophos Cynicos, in quibus est Peregrinus, dignos deputat qui fumo pereant. κύνες enim passim sunt κυνικοί. Sed, (ut semper doctus est Lucianus, &, quod de illo ait Eunapius Sardianus, ἀνὴρ σπουδαῖος ἐς τὸ γελασθῆναι,) hoc loco facetissime dicit Cynicos dignos esse qui διὰ καπνὸ pereant; Videlicet Attici τοὺς ἀλαζόνας & ἀδαμάντους, quales hic describuntur Cynici, καπνὸς vocabant Id docebit Scholiastes Aristophanis ad Σφῆκας, & Suidas in καπνὸς, inde Æschines cognomento Capnus. Vide, si te amas, Aristophanem. *Idem.*

2 Κενταυρείου αἵματος] Intelligit cruorem Nessi Centauri. *Idem.*

3 Ἐκείνοις γὰρ ἑαυτὸν ἠξίου Θεαγένης εἰκάζειν] Falsum est. Neque enim se Theagenes cum Hercule & Æsculapio comparavit, sed Peregrinum, quod ex superioribus patet. Emenda ἐκείνους γὰρ αὐτόν. Interpolator non viderat, interpretemque corruperat, à quo hic locus ita fuerat conversus, *illis enim præceptorem suum assimilare contendit.* Idem.

4 Ὀνησίκριτος] Is est quem in hac narratione sequutus est Plutarchus & Strabo in xv. Quæ enim ab illo in vita Alexandri de Calano Indo scripta fuère, his planè ἀδελφὰ sunt. Erit itaque operæ pretium locum ipsum apponere. Ταῦτα δ' εἰπὼν, κατακλιθεὶς, καὶ συγκαλυψάμενος, ὡς ἐκινήθη τῷ πυρὶ πλησιάσαντος, ἀλλ' ἐν ᾧ κατεκλίθη χρόνῳ, τῶτο διατηρῶν, &c. Id est, *Ita cùm esset loquutus, decubuit, seque operuit, neque, appropinquante igne, sese movit, sed eum servans habitum quo decubuerat*, &c. quem Plutarchi locum si quis diligenter considerabit, facile

καίονται, ἀλλ' ὅσον ὀλίγον [1] ἐντρέψαντες ἀπὸ καλοκλίσεως. εἶτα ἢ πέμψαι, εἰ ἐμπεσὼν τεθνήξεται, συναρπασθεὶς ὑπὸ τοῦ πυρός; [2] οὐκ ἀπ' ἐλπίδος μὴ ἀναπηδήσεως αὐτὸν, καὶ ἡμίφλεκτον, εἰ μὴ ὥσπερ φασὶ μηχανήσεται, βαθεῖαν ὀρύξας, καὶ ἐν βόθρῳ τῷ πυρὸν. εἰσὶ δ' οἱ [3] μεταβάλλεσθαι φασὶν αὐτὸν, καὶ πῦρ ἀνέρχεσθαι διηλθὼς, ὡς ὁ Διὸς ἂν ἐῶν μιαίνειν ἱερὸν χωρίον. ἀλλὰ χαιρέτω τούτῳ γε ἕνεκα. ἐγὼ γὰρ διομοσαίμην ἄν, ἢ μὴν μηδένα τῶν Θεῶν ἀμαυρότερον, εἰ Περεγρῖνος κακῶς ἀποθάνοι. ὁ μὲν οὖν ἑαδίον αὐτῷ ἔτ' [4] ἀναδῦναι. εἰ γὰρ [5] σωζόντες Κυνες, παρορμῶσι, καὶ σωφρονοῦσιν ἐς τὸ πῦρ, καὶ ὑπεκ-

gnitatis ingressi, uruntur, ne tantillum quidem ab accubitu se avertentes. Sed iste quid magni præstet, si ab igne in quem se conjecerit correptus moriatur? Non à spe non resiliturum ipsum, & semiustum, nisi, quod ajunt, moliatur ut etiam in fovea, profunda fiat pyra. Sunt quoque qui ipsum mutatum iri dicunt, & somnia quædam narrare, tanquam Iupiter non sit passurus ut sacrum locum contaminet. At bono sit animo quantum ad hoc attinet. Ego enim jurare non dubitarem, nullum ex Diis ægrè laturum si malè pereat Peregrinus. Enimvero non facile ipsi fuerit amplius emergere. Nam Cynici qui cum ipso versantur, incitant & impellunt in ignem, animumque succen-

cile ei fuerit intelligere, quid sibi hoc Luciani velit, κἂν χάσμα καίονται, quod ignoravit Interpolator, cùm scripsit, *deinde ordine dignitatis ingressi uruntur.* At non ita vertendum fuerat, sed, *cremantur immoti & corporis habitu servato*; quod Plutarch. dixit de Calano, ἐν δὲ κατακλίσει σώματι, τῷ διατηρῶν. Sed ne quis dubitet, adscribam Luciani ipsius locum ex libello sequenti, ubi de his ipsis Brachmanibus agit. ἀκούω ἔγωγε, inquit, τὰ τε ἄλλα ὡς περὶ αὐτῶν, καὶ ὅτι ὅπου πυρὸν μείζονα ἀναβάντες, ἀνέχονται καιόμενοι, οὐδὲν τῷ σώματος ἢ τῆς καθέδρας ἐκτρέποντες. Tan. Faber.

1 Ἐντρέψαντες] Ex iis quæ modò attulimus legendum ἐκτρέψαντες. Idem.

2 Οὐκ ἀπ' ἐλπίδος μὴ ἀναπηδήσεως αὐτὸν ἡμίφλεκτον] *Non à spe non resiliturum ipsum & semiustum.* Interpol. hoc quid sit, intelligere arbitror hominem natum neminem. Interpretandum fuerat, *cùm extra spem non sit, quin semiustus quoque* (aut, *quin vel semiustus*) *ex igne sit resiliturus.* Mihi tamen Græca oratio magis facta magisque elegans videretur, si legeres μὴ οὐ ἀναπηδήσεσθαι. Idem.

3 Μεταβάλλεσθαι] *Mutatum iri.* Interpolat. malè. Vertendum fuit, *Mutare sententiam.* De re præsenti loquitur: jam enim tergiversabatur Peregrinus. *Idem.*

4 Ἀναδῦναι] *Emergere.* Interpol. non potuit pejus: hoc enim loco ἀναδῦναι est *subterfugere, tergiversari*, ut ii faciunt, quos promissi pœnitet. Quod vel Homerus docuisse potuit Iliad. ν.

ἀλλ' ἔπος ἔτι εἶπεν ὑποφρέσας, ἀδ' ἀναδῦναι
ἀθρήσας ἐς ὅμιλον ——

Ita in Odyss. ἀπῆλθε.

μή τίς μοι ἀναδῦν ——

Itaque dixit Eustathius, τὸ, ἀναδῦναι, ἐν ἴσῳ εἰ τῷ, ἀναποδίσαι, εἶπεν, ὑποχωρῆσαι, item esse atque ἀναποδίσαι seu ὑποχωρῆσαι. Hesychius autem vertit μεταβαλέσθαι, *consilium mutare.* Ceterum Interpolator corrupit interpretem, qui sic verterat: *Nequa promptum jam illi est à proposito regredi.* Eat itaque corrector quo dignus est. *Idem.*

5 Σωζόντες Κύνες] Cynici, quod suprà dicebam. *Idem.*

καίπερ τὴν γνώμην, ἐκ ἑῶντες ἀποδειλιᾶν. ὧν εἰ δύο συγκαθασπάσας ἐμπέσοι εἰς τὴν πυρὰν, τῦτο μόνον χαρίσεται ἐργάσεται. ἦκουον ἔγωγε, ὡς ἀδὲ Πρωτεὺς ἔτι καλεῖσθαι ἄξιοι, ἀλλὰ Φοίνικα μετωνόμασεν ἑαυτὸν, ὅτι ὁ Φοῖνιξ τὸ Ἰνδικὸν ὄρνεον ἐπιβαίνειν πυρᾶς λέγεται, πορφυρᾶν τὴν χρόαν ἀποδεικνύς. ἀλλὰ ὁ λοιδοροῦσι, καὶ χρησμούς τινας διέξεισι [1] παλαιοὺς δή, ὡς χρεὼν εἶναι [2] δαίμονα νυκτοφύλακα γενέσθαι αὐτόν. καὶ ὄλλος ἐπὶ βωμῶν ἤδη ἐπιθυμῶν, καὶ [3] χρυσοῦς ἀναστήσεσθαι ἐλπίζων. καὶ μὰ Δία οὐδὲν ἀπεικὸς ἐν τοῖς πολλοῖς τοῖς ἀνοήτοις σύρεσθαί τινας τὸν ὁ τεταρταῖον ἀπηλλάχθαι διὰ αὐτὸ φήσοντας, καὶ νύκτωρ ὑπεστυχηκέναι τῷ δαίμονι τῷ νυκτοφύλακι. οἱ καλάρχοντοι δ' ἄρτοι μαθηταὶ αὐτῦ, καὶ χρηστήριον οἰόμενοι, ὁ ἄδυτον ἐπὶ τῇ πυρᾷ μηχανήσονται, διότι ὁ Πρωτεὺς ἐκεῖνος ὁ Διὸς, ὁ [4] πατὴρ ὁ ἐνόμιζεν, μαθηματικὸς ἦν. μαρτύρομαι δ', ἢ μὴν ὁ ἱερέας αὐτῦ ἀποδειχθήσεσθαι, μαγείαν, ἢ καστρείαν, ἢ τινος τοιαύτης τερατείας, ἢ ὁ νὴ Δία cendunt, non ſinentes formidare: ex quibus ſi duos ſecum in pyram irruens traheret, lepidum hoc ſolum faceret. Quinetiam inaudivi, eum nolle Proteum amplius appellari, ſed Phœnicem ſe tranſnominaſſe, quòd Phœnix avis Indica, ſenio confecta rogum conſcendere dicatur. Sed & verba ſerit in vulgus, & priſca quædam oracula recenſet, adeò ut neceſſe ſit, ipſum noctis cuſtodem Deum evaſiſſe. Iamque liquet eum aras cupere, & aureas ſibi erectum iri, ſperare. Ac per Iovem, abſurdum non eſt inter tot ſtolidos repertum iri aliquos qui dicant ſe per ipſum quartana liberatos, & noctu in Deum illum noctis cuſtodem incidiſſe. Porrò execrandi iſti ejus diſcipuli, etiam oraculum & adytum, opinor, ſupra pyram molientur, quia & Proteus ille Iove natus nominis hujus propater, vates erat. Teſtor etiam certò futurum ut ſacerdotes illi conſtituantur, flagellorum, vel cauteriorum, aut cujuſpiam hujuſmodi monſtroſæ rei: aut ut nocturna ſacra, per Iovem, in

1 Παλαιοὺς δή] Τὸ γέλοιον eſt in hac particula δή, innuit enim non eſſe antiqua illa oracula, ſed εἰρωνικῶς. Tan. Faber.

2 Δαίμονα νυκτοφύλακα] Haud dubiè adverſus terrores nocturnos, lemures, larvas, ſpectra, &c. Eſt quidem apud Plautum Deus Nocturnus in Amphitruone, & paſſim apud veteres Nox Dea; ſed nil ad hanc rem. *Idem.*

3 Χρυσοῦς ἀναστήσεσθαι ἐλπίζων] *Et aureas ſibi erectum iri.* Interpolator. Ridiculè. Exiſtimavit videlicet, χρυσοῦς eſſe caſus quarti, quod δι' Ἰθείας eſt. *Sperat Peregrinus fore ut aureus ſtet*, id eſt, ut aurea ſtatua ſibi ponatur. Quòd ita tritum eſt, & tralatitium, ut pœne pudeat exempla proferre. Sed à Luciano ipſo non abibo. δέδοκται τῇ βουλῇ καὶ τῷ δήμῳ χρυσοῦν ἀναστῆναι τὸν Τίμωνα, *Senatui populoque placuit aureum Timonem ſtatuere*, id eſt auream Timoni ſtatuam ponere. Virgil.

Nos te marmoreum pro tempore fecimus.

Et Horat.

Albanos prope, te, lacus
Ponet marmoream.

qui autem χρυσοῦν legi debere dicat nec is ſuam peritiam aperuerit. *Idem.*

4 Πρωτεὺς ὁ πατὴρ ὄνομα τος] Scio quidem ὄνομα ſumi quandoque pro perſona; ſed nihil hic tale. Ingenioſa Luciani facetia eſt. Debuerat dicere, Proteus ille Deus

ege-

πλετὼ πας ἐπ' αὐτῷ φησας νυκτίφοιτον, καὶ δαδουχέων ἐπὶ τῇ πυρᾷ. Θεαγένης ὁ ἐναγχος, ὃς μοι τὰς ἐταίρων ἀπηγγειλε, καὶ Σιβύλλαν ἔφη προφητεύειν καὶ τοῦτον. καὶ τὰ ἔπη δ' ἀπεμνημόνευεν.

Ἀλλ' ὁπότ' Πρωτεὺς Κυνικῶν ὄχ' ἄριστος
Ζηνὸς ἐριγδούπου τέρμων κὺρ πῦρ ἀνακαύσας,
Ἐς φλόγα πηδήσας, ἔλθῃ ἐς μακρὸν Ὄλυμπον,
Δὴ τότε πάντας ὁμῶς, οἳ ἀρούρης καρπὸν ἔδουσι,
Νυκτιπόλον τιμᾶν κέλομαι ἥρωα μέγαν,
Σωφρονον Ἡφαίστῳ, καὶ Ἡρακλῆι ἄνακτι.

Ταῦτα μὲ Θεαγένης Σιβύλλης ἀκηκοέναι φησίν. ἐγὼ δ', Βάκιδος αὐτῷ χρησμὸν ὑπὲρ τούτων ἐρῶ. φησὶ δ' [1] ὁ Βάκις ὧδε σφόδρα εὖ ἐπεπτῶν,

Ἀλλ' ὁπόταν Κυνικὸς πολυώνυμος ἐς φλόγα πολλὰ
Πηδήσῃ δόξης ὑπ' ἐρεμνοῦ θυμὸν ὀρεχθείς,
Δὴ τότε τὰς ἄλλας [2] κυναλώπεκας, οἳ οἱ ἕπονται,
Μιμεῖσθ' χρὴ πότμον ἀποιχομένοιο λύκοιο.
Ὃς δέ κε δειλὸς ἐὼν, φεύγῃ μένος Ἡφαίστοιο,
Λάεσσι βαλέειν τοῦτον πάντας Ἀχαιούς,
Ὡς μὴ ψυχρὸς ἐὼν, θερμηγορέειν ἐπιχειρῇ,

in ejus gratiam, & facis gestatio ad pyram instituantur. Cæterùm Theagenes nuper, ut mihi quidam ex sociis retulit, etiam Sibyllam ait de his rebus esse vaticinatam: atque ipsos versus commemorabat. Ast ubi jam Proteus Cynicos longè optimus inter,
Igni succenso Iovis altitonantis ad ædem,
In flammam insiliens, magnum conscendet Olympum,
Tunc omnes quotquot fructu vescuntur agrorum,
Noctivagum, summumque colant heroa jubemus,
Et cum Vulcano simul Alcidaque sedentem.

Hæc quidem Theagenes ex Sibylla audisse se dicit. At illi Bacidis responsum super his referam. Ait autem ad hunc modum Bacis, admodum bene subdens,

Quum vario Cynicus cognomine proruet acrem
In flammam, à furiis vanum ob compulsus honorem,
Extincti tum sæva lupi, hunc quicunque sequuntur,
Vulpicanes alios imitari fata decebit.
At quicunque metu trepidus vitaverit ignem,
Protinus hunc saxis populus contundat Achivus,
Ne dum friget iners, tentet fervere loquela,

Vsu-

προφητεύειν fuit nostri Protei; sed quia ille Sophistes κωμικῶς vocabatur Peregrinus non Proteus, maluit dicere προφητεύειν τῷ ὀνόματι, *nominis progenitor*, vel *nominis primus auctor*. Nam quid sit *propater* ignorare me fateor. *Tan. Faber.*

1 Ὁ Βάκις] Hujus χρησμολόγου meminit aliquoties Aristophanes, ut ἐν ὄρνισιν & ἱππεῦσιν. Scholiastes tres ejus nominis commemorat, ut & Suidas, qui Scholiastæ locum in sese transtulit. Ejusmodi hominem ætas patrum nostrorum vidit, Nostradamum. Ceterum duas aut tres ex ejus prædictionibus apud Herodotum legas in VIII. Sed multo plures apud Pausaniam. *Idem.*

2 Κυναλώπεκας] Convicium Aristophanicum. Intelligit Lucianus impostores. *Id.*

Χρυσῷ σταξάμβῳ πήλω, φίλα πολλὰ δανείζων,
[1] Ἐν κελαιὸς Πάτρασιν ἔχων τρὶς πέντε τάλαντα.

Τί ὑμῖν δοκεῖ ἄνδρες; ἆρα φαυλότερον χρησμολόγος ὁ Βάκις ἢ Σιβύλλης εἶναι; ὥστε ὥσπερ τοῖς ξυμμαθηταῖς τὸ τοῦ ὁμιλητοῦ Πρωτέως, ὡσκηκέναι ἔνθα ἑαυτὸς ἐξαερώσουσι. τοῦτο γὰρ τῷ κυβίστᾳ καλόν. [2] ταῦτ' εἰπόντος, ἀνεβόησαν οἱ περιεστῶτες ἅπαντες, ἤδη καιόμενον, ἄξιοι δὲ πυρός. κἀγὼ ὁ μέν, καταβὰς γελῶν. [3] Νέστορα δ' οὐκ ἔλαθεν ἰαχὴ τοῦ Θεαγένους. ἀλλ' ὡς ἤκουσε τοῦ βοᾶς, ἦκεν ὀδύρας. κἀκαίετο, ἐκερᾴζετο, καὶ μυρία κακὰ διεξῄει τὸν ἀεὶ κακηγορούμενον. ὁ γὰρ εἰδὼς ὅσης ὁ βέλτιστος ἐκεῖνος ἐκφλαύρου. ἐγὼ δὲ ἀφεὶς αὐτὸν λοιδορούμενον, ἀπῆειν ἐπὶ τὸν ἀγῶνα τῶν ἀθλητῶν. ἤδη γὰρ οἱ ἐλλανοδίκαι ἐλέγοντο εἶναι ἐν τῷ [4] Πλεθρίῳ. [5] τοῦτο μὲν οὖν τὸ ἐν Ἠλίδι. ἐπὶ δὲ εἰς τὸν Ὀλυμπίαδα ἀφικόμεθα, μετὰ τὸν [6] ὀπισθόδομον τῶν κατηγορούντων Πρωτέως, ἢ ἐπαινούντων τὸν σοφιστὴν αὐτόν· ὥστε ἐς εἰς χεῖρας αὐτῶν ἦλθον οἱ πολλοί, ἄχρι δὴ παρελθὼν αὐτὸς

Vsuram exercens, auri prædivitē pera,
In Patris nummosus habens ter quinque talenta.

Quid vobis videtur viri? num deterior Sibylla vates esse Bacis? Sed jam tempus est admirandis Protei discipulis, circumspiciendi ubi se in aërem convertent. Nam hoc combustionem vocant. Cùm hæc dixissēt, exclamavit omnis circunstantium corona, Iam urantur, igne digni. Atque hic quidem, descendit ridens. Porrò Nestorem, nempe Theagenem non latuit vociferatio: verum audito clamore, venit illicò. Et cùm ascendisset, vociferabatur, eumque qui descenderat innumeris maledictis infectabatur. Non enim scio quodnam illi optimo esset nomen. Cæterùm ego relicto illo qui se vociferatione rumpebat, abibam visurus athletas. Iam enim certaminum judices in Circo esse dicebantur. Et hæc quidem acta sunt in Elide. Postquam autem Olympiam venimus, plenum erat posticum accusatorum Protei, aut ejus instituti laudatorum: adeò ut plerique ipsorum venerint ad manus: donec

1 Ἐν κελαιὸς Πάτρασιν] Intelligit Theagenem Cynicum, quem infra designat, ὁ γυμνάδας, ὁ ἐκ Πατρῶν. inde enim domo erat. *Tan. Faber.*

2 Ταῦτ' εἰπόντος] Huculque anonymi continuata oratio est. Cetera Lucianus veluti ex ipse. *Idem.*

3 Νέστορα δ' οὐκ ἔλαθεν ἰαχὴ] Locus ex Homero ad Theagenem translatus. Est autem primus versus τῆς ῥαψῳδίας. Hujus loci venustas ei non apparet, qui versum integrum non legit, propter ἀκροτελεύτιον, quòd mirificè ad ridiculum facit. Sic autem se habet;

Νέστορα δ' οὐκ ἔλαθεν ἰαχὴ πάντοσε φῶτας ἔπεσθαι,

id est, etiam si biberet Nestor, eum tamen clamor non latuit. *Idem.*

4 Πλεθρίῳ] *Circo.* Interp. retinendum fuit, *in Plethrio*; locus erat in Gymnasio Eleorum. Pausanias. ἔστι δὲ ἐν γυμνασίῳ τῷ καλουμένῳ Πλέθριον. ἐν δὲ αὐτῷ συμβάλλουσιν οἱ Ἑλλανοδίκαι τοῖς, &c. *Idem.*

5 Τοῦτο μὲν οὖν] Leg τοῦτο μὲν τοι. *Idem.*

6 Ὀπισθόδομον] Credibile est fuisse magnum aliquod atrium, aut quid tale, Iovis

ὁ Πρωτεὺς μυείῳ τῷ πανηγύρει παρεπιπεμπόμενος, κατόπιν δὲ τῶν κηρύκων ἀγῶνος, λόγους πινὰς διεξῆλθε περὶ αὑτοῦ, τὸν βίον τε ὡς εἴεν, καὶ τοὺς κινδύνους, οὓς ἐκπεφευγότα διηγούμενος, καὶ ὅσοι πόνοι τῆς Φιλοσοφίας ἕνεκα ὑπέμεινε. τὰ μὲν donec adveniens ipse Proteus comite innumera multitudine, retro præconum certamen, quandam de se orationem habuit, narrans quomodo vixisset, quibus in periculis versatus esset, quotque molestias Philosophiæ causa pertulisset. Et multa quidem disse-

Iovis templo annexum. Eodem in loco Herodotus olim suas recitavit historias, ut auctor est Lucianus alibi. Ceterum ὁπαδόδρομος & πρεσβεῖς opponuntur. Diodorus XIV. ἐ μόνον γὰρ ἐν τοῖς πρεσβεῖς ἢ τοῖς ὁπαδοδρόμοις τῶν ἱερῶν, &c. Legendus autem tibi omnino Lucianus in Fugitivis, ubi historiam hanc ἐκκορυφοῖ. Ibi de Cynicis dicitur: καὶ βοῦς τὸ ὁπαδοδρομαν ἐμπλήσωσιν ὑλακτοῦντες. Tan. Faber.

1 Κατόπιν τῶν κηρύκων ἀγῶνος] Hunc locum sollicitavit vir doctus, & contendit legendum esse κατόπιν τῆς Κερκυρεϊκῆς ἀγυιᾶς. Ignoscat, si non possum accedere suæ sententiæ: locus enim Luciani sanus est, nec minimam recipit mendi suspicionem. Κηρύκων ἀγὼν locus erat, ubi præcones de artis excellentia & vocis contentione certabant. Testis Diodorus lib. 18. ubi de epistola regis Alexandri, quam miserat, ut in Olympica celebritate recitaretur, sic ait: τοιούτου δ' πρεσβείαν ἐν τῇ πανηγύρει διὰ τῶν νικησάντων κήρυκος ἀναγνωσθῆναι, id est, *eam autem jussit in publico cœtu legi à præcone, qui victoriam obtinuisset.* Iulius Pollux lib. 4. cap 12: πρότερον δ' Ὀλυμπιάσι τῶν ἐπηκροαμένων κηρυττόντων, οἱ δὲ ἱερομνήμονες ὑπολιπόντες, πρῶτος τῶν ξένων ἠγορίσατο τὸ Ὀλύμπια Ἀγχᾶς Γλαυκου Ἐρεὺς πρεῖς ἐφεξῆς Ὀλυμπιάδας ἐνίκα, καὶ Πυθοῖ δ' ἐνίκα, καὶ εἰκὼν τις ἐν αὐτῷ Πυθικῇ.

Γλαίᾳ κήρυκι τὸ σὺ Ἀ' Ἀρχία Εὐκλεῖ ὑῒ
Δείξαι ἄγαλμ' ὄψεσθον Φοῖβ' ἐπ' ἀπημοσύνῃ
Ὅς τρὶς ἐκάρυξε τὸ Ὀλυμπίας αὐτὸς ἀγῶνα
Οὐθ' ὑποσαλπίζων, ἐν' ἀναδέγματ' ἔχων.

Id est, *Primum autem Olympia, cum soli ejus regionis præcones, qui in sacris ministrabant, admitterentur, Primus exterorum certavit Archias Hyblæus, qui tres continue Olympiadas vicit, & Delphis etiam Pythia vicit, & extat ejus quædam imago Pythica:*

Hyblæi præconis hanc Archiæ Eucleis filii
Accipe statuam lubens, Phœbe, ob ejus incolumitatem,
Qui ter ipse certavit præconio in agone Olympico,
Neq; tubulum in ore habens nec circa collum ligacula.

Ex his patet præcones etiam de voce certasse, & inde sequitur fuisse illi certamini locum assignatum, de quo hoc loco fit mentio apud Lucianum. Videndus Georgius Syncellus pag. 208. post Olympiadem 88, ubi inveniuntur hæc verba ex Africano: σαλπικτῶν & κηρύκων ἀγὼν πρωτοστάθη ἐν Ὀλυμπίᾳ, id est, *Tubicinum & præconum certamen aliis certaminibus additum est Olympiæ.* Videsis Iosephi Scaligeri epistolam numero 448. Cæterum de interpretatione vocum ὑποσαλπίζων & ἀναδέγματα non contendam, si quis certiora docuerit, nam ex sola nostra conjectura eas interpretatus sum sine auctoritate, nisi quod Hesychius habet ἀναδέγματα ἵνιας τοῦ τραχήλου, quod satis firmat nostram interpretationem, scilicet collum fasciis comprimebant, ne rumperentur nimia contentione arteriæ, & ut sonus vocis elatior fieret. De voce ὑποσαλπίζων, quam ex sola conjectura interpretatus sum, expecto, qui me doceat: alibi enim non reperitur. Hesychius in voce Σάλπιγξ hæc habet: σημειοσάλπιγξ ἀντὶ τῆς κώδυξ. Vnde conjeci, præcones usos fuisse quodam ubulo argenteo vel æreo tamquam tuba, ut eorum vox major & clarior audiretur. *Palm.* Qui sint κήρυκες & Εὐμολπίδαι norunt omnes præter illum qui Luciani

ἐν εἰρημένοις, πολλὰ λῶ. ἐγὼ δ' ὀλίγων ἠκουσα τοῦ πολήθους τῶ ἀθέσφατον. εἶτα φοβηθεὶς μὴ σωτελοθείλω ἐν τοσούτῳ τύρβῳ, ἐπεὶ ἐ πολλὰς τῶτο πάσχοντας ἑώρων, ἀπῆλθον, μακρὰν χαίρειν φράσας γυναικωνίτῃ σοφιστῇ, τὸ ἐπιτάφιον ἑαυτῶ αὐτὸ τελαύτης διεξιόντι. [1] πολλὰ τότε τοσῶτον ἐπήκουσα. ἔφη γὰρ βέλεσθ[2] χρυσοῦ βίῳ χρυσῆν κορώνιδα ἐπιθεῖναι. χρῆναι γὰρ τὸν Ἡρακλείους βεβιωκότα, Ἡρακλείως ἀποθανεῖν, καὶ [3] ἀναμιχθῆναι τῇ αἰθέρι. καὶ ὠφελῆσαι ἔφη βέλομαι τοὺς ἀνθρώ-

disserit, verùm audivi pauca præ circumstantium multitudine. Deinde metuens ne in tanta turba comprimerer, cùm plerisque id accidere viderem, abivi, longum valere jubens sophistam illum mori gestientem, suique funeris epitaphium ante mortem recitantem. Verùm tunc magnum hoc audivi: quòd diceret velle se aureæ vitæ, auream coronidem imponere. Par esse ut qui Herculeam vitam vixisset, Herculeam mortem oppeteret, & cum aëre misceretur. Et volo, inquit, hominibus pro-

ni Pseudomantim convertit. Cùm enim simpliciter interpretandum esset. *Ceryces & Eumolpida* (quemadmodum passim, præcipuè autem apud Æmil. Probum in Alcibiade) homo meus *præcones & egregios cantores* esse maluit. Hoc autem loco nil nobis cum ejusmodi κήρυξιν. Non esse autem hunc locum de iis intelligendum qui ἐν κύκλοις κηρύττουσιν, ludam, opinor, operam, si probem. Nec etiam de præconibus ludorum placet accipi. Deinde quid sit *retro præconum certamen?* Verum quidem est ἀγὼν significare non *certamen* tantùm, sed & *locum certaminis*, apud Homerum, notante Eustathio: quemadmodum οἶνος vinum & locum in quo venditur. ἔλαιον oleum & locum in quo venundatur, ex Polluce, & χορὸς apud Homerum in ὁδ. θ. pro loco τῆ χορείας. ita δεῖγμα duplicem significationem habebat notante Schol. in orat. contra Polyclem; sed quid fiet τῷ, κηρύκων? Sanè locus hic à doctis examinari debuerat, quod quia nondum fecere, dicam quod mihi videtur. Legendum hic puto non κατόπιν τῶ τῶν κηρύκων ἀγῶνος, sed κατόπιν τῆ Κερκυραϊκῆς ἀγωνίας. Audi quæso Pausaniam in Eliacis. τῇ γοῦν δὴ, ἔνθα οἱ Ἕλλανοδίκαι δίημερεύουσιν, ἐστὶν ἑξῆς ἄλλη στοὰ, τὸ μὲν ταῖς αὐτῶν, ἀγωνίᾳ μία. ταύτην ὀνομάζουσι Κερκυραϊκὴν οἱ Ἠλεῖοι. Nemo non videt quàm rectè huic Luciani loco conveniant, quæ à Pausania dicuntur. In hujusmodi autem locorum appellationibus, vicorum, platearum, &c. quàm sæpe peccent exscriptores librorum, nimis multa exempla probant. Hæc nostra est de hoc loco sententia, donec aliquis meliora protulerit. *Tan. Faber.*

1 Πλὴν τότε τοσῶτον ἐπήκουσα] *Tunc magnum hoc audivi.* Interpol. quod ridiculum ἐς τὸ ἄκρον. Neque enim hoc loco τοσῶτο *magnum hoc* significat, & qui ita existimant, næ illi haud dum etiam multa Græcè legerunt. Quid cùm Græci dicunt, τοσαῦτα εἶπὼν ἐπαύσατο, &, καὶ ταῦτα εἰπὰς ἐπαῦσε, & τοσαῦτα ὁ Κόμμοδος εἰπὼν εἰς ἡ αὐλὴ ἐπανῆλθεν, & Ioseph. in 11. ἀρχαιολογ. ἐ τοσάτα δεῖ σόμεθα, &c. sub finem cap. 111. quomodo verteres? Videsis, hæc una vocula sensum pervertit. Nimirum non animadverterat Interpolator τοσῶτο nil esse aliud in hujusmodi loquendi generibus, quàm τῶτο. Cujus rei pudet citare testes; Tamen si vacat, adi Suidam & Stephanum. Interpretem corrupit Interpolator. *Idem.*

2 Χρυσοῦ βίῳ] Ita Pindarus χρυσᾶς ἵππους vocavit eximios. ita Catullus *aureolos pedes* puellæ, & alia ὅσα κάνις. Sed non modò χρυσᾶς pro pulchro, verùm & ἀργυρᾶς. Ita plerumque exponit Interpres Homeri, quem ineruditum vulgus Didymum vocat. *Idem.*

3 Ἀναμιχθῆναι τῇ αἰθέρι] Quod suprà dixerat ἐξαερωθῆναι. Idem.

1 Περ-

πως, δείξας αὐτοῖς ὃν χρὴ τρόπον θνητὰ κἀφθαρτα φρονεῖν. πάνυ ἂν δεῖ μᾶλλον τοὺς ἀνθρώπους Φιλοκτήτας γνῶναι. οἱ μὲν ἂν ἀνοητότεροι τῶν ἀνθρώπων, ἐδάκρυον, ἐβόων σώζειν τοῖς Ἕλλησιν. οἱ δὲ ἀνδρωδέστεροι, ἐκεκράγεισαν, πλὴν τὰ δεδογμένα. ὑφ' ὧν ὁ πρεσβύτης ἀμετρίως ἐθορυβήθη, ἐλπίζων πάντως ἐξεδεῖν αὐτὸν, καὶ μὴ [1] αὐθήσεσθαι τῷ πυρί, ἀλλὰ ἄκοντα δὴ καθέξειν ἐν τῷ βίῳ. τὸ δὴ τελεῖν τὰ [2] δεδογμένα, ἀδόκητον αὐτῷ φανεῖσθαι, [3] ὠχεῖαν μᾶλλον ἐποίησε. καίτοι ἤδη νεκρικῶς τῷ χροιᾷ ἔχοντι, καὶ νὴ Δία ὑποτρέμοντι. ὥστε καταπαῦσαι τὸν λόγον. ἐγὼ γοῦν, εἰκάζεις οἶμαι πῶς ἐγέλων. ὅδε γὰρ ἐλεεῖν ἄξιον ἦν, ὅτῳ δυσέρωτας τῆς δόξης ἀνθρώπου ὑπὲρ ἅπαντας, ὅστε [4] τῇ αὐτῇ ποινῇ ἐλαύνοντο. παρεπέμποντο δ' ὅμως ὑπὸ πολλῶν, καὶ συνεφορεῖτο τῇ δόξῃ, ἀποβλέποντες ἐς τὸ πλῆθος τῶν θαυμαζόντων, ὃν εἰδὼς ὁ ἄθλιος ὅτι ἐπὶ τῷ σταυρῷ ἀπαγομένοις, καὶ ὑπὸ δημίῳ ἐχομένοις, πολλοὶ παίσιος ἔπονται. καὶ δὴ τὰ μὲν Ὀλύμπια, τέλος εἶχε, κἀλλίστα Ὀλυμπίων χρώμενα, ὧν ἐγὼ εἶδον, πεζάκις ἤδη ὁρῶν. ἐγὼ δ', ὁ γὰρ ἐμὲ διαπορῆσαι ὀκνήσας ἅμα πολλῶν ἐξιόντων, ἄκων ὑπελειπόμην. ὁ δ', ἀεὶ ἀναβαλλόμενος, prodesse, ostendendo ipsis quo pacto mors sit contemnenda. Itaque oportet ut omnes homines Philoctetæ mihi fiant. Quare stultiores homines flebant, & clamabant, serva te Græcis incolumem. Sed cordatiores exclamabant, perfice quæ decrevisti. Quibus ille senex non mediocriter est turbatus, cùm speraret fore ut ab omnibus cohiberetur, nec eum in ignem immitterent, sed invitum in vita retinerent. Sed cum ipsi ex insperato accidisset, ut quæ decreverat, essent peragenda, magis expalluit & cùm jam mortui colorem præ se ferret, per Iovem etiam subtrepidavit. Itaque finem dicendi fecit. Quantum autem ego riserim, opinor, conjicis. Neque enim commiseratione dignus erat homo ita miserè supra omnes gloriæ cupidus, quotquot hac pœna exagitantur. A multis tamen deducebatur, & gloria saturabatur conversis ad multitudinem admirantium oculis, nescius miser ille, multò plures sequi eos qui ad crucem ducuntur, & à carnifice tenentur. Et jam Olympia finem habebant, quæ quatuor illorum quæ vidi Olympiorum fuerunt pulcherrima: quum ego (non enim multis simul abeuntibus currum habere licebat) invitus relinquebar. Ille verò sem-

1 Αὐθήσεσθαι τῷ πυρί] *Nec eum in ignem mitterent.* Interpolat. falsò. Non metuebat Peregrinus ne in ignem ab astantibus mitteretur, (nil quidquam tale in toto libello) sed non arbitrabatur permissuros unquam, ut se se in ignem sponte & ultro conjiceret; qui sensus longè alius est. Interpretem sequi noluit corrector. *Tan. Faber.*

2 Δεδογμένα, ἀδόκητον] Restitue ut in MS. R. δεδοξασμένα, πάνυ ἀδόκητον αὐτῷ, &c. *Idem.*

3 Ὠχειᾶν μᾶλλον] Rectiùs & elegantiùs in Cod. MS. Bibl. Reg. ὠχειᾶν ἔτι μᾶλλον ἐποίησε. Idem.

4 Τῇ αὐτῇ ποινῇ ἐλαύνοντας] *Hac pœna exagitantur.* Interp. Sed vertendum fuit, *hac Furia exagitantur*; Ποινὴ enim hoc loco Furia est; res notior quàm ut probari debeat. Inde suprà dixit Lucianus δόξης ἐριννύι. Idem.

[1] νύκτα τὸ πελλαῖον προειρηκὼς ἐπιδείξασθαι τὴν καῦσιν. καί με τῶν ἑταίρων τινὸς παραλαβόντος περὶ μέσας νύκτας, ἐξαναστὰς, ἀπῄειν εὐθὺ τῆς [2] Ἁρπίνης, ἔνθα ἦν ἡ πυρά. στάδιοι πάντες οὗτοι εἴκοσιν ἀπὸ τῆς Ὀλυμπίας κατὰ τὸν ἱππόδρομον, ἀπιόντων πρὸς ἕω. καὶ ἐπεὶ τάχιστα ἀφικόμεθα, καταλαμβάνομεν πυρὰν νενησμένην ἐν βάθει, ὅσον ἐς ὀργυιὰν τὸ βάθος. [3] δᾷδες ἦσαν τὰ πολλά. καὶ παρεβέβυστο τῶν φρυγάνων, ὡς ἀναφθείη τάχιστα. καὶ ἐπειδὴ ἡ σελήνη ἀνέτειλεν, ἔδει γὰρ κἀκείνην θεάσασθαι τὸ κάλλιστον τοῦτο ἔργον, πρόεισιν ἐκεῖνος ἐσκευασμένος ἐς τὸν αἰεὶ τρόπον, καὶ ξὺν αὐτῷ τὰ τέλη τῶν κυνῶν. καὶ μάλιστα ὁ γεννάδας [4] ὁ ἐκ Πατρῶν, δᾷδα ἔχων, οὐ φαῦλος δευτεραγωνιστής. ἐδᾳδοφόρει δὲ καὶ ὁ Πρωτεύς. καὶ προσελθόντες, ἄλλος ἀλλαχόθεν ἀνῆψαν τὸ πῦρ μέγιστον, ἅτε ἀπὸ δᾴδων, καὶ φρυγάνων. ὁ δὲ, καί μοι πάνυ ἤδη πρόσεχε τὸν νοῦν, ἀποθέμενος τὴν πήραν, καὶ τὸ τριβώνιον, καὶ τὸ ἡράκλειον ἐκεῖνο ῥόπαλον, ἔστη ἐν ὀθόνῃ ῥυπώσῃ ἀκριβῶς. εἶτα ᾔτει λιβανωτὸν ὡς ἐπιβάλοι ἐπὶ τὸ πῦρ. καὶ

ſemper differens, noctu tandem præmonuit, ſe combuſtionem ſui ſpectandam exhibiturum. Et cùm quidam ex ſociis circa mediam noctem experrectum me aſſumpſiſſet, ad Harpinam ubi erat rogus, rectà contendi. Erant integra viginti ſtadia, ab Olympia per hippodromum, ad auroram euntibus. Et quumprimum advenimus, deprhendimus pyram in profundo congeſtam ad ulnæ circiter modum profundam. Crebræ inerant faces, eratque ſarmentis referta, ut citiſſimè conflagraret. Et poſtquam exorta eſt luna, quam etiam pulcherrimi hujus facinoris ſpectatricem eſſe oportebat, prodit ille eo quo ſemper ſolebat modo exornatus, & cum ipſo Cynicorum agmina: & potiſſimùm generoſus ille Patrianus, facem tenens, non malus ſecundarum partium actor. Facem quoque geſtabat Proteus: & accedentes, alius alia ex parte, ignem maximum, ut pote ex facibus & ſarmentis accenderunt. Hic verò, & jam mihi mentem penitus adverte, depoſita pera, lacero pallio, herculeaque illa clava, ſtetit in amiculo planè ſordido. Deinde poſtulato thure, quod in ignem injiceret, acce-

1 Νύκτα προειρηκὼς] *Noctu præmonuit.* Interpolator. malè. νύκτα enim hoc loco non eſt pro νυκτὸς, ſeu νύκτωρ, ſed προειρηκὼς νύκτα dixit Lucianus, quemadmodum Iuvenalis, de Statio, opinor, *promiſitque diem.* Apud Ciceronem eſt, & apud Varronem & Livium, *prodixit* ſeu *prædixit diem.* Interpres proximè ad verum, *noctem ei rei deſtinavit.* Tan. Faber.

2 Ἁρπίνης] Quid ſit Harpina ſeu Harpinna, docebit Pauſanias in Eliacis. *Idem.*

3 Δᾷδες ἦσαν τὰ πολλά] Interpres ſic vertit, longe certe ab auctoris mente, qui pyræ formam & materiam deſcribit. Putavit interpres δᾷς non aliud ſignificare quam *fax.* Sed eſt arboris ſpecies, quæ Latinis *tæda* dicitur, de qua Plinius paſſim, & ideo vertendum erat, *è tæda ut plurimum conſtabat.* Palm.

4 Ὁ ἐκ Πατρῶν] *Ille Patranus.* Interp. Stephanus, ſeu Hermolaus ἐν τοῖς ἐθνικοῖς agnoſcit Πατρεὺς, at Πατρανὸς non agnoſcit. Itaque dicendum fuerat *Patrenſis*, ut uſurpavit Cicero. Ceterum locus hic de Theagene eſt intelligendus. *Tan. Faber.*

1 Ἀπο-

ἀναδόντος τινὸς, ἐπίβαλέ τε, καὶ εἶπεν ἐς τὸν μεσημβρίαν ἀποβλέπων, καὶ γὰρ ἐς τοῦτο ἥκει τὸν τραγῳδίαν ὦ ἡ μεσημβρία, δαίμονες πατρῷοι, καὶ πατρῷοι, δέξασθέ με ὑμεῖς. τοιαῦτα εἰπὼν, ἐπήδησεν εἰς τὸ πῦρ. ὁ μὲν οὖν ἐκεῖτό γε, ἀλλὰ περιεκάη ὑπὸ τῆς φλογὸς, πολλῆς ἐρρύης. αὐτὸς ὁρῶ γελῶντά σε ὦ καλὲ Κρόνιε, τὴν κωμῳδοποιὸν καὶ δραματοῦς. ἐγὼ δὲ τοὺς πατρῴους μὲν δαίμονας ἐπεβοώμην, καὶ τὸ δὲ ὀφθαλμὼ ἠπώμην. ὅτε δὲ τοὺς πατρῴους ἐπεκαλέσατο, ἀναμνησθεὶς τοῦ φόνου ἐρρύην, οὐδὲ καλέσαι ἠδυνάμην τὸν γέλωτα. οἱ Κυνικοὶ δὲ περιστάντες τὸν πυρὸν, οὐκ ἐδάκρυον μὲν, σιωπῇ δὲ ἐνεδείκνυντο λύπην τινά, εἰς τὸ πῦρ ὁρῶντες, ἄχρι δὴ [1] ἀποπνιγῆς ἐπ' αὐτοῖς, ἀπίωμεν φησὶ ὦ μάταιοι. ὁ γὰρ ἡδὺ τὸ θέαμα ὠπτημένον χρῆσθαι ὁρᾶν, κνίσης ἀναπιμπλαμένους πονηρᾶς. ἢ περιμένετε ἐς ἂν γραφεύς τις ἐπέλθῃ, ἀπεικάσῃ ὑμᾶς, οἷους τοὺς ἐν τῷ δεσμωτηρίῳ ἐποίησε τῷ Σωκράτει Δημοφάνης; ἐκείνοις μὲν γὰρ ἀναγκαῖον, καὶ ἐλοιδοροῦντο μοι. ἔνιοι δὲ, καὶ [2] ἐπὶ τοὺς βακτηρίας acceptum à quodam, injecit, & ad meridiem respiciens (etenim meridies etiam ad tragœdiam hanc pertinebat) dixit O materni, paternique dæmones excipite me propitii. Quibus dictis in ignem insiliit: nec visus est amplius, sed à flamma, quæ se magnam attollebat, est circumfusus. Iterum video te ridentem, egregie Cronie, fabulæ catastrophem. Ego autem per Iovem, non magno vertebam vitio ipsi quòd maternos dæmonas inclamaret. Sed quando patrios quoque invocavit, recordatus eorum quæ de cæde patris dicta sunt, non potui risum continere. Porrò Cynici rogum circumstantes, non flebant quidem: sed silentio mœrorem quendam præ se ferebant, ignem inspicientes, donec odore malè affectus, abeamus inquam ô stolidi. Non enim jucundum est spectaculum senem torrefactum videre, cum nidore malo impleamur. An expectatis dum adveniat pictor qui vos depingat, quales in carcere Socrati amicos appingunt? Illi autem indignabantur, meque convitiis proscindebant: nonnulli etiam ad fustes venerunt.

1 Ἀποπνιγῆς ἐπ' αὐτοῖς] *Odore malo affectus.* Interp. sed nil tale. Vbi enim, quæso, odor ille malus in ἀποπνίγεσθαι? Quid autem? αὐτοῖς ad quid refertur nisi ad Cynicos περιστάντας τὸ πυρὸν, ut à Luciano describuntur? Sed ignoravit interpres quid sit ἀποπνίγεσθαι ἐπ' ἀνθρώπῳ aut quid tale, præsertim vero apud Atticos, quos hic noster studiosissimè imitatur. Exempla sunt passim apud Aristophanem, & Demosthenem, &, (quis Interp. indiligentiam non miretur?) apud ipsummet Lucianum in dialogis ἑταιρικοῖς. Est autem ἀποπνίγομαι ὑπὸ τέτῳ περὶ ἐμοῦ quod Latini dicunt, *Ea res me urit, me enecat*, Terent. *Vro hominem.* Horat. *Vror seu tibi candidos*, &c. Aristophanes κάομαι. Sed in re ita perspicua sit φεισθὲ γὰρ παραδείγματον διὰ τὸ πλῆθος. Tan. Faber.

2 Ἐπὶ τὰς βακτηρίας ἦξαν] *Ad fustes venerunt.* Interpol. istud verbum non ita vertendum fuit, quia aliter scribendum, scilicet ἦξαν *irruerunt, involarunt*, &c. Estque Attica syncope ab ἄϊαντο, ut apud Aristophanem linguæ Atticæ canonem legitur, ἐκ Πλούτῳ.

Ἐξηλάθησαν ἓν δύο δράκοντ' ἐκ τοῦ νεῶ,
Exiluerunt è templo dracones duo.

ita alibi Aristophanes, & ei synchronos Euripides. atque ita legisse interpretem, fi-

ἦξαν. εἶτα ἐπειδὴ ἠπείλησα ξυναρπάσας πάσας ἐμβαλεῖν εἰς τὸ πῦρ, ὡσὰν ἔποιτο τῷ διδασκάλῳ, ἐπαύσαντο, καὶ ἐρωτῶν ἦρον. ἐγὼ δὲ ἐπανιὼν, ποικίλως ἐπῄειρε πρὸς ἐμαυτὸν συνόντι τὸ φιλόδοξον, οἷόν τι ἐστὶ ἀναλογιζόμενον, ὡς μόνῳ ἔστι τὸ ἔρως ἄφυκτον, καὶ τοῖς πάνυ θαυμασοῖς εἶναι δοκοῦσιν. ἐχ ὅπως ἐκείνῳ τάνδρὶ, καὶ τἆλλα ἐμπλήκτως, καὶ ἀπονενοημένως βεβιωκότι, καὶ οὐκ ἀναξίως τοῦ πυρός. εἶπε συνετύγχανον πολλοῖς ἀπιοῦσιν, ὡς ἰδόντες τὸν αὐτοί. ὥοντο γὰρ ἔτι καζελήψεσθαι ζῶντα αὐτόν. καὶ γὰρ τὸν τῇ ὑστεραίᾳ διεδίδοτο, ὡς [1] πρὸς ἀνίσχοντα τὸν ἥλιον ἀπαντῶντα, ὥσπερ ἀμέλει τὰς Βραχμᾶνας φασὶ ποιεῖν, ἐπιβήσεσθαι τοῦ πυρᾶς. ἀπίστρεφον δ' ἔντες πολλὰς αὐτῶν, λέγων ἤδη πεπλέσθαι τὸ ἔργον, οἷς μὴ τὸν αὐτὸν ἐφικτὸν ἦν, κἂν αὐτὸν ἰδεῖν τὸν τόπον, καί τι λείψανον καταλαμβάνειν τοῦ πυρός. ἔνθα δὴ ὦ ἑταῖρε, μυρία περάγματα εἶχον, ἅπασι διηρθρωμένος τὰ ἀνακείμενα, καὶ ἀκριβῶς ἐκπυνθανόμενος. εἰ δέ τινα [2] χαρίεντα, ἐδίδουν τούτοις ἀνερωτῶσι, καὶ ἀκριβῶς περιῄειν. ἐπειδὴ δὲ ἠπείλησα ξυναρπάσας τινὰς ἐμβαλεῖν εἰς τὸ πῦρ, ὡς ἂν ἕποιντο τῷ διδασκάλῳ, ἐπαύσαντο, καὶ ἐρωτῶν ἦρον. ἐγὼ δὲ ἐπανιὼν, ποικίλως ἐπῄειρε πρὸς ἐμαυτὸν συνόντι τὸ φιλόδοξον, οἷόν τι ἐστὶ ἀναλογιζόμενον, ὡς μόνῳ ἔστι τὸ ἔρως ἄφυκτον, καὶ τοῖς πάνυ θαυμασοῖς εἶναι δοκοῦσιν. ἐχ ὅπως ἐκείνῳ τάνδρὶ, καὶ τἆλλα ἐμπλήκτως, καὶ ἀπονενοημένως βεβιωκότι, καὶ οὐκ ἀναξίως τοῦ πυρός. εἶπε συνετύγχανον πολλοῖς ἀπιοῦσιν, ὡς ἰδόντες τὸν αὐτοί. ὥοντο γὰρ ἔτι καζελήψεσθαι ζῶντα αὐτόν. καὶ γὰρ τὸν τῇ ὑστεραίᾳ διεδίδοτο, ὡς [1] πρὸς ἀνίσχοντα τὸν ἥλιον ἀπαντῶντα, ὥσπερ ἀμέλει τὰς Βραχμᾶνας φασὶ ποιεῖν, ἐπιβήσεσθαι τοῦ πυρᾶς. ἀπίστρεφον δ' ἔντες πολλὰς αὐτῶν, λέγων ἤδη πεπλέσθαι τὸ ἔργον, οἷς μὴ τὸν αὐτὸν ἐφικτὸν ἦν, κἂν αὐτὸν ἰδεῖν τὸν τόπον, καί τι λείψανον καταλαμβάνειν τοῦ πυρός. ἔνθα δὴ ὦ ἑταῖρε, μυρία περάγματα εἶχον, ἅπασι διηρθρωμένος τὰ ἀνακείμενα, καὶ ἀκριβῶς ἐκπυνθανόμενος. εἰ δέ τινα [2] χαρίεντα,

nerunt. Sed postquam minatus sum me correptos aliquos conjecturum in ignem, ut præceptorem sequerentur destiterunt, & pacem egerunt. Ego autem revertens, variis modis, amice, apud me cogitabam de gloriæ amore, qualis ille sit reputans, quàm solus hic amor sit inevitabilis, etiam iis qui admirandi esse censentur: nedum illi viro, qui inter cætera stolidè & insipienter vixit, & ita ut igne non esset indignus. Exinde in multos incidebam qui spectatum ibant, cùm putarent fore ut eum adhuc vivum invenirent. Nam hoc pridie divulgatum erat, eum salutato sole oriente, quemadmodum Brachmanas factitare dicunt, pyram conscensurum. Itaque plerosque illorum ab incepto itinere averti, dicens rem omnem esse jam confectam: quibus ne hoc ipsum quidem diligentia dignum erat, vel ut locum ipsum viderent, & aliquas ignis reliquias invenirent. Hîc amice, infinita negotia habebam, dum omnibus inquirentibus, & accuratè percontantibus differebam. Quòd si gratum aliquem vidissem, eorum

dem fecerit ejus versio, sic enim habet, *A nonnullis quoque eorum ad fustes concursum est.* Vides lector, quantum Interpolatori debeat Interpres. Quid si libellum aliquem absque ullo duce interpretandum suscepisset? *Tan. Faber.*

1 Πρὸς ἀνίσχοντα τὸν ἥλιον ἀπαντῶντα] Legendum est voce unica προσανίσχοντα, id enim postulat τὸ ἀπαντᾶν. προσανίσχω & προσανίσχω, *orior.* Prius illud apud Suidam, qui προσανίσχοντι, vertit per ἐξίσχοντι, qui locus à Porto malè intellectus est. Vertendum enim fuerat προσανίσχοντι *id est orienti*, ut ἔξεχ ὃ φιλ' ἥλιε. Apud eundem Suidam linea sequenti lego unica voce προσανίσχοντα ἥλιον, ἀνατέλλοντα. Quem locum esse Luciani puto, hunc ipsum, inquam, qui nunc nobis in manibus est. *Idem.*

2 Χαρίεντα] *Gratum.* Interp. Satis prodit nescire se quid sit χαρίεις. Est enim præter significationes vulgares *doctus, peritus, eruditus.* Id fusè ostendit Casaubonus in commentariis ad Athenæum, *doctiu, Jupiter, & laboriosis.* Sed ne ἀσύμβολα abeam, addam loca aliquot. Lucianus in libello cui titulus est, πῶς δεῖ ἱστορίαν συγγράφειν, ita scribit. πλὴν ἀλλὰ ματρεμάτρος γε ὁ ἰδιώτης ἕτος ἐστὶ, αὐτὸς μὲν αὐτίκα δήλου ὢν οἷος ἦν, ἄλλῳ δέ τινι χαρίεντι & συνομβρίῳ ἱστορίαν μετα-

χειρι-

[1] ψιλὰ ἂν ὥσπερ σὺ τὰ πραχθέντα διηγούμην. πρὸς δ' τοὺς [2] βλάκας, καὶ πρὸς τὴν ἀκρόασιν κεχηνότας, ἐπῳδήν τινα παρ' ἐμαυτῷ, ὡς ἐπειδὴ ἀνήφθη μὲν ἡ πυρά, ἐνέβαλε δὲ φέρων ἑαυτὸν ὁ Πρωτεύς, σεισμῷ πρότερον μεγάλῳ γενομένῳ, σὺν μυκηθμῷ τῆς γῆς, καὶ ἀναπτάμενον ἐκ μέσης τῆς φλογὸς, οἴχεσθαι ἐς τὸν ἀέρα νὺν, ἀνθρωπίνῃ μεγάλῃ τῇ φωνῇ λέγων, [3] Ἔλιπον γᾶν, βαίνω δ' ἐς Ὄλυμπον. ὀνείδιον μὲν δὴν ἐπεφήπτοντο, καὶ προσκύνουν, ὑποφειδόμενοι. καὶ ἀνέκραγόν με λέγοντες πότερον, πρὸς ἕω, ἢ πρὸς δυσμὰς ἐνέχθη ὁ γύψ; ἐγὼ δ', τὸ ἐπελθὸν ἀπεκρινάμην αὐτοῖς. ἀπελθὼν δ' ἐς τὴν παννύχιον ἑστῶσαν πὶ πολιᾷ ἀνδρὶ, καὶ νὴ τὸν Δί' ἀξιοπίστῳ τὸ πρόσωπον ἐπὶ τῷ πώγωνι, καὶ τῇ λοιπῇ σεμνότητι, τά τε ἄλλα διηγούμην περὶ τοῦ Πρωτέως, καὶ ὡς μὴ τὸ καυθήναι, θεάσαιτό αὐτὸν ἐν λάρνακι ἐδῶπι μικρὸν ἔμπροσθεν, καὶ νῦν ἀπολίποι τὸν

corum quæ gesta erant, vel tenuissima, quemadmodum tibi, exponebam. Sed stupidis, & narrationi inhiantibus, tragicum aliquid comminiscebar, ut postquam incensa est pyra, seque in ignem conjecit Proteus, magno terræ motu priùs orto cum mugitu, vultur è media flamma subvolans, in cœlum abiit, magna voce humana dicens, Reliqui terram, in Olympum commigro. Proinde obstupescebant illi, & subhorrescentes adorabant: & quærebant ex me, utrum ad ortum, an ad occasum subductus esset vultur: ego verò quicquid succurrebat, iis respondebam. Porrò profectus ad celebritatem, incidi in virum canum, ac per lovem cui vultus authoritatem pariebat, ob barbam, reliquamque gravitatem, quique inter cætera de Proteo narrabat, se postquam conflagrasset, conspexisse eum paulò antè alba veste amictum, & nunc reliquisse ambulantem hilari

χειρίσασθαι πονηκώς. Vide τὸ χαρίεντα & τὸ ἰδιώτην inter se opponi. Sed is locus Luciani pessimè conversus est. Apud Plutarchum cùm Periander quidam, medicinæ arte clarus, laudaretur, verùm mala poëmata scriberet, ei Archidamus, τί δὴ ποτε, inquit, ὦ Περίανδρε, ἀντὶ χαρίεντος ἰατροῦ κακὸς ποιητὴς καλεῖσθαι ὀκνεῖς. Vbi iterum videre est, κακὸν ποιητὴν opponi χαρίεντι ἰατρῷ. Hunc locum malè intellexit Raphaël Regius. *Tan. Faber.*

1 Ψιλὰ ἂν ὥσπερ σὺ τὰ πραχθέντα διηγούμην] *Eorum quæ gesta erant vel tenuissima, quemadmodum tibi, exponebam.* Interpolator. Vbi, quis risum vel indignationem teneat? Hisce ne licere hominibus bonos scriptores attingere? & quæ optimè ab interprete erant conversa, depravare? Sic enim planè & disertè interpres. *Illi rem omnem nudè & simpliciter, ut acta erat, quemadmodum tibi, commemorabam.* Idem.

2 Βλάκας] Hos Dial. Alex. & Pseudom. vocabat πάχεις. Bourd.

3 Ἔλιπον γᾶν] Ex tragicorum aliquo. Sed cur opus fuit dicere γᾶν potiùs quàm γῆν? Facit ea res πρὸς τὸ σεμνὸν, novæque apotheosi magis convenit. Somnium, inquies. At audi Eustathium ad Iliad. Quo loco ait Athenienses prætulisse τὸ, ὦ Δάματερ Doricum τῷ, ὦ Δήμητερ, quod commune erat & Atticum etiam. Locum ipsum præstat apponere. Ἀθηναῖοι δὲ περοσλόμβροι τῷ, ὦ Δήμητερ, κοινῇ ὄντος ἐν Ἀττικῇ, τὸ, ὦ Δάματερ, Δωρικόν, ὅτε τι θαυμαστικῶς λέγωσι, μαρτυροῦσιν ἐν αὐτοῖς σεμνὰ τῇ φωνῇ τὸ Ἄλφα. Possem addere Hermogenis locum lib. I. περὶ ἰδεῶν, cap. VI. ubi agit περὶ τοῦ σεμνότητος; Sed non vacat transcribere. *Tan. Faber.*

παστάδα φαιδρὸν ἐν τῇ [1] Ἑπταφώνῳ Στοᾷ, [2] κηλίνῳ τὲ ἐστεμμένον. εἶτ' ἐπὶ πᾶσι ἐφθέγξατο γύπα διομνύμενον, ἢ μὲν αὐτὸς ἐωρακέναι ἀναπεφυκὸς ἐκ τῆς πυρᾶς, [3] ὃν ἐγὼ μικρὸν ἐμπροσθεν ἀφῆκα πέτεσθαι, [4] καταγελῶντα τῶν ἀνοήτων, καὶ βλακικῶν τὸν τρόπον. ἐννοῶ τοιπὸν οἷα εἰκὸς ἐπ' αὐτῷ γίνεσθαι. ποίας μὲν μελίττας ἐπιφοιτήσεσθαι ἐπὶ τὸ πτῶμα, πίνας δ' ἂν τέττιγας οὐκ ἐπαγαγέσθαι, [5] πίνας δ' ἡρῴνας οὐκ ἐπιπτήσεσθαι, καθάπερ ἐπὶ τὸν Ἡσιόδου πάρον, καὶ τὰ τοιαῦτα; εἰκότως μὲν γὰρ παρά τε Ἡλείων αὐτῶν παρά τε τῶν ἄλλων Ἑλλήνων, οἷς καὶ ἐπεξελκύειν ἔλεγεν, αὐτίκα μάλα οἶδα πολλὰς ἀναπεμπομένας. φασὶ δὲ πάσαις χρῆσθαι ταῖς εὐδόξοις πόλεσιν ἐπιστολὰς ἀφιέμενον αὐτὸν, [6] ἀφηκέναι τινὰς, καὶ διαθήκας, καὶ νόμους.

hilari vultu in Heptaphono Stoa, & oleastri corona redimitum. Postremò addidit, vulturem dejerans, se ex pyra subvolantem conspexisse, quem ego paulò antè volare omisi, stultos, stupidosque deridentem. Cæterùm considera, quæ propter ipsum verisimile est futura. Quales apes locum non sunt frequentaturæ, quæ cicadæ non accessuræ, quæ cornices non advolaturæ, quemadmodum ad sepulchrum Hesiodi, & similia? Imagines enim ab Eleis ipsis, cæterisque Græcis, quibus etiam scripsisse dicebat, scio multas protinus erectum iri. Ajunt autem ipsum omnibus ferme celebrioribus civitatibus epistolas misisse, testamenta quædam, admonitiones, & leges. Et

1 Ἑπταφώνῳ Στοᾷ] Pausanias in Eliacis auctor est, dictam quoque fuisse στοὰν ἡλίου, (cave cum Attica eandem esse putes) & à nonnullis Ἡχὼ Στοὰν appellatam. Rationem addit; λέγουσι δὲ ἄνδρι, ἐπιδικῆς ὑπὸ τῆς ἠχοῦς ἡ φωνὴ δὶς ἢ τρὶς ἢ πλέον ἔπι κροδιδοῖ. p. 170. Editionis Sylburgianæ. *Tan. Faber.*

2 Κοτίνῳ] Videlicet corona Olympiaca. *Idem.*

3 Ὃν ἐγὼ μικρὸν ἐμπροσθεν ἀφῆκα πέτεσθαι] *Quem ego paulo antè volare omisi.* Interpol. quod quid potest esse deterius? Luciani facetissimum dictum aperiam. Dixerat suprà χαριέσατο scriptor, se, dum Peregrini mortem fatuis quibusdam & κεχηνόσιν ἀνθρωπαρίοις narrat, paucula quædam ὑπηργαμδῦσαι: inter cetera autem evolasse vulturem è rogo, &c. Quæ res citò in plures sparsa est, ut est *humanum genus avidum auricalarum*, ait Lucretius. Itaque adeo hic senex, credulus & religiosè mendax, vidisse se dicit vulturem illum; & tamen, ait Lucianus, memor eris, optimè Croni, me auctorem fuisse illius fabellæ, neque τῷ ὄντι quidquam tale factum fuisse; nam, nesciens ne sis, vulturem ego illum ἀφῆκα πέτεσθαι, illum è sinu emiseram, id est, mendaciolum illud deridendis istis fungis aspersseram, &c. Interpres corruptus ab Interpolatore scripserat: *Quem ego paulo antè volantem dimiseram.* Idem.

4 Καταγελῶντα τῶν] Lego καταγελῶν τῶν, alioqui διὰ σημαίνω dictus fuerit vultur καταγελᾶν τῶν ἀνοήτων. Idem.

5 Τίνας δὲ κορώνας ἰὰ] Æ. Menagius in animadversionibus ad Diogenem Laërtium multis scriptorum testimoniis confirmat legendum esse τίνας χελιδόνας, quæ verissima & maxime congruens lectio est. *Alm.*

6 Διαθήκας τινὰς] *Testamenta.* Interp. διαθήκας καὶ παραίνεσις, verte, *præcepta & admonitiones.* Alludit ad Pythagoræos, à quibus sua præcepta ita vocitabantur. At fortasse, dixerit quispiam, alluserit ad καινὴν διαθήκην Christianorum Lucianus, ut est semper derisor. Et si id concederem, non tamen inde sequeretur vocem hanc verti per *testamentum* debere. Nam ἡ καινὴ διαθήκη significat novum fœdus, quem-

[1] καὶ τινας ἐπὶ τούτων πρεσβεύσας τῶν ἐξαίρων ἐγκεχύσθαι, νεκροκήλας, καὶ περιτροδρόμους προσαγορεύουσι. τοῦτο τέλος ἦν καὶ καταδικασμὸς Πρωτέως ἐγένετο, ἀνδρὸς ὡς βραχεῖ λόγῳ πολλαβεῖν, καὶ τὴν ἀλήθειαν μὴ ἀδεκπώποτε ἀποκλείψαντος, ἐπὶ δόξῃ δὲ, καὶ τῇ παρὰ τῶν πολλῶν ἐπαίνῳ, ἅπαντα εἰπόντος ἀεὶ, καὶ πράξαντος, ὡς ἐς πῦρ ἁλέσαι, ὅτε μήθ' ἀπολαύσειν τῶν ἐπαίνων ἔμελλεν, ἀναίσθητος αὐτῶν γενόμενος. ἐν ἔτι σοι προσδιηγησάμενος, παύσομαι, ὡς ἔχῃς ἐπίπολυ γελᾶν. οἶσθα μὲν γὰρ πάλαι οἶσθα σὺ καὶ ἄκουσας μου, ὅτε ἦκον ἀπὸ Συρίας διηγούμενός σοι, ὡς ἀπὸ Τροωάδος συμπλεύσαιμι αὐτῷ, καὶ τὴν τε ἄλλην τὴν ἐν τῷ πλῷ τρυφὴν, καὶ τὸ μεσοράκιον τὸ ὠρχίον, ὃ ἔπεισε Κυνίζειν, ὡς ἔχοι δὲ αὐτὸς τινὰ [2] Ἀλκιβιάδην, καὶ ὡς ἐπιζέρα χθὲς μὲν τὰ νυκτὸς ἐν μέσῳ τῷ Αἰγαίῳ, [3] γνόφος καταδάντος, καὶ κῦμα παμμέγεθες ἐγείραντος, ἐκίνησε μὲν τὰ γυναικῶν ὁ

Et quosdam ex sociis ad hæc legatos designavit, quos mortui nuntios, & Orci cursores appellavit. Hic finis fuit infœlicis illius Protei, viri, ut paucis perstringam, qui veritatis rationem nullam unquam habuit: sed ad gloriam, laudemque à vulgo reportandam omnia semper dixit, & fecit adeò ut in ignem quoque insilierit, tum quum neque laudibus erat fruiturus, dempto illi à morte sensu. Vno adhuc tibi narrato, finem faciam, quò habeas unde abundè rideas. Illa enim jamdudum nosti, siquidem me, quumprimum ex Syria veni narrantem audivisti, ut à Troade cum ipso navigarim, aliasque inter navigandum delicias, & formosum adolescentem, cui persuasit ut Cynicæ sectæ se addiceret, videlicet, ut esset etiam ipsi Alcibiades: utque noctu perturbatus fuerit medio in Ægæo, caligine oborta, & fluctum ingentem excitante, utque cum mulieribus plorarit

quemadmodum ἡ παλαιὰ διαθήκη vetus fœdus. Quis enim ibi mortuus est, cujus ea lex dici queat testamentum? *Tan. Faber.*

1 Καί τινας ὅπὶ τούτων πρεσβεύτας] Legendum est ὅπὶ τούτοις finem enim & πρεσβεύειν designat istuc ἐπί. Cùm hæc ad oram libelli asscripsissem, animadverti in Cod. Reg. legi ἐπὶ τούτῳ. Cujus lectionis sententia eadem planè est. *Idem.*

2 Ἀλκιβιάδην τινά] Amores & παιδικὰ Socratis, ut vulgus scriptorum existimat; sed quàm ab hac fœditate remotus fuerit Socrates, omnium, quotquot unquam fuere, hominum optimus & sanctissimus, satis superque ostendunt divina illa Xenophontis ὑπομνημονεύματα. Tum præterea ipsius vita nuper à viro doctissimo, & linguæ Græcæ peritissimo D. Carpentario conscripta. Hoc itaque ausim asserere;

Si quis morte obita sensus tellure sub ima est,
Socratici gaudent Manes, & grandior Vmbra
Ambulat Elysium, tanti scriptoris honore. Idem.

3 Γνόφος καταδὰν καὶ κῦμα παμμέγεθες ἐγείραντος] *Caligine oborta & fluctum ingentem excitante.* Interpol. perlime. γνόφος enim hoc loco *turbo* est. Idque satis ostendit nomen appositum καταδὰς. Deinde, qui quæso fieri possit ut *caligo attollat mare*, quod diceret Lucianus, καὶ κῦμα παμμέγεθες ἐγείραντος? Rem verò terribilem; Caliginem noctu fuisse. Videlicet sunt hæc ægri somnia. Intelligit enim Lucianus turbinem illum qui vulgò dicitur ἀνεμοῖας, de quo Apuleius, in libello de Mundo, & alii. Eustathius enim vocem hanc (γνόφος) deducit à νέφος.

Ple-

θανμαστὸς, καὶ [1] θανάτου κρείττων εἶναι δοκῶν. ἀλλὰ μικροῦ ὡς ἕωθεν ἐπελθούσης, ὡς σύνεια χρεὼν ἦν ἡμερῶν, πλεῖον οἶμαι ἢ ἑκατὸν ἐμφαγὼν, ἅμα τε τῇ νυκτὶ, καὶ ἑάλω πυρετῷ μάλα σφοδρῷ. τοῦτο δὴ μοι Ἀλέξανδρος ὁ ἰατρὸς διηγήσατο, μεταπεμψάμενος ὡς ἐπισκοπήσειεν αὐτόν. ἔφη οὖν καταλαβεῖν αὐτὸν χαμαὶ κυλιόμενον, καὶ τὸ φλοῖσμὸν ἐκφέροντα, [2] καὶ ψυχρὸν αἰτοῦντα πίνειν ἐρωῶντα, ἑαυτὸν δὲ μὴ δύνασθαι. κομιστὶ εἰπεῖν ἔφη ὡς αὐτὸν, ὡς εἰ πάντως θανάτου δέοιτο, ἥκειν αὐτὸν ἐπὶ τὰς θύρας αὐτόματον. ὥστε καλῶς ἔχειν ἕπεσθαι, μηδὲν δὲ πυρροῦ δεόμενον. τόνδε αὖ φάναι, ἀλλ' ἴσως ὁμοίως ἔνδοξος ὁ τρόπος γένοιτ' ἂν, πᾶσι κοινὸς ὤν. ταῦτα μὲν ὁ Ἀλέξανδρος. ἐγὼ δὲ, εἶδόν τε αὐτὸς πρὸ πολλῶν ἡμερῶν εἰδὼν αὐτὸν ἐγκεχρισμένον, ὡς ἀκριβακρύσειε τῷ δεδμεῖ φαρμάκῳ. ὁρᾷς; καὶ πάνυ τὰς ἀμβλυωπούσας ὁ Αἰακὸς παραδέχεται. ὅμοιον ὡς εἴ τις ἐπὶ ζημίαν ἀναβήσεσθαι μέλλων, τὸ σὺν τῷ δακτύλῳ προσπεπλασμένον θεραπεύοι. [3] τί σοι δοκεῖ ὁ Δημόκριτος εἰ ταῦτα

rarit admirandus ille, & qui morte potior videbatur. Sed paulò ante obitum, dies circiter novem, cùm plus æquo, ut opinor, comediſſet, evomuit noctu, & febre admodum vehementi eſt correptus. Quæ mihi medicus Alexander narravit, ad eum viſendum accerſitus. Ait ergo ſe illum ſemet humi volutantem inveniſſe, atque æſtum non ferentem, & frigidam magno deſiderio poſtulantem, ſe autem non dediſſe: at ipſi dixiſſe, ſi omnino mortem optaret, illam ultro ad januam eſſe venturam: ita ut rectè haberet eam ſequi, igne nihil indigens. Eum autem reſpondiſſe, hunc mortis modum, cùm ſit omnibus communis, non fore perinde glorioſum. Hæc quidem Alexander. Cæterùm ego, neque ipſe ante paucos dies vidi ipſum acri pharmaco unctum, ut lachrymas cieret. Viden'? Non omnino cæcutientes Æacus admittit. Perinde ac ſiquis in crucem aſcenſurus, digiti vulnuſculo medeatur. Quid tibi videtur facturus fuiſſe Democritus, ſi hæc vidiſſet?

Pleriſque omnibus dici videtur δύσφορος quaſi παρὰ τὸ δυνεῖν τὰ νέφη. Quæ tu paſſim reperies: neque juvat tranſcribere. *Tan. Faber.*

1 Θανάτου κρείττων] *Morte potior.* Interp. Quid ſit ἀνὴρ θανάτου κρείττων, omnes, opinor, norunt; quid ſit *Vir morte potior*, non item. Vertendum itaque fuerat, *Vir morte ſuperior, quem mortis metus non deprimit, non frangit*, ut è contra ἀνὴρ θανάτου ἥττων is eſt, qui mortis pavore debilitatur, proſternitur & planè abjicitur. *Idem.*

2 Καὶ ψυχρὸν αἰτοῦντα] Supple ὕδωρ: ellipſi. Vt νεκρὸν, pro νεκρὸν ὕδωρ. Vide Etymologicum Magnum in νεκρόν. A νεκρὸν, eſt Græcorhomaicum νερό. Menagius.

3 Τί σοι δοκεῖ ὁ Δημόκριτος] Hujus loci venuſtatem corrupit Interpolator. *Quid tibi*, inquit, *videtur facturus fuiſſe Democritus, ſi hæc vidiſſet? meritò virum irriſiſſet.* Interpres autem, antequam interpolatus fuiſſet, quanto melius? *Quid tibi*, inquit, *facturus fuiſſe videtur Democritus, ſi horum ſpectator contigiſſet? nunquid pro dignitate virum deriſiſſet?* Senſus eſt. Cùm tanta in Peregrino gloriæ ſitis fuerit, cenſen' tu, Croni, ſatis unquam & κατ' ἀξίαν δυξάριον τῷ ἀνθρωπίσκῳ deriſurum fuiſſe Democritum? Dii boni! unde illi tantus riſus ſuppetere potuiſſet? Haud dubiè prius ei fuiſſet emoriendum quàm hominem pro virtutibus, ut diceret Terentius, exagitare potuiſſet. *Tan. Faber.*

τε εἶδε; κατ' ἀξίαν γελάσειε ἂν ἐπὶ τῷ ἀνδρί. καίτοι [1] πόθεν εἶχεν ἐκεῖνος τοσοῦτον γέλωτα; σὺδ' ἂν ὦ φιλότης, γέλα καὶ αὐτός. καὶ μάλιστα ὑπόταν τὸν ἄλλων ἀκούσῃς θαυμαζόντων αὐτόν.

disset? meritò virum irrisisset. Quanquam unde tantus illi risus suppetivisset? Proinde, amice, ride tu quoque: & tum maxime quum audies alios eum admirantes.

1 Πόθεν εἶχεν ἐκεῖνος τοσοῦτον γέλωτα] Quod de risu Democriti dixit Lucianus, idem de lacrymis Heraclitis scripserat Iuvenalis;

Mirandum est unde ille oculis suffecerit humor. Tan. Faber.

ΔΡΑΠΕΤΑΙ. | FVGITIVI.

ARGVMENTVM.

Rursum invehitur hoc Dialogo Lucianus in Philosophos, quos sub fugitivorum nomine non solùm ipsos per se homines facinorosos, ac perditos plerosque ostendit. Verùm etiam à turpibus principiis, nullis honestis studiis, nulla disciplina institutos, sed solùm ventris & ocii gratia, quò cum majori ignavia ac securitate, libidini atque aliis vitiis inservire possint, ad hanc professionem prorumpere docet. Fingitur autem Iupiter cum Mercurio de eo, quod nuper in Olympiis circa Proteum acciderit, sermonem habere (qua occasio Dialogo est) atque ibi inter narrandum Philosophiam advenire, multa querentem ac detestantem, de moribus & viciis recentiorum ac nuper natorum Philosophorum, ut qui non ipsi modò, nihil dignum hac professione agant, aut tractent, verùm etiam injuriam ac fraudes, quibus alios circumveniant, sub hoc speciosо titulo tegant. Expositа interim à prima origine, qua de causa Philosophia primùm in terras à Iove demissa fuerit, qui homines philosophari primùm cœperint, & quale postremum hoc hominum genus sub hac professione sese venditare soleat. Qua querela Iupiter, pro eo ac par erat, commotus Mercurium & Herculem unà cum philosophia, ad puniendos hujusmodi impostores demittit, qui, ducente Philosophia, in Thraciam deveniunt, atque ibi fugitivos quosdam servos, philosophorum nomine sese tuentes, & quandam Laconici cujusdam uxorem, libidinis causa secum circumferentes, indicante & adjuvante ad hoc etiam Orpheo poëta, comprehendunt, & malè multatos dominis suis in servitutem restituunt.

APOL-

ΑΠΟΛΛΩΝ.

1 Ἀληθῆ ταῦτά φασι πάτερ, ὡς ἐμβάλοι τίς αὐτὸν φέρων εἰς τὸ πῦρ, κατέναντι Ὀλυμπίων, ἤδη πρεσβύτης ἄνθρωπος, οὐκ ἀγλυκὺς γαυμαζόμενος τὰ τοιαῦτα; ἡ σελήνη γὰρ ἡμῖν διηγεῖτο, αὐτὴ ἐωρακέναι καιόμενον λέγουσα. Ζ. καὶ πάνυ ἀληθῆ ὦ Ἄπολλον. ὡς μή ποτε γλυκέως ὤφελεν. Απο. ὅτι χρηστὸς ὁ γέρων λῶ, καὶ ἀνάξιος σὺ πυρὶ ἀπολωλέναι; Ζ. καὶ τοῦτο μὲν ἴσως. ἀλλ' ἐγὼ πολλὰ μὲν τὴν ἀηδίαν μεμνημένος ἀναφόμενος τότε ὑπὸ κνίσσης πονηρᾶς, οἵαν εἰκὸς ἀπαφέρεσθαι ὀπτωμένων ἀνθρωπίνων σωμάτων. εἰ γὰρ μὴ εἰς τὴν Ἀραβίαν ὡς εἶχον δύσις ἀπιὼν ὠχόμην, ἀπολέσειν ἂν εὖ ἴσθι ἀτοπίᾳ τῇ καπνῷ. καὶ ὅμως σὺν τοσαύτῃ δυωδίᾳ, καὶ ἀρθονίᾳ τῶν ἀρωμάτων, καὶ σὺν λιβανωτῷ παμπόλλῳ, μόλις αἱ ῥῖνες ἐπιλαθέσθαι μοι, καὶ ἀπομαθεῖν ἤθελον τὴν κηλῖδα ἐκείνην τῆς ὀσμῆς. ἀλλὰ καὶ νῦν ὀλίγου δέω ναυλιᾶν, ὑπομνησθεὶς αὐτῆς. Απο. τί δ' βελόμενος ὦ Ζεῦ, τοιαῦτα εἰργάσω ἑαυτόν, ἢ τί τὸ ἀγαθὸν, ἀπυρπακωθῆναι ἐμπεσὼν εἰς τὴν πυρά; Ζ. τοῦτο μὲν δὴ οὐκ ἂν ὦ παῖ φθάνοις ἐμπεδοκλεῖ πρὸ αὐτοῦ εἰσκαλῶν. ὃς ἐς τὰς κρατῆρας ἦλθε καὶ αὐτὸς ἐν Σικελίᾳ. Απο. μελαγχολίαν πιὼ δεινὴν λέγεις. αὐτὰρ ὅτῳ γε ἔνι ποτὲ ἄρα τὴν αἰτίαν εἶχε τῆς ἐπιθυμίας; Ζ. αὐτὸς σοι λόγον ἐρῶ, ὃν ἔλεξε πρὸς τὴν παρανύμφευσιν, ἀπολογούμενος πρὸς αὐ-

APOLLO.

Vera-ne hæc dicunt pater, quòd quidam se ipsum coram Olympiis in ignem conjecit, homo jam senex, nec-non generosus ad talia præstigiator? Dixit enim Luna se illum ardentem vidisse. *Iupiter.* Verissima Apollo: utinam nunquam facta fuissent. *Apol.* Num adeò bonus erat senex, nec dignus qui in igne periret? *Iup.* Et illud forsitan. At ego multam molestiam memini me perferre tunc ob nidoris fœtorem, qualem par est exhalari ab humanis corporibus quæ assantur. Etenim nisi in Arabiam, ut habebam, statim abiissem, fumi fœditate, certò scias, periissem. Et tamen in fragrantia tanta, & aromatum copia, thurisque abundantia, vix mihi nares obliviscì, & dediscere volebant illius odoris probrum: sed & nunc illius recordatio nauseam mihi ferè movet. *Apol.* Sed quid volebat quum ita secum egit? aut cui bono in pyram ingressus conflagravit? *Iup.* Hoc quidem omnino facere non possis fili, quin Empedoclem ante ipsum crimineris qui in crateres Ætnæ insiliit & ipse in Sicilia. *Apol.* Gravem dicis melancholiam. Verùm iste quam tandem hujus cupiditatis causam habuit? *Iup.* Ejus orationem tibi recitabo, quam in celebritate habuit, quum apud ipsos pro morte sua

1 Ἀληθῆ] Dixi antea hunc Dialogum non esse Luciani. *Bourd.* Non videtur esse Luciani. *Marcil.*

2 Ἀγνω-

τὴς ὑπὲρ τ πλούτ̃ς. ἔφη γδ εἴγε μέμνημαι, ἀλλὰ τίς αὕτη ταραχὴ προσεισι πεζαραγμένη, καὶ δακρύεται, πάνυ ἀδικεμένη ἐοικυῖα; μᾶλλον ἢ Φιλοσοφία ἐστι, καὶ τὸν νομὰ γε τὸν μὸν ἐπιβοᾶται χετλιάζεται. τί ὦ θύγατερ δακρύεις; ἢ τί ἀπολιποῦσα τ βίον ἐλήλυθας; ὦρα μὴ οἱ Ἰδιῶται αὖθις ἐπιβεβουλεύκασί σοι ὡς τοπρόσθεν, ὅτε τ Σωκράτη ἀπέκτειναν ὑπὸ Ἄνύτου κατηγορηθέντα; εἶτα φεύγεις ἀφ' τούτους; Φι. οὐδὲν τοιοῦτον ὦ πάτερ. ἀλλ' ἐκεῖνοι μὲν, ὁ πολὺς λεὼς, ἐπῄνουν, καὶ ἀφ' ἡμῆς ἦγον αἰδούμενοι, καὶ θαυμάζοντές με, καὶ μονονουχὶ σεβομένους, εἰ μὴ σφόδρα ξυίεσαν ὧν λέγω. οἶδε, ὡς ἂν εἰποιμι, οἱ ξυνήθεις, καὶ φίλοι φάσκοντες εἶναι, καὶ τὸν νομὸν τὸν ὑπὸδυόμενοι, ἐκεῖνοί με τὰ δεινότατα εἰργάσαντο. Ζ. οἱ Φιλόσοφοι ἐπιβεβουλήν τινα ἐπιβεβουλεύκασί σοι; Φι. οὐδαμῶς ὦ πάτερ, οὐχ ξυνδικλωτή μοι τ αὐτοί. Ζ. πρὸς τίνων οὖν ἠδίκησαι, εἰ μήτε τὰς ἰδιώτας, μήτε τὰς Φιλοσόφους αἰτιᾷ; Φι. εἰσί τινες ὦ Ζεῦ, ὃν μεταχμίῳ τ τε πολλῶν, καὶ τ φιλοσοφώντων, τὸ μὲ χῆμα, καὶ βλέμμα, καὶ βάδισμα, ἡμῖν ὁμοιοι, καὶ κ̃ ταὐτὰ ἐστολισμένοι. ἀξιοῦσι γὰρ ὑπ' ἐμοὶ τάττεσθ̃. καὶ τὸν νομὸν τὸ ἡμέτερον ἐπιφέροντες, μαθηταὶ, καὶ ὁμίληταί, καὶ διατρίβοντες ἡμῶν εἶναι λέγοντες. ὁ βίος δ' αὐτῶν, παμμίκτος, ἀμφιδίας, καὶ ῥᾳθυμίας, καὶ ἀσελγείας ἀνάπλεως. ὕβρεως δ' μικρὰ καθ' ἡμῶν. ὑπὸ τούτων ὦ πάτερ, ἠδικημένη πέφυκα. Ζ. δεινὰ ταῦτα ὦ θύγατερ. ἀλλὰ τί μάλιστα ἠδικήκασί σε; Φι. σκόπει ὦ πάτερ, εἰ μικρὰ. σὺ γὰρ καταδεῖς τ βίον ἀδικίας, καὶ ἀσεβείας μεστὸν, ἄτε ἀμφιδίαν, καὶ ὕβριν

sua verba fecit. Dixit enim, si bene memini. Sed quænam est ista quæ huc properat perturbata, & lachrymans, prorsus offensæ cuipiam similis? At potiùs est Philosophia, & nomen quidem meum quiritans inclamat. Quid fles ô filia? aut cur relicta vita venisti? nunquid Idiotæ rursus, tibi struxerunt insidias ut antè, quando Socratem ab Anyto accusatum occiderunt? ipsos-ne ideo fugis? *Phi.* Nihil tale, ô pater, sed illi, plebs nimirum, me laudabant, honoreque prosequebantur reverentes, & admirantes me, ac tantùm non adorantes, tametsi quæ dico non admodum intelligerent. Hi verò, quonam modo dicam, familiares, & qui se amicos esse asserunt, meumque nomen induerunt, illi me gravissimè læserunt. *Iup.* Philosophi ne insidias aliquas tibi struxêre? *Phi.* Nequaquam ô pater, siquidem injuria mecum affecti sunt. *Iup.* A quibus igitur injuriam perpessa es, si nec idiotas nec Philosophos incusas? *Phi.* Sunt nonnulli ô Iupiter, inter multitudinem & philosophantes medii, habitu, aspectu, & incessu nobis similes, similique modo ornati. Nam se mihi subditos esse perhibent, nostrumque nomen usurpant, discipulos, contubernales, & sodales nostros se esse dicentes. At vita ipsorum scelestissima ignorantia, temeritate, & petulantia est referta. Nobis injuria haud parva. Ab his offenia profugi, ô pater. *Iup.* Molesta sunt hæc, filia, verùm qua re potissimùm te læserunt? *Ph.*

Considera pater, num parva. Etenim cùm vidisses humanam vitam, iniquitate: & injustitia plenam, ut pote quæ in ignorantia & injuria

ξωνύσῃ, καὶ παραπίπτομαι ὑπ' αὐτῶν, καταλείπεις τὸ ἀνθρώπινον ὑπὸ τῇ ἀγνοίᾳ ἑλαυνόμενον, ἐμὲ καταπέμψας, ἀντιλαμβῶ ἐπιμεληθῆναι, ὡς παυσομένῳ μὲ ἀδικοῦντες ἀλλήλους, καὶ βιαζόμενοι, καὶ ὁμοίως τοῖς θηρίοις βιῶντες. ἀναβλέψαντες ὦ πρὸς τὴν ἀλήθειαν, εἰρηνικώτερον ξυμπολιτεύσονται. ἔφης γὰρ πρός με καταπέμπων, ἃ μὲ πράττουσιν ἄνθρωποι, καὶ ὡς διάκεινται ὑπὸ τῆς ἀμαθίας ὦ θύγατερ, καὶ σὺ τὰ ὁρᾷς. ἐγὼ δ', ἐλεῶ γὰρ αὐτούς, ὅτι, ὦ μῆτερ ἰάσασθαι ἂν τὰ γιγνόμενα οἰομαι, πρεσβείαις ἐξ ἁπάντων ἡμῶν, πέμπω ἰασομένῳ. Ζ. οἶδα γοῦν ἐγὼ τοιαῦτα εἰπὼν τὸ πρῶτον ὃ τὰ μὴ ταῦτα ἤδη λέγε, ὅπως μὴ ὑπαΐσθωσί σε καταπεμπόμενον τεθνῶτα, ἃ πινα ὃ νῦν ὑπ' αὐτῶν πεπονθώς. Φι. ἦκε μὲ ὦ πάτερ, σὺκ ἐπὶ τοὺς Ἕλληνας σύρος, ἀλλ' ὅσῳ εὐδαιμονέστερον ἔοικε μοι χαλεπώτερον ἔργον εἶναι, τὸ βαρβάρους παιδεύειν, καὶ διδάσκειν, τοῦτο πρῶτον ἠξίωσα εἰργάσασθαι. τὸ Ἑλληνικὸν ὃ εἶναι ὡς ῥᾷστον ὑποκαλέσθαι, καὶ τάχιστα, ὥσπερ ὠμὸν σύνεξόμενον τ' χαλινοῦ οἷον τε, καὶ ὑπαχθησόμενον τῷ ζυγῷ, ὁρμήσασα εἰς Ἰνοὺς τοὺς πρώτους, ἔδοξέ μοι μέγιστον τ' ὂν τῷ βίῳ, καὶ χαλεπὸς ἔπεισε καταβάντας ἀπὸ τ' ἐλεφάντων ἐμοὶ συνεῖναι. ὥστε δ' μετ' ὀλίγον οἱ Βραχμᾶνες τοῖς Νεχραίοις, καὶ Ὀξυδράκαις ὁμιλεῖν, ὅτι πάντες ὑπ' ἐμοὶ τεταγμένοι, καὶ βιῶσι μετ' ἐμοῦ τὰ ἡμῖν δοκοῦντα, πεμπόμενοι πρὸς τ' ἀστείοτατα ἁπάντων. καὶ ἀποθνήσκουσι παραδόξῳ τινὶ θανάτου τρόπῳ. Ζ. τὰς Γυμνοσοφιστὰς λέγεις; ἀκούω γὰρ τάττε ἄλλα τε περὶ αὐτῶν, καὶ ὅτι ἐπὶ πυρὰν μεγάλην ἀναβάντες, ἀνέχονται καιόμενοι, οὐδὲν δ' φθέγγονται, ἢ τ' καταversetur, & ab iis turbetur, rerum humanas miseratus quòd tanta inscitia conflictarentur, me interram demisisti, injungens ut operam darem, quò desinerent à mutuis injuriis, & violentia, vitaque belluina: & ad veritatem respicientes, pacatiùs conversarentur. Dicebas enim cùm me demitteres, quid faciant homines, & quomodo sint affecti ob ignorantiam, ô filia, vides tu quoque. Ego verò, quia me illorum miseret, te quam solam tantis erroribus mederi posse arbitror, ex omnibus nobis delectam, ut illos cures, demitto. *Iup.* Scio me tunc id genus multa dixisse: Tu verò quæ sequuta sunt jam dicito, quomodo te susceperint, quumprimum devolasti, & quæ nunc ab ipsis pertuleris. *Phi.* Ivi, pater, non ad Græcos statim: sed quod opus mihi videbatur esse difficilius, Barbaros videlicet instituere & docere, huic operi primùm incumbere volui. Græcos autem omisi tanquam qui facillimè subigi possent & celerrimè, ut putabam, frænum suscepturi, collumque jugo subdituri essent: & ad Indos primùm me contuli, gentem omnium quæ vivunt maximam, quibus nullo negotio persuasi, ut ab elephantis descendentes, mecum conversarentur. Itaque Brachmanes fœlix hominum genus, Nechræis, & Oxydracis finitimi, hi omnes mihi subditi sunt, nostrisque vivunt institutis, unde à vicinis omnibus honorantur, & mortis admirando quodam genere moriuntur. *Iup.* Dicisne Gymnosophistas? Nam inter cætera, audio ipsos conscenso ingenti rogo, sponte comburi, nihil de habitu, aut

fede

θέδρας ἐκτρέποντες. ἀλλ' οὐ μέγα τοῦτο. ἔναγχος γοῦν καὶ Ὀλυμπίασι τὸ ὅμοιον ἐγὼ εἶδον γινόμενον. εἰκὸς δὲ καὶ σὲ παρεῖναι, καιομένου τότε τοῦ γέροντος. Φι. οὐδὲ ἀνῆλθον ὦ πάτερ εἰς Ὀλυμπίαν δέει τῶν καταράτων ἐκείνων, οὓς ἔφην, ὅτι πολλοὺς αὐτῶν ἑώρων ἀπιόντας, ὡς λοιδορήσαιντο τοῖς ξυνεληλυθόσι, καὶ βοῆς τὸν ὀπισθόδομον ἐμπλήσωσιν ὑλακτοῦντες. ὥστε οὐδὲ εἶδον ἐκεῖνον ὅπως ἀπέθανε. μετὰ γοῦν τοὺς Βραχμᾶνας, εἰς Αἰθιοπίαν εὐθύς. εἶτα εἰς Αἴγυπτον κατέβην. καὶ ξυγγενομένη τοῖς ἱερεῦσι, καὶ προφήταις αὐτῶν, καὶ τὰ θεῖα παιδεύσασα, ἐς Βαβυλῶνα ἀπῆρα, Χαλδαίους, καὶ μάγους μυήσουσα. εἶτα ἐς Σκυθίαν ἐκεῖθεν. εἶτα ἐς Θρᾴκην, ἔνθα μοι Εὔμολπός τε, καὶ Ὀρφεὺς συνεγενέσθην. οὓς καὶ προαποστείλασα ἐς τὴν Ἑλλάδα, τὸν μὲν, ὡς τελέσειεν αὐτοὺς, τὸν Εὔμολπον, ἐμεμαθήκει γὰρ τὰ θεῖα παρ' ἡμῶν ἅπαντα, τὸν δὲ, ὡς ἐπᾴδων προσβιάζοιτο τῇ Μουσικῇ, κατὰ πόδας εὐθὺς εἱπόμην. καὶ τὸ μὲν πρῶτον εὐθὺς ἐλθοῦσαν, οὔτε πάνυ ἠσπάσαντο οἱ Ἕλληνες, οὔτε ὅλως ἀπέκλεισαν. κατ' ὀλίγον δὲ προσομιλοῦσα, ἑπτὰ ἐκ τῶν ἁπάντων ἑταίρους, καὶ μαθητὰς προσηγαγόμην. καὶ ἄλλον, ἐκ Σάμου. καὶ ἄλλον, ἐξ Ἐφέσου. καὶ Ἀβδηρόθεν ἄλλον. ὀλίγους παντάπασι. μεθ' οὓς τὸ Σοφιστῶν φῦλον οὐκ οἶδ' ὅπως μοι παρενεφύετο, οὔτε ζηλοῦν τἀμὰ ἐς βάθος, οὔτε κομιδῇ ἀπᾷδον, ἀλλ' οἷον τὸ Ἱπποκενταύρων γένος, σύνθετόν τι καὶ μικτὸν, ἐν μέσῳ ἀλαζονείας, καὶ φιλοσοφίας πλαζόμενον, οὔτε τῇ ἀγνοίᾳ τέλεον προσεχόμενον, οὔτε ἡμᾶς ἀτενέσι τοῖς ὀφθαλμοῖς καθορᾶν δυνάμενον, ἀλλ' οἷον λημῶντες ὑπὸ τοῦ ἀμβλυώττειν ἀσαφές τι, καὶ ἀμυδρὸν ἡμῶν

ſede mutantes. Sed hoc nihil magni. Nam recens in Olympiis ſimile quid accidiſſe vidi: ac veriſimile eſt te tum interfuiſſe quum ſenex ille conflagravit. *Phi.* Ne Olympiam quidem veni pater, metu ſceleſtorum illorum, quos dixi, quia videbam pleroſque illorum, eò proficiſci, conſilio convitiis inceſſendi eos qui conveniſſent, & clamoſo latratu opiſthodomum implendi. Itaque quo pacto mortuus ille ſit, non vidi. Poſt Brachmanas igitur in Æthiopiam ſtatim, inde in Ægyptum deſcendi: & cum ſacerdotibus, & prophetis eorum verſata ſum: quos cùm res divinas docuiſſem, Babylonem ivi, Chaldæos & magos initiatura. Inde in Scythiam: poſtea in Thraciam, ubi Eumolpus & Orpheus mecum congreſſi ſunt. Quibus in Græciam præmiſſis, Eumolpo quidem res omnes divinas à nobis edocto, ut eos initiaret: Orpheo autem ut accinens Muſica cogeret, eorum veſtigia ſtatim preſſi. Atque ubi primùm veni, nec me admodum amplexi ſunt, nec omnino excluſerunt Græci. Sed paulatim cùm iis converſata, ſeptem ex omnibus amicos, & diſcipulos collegi, alium ex Samo, alium ex Epheſo, alium ex Abdera, omnino paucos. Poſt quos Sophiſtarum genus neſcio quomodo mihi ſuppululavit, neque mea abſolutè æmulans, neque valdè diſcrepans: ſed tanquam Centaurorum genus, compoſitum quid & mixtum, in medio arrogantiæ & philoſophiæ errans, neque ignorantiæ penitus adhærens, neque fixis oculis nos intueri valens: ſed tanquam hebetudine cæcutientes, obſcurum quid, & dubiam noſtri imaginem,

εἴδωλον, ἢ σκιὰν ἐνίοτε ἰδόντες ἄν. οἱ δὲ, ὡς τοῦ ἀκριβῶς πάντα κατανενοηκέναι. ὅθεν παρ' αὐτοῖς ἡ ἀχρεῖος ἐκείνη, καὶ περιττὴ σοφία, καὶ ὡς αὐτοὶ ᾤοντο, ἀπρόσμαχος ἀνεφλέγετο. αἱ κομψαὶ, καὶ ἄποροι, καὶ ἄτοποι ἀποκρίσεις; καὶ δυσέξοδοι, καὶ λαβυρινθώδεις ἐρωτήσεις. εἶτα κωλυόμενοι, καὶ ἐλεγχόμενοι πρὸς τῶν ἑταίρων τῶν ἐμῶν, ἠγανάκτουν, καὶ συνίσταντο ἐπ' αὐτούς. καὶ τέλος, δικαστηρίοις ὑπῆγον, καὶ παρεδίδοσαν πιομένους τοῦ κωνείου. ἐχρῆν μὲν οὖν ἴσως τότε φυγεῖν εὐθὺς, καὶ μηκέτι ἀνέχεσθαι τὴν συνουσίαν αὐτῶν. νῦν δὲ Ἀντισθένης με, καὶ Διογένης, καὶ μετ' ὀλίγον Κράτης, καὶ Μένιππος, οὗτοι ἔπεισαν ὀλίγον ἐπιμετρῆσαι τῆς μονῆς, ὡς μήποτε ὤφελον. οὐ γὰρ ἂν τοσαῦτα ἐπεπόνθειν ὕστερον. Ζ. οὐδέπω μοι λέγεις ὦ Φιλοσοφία, τίνα ἠδίκησαι, ἀλλὰ ἀγανακτεῖς μόνον. Φι. καὶ μὴν ἄκουε ὦ Ζεῦ, ἡλίκα ἐστί. μιαρὸν γάρ τι φῦλον ἀνθρώπων, καὶ ὡς τὸ πολὺ δουλικὸν, καὶ θητικὸν, οὐ ξυγγινόμενον ἡμῖν ἐκ παίδων ὑπ' ἀσχολίας. ἐδούλευε γὰρ, ἢ ἐθήτευεν, ἢ ἄλλας τέχνας, οἵας εἰκὸς τοὺς τοιούτους ἐμάνθανε, σκυτεύειν, ἢ τεκταίνειν, ἢ περὶ πλυνοὺς ἔχειν, ἢ ἔρια ξαίνειν, ὡς εὐεργὰ εἴη ταῖς γυναιξὶ, καὶ εὐμήρυτα, καὶ κατάγοιτο εὐμαρῶς, ὁπότε ἢ κρόκην ἐκεῖναι στρέφοιεν, ἢ μίτον κλώθοιεν. τοιαῦτα τοίνυν ἐν παισὶ μελετῶντες, οὐδὲ ὄνομα τὸ ἡμέτερον ᾔδεσαν. ἐπεὶ δὲ εἰς ἄνδρας τελεῖν ἤρξαντο, καὶ κατεῖδον τὴν αἰδῶ ὅση παρὰ τῶν πολλῶν ἐστὶ τοῖς ἑταίροις τοῖς ἐμοῖς, καὶ ὡς ἀνέχονται οἱ ἄνθρωποι τὴν παρρησίαν τὴν αὐτῶν, καὶ χαίρουσι θεραπευόμενοι, καὶ συμβουλεύουσι πεί-

umbramve quandoque cernentes. At hi, omnia accuratè à se percepta esse existimarunt. Hinc illa inutilis apud illos & supervacanea sapientia, atque illorum judicio inexpugnabilis, accensa est: nimirum versutæ, dubiæ, & absurdæ responsiones: præterea inextricabiles & labyrintheæ interrogationes. Quòd si ab amicis meis prohibentur, & redarguuntur, indignantur, ac contra illos conspirant, tandemque in jus rapiunt, & ad cicutam bibendam tradunt. Et quanvis fortasse tum confestim fugere, nec eorum conversationem amplius tolerare oportuisset: Antisthenes tamen, & Diogenes, ac paulò pòst Crates, & Menippus, mihi persuaserunt ut paulum moræ adderem. Quod utinam nunquam factum esset: non enim tanta postea fuissem perpessa. *Iup*. Nondum mihi dicis, ô Philosophia quanam injuria sis affecta, sed indignaris solùm. *Ph*. Atqui audi Iupiter, quanta sit. Scelestum quoddam hominum genus est, atque ut plurimum servile ac mercenarium, ob negotia nobiscum à pueris non versatum. Serviebat enim, aut mercede operam locabat, aut alias artes, quas decebat istiusmodi homines addiscebat, sutoriam, fabrilem, fullonicam, & lanificam, ut lanam carminatam facilè elaborare, & nere possent mulieres, & commodè ducerent, cùm illæ aut tramam versarent, aut licium circumvolverent. Talia igitur in pueritia exercentes, ne norant quidem nomen nostrum. Postquam verò inter viros censeri cœperunt, & reverentiam animadverterunt, qua vulgus amicos meos prosequitur, & ut homines eorum loquendi libertatem tolerant, & se curari gaudent, &

con-

ϑοντας, & ἐπιλιμώττων ὑποπτήσσουσι, ταῦτα πάντα τυραννίδα ὑ μικρὰν ἡγοῦνθ εἶναι. τὸ μὲ δὴ μανθάνειν ὅσα τῇ τοιαύτῃ παιδείᾳ πρόσφορα, μακρὸν ἰῶ. μᾶλλον ϑ ἡμιδὴ ἀδιώατον. εἰ τέχναι ϑ, γλίσχραι & σφοδρὰ πόνῳ, καὶ μόγις ἱκανὰ παρέχειν ἐδιώαντο. σὐνοις ϑ & ἡ ἀνελεία βαρύ. καὶ ὥσπερ ἔν ἐστι, ἀφόρητον ἐφαίνετο. ἔδοξεν ἔν σκοπυμνίοις, τὴν ὑστάτην [1] ἄγκυραν, ἰῶ ἱερὰν οἱ πολλοὶ καλοῦμοι φασὶ καθιέναι, καὶ ἐπὶ τὴν βελτίστην λιμένοιαν ἑρμήσαντες, ἔπι τὸ & τόλμαν, καὶ ἀμαθίαν, καὶ ἀναισχυντίαν παρακαλέσαντες, αἴτως αὐτοῖς μάλιστα συναγωνίζονται, καὶ λοιδορίας κενὰς ἐκμελετήσαντες, ὡς πρόχειρα ἔχειν, καὶ ἀνὰ στόμα ταύτας μόνας ξυμβολὰς ἔχοντες. ὁρᾷς ὁποῖα πρὸς Φιλοσοφίαν ἐφόδια; χαριεντίζεται, καὶ μεγαληγορεῖται αὐτὸς εὖ μάλα εἰκότως, & πρὸς ἐμὲ, οἷόν τι ἀμέλει ὁ Αἴσωπός φησι ποιῆσαι τὸν τὴν Κύμην ὄνον. ὃς λεοντῆν περιβαλλόμενος, καὶ τραχὺ ὀγκώμενον, ἠξίου λέων & αὐτὸς εἶναι. καί πως πυὲς & ἦσαν ἴσως οἱ πιστεύοντες αὐτῷ. τάδε ἡμέτερα, πάνυ ῥᾳδια ὡς οἶσθα, καὶ ἐς μίμησιν πρόχειρα. τὰ περιφανῆ λέγω. καὶ ὁ πολλὴς τῆς παιδιατείας δεῖ τελεώτιον περιβαλέσθαι, & πῆραν ἐξαρτήσασθαι, & ξύλον ὑπὸ τῇ χειρὶ ἔχειν, & βοᾶν, μᾶλλον ϑ ὀκνῆσαι, ἢ ὀλακτεῖν, & λοιδορεῖσθαι ἅπασι. τὴν ἀσφάλειαν γὰρ αὐτοῖς ἔ μηδὲν ἐπὶ τούτῳ παθεῖν, ἢ πρὸς τὸ χεῖρον αἰδὼς παρέξειν ἔμελλεν. ἡ ἐλευθερία ϑ πρόχειρος, ἄκρως ἔ δεσπότου, κἂν εἰ βύλοιθ ἀπάγειν, παρεχθησομένου τῷ ξύλῳ. καὶ τὰ

consulentibus parent, denique increpantes formidant, hæc omnia dominium haud parvum esse arbitrabantur. Verùm addiscere quæ huic professioni conveniunt, longum erat, imò potiùs prorsus impossibile. Artes verò sordidæ etiam cum labore vix poterant necessaria suppeditare. Nonnullis etiam servitus, gravis, & ut est, intolerabilis videbatur. Re igitur perpensa, ultimam anchoram, quam navigantes sacram vocant, visum est demittere, ad socordiam optimam declinando, audaciam quoque, & ignorantiam, ac impudentiam in auxilium advocando, quæ potissimùm ipsis opitulantur: & nova convitia excogitando, quæ in promptu essent, quasque solas in ore haberent suppetias. Vides qualia ad Philosophiam viatica? Se componunt, & transformant perquam eleganter: & mecum agunt, ut nimirum Æsopus ait Cumanum illum asinum feciſſe, qui cùm leoninam pellem induisset, & asperè derudisset, ipse leo videri cupiebat: & fortè erant qui ipsi crederent. Nostra verò, planè sunt, ut scis, facilia, & in promptu imitabilia. De externis loquor: haud enim magni est negotii, tritam vestem induere, & peram collo suspendere, & baculum in manu habere, & vociferari, imò potiùs rudere, aut latrare, omnibusque maledicere. Equidem securitatem, quòd nihil ob talia passuri essent, formæ reverentia præstaprompta, invito domino, etsi re debebat. Libertas autem, vellet ab eo avertere, qui baculo est percutiendus. Cæterùm facul-

1 Ἄγκυραν ἱερὰν] Proverb. de quo in Iove Tragœdo. *Bourd.*

ἅλφιτα οὐκ ἔτ' ὀλίγα, ὑδὲ ὡς ἔστιν, μάζα ψιλή. τὸ ὄψώνιον, ὐ τάριχος, ἢ ζύμη, ἀλλὰ κρέα παντοδαπὰ, ἐ οἶνος, οἷος ἥδιστος. καὶ χρυσίον παρ' ὅτου ἂν ἐθέλωσι. θαυμαλογᾶσι γὸ ἐπιφοιτῶντες. ἢ ὡς αὐτοί φασιν, λακκείρουσι τὰ πρόσωπα, δῶσειν τε πολλὰς οἴους, ἢ αἰδεῖσθαι χάριν, ἢ δεῖσθαι μὴ ἀκόντων ἥκωσι. καὶ γὸ ὧν κἀκεῖνο εὐρον οἶμαι, ὡς ἐξίτηλα κρίνησονται τοῖς ὀρθῶς φιλοσοφοῦσιν. ὐδέ τις ὁ ὀλισθάνων, ἐ λόγκευλον τὰ τοιαῦτα ἔσται, ἢν μέγιστα τὰ ἔξω ἢ ὅμοια. ὀρθὸν γαρ ὐδὲ τ' ἐλαίζηλον δέχονται, ἢν ἐρωτᾷ τις ὑτιοῦν κοσμίως, ἐ καθαίρεσιν, ἀλλ' ὀίγους βοᾶσι, κὐ ἐπὶ τῶν ἀκροπόλιν τῶν ἑαυτῶν ἀναφεύγουσι τῶν λοιδορίαν, ἐ προσχίσουσι τὸ ξύλον. καὶ ἢν μὲ τὰ ἔργα ζητῇς, οἱ λόγοι πολλοί. ἢν ὃ ἀπὸ τ' λόγων κρίνειν ἐθέλοις, τ' βίον ἀξιοῦσι σκοπεῖν. τοιγαροῦν ἐμπέπληκεν πᾶσα ἡ πόλις τ' τοιαύτης κακοδιαιρίας. καὶ μάλιστα τ' Διογένη, ἐ Ἀνισθένη, ἐ Κράτητα ἐπιτραφομένων, ἐ ὑπὸ τῷ Κυνὶ τεταγμένων. οἱ τὸ μὲ χρήσιμον ὁπόσον ἔνεστι τῇ φύσει τ' κυνῶν, οἷον τὸ φυλακτικὸν, ἢ τὸ οἰκουρικὸν, ἢ τὸ φιλοδέσποτον, ἢ μνημονικὸν, ὑδαμῶς ἐζηλώκασιν, ὑλακὴν ὃ, ἐ λιχνείαν, ἐ ἁρπακτικὸν, ἐ ἀφροδίσια συχνὰ, ἐ κολακείαν, καὶ τὸ σαίνειν τὸν διδόντα, ἐ περὶ τραπέζας ἔχειν, ταῦτα ἀκριβῶς ἐκπεπονήκασιν. ὄψὲ τοίνυν μὴ μικρὸν οἷα ἔσται. οἱ γαρ ἐκ τ' ἐργαστηρίων ἅπαντες ἀναπηδήσαντες, ἐρήμους τὰς τέχνας ἐάσουσιν, ὅταν ὁρῶσι σφᾶς μὲ πονοῦντας, ἐ κάμνοντας, ἔωθεν εἰς ἑσπέραν ἐπικεκυφότας τοῖς ἔργοις, καὶ μόγις λαπαζῶντας ἐκ τ' τοιαύτης μισθαριάς. ὀργὰς ὃ, ἐ χηνῶς ἀντὶ

cultates non ampliùs paucæ, neque tenuis, ut antè, maza: obsonium verò, non salgama, non greſtis cepa: ſed omnigenæ carnes, & vinum quàm ſuaviſſimum, & aurum unde volunt. Etenim circumerrantes tributum colligunt: aut ut loquuntur ipſi, oves tondent, multoſque daturos exiſtimant: aut habitus reverentia, aut malè audiendi metu. Etenim illud, ut puto, videbant, fore ut ex æquo inter rectè philoſophantes collocarentur: nec quiſquam eſſet qui talia judicaret & diſcerneret, ſi exteriora tantùm eſſent ſimilia. In primis enim redargutionem non accipiunt, ſiquis ita modeſtè, & ſenſim interroget: ſed confeſtim clamant, & ad ſuam arcem, maledicentiam ſcilicet confugiunt, & ad lignum paratum. Ac ſi opera quæras, verba multa: quòd ſi à ſermonibus judicare velis, vitam conſiderandam eſſe cenſent. Proinde tota civitas hujuſmodi malitia referta eſt: & iis maximè, qui Diogenis, Antiſthenis, & Cratetis titulos aſſumunt, & diſciplinæ Cynicæ ſe addicunt. Cæterùm quod natura optimum eſt in canibus, veluti cuſtodia, vel domus tutela, aut heri amor, aut memoria, id nequaquam imitantur: ſed latratui, gulæ, rapinæ crebræ Veneri, adulationi, divitum blanditiis, & frequentationi menſarum, diligenter operam dant. Videbis igitur paulò pòſt quonam hæc evadant. Omnes enim ex officinis exilientes, artes relinquent deſertas, cùm cernant ſe labore fatigari, ab aurora ad veſperam uſque operi incumbentes, & vix iſtiuſmodi quæſtu victum comparare. Segnes verò & ſubdolos homines in

omnium

βρώπως, ὁ ἅπασιν ἀφθόνως βιῶντας, αἰτοῦντας μὲ τυραννικῶς, λαμβάνοντας δ' προχείρως, ἀγαπακτοῦντας δ', εἰμὴ λάβοιεν, οὐκ ἐπαινοῦντας δ', κἂν εἰ λάβοιεν. ταῦτα ὁ ἐπὶ Κρόνου βίος δικεῖ αὐτοῖς, κ' ἀπιχνῶς τὸ μέλι αὐτὸ ἐς τὰ στόματα ἐτρεῖν ἐκ τ' ἀέρος. κ' ἦτιον ἂν δεινὸν τὸ πρᾶγμα ἦ, εἰ τοιοῦτοι ὄντες, μηδὲν ἐς ἡμᾶς ἄλλο ἐξύβριζον. οἱ δὲ μάλα σεμνοὶ, κ' σκυθρωποὶ τὰ ἔξω, κ' τὰ δημόσια φαινόμενοι, ἢν παιδὸς ὡραίου, ἢ γυναικὸς λάβωνται καλῆς, ἢ ἐλπίσωσι, σιωπᾷν ἄξιον, οἷα ποιοῦσιν. ἔνιοι δ', κ' ξένων τ' σφετέραν γυναῖκας ἀπάγουσι μοιχεύσοντες, κ' τ' Ἰλιέα ἐκεῖνον νεανίσκον, ὡς φιλοσοφοῦσι δὴ κ' αὐταί. εἶπα κοινὰς ταύτας ἅπασι τοῖς ξυνοῦσι πρόθεμον, Πλάτωνός τι δόγμα οἴονται ποιεῖν, οὐκ εἰδότες ὅπως ὁ ἱερὸς ἐκεῖνος ἠξίει κοινὰς κ' γαῖας τὰς γυναῖκας. ἃ μὲ γὰρ ἐν τοῖς συμποσίοις φῶσι, κ' ἃ μεθύσκοντται, μοιχοὺ ἂν εἴη λέγειν. κ' ταῦτα ποιοῦσι, ὡς οἱ κατηγορεῦντες αὐτοὶ μέθης, κ' μοιχείας, κ' λαγνείας, κ' φιλαργυρείας. οἶδεν γὰρ ὅπως εὔροις ἄλλο ἄλλῳ ἐναντίον, ὡς τοὺς λόγους αὐτῶν, κ' τὰ ἔργα. οἷον, κολακείαν μισεῖν φασι, κολακείας ἕνεκα τ' Γναθωνίδου, κ' τὸν Στρυθίαν ὑπερβαλέσθαι δυνάμενοι, ἀληθεύειν τοὺς ἄλλους παρῃτέσαντες. οὐκ ἂν οἶδ' κινῆσαι τὸν γλῶτταν μὴ μ' κ' ψεύσασθαι δυνατόν. ἡδονὴ πᾶσιν ἐχθρὸν τῷ λόγῳ, κ' ὁ Ἐπίκουρος πολέμιος, ἔργῳ δ' λῇ παύτῳ ἅπαντα πράττουσι. τὸ δ' ὀξύχολον, κ' μικραίπον, κ' παρὸς ὀργὴν ῥᾴδιον, ὑπὲρ τὰ βρεφύλλια τάνεογνά. γέλωτα γὰρ ὀλίγον παρὰ

omnium rerum copia vivere, tyrannicè quidem postulantes, ac promptè accipientes, & quum non acceperint, indignantes, neque si acceperint, laudantes. Hæc videntur ipsis Saturni sæculum, spontéque mel ipsum è cœlo in ora influere. Porrò res hæc minùs esset molesta, si tales cùm sint, alia nulla injuria nos afficerent. Sed hi cùm admodum casti & severi, extrinsecus, & publicè appareant, si puerum nacti fuerint formosum, aut speciosam mulierem, aut speraverint, æquum est tacere quæ faciunt. Nonnulli verò suorum etiam hospitum uxores adulterio corrumpendas abducunt, Iliensis illius juvenis instar, ac si & ipsæ quoque essent philosophaturæ. Deinde communes has omnibus qui congrediuntur, proponentes, Platonis præceptum implere se putant, nescientes quo pacto sacer ille mulieres communes esse debere censuit. Quæ verò in conviviis agunt, utque inebriantur, longum esset recensere. Et hæc faciunt, quomodo putas, dum ipsi ebrietatem, adulteria, luxuriam, & avaritiam reprehendunt. Nihil igitur invenies inter se magis contrarium, quàm ipsorum dicta, factaque: ut assentationem sibi odiosam esse dicunt, cùm assentatione Gnathonidem & Struthiam superare possint: & alios vera loqui hortantur, cùm ipsi ne linguam quidem movere queant, quin mentiantur. Voluptas omnibus verbo tenus est invisa, hostis Epicurus: sed re ipsa quivis ob eam faciunt. Iræ præterea vehementia, leviſſimarumque rerum perturbatione, necnon iræ facilitate nuper natos infantulos superant. Non parvum

ρέχυσι τοῖς θεωμένοις, ὁπόταν τὸ τῆς τυχόσης αἰτίας ἐπιζέσῃ μὲ αὐτοῖς ἡ χολὴ, πελιδνοὶ ἢ τῷ χρόᾳ βλέπωντες, ἰπμὸν τὸ καρφοφορον διδορκότες. καὶ ἀφρῷ, μᾶλλον ἢ ἰὸ μεστὸν αὐτοῖς ἢ τὸ στόμα. μὴ σύγε ἐκεῖσε τύχοις, ὅτε ὁ μιαρὸς ἐκεῖνος ἐκχεῖται βόρβορος. χρυσὸν μὲ, ἢ ἀργύριον, Ἡράκλεις ἀδὲ κεκτῆσθαι ἀξιῶ. ὀβολὸς ἱκανὸς, ὡς θέρμας παραιμίλλω. τοσον γὰρ, ἡ πηγὴ, ἢ πόσμος παρέξει. μετ' ὀλίγον αἰτῆσαι [1] σὺκ ὀβολὸς, ἀδὲ δραχμὰς ὀλίγας, ἀλλὰ πλούτους ὅλους. ὥστε τίς ἔμπορος τοσοῦτον ἀπὸ ϑ φόρτου πλησιεῖν ἂν, ὅσον τούτοις Φιλοσοφία εἰς χρημάτισμὸν συντελεῖ. εἰ' ἐπειδὰν ἱκανῶς συλλέξωσιν, ϑ ἐπισιτίσωνται, ἀπορίψαντες ἐκεῖνο τὸ δύσχρηστον τελεώτατον, ἀγρὸς οἰκίστε, καὶ ἐσθῆτας τὰ μαλακὰς ἱπεριαμβ, ϑ παιδας κομήτας, ϑ συνοικίας ὅλας, μακρὰ χαίρειν φράσαντες τῇ πήρᾳ τῇ Κράτητος, ϑ τῷ τρίβωνι ϑ Ἀντισθένους, καὶ τῷ πίθῳ ϑ Διογένους. οἱ ἰδιῶται ἢ ταῦτα ὁρῶντες, καταπύστιν ἤδη φιλοσοφίας, καὶ ἄπαυστος εἶναι τοιούτους οἰόμενοι, κἀμὲ τὰ διδασκαλίας αἰτιῶνται. ὥστε πολλὰ ἤδη ϑ χρόνῳ, ἀδύνατόν μοι γεγένηται κἂν ἕνα τινὰ προσαγαγέσθαι αὐτῶν. ἀλλὰ τὸ τῆς Πηνελόπης ἐκεῖνο πάσχω. ὁπόσον γὰρ δὴ ἐγὼ ἐξυφήνω, τοῦτο σὺ ἀκαρεῖ αὖθις ἀναλύεις. ἡ ἀμαθία ἢ, ϑ ἡ ἀδικία, ἐπιγελῶσιν, ὁρῶσαι ἀνεξέργαστον ἡμῖν τὸ ἔργον, ϑ ἀνήνυτον πόνον. Ζ. οἷα ὦ Θεοὶ πέπονθεν ἡμῖν ἡ Φιλοσοφία πρὸς τὸ καταγέλαστον ἐκεῖνον. ὥστε ὥρα σκοπεῖν ὅ, τι ϑ πραχτέον, ἢ ὅπως αὐτὰς μετε-

igitur risum spectatoribus movent, quum quavis de causa bilis ipsis efferveſcit, lividoque colore cernuntur, impudentiam & animi impotentiam aſpectu præ ſe ferentes. Os verò ſpuma, vel veneno potiùs eſt refertum. Ne ſis ibi quum fœda illa illuvies effunditur. Aurum, aut argentum, hercle, poſſidere nolo: ſufficit obolus: quo lupinos emam, nam potum fons ſeu rivus præbebit. At paulò pòſt non obolos vel drachmas paucas, ſed totas poſtulant divitias: adeò ut mercator quiſpiam tanto onere impleri poſſet, quantum illis ad quæſtum Philoſophia confert. Inde poſtquam ad ſatietatem corraſêre, & victum comparavêre, abjecta illa infœlici lacerna, agros nonnunquam, molleſque veſtes, & crinitos pueros, totaſque domos emunt, Cratetis peræ, Antiſthenis lacernæ, ac Diogenis dolio longum vale dicentes. Talia quum idiotæ vident, jam deſpuunt Philoſophiam, omneſque tales eſſe putant, meamque doctrinam criminantur: adeò ut longo jam tempore, non potuerim vel unum ipſorum mihi conciliare: ſed idem ac Penelope mihi accidat, ſcilicet ut quantum ego texo, tantum momento diſſolvatur. Ignorantia verò & injuſtitia, quum vident noſtrum opus infectum, irritumque eſſe laborem, à riſu non temperant. *Iup.* Proh Dii! qualia nobis perpeſſa eſt ab execrandis illis Philoſophia! Quare tempus eſt diſpiciendi, quid ſit opus facto, quoque modo ſint pu-

1 Οὐκ ὀβολὸς ἀλλὰ πλούτους] Sic apud Heliod. lib. 2. καὶ ἡμοὶ δοκεῖτε τοῖς ὑπὲρ τῶν ἐκ δίκης, ἀλλ' ἀορᾶς τε καὶ λίζηπας αἰτήσειν. Bourd.

1 Κρ.

λύσίον. ὁ μὲν γὰρ κεραυνὸς, ἀπάγξ μιᾷ πληγῇ, καὶ ὁ θάνατος παχύς. Απο. ἐγώ τοι ὦ πάτερ, ὑποθήσομαι. μισῶ γὰρ ἐγὼ αὐτὸς ἤδη τοὺς ἀλαζόνας, ἀμύστους ὄντας, ὑπὸ τῶν Μουσῶν ἀγανακτῶν. κεραυνῷ μὲν γὰρ, ἢ τῆς δεξιᾶς, οὐδαμῶς ἐκεῖνοι ἄξιοι. Ἑρμῆ δὲ εἰ δοκεῖ, αὐτοκράτορα τὸν ἡλάσεως καὶ ἐπέμψωμεν ἐπ' αὐτούς. ὃς ἅτε δὴ καὶ λόγους ἔχων ἐγὼ αὐτὸς, τάχιστα εἴσεται τούς τε ὀρθῶς φιλοσοφοῦντας, καὶ τοὺς μή. εἶτα τοὺς μὲν ἐπανιέσεται ὡς τὸ εἰκὸς. οἶδε, καλωδήσονται, ὅπως ἂν ἐκείνῳ δόξῃ τὸ καιρὸν δοκεῖ. Ζ. εὖ λέγεις ὦ Ἄπολλον. ἀλλὰ σὺ ὦ Ἡράκλεις; ἅμα δὲ τὴν Φιλοσοφίαν αὐτὴν ἔχοντες, ἅπιτε ὡς τάχιστα εἰς τὸν βίον. τρισκαιδέκαθον γὰρ ἄθλον οὐκ τοῦτον ὁ μικρὸν ἐκτελέσεις, ἢν ἐκκόψῃς μικρὰ ὅπου, δὲ ἀναίσχυντα θηρία. Ηρα. καὶ μὴν ἄμεινον ἦν ὦ πάτερ, τὴν κόπρον ἐκκαθάραι αὖθις ἢ Αὐγείᾳ, ἢ τούτοις συμπλέκεσθαι. ἀπίωμεν δὴ ὅμως. Φι. ἄκουσα μὲν, ἀκουστέον ὅ τι τὰ δόξαντα τῷ πατρί. Ερ. καλῶμεν, ὡς κἂν ὀλίγους αὐτῶν ἐπιτρέψωμεν σήμερον. ποίαν δὴ χρὴ τραπέζαν ὦ Φιλοσοφία; σὺ γὰρ οἶσθα ὅπου εἰσίν. ἢ φανερὸν ὅτι ἐν τῇ Ἑλλάδι. Φι. οὐδαμῶς. ἢ πάνυ ὀλίγοι, ὅσοι ὀρθῶς φιλοσοφοῦσιν ὦ Ἑρμῆ. ἔστι δὲ οὐδὲν Ἀττικῆς πενίας δέονται, ἀλλ' ἔνθα πολὺς χρυσὸς, ἢ ἄργυρος ὀρύττεται, ἐκεῖ πᾶν ζητητέοι εἰσὶν ἡμῖν. Ερ. σὺκοῦν σὺν τῇ Θρᾴκης ἀπιστέον. Ηρα. εὖ λέγεις, καὶ ἡγήσομαί γε ὑμῶν τὴν ὁδόν. οἶδα γὰρ τὰ Θρᾳκῶν ἅπαντα, συχνάκις ἐπελθών. καί μοι τὴν δὲ ἦλθε τραπόμενοι. Ερ. ποίαν λέγεις; Ηρα. ὁρᾶτε ὦ Ἑρμῆ, καὶ Φιλοσοφία; δύο

puniendi. Fulmen enim uno ictu, & cita mors aufert. *Apollo.* Ego tibi consilium dabo, pater. Iam enim & ipse odi arrogantes illos, ineruditos, Musarum gratia indignatus. Nam fulmine, tua-ve dextra digni non sunt illi. Sed si videtur, Mercurium pœnæ exactorem ad ipsos demittemus, qui, ut pote in disciplinis versatus ipse, celerrimè cognoscet eos qui rectè philosophantur, & qui minùs. Tum hos quidem, ut par est, laudabit: illi verò, quemadmodum ei ex tempore videbitur, plectentur. *Iup.* Rectè dicis Apollo. Verùm & tu Hercules, unà Philosophiam ipsam ducentes, ad homines ite quàm celerrimè, & decimum tertium hunc laborem non parvum à te confectum iri puta, si tam scelestas, & impudentes belluas exciderit. *Herc.* Atqui præstaret, pater, Augiæ fimum rursus expurgare, quàm cum his manus conferre: abeamus tamen. *Ph.* Invita quidem: sed ex patris sententia est sequendum. *Mercur.* Descendamus, ut etiam paucos ex ipsis hodie conteramus. Sed quà eundum est Philosophia? scis enim ubinam sint. Annon manifestum est eos esse in Græcia? *Ph.* Nequaquam, nisi admodum pauci qui rectè philosophantur, Mercuri. At hi nihil Attica paupertate indigent, sed ubi multum aurum aut argentum foditur, ibi nobis sunt quærendi. *Mer.* Ergo rectà in Thraciam est abeundum. *Herc.* Rectè dicis, & viæ dux ero vobis. Novi enim Thracum res omnes, ut pote qui sæpius ad illos accesserim. Et nunc huc mihi flectatis. *Merc.* Quônam ais? *Herc.* Videtis-ne Mercuri, & Philosophia, duos mon-

τὰ ὄρη μέγιστα, καὶ κάλλιστα ὀρῶν ἁπάντων, Αἷμός ἐστι τὸ μεῖζον, ἡ καταντικρὺ δὲ, Ῥοδόπη, πεδίον δὲ ὑποπεπταμένον, πάμφορον, ἀπὸ τῶν προπόδων ἑκατέρων εὐθὺς ἀρξάμενον, καί τινας λόφους τρεῖς πάνυ καλοὺς ἀνεστηκότας, οὐκ ἀμόρφους τὴν τραχύτητα, οἷον ἀκροπόλεις πολλὰς τῆς ὑποκειμένης πόλεως. καὶ ἡ πόλις γὰρ ἤδη φαίνεται. Ερ. νὴ Δί' ὦ Ἡράκλεις, μεγίστη, καὶ καλλίστη ἁπασῶν. πόρρωθεν οὖν ἀπολάμπει τὸ κάλλος. καί τις ποταμὸς μέγιστος παραμείβεται, πάνυ ἐν χρῷ ψαύων αὐτῆς. Ηρα. [1] Ἕβρος μὲν, οὗτος. ἡ δὲ πόλις, ἔργον Φιλίππου ἐκείνου. καὶ ἡμεῖς ἤδη πρόσγειοι, καὶ ὑπονέφελοι. ὥστε ἐπιβαίνωμεν ἀγαθῇ τύχῃ. Ερ. οὕτω γιγνέσθω. τί δ' οὖν χρὴ ποιεῖν, ὅπως τὰ θηρία ἐξιχνευτέον; Ηρα. τοῦτο μὲν, σὸν ἤδη ἔργον ὦ Ἑρμῆ. κῆρυξ γὰρ εἶ. ὥστε οὐκ ἂν φθάνοις κηρύττων. Ερ. οὐδὲν τοῦτο χαλεπόν. ἀλλὰ τάγε ὀνόματα οὐκ ἐπίσταμαι αὐτῶν. σὺ οὖν ὦ Φιλοσοφία, λέγε, οὕστινας ὀνομαστέον, καὶ τὰ σημεῖα προσέτι. Φι. οὐδὲ αὐτὴ μὲν οἶδα τὸ σαφὲς, οἵτινες ὀνομάζονται, διὰ τὸ μὴ ξυγγενέσθαι αὐτοῖς. ἀπὸ δ' οὖν τῆς ἐπιθυμίας, ἣν ἔχουσιν εἰς τὰ κτήματα, οὐκ ἂν ἁμάρτοις προσκαλῶν κτήσωνας, ἢ κτησίππους, ἢ κτησικλέας, ἢ εὐκτήμονας, ἢ πολυκτήτους. Ερ. εὖ λέγεις. ἀλλὰ τίνες οὗτοί εἰσιν, ἢ τί καὶ περισκοποῦσι καὶ αὐτοί; μᾶλλον δὲ καὶ προσίασι, καί τι καὶ ἐρέσθαι θέλου-

tes omniumque pulcherrimos? Major, Hæmus eſt, oppoſitus verò, Rhodope: at campus interjectus, perquam fertilis, ab utriuſque radice confeſtim ſe pandens, treſque colles perpulchros aſſurgentes, aſperitate non deformes, tanquam ſubjacentis urbis multas arces: jamque urbs apparet. *Merc.* Ita per Iovem Hercules, maxima, omniumque pulcherrima: cujus pulchritudo eminus reſplendet, quin & maximus fluvius illam alluens prælabitur. *Herc.* Hebrus eſt, civitas verò Philippi illius opus: & jam nos ad terram, & ſub nubibus ſumus: quare quod fœlix fauſtumque ſit, ingrediamur. *Merc.* Ita fiat. Cæterùm quid faciendum, & quomodo inveſtigandæ feræ? *Herc.* Hoc tui muneris jam eſt Mercuri, ſiquidem es præco. Ne igitur præconium enuntiare cuncteris. *Merc.* Haud difficile hoc: ſed illorum ignoro nomina. Tu igitur Philoſophia, dic quo nomine ſint compellandi: & ſigna inſuper. *Ph.* Ne ipſa quidem ſcio certò quomodo vocentur: quia mihi cum ipſis non fuit commercium. Cæterùm non aberrabis ſi eos à poſſidendi deſiderio, Poſſidonios, aut Poſſidippos, aut Poſſicleas, aut Poſſifundos, aut Poſſidoros nominaveris. *Merc.* Bene dicis. Sed quinam hi ſunt qui & ipſi circunſpectant? atqui accedunt, & videntur aliquid velle loqui. *Viri.* Poſ-

1 Ἕβρος μὲν οὗτος, ἡ δὲ πόλις ἔργον Φιλίππου ἐκείνου] Cum paulo ſupra dixerit de hac eadem urbe: *καὶ τινὰς λόφους τρεῖς πάνυ καλοὺς ἀνεστηκότας*, non eſt diffiaile divinare, de qua urbe loquatur: nimirum de Philippopoli, quæ & Trimontium & antea Poneropolis & Pulpudena & Eumolpias, ſita ad Hebrum inter Hæmum & Rhodopen, quæ Trimontium vocata eſt eo, quod tres montes ſuorum murorum ambitu complectebatur. *Palm.*

1 Καὶ

σιν. Ανδρες. ἆρ' ἂν ἔχοιτε ἡμῖν ὦ ἄνδρες εἰπεῖν, ἢ σὺ ὦ βελτίστη, εἴ τινας τρεῖς γήθους ἄμα εἴδετε, [1] καί τινα γυναῖκα σὺν χλωῷ κεκαρμένῳ εἰς τὸ Λακωνικὸν, ἀρρενωπὴν, καὶ ἡμιδηᾶ ἀνδρικήν; Φι. Παπαῖ. τὰ ἡμέτερα ἔστοι ζητοῦσι. Αν. [2] πῶς τὰ ὑμέτερα; δραπέται γὰρ ἐκεῖνοι ἅπαντες. ἡμεῖς δ', τὴν γυναῖκα μάλιστα μέτρῳ, ἵνα πραπωδισμένῳ πρὸς αὐτῶν. ἐσκεμμένοι δ', καὶ ὅτι ζητοῦμεν αὐτούς. τοιγοῦν δ' ἅμα κηρύττομεν. εἴ τις ἀνδράποδον Παφλαγονικὸν, τὸ λεὸ Σινώπης βαρβάρων, ὄνομα τοιοῦτον, οἷον λεὸ κτηνῶν, ὕπωχρον, [3] σὺν χλωῷ κεφαλῇ, σὺν γλυκεῖῳ βαθεῖ, πήραν ἐξημμένον, καὶ τριβώνιον ἀμπεχόμενον, ὀρχίλον, ἄμυστον, τραχύφωνον, λοίδορον, μιλύειν ἐπὶ ῥητῷ αἰσθόμενον. Δέσπο. νοῶ ὅτου, ὦ Κηρύτιες. ὡς ἐκείνῳ γε ὄνομα ἦν παρ' ἐμοὶ, Κάνθαρος. καὶ ἐκόμα δ', καὶ τὸ γλύκιστον ἐπλύνετο, καὶ τέχνῃ τινὶ ἐμοὶ ἠπίστατο. ἀπίκειρε γὰρ ἐν τῷ γναφείῳ καθήμενος, ὀπόσον [4] ἄριστον τοῖς ἰμαθίοις τὸ κροκίδιον ἐπαυχεῖ. Φι. ἐκεῖνος αὐτός ἐστιν ὁ οἰκέτης ὁ σός. ἀλλὰ νυνὶ Φιλοσόφῳ ἔοικεν, ἀκριβῶς ἑαυτὸν ἐπιγνάψας. Δεσπο. ὦ τῆς τόλμης. ὁ Κάνθαρος φιλοσοφεῖ φησιν. ἡμῶν δ', ὦδέ πως λόγος. ἀμέλει ἅπαντας ἀνδρήσομεν. ξωπίσω γὰρ ὡς φησιν αὖτη. Φι. πῖς σ' ἔστος ἄλλος ὁ ἀθρόσων ἐστὶν ὦ Ἡράκλες, ὁ καὶ-

Poſſetis-ne, ὁ viri, vel tu optima nobis dicere, num tres præſtigiatores unà videritis, & mulierem Laconicè abraſam, aſpectu maſculo, & planè virili. *Ph.* Papæ! hi nos quærunt. *Viri.* Quomodo vos? Etenim Fugitivi illi omnes: nos autem mulierem potiſſimùm quærimus, ab ipſis mancipatam. Intelligetis autem curnam ipſos quæramus. Nunc igitur ſimul præconium pronuntiemus. Siquis mancipium Paphlagonicum, ex Sinopenſibus barbaris, tali nomine, quale à poſſeſſionibus imponitur, ſubpallidum, ad cutim tonſum, barba horridum, pera inſtructum, lacerna indutum, iracundum ineruditum, voce aſperum, maledicum, certa libertate vivens, indicato. *Dominus.* Heus tu intelligo, quod prædicas mancipium. Illi enim apud me nomen erat, Scarabeus: comam autem alebat, & barbam avellebat, meamque artem norat. Nam in fullonica officina ſedens, tondebat quicquid floccorum in veſtibus ſuperfluum efflorеſcit. *Ph.* Ille ipſe ſervus tuus eſt: at nunc Philoſopho ſimilis, qui accuratè in fullonia ſe polivit. *Dom.* Proh audaciam! Scarabeus philoſophatur, inquit. Noſtri autem, nulla eſt ratio. Omnes utique inveniemus, ſiquidem hæc intelligit, ut ait. *Ph.* Sed Hercules, quiſnam eſt hic alius qui accedit, pulcher, citha-

1 Καί τινα γυναῖκα σὺν χλωῷ κεκαρμένῳ εἰς τὸ Λακωνικὸν] Expoſuit hunc locum Meurſius Miſcellaneor. l. 1. c. 16. *Alm.*

2 Πῶς τὰ ὑμέτερα; δραπέται γδ] Πῶς τὰ ἡμέτερα; *Φι.* Δραπέται γδ. Marcil.

3 Ἐν χλωῷ κεφαλῇ] Emendavimus antea interpretationem hujus loci. *Bourd.*

4 Περιττὸν τοῖς ἰματίοις] Legend. Caſaubon. ad Theophraſt. cap. de adulat. *Idem.*

1 Ἐχθὲς

λὸς, ὁ τὴν κιθάραν; Ηρα. Ὀρφεύς ἐστι, σύμπλους ἐπὶ τῆς Ἀργοῦς ἐμός, ἥδιστος κελευστῶν ἁπάντων. πρὸς γοῦν τὴν ᾠδὴν αὐτοῦ, ἥκιστα ἐκάμνομεν ἐρέττοντες. χαῖρε ὦ ἄριστε, καὶ μουσικώτατε Ὀρφεῦ. οὐκ ἐπιλέλησαι γάρ του Ἡρακλέους. Ορ. νὴ καὶ ὑμεῖς γε ὦ Φιλοσοφία, καὶ Ἡρακλὲς, καὶ Ἑρμῆ. ἀλλὰ καιρὸς ἀποδιδόναι τὰ μήνυτρα, ὡς ἔγωγε πάνυ σαφῶς ὃν ζητεῖτε οἶδα. Ερ. οὐκοῦν δεῖξον ὦ παῖ Καλλιόπης ἔνθα ἐστί. χρυσίου γὰρ οὐδὲν οἶμαι δέῃ, σοφὸς ὤν. Ορ. εὖ ἔφης. ἐγὼ δὲ, τὴν μὲν οἰκίαν δείξαιμ' ἂν ὑμῖν, ἔνθα οἰκεῖ, αὐτὸν δὲ οὐκ ἂν, ὡς μὴ κακῶς ἀκούοιμι πρὸς αὐτοῦ. μιαρὸς γὰρ εἰς ὑπερβολὴν, καὶ μόνον τοῦτο ἐκμεμελέτηκε. Ερ. δεῖξον μόνον. Ορ. αὕτη πλησίον. ἐγὼ δὲ ἄπειμι ὑμῖν ἐκποδὼν, ὡς μηδ' ἴδοιμι αὐτόν. Ερ. ἐπίσχες. οὐ γυναικός ἐστι φωνὴ, ῥαψῳδούσης τι τοῦ Ὁμήρου; Φι. νὴ Δία. ἀλλ' ἀκούσωμεν ὅ, τι καὶ λέγει. Δρα. [1] ἐχθρὸς γάρ μοι κεῖνος ἀνὴρ ὁμῶς ἀΐδαο πύλῃσιν, ὃς χρυσὸν φιλέει μὲν ἐνὶ φρεσὶν, ἄλλο δὲ εἴποι. Ερ. οὐκοῦν τὸν Κάνθαρόν σοι μισητέον, ὃς ξεινοδόκον κακὰ ῥέξεν, ὅκεν φιλότητα παρέχε. Υπο. περὶ ἐμοῦ τοῦτο τὸ ἔπος, οὗ τὴν γυναῖκα ᾤχετο ἀπάγων, διότι αὐτὸν ὑπεδεξάμην. Δρα. οἰνοβαρὲς, κυνὸς ὄμματ' ἔχων, κραδίην δ' ἐλάφοιο, οὔτ' ἐνὶ πτολέμῳ ἐναρίθμιος, οὔτ' ἐνὶ βουλῇ, Θερσίτ' ἀκριτόμυθε, κακῶν πυνάριστε κολοιῶν. μὰψ, ἀτὰρ οὐ κατὰ κόσμον ἐριζέμεναι βασιλεῦσιν. Δεσπ. εἰκότως οὗτος καταρᾶται τὰ ἔπη. Δρα. πρόσθε κύων, ὄπιθε δὲ λέων, μέσση δὲ Χίμαιρα, δεινὸν ἀποπνείουσα, τεί-

citharam gestans? *Herc.* Orpheus est, qui mecum in Argo navigavit, nauticorum hortatorum omnium jucundissimus. Nam ad cantum ipsius, non fatigabamur remigantes. Salve optime, & perquam canore Orpheu, siquidem Herculis non es oblitus. *Orph.* Vos quoque salvete Philosophia, Hercules, & Mercuri. Sed tempus est ut mihi detis indicinæ præmium: ego enim planè novi quem quæratis. *Merc.* Quin ostende Calliopes fili, ubinam sit. Auro enim non indiges, sapiens cùm sis. *Orph.* Rectè dicis: sed ego domum quidem in qua habitat vobis indicabo: ipsum verò minimè, ne apud eum malè audiam. Etenim est summè scelestus, ac uni huic rei studet. *Merc.* Ostende solùm. *Orph.* En proxima hæc. Ego verò procul à vobis abeo, ne videam ipsum. *Merc.* Attende. Annon mulieris vox est, aliquid ex Homero recitantis? *Ph.* Ita per Iovem, Sed quid dicat, audiamus. *Fug.* Non minùs hunc odi, nigri quàm limina Ditis, Qui colit aurum animo, & simulat contraria verbis. *Merc.* Proinde odio habendus tibi Cantharus, Hospitis offensor, & se præbentis amicum. *Marit.* De me hoc carmen, cujus uxorem abduxit, quia ipsum receperam. *Fug.* Ebrius, atque canis facie, sed pectore cervus, Consilio ignavus, sed longè ignavior armis, Thersites vecors, pravarumque optima pica, Regibus illicitè, & frustra contendere suetus. *Dom.* Iure execrandi hæc verba sunt. *Fug.* Prima canis postrema leo, media ipsa Chimæra, Horrendum exhalans animum

1 Ἐχθρὸς] Ex Iliad. 9. Cætera sunt ex Il. 1. 2. & 5. *Bourd.*

I Toi-

τῶ κυνὸς ἀγρίᾳ ὁρμωμένου. Υπο. οἴμοι γυναῖ, ὅσα τερπόμεθ' ὑπὸ κυνῶν τοσούτων. Φασὶ δ' ὡς τὼ Ϲ κύειν ἀπ' αὐτῶν. Ερ. χαῖρε, Κερβερόν τινα τέξεταί σοι, ἢ Γηρυόνην, ὡς ἔχει ὁ Ἡρακλῆς ἕτερον αὖθις πόνον. ἀλλὰ Ϲ προσίασιν, ὥστε μὴ δεῖ κόπτειν τὴν θύραν. Δεσπο. ἔχω σε ὦ Κάνθαρε. νυνὶ σιωπᾷς; φέρ' ἴδωμεν ἄττ' ἔνεστί σοι ἡ πήρα ἔχει. ἥρμεις ἴσως, ἢ ἄρτι τεύφω. Ερ. οὐ μὰ Δία, ἀλλὰ ζώνην χρυσῆν. Ηοα. μὴ δῆτα μὰ τὸν Ἡρακλέα. Κυνικὸς γὰρ ἔφασκεν εἶναι τοτρόδεν ἐπὶ τὴν Ἑλλάδα. οὐκοῦν ἔσται ὅδε Χρυσίππειος ἀκριβῶς ἐπὶ τοῦτον. [1] τοιγαροῦν Κλεάνθην οὐκ εἰς μακρὸν αὐτὸν ὄψεται. κρεμήσεται γὰρ ὑπὸ τῶ πώγωνος, ὅτω μακρὸς ὤν. Δεσπο. σὺ δ' ὦ κακὲ, ὁ Ληκυθίων ἡμῖν δραπέτης τυγχάνεις ὤν; ἔμμην ἄλλως. ὦ τὼ γελοίω. εἶτα τί σὸν ἂν γένοιτο; καὶ Ληκυθίων φιλοσοφεῖ; Ερ. ὁ τέτταρος δ' ἔστιν ἀδέσποτος ὑμῖν ἔσται; Δεσπο. ἀδύνατον, ἀλλ' ὁ δεσπότης ἐγὼ, ἐκὼν ἀφίημι αὐτὸν ἀπολωλέναι. Ερ. ὄπτα τί; Δεσπο. ὅτι δεινῶς τῶ νοσεῖν ἐγγύς ἐστι. τὸ δ' ὄνομα, Μυρόπνουν αὐτὸν ἐκαλοῦμεν. Ερ. Ἡράκλεις ἀλεξίκακε, ἀκούεις; ἔπειτα πήρα, καὶ βάκτρον, καὶ αὐτὸς ἀπόλωσε τὴν γυναῖκα σύ. Υπο. μηδαμῶς. σὺκ ἂν ἀπολέσοιμι βιβλίον μοι τῶ παλαιῶν κύβεων. Ερ. πῶς βιβλίον; Υπο. ἔστι τί ὦ γαθὲ, [2] τερηφάραν βιβλίον. Ερ. ἀδὲν ἄτοπον, ἐπεὶ

mum trini canis acris. *Marit.* Hei mihi uxor qualia perpeſſa es à tot canibus. Quin ex illis ipſam concepiſſe dicunt. *Merc.* Confide, Cerberum tibi, aut Geryonem pariet: ut Hercules iſte alium laborem rurſus habeat. Sed accedunt, ita ut fores pulſare non ſit opus. *Dom.* Teneo te Canthare: ſiles jam? age videamus quid habeas in pera, fortè lupinos, aut fruſta panis. *Merc.* Minimè per Iovem: ſed zonam auream. *Herc.* Ne mireris. Nam in Græcia Cynicum ſe eſſe dicebat, ſed hîc eſt planè Chryſippeus. Quare Cleanthem ipſum non diu pòſt videbit Nam cùm ſit adeò ſcelestus, à barba ſuſpendetur. *Dom.* Tu verò nequam, nonne es Lecythio meus fugitivus? certè non alius. O rem riſu dignam! quid non fiet? etiam Lecythio philoſopharur? *Merc.* Nunquid tertius ille domino caret? *Dom.* Minimè: verùm ego dominus, ſponte ipſum in malam rem dimitto. *Merc.* Quorſum? *Dom.* Quia teterrimè fœtet: eumque Vnguentodorum appellabamus. *Merc.* Hercules malorum depulſor audiſ-ne? deinde pera, & baculum: atqui tu uxorem recipe. *Marit.* Minimè, non ſi reciperem priſcum librum in utero gerentem. *Merc.* Quomodo librum? *Marit.* Quidam, ô bone, triceps eſt liber. *Merc.* Nihil abſurdum ſiquidem unus ex Co-

1 Τοιγαροῦν Κλεάνθην ὀυκ εἰς μακρὸν αὐτὸν ὄψεται, κρεμήσεται γὰρ ὑπὸ τῶ πώγωνος] Nullum jocum video in voce Κλεάνθην, nec ullam alluſionem ad vocem κρεμήσεται. Ideo ſuſpicor non ita ſcripſiſſe Lucianum, & forte Χρέμματα ſcripſerat, ad quod alludebat κρέμησται, ut paulo ſupra, eo quod multum auri habebat in pera, ὑπὸ τῶ χρυσῶ Χρυσίππειον eum vocavit. *Palm.*

2 Τερηφάραν] Hujus nominis drama fecerat Varro, in quo Iulius, Craſſus, Pompeius. *Bourd.*

1 Πα-

τριφάλλης τ̃ Καμικῶν εἷς. Δρα. σὺν ὦ Ἑρμῆ διηγεῖσθαι τὸ μ̃ τῶν. Ερ. ὅταν μοὶ δοκεῖ. τωὐτὶ γ̃ ἵνα μηδὲν πέρας, μὴ ϑ̃ πολυκέφαλον τέκῃ, οἱ χαλ̃ ϖ̃ τὸν ἄνδρα ἐπίσω εἰς τὴν Ἑλλάδα. τὼ δύο ϑ̃ τουτὶ τὼ δραπέτίσκω, ϖ̃ δοθῆναι τοῖν δεσπότοιν μιμνήσκειν ἃ πρότερ̃, τ̃ μ̃, ἀποπλύνειν τὰς ῥυπώσεις τ̃ ὀθονῶν, τ̃ Λημνιάδα. τ̃ Μυρρίνην ϑ̃, αὖθις ἀκεῖσθ̃ τ̃ ἱμαλίων τὰ διεῤῥωγότα, μαλάχῃ γε πρότερον μασηϑέντα. ἔπειτα τ̃τον [1] ϖ̃ δοθῆναι τοῖς πιτ̃ωταῖς, ὡς ἀπολοῦσθ̃ ϖ̃ πλημμελοῦντα παπποῦτα, ῥυπώσῃ πρόσωπα, καὶ γυναικείᾳ τῇ πίτῃ. εἶτα εἰς τ̃ Αἶμον ἀναχθέντα γυμνὸν, ἐπὶ τ̃ χιόνος μῆνα συμπεπεδημένον τῷ πόδε. Δρα. φεῦ τ̃ κακῶν. ὀτοτοῖ. παπαπαπαῖ. Δημοκ. πότερον παρεινῆσθ̃ τ̃ τραγικῶν σὺ λῆρον; ἀλλ' ἀκολούθει ϖ̃ δοθῆναι τοῖς πιτ̃ωταῖς ἤδη, ἀποδυσάμενον πρότερόν γε τὴν λεοντῆν, ὡς γνωσθῇς ὄν ὤν.

Comicis trigaleatus. *Fug.* Tuum est, Mercuri dehinc judicare. *Merc.* Ita mihi videtur. Vt hæc mulier, ne pariat monstrum multiceps, ad virum in Græciam revertatur: atque hi duo fugitivuli dominis traditi, discant quæ antea: Lecythio quidem sordidos abluere panniculos: Vnguentodorus autem, lacera vestimenta resarcire, priùs quidem malva flagellatus. Deinde ut etiam hic tradatur picatoribus, ut pereat vulsus primùm: insuper pudenda, & muliebri pice inquinetur: deinde nudus in Hæmum sublatus, vinctis pedibus in nive maneat. *Fug.* Heu malorum ah ah, papæ, eheu. *Dom.* Quid hoc est, tragicas voces interseris? Sed ad picatores jam sequere, exuta priùs pelle leonina, ut asinus esse cognoscaris.

1 Παραδοθῆναι τοῖς πιτ̃ωταῖς] Attigi hanc pœnam ad Dial. de Morte Peregrini ex Interp. Aristoph. ad nubes. Conjunxit hæc omnia in Palinuro. καὶ καταληφθεὶς τὰ αἰχρὰ ἔπαθες. Bourd.

ΤΑ ΠΡΟΣ ΚΡΟΝΟΝ. ΙΕΡΕΥΣ, ΚΑΙ ΚΡΟΝΟΣ.

SATVRNALIA. SACERDOS, ET SATVRNVS.

ARGVMENTVM.

Lucianus ritum & originem Saturnaliorum tradit hoc Dialogo, ubi fingit Sacerdotem & Saturnum colloqui: quorum alter quidem divitias à Deo postulat: alter autem, dum divitias largiri, sua potestatis esse negat, interea quatenus ipse regnet, & quid præstare soleat, denique cur hoc festum institutum sit, exponit: refutata interim etiam fabula, quæ de liberis devoratis & amissione regni, & captivitate ipsius vulgo jactatur.

SA-

ΙΕΡΕΥΣ.

Ω Κρόνε, σὺ γὼ ἔοικας ἄρχων τό γε νῦν εἶναι, καὶ σοὶ πίθηται, καὶ κεκαλλιέρηται παρ' ἡμῶν, τί ἂν μάλιστα ἐπὶ τῷ ἱερῷ αἰτήσας λάβοιμι παρὰ σοῦ; Κρ. τοῦτο μὲν αὐτόν σε καλῶς ἔχει ἐσπέφθαι, ὦ, π σοι δόκεον, εἰμὴ ἐμοὶ μᾶλλον ἅμα ἐθέλοις εἶναι τ ἄρχοντα εἰδέναι τί σοι ἥδιον αὐτῶν. ἐγὼ γὰρ πάνα δύναμαι, σὸν ἀναδύσω σοὶ τὴν δύκην. Ιε. ἀλλὰ πάλαι ἔσκεμμαι. ἐμοὶ γὰρ τὰ κοινὰ ταυτὶ, καὶ σοὶ χίλια, πλεῖστον, καὶ χρυσὸν πολὺν, καὶ ἀνδρῶν δεσπότην εἶναι, καὶ ἀνδράποδα πολλὰ κεκτῆσθαι, καὶ ἐσθῆτας δαπανηρὰς, καὶ μαλακὰς, καὶ ἄργυρον, καὶ ἐλέφανθα, καὶ τἆλλα, ὁπόσα τίμια. τούτων δὲ ὧν ἄρτι Κρόνε, δίδυ μοι, ὡς π ἐμ αὐτῶν ἀπολαῦσαι τ σῆς ἀρχῆς, μὴ γ ἄμοιρον εἶναι μόνον αὐτὸν ἀγὼ παντὸς βίου. Κρο. ὁρᾷς; ὃ καὶ ἐμὲ τοῦτο ἠτήσας. ὃ γὼ ἐμὸν ἀγανέμειν τὰ τοιαῦτα. ὥστε μὴ ἄχθε, εἰ ἀτυχήσεις αὐτῶν, ἀλλ' αἰτοῦ πάνα γ Διὸς, ὁπόταν εἰς ἐμὲ ἡ ἀρχὴ περιέλθῃ μετ' ὀλίγον. ἐγὼ δ' ἐπὶ ῥητοῖς παραλαμβάνω τὴν δυναστείαν. ἑπτὰ μὲν ἡμερῶν ἡ πᾶσα βασιλεία. καὶ δὴ σκοπεῖσθον τούτων χώραν, ἰδιώτης δ' ὑμῖν εἰμι, καί πω γ πολλὰ δήμῳ εἰς. ἐν αὐτοῖς γὰρ τοῖς

SACERDOS.

Dic mihi Saturne, quando tu quidē hoc tempore regnare videris, tibi & sacrificatum, & litatum est à nobis, quid potissimùm pro immolatis hostiis, abs te postulatum feram? *Sat.* Istud quidem te ipsum decet perpendere, quid optare debeas: nisi vis ut princeps etiam sit vates, ut norit, quid libentiùs petas. Cæterùm ego, quantum facultas feret, annuam tuis votis. *Sac.* Quin istud jam olim perpendi. Nam communia hæc, & passim obvia, videlicet opes, multam auri vim, utque viris imperem, & mancipia multa possideam, splendidas vestes & delicatas, argentum, & ebur, denique quicquid est pretiosum. Hæc igitur mihi da, optime Saturne, ut & ipse nonnihil emolumenti ex tuo sentiam imperio, ne-ve solus per omnem vitam earum rerum sim expers. *Sat.* Viden? Hoc postulas quod meæ facultatis non est. Neque enim mearum est partium ista distribuere: quare ne graviter feras, si quæ petis, non assequeris. Sed ista à Iove postulato, quum ad eum imperii vices venerint, id quod brevi futurum est. Nam ipse certis conditionibus imperium accipio. Est autem imperium meum septem duntaxat dierum, quorum si jus excessero, privatus illicò reddor, & ex plebe unus. Nec in his septem diebus, serium quip-

1 *Dic mihi Saturne*] Saturno sacra fiebant, de quibus in primis Macrob. lib. 1. c. 8. & 10. & L. Gerald. de Annis & mensibus, hæc χρόνια dicebantur à Græcis, & primò uno die tantùm. i. 14. Cal. Ianuarias celebrari solita, sed post in triduum propagata, primùm ex adjectis à Cæsare huic mensi diebus, deinde ex edicto Augusti, quo trium dierum feriis Saturnalibus addixit, à 16 igitur cæpta in 23 desinebant quo solo fieri antè consueverant. *Cogn.*

1 Οὐδὲ

ἐπῶ, πυθαῖον μ̄, [1]οὐδὲ ἀγοραῖον διοικήσασθαί μοι συγκεχώρηται, πίνειν δ̄, καὶ μεθύειν, καὶ βοᾶν, καὶ παίζειν, καὶ κυβεύειν, καὶ ἄρχοντα καθίσαντας, καὶ τοὺς οἰκέτας δωρεῖν, καὶ γυμνὸν ἀφεῖναι, καὶ κροτεῖν ὑπορχούμενον. ἐνίοτε δ̄ καὶ εἰς ὕδωρ ψυχρὸν ἐπὶ κεφαλὴν ὠθοῦντας, ἀσβόλῳ κεχρισμένον τὸ πρόσωπον. πάντα ἐφεῖται μοι ποιεῖν. τὰ μεγάλα δ̄ ἐκεῖνα, τ̄ πλοῦτον, καὶ τὸ χρυσίον, ὁ Ζεὺς διαδίδωσιν οἷς ἂν ἐθέλῃ. Ιε. ἀλλ' ἁδρὶ ἐκεῖνον ὦ Κρόνε ῥαδίως, καὶ προχείρως. ἤγων' ἤδη ἀπηῤῥυδόκα, αὐτῶν μεγάλῃ τῇ φωνῇ. οὐδ' ὅσα ἐπαίει τοπαρράπαν. ἀλλὰ τὴν αἰγίδα ἐπισείων, καὶ τ̄ κεραυνὸν ἐπανατείνομενον, ἠρέμα ἐκφοβῶν, ἐκπλήττει τὰς ἐνοχλοῦσας. ἢν δέ ποτε καὶ ἐπινεύσῃ τινί, καὶ πλέον ποιήσῃ, πολὺ τὸ ἄκεφον ἐκπωῦται, καὶ τὰς ἀγαθὰς ἐνίοτε, καὶ σωστικὰς ἀφείς. ὁ δ̄, παμπονήροις τε, καὶ ἀνοήτοις ἀνδράσι δωρεῖται τ̄ πλοῦτον, μασπιάμας, ἢ ἀνδραγαθίοις τοῖς πλείστοις αὐτῶν. πλὴν τάχα σοι δοκῶ ἐθέλω εἰδέναι, τίνα ταῦτά ἐστιν. Κρο. ὦ μικρὸν ὄλως, οὐδὲ παντάπασιν δυκαφροσύνης, ὡς πρὸς τὴν δυνάμιν ἐξεπίζεσθαι τ̄ συμπάσης δεχῆς, εἰμὴ σοι γε μικρὸν δοκεῖ τὸ νικᾶν κυβεύοντα, καὶ τοῖς ἄλλοις ἐς τὴν μονάδα κυλιομένῳ δ̄ κύβε, σοὶ τὴν ἑξάδα ὑπερφέρων ἀεὶ φαίνεσθαι, πολλοὶ γὰρ ἐς κόρον κὰδ δ̄ τοιούτῳ ἐπεσπίσωσθε, οἷς ἴλεως, καὶ φερὸς ὁ κύβος ἐπινεύσῃ. οἰδὲ, ἔμπαλιν γυμνοὶ ἐξενήξασθε, σωτεβεῖν δ̄ αὐτοῖς δ̄ σκάφη

quippiam aut publicum tractare, mihi concessum est. Verùm potare, inebriari, vociferari, ludere, talos jacere, creare reges, famulos in convivium adhibere, canere nudum, lascivo corporis motu saltitare, nonnunquam & in gelidam aquam præcipitem dare, facie fuligine oblita. Hæc uti faciam permissum est: sed magna illa, puta divitias & aurum, Jupiter ipse, quibus lubet, dilargitur. *Sac.* At non facilè, Saturne, & expeditè id facit: adeò ut me jam vox defecerit, magno clamore hæc ab illo flagitantem. At is nihil prorsus audit: verùm ægidem obvibrans, ac fulmen intentans, torvumque obtuens, pavefacit instantes. Quòd si quando etiam annuerit alicui, divitemque reddiderit, mirum quàm id nullo delectu facit, ut aliquoties præteritis probis, ac sapientibus viris, sceleratis ac stultis hominibus opes offundat, verberonibus atque effœminatis, cujusmodi sunt plerique isti. Quanquam equidem cupio cognoscere, quænam sint ista potestati tuæ permissa. *Sat.* Haudquaquam parva, neque omnino contemnenda, siquis universi imperii vim expendat: nisi fortè tibi parum videtur esse, ut in talorum ludo vincas, cumque cæteris alea in unionem volvatur, tibi senionem semper in summo latere ostendat. Nam hinc sibi plerique victum parant ad satietatem, quibus benigna & prospera annuerit [2]tessera. Alii contrà, nudi enatant fracta ipsis ad tam exiguum scopulum,

1 Οὐδὲ ἀγοραῖον διοικήσασθαί μοι συγκεχώρηται, πίνειν δὲ] Οὐδὲ ἀγοραῖον διοικήσασθαί μοι συγκεχώρηται δὲν, πίνειν δὲ. Marcil.

2 *Tessera*] Tessera lateribus constabat sex, quibus inter ludendum utebantur tribus. Suet. Augusto. *Cogn.*

1 *Sub-*

φυς, καὶ ὕπνω μικρῷ ἔρριψε τῷ κύβῳ. καὶ μὴν & πιεῖν ἐς τὸ ἥδιστον, καὶ ὠδικώτερον ἄλλως δέξαι ἅμμα σὺ τῷ συμποσίῳ, καὶ ἀφηνιασμένων τὰς μὲ ἄλλας ἐς τὸ ὕσσω ἐμπεσεῖν. τοῦτο γὰρ τὸ πιπίλιμον τ' ἀδικίας ἀφηνίας. σὲ δ', καὶ ἀπαιρυχθῆναι καλλίνικον, καὶ τἄθλ' ἁρπαζεῖας τ' ἀλόντα. ὁρᾷς ἡλίκον τὸ ἀγαθὸν, ἐπ & βασιλίᾳ μόνον ἐφ' ἁπάντων ἡμέας, τῷ ἀσφαλῶς κρατῆσαι, ὡς μήτ' ἐπιτιχθείης γελοῖα ἐπιζήσασθαι, καὶ αὐτὸς ἐπιζητεῖν ἔχοις, τῷ μὴ, αἰσχρόν τι ποιεῖ αὐτὸ ἀναβῆναι. τί δ', γυμνὸν ὀρχήσασθαι, & ἀφάρμυον τὸν αὐλητερίδα, τρὶς τὸν οἰκίαν περιελθεῖν; πῶς ἔχει & πεῦτε δείσασθαι μεγαλοψυχίας τ' ἐμῆς; εἰ δ' τὸ μὴ ἀληθὲς, μὴ δ' βέβαιον γίγνεσθαι τὸν τοιαύτην βασιλείαν ἀπάτην, ἄγωνον ποιήσεις, ὁρᾷς αὐτὸν ἐμὲ τ' πεῦτε ἀφηνέμονα ὀλιγοχρόνιον τὸν ἀρχὴν ἔχοντα. τούτων δ' ὧν ἄ μοι δοκᾷς, δύναμ' τ' πεῖθειν, & ἄρχειν, & ἄδειν. καὶ τί, ἃ κατηλθμησάμην, ἀρρᾶν αἴτῃ, ὡς ἐμὲ πρὸς ὑδὲν δεδεγμένον σε τῇ αἰσίδι, τῷ τοῦ κεραυνοῦ. Ιε. ἀλλ' ὦ Τιτάνων ἄριστε, τί μοι τοιοῦτον, ἃ δέομαι. σὺ δ', ἀλλ' ἐκεῖνό μοι δόκει ναι, ὃ μάλιστα ἐπόδυσιν εἰδέναι. καί μοι δὸς εἰπεῖν αὐτὸ, ἵνα δὸς τῶν ἀμοιβῶν δεδωκὼς ἀνὴρ τ' ἁμαρτίας, & πρὸς τὸ λοιπὸν ἀφίημί σοι τὰ χρέα. Κρο. ἐρώτα μόνον. ἀποκλαῦμα γὰρ, ἢν εἰδῶς τύχῃ. Ιε. τὸ μὲ πεῦτον ἐκεῖνο, εἰ ἀληθῆ. πεῦτ' ἔστι, ἃ σοὶ σὲ ἀκούομεν, ὡς κατήδιες τὰ γιγνόμενα ὑπὸ τ' Ρέας, ἐκείνη δ' ὑφελομένη τ' Δία, λίθον ὑπαβαλομένη ἀντὶ βρέφους, ἔδωκέ σοι καταπιεῖν. ὁ δ', εἰς ἡλικίαν ἀφικόμενος, ἐξήλασέ σε τ' ἀρχῆς πολέμῳ κρατήσας. εἶτα εἰς τ' Τάρταρον φέραν ὑπέβαλε, lo victum, regno expulisse: mox lum, aleam puta, navi. Præterea quàm suavissimè bibere, ac modulatiùs alio videri canere in convivio: & ex ministris alios in aquam dejici (nam ea pœna est parũ dextrè ministranti) te verò victorem egregium pronuntiari, & ei quem viceris præmia præripere. Vide quantũ sit bonum, quòd etiam rex solus omnibus præficeris, talis victor, ut non solùm ipse non feras ridicula imperata, sed etiam aliis imperare possis ipse: huic ut turpe aliquid de se ipso vociferetur: illi ut saltet nudus, & sublata in humeros tibicina, ter domũ obambulet? Annon hæc quoque munificentiæ meæ non exiguæ sunt argumenta? Quòd si causaberis regnum hoc nec verum esse, nec stabile, insciteè feceris, quum videas me ipsum, qui ista dilargior, exigui temporis imperium tenere. Ex his igitur, quæ meæ est facultatis præstare, nempe taxillis, regnando, canendo, & reliquis quæ modo recensui, audacter à me petito, nihil veritus, ne te ægide, aut fulmine territem. *Sac.* At ô Titanum optime, istis mihi nihil est opus. At mihi id responde, quod maximè cupiebam scire. Quod si mihi dixeris, sat magnam gratiam pro victima mihi rependeris: & in posterum debita condono tibi. *Sat.* Roga modò, equidem respondebo, si scivero. *Sac.* Primùm quidem illud, vera-ne hæc sint quæ de te audimus, te solitum edere liberos ex Rhea tibi nascentes, eam verò clam subducto Iove, lapidem infantis loco supposuisse, quem tibi dedit devorandum. Deinde adultum puerum, te belvinculis injectis in Tartara præci-

πεδήσας αὐτόν σε, καὶ τὸ συμμαχικὸν ἅπαν, ὁπόσον μὴ σὲ παρεπέτετο. Κρο. εἰ μὴ ἑορτὴν ἄγομεν, καὶ μεθύειν ἐφίετο, καὶ λοιδορεῖσθαι τοῖς δεσπόταις ἐπ' ἐξουσίας, ἔγνως ἄν, ὡς ὀργίζεσθαί γέ μοι ἐφεῖτό μοι, τοιαῦτα ἐρωτήσας, σὺν αἰδοῖ εἰς πάλιν ἴστω, καὶ πρεσβύτην θέον. Ιε. καίτοι ταῦτα ὦ Κρόνε, ἃ παρ' ἐμαυτῷ φημι, ἀλλ' Ἡσίοδος ὁ Ὅμηρος, οὐκ ἐγὼ γὰρ εἰπεῖν ὅπ ὁ ἄλλοι ἅπαντες ἄνθρωποι χρεών, ταῦτα πᾶσι δύκησι δοκεῖ σοι. Κρο. οἶδ γάρ τι τὸ ποιμένα οἰκεῖον, τὸ ἀλαζόνα, ὑγιές τι περὶ ἐμοῦ εἰδέναι; σκόπει δ' ὅτως. ἔσθ' ὅστις ἄνθρωπος, ὃ γὰρ θεὸν ἐρῶ, ὑπομείνειεν ἂν ἑκὼν αὐτὸς κατεσθίειν τὰ τέκνα, εἰμή τις Θυέστης ἦν, καὶ ἀσπάζοι ἀδελφὸν ἀπεπεσών, ἤδιε; καὶ τοῦτο γ' ἂν εἴη, πῶς ἀγνοήσειε λίθον ἀντὶ βρέφους ἐσθίων, εἰ μὴ ἀνάλγητον εἴη τὰς ὀδόντας; ἀλλ' ὅτε ἐπολεμήσαμεν, ὅτε ὁ Ζεὺς βίᾳ τὴν ἀρχὴν ἀφείλετο, ἐκόντος δὲ μετεδίδου αὐτός, καὶ ὑπεχώρουν ἄρχειν. ὅπ μὲ γὰρ ὅτε πεπίδημαι, ὅτε σὺν τῷ Ταρτάρῳ εἰμὶ, καὶ αὐτὸς ὁρᾷς οἷμαι, εἰμὶ τυφλὸς ὥσπερ Ὅμηρος εἶ. Ιε. τί παθὼν ἦ ὦ Κρόνε, ἀφῆκας τὴν ἀρχήν; Κρο. ἐγώ σοι φράσω. τὸ μὲ ὄλον, γέρων ἤδη, καὶ ποδαγρὸς ὑπὸ ἦ χρόνε ὢν, διὸ δὴ πεπεδῆσθαί με οἱ πολλοὶ εἰκάσουσι, ὃ γὰρ ἠδυνάμην ἀμύνειν τοῖς ἔτι πολλὰ ἀδικεῖν τὸ νῦν, ἀλλ' ἀεὶ ἀναγκῖν ἤδη ἦσαν, καὶ κρίνειν τὰς ἐπιόρκους, ἢ ἱεροσύλους, ἢ βιαίους καὶ φλέγειν. καὶ τὸ πρᾶγμα πάνυ ἐργώδες ἦν, καὶ νεανικόν. καὶ ἐξέρηι ἦν δύποιῶν τῷ Διΐ. καὶ ἄλλως ἦ, καὶ ὡς ἔχειν pitasse, cum omnibus copiis auxiliaribus, quæ tecum in acie steterant. *Sat.* Heus tu nisi festum celebraremus, & liceret inebriari, atque impune dominos convitiis incessere, cognosceres irasci saltem mihi concessum esse, qui talia roges, nihil reveritus adeò canum, ac senem Deum. *Sac.* At ego hæc, Saturne, non ex me ipso dico. Quin & Hesiodus, & Homerus, nolo enim dicere, reliqui propè mortales omnes, eadem de te credunt. *Sat.* Num putas pastorem illum superbum, sani aliquid de me sciviſſe? Rem ad hunc considera modum. Est-ne quispiam homo, non dicam Deus, qui possit suos ipse liberos lubens devorare: nisi siquis esset Thyestes qui ab impio fratre circumventus comederet? At hoc quidem esto: qui nesciret se infantis loco lapidem comedere, nisi dentibus dolere non posset? Imò neque bello conflixiſmus, neque Iupiter imperium per vim occupavit: sed ego illi rerum administrationem ultro tradidi, imperioque cessi. Porrò neque vinctum esse me, neque in Tartaro esse, vel ipse vides opinor, nisi oculis captus es, quemadmodum Homerus. *Sac.* Sed quid tibi accidit, Saturne, ut imperium deponeres? *Sat.* Ego tibi dicam. In summa cùm jam senex essem, & ob ætatem podagrosus (quo factum est ut injecta mihi fuisse vincula plerique finxerint) impar eram viribus ad tam multa hujus ætatis facinora punienda: nam erat assiduè mihi sursum ac deorsum cursitandum obarmato fulmine, quo sacrilegos, perjuros ac raptores exurerem: eratque negotium plenum laboris, quodque juvenem desideraret. Itaque mihi consulens, Iovi locum dedi. Præterea rectè facturus mihi vi-

ἐδόκει μοι, ἀφειμένῳ τοῖς παισὶν ὅσα τῶν ἐχθρῶν, αὐτὸν δυσχεῖσθαι τὰ πολλὰ ἐφ' ἡσυχίας, ὅτε τοῖς δυσθύμοις χρημαλίζοντες, ὅτε τοὺς τὰναντία αὐτοῖς ὑποχλεύοντας, ὅτε βροντῶντα, ἢ ἀστράπτοντα, ἢ χάλαζαν σείοντα βάλλειν ἀναγκαζόμενον, ἀλλὰ πεσσευτικήν τινα τῶν ἡδίστων βίον ἀφήγω, ζωρότερον οἴνων τὸ νέκταρ, τῷ Ἰαπετῷ, καὶ τοῖς ἄλλοις ἡλικιώταις εὐθυμυθολογῶν. οὐδὲ ἄρχειν, μυρία ἔχων πράγματα. πλὴν ὀλίγας ταύτας ἡμέρας, ἐφ' οἷς εἶπον, ὑπεξελέσθαι μοι ἔδοξε. καὶ ἀναλαμβάνω τὸν ἐχθρόν, ὡς ὑπομνήσαιμι τὰς ἀνθρώπους οἷον ἐπ' ἐμοῦ βίου, ὁπότε ἄπορα, καὶ ἀνήροτα πάντα ἐφύετο αὐτοῖς, ἀστάχυες, ἀλλ' ἕτοιμον ἄρτος, κρέα ἐσκευασμένα. καὶ ὁ οἶνος ἔρρει ποταμηδόν, καὶ πηγαὶ μέλιτος, καὶ γάλακτος. ἀγαθοὶ γὰρ ἦσαν, καὶ χρυσοῖ ἅπαντες. αὕτη μοι ἡ αἰτία τῆς ὀλιγαρχίας ταύτης διωκισμένης. καὶ ἀφεστῶτο ἀπανταχοῦ κρότος, καὶ ᾠδή, καὶ παιδιά, καὶ ἐσθλία πᾶσι, καὶ ἀλλοις, καὶ ἐλευθέροις. οὐδεὶς γὰρ ἐπ' ἐμοῦ δοῦλος ἦν. Ιε. ἐγὼ δ' ὦ Κρόνε, καὶ τοῦτο εἰκάζω εἰς τοὺς δούλους, καὶ παιδοτρίβας, φιλάνθρωπον σὲ μύθῳ σκεῖνα ποιεῖν σε, πιμῶντα τοὺς τὰ ὁμοῖα πάσχοντας, ἅτε καὶ αὐτὸν δουλεύοντα, μεμνημένον τῆς πέδης. Κρο. οὐ παύσῃ γὰρ τὰ τοιαῦτα λήρων; Ιε. εὖ λέγεις, καὶ παύσομαι. πλὴν ἔτι μοι καὶ τοῦτο ἀπόκρινον. τὸ πεπαίδευσθαι σύνηθες ἦν καὶ τοῖς ἐπὶ σοῦ ἀνθρώποις; Κρο. καὶ μάλα. οὐ μὴν ὥσπερ ταλάντων γε, καὶ μυριάδων, ὥσπερ ὑμῖν, ἀλλὰ ὡς ἡρύσαντο τὸ μέγιστον, videbar, si imperio liberis meis distributo, ipse per otium genio plerumque indulgerem, nec vota facientibus respondendo, nec molestiam à contraria petentibus ferendo, neque tonando, aut fulgurando, neque grandinem aliquoties necessariò immittendo. Sed senilem hanc ac jucundissimam dego vitam, meracius nectar bibendo, & cum Iapeto, reliquisque æqualibus Diis confabulando. At regnat quidem ille mille districtus negotiis: nisi quòd hos pauculos, quos dixi dies mihi visum est excipere, in quibus recipio principatum, ut mortalibus in memoriam reducam, cujusmodi fuerit me regnante vita, quum citra sementem, citraque arationem cuncta illis provenirent. Haud tum quidem aristæ sed panis paratus, carnes apparatæ, ac vinum fluminis instar manabat, tum fontes mellis, lactisque, propterea quòd mortales omnes erant probi, & aurei. Hæc causa est, cur exigui temporis imperium geram. Atque ob id undique plausus, cantiones, lusus, par servorum atque liberorum honor: quia me regnante nullus erat servus. *Sac.* At ego, Saturne, conjecturam hanc ad servos, & ludimagistros referebam, quasi ideo tibi fabula tribueret erga hos humanitatem, quòd memor te ipsum aliquandò serviisse, ac compedes gestasse, eos magni faceres, qui simili essent fortuna. *Sat.* Non desines talia nugari? *Sac.* Bene mones, itaque desino. Quin & illud mihi responde, an consuetum erat tui sæculi hominibus, talis ludere? *Sat.* Erat sanè; sed non pro talentis, & decem nummûm millibus, ut vobis, sed ad summum nucibus, ne discruciaretur qui

ὡς μὴ ἀνιᾶσθαι ἡτιμηένα, μηδὲ δακρύειν ἀεὶ ἄπλην ὄντα μόνον τῶν ἄλλων. Ie. εὖγε σεῖνοι ποιοῦντες. ὑπὲρ τίνος γὰρ ἂν ἐπέτιθυον, αὐτοὶ ὁλόχρυσοι ὄντες; ὡς ἔγωγε ἐμεζῶν λέγοντός σου, τοιόνδε τι ἐνεθύμησα. εἶπε ἕνα τῶν ἀνδρῶν ἐκείνων τῶν χρυσηλάτων, ἐς τὸν ἡμέτερον τρόπον βίον ἀγαγὼν ἔδειξε τοῖς πολλοῖς, οἷα ἔπαθεν ἂν ἄθλιος ὑπ' αὐτῶν, διεσπασμένος γὰρ αὐτὸν εὖ οἶσθ' ὅτι ἐπιφαμοῦντες, ὥσπερ τὸν Πενθέα αἱ Μαινάδες, ἢ αἱ Θρᾷτταν τὸν Ὀρφέα, ἢ τὸν Ἀκταίονα αἱ κύνες, ὡς δὲ μεῖζον ἀπενέγκαιμι τὸ μέρος, ὡς ἀλλήλας ἔκαστος ἁμιλλώμενοι. οἶμαι δὲ ἑορτάζοντες, ἔξω δὲ φιλονεικοῦς εἶσιν, ἀλλὰ μετὰ σοῦ σοφοὶ οἱ πολλοὶ πεποίωνται τὴν ἑορτήν. εἶπε οἱ μὲν, ἀπέρχονται λῆρος ὄντες, οὐ τῷ συμποσίῳ τὰς φίλας. οἶδε, σοί τι λελεξάντων ἡδὺν δέον, καὶ τὰς κύβους σωτρίβουσιν, ἀναιδῶς ὥσπερ αὐτοῖς, ὧν ἐκόντες ποιοῦσιν. ἀπὸ εἰπέ μοι ἐκ τόδε, τί δὴ ποτε ἀδρὸς ὢν θεὸς ὢν, καὶ χάρων, ἐπιλελάθου τὸ ἀτερπέστερον, ὁπότε ἡ χιὼν ἐπέχει τὰ πάντα, καὶ ὁ βορέας πολὺς, καὶ ἡδὺν ἐπὶ πέπλῳ ὑπὸ δρυὸς, καὶ τὰ δένδρα ξηρὰ, καὶ γυμνὰ, καὶ ἄφυλλα, καὶ οἱ λειμῶνες ἄμορφοι, καὶ ἀπλωτὸν πάντες, καὶ οἱ ἄνθρωποι ἐπικεκυφότες, ὥσπερ οἱ πάνυ γεγηρακότες, ἀμφὶ τὴν κάμινον οἱ πολλοὶ, τηνικαῦτα ἑορτάζεις. ἐγὼ γὰρ πρεσβυτικός γε ὁ καιρὸς, ἡδὺ ἐπιτήδειον πυρῶσαι. Reg. πολλά με ἀνακρίνεις ὦ ἑτοῖε, ἤδη πίνειν δέον. παρήρησαι γάρ μοι χρόνον τῆς ἑορτῆς σὺ ὀλίγον, ἐμὲ πάνυ ἀναλγῆ μοι ταῦτα ποιοῦντα σοφὸν φιλοσόφων. ὥστε, νῦν μὲ ἄφες αὐτά. σώωχόμεθα γὰρ

victus esset, & semper ploraret solus inter alios cibum non sumens. *Sac.* Et rectè quidem illi. Nam pro quo præmio talis lusissent ipsi, cùm toti essent aurei? Itaque te loquente tale quiddam mihi venit in mentem: siquis unum aliquem ex aureis illis viris, in hanc nostram ætatem adductum, vulgo ostenderet, quid illi tandem eveniret? Nempe miserum, sat scio, discerperent, in eum incursantes, ut in Pentheum Mænades, aut in Orpheum fœminæ Thraciæ, aut in Actæonem canes: atque inter sese quisque certarent de parte majore auferenda: ut pote qui nec in celebrando festo, à lucri studio temperent, cùm plerique etiam festo ipso ad incrementum lucri abutantur. Deinde alii amicos in convivio deprædati discedunt: alii tibi convitiantur cùm nihil ad rem pertineat, & ipsos conterunt talos: quanquam ipsis authores non sunt, eorum quæ ultro faciunt. Sed dic mihi & illud, quid tandem causæ fuerit, ut cùm sis Deus adeò imbecillis, & senex, tempus inamœnissimum delegeris, quo jam nix occupat omnia, sævit boreas, nihil non gelu concretum est, nudæ, decussisque frondibus arent arbores, squalent vacua floribus prata, homines contracti curvantur, tanquam extremo senio confecti, multi focum circunstantes, tunc festum agas. Non enim accommodum seni tempus illud, neque genio indulgentibus idoneum. *Sat.* Heus tu, multa scisciteris à me, cum jam sit bibendum. Itaque non exiguam temporis portionem de festo mihi detraxisti, dum ista mecum philosopharis, ad rem non admodum pertinentia. Quare nunc istis omissis, convivium

ἤδη, καὶ κροτῶμεν, καὶ ἐπὶ τῇ ἐλευθερίᾳ ἥδη ζῶμεν. εἶτα ποιήσωμεν ἐς τὸ ἀρχαῖον ἐπὶ καρύων, καὶ βασιλέας χειροτονῶμεν, καὶ παίζωμεν αὐτοῖς. ὕστερον γὰρ ἂν τῷ παροιμίαν ἐπαληθεύσωμι, ἣ φησι, παλίμπαιδας τοὺς γέροντας γίγνεσθαι. Ιε. ἀλλὰ μὴ δυσάρεστος ἡμῖν γένῃ Κρόνε, ὅτῳ μὴ ταῦτα ἃ λέγεις ἥδεται. ὥστε πίνωμεν. ἱκανὰ γὰρ ἀπεκείρεσθε καὶ πρώην. καί μοι δοκῶ πρωϊαίτερον εἰς βιβλίον ταῦτα ἡμῶν τὴν συνουσίαν, ἅτε αὐτὸς ἠρώτησα, καὶ σὺ ταῦτα ἴλεως ἀπεκρίνω, παρέξειν ἀναγνῶναι τοῖς φίλοις, ὅσοις ἐπακοῦσαι τῶν λόγων ἄξιοι.

vivium agitemus, plaudamus, ac liberam agamus vitam. Deinde priſco more depoſitis nucibus, talis ludamus, reges creemus, ipſiſque pareamus. Sic enim verum eſſe comprobabo, quod vulgo dicitur, Senes repueraſcere. *Sac.* Imò cui iſta quæ dicis non probantur, Saturne, ne ſitienti liceat bibere, precor. Itaque bibamus. Nam etiam quæ reſpondi prima, ſufficiunt. Proinde videor mihi rectè facturus, ſi noſtram hanc confabulationem, & quæ ipſe interrogarim, & quæ tu propitius reſponderis, literis prodita, tradam amicis legenda, ſiqui ſunt digni qui tua dicta accipiant.

ΚΡΟΝΟΣΟΛΩΝ. | SATVRNALIVM LEGVM LATOR.

ARGVMENTVM.

Hìc leges Saturnaliorum conſtituit. Prima eſt de ritu ac modo peragendi feſti, & de iis quæ in eo agere fas eſt. Secunda de decipiendis atque tractandis pauperibus, deque muneribus à divitibus iiſdem mittendis. Poſtrema de modo & ratione conviviorum, quæ apponi videlicet debeant, & quantum à quoque bibi, & quouſque ludo utendum ſit. Caterùm longa præfatione utitur, quæ legibus hiſce authoritatem à perſona & mandato Dei parat. Inſcribitur Cronoſolon, quòd eodem modo & apud Athenienſes olim Solon illi leges dictavit.

ΠΑΝΤΑ δὲ λέγει Κρονοσόλων, ἱερεὺς, καὶ προφήτης τοῦ Κρόνου, καὶ νομοθέτης τῶν ἀμφὶ τὴν ἑορτήν. ἃ μὲν τοὺς πένητας χρὴ ποιεῖν, αὐτοῖς ἐκείνοις ἔπεμψα, ἄλλο βιβλίον ἐκθεὶς ἅπερ. καὶ εὖ οἶδ' ὅτι ἐμμένουσι καὶ ἐκεῖνοι τοῖς νόμοις, ἢ

Hæc ait Cronoſolon ſacrificus, idemque Saturni vates, & conditor legum quæ ad feſtum pertinent. Quid pauperes facere oporteat, id alio miſſo libro illis ipſis præſcripſi. Neque dubito quin eas leges ſervent, alioqui obnoxii futuri

αὐτίκα ἕνοχοι ἔσονται τοῖς ἐπιλοίποις, ἃ κ' τ' ἀπειθήσαντων μεγάλα ἄφιεμαι. ὑμεῖς δ' ὦ πλούσιοι, ὁρᾶτε ὅπως μὴ παρανομήσητε, μὴ δ' παρακούσητε τῶνδε τ' ἐπεσταλμένων. ὡς ὅστις ἂν ἄτιμα μὴ ποιήσῃ, ἴσθ' ὅτι, οὐκ ἐμὲ νομοθέτην ἀμελήσων, ἀλλ' εἰς τ' Κρόνον αὐτὸν, ὃς με παρεῖλετο νομοθετῆσαι εἰς τὴν ἑορτήν, οὐκ ὄναρ ἐπισεῖς, ἀλλὰ πρώην ἐρρηγόρτα ἐναργῶς συγγενόμενον. ἐγὼ δ' ὁ πένης, οὐδὲ αὐχμῶ πλέως, οἷον αὐτὸν οἱ ζωγράφοι παραδεδώκασι τ' πλουτούντων ποιηταῖς παραδεξάμενοι ἐπιδεικνύουσιν, ἀλλὰ τὴν μὲν ὄψιν εἶχε πάνυ τεθηλυσμένην. τὰ δ' ἄλλα, φαιδρός τε ἦν, καὶ κραταιὸς, καὶ βασιλικῶς ἐνεσκευάσατο. μορφὴν μὲν τοιόνδε ὄφθη μοι. ἃ δ' εἶπε, πάνυ θεσπέσια, καὶ ταῦτα παρρησιαζόμενον ὑμῖν ἄξια. ἰδὼν γάρ με σκυθρωπὸν, ἐπὶ στενοῖς βαδίζοντα, ὥσπερ εἰκὸς ἦν Θεὸν, ἔγνω αὐτίκα τὴν αἰτίαν τ' λύπης τίς ἐστί μοι, καὶ ὡς τὴν πενίαν δυσχεραίνοιμι, ὃ κ' τὴν ὥραν μονοχίτων. καὶ δὴ κρύος, καὶ βορρᾶς πολὺς, καὶ κρύσταλλοι, καὶ χιών. ἐγὼ δ' ἤκουσα ἐπιφροντίζειν ἐμοὶ ὡς αὐτό. ἀλλ' ὅπως τ' ἑορτὴν πάνυ πλησιαζούσης, ἐώρων τοὺς μὲν ἄλλους, παρασκευαζομένους, ὅπως θύσουσι, καὶ δώρων πέμψουσι, ἐμαυτὸν δ' ὑπὸ πάνυ ἐορταίσιμα ὄντα. καὶ δὴ παρελθὼν ὄπισθεν, καὶ δ' ὠτὸς μου λαβόμενος, καὶ διαφοίσας, ὥσπερ μοι παρεικάζειν εἴωθε, τί ταῦτα ἔφη ὦ Κρονοσόλων, ἀνιωμένῳ ἔοικας; ἐγὼ δ' ἄξιον ἔφλων ὦ δέσποτα, ὅταν κεκαρφότας μὲ, καὶ μιαροὺς ἀνθρώπους ὑπερπλουτοῦντας, καὶ μόνους τρυφῶντας ὁρῶ, αὐτὸς δ' ὁ ἄλλοι συχνοὶ τ' παιδευόμενον, ἀπορίᾳ, καὶ ἀμηχανίᾳ συνέσμεν; ἀλλ' ἆρ' σὺ ὦ

pœnis, quæ graviſſimæ decretæ ſunt in eos, qui minùs paruerint. Vos autem divites videte ne hæc mandata prætergrediamini, neque negligatis. Nam qui ſecus fecerit, is ſciat ſe non me neglectum legiſlatorem, ſed potiùs Saturnum, qui me condendis feſti ſui legibus delegit: haud ille quidem in ſomnio viſus, ſed nuper cum vigilante palàm congreſſus. Erat autem neque compedibus vinctus, neque ſitu obſitus, qualem eum pictores fingunt, exemplar à deliris poëtis mutuati: verùm falcem quidem tenebat præacutam: cætera verò, hilaris erat, & validus, regioque apparatu. Atque hac quidem ſpecie mihi viſus eſt: quæ autem dixit planè divina ſunt, & in his hæc digna quæ vobis priùs exponam. Nam ubi me vidit animo mœſtum inambulantem, mox intellexit, quippe Deus, quænam eſſet moleſtiæ cauſa, videlicet graviter me ferre paupertatem, ut qui non pro temporis ratione unicam veſtem haberem, cùm jam eſſet gelu, multuſque flaret boreas, glacies ac nix eſſet, adverſus quæ minimè munitus eram. Quinetiam quòd feſto proximè inſtante, reliquos viderem apparantes, quæ ad victimas, quæque ad convivia requirebantur, mihi verò ipſi res non admodum ad feſtum inſtructas eſſe. Iam à tergo accedens, aureque prehenſa, & vellicata, qua ſpecie ſe mihi ſolet oſtendere, quid iſtud ſibi vult, inquit, Cronoſolon? videre mihi ſolicitus. Annon æquum, inquam, here, cùm impios ac ſceleſtos homines opibus ſuperfluere, & ſolos deliciis frui videam: ipſe verò, mecumque plures alii docti, cum inopia, ſummaque rerum penuria degamus? At tu here,

non

διάστοσα, θέλεις παῦσαι ταῦτα, ἢ μεταχρονίσαι εἰς τὸ ἰσόμοιρον; τὰ μὲν ἄλλα ἴσως εὐκόλως ἐπιτρέψειν, ἐπόσοι εἰσὶ Κλωθοῦς, καὶ τὰ ἄλλων Μοιρῶν παίγνια. ἃ δὲ ἐστὶ τῆς ἑορτῆς, ἐπανορθώσομαι ὑμῖν τὴν πενίαν. ἢ ἐπανόρθωσις, ἥδε ἔστω. Ἴθι ὦ Κρονοσόλων, καὶ γράψον μοι νόμους πάσας, ἃ χρὴ πράττειν ἐν τῇ ἑορτῇ, ὡς μὴ καθ' αὑτοὺς οἱ πλούσιοι ἑορτάζοιεν, καταπονοῦντες ὑμῶν τοὺς ἀγαθούς. ἀλλ' ἐγὼ οἶδα ἔφην. ἐγὼ γάρ σε διδάξομαί σε. καίτοι δεξάμενος ἐδίδασκεν. εἶπε ἐπειδὴ πάντα ἠπιστάμην, καὶ εἰπὲ αὐτοῖς ἔφη, ὅτι ἢν μὴ ταῦτα ποιῶσι, μάτην ἐγὼ τὴν ἄρπην ταύτην ἐξεῖναι φέρω. ἢ γαλοῦν ἂν εἶν, τὸν μὲν πατέρα, καθάπερ ἐμοὶ πεποιηκὼς, τὸ ἀργὸν, τοὺς δὲ πλουσίους μὴ δυναζίζων, ὁπόσοι ἂν παρανομήσωσιν, ὡς ἀγείροιεν τῇ μητρὶ σὺν αὐλοῖς, καὶ κυμβάλοις, βάκχαι γενόμενοι. ταῦτα ἠπείλησεν. ὥστε καλῶς ἔχει ὑμῖν μὴ παραβαίνειν τοὺς θεσμούς. Νόμοι ταῦτοι. Μηδένα μηδὲν, μήτε ἀγοραῖον, μήτε ἴδιον πράττειν ἐν τοῖς τῆς ἑορτῆς, ἢ ὅσα ἐς παιδιὰν, καὶ τρυφὴν, καὶ γυμνάδιαν. ὀψοποιοὶ μόνοι, καὶ στεμματοῦργοὶ, ἐνεργοὶ ἔστωσαν. ἰσομοιρία πᾶσιν ἔστω, καὶ δούλοις, καὶ ἐλευθέροις, καὶ πένησι, καὶ πλουσίοις. ὀργίζεσθαι, ἢ ἀγανακτεῖν, ἢ ἀπειλεῖν, μηδενὶ ἐξέστω. λογισμὸς παρὰ τῶν ἐπιμελουμένων Κρονίοις λαμβάνειν, μὴ δὲ τοῦτο ἐξέστω. μηδεὶς τὰ ἄργυρον, ἢ τὴν ἐσθῆτα ἐξεταζέτω, μὴ δὲ ἀναγραφέτω ἐν τῇ ἑορτῇ. μὴ δὲ γυμναζέσθω Κρονίοις, μὴ δὲ λόγους ἀσκείτω, ἢ ἐπιδεικνύσθω, πλὴν εἴ τινες ἀστεῖοι, καὶ φαιδροὶ, σκώμματα, καὶ παιδιὰν ἐμφαίνοντες. Νόμοι δ' ἀπόν-

non vis finem his rebus imponere, & ad æqualitatem revocare? Tum ille, cætera quidem, inquit, mutare haud facile, quæ vobis à Clothone, reliquisque Parcis accidunt. Porrò paupertatis malum vobis corrigam, quatenus quidem ad festum attinet. Sit autem hæc corrigendi ratio. Abi Cronosolon, ac mihi leges aliquot conscribito, ostendens quid observandum sit in festo, uti ne divites inter se festum celebrent, sed vobis sua bona impertiant. At inquam, leges conscribere nescio. Quin ego, inquit, docebo te: tum docere me cœpit. Deinde cum cuncta perdidicissem: Et illud, inquit, iis dicito, quòd nisi hæc faciant, ego falcem hanc acutam frustra circumfero. Alioqui ridiculus sim, si cùm patrem Cœlum execuerim, non item castraro divites istos, quicunque leges meas violaverint, ut jam evirati, Cybeli matri sese, adjungant, cùm tibiis, ac cymbalis. Hæc ille minabatur. Quare rectè facietis si leges non transgrediamini. Lex prima. Nequis quid intra festi tempus agito, neque publicum, neque privatum, nisi quæ ad lusum, ad voluptatem, animique oblectationem pertinebunt. Opsoniorum, & bellariorum artifices in opere soli sunto. Æqualitas omnibus esto, servis, liberis, pauperibus, divitibus. Irasci, indignari, minari liceat nemini. Rationem exigere ab iis qui res curant Saturnalitias, ne id quidem fas esto. Nequis argentum, vestem-ve expendito, ne-ve inscribito solemnitatis tempore, nequis exerceatur, nequis orationes habeto, aut recitato, nisi si quæ sunt urbanæ, lepidæque quæ dicacitatem resipiant, & jocum. Lex secunda.

ροι. Πρὸ πολλῶν τ̃ ἑορτῆς, οἱ πλέ-
στοι, γραφόντων μ̃ ἐς πινάκιον ἑ-
κάστε τ̃ φίλων τὸνομα, ἐχόντων δ̃
ἐς ἀργύριον ἕτοιμον, ὅσον τ̃ κατ'
ἄτ@ πεσόντων, τὸ δέκαθον. καὶ
ἐσθῆτα τ̃ ὕσης τὴν βελτίστην,
καὶ ὅση παχυτέρα, ἢ καθ' αὑτὸς
καθασκευή. καὶ τ̃ ἀργύρεον, εἴπ
ὀλίγα. παῦτα μ̃, πρὸ χειρὸς ἔστω.
τῆ δ̃ πρὸ τ̃ ἑορτῆς, καθάρσιον μὴ
τι περιφερέσθω, καὶ ὑπ' αὐτῶν ἐξε-
λαυνέσθω ὀν τ̃ οἰκίας μικρολογία,
καὶ φιλαργυρία, καὶ φιλοκερδία,
καὶ ὅσα τοιαῦτα ἄλλα συμβαίνει τοῖς
πλείστοις αὐτῶν. ἐπειδὰν δ̃ καθα-
ρὸν τὴν οἰκίαν ἐξεργάσωνται, θύ-
σαντων Διὶ πλουτοδότῃ, καὶ Ἑρμῆ δώ-
τορι, καὶ Ἀπόλλωνι μεγαλοδώρῳ.
εἶτα πρὸ δείλην ὀψίαν, ἀναγιγνω-
σκέσθω μ̃ σφίσι τὸ φιλικὸν ἐκεῖνο
πινάκιον. καθενείμαντες δ̃ αὐτοὶ καθ'
ἀξίαν ἑκάστῳ περὶ ἥλιον δῦναι, πεμ-
πόντων τοῖς φίλοις. οἱδὲ ἀποκρί-
ζοντες, μὴ πλείας τελῶν, ἢ τε-
τάρων, οἱ πιστόσθω τ̃ οἰκετῶν,
ἤδη πρεσβύται. ἐγγεγράφθω δ̃ ἐς
γραμμάτιον ὅ, τι τὸ πεμπόμενον,
καὶ ὅσον, ὡς μὴ ἀμφότεροι ὑπο-
πτεύοιεν τοὺς ἀποκρίζοντας. αὐτοὶ
δ̃ οἱ οἰκέται, μίαν κύλικα ἕκασ@
πίοντες, ἀποτρεχόντων. ἀπαιτέν-
των δ̃ μηδὲν πλέον. τοῖς πεπαιδευ-
μένοις ἀπλᾶσια πέντε πεμπέσθω.
ἄξιον γὰρ δημιείρεται εἶναι. τὸ ἐπὶ
τοῖς δώροις λεγόμενον, ὡς μετελεύ-
τεια, καὶ ὀλίγιστα ἔστω. ἀπαχθὲς δ̃
μηδὲν μηδὲν συμπεριπλάτω, μὴ δ̃
ἐπαινείτω τὸ πεμπόμενον. πλέ-
σι@ πλησίον μηδὲν πεμπέτω, μὴ
δ̃ ἑσιάτω Κρονίοις ὁ πλέσι@ τ̃
ἰσότιμον. τ̃ εἰς τὸ πεμφθὲν πρό-
χειρ ἐλαθέντων, φυλασσέσθω μηδὲν.
μὴ δ̃ μεζόνοια εἰσίτω ἐπὶ τῇ δωρεᾷ.

Multò ante festum divites singu-
lorum amicorum nomina in ta-
bella scribunto. Porrò pecuniam
paratam habento ad decimam
partem annuorum fructuum:
præterea quicquid illis supereſt
vestium, & quicquid est crassio-
ris cultus, quam ut ipsis conve-
niat: & vasorum argenteorum
non modicam vim. Hæc quidem
in promptu sunto. Cæterùm ante
solemnitatem porcellus circum-
agitor, atque ex ædibus ejiciun-
tor sordes, avaritia, & quæstus,
& siquæ id genus alia sunt pleris-
que divitum domestica. Deinde
ubi domum perpurgarint, tum
rem divinam faciunto Iovi divi-
tiarum largitori, Mercurio mu-
nifico, & Apollini magna donan-
ti. Deinde circa vesperam, tabu-
lam illam, amicorum nomina te-
nentem legunto. Destributis au-
tem pro cujusque dignitate mu-
neribus, ante solis occasum ami-
cis mittunto: & qui deferant, non
plures tribus, quatuor-vè sunto
atque hi certissima fide famuli, &
jam natu grandes. In literis au-
tem ascribatur quid & quantum
mittatur, ne utrisque suspecti
sint, qui deferunt. Atque ipsi
ministri, unico quisque calice
epoto domum recurrunto, neque
præterea quicquam ab iis postu-
lanto. Doctis omnia dupla mit-
tuntor: æquum enim est ut ge-
minam accipiant portionem. De
muneribus, quàm modestissima
simul, & pauciſſima verba fiun-
to: neque grave quicquam in li-
teris quispiam ascribito, nec quæ
mittuntur, laudato. Diviti dives
Saturnalibus æquali sorte quen-
quam convivio accipito. Ne quid
fuerint, ut mittantur, servanto:
ne quid mittito: neque locuples
eorum quæ in hoc deprompta
Ne cui muneris pœnitentia subi-
to.

εἴ τις πέρυσιν ἀποδημῶν, δι' αὐτὸ ἄμοιρος κρίσεως, ἀπολαμβανέτω κἀκεῖνα. Δαλυόντων δὲ οἱ πλήσιοι τὰ χρέα ὑπὲρ τῶν φίλων τῶν πενήτων, καὶ τὸ ἐνοίκιον, οἵ τινες ἂν τούτου ὀφείλοντες, καὶ βαλεῖν μὴ ἔχωσι. καὶ ὅλως, πρὸ πολλοῦ μελέτω αὐτοῖς εἰδέναι, ὅτῳ μάλιστα δέοντι. ἀπέστω δὲ τῶν λαμβανόντων μεμψιμοιρία. καὶ τὸ πεμφθὲν ὁποῖον ἂν ᾖ, μέγα δεκείτω. οἶνος ἀμφορεύς, ἢ λαγώς, ἢ ὄρνις παχεῖα, Κρονίων δῶρον μὴ δεκείτω. μὴ δὲ τὰ Κρονικὰ δωρεὰς εἰς γέλωτα φερέτωσαν. ἀνὴρ πεμπέτω δὲ ὁ πένης τῷ πλησίον, ὁ μὲ πεπαιδοῦμθρον, βιβλίον τῶν παλαιῶν, εἴ τι εὔφημον, καὶ συμβολικὸν ᾖ, ἢ αὐτὸ σύγγραμμα, ὁποῖον ἂν δύνῃ. καὶ τοῦτο λαμβανέτω ὁ πλησίον πάνυ φαιδρῷ τῷ προσώπῳ. καὶ λαβὼν, ἀναγινωσκέτω δῆθεν. ἢν δὲ λεπτὴ τις, ἢ ἀπορρίψῃ, ἴσω τῇ τῶν ἄρπης ἀπειλῇ ἔνοχος ὢν, κἂν πέμψῃ ὅσα ἐχρῆν. οἱ δὲ ἄλλοι, οἱμαι, στέφανος. οἱδὲ, λιβανωτὸν χόνδρος πεμπόντων. ἢν δὲ πένης, ἐνθῆτε, ἢ ἄργυρον, ἢ χρυσὸν δῶρα τῷ δυνάμενι πέμψῃ πλησίον, τὸ μὲ πεμφθὲν, ἴσω δημόσιον. καὶ καθαρθὲν, ἐμβαλέσθω εἰς τὸ ἱπασυργὸν τοῦ Κρόνου. οἱδὲ πένης, εἰς τῶν ὑστεραίαν πληγὰς δῶρα τοῦ πλησίον λαμβανέτω τῷ νάρθηκι εἰς τὰς χεῖρας, ὅτι ἐλάττως διακοσίων, καὶ πεντήκοντα. Νόμοι συμποτικοῖ. Λάβεσθε μὲ ὀπόζων τὸ σοι χεῖον ἐξάπτων ᾖ. τὰ δὲ ὀπὸ τοῦ τὸ λαιτὸν, κάρυα, καὶ πεσσοὶ ἔστωσαν. καθακείσθω ὅπου ἂν τύχοι ἕκαστος. ἀξίωμα, ἢ γένους, ἢ πλούτου, ὀλίγον σωπελείτω εἰς ὀφθονομίην. οἶνος δὲ αὐτὸς πινέτω ἁπαντας. μήσε ἔστω πρόφασις τῷ πλουτίῳ, ἢ σοφίχθω, ἢ κεφαλῆς ὀδύνη, ὡς τὸ. Siquis anno superiore peregrè fuit, eaque causa munus non accepit, & illa accipito. Pro tenuibus amicis divites etiam debita solvunto, atque etiam conductarum ædium pretium siqui debent, neque sunt solvendo. In summa multò antè illis esto curæ ut cognoscant qua re maximè sit opus. Porrò qui accipiunt, ne de missis donis, ut exiguis queruntor: & quicquid mittetur qualecunque fuerit, id magni ducunto. Vini amphora, aut lepus, aut pinguis avis, inter Saturnalitia munera ne habentor. Neque Saturnalia dona in risum vertunto. Pauper diviti vicissim mittito: si doctus est, veterem aliquem libellum, aut siquid ipse conscripsit quod fausti sit ominis, aut conviviis accommodum, qualecunque potuerit: atque id dives læto admodum, hilarique vultu accipito, acceptum protinus legito. Quòd si recusarit, rejecerit-ve, sciat sese iis quæ de falce minatus sum, obnoxium esse, etiamsi miserit quicquid mittendum erat. Alii autem coronas, alii thuris frustula mittunto. Quòd si pauper vestem, vel aurum, vel argentum supra facultatem diviti miserit, id quidem quod missum fuerit, publicum esto, venditum in Saturni thesaurum infertor. Ipse verò pauper postridie plagas à divite, manibus ferulæ suppositis, non pauciores quinquaginta supra ducentas accipito. Leges convivales. Lavandum est ubi linea sex erit pedum. Ante balneum, nucibus ac talis lusitandum. Vbicunque casus cuique locum dederit, ibi accumbito. Dignitas, aut genus, aut divitiæ parum momenti habento, ut priùs alicui ministretur. Eodem de vino omnes bibunto. Nec diviti prætextus esto, vel stomachi, vel capitis

μόνον δὲ αὐτῷ πίνειν ἔξεστω. μοῖραι κρεῶν, καὶ ἴσων ἅπασιν. οἱ διάκονοι, τοῖς χαίρειν μηδενὶ μηδὲν. ἀλλὰ μὴ ὁ βραδυώτατος, μὴ ὁ ἀφιππιώτατος, ἕως ἂν αὐτοῖς δοκῇ, ὁπόσα χρὴ ἀποφέρειν. μὴ ὁ τῷ μὲ, μειράλαι, τῷ ὁ, κομιδῇ μικρὰ ἀφιλήθω. μὴ ὁ τῷ μὲ, ὁ μηρός. τῷ ὁ, ἡ γνάθος σύος, ἀλλ' ἴσότης ἐπὶ πᾶσιν. οἰνοχόος, ὀξὺ διδορκέτω καὶ τρόμητος ἐς ἕκαστον, καὶ ἐλαττον ἐς τὸ διαφόρτιον. καὶ ἐπ' ὀξύτερον ἐπακουέτω. καὶ κύλικες παντοῖαι. καὶ ἐξέστω παρέχειν ὅῳ τις ἐθέλῃ, φιλοτησίαν. πάντες πᾶσι συμπινέτωσαν, ὅῳ ἐθέλωσι, συμπιόντες δὲ ὡλισθέτω. μὴ ὁ ἐπαναγκες ἔστω πίνειν, ἢν τις μὴ δύνηται εἰς τὸ συμπόσιον. μήτε ὀρχηστὴν, μήτε κιθαρῳδὸν, αὐτὸς ἄγειν ἄρα μαινόμενος. ἐξέστω ἢν τις ἐθέλῃ, σκώμμασθαι. καὶ μέτριον ἔστω τὸ ἄλυπον. ἐπὶ πᾶσι, μετρίαν ἐστω ἐπὶ κορύνῃ. ἢν τις ἐπ' ὀρχηστρίᾳ πτοῆται, ἄστατος ἐς τὸν ὑστεραῖον ἔστω. καὶ μὴ μέτω, καὶ ἀπίτω ἕκαστος, ὁπόταν βάληται. ἐπὰν ὁ τὰς οἰκέτας ὁ πλούσιος δειπνίζῃ, ἀφικνείσθων δὲ οἱ φίλοι σὺν αὐτῷ. τὰς νόμους τούτους ἔκαστος ὁ πλούσιος ἐγγράψας ἐς χαλκῆν σήλην, ἔχειν ἐν μεσαιτάτῳ τῆς αὐλῆς, καὶ ἀναγιγνώσκειν. καὶ εἰδέναι δεῖ ὅτι ἐς ἂν αὕτη ἡ σήλη μένῃ, ἔστε λιμὸς, ἔστε λοιμὸς, ἔστε πυρκαϊὰ, ἔστε ἄλλο χαλεπὸν κάκὸν ἔσεται ἐς τὸν οἰκίαν αὐτοῖς. ἢν δέ ποτε, ὅσῳ μὴ γένοιτο, καθαιρεθῇ, ἀποτρόπαιον, οἷα πείσονται.

pitis dolor, ut ideo de meliore bibat. Carnium omnibus æqua portio. Miniſtri ne cui quid favore danto. At neque contantor, neque præmittunto, donec ipſis viſum fuerit, quæ tollenda erunt. Neque huic magna, illi perexigua apponuntor. Neque huic coxa, illi maxilla ſuis apponitor, ſed in omnibus æqualitas eſto. Pocillator acutis oculis unumquemque obſervato, minùs tamen herum. Acutum etiam exaudito. Calices omnis generis ſunto. Ad potandum invitare ſiquis voluerit, jus eſto. Omnes omnibus præbibunto, ſi libeat, diviti præbibentes. Neque quiſquam bibere compellitor, qui non valeat ad compotationem. Ne liceat ipſis neque ſaltatorem, neque citharœdum inducere tyronem. Liceat ei qui voluerit, uti dicteriis. Et modus eſto, ut ne ſint moleſta. Poſtremò pro nucibus talis ludunto. Siquis pro pecunia talis luſerit, in poſterum uſque diem jejunato. Et maneto, & abito quiſque quum voluerit. Porrò quum dives famulos ſuos convivio accipiet, tum amici quoque unà cum ipſo miniſtranto. Leges haſce ſinguli divites, æreæ columnæ inſcriptas in aulæ meditullio habento, & legunto. Atque id quidem ſciendum eſt, quoad ea columna manebit, neque fames, neque peſtilentia, neque incendium, neque quicquam aliud moleſtum, in illorum ædes ingredietur. Quòd ſiquando, quod abſit, tollatur, abominanda ſunt, quæ illis accident.

EPI-

ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ ΚΡΟΝΙΚΑΙ. ΕΓΩ ΚΡΟΝΩ ΧΑΙΡΕΙΝ.

EPISTOLÆ SATVRNALES. EGO SATVRNO SALVTEM.

ARGVMENTVM.

In hac Epistola de instituenda æqualitate agitur. Nam pauper quispiam petit à Saturno, ut cum divitibus agat, quò depositis in medium opibus, ex æquo se quoque frui patiantur, aut certas utique vestes & pecunias, cæteraque ad festum peragendum pauperibus mittant. Primùm quia absurdum & inconveniens sit, ita inæqualiter agere: deinde quòd contra vetus exemplum, quo Saturni temporibus omnia æqualia fuisse perhibeantur: addita etiam collatione divitum, & hypotyposi quadam morum ac vitæ illorum. Postremò comminantur se omnia mala illis imprecaturos esse, nisi hæc quæ petunt, fiant.

Ἐμεμέφειν μὲ ἤδη σοι καὶ πρόσθεν, δηλῶν οὐ οἷς εἶλω, καὶ ὡς ὑπὸ πενίας κινδυνεύοιμι, μόνῳ ἄμοιρον εἶναι τῆς ἑορτῆς, ἡνίκα γέλωτος, ἔτι δὲ τοῦτο προσθείς, μέμνημαι γὰρ, ἀλογώτατον εἶναι, τὰς μὲν, ἡμῶν, ὑπερπλουτεῖν, καὶ τρυφᾶν, δὲ κοινωνοῦντας ὧν ἔχουσι τοῖς πενεστέροις. τὰς δὲ, λιμῷ ἀφθείρεσθαι. καὶ ταῦτα, Κρονίων συνεόντων. ἐπεὶ δέ μοι τότε οὐδὲν ἀντεπέστειλας, ἡγησάμενος δεῖν αὖθις ἀναμνῆσαί σε τῶν αὐτῶν. ἐχρῆν γάρ σε ὦ ἄριστε Κρόνε, τὸ ἄνισον τοῦτο ἀφελόντα, καὶ τὰ ἀγαθὰ εἰς τὸ μέσον ἅπασι καταθέντα, ἔπειτα κελεύειν ἑορτάζειν. ὡς δὲ νῦν ἔχομεν, μύρμηξ ἡ κάμηλος, ὡς ἡ παροιμία φησί. μᾶλλον

Equidem & antea tibi scripsi, significans quonam in statu essem, & quòd ob inopiam periclitarer, solus expers esse solennitatis quam indixisti: hæc præterea addito, nam memini, inæquissimum esse si nostrûm alii, opibus ac deliciis superfluerent, nihil de suis facultatibus impertientes pauperioribus: alii fame perirent, idque instantibus Saturnalibus. Quoniam autē nihil tum literis meis respondisti, te denuo iisdem de rebus commonefaciendum duxi. Tuum erat Saturne, [1] sublata hac rerum inæqualitate, bonisque in medio depositis, postea celebrandum festum indicere. Sed uti nunc res habent, [2] formica est camelus, ut proverbio di-

1 *Sublata inæqualitate*] Spectavit hanc æquationem Plato, & ante eum Lycurgus instituit. Cic. lib. 3. offic. *Cogn.*

2 *Formica Camelus*] Dicitur hoc proverbium de vehementer inæqualibus. *Idem.*

1 Ἐπὶ-

λον ἢ τραγικὸν ὑποκρίτην σύνοησον, ἀντέρῳ μὲν τῶν ποδῶν, ἐφ' ὑψηλῶ βεβηκότα, οἷον εἰσιν οἱ τραγικοὶ ἐμβάται. ὁσὶ ἕτερον, ἀνυπόδητον ἔτω. εἰ τοίνυν βαδίζοι ὕτως ἔχων, ὁρᾶς ὅτι ἀναγκαῖον αὐτῷ ἄρθρα μὲν, ὑψηλά, ἄρθρα δὲ, παπεινὰ γίνεσθαι, καθ' ὁπότερον ἂν πόδα προβαίνῃ; τοσοῦτον καὶ τῷ βίῳ ἡμῶν τὸ ἄνισον. ἢ οἰμαι, ὑποδησάμενοι, ἐμβάλλομεν, τὰ τύχης χορηγούσης, ὑπτοκοτυρνικοῦσιν ἡμῖν. οἱ μὲν πολλοὶ δὲ, πεζῇ, ἐ χαμαὶ βαδίζομεν, δυσάρμοστοι ἂν εὖ ἴσθι μὴ χεῖρον αὐτῶν ὑποκρίνεσθαι, καὶ ἀφθόνως ἂν εἰ πις ἐ ἡμᾶς ὑπεσκόπει τοὺς ἀφθόνως πλουσίους ὑπείνους. καίτοι ἐκεῖνό γε τῶν ποιητῶν λεγόντων, ὡς τὸ παλαιὸν, ἦ τοιαῦτα ἦν τοῖς ἀνθρώποις τὰ πράγματα, οὐ ἔπι μοναρχοῦντος. ἀλλ' ἡμῖν γῆ, ἄπορος, ἐ ἀνήροτος ἔφυεν αὐτοῖς τὰ ἀγαθὰ, δεῖπνον ἕτοιμον ἑκάστῳ ἐς κόρον. πολυμοῦς δὲ, οἰμοὶ, οἶνον. οἱ δὲ, γάλα. εἰσὶ δὲ οἱ ἐ μέλι ἔρρεον. τὸ δὲ μέγιστον, αὐτὰς ἐκείνους φασὶ τοὺς ἀνθρώπους χρυσοῦς εἶναι. πενίαν δὲ, μὴ δὲ τοῦτο φῶμεν αὐτοῖς πλησιάζειν. ἡμεῖς δὲ, αὐτοὶ μὲ, ὑδὲ μόλιβδος ἂν ἑκάτερος δεκαπλοῦς, ἀλλ' εἰ τι ἐ τάτε ἀλυμότερον. ἡ τροφὴ δὲ, μυῶν τοῖς πλείστοις. ἡ πενία δὲ, καὶ ἀπορία, ἐ ἀμηχανία, καὶ τὸ, οἴμοι, καὶ τὸ, πόθεν ἂν μοι γένοιτο, ἐ ὦ τύχη, πολλὰ τοιαῦτα. ὥστε γὰρ ἡμῖν τοῖς πένησι, καὶ ἥττον ἂν εὖ ἴσθι ἡνιώμεθα ἂν ἐπ' αὐτοῖς, εἰ μὴ τὰς πλουσίους ἐωρῶμεν τοιαύτῃ εὐδαιμονίᾳ σωφρόνως. οἱ τοσοῦτον μὲ χρυσὸν, τοσοῦτον δὲ ἄργυρον ἐγκλείσαντες, ἐσθῆτας δὲ ὅσας ἔχοντες, ἀνδράποδα δὲ, ἐ ζεύγη, καὶ σωοικίας, καὶ ἀγρὺς, πάμπολλα δὲ τούτοις ἐκπεκτημένοι, ἀλλ' ὅπως ἐ μετέδοσαν ἡμῖν ποτε αὐτῶν, ἀλλ' ὑδὲ ὡσοῦν

dicunt. Quin magis tragicum hiſtrionem animo concipe, qui altero pede alto cothurno inſiſtat, qualia ſunt tragica calceamenta, altero verò ſit incalceatus. Is ſi ad hunc modũ inſtructus ingrediatur vides neceſſariò futurum, ut nunc excelſus ſit, nunc humilis, prout alterutrum pedem promoverit? Tanta eſt in rebus humanis inæqualitas. Alii ſubligatis cothurnis, adornante fortuna tragœdias in nos agunt. Contra magna pars pedibus & humi ingredimur, cùm poſſimus, ſcias velim, nihilo deteriùs illis fabulam agere, & ingredi, ſiquis nos ad eundem illis modum adornarit. Atqui ex poëtis audio, nihil harum rerum inter homines fuiſſe olim, quum tu ſolus adhuc imperares. Verùm tellus ſementis & aratri expers bona progignebat, cœnam, vel ad ſatietatem uſque unicuique paratam. Fluvii alii vino, alii lacte, erant & qui melle manabant. Quodque eſt omnium maximum, ajunt illos ipſos homines aureos fuiſſe: paupertatem autem omnino ab ipſis abfuiſſe. Nos autem ipſi ne plumbum quidem meritò videamur: ſed ſiquid eo eſt vilius: ut quorum pleriſque victus labore quæritur: paſſim eſt paupertas, egeſtas, ac deſperatio, & illud, hei mihi! Item, unde inveniam: & ô fortunam! multaque id genus, nempe apud nos pauperes. Quanquam his de rebus leviùs diſcruciaremur, niſi divites conſpiceremus tanta fruentes fœlicitate: qui quidem cùm tantum auri, tantum argenti conditum habeant, tantum veſtium poſſideant, tot mancipia, tot currus, familias, agros, & harum rerum omnium magnam vim teneant, tamen adeò nobis nihil unquam de his rebus

βλέπειν τὰς πολλὰς ἀξιῶσι. ταῦτα ἡμᾶς μάλιστα ἀπαιτῖγε ὦ Κρόνε, καὶ ἀφόρητόν ἐγέμεθε. τὸ μὲ, ἐφ' ἁλουργίδων καθακείμενον, τοιούτοις ἀγαθοῖς ἐντυφᾶν ἐρυσιάνοντα, καὶ ὑπὸ τῶ σμύρνων διδαιμονιζόμενον, ἀεὶ ἑορτάζοντα. ἐμὲ γὴ, ὦ τὰς ὁμοίας, ὀνειροπολεῖν, εἰ ποθεν ὀβολοὶ πέσαιεν ἡμῖν, ἢ ἀλφίτων ἐμπεπλησμένοι καθεύδειν, κράμβαν, ἢ ῥᾶμνον, ἢ κράμμυον ἐπιτρώγοντες. ἢ τοίνυν ταῦτα ὦ Κρόνε, ἀκλάβειν, καὶ μεθαποιεῖν ἐς τὸ ἰσοδαίμον, ἢ τὸ ὕστατον, αὐτὰς γε ἐκείνας κελεύειν τὰς ὠλησίας, μὴ μόνας ἀπολαύειν τῶ ἀγαθῶν, ἀλλὰ ἀπὸ μεδίμνων τοσούτων, χρυσίε χοίνικά γε ἡμῶν πάντων καθασκεδάσαι. ἀπὸ γὴ ἱμαλίων, ὅσα καὶ ὑπὸ σητῶν ἀφθερωθέντα, οὐκ ἂν αὐτὰς ἀνιάσειε. ταῦτα γὰρ πάντας ἀπολλύμενα, καὶ ὑπὸ τῦ χρόνε ἀφθαρησόμενα, ἡμῖν δῶναι θελοβαλέας μᾶλλον, ἢ ἐν ταῖς κοιλίαις, καὶ κίστεσι, ὑρῶσι πολλὰ καθασαπῆναι. καὶ μὲν δὴ ἐ δειπνίζειν ἔφασαν, ἄρα μὲ, τέσσαρας, ἄρα γὴ, πέντε τῶ πενήτων ἀθροιλαμβάνοντας. μὴ μέντοι ἐς τὸ νεῶ τρόπον τῦ δείπνων, ἀλλ' ἐς τὸ δημοτικώτερον, ὡς ἐπίσης μετέχειν ἅπαντας. καὶ μὴ τὸ μὲ, ἐμφορεῖας τῦ ὄψων, καὶ τὸ οἰκέτων πλεμμέλειν ἐῶντα, ἐς ἀνάπαυσιν δύσῃ ἑαθίων. ἐφ' ἡμᾶς γὴ ἐλθόντα, ἔπ ἀθροισκαλαζόμενον ὡς ἐπιβάλοιμι τὴν χεῖρα, ἀθρομείδεας, δείξαι μόνον τὴν λοπάδα, ἢ ὅσον ἐστὶ τῦ πλακοῦντος τὸ λοιπὸν, μηδὲ ἐσκομιθέντος σὺς, λαμένοντα, τῷ μὲ δεσπότῃ ἀθροιθέναι τὸ ἡμίτομον ὅλον σὺν τῇ κεφαλῇ, τοῖς ἄλλοις, ὀπὰ φέρειν ἐγκεκαλυμμένα. πρεσπεῖν γὴ ἐ τοῖς οἰνοχόοις μὴ πλεμέ-

rebus impertiunt, ut plebejos homines, ne aſpectu quidem dignentur. Hæc nos potiſſimùm enecant Saturne: & rem intolerabilem putamus, hunc in purpura accumbentem, tantis opum deliciis affluere ructantem: & ab amicis beatum prædicari, ſemperque diem feſtum agitare. Me autem meique ſimiles ſomniare, ſicunde quatuor oboli contingant, quò videlicet pane, polenta-ve expleti dormire queamus, naſturtium, aut porrum, cepaſve, alliumve opſonii vice arrodentes. Aut hæc igitur, Saturne, ad æquabilitatem vitæ mutes, corrigaſque neceſſe eſt: aut quod eſt poſtremum, illis ipſis interdicas divitibus, ne ſoli bonis fruantur, verùm è modiis auri tam multis, vel heminam in omnes nos diſpergant. Porrò ex veſtibus, ſiquas à tineis jam exeſas, citra ſuum incommodum dare poſſint: malint quidem hæc prorſus, vetuſtate, ſituque peritura nobis dare qui induamur, quàm ſinere ut in cubilibus ac ſcriniis multa carie putreſcant. Præterea ut cœnent ſinguli, nunc quaternis, nunc quinis pauperibus ad convivium adhibitis. Non quidem quo pacto nunc agitantur convivia: verùm populariùs, ut omnium æqua ſit portio: neque ut hic opſoniis ingurgitet ſe, famulo interim ſtante, & operiente, donec herus comedere non queat amplius. Cæterùm ubi ad nos venerit, cùm vix etiam parati ſimus admovere manum: protinus ad alios transferatur, patina tantùm oſtenſa, vel ſiquid de placenta reliquum eſt. Neque illatum aprum ita partiatur, ut domino totum dimidium apponat, unà cum capite, reliquis oſſa tecta ferat. Vtque præmoneantur pincernæ, ne contentur donec unuſ-

νειν, ἓς ἀεὶ ἐπ' ἴσης αὐτῆσῃ πιεῖν ὑμῶν ἑκάστος. ἀλλὰ ἰὼ ἅπαξ κελεύσῃ, αὐλικῶς ἐλθόντα, καὶ ἀναδῆναι, μεγάλῳ κύλικι ἐμπλησαμένους, ὥσπερ τὸ δεσπότῃ. καὶ τὸ οἶνον ὃν αὐτὸν πᾶσι τοῖς συμπόταις, ἵνα καὶ τὸ αὐτὸν εἶναι. ἢ τὸ γὰρ μεγάφθαι τὸν τὸ νόμον, τὸ μὲ, ἀνθοσμίᾳ μεμυσμένος, ἐμοὶ ὃν τὸ δὲ γλαύκιος ἀφῤῥήγνυσθαι τῷ μαστίγι; ἰὼ ταῦτα ἐπανορθώσῃς, καὶ μεταχορεύσῃς ὦ Κρόνε, βίον μὲ τὸ βίον, ἑορτὴν ὃν τὴν ἑορτὴν ἔσῃ πεποιηκώς. εἰ ὃν μὴ, ἐκεῖνοι μὲ, ἑορτάζοντων. ἡμεῖς ὃν, καθεδούμεθα, δύο ὄμμοι, ἐπειδὰν λουσάμενοι ἥκωσι, τὸ παῖδα μὲ αὐτοῖς ἀναπαύσασθαι τὸ ἀμφορέα, καταῤῥάξαι. τὸ μάγειρον ὃν, τὸ ζωμὸν κινοῦσαι. καὶ ἐπιλαθόμενον, τὸ παρέχων μὲ, ἐς τὴν φακὴν ἐμβαλεῖν τὸ ἰχθύαν. τὴν κύνα ὃν παρεισπεσοῦσαν, τόν τε ἀλλάντα ὅλον καταφαγεῖν, ὡσεὶ τἄλλα τὸ ὀψοποιῶν ἐχόντων, καὶ ὃ πλακοῦντα τὸ ἥμισυ. τὸ ὦ ὃν, καὶ τὸ ἔλαφον, καὶ τὰ δελφάκια μεταξὺ ὀπτώμενα, τὸ ὅμοιον ποιεῖν, ὅπως Ὅμηρος ὡσεὶ τὸ Ἡλίῳ βοῶν φησι. μᾶλλον ὃν μὴ ἐρπειν μόνον, ἀλλ' ἀναπηδήσασθαι, φθάνειν εἰς τὸ ὄρος αὐτοῖς ὀβελοῖς. καὶ τὰς ὄρνις ὃν τὰς παχείας, καὶ τοὶ ἀπτέρους ἤδη ὄσας, καὶ ἐσκυλευμένους, ἀναπεπαμένους, οἱ χαλᾶν καὶ ταῦτας, ὡς μὴ μόνοι ἀπολαύοιεν αὐτῶν. ὁ ὃν δὴ μάλιστα αὐτὸς ἀναίσειε, τὸ μὲν χρυσίον, μύρμηκάς πινας, οἵας τὰς Ἰνδικὰς, ἀνορύττοντας ἐκ τὸ θησαυροῦ ἀναφέρειν νύκτωρ ἐς τὸ δημόσιον. τὴν ἐσθῆτα δὲ οἱ, ὀλιγωρίᾳ τὸ ἐπιμελητῶν, κατεσιτηδὸν ἀφανερυπῆσθαι ὑπὸ τὸ βελτίστων μυῶν, ὡς σκώληκος ἡνδυλικῆς μηδὲν ἀφέρειν. παῖδας ὃν αὐτῶν τὰς ὡραίους, καὶ κομήτας, ἓς Γανύμηδες, ἢ Ἀχιλλέας, ἢ Ναρκίσσους ὀνομάζουσι, μελαχὺ ὀρύγματι σφίσι τὸ

unusquisque noſtrùm poſcat ſepties bibere: nec ſemel juſſi protinus infundant, & ingentem calicem impletum tradant, æquè atque ipſi domino, utque unum & idem vinum convivis ſit omnibus. Alioqui ubinam iſta lex ſcripta fuit, aut receptus mos, ut hic vino odorato, & generoſo ſit temulentus, mihi contrà muſto diſrumpatur alvus? Hæc ſi correxeris, novariſque Saturne, tum demum effeceris, ut vita verè vita ſit, feſtum verè feſtum. Sin minùs, illi quidem epulentur: nos autem interim ſedentes precabimur, ut ſimul atque loti venerint, puer ſubverſam amphoram rumpat, coquus jus adurat, ac per oblivionem muriam piſcium in lentem infundat, utque canis in domum irruens, opſoniorum artificibus alibi intentis, exta devoret univerſa, & placentæ dimidium: utque ſus ac cervus, neque non ſuculæ, inter aſſandum idem faciant, quod Homerus de Solis bobus dicit. Imò ut non ſerpant ſolùm, verùm etiam unà cum ipſis verubus in montem aufugiant: utque ipſæ etiam aves pingues jam ademptis plumis, ad coquendum paratæ avolent, ne ſoli illi fruantur. Quódque in primis moleſtum illis futurum eſt, ut formicæ quales Indicæ, aurum è theſauris effoſſum, noctu in publicum efferant: utque veſtis indiligentia curatorum, ita ab optimis muribus perforetur inſtar cribri, & ut à verriculo piſcatorio nihil differat. Vtque formoſi illorum, comatique pueri, quos Hyacinthos, aut Achilles, aut Narciſſos appellant, dum ipſis poculum porrigunt, ſubitò defluente

ἔκπωμα, φαλακρὸς γίγνεσθ. [1] ἐπιπῤῥεύσης τ κόμης. καὶ πώγωνα φύειν ἐξυρῶ, οἷοί εἰσιν οἱ ταῖς καμωδίαις οἱ Σφηνοπώγωνες. καὶ παρὰ τοῖς κρωβύλοις, πάνυ λάσιον, καὶ κέρατα ἐκκεντεῖν. τὸ μεταξὺ δὲ, λεῖον, καὶ γυμνὸν εἶναι. ταῦτα, καὶ πλείω τούτων ὀξυάμυθ' ἂν ἵν μὴ θέλωσι τὸ ἄγαν φιλοῦσθαι τοῦτο ἀφέντες, εἰς τὸ κοινὸν πλουτεῖν, & μεταδιδόναι ἡμῖν τ μετεόν.

fluente coma calvi fiant: & acutam edant barbam (quales sunt in comœdiis Sphenopogones) & ad tempora hirtam valdè, valdéque pungentem, & quod interjacet læve sit, & nudum. Hæc & his plura imprecabimur, nisi hoc nimio sui amore depositio velint in commune divites esse, nobisque modicum impertire.

1 Ἐπιῤῥεύσης τ κόμης] Ἀποῤῥεύσης τ κόμης. Marcil.

ΚΡΟΝΟΣ ΕΜΟΙ ΤΩ ΤΙΜΙΟΤΑΤΩ ΧΑΙΡΕΙΝ.

SATVRNVS MIHI CHARISSIMO SALVTEM.

ARGVMENTVM.

Saturnus increpat pauperem, qui à se postulet, quæ sua potestatis non sint. Sed tamen respondet, se cum divitibus hoc nomine agere velle, addita post hæc longa commonitione, qua pauperes, ut sua sorte contenti sint, hortatur: ostendens plus molestiæ & periculorum divitias quàm voluptatis secum habere.

Τί ταῦτα ληρεῖς ἄ ἑτ&, ἐμοὶ σὺ τ παρόντων ἐπιτρέλλων, καὶ ἀναθησομὸν τ ἀγαθῶν ποιεῖν κελεύων; τὸ γ, ἐπίρα ἂν εἴη, & νυῦ ἄρχομ&. θαυμάζω γάρ σε, εἰ μόν& τ ἁπάντων ἀγνοεῖς, ὡς ἐγὼ μὲν πάλαι βασιλεὺς ὢν, πίπτωμι εἰς ὢν, τοῖς παισὶ διαμείμας τὴν ἀρχήν. ὁ Ζεὺς γ, μᾶλιστα τ τοιούτων ἐπιμελεῖται. τὰ γ ἡμέτερα τ ταῦτα, μέχρι πεπτῶν, καὶ κρότ&, καὶ ᾠδῆς, καὶ μέθης. καὶ τοῦτο, ὃ πλέον ἡμερῶν ἑπτά. ὥστε ὦδε τ μειζόνων

Heus tu quid nugas istas, & de rebus præsentibus ad me scribis, jubesque ut bonorum faciam partitionem? Quod quidem alterius munus fuerit, penes quem nunc est imperium. Etenim demiror te, si solus omnium ignoras, me qui unus sum, abdicato jampridem regno, liberis distribuisse imperium: Iovem autem maximè harum rerum curam gerere: me verò non nisi talorum, saltationis, cantionis, & ebrietatis satagere, idque septem non amplius diebus. Itaque quod attinet ad res illas majores

ἃ φῂς, ἀφελεῖν τὸ ἄνισον, καὶ σὺ τὸ ὁμοίας ἢ πίνακας, ἢ πλαπτεῖν ἅπαντας, ὁ Ζεὺς ἂν χρημάτισειεν ὑμῖν. εἰ δέ τι τῶν σὺν τῇ ἑορτῇ ἀδικηθήσεταί τις, ἢ πλεονεκτηθήσεται, ἐμὸν ἂν εἴη δικάζειν. καὶ ἐπισπάσω γ' τοῖς πλησίοις ὦδε τὸ δεῖπνον, καὶ τὸ χρύσιον τὸ χρυσίε, καὶ τὰ ἐσθήτων, ὡς ἐ ὑμῖν πέμποντες εἰς τὸν ἑορτὸν. δίκαια γὰρ ταῦτα, καὶ ἄξια αὐτὰς ποιεῖν, ὡς φατὲ, εἰμή τι εὔλογον σκῆνοι ὧδε ταῦτα ἔχωσι λέγειν. τὸ γ' ὅλον, ἴσως οἱ πένητες ὑμεῖς ἐξηπατημένοι, καὶ σὺν ἐρρῶς δεξάζοντες ὦδε τὰ πλούσια, εἶτε παντοδαίμονας αὐτὰς οἴεσθε εἶναι, καὶ μόνας ἡδὺ πινα βιῶν τὸ βίον, ὅτι δεινὸν τι πολυτελῶς ἐστιν αὐτοῖς, καὶ μεθύσκεσθαι οἶνα ἡδὲ, καὶ παισὶν ὡραίοις, καὶ γλυκαιξὶν ὁμιλεῖν, καὶ ἐσθῆσι μαλακαῖς χρῆσθαι. τὸ γ' πάνυ ἀγνοεῖτε ὁποῖόν ἐστιν. αἵ τε γὰρ φροντίδες αἱ ὦδε τούτων, ὦ μικραί. ἀλλ' ἀνάγκη ἐπιμεμυπνεῖν ἐκείνοις, μή τι ὁ οἰκονόμος βλακεύσας, ἢ ὑφελόμενος λάθῃ, μὴ ὁ οἶνος ὀξωθῇ, μὴ ὁ σῖτος φθειρηζήσῃ, ἢ ὁ λῆρις ὑφέληται τὰ σκεύη, μὴ πισεύσῃ τοῖς συνηφάντοις ὁ δῆμος, λέγουσι τυραννεῖν αὐτὸν ἐθέλειν. ταῦτα γ' πάντα ἐδὲ τὸ πολλοστὸν ἂν εἴη μέρος τῶν ἀνιώντων αὐτούς. εἰ γὰρ ἠπίστασθε τὰς φόβους, καὶ τὰς μερίμνας, ἃς ἔχουσι, πάνυ μὲν ὑμῖν φοβητέον ὁ πλοῦτος ἔδοξεν. ἐκεῖνοι οἵ με αὐτὸν ὕστως ἄν ποτε κορυβαντιάσαι, ὡς εἰ καλὸν ἦν τὸ πλουτεῖν, καὶ βασιλεύειν, ἀφείμην ἂν αὐτὰ, καὶ παραχωρήσαιμι ἄλλοις, καθαρὸς ἰδιωτεύοντα, καὶ ἀνέχεσθαι τῶν ἄλλων ταλαιπώρων. ἀλλὰ τὰ πολλὰ ταῦτα εἰδὼς, ἃ τοῖς πλουσίοις, καὶ ἄρχουσι

jores, quas dicis, nimirum ut tollatur inæqualitas, utque ex æquo omnes aut opibus abundent, aut egeant, Iupiter vobis operam dabit. Quòd siquis eorum qui festum celebrant afficiatur injuria, & portione fraudetur, id erit mearum partium judicare. Iamque scribo divitibus de cœnis, de auri hemina, & vestibus, ut vobis ad festum mittant. Iustum enim & æquum est ut ista faciant, sicuti dicitis, nisi quid probabile habeant, quod ad hæc respondeant. In summa tamen illud scitote pauperes, vos longè falli, neque rectè judicare de divitibus: siquidem illos omni ex parte beatos arbitramini, solosque vitam suavem vivere, cùm liceat ipsis opiparè cœnare, vino suavi inebriari, formosis pueris & mulieribus frui, & mollibus vestibus uti: verùm fœlicitatem istam, cujusmodi sit ignoratis. Nam hæ res non mediocribus curis ipsos distorquent, sed singulis invigilare coguntur, ne quid rerum domesticarum dispensator fraudet, aut clam suffuretur, ne vinum acescat, ne frumentum vermibus corrumpatur, ne latro tollat pocula, ne populus credat calumniatoribus, si illum dixerint affectare regnum. Atqui hæc omnia, non est millesima pars eorum, quæ istos discruciant. Si enim scirietis metus, & curas quibus distringuntur, divitias vobis omnino fugiendas existimaretis. Alioqui creditis vel meipsum usque adeò insanum, ut si præclara res esset opulentia aut regnum, depositurus hæc, aliisque cessurus fuerim, patererque ut nunc ego privatus, alieno parerem imperio? Quin potiùs cùm non essem ignarus hujusmodi malorum, quæ plurima divitibus ac regi-

θεσπέσιαν ἀνάγκη, ἀφῆκα τὸν ὄρχιν, εὖ ποιῶν. καὶ γὰρ ἃ νῦν ἐποτνιῶ θεός με, ὡς τὰς ῥᾶ, συῶν, καὶ πλακοῦντων ἐμφορεομένους, ὑμᾶς ἦ, κἀρδόμην, ἢ θύμιον, ἢ κρέμμυον ἐπιτρώγοντας ἐν τῇ ἑορτῇ, σκέψαι ὁποῖά ἐστι. θεὸς μὲν γὰρ τὸ παρὸν, ἡδὺ, καὶ οὐκ ἀνιαρὸν ἴσως ἐνδέρειν αὐτῶν. ὡς ἦ μὴ ταῦτα, ἔμπαλιν ἀναστρέφεται τὸ πρᾶγμα. εἶτα ὑμεῖς μὲν ὅτε κορηβεσίοντες ἀνασαίνετ' ἂν ἐς πλὴν ὑστεραίαν, ὥσπερ οἰκεῖοι τοῦ μέλης, ὅτι τοῦ τ' ἄγαν πλησμονῆς, δυσῳδὲς π, καὶ κραιπαλόεσσαν ἐρυγγάνοντες. οἱ ἦ, τούτων τε λαπλαύουσι. καὶ τὸ πολὺ τῇ νυκτὸς, ἢ παυσῖνι, ἢ γναμψῖ, ἢ ὅπως ἂν [1] ὁ πρᾶγος κελεύῃ σου ναπαφυρέντες, ἢ φθόλῳ, ἢ θεσπαυδμονίαν, ἢ ὕδερον, ἢ χαλεπῶς συνεξελέξασθε σὺν τῇ πολλῆς πνυφῆς. ἢ πῦρ ἂν αὐτῶν ῥᾳδίως ἐπιζεῦξαι δυνατὸν, μὴ πάντως ὡς χρὸν ὄντα, πολὺ τὸ νεκρῶδες ἐπιφαίνοντα; πῦρ ἦ ἐς γῆρας ἀφικόμενον, τοῖς αὐτὲ ποσὶν, ἀλλὰ μὴ φορεόδλῳ ἐπὶ πεπάρων ὀχεόμενον, ἐλόχρυσον μὲν τὲ ἔξω, καθάρσιον ἦ τὶ ἔνδον, ὥσπερ αἱ τραγικαὶ ἐσθῆτες ὑπὸ ῥακῶν πάνυ σὐπελῶν συγκεκομμένων; ὑμεῖς ἦ, ἰχθύων μὲν ἀγόμενοι, καὶ ἀσθμαίνοντες ποδάγρας ἦ, ἢ περισπουδμονίας, οὐχ ὁρᾶθ' ὅτι ἐ τούτων ἄπειροί ἐστε; ἢ εἴ τι κατ' ἄλλο τινὰ αἰτίαν συμβαίνοι. καίτοι οὐδ' αὐτοῖς ἐκείνοις ἔπ ἐστιν αὐτὸ, καθ' ἡμέραν, καὶ πέρα ἔ κόρε ἐοδίειν τούτων. ἀλλ' ἴδοις ἂν αὐτοὺς ὕτω λαχάνοις, καὶ θύμοις ὀρεγομένους εἰσὶ, ὥσπερ οὐδὲ σὺ τῷ λαγῷ, καὶ συῶν. ἐᾶν λέγειν ὅσα ἄλλα λυπεῖ αὐ-

regibus adsint neceſſe eſt, imperium depoſui, idque ſapienter. Nam quod tu nunc apud me deos obteſtans deplorabas, illos apris ac placentis expleri: vos contrà naſturtium porrum-ve aut cepe per feſti tempus, opſonii loco arrodere, cujuſmodi ſit conſidera. Etenim in præſens quidem utrumque dulce eſt illis, minimeque moleſtum: at poſtea res invertitur: ſiquidem vobis non accidit, ut poſtridie ſurgatis capitis dolore gravati ob temulentiam, ut illi, neque ob immodicam ingurgitationem, graveolentem, & acrem ſpiritum ructantes. At illi hoc quoque fructus ferunt, ut quoniam magnam noctis partem vario coitu pro libidinis arbitrio tranſigunt, facilè ſibi vel tabem, vel tuſſim, vel morbum intercutem, ex intemperato voluptatum uſu colligant. Quotumquenque potes oſtendere qui non planè palleat, ac faciem cadaveroſam præ ſe ferat? quotumquemque qui cùm ad ſenectutem pervenerit, ſuis ipſius pedibus ingrediatur, ac non potiùs à quatuor bajulis geſtetur? foris quidem totus aureus, intus putris ac pannoſus, cujuſmodi ſunt tragicæ veſtes ex pannis admodum vilibus conſarcinatæ. Vos autem qui piſces non guſtatis, & inediam fertis, non videtis vos podagræ, pulmoniſque vitiorum expertes eſſe? aut ſiquid aliud aliam ob cauſam accidit. Quanquam nec illis ipſis æquè dulce eſt quotidie, ſupraque ſatietatem iſtis veſci. Quin videas eos nonnunquam ita olus, aut cepam appetere, ut tu non æquè leporem appetas, aut aprum. Alia taceo quæ illos diſcruciant, puta filius luxu-

1 Ὁ τρόγος] Nota hîc τρόγον pro *libidine*. Menagius.

τὰς, ἢ ἡῖς ἀκόλαστος, ἢ γυνὴ, ἢ οἰκέτης ἐρῶσα, ἢ ἐρώμενος, ὡς ἀναίσχυντον, ἢ ὡς ἡδονὴν συνών. καὶ ὅλως, πολλὰ ἔστιν ἃ ἀφ' ὑμεῖς ἀγνοοῦντες, τὸ χρυσὸν ὁρᾶτε αὐτῶν μόνον, καὶ τὴν πορφύραν. καὶ λίθους ἴδητε ποτὲ ἐξελαύνοντας ἐπὶ λευκῶν ζεύγους, κεχηνατε, καὶ προσκυνεῖτε. εἰ δὲ ὑπερεωρᾶτε αὐτῶν, καὶ κατεφρονεῖτε, καὶ μήτε ἐπεστρέφεσθε πρὸς τὴν ἀργυρᾶν ἁρμαμάξαν, μήτε μεταξὺ διαλεγόμενοι, εἰς τὸ σὺν τῷ δακτυλιδίῳ σμάραγδον ἀφεωρᾶτε, καὶ τὸ ἱμάτιον ἁβρὸν βλέποντες, τὸ μαλακὸν ἐθαυμάζετε, ἀλλ' εἴατε καθ' ἑαυτὸς πλουτεῖν, εὖ ἴστε αὐτοὶ ἐφ' ἡμᾶς ἰόντες, ἐδόκουν συνδειπνεῖν, ὡς ἐπιδείξαιντο ὑμῖν τὰς κλίνας, καὶ τὰς τραπέζας, καὶ τὰ σκεύη, ὧν οὐδὲν ὄφελος εἰ ἀμφότερος ἡ κτῆσις εἴη. τάχα τοι πωλεῖσθαι εὑρεθεῖτε ἄν, αὐτὸς ὑμῶν ἕνεκα κτωμένους. οὐχ ὅπως αὐτοὶ χρήσοντας, ἀλλ' ὅπως ὑμεῖς θαυμάζοιτε. παῦσαι ὑμᾶς θαμυθῶν, εἰδὼς τὸ βίον ἑκάτερον. καὶ ἄξιον ἐορτάζειν, συνομνύντας ὅτι μετ' ὀλίγον ἀπαυδῶ δεῦρο ἀπιέναι σὺν τῷ βίῳ, κἀκείνας τὸ πλοῦτον, καὶ ὑμᾶς τὴν πενίαν ἀφέντας, πλὴν ἐπιστελῶ γε αὐτοῖς ὥσπερ ὑπεσχόμην. καὶ οἶσθ' ὅτι σὺν ὀλιγωρήσασί τῶν ἐμῶν γραμμάτων.

luxuriosus, uxor famulum amans, aut amasius, qui necessitatis magè quàm voluptatis gratia concumbat. Denique alia multa sunt, quæ vos ignorantes, tantùm aurum illorum ac purpuram videtis. Tum interdum bigis albis vehi videatis, hiante ore adoratis. Quòd si illos contemneretis, negligeretisque, neque ad argenteum currum oculos intentos haberetis, neque inter colloquendum, smaragdum annulo inclusum respectaretis, neque vestes obiter contrectantes mollitiem admiraremini, sed sineretis eos esse sibi divites, procul dubio ipsi vos adirent, & ad cœnam invitarent, ut lectos, mensas, & pocula vobis ostenderent: quarum rerum nulla est utilitas, si sine teste possideantur. Certè reperiretis pleraque hæc illos vestra causa parare: non quò utantur ipsi, sed uti vos admiremini. His ego vos consolor ego cui cognita est utraque vita. Convenitque ita festum agere, ut cogitetis brevi omnibus è vita migrandum, cum illis, depositis opibus, tum vobis, relicta paupertate. Sed scribam ipsis, ut sum pollicitus: certoque scio, eos meas literas non neglecturos.

SA-

ΚΡΟΝΟΣ ΤΟΙΣ ΠΛΟΥΣΙΟΙΣ ΧΑΙΡΕΙΝ.

SATVRNNS DIVITIBVS SALVTEM.

ARGVMENTVM.

Saturnus exponit divitibus quæ à pauperibus ad se scripta & postulata fuerint, admonens illos, ut benigniores erga ipsos se gerant, atque æqualitatem recipiant, argumentis à signo & consequentibus, tum commodis, si faciant, tum incommodis, si detrectent, adhibitis.

Οἱ πένητες ἔναγχος ἐπιστείλαντές μοι, αἰτώμενοι ὑμᾶς, μὴ μεταδιδόναι σφίσιν ὧν ἔχετε. καὶ τὸ μὲν ὅλον, ἠξίουν με καινὰ πᾶσι ποιεῖν τὰ γεγενημένα, καὶ τὸ μέρος, ἔφασαν αὐτῶν ἔχειν. δίκαιον γὰρ εἶναι ἰσονομίαν καθεστηκέναι, καὶ μὴ τὸ μὲν, πλέον, τὸ δὲ, μηδὲ ὅλως μετεῖναι τῶν ἡδέων. ἐγὼ δὲ, ἅτε μὲ τὰ τοιαῦτα ἔφιλα ἄμεινον σκέψασθαι τὰ δίκαια. ἅτε δὲ τὰ παρόντα, καὶ ὧν ἀδικεῖσθαι φάσκουσι τῷ ἑορτῶν, ἐώρων ἐπ' ἐμὲ καθήκοντα τὰ κρίσιν, καὶ ὑπεχόμενα γράψειν αὐτὸς ὑμᾶς. ἔτι δ' ἄτοπα ἀξιοῦσι ταῦτα μίτεσθαι, ὡς ἐμοὶ ἔδοξε. πῶς γάρ φασι ῥιγοῦντες τοσούτῳ κρύϊ, καὶ λιμῷ ἐχόμενοι, ἁθρόοι ἑορτάζοιμεν ἄν; εἰ τοίνυν ἐθέλοιμι καὶ ἐκείνοις μετέχειν τῆς ἑορτῆς, συλλύειν με ἀναγκάσουσιν ὑμᾶς ἐσθῆτάς τε, ὧν ἔχετε, μεταδόναι αὐτοῖς, εἴ τινες ἄφθονοί, καὶ παχύτεραι, ἢ καθ' ὑμᾶς. καὶ δὲ χρυσίῳ ὀλίγῳ ἐπιστάξαι αὐτοῖς. εἰ γὰρ ταῦτα φασι ποιήσετε, μήτε ἀμφισβητεῖν ὑμῖν ἔτι τῶν ἀγαθῶν ἐπὶ τῷ Διΐ. εἰ δὲ μὴ, ἀπειλοῦσι ἀποσταλίσασθαι ἐπὶ τὴν ἀνάπαυσιν.

Pauperes nuper ad me datis literis incusarunt vos, quòd nihil impertimini de vestris facultatibus, atque omnino postularunt, ut bona facerem omnibus communia, ut ad singulos illorum sua pars rediret. Æquum enim esse ut rerum æqualitas constituatur, ita ut neque hic copia fruatur, neque ille omnino rerum suavium inopia laboret. Ego verò respondi, hisce de rebus Iovem meliùs consideraturum. Sed quod ad rem præsentem attinet, & injurias quibus se per dies festos affici putant, vidi mei officii esse sententiam ferre, sumque pollicitus me vobis scripturum. Sunt autem quæ postulant hæc, ut mihi videtur, æqua. Nam quo pacto, inquiunt tanto frigore rigentes, & fame laborantes, præterea diem festum celebrare possemus? Quare si velim ut & ipsi sint festi participes, postularunt ut vos cogam, ut de vestris vestibus illis impertiamini, siquæ supersint pinguiores quam quæ vobis conveniant: utque auri nonnullas guttulas in ipsos destilletis. Quòd si ista feceritis, inquiunt, non erit amplius disceptatio inter vos de bonis apud Iovem. Sin minùs minitantur sese ad novam rerum partitionem

δαιμον, ἐπειδὰν τοπᾶτον δῶμας ὁ Ζεὺς σφοδρῶ. ταῦτά ἐστιν ἃ πάνυ χαλεπὰ ὑμῖν ἀπὸ τοσούτων, ἃ ἡμᾶς ποιοῦντες ἔχετε. νὴ Δία Ϲ τὸ δεῖπνον πέρι, ὡς σωφρονεῖτε ὑμῖν. καὶ τοῦτο σφοδρῶν ἠξίουν τῇ ἐπιστολῇ, ὡς νῦν γε μόνους ὑμᾶς τρυφᾶν, ἐπικλείσαντας ἡμᾶς τὰς θύρας. εἰ δέ ποτε κἀκείνων τινὰς ἐστᾶν ἀφ' ἡμῶν ἐλελήσητε, πλέον Ϲ δύο αὐτοῦ γενομένου Ϲ ἐκεῖνος τὸ ἀνιαρὸν τῆ δείπνου, Ϲ τὰ πολλὰ ἐφ' ὕβρει αὐτῶν γίγνεσθαι, οἷον ἐκεῖνο τὸ μὴ Ϲ αὐτὸ οἶνον συμπίνειν. Ἡράκλεις, ὡς ἀνελεύθερον, Ϲ καταγινώσκειν αὐτῶν ἐκείνων ἄξιον. ὅπου μὴ μεθ' ἡμῶν ἀναστάντες, οἰχόντων, ὅλον ὑμῖν τὸ συμπόσιον καταλιπόντες. ἀλλ' ὑδὲ ἐς κόρον ὅμως φασὶ πίνειν. τὰς γὰ οἰνοχόους ὑμῶν, ὥσπερ τὰς Ὀδυσσέως ἑταίρας, κηρὸν βεβύσθαι τὰ ὦτα. τὰ μὲ γὰ ἄλλα ἄτοπος αἰχρά ἐστιν, ὥστε οὐκ ἂν λέγειν, ἃ περὶ τὸ νομὴς τὸ κρεῶν αἰτιῶνται, Ϲ τὸ Αἰακόν. ὑμῖν μὲ παρεσκώπτων ἐς ἂν ὑπερεμφορηθῆτε, ἐκείνης ὃ σφοδρόντων. καὶ ἄλλα πολλὰ τοιαῦτα μικρὰ πρὸ πῆ, καὶ ἥκιστα ἐλευθέροις πρέποντα. τὸ γᾶν ἥδιστον, καὶ συμποτικώτερον, ἡ ἰσομοιρία ἐστί. καὶ ὁ ἰσοδαίτης τοῦτο ἕνεκα ἠκεῖται ὑμῖν τὸ συμποσίων, ὡς τὸ ἴσον ἅπαντες ἔχωσιν. ὁρᾶτε δὴ ὅπως μηκέτι ὑμᾶς αἰτιάσωνται, ἀλλὰ τιμήσωσι, καὶ φιλήσωσι, τὸ ὀλίγων τούτων μεταλαμβάνοντες. ἂν ὑμῖν μὲ ἡ δαπάνη ἀνεπαίσθητος, ἐκείνοις ὃ σὺν πολλῷ τὸ χρείας ἡ δόσις ἀείμνηστος. ἄλλως τε, ὅσῳ ἂν οἰκεῖν δωρῆσθε τὰς πόλεις, μὴ ὀχὶ Ϲ πεντῶν συμπολιτευομένων, καὶ μυρία ποιῆς τιὼ σύδαιμονίαν ὑμῖν συντελούντων. ὅσῳ provocaturos, ut primùm Iupiter pro tribunali ſedere cœperit. Nec grave fuerit vobis impertiri illis de tot bonis, quæ rectè poſſidetis. Quin de cœnis quoque, ut vobiſcum cœnent, & hoc literis addi rogarunt, cum nunc vos ſoli foribus clauſis, deliciis fruamini. Quòd ſiquando vobis viſum fuerit, & illorum quempiam poſt longum tempus in convivium adhibere, plus eſſe moleſtiæ in cœna, quam voluptatis, multaque illic in pauperum contumeliam fieri, velut illud, quum non eodem de vino bibunt. Dii boni, quàm illiberale, & planè dignum quod ipſis vitio vertatur, qui non ſurgant, abeantque toto convivio vobis ſolis relicto. Quanquam negant ſeſe etiam ad ſatietatem ex illo qualicunque vino bibere, quòd veſtri pincernæ aures habeant cera obturatas, haud ſecus ac Vlyſſis ſocii. Porrò reliqua uſque adeò ſunt turpia, ut pigeat commemorare, quæ de carnium partitione criminantur, deque miniſtris qui cum vobis aſſiſtant, donec ſatis ſuperque expleti fueritis, ipſos prætercurrunt, aliaque id genus ſordida permulta, minimeque viris ingenuis digna. Quare æqualitas res eſt jucundiſſima & convivio congruentiſſima. Qua de cauſa vobis æquus ille partitor in conviviis præficitur, ut æquam omnes habeant portionem. Videte igitur ne poſthac iterum vos accuſare poſſint: ſed colant & ament quum pauca hæc à vobis acceperint, quorum impenſa ne ſentiretur quidem à vobis: at illis dati in tempore muneris perpetua foret recordatio. Præterea nec remp. adminiſtrare poſſitis, ni pauperes unà vobiſcum in ea verſentur, milleque modis fœlicitatem veſtram adjuvent. Neque habituri

ἀι ἔχετε τὰς θαυμαζούσας ὑμῶν τὸ πλοῦτον, ἢν μόνοι, καὶ ἰδίᾳ, καὶ ὑπὸ σκότῳ πλουτῆτε. ἰδέτωσαν δὲ πολλοὶ, καὶ θαυμασάτωσαν ὑμῶν τὸ ἄργυρον, καὶ τὰς τραπέζας. καὶ ὠφθόνητον φιλοτησίας. μεθ' ἓξ πίνοντες, περισκοπείτωσαν τὸ ἔκπωμα, καὶ τὸ βάρος ἴσωσιν [1] αὐτοὶ ἀλλαξάμενοι, καὶ τὸ ἰσοβαρὲς τὸ ἀκριβὲς. τὸ χρυσὸν ὅσος, ὃς ἐπανθεῖ τῇ τέχνῃ. ὡς γὰρ τοῦ χρήσεως, καὶ φιλανθρώπως ἀκούειν, καὶ ὃ φθονεῖσθαι ὑπ' αὐτῶν ἔξω χρὴ σοῦ τε, τίς γὰρ ἂν φθονήσειε τῷ κεκωνευμένῳ, καὶ διδόντι τὸ μετεῖναι; τίς δ' οὐκ ἂν εὐξαιτο εἰς τὸ μᾶλλον διαβιῶναι αὐτὸν, ἀπολαύσας τὸ ἀγαθῶν; ὡς γὰρ νῦν ἔχετε, ἀμφίτρυφον μὲν ἡ δύσνοια, ἐπίφθονον δὲ ὁ πλοῦτος, ἀηδὴς δὲ ὁ βίος. ἀλλὰ γὰρ ἁδὲ ὁμοίως ἡδὺ οἷμαι μόνον ἐμπίπλασθαι, ὥσπερ τοὺς λέοντάς φασι, [2] καὶ τοὺς μονίους τοὺς λύκων. καὶ συνόντας ἀξιοῖς ἀνθρώπους, καὶ πάντα χαρίζεσθαι πεπεισμένους. οἱ πρῶτοι μὲν οὐκ κωφὸν, καὶ ἄφωνον τὸ συμπόσιον ἐάσουσιν εἶναι, ἀλλ' ὦν μύθους συμποδικοὺς, καὶ σκώμμασιν ἀνεπαχθέσι, καὶ φιλοφρονεύμασι ποικίλοις συνέσονται, verùm consuetudine sua fabulas

bituri estis qui vestras divitias suspiciant, si soli, & privatim in tenebris eas possideatis. Videat igitur vulgus mireturque vestrum argentum, mensas, utque præbibentes ad potandum invitetis: inter bibendum undique poculum contemplentur, ac pondus expendant manu librantes: tum argenti absolutam cælaturam tum aurum quo ars decoratur. Nam præterquam quod viros bonos, & humanos vos prædicabunt, etiam ab eorum invidia liberi eritis. Quis enim invideat impertienti, dantique quod æquum est? Quis non potiùs optet, ut quàm diutissimè vivens bonis suis fruatur? Sed ut nunc res vobis habent, fœlicitas vestra teste caret, invidiosæ sunt divitiæ, & insuavis vita. Neque enim perinde juvat, opinor, siquis solus expleatur, ut & leones, & solitarios lupos facere dicunt, quàm si cum lepidis hominibus, & per omnia gratificari conantibus, convivatis. Qui primùm non sinent convivium mutum esse, & surdum: conviviis aptas, dicteriaque minimè molesta, variasque voluptates adferent: quibus rebus tem-

1 Αὐτοὶ διαξαστάντες] Αὐτοὶ διαξασάσωντες. Marcil.

2 Καὶ τοὺς μονίους τοὺς λύκων] Censebat vir Clarissimus Godofredus Maluynus legendum esse μονίους τοὺς λύκους. atque movebatur ea ratione quod lupi soleant bini incedere, at apri μονίοι dicantur, ut apud Lycophronem πόρκος μονίρης, quòd confirmat Ælian. lib. 15. cap. 3. loquens de Thynnis καὶ οἱ μὲν αὐτῶν καθ' ἓν σῦς εἰσι μονιοὶ, οἱ δὲ συνδυαζόμενοι καὶ εἰς τὸ καθ' ἓν λύκος σιώπεμον. Sed pace tanti viri dixerim, loquitur Ælianus de lupis, quatenus bini ad raptum prodeunt, at hic sermo est de victu solitario lupi, lupus solus comedit. Itaque Timon Lucianeus statuit sibi μονήρη τὴν δίαιταν κατάπερ τοῖς λύκοις. Imo etiam μονίος proprium videtur esse lupi adjunctum. Sic Antipater lib. 3 Anthol.

Μονίος ἐκ δαλμοῖο δορὸν λύκος ἁρπακτῆρα ἀνδρα
Ἑκταγεν.

Hinc etiam apud Suid. μονίος est μονόλυκος. pro priori parte stat Hesych. Contra omnes MSS. Codd. nihil mutare ausus sum. *Bourd.*

οἶσιν ἥδιστα διατελοῦσι, φίλα μὲν Διονύσῳ, καὶ Ἀφροδίτῃ. φίλα δὲ Χάρεσιν. ἔπειτα δὲ καὶ πρὸς ἅπασιν ἐς τὴν ὑστεραίαν δηγήμασι, ὑμῶν τὴν δεξιότητα φιλείσθαι παρασκευάζουσι. ταῦτα πολλὰ περιποιήσαι καλὰς εἶχεν. ἐπὶ ἐρήσομαι ὑμᾶς, εἰ μύοντες οἱ πένητες βαδίζοιεν, ὑποδήμενοι γὰρ ἦτον, οὐκ ἂν ὑμᾶς ἠνίασεν οὐκ ἔχοντας οἷς ἐπιδείξασθε τὰς ἁλουργεῖς ἐσθῆτας, καὶ τὸν ἀκολουθοῦντα τὸ πλῆθος, ἢ τὸν δακτύλιον τὸ μέγεθος; ἐῶ λέγειν ὡς καὶ ἐπιβουλὰς, καὶ μίσος ἄδηλον τῶν πενήτων ἀναγκαῖον ἐξένεγκε πρὸς ὑμᾶς, ἵν' μόνοι τρυφᾶν ἐξέλητε. ἃ μὲν γὰρ εὔξεσθαι κατ' ὑμῶν ἀπειλοῦσιν, ἀποτρόπαια, μὴ γένοιτο εἰς ἀνάγκην αὐτοὺς καταστῆναι τὰ δίκαια. ἐπεὶ ὅτε ἀλλάντων γεύσεσθε, ὅτε πλακοῦντος, ἢ εἴ τι λείψανον τὸ κυνός. ἢ φακῆ γε, ὑμῖν σαπέρδιον ὀπτεπηκότα ἐξέσται, καὶ ἕλαφος, ὀπτώμενοι, μεταξὺ θρασμὸν βυσσύσιν ὑμῖν ὀπλαγείας ἐς τὸ ὄρος. καὶ ὄρνις ψύττα καλαπείναντα, ἀπτερυγία καὶ αὐτὰ, παρ' αὐτὸν τὴν πεῖναν ὑπεπτήσοντα. τὸ δὲ μέγιστον, οἱ ἀργιόπτατοι τὸ οἰνοχόον, φαλακρὸν ὑμῖν ἀφορεῖ δὲ χρόνῳ ὑμῖν γενήσονται, ἐπὶ κατεαγὸς καὶ ταῦτα τὸ ἀμφορεῖ. πρὸς τάδε, βυσσύεσθε, ἃ καὶ τῇ ἑορτῇ πρέποντα γένοιτ' ἂν, καὶ ὑμῖν ἀσφαλέστατα. καὶ ἐπικρίζετε πολλῷ πενίαν αὐτοῖς, ἀπ' ὀλίγου τελέσμασι φίλους δ' ἐμπλήσ ἕξοντες.

tempus jucundissimè transigitur: idque gratum est Baccho, gratum Veneri, gratum quoque Gratiis. Deinde postero die dum comitatem vestram referunt, benevolentiam vobis conciliant. Hæc etiam magno fuerant emenda. Nam illud à vobis scisciscabor, si pauperes abirent taciti, sic enim fingamus, nonne ea res vos uteret, cùm non haberetis, quibus ostentarotis purpureas vestes, comitum multitudinem, annulorum magnitudinem? Neque jam libet referre, necessariò futurum, ut pauperum insidiæ atque odia in vos oriantur, si soli deliciis frui velitis. Nam quæ minantur vobis imprecaturos sese, abominanda sunt: & absit ut ad hujusmodi imprecationes venire cogantur. Quandoquidem si id fiat, neque intestina posthac gustabilis, neque placentam, nisi siquid canis reliquum fecerit. Præterea lenticula saperdæ liquamen vobis habebit. Porrò sus & cervus inter affandum è veru in montes aufugere parabunt: tum aves pingues absque alis fugam molientes, ad pauperes avolabunt. Et quod gravissimum est, pocillatores formosissimi repentè vobis calvi fient, idque etiam fracta amphora. Super his rebus consulite, quæ & festo sint digna, & vobis quàm maximè tuta. Atque illis paupertatis onus sublevate: exiguo vectigali, amicos illos neutiquam malos habituri.

DI-

ΟΙ ΠΛΟΥΣΙΟΙ ΤΩ ΚΡΟΝΩ ΧΑΙΡΕΙΝ.

DIVITES SATVRNO SALVTEM.

ARGVMENTVM.

Divites extenuata accusatione pauperum à consueto, respondent, se quidem feciſſe pro eo atque æquum & honeſtum fuerit, ſed illos ita immodeſtos & intemperantes ſe gerere, ut eos de cætero omnino excludendos cenſuerint. Verùm tamen ex illius conſilio denuo admiſſuros ſe eos eſſe, ſi ex pacto recipiant, ſe nihil contumelioſè aut intemperanter poſthac facturos eſſe.

Πρὸς γὰρ σὲ οἶδ᾽ μόνον ὑπὸ τῶν πενήτων ταῦτα γεγράφθαι ὦ Κρόνε, ὐχὶ ὁ Ζεὺς ἤδη ἐκκεκώφωται πρὸς αὐτῶν, ἀναβοώντων, καὶ αὐτὰ δὴ ταῦτα, τὸν ἀναδασμὸν ἀξιούντων γίγεσθαι, καὶ αἰτιωμένων τὴν τε εἰμαρμένην, ὡς ἄνισον τὴν νομὴν πεποιημένην, καὶ ἡμᾶς, ὅτι μηδενὸς αὐτοῖς μεταδιδόναι ἀξιοῦμεν; ἀλλ᾽ οἶδεν ἐκεῖνος ἅτε Ζεὺς ὤν, παρ᾽ οἷς ποτε ἡ αἰτία. καὶ γὰρ τοῦτο ἀδημονοῦσιν αὐτῶν τὰ πολλά. σοὶ δ᾽ ὅμως ἀπολογησόμεθα, ἐπείπερ ἄρχεις γε νῦν ἡμῶν. ἡμεῖς γὰρ ἅπαντα πρὸ ὀφθαλμῶν λαβόντες, ὦ γεγραφας, ὡς καλὸν ἐπικωμεῖν ἀπὸ πολλῶν τοῖς δεομένοις, καὶ ὡς ἥδιον συνεῖναι, καὶ συνδιαιτᾶσθαι τοῖς πένησιν, ἀεὶ διετελέμεθα ἕτω ποιοῦντες, ἰσοδαίμοσι κομιζόμενοι, ὡς ἂν μὴ δοκῶμεν συνδιαιτᾶσθαι τὸν αὐτὸν αἰπάσασθαι π. οἱ δ᾽, ὀλίγον ὑποχαλῶντες δεῖσθαι φάσκοντες, ἐπειδήπερ ἅπαξ αὐτοῖς ἀνεπετάσαμεν τὰς θύρας, οὐκ ἀπίασιν, ἄλλα ἐπ᾽ ἄλλοις αἰτοῦντες. εἰ δ᾽ μὴ πάντα εὐθὺς, μηδὲ πρὸς ἓπαξ λαμβάνοιεν, ὀργὴ, καὶ μίσος, καὶ πρό-

Num putas Saturne de rebus iſtis pauperes ſolùm ad te ſcripſiſſe? Quin potiùs Iovis ipſius aures obſurduerunt illis, dum clamant, novamque rerum partitionem flagitant: ac ſimul & fatum incuſant, quòd non æqualiter diſtribuerit, & nos quòd nihil ipſis impertiri velimus. Verùm novit ille quippe cùm ſit Iupiter, penes quos ſit culpa, eoque illos plerunque obaudit. Nunc tamen cùm nobis imperes, noſtri apud te defenſionem ſuſcipiemus. Nos enim omnia iſta quæ ſcribis ob oculos habentes, quam ſit honeſtum de magna rerum copia indigentibus opitulari: quantoque ſit jucundius ſimul cum pauperibus verſari, & convivium agitare, ad eum modum aſſiduè facimus, & ita in vitæ ratione nos æquamus, ut convictor nihil poſſit incuſare. Verùm illi primum ajunt ſibi paucis opus eſſe: deinde ubi fores illis ſemel aperuerimus, nunquam deſinunt alia ſuper alia poſtulare. Quod niſi protinus omnia, ſimulque cum dicto acceperint, mox paratum odium, in

χειρομαί βλασφημίαι, κἂν εἴ τι ἐπιψεύδωνται ἡμῶν. ἀλλ' οἶμαι ἀκούοντες ἐπίστευον ἂν, ὡς ἀκριβῶς εἰδόσιν ὅσα ξυγγενόμενα. ὡς τε δυοῖν θατέρου, ἢ μὴ δίδοντα ἔχθρᾳ εἶναι πώποτε ἔδοξε, ἢ πάντα πεποιημένους, αὐτίκα μάλα πένεσθαι, καὶ τὰ αὐτῶν ἐκ αὐτῶν εἶναι. καὶ τὰ μὲν ἄλλα, μέτρια. ἐν δὲ τοῖς δείπνοις αὐτοῖς, ἀμελήσαντες καὶ ἐμπίπλασθαι, καὶ χασμᾶζεσθαι, καὶ αὐτοὶ ἐπιδεῖν πλείω καὶ ἰκανὰ πίωσιν, ἢ παιδὸς ὥραίας; μεταξὺ ἀναδήσαντο τὸ ἴκπωμα, ἔνυξαν τῷ χείρᾳ, ἢ παλλακῇ, ἢ γαμετῇ γυναικὶ ἐπεχείρησαν. εἶτα κατεμέσαντες καὶ συμποσίῳ, ἐς τὴν ὑστεραίαν λοιδορῆσαι ἡμῖν κατελθόντες, ὡς ἐδίψησαν, καὶ ὡς λιμῷ σωθῆναι δυναμένοις. καὶ εἴ σοι ταῦτα καταψεύδεται αὐτῶν δικάζῃ, τὰ ὑμέτερα παράσιτον ἀναμνησθῆναι, καὶ Ἰξίονα. ὃς ἀξιωθεὶς κοινῆς τραπέζης, ἀξίωμα ἴσον ἔχων ὑμῖν, τῇ Ἥρᾳ μεθυσθεὶς, ἐπεχείρησε γυναικί. ταῦτά ἐστι, καὶ τὰ τοιαῦτα, ὑφ' ὧν ἡμεῖς ἐβελτιούμεθα. πρὸς τὸ λοιπὸν, ἀσφαλείας τε ἡμετέρας ἕνεκεν, μηκέτι ἐπίβαθρον ποιεῖν αὐταῖς τῇ οἰκίᾳ. εἰ δὲ ἐπὶ σῷ σωθεῖεν, μετρίων δεήσεσθαι, ὥσπερ νεῦ φασι, μηδὲν δὲ ὑγιεινὸν ἐν τοῖς συμποσίοις ἐρασθῆναι, κοινωνήσαντων ἡμῖν, καὶ σωθεισῶν τύχῃ τῇ ἀγαθῇ. καὶ τε ἱμαλίων ὡς σὺ κελεύεις, πέμψομεν, καὶ δὲ χρυσίᾳ, ὅσον οἷόν τε, καὶ ὡσαύτως παυσόμεθα. καὶ αὐτοὶ δὲ ἀφέμενοι δὲ τῷ τέχνῃ ὁμιλεῖν ἡμῖν, φίλοι ἀντὶ κολάκων, καὶ παρασῖται ἔσονται, ὡς ἡμᾶς μὲ δὲν ἀναιπάσαιτο, κἀκείναν τὰ δέοντα ποιεῖν ἐθελόντων.

promptu convitia, etiamsi quid de nobis sit mentiendum. Porrò qui audiunt, fidem illis habent, ut qui probè sciant, eo quòd nobiscum consuetudinem habuerint. Ita fit ut in alterutrum incidamus, ut si nihil demus, illos prorsus habeamus hostes, aut profusis omnibus, ipsis protinus egeamus, jamque in pauperem gregem veniamus. At cætera quidem sunt tolerabilia. Verum inter cænas ipsas non curantes ingurgitari, & implere ventrem, quum plus satis biberint, aut pueri formosi poculum porrigentis manum pungunt, aut pellicem, uxorem-ve solicitant. Deinde evomito convivio, postridie nobis obtrectant, narrantes ut sitiverunt, & esurierunt. Quod si hæc adversus illos mentiri videmur, vester ille parasitus Ixion redeat in memoriam, qui ad mensæ communis honorem admissus, ac vobis dignitate æquiparatus, jam ebrius ille vir egregius, Iunonem adortus est. Hæc atque hujusmodi sunt, propter quæ in posterum statuimus, quò res nostræ sint in tuto, ne posthac illis aditum in domum præbeamus. Quòd si te authore paciscantur! sese moderatè petituros, ut nunc ajunt, neque quicquam flagitiosum in conviviis admissuros, age convivant nobiscum, simulque cœnent bonis avibus. Ac de tunicis, sicuti jubes, mittemus, & de auro, pro facultate insuper insumemus: denique nihil omittemus. Tum illi arte nobiscum vivere desinentes, pro adulatoribus & parasitis amici sunto. Ita nihil erit quod in nobis desideres, si ipsi quoque suo fungi volent officio.

SYM-

ΣΥΜΠΟΣΙΟΝ, Η ΛΑΠΙΘΑΙ, ΦΙΛΩΝ, ΚΑΙ ΛΥΚΙΝΟΣ.

SYMPOSIVM, VEL LAPITHÆ. PHILON, LYCINVS.

ARGVMENTVM.

Rursum depingit hoc loco Philosophorum mores & vitam Lucianus, atque illa, quæ fictionibus ac fabulis alibi de illis prodidit, hic nunc exemplo ac vero facto comprobat. Est autem historica quædam rei gestæ commemoratio, qua exponit, quo pacto diversarum professionum Philosophi aliquot, ab Aristæneto ad cœnam & nuptiarum celebritatem vocati, postea quam vino incaluêre, prosecta quisque sua inter se verbis primò contenderint, mox ad manus quoque & ad vulnera venerint, adeò ut saucii nonnulli, ac mutilati è convivio asportati fuerint. Rursum autem ex aliis qui vocati non fuerant, quidam, Cynicus videlicet, ultrò veniens, cœnantibus sese obtruserit, magna præsentia & impudentia sua importunitate. Alius autem per literas cum Aristæneto expostularit, tragicè propè in eum debacchatus, quòd præteritus, & cæteris postpositus fuisset. Ex quo apparet, istud hominum genus, quod foris virtutem prædicat, voluptati, gulæ, cæterisque vitiis inservire solitos. Cæterùm tametsi hæc omnia cum summa festivitate pro ingenio atque facundia sua tractet Lucianus, interim tamen serio quoque ac verè idem monet, nullum esse pretium operæ, si quis disciplinas omnes perdiscat, nisi simul & vitæ rationes ad id, quod optimum est, accommodet. Inscribitur autem Dialogus hic Convivium, vel Lapithæ, quorum prior titulus ab argumento & re ipsa sumptus est, alter à collatione, quòd ut hic Philosophi, ita à Poëtis Lapithæ & Centauri, in nuptiis Pirithoi, inter se funesto certamine congressi quoque feruntur.

ΦΙΛΩΝ.

1 Ποικίλλω ὦ Λυκῖνε, ἀφηγεῖσθαι τὴν φασι γεγονυῖαν ὑμῖν χθὲς ἐν Ἀριστοινέτου δεῖπνον, καὶ πῶς φιλοσόφως λόγους εἰρῆσθαι, κ᾽ ἔως ἐ συμποσίου συφῆναι ἐπ᾽ αὐτοῖς. εἰ δ μὴ ἐψεύδετο Χα-

PHILON.

Variam, Lycine, disputationem in cœna apud Aristænetum heri vobis fuisse narrant, ac philosophicos quosdam sermones habitos, nec parvam super his exortam contentionem: imò nisi mentitus est Charinus, etiam ad

1 Ποικίλλω] Cave, Lector, ne sequaris Erasmum hujus Dialogi Latinum Interpretem, sæpe enim alienus est ab autoris mente. *Bourd.*

εἶνϖ, κ᾽ ἄχρι τραυμάτων ϖροχωρῆσαι τὸ πρᾶγμα. καὶ τέλϖ, αἷμα ἡμᾶς ἐξαλυθῆναι τῷ συνουσίαν. Λυ. καὶ πόθεν ὦ Φίλων, ἠπίστω Χαρῖνϖ ταῦτα; ἢ ϖᾶν συνεδείπνφ μεθ᾽ ἡμῶν. Φι. Διονίκω ἔφη ϖ ἰατρῷ ἀκοῦσαι. Διονίκϖ ϖ, κ᾽ αὐτὸς οἶμαι τ συνδείπνων ὤν. Λυ. κ᾽ μάλα. ἐ μὲν ἐξ ἀρχῆς γε ἐδὲ αὐτὸς ἅπασι παρεγένϖ, ἀλλὰ ὀψὲ, μεσούσης ϗδὴ ἤδη τ μάχης, ἐπίσηι ὀλίγϖ ϖρὸ τ τραυμάτων, ὥστε δυνα μάζω εἴ π συμφὲς εἰπεῖν ἐϖιέσθαι, μὴ ϖᾶν ἐξηχολυθήσας ἐκείνοις, ἀφ᾽ ὧν ἀρξαμένη ἐς τὸ αἷμα ἐπλάυσεν αὐτοῖς ἡ φιλονεικία. Φι. τοιγαρῦν ὦ Λυκῖνε, Ϛ ὁ Χαρῖνϖ αὐτὸς, εἰ βουλόιμεθα τἀληθῆ ἀκοῦσαι, κ. ὅπως ἐσῄκῃ ἔκφυσε, παρά σε ἡμᾶς ἥκειν ἐκέλευε. κ᾽ τ Διόνικον γ᾽ αὐτὸν εἰπεῖν, ὡς αὐτὸς μὲν, ἐ ϖᾶν ἐξηνέοιτο ἅπασι, σὲ ϑ ἀκριβῶς εἰδέναι τὰ γεγενημένα, Ϛ τὰς λόγας αὐτὰς ἀπομνημονεύσαι, ὥτε μὴ παρέργως τ τοιούτων, ἀλλ᾽ ἐν ϖροθῦ ἀκροάμενον. ὥστε σὺν ἂν φίλοις ἐσιὼν ἡμᾶς ἡδέως ταύτῃ ἐστίασιν, ἧς σὺν οἷσ᾽ ἂν τις ἡδέως ἔμοιγε. κ᾽ μάλιστα ὅσϖ κίνδυνος εἰρήνη, Ϛ ἀναιμωλὶ ἔξω βέλους ἐσιασόμεθα. εἴτε γέροντες ἐπαρώνησάν τι ϖᾶν τὸ δεῖπνον, εἴτε νέοι, εἰπεῖν τι ὅσον ἤκιστα ἐχρῆν ὑϖὸ ἐ ἀκράτϖ ϖροαχθέντες, κ᾽ πᾶξαι. Λυ. νεανικώτερα ἡμᾶς ὦ Φίλων, ἀξιοῖς ἐνφέρειν ταῦτα ϖρὸς τὰς ϖολλάς, κ᾽ ἐπεξιέναι, ἀναγκαίως ϖρᾶγμα, οὐ οἶνϖ, κ᾽ μέθῃ ϗδύσμα, δέον λήθην ϖοιήσασθαι αὐτῶν, κ᾽ νομίζειν ἐκείνα ϖάντα Θεῦ ἔργα ἐ Διονύσϖ εἶναι. ὃς σὺν οἷδὲ ἑ τινα τ αὐτῷ ὀργίων ἀτέλεστον, Ϛ ἀϖέκρυβδην ϖαρῆλθεν. ὅρα δ᾽ μὴ ϗκοηθήσων τινῶν ἀνθρώπων ἡ τὸ ἀκριβῶς τὰ τοιαῦτα ἐξετάζειν, ad vulnera uſque rem proceſſiſſe, denique conventum ſanguine dimiſſum eſſe. *Lyc.* Et unde Philon, reſcivit hæc Charinus? neque enim is nobiſcum eſt cœnatus. *Ph.* Ex Dionico medico, ajebat accepiſſe ſeſe. Dionicus autem opinor, erat ex convivis. *Lyc.* Ita fanè: ſed non omnibus ab initio interfuit: ſed ſeriùs, ferè ſub medium pugnæ, & paulò ante vulnera ſupervenit. Proinde demiror, ſiquid certi referre potuit, qui non ſpectarit illa, unde lis inter eos nata deſierit in ſanguinem. *Ph.* Proinde Lycine etiam Charinus ipſe, ſi ſingula uti geſta ſunt, audire planè vellemus, juſſit ut te conveniremus. Etenim dixiſſe Dionicum, ſe toti negotio interfuiſſe: te verò accuratè tenere quicquid actum eſt, eorumque ſermones meminiſſe, ut qui res iſtiuſmodi non obiter, ſed diligenter audire conſueveris. Itaque omnino nos ſuaviſſimo hoc epulo excipies, quo neſcio an ullum mihi ſit jucundius: in primis cùm in pace ſobrii, & ſine ſanguine extra teli jactum ſimus epulaturi: ſive ſenes, ſive juvenes aliquid in cœna debacchati ſunt: ea mero compulſi & dicere, & facere quæ minimè decebat. *Lyc.* Vis, Philo, ut hæc in vulgus narrando efferam quæ in vino & ebrietate petulantiùs acta ſunt: cùm eſſent potiùs oblivioni tradenda, omniaque illa Dei illius Bacchi opera cenſenda: qui neſcio an quenquam ſuis orgiis non initiatum, & bacchationis expertem præterierit. Proinde vide ne hominis ſit parum bene morati, ejuſmodi ad amuſſim exquirere, quibus in con-

ἀ καλῶς. ἔχει σὺ τῇ συμποσίῳ καθολικῶτερος ἀπαλλάττεσθαι. μισῶ γάρ φησι ἐγὼ ὁ πεινῶν λόγῳ μνάμονα συμπότην. καὶ δὴ ὁ Διόνικος ὀρθῶς ἐποίησε πρὸς τὸν Χαρῖνον, αὐτὸν ἐξαγορεύσας, καὶ πολλὴν τὴν ἐκλογιστίαν καθαιρεθέντας ἀνδρῶν Φιλοσόφων. ἐγὼ γ', ἄπαγε, οὐκ ἄν τι τοιοῦτον ἐποίμι. Φι. ὑπολαμβάνω ὦ Λυκῖνε. ἀλλ' ὅτι γε πρὸς ἐμὲ ὅπως ποιεῖν ἐχρῆν, [1] ἀκριβῶς γιγνώσκων [2] πολὺ πλέον ἐπιθυμοῦντός σε εἰπεῖν, ἢ ἐμὲ ἀκοῦσαι. καί μοι δοκεῖς εἰ ὑπῆρχεν ἀκροατήριον, κἂν πρὸς κίονα τινά, ἢ πρὸς ἀνδριάντα ἡδέως ἂν προσελθὼν, ὁμιλίαν, πάντα συνείρων ἀμυσί. εἰ γὰρ ἐθελήσω ἀπαλλάττεσθαι νυνὶ, οὐκ ἐάσεις με ἀνήκοον ἀπελθεῖν, ἀλλ' ἥξεις, καὶ διηγήσεις, καὶ δεήσῃ. καίτοι θρύψομαί σε ἐν τῷ μέρει. καὶ εἶτα δοκεῖ, ἀπιωμεν ἄλλοσε αὐτὼ σχολάσομεν. σὺ δ' μὴ λέγε. Λυ. μηδὲν πρὸς ὀργήν. διηγήσομαι γὰρ, ἐπείπερ ὅπως θυμῇ. ἀλλ' ὅπως μὴ πρὸς πολλὰς ἐρεῖς. Φι. εἰμὴ παντάπασιν ἐγὼ ἐπιλέλησμαι Λυκῖνε, αὐτὸς σὺ ἀμείνονα ποιήσεις αὐτὸ, καὶ φράσεις εἰπὼν ἅπαντα. ὥστε δεῖν ἐμὲ δεῆσαι. ἀλλ' ὁμοῖόν μοι πρῶτον εἰπεῖ, τῷ παιδὶ τῷ Ζήνωνι ὁ Ἀερισταίνετος ἀγόμενον γυναῖκα, εἰσιὼν ὑμᾶς; Λυ. οὐκ, ἀλλὰ τῷ γυατέρα ἐξεδίδου αὐτὸς τῷ Κλεανθίδου τοῦ Εὐκρίτου τοῦ δανειστικοῦ τοῦ φιλοσοφοῦντος. Φι. παγκάλην νὴ Δία μειρακίῳ, ἁπαλῷ γεμέλιῳ ἔτι, καὶ ὃ πάνυ καλὸν ὥρᾳ γάμων. Λυ. ἀλλ' οὐκ εἶχεν ἄλλον ἐπιτηδειότερον οἶμαι. τοῦτον δὲ νέ-

convivio relictis rectius erat discedere. Odi enim, inquit poëta, memorem compotorem. Nec à Dionico rectè factum, quòd hæc apud Charinum effutivit, & pridianam hominum Philosophorum temulentiam divulgavit. At ego, apage, nihil istiusmodi velim dicere. *Phi.* Ludos me facis, Lycine. At non erat apud me sic agendum, ut qui cognorim apprimè te dicendi longè esse cupidiorem, quàm ego sim audiendi. Et mihi videris, si tibi deessent auditores, vel ad columnam aliquam, vel ad statuam accessurus, quò omnia uno spiritu connectens effunderes. Quòd si nunc velueris discedere, non sines me abire quin audiverim: imò venies, comitabere, rogabis. Atque ego te tum vicissim ludam. Quin si ita vis; abeamus ea ex alio auditurì: tu verò ne dicas. *Lyc.* Nihil succenseas, narrabo enim, siquidem tantopere cupis: sed ea lege ut apud vulgus non efferas. *Phi.* Ni prorsus Lycini morum sum oblitus, tutè meliùs id feceris, & prior omnibus denarrabis: ita ut me nihil opus fuerit. Sed id mihi respondè primùm, An filiò Zenoni uxorem ducens Aristænetus, convivio vos accepit? *Lyc.* Non: sed Cleanthidem filiam locabat filio fœneratorii Eucriti, philosophiæ operam danti. *Phi.* Formosissimo per Iovem adolescenti, adhuc tenero, nec admodum nu-

ptiis maturo. *Lyc.* Sed nullum útique aptiorem habebat: quem cùm

1 Ἀκριβῶς γιγνώσκων] Τροσόλοικον Lucianici stili properantis. *Marcil.*

2 Πολὺ πλέον ὀθυμοῦντά σε εἰπεῖν, ἢ ἐμὲ ἀκοῦσαι] Πολὺ πλέον ὀθυμοῦμαι τὰ ταῦτα εἰπεῖν, ἢ ἐμὲ ἀκοῦσαι. Terentius Hecyra. *Quasi non tu multò malis narrare hoc mihi, Quàm ego quæ percontor scire, &c.* Idem.

σμιόν τε εἶναι δοκῶν, καὶ πρὸς φιλοσοφίαν ἀρμηδιόν, ἔτι δὲ μόνον ὄντα πλουσίῳ τῷ Εὐκρίτῳ, προσείλετο νυμφίον ἐξ ἁπάντων. Φι. μικρὸν λέγεις αἰτίαν τὸ πλουτεῖν τὸν Εὐκρίτον. ἀτὰρ ὦ Λυκῖνε, τίνες οἱ δειπνοῦντες ἦσαν; Λυ. τὰς μὲν ἄλλας, τί ἂν σοι λέγοιμι; οἱ δὲ ἀπὸ φιλοσοφίας, καὶ λόγων, ὅσπερ ἐθέλεις αὐτῶν ἀκοῦσαι μάλιστα, Ζηνόθεμις ἦν ὁ πρεσβύτης, ὁ ἀπὸ τῆς Στοᾶς. καὶ ξυνῆν αὐτῷ, Δίφιλος, ὁ λαβύρινθος ἐπίκλην, διδάσκαλος ὢν αὐτοῦ τοῦ Ἀριστοινέτου, ἡμῖν δὲ τοῦ Ζήνωνος. ἦν δὲ ἀπὸ τοῦ Περιπάτου, Κλεόδημος. οἶσθα τὸν σιμόν, τὸν ἐλευθερικόν; ξίφος αὐτὸν οἱ μαθηταί, καὶ κηπίδα καλοῦσιν. ἀλλὰ καὶ ὁ Ἐπικούρειος Ἕρμων, παρῆν. καὶ εἰσελθόντα γε αὐτὸν, δίχα ὑπεβλέπονθ οἱ Στωϊκοὶ, καὶ ἀπεστρέφοντο, καὶ δῆλοι ἦσαν ὥσπερ τινα πατροκτονίαν, καὶ σκαιὸν μυσαττόμενοι. ὅμως μὲν Ἀριστοινέτῳ αὐτῷ φίλοι, καὶ συνήθεις ὄντες, παρεκέκλητο ἐπὶ δεῖπνον. καὶ ξυνῆν αὐτοῖς, ὁ Γραμματικὸς Ἰσιαῖος, καὶ ὁ ῥήτωρ Διονυσόδωρος. πρὸς δὲ τὸν νυμφίον τὸν Χαιρέαν, Ἴων ὁ Πλατωνικὸς συνεισῆτο, διδάσκαλος αὐτῷ ὢν, σεμνός τις ἰδεῖν, καὶ θεοπρεπὴς, καὶ πολὺ τὸ κόσμιον ἐπιφαίνων τῷ προσώπῳ. καινὰ γὰρ οἱ πολλοὶ ὀνομάζουσιν αὐτὸν, εἰς τὴν ὀρθότητα τῶν γνώμης κατοβλέποντες. καὶ ἐπεὶ παρῆλθεν, ὑπεξανίστανθ πάντες αὐτῷ, καὶ ἐδεξιοῦθ ὡς τινα τῶν κρειττόνων. καὶ ὅλως, Θεοῦ ἐπιδημία τὸ πρᾶγμα ἦν, Ἴωνος τοῦ θαυμασοῦ συμπαρόντος. ὅσον δὲ ἤδη κατακλίνεσθαι, ἁπάντων σχεδὸν παρόντων, ἐν δεξιᾷ μὲν εἰσίοντων, αἱ γυναῖκες ὅλον [1] τὸν κλιντῆρα

cùm videret modeſtum, & ad ſtudia philoſophiæ propenſum, præterea ſolum Eucrito diviti filium, ſponſum ex omnibus delegit. *Ph.* Non levem dicis cauſam, quia nimirum dives eſt Eucritus. Verùm Lycine, quinam erant convivæ? *Lyc.* Alios quidem, cur tibi recenſeam? Ex Philoſophis & oratoribus, quos potiſſimùm audire cupis, erat Stoicus ille ſenex Zenothemis: unaque Diphilus, cognomento Labyrinthus, Ariſtæneti Zenonis filii præceptor. Ex Peripateticis autem Cleodemus: noſti hominem dicacem, & argutatorem, quem diſcipuli gladium, & bipennem vocant. Aderat etiam Hermon Epicureus: quem ingredientem Stoici torvis oculis obtuebantur, & averſabantur, palamque tanquam parricidam & impium deteſtabantur. Hi quidem Ariſtæneti ipſius amici, & familiares, ad cœnam fuerant invitati: & cum his Iſtiæus Grammaticus, & Rhetor Dionyſodorus. Et propter ſponſum Chæream, Ion Platonicus præceptor ejus intererat convivio: vir aſpectu gravi, ac decore divino, & multam vultu modeſtiam præ ſe ferens, unde vulgus regulam ipſum vocat, ad ejus animi rectitudinem reſpicientes. Huic ingreſſo aſſurrexerunt omnes, & ut quempiam ex præſtantioribus ſalutarunt: adeò ut Deus aliquis adveniſſe videretur, cùm unà adeſſet Ion ille admirandus. Cùm autem jam eſſet accumbendum, omnibus ferè præſentibus, ad illam ſpondam mulieres quæ dextram quidem ingreſſis, totam com-

1 Τὸν κλιντῆρα ἐκεῖνον] Heſychius: κλιντῆρες. ἱερεῖοι, κλῖναι. Menagius.

1 E'ς

σπεῖνον ἐπὶ λαιβον, σὺν ὀλίγοις ἔσω. καὶ οὐ αὐτοῖς, ἡ νύμφη, πάνυ ἀκριβῶς ἐγκεκαλυμμένη, ὑπὸ τῶν γυναικῶν τοιεχομένη. [1] ἐς ἢ τὸν ἀντίθρονον, ἡ ἄλλη πολυὺς, ὡς ἕκαστος ἀξίας εἶχε. καὶ ἀνθρωπὸν ἢ τῶν γυναικῶν, πρῶτος ὁ Εὔκριτος. εἶτα ὁ Ἀριστίνετος. εἶτα συνεδιάζετο, πότερον χρὴ πρότερον Ζηνόθεμιν τὸν Σηθίκην ἀπελθεῖν, ἢ Ἕρμωνα τὸν Ἐπικύρειον. ἱερεὺς γὰρ ἀμφοῖν τῶν ἀνάκτοιν, ὁ μὲν νεώτερος ὢν πρῶτα συνῆν Πόλλ. ἀλλὰ ὁ Ζηνόθεμις τὴν ἀπορίαν ἔλυσεν. εἰ γάρ με φησὶν ὦ Ἀριστίνετε, δοῦναι ἄξεις Ἕρμωνος, τοῦτό γε ἀνδρὸς, ἵνα μηδὲν ἄλλο κακὸν εἴπω, Ἐπικυρείου, ἄπειμι, ἄλλον σοι τὸν συμπόσιον κρατήσοντα. καὶ ἅμα τὸν παῖδα σπάσῃ, καὶ ἐξιόντι ἐώσῃ. καὶ ὁ Ἕρμων, ἔχε μοι Ζηνόθεμι τὰ πρῶτα ἔφη. ἀτὰρ εἰ δὲ μηδέν τι ἕτερον, ἱερεῖ γε ὄντι, ὑπεξίστασθαι καλῶς εἶχεν, εἰ δὲ μή Ἐπικύρου πάνυ, καὶ ἀπεφοίτησας. ἐγέλασαν ἅπαντες ὡς ὁ Ζηνόθεμις, Ἐπικύρειον ἱερέα. καὶ ἅμα λέγων, κατεκλίνετο. καὶ μετ' αὐτὸν ὅμως ὁ Ἕρμων. εἶτα Κλεόδημος ὁ περιπατητικὸς. εἶτα ὁ Γέων. καὶ ὑπ' ἐκεῖνον, ὁ νυμφίος. εἶτ' ἐγώ. καὶ παρ' ἐμὲ, ὁ Διόφιλος. καὶ ὑπ' αὐτὸν, Ζήνων ὁ μαθητής. εἶτα, ὁ Ῥήτωρ Διονυσόδωρος, καὶ ὁ Γραμματικὸς Ἱστιαῖος. Φι. βαθεῖα ὦ Λυκῖνε, Μυσεῖόν τι τὸ συμπόσιον διηγῇ σοφῶν τῶν πολέσιων ἀνδρῶν. καὶ ἔγωγε τὸν Ἀριστίνετον ἐπῄνουν, ὅτι τὴν δικαιοτάτην ἑορτὴν ἄγων, τοὺς συγκλήτους ἐπήλυδας, σὺν ὀλίγοις ἔσω. καὶ οὐ αὐτοῖς, ἡ νύμφη, πάνυ ἀκριβῶς ἐγκεκαλυμμένη, ὑπὸ τῶν γυναικῶν τοιεχομένη. [1] ἐς ἢ τὸν ἀντίθρονον, ἡ ἄλλη πολυὺς, ὡς ἕκαστος ἀξίας εἶχε. καὶ ἀνθρωπὸν ἢ τῶν γυναικῶν, πρῶτος ὁ Εὔκριτος. εἶτα ὁ Ἀριστίνετος. εἶτα συνεδιάζετο, πότερον χρὴ πρότερον Ζηνόθεμιν τὸν Σηθίκην ἀπελθεῖν, ἢ Ἕρμωνα τὸν Ἐπικύρειον. ἱερεὺς γὰρ ἀμφοῖν τῶν ἀνάκτοιν, ὁ μὲν νεώτερος ὢν πρῶτα συνῆν Πόλλ. ἀλλὰ ὁ Ζηνόθεμις τὴν ἀπορίαν ἔλυσεν. εἰ γάρ με φησὶν ὦ Ἀριστίνετε, δοῦναι ἄξεις Ἕρμωνος, τοῦτό γε ἀνδρὸς, ἵνα μηδὲν ἄλλο κακὸν εἴπω, Ἐπικυρείου, ἄπειμι, ἄλλον σοι τὸν συμπόσιον κρατήσοντα. καὶ ἅμα τὸν παῖδα σπάσῃ, καὶ ἐξιόντι ἐώσῃ. καὶ ὁ Ἕρμων, ἔχε μοι Ζηνόθεμι τὰ πρῶτα ἔφη. ἀτὰρ εἰ δὲ μηδέν τι ἕτερον, ἱερεῖ γε ὄντι, ὑπεξίστασθαι καλῶς εἶχεν, εἰ δὲ μή Ἐπικύρου πάνυ, καὶ ἀπεφοίτησας. ἐγέλασαν ἅπαντες ὡς ὁ Ζηνόθεμις, Ἐπικύρειον ἱερέα. καὶ ἅμα λέγων, κατεκλίνετο. καὶ μετ' αὐτὸν ὅμως ὁ Ἕρμων. εἶτα Κλεόδημος ὁ περιπατητικὸς. εἶτα ὁ Γέων. καὶ ὑπ' ἐκεῖνον, ὁ νυμφίος. εἶτ' ἐγώ. καὶ παρ' ἐμὲ, ὁ Διόφιλος. καὶ ὑπ' αὐτὸν, Ζήνων ὁ μαθητής. εἶτα, ὁ Ῥήτωρ Διονυσόδωρος, καὶ ὁ Γραμματικὸς Ἱστιαῖος. Φι. βαθεῖα ὦ Λυκῖνε, Μυσεῖόν τι τὸ συμπόσιον διηγῇ σοφῶν τῶν πολέσιων ἀνδρῶν. καὶ ἔγωγε τὸν Ἀριστίνετον ἐπῄνουν, ὅτι τὴν δικαιοτάτην ἑορτὴν ἄγων, τοὺς συγκλήτους

complures erant, occuparunt. Inter quas erat & ſponſa, valdè diligenter obvelata, fœminis hinc atque hinc ſtipata. Porrò ex adverſo oſtii reliqua turba, pro cujuſque dignitate collocata. E regione mulierum, primus Eucritus, ſecundus Ariſtænetus. Tum ambigi cœpit, utrum altero priorem oporteret accumbere, Zenothemin-ne Stoicum quippe ſenem, an Hermonem Epicureum. Nam hic erat Caſtoris ac Pollucis ſacerdos, & nobiliſſimæ inter cives familiæ. Verùm eam hæſitationem ſolvit Zenothemis. Si me, inquit, Ariſtænete, minoris Hermone ducis, viro videlicet iſto, ut ne quid aliud mali dicam, Epicureo, diſcedo, totumque convivium vobis relinquo. Et puerum illicò tanquam diſceſſum parans, advocat. Tum Hermon, priores partes, inquit, habe Zenothemi: quanquam etſi nihil aliud, vel hoc nomine par erat concedi, quòd ſacerdos ſim, ut planè contemnas Epicurum. Rideo, inquit Zenothemis, ſacerdotem Epicureum: ſimulque cum dicto accubuit. Poſt hunc Hermon: deinde Cleodemus Peripateticus, pone hunc Ion, proximè hunc ſponſus: poſt eum ego, juxta me Diphilus, huic aſſidebat Zenon diſcipulus, poſtremò Rhetor Dionyſodorus cum Iſtiæo Grammatico. *Ph.* Papæ, Lycine, Muſarum conventum quendam mihi narras fuiſſe iſtud convivium, quippe plurimis ſapientibus, doctiſque viris refertum. Atque equidem Ariſtænetum laudo, quòd cùm optatiſſimum hoc feſtum celebraret, præ cæ-

1 Ἐς ἢ τὸν ἀντίθρονον] Ἀντίθρονος, ellipſis pro ἀντίθρονος τοῖχος. Ipſe Lucianus ſuprà de Domo pag. 463. καὶ ἢ τὸν μέσον τοῖχον, ἄνω τὸν ἀνδήτρωνος: ſed ubi legendum videtur, ἄνω τὸν ἀντιθύρου: aut potiùs τὸν ἀντιθύρου. Menagius.

1 Ἀλ-

φωλάτας ἐσιᾶν πρὸ τ̃ ἄλλων ἠξίωσεν, ἐτοιμῶς τὸ κεφάλαιον ἐξ ἐκφύσης αἱρέσεως ἀπασῶν μάλιστα, οὐχὶ τὰς μ̃, τάσδ' ὅ, ἀλλ' ἁπαμοῦ ἁπασῶν. Λυ. ἔστι γὰρ ὦ ἑταῖρε, οὐχὶ τ̃ πολλῶν τύτων πλησίον, ἀλλὰ κ̃ παιδείας μέλλ' αὐτ̃, κ̀ τὸ πλέον ἔ βίε τοῖς τοιύτοις ξυίεσιν. εἰσιόντες ἦν ἐν ἡσυχίᾳ τοπᾶτον, κ̃ παρεσκεύαστο ποικίλα. πλὴν ὅδέν οἷμαι χρὴ κ̃ ταῦτα καταλεγειν μοῖδ', χυμὸς, ἢ ῥέμματα, κ̀ καρυκείας. ἅπαντα γὰρ ἄφθονα. ἐν τύτῳ ἦ, ὁ Κλεόδημος ἐπικυψας ἐς τ̃ Ἴωνα, ὁρᾷς ἔφη τ̃ γέροντα, Ζηνόθεμιν λέγων, ἐπήκοον γὰρ, ὅπως ἐμφορεῖται τ̃ ὄψων, κ̃ ἀναπέπλησται ζωμᾶ τὸ ἰχθύδιον, κ̃ ὅσα πρὸ παιδὸς καθέπιεν ἐσῶτι ὀρέγει, λαθάνειν οἰόμενο τὰς ἄλλας, ὑμεμνημένο τ̃ μεθ' αὑτόν; δεῖξον δ' κ̃ Λυκίνῳ ταῦτα, ὡς μάρτυς εἶη. ἐγὼ ἦ ὅδεν ἐδεόμην, δείξοντός μοι ἕ Γνο, πολὺ πρότερον αὐτὰ ὁ κ̃ ἀθεωπῆς ἐωρακώς. ἅμα ἦ ταῦτα ὁ Κλεόδημος εἰρηκὼ, κ̀ ἐπεισέπεσεν ὁ Κυνικὸς Ἀλκιδάμας ἄκλητο, ὀλίγον τὸ κοινὸν ἐπιχαρίεντι σκώμματι, τὴν Μενέλαον αὐτόματον ἔχοντα. τοῖς μ̃ δ' ἦν πολλοῖς, ἀναίσχυντα ἐδεικ̀ πεποιηκέναι, κ̀ ὑπέκρυον τὰ ἀσχημόνητα. ὁ μ̃, τὸ, ἀφροσύνες Μενέλαε. ὀρθ', ἀλλ' ὅτι ἀτρεϊδῃ Ἀγαμέμνονι ἔκδανε θυμᾷ, κ̀ ἄλλα πρὸς τὸν καιρὸν εὔστοχα, κ̀ χαρίεντα ὑπεστοιβόρυζοντες. ἐς μάλιστα τὸ φανερὸν, ὑδὲς ἐτόλμα λέγειν. ἐδεδίεσαν γὰρ τ̃ Ἀλκιδάμαντα, βόλω ἀτρεκῶς ὄντα, κ̃ κραυλικώτατον Κυνικῶν ἁπάντων. παρ' ὃ κ̃ ἀμείνων ἐδόκ, κ̃ φοβερώτατο ἦν ἅπασιν. ὁ δὲ Ἀριστ-

cæteris sapientissimos viros convivio excipere voluerit; delectis ex unaquaque secta præcipuis, non hos, non illos, sed omnes promiscuè advocans. *Lyc.* Etenim, amice, non modò est è divitum istorum vulgo, sed etiam literarum est studiosus, & maximam vitæ partem in his versatur. Itaque initio taciti cœnabamus, variusque erat apparatus. Neque enim arbitror operæ pretium, ut enumerem condimenta, cupedias, & aromata, quæ cuncta affatim suppetebant. Interim Cleodemus, inclinatus in Ionem, vides, inquit, illum senem, Zenothemin dicens (subauscultabam enim) ut sese opsoniis ingurgitat, utque jure vestem opplevit: quàm multa puero à tergo stanti porrigit, alios latere se putans, & post se accumbentium immemor? Hæc igitur ostende Lycino, quò fit testis. Mihi autem non opus erat, ut indicaret Ion: quippe qui hæc perspicuè videram. Hæc simulatque dixit Cleodemus, irruit in convivium Alcidamas Cynicus non vocatus: vulgatum illud lepidè præfatus, Menelaum ultro venire. Quare plerisque visus est turpiter & impudenter feciſse: & quod cuique tum in mentem veniebat, in eum torquebant, alius hoc, Insanis Menelae: alius verò, Verùm Agamemnoniæ menti non ista placebant: ad hæc alia quæ pro tempore lepidè & falsè dici poterant, in eum obmurmurabant. Nam palam nullus audebat quicquam dicere, propterea quòd metuerent Alcidamantem, ut pote convitiatorem egregium, unumque è Cynicis omnibus clamosissimum. Qua quidem re adeò visus est excellere, ut nulli non formidandus esset. At Aristænetus collaudatum

φαίνετ@, ἐπαινέσας αὐτὸν, σκέλοὺε θρόνου πνὰ λαβόντα, καθίζεσθαι παρὰ Ἰσταῖόν τε, & Διονυσόδωρον. ὁδὲ, ἄπαγε φησι, γυναικεῖον λέγεις, ἢ μαλθακὸν, ἐπὶ θρόνου καθίζεσθαι, ἢ σκίμποδ@, ὥσπερ ὑμεῖς ἐπὶ μαλακῆς τινὸς σύνης μικρὰ δεῖν ὕπτιοι κατακείμενοι, ἐστᾶσθε, πορφυρίδας ὑποβεβλημένοι. ἐγὼ γ', καὶν ὀρθοστάδιον δειπνήσαιμι, ἐμπεριπατῶν ἅμα τῷ συμποσίῳ. εἰ γ' & κάμοιμι, χαμαὶ & τ τελέσαντα ὑποστιβόμεν@, κείσομαι ἐπ' ἀγκῶν@, οἷον τ Ἡρακλέα γράφουσιν. ὅπως ἔφη γενέσθω ὁ Ἀλκισαίνετ@, εἰ σοι ἥδιον. κὰμὲ τὸ ἀπὸ τούτου, σὺ κύκλῳ περιὼν ὁ Ἀλκιδάμας, ἐδείπνει, ὥσπερ οἱ Σκύθαι πρὸς τὴν ἀφθονωτέραν νομὴν μετεσκευαζόμεν@, & τοῖς προσφέρουσι τὰ ὄψα συμπεριφερόμενος. & μήτοι & σιτέμεν@, ἐνεργὸς ἦν, ἀρετῆς πέρι, καὶ κακίας μεταξὺ διεξιὼν, & ἐς τ χρυσὸν, καὶ τ ἄργυρον ἀποσκώπτων. ἠρώτα γὰρ τ Ἀλκισίνεν, τί βάλοιντ' αὐτῷ αἱ τοσοῦτοι, & τηλικαῦται κύλικες, τ κεραμεᾶν ἴσαι δυναμένων. ἀλλ' ἐκεῖνον μὲν ἤδη διενοχλεῖν, ἔπαυσεν ἐς τὸ παρὸν Ἀλκισαίνε@, τὸν παιδὶ νέοισες ὑμεναίῳ σκύφον δεῦρο αὐτῷ, ζωγρότερον ἐγχέαντα. καὶ ἐδόκ@ ἄριστα ἐπινενοηκέναι, σὺν εἰδὼς ὅσων κακῶν ζόχην ὁ σκύφ@ ἐκεῖν@ ἐνεδεδύκ@. λαβὼν γ' ἅμα ὁ Ἀλκιδάμας, ἐσίγησε μικρόν. & ἐς τὸν σκύφον καταβαλὼν ἑαυτὸν, ἐκεῖθ' ἡμίγυμν@ ὥσπερ ἠπειλήκ@, πήξας τ ἀγκῶνα ὀρθὸν, ἔχων ἅμα τ σκύφον τῇ δεξιᾷ, οἷ@ ὁ παρὰ τῷ Φόλῳ Ἡρακλῆς ὑπὸ τ γραφέων δείκνυται. ἤδη γ' & ἐς τὰς ἄλλας συνεχῶς περιεσοβεῖτο ἡ κύλιξ. καὶ datum illum, quòd non vocatus adveniſſet, juſſit accepta ſella, juxta Iſtiæum ac Dionyſodorum accumbere. At ille, apage, inquit, muliebre ac molle quiddam dicis, uti in ſella aut ſcamno ſedeam, quemadmodum vos mollibus in ſtratis propè ſupini accumbentes, ſuppoſita purpura: epulamini. Quin ego vel ſtans cœnavero, in ipſo interim convivio obambulans. Quòd ſi defatigatus fuero, tum humi ſubſtrato pallio, cubito innixus jacebo, qualem Herculem pingunt. Ita fiat, inquit Ariſtænetus, ſiquidem iſthuc mavis. Tum Alcidamas convivium in orbem luſtrans, cœnabat, Scytharum ritu ad uberiora paſcua ſubinde ſeſe transferens, unaque cum iis qui inferebant edulia, circumiens. Ac tamen dum cibum caperet, operi intentus erat, de virtute, & vitio differens: tum aurum & argentum dicteriis inceſſens. Nam Ariſtænetum interrogabat, quidnam ſibi vellent tam multa, tam magna pocula, cùm non minùs uſui poſſent eſſe fictilia. Verùm illum jam moleſtum ſe præbentem, in præſens compeſcuit Ariſtænetus, miniſtro innuens ut ingentem calicem, infuſo mero, illi porrigeret. Atque id quidem optimè excogitaſſe putabat, neſcius quantorum malorum ſcyphus ille eſſet author futurus. Quem ſimul atque accepit Alcidamas, pauliſper ſiluit, ac in ſolo ſternens ſeſe, jacebat ſeminudus, ut ſe facturum erat pollicitus, cubito humi fixo innitens, ſimulque dextra ſcyphum tenens, qualem Herculem Pholenſem pictores fingunt. Iam verò & inter alios calix aſſiduè circumagebatur: tum invitatiunculæ ad bibendum, & con-

φιλοτησίαν, καὶ ὁμιλίαν, καὶ φῶτα εἰσενεχθέντα. ἐν τοσούτῳ δὲ ἐγὼ τὸν παρεσῶτα τοῦ Κλεοδήμου παῖδα, οἰνοχόον ὄντα ὡραῖον, ἰδὼν ὑπομειδιῶντα, χρὴ γὰρ οἴμαι ἃ ὅσα πάρεργα τῶν ἑστιάσεως, εἰπεῖν, καὶ μάλιστα εἴ τι πρὸς τὸ γλαφυρώτερον ἐπῄχθη, μᾶλλον ἤδη παρεφύλαττον, ὅπῃ τι μειδιάσειε. καὶ μικρὸν, ὁ μέν, προσῆλθεν, ὡς ἀπολησόμενος τοῦ ψόφου τὸν Κλεοδήμου τοῦ φιάλου. ὁ δέ, τὸν τε δάκτυλον ἀπέθλιψεν αὐτοῦ, καὶ δραχμὰς δύο οἴμαι συναναδοὺς μετὰ τοῦ φιάλης. ὁ παῖς δέ, πρὸς μὲν τὸν δάκτυλον ἠλίσθαι μου, αὖθις ἐμειδίασεν, ὡς μᾶλλον συνοῖδεν οἴμαι τὸ νόμισμα. ὥστε μὴ ἐξαμβῦσαι, ψόφον αἱ δύο δραχμαὶ παρέχουσαι σπιπεῦσαι. καὶ ἠρυθρίασαν ἀμφὼ μᾶλλα σαφῶς. ἦσαν δὲ οἱ πλησίον, ὃ πάνυ εἰκὸς νομίσματα, καὶ μὰ παιδὸς δραχμὰς μὴ ἀποβεβληκέναι, καὶ ὁ Κλεοδήμου καθ' ὃν ὁ ψόφος ἐγένετο, μὴ προσποιεῖσθαι τοῦ ἀπόβλητου. ἠμελήθη δὲ ὧν, καὶ παρῴχηται τοῦτο, ὡς πάνυ πολλῶν ἰδόντων, πλὴν μόνου ὡς ἐμοὶ ἔδοξε καὶ Ἀλεξανίτου. μετέσησα γὰρ τὸν παῖδα μικρὸν ὕστερον ἀφανῶς ὑπεξαγαγών. καὶ τοῦ Κλεοδήμου πρὸς ὄψησιν διένδυσε τὸ ἐξώρυχον ἦδη, καὶ κρεπέρων, ὀρεωκόμων πρὸς, ἃ ἱππονόμων. καὶ τοῦτο μὲν, ὧδέπως ἐκεχωρήκει, μεγάλης αἰσχύνης αἴτιον τοῦ Κλεοδήμου γιγνόμενον, εἰ ἔφθη ἀφροσύνῃσιν εἰς ἅπαντας, ἀλλὰ μὴ κατέσβη αὐτίκα, δεξιῶς πάνυ καὶ Ἀλεξανίτου τὸν παροινίαν συ[κω]μῳδοῦντος. ὁ Κυνικὸς δὲ Ἀλκιδάμας, ἐπεπόκει γὰρ ἤδη, πυθόμενος ἥτις ἡ γαμουμένη παῖς κωλοῖτο, σιωπὴν προσαγείλας μεγάλῃ τῇ φωνῇ, ἀπεβλέψας εἰς τὰς γυναῖκας, confabulationes ortæ, demum & faces illatæ. Interim ego cùm puerum assidentem Cleodemo, pocillatorem formosum, subridentem vidissem (oportet enim arbitror accessiones convivii, commemorare, ac in primis siquid elegantius factum est) tum attentè observabam quid rideret. Et paulò pòst, hic quidem accessit, ut à Cleodemo poculum accepturus. Ille verò digitum ipsius compressit, & drachmas duas, opinor, ipsi unà cum poculo dedit. Tum puer, ad compressum digitum denuo risit, nec tamen nummum sensit: ita ut eo non accepto, delapsæ duæ drachmæ strepitum ediderint, & ambo admodum perspicuè erubuerint. Ambigebant autem proximè assidentes, cujus essent nummi: cùm & puer negaret à se projectos, & Cleodemus juxta quem strepitus acciderat, sibi excidisse dissimularet. Verùm ea res neglecta est, & dissimulata, quam non ita multi viderant, præter unum, ut mihi quidem visum est, Aristænetum. Puerum enim clam subductum paulò pòst loco movit, innuitque ut Cleodemo admoveretur aliquis ex illis exoletis, & robustis, videlicet mulio quispiam, aut equiso. Ad hunc modum ea res utcunque abiit, magnum illatura Cleodemo pudorem, si ad omnes permanasset, nec protinus Aristænetus extinxisset, inducta dextrè admodum temulentia. Porrò Cynicus Alcidamas (jam enim erat potus) percontatus quodnam esset nuptæ nomen, imperato magna voce silentio, conversis ad mulieres oculis,

1 Ἀλλὰ μὴ κατέσβη αὐτίκα] Ἀλλὰ μὴν κατέσβη αὐτίκα. Marcil.

1 Ἐξυ-

culis, Præbibo, inquit, tibi Cleanthi, nomine ducis Herculis. Quod cùm risissent omnes, ridetis, inquit, ô sceleste, quòd sponsæ, Herculis dei nostri nomine, præbibi: imò illud sciatis velim, ni scyphum à me traditum accipiat, nunquam talem filium ipsi nasciturum, qualis ego sum, interrita fortitudine, mente libera, ita robusto corpore: simulque se ipsum ad ea usque quæ sunt maximè pudenda, renudabat, unde risus convivis denuo est excitatus: quem indignè ferens surrexit, acribus & efferatis intuens oculis, & pacem non amplius acturus videbatur. Et forsan alicui baculum illisisset, nisi commodum illata fuisset ingens placenta, qua conspecta mitior fuit, & stomachari desiit, eaque se obambulans ingurgitabat. Iamque plurimi erant ebrii, & clamoribus perstrepebat convivium. Nam Rhetor Dionysodorus ibi quasdam orationes pronuntiabat, & à famulis pone astantibus laudabatur. Istiæus verò Grammaticus, qui posterior sedebat, versus recitabat, & eodem Pindari, Hesiodi, & Anacreontis carmina comportabat, ita ut una ex omnibus oppidò ridicula cantio reddita sit. Potissimùm verò illa, veluti futura prædicens: Commisère simul clypeos. Tum illud, Tum verò clamorque virûm, luctusque coortus. At verò Zenothemis librum minutis elementis scriptum à puero acceptum legebat. Verùm cùm ii quorum partes erant edulia inferre, aliquantisper, ut solent, cessarent, Aristænetus sedulò curans, ne vel id interea temporis, aut otiosum esset, aut voluptatis expers, scurram accersi jussit, qui

ωσπίνω σοι ἔφη ὦ Κλεανθί, Ἡρακλέους ἀρχηγέτου. ὡς δ' ἐγέλασαν ἐπὶ τούτῳ ἅπαντες, ἐγελᾶσατε εἶπεν ὦ κωμάρμοζε, εἰ τῇ νύμφῃ πρόπινον ἐπὶ τῷ ἡμετέρῳ θεῷ τῷ Ἡρακλέους; ἐγὼ μὲν οὖν εἰδέναι χρὴ, ὡς ἰὼ μὴ λάβῃ παρ' ἐμοῦ τὸ σκύφον, ὅπως τοιοῦτον ἂν υἱὸς αὐτῇ γένοιτο, οἷον ἐγὼ, ἄτρεπτον μὲν ἀνδρὶ, ἐλευθέρον δὲ τὴν γνώμην, τὸ σῶμα δὲ ἅτε κορτερές. καὶ ἅμα παρεχόμενα ἑαυτὸν μᾶλλον, ἄχρι πρὸς τὸ αἰσχιστον. αὖθις ἐπὶ τούτοις ἐγέλασαν οἱ συμπόται. καὶ ὃς ἀγανακτήσας, ἐπαείσατε, ἔφη, καὶ παροράορον βλέπων, καὶ δῆλον ὡς σκέπτ εἰρήνην ἄξων. τάχα δ' ἂν τινος κωδωνίσθη τῇ βακτηρίᾳ, εἰ μὴ κἀγὼ καιρὸν εἰσπεκόμισεν πλακοῦς σύμεγέθης. πρὸς ὃν ἀποβλέψας, ἡμερώτερος ἐγένετο, καὶ ἔληξε δ' ὀργῆς, καὶ ἀνεφορεῖτο συμπεριών. καὶ οἱ πλεῖστοι ἐμέθυον ἤδη, καὶ βοῆς μεστὸν ἦν τὸ συμπόσιον. ὁ μὲν γὰρ Διονυσόδωρος ὁ ῥήτωρ αὐτοῦ, ῥήσεις τινὰς ἐν μέρει δεξιᾶς, καὶ ἐπῃνεῖτο ὑπὸ τῶν κατόπιν ἑστώτων οἰκετῶν. ὁ δὲ Ἰστιαῖος ὁ Γραμματικὸς, ἐῤῥαψῳδεῖ, ὕστερος καθεζόμενος. καὶ συνέφερεν εἰς τὸ αὐτὸ τὰ Πινδάρου, καὶ Ἡσιόδου, καὶ Ἀνακρέοντος, ὡς ἐξ ἁπάντων μίαν ᾠδὴν παρηλλειον ἀποτελεῖσθαι. μάλιστα δ' ἐκεῖνα ᾠσεν ἃ συμφραντιζόμενος τὰ μέλοντα, συνῳδὰ ἐβαλονρινεύς. καὶ, ἔνθα δ' ἄρ' οἰμωγή τε, καὶ ἰαχὴ πέλεν ἀνδρῶν. ὁ Ζηνόθεμις δ' ἀνεγίνωσκε, βιβλίδιον λεπτογράμμων τι βιβλίον. ἀφελιπόντων δ' ὀλίγον ὥστε εἰώθασι τὰ ὀδάκνιζοντα τὰ ὄψα, μηχανώμενος ἀρίστανετος μή δ' ἐκεῖνον ἀπερπῆ τὸν καιρὸν εἶναι, μὴ δ' κενὸν, ἐκέλευσε τὸ γλυκοποιὸν εἰσελθόν-

παγα, εἰπεῖν τι, ἢ πρᾶξαι γελοῖον, ὡς ἔτι μᾶλλον οἱ συμπότται ἀφυχθεῖεν. καὶ παρῆλθεν ἄμορφός τις [1]ἐξυρημμένος τὴν κεφαλήν, ὀλίγας ἐπὶ τῇ κεφαλῇ τρίχας ὀρθὰς ἔχων. ἔτι δ' ὀρχήσασθαί τε καταπλὰν ἐαυτὸν, καὶ ἀφυρέφων, ὡς γελοιότερος φανείη. [2]καὶ ἀνάπαυσα συγκροτῶν, ἐξεῴλθεν, Αἰγυπτιάζων τῇ φωνῇ. ὁ δὲ τέλος, ἐπέσκωπτεν ἐς τὰς παρῳνίας. οἱ μὲν ἄλλοι, ἐγέλων ὁπόταν σκωφθεῖεν. ἐπεὶ ὁ δὲ εἰς τὸν Ἀλκιδάμαντα ὅμοιόν τι ἀπέρριψε, Μελιτταῖον κυνίδιον ᾠήθεις αὐτὸν, ἀγανακτήσας ἐκεῖνος, καὶ πάλαι ὁ δῆλος ἦν φθονῶν αὐτῷ δοκιμαζομένῳ, καὶ κατέχων τὸ συμπόσιον, ἀπορρίψας τὸν τέλεωνα, πεσκαλεῖτο οἱ παγκρατιάζειν. εἰ δὲ μὴ, κατίσειν αὐτὸν ἔφη τῷ βακτηρίαν. ὅτω δὴ ὁ καταδαίμων Σατυρίων, τοῦτο γὰρ ὁ γελωτοποιὸς ἐκαλεῖτο, συσὰς, ἐπαγκρατιάζει. καὶ τὸ πρᾶγμα ὑπερήδεσθην, Φιλόσοφος ἀνὴρ, γελωτοποιῷ ἀντιερίζων, ἐπαίων, ἐπαιόμενος ἐν τῷ μέρει. οἱ παρόντες δὲ, οἱ μὲν, ἡδοντο. οἱ δὲ, ἐγέλων, ἄχρι ἀπηύδουσι παιόμενον ὁ Ἀλκιδάμας, τοῦ συγκεκροτημένου ἀνθρωπίσκου καταγωνισθείς. γέλως δὲν πολὺς ἐξεχύθη ἐπ' αὐτοῖς. σὺν ταῦτα Διόνικος ἐπεισῆλθεν ὁ ἰατρὸς, ἐκ πολλοῦ καθ' ὁδὸν ἐλθών. ἐβεβροδύκει δὲ ὡς ἔφασκε, φρενίτιδι ἐλαφροτάτῃ ἐνοχλούμενα Πολυπρέποντα τὸν αὐλητὴν. καί τι ἐγέλοιον διηγήσατο. ἔφη μὲν γὰρ εἰ-

ridiculum aliquid diceret aut faceret, quò magis etiam exhilararentur convivæ. Móxque ingressus est deformis quidam derasò capite, paucos in capite pilos arrectos habens. Hic & saltavit se ipsum distorquens, & invertens, quò majorem risum concitaret: & chori canticum componens, Ægyptiaca voce, recitavit. Tum iis qui aderant, dicteria jaculabatur: quorum alii ad scommata ridebant. Verùm ubi & in Alcidamantem simile quiddam contorsisset, catulum illum Melitæum appellans, indignatus ille (jamdudum autem illi videbatur invidere, quòd probaretur, & convivarum oculos retineret) abjecto pallio ad luctam provocavit: quod ni faceret, dixit se baculum illi illisurum. Ita miser ille Satyrio (nam id ei scurræ nomen erat) congressus luctabatur. Eaque res erat multò jucundissima, quòd vir Philosophus cum scurra luctaretur, feriret, & vicissim feriretur. Eorum autem qui aderant alii pudore afficiebantur, alii ridebant, donec ictibus fatiscens Alcidamas, ab homuncione, omnium plausu comprobato, est superatus. Itaque hæc multo risu excepta sunt. Tum ingressus est Dionicus medicus, non multò post concertationem. Ajebat autem in mora sibi fuisse Polyprepontem tibicinem, quem phrenitide correptum curabat: & quiddam ridendum narravit. Dixit enim in ædes illius venisse se igna-

1 Ἐξυρημμένος τὴν κεφαλὴν] Calvi erant mimi. ut apud Artemid. capit. 23. lib. 1. ξυρᾶσθαι δὲ δοκεῖν τὴν κεφαλὴν ὅλην πλὴν Αἰγυπτίων θεῶν ἱερεῦσι καὶ γελωτοποιοῖς &c. lic in 3. Anthol. μωρὸν ὁρᾷς φαλακρὸν. Bourd. Καὶ παρῆλθεν ἄμορφός τις (ἐξυρημμένος τὴν κεφαλὴν) Casp. Barthius Adversar. l. VII. c. v. hæc verba virgulis inclusa tanquam glossam ejicit. vide ipsum. *Alm.*

2 Καὶ ἀνάπαυσα συγκροτῶν] Vt cinædus Petronii. *Bourd.*

Ἀνα-

σελθεῖν παρ' αὐτὸν, οὐκ οἶδ' ὡς ἐχόμενον ἤδη τῆ πάθει. τ' ᾧ, τα χέως ἀναστάντα, ἐπικλεῖσαί τε τὴν θύραν, καὶ ξιφίδιον ἀπασάμενον, ἀναδόντα αὐτῷ τὰς αὐλὰς, κελεύειν αὐλεῖν. εἶτα ἐπεὶ μὴ δυνάσθαι, παίειν, σκύτει ἔχοντα εἰς ὑπτίας τὰς χεῖρας. τέλος δὲ, ὡς τοσούτου κινδύνου ἐπικρεμασθέντα τοιόνδε. εἰς ἀγῶνα γὰρ παρακληθέντα αὐτὸν ἐπὶ ῥητῷ πληγῶν ἀριθμῷ. καὶ πρῶτον μὲν, αὐτὸς αὐλῆσαι πονηρῶς. μετὰ δὲ, ἀποδόντα τὰς αὐλὰς ἐκείνῳ, δέξασθαι παρ' αὐτοῦ τὸ σκύτος, καὶ τὸ ξιφίδιον ἐπιρρίψαι πάντα ἅμα τῷ φωναγωγῷ εἰς τὸ ὕπαιθρον τῆς αὐλῆς. καὶ τὸ δὴ τότε, ἀσφαλέστερον ἤδη παραπαλαίσαντα αὐτῷ, ἐπικλεῖσθαι τὰς γειτιώσας. ὑφ' ὧν [1] ἀναπαστέντων τὸ θηρίον, σωθῆναι αὐτόν. ἐδείκνυε δὲ σημεῖα τῶν πληγῶν, καὶ ἀμυχάς τινας ἐπὶ τῷ προσώπῳ. καὶ ὁ μὲν Διόνικος, ὡς μεῖον δύνωνιμήσας τῷ γαλῶ ποιεῖ ἐπὶ τῇ διηγήσει, πλησίον δὲ Γναίῳ παίειν ἐδόκουν ἑαυτῶν, ἐδεήπνει ὅσα λοιπὰ, οὐκ ἄνευ θεοῦ τινος ἡμῖν ἐπιπαρών. ἀλλὰ δὲ πάνυ χρήσιμος τοῖς μὴ τεθυκόσι γεγένηται. παρελθὼν γάρ τις ἐς τὸ μέσον οἰκέτης, παρ' Ἐπικλέους ἥκειν λέγων τῷ Στωϊκῷ, γραμμιδίου τι ἔχων, κελεύουσι οἱ ἔφη τὰ δεσπότου τὴν κοινὴν ἀναγνῶναι, εἰς ἐπήκοον ἅπασιν ὅπισω αὖθις ἀπαλλάττεσθαι. ἐφέλκεται δὴν τῷ Ἀριστοινέτῳ, προσελθὼν πρὸς τὸ λύχνον, ἀνεγίγνωσκεν. Φι. ἦπα ὦ Λυκῖνε, τὸ νύμφης ἐγκώμιον, ἢ ἐπιθαλάμιον, οἷα πολλὰ ποιεῖσιν; Λυ. ἀμέλει, καὶ ἡμεῖς τοιοῦτόν τι πρὸ ἠκούσαμεν. ἀλλ' ὁσοῦν ἔγωγε ἦν τοῦτο. ἐνεχάραττε

ignarum hoc jam morbo hominem teneri. At illum protinus surrexisse, foribusque occlusis, strictoque gladio tibias ipsi tradidisse, & jussisse ut caneret: quod cùm facere non posset, illum scutica quam habebat supinas manus percussisse. Tandem se in tanto periculo, istud commentum esse. Se ipsum ad certamen provocasse, ea lege ut qui victus esset, certum plagarum numerum acciperet. Ac sese priorem malè cecinisse: deinde traditis illi tibiis scuticam ab illo accepisse: gladium autem extemplo per fenestras in aream projecisse: cúmque postea jam minori discrimine cum ipso luctaretur, vicinos advocasse, à quibus revulsa fera fuit servatus. Ostendebat autem plagarum vestigia, & liventia quædã in facie tubera. Tum Dionicus, postquam hac narratione non minùs quàm scurra placuisset, prope Istiæum accumbens, de reliquiis cœnabat. Atque hic non fine numine nobis advenit, imò prorsum usui futurus ad ea quæ postea contigerunt. Nam puer quidam in medium prodiens, qui se ab Etœmocle Stoico venire dicebat, epistolium quoddam adferens, ajebat ab hero sibi mandatum, ut eo palam omnibus audientibus perlecto, rursus domum sese reciperet. Hic igitur permittente Aristæneto, ad lucernam legebat. *Ph.* Num ô Lycine, sponsæ laudes, & nuptiale carmen, cujusmodi multa facere solent? *Lyc.* Videlicet nos quoque tale quidpiam existimabamus: verùm ad id non accedebat. Erátque

1 Ἀναπαστέντων τὸ θηρίον] Vt apud Petronium *tanquam cupientis exire bellua*, loquitur de Poeta Eumolpo, ut hic de ubicine. *Bourd.*

γὰρ, Ἑτοιμοκλῆς φιλόσοφος, Ἀρισταινέτῳ. Ὅπως μὲν ἔχω πρὸς δεῖπνα, ὁ παρεληλυθώς μου βίος ἅπας μαρτύριον ἂν γένοιτο. ὅς γε ὁσημέραι πολλῶν ἐνοχλούντων, παρὰ πολὺ σοῦ πλουσιωτέρων, ὅμως οὐδὲ πώποτε φέρων ἐμαυτὸν, ἐπέδωκα, εἰδὼς τοὺς ἐπὶ τοῖς συμποσίοις θορύβους, καὶ παροινίας. ἐπὶ σοῦ δὲ μόνου εἰκότως ἀγανακτῆσαί μοι δοκῶ. ὃς τοσοῦτον χρόνον ὑπ' ἐμοῦ λιπαρῶς τεθεραπευμένος, οὐκ ἠξίωσας ἐναριθμῆσαι κἀμὲ τοῖς ἄλλοις φίλοις, ἀλλὰ μόνος ἐγώ σοι ἄμοιρος, καὶ ταῦτα, ἐν γειτόνων οἰκῶν. ἀνιῶμαι οὖν ἐπὶ σοὶ τὸ πλέον, οὕτως ἀχαρίστῳ φανέντι. ἐμοὶ γὰρ ἡ εὐδαιμονία, οὐκ ἐν ὑὸς ἀγρίου μοίρᾳ, ἢ λαγωοῦ, ἢ πλακοῦντος, ἃ παρ' ἄλλοις ἀφθόνως ἀπολαύω τὰ καθήκοντα εἰδόσιν. ἐπεὶ καὶ τήμερον παρὰ τῷ μαθητῇ Παμμένει δειπνῆσαι πολυτελὲς, ὥς φασι, δεῖπνον δυνάμενος, οὐκ ἐπένευσα ἱκετεύοντι, σοὶ ὁ ἀνόητος ἐμαυτὸν φυλάττων. σὺ δὲ ἡμᾶς παραλιπὼν, ἄλλους εὐωχεῖς. εἰκότως. οὔπω γὰρ δύνασαι διακρίνειν τὸ βέλτιον, οὐδὲ τὴν καταληπτικὴν φαντασίαν ἔχεις. ἀλλὰ οἶδα ὅθεν μοι ταῦτα, παρὰ τῶν θαυμαστῶν σου φιλοσόφων, Ζηνοθέμιδος, καὶ Λαβυρίνθου. ὧν ἀπείη δὲ καὶ ἡ Ἀδράστεια, συλλογισμῷ ἑνὶ ἀποφράξαι ἄν μοι τάχιστα δοκῶ τὰ στόματα. ἢ εἰπάτω τὶς αὐτῶν, τί ἐστι Φιλοσοφία, ἢ τὰ πρῶτα ταῦτα. τί διαφέρει σχέσις ἕξεως. ἵνα μὴ τῶν ἀπόρων εἴπω, τί κερατίνην, ἢ σωρείτην, ἢ θερίζοντα λόγον. ἀλ-

que hoc argumentum. Etœmocles philoſophus Ariſtæneto. Quàm non movear conviviis, omnis anteacta vita mea fuerit teſtis. Qui quidem cùm quotidie mihi complures ea cauſa moleſti ſint, te multò ditiores, tamen haud unquam illis morem geſſi: perpendens nimirum quantum ſit in ejuſmodi compotationibus tumultus, & petulantiæ: verùm adverſus unum te mihi videor meritò ſtomachatus, qui tantum temporis à me officioſiſſimè cultus, & obſervatus, tamen indignum habueris, quem vel inter reliquos tuos amicos numerares, ſed ſolum ex omnibus præterieris, idque vicinus cùm ſim. Proinde tua cauſa magis diſcrucior, qui quidem te tam ingratum præbueris. Nam ipſe fœlicitatem nequaquam in hoc ſtatuo, ſiquis mihi impertiat, vel aprum, vel leporem, vel placentam, quæ mihi affatim contingunt apud alios, qui officia norunt. Quandoquidem etiam hodie cùm apud diſcipulum Pammenem cœnare mihi licuerit, opiparam (ut ajunt) cœnam, non annui tamen vehementer obſecranti, tibi ſcilicet demens me reſervans. At tu nobis præteritis, alios accipis convivio. Meritò. Neque enim quid ſit melius dignoſcere potes: nec apprehenſivam illam phantaſiam habes. At ſcio unde hæc mihi ſint profecta, nempe ab egregiis iſtis philoſophis tuis Zenothemide, & Labyrintho. Quibus equidem (abſit invidia dicto) vel unico ſyllogiſmo mihi videor os protinus obturare poſſe. Aut reſpondeat iſtorum aliquis quid ſit Philoſophia: aut hæc quæ inter elementa traduntur: quid habitio differat ab habitu: ut nihil de perplexis illis interrogationibus dicam: quid ſit ſyllogiſmus cornutus, quid acervalis, quid meteus. Verum tu quidem iſtis fruaris licet.

Nam

λὰ σὺ μέ, [1]Οἰναιο αὐτῶν. ἐγὼ δ' ὡς ἂν μόνον τὸ καλὸν ἀγαθὸν ἡγούμενος εἶναι, οἷσω ῥᾳδίως τὴν ἀπιμίαν. καίτοι ὅπως μὴ ἐς ἐκείνην ἔχῃς καταφυγεῖν τὴν ἀπλοϊαν, ὕστερον ἐπιλαθέσθαι, λέγων σὺ τοσούτῳ θορύβῳ, κἀγὼ πρώτῃ, δίς σε τήμερον προσηγόρευκα, κἀγὼ ἔωθεν ἐπὶ τὴν οἰκίας, κἀγὼ τὴν ἀναπείσω ὑστερον. ταῦτα ἐγὼ τοῖς παροῦσιν ἀπολελόγημαι. εἰ δ' δεῖπνα ἕνεκα ὀρνίζεσθαί σοι δοκῶ, τὸ κατ' Οἰνέα συνόησον. ὅψῃ γὰρ ἐν τῇ Ἀρτεμιν ἀγαναιτεῦσαν, ὅτι μόνῃ αὐτῇ ἐπαρέλαθεν συθεῖν ἐπὶ τῇ θυσίαν, τὰς ἄλλας θεὰς ἑστιῶν. φησὶ δ' περὶ αὐτῶν Ὅμηρος ὧδέ πως.

ἢ λάθετ', ἢ σὺν νόησεν. ἀάσατο δ' μέγα θυμῷ.

καὶ Εὐριπίδης,

καλυδὼν μὲν ἥδε γαῖα πελοπίας χθονὸς,
ἐν ἀνλιπόρθμοις πεδί' ἔχουσα δύδαίμονα.

καὶ Σοφοκλῆς,

συὸς μέγιστον κρῆμ' ἐπ' Οἰνέως γύας,
ἄνηκε Λητοῖς παῖς ἑκηβόλῳ θεά.

Ταῦτά σοι ἀπὸ πολλῶν ὀλίγα παρεθέμην, ὅπως μάθῃς οἷον ἄνδρα Διφιλον, Διφίλου ἑταῖρε, καὶ τὸν υἱὸν αὐτοῦ Διφιλίδωνα. εἰκότως. ἡδὺς γὰρ ἐστι τῷ μειρακίῳ, καὶ ὡσὺς χάριεν αὐτῷ συμπαίζειν. εἰ δ' μὴ αἰσχρὸν ἦν ἐμὲ λέγειν τὰ τοιαῦτα, καὶ ἄν τι προσέθηκα, ὅσῳ σὺ εἰ γέλοιος, Διφ' Ζωπύρου δ' παιδαγωγοῦ αὐτοῦ μᾶλλον ἄν, ἀληθὲς ὄν. ἀλλ' ἀ χρὴ παρόντ' εἶναι σὺν γάμοις, ἀδὲ λοιδορεῖσθαι ἄλλους. καὶ μάλιστα ἐφ' ὅτῳ

Nam ego qui quod honeſtum eſt, in bonis ſolum duco, facilè tulero contumeliam. Atqui ne poſſis poſthac ad iſtam excuſationem confugere, ut dicas te mei oblitum fuiſſe, nimirum in tanto ſtrepitu, & occupatione, bis te hodie ſum allocutus, primùm mane domi tuæ: deinde rurſum in Caſtoris, ac Pollucis æde rem divinam facientem. Atque his quidem de rebus hæc reſponderim. Quòd ſi tibi videor cœnæ gratia ſuccenſere: quid Oeneo acciderit cogita. Videbis enim etiam Dianam ſuccenſentem, quòd ille ſe ſolam non adhibuiſſet ſacrificio, cùm reliquos omnes Deos acciperet convivio. Nam hac de re ſic alicubi meminit Homerus.

Non meminit, vel non ſuccurrit, at acriter arſit.

Et Euripides.

Hæc terra Calydon Pelopii eſt ſoli, fretum
Qua eſt parte, campos divites pingues habens.

Et Sophocles.

Immiſit agris Oenei aprum maximum,
Torquens ſagittas eminus Latonia.

Hæc tibi è plurimis pauca citavi, ut intelligeres cujuſmodi præterito viro, Diphilum ad cœnam adhibeas, cui filium etiam tradidiſti. Rectè: jucundus enim eſt adoleſcenti, & cum ipſo ad gratiam converſatur. Atque adeò ni mihi dictu turpe fuerat, addidiſſem, & aliud quiddam: quod tu, ſi libet, è Zopyro ejus pædagogo verum eſſe cognoſces. Verùm non convenit obturbare in nuptiis, neque accuſare quenquam: præſertim criminibus uſque

1 Οἰναιο] Leg. Mercer. ad Ariſtenet. Epiſt. 6. lib. 2. *Edit.*

αἰσχυνῆς αἰτίας. καὶ γὰρ εἰ Δίφιλος ἄξιος δύο ἤδη μαθητὰς μὲ ἀπεργάσας, ἀλλ' ἔγωγε Φιλοσοφίας αὐτῆς ἕνεκα σιωπήσομαι. προσέταξα δέ τῷ οἰκέτῃ τούτῳ, ἵν' διδοῖς αὐτῷ μισθαρνίτινα ἢ σῦς, ἢ ἐλάφου, ἢ σησαμοῦντος, ὡς ἐμοὶ ἀπενεγκοίσιτε, κἂν μὲν δείπνου ἀπλοκία γένοιτο, μὴ λαβεῖν, μὴ δ' ἀξιοῦν ἐπὶ τούτῳ παρομόσαι. τούτων δὲ ἐπιτρέψαντος ἀναγνωσομένων μεταξύ, ἰδρώς τέ μοι προσέρχεται ὑπ' αἰδοῦς. καὶ τοῦτο δὴ τὸ δι' λόγου, χαίρειν μοι τὴν γῆν ἠυχόμην, ὁρῶν τοὺς παρόντας γελῶντας ἐφ' ἑκάστῳ. καὶ μάλιστα ὅσοι ἠδεσαν τὴν Ἐτοιμοκλέα, πολιὸν ἄνδρα, καὶ σεμνὸν εἶναι δοκοῦντα. ἐταύμαζον δὲ οἱ ὦν, ἀμελάθοι αὐτοὺς, ἐξαπατωμένους τῷ πώγωνι, καὶ τῇ δι' ὅλου σωφροσύνῃ. ὁ γοῦν Ἀρισαίνετος, εὐθύς μοι σὺν ἀμελείᾳ παρεδεῖν αὐτὸν, ἀλλ' ὅπου' ἂν ἐλπίσας κλῆσιν ἐπινεῦσαι, ἐφ' ᾧ ἂν ἐμπορφύρειν ἑαυτὸν τοιούτῳ τινί, ὥστε δὲ τῷ δρᾶν πειρᾶσθαι ἠξίου. ἐπεὶ δ' ἐπαύσατο ποτε ὁ οἰκέτης ἀναγινώσκων, τὸ μὲ συμπόσιον ἅπαν εἰς τὰς ἀμφὶ τὸν Ζήνωνα, καὶ Δίφιλον ἀπέβλεπε, δεδιότας, καὶ ὠχριῶντας, ἐκ τῆς ἀποριᾶς τῶν προσώπων ἐπαλλήλους τὰ ὄντα δι' Ἐτοιμοκλέους κατηγορηκέναι. ὁ Ἀρισαίνετος δ', ἐτεθορυβεῖτο, καὶ θορύβου μεστὸς ἦν. ἐμέλλε δ' ὅμως πίνειν ἡμᾶς, καὶ ἐπειρᾶτο εὖ μάλα θαρρεῖν τὸ γεγονὸς, ὑπομειδιῶν ἅμα. καὶ τὸν οἰκέτην ἀπέπεμψεν, εἰπὼν ὅτι ἐπιμελήσεται τούτων. μετ' ὀλίγον δ', καὶ ὁ Ζήνων ὑπεξανέστη ἀφανῶς, δι' παιδαγωγοῦ κελεύσαντος ἀπαλλάττεσθαι, ὡς κελεύσαντος δι' πατρός. ὁ Κλεόδημος δ', καὶ πάλαι τινὸς ἀφορμὴν δεόμενος, ἐβούλετο

que adeò pudendis. Tametsi Diphilus dignus in quem facerem, quippe qui duos jam discipulos à me retraxerit. Ego tamen ipsius Philosophiæ causa reticebo. Porrò famulo huic mandavi uti si quam partem dare velles, vel apri, vel cervi, vel placentæ, mihi deportandam, ut hoc pacto te mihi de cœna purgares, ne reciperet, ne ad hoc ipsum à nobis missus fuisse videatur. Hæc amice dum legerentur, sudor undique præ pudore mihi manabat, & quod dici solitum est, optabam ut mihi terra dehisceret, cùm viderem eos qui aderant, irridere singula, potissimùm qui Etœmoclem norant, canum hominem, & gravitatem præ se ferentem. Itaque mirabar, quòd hactenus ipsos, barba & vultus severitate deceptos latuisset cujusmodi vir esset. Cæterùm Aristænetus videbatur non per contemptum præteriisse ipsum: verùm quòd desperasset, si fuisset invitatus, eum promissurum, morigerumque ad res hujusmodi se præbiturum: eóque ne tentandũ quidem esse putasse. Perlectis à famulo literis universum convivium oculos ad Zenonem & Diphilum convertebat, quòd trepidarent, & pallerent, & vultus inconstantia, crimen ab Etœmocle intentum agnoscerent. Porrò Aristænetus quanquam erat perturbatus, & tumultu plenus, tamen nos jubebat bibere, idque quod acciderat commodè vertere conabatur, subridens interim, ac famulum dimisit, respondens ea sibi curæ fore. Paulò pòst Zeno surgens clanculum se subduxit, à pædagogo submonitus ut discederet, tanquam id jubente patre. Tum Cleodemus, qui jamdudum occasionem quæritabat (nam

ge-

γὰρ συμπλακῆναι τοῖς Στωϊκοῖς, καὶ διερρήγνυτο, ὅτε ἔχων ἀρχὴν εὔλογον, τότε δὴ τὸ ἐνδόσιμον ἀφαιρούσης τῆς ἐπιστολῆς, τοιαῦτα ἔφη ἐξεργάζεται ὁ καλὸς Χρύσιππος, καὶ Ζήνων ὁ θαυμαστὸς, καὶ Κλεάνθης, ῥημάτια δύστηνα, καὶ ἐρωτήσεις μόνον, καὶ σχήματα Φιλοσόφων. τὰ δ' ἄλλα, Ἐτοιμοκλεῖς οἱ πλεῖστοι, καὶ αἱ ἐπιστολαὶ, ὁρᾶτε ὅπως πρεσβυλικαί. καὶ τὸ πελώριον, Οἰνεύς μοι, Ἀγεσανέλῳ. Ἐτοιμοκλῆς ἦ, Ἀρτεμίς. Ἡφόκλεις, εὖφημα πίνω, καὶ ἑορτὴν πρέπουσα. νὴ Δί' εἶπεν ὁ Ἕρμων ὑπερκαθεκείμενος, ἀκηκοὰ γὰρ οἶμαι ὡς πινα ἐσκευάσθαι Ἀγεσανέτῳ εἰς τὸ δεῖπνον, ὥστε οὐκ ἄκριτον ὠήθη μεμνῆσθαι τῆς καλυδωνίας. ἀλλὰ ὥσθ' ἑσίας ὦ Ἀγεσανέτε, πέμπε ὡς τάχιστα τῶν ἀπερχῶν, μὴ ἐκφλαυρήσῃ ὁ πρεσβύτης ὑπὸ λιμοῦ, ὥσπερ ὁ Μελέαγρος ὑπομορφυθείς. καίτοι ἐδὲν ἂν πάθοι δεινόν. ἀδιάφορα γὰρ ὁ Χρύσιππος τὰ τοιαῦτα ἡγεῖτο εἶναι. Χρυσίππου γὰρ μέμνησθε ὑμεῖς ἔφη ὁ Ζηνόθεμις, ἐπιχείρως ἑαυτὸν, καὶ φλεγέθοντος παμμέγεθες, ἢ ἀφ' ἑνὸς ἀνδρὸς οὐκ εὐνόμως φιλοσοφοῦντος Ἐτοιμοκλέους ἢ ζητοῦντος, μετρεῖτε τὸν Κλεάνθην, καὶ Ζήνωνα, σοφοὺς ἄνδρας; οἵ πνες ἦ ὄντες, ὑμεῖς ἐρεῖτε ταῦτα. ἢ σὺ μὲν τὸν Διοσκούρων ἤδη ὦ Ἕρμων τὸν πλοκάμους ἀφεκείραμεν χρυσοῦς ὄντας; καὶ δύσεις δίκην, παραδοθεὶς τῷ δημίῳ. σὺ ἦ, τὴν Σωκράτους γυναῖκα ἢ μαθητὰ ἐμοὶ χόδες ὦ Κλεόδημε. καὶ καθληθεὶς, τὰ αἴσχιστα ἔπαθες. ἀ σωπήσεσθε ἦν τοιαῦτα συνεπιτίμωμοι αὐτοῖς; ἀλλ' ἀ μαστροπὸς ἐγὼ τὴν ἐμαυτὰ γυναικὸς ἤδη· ὃς ὁ Κλεόδημος, ὥσπερ σύ. ἐδὲ ἢ ξένα μαθητὰ λαβὼν τὰ-

gestiebat omnino cum Stoicis conflictari: & disrumpebatur, quòd idoneam ansam non haberet: sed cùm præbuisset epistola illa, Hujusmodi, inquit, facit ille Chrysippus egregius, & Zeno ille mirabilis, & Cleanthes, verbula misera, & duntaxat interrogationes, & species Philosophorum. Cæterùm Etœmocles sunt plerique: & videtis quàm graves sint epistolæ. Denique Aristænetus hic Oeneus est. Etœmocles Diana. Dii boni bene auspicata omnia, & festivitati congruentia. Ita per Iovem, inquit Hermon supra hunc accumbens, nam audierat, opinor, aprum quendam ad cœnam ab Aristæneto paratum, eoque putabat non intempestivè apri Calydonii factam esse mentionem: per lares Aristænete, primitias mitte quamprimum, ne protinus senex ille, sicuti Meleager, fame contabescat: tametsi nihil acerbum ipsi accideret: siquidem Chrysippus censet hæc esse indifferentia. Chrysippum nominatis, inquit Zenothemis, erigens sese, maximaque voce intonans: An ex uno homine qui non legitimè philosophiam exercet, nempe præstigiatore isto Etœmocle, metimini Cleanthem & Zenonem viros sapientes? At quinam estis vos qui hæc dicitis. Nonne tu Hermon, auream cæsariem Castoris & Pollucis circumtondisti? cujus facti pœnas dabis, carnifici traditus. Tu verò, Cleodeme, nonne Sostrati discipuli tui uxorem stuprasti? & deprehensus, turpissima passus es. Annon igitur silebitis, cùm hujusmodi dedecorum vobis sitis conscii? Atqui meæ uxoris non sum leno, Cleodemus inquit, quemadmodum tu. Neque hospitis discipuli,

φόδιον παραλαβόντος, ἔπειτα ἄμοσα κἀγὼ τὴν πολιάδα μὴ εἰληφέναι, μηδ' ἐπὶ τετράσι δραχμαῖς δανείζω, μηδὲ ἄγχω τὰς μαθητάς, ἢν μὴ κἀγαθὸν ἀποδῶσι τὰς μισθούς. ἀλλ' ὁπότε ἔφη ὁ Ζηνόθεμις, σὺν ἂν ἕξαρτος γένοιο μὴ οὐχὶ φάρμακον ἀποδοῦναι Κρίτωνι ἐπὶ τὴν πατέρα. καὶ ἅμα ἔτυχε πίνων. καὶ ἀπόσπασε τὸ λοιπὸν ἐν τῇ κύλικι περὶ ἥμισυ χεδόν, καταπιόμενον αὐτοῖς. ἀπέλουσε δὲ ὁ Γέλων τὸ μεθύσκεσθαι, σὺν ἀνάξιον ἦν. ὁ μὲν δὴ Ἕρμων, ὑπεξυόμενος τὴν κεφαλὴν ἀκροθιγῶς, ὡσπερνοῦν, καὶ τὰς παρούσας ἐμαρτύρετο, οἷα ἐπεπόνθει. ὁ Κλεόδημος δέ, ὡς γε εἶχε κύλικα, ἐπισταφεὶς, ὡσθέπτυσε τὸν Ζηνόθεμιν. καὶ τῇ δεξιστερᾷ δὲ πώγωνος λαβόμενος, ἔμελλε παίσειν κατὰ κόρρης. καὶ ἀπέκτεινεν ἂν τὸν γέροντα, εἰ μὴ Ἀριστοίνετος ἐπέσχε τὴν χεῖρα. καὶ ὑπερβὰς τὸν Ζηνόθεμιν, ἐς τὸ μέσον αὐτοῖν παρεκλίθη, ὡς διαφυλάξειν, ὑπὸ διαπειλήσεως αὐτῷ εἰρήνην ἄγοντος. ἐν ὅσῳ δὲ ταῦτα ἐγένετο, ποικίλα ὦ Φίλων ἐγὼ κατ' ἐμαυτὸν ἐνενόουν, τὸ παρὸν χειρὸν εἶναι, ὡς μηδὲν ὄφελος ἦν ἄρα ἐπίσασθαι τὰ μαθήματα, εἰ μή τις ἄρα καὶ τὸν βίον ῥυθμίζοι πρὸς τὸ βέλτιον. εἶναι γὰρ ἀκριβῆ ὄντως ἐν τοῖς λόγοις, εὖ ἴσθι καὶ ἐπὶ τῶν πραγμάτων ὀφλισκάνοντας. ἔπειτα δὲ εἰσήει με, μὴ ἄρα τὸ ὑπὸ τῶν πολλῶν λεγόμενον ἀληθὲς ᾖ, καὶ τὸ πεπαιδεῦσθαι ἀπάγειν τῶν ὀρθῶν λογισμῶν τοὺς ἐς μόνα τὰ βιβλία, καὶ τοὺς ἐν ἐκείνοις φρονίδας σωφρονεστέρους ἀφορᾶν. τοιούτων γὰρ Φιλοσόφων παρόντων, ὑδὲ κἀγὼ τύχοιμι ἵνα τι ἄξιον ἀμαρτήματος ἦν ἰδεῖν. ἀλλ' οἱ μὲν, ἐποίουν αἰσχρά. οἷσθ' ἔλεγον αἰσχίω.

accepto viatico quod depoſuerat, poſtea per Palladem, à me non acceptum dejeravi, neque quaternis drachmis fœnero, neque diſcipulos obtorto collo in vincula duco, niſi in tempore mercedem perſolverint. Verùm illud, inquit Zenothemis, haud quaquam poſſis inficias ire, te Critoni miniſtraſſe venenum quo patrem necaret. Tum ſimul bibit, & quicquid in calice ſupererat, circiter ferè dimidium, in ambos effudit. Proximus etiam Ion conſperſus eſt, eo malo non indignus. Hermon igitur de capite merum abſtergebat reclinatus, præſentes omnes contumeliæ atteſtans. Cleodemus autem, cùm calicem non haberet, converſus Zenothemin conſpuit, & læva prehenſum à barba, erat alapam illiſurus: & ſenem illum occidiſſet, niſi Ariſtænetus manum cohibuiſſet. Is mox tranſcenſo Zenothemide inter utrumque medius aſſedit, ut eo veluti muro dirempti, pacem agerent. Dum autem hæc fiebant Philo, varia volvebam in animo: eratque illud in promptu, nullum eſſe operæ pretium ſiquis diſciplinas perdiſcat, ni ſimul & vitæ rationes ad id quod optimum eſt, componat: cùm viderem illos qui verbis alios antecellerent, quàm ridiculos factis ipſis ſeſe exhiberent. Deinde & illud veniebat in mentem, verum-ne ſit quod vulgo dicitur: videlicet eruditionem à recta ratione boniſque inſtitutis abducere iſtos, qui ſolos libros aſſiduò ſpectarent, eaſque commentationes quæ illis inſunt. Etenim tot Philoſophorum qui aderant, nullum fortè à lapſu immunem cernere erat. Verùm alii faciebant turpia, alii turpiora dicebant. Neque enim

jam

ἀδὶ γὰρ εἰς τ οἶνον ἔτι ἀναφέρειν εἶχον τὰ γιγνόμενα, λογιζόμενος οἷα ὁ Ε'τοιμοκλῆς ἄσιτος ἔτι, καὶ ἄποτος ἐπιχειρήσων. ἀνέστρεπτο δ' ἂν τὸ πρᾶγμα. καὶ οἱ μὲ ἰδιῶται, κοσμίως πάνυ ἐστιώμενοι, ἅτε παροινοῦντες, ἅτε ἀκηκμηκότες ἐφαίνοντο, ἀλλ' ἐλέλων μόνον, καὶ κατεγίνωσκον αὐτῶν οἶμαι, ὅς γε ἐθαύμαζον, οἰόμενοί τινας εἶναι λόγους τ χρημάτων. οἱ σοφοὶ δ', ἠσέλγαινον, καὶ ἐλοιδοροῦντο, καὶ ὑπερενεπίμπλαντο, καὶ σκωπτόμενοι, καὶ εἰς χεῖρας ἦεσαν. ὁ θαυμάσιος δ' Ἀλκιδάμας, καὶ σὺν ἐμοὶ τῷ μέσῳ, ὐκ αἰδούμενος τὰς γυναῖκας. καὶ ἐμοὶ ἐδόκει ὡς ἂν δρισά τις εἰκάσειεν, ὁμοιότατα εἶναι τὰ τῷ συμποσίῳ, οἷς φασὶ τ Ε'λλες οἱ ποιηταὶ λέγεσιν. ἐς ἣν κληθεῖσαν αὐτὴν ἐς τ Πηλέως τ γάμον, ῥίψαι τὸ μῆλον εἰς τὸ συνδεῖπνον, ἀφ' ἧ τοσοῦτον πόλεμον ἐπ' Ἴλιον γενέσθαι. καὶ ὁ Ε'τοιμοκλῆς τοίνυν ἐδόκει μοι τῷ ἐπιστολῇ ἐμβαλὼν εἰς τὸ μέσον, ὥσπερ τι μῆλον, ἀ μείων τ Ἰλιάδος κακὰ ἐξεργάσασθαι. ἃ δ' ἐπαύσαντο οἱ ἀμφὶ τ Ζηνόθεμιν, καὶ Κλεόδημον φιλονεικοῦντες, ἐπὶ μέσῳ αὐτῶν ὁ Ἀρεσταίνετος ἐλθών. ἀλλὰ νῦν μὲ ἔφη ὁ Κλεόδημος ἱκανὸν, εἰ ἐλεγχθεῖεν ἀμαθεῖς ὄντες. ὥρειον δ' ἀμυνώμεθα ὑμᾶς ὕστερα ᾧ χρὴ τρόπῳ. ἀπόκριναί μοι ὦ Ζηνόθεμι, ἢ σὺ, ἢ ὁ κοσμιώτατος Δίφιλος, καθ' ὅ, τι ἀδιάφορον εἶναι λέγοντες τ χρημάτων τὴν κτῆσιν, ὀδὲν ἄλλ' ἢ τοῦτο ἐξ ἁπάντων σκοπεῖτε, ὡς πλείων κτήσεσθε. καὶ ἀφ' τούτου ἀμ-

jam poteram eorum quæ fiebant, culpam vino authori imputare? mecum reputans cujusmodi essent quæ Etœmocles neque cibo, neque potu, etiamdum degustato, scripserat. Ita inversæ erant rerum vices: & idiotæ modestè admodum epulantes videbantur, neque vino petulantes, neque indecorè sese gerentes. At ridebant duntaxat, eosque opinor, damnabant, quos suspexerant, ex habitu judicantes eos esse alicujus pretii. Contra sapientes illi, & in libidinem ferebantur, & convitiis certabant, & sese cibo potuque ingurgitabant, vociferabantur, & ad manus usque veniebant. Cæterum admirandus ille Alcidamas, etiam in medio mejebat, fœminas non reveritus. Ac mihi quidem, siquis hæc quæ in eo convivio gerebantur, rectissimè voluisset conferre, simillima videbantur iis quæ de Eride Dea poëtæ fabulantur, nempe hanc quòd non esset ad Pelei nuptias advocata, malum in medium convivium projecisse, ex quo tam ingens bellum apud Troiam ortum fuerit. Itidem Etœmocles mihi visus est epistola illa, quasi malo quopiam in medium projecta, non minùs malorum, quam habeat Ilias, excitasse. Neque enim finem contentionis fecerunt, Zenothemis ac Cleodemus, postquam medius inter eos sedit Aristænetus. Age, inquit Cleodemus, in præsentiarum quidem sat est, si literas nescire evincamini: sed crastino die vos ulciscar quibus conveniet modis. Respondeto mihi Zenothemi, vel tu, vel elegantissimus ille Diphilus, qua tandem gratia pecuniæ possessionem inter indifferentia ponendam esse censeatis: cùm ex omnibus nihil aliud spectetis, quàm ut ipsi quamplurimum pecuniæ possi-

φὶ τὰς πλησίας ἀεὶ ἔχετε ἐρανίζετε, καὶ τοιγαροῦν φέρετε, καὶ ἐπὶ μισθῷ παιδεύετε. πάλιν αὖ τοίνυν ἡδυλωμισοῦντες, καὶ τὸν Ἐπικούρειον κατηγορεῖτε, αὐτοὶ τὰ αἴσχιστα ἡδονῆς ἕνεκα ποιεῖτε, καὶ πάσχετε, ἀναιδεστάτους εἴ τις μὴ καλέσειεν ἐπὶ δεῖπνον. εἰ γὰρ καλεῖσθε, τοσοῦτα μὲν ἐσθίοντες, φυσᾶσθε, τοσαῦτα δὲ τοῖς οἰκέταις ἐπιδιδόντες. καὶ ἅμα λέγων, τοῦτο ὁ Ζηνόθεμις εἰσαγαγὼν ἐπέχειρε, καὶ ὁ παῖς εἶχε δὲ Ζηνοθέμιδος, μεστὴν ὅλην παντοδαπῶν κρεῶν. καὶ ἔμελλε λύσας αὐτοῦτο μόνον, ἐκβαλεῖν αὐτὰ εἰς τὸ ἔδαφος, ἀλλ' ὁ παῖς οὐκ ἀνῆκε, κρατερῶς ἀντεχόμενος. καὶ ὁ Ἕρμων εὖ γε ἔφη ὦ Κλεόδημε, εἰ πάντων ἕνεκα ἡδονῆς κατηγοροῦσιν, αὐτοὶ ἡδέως ὑπὸ τὰς ἄμας ἀξιοῦντες. οὐκ. ἀλλὰ σὺ ἡδύ, ὃς ὁ Ζηνόθεμις, εἰπὲ ὦ Κλεόδημε, καθ' ὅ, τι σοὶ διαφέρον ἦγη τὸ πλεῖστον. ἔμοιγε, ἀλλὰ σύ. καὶ ἐπὶ πολὺ τοιοῦτον λῆρον, ἄχρι δὴ ὁ Ἴων ἀποκύψας εἰς τὸ ἐμφανέστερον, παύσασθε ἔφη. ἐγὼ γὰρ εἰ δοκεῖ, λόγων ἀφορμὰς ὑμῖν ἀξίαν τῆς παρούσης ἑορτῆς καταθήσω εἰς τὸ μέσον. ὑμεῖς δὲ, φιλονεικῶς ἐρεῖτε, καὶ ἀκούσεσθε ὥσπερ ἀμέλει καὶ τοῦ ἡμετέρου Πλάτωνι ἐν λόγοις ἡ πλείστη διαφιλονεικία ἐγένετο. πάντες ἐπήνεσαν οἱ παρόντες, καὶ μάλιστα οἱ ἀμφὶ τὸν Ἀριστάνετον τε, καὶ Εὔκριτον, ἀπαλλάξασθαι τῆς ἀηδίας ὅτου γὰρ ἐλπίσαντες. καὶ μετὰ ταῦτ' ἐπὶ τὸν Ἀριστάνετον ἐπὶ τὸν αὐτὸν τόπον, εἰρωνικῶς γενέσθαι ἐλπίσας. καὶ ἅμα εἰσενεγκόμενον ἡμῖν τὸ σύνηθες ὀνομαζόμενον δεῖπνον, μία ὄρνις ἑκάστῳ, καὶ κρέας ὗς, καὶ λαγῶα, καὶ ἰχθὺς ἐκ Ταγήνου, καὶ σησαμοῦντες, καὶ ὅσα εὐτραφεῖν, καὶ ἐξὸν ἀποφέρεσθαι

deatis. Atque ob id, ſemper apud divites hæretis, fœneratis & uſuræ incumbitis, neque non mercede docetis. Rurſus cùm voluptatem deteſtimini, atque hac de cauſa Epicureos vituperetis, turpiſſima facitis, & patimini voluptatis gratia, indignè ferentes ſiquis vos ad cœnam vocarit: & ſi vocemini, non ſat eſt tantum vocare, ut cibo turgeatis, niſi & famulis tantum donetis. Quæ cùm diceret, pariter revellere conabatur linteum quod Zenothemidis puer tenebat, omni carnium genere refertum: eratque eo ſoluto, carnes in ſolum projecturus, niſi fortiter reſiſtens puer illud non remiſiſſet. Hic Hermon. Euge Cleodeme, reſpondeant qua gratia damnent voluptatem, cùm ipſi ſupra cæteros omnes ſtudeant voluptati. Quin magis, inquit Zenothemis, tu Cleodeme, reſpondeto quamobrem divitias inter indifferentia numeres. Imò tu potiùs. Et ad hunc modum diu ſunt altercati, donec Ion capite tandem in apertum prolato, Deſiſtite, inquit, Ego, ſi libet, ſermonum argumenta proponam in medium hac feſtivitate digna. Vos porrò citra contentionem viciſſim & dicite, & auſcultate, ut nimirum etiam apud Platonem noſtrum, alternis dicendi vicibus res ut plurimùm agitatur. Id dictum probabant cùm omnes qui aderant, tum in primis Ariſtænetus, & Eucritus, in ſpem erecti fore ut ab hac moleſtia liberarentur. Et Ariſtænetus priorem in locum ſeſe recepit, jam partam eſſe pacem ratus. Iamque nobis inferebatur ea convivii pars, abſolutam cœnam vocant, ſingulæ ſingulis aves, carnes aprugnæ, & leporinæ, piſcis Tangenicus, placentæ, breviter illa, quæcunque liberum eſt comedere, vel domum aſpor-

πωῦπε. πρόκειθ᾽ ὃ οὐχ ἓν ἑκάστῳ πινάκιον, ἀλλ᾽ Ἀρεσανέτῳ μέ, καὶ Εὐκράτῃ, ἐπὶ μιᾶς τραπέζης κοινόν. κἀγὼ τὰ παρ᾽ αὐτοῦ, ἑκάτερον ἐχρῆν λαβεῖν. Ζηνοθέμιδι δ᾽ ὃ τῷ Στωϊκῷ, καὶ Ἑρμωνι τῷ Ἐπικουρείῳ, ὁμοίως κοινὸν ⸂τὸ τοῦτο. εἶπε ἑξῆς Κλεοδέμῳ, κἀγὼ Ἴωνι, μεθ᾽ ὃν τῷ νυμφίῳ, καὶ ἐμοί. τῷ Διφίλῳ δ᾽, τὰ ἀμφοῖν. ὁ γὰρ Ζήνων ἀπελήλυθ᾽ ἤδη. κἀμέμνησό μοι τούτων ὦ Φίλων, διότι δή ἐστ᾽ ἐν αὐτοῖς χρήσιμον εἰς τὸν λόγον. Φι. μεμνήσομαι δή. Λυ. ὁ τοίνυν Ἴων, πρῶτός μοι δοκεῖ. κἀγὼ μικρὸν ἐπισχών, ἐχρῆν μέ ἴσως ἔφη τοιούτων ἀνδρῶν παρόντων, οἷς ἰδεῶν τε, καὶ ἀσωμάτων εἰπεῖν, καὶ ψυχῆς ἀθανασίας. ἵνα δὴ μὴ ἀντιλέγωσί μοι, ὁπόσοι μὴ κατὰ ταὐτὰ Φιλοσοφοῦσι, τοῖς γάμοις ἐρῶ τὰ εἰκότα. τὸ μὲν οὖν ἄριστον ἦν, μὴ δεῖσθαι γάμων, ἀλλὰ πειθομένους Πλάτωνι, καὶ Σωκράτει παιδεραστεῖν. μόνοι γὰρ οἱ τοιοῦτοι ἀπαθεῖς ἂν πρὸς ὄρεξιν εἶεν. εἰ δὲ δεῖ ⸂γυναικείᾳ γάμῳ κατὰ τὰ Πλάτωνι δοκοῦντα, κοινὰς εἶναι σκέψασθαι τὰς γυναῖκας, ὡς ἔγωγε ζηλῶ εἰπεῖν. χάλως ἐπὶ τούτοις ἐγένετο, ὡς τοῖς ὑπὸ χαρᾶς λελυμένοις. Διονυσόδωρος δ᾽, ὑπαύσατ᾽ ἔφη βαρβαρικὰ ἡμῖν ᾄδων; πῶς γὰρ ἂν σύ ἐσκοπεῖτο τὸ ζῆλον ἐπὶ τούτῳ, καὶ ποῖ; πόθι; καὶ σὺ γὰρ φθέγξῃ κἀμοὶ δοκεῖ εἶπεν; οἰόμην ⸂ὁ Διονυσόδωρος ἀντελοιδορεῖσθαι τὰ εἰκότα. ἀλλ᾽ ὁ Γραμματικὸς Ἴστω βέλτιστος, παύσασθε ἔφη. ἐγὼ γὰρ ὑμῖν ἐπιδαλάμιον ἀναγνώσομαι. καὶ δοξάμενος, ἀνεγίγνωσκεν. ὦ γὰρ ταῦτα εἴχε μεμνημένα, τὰ ἐλεγεῖα, ἃ οἴη ποτ᾽ ἄρ᾽ ἦλθ Ἀριστιππίδῃ σὺν μεγάροις δῖα

aſportare. Apponebatur autem non ſua cuique quadrula: verùm Ariſtæneto & Eucrito communis eadem in menſa: eratque utrique capiendum, quod ſua ex parte erat. Communis etiam Zenothemidi Stoico, & Hermoni Epicureo: deinceps Cleodemo, & Ioni: poſt hos ſponſo, & mihi. Diphilo autem pars duorum appoſita, cùm Zeno jam diſceſſiſſet. Hæc memineris Philo, quoniam aliquid iis ineſt ad hanc narrationem utile. *Ph.* Meminero ſanè. *Lyc.* Ergo primus exordior, inquit Ion, ſiquidem videtur. Et interpoſita brevi mora, Fortè conveniebat, inquit, ut apud ejuſmodi viros de ideis, atque incorporeis ſubſtantiis, deque animi immortalitate ſermo haberetur: verùm ne mihi contradicant, ii qui diverſam Philoſophiæ ſectam ſequuntur, de nuptiis dicam ea quæ congruunt. Optimum illud eſſet, ſi nuptiis opus non haberemus, ſed Platonis ac Socratis dogma ſequuti, pueros amaremus: nam ſoli qui ita facerent, virtutem abſolutam pertingerent. Quòd ſi viris omnino ducendæ ſint uxores, eas juxta Platonis ſententiam communes habeant, videlicet quo zelotypia vacemus. Hæc riſu ſunt excepta, quòd intempeſtivè dicerentur. Tum Dionyſodorus, Non deſines, inquit, barbarica iſta nobis occinere? Nam ubi zelotypiam iſtam requiras, aut apud quem? Et tu ſceleſte, inquit, loqui audes? Et cùm jam, opinor, convitia regeconveniebat, vir ille optimus inquit, ego vobis epithalamion recitabo: ſimulque cœpit legere. Erant autem Elegiaci verſus hi, ſi ſatis memini. Nuper Ariſtæneti in ædibus unica ſummo Nutrita

ſturus eſſet Dionyſodorus, quæ Iſtiæus Grammaticus, Deſinite, eſt

Κλεανθὶς ἄνασσ' ἐπιέφελ' ὑδυκίως, πᾶσιν χαρτοῦ παισὶν ἀλλάων παρθενικάων, κρίσσων τ' Κυθέρης, ἠδ' αὖ τ' σελήνης. νυμφίε, & σὺ χαῖρε, καρτερῶν κρείσσων ἐφήβων, κρίσσων Νηρῆος, καὶ Θέτιδος παιδός. ἄμμες δ' αὖτ' ὑμῖν τόδε γαλαμενίον ὕμνον ξυνὸν ἐπ' ἀμφοτέροις πολλάκις ἀείσομεθα. γάλωθος ἓν ἐπὶ τοῖς ὡς τὸ εἰκὸς ᾐνυμμένα, δρέπας ἤδη τὰ παρακείμενα ἔδη. καὶ ἀνείλοντο οἱ ἀμφὶ τὸν Ἀριστάνετον, καὶ Εὔκριτον, τὰ περὶ αὐτῆς ἐκφέρον. κἀγὼ τάμος, & ὁ Χαιρέας, ὅτε σκεῖνο ἔκειτο. καὶ Ἴων ὁμοίως, & ὁ Κλεόδημος. ὁ δὲ Δίφιλος, ἐξίει & τὰ τοῦ Ζήνωνι ἤδη ἀκμιόντα παρατρέπεσθαι φέρειν. καὶ ἔλεγε μόνῳ παρατιθέναι οἱ αὐτά, & περὶς τὰς Νεμέσεις ἐμάχετο, καὶ ἀντέτασεν, τὸ ὄρνιθος ἀντεπειλημμένοι, ὥσπερ τὸ Πατρόκλου νεκρὸν ἀνθέλκοντες. καὶ τάλος, σύνεσθε, & ἄφηκε, πολλὰ γέλωτα παρασχὼν τοῖς συμπόταις. καὶ μάλιστα ἐπεὶ ἠναπάκτῳ μοι τοῦτο, ὡς ἂν τὰ μέγιστα ἠδικημένος. οἱ δὲ ἀμφὶ τὸ Ἑρμωνα, & Ζηνόθεμις, ἅμα κατέκειντο, ὥσπερ εἴρηται. ὁ μὲν, ὑπερεφέρετο, ὁ Ζηνόθεμις. ὅδε γὰρ αὐτόν. παρέκειτο δὲ αὐτοῖς τὰ μὲν ἄλλα πάντα, ἴσα. καὶ ἀνείλοντο εἰρωνικῶς. ἡ δὲ ὄρνις ἡ περὶ τὸ Ἑρμωνα, ἐμελέτησε. ἔτως οἶμαι τυχόν. ἤδη δὲ & τοῖς ἀναρρεῖσθαι, τὸ ἑαυτῆς ἑκάτερον. ἐν τούτῳ τοίνυν ὁ Ζηνόθεμις, καί μοι ὦ Φίλων πάνυ προσέχε τὸν νοῦν. ὁμοῦ γάρ ἐσμεν ἤδη τοῦ κεφαλαίου τοῦ πραχθέντος. ὁ δὴ Ζηνόθεμις, φημὶ τὸ παρ' αὐτὸν ἀφεὶς, τὸ πρὸς τὸ Ἑρμωνα ἀνείλετο, πιστόμενος ὡς ἄφλω ἔσται. ὅδε ἀντεπελάβετο, καὶ σὺν εἶα πλεονεκτεῖν. βοὴ τὸ ἐπὶ

est ſtudio diva Cleanthis hera: Virginibus cunctis reliquis præſtantior una, Vel potior Phœbe, vel potior Venere. Salve & tu juvenum validiſſime, ſponſe valentum, Nereo prior, ac fortior Æacida. At rurſum vobis hoc carmen ſæpius olim, Commune ambobus conjugiale canam. Ob hæc riſu, ut conſentaneum eſt, oborto, reliquum erat ut fercula tollerentur. Tum Ariſtænetus atque Eucritus uterque appoſita ſibi ſuſtulerunt, ego quæ mihi, Chæreas quæ ipſi, pariter Ion & Cleodemus. Porrò Diphilus etiam Zenonis digreſſi partem tollere parabat, affirmans ea uni ſibi fuiſſe appoſita, ideoque cum miniſtris pugnabat, & manibus utrinque injectis inter ſe trahebant, non aliter quàm Patrocli cadaver hinc atque illinc attrahere conantes: tandem victus eſt, & reliquit, multum riſum præbens convivis: maximè cùm eam ob rem poſtea ſtomacharetur, perinde quaſi atroci affectus injuria. Hermon autem, & Zenothemis, qui unà, ut dictum eſt, accumbebant: hic quidem, ſcilicet Zenothemis ſuperiùs, ille verò inferiùs, reliqua quidem quoniam æqualia fuerant appoſita, citra pugnam ſuſtulerunt. Sed avis Hermoni appoſita, erat altera paulò pinguior, quod ita caſu evenerat, opinor. Iamque ſuam uterque ſublaturus erat, ibi Zenothemis (ſed mihi animum omnino adverte Philo, jam enim ad ipſum negotii caput pervenimus) Zenothemis inquam, relicta ſua, appoſitam Hermoni, quam dixi pinguiorem, ſuſtulit. At ille contrà nitens retinebat, haud ſinens ut ea in re potior eſſet. Inter

hæc

τούτοις. καὶ συμπεσόντες, ἔπαιον ἀλλήλους ταῖς ὄρνισιν αὐτοῖς εἰς τὰ πρόσωπα. καὶ τῷ παιόντι ἐπειλημμένοι, ἐπεκαλοῦντο βοηθεῖν. ὁ μὲν τ Κλεόδημος, ὁ Ἑρμων. ὁ δὲ Ζηνόθεμις, Ἀλκιδάμαντα & Δίφιλον. καὶ συνίστηντο οἱ μὲν, ὡς τοῦτον. οἱ δὲ, ὡς ἐκεῖνον, πλὴν μόνου Ἴωνος. ἐκεῖνος δὲ μέσον ἑαυτὸν ἐφύλαττεν. οἷσι δ' ἐμάχοντο συμπλακέντες. καὶ ὁ μὲν Ζηνόθεμις, σκύφον ἀφελόμενος ἀπὸ τ τραπέζης, κείμενον πρὸ Ἀριστανέτου, ῥίπτει ἐπὶ τ Ἑρμωνα. κἀκείνου μὲν ἥμαρτε, παρὰ δὲ οἱ ἐπέπεσε ἄλλη. δείλη δὲ νυμφίου τὸ κρανίον εἰς δύο, χρηστὰ μάλα, & βαθεῖ τραύματι. βοὴ δὲ ὠρθώθη τ γυναικῶν ἐμφύτου. καὶ κατεπήδησαν εἰς τὸ μεσαίχμιον αἱ πολλαί. καὶ μάλιστα ἡ μήτηρ τοῦ μειρακίου, ἐπεὶ τὸ αἷμα εἶδε. καὶ ἡ νύμφη δὲ ἀνεπήδησε, φοβηθεῖσα περὶ αὐτῷ. ὡ τοσούτῳ δὲ ὁ Ἀλκιδάμας ἠλείσθη, τῷ Ζηνοθέμιδι συμμαχῶν. καὶ παίξας τῇ βακτηρίᾳ, τοῦ Κλεοδήμου μὲν τὸ κρανίον, τοῦ Ἑρμωνος δὲ τὸν σιαγόνα ἐπέτριψε. καὶ τ οἰκετῶν ἑνίους βοηθεῖν αὐτοῖς ἐπιχειροῦντας, κατέτρωσεν. ὑ μὴν ἀπετράποντο ἐκεῖνοι. ἀλλ' ὁ μὲν Κλεόδημος, ὀρθοῦ τοῦ δακτύλου τ ὀφθαλμὸν τοῦ Ζηνοθέμιδος ἐξώρυτε. καὶ τὸν ῥῖνα ποθ' ὑς, ἀπέτραψεν. ὁ δὲ Ἑρμων, τ Δίφιλον ἐπὶ ξυμμαχίαν ὑπηντα τοῦ Ζηνοθέμιδος, ἁρπήκει ἐπὶ κεφαλὴν ἀπὸ τοῦ κλιντῆρος. ἐτρώθη δὲ & Ἰστιαῖος ὁ Γραμματικὸς, διαλύειν αὐτοὺς ἐπιχειρῶν, λάξ οἱ μὲν εἰς τὰς ὀδόντας τὸν τοῦ Κλεοδήμου, Δίφιλον εἶναι οἰηθέντος. ἔκειτο δὲν ὁ ἄθλιος ᾧ τ αὐτοῦ Ὄμηρον, αἷμ' ἐμέων. πλὴν παραχῆς γε, & δακρύων μεστὰ ἦν πάντα. καὶ αἱ μὲν γυναῖκες, ὀλόλυζον, τοῦ Χαιρέα

hæc clamore coorto, utrique in alterum irruentes, ipsis avibus facies mutuò cædebant: ac barbis invicem prehensis ad opem vocabant, Hermon Cleodemum, Zenothemis Alcidamantem & Diphilum: atque alii ab hujus, alii ab illius partibus steterunt, præter unum Ionem, qui se neutrum servabat. Cæterùm illi consertis manibus pugnabant. Ac Zenothemis quidem, appositum Aristæneto scyphum è mensa sublatum, projecit in Hermonem. Atque hunc haud tetigit, aliò sed flexus aberrat. Verùm sponsi caput in duas partes divisit, alto gravissimoque vulnere. Itaque mulierum orta est vociferatio, mediumque in prælium insiliérunt multæ, cum primis autem mater adolescentis viso sanguine: sponsa etiam ei metuens prosiliit. Inter hæc strenuum se præbuit Alcidamas Zenothemidi opem ferens: & illiso suo baculo, Cleodemi quidem calvariam, Hermonis verò maxillam comminuit: & è famulis nonnullos ipsis opem ferre parantes, vulneravit: qui tamen non cessérunt. Verùm Cleodemus intentato digito Zenothemidi oculum effodit: tum admotus narem mordicus avulsit. Porrò Hermon Diphilum Zenothemidi suppetias venientem è sponda in caput præcipitem dedit. Sauciatus est & Istiæus Grammaticus, dum eos dirimere conatur, calce videlicet in dentes illius illiso, idque à Cleodemo, cùm hunc Diphilum esse putaret. Iacebat igitur miser ille, Sanguinem ab ore vomens, ut ejus Homerus ait. Præterea tumultus atque lachrymarum plena erant omnia: dum & mulieres ejularent, Chæreæ sponso cir-

περιχωρῆσαι. οἱ δ' ἄλλοι, κωτίπαυον. μέχρις οὗ ἦν ἀπάντων κωμικῶν ὁ Ἀλκιδάμας; ἐπεὶ ἅπαξ τὸ καθ' ἑαυτὸν ἐτρέψατο παίων τὸ περιχώριον. καὶ πολλοὶ ἂν εὖ οἶδ' ἔπεσον, εἰ μὴ κατέαξε τὴν βακτηρίαν. ἐγὼ δὲ ὀρθὸς ἕστηκα τὸν τοῖχον ὀρθὸς ἐφεστὼς, ἑώρων ἕκαστα, οὐκ ἀναμιγνὺς ἐμαυτόν, ὑπὸ δὲ Ἰσιακῆς διδαχθεὶς, ὡς ἔστιν ἐπιφαλὲς ἀμφλύειν τὰ τοιαῦτα. λαπίθας ἂν, καὶ Κενταύρους εἶδες ἄν, τραπέζας ἀνατρεπομένας, καὶ αἵματι συγκεχυμένον, καὶ σκύφους ἐπιπλεομένους. τέλος δὲ, ὁ Ἀλκιδάμας ἀνατρέψας τὸ λυχνίον, σκότος μέγα ἐποίησε. καὶ τὸ πρᾶγμα ὡς τὸ εἰκὸς μακρὰ χαλεπώτερον ἐγεγόνει. καὶ γὰρ ῥᾳδίως δύσπρησιν φῶς ἄλλο, ἀλλὰ πολλὰ ἐπῆλθε, καὶ δεινὰ ἐν τῷ σκότῳ. καὶ ἐπεὶ παρῆν τις λύχνον ποτὲ κομίζων, κατελήφθη, Ἀλκιδάμας μὲν, τὴν αὐλητρίδα ἀπομυμενῶν, καὶ τοῦς βίαν συνεχθῆναι αὐτῇ ἀπειλοῦσιν. Διονυσόδωρος δὲ, ἄλλό τι μιλτῖον ἐφορμᾷ πεποιηκώς. σκύφου γὰρ ἐξέπεσεν ἐκ τοῦ κόλπου, ἐξαναστάντος αὐτοῦ. εἶτ' ἀπολογουμένου, Ἴωνα ἔφη ἀνελόμενον ἐν τῇ περιοχῇ, δοῦναι αὐτῷ, ὅπως μὴ ἀπόλοιτο. καὶ ὁ Ἴων κηδεμονικῶς ἔλεγε τοῦτο πεποιηκέναι. ἐπὶ τούτοις, διελύθη τὸ συμπόσιον, τελούντων ἐκ τῶν δακρύων. αὖθις εἰς γέλωτα ἐπὶ τῷ Ἀλκιδάμαντι, καὶ τῷ Διονυσοδώρῳ, καὶ Ἴωνι. καὶ οἵ τε τραυματίαι, φορείοις ἐξεκομίζοντο, πονηροὶ ἔχοντες. καὶ μάλιστα ὁ πρεσβύτης Ζηνόθεμις ἀμφοτέραις, τῇ μὲν, τὸ ῥινός. τῇ δὲ, τὸ ὀφθαλμῷ ἐπελημμένῳ, βοῶν ἀπόλωλα ὑπ' ἀλγηδόνων. ὥστε καὶ τὸν Ἕρμωνα, καίπερ ἐν κακοῖς ὄντα, δύο γὰρ ὀδόντας ἐξεκέκοπτο, ἀνθιμαρτύρεσθαι, circunfusæ, dumque alii has ſtudent compeſcere. Sed malorum omnium maximum erat Alcidamas, poſteaquam ſemel ad ſuum rediiſſet ingenium, obvium quemque feriens: multique in eo prælio cecidiſſent, ſcito, niſi baculum is fregiſſet. Ego autem rectus ſtans ad parietem, videbam ſingula, neque me admiſcebam, Iſtiæi edoctus exemplo, periculoſum eſſe conflictus iſtiuſmodi dirimere. Lapithas itaque Centauroſque vidiſſes, everti menſas, effundi ſanguinem, projici ſcyphos. Demum Alcidamas ſubverſa lucerna, maximas induxit tenebras. Iamque res, uti veriſimile eſt, atrocior multò eſſe cœpit, cùm non facile lumen aliud ſuppeteret, & multa ac gravia in tenebris commiſſa ſunt. Et cùm tandem aliquis lucernam afferret, deprehenſus eſt, Alcidamas quidem tibicinæ veſtem attollens, & per vim cum ea congredi properans, Dionyſodorus autem, alio quodam in facinore ridiculo proditus eſt. Nam ut ſurrexerat, ſcyphus è ſinu illius in ſolum decidit. Poſtea excuſans, Ionem ajebat in tumultu calicem ſublatum ſibi tradidiſſe, ne amitteretur. Id ita factum ſtudio aſſerebat Ion. His rebus dimiſſum eſt convivium à lachrymis in ridiculum exitum converſum: idque Alcidamantis, Dionyſodori, & Ionis gratia. Tum qui erant ſaucii, malè ſe habentes ſarcinæ inſtar deportabantur: maximè ſenex ille Zenothemis, pariter tum oculo, tum nare mutilatus, enecari ſe præ cruciatu clamans: adeò ut Hermon, quanquam ne ipſe quidem expers malorum (nam huic duo dentes fuerant excuſſi) palam atteſta-

λέγοντα, μέμνησο μῦτοι ὦ Ζηνόθεμι, ὡς σὺκ ἀδιάφορον ἡγῇ τὸν πόνον. καὶ ὁ νυμφίος ἦν, ἀκεσαμένου τὸ τραῦμα τοῦ Διονίκου, ἀπήγετο εἰς τὴν οἰκίαν, πεντείαις κατειλημμένος τὴν κεφαλήν, ἐπὶ τὸ ζεῦγος ἀναπεπεῖς. ἐφ' ᾧ τὴν νύμφην ἀπάξειν ἔμελλον, πικρὰς ὁ ἄθλιος τὰς γάμους ἑορτάσας. καὶ τοῦ ἄλλων ἦν ὁ Διόνικος ἐπεμελεῖτο δὴ τὰ δυνατά. καὶ κωθωδήσαντες, ἀπήγοντο ἐμοῦντες οἱ πολλοὶ ἐν ταῖς ὁδοῖς. ὁ μῦτος Ἀλκιδάμας, αὐτοῦ ἔμενεν. οὐ γὰρ ἐδυνήθησαν ἐκβαλεῖν τὸν ἄνδρα, ἐπεὶ ἅπαξ κατέβαλεν ἑαυτὸν ἐπὶ τὴν κλίνης, παλαιὸς ἐκπώματος. τοῦτο σοι τέλος ὦ καλὲ Φίλων, ἐγένετο τοῦ συμποσίου. ἢ ἄμεινον τὸ τραγικὸν ἐκεῖνο εἰπεῖν, τὸ, Πολλαὶ μορφαὶ τῶν δαιμονίων. πολλὰ δ' ἀέλπτως κραίνουσι Θεοί. καὶ τὰ δοκηθέντα, οὐκ ἐτελέσθη. ἀσπερ δόκησις γὰρ ὡς ἀληθῶς ἀπέβη ἐκ τούτου. ἐκεῖνό τε μεμάθηκα ἤδη, ὡς οὐκ ἀσφαλὲς ἅπασί μοι ὄντι, συνεσπᾶσθαι τοιούτοις φιλοσόφοις.

testaretur: Memineris, inquiens, ô Zenothemis, ne posthac dolorem in mediis habendum ducas. At sponsus vulnere jam à Dionico curato, domum revectus est, fasciis revincto capite, eidem impositus vehiculo, quo sponsam erant abducturi. Atque ita miser ille amaras nuptias celebravit. Deinde etiam aliis pro sua virili remedium adhibebat Dionicus. Et postquam dormivissent, plerique mediis in viis vomentes, asportati sunt. Cæterùm inibi remanebat Alcidamas: hominem enim extrudere non poterant, postquam semel sese in spondam abjecerat, ibique transversus dormiebat. Hic fuit, ô bone Philo, convivii finis. Quapropter rectè illud quod in tragœdia scriptum reperitur hîc dixeris, Sunt fortunæ varii casus, Multaque non sperata faciunt Dii: Nec sperata eveniunt. Nam hæc sanè non expectatum exitum sortita sunt. Idque jam didici, non esse tutum, philosophis agitare convivium. Cui non sit opus, cum ejusmodi

---

ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΣΥΡΙΗΣ ΘΕΟΥ.

DE SYRIA DEA.

ARGVMENTVM.

Argumentum operis ipse titulus indicat. Describit enim Syria dea & templum, & sacra, & effigiem quoque. Facto narrationis initio à collatione reliquorum templorum, sacrorumque, quæ in Syria sunt. Ac primùm quidem in genere commendat templum dea hujus, à sanctitate, miraculis, & opulentia. Deinde speciatim commemorat, & de origine ejus, quando videlicet, & à quibus conditum tradatur, & quænam ipsa Dea esse, à plerisque putetur. Post hæc de ade templi, à quibus ea extructa fuerit, quæ

ejus

ejus forma, qui ſitus ſit. Item de ſignis ac ſtatuis, quæ tum intra ædem, tum extra viſantur. Poſtremò autem & de ſacerdotibus dea, de lacu & piſcibus ſacris, ad quos ſimulachra deorum, veluti per pompam quandam, viſendi cauſſa quotannis exeunt. Præterea & de panegyricis conventibus, quæ ibi celebrentur, de Gallis & eorum ceremoniis, deque ſacrificandi ritu ac legibus, inſertis ſuo loco & Antiochi, & Combabi hiſtoriis, quorum alter Stratonicen novercam amavit: alter, ad evitandam ejuſdem rei ſuſpicionem, ſibiipſi virilia præcidit. Atque in his nonnulla, ut videlicet illa de arca Noë (quem Lucianus, ut cæteri Græci quoque Deucalionem hic vocat) de Gallorum & ſacerdotum purificatione, de vetito porcorum eſu, & id genus alia ita traduntur, ut propemodum credi poſſit ex Iudæorum obſervationibus ac ſacris pleraque illa tranſſumpta, ſed tempore poſtea uſumque adulterata ac depravata fuiſſe.

Ἔστιν οὐ Συρίη πόλις, ἀπὸ σταδίων ἑκατὸν ἀπὸ τοῦ Εὐφρήτεω ποταμοῦ. καλέεται ἱρή. νῦν ἔστιν ἱρὴ τῆς Ἥρης τῆς Ἀσσυρίης. δοκέει δέ μοι τόδε τὸ ὄνομα, οὐκ ἅμα τῇ πόλι οἰκεομένῃ ἐξηύρεθη, ἀλλὰ τοῦ μιν ἀρχαιοτέρου, ἄλλο ἐὸν. μετὰ δὲ σφίσι, τῶν ἱρῶν μεγάλων γιγνομένων, ἐς τόδε ἡ ἐπωνυμίη ἀπίκετο. ἀπὸ ταύτης ὦν τῆς πόλιος ἔρχομαι ἐρέων, ὁκόσα οὐ αὐτῇ ἐστι. ἐρέω δὲ καὶ νόμους, τοῖσι, ἐς τὰ ἱρὰ χρέονται. καὶ πανηγύρεας, τὰς, ἄγουσι. καὶ θυσίας, τὰς, ἐπιτελέουσι. ἐρέω δὲ ὁκόσα καὶ περὶ τοῦ τὸ ἱρὸν εἰσαμένων, μυθολογέουσι, καὶ τὸν νηὸν ὅκως ἐξηύρετο. γράφω δὲ, Ἀσσύριος ἐών. καὶ τὰ, ἀπηλόμην. τὰ μὲν, αὐτοψίῃ μαθὼν. τὰ δὲ, παρὰ τῶν ἱρέων ἐδάην. ὁκόσα ἐόντα ἐμοῦ πρεσβύτερα, ἐγὼ ἱστορέων. Ποιῶντι μὲν ὧν ἀνθρώπων, τῶν ἡμεῖς ἴδμεν,

In Syria, non procul ab Euphrate fluvio eſt civitas, quæ vocatur Sacra: eſtque ſacra Iunoni Aſſyriæ. Sed nomen hoc urbi, ſimul atque fuit condita, non inditum fuiſſe videtur: imò aliud illi erat antiquitus, cùm verò Magna Sacra ibi celebrarentur, hoc cognomentum accepit. De hac igitur civitate dicturus venio quæcunque in ea ſunt. Dicam autem & leges, quibus utuntur in Sacris, & ſolennes conventus quos celebrant, & ſacrificia quæ peragunt. Dicam & quæcunque de illis fabulantur, qui hoc templum conſecrarunt, & quo pacto condita ſit ædes ipſa. Ego autem ſcribo, Aſſyrius cùm ſim: & eorum quæ narro, alia quidem ipſe coràm vidi: alia verò à ſacerdotibus edoctus ſum. Quæcunque antiquiora me ſunt, ab iis narrationem incipio. Primi hominum quos ſcimus, Ægyptii di-

1 *In Syria*] Lucianus hic de Dea Syria varias recenſet opiniones, ſeu illa Atergatis, ſeu Aſtarte, ſeu quæcunque alia illa fuerit quæ in Hierapoli urbe colebatur, addit & ſacra & eorum ritus quæ ridenda potiùs quàm referenda erant. Cic. lib. 3. de Natur. Deor. *Cogn.*

1 Ἀσσύρ-

Αἰγύπτιοι λέγουσιν Θεῶν τε ὀνομάτων λαβεῖν, καὶ ἱερὰ ἱδρύσασθαι, καὶ τεμένεα, καὶ πανηγύρεις καταδεῖξαι. πρῶτοι δὲ ἀνόματα ἱερὰ ἔγνωσαν, καὶ λόγους ἱεροὺς ἔλεξαν. μετὰ δὲ, ἐν πολλοσῷ χρόνῳ, παρ' Αἰγυπτίων, λόγῳ Ἀσσύριοι ἐς Θεοὺς ἤκουσαν, καὶ ἱερὰ, καὶ νηοὺς ἤραντο. ὧν τοῖσι, καὶ ἀγάλματα ἔζευξε, καὶ ξόανα ἐστήσαντο. τὸ δὲ παλαιὸν καὶ παρ' Αἰγυπτίοισι ἀξύλους νηοὺς ἔσαν. καὶ ἔστι ἱερὰ καὶ ἐν Συρίῃ, ἐν πολλῷ τοῖς Αἰγυπτίοισι ἰσοχρονίοισι. τὸ, ἐγὼ πρεσβύτατα ὑπονοέω. τὸ, μὲν Ἡρακλέος τὸ ἐν Τύρῳ, ἐστὶ δὲ Ἡρακλέος, τὸ, Ἕλληνες ἀείδουσι, ἄλλο δὲ, ἐγὼ λέγω, πολλῷ ἀρχαιότερος, καὶ Τύριος ἥρως ἐστί. ἔνι δὲ καὶ ἄλλο ἱερὸν ἐν Φοινίκῃ μέγα, τὸ Σιδώνιοι ἔχουσι. ὡς μοὶ αὐτοὶ λέγουσι, [1] Ἀστάρτης ἐστί. Ἀστάρτῃ δὲ ἐγὼ δοκέω Σελλωαίλω ἔμβλημα. ὡς δὲ μοί τις τῶν ἱρέων ἀπηγέετο, Εὐρώπης ἐστὶ τὸ Κάδμου ἀδελφεῆς. ταύτῃ δὲ ἔδοσαν Ἀγήνορος βασιλῆος θυγατέρα, ἐπειδή τε ἀφανὴς ἐμηχανέετο, οἱ Φοίνικες τῷ νηῷ ἐπεμήσαντο, καὶ λόγῳ ἱερῷ ἐπ' αὐτῇ ἔλεξαν, ὅτι ἔσαν κηλίδι, Ζεὺς ἐπόθεε. καὶ τὸ εἶδος ἐς ταῦρον ἀμειψάμενος, ἤρπασε. καί μιν ἐς Κρήτην φέρων, ἀπίκετο. τάδε μὲν καὶ τῶν ἄλλων Φοινίκων ἤκουον. καὶ τὸ νόμισμα, τῷ, Σιδώνιοι χρέωνται, τῷ Εὐρώπην ἐφεζομένῳ ἔχει τῷ ταύρῳ τῷ Διΐ. τὸ δὲ νηὸν, οὐκ ὁμολογέουσι Εὐρώπης ἔμβλημα. ἔχουσι δὲ καὶ ἄλλο Φοίνικες ἱερὸν, οὐκ Ἀστάρτης, ἀλλ' Αἰγύπτιον. τὸ, ἐξ Ἡλιουπόλιος ἐς τὴν Φοινίκην ἀπίκετο.

dicuntur & Deorum notitiam accepisse, & templa constituisse, & lucos, ac celebritates edidisse. Primi autem & nomina sacra intellexerunt, & sermones sacros docuerunt. Deinde non multo tempore pòst, Assyrii ab Ægyptiis doctrinam de Diis acceperunt, sacra & templa erexerunt, in quibus simulachra posuerunt, & statuas dedicarunt. Porrò antiquitus apud Ægyptios templa statuis caruerunt. In Syria quoque sunt templa, non multo Ægyptiis tempore posteriora, quorum plurima ego vidi. Herculis quidem illud quod est Tyri, non hujus Herculis, quem Græci decantant: sed quem ego dico, multò vetustior est, & Tyrius heros. Est & aliud templum in Phœnicia, quod Sidonii tenent, Astartæ ut ipsi quidem dicunt: Astarten autem Lunam esse puto. Vtque mihi aliquis ex sacerdotibus narravit, Europæ illud est, Cadmi sororis: quam, cùm esset Agenoris regis filia, nec amplius appareret, Phœnices templo honorarunt: & sacrum de ipsa sermonem evulgarunt, Nimirum Iovem ejus amore captum quòd esset pulchra, forma in taurum mutata, eam rapuisse, & in Cretam deportasse. Atque hæc quidem etiam à cæteris Phœnicibus audivi: & nummus quo Sidonii utuntur, habet Europam, tauro, Iovi videlicet insidentem: sed ædem Europæ esse non confitentur. Habent & aliud templum Phœnices non Assyrium, sed Ægyptium, quod ex Heliopoli in Phœniciam pervenit: id quidem non

1 Ἀστάρτης] Leg. Scaliger ad Varron. 4. Ling. Latin. Achill. Tat. l. 1 Tertullian. Apolog. cap. 24. *unicuique etiam provinciæ & civitati suus Deus est, ut Syria Astartes.* Xiphilin. Quidam lunonem esse contendunt, alii Venerem. *Bourd.*

το. ἐγὼ μὲν οὖν οὐκ ὄπωπα. μέγα δέ ἐστι καὶ ἀρχαῖον ἔοι. εἶδον δὲ καὶ ἐν Βύβλῳ μέγα ἱερὸν Ἀφροδίτης Βυβλίης. ἐν τῷ, καὶ τὰ ὄργια ἐς Ἄδωνιν ἐπιτελέουσι. ἐδάην δὲ καὶ τὰ ὄργια. λέγουσι γὰρ δὴ ὧν τὸ ἔργον τὸ ἐς Ἄδωνιν ὑπὸ συὸς, ἐν τῇ χώρῃ τῇ σφετέρῃ γενέσθαι. καὶ μνήμην δὲ πάσῃ, τύπτονταί τε ἐκάστοτε ἔτεος, καὶ θρηνέουσι, καὶ τὰ ὄργια ἐπιτελέουσι. καὶ σφισι μεγάλα πένθεα ἀνὰ πᾶσαν χώρην ἵσταται. ἐπὰν δὲ ἀποπύσωνται τε, καὶ ἀποκλαύσωνται, πρῶτα μὲν κατακήδουσι τῷ Ἀδώνιδι, ὅκως ἔοπι νέκυϊ. μετὰ δὲ, τῇ ἑτέρῃ ἡμέρῃ, ζώειν τέ μιν μυθολογέουσι, καὶ ἐς τὸ πέρας πέμπουσι, καὶ τὰς κεφαλὰς ξυρέονται, ὅκως Αἰγύπτιοι, ἀποθνήσκοντος Ἄπιος. γυναικῶν δὲ, ὁ κόσμος οὗτος ἐθέλουσι ξυρέεσθαι, τοιήνδε ζημίην ὑπιτελέουσι. ὃς μὴ ἡμέρῃ, ἐπὶ πρήσσει τὴν ὥρης ἴσαν. αἱ δὲ ἀγορὴ, μούνοισι ξείνοισι χρέωνται. καὶ ὁ μισθὸς ἐς τὴν Ἀφροδίτην, θυσίη γίγνεται. εἰσὶ δέ τινες Βυβλίων, οἳ λέγουσι ὧδε σφίσι πεπρῶσθαι τὸν Ὄσιριν καὶ τὰ πένθεα, καὶ τὰ ὄργια, οὐκ ἐς τὸν Ἄδωνιν, ἀλλ' ἐς τὸν Ὄσιριν πάντα πρήσσειν. ἐρέω δὲ καὶ τάδε πᾶσι δοκέουσι. κεφαλὴν ἑκάστοτε ἔτεος ἐξ Αἰγύπτου ἐς τὴν Βύβλον ἀπικνέεται, πλώουσα τὸν μεταξὺ πλόον, ἑπτὰ ἡμερέων. καὶ μιν οἱ ἄνεμοι φορέουσι θείῃ ναυτιλίῃ. πέφυκε δὲ ἐκδαμᾶν, ἀλλ' ἐς μούνην τὴν Βύβλον ἀπικνέεσθαι. καὶ ἔστι τὸ σύμπαν, θῶυμα. καὶ τοῦτο ἑκάστοτε ἔτεος γίγνεται, τὸ, καὶ ἐμοῦ παρεόντος ἐν Βύβλῳ ἐγένετο. καὶ τὴν κεφαλὴν ἐθησαύρισεν Βυβλίνη. ἔνι δὲ καὶ ἄλλο θῶυμα ἐν τῇ χώρῃ τῇ Βυβλίῃ. ποταμὸς ἐκ δὲ Λιβάνου δρόος, ἐς τὴν ἅλα ἐκδιδοῖ. ὄνομα τῷ ποταμῷ Ἄδωνις

non vidi, ſed & hoc magnum eſt, & vetuſtum. Vidi etiam Bybli, magnum Bybliæ Veneris templum, in quo ritus quoſdam ſacros in Adonidem peragunt: quos ego novi. Nam quod aper in Adonim egit, hoc in ſuo ſolo factum eſſe dicunt: atque in rei memoriam, ſingulis annis verberantur, & lamentantur, rituſque ſacros peragunt, magnique luctus per regionem ipſis indicuntur. Et poſtquam verberandi, & plorandi finis factus eſt, primùm quidem Adonidi tanquam defuncto inferias agunt. Poſtea verò altero die eum vivere fabulantur, & in aërem mittunt, & capita detondent, ut Ægyptii, quum mortuus eſt Apis. Quæcunque autem mulieres tonderi nolunt, talem pœnam exolvunt. Diem unum ad quæſtum corpore faciendum proſtant. Forum autem illud ſolis peregrinis exhibetur: & quod inde mercedis auferunt, hoc Veneri in ſacrificium datur. Sunt autem ex Bybliis nonnulli, qui dicunt apud ſe humatum eſſe Oſirim Ægyptium: luctuſque & ritus hoſce, non Adonidi, ſed Oſiridi omnes fieri: cujus rei dicam unde fidem faciant. Caput unoquoque anno ex Ægypto Byblum defertur, ſeptem diebus, quantum ſpatii ex illa in hanc eſt, enatans: ipſumque venti divina quadam navigatione ferunt: nec uſquam aliò vertitur, ſed ſolam Byblum perfertur: totaque res ea eſt admiranda. Atque id fit quotannis, cumque Bybli eſſem, factum eſt: caputque vidi papyraceum. Porrò etiam alia res admiranda eſt in terra Bybliorum. Fluvius quidam ex Libano monte in mare defertur: fluvio nomen

eſt

ἐπικέαν. ὁ δ' ποταμὸς, ἐκφέρει ἐπὶ αἱμάσσεται. καὶ τὴν χροιὴν ὀλέσας, ἐσπίπτει ἐς τὴν θάλασσαν, καὶ φοινίσσει τὸ πολλὸν καὶ πελάγιον, καὶ σημαίνει τοῖς Βυβλίοις τὰ πένθεα. μυθέονται δ' ὅτι ταυτῃσι τῇσι ἡμέρῃσι, ὁ Ἄδωνις ἀνὰ τὸν Λίβανον πτώσσει. καὶ τὸ αἷμα ἐς τὸ ὕδωρ ἐκχέεται, ἀλλάσσει τὸ ποταμὸν, καὶ τὴν ῥόην τὴν ἐπωνυμίην δίδωσι. ταῦτα μὲν οἱ πολλοὶ λέγουσι. ἐμοὶ δὲ περὶ μὲν Βύβλιον, ἀληθέα δοκέοντα λέγειν, ἑτέρωθι ἀπηγήσιος καὶ πάθεος αἰτίην. ἔλεγε δ' ὧδε. ὁ Ἄδωνις ὁ ποταμὸς ὦ ξεῖνε, διὰ τοῦ Λιβάνου ἔρχεται. ὁ δὲ Λίβανος, χώρῃ ξανθοτάτῃ ἐστὶ. ἄνεμοι ὦν τῇ χρόας σκιόεντι τὰ μέθρα ἐπιφέρουσι, ἐξιόντα ἐς τὰ μάλιστα μεσημβρίνα. ἡ δὲ γῆ μιν, αἱματώδεα ποιῆσαι. καὶ τῶδε δὲ πάθεος τὸ αἷμα, τὸ, λέγουσι, ἀλλ' ἡ χώρη αἰτίη. ὁ μὲν μοι Βύβλιος, τοσαῦτα ἀπηγήσατο. εἰ δὲ ἀτρεκέως ταῦτα ἔλεγε, ἐμοὶ μὲν δοκέει χώρῃ θείη καὶ δὲ ἀνέμου ἡ συμπτυχή. ἀνέβαν δὲ καὶ ἐς τὸν Λίβανον ἐκ Βύβλου, ὁδὸν ἡμέρης, πυθόμενος αὐτόθι ἱρὸν ἀρχαῖον ἱερὸν Ἀφροδίτης ἔμμεναι, τὸ, Κινύρης εἴσατο. καὶ εἶδον τὸ ἱρὸν, καὶ ἀρχαῖον ἐὸν. τάδε μὲν ἔστι τὰ ἐν τῇ Συρίῃ ἀρχαῖα, καὶ μεγάλα ἱερά. τοσούτων δ' ἐόντων, ἐμοὶ δοκέειν, ὧδε τὸ ἐν τῇ ἱρῇ πόλι μεῖζον ἔμμεναι, ἀδὲ νηὸς ἄλλου ἁγιώτερον, ἀδὲ χώρη ἄλλη ἱερωτέρη. ἔνι δὲ καὶ ἔργα ἐν αὐτῷ πολυτελέα, καὶ ἀρχαῖα ἀναθήματα, καὶ πολλὰ θώματα, καὶ ξόανα Θεοπρεπέα. καὶ Θεοὶ δὲ χώρῃ αὐτόθι ἐμφανέες. ἱδρῶτά γε δὴ ὧν πάρεστι τὰ ξόανα, καὶ modum conſpicui. Nam ſtatuæ ſudant, moventur, & oracula edunt,

eſt Adonis. Hic quotannis cruore inficitur, amiſſoque colore in mare delabitur: magnamque pelagi partem cruentat, tempuſque lugendi Bybliis indicat. Fabulantur autem Adonim hiſce diebus in Libano ſauciari, unde in aquam delatus ſanguis: fluvii colorem mutet, eidemque nomen det. Atque hæc quidem vulgo dictitant. Sed vir quidam Byblius, mihi vera dicere viſus, aliam hujus rei cauſam narravit. His verbis. Fluvius hic Adonis, ô hoſpes, per Libanum defertur, cujus terra eſt admodum flava: quam minio ſimillimam, venti vehementes diebus illis exorientes, in fluvium deferunt: eaque facit ut cruentus videatur: ita non ſanguis, quem ajunt, ſed terra hujuſce rei cauſa eſt. Ac Byblius quidem hæc mihi narravit. Quæ ſi vera ſunt, divinus admodum hic venti ortus mihi videtur. Cæterùm ex Byblo in Libanum aſcendi, confecto diei unius itinere, cùm audiviſſem ibi eſſe antiquum Veneris templum, quod Cinyras dedicarat. Quod templum vidi pervetuſtum. Atque hæc quidem in Syria ſunt antiqua & magna templa. Quæ cùm multa ſint, nullum tamen, quantum mihi videtur, majus eo eſt, quod in ſacra civitate habetur, neque etiam ædes alia ſanctior, nec terra magis ſacra. In eo autem ſunt, & pretioſa opera, & antiqua donaria, & mirabilia multa, Deorumque ſtatuæ, Diique ipſis adedunt,

1 Ἱδρῶτά γε] De his imaginum ſudoribus Ioſeph. Scaliger ad Tibullum lib. 2. & Dan. Heynſ. ad Sil. Ital. *Bourd.*

κινέεται, & χρησμηγορέει. καὶ βοὴ ἢ πολλάκις ἐγίνετο ἐν τῷ νηῷ, κλειθέντος δὲ ἱροῦ. καὶ πολλοὶ ἤκουσαν. ναὶ μὰ Δία & ὄλβιοι εἰσί, ἐν τοῖσι ἐγὼ οἶδα, πρῶτόν ἐστι. πολλὰ δὲ αὐτοῖσι ἀπίκεται χρήματα, ἔκ τε Ἀραβίης, & Φοινίκων, & Βαβυλωνίων. καὶ ἄλλα ἐκ Καππαδοκίης. τὰ δὲ, καὶ Κίλικες φέρουσι. τὰ δὲ, Ἀσσύριοι. εἶδον δὲ ἐγὼ & τὰ, ἐν τῷ νηῷ λίθῳ ὑποκείμενα, ἐσθῆτα πολλὴν, καὶ ἄλλα, ὁκόσα ἐς ἄργυρον, ἢ ἐς χρυσὸν ὑποκειται. ἐορτὴ μὲν δὴ, καὶ πανηγύρεις, ὑδαμοῖσι ἄλλοισι ἀνθρώπων τοσίδε ἀποδεδέχαται. ἱστορέοντι δέ μοι ἑτέων πέρι, ὁκόσα τῷ ἱρῷ ἐστι, καὶ τὸν Θεὸν αὐτοῖ, ἣν τινα δοκέουσι, πολλοὶ λόγοι ἐλέγοντο. τὸ, οἱ μὲν, ἔφασαν. οἱ δὲ, ἐμφανέες. οἱ δὲ, κάρτα μυθώδεες. καὶ ἄλλοι, βαρβαρικοί. οἱ μὲν, τοῖσι Ἕλλησι ὁμολογέοντες. τοὺς, ἐγὼ πίνομαι μὲν ἐρέων, δέκεσθαι δὲ οὐδαμῶς. οἱ μὲν οὖν πολλοὶ, Δευκαλίωνα τὸν Σκύθεα τὸν ἱρὸν εἰσιδεῖν λέγουσι. τοῦτον Δευκαλίωνα, ἐπὶ τὸ πολλὸν ὕδωρ ἐχυθῆναι. Δευκαλίωνος δὲ πέρι, λόγοι οὐ Ἕλλησιν ἤκουσαν, τοῖς Ἕλλησιν ἐπ' αὐτῷ λέγουσι. ὁ δὲ μῦθος, ὧδε ἔχει. ἤδε ἡ χύσις, οἱ νῦν ἄνθρωποι, οὐ πρῶτοι ἐγένοντο. ἀλλ' ἐκείνη μὲν ἡ χύσις, πάντες ὤλοντο. ἕτοι δὲ, χύσις δευτέρη εἰσί. τὸ, αὖτις ἐπὶ Δευκαλίωνος ἐς τὴν δὴν ἀπίκετο. ἐκείνων δὲ πέρι τῶν ἀνθρώπων, τάδε μυθέουσι. ὑβρίσαι κάρτα ἐόντες, ἀδέμιστα ἔργα ἔρξασαν. ὅτε μὲν ὅρκια ἐφύλασσον, ὅτε ξείνους ἐδέκοντο, ὅτε ἱκετέων ἠνείχοντο, ἀνὰ ὧν σφίσι ἡ μεγάλη συμφορὴ ἀπίκετο. αὐτίκα ἡ γῆ πολλὸν ὕδωρ ἐκδιδοῖ, καὶ ὄμβροι μεγάλοι ἐγένοντο, καὶ οἱ ποταμοὶ κατέζεσαν μέζονες, καὶ ἡ θάλασσα ἐπὶ πολλὸν ἐδύνατο, & clauſo templo clamor in æde ſæpenumero eſt coortus, quem audivêre multi. Quinetiam in iis quæ novi, præcipuæ ſunt opes. Nam multæ res ipſis afferuntur, ex Arabia, Phœnicibus, & Babyloniis; item aliæ ex Cappadocia, aliaſque Cilices afferunt, alias Aſſyrii. Præterea vidi quæ in æde ſecretò repoſita ſunt, veſtes videlicet multas, & quæcunque in argentum, aurum-ve ſunt converſa. Nam feſta, celebritateſque nullibi gentium tot receperunt. Porrò mihi de annis inquirenti, quot jam ſtetiſſet templum, quamque ipſi Deam eſſe putarent, multa dicebantur: quorum alia erant ſacra, alia manifeſta, alia admodum fabuloſa, alia barbara, alia cum Græcis conſentientia, quæ referam quanquam ea nullatenus probo. Complures igitur Scytham illum Deucalionem, eum puta Deucalionem, cujus temporibus aquarum diluvium fuit, templum hoc conſecraſſe tradunt. Apud Græcos autem, quod illi de Deucalione dicunt, audivi: ſicque ſe habet fabula. Hanc hominum generationem quæ nunc eſt, ab initio nequaquam fuiſſe, ſed eam quæ tum fuit totam interiiſſe. Hos autem homines qui nunc ſunt, ſecundi generis eſſe, quod rurſus à Deucalione in multitudinem excrevit. De illis autem hominibus hæc tradunt: eos cum eſſent admodum contumelioſi: nefaria perpetraſſe juramentum non obſervando, hoſpites non recipiendo, ſupplices non ferendo. Quam ob cauſam in magnam calamitatem incidiſſent: quum terra protinus aquam multam effudit, imbres magni ingruerunt, fluvii majores decurrerunt, atque in tan-

λὸν ἀνίσχη, ἐς ὃ πάντα ὕδωρ ἐγένοντο, καὶ πάντης ὄλοιτο. Δευκαλίωνα δ', μοῦνον ἀνθρώπων ἐλπίδα ἐς γενεὴν δευτέρην, δικαιότητά τε, καὶ εὐσέβειαν εἶναι. ἢ δὲ οἱ σωτηρίη, ἥδε ἐγένετο. λάρνακα μεγάλην, τήν, αὐτὸς ἔχε, ἐς ταύτην ἐσβιβάσας παῖδάς τε, καὶ γυναῖκας ἑωυτοῦ, ἐσέβη. ἐσβαινόντων δέ οἱ, ἀπίκοντο σύες, καὶ ἵπποι, καὶ λεόντων γένεα, καὶ ὄφιες, καὶ ἄλλα, ὁκόσα ἐν γῇ νέμονται πάντα ἐς ζεύγεα. ὁδὸς, πάντα ἐδέκετο. καί μιν οὐκ ἐσίνοντο, ἀλλὰ σφισι μεγάλη διὸς ἔην φιλίη ἐγένετο. καὶ ἐν μιῇ λάρνακι πάντες ἔπλωσαν, ἔστ' τὸ ὕδωρ ἐπεκράτει. τὰ, μὲν Δευκαλίωνος πέρι, Ἕλληνες ἱστορέουσι. τὰ δ' ἀπὸ τούτου, λέγεται λόγος τόδε τις ἐν τῇ ἱρῇ πολλὰ μεγάλως ἀξιος θωυμάσαι, ὅτι ἐν τῇ σφετέρῃ χώρῃ, χάσμα μέγα ἐγένετο, καὶ τὸ σύμπαν ὕδωρ κατεδέξατο. Δευκαλίωνα δ', ἐπὶ τούτῳ ἐγένετο, βωμούς τε ἕδρυσαι, καὶ νηὸν ἐπὶ τῷ χάσματι Ἥρης ἄζιον ἐρήσασθαι. ἐγὼ δ', καὶ τὸ χάσμα εἶδον, καὶ ἔστι τοῦ τοῦ νηοῦ, κάρτα μικρόν. εἰ μὲν γὰρ ἦν πάλαι γε μέγα ἐὸν, νεῶ τοιόνδε ἐγένετο, οὐκ ἂν ἐδυνάσθη. τὸ, δ' ἐγὼ εἶδον, μικρὸν ἐστι. σῆμα δὲ τῆς ἱστορίης, τόδε πρήσσουσι. ὃς ἑκάστου ἔτεος ἐκ θαλάσσης ὕδωρ ἐς τὸν νηὸν ἀπικνέεται. φέρουσι δὲ τοῦτο ἱρέες μοῦνον, ἀλλὰ πᾶσαι Συρίη, καὶ Ἀραβίη, καὶ πέρηθεν οἱ Εὐφρήτεω, πολλοὶ ἄνθρωποι ἐς θάλασσαν ἔρχονται, καὶ πάντες ὕδωρ φέρουσι, τὸ, πρῶτα μὲν ἐν τῇ νηῷ ἐκχέουσι. μετὰ δ', ἐς τὸ χάσμα κατέρχεται, καὶ δέκεται τὸ χάσμα μικρὸν ἐὸν, ὕδατος χρῆμα πολλόν. τὰ, δὲ ποιέοντες, Δευκαλίωνα ἐν τῷ ἱρῷ τόνδε νόμον θεσμὸν λέγουσι, συμφορῆς τε, καὶ ἱμέρου

tantum intumuit mare, ut omnia essent aqua, & omnes perierint. Deucalion autem solus hominum relictus est in secundam generationem, prudentiæ, & pietatis gratia. Servatus autem fuit hoc pacto. Magnam quandam arcam, quam ipse habebat, liberis & uxore in eam impositis, conscendit. Ingredientem sequuti sunt apri, equi, leones, serpentes, & alia quæcunque in terra pascuntur, bina cuncta. Quæ omnia excepit: nec ipsum lædebant: sed magna inter eos divinitus erat concordia: unaque in arca omnes navigarunt, quandiu aqua superavit. Atque hæc quidem de Deucalione Græci tradunt. De iis autem quæ deinceps sequuta sunt, quiddam ab incolis Sacræ civitatis refertur, magna dignum admiratione, nimirum sua in regione factum ingentem hiatum, qui universam aquam absorbuit. Tum Deucalionem aras fecisse, supraque hiatum ædem Iunoni sacram erexisse. Ego verò hiatum illum vidi, qui sub æde admodum est exiguus: verùm nescio fuerit-ne olim magnus nunc verò ejusmodi factus. Is utique quem vidi parvus est. Signum autem quo historiæ huic fidem faciant, hoc peragunt. Bis quotannis ex mari aqua in ædem defertur: quam non sacerdotes modò ferunt, sed tota Syria, & Arabia, & qui trans Euphratem habitant, multi homines ad mare veniunt, indeque omnes aquam afferunt, quam in æde primùm effundunt: deinde ea in hiatum delabitur, ab eo quavis parvo, ingens aquæ copia recipitur. Qui hæc faciunt, Deucalionem eo in templo legem hanc tulisse dicunt, in calamita-

γασίης μνῆμα ἔμμβρυα. ὁ μὲν ὦν ἀρχαῖος αὐτοῖς λόγος ἀμφὶ ταῦτα ἰρὰ, τοιόσδε ἐστί. ἄλλοι δέ, Σεμιράμιος τῆς Βαβυλωνίης, τὴν, δὴ πολλὰ ἔργα ἐν τῇ Ἀσίῃ ἐστὶ, ταύτην τὸν τόνδε τὸν νηὸν εἰσᾶξαι νομίζουσι. ἐστὶ δὲ Ἥρης ἱδρυμένος, ἀλλὰ μητρὸς ἰουνῆς. [1]τὴν, Δερκετὼ ὄνομα. Δερκετὼς δὲ εἶδος ἐν Φοινίκῃ ἐθηησάμην, θῆλυ μὲν ξένον. ἡμισέη μὲν, γυνή. τὸ δὲ ὀκόσον ἐς μηρῶν ἐς ἄκρους πόδας, ἰχθύος ὑπερτείνει. ἡ δὲ ἐν τῇ ἱρῇ πόλῃ, πᾶσα γυνή ἐστι. πίσσες δὲ τοῦ λόγου αὐτοῦσι, ἐν κρέᾳ ἐμφανέες. [2]ἰχθύας, χρῆμα ἱερὸν νομίζουσι, καὶ ἔκητι ἰχθύων ψαύουσι. τὰς ὄρνιθας τὰς μὲν ἄλλας, σιτέονται, ταύτερην δὲ μοῦνον, ἐν σιτέονται, ἀλλὰ σφίσι ἠδὲ ἱρή. τὰ δὲ γιγνόμενα, δοκέει αὐτοῖς ποιέεσθαι, Δερκετοῦς, καὶ Σεμιράμιος εἵνεκα. τὸ μὲν, ὅτι Δερκετὼ μορφὴν ἰχθύος ἔχει. τὸ δὲ, ὅτι τὸ Σεμιράμιος τέλος, ἐς ταύτερην ἀπίκετο. ἐμὲ δὲ ἐγὼ τὸ μὲν νηὸν, ὅτι Σεμιράμιος ἔργόν ἐστι, πίσσα κε δέξαιμι. Δερκετὼς δὲ τὸ ἰρὸν ἔμμβρυα, ἐδαμῶς πείθομαι, ἐπεὶ καὶ παρ' Αἰγυπτίοις ἔνιοί εἰσι, οἳ ἰχθύας ἐν σιτέονται, καὶ τάδε ἐν Δερκετοῦ χαρίζονται. ἔστι δὲ ἄλλος λόγος ἱερὸς, τὸν ἐγὼ σοφὸν ἀνδρὸς ἤκουσα. ὅτι ἡ μὲν Θεὴ, Ῥέη ἐστί. τὸ δὲ ἱρὸν, Ἄττεω ποίημα. Ἄττης δὲ ἦν οὗτος Λυδὸς μὲν ἦν, πρῶτος δὲ τὰ ὄργια τὰ ἐς Ῥέην ἐδιδάξατο. καὶ τὰ, Φρύγες, καὶ Λυδοὶ, καὶ

tis & beneficii monumentum. Quare antiqua apud illos fama de templo, est hujusmodi. Alii autem Babyloniam illam Semiramidem, cujus multa per Asiam extant opera, hoc templum consecrasse putant, non Iunoni, sed matri suæ, cui Derceto fuit nomen. Dercetûs autem imaginem in Phœnicia vidi, spectaculum insolitum. Erat dimidia parte mulier: & quantum à femoribus ad pedes imos protenditur, in piscis caudam desinebat. Sed quæ est in Sacra civitate, tota est mulier. Porrò argumenta quibus huic narrationi fidem faciant, clara non habent. Pisces sacros putant, nec pisces attingunt unquam. Ex avibus, alias quidem edunt, sed solam columbam non edunt, quæ sacra ipsis est. Et quòd hæc ita fiunt, placet ipsis Dercetûs & Semiramidis gratia fieri: hoc quidem, quia Derceto piscis formam habet: illud quia Semiramis ad postremum in columbam versa est. At ego ipsam quidem ædem Semiramidis opus esse, forsan admiserim. Sed Dercetûs sacram esse nequaquam credo: quando & apud Ægyptios nonnulli sunt, qui piscibus non vescuntur, neque id Dercetûs in gratiam faciunt. Fertur autem & alius sermo sacer, quem ego à sapiente viro accepi: scilicet Rheam esse, Deam illam: templum autem Attæ opus. Porrò Attes genere fuit Lydius, primusque sacra in Rheæ honorem, tradidit. Ac quibus Phryges, Lydi,

1 Τὴν Δερκετὼ] Leg. Scal. ad Varr. locum cit. *Bourd.*

2 Ἰχθύας, χρῆμα ἱερὸν νομίζουσι] Et hac de causa piscator Heliodorus cum frustra multoties rete jecisset, huic Deæ suspendit lib. 6. Anth.

Δαίμονι τῇ Συρίῃ μάτην τρίζον Ἡλιόδωρος
Δίκτυον, ἐν πολλῷ τῷ σθένει ἐθηήσατο. *Idem.*

1 Ἄτ-

Σαμοθρᾶκες ἐπιπλέουσι, Ἄττεω πάντα ἔμαθον. ὡς γὰρ μὲν ἡ Ῥέη ἔπαυε, βίᾳ μὲν ἀνδρηίης ἀπεπαύσατο, μορφὴν δὲ ἠλείην ἠμείψατο, καὶ ἐσθῆτα γυναικηίην ἐνεδύσατο. καὶ ἐς πᾶσαν γῆν φοιτέων, ὅρχιά τε ἐπετίλλεε, καὶ τὰ, ἔπαθε ἀπηγέετο, καὶ Ῥέῃ ἠείδε. ἐν τοῖσι, καὶ ἐς Συρίην ἀπίκετο. ὡς δέ οἱ πέρι Εὐφρήτεω ἄνδρωποι, ἔτι αὐτόν, ἔτι ἔρχια ἐδέκηστο, ἐν τῷ δὲ τῷ χώρῳ τὸ ἱρὸν ἐποιήσατο. σημήια δέ ἐστι θεοῦ τὰ πολλὰ ἐς Ῥέην ἀπικέεσθαι. λέοντες γάρ μιν φέρουσι, καὶ τύμπανον ἔχει, καὶ ἐπὶ τῇ κεφαλῇ πυργοφορέει, οἰκηίην Ῥέῃ Λυδοὶ ποιέουσι. ἔλεγε δὲ καὶ Γάλλων πέρι, οἱ εἰσι ἐν τῷ ἱρῷ, ὅτι Γάλλοι Ἥρῃ μὲν ἐδαμᾷ, Ῥέῃ δὲ τύπτονται, καὶ Ἄττεα μιμέονται τὰ, δέ μοι δύσεπιά μὲν δοκέει ἔμμεναι, ἀληθέα δέ, ἔστι δὲ καὶ τοῦτο ἄλλην αἰτίην ἤκουσα πολλὸν πιστοτέρην. ἔνδανε δέ μοι τὰ, λέγουσι δὲ ἱρεῖς τοῖσι Ἕλλησι τὰ πολλὰ ὁμολογέοντες. τὸν μὲν Θεὸν, Ἥρην δοκέοντες, τὸν δ' ἔρρην, Διονύσου δὲ Σεμέλης παῖδα, καὶ δὴ καὶ Διόνυσος ἐς Συρίην ἀπίκετο, κείνην ἐδὼν, τὸν, ἦλθε ἐπ' Αἰθιοπίην, καὶ ἔστι πολλὰ ἐν τῷ ἱρῷ Διονύσου ποιητέα σήματα. ἐν τοῖσι, καὶ ἐσθῆτες βάρβαροι, καὶ λίθοι Ἰνδοὶ, καὶ ἐλεφάντων κέρεα, τὰ Διόνυσον ἐξ Αἰθιόπων ἤνεικε. καὶ φαλλοὶ δέ ἑστᾶσι ἐν τοῖσι προπυλαίοισι δύο κάρτα μεγάλοι. ἐπὶ τοῖσι, ἐπίγραμμα τοιόνδε ἐπιγέγραπται, Τόσσδε φαλλὸς Διόνυσον, Ἥρη μητρυιὴ ἀνέθηκε ἐμοὶ μὲν ὦν, καὶ τάδε ἀρκέει. ἐρέω δὲ καὶ ἄλλο, τί ἐστι ἐν τῷ νηῷ Διονύσου ὄρχιον. Φαλλὸς Ἕλληνες, Διονύσῳ ἐγείρουσι. ἐπὶ τοῖ, καὶ τοιόνδε π

di, Samothraces utuntur, ea omnia ab Atte didicerunt. Postquam enim ipsum castravit Rhea, vitam quidem virilem agere desiit, formam autem fœmininam assumpsit, vestemque muliebrem induit. Atque ita per omnem terram obambulans, sacra passim peragebat, quæque passus esset, narrabat: Rheamque celebrabat. Inter quæ & in Syriam venit: & cùm qui trans Euphratem habitant, neque ipsum, neque sacra reciperent: hoc in solo templum constituit: multaque adsunt signa Deæ, quæ faciunt ut Rhea videatur. Leones enim ipsam ferunt, habetque tympanum, & super capite turrim gestat qualem Rheam Lydi fingunt. Dicebat autem & de Gallis idem, qui in templo sunt Gallos non Iunoni, sed Rheæ castrari, & Atten imitari. Hæc mihi decora quidem videntur, at non vera: siquidem castrationis causam aliam multò fide digniorem audivi. Placent verò mihi hæc quæ de templo dicunt, in quibus cum Græcis consentiunt: Deam quidem Iunonem putantes esse, ipsum autem opus Bacchi Semeles filii. Etenim Bacchus in Syriam venit, eo itinere quo in Æthiopiam est profectus. Multaque in templo sunt indicia, quæ Bacchum authorem comprobant. Inter quæ & vestes barbaræ, & lapilli Indici, & elephantorum cornua, quæ Bacchus attulit ex Æthiopia. Etiam priapi stant in vestibulis, duo admodum magni, quibus inscriptum est hoc epigramma. Hos posui Bacchus tibi Iuno novercа priapos. Ac mihi quidem vel ista sufficiunt. Cæterum aliud quoque dicam, quis sacrorum sit ritus in æde Bacchi. Græci priapos Baccho erigunt: in quibus & tale quiddam portant,

φέρουσι, [1] ἄνδρας μικροὺς ἐκ ξύλου πεποιημένους, μεγάλα αἰδοῖα ἔχοντας. καλέονται δὲ τάδε, νευρόσπαστα. ἔστι δὲ καὶ τόδε ἐν τῷ ἱρῷ. ἐν δεξιᾷ τοῦ νηοῦ, κάθηται σμικρὸς ἀνὴρ χάλκεος, ἔχων αἰδοῖον μέγα. τοσάδε μὲν ἀμφὶ τῶν οἰκιστέων τοῦ ἱροῦ μυθολογέουσι. ἤδη δὲ ἐρέω καὶ τοῦ νηοῦ πέρι, θέσιός τε ὅκως ἐγένετο, καὶ ὅστις μιν ἐποιήσατο. λέγουσι τὸν νηὸν τὸν πρὶν ἐόντα, μὴ ἔμμεναι τὸν τὴν ἀρχὴν γεγενημένον, ἀλλ' ἐκεῖνον μὲν, κατενεχθῆναι χρόνῳ ὕστερον. τὸν δὲ νῦν ἐόντα, Στρατονίκης ἔμμεναι ποίημα, γυναικὸς τοῦ Ἀσσυρίων βασιλῆος. δοκέει δέ μοι ἡ Στρατονίκη ἐκείνη ἔμμεναι, τῆς ὁ πρόγονος ἠράσσατο. τὸν, ἤλεγξε τοῦ ἰητροῦ ἐπινοίη. ὡς γάρ μιν ἡ συμφορὴ κατέλαβε, ἀμηχανέων τῷ κακῷ, αἰσχρῷ δοκέοντι, καθ' ἡσυχίην ἐνόσεε. ἔκειτο δὲ ἀλγέων οὐδέν. καί οἱ ἥ τε χροιὴ πάμπαν ἐτρέπετο, καὶ τὸ σῶμα δι' ἡμέρης ἐμαραίνετο. ὁ δὲ ἰητρὸς, ὡς εἶδέ μιν ἐς οὐδὲν ἐμφανὲς ἀρρωστέοντα, ἔγνω τὴν νοῦσον ἔρωτα ἔμμεναι. ἔρωτος δὲ ἀφανέος πολλὰ σημήια, ὀφθαλμοί τε ἀσθενέες, καὶ φωνὴ, καὶ χροιὴ, καὶ δάκρυα. μαθὼν δὲ ταῦτα, ἐποίεε. χειρὶ μὲν τῇ δεξιῇ εἶχε τοῦ νεηνίσκου τὴν καρδίην, ἐκάλεε δὲ τοὺς ἀνὰ τὴν οἰκίην πάντας. ὁ δὲ, τῶν μὲν ἄλλων ἐσιόντων πάντων, ἐν ἠρεμίῃ μεγάλῃ ἦν. ὡς δὲ ἡ μητρυιὴ ἀπίκετο, τήν τε χροιὴν ἠλλάξατο, καὶ ἱδρώειν ἄρξατο, καὶ τρόμῳ εἴχετο. καὶ ἡ καρδίη ἀνεπάλλετο. τὰ δὲ γινό-

pusillos viros ligneos, magna pudenda habentes. Vocantur autem Neurospasta hæc. Est igitur & hoc in templo illo. In dextra ædis, sedet pusillus vir æneus pudendum magnum habens: ac tantum de illo, quod ad templi conditores attinet, tradunt. Iam verò & de æde dicam, & de situ ejus, deque ejus conditore. Dicunt ædem illam quæ principio fuit, non esse eam quæ nunc est, sed antiquiorem illam successu temporis collapsam esse: hanc autem quæ nunc est, esse Stratonices opus, uxoris Assyriorum regis. Videtur autem mihi Stratonice illa esse, quam privignus amavit, cujus amorem medici industria deprehendit. Cùm enim hæc ægritudo ipsum invasisset, animi dubius ob malum quod turpe videbatur, silentio premens ægrotabat. Iacebat autem nihil dolens: verùm color ejus omnino immutabatur, & corpus in dies marcescebat. Medicus autem ut vidit ipsum morbi nullum præ se ferre manifestum indicium, cognovit eum amore laborare. Amoris autem occulti multa sunt signa, oculi languentes, vox, color, & lachrymæ. Quibus animadversis hoc fecit. Manu dextra tenebat cor adolescentis, eos verò qui in domo erant, omnes vocabat. Ille ingredientibus cæteris omnibus, erat maximè quietus: at noverca veniente, tum demum & colorem mutare, & sudorem emittere incipiebat, & tremore corripiebatur, eique cor subsultabat. Quæ cùm ita fierent, manifesta

amo-

1 Ἄνδρας μικροὺς] Phalli sive Priapi pingebantur nanorum specie, ut monui ad Petron. sequitur mox, μεγάλα αἰδοῖα ἔχοντας, & paulo post ἔχων αἰδοῖον μέγα. sic apud Hesych. νάνος ἐπὶ τῶν μικρῶν, ὡς νάνον καὶ αἰδοῖον ἔχοντα μέγα, οἱ γὰρ νάνοι μεγάλα ἔχουσιν αἰδοῖα. Talis erat pictura Dei hortorum cujus meminit Tzetzes ad Lycophronem vocans eum δυσειδῆ καὶ βαθυαίδοιον lege βαταναίδοιον. Bourd.

1 Ἠλι-

φῶρα ἐμφανέα τῷ ἰητρῷ, τὸν ἔρωτα ἐποίεε. καί μιν ὧδε ἰήσατο. κηλέσας ἐς γερηνίκην τὸ πατέρα, κάρτα ὀρρωδέοντα, ἤδε ἡ νοῦσός ἐφη, τῷ, ὁ παῖς ὅδε ἀρρωστέῃ, ὁ νοῦσος ἔστι, ἀλλὰ ἀδικίη. ὅδε γάρτοι ἀλγέει μὲν οὐδὲν, ἔρως δέ μιν, καὶ φρενοβλαβείη ἔχει. ἐπιθυμέει δὲ, τᾷ, ἀδαμαῦ τοὔξετευ, φιλέων γυναῖκα ἐμὴν, τῷ, ἐγὼ ὔπ μετήσομαι. ὁ μὲν, ὧν τοιῇδε σοφίῃ ἐψεύδετο. οὐδὲ, αὐτίκα ἐλίσσετο, ὡς τε σοφίης, καὶ ἰητρικῆς, μή μοι παῖδα ὀλέσῃς. ὁ γὰρ ἤτέλων ταύτῃ συμφορῇ ἔχετο, ἀλλά οἱ ἡ νοῦσος ἀσυσίη. τῷ, σὺ μηδαμᾶ ζηλοτυπέων, πένθος ἔχειρε πάσῃ βασιληίῃ. μὴ ᾖ ἰητρὸς ἐὼν, φόνον ὑποξεύεις ἰητρεσσῇ. ὁμῶς, ὧδε ἀγνὼς ἐὼν, ἐδέετο. ὁδὲ, μιν αὖτις ἀμείβετο, ἀνόσια ποιέεις, γάμου ἐμοὶ ἀπαιρεόμενος, ἠδὲ ἰητρὸν ἄνδρα βιάμενος. σὺ ᾖ, κῶς ἂν αὐτὸς ἔπρηξας, εἴτι σὴν γυναῖκα ἐπόρεε ἀμεῦ τάδε δδόμενος; ὁ δὲ, ὡς τάδε ἔλεγε, ὡς δεῖ αὐτὸς ἂν κοτε γυναικὸς ἐφείσατο, ὧδε παιδὸς σωτερίης ἐφθόνεε, εἰ καίτοι μητρῆς ἐπιθύμεε. ἐ γὰρ ὁμοίως συμφορῶ ἴμμεναι, γαμετὴν, ἢ παῖδα ὀλίσσειν. ὡς ᾖ τάδε ὁ ἰητρὸς ἤκουσε, τί τοι ἔρχ ἐμὲ λίσσεαι; καὶ γάρτοι σὴν γυναῖκα ποθέῃ. τὰ, ᾖ ἔλεγον ἐγὼ, πάντα ἄλλα ψεύδεα. πείθεται μὲ τετέοισι. καὶ τῷ μὲ παιδὶ, λείπῃ ἐ γυναῖκα, καὶ βασιλήίλν. αὐτὸς ᾖ ἐς τὴν Βαβυλωνίλν χώρλν ἀπίκετο, καὶ πόλιν ἐπὶ τῷ Εὐφρήτῃ ἐπώνυμον ἑωυτῷ ἐποιήσατο. ἔνθά οἱ ἐ ἡ τελευτὴ ἐγγένετο. ὧδε μὲ ὁ ἰητρὸς ἔρωτα ἔσχε τε, καὶ ἰήσατο. ὅδε δὴ ὢν ἡ Στρατονίκη, ἐπὶ τῷ πρώτερῳ ἀνδρὶ συνοικέουσα, ὅναρ τοιόνδε

amoris indicia medico præbebant. Atque ipsum hoc pacto sanavit. Advocato adolescentis patre, qui de filio valdè sollicitus erat: hic morbus, inquit, morbus non est, sed scelus. Nam hic quidem dolore vacat: sed ipsum amor, & vecordia tenet: eaque expetit quæ neutiquam consequetur; siquidem amat uxorem meam; quam ipsi non sum concessurus. Itaque is istiusmodi prudentia mentiebatur: at pater illico supplicavit, per prudentiam, & medicinam tuam, filium mihi ne perdas. Non enim sua sponte hoc malo tenetur: sed hic morbus invito illi accidit. Quare tu ne per zelotypiam toti regno luctum excites: neque medicus cùm sis, arti medicæ fis author cædis. Ita ignarus ille, precabatur. Sed medicus, denuo respondit, nefaria moliris, quum mihi conjugem adimere, & medico vim inferre vis. Tu verò quid faceres, siquis uxoris tuæ desiderio teneretur, quando hæc à me postulas? Tum ille ad hæc respondit, fore ut neque conjugi parceret, neque filio salutem invideret, etiamsi novercam expeteret. Neque enim parem esse jacturam, uxorem, aut filium amittere. Quibus auditis medicus, quid me rogas? inquit. Etenim tuam uxorem expetit: & quæ tibi dicebam modò, falsa erant omnia. His itaque pater adducitur, ac filio conjugem relinquit, & regnum. Ipse verò in Babylonicam regionem se contulit, urbemque supra Euphratem sibi cognominem condidit, ubi diem obiit. Hoc pacto Medicus amorem cognovit, & curavit. Straronice verò hæc cum adhuc priori marito cohabitaret, somnium tale vidit. Visa est ei

ἐθησαυρισατο, ὡς μὲν ἡ Ἥρη ἐκέλευε, ἐχαιρεν οἱ τὸ τῇ ἱρῇ πόλει νηόν. εἰ δ' ἀπειθήσει, πολλὰ οἱ, καὶ κακὰ ἀπείλει. ἠδὲ, τὰ μὲν πρῶτα, ἠθελεμίλων ὥρην ἐποιεῖτο. μὴ δ', ὡς μὲν μεγάλη νοῦσος ἔλαβε, πρὶν τε ἀνδρὶ τῶν ὄψιν ἀπηγήσατο, καὶ τῶν Ἥρην ἐλάσκεσθε, καὶ φησιν τὸ νηὸν ὑποδέξασθαι. καὶ αὐτίκα ὑγιὴς γενομένην, ὁ ἀνὴρ ἐς τὴν ἱρὴν πόλιν ἔπεμπε. σπεύδει δὲ οἱ, καὶ χρήματα, καὶ φαιτῶν πολλῶν. τὰς δὲ, καὶ ἐς ἀσφαλὲς εἵνεκα. κελεύσας δὲ πινα τῶν ἑαυτῦ φίλων νεανίην, κέρτε κάλον, τὴν, ὄνομα ᾧ Κομβάβῳ. ἐγὼ τοι ἔφη ὦ Κομβάβε, ἐθέλον εἰσπαι, φιλέω τε μάλιστα φίλων ἐμῶν, καὶ πάμπαν ἐπαινέω σοφίης τε, καὶ εὐνοίης τῆς ἐς ἡμέας, τῶν δὴ ἐπιδέξαο. νῦν δέ μοι χρεὼ μεγάλης πίστεως. τὴν, ὅτι θέλω γυναικὶ ἐμῇ ἑπόμενον, ἔργον τέ μοι ἐπιτελέσαι, καὶ ἱρὰ τελέσαι, καὶ φαιδρὴς ἐπικρατέειν. σοὶ δ' ἀπικρεμάω, ἐξ ἡμέων τιμὴ μεγάλη ἔσει. ὡς δ' τάδε, ὁ Κομβάβος αὐτίκα λίσσετο, πολλὰ λιπαρέων μή μιν σκέπτεσθαι, μὴ δ' πεσεῖν οἱ τὰ πολλὰ ἑαυτῦ μέζονα χρήματα, καὶ γυναῖκα, καὶ ἔργον ἱερόν. τὰ, δ' ὀρρώδεε, μή κοτέ οἱ ζηλοτυπίη χρόνῳ ὑστέρῳ ἐς τὴν Στρατονίκην γένοιτο, τῶν, μὴν ἀπάξειν ἔμελλε. ὡς δ' ὐδαμᾶ ἐπείθετο, οὐδὲ, ἱκεσίης δευτέρης ἅπτεται, δῶναί οἱ χρόνον ἐπὶ ἡμερέων. μὴ δὲ, ἀποσκίλαι μιν τελέσαντα τὴν, μάλιστα ἐδέετο. τυχὼν δὲ ῥηιδίως, ἐς τ' ἑαυτῦ οἶκον ἀπικνέεται. καὶ πεσὼν χαμάζε, τοιάδε ὠδύρετο. ὦ δείλαιε, τί μοι ταῦτης τῆς πίστεως; τί δέ μοι οὐδὲ, τὸ τέλος ἤδη δέρκομαι; νέος μὲν ἐγὼ, καὶ Iuno iubere, ædem illam in Sacra civitate ſibi extruere, & ſi non pareret, ipſi mala multa comminari. Cujus ſomnii primùm nullam rationem habebat. Poſtea verò, cum gravis morbus ipſam corripuiſſet, viro viſionem narravit, Iunonem placare cœpit, ædemque illam promiſit ſe conditurum. Ac ſtatim ubi convaluit, maritus ipſam in Sacram civitatem miſit, cumque ipſa pecunias & magnum exercitum, partim ædificandi cauſa, partim ſecuritatis gratia. Vocato autem quodam ex amicis ſuis, juvene admodum formoſo, cui nomen erat Combabo: Ego te, inquit, Combabe ut pote probum, amicorum omnium diligo maximè: & cùm ob prudentiam, tum ob tuam erga me benevolentiam, quam & præſtitiſti, omnino laudo. In præſentia autem mihi eſt opus magna fide: quare volo ut tu cum uxore mea profectus, ædificium abſolvas, & ſacra peragas, & exercitui præſis. Poſtquam autem redieris, magnum à nobis honorem conſequêre. Tum protinus obſecravit Combabus multis precibus ne ſe mitteret, nec pecunias ſuis facultatibus multò majores crederet, nec uxorem, opuſque ſacrum. Timebat autem ne zelotypia tandem ſibi erga Stratonicen pareretur, ut quam ſolus inde abducturus erat: Verùm ubi nequaquam fuit permotus. Hic ſecundò ſupplicavit, ut ſibi ſpatium ſeptem dierum permitteret, ac deinde ablegaret, ubi res maximè neceſſarias peregiſſet. Quo facilè impetrato, domum ſuam abit, & procidens in terram: his verbis lamentabatur. O me miſerum! quo mihi hæc fides? quo mihi hoc iter, cujus exitum jam video? Iuvenis ego

γυναικὶ κραλῇ ἔψομαι. τὸ, δέ μοι μεγάλη συμφορὴ ἔστηκε, εἰ μὴ ἔγωγε πᾶσαν αἰτίην κραιῶ ἀποθήσομαι. τῷ, με χρὴν μέγα ἔργον ἀποτελέσαι, τό, μοι πάντα φόβον ἐήσει. τάδε εἰπὼν, ἀτελέα ἑωυτὸν ἐποίεε. καὶ παιδὸς τὰ αἰδοῖα, ἐς ἀγγήϊον μικρὸν κατέθετο. σμύρνῃ τε ἄμμε, καὶ μέλιτι, καὶ ἄλλοισι θυώμασι, καὶ ἔπεσι τοιοῖσδε, σφρηγίδι τῷδε, ἐφόρεε, σημηνάμενος τὸ τρωῦμα ἐῆτο. μετὰ δὲ, ὡς μιν ὁδοιπορέειν ἐδύκεε, ἀπικόμενος ἐς τὸ βασιλῆος, πολλῶν παρεόντων, δίδοῖ τὸ ἄμμα τὸ ἀσῆγήϊον, καὶ λέγει ὧδε. ὦ δέσποτα, τὸ, δέ μοι μέγα κειμήλιον ἐν τοῖσι οἰκίοισι ἀπεκέατο, τὸ, ἐγὼ κάρτα ἐπόθεον. νῦν δὲ, ἐπεὶ μεγάλην ὁδὸν ἔρχομαι, σοὶ τόδε θήσομαι. σὺ δέ μοι ἀσφαλέως ἔχειν. τόδε γάρ μοι χρυσοῦ βέλτερον. τόδε μοι ψυχῆς ἐμῆς ἀνάξιον. εὖτ' ἂν δὲ ἀπίκωμαι, σῶον αὖτις ἀπίσομαι. ὁδὲ, δεξάμενος, ἑτέρῃ σφρηγίδι ἐσημαίνετο, καὶ τοῖσι παιδίοισι φρουρέειν ἐνετείλατο. Κομβάβῳ μὲν ὧν, τοιαυτοῦδε ἀσφαλέα ὁδὸν ἤνυε. ἀπικόμενοι δὲ ἐς τὴν ἱρὴν πόλιν, ἀπῳδέῃ τῇ νηὶ οἰκοδόμεον. καί σφισι τρία ἔτεα ἐν τῷ ἔργῳ ἐξεγένετο. ἐν τοῖσι ἀπέβαινε τά, ὡς ὁ Κομβάβος ἀρρώδεε. ἡ Στρατονίκη γὰρ χρόνον ἐπὶ πολλὸν συνόντα μιν, ποθέειν ἄρχατο. μετὰ δὲ οἱ, καὶ κάρτα ἐπεμήνατο. καὶ λέγουσι οἱ ἐν τῇ ἱρῇ πόλι τῇδε Ἥρην τυτέων αἰτίην ἐθέλουσαν γηύαι, Κομβάβου ἐόντα, λαθέειν μηδαμᾶ Στρατονίκην δὲ πᾶσαι, ὅτι ἐ ῥηϊδίως τὸν νηὸν ὑπέχετο. ἠδὲ, τὰ μὲν πρῶτα ἐσωφρόνεε, καὶ τῷ νέῳ ἔκρυπτε. ὡς δέ οἱ τὸ κακὸν μέζον ἠυξάνετο, ἐς ἐμφανὲς ἐτύχθη. κλαίουσά τε δι' ἡμέρης, καὶ Κομβάβου ἀ-

ego ſum, & cum muliere formoſa proficiſcar: magnamque in calamitatem incidam, niſi omnem mali cauſam amoveam. Quare opus eſt ut magnum peragam facinus, quo metus hic omnis curetur. Hæc fatus, mancum ſe reddidit amputatis virilibus, quæ in vaſculo recondit, cum myrrha, melle, aliiſque odoramentis: poſtea cùm illud obſignaſſet annulo, quem geſtare ſolebat, vulnus curabat. Porrò cùm ſibi proficiſcendum judicaret, ad regem venit, cui præſentibus multis cùm dat vaſculum, tum hæc dicit: Hoc ego vaſculum, Domine inter pretioſiſſima domi repoſitum habui, idque in primis amabam. Nunc autem quando magnum iter ingredior, hoc apud te deponam. Tu verò tutò ſerva, nam hoc auro potius mihi eſt, pariſque cum animo pretii duco. Et poſtquam rediero, ſalvum recipiam. Tum ille acceptum altero annulo obſignavit: & quæſtoribus ſervandum tradidit. Itaque Combabus exinde iter peragebat. Et cùm ad Sacram civitatem veniſſent, ædem diligenter extruxerunt, & in opere tres annos exegerunt. Interim ea evenêre quæ metuebat Combabus. Nam Stratonice cum eo diu converſata, eum amare cœpit, mox etiam ejus amore inſaniit. Et ajunt, qui Sacram civitatem incolunt, Iunonem harum rerum ultro fuiſſe cauſam: ut non lateret Combabi probitas, utque Stratonicen ulciſceretur, quòd ædem non facilè promiſiſſet. Hæc autem principio quidem temperans erat, morbumque celabat, verùm ubi malum hoc factum eſt majus quàm ut ſilentio tegi poſſet; palam conficiebatur, interdiu flebat, & Combabum

accer-

σκηλέστο. καὶ οἱ πάντα Κομβάβος ἦν. πέλος δ', ἀμηχανέσα τῇ συμφορᾷ, δύσπεπία ἱκεσίλω ἐδίζετο. ἔδοκε μὲν ὧν τ' ἔρωτα ὁμολογέειν ἐφυλάσσετο, αὐτὴ δ' ἐπιχειρέειν ἠδέλετο. ἐπιοεὶ ὧν τοιάδε. οἶνος ἐωυτλὼ μεθύσσεσα, ἐς λόγως οἱ ἐλθεῖν. ἅμα δ' οἶνῳ ἐσιόντι, παῤῥησίη ἐσέρχεται, καὶ ἡ ἀπατυχίη ἀκέρδεα αἰσχρὴ, ἀλλὰ τ' πεπεσομένων ἔπεσε ἐς ἀγνοίην ἀπαχαρές. ὡς δέ οἱ ἐδόκεε, καὶ ἐποίεε τωῦτο. καὶ ἐπεὶ ἐκ δείπνου ἐγγύοθε, ἀπικνεομένη ἐς τὰ οἰκήια, ἐν τοῖσι Κομβάβος, αὐλίζετο, λύσασθέ τε, καὶ γόνων ἅπτεθε, καὶ τ' ἔρωτα ὁμολόγεε. ὁ δ', τόν τε λόγον ἀπηνέως ἀπεδέκετο καὶ τὸ ἔργον ἀπείνεθε, καί οἱ τὼ μέγα ἐνεκάλεε. ἀπειλήσης δ' μέγα τ κακὸν ἐωυτλὼ ἐρέασεσθαι, δείσας, πάντα οἱ λόγον ἐξέφηνε, ὡς πᾶσαν τλὼ ἐωυτῆ πεῖραν ἀπαγήσατο, καὶ τ' ἔργον ἐς ἐμφανὲς ἔνεικε. ἰδοῦσα δ' ἡ Στρατονίκη, τὸ, ὅσσον ἔλπετο, μανίης μὲν ὕπο ἐνείνης ἔχετο, ἔρωτος δ' ἠδαμᾷ ἐλήθε, ἀλλὰ πάντα οἱ σωνέσα, τωύτλω τῷ δαιμονίλω ἐποιέετο ἔρωτος ἀπῄκτοιο. ἔτι δ' ἔρως ἔτος οὐ πρὶ ἐξῆ πόλῳ, καὶ ἔτι νῦν γίγνεθ'. γυναῖκες Γάλλων ἐπεθυμέεσι, καὶ γυναιξὶ Γάλλοι ἐπιμαίνονθ'. ζηλοτυπέῃ δ' οὐδείς, ἀλλά σφισι τὸ χρῆμα κάρτα ἱερὸν νομίζεται. τέ, οἱ ἂν ἐν τῇ ἱρῇ πόλῳ, ἁμφὶ τλὼ Στρατονίκλω, οὐδαμᾷ τ' βασιλῆα λέληθε, ἀλλὰ πολλοὶ ἀπικνεόμενοι κατηγόρεον, καὶ τὰ μυσερὰ ἀπηγέοντο. ἐπὶ τοῖσι πεφρασμένοισι, ἐξ ἀτελέος δ' ἔργω, Κομβάβου μετεκάλεε. ἄλλοι δ' λέγεσι λόγον ἔτι ἀληθέα. τλὼ Στρατονίκλω, ἐπειδὴ ἀπέτυχε τ', ἐδόκεσε, ἐωυτλὼ γράψασα ἐς τ' ἄνδρα, δ' accerſebat, eique omnia Combabus erat. Tandem cùm nullo pacto malum hoc curare poſſet: honeſtâ compellandi rationem quærebat. Itaque cùm alii amorem confiteri caveret, eum verò aggredi ipſa vereretur: iſtud excogitavit: ut vino inebriata cum ipſo in colloquium veniret. Pariter autem cum vino ingrediente, & loquendi fiducia accedit: nec admodum turpe eſt non impetraſſe, ſed eorum quæ aguntur ſingula oblivioni traduntur. Vt autem viſum eſt, ita quoque fecit. Poſtquam ex cœna egreſſi ſunt, ad ædes in quibus Combabus divertebatur, ſupplicabat, & genua prenſabat, amoremque fatebatur. Ille autem orationem ejus ægrè admittebat, ipſumque opus detrectabat, eique temulentiam objiciebat. At cùm illa magnum quoddam malum ſibimet illaturam minaretur, adductus metu rem totam patefecit, & quicquid à ſe ipſo paſſus effet, enarravit, ipſumque opus in lucem protulit. Stratonice iis viſis quæ nunquam futura putaſſet, à furore quidem illo ita in præſens deſtitit, amoris autem haudquaquam oblita eſt: ſed perpetua converſatione cum illo, ita infectum amorem ſolabatur. Hic amor eſt in Sacra civitate, & etiamnum durat. Mulieres Gallos quidem concupiſcunt, & mulieres Galli depereunt: nec zelotypus quiſquam eſt, at res valdè ſacra cenſetur. Enimverò hæc quæ Stratonice in Sacra urbe faciebat, regem nequaquam latuerunt. Sed complures venientes accuſabant illos, & quæ fierent, commemorabant. Hæc ægrè ferens, quanvis re infecta, Combabum revocavit. Alii verò falſo narrant, Stratonicen, poſtquam rogata non potuiſſet conſequi, literis ad virum

Κομβάβε κατηγορέειν, πείρην οἱ ἐπικαλέοντα. ἡ τὸ, Ἕλληνες Σθενεβοίνῃ πέρι λέγουσι, καὶ Φαίδρης τ' Κνωσσίης, ταυτὶ δ' Ἀσσύριοι ἐς Στρατονίκην μυθολογέουσι. ἐγὼ μὲν ὦν οὐδὲ Σθενεβοίνην πείσομαι, οὐδὲ Φαίδρην, τοιάδε ἐπιτελέσαι, εἰ τὸν Ἱππόλυτον ἀτρεκέως ἐπόθεε Φαίδρη. ἀλλὰ τά μοι, ἐχέτω ὅκως δ' ἐχρῆν. ὡς δὲ ἡ ἀγελείη ἐς τὸν Ἰρὴν πόλιν ἀπίκετο, ἔγνω τε ὁ Κομβάβῳ τὸν αἰτίην, ἱρεσίων τε ἤιε, ὅτι οἱ ἡ ἀπολογίη οἴκοι ἐλίπετο. καί μιν ἐλθόντα, ὁ βασιλεὺς αὐτίκα μὲν ἔδησέ τε, καὶ ἐν φρουρῇ ἔχε. μετὰ δὲ, παρεόντων οἱ τῶν φίλων, τοῖ, καὶ τότε παρεμπομένῳ τῷ Κομβάβῳ παρεζώννυντο, ἀθρόαν ἐς μέσον, κατηγορέειν ἄρχετο. καί οἱ μοιχήν τε, καὶ ἀκολασίην πρὸς ἔφερε. κρεῖσσον δ' εἶναι παῖδα, πίστιν τε, καὶ φιλίην ἀνακαλέετο, λέγων τελεστὰ Κομβάβου ἀδικέειν, μοιχάν τε ἐόντα, καὶ ἐς πίστιν ὑβρίσαντα, καὶ ἐς Θεὸν ἀσεβέοντα. τὰ δὴ τῷ ἔργῳ τοιάδε ἔπραξε. πολλοὶ δὲ παρεστῶτες, ἤλεγχον, ὅτι ἀναφανδὸν σφέας ἀλλήλοισι συνεύοντας, εἶδον. πᾶσι δὲ τέλος, ἐδόκεε αὐτίκα θνήσκειν Κομβάβεον, θανάτου ἄξια ἐργασάμενον. ὁδὲ, τέως μὲν ἐσήκεε, λέγων οὐδέν. ἐπεὶ δὲ ἤδη ἐς τὸν φόνον ἦγετο, φθέγξατό τε, καὶ τὸ κειμήλιον ἔπεε, λέγων, ὡς ἀναιρεῖ μιν οὐχ ὑβρεϊ, οὐδὲ γάμων εἵνεκα, ἀλλὰ ἐκείνων ἐπιθυμέων, τά, οἱ ἀπίων παρεθήκατο. ὡς δὲ τάδε ὁ βασιλεὺς καλέσας τὸν πεμπτὸν, ἐκέλευε ἐκεῖνα τὰ οἱ φρουρέειν ἔδωκε. ὡς δὲ ἔνεικε, λύσας τὸν σφρηγῖδα ὁ Κομβάβου, τά, τε ἐνεόντα ἐπέδειξε, καὶ ἑωυτὸν οἷα ἐπεπόνθεε. ἔλεξέ τε, ὦ βασιλεῦ, τά, δέ τοι

virum ſcriptis, Combabum accuſaſſe, tanquam qui ipſam ad ſtuprum ſollicitaſſet. Et quod Græci de Sthenebœa dicunt, déque Phædra Cnoſſia, idem & Aſſyrii de Stratonica fabulantur. At credo neque Sthenebœam, neque Phædram, talia perpetraſſe, ſi Hippolytum Phædra verè concupiſcebat. Sed hæc ita ſe habeant, ut acciderunt. Cæterùm ubi nuntius ad Sacram civitatem pervenit, & accuſationem cognovit Combabus, animo confidenti abiit, quia domi defenſionem reliquerat. Eum reducem rex in vincula protinus conjecit, & in cuſtodia tenuit. Poſtea præſentibus amicis qui adfuerant cùm mitteretur Combabus, illum adductum in medium accuſare cœpit, eique adulterium, & intemperantiam objecit. Et graviter admodum commotus, fidemque & amicitiam appellabat, dicens, Combabum triplicem injuriam intuliſſe, ut qui adulterium commiſiſſet, fidem violaſſet, & in Deam impius fuiſſet, cujus in opere talia perpetraſſet. Multi verò qui aderant, coarguebant ipſum quòd manifeſtè ipſos congredientes vidiſſent. Poſtremò videbatur omnibus Combabus morte mox afficiendus, ut qui capitalia peregiſſet. Ille verò ſtabat hactenus, nihil dicens. Sed cùm ad ſupplicium duceretur, tum demum loqui cœpit, & depoſitum popoſcit, dicens ſe non contumeliæ nuptiis illatæ cauſa neci à rege dari, ſed quòd ea retinere cuperet, quæ abiens apud to quæſtore rex, ea juſſit afferre, quæ ipſi cuſtodienda dederat. Quibus allatis, reſignato ſigillo Combabus, ea quæ inerant monſtravit, & quæ ipſe à ſe paſſus fuiſſet, expoſuit, dixitque, O rex

ego

ἐγὼ ὀρρωδέων, εἴ τέ με ταύτῃλω ὁδὸν ἔπεμπες, ἀέκων ἦιον. ἢ ἐπεί με ἀναγκαίη μεγάλη ὁμὸν σέο κατέλαβε, τοιάδε ἐπετέλεσα, ἐθελὰ μὲν ἐς δεσπότεα, ἐμοὶ δὲ οὐκ εὐτυχέα. τοιόσδε μὲν τοι ἐὼν, ἀνδρὸς ἐπ' ἀδικίην ἐγκαλέομαι. ὁ δὲ, ὡς τάδε ἤκουσε, ὠδύσατό τε μιν, καὶ δακρύσας, ἅμα εἶπε, ὦ Κομβάβε, τί μέγα κακὸν εἰργάσω; τί δὲ σαυτὸν ὧδε ἀεικέλιον ἔργον μέν ἀνδρῶν ἐπῆξας; τὸ, καὶ παμπαν ἐπαινέω. ὦ χείτλιε, ὃς τοιάδε ἔτλης, οἷα μήτε σὲ παθέειν, μήτε ἐμὲ ἰδέειν ὤφελε. εἰ γάρ μοι τυύτης ἀπλοχίης ἔδεε. ἀλλ' ἐπεὶ δαίμων τοιάδε ἔτελε, πρῶτα μὲν σοὶ, τίσις ἐξ ἡμέων ἔσσεται, αὐτέων συκοφαντέων ὁ θάνατος. μὴ ὄ, μεγάλη δωρεὴ ἀπίξεται, χρυσός τε πολλὸς, καὶ ἄρματα ἄπλετα, καὶ ἐσθῆτες Ἀσσυρίαι, καὶ ἵπποι βασιλήιοι. ἀπίξεαι δὲ παρ' ἡμέας ἀνὰ ἔσχατον. ἐδέ τις ἀπέρξει σε ἡμετέρης ὄψιος, εἰσί γυναικὶ ὁμὰ συνάζωμαι. τάδε εἰπὲ τε ἅμα, καὶ ἐποίεε. καὶ οἱ μὲν, αὐτίκα ἐς φόνον ἔγοντο. τῷ, δὲ τὰ δῶρα ἐδέδοτο, καὶ ἡ φιλίη μέζον ἐμηχάνεε. ἐδόκεε δὲ ἐόντες ἐπ' Ἀσσυρέων, Κομβάβῳ σοφίην, καὶ εὐδαιμονίην εἶκελον. μὴ δὲ, αἰτησάμενον σπατελέσαι τὰ λείποντα τῷ νηῷ, ἀπέλεα γάρ μιν ἀπολέλοιπε, αὖτις ἐπέμπετο. καὶ τὸν τε νηὸν ἐξετέλεσε, καὶ τὸ λοιπὸν, αὐτῷ ἔμιμε. ἔδωκε δέ οἱ ὁ βασιλεὺς ὀρεστῆς τε, καὶ ὑσεργασίης ἕνεκα, ἐν τῷ ἱρῷ ἑστάναι χάλκεον. καὶ ἔστι ἐς πιμῶ ἐν τῷ ἱρῷ Κομβάβου χάλκεον, Ἑρμοκλέος ἔργον Ῥοδίου ποίημα. μορφὴν μὲν, ὁκοίη γυνή. ἐσθῆτα δὲ, ἀνδρήιην ἔχει. λέγεται δὲ ἔτι φίλων

ego ista veritus, quum me ad hoc iter mitteres, invitus ibam: at postquam magna necessitate à te compulsus fui, talia feci, utilia quidem domino, sed mihi non fœlicia. At verò talis cùm sim, in viri crimen adducor. Quibus obstupefactus rex, cùm ipsum est amplexatus, tum lachrymabundus simul dixit: O Combabe, cur magnum hoc malum commisisti? cur teipsum solus virorum tam indigno facinore deformasti? quæ nequaquam probo. O infœlix! qui talia sustinuisti, qualia utinam neque tu esses perpessus, neque ego vidissem: neque enim ista defensione mihi opus erat. At siquidem Deus ita voluit, primùm quidem, tibi ultio à nobis erit, mors videlicet ipsorum sycophantarum. Postea donum ingens tibi obveniet, aurum multum, argentum immensum, Assyriæ vestes, & equi regii. Ad nos venies non vocatus, neque te quisquam à nostro conspectu arcebit, non si cum uxore concumbam. Hæc dixit pariter, & fecit. Atque illi quidem ad supplicium ducti sunt: huic verò data dona, auctaque amicitia. Nec jam amplius Assyriorum quisquam, cùm sapientia, tum fœlicitate videbatur similis esse Combabo. Postea verò cùm postulasset, ut sibi liceret ædem quantum ejus reliquum erat, absolvere (eam enim reliquerat imperfectam) rursum missus est: ac ædem perfecit, ibique reliquum vitæ tempus remansit. Dedit autem illi rex, cùm virtutis, tum beneficentiæ causa, ut æreus in templo statueretur: atque honoris gratia Combabus in templo stat æreus, Hermoclis Rhodii opus: forma quidem mulieri similis, vestitum autem virilem gerens. Feruntur & illius amici

τὰς μάλιστα οἱ δυνατοὶ τῶν, ἐς ὧν Δημυδίην ἔ πάθος, χρηναίην ἐλεᾶν ἐ συμφορῆς. ἔτεμον δ' ἑωυτὰς, καὶ δίκαιον τὸν ὡυτὸν σφέων διατέσσαρο. ἄλλοι δὲ ἱερολογέουσι ἐπὶ τῷ πρήγματι, λέγοντες, ὡς ἡ Ἥρη φιλέοντι Κομβάβου, πολλοῖσι τῶν τοιῶν ἐπὶ νόον ἔβαλλε, ὅκως μὴ μοῦνον ἐπὶ τῇ ἀναιδηίῃ λυπέοιτο. τὸ δὲ ἔθος τῶτο, ἐπειδὴ ἅπαξ ἐγένετο, ἔτι νῦν μένει. καὶ πολλοὶ ἐκόντες ἔτεον ἐν τῷ ἱρῷ τάμνονται, καὶ θηλύνονται, εἶτα Κομβάβου παραμυθεόμενοι, εἶτα ἐ Ἥρῃ χαριζεόμενοι. τάμνονται δ' ὧν. ἐσθῆτα δὲ οὐδὲ ὧν ἔτι ἐν ἀνδρηίῃ ἔχουσι, ἀλλὰ ἐ ἐσθῆτά τε γυναικηίην φορέουσι, καὶ ἔργα γυναικῶν ἐπιτελέουσι. ὡς δὲ ἐγὼ ἔκουσι, ἀνακέαται ἐ τοῖσιν ἐς Κομβάβου ἡ αἰτίη. σωφρονέοντες γάρ οἱ ἐ τάδε. ξείνη γυνὴ ἐς πανήγυριν ἀπικομένη, ἐδόκεε καλόντε ὄντα, καὶ ἐσθῆτα ἐπ' ἀνδρηίῳ ἔχοντα, ἔρωτι μεγάλῳ ἔσχετο. μὴ δ', μαθοῦσα ἀπέλεα ἐόντα, ἑωυτῇ διεργάσατο. ἐπὶ τοῖσι Κομβάβος ἀθυμέων ὅτι οἱ ἀτυχέως τὰ ἐς Ἀφροδίτην ἔχει, ἐδόκεε γυναικηίῳ σχεδύσεσθαι, ὅκως μηκέτι ἑτέρῃ γυνὴ ἴσα ἐξαπατέοιτο, ἤδε αἰτίη Γάλλοισι γυναῖκα μὴ μιγῆναι. Κομβάβῳ μὲν μοι πέρι, τοσάδε εἰρήσθω. Γάλλων δ' αὖτις ἐγὼ λόγῳ ὑστέρῳ μεμνήσομαι, τομῆς τε αὐτέων, ὅκως τάμνονται, καὶ πηφῆς, ὁκοίη γίνεται, καὶ ὅτου εἵνεκα ἐς τὸ ἱρὸν οὐκ ἐσέρχονται. πρότερον δέ μοι ὑμῖν εἰπεῖν θέσιός τε πέρι καὶ νηοῦ, καὶ μεγάθεος. καὶ δὴ πέρι. ὁ μὲν χῶρος αὐτὸς, ἐν τῷ, τὸ ἱρὸν ἵδρυται, λόφος ἐστι. κέαται δ' κατὰ μέσον μάλιστα τὴν πόλιν. καὶ οἱ τεῖχεα δυὰ περιέχουσι. τὸ δ' ἔτι ἐχέων, τὸ μὲν, ἀρ-

amici qui erga ipsum maxima benevolentia fuerunt affecti, in solatium ejus quod ille passus fuit, ejusdem affectionis societatem sibi elegisse. Nam & se ipsos castrarunt, eandemque illi vitæ rationem iniverunt. Alii verò factum hoc inter sacra referunt, dicentes, Iunonem cùm amaret Combabum, multos ad se castrandum impulisse, ne solus ille lugeret quòd eviratus esset. Quæ consuetudo ex quo cœpit, etiamnum manet: & multi quotannis hoc in templo castrantur, & evirantur, sive Combabum consolantes, sive Iunoni gratificantes. Quare castrantur, nec virilem vestitum amplius habent: sed & vestes muliebres gerunt & muliebriæ opera conficiunt. Cæterùm, ut audivi, horum causa ad Combabum refertur. Nam illi etiam hoc accidisse traditur. Peregrina quædam mulier ad celebritatem veniens, cùm videret illum & formosum, & veste virili amictum, magno amore capta est. Postea verò cum spadonem esse cognovisset, sibi ipsi mortem conscivit. Ob quæ Combabus mœrore affectus, quòd in rebus venereis esset infœlix, vestem muliebrem induit, ne qua mulier posthac eodem pacto deciperetur. Quæ causa est cur Galli vestem muliebrem sumunt. Ac de Combabo quidem hæc dicta sint. De Gallis autem in sequentibus mentionem faciam, de ipsorum castratione, quomodo execentur, & de sepultura, quali sepeliantur, & cur in templum non ingrediantur. Sed priùs fert animus de situ & magnitudine ædis dicere: & dicam videlicet. Locus quidem in quo situm est templum, collis est. Collocatum autem est in media civitate, cingiturque muro duplici, quorum alter

χαῖον. τὸ μὲν, ὃ πολλῶν ἡμῖν πρεσβύτερον. τὰ δὲ προπύλαια τοῦ ἱροῦ, εἰς ἄνεμον βορέην ἀνακέκλινται, μεγάθεϊ ὅσον τι ἑκατὸν ὀργυιέων. ἐν τούτοισι τοῖσι προπυλαίοισι, καὶ οἱ φαλλοὶ ἑστᾶσι, τοὺς, Διόνυσος ἐστήσατο. [1]ἡλικίην δὲ οἵδε. τρηκοσίων ὀργυιέων. ἐς τούτων τὸν ἕνα φαλλὸν, ἀνὴρ ἑκάστῳ ἔτεϊ δὶς ἀνέρχεται, οἰκέῃ τε ἐν ἄκρῳ τῷ φαλλῷ χρόνον ἑπτὰ ἡμερέων. αἰτίη δὲ οἱ τοῦδε, ἥδε λέγεται. οἱ μὲν πολλοὶ, νομίζουσι ὅτι ὑψοῦ τοῖσι Θεοῖσι ὁμιλέει, καὶ ἀγαθὰ πάσῃ Συρίῃ αἰτέει. οἱ δὲ, τὰ Δευκαλίωνος ἀλγήσαντα ἐπαίουσι. ἄνθρωποι δὲ ὀρέων τὰ τότε Δευκαλίωνος εἵνεκα ποιέεται, ἐκείνης ξυμφορῆς μνήμην, ὁκότε οἱ ἄνθρωποι ἐς τὰ ὄρεα, καὶ ἐς τὰ περιμήκεα τῶν δενδρέων ἤεισαν, τὸ πολλὸν ὕδωρ ὀρρωδέοντες. ἐμοὶ μὲν οὖν καὶ τάδε ἀπίθανα. δοκέει γὰρ μοὶ Διονύσου σοφίας εἶναι τάδε ποιέειν. συμβάλλομαι δὲ τούτοισι φαλλὸς, ὅσοι Διονύσου ἐγείρουσι. ἐν τοῖσι φαλλοῖσι, καὶ ἄνδρας ξυλίνους κρεμάζουσι ὀπίσω μὲν ἐόντας, ἐγὼ δὲ ἐρέω. δοκέει δέ μοι ἐν τούτοισι μίμησιν εἶναι ξυλίνου ἀνδρὸς ἀνέρχεσθαι. ἡ δὲ οἱ ἄνοδος, τοιήδε. [2]σειρὴ μακρὴ ἑαυτόν τε ἅμα, καὶ τὸ φαλλὸν περιβάλλει. μέσῃ δὲ, ἐπιβαίνει ξύλων

alter quidem antiquus est: alter autem nobis non multò vetustior. Templi autem vestibula seorsim ad ventum boream directa sunt, centum ulnarum magnitudine. In his stant priapi, quos Bacchus dicavit, etiam hi statura trecentarum ulnarum. In horum unum vir quispiam singulis annis bis ascendit, perque dies septem in ejus summitate habitat. Et hæc refertur causa cur ascendat. Plerique putant ipsum in summo sermones conferre cum Diis, totique Syriæ bona ab illis postulare: illos autem è propinquo preces exaudire. Aliis hæc videntur fieri Deucalionis gratia, in memoriam ejus calamitatis, quando homines in montes, & in altissimas arbores ascenderunt, aquarum inundationem metuentes. Quæ quidem mihi videntur non credibilia. Sed eos puto ista Baccho facere. Conjecturam autem inde capio, quòd qui priapos Baccho erigunt, in iis etiam viros ligneos collocant: sed quorsum illud non dicam. Itaque hic mihi videtur, ad lignei illius viri imitationem ascendere. Isque ascensus fit hunc in modum. Catena longa seipsum pariter, & priapum circundat: deinde per ligna in pria-

1 Ἡλικίην δὲ οἱ ἑ τρηκοσίων ὀργυιέων] Numerus hic excedit fidem & est justo major. Interpres ita vertit, nescio quare, nam ὀργυιὰ est τετράπηχυς vel ἑξάπηχυς: at quatuor cubiti vel sex pedes multum excedunt unius passus mensuram. Pro τρηκοσίων credo legendum esse τριάκοντα, & sic debere legi evincunt ea, quæ inferius ait de catena, qua homo in summitate Phalli positus, ea, quæ sunt ad victum & alios usus necessaria, vestes, vasa & alimenta, attrahebat. Nam nullius hominis nedum hominum quatuor aut plurium sunt tantæ vires, ut possint catenam pedum mille & octingentorum tractare, & in tantam altitudinem attrahere. *Palm.*

2 Σειρὴ μακρὴ ἑαυτόν τε ἅμα ἑ τὸ φαλλὸν περιβάλλει, μέσῃ δὲ ἐπιβαίνει, ξύλων ὠφελίμων τῷ φαλλῷ, ὁκόσων ἐς χρῆσιν ἄνεσθαι ἀνδρὸς, ἀνιεῖσαν δὲ ἅμα ἀναβάλλει πάλιν σειρὴν ἀμφοτέρωθεν, ὥστε περ ἀντιτύχειον. εἰ δέ τις τόδε μὲν ὡς ὕπνῳ δὲ φαντάζεται ἢ ὡς Λιβύῃ ἢ ὡς Αἰγύπτῳ, οὐδὲ τοῦτο λέγω] Hic locus apprime facit ad locum Plinii

Plinii intelligendum, quem ſollicitavit, ſed infœliciter, ſummus vir Cl. Salmaſius in ſuis ad Solinum exercitationibus pag. 1329. Vt igitur emendetur ille Plinii locus, & illuſtretur hoc loco Lucianus, Plinii verba hîc apponam, extant in cap. 4. lib. 13. ubi de palmis loquitur: *Reliqua teretes atque procera denſis gradatiſque corticum pollicibus auctioribus, faciles ſe ad ſcandendum Orientis populis præbent, utilem ſibi arboriſque induviis circulum mira pernicitate tum homine ſubeunte.* Pollices auctiores vocat Plinius amputatorum vel decidentium ramorum reliquias eminentes & ex cortice protuberantes, ut pollex exertus ex manu. Id Gallice dicimus *chicots*. Hinc Plinii locum ſane ſalebroſum & mendoſum ita debere legi contendit Salmaſius, *utilem ſibi arborique inductis circulum*. Quæ lectio mihi videtur aliquid habere abſurditatis, qua enim utilitate affici poteſt arbor tali circulo? Ego igitur pridem in margine noſtri Plinii codicis emendaveram, *vitilem ſibi arborique indutis circulum*, & ita cenſueram legi debere doctus à quodam nobili navarcho de modo, quo incolæ Palmiferæ regionis in Africa celeriter cum ſuo circulo ſcandunt excelſas palmarum arbores: ſcilicet induunt ſe una cum arbore ipſa circulo è vitili ligno facto, & pedibus in arboris pollicibus illis nitentes, & lumbis circulo innixi, manibus vero ambabus circulum gradatim & ſubſultim attollentes, celerrime uſque ad arboris ſummum, ubi ſunt rami & fructus, ſcandunt. Id ſæpe facientes, ut lagenas ſuas ramis ſucciſis appendeant, vel eas plenas vino palmeo reportent. Quod ut facilius intelligas, figuram hic appoſui ho-

minis ita cum circulo ſuo ſcandentis. Quæ emendatio mea firmatur omnino ex hoc Luciani loco, unde non mediocriter gaviſus ſum. Expende rem accuratius lector candide, & confer cum noſtra emendatione, & ut ſpero, non ſolum eam approbabis, ſed plauſum dabis. *Palm.*

σφενδόνη τὸ φαλλὸς, ἐκόσον ἐς χῦρλω ἄκρον πόδος. ἀνιὼν δ' ἄμα, ἀναβεβηκὼς τῷ στιρλῷ ἀμφοτέρωθεν, ὅκωσπερ ἰωνοχίων. εἰ δέ τις τόδε μὴ σὸκ ὄπωπε, ὅπωπε δ' φοινικοβατέοντας, ἢ ἐν Ἀραβίῃ, ἢ ἐν Αἰγύπτῳ, ἢ ἄλλοθί κε, οἶδε τὸ, λέγω. ἐπὰν δ' ἐς τέλος ἵκηται τὸ ὁδὸς, στιρλῷ ἑτέρῳ ἀφεὶς, τῷ, αὐτὸς ἔχει, μακρῷ ταὐτῷ, ἀνέλκει τὸ, οἱ δ' ὁμῶς, ξύλα, καὶ εἵματα, καὶ σκεύεα. ἐπὰν τὸ, ἑδρίω σωθέωσι, ἐκείνῳ κρεμάμενον, ἰζάνει. μίμνει τε χρόνον, τὸ, εἶπον ἡμερέων. πολλοὶ δ' ἀπικνεόμενοι, χρυσὸν τε, καὶ ἄργυρον, οἱ δ', χαλκὸν, ἡμίζυσοι. ἐὰτ' ἀφέντες ὀνόματα ἐπόδεκείμενα, ἀπιᾶσι, λέγοντες τὰ ὀνόματα ἑκάστου. παρεστὼς δ' ἄλλος, ἄνω ἀγγάλλει. ὁ δ', δεξάμενος τὸνομα, σύριγγι ἐς ἑκάστου πίπτει. ἄμα δ' σύριγγι, κροτεῖ τοῖσιν χαλκέοις, τὸ, ἀείδει μέγα, καὶ τρηχὺ, κινούμενον, εὐθὺ δ' ὑδαμᾶ. ἢν γάρ μιν ὑπνος ἕλῃ ποτὲ, σκορπίος ἀνιὼν, ἀπεγείρει τὸ ἐς ἀεικίαν ἐρεθίζει. καὶ οἱ ἤδη ἡ ζημίη ἐς ὕπνον ἐπικέαται. τὰ, μὲν δὴ ἐς τὸ σκορπίου μυθέονται, ἱερά τε, καὶ θεσπεσίαι. εἰ δ' ἀτρεκίη ἐστὶ, σὸκ ἔχω ἐρέειν. δοκέει δέ μοι, μέγα ἐς ἀρχυρίην συμβάλλεσθαι ἐς φοβησιν ἡ ὄρφνη. φαλλοφορίων μὲν δὴ πέρι, τοσαῦτα δέρκεό. ὁ δ' νηὸς, ὁρέει μὲν ἐς ἠέλιον ἀνιόντα. εἰδὸς δ', καὶ ἐρχαίη ἐστὶ, ὁκοίης τινὲς ἐν Ἰωνίῃ πεποίηνται. ἕδρη μεγάλη ἀνέχει. ἐπὶ τὸ, μέγαθος ὀργυιέων δύοιν. ἐπὶ τὸ, ὁ νηὸς ἐπικέαται. ἄνοδος ἐς αὐτὸν λίθου πεποίηται, ὀλίγον μὲν ἐς ὁ ἐσοίη μέγα Priapo prominentia conſcendit; ſpatio quantum ad ſummum pedem capiendum ſufficit. Aſcendens autem pariter & catenam utrinque attollit, perinde ac auriga habenas. Quòd ſiquis non vidit, vidit autem eos qui palmas ſcandunt, vel in Arabia, vel in Ægypto, vel alio quopiam in loco, intelligit quod dico. Cæterùm poſtquam ad ſummum pervenit, catenam aliam, quam ſecum habet, demittens, longam quidem illam, quæcunque lubet, ſurſum attrahit, ligna videlicet, & veſtes, & vaſa, ex quibus ſedem perinde ac nidum componens, ſedet, manetque ad id dierum tempus, quod dixi. Plerique autem venientes, aurum & argentum, alii æs afferunt, quibus ante ipſum relictis abeunt, ſuum quiſque nomen dicentes. Aſtans autem quidam alius, ſurſum renuntiat: tum is accepto nomine, preces pro unoquoque facit: dumque precatur, tintinabulum æreum pulſat, quod motum, magnum & aſperum ſonum edit. Nequaquam autem dormit. Nam ſiquando ſomnus ipſum capiat, ſcorpius aſcendens ipſum excitat, & immaniter lædit. Et hæc illi propoſita eſt ſomni pœna. Quare quæ de ſcorpio dicunt, ſacra quidem ſunt, & divina: ſed vera-ne ſint, non poſſum dicere. Cæterùm quantum mihi videtur, non parum ad vigilandum conducit, cadendi metus. Atque hæc de Priapi conſcenſoribus dixiſſe ſufficit. Porrò ædes ad ſolem orientem reſpicit. Forma autem & opere talis eſt, quales ædes in Ionia faciunt. Baſis magna protenditur duarum ulnarum magnitudine, ſupra quam ædes poſita eſt. Aſcenſus autem in ipſam lapideus eſt, non valde longus. Quum autem aſcenderis, porticus ante ædem

περίχρυσα, θύρησί τε ἤσκηται χρυσέοισι, ἔνδοθε δ', ὁ νηὸς χρυσοῦ τε πολλοῦ λαμπάπται, καὶ ἡ ὀροφὴ πᾶσα χρυσέη. λάζει δ' αὐτὸ ὀδμὴ ἀμβροσίη, ὁκοίη λέγεται τὸ χρέος τῆ Ἀραβίης. καί σοι τηλόθεν ἀνιόντι, ἐσφοβέλλει πνοιὴν κάρῃ ἀγαθήν. καὶ ἢν αὖτις ἀπίῃς, ὐδμαῖ λείπεται, ἀλλά σοὶ τέ τε ἔμπεδα ἐς πολλὸν ἔχῃ τὴν πνοιὴν, καὶ σὺ ἐς πάμπαν αὐτῆς μνήσεαι. ἔνδοθεν δ' ὁ νηὸς, ὃν ἁπλόος ἐστὶ, ἀλλὰ σὺν αὐτῷ θαλαμος ἄλλος περπίλη. ἀνοδὸς δ' ἐς τοῦτον ὀλίγη. θύρησι δ' ὃν ἤσκηται, ἀλλ' ἐς ἀυλὸν ἅπας ἀναπίπτει. ἐς μὲν δὴ τὸ μέσον νηὸν, πάντες εἰσέρχονται. ἐς δὲ τὸ θαλαμον, οἱ ἱρέες μοῦνοι. ἐν μὲν τοι πάντες ἱρέες, ἀλλὰ τοὶ, μάλιστα ἀγχίθεοί τέ εἰσι, καὶ τοῖσι πᾶσα ἐς τὸ ἱρὸν μέλεται θεραπεία. σὺν δὲ τῷδε, εἴαται τὰ ἔδεα, [1] ἥ τε Η῎ρη, καὶ τὰ, αὐτοὶ Δία ἑόντα, ἑτέρῳ ἀνόμαλα κλῄζουσι. ἄμφω δὲ χρύσεοί τέ εἰσι, καὶ ἄμφω ἔζονται. ἀλλὰ τὴν μὲν Η῎ρην, λέοντες φορέουσι ἑ δὲ, ταύρῃσι ἐφίζεται. καὶ δὴ καὶ τὸ μὲν τοῦ Διὸς ἄγαλμα, ἐς Δία πάντα ὁρᾷ, καὶ κεφαλὴν, καὶ ὄμματα, καὶ ἕδρην. καί μιν ἐδδὺ ἐθέλων ἄλλως εἰκάσειε. ἡ δὲ Η῎ρη, σκοπεοῦσι τοι πολυειδέα μορφὴν σημαίνει. καὶ τὰ μὲν ξύμπαντα, ἀτρεκέϊ λόγῳ Η῎ρη ἐστί. ἔχει δέ τι καὶ Ἀθηναίης, καὶ Ἀφροδίτης, καὶ Σελήνης, καὶ Ῥέης, καὶ Ἀρτέμιδος, καὶ Νεμέσιος, καὶ Μοιρέων. χειρὶ δὲ, τῇ μὲν ἑτέρῃ, σκῆπτρον ἔχει· τῇ ἑτέρῃ δὲ, ἄτρακτον. καὶ ἐπὶ τῇ κεφαλῇ ἀκτῖνάς τε φορέει, καὶ πύργον.

dem magnam parit admirationem, januisque aureis est exornata. Intus autem ipsa ædes auro multo resplendet, & tectum totum aureum est. Odorem autem divinum spirat, qualem Arabica regio fertur spirare: ac tibi è longinquo ascendenti spiritum admodum suavem immittit: & te abeuntem nequaquam deficit: sed odorem diu retinent vestes tuæ, ejusque in perpetuum memineris. Cæterùm intus ædes, non simplex est, sed compositus in ea thalamus alius, ad quem modicus est ascensus: nec foribus est exornatus, sed ex adverso patet totus. Itaque in magnam ædem ingrediuntur omnes: in thalamum soli sacerdotes, nec tamen omnes, sed qui ad Deum proximè accedunt, & quibus omnis in templum cura impenditur. In hoc adyto autem simulachra Deorum posita sunt, Iunonis videlicet, & Iovis, quem alio nomine appellant. Ambo autem aurei sunt, & ambo sedent, sed Iunonem leones portant, Iupiter tauris insidet. Atque adeò & Iovis quidem simulachrum per omnia Iovi assimilatum est, & capite, & oculis, & sedendi habitu, neque ipsum volens aliter effinxeris. Iuno autem si propiùs contempleris, variam formam præ se fert: ac per omnia quidem, revera est Iuno. Cæterùm habet quidpiam & Minervæ, & Veneris, & Lunæ, & Rheæ, & Dianæ, & Nemesis, & Parcarum, atque altera quidem manu sceptrum, altera verò colum tenet: & in capite radios gestat, & turrim, & ce-

1 Η῎ρη ἥ τε Η῎ρη ἥ τ' αὐτοὶ Δία ἑόντα] Interpretandus hic locus est de Iove dolicheno, autore Luca Holstenio in notis ad Steph. de urbibus in ΔΟΛΙΧΗ. *Alm.*

γον, καὶ κεῖσθαι, τῷ μὲν πλείω ὑπερνίκα κατέχουσι. ἔκπροθεν δέ οἱ χρυσοῦς τε ἄλλος περικεῖται, καὶ λίθοι κάρτα πολυτελέες. τοῖ, οἱ μὲν, λευκοί. οἱ δὲ, ὑδατώδεες. πολλοὶ δὲ, πυρρώδεες. ἔτι δὲ ὄνυχες οἱ σαρδόνιοι, πολλοὶ, καὶ ὑάκινθοι, καὶ σμάραγδοι, τὰ, φέρουσι Αἰγύπτιοι, καὶ Ἰνδοὶ, καὶ Αἰθίοπες, καὶ Μῆδοι, καὶ Ἀρμένιοι, καὶ Βαβυλώνιοι. τὸ δὲ δὴ μέζον λόγου ἄξιον, τοῦτο ἀπεμνήσθην. λίθον ἐπὶ τῇ κεφαλῇ φορέει, λυχνὶς καλέεται. ὄνομα δέ οἱ, ἔργα ἡ σωτυχίη. ἀπὸ τοῦτο γὰρ νυκτὸς σέλας πολλὸν ἀπολάμπει. ὑπὸ δέ οἱ, καὶ ὀρνις ἄπας, οἷον ὑπὸ λύχνοισι φαείνεται. ἐν ἡμέρῃ δὲ, τὸ μὲν φέγγος, ἀφανέες. ἰδέλιο δὲ ἔχει κάρτα πυρώδεα. καὶ ἄλλο θωυμαστόν ἐστι ἐν τῷ ζοάνῳ. ἢν ἑστὼς ἀντίον ἐσορέῃς, ἐς σὲ ὁρᾷ. καὶ μεταβαίνοντι, τὸ βλέμμα ἀκολουθέει. καὶ ἢν ἄλλον ἑτέρωθεν ἰσορέῃ, ἴσα ἐς ἐκεῖνον ἀντελέει. ἐν μέσῳ δὲ ἀμφοτέρων, ἕστηκε ξόανον ἄλλο χρύσεον, ὁδαμᾷ τοῖσι ἄλλοισι ξοάνοισι ἐοικελον. τὸ, δὲ, μορφὴν ἰδίην οὐκ ἔχει, φορέει δὲ τὴν ἄλλων θεῶν εἰδέα. καλέεται δὲ σημήιον ἐπ' αὐτῶν Ἀσσυρίοισι. οὐδέπω ὄνομα ἴδιον αὐτῷ ἔθεντο, ἀλλ' οὐδὲ γραφέουσι αὐτὸ πέρι, καὶ εἴδεος λέγουσι. καί μιν οἱ μὲν, ἐς Διόνυσον. ἄλλοι δὲ, ἐς Δευκαλίωνα. οἱδὲ, ἐς Σεμίραμιν ἄγουσι. καὶ δὴ καὶ ἐπὶ τῇ κορυφῇ αὐτοῦ, περιστερὴ χρυσέη ἐφέζηται. τέτεκται δὴ μυθέονται Σεμιράμιος ἔμβλημα τόδε σημήιον. ἀποδημέοντες δὲ ἐς ἐκάστην ἔτεος ἐς θάλασσαν, ἐς κομιδὴν ὕδατος. ἐν αὐτῇ δὲ τῇ νηῒ ἐσιόντων, ἐν δεξιστερῇ κέαται πρῶτα μὲν, θρόνος ἠελίου. αὐτὸς δὲ, εἶδος οὐκ ἔνι. μοῦνος γὰρ ἠελίου, καὶ Σελήνης ceſtum, quo ſolam Venerem cœleſtem exornant. Foris autem & aliud illi aurum circumpoſitum eſt, & pretioſæ gemmæ, quarum aliæ candidæ, aliæ cæruleæ, rufæ multæ. Præterea ſardonyches multi, hyacinthi, ſmaragdi, quæ ferunt Ægyptii, Indi, Æthiopes, Medi, Armenii, & Babylonii. Quod igitur eſt maximè memorabile, id dicam. Gemmam in capite gerit, quæ lychnis vocatur. Nomen autem ex effecto ſortita eſt. Ab ea noctu multus fulgor reſplendet, unde tota ædes, tanquam lucernis collucet. Splendor autem interdiu non valet: ſed ſpecie eſt admodum ignea. Aliud etiam in ſimulachro eſt admirandum. Si ex adverſo ſtans intuearis ad te aſpicit: quòd ſi inde tranſeas, viſu te ſequitur: & ſi alius quiſpiam aliunde intuetur, eadem erga illum facit. Porrò in utriuſque medio, ſtat ſimulachrum aliud aureum, ſimulachris aliis nequaquam ſimile, quod formam propriam non habet, ſed aliorum Deorum formas gerit: & ab ipſis etiam Aſſyriis vocatur ſignum: necdum ipſi proprium nomen impoſuêre: ſed neque de generatione ipſius, neque de ſpecie quicquam dicunt. Et ipſum alii ad Bacchum, alii ad Deucalionem, alii ad Semiramim referunt. Cùm enim ejus vertici inſideat aurea columba, idcirco tradunt illud Semiramidis eſſe ſignum. Proficiſcitur autem bis quotannis ad mare, ad efferendam quam dixi aquam. In ipſa autem æde ad ſiniſtram ingredientibus, poſitum eſt primùm quidem ſolium ſolis, ſed ejus effigies non adeſt. Solius enim ſolis & lunæ

ξόανα δ' δεικνύουσι. ὅτου δ' εἵνεκα ὧδε νομίζουσι, ἐγὼ καὶ τοῦδε ἔμαθον. λέγουσι τοῖσι μὲν ἄλλοισι Θεοῖσι, ὅσιον ἔμμεναι ξόανα ποιέεσθαι. ἐπὶ δὲ σφίσιν ἐμφανέα πάντεσι τὰ εἴδεα. ἡέλιόν τε, καὶ Σελλωαίην, πάμπαν ἀναγκαίας, καὶ σφέας πάντας ὁρέουσι. κοίην δὲ αὖτε ξοανουργίης, τοῖσι ἐν τῷ ἠέρι φαινομένοισι; μή τι τὸ ῥηΐτατον τοῦτον, κέατται ξόανον Ἀπόλλωνος, ὃν οἷον ἐώθασι ποιέεσθαι. οἱ μὲν γὰρ ἄλλοι πάντες, Ἀπόλλωνα νέον τε ἤζηντα, καὶ πρωθήβην ποιέουσι. μοῦνοι δὲ ὅτι Ἀπόλλωνος γυμνητὰ ξόανα δεικνύουσι. καὶ τάδε ποιέοντες, ἐωυτοὺς μὲν ἐπαινέουσι, Ἕλλωνας δὲ καταγηράσκουσι, καὶ ἄλλων, ὁκόσοι Ἀπόλλωνα παῖδα ἡβῶντα ἱλάσκονται. αἰτίη δὲ δηλέη αὐτόοισι, ἀσοφίη μεγάλη ἔμμεναι, ἀτελέα ποιέεσθαι τοῖσι Θεοῖσι τὰ εἴδεα. τὸ δὲ νέον, ἀτελὲς ἔτι νομίζουσι. τὸ δὲ, καὶ ἄλλο τι σφετέρου Ἀπόλλωνι καινουργέουσι. μοῦνοι Ἀπόλλωνα εἴμασι. κοσμέεσι. ἔργον δὲ αὐτῷ πέρι, πολλὰ μὲν ἔχω εἰπεῖν, ἐρέω δὲ τό, μάλιστα θωυμάζειν ἄξιον. πρῶτα δὲ μαντηΐῃ ἐπιμηνόσυνα. μαντήια πολλὰ μὲν παρ' Ἕλλησι, πολλὰ δὲ καὶ παρ' Αἰγυπτίοισι. τὰ δὲ, καὶ ἐν τῇ Λιβύῃ, καὶ τῇδε Ἀσίῃ πολλά ἐστι. ἀλλὰ τὰ μὲν, ἔστι ἱρέων ἄνδρα, ἔστι προφητέων φθέγγεσθαι. ὁδὲ δὲ, αὐτός τε κινέεται, καὶ τὴν μαντηΐην ἐς τέλος αὐτὸς ἐκτελέει. τρόπος δὲ αὐτῆς τοιόσδε. εὖτ' ἂν ἐνθήλησι καὶ ἐνσκιμπτρίσῃ, ἐν τῇ ἕδρῃ πρῶτα κινέεται. οἱ δὲ μιν ἱρέες, αὐτίκα ἀείρουσι. ἢν δὲ μὴ ἀείρωσι, ὁ δὲ, ἐρράϊσε, καὶ ἐς μέσον ἔτι κινέεται. εὖτ' ἂν δὲ ὑποδύντες φέρωσι, ἄγει σφέας, πάντη ἐνθεϊάζων, καὶ ἐς ἄλλον ἐξ ἑτέρου

næ ſimulachra non exhibent. Cur autem id ita faciendum putent, id quoque ego didici. Cæteris quidem Diis fas eſſe ajunt ſimulachra facere, quorum ſpecies non ſunt omnibus conſpicuæ. Sol autem & luna planè ſunt manifeſti, nec illos nemo videt. Quorſum igitur eorum, cùm in aëre appareant effigiem effinxiſſent? Ac poſt ſolium hoc, poſitum eſt Apollinis ſimulachrum, non quale vulgo conſuevit fieri. Nam cæteri quidem omnes Apollinem juvenem putant, & cum prima lanugine effingunt: Hi verò ſoli barbati Apollinis ſimulachrum exhibent. Quod quum faciunt, ſe ipſos quidem laudant, Græcos verò vituperant, & alios, quicunque Apollinem puerum fingunt, & colunt. Videtur autem ipſis inſcitia magna, cauſa eſſe cur imperfectæ Deorum formæ fingantur. Nam juvenem eſſe, ipſi adhuc imperfectum putant. Quinetiam Apollini ſuo aliud quiddam novum affingunt. Soli Apollinem veſtibus ornant. De cujus operibus, multa quidem dicere poſſem, ſed id dicam, quod potiſſimùm eſt admiratione dignum. Primùm quidem de oraculo verba faciam. Oracula multa ſunt apud Græcos, multa quoque apud Ægyptios: multa etiam in Africa, multa item hac in Aſia: ſed illa nec ſine ſacerdotibus, nec ſine interpretibus reſponſa dant. Sed hic per ſe movetur ipſe, & vaticinia plenè per ſe peragit: idque hoc modo. Quando vult vaticinari, in ſede ſua primùm movetur: tum protinus ſacerdotes ipſum attollunt: quòd ſi non attollant, ille ſudat, & in medium ſeſe emovet. Quum verò eum illi ſuppoſitis humeris portant, illos ducit, ſeſe undiquaque circumagendo: atque ex alio in alium tranſilit.

μιζοπηδίων. τέλος, ὁ ἀρχιερεὺς ἀνιλάσας, ἐπερέτας μιν ἐκ τῶν ἀπάντων πρηγμάτων. ὁ δ', ἢν μὴ θέλῃ ποιέειν, ὀπίσω ἀναχωρέει. ὡς δὲ τι ἐπαινέῃ, ἄγει ἐς τὸ πρόσθεν τὸν πρόσφορον, ὥσπερ ἡνίοχον. ὥστε μὴ σωφρονέοντας τὰ θεσφάτα. καὶ ὥστε ἐργον πρῆγμα ἀδὲν, ὥστε ἴδιον τούτων ἀνδρὸς ποιέοντος. λέγει δὲ καὶ ἔστε περὶ, καὶ ἔστ' ἂν ἐάσῃ καὶ τοῦτο, καὶ ὁκόταν σὺν ἔσωνται). λέγει δὲ καὶ σημήιον περὶ, ὁκόταν χρὴ μιν ἀποδημέειν, τοῦτο, εἶπον ἀποδημίω. ἐρέω δὲ καὶ ἄλλο, τὸ, ἐμεῦ παρεόντος ἔπραξε. οἱ μὲν μιν ἱρέες, ἀείροντες ἔφερον. ὁδὲ, τὰς μὲν, ὡς γῆ κόπτε ἔλιπε. αὐτὸς δὲ τὸν πρόσθεν μετὰ ἐφορέετο. μετὰ δὲ τὸν Ἀπόλλωνα, ξόανόν ἐστι Ἄτλαντος. μετὰ δὲ, Ἑρμέω, καὶ Εἰλειθυίης. τὰ μὲν ὧν ἐντὸς δὴ νηὸς, ὧδε κεκοσμέαται). ἔξω δὲ, βωμός τε πέπαται μέγας, χάλκεος. ἐν δὲ, καὶ ἄλλα ξόανα μυρία χάλκεα, βασιλέων τε, καὶ ἱρέων. καλλέξω δὲ, τὸ, μάλιστα ἄξιον μνήσαλλ. ἐν δεξιερῇ δὲ νεὼ, Σεμιράμιος ξόανον ἕστηκε, ἐν δεξιῇ τὸν νηὸν ἐπιδεικνύον. ἀνέστη δὲ δι' αἰτίην τοιήνδε. ἀνθρώποισι, ὁκόσοι Συρίην οἰκέουσι, νόμον ἐποιήσατο, ἑωυτῷ μὲν ὅκως θεὸν ἱλάσκεται, θεῶν δὲ τῶν ἄλλων, καὶ αὐτῆς Ἥρης ἀλογέειν. καὶ ὧδε ἐποίεον. μετὰ δὲ, ὡς οἱ θεὸν ἀφίκηται νῆσοί τε, καὶ συμφορὴ, καὶ ἄλγεα. μανίης μὲν ἐκείνης ἀπεπαύσαντο, καὶ θνητῷ ἑωυτῷ ὁμολόγεε. καὶ τοῖσι ὑπηκόοισι αὖτις σκήλυε ἐς Ἥρην τρέπεσθαι. τέως δὲ ἔπ τοιῇδε ἀνέστηκε, τοῖσι ἀπικνεομένοισι τὸν Ἥρην ἱλάσκεσθαι δεικνύουσα, καὶ θεὸν οὐκ ἔτι ἑωυτῷ, ἀλλ' ἐκείνην ὁμολογέουσα.

Tandem primarius ſacerdos ſupplicans, de rebus omnibus illum interrogat. Ille verò ſiquid non vult fieri, retrocedit. Contrà ſiquid approbat, agit in anteriorem partem geſtantes, perinde ac qui habenas moderatur. Ita quidem coacervant oracula, neque rem ullam ſacram, neque privatam abſque hoc gerunt. Prædicit autem illis & de anno, & de tempeſtatibus omnibus, & quando amplius futuri non ſint. Prædicit quoque de ſigno, quando oporteat illud quam dixi profectionem ſuſcipere. Aliud quoque dicam quod me præſente fecit. Sacerdotes illum in humeros ſublatum ferebant: ille verò iis inferius in terra relictis, ſolus in aëre ferebatur. Poſt Apollinem autem ſimulachrum eſt Atlantis: deinde Mercurii, & Lucinæ. Atque hoc quidem eſt internum ædis ornamentum. Foris autem poſita eſt ara magna, ænea: in qua ſunt innumera alia ænea ſimulachra cùm regum, tum ſacerdotum: ex quibus memoratu maximè digna recenſebo. Ad ſiniſtram ædis, ſtat Semiramidis ſimulachrum, ædem ipſam dextra demonſtrantis. Stat autem hanc ob cauſam. Hominibus quicunque Syriam incolunt, legem tulerat, ut ſe ceu Deam colerent: cæterorum autem Deorum, atque ipſius etiam Iunonis nullam rationem haberent. Quod illi tum ita faciebant. Sed poſtquam morbi, clades, & dolores illi divinitus acciderunt: ab illa inſania deſtitit, ſeque mortalem eſſe confeſſa eſt: ſubditiſque iterum præcipit ut ad Iunonem converterentur. Ob eam igitur cauſam adhuc tali ſpecie ſtat, advenientibus indicans Iunonem colendam eſſe, nec ſe amplius, ſed illam eſſe Deam confitens. Ibi etiam

He-

εἶδον ἔγὼ καὶ Ἑλένης αὐτοῦ ἄγαλμα, καὶ Ἑκάβης, καὶ Ἀνδρομάχης, καὶ Πάριδος, καὶ Ἕκτορος, καὶ Ἀχιλλέως. εἶδον ἔγὼ καὶ Νιρέως εἴδωλον τοῦ Ἀγλαΐης, καὶ Φιλομήλης, καὶ Πρόκνης, ἔτι γυναῖκας, καὶ αὐτὸν Τηρέα ὄρνιθα, καὶ ἄλλο ἄγαλμα Σεμιράμιος, καὶ Κομβάβου, τὸ, κατίλεξα, καὶ Στρατονίκης, κόρης κάλλος, καὶ Ἀλεξάνδρου αὐτοῦ ὁμοίως εἴκελον. ἔνθα δὲ οἱ, Σαρδανάπαλον ἔχηκε, ἄλλῃ μορφῇ, καὶ ἄλλῃ στολῇ. οὐ γὰρ τῇ αὐλῇ, ἄφετοι νέμονται βόες μεγάλοι, καὶ ἵπποι, καὶ ἄετοι, καὶ ἄρκτοι, καὶ λέοντες. καὶ ἀνθρώπους ἀδαμᾷ σίνονται, ἀλλὰ πάντες ἱροί τέ εἰσι, καὶ χειροήθεις. ἱρέες γὰρ αὐτοῖσι τοῖοι ἀποδέδεχα. τὸν, οἱ μὲν, τὰ ἱρήια σφάζουσι. οἱ δὲ, ἀποσῶν φορέουσι. ἄλλοι δὲ, πυρφόροι καλέονται, καὶ ἄλλοι ἀραβώμιοι. ἐπ' ἐμεῦ δὲ, πλείονες καὶ τεσσεράκοντα ἐς τὸν ὑσίλω ἀπικνέοντο. ἐσθὴς δὲ αὐτέοισι πᾶσα λευκή. καὶ πῖλον ἐπὶ τῇ κεφαλῇ ἔχουσι. ἀρχιερεὺς δὲ ἄλλος ἐκάστου ἔτεος ἐπιγίνεται. πορφυρέην δὲ μούνου ἔτεος φορέει, καὶ πάρῃ χρυσίῃ ἀναδέδεται. ἔστι δὲ ἄλλο πλῆθος ὑρώπων ἱρῶν, αὐλητέων τε, καὶ ὠιδέων, καὶ Γάλλων. καὶ γυναῖκες ἐπιμανέες τε, καὶ φρενοβλαβέες. θύσι δὲ ἐκάστης ἡμέρης ἐπιτελέεται, ἐς τὸν, πάντες ἀπικνέονται. ἐν μὲν ὧν κατ' ἠσυχίην θύωσι, ἄτε ἀεθλεύοντες, ἄτε αὐλέοντες. εὖτ' ἂν δὲ τῇ Ἥρῃ κομίζωνται, ἀείδουσί τε, καὶ αὐλέουσι, καὶ κροτάλοισι ἐπικροτέουσι. καί μοι τούτου πέρι, σαφὲς ἠδὲν εἰπεῖν ἐδύνατο. ἔστι δὲ λίμνη αὐτόθι, ἐν πολλὸν ἐκὼς ἱροῦ. ἐν τῇ, ἰχθύες ἱροὶ τρέφονται πολλοί, καὶ πολυειδέες. γίγνονται δὲ ἐνίοι κόρης μεγάλοι. ἔτοι δὲ ὀνόματα ἔχουσι, κύκλον ἢ Helenæ ſimulachrum vidi, & Hecubæ, & Andromaches, & Paridis, & Hectoris, & Achillis. Nirei quoque Aglaiæ filii effigiem vidi, & Philomelam, & Prognen, adhuc mulieres, Tereum autem in avem converſum: item aliud ſimulachrum Semiramidis, & Combabi, de quo jam dixi, & Stratonices, pulchrum admodum, & Alexandri, ipſi illi ſimile: cui adſtabat Sardanapalus, alia forma, aliaque veſte ornatus. In atrio autem, liberi paſcuntur boves magni, & equi, & aquilæ, & urſi, & leones: at homines haudquaquam lædunt, ſed omnes ſunt, & ſacri, & manſueti. Sacerdotes autem ipſis multi admittuntur, quorum alii hoſtias mactant, alii libamina ferunt, alii vocantur igniferi, alii aræ miniſtri. Mea autem ætate plures etiam quàm trecenti ad victimam venire ſolebant. Veſtis ipſis tota eſt candida, pileumque in capite geſtant. Summus autem ſacerdos quotannis alius ſurrogatur: qui ſolus purpuream veſtem gerit, & aurea tiara redimitur. Alia præterea eſt hominum ſacrorum multitudo, tibicinum videlicet, & fiſtulatorum, & Gallorum: ſunt & mulieres inſanæ, & mente captæ. Sacrificium autem bis quotidie peragitur, ad quod omnes veniunt. Iovi quidem cum ſilentio ſacrificant, neque cantantes, neque tibia modulantes. Sed quando Iunoni primitias offerunt, voce, tibiaque canunt, & tintinabula pulſant, ac mihi ea de re nihil plani dicere potuerunt. Eſt etiam ibi lacus, non multum procul à templ, in quo multi, variique piſces aluntur: quorum nonnulli ſunt admodum magni, habentque nomina, & vocati veniunt.

καὶ ἐρχονται καλεόμβροι. ἐπ' ἐμεῦ δὲ πς ἐην ἐν αὐτοῖσι χρυσοφορέων. ἐν τῇ πτέρυγι ἦ, ποίημα χρύσεον αὐτέων ἀνεκέατο. καί μιν ἐγὼ πολλάκις ἐθηησάμην, καὶ ἔχω τὸ ποίημα. βάθος δὲ τ λίμνης πολλόν. ἐγὼ μὲ ἔσκ ἐπειρήθην. λέγουσι οἳ ἂν ἐς διηκοσίων ὀργυίων πλέον ἔμβραχυ. ἐν μέσῳ δὲ αὐτῆς, βωμὸς λίθου ἀνέσηκε. δοκέοις ἂν ἄφνω ἰδών, πολώεσι τ μιν, καὶ τῷ ὕδατι ἐποχέεσθαι. καὶ πολλοὶ ὧδε νομίζουσι. ἐμοὶ δὲ δοκέει φύλον ἐφεστὼς μέγας, ἀνέχειν τ βωμόν. ἔστεπται δὲ ἀεί, καὶ θυώματα ἔχει. πολλοὶ δὲ ἐς ἑκάστης ἡμέρης καὶ σὺν ἐς αὐτὸν νηχόμβροι, στεφανηφορέοντι. γίνονται δὲ αὐτόθι ἐς πανηγύρεις τε μέγιστας. καλεόνται δὲ ἐς τὴν λίμνην καταβάσιες, ὅτι ἐν αὐτῇσι ἐς τὴν λίμνην τὰ ἱερὰ πάντα κατέρχεται, ἐν τοῖσι ἡ Ἥρη πρῶτα ἀπικνέεται τ ἰχθύων εἵνεκα, μὴ σφέας ὁ Ζεὺς πρῶτος ἴδῃ). ἢν γὰρ τόδε γένηται, λέγουσι ἅπαντες ἀπόλλυσθαι). καὶ δῆτα ὁ μὲ, ἔρχεται ὀψόμενος. ἡ δὲ, ἐκφύγουσα ἴσαμβώνα, ἀπείρηκέ τέ μιν, καὶ πολλὰ λιπαρέσασα, ἀποπέμπει. μέγιστας δὲ αὐτοῖσι πανηγύρεις, ταί, ἐς θαλάσσαν νομίζουσι). ἀλλ' ἐγὼ τετέων πέρι, σαφὲς οὐδὲν ἔχω εἰπεῖν. οὔ γὰρ ἦλθον αὐτὸς, οὐδὲ ἐπειρήθην τοῦτο τ ὀδυποσέης. τὰ, δὲ ἐλθόντες ποιέουσι, εἶδον, καὶ ἀπηγήσομαι. ἀζηνίου ἕκαστος ὕδατος σεσαλμένου φέρουσι. κηρὸς δὲ τόδε σοσήμανται), καί μιν σὺν αὐτοὶ λυσάμβροι χέοντες, [1]ἀλλ' ἔστ ἀλεκτρυὼν ἱρός. οἰκέῃ δὲ ἐπὶ τῇ λίμνῃ. ὃς niunt. Ex quibus ætate mea quidam aurum ferebat, cujus in ala, aureum ipsorum opus erat repositum: atque eum opus illud habentem sæpe vidi. Magna autem est lacus altitudo: cujus equidem experimentū non cepi, ajunt autem esse ducentis ulnis majorem. Cæterùm ejus in medio stat ara lapidea: quam si repentè videas, natare putes, & in summa aqua vehi: & ita putant multi. Mihi videtur subesse columna magna, & aram sustinere. Semper coronata est, & suffitus habet: multique singulis diebus eò natantes ad precandum coronas ferunt. Porrò ibi etiam maximæ fiunt celebritates, quæ descensus in lacum vocantur, quia tum Deorum simulachra omnia in lacum descendunt, inter quæ Iuno prima advenit, piscium causa, ne Iupiter illos primus aspiciat. Nam si hoc fiat, dicunt omnes perire. Atqueideo ille quidem vadit inspecturus: sed Iuno anteriore parte stans: ipsum arcet, multumque obsecrans, dimittit. Maximæ autem illis celebritates existimantur quæ ad mare conveniunt. Sed de iis nihil certi dicere possem: neque enim ipse eò veni, neque ūneris hujus periculum feci. Sed quæ faciunt qui eò veniunt, ea vidi, & commemorabo. Vas unusquisque aqua repletum portat: idque cera obsignatur. Nemo autem suum ipse resolvens, effundit: sed gallus quidam sacer est qui ad lacum

1 Ἀλλ' ἔστ ἀλεκτρυὼν ἱρὸς] Mirum est profecto ἀλεκτρυὼν dhomine dici, at supra pluries, ubi de Gallis Cybeles sacerdotibus castratis mentionem fecit, semper eos Γάλλους non ἀλεκτρυόνας vocat. Ea vox, ut puto, ex visione in textum irrepsit. Quidam sciolus putavit γάλλον non esse vocem Græcam, & gallum La-

ἐπὶ σφέων δέξηται τὰ ἀγγήια, τῷ, τε σφρηγῖδι ὁρᾷ. καὶ μισθὸν ἀρνύμενος, ἀνά τε λύει τ' δεσμὸν, καὶ τ' κηρὸν ἀπαιτέει. καὶ πολλαὶ μνέες ἐν τυτέῳ ἔργῳ τῷ ἀλεκτρυόνι ἀγαίρουσι. ἔνθεν ἢ ἐς τ' νηὸν αὐτὸι ἐσείκυπτες, ἀπενδύσαι τε. καὶ ἱύσαντες, ὀπίσω ἀπονοσέουσι. ἑορτέων ἢ πασέων, τ', οἶδα, μεγίστην δ' εἴπαρος ἀγχόμβῳ ἐπιπελέουσι. καί μιν οἱ μὲ, πυρὴν, οἱδὲ, λαμπάδα καλέουσι. ἱυσίην ἢ ἐν αὐτῇ τοιήνδε ποιέουσι. δένδρεα μεγάλα σκηψαντες, ἐν τῇ αὐλῇ ἑστᾶσι. μῆ ἢ ἀγαγόντες αἶγάς τε, ϵ ὄϊας, καὶ ἄλλα κτήνεα ζωὰ, ἐν τ' δενδρέων ἀπαρτέουσι. ἐν ἢ, ϵ ὄρνιθες, ϵ εἵματα, ϵ χρύσεα, ϵ ἀργύρεα ποιήματα. ἐπιὰν ἢ συντελέα πάντα ποιήσωνται, περιενείκαντες τὰ ἱρὰ περὶ τὰ δένδρεα, πυρὴν σιαῖσι. τὰ ἢ, αὐτίκα πάντα καίουσι. ἐς ταὐτὸν τὸν ἑορτὸν πολλοὶ ἄνθρωποι ἀπικνέονται ἔκ τε Συρίης, καὶ τ' πρόσ ἠῶ χωρέων πασέων. φέρουσί τε τὰ ἑωυτῶν ἱρὰ ἕκαστοι, ϵ τὰ σημήια ἔκαστοι ἔχουσι ἐς τάδε μεμιμημένα. ἐν ῥητῇσι δὲ ἡμέρῃσι, τὸ μὲ πλῆθος, ἐς τὸ ἱρὸν ἀγείρουσι. Γάλλοι δὲ πολλοί, ϵ τὰς, ἔλεξα, οἱ ἱροὶ ἄνθρωποι τελέουσι τὰ ὄργια. τάμνονταί τε τὰς πήχεας, καὶ τοῖσι κώτοισι ἀλλήλους τύπτουσι. πολλοὶ δέ σφισι παρεστεῶτες, ἐπαυλέουσι. πολλοὶ δὲ τύμπανα παταγέουσι. ἄλλοι δὲ ἀείδουσι ἔνθεα, ϵ

cum habitat, & acceptis vasis, visoque sigillo, mercede accepta vinculum solvit, & ceram reposcit, ac multæ minæ ex hoc opere gallo accumulantur: quibus hinc ad ædem delatis, libant, factoque sacrificio revertuntur. Festorum autem omnium, quæ novi, maximum ineunte vere peragunt, idque alii pyram, alii lampadem appellant. Tum autem faciunt istiusmodi sacrificium. Magnas arbores excisas in atrio collocant: postea adductas capras, oves, aliasque vivas pecudes, ex arboribus suspendunt: inter quæ sunt etiam aves, vestes, & aurea argenteaque opera. Ac postquam omnia perfectè composuerunt, & simulachra Deorum circum arbores tulerunt, pyram accendunt, omniaque repentè cremantur. Ad hoc festum multi homines veniunt, cùm ex Syria, tum ex circumjacentibus oris omnibus, afferuntque & sua quique Deorum simulachra, & quæ signa singuli habent, ad illorum imitationem facta. Diebus autem certis, multitudo in templum congregatur: & Galli frequentes, hominesque sacri, quos dixi, sacra peragunt: cubitosque incîdunt, tergisque mutua verbera excipiunt. Multi autem astantes ipsis, tibia canunt, & tympana pulsant: alii divinitus inspirata, &

Latine dictum debere dici ἀλεκτρυόνα, & mutavit in eam vocem, quæ nunc in Græco legitur: vel forte scripserat Lucianus ἀλέκτωρ, quæ vox etiam de castrato potest usurpari, qui est sine lecto conjugali. Nam ut Ἀλεκτρὼ dicta est secundum Scholiasten Euripidis in Oreste à privativa ἀ & λέκτρον, διὰ τὸ πολλοὺς χρόνους ἄλεκτρον μεῖναι χόλῳ Κλυταιμνήστρας. Sic & ἀλέκτωρ potest dici castratus ab eodem etymo, quod videlicet cœlebs maneat. Ejus vocis in ea significatione reperiuntur exempla, sed duntaxat in fœminino, forte & in masculino Lucianus usurpavit, ut sit ὁ ϵ ἡ ἀλέκτωρ. Palm.

ἱερὰ ἄσματα. τὸ δ' ἔργον, οἱ τὸν δὲ νηὸν τόδε γίγνεσθαι. ὑδὸς ἐσέρχονται ἐς τὸν νηὸν, ὀκόσοι τάδε ποιέουσι. ἐν τούτῃσι τῇσι ἡμέρῃσι, καὶ Γάλλοι γίγνονται. ἐπεὰν γὰρ οἱ ἄλλοι αὐλέωσί τε, καὶ ὄρχια ποιέωνται, ἐς πολλοὺς ἤδη ἡ μανίη ἀπικνέεται, καὶ πολλοὶ οἱ ἐς θέλω ἀπικόμενοι. μὴ δ', τοιάδε ἔπρηξαν. καταλέξω δὲ καὶ τὰ, ποιέουσι. ὁ νεηνίης, ὅτῳ τάδε ἀποκέαται, ῥίψας τὰ εἵματα, μεγάλῃ βοῇ ἐς μέσον ἔρχεται, καὶ ξίφος ἀναιρέεται. τὰ δ', πολλὰ ἔτεα ἐμοὶ δοκέειν, ἀφ' τοῦτο ἔφηκε. λαβὼν δ' αὐτίκα, πάμπαν ἐανύθη, ἡέα τὰ ἀφ' τῆς πόλιος, καὶ τῇσι χηρσὶ φέρει, τὰ, ἔταμε. ἐς οἰκίλιν δ' οἰκίην τάδε ἀπορρίψας, ὁκοίην τάδε ἐσθῆτά τε θηλέιν, καὶ κόσμον τὰ γυναικήιον λαμβάνει. τάδε μὲν ἐν τῇσι τυμῇσι ποιέουσι. ἀποθανόντες δὲ Γάλλοι, σὺν ὁμοίιν παρὰ τοῖσι ἄλλοισι θάπτονται. ἀλλ' ἐὰν ἀποθάνῃ Γάλλος, οἱ ἑπτάχρονοι μιν ἀείρουσι, ἐς τὰ προάστεια φέρουσι. ἑζόμενοι δ' αὐτὸν, καὶ τὸ φέρετρον, πᾶν, ὁκόσιον, ὕστριξ λίθοις βάλλουσι. καὶ τάδε περιέξαντες, ὀπίσω ἀπονοστέουσι. φυλάξαντες δ' ἐπὶ ἡμερέων ἀριθμὸν, ὅπως ἐς τὸ ἱερὸν ἐσέρχονται. ὡδὲ δ' τελέουσι, ὧν ἐσέλθωσι, σὺν ὅσια ποιέουσι. νόμιοι δ' ἐς τοῦτο χρέωντες τετέοισι. ὧν μὲν τις αὐτέων νέκυν ἴδηται, ἐκείνῳ τῷ ἡμέρῃ ἐς τὸ ἱερὸν σὺν ἀπικνέεται. τῇ ἑτέρῃ δ', καθήρας ἑωυτὸν, ἐσέρχεται. αὐτῶν δὲ τῶν οἰκηίων ᾧ νέκυν ἔκηαν, φυλάξαντες ἀριθμὸν ἡμερέων τρισσῶν, καὶ τὰς κεφαλὰς ξυρέμενοι, ἐσέρχονται. πρὶν δ' τάδε ποιῆσαι, ἄσυλοί σφι ἐσιένεαι ὅσιον. θύουσι δ' βόας ἄρσενάς τε, καὶ θήλεας, καὶ αἶγας, καὶ οἶας. σῦας δ' μοῦνον σφαγίας νομίζοντες, ἔτι θύουσι, ἔτι σιτέονται. & ſacra carmina cantant. Atque hoc fit extra ædem: quod qui faciunt in eam non ingrediuntur. His diebus etiam Galli fiunt. Poſtquam enim alii tibia cecinerint, & fœdera iniverint, ad multos jam venit furor, multique qui ad ſpectaculum venerunt, poſtea talia fecerunt. Ea autem referam quæ faciunt. Adoleſcens, cui hæc parata ſunt, abjectis veſtibus, magno clamore in medium prodit, atque enſem diſtringit (hæc autem multis ut mihi videtur annis, propter hoc ſteterunt) quo protinus accepto, ſemetipſum caſtrat, curritque per urbem, & manibus portat ea quæ reſecuit. In quamcunque autem domum ea projicit, inde fœmineam veſtem, & muliebrem ornatum accipit. Atque hæc quidem in caſtrationibus faciunt. Mortui autem Galli, non eodem aliis modo ſepeliuntur: ſed mortuum Gallum ſocii ſublatum ad ſuburbia efferunt. Quem poſtquã depoſuerunt, & feretrum, quo tulerunt ipſum, deſuper lapides jaciunt: quo facto domum reperunt. Obſervato autem ſeptem dierum numero, exinde in templũ ingrediuntur: ante quos ſi ingrediantur, nefas faciunt. His autem ad hæc legibus utuntur. Siquis ipſorum cadaver aliquod aſpexerit, illo die ad templum non accedit: ſed poſtero purgatus ingreditur. Eorum autem qui ex familia mortui ſunt, unuſquiſque non niſi poſt trigeſimum diem, raſoque capite ingreditur. Priuſquam autem hæc fecerint, illis fas non eſt introire. Immolant autem boves maſculos & fœminas, capras, & oves. Sues autem ſolos rati execrandos, nec immolant, nec edunt.

ἄλλοι δ' ὃ σφέας ἀναγκάς, ἀλλὰ ἱρὰς νομίζουσι. ὀρνίθων τὲ αὐτέοισι ἀνέστρεψε, δοκέει χρῆμα ἱρώτατον. καὶ οὐδὲ ψαύειν αὐτέων δικαιεῦσι. καὶ ἢν ἀέκοντες ἅψωνται, ἀναγέες σφέινῳ τῷ ἡμέρῃ εἰσί. τύνεκα δὴ αὐτέοισι συίνομοί τέ εἰσι, καὶ ἐς τὰ οἰκήια ἐσέρχονται, καὶ τὰ πολλὰ ἐν γῇ νέμον. λέξω δὲ καὶ τῆ πανηγερσίῃ, τὰ, σφῶνοι ποιέουσι. ἀνὴρ εὖτ' ἂν ἐς τῷ ἱρὴν πόλιν πρῶτον ἀπικνέεται, κεφαλὴν μὲν ὅδε, καὶ ὀφρύας ἐξύρατο. μετὰ δὲ, ἱρεύσας ὄϊν, τὰ μὲν ἄλλα, κρεμαγέει τε, καὶ δώμασι. τὸ δὲ νάκος χαμαὶ ἡμένῳ, ἐπὶ τύτῳ ἐς γόνυ ἕζει. τόδας δὲ, καὶ κεφαλὴν ἐπὶ τῷ ἑωυτῶ κεφαλὴν ἀναλαμβάνει. ἅμα δὲ ὀχλόμενον, αἰτέει, τῷ μὲ παρεῦσαι θυσίην δέκεσθαι. μέζω δὲ ἐπαῦδις ὑποιχνέει. τελέσας δὲ ταῦτα, τῷ κεφαλὴν αὐτῦ τε τέφεται, καὶ τῶν ἄλλων, ὁκόσοι τῷ αὐτῷ ὁδὸν ἀπικνέονται. ἔρρας δὲ, λὰπ τ' ἑωυτῦ ὁδοιπορέει, ὑδασί τε ψυχροῖσι χρεόμενον, λευτῶντε, καὶ πόσιν εἵνεκα. καὶ ἐς πίμπλαται χαμηλοτάτων. ἢ γάρ οἱ ὄνῃς ἐπιδεῖται ὅσιον, πρὶν τῷ, τε ὁδὸν ἐκτελέσαι, καὶ ἐς τῷ ἑωυτῦ αὖθις ἀπικέαται. οὐ δὲ τῇ ἱρῇ πόλει ἐκδέκεται μὲν ἀνὴρ ξεινοδόκος ἀγνοέοντα. ἐνθεῦ γὰ δὴ ἂν ἐκάστης πόλιος, αὐτόθι ξεινοδόκοι εἰσί. καὶ τόδε πατρόθεν οἴκοι δέκον. καλέονται δὲ ὑπὸ Ἀσσυρίων οἵδε, διδάσκαλοι, ὅτι σφίσι πάντα ὑποτίθενται. θύουσι δὲ, οὐκ ἐν αὐτῷ τῷ ἱρῷ. ἀλλ' ἐπεὰν ἀπαλλαγῇ τῷ βωμῷ τὸ ἱρήϊον, ἐπισπείσας, αὖθις ἄγαλμα ἐς τὰ οἰκήια. ἐλθὼν δὲ καθ' ἑωυτῶν, θύει τε, καὶ εὔχεται. ἔστι δὲ ὃ ἄλλης θυσίης τρόπος τοιόσδε.

dunt. Alii autem eos non execrandos ſed ſacros putant. Porrò columba videtur ipſis omnium avium ſanctiſſima: ac ne eam quidem tangere æquum cenſent: quam ſi inviti tetigerint, eo die execrabiles habentur. Ob id & cum ipſis veſcuntur, & ad domos ipſorum veniunt, & plerunque in terra paſcuntur. Porrò ea quoque dicam quæ faciunt, qui ad celebritatem conveniunt. Vir qui ad Sacram urbem venerit primum, ille caput & ſupercilia abradit: tum mactata ove, cætera quidem in fruſta concîdit, & convivatur: vellus autem humi ſternens, ſuper hoc in genua procumbit: pedes verò & caput animantis, ſuo ipſius capiti imponit: & ſimul precando poſtulat, ut præſens ſacrificium acceptum ſit: majuſque aliud in poſterum pollicetur. His ita peractis, & ſuum caput coronat, & aliorum quicunque eandem viam veniunt. Solvens autem, ex terra ſua proficiſcitur, utiturque frigidis aquis cùm lavandi, tum potandi cauſa, & omnino humi dormit. Neque enim fas ipſi eſt lectum conſcendere, donec iter illud peregerit, domumque ſuam reverſus fuerit. In ſacra autem civitate recipit ipſum publicus hoſpes ignarum. Certi enim uniuſcujuſque civitatis hoſpites ſunt ibi: atque hoc è patria domi recipiunt. Ab Aſſyriis autem iſti appellantur doctores, quoniam ipſis omnia exponunt. Sacrificant autem non in ipſo templo: ſed poſtquam ad altare adduxit hoſtiam, ſumptis libamentis, vivam pecudem domum reducit, quumque rediit, apud ſe ſacrificat, & precatur. Eſt autem & quidam alius hujuſmodi ſacrificandi ritus. Poſtquam vivas victi

δε. σίψαντες τὰ ἱερεῖα ζωὰ, ὀπίσω ἀποπυλαίων ἀπιᾶσι, τὰ δὲ, κατενεχθέντα, πίπτουσα θνήσκουσι. ἔνιοι δὲ τῶν παίδας ἑαυτῶν, ὁτεοῦν ἀπιᾶσι, σὺν ὀμφίοις τοῖς κτλώσεσι, ἀλλ' ἐς πήρην ἐνθέμενοι, χαλκὸν καθίσυσι. ἅμα δὲ αὐτοῖσι ἐπικερτομέοντες, λίγυσι ὅτι ἐ παῖδες, ἀλλὰ βόες εἰσί. σίζοντας δὲ πάντες, οἱ μὲν, ἐς κωφτὰς. οἱ δὲ, ἐς αὐχένας. καὶ ἀπὸ τῦδε, ἅπαντες Ἀσσύριοι σιγματοφορέουσι. ποιέυσι δὲ καὶ ἄλλο, μέτοισι Ἑλλήνων Τροιζηνίοισι ὁμολογέοντες. λέξω δὲ καὶ τὰ, κεῖνοι ποιέυσι. Τροιζήνιοι [1] τῆσι παρθένοισι, καὶ τοῖσι νηΐτοισι νόμον ἐποιήσαντο, μή μιν ἄλλως γάμου εἶναι, πρὶν Ἱππολύτῳ κόμας κείρασθαι. καὶ ὧδε ποιέυσι. τῦτο καὶ ἐν τῇ ἱερῇ πόλει γίγνεται. οἱ μὲν νεηνίαι, τὴν ἡβηίην ἀπάρχονται. τοῖσι δὲ νέοισι, πλοκάμους ἱροὺς ἐν ἡβητῇ ἀπιᾶσι. τοὺς, ἐπὰν ἐν τῷ ἱρῷ ἡβόωνται, τεμυσί τε. καὶ ἐς ἄγγεα καθέντες, οἱ μὲν, δρυμέα, πολλοὶ δὲ, χρύσεα ἐν τῷ ναῷ ἀποκλώσαντες ἀπιᾶσι, ἐπιγράψαντες ἕκαστοι τὰ ἑ νόμαθα. τῦτο καὶ ἔγω ἔτι νέῳ ὢν, ἐπιτέλεσα. καὶ ἔτι μοι ἐν τῷ ἱρῷ ἐ ὁ πλόκαμος, καὶ τὄνομα.

victimas coronarunt ex veſtibulis templi eas dimittunt: illæ verò præcipites datæ, caſu moriuntur. Quidam autem & pueros ſuos hinc demittunt, non tamen eodem modo quo pecudes, ſed in pera incluſos, manu deorſum agunt: ac ſimul ipſos increpantes, eos non pueros, ſed boves eſſe dicunt. Omnibus autem notæ inuruntur, aliis in vola, aliis in cervice: atque inde eſt quòd Aſſyrii cuncti notas inuſtas habent. Faciunt & aliud quidpiam, in quo cum ſolis Græcorum Trœzeniis conſentiunt. Dicam autem quæ illi faciunt. Trœzenii virginibus & adoleſcentibus legem ſtatuerunt, nequis nuptias iniret, priuſquam Hippolyto comas totondiſſet: faciuntque hoc pacto. Hoc etiam fit in Sacra civitate. Adoleſcentes quidem barbas ſuas conſecrant. Iuvenibus autem capillos à nativitate ſacros demittunt: quos poſtquam in templo ſunt, reſecant, & in vaſa depoſitos, alii quidem argentea, multi verò aurea, in æde affigunt, atque abeunt, inſcripto uniuſcujuſque nomine. Hoc ego cùm juvenis adhuc eſſem, feci, & cùm meus capillus, tum nomen adhuc eſt in templo.

1 Τῆσι παρθένοισι] Leg. Iul. Pollux libr. 3. Demoſthenis encomium quod ſequitur non eſſe Luciani, jam monui præfat. ad Lectorem, ſatis prodit ſtylus, attamen Tomas Magiſter ἐν ταῖς ἐκλογαῖς Ἀττίδος, in dictione θλαδρομὶ citat locum hujus encomii, ut Lucianeum, atque etiam quidam dubitarunt an tractatus de Dea Syria eſſet Luciani. *Bourd.*

DE-

ΔΗΜΟΣΘΕΝΟΥΣ ΕΓΚΩΜΙΟΝ.

DEMOSTHENIS ENCOMIVM.

ARGVMENTVM.

Hoc encomium duabus partibus constat. Prior locos technicos continet, ex quibus cùm persona Demosthenis, tum cætera virtutes, & res gestæ amplificari poterant: simulque ejus cum Homero instituitur comparatio. Altera sumitur ex athecnis, ubi ad laudem Demosthenis potissimùm facere ostendit, quòd de ejus eloquentia, animi magnitudine, rerumque gestarum excellentia scripto testati sunt hostes.

1 Βαδίζοντί μοι χθὲς τὴν στοὰν, τὴν ὑπερθεν ἐξιόντων ἐν ἀριστερᾷ, τὴν ἕκτης ἐπὶ δέκα, σμικρὸν ὡς μεσημβρίας, Θερσαγόρας ὡς τυγχάνω. τάχα τινὲς αὐτὸν ὑμῶν, ἐπίστασθε, σμικρός τις ἐστι, ξανθὸς, ὑπόλυκος, ἀνδρικὸς τὴν φύσιν. ἰδών γ' αὐτὸν ἔτι ὡσιόντα, Θερσαγόρας ἔφην ὁ ποιητής, ποῖ δὴ, ἦ δ' ὅς. οἴκαδε ἦλθες, ὦ οὗτος, ἐπυθόμην. πότερον δ' ἐν ἀγορᾷ, ἢ ἐν οἰκίᾳ; ἀμφοτέρωθεν, ἔφη. ἀμέλει μὲν ἔφην ἐγὼ, ἀμφοτέρωθεν δῆλον ἐκ τούτου. ὥσπερ γὰρ τοι τῶν νυκτῶν ἐξαναστὰς, ἔδοξέ μοι χρῆναι τοῖς Ὁμήρου γλυκυθλίοις τὰ ποιητικὰ ἀπάρξασθαι. καλῶς γε σὺ ποιῶν ἔφην, καὶ τὰ πρόσφορα τῇ παιδιᾷ σπεύδων σπένδειν. ἐκεῖθεν δὴν δρόμου ἦλθες, ἔλαθον ἐμαυτὸν, εἰς τοῦτο τὰ μεσημβρίας ἀπιόντα. ὅπως δὲν ἔφην, δεῖ μὴ μοι ἐκ τοῦ περιπάτου. πολὺ μᾶλλόν τοι πρότερον ἔφη ὡσπερεῖν τοῦτο δρόμου ἥκω, τῇ χειρὶ τὸν Ὅμηρον ἐπιδείκνυς. ἴσθι

Cum in Porticu deambularem, inde exeunti ad sinistram, die decimo sexto, paulò ante meridiem: occurrit mihi Therſagoras, quem fortè aliqui vestrûm norint: pusillus est, aquilino naso, subalbus, virili indole. Hunc cùm procul accedentem viderem, dixi. Hic Therſagoras poëta est, & interrogavi, quonam & unde veniret. Domo huc, inquit ille. Num, inquam, deambulandi gratia? Scilicet, inquit ille, hoc mihi opus erat. Nam mihi visum est intempesta nocte surgere, ut Homeri natali die poëtices primitias offerrem. Præclarè, inquam, facis, quòd illi gratiam refers institutionis. Itaque initio inde ducto, inquit ille, non animadverti me ad meridiem usque delapsum esse. Ego verò, ut dixi, deambulatione opus habeo. Sed multò antè, inquit ille, hunc compellare optans, veni, manu autem Homerum monstrabat. Scitis utique in

1 Βαδίζοντί μοι] Esse non videtur Luciani, sed alicujus Lucianum κακοζηλοῦντος. Marcil.

1 Ἀλλ-

δήπου τ̀ ἐν δεξιᾷ τ̃ τ̀ Πτολεμαίου νεὼ, τ̀ κεφαλὴν τὰς κόμας. ἀναστρεφὼν τε ἂν αὐτὸν ἀφικόμην ἔφη, κ̀ ἀσθενεστέρῳ ἀφθόνως μεταδιδόναι τ̃ ἐπῶν. εἰ γὰρ ἔφη ἐν ἀγχοῖς τὰ πράγματα εἴη. πάλαι γάρ τοι ἐκ αὐτὸς ἐνοχλεῖν μοι δοκῶ τ̀ Δημοσθένην. ἐπικεκρῆσαί π ἀσθενὲς τῷ αὐτῷ ἡμιθέλιον. εἰ δὲ ἡμῖν ἐπαρκέσει τὸ εὐχεσθαι, συμβολίμην ἂν σοι. κοινὸν γὰρ ἡμῖν τὸ ἔρμαιον. ἐγὼ μὲ ἔφη ἐκ τ̃ νύκτωρ τε, κ̀ τήμερον ἀσπασιηρμένον, δοκῶ μοι τ̀ ὠνοῖας τ̀ Ὄμηρον ἐπιτρέψασθαι, θείως γάρ πως, κ̀ μανικῶς εἰς τὰ ποίησιν ἐξεσκευχάμην. κελεύεις δ' αὐτός. ἐπίτηδες γάρτοι τῷ τὸ γραμματεῖον ἀσηρμένον, εἰ ἄρα τῇ σχολὴν ἄγοιμι τ̃ ἑταίρων, ἀσκυζόμενος. δοκεῖς δὲ μοι σὸ τ̀ σχολῆς εἶναι. μανικῶς γὰρ εἶ ἢ δ' ἐγὼ, κ̀ πίπτοιμας τὸ ἅπ τ̀ δόλιχον νενικηκότα. ὃς ἤδη λελυμένῳ τῶν κόνιν, κ̀ τὸ λοιπὸν τ̀ θεὸς ψυχαγωγοῦμένῳ, μυθολογεῖν ἀσθ' τ̀ παλαιστὴν διενοεῖτο, ἐπιδεῖξαι κληδόσεσθαι τ̀ πάλης ἔσης. ὁσὶ ἀπ' ἐπὶ τ̀ βαλβίδα σὺ ἂν ἐμυθολόγεις ἔφη. κ̀ σὺ δὴ μοι δοκεῖς νενικηκὼς τ̀ δόλιχον τ̃ ἐπῶν, σὐτρυφᾶν ἀνδρὶ μέλλοι δὴ καταῤῥωδοῦντι τῶν ἅπ τ̀ ἀγῶνα τύχη. κ̀ ὃς γελάσας, ὡς δὴ σοι π τ̃ λόγων εἶπεν ἐργασόμενος. ἴσως γὰρ ἔφη ὁ Δημοσθένης ἐλάττονος, ἢ κεφ' Ὄμηρον εἶναί σοι λόγῳ κεφαίνεται, κ̀ σὺ μὲ μέγα φρονεῖς, Ὅμηρον ἐπαινέσας. ἐμοὶ δ' ὁ Δημοσθένης σμικρὸν, ἐκ τὸ μηδέν; συκοφαντεῖς ἔφη. ἀγωνιάσαιμι δ' ὅσον ἂν τὰς ἥρως, εἰ ἐκ παλαίων εἰμὶ τῷ γνώμην ἀσθ' Ὁμήρου τεθάχθαι. εὖγε εἶπον. ἐμὲ δ' ὅσον ἂν νομίζοις ἀσθ' ἅπ Δημοσθένους; ἀπ' ἐπεί γε μὴ ταύτῃ τ̀ λόγο

in templo Ptolemæi ad dextram collocatum esse, promissis capillis. Quare veni ipsum alloquuturus, & precaturus ut mihi magnam versuum copiam largiatur. Vtinam inquam, votis proficere liceret ad res gerendas. Iamdudum enim statuo precibus fatigare Demosthenem, ut mihi suppeditet orationem ad natalem ejus ornandum. Si igitur satis foret vota facere, idem tecum vellem: nam commune nobis foret lucrum. Ego, inquit, hac nocte & hodie, lucubrato carmine, Homerum benevolentiæ causa laudare statuo. Nam divino, qualis est vatum, furore ad poëtim raptus sum: quòd judicabis ipse. Consultò enim libellum hunc circunfero, si fortè in aliquem ex sociis otiosum incidero, tu autem mihi videris in præclaro esse otio. O te fœlicem, inquam, cui idem accidit ac illi qui dolicho victoriam adeptus, abluto jam pulvere, reliquo spectaculi tempore sese oblectans, cum luctatore fabulari cogitabat, qui ad luctam jam vocandus videretur. Ille autem, non ita, inquit, in carceribus fabulareris: & tu certè mihi videris verborum dolicho devicto, eum ludos facere, qui stadii fortunam perhorrescit. Scilicet ait ille, quasi rem difficilem susceperis. Fortassis, inquam, minoris pretii videtur tibi Demosthenes, quàm Homerus: & tu Homero laudato gloriaris. Me verò laudare Demosthenem, parum & nihil est? Cavillaris, inquit. Nolim ego diffidium ciere inter hos heroas, tametsi Homero magis faveo. Bene inquam, & me nonne putes Demostheni magis favere? Sed quoniam hac ra-

σην ἀπηκάζεις κ) τὴν τοιαύτην, δῆλον ὡς τὴν ποιητικὴν ἔργον ἡγῇ μόνον, τὰς ῥητορικὰς λόγους καταφρονεῖς ἀτεχνῶς, οἷον ἱππικὸς ψιλὰ πεζὰς ἐλαύνων. μὴ μανείην ἔφη ταῦτά γε, καὶ εἰ πολλῆς δεῖ τῆς μανίας ἐπὶ τὰς ποιητικὰς ἰέναι θύρας. δεῖ γάρ τοι τοῖς καλοῖς ἄδην ἔφη σὺν πολλῇ πομπῇ ἐπιπνοίας, εἰ μέλλουσι μὴ πεπτωκότες φανεῖσθαι, καὶ φαύλης φορυτίδος. οἶδα τοι ἔφη ὦ ἑταῖρε, καὶ χαίρω πολλάκις, ἄλλων τε δὴ λογοποιῶν, καὶ τὸν Δημοσθένους ἐξαὶς τὸν Ὀμήρου πλεῖς. οἷον λέγω, τὴν σφοδρότητα, καὶ πικρίαν, καὶ τὸν ἐνθουσιασμόν. καὶ τὸ μὲν οἰνοβαρὲς, ὥσπερ τὰς Φιλίππου μέθας, καὶ κραδαισμὸς, καὶ τὴν ἀσάλευτον. τὸ δὲ εἰς οἰωνὸς ἄριστος, ὥσπερ τὸ, δεῖ γὰρ τοὺς ἀγαθοὺς ἄνδρας, τὰς ἀγαθὰς ὑπερθύμους ἐλπίδας. καὶ τὸ ἦκε μέν οἱ μοῖρα γέρων ἱππηλάτα Πηλεύς, ὥσπερ τὸ, πηλίκον ποτὲ στενάξαιεν ἂν οἱ ἄνδρες οἱδεῖνοι, οἱ ὑπὲρ δόξης, καὶ ἐλευθερίας τελευτήσαντες. ψιλοβάλλων δ' ἐστὶ τὰ ῥέοντα Πύθωνα, ὥσπερ τὰς Ὀδυσσέως νιφάδας τοῦ λόγου. καὶ τὸ εἰ μὲν μέλλοιμι ἀγήρω τ' ἀθανάτω τε ἔσεσθαι, ὥσπερ τὸ, πέφυκε μὲν γὰρ ἅπασιν ἀνθρώποις βίος θνητὸς, κἂν οἰκίσκῳ τις αὐτὸν κατειρύξας τηρῇ. καὶ μυελὸν μεμάναισιν αὖθις αὖτοῖς ἐπὶ ταὐτὸν τῆς ἀμοιβαίας ἐπιδρομῆς ἥδυμος ὁ πάθη, καὶ ἀμφήσεις, καὶ τροπὰς λέξεως καταμεμιγμένην καὶ τὰς ἀφαιρέσεις τῶν ῥημάτων μεταφόλας, ἐκ τῶν ἀναστροφῶν ἐπανόδους, καὶ τὰς τῶν ἀναβολῶν σὺν τῷ καιρῷ γλαφυρότητας, καὶ τὸ δὴ τρόπον μισοβάρβαρον παίζειν. καί μοι πολλάκις ἔδοξεν, ὃ γὰρ ἂν τάληθὲς ἀποκρυψαίμην, ὥσπερ ἐπίτροπον μὲ ῥατione orationem ſimpliciter contemnis, apparet te ſolam poëſim, ducere operoſam, & ſolutam orationem prorſus contemnere, ſicut eques pedites prætervectus. Tum ille, abſit ut ſic inſaniam, tametſi non levi furore opus eſt iis qui ad poëticas fores accedunt. Verùm & oratoribus, inquam, opus eſt afflatu quodam divino, ad efficiendam orationem non humilem & frigidam. Novi, inquit ille, ô amice, & ſæpe gaudeo, cùm aliorum oratorum, tum Demoſthenis collatione cum Homero. Vt quum vim, acerbitatem, & impetum comparo. Homerus vinolentum Agamemnonem appellat: ita Demoſthenes in Philippi ebrietatem, ſaltationes, & petulantiam invehitur: & ut poëta, Vnum optimum augurium eſt, ſic orator, Oportet bonos viros bona cum ſpe rempub. defendere. Et illud: Forſitan ipſe ſenex deploret talia Peleus. Huic ſimile, Quàm graviter ingemiſcerent illi fortes viri, qui propter gloriam, & patriæ libertatem in acie perierunt. Confero & magna vi fluentem Pythonem, cum Vlyſſis verborum nivibus, & illud, Si ſenii exortes, mortiſque eſſemus acerbæ: cum hoc, Omnibus hominibus mors eſt vitæ terminus, etiamſi quis in domuncula concluſum ſe ſervet. Denique ſexcenti ſunt ingenii in idem concurſus. Delectant autem me affectus cùm vehementiores, tum leniores, & figuræ dictionis, & levantes tædium mutationes, & à digreſſionibus reditus, & comparationum opportunarum elegantia, denique totius orationis urbanitas. Et mihi ſæpe viſum eſt, non enim veritatem diſſimulare queam,

θυμίας Ἀτθικῆς κεφαλαίας Δημοσθένης, ὁ τῷ παῤῥησίαν ὡς φασιν ἀνειμένῳ, καὶ τὰς Ἀχαιὰς Ἀχαΐδας σωφρονέστερον. Ἀμφοτέρῳ γὰρ τόνῳ πνεύμασι, τὰς Ἑλληνικὰς ἀποπληρῶν τραγῳδίας, καὶ μεζόνως τῷ ἀκμαιοτάτῃ μάχας ἀμφιλόγους ἀναπλάττοντος, καὶ μύθους τῶν φορῶν σκεδαννυμένων. πολλάκις δέ μοι τὰ τοῦ Δημοσθένους, καὶ μέτρα κῶλα, καὶ ῥυθμοί, καὶ βάσεις, οὐκ ἔξω τῆς ποιητικῆς ἡδονῆς ἐμβιβάζεσιν, ὥσπερ ἐμοὶ Ὄμηρον ἐλλιπῆς ἀνθηρέσιον, ἢ παρεισώσιον, ἢ χημμάτων τροχύτητος, ἢ καθυφότητος, ἀλλ' ἔοικε φύσει πως ὑπάρχειν πᾶσι δυνάμεσι τὰς ἀρετὰς ἐπιπλέχθαι. πόθεν γὰρ δὴ σωφρονοίην ἂν τῷ σοὶ Καλλιόπην, παυτὶ ᾗ γνώσκων; ἀλλ' οὐδὲν ἧττον τέμνω ἀγώνισμα τοῖς Ὄμηρον ἐγκωμίων, δικαιότατον ἔργον, ἢ τὰς σὰς εἰς Δημοσθένην ἐπαίνους ζήτημι. ἀ τοῖς μέτροις, ἀλλὰ τῇ ὑποθέσει φημὶ, τῷ τέμνω μὴ, σὸν ἔχειν εὐφυΐαν πνὰ κρηπῖδα ὑποβαλέσθαι τῶν ἐπαίνων, πλήν γε ποιητικῆς αὐτῆς. τὰ δ' ἄλλα, τὰ μὲν ἀσαφῆ, πατρὶς, καὶ γένος, καὶ χρόνος. εἰ γὰρ ἦν σαφῆς αὐτῶν ἦν, οὐκ ἦν ἂν ἀμφίλεκτος ἀνθρώποις ἔρις. πατρίδα μὲν διδόντων αὐτῷ, Ἰωνικὴν Κολοφῶνα, ἢ Κύμην, ἢ Χίον, ἢ Σμυρναίαν, ἢ Θήβας τὰς Αἰγυπτίας, ἢ μυείας ἄλλας, πατέρα δ' Μαίονα τὸν Λυδὸν, ἢ ποταμόν. καὶ μητέρα Μελανώπην φασὶν, ἢ Νύμφην τῶν δρυάδων, ἀνθρωπίνου γένους ὑπαρχὰς. χρόνου δ', τὸν Ἡρωϊκὸν, ἢ τὸν Ἰωνικόν. καὶ μήν' ὅπως ἔφθης τὸν Ἡσίοδον εἰδὼς ἡλικίας σαφῶς εἰδέναι, ὅπερ ἐκ τοῦνομα πρὸ τοῦ γνωρίμου, τὸ μελησιγενῆ ὠνόμασται. τύχην δ',

queam, Demosthenem, remissa, ut ajunt, loquendi libertate, decentiùs segnitiem Atticam perstrinxisse, quàm is qui Achivos Achæidas appellavit. Et spiritu constantiùs intento Græcorum repræsentat tragœdias, quàm is qui, dum maximè viget pugna, colloquia fingit, & sermonibus impetum dissipat. Sæpe etiam membrorum mensuræ, numeri, & clausulæ, quas habet Demosthenes, non extra poëticam voluptatem me abducunt. Sicut neque Homero desunt antitheses, comparia, figuræ asperæ, vel puræ. Sed ita videtur à natura comparatum, ut facultatibus virtutes permisceantur. Quî autem tuam Calliopen hæc sentiendo contemnerem? At nihilo minùs meæ in prædicando Homero contentioni, duplum negotii inesse censeo, quàm tuis in Demosthenem laudibus. Non versuum, sed argumenti ratione, dico me non posse firmum laudum jacere fundamentum, præter quàm poëticam ipsam: cùm cætera sint ignota, patria, genus, ætas. Nam si nota essent inter homines anceps contentio non esset: aliis patriam ei assignantibus, Ionicam Colophonem, aliis Cumam, vel Chium, vel Smyrnam, vel Thebas Ægyptias, vel innumeras alias. Patrem autem Mæonem Lydum, vel fluvium, & matrem Melanopen ajunt, aut Nympham aliquam ex Dryadibus, siquidem humanum genus ignoratur. Porrò ætatem: Heroicam aut Ionicam. Nec satis constat utrum Hesiodus sit antiquior, siquidem nomen Melesigenæ, ei quod nunc est in usu, anteponunt. Fortunam autem, paupertatem, & cæcitatem: sed hæc cùm incerta sint,

πτώσας, ἢ πάθος ὁμμάτων, [1]ἀλλὰ μὴ βέλτιον εἴη ἢ ταῦτα ἐᾶν ἐν ἀσφαλεῖ κείμενα. ἆρά γέ τινὸν δή μοι κομιδῇ τὸ ἐγκώμιον, ποίησιν ἄπρακτον ἐπαινέσαι, ἢ σοφίαν ἐν τοῖς ἐπαινουμένοις ἐπαιδεύσαι; τὸ μὲν σὸν ἔφη τοῖς χρεών, ἐπίδηλόν τε, ἢ λεῖον, ἐφ' ὡρισμένοις τε, ἢ γνωρίμοις, μόνον ὀνομάσαι. οἷον, ὄψον ἕτοιμον, ἡδυσμάτων ἄνευ σὺ δεόμενον. τί γὰρ ἂν μέγα, ἢ λαμπρὸν ἡ τύχη τῷ Δημοσθένει παρέσχηται; τί δὲ γνώριμον; ἐκ Ἀθηνῶν μὲν, αὐτῷ πατρὶς, αἱ λιπαραὶ, ἢ ἀοίδιμοι, ἢ τῶν Ἑλλήνων ἔρεισμα; καίτοι λαβόμενον ἂν ἐγὼ τῶν Ἀθηνῶν, ἐπὶ τὴν ποιητικὴν ἐξουσίαν ἐπισπόμην ἂν ἔρωτας Θεῶν, ἢ κρίσεις, καὶ κατοικήσεις, ἢ δωρεὰς, ἢ τὴν Ἐλλάδα ἅπασαν, νόμων τε, ἢ δικαιρείαν, καὶ πανηγύρεων, ἢ Πειραιᾶς, καὶ ἀποικιῶν, ἢ τροπαίων θαλαττίων, τε, ἢ χρυσίων ἐπεισαγομένων, ὅθεν ἂν εἷς ἐπίσης ἀξίως ἐφικέσθαι δυνατο τῷ λόγῳ φησὶν ὁ Δημοσθένης. ἀφθονία μὲν ὧν μοι πᾶσιν τόδε ἐκάμιον. ἐκ ἂν ἁμαρτᾶν νομιζόμην ἐκ νόμῳ τοῖς ἐπαίνοις ὢν, ἐκ τῶν πατρίδων ἐπικοσμεῖν τὰς ἐπαινουμένους. Ἰσοκράτης τε, παρεμπόρευμα τῆς Ἑλένης φέρων ἐπέθηκε τὸν Θησέα. τὸ μὲν δὴ ποιητικὸν φῦλον ἐλεύθερον. σὺ δ' ἴσως εὐλάβεια τὸ τῆς παροιμίας σκῶμμα ἐπὶ τῇ ἀσυμμετρίᾳ ἐπαγαγέσθαι, μή σοι μεῖζον ἐπισκέοιτο τὸ πίτραμμα τῷ θυλάκῳ. παρέντα δὴ τὰς Ἀθήνας. ἐκδέχεται τὸν λόγον πατὴρ τελωρχῶν, χρυσία κρῆτις τε, Πίνδαρον. ἐ γὰρ ἦν Ἀθήνησι λαμπρότερον τιμήμα τῶν τελωρχικῶν. εἰ δὲ Δημοσθένης ἔτι κομιδῇ παῖδος ἦν τῶν, ἐπελεύσα, τῷ ὀρφανίαν ἐ

sint, satius esset missa facere. Quare mihi valdè angusta erit encomii materia, poësim imperfectam laudare, & sapientiam ex verfibus æstimare. Tibi verò in promptu, inquit, planus & apertus est campus, de rebus certis & cognitis: tantùm verbis opus est, tanquam condimento ad obsonium parato. Quid enim non magnum, & splendidum Demosthenis fortuna concessit? quid non celebre? Nonne patria, Athenæ opulentæ, & nobiles, & Græciæ propugnaculum? Quòd si Athenæ mihi contigissent, licentia poëtica superinducerem amores Deorum, judicia, commigrationes, dona, Eleusinem. Porrò de legibus, judiciis, concionibus, Pyræo, coloniis, trophæis terra marique partis, ne unus quidem Demosthenes pari cum dignitate dicere posset. Ex his magna copia mihi suppeteret. Idque encomium non distrahendum putarem, cùm inter laudationum præcepta hoc sit, ut qui laudantur, à patria exornentur. Isocrates Helenæ præconio inseruit Thesèum. Liberi autem sunt poëtæ. Tu verò fortè metuis ne non servato modo, illa proverbii cavillatione excipiaris, Epigramma majus esse scrinio. Itaque omissis Athenis, excipit orationem pater classis præfectus, aureum, ut Pindarus ait, fundamentum. Nulla enim Athenis major dignitas est, quàm præfectura classis. Quòd verò extinctus est Demosthene adhuc pueruló, non est calamitas censenda, sed

[1] Ἀλλὰ μὴ βέλτιον] Corrige μὴν. Menag.

συμφοραν ὑποληπτέον, ἀλλὰ δόξης ὑπόθεσιν τὸ τῆ φύσεως γνήσιον ἀποκαλυπτούσης. Ὁμήρῳ μὲν ἦν, ὅτε παίδευσιν, ἔτ' ἄσκησιν μνήμη καθ' ἡσυχίαν παρειλήφαμεν. ἀλλ' οἷς ἀνάγκη τῆ ἐπαίνων ἅπτεσθαι τῶν αὐτὸ δεδημιουργημένων, ὕλην οὐκ ἔχουσι θεωρῆσαι, οὐ μελέτης, οὐ διδασκαλίας σὺν ἔχουσα. μήσ' ἔν ἐπὶ τῶν Ἡσιόδου δάφνων καὶ φυσίζοον, τῶν ῥαθύμως, οὐ τοῖς ποιμέσι τῆ ἐπῶν ἐπιπνέουσιν. σοὶ δ' ὑπαρχθῆναι δόξαν, πολὺς μὲν ὁ Καλλίστρατος, λαμπρὸς δ' ὁ καλούμενος, Ἀλκιβιάδης, Ἰσοκράτης, Ἴστιαῖος, Εὐβουλίδης, μυρίων μὲν ἐφελκομένων Ἀθήνησι τὰς ἡδονῶν, καὶ τὰς πατρῳοκίας ἀνάγκας ὑποκειμένας. παχείας δ' ὕσης τοῖς μειρακίοις τῆς ἡλικίας εἰς τὰς τέρψεις ἀπολιθάνειν, παρὼν δ' αὐτῷ καθ' ἑξουσίαν κωμάζειν, ὑπὸ τῆς ἐπιτρόπων ὀλιγωρίας, ὑπὸ τῆς φιλοσοφίας, οὐ τῆς πολιτικῆς ἀρετῆς κατεῖχε πόθος. ὃς αὐτὸν ἦγεν οὐκ ἐπὶ τὰς Φρύνης, ἀλλ' ἐπὶ τὰς Ἀριστοτέλους, οὐ Θεοφράστου, οὐ Ξενοκράτους, οὐ Πλάτωνος θύρας. κἀνταῦθα ὦ βέλτιστε, φιλοσοφοίης τῷ λόγῳ, διτὰς ἐπ' ἀνθρώποις ἐράσμιον ἀγωγάς, τὴν μὲν, θαλαττίᾳ πόνος ἔρωτι παραφορᾷ τε, οὐ ἀγελαίαν, καὶ κυμαίνουσαν ἐν ψυχῇ Ἀφροδίτης παντοίαν κλύδωνα, φλεγμαινούσαις νέων ὁρμαῖς, αὐτόχρημα θαλάττιον. τὴν δ' ἑρωτικὴν χρυσῆς πόθος σειρᾶς ἕλξειν, ἐ πυρί, καὶ τόξοις ἐν πηδῆσαι δυσπαλέσι νόσους τραυμάτων, ἀλλ' ἐπὶ τῷ αὐτῷ ἔχ καλῶς ἀχρεοῦσθαί τε, καὶ καθαρὸν ἰδέαν ἐξορμῶσαι, μανίᾳ σώφρονι τῆ ψυχῶν, ὅσαι Ζηνὸς εἶσιν, οὐ Θεῶν ἀληθοφόροι φησὶν ὁ τραγικός. ἔρωτι δὴ πάντα πέλεται, καφὸν. ἀσπάλαιον. κάτοπτρον. ξίφος. γλῶττα διαρθρῶσαι. μετελθεῖν ὀψὲ τῆ

sed gloriæ occasio, retegens generosam indolem. Homeri nec institutionem, nec studia ex scriptis accepimus: sed statim ab operibus ejus mihi est laudandus, cùm materiam ex educatione, studiis, & institutione ipsius sumere non possim: nec ad Hesiodi laurum confugere, quæ molliter, etiam pastoribus carmina inspirabat. Tu verò Callistratum habes, & longum splendidumque catalogum, Alcidamantem, Isocratem, Isæum, Eubulidem. Et quanquam innumeræ sunt Athenis voluptates, quibus pelliciuntur, etiam qui paterno imperio sunt obnoxii, estque adolescentia per se ad voluptatem proclivis, cùm liceret ipsi per tutorum negligentiam voluptates sequi, tamen continuit eum philosophiæ, & politicæ virtutis amor: qui ducebat ipsum, non ad Phrynes, sed Aristotelis, Theophrasti, Xenocratis, & Platonis fores. Atque hîc, ô præclare, poteris philosophari, duas apud homines esse amorum species, alteram quidem, marini cujusdam amoris impotentem, agrestem, & fluctuantem in animo veneris vulgaris tempestatem, exæstuantibus juvenum cupiditatibus, rem planè marinam. Alteram, aureæ catenæ cœlestis attractionem, quæ non igni, non telis insanabiles vulnerum morbos infligit: sed ad pulchritudinis ipsius incorruptam, puramque formam comprehendendam impellit, sano mentium furore, quæ ad Iovem accedunt, & Diis cognatæ sunt, ut ait tragicus ille. Amori sanè omnia parabilia, tonsura, spelunca, speculum, gladius, linguam efformare, ætate vergente,

ἡλικίας ὑπόκρισιν. μνήμην ἀκρι-
βῶσαι. ἠρύθρια καὶ ἐφρόντισαν. συ-
νάψαι νύκτας ἐπιπόνοις ἡμέραις. ἐξ
ὧν τίς οὐκ οἶδεν ὁποῖος, ὁ Δημο-
σθένης ἔφη σοι τὴν ῥητορικὴν ἐμέ-
νετο; ταῖς μὲν ἐννοίαις, καὶ τοῖς ὀνό-
μασι, καὶ σφοδρυνῶν τὸν λόγον. ταῖς δὲ
διαθέσεσιν, ἐξακριβῶν τὰς πιθανό-
τητας. λαμπρὸς μὲν τῷ μεγέθει, σφο-
δρὸς δὲ τῇ πρὸς μάλα, σωφρονέστερος
δὲ τῷ τῶν ὀνομάτων, καὶ νοημάτων
ἐσκεμμένος, ποικίλος τε καὶ ἀναλλαγαῖς χημάτων. μέντοι γέ τοι τῆς
ῥητορικῆς, ὡς ὁ Λεωσθένης ἐτόλμησεν
εἰπεῖν, ἔμψυχον, καὶ σφυρηλατῶν
παρεῖχε τὸν λόγον. καὶ γὰρ ὡς τὸν Αἰ-
σχύλον ὁ Καλλισθένης ἔφη ποτὲ λέ-
γων, τὰς τραγῳδίας ἐν οἴνῳ γράφειν, ἐξορμῶντα, καὶ ἀναθερμαίνοντα
τῇ ψυχῇ, ἅτις ὅτως ὁ Δημο-
σθένης συνεῖναι πρὸς μέθην τοὺς λό-
γους. ἀλλ' ὕδωρ πίνων, ἢ ὡς τὸν Δη-
μοσθένη παῖξαί φασιν εἰς τοιοῦτο
αὐτὸν τῷ ὑδροποσίαν, ὡς οἱ μὲν ἄλ-
λοι, πρὸς ὕδωρ λέγειν. τὸν Δημο-
σθένην δὲ, πρὸς ὕδωρ γράφειν. Πυ-
θέᾳ δὲ, ὁ ῥήτωρ τῶν Δημοσθενικῶν
λόγων, λάμπειν ἐφαίνετο δὲ νυκτερι-
νὸν λύχνον. καὶ τοῦτό μοι ἔφη σοι τὸ
χωρίον δὲ λόγου, κοινὸν πρὸς τὴν
ἐμὴν ὑπόθεσιν, καὶ γάρ τοι μείων ὁ
παρὰ τῶν Ὠμήρου ποιητῶν, ὑπῆρχε
καμοὶ λόγος. ἀλλ' εἰ μετείοις ἐπὶ
τὰς φιλανθρωπίας, καὶ τῶν ἐν τοῖς
χρήμασι φιλοτιμίαν, καὶ τὰ πολιτείας τῶν ὅλην λαμπρότητα. καὶ ὁ
μὲν, ἦει σιωπῶν, ὡς τὰ λοιπὰ
παρῳδήσων. ἐγὼ δὲ, γελάσας, ἦ που
γὰρ ἔφην διανοῇ καθαίρειν μου τὸν ὦτον, ὥσπερ βαλανεὺς καθαντλήσας
τὸν λοιπὸν λόγον; νὴ Δία γε εἶπε,
δημοθοινίας τε, καὶ χορηγίας ἐξελα-
σίους, καὶ τελεταρχίας, καὶ πεῖσιν, καὶ τάφρον, καὶ λύσεις αἰχμαλώ-

te, pronunciationem discere, memoriam diligenter exercere, tumultus contemnere, noctes laboriosis diebus connectere. Vnde quis nescit, inquit, qualis orator fuerit Demosthenes? quum sententiis, & vocabulis orationem exornat: quum affectibus argumenta probabilia exactè persequitur: splendidus quidem magnitudine, vehemens autem spiritu, & temperantissimus in vocabulorum, & sententiarum moderatione, & varietate figurarum elegantissimus: ac utique solus oratorum: ut Leosthenes dicere non dubitavit, animatam, non malleo fabricatam orationem præbuit. Non enim ut Æschylum dixit alicubi Callisthenes tragœdias scripsisse quum vino prolutus incaluisset: ita Demosthenes componebat orationes ebrius, sed aquam potus: unde in ejus aquæ potum fertur joco dixisse Demades, alios quidem ad aquam dicere, Demosthenem autem ad aquam scribere solitum esse. Pytheæ verò, Demosthenicarum orationum plausus, lucernam nocturnam olere videbatur. Habes, inquit, hunc dicendi campum, cum meo argumento communem. Non enim minor fuerit mea Homericæ poëseos prædicatio. Sed si ad humanitatem, & diligentiam in negotiis, totamque in administratione reip. claritatem transires. Et cùm hic sermonem continuaret, ut reliqua additurus. Ego ridens, nunquid, inquam, ut balneator hausto reliquo sermone, meas aures perfundere constituis? Etiam, inquit ille, populares epulas, spontaneas in ludos erogationes, navium præfecturas, murum, fossam,

των, ἐ παρθένων ἀνδήσεις, ἀρίστην πολιτείαν. ἠν πείσθεις, ἐ νομοθεσίας, ἐ μέγαθ' πολιτδυμάτων ἐμπεσὸν, γελᾶν ἔπεισί μοι, ἢ τὰς ὀφρῦς συνάγοντ', ἐ διδόντος, μὴ λόγοι τ Δημοσθένους αὐτὸν ἔργων ἐπιλίπωσιν. ἴσως γὰ ἔφην ὦ γαθὲ, νομίζεις ἐμὲ δὴ μόνον τ ἐν ῥητορικῇ βεβιωκότων, μὴ ἀφυπνυλλήσθαι τὰ ὦπα πρὸς Δημοσθένους πράξεσιν; εἶτα ἔφη σοὶ τ λόγον ἐπισκοπεῖσθαι πρὸς ὡς σὺ φῂς, δέομεθα. πλὴν εἰ μή σε τὸ ναντίον καταχεῖ πάθος, οἷον αὐγῆς ἀφελαμπόντος, ὃν ἔχοις πρὸς λαμπρὸν τὸν Δημοσθένους δόξαν, τὸν ὄψιν ἀπερείσασθαι. ἠν γὰ αὐτός τι τοιοῦτον ἐφ' Ὁμήρῳ κ τὰς ὀρχὰς πέπονθα. κατέβαλον γὰν μικρᾷ δεῖν, ὡς ἐκ ἀνυδολεπλέον ὄν μοι πρὸς τὸν τοῦθ' ἥσειν. εἶτ' ἐγὼ μὲν, ἐκ οἶδ' ὅπως ἀνήνεγκα, δοκῶ μοι κ σμικρὸν ἀφεστηζόμενον ἀνδρὸν ὁρᾶν. ἐ μὴδ' ἀπτέσθαι, ὥσπερ ἡλίου τὰς ἄψεις, νόθος ἢ τ Ὁμηρικῶν γλώσσης ἐλέγχεσθαι. σοὶ δὲ μοι φαίνεται ἐ τοῦτο ἔφη πολὺ ῥᾷον, ἢ καθ' ἐμὲ εἶναι. τ μὲν γὰ Ὁμήρου δόξης, οἷον ἐπὶ μιᾶς ὁρμώσης τ ποιητικῆς δυνάμεως ἀγρόως ἐξ ἀνάγκης ἢν ἁπάσης λαβέσθαι. σὺ δ' εἰ μὲν ἐπὶ τ Δημοσθένην ὅλον ἐφώπλιξ τῇ γνώμῃ πᾶποτε, ἐ μᾶλλα ἂν ἀπορρίπτειν δεῖ τ λόγον ἄπλων, ὁκ ἔχων ὅτε πρῶτε τὴν γνώμην λάβοις, καθάπ ὁ λίχνοι πάχυσι δεῖ τὰς Συρακουσίας τραπέζας, ἢ οἱ φιλήκοοι, ἐ φιλοθεάμονες, εἰς μυελὸς ἀκεσμάτων, ἐ θεαμάτων ἡδυπὰς ἐμπεσόντες. ὁκ ἔχουσι γὰ ἐφ' ἢν ἔλθωσιν, ἀεὶ τὸν ἐπιθυμίαν μεζόνιδέντες. οἷμαι ζ ἐ σὲ μεζονηδᾶν, ὁκ ἔχοντα ἐφ' ὃ, τ ταῖς, ὦ κύκλῳ σε δεῖ ἐληγόντων, φύσεως μεγαλοπρεπὲς, ἑρμῆς ἀγαπύρε, βίε σώφρονος, λόγε δεινό-

liberatos captivos, locatas virgines, optimam remp. legatos, leges, & magnitudinem rerum gestarum incidentem: subit mihi irridere supercilia contrahentem, & metuentem ne deficeret ipsum oratio de rebus gestis Demosthenis. Fortè enim inquam, ô bone putas me unum ex omnibus qui eloquentiæ operam dederunt, nihil audisse de rebus gestis Demosthenis? Imò, ait ille, aliquo ad dicendum, ut ais, auxilio nobis est opus. Verùm nisi aliter affectus es adversus circumfulgentem splendorem, non possis splendidam Demosthenis gloriam fixis oculis intueri. Quod quidem initio in Homero mihi accidit. Quare pene abjeci argumentum, ut quod obtueri non possem. Deinde nescio quo pacto me recepi, puto me paulatim assuefaciendo adversis oculis intueri: ne eos tanquam à sole avertendo, nothus gentis Homericæ arguerer. Tuum verò negotium mihi quàm meum videtur esse facilius. Nam cùm in Homero nihil præter poëticam laudare possimus, tota illa laus in animo simul necessariò concipienda est. Tu verò si ad totum Demosthenem semel animũ convertas, ad dicendum prosiliens profectò hæreas dubius quid primum sumas, haud aliter quàm gulosi Syracusanis mensis accumbentes, vel avidi auditores & spectatores nacti sexcenta aurium & oculorum jucunda objecta. Nesciunt enim quò se convertant, subinde cupiditatem mutantes. Itaque opinor te ex alio in aliud desilire, cùm non habeas cui immoreris, dum te in orbem circumagunt.

indoles magnifica, ingenium ardens, temperantia, eloquentia, for-

πτος, ἢ ἐν ταῖς πράξεσιν ἀνδρείας, λημμάτων πολλῶν καὶ μεγάλων, ὑπεροψίας, δικαιοσύνης, φιλανθρωπίας, πίστεως, φρονήματος, συνέσεως, ἐπιστήμης τῶν πολλῶν, καὶ μεγάλων πολιτευμάτων. ἴσως δὲ ὁρᾷς ἔνθεν μὲν, ψηφίσματα, πρέσβεις, δημηγορίας, νόμους, ἐκεῖθεν, ἀποστόλους, Εὐβοιαν, Μέγαρα, τὴν Βοιωτίαν, Χίον, Ῥόδον, Βυζάντιον, οὐκ ἔχεις ὅποι τὴν γνώμην δικλίνῃς, συμπεριφερόμενον τοῖς πλεονεκτήμασιν. ὥσπερ οὖν ὁ Πίνδαρος, ἐπὶ πολλὰ τὸν νοῦν τρεπόμενος, ὅτε ἅπτοιτο ἡπόρει, Ἰσμηνὸν, ἢ χρυσηλάκατον Μελίαν, ἢ Κάδμον, ἢ ἀπαρτῶν ἱερὸν γένος, ἢ τῶν κυανέμπνοα Θήβαν, ἢ τὸ πάνδαμον σθένος Ἡρακλέος, ἢ τὸν Διονύσου πολυγαθέα θιασον, ἢ γάμους λευκωλένου Ἁρμονίας, ὑμνήσειεν, οὕτω καὶ σὺ νῦν ταυτὸν ἔοικας ἀπορεῖν, λόγον, ἢ βίον, ἢ ῥητορικὴν, ἢ φιλοσοφίαν, ἢ δημηγορίαν, ἢ τὸ θάνατον πενθοῦς ἀνηκτέον. ἔστι δ' οὐδὲν ἔργον ἀφυγεῖν ἔφη τὸν πολίτην, ἀλλ' ἑνὸς, ὅτε δὴ λαβόμενος, ἢ τὸ ῥητορικὴν καθ' αὑτὸν, εἰς ταυτὸν καθέστηκεν τοῦτον τὸ λόγον. ἴκανὴ γὰρ σοι ἡ τοῦ Περικλέους. ἐκείνῳ μὲν γε, τὰς ἀφανεῖς, καὶ βροντὰς, καὶ πειθῶς πάντων, δέξη προσλαβόντες, ἀλλ' αὐτὸν γε οὐχ ὁρῶμεν, δῆλον ὡς ὑπὲρ τὴν φαντασίαν, οὐδὲν ἔμμονον ἔχοντες, οὐδ' οἷαν ἐξαρκέσαι πρὸς τὴν τοῦ χρόνου βάσανον, καὶ κρίσιν. τὰ δὲ τοῦ Δημοσθένους, ἀλλὰ σοὶ καλεῖ φῶ λέγειν, εἰ ταύτῃ τρέποιο. πρὸς γὰρ μὲν τὰς τῆς ψυχῆς αἱρέσεις, ἢ τὰς πολιτείας αὐτοῦ τρεπόμενος, καλὸν μίαν ἡνίκαιον ἀποτείνεσθαι τὴν ἀφετὴν. εἰ δὲ βάλοιο διψιλῶς, δύο, καὶ σωτρεις ἑλόντα

fortitudo in rebus gerendis, multorum magnorumque lucrorum despicientia, justitia, humanitas, fides, consilium, prudentia, singulæ multarum magnarumque in repub. actionum. Forsan hinc intuens, decreta, legationes, conciones, leges: inde classes, Eubœam, Megara, Bœotiam, Chium, Rhodum, Byzantium, nescis quò animum inclines, cùm te rerum copia huc illuc rapiat. Vt igitur Pindarus converso ad multa animo, sic ambigit, dicens. Num mea Ismenum, Meliam-ve nympham, Seu magis Cadmum, genus aut virorum, Dentibus sævi genitum Draconis, Carmina dicent? Num canam Thebas, celebres-ve pugnas Herculis? num Bacche tuos honores? Vel priùs nunc Harmoniæ puellæ, Dicam hymenæos? Ita tu dubitare videris, utrum orationes, an res gestas, aut eloquentiam, aut doctrinam, aut authoritatem, aut mortem viri fumas laudandam. Verum nullo, inquit, negotio errorem evitabis: si uno quolibet argumento assumpto, ut pote sola eloquentia, in eam tua oratio incumbat. Hîc satis erit eum cum Pericle conferre. Illius quidem fulgura, tonitrua, & suadelæ quoddam calcar fama accepimus, sed orationem ipsam non videmus. Vnde constat ejus nihil præter opinionem stetisse, nec temporis probationem & judicium sustinere potuisse. At Demosthenis scripta extant, sed hoc tibi dicendum relinquam, si hoc argumentum tractaveris. Si converteris te

ad mores ejus, & res gestas: bonum fuerit unum quodlibet excerpere argumentum. Vel si largiter disserere velis, duobus, &

μῦον, ἔχειν ἀποχρῶσαν λόγων ὑπερβολήν. πολλὴ γὰρ ἐν ἅπασιν ἡ λαμπρότης. εἰ δ' οὖν καὶ ἓν παντὸς, ἀλλ' ἐκ μέρους ἐπαινέσομεν. νόμῳ μὲν γὰρ Ὁμηρικῷ, Ἡρώων ἐπαίνους ἐκ μερῶν διεξιέναι, ποδῶν, ἢ κεφαλῆς, ἢ κόμης. ἤδη δὲ καὶ τῶν φορημάτων, ἢ ἀσπίδων. μεμπτὸν δ' οὐδὲ τοῖς Θεοῖς ἐγκύπτειν, ὁπηνίκα πρὸς τὰ ποιητῶν, ἐξ ἡλακάτης, ἢ τόξων, ἢ τῶν αἰχμῶν, μᾶλλον δὲ μέρους σώματος, ἢ τῆς ψυχῆς. τῶν δ' ὑπερθέσεων ἢ, καὶ δυνατὸν ἐφάπτεσθαι ἐλλείπειν. ὅπου καὶ ὁ Δημοσθένης αἰτιᾶται τινα, καθ' ἓν τῶν αὐτοῦ λόγων ἐπαινοῦντα. ἐπεὶ τόγε σύμπαν, καὶ αὐτὸς ἂν αὐτὸν ἐξαρκέσειεν ἐπαινέσαι. ταῦτα δὴ Θερσαγόρου διελθόντος, οἶμαί σε ἔφην ἐν ἐπιδεδεῖχθαί μοι βαλόμενον, τὸ, μὴ μόνον ποιητὴν ἀγαθὸν εἶναι, τὸν λόγων πυρεμπορεύσασθαι πεποιῆσθαι τὸν Δημοσθένην, τὰ πεζὰ τοῖς ἐμμέτροις ἀντιθέντα. σὺ μὲν δὴ ἔφη τὴν ῥαστώνην ταύτην ἀγείρεις, ἀνήχθαι ἐπιφαμένη τὸν λόγον, εἴ τι τοῦ Φρονῖδος ἀνεῖς, ἀκροατὴς ἡμῖν γένοιο. πρᾶγμα τοίνυν ἔφην σοι γίγνεται ἐνδὲν εὖ ἴσθι. σκόπει δὴ μὴ σὲ βούλεται ἡ γενομένη θατέρου. καλὸν ἂν λέγοις ἔφη τὸ ἴαμα. σὺ γὰρ ἔφην ἀγνοεῖς οἷμαι τὸ πυρὸν ἄπορον. εἶτα ἰατρὸν δίκην τὸ μὲν νοσοῦντος στυγνὸν ἀγνοήσαντος, ἄλλο θεραπεύεις. ὅπη τί δή; σὺ μὲν ἂ παρέξειεν ἂν, τὸ πρῶτον ἰόντα πρὸς τὸν λόγον, ἐπεχείρησας ἰᾶσθαι, τάδε δὴ καὶ πάλαι τῶν ἐτῶν περιόδοις. ὥστε ταύτης τῆς ἀποφάσεως ἐώλα σοι τὰ ἰάματα. τὸ δ' ἂν ἔφη σοι τόδε ἴαμα. χρὴ μύτοι καθιέναι ὀδόν, ἁβρὰ λεωφόρου εἶναι τὴν σωτηρεστάτην. τὸν σκαιὸν γὰρ εἶπον πρόσθεν. ἢ φασὶν Ἀννίκειον τὸν Κυρηναῖον φιλοσοφήσαντα πρὸς τοὺς ἐκλεκτοὺς, πλατυτάτην ἔχειν ὕλην τοῦ λόγου. ὥστε εἰ μὴ πάντα, ἀλλὰ τὰ πλείστα ἐπαινέσομεν. Homeri exemplo, qui Heroum partes laudat, puta pedes, vel caput, vel comam, aut vestes, aut clypeum. Nec Dii quidem poëtarum laudes aspernantur, sumptas à colo, aut telis, aut ægide, nedum ab aliqua corporis aut animæ parte. Beneficia verò semel complecti nemo potest. Itaque nec Demosthenes vitio vertet, si unicam ex ejus virtutibus laudes: siquidem ne ipse quidem, omnes simul collaudare posset. Cùm hæc diceret Therſagoras, puto te, inquam, ostendere mihi volentem, quòd non solùm bonus es poëta, tuæ orationi mentionem inseruisse Demosthenis, solutam orationem metricæ adjungendo. Tum ille, inquit, tuæ recreationi consulens, compulsus sum ad percurrendum hoc argumentum, ut remissa cura, noster fieres auditor. At probè scias, inquam, te nihil operæ pretium feciſſe. Quin vide ne magis diversum aliud feceris. Egregiam profectò, inquit, medelam dicis. At puto, inquam, nescis quæ res me nunc angat: deinde ut medicus ignorans ægroti morbum, alium curas. Quid illud est? Tu quidem, ea quæ turbarent eum qui se primùm ad dicendum conferret, instituisti medicari. Sed illa mihi jam olim annorum periodis exhausta sunt. Quare irrita sunt ad ea quibus angor, tua remedia. At hoc, inquit, remedium fuerit. Oportet, sanè viæ in morem, ut ea sit tutissima, quæ maximè trita. Mihi verò diversum, inquam, placebat. Ajunt Annicerim Cyrenæum Platonis & sociorum

Πλάτωνά τε, καὶ τὰς ἐπαίρας. τὸ μὲν γὰρ κυρηναίον ἁρματηλασίαν ἐπιδεικνῦται, πολλοὺς δὲ καὶ τὴν ἀκαδημίαν ἐξελαύνειν δρόμους, ἐπὶ τὸ αὐτὸ τῆς ἁρμαμαξοτροχίας ἅπαντας, μηδὲν παραλείπειν, ὥστ' ἴχνος δρόμου σημεῖα καὶ τὰ γῆς ὑπολείπεσθαι. τὰμὲν δὴ ἐγὼ, τὰ ναυλοχικὰ ἀποδύσομαι, τὰς ἁρματοτροχίας ἀλεύσεσθαι. τὰ μάλα ῥᾴδιον οἶμαι καινουργεῖν ὁδοὺς καὶ τετελεσμένων ἀτρεπόμενον, ἀλλά τι τὸ [1] Πάσωνος ἔφη σοφόν. ποῖον ἔφην; τὰ γὰρ ἀκήκοα. Πάσωνι τῷ ζωγράφῳ φασὶν ἐνδεῖναι γράψαι ἵππον κυλινδούμενον. τὰ δή, γράψαι τρέχοντα, καὶ τοῦτο κονιορτὸν ποιεῖν τὰ ἵππου. ὡς δ' ἔτι γράφοντος, ἐπιστῆναι τὰ ἐνδέοντα, μέμφεσθαι, μὴ γὰρ τοῦτο προστάξαι. τὰ δὲ Πάσωνα ὑπὸ πίνακος τὰ μετόπισθε κάτω περιελαύνοντα, τῷ παιδὶ τὴν γραφὴν ἐπιδείξαι κελεῦσαι, καὶ τὰ ἵππον ἔμπαλιν κείμενον ὀφθῆναι κυλινδούμενον. ἠδὺς εἶ ἔφην Θερσιτάγορα, ἂν μίαν οἴῃ με τροφὴν μεμηχανῆσθαι τοσούτων ἐτῶν, ἀλλ' ἐχὶ πάσας τροφὰς, καὶ περιελαύνειν ἐναλλάττοντα, καὶ μεταπηδᾶν, δεδιέναι μὴ τὸ τελευταῖον πάθοιμι τὸ τοῦ Πρωτέως. ποῖον ἔφη πάθος; τὸ, γλυόμενον, ὃ φασιν αὐτὸν γλυφὰς, δρασμὸν ἐξευρίσκοντα τὰ ἀνθρωπίνης ὄψεως. ἐπεὶ καταναλώκῃ πάσας ἰδέας ἂν, ζῳῶν, καὶ φυτῶν, καὶ στοιχείων, αὖθις αὖ πενίᾳ μορφῆς ἐπεισάκτου, Πρωτέα γενέσθαι. σὺ μὲν εἶπεν ὑπὲρ τὸ Πρωτέα μηχανᾷ τὴν ἐμὴν ἀκρόασιν ἀποδιδράσκειν. ἐκ ὧν γὰρ ἔφην τοῦτο. παρίξω γὰρ ἐμαυτὸν ἀκροᾶσθαι, παρεὶς τὴν ἐπιοῦσαν φροντίδα. τάχα δὲ καὶ ἀκούσῃ μου τὴν ἐπιοῦσαν φροντίδα.

rum fuisse æmulum: eumque currus agitationem ostentando, multos circum Academiam cursus exegisse, eadem omnes in orbita, citra errorem, ita ut vestigia cursus unius in terra relinquerentur. Ego verò contrà studeo tritas orbitas evitare. At difficile esse puto, novam viam relicta jam trita excogitare. At Passonis placèt consilium Quodnam? inquam: non enim audivi. Passoni pictori dicunt mandatum fuisse, ut pingeret equum sese volutantem: illum verò, currentem pinxisse, multo pulvere circumdatum: & cùm is adhuc pingeret, eum qui ejus operam locarat superveniss̀e, & conquestum esse, quòd istud non mandasset. Tum Passonem inversa tabula, puerum jussisse ut picturam exhiberet spectandam, visumque esse equum sese volutantem. Festivus, inquam, es Therſagora, si unam tot annis conversionem me molitum esse putas, at non vereri ne mihi omnes conversiones & circumactus experto, tandem accidat idem quod Proteo. Quidnam? inquit. Scilicet ut fiam, quod dicunt ipsum factum esse, quum rationem excogitaret qua humanum aspectum fugeret. Ille absumptis omnibus formis bestiarum, plantarum, elementorum, rursus peregrinæ formæ penuria factus est Proteus. Tu, inquit ille, Proteo mutabilior, meam orationem effugere conaris. Minimè, inquam, ô præclare. Nam dimissa ex animo impendente cogitatione, auditorem me præbebo. For-

1 Πάσωνος] Pausonem dicitur pictor ille Æliano Variæ Historiæ libro 14. cap. 1. & Plutarcho de Pythiæ oraculis; & aliis: ex quibus legendum hic Παύσωνος. Menagius.

χα γὸ ἄντι τοῦ σὲ σῦ κυήματος ἄφρονος ἠνύσθης, καὶ τῆς ἐμῆς ὠδῖνος συμφροδισιάσεις. ὡς δὲ ἐδόκει ταῦτα αὐτῷ, καθίσαντες ἐπὶ τὸ πλησίον κρηπῖδος, ἐγὼ μὲν ἠκροώμην. ὁδὶ ἀνελίττων μάλα ἡδέως ποιήματα. μεζόν δὲ ἅπερ ἔνθης μόρμυρος, ἐπιπτύξας τὸ γραμματεῖον, καμίζει τὸ ἀκροατικὸν ἔφη μισθὸν, καθάπερ Ἀθήνησιν ἐκκλησιαστικὸν, ἢ δικαστικόν. ἀλλ' ὅπως εἴσῃ μοι χάριν. χάριν μὲν, ἔφην εἴσομαι, καὶ ποῖόν, τι ἐλέγεις εἰδέναι; πόθεν εἰσὶν ὅ, τι ἐλέγεις; Μακεδονικοῖς εἶπεν αὐτύχαν τὰ βασιλικῆς οἰκίας ὑπομνήμασι, καὶ τότε ὑπερήθεις, τὸ γιβλίον ἐκ τοῦ πάρεργον ὑπεστάμην. καὶ νῦν ὑπεμνήσθην ἔχων οἰκαδε. γέγραπται δ' ἄλλά τε τῷ Ἀντιπάτρῳ πραχθέντων ἐπὶ τῆς οἰκίας, καὶ περὶ Δημοσθένους. ἃ μοι δοκεῖς ἂν οὐκ παρέργως ἀκοῦσαι. καὶ μὴν εἶπον ἤδη γέ σοι τὰ δυσχερῆ τῶν ἐπῶν. ἐγὼ μὲν οὖν οὐκ ἀπολείψομαί σε πρὶν ἢ τὴν ὑπόσχεσιν ἔργῳ σοι γνώσομαι. σύ δ' εἰσάγαγε μέν με λαμπρῶς, τὴν Ὁμήρου γενέθλιον, ἔοικας δ' ἐπάσειν αὐτὸς τῶν Δημοσθένους. ὡς δὲ ἀνέγνω τὰ λοιπὰ σοῦ γραμματεῖα, ἀφτελέψαντες ὀλίγον, ὅσον ἀποδῶμεν τῷ ποιήματι τὰς δικαίας ἐπαίνους, ἤειμεν εἰς τὸ Θερσαγόρου. καὶ μάλις μὲ, ἐπιτυχόντ' ἤ τῷ βιβλίῳ. καὶ ὁ λαβὼν τότε μὲ, ἀπλαστόμυλος. ὑπυχὼν δ' ὑπὸ τῶν γνώμων διετέθην, ὡς ὀδέν τι ἀφεστέψας, ἀλλ' ἐπ' αὐτῶν ὀνομάτων τε, καὶ ῥημάτων ὑμῖν ἀναλέξομαι. ὀδὲ γὸ τῷ Ἀσκληπιῷ μεῖον τι γένεσθαι τὴ πομπῆς, εἰ μὴ τὸ ἀφεσπόντων αὐτῷ ποιησόντων ἄσματα, τὰ Ἀλιφοδήμου τοῦ Τροιζηνίου, καὶ Σοφοκλέους, ἄδεσθαι, καὶ τῷ Διονύσῳ, τὸ μὲ ποίησιν καινὴν ποιεῖν, κωμῳδίας, ἢ

Forſan enim quum non amplius tui partus eris ſollicitus, meæ parturæ mecum curam ſuſcipies. Vt igitur ita viſum eſt ipſi, in proxima ſede conſedimus, ubi ego quidem audiebam, ille verò præſtantiſſimum poëma recitabat. Inter legendum autem, ut numine afflatus, complicato libro, aufer, inquit, hujus auſcultationis mercedem, prout Athenis, in concionibus, & judiciis ſportulæ dari ſolent. Sed vide ut gratiam mihi habeas. Gratiam-ne, inquam, habebo, etiam priuſquam quid dicas intelligam? Sed quidnam eſt quod dicis? Cum incidiſſem, inquit, in Macedonicos regiæ domus commentarios, eaque res me ſummopere delectaſſet, non levi negotio librum comparavi, quem domi nunc habere memini. Continet autem cùm cæteras res ab Antipatro domi geſtas: tum de Demoſthene ea quæ mihi videris non oſcitanter audiviſſe. Ego verò, inquam, tibi pro bono nuntio gratiam jam refero. Et reliquos verſus audiam: nec te dimittam donec promiſſum præſtiteris. Cæterùm ſplendida Homeri natalitia mihi dediſti, talia Demoſthenis quoque daturus videris. Itaque lectis reliquis libri verſibus, tantiſper commorati, dum debitam laudem poëmati tribuiſſem, ivimus ad ædes Theſſagoræ, ubi vix tandem librum reperit: quo tunc accepto, diſceſſi: & perlecto ſtatui nihil immutare, ſed ad verbum vobis recitare. Non enim minor honos habetur Æſculapio, quum Aliſodemi Trœzenii, & Sophoclis verſus ei decantantur, ſi deſit novum poëma ſacrificantibus. Et Baccho nova poëmata faciendi, nempe comœdias, vel

tra-

σεμνυφίας, συλέλειπται. τὰ δ' ἑτέροις συντεθέντα, τοῖς νῦν εἰς μέσον ὑπὸ καιροῦ κομίζουσι, χάριν σὺν ἐλάττῳ φέρειν, τῷ τ' Θεὸν δοκεῖν τιμᾶν εὐσεβείᾳ. τὸ μὲν δὴ βιβλίον, τοῦτο. ἔστι δ' τῆς ὑπομνήματον τὸ ἀναγνῶναι ἡμῖν μέρος. τὸ δ' δρᾶμα τοῦ βιβλίου, φησὶν Ἀντιπάτρῳ μεμηνύσθαι παρόντα τὴν Ἀρχίαν. ὁδὶ Ἀρχίας, εἴ τις ἄρα τῶν νεωτέρων ἀγνοεῖ, τὰς φυγάδας ἐπιτεταχθαι συμβάινειν. ἐπέστελλτο δ' αὐτῷ ὑπὸ Δημοσθένους ἀπὸ τῆς Καλαυρείας πεῖσαι μᾶλλον, ἢ βιάσασθαι πρὸς τὸν Ἀντίπατρον ἥκειν, καὶ δὴ καὶ μετέωρος ὁ Ἀντίπατρος ἐπὶ τούτῃ ἦν τῇ ἐλπίδι, τὸν Δημοσθένους ἀεὶ προσδοκῶν. ὡς δὲ ἤκουσεν ἀπὸ τῆς Καλαυρείας ἥκοντα τὸν Ἀρχίαν, δύᾳ ὡς εἶχεν, ἐκέλευσεν εἴσω καλεῖν. ἐπεὶ δ' εἰσῆλθεν, αὐτὸ φησὶ τὸ λοιπὸν τὸ βιβλίον, χαῖρε ὦ Ἀντίπατρε. πόθεν δὲ μάλα χαίρειν, εἰ Δημοσθένην ἄγαγες; ἤγαγον ὡς ἐδυνάμην. ὑδείαν γὰρ κομίζω τῷ Δημοσθένους λειψάνῳ. ἀπ' ἐλπίδος γὰρ μεγάλης ἔσφηλας ὦ Ἀρχία. τί γὰρ τῶν ὄντων, ἐν τῇ ὑδείας, Δημοσθένην σὸν ἔχουσι; τὴν γὰρ ψυχὴν αὐτοῦ ὁ βασιλεὺς, πρὸς βίαν κατέχειν ἀδυνάτων, ἐν Βοιωτίᾳ, ὅθ' ἑνθάδε τὰ παρ' ἐμοῦ λαβόντες. ἡμεῖς δ', ἁπλοῦν ἂν τὸ Βυζαντίων τεῖχος ἕλοιμεν μηχαναῖς, ἢ Δημοσθένην χρυσίῳ. ἐγὼ δ' ὦ Παρμενίων ἔφη, εἰ μὲν τις ἀθηναῖος ἦν σὺ Ἀθήναις λέγων, ἐμὲ τὴν πατρίδος εὐνοίᾳ, τούτῳ ἀργύριον μὲν οὐκ εἴμην ἄν, φιλίαν δ' ὅτι ἄν. εἰδέ τις ὑπὲρ τῆς πατρίδος ἐμοὶ μισεῖ, τοῦτο πολεμῶ μόνῳ, ὡς ἀκροπόλει, καὶ τείχει, καὶ νεωρίοις, καὶ πόροις. θαυμάζω δ' τὴν ἀρετῆς, καὶ μακαρίζω μὲν τὴν κτήσασθαι τὴν πόλιν. καὶ τοὺς μόνῳ, ἔξω τῆς ἀρείας ὑμόμβρου, ἥδιστ' ἂν εὐσεβῆ virtutem, & beatam esse dico urbem, cui civis hujusmodi obtigit. At proditores, quum eorum opera non amplius indigeo, perdere

tragœdias, mos desiit, & quæ ab aliis sunt composita, iis qui nunc ea tempestivè in medium afferunt, non minorem gratiam merentur, ut Deum honorasse videantur. Itaque hic liber (Est autem nostrarum partium, commentarius: libri verò narratio) refert Antipatro significatum esse, Archiam adesse. Archias autem, siquis juniorum hoc ignorat, exules comprehendere jussus erat. Literis quoque mandatum acceperat, ut nulla vi adhibita Demostheni persuaderet, ut ex Calauria ad Antipatrum veniret. Porrò Antipater in tantam spem erectus anxiè expectabat Demosthenis adventum. Quare cùm audivisset Archiam ex Calauria venire, repentè ut se habebat, intro vocari jussit. Postquam ingressus est, reliqua liber ipse dicet. Salve Antipater. Quidni salvus sim, si Demosthenem adduxisti? Adduxi ut potui: nam ex Demosthenis reliquiis Hydriam affero. Magna de spe me dejecisti Archia. Quid enim mihi cum urna & ossibus, Demosthenem non habenti? Non fuit possibile rex, vivum in potestatem hostium redigere: non in Bœotia, vel à me hîc accepto auro. Nos verò citiùs Byzantii mœnia machinis, quàm Demosthenem auro expugnaremus. Ego ô Parmenio, inquit, siquis Atheniensis in reip. consiliis pluris me facit quàm patriam, huic pecunias, amicitiam non item offerre velim. Siquis autem propter patriam mihi inimicus est, hunc ut arcem, mœnia, portus, & fossam oppugno. Admiror autem

πολέσαιμι. τὸ δὲ, βιαλοίμην ἂν σύ-
κωνδοι παρ' ἡμῖν τυχεῖν χρυόμβριον
μᾶλλον, ἢ τὸν Ἰλλυρικὸν ἵππον,
καὶ Τριβαλλῶν, καὶ πᾶν τὸ μισθοφο-
ρικὸν, τὸ ὅπλων βίας, τὸν δὲ λόγε
πείθω, καὶ τὸ τῆ γνώμης ἐμβεβλῆς
ἀδαμῆ πῆξις δύπερον. πρὸς Παρ-
μένιωνα μὲ παῦτα. τοιάτως δέ πνας &
πρὸς ἐμὲ λόγως ἐποιήσατο. τὸ γὰρ μὴ
Διοπείθης Ἀθήνηθεν ἀπεσταλμένον,
ἐγὼ μὲ εἶχον διὰ φρονῖδος. ὅθ' εὖ μάλα γελάσας, ἔφη σύ δ' Ἀθηνῆθεν στρατη-
γὸν, ἢ στρατιώτην δέδιακας ἡμῖν. αἱ μὲ
τριήρεις, καὶ ὁ πειραιεύς, καὶ τὰ νεῶ-
σια, λῆρος ἔμοιγε, καὶ φλύαρος. πότ' ἂν ἄνθρωποι πεάξαιεν, Διονυσιάζοντες, ἐν κρεανομίαις κατεζωντες, καὶ χορδῆς; εἰ δὲ μὴ Δημοσθένης εἷς ἐν Ἀθηναίοις ἐγένετο, ῥᾷον ἂν εἴχομεν τὴν πόλιν, ἢ Θηβαίοις & Θετταλοῖς ἀπατῶντες, βιαζόμενοι, φθάνοντες, ὠνούμενοι. νῦν δ' εἷς ἐκεῖνος ἐγρήγορε, καὶ πᾶσι τοῖς καιρῆς ἐφῆκε, καὶ τοῖς ἡμετέροις ὁρμαῖς ἐπανεῖλε. καὶ τοῖς στρατηγήμασιν ἀνύπαρκτοι ἐσμεν. λανθάνομεν δὲ αὐτὸν ἀτεχνάζοντες, ἐκ ἐπιχειροῦντες, ἀ βουλόμενοι. καὶ καθάπαξ κώλυμά τι, καὶ ἐμπόδιόν ἡμῖν ἄνθρωπός ἐστι, μὴ πάντ' ἔχειν ἐξ ἐπιδρομῆς. [1] τὸ γάρ τοι κατ' αὐτὸν, ἐκ Ἀμφίπολιν εἴλομεν; ἐκ Ὄλυνθον; ἐ Φωκέας, καὶ Πύλον ἔχομεν; ἐχὶ Χερρόνησον, καὶ τῶν περὶ τὸ Ἑλλήσποντον κεκρατήκαμεν;

dere cupio. Illum autem incorruptum civem apud nos hîc habere malim, quàm Illyricum, & Triballicum equitatum, totumque mercenariorum exercitum. Nec armorum vi, facultatem persuadendi, & judicii gravitatem ullatenus postpono. Hæc ad Parmenionem: & ad me similia quoque verba fecit. Ego enim de iis qui cum Diopithe Athenis missi fuerant, solicitus eram. Ille verò profusè ridens dixit. Tu verò nobis ab Athenienſi duce, aut milite metuis. Triremes, Pyræus, & portus mihi nugæ sunt. Quid facerent homines in Bacchanalibus, conviviis & choris vitam consumentes? Si unus Demosthenes Athenis non fuisset, faciliùs potiti essemus urbe, quàm Thebis & Thessalia, dolo, vi, opprimentes & corrumpentes. Verùm unus ille vigilat in omnes intentus occasiones, & nostros observat impetus, nostrisque consiliis resistit. Nunquam fallere, neque insidiando, neque agendo, neque consulendo possumus. Hic uno verbo, tanquam propugnaculum obstat, quominus omnia primo impetu capiamus. Nam quantum in ipso fuit, non Amphipoli, non Olyntho, non Phocensibus, non Pylo, non Cherroneso, non ora Hellesponti potiri po-

1 Τὸ γάρ τοι κατ' αὐτὸν ἐκ Ἀμφίπολιν εἴλομεν, ἐκ Ὄλυνθον, ἐ Φωκέας & Πύλον ἔχομεν] Manifestissimum mendum non vidit doctus interpres Philippus Melanchthon. Nam quid de Pylo hic loquitur? quem numquam habuit Philippus, & qui in ultima Laconia vel Messenia situs, remotissimus fuit ab Antipatri ditione & Macedonum negotiis. Emenda igitur & repone meo periculo Πύλας. Eam emendationem firmat Demosthenes ipse in oratione de Cherroneso: κύριον δὲ Πυλῶν & τῶν ὅτι ἐδ' Ἑλλησας παρόδων. Et in oratione de falsa legatione: πῶς γὰρ ἐκ εἶχεν ὑμῶν, ὅτι τὰς Φωκέων στολέμω & τῶ κυρίως εἶναι Πυλῶν Φωκέας ἢ τὸ ὑπὲ Θηβαίων ἄδεια ἐκ ἦν ὑμῖν. Et rursus ibidem: ἀεὶ δὲ τὰ ἐλάττω & τὰ μείζονα, λέγω δὲ

ἀλλ' ἀνίησι μὲν ἄκοντας, οἷον ὑπὸ μανδραγόρᾳ κωφοὺς ὄντας τοὺς αὐτῶν πολίτας, ὥσπερ τυμπάνῳ τινὶ, καὶ κρούσας τὴν ῥᾳθυμίας τῆς παῤῥησίας χεώμενος, ὀλίγον δεῖ πρὸς ἡδονὴν φρονῖσαι. μεθῆκεν δὲ τῶν χρημάτων τὰς πόρους, ἀπὸ τῶν θεάτρων, ἐπὶ τὰ στρατόπεδα. συνέπηξε δὲ τὸ ναυτικὸν, νόμοις τεταραχηκὼς ὑπὸ τῆς ἀπειρίας μόνον τελέως διεφθαρμένον. ἐγείρει δ' ἐρρωμένον ἤδη χρόνῳ πρὸς τὸν δραχμὸν, καὶ τὸ τελώβολον, τὸ τῆς πόλεως ἀξίωμα, πάλαι τύπτους κεκακεκλιμένους, εἰς τὰς προτέρας ἐπανάγων. καὶ τὸν ζῆλον τὸν Μαραθῶνι, καὶ Σαλαμῖνι κατειργασμένων, συνίησι δ' ἐπὶ συμμαχίας, καὶ συνόδους Ἑλληνικάς. τοῦτον ἐᾶν λαθεῖν ἐστὶν, ἢ φενακίσαι, ἢ πεῖσαι δ' ἢ μᾶλλον, ἢ τὸν Ἀρσενίδην ἐκεῖνον ὁ Περσῶν βασιλεὺς ἐπείσατο. τοῦτον δὴ ὦ Ἀντίπατρε, χρὴ δεδιέναι μᾶλλον, ἢ πάσας τριήρεις, καὶ πύπνας ἀσπίδας. ὁ γὰρ Ἀθηναίοις τοῖς πάλαι Θερμοπύλας, καὶ Πελοποννήσου ἐκύρωσε, τούτοις νῦν ὁ Δημοσθένης ἐφάμιλλος, Θερμοπύλαις μέν, τῷ συνέσει. Περικλεῖ δὲ, τὸ φρόνημα. ἐκτήσατο γὰρ αὐτοῖς ἀκτήν, Εὔβοιαν, Μέγαρα, τὸν ὑπὲρ τῆς Ἑλλησπόντου, τὴν Βοιωτίαν. καὶ καλῶς γε ἔφη ποιοῦσιν Ἀθηναῖοι, Χάρητα μὲν, καὶ Διοπείθην, καὶ Πρόξενον, καὶ τοιούτους τινὰς ἀποδεικνύοντες στρατηγεῖν, Δημοσθένην δὲ, εἴσω κατίοντες ἐπὶ τὸ βῆμα τὸν. ὡς εἰ τοῦτον τὸν ἄνθρωπον ὅπλων ἀπέφηναν, καὶ νεῶν, καὶ στρατοπέδων, καὶ χειρῶν, καὶ χρημάτων κύριον, ὁκοῖ

potuimus. Ille invitos, tanquam mandragora ſopitos cives excitat, & neglectis iis quæ ad voluptatem faciunt, loquendi libertate illorum ſecat uritque ignaviam à theatris ad caſtra pecuniarum transfert proventus: conſcribit claſſem quæ penè perierat confuſione legum trierarchici ordinis. Et civitatis dignitatem tempore jam projectam ad drachmam & triobolum, excitat jamdudum fractos animos ad majorum imitationem revocans & rerum ad Marathonem, & Salaminem geſtarum: atque author eſt ut Græcos ſibi ſocietate & fœdere conjungant. Hunc non licet fallere, non decipere, nec magis pretio corrumpere, quàm Ariſtidem illum rex Perſarum corrupit. Hic igitur Antipater, magis eſt formidandus, quàm triremes omnes, quàm univerſa claſſis. Quod enim apud veteres Athenienſes Themiſtocles, & Pericles fuerunt, id nunc eſt iſtis Demoſthenes, prudentia par Themiſtocli, animi magnitudine Pericli. Itaque redegit in ipſorum poteſtatem, Eubœam, Megara, oram Helleſponti, Bœotiam. Et rectè faciunt Athenienſes quòd Charetem, Diopithem, & Proxenum, & ſimiles quoſdam præficiunt exercitui, Demoſthenem verò domi retinent ad ſuggeſtum. Quòd ſi hic in poteſtate haberet arma, naves, exercitus, & rei gerendæ occaſiones, & pecuniam, ve-

τῶν Φωκίων & Πυλῶν. Is locus, qui Θερμοπύλαι & ſæpius Πύλαι dicebatur, erat Græciæ porta & aditus, & numquam potuiſſet Philippus Phocenſes evertere, niſi potitus fuiſſet illis anguſtiis. Ideo ſæpiſſime Demoſthenes in ſuis Philippicis de iis facit mentionem, ad quod reſpicit hoc loco Antipater, quem loquentem inducit Lucianus. *Palm.*

μὴ περὶ τῆς Μακεδονίας ἀγωνιτέωμεν. νῦν γὰρ ψηφισμάτων ἀντεμποιεῖσθαι ἡμῖν, πάντας ἐπιχειρεῖ συμπεριτρέχειν, παραλαμβάνει, πόρους ἀνέσκηψε, δυνάμεις συλλέγει. πόθεν δὲ ζῶντα κατειλήφατε; κατελείφαμεν. τί οὖν οὐδὲν ἦν πάθημεν; ἦν, ἀλλ' ἔπεσε νῦν ἐν Καλαυρείᾳ. τάχα τοῦ ὑμετέρους χάριν ἔπεσεν ὀλιγωρίας, ἢ ὑπερφυῶντων τὸ ἄνθρωπον; ἀλλ' ὑφ' ἡμῖν ἐγένετο. τί φῄς; αἰνίσσεσθε λέγειν ὦ Ἀρχία. ζῶντα λαβόντες οὐκ ἔχατε; ἢ ἵνα μὲν ἐκελεύσατε τοῦ μὴ βιάζεσθαι; καίτοι πολὺ ἂν ἦν βιασαμένοις οὐδὲν λῦσαι. καὶ γὰρ ἦν ἡμελημένα. οὐκ εὖ γε ὑμεῖς οὐδὲ μεληθέντες. ἴσως δὲ οὐκ ἦν ὑμετέρους πάθημα βίας. ἡμεῖς μὲν αὐτὸν οὐκ ἀπεκτείναμεν, βιάζεσθαι δ' αὐτὸν μὴ πείθουσιν ἀναγκαῖον λῦσαι. σοὶ δ' ὦ βασιλεῦ, τί τὸ πολύ, εἰ ζῶν ἀφίκετο; πάντως οὐδὲν ἂν αὐτὸν, ἢ ἀπέκτειναν. οὐφήμει ὦ Ἀρχία. δοκεῖς μοι μὴ συνιέναι, μήθ' ὅς τις ὁ Δημοσθένης, μήτε τοῦ ἐμοὶ γνώμην, ἀλλὰ νομίζειν ὅμοιον εἶναι Δημοσθένην κρῖναι, καὶ τούτους ζητεῖν τοὺς κακῶς ἀπολωλότας, ἱμεραῖον τὸν Φαληρέα, καὶ τὸν μαραθώνιον Ἀριστόνικον, καὶ τὸν ἐκ Πειραιῶς Εὐκράτην, τὸν μᾶλλον ἀναίσθητον οὐδὲν διαφέροντας; ἀνθρώπους πεπιωκότας, ἀφορμὴν εὐσκιάρων ῥοῦσαν ἐπιπολάσαντες, καὶ ὥσπερ μικρὸν περιχεῖς ἐλπίδα θρασέως ἐξαναστάντας, εἶτα πληξαντος σου εἰς μικρόν, δῆλον τὸ δειλιῶν πυθόμενον. καὶ τὸ ἄπιστον γ' ἀεί δὲν, καὶ τὸ ἄφιλον ἀμάλακα, τὸ οὐδὲν αἰχρὸν νομίσαντα κολακείᾳ δ' πλήθος, συνεφαπτῆσαι Δημοσθένην, ὑφ' αὐτὸν εἰς τοῦτο ἀφῖχθαι λέγοντον, ἐφ' οἷς

vererer ne de Macedonia jam periclitaremur. Nunc enim decretis tantùm pugnans: nos undique adoritur, occupat, conficit pecuniam, colligit copias. Sed cur non comprehendistis vivum? Comprehendimus. Num igitur in via est extinctus? Non: sed ubi erat, in Calauria. Forsan hoc accidit negligentia vestra, quia non bene tractastis hominem? Imò non fuit in potestate nostra. Quid ais? ænigmata dicis Archia: vivum cepistis, nec habetis? Non mandasti initio ne quis ei vim afferret? quanquam nihil profuturum erat, etsi vim intulissemus. Hoc enim curæ nobis fuit. Non accidit igitur vestra negligentia. Sed vos ipsi fortasse interfecistis eum. Ipsum non interfecimus: sed non obtemperanti vim afferre coacti sumus. Quid autem tibi prodesset, ô rex, si vivus venisset? Quid aliud illo feciſſes, quàm occidisses? Dii meliora Archia: videris mihi non intellexisse, neque quis sit Demosthenes, neque quid sentiam. Sed putas perinde esse Demosthenem invenire, & hos quærere qui malè perierunt, Himeræum Phalereum, & Marathonium Aristonicum, & Pyræensem Eucratem, qui nihil differunt à vehementibus aquarum fluxibus, abjecti animi homines, qui per occasionem opportunorum tumultuum, inclarescunt: & ad levem spem motus insolescunt: verùm brevi, vespertinorum instar flatuum intremiscunt. Præterea perfidum Hyperidem, alienum ab amicitia vulgi assentatorem, qui turpe non

duxit, quo vulgi gratiam iniret, instruere calumniam Demostheni, neque ad hæc se præbere ministrum, quorum eos statim pœnituit,

αὐτὸ μετενόησαν, οἷς ἐχαρίζετο. μετ' ὀ πολὺ γὰρ τ συνηφανίας λαμπροτέραν ἡ κατ' Ἀλκιβιάδην αὐτῷ τὴν κλῆσιν ἀπηκάμψν γενέσθαι. τῷ γ, οὐκ ἔμελεν, εἰ δ' ἐπηχυέθη κ τ ποτὲ φιλοῦντων τῇ γλώττῃ χρώμενος, διὰ χρεῖαν δήπου τ ἀγνωμοσύνης ὀπισθεῖν. πόθ' οὖν ἐχθρῶν ἡμῖν ἔχθιστος ὁ Δημοσθένης; ἢ χ ὅτῳ μέλοι τοῦτο πίστεως, φίλον πᾶν ἄδολον, καὶ βέβαιον ἦθος ἡγεμόνος. Τὰ γοῦν ἠθη καλὰ, καὶ παρ' ἐχθροῖς καλά. καὶ τὸ τ δοκοῦντος, παραχὺ τίμιον. ὐδὲ κακίων ἐγὼ Ξέρξου ὃ Βῶλιν, καὶ Σπέρχιν τοὺς Λακεδαιμονίους θαυμάσαντος, καὶ κτείνας παρὸν, ἀφέντος. ἀλλ' εἴ δή τινα πάντων, κ Δημοσθένην, αὐτός τε δὶς Ἀθηναίοις, εἰ μὴ κ πολλὴν σχολὴν συλλυόμενος, κ ἄλλοι τ ἄνδρα ἀναπυθανόμενος, ἔκ τε τ πολιτευμάτων αὐτῶν εἶχον θαυμάσας, ὐχ ὡς ἂν νομίσειέ τις τ τ λόγων δεινότητος. εἰ δ μηδὲν μὲ ὁ Πύθων τοῦτο αὐτὸν, [1] οἱ δ' Ἀττικοὶ ῥήτορες παιδιὰ, παραλάβειν τῷ τότε κρότῳ, κ τόνῳ δ λέξεων εὐρυθμίᾳ, κ πῖσι τ ἀμφοιῖν διεξοδικαῖς, καὶ συνεχείαις ἀποδείξεων, καὶ τῷ συναγελικῷ γε, καὶ κρυπτικῷ. μετενοοῦμεν γὰρ ὅτε τοὺς Ἕλληνας Ἀθήναζε συναγάγομεν, ὡς ἐλέγξοντες Ἀθηναίους, Πύθωνι, κ τοῖς Πύθωνος ἐπαγγέλμασι παρεσκευάζοντες. εἶτα Δημοσθένῃ, καὶ τοῖς Δημοσθένους ἐλέγχοις παρεκτείνοντες. ἀλλ' ἡμῖν ἀναισθησία ἡ θαυμασία αὐτῷ τ λόγου. ἐγὼ γ, πρώτιστα μὲ διέτριβεν ἔπαινον, οὐ χώρα πῆχις ὀρχάνης. Δημοσθένην δ' αὐτὸν ὑπερεγαμῶ τ φορήματος

nituit, quibus erat gratificatus. Nam non multò post hanc calumniam, contigit ei reditus reditu Alcibidis clarior. Istum autem nihil puduit lingua incessere homines quondam amicissimos, quam conveniebat ei propter ingratitudinem præcidere. Quid? non oderas Demosthenem maximè omnium hostium? Non, siquidem rationem habeo morum & fidei ejus, & amo ubique integritatem, & constantiam. Nam honestæ res, honestæ etiam apud hostes censentur, & virtus ubique in pretio est. Neque sum Xerxe deterior, qui Bulim & Sperchim Lacedæmonios admiratus, eos cùm posset, non occidit. Ego verò, siquem ex omnibus, Demosthenem, tum quia bis cum ipso Athenis, etsi non multo cum otio, congressus sum, tum quia ex aliis audivi, etiam ob administrandi rationem maximè sum admiratus: non, ut putaverit aliquis, ob eloquentiam: etsi cum hoc collatus Python nihil esset, luduſque Attici oratores, comparati cum hujus actione, vigore, dictionum compositione, sententiarum luminibus, densis argumentis, conciliandis, & impellendis animis. Itaque pœnituit nos, quum Græcos Athenas convocassemus, ut Athenienses objurgaremus, Pythoni, Pythonisque promissis fidem adhibuisse: postquam in Demosthenis argumenta incidimus, cujus vis in dicendo erat insuperabilis: quam in secundo laudis ordine colloco, instrumenti vice habitam. Sed Demosthenem ipsum magis suspexi, ob

1 Οἱ δ Ἀττικοὶ ῥήτορες παιδιὰ, παραλάβειν] Οἱ δ Ἀττικοὶ ῥήτορες παιδία, παραλάβειν. Marcil.

τῶν, καὶ τὴν σωτηρίαν, ἀκλινῆ τὴν ψυχὴν ἐπ' ὀρθῆς οὐ ἀπαύσαις φυλάττουσα τελευμένας τ τύχης, καὶ ὡς μηδὲν τ δεινῶν ὑπείκουσα. καὶ Φίλιππον ὃ τὴν ἐμὴν γνώμην ἔχοντα, ὡς ἐγὼ πεπίστευμαι. ἔτ' μῦθον, δημηγορίας ἐξαγγελθείσης Ἀθήνηθέν ποτε, καθ' ἣν ἐμέμφετο Φιλίππῳ, καὶ Παρμένων ἠγανακτηκότ', καί τι ἐς σκῶμμα εἰς τ Δημοσθένην ἐπιπονῶν, ὡς Παρμενίων ἔφη, δίκαιον ὁ Δημοσθένης παρρησίας τυγχάνειν. μόνον γάρτοι τ λοιπ τ Ἑλλήνων δημηγορῶν, ὁμολογεῖ τοῖς λογισμοῖς ἐγγεγραπται τ ἐμῶν ἀναλωμάτων. καίτοι μᾶλλον ἠβουλόμην, ἢ γραμματεῦσι τελευτάσαις ἐμαυτὸν παπυρικέναι. γὼ δ' ἐκείνων μὲν ἕκαστον ἀπογέγραπται, χρυσίον, ξύλα, πόροι, βρέμματα, γῆν. οὐδὲ ἐπιμήκεις τόλας ἀπομέμπτ, σωπάτ]ῃ δυνάμεις, ἀνήμεθ]α. τοιαῦτα ἐς τότε, ἐς πολλάκις ὡς με Φίλιππος ὡς ἐν πόνοις ἔλεγεν, ἐν τ ὑμῖν τ τύχης χρεῶν τιθέμενον, τὸ μὴ φρατηγεῖν τ Δημοσθένην. ἴσχε ἐς τοὺς λόγους ὥσπερ κριούς, ἢ καταπέλτας Ἀθήνηθεν ὁρμωμένους, ἀφανίζειν αὐτῶν, καὶ καταφθείρειν τὰ βουλεύματα. ὡς μὲν γὰρ Χαιρωνείας, οὐδὲ μέχρι τῶν νίκην ἐπικωμάζοντας ἡμᾶς λέγων, εἰς ὅσον ἄνθρωπον ἡμᾶς κινδυνεύειν κατέστησε, μὴ γὰρ εἰ παρ' ἐλπίδα, ἐς κακίαν φρατηγῶν, καὶ φραπτῶν ἀπειρίαν, καὶ τῇ παραδόξῳ ῥοπῇ τ τύχης, τῇ πολλὰ πολλάκις ἡμῖν συνεπραγμένῃ, κεκρατήκαμεν. ἀλλ' ἐπὶ μιᾶσγε ταύτης ἡμέρας, τ ὡς τ χρόνου, καὶ τ ψυχῆς κίνδυνον ἐπέῤῥησέ μοι, τὰς ἀρίστας πόλεις εἰς ἐνσυναγωγὴν, καὶ πίστιν τὴν Ἑλληνικὴν δυνάμεων ἀθροίσας, Ἀθηναίους ἅμα, καὶ Θηβαίους, Βοιωτούς τε τοὺς ἄλλους, καὶ Κορινθίους, Εὐβοέας τε, καὶ Μεγαρέας, καὶ τὸ κράτιστον τ Ἑλλάδος ἀφανισθῆναι κατα-

ob consilium & prudentiam, qui in omnibus fortunæ periculosissimis tempestatibus animum immotum servabat, nec rebus adversis unquam cedebat. Ac memini Philippum perinde ac me de illo sentire, cui cùm ex Athenarum urbe quædam afferretur concio, in qua ille in Philippum invectus erat, & Parmenio stomacharetur, & Demosthenes convitiaretur, Demosthenes, inquit, dignus est qui liberè loquatur. Nam huic uni omnium Græcorum oratorum nihil fertur expensum in meis rationibus, quanquam ei me credere mallem, quàm navalibus scribis: quorum unicuique meis in rationibus perscriptum est aurum, ligna, reditus, pecudes, agri. Hic verò longas classes mittit, comparat exercitus: obsistit. Talia & tunc, & sæpe mihi de viro illo dicebat Philippus, unum hoc in fortunæ suæ bonis ponens, quòd Demosthenes non esset imperator: cujus orationes velut arietes, aut catapultæ ex Athenis emissæ, ejus consilia perturbarent & subverterent. Nam de pugna ad Chæroneam, nec post victoriam desiit prædicare, quantum ipsi periculum hic vir creasset. Nisi enim præter spem, ob ducum inscitiam, & aciem malè instructam, & insperatam fortunam, quæ multa sæpe nobis confecit, vicissemus, uno die non modò regnum, sed & vitam meam indiscrimen adduxerat: conjunxerat potentissimas urbes, coëgerat omnes vires Græciæ, Athenienses, Thebanos, Bœotios, Corinthios, Eubœenses, Megarenses: effeceratque ut simul omnes civitates

παρήκουσε, καὶ μήσ' εἶναι με τὴν Ἀττικῆς ἐπιτρέψας παρελθεῖν. τοιοῦτοι τινες ἦσαν αὐτῷ συνεχῶς οἱ λόγοι. καὶ ὅτε γε τὰς λέγοντας, ὡς μέγαν ἔχοι τὸν Ἀθηναίων δῆμον ἀνταγωνιστήν, ἐμοὶ Δημοσθένης μόνον εἶπεν ἀνταγωνιστής. Ἀθηναῖοι μὲν, Δημοσθένην σὺν ἔχοντες, Αἰνιᾶνες εἰσι, καὶ Θετταλοί. καὶ πρέσβεις ὁπότε ὡς τὰς πόλεις πέμποι, οὐ μὰ ἄλλον ῥητόρων, εἰ τινας ἡ τῶν Ἀθηναίων πόλις ἀνθυποστέλλοι, τῇ πρεσβείᾳ ῥᾷστα ἐκεκρατήκει, Δημοσθένης δ' ἐπιστὰς, μάτην εἶπεν ὢν ἐπρεσβεύσαμεν. οὐ γὰρ ἔστι κατὰ τὸν Δημοσθένους λόγων ἐγείρειν τρόπαιον. τοιοῦτος ὁ Φίλιππος. καὶ μάρτυς ἅπαντες, ἐλαττον ὢν ἔχοντες, εἰ λάβοιμι τοιοῦτον ἄνδρα. ὡς δὴ ὁς Ἀρχίαν, τί ποτε νομίζεις, βᾶν ἂν ἐπὶ φαγεῖν ἤγαγεν, ἢ πολὺ μᾶλλον ἂν συμβουλον περὶ τῶν Ἑλληνικῶν πρᾶγμάτων, καὶ τῆς ἐχθρᾶς πάσης ἐπανέμεθα. φύσει μὲ γὰρ αὐτῷ, καὶ καλαῖς ἀρχαῖς ἐπιτετηδεύκειν ἐξ αὐτῶν τῶν πολιτευμάτων. ἔτι δὲ μᾶλλον Ἀλεξάνδρῳ μάρτυρα. ὡς τ' ἦν τὸν Ἀλέξανδρον, καὶ ὡς ἡμᾶς γε ἄγων, ὠδὲν ἐπαύετο. τοσούτων ὄντων κατὰ τὸν ὡς ἐπιφοιτησάντων, μηδένα ἴδοι πώποτε θαυμάσαι, μεγέθος τε φύσεως, καὶ τὸ περὶ τὴν ἄσκησιν ἐγκρατείας, καὶ βάρους, καὶ τάχους, καὶ παῤῥησίας, καὶ καρτερίας. ὑμεῖς δ' ἴσως ἀλαζονεύεσθαι ὡς ὑπὲρ Εὐβούλου, καὶ Φρυνώνος, καὶ Φιλοκράτους, καὶ πειρᾶσθε διώρυξι τοῦτον ἀναπείθειν, ἄνθρωπον, καὶ τὴν πατρῴαν οὐσίαν εἰς Ἀθηναίους, ἰδίᾳ τι τοῖς δεηθεῖσι, καὶ δημοσίᾳ τῇ πόλει κατηλαλακότα. ἀμφιβάλλοντες δ', φοβήσειν οἴεσθε, πάλαι βεβαλλόμενον τὴν ψυχὴν ὑπομεῖναι τοῖς τῆς πατρίδος ἀδήλοις τύχαις. καὶ κατηφιῶν τὸν ἀγαπώμενον ὑμῖν, ἀγανακτεῖν.

tates periculum ſubirent: & mihi tranſitum in Atticam intercluſerat. Hujuſcemodi ſermones continuos de Demoſthene habebat. Et dicentibus, ei populum Athenienſem magnum eſſe antagoniſtam: reſpondebat ſe unum habere antagoniſtam Demoſthenem. Athenienſes autem ſine Demoſthene, Ænianenſes eſſe & Theſſalos. Et quando legatos ad urbem mittebat, ſiquos alios miſerant Athenienſes, facilè vincebat ipſe: ſed Demoſthene præſente, fruſtra, inquit, ſe legatos mittere. Non enim poteſt erigi trophæum contra Demoſthenis eloquentiam. Sic Philippus dicebat. Itaque ego qui quidem longè inferior ſum Philippo, ſi cepiſſem talem virum, num velut bovem ad cædem abducerem? an verò potiùs in conſilium de toto regno Græciæ conſtituendo adhiberem? Nam initio natura ei bene affectus fui, propter res ejus geſtas: ac magis propter Ariſtotelis teſtimonium, qui ſolebat eum ſæpe ad Alexandrum, & ad nos ducere. Et cùm tot eſſent qui ad eum venire conſueverant, neminem ſic admirabatur propter magnitudinem ingenii, temperantiam, gravitatem, celeritatem, loquendi libertatem, & tolerantiam. Vos autem, inquit, cogitatis de illo, ceu Eubulo, Phrynone, & Philocrate, & illum donis corrumpere conamini, qui univerſum patrimonium in Athenienſes privatim & publicè contulit. Et quia nihil proficitis pecunia, vos eum territuros putatis, qui jampridem conſtituit pro incerta patriæ fortuna mortem oppetere. Et ſiquid in vobis reprehendit, ægrè

ὅδ' ἐδὲ τ' Ἀθηναίων δῆμον ὑποσίλλειν. λέληθεν ὑμᾶς ἔφη, τῇ μὲ τ' πατρίδος εὐνοίᾳ πολιτευόμενον, αὐτῷ τ' τὴν πολιτείαν γυμνάσιον φιλοσοφίας προθέμενον. τὰ τοιαῦτα ὦ Ἀρχία, ὑπερεπῄνουν αὐτῷ συνηθούμενον, τὴν τ γνώμην, ἣν ἔχοι περὶ τ παρόντων ἀκοῦσαι λέγοντα, καὶ τ ἀεὶ προσποιούμενον ἡμῖν ἡδέως ἀκούειν, καὶ ἀπλῆ τινα ἐξ ἐλευθέρας γνώμης ἀκοῦσαι λόγων, καὶ φιλαλήθως συμβουλῆς μεταλαβεῖν. καί π ἐνηγκῆσαι δίκαιον, ὑπὲρ οἵων ὄντων Ἀθηναίων τὴν ἀρχαιρεσίαν, πάντα παρεσκεύασέ τ αὐτῷ βίον, ἐξὸν ἀγνωμονεστέρους, καὶ βεβαιοτέρους κεκρῆσθαι φίλους. ὦ βασιλεῦ, τ μὲ ἄλλων ἴσως ἀνέπυχες. ταυτὶ γ, μάτην ἂν ἔλεγες. ὕτω μανικῶς φιλαθλοῦσιν οὗ. παῦσαι ὦ Ἀρχία, τί γὰ ἂν ἐ λέγοιμι; ἀλλὰ πῶς ἀπέθανεν; ἔοικας ἔτι μᾶλλον ὦ βασιλεῦ θαυμάσειν. καὶ γὰ ἡμεῖς οἱ παρεσκευασμένοι, διεφέρομεν ὀλίγον ἐκπλήττεσθαι τὸ, καὶ ἀπιστίᾳ τ ὁρώντων. ἔοικε γὰ δὴ πάλαι ὢν ὧδε βεβλαδυμένον περὶ τ ὑστάτης ἡμέρας. δῆλοι γ ἦ θανάσιμοι. καίτοι μὲ χαίρειν ἔνδον ἐν τῷ νεῴ. μάτην γ τ πρόσθεν ἡμερῶν λόγους ἡμῖν ἀναλωκότες. τίνες γὰρ ἦσαν οἱ παρ' ὑμῶν λόγοι. πολλὰ μ φιλάνθρωπα προὐτεινόμην, ἔλεόν τινα θεῶν ἐνθυμούμενον. ὁ μάλα μ ἐσφαδάκων. ὁ γὰρ ἠπιστάμην, ἀλλὰ σὲ ὤμην δι' ὀργῆς ἔχειν τ ἄνθρωπον, χρήσιμον δ' ἂν σὲ τὸ σεῖσθαι νομίζων. ὁδὲ, πῶς ἐπείθου τοὺς λόγους, καί μοι μηδὲν ἀποκρύψῃ. μάλιστα μ γὰρ ἐπῆκε· ἐν ἐβουλόμην παρὼν εἶναι νῦν. ἀλλὰ σύγα μὴ θαλίπῃς μηδέν. ὁ γάρ τοι σμικρὸν ἔργον, ἦθος ἀνδρὸς γυναίοις ἐπὶ αὐτῷ τῷ τέλ ἔβιε κεκαμμένοις. grè fertis. At ille ne populum quidem Athenienſium metuit. Latet vos, inquit, eum amore patriæ remp. adminiſtrare, atque hanc adminiſtrationem, tanquam philoſophiæ ſcholam ſibi propoſuiſſe. Talia, ô Archia, ejus conſuetudine conſequi peroptabam, ſcilicet de rebus præſentibus audire dicentem ſententiam, & remotis qui me circunſtant adulatoribus, ingenuam liberæ mentis orationem accipere, & conſilii veritatis ſtudioſi particeps eſſe. Ac mihi ſanè videtur hoc nomine reprehendendus eſſe, quòd vitam ſuam in diſcrimen adduxit, pro tam ingratis civibus, cùm poſſet alios invenire amicos fideliores & conſtantiores. Alia quidem, ô rex, fortè conſequutus eſſes: ſed hæc fruſtra dixiſſes, ita furebat amore patriæ. Sic eſt, Archia: quid enim dicerem? ſed quomodo mortuus eſt? Videris ô rex, miraturus amplius. Etenim nos qui ſpectavimus, non minùs obſtupuimus rem fide majorem, quàm qui videbant. Videtur enim jam olim apud ſe conſtituiſſe de poſtremo vitæ die: quod intelligi poteſt ex apparatu. Nam intus ſedebat in templo: ac fruſtra ſuperioribus diebus cum eo collocuti eramus. Quales fuerunt veſtri ſermones? Multa humaniſſima proponebam: promittebam ei veniam abs te: non quòd eam expectarem, cùm neſcirem tuam mentem. Sed arbitrabar te huic vehementer iratum eſſe: atque hæc tantùm conducere putabam ad perſuadendum. Quomodo accepit veſtram orationem? ac nihil me celes. Nam vellem coram audiviſſe: ſed tu nihil omittas. Magna res eſt tanti viri mores ſub exitum vitæ

ῆτιν. πότερον, ἄτοπον, καὶ παθεῖς ἴσως, ἢ παντάπασιν ἀκλινὲς τὸ τῆ ψυχῆς ὀρθιον ἐφύλαττεν. ὑδὲν ὑπέστειλεν ἐκεῖνός γε. πῶς γάρ; ὃς ἡδὺ γελάσας, καὶ μὲ δὴ σκώψας εἰς τὸν πρότερον βίον, ἀπίθανον ἔφη με ὑποκριτὴν εἶναι τῶν ἐμῶν ψευσμάτων. ἀπιστήσας ἀρχὴ τοῖς ἐπαγγέλμασι, πρεῖτο τὴν ψυχήν. ὅκ, εἴγε τὰ λοιπὰ ἀκούσεις, ὁ δεξιὸς μόνον ἀπιστεῖ. ἀλλ' ἐπεὶ κελεύεις ὦ βασιλεῦ λέγειν, Μακεδόσι μὲν εἶπεν ὑδὲν ἀπώμοσθαι, ὑδὲ παραίδεσθαι, εἰ Δημοσθένην ὕτω λαμβάνουσιν, ὡς Ἀμφίπολιν, ὡς Ὄλυνθον, ὡς Ὠρωπόν. τοιαῦτα πολλὰ ἔλεγε. καὶ γὰρ ὧν ὑπογραφέας παρειστήκειν, ἵνα σοι τὰ λεχθέντα σώζοιτο. ἐγὼ μέντοι ἔφη ὦ Ἀρχία, βασάνων, ἢ θανάτου φόβῳ κατ' ὀλίγον τοῦτ' ἂν ἀντιπάσχω ἠθοίμην. ἀλλ' εἰ ταῦτ' ἀληθεύετε, πολύ μοι μᾶλλον ἔστι φυλακτέον, μὴ τὴν ψυχὴν αὐτὴν παρ' Ἀντιπάτρου δεδωροδόκηκέναι, μηδ' ἐν ἐμαυτὸν ἔταξα τάξιν λιπὼν τὴν Ἑλληνικὴν, εἰς τὴν Μακεδονικὴν μεταπαλεύσας. καλὸν γὰρ ὦ Ἀρχία, εἰ τὸ ζῆν ἐμοὶ, πειραιοῦς αὐτοὺς παρέχοι, καὶ τριήρης, ἣν ἐπιδέδωκα, καὶ τεῖχος, καὶ τάφρος τοῖς ἐμοῖς τέλεσιν ἐξειργασμένα, καὶ φυλὴ πανδιονὶς, εἰς ἣν ἐξελοντες ἐχορήγουν ἐγὼ, καὶ Σόλων, καὶ Δράκων. καὶ παρρησία βήμασι, καὶ δῆμος ἐλεύθερος, καὶ ψηφίσματα στρατιῶται, καὶ νόμοι τριηραρχικοὶ, καὶ στοαὶ ἀγοραὶ, καὶ τροπαῖα, καὶ πολιτῶν εὔνοια, τὰ ἐμὲ πολλάκις ἐστεφανωκότων, καὶ δωρεαὶ Ἑλλήνων, τὰ ὑπ' ἐμοῦ μέχρι νῦν τετηρημένων. εἰ δ' ἐβιώθη ἐλεηθῆναι, ταπεινὸν μὲν, ἀνεκτὸς δ' ἂν ὁ ἔλεος περὶ τοὺς οἰκείους, ὧν ἐλυσάμην αἰχμαλώτους, ἢ τοὺς πατρώους ὧν συνεξέδωκα τὰς θυγατέρας, ἢ οἷς τοὺς ἐμοὺς συν-

vitæ nosse: utrum se mollem & ignavum præstiterit, an constantiam animi retinuerit. Nihil formidavit ille. Quomodo? Suaviter enim risit: ac lusit in priorem vitam meam: ineptum dixit esse me tuorum mendaciorum histrionem. Itaque promissis non credens, animam profudit. Non, si reliqua audias non solùm non credidisse videbitur. Sed siquidem, ô rex, dicere jubes, dixit nihil indignum aut novum esse Macedonibus ita capere Demosthenem, ut Amphipolim, Olynthum, Oropum. Talia multa dixit. Adhibuimus enim scriptores qui ejus dicta exciperent. Ego equidem, inquit ô Archia, tormentorum, mortis-ve metu in conspectum Antipatri venire nolim. Sed si vera hæc sunt quæ dicitis, longè magis cavere debeo, ne mens mea corrumpatur ab Antipatro, ne-ve meum in Græca acie ordinem deseram, factus ad Macedonas transfuga. Si enim vivere mihi est honestum, Piræus præbeat, & trirémis quam instruxi, & murus, & fossa meo sumptu facta, & tribus Pandionis, cujus causa ego expensas ultro suppeditavi, & Solon & Draco: & libertas suggestus, liber populus, decreta militaria, leges classium, majorum virtutes, & trophæa, & civium, qui me sæpe coronarunt, benevolentia, & Græcorum qui hactenus à me sunt conservati, potentia. Quòd si vita mihi debeat alterius misericordia contingere, humile illud est, at tolerabile quidem, si mihi contingat à civibus meis, quorum redemi captivos, aut à patribus, quorum collocavi filias, aut quos

διελθεῖν. εἰ δέ μὲ μὴ σώζοι νῆσων ἀρχή, καὶ θαλάττα, παρά γε τοῦ Ποσειδῶνος αἰτῶ τὸ σώζεσθαι, καὶ τῆδε τῇ βωμῷ, καὶ τοῖς ἱερῶν νόμων. εἰδὲ Ποσειδῶν ἔφη μὴ δυνατὸν φυλάττειν τὴν ἀσυλίαν τῷ νεῷ, μήδ' ἐπαισχύνεται παραδοὺς Δημοσθένην Ἀρχίᾳ, τεθνεώτα, ἀδὲ Ἀντίπατρον ἡμῖν ἀντὶ τοῦ Θεοῦ κολακεύτεον. ἐξὸν μοι φιλτέρας ἔχειν Ἀθηναίων Μακεδόνας, καὶ νῦν μετέχειν τῆς ὑμετέρας τύχης, εἰ μὴ Καλλιμέδοντι, καὶ Πυθέᾳ, καὶ δημάδει συνεπόμην. ἐξὸν γὰρ κἂν ὀλίγῃ τῆς ψυχῆς μεθαρμόσασθαι, εἰ μὴ τὰς Ἐρεχθέως θυγατέρας, καὶ τὸν Κόδρον ἐπῃσχύνομην. ὅκνον ἠρόμην αὐτὸ μολεῖν τὸ δαίμονι συμμεταλλαξαι. καλὸν γὰρ κρησφύγετον θανάτου τὸν ἀκινδυνώτατον αἰσχρᾶς ἡλικίας. καὶ νῦν Ἀρχία, τὸ καλὸν ἐμαυτοῦ οὐκ ἀφαιρήσομαι, τὰς Ἀθήνας ἐκὼν δεδαίαν ἐλόμενος, σκιαφίλου τοῦ τὸ κάλλιστον τῆς ἐλευθερίας ἀποβάλοντος. ἀλλὰ δίκαιον γὰρ ἔφη σοι τὰ τραγῳδῶν μνημονεῦσαι. οὐ σμικρὸν τὸ λεχθέν, Ἡ δὲ, καὶ θνήσκω ὅμως, πολλὴν ἀφόβειαν εἶχεν δύσκρασίνους ἀποδεῖν. κόρη δὲ τοῦτο. Δημοσθένης γ', δύσκρασον θανάτου, βίον ἀπολαμβάνει ἀκήρατον, τὰ Ξενοκράτους, καὶ Πλάτωνος ὑπὲρ ἀθανασίας λόγων σκαλαθύρων; καὶ πῶς ἀκριβέστερον ἔλεγε ἀποκρίσεις εἰς τὰς περὶ τῆς ψυχῆς ἐξηγούμενος. ἀλλὰ τί δεῖ λέγειν νῦν ἐμέ; τέλος δ' ἐμὲ, τὲ μὲ, δεομένῳ, τάδ' ἀπειλεῖν, ἀπειλὴν μᾶλλον ἀπρεπῆ κεραυνιοῦντος, ἐπείσθην ἂν ἔφη τοῖς

dandis contributionibus juvi. At si me nec insularum imperium, nec mare servet, ab hoc Neptuno peto ut me servet, ab hac ara, sacrisque legibus. Sin autem Neptunus non potest defendere immunitatem templi, nec pudet eum prodere Demosthenem Archiæ, moriar, nec mihi Antipater pro Deo colendus erit. Liceret mihi amiciores habere Macedones quàm Athenienses, & frui fœlicitate vestra, si Callimedonti, Pytheæ, Demadi me adjungere vellem. Liceret animum vel serò mutare, nisi verecundia Codri, & filiarum Erechthei me prohiberet. Nolui igitur transfugam fortunam sequi. Honestum enim effugium mors est, quæ turpitudinis periculo vacat. Et nunc Archia, quantum in me est, Athenas non dedecorabo, ultro acceptâ servitute, & abjecta libertate in qua mori est honestissimum. Verùm convenit tibi tragœdias commemorare: nonne graviter dictum est? At illa jam moriens tamen, Decenter ut caderet, cavebat sedulò. Hoc cùm fecerit puella, an honestæ morti, vitam turpem præferet Demosthenes, Xenocratis, & Platonis disputationum de animæ immortalitate oblitus? Quædam etiam acerbiùs dicebat, in eos invectus qui calamitatem exprobrant. Sed quid opus est, ut ego ea nunc referam? Cùm ad extremum partim precarer, partim minas adhiberem, & blanditiis terrores miscerem. Ego, inquit ille, persuaderi mihi pa-

1 Τῆς ψυχῆς μεθαρμόσασθαι] Nota hoc verbum cum genitivo. Sed scripserat fortè Lucianus τῷ ψυχῷ. Menag.

2 Ἡ δὲ καὶ θνήσκω ὅμως, πολλὴν ἀφόβειαν εἶχεν δύσκρασίνους ποιεῖν] Polyxena. *Idem.*

3 Ἐπείσθην ἂν ἔφη τούτοις Ἀρχίας ὤν] Ex Alexandri dictis sumptum. *Idem.*

1 Τῆς

τοις Ἀρχίας ὤν. ἐπὶ ᾧ Δημοσθένης εἰμὶ, συγγνωσκέ μοι ὦ δαιμόνιε, μὴ φθονηθῇ κακὸς γενέσθαι. τότε δὴ τότε ὡς βίαν αὐτὸν ἀποσπᾶν διενοήμην. ὁσῷ ὡς ἤσθετο, δῆλον ἦν καταγελῶν. καὶ τὸ θεὸν προσβλέψας, ἔοικεν Ἀρχίας εἰπεῖν ὅπλα μόνα ἐστὶ τριήρεις, καὶ τείχη, καὶ στρατόπεδα, δυνάμεις εἶναι, καὶ κρησφύγετα, τοῖς ἀνθρωπίναις ψυχαῖς ἀπολαμβάνειν, τὸ δ' ἐμῆς παρασκευῆς, καταφρονεῖν. ἦν γὰρ ἂν ἐλέξειεν Ἰλλυριοὶ, καὶ Τριβαλλοὶ, καὶ Μακεδόνες, ὀχυρώτερα, ἢ ξύλινόν ποτε τεῖχος ἡμῖν, ὃ Ἀπόλλων ἀνεῖλεν ἀπρόσβλητον εἶναι. μεθ' ἧς ἂν τὸ σωφρονεῖν, ἀδεῶς μ' ἐπολιτεύσαμην· ἀδεὴς δέ μοι τὸ κατὰ Μακεδόνων στρατοῦ. ἐμέλησε δ' οὐδὲν τοῦ Εὐκτήμονος, τοῦ Ἀγησαγόρου, τοῦ Πυθέου, καὶ Καλλιμέδοντος, τοῦ Φιλίππου τότε, τοῦ νυνὶ Ἀρχίου. ταῦτ' εἰπὼν, μὴ προσπαραμένοι τινὶ χεῖρα ἔφη. τὸ καὶ ἐμὲ χαίρ, οὐδὲν παραμένομον ὁ νεὼς πείσεται. τὸ δὲ θεὸν προσεπὼν, ἐκὼν ἔφομαι. κἀγὼ μὲν ἦν ἐπὶ τῇ ἐλπίδος ταύτης. καὶ τινὶ χεῖρα τῷ σώματι προσαναγόντος, οὐδὲν ἄλλ', ἢ προσκυνεῖν ὑπελάμβανον. τὸ δὲ, τί δή ποτε ἦν; ὕστερον βασάνοις ἱεραπαίνης ἐφωράσαμεν, πίλαι φάρμακον αὐτῷ πεπαμιεῦσαι, λύσαι ψυχῆς ἀπὸ σώματος ἐλαυθερίαν κτώμενον. ἠγάπησεν ἔφησεν ὑπερβὰς τὸ οὐδὲν δ' νεώς, καὶ πρὸς ἐμὲ βλέψας, ἄγε δὴ τοῦτον ἔφη πρὸς Ἀντίπατρον. Δημοσθένην δὲ σὺ ἄξεις. ἐμοὶ τοῖς, καὶ μοὶ μ' ἐφαίνετο προθήσειν τοὺς ἐν Μαραθῶνι πεπωκότας. οὐδὲ, χαίρειν εἰπὼν, ἀπέπτη. τοῦτό σοι τὸ τέλος ὦ βασιλεῦ τοῦ Δημοσθένους πολιορκίας ἡμίζειν ἔχω. Δημοσθένους γε ἕνεκα τοῦτο ὦ Ἀρχία. βαδεῖ

paterer, si Archias essem. Sed quia sum Demosthenes, ignosce mihi, ô infœlix, ad ignaviam non nato. Hîc cùm vi ipsum abducere statuerem, idque ipse sentiret, cœpit me irridere, & Deum aspiciens ait, Archias putat tantùm arma, triremes, mœnia & castra, vires esse & perfugia vitæ: meum verò apparatum contemnit, quem expugnare, neque Illyrici, neque Triballi, neque Macedones possint. Firmior enim est quàm murus ille ligneus, quem olim nobis Apollo respondit inexpugnabilem esse. Nam ut prudentia me in administratione Reip. securum præstitit, ita me adversus Macedonas securum reddet. Nunquam curavi Euctemonem, aut Aristogitonem, aut Pytheam, & Callimedontem: neque tunc Philippum, neque nunc Archiam. Cùm hæc dixisset, ne mihi manum afferas, inquit, non enim profanabo templum, quantum in me est: sed salutato Deo sponte sequar. Atque hoc sperabam, quum ille manum ori admoveret: nec illum aliud agere quàm Deum adorare suspicabar. Sed quid tandem illud fuit? Postea ex ancilla per tormenta cognovimus, diu eum habuisse paratum venenum, ut morte libertatem redimeret. Neque extra templi limen pervenerat, quum me conspicatus, age ducas, ait, hoc cadaver ad Antipatrum: Demosthenem autem non duces: non per illos. Et videbatur mihi per illos juraturus, qui in Marathone occubuerunt: sed valedicens, avolavit. Hunc ego finem Rex,

affero expugnati Demosthenis. Demosthenis scilicet, Archia.

τὸ ἀνδρῆιον ψυχῆς, καὶ μακαριείας, ὡς ἀνδρεῖον μὲν αὐτῷ τὸ λῆμμα, πολιτικὴ ἡ περίνοια, μὴ χεῖρα τὸ πιστὸν τῆς ἐλευθερίας ἔχειν. ἀλλ' ὁ μὲν, οἴχεται, βίον ἔξων τὸν μακάριον νήσοις ἡρώων λεγόμενον, ἢ τις εἰς οὐρανὸν ψυχῶν νομιζομένας ὁδὸς, ὁπαδός τις ἐυδαίμων ἐσόμενος ἐλευθερίου Διός. τὸ σῶμα δ' ἡμεῖς εἰς Ἀθήνας ἀποπέμψομεν, κάλλιστον ἀνάθημα τῇ γῇ τῶν ὑπὲρ Μαραθῶνι πεπολεμηκότων.

Papæ invictum animum, & beatum! Quàm generosum est ipsius facinus: civilis autem prudentia, in manu retinere pignus libertatis. Sed decessit victurus in beatorum insulis, heroum, quam dicunt vitam: aut in cœlum perventurus, ut Deus factus, comes sit Iovis liberatoris. Corpus verò nos Athenas remittemus, futurum honestius ornamentum patriæ, quàm illi qui in Marathone occubuerunt.

ΘΕΩΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑ.

DEORVM CONCILIVM.

ARGVMENTVM.

Rursum hoc loco Lucianus, deorum gentilium vanitatem, atque stultitiam, more suo deridet: hominumque superstitionem tacitè reprehendit, qui ridicula adeò, atque absurda de illis sibi ipsis persuadeant, ac credant. Est autem festiva quædam imitatio, qua ad exemplum Athenien sis Reip. concilium deorum haberi fingit, super iis videlicet, qui ceu nothi ac peregrini in civitatem ac cœtum deorum irrepsissent. Accusatoris vicem Momus, generalis deorum cæterorum fugillator, suscipit: & accusatione peracta decretum à se compositum recitat, quo jubentur Dii, cognitiones divinitatis & originis quisque suæ ad proximum concilium afferre, ut, qui peregrini & adventitii reperti fuerint, è cœtu ac civitate deorum removeantur.

ΖΕΥΣ.

Μηκέτι συνδορίζετε ὦ Θεοὶ, μηδὲ κατ' ὠνίας συμφερόμενοι, πρὸς ἀλλήλοις κρυπτολογεῖσθε, ἀγανακτοῦντες, εἰ πολλοὶ ἀνάξιοι μετέχουσιν ἡμῶν τῆς συμποσίου. ἀλλ' ἐπειδὴ ἀποδέδοται καὶ

IVPITER.

Ne susurretis amplius, ô Dii, neque ad angulos coacti, ad aurem colloquamini indignantes plerosque indignos nostri sympotii esse participes. Sed quandoquidem his de rebus habe-

τῶν ἐκκλησίαν, λεγέτω ἕκαστος εἰς τὸ φανερὸν τὰ δοκοῦντα οἱ, καὶ κηρυττέτω. σὺ δὴ κήρυττε ὦ Ἑρμῆ τὸ κήρυγμα τὸ ἐκ Διὸς νόμου. Ερ. ἄκουε. σιγᾶ. τίς ἀγοράζει βάλλεται τῶν πλείστων Θεῶν, οἷς ἔξεστι; ἢ δῆ σκέψις, περὶ τῶν μετοίκων, καὶ ξένων. Μω. ἐγὼ ὁ Μῶμος ὦ Ζεῦ, εἰ μοι ἐπιτρέψειας εἰπεῖν. Ζ. τὸ κήρυγμα ἤδη ἐφίησιν. ὥστε ἤδη ἐμὲ δεῖ. Μω. φημὶ τοίνυν δεῖν ἀποδεῖξαι σὲ ἡμῶν, οἷς σὺν λόγῳ δέδωκε Θεὸς ἐξ ἀνθρώπων αὐτὸς γενέσθαι. ἀλλ' εἰ μὴ ἐστὶ τοὺς ἀκολάστους, καὶ θεραπόντως αὐτῶν ἱκανοὺς ἡμῖν ἀποφαίνοντας, ἤδη μέγα, ἤδη νεανικὸν οἴονται ἐργάσεσθαι. ἀξιῶ δὴ ὦ Ζεῦ, μὴ παῤῥησίας μοι δῶναι εἰπεῖν. ἤδη γὰρ ἂν ἄλλως διωκάμην. ἀλλὰ πάντες με ἴσασιν ὡς ἐλεύθερός εἰμι τὴν γλῶτταν, καὶ ἤδη ἂν καθαιρήσαιμι τὸ ἐκ κολῆς γιγνόμενον. διελέγχω γὰρ ἅπαντα, καὶ λέγω τὰ δοκοῦντά μοι ἐς τὸ φανερὸν, ὅτε δεδιώς τινα, ὅτε τὸ αἰδεῖσθαι ἐπικαλύπτων τὴν γνώμην. ὥστε ἐπαχθὴς δοκῶ τοῖς πολλοῖς, καὶ συκοφάντης τὴν φύσιν, δημόσιός τις κατήγορος τῶν αὐτῶν ἐπονομαζόμενος. πολὺ ἀλλ' ἐπείσακτος ἐξέρχομαι, καὶ κεκήρυκται, καὶ σὺ ὦ Ζεῦ δεδώκεις μετ' ἐξουσίας εἰπεῖν, ἤδη ὑποστειλάμενος. ἐρῶ. πολλοὶ γάρ φημι σὺν ἀγαπῶντες ὅτι αὐτοὶ μετέχουσι τῶν αὐτῶν ἡμῖν ξυνεδρείων, καὶ δωχθέντες ἐπίσης, καὶ πιόντες, θνητοὶ ἐξ ἡμισείας ὄντες, ἔτι δὲ τὰς ὑπηρέτας, καὶ θεραπόντας τὰς αὐτῶν ἀνήγαγον ἐς τὸ ὄρχηστρον, καὶ παρενέγραψαν. καὶ νῦν ἐπίσης ἀφθονωτέρας τε νέμονται, καὶ θυσιῶν μετέχουσιν, ἤδη καθαλόντες ἡμῖν τὸ μεῖζικον. Ζ. μηδὲν αἰνιγματωδῶς ὦ Μῶμε,

habebitur concilium, quisque palam dicat suam sententiam, & deferat. Tu verò Mercuri, præconium ex lege pronunciato. *Merc.* Audi: tace. Quis ex summis Diis, quibus id licet, in concione vult verba facere? Deliberatio futura est de inquilinis, novisque habitatoribus. *Mo.* Ego Momus, ô Iupiter, si mihi dicendi copiam feceris. *Iup.* Hoc tibi jam concedit præconium. Itaque nihil opus est ut permittam. *Mo.* Dico igitur nonnullos nostrûm malè facere, quibus non sufficit, ut Dii ex hominibus facti sint. Sed nisi suos pedisequos & famulos honore nobis adæquaverint, nihil magni, nihil præclari præstitisse se putant. Posco autem, ô Iupiter, ut mihi liberè loqui concedas: neque enim aliter possim. Imò sciunt omnes quàm libera sim lingua, nihilque eorum quæ malè geruntur silentio præterire soleam. Arguo enim omnia, & palam dico quæ sentio, neminem reformidans, nec meam sententiam præverecundia celans. Itaque molestus videor plerisque, & natura ad calumniandum propensus, publicusque accusator ab ipsis appellor. Sed quandoquidem licet, pròclamatumque est, tuque das, ô Iupiter, ut liberè loquar, nihil præ metu reticebo. Multi, inquam, non contenti quòd communis confessus sint participes nobiscum, & ex æquo epulentur, idque cùm sint dimidia ex parte mortales: suos quoque ministros, & sodales in cælum evexerunt, &

numero Deorum adscripserunt. Nunc autem æquali sunt conditione, & victimarum participes, quanquam colonarium nobis non persolverunt. *Iup.* Nequid obscurè dicas, ô Mome, sed dilu-

ἀλλὰ σαφῶς, καὶ Διόρρηδλω λέγε, σωφρονιεῖς σ' τύραννος. πῶ γὰρ ἐς τὸ μέσον ἀπέρριπται σοι ὁ λόγος, ὡς πολλὰς εἰκάζειν, καὶ ἐφαρμόζειν ἄλλοτε ἄλλοι τοῖς λεγομένοις. χρὴ δὲ παῤῥησιαστὴν ὄντα, μηδὲν ὀκνεῖν λέγειν. Μω. εὖγε ὦ Ζεῦ, ὅτι σ' παροτρύνεις με πρὸς τὴν παῤῥησίαν. ποιεῖς γὰρ τῶτο βασιλικὴν ὡς ἀληθῶς, καὶ μεγαλόφρον. ὥστε ἐρῶ σ' τύραννος. ὁ γάρ τοι γνήσιος τε Διόνυσος, ἡμιάνθρωπος ὢν, καὶ δὲ Ἕλλην μητρόθεν, ἀλλὰ συρφοίνικός τις ἐμπόρου, καὶ Κάδμου γαμετιδῶς, ἐπειδὴ ἠξιώθη τῆς ἀθανασίας, οἷός μ' αὐτός ἐστιν, ἃ λέγω, ὅτε τὴν μίτραν, ὅτε τὴν μέθην, ὅτε τὸ βάδισμα. πάντες γὰρ οἱμαι ὁρῶτε ὡς θῆλυς, καὶ γυναικεῖος τὴν φύσιν, ἡμιμανής, ἀκρήτῳ ἔωθεν λαπτήεων. ὁ δὲ, καὶ ἄλλην φατρίαν εἰσποιήσιν ἡμῖν, καὶ τὴν χορὸν ἐπαγόμενος πάρεστι, καὶ Θιασὼς ἀπέφηνε, τὸν Πᾶνα, καὶ τὸν Σιληνὸν, καὶ Σατύρους, ἀγροίκους τινὰς, καὶ αἰπόλους τὰς πολλὰς, σκιρτητικὰς ἀνδρώπους, καὶ τὰς μορφὰς ἀλλοκότους. ὧν ὁ μὲν, κέρατα ἔχων, καὶ ὄπισθεν ἐξ ἡμισείας ἐς τὸ κάτω αἰγὸς ἐοικὼς, καὶ χλιαρὸν βαδίζων καθειμένος, ὀλίγον τράγου διαφέρων ἐστίν. ὁ δὲ, φαλακρὸς γέρων, σιμὸς τὴν ῥῖνα, ἐπὶ ὄνου τὰ πολλὰ ὀχούμενος, Λυδὸς ἦτον. οἱ δὲ Σάτυροι, ἐξεῖς τὰ ὦτα, καὶ αὐτοὶ φαλακροὶ, κερασφόροι, οἷα τοῖς ἄρτι γνησιεῖσιν ἐρίφοις τὰ κέρατα τροφύεται, Φρύγας τινὰς ὄντας, ἔχουσι δὲ σ' ἅπαντες. ὁρᾶτε οἷος ἡμῖν Θεὸς ποιεῖ ὁ γνήσιος; εἶτα θαυμάζομεν, εἰ καταφρονῶσιν ἡμῶν οἱ ἄνθρωποι, ὁρῶντες ὅτων γελοίως Θεὸς, καὶ πρᾶσις; ἐῶ γὰρ λέγειν, ὅτι σ' δύο γυναῖκας ἀνήγαγε, τὴν μὲν, ἐρωτικίδη, & apertè, etiam addito nomine. Nunc enim ita orationem in medium projeciſti, ut multi per conjecturam, alias aliis tua dicta accommodent. Oportet autem eum qui liber eſt in loquendo, nihil præ metu reticere. *Mo.* Euge, ô Iupiter, ſiquidem me ad loquendi libertatem cohortaris: quod abs te fit animo prorſus regio, & magnifico. Quare dicam etiam nomen. Generoſiſſimus ille Bacchus, ſemihomo, nec materna ſtirpe Græcus, ſed mercatoris cujuſdam Syrophœnicis, nempe Cadmi ex filia nepos, poſteaquam immortalitate donatus eſt, qualis quidem ipſe ſit, non dico, neque mitram, neque ebrietatem, neque inceſſum. Videtis etiam omnes, opinor, quàm mollis ſit, & effœminatus natura, ſemiinſanus, ſtatim à ſummo mane merum ſpirans. Hic ſodalitium univerſum nobis aſcivit, & adducto choro adeſt, Deoſque fecit, Pana, Silenum, & Satyros, agreſtes quoſpiam, & capraſios multos, ſaltatores homines, & forma horribiles. Quorum hic quidem cornutus dimidiaque corporis inferiore parte capram referens, barbaque promiſſa, parum ab hirco differt. Ille verò, glaber ſenex, ſimo naſo, qui plerunque aſino vehitur, Lydus iſte. Satyri autem, acutis auribus; & calvi ipſi, cornigerique qualia ferè recens natis hœdis naſcuntur cornua: hi gente Phryges, caudas habent etiam omnes. Videtis cujuſmodi Deos nobis faciat generoſus ille? An mirum, ſi homines nos contemnant, cùm tam ridiculos, monſtroſoſque Deos videant? Nam omitto quòd duas etiam mulieres adduxit, alteram quidem quam amat, nempe

μῶλω ἔσαι αὐτῇ, τῷ Ἀριάδνῳ, ἧς καὶ τὸ στέφανον ἐξηστέλεξε τῶν ἄστρων χορῷ. τῷ δὲ, Ἰκαρίῳ τῷ γεωργῷ θυγατέρα. καὶ ὁ πάντων γελοιότατον ὦ Θεοί, καὶ τὸ κυνίον τῇ Ἠριγόνῃ, καὶ τὸν ἀνήρικον, ὡς μὴ ἀνιῶτο ἡ παῖς, εἰ μὴ ἔξω σὺν τῷ ἀρχαίῳ τὸ ξυνέζες ἐκεῖνο, καὶ ὥσπερ ἡλίκα κυνίδιον. τοῦτα οὐχ ὕβρεις ὑμῖν δοκεῖ, καὶ παρρησία, καὶ γέλως; ἀκούσατε δ' ἐν ᾧ ἄλλας. Ζ. μηδὲν ὦ Μῶμε εἴπῃς, μήτε περὶ Ἀσκληπιοῦ, μήτε περὶ Ἡρακλέους. ὁρῶ γὰρ οἷ φέρῃ τὸν λόγον. ἔστι γάρ, ὁ μὲ αὐτὸν, ἰᾶται, καὶ ἀνίσησιν ἐκ τῶν νόσων, καὶ ἔστι πολλῶν ἀντάξιος ἄλλων. ὁ δ' Ἡρακλῆς, ἡὸς ὢν ἐμός, σὺν ὀλίγων πόνων ἐπείσθη τῷ ἀθανασίαν. ὥστε μὴ κατηγόρει αὐτῶν. Μω. σιωπήσομαι λοιπὸν σὲ ὦ Ζεῦ, πολλὰ εἰπεῖν ἔχων. καίτοι εἰ μηδὲν ἄλλο, ἔπι τὰ σημεῖα ἔχεσι τὰ πυρός. εἰ δὲ ἐξῆν καὶ ὡς αὐτόν σε τῇ παῤῥησίᾳ χρῆσθαι, πολλὰ ἂν εἶχον εἰπεῖν. Ζ. καὶ μὴν πρὸς ἐμὲ ἔξεσι μάλιστα. μῶν δ' ἐν κάμὲ ξενίας διώκεις; Μω. οὐ Κρήτη μὲ ἡ μόνον τοῦτο ἀκοῦσαί ἐστιν, ἀλλὰ καὶ ἄλλό τι περὶ σοῦ λέγουσι, καὶ πάνυ ἐπιδεικνύουσιν. ἐγὼ δὲ ὅτε ἐκείνοις πείθομαι, ὅτε Ἀχαιῶν Αἰγιεῦσιν, ὑποβολιμαῖόν σε εἶναι φάσκουσιν. ἃ δὲ μάλιστα ἐλεγχθῆναι δεῖν ἡγοῦμαι, ταῦτα ἐρῶ. τὼ γὰρτοι δράκοντε τὼ τοιούτω δαιμονιμώτατον, καὶ τῷ αἰτίαν καὶ νοσφίσασθαι ἡμῶν τὸ ξυνέδριον, σὺ ὦ Ζεῦ παρέχεις, θνητοῖς ἐπιμιγνύμενον, καὶ κοπὸν παρ' αὐτὰς, ἐν ἄλοτε ἄλλῳ σχήματι. ὥστε ἡμᾶς δεδιέναι, μήτε καθεύδειν τινὰ ξυλλαβὼν, ὁπότ' ἂν τοῦρος ἢ, ἢ τὸ χρυσοχόον τινὰ κατεργάσηται χρυ-

pe Ariadnem, cujus etiam coronam astrorum choro inseruit: alteram verò Icarii agricolæ filiam. Quódque, ô Dii, est omnium maximè ridiculum, Erigones quoque canem adduxit, ne doleret filia si non haberet in cœlo familiarem illam, habitamque in deliciis caniculam. Annon ista vobis videntur in nostri contumeliam, injuriam, & irrisionem facta? Audite etiam alios. *Iup.* Nihil dicas Mome, nec de Æsculapio, nec de Hercule. Video enim quo tuæ orationis impetu rapiaris. Horum quidem alter agit medicum, & morbis levat ægrotos, estque multis aliis anteferendus. Hercules autem, qui meus est filius, non paucis laboribus immortalitatem est adeptus. Itaque ne ipsos accuses. *Mo.* In tui quidem gratiam tacebo, Iupiter, etsi multa dicenda habeam: atque si nihil aliud, adhuc habent signa igne inusta. Porrò si liceret & adversum te libertate loquendi uti, multa haberem dicenda. *Iup.* Atqui in me maximè tibi licet dicere. Nunquid me ut inquilinum in jus vocas? *Mo.* In Creta non tantùm hoc audire licet: verùm aliud quoque de te dictitant, tuumque sepulchrum ostendunt. Ego verò neque illis credo, neque Achivorum Ægiensibus subditititum te esse affirmantibus. Sed hæc dicam, quæ potissimùm reprehendenda duco, Etenim delictorum hujusmodi principium, & causam cur noster consessus nothis abundet, tu Iupiter præbuisti, quum te mortalibus mulieribus commiscuisti, & aliàs alia forma ad ipsas descendisti. Ita ut metueremus, ne quis te comprehensum sacrificaret, cùm taurus esses, vel aurifex aliquis te conficeret, cùm aurum

σὸν ὄγκον. καὶ ἀντὶ Διὸς, ἢ ὅρμος, ἢ ψέλλιον, ἢ ἑλλόβιον ἡμῖν ᾔρη. πολὺν, ἀλλὰ ἐμπέπληκάς γε τὸ οὐρανὸν τῶν ἡμιθέων τούτων. οὐ γὰρ ἂν ἄλλως εἴποιμι. καὶ τὸ πρᾶγμα γελοιότατόν ἐστιν, ὁπόταν τις ἄφνω ἀκούσῃ ὅτι ὁ Ἡρακλῆς μὲν, Θεὸς ἀπεδείχθη. ὁδὶ Εὐρυσθεύς, ὃς ἐπέταττεν αὐτῷ, τέθνηκε. καὶ πολησίον Ἡρακλέους νεὼς, οἰκέτου ὄντος, καὶ Εὐουσθέως τάφος, καὶ δεσπότου αὐτῶ. καὶ πάλιν ὦ Θήβας, Διόνυσος μὲ, Θεὸς, οἰκεῖ ἀνεψιοὶ αὐτοῦ, ὁ Πενθεὺς, καὶ ὁ Ἀκταίων, καὶ ὁ Λέαρχος, ἀνθρώπων ἁπάντων κακοδαιμονέστατοι. ἀφ' ἧς ἡμέρας σὺ ὦ Ζεῦ ἀνέῳξας τοῖς πολίταις τὰς θύρας, καὶ ἐπὶ τὰς γυναῖκας ἐτράπου, ἅπαντες μεμίμηνταί σε. καὶ οὐχὶ ἄῤῥενες μόνον, ἀλλ' ὅπερ αἴσχιστον, καὶ αἱ θήλειαι θεαί. τίς γὰρ οὐκ οἶδε τὴν Ἀγχίσην, καὶ τὴν Τιθωνὸν, καὶ τὴν Ἐνδυμίωνα, καὶ τὴν Ἰάσονα, καὶ τὰς ἄλλας; ὥστε ταῦτα μὲ ἐάσειν μοι δοκῶ. μακρὸν γὰρ ἂν εἴη διελέγχειν ἕκαστα. Ζ. μηδὲν περὶ τοῦ Γανυμήδους ὦ Μῶμε εἴπῃς. χαλεπαινῶ γὰρ, εἰ λυπήσεις τὸ μειράκιον, ἐκπεδήσασ ἐς τὸ ᾠδεῖον. Μω. σὺκοῦν μηδὲ σὺ ὦ τοῦ Διὸς εἶπον, ὅτι ἐν τῷ οὐρανῷ ἐστιν, ἐπὶ τοῦ βασιλείου σκήπτρου καθεζόμενον, καὶ μονονουχὶ ἐπὶ τῆς κεφαλῆς σου νεοττεύοντα, Θεὸς εἶναι δοκῶν; ἢ ἐν τούτῳ τοῦ Γανυμήδους ἕνεκα ἐάσομεν; ἀλλ' ὁ Ἄττις γε ὦ Ζεῦ, καὶ ὁ Κορύβας, καὶ ὁ Σαβάζιος, πόθεν

esses: & pro Iove nobis aut monile, aut armilla, aut inauris fieres. Sed enim hisce semideis cœlum impleviſti, neque enim aliter possum dicere. Reſque planè ridicula est, siquis ex improviso audierit Herculem quidem inter Deos relatum: Eurystheum autem, qui imperabat ipsi, mortuum esse: ac prope Herculis templum, qui famulus, Eutystheique sepulchrum, qui herus erat. Rursus Thebis, Bacchus quidem Deus est: ejus autem consobrini, Pentheus, Actæon, & Learchus, omnium hominum fuerunt miserrimi. Ex quo autem semel tu Iupiter rebus hujusmodi fores aperuisti, & ad mortalium consuetudinem te convertisti, omnes te imitantur: nec solùm masculi Dii, sed quod est turpissimum, etiam Deæ fœminæ. Quis enim ignorat Anchisen, Tithonum, Endymionem, & Iasonem, alioſque? Itaque hæc omittenda censeo, quæ reprehendere longum esset. *Iup.* Nihil Mome, de Ganymede dicas. Irascar enim, si adoleſcentem illum, exprobrato genere, molestia afficias. *Mo.* Proinde neque de aquila quicquam dicam, quòd & illa in cœlo versatur, regio sceptro insidens, ac tantùm non super tuo capite nidificans, & Deus videtur? an illam Ganymedis causa omittemus? At ô Iupiter, Attis, & Corybas, & Sabazius, unde

1 Τὶς γὰρ οὐκ οἶδε τὴν Ἀγχίσην καὶ τὴν Τιθωνὸν καὶ τὴν Ἐνδυμίωνα καὶ τὴν Ἰάσονα] Sic legit interpres, &, licet obvium sit emendare, Iasonem iis accenſet, qui dearum concubitu potiti sunt, & Medeæ κὐπροθέωσιν parat. Lege Γᾶσίωνα, qui ob Cereris amores à Iove zelotypo fulminatus est. Homerus Odyſſ. ε.

Ὡς δὲ ποτ' Ἰᾶσίωνι δύσκλοπα μῆσατο Δημήτηρ
Ὃν θυμῷ εἴξασα μίγη φιλότητι καὶ εὐνῇ
Νείῳ ἐνὶ τριπόλῳ, καὶ δὴν ἦεν ἄπυστος
Ζεύς, ὃς μιν κατέπεφνε βαλὼν ἀϊζηκὶ κεραυνῷ. *Palm.*

1 Ἐνδυ-

ἡμῖν ἐπεισεκληθησαν ἔτοι; ἢ ὁ Μίθρης ὁκεῖνος ὁ μῆδος, ὁ τὴ κάνδυν, καὶ τὴν τίαραν, ὁδὲ Ἑλλωίζων τῇ φωνῇ. ὥστε εἰδ' ἦν πτοπίη τίς, ξωίησι. τηιαρᾶν οἱ Σκύθαι, καὶ οἱ Γέται ταῦτα ὁρῶντες αὐτῶν, μάκρὰ ἡμῖν χαίρειν εἰπόντες, αὐτοὶ ἀπαθανατίζεσι, καὶ θεοὺς χαριζονται, ὁκόσους ἂν ἐθελήσωσι, τὸ αὐτὸν τρόπον, ὅπερ ὁ Ζάμολξις δοῦλος ὢν, παρενεχράφη, ὧν οἶδ' ὅπως ἀφιλαθῶν. καί τοι ταῦτα πάντα ὦ Θεοί, μέτρια. σὺ δ' ὦ κυνοκεφάλη, καὶ σινδόνι ἐσταλμένε Αἰγύπτιε, πῖς εἶ ἄβέλτερε, ἢ πῶς ἀξιοῖς Θεὸς εἶναι ὑλακτῶν; τί ἦ βουλόμενος ὁ μεμφίτης ἔτος ταῦρος, ὁ ποικίλος, σεσοκωμένος, καὶ χρᾶ, καὶ προφήτας ἔχει; αἰσχυνόμην ἂν εἰδώλους, καὶ πιθήκους εἰπεῖν, καὶ τραγους, καὶ ἄλλα πολλῷ γελοιότερα, ὧν οἶδ' ὅπως ἐξ Αἰγύπτου ἐσῳκισμένα ἐς τὸ οὐρανόν. ἃ ὑμεῖς ὦ Θεοὶ, πῶς ἀνέχεσθε ὁρῶντες ἐπίσης, ἢ ὁ μῶμος ὑμῶν σεσοκωμῴμενα; ἢ σὺ ὦ Ζεῦ, πῶς φέρεις, ἐπειδὰν κελεύσῃ κέρατα φύσασί σοι; Ζ. αἰσχρὰ ὡς ἀληθῶς ταῦτα φῂς τὰ περὶ τῶν Αἰγυπτίων. ὅμως δ' ἔστ' ὦ Μῶμε, τὰ πολλὰ αὐτῶν, αἰνίγματά ἐστι, καὶ ἀ πάνυ χρὴ καταγελᾶν ἀμύητον ὄντα. Μω. πάνυ γὰν μυηρίων ὦ Ζεῦ δεῖ ἡμῖν, ὡς εἰδέναι, Θεοὺς μέν, τὰς Θεάς. κυνοκεφάλους ἦ, τὰς κυνοκεφάλους. Ζ. ἔα φημὶ τὰ περὶ τῶν Αἰγυπτίων. ἄλλοτε γὰρ περὶ τούτων ἐπισκεψόμεθα ἐπὶ σχολῆς. σὺ δ', τὰς ἄλλας λέγε. Μω. τὸν Τροφώνιον ὦ Ζεῦ, καὶ ὃ μάλιστά με λυπεῖ, τὸν Ἀμφίλοχον. ὃς σὺ γῆς ἀνθρώπῳ, καὶ μητραλοίᾳ ὑὸς ὤν, γεγωνοδεῖ ὁ χρυσοῦς ἐν Κιλικίᾳ, ψευδόμενος τὰ πολλὰ, καὶ

unde nobis accersiti sunt? aut etiam Mithres ille Medus, qui candyn, & tiaram gestat, nec Græcam vocem sonat: adeò ut si quis ei præbibat, non intelligat. Itaque & Scythæ hæc videntes, nobis longum valere jussis, ipsi immortalitate donant homines, suisque suffragiis, quoscunque libuerit, Deos creant, eodem modo quo Zamolxis conditione servus, adscriptus est, nobis nescio quomodo insciis. At sanè hæc omnia, ô Dii, sunt mediocria. Cæterùm tu canino vultu Ægyptie, qui sindone es amictus, quisnam es, ô optime, aut quomodo dignum te censes qui sis Deus, cùm latres? Quid & sibi vult Memphites ille taurus, versicolor, qui adoratur, edit oracula, & prophetas habet? Pudet verò me recensere ciconias, simias, hircos, & alia his longè absurdiora, quæ nescio quomodo ex Ægypto in cœlum se inseruerunt. Illa vos, ô Dii, qui sustinetis videre æquali vobiscum honore, aut etiam majore adorari? Aut tu Iupiter, quo fers animo, quòd arietis cornua tibi plantarūt? *Iup.* Turpia profectò sunt quæ dicis de Ægyptiis. Attamen pleraque illorum ô Mome, sunt ænigmata, non omnino à profanis deridenda. *Mo.* Planè nobis, Iupiter, opus est mysteriis, ut Deos, Deos esse cognoscamus, & cynocephalos eos, quibus canina sunt capita. *Iup.* Missas facito, inquam, res Ægyptiorum: alias enim de his per otium deliberabimus: tu autem de aliis dicito. *Mo.* De Trophonio, Iupiter, quodque me potissimùm angit, de Amphilocho: qui quanquam sceleſti hominis & matricidæ est filius, in Cilicia præclarus ille vaticinatur, multa mentiens, &

γοητεύων τοῖν δυοῖν ὀβολοῖν ἕνεκα. τοιγαρῦν σὺν ἔτι σὺ ὦ Ἄπολλον δύδεκιμεῖς, ἀλλὰ ἤδη πᾶς λίθος, καὶ πᾶς βωμὸς χρησμῳδεῖ, ὃς ἂν ἐλαίῳ καθεψυθῇ, καὶ στέφανος ἔχῃ, καὶ χάνδρος ἀνδρὸς δύπορήσῃ, οἷοι πολλοί εἰσιν. ἤδη δὲ ὁ Πολυδάμαντος δ' ἀθλητῆ ἀνδριὰς, ἰᾶται τὰς πυρέτους ἐν Ὀλυμπίᾳ, καὶ ὁ Θεαγένης ὁ ἐν Θάσῳ. καὶ Ἕκτορι γύσιοι ἐν Ἰλίῳ, καὶ Πρωτεσιλάῳ καθωλικρὺ ἐν Χερρονήσῳ. ἀφ' ὧ δὴ ὧν τοσοῦτοι γεγέναμεν, ἐπιδέδωκε μᾶλλον ἡ ἐπιορκία, καὶ ἱεροσυλία. καὶ ὅλως, καθεπιφρονηκόσιν ἡμῶν, εὖ ποιοῦντες. καὶ ταῦτά μ' ἆδει τὸ νόθον, καὶ παρεγγράπτων. ἐγὼ γὰρ ἐᾶ ξένα ὀνόματα πολλὰ ἤδη ἀκούων, ἔτι ὄντων πάνυ παρ' ἡμῖν, ἔτε συζῆναι ὅλως δυναμένων, πάνυ ὦ Ζεῦ, καὶ ἐπὶ τούτοις γελῶ. ἢ πῶς γάρ ἐστιν ἡ πολυθρύλλητος δρετὴ, καὶ φύσις, καὶ εἱμαρμένη, καὶ τύχη, ἀνυπόστατα, καὶ κενὰ πράγματα ὀνόματα, ὑπὸ βλακῶν ἀνθρώπων τῶ φιλοσόφων, ἐπινοηθέντα; καὶ ὅμως αὐτοχέδια ὄντα, ἔτω τοὺς ἀνοήτους πέπεικεν, ὥστε οὐδεὶς ἡμῖν οὐδὲ θύειν βούλεται, εἰδὼς ὅτι κἂν μυρίας ἑκατόμβας σφάξῃσιν, ὅμως τῇ τύχῃ πράξασα τὰ μεμοιραμένα, καὶ ἃ ἐξ ἀρχῆς ἐκείνῳ ἐπεκλώσθη. ἡδέως ἂν ἔγωγε ἐροίμην σε ὦ Ζεῦ, εἴ πῃ εἶδες ἢ δρεττὴ, ἢ φύσιν, ἢ εἱμαρμένην. ὅπου μὲν γὰρ σὺ ἀκούεις ὑπὸ τῶν φιλοσόφων λοιδορούμενος, οἶδα, εἰ μὴ κωφός τις εἶ, ὡς βοώντων αὐτῶν, μὴ ἐπαΐειν. πολλὰ ἔπ' ἔχων εἰπεῖν, καθαπαύσω τὸν λόγον. ἐρῶ γὰρ τὰς πολλὰς ἀχθομένους μοι λέγοντι, καὶ συνέντους. ἐκείνης μάλιστα, ὧν καθήψαθ' ἡ παρρησία τῶ λόγων. πρὸ duobus obolis præstigiatorem agens. Proinde Apollo, non amplius celebraris: sed jam lapis omnis, omnisque ara vaticinatur, quæ sit oleo perfusa, & coronas habeat, cuique vir præstigiator suppetat, quales multi sunt. Iam etiam Polydamantis athletæ statua medetur febricitantibus in Olympia, & Theagenis, in Thaso. Quin Hectori quoque sacra faciunt in Ilio, & Protesilao, è regione in Cherroneso. Ex quo autem in tantum numerum excrevimus, auctum magis est perjurium, & sacrilegium: & nos omnino despicere cœperunt, idque meritò. Atque hæc quidem de nothis, & factitiis Diis. Cæterùm ego peregrina nomina jam audiens, quorundam qui neque sunt apud nos, neque omnino consistere possunt, ô Iupiter, ea prorsus irrideo. Vbi enim gentium est illa multum jactata virtus, & natura, & fatum, & fortuna, nova rerum vocabula, quæ consistere nequeunt, à stolidis hominibus, nimirum philosophis excogitata? Quæ quanquam ex tempore facta sunt, ita simplices ad credendum adduxerunt, ut nemo velit nobis sacrificare, cùm persuasum habeat, fore ut etsi infinitas hecatombas nobis obtulerit, fortuna tamen nihilo secus faciat, quæ fato decreta sunt, & cuique à principio destinata. Quare libenter ex te quæsiverim Iupiter, an alicubi videris aut virtutem, aut naturam, aut fatum. Nam hæc te in Philosophorum disputationibus audire scio: nisi ita surdus es, ut clamantes ipsos non audias. Quanquam multa habeo dicenda, dicendi tamen finem faciam. Nam video plerosque qui me dicentem molestè ferunt, & exibilant: sed illi præcipuè quos orationis libertas perstrinxit.

ξως γῦν εἰ ἐθέλεις ὦ Ζεῦ, ψήφισμά τι αὖθις τοῦτον ἀναγνώσεται μοι ἤδη ξυγγεγραμμένον. Ζ. ἀνάγνωθι. ὡς πάνυ γὰρ ἀλόγως ἡπίστουν. καὶ δεῖ γε πολλὰ αὐτῶν ἐπισχεῖν, ὡς μὴ ἐπιπολαίων ὦσι γόμων.

ftrinxit. Tandem, si vis Iupiter, decretum de his jam conscriptum legam. *Iup.* Lege: neque enim omnia citra rationem reprehendisti. Et sanè multa ex iis cohibenda sunt, ne amplius augeantur.

ΨΗΦΙΣΜΑ ΑΓΑΘΗ ΤΥΧΗ.

Ἐκκλησίας ξυνόμου ἀγομένης, ἑβδόμῃ ἱσταμένου, ὁ Ζεὺς ἐπεψηφίσατο, καὶ ἐπεκύρωσε Ποσειδῶν. ἐπεστάτει Ἀπόλλων. ἐγραμμάτευε Μῶμος τὰ νυκτός. καὶ ὁ ὕπνος τῷ γνώμῃ εἶπεν. Ἐπειδὴ πολλοὶ τῶν ξένων, καὶ μόνον Ἑλλήνων, ἀλλὰ καὶ βαρβάρων, ἡδέως ἂν ἄξιοι ὄντες κοινωνεῖν ἡμῖν τῆς πολιτείας παρεγγεγράφηνται, οὐκ οἶδ' ὅπως, καὶ θεοὶ δόξαντες, ἐμπεπλήκασι μὲν τὸ ὑπερῷον, ὡς μέσον εἶναι τὸ συμπόσιον ὄχλου παρακρούδους, πολυγλώσσων τινῶν, καὶ ξυγκλύδην, ἐπιλέλοιπε δὲ ἡ ἀμβροσία, καὶ τὸ νέκταρ, ὥστε μνᾶς ἤδη τοῦ κοτύλου εἶναι ἀφ' τοῦ πλήθους τῶν οἰνόντων, οἱδὲ, διὰ τὴν αὐθαδείας παρωσάμενοι τοὺς παλαιούς τε, καὶ ἀληθῶς θεούς, ἀγεθεδείας ἠξιώκασιν ἑαυτούς. διὸ πάνυ τὰ πάτρια, καὶ τὴν τῆς πόλεως ἀρχαίαν ξύνταξιν μὴ σκληρῶς τῷ Ὀλύμπῳ ὦσι τρόπως χρησθαι, ἀλλ' ἂν ἐπιγνώμονας τελείους θεοὺς ἐπὶ κρίσει, πέντε μὲν τοὺς παλαιοὺς βουλῆς τοῦ ἐπὶ Κρόνου, πέντε δὲ, ὧν τοὺς δώδεκα. καὶ σὲ αὐτοῖς, τὸν Δία. τούτους δὲ τοὺς ἐπιγνώμονας, αὐτοὺς μὲν, καθίζειν ὁμόσαντας τὸν νόμιμον ὅρκον, τῷ Στυγὸς τὸ ἔρμα δὲ, κηρύξαντα τὸν ξυναγορεύοντα ἁπάντας, ὅσοι ἄξιοί

DECRETVM BONA FORTVNA.

Consilio legitimè coacto, septima die mensis ineuntis, Iupiter summus erat administrator, præsidebat Neptunus, præerat Apollo, noctu Momus scribam agebat: & Somnus sententiam tulit. Quoniam peregrini multi, non solùm Græci, sed & barbari, etsi nequaquam mereantur nostræ reip. participes esse, adscriptitii nescio quomodo, & putatitii Dii, cœlum impleverunt, ita ut plenum sit sympoſium tumultuosa turba, garrulorum quorundam & convenarum: defecit autem ambrosia & nectar: ita ut minâ jam ematur sextarius, propter bibentium multitudinem. Illi verò præ arrogantia, pulsis veteribus, verisque Diis, semetipsos præter omnem patriæ consuetudinem primis accubitibus dignos censent, & priores in terris honores sibi arrogant: visum est Senatui, & populo ut concilium in Olympo cogatur circa solstitium hybernum, & eligantur perfecti Dii septem arbitri, tres quidem ex veteri curia Saturni temporibus constituta, quatuor autem ex duodecim illis: interque eos Iupiter. Qui arbitri sedeant præstito legitimo juramento, per Stygem: Mercurius autem proclamato præconio, cunctos congregat, qui-

ξωπτελεῖν εἰς τὸ σωτήριον. τοὺς δ', ἤκειν, μάρτυρας ἐπαγομένους σὺν μύτοις, καὶ ἀποδείξεις δ' ἡμῖν. τοιοῦτοι δ', οἱ μὲν, παρέπεσον καθ' ἕνα, οἱ δ' ἐπιγνώμονες ἐξεβόων τες, ἢ Θεοὺς εἶναι λοιφαιοῦντας, ἢ κατακέμψειν ἐπὶ τὰ σφέτερα ἤθεα, καὶ τὸς ἅλως τὸ ἀδοκίμων, ὃ ἅπαξ ὑπὸ τὸ ἐπιγνωμόνων ἐκκεκλέσθαι ἐπὶ τὸ αἰῶνα δ' ἀρωῦ, εἰς τὸ πέρα τὸν ἐμπεσεῖν τάφον. ἐργάζεσθαι δ' τὰ αὐτὰ ἑκάστον. καὶ μήτε τῷ Ἀθηναίᾳ, μήτε τὸ Ἀσκληπιὸν χρησιμεύειν, μήτε τὸ Ἀπόλλω τοσοῦτα μόνον ποιεῖν, ἀλλ' ἓν τι ἐπιλεξάμενον, μόνον, ἢ κιθαρῳδὸν, ἢ ἰατρὸν εἶναι. τοῖς δ' Φιλοσόφοις προεῖπεῖν μὴ ἀναπλάττειν καινὰ ὀνόματα, μηδὲ λήρειν ὧν οὐκ ἴσασιν. ὁπόσοι δ' ἤδη ναῶν, ἢ ἀγαλμάτων ἠξιώθησαν, ἐκείνων μὴ καθαιρεῖσθαι τὰ ἀγάλματα, ἐνπεθῶσαι δ' ἢ Διὸς, ἢ Ἥρας, ἢ Ἀπόλλωνος, ἢ τῶν ἄλλων τινός, ἐκείνοις δ', τάφον χῶσαι τῷ πόλιν, καὶ ῥάλω ἐπισῆσαι ἀντὶ βωμοῦ. ὧν δέ τις ἀθῳκήσῃ δ' κηρύγματος, καὶ μὴ ἐθελήσῃ ἐπὶ τὰς ἐπισνώμονας ἐλθεῖν, ἐρήμων αὐτὸν καθδιαιτησάντων. Ζ. τοῦτο μὲν ἡμῖν τὸ ψήφισμα, δικαιότατον ὦ Μῶμε, καὶ ὅτῳ δοκεῖ, ἀναπεινάτω τῷ χεῖρα. μᾶλλον δ' ὅταν γένηται τέλειος γὰρ οἶδ' ὅτι ἔσονται οἱ μὴ χειροβοήσοντες. ἀλλὰ νῦν μὲν, ἄπιτε. ὁπόταν δ' κηρύξῃ ὁ Ἑρμῆς, ἥκετε, κομίζοντες ἕκαστος ἀναγκὴ τὰ γνωρίσματα, καὶ

quicunque in confessum admitti volunt. Veniant autem illi adductis testibus juratis, certisque sui generis indiciis. Atque hi quidem hinc sigillatim transeant: arbitri autem expensa causa, vel Deos esse pronunciabunt, aut ad sua sepulchra, majorumque loculos ablegabunt. Si verò quispiam ex rejectis, semelque arbitrorum judicio secretis, comprehendatur in cœlum ascendens, ille præceps in Tartarum detur. Præterea quisque satagat rerum suarum: nec medeatur Minerva, nec vaticinetur Æsculapius, neque tam multa solus faciat Apollo, sed uno quopiam delecto munere, aut vatem, aut citharœdum, aut medicum agat. Porrò Philosophi moneantur, ne vocabula nova fingant, neque de rebus ignotis nugentur. Quicunque autem templis jam, & sacrificiis digni habiti sunt, illorum simulachra subvertantur, quorum loco vel Iovis, vel Iunonis, vel Apollinis, vel cujuspiam ex aliis substituatur. Illis verò civitas sepulchrum aggeret, & aræ loco cippum erigat. Quòd siquis præconio non paruerit, & ad arbitros venire noluerit, ille indicta causa condemnetur. *Iup.* Iustissimum equidem, ô Momе, est hoc decretum: & qui ita sentit, manum protendat. Atqui potiùs ita fiat. Complures enim novi, qui sua suffragia non sunt adjecturi. At in præsens abite. Cæterùm in concionem accersiti à Mercurio, venite, & afferte quisque indicia manifesta, certasque probatio-

1 Ἐκείνοις δ' τάφον χῶσαι ἢ πόλιν ὃ ῥάλω ὕπεσῆσαι ἀντὶ βωμοῦ] Pro ῥάλω, quæ vox est nihili, manifestum est debere legi ϛήλω. Sed interpres, qui statuam vertit, nescio quomodo legerit: nam licet ϛήλη ab ἵϛημι derivari videatur, ἵϛημι vero sit *ϛατυο*, tamen ϛατua Latinis dicitur Græce ἄγαλμα, ἀνδριὰς, βρέτας, non verò ϛήλη, quæ hoc loco *cippus* debebat verti. *Palm.*

1 Γυ-

ναφῆς τὰς ἀποδείξεις, πατρὸς ὀνομα, καὶ μητρὸς, καὶ ὅθεν, καὶ ὅπως Θεὸς ἐγένετο, καὶ φυλαὶ, καὶ φράτορας. ὡς ὁτιοῦν ἂν μὴ παρέχηται, οὐδὲν μελήσει τοῖς ἐπιτιμῶσιν, εἰ νεών τις μέγαν ἐπὶ γῆς ἔχει, καὶ εἰ οἱ ἄνθρωποι Θεὸν αὐτὸν εἶναι νομίζουσιν.

bationes, patris, matrisque nomen, & unde ac quomodo factus est Deus tribumque & tribules. Quæ quicunque non præbuerit, parum curæ erit arbitris, tametsi ille magnum in terris templum habeat, ipsumque homines Deum esse putent.

ΚΥΝΙΚΟΣ, ΚΑΙ ΛΥΚΙΝΟΣ.

CYNICVS, ET LYCINVS.

ARGVMENTVM.

Dialogus hic lepidissimus asperam parvoque contentam Cynicorum vitam defendit, mollem atque enervatam delicatorum hominum luxuriam reprehendit. Necnon eadem opera temperantiam, frugalitatem, simplicitatem, denique arctam illam atque angustam vitam laudat. Argumenta quæ ad hoc sumuntur, ex serie plana sunt.

ΛΥΚΙΝΟΣ.

Ἐπόησε δ' ἄν τι τοιοῦτον, τὸ γένειον μὲν ἔχεις, καὶ κόμην, χιτῶνα δ' οὐκ ἔχεις, καὶ [1] γυμνοδέρμη, καὶ ἀνυπόδητος, τὸ ἀληθέστατον, καὶ ἀπάνθρωπον βίον, καὶ θηριώδη ἐπιλεξάμενος, καὶ ἀεὶ τοῖς σαυλίοις τὸ ἴδιον δέμας ὄχ ὡς οἱ πολλοὶ λιχρησάμενος, ἀλλοτρίοις ἄλλοτε ἀλλαχοῦ, καὶ συναζόμενος ἐπὶ ξηρᾷ δαπέδῳ, ὡς ἄσπερ πάμπολλον τινὶ τὸ τελαύνιον φέρειν; καθάρσιον καὶ τοῦτο λεπτὸν, οὐδὲ μαλακὸν, οὐδὲ ἀνθηρόν. Κυ. οὐδὲ γὰρ δέομαι. τοιοῦτον γάρ, ὁποῖον ἂν περιοδεῖν ῥᾴστα, καὶ τῷ κτησαμένῳ πρᾶγμα ὡς ἐλάχιστα παρέχον. τοιοῦτον

LICYNVS.

Quid tu tandem? barbam quidem habes, & comam, tunicam non habes, nudus conspiceris, ac sine calceis, delecta nimirum vaga, inhumana, ferinaque vita: tum proprio corpore, contrà quàm faciunt cæteri, semper usus incommodè, nunc huc, nunc illuc circumis, & in arido solo cubans, adeò ut plurimum sordium, tritum istud pallium referat: alioqui nec ipsum tenue, nec molle, nec speciosum. *Cy.* Neque enim indigeo. Siquid est hujusmodi ut comparetur facillimè, dominoque minimum exhibeat negotii, id

[1] Γυμνοδέρμη] An γυμνοδερμῆ? à γυμνοδερμέω: id est, *cute nuda sum.* Menag.

[1] Αὐτὸ-

γὰ δρκεῖ μοι. σὺ ȝ ὡδὶς Θεῶν, εἰπέ μοι, τῇ πολυτελείᾳ ὑ νομίζεις ἡφκίαν πρσπίνειν; Λυ. ἦ μάλα. Κυ. τῇδ' σὐτελείᾳ, δρετῷ; Λυ. ἦ μάλα. Κυ. τί πσ' ἂν ὁρῶν ἐμὲ τ πολλῶν σὐτελέστερον ᾠφιτῶμμον, τὰς ȝ, πολυτελέστερον, ἐμὲ αἰτιᾶε, ἢ ὃν ἐκείνυς; Λυ. ὅτι ὃν σὐτελέστερόν μοι μὰ Δία τ πολλῶν ᾠφιᾶᾷς δεκεῖς, ἀλλ' σὐδιέστερον. μᾶλλσν ȝ τελέως, σὐδεῶς, ἢ λάπερως. ᾠφορέεις γὰ ὀδὲν σὺ τ πλωχῶν, σἱ τῷ ἐφήμερον τροφῷ μετιτῆσι. Κυ. βάλε ὦν εἰδῶμεν, ἐπεὶ προελήλυθεν σὐτωῖ ὁ λόγος, τί τὸ σὐδιές, καὶ τί τὸ ἱκανόν ἐστιν; Λυ. εἰ σοι δοκεῖ. Κυ. ἆρ' ὦν ἱκανὸν μ ἑκάστῳ, ὅτῳ ἂν ἐξικνῆται πρὸς τῷ σμενε χρείαν, ἢ ἄλλό τι λέγεις; Λυ. ἐγω τῦτο. Κυ. σὐδὲς ȝ, ὅτῳ ἂν σὐδιέστερον ᾖ τ χρείας, καὶ μὴ ἐξικνῆται πρὸς τ δέον; Λυ. ναί. Κυ. ὐδὲν ἄρα τ ἐμῶν σὐδές ἐστιν. ὐδὲν γὰ αὐτῶν ὁ, π ὐ τῷ χρείαν σκληρῷ τῷ ἐμαί. Λυ. πῶς τῦτο λεγεις; Κυ. ἐὰν σκοπῆς ὡδὶς ὁ, π γέγονεν ἕκαστον, ὧν δεόμεθα. οἷον, οἰκία, ἆρ ὐχὶ σκέπης; Λυ. ναί. Κυ. π' ȝ, ἑαθής; ᾗ, χάεαν; ἆρα ὐχὶ αὐτὴ τ σκεπῆς; Λυ. ναί. Κυ. τ ȝ σκέπης αὐτῆς ὡδὶς Θεῶν, πίνω ἐδεήθημεν εἵνεκα, ὐχ ὥστε ἄμεινον ἔχειν τ σκηπόμμον; Λυ. δοκεῖ μοι. Κυ. πότερ ὦν, τῷ πόδε ἡφκιον ἔχειν δοκεῖ σοι; Λυ. σὐκ οἶδα. Κυ. ἀλλ' ὅπως ἂν μάθοις τί ποδῶν ἔς' ἔργον. Λυ. πορεύεσθ. Κυ. ἡφκιον ὦν πορεύεσθαί σοι δοκοῦσιν οἱ ἐμοὶ πόδες, ἢ οἱ τ πολλῶν; Λυ. τῦτο μ, σὐκ ἴσως. Κυ. ὁ τοίνυν ὑπ' εἰ χείρον ἔχουσιν, ἢ μὴ χεῖρον, τὸ ἑαυτῶν ἔργον ἀπο-

id inquam mihi sufficit. At tuper Deos dic mihi, putas-ne esse in luxu vitium? *Lyc.* Admodum. *Cy.* Contrà in frugalitate virtutem? *Lyc.* Admodum. *Cy.* Cur igitur cùm me videas viventem frugaliùs quàm vulgò faciunt homines, eos verò sumptuosiùs me, non illos arguis? *Lyc.* Quia non frugaliùs, per Iovem, videris mihi, sed egentiùs vivere, imò vitam omnino egenam atque inopem. Nam tu nihil à mendicis differs, qui cibum mendicant in diem. *Cy.* Vis ergo videamus (quandoquidem huc processit oratio) quidnam inopia sit, quidque copia? *Lyc.* Si tibi videtur. *Cy.* Nunquid ergo satis id cuique est, quicquid ipsius explet necessitatem? an aliud quippiam dicis? *Lyc.* Esto istud. *Cy.* Indigentia verò quicquid cujusquam usui deest, nec eò quò sit necesse, devenit? *Lyc.* Scilicet. *Cy.* Nihil igitur meis in rebus deest. Nihil enim in his est, quod necessitatem non expleat meam. *Lyc.* Quo pacto id ais? *Cy.* Scies si consideres in quem usum eorum quodque paratum est, quorum egemus, ut domus: annon tegumenti gratia? *Lyc.* Maximè. *Cy.* Quid vestis? cujus gratia? annon tegumenti & ipsa? *Lyc.* Sanè. *Cy.* At ipso per Deos tegumento, cujus rei gratia indiguerimus, nonne ut meliùs se habeat id quod tegitur? *Lyc.* Mihi quidem sic videtur. *Cy.* Vtrum igitur tibi pejus se habere videntur pedes? *Lyc.* Nescio. *Cy.* Atqui hoc pacto didiceris: quodnam pedum officium est? *Lyc.* Ingredi. *Cy.* An deteriùs ergo ingredi pedes tibi videntur mei, quàm aliorum? *Lyc.* Istud verò fortasse non. *Cy.* Non igitur sive deteriùs se habent, sive non; suum officium non præ-

stant?

διδάσιν; Λυ. ἴσως. Κυ. τὰς μὲν πόδας, ἐδὲν φαίνομαι χεῖρον ἀφικείμενος τῶν πολλῶν ἔχειν. Λυ. σὺκ ἔοικας. Κυ. τί δῆτα, τὰμὸν σῶμα τῶν λοιπῶν ἄρα κάκιον; εἰ γὰρ κάκιον, καὶ ἀσθενέστερον. δῆλον γὰρ σώματος, ἰσχύς. ἆρ' οὖν τὸ ἐμὸν ἀσθενέστερον; Λυ. ὑ φαίνει. Κυ. ἀ τοίνυν ἔθ' οἱ πόδες φαίνονταί μοι σκέπης ἐνδεῶς ἔχειν, ἔτι τὸ λοιπὸν σῶμα. εἰ γὰρ ἐνδεῶς εἶχον, κακῶς ἂν εἶχον. ἡ γὰρ ἔνδεια, πανταχοῦ κακόν, κὰκ χεῖρον ἔχειν ποιεῖ ταῦτα, οἷς ἂν παρῇ. ἀλλὰ μὴν, ἐδὲ τρέφεσθαί γε φαίνει χεῖρον τὸ σῶμα τοῦμὸν, ὅτι λῶν γε τυγχάνων τρέφει. Λυ. δῆλον γάρ. Κυ. ἐδὲ εὔρωστον, εἰ κακῶς ἐτρέφετο. λυμαίνονται γὰρ αἱ πονηραὶ τροφαὶ τὰ σώματα. Λυ. ἔστι ταῦτα. Κυ. πῶς οὖν εἰπέ μοι τούτων ὄντως ἐχόντων, αἰτιᾷ μου, καὶ φαυλίζεις τὸν βίον, καὶ φῂς ἄθλιον; Κυ. ὅτι νὴ Δία τῇ φύσει, ἣν σὺ τιμᾷς, καὶ τοῖς θεοῖς, γῆν τε μέσῳ κατατεθειμένων, ὑπ' οἷ αὐτῆς ἀναδεδομένων πολλὰ, κἀγαθὰ, ὡς ἔχειν ἡμᾶς πάνυ ἀφθόνως, μὴ τοῦς τοῦ χρείαν μόνον, ἀλλὰ καὶ τοῦς ἡδονὴν, σὺ πάντων τούτων, ἢ τῶν γε πολλῶν ἄμοιρος εἶ, καὶ ἐδενὸς μετέχεις αὐτῶν, ἐδὲν μᾶλλον ἢ τὰ θηρία. πίνεις μὲν γὰρ ὕδωρ, ὥσπερ καὶ τὰ θηρία. σιτῇ δ', ὥσπερ ἂν ὀρείσκης, ὥσπερ οἱ κύνες. σύνῃ δ' ἐδὲν κρείττων τῶν κυνῶν ἔχεις, χόρτος γὰρ παρκεῖται σοι, καθάπερ ἐκείνοις. ἐπὶ δ' ἱμάτιον φορεῖς, ἐδὲν ἐπιεικέστερον ἀκλήρου. καίτοι εἰ σὺ τούτοις ὀρθοῦμαι ὀρθῶς φρονήσεις, ὁ Θεὸς σὺκ ὀρθῶς ἐποίησε. τοῦτο μὲν, τοῦ βαίου ποιήσεις ἐμμελλα. τοῦτο δ' ἀμπέλους ἡδυοίνους. τοῦτο δ', τοῦ

stant? *Lyc.* Fortasse. *Cy.* Pedibus ergo nihilo pejus quàm alii affectus videor? *Lyc.* Non videris. *Cy.* Quid verò corpus meum? num deterius quàm reliquorum? Nempe si deteriùs se haberet, esset imbecillius: corporis quippe virtus robur est. An meum ergo debilius? *Lyc.* Non videtur. *Cy.* Neque pedes ergo tegumento videntur egere, neque reliquum corpus: quippe si egerent, malè haberent. Egestas etenim omnino mala, ac pejus habere se facit, ea quibuscunque adfuerit. At ne ali quidem deteriùs videtur corpus meum quod quibuslibet cibis alitur. *Lyc.* Id manifestum est. *Cy.* Neque bene valeret, si malè aleretur, mala siquidem alimenta corpus labefactant. *Lyc.* Hæc ita se habent. *Cy.* Quo pacto igitur, dic mihi, his ita se habentibus, me arguis, vitamque improbas meam, ac miseram prædicas? *Lyc.* Ideo per Iovem, quòd cùm natura (quam tu colis) ac superi terram in communi statuerint, ex ea multa nimirum ac bona ediderint, ut omnia nobis abundè suppeterent, non in necessitatem modò, verùm in voluptatem quoque: tu tamen horum omnium, aut maximæ saltem partis expers es, nec eorum quoquam frueris, nihilo certè magis quàm feræ. Nempe aquam bibis, quam etiam bibunt feræ: comedis verò quicquid offenderis, quemadmodum canes, tum cubile nihilo melius canibus habes, siquidem tibi ut & illis gramen sufficit, pallium præterea circunfers nihilo mendico decentius. Quanquam si tu his contentus rectè sapis, tum Deus profectò neutiquam rectè fecit, primum quòd oves fecit lanatas, deinde vites dulcis vini feraces, ac reli-

ἄλλῳ θαυμασιότητι ποικίλῳ, καὶ ἔλαιον, καὶ μέλι, καὶ τὰ ἄλλα, ὡς ἔχειν μὲ ἡμᾶς σπάνια πανταχοῦ, ἔχειν δὲ ποτὸν ἡδύ, ἔχειν δὲ χρήματα, ἔχειν δὲ οἰκίαν μαλακὴν, ἔχειν δὲ οἰκίας καλὰς, καὶ τὰ ἄλλα πάντα θαυμασίως κατεσκευασμένα. καὶ γὰρ αὗ τὰ τῶν τεχνῶν ἔργα, δῶρα τῶν Θεῶν ἐστι. τὸ δὲ πάντων τούτων ζῆν ἀπεστερημένον, ἄβλιον μέν, εἰ δὲ τῳ ἄλλῳ τινὸς ἀπεστέρηται, καταθρῶ, οἱ δὲ τοῖς δεσμωτηρίοις. πολὺ δὲ ἀθλιώτερον, εἴ τις αὐτὸς ἑαυτὸν ἀπεστέρηται πάντων τῶν καλῶν. μανία τε ἤδη τοῦτό γε σαφής. Κυ. ἀλλ' ἴσως ὀρθῶς λέγεις. σκεῖνο δέ μοι εἰπὲ, εἴ τις ἀνὴρ πλουσίως εὐθυμούμενος, καὶ φιλανθρώπως, ἔτι τε φιλοφρόνως ἑστιῶντος, καὶ ξενίζοντος πολλοὺς ἅμα, καὶ παντοδαπούς, τοὺς μὲν, ἀσθενεῖς, τοὺς δὲ, ἐρρωμένους, καὶ παραθεὶς παντοδαπὰ, καὶ παντοδαπὰ, πάντα ἁρπάζοι, καὶ πάντα ἐσθίοι, μὴ τὰ πλησίον μόνον, ἀλλὰ καὶ τὰ πόρρω, καὶ τοῖς ἀσθενοῦσι παρεσκευασμένα, ὑγιαίνων αὐτὸς, καὶ ταῦτα, μίαν μὲν κοιλίαν ἔχων, ὀλίγων δὲ ὥστε τραφῆναι δεόμενος, τῶν δὲ πολλῶν ἐπιτεθυμηκὼς μέλλων, οὕτω ὁ ἀνὴρ, ποῖός τις δοκεῖ σοι εἶναι; ἆρά γε φρόνιμος; Λυ. οὐκ ἔμοιγε. Κυ. τί δῆτα, σώφρων; Λυ. οὐδὲ τοῦτο. Κυ. τί δῆτα, εἴ τις μετέχων τῆς αὐτῆς ταύτης τραπέζης, τῶν μὲν πολλῶν, καὶ ποικίλων ἀμελεῖ, ἓν δὲ τῶν ἔμπροσθεν κειμένων ἐπιλεξάμενος, ἱκανῶς ἔχων πρὸς τὴν ἑαυτοῦ χρείαν, τοῦτο ἐσθίοι κοσμίως, καὶ τούτων μόνων γεύοιτο, τοῖς δὲ ἄλλοις οὐδὲ προσέλθοι, τοῦτον οὐχ ἡγῇ σωφρονέστερον, καὶ ἀμείνω ἄνδρα εἶναι; Λυ ἔγωγε. Κυ. πότερον οὖν, συ-

reliquum apparatum varietate mirabilem, & oleum, & mel, & reliqua omnia, ut nos edulia quidem omnigena haberemus, haberemus potum dulcem, haberemus pecunias, haberemus mollem lectum, haberemus pulchras domos, & reliqua omnia mirum in modum comparata. Nam & ipsa artium effecta, Deorum sunt dona. At vivere omnibus hisce bonis privatum, miserum est, etiamsi ab alio priveris: quemadmodum hi qui servantur in vinculis. Longè verò miseriùs siquis ipse sese omnibus bonis privet. Et hoc manifesta jam est insania. *Cy.* Et rectè quidem fortasse dicis. Verùm istud dic mihi: Siquis divite alacriter, humanè, ac benignè convivium præbente, tum hospites excipiente, & multos simul, & omnigenos, alios quidem imbecillos, alios autem robustos: deinde apponente multa, & omnigena, omnia rapiat, omniaque edat, non propiora tantùm, sed etiam remotiora, videlicet invalidis præparata, ipse tamen valens, quum unum duntaxat ventrem habeat, pauciſque ut nutriatur, opus habeat, diutiùs tamen quàm alii multi immoretur, hic vir cujusmodi tibi videtur esse? num cordatus? *Lyc.* Non mihi quidem. *Cy.* Quid verò, num temperans? *Lyc.* Ne id quidem. *Cy.* Quid verò siquis ejusdem mensæ particeps, multa illa ac varia negligat, uno quopiam ex his quæ proximè apponuntur, electo, cùm satis in suam habeat necessi-

tatem, id decenter edat, eoque solo utatur, cætera illa ne respiciat quidem, annon hunc illo temperantiorem, & meliorem virum putabis? *Lyc.* Ita certè. *Cy.* Vtrum ergo intelligis, an me opor-

λης, ἢ ἐμὲ δεῖ λέγειν; Λυ. τὸ ποῖον; Κυ. ὅτι ὁ μὲν Θεὸς, τῷ ξενίζοντι καλῶς οἰκείῳ ἔοικε, ποικίλοις πολλοῖς, καὶ παντοδαποῖς, ὅπως ἔχουσιν ἁρμόζοντα. τοῖς μὲν, ὑγιαίνουσι. τοῖς δὲ, νοσοῦσι. καὶ τοῖς μὲν, ἰσχυροῖς. τοῖς δὲ, ἀσθενέσιν. οὐχ ἵνα χρώμεθα ἅπασι πάντες, ἀλλ' ἵνα τοῖς καθ' ἑαυτὸν ἕκαστος, καὶ ἃ καθ' ἑαυτὸν, ὅτιπερ ἂν τύχοι μάλιστα δίδωσιν. ὑμεῖς δὲ, τῷ δι' ἀπληστίαν τι, καὶ ἀκρασίαν ἁπαντα συγχέοντι πάντα, τούτῳ μάλιστα ἐοικατε, πᾶσι χρῆσθαι ἀξιοῦντες, καὶ τοῖς ἀπιοῦσιν, μὴ τοῖς παρ' ὑμῖν μόνον, ἐγὼ, ἐ θαλατταν τὴν καθ' αὑτὴν αὐτάρκη νομίζοντες, ἀλλ' ἀπὸ περάτων γῆς ἐμπορεύόμενοι τὰς ἡδονὰς, καὶ τὰ ξενικὰ τῶν ἐπιχωρίων ἀεὶ προτιμῶντες, καὶ τὰ πολυτελῆ τῶν εὐτελῶν, καὶ τὰ δυσπόρεστα τῶν εὐπορίστων. κρεῖττον δὲ, πεζεύεσθαι, καὶ κοπὸν ἔχειν μᾶλλον ἐζήλωκατε, ἢ δίχα πραγμάτων ζῆν. τὸ γὰρ δὴ πολλὰ, καὶ τίμια, καὶ εὐθυμοῦντα προσπεσάσθαι, ἐφ' οἷς ἀχαίρεσθε, διὰ πολλῆς ὑμῖν τῆς κακοδαιμονίας, καὶ παλαιπωρίας προσήκει. σκόπει γὰρ εἰ βούλει, τὸ πολύσιτον χρυσὸν, καὶ τὸ ἄργυρον. σκόπει τὰς οἰκίας τὰς πολυτελεῖς. σκόπει τοὺς ἐδητοὺς τὰς ἐπιθυμίας. σκόπει τὰ τούτοις ἀκόλουθα πάντα, πόσων πραγμάτων ἐστὶν ἄνια, πόσων πόνων, πόσων κινδύνων, μᾶλλον δὲ, αἱμάτων, καὶ θανάτου, καὶ διαφθορᾶς ἀνθρώπων πόσης. ἐ μόνον ὅτι τελέοντες ἀπόλλυνται διὰ ταῦτα πολλοὶ, καὶ ζητοῦντες, καὶ δημιουργοῦντες, δεινὰ πάσχουσιν, ἀλλ' ὅτι ἐ πολυμάχητόν ἐστι, ἐ ἐπιβουλεύοντα ἀλλήλοις διὰ ταῦτα, φίλοις φίλοι, καὶ πατράσι παῖδες, καὶ γυναῖκες ἀνδράσιν.

oportet dicere? *Lyc.* Quidnam? *Cy.* Quod Deus illi præclarè hospites excipienti similis est, ut qui apposuerit multa ac varia, omnigenaque, ut essent quæ cuique convenirent, alia valentibus, alia ægrotantibus, alia robustis, alia invalidis, non ut omnibus utamur omnes, sed ut his utantur singuli, quæ suæ cujusque naturæ conveniunt, & ex his ipsis, quacunque re maximè quemque indigere contigerit. At vos illum qui per insatiabilitatem, atque incontinentiam omnia corripit, refertis, ut qui rebus uti velitis omnibus, & undecunque partis non solis contenti quæ sunt apud vos, non terram, non mare proprium sufficere existimantes, sed importantes ab ipsis terræ finibus voluptates, patriisque rebus peregrina præferentes, sumptuosisque frugalibus, & paratu difficilia, parabilibus. In summa, molestias, malaque potiùs eligentes, quàm molestiis carentem vitam. At isti quidem plurimi ac pretiosi, beatique apparatus, quibus exultatis, per magnam ad vos miseriam, ærumnamque perveniunt. Aurum ipsum tam optatum, argentumque, si libet, considera: considera domus sumptuosas, considera vestes operosas, considera reliqua omnia, quanto negotio emuntur, quot laboribus, periculis, imò sanguine, ac cæde, quantoque hominum interitu: non solùm, quia dum navigant, propter ista pereunt complures, ac dum quærunt, parantque, gravia perferunt. Sed ob id quoque, quòd digladiationes multas pariunt, quodque ob ea insidiantur invicem, amicis amici, parentibus liberi, conjuges ma-

ὕπνος οἴμοι ἐν τῷ Ἐριφύλῃ, ἀφ' ἧ χρυσὸν ἐσθῆτα τ' ἄνδρα. καὶ ταῦτα μύροις πάνυ χίγνεται, τῇ μὲ ποικίλων ἱματίων, οὐδέν τι μᾶλλον θάλπειν δυναμένων. τῇ δ' χρυσοφόρῳ οἰκιῶν, οὐδέν τι μᾶλλον σκεπτομένων. τῇ δ' ἐπιπομπίων τῇ ἁρμαμάξων, τῷ ὠφελοῦντων τὰ πόδε, οὐδὲ τῇ χρυσῶν, οὐδὲ τῇ ἐλεφαντίνων αὖ κλινῶν, τῇ ὕπνου ἡδίω παρεχομένων. ἀλλ' ὅψῳ πολλάκις ἐπὶ τῇ ἐλεφαντίνης κλίνης, ἐν τῇ πολυτελῶν στρωμάτων, τὸν δύσμορον, ὕπνον λαχεῖν οὐ δυναμένους. ἔτι δ' ἐν αἱ ταυτόδαπαι περὶ τὰ βρώματα περιεργασίαι, τρέφουσι μὲ οὐδὲν μᾶλλον, λυμαίνονται δ' τὰ σώματα, ἐν τοῖς σώμασι νόσους ἐμποιοῦσι. τί δ' δεῖ λέγειν ὅσα τῇ ἀφροδισίων ἕνεκα περιέργασται ποιοῦσί τε, ἐν πάσχουσιν οἱ ἄνθρωποι; καίτοι ῥᾴδιον ἦν παύσειν ταύτην τὴν ἐπιθυμίαν, εἰ μή τις ἐθέλοι τρυφᾶν. καὶ οὐδ' εἰς ταύτην ἡ μανία, ἧ Ἀφροδίτῃ φαίνεται τοῖς ἀνθρώποις χρῆναι. ἀλλ' ἤδη ἐν τῇ ὄντων τὴν χρῆσιν ἀναστρέφουσιν, ἐκφέρω χρώμενοι, ὡς ὃ μὴ πέφυκεν, ὥσπερ εἴ τις ἀνθ' ἁμάξης ἐθέλοι τῇ κλίνῃ χρήσασθαι, καθίσας ἁμάξῃ. Λυ. καὶ πῶς ἂν τοῦτο; Κυ. ὑμεῖς, οἱ τοῖς ἀνθρώποις ἅτε ὑποζυγίοις χρῆσθε, κελεύετε αὐτὰς ὥσπερ ἁμάξας τὰς κλίνας τοῖς τραχήλοις ἄγειν. αὐτοὶ δ' ἄνω καθικέσθε τρυφῶντες, ἐν ἐκεῖθεν, ὥσπερ ὄνους ἡνιοχεῖτε τοὺς ἀνθρώπους, ταύτῃ, ἀλλὰ μὴ ταύτῃ τρέπεσθαι κελεύοντες. καὶ οἱ ταῦτα μάλιστα ποιοῦντες, μάλιστα μακαρίζεσθε. οἱ δ' τοῖς κρέασι, ἐν μὴ τροφῇ χρώμενοι μόνον, ἀλλὰ ἐν βαφαῖς μηχανώμενοι δ' αὐτῶν, οἷοί γέ εἰσιν οἱ τῇ πορφύραν βάπτοντες, ἆρ' ἐν αὐτοὶ ἔνδοθι φύσιν χρῶντες τοῖς ὑπὸ θεῶν κεκασκευάσμασι; Λυ. νὴ Δία.

ritis. Sic opinor etiam Eriphylen auri gratia prodidisse maritum. Atque hæc quidem omnia fiunt, quum tamen vestes illæ variæ nihilo magis calefacere queant, nec aurata illa ædificia magis tegere: nec pocula illa argentea potui conducant: nec aurei eburneique illi lectuli somnum suaviorem præbeant. Imò videbis frequenter in eburneo lecto, sumptuosisque stragulis, beatis illis somnum contingere non posse. Præterea omnigenæ illæ circa edulia curæ, nihilo magis alunt, quin tabefaciunt potius corpora, iisdemque morbos ingenerant. Quid autem dicere attinet libidinis gratia quantas molestias homines & faciunt & patiuntur? Quanquam facile est isti cupiditati mederi, nisi quis indulgere vult deliciis. At ne hæc quidem insania corruptelaque videtur sufficere mortalibus, sed jam rerum etiam usum pervertunt, singulis rebus ad id utentes, ad quòd minimè paratæ sunt: ut siquis lecto currus loco velit uti, tanquam curru. *Lyc.* Quisnam is est? *Cy.* Vos inquam qui hominibus tanquam jumentis utimini. Nam eos jubetis, ut lecticas tanquam currus cervicibus ferant. Ipsi verò in sublimi residetis delicati, atque illinc homines tanquam asinos aurigamini, imperantes ut hac non illac eant: & ii qui hæc facitis maximè, iidem maximè beati videmini. Tum hi qui piscium carnibus non tantùm ad alimentum utuntur, sed etiam quasdã ex his tincturas moliuntur, eos dico qui purpuram tingunt, nonne & hi præter naturam his utuntur, quæ à Deo præparata sunt. *Lyc.* Non per Iovem, siquidem tingere etiam

poteſt,

δυώσειν γὰρ βάπτειν, σὺν ἐθέλοις μόνον τὸ τῆς πορφύρας κρέας. Κυ. ἀλλ' ἐ φῶς τοῦτο γίγνεται. ἐπεὶ ἐ τῇ κρατῆρα δυώσαι ἄν τις βιαζόμενος, ὥσπερ χύτραν χρήσεσθαι. πάλιν ἐ φῶς τοῦτο γίγνεται. ἀλλὰ γὰρ πῶς ἅπασιν τοῖς τούτων πλὴν κακοδαιμονίαν διελθεῖν δυώσαι ἄν; τοσαύτη πλὴς ἐστι. σὺ δέ μοι δόκει μὴ βούλομαι τούτης μετέχειν ἐπαλεῖς; ζῶ γὰρ κακοδαίμων ὁ κόσμος σπεύδων, δύωρύμενος τοῖς κατ' ἐμαυτὸν, καὶ τοῖς εὐπλεστάτοις χρώμενος. τί γὰρ ποικίλων, ἐ πανδαπῶν, σὺν ἐφιέμενος. κἄπειτα βραχέα βιόν, βραχέων δεόμενος, ἐ ὀλίγοις χρώμενος, δοκῶ σοι ζῶν κινδυνεύειν οἱ Θεοὶ ἐ τὸν βραχὺν εἶναι χείρονες, καθ' ἅ με τὸν λόγον. δεδεῶς γὰρ δεῖν. ἵνα γὰρ καταμάθῃς ἀκριβέστερον τό, τε ὀλίγων, καὶ τὸ πολλῶν δεῖσθαι, ποῖόν τι ἑκάτερόν ἐστιν, σύνοισον ὅτι δεῖν πλειόνων. οἱ μὲν παῖδες, τῶν πλείω. αἱ γυναῖκες, τῶν ἀνδρῶν. οἱδὲ νοσοῦντες, τῶν ὑγιαινόντων. καθόλου γὰρ πανταχοῦ τὸ χεῖρον τοῦ κρείττονος πλειόνων δεῖν. ἀφ' τοῦτο, Θεοί μοι, ὀλιγοῦς. οἶσθ' ἔγγιστα Θεῶν, ἐλαχίστων δεόν. ἢ νομίζεις τὸν Ἡρακλέα τῶν πάντων ἀνθρώπων ἄριστον, θεῖον γὰρ ἄνδρα, καὶ Θεὸν ὀρθῶς νομισθέντα, ἀφ' κακοδαιμονίαν φέροντα γνώμην, δύρμα μόνον ἔχοντα, ἐ μηδενὸς τῶν αὐτῶν ὑμῖν δεόμενον; ἀλλ' ἐ κακοδαίμονα ἐῶ σπεύδων, ὃς ἐ τοῖς ἄλλοις ἀπήμυνε τὰ κακά. ἴδε γὰρ αὖ πένης. ὃς γῆς, ἐ θαλάττης ἦρχεν. ἐφ' ᾧ, τι γὰρ ὀρμήσειεν, ἀπαυχαχὲ πάντων σκαφεῖ, ἐ ἐδεῖτο τότε σώζειν ἑαυτὸν, μέχρις ἐξ ἀνθρώπων ἀπῆλθεν. ἢ σὺ

potest, non comedi tantùm purpuræ caro. *Cy.* At non in id tamen est nata, nam & cratera quispiam, si præter naturam detorqueat, ollæ loco posset uti, nec in id tamen paratus erat. Sed quo pacto posset quispiam omnem illorum infœlicitatem percurrere, quæ tanta est? Tu verò me accusas, quòd particeps ejus esse nolo. Vivo autem sicuti modestus ille, his vescor quæ mihi apponuntur, ac frugalissimis utor: variis autem omnigenisque illis non inhio. Ac deinde cùm paucis egeam, nec multis utar, ferinam tibi videor vitam vivere: Dii autem in periculum veniunt, ne & ipsi feris sint deteriores, qua ratione loqueris, quippe qui nulla re indigent. Verùm ut exactiùs intelligas cujusmodi sit horum utrumque, cùm paucis, tum multis egere: considera quòd pluribus egent, primum pueri quàm adulti, deinde mulieres quàm viri, ægroti quàm valentes: in summa, inferiora quælibet præstantioribus plurium indigent. Proinde Dii omnino nullius indigent rei, qui verò ad Deos accedunt proximè, quàm minimis egent. An Herculem putas omnium hominum præstantissimum, quippe divinum virum, Deumque rectè creditum, miserum tunc fuisse, cùm circumiret nudus, pelle duntaxat indutus, harum rerum nostrarum nihil desiderans? At ille miser profectò non erat, quippe qui miseriam ab aliis propulsabat: neque rursus pauper, qui terra, marique dominabatur. Nempe quocunque intendisset impetum, omnes quaquaversum superabat, nec in quenquam sui temporis incidit sibi vel æqualem, vel præstantiorem, quoad ex humanis exceesit.

δικεῖς τραμμάτων, ἢ ὑποδημάτων λέπορις ἔχειν, καὶ ἀλλ' τοῦτο σφενδόνην τοιοῦτος; σὺκ ἔστι εἰπεῖν, ἀλλ' ἰσχνότης, ἢ καρτερικὸς ἦν, καὶ κρατεῖν ἤθελε, ἢ τρυφᾶν σὺκ ἐβούλετο. ὁ δ' Θησεὺς ὁ τούτου μαθητὴς, ὁ βασιλεὺς μὲν ἦν πάντων Ἀθηναίων, υἱὸς δ' Ποσειδῶνος ὡς φασιν, ἄρρην δ' τε καθ' αὑτόν; ἀλλ' ὅμως κἀκεῖνος ἤθελεν ἀνυπόδητος εἶναι, ἢ χυμὸς βαδίζειν. καὶ τρώγωνα, ἢ κόμην ἔχειν, ἤρεσκεν αὐτῷ. καὶ σὺκ ἐκείνῳ μόνον, ἀλλὰ ἢ πᾶσι τοῖς παλαιοῖς ἤρεσκεν. ἀμείνους γὰρ ἦσαν ὑμῶν. καὶ σὺκ ἂν ὑπέμενεν ὁ δ' εἷς αὐτῶν ἑδὲν μᾶλλον, ἢ τε λέοντων τὶς ξυρώμενος. ὑγρότης γὰρ, ἢ λειότης σαρκὸς, γυναιξὶ πρέπειν ἠγοῦντο. αὐτοὶ δ' ὥσπερ ἦσαν, ἢ φαίνεσθ' ἄνδρες ἤθελον. καὶ τὸ τρώγωνα, κόσμον ἀνδρὸς νόμιζον, ὥσπερ ἢ ἵππων χαίτας, ἢ λεόντων ῥῦσια. οἷς ὁ Θεὸς ἀλλαῖς, ἢ κόσμοις χαίρειν ἐσθῆτά πινα. ἐστὶ δ' ἢ τοῖς ἀνδράσι τὸ τρώγωνα ἐσθῆτα. ἐκείνους ἐν ἐγὼ ζηλῶ τοὺς παλαιοὺς, ἢ ἐκείνους μιμεῖσθαι βούλομαι. τοὺς δὲ νῦν, ὁ ζηλῶ τὸ θαυμαστὸς τούτης εὐδαιμονίας, ὧν ἔχουσι, ἢ ἐκ τραπέζης, καὶ ἐδωδῆς, ἢ λεαίνοντες, ἢ ψιλέμματα πᾶν ἐκ σώματος μέρος, ἢ μὴ δ' τε λόφρίνων ἑδὲν, ἢ τέφυκεν ἔχειν ἑῶντες. εὔχομαι δὲ μοι τοὺς ἐμοὺς πόδας, ὁπλῶν ἵππείων ἑδὲν διαφέρειν, ὥσπερ φασὶ Χείρωνος. αὐτὸς δὲ μὴ δεῖσθαι τραμμάτων, ὥσπερ οἱ λέοντες, ὅτε τροφῆς δεῖσθαι πολυτελοῦς μᾶλλον, ἢ οἱ κύνες. εἰη δέ μοι, γνῶ μὲν ἅπασαν δύνω αὐδέρκη ἔχειν, οἴκον δ' τε κόσμον νομίζειν, τροφὼ δ' αἰρεῖσθαι τὴν ῥᾳ-

An tu illi ſtragula putas, calceoſque defuiſſe, tantumque virum ob id mundum obambulaſſe? Dicendum profectò non eſt. Sed continens erat ac fortis, & moderatè vivere volebat, non indulgere deliciis. Quid Theſeus ejus diſcipulus? annon rex erat Athenienſium omnium, ac filius etiam, ut ferunt, Neptuni, ſua certè tempeſtate fortiſſimus? Attamen ille voluit ſine calceis eſſe, nuduſque ingredi, barbamque & comam habere placuit ei: nec ei ſolum placuit, ſed & veteribus omnibus: nempe meliores erant quam vos: atque adeò ne ſuſtinuiſſet quidem eorum quiſpiam aliquid hujuſmodi, nihilo profectò magis, quàm leo quiſpiam ſeſe tonderi. Siquidem carnis mollitiem ac lævorem decere mulieres exiſtimabant: ipſi verò ſicuti erant, ita viri quoque videri volebant: ac barbam quidem cultum viri ducebant, ut & equorum jubam, & leonum barbam, quibus Deus quædam ad ſplendorem & ornatum appoſuit: ſic & viris barbam appoſuit. Illos igitur ego æmulor, veteres inquam illos imitari volo: hujus verò ſæculi homines non æmulor mirabilis hujus fœlicitatis nomine, quam in epulis & veſtibus habent, dum poliunt ac lævigant ſingulas corporis partes: ac ne ſecretiorum quidem ullam, ita ut inſtituit natura, ſe habere ſinentes. Opto autem, ut pedes mei ab equinis ungulis nihil differant, quales Chironis fuiſſe ferunt. Tum ut ipſe non egeam ſtragulis, ut leones, nec cibo egeam magis exquiſito, quam canes. Contingat præterea mihi, ut terra quævis cubile mihi ſufficiat: domum verò exiſtimem, mundum: tum alimenta deligam paratu facillima.

φην πορεύθηναι. χρυσὸν δ', ἢ ἀργύρια, μὴ δεηθείην, μήτ' ἂν ἐγὼ, μήτε τῶν ἐμῶν φίλων μηδείς. πάντα γὰρ τὰ κακὰ τοῖς ἀνθρώποις ἐκ τούτων ἐπιθυμίας φύονται, καὶ στάσεις, καὶ πολέμους, καὶ ἐπιβουλαὶ, καὶ σφαγαί. ταῦτα πάντα, πλὴν ἔχει τὴν ἐπιθυμίαν καὶ πλέον. ἀλλ' ἡμῶν αὕτη, ἀπείη, καὶ πλεονεξίας μήποτε ὀρεχθείην. μετριοπαθῶν δ' ἀνέχεσθαι δυναίμην. τοιαῦτά σοι τάχα ἡμέτερα. πολὺ δήπου διάφορα τοῖς τῶν πολλῶν βουλήμασι. καὶ γνώμαισιν ἁδὲν, εἰ τῇ χρήσει διαφέρομεν αὐτῶν, ὅπερ ἐν τῇ σωφρονεῖν τοσοῦτον διαφέρομεν. θαυμάζω δέ σε πῶς ποτε κιθαρῳδὸν μὲν τινα νομίζεις εἶναι, καὶ χρῆσθαι, καὶ εἶναι τραγῳδὸν, ἀνδρὸς δ' ἀγαθοῦ χρῆσθαι, καὶ εἶναι, οὐκ ἐπὶ νομίζεις ἀλλὰ τῷ αὐτῷ αὐτὸν οἴεσθαι δεῖν ἔχειν τοῖς πολλοῖς. καὶ τοῦτο, τῶν πολλῶν κακῶν ὄντων, εἰ μὲ δεῖ ἑνὸς ἑκάστου χρῆσθαι τοῖς ἀγαθοῖς, τί πρέπει ἂν μᾶλλον, ἢ τοῦθ', ὅπως ἀναιδέστερον μᾶλλον τοῖς ἀκολάστοις ἐσὶ, καὶ ὅπως ἀπρόξασιν ἂν ὅτου μάλιστα ἔχειν. ἡμῶν τόγε ἐμὸν χρῆμα, τοιοῦτόν ἐστιν, αὐχμηρὸν εἶναι, λάσιον εἶναι, τρίβωνα ἔχειν, κομᾶν, ἀνυποδητεῖν. τὸ δ' ὑμέτερον, ὅμοιον τοῖς τῶν κιναίδων. καὶ διακρίνειν οὐδὲ εἷς ἂν ἔχοι, ὁ τῇ χροιᾷ τῶν ἱματίων, ὁ τῇ μαλακότητι, ὁ τῷ πλήθει τῶν χιτωνίσκων, ὁ τοῖς ἀμφιάσμασιν, ὁ τῷ ὑποδήμασιν, ὁ κομῶσκουρῇ τριχῶν, ὁ κόμῃ. καὶ γὰρ ἀπόζετε ἤδη παραπλήσιον ἐκείνοις, οἱ σφόδρα μυρίζεσθαι δοκοῦσι μάλιστα. καίτοι, τί ἂν δοίη τις ἀνδρὸς τῷ αὐτῷ τοῖς κιναίδοις ὀδμὴν ἔχειν; τοιγαροῦν, τοὺς μὲ πόνους, οὐδὲν ἧττον ἐκείνων μᾶλλον ἀνέχεσθε. τὰς δ' ἡδονὰς, οὐδὲν ἧττον ἐκείνοις. Aurum verò, argentumque ne desiderem unquam, neque ego, neque amicorum quisquam. Omnia namque mala inter homines ex horum cupiditate nascuntur, seditiones, bella, insidiæ, cædes. Hæc omnia fontem habent plus habendi cupidinem. At hæc à nobis abscedat procul, ne unquam plus satis appetam: minùs verò cùm habeam, ferre æquo animo valeam. Equidem talis ego sum: multumque à vulgi sententiis dissentio. Neque quicquam ergo mirandum est, si ab his differimus habitu, à quibus tantum differimus instituto. Sed te miror quî tandem cùm suam quandam citharœdo vestem tribuas, cultumque, atque adeò tibicini suum, & tragœdo suum: bono viro cultum, vestemque propriam nullam existimas, sed eandem ei cum vulgo habendam censes, idque cùm vulgus malum sit. Quòd si bonorum cultus proprius debet esse ullus, quisnam deceat magis quàm hic meus, qui luxuriosis sit maximè pudendus, quemque illi maximè aversentur? Cultus ergo meus hujusmodi est, squalere, hirsutum esse, tritum pallium habere, calceis carere. Vester verò, cultum cinædorum refert, à quibus nemo vos dignoscere possit, neque colore vestium, neque mollitie, neque tunicarum numero, neque lacernis, neque calceis, neque capillorum cura, neque odore. Nam & redoletis ut illi, vos qui estis locupletissimi potissimùm. Et quidem quid facias, quum vir eundem cùm cinædis odorem oleat? Etenim in ferendis laboribus nihil illis præstatis: voluptatibus verò nihilominus quàm illi

ναν ἤτλον. καὶ τέθεσθε τοῖς αὐτοῖς, καὶ κοιμᾶσθε ὁμοίως, καὶ βαδίζετε. μᾶλλον δὲ βαδίζειν οὐκ ἐθέλετε. φέρεσθε δέ, ὥσπερ τὰ φορτία. οἰμῶζε, ὑπὸ ἀνθρώπων. οἰδὲ, ὑπὸ κτηνῶν. ἐμὲ δὲ οἱ πόδες φέρουσιν ὅποι ἂν δέωμαι. καίτοι μὰ Δία ἥδιστος καὶ ῥίγος ἀνέχεσθαι, καὶ θάλπος φέρειν, καὶ τοῖς τῶν Θεῶν ἔργοις μὴ δυσχεραίνειν, διότι ἄθλιός εἰμι. ὑμεῖς δὲ, ἀφ' ὧν αὐθαιμονίαν, οὐδενὶ τῶν γιγνομένων ἀρέσκεσθε, καὶ πάντα μέμφεσθε. καὶ τὰ μὲ παρόντα, φέρειν οὐκ ἐθέλετε. τῶν δὲ ἀπόντων, ἐρίεσθε. χειμῶνος μὲν οὐχὶ θέρος ἥδεσθε, θέρους δὲ χειμῶνα. καὶ καύματος μὲν ῥίγος, ῥίγους δὲ καῦμα, καθάπερ οἱ νοσοῦντες δυσκάρεστοι, καὶ μεμψίμοιροι ὄντες. αἰτία δὲ ἐκείνοις μὲν, ἡ νόσος. ὑμῖν δὲ, ὁ τρόπος. κἀπειπεῖν δὲ ἡμᾶς μεζόνως, καὶ ἐπανορθοῦν τὰ ἡμέτερα ἀλλήλοις ἐπιμέλεσθε μὲν, καὶ ἀκριβῶς βουλόμενοι πολλάκις περὶ ὧν πράττουσιν, αὐτοὶ ἄσκεπτοι ὄντες περὶ τῶν ἰδίων, καὶ μηδὲν αὐτῶν κρίσει καὶ λογισμῷ ποιοῦντες ἀλλ' ἔθει, καὶ ἐπιθυμίᾳ. τοιγαροῦν οὐδὲν ὑμεῖς διαφέρετε τῶν ὑπὸ χειμάρρου φερομένων. ἐκεῖνοί τε γὰρ ὅπου ἂν ἴσχῃ τὸ ῥεῦμα, ἐκεῖ φέρονται. καὶ ὑμεῖς, ὅπου ἂν αἱ ἐπιθυμίαι παύσωσι δ' ὑμᾶς, ἢ ἀπλήστου τινὸς, ὃ φασι παθεῖν τινα ἐφ' ἵππου ἀναβάντα, μανιώδους. ἁρπάσας γὰρ αὐτὸν, ἔφερεν ἄφω ὁ ἵππος. ὁρᾷ οὖν ἔπ κρημνοῦ τινος, καὶ ἵππα ἕστηκώς, ἐθελοντὴν. καὶ τις ἀπαντήσας, ἠρώτησεν αὐτὸν, ποίαν ἄπιεσιν. ὁδὲ, εἶπεν, ὅπου ἂν τούτῳ δοκεῖ, δείκνυς τὸν ἵππον. καὶ ὑμᾶς ἄν τις ἐρωτᾷ ποῖ φέρεσθε, τάληθῆ ἐθέλοντες λέγειν, ἐρεῖτε, ἁπλῶς μὲν, ὅπου ἂν ταῖς ἐπιθυμίαις δοκῇ. καὶ

superamini: eadem comeditis, eodem modo dormitis, atque inceditis: imò incedere non vultis, sed gestari tanquam farcinæ, alii ab hominibus, alii verò à jumentis. At me pedes ipsi gestant, quocunque sit opus: atque ego & frigus tolerare sufficio, & calorem pati, quæque Dii obtulerint, non molestè ferre, ideo quia miser sum. Vos verò propter hanc fœlicitatem, fortuna nulla contenti estis, sed de quavis conquerimini: ac præsentia ferre non potestis, absentia desideratis, hyeme quidem optantes æstatem, æstate rursus hyemem, in calore frigus, in frigore calorem, prout ægroti morosi semper & queruli: quod in illis facit morbus, id in vobis faciunt mores. Atque hæc ita cùm sint, jam nos in vitam vestram traducere æquum censetis, nostramque corrumpere, quum sæpe malè consulta sint, quæ facitis, ipsique vestris in negotiis minimè circunspecti sitis: nihilque eorum judicio, ac ratione, sed consuetudine cupiditatis faciatis. Quamobrem nihil differtis vos, ab his qui torrente feruntur: illi quippe quocunque fluxus intenderit, eò rapiuntur, & vos itidem quocunque libidines. Ac similiter quidem vobiscum agitur, ut cum quodam qui equum insanum conscenderat. Equus virum correptum abstulit. Hic verò non amplius descendere, equo currente, poterat. Tum quidam obvius, rogavit quonam tenderet: Hic respondit, quocunque huic videtur, equum demonstrans. Quòd siquis vos roget quò feramini, si verum vultis dicere, dicetis in universum quidem, quocunque videatur affectibus: sigillatim verò, interdum

μέρος ἢ, ὅπως ἂν τῇ ἡδονῇ. ποτὲ ἢ, ὅπως τῇ δόξῃ. ποτὲ ἢ αὖ, τῇ φιλοκερδείᾳ. ποτὲ ἢ, ὁ θυμὸς, ποτὲ ἢ, ὁ φόβος, ποτὲ ἢ, ἄλλό τι τοιοῦτον ὑμᾶς ἀφέρειν φαίνεται. εἰ γὰρ ἐφ' ἑνὸς, ἀλλ' ἐπὶ πολλῶν γε ὑμεῖς γε ἵππων βεβηκότες, ἄλλο τε ἄλλων, καὶ μαινομένων πάντων, φέρεσθε, τοιχαρῆ ἀφέρουσιν ὑμᾶς εἰς βάραθρα, καὶ κρημνούς. ἴστε δ' εὖ δήπουθεν ὡς πρὶν πεσεῖν, ὅτι πεσεῖσθε μέλλετε. οὐδὲ τρίβων ὑμῖν, ἃ καθαλλᾶτε, καὶ ἡ κόμη, καὶ τὸ ἀκήμα τοῦτο, τηλικοῦτόν ἐστι δύναμιν, ὥστε παρέχειν μοι ζῶ ἐφ' ἡσυχίας, καὶ πράττοντι ἅ, τι βούλομαι, καὶ σπουδὴ οἷς βούλομαι. τοὺς γὰρ ἀμαθεῖς, ἀνθρώπων καὶ ἀπαιδεύτων, εὐδεῖς ἂν ἐθέλοι μοι σωφροσύνης ἅψασθαι τὸ ἀκήμα. οἱ δὲ μαλακοὶ, καὶ πάνυ πορφυρίζουσιν ἁπαλοί. σωφρονεῖν δὲ οἱ κομψότατοι, καὶ ἐπιεικέστατοι, καὶ ἀρετῆς ἐπιθυμοῦντες. ὕστοι μάλιστά μοι σωφρονοῦσι. τοῖς γὰρ τοιούτοις ἐγὼ χαίρω συνών. ὑβρεως δὲ καὶ μανιῶν ἀνθρώπων, καὶ θερμοτάτων. τοὺς δὲ χρυσοῦς στεφάνους, καὶ τὴν πορφύραν, τύφον νομίζω, καὶ τοὺς ἀνθρώπων καθαλλοῦς. ἵνα δὲ μάθῃς ὅσον ἐγὼ κόμης, ὡς οὐκ ἀνδράσι μόνον ἀναθοῖς, ἀλλὰ καὶ θεοῖς πρέπουσι, ἔπειτα καθαλλᾶς αὐτὸ, σκέψαι τὰ ἀγάλματα τῶν θεῶν, πότερόν σοι δοκοῦσιν ὁμοίως ἔχειν ὑμῖν, ἢ ἐμοί. καὶ μὴ μόνον γε τὴν Ἑλλήνων, ἀλλὰ καὶ τὰ βαρβάρων τοὺς ναοὺς ἐπισκόπει σαυτοῦ, πότερα αὐτοὶ οἱ θεοὶ κομῶσι, καὶ χλιεινῶσιν ὡς ἐγὼ, ἢ καθαπερ ὑμεῖς, ἐξυρημένοι πλάττονται, καὶ γεγράφονται. καὶ μὴν τοί γε καὶ ἀκρίτωνας ὄψει τοὺς πολλοὺς, ὥσπερ ἐμὲ. τί ἂν δὴ ἔτι τολμήσῃς περὶ τούτου τοῦ σχήματος λέγειν ὡς φαῦλον, ἀπρεπὲς δὲ θεοῖς φαίνεται πρέπον;

dum quocunque voluptati, indum quocunque ambitioni, interdum quò lucri ſtudio. Quin interdum ira, interdum metus, interdum aliud quidpiam hujuſmodi vos auferre videtur. Neque enim vos unum duntaxat equum, ſed multos inſilientes, aliàs alios, omnes furioſos, avehimini. Auferunt ergo vos in barathrum, ac prærupta. Vos tamen priuſquam cadatis, caſuros vos eſſe neſcitis. At detritum hoc pallium quod irridetis, & coma, habituſque meus tantam habet vim, ut vitam mihi quietam præbeat, utque agam quicquid volo, verſerque cum quibus volo. Nempe ex indoctis, atque ineruditis hominibus nemo me, ob hunc habitum, adire voluerit. Molles autem, etiam procul admodum me declinant. Sed conveniunt feſtiviſſimi, & modeſtiſſimi, & virtutis cupidi: hi potiſſimùm me conveniunt, quia ipſorum conſuetudine delector. Eorum verò fores qui homines vocantur, non obſervo: coronas autem aureas, ac purpuram pro faſtu habeo, homineſque derideo. At ut cultum hunc intelligas, non bonos modò viros, ſed ipſos etiam Deos decere, atque eum deinde, ſi libet irrideas, Deorum ſtatuas conſidera, utrum videantur vobis an mihi ſimiliores. Neque Græcorum ſolùm, ſed Barbarorum etiam templa circunſpicias, utrum ipſi Dii, ut ego, comati barbatique ſunt, an quemadmodum vos raſi finguntur, atque pinguntur. Quin plurimos etiam ſine tunicis conſpicies, ut me nunc eſſe vides. Quo pacto igitur audeas poſthac hunc habitum vitio dare, quum Deos etiam decere videatur?

ΨΕΥΔΟΣΟΦΙΣΤΗΣ, Η ΣΟΛΟΙΚΙΣΤΗΣ.

PSEVDOSOPHISTA; SEV SOLOECISTA.

ARGVMENTVM.

Tractat de Solœciſmo Lucianus, quem veteres Latini, ut Gellius indicat, Stribiliginem vocarunt, Græci etiam Solœcon, atque illud innuit, haudquaquam ita expeditum, aut obvium cuivis eſſe, planè ac purè dicere, & ab omni vitio ſermonis temperare, idque exemplo cujuſdam, quem Pſeudoſophiſtam, à falſa, ut videtur, ſcientia atque doctrina perſuaſione, Solœciſtam autem ab ipſa re appellat: qui cùm profiteretur ſe & loqui purè, & alios in ſermone peccantes deprehendere facilè poſſe, interim ipſe etiam illa, quæ nota ac manifeſta ſunt, ignorare fingitur. Ac principio quidem varias ſolœciſmi formas exemplis cùm ſuis, tum aliorum proponit: poſtremò autem & quædam explicat, & quod in quo vitium & peccatum ſit, oſtendit.

ΛΥΚΙΝΟΣ.

1 Ἆρά γε ὁ γνῶναι τὰ σολοικίζοντα δεινὸς, ὅτος καὶ φυλάξαιτ᾽ ἂν μὴ σολοικίζειν δυναῖτο; Σο. ἔμοιγε δοκεῖ. Λυ. ὁ δέ γε μὴ φυλάξαιτ᾽, ἆρ᾽ ἐνδέχεται τὸν ὅτως ἔχοντα; Σο. ἀληθῆ λέγεις. Λυ. σὺ δ᾽ οὐτὸς φὴς ὁ σολοικίζειν, ἢ πῶς λέγομεν σὲ σύ; Σο. ἀπαιδεύτῳ γὰρ ἂν εἴην εἰ σολοικίζοιμι τηλικοῦτος ὤν. Λυ. σχολῇ δ᾽ ἕτερον φωράσαι δυνήσῃ τοῦτο ἐκείνου, καὶ ἐλέγξαι τὸν ὀρθοῦμενον; Σο. παντάπασί γε. Λυ. ἴθι νῦν,

LYCINVS.

Num qui agnoſcere ſolœciſſantem poteſt, idem etiam cavere poteſt ne ſolœciſſet? *Sol.* Mihi quidem ita videtur. *Lyc.* Qui vero cavere non poteſt, ille nec agnoſcere poteſt eum qui talis eſt? *Sol.* Recte dicis. *Lyc.* Tu vero te negas ſolœciſſare, aut quo pacto de te dicamus? *Sol.* Indoctus equidem eſſem, ſi cum tantæ ætatis ſim, adhuc ſolœciſſarem. *Lyc.* Proinde & alium deprehendere poteris qui hoc facit, & negantem convincere? *Sol.* Omnino. *Lyc.* Age nunc deprehende me ſolœciſſantem. Iampridem enim

1 Ἆρά γε] Negarunt multi hunc Dialogum eſſe Luciani, quoniam, inquiunt, nihil habeat ſalis: ſed longe mihi videntur falli, nec attentè hunc Dialogum exploraſſe. Eſt enim mirè fabricatus propter varias texturæ ſignificationes. De quibus copioſe Ammonius qui Dialogi hujus ſufficiens Interpres eſſe poterit. Dialogi ſequentes nullo modo Luciani thymum Atticum redolent, atque ipſe Lucianus hoc teſtatum voluit, dum his verbis huic tractatui finem facit τοῦτο δὴ διαλύσωμεν τὸν διάλογον. Bourd.

1 Ἆρά γε

μὲν λαβὲν σολοικίζοντ@, [1]ἄρτι ἦ σολοικιῶ. Σο. σὸκοῦν εἰπέ. Λυ. ἀλλ' ἤδομαι ἤδη τὸ δεινὸν εἰργασμένη, σὺ δ' οὐκ ἐπίγνως. Σο. παίζεις ἴσως. Λυ. μὰ τοὺς θεούς, ἐπεὶ σολοικίσας ἔλαθόν σε ὡς οὐκ ἐπιστάμενον. αὖθις δ' σκόπει. εἰ γάρ σε φήσει διῶκαθαι κρίνουσα, ἐπεί [2]ἃ μὲ οἶσθ' ἃ οὐ

enim solœcissare gestio. *Sol.* Proinde dic. *Lyc.* At equidem jam grave istud commisi: tu vero non agnovisti. *Sol.* Ludis tu nunc? *Lyc.* Non per deos. Nam solœcismo commisso latui te, perinde ac nescientem. Rursus autem considera. Neque enim te puto intelligere posse: quoniam alia quidem nosti, alia autem non nosti.

1 Ἄρτι Σολοικιῶ] Hoc est, *modo solœcissabo.* Quæ locutio jam solœcismo fœdatur. Ἄρτι enim non cum futuro jungebant Attici, sed aut cum præsenti, aut præterito. Ἄρτι ἥξω, inquit Thomas Magister, ὅτε εἶπης ἀλλ' ἄρτι ἥκομαι ἐκ ἀφικόμην. Et Phrynichus in Eclogis dictionum Atticarum: Ἄρτι ἥξω μηδέποτε εἴπῃς ὅτι μέλλοντ@, ἀλλ' ὅτι τῷ ἐνεστῶτ@ ἢ παρῳχημένῳ, ἄρτι ἥκω, καὶ ἄρτι ἀφικόμην. Vbi male doctissimus interpres Ioannes Nunnesius. Ἄρτι ἥξω *nuper veniam*, cum vertendum, *nunc veniam.* Et ἄρτι ἀφικόμην *modo veni.* Quibus significant ἄρτι particulam futuro junctam non carere solœcismo, cæterum præterito & præsenti recte jungi. Fallitur interpres, qui vertit: *Iampridem enim solœcissare gestio.* quippe qui putarit σολοικιῶ hic desiderantis vim habere, & esse præsentis temporis, cum à themate σολοικίζω sit futurum Atticum. Secundam hujus futuri σολοικιεῖς infra videbis, dum in verbo διέφθορας referemus Moschopuli verba. Idem male credidit ἄρτι non posse jungi præsenti, quod tamen contendit ex Gaza probare. Is quidem ἄρτι πεποίηκα scribit dicendum, non negat tamen τὸ ἄρτι etiam præsenti jungi. Alioqui parum Attice dixisset Plato in Critone ἄρτι ἦ ἥκεις ἢ πάλαι. Paria his Pollux & Suidas, quorum hic ἄρτι dicit ἐξ ὑποψίας significare, hoc est, modo, nuper, dicique de præterito, ut αὐτίκα de futuro. Ille ἄρτι, inquit, ὅ ἐστι πρὸ μικροῦ, καὶ γοῦν δηλοῖ ὅ ἐστι ταυτόν. Quod igitur hic præcipimus de ἄρτι, idem infra repetemus in τοῦ δή. Proinde αὐτίκα μάλα σολοικιῶ dicendum. Sic & *modo* futuro junctum invenies. Terent. Andria: *Modo ibo ut apparetur dicam, atque huc renuncio.* Vtriusque exemplum habes apud Aristophanem. In avibus: ὡς ἄρτι δύο τινὼ ἀνεκάλει ταύτην ἐγώ· καὶ τέννομα ὥσπερ παιδίω γοῦν δὴ ἐθέμην. Idem in pace: Ἴσθι γοῦν ἀκούσασ' οἷον ἄρτι μ' ἤρετο. Eustathius ad Iliad. α p. 75. male putavit ἤδη ἦ σολοικιῶ hic legi. Τὸ ἦ ἤδη, inquit, κεῖ δοῦ παλαιὸς τοῖς περὶ χρόνους συνεπτυμμένῃ τοῦ παρῳχημένῳ, ὡς ἐπαῦθι εἰ τοῦ ἤδη χάρ ποτε ἐγώ. καὶ τῷ, οἳ ἤδη δύο ἡμιναὶ ἔφθιτο. τῷ ἐνεστῶτι, ὡς τὸ ἤδη χάρ μοι εἰκοστὸν ἔτος ἔστι. καὶ τῷ μέλλοντι, εἰ ἐξ δὴ καὶ ὁ Λυκιανὸς εἰς τοῦτο ἀπαρέσκεσθαι, ὡς τὸ ἤδη λοίγια ἔρξα πάσῃ ἴσῃ. εἰ δέ τινες τοῦτο ἄλλως γράφουσιν, ἢ δὴ λοίγια ἔρξα ἴσῃ αὐτὸ τοῦτο ὄντως δή. Idem alio loco: Καὶ τοῦτο ὁρᾶτον, ὡς λοιπὸν ἡσυμὸν τὸ Λυκιάνειον σολοικισμὸν, τὸ λέγοντα ἤδη σολοικιῶ. qui locus etiam à Suida refertur, sed ab interprete Latino male ille Suidæ locus versus est & intellectus. Recte Matthæus IX, 18: Ἄρτι ἐτελεύτησε, modo defuncta est, jam obiit. Sic III, 15. XXVI, 53. Ioh. IX, 19, 25. XIII, 38. XVI, 12. Ἄρτι apud Latinos eleganter exprimitur per *tantum quod*, & *commodum.* quæ & ipsa futurum respuunt. Sueton. August. cap. 94: *Iuliam primum Marcello Octavia sororis suæ filio tantum quod puertitiam egresso, deinde ut is obiit M. Agrippæ nuptum dedit.* Idem 94: *Vectores nautaque de navi Alexandrina, quæ tantum quod appulerat.* In Ner. cap. 6. *Nero natus est Antii* &c. XVIII *Kalendas Ianuarias tantum quod exoriente sole.* Vespas. c. 4. Cic. XV ad Atticum ep. 13. *Hæc cum scriberem tantum quod existimabam ad te orationem esse perlatam.* Græv.

2 Ἃ μὲν οἶσθα, ἃ ἦ ἐκ οἶσθα] Hunc locum exponit Thomas Magister: Ἃ μὲν οἶσθ' ἃ δὲ μὴ εἴπῃς, ἀλλὰ πρὸ μὲν, πρὸ δὲ, εἰ ἐξ Λυκιανὸς λέγει. ἐκ οἶσθα εἰ τι παίζων,

μὴ ἐκ οἶσθα. Σα. εἰπὲ μόνον. Λυ. ἀλλὰ ἓ νωῖ σισολοίκισμί μοι, σὺ μὴ ἐκ ἔγνως. Σο. πῶς γδ, σὲ μηδὲν λέγοντ@; Λυ. ἐγὼ μὲ λέγω, ϗ σολοικίζω, σὺ μὴ ἔχ ἕπῃ τῶτο θρῶντι, ἐπεὶ [1]ὄφελον ἓ νωῖ ἀκολυθῆσαι δωιήσῃ. Σο. γαυμαστὰ λέγεις, εἰ μὴ δωήσομαι καϖμοιθεῖν σολοικισμόν. Λυ. καὶ πῶς ἂν δύναιο τ ἕνα μοιθεῖν, τὰς τρεῖς ἀγνοήσας; Σο. πίνας τρεῖς; Λυ. [2]ὅλας ἀρτιγυείας. Σο. ἐγὼ μὲν σε παίζειν δοκῶ. Λυ. ἐγὼ δὲ σε ἀγνοεῖν ἃ ἀμφιζήσιντας σὺ τοῖς λόγοις. Σο. καὶ πῶς ἂν τις μοίθοι, μηδενὸς εἰρημένου; Λυ. λέλεκται, ϗ σισολοίκισμα πετρωκὼς, σὺ ὃ ἐκ ἔγνως. nosti. *Sol.* Dic modo. *Lyc.* Sed & nunc solœcismus à me commissus est, tu vero non cognovisti. *Sol.* Nam quomodo cognoscerem, cum tu nihil dicas? *Lyc.* Ego quidem dico, & solœcisso: tu vero non assequeris istud facientem: utinam etiam nunc assequi possis. *Sol.* Mira dicis, si nequeam solœcismum quis sit intelligere. *Lyc.* Quo pacto unum intelligeres, quando jam tres non animadvertisti? *Sol.* Quos tres? *Lyc.* Totos recens natos. *Sol.* Ego te quidem ludere puto. *Lyc.* At ego te ignorare eum qui in verbis peccat. *Sol.* Quomodo quis intelligat, quando nihil dictum est? *Lyc.* Dictus est, & solœcismus jam quadrifariam commissus, tu vero non cogno-

εἶτα ἀπεδάζωι. λέγ ψ γὰρ ὁ ῥητόρων διδάσκαλ@. Εἶπεται δὲ ἓ αὐτὸς ἃ μὲν πρῶτον ἐπιδεικνὺς χ^ι τ ὁδὸν, ἃ δὲ ἓ παρεκιῶν· καὶ πάλιν ὁ Τίμωνι. Διδὺς ἅπασι τοῖς ἀνομβροῦσι ᾧ μὲν πέντε δραχμὰς, ᾧ δὲ ἡμιτάλαντον. ὁ δὲ αὐτὸς ἔτ@ ἐξηλέγχθη τῶτο ὁ ψυδυσοφιςὴ αὐτῦ. Male legitur in editis ψυδολογιςὴ qui alterius dialogi index est. Hic vero Thomas duobus productis locis altero ex Rhetorum magistro, altero ex Timone docet Lucianum eo ipso usum, quod in Pseudosophista suo damnat. Nec respuunt alii. Herodianus in tertio ὧν μὲν ἐπισολὰς οἷς δὲ δῶρα ὀνειδίζων. Idem in v, ἃς μὲν ἀπέκτεινεν, ἃς δὲ ἐφυγάδωσεν. & in octavo: ἃ μὲν ἐκφορήσαντας, ἃ δὲ καταφρήσαντας. Ibidem in eodem: δίνδρα πάνται ἐξέκοπτον, ἃ δὲ ἐκπίμπρασαν. Iosephus: ἓς μὲν πατρῶα φιλία φερομένῳ, ἓς δὲ τὸ αὐτῦ κλέ@. Polybius in primo: ἓς μὲν ἐξέβαλον τ πολιτῶν, ἓς δὲ ἀπίσφαξαν. Et in decimo sexto: ἓς μὲν ὑπέρφορον, ἓς δὲ παρέλυον αἰεί τι φερὸς τ χρείαν ἀναλήκιον. Apostolus ad Romanos IX: ὃ μὲν εἰς τιμὴν σκεῦ@, ὃ δὲ εἰς ἀτιμίαν. Et ad Timoth. καὶ ἃ μὲν εἰς τιμὴν, ἃ δὲ εἰς ἀτιμίαν. Ælianus: Οὓς δὲ ἀπέδοντο, ἓς δὲ ἀπέκτεινον. Græv.

1 Ὄφελον δωιήσῃ] Hic rursus Thomas: Ὄφελον ἀντὶ τῶ εἴθε ὅπερ ἀεὶ δύκτικῷ μὲν συντάττεται, ὁ παρελυδότι. οἷς τὸ, ὄφελον κατδυθωθεῖσαν ἂ ὁδί μυ. Παρελυδότι δὲ οἷς τὸ παρὰ Θεολόγων· ὄφελόν γε μηδὲ λῖν φερεδρία. καὶ ἀπαρεμφάτῳ δὲ ὅτι ἀντὶτῶ εἴθε μέλλον τίθη. Ἡ ῥόδτ@ ἐν τῇ πρώτῃ, μήτε ἰδεῖν ὄφελον. quo significat ὄφελον semper cum optativo jungi, quando significet utinam & ponatur pro εἴθε, aut cum præterito, aut cum infinitivo, præsertim cum pro εἴθε μέλλον accipiatur. vide & Moschopulum in collectione vocum Atticarum, qui pluribus hoc exemplis declarat. Vides igitur in ὄφελον δωιήσῃ solœcismum, hic enim cum conjunctivo conjungitur. *Idem.*

2 Ὅλας ἀρτιγυείας] Id est, *omnes pubescentes*, cum ἀρτιγυήτας *nuper natos*, *sive recentes* dicere debuerit. quemadmodum ea vòce utitur in Alexandro, φέραν, inquit, ἄμα ἓ τ ἀρτιγύνητον Ἀσκληπιόν. Idem in Deorum dialogis: αὐτῷ τε ἓ τ βρέφ@ αὐτῆς ἀρτιγύνητον. pro quo alibi νεογνὸν, & ἀρτίτοκον dicit, de furto

Mer-

[1] μέγα ἂν ἆθλον κατέπραξας ἂν εἰκῇ ἔγνως. Σο. εἰ μέγα μέ, ἀναγκαῖον ἦ τῷ ὁμολογήσωμι. Λυ. ἀλλ' εἰδὲ νῦν ἔγνως. Σο. πότε νοῦ; Λυ. ὅτε τὸ ἆθλον ἔφλω σε κατατρῶξαι. Σο. οὐκ οἶδα ὅ, τι λέγεις. Λυ. ἀρθῶς ἔφης, εἰ γὰ οἶδα. καὶ σοιδί γε εἰς τὸ ἔμπροσθεν, εἰ γὰ ἐβέλεις ἔπεσθ. [2] σωιόσαν ἂν εἴκῃ βελήσεως. Σο. ἀλλ' ἴγω βέλομαι· σὺ δ' εἰδὲν εἶπας ἂν ἀνθρωποι σολοικίζοιτες λέγωσι. Λυ. τὸ γὰς νῦν ῥηθὲν μικρὸν τί σοι φαίνεται κακὸν εἶναι; ὅμως ἦ ἀκολέθησον αὖθις, ἐπεὶ οὐκ ἐμοῦ γε ὀκνήσεις

gnovisti. Magnum igitur præmium confecturus fueras, si cognosses. *Sol.* Non magnū quidem, sed necessarium confitenti. *Lyc.* Sed neque nunc cognovisti: *Sol.* Quando nunc? *Lyc.* Quando præmium confeciſſe te dixi. *Sol.* Non intelligo quid dicas. *Lyc.* Recte dieis, neque enim intelligis. Ac procede sane in anteriorem partem, non enim vis assequi. Intelligam enim si modo volueris. *Sol.* At ego volo: tu vero nihil dixisti eorum quæ homines solent cùm solœcismum faciunt. *Lyc.* An tibi hoc quod modo dictum est, parvum aliquod malorum videtur esse? Sed tamen sequere denuo, quoniam non animadvertisti

Mercurii adhuc infantis agens, qui cum id ætatis esset fertur etiam testudinem, id est chelyn fabricatus in cunis, de qua Aratus:

Καὶ χέλυς ἡν' ὀλίγη, τὴν δ' ἐξ ἔτι καὶ παρὲκ λίκνῳ
Ἑρμείας ἐτόρησεν.

Vbi recte vertit Cicero:

Inde fides leviter posita & connexa videtur
Mercurius parvis manibus quam dicitur olim
In cunis fabricatus.

Sic enim legendum. vulgo ἀπροσδιοτύσως *in fimis fabricatus.* Appianus in Libyca historia: διέπλευσεν ἐς Σικελίαν ἔχων ἀμφ' ἑαυτὸν ἐξηκοντέρεις ἐπιλέκτους τριακοσίους. ubi ἐξηκοντέρεις non potuisset dicere. *Grav.*

1. Μέγα ἂν ἆθλον κατέπραξας ἄν] Hic μέγαν ἆθλον dicendum fuit, masculino genere. Proprie igitur Lucianus, ἆθλόν τινα τῶτον τοῦ βασιλέϊ ἐπιτελῶν. Idem in fugitivis: Τρισκαιδέκατον γᾶν ἆθλον οἵε τῶτον ἐμικρὸν ἐκτελέσειν. Et in Deorum judicio: τῶ δὲ ἀγῶν@ τὸ ἆθλον εἶσα ἀναγκὲς τὸ μῆλον. Vbi legendum: τὸ ἆθλον, ut præmium significet. Idem in Gymnasiis recte τὰ ἆθλα δωίσαντο ἀναιρεῖσθαι. Et in Saturnalibus: καὶ ἆθλα ἀναιρεῖσθ τὰ ἀλόντα. Quod autem Lucianus ἆθλα ἀναιρεῖσθαι dixit, id Plato in secundo de legibus φέρειν νικητήρια, accipere præmia. Ἆθλα, βραβεῖα, ἀριστεῖα, γέρα, ἐπίχειρα, ἐπαθλα & νικητήρια idem significant propemodum. Demosthenes in epistola ad Athenienses de Lycurgi liberis: καὶ μὴ γήρᾳ τ φυγὴν ἐπίχειρα τ' ἐπὶρ ὑμῶν πεπονηκότων ἔχων. Ammonius: ἆθλ@, inquit, & ἆθλον διαφέρ. ἀρσενικῶς μὲν γὰρ τ ἀγῶνα δηλοῖ, ἀδετέρως δὲ τὸ ἔπαθλον. Paria his scribunt Moschopulus & Thucydidis interpres ἀγώνυμ@. ἆθλον, inquit Moschopulus, τὸ βραβεῖον, ἆθλ@ ὁ ἀγών. Idem.

2. Σωιόσαν ἂν εἴκῃ θελήσεως] *Intellexisses utique, siquidem voluisses.* Sic interpretare. Vt σωιόσω dictum inusitate, pro quo Atticus dixisset σωιήκεις ἄν. Medius scilicet aoristus pro activo. Micyllus tamen σωιόσω putavit esse futuri activi primam personam, & in εἴκῃ θελήσεως verbo optandi modo junctō solœcismum esse. forte non male. Nam εἴκῃ indicativo junctum omnino usitatius est. *Idem.*

μήπω. Σο. μὰ τὸν Θεὸν οὐκ ἔγωγε. Λυ. Ἀλλὰ μὰ μὲ οὐδὲν ἧττον λαγὼ πεφάνης, ἄγε παρῆξας; ἀλλὰ σὺ

tisti curſu digredientem. *Sol.* Ita per Deos, ego quidem non. *Lyc.* At vero dimiſi currere leporem celeriter. Num præteriiſti? ſed

1 Ἀλλὰ μὰ μὲ οὐδὲν ἧττον λαγὼ] De hoc accuſativo Atheneus lib. IX, p. 400. Τρύφων δέ φησι, τὴν λαγὼν δεῖ αἰτιατικῆς ἐν Δαναΐσιν Ἀριστοφάνης ὀξυτόνως, καὶ μετὰ τοῦ ν λέγει. Λύσας ἴσως ἂν τὴν λαγὼν σωκοφαντήσειεν ἡμῶν· καὶ ἐν Δαιταλεῦσιν. Ὑπόλαμβα πίλλαν τὴν λαγὼν ὀφθήσομαι. Ξενοφῶν δ' ἐν Κυνηγετικῷ χωρὶς τοῦ ν λαγὼ καὶ περισωμένως, ἐπεὶ τὸ καθ' ἡμᾶς ἐστι λαγός. Ὥσπερ γὰρ ναὸν λεγόντων ἡμῶν ἐκεῖνοί φασι νεών, καὶ λαὸν λεών, ὅταν λαγὸν ὀνομαζόντων ἐκεῖνοι λαγῶν ἐρῶσι. τὴν δὲ τὴν λαγὸν ἐνικὴν αἰτιατικὴν ἀκόλουθός ἐστιν ἡ παρὰ Σοφοκλεῖ ἐν Ἀμύκλῃ Σατυρικῷ πληθυντικὴ ὀνομαστική·

Γέρανοι, κορῶναι, γλαῦκες, ἴκτινοι, λαγοί.

Τὴν δὲ λαγὼν ἡ διὰ τοῦ ω παρεπλησίως τοῖς ἀρρενικοῖς, λαγὼ παρ' Εὐπόλιδι ἐν Κόλακι ἵνα μὴ παρὲξ μὴν βατίδος ᾖ λαγώ, καὶ γυναῖκες εἰλίποδες. εἰσί δ' οἱ ᾖ ταῦτ' ἀλόγως κρῖναι τὴν συλλαβὴν περισπωμένως τοῖς ἀρρενικοῖς. δεῖ δὲ ὀξυτονεῖν τὴν λέξιν. ἐπεὶ δὴ τὰ εἰς ος λήγοντα τῶν ὀνομάτων ὑμότονά ἐστι, κἂν μεταληφθῇ εἰς τὸ ω παρ' Ἀττικοῖς, ναὸς, κἀγὼ, νεώς, κἀκεῖος. ὥστε δ' ἐχρήσατο τῷ ὀνόματι ᾖ Ἐπίχαρμος καὶ Ἡρόδοτος, καὶ ὁ τοῦ Εἵλωτος ποιήσας, εἶτά ἐστι τὸ μὴ ἰακὸν λαγός.

Λαγὸν ταρέξας θεῖσι θεὰ θαλάσσιον.

Τὸ δὲ λαγὼς Ἀττικόν. λέγεται δὲ ᾖ Ἀττικὴ λαγοί. ὡς Σοφοκλῆς·

Γέρανοι, κορῶναι, γλαῦκες, ἴκτινοι, λαγοί.

Τὸ μὴν καὶ ἡ τοῦτο λαγωὸν, εἰ μὴν ἐστι Γαυικὸν πλεονάζει τὸ ω. εἰ δὲ Ἀττικὸν τὸ ο. *Typhon inquit: Ariſtophanes in Danaidibus* τὴν λαγὼν *accuſandi caſu acute notavit accentu, addita v littera. Sic pedicu ſolutum fortaſſis leporem nobiſcum ille rapiet. Idem in Epulonibus: Perii dum leporem vello, me quiſquam adſpiciet. Xenophon libro de venatione λαγὼ dixit abſque* ν, *accentu circumflexo. Nos enim* λαγὸς *nominandi caſu dicimus, & accuſandi caſu* λαγὸν, *veluti* ναὸν, λαὸν, *quod Athenienſes* λαγὼν, νεὼν, λεὼν, *cum* ω. *Accuſativo ſingulari* λαγὸν *reſpondet apud Sophoclem in Amycle Satyrico nominativus pluralis* λαγοί· *Grues, cornices, noctua, milvi, lepores. Accuſativo vero ſingulari* λαγὼν *pluralis nominativus* λαγὼ *ſcriptus per* ω *apud Eupolidem in Aſſentatoribus: Vbi aderant raia, lepores & famina inflexis pedibus incedentes. Quidam præter rationem horum ultimam ſyllabam cum accentu circumflexo proferunt. Nam cum accentu acuto dictio pronuntianda eſt, quandoquidem qua vocabula in* ος *finiunt, etiamſi ab Atticis in* ω *mutentur, retinent tamen eundem accentum, ut* ναὸς κἀκὼς, νεὼς κἀκεῖος. *Sic Herodotus videlicet uſus eſt hoc nomine, ſic Epicharmus & qui Eilotas compoſuit. Ionicum eſt* λαγὸς. *Vt* λαγὸν, *id eſt, leporem turbatum ferit. Et* λαγὸν (*h. e. leporem*) *marinum edit.* λαγὼς *quidem cum* ω *Atticum eſt, quamvis & interdum Attici* λαγὸς *per* ο *dicunt, ut Sophocles: Grues, cornices, milvi, lagoi. Quod verò dicunt* πῶκα λαγωὸν, *id eſt, timidum leporem, ſi Ionicum eſt redundat* ω, *ſin Atticum redundat* ο. Ex quo loco diſcimus Atticos dixiſſe λαγὼν in quarto caſu, non λαγὼ, ut hic Lucianus. qui & de domo ſua: ἀνέῳγεν τὴν λαγὼν. Herodotus λαγὼν μηχανησάμενος. Ibid. δίδοντα τὴν λαγὼν κύρῳ. Idem in Polyhymnia: ἵππῳ γὰρ ἕπεται τὴν λαγὼν. Herodotus in Thalia etiam λαγωὸς dixit, & in Melpomene λαγὸν in accuſativo. Quod autem Athenæus recte obſervavit Xenophontem τὴν λαγὼ dixiſſe docent loca ſubjecta ex venatione: ὅταν δὲ θηρεύσῃ αὐτὸν ὦσι τὴν λαγώ. Ibidem ἐστὶ δὲ ᾖ ἀνὴρ τῷ διώκοντι τὴν λαγὼ ἄγειν τὸν κύνας. Et in primo inſtitutionis Cyri: Πρὸς δ' αὐτὸν τὴν λαγώ. Et in ſecundo: Αὐτὸς δὲ ἐπιπηδήσῃ αἴσῃ ὡς κατιδὼν τὴν λαγώ. Quæ omnia loca circumflectenda erunt contra fidem exemplarium ſi Athenæo credimus. Videtur etiam Lucianus in θεῖσι pro θεῖσιν ἀσυλλαβίζειν. Libanius certe in

ἀντὶ-

νων ὄψεσιν ἰδεῖν τ λαγώ. εἰ δ μὴ, [1] πολλοὶ γὴν ὁμῶμοι λαγὼ λήσουσί σε ὦ σολοικισμοῦ πεσόντες. *Soph.* ὦ λήσουσι. *Lyc.* Μὴ μὲν ἔλαθόν γε. *Soph.* Θαυμαστὰ λέγεις. *Lyc.* [2] σὺ δ ὑπὸ τ ἄγαν παιδείας διέφθορας, ὡς τ μηδ' αὐτὸ τοῦτο σολοικίζον-

sed & nunc licet videre leporem. Si vero non, multi inde lepores facti latebunt te in soloecismo jacentes. *Sol.* Non latebunt, *Lyc.* At vero latuerunt certe. *Sol.* Mira dicis. *Lyc.* Tu vero præ nimia eruditione corruptus es, ut neque ipsum hoc soloeciſſantes intelli-

τες ἀνθρώπικῶς Ἀγαμέμνονα, inquit, περιθέειν ἄνω & κάτω. Et Gregorius Theologus in priore in Iulianum invectiva, διὰ τ ἀγροὺς θέειν βοῶντες & λέγοντες Χριστιανοί. Cæterum pro ἄρα παρῆξαν; lege ex MS. Codice, cujus excerpta in meas manus petvenerunt poſtquam hæ notæ typis fuerunt deſcriptæ: ἄρα παρῆξεν. Sane præteriit. *Grav.*

1 Πολλοὶ γὴν ὅμωμοι λαγώ] Hic λαγὼ dixiſſet Sophocles ut vidimus ſupra. Licet Pauſanias λαγὼ ὃ & ἔλαφοι, & οἱ λαγὼ εἰσὶ λύκοι, & Xenophon etiam λαγὼ dixit in primo inſtitutionis Cyri: Καὶ πρὸς οἷα χαρίεν φεύγειν αἱρέονται οἱ λαγὼ & τέτοις τὰ δίκτυα δυσθήρατα ἐκπεπτάγμενα ἵνα ἐν τῷ σφόδρα φεύγειν αὐτὸς ἑαυτὸν ἐμπίπλων εὑρίσκῃ. Quæ male ſic vertunt: *In quas venatoribus capiuntur. Hic caſſes viſu difficiles tetendiſſes, quo in vehementi curſu ipſe ſeipſum incidens convincret.* Sed quis hæc intelligit? Verte: *Quæque ad loca lepores fugere inſtiterint, in eis latentia retia intendebas, ut rapido curſu ipſe ſe in retia indueret.* Dicimus enim φεύγειν αἰρεῖσθαι profugam adorno, meditor. *Idem.*

2 Σὺ δ ὑπὸ τ ἄγαν παιδείας διέφθορας] *Corruptus es vel periiſti.* paſſive. cum tamen hoc verbum proprie perdidiſti ſignificet. Sic ſane docuit Moſchopulus: διέφθορ& ἦθος τὸ διαφθεῖρον, ἢ τὸ διαφθαρμένον. Ἀριστοφάνης ἐν Κώκαις· διέφθορ& τ ὄρχιν. Μένανδρ& Ἀδελφοῖς· εἰ δ' ἔστι τ κόρῃ διεφθορός. Οὐμέν& φέρνας ἀλλ διέφθορας, (id eſt, διεφθάρης τὰς σαυτῆ φερνάς) ὅταν εἰ διεφθορὼς αἷμ' εἴπῃς ἀτυχῶς σολοικιεῖς. Phrynichus: Διεφθορὼς αἷμα τ ἀμαθῶν τινες ἰατρῶν ἔτυ σολοικίζοντες. δέον λέγειν διεφθαρμένον αἷμα. Τὸ γὰρ διέφθορε, διέφθειρεν. Ammonius ferme eadem omnia. Non ſatis igitur Attice Plutarchus in præceptis Politicis: Ἀφελὼν σολὺ τῷ διεφθορέν& αἵματ&. Idem in præceptis valetudinis: Τοῖς μὴ καχεκτοῦσι μηδὲ διεφθορόσι φλέγμα & χολὴν πυεῖ. Idem in libello *si ſapere ſenectus poſſit.* Διεφθορόσι τελείως ὑπὸ ἀρχαίας. Etiam in Phocione: Ἡ Κάτων& ἀργαλεοτέρα ἐπηγορεύθη βίους διεφθορόσι. Ioſephus V Orig. γάλα δίδωσι διεφθορὸς ἤδη. *Corruptum lac.* Syneſius: Ἢν μὴ κρίνωσιν οἱ διεφθορότες τ δίκαιον. *niſi judicent qui corruptis ſunt judiciis.* Audiamus nunc Thomam Magiſtrum qui in diverſa eſt ſententia: Διέφθορεν, inquit, ἀντὶ τῦ διεφθάρη. Ἀκμαιὸς δὲ τῷ Ἡρακλίτε & Ἀσκληπιῷ διαλόγῳ· Γᾶ' ἀμφοῖν διεφθορὸς τὸ σῶμα. ἄπαξ δὲ ἀντὶ τῦ ἐφθάρη. Σοφοκλῆς δὲ Ἡλέκτρᾳ· τὰς ἄσας τέ μου & τὰς ἀπούσας ἐλπίδας διέφθορεν. ἔστι δὲ & ὁ παρακείμεν& ἐκ χρύσ. Ἀριστίδης δὲ Περικλέι· Ἡ πῶς δὸν Ἀθηναίους εἴη διεφθαρκώς Ioſeph. ἦν δὲ αὐτοῖς & τ διεφθορότων δὸν ὀφθαλμὲς σωτηριωδῶς. id eſt, captus oculis. Cleomedes lib. 2. Κυκλικῆς θεωρίας· τὰ χ' ἡμᾶς ἀκούσματα αὐτῷ διεφθορότα paſſive. Vtraque ſignificatione utitur Philoſtratus. In Critia: Γ πὸ θείας & τ ἐκείνῃ ὁμιλίας διεφθορέναι αὐτόν. id eſt, corruptum eſſe. Idem in Scopeliano: ἐκέλευσε τύπτειν λίθοις βάλλεσθαι ὡς διεφθορότας αὐτῷ τ ἦθος. *Iuſſit Rhetorum imagines lapidibus peti propterea quod ſibi filium perdidiſſent.* Idem in Polemone: φορεῖσθαι δὲ ἐσθῆσι διεφθορότων ἤδη αὐτῷ τ δρᾶκτον. Et in eodem: Ὄνομα ὃ τῷ μειρακίῳ Οὐαρ&, διεφθορὸς ὑπὸ τ κολάκων. Lucianus in Nigrino: ἀκούειν διεφθορότων ἀσμάτων. quod active & paſſive poteſt accipi *audiens corruptas cantilenas, aut corrumpentes.* Idem.

ἕως καταπνεῦσαι. ¹ὁ γὰρ ὠθούσειν αὐτῷ τὸ πινά. *Sa.* πῶς τε μὴ εἰκὸς οἶδα πῶς λέγεις· ἐγὼ γὰρ πολλὰς ἤδη σολοικίζουσας κατέπνιξα. *Ly.* καὶμὲ τοίνυν ἴσως τότε, ²ὅταν τί τῶν παιδίων γλύφῃ, ἢ τὰς τίτθας θηλαζούσας. ἢ εἰ δ' ἐμοῦ ἔτι ἔχεις σολοικίζουσά με, ³δὲ αὐξάνοντα παιδία σολοικισμὸν ποιήσῃ τῷ μηδὲν εἰδότι. telligere possis. Deest enim ipsi distributiva vox τινά. *Sol.* Hæc quidem non intelligo quo pacto dicas: ego vero multos jam solœcissantes perspexi. *Lyc.* Et me igitur scies tunc, quando puer quispiam eris, eorum videlicet qui mammam adhuc sugunt. Aut si nunc non cognovisti solœcissantem me, neque crescentes pueruli solœcismum facient nihil intelligenti.

1 Οὐ γὰρ ὠθούσειν αὐτῷ τὸ πινά] Eundem habet intellectum quem his verbis expressit Ammonius: διάφορα μὲν γὰρ ὑφ' ἑτέρα, διάφορος δὲ ὁ ἕτερον, ut τὸ πίνα & ὁ ἕτερον idem significet. Nimirum διάφορος cum activum proprie sit exigere post se accusativum. Interpres τὸ πίνα putat referendum ad λαγώ. Græv.

2 Ὅταν τι τῶν παιδίων γλύφῃ ἢ τὰς τίτθας θηλαζούσας] Hoc est, *nutrices lactentium* ut solœcismo solœcismum explicemus. Audiamus nunc Thomam & Moschopulum quorum hæc sunt verba: Θηλάζῃ τὸ θῆλυ μεταφατικῶς ἀντὶ τοῦ, καὶ θηλάζουσι τὰ τιθήνητα ἀμεταβάτως. *Lactat mulier quos peperit & lactent nati absolute.* Attice igitur Ælianus XIII, 1: Ἡδέως τῷ βρέφει θηλάσειν αὐτό. *Delectata infante ubera ei præbuit.* Et Philostratus Sophista in imaginibus, λέγεται δὲ καὶ τὸ θηλᾶν θηλάζειν τε αὐτὸν ἀττικοῖς. Et Lysias: Ἐπαιδὴ παιδίον ἀγλοῦτο ἡμῖν ἢ μήτηρ αὐτὸ ἐθηλαζεν. Recte habet & illud in hymnis Davidis: ἐκ στόματος νηπίων & θηλαζόντων. *Ex ore infantium & lactentium.* Nec illud male in sacris codicibus: Οὐαὶ ταῖς ἐγγαστρὶ ἐχούσαις, καὶ ταῖς θηλαζούσαις. Cum illo μακρόθεμαι αἱ στεῖραι & κοιλίαι αἱ οὐκ ἐγέννησαν, καὶ μαστοὶ οἱ οὐκ ἐθήλασαν. Contra illud Luciani præceptum vero facit; Μακρεία ἡ κοιλία ἡ βαστάσασά σε & μαστοὶ οὓς ἐθήλασας. Dic igitur ὁ ἐκ τῆς τίτθης θηλαζόντων non autem τὰς τίτθας auctoritatem secutus Luciani in Antiocho: Τὸ δ' ἕτερον, inquit, ἐκ τοῦ ἵππος θηλάζῃ εἰς τὸ πολιτικὸν τρόπον. De Hippocentauro agens pullorum instar fugente. Male Plutarchus in Romulo matrem aut nutricem θηλαζούσαν vocat, & pueri θηλάζοντες ἀφροῦσιν τὸ θήλεον. Galenus ὑγιεινῶν primo: Ἀφροδισίων τε παντάπασιν ἀπέχεσθαι καλῶς τὰς θηλαζούσας παιδία γυναῖκας. Idem eodem in loco: ἔγωγε συμβαλοῦσιμι ἂν εἰ κυήσειεν ἡ θηλάζουσα τὸ παιδίον. Suidas de hac voce paulo aliter: Θηλάζειν ἐναργῶς ἡμεῖς ἀπλαμβανόμεθα τῷ ῥήματι ὅταν ἡ παιδίον ἢ θηλαζόντων. Lysias δὲ παιδικῶς ὅτι γυναικὸς παρεχέσης γάλα. Attice igitur Lysias in supra posito exemplo. Interpres hic à vero longissime aberravit. *Idem.*

3 Οὐδὲ αὐξάνοντα παιδία σολοικισμὸν ποιήσῃ] Carpit hic eos Lucianus, qui verbo αὐξάνω utuntur pro αὐξάνομαι, vel αὔξομαι. Et sane apud idoneos auctores, Aristotelem, Theophrastum, Platonem, Demosthenem, Isocratem, Xenophontem, Thucydidem, Philostratum, Lucianum verbum αὐξάνω in notione passiva, ut loquuntur, nusquam invenitur. Active vero nonnunquam. Plato in Timæo: Σπείρεσι & ὑπαρξάμενοι ἐγὼ παραδώσω. Τὸ δὴ λοιπὸν ὑμεῖς αὐταρκέσω συντὸν παφυσιαίνοντες ἀπεγάζεσθε ζῶα & ἠνῶτε, προφιλόσοφα δὲ διδόντες αὐξάνειν & φέροντα πάλιν δέχεσθε. Cicero elegantissime vertit in libro de universo ut omnia: *Quorum vobis initium statusque traditur. Vos autem ad id quod erit immortale partem attexitote mortalem. Ita orientur animantes, quos & vivos alatis, & consumtos sinu recipiatis.* Sed pro *status* in hoc loco legendum est *satus*. Nec enim rationem & conditionem harum rerum tradit, sed originem & causas originum. Et sic legendum esse ex Græco satis constat, ubi σπείρας legitur, quod Cicero *satus* vertit. Hac voce vero Cicero & alibi utitur. In eodem fragmento, & eodem cap. II, pau-

Σο. ἀληθῆ λέγεις. Λυ. ἐγὼ μὲν οὖν ταῦτα ἀγνοήσομεν, εἰδὲν γνωσόμεθα τὰ ἑαυτῶν, ἐπεὶ ἐγὼ τόδε σολοικιεῖν ἀπέφηνά σε. [1] μὴ τοίνυν ἔτι

genti. *Sol.* Vera dicis. *Lyc.* Atqui si hæc ignorabimus, nihil cognoscemus noſtrorum propriorum: quoniam & hic ſolœciſmus quem nunc feci, fefellit te. Ne igitur di-

paulo ante: *Sic igitur, ut ab his traditum eſt, horum Deorum ortus habeatur, atque duatur, ut Oceanum ſalaciamque Cæli ſatu, Terraque conceptu generatos edoſſque memoremus.* Ibid. *Hæc vos qui Deorum ſatu orti eſtis attendite.* Tuſcul. quæſt. lib. II: *Cultura animi Philoſophia eſt, qua extrahit vitia radicitus & præparat animos ad ſatus accipiendos.* Idem de ſenectute: *Quid ego vitium ortus, ſatus, incrementa commemorem?* Sed redeamus in orbitam. Scriptor incertus apud Stobæum: αὐξάνειν δ' οἶκος. Nam illud Euripidis apud Stobæum: καὶ δοῦ συνηγὲς μήποτ' αὐξάνειν κόλῃ, alibi apud eundem legitur caſtigatius αὔξειν ἐν κόλῃ. Eſt tamen alius locus Euripidis, in quo active capitur. In ſuppliciibus: πωλέμους τ' αὐξάνων' ἀγὼν δίκης. Et in illo Zoroaſtri: μὴ σύγε αὔξανε τέκνα εἰμαρμένην. Syneſius ἀεὶ φαλάκρας paſſive dixit: ὅπη τρίχες κἂν τοῖς ζῶσιν ἐκ νεκρῶν, ἀλλ' ὅση τεθνεώτων αὔξουσι, id eſt, creſcunt. Active autem, ἔτ' μὲν ἂν αὐξήσειεν ἡμῖν ἐν τῇ κόλῃ τὸν τῆ ἐξωλεστάτων καταλογον. Syneſius idem ἀεὶ φροντίδος· αὔξειν δὲ ἅπαν ἀνάγκη τὸ τιμώμενον, καὶ ἔρρειν ἀνάγκη τὸ ἀμελούμενον. Ratione autem caret quod illud Sophoclis in Traginiis. Τὸν Καδμογενῆ τρόφι, τόδ' αὔξῃ βιότου πολύπονον. Id eſt, *Herculem alit & auget induſtria*, Interpres Græcus ita interpretatur αὔξῃ ἀντὶ τῦ αὔξεται. Condonandum autem eſt reverentiæ ſacræ ſcripturæ, quæ his ſuperſtitioſis Grammaticorum & Atticorum legibus ſemper ſoluta fuit. Magnus Eraſmus in illud Apoſtoli ſcribens quarti ad Epheſios: Αὐξήσωμεν εἰς αὐτὸν τὰ πάντα, negat verbum αὐξάνω aliam habere ſignificationem quam neutralem. Sed præter ſuperius à me adducta, hic producam unum locum, ubi citra controverſiam bis capitur active. Is eſt in prioris ad Corinthios capite tertio: Ἀπολλὼς ἐπότισεν ἀλλ' ὁ Θεὸς ηὔξανεν, ὥστε ἔτε ὁ φυτεύων ἐστί τι, ἔτε ὁ ποτίζων, ἀλλὰ ὁ αὐξάνων Θεός. In iis vero omnibus, quæ ſubjiciemus exemplis paſſive capitur. Matth. VI, 28. Luc. I, 80. & XIII, 19. Act. VI, 7. VII, 17. XII, 20. Ioh. III, 30. Coloſſ. II, 19. 1 Theſſ. I, 3. Petrus II ep. cap. ult. αὐξάνετε ἐν χάριτι & γνώσει τῦ Κυρίε. Ioſephus in quarto antiquitatum: Πολλῷ μᾶλλον αὔξειν καὶ φύεσθαι. Thomas Magiſter ſentiens cum Eccleſiaſticis ſcriptoribus diſſentit à Luciano, quem operæ pretium eſt audire. Τὸ αὔξειν, inquit, ὅτι ἐνεργητικῶς, οἷον αὔξει ὁ Ἥλιος, καὶ ἡ ὑγρασία τὰ φυτά. Δημοσθένης δὲ τῇ περὶ στεφάνε. Τὰς διδοξίας τὰ πατρίδος διεσπούδευεν, ταύτας αὔξειν, μὴ τάττων εἶναι. Καὶ αὔξῃ ἀντὶ τῦ αὔξεται. Ἀριστείδης δὲ τῇ εἰς Ῥόμιλον. Ἀλλὰ εἰκότως ηὔξητο ἡ ἀρχή. αὐξάνῃ ὅτι παθητικὸς τρόπος, καὶ αὐξάνῃ τὰ φυτά, οἷον αὔξεται δέ τις καὶ αὐξάνομαι ὅτι τῶ αὐτῶ σημαινομένῳ. Ὁ αὐτὸς Δημοσθένης δὲ τῇ αὐτῇ λόγῳ. Οὔπω ἐπαίρει δὲ ἡ πατρὶς ηὐξάνετο. Hic docet αὔξειν eſſe augere, facere ut aliquid creſcat; interdum tamen accipi pro creſcere, quod unico ex Ariſtide exemplo probat. Αὐξάνειν vero accipi paſſive pro creſcere, quamvis etiam in illa notione legatur αὐξάνομαι. Hæc quidem Thomæ ſententia. Tu vero, quiſquis Atticus eſſe voles, active dicas αὔξω, & αὐξάνω, paſſive vero αὔξομαι & αὐξάνομαι, ſametſi elegantiſſimus ſcriptor Ioſephus in ſecundo ἀρχαιολογίας paſſive dixerit & αὔξοντες τῦ πλήθες. Et eodem capite active: ἡ οἰκείαν αὔξουσι εὐδαιμονίαν. Et in Octavo Ἀλκίσιος rurſus paſſive: φυλὴ ὑπὸ τέκνων αὐξομένη. Paſſive. Nec nobis obſtare debet unius Ariſtidis exemplum à Thoma adductum. *Græv.*

1 Μὴ τοίνυν ἔτι λέγειν] Pro μὴ λέγε. Lucianus in amoribus: Σὺ δ' ἡμῖν τὰ πάλαι κλέα τ' ἐρωτικῆς παραίνεσιν. pro παραίνεσις. Poëtis hoc & legum latoribus familiare, haud ſcio an barbarum in proſa. *Idem.*

1 Πα-

λέγειν, ὡς ἱκανὸς εἶ κωλῦσαι τὸν σολοικίζοντα, καὶ αὐτὸς μὴ σολοικίζειν, κἀγὼ μὲν ἔστω. Σωκράτης δ' ὁ ἀπὸ Μόψου, ὦ σωσιγχρώμωμον σὺ Αἰγύπτῳ, τὰ τοιαῦτα ἔλεγεν ἀνεπιχθῶς, καὶ ὃν ἤλεγχε τὰ ἁμαρτάνοντα. ὡς μήτοι γε τὸν ἐρωτήσαντα [1] πηνίκα ἔξεισι, τίς γὰρ ἂν, ἔφη, ἀπκελθὴ σοι πρὸ τῆ τὴμερον, ὡς ἐξιών; ἕτερος δ' φήσαν[τ]ος [2] ἱκανὰ

dixeris amplius te posse deprehendere solœcissantem, & ipsum solœcismum non committere. Atque ego quidem hoc pacto. Socrates autem qui à Mopso genus ducebat, cum quo in Ægypto versatus sum, hujusmodi dicere solebat citra invidiam, neque aperte coarguebat eum qui sic peccasset: verum ad eum qui interrogabat, πηνίκα ἔξεισι? Quis enim, inquit, respondebit tibi de hodierna die tanquam exiens? Alio autē dicente, *ἱκανὰ ἔχω τὰ πατρῶα.* Quo-

1 Πηνίκα ἔξεισι] Hic solœcismus in hoc vertitur, quod πηνίκα posuerit, pro *quando* vel *quo tempore*, cum Atticis significet tantum *qua hora?* Docet Suidas: Πηνίκα· ἐξὸν ὥρα τ ἡμέρας, ἀντὶ τῆ ὁποία ὥρα ἐστὶ τ ἡμέρας. ὥρας γὰρ ἐξήταζον ἐ κλεψύς. Πηνίκα ἢ ἐξώρμησε τ νυκτός. Τὸ δὲ ἀνταποδιδὸν, ὁπηνίκα; μικρόν τι μὴ μεσημβρίαν. Τὸ δὲ· Πηνίκα ἄπ' ἀπόλετο, ὡς ἀττικὸν ἀδὲ ἀρχαῖκὸν, ἀδὲ ἀνεξέλεγκ. ἔστι δὲ ἀντὶ τῆ πότε δῆτα. παράλκ γὰρ τὸ ἄττα. ἐπεὶ ἄτε τὸ τινὰ σημαίνῃ. ἔτι τὸ ἄτινα. ἀδὲν γὰρ τέτων ἁρμόζ τῷ ὁπηνίκα. Sic hic locus legendus. ex scholiaste Aristophanis, cujus hæc sunt verba: ποία ἐστὶν ὥρα τ ἡμέρας. τοῦτο δὲ δῆλ ὥρας ἐξήταζον ἐ κλεψύ. Sic enim legendum ex Suida, non θύκλεψος. Apud Suidam vero male legitur ἐζήτουν pro ἐξήταζον. Sed alia quoque in hoc loco restituta sunt. Interpres vero Suidæ hic nihil vidit, & varie hallucinatur. Sic autem hic locus est vertendus: Πηνίκα ἐστὶν ὥρα τ ἡμέρας, dicitur pro ὁποία ὥρα ἐστὶ τ ἡμέρας; (h. e. *quota est hora diei?*) *Horæ enim sic explorabant non tempora. Quota vero nocte hora egressus est? Quod vero huic respondet est* ὁπηνίκα. (id est, *illa hora.*) *paulo post meridiem. Illud vero:* Πηνίκα ἄττα ἀπόλετο, (*quando periit?*) *neque Atticum est, neque obsoletum, neque rectum. Est vero dictum pro* πότε δῆτα, *quando. Abundat autem illud* ἄττα. *Quia neque* τινὰ *significat, neque* ἄτινα. *Nihil enim horum quadrat ad vocem* ὁπηνίκα. In eadem sententia est Thomas Magister: Πηνίκα, inquit, μὴ εἴπῃς ὅτι χρόνε. Ἐ'ςὶ γὰρ ὥρας δηλωτικόν. Εἰπόν[τ]ός δέ τινος, πηνίκα κοσμημάσεις; ἐὰν εἴπῃς μὴ δύο ἢ τρεῖς ἡμέρας ἐκ ὀρθῶς ἐρεῖς. Οὕτω γὰρ ὡς ἐρωτᾷν εὔχρηςα παρὰ πᾶσι τοῖς δοκίμοις. ἀσαύτως δὲ τὸ τίνι κρῖνε τὰ δίκ τίνι κλέβ, καὶ πνίκα λέγε. Πλάτων δὲ Κρίτωνι· Τί τίνι κλέβ ἀρίζας ὦ Κρίτων; ἢ ἀ'φρωῖ τί τι ἐςί; Κριτ. πάνυ μὲν ἔν. Σακρ. πηνίκα μάλιςα; Κριτ. Ὄ'ρθρ[ο]ς βαθύς. Καὶ αὖθις ἐν Φαίδωνι. Μὰ αὔριον τίνι κλέβ ἐκέτι ἢ ἀνθρώπων ἀδέις. Hunc Platonis locum imitatus est Aristides in legatione ad Achillem: Τί κωλύ[ε]ς ἡμᾶς αὔριον καὶδεῦ τίνι κλέβ; Id est, *Cras hac hora.* Phrynichus fere eadem omnia: Πνίκα, inquit, μὴ εἴπῃς ἀντὶ τῆ πότε. ἔστι γὰρ ὥρας δηλωτικὸν· οἷον εἰπόν[τ]ός τινος· πνίκα κοσμήσεις; ἐὰν εἴπῃς ἴωθεν ἢ δεῖ μεσημβρίαν ὀρθῶς ἐρεῖς. Male vir doctissimus Ioannes Nunnesius ὥρας exponit hic *horas anni*, & per eas quatuor anni tempora intelligit. cum de partibus diei, ut & ex Suida, & ex subjecta responsione apud Phrynichum apparet, sint capienda. Recte igitur Philostratus Atticorum canon in vita Polemonis: Ἤ'ρετο ὁ πανυκερώτατ τ ὑπκριτῶν πνίκα εἴη ὅτε τ σκιῶν ἀλλᾶν, τῶ δὲ εἰπόντος, ὡς μεσημβρία τυγχάνοι ὖσα. Attice etiam dixit Lucianus in Gallo: Καὶ πνίκα ἤδη λελεξθ δῆλοι. Et Aristophanes in Avibus: Πνίκα ἐστὶν ὥρα τ ἡμέρας; ὁπνίκα. μικρόν τι μὴ μεσημβρίαν. *Quota est hora diei? Ea, paulo post meridiem.* Pro πότε dixit Lucianus in Electro πνίκα· Ἀ'λλ' οἶγε κύκνοι πνίκα ὑμῖν τὸ λιγυρὸν ἐκεῖνο ᾄδεσιν. Et in Timone, ac Aristophanes ibidem in loco supra allato. *Grav.*

2 Ἱκανὰ ἔχω τὰ πατρῶα] Hoc est, *Acquiesco patriis legibus & consuetudinibus.* Cum

πῶς ἔχω τὰ πατρῷα, πῶς φῂς, εἶπε; τέθνηκε γάρ σου ὁ πατήρ; ἄλλως δ' οὖν λέγουσιν, [1] συμπατρεώτης ἐσί μοι, ἐλάνθανες ἄρα ἡμᾶς, ἔφη, βάρβαρος ὤν. ἄλλος δ' εἰπόντος

Quomodo ais? inquit, an tibi pater mortuus est? Alio autem rursus dicente, συμπατρεώτης ἐσί μοι: Neſciebamus ſane, inquit, te barbarum eſſe. Alio autem quodam

Cum proprie & Attice hæc verba ſignificent, *habeo ſatis amplum patrimonium.* Πατρῷα, inquit Thomas, τὰ ἐκ πατέρων εἰς ὑμᾶς χωρῆντα, καὶ πατρῷοι φίλοι. Πάτρια δὲ τὰ τῆ πόλεως ἴδια. Divus Baſilius contra fœneratores: Τί σεσηρὸν ἐπὶ πατρώων ἐκτήσῃ, poſtmodum etiam cedes & everteris patrimonio. Laërtius in Solone: Οὐ τὰ πατρῷα κατεδηδοκώς. Idem in Anaxagora: Οὐς γὰ τὰ πατρῷα παρεχώρησε τοῖς οἰκείοις. Lucianus in Dialogis meretricum. Εἰ κύριόν γ' ἦν μαι τῶν πατρώων. Ammonius eadem omnia niſi quod πάλαι καὶ φίλοι & ξένοι cenſet dicendum, non πάλαι ut Thomas. Pro Ammonio facit illud Ariſtophanis in Avibus; Οὐ γὰ μοὶ πατρικὸς φίλος. Pro Thoma facit Lucianus in Timone: πατρῷον, inquit, φίλον ὄντα. Et Herodianus in primo: Τιμῶ πᾶσαν ἀπόνοιαν τοῖς πατρῴοις φίλοις. Et non longe poſt τοὺς τε πατρῴους φίλους φρόνιμος διαλέγειν ἠξίωσε. Et Baſilius contra fœneratores: Καὶ σὺ δὲ πατρῴας ἀπομνήσθη φιλίας. Moſchopulus: πάτρια ἴδια τῆ πόλεως, πατρικὸς φίλος δὲ πάλαι ὁμιλῶν. Operæ pretium eſt & Pollucem, qui inter hæc nullum facit diſcrimen, audire lib. II, cap. 11: Ἡ διὰ πατέρων κτῆσις πατρῴα, παλαιὰ, πάλαι, ἀρχαιονικὰ. καὶ ἱερὰ πατρῷα, καὶ πάτρια, καὶ πατρικὰ, καὶ ἀρχαιονικά. Suidas vero Thomæ & Moſchopulo conſentit. vide verba pag. 465. Quia autem πάτρια ἴδια ſcribendum eſſe dicunt, notandum eſt τὰ πάτρια, vel χ' τὰ πάτρια frequentia eſſe eo ſenſu apud auctores idoneos, præſertim apud Heliodorum Epiſcopum. Si quis igitur ἱκανὰ ἔχω τὰ πατρῷα dixerit, pro ἱκανὰ ἔχω τὰ πάτρια, ut dixit Ioſephus, ἐξίσασιν ἢ πατρώων ἐῶν pro παλαίων ut alibi dixit, vel ſi quis vivo adhuc patre dixerit, ſe ſatis amplum habere patrimonium non effugiet ſolœciſmum. Si apud Lucianum in Dialogo Alexandri & Annibalis recte legitur ὅπως ἂς πατρώων ἀφοσιωσεῖσθαι ἐξίει δ' ἂν ἢ Μιθριδάτην μετενήνεγκεν ἑαυτὸν, abuſus eſt pro παλαίων. Sicut & Dion in XXIV libro de C. Cæſare: Ἀλλὰ ζῶν τὰ πάνυ παλαίας δὲ μὴ ἀναληφθέντα, μήτε ἐκ παλαιῶν, μήτε ἐξ ἐπιγρείας τινὸς, ἐκτήνατο. Ac ipſe vivus & neque legibus patriæ, neque ob aliquam culpam eo ſc. conſulatu ſe abdicavit. Vbi male παλαιῶν pro παλαίων dixit. Recte Suidas in vita Chriſtodori Copritæ: ἔγραψεν, inquit, πάτρια Κωνσταντίνου πόλεως ἑπικῶς βιβλία ιϛ'. πάτρια Θεσσαλονίκης βίβλια κα' &c. *De moribus urbis Conſtantinopoleos, Theſſalonicæ &c. Eumolpidarum* πάλαια. Cic. ad Atticum. *Grav.*

1 Συμπατρεώτης ἐσί μοι] Pro civis meus eſt, cum dicendum ſit πολίτης ἐσί μοι vel μοι. Vt hic locus intelligatur adſcripſimus Pollucis, Heſychii, Moſchopuli, & Ammonii verba. Pollux: οἱ βάρβαροι ἀλλήλοις πολίτας ἀλλὰ πατριώτας λέγουσιν. Ἄγχιστα δὲ συμπατριώτας ἴσως. Πλάτων μήν τοι ἐν τοῖς νόμοις ἐπὶ τῆ Ἑλλάδος τὸ πατριώτας εἴρηκε. Locus Platonis eſt in ſexto de legibus: δύο δὲ λείποιτον μόνα μαχαιρᾶ, μήτε παλαιώτας ἀλλήλων εἶναι ξὺν μέλλοντας ῥᾴον δηλώσειν ἀσυμφώνους εἰς δύναμιν ὅτι μάλιστα. Heſychius: παλαιώτης παρ' Ἀθηναίοις ὁ βάρβαρος ὁ πολίτης. Moſchopulus: Παλαιώτης, inquit, παλαιώτα Ἀττικόν ἐστιν. ὡς γάρ φαμὲν πολίτην ἢ συμπολίτην, δὲ ἠλικιώτην ἢ συνηλικιώτην, ὥτως δὲ παλαιώτην ἢ συμπαλαιώτην. Καὶ ἐπὶ δηλυκῆ ἡ παλαιώτης σολὴ ἡ χ' τὰ πάλαια μνομόνη. Sic Lucianus in Scytha: Ἡ σολὴ αὐτὸν ἐπεκάσατο παλαιώτης ἔσα. Xenophon etiam παλαιώτιλλο ἵππον dixit. Ammonius: Πολίτης, inquit: ὁ ἐκ τῆ αὐτῆς χώρας ὄντος δήλου. Thomas: Πολίτης, inquit, δημότης, φυλέτης, ἄνθρ τῆ σωλέγων Ἀττικῶς ἐρεῖς. Nimirum antiqui magiſtri docent ita inter ſe differre πολίτης & πατριώτης, ut πολίται inter ſe dicantur Græci, eique ingenui, πατριῶται barbari & ſervi. neque

ὁ δεινά ἐστι μεθύσης, μητρὸς εἶπεν, ἢ πῶς λέγεις; ἑτέρᾳ ἢ λέοντος, διωλασκάζεις, ἔφη, τοὺς λέοντας; Duodicente, ὁ δεινά ἐστι μεθύσης: Matrisne, inquit, aut quomodo dicis? Alio autem, λέοντος; Du-

dicendum esse συμπολίτης, συμπατριώτης, συνηλικιώτης, συνδημότης, συμφυλέτης, sed πολίτης, πατριώτης, ἡλικιώτης, δημότης, φυλέτης. Sane nec apud Latinos recte dicitur, *concivis*, *coaequalis*, *contribulis*. Hæc barbara sunt, pro quibus melioris ætatis scriptores dicunt *civis*, *aequalis*, *tribulis*. Insignis igitur error est L. Vallæ, qui existimavit *concivis* esse vocabulum Latinum. Notavit tamen Pollux Archippum Comicum συμπολιώτας dixisse. Scribit idem Euripidem dixisse συμπολίτην in Theseo & Heraclidis. quod & Aristophanis Scholiastes annotavit, ad hæc verba in Pace: Η' χρησὸς ἀνὴρ πολίτης ἐστὶν ἅπασιν. In quem locum scribens interpres: Οὔτε συμπολίτην, ἔτι συνδημότην λέγουσιν. Ὁ μὴν τοι Εὐριπίδης καὶ λέγει ὦ ξυμπολίτα τῇδε βοσκήσῃ χθονὶ ἐν τῇ τιθέσῃ γῆ τὴν ἀρκάσιν χρεών. Hic est locus ex Heraclidis. Theseus intercidit. Legitur & hæc vox apud Iosephum lib. XIX Ἀρχαιολογίας: Οὐ μόνον εἰς δὲν συμπολίτας ἀλλὰ καὶ εἰς συγγενεῖς καὶ φίλους. Et Elianum III, 24: Ναυσίκοος τρεῖς εἰς διαφυὰς ἀφικόμενος Θουρσὸ συμπολίτας καιρίως συμπεριτυχάνουσι. Apud eundem legitur etiam συνήλικες. Ἀπεστὶς ἄξιπποδν μὴ τῶν συνηλίκων βοῦς γλυκέμβρε ἰδὲ ὁ δράκων καὶ δὲν μὴν διασπάσσειν, ἐς δὲ ἀπάντων. Quæ vox & apud Eupolin legitur teste Polluce. Sicut apud Isocratem in Panethenaico συμφυλέτας. Τὲς δὲ φερομιδέντας ὑπὸ τῶν συμφυλετῶν καὶ τῶν δημοτῶν. Quare minus mirandum de Apostolo qui ad Ephesios capite secundo dicit συμπολίτας τῶν ἁγίων. Idem in primo capite epistolæ ad Galatas: Καὶ προέκοπτον ἐν τῷ Ἰουδαϊσμῷ ὑπὲρ πολλοὺς συνηλικιώτας ἐν τῷ γένει μου. & epistolæ ad Thessalonicenses: Τῶν ἰδίων συμφυλετῶν. Sophocles in Oedipo Tyranno montem Cytharonem vocat πολιήτην Oedipi: Ἀνείρεσθ' ὦ Κιθαιρὼν ὡς ἴσμεν τὸν αὐτὸν παγέλωτα μὲν ἐσγὰ καὶ πατριώτην Οἰδίπου καὶ τροφὸν, καὶ μητέρ' αὐξεσθ' ἐχορεύσατε. *Dies castrinus haut abibit, quin te ut civem Oedipi & nutricem & matrem augeamus & celebremus, in teque choreas ducamus.* Athenæus Nicostrati Comici fabulam adducit nomine πολιήτης. Apud Latinos *conterraneus*, qua voce in hoc Luciani loco utitur Micyllus, æque vitiosa est ac Græca συμπατριώτης. quamvis non ignorem à Plinio eam usurpatam. Pro hac elegantiores dicunt *popularis*, *civis*, *municeps*. Sed de his nimis fortasse multa. *Grav.*

1 Ὁ δεινά ἐστι μεθύσης] Solœcismus in eo versatur quod dicat ὁ μεθύσης. Attici enim dicunt ἡ μέθυσος vel ἡ μεθύση τ' μεθύσης. Barbari vero de viro etiam utuntur μεθύσης. Thomas Magister: Μεθύση γυνὴ, ὡς Ἀριστοφάνης ἐν Νεφέλαις· Γρεῦν με θύσην, τ' κρόδακος ἕνεκα. Θεόπομπος ὁ Κωμικός. Περσεύσῃς φίλοις μεθύση. Μέθυσος ἢ ὅτι τ' ἐρεσήναν ἐδίεις τ' δυκίμων εἶπεν. ἐπὶ ἢ Θηλυκῆ Λιβάνιος ἐν τῷ ἀβελ τ' λάλα μελίτη. Οὐκ ἔστιν ἡ γυνή μοι μέθυσος. Σὺ τοίνυν Ἀπελλῆς ὑπόμεθος ὅπ μὴν ἀρσενικῶς μεθύων λέγε καὶ μεθυσικός. Ὡς φιλόσοφος ἐν τῷ Ηγεμόνι βίῳ. Ἐάσας δὲ αὐτὸν καὶ μεθυσικὸν καὶ ἀνοήτως ἐρῶντα. Ἐπὶ ἢ Θηλυκῆ, μεθύσσει καὶ μεθύσθη. Illud legitur apud Ecclesiasten cap. XXVI: ὀργὴ μεγάλη γυνὴ μέθυσος. Idem tamen XIX: πᾶς γὰρ μέθυσος καὶ πορνοκόπος πολυβόσ. Pollux Menandrum etiam de viro μέθυσος dixisse auctor est. Non caret igitur exemplo quod Apostolus dixit in prioris ad Corinthios cap. V: Η' λοίδορος ἢ μέθυσος ἢ ἅρπαξ. Et VI: Οὔτε μέθυσοι ἔτε λοίδοροι. Nam Lucianus etiam in Timone de viro μέθυσος καὶ πάροινος dixit, quanquam & Phrynichus scribat: Μέθυσος ἀνὴρ ἐν ἱερεῖς, ἀλλὰ μεθυστικὸς· γυναῖκα ἢ ἱερεῖς μέθυσον ἢ μεθύσιμον. Barbari igitur, ut supra dixi, etiam de viro μεθύσης dicunt. quare μεθύσης per solœcismum est nominativus, & per Atticismum genitivus. Alexis tamen in fragmento apud Athenæum lib. XV: Ἐξ οἴνε σῆ εἴρηκεν τ' μεθύσην Ἄλεξις. Vbi recte Casaubonus notavit male non neminem emendare μέθυσον. Et apud Arrianum lib. IV, cap. 2. ubi tamen pro

πως? εἰπόντ@ δέ τιν@, [1] λῆμμα πάρεστιν αὐτῷ δηλ. τὼ δύο μμ, ἐρωτᾷς, ἔφη, λήψεται, εἰ λῆμμα αὐτῷ πάρεστιν. ἑτέρᾳ δ' εἰπόντ@,

Duplicas, inquit, leones. Cum autem quidam dixiſſet, λῆμμα πάρεστιν αὐτῷ, duplici videlicet μμ: Proinde, inquit, capiet, ſi quæſtus ipſi ineſt. Alio autem dicente,

pro ἑτέρου μαθύσης ſi) θέλεις, legendum μαθύσης. In his quæ ſtatim apud Lucianum ſequuntur, ἑτέρᾳ δ' λέοντας, διπλασιάζεις, ἔφη δῶ λέοντας, nemo unquam deprehendet Soloeciſmum. Locum eſſe corruptum dudum vidi. ſed quomodo emendandus eſſet nec ego, nec facile quivis alius me longe doctior potuiſſet ſubodorari. Abſque excerptis illis vetuſti codicis, quæ modo laudavi, adhuc in mendo cubaret. Illa ſcribunt: ἑτέρᾳ δὲ ἐκπελοχότας, διπλασιάζεις, ἔφη δῶ ἐξελαχότας. Attici enim reſpuunt ἐκπλοχός. vide quæ notavi de λέλογχα p. 105. *Grav.*

1 Λῆμμα πάρεστιν αὐτῷ] *Lucrum adeſt illi*, cum λῆμα πάρεστιν αὐτῷ, id eſt, fiducia animique præſentia vel obſtinatio adeſt illi, dicere debuerit. Λῆμα & λῆμμα auctore Ammonio διαφέρ. Λῆμα μὲν γὰρ δ' ἐνὸς μ τὸ παράσημα τ ψυχῆς (ſic enim legendum eſt non τύχης ut habent edita exemplaria) λῆμμα δ διὰ δύο μμ. hoc eſt, λῆμα *animi præſentiam ſignificat*, λῆμμα *quicquid accipitur*. Si Heliodori Epiſcopi codex emendatus eſt λῆμμα ab illo dictum eſt pro λῆμα. Λῆμμα, inquit, ἀδιώτερ@ in ſecundo libro. Idem in decimo: ἀνδρεῖα δὲ λήμματα. Ioſephus VII ἀλώσεως. Καὶ πολλῶ λήμματ@ πλήρης γλυκάφυος. pro quo Lucianus in Demoſthenis encomio. Ὡς ἀνδρεῖον μὲν αὐτὸ τὸ λῆμα. In Neophrone quoque λῆμμα legitur pro λῆμα in quibuſdam libris. Κάπαγε, inquit, λῆμμα καὶ θέτος θεοσυγές. *compeſce ferocitatem & vim*. Ipſum carmen legitur in Stobæo. Quin & in Philoſtrati Heroicis λῆμμα impreſſum eſt pro κῆμα. Τὸ δὲ λῆμμα, inquit, τῷ Ἀχίλλεος διαθεῖναι φησι. In Dionyſii Halicarnaſſenſis libro VI eadem menda eſt. Τ' πὸ λήμματος καὶ ἀφοβοσύνης ὠσάμενοι. Apud Plutarchum in Cæſare quoque male legitur τοιαῦτα λήμματα τὸ Καῖσαρ ἀνέθρυψε. pro λήματα. Heliodorus tamen in ſexto recte dicit: χλωραία μὲν τὸ λῆμα, σωστικὸ τὸ φρόνημα. Euripides in Oreſte: Μενέλαε παῦσαι λημ' ἔχων τοδηγκύρου. Idem in Iphigenia: Ὦ λῆμ' ἄριστον ὡς ἅπ' ἀνθρώπους ῥίζης πτόρμης. Et in Heraclidis: Ἀλλ' οὐδ' ἐγὼ τὸ τῶνδε λῆμα καὶ φύσιν. Id eſt, τὸ φρόνημα, ἢ θεμιτὸν, ἢ ἀνδρεῖον, τ ψυχῆς παράσημα, ἢ προθυμίαν. Ioſeph. III Ἀλλὰ· Δεῖ δὲ πόνῳ σοῦς τῷ τύχῃ καὶ λήματος. Παράσημα ψυχῆς autem, ut emendandum cenſuimus apud Ammonium, ſæpiſſime pro φρόνημα accipitur. Diodorus de rebus Alexandri: Οἱ δὲ Θηβαῖοι τῷ παραστήματι τ ψυχῆς ἐνεκαρτέρουν τοῖς δεινοῖς. Ioſephus in VI Ἀλλὰ· Κακῶς ὑπάνω τῷ παραστήματι τ ψυχῆς Ἰουδαίους. Polybius: Ῥωμαῖοι δ' ἀλλιλων σώματος καὶ παραστήματι ψυχῆς ὀλίγου δεῖν τ' οἰκουμένης ἐκράτησαν. Sed ut revertamur ad λῆμα. Ariſtophanes in Nebulis: Λῆμα μὲν πάρεστιν τοῖ δ' ἐκ δέους. Idem in Ranis: Καθ' Ἡρακλέα τὸ χῆμα καὶ τὸ λῆμ' ἔχων. Simonides: ἐν τόλμα ψυχῆς λήματι πεσόμεθα. *Spiritibus freti*, id eſt, intrepidi pectoris. Ponitur autem hæc vox fere cum adjectivo laudis vel vituperationis. Euripides in Iphigenia: Ὦ λῆμα δεινόν. Idem in Alceſtide: Κακὸν τὸ λῆμα κἀν ἀνδράσι τὸ σόν. Idem in Medea: Ἦ κιστα τἀμὸν λῆμ' ἔφυ τυραννικόν. Ariſtophanes in Equitibus: Νεῦ δεῖ σε πάντα δὴ κρίναν ἐξιέναι καὶ λῆμα θέλειον φορεῖν. Vbi perperam Eraſmus legit λῆμμα & interpretatur *& lemma ferre velimans*, quod dudum H. Stephanus notavit. Sophocles in Oedipo Coloneo: Ὦ ἀναιδὲς λῆμα. Herodotus tamen ſine laudatione λῆμα poſuit pro præſentia & præſtantia in Polymnia: Ἀπὸ λήμαθ@, inquit, ἐ ἀνδρείης ἐρρύσθησαν ἑβδομήκοντα νέσις ἀναγκης. Et in Calliope: Λήματα μὲν γὰρ καὶ βώμην ἐκ ἴσον@ ἔσαν οἱ Πέρσαι. quo utroque in loco perperam μμ impreſſum eſt. Nam λῆμμα duplici μμ lucrum, capturam, quæſtumque ſignificat, & ſyllogiſmi partem, quam Ariſtoteles

πρόσεισιν ὁ μείραξ, ὦμὸς φίλ☞, ἔπειτα, ἔφη, λοιδορεῖς φίλον ὄντα; | cente, προσεισιν ὁ μείραξ ὠμὸς φίλ☞: Et conviciaris illi, inquit, cum

ſtoteles προσταξιν Cicero ſumtionem vocat. Hinc componitur dilemma & monolemma. Lemma etiam Plinio & Martiali argumentum ſignificat. Catanæus male λῆμμα unico μ dici vult pro lucro, contra omnium exemplarium auctorumque fidem. Lucianus encomio Demoſthenis: Λημμάτων πολλῶν καὶ μεγάλων ὑπερορῶσα, id eſt, *contemtus magnorum & multorum emolumentorum.* Ioſephus in I Ἀ'λώσ. Ὡ'ς μὴ κατάφορον τὸ λῆμμα ποιήσειε: Idem in XIV ἀρχαιολογίας: Ἵ'να ☧ μὴ κατίφορον γένηται τὸ λῆμμα. Ne tamen quantum pecuniæ extorſerit cognoſceretur. Vbi exemplaria πλημμ/ματα habent. & male Gelenius vertit: *Ne tamen fraus deprehenderetur.* Demoſthenes: Τὰ σφῶν αὐτῶν μικρᾶ λήμμα/☞ πωλοῦντες. Sophocles in Antigone:

Οὐκ ἔ☧ ἅπαν/☞ δεῖ τὸ κερδαίνειν φιλεῖν.
Ἐ'κ τ' ὀ☧ αἰσχρῶν λημμάτων ☧ὸν πλείονας
Ἀ'πωλύσε ἴδιοις ἐν' ἢ σεσωμένους. Græv.

1 Πρόσεισιν ὁ μείραξ ὠμὸς φίλ☞] Hunc convitiari amico ſuo ideo dicit Socrates quod viro muliebrem dederit appellationem. Nam qui Attice ſant locuti ἡ μείραξ dixerunt non ὁ μείραξ vel μειρακίσκ☞, niſi cum mollem & pathicum vellent intelligi. Ita illud intelligendum in vita Demonactis: Ἤ'κουσ ἔν τισ μειρακίσκ☞ ἀφαιῶ, αὐτὸς ὀπωλωλεκέναι λέγων. *Venit igitur quiſpiam effeminatus adoleſcentulus egregia forma.* Ibidem in votis: Καὶ μὴν ὁ πάνυ καλὸς ὁ μειρακίσκ☞ ἤδη μοι. Sed præſtat hæc ita ſeſe habere ut teſtimoniis evincamus. Primus itaque & maxime idoneus teſtis eſt Thomas Magiſter: Μείραξ, inquit, ☪ μειρακίσκ☞ ὅτι ἀρσενικῶ ἀδοκίμα. μειράκιον ☧ ἑβδομήκοντα πάντως οἱ ῥήτορες λέγουσιν. Μεῖραξ μήν τοί ἐπὶ ☧ηλυκῆ, ☪ μειρακίσκη μόν☞ Ἀ'ριστοφάνης ἐν Πλούτ☞. Σὺ σ/' ἅπαν χαίρων συλλαβὼν ἡ μείρακα. Καὶ πάλιν. Ὦ μειρακίσκη πωδάγρα γὰ ἀφικῶς. Σὺ δὲ μειράκιον καὶ ἐπὶ ☧ηλυ☞ λέγε. Lucianus in Gallo de Danae agens: Ὅ'τε ποτὲ ἠράσθη τ' ἀρχαϊκῆς ἐκείνης μείρακ☞. Idem in Νεκρικοῖς· Δύο ἤδη ὁ μειρακίσκ☞ κύλικας ἐτίμησ' ἔχων. Ariſtophanes in ἐκκλησιαζούσαις· Ἄ'γειν σε καὶ ταύτας μετὰ σοῦ τὰς μείρακας. Idem in Pluto: Ἀ'λλ' ἢ νεανίσκε ἐκ τῶν ἡ μείρακα μισεῖν σε ταυτί φησι. Et in Ranis: Καὶ γὰρ παρακλέψας τι μειρακίσκης. Lucianus in mercede conductis: Τιμώμ☞ μειρακίσκ☞, id eſt, maſculum ſcortum. Parum igitur Attice Parthenius in Eroticis: Μειρακίσκ☞ τισ ἡ πάνυ δοκίμων Ἀ'γάπασε ἠράσθη. Ammonius quoque hanc notavit differentiam: Μείραξ καὶ μειράκιον καὶ μειρακίσκ☞ διαφέρ. Μειράκιον γὰρ καὶ μειρακίσκος ὁ ἄρσην. Μείραξ δὲ ἢ ☧ήλεια. Hæc Ammonii ſententia de μειρακίσκος intelligenda non de omnibus maſculis, ſed impudicis, pathicis. Poſtremo Phrynichus id confirmat: Μείρακες ☪ μείραξ. ἡ μὲν κωμῳδία παίζ/ τὰ τοιαῦτα. Τὸ γὰρ μεῖραξ καὶ μείρακες ἐπὶ ☧ηλειῶν τάττουσιν. Τὸ δὲ μειρακίσκος καὶ μειράκιον καὶ μειρακύλλιον ἐπὶ ἀνδρῶν. Vbi perperam Nunneſius vertit: Μείρακες καὶ μεῖραξ *adoleſcentuli & adoleſcentulus.* cum ſit *puella & puella*, ut ex ſequentibus verbis apparet & exemplis, quæ attulit. Sic & Etymologici magni auctor. quem vide. Et Ælius Dionyſius apud Euſtath. Atticos hoc ſemper obſervaſſe ait. Attice igitur dixit Lucianus in Aſino: Τῇ μείρακι συνδυαζόμενον. Et Heliodorus in primo: Τ'ποδέχεται αὐτὸν ἡ μείραξ. Idem tamen male in quarto ait: Θεαγένης ἐσ/ καὶ οἱ σὺν αὐτῷ μείρακες. Et in X: Τὸν μείρακα παραλλάττων, excedens ex ephebis, vel ἄρτι μὲν τ' ἔφηβον παραλλάξας, quemadmodum in ſecundo eleganter dixit. Ariſtophanes etiam in Ἐ'κκλησιαζούσαις de maſculo dixit μείραξ, ſed impudico: Ἤ'ν μείρακ' ἰδὼν ὅτι θυμοῦται καὶ βάλλεται πύπτον σκαλαθύρᾳ. Id eſt, σωκισάσῃ, ut Scholiaſtes inquit. *Si adoleſcentulum videns cupiet & volet hunc ſubagitare.* Vbi Scholiaſtes: Μείρακα δ/' ἐνταῦθα δοκεῖ ἀρσενικῶς εἰρηκέναι. Deinde productis Ammonii verbis, quæ ſuperius retulimus, ſub-

πρὸς ἢ τὸ εἰπόντα, [1] δεδίπομαι τὸν ἄνδρα, καὶ φεύγω, σὺ, ἔφη, καὶ ὅταν τινα σύλαβῇς, διώξῃ. ἄλλως ἢ εἰπόντος, τὸν [2] φίλων ὁ κορυφαιότατος, χαρίεν γε, ἔφη, τὸ τὸν κορυφῆς ποιεῖν τι ἑπόμενον. [1] καὶ ἐξορμῶ δέ τινα εἰπόντα, καὶ τίς ἐστι, εἶπεν, ὃν ἐξορμᾷς; ἐξεπιπολῆς δὲ

cum ſit amicus? Ad eum autem qui dixerat, δεδίπομαι τὸν ἄνδρα, καὶ φεύγω: Tu, inquit, etiam quando timebis aliquem, perſequeris? Alio autem dicente, τὸν φίλων κορυφαιότατον: Feſtivum ſane, inquit, quod ſupra verticem aliquid ultra etiam ponis. Et ἐξορμῶ quopiam dicente: Et quiſnam eſt, inquit, quem ἐξορμᾷς. Ἐξεπιπολῆς autem quodam di-

ſubjicit: ἀποβλέπων τὸ γυμναικῶδες τῆς κιναίδου ſcilicet reſpexit. quod verum eſt. Non enim alio ſenſu μείραξ Atticis de maſculis dicitur quam Latinum *nubere*. Micyllus ingenue fatetur ſe ſolœciſmum hic deprehendere non poſſe. *Grav.*

1 Δεδίπομαι τὸν ἄνδρα καὶ φεύγω] Solœciſmus hic in eo eſt quod δεδίπομαι poſuit pro metuo, cum ſit terreo. Thomas Magiſter: Δεδίπομαι τὸν δεῖνα ἤγουν ἐμφοβῶ, ἢ παρὰ ποιηταῖς καὶ λογογράφοις. Ἀντὶ τοῦ ἐμφοβοῦμαι παρὰ ποιηταῖς μόνοις. Ὅμηρος ἐν β Ἰλιαδ. Δαιμόνι᾽ ἦ σε ἔοικε κακὸν ὡς δεδίσεσθαι. Ariſtophanis Scholiaſtes ad Plutum notat δέδοικα poni pro metuo δεδίπω autem eſſe terreo. Δέδοικα μᾶλλον ἐγὼ ἀμεταβάτως, δεδίπω ἢ ἕτερον φοβοῦ ἀλλαπαλῶ σωταζόμενον. Attice igitur dixit Lucianus de luctu: Κύων τῷ χάσματι δεδιπόμενον. *canis rictum ſive oris hiatu terrens.* Idem in Philopſeude: Καὶ δεδίπεσθε κἀμὲ ἐλπίζων. Et in his accuſato: Καὶ μὲν δὴ τοί με Διὸς δεδίποντας. terrent. Ariſtophanes pro metuo videtur uſurpaſſe in pace: Εὐλαβεῖσθ᾽ ἐκεῖνον τὸν Κίρκεργον καὶ δεδίπεσθε. Iuſtinus Martyr in epiſtola ad Zenam & Serenum: Μηδὲ δεδιπόμενον τὸν χειμῶνας, ubi aliter δεδιότα *metuentem* legitur. *Idem.*

2 Φίλων ὁ κορυφαιότατος] *Amicorum ſummiſſimus*, ut Græcum ſolœciſmum Latino exprimam. De hac voce Thomas: Τελευταῖον μᾶλλον λέγει. Τελευταιότατον ἢ ἐσχάτως, ὡς καὶ κορυφαιότατον. Idem alibi: Οὐ κορυφαιότατον δεῖ λέγειν, ἐπεὶ πρὸς τῇ ὑστερεῖσθαι καὶ ὑπέρ ἐστιν ὑστέρησιν δεῖ ὑπάγειν. εἰ καὶ ὁ Λουκιανὸς παίζων λέγει. Locus Luciani, quem innuit, eſt in libello quomodo hiſtoria ſit ſcribenda: Δύο μοὶ ταῦτα κορυφαιότατα οἴκοθεν ἔχοντα. Negat hic Thomas ſuperlativo addendum ſuperlativum. D. Ioannes Theologus tamen à comparativo formavit alterum comparativum in tertia Canonica: Μειζοτέραν τούτων οὐκ ἔχω χαράν. Phrynichus ſummopere improbat hanc vocem: Κορυφαιότατον, inquit, ἐνενκλυφάμιλλον δυσχερὲς παρὰ φαλληρεῖσι. λέγε ἓν κορυφαῖον. *Suppudet me cum* κορυφαιότατον reperi *apud Phalereenſem. Tu dic igitur* κορυφαῖον. Simile huic eſt ἐσχατώτατον à Thoma merito improbatum, & κεφαλαιωδέστατον quod in Polemone Sophiſta notat Phrynichus. Parum igitur Attice Plutarchus περὶ κολακείας· Περιπατητικῶν ὁ κορυφαιότατος Σηκέσιος. Idem in Pompeio: Σὺν Περπέννᾳ ὁ κορυφαιότατος. Idem ibidem: Κορυφαιότατοι δ᾽ ἦσαν ἐν πολιτείαις καὶ πίστεσι ἕτοι σύμβουλοι. Nec Dionyſius Halicarnaſſeus lib. VI: Ἀπαίνῳ ἦν γνώμῃ τῶν κορυφαιοτάτων περὶ συμπαρασκευῆς καὶ χρήσεως καὶ αὐδάσης. Nec Iolephus: σωτηρίησιν δὲ οἱ κορυφαιότατοι. Idem in VIII Ἀλωσ. σωτηρίόντων ἐξ τῶν κορυφαιοτάτων. Vtitur & alibi hac voce, ut & Laërtius in Socrate & Ariſtippo, Iuſtinus Martyr in παραινέσει ad gentiles, & Herodianus in fine libri ſecundi: Τὰ κορυφαιότατα τούτων καὶ σωτήρια ἔχοντα τῷ χαμαιπετῶν παραλήψιον Σαβίνῳ ἐν τοῖς ἐρείδει. Et Clemens Alexandrinus Pædagog. lib. I, c. 13: Ναὶ μὴν τὸ κορυφαιότατον. quod eſt ſupremum omnium. *Idem.*

3 Καὶ ἐξορμῶ δέ] Ἐξορμῶ abſolute uſurpatur pro exeo & proficiſcor, ſive eumpro. cum proprie apud Atticos activum ſit ſignificans, incito, urgeo, impello. Moſchopulus: Ὁ ἐρμίνευμα ἐγώ, inquit, τὸ σπουδάζομαι ἐγώ, ἐξορμῶ δὲ ἄλλον.

τινος εἰπόντος, [1] ὡς τῆς ἐπιπολῆς εἶπεν, ὡς ὡς τῆς πιθήκης. λέγοντος δέ τινος, [2] συνεξέλαβέ μοι, ἦν λόγων, ἔφη, Ξενοφῶν συνεξέλαβε.

dicente: subjecit, ὡς τῆς ἐπιπολῆς ὡς ὡς τῆς πιθήκης. Dicente autem quodam, συνεξέλαβέ μοι, & manipulum, inquit, Xenophon συνεξέλαβε.

Philostratus certe Atticos imitatus semper illo active utitur in Heroicis: Ἐξορμᾷ τῶν τὰ νῦν κείμενα χρησὸν ὡς ὀρᾶς ὄντα. Et in eodem opere: Τὴν Τελαμῶνος ἐξορμῶντος τὰ Αἴαντα. Euripides in Iphigenia Aulidensi eodem loco utramque significationem conjunxisse videtur, activam & passivam: Κλέψων ἐξόρμα ἂν γὰρ νιν αὖ πομπαῖς ἀντήσαις πάλιν ἐξορμήσεις δόμων χαλινούς. Improprie igitur, si Luciano credimus: Heliodorus in secundo. Καί μοι τις ἀπήγγειλεν ὡς ἐξόρμησεν. Idem in IV: ὁ δὲ τὰς μὴ κόρας ἑφασκεν ἐξορμηκέναι. Et sic sæpius ille scriptor, ut & Dio lib. XLII: Αὐτὸς δὲ παρὼν τοῦ γραπτοῦ ἐξόρμησον, & sic idem frequenter, ut & Iosephus, quin & Xenophon & plures alii, ut egregie ostendit incomparabilis Budæus in Commentariis utriusque linguæ. Sed ipse etiam Lucianus hujus præcepti sui oblitus dicit in Dialogo Diogenis & Antisthenis: Πολὺ τὰ ἄλλων προεξορμῶσας. *ante alios erumpens.* Idem in Dialogo Alexandri & Annibalis: Ἐγὼ γὰρ μετ' ὀλίγων ἐξορμήσας εἰς τὴν Ἰωνίαν. Qui tamen Atticos voluerit imitari cum Thucydide dicat: Παρώξυνέ τε τὸν Λακεδαιμονίους καὶ ἐξόρμησον. Græv.

1 Ἐξ ἐπιπολῆς δέ τινος εἰπόντος] *Cum quidam dixisset* ἐξ ἐπιπολῆς, addita præpositione ἐξ, pro quo doctissimus quisque ἐπιπολῆς omissa præpositione. Pausanias in Corinthiacis: Ἐπὶ θαλάσσης τελματώδει καὶ ἐπιπολῆς μόλις. Aristophanes in Pluto: Τοῖς μὲν ἄλλοις γὰρ χύτραις ἔστι δυσπάτητα χεῖα· ἐπὶ ταύτης δὲ τοῖς χηρωσὶ ἐπιπολῆς ἔνεστιν αἰ χύτραι. Idem in Concionantibus: Ἀνῳδὸν ἐπιπολῆς τὸ σῆμα τοῦ. Herodotus: Ἐπιπολῆς δέ ἐστι αὐτοῦ τὸ ἀλύχνιον. id est, *superne inest ipsum ellychnium.* Valla hic labitur legens ὅλη πολλῷ ἀλυχνία. id est, *cum multo lychno.* Locus extat in Euterpe. Idem in alio loco: Τάφον ἑωυτῷ κατασκάψαντα ἐπιπολῆς τῆς τυλάσεως. Theophrastus in primo de causis: Εἰ καί τινες οἱ βάθος κεκλήκασιν, ἀλλ' ἐνίας καὶ ἐπιπολῆς. Plutarchus in eo libello cui titulus ποτέρα τῶν ζώων φρονιμώτερα· παραπετόμενα φαύσει τοῖς πίλοις ἐπιπολῆς. Et in libello πῶς κρίνειν ἑαυτὸν· ἐν ἐπιπολῆς φαύσας τὴν ὑπερβολὴν ἀλλὰ πάντα διὰ βάθους εἰς πλάτος ὁμῶς. Sic Attice Plutarchus, qui tamen minus Attice dixit in Dione: Εὗρεν ὑπὸ ἐπιπολῆς μᾶλλον ἢ κατωφερῆ: quod etiam apud Dioscoridem cum in capite de papavere tum alibi, uti & passim apud Græcos interpretes occurrit. Phrynichus hæc, quæ diximus, confirmat. Ἐξ ἐπιπολῆς λέγουσί τινες οἰόμενοι ὅμοιον εἶναι τῷ ἐξαίφνης, οἷον ἐξ ἐπιπολῆς ἐξαίφνης, ἀντ' αὐτοῦ. Οἱ γὰρ ἀρχαῖοι ἀντὶ τοῦ ἐν βραχεῖ ἐπιπολῆς ἔλεγον. Thomas est in eadem sententia: Οὐδεὶς τῶν δοκίμων ἐξ ἐπιπολῆς εἶπεν. ἀλλὰ πάντες χωρὶς τοῦ ἐξ παρὰ δόσεως ἐπιπολῆς. Ἀριστείδης δὲ τῷ Αἰσχύλῳ. Ἐστρεβλῶσθαι βραχέως καὶ ἐπιπολῆς ἀπαρεμέλως. Θουκυδίδης ἔγραψε. διὰ τὸ ἐπιπολῆς ἢ ἄλλη ἐστί, de Epipolis agens Syracusanorum loco custodiis frequenti, ut loquitur Livius. Lucianus tamen hic non cavit quod aliis vitio dat. Dicit enim in secundo veram narrationum: ἐκ ἐξ ἐπιπολῆς μόνον ἀλλὰ καὶ ἐκ βάθους. Idem.

2 Συνεξέλαβό μοι] *Iussit mihi.* Sic interpretor, non ut Micyllus, *composuit.* In hoc enim videtur solœcismus esse quod συνέλαβεν dixerit pro συνέλαβον, cum συνλάβειν proprie sit ordines instruere, componere. Pro jubere tamen utitur Heliodorus in secundo: Ἐπὶ τὰ νεῶν τὰ Γωβρύου ἔκαστα συνετάττετό μοι ἐκεῖσε τὰ ξένα ὁρμᾶσθαι. Idem in eodem: Ἐπὶ τὰ χέμμιν τὰ καμήλια τὰ Θεαγένη συνετάττετο ἔκαστα. Diodorus sæpe συνέταξε pro jussit, & συντέτακται pro jussus est, utitur. Qui igitur Atticos imitari volent συνέλαβεν utentur de ordinibus instruendis, ut Xenophon. Apud Iosephum ἐπιζυλὰς τε καὶ λόχους συνέλαβεν dixit, id est, *insidias ponentes.* Lucianus alio sensu in Asino dixit: συνελήφθη ὑπὸ τῶν ἔργων. *Astringebantur operi.* & Plutarchus συνελήφθη ὑπὸ τῆς ῥᾳδίας. *ad negotium compellebatur.*

Eodem

ξαθ. Ἄλλῳ δὲ εἰπόντι, [1] σωφρόνισον αὐτόν, ὡς τι λαθεῖν, θαυμάσον, ἔφη, εἰ εἷς ὢν σωφρόνισης τὸ ἔνα. [2] ἑτέρῳ δ' λέγοντι, σωνεχρήσθη αὐτῷ, καὶ ξυνεχρήσθη πάντως εἶπεν. Εἰώθασι δὲ καὶ οἱ τοὺς σολοικίζοντας Ἀττικῶς παίζειν ἀνεπιχθῶς.

ξαθ. Alio autem dicente: σωφρόνισον αὐτόν, ὡς τι λαθεῖν. Mirum, inquit, si tu eum unus sis, σωφρόνισης. Alio rursum dicente, σωνεχρήσθη αὐτῷ, subjecit, καὶ ξυνεχρήσθη πάντως. Solebat autem & eos qui soloecismum Attice loquendo committebant, eadem festivitate

Eodem pertinet illud Periclis ἀσωμάχητός εἰμι, *imparatus sum.* illudque Plutarchi de Solone: σωματαγμάτιον ὑποβάλλειν τὸν νόμον, *paratum subjicere nomen.* Demosthenes ἀσωμάτιαγμαι *non sum paratus, meditatus, instructus.* Græv.

1 Περιέρχην αὐτόν] *Circumstitisse ipsum.* Manifestus soloecismus, ut docet Thomas: Μὴ εἴπῃς περίσεμαι τὸ δεῖνα. Πῶς γὰρ ὁ εἷς τινα περίσεται; ἀλλὰ περίσεμαι. Αἰζανίδης δὲ ὑπισχνεῖ τὸ περίσεμαι τὰς ὑποσχέσεις. Laërtius in Menedemo parum Attice dixit περιίσεμαι αὐτὸν ποτε Κράτητος. Περίσεμαι etiam fugio, vito significat. Lucianus in fine Hermotimi: Οὕτως ὡς τραπόμενος καὶ περισπόμενος, ὥσπερ τοὺς λυττῶντας τῶν κυνῶν. *Non secus ac rabiosos canes fugiam, & vitabo.* Iosephus Ἀρχαιολογίας libri primi capite secundo: πρότερον ἐδόκουν τῇ πρὸς αὐτὸν ὁμιλίᾳ καὶ φθόνῳ τοῦτον καὶ περίσεσθαι. Idem Ἀρχαιολογίας lib. IV, cap. 6. Περίσετο γὰρ μὴ σφαλεὶς τῶν ἀσελγείας αὐτῷ μεμεταγμένων ψόγος παράσχοι τὸ πλῆθος. id est *vereretur.* Idem locus & à Suida refertur cum eo qui sequitur: Τὸν ὄχλον γὰρ ἐκεῖνος δεῖ καὶ τοὺ Δορύσους περίσετο μάλιστα. Idem, Suidas ἀλυσκάζειν περίσεσθαι, ἐκκλίνειν, φεύγειν, *cavere, declinare.* in qua notione etiam legitur II ad Timoth. II, 16. & ad Tit. III, 9. vide & Casaubonum ad Athen. Animadverſ. lib. XV, 5. & Andream Dunæum ad Iohannis Chryſoſtomi in epiſtolam ad Titum orationem ſextam. *Idem.*

2 Ἐπείρα δὲ λέγοντος συνεχρίνετο αὐτῷ] *Iudicio experiebatur*, vel *contendebat*, aut etiam *cum eo comparabatur.* Sic barbari loquuntur. Attice vero συνεκρίνετο αὐτῷ ſignificat, una oriebatur, naſcebatur, ſive gignebatur, quemadmodum διεκρίνετο αὐτῷ ſignificat, una interibat, atque diſſolvebatur. Διακρίνεσθαι tamen pro *judicio experiri* dixit Demoſthenes: Εἰ μὴν ἔν σοι τῷ Ῥοδίων δικαστηρίῳ διεκρινόμεθα. Sed de συγκρίνειν audiamus Thomam: Ἐπὶ δικαστηρίου συνεδικάζετο χρὴ λέγειν, ἐ συνεκρίνετο. Συνεκρίνετο γὰρ αὐτὸ ἢ ἡτῶντο ὡς ἔχῃ καὶ ἢ παρὰ φιλοσόφοις σύγκρισις, ἧς τὸ ἐναντίον διάλυσις. ὅτε καὶ ὁ φαῦλος ἐν τῇ συμβολαιογραφίᾳ συγκρίνειν αὐτὸ τῷ πρὸς ἃ δεῖται, τοῦθ' παραξιτάζειν ἐλέγετο παρὰ τοῖς δικαιοπαίσταις ἢ παλαιοῖς. Ἀλλὰ αὐτὸ τοῦτο παρακάλλειν, ἐ παρεξετάζειν, ἐ παραπλέκειν. Pro quo & dicunt εἰκάζειν παρὰ Θεωρεῖν. Attice igitur dixit Epicharmus: συνεκρίθη καὶ διεκρίθη, καὶ ἀπῆλθον ὅθεν ἦλθεν, πάλιν γὰ ὠὸν ἐγένη, αντεῦμαι σ' ἐνώ, τί τοῦτο χαλεπόν; Attice etiam Chryſoſtomus in comparatione monachi & Regis: Καὶ παραθεῖναι νῦν ἀλλήλοις τοὺς κατορθώσαντας παρὰ πολλοῖς τοῦτο πολλῆς τυγχάνοντας σπουδῆς. Et Lucianus in imaginibus: Καὶ τοὺς Νυμφῶν ἐκείνη παρεξετάζετο. Ibid. ἐγὼ δ' οὐ μὴ ἐκείνα ἀξίων ἢ Ἡρωϊνῶν παραθεωρεῖν με. Et paulo poſt: Οὐκ ἐν παραζάλλοιμι εἰκόσι θεῶν γένεσθαι φαῦλον. Ibid. Αἰσχύνομαι σ' αὐτῆς εἰκάζειν ἐκεῖνος τὸ θνητὸν καὶ τὸ ἔρθνον. Quare minus Attice dixit Athenæus: Τὸ δὲ Διονυσίου χρηστὸν παντελῶς ἐν δίτλαις τι φαίνειν πρὸς ἐκεῖνο συγκρινόμενον. Confudit etiam hanc differentiam ipſemet Lucianus in Paraſitice: Ἄξιος, inquit, συγκριθῆναι παρασίτῳ σώματι. & Philo: Οὐ ἵνα καὶ δυσχερείας ἐδίνει ἔνεστιν σύγκριτος, *nobilitate cum nemine mortalium comparandus.* Quare minus minus de Apoſtolo, qui II ad Corinth. cap. 10. inquit: Οὐ γὰρ τολμῶμεν ἐγκρῖναι ἢ συγκρῖναι ἑαυτούς τισιν ἢ ἑαυτοὺς συνιστανόντων. In eadem ſententia Phrynichus: Σύγκρισις. Πλάτων ἐπίγραφε συγ-

ωθὸς γῆν τ' εἰπόντα [1] νῶϊ τοῦτο δοκεῖ, [2] σὺ, ἔφη, καὶ νῶϊν ἐρεῖς, ὡς ἁμαρτάνομεν. ἑτέρᾳ δ' ἀπαιτηθῆναι δίκῃ μεμφομένῳ τι τῶν ἐπιχωρίων, καὶ εἰπόντος· [3] Ἡ δὲ τοῦ Ἡρακλεῖ μιχθεῖσα, οὐκ ἄρα, ἔφη, ὁ Ἡρακλῆς ἐμίχθη αὐτῇ. [4] καρῆναι δέ τινος εἰπόντος, ὡς δεινὸν εἴργασται, καὶ ἄξιον ἀπιμίας; καὶ ζυγομαχεῖν δέ τινος λέγοντος, ὡθὸς τὸν ἐχθρὸν εἶπε, στιτivate ludere. Nam ad eum qui dixerat, *νῶϊ τοῦτο δοκεῖ*. Tu, inquit, etiam *νῶϊν* dices, ut peccamus. Alio autem ferio narrante quippiam eorum quæ in patria ſua acciderant, ac dicente, Illa vero Herculi *μιχθεῖσα*: Non igitur, inquit, Hercules *Ἐμίχθη αὐτῇ*. Porro dicenti cuipiam quod haberet opus *καρῆναι*: Quidnam grave adeo, inquit, & quod dignum ignominia iſta ſit, abs te factum eſt? Et *ζυγομαχεῖν*, dicente quopiam: Tunc adverſus hoſtem, inquit, *ζυγο-*

συγχέαμεν τι τῶν αὐτῶν, σύγκρισις Ἀριστοφάνης καὶ Μενάνδρῳ. Καὶ θαυμάζω πῶς φιλοσοφίας ἐπ' ἄκρον ἀφιγμένοι, ἐ σαφῶς εἰδῶς, ὅ, τι ποτὲ ἐστὶν ἡ σύγκρισις, ἐχρήσατο ἀδικήματι φωνῇ. Ὁμοίως δὲ καὶ τὸ συκρίνειν τόνδε τὸν τρόπον καὶ συμπλέκειν ἡμᾶς φασιν. Χρὴ δ' ἐν ἀντιξετάζειν, ἐ παρεκβάλλειν λέγειν. Cicero recte I de Natura Deorum *σύγκρισιν* vertit *concretionem*. Theophanes Cerameus, ſupra ſui ſæculi captum ſcriptor elegans, Hom. LVI in feſto S. Procopii, hoc ſenſu poſuit *σύγκριμα*: Κόσμον λέγεται τὸ ἐξ ἀέρος καὶ γῆς, ἐ τὰ ἐν μέσῳ σύγκριμα καὶ σύγκριμα. Vertit Franciſcus Scorſus: *Mundus dicitur, quod ex cœlo terraque, & his quæ in medio ſunt interjecta, conſtitutum atque compactum eſt*. Male vero Plutarcho *σύγκρισις* ponitur pro comparatione. *Grav.*

1 Νῶϊ τοῦτο δοκεῖ] Vt ſoloeciſmo ſoloeciſmum explicemus: *Nos hoc videtur*. Vbi *νῶϊν nobis* dicendum fuit. quemadmodum Plato loquitur in VI de legibus: *Θαυμαστῶς τόγε ἀνῆσαι νῶϊν πάντως ζωοδοκεῖ*. Idem in ſympoſio: *Περὶ ξυμβῶ ὁ ἂν φαίνηται νῶϊν*. Idem.

2 Σὺ ἔφη καὶ νῶϊν ἐρεῖς ὡς ἁμαρτάνομεν] *Tu etiam nobis peccamus dices* pro *νῶϊ ἁμαρτάνομεν*, id eſt, *nos peccamus*. Vtrumque hoc non videtur animadvertiſſe interpres, ut ejus verſionem legenti conſtabit. *Idem.*

3 Ἡ δὲ τοῦ Ἡρακλεῖ μιχθεῖσα] Hæc Luciani verba ex ſequentibus Thomæ Magiſtri erunt intellectu facillima: *Μίγνυται*, inquit, *ὁ ἀνὴρ τῇ γυναικὶ, ἐχ ἡ γυνὴ τῷ ἀνδρί*. Nimirum *μίγνυσθαι* recte dici de viro cum muliere conſueſcente, male vero de muliere, quæ cum viro rem habet. Hanc differentiam tamen non eſſe perpetuam argumento eſt illud Parthenii in Eroticis: *Τίς αὐτῶν μιχθεὶς τοῦ ξανθοῦ*. Herodotus in Clio: *Δεῖ δὲ πᾶσαν γυναῖκα ἅπαξ ἐν τῷ ἱερῷ ἰσοδρύμην ἐς ἱερὸν Ἀφροδίτης ἀπαξ ἐν τῷ ζόῃ μιχθῆναι ἀνδρὶ ξείνῳ*. Attice igitur D. Iohannes Chryſoſtomus de Babyla martyre: *Ποῖον ὄφελος μίγνυσθαι μητράσιν καὶ ἀδελφαῖς ὅπερ ὁ τῆς σοφῆς σωφροσύνης φιλόσοφος ἐνόμισθήτω*, de Zenone agens. Sic apud Heſiod. *μιχθεὶς ἐν φιλότητι*, frequentiſſime. Homerus hymno in Lunam: *Τῇ ῥά ποτε Κρονίδης ἐμίγη φιλότητι καὶ εὐνῇ*. Quin & Eſdræ IX Hebræi dicuntur miſcuiſſe ſemen ſanctum cum populis peregrinis, qui gentilium filias duxerant uxores. *Idem.*

4 Καρῆναι δέ τινος εἰπόντος] Cum quidam pro *κείρασθαι* tonderi dixiſſet *καρῆναι*, quod erat ignominioſum verbum. Differentiam pulchre docet Thomas: *Καρῆναι καὶ ἐκείρω κυρίως οἱ Ἀττικοὶ λέγουσιν ἐπ' ἀνθρώπων τῶν κατατεθέντων. Τὸ δὲ κείρασθαι ἐπ' ἀτιμίᾳ. Διζάνιος ἐν ὑποτυλῇ τῇ. Οἴμοι καὶ δάκρυσιν ὑπὸ σε τετιμῆσθαι καισαρίου. τὴν μὴν δ' πόλιν καὶ δημοσίᾳ κείρασθαι νομίζω, τίθεται δὲ καὶ ὅτι προσέκτων.* Philoſtratus in Heroicis: *Τὴν κόμην ἂν ἐκείρατο ὅτι τοῦ πατρόκλου*. Lyſias in Epitaphio: *Ἄξιον ἦν ὅτι τῶνδε τῶν τάφων τότε κείρασθαι τῇ ἐκκλησίᾳ καὶ πενθῆσαι ὑπὲρ ἐκείνων ἐκεμψίας*. Phrynichus adſentitur Luciano & Thomæ: *Κα-*

[1] ζυγομαχεῖς; ἐτέρᾳ ἢ εἰπόντος [2] βασανίζεσθαι τὸν παῖδα αὐτοῦ νοσοῦντα, ἔπη τοῦ, ἔφη, ἕνεκά τινος βλωμύρου ἢ βασανίζονται; [3] ὁ δὲ ἀνήρετο εἰπόντος ἐν τοῖς μαθήμασιν, ὁ δὲ Πλάτων, ἔφη, τῷ ἐπιδιδόναι καλεῖ. ἐρωμύρου δέ τινος, εἰ ζυγομαχεῖς; Alio autem quodam dicente puerum ſuum morbo decumbentem βασανίζεσθαι: Cujus gratia, inquit, torquetur? aut quid vult ille qui torquet? Πεγκράτης vero cum quidam diceret ἐν τοῖς μαθήμασιν, reſpondit: At Plato ἐπιδιδόναι vocat. Interrogante autem

Καρῆναι enim tradit dici de infami tonſura, κείρασθαι autem de hominibus. Et Moſchopulus: Ἐκέλευ ὁ ἀεὶ τελέσας ὅτι ἀτίμως κείρεις. Nimirum καρῆναι dicebatur de infami illa raſura, qua utebantur in morionum & ſtupidorum, & γελοτοποιῶν, qui ad ciendos riſus inducebantur, capitibus radendis. Illi enim ad cutem rodebantur, cum alii tonderentur. quo alludit Tertullianus de ſpectaculis: *Eos infideles erga faciem ſuam eſſe, quam navaculis mutabant, & inſuper contumeliis alaparum objiciebant: ita de domini præcepto ludentes. Docere ſcilicet & diabolum maxillam verberandam patienter offerre.* Nam illi moriones raſo capite alapis offerebant malas percutiendas. Sed de hoc ritu dudum viri docti plura. *Grav.*

1 Συγομαχεῖν δέ τινος εἰπόντος] Cum quidam dixiſſet ζυγομαχεῖν pro contendere cum familiaribus. Cum hoc verbum proprie ſignificet apud optimos quoſque auctores tantum cum hoſtibus contendere. Probat hoc quod dixi Thomas: Οὐ δεῖ λέγειν περὶ τῶν φίλων, ὡς πρὸς ἐχθροὺς δεῖναι περὶ τοῦ δεῖνος ἐζυγομάχουν, ἀλλ' ἀμφισβήτουν, ἤριζον, ἐφιλονείκουν. Τὸ γὰρ ἐζυγομάχουν ὅτι ἐχθροὶ λαμβάνεται, ὡσαύτως καὶ τὸ ἀδικαζόμην. Οἷον ἐδικαζόμην τῷ δεῖνι, περὶ τινος. Heſychius in diverſa eſt ſententia, qui ait hoc verbum ſignificare τὸ τοῖς οἰκείοις διαφέρεσθαι, *cum familiaribus contendere.* quo ſenſu accipi debent Plutarchi loca à Budæo in commentariis collecta. Proverbium tamen quod affert Ariſtoteles III Rhetoricorum, φιλάμων ζυγομαχῶν τῷ κορύκῳ pro Thomæ & noſtra facit ſententia, ut & Demoſthenes apud quem ζυγομαχεῖν cum hoſte contendere eſt. *Idem.*

2 Βασανίζεσθαι αὐτοῦ τὸν παῖδα νοσοῦντα] Reprehendit hic Socrates eos qui βασανίζειν, quod eſt probare, explorare, quæſtionem exercere, quæſtioni ſubjicere, torquere, ut vulgo loquuntur, abutebantur & uſurpabant de homine qui morbo vexabatur. Eoſdem & Thomas redarguit inſcitiæ: Τὸ βασανίζειν, inquit, ὅτι δοκιμασίας λαμβάνεται, ἢ τὸ διὰ λόγων, ἢ τὸ διὰ τιμωρητικῶν ὀργάνων. μὴ λέγε οὖν βεβάνισται τοῦτο νόσῳ ἀλλὰ ἐξήτασται. Suidas paulo aliter: βασανίζειν τὸ αἰκίζεσθαι καὶ τιμωρεῖσθαι καὶ μαστιγοῦν σημαίνει παρὰ τοῖς Ἀττικοῖς, ἀλλὰ τὸ χωρὶς βασάνων ἀνακρίνειν καὶ ἐλέγχειν πάλαι διὰ λόγων. Adducit tamen idem Ariſtophanis locum hunc contra ſe: Πῶς βασανίζω. πάντα πρόπον ἐν πίναξι δίσας, κρεμάσας ὑστριχίδι μαστιχῶν, δέρων, γρεβλῶν, ἕπι δ' εἰς τὰς ῥῖνας ὄξος ἐγχέων, πλίνθους ἐπιτιθείς. Quæ profecta omnia ſunt τιμωρητικὰ ὀργανα. locus eſt in Ranis. Contra hoc præceptum facit illud S. Matthæi capite octavo: Κύριε, inquit, ὁ παῖς μου βέβληται ἐν τῇ οἰκίᾳ παραλυτικὸς δεινῶς βασανιζόμενος. Adſtipulatur Luciano & Thomæ Harpocration & oſtendit ex Dinarcho βασανίσας eſſe δοκιμάσας, idque eſſe ex voce βάσανος, quæ lapidem ſignificat, in quo aurum exploratur. *Idem.*

3 Περιέπῃ δὲ τινος εἰπόντος ἐν τοῖς μαθήμασιν] Quod hic Socrates ait ἐπιδιδόναι non περιόπτειν dicendum eſſe, in eo forte illi aſſentitur Plato, Iſocrates, & Philoſtratus pro περιόπτειν, ὅτι δοκεῖν λαβεῖν & ἐπιδιδόναι dicentes, *progreſſiones facere*, procedere ut loquitur Cicero. Diſſentiunt ab eo Thomas, Phrynichus, Suidas, Thucydides, Euripides, denique ipſe etiam Lucianus qui ait in Hermotimo: Ἐγὼ μὲν περίοπτον ἐν τοῖς μαθήμασιν. Et in Paraſitice: Ἐν ἑκάστοις τῶν

τέχνας προκόπτοντας. Idem in amoribus: Ἐγὼ ἡ ἐρώμιζον ἔχει παιδίας ἱλαρὸν ἢ ἔρεν ὑμῶν προκόψας. Aristides: Οὕτω γὰρ ἐν προκόψαι τ' σοφίας, τοσοῦτ' ἀντιφαίρεται μεγάλα φρονοῦντες. Phrynichus: Προκόπτειν, inquit, λέγεται. Τὸ δὲ ὄνομα προκοπὴ ἀδόκιμον. Suidas: ἐπίδοσις, inquit, προκοπὴ, προδοκὴ, αὔξησις. Ἐπίδοσιν μὲν οἱ Ἀττικοὶ λέγουσιν, ἡ δὲ προκοπὴ παρ' ἑδενὶ τ ἑλλήνων. Hesychius in verbo ὑποσανικίζειν προκόπτειν dicit significare hanc vocem, quod Cœlius interpretatur præcidere, vel præcastrare vinum, quod tum fit cum vini vires sacco franguntur, ut Plinius ait. tale vinum Theophrasto VI de causis plant. c. 24. δυσπικὸν, quod male vertit Gaza morale vini genus, cum sit saccatum, colatum ἀπὸ τ ὑδρίστως ut pulchre docuit Vir summus Thomas Reinesius magno eruditorum cum dolore nuperius extinctus, lib. III Var. Lect. cum quo ipsæ litteræ in illa plaga videntur elatæ esse. In Hesychio pro προκόπτειν legitur προσκόπτειν. quare lexicographi ὑποσανικίζειν impingere interpretantur. Cum tamen in eodem Hesychio recte legatur ὑποσανίσειν ὑποδύειν τῷ σάκκῳ ἢ προέκπτειν, *sacco colabas*, aut *præcidebas*. Apud Eustathium ad Iliad. V: Καὶ ὑποσανικίζειν τ ὁδὲ τὸ προκόπτειν καὶ ὑφαιρεῖσθαι. Τῶτο ἢ ἴσως καὶ κατὰ τὸ κλῆμακα ὑπαλείμβειν σάκκῳ. Τ' ποσανικίζειν est etiam furari in itinere. nimirum προκόπτειν dicitur de iis qui saccos & marsupia præcidunt, qui nobis dicunt *Beurs-schnyders*. Sed ut redeamus ad priorem notionem τ προκόπτειν quam culpat Lucianus. In ea legitur apud Euripidem in Hecuba: Προκόπτοντ' ἐδὲν εἰς παρόδιν κακῶν. *quibus nihil proficimus ad levanda mala quæ sumus passi, nihil facientia ad priora mala mitigenda.* Herodotus lib. I, voce passiva: Οὐδὲν τ προλεχθέντων προκοπτομένων *nihil rebus procedentibus*. Idem in Thalia: Ἐς τὸ αὖξον τὸ δὸν προέκοπτε τ προλεχθέντων. Thucydides in IV: Καὶ τ ἀρχῆς ἅμα προκοπτόντων. Id est, *nobis augentibus illorum imperium*. Περοδοκιμάζοντων, διαπειρωζόντων, ἤγουν προκοπὴν καὶ ἐπίδοσιν ποιούντων. Hæc Thucydidis interpres. Eodem sensu Lucianus in saltationibus verbo ἐπιδιδόναι utitur. Οὐ πάλαι, inquit, ἀρξαμένην ἐς τοσῦτο κάλλος ἐπιδιδόναι, ἀλλὰ κατ' τ Σαλασσὼν μάλιστα. *Non olim initio facto tanti incrementi in eam pulchritudinem, sed circiter Augusti maxime tempora.* Plutarchus quidam libellorum suorum titulum fecit πῶς ἄν τις αἴσθοιτο ἑαυτῷ προκόπτοντι ἐν ἀρετῇ, sæpe utens in eo opere verbis προκόπτειν & ἐπιδιδόναι, & non abstinens interim à nomine προκοπὴ. Εἰδὲ μανθάνειν, inquit, αἱ προκοπαὶ ποιῆσιν ἄνεσιν. Lucianus quoque in Alexandro, ἐλπίδας καὶ προκοπὰς ἀνεβάλλετο. Epictetus in Enchiridio: Παρὰ μίαν ἡμέραν καὶ ἔνδοσιν ἢ ἀναβάλλεται ἢ προκοπὴ ἢ καὶ σύνεσις. Iosephus etiam utroque utitur vocabulo: Καὶ γὰρ, inquit, οὐδ' ἂν ἡμᾶς ἐλάσαι μὲν ἢ κύλας οἱ ῥωμαῖοι τὸ τεῖχος ἐς ἅρδαν. *Neque enim urbi nullis vinculis capi potuisset, si murus processisset ut caperat.* Idem: Εἰς μεγάλων παιδείας προκοπὴν ἐπίδοσιν. Et in I Ἀλώσ. Γίνεται παραδείγμα Ἀντιόχῳ μείζονος προκοπῆς αἴτιον. Idem in X Antiquitatum: Τῶν γραμμάτων καὶ σοφίας ἐν προκοπῇ γλοιφθεῖσι τὸν ἀρχαῖον καὶ πάτριον διατριβάς. Diodorus Siculus de Dione, ἄνωθεν ἐκ φιλοσοφίας μεγάλην ἔχων προκοπήν. Cic. XV ad Attic. ep. XVI: *Sed mehercule littera tantum in ea scripta, quod ipsum προκοπὴν aliquam significaret.* Non caret itaque exemplo quod dixit Apostolus I ad Corinth. 4. Ἵνα σου ἡ προκοπὴ φανερὸς ᾖ. Et Epistolæ ad Philippenses cap. I: Εἰς προκοπὴν τῷ θεοῦ ἐλήλυθεν. Vtitur eadem voce etiam Heliodorus in VII: Πολλὰ καὶ παρ' ἑαυτῆς εἰς προκοπὴν τ φαινομένων λυσιτελῆ προσεθείσα. Videtur autem hic auctor in plerisque non satis accurate locutus, quippe qui sæpe peccet in id, quod hic aliisque in libris reprehendit Lucianus. Improbat ille in Metæsto δεύτερος pro ἄτερος vel ὕστερος, δεύτερον pro ἧττον, & ἄτερον pro δεύτερον. quæ omnia invenias in Heliodoro. Is in secundo: Θάτερον, inquit, ἢ παίδων ἢ πρεσβύτερον pro ἧττον. Idem in VI: Θάτερος ἐπιχλιάσας δευτέρῳ, ubi dicendum fuit ἄτερος, pro ὁ ἕτερος. Et in VIII: ἦν ἢ τ ἰωνικῶν ἄτερον ἢ εἰς διακοσίας παρὰ τ πρώτην ὑπὸ τ Ἀρσάκης ἔδη νεὼς διφθόγγου pro δεύτερον. Sed de hoc minus miror quam de Plutarcho, qui in libello de lectione poëtarum, δυοῖν ὄντοιν ἄτερον ἢ τοιαύτη ποιήσεως παραβάσεως dixit pro δεύτερον. vide & Thomam Magistrum. *Grav.*

[1] μελετήσῃ ὁ δεῖνα, πῶς ἐν, ἔφη, ἐμὲ ἐρωτῶν, εἰ μελετήσομεν, λέγεις ὅτι ὁ δεῖνα; [2] Ἀττικίζοντος δέ που, καὶ τριτάῖξ εἰπόντος ἐπὶ τῇ τρίτῃ, βέλτιον, ἔφη, καὶ σύτως μὴ Ἀττικίζειν κεκωλυμένου. καὶ ὡς τὸ εἰπόντα ζ, [3] σοχάζομαι αὐτῷ, ἐπὶ τῇ φείδομαι αὐτῷ, μή τι, ἔφη, διήμερος βαλὼν; [4] ἀφιεῖσθαι δὲ τινος εἰπόντος καὶ ἑτέρου, ἀφιεῖ-

autem quopiam, εἰ μελετήσῃ ὁ δεῖνα: Quomodo ergo, inquit, interrogans me an declamaturus sim, dicis ὁ δεῖνα; Volente autem quodam Atticisſmum exprimere, & dicente, τριτάῖξ die tertio: Satius, inquit, foret, etiam hic non Atticiſſare adeo te, quando malum imprecaris. Ad eum autem qui dixerat, σοχάζομαι αὐτῷ, pro φείδομαι αὐτῷ: Nunquid, inquit, aberrasti jaculando? Quodam vero ἀφιεῖσθαι dicente, & altero

1 Εἰ μελετήσῃ ὁ δεῖνα] Vitium eſt in μελετήσῃ quod apud Atticos eſt ſecundæ perſonæ, pro *declamabis*. Barbaris vero eſt tertiæ perſonæ vocis activæ ut loquuntur γαμμαπκῶν παῖδες, pro *declamabit*. Meminiſſe hic debet ſtudioſus lector verbum μελετᾶν tametſi futurum medium uſitatius habeat quam activum apud Atticæ loquentes, utendum tamen eſſe aoriſto activo, non medio. Teſtantur hoc Philoſtratus & Lucianus. Philoſtratus in Marco Sophiſta: Καὶ προζαλεξόμην ἔφη καὶ μελετήσομαι. Idem in eodem: Μελετήσας δὲ καὶ μελετήσαντος ἀκροασόμενος καὶ ἐπαινούμενος καὶ ἀθυμήσασι. Lucianus in mercede conductis: Οἶδα δ' ἐγὼ καὶ ῥήτορα ἐπ' ἀργυρίῳ ἀπὸ τῆς δίκης καὶ δυσθύμως μελλήσαντα μὲν ἐλθεῖν ἀπαιδεύτως. Et in Demonacte: Ῥήτορα δέ τινα κελεύεις μελλήσαντα. Proinde dicendum: μελετᾷ, μελετήσομαι, ἐμελέτησα, μελετήσας, ut ab ἐπαινῶ, ἐπαινέσομαι, ἐπήνεσα, ἐπαινέσας, ab ἀκούω, ἀκούσομαι, ἤκουσα, ἀκούσας. Grav.

2 Ἀττικίζοντός που καὶ τριτάῖξ εἰπόντος ἐπὶ τρίτῃ] Cum quidam *Atticorum amulus dixiſſet in tertia perſona* τριτάῖξ, quod apud Germanos Atticos eſt ſecundæ perſonæ: quare ſequitur βέλτιον καὶ σύτως μὴ Ἀττικίζειν κεκωλυμένου. Hoc eſt: *præſtaret vel hic te non Attiſſare mortem imprecantem mihi, dies enim: mihi morieris.* Ariſtophanis in Nebulis: Εὖ δ' ἐζαναὸν τριτάῖξ. *tu morieris.* Hoc quod diximus declarant etiam Thomæ verba ideo à nobis non omiſſa: Τριτάῖξεται, inquit, ἐπὶ μεῖζον μέλλοντος λέγει. Πλάτων δὲ ὁ Τοργίᾳ ἐπὶ μέλλοντος ἐνεργείᾳ τάττει λέγει. Τριτάῖξ ἔτος ἢ ἂν δέξῃ. & Διδύμος. Εἰ μή τις δέξαι μετεδόθη, τριτάῖξ. ὅθεν καὶ Λυκοῦργος ἐν τῷ Σολοκισμῷ ἐπιγράβδην. Græca tamen Platonis exemplaria, quæ ego quidem viderim, τριτάῖξεται habent non τριτάῖξ, ut placet Thomæ. Proinde vitandæ amphibologiæ cauſa dices cum Luciano in Dialogo Tarſiopnis & Plutonis. τότε καὶ τριτάῖξεται ἢ χαρίζεται ἔκασος. Micyllus hic perperam vertit ἐπὶ τρίτῃ *in diem tertium*, cum vertere debuerit *in tertia perſona*, ſubintelligitur enim πρόσωπον. Alioquin εἰς τρίτον ut Attice ſubintelligatur ἡμέραν, *in diem tertium*, vel *perendie* ſignificat. Syneſius: Εἰς τρίτον ἦκεν ἐπιζήλως. Ariſtides: Καὶ ἦκεν εἰς τρίτον. Thomas: Οὐ λέγουσιν, inquit, εἰ ἀπίκοιτο εἰς τρίτην ἡμέραν, ἀλλ' εἰς τρίτον μόνον. Heliodorus: εἰς τρίτον ἐξώρμησαν. Addit tamen Ariſtophanes ἡμέραν in Lyſiſtrate: ἀλλ' εἰς ἢ τρίτον γ' ἂν ἡμέραν. Idem.

3 Σοχάζομαι αὐτῷ] Hic pennes Græci Magiſtri tacent. Apud unum Laſcarem Conſtantinum legitur, σοχάζεσθαι φείδομαι ſignificat ἀκριβολογοῦμαι & ἐλεῶ, *præparcum eſſe & miſereri*, quod an hic locum habeat neſcio. Ea certe ſignificatione videtur verbum σοχάζομαι poſitum eſſe ſecundi Maccabæorum cap. 14. Καὶ φείδεσθαι πολιτῶν σοχαζόμενος. Id eſt, *parcens*, vel *miſertus*, vel *conſulens*, ut vertit interpres illic. *Idem.*

4 Ἀφιεῖσθαι δὲ τινος εἰπόντος] Negat hic Lucianus recte dici ἀφιεῖσθαι & ἀφιεσθαι, pro eo enim dicendum ἀφιστάναι. Thomas: Ἐστάναι ἐπ' ἐσταναι. Non imitandus igitur

γένεσιν, ἄμφω μέ, ἔφη, σὺν οἶδα. ὡς δ' ὁ λέγοντος [1] πλὴν εἰ μή, παῦσαι, ἔφη, [2] διπλᾶ χαρίζει. καὶ [3] χρᾶσαι δέ τινος εἰπόντος, ψευδαπίκην, ἔφη, τὸ ῥῆμα. τῷ δ' ἑτέρῳ ἀφιστένειν: Vtrunque, inquit, non novi. Ad eum autem qui dicebat πλὴν εἰ μή: Hæc, inquit, dupla gratificeris. Et χρᾶσθαι cum quidam diceret: Pseudaticum, inquit, verbum est. Rursum di-

igitur Heliodorus ἀνίσχυν καὶ ἀναλάμβανον, quemadmodum nec illud Basilii in epistola ὡς δὲ τὸν ὑφ' ἑαυτὸν ἀσκητάς. ὅτε δὲ εἰ ὡς τὸ ἴδιον συμφέρον βλέποντες ἢ διαλάλλειν τινὰς ἢ σωιτεῖν ἐπιχειρῶσι. Sic τὰ ὄρη μεθιστένειν legitur in sacris litteris pro μεθιστάναι. Diod. Sic. libro 18. Τὰ τοὺς μὲν πολλῶν ἀκούειν ἐπτίμησεν ὡς διστάνυσι ἢ φιλίαι. Et in eodem libro: Ταῖς δὲ πόλεσιν ὑπομεθιστᾶν ἐλευθερίαν. Idem tamen eodem libro recte dicit: Τὸ μὲν πρῶτον ἐπιχείρουσιν ἀφιστάναι ἢ Πολυπέρχοντα τὴν Ἀντιγόνου φιλίας. Polybius: Ἐπὶ δὲ πᾶσι τούτοις σωιτέαν ἢ συμπαλαιθέσεσιν ὕστεραι σφίσιν. Quo verbo identidem ita utitur Apostolus. *Grev.*

1 Πλὴν εἰ μή] Ideo à Socrate reprehenditur hæc locutio, quod qui paulo accuratius locuti sunt πλὴν εἰ tantum dixerunt, vel εἰ μὴ solum, auctor est Phrynichus. Cæterum Thomas est in diversa sententia, cujus hæc sunt verba: Ἀμφότερα λέγε καὶ χωρὶς εἰ μὴ τόδε, & χωρὶς εἰ τόδε εἰ καὶ φρύνιχος ἀδύνατον εἶναι λέγειν τὸ δεύτερον μὴ τὸ μή. Ἴσασιν γάρ φαμεν πλὴν εἰ τόδε καὶ πλὴν εἰ μὴ τόδε, καὶ ἐκτὸς εἰ τόδε, καὶ ἐκτὸς εἰ μὴ τόδε ἔστω καὶ χωρὶς εἰ τόδε καὶ χωρὶς εἰ μὴ τόδε. Λακεδαιμόνιοι δὲ τῇ βίᾳ πρέσεις· πλὴν εἰ μὴ σκηπανέαν καὶ ὑποφόριον αὐτὸν ὑποδεικνύον. Κρεῖττον μὲν τοι εἰ χωρὶς τοῦ μὴ λέγοιτο. Lucianus hanc præceptionem suam sæpe non servavit. Dicit enim in dialago Diogenis & Mausoli: Πλὴν εἰ μὴ τοῦτό φησι ὅτι μᾶλλον ὑμῶν ἀχθοφορεῖς. Idem in mercede conductis: πλὴν εἰ μὴ κἀκείνων τις; Moxque πλὴν εἰ μὴ ὑποχρῆν σοι. Idem in ratione conscribendi historiam: Ἐκτὸς εἰ μὴ τοῦτο ὑπολάβοις τις. Ibidem: Ἐκτὸς εἰ μὴ δίχα δυεῖν δέον. Idem in Imaginibus. Ἐκτὸς εἰ μὴ σὺ τοῦτο εἶναι ἢ Ἀθλιωτὴν ὑπόληψας. Et paulo post: Ἐκτὸς εἰ μή τινα νομίζεις ἀκροάσεως δεδήλου εἶναι. Idem in Piscatoribus: Ἐκτὸς εἰ μὴ χῦ ἢ Σκυμνεὺς ἢ ἢ Εὔρυτος εἶη ἢ φύσιν ὡς ἢ Μέσσις ἐντάδειν. Demosthenes οὐδὲ γὰρ ἐν Χερρονήσῳ πλὴν εἰ μὴ τοῦτο λέγουσιν. Idem in IV Philippica: Πλὴν εἰ μὴ τῇ τύχῃ βουλεύσῃ χαριεῖσθαι. Sic & Heliodorus in VIII, πλὴν εἰ μήτις θαυματοποιὸς ἐστὶ δαίμονος. Plutarchus in Coriolano, πλὴν εἰ μή τις θεῖος ἢ Ἀλκιβιάδου δοκοφάνεστερον τελεώτερον στρατηγόν. Idem in Demosthene: Ἐκτὸς εἰ μὴ νὴ δία ὡς ἢ ὑπὲρ Φλιοντίων λόγον ὁ ἀντιφάνης τοῦτο πέπαικεν. Apostolus I ad Timoth. V. Ἐκτὸς εἰ μὴ διεμαρτύρω. Et cap. XV: Ἐκτὸς εἰ μὴ εἰκῇ ἐπιστεύσατε. Idem.

2 Ταῦτα ἢν διπλᾶ χαρίζῃ] *Hæc*, inquit, *gemina gratificaris*, vel *largiris*. Micyllus *gratificatur* vertit, cum tamen χαρίζω activa voce dixerit nemo, quod & Salmuriensis editor, Ioannes Benedictus, vidit. *Idem.*

3 Τινὸς δὲ εἰπόντος χρᾶσθαι] *Cum quidam dixisset* χρᾶσθαι *pro* χρῆσθαι, *uti* vel *oraculum consulere*. Philostratus in Heroicis: Χρᾶσθαι μὲν γὰρ καὶ τοῖς οἴκοι μαντείοις Ἀχαιούς. Herodotus tamen χρᾶν & χρᾶσθαι dixit in Terpsichore: Καὶ ἔτω αὐτὸς τε ἔχειν χρήματα χρᾶσθαι. Ibidem: Ἢ δὲ πόθεν οἱ χρᾶ αἱρήσεσι. *respondet.* Idem in Clio: Τὸν προδοσίας αὐτὸν διαχρᾶσθαι. id est, *occidere*. Pausanias Achaicis: Ἐχρᾶτο ὑπὸ τοῦ νόσου. Cæterum de χρᾶσθαι & χρῆσθαι Moschopulus: ἐχρᾶτο, inquit, ἀλλὰ χρῆται, καὶ οὐ χρᾶσθαι, ἀλλὰ χρῆσθαι. Homerus: Ψυχὴ χρησόμενος Θηβαίου Τειρεσίαο. *consulturus*. Libanius in Antirrhetico: Τοῦ Θεοῦ χρησόμενος. *Deum consulturus*. Latini in eadem notione utuntur *adhibere*. Cicer. IX ad fam. *Cum adhibuisset domi meæ Lupus me, & Libonem & Servium consobrinum tuum, quæ mea fuerit sententia, cognoscere te ex Cn. Seio arbitror.* id est, *Cum me & Libonem & Servium, quos in ædes meas arcessierat, consuluisset.* Id III de Offic. *Gratidianus cum prætor esset, collegiumque prætorum tribuni plebis adhibuissent.* id est, in con-

γοντι Ἔκτοτε, καλὸν, ἔφη, τὸ εἰπεῖν ἐκπέρυσιν· ὁ γὰρ Πλάτων, εἰς | dicenti ἔκθεν: Pulchrum, inquit, fuerit ἐκπέρυσιν dicere. nam Plato

consilium vocassent. Sueton. Claud. *Adhibitis principibus.* Florus l. 1. *Gemini erant, uter auspicaretur & regeret adhibere placuit Deos.* Id est, *Deorum sententiam per auspicia explorare, consulere Deos per aves* χρᾶσθαι θεοῖς. Sic hic locus ex Iornande & antiquis Flori editionibus legendus. ut præclare vidit Gronovius ὁ πάνυ. vulgo male *adhibuere oracula.* Cic. IV ad fam. 7. *A tuis reliquis non adhibemur.* Itoc est *consulimur.* Sed de hac iftius vocis notione pluribus egit vir doctiſſimus & ingenii elegantiſſimi ac ſollertiſſimi Ioannes Schultingius, qui non ita pridem in ipſo flore ætatis, cum magna & præclara minaretur, extinctus eſt, flebilis omnibus, iis præcipue quibus litterarum interiorum ſalus curæ, candor autem & morum ſanctitas amori ſunt, in notis in Senecæ declamationes propediem bono publico edendis. *Grav.*

1 Τῷ δὲ λέγοντι ἔκτοτε] De eo Phrynichus: Ἔκτοτε χρὴ μηδένα πρόσκοπον εἶναι, ἀλλ' ἐξ ἐκείνου. Idem inferius: Ἀπὸ τότε δὲ ἔκτοτε μὴ λέγε. ἀλλ' ἐξ ἐκείνου, καὶ κᾂθλα ἢ τοῖς χρονικοῖς ὑπορρήμασιν ἐ συμπίπτουσι τὰς προθέσεις. Et Thomas eadem fere, qui & alibi negat præpoſitionem recte componi cum adverbio. Quare ἔκπαλαι, ἔκτοτε, ἔκποτε, ἐκπέρυσιν, ἐκπάλαι, & ἔκπο τότε non ſunt recepta Atticis, qui pro eis dicunt ἐξ ἐκείνου, ἀπ' ἐκείνου, ἐκ παλαιοῦ, ἐκ τούτου. Herodianus in IV: Καὶ ἐξ ἐκείνου μὴ τῶ λοιπῶν Θεῶν ὑμνοδίας. Et paulo poſt: ἐξ ἐκείνου δὲ ἐζασίαζον πρὸς ἀλλήλους. Xenophon in tertio Inſtitutionis Cyri: Ἐκ δὲ τούτου ὁ Κῦρος ἐπιτελέσας τὸ φρούριον. Idem in eodem: Ἐκ τούτου εἶπόντο τε πάντες ἐξ ἴσου. Sic tamen ſacri ſcriptores Matthæus cap. XVI: Ἀπὸ τότε ἤρξατο ὁ Ἰησοῦς δεικνύειν, pro quo Lucianus in Demonacte, ἐς τὰ μετέπειτα ἀρξάμενος πρᾶγμα καὶ ἀθέσφατον. Idem in Dialogo Cyclopis & Neptuni: Καὶ ἀπ' ἐκείνου τυφλὸς εἰμί σοι ὦ Πόσειδον. Invenies apud Matthæum etiam ἀπάρτι, cap. 23: & 26, & apud Ioannem cap. 13. In II ad Corinth. 8, 9 legitur ἔκπο πέρυσιν. Pollux in primo ἀφορμέρυσιν inquit τρίτον ἔτος τινί. Lucianus omiſſa præpoſitione in Hermotimo: Μακρῷ τινι ἄμεινον εἶχε πέρυσι. Demoſthenes in III Philippica: Οὐδὲ αἱ πέρυσι ἀρισταίαι. Xenophon in III Ἑλληνικῶν· ἡμεῖς μὲν οἱ αὐτοὶ νῦν δὲ καὶ πέρυσι. Plato in Euthydemo πέρυσι δὲ ἢ ἀφορμέρυσι ἐδέπω ἦσθα σοφώ. male ἀφορμέρυσι impreſſum eſt. Meliores ſcriptores ſemper opinor ſine præpoſitione utuntur πέρυσι. quare in eo quod ſequitur εἰφανίαν eſſe cenſeo. Καλὸν ἦρα τὸ εἰπεῖν ἐκπέρυσιν. Invenies tamen ἀφορμέρυσιν etiam in epiſtola quadam Libanii ἀναμνησκόμενος, inquit, ἔν ὅπως ἦλθες ἀφορμέρυσιν. Ἔκπαλαι legitur II Petr. c. 2 & 3. Sed de hoc minus mirandum quam de Arriano, qui in primo inquit: ἐς λογισμὸν ἔκπαλαι. Vtuntur etiam D. Baſilius & Plutarchus. Ille quidem ad Athanaſium ſcribens: ἦν, inquit, ἔκπαλαι σοὶ τῆς τιμιότητος ὑπόληψις ἐγγεγράφθαι. Hic vero in Themiſtocle, παρασκευάζων ἔκπαλαι πείθειν. Et σοὶ βεβαίως. Τιμωρημένων ἔκπαλαι δὲ ἡγανάκτουν. Idem tamen Attice dixit in Timoleonte: ὅπλων πεπαυμένων ἐκ παλαιοῦ. Et Philoſtratus in Heroicis Dialogis: ΦΟΙΝΙΞ καὶ ἐκ παλαιοῦ ἄρα δοκεῖ δοκιμάζειν ἐς σοφὸν ἦν ἢ ποίησις; ΑΜΠΕΛΟΤΡΓΟΣ. ἐκ παλαιοῦ ξένε. Herodotus: Ἐπείγε ἀπαιρέειν ἐκ παλαιοτέρου. Idem in eodem primo libro: Ἥν γὰρ αὐτόθι μαντήιον ἐκ παλαιοῦ ἱδρυμένον. Idem in Vrania: Ἦσαν ἡμέτερα τέ ἐστι ἐκ παλαιοῦ. Pollux in primo: Πάλαι, inquit, ἀφέπαλαι, τρίπαλαι. Ariſtophanes in Equitibus: Τρίπαλαι κεἰσῆμμαι ὑπολαμβάνω σ' ἐπιχαρεῖν. Αλλ. Ἐγὼ δὲ δηκέπαλαί γε καὶ δοκέπαλαι, ἐς χιλιόπαλαι, ἐς ἀφέπαλαι πάλαι πάλαι. Iam vero de illo ἔκποτε quid mirum à ſcriptoribus ſacris uſurpari, cum ne ipſe quidem Lucianus ab eo prorſus abſtinuerit: Ἔκποτε, inquit in Aſino ſuo, ἐξ οὗ ἀφῆκε ἦλθεν εἰς ἀνθρώπους ὁ λόγος ἔτος ἐξ ὅτου παρακύψιος. Athenæus in Dipnoſophiſtis: ἐς ἔκποτε οἱ σοφιστὴς κελεύσαντος Διονυσοκόλακος, Ἀλεξανδροκόλακες ἐκλήσθησαν. Arrianus I ἀνακάσ. ἐς ἔκποτε οἱ Σιδήται ἐς Καρδάριζον. Ioſephus: Ἔκποτε μετ' ἀδείας ὁ Ἀχαιὸς αὐτὸς ἐλάμβανεν. Idem.

τοπε λέγει. [2] πῇ ὃ ἰδὲ ἐπὶ Ϝ ἰδὲ χρωμένους τινὰς, ἕτερον αὖθ' ἑτέρων, ἔφη, σημαίνεις. [2] ἀνθυπαμβάνομαι δ' ἐπὶ Ϝ συνίημι λέγοντός τινος ἀκηκοέναι μοί ζειν, ἔφη, πῶς ἀνθυποιεῖσθαι Ϝ λέγοντος, φησὶν ἀνθυποιεῖσθαι. [3] βραδίων δὲ, τινος εἰπόντος, οὐκ εἶς τοπε dicit. Ei vero qui *ἰδὲ* pro *ἰδὲ*: Alia pro aliis, inquit, significas. Cum quidam autem *ἀνθυπαμβάνομαι* pro *συνίημι* diceret: mirari se ait quo pacto *ὁ ἀνθυποιούμενος Ϝ λέγοντος*, diceret *ἀνθυποιεῖσθαι*. *βραδίων* autem dicente quopiam: Non est simile, in-

1 Τῷ δὴ ἰδὲ ἐπὶ Ϝ ἰδὲ] *Cum quidam ἰδὲ* pro *ἴδε uteretur.* Haut scio an velit Lucianus *ἰδὲ* adverbium poni sine accusativo post se. Nam ita video plerosque omnes eo usos, *ἴδε* vero verbo addi accusativum. Nam quod *ἰδὲ* Attice dici pro *ἴδε* scribit Thomas, id nobis non obstat. Nam *ἰδὲ* de quo Thomas, agit verbum est imperativi modi, scribiturque tono circumflexo. Ἴδε, inquit Thomas, Ἀττικοὶ λέγουσιν ἀντὶ τοῦ ἴδε. Εὐριπίδης Ἐκάβῃ. Ἴδε μὲ καὶ διάρπασον οἵα ἔχω κακά. Γραε.

2 Ἀνθυπαμβάνομαι ἐπὶ τῷ συνίημι] Cum quidam diceret *ἀνθυπαμβάνομαι affirmo* pro *συνίημι intelligo.* Sic tamen Iosephus VI Ἀλώσε. Πρῶτον μὲν κινήσεως ἀνθυπαφὰς ἔφασαν καὶ κτύπε. id est, *se sensisse, audiisse, intellexisse.* Suidas dictione *κοχλίαι*, κύκλες ἃ ὁσμῶν ἀνθυπαμβάνουσι. Scholiastes Sophoclis in illud in Ajace Mattigophoro: Καὶ ξωγραφίζω φρενὶ, ἤτοι, inquit, ὀξέως συνίημι καὶ ἀνθυπαμβάνομαι. Suidas Σκιάζειν ἐναργικῶς ἡμεῖς ἀνθυπαμβανόμεθα, id est, *accipimus, intelligimus.* Vide etiam Budæum qui duobus Alexandri Aphrodisei locis ostendit *ἀνθυπαμβάνεσθαι* esse sensu percipere & ex Basilio *ἀνθυπάγειν* perceptionem. *Idem.*

3 Βραδίων δὲ τινος εἰπόντος] *Cum quidam dixisset βραδίων* pro *βραδύτερον. βραδύτερον*, inquit Thomas, *ἢ βραδίων; ποιητικὸν γὰρ, καὶ Ἡσίοδος· ἐν ἡμέρῃσι βραδίων ἢ πρὸς ἑλλιώσαι φαείνῃ. ἐκείνῃ ἢ μᾶλλον ἐν ἡσυχίῃ. καὶ σπεύσας βραδύτερον ἀλλὰ καὶ σεμνότερον ὄφομαι.* Attice igitur Lucianus in mortuorum Dialogis: Εἰ καὶ ὀλίγῳ βραδύτερος ἦν. Et Diodorus Siculus: Καὶ ταῦτα μὲν ἐπολὺ βραδύτερον καταφέρει. Audiendus & Phrynichus: *βραδίων*, inquit, *τοῦτο Ἡσίοδος μὲν ἔλεγεν. βραδίων τε πρὸς Ἑλληνισταὶ φασίν. Πλάτων δὲ καὶ Θουκυδίδης ἐν οἱ δοκιμώτατοι βραδύτερον.* Thucydides in II: Τὸ ὕδωρ τὸ ῥεῦμα τῶν νυκτὸς ἐκοίησε βραδύτερον αὐτὸς ἐλθεῖν. Plato in Timæo. Θᾶττον μὲν τὰ τῶν ἀπλανῶν, τὰ δὲ τῷ μείζονα βραδύτερον κρατοῦντα, τῇ δὲ ταυτῇ φορᾷ τὰ τάχιστα κρατοῦντα ὑπὸ τῶν βραδυτέρων ἰόντων φαίνεσθαι καταλαμβανόμενα. πάντως γὰρ ὃν κύκλος αὐτῶν στρέφουσα ἕλικα διὰ τὸ διχῇ τὰ ἐναντία ἅμα κρατοῦντα τὸ βραδύτατον τῶν ἀπίων ἐφ' αὐτῆς ἔσπευ τάχιστα ἠνάγκασεν. Hæc Platonis verba Cicero elegantissime vertit: *Cum alia majorem lustrarent orbem, alia minorem tardius quam majorem, celerius qua minorem, motu unius ejusdemque natura, quæ velocissime movebantur ea celeritate vinci à tardioribus, & cum superarent superari videbantur. Omnes enim orbes eorum quasi helicis inflexione vertebat, quia bifariam contrarie simul procedentia efficiebat ut quod esset tardissimum id proximum fieret celerrimo.* Parum igitur Attice Plutarchus in Dæmonio Socratis: Καλδίων, inquit, ἀνοίγειν καὶ ἀγαναπτεῖν βραδίων ὑπανακύπτων. Sic & loquitur in Pompejo, in Catone majore, in libello *περὶ ἀοργησίας*, Heliodorus in III, & initio libri VI. Iosephus in IV Orig. *βραδίων γὰρ ἀπέλυον οἱ γονεῖς ἢ ἀναπέμπα.* Notandum porro in Platonis loco Attice dictum esse Θᾶττον pro quo minus eleganter τάχιον, & ἐνιαχῶς ταχύτερον diceretur. Heliodorus in IV: Εἰ μὴ Θᾶττον ἐξίοιμεν. Idem ἐκείνης μὲν δὴ καὶ λόγος Θᾶττον, melius dixit quam in primo καὶ λόγος τάχιον ἀπὸ δικαιοθέσεως. Thomas: Θᾶττον, inquit, Ἀττικοὶ, τάχιον Ἕλληνες. Idem Phrynichus, quare ea verba quæ sequuntur apud Lucianum omnino per ironiam vel cum interrogatione sunt le-

ἔστι, ἔφη, ὅμοιον τῷ [1] τάχιον. [2] βαρεῖν δέ τινες εἰσπόνδως, οὕτω ἔστιν, ἔφη, τὸ βαρυύεσθαι, ἢ νενόμικας. [3] λέλοιχα δ', τὸ εἴληχα λέγοντες, ὀλίγον, ἔφη, καὶ παρ' οἷς ἁμαρτάνεται. [4] ἵπταδας δ' ἐπὶ τῷ πέταδας

inquit, verbo τάχιον. Et rursum βαρεῖν dicente quopiam: Non licet, inquit, βαρυύεσθαι, quemadmodum putasti. λέλοιχα item pro εἴληχα dicente quodam: Modicum, inquit, etiam apud quos peccatur. Multis autem ἵπταδαι pro πέταδαι dicentibus, quod

legenda (I.) οὐχ ὅμοιον τῷ τάχιον; *an non est simile?* vel *scilicet non est simile.* Philostratus in Heliodoro: Εἰσκαλέμενος δὲ θᾶττον ἢ ᾤετο εἰς τὸ νοσοῦντα αἰνίσσαλλεσθαι. Lucianus in ratione conscribendi historiam: Θᾶττον ἂν ἐξ ὑμερέστερον. Idem in Toxari θᾶττον γὰρ τέκνομα ἔχασιν αὐτῶν ἐπιλάθοιτο, & mox καὶ θᾶττον ἐκδόσεως. Non dicit tamen sine exemplo Apostolus I ad Timotheum: ἐλπίζων ἐλθεῖν πρός σε τάχιον. Et ad Hebræos: μᾶλλον δὲ ἵνα τάχιον ἀποκατασταθῶ ὑμῖν. Plutarchus enim in connubialibus præceptis σπένδονται δὲ τάχιον αἱ μὴ πίνουσαι ἑτέρας δυναμένας σπένδειν ἅμα καὶ τρέφειν ἐπιλάζηται. Iosephus IV ἐρχαιολογίας· Ἀναλισκομένων τε τῶν ἐπιτηδείων τάχιον ὑπ' αὐτῆς. Idem in secundo Originum: Ἀλλὰ τάχιον ἐλθεῖν ἐπὶ τὴν ἀγορὰν τοῦ σίτου. Idem: τάχιον ἐξῆλθον ἀλύοντες. qui tamen alibi fere θᾶττον dixit. Dionys. Halicarnass. lib. VI ἀγωνισαμένους ταχίως ἢ φρονιμώτεροι. Herodotus in Melpomene: τάχιον συμμίσγοιμεν ἂν ἐς μάχιμον ὑμῖν. Diodorus Siculus in XX: Καὶ τάχιον μᾶλλον ἔπλεον αἱ ἢ βαρέδεσαν. Idem in eodem: Τάχιον τῆς προσδοκίας ἁπάντων ἐπιστραμμένων. Id est, *expectatione celerius.* Arrianus in Periplo: Οὐδὲν δὲ κωλύει καὶ τάχιον. Idem in VIII expeditionis Alexandri, qui liber solus Ionice scriptus est, ταχύτερον, dicit, ἢς γὰρ τότε τῆρας τοσῶδε ταχύτερον ἐπέρχεσθαι. Et paulo post: Καὶ γὰρ τὸν χαρακτὰ ἐν ταύτῃ τῇ χώρᾳ ἀναπαύεσθαί τε ταχύτερον μᾶλλον ἢ ἄλλης αὐτὸς ἔτι. Μεγαθένης δὲ νίκαλλα ἐς φόβους ταχύτερον. Sed hoc facit hic imitatione Herodoti, qui in Thalia, ἐποίησε, inquit, ταχύτερα ἢ σοφάτερα. quod & Diodorus Siculus imitatus est in XX libro suæ bibliothecæ: Ταχύτερον ἐκινδύνευον αὐτεσθαι τὰ σκήπτρα συγκλυδῆναι. Græv.

2 Βαρεῖν δέ τινες εἰπόντες] Idem Thomas docet: Βαρυύεσθαι, inquit, χρήσιμον, βαρεῖν δὲ ἄχρηστον ἀπὸ τοῦ δυναμουμένους ἢ παλαιῶν. ἀλλὰ ἐπὶ ἀφαιρεμένου ἐβαρύνθη, λέγεται ἀλλὰ βιβάρηκε εἰς παθητικὴν σημασίαν. Ἀριστείδης ἐν τετάρτῳ ἱερῶν. Οἱ δὲ ἦκον οἶνον βεβαρημένοι εἰ ταῦ. Plato tamen in Symposio hoc ipsum passiva voce dixit. Βεβαρημένος, inquit, ὁ πάνυ μεθυσθεὶς τῷ πότῳ (οἶνος γὰρ ἔπνα ἦν) εἰς τὸ Διὸς κῆπον εἰσελθὼν βεβαρημένος ἐκάθευδεν. Suidas in eandem sententiam, quam Thomas probavit, dixit: Ἐβαρύνετο κυριώτερον, ἐπὶ γὰρ δεῖ λέγειν ἐβαρεῖτο, ἢ βαρύμαι, ἢ βαρύμενος. Οὐδὲ ἀλλήν τινα κλίσιν ποιεῖσθαι, ἀλλὰ βαρυώμαι, ἢ βαρυώμενος. Πολύζηνος· Ὁ δὲ ἐξαναστὰς πρωΐ, τὰ μὲν ὑπὸ τῆς ἀρρωστίας, τὰ δὲ ὑπὸ τῆς ἀλλίας βαρυνόμενος. εἶχε γὰρ ἐκδημοκοῦν ἔτος. καὶ αὖθις ὁρῶν δὲ τοῦτο βαρυνομένῳ ἢ συμπίνοντι. Improprie igitur Lucianus in Aetione: ὁπότε δοκὸν φέροντας βαρεῖντο. Idem.

3 Λέλοιχα δὲ τὸ εἴληχα λέγοντες] *Cum quidam pro εἴληχα dixisset* λέλοιχα. Ἐξαλλαγή, inquit Thomas, ὡς ἐκλέλοιχεν. Lucianus tamen sui oblitus dicit in amoribus, Χαρικλῆς ἐλελόιχει. Tametsi idem in eodem libello Attice dixit ἀνδράσι συλλήρου εἴληχε τάξιν. Idem.

4 Ἵπταδας δὲ ἐπὶ τῷ πέταδας πολλῶν λεγόντων] *Cum multi dicerent* ἵπταδας *pro* πέταδας. Sic legitur, sed perperam uti apparet ex Thoma & Luciano in Nefasto: Ἐῶ, inquit, ἵστε τὰ ἀρχαῖα ἢ τριῶν μηνοῖν, καὶ τὸ ἀνηνεμία, καὶ τὸ πέταμαι, ἢ τὸ ἐκχωίειν. Thomas vero: πέταμαι δ' ἔστι ἢ Ῥητορικὸν εἶπεν ἀλλὰ πέτομαι. Quare hic pro πέταδας omnino legendum πέτεδας. Sed ut ad ἵπταμαι redeamus reprehenditur ἵπταμαι à Luciano in Lexiphane. Locus infra referetur. De πέτομαι vero & ἵπτα-

πολλῶν λεγόντων, ὅπ μὲ λάθ᾽ ἡ πτήσεως τὸ ὄνομα, σαφῶς ἴσμεν. [1] περιστερὸν δέ τινος εἰπόντος, ὡς δὴ Ἀττικὸν, ἔφη τὸ φάττιον ἐρῶμεν ἔφη. [2] φακὸν δέ τινος εἰπόντος, ἐδηδοκέναι, καὶ πῶς ἄν, ἔφη, φακόν τις φάγοι; ταῦτα μὲν τὰ Σωκρατικά. ἐπαινῶμεν δ᾽, εἰ δοκεῖ, ἐπὶ τῶν ἀμιλλαν τῶν ἀστείων λόγων, κἀγὼ μὲν καλῶς καὶ βελτίως εἶναι ὁπωσοῦν, σὺ δ᾽ γνώρισον· οἶμαι γάρ σε κἂν νῦν δωνήσεσθαι, τοσοῦτόν γε ἐπακηκοέναι τῶν ἐξῆς λεγομένων. Σο. ἴσως μὲν οὐδὲ νῦν δωνήσομαί σε λέγοντος, ὅμως εἰπέ. Λυ. καὶ πῶς ἂν

quod λάθ᾽ ἡ πτήσεως quidem verbum hoc deſcendat, plane ſcimus. Περιστερὸν autem quodam dicente quaſi hoc Atticum foret, etiam τὸ φάττιον dicamus, inquit. Rurſum dicente quodam ſe φακὸν comediſſe. Et quomodo, inquit, φακὸν aliquis comederit? Atque hæc quidem Socratica illa ſunt. Redeamus autem, ſi videtur, ad certamen priorum verborum. Ac ego quidem citabo ea quæ optima videntur eſſe tota, tu vero cognitionem fac. Arbitror enim vel nunc poſſe te, quippe qui tam multa ordine jam audieris. *Sol.* Fortaſſis ne nunc quidem potero. te dicente, ſed tamen dic. *Lyc.* Quomodo

ἴπταμαι Thomas. Πέτομαι, inquit, οὐχ ἴπταμαι. Καὶ Λιβάνιος· ἐν τῇ οἴδα ὅτι σε Μορφάνιε σκώμματα ἐμὸν ὄντα ζηλοῖ· σὺ γὰρ ἐκείνου ὁ πέτομαι μᾶλλον ὅπως ἂν ἡμῶν ἀκούσῃς, πετόμενος ἢ αὖθις ὑπὸ τῶν λόγων ἐν τῷ συλλόγῳ. Phrynichus: ἴπταμαι παραπαίτιον εἰ δ᾽ ἄπαξ εἶπε τις κἀμέμφετο ἢ δὶς πτῆναι ἢ λέγε. Vtitur Lucianus utroque viciſſim, frequentius tamen τῷ πέτομαι. In Dialogo Tritonis & Nereidum: Ἤδη ποθ᾽ ὑπὸ πετόμενος. Et in Muſcæ encomio: ἀλλὰ μετ᾽ ὠδῆς πτῆναι. Idem in libello de ratione ſcribendi hiſtoriam: Καὶ τῷ Περσίῳ ἴσα σωὶ τῇ μεδίσῃ ἢ ἰκάρῳ γνάμιλλα ἐκπετόμενα. Idem tamen in amoribus dixit, ἐλάττονι ῥοίζῳ διϊπτάμενα. Et in Deorum judicio, ἐξ ἀφανοῦς κἀπιπτάμενοι. Ibidem, ὅποτε ἤδη ἐν τῷ αὐτῷ διὰ συμπαρεμπτάμενοι αὐτῷ. Heliodorus initio V: Μονονοὺ διϊπταμένω ἢ ὀλκάδι παρεμείζοντο. Gregorius Theologus Baſilio: Τὰς τῶν ὠδίνας ἤγνισας ἅδοντας μᾶλλον ἀλλὰ ἢ λιμὸν καὶ παρεπταμένας μᾶλλον ἢ ἁρπασθείσας. Græv.

1 Περιστερὸν δέ τινος εἰπόντος] Adverſatur Luciano recta Athenæus Dipnoſophiſt. IX: Ἀττικοὶ μὲν ἀρσενικῶς περιστερὸν καλοῦσιν. Ἀλλ᾽ εἰς Σωτηρίχους. Ὁ λόγος Ἀφροδίτης εἰμὶ δὲ περιστερὸς. Φερεκράτης δὲ Γεραθοῦσί φησιν ὑποπέμψαι ἀγγέλοντα ἢ περιστερόν. Idem.

2 Φακὸν δέ τινος εἰπόντος ἐδηδοκέναι] *Cum quidam dixiſſet ſe ediſſe φακὸν*, id eſt, vaſculum olearium cum φακὸν *lenticulam* dicere debuerit ſingulariter, vel φακοὺς pluraliter. φακὸν pro vaſculo oleario legitur IV Reg. 9. Λάβε τὸν φακὸν τὸν ἐλαίου, moxque λάψη τὸν φακόν. Latinis dicitur *lenticula*, Plinio auctore, ut egregie Caſaubonus ad Athenæum obſervavit. Plutarchus in diſcrimine adulatoris & amici, φακοὺς dixit pro lentigine morbo, ἀλλ᾽ ὥσπερ οἱ φακῶλοι τὸ ζωγράφων, τὸ κηλῶν ἐοικυῖαν μὴ δυναμένους δι᾽ ἀσθένειαν ἐν χρώτι καὶ φακοῖς καὶ ἐλαίᾳ τὰς ὁμοιότητας ἀναιρέσεων. *Regis, lentiginibus & cicatricibus ſimilitudines referunt.* Quid præterea φακὸς ſignificet pete ex Heſychio. Nunc Ammonium ſi placet audiamus: φακὸς, inquit, φακῆς διαφέρειν φασίν. φακοὶ οἱ ἐπ᾽ ὤμοι οὐχ ἑνικῶς· φακὴ δὲ ἡ ἡμιμόνιτος πέτρα παρὰ τοῖς παλαιοῖς ἡ διαφορεῖ. Vitandæ igitur amphibologiæ cauſa φακὴ dicendum unius numero pro legumine cocto, & φακοὶ numero multitudinis pro cruda lenticula, pro vaſculo autem φακὸν dicendum in numero unitatis. Illi certe auctores quos Athenæus adducit modo φακοὺς modo φακὸν dicunt pro legumine. Lucianus quoque in Saturnalibus epiſtolis, ἃ φακὴ δὲ ὑμῖν σταφιδῶν ὀστρακότα ἓξ. Et in Hermotimo, καὶ οἱ φακοὶ ὀστακοῖς. Theophraſtus, Dioſcorides,

φῆς δ' ἀνήσειν; ἡ γὰρ θύρα ἀνέῳγέ σοι τὴν γνωρίσεως αὐτῶν. Σο. εἰπὶ τοίνυν. Λυ. ἀλλὰ εἶπον. Σο. εὖ γε, ὡς τι ἐμὲ μαθεῖν. Λυ. εὖ γὰρ ἔμαθον. Λυ. τί δ' οὐ πεισόμεθα, εἰ μηδὲ νῦν ἀκηλιθήσεις τοῖς λεγομένοις; καί τοι ὡς γε τὰ καθ' ἀρχὰς ῥηθέντα ὑπὸ σοῦ, ἐγὼ μὲν ὦμην ἱππεῖς εἰς πεδίον καλεῖν,

modo ais te non posse? Nam cognitionis ipsorum prope janua tibi aperta est. *Sol.* Dic igitur. *Lyc.* At jam dixi. *Sol.* Nihil certe quod ego intelligam. *Lyc.* Annon intellexisti quod dixi ἀνέῳγε? *Sol.* Non intellexi. *Lyc.* Quid igitur patiemur, si ne nunc quidem assequeris ea quæ dicuntur? Atqui secundum ea quæ ab initio abs te dicta sunt, ego quidem putabam me equites in campum provocare;

rides, Paulus Ægineta etiam de legumine φακὸν dicunt, quod hic improbat Lucianus. *Grav.*

1 Η' γὰρ θύρα ἀνέῳγέ σοι] Ἀνέῳγε male dicitur pro ἀνέῳκε. Phrynichus: Ἀνέῳγε ἡ θύρα, σολοικισμός, χρὴ γὰρ λέγειν ἀνέῳκε. Contra tamen hoc præceptum ἀνέῳγε passive posuerunt Herodianus IV: Πυλίδας ἤχθη καὶ θύρας ἀνεῳγυίας. Lucianus περὶ Γυμνασίων, καὶ ἀνεῳγότι τοῖς σώμασιν ἐμπεπόντων. Idem in voris: ἢν πως ἀνεῳγυῖαν ἴδῃ τὴν ἢ πάλαισραν καταλάβωμεν. Plutarchus in vita Pyrrhi: Τῶν Πύρρου φιλίας ὁδὸς ἀνεῳγυῖα φεύγειν θάνατον. Sic in vita Martii Coriolani, & Sozomenus V Histor. Ecclesiast. οἱ ναοὶ ἀνεῳγότων. Iosephus in III Originum: Εἰκότως μὲν πύλας ἀνεῳγυίας καὶ πύλας. Apostolus I ad Corint. 16: Θύρα μοι ἀνέῳγε μεγάλη. Passive tamen dixit Lucianus in Gallo, ἀνέῳκται αὕτη ἡμῖν ἡ θύρα. Thomas Magister hic dissentit à Phrynicho: Ἀνέῳγε ὅτι σὺν παραπετάσματι ἀντὶ τοῦ ἤνοιχε. Ἀνεῳγέδης ὁ τοῦ Παναθηναϊκοῦ. Ἱερά τε γὰρ πάντα ἀνέῳγε, καὶ τὰ ἱερεῖα γλῶν σωιῆγα, ὁ διεφθορέναι τὸ φῶς ἐν τοῖς ἀρχαίοις τρόποις. καὶ Δημοσθένης· ἢ γράμματα ἔκλεπτεν ἢ ὑπανέῳγε. Ἀπὸ γὰρ τοῦ ἀνοίγω, ἀνέῳγον, ἀνέῳγας, ἀνέῳγε. Ἐπὶ δὲ μέσου παρακειμένου τὸ ἀνέῳγε ἀντὶ τοῦ ἤνεῳχθη. Ἀνοίγω γὰρ ἀνοίξω, ἀνέῳγα, ἀνέῳγας, ἀνέῳγε. Συνίσησι δὲ ὅπισθεν τῇ ἀρχαίᾳ πτώσει ὅτι οἱ μέσοντινες οἰκίαι τοῖς λῃσταῖς ἀνεῴγασιν. Λυκιαρὸς δὲ τοῦ Μικυλλου ἢ Ἀλκυτρίων, καὶ ἐνδιατρίβοις ἀνεῳγόσι τοῖς ὀφθαλμοῖς. &c. pag. 11. Suidas Comicos citat Pherecratem in Crapatallis & Amipsiam in Mœchis, qui ἀνέῳγε active dixerunt. Sic & Homerus Iliad. π. χαλῷ δ' ὅσσε πῶμ' ἀνέῳγε. Et Herodotus in Clio: Εἰ μὲν ἐπλανώσε τε εἴης χρημάτων καὶ αἰχροκερδὴς ὢν ἂν γενεσθαι νίκας ἀνέῳγες. Apostolus passive dixit: Τὸ σῶμα ὑμῶν ἀνέῳγε φεῦς ὑμᾶς ἁ Κορίνθιοι. Idem.

2 Ἱππεῖς εἰς πεδίον καλεῖν] Nomina in ὺς apud medios inter Atticorum veterum & Sophistarum ætatem, Diodorum Siculum, Polybium, Laertium & ejusdem notæ scriptores fere εἷς contractum habent in accusativo plurali: apud veteres Atticos Aristophanem, Demosthenem, Aristotelem, Theophrastum, Isocratem, Platonem, Lysiam, Thucydidem, Xenophontem, & ejus imitatorem Arrianum, tum apud Sophistas, Pausaniam, Heliodorum, Libanium, Aristidem, Lucianum, alios ejus ætatis scriptores Dionem, Appianum, Herodianum, & ex nostris Chrysostomum, Basilium, Gregorium Theologum, Synesium sine contractione fere εις, quod & notavit vir summe eruditus P. Leopardus in Miscellaneis. Thomas Magister: Ἐρμωίας, βασιλέας, ἰχθύας καὶ ὅσα τοιαῦτα Ἀττικοῖ, τὸ δὲ σωπεκλῶμεν ταῦτα λέγειν οὐκ ἔστιν ἀκείνων. Plato in Theæteto, unde hic Luciani sumtus est: Ἱππέας εἰς πεδίον φερομένους Σωκράτην εἰς λόγους. Luce igitur clarius est in ἱππεῖς esse solœcismum, ut recte Thomas observavit contra omnium Grammaticorum præceptiones. Plutarchus & Iosephus modo εις modo ους dicunt, nisi illud quoque typographis aut intempestivis emendatoribus debemus. Plethon certe Gemistus Plutarchi & Diodori Siculi verba transcri-

σὺ δ' οὐ τὰς ἱππικὰς κατανόησας. ἀλλὰ δείσας δὲ φροντίζειν τὸν λόγον μᾶλιστα, ὃς νῦν ἡμῖν σφᾶς αὐτὰς διήλ-

care: tu vero equites cogitasti. Sed videris non curare verba, maxime quæ inter nos ipsos profecuti sumus.

scribens pro ἱππεῖς accusativo semper ἱππέας habet. Plutarchus in Timoleonte: Οἱ Κορίνθιοι πέμπουσιν αὐτῷ διχιλίους ὁπλίτας & διακοσίους ἱππεῖς. pro quo Plethon: Κορίνθιοι Τιμολέοντι πέμπουσι διχιλίους μὲν ὁπλίτας, ἱππέας δὲ διακοσίους. Diodorus Siculus: Θηβαῖοι δ' ἀπέστειλαν πεζοὺς μὲν τετρακισχιλίους ἱππεῖς δὲ ᾱ. Gemistus autem: Θηβαῖοι δ' ἀπέστειλαν πεζοὺς μὲν τετρακισχιλίους, ἱππέας δὲ διακοσίους. Sic & alibi. Illud Luciani quod mox sequitur σὺ δὲ τοὺς ἱππεῖς κατανόησας; ita vertendum fuit: *An tu vocem* ἱππεῖς *notasti vel animadvertisti?* Pro quo interpres, *tu vero equites cogitasti.* Aristophanes in equitibus: Μήτ' ἐν γῇ μήτ' ἐν θαλάττῃ διαφυγεῖν τοὺς ἱππέας. Idem in Archarnensibus: Ταῦθ' ὡς ἠγανάκτουν καὶ φυλῶ τοὺς ἱππέας. Plato in VI de legibus: Χωρὶς δὲ τοὺς ἱππέας. Xenophon in primo Institutionis Cyri: Πολλοὶ δὲ ὡς αὐτὸς ἔχων ἦκον ἱππέας καὶ πεζούς. Et in eadem pagella: καὶ τοὺς ἱππέας ἠσπάζετο ἀφιόντας. Sic idem in sexto, & septimo libro. Thucydides in sexto: Ἐψηφίσαντο πλὴν τεσσάρων πέμπειν τῇ στρατιᾷ & τοὺς ἱππέας. Et in eadem pagella. Καταλαμβάνουσι τοὺς τε ἱππέας ἥκοντας ἐκ τῆς Ἀσσησσοῦ. Demosthenes I Philippic. Μετὰ πάντων ἱππέων διακοσίων. Idem in III Philipp. Ψιλοὺς, ἱππέας, τοξότας, ξίφη. Ibidem: ἢ πάντες τοὺς ἱππέας παρέδοσαν. Sic & Philostratus in Heroicis, Heliodorus in VIII, Lucianus in votis, & in Toxari, Arrianus in VI expeditionis Alexandri, Iosephus in fine VII Ἀλώσεως, Pausanias in Atticis, Plutarchus in Alcibiade, Chrysostomus in comparatione monachi & regis: καὶ τοξότας, καὶ ἱππέας, & δρεπανηφόρους. Sic usi sunt jam dicti auctores semper præter Plutarchum & Iosephum. Nam quod apud Platonem XI de legibus legitur ἱππεῖς καὶ ἱππέας in accusativo eodem loco typographis adscribendum est, ἱππέας, inquit, εἰς τοὺς ἱππεῖς. Quare videtur Grammatici qui hos accusativos docent contrahi. Eodem modo etiam veteres dicebant νομέας, βασιλέας, φονέας, σφαγέας, τροφέας, γονέας, πολέας, σέας, κυρέας, κναφέας, σκαφέας, ἰερέας, ἀρχιερέας, ἐρμηνέας, ἀμφορέας. Sic gentilia Ἐρετρέας, Ἀχαρνέας, φωκέας, Μαντινέας, Χαλκιδέας, Δωριέας, Πλαταιέας, Μεγαρέας &c. Apud Herodianum semper βασιλέας leges nunquam βασιλεῖς in accusativo. Ergo scribis debetur quod illic ἱππεῖς, τροφεῖς, φωνεῖς legitur pro ἱππέας, τροφέας, φονέας. Apud eundem etiam & Iosephum recte invenitur ἀμφορέας. Sic & Alciphron: Εἰς Δαναΐδων τοὺς ἀμφορέας ἐκχεόμην πίθους. Librariis etiam debet acceptum referri quod Isocrates in oratione ad Philippum habet βασιλεῖς μεγάλας πρεσβυγορθομένους, cum in aliis locis semper scribat βασιλέας, præsertim in ad Nicoclem παραινέσῃ, sive hic ipse Isocrates illius orationis sit auctor, sive alius. Simili forte errore legitur apud Demosthenem in ea oratione qua respondetur Philippi litteris γονεῖς pro γονέας. Τέκνα, inquit, γονεῖς, γυναῖκα. Certe in quarta Philippica recte habet: Οὕτω σωμπέπεισε τ' πόλεως μοῦσ' δεῖ γονέας τοὺς ξύμπαντας ἠγεῖσθαι. Sic νομέας apud Herodotum Clio cap. 194. & aliis locis ponitur, *costæ* navium significans non *pastores*: ut Valla vertit, sicut viri eruditissimi Brodeus & Leopardus hoc pridem notarunt. De his costis vide quæ docuit Vir Clarissimus & pereruditus Iohannes Schefferus de re militari Navali lib. I, cap. 6. Non dissimilis locus est Lucianì in votis: Ὥσαφ οἱ βασιλεῖς ὑπακριτόμυροι τραγῳδοί, pro quo alibi semper βασιλέας dixit. In longævis: οἷς σωμέφα καὶ τοὺς λοιποὺς βασιλέας. Ibidem: καὶ θαττοποιησας πολλοὺς Μακεδόνας βασιλέας. Et paulo post: τοσούτους ἐδωμέμιλω βασιλέας ἀφεῖσαι. Grav.

1. Κατὰ σφᾶς αὐτὰς διάλομεν] Luculentus solœcismus, ut si dicam *inter eos ipsos narravimus*, cum de nobis ipsis loquimur. Dicendum igitur cum Platone in Gorgia. ἀδικοῦσι σφᾶς αὐτούς. *Eos injuria afficiunt.* Et Thucydide: Καὶ παρέδοσαν

ei

ἡμᾶν. Σο. ἐγὼ μὲ φρονίζω, σὺ δ' ἀδήλως αὐτὰς διεξέρχη. Λυ. πάνυ γὰρ ἄδηλόν ἐστι, τὸ κ' σφᾶς αὐτὰς ἐφ' ἡμᾶν λεγόμενον· ἀλλὰ τοῦτο μὲ δῆλον, σὲ δ' οὐδεὶς ἂν θεῶν ἀγνοῆσαι παύσειε, πλὴν γε ὁ Ἀπόλλων. [1] μαντεύεται γὰρ ὀνείρων παῖδι τοῖς ἐρωτῶσι. σὺ δ' οὐδὲ τὸ μαντοδόμμον καταγόησας; Σο. μὰ τὰς θεάς· οὐ γάρ ἔμαθον. Λυ. [2] εἰ ἄρα καθεὶς λανθάνεις σε θεείων. Σο. ἰοί-

sumus. *Sol.* Ego quidem curo, tu vero obscure ipsa prosequeris. *Lyc.* Nempe omnino obscurum est, quod dixi, κ' σφᾶς αὐτὰς, cum de nobis loqueremur. Sed hoc quidem manifestum est. Te vero nullus deorum ab ignorantia liberaverit, nisi fortassis Apollo. Vaticinatur enim ille omnibus interrogantibus. Tu vero neque ipsum *μαντοδόμμον* intelligis? *Sol.* Per deos equidem. non enim didici. *Lyc.* Si ergo καθεὶς latet te circumiens. *Sol.* Videntur certe.

οἱ πάντες σφᾶς αὐτές. Omnes enim σφᾶς αὐτὲς tertiæ personæ pronomen junxerunt verbo tertiæ personæ. Male igitur Clemens Alexandrinus Pædagog. II, 1 ἑναργὲς ὑπόδειγμα ἀρετῆς σφᾶς αὐτὲς παρεσχόντας. Evidens virtutis exemplar nos ipsos exhibentes. Et cap. 21. σφᾶς αὐτὲς πρὸς τὸ ἥμερον χημπτίζειν. Nos ipsos ad meliorem vitam componere. *Grav.*

1 Μαντεύεται γὰρ ὀνείρων παῖ στοῖς ἐρωτῶσιν] Recte notavit Micyllus *μαντεύεσθαι* dici proprie de consulentibus. Æschines: οἱ ἄλλοι ἀμφισβητοῦσι μαντείαις ἐμαντεύσατο παρὰ τοῦ Θεοῦ, τίνι χρὴ πιστεύειν τούτοις μεταθεῖν. Herodotus: Μαντήια εἰς τὰ ἀπεπλώ μαντεύσομαι ὁ Κροῖσος. Plato in Apologia Socratis: Χαιρεφῶν ἐτόλμησε τοῦτο μαντεύσασθαι. Xenophon in initio commentariorum: Ἐθαύμαζε τὸ συμφέροντα τοῖς μαντευομένοις. Moschopulus hoc paulo aliter: Χρὴ, inquit, ἀντὶ τοῦ πρέπει βασιλεῖ). Χρὴ δὲ πεισθῆναι αὐτὸ τοῖς χρησμοῖς δίδωσι, ἢ χρὴν ἀπαρέμφατον. Χρὴ γάρ ἐστι καὶ τροπῆ τὰ εἰς η χρῆ. ὁ μὲν Θεὸς χρῆ, ὁ δὲ Θεὸν μαντεύει). Hanc Moscopuli sententiam de χρῆ adeo non probo, ut contra censeam omnino χρᾶ dicendum non χρῆ, fretus maxime auctoritate Herodoti, qui licet Ionica lingua sit usus, cui peculiare est η, identidem tamen χρᾶ usurpavit. Οἱ Ἀχαιοὶ, inquit, χρησμολόγοι ἀνδρὸς οἱ πρόσθεν χρᾶ ἐξαμέτρῳ τόνῳ. Et paulo post: Οἱ μὲν δὴ οἱ ἐνθεάζοντες χρᾶ τάδε. Moxque: Ἡ δὲ Πυθὴ φησὶ χρᾶ ἐν τριμέτρῳ τόνῳ. Lucianus in Dialogo Menippi & Trophonii: Χρᾶ δὲ Μίνωτα ἐν Βοιωτίᾳ. Sed pro Moschopulo stat Eustathius ad Iliad. I. p. 625. Τάχα δὲ ὀξυτονήθη πρὸς διαφορὰν τοῦ χρὴ ὅ ἐστι μαντεύει). οἷον χρῆ μοι τοιαῦτ' ὁ φοῖβος. Sed ut ad *μαντεύεσθαι* revertamur non semper observatur illud Luciani de hac voce præceptum, sed ab accuratissimis & ἀττικοτάτοις scriptoribus *μαντεύεσθαι* etiam dicitur de diis & hominibus respondentibus. Demosthenes πρὶν στέφανε· Καὶ τὴν Ἀπόλλω τὴν Πύθιον μαντευόμενον. Lucianus in Demonacte: Καὶ μέντοι δέ ποτε ἐδόκει δημοσίᾳ ὅτι μισθῷ μαντεύεσθαι. Idem in Alexandro: Κοσμίνῳ τῷ λόγῳ μαντευόμενος. Pauloque post: Περιέμενε πάσι τοῖς ἀοικοδόμοις ὡς μαντεύσοιτο ὁ Θεός. Sic & loquitur in Dialogo Menippi & Tiresiæ, & Dialogo Menippi & Trophonii, ut & Apollinis & Mercurii in hoc Apollo dicit: Πλὴν ἄλλα ἅπερ ἐγὼ μαντεύομαι. Malunt tamen optimi quique pro hoc dicere χρᾶν καὶ ἀναιρεῖν. Isocrates in Archidamo: Οἱ δὲ Θεοὶ πρὶ μὲν ἐπερώτησιν ἐκ ἀνεῖλον. Libanius in Amphitheo: Οἱ δὲ ἀνεῖλε παρὰ τῶν τρόσωπα καὶ ἔστι ζητεῖν. Herodot. in II: ὧν μὲν δὴ ἀνέλη μὲν βασιλέα εἶ). Chrysostomus in Babyla martyre: ἐπέκειτο σφοδρᾶς τῷ δαίμονα χρησμὸν ἀπαιτῶν καὶ αἰτῶν ἀναιρεῖν πρὶ τὴν γνώμην αὐτῷ. *Urgebat*, inquit, *dæmonem ab oraculis repositum postulansque sibi ut ille responsum daret iis de rebus quam animo versabat.* Idem.

2 Εἰ ἄρα καθεὶς λανθάνεις σε θεείων] *Nam singuli solœcismi tibi latent circum-*

καστί γε. Λυ. ὁ δὲ καθεὶς πῶς παρῆλθεν; Σο. οὐδὲ τοῦτο ἔμαθον. Λυ. οἶσθα δέ τινα [1] μνησιόμβροτον αὐτῷ

certe. *Lyc.* At καθεὶς iſte quo pacto præteriit? *Sol.* Neque hoc didici. *Lyc.* Noſti autem quempiam ſibi ipſi γάμους μνησιόμβροτον. *Sol.*

euntes. Sic legendus hic locus & vertendus. ſenſus eſt ſinguli qui circa te oberrant, à me tibi objiciuntur ſolœciſmi, te fugiunt, à te non animadvertuntur. Solœciſmus verſatur in κατ' εἷς. Attice enim dicendum fuiſſet κατ' ἕνα, Mycillus hic putavit κατὰ εἷς eſſe participium fecitque locum ſuſpectum de mendo, cum nihil ſit ſcrupuli. Occurrit vero iſta locutio quam hic reprehendit Lucianus ſæpe in ſacris ſcriptoribus. In epiſtola ad Romanos cap. 12: Ὁ δὲ κατ' εἷς ἀλλήλων μέλη. Maccabæorum libro III: Οἱ κατ' εἷς δὲ τῶ φίλων σπουδαιοῦς ὑπεμενον. Marc. XIV: Οἱ δὲ ἤρξαντο λυπεῖσθαι καὶ λέγειν αὐτῷ εἷς κατ' εἷς, μή τις ἐγώ; Et Iohan. VIII: ἐξῆρχοντο εἷς κατ' εἷς. *exibant ſinguli.* Vbi Beza κατ' εἷς putat poſitum pro καὶ εἷς τις. inde & in quibuſdam editionibus ſcribitur κατ' εἷς, in nonnullis κατ' εἷς, in aliis κατὰ εἷς. perperam. κατ' εἷς enim per Hebraicam enallagen dicitur pro κατ' ἕνα, quo Attici ſcriptores utuntur. Philoſtratus in Heroicis: ἕκαστ' ἴνα δῆτα ἥρως. *ſingulos heroas.* dicit idem in eodem opere εἰς ἕνα, κοινῇ δὲ, inquit, καὶ εἰς ἅπαντας. *publice & privatim.* Idem in vita Herodis: Τῷ τε Ἀθηναίων δήμῳ κατ' ἔκαστον ἴτος μνᾶν κατ' ἕνα. *ſingulas minas.* Plutarchus in præceptis Politicis: κατ' ἕνα ἢ κοινῇ. Heliodorus II: κατ' ἕνα συλλεγόντες ποτέ. Ælianus καὶ ὁ τε κατ' ἕνα. Lucianus Dialogo Martis & Mercurii: Ἐγὼ δὲ ὅτι μὴ κατ' ἕνα πάντων ἀμείναν. Vbi male legitur: κατὰν ἁπάντων. Idem in Hatmonide, & Dialogo Plutonis & Mercurii: Μελετῶσιν μὲν γάρ σοι ἤδη αὐτὼς κατ' ἕνα ἐξῆς. Baſilius Libanio: αἰχωμόμην κατ' ἕνα σοι προστάγων τοῦ Καππαδόκης. Et ſic Apoſtolus quoque more Atticorum in epiſtola ad Epheſios cap. V: Πλὴν καὶ ὑμεῖς οἱ κατ' ἕνα. Et I Cor. XIV, 31. Δυνάσθε γὰρ κατ' ἕνα πάντες προφητεύειν. Demoſthenes in III Philippica ἕκαστον addit: κατ' ἕνα ἕκαστον ὑπισχνεῖσθαι πρὸς πᾶσι. Idem ἄνδρα addit in Corona: ἕνα ὄντα κατ' ἕνα ἄνδρα. Thomas Magiſter: ἓ κατ' εἷς ἀλλὰ κατ' ἕκαστον δεῖ λέγειν. Sed nec κατ' ἕκαστον recte dicitur; ſed pro eo dicendum κατ' ἕκαστον. vide Budæi commentaria utriuſque linguæ. Et ſic puto apud Thomam legendum eſſe. Scriptores tamen Eccleſiaſtici ſacrorum librorum auctoritatem ſequuntur. Socrates Eccleſiaſticæ hiſtoriæ lib. XVI, 13. Ἐπειδὴ γὰρ ἄλλα ἄλλα δόξαν ὁ κατ' εἷς ἐπελάμβανον. Euſebius hiſtoriæ Eccleſiaſticæ X: Καὶ μὴ μόνον γε ὁ κατ' εἷς ἀλλὰ καὶ οἱ πάντες ἀθρόοι ἀνθωμολόγουν. Ad eandem formam factum ἀνὰ εἷς pro ἀνὰ ἕνα. Ioannes Theologus Apocalyp. XXI: Καὶ οἱ δώδεκα πυλῶνες, δώδεκα μαργαρίται, ἀνὰ εἷς ἕκαστος τῶν πυλώνων ἦν ἐξ ἑνὸς μαργαρίτου. Attici dicerent ἀνὰ ἕνα ἕκαστον. *ſingula porta*, aut potius κατ' ἕνα ἕκαστον. Porro notandum quoque eſt κατ' εἷς Lucianum dixiſſe cum ſingulari κατὰ, at Solœciſtam conjunxiſſe cum plurali ἰοίκασι, quemadmodum & Marcus & Ioannes, ut duplex forte hic ſit ſolœciſmus. *Grav.*

2 Μνησιόμβροτον αὐτῷ γάμον] In hunc locum Thomas: ἐπ' ἀνδρὸς, inquit, τὸ μνᾶσθαι, οἷον μνᾶσθαι γυναῖκα, ἐπὶ δὲ γυναικὸς τὸ μνησθῆναι ἀνδρί. Moſchopulus in eadem eſt ſententia: Μνᾶσθαι ὁ ἀνὴρ ἢ γυναῖκα, ὅτι δὲ γυναικὸς μνησθῆναι ἢ γυνή. Nimirum magiſtri docent μνᾶσθαι proprie eſſe *ambire* puellam; ſive fœminam, & dici de viris Attice, μνησθῆσθαι vero de puellis & fœminis quæ deſponderentur & nubunt. Attice igitur Euangelium: Μνησθείσης δὲ τῆς μελλούσης αὐτῷ Μαρίας τοῦ Ἰωσήφ. Proprie etiam Lucianus in Neſaſto: Περσῶν γὰρ ἐπειδὴ γάμου ἐς Κυζικὸν ἡ μνᾶσθαι ἐπολέμησας. Et Plutarchus in amatoriis narrationibus: Ταύτῃ μνώμενος Σελεύκου Ὀρχαμίδος καὶ Καλλιδίκης Αἰολίδος. Herodotus quoque in Clio: ταύτῃ πέμπων ὁ Κῦρος ἐμνᾶτο τῷ λόγῳ, θέλων γυναῖκα ἣν ἔχειν· ἡ δὲ Τόμυρις συνῆσαν ἐν αὐτῇ μνώμενον. Plutarchus in Erotico etiam uſus eſt eo verbo de muliere vidua nobili & prædivite, ultro ambiente nuptias adoleſcentuli cujuſ-

γάμου; Σο. τί οὖν τοῦτο; Λυ. ὅτι σολοικίζειν ἀνάγκη τὴν μνησιδόμου αὐτῷ. Σο. τί οὖν πρὸς τὸν ἐμὸν πρᾶγμα, εἰ σολοικίζοι τις μνησιδόμενος; Λυ. ὅτι ἀγνοεῖ ὁ φάσκων εἰδέναι ἃ τοῦτο μὴ ὄντως ἴσχε. εἰ δέ τις λέγοι σοι παρελθὼν, ὡς ἀπολείποι τὴν γυναῖκα, ἆρ' ἂν ἐπιτρέποις αὐτῷ; Σο. τί γὰρ οὐκ ἂν ἐπιτρέποιμι, εἰ φαίνοιτο ἀδικούμενος; Λυ. εἰ δὲ σολοικίζων φαίνοιτο, ἐπιτρέποις ἂν αὐτῷ τοῦτο; Σο. οὐκ ἔγωγε. Λυ. ὀρθῶς γὰρ λέγεις· οὐ γὰρ ἐπιτρεπτέον σολοικίζοντι τῷ φίλῳ. ἀλλὰ διδακτέον

Sol. Quorsum igitur hoc? *Lyc.* Quod necesse est solœcismum committere τὴν μνησιδόμου αὐτῷ. *Sol.* Quid igitur ad meum negotium hoc, si solœcismum committit quispiam despondens? *Lyc.* Quod ignorat is, qui se scire dictabat. Et hoc quidem ita se habet. Si vero quispiam dicat tibi accedens, ὡς ἀπολείποι τὴν γυναῖκα, num permittes hoc illi? *Sol.* Quid ni permittam si videatur injuria affectus esse. *Lyc.* Si vero solœcismum committere videatur, etiamne hoc permittes illi? *Sol.* Haud equidem. *Lyc.* Recte dicis. Neque enim concedendum amico ut solœcisset: sed docendus

cujusdam, quemadmodum Martialis dixit: *Vxori nubere nolo meæ.* Οὐ γὰρ ἀποφήσασθαι δίκας, inquit, ἐὰν γήμῃ τηλικαύτας ἑταίρας μειράκιον ὢν χλαμύδος ἔτι παιδαγωγεῖσθαι δεόμενον. Impropriè igitur Lucianus in Toxari: Καὶ ὅταν ὑμεῖς ἐν τοῖς γάμοις ὀπτόλυ μνησιδώμενοι. Ibidem: Δεῖ δὲ τὸν μνησήσοντα ἕκαστον προσαγγέλλειν ἑαυτὸν διότι μνησιδώμενος ἥκει. Et paulo post: Μνησιδώσεσθαι τὰ παίδια σολλὰ ἐπαινοῦντα ἑαυτόν. Parum igitur Attice Plutarchus in narrationibus amatoriis, ἐμνησιδώοντο αὐτῷ τριάκοντα νεανίαι. Moxque in iisdem: μὴ μνησιδώσεσθαί τινας τὰς κόρας. Sic & Pausanias in Laconicis, Heliodorus in V, Laërtius in Hipparchia, Iosephus Originum Iudaicarum lib. V, & XIII. Activa tamen voce μνησιδώσω γάμου legitur apud vetustissimum quemque. Dicit enim Plato in sexto de legibus: μνησιδώσει γάμου αὐτῷ. Apud Euripidem in Iphigenia Aulidensi Achilles dicit: Ἀλλ' ἢ πέπομδε δεινὰ μνησιδώσασ' ἐκ δόπων. Isocrates βελτίω τοῦτο αὐτῷ μνησθεῖσαν κόψω. Diodorus XX: Ἀξιολογώτατοι τῶν ἡγεμόνων ταύτῃ ἐμνήσθησαν. Sic plures alii. *Nubere* quoque dicitur semper, si proprie accipiatur, de puellis & fœminis, ut *ducere* de viris, apud auctores Latinæ linguæ locupletes. Nam de Tertulliano, Hildeberto & Fulgentio, quos & de viris *nubere* dixisse honeste C. Barthius docet Adversar. VI, c. 14. non contenderim. Nam & multa alia apud illos leguntur scriptores, quæ à melioris ætatis usu longe absunt. Sed hæc inter eruditos jam decisa sunt, ut risum debeant qui aliter sentiant. *Grav.*

1 Ἀπολείποι τὴν γυναῖκα] Et hunc Solœcismum Thomas aperit: Ἀπολείπει ἡ γυνὴ τὸν ἄνδρα. Ἀριστοφάνης ἐν Νεφέλαις. Ἀπολιπεῖν γὰρ αὐτὸν ἄχθετο. ἐκβαλλεῖ ὃ ἀνὴρ τὴν γυναῖκα. Λιβάνιος ἐν Μελίτῃ τὸ λάλω· ἐκβαλεῖν τὸ γυναῖον. Nimirum uxor cum à viro divortit nuntium remittit, dicitur Græcis ἀπολείπειν ἄνδρα, Latinis *divertere*, *discedere à viro*. vir vero cum repudiat uxorem ἐκβάλλειν γυναῖκα. Latinis *exigere*. Cic. *Mimam exegit.* Eleganter igitur Iosephus ἔπεισε τὸν ἄνδρα καταλιπεῖσαν αὐτὸν γάμεσθαι. Attice idem dixit in undecimo Ἀρχαιολογίας de Esdra: λογιζόμενος δὲ ὅτι ἐὰν ἐκβαλεῖν αὐτὸς τὰς γυναῖκας προσδέξῃ. pro quo eodem in loco etiam dicit ἀποπέμψασθαι. Quare minus Attice ipse Luc. in I Dialog. Iunonis & Iovis: Ἀπολιπὼν ἐμὲ τὸν νόμιον γαμετὴν. Ibidem in his accusato: Τὴν νόμιον γαμετὴν ἔτως; ἀτίμως ἀπολείπει. Plutarchus in Stoicis controversiis confundit etiam hanc differentiam, ἄσπερεί τις τὴν γαμετὴν ἀπολιπὼν ἑταίραν ἢ συζῶν. Attice dixit idem in Romulo: Νόμῳ μὲν δίδως γυναικὶ ἀπολείπειν τὸν ἄνδρα, δίδως δὲ

ὅπως τοῦτο μὴ πεισόμεθα. καὶ εἴ τις γε νῦν ψοφοίη τὴν θύραν εἰσιών, ἢ ἐξιὼν κόπτοι, τί φήσομέν σε πεπονθέναι; *Sol.* ἐμὲ μὲ οὐδέν, ἐκεῖνον δ' ἐπιστελλεῖν βάλεσθαι, ἢ ἐξιέναι. *Lyc.* σὲ δ' ἀγνοοῦντα τὸ κόπτεσθαι, ἢ τὸ ψοφεῖσθαι, οὐδέν, ὅλως πεπονθέναι δοξομὲν ἀπαίδευτον ὄντα; *Sol.* ὑβριστὴς εἶ. *Lyc.* τί λέγεις; ὑβριστὴς ἐγὼ νῦν δὴ νηπιάζομαί σοι διαλεγόμενος; ἔοικε δ' σολοικίσαι τὸ νῦν δὴ νηπιάζομαι qui tecum disputo? Videtur autem solœcissare etiam dus potius est, ut hoc ne illi accidat. Quod si quis autem nunc crepare faciat januam ingrediens, aut exiens pulset, quid dicemus tibi accidisse? *Sol.* Mihi quidem nihil: illum vero vel exire velle, vel introire. *Lyc.* Tibi vero, cum ignorares τὸ κόπτεσθαι, aut τὸ ψοφεῖσθαι, nihil omnino accidisse putabimus indocto adeo existenti? *Sol.* Contumeliosus es. *Lyc.* Quid dicis? Ego contumeliosus vero nunc

ἐν Σαλαμῖνι γυναῖκα ἐπὶ φαρμακείᾳ τινὶ ἔγημεν. Ibidem: ἀπέμψατο γυναῖκα. Hermogenes Sophista: ἔξεστι γαμεῖν ὅθεν βάλεταί τις καὶ ἀποβαλεῖν τὴν ἔσω γυναῖκα. Græv.

1 Εἴ τις γε νῦν ψοφοίη τὴν θύραν εἰσιὼν καὶ ἐξιὼν κόπτοι] Hæc verba bene vertit interpres per *concrepuit ostium* & *pulsavit*. Nam quod apud Latinos discrimen est inter *ostium crepat* & *pulsatur*, eadem est apud Græcos inter κόπτειν & ψοφεῖν. Exiturus cum fores ferit & percutit, ut illo strepitu admonerentur qui foris erant cavere sibi, atque absistere, ne læderentur, apud Atticos enim fores non introrsum trahendo, sed in viam publicam pellendo aperiebantur, ut dudum docuerunt viri doctissimi Turnebus, Cujacius, Muretus; exiturus itaque hoc crepitu signum cum dat dicuntur Latinis *fores crepare*, Græcis ψοφεῖν: cum vero introiturus fores percutit ut aperiantur, dicuntur Latinis *fores pulsari*, & *pultari*, Græcis κόπτεσθαι; ut docent Suidas, Thomas, Ammonius, Phrynichus, Moschopulus. Attice igitur dixisset κόπτοι τὴν θύραν εἰσιὼν ἢ ψοφοίη ἐξιών. Lucianus in Philopseude: Ἐπὶ τὴν κόπτουσι τὴν θύραν ἐκείνην. Idem in fugitivis: Ὥστε ἐδεῖ δεῖ κόπτειν τὴν θύραν. Aristophanes in Ranis: Ἄγε δὴ πινα τρόπον τὴν θύραν κόψω. Moxque: Οὐ μὴ διατρίψῃς ἀλλὰ χαῦσαι τὴν θύραν. Et in Nubibus: Γαῦσαι τὴν θύραν. Lysias in Apologia de Eratosthenis adulteri cæde: Ἐρομένῳ δέ μοι τί αἱ θύραι νύκτωρ ψοφοῖεν. Heliodorus in I: Τάχα θύραις ὅπη πλέξων ἐψόφησεν. Phrynichus addit male quoque κρῶσαι τὴν θύραν pro κόπτειν poni. Sed contra hunc facit illud Xenophontis in Symposio: Φίλιππος ὁ γελωτοποιὸς κρούσας τὴν θύραν εἶτα τῷ ὑπακούσαντι. Et Euangelista: Μὴ δέξηνδε ἕξω ἱστάναι τὸν κρούειν τὴν θύραν. Idem.

2 Νῶν δὴ γλισχόμεθα] Solœcismus est hic, quod νῶν δὴ cum futuro conjungatur, cum debeat cum præsenti jungi. Attice enim dicendum erat νῶν δὴ γλίσχομαι, Pollux: Ἄνευ τοῦ ἐστὶ παρὰ μικροῖς, καὶ νῶν δὴ ὃ ἐστι ταυτόν. Suidas: Νῶν δή, ὀλίγον ἔμπροσθεν, ἀρτίως. Πλάτων νόμων γ. Νῶν δὴ ὀλίγον ἔμπροσθεν τούτοις παρεκτυχόντες τοῖς λόγοις, ὅτῳ ταῦτα ἐπιθεμεν, νῶν σ' ἐπλεξάμεθα. Καὶ αὖθις ἐν τρισὶν νόμοις. Πλάτων διαλελυμένως εἴρηκε ἐπὶ τοῦ παρόντος χρόνου, τὸ δὲ δὴ ὑπὸ συμβάσεως· ὅτε δὲ πάντων ἦν πολέμων χαλεπώτατα· ὡς φαμὲν ἡμεῖς νῶν δή. Ἐν Εὐθυφρόνι· Νῶν δὴ μοὶ ὄρος βᾶσ' ἐπὶ δίκας, οὐδὲν ἐοίκαμεν. Νῶν δ' αὖ πλαμβάνεις ἐπ' ἀκυμάντοις. Ἐν Μελανίππῃ. Οὐκοῦν σὺ νῶν δὴ μ' ἐς ἀποφεύνας τύχῃ. Homerus: Νῶν γὰρ δὴ γλίσσεται ἐσί. Idem: Νῶν δὴ ἐξαπίνης δόμων κιμάλια καλά. Eustathius: Νῶν δὲ ἀντὶ τοῦ ἀρτίως ἐν ἑνὶ τύπῳ, ὃ καὶ φασι μόνως παροιχωκέναι σωτάσεσθαι. Euripides Phœnissis: Ἄκου δὴ νῶν θεσφάτων ἐμῶν ὀδόν. Ibidem: Ἄκου δὴ νῶν καὶ τὰ περὶς τύχας κακά. Plato in Gorgia: ἀρ' ἦν καὶ ἦν νῶν δὴ λόγομεν ῥητορικήν. & sic frequentissime cum in illo Dialogo tum in aliis ejus libris. In his au-

νυῶ δὴ γνήσομαι, σύ δ' οὐκ ἔγνως. Σο. πῶσυ πῶς ἦ Ἀθηνᾶς, ἀλλ' εἰπὲ τί τοιοῦτον, ὥς τε καὶμὲ μαθεῖν. Λυ. Ϛ πῶς ἂν μάθῃς; Σο. εἴμοι πάντα ἐπέλθοις, ὅσα φῄς σολοικίσας ἐμὲ λαθεῖν, κἀγὼ πᾶρ' ὅ, τι ἕκαστον σεσολοίκισας. Λυ. μηδαμῶς, ὦ ἄριστ' μακρῷ γὰρ ἂν ποιήσαιμθ' ἡ λόγου. ἀλλὰ πῶς μ' οὐ τούτων ἕξεσί σοι καθ' ἕκαστον αὐτῶν πωθάνεσθ. νυῶ δ' ἕτερ' ἄττα ἐπέλθωμθ, εἰ δοκεῖ· Ϛ πῶς τόν γε αὐτὸ τὸ τοῦτο ἄττα μὴ δοκέοις, ἀλλὰ ψιλῶς ἐξενεγκεῖν, ὀρθῶς φαίνεται ῥηθὲν μ' ἦ ἕτερα σωνθέμενον, μὴ γὰρ ὥστως ἄλογον ἦν ἂν. ἔπειτα τὸ ἦ ὕθρεως. ἦν με φῄς ὑβρίσαι, εἰ μὴ ὅτω λέγοιμι, ἀλλ' εἰς σὲ etiam ipsum γνήσομαι quo nunc usus sum: tu vero non cognovisti. *Sol.* Define, quæso per Minervam: ac dic potius tale aliquid, quod etiam ego intelligam. *Lyc.* Ac quo pacto intelligas? *Sol.* Si mihi omnia ista percurras quæ modo dixisti à te cum solœcismo dicta, à me autem non animadversa esse: & quo pacto in singulis peccatum sit exponas. *Lyc.* Nequaquam, ô optime. longum enim modo facturi essemus dialogum: sed de horum quidem unoquoque licebit tibi singulatim quærere. Nunc autem alia quædam persequamur, si videtur. Ac primum ipsum hoc ἄττα, absque aspiratione, & cum tenui spiritu, utrum recte videatur dictum cum verbo ἕτερα compositum. Non enim ita præter rationem fuerit. Deinde & τὸ ἦ ὕθρεως, qua te à me affectum ais, si non hoc pacto dicam, sed εἰς

autem, quæ attuli, exemplis τὸ νυῶ δὴ nusquam junctum invenitur futuro. Proin si quis dixerit νυῶ δὴ γνήσομαι, is solœcismum commiserit. Nec est solœcismus in simplici voce γνήσομαι, quod putavit interpres, sed in νυῶ δὴ futuro γνήσομαι hic juncto, ut dixi. Huic simile est ἄρτι σολικιῶ de quo in initio harum notarum disputavi. Plato enim pro eodem dixit νυῶ δὴ, ἄρτι, πρόσθεν, ἔμπροσθεν, τὰ νυῶ, πρὸ ὀλίγω, ὀλίγῳ πρότερον, πρότερον & πρότω. Cum futuro autem αὐτίκα, μάλα, αὖθις, εἰσαῦθις, ὅσον τάχιστα, ὅτι τάχιστα, ὡς εἰς μακράν. Occurrunt tamen etiam loca quædam ubi νῦν δὴ futuro jungitur, contra hanc Luciani & magistrorum præceptionem. Homerus Iliados H· Νῦν μὲν δὴ ἦ πατρὸς ἀεικέα πίσετε λώβην. Et alio loco: Νῦν ὃ δὴ Αἰνείαο βίη Τρώεσσιν ἀνάξει. & sæpius aliis in locis. Νῦν δὴ, inquit Plato, de legibus libro III, μᾶλλον βεβαιωσόμεθα. Idem in fine ultimi de legibus: Νῦν δὴ μαθησόμεθα ὅτι θαυμαστὸν ἐδίν. Idem in Phædone: Ω Σώκρατες ὕστατον δή σε προσερῶ νῦν οἱ ὀλιτήδειοι. Xenophon IV institut. Cyri: Νῦν δὴ σὺν δηλώσεις. Thucydides VI: Καὶ ἀσφάλεια νῦν δὴ καὶ πολλὴ ἔσεσθαι. Thomas ait etiam νῦν aliquando futuro junctum solœcismum esse. Εἰ παρέσασιν, inquit, δηλᾶσι τότε τὸ νῦν τεθέμενον σολοικισμὸν πρεῖν, ὡς τὸ νῦν σοφὸς γνήσομαι. φέρεται δὲ ἡ σοφία χρόνῳ. Sed nihil videtur tam firmum esse quod non alicubi labefactetur, ut superius posita exempla ostendunt. *Grav.*

1 Τ'ζρίζω σε καὶ εἰς σε] Τ'ζρίζω σε scilicet est contumelia te afficio, ὑζρίζω εἰς σε, est cum in tuos amicos, aut quicquid ad te pertinet contumeliosus & injurius sum, Moschopulus eadem docet: Τ'ζρίζω σε καὶ ἀντὶ τοῦ πάντα τρόπον ἀτιμάζω σε. διλατότι δ' ὕζρεως καὶ πληγῶν, Ϛ ἄλλης πονηρᾶς ἐπιρείας. Τ'ζρίζω εἰς σε ἀντὶ τοῦ ὑζριστικά τινα εἰς φίλον σὸν, ἢ εἰς τὰ σὰ δέ σε ἐνδείκνυμαι ὡς ἀναφέρεσθαι τὴν ὕζριν ἐπὶ σε. Attice igitur Plato in VI de legibus: Μήτε τινὰ ὕζριν ὑζρίζειν εἰς δὺ οἰκίτας. Quod vero Lucianus subjicit ἐπεὶ τὸ εἰς σοῦ ἦ ὑζρίζειν λέγειν οἷον εἰς τὴν παροιμίαν ὡς ὁ Πρέπων φησὶν ἐν τῷ συμποσίῳ. Platonis verba sic se habent: Ὀμιρ@ μὲν γὰρ κινδυνῶδές ἐ μένον διαφθεῖραι, ἀλλὰ καὶ ὑζρίσαι εἰς τὴν παροιμίαν. Lucianus in his accusato: Τ'ζρίζεις εἰς τὸ διάλογον. Idem.

φαίλω ἴδιον, ἐγὼ μὲ οὐκ ἔχω εἰπεῖν. ὅτι τὸ μὲ σὺ ὑβρίζειν τὸ σῶμά ἐστι τὸ σὸν, ἤτοι πληγαῖς, ἢ δεσμοῖς, ἢ καὶ ἄλλῳ τρόπῳ. τὸ δ' εἰς σέ, ὅταν εἴς τι τῶν σῶν γίγνηται ἡ ὕβρις. ὁ γὰρ ὃς τις γυναῖκα ὑβρίζει τὴν σὴν, εἰς σὲ ὑβρίζει· καὶ ὃς τις παῖδα καὶ φίλον, κ' ὃς τις γε οἰκέτην. πλὴν γὰρ ὅσα τῶν πραγμάτων ἔστιν ἔχει σοι, ἐπὶ τὸ εἰς σὲ ἅμαρτημα ὑβρίζειν λέλεκται· οἷον εἰς τὴν παροιμίαν, ὡς ὁ Πλάτων φησὶν ἐν τῷ συμποσίῳ. Σο. καίτοι σὺ τὸ διάφορον. Λυ. ἆρ' οὖν τοῦτο καλλιονεῖς, ὅτι τὸ [1] ταὐτὰ ὑπαλλάττειν σολοικίζειν καλοῦσιν; Σο. ἀλλὰ νὴ δία ἔοικεν. Λυ. αὐτὸ δὴ τὸ ὑπαλλάττειν; Σο. ἐμοὶ μὲ ταὐτὸν λέγειν δόξει. Λυ. καὶ πῶς ἂν εἴη ταὐτὸν τῷ ὑπαλλάττειν τὸ ἀναλλάττειν, εἴπερ τὸ μὲ ἑτέρῳ ποῖος ἕτερον γίνεται, ᾧ μὴ ὀρθῶς ποῖος τὸ ὀρθὸν, τὸ δ' ᾧ μὴ ὀρθῷ ποῖος τὸ ὄν; Σο. κατέμαθον ὅτι τὸ μὲ ὑπαλλάττειν, τὸ μὴ κύριον ἀντὶ δ' κυρίου λέγειν ἐστί. τόσδ' ἀναλλάττειν ποτὲ μὲ τοῦ κυρίου, ποτὲ δ' τοῦ μὴ κυρίου χρῆσθαι. Λυ. ἔχει πᾶ καὶ ταῦτα καπανόησιν οὐκ ἄχαριν. τὸ δ' [2] ασχολίζειν ποῖός τινα, τὴν οἰκείαν ὠφέ-

εἰς σὲ, contumelioſum dicam, proprium id eſſe ego quidem non poſſum dicere: quoniam σὲ quidem ὑβρίζειν, idem eſt quod corpus tuum, ſive plagis, ſive vinculis, ſive etiam alio aliquo pacto. At εἰς σὲ quando alicui tuorum contumelia fit. Nam & qui uxorem tuam contumelia afficit, in te contumelioſius eſt, & qui puerum tuum, & amicum, & certe qui ſervum quoque. Nam præterquam de rebus ita tibi ſe res habet: quoniam & in res contumelioſum eſſe dictum eſt, ut in proverbium quemadmodum Plato dicit in Sympoſio. *Sol.* Intelligo differentiam. *Lyc.* Num igitur & hoc intelligis, quod ſi dicam, ταὐτὰ ὑπαλλάττειν, ſolœciſmum vocant? *Sol.* At nunc ſciam. *Lyc.* Ipſum autem dici debere, ἀναλλάττειν. *Sol.* Mihi quidem videtur idem utrunque dicere. *Lyc.* At quomodo idem fuerit ὑπαλλάττειν & ἀναλλάττειν. quando illud quidem eſt alterum cum altero commutare, videlicet id quod rectum non eſt, cum eo quod rectum eſt: hoc autem, id quod non eſt, cum eo quod eſt. *Sol.* Intelligo quod ὑπαλλάττειν quidem ſit id quod proprium non eſt, pro eo quod proprium eſt, dicere, ἀναλλάττειν vero aliquando quidem eo quod proprium eſt, aliquando vero eo quod proprium non eſt, uti. *Lyc.* Habent quandam & hæc conſiderationem non injucundam. ασχολίζειν autem ποῖός τινα: id eſt, propriam utilitatem

1 Ταῦτα ὑπαλλάττειν] Moſchopulus videtur nonnihil à Luciano diſſentire: Ὑπαλλάττειν, inquit, τὸ μεταθέναι τὴν τάξιν ἀντιστρόφως, ἢ ἀναλλάξ ἐπὶ τῶν τοιούτων ἐναντία λέγει. Ὑπαλλάττειν τὸ μὴ κύριον ἀντὶ τοῦ κυρίου λέγειν, ἢ ἁπλῶς τὸ ἕτερον ἀντὶ ἑτέρου εἰσάγειν. Sic hic locus legendus. Nec eſt in Luciano: *quod ſi dicam* ταῦτα ὑπαλλάττειν *ſolœciſmum vocant*, ut vertit Micyllus: ſed ὅπ τὸ ταῦτα ὑπαλλάττειν σολοικίζειν καλοῦσιν, hoc eſt, *ingrrando vel per hypallagen hiſce abuti dicunt ſolœciſmum committere.* Sic ἀναλλάττειν eſt his abuti per ἀναλλαγήν. In iis quæ ſequuntur in Luciano, αὐτὸ δὴ τὸ ἀναλλάττειν, lacuna eſt ſic ex vetere codice, uti patet ex excerptis, ſupplenda: αὐτὸ δὴ τὸ ὑπαλλάττειν εἴ τις ἀναλλάττειν λέγοι, ἴσως δόξειν λέγειν. Nihil certius. *Grav.*

2 Ασχολίζειν ποῖός τινα] De his ne convenit Moſchopulo cum Luciano.

Σκε-

λειπω δ' ασυδιάζοντ@ ἐμφαίνῃ· τὸ μὲν περί τινα, τῶν ὑπόντων περὶ ὃν ασυδάζῃ. ὁ δὲ ταῦτα ἴσως μὴ ὑποσυλλέχοντα, ἴσως δὲ καὶ ἀκριβῶντα περὶ αὐτῶν. βέλτιον δὲ τὸ ἀκριβῶν ἐκφέρειν. *Soc.* ὀρθῶς γὰρ λέγεις. *Lyc.* τόγε μὴν καθέζεσθ' ὁ καθίζειν καὶ τὸ καθίσου ὁ κάθησο, ἆρ' οἶσθ', ὅπη διενήνοχεν; *Soc.* σὺ οἶσθα. τὸ καθίσθαι ἤκουόν σου λέγοντ@, ὡς ἔστιν ἄκφυλον. *Lyc.* ὀρθῶς γε ἤκουσας, ἀλλὰ τὸ κάθησο, ὁ κάθησο. διαφέρειν φημί. *Soc.* ὁ τοῦ ποῖ' ἂν εἴη διαφέρον; *Lyc.* τοῦ τὸ μὲν πρὸς τὸ ἑστῶτα λέγεσθαι, τὸ κάθησον. τὸ δὲ πρὸς τὸ καθεζόμενον, ἧσο ξεῖνε, ἡμεῖς δὲ καὶ ἄλλοθι δήομαι ἕδρων,

tem ejus qui ſatagit, indicat: cum autem dico περί τινα, illius indicat, circa quem quis ſatagit, ſive obſequioſus eſt. Atque hæc quidem fortaſſe confunduntur à quibuſdam, fortaſſis autem etiam obſervantur: melius autem eſt obſervare unumquemque. *Sol.* Recte dicis. *Lyc.* καθέζεσθε vero à καθίζειν, & κάθησον à κάθησο, ſcis quo pacto differant? *Sol.* Haud ſcio. καθέσθαι quidem audivi te dicere quod ſit alienum. *Lyc.* Et recte quidem audiſti. Sed κάθησο à κάθησον differre ajo. *Sol.* Et quo tandem inter ſe differunt? *Lyc.* Quod κάθησον quidem ad eum qui ſtat, dicitur: alterum autem ad eum qui ſedet. ut, ἧσο ξεῖνε, ἡμεῖς δὲ καὶ ἄλλοθι δήομαι ἕδρων,

Rur-

Σπουδάζω, inquit Moſchopulus, ἀφ' οὗ σε ὅταν σὲ ἀξιῶ ὀθνειλείας τ σώματ@, ασυδάζω τοῦτ' σε ὅταν ὀθνειλᾶσθαι τ τοῦτ' σε παραινῶ. Græv.

1 Ἀλλὰ τὸ κάθησον τ κάθησο διαφέρειν φημί] Nihil aliud vult Lucianus, quam κάθησον dici ad ſtantem, quem jubemus ſeſſum capere, κάθησο vero ad eum, qui jam ſedet, quemque rogamus, ne ſurgat. Thomas eadem tradidit quæ Lucianus: Ἄλλο, inquit, κάθησον καὶ ἄλλο κάθησο. Τὸ μὲν γὰρ κάθησον ἀφ' οὗ τινα ἑστῶτα λέγεται ἵνα καθίσῃ. τὸ δὲ κάθησο ἀφ' τ καθήμενον ἵνα κάθηται καὶ μὴ ἐξανασῇ ὡς τὸ παῖ' Ὀμήρου· Ἧσο ξεῖνε ἡμεῖς δὲ καὶ ἄλλοθι δήομαι ἕδρων. Sic lege hunc locum in edito libro ſatis mendoſum. quod vero paulo antecedit, τὸ καθέσθαι ἤκουόν σου λέγοντ@ ὡς ἔστιν ἄκφυλον. *audivi te dicentem imperativum* καθέσθαι *ſede, vocem eſſe peregrinam vel barbaram*, Luciani forte reſpicit verba quæ in Lexiphane ſuo poſuit: Τὸ ἵπτατο, ἀπαντῶμεν@, τὸ καθεδεῖς νῦν μεταποιεῖ τ Ἀττικῶν φωνῆς. Miçyllus ex ſuperioribus Luciani verbis colligit hic aliquid deſiderari. cui equidem non invitus aſſenſero vel propter hæc verba quæ infra habentur. Οὐκ οἶδα οἵτινές ἐσι συγγραφῆς ἀνήρ. Σιλ. πάνυ οἶδα νῦν γέ σου ἀκούσας ταῦτα λέγοντ@. Nam Lucianus de proprietate vocabuli συγγραφῆς nuſquam in hoc libello locutus eſt. Nunc viciſſim Thomam & Phrynichum audiamus. Ἐκαθέδλου, inquit Thomas, καθεδεῖς, καθησόμεθα, καθεδοῦνται, καὶ ὅσα ἀπὸ τούτων βάρβαρα. λέγε δὲ καθίζομαι, ἐκαθίζομλν, καθεδοῦμαι, καθέδομαι@, καθέδαι καὶ ὅσα ἀπὸ τούτου. Phrynichus ἐκαθέσθη, καθεδεῖς, καθεδήσομαι καὶ πολυθωπικὰ καθεδήσονται ἐκφυλα. Parum igitur Attice Heliodorus in IV: Καθεδεῖς δὲ πλησίον ἐμέθεν συμπαρ ἔλεγεν. Et Baſilius in epiſtola: Ταῦτα λογιζόμενοι πολὺν χρόνον ἐκαθέσθημεν. Lucianus in priore verarum narrationum: Οἱ πωλῶνται δὲ περιπαθεῖντες ὡσπερ δὲ πρὶ τραπεζαν. Herodianus in V: Συνεκαθεδεῖς αὐτῷ ἐν τῷ βασιλικῷ θορείῳ. Ioſephus Ἀρχαιολογίας libro II: Καθεδεῖς ἐπὶ πν@ φρέατ@. Idem libro VIII: Καθεδεῖσα ὀλ' ἐν Βιθσαϊδᾷ. & pluribus aliis in locis. De καθίζω & καθίζομαι Thomas Magiſter: Καθίζω ἐγὼ καὶ καθίζομαι καὶ καθίζω ἕτερον. Pollux ſcribit Xenophontem καθίζειν uſurpaſſe pro καθίστημι ποιεῖν. Locus eſt in II ἀναβάσεως. Καὶ ἀσπαζόμεθα δὲ Ἀμαίαν ἐν καθέδῃ ἐλθὴν εἰς τὸ ὄρθιον τ βασιλείου

αὖθις δ' μὴν καθεζόμεθα. πάλιν δὴν ἐρήσθω, ὅτι τὸ τοῦτο ἀλλαλάπτειν, ἀμφοτέρωσε ἐστί. τὸ δὴ καθίζω, δ καθέζομαι ἆρά σοι δοκεῖ μικρὸν τινι διαφέρειν, εἴπερ τὸ μὲν ἕτερον ἑδρῶμεν, τὸ καθίζειν λέγειν. τὸ δὲ μόνους ἡμᾶς αὐτοὺς, τὸ καθέζεσθαι. Σο. καὶ ταῦτα ἱκανὸς διελελυθας, καὶ δὴ λέγε· ἔστι γάρ σε δεῖ παραδιδάσκειν. Λυ. ἐπιτρέπως γάρ λέγεις καὶ ἀκριβοῦς, εἰ οἶδα, οἷον ἐμὲ [1] ξυγγραφεὺς ἀνήρ; Σο. πάνυ οἶδα νὴ γά σε ἀκηκόασ ταῦτα λέγοντα. Λυ. ἐπεὶ καὶ τὸ [2] καταδηλεῖσθαι σὺ μοὶ ἴσως ταυτὸν τῷ καταδηλεῖσθαι νενόμικας, ἐγὼ δὲ οἶδα διαφορὰν σὐκ ὀλίγην ἔχον. Σο. πῶς ταὐτὸν; Λυ. ὅτι τὸ μὲ ἑτέρῳ, τὸ καταδηλεῖν δ' ἑαυτῷ γίγνεται. Σο. καλῶς λέγεις. Λυ. καὶ ἄλλα δέ σοι πολλὰ ὑπάρχει μανθάνειν, εἴπερ μὴ αὐτὸς εἰδέναι σὐκ εἰδὼς δόξεις. Σο. ἔκ ἂν δόξαιμι. Λυ. ἐκεῖνα τὰ λοιπὰ εἰσαῦθις ἀναβαλώμεθα, ἵνα δὴ διαλύσωμεν τὴν διάλογον.

Rursum itaque dictum sit, quod qui hæc commutat, vitium incurrit. καθίζω autem à καθέζομαι, num tibi parum distare videtur? Siquidem καθίζειν dicendo, alterum sedere facimus: καθίζεσθαι vero, nosmet ipsos solos. *Sol.* Et hæc sufficienter prosecutus es. Atqui dic: ita enim oportet te docendo præire. *Lyc.* Nam me alio pacto dicentem non intelligis. Non nosti quale sit ξυγγραφεὺς ἀνήρ? *Sol.* Omnino novi, ut qui te audierim hæc dicentem. *Lyc.* Quoniam & καταδηλεῖν tu quidem fortassis idem cum καταδηλεῖσθαι putasti: ego vero scio differre non parum. *Sol.* Quomodo? *Lyc.* Quod hoc quidem alteri, καταδηλεῖν autem sibi ipsi fit. *Sol.* Pulchre dicis. *Lyc.* Etiam alia vero multa licet tibi discere, si modo non ipse tibi scire, cum nescias, videbere. *Sol.* Non videbor facile. *Lyc.* Proin reliqua in posterum rejiciemus, in præsentia autem dialogum dissolvamus.

καθεῖν collocaturos esse. Sic καθίζειν δίκην apud Demosthenem & Galenum. Moschopulus: Καθίζω ἕτερον μεταβατικῶς. ἐγὼ καθίζω ἄλλον μεταβάτους. Καθήμαι δὲ ἐγὼ ἀεὶ μετάβατον, &c. Τὸ καθεδοῦμαι, ἐκαθεζόμην βάρβαρα. Alibi Thomas: Τὸ καθίζω ἐ μόνον τίθεταί τινι ἕτερον ποιεῖν καθίζειν ἀλλὰ καὶ ἑαυτόν. Lucianus in Nigrino: Καὶ καθίσας ἑαυτὸν ὥσπερ ἐν θεάτρῳ. Græv.

1 Ξυγγραφεὺς ἀνήρ] Ξυγγραφεὺς, inquit Thomas, ἐ μόνον ὁ συγγραφόμενός τινα, ἤτοι ἄλλο ἐφ' ἑαυτῷ γεγόμενον, οἷος ἦν Θουκυδίδης, ἀλλὰ καὶ γράφοντας ὑφίσματα ἢ ἄλλο τι τοιοῦτον συγγραφέας ἐκάλουν. Θουκυδίδης· Καὶ εἰσήνεγκαν οἱ ξυγγραφεῖς, ἄλλο μὲν ἐδὲν. Ammonius quoque pœne eadem habet: Γεωμετρόφος μὲν γάρ ἐστι ὁ τὸ περὶ ἑαυτῷ γεγονότα συγγραφόμενος ὡς Ἡρόδοτος. Ξυγγραφεὺς δὲ ὁ τὰ ἐφ' ἑαυτῷ γεγονότα ὡς Θουκυδίδης. Itaque secundum horum sententiam ξυγγραφεὺς dicitur non solum de scriptore & auctore librorum, sed & de scriba senatus, aut alius collegii. *Idem.*

2 Τὸ μὲν καταδηλεῖσθαι ἑτέρῳ, τὸ δὲ καταδηλεῖν ἑαυτῷ] Moschopulus paulo aliter: δηλῶ ἐμαυτὸν, καταδηλεῖμαι Ἕλλησι. Pro Luciano facit illud Thucydidis: Τὰς μὲν ξυγκαταδηλεῖν ἂν σοι σίν ἐ σὺ τοῖς τῶν Θηβαίων μέρεσι. Ex Moschopuli sententia dixit idem in III: Τὰς μὲν καταδηλουμένας Ἕλλησι. Idem.

ΦΙΛΟΠΑΤΡΙΣ, Η ΔΙΔΑΣΚΟΜΕΝΟΣ.

PHILOPATRIS, SEV QVI DOCETVR.

ARGVMENTVM.

Sive Luciani, sive alius scriptum hoc fuit, videtur is Trajano Cæsari, ob victoriam in Oriente partam, potissimum gratulari voluisse, contra eos qui per id tempus sive ipsi urbi, sive alteri alicui loco (nam patriam solum vocat) pericula & clades præsagiebant, quos ipse à principio sophistas appellat: ad finem tamen ita describit, ut propemodum Christianos intelligere videatur. Eò enim pertinet, quod in fine de Persico supercilio, de Susis, & de tota Arabum regione meminit. Omnia enim illa à Trajano devicta in populi Rom. potestatem illis tum temporibus rediere, ut apud Dionem & Eutropium, & cæteros, qui ejus ætatis historiam scripserunt, videre est. Et hinc alterius tituli caussa est, quo Philopatris dialogus hic inscribitur. Quòd autem ad didascomenum pertinet, fingitur is, qui patriæ fortunæ ac prosperitati tantopere studet, tum ab eo, qui cum sermonem habet, de deo vero & religione recta informari, tum ab iis, qui patriæ malè ominabantur, ejusdem institutionis caussa, in communem cœtum ac societatem introductus fuisse, Vnde & catechumenus in ipso dialogo infrà vocatur, quo nomine Christiani vocare solent aliquando fuere, eos quos pietate & religione sua informare nuper cœpissent.

ΤΡΙΕΦΩΝ.

1 Τί τοῦτο ὦ Κριτία, ὅλον σεαυτὸν ἠλλοίωσας, καὶ τὰς ὀφρῦς κάτω σωρεύσας, μύχιον ὃ βυσσοδομοῦντα, ἄνω καὶ κάτω φερόμενον, κερδαλεόφρονι ἰοικὼς καὶ τὰ ποιητέα, ὥχρος τε σὺ

TRIEPHO.

Quid hoc ô Critia? totum te ipsum immutasti, & supercilia deorsum contraxisti, profundum autem quippiam alta mente versas, sursum atque deorsum inambulans, vaframenta meditanti similis, quem admo-

1 Τί τοῦτο] Non est hujusce Luciani, sed antiquioris alicujus. Multa id arguunt, Primùm ineptiæ stili, cùm aliæ omnibus paginis, tum illæ p. 765. φὺ φύ, &c. Deinde ratio temporis. Nam Syrus noster Lucianus pervixit ad tempus belli Marcomanici anno Christi CLXXI. ut patet in Pseudomante: at hic nebulo se baptisatum significat à D. Paulo. D. Paulus verò martyrii palmam accepit imperantis Neronis anno XIII. Falliturque Baronius Neronis anno XII. verba illa hujusce Dialogi

admodum poëta ait: Pallorque genas tibi cœpit. Num alieubi Cerberum aſpexiſti, aut Hecatem ab inferis huc egreſſam? aut etiam deorum alicui conſultò occurriſti? Nondum enim talia tibi accidere conveniebat, etiamſi ipſum audiviſſes mundum aquis obrutum iri, quemadmodum Deucalionis tempore factum eſt. Tibi dico, optime Critia, an non audis, me tantopere inclamantem, & brevi adeò appropinquantem? utrum indignatione aliqua adverſum nos percitus es, an obſurduiſti, an verò etiam expectas, dum te elata manu impellam? *Cri.* O Triephon, magnum quendam & admirabilem audivi ſermonem, multiſque viis tractatum. Ac nugas iſtas adhuc memoria repeto, aureſque obturo, necubi etiam amplius audiam talia, & inſania nimia dirigeam, fiamque poëtis fabula, perinde ut Niobe olim. Quin per præcipitium in caput devolverer alicubi, veluti vertigine actus, niſi, ô amice, inclamaſſes mihi, adeoque & Cleombroti ſaltus, Ambraciotæ illius, de me fabula ferretur. *Tri.* Papæ, quàm mirabiles iſtæ apparitiones, ſive auſcultationes fuere ſcilicet, quæ Critiam adeò perculêre. Quot enim attoniti poëtæ, & præſtigiatores philoſophi, percellere mentem tuam non potuere, ſed

nugæ

ὦλε παρειάς; μὴ πᾶν τρικέφαλον τερθίασον, ἢ Ἑκάτην ἐξ ᾅδου ἐληλυθέναι, ἢ καί τινι θεῶν ὀφθῆναι σκυθρωπάς; ἐδόκεις γάρ σε τοιαῦτα εἰκὸς πάσχειν, εἰ μὴ αὐτὸν ἠκηκόεις εἱμαρτὸν τῷ κόσμῳ κλυδωνίου, ὥσπερ ἐπὶ Δευκαλίωνος. σοὶ λέγω ὦ καλὲ Κρεῖτα, σὺν αἴσῃ ἐμὲ ἐπιβοωμένῳ τὰ πολλὰ, καὶ ἐς βραχὺ χειτιάσαντα; δυσχεραίνεις καὶ ἡμῶν, ἢ σκληρὸν φρονεῖς, ἢ καὶ τὰ χεῖρας πλατυσήσειν ἐπιμένεις; *Κρ.* ὦ Τρεῖφον, μέγαν τινα, καὶ ἠπορημένον λόγον ἀκήκοα, καὶ πολλαῖς ἐδοῖς διενεληλεγμένον. ἐπαπορῶ τὰς ὄψεις, καὶ τὰς ἀκοὰς ἀποφράττω, μή τι ἔτι ἀκούσομαι τοιοῦτον, ἐξ ἀνοψύξω ἐμαυτὸν, ἐξ μῦθος τοῖς ποιηταῖς γένοιτο, ὡς καὶ Νιόβη ποτέ. ἀλλὰ κἂν κεφαλῆς ἐπὶ κρημνὸν ἀθυμῶν ἂν ἐπὶ κεφαλῆς ἐποιησάμην, εἰ μὴ ἐπέσχες μοι ὦ φίλε. ἐ τὸ Κλεομβρότου πήδημα ἐ Ἀμβρακιώτου ἐμυθεύθη ἐπ' ἐμοί. *Τρ.* Ἡράκλεις τὴν θαυμασίαν ἐκείνην φασμάτων, ἢ ἀκουσμάτων, ἃ περὶ Κρείταν ἐξέπληξεν. πόσοι γὰρ ἀμβρακιῶται ποιηταὶ, καὶ περιβλεπτίαι φιλόσοφοι, σὺν ἐξέπληξάν σε τῇ ἀθρόᾳ; ἀλλὰ λῆρος πάν-

---

logi, Γαλιλαῖα ἀναφαλαντίας, ὀπῖρινα, ἐς τρίτον ἐκαιδέκατον ἀναβαλόμενος δὲ ὕδατα ἡμᾶς ἀνακαίνισεν, adſcribens huic Luciano. Nam qui potuit Lucianus hic à Neronis anno XII. & Chriſti LXIIX. ad annum Servatoris CLXXI. pervivere, ſive annis CIII? Atqui etiam poſt bellum Marcomanicum, quin Lucianus hic aliqua commentatus ſit negari non poteſt. Saperdæ autem prorſus illi ſunt, qui propter ea quæ in extremo dialogo iſto, de Babyloniis, Ægyptiis, Perſis, Scythis verba fiunt, hujuſce diſtortiſſimi fœtus parentem, ad tempora imperatoris Trajani referunt, cùm ea magis in Neronis aut etiam Claudii pertinere poſſe, quivis facilè lolio non vitiatus, perviderit. Planè quidem quiqui tam belli pueri pater eſt, Neronis principatu eum ſuſcepit. *Marcil.*

1 Ἀνοψύξω] Gloſſas veteres: ἀνοψύχω. *diriges.* Menag.

πω γέγονεν ἐπὶ σοί. Κερ. πίπαυσο ἐς μικρὸν, καὶ μηκέτι παρεισχλήσῃς ὦ Τερψιφῶν. Τρι. ἐγὼ μὲν παύσομαι, ἢ ἀμελητέον ἡμῖν μικρὸν παρ' ἐμοῦ. Τερ. οὐδ' ὅτι μικρὸν, οὐδὲ σύμβολον φορητὸν πᾶσιμα ἀνακυκλεῖς, ἀλλὰ καὶ λίαν τὸ ἀπόρρητον. ὁ γὰρ χρὼς, ἐς τὸ ταυρηδὸν ἐπιλέπειν, καὶ τὸ ἄστιβον τῆς βάσεως, τὸ ὅπως τὲ, ἐς κάτω ποδαπολεῖν, δείκνυσθόν σε καθίστησιν. ἀλλ' ἄμπαυσον δὴ δεινὰ, ἐξέμεσον τὰς ὕθλας, μή τι κακὸν παθῇς. Κερ. σὺ μὲν ὦ Τερψιφῶν, ὅσον πέλεθρον ἀνάδραμε ἀπ' ἐμοῦ, ἵνα μὴ τὸ πνεῦμα ἐξάρῃ σε, καὶ πεδάσῃσθε τοῖς πολλοῖς ἀναφανῇς. καί σε καθαπεσεῖται, Τερψιφάντειον πέλαγος καθυνομάσῃς, ὡς κὴ Ἴκαρος τρεῖν. ἃ γὰρ ἀκήκοα ἡμέρων πολλῶν τῆς τερασκαφῶν σκείναν συρίσσων, μεγάλως ἐξώλεσε μὲ τὸν νοῦν. Τερ. ἐγὼ μὲν, ἀναδραμοῦμαι ὁπόσον καὶ βέλῃ. σὺ δ', ἄμπαυσον δὴ δεινὰ. Κερ. φὺ, φὺ, φὺ, τῆς ὕθλων σκείνων. ἰὲ, ἰὲ, ἰὲ, ἰὲ, τῶν δεινῶν βυλευμάτων. αἰ, αἰ, αἰ, αἰ, τῶν κενῶν ἐλπίδων. Τερ. βαβαὶ δὴ ἀναφυσήματος, ὡς τὰς νεφέλας διέσρεψε. ζεφύρου γὰρ ἐπιπνεύσαντος λάβρου, ἐς τοῖς κύμασιν ἐπωθίζοντος, βορέλω ἄρα ἀνὰ τὸν Προποντίδα κελύνησας, ὡς ἀφὸ κάλων αἱ ὁλκάδες τῆς Εὐξείνου πόντου οἰχήσονται, τῶν κυμάτων ἐπικυλισθέντων σὺν δὴ φυσήματος. ὅσον οἴδημα τοῖς ἐγκάτοις σύνεκεν. πόσος κορυβασμὸς, ἐς κλόνος τὸν γαστέρα σε σωσείσασε. πολύωτον σεαυτὸν ἀναπέφηνας, τοσοῦτο ἀκηκοώς. ὡς καὶ τὸ πραπίδες, ἐς ἀφὸ τῶν ὀνύχων ἠκηκόεις. Κερ. ἆ παρδοξόν τι ὦ

nugæ tibi fuere omnia? *Cri.* Define pauliſper, ô Triephon, neque moleſtus amplius ſis. Nequeenim contemnendus, aut negligendus mihi eris. *Tri.* Scio equidem, quòd neque parvam, neque contemptu facilem rem apud te volvis, ſed admodum etiam arcanam. Nam & color, & quòd taurinum quiddam tueris, quodque pedibus conſiſtere nequis, ſed ſurſum atque deorſum inambulas, conſpicuum te facit. Verùm reſpira aliquantulum à malis, & nugas iſtas evome, ne quid patiare mali. *Cri.* Tu quidem, ô Triephon, quantum jugeri ſpacium extenditur, tantum à me hinc curriculo abi, ne te ſpiritus in ſublime attollat, & ſupra terrā elatus pleriſque appareas. Atqui alicubi etiam decidens Triephonteum pelagus de te nominari facias, quemadmodum Icarus de ſe Icarium olim. Nam quæ audivi hodie, à ter execrabilibus iſtis ſophiſtis magnopere ventrem mihi tumefecerunt. *Tri.* At ego quidem retro curſu abibo, quantum etiam voles. Tu verò reſpira à malis iſtis. *Cri.* Phy, phy, phy, phy, nugas illas. Heu, heu, heu, heu, conſultationes malas. Væ, væ, væ, væ, ſpei inani. *Tri.* Papæ, qualis evaporatio, ut nubes pervertit. Nam cùm vehemens Zephyrus inſpiraret, fluctuſque impelleret, boream modò per Propontidem moviſti, ut flatu concitatis undis onerariæ naves Euxinum pontum per funes adeant. Quantus tumor in inteſtinis latuit? Quantus autem tumultus, quantaque agitatio ventrem concuſſit tibi? Auritum ſanè quàm teipſum oſtendis fuiſſe, qui tam multa audieris, adeò ut etiam juxta monſtroſum illud: per ungues audiveris. *Cri.* Atqui mirabile non eſt, ô Triephon,

Τερετῶν ἀκηκοέναι καὶ ἐξ ὀνύχων. Ἐγὼ δὲ κιθάρᾳ μᾶλλον ἡδέσθην, ἢ κιθαριστῇ κύκνῳ, καὶ ἀηδόνος φύσιν, ἢ γυναικείαν συριγκοστασίαν, καὶ ἐκ γυναικῶν ὄρνεα μεταβαλόμενα. Ἐν ὅλῳ παραπόδης ὁ βίος, εἰ βλάκες πιστεύειν τοῖς ποιηταῖς. Ἀλλ' ἐπεί σε πρῶτον κιχάνω τοῦ δ' ἐνὶ χώρῳ, ἀπίωμεν ἵνθα αἱ πλάτανοι τὸν ἥλιον εἴργουσιν, ἀηδόνες θ', καὶ χελιδόνες εὐηχα κελαδοῦσιν, ἵν' ἡ μελῳδία τῶν ὀρνέων τὰς ἀκοὰς συνδιώσασα, τό τε ὕδωρ ἠρέμα κελαρύζον, τὰς ψυχὰς ἡμῶν θέλξει. Τερ. ἴωμεν ἄ Κριτία. Ἀλλὰ δέδια μή τι ἐπῳδὴ τὸ πρᾶγμα ἦν, καί με ὑπάσῃ, ἢ θύρετρον, ἢ ἄλλό τι τῶν ψύχων ἀπερείσηται· ἢ θαυμασία τις αὐτὴ παλαιότης. Κρι. νὴ τὸν Δία τὸν ἀληθέστατον, εἰ τοῦτο γενήσεταί σοι. Τερ. ἔτι με ἐξεφόβησας, τὸν Δία ἐπομόσας. τί γὰρ ἂν δυνήσεταί μοι πάθειν, εἰ ψευδῆ τὸν ὅρκον; οἶδα γὰρ καὶ σὲ μὴ ἀγνοεῖν ὡς ἐπίορκος ὁ Διός σου. Κρι. τί λέγεις; ὁ δυνήσεται ὁ Ζεὺς ἐς τάρταρον ἐκπέμψαι; ἢ ἀγνοεῖς ὡς τοὺς θεοὺς πάντας ἀπέῤῥιψεν ἐκεῖ ὁ Ἡφαιστος βλαβείς, καὶ τὸν Σαλμωνέα ἀνῳδοσυντώντα, περαίνω κατεπερφιώσας, καὶ τοὺς ἀστελγεστάτους ἔτι καὶ νῦν, ὧν ἡ τῶν ποιητῶν, τιθανοκράτωρ, ἡ μεγαλολέτης ἀνυμνεῖται, ὡς καὶ παρ' Ὁμήρῳ; Τερ. σὺ μὲν ὦ Κριτία, πάντα παρέδραμες τὰ τοῦ Διός. ἀλλ' εἰ σοι φίλον, ἄκουε. ὁ μὲν κύκνος ἦν ὁ Ζεὺς ἐρῶντος, καὶ σάτυρος δὲ ἀπέλαυσε, ἀλλὰ καὶ ταῦρος· ἡ δὲ εἰκὼ τὸ πορνίδιον ἐκεῖνο τὴν χέρσον ἀπορρώξασα, ἡ διέφυγε θαλάττῃ τε πελάσασα, τάχ' ἂν ἤδη τέλα, σὺν χῶν phon, per ungues audisse, quando & tibiam, ventrem spectasti esse & caput parere, & virilem naturam in muliebrem effectu transire, deinde & ex mulieribus aves transformari: & in summa, prodigiosa vita ipsa est, si poëtis credere voles. Sed quia te primùm offendi, hocce loco, abeamus, si vis, eò ubi platani solem arcent, lusciniæ autem & hirundines canora perstrepunt, quò videlicet avium concentus aures exhilarans, & aqua leniter susurrans, animos demulceat. *Tri.* Eamus sanè Critia. Verùm illud metuo, ne fors incantatio quædam sit, id quod audisti, & me pistillum, aut portarum obicem aliquem, aut simile quiddam rerum inanimatarum efficiat, præclara ista tua consternatio. *Cri.* Ita me amet cœlestis Iupiter, ut nihil tale in te fiet. *Tri.* Amplius etiam terrefecisti me, quum Iovem dejerasti. Quid enim ille poterit ulcisci te, etiamsi fidē jurisjurandi transgrediaris? Arbitror enim neque te de Iove isto tuo ignorare. *Cri.* Quid ais? an non poterit Iupiter in tartarum præcipitare me? An ignoras, quòd deos omnes dejecit à divino illo ætheris pavimento? & Salmoneum, qui contrà tonare ausus fuerat, paulò antè fulmine præcipitavit, & ut petulantissimus quisque est, etiam nunc. A poëtis autem & Titanum victor, & Gigantum interfector carminibus celebratur, quemadmodum & apud Homerum. *Tri.* Tu quidem Critia, omnia ea percurristi, quæ Iovi tribuuntur: sed si tibi ingratum non est, ausculta. An non Cygnus ille fuit & Satyrus ob petulantiam, imò & Taurus? Ac nisi scortillum istud celeriter in humeros sustulisset, & per pelagus effugisset, fortassis araret etiam nunc, ubi in agricolam ali-

γεπόνῳ; ὁ βροντοποιὸς, καὶ κεραυνοβόλος σὺ Ζεύς; ἢ αὖθις ἔ κεραυνοβολεῖν, τῇ βασιλῆϊ κωπεκτενίζοντι; τὸ δ' ἦν Αἰθίοψι σωδωκαῖς, ἀνδράσι μελανιτέροις, ἢ πίσσα ὄψιν ἐζοφωμένοις, καὶ ἐς δυσκρίτους μὴ ἀφίστασθαι, ἀπὸ ὑποβεβρεγμένος καθεδεῖσθαι παρ' αὐτοῖς, πώγωνα τηλικοῦτον ἔχων, οὐκ αἰσχύνης ἄξια; τὰ δ' ἔστιν, ἢ τὸ Ἴδης, ἢ τὸ κυφορεῖν καθ' ὅλου ἔ σώματος, αἰσχύμομαι καὶ λέγειν. *Κρι.* μὴν τὸ Ἀπολλωνιάτην ἐπομοσόμεθα, ὃς ἀοφήτης ἄριστος, ἢ ἰητρὸς ὢν τυγχάνει; *Τρι.* τὸ ψευδόμενον λέγεις; τὸ, Κροῖσον ἀοφόλως διολωλεκότα, ἢ μετ' αὐτὸν, Σαλαμῖνος, καὶ ἑτέρους μυρίους, ἀμφίλοξα πᾶσι μυντεύόμενος; *Κρι.* τὸ Ποσειδῶνα δὲ τί; ὃς τείσασαν σὺ τῶν χέροιν κρατῶν, ἢ Δηοτρόντι, ἢ κακοπλοϊκὸν βοᾷ ἐν τῷ πολέμῳ, ὅσον συνεάχλοι ἄνδρες, ἢ δεκάχλοι. ἀλλὰ καὶ σεισίχθων ὦ Τειρεσίᾶ ἐπονομάζεται. *Τρι.* τὸ μοιχὸν λέγεις, ὃς τῷ ἔ Σαλμωνέως παῖδα τῷ Τυρῷ, ἀοφόλως διέφθειρε, καὶ ἔτι ἐπιμοιχεύει, ἢ ῥύσης, ἢ δημαγωγὸς τῶν τοιούτων ἐστί; τὸ γὰρ Ἄρεα νῦν ἔ δεσμῷ πιεζόμενον, ἢ δεσμοῖς ἀλύτοις μὴ τὸ Ἀφροδίτης στενόμενον, πάντων τε τῶν θεῶν δεῦρο τῷ μοιχείᾳ ὑπ' αἰσχύνης σιωπώντων, ὁ ἵππειος Ποσειδῶν ἔκλυσε δακρυόρροον, ὥσπερ τὰ βρεφύλλια, τὸς διδασκάλους δεδιότα, ἢ ὥσπερ αἱ γρᾶες, κόρας ἐξαπατῶσαι. ἐπίκειτο δὲ τῷ Ἡφαίστῳ λῦσαι τὸν Ἄρεα. τὸ δ' ἀμφίλογον τοῦτο δεσιμώτιον, οἰκτίραν τὸν πρεσβύτην θεὸν, τὸν Ἄρη ἀπολύσειεν. ὥστε καὶ μοιχὸς ἦν, ὡς

aliquem fortè incidisset iste tuus tonitrua faciens, & fulmina jactans Iupiter, & pro eo quod nunc fulmina jaculari dicitur, stimulo impelleretur. Illud autem quòd cum Æthiopibus convivatur, hominibus nigricantibus, & vultum obscuratis, & in duodecimum usque solem ab illis non discedit, sed apud ipsos vino madefactus desidet, idque cum barbam tantam habeat, an non quæso, pudore dignum fuerit? Quòd autem ad aquilam attinet, & ad Idam, & quòd imprægnari per totum corpus solet, etiam dicere erubesco. *Cri.* Quid igitur, num Apollinem dejerabimus, ut qui vates optimus sit, & medicus ô bone. *Tri.* Vanum atque mendacem istum vaticinatorem dicis? qui Crœsum paulò antè perdidit, & post ipsum, etiam Salaminios, aliosque innumeros, obliqua atque ambigua omnibus illis respondendo. *Cri.* Neptunum autem quid? qui & tridentem manu tenet, & in bellis immensum atque terribile quiddam clamat, quantum alii viri mille, aut etiam decies mille: præterea & terræ tremefactor, ô Triephon, appellatur. *Tri.* Adulterum istum dicis, qui Salmonei filiam Tyro, paulò antè vitiavit, & adhuc etiam mœchatur, liberatorque & patronus hujuscemodi vitiorum est. Nam Martem cum vinculis premeretur, & nodis insolubilibus cum Venere arctaretur, cæteris diis omnibus præ pudore silentibus, equestris iste Neptunus exolvit, in lachrymas profusus scilicet, perinde ut pueruli magistros formidantes, aut quemadmodum aniculæ, puellas decipientes. Instabat autem precibus Vulcano, ut solveret Martem. Ac claudicans iste deus, misertus dei senioris & vetusti, liberavit Martem: quare & mœchus est,

ut

μοιχὸς ἀλφούζων. Κερ. Ἐμοίαν ἦ τί; Τερ. μὴ μοι τὸ κακόδουλον, ὦ ἀπλησιάστε Διὸς, καὶ τὸ ἀστλογομαῦλα ἐπὶ τοῖς μοιχοῖς. Κερ. Ἄρεα ἦ, καὶ Ἀφροδίτην οἶδα μὴ ἀξιοδέητον σοί σε, ἀλλὰ τὸ ἀσθιαλληθὲς ἀσφαλὲς τοῦτο σῦ. ἔστ ἀώσωμεν τούτους. τὸ Ἄρηος ἴσ ἐπιμνησθήσομαι, τὸ παρθένε, τὸ ἐνόπλιε, καὶ κορυθαιολικῆς θεᾶς. ἢ καὶ τὴν τοῦ γοργόν[1] κεφαλὴν σὺ τὸ στήθος ἐσιάπτεται, τὴν γιγαντόλιθον θεόν. ἐ γὰρ ἔχεις τί λέγειν ἐπὶ αὐτῆς. Τερ. ἐρῶ σοι ἐ ἐπὶ ταύτης, ἵν μοι δοκεῖτε. Κερ. λέγε ἄ, τε βάλε. Τερ. εἰπέ μοι ὦ Κερίλλα, τί τὸ χρήσιμον τοῦ γοργόν, ἐ τί τῷ σήδε τοῦτο ἢ θεὰ ἐπιφέρεται. Κρι. ὡς φοβερόν τε θέαμα, καὶ δυσαπεπλήκτους τοὺς πολεμίους, καὶ ἐπερωλκέα τὴν νίκην ποιεῖ ὁπηνίκα βάλε. Τερ. μῶν καὶ ἀφ' τούτου ἢ γλαυκῶπις ἀκροβολίζεται; Κερ. ἐ μάλα. Τερ. ἐ ἀφ' τῶν ἐ τοῖς σώζειν δυναμένοις, ἀλλὰ τοῖς σωζομένοις, μηδὲ αὐτῶν, ὡς ἡμῖς ἀκροβολίζεται ἐρασάμενται, ὥσπερ τὴν ἀθλιωτάτων; Κρι. ἀλλ' ἃ οἱ δυνάμις γε πόρρωθεν ἐπιβοηθεῖν, ὥσπερ τοῖς θεοῖς, ἀλλ' εἴ τις αὐτὴν ἐπιφέρε. Τρι. ἐ τί τόδ' ἔστι; ἐθέλω γὰρ ἔγωγε σὲ εἰδέναι, ὡς ἐξευρημένε τὸ τοιοῦτο, καὶ ἐς μάλιστα κατορθωκότα. ἀγνοῶ γὰρ πάντα τὰ κατ' αὐτὴν, πλὴν γε ὄνόματος. Κρι. αὕτη κόρη ἐλλιέβ εὐπρεπὴς, καὶ ἐπιτ ut qui mœchos conſervet. *Cri.* Quid igitur, Mercurium? *Tri.* Apage mihi veteratorem iſtum, improbum, Iovis libidinoſiſſimi ſervum, ipſum quoque libidine inſanientem in adulteria. *Cri.* Proinde neque Martem, aut Venerem recepturum eſſe te ſcio, ut qui jam antea abſte calumniis impetiti fuerint. Quapropter miſſus & hos faciamus. Minervæ autem adhuc mentionem faciam, virginis videlicet armatæ, & terribilis deæ, quæ & Gorgonis caput pectori applicatum habet, deam Gigantum interfectricem. Non enim opinor, habes, quod de ipſa dicas. *Tri.* At dicam tibi etiam de iſta, ſi mihi reſpondere voles. *Cri.* Dic, quicquid volueris. *Tri.* Dic mihi igitur, Critia, quæ Gorgonis hujus utilitas eſt, & cur pectori geſtamen hoc dea applicatum habet? *Cri.* Vti terribile quoddam ſpectaculum, & quod mala avertere poſſit. Sed & hoſtes perterrefacit, & victoriam utroque inclinantem, quocunque ipſa vult, advertit. *Tri.* Num ob hoc ipſa quoque Glaucopis inſuperabilis eſt? *Cri.* Atque admodum. *Tri.* Cur igitur non illis potiùs qui ſervare poſſunt, quàm qui ſervantur, femora adolemus taurorum atque caprarum, ut nos quoque inſuperabiles reddant, perinde atque Minervam? *Cri.* Atqui non poteſt illa eminus auxiliari, perinde ut diis, ſed ſolùm ſi quis ipſam ipſum eſt? Volo enim ex te ſcire, maximè perfectè aſſecutus ſis. ferunturve, præterquàm nomen. geſtat. *Tri.* Et quidnam hoc uti qui inveneris talia, & quam Ignoro enim omnia, quæ de ipſa *Cri.* Ipſa quidem puella fuit, elegans,

[1] Τὴν γιγαντολίθου θεόν] Τῆς γιγαντολίθου θεᾶς dicere debuit. Gorgonis caput, vocare Deam Gigantum interfectricem, non placet. *Menag.*

ρσεως. Περσέως ἡ τοῦτο δόλῳ λαβεδιδοθαι σοι, ἀνδρὸς ἡγεμόνος, καὶ εἰς μαγικὴν ὑφηνημένον, ἐπαοιδαῖς τοῦτο κατασκευάσαντος, ἄλλως τε καὶ θεοὶ τοῦτο ἔχουσι. Κρι. τοῦτ' μ' ἐλάνθανε ποτε τὸ καλὸν, ὡς ἀνθρώπων θεοὶ σύνδεεις εἰσι. ζώσης δ', τί τὸ χρήσιμον ἐσθῆτι; ἐκόσμει ἑαυτὴν ἐς πανδοχεῖον, ἢ κρυφίως συνεφθείρετο, καὶ κόρην αὐτὴν ἐπωνόμαζε. Κρι. νὴ τὸν ἄγνωτον ἐν Ἀθήναις, παρθένον ἀεὶ μένειν τὴν ἀπόπαιδα. Τρι. καὶ εἴ τις παρθένον κορυθμίστειε, τοῦτο γένοιτο φόβητρον τοῖς πολλοῖς. οἶδα γὰρ μυρίας ἀμελείᾳ τυφθείσας νήσῳ ἐν ἀμφιρύτῃ. Κρήτην δὲ μὴν κλέιεσι. καὶ εἰ τοῦτο ἐγίνωσκον ὦ καλὲ Κριλία, τόσας γοργόνας σοι ἀπήγαγον ἐκ Κρήτης, καὶ σε γραπτηρίοις ἀνεζωμαχήσειν ἀπηξίωσε, ποιητὰς δ', ὦ ῥήτορες, καὶ πολύ με Περσέως οἰκτίρειν, ὡς πλείονας γοργόνας ἐφορμήσαντες; ἀλλ' ἐπ' ἀνεμνήσθην τε Κρητῶν, οἳ τάφον ἐπιδεικνύουσί μοι τοῦ Διός σε, καὶ τὰ τοῦ μητέρος ῥήψαντα δόκιμα, ὡς ἀεὶ θαλεῖς αὐτὴν ἀφεμένους. Κρι. ἀλλ' οὐκ ἐγίνωσκες τὸν ἐπῳδὸν, καὶ τὰ ὄρια. Τρι. εἰ ταῦτα ὦ Κριλία ἐξ ἐπῳδῆς ἐγένετο, πάλαι ἂν καὶ νεκρῶν ἐξέλιπεν ἂν, καὶ ἐς τὸ γλυκύπαιον φάος ἀνήγαγε. ἀλλὰ λῆρος, παίγνιά τε, καὶ μῦθοι, ἅδε τε ποιητῶν πραγτολογήματα. ὥστε ἔασον καὶ τοῦτο. Κρι. Ἤρα γ' τοῦ Διὸς γαμετοῦ, καὶ κασίγνητον, καὶ ἀδελφεήν; Τρι. σίγα δ' ἀσελγείτης ἕνεκα μίξεως, καὶ τὸν ἐκ πόδιν, καὶ χερσὶν ἐκπεπαμένον, παρόφαμε. Κρι. καὶ τίνα ἐπωμό-

gans, & amabilis. Perſeus autem, cùm huic dolo caput amputaſſet, vir generoſus & in arte magica laudatus, carminibus illam incantaſſet, in munimentum dii ſibi ipſam retinuerunt. *Tri.* Hoc præclarum olim me latuit, quòd dii hominum quoque indigent. Quæ autem viventis utilitas fuit? meretricabatur nimirum per cauponas, aut latenter vitiabatur, deinde ſe ipſam virginem appellabat. *Cri.* Non per ignotum Deum Athenis: ſed virgo permanſit, uſque ad decollationem. *Tri.* Ergo ſi quis virgini caput amputaverit, terriculamentum hoc ipſum erit multitudini? Novi enim innumeras membratim & per partes diſſectas inſula incircunflua, Cretam illam nomine dicunt. Quòd ſi igitur cognoviſſem hoc, ô optime Critia, quàm multas tibi Gorgonas ex Creta huc attuliſſem, teque ducem inſuperabilem reddidiſſem. Poëtæ autem & oratores, multò me Perſeo antepoſuiſſent, ut qui plures Gorgonas inveniſſem. Verùm res Cretenſium, adhuc memini: qui mihi ſepulchrum Iovis tui iſtius demonſtrabant, & occultas valles, quæ matrem ejus enutrierant, quanquam adhuc viridia ipſa ea arbuſta eſſent. *Cri.* At neſciebas incantationem, & ſacrificia quibus utendum fuiſſet. *Tri.* Si hæc, ô Critia, per incantationes facta ſunt, fortaſſis etiam ab inferis excitaſſet illam, & in lucem dulciſſimam reduxiſſet. Sed nugæ iſta, ac ludicra & fabulæ ſunt à poëtis prodigioſè conficta. Quapropter & hanc omitte. *Cri.* Iunonem autem, uxorem Iovis, & ſororem eandem, an non recipis? *Tri.* Tace obſecro, propter intemperantiſſimum concubitum, & iſtam ex manibus pedibuſque extentam, curſu prætervehe. *Cri.* Quam-

σωμαί γε; Τρι. ὑψεμέδοντα Θεὸν, μέγαν, ἄμβροτον, ἀρχαίσπορα, ἠὲν πατρὸς, πνεῦμα σὺν πατρὸς ἐκπορευόμενον, ἓν σὺν τρισὶν, ἐξ ἑνὸς τρία ταῦτα νόμιζε· Ζῆνα, τόνδ' ἡγοῦ Θεόν. Κρι. ἀριθμέειν με διδάσκεις, ἢ ὄρκον ἢ ἀριθμητική. ἐγὼ γὰρ ἀριθμέεις ὡς Νικόμαχος ὁ γερασηνός. σὺν οἶδα γὰρ τί λέγεις, ἓν τρία, τρία ἕν. μὴ τἀν τετρακτὰν φῄς τὴν Πυθαγόραν, ἢ τὴν ὀγδοάδα; Τρι. σίγα τὰ νέρθε, καὶ τὰ στυγὸς ἄξια. σὺν ἔοῖ ὧδε μετρεῖν τὰ ψυχῶν ἴχνη. ἐγὼ γάρ σε διδάξω τί τὸ πᾶν, καὶ τίς ὁ πρόσθεν πάντων, καὶ τί τὸ σύστημα τῶν πάντων. ἐγὼ γὰρ πρόσθεν κἀγὼ ταῦτα ἔπαθον, ἄπορος σύ. νήνιχα δέ μοι γαλιλαῖος ἐνέτυχεν, ἀναφαλαντίας, ἐπίρρινος, ἐς τρίτον οὐρανὸν ἀερομετρήσας, καὶ τὰ κάλλιστα σμήνη ὑδάτων ἡμῖν ἀνεκαίνισεν, ἐς τὸ τῶν μακάρων ἴχνια παρεισόδυσε, καὶ σὺν τῶν ἀσεβῶν χώρων ἡμᾶς ἐλυτρώσατο. καί σε ποιήσω ἐμὸν μὲν ἀκοῦσαι, ἐπ' ἀληθείας ἄνθρωπον. Κρι. λέγε ὦ πολυμαθέστατε Τριεφῶν. δέδοικα γὰρ ἔρχομαι. Τρι. ἀνέγνωκάς ποτε τὰ τοῦ Ἀριστοφάνους τοῦ δραματοποιοῦ ὄρνιθας ποιημάτια; Κρι. καὶ μάλα. Τρι. ἐγκεχάραγμαι παρ' αὐτῷ τοιόνδε. χάος ἦν, καὶ νὺξ, ἔρεβός τε μέλαν πρῶτον, καὶ τάρταρος εὐρύς. γῆ δὲ, οὐδ' ἀὴρ οὐδ' οὐρανὸς ἦν. Κρι. εὖ λέγεις. εἶτα τί ὦ. Τρι. ἦν φῶς ἄφθιτον, ἀόρατον, ἀκαταλόητον, ὃ λυθὲν τὸ σκότος, καὶ τὴν ἀκοσμίαν

nam igitur tibi jurabo? *Tri.* Deum altè regnantem, magnum, ætherium atque æternum, filium patris, ſpiritum ex patre procedentem, unum ex tribus, & ex uno tria. Hæc tu Iovem puta, hunc exiſtima Deum. *Cri.* Numerare me doces, & jusjurandum, arithmetica tibi eſt. Nam & numeras perinde ut Nicomachus ille Geraſenus. Neque enim intelligo quid dicas: Vnum tria, tria unum: num quaternionem dicis, Pythagoricum illum, an octernionem, an numerum ex triginta conſtantem. *Tri.* Tace ea, quæ infrà ſunt, quæque ſilentio digna. Non licet hoc pacto metiri pulicum veſtigia. Ego enim docebo te, quid ſit univerſum, & quis fuerit ante omnia, & quæ item conſtitutio, quod-ve corpus vniverſi. Quando autem me Galilæus ille convenit, recalvaſter, naſo juſtò præditus, qui in tertium uſque cœlum per aërem ingreſſus eſt, quæque optima atque pulcherrima ſunt, inde didicit, per aquam nos renovavit, in beatorum veſtigia inſiſtere fecit, & ex *impiorum* regionibus nos redemit. Ac te faciam, ſi me audieris, verè hominem. *Cri.* Dic quæſo doctiſſime Triephon. Timore enim quodam jam correptus ſum. *Tri.* Legiſti-ne aliquando Ariſtophanis Comici poëtæ fabulam, Aves? *Cri.* Atque admodum. *Tri.* Scriptum ab eo tale quippiam ibi eſt: A principio chaos, & nox, & tenebræ nigræ erant, & tartarus altus, Nulla autem terra, nec aër, aut polus ullus adhuc. &c. *Cri.* Rectè dicis, quid autem poſtea? *Tri.* Erat lux incorruptibilis, inviſibilis, incomprehenſibilis, quæ diſſolvit tenebras, & informitatem

1 Σίγα τὰ νέρθε, καὶ τὰ στυγὸς ἄξια] Senarius. *Menag.*

1 Οὐχ

ταύτῃ. ἀπήλασε. λόγῳ μόνῳ ῥηθείσῃ ὑπ' αὐτοῦ, ὡς ὁ βραδύγλωσσος ἀπηρέμωτο, γῆν ἔπηξεν ἐφ' ὕδασιν. ὑρανὸν ἐτάνυσεν. ἀστέρας ἐμόρφωσεν ἀπλανεῖς. δρόμον διεζέξατο, ὃς οὐ σέβῃ θεός. γῆν θ' ποῖς ἄνθεσιν ἐκαλλώπισεν. ἄνθρωπον ἐκ μὴ ὄντων εἰς τὸ εἶναι παρήγαγε. κἀπ ἔστι σὺ ὑρανῷ βλέπων δικαίους τε, καὶ ἀδίκους, ἓ σὺ βίβλοις τὰς πράξεις ἀπογραφόμενος. ἀνταποδοσὶ θ' ἑκάστῳ, ἣν ἡμέραν αὐτὸς ἐπέταξε. Κρι. τὰ θ' ἕκαστα μοιρῶν ἐπιπεπραγμένα εἰς ἅπαντας, εἰ χαρακτῆρσί γε κἀ ταῦτα; Τρι. τὰ ποῖα; Κρι. τὰ δ' εἱμαρμένης. Τρι. λέγε ὦ καλὲ Κριτία τοὺς μοιρῶν. ἐγὼ θ' μαθητὴν ἀκούσομαι σοῦ σου. Κρι. ἆρ' Ὅμηρος ὁ ἀοίδιμος ποιητὴς εἴρηκε;

Μοῖραν δ' οὔ τινά φημι πεφυγμένον ἔμμεναι ἀνδρῶν.

τοῦτ' θ' μεγάλως Ἡρακλέης,

Οὐδὲ γὰρ οὐδὲ βίη ἡρακλείη φύγε κῆρας,

Ὅστις φίλτατος ἦεν Διὶ κρονίωνι ἄνακτι,

Ἀλλά ἑ μοῖρ' ἐδάμασσε, καὶ ἄργαλέος χόλος Ἥρης.

ἀλλὰ κἀγὼ ὅλον τ' βίον καθειμάρθαι, κἀπ τὰς σὺ τούτῳ μεταβολάς. ἔνθα δ' ἔπειτα,

Πείσεται ἅσσά οἱ αἶσα, καταικλώσῃς τε βαρεῖαν,

Γιγνομένῳ νήσατο λίνῳ, ὅτε μιν τέκε μήτηρ.

ἓ τὰς σὺ ξένῃ ἐποχὰς, ἀπ' ἐκείνης γένεσθαι,

Ἤδη ὡς ἄλογον ἡγοῦμεθ', ὅς με σοφὸν ὑπέδεκτο.

Καὶ πέμπ', ἐδίπω αἶσα φίλω ἐς πατρίδ' ἱκέσθαι.

tem istam abegit, verbo solo dicto ab ipsa, quemadmodum tardilinguis iste descripsit: Terram firmavit super aquas, cœlum explanavit: stellas formavit fixas, cursum ordinavit, quas tu veneraris ut deos. Terram autem & floribus exornavit, hominem ex nihilo, ad essentiam produxit. Estque in cœlo, aspiciens justos pariter & injustos, & in libris describens cujusque actiones. Rependet autem omnibus, quam diem ipse præcepit. *Cri.* Quæ autem à Parcis agglomerata cunctis sunt: etiam ne illa inscribunt? *Tri.* Qualianam? *Cri.* Ea quæ ad fatum pertinent. *Tri.* Dic mihi ô optime Critia, de Parcis. Ego verò discere gestiens, ex te libenter audierim. *Cri.* An non Homerus poëta celebris ait? *Mosq.*

At fatum effugit nemo (mihi crede) virorum.

De magno autem Hercule idem ait:

Nec vis Herculea Parcam vitavit amaram.

Quanquam diis charus foret, & Iovis inclyta proles.

Sed fato, atque ira domitus Iunonis iniquæ est.

Quin & totam vitam, omnesque in ea mutationes, fato constitutas atque ordinatas esse, idem innuit, quum ait: Vbi ille deinde,

Illa feret, quæcunque deus, Parcæque malignæ

Neverunt genito, cum matris prodiit alvo.

Etiam in peregrino solo retentiones ab eadem illa fieri, ut quum Vlysses ait:

Atque uti susceptum placido rex Æolus ore
Miserit in patriam, sed nondum fata sinebant.

ὥστε πάντα ὑπὸ Πριαμιδῶν γίνεσθαι ὁ ποιητὴς μεμαρτύρηκε. τὸ δὲ Δία μὴ θελῆσαι τὸν υἱὸν Θανάτοιο δυσηχέος ἐξαναλῦσαι, ἀλλὰ μᾶλλον Αἱματοέσσας ψιάδας κατέχυσεν ἔραζε, Παῖδα φίλον πρωῶν, τὸν οἱ Πάτροκλος ἔμελλε Φθίσειν ἐν Τροίῃ.

Quare omnia à Parcis fieri, poëta teſtatus eſt: Iovem autem neque filium voluiſſe
Ab infanda defendere morte,
ſed potiùs
Sanguineas cœlo guttas diffudit ab alto,
Ob natum, quem Patroclus prope mœnia Trojæ
Occiſurus erat.

ὥστε ὦ Τριεφῶν, ἀφ' οὗτο μηδὲν ἀσφαλείαν σοὶ τῆς μοιρῶν ἐθελήσης, εἰ καὶ τάχα πεδάσπος ἐγεγόνεις μὴ δὲ διδασκάλου, καὶ τὰ ἀπόῤῥητα ἐμυήθης. Τρι. καὶ πῶς ὁ αὐτὸς ποιητὴς ὧ καλὲ Κελσᾶ, διττὰ ὑπολέγει τῷ εἱμαρμένῳ, καὶ ἀμφίδολον; ὡς τὸ δὲ μὴ πρᾶξαι, τοιῶδε τέλει συνέκυρσεν. τὸν δὲ ποιήσαντα, ἑτέρῳ τέλει ὑπετυχεῖν. ὡς ἐπ' Ἀχιλλέως. Διχθαδίας κῆρας φερέμεν θανάσιο τέλοσδε,

Quamobrem, Triephon, ob hæc nihil amplius addere de Parcis volueris, etiamſi fortaſſis in ſublime ſublatus fuiſſes, unà cum præceptore, & arcanis illis initiatus. *Tri.* Et quomodo ipſe ille poëta, ô optime Critia, duplex allegat fatum & ambiguum. ut qui hoc quidem fecerit, talem exitum ſortiatur: aliud autem faciens, in alium eventum incidat. Vt de Achille, quum dicit:

Εἰ μὲν κ' αὖθι μένων Τρώων πόλιν ἀμφιμάχωμαι,
Ὤλετο μέν μοι νόστος, ἀτὰρ κλέος ἄφθιτον ἔσται.
Εἰ δέκεν οἶκα δ' ἵκωμαι,
Ὤλετό μοι κλέος ἐσθλόν, ἐπὶ δηρὸν δέ μοι ἔσται.
ἀλλὰ κῆρ ἐπὶ εὐχλώροις,
Ὅς ῥ' οὐ εἰδὼς κῆρ' ὀλοὴν, ἐπὶ νηὸς ἔβαινε.
Πολλάκι γάρ οἱ ἔειπε γέρων ἁλιόθρος Πολύϊδος,
Νέσσῳ ὑπ' ἀχαλέῃ φθίσθαι οἳ ἐν μεγάροισιν,
Ἢ μετ' Ἀχαιῶν νηυσὶν ὑπὸ Τρώεσσι δαμῆναι.

Mater ait geminis me ferri ad funera fatis.
Nam ſi hîc perſiſtam, pugnemque ad mœnia Trojæ,
Eripitur reditus mihi: at inclyta fama ſequetur.
Sin autem patriam repetam charoſque penates
Fama perit, verùm in longum mihi ducitur ætas.
Sed & de Euchenore ait:

Qui non ignarus fati, conſcenderat æquor.
Namque huic ſæpe ſenex, Polyidus dixerat ante,
Aut morbo in patria periturum,
& inter amicos:
Aut manibus Teucrorum, atque inter Dorica caſtra.

Οὐχὶ παρ' Ὁμήρῳ ταῦτα γέγραπται, ἢ ἀμφίδολα αὐτὰ, καὶ ἀμφίκρημνα ἀπάτης; εἰ δὲ βούλει καὶ

An non apud Homerum hæc ſcripta ſunt? aut non ambigua hæc, atque adeò anceps deceptio?

Quòd

Ἐγὼ δὲ εἰπεῖν σοι τὸν λόγον, [1] οὐχὶ τῷ Αἰγίσθῳ εἴρηκεν ὡς ἀποχρώμενῳ μὲν τῇ μοιχείᾳ, καὶ τῇ Ἀγαμεμνονος ἐπιβουλῇ, ζῶν καθείμαρτο πολὺν χρόνον, ἐπιβαλλόμενον ὑπὸ παντὸς πεζεύειν, εἰ καθυστερεῖν δυνάτο; τῷ τοι κἀγὼ πολλάκις περμαντεύσαμαι, ἐάν κ' ἴδω τὸ πλησίον, θανατωθήσῃ ἀδίκως τῆς δίκης. εἰ δὲ γε μὴ τοῦτο πράξεις, βιώσῃ καλῶς, εἰδέ σ' ὤκισε θέμις τέλος θανάτοιο κιχεῖν. οὐχ ὁρᾷς ὡς ἀδιόρθωτα τὰ τῶν ποιητῶν, καὶ ἀμφίλεξα, καὶ μηδέπω ἡδραιωμένα; ὥστε ἔασον ἅπαντα, ὡς καὶ σὲ ἐν ταῖς ἐπουρανίοις βίβλοις τῶν ἀγαθῶν ἀπογράψωσι. *Κρι.* εὖ πάντα ἀνακυκλεῖς ὦ Τριεφῶν· ἀλλά μοι τόδε εἰπὲ, εἰ καὶ τὰ τῶν Σκυθῶν ἐν τοῖς οὐρανοῖς ἐγκαταγέγραπται. *Τρι.* πάνυ, εἰ τύχοι γε χρηστὸς καὶ ἐν ἔθνεσι. *Κρι.* πολλὰς γε γραφέας φῂς ἐν τοῖς οὐρανοῖς, ὡς ἅπαντα ἀπογράφεσθαι. *Τρι.* σύμφημι, καὶ μηδὲν εἴπῃς φλαῦρον Θεῷ δεξιῷ. ἀλλὰ κατηχοῦμαι, πείθου παρ' ἐμοῦ, εἴπερ ζῆν χρῄζεις εἰς τὸν αἰῶνα. εἰ γὰρ ὄνον ὡς δέρριν ἐξήπλωσε, γῆν ἐφ' ὕδατος ἔπηξεν, ἀστέρας ἐμόρφωσεν, ἄνθρωπον οὐκ ἐκ μὴ ὄντος παρήγαγε, τί παραδόξον, καὶ τὰς πράξεις πάντων ἀναπορράφεσθαι; ἐγὼ γοῦν οἰκίδιον καταστρώσωμαι, οἰκέτιδας ἔχω καὶ οἰκίζας σὺν αὐτῷ συναγαγόντι, εἰδέ ποτέ σε λέληθε τούτων πρᾶξις ἀπόλητος, πόσῳ μᾶλλον τὰ πάντα πεποιηκότα Θεὸν, οὐχ ἁ-

Quòd si placet, etiam Iovis orationem tibi addam: Annon Ægistho dixit: quòd si ab adulterio & insidiis Agamemnonis sese tineret, fato illi constitutum esse, ut in longum tempus viveret. Si verò in animum induceret, facere ista, mortem effugere non posse? Atque ad eum modum ego quoque vaticinatus sæpe sum. Si occideris proximum morti, condemnaberis judicio, si verò hoc non feceris, vives rectè. Nec te fas, adeò festinam incurrere mortem. An nos vides quàm minimè correcta aut emendata sunt, quæ à poëtis dicuntur? quamque item ambigua & obliqua, nec dum certa sede stabilita. Quare omnia isthæc missa fac, ut & te in cœlestibus bonorum libris inscribant. *Cri.* Bene omnia revolvis Triephon, sed mihi illud responde: Vtrum & Scytharum res in cælo describuntur. *Tri.* Omnes, Siquidem & inter gentes Chrestus fuerit. *Cri.* Multos sanè scribas in cœlo narras, quando cuncta describuntur. *Tri.* Bona verba, Critia, neque quicquam contemptum aut vile de Deo dextero loquaris, sed Catechumenus existens, persuaderi à me tibi sine, si modò vivere cupis in ævum. Nam si cælum explanavit ut pellem, terram autem firmavit super aquas, stellas formavit, hominemque ex nihilo, ut esset, in lucem produxit, quid mirum adeò, si res quoque omnium ibi describantur? Nam & tu si domunculam aliquam ædificasses, ancillas autem & servos in ea multos congregasses, nunquam te lateret quicquam eorum, quæ ab illis gererentur, quamvis abjectum & vile. Quanto igitur magis probabile est, eum qui omnia creavit, Deum, cuncta expe-

1 Οὐχὶ τῷ Αἰγίσθῳ] Lego ἐν μοιχῷ Αἰγίσθῳ. Palm.

παντὸς ἐν ὀχλίᾳ διαφθαρεῖν ἐκφύσῃ πρᾶξιν, καὶ ἔννοιαν; οἱ γάρ σε θεοὶ, Κότταβε τοῖς εὖ φρονοῦσιν ἐφύσαντο. Κρι. πάνυ εὖ λέγεις καὶ μεγαλοφρόνως τὸ Νιόβης πεῖν. ἐκ σήλης γὰρ ἄνθρωπος ἀναπέφηνα. ὥστε τοῦτον τὸ θεῖον ἀποσῶσαί σοι, μὴ κακόν τι παθεῖν παρ' ἐμοῦ. Τρι. εἴπερ ἐκ καρδίας μ' ὄντως φιλεῖς, μὲ ἐπαρεῖόν τι ποιήσῃς ἐς ἐμοὶ, ἢ ἕτερον μὴ κοῦφον σὺν φρενὶ, ἄλλο ἢ εἴπῃς. ἀλλ' ἄγε δὴ τὸ θαυμάσιον ἐκεῖνο ἀκουσμάτιον ἄεισον, ὅπως κἀγὼ κἀτὼ χρίσω, καὶ ὅλως ἀλλοιωθῶ, καὶ ἐχ ὡς ἡ Νιόβη ἀπαυδήσω, ἀλλ' ὡς ἀηδὼν ὄρνεον ἡυήσομαι, καὶ τὴν θαυμασίαν σε ἔκπληξιν καθ' ὑπηθῶν λειμῶνα ἐκτραγῳδήσω. Κρι. νὴ τὸν ἐκ πατρός, ἐ τοῦτο ἡυήσῃ. Τρι. λέγε, θῶμαι δὲ πνεύματος δύναμιν ἢ λόγε λαβών. ἐγὼ ἢ καθεδοῦμαι, δέλμῶ αἰακίδην ὁπότε λήξειεν ἀείδων. Κρι. ἀπῆειν ἐπὶ τὴν λεωφόρον, ὀνησόμενός γε τὸ χρεὼν θέσπιδος. καὶ δὴ ὁρῶ πολὺν ὅμιλον ἐς τὸ ὃς ψιθυρίζοντας. ἐπὶ ἢ τῇ ἀκρῇ, ἐφωῦτο τοῖς χείλεσιν. ἐγὼ ἢ παπτήνας ἐς ἅπαντας, καὶ τὴν χαίρε τοῖς βλεφάροις ἐπικρύψας, ἐσκοπίαζον ὀξυδερκέσταθ', εἴ πῃ τινα τῶν φίλων γνοίσωμι. ὁρῶ ἢ Κράτωνα τὸν Πολίτικον, παιδόθεν φίλον ὄντα, καὶ συμπολικόν. Τρι. αἰδάνομαι τοῦτον. τὸν ἐξισωτὴν γὰρ εἴρηκας. εἶτα τί; Κρι. ἐ δὴ πολλὰς ἐπιγλωττισάμενος, ἦκον ἐς τὸ ἐσω. ἐ τὸ εὐθὺν χαῖρε εἰπών, ἐχώρουν ὡς αὐτόν. ἀνθρωπίσκος δέ τις, τοὔνομα Χαρίκλεος, σεσημασμένος peditè, ac facilè percurrere, & uniuscujusque consilia & actiones animadvertere. Nam tui dii, pro Cottabis, ab iis qui rectè sapiunt, habentur. *Cri.* Rectè omnino dicis, & mihi nunc diversum accidit, atque Niobe olim: ex statua enim in hominem conversus sum. Quare jam deum istum tibi appono, & juro, quòd mali à me nihil patiêre. *Tri.* Si modò ex corde me diligis, ne quid alienum aut novum in me facias, Neve aliud celes animis, aliudque loquaris. Verùm age mirabilem illam auscultationem tuam tandem profer nobis, ut & ego expallescam, & prorsus immuter, & non quemadmodum Niobe, obmutescam, sed, uti Philomela in aviculam convertar, & mirabilem istam consternationem tuam in prato viridi Tragico quodam modo decantem. *Cri.* Ita per filium ex patre, haudquaquam istud fiet. *Tri.* Dic modò, ac spiritu potestatem dicendi accipiens. Ego verò sedebo, Æacidem expectans, dum cantum finiat ille. *Cri.* Abieram in viam publicam, empturus videlicet ea, quibus maximè opus habebam. Atque ibi video multitudinem admodum magnam, in aurem mutuo susurrantes, audiendi autem studio etiam labiis inhærebant. Ego vero oculos per cunctos circunferens, & manum superciliis incurvam supernè obducens, inspectabam quàm acutissimè, sicubi amicorum aliquem contemplarer. Video autem Cratonem Politicum illum, qui mihi à puero usque amicus fuit, & in conviviis unà consuetus. *Tri.* Intelligo quem dicis, Inspectorem videlicet illum, sed quid postea? *Cri.* Multis itaque oppositò cubito dimotis, in anteriorem partem penetravi, & matutinum illud Ave præfatus, accedebam ad ipsum. Cæterùm homuncio quidam, nomine Charicenus, vetu-

γεφύλιον, ῥίζαν τῇ ῥινὶ, ὑπέθετε μύλλον. ἐλχέμπτῳ ἐπεσυρμένον. ὁ δ' πλύελ, κυναώπτρῳ ἰανάτῳ. εἶα ἤρξαθ' ἐπιφθέγξεσθ' ἡδίκημένον. ἔτ' ὡς ἐθέλοιτε λειπασμούς, καὶ τὰ χρέα τοῖς δανειστῇς ἀποδῶσ'. καὶ τὰ, τε οἰκία πάντα, καὶ τὰ δημόσια, καὶ τὰς εἰρμούλας δέξεται, μὴ ἐξεζέων τ' τέχνης. ὁ κρεπφλυάρ' ἐπικρότερα. οἱ δ' ἐπὶ αὐτὸν ἦλθον τοῖς λόγοις, καὶ τῷ καινῷ τ' ἀκεσμάτων ἐθέσκεντο. ἕτερος δ', τὰ νόμια Χλευόχαρμος, περιεώνιον ἔχων πολύσαθρον, ἀνυπόδετός τε, καὶ ἄσκεπτος, μετέειπε, τοῖς ὀδοῦσιν ἐπικροτῶν, ὡς ἐπιδεῖξαι μοι πῖς καταθείμην, ἐξ ἐρίων ἐξαγλυφόμενος. πεκαρμένος τῷ νόμῳ, σὺν τῷ ῥάπτρῳ ἀναγεγραμμένον ὄνομα ἱερογλυφικοῖς γράμμασιν, ὡς ἔτ' τῷ χρυσῷ ἐπικλυσθ' τὸν λεωφόρον. ἦν δ' ἐγὼ, καὶ μὰ τὰ Ἀριστάνδρα, καὶ Ἀρτεμιδώρα, ἢ καλῶς ἀποβήσονται ταῦτά γε τὰ ἐνύπνια σὺν ὑμῖν. ἀλλὰ σοί μοι, τὰ χρέα πληθυνήσεται ἀναλόγως τ' ἀποδόσεως. ἔτ' δ', ἐπίπολυ δ' ὀβολὸν γε τρηχήσεται, ὡς πολλῶ χρυσίω ὑπορηκώς. καὶ ἐμοί γε δοκεῖτε ἐπὶ λευκοῖδα πέτρῳ, καὶ δῆμον ὀνείρων καθαρθέντες, τοσοῦτο ὀνειροπολεῖν σὺν ἀκαρεῖ τ' νυκτὸς ὕσης. οἰδὲ, ἀνεκάσχασαν ἅπαντες, ὡς ἀποπνιγόμενοι ὑπὸ γέλωτος, καὶ τ' ἀμαθίας μὴ κατεγίνωσκον. ἦν δ' ἐγὼ πρὸς Κράτωνα, μῶν κακῶς πάντ' ἐξερρίνισα, ἵν' εἰπωτί κωμικώτατα μὴν, καὶ ὁ κῦ Ἀρίσταν δρον τ' Θελμισέα, ὁ Ἀρτεμίδωρον τ' Ἐφέσιον ἐξίχνευσα τοῖς vetulus, emarcidus, & naſo ſtridens, tuſſiebat primò intimum quiddam, excreabatque languidum. Erat autem ſputum morte ipſa lividius. Deinde cœpit loqui voce attenuata & exili admodum. Hic, ut antè dixi, inſpectorum relinquit eleipaſmos, & debita fœneratoribus reddet, & penſiones omnes tam privatas, quàm publicas, præterea & eiramangas capiet, non inquirens cujuſque artem. Atque etiam amariora his nugabatur. Illi autem qui circa ipſum erant, delectabantur verbis hiſce, & novitati rerum, quas audiebant, advertebant animum. Alius autem quidem, cui nomen Chleuocharmus, pallium habens admodum putre, ſine calceis, & tegmine capitis incedens, interloquebatur dentibus applaudens, ut demonſtravit mihi malè veſtitus quidam, qui ex montibus advenerat, detonſa coma, in theatro ſcriptum nomen literis ſacris, & arcanis, quòd iſte auro inundaturus eſſet viam publicam. Ego verò inquam, At juxta Ariſtandri & Artemidori præcepta, non ita bonum eventum habebunt hæc inter vos ſomnia. Sed tibi quidem debita multiplicabuntur, ſecundum proportionem penſionis, iſte autem quàm plurimum obolo etiàm carebit, tanquam qui multo auro tam dives fuerit. Ac mihi quidem videmini ſuper Leucadem petram, & ſomniorum populum conſopiti, tam multa ſomniare, nocte quaſi in puncto exiſtente. Illi verò cachinnos ſuſtulerunt univerſi, ita ut riſu propè ſuffocarentur: meque ignorantiæ condemnarunt. At ego ad Cratonem converſus, inquam, Num perperam omnia olfeci ut comico modo dicam aliquid, & non juxta Ariſtandrum Thelmiſenſem, & Artemidorum Epheſium inveſtigavi ſomnia? Tum

ὀνείρατα; ἦδη ὅς, Σίγα ὦ Κριτία, εἰ ἐγκλήσεις, μυσταγωγήσω σε τὰ κάλλιστα, καὶ τὰ νῦν γενησόμενα. ἃ γὰρ ὄνειροι τάδ' εἰσὶν, ἀλλ' ἀληθῆ. ἐκβήσεσθαι γὰρ εἰς μέσα μεσονύ. ταῦτα ἀκηκοὼς τοῦ Κράτωνος, καὶ τὸ ἀλιθηρὸν τῆς διανοίας αὐτῶν καταγνοὺς, ἐρυθρίασα, καὶ συνδραπάζων ἐπορεύομαι, πολλὰ τοῦ Κράτωνα ἐπιμεμφόμενος. εἷς δέ, ἁρμὸν, καὶ παντάπασι σκιδὼν, ἁρπάζομένος μου τῆς λώπης, ἐπαφέρεσθε, ῥήτειν ποιησόμενός τε, καὶ ἀναγνωσόμενος τοῦ δὲ παπαλαιωμένου σκέπην διαμηνίς. εἰς λόγους δὲ τούτου παρελπίσαντες, πείθει με τὰ κεκοσμημένα εἰς γῆρας ἀνθρώπους ἀφαιρεῖσθαι, καὶ ἀποφοβεῖ τὸ δὴ λεγόμενον ἡμέρας, συλλυρήσαι. ἔφασκε γὰρ πάντα ἐξ αὐτῶν μυσταγωγηθῆναι. καὶ δὴ διήλθομεν Σιδηρᾶς τε πύλας, καὶ χαλκέους ὐδούς. ἀναβάθρας δὲ πλείστας περελκυλισάμενοι, εἰς χρυσορροφεῖον εἴκοσι ἀνήλθομεν, οἷον Ὅμηρος τὸν Μενελάου φησί. καὶ δὴ ἅπαντα ἐσκοπάζομεν, ὅσα ὁ νησιώτης σκεῦος ἐκαινίσατο. ὁρῶ δὲ οὐκ Ἑλένην μὰ Δί', ἀλλ' ἄνδρας ἐπικεκυφότας, καὶ καλῶς χεκαμένους. οἰδὰ, ἰδόντες, γνῆσιον, ἐξεπαύλιας περεῤῥόντο. ἔφασκον γὰρ, ὡς εἰ πανυχρὰν ἀγγελίαν ἀγαγόμεν. ἐφαίνοντο γὰρ ἤτοι ὡς τὰ κάκιστα δύχθμενοι, καὶ ἔχαιρον ἐπὶ τοῖς λυγροῖς, ὥσπερ ἐν θοίπεποιοὶ ἐπὶ θέατρον, τὰς κεφαλὰς σὺν ἄλχ χόντες, ἐψιθύριζον. μοὶ δὲ τὰ, ἄρον θ' μέ,

Τίς, πόθεν εἰς ἀνδρῶν, ποῖόν τοι πόλις ἠδὲ τοκῆες.

χρηστὸς γὰρ ἂν εἶναι, ἀπό γε τοῦ χρή-

Tum ille: Tace, inquit, Critia. Si enim silentium ages, edocebo te sacrorum pulcherrima, & quæ nunc futura sunt. Non somnia hæc sunt, sed res ipsa. Eventum autem capient in mensem qui dicitur Mesori. Hæc postquam audissem à Cratone, & lubricam ipsorum mentem cognovissem, erubui, & tristitiam præ me ferens, abii, multis Cratonem incusando. Vnus autem illorum, acerbum, & Titanicum quiddam obtuens, arreptum me veste, vellicabat, conventionem feciſſe & credens, & ab inveterato illo numine instigatus: verbis autem hæc extendendo, persuadet mihi infœlici, ut ad præstigiatores istos homines accederem, & in diem atram, quod dici solet, incurrerem. Dicebat enim se, omnia ex ipsis, quæ ad sacra & arcana pertinerent, edoctum esse. Atque ita pertransivimus, ferreasque portas, & ærea limina. Multis autem superatis scalis, in domum aurato fastigio insignem ascendimus, qualem Homerus Menelai fingit esse, Atque ipse quidem omnia illa contemplabar, quæ insularis ille adoleſcens. Videbo autem non Helenen, mehercle, sed viros in faciem inclinatos & palleſcentes. Illi autem ubi me conspexerunt, gavisi sunt, & ex adverso ad nos acceſſerunt. Dicebant enim, num quod triste nuntium afferremus. Nam videbantur isti, quàm pessima optare, gaudebantque tristibus & malis, perinde atque in theatro furiæ. Capita autem inter se juncta tenentes consusurrabant. Postea interrogabant me:

Quisnam es & unde venis, qua patria, quique parentes
Sint tibi. Nam frugi quidem esse appares utique ex habitu. Tum

ego

μοῖ⊙. λῶ δ' ἐγὼ, ὀλίγοι γε χρηστοὶ, ὥσπερ βλέπω παυλαχῆ. Κριτίας ⊽ τοῦτο⊙. πόλις δὲ μοι ἔνθεν, ὅθεν κἀμὶ ὑμῖν. ὡς δ' ἀερ⊙βατοῦντες ἐπυνθάνοντο, πῶς τὰ τ̃ πόλεως, κἀτὰ τ̃ κόσμου, ἦν δ' ἐγὼ, χαίρουσί γε πάντες, κ⊽ ἔτ' εἰσὶ χαιρήσον⊽. οἰδὲ, ἀνένδοτον ταῖς ὀφρύσιν, ὄχ ὕτω. δυσκατ̃ γὰρ ἡ πόλις. ἦν δ' ἐγὼ κ⊽ τῶν αὐτῶν γνάμῃ, ὑμεῖς περὶ ἄρσει ὄντες, κ⊽ ὡς ἀπὸ ὑψηλοῦ ἄπαντα καθορῶντες, ὀξυδερκέστατα κἀτὰδὲ γεγόνατε. πῶς ⊽ τὰ τ̃ αἰθέρ⊙; μῶν σκαλεύῃ ὁ ἥλι⊙, ἢ ⊽ σελήνη κ⊽ κἀξ⊙ν ᾐώρηται; ὁ Ἄρης εἰ πεπρεσβωκὼς τ̃ Διΐ, κ⊽ ὁ Κρόν⊙ ἀμφιτεμνόμενος τ̃ ἥλιον, ἢ Ἀφροδίτη εἰ μ⊽ τ̃ Ἑρμῆ συνοδεύει, κἀτὰ Ἑρμαφροδίτους ἀποκυήσουσιν, ἐφ' οἷς ὑμεῖς ἤδεσθε, εἰ βαδιοῦνται ὑστεραίαν σκπέμψουσιν, εἰ νιφετὸν πολλὸν ἐπιστρούσουσι τῇ γῇ, χάλαζαν ⊽, ἢ ἐρυσίβην εἰ καθάξουσι, λοιμὸν, ἢ λιμὸν εἰ ἐπιπέμψουσιν, εἰ τὸ κεραυνοβόλον ἀγλεῖον ἀπεγαμίσθη, κἀτὸ βροντοποιὸν δοχεῖον ἀνεμεσώθη. οἰδὲ, ὡς ἅπαντα κατωρωρυγότες, κατεφλυάρουν τὰ αὐτῶν ἐρεύσιμα, ὡς μεσαμαγῶσι τὰ πεδία. ἀπειλοῦσι ⊽, κ⊽ περιχεῖ τὴν πόλιν κἀκλήψον⊽. τὰ φαβέπεδα, ἤδονα τ̃ ἐνεοῦσιν ἐρυήσον⊽. τοῦτο ἐκβαρχθεὶς, κἀμὲ ὥσπερ πρὶν⊙ κεφόμβ⊙ οἰδηθεὶς, ἀφ' ὑψηλοῦ ἀνεβόησα, ὦ δειλοὶ ἀνθρώποι, μὴ μεδέλα λίαν λέγετε, δήγοντες ὀδόντας κατ' ἀνδρῶν θυμαλεόντων, πνεόντων δόρυ, κἀτὰ λόγχας, κ⊽ λαμπρὸν φῶς πυρφαλεάς. ἀλλὰ ταῦθ' ὑμῖν ἐπὶ κεφαλῶ κατακήσεται, ὡς τὴν πατρίδα ὑμῶν

ego: Pauci, inquam, frugi sunt, ut ubique video. Civitas autem nomen mihi est, Civitas verò inde, unde & vobis. Vt autem illi in aëre gradientes interrogarunt, quo pacto se res civitatis, & mundus adeò totus haberet, respondens ego: Bene, inquam, habent, & insuper etiam habebunt. Illi autem abnuentes supercilliis, haud ita, inquiunt, Malè enim parturit civitas. Tum ego secundum ipsorum mentem: Vos, inquam, supra terram, & in sublime sublati, & ceu ex alto cuncta intuentes, acutissimè & hæc intellectu assecuti estis scilicet. Sed quo pacto ea quæ in æthere sunt, habent sese? Num deficiet sol, & ad perpendiculum luna interponetur? Num Mars quadrangulo aspectu solem aspiciet, & Saturnus ex diametro eundem? Num Venus cum Mercurio congredietur, & Hermaphroditos procreabunt, quibus vos delectamini? num pluvias impetuosas ac vehementes demittent? num densa nive terram insternent? Grandinem autem & rubiginem devolvent? Num pestem ac famem immittent? num vas illud fulmineferum exundat, & tonitrificum receptaculum repletum est? At illi, quasi cunctis præclare gestis, deblaterabant sua ista amabilia, quòd videlicet res statim immutandæ essent, perturbationes autem & tumultus civitatem invasuræ, & exercitus ab hostibus mox superandi. Ob hæc itaque animo conturbatus, & quemadmodum ilex incensa, intumescens, magna voce exclamavi, ô miseri hominum, ne vana adeò loquacitate efferamini, acuentes dentes adversus viros, leonum animos præ se ferentes, spirantes hastam & lanceas, & candicantes cristis galeas. Sed ista in vestrum caput convertantur, quando ita

κἀκεῖθεν ἐξέπεσε. ὁ γὰρ αἰθέριος ἐκεῖνος, τοῦτο ἦν τὸ ἀκουόμενον μυθικὸν καὶ παραδοξότερον. εἰ δέ σε μαντείαι, καὶ γοητείαι ὑμᾶς παρέπεισαν, διαλῦσαι τὸ τῆς ἀμαθίας. γυναικῶν γὰρ δόγμασι ταῦτα ἐοικότα καὶ παιδιαῖς. ἐπιπολὺ γὰρ τὰ τοιαῦτα αἱ τῶν γυναικῶν ἐπίνοιαι μετέρχονται. *Τρι.* τί δὲ ὡδὶ ταῦτα ἔφησαν ὦ κριτὶ Κριτία οἱ κεκαρμένοι τὴν γνώμην, καὶ τὴν διάνοιαν; *Κρι.* ἅπαντα ταῦτα παρεθεάμεθα, εἰς ἐπίνοιαν τετραχασμένα καὶ ἀπόδυτα. ἔλεγον γὰρ ἡλίκης δέκα ἄσιτοι διαμενοῦμεν, καὶ ἐπὶ παννύχοις ὑμνῳδίαις ἐπαγρυπνοῦντες, ὀνειρώττομεν τὰ τοιαῦτα. *Τρι.* σὺ δέ τι ὡδὶ αὐτοὺς εἴρηκας; μέγα γὰρ ἔφησαν, καὶ ὑπερφυὲς ῥῆμα. *Κρι.* θαρρεῖ. σὸν ἀγρύπνους. ἀντεῖπον γὰρ τὰ κάλλιστα. τὰ γὰρ ἀπὸ τῶν ἀστικῶν θρυλούμενα ἔφην ὡδὶ ὑμῶν, ὑπὸ ὧν ὀνειρωπολεῖται, τὰ τοιαῦτα ἂν παρεισαγόντων. οἱ δέ, σεσηρότες ὑπομειδιῶντες, ἕξειν ἂν παρέρχονται δι' ἑλπίδος. ἰδοὺ σοί, ἐγὼ, εἰ ἀληθῆ εἰσὶ ταῦτα ὦ αἰθέριοι, σὸν ἂν εἴη ἀσφαλῶς τὰ μέλοντα ἐξιχνεύσητε. ἀλλὰ καθαπιθέντες ὑπ' αὐτῶν, ληρήσετε τὰ μὴ ὄντα, μὴ δὲ γένησεσθαι. ἀλλὰ ταῦτα μὲν σὸν οἷσθ' ὅπως ληρεῖτε, ὀνειρώττοντες πιστεύοντες. τὰ κάλλιστα βελτίστοιδε, τοῖς δὲ πονηροῖς ἥδιστοι, μηδὲν ὀνήσαιμι δι' ἀβελτερίαν. ὥστε ἐάσατε τὰς ἀλλοκότους ταύτας φαντασίας, καὶ τὰ πονηρὰ βουλεύματα, καὶ μαντεύματα μή πως θεὸς ὑμᾶς ἐς κόραξ βάλοι, ἀφ' τῆς πατρίδος ἐπαράσας, καὶ λόγους κιβδήλους ἐπιφημίζειν. ἅτοι δὲ ἅπαντες ἕνα θυμὸν ἔχοντες, ἐμοὶ πολλὰ κατεμέμφοντο. ἐγὼ δὲ ἀπιὼν ἐκεῖθεν, ἐπὶ τὴν πατρίδα ἐπορευόμην.

patriam veſtram deprimitis. Non enim in aëre gradientes iſta audiviſtis, neque negotioſam mathematicam perfectè adeò aſſecuti eſtis. Quòd ſi verò vaticinia vos, & præſtigiæ huc induxerunt, duplex ignorantiæ nomen ſuſtinetis. Nam hæc mulierum atque anicularum inventa ſunt & ludicra, Plerunque enim hujuſmodi res muliebres curæ proſequuntur. *Tri.* Quid autem ad hæc reſponderunt, ô optime Critia, iſti mente pariter, & ſententiis detonſi? *Cri.* Cuncta hæc præterierunt ad cogitationes illas à ſe inventas & exercitatas confugientes. Dicebant enim, ſoles decem abſque cibo perſeverabimus, & ad hymnos tota nocte decantandos vigilantes, talia ſomniamus. *Tri.* Tu verò quid ad ipſos dixiſti? Magnum enim & dubium quiddam dixerunt. *Cri.* Confide, nihil ignavum. Contrà enim reſpondi pulcherrimè. Nam quæ vulgo ab urbanis, inquam, de vobis jactantur, quando ſomniatis, hujuſcemodi ſcilicet proferuntur? Illi autem caninum ſubridentes, extra lectulum aliquantum progrediuntur. Ego verò, ſi vera ſunt, inquam, talia, ô ætherii, haud unquam ſanè tutò ea quæ futura ſunt, inveſtigabitis, ſed perſuaſi ab ipſis nugabimini, quæ neque ſunt neque futura ſunt. Verùm hæc quidē neſcio quo pacto nugamini, ſomniis credentes, & quæ optima ſunt, abominamini, malis autem delectamini, haud ſanè quicquam abominatione iſta promoventes. Quamobrem miſſas facite alienas iſtas imaginationes, & prava conſilia, vaticiniaque, necubi deus vos in malam rem hinc ejiciat, eo quòd patriæ mala imprecamini, & verbis adulterinis illam affamini. At iſti unum eundemque omnes animum habentes, me multum increpabant.

φοντ. καὶ εἰ βούλῃ, καὶ τάχα σοι προσθήσω, ἄπιθί με καὶ ὡς φίλῳ ἀναδοθεν ἔθηκαν, μέχρις ἂν ἡ χρηστή σε λαλιὰ λιθόμβολον ἀνέλυσε, καὶ ἄνθρωπον ἀπεκατέστησε. Τρι. σίγα ὦ Κριτία, καὶ μὴ ὑπερεκτείνῃς τὰς ὕβλας. ὁρᾷς γὰρ ὡς ἐξώγκωταί μοι ἡ νηδὺς, καὶ ὥσπερ κυοφορῶ. ἐδήχθην γὰρ τοῖς σοῖς λόγοις, ὡς ὑπὸ κυνὸς λυσσῶντος. καὶ εἰ μὴ φάρμακόν τι ἐμπιὼν ἠρεμήσω, αὐτή μοι μνήμη οἰκήσασα ἐν ἐμοὶ, μέγα κακὸν ἐργάσεται. ὥστε ἔασον τοῦτο, τῷ ὄντι δὸς πατρὸς δεξάμενος, καὶ τῷ πολυώνυμον ᾠδὴν εἰς τέλος ἐπιθεῖς. ἀλλὰ τί τοῦτο; ἐγὼ Κλεόλαος οὗτός ἐστιν, ὁ τοῖς ποσὶ μακρὰ βιβάς, σπουδῇ δ' ἥκω, καὶ κατέρχομαι; μῶν ἐπιφωνήσομεν αὐτῷ; Κρι. καὶ μάλα. Τρι. Κλεόλαε, μή τι προσφάμῃς μοι ποσὶ, μὴ δ' παρέλθῃς, ἀλλ' ἐλθὲ χαίρων, εἴγέ τι μῦθον φέρεις. Κλε. χαίρετ' ἄμφω ὦ καλὴ ξυνωρίς. Τρι. τίς ἡ σπουδή; ἀσθμαίνεις γὰρ ἐπὶ πολύ. μῶν τι καινὸν πέπρακται; Κλε. πέπτωκεν ὄφρῦς ἡ πάλαι βουλῇ Περσῶν, καὶ Σῦσα, κλεινὸν ἄστυ. πᾶσι δ' ἔτι γε πᾶσι χθὼν Ἀσσυρίας, χεροὶ κρατεῖται. δύσφημα τοῦτο κρατῶ. Κρι. τὸν σκῆπτρον ὡς ἀεὶ τὸ θεῖον οὐκ ἀμελεῖ τῶν ἀγαθῶν, ἀλλ' αὔξει, ἄγον ἐπὶ τὰ κρείττονα. ἡμεῖς δ' ὦ Τριπφῶν, τὰ κάλλιστα εὑρηκότες ἐσμὲν ἐυτυχέστατοι γὰρ ἐν τῇ ἀποδιδόσῃ τι τοῖς τέκνοις καταλιπεῖν ἐπὶ ταῖς ἀληθείαις. οἶδας γὰρ τὴν ἐμὴν πενίαν, ὡς ἐγὼ καὶ σύ. τοῦτο δρκεῖ τοῖς παισὶν, αἰ

bant. Ac ſi placet, iſta quoque tibi addam, quæ me etiam perinde ut ſtatuam, murum reddiderunt, donec me frugi iſta tua loquela, cùm jam in lapidem converterer, reſolvit, & in hominem rurſus reſtituit. *Tri.* Tace Critia, neque nugas iſtas longiùs extenderis. Vides enim quomodo intumuerit mihi venter: & quaſi aterum gero. Morſus enim ſum verbis à te modò dictis, perinde ut à cane rabioſa, ac niſi medicamentum aliquod oblivionem inducens, hauſero, atque ita conquieſcam, memoria hæc mecum cohabitans & quaſi domi apud me reſidens, magnum aliquod malum procreabit. Quamobrem miſſos iſtos facito, precationem à patre incipiens, & celebre illud carmen ad finem apponens. Sed quid hoc? an non Cleolaus hic eſt, is qui pedibus longum adeò incedit? Seriò autem venit & accedit. Num alloquemur ipſum? *Cri.* Atque admodum. *Tri.* Cleolaë, nequid curſu prætervehare, neque prætereas nos: ſed accede lætus, ſi quidem nuntium aliquod affers. *Cle.* Salvete ambo, ô præclarum par amicorum. *Tri.* Quæ autem eſt feſtinatio iſta? per multum enim anhelas. Num novum aliquid geſtum eſt? *Cle.* Cecidit ſupercilium illud olim Perſidis Fama celebratum, atque Suſa, urbs inclyta, Cadet autem & omnis terrra nobilis Arabum, Valida imperantis dextera & vi roboris. *Cri.* Hoc illud eſt, ut ſemper deus non negligit bonos. Sed auget, provehens in melius Nos autem ô Triephon, pulcherrima invenimus. Sollicitus enim mecum ipſe eram, quidnam in morte liberis meis teſtamento relicturus eſſem. Noſti enim paupertatem meam, quemadmodum ego tuas res quoque. Hoc igitur ſufficit liberis, Dies videlicet imperato-

ἡμέραν δ' αὐτοκράτορα. πλοῦτον γὰρ ἡμᾶς οὐκ ἐκπλήξει, οὐδ' ἔθνος ἡμᾶς ὑπ' καταπλήσει. Τρι. καίγω ὦ Κριτία, ταῦτα καταλείπω τοῖς πίνοις, οἷς ἴδιον Βαβυλῶνα ἀλλυμένην, Αἴγυπτον δεδουλωμένην, τὰ τῶν Περσῶν τέκνα δούλειον ἡμέραν ἄγοντα, τὰς ἐπφορμὰς τῶν Σκυθῶν παυομένας, εἴθ' ὡς ἐγὼ ἀπολαβόντας. ἡμεῖς δ', ὁ μὲν Ἀθήναις ἄγνωστον ἐφευρόντες, καὶ θεοκυνήσαντες, καὶ χάριτας εἰς οὐρανὸν ἐκτείναντες, τούτῳ δὲ χαρισάμενοι, ὡς καλλιωθέντες τοιούτου κρότου, ὑπήκοοι γενέσθαι. τοὺς δὲ λοιποὺς, ληρεῖν ἐάσωμεν, δρέπεσθαι τὰ ἐπὶ αὐτῶν εἰπεῖν, τὸ, ἡ φρονὶς Ἱπποκλείδη καὶ τὸν παροιμίαν.

Οὗτος ὁ λόγος, νοθεύεται τῶν Λουκιανῶν.

ratoris. Neque enim divitiæ nos deficient, neque nos populus perterrebit. *Tri.* Et ego, ô Critia, hæc relinquam liberis, ut videant Babylonem perditam, Ægyptum in servitutem redactam, Persarum liberos servilem ætatem agentes, excursiones Scytharum sedatas, utinam & prorsus propulsatas. Nos autem illum Athenis ignotum inventum, adorantes & manus in cœlum tendentes, gratias illi agemus, ut qui digni facti fuerimus, hujusmodi potestati atque virtuti subjecti esse. Reliquos autem istos, nugari finamus, contenti pro ipsis dicere notum illud, quod proverbio dici solet: Non est curæ Hippoclidi.

Hic Dialogus, inter nothos Luciani refertur.

ΧΑΡΙΔΗΜΟΣ, Η ΠΕΡΙ ΚΑΛΛΟΥΣ.

CHARIDEMVS, SIVE DE PVLCHRITVDINE.

ARGVMENTVM.

Neque hic dialogus Luciani videtur esse, id quod Aldus quoque annotavit: & cùm ex stylo, quanquam is multo simplicior hic, quam in superiore est, tum ex reliquo totius corporis contextu apparet. Continet autem encomium pulchritudinis seu formæ, tribus orationibus divisum, ut pote à tribus personis in convivio tractatum, quarum priores duæ præstantiam ac dignitatem pulchritudinis commendant, multis ad hoc deorum pariter, & hominum adhibitis exemplis. Postrema autem etiam vim & effectum illius, ex mutua collatione reliquarum virtutum, & eorum quæ vulgo inter bona recensentur. Cætera plana sunt.

HER-

ΕΡΜΙΠΠΟΣ.

Περιπάτους ἔτυχον χθὲς ὦ Χαρίδημε ποιούμενος σὺν τῷ θεραπαινίῳ, ἅμα μέν, ἐπὶ τῷ ἀρχῶν χαίρειν ῥᾳστώνης, ἅμα δέ, ἔτυχον γάρ τι μελετῶν, ἐπὶ διαμενούσης ἡσυχίας. σύντυχόν δὴ Προξένῳ τῷ Ἐπικράτους. θεασάμενός με, ὥσπερ εἰώθειν, ἠρώτων ὅθεν τὸ παρελθοίμι, καὶ ὅπως βαδίζοι. ὁδὲ, ἤκειν μέν ἔφη καὶ αὐτὸς ἐκεῖ θεάματος χάριν, ἤσθη εἰδὼς ὡς τὴν ἀφ' ἡμῶν γένοιτό τις ἀρχῶν, ἀπολαύσων δὲ τῆς τούτου ἐπιτηδειότητος δύοιτο, καὶ κέρδους αὖθις, ἀπὸ συμποσίου μέντοι καλλίστου γεγονότος οὐ πειρασιεῖ, οὐ Ἀνδροκλείους τοῦ Ἐπιχάρους, τὰ ἐπινίκια πεπωκότος Ἑρμῆ. ὅπη δὲ βιβλίον ἀναγνοὺς, ἐνίκησεν οὐ λαμπρούς, ἔφασκε δὴ ἄλλά τε πολλὰ γεγωνῆσθαι ἀστεῖα, καὶ χαρίεντα, καὶ δὴ καὶ κάλλιστ' ἐκκωμια εἰρῆσθαι τοῖς ἀνδράσιν, ἃ ἐκεῖνον μὲ μὴ δύνασθαι εἰπεῖν νῦν τε γήρως ἐπιλελησμόνα. ἄλλως τε δὲ, ὡς ἔοικε ἐπιστολὰ λόγων μετειληφότα. σὲ δ' ἂν ῥᾳδίως εἰπεῖν, ἅττε καὶ αὐτὸν ἐκκεκωμιακότα, καὶ τοῖς ἄλλοις παρ' ὅλον τὸ συμπόσιον θεσπεσιολογήσαντα τύχοι. Χα. γίγνεται ταῦτα ὦ Ἑρμιππε, εἰ μήτοι γε ἐμοὶ ῥᾴδιον ἐπ' ἀκριβείας ἅπαντα διεξιέναι. ἅμα γὰρ οἷόν τε ὦ πάντων ἀκούειν, θορύβου πολλοῦ γινομένου, τῶν τε διακονουμένων, καὶ τῶν ἐν μέρει, ἄλλως τε, καὶ τῶν δυσχερεστέρων ὃν μνημονεύειν λόγων ἐν συμποσίῳ γιγνομένων. οἶσθα γὰρ ὡς ἐπιλησμονας ποιεῖ καὶ

HERMIPPVS.

Deambulabam fortè heri, in ſuburbio, Charideme, ſimul ut ex agrorum aſpectu me aliquantulum reficerem, ſimul etiam quietis & otii gratia, fortè enim tum meditabar quippiam. Obviam igitur mihi fit Proxenus Epicratis filius. Allocutus autem ipſum, quemadmodum conſueveram, interrogabam, unde veniret ſcilicet, & quò iturus eſſet. Tum ille, venire ſe quidem etiam ipſum reſpondet, huc oblectationis gratia, quam ex agrorum aſpectu percipere conſueviſſet, refici autem velle etiam temperata ac levi auva, quæ illos afflaret. Cæterum redire ſe à convivio, quod pulcherrimum peractum fuiſſet in Piræo apud Androclem Epicharis filium, qui ob partam victoriam, Mercurio ſacrificaſſet. Viciſſe autem ipſum in Diaſiis, libro quodam recitato. Commemorabat autem cum alia multa, quæ ibi acta eſſent, urbana & feſtiva, tum verò & pulchritudinis encomia à viris dicta, quæ illum quidem non poſſe referre, oblitum eorum præ ſenectute, præterea non ita multum in dicendo verſatum. Te verò, facilè commemoraturum, ajebat ut qui & ipſe encomium dixiſſes, & cæteris per totum convivium, animum advertiſſes.

Char. Facta ſunt hæc Hermippe, ut dicis, Veruntamen neque mihi facile fuerit, accuratè cuncta perſequi. Neque enim poſſibile erat omnia exaudire, multo tumultu excitato, & ab iis qui miniſtrabant, & ab iis qui convivabantur, præterquam quod ex difficilioribus hoc eſt meminiſſe eorum verborum, quæ in conviviis fiunt. Noſti enim quàm obliviioſos reddant, etiam eos qui alioqui plurimum

τὰς λίαν μνημονικωτάτας. πλὴν ἀλλὰ σὴν χάριν, ὡσὰν οἷόν τε ὦ, πᾶν διήγησιν ποιεῖσθαι, μηδὲν παραλείπων, ὧν ἂν ἐνθυμηθῶ. *Ερ.* τοῦτων μὲν δὴ ἕνεκα, οἶδά σοι χάριν. ἀλλ' εἴ μοι τὰ πάντα λόγου ἐξαρχῆς ἀποδώσεις, ὦ, τι τὸ λοιπὸν ὅτῳ ἀνέγνω βιβλίον Ἀνδροκλῆς, πάνα τε νενίκηκε, καὶ πᾶσας ὑμᾶς εἰς τὸ συμπόσιον κέκληκεν, ἕτως ἂν ἱκανὴν κατατοῖο τὴν χάριν. *Χα.* τὸ μὲν δὴ βιβλίον, ὦ ἑλκώμιον Ἡρακλέους ἦν τινος ἐνείρατος, ὡς ἔλεγε, πεποιημένον αὐτῷ. νενίκηκε δὲ Διόπομον τὸ μεγαρόθεν, ἀντεγωνισάμενον αὐτῷ περὶ τῶν ἀσπαχόων. μᾶλλον δὲ περὶ τῆς δόξης. *Ερ.* τί δ' ὦ ὃ ἐκεῖνος ἀνέγνω βιβλίον; *Χα.* ἑλκώμιον τῶν Διοσκούρων. ἔφασκε δὲ καὶ αὐτὸς ἐκ μεγάλων κινδύνων ὑπ' ἐκείνων σεσωσμένος, ταύτην αὐτοῖς καταδεῖναι τὴν χάριν. ἄλλως τε, καὶ ὑπ' ἐκείνων προκεκλημένος, ἐπ' ἄκροις ἤδη τοῖς ἐσχάτοις κινδύνοις φανέντων. παρῆσαν μέντοι τῷ συμποσίῳ καὶ ἄλλοι πολλοί, οἱ μέν, συγγενεῖς αὐτῷ· οἱδὲ, ἐξ ἄλλως συνήθεις. οἱ δὲ λόγου τινὸς ἄξιοι, τό, τε συμπόσιον ὅλον κεκοσμηκότες, καὶ κάλλιστα ἑλκώμια διελθόντες, Φίλων τε ἦν ὁ Διονύσ, καὶ Ἀριστιππος ὁ Ἀγαθόνεως, ἐξ τρίτος αὐτός. συγκατέλεκτο δὲ ἡμῖν ἐξ Κλεώνυμος ὁ κωλὸς, ὁ δ' Ἀνδροκλέους ἀδελφιδοῦς, μειράκιον ἁπαλόν τε, καὶ τεθρυμμένον. νεῖν μέντοι γε ἐδικῆ ἔχειν. πάνυ γὰρ προθύμως ἠκροᾶτο τοῦ λόγου. προσῆν δὲ ὁ Φίλων περὶ δ' κάλλους ἤρξατο λέγειν, προθυμιασάμενος ὅτῳ. *Ερ.* μηδαμῶς ὦ ἑταῖρε, μὴ πρὶν τὸ ἑλκώμιον

rimum memoria valent. Sed tamen tui gratia, quoad potero, commemorare tibi illa conabor, nihil eorum prætermittens, quæcunque memoria consequi potuero. *Herm.* Proinde ob hanc rem gratiam tibi habeo. Verùm enim si mihi totam à principio narrationem repetiveris, puta & quis liber fuerit, quem recitaverat Androcles, & quem, recitato eo superaverit, postremò & quosnam vos, ad convivium vocarit; ita demum plenam apud me gratiam inibis. *Char.* Ipse quidem liber encomion Herculis erat, ex somnio quodam, ceu dicebat, ab ipso compositum. Vicit autem Diotimum Megarensem illum, prospicis, imò verò pro gloria cum eo certans. *Her.* Quid autem libri erat, quod ille recitavit? *Char.* Encomium Castoris & Pollucis. Dicebat autem se quoque, ex magnis periculis ab illis servatum, hanc illis gratiam persolvisse: præsertim, cùm ab illis etiam confirmatus fuisset, de summis navium velis in extremo discrimine ipsi apparentibus. Aderant autem in convivio & alii multi partim cognati ipsius, partim aliàs familiaritate juncti, qui verò memoratu digni sunt, quique totum convivium cohonestarunt, laudesque pulchritudinis verbis persecuti sunt. Philo erat, Diniæ filius, & Aristippus Agasthenis, tertiusque ipse. Accumbebat autem nobiscum & Cleonymus, formosus ille, Androclis nepos, adolescentulus tener & delicatus, qui mentem tum habere utique videbatur. Admodum enim attentè auscultabat, quæ dicebantur. Primus itaque Philo de pulchritudine incipiebat dicere, facto in hunc modum exordio. *Her.* Nequaquam, amice, ne mihi priùs ipsa encomia exor-

ἄρξῃ, πρὶν ἄν μοι καὶ τὴν αἰτίαν ἀποδῷς, ὑφ' ἧς εἰς τοῦτον προῆχθητε τὸν λόγον. Χα. εἰκῇ ἀφτεί-ξεις ἡμᾶς ὦ γαθὲ, πάλαι δυναμένους τ ἄπωθεν λόγον διελθόντας, ἀπαλλαγῆναι. τὴν ἀλλὰ τί πᾶς ἂν χρήσιμος, ὁπότε φίλος τῖς ὤν, βιάζοιτο; ἀνάγκη γὰ ὑφίστασθαι πᾶν ὁπῶν. ἢν δ' ζητῖς αἰτίαν τ λόγων, αὐτὸς ἦν Κλεώνυμος ὁ καλός. καθημένων γὰ αὐτῶ μεταξὺ ἐμοῦ τε, & Ἀνδροκλέους & ἄλλων, πολὺς ἐγένετο λόγ@ τῶν ἰδιώτων περὶ αὐτῦ, ἀποβλέποντές τε εἰς αὐτὸν, & ὑπερεκπεπληγμένοις τὸ κάλλ@. κεδὸν δ' πάντων ὁλιγωρήσαντες, κάθηνθ διεξιόντες ἐγκώμια & μειρακίν. ἀγαθέντες δ' ἡμεῖς τ ἀνδρῶν τὴν φιλοκαλίαν, καὶ ἅμα ἐπαινέσαντες αὐτὲς, δόξας τε πολλῆς εἶναι ὑπολαβόντες, λόγοις ἀπολείπεσθαι τ ἰδιωτῶν περὶ τ καλλίστων, ὦ μόνω τούτων οἰόμεθα πρέπειν, καὶ δὴ ἠπόρημεθα τ περὶ κάλλους λόγων. ἔδοξεν δ' ἡμῖν, σὺν ὀνόματι λέγειν τ ἔπαινον & παιδὸς, ᾧ δ' ἄν ἔχοιμι καλῶς, ἐμβαλεῖν γὰ ἂν αὐτὸν εἰς τελείαν τρυφὴν, ἀλλ' ὑδὲ μ ὥσπερ ἐκείνους ἄτως ἀτεύκτως, ὅσῳ ἔνεστ@ τύχῃ λέγειν, ἀλλ' ἕκαστον εἰπεῖν ἰδίᾳ, ὅτ' ἂν ἀπομνημονεύοι περὶ & προκειμένου. καὶ δὴ δρξάμεν@ ὁ Φίλων πρῶτ@, ὡτωσὶ τ λόγων ἐποιεῖτο. Ὡς ἔστ δεινὸν, εἰ πάνθ' ὅσα πρᾴττομεν ἑκάστης ἡμέρας, ὡς περὶ καλῶν ποιούμεθα τὴν σπουδὴν, αὐτὸ δὴ & κάλλος ὑδένα ποιησόμεθα λόγον, ἀλλ' ὥτω κεχειρώμεθα σιγῇ, ὥσπερ ἐδεδικότες, μὴ λάθωμεν ἡμᾶς αὐτὲς, ὑφ' ὧ σπουδάζομεν ἀφανιζόμενοι. ἐγὼ δ' ἐπειδὴ τὸν ἔπαινον & παιδὸς, ἐφ' ᾧ συνεληλύθαμεν, ἐπεδεξάμην, ἐπιθυμῶ καὶ τὴν αἰτίαν προσθεῖναι, ὑφ' ἧς εἰς τοῦτον προῆλθον τὸν λόγον. ἐμοὶ γὰ ἐδόκει τὸ μὲν ἐπαινεῖν τὸν Κλεώνυμον, ἐπειδὴ καλὸς ἐστὶν, ἐπιτήδειον εἶναι, καὶ ἀναγκαῖον, τὸ δὲ μὴ ποιεῖν τοῦτο, ἀπρεπὲς, καὶ ἀνάξιον τ ἐμοῦ σπουδῆς. ἐπεὶ δὲ ἐπὶ τὸν λόγον ἦλθον τὸν περὶ τ καλλίστων, ἐνόμισα δεῖν ἐπιδεῖξαι τοῖς παροῦσιν, ὅτι τὸ μὲν ἐπαινεῖν τὸν Κλεώνυμον, ἐπειδὴ καλὸς ἐστὶν, ἐπιτήδειον εἶναι, καὶ ἀναγκαῖον, τὸ δὲ μὴ ποιεῖν τοῦτο, ἀπρεπὲς, καὶ ἀνάξιον τ ἐμοῦ σπουδῆς. ἐπεὶ δὲ ἐπὶ τὸν λόγον ἦλθον τὸν περὶ τ καλλίστων, ἐνόμισα δεῖν ἐπιδεῖξαι τοῖς παροῦσιν, ὅτι

exordiare, quam cauſſam quoque expoſueris, qua adducti, ad hoc argumentum tractandum proceſſeritis. *Char.* Præter rem moraris nos, ô optime, qui tibi jamdudum potuiſſemus: univerſa oratione expoſita, hinc abire. Veruntamen quid agas, quando quiſpiam, amicus exiſtens, tantopere urgeat? Neceſſe enim eſt quidvis etiam amici cauſſa perpeti. Cauſſam igitur quam quæris, qua ad hoc argumentum compulſi ſumus, ipſe Cleonymus, formoſus ille fuit. Cùm enim medius inter me & Androclem, avunculum, ſederet multus ab idiotis ſermo de eo fiebat, qui & reſpiciebant ad ipſum, & ad formam ejus, plus quam obſtupeſcebant. Propemodum igitur cæteris omnibus poſtpoſitis, ſedebant encomia adoleſcentis perſequentes. Nos autem admirati illorum erga pulchritudinem amorem ac ſtudium, & ſimul collaudatis ipſis, ſegnitiem magnam arbitrati ſumus eſſe, verbis ab idiotis ſuperari, præcipuè de pulcherrimis dicendo, quo ſolo nos illis præſtare putaremus. Atque ita de pulchritudine verba facere cœpimus. Viſum igitur nobis eſt, haud nominatim dicere laudes pueri, neque enim honeſtum fore, nam hoc pacto præcipitaturos nos ipſum in majorem inſolentiam eſſe, ſed tamen neque, cuique fortè ſuccurriſſet, ſed re propoſita commeminiſſent. Atque ita Philo, primus exorſus, in hunc modum verba fecit: Quàm indignum verò eſt, quòd, cum quæcunque in ſingulos dies agimus, pro iis tanquam pulchris, omnem operam ac diligentiam adhibeamus, de ipſo pulchro ſermonem nullum habemus, ſed perinde ſilentes ac taciti ſedemus, ac ſi metuamus, ne fortè verbum aliquod de iis, pro quibus tantopere laboramus, vel impru-

δέξομεν τ ἄπωθεν χρόνον εἰκότως. καίτοι πῶς τις ἂν χρήσαιτο πρεπόντως τοῖς λόγοις, εἰ περὶ τ μηδενὸς ἀξίων σπουδάζων, περὶ δ καλλίστου σιγᾷν τ ὄντων ἢ πῶς ἂν τὸ εὖ λόγοις καλὸν, σώζοιτο κάλλιον μᾶλλον, ἢ πάντα τἄλλα παρέντες, περὶ αὐτοῦ λέγειν δ πάλαι ἡμῖν τ ἐκφυγεῖν πραττόμεθα. ἀλλ' ἵνα μὴ δόξω λέγειν μὲ ὡς χρὴ περὶ τούτου ἀληθείας εἰδέναι, εἰπεῖν ὃ μηδὲν ἐπίστασθαι περὶ αὐτοῦ, ὡς οἷόν τε βραχέα περὶ τούτου πειρήσομαι διελθεῖν. κάλλιστα γὰρ δὴ πάντες μὲ ἐπεθύμησαν τυχεῖν. πάνυ δ' ἠξιώθησαν ὀλίγοι τινές. οἳ δ ταύτης ἔτυχον τ δωρεᾶς, εὐδαιμονέστατοι πάντων δόξαν γεγόνασι, καὶ παρὰ θεῶν, καὶ παρὰ ἀνθρώπων τὰ εἰκότα πεπονθότες. τεκμήριον δ, τ γὰρ θεῶν ἐξ ἡρώων γεγονότων, Ἡρακλῆς τέ ἐστιν ὁ Διὸς, καὶ Διόσκουροι, καὶ Ἑλένη. ὧν ὁ μὲν, ἀνδρίας ἕνεκα ταύτης λέγεται τυχεῖν τ τιμῆς. Ἑλένη δ, δ κάλλους χάριν, αὐτῷ τι μεταβαλεῖν εἰς θεὸν, καὶ τοῖς Διοσκούροις αἰτίαι γεγόνασι πρὸς αὐτὸν εἰς οὐρανὸν ἀνελθεῖν τοῖς ὑπὸ γῆν σωθεῖσιν. ἀλλὰ μὴν ὅστις ἀνθρώπων ἠξιώθη τοῖς θεοῖς ὁμιλεῖν, οὐκ ἔστιν εὑρεῖν, πλὴν ὅσοι μετεσχήκασι κάλλους. Πέλοψ τε γοῦν τούτου χάριν τοῖς θεοῖς ἀμβροσίας μετέσχε, καὶ Γανυμήδης ὁ δ Δαρδάνου ὕστερον κεκρατηκέναι λέγεται δ πάντων ὑπάτου θεῶν, ὡς αὐτὸν οὐκ ἀναγκάζειν συμμετέχειν αὐτῷ τινα τ ἄλλων θεῶν τ ἥβης τ παιδικῶν, ἀλλ' αὐτῷ μόνῳ πρέπουσαν ἡγούμενον

imprudentibus nobis excidat. Atqui ubinam aliquis oratione meritò utatur, si, cùm de illis, quæ nullius pretii sunt, tantopere contendat, de eo quod omnium pulcherrimum est, planè conticescat? aut quomodo id quod in verbis pulchrum est, rectiùs quàm omnia alia servari poterit, si de ipso fine eorum, quæ quotidie aguntur dicere prætermittamus. Verùm ne videar monere quidem scire, quo pacto oporteat nos circa pulchrum affectos esse, dicere autem ipsum, de eo nihil posse, quoad fieri potest, de eo breviter disserere conabor. Nam pulchritudine omnes quidem cupierunt potiri: pauci autem omnino illam sunt assecuti. Qui verò donum hoc fortè adepti fuere, illi omnium beatissimi fuisse visi sunt, & apud deos, & apud homines meritò honore affecti. Atque hujus rei argumentum tale fuerit. Nam eorum qui ex Heroibus in numerum deorum recepti sunt, Hercules, & Dioscuri, & Helene, Iovis sunt proles: quorum ille quidem, fortitudinis caussa, honorem hunc consecutus esse dicitur. Helena autem pulchritudinis gratia, cum se ipsam in deam mutasse, tum fratribus Dioscuris, caussa fuisse, ut ante ipsam, in cœlum ascenderent, iis quæ cæteri vita functi sub terra obnoxii premuntur, exoluti. Quanquam etiam, quicunque hominum dignus unquam judicatus fuit, ut deorum consuetudine frueretur, alium reperire non licet, quam qui pulchritudinis particeps fuisset. Nam & Pelops eadem hac caussa cum diis Ambrosiæ particeps fuit, & Ganymedes ille Dardani, dicitur omnium summo deorum ita potitus esse. Quare etiam ipsum neque ullum deorum cæterorum alium voluisse secum venationis hujus, amorum suorum videlicet, participem fieri, sed sibi soli decorum arbitratur esse,

εἶναι· τὸν Γαργάρου καθεπτόμενον τῆς Ἴδης, ἀναχωρεῖν σπεῦσαι τὸ παιδικὸν, ὅπως συνέσεσθαι τὰ ἄπαντα ἔμελλε χρόνον. τοσοῦτον δ' ἐπιμέλειαν ἀεὶ πεποίηται τῶν καλῶν, ὡς ἐμόγις αὐτὸς ἐξίστασι τὸν ἀραιὸν ἀναλαμβάνων σπεῦσαι, ἀλλὰ καὶ αὐτὸς ἐπὶ γῆς ὅ, τι τύχοι χαμόμενον, σωθῆναι ἐκόσους τοῖς ἐρωμένοις. ἔστι μὲν, ἐξυφούμενον κόκκον, σωτηρίᾳ Λήδᾳ. τοῦτο δὲ οὖν εἰδὼς τοῦτον τὸν Εὐρώπην ἁρπάζει. εἰκασθεὶς δ' Ἀμφιτρύωνι, ἐγκύμονα τὴν Ἡρακλέα. καὶ πολλά τις ἂν ἔχοι λέγειν πχιάσματα ὁ Διὸς, ὅπως ἂν οἷς ἐπεθύμει συγγένοιτο μηχανωμένου. τὸν δὲ μέχρι τοῦ, καὶ οἷον ἄν τις ἐνυπνιάσειεν. ὁμιλῶν γὰρ τοῖς θεοῖς, ὁ μὲν ἀνθρώπων γε ἥδιστ' ἂν, πλὴν εἰ μὴ τοῖς καλοῖς. ὧν δ' ὢν τούτοις δημιουργῶν, ὅτι πεποίηται σοφωτέρᾳ τῇ κρίσει τὴν Ἑλλάνιον ποιητὴν, ὁ Ἥρας, καὶ καταπληκτικὸς, ὡς ὧν μὲν τῇ πρώτερα δημιουργίᾳ τῶν Ἥραν, καίτοι πρότερον εἰωθυῖαν ἐπιμελῶς αὐτῇ, ὅμως ἐμπεσοῦσαν ὅτως ἐφόβησεν, ὡς ἥρκεσεν αὐτῇ τὸ μηδὲν παθεῖν, ἀλλὰ μέχρι λόγων σῆναι τῶν ὀργῶν τοῦ Διί. τοὺς δ' ἅπαντας θεοὺς ὧν τῇ ὑστέρᾳ πάλιν οὐχ ἧττον κατέσχε φοβεθῆναι, μὴ ἀναστάσειν αὐτοῖς ἀνδράσι, καὶ θάλασσαν ἀπειλήσας. μέλλον δὲ συνέσεσθαι καλοῖς, ὅτι μεγίστῃ πρᾳότητι, καὶ ἥμερον, καὶ τοῖς πᾶσιν ἐπιεικῆς, ὥστε θεὸς ἅπασι τοῖς ἄλλοις. καὶ αὐτὸ τὸ Ζεὺς εἶναι καταλιπὼν, ὅπως μὴ φαίνοιθ' τοῖς παιδικοῖς ἀηδὴς, ἑτέρῳ τινὸς ὑποκρίνεται σχήματι. καὶ τότε καλλίστη, καὶ οἷα τὸ ὁρᾶται σφοδρότατα

esse, in Gargarum Idæ devolare, atque inde amasium suum, in eum locum, ubi per omne tempus cum illo consuetudinem haberet, subducere. Tantam autem curam ille semper habuit pulchrorum, ut non solùm cœlo dignatus eos fuerit, illuc ipsos attollens: sed & ipse in terram quocunque fors tulit, descenderit, ut cum amatis singulis locis congrederetur. Ac eam quidem ob rem, in cygnum conversus, cum Leda rem habuit, ob eandem autè & Tauri facie Europam rapuit. Assimilatus autem Amphitryoni, procreavit Herculem, multaque alia Iovis vaframenta enumerare quispiam possit, quibus ille eorum congressu, quorum desiderio tenebatur, potitus fuit. Quod autem maximum est, quodque aliquis miretur, cùm ille cum diis versaretur (neque enim hominum ulli conversatus est, præterquam pulchris) quoties inter illos concionem aliquam habuit, ita austerus fingitur à communi Græcorum poëta, ut in priore quidem oratione, Iunonem, quanquam illa antea ubique increpare ipsum consuevisset, nihilominus tamen ita perterruerit, ut ea satis habuerit, quod nihil gravius pateretur, & intra verba duntaxat, illius ira consisteret. In posteriore autem, deos universos non minore terrore affecerit, terram unà cum ipsis hominibus, & mare quoque, in sublime sublaturum sese minatus. At verò quoties cum pulchris congressurus est, ita mansuetus, & blandus, omnibusque æquabilis redditur, ut apud omnes alios, etiam ipso eo, quod Iupiter est depositò, videlicet ne molestus aut ingratus cuiquam eorum, quos amat, videatur, alienam aliquam formam induat, eamque pulcherrimam, & qua maximè putat, intuentem allici posse.

θαι τοσοῦτον αἰδῶς, ἢ μικρὸν παρέχεται τῇ κάλλει. Ἐ οὐχ ὁ μὲν Ζεὺς οὕτω μόνῳ ἐάλω ὑπ' κάλλους, τὰ δ' ἄλλων ἁβδὺς ἦεν, ἵνα μᾶλλον ἔχειν δοκῇ ταῦτα κατηγορίαν Διὸς οὐχ ὡς ὑπ' κάλλους εἰρῆσθαι, ἀλλ' εἴπερ ἀκριβῶς ἐξελήσει σκοπεῖν, πάντως ἂν εὕροι ἄλλο τοιοῦτο πεπονθότας δῆλον τὸ μὲν Ποσειδῶ, ὑπ' Πέλοπος ἁρπασθέντα. Υακίνθῳ δ', τὸν Ἀπόλλω, τὸν Ἑρμῆν δ', ὑπ' Κάδμου. Ἐ θεαὶ δ' ἐλάττους ἔτι αἰσχύνονται φαινόμεναι τούτῳ, ἀλλ' ὥσπερ φιλοτιμίαν αὐτοῖς ἔχειν δοκεῖ, τὸ τῇ δίκῃ συγγενομένην καλῇ δικαίᾳ, παρεσκῆσθαι τοῖς ἀνθρώποις. ἔτι δ', τὰ μὲν ἄλλων ἀπέντων, ἐκείνῃ ἀφεστᾶσιν ἔοικε, δ' ἑτέρᾳ ἀμφισβητεῖ, ἀεὶ ὅτι ἄρχῃ· ἀλλ' Ἀθηνᾶ μὲν, τοῖς ἀνθρώποις ἡσυχίαν τὰ ἐς πολέμους, ἀεὶς Ἄρτεμις δ' ἀγαθοεργίᾳ ἀεὶ χαίρει. ὡς δ' αὖτως Ἀθηνᾶ κἀκείνη ἀφίκοιτο τῶν πολεμικῶν. τὰ δ' γάμων Ἥρᾳ Ἀφροδίτῃ, δ' αὐτὴ ἀεὶς αὐτῆς ἐπιχλευάζῃ περὶ ὧν ἐφροδύᾳ. ἐκείνῃ δ' ἐπὶ κάλλει τοσοῦτον φρονεῖ, κἀκ πάσας ὑπερβάλλεσθαι δοκεῖ, ὥστε κἀκ ἡ ἔρις αὐτοὺς ἀλλήλαις ἐκπολεμοῦσιν βιαιομένη, δ' ἄλλο προβαλεῖν αὐτοῖς, ἢ κάλλει. ὅτως οἰομένη ῥᾳδίως ὅσῳ ἤθελε πραξήσειν ὀρθῶς, τὸ φρονίμως τοῦτο λογιζομένη. σκέψασθε δ' ἂν τις ὑπὸ τὴν τῶν κάλλους ἀφεισίαν. ὡς γὰ ἐλάβοντο ἅμα μήλου, τὸν ἐπιγραφὴν ἀνελίξασθε, ἑκάστης αὐτῆς ὑπολαβούσης εἶναι τὸ μῆλον, μὴ δ' μιᾶς δ' τολμώσης τὸν ψῆφον κατ' αὐτῆς ἐνεγκεῖν, ὡς ἀπ' αἰσχροτέρᾳ τ' ἑτέρας εἴη τὸν ὄψιν, ἀνέχοντας δ' Tantum reverentiæ & honoris pulchritudini exhibet. Ac non ſolum ipſe quidem Iupiter ita pulchritudine captus eſt, cæterorum autem deorum nullus, ut hæc magis accuſationem Iovis continere videantur, quàm pro pulchritudine dicta eſſe, ſed ſi quis diligenter conſiderare volet, omnibus etiam diis eadem hæc accidiſſe deprehendet. Vt, verbi gratia, Neptunum Pelopis forma captum fuiſſe. Hyacinthi autem Apollinem, & Mercurium Cadmi. Præterea neque deas pudet pulchritudine captas videri, ſed hanc quaſi æmulationem quandam honoris inter ſe habent, puta eam quæ cum pulchro aliquo rem habuit, narrare poſſe, hominibus ſeſe dediſſe. Iam verò, cùm ex cæteris omnibus, unaquæque ſuæ ac certæ rei præſes ſit, de iis, quibus quæque præeſt, nulla cum altera contendit, ſed Minerva quidem hominibus ad bella gerenda præit, haudquaquam cum Diana de venatione pugnat, eodemque modo & illa Minervæ de re militari concedit. De nuptiis autem Iunò Veneri, neque hæc illi moleſta eſt ob ea, quibus illa præſidet. At contrà ſingulæ ob formam & pulchritudinem eò uſque animo efferuntur, omneſque alias excellere ſibi videntur, ut cum Eris ipſas inter ſe mutuo diſcordes & inimicas reddere vellet, nihil aliud objecerit illis, quam pulchritudinem, rata hoc pacto facilimè ſeſe hoc quod volebat, effecturam eſſe. Ac prudenter ſanè hoc excogitavit. Animadverteritque vel inde aliquis pulchritudinis poteſtatem. Nam poſtquam pomum illud accepiſſent, & inſcriptionem legiſſent, cum unaquæque ſuum illud eſſe cenſeret, neque tamen ulla contra ſe ipſam ſuffragium ferre ſuſtineret, quòd videlicet altera turpior

τ, τ μ πατέρα, τ δ' ἀδελφόν τε, κ συνοίκιον Δία, ἐπιτρέψασθαι τὴν δίκην αὐτῶν. ἔχων δ κρὶς αὐτὸς ἢ τις ἐστιν ἀποφήνασθαι καλλίστη, κ πολλῶν ἀνδρείων ὄντων, κ σοφῶν, κ φρονίμων ἔν τε Ἑλλάδι, κ τῇ Βαρβάρῳ, οἷς ἐπιτραπὲν τὴν κρίσιν Πάριδι τῷ Πριάμε, ψῆφον ἐνεγκεῖν, κ κριτηρίοις ἐχρήσατο, ὅτι κ φρονήσεως, κ σοφίας, κ ῥώμης ὑπερέχει τὸ κάλλος. τοσούτῳ δ' ἐπιμέλειαν ἀεὶ πεποίηται, κ σπουδήν, ἀκούειν εἶναι καλή, ὥστε κ τ ἡρώων τὸ κρισιμώτερα, κ θεῶν ποιητὴν, οὐκ ἄλλοθεν ποθεν, ἢ ἀφ' ἧς κάλλους πεπείκασιν ὀνομάζειν. εἰδίαν ἂν ἧν ἀκούσαι λευκώλενον τ Ἥραν, ἢ πρέσβυν θεὰν, θυγατρὸς μεγάλης Κρόνου. Ἀθηνᾶν δ' οὐκ ἂν βαλοιθείη τελετοψύσια ἀφ' ἧς γλαυκῶπις καλεῖται. Ἀφροδίτην τ πομπεύσαι ἂν ἧς πάντος καλεῖσθαι χρυσῆν. ὥσπερ ἅπαν εἰς κάλλος πένης. καίτοι ταῦτ' ἐ μόνον ἀπόδειξιν ἔχει πῶς αἱ κρείττους ἔχουσι περὶ τούτου, ἀλλὰ κ μαρτύριόν ἐστιν ἀψευδές, ἧς κρεῖττον εἶναι πάντων τ ἄλλων. οὐκοῦν Ἀθηνᾶ μ, ἀνδρίας ἄμμε, κ φρονήσεως ἀφέξεται ἐπιψηφίζη. ἀμφοτέρων γ ἀφέξεσθε τούτων. Ἥρα δ' ἀπάσης ἀρχῆς, κ δυναστείας αἱρετώτερον ἀποφαίνει, σωτηρίαν αὐτῇ κ τ Διὶ ἀφελεῖσθαι. εἰ τοίνυν οὕτω μ θεῖον, κ σεμνὸν τ κάλλος ἐστὶν, οὕτω δ' ἀφέκτεον τοῖς θείοις, πῶς ἂν ἡμῖν ἔχοι καλῶς, μὴ κ αὐτοὺς μιμουμένους τοὺς θεοὺς, ἔργῳ τε, κ λόγῳ πᾶσι, ὅ π ἔχομεν συναίρεσθαι πρὸ καλοῦ, πεῖραμ

pior esset, ad Iovem, harum quidem patrem, illius autem etiam fratrem & conjugem deveniunt, litem hanc illi disceptandam committentes. Ille autem cùm & per se ipse sententiam, quænam earum pulcherrima foret, proferre posset, & multi fortes, & sapientes, & prudentes cùm in Græcia, tum inter Barbaros essent, quibus eadem caussa delegari potuisset, Iudicium hoc Paridi, Priami filio commisit, manifestum adeò calculum ferens, quod & prudentiam, & sapientiam, & vires pulchritudo anteiret. Porrò tanto semper studio tantaque cura, formosæ audire expetivere, ut & heroum pariter, & deorum exornatori poëtæ persuaserint, non aliunde magis, quàm à pulchritudine sese appellare. Proinde libentius audierit niveis lacertis Iuno, quàm, antiqua dea, & Saturni magni filia. Minerva autem neque Tritogenia, quàm Glaucopis vocari maluerit. Et Venus, universo etiam redemerit, nominari, Aurea. Quæ cuncta ad pulchritudinem pertinent. Atqui hæc non modò argumento sunt, quo pacto illi, qui potiores habentur, circa hanc se gerant: sed & testimonium perhibent neutiquam falsum, quòd cæteris omnibus, præstantior eadem sit. Proinde Minerva quidem fortitudine pariter & prudentia præstare illam suffragatur, Iuno autem universa dominatione, atque potentia, expetendam magis esse, sententia sua declarat, in partem etiam Iove tanquam patrono, advocato. Quòd si igitur divina adeò res & veneranda, pulchritudo est, deinde & diis tantopere affectata, quomodo tandem honestum nobis fuerit, si non & ipsi deos imitantes, cùm rebus tum verbis, quibuscunque modis poterimus, pulchritudini patrocinemur Atque

utrique enim harum præsidet ipsa.

ὁ Φίλων περὶ ᾧ κάλλους εἶπεν, ἐπιθεὶς τοῦτο τῇ πλάστῃ, ὡς ἐ πολέω σὺ ἂν τοῦτον εἰρηκέναι, εἰ μὴ τὸ μακρολογεῖν ἠπίστατο ἢ ἀδεκίμων συμποσίων. μετ' ὀλίγον δ' οὖν Ἀρίστιππος ἤρατο τοῦ λόγου, πολλὰ προτερήσας ὑπὸ Ἀνδροκλέους. ὁ γὰρ ἐβούλετο λέγειν τὸ μὴ Φίλων σύλλαβόμενος λέγειν. ἤρξατο δ' οὗτος. Πολλοί πολλάκις ἄνθρωποι τὸ πρὸς τὰ βελτίω, καὶ ἡμῖν συμφέροντων ἀφέντες λέγειν, ἐφ' ἑτέρας τινὰς ὥρμησαν ὑποθέσεις. ἀφ' ὧν αὐτοῖς μὲ, δοκοῦσι δόξαν περισάγειν, τοῖς δ' ἀκροαταῖς τὰς λόγους ἥδιον λυσιτελοῦντας ποιοῦν. καὶ διελήλυθασιν, οἶμαι, περὶ ὧν αὐτῶν ἐρίζοντες ἀλλήλοις. οἱδὲ, διηγούμενοι τὰ σφέτερα ὄντα. ἕτεροι δ', περὶ ὧν ἀδαμῶς ἀναγκαίων λογοποιοῦντες. ὡς ἐγὼ μὲν ταῦτα πάντα καταλιπόντας, ὅπως τί βέλτιον τύχωσιν εἰπόντες σκοπεῖν. ὡς νῦν ἐγὼ περὶ τῶν ὄντων ἥδιον ὑμᾶς ἐγνωκέναι νομίζων, ἄλλως τε, καὶ τὸ πᾶσιν ἀγνοίας τῶν βελτίωσιν κατηγορεῖσθαι τοῖς αὐτοῖς περιπίπτειν, ἢ δυσχερέστερον οἰόμενον εἶναι πάντη, τῷ αὐτῷ λυσιτελεστάτῳ, καὶ καλλίστῃ τοῖς ἀκούσιν ὑποθέσιν ποιησόμενος τὸν λόγον, καὶ ἂν πᾶς ἐπισεῖν ἂν φαίη κάλλιστ' ἂν ἔχειν ἀκούειν καλλίστην. εἰ μὲν δὴ περί τινων ἑτέρων τοὺς λόγους ἐποιούμεθα νῦν, ἀλλὰ μὴ περὶ κάλλους, ἤρκεσεν ἂν ἡμῖν ἀκούσασιν ἑνὸς εἰπόντος, ἀπηλλάχθαι περὶ αὐτοῦ. τοῦτο δ' ἄρα τοσαύτην ἀφθονίαν παρέχεται τοῖς βουλομένοις ἄπτεσθαι τῶν περὶ τούτου λόγων, ὥστ' οὐκ εἰ μὴ κατ' ἀξίαν τις ἐφικνεῖται τοῦ λόγου νομίζειν δυσχεῖν, ἀλλ' ἢν πως πολ-

hæc quidem Philo, de pulchritudine peroravit, hoc quoque ad finem addens, quòd etiam plura his dicturus fuisset, nisi sciret orationem in conviviis longiorem improbari. Cæterum post illum statim Aristippus verba facere cœpit, multis antea ab Androcle invitatus. Neque enim volebat, veritus proximo post Philonem loco dicere. Exorsus autem inde est: Multi sæpe homines (inquit) omittentes de rebus optimis & nobis conducentibus dicere, ad alia nescio quæ argumenta abripi consuevere, ex quibus sibi quidem famam comparaturos se putant, auditores autem verbis nihil conferentibus obtundunt. Ac dicere solent, alii quidem de iisdem rebus inter se verbis contendentes, alii autem ea, quæ non existunt, commemorantes, alii etiam de iis, de quibus minimè necesse est, verba facientes. Quos sanè decebat omnibus hisce relictis, quo pacto conducibile aliquid dicere fortè possint, apud animum cogitare. Hos igitur, quando nunc ego de iis, quæ existunt, nihil sani cognovisse existimo, præsertim cùm aliorum ignorantiam de rebus optimis, reprehendentem in eadem vis incurrere, omnino stultitiæ cujusdam esse putem: idem argumentum orationis utilissimum atque pulcherrimum auditoribus proponam, quodque quivis fatebitur dignissimum esse, quod pulcherrimum quoque vocetur. Quòd si igitur de alia aliqua re verba faceremus, & non de pulcritudine, satis fuisset unum aliquem dicentem audisse, & exinde argumento eo relicto, ad alia transisse: nunc autem præsens hoc, tantam dicendi copiam præbet iis, qui de eo orationem instituunt, ut haudquaquam si quis pro dignitate ipsum non tractarit, ob id infeliciter sibi successisse

rem

λοῖς ἄλλοις καὶ ἐκείνος τ δυνηθῇ συμβαλέσθαι πρὸς τὰς ἐπαίνους τῆς ἀμείνονος· οἴεσθαι πειρᾶσθαι τύχης. τὸ γὰρ ὅπως μὴ σφαφανῶς ὑπὸ τῶν κρειττόνων πεπαιμμένον, ὅπως ἢ τοῖς ἀνθρώποις δεῖν, καὶ σφαπασθῆναι, πᾶσι ἢ τοῖς ὅσοις οἰκειότατον κόσμον, ἐ οἷς μὲν ἂν παρῇ πρὸς πάντων ἀσθαζόμενον, ὧν δ' ἀφίστατο μισσμένων, καὶ ὑδὲ σφοσβλέπειν ἀξιωμένων, πῶς ἂν εἴη τοσοῦτον λόγων μετοχικὸς, ὥσ' ἐπαινέσαι πρὸς ἀξίαν δρέσαι; ἀ μὲν ἀλλ' ἐπειδήπερ ὅπως πολλῶν αὐτῷ δεῖ τ ἐπαινεσόντων; ὥστε μόλις ἂν τ ἀξίας τύχειν, ὑδὲν ἀπεικὸς ἐ ἡμᾶς εἰ χαιρέπη λέγειν περὶ αὐτῶν, μέλλοντάς γε μὴ Φίλωνα ποιεῖσθαι τὰς λόγους. ὅπως δὴ σεμνόπολον, ἐ θειόπολον τ ὄντων ἐσὶν, ὥστε ἵν' ὅσοι θεοὶ κάλλις πεπιήκασι, σφαλείπω. ἀλλ' ἐν οὐ τοῖς ἄνω χρόνοις ἐκ Διὸς Ἑλένη γνωμένη, ὅτως ἐθαυμάσθη σφὸ πᾶσιν ἀνθρώποις, ὡς' ἐπ τῆς ἡλικίας ὅσαν αὐτὸς, καὶ τινα χρείαν οὐ Πελοποννήσῳ γνώμδρος ὁ Θησεὺς, ὅτω τ ὥρας ἰδὼν ἠράσθη, ὡς' ὅσης αὐτῷ καὶ βασιλείας ἀσφαλεσάτης, καὶ δόξης ἐ τ τυχόσης, ὅμως σὺκ ἠέτο βιώσῳ αὐτῷ, ταύτης ἐστερημένῳ, παρελθεῖν ἢ πάντως εὐδαιμονίαν, εἰ πιύτῳ αὐτῷ γνοίσθ σωοικεῖν. ὅτω ἢ Ἀθηνοηθείς, τὸ μὲ σφὸ ἔ πατρὸς λαθεῖν ἀπειπὼν, μὴ γὰρ ἂν αὐτῷ αὐτὸν οἰκδένα μήπω ἡλικίας ἠμμένῳ, τῷ δ' ὀρχὴν ὑπερφρονήσας ἐκείνῳ, καὶ παιδιὰν, ὀλιγωρεῖν arbitrari debeat, sed si post multos alios, nonnihil ad priores laudes etiam ipse conferre potuerit, benigniorem fortunam experiri putetur. Nam quòd manifestè adeò, à superioribus, in honore habitum semper est, ab hominibus autem ita pro re divina, & expetenda, existimatum, omnibusque quicunque vivunt, peculiare ornamentum exiſtit, præterea & eos, quibus adest, ab omnibus amari & coli: illos autem quibus abest, odio haberi, neque dignos quos aspicias, videri, facit, quisnam dicendi facultate præditus tanta fuerit, ut id pro eo ac dignum est, laudare sufficiat? Veruntamen, quoniam ita multis ipsi opus est laudatoribus, ut vix unquam pro dignitate tractari queat, nihil alienum aut indecorum fuerit, etiam nos aliquid de eo dicere conari, quanquam verentes nonnihil, verba facere post Philonem. Adeò autem omnium quæ sunt, veneratione dignissima, maximeque divina res, pulchritudo est, ut etiamsi omittamus dicere, quibus honoribus dii pulchros affecere, superioribus certè temporibus illis, Helena ex Iove nata, in tanta apud omnes homines admiratione fuerit, ut cum adhuc infra ætatem esset, Theseus ob aliam quandam rem in Peloponnesum profectus, conspecta illius forma, in tantam admirationem ipsius venerit, ut cum & regnum haberet maximè tutum, & gloria excelleret nequaquam vulgari, nihilominus tamen putarit, sibi vitam vitalem, ut ille ait, non esse, si illa careret: rursum autem se omnes alios felicitate supergressurum esse, si secum illam cohabitare contingeret. Atque hoc animo cùm esset, à patre quidem ipsius accipere illam desperavit, neque enim elocaturum ipsum illam, cum nondum ad justam ætatem perveniſſet, cæterùm imperio illius contempto atque despecto, spretisque insuper etiam omnibus,

ρήσας ὁ καὶ τὸ σὺ Πελοποννήσῳ πάντων δεινῶν, κοινωνὸν αὐτῷ τῆς ἁρπαγῆς καὶ Πειρίθων Δηλαέως, βίᾳ λαβὼν αὐτὸν ὁ πατὴρ, εἰς Ἄφιδναν ἐκόμισε τὴν Ἀττικῆς. καὶ τοσαύτην ἔσχε χάριν αὐτῷ τὴν συμμαχίας ταύτης, ὥστε ἐφίλησε τὸν ἅπαντα χρόνον, ὥσπερ καὶ τοῖς ἐπιγενομένοις παραδεῖγμα γενέσθαι τῷ Θησέως, καὶ Πειρίθου φιλίαν. ἐπειδὴ δὲ ἔδει κἀκεῖνον εἰς ἅδου γενέσθαι, τὸν Δήμητρος μνησάσμενον κόρης, ἐπειδὴ πολλὰ παρῃνέσαν, ὅπως κωλύσῃ πάντως αὐτὸν τὸ πεῖσμα ἀποχέσθαι κωλοπείσαι, συμπολεμῆσαι αὐτῷ, ταύτην περίστασιν οἰόμενον αὐτῷ καθήψειν τῆς χάριτος περὶ τὴν ψυχὴν, ὑπὲρ αὐτοῦ κινδυνεύσας. ἐπανελθὼν δ' εἰς Ἄργος, αὖθις ἀποδημεῖ καὶ αὐτὸς, ἐπειδὴ καθ' ὥραν ἦν γάμων, καίτοιγε ἔχοντες κηλάς τε, καὶ εὖ μεγονότας ὑπὸ τῶν Ἑλλάδος σφίσιν αὐτοῖς ἄγεσθαι γυναῖκας οἱ τῶν Ἑλλάδος βασιλεῖς, οἱδὲ, συμπελθόντες, ἐμνησάσαντο ταύτην, τὰς ἄλλας ἁπάσας ὑπερεμβάντες ὡς φαυλοτέρας, γνόντες δ' ὅτι πολεμήσονται ἔσῃ, καὶ δείσαντες μὴ πόλεμον ἐγκύψῃ τῇ Ἑλλάδι, μαχομένων πρὸς ἀλλήλους, ὁμωμόκασιν ὅρκον τοιοῦτον ψήφῳ κοινῇ, ἢ μὴν ἐπικυρήσειν τῇ κύπτης ἀξιωθέντι, μηδ' ἐπιτρέψειν ἢν τις ἀδικεῖν ἐγχειρῇ, ἕκαστον οἰόμενον κύπτης αὐτῷ τὸν συμμαχίαν προσοφλήσειν, ἢ μὴ ἐν ἰδίας γνώμης ἀπέντων πάντες, πλὴν Μενελάου. καὶ κατὰ δ' ἐπειρήθησαν αὐτίκα. ἡ πολλῷ ὕστερον ἔριδος γενομένης περὶ καλλους, ἐπιτρέπουσι τῷ κείνου Πάριδι περὶ Πριάμου. ὁδὲ, τὸ

bus, qui tum in Peloponneso agebant potentibus, assumpto Pirithoo, raptus socio, à patre vi abreptam in Aphidnam, Atticæ regionis oppidum asportavit. Tantā autem gratiam habuit Pirithoo pro hoc auxilio præstito, ut ipsum per omne deinde tempus ita amarit, ut etiam posteris in exemplum abierit, Thesei & Pirithoi amicitia. At postquam etiam illum oportebat ad Plutonis proficisci regnum, ambientem filiam Cereris Proserpinam, postquam multis ipsum de hortatus à proposito, ne quid tale tentaret, avertere non potuit, unà cum ipso profectus est, arbitratus debere se hanc illi referre gratiam, ut pro eo etiam animam in periculum poneret. Cæterùm ubi hoc profecto peregrè, illa Argos mox rediisset, postquam ætate nubilis facta est, quanquam principes Græciæ, & formosas alias, & ex parentibus præclaris natas, ex tota ea terra ducere uxores sibi possent, nihilominus tamen convenientes, hujus procl facti sunt, cæteris omnibus, perinde ut vilioribus contemptis. Scientes autem, quod non absque certamine ab uno aliquo ducenda esset, metuentesque ne pugnantibus inter se aliquibus, bellum inde toti Græciæ oriretur, de communi sententia in hæc verba jurarunt, quòd omnes auxilium ferre vellent ei, quicunque uxorem hanc ducere dignatus fuisset, neque cuiquam concedere, qui injuria aliqua afficere illum aggressus esset: existimantes videlicet, quisque sibi auxilium & societatem hanc parari. Propria quidem igitur sententia frustrati omnes sunt, præter Menelaum, communis autem pacti experimentum statim dederunt. Non enim multò pòst, cum contentio inter deas de pulchritudine orta esset, disceptatio ejus litis Paridi Priami filio

μὲ σωμάτων τῶν ζωῶν ἡττηθείς, τῶ δωρεῶν δ' ἀναληφθεὶς γνώσεσθαι κελεύσης, καὶ διδόσης Ἥρᾳ μὲν, τῷ τῆς Ἀσίας ἄρχειν, τῇδὲ τῷ πολέμοις Ἀθηναῖς κρατεῖν, Ἀφροδίτῃ δὲ, τὰ τῆς Ἑλένης γάμου, καὶ φαύλοις μὲν ἀνθρώποις γνώσεσθαι ἂν ποτε νομίσας τὸν ἐλάττω βασιλείαν, Ἑλένης δ' ἡδέναι τὰ ἐπιγνωσόμενα ἀξιωθῆναι, ἐβουλήθη τὰ τούτης γάμου. γνωσθεὶς δὲ τὰ ὑπαρξούσης ἐκείνης φαύλης τῆς τε Τρώων, καὶ τὰ Εὐρώπης τότε ἐσομένην καὶ τὰ Ἀσίας ἐλευθέρας, ἔχοντες οἱ τε Τρῶες ἀποδόντες τῷ Ἑλένῃ, ἀδεῶς οἰκεῖν τῶν αὐτῶν, οἵ δ' Ἕλληνες ταύτῃ αὐτὰς ἐάσαντες ἔχειν, ἀπαλλάττεσθαι τὸν πολέμου, καὶ φαύλης δυσχερῶν, οἵ δ' οὐκ ἠξιωμένοι ἀμφότεροι, οὐκ ἂν ποτε νομίσαντες οὕτω ἀφορμῇ καλλίω πολέμου, ὧδε ἢ ἀποβαίνοντα. Εἰ γοῦν τὰς αὐτῶν παῖδας σαφῶς εἰδότες ἀπλεμένας τὸ τῷ πολέμῳ, οὐκ ἀπέτρεψαν μᾶλλον, ἀλλ' ἐπήγαγον εἰς τοῦτο, οὐκ ἐλάττω δόξαν αὐτοῖς οἰόμενοι φέρειν, ἢ ἥδεσθαι παῖδας γενέσθαι, τὸ μαχομένας ὑπὲρ Ἑλένης, ἀποθανεῖν. Εἰ τί λέγω τὰς αὐτῶν παῖδας; αὐτοὶ πρὸς αὐτὰς μείζω, καὶ δεινότερον ἐφεστῶτο ἢ πρὸς χαλεπὰς αὐτοῖς γνωμένην πολέμου. τὸ ἐκείνῳ μὲν δὴ μεῖ' ἀλλήλων. ἐντεῦθεν δ', ἐμβαλόντε πρὸς ἀλλήλους. ἢ τί γνοῖτ' ἂν ἐναργέστερον δεῖγμα, ὅσῳ τῶν ἀνθρωπίνων ἁπάντων ὑπερέχει τὸ κάλλος παρ' ἀθανάτοις κρίσεως; ὅταν γὰρ ὑπὲρ μὲν τῶν ἄλλων ἁπάντων ἁθανάτοις

filio delegata fuit. Qui cum judicio inferior esset, quàm ut inter corpora dearum cognoscere posset, donorum autem cogeretur judex fieri. Ac Iuno quidem offerret illi totius Asiæ imperium, Minerva robur & vires ad bella, Venus autem Helenæ hujus nuptias. Ipse verò contrà secum ita cogitaret, quòd imperia quidem etiam vilibus & contemptis hominibus obvenire possent, Helena autem, non statim ullus posterorum dignus futurus esset, nuptias hujus cæteris rebus omnibus antepositi. Postea verò exorta celebri illa expeditione contra Trojanos, & Europa tunc primum contra Asiam bello concitata, cùm Trojani possent Helena reddita, sine periculo ac metu terram suam retinere, Græci autem hanc illis habendam permittentes, omnibus illis difficultatibus, quæ ex bello & expeditionibus percipiuntur, liberari: neutri consulere sibi ipsi voluerunt, rati non aliam pulchriorem belli causam, ob quam morerentur, invenire se posse. Iam verò & dii, cùm certò scirent liberos suos in eodem bello perituros esse, haudquaquam illos ab eo absterruerunt, sed ad id ultro proficisci fecerunt, rati non minorem illi gloriam consecuturos eos esse, si pro Helena mortem obiissent, quàm quòd deorum filii procreati essent. Et quid attinet de filiis deorum dicere? cùm ipsi dii majore gravioreque certamine inter se eodem bello congressi fuerint, quàm tunc, cùm contra gigantes bellum gessere. Nam in illo contra Gigantes, communibus ac mutuis auxiliis dimicarunt: hîc autem ipsi contra se ipsos arma tulerunt. Quo sanè argumento, quodnam aliud clarius esse potest, quanto etiam ipsis Diis judicibus, cæteras mortalium res omnes antecellat pulchritudo? Nam cùm pro aliarum quidem rerum nun-

τοπαρόπαν φαίνονται διενεχθέντες, ὥσπερ ἢ κήλλης, καὶ μόνον τὰς ψυχὰς ἐπιδεδωκότες, ἀλλ' ἤδη καὶ ἀλλήλοις συνεβλήκασι πεπολεμηκότες, ἔνιοι δὲ καὶ τραυθέντες, πῶς οὐχ ἁπάσαις ψήφοις κεκλιμῶσιν ἁπάντων τὸ κήλλου; ἀλλ' ἵνα μὴ δόξωμεν ἀποφέρειν τὸν περὶ κήλλης λόγον ἐπὶ ταῦτα ἀφιτερίζειν ἀεί, ἐφ' ἕτερον βάλλομαι μεταξήναι, ἡδυμαθὲς ἔλαιον ὄν, ὥσπερ δεῖξαι τῷ καὶ κήλλης ἀξίαν, τὸ πρότερον εἰρημένον, τὴν Δηϊδάμειαν Ἱππόδαμείαν Οἰνομάου. ὅσους δὲ ταύτης κήλλης ἀλόντας, μᾶλλον αἱρομένους ἀπέφηνεν ἀποδυήσειν, ἢ ταύτης διωκισμένους, τὸ ἥλιον προσοράν. ὡς γὰρ ἐλάβετο τῆς ἡλικίας ἡ παῖς, καὶ τὰς ἄλλας ὁ πατὴρ ὑπερεκέκυρσεν [1] παρενεγκοῦσα ἰδέᾳ, τὸ μὲν ὥρας αὐτῆς ἀλγεῖν, τοσοῦτον γὰρ αὐτῇ προσῆλθε, ὥστε κἀκ τοῦ γαμβυκηθῆναι ὑπηνάλλο ἀπὸ φύσιν, καὶ λαβεῖν τὸ ἀξιοῦν αὐτὴν ἔχειν παρ' ἑαυτῷ. βάλεσθαι δ' ἐκδιδύσκειν πολλοῦ μὲν αὐτὴν τῷ πατρὶ τῆς ἀξίας, πολὺ παρ' ἀνθρώπων φεύγων αἰτίας, μηχανήν τινα μηχανᾶται τὸ ἐπιθυμίας ἀδικοτέρων. καὶ ὧν ὤετο μεδίως, ἅπερ ἐβούλετο, κηλήσειν. ὑπὸ γὰρ ὥρμησε ὡς οἷόν τε κήλιστος ἦν εἰς πάχος ὑπὸ τῆς τέχνης ἐξεργασμένου, τὰς ἐν Ἀρκαδίᾳ ζεύξας ἐν τῷ τότε ταχίστας ἵππους, ἡμιλλᾶτο περὶ τὰς μνηστῆρας τῆς κόρης, ἆθλον τῆς νίκης προειληφὼς αὐτοῖς αὐτὴν ἐπιθήσειν, ἢ τὴν κεφαλὴν ἐπηρτῆσθαι. καὶ ἦν αὐτῷ αὐτοῖς ἐπιβατεύειν, ῥᾳδίως συνιστάναι ἑαυτόν. καὶ ἦν αὐτῷ αὐτοῖς

quam ulla ullo modo inter ſeſe diſcordes fuerint, pro pulchritudine autem, non ſolùm filios ſuos in mortem obtulerint, ſed ipſi inter ſe dimicarint, nonnulli autem etiam vulnerati fuerint: an non omnibus calculis pulchritudinem cæteris rebus univerſis antepoſuerunt? At enim ne penuria quadam de pulchritudine dicendi, circa hunc locum commorari diutius videamur, ad alium hinc tranſire volo, haudquaquam his quæ antè dicta ſunt, ad comprobandam pulchritudinis dignitatem, inferiorem, nempe ad Hippodamiam Arcadis illius Oenomai filiam. Quam multos enim ille, pulchritudine hujus captos, oſtendit, mortem ſubire voluiſſe potiùs, quàm ab hac diſſociatos, lucem intueri. Nam poſtquam adultam ætatem attigit puella, illamque pater non parvo intervallo cæteras omnes anteire conſpexit, ipſe quoque forma illius captus eſt. Tanta enim hæc in illa excellebat, ut etiam eum, à quo nata fuerat, præter naturam illexerit. Proinde cùm ipſe quidem illam, apud ſeſe retinere cuperet, elocare autem velle ei, qui dignus illa foret, ſimularet ut hominum accuſationem evitaret, technam quandam machinatur, cupiditate ſua multò injuſtiorem, per quam putabat, id quod animo intendebat, facilimè ſeſe conficere poſſe. Nam currui, quem quoad fieri maximè potuerat, ad celeritatem arte compararat, equis, qui ea tum ætate in Arcadia omnium velociſſimi erant, junctis, cum procis puellæ, aurigatione certabat, ei videlicet, qui certamine ſuperaſſet, ſponſam illam proponens: qui verò victus eſſet, illum capite privandum edicens. Iubebat autem etiam ipſam unà conſcen-

1 Παρενεγκοῦσαν] Id eſt, ὑπερενεγκοῦσαν. Ariſtides in Panathenaïco: ὁ δὲ πάντας βασιλέας παρενεγκὼν ταῖς ἐπινοίαις. Menag.

1 Κα-

συναναβαίνειν τὸ ἅρμα, ὅπως ἀπεχολύμβοι περὶ ταύτην, ἀμελοῖεν τῆς ἱππικῆς. οἱδ', ἀποτυχόντος τοῦ πρώτου ἀψαμένου τοῦ δρόμου, καὶ τῆς κόρης ὑπισταμένου μὴ τοῦ ζῆν, τὸ μὴ ἀποκτῆσαι αὐτὸς τὴν ἀρχαίαν, ἢ μεθιέναι τι τῶν βεβουλευμένων, μεροκτιῶδες εἶναι νομίζοντες, τὴν δ' ὠμότητα μισήσαντες Οἰνομάου, ἄλλον ἄλλου ἔφασαν ἀποθνήσκειν, ὥσπερ δεδικὼς μὴ τοῦ πθνάναι περὶ τῆς κόρης ἀμφίρρυτης. [1] καὶ τοῦτο μέχρι τρισκαίδεκα νέων ὁ φόνος. ἐπεὶ δ' ἐκεῖνον τὸν πονηρίας μισήσαντες ταυτησὶ, τάς τε τεθνεώσας ἅμα, καὶ τὴν κόρην ἐλεήσαντες, τὰς μέν, ὅπως κτήσοιτο ἀπιστέρλωτον τοιαύτην, τὴν κόρην δ' ὅπως τοῦ ὤρους ἐπικρανεῖ ἀπολαύσει, κηδεμόνοί τε τοῦ γένους, ὅσοις ἔμελλε, Πέλοψ δ' ἦν οὗτος, ἀγωνιᾶσθαι, ἅρμα τε χαλέζοντας τούτῳ κάλλιον τέχνης πεποιημένον, ἵππους τε ἀθανάτους, δι' ὧν ἔμελλε τῆς κόρης κύριος εἶναι. ἐκ χρόνου δέ, τὸ κηδεστὴν ἐπὶ τέρμασι τῆς νίκης ἀπεκτονώς. ὅτου τὸ μὲν κάλλος χρῆμα, ἀνθρώποις τε θεῖον εἶναι δοκεῖ, καὶ πρώμορον τῶν πάντων, καὶ θεοῖς ἐπιδόσεως πολλαχόσε. διὸ δὴ καὶ ἡμῖν οὐκ ἂν ἔχοι τις μέμφεσθαι δικαίως, ὥσθ' ὕστερον λογισαμένοις τὰ ταῦτα περὶ κάλλους διεξελθεῖν. ὅτου μὲν δὴ καὶ Ἀριστίππου διῆλθε τὸν λόγον. Ερ. σὺ δ' οὖν λοιπὸς εἶ Χαρίδημε. ὅπως δ' ὥσπερ κορωνίδα τῷ δ κάλλους κηλῶν ἐπιθήσῃ τὸν λόγον.

scendere currum, quò videlicet illi, huic intenti, aurigationis oblivisicerentur. Cæterùm cùm qui primus certamen hoc iniisset, successu caruisset, & præterquàm quod à puella, etiam vita excidisset, reliqui cùm ad certamen obeundum cunctari, & eorum quæ semel decrevissent, quicquam detractare futile ac juvenile quiddam esse censerent: rursum autem crudelitatem Oenomai detestarentur, alius alium prævertit moriendo, perinde ac si metuerent, ne non pro puella illa mori possent. Ac processit cedes ea, donec tredecim eorum juvenum interficerentur. At dii, cùm illum ob pravitatem hanc odissent, pariter autem & eos qui mortui fuerant, & puellam miserarentur, alteros videlicet, quòd tantæ rei possessione privati essent, puellam autem, quòd forma sua per ætatem frui non posset, pro juvene eo, quicunque mox certaturus esset (erat autem is Pelops) curam advertentes, & currum illi donant pulchriorem arte factum, & equos immortales, quorum ope puella potiturus, ac dominus illius futurus esset. Et sanè factus quoque est, socero ad terminos victoriæ occiso. Adeò pulchritudo ipsa, cùm hominibus divinum quiddam esse videtur, & ab omnibus coli consuevit, tum à diis quoque sæpenumero cum summo studio observata est. Quam ob rem nemo nos meritò reprehenderit, quòd operæ pretium putamus, hæc de pulchritudine disseruisse. Atque ad hunc modum & Aristippus orationem suam peregit. *Her.* At tu etiam restas Charideme: quare fac, ut quasi quandam coronidem imponas oratione tua, pulchris hisce de pulchritudine dictis.

1 Καὶ τοῦτο μέχρι τρισκαίδεκα νέων ὁ φόνος] Non concordat Pausanias de numero procorum ab Oenomao interfectorum, sexdecim enim ponit, quorum nomina videsis apud eum auctorem Heliacorum 2. *Palm.*

Χα. μηδαμῶς ὦ πρὸς θεῶν περαιτέρω με προελθεῖν βιάσῃ. ἱκανὰ γὰρ δηλῶσαι τὴν συνουσίαν, καὶ τὰ νῦν εἰρημένα. ἄλλως τ', εἰ δ' ὅσα ἀφ' ἑτέρου ἀπομνημονεύομεν. βάον γὰρ ἂν τις μνημονεύοι τὰ ἑτέροις εἰρημένων, ἢ τὰ αὐτῷ. Ερ. ταῦτα μὲ δή ἐστιν, ὧν ἐξ ἀρχῆς ἐπιθυμοῦμεν ἐπιτυχεῖν. εἰ γὰρ δὴ τοσοῦτον ἡμῖν τὰ λόγων σκεῦος, ὅσον ἐμέλησε τῶν ἀκουσομένων, ὡς ἂν τούτων ἀποστρήσῃς, καὶκεῖνα μόνα ἔσῃ πεπονηκώς. ἀλλὰ πρὸς Ἑρμοῦ, τὸ ἄπαυστον λόγων ὥσπερ ῥοῖζος ἐξ ἀρχῆς, λέγε. Χα. βέλτιον μὲν ἦν τούτοις ἀπαλλάττειν με, τὰ δυσχερῶν ἀγαπῶντα. ἐπεὶ δ' ὅτῳ προθυμῇ καὶ τὰ ἡμέτερα ἀκοῦσαι λόγων, καὶ τοῦθ' ὑπηρετεῖν ἀνάγκη, ὧδε ποίνυν καὶ αὐτὸς ἐποιησάμην τὸν λόγον. Εἰ μὲν προῆτο αὐτὸς ἦρχεν περὶ ὧν καλλιον λέγειν, προοιμίων ἂν ἐδεόμην συχνῶν. ἐπεὶ δ' ἐπὶ πολλοῖς ἔρχομαι τοῖς πρότερον εἰρημένοις ἐρῶν, οὐδὲν ἀπεικὸς τοῖς ἐκείνων κεχρημένον ὡς προοιμίοις, ἐπιφέρειν ἐξῆς τὸν λόγον. ἄλλως δ' ἐπέρασε τὰ λόγων γινομένων, ἀλλ' ὀνταῦθα καὶ τὴ αὐτῆς ἡμέρᾳ. ὡς ἐοίκειν καὶ τὰς παρόδους λαθεῖν, ὡς ἄρ' οὐχ ἕκαστον ἰδίᾳ λογοποιεῖσθαι, ἀλλὰ τὸν αὐτὸν ἕκαστον ἐπὶ μέρους διεξέρχεσθαι λόγον. ἑτέρῳ μὲν οὖν ἥκει γ' ἂν εἰς δυφημίαν, ἄφθ' ὑμῶν ἕκαστον ἔτυχεν εἰπὼν περὶ ὧν καλλιον ἰδίᾳ τοῦτο ἢ τοσοῦτον περείσειν; ὥστε καὶ τοῖς ἐπιγιγνομένοις ἔξω τὰ νῦν εἰρημένων, εἰ δεῖν ἐπαίνων τὰ εἰς αὐτό. πλεῖστα γὰρ πολλαχόθεν αὐτὰ προῆται δεῖν λέγειν ἕκαστα δέξαν

dictis. *Char.* Nequaquam, per deos quæso, ulterius progredi me cogas. Satis enim sit, indicasse tibi, & quo pacto conversati fuerimus, & hæc quæ modò dixi: præsertim cum ne illa quidem satis adhuc meminerim, quæ modò commemoravi. Multò enim faciliùs ea memoria repetiveris, quæ ab aliis dicta sunt, quàm quæ ipse dixisti. *Her.* Hoc igitur illud est, quod ab initio consequi cupiebam. Neque enim mihi tantopere orationes illorum ac tuam audire cura fuit. Quare si me hac privaveris, etiam illa frustra laborasse te scias. Sed per Mercurium quæso, totam orationem, quemadmodum à principio exorsus fueris, mihi recita. *Cha.* Satius quidem fuerat, contentum his quæ dixi, à difficilioribus abstinere me: attamen quando ita cupis, & nostram audire orationem, in hoc quoque morem tibi gerere necesse est. Proinde hoc pacto ipse quoque verba feci. Si primus ipse cœpissem de pulchritudine dicere, procemio longo opus haberem: nunc autem quando post multos alios, qui ante me verba fecerunt, dicturus sum, nihil alienum puto fuerit, si illorum antè dictis, perinde ac procemio usus, sequentem orationem subjungam. Præsertim cùm non alio loco, sed hoc in convivio, eodemque die, orationes istæ habeantur, ita ut liceat & præsentes latere nos, perinde ac si non quisque privatim verba faceret, sed eandem singuli per vices prosequantur orationem. Proinde alteri quidem sufficerent ad laudem utique comparandam, ea quæ vestrûm unusquisque seorsim de pulchritudine dixit. At verò hic adhuc tantum supereſt, ut & iis, qui post nos venturi sunt, extra ea quæ nunc dicta sunt, satis laudum ad prædicandam illam suppetat. Plurima enim undique circunstant, quæ & ipsa eam de se opi-

παρέχησιν, ὥσπερ ἀνθηρὸν σύνοχεῖον τι λειμῶνι, ἀεὶ τὸ φαινόμενον ἅρπα προσαγόμενον τὸν θρεπόμενος. ἐγὼ δ' ὦν πάντων ἐκλέξας ὅσα μοι δοκῶ μὴ βέλτιον εἶναι παραλιπεῖν, λέξω λοιπὰ βραχέα, ὅπως τό τε καλὸν τὰ γιγνόμενα ἀποδῶσιν, ὑμῖν τε τὸ μακρηγορεῖν παραλιπών, θράσω κεχαρισμένα. τοῖς μὲν γὰρ ἡδὺ ἀνδρίαν, ἢ καθ' ἑτέραν τινὰ τῶν ἀρετῶν ἡμῶν προσέχειν δοκεῖσιν, ἵνα μὴ τὸ καθ' ἡμέραν ποιεῖν εὖ, ἀναλίσκοντα ἡμᾶς εὖ αὐτοῖς λοιπεῖν, βασκαίνομεν μᾶλλον, ἐξ ὧν τ' ἂν ἐκαλῶς αὐτοῖς τὰ πράγματα πράττομεν χρείη. καλοῖς δ' ἐμοὶ μόνον ἡ φθονεῖσθαι τὸ ὥρας, ἀλλ' οὐδὲ τι ἰδόντες, ἀλισκόμεθα, ὑπεραγαπῶμέν τε, ἐσ' ἀποκινδυνεύειν ὥσπερ κρείττοσιν, ὅσον ἂν ἡμῖν ἐξῇ, δουλεύοντες αὐτοῖς. ἥδιον ἂν δὲ ὑπακούσαι τις ὥρας σύνεστι, ἢ προσάξεσθαι τὸν μὴ τοιοῦτον. ᾧ πλείω χαίρειν ἂν εἰδείη τὸν σοφὸν προσαγόμενα μᾶλλον, ἢ τὸν μηδ' ὁπωσοῦν ἐπαγόμενα. καὶ τὸ μὲν ἄκων ἀγαθῶν, ὧν ἂν ἐνδεεῖς ὦμεν, ἐπεραιτέρω σπουδάζομεν ἢ τυγχάνειν. κρίνας δ' ἡμῖν ἐοὶς ἐδὲ πώποτε γένοιο κρίτης. ἀλλ' ἴσον τε τὸν Ἀγλαΐης, τὸν εἰς Ἴλιον ποτὲ στρατεύσαντα τοῖς Ἀχαιοῖς, ἴσον δ' Ὑάκινθον τὸν καλὸν, ἢ τὸν Λακεδαιμόνιον Νάρκισσον κρίνειν νικῶμεν, οὐκ ἀρκεῖν ἡμῖν δοκεῖμεν, ἀλλὰ δεδοίκαμεν μὴ λάθωμεν τοῖς ἐπιγιγνομένοις ἐν καλοῖς παντες ὑπερβολήν. χρεὼν δ' ὡς εἰπεῖν πάντων τὸν ἀνθρώπειος παγκρατῶν, ὥσπερ κοινὸν παρόν-

opinionem præbent, quasi singula eorum primo loco dici debeant, non aliter atque in prato aliquo floribus fœcundo, ubi semper ea quæ novissimè apparent, carpentes potissimùm alliciunt. Ego verò ex omnibus illis delectis, quæ mihi videbuntur minimè prætereunda fuisse, paucis dicam, ut & pulchritudini debitum suum reddam, & vobis, omissa verborum prolixitate rem gratam faciam. Proinde illi quidem, qui vel ob fortitudinem, vel ob aliam aliquam virtutem præstare nobis videntur, si non quotidie honestis actionibus benevolentiam sibi concilient, & nos quodammodo ad amandum se cogant, invidemus illis magis, undecunque etiam eis negotia, quæ geruntur, minus bene procedunt. Pulchris autem non modò non invidemus formam suam, sed simul atque aspeximus, capimur, & plus quàm amamus eos, neque gravamur, tanquam superioribus, quantum nobis licitum fuerit, & servire quoque illis. Libentiùs igitur quispiam obedierit formoso alicui, quàm imperaverit ei, qui talis non est, majoremque gratiam habuerit formoso, multa jubenti, quàm si nihil quicquam præcipiat. Ac cæterorum quidem bonorum, quibuscunque caremus, ulteriorem assequendi curam nullam gerimus, at pulchritudinis nulla unquam nobis satietas oboritur, sed sive Aglaies filium illum, qui cum Achivis ad Trojam profectus fuit: sive Hyacinthum formosum illum, sive etiam Lacedæmonium Narcissum, pulchritudine superemus, tamen nobis ipsi minimè satisfacimus, sed semper timemus, ne fortè videamur apud posteros, ab aliis superati fuisse. Propemodum autem omnium eorum, quæ inter homines geruntur, ut ita dicam, quasi quoddam commune exemplum, pulchritudo proposita est. Nam

διείμοι τὸ κάλλος ἐστί. καὶ ὥσπερ γραμματεῖς εἰς κάλλος ἡμέλητας τοὺς γραφομένους συναγάγοντες, ὥσπερ ῥήτορες τοὺς λόγους συνθέντες, ὥσπερ μὴν γραφεῖσι τὰς εἰκόνας μεγαφέναι. ἀλλὰ τί ταῦτα λέγω; ὧν τὸ κάλλος τέλος ἐστίν. ὧν γὰρ εἰς χρείαν ἥκομεν ἀναγκαίως, σὺν ἐλαχίστῳ μόχθῳ ἐπὶ πλεῖστα εἰς ὅσον ἔξεστι κάλλιστα κατασκευάζειν. τοῦ τε γὰρ Μενέλεω, ὃ τοσοῦτον ἐμέλησε τῆς οἰκίας τὸ κάλλος, ἢ ὅσον τοὺς εἰσερχομένους ἐκπλήττειν. καὶ λέγω τοῦθ' ὅτι τοιούτους ἀνέρας κατοικοῦσι, ὦ καλλίστης. καὶ τὸ γνώμης οὐκ ἥμαρτεν. ὁ γὰρ Ὀδυσσέως ὅτως ἀγαθὴν λέγεται τύχης, καὶ πύσι τῷ παιδὸς εἰς αὐτὸν ἀφισμένῳ, ὡς ἐπεῖν Πεισιστράτῳ τῷ Νεστορίδῃ, Ζηνός τοι τοιήδε γ' ὁλυμπίῳ ἔνδοθεν αὐλή. αὐτὸς δ' ὁ τῷ μειρακίῳ πατὴρ, σὺν ἄλλοις τοῖς χρεὼν μιλθοπαρῆσι ἅμα τοὺς ναῦς συναγελούμενον τοῖς Ἕλλησιν ἐπὶ Τροίαν, ἢ ὅπως τὰς ὀρῶντας ἐκπλήττειν ἴσχη. καὶ χειδὸν εἴ τις ἐκείνην ἐξεῖζειν βάλεται τῇ τέχνῃ, ῥᾴστα πάσας ἐς τὸ κάλλος ὁράσεις, καὶ τάττε τυγχάνειν τῷ παντὸς τετευχέναι. τοσοῦτον τὸ κάλλος τῶν ἄλλων ἁπάντων ὑπερέχειν δοκεῖ, ὥστε τὸ μὲ, ἢ δικαιοσύνης, ἢ σοφίας, ἢ ἀνδρείας μετεχόντων, πολλάκις ἂν εὔροι τις μᾶλλον. τῶν δὲ τοιούτων ἰδίας κεκοινωνηκότων, βέλτιόν ἐστι σιγᾶν ἢ λέγειν, ὥσπερ δὴ καὶ τῶν μὴ μετεσχηκότων ἀπιστότερον ἢ λέγειν. μόνους γὰρ τοὺς μὴ καλοὺς ὀνομάζομεν αἰσχροὺς, ὡς οὐδὲν ὂν εἴ τι πῆς ἔχων τύχοι πλεονεκτήματος τῶν ἄλλων,

Nam neque duces negligunt ad pulchritudinem exercitus ſuos inſtruere, neque oratores ad eandem orationes ſuas componere, neque etiam pictores, imagines ac tabulas ſuas ſecundum illam depingere. Et quid attinet iſta recenſere, quorum finis quoque pulchritudo eſt? Quin illa quoque quibus neceſſariò utimur, haudquaquam prætermittimus, quin omnia, quam maximè fieri poteſt cum ſummo ſtudio, quàm pulcherrimè apparemus. Nam Menelaus quidem, non tantùm curavit uſum ædium, quantum ut pulchritudine earum ingredientes quaſi attonitos redderet. Et ob hoc ſumptuoſiſſimas pariter & pulcherrimas eas ædificavit. Neque etiam ſententia falſus eſt. Nam Vlyſſis filius ita admiratus eas fertur, cùm ad percunctandum de patre, eò loci veniſſet, ut ad Piſiſtratum Neſtoridem in hunc modum dixerit: Talis & ætherii forſan Iovis aula renidet. Et ipſe adoleſcentis pater non aliam ob cauſſam minio infectas duxit naves, cùm unà cum Græcis ad Trojam proficiſceretur, quàm ut aſpicientes eorum aſpectu obſtupefacere poſſet. Et fermè ſi quis ſingulas artes perpendere volet, reperiet omnes eas ad pulchritudinem tendere, eamque conſequi, pro ſummo ducere. Adeò autem pulchritudo cæteras res cunctas excellere videtur, ut iis, quæ vel cum juſtitia, vel ſapientia vel fortitudine aliqua fiunt, multa alia invenias majori pretio digna cenſeri: at verò quæ cum hac ſpecie commune aliquid habent, iis nihil quicquam melius invenire licet, ut rurſum & illis, quibus hæc conjuncta non eſt, nihil quicquam inhoneſtius. Quippe ſolos eos qui pulchri non ſunt, turpes vocamus, perinde quaſi pro nihilo habendum ſit, quicquid tandem aliquis habuerit,

in

κάλλιστα ἐστημένον. τοὺς μὲν οὖν ἢ δημοκρατουμένοις τὰ κοινὰ διοικοῦντας, ἢ τυράννοις ὑποτεταγμένους, τοὺς μὲν, δημαγωγοὺς, τοὺς δὲ, κόλακας καλοῦμεν. μόνους δὲ τοὺς ὑπὸ ταύτῃ τῇ δυνάμει ὑπομένοντας, θαυμάζομέν τε, φιλοπόνους τε, καὶ φιλοκάλους ὀνομάζομεν, καὶ κοινοὺς νομίζομεν εὐεργέτας, τοὺς τῶν καλῶν ἐπιμελητάς. ὅτε τοίνυν ἔστιν μὲν σεμνὸν τὸ κάλλος ἐστὶν, ἔστιν δὲ τοῖς πᾶσιν οὐ σύχνης μέρος τυγχάνει, κέρδος τε νομίζουσι τὸ τούτου τις ἐπιμεληθῆναι, πῶς ἡμᾶς εἰκότως οὐκ ἄν τις ἐμέμψαιτο, εἰ τοσοῦτον ἔχοντες κέρδος κερδαίνειν, ἔπειθ' ἕκαστα ὑποπτεύομεν, μήθ' αὐτὸ τοῦτο αἰσθέσθαι δυναμένους, ὅτι ζημιούμεθα; τοσοῦτον μὲν δὴ καίγε τὸν λόγον ἐποιησάμην, πολλὰ τῶν ἐνόντων μοι περὶ κάλλους εἰπεῖν ἀφεῖναι, ἐπειδὴ τὴν σωτηρίαν ἐπιπολὺ προτεινομένην ἑώρων. *Her.* Εὐδαίμονές γε, οἳ τοιαύτης ἀπολελαύκατε τῆς συνουσίας. ἐγὼ δ' ἤδη καίγε ἡδὺν ἔλαττον ὑμῶν ἔχουσαν λόγον σέ.

in quo cæteros antecellat, si idem pulchritudine careat. Proinde & eos quidem qui vel in repub. degentibus imperio præsunt, vel tyrannorum potestati subjecti vivunt, alteros quidem populares vocare solemus, alteros autem adulatores. Solos autem eos, qui huic potestati subjecti sunt, & admiramur, & cum philoponos, tum philocalos nominamus, adeoque communes benefactores censemus esse, eos, qui pulchrorum procuratores sunt. Quando igitur ita venerabilis res, pulchritudo est, ita autem ab omnibus etiam votis expetitur, & quasi pro lucro putatur, huic ministrare saltem aliquid potuisse, quomodo non meritò reprehenderit nos quispiam, quòd cum tantum lucrum lucrifacere possimus, ultro illud prodamus, ne hoc ipsum quidem verentes, damnum videlicet quod mox accipiemus? Ac tantam quidem ego quoque orationem habui, multis, quæ mihi de pulchritudine amplius dicere licebat, omissis, postquam conversationem hanc in longum adeò progressam, videbam. *Her.* Felices sanè vos, quibus tali conversatione frui licuit. Ferme autem jam etiam ego non minus voluptatis, quàm vos, per te videlicet, accepi.

Οὐδ' ἔστιν ἀκοῦσαι τοῦ Λουκιανοῦ. | *Neque hic videtur Luciani esse.*

ΝΕΡΩΝ, Η ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΟΡΥΧΗΣ ΤΟΥ ΙΣΘΜΟΥ ΕΙ ΓΝΗΣΙΟΣ.

NERO, SIVE DE FOSSIONE ISTHMI. Si modò germanus est.

ARGVMENTVM.

Totus hic dialogus, cujuscunque tandem est (nam Luciani esse neque asseri potest, neque prorsus negari) quasi quadam in Neronem invectiva est, qua potissimùm dementia illius exagitatur, quam cùm in Isthmo fodiendo, à quo & tituli ratio sumpta est, tum in obeundis Scenicis certaminibus Imperator Romanus exercuit. Estque veluti perpetua facti commemoratio, paucis quibusdam & caterorum ipsius facinorum exemplis, amplificandi caussa, adjectis, quæ tota Musonio philosopho tribuitur, qui Tuscus genere, ut Tacitus ait, cum studia juvenum præceptis sapientiæ foveret, à Nerone postremò, cùm in omnes bonos & claros æquè grassaretur, ob linguæ libertatem, ut Suidas addit, interfectus fuit. Quòd si quid hic minùs bene redditum videbitur, id Græcorum exemplarium vitio erit tribuendum.

ΜΕΝΕΚΡΑΤΗΣ.

Ὀρυχὴ δ' Ἰσθμῷ καὶ σοὶ Μυσώνιε, ἀφ' ἁιρεῖς ὥς φασι γεγονυῖα τῷ Τυραννῶν εἰ νῷ εἶχεν Ἑλλάδα. Μυ. Ἴσθι ὦ Μενέκρατες, καὶ βελτίω σὺ ἐνεθυμήθης Νέρωνα. τὰς γὰρ περιόδους τῆς Πελοποννήσου, τὰς ὑπὲρ Μαλέαν, ξυνέρχεσθαι τοῖς θαλαττευομένοις, ἔλεγεν σταδίων δ' Ἰσθμὸν ῥήγνυσθαι. Μεν. τοῦτο δ' ἂν καὶ τὰς

MENECRATES.

At Isthmi fossio, quæ in manu, ut ajunt, Tyranno fuit, & tibi Musoni, mentem habere Græcam videbatur. *Muso.* Scito Menecrates, etiam meliora cogitasse Neronem. Nam & circuitus Peloponnesi illos supra Maleam, tollere navigantibus volebat, Isthmo ad viginti stadia interrupto. *Mene.* Hoc autem & empo-

1 Νέρων] Neque hic Luciani dialogus est, quemadmodum facilè omnibus vestigiis colligi potest, ac præsertim fine dialogi. Scriptus nempe hic dialogus superstite Nerone, ac Luciano necdum nato, ut patet antedictis ad Philopatrin. *Marcil.*

2 Ἐ ὀρυχὴ Ἰσθμῷ καὶ σοὶ Μυσώνιε] Quî potest Musonius hæc ista de Isthmi perfossione dicere à Nerone interfectus jam olim, ut apud Suidam est, atque alios? Hic autem Musonius sic agit, quasi qui Neroni supervixerit, ut cùm de Vindice quidam inferius in hoc Dial. Mitto jam stili indolem minimè Lucianicam, aliaque id genus argumenta. *Idem.*

1 Καὶ

ἐμπορείας ἅπαση, καὶ πρὸς ἐπιθαλάττιος πόλεις, ἔς τε τὰς ἐν τῇ μεσογείᾳ. καὶ γὰρ δὴ καὶ ἐκείνας ἀνθρώπων ὁ οἶκος κερδοῖ, ἢν τὰ ἐπιθαλάττια εὖ πράττῃ. ταῦτα δὴ δίεξελθε Μουσόνιε, βουλομένοις ἡμῖν ἀκροάσασθαι πάσιν, εἰ μή τι ἀνάγκη ἄλλο σοὶ ἔστιν. Μυ. Λέγω βουλομένοις. εὖ γὰρ οἶδ' ὅτι χαριζοίμην ἂν μάλιστα τοῖς γε ἀφιλμούσοις ἐς ἅπαξ ἅπαν φορυβήσειν ἐπὶ τῷ ἀκροάζειν. Νάρρατε τοίνυν ἐς Ἀχαΐαν ᾠδαὶ ἦλθον, καὶ τὸ σφόδρα αὐτὸν ἐπεπικέναι, μηδὲ ἂν τὰς Μούσας ἀνεκτὰς ἄδειν ἡδέως. ἐβούλετο γὰρ τὰ Ὀλύμπια, ἃ μνημονεύεται τῶν ἀγώνων, πᾶσιν ἄδειν ἄδων. τὰ γὰρ Πύθια, τούτων μὲν ἑαυτῷ μετεῖναι μᾶλλον, ἢ τοῦ Ἀπόλλωνι. μὴ γὰρ ἂν μήδ' ἐκεῖνον ἀνακρούεσθαι αὐτῷ κιθάρᾳ τε, καὶ ᾠδῇ θέᾳ. ὁ δὲ Ἰσθμὸς, ἃ τῷ ἀποφαίνειν αὐτῷ βεβουλευμένα. ἀλλ' ἐντυχὼν τῇ φύσει τοῦ τόπου, μεγαλοφρόνως ἠρέσθη· τῶν τε βασιλέων τῶν ἐπὶ τῶν Τροίαν ποτὲ Ἀχαιῶν ἐνθυμηθείς, ὡς τῶν Εὐβοίαν τε, βοιωτίας ἀπέτεμνε Εὐρίπου τε, ἐφεῖ τὴν Χαλκίδα· ἔτι μᾶλλον καὶ τὸν Δαρεῖον, ὡς ἐπὶ Βόσπορον ἐμηχανήθη αὐτῷ ἐπὶ τοὺς Σκύθας. τὰ δὲ Ξέρξου, καὶ πρὸ τούτων ἴσως ἐνενόησε, μέγιστα τῶν μεγαλοφρόνων ὄντα. ἐς ἅπαντα τούτοις, τὸν δὲ τόπον ἰδόντα, ἐπιθυμῆσαι ἔργου τοιούτου. καὶ ἐπὶ τοῦτο ἐπιχειρῆσαι, ἐπὶ τὸν Ἰσθμὸν ἐλθόντα, ἐκκόψαντα τὴν γῆν, διορύξαντα ἐς τὸν Κορινθιακὸν κόλπον, ἐκπέμψαι τὸ πέλαγος ἐς τὸν Ἰόνιον. ἐπὶ τοῦτο ἐπιχειρῆσαι, ἐπὶ τὸν Ἰσθμὸν ἐλθόντα, ἐκκόψαντα τὴν γῆν, διορύξαντα ἐς τὸν Κορινθιακὸν κόλπον, ἐκπέμψαι τὸ πέλαγος ἐς τὸν Ἰόνιον.

emporiis profuturum erat videlicet, & civitatibus cùm maritimis, tum etiam illis, quæ in mediterraneis sitæ sunt. Nam si maritima loca bene habeant, etiam illis quæ interiora sunt, domesticus agrorum proventus sufficiet. Sed hæc narra quæso Musoni, nobis, etenim omnes audiendi cupidi sumus, nisi fiquid aliud est cui tu nunc incumbere cogites. *Muso.* Narrabo, quandoquidem vultis. Nam sat scio, quòd plus etiam gratificabor, iis utique, qui ad injucundam adeò curarum officinam hanc studendi causa venerunt. Neronem igitur in Achajam cantiones ducebant, & illud item, quòd sibi ipsi vehementer persuaserat, ne Musas quidem dulciùs modulari. Volebat autem & Olympia, in quo certamine maximè athletæ nudi certant, cantando coronari. Nam quæ in Pythiis aguntur, eorum pleraque ad se magis, quàm ad Apollinem pertinere putabat. Neque enim neque illum adversus se citharam, aut carmen aliquod movere audere. Cæterùm Isthmus haudquaquam ex illis erat, de quibus hic longè antè cogitasset, sed cùm fortè naturam loci conspexisset, magnificum opus hoc animo concepit, Achivorum videlicet regem, eorum, qui ad Trojam olim profecti fuere, animo proponens, qui ipse Euboeam quoque à Bœotia resecuit, medio circa Chalcidem Euripo immisso. Deinde autem & Darium, unde à quo & Bosporus ponte junctus fuerit, cum is contra Scythas proficisceretur. Nam Xerxis factum, etiam ante ista forsàs animo cogitarat, quod magnificentissimum operum magnificorum omnium fuit. Supra omnia autem hæc, etiam

illud

1 Καὶ ἐφ' τούτοις, τὸν δὲ, ἀπίστως ἀλλόκοτος ἐπιμίξαι τάπτας ἅπαντα τὴν Ἑλλάδα, λαμπρῶς ἐκδιδάξαι τοῖς ἔξωθεν.] Perobscurè dictum, ac neutiquam Lucianicè. Accessit non noratus interductus post πάντως. Nam esse debuit καὶ ἐφ' τούτοις τὸ δὲ ὅλον ἐπιμίξαι πάντας, εἶσατο ἡ Ἑλλὰς λαμπρῶς ἐκδιδάξαι τοῖς ἔξωθεν. Præter hæc, cogitavit, etiam, quòd si omnes Græcos compendio isto sic inter se permiscuisset,

λίγυ ἀκμήλοις ἐπιμίξαι πάντας εὖ σοι θῶ τὴν Ἑλλάδα, λαμπρῶς ἐπαίδευται τὴν ἔξωθεν. αἱ γὰρ τυράννοι φύσεις, μεθύουσι μέν, ψαύουσι δὲ τῆς ἀκάνθης τοῦτο ῥᾴστα. Προελθὼν δὲ σκηνῆς, ὕμνον μὲν Ἀμφιτρίτης τε, καὶ Ποσειδῶνος ἦσε, καὶ ᾆσμα, τι μέλος. Μελικέρτη δὲ, καὶ Λευκοθέᾳ. [2] ἐρίζοντος δὲ αὐτῷ χρυσοῦν δίφελλαν, καὶ τὴν Ἑλλάδα ἐπιτροπεύοντος, ἐπὶ τὴν ἀρχὴν ἦξε, πρωτόμβολός τε γῆς, καὶ ἀδόμενος, καὶ μακρόμβολος τῆς γῆς, τέλος οἶμαι. τοῖς τε τὴν ἀρχὴν παρεσκευάσμένοις ἀφικέλλυσι μὲν ξυμπόνοις ἄπασι δὲ ἔργα, ἀνὴρ εἰς τὸν Κόρινθον, τὰ Ἡρακλέους δοκῶν ὑπερβεβλῆσθαι πάντα. οἱ μὲν, δὴ ἐν δεσμωτηρίῳ, τὰ πετρώδη τε, καὶ δύσεργα ἐξεπονοῦν. ἡ φαιὰ δὲ, τὰ μαλθακὰ τε, καὶ ἐπίπεδα. ἐδόμων δὲ ἤδη, ἐς πέμπτην ἡμέραν ὡς σοι ζοῦμεν ἡμῶν τὸ Ἰσθμὸ, κατέδη τις ἐκ Κορίνθου λόγος ὅτι σαφὴς, ὡς δὴ ὁ Νέρωνος

illud putabat, Græciam per hoc quod brevi adeò omnes inter se miscerí possent, contra exteros splendidè adeò stabilitum iri. Nam tyrannorum ingenia ebria quidem sunt, tangunter autem alicubi, ubi vocem hanc audiunt. Porrò progressus in scenam, hymnum quidem Amphitrites & Neptuni cecinit, & canticum quoddam non magnum. Melicertæ autem & Leucotheæ. Cum autem aureum ipsi ligonem porrexissent, Græciamque ejus tutelæ commisissent, ad fodiendum profectus est, plausu cantuque prosequentibus illum tum omnibus. Atque ubi terram, ter opinor, tetigisset, deinde & quibus præfecturæ atque imperia credita erant, opus una capessere jussisset, Corinthum redit, Herculis res gestas omnes sibi visus superasse. Illi igitur qui in vinculis fuerant, petricosis atque difficilibus conficiendis exercebantur: exercitus autem, ea quæ terrea ac plana erant, fodiebat. At ubi jam septimum & quintum diem quasi alligati Isthmo fuissemus, rumor quidam è Corintho venit, non ita tamen manifestus, quòd Neronem

pœ-

---

miscuisset, videretur extraneis Græciam splendido quasi epulo accepisse. Nunc pretium advertere quemadmodum Iacobus Micyllus interpres qui de non pessimis est, rem gesserit. *Supra omnia autem hac*, inquit, *etiam illud putabat: Græciam per hoc, quòd brevi adeo omnes inter se miscerí possent, contra exteros splendidè adeo stabilitum iri.* Pro Apollo & Musæ Pseudolucianicæ. Ita? ἐδόκει δὲ est *stabilitum iri?* Haud vidi magis. Miserum Lucianum qui sub tam lentis maxillis, & hunc Pseudoluciánum qui sic sub Luciani pelle vapulat. Ἐψεύδετο autem Ἑλλὰς hîc ὡς δολοκόνων dixit ad Olympiorum celebritatem cogitatione se referens. *Marcil.*

1 Ἀκάνθας τοῦτο ῥᾴστα] Notari debuit asteriscо hic locus, & proclamari, *Hic fossa est ingens.* Idem.

2 Ὀρέξαντος δὲ αὐτῷ χρυσοῦν δίφελλαν, καὶ τὴν Ἑλλάδα ἐπιτροπεύοντος] Rélege ὀρέξαντος δὲ αὐτῷ χρυσοῦν δίφελλαν καὶ τὴν Ἑλλάδα ἐπιτροπεύσοντος. Intelligi vult procos. Achaiæ. Non dixit ἐπιτροπεύοντος, sed ἐπιτροπεύσοντος. Quia principis adventu, finitum Procos. imperium. De ritu autem hoc isto principum in operibus novis, ad C. Suetonii Vespasianum narrat. c. Fin. Ridere autem qui voler, videre illi tempus genium interpretis. *Cùm autem aureum ipsi ligonem porrexissent, Græciamque tanquam in tutelam commendassent*, &c. Quid potè capitalius? *Idem.*

μεπεγνωκότος τὸν τρόπον. ἔφασαν δὲ τὴν Αἰγυπτίαν γεωμετρῶσαν τὴν ἑκατέρας θαλάττης τὰς φύσεις, οὐκ ἰσοπέδους αὐτὰς σωτυγχάνειν, ἀλλ' ὑψηλοτέραν ἡγεμόνος τοῦ κόλπου τοῦ Λεχαικοῦ, ὡς τῆς Αἰγίνης δεδικέναι. πελάγους γὰρ τοσούτου ἐπικοσέντος, καὶ καταβρύχιον ἀπεργασθῆναι τὸν Αἰγιναῖον. Νέρωνα δὲ, τὸν μὲν τοῦ Ἰσθμοῦ τομὴν, ὑφ' ἣν ἂν θαλάττης μετέφησεν ὁ περάσας πλοῦς, ἢ φυσικώτερον. δεῖν γὰρ πεμεῖν αὐτὸν ἔργα μᾶλλον, ἢ δεῖν δημοσίᾳ ἄδειν. τὸν δὲ τῶν ἐκτερῶν ἐθνῶν κίνησις, καὶ ἐξύπνησεν, ὡς τὸ ἐκείνης νῦν ἀπόλεμον, ὄνομα δὲ αὐτῷ Βίνδηξ, ἀπήγαγεν Ἑλλάδος τε, καὶ Ἰσθμοῦ Νέρωνα, ψυχρῶς γεωμετρούμενον. τὰς γὰρ θαλάσσας, ἰσοχαίους τε, καὶ ἰσοπέδους οἶδα. φασὶ δ' αὐτῷ καὶ τὰ τῶν Ῥωμαίων ὀλιγοστὰ αἰνεῖν ἤδη, καὶ καταδιδόναι. τοῦτ' καὶ αὐτοὶ χθὲς ἠκούσατε δεσποτικοῦ χιλιάρχου. *Με.* ἡ φωνὴ δὲ Μουσόνιε, δι' ὧν Μουσικοῦ, καὶ τὸ Ὀλυμπιάδων τε, καὶ Πυθιάδων ἐρᾷ, πῶς ἔχει τῷ τοιούτῳ; τὸν γὰρ Λήμνιον πλοῦν παραλείποντων, οἱ μὲν, ἐθαύμαζον. οἱ δὲ, κατεγέλων. *Μα.* Ἀλλ' ἐκεῖνός γε ὦ Μενέκρατες, ὅτι θαυμασίως ἔχει δεῖ φθέγματος, ὅτι αὖ γελοίως. ἡ γὰρ φύσις αὐτὸν, ἀμέμπτως τε, καὶ μέσως ἤρμοκε. φθέγγεται δὲ κοίλον μὲν φύσει, καὶ βαρὺ, ἐγκειμένης αὐτῷ τῆς φάρυγγος. μέλη δ' ἅτινα κατεσκευάσαμεν βομβεῖ πῶς. οἱ δὲ καὶ τόνοι τοῦ φθόγγου, ἐπιλείπουσι τοῦτον, alii autem etiam deridebant. *Muso.* At ille, quod ad vocem attinet, neque admiratione dignus, neque risu est. Nam ipsum natura inculpabilem, atque mediocrem formavit. Sonat autem concavum quiddam, non natura tamen, & grave, impendente illi gutture, ac carmina quidem hoc pacto accurata, quodammodo personat. Voculationes autem sonorum lævigant hunc postquam

pœnituisset Isthmi incisi. Dicebant autem Ægyptios geometras, altitudinem metientes, haud quaquam eandem atque æqualem utriusque maris superficiem deprehendisse, sed cùm eam partem quæ Lechæum aspicit, altiorem judicarent, de Ægina in timorem veniisse. Nam si tantum pelagus contra Insulam effunderetur, periculum esse ne illa aquis obruta in profundum demergeretur. At Neronem à fodiendo Isthmo, ne Thales quidem absterturus fuerat, quanquam sapientissimus, & naturalium rerum peritissimus. Nam incidendi illius majore studio tenebatur, quàm publicè canendi. Sed motus occidentalium gentium, & asperrimus, qui illas nunc excitat & incendit (Vindex autem nomen ipsi est) revocavit ex Græcia, & ab Isthmo Neronem frigidè maria dimensum. Nam æquè altè à terra utrumque assurgere, eandemque superficiem habere, scio. Ajunt autem ipsi & Romanas res paulatim jam labi & declinare. Id quod & ipsi ex Tribuno, qui impegerat, heri audistis. *Men.* At vox Musoni, propter quam Musas ita deperit, & Olympiadas pariter & Pythiadas amat, qualisnam tyranno est? Nam eorum qui ad Lemnum navibus veniebant, alii quidem admirabantur ipsum,

1 Ὡς τὸ ἐκείνης νῦν ἀπόλεμον] Melius ὁ τὸ ἐκεῖσε τοῦ ἀπολέμου. Marcil.

2 Ἐπιλείπουσι τοῦτον, ἐπὶ μὴ θαρρεῖ] Melius, ἐπιλείπουσι τοῦτο, ἐπὶ μὴ θαρρεῖ

ἐπεὶ μὴ θαῤῥεῖ αὐτῷ. χρωμάτων ἢ φιλανθρωπίᾳ, καὶ μελοποιΐᾳ, εὐαγώγῳ μὲν δὴ, καὶ κιθαρῳδίᾳ εὐσταλεῖ, καὶ ἅμα ἐς βαδίσιν, καὶ στῆναι, καὶ μεταστῆναι, καὶ τὸ νεῦμα ἐξομοιώσαι τοῖς μέλεσιν, αἰσχύνῃ ἔχοντι· μόνῳ δὲ βασιλέα δοκεῖν ἀκριβῶς ταῦτα. εἰ ἢ μιμοῖτο τὰς πρεπούσας, φεῦ γέλωτος, ὡς πολὺς ἢ θαμένων σαπήσ. καίτοι μυρίων φόβων ἐπηρτημένων, εἴ τις ἐπ' αὐτῷ γελῶν εἴη. νοῦς μὲν γὰρ ἢ μετρίως πολέων. ξυνάγων τὸ πνεῦμα, ἐπ' ἄκρων διίστατο τῶν ποδῶν ἀνακλώμενος, ὥσπερ οἱ ἐπὶ ἢ τροχοῦ. φύσει δ' ἐρυθρὸς ὢν ἐρυθρὸς μᾶλλον, ἐμπιπραμένου αὐτῷ ἢ προσώπου. τὸ ἢ πνεῦμα, ὀλίγον, καὶ σὺν ἀπορρῶσι δή. Με. οἷόν σε ἀγωνιστὴν ποιῶ, πῶς ὑφίεντα ὦ Μυσώνιε; τέχνη γάρ που καὶ χαλίζον. Μυ. τέχνη μὲν, ὥσπερ οἱ παλαίοντες. ἀλλ' ἐνθυμήθητι ὦ Μενέκρατες, τὸ τραγῳδίας ὑποκριτὴν, ὡς ὅτῳ μὴ ἀπῆλθεν. ἴσασι γὰρ κίνδυνοι καὶ περὶ τὰς τέχνας, ὧν ἐπιπίπτουσιν οἱ τεχνάζοντες. Με. καὶ τί τοῦτο Μυσώνιε; σφόδρα γάρ ἀνήκεστον ἢ λόσις. Μυ. ἄκουε δὴ λόσις ἀτόπου μὲν, καὶ ὀφθαλμοῖς ἢ Ἑλλήνων πεπαιδευμένου. ἴσθι γὰρ νόμος κειμένος, μήτε κωμῳδίαν ἀγωνίζεσθαι, μήτε Τραγῳδίαν, ἐδόκει Νέρωνι Τραγῳδοὺς νικᾶν. καὶ παρῆλθον εἰς τὸν ἀγῶνα τοῦτον, πολεῖς μέν. ὁ ἠπειρώτης, ἄριστα φωνὴν ἔχων, δόκιμος ἐν ἐπαοιδῇ, καὶ ἐνθουσιῶν μᾶλλον, λαμπρότερα ἐσθῆτος ἐπλάττετο, καὶ ἢ σιβι ipsi non confidit, Chromatum verò humanitate & modulatione facili quidem illa, & ad citharæ cantum accommodata: & ubi tempus est, ire & stare, & de loco transire, deinde & nutum cum membris exæquare, hæc accuratè facere, ejus est qui pudore solo eo afficitur, quòd rex videtur. At rursùm si imitetur superiores, hui quàm multis spectatoribus risus excidit: quanquam infinito metu impendente, si quis ipsius causa rideat. Nutat enim plus æquo, & eum spiritum attrahit, stat summis pedibus distentus & refractus, perinde ut ii qui in rota circumaguntur. Iam verò natura rubicundus existens, multò magis etiam rubescit, cum ipsi facies incenditur, spiritus autem modicus, & ægrè alicubi sufficiens. *Mene.* Qui verò certamine cum ipso conferuntur Musoni, quo pacto se gerunt? Nam arti gratificantur scilicet. *Muson.* Arti quidem Musoni, quemadmodum & qui luctando subserviunt: sed cogita, Menecrates, Tragicum histrionem illum, quo pacto in Isthmiis, perierit. Paria enim pericula & circa artes sunt, si qui in iis ostendandis impendio elaborant. *Mene.* Quid hoc autem Musoni, admodum enim ignarus ejus sum, quod dicis? *Muson.* Audi igitur rem absurdam quidem & insolentem, attamen in conspectu Græcorum actam. Nam cùm in Isthmiis lex esset, ut neque comœdia certaret quispiam, neque Tragœdia, Neroni placuit, Tragœdos superare. Ac prodierunt ad hoc certamen plures quidem. Epirota autem ille, ut qui voce optimè valeret, & ob eam etiam celebraretur, & in admiratione esset, clariùs solito fingebat, & coronam amare se, & nihil

τοῦτο nempe τὸ βομβεῖν. Alia erant & quidem ϛαμμακοσιογάργαρα, quæ in Luciano & Pseudolucianis notarentur; sed operæ non est. Hæc autem qualiacunque illa, ex paginis libri mei fimbriatis olim stilo ætatis meæ verno, nunc παρὰ πλὼ ὀδοντοφείαν exscripsi. *Mareil.*

φήνη ἐρεῖν, καὶ μηδὲ ἀπόσεισι πρᾶγμα, ἢ βέλτιον τάλαντα δοῦναι οἱ Νέρωνα ὑπὲρ τῆς νίκης. ἀεὶ ἠρίστευέ τε, καὶ μουσικὸς εἶχε. καὶ δὴ καὶ ἠγωνίσατο ὑπὸ τῇ σκηνῇ, ἐπ' αὐτῇ δὴ πάνυ, βοώντων τῶν Ἑλλήνων ἐπὶ τῷ ἠπειρώτῃ, πέμπει τὸ γραμματεῖα, κελεύων ὑφεῖναι αὐτῷ τοῦτον. αὐτὸς δ' ὑπεραίνοντος τὸ φλέγμα, καὶ δημοτικῶς ἐρίζοντος, εἰσπέμπει Νέρων ἐπ' ὀκειοῦντας τοὺς ἑαυτοῦ ὑποκριτάς, οἷον ἀσφαλιστὰς τοῦ πράγματος. καὶ γὰρ δὴ καὶ δέλτους ἐλεφαντίνους, καὶ δίφυρας, προσεκεκομμένοι αὐτοῖς ὥσπερ εἰχειρίδια, καὶ τὸ ἠπειρώτου ἀναστάντος πρὸς τὸ ἀίσχιστα, κατέαξαν αὐτοῦ τὴν φάρυγγα, πλείονες ὀργαῖς ταῖς δέλτοις. Με. Τραγῳδίαν δ' εἶπας, Μυσώνιε, μιαρὸν ὄντα πάνυ καὶ ὀφθαλμοῖς τοῖς Ἑλλήνων ἐρασταῖς ῥόμου; Μυ. παιδιὰ τοῦτο νεανίᾳ τῷ μητροκτονήσαντι. Με. εἶτ' Τραγῳδίαις ὑποκριτὴν ἀπέκτεινεν ὀκτωμὸν αὐτοῦ τὸ φλέγμα, τί χρὴ θαυμάζειν; καὶ γὰρ δὴ καὶ τὸ Πυθικὸν στόμιον, παρ' ᾧ αἱ ὀμφαὶ ἐνέπνεον, ἀποφράττειν ἄρασιν, ὡς μὴ δ' τοῦ Ἀπόλλωνος φωνὴ εἴη. καίτοι δ' Πυθίου κεχαλέκασιν αὐτὸν, εἰς τὰς ὀρέστας τε, καὶ Ἀλκμαίωνας, οἷς τὸ μητροκτόνημα, καὶ λόγον τινὰ δύκλειας ἔδωκεν, ἐπειδὴ πατρόσιον ἐπωμόρησαν. Μυ. οὐδὲ, μηδαμῶς εἰπεῖν ἔχων ὅτῳ ἐπωμόρησεν, ὑβρίζε τὸν δ' θεὸν ᾤετο, πρᾳότερα τῶν ἀληθῶν ἀκούων. ἀλλὰ μεταξὺ λόγων, τίς ἡ προσιοῦσα ναῦς, ὡς ἐπάγειν τί ἀγαθὸν ἔοικεν. ἐστεφάνωνται γὰρ τὰς κεφαλὰς, ὥσπερ χορὸς εὐφημος. καί τις ὁμιλεῖ

hil de ſtudio remittere velle, priuſquam à Nerone decem talenta pro victoria acciperet. At ille exaſperabatur, nam & auditus jam ſub ſcena fuerat in ipſo videlicet certamine. Acclamantibus autem Græcis, Epirotæ mittit ſcribam, qui juberet hunc ſubmittere ſibi ſeſe: ſed pergente eo, & ſupra modum attollente vocem, populariterque ac liberè cum ipſo contendente, immittit Nero in pulpita ſuos hiſtriones, tanquam qui ad hoc negotium pertinerent. Nam & libellos elephantinos, & duplices habebant, quibus præ ſe intentis, veluti pugionibus utebantur. Atque hi Epirotam ad proximam columnam erigentes, guttur ipſius fregerunt, cædentes obverſis in rectum libellis. *Mene.* Tragœdia autem vicit, Muſoni, ſceleratum adeò facinus in oculis Græcorum auſus? *Muſo.* Quid putas? ludus hic adoleſcenti fuit, qui matrem occidit quoque. *Mene.* Si verò inter Tragœdias, hiſtrionem occidit, exacta illius voce, quid adeò attinet demirari, quando & Pythicum os unde voces inſpirare ſolebant, obturare conatus fuerit ut videlicet neque Apollini vox aliqua eſſet? Quanquam ipſo Pythio, recenſente, eum inter Oreſtas & Alcmæones, quibus id, quòd matres occidêre, etiam laudis aliquam famam præbuit, poſtquam id in ultionem patrum fecerant. *Muſo.* Hic autem, cùm nullo modo dicere poſſet, quemnam ultus eſſet, contumelia à deo affectum ſeſe putabat, cùm tamen mitiora, quàm veritas exigebat, audiiſſet. Sed interea dum ſermones ſerimus, quænam navis iſta eſt, quæ huc propinquat? ut autem boni aliquid afferre videtur. Nam coronati capitibus omnes ſunt, perinde ut chorus, quiſpiam, qui fauſtum aliquid nuntiaturus ingreditur. Et qui-

πρῶραις προτείνῃ τὴν χεῖρα, καὶ διακελεύῃ ἡμῖν ἅμα θορρεῖν τε, καὶ χαίρειν. βοᾷ τε εἰ μὴ διακούω, Νέρωνα οἴχεσθαι. Με. βοᾷ γὰρ Μυσώνιος, καὶ σαφέστερόν γε, ὅσῳ τῆς γῆς ἄπτεται. Μυ. εὖγε ὦ θεοί. Με. ἀλλὰ μὴ ἐπαυχήμεθα. ἐπὶ γὰρ τοῖς κειμένοις, ὥ φασι δῆν.

dam ex prora manum protendit quoque, jubens & confidere nos, & gaudere, clamatque nisi non satis rectè percipio, Neronem periisse. *Mene.* Clamat enim Musoni, & manifestiùs utique, quò propiùs terram contigit. *Muso.* Euge ô dii. *Mene.* Sed ne gloriemur. Nam mortuis, ut ajunt, non decet convitiari.

ΤΡΑΓΟΠΟΔΑΓΡΑ. ΠΟΔΑΓΡΟΣ.

Ὦ στυγνὸν ἄνομ', ὦ Θεοῖς ἐγγέμφυρον
Ποδάγρα, πολυπήκτε, Κωκυτῷ τέκνον,
Ἥν Ταρτάρου κόλποισιν ἐν βαθυσκίοις,
Μέγαιρ' ἑλοῦσα γαστρὸς ἐξεγείνατο,
Μαζοῖσί τ' ἐξέθρεψε, καὶ πικρῷ βρέφει
Εἰς χεῖλος ἐστάλαξεν Ἀληκτὼ γάλα,
Τίς τὴν δυσώνυμόν σε δαιμόνων ἄρα,
Εἰς φῶς ἀνῆκεν; ἦλθες ἀνθρώποις βλάβος.
Εἰ γὰρ τεθνειῶσιν ἁμαρτημάτων πίσις
[1] Βροτῶν ὀπηδεῖ, τοῦτ', ἔφασαν οἱ φάη,
Οὐ τάλαλον ποτοῖσιν, οὐδ' Ἰξίονα
Τροχὸς προσῆψεν, οὐδὲ Σίσυφον πέτρῳ,
Ἔδει χολάζειν οὐ δόμοισι Πλουτέως,
Ἀπλῶς ἅπαντας τοὺς κακῶς δεδρακότας,
Τοῖς σοῖς προσαπτεῖν δηλοκηδέσιν πόνοις,
[2] Ὡς μὴ τὸ λυπροῦν, καὶ παλαίπωρον δέμας,
Χερῶν ἀπ' ἄκρων εἰς ἄκρας ποδῶν βάσεις,
Ἰχῶρι φαύλῳ καὶ πικρᾷ χυμοῦ χολῆς,
[3] Πνεύματα βιαίῳ τῷδε διασφίγξον πόρῳ,
[4] Ἔσηκε. [5] καὶ μεμυκὸς, ἐπιτείνῃ πόνῳ.
Σπολάχνων δ' ἐπ' αὐτῶν, διάπυρον τρέχῃ κακὸν,
Δίναισι φλοιζμῶν σάρκα πυροκλύδμων,
Οἱπῖα κρητὴρ μεσὸς αἰτναίῳ πυρὸς,
[6] Ἢ Σικελὸς αὐλῶν ἁλιπόρῳ διασφάγων.

Ὤπαι

1 Βροτῶν ὀπηδεῖ] Malim βροτοῖς. Boivin.

2 Ὡς μὴ τὸ λυπροῦν] Squallidum. Squallens. *Guietus.* Syntaxis est. ὡς τὸ δέμας μὴ λυπροῦν καὶ παλαίπωρον χειρῶν ἀπ' ἄκρων &c. ἔσηκε, ἓ μεμυκὸς ὀπτεύνῃ φοίνιος, ἰχῶρι φαύλῳ &c. τόδε διασφίγξον πόρος πνεύματα βιαίῳ. ἰχῶρι φαύλῳ. i. διὰ τοῦ ἰχῶρος φαύλου. τόδε διασφίγξον. i. τὸδε διασφίγξοντος. Accusativus absolutus, cujusmodi passim exempla occurrunt. *Ea re poros stringente ob spiritus inclusi vim* &c. pro τῶδε, itaque legendum est τόδε cum Guieto, qui tamen non τόδε scripsit, sed τοδὶ, calami, ut puto, ac manus lapsu. *Boivin.*

3 Πνεύ-

TRAGOPODAGRA.

ARGVMENTVM.

Podagra, ceu Dea, poteſtatem carminibus celebrat. Et innuit fabula id quod ait Ovidius:

Tollere nodoſam neſcit medicina podagram.

TRAGOPODAGRA. PODAGER.

O triſte nomen, ὁ & exoſum Diis
Podagra, lachrymoſa, Cocyto ſata,
In Tartari ſpecubus opacis edita,
Erinnys utero quam Megæra ſuo tulit,
Et uberibus aluit, cuique parvulæ
In labra lac ſtillavit Alecto tetræ,
Inominatam quis deorum te dedit
Luci, futuram noxiam mortalibus?
Nam mortuos ſi perpetrati criminis
In luce ſequitur pœna, non erat ſiti
Plutonis atra puniendus in domo,
Proles Imoli Tantalus, nec Siſyphus
Saxo, nec hîc verſandus Ixion rota.
Tuis ſed omnes omnium ſcelerum reos
Aptare decuit membrifragis cruciatibus.
Vt calamitoſum corpus aridum meum
Manibus ab extremis ad infimas pedum
Plantas, ichore tetro, amara cum bile
Per vim retentis flatibus ſtringens poros,
Habet ſe, & inde clauſum acerbiùs dolet.
Per ipſa currit ignea peſtis viſcera,
Carnemque vorticibus populatur ignium,
Ætnæ velut crater facibus exæſtuans:
Aut Sicula vallis æquorearum rupium,

Æſti-

3 Πυθόμαν βιαίῳ τῷδε] Todt. Guietus.

4 Ἔσχια] Diſtentum eſt. *Idem.*

5 Καὶ μαυκὸς] Poteſt hîc legi διδυκὸς, ut pagin. 811. διδυκὸς ὑπὸ μυχῷ γᾶς. Longè majorem curam poſcebant Tragopodagra & Ocypus, ſed & majus otium. In nullis Codd. reliquum dramatis Ocypi comparuit. *Bourd.*

6 Ἁ Σικελὸς αὐλὼν ἁλιπόρφυρος διαφάγος] i. Fretum Siculum Mamertinum, in quo Scylla & Charybdis. *Guietus.*

Ὅπῃ θυπεξέλικτα κυμαθύμβῳ,
[1] Σήραξι πετρῶν σκολιὸς εἱλεῖται κλύδων.
[2] Ὦ δυσέκμοχθον πᾶσιν ἀνθρώποις τέλος,
Ὡς εἰς μάτην σε πάντες ἀμφιθάλπομεν,
Ἐλπίδι ματαίᾳ μισθὸν βιηθλεύμενοι.
Χο. Ἀνὰ Δίνδυμον Κυβέλης
Φρύγες ἔνθεον ὀλολυγήν,
Ἀπαλᾷ τελεῖσιν Ἀΐδᾳ.
[3] Καὶ πρὸς μέλος κεραύλαν
[4] Φρυγίαν κατ' ἄρεα Τμώλου,
Κώμοις βοῶσι Λυδοί.
[5] Παγκτυπλῆγες δ' ἀμφὶ ῥόπτροις
Κελαδοῦσι Κρηταὶ ῥυθμοί
[6] Νόμον οἳ ὠδὰν Κορύβαντες.
[7] Κλάζει δ' ὑπὸ βρόμου σάλπιγξ
Ἄρειος κρέκουσα θήρᾳ
Πολεμηίαν ἀστύν.
Ἡμεῖς δὲ σοὶ Ποδάγρα,
Πρώταις ἔαρος ἐν ὥραις
Μύσῃ τελεῖμεν οἴκτῳ,
[8] Ὅτε πᾶς χλοηθήσει
Ποίας τέθηλε λειμών,
[9] Ζεφύρου δ' ἐνδρέπῃ πόας
Ἀπαλοῖς κομᾷ πετήλοις.
[10] Ἀδὲ δύσαμβος κατ' οἴκους
Μεθ' ὑπὸ θροεῖ χαλιδών,
[11] Καὶ νύκτερος κατ' ὕλαν
Τὸν Ἴτυν σὺν δακρύοις
[12] Ἀηδὼς γόοις ἀνδύρει.
Πο. ὤμοι πόνων ἀρωγὸν, ὦ τέκνα ποδὸς
Μοῖραν λελοιχὸς βάκτρον, ἐξέρεισέ μοι
Βάσιν τρέμουσαν, κἀμὲ κατέθυιον τρέσον,
[13] Ἴχνος τε βιαίως ἐπισήσω πέδῳ.
Ἔχειρε πλοῦτον γῆρα δεμνίων ἄπο,

[1] Καὶ

1 Σήραξι] Σήραγξι. Guietus.

2 Ὦ δυσέκμαρτον πᾶσιν ἀνθρώποις τέλος] Χρῆμα, res. Podagra ſcil. *Idem.*

3 Καὶ πρὸς μέλος καραύλαν] Idem.

4 Φρυγίαν κατ' ἄρεα Τμώλου] Omnes alii Lydiæ Tmolum montem adjudicant, & jure: fuit enim vicinus Sardibus ad meridiem; Sardes vero fuiſſe Lydiæ metropolin inter omnes Geographos & Hiſtoricos conſtat. Vt tamen aliquid pro Luciano dicam, uſus eſt Phrygiæ nomine latiſſime ſumpto, cujus confinia cum Lydia numquam fuerunt certa & ſtabiliter conſtituta. Nam ſic Strabo lib. 13: τὰ δὲ ἐξῆς εἰς τὰ νότια μέρη τοῖς τόποις τούτοις ἐμπλοκὰς ἔχει μέχρι πρὸς τὸν Ταῦρον, ὡς τὰ Φρύγια καὶ τὰ Λύδια καὶ τὰ Καρικὰ καὶ ἔτι τὰ τῶν Μύσων συνδιακεῖται εἶναι, παραπίπτοντα εἰς ἄλληλα. Eum vide, ubi plures rationes reddit talis confuſionis, & patet Lucianum promiſcue Phrygiæ & Lydiæ nomina ſumpſiſſe, quando ſubjungit in ſequenti verſu κώμοις βοῶσι Λύδοι. Palm.

5 Πα-

Æstibus inevolubilibus: ubi fluctuans
Sinuosa ruinas unda scopulorum ferit.
Incomprehensum ô mentibus mortalium
Malum irritis te ut mitigamus fotibus
Omnes, inani dum stolidi spe fallimur.
Ch. Iuga Dindymi Cybeles
Phryges ululante voce
Tenero frequentant Atti.
Ad tibiæque cantum
Phrygiæ, super juga Tmoli
Comum celebrant Lydi.
Et in armis tum furentes
Solenne Cretico euan
Numero canunt Curetes.
Clangitque Marti feroci
Tuba prægravis, tumultus
Canendo bellicosos.
Sed nos tui Podagra
Mystæ tibi sacramus
Ineunte vere luctus,
Vbi pullulat virescens,
Pratum per omne, gramen:
Zephyrique spiritu arbores
Teneras comas regignunt:
Nuptiisque hirundo mœstis,
Hominum canit per ædes:
Nocturna perque sylvam
Philomela flens Attica
Iryn canendo luget.
Pod. O qui labori Bacule fers opem meo,
Sortite partes tertii pedis, gradum
Fulci trementem, dirige & nobis iter,
Leviaque, ut innitar solo, vestigia:
Et membra patiens excita de lectulo:

Et

5 Παραπλῦγες δ[ἀμφὶ ῥόπτρους] Τὸ δ[delendum videtur. ῥόπτρους, clavis. ἀμφὶ, circum. adverbium sine casu. *Guietus.*

6 Νόμον δ[ὰν Κορύσσοντες] E'ὸν fort. *Idem.*

7 Κλαζὶ ὃ βρίθουσα σάλπιγξ] i. Plena, gravida. *Idem.*

8 Ο"τε πᾶς χλοητόκοισι] i. Χλωροτόκοις. Idem.

9 Ζεφύρῳ ὄ Δένδρεα πνοιαῖς] Δένδρα. Idem. Si legas *δένδρεα* cum Guiero, legendum etiam erit *πνοιαῖς*, non *πνοαῖς*. Nam ita poscit ratio versus Anacreontici seu dimetri catalectici. Sed fortasse nihil hic mutandum, ut sit Tribrachys pro Iambo pede. *Boivin.*

10 A'δὲ] Leg. ὅτε. Guietus.

11 Καὶ νύκτερ@] Νυκτέριος. Idem.

12 Α'τδὶς γόοις] Γοώσ'. Idem.

13 Ι"χν@ τὸ βαιὸν] Βάσιμον. Idem.

[1] Καὶ λεῖπε μελάθρων τὸν ὑπόρροφον τέγγω.
Σκέδασον δ' ἀπ' ὄσσων νύχιον ἀέρος βάθος,
Μᾶλλον δύεσζε, Φ ποθὲς ἡλίε φάος·
Ἀόλλων αὐδᾷ, πυθμὴν δ' φαεσφόρε πατρός.
[2] Δίκαιον γὰρ ἤδη τῦτο ποθὲς πέμπτον φάος,
Ἐξ ἧ ζόφῳ σύγκλεισ' ἡλίε δίχα,
Εὐναῖς ὑπ' ἀστρώτοισι τείρομαι δέμας.
Ψυχὴ μὲ δὴ μοι, κ' ποθυμία πάρα,
[3] Βάσεις ἀμείβειν ἐπὶ δύσας ἀρμηλάτε.
Δέμας δ' ναῦτὸν, ἀχ ὑπηρετεῖ πόδοις.
[4] Ὅμως δ' ἐπείγε δυμὲ, μηνύσκων ὅτι
Πτωχὸς ποδαρκῶν, πᾶς παπτεῖν μ' ἂν θέλῃ,
Καὶ μὴ δυνητῃ, τῦτον ὧν νεκροῖς πίθῃ.
Ἀλλ' εἶα.
[5] Τίνες γὰρ οἴδε βάκτρα νωμῶντες χεροῖν,
[6] Κάρλωνα φύλλοις ἀκτῖας κεκλασμένοις,
Τίνα δειμόνων ἄγυιαι κωμάσιν χορεύ;
Μῶν φοῖβε παιὰν, σὸν μεφίρησιν σέβας;
Ἀλλ' ἁ σέφοντοι δελφίδ' φύλακ δάφνης,
[7] Ἢ μή τις ὕμνῳ βακχείαν κωμάζει;
Ἀλλ' ἀχ ἔπεσι κισσίνη σφραγὶς κόμαις.
Τίνες ποθ' ἡμῖν ὦ ξένοι βεβήκατε;
Αὐδᾶτε, κὴ ποθέσθε νημερτῆ λόγῳ.
Τίς δ' ἐσσι, λῶ ὑμνεῖτε, λέξατ' ὦ φίλοι.
Χο. σὺ δ' ὧν τίς, ἡμᾶς, κ' τίνων, ποθσενέπεις;
Ὡς γάρ σε βάκτρων, κ' βάσις μιλυύεσθον,
Μύσην ὁρῶμεν τ' ἀνικήτε θεᾶς.
Πο. Εἰς εἰμι κἀγὼ τ' θεᾶς ἑπάξιος.
Χο. Τὰν μ' κυπρίαν Ἀφροδίταν
Σεβιζόνων ποθπτυσσομαι ἀπ' αἰθέρος,
Ἀνεδρέψαθ κόσμιον ἁρμογὰν
Ἅλικος σὺν κύμασι Νηρεύς.
Τὰν δ' Ὠκεανῦ ποδὸς παγαῖς
Σλιὸς παρέκοιτιν Ὀλυμπίᾳ
Δοκάλεσαν ὑρίσι κόλποις

Ἥρᾳ,

1 Καὶ λεῖπε μελάθρων] An λίπε, sic versus rotundior videtur. *Guietus.*

2 Δίκαιον γὰρ ἤδη τῦτο ποθὲς πέμπτον φάος] Φάος. f. *Idem.*

3 Βάσεις ἀμείβειν] i. Pedes alternos ponere. *Idem.*

4 Ὅμως δ' ἐπείσε] Syntax. μηνύσκων ὅτι, ἂν πτωχὸς ποδαρκῶν περιπατεῖν θέλῃ, κὴ μὴ δυνῆ, τῦτον πίθῃ ὧν νεκροῖς. Nota φρένησις insolentiam. πίθῃ pro, δῇ θείναι. ea est vis adverbii, ὅπι, quod abundat sæpe, ut in Euang. Ioan. cap. 18. ὡς ἦν εἶπεν αὐτοῖς, ὅπι ἐγώ εἰμι &c. pro, ὡς ἦν εἶπεν αὐτοῖς τῦτο, ἐγώ εἰμι &c. Sic in hoc Luciani loco, videtur τὸ, μηνύσκων, ὅτι πίθῃ ὧν νεκροῖς, dictum pro, μηνύσκων τῦτο (supp. τὸ παροιμιαζόμενον) πίθῃ ὧν νεκροῖς τ Ποδαρκῶντα &c. *Boivin.*

5 Τίνες γὰρ οἴδε] Male hæc reddidit interpres cum ibi ἀκτῖνα sit ἀκτὴ, id est fasti-

Et linque culmen ædium ſublimius:
Nigramque ab oculis excutiens caliginem,
Prodi foras: & ad rutilum ſolis jubar,
Auram ſerenam ſpiritu læto trahe.
Ter quinque namque præteriêre jam dies,
A ſole quum procul in tenebris abditus
Incompoſito in lecto cubans diſtorqueor.
Adeſt animus, adeſt voluntas ſæpius
Vt in pedes me conjiciam, fores petens,
Sed corpus imbecille vota deſerit.
At anime propera, pauperem podagricum
Sciens eſſe, & inter mortuos hunc ponito,
Obambulare qui nequit, licèt velit.
Sed eia.
Quænam iſta turba eſt, qui manu fuſtes tenent,
Cincti coronis frondis Acteæ caput:
Cujus celebrant ebrium Dei chorum?
An Phœbe Pæan numen extollunt tuum?
At Delphica nulla cingit illos laurea.
An fors canitur laus aliqua Bacchanalium?
Sed non adeſt ſignum comis hederaceum.
Age qui, vel undenam venitis hoſpites,
Exponite nobis, veraque fateamini,
Et quam Deam canatis amici dicite.
Cho. At tu quis es, vel unde nos interrogas?
Vt enim baculus, greſſuſque nobis indicant
Myſten videmus inluperabilis Deæ.
Pod. Vnus quidem ſum: ſed Deam non dedecens,
Ch. Venerem ſacræ Deam Cypri,
Ex ætheris ortam ſemine,
Nutriit in æquoreis aquis
Nereus decentem fabricam,
At Thetis in lato ſinu,
Oceani Iunonem in alveis,
Olympii uxorem Iovis,

Nu-

ſambucus, cujus foliis podagroſi fingunturcaput cingere, quia ſambuci folia πεδαγρικοῖς βοηθεῖ μὴ ςέατ@ ταυρεῖν, ἢ τραγεῖν. ita Dioſcorides: nec multo aliter *Plinius* & *Sammonicus* in capite *de podagra pellenda*

Parva ſabucus item hircino collita ſevo,

Boicharus de Animal. S. S. part. 2. l. 2. c. 6. *Alm.*

6 Κάρδια φύλλοις ἀκτίας καταςρώσας] Optime Boicharus animadvertit hic *ſambucum* eſſe interpretandum; nam præter adductos. ab eo auctores confirmat id Marcellus de Medicin. cap. XXXVI. *ad podagram frigidam ſambucum quoque cum axungia, & braſſica cinis cum axungia impoſitus plurimum juvat.* Iiſdem pene verbis Scribonius Largus de compoſit. medic. cap. XLI. de podagra frigida. *Idem.*

7 Ἢ μή τις ὕμν@ βακχείων κωμάζων] Βακχίων. Guietus.

Ἥρων, ἐπῃλώατο Τηθύς.
Κορυφαῖσι ᾗ κρητὸς ὑπ' ἀφθίτῳ,
Ἐλόχευσε κόρης ἄτρομον φυὰν
Κρονίδας, μεγ' ἄεθλον ὀλυμπίων,
Τὰν ἐρεκύδιμοι Ἀθῆναι.
Τὰν δ' ἡμετέρων θεὸν ὀλβίσαι,
Οἱ χῆραν λιπαροῖσιν ἐν ἀϊγιάλοις
[1] Πρώτην ἐλόχευσεν Οἰφίων
[2] Οὔτ' ἐπαύσατο μῶν σκότον φάος,
Ἀνέτειλέ τι λαμπτὶς ἠὼς,
Καὶ παμφαὲς ἀελίου σέλας,
[3] Τότε καὶ Ποδάργας ἐφάνη κρατός.
Οὔτε γὰρ λαγόνων σε πεκᾶσε
Μοῖρα, Κλωθὼ τό τ' ἔλασεν,
Ἐγέλασεν ἅπαν σέλας ἠέρνδε,
Μέγα δ' ἔκτυπεν εὐρὺς αἰθὴρ,
Τήνδ' ὑγιαζόντοις ἐνὶ μυζοῖς,
[4] Ἔνολος ἐθρέψατο Πλώτων.
Πο. [5] Τίσιν δ' ἐν τελεταῖς ὀργιάζῃ πεφασμένος;
[6] Χο. [7] Οὐχ αἷμα λάβρον πεφορέομεν ἀπὸ σώματος σιδάρῳ,
Οὐ τελετὰς ἀφέτοι λυγίζεται τροφαῖσιν αὐχμῷ,
[8] Οὐδὲ πολυκρότοις ἀσταλίοις πέπλοις νῶτα,
[9] Οὐδ' ὠμὰ λακιστὰ κρέα [10] σιτούμεθα ταύρων;
[11] Ὅτι ᾗ πτελέας ἔαρι βρύῃ τὸ λεπτὸν ἄνθος,
Καὶ πολυκέλαδος κόσυφος ἐπὶ κλάδοισιν ᾄδει,
[12] Τότε λιγὺ μελέων ὀξὺ βέλος πέπηγε κύστεις,
[13] Ἀφανὲς, κρύφιον, δέδυκος ὑπὸ μυχαῖσι γύῃσι.
Πόδα. γόνυ. κνημίλλω. ἀσταλίας. ἰσχία. μηρός.
[15] Χεῖρας. ὠμοπλάτας. βραχίονας. κόρυνα. κωρπός.
Ἐδώδ. νέμε. φλέγμ. κρατεῖ. πυρετοῖ. μαλάσσῃ,
[16] Μέχρις ἂν ἡ θεὸς τὸ πόνου ἀποφυγεῖν κελεύσῃ.
Πο. [17] Εἷς ἆρα καὶ ἐμοὶ τῶν κατωρχημασμένων
[18] Ἔλαθον ὑπάρχων; τοι γὰρ ἡκέτω πεδυμένης

Δαί-

1 Πρώτην ἐλόχευσεν Οἰφίων] Hesy. λοχεύῃ, τίκτῃ, γένηται. Guietus.
2 Οὔτ' ἐπαύσατο μῶν σκότον φάος] Illud φάος, ferri non potest, scripserat Lucianus χάος. Boivin.
3 Τότε καὶ Ποδάργας ἐφάνη κρατός] Hic versus & sex sequentes spurii videntur. Guietus.
4 Ἔνολος ἐθρέψατο Πλώτων] Εὔολος leg. videtur. *Idem.*
5 Τίσιν δ' ἐν τελεταῖς ὀργιάζῃ πεφασμένος] Hic versus senarius videtur. ὀργιάζῃ. initiat. *Idem.*
6 Et sequentes] Σωταδικὰ μέτρα. Idem.
7 Οὐχ' αἷμα λάβρον πεφορέομεν ἀπὸ σώματος] Οὐχ αἷμα προχέομεν λάβρον ἀπὸ σώματος σιδάρῳ. i. Non acie gladii sanguinem profundimus. προχέομεν. non προχέομεν. Idem.
8 Οὐδὲ πολυκρότοις] Πολυκρότοισιν. Idem.

9 Οὐδ'

Nutrivit ulnis candidam,
Summuſque divûm Iupiter
Eſt virginis interritam
Enixus indolem vertice,
Turbas moventem Palladem.
Sed hanc beatam Deam
Primam cubitis Ophion ſenex
In delicatis protulit,
Quum deſiit tenebroſa lux,
Auroraque orta eſt lucifera, &
Sol cuncta luſtrans, tum ſimul
Se vis Podagræ protulit.
Te prodeuntem ex ilibus
Parcæ, abluit Clotho; ætheris
Riſitque vultus ſplendidus,
Cœlo ſereno detonans.
Hancque in papillis nutriit
Pluto beatus lacteis.
Pod. Sed qualibus ſacris miniſtros excitat?
Ch. Ex ore ferreo ſanguinem non fundimus;
Non illigatur flexibus colli pilus,
Nec terga talis perſtrepunt ſonantibus:
Nec fruſtra crudæ paſcimur carnis boum.
Quum vere tenuis pullulat flos ulmeus,
Merulaque ramis inſidet loquacula,
Sagitta myſtis tunc acuta figitur,
Subitque clanculum artuum penetralia.
Pedem, genu, cavoſque nodos oſſium,
Taloſque, coxas, crura, ſcapulas, & manus,
Brachiaque, carpoſque, artuum & cavernulas,
Depaſcitur, vorat, urit, inflammat, tenet,
Mollitque dum Dea linquere membra juſſerit.
Pod. Ex initiatis unus ergo, & neſcius,
Eram: proinde mitis accedat Dea. Si-

9 Οὐσ]' ἀμφὶ λακιστὰ] i. Diſcerpta. Heſy. λακίζῃ, ῥηγνύῃ, ῥήσσῃ. λακιδῶναι, ῥαγῆναι. Guietus.

10 Σιτέμεθα] Σιτέμεθα. Idem.

11 Οὔτε ϝ πέλεας] Οὔποτε. Idem.

12 Τότε διὰ μελέων] Τότε, τότε διὰ μελίων &c. *Idem.*

13 Ἀφανὲς κρύφιον, ἀδηλικὸς ὑπὸ μυχοῖσι γύων] Διαδηλικὸς. Idem.

14 Πόδα. γόνυ. κοτύλιω. ἀσφαλάκτ. ἰσχία. μηρούς] Γ'γέ', ὑδὲ μηρούς. Idem.

15 Χεῖρας. ὠμοπλάτας. βραχίονας. κόρσην] Κόχωνα. Heſy. κόχωνα τὰ ἰσχία ἢ τὰ ὅμοια. i. τὰ ἄρθρα. Idem.

16 Μέχρις ἂν ἢ θεὸς ἢ πόνου ὑποφυγεῖν] Ἀπεκφυγεῖν fort. ut ſtet verſus. vel ὑπεκφυγεῖν. Idem.

17 Ἔρς ἄρα καγὼ] Ἄρα. Idem.

18 Ἔλαθον ὑπάρχων; τοι γὰρ ἡκίστω πρθυμθμὶς] Ἔλαθον ὑπάρχων; ἡκίστω τοι πρθυμίης, πρθυμιηδς, i. θύμιηδς. Idem.

1 Σῆμα

Δαίμων φασεῖσι. σιωὸ δ' ἐγὼ μύσεις ὁμοῦ,
Ὑμῖν κοζέρξω τὸ ποδαγρῶν ἄδων μέλος.
Χο. [1] Σίγα μ' αἰδὴρ, καὶ νεύεμος ἴσω.
Καὶ πᾶς ποδαγρῶν, δύρημείπω.
Γδὲ [2] πρὸς ζυμέλας κλινοχαρὴς
[3] Βαίνῃ δαίμων, σκίμπωνι βάσιν ςηριζομένη.
Χαίροις μακάρων πολυπραοζάτη,
Καὶ σοῖς πεποτλοις ἴλαος ἔλθοις,
Ὄμμαζι φαεθρῷ. δύης ζ πόνοις λύσιν ἀκεῖσαι,
Ταῖς δ' εἰαριναῖς ὥραις.
Πο. [4] Τίς τὸν ἀνίκητόν με δυσπόνων πόνων,
Οὐκ οἶδε ποδάγραν τ' ἐπὶ χθονὸς βροτῶν;
Ἢν ἔτε λιβάναν ἀτμὶς ἐξιλάσπει,
Οὔτε χυδὲν αἷμα βωμίοις πας' ἐμπύροις,
Οὐ ναὸς ὄλξει θεικρεμὴς ἀγάλμασιν.
Ἢν ἔτε Παιὰν φαρμάκοις νικᾷ δόνῳ,
Πάντων ἰατρὸς τ' ὢν ὑρανοῦ θεῶν.
Οὐ παῖς ὁ Φοίβου πολυμαθὴς Ἀσκληπιός.
Ἐξ οὗ γὰρ ἐφύη πρῶτον ἀνθρώποις γλύκος,
Τολμῶσι πάντες τύμβον ἐμβαλεῖν ὀδύνῃ.
[5] Κυκῶνται ἀεὶ φαρμάκων πνοιήμαζα.
Ἄλγος γὰρ ἄλλῳ ἐπ' ἐμὲ πειρίζῃ τίχθαι.
Τελέθουσιν ὀρνύγλωσσα, καὶ ςέλινα μοι,
Καὶ φύλλα θριδάκων, καὶ νομάδιον ἀνδράχνιλι.
Ἄλλοι, πράσιον. οἱ ζ, πολυμηγείτονα
Ἄλλοι, κνίδας τελέθουσιν. ἄλλοι, σύμφυτον.
Ἄλλοι, φακὸς φέρουσι τὰς ὁμοτάλμοιτιν.
Σπαφυλίνου ἐφῆν. οἱ ζ, φύλλα ῥοδοτικῶν.
[6] Γεσύαμον. μήκωνα. βολβὸς. σίδια.
Ψύλλιον. λίβανον. ῥίζαν ἐλλεβόρε, νίτρον.
Τῆλιν μετ' οἴνου. γυρίνλι. κολλάμφακον.
[7] Κυπαρισσίνλι κικῖδα, γύρεν κεδίνλι.
Κεφάλεις ἀπίφθε φύλλα. γύψον ὁμ Γάρε.
Σπυρίδας ὀρείας αἰγός. ἀνθρώπε κόπρον.
[8] Ἄλωρα κυάμων. ἄνθος ἀσίε λίθε.
Ἔψεσι φρύνες. μυγαλάς. σαύρας. γαλᾶς.
Βατράχυς. ὑαίνας. τραγελάφυς. ἀλώπεκας.
Ποῖον μέπαλλον ὃ πεπείρατμι βροτοῖς;

Τίς

1 Σίγα μὴ αἰδὴρ] Leg. Σίγ' αἰδὴρ καὶ νέυεμος ἴσω, σῖγα. i. μὴ σιγῆς αἰδὴς ἴσω, ἐνύεμος. Ἀναπαίσι. Guietus.

2 Πρὸς ζυμέλας κλινοχαρὴς] Hᾶδη. ζυμέλας. i. βωμέι. Idem.

3 Et ſequentes ſic diſtinguito:

Βαίνῃ δαίμων, σκίμπωνι βάσιν
ςηριζομένη. χαίροις μακάρων
πολυπραοτάτη, καὶ σοῖς πεποτλοις
ἴλαος ἔλθοις, ὄμμαζι φαεθρῷ.

δύης

Simulque cum myſtis ego hymnos ordiar,
Solitum podagricis modulaturus melos.
Ch. Tranquillus æther eſto nunc:
Linguis faveant podagrici:
En nixa baculo, diligens
Lectos, ad aras it Dea.
Salve Deûm mitiſſima,
Famulis veni mitis tuis,
Vultu ſereno: vereque hoc
Nos libera doloribus.

Podagra.

Quis eſt hominum, cui non ego inſuperabilis
Regina morborum Podagra nota ſim?
Quam nulla placant thura fumigantia,
Affuſus aris nec cruor ardentibus,
Suſpenſa templis divitum aut donaria.
Nec ipſe Bæon omnium cœleſtium
Medicus deorum vincere pharmacis poteſt,
Phœbi-ve doctus filius Æſculapius.
Mortalium ex quo ſiquidem fuit genus,
Omnes meas vires retundere geſtiunt,
Omnemque turbant pharmacorum induſtriam,
Plantaginem terunt, apiique ſemina,
Foliaque lactucarum, & agreſte peplion,
Et marrubium amnicolamque potamogetona:
Alii Cnidas terunt, aliique ſymphytum,
Lentes paluſtres, paſtinacamque illinunt
Coctam, foliaque perſica, atque hyoſcyamum,
Bulbos, papaver, malicorium, pſyllium,
Thus, atque radicem ellebori, nitrum, meruna
Cum fœnogræco, gyrinen, collamphacon,
Gallam cupreſſi, pollinem hordeaceum,
Crudæque crambes folia, gypſumque ex garo
Capræque ſimum monticolæ, ſtercus viri,
Fabaſque molitas, Aſii florem lapidis,
Alii rubetas, quoſque araneos vocant
Mures, lacertas, atque muſtelas coquunt,
Ranas, hyænas, tragelaphos, vulpeculas.

Cujus

δόλης ἢ πόνοις λύσιν ἀκαίαν,
παῖς δ' εἰαρινὰῖς ὥρεσιν. Guietus.

4 Τίς ἢ ἀνίκητον] Syntax. τὶς βροτῶν ἢ ὅτι χθονὸς &c. *Idem.*

5 Κυκῶντες] Podagræ remedia. *Idem.*

6 Τ' ὀσκυάμον. μήκωνα. βολβὸς. σίδια] Σίβδια. f. *Idem.*

7 Κυπαρισσίνῳ κιχλίδα] Κιχλίδα. Idem.

8 Ἄλθρα καὶ μῶλυ. ἀνθ' Ἄσβολα λίθου] Pulverem, an ſitum è lapide denſum? *Idem.*

Τίς ἐχὶ χυμός; ποῖον ἐ δένδρε δάκρυ;
Ζώων ἁπάντων, ὀστᾶ. νεῦρα. δέρματα.
Στέαρ. αἷμα. μυελὸς. ὄρον. λόπαι. γάλα.
Πίνουσιν οἱ μὲ, τὸ ἀφ' ποτάμων ἄκρατον.
[1] Οἱ δ, τὸ δ' ὀκτώ. τὸ δ δ' ἑπτά, πλείονες.
[2] Ἄλλοι δ πίνων τῷ ἱερῷν, κηδαίρει.
[3] Ἄλλοι ἐπ' ἀοιδαῖς ἐπῳδετῶν, ἐμπαίζει.
Γυδαῖοι ἕτερον μᾶζαν ἐξάδη λακέων.
[4] Ὁ δὲ, ἱεραπείαν ἔλαβε ψυχὴ τ κράνης.
Ἐγὼ δ, τούτοις πᾶσιν οἰμώζειν λέγω.
Καὶ τοῖς ποιοῦσι ταῦτα, καὶ πειρῶσί μι,
Εἴωθ' ἁπαντᾶν κάλλον ὀρχίλωτέρα.
Τοῖς δ φρονοῦσι μηδὲν ἀνίξειν ἐμοὶ,
Ἥπιον ἔχω νᾶν, σύμμης τε γίγνομαι.
Ὁ γὰρ μεζελαβὼν τ ἐμῶν μυστηρίων,
Πρῶτον μὲ σώφρις σώφρονεῖν διδάσκει,
Τέρπων ἄπαυστος, σύτραπέλως λέγων λόγους.
Πᾶσιν δ' ὀργᾶν μὴ χόλωι, καὶ κράτει,
[5] Ὅτε ἐπὶ λυτροῖ φερόμενο βασταίζει.
[6] Ἄτιμα γὰρ, ἰὼ εἶπεν Ὄμηρο, ἠδ εἶμ' ἐγώ,
Βαίνουσ' ἐπ' ἀνδρῶν κρᾶτα, καὶ βάσεις ποδῶν
Ἀπαλὰς ἔχουσα. ψυχὴ δ τῆς ποικοῖς βροτῶν,
Ποδὸς ὄρεα καλέμμι, γιγνομένη ποδῶν ἄρχα.
Ἀλλ' εἶα μύσαι πάντες ὀργίων ἔμῶν,
Γεραίρεθ' ὕμνοις τῷ ἀνίκητον θεάν.
[7] Χο. ἀδαμαντόδετον ἦθο ἔχουσι κόραι,
[8] Πολυωδυνίες, ὀδυρόμεθα θεὰ,
[9] Κλῦθι σῶν ἱερῶν μεροπῶν ὁμοπάτι.
Μέγα σὸν κράτο ὀλβιόφρον Ποδώρεα.
Τὰν, καὶ Διὸς ὠκὺ πόρευε βέλο,
[10] Τρομέρ δέ σε κύμασθ' ἁλὸς βαθείης,
Τρομέρ βασιλῆος σνέραν ἀϊδαο.
[11] Ἐπιδεσμοχαρές. κεφαλινοβατές.
[12] Κωλυσοδρόμε. βασσαρεφραγέλα.
Σφυροπτησιπύρα. μοχοσαψεδάφα.
[13] Δοιδυκωφόβα. γυνυλαυσαχεύνα.

[8] Πε-

1 Οἱ δ τὸ δ' ὀκτώ. τὸ δ δ' ἑπτὰ πλείονες] Trajectio. legito. Οἱ δὲ τὸ δ' ἑπτὰ. τὸ δὲ δ' ὀκτὼ πλείονες. Guietus.

2 Ἄλλοι δὲ πίνων] Hic versus & 3. sequentes Nothi. *Idem.*

3 Ἄλλοι ἐπ' ἀοιδαῖς ἐπῳδετῶν, ἐμπαίζει] An ἐπαοιδαῖς. i. ἐπῳδαῖς. ἐπῳδέτων. an περιάπτων, amuletorum. *Idem.*

4 Ὁ δὲ θεραπείαν ἔλαβε παρὰ τ κράνης] Ἔλλαβε, sed versus spurius videtur. κράνης. an τ κρανείας. an à calva. Hesy. κρόκυη, κυφελὴ κεφαλίον, τὸ. Idem.

5 Ὅτε ἐπὶ λυτροῖ] γρ. Ὅτ' ὀπὶ τὰ λυτρὰ &c. *Idem.*

6 Ἄτιμα γὰ, ἰὼ εἶπεν Ὄμηρο, ἠδ' εἶμ' ἐγὼ] Ἄτιμα γὰ ἰὼ Ὄμηρο εἶπ' ἀ

ηδ'

Cujus metalli, haud facta ſunt pericula?
Quis non probatus ſuccus, & lachryma arboris?
Animalium omnium oſſa, nervi, tergora,
Adeps, cruor, medulla, lotium, merda, lac?
Alii remedium quatuor ex rebus bibunt,
Alii quidem ex octo: exque ſeptem plurimi:
Alius bibens ſacram, repurgari ſtudet,
Aut carminibus animum adhibens illuditur.
Iudæus excantat fatuum nactus alium:
Rurſus alius à fonte remedium petit,
Omnes ſed illos jubeo plorare: atque ſic
Tentantibus me, occurrere iracundior
Soleo: ſed in me excogitantibus nihil
Mitem & benignam præſto me: nam qui meis
Communicat myſteriis, primùm ſtatim
Loqui docetur ſuaviter, dehinc jocis
Oblectat omnes: cumque riſu cernitur,
Plauſuque cunctis, fertur is ut in balneum.
Quam dixit Aten ille Homerus, illa ſum:
Caput virorum calco: plantas occupo
Pedum tenellas: cumque ſim ποδὰς ἄρχα,
Vulgo podagra dicor. At meorum agite
Myſtæ orgiorum, canite non victam Deam.

Chorus.

O nympha ingenium adamantinum habens,
Multipotens, animo Dea valido,
Audi vota tuorum ſupplicum.
Magna potentia, vis tua magna,
O regina opulenta Podagra,
Quam Iovis horret pernix telum,
Quamque profundi fluctus pelagi,
Quam rex Orci trepidat Pluto.
O gaudens nodis, lectigrada,
Curſivetans, talorum tortrix,
Calcicrematrix, male humitanga:
Oſſitremenda, genufraga, pernox,

Ar-

ἔδ' εἰμ' ἐγώ. Idem. Si cum Guieto ponas εἶτε poſt Ὀμοῦ, ſcribendum εἴθ', propter ſpiritum δασὺν, qui ſequitur. quod Guietus non advertit. *Boivin.*

7 Anapæſti] *Guietus.*

8 Πολυσθενὲς] χ. πολυσθενὲς. Idem.

9 Κλυτὲ] Κλύε. Idem.

10 Τερμέσθ' σε νύμφ' ἀλὲς βαθείης] An βαθέης. Idem.

11 Ἐπίδεσμοχαρές] Ἐπίδεσμε, ligamen. idque vulnus obligatur. *Idem.*

12 Κολυσπόδρομε] Κολυσπόδρομε &c. *Idem.*

13 Δοιδυκοφίλα] Δοιδυκοφίλα &c. *Idem.*

[1] Περικυνδυλοπωρροφίλα.
Γουνκαμψιπίκυρτα Ποδάγρα.
Ἄγχε. δίωκε μέ, κακοῖμι γὰρ λύπησις ποδί.
Ἄκης. ἔπος γὰρ οὐκ ἐτώσιον φέρω,
Ἀλλ' ἔστι πᾶξις τ' λόγων σωμέμπορος.
Ἐγὼ γὰρ ὡς ἔπαξας ἠρίμην ποδί,
Πόλεις ἰχνεύων, πάντας ἠρύνων δόμους
Μαθεῖν τοδῶν, εἴπις σὺν ᾗ πεμᾷ κρότῳ.
Καὶ τ' μ' ἄκλαυτ., ἤσυχον εἶδον φρένα,
Νικωμένων ἄνασσα σαῖν βίᾳ χερῶν.
[2] Δύω γ' τύδε φῶτε τολμηρὼ δρομεῖ,
Ἐφορμάζετον λαοῖσι, κἠμὲ κατωμύετον,
[3] Ὡς οὐκ ἔστ σὺν κρότῳ σιδάσμιον,
Ἀλλ' ἔκβολον βροτῶν σε ἡσυχίαν βίᾳ.
[4] Διόπερ κραταιῶς σωοχμάσας δίσμᾳ τόδε,
Πεμπτοῖσ ἥκω, τριάδα λιφυσας δύο.
Πο. Ὡς κραιπνὸς ἔπτης ἀγγέλων ὤκιστ' μοι.
Τίνος γ' κἠμὲ γῆς ὄρια δυσβάτου λιπών,
Ἧκεις; σαφῶς μοὶ φύσον, ὡς ἴδω τάχος.
Ἄγχε. ὀκτὼ τον μ' ἔλιπον πέντε βαθμῶν κλίμακας,
Ξύλων τετμημένων ἀμφιλύτοισιν ἁρμογαῖς,
Ὅθεν με δέκτην κερδυβαλῶδες πέδον,
[5] Σκληροῖσι ταρσοῖς ἀντερείδον κεύμασιν.
Ὅπως ἀμφύσας ἴχνεσιν ἀλγινοῖς ἐγὼ,
Εἰρωμβόμβου χάλικι εἰσέβλω ὁδόν,
Καὶ δυσπάτητον ὀξέσι κέντρασι λίθων.
Μεθ' ὃν ὀλίσθω ὠθεπασῶν λείας ὁδοῦ,
Ἔπαυδεν εἰς τοσοῦτο. ἀμφίλυτος δέ μου
Ἔσυρεν ὀπίσω πηλὸς ἀσθενῆ σφυρά.
[6] Δι' ἧς περῶν τι, νότῳ οὐ μελῶν ἰδρὼς
Ἔβρεχ', βάσιν μου σαθρὰν ὀκλυομβρίῳ.
Ὅθεν με δέκτην πᾶν δέμας κεκμηκότα,
Πλατεῖα μ' κέλευθος, ἀλλ' οὐκ ἀσφαλής.
[7] Τὰ μ' γὰρ, ἔνθεν, τοῖσδ' ἐκεῖθεν ὀχήμασι,
Ἤπειγεν. κυλίκαζεν. ἔπαιρε τρέχειν.
Ἐγὼ γ' νωθρὸν ἐλαφρὰ κἀφίζων πόδα,
[8] Δόχμιον ἔβαινον εἰσόδοι πέζαν τενῶ,
Ἕως ἀπήνη ὠδαδράμη τροχήλατος.

Μύ-

[1] Περικυνδυλοπωρροφίλα] An πυρικυνδυλοπωρροφίλα? supra σφυροπρηστικὸν πῦρ, humor crassus in articulis, tophus. *Guietus.*

2 Δύω δὴ τόδε] An Syri medici, de quibus infra? *Idem.*

3 Ὡς οὐκ ἔστ σὺν] Οὐκέτ'. Idem.

4 Διόπερ] Εἰρωνικῶς. Idem.

5 Σκληροῖσι ταρσοῖς ἀντερείδον κεύμασιν] Sic interpunge. Σκληροῖσι, ταρσοῖς ἀντερείδον, κεύμασιν. ordo; πέδον ἀντερείδον ταῖς ταρσοῖς, σκληροῖσι κεύμασι. Idem.

Articulos cruciandi cupida,
Curvigenuflexa, potens Podagra.
Nuncius.
Domina peropportuna te fers obviam,
Audi, neque enim tibi nuntium fero frivolum,
Sed socia verbis ipsa res adjungitur.
Nam civitates dum tuo jussu, pede
Lento peragrans, scrutor omnes per domos
Numquis tuam non hîc colat potentiam:
Alios tuarum vi manuum sat repperi
Regina domitos, mente bona quiescere:
Audaculi sed hi duo temerarii
Præsente turba dejerabant acriter
Venerabilem non esse tuam potentiam,
Sed ejiciendam de genere mortalium,
Quare potenti vinculo tenens pedem,
Stadia duo emensus venio quinta die.
Pod. Quam subitus ades ô nuntie velocissime.
Sed queis relictis inviis oris venis?
Clarè refer quò celeritatem intelligam.
Nun. Quinque graduum scalas reliqui primitus,
Tremulasque luxatis trabium compagibus:
Deinde sternax me excipit mox area,
Duris renitens ad pedes impulsibus.
Quod iter ubi confeci gravibus vestigiis,
Stratam silicibus ingrediebar semitam,
Ituque scrupulis acutis asperam.
Hinc incidens in lubricam, & planam viam,
Dum propero progredi, solutum retrahit
Calces malè firmas ilico cœnum retro:
Quà trasceunti liquidus & membris mihi
Sudor fluebat, æger ut fessum gradus
Deficeret. inde lassus omni corpore,
Latam quidem, ad tutam minùs insisto viam:
Variis & hinc, & inde me vehiculis,
Vt currerem, cogentibus, & urgentibus.
Quare celer iter sublevans segnem pedem,
Transversus occursum fugiens, cessi loco,
Donec citis quadriga transiret rotis:

My-

6 Δὶς ἓς παρεξῆνε] Sup. ὁδὸν: Guietus.
7 Τὰμβὼ γὰρ, ἤνθεν, πόδι] Ἐνθένδε. Idem.
8 Δόχμιος ἔδαινον εἰσιδὼν πίζαν στενὴν] Εἰς ὁδὸν πίζαν στενὴν, fort. πίζαν, i. qua pedibus tantum iri potest. *Idem.* Guietus legit εἰς ὁδὸν. Atqui sensus sine correctione apertus est. Interim, inquit, dum transirent currus, gressus oblique flexi, per angustum solum aditus cujusdam. Nam πίζα est nomen substantivum, quo præter cætera, significatur solum, plaga, regio. Nec vero verbum βαίνειν exigit post se præpositionem: quippe eleganter dicitur βαίνειν ὁδὸν &c. Βοivin.

Μύσης γὰρ ἂν σὺς, ταχὺ τρέχειν σὺκ ἔδιεσαν.
Πο. Σὺκ εἰς μάτην βέλτιστε σῴξεις ἡδύ σοι
Ὀρθῶς πέπρακται, τῇδε σῇ σὺνθυμίᾳ
Γ᾽ασιστι πιμαῖς ἀνδιπκώσω χάριν.
Ἔ᾽σω δέ σοι δώρημα δυμῆρες τόδε,
[1] Ἐξῆς τριετίας πειρώσῃ κύφων πόνων.
Ὑμεῖς δ᾽ μιαροὶ, καὶ δεοῖς ἐχθίστιστοι,
Τίνες πότ᾽ ὄντες, καὶ πίνων πεφυκότες,
Τολμᾶτε Ποδάργας ἀνδαμιλλᾶδ᾽ κράτη;
Τῆς, οὐδ᾽ ὁ Κρονίδας οἶδε νικῆσαι βίαι.
Λέγετ᾽ ὦ κάκιστοι. Ἐ γὰρ ἡράων ἐγὼ
Ἐδάμασθε πλείστας, καὶ γ᾽ ἐπίστασθαι σοφοί.
[2] Πείαμος ποδάρκης, ποδαργὸς ὢν σπλὴζετο.
[3] Ἔδυνε δ᾽ Ἀχιλδὺς ποδαργὸς ὢν, ὁ Πηλέως.
[4] Ὁ Βελλεροφόντης ποδαργὸς ὢν, σπαρτέρᾳ.
Θηβῶν δυώδεκα Οἰδίπους, ποδαργὸς ἦν.
[5] Ἐκ τῶ Πελοπιδῶν, ποδαργὸς ἦν ὁ [6] Πλειθένης.
[7] Ποίαντ@ υἱὸς ποδαργὸς ὢν, ἦρχε σόλυ.
[8] Ἄλλ@ ποδάρκης, Θεσσαλῶν ἦν ἡγεμών.
Ὃς ἐπείσᾳβ ἕπεσε Πρωτεσίλα@ σὺν μάχῃ,
Ὅμως ποδαργὸς ὢν, καὶ πονῶν, ἦρχε σόλυ.
[9] Ἰθάκης ἄνακτα λαερτιάδην Ὀδυσέα,
[10] Ἐγὼ κατέπεφνον, σὺκ ἄκοντα τρυγόνος.
[11] Ὡς, ὅτι χαιρήσαντες ὦ δυσδαίμονες,
Ἴσην πάθητε κάλασιν οἷς θεδράκατε.
[12] Ια. Σύροι μὴ ἴσμεν, σὺ Δαμασικῆ τῇ γλύφ,
Λιμᾷ ἢ τωλῷ, καὶ πενίᾳ κρατυμένοι,
Γῆν, καὶ θάλασσαν ἐφέπομεν πλανώμενοι,
Ἐχθρὰ ἢ χείσμα πατροδώρητον τόδε,
[13] Ἐν ᾧ παρηγορῦμεν ἀλγεόντων πόνους.
Πο. Τί δὴ τὸ χείσμα, καὶ τίς ἡ σκευὴ, φέρε.
Ια. Μύσης με σιγᾶν ὄρνις, σὺκ ἐᾷ φράσαι,
[14] Καὶ λοίσθια ξυήσκοντος σὺβλὴ πατρός.
Ὃς ἔπαιξε κάθειν φαρμάκου μέγα θένος,
Ὃ καὶ σὲ παύειν οἶδεν ἡρωϊκῶν.
Πο. Εἶτ᾽ ὦ καθάρθοι, καὶ κακῶς ὀλόμενοι,

[1] Ἔ᾽σω

1 Ἐξῆς τριετίας] Sic, τριῶν ἡμερῶν ἐξῆς. Guietus.
2 Πείαμ@ ποδάρκης, ποδαργὸς ὢν, σπλὴζετο] Κλὴζετο. Idem.
3 Ἔδυνε δ᾽ Ἀχιλδὺς ποδαργὸς] An quod vulneratus sit in talo? *Idem.*
4 Ὁ Βελλεροφόντης, ποδαργὸς ὢν ἑκατέρᾳ] An quia à Pegaso excussus, eius fortasse fregit? *Boivin.*
5 Ἐκ τῶ Πελοπιδῶν ποδαργὸς ἦν ὁ. Guietus.
6 Πλειθένης] Πλειαθένης. Idem.
7 Ποίαντ@ υἱὸς] Φιλοκτήτης. Idem.
8 Tres, qui sequuntur versus, suspecti. *Idem.*
9 Metrum non constat, nisi legamus Λάρτιον ἢ Ὀδυσία, aut aliquid simile.

Λάρ-

Myſtes enim tuus nequibam currere.
Pod. Non iſta gratis geſta rectè res erit,
Mi nuncie: tuæ nanque promptitudini,
Parem rependam gratiam pretio pari:
Gratum iſtud eſto præmium triennio
Toto dolores perpeti tantùm leves.
Sed vos ſceleſti Dii & inviſiſſimi,
Quinam, vel à quibus parentibus editi
Audetis obniti Podagræ potentiæ,
Cujus ſuperare vim nequit Saturnius?
Heus dicite peſſimi. Quoniam heroas ego
Quamplurimos domui, ſapientes ut ſciunt.
Priamus pede celer ille, canitur podagricus,
Perlit podagra Peleo Achilles ſatus:
Et Bellerophontes podagricus me pertulit,
Potenſque Thebarum Oedipus podagricus,
Et ex Pelopis podagricus erat Pliſthenes.
Et filius Pæantis etiam podagricus
Claſſi imperavit: fuit & alius celer
Dux Theſſalorum, qui ſimul atque prælio
Victus ceciderat Proteſilaus, præfuit
Claſſi, podagricus licèt, & æger foret.
Ithacæ quoque principem Laërtis filium
Vlyſſem ego, non ſpina necuit trigonos.
Nunquam ergo gaviſuri ô calamitoſiſſimi
Pœnam patiamini meritis veſtris parem.
Med. Syri quidem genere Damaſceni ſumus,
Multa fame verò coacti, & inopia
Terram, & mare peragramus, errantes, vagi.
Habemus autem quod pater unguentum dedit.
Per hoc mala conſolamur ægrotantium.
Pod. Dicas quod unguentum & quis apparatus hîc.
Med. Myſtæ eloqui me ſacramentum non ſinit,
Nec ultimum morientis edictum patris,
Qui juſſit hanc celare nos vim pharmaci,
Quod ſævientem te quoque ſcit compeſcere.
Pod. An igitur ô execrabiles, malè perditi,

Vlius

Λάρπ@ dicitur aliquando pro Λαίρπ@. Soph. in Ajace μαστηρ. Α'ει μὴν ὅ παῖ Λαρτίου δίδρηκέ σε &c. *Boivin.*

10 Ε'γὼ κατίπτηνον, ὡς ἀκανθα τρυγόν@] Piſcis. *Guietus.*

11 Ω'ς, ἔπ] Vt. *Idem.*

12 Ια. Σύροι μὴν] Ι'ατροὶ. Idem.

13 Ε'ν ᾧ παρηρρᾳδμὴν | Δι' ϛ. nota Phraſin. *Idem.* Ε'ν ᾧ, pro δι' ϛ. Phraſis Hebraïca. dicunt enim Hebræi, *in*, pro, *per*. Conteres eos in virgâ ferreâ. Plalm. 2. *Boivin.*

14 Καὶ λοιδία] Λοιδία. Guietus.

[1] Ἔ̓στιν τις ἐν γῇ φαρμάκων δρᾶσις τόση,
Ὁ χρισθὶν, οἷδε τλὼ ἐρὶω πωῦσαι βίαν;
Ἀλλ' εἶα. τλώδε [2] σύμβασιν σωθήμεθα,
Καὶ πειράσωμεν εἴτε φαρμάκων δίνῳ
ὑπέρτερον πέφυκεν, εἴτ' ἐμοὶ φλόγες.
Δεῦτ' ὦ σαυρωτὴ πάνθ' ὅσ' ἐστὶ πωτώμενα
[3] Βάσσαροι, πάρεδροι τ' ἐμῶν βακχευμάτων,
Πελάζετ' ἆσσον. κἀμὲ σὺ μὲ πωδῶν ἄκρων
Φλέγμαινε ταρσὸς δακτύλων τοδῶν ἄχρι.
Σὺ δ', σφυροῖς ἔμβαινε. σὺ δ', μηρῶν ἄπο,
[4] Ἑ̓ς γόνατα λείβε πικρῶν ἰχώρων βάθος.
[5] Τ' μεῖς δ', χειρῶν δακτύλους λυγίζετε.
Πε. [6] Ἴ'σθ' ὡς ἔταξας, πάντα σοι διδράκαμεν.
Κεῖνται βοῶντες οἱ παλαίπωροι μέγα,
[7] Ἅπαντα γῆα πρὸσβολῇ πρεσλεύμενοι.
Πε. Φέρετ' ὦ ξένοι μάθημ' ἀτρεκέστατον;
Εἰ χριδὲν ὑμῖς Φάρμακον τόδ' ὠφελεῖ.
Εἰ γὰ σαφῶς τόδ' ἐστὶν ἀνθρώπου ἐμοί,
Λιπᾶσα γαῖαν, εἰς μυχὰς εἶμι χθονὸς,
Ἄϊστος, ἀφανὴς, πύμαθ' ὑπερβὰς βάθη.
Ια. ἰδὲ κέχρισμαι, κἀ χαλᾷ Φλογμὸν πόνου.
Οἴμοι. παπαῖ γε. τείρομαι. διόλλυμαι.
Ἅπαν πέπαρμαι γῆθεν ἀσκόπῳ κακῷ.
Οὐ Ζεὺς κεραυνῷ τοῖον αἰωρεῖ βέλος,
[8] Οὐδὲ ἰς θαλάσσης τοῖα μαίνεται κλύδων,
Οὐδὲ φοβητὴ λαίλαπος τόση βία.
Μὴ κἀρχαρὸν πορδεῖ με δῆγμα Κερβέρου;
[9] Μή τις ἐχίδνης ἰὸς ἀμφιβόσκει;
[10] Ἢ Δηθρεχὴς ἰχῶρ κεντεῖ πέπλος;
Ἐλίσαρ' ἄναστα. Φάρμακον γὰ ὅτ' ἐμόν,
[11] Οὔτ' ἄλλο, δωίστην σὺν ἀναχαιτίσῃ δρόμῳ.
Ψήφοις δ' πάσαις, πᾶν ἔθνος νικᾷς βροτῶν.
Πε. παύσασθε βάκχαι, κἀμὲ πόνος μειώσατε
Τῶν μετανοούντων εἰς ἐμὴν ἕξιν μολεῖν.
Γιγνωσκέτω δ' πᾶς τις, ὡς μόνη θεῶν
Ἀτελκὴς ὅσα, φαρμάκοις ὐ πείθομαι.
[12] Χο. ὅτε Διὸς βροντῆς, Σαλμωνέος [13] ἤλασεν βία,

[1] Ἀλλ'

1 Ἔ̓στιν τις ἐν γῇ φαρμάκων δρᾶσις τόση] Δώσαμες, efficacia. *Guietus.*
2 Σύμβασιν] Proprie, conventionem παρὰ τὸ συμβαίνειν, convenire. *Boivin.*
3 Βάσσαροι, πάρεδροι] Adsecłæ, comites. *Guietus.*
4 Ἑ̓ς γόνατα λείβε πικρῶν ἰχώρων βάθ@] Πάθ@. Idem. Scribendum, σιτερὸν, ut metrum conſtet. *Boivin.*
5 Τ' μεῖς δ' χειρῶν δακτύλους λυγίζετε] i. Torquete. *Guietus.*
6 Ἴ'σθ' ὡς] Βάσσαροι. Idem.
7 Ἅπαντα γῆα πρὸσβολῇ πρεσλεύμενοι] Impreſſione, petitione. *Idem.*
8 Οὐδὲ ἰς θαλάσσης τοῖα μαίνεται κλύδων] Taliter. *Idem.*

9 Μή

Vllius uſquam tanta vis eſt pharmaci,
Meam quod inunctum vim ſciat compeſcere:
Sed ſine paciſcamur, age tali fœdere,
Et experiamur anne virtus pharmaci
Futura ſit ſuperior an flammæ meæ.
Huc ô ſevera ſtatim undique convolantia
Tormenta præſides meæ veſaniæ
Ocyus adeſte: tuque ſoleas infimas
Pedum ſub ipſos uſque digitos urito,
Tu calcibus inſili, profundam tu riges,
A femoribus ad genua tabem felleam:
At vos manuum repentè digitos flectite.
Tor. En imperata ſingula fecimus tibi.
Iacent, miſerique clamitant graviſſimè,
Per omnia torti membra tuis complexibus.
Pod. Intelligamus hoſpites veriſſimè
Vobiſne proſit illitum hocce pharmacum.
Nam ſi palam ſit iſtud adverſum mihi,
Mundum relinquens ibo ſub terræ ſinus
Obſcura, & ignota, in profunda Tartara.
Med. En unximus, flammæ dolores nec levat.
Hei mihi, papæ miſer diſcrucior, intereo,
Omnia populatur membra mea cæcum malum,
Non Iupiter fert tale telum fulminis,
Non ulla ſic procella ſævit æquoris,
Non impetuoſi tanta vis eſt turbinis,
An aſperos ſuſtineo morſus Cerberi?
Num virus Echidnæ membra mea depaſcitur?
An tunica ſanie tincta Neſſi ſanguinis?
O Dea miſerêre: nam neque meum pharmacum,
Nec aliud inhibere poterit curſum tuum,
Victrix ſed omnium omnibus es ſuffragiis.
Pod. Deſinite nunc tormenta, dolores cedite,
Mecum quia cœptæ litis illos pœnitet.
Et norit unuſquiſque me ſolam omnium
Illachrymabilem, & immedicabilem Deam.
Cho. Cum Iove Salmoneus certare volens tonitribus

Fu-

9 Μή τις ἰχίδνης] Τῆς. Idem. Sic Horat. in Epod. de allio. Num viperinus hic cruor. inde etiam deſumpſiſſe videtur Lucianus, quod de Centauri veſte ait. nam ibidem ſcripſit Horatius:

Nec munus humeris officacis Herculis.
Inarſit æſtuoſus. Boivin.

10 Η' διαζρεχὴς ἰχῶρι κενταύρε πέπλῳ] Τῷ Νέσσε. Guietus.
11 Οὔτ' ἄλλο δυώσεται σὸν ἀναχετίσαι ῥόμον] Inhibere. *Idem.*
12 Χο. Οὔτε Διὸς] Hexametra μείζρα. Idem.
13 Η'ρισιν] Η'ρισε. Idem.

[1] Ἀλλ' ἴθασι ψολόεντα δαμεῖσα θεῦ φρένα βέλε.
[2] Οὐκ ἐρίσας ἐχάρη Φοίβῳ σάτυρος Μαρσύας,
[3] Ἀλλὰ λιγὺ ψάλλε κείνῳ σὺν δέρμα Πύθιος.
Πένθος ἀείμνηστον δ' ἔλεν τοκέας ἔχει Νιόβη,
Ἀλλ' ἔπι μυρομένῃ, σὺν χιόνι πολὺ δάκρυ Σιπύλῳ.
[4] Μαιονίδ' ἀοιδαχίη, Τελεσιλίδος ἤλυθεν εἰς ἔριν,
Ἀλλ' ὀλέσασα τύπον, κὴν νεῶ ἔτι πήμασι πλήξε.
Οὐ γὰρ ἔσαν μακάρεσσιν ὀρεσσαῖς, θνητοῖσι δὲ μεγίστη,
[5] Ὡς Διός. ὡς Λητοῦς. ὡς Παλλάδος. ὡς Πυθίου.
Ἦπιον ὦ πάνδημε φέρεις ἄλγημα Ποδαλείριε.
[6] Κῶφον. ἐλαφρόν. ἄδελμυ. βραχυκλαδές. ἀνάδενδρον.
Εὔφορον. εὔληκτον. ὀλιγοδρανές. ἀνθερίπαθον.
[7] Ποίμαι μορφαὶ τε ἀτυχούντων.
[8] Μελέτημ' ἢ πόνων, κὴν τὸ σωθῆτε,
Τοὺς ποδαγροῦντας δυσμυθέσθω.
[9] Ὅτι δύμως ὦ συνταύκλητοι λήσεσθε
Πόνων, εἰ τὲ δεκηθέντ' ὦκ ἐπλέσθη,
[10] Τοῖς δ' ἀδακήτοις, πόρον εὗρεν θεός.
Πᾶς ἀνεχέσθω τὰ παχόντων,
Ἐμπαιζομένῳ, κὴν σκωπτόμενος.
Τοῖον γὰρ ἔφυ τόδε πρᾶγμα.

1 Ἀλλ' ἴθασι ψολόεντα δαμεῖσα θεῦ φρένα βέλε] i. Κατὰ τὸν φρένα δαμεῖσα. Guierus.

2 Οὐκ ἐρίσας ἐχάρη Φοίβῳ σάτυρος Μαρσύας] Spondaïcus μείζων. Idem.

3 Ἀλλὰ λιγὺ ψάλλε κείνῳ σὺν δέρμα Πύθιος] Τὸ Πυ in Πύθιος hîc corripitur. *Idem.*

4 Μαιονίδ' ἀοιδαχίη, Τελεσιλίδος ἤλυθεν εἰς ἔριν] E's. Idem.

5 Ὡς Διός. ὡς Λητοῦς. ὡς Παλλάδος. ὡς Πυθίου] Spond. μείζων. τὸ Πυ in Πύθιος hîc producitur. *Idem.*

Ω Κ Υ Π Ο Δ Σ.

Ὠκύπους, Ποδαλειρίῳ, κὴ Ἀσκασίας ἦλθε ἐλθόντο, κὴν ἅμα, κὴν δυνάμει ἀφέρων, γυμνασίων τε, κὴ κωμασίων μὴ ἀμελῶν. πολλάκις ἢ θεωρῶν τὰς ἐχθρὰς ὑπὸ τ' ἀτέγκτε Ποδάγρας, κατεγέλα, φάσκων μηδὲν ὅλως εἶναι τὸ πάθος, ἢ θεὸς τοῦτον ἀγανακτεῖ, κὴν ἀφ' ποδῶν ἐμβρέχῃ, τᾶδ' αὐτόνως φέροντος, κὴν δρυμὸν, ὕπλιον ὅλως τίθησιν ἡ θεός. Ἡ' μὴ σπλὴν ἔ δρόμοιβος, ὑπόκειται τὸ Θήβαις. Οὐδὲ χορὸς, συνέσηκεν ἐξ ἐπιχωρίων ποδαγρῶν, συμλεγχόντων τ' Ὠκύπεν. Τὸ ἢ δρᾶμα, τ' πάνυ ἀσείων. Τὰ ἔ δράματος ὠφέσηπα, Ποδάγρα. Ὠκύπους, Τροφός. Ἰατρός. Πόνος. Ἀίγλαες,

Προ-

Fumigero periit repreſſus numinis jaculo.
Pœnituit Phœbo congreſſum Marſyam ſatyrum,
Quando cutim circum canit ejus ſuave Pythius.
Litis habet luctum memorem quoque fœta Niobe:
Nanque & adhuc lugens Sipylum rigat uda lachrymis.
Mæonis ad lites Arachne, quia Pallada vocat,
Perdita, nunc ſcelus id teſtantia ſtamina plicat.
Impar enim eſt divorum affectibus humana vis,
Vt Iovis, ut Latonæ, ut Palladis, utque Pythii.
Mites, atque leves, celereſque, breveſque dolores,
Sedari, ferri, facileſque abſiſtere, & invalidos,
Neve graves pedibus fer, ubique Podagra celebris.
Multæ ſunt formæ miſerorum:
Sed podagros morbi ſoletur
Exercitium & conſuetudo.
Quare eritis ſocii immemores cruciatuum.
Æquo animo, ſi placita non fiant,
Nec placitis iter inveniar Deus.
Quiſquis es hic cui morbus gravis eſt,
Te ludi, riderique feras,
Nam hæc hujus natura rei eſt.

6 Κῦφον. ἰλαφρόν. ἀδρεμμ. βεχχυλαεῖς. ἀνάδωνον] Leg. videtur; ἦδ' ἀνάδωνον, ita ut το δυ, in ἀνάδωνον corripiatur. *Guietus.*

7 Et ſequentes] Α'ναπαιϛοί. Idem.

8 Μελέτῃ ϑ' πόνων καὶ τὸ συνήθες] Conſuetudo, aſſuetudo. *Idem.* Magis congrua eſſet oratio, ſi legeretur μελέτη. Boivin.

9 Ο"ϑεν δὲ ϑύμως ὦ συναυξηκληρει] Σύγκληρει. Sic autem verſus diſtingue

Ο"ϑεν δὲ ϑύμως ὦ σύγκληρος
Λύσει δε πόνων. Guietus.

10 Τοῖς δ' ἀδυκήτοις, πόρον εὗρεν ϑεός] Εὗρε. Idem.

OCYPVS.

Ocypus Podalirii, & Aſtaſiæ filius fuit, pulchritudine ac viribus præſtans, gymnaſiorumque & venationum in primis ſtudioſus. Hic cùm ſæpe videret eos qui à rigida Podagra detinerentur, irridere illos cœpit, dictitans nihil eſſe prorſum quòd dolerent. Indignatur itaque Dea, ac pedes illius invadit. Qui cum initio conſtanter ferret, ac morbum detrectaret, tandem à Dea totus proſternitur, & ſupinus decumbit. Scena quidem ſeu actio fabulæ intelligitur eſſe Thebis. Chorus autem ex popularibus ejus loci podagricis conſtituitur, qui omnes Ocypum pariter coarguunt. Fabula eſt ex iis quæ pro valdè urbanis habentur: interlocutores fabulæ ſunt, Podagra, Ocypus, Nutritor, Medicus, Labor, Nuntius.

Προλογίζει δὲ ἡ Ποδάγρα.

Δεινὴ μὲν βροτοῖσι, καὶ δυσώνυμος
Ποδάγρα κέκλημαι, δεινὸν ἀνθρώποις πάθος.
Δεσμῶ γὰρ νεύροισι τοὺς πόδας βέβηκότας,
Ἀρθροισιν εἰσδραμοῦσα μὴ νοσοῦντ᾽ ἐμέ,
Γελῶ τ᾽ τοὺς πληγῇσι τ᾽ ὠθ᾽ ἐμοῦ,
Καὶ μὴ λέγοντας ἀτρεκῆ τὰ συμφορᾶς,
Ἀλλ᾽ εἰς μαζίαν πρόφασιν ἐξησκημένους.
Ἅπας γὰρ αὐτὸν βακχολεῖ ψευδεσμῶν,
Ὡς ἀνεστεικὼς, ἢ προκόψας τοι βάσιν,
Λέγει φίλοισι μὴ φράσας τὴν αἰτίαν.
Οὐ μὴ λέγῃ γὰρ, ὡς δακὼν λαθεῖν πνὰς,
Χρόνῳ δέ γ᾽ ἕρπων, μείονί κἀν μὴ θέλῃ.
Καὶ τότε δαμασθεὶς ἀνομάσας μὲ τἄνομα,
Πᾶσι θρίαμβῳ ἐμβεβάσακτ᾽ τοῖς φίλοις.
Πόνῳ δέ μοι συνεργὸς ἔσι τῷ κακῶν.
Ἐγὼ γὰρ ἥδεν εἰμὶ τάτῃ δίχα μόνῃ.
Τὸ δ᾽ ἓν δάκνῃ με, κἀγὼ φρενῶν καθάπτομαι,
Ὅτι τ᾽ ἄπασιν αἴτιον πόνων κακῶν,
Οὐδεὶς κακόρροις λοιδορεῖ βρασφημίαις,
Ἀλλὰ κατ᾽ ἐμοῦ πέμπουσι δυσφήμους ὁδούς,
Ὡς δεσμὸν ἐλπίζοντες ἐκφυγεῖν ἐμόν.
Τί ταῦτα φλυαρῶ, καὶ λέγω πόνῳ χάριν
Πάρειμι, μὴ φέρουσι τὴν ἐμὴν χολήν;
Ὁ γὰρ δόλων γυναῖκα ὁ θρασὺς Ὠκύπους,
Φρονεῖ καθ᾽ ἡμῶν, μηδὲν εἶναί μέ τι λέγων.
Ἐγὼ δ᾽ ὠθ᾽ ὀργῆς, ὡς γυνὴ δεδηγμένη,
Ἀντεδάκνω τοῦτον ἀθεράπευτον σύσχολον,
Ὡς ἦν ἔθος μοι κοὐδὲν ἦσσον τυχεῖν.
Ἤδη δ᾽ ὁ δεινὸς πόνος ἔχει λαπτὸν τόπον,
Καὶ τὴν βάσιν νυγμοῖσι τρυπᾷ τὴν κάτω.
Ὁ δ᾽ ὡς δρόμοισιν, ἡ πάλαι πλήξας ἴχνος,
Πλανᾷ γέροντα παιδαγωγὸν ἄθλιον.
Καὶ κλεψίχολον πόδα πλεῖς ἰχνοδρόμον,

Δύ-

1 Τ᾽π᾽ ἐμοῦ] Leg. videtur ἡμείων ὕπο. Guietus.
2 Ἀτρεκῆ] Τ᾽ ἀτρεκῆ fort. *Idem.*
3 Ἐξησκημένους] Paratos. *Idem.*
4 Αὐτὸν βακολεῖ] Sibi ipsi adulatur. *Idem.*
5 Προκόψας] Προσκόψας leg. omnino, si ratio sensus habeatur. *Idem.* Guietus sensui medetur, non metro cum legit προσκόψας. quid si legamus, ἢ γε προσκόψας βάσιν. Bqivin.
6 Πᾶσι θριαμβῳ ἐμβεβάσακτ᾽] i. Quasi in triumpho gestatur, i. deridetur. Guietus.
7 Τῷ κακῶν] Malorum, quæ facio. *Idem.*

Δύ-

Proloquitur autem Podagra.

Gravis hominibus, & inauſpicati nominis
Podagra vocor, mortalibus dirum malum,
Quæ vinculis aſtringo nerveis pedes,
Ingreſſa clam ſub artuum compagines.
Ridere verò ſoleo eos quos torqueo,
Dum proloqui veram mali cauſam haud volunt,
Aliamque fictam in promptu habent, qua ſe tegant.
Quilibet enim ſe decipit mendacio,
Luxatum alicubi, aut graviter alliſum pedem
Dum dictitat, veramque cauſam ſupprimit.
Quod enim ipſe celat, & latere alios cupit,
Hoc tempus invito arguit eo pòſt tamen.
Ac tum domitus, veroque nomine me vocans
Geſtatur ab amicis, triumphus omnibus.
At verò ad hanc rem, adjutor eſt labor mihi.
Neque enim ſine hoc ego ſola quicquam potuero.
Hinc mordet illud, mihi & ferit præcordia,
Quòd author ille cùm mali ſit omnibus,
A nemine petitur maleficis conviciis:
Sed imprecationibus diris petor,
Quaſi hoc modo mea effugere poſſint vincula.
Cur iſta nugor, nec ferens iram meam,
Non dico cujus gratia huc ádvenerim?
Etenim Dolon generoſus audax Ocypus
Effertur in nos, noſque dicit eſſe nil.
Irata verò, læſa ceu morſu mulier,
Læſi viciſſim hunc non medicabili malo,
Vt moris eſt mihi, pedis petere articulos,
Ac nunc quidem dirus Labor locum eum tenet,
Plantamque terebrat infimam ſtimulis ſuis.
At ille, ceu curſu, aut palæſtra, offenderit
Pedem, magiſtrum decipit, miſerum ſenem,
Sed bilioſum, ægrè movens captum pedem,

Pro-

8 Ὁ γὰρ Δόλων γυναῖ©, ὁ θρασὺς] Δόλον leg. videtur φερωνεῖ δόλον. Guietus. Guietus legit δόλον. vulgata lectio magis placet. Notum omnibus Dolonem fuiſſe πάνδας ἀκόλαστον. Boivin.

9 Μηδὲν εἶναί μέ τι λέγων] M' ἔτι. Guietus.

10 Κου δύλας] Articuli. *Idem.*

11 Πόν©] Dolor. *Idem.*

12 Καὶ κλοπίζολον πάνδα πθεὶς ἰχνδύμενον] Κλοπίζωλον. ἰχνδύμενον ἰκνδύμενον leg. fort. i. νοσοῦντα. Heſy. ἰκνεῖται, ἔρχεται, νοσεῖ, καθάπτεται &c. ἰκνδύμενον, pro ἰκνούμενον, Æolicè. i. à morbo petitur, qui à morbo petitur, tentat. *Idem.*

Δύσηνον αὐτὸς ἐκ δόμων [1] προσέρχῃ.
Ὠκυ. πόθεν σὺ ὁ δεινὸς κἀπὸ ποδῶν ἕτοιμος παρεῖ,
Ἀτρεμυμόπους, ἄδακτος, ἀσκὸς πόνος;
[2] Τείνω ἢ νεῦρον οἷα τοξότης ἀνὴρ,
Βέλος προπίμπων, [3] καὶ λέγειν βιάζῃ,
[4] Τὸ τ' ποινύντων ἔχαθον σοιχεῖ χρόνῳ.
Τρο. ἔπαιρε σαυτὸν ὦ τέκνον, καὶ κύφισον,
Μήπως με πίπτον, κραδαίλης σὺ χωλὸς ὤν.
Ὠκυ. ἰδοὺ κρατῶ σε δίκα βάρος, καὶ πείθομαι.
Καὶ τ' ποινῦντα πόδα πῇ, καὶ κομπτρᾷ.
[5] Νεωτέρῳ γὰρ αἰχὼ ἐν παισὶν ἀεί,
Γηρύτης ἀδυνάτῳ ζηζύζων γέρων.
Τρο. [6] Μὴ, μή π τοῦτο μῶρε, μή με κερδάνῃ.
Μὴ μ' ὡς νέον κόμπαζε, τὸ τ' εἰδὼς, ἔπι
[7] Ἐν παῖς ἀνάγκαις πᾶς γέρων ἐσὶ νέος.
Πείθου λέγοντι. [8] τὸ πέρας ἂν ὑπαπαύσου,
Ἕως ὁ πρίσβυς, σὺ δ' ὁ νέος, πίπτεις χαμαί.
Ὠκυ. σὺ δ' ἂν σφαλῇς; πίπτωκας ἄπονον ὢν γέρων.
Προθυμία γὰρ, ἐν χέρσι παρέπῃ.
Παρῶξις ἢ τάχιστος, ὁσμέτ' ἐσιν εὔτονος.
Τρο. Τί μοι σοφίζῃ, καὶ λέγεις οἷον τρόπον
[9] Πόνον προσῆλθε σὸς ποδὸς κοίλῳ βάσει;
Ὠκυ. Δρόμοισιν ἀσκῶν, κἄφον ὡς πῇ πόδα,
[10] Τρέχων ἔστειλα, καὶ συνεμίχθη πόνῳ.
Τρο. [11] πάλιν τρέχ', ὡς τις εἶπεν, ὃς κομῇ μόνος,
Πώγωνα πλὴν κρέων ὑπ' ὠλένας.
Ὠκυ. σὺ δὲ παλαιάν, ὡς θέλων [12] περιμβολὴν
[13] Βαλεῖν, ἐπλήγης. τοῦτο δὴ πίσω μοι.
Τρο. ποῖος φαλιώτης γέγονας, [14] ἵνα περιμβολὴν
Βάλλων σὺ πλήγῃς; [15] προκυκλοῖς ψευδηλογῶν;
Τὸν αὐτὸν ἡμεῖς εἰχόμην λόγον ποτὲ,
Μηδενὶ λέγοντες τλὴν ἀληθείαν φίλαν.
Νῦν δ' εἰσορᾷς ἅπαντα ἐξ.

O

1 Προσέρχῃ] Προέρχῃ leg. *Guietus.*
2 Τείνω] Τείνῃ leg. *Idem.*
3 Καὶ λέγειν βιάζῃ] Στένειν leg. videtur sub. ὀπόνῳ. *Idem.*
4 Τὸ τ' ποινύντων ἔχαθον σοιχεῖ χρόνῳ] Dolores extremi, i. acerrimi, cum tempore veniunt. i. processu temporis dolores intenduntur. *Idem.*
5 Νεωτέρῳ γὰρ αἰχὼ ἐν παισὶν ἀεί] Ἐν παῖσ' ἐσ' ἀεὶ, sic ratio versus postulat. *Idem.*
6 Μὴ, μή π] Συ. f. *Idem.*
7 Ἐν παῖς ἀνάγκαις] Videtur interpres non intellexisse hunc versum. sensus est:

Morbo subactus juvenis, instar est senis.

per ἀνάγκας hic intellige τὰς τ' νόσων ἀνάγκας. ἀμφιβολίαν autem sic resolve: πᾶς νέος, γέρων ἐσι. omnis juvenis instar senis est. est tamen & alius sensus: nempe cogente necessitate, senes fungi juvenum vice. *Boivin.*

8 Τὸ

Progreditur infœlix domo ipſus hoc foras.
Ocy. Sed unde acerbus venit in pedes dolor
Hic abſque vulnere, me nec ire, ſtare nec ſinens?
At nervum, ut arcu qui ſagittas emovet,
Intendo: iniqua cogit & vis proloqui,
Cedit dolentium ultimum jam tempori.
Nut. Attolle teipſum fili, & alleva, cadens
Ne fortè, tu qui claudus es, me dejicias.
Ocy. En teneo te abſque pondere, & tibi pareo,
Ægro pedi inſiſtens, doloremque opprimens,
Nanque juniori turpe, pueros inter, eſt,
Obmurmurans miniſter, invalidus ſenex.
Nut. Ne, ne quid horum ſtulte, ne mihi objice:
Iuveniliter ne me laceſſe, illud ſciens,
Quòd juvenis eſt, quando eſt opus, quivis ſenex,
Ac crede dicenti: ultimum hoc ſi ſubtraham,
Stabo ſenex, at tu juvenis cades humi.
Ocy. Laboris expers tu ſenex labens cadis:
Siquidem parata in ſene voluntas ſemper eſt:
Sed res & opus haud quaquam in eo itidem vigent.
Nut. Sententias cur dicis, haud quonam modo
Plantam occupavit hic tui pedis labor?
Ocy. Ludendo curſu, dum levem pono pedem,
Currens retorſi, & me implicavit hic labor.
Nut. Denuo igitur curre, uti monebat, qui ſedet,
Barbamque ſub tonſore vellit hiſpidus.
Ocy. Dum luctor ergo, ceu volens parembolam
Iacere, hanc plagam tuli: mihi tu hoc credito.
Nut. Qualis fuiſti miles, ut parembolam
Iaciens, plagam ferres? refers mendacia,
Eadem iſta diximus aliquando nos quoque:
Fatendo veritatem amico nemini.
At nunc vides ut cuncta, *deeſt quidpiam.*

Quaſ-

8 Τὸ πέρας ἀν ὑπανασάσω] Leg. videtur; τὰς χέρας ἀν ὑπανασάσω. quid ſi; τὸ χέρ' ἦν ὑπανασάσω, vel ἢ χέρα &c. *Guietus.* Τὸ πέρας ferri non poteſt. addi poſſit Guieti conjecturis, χέρας ἀν ὑπανασάσω, ſi ſenectutem meam, id eſt, ſenectutis meæ opem tibi ſubſtraxero. vel ἢ γέροντ' ἀν &c. *Boivin.*

9 Πὺν δ' ἐφρήλθε] Πρόσηλθε. Guietus.

10 Τρέχων ἔστιλα, ὃ συμβαίχθιον πόνῳ] Ἔσφηλα leg. videtur, pro ἰσφάλλω autem uſurpatum τὸ ἔστιλα hic locum non habet. *Idem.*

11 Πάλιν τρέχ'] Proverbiale videtur quaſi remedium ſit in ſimili malo iterum currere. Vide Eraſm. Proverb. denuo currere. *Idem.*

12 Παρεμβολῶ] Le croc en jambe. i. pedis interjectus. *Idem.*

13 Βαλεῖν] Βάλλειν. Idem.

14 Ἵνα παρεμβολῶ] Hʼ leg. ordo; Ποῖ δ' ἐραπέτης γέγονας, ἵν' οὐ πληγῇ βάλλων παρεμβολῶ. Idem.

15 Περικυκλοῖς] i. Tergiverſaris. *Idem.*

1 Ἐλε-

Ο' πόνῳ δ' [1]ἐλελίξας ἐμμελῶς ἀμφιρέφη.
Ια. ποῖ ποῖ καθόρων κλεινὸν Ὠκύπτην φίλοι,
Τὸν πόδα πονοῦντα, καὶ βάσιν παρειμένην;
[2]Ἰατρὸς γὰρ ὢν, ἕκλυον ὑπὸ φίλου τινὸς,
Πάσχοντα δεινὰ τὸν ἀεὶ τῶν πάντων.
Ἀλλ' αὐτὸς ἦτος εἶχες ὁμιλητὴν ἐμῶν,
Κεῖται κατ' οὖδας ὑπὸ πόνου βεβλημένος.
Ἀπαλλάξομαί σε τοῦδε θεῶν. κἀγὼ σὸν,
Τί τοῦτο λέξον Ὠκύπτα πάθος.
Εἰ γὰρ μαθοίμι τυχὸν, ἴσως ἰάσομαι
Τὸ δεινὸν ἄλγος, ἢ παθοῦς τἄλλ' συμφορῶν.
Ὠκυ. ὁρᾷς με σωτὴρ, καὶ πάλιν σωτῆρα λαχὼν,
[3]Σάλπιγξ αὐτὸς ἥνωμ' ἔχων σωτῆρα λαχὼν,
Δεινὸς πόνος με ἢ ποδὸς δάκνει κακῶς.
Δεινὸν ἢ βῆμα, κἀχ [4]ἁπλῶν πλὴν ποδός.
Ια. πόθεν; τί παθών; μήνυσον. ἢ ποίῳ τρόπῳ;
[5]Μαθὼν γὰρ ἀληθείαν ὁ ἰατρὸς ἀσφαλῶς,
Κρεῖττον τεθήσεται ἢ μὴ μαθών.
Ὠκυ. δρόμον τιν' ἀσκῶν, καὶ τέχνῃ γυμναστικῇ.
Δεινῶς ἐπλήγην ὑπὸ φίλων ὁμηλίκων.
Ια. πῶς δὴ ἀηδὲς ἢ παρεσπ φλεγμονὴ
Τόπῳ κατ' αὐτὸ, κἀκ ἔχεις τιν' [6]ἰμβροχήν;
Ὠκυ. [7]οὐ γὰρ στέγω τὰ δεσμὰ τῶν ἐκδοῦναι,
[8]Εὐμορφίαν ἄχρηστον εἰς πολλὰς κνήμης.
Ια. τί δῆτα δοκεῖ σοι, κρύκνησω σε τὸ πόδα;
[9]Ἂν γὰρ παρράχῃς μοι, γυμνάσειν σε χρὴ,
Ὡς ταῖς τομαῖσι πλεῖστον αἷμά σε κενῶ.
Ὠκυ. ποίησον εἴ τι καινὸν ἐξευρεῖν ἔχεις,
Ἵν' δύῃ δεινὸν σὺν ποδῶν παύσῃς πόνον.
Ια. ἰδοὺ σιδηρᾶ χαλκὴν ἐπιφέρω τομὴν,
Ὀξεῖαν, αἱμοδῆψον, [10]ἡμισρόγυλον.
Ὠκυ. [11]ἔα. ἔα.
Τρ. σῶπερ, τί ποιεῖς; μὴ τύχῃς σωτηρίας.
Τολμᾷς [12]σιδηρᾶ παρτον ἐπιβαλεῖν πόνον.
Μηδὲν κατείδως, αὐτοσφέρεις κακὸν ποσί.
Ψεύδῃς γὰρ ἔκλυες, ὧν ἔχων ἀκήκοας.
Οὐ γὰρ πάλαισιν, ἢ δρόμοισιν ὡς λέγῃ,
Ἀσκῶν ἐπλήγη. τοῦτο γὰρ ἄκυρόν μοι.

Ἡ λ-

1 Ἐλελίξας] Ἐλίξας. *Guietus.*
2 Ἰατρὸς γὰρ ὢν] Ἰατρὸς ὢν γὰρ f. *Idem.*
3 Σάλπιγξ] Quasi, το, Σωτῆριγξ, σάλπιγξ notet; sit σάλπιγξ εἶδος. Idem.
4 Ἁπλῶν] Planum. *Idem.*
5 Μαθὼν γὰρ ἀληθείαν] Γὰρ, abundat, si metri ratio habeatur. *Boivin.*
6 Ἰμβροχήν] Irrigationem partis affectæ, quæ fit appositione lanæ, aut lini liquore aliquo medicati tincti. *Guietus.*
7 Οὐ γὰρ στέγω] i. Ferre non possum. *Idem.*

8 Εὐ-

Quaſſanſque facilè, intorquet huc illuc labor.
Med. At ubi, ubi, amici, reperiam inclytum Ocypum,
Et pede laborantem, & vacillantem gradu?
Medicus ego accepi ex amico quopiam
Premi dolore eum, ſtare propter quem nequit.
Sed ipſus hîc propè jacet ante oculos meos,
Stratus ſupino per cubile corpore.
Salvere jubeo per Deos te, ac tuum, *hic deeſt aliquid.*
Quid iſtud Ocype dic mihi ſtatim, *hic etiam deeſt aliquid.*
Si fortè enim cognoro, tollam forſitan
Gravem dolorem, cum mali cauſa gravi.
Ocy. At me vides ô Soter & Soteriche,
Tubæ ipſius nomen gerens Soteriche,
Sævus dolor pedem mihi arrodit malè,
Greſſumque timidè facio, & haud planum pede.
Med. Vnde, aut quid accidit, expedi, aut quibus modis?
Nam medicus audiens rem ut eſt, dempto metu
Meliùs adit, non audiens errat ferè.
Ocy. Dum exerceo curſu, & arte me gymnaſtica,
Me ſauciavit quiſpiam coætaneus.
Med. Cur ergo non eſt triſtis inflammatio
Inibi, nec ulla mit gans rigatio?
Ocy. Quoniam haud amo, ex lana illigata vincula,
Vt quæ afferant deformitatem inutilem.
Med. Quid ergo tibi videtur? incîdam pedem,
Nam ſi hoc feres, ſcias licet, quàm plurimum
Exhauriam tibi ſecando ſanguinem.
Ocy. Fac quicquid invenire nunc novum potes,
Vt me hoc pedum dolore liberes citò.
Med. Et ſectionem acutam, & æriferream,
Cruoribibulam, ſemicurvam infero tibi.
Ocy. Sine, ſine.
Nut. Soter quid agis? tibi-ne accidat Soteria.
Adhibere ferriſatum laborem ſuſtines.
Malumque, nil planè ſciens, infers pedi.
Deceptus etenim audiſti opera, quæ audiſti modò.
Nam neque palæſtra iſte, neque curſu, ut dictitat,
Certando læſus eſt: id ergo ex me audias.

Prin-

8 Εὐμορφίαν] Ἀμορφίαν legit interpret. ſed τὸ εὐμορφίαν pl. ordo; ἐ σέχω τὰ δεσμὰ τῶ ἐμβλίων, ὅ ἐστιν εὐμορφία εἰς πολλὰς καλὴ, τὸ μὴ σχεῖν ſcilicet. i. τὸ μὴ ἔχειν ἐστὶν εὐμορφία, καὶ τὸ ἔχειν δεσμὸ ἀμορφία, vulgi opinione. Sed fortaſſe τὰ προφίας verba ſunt non Ocypodis ægroti. *Guietus.*

9 Ἀγκὰς παρέχης μοι] Τοῦτο, fort. pro, μοι, leg. *Idem.*

10 Ἡμισφύλιον] An ſemicircularem? *Idem.*

11 Ἔα. ἔα.] Interjectio, non verbum, ut interpres exponit. *Idem.*

12 Σιδηρόπαγον] Σιδηρόπαγον. Ibid. πόνον. i. dolorem. *Idem.*

1 Καὶ-

Ἦλθεν μὲ ἓν τοιοῦτον ὑγιὴς ἐν δόμοις.
Φαγὼν γὰ ποσὰ, καὶ πιὼν ὁ δυσχὴς,
[1] Κλίνλω ὑπερῆε κἀβέπισεν, ὑπνοῖ μόνο.
Ἔπειτα νυκτὸς διυπνίσας, ἐκφεύγασιν,
Ὡς δαίμονι πλησίος, [2] καὶ πάντα φόβον λαβεῖν.
Ἔλεξε δ' οἴμοι, πόθεν ἔχω κακλὼ τύχλω,
Δαίμων τίχα κρατῶν ἔξω ποδὸς;
Πρὸς ταῦτα νυκτὸς ἀνακαθήμενο μόνο.
Ὁ ποῖα κῆρυξ ἐξεβρωίσ τ πόδα.
Ἐπὶ δ' ἀλέκτωρ ἡμέραν ἐσάλπισεν,
Οὗτος ἀφοσῆλθε, χέρα τείς ἐμοὶ πικρὸν,
Θρλιῶν, πυρέσσων, ἐπ' ἐμοὶ βάζων.
Ἄ πρὶν δέ σοι κατεῖπ, πάντ' ἐψεύσθη,
Τὰ δεινὰ κρύπτων τ νόσῳ μυσήρεα.
Ὠκυ. Γέρων μὲ ἀεὶ τοῖς λόγοις ὠλίζει,
Καυχώμενο τὰ πάντα, μηδὲν φέρων.
Ὁ γὰρ ποιῶν τε, καὶ φίλοις ψεύδη λέγων,
Πεινῶντ' ἔοικε, μαίχλω μαστωμένῳ.
Ια. πλανᾷς ἄπαντας. ἄλλα δ' ἐξ ἄλλων λέγεις,
Λέγων, ποιεῖν μὲν. ὃ δ' ποιεῖς, ἔπω λέγεις.
Ὠκυ. πῶς ἂν φράσω σοι ἕ πάθης τὴν συμφοράν;
Πάσχων γὰρ, οὐδὲν οἶδα, πλὴν φονῶ μόνον.
Ια. ὅταν ἀφορμῆς δίχα πονῇ τις τ πόδα,
Πλάσσῃ τολειπὸν ὡς θέλῃ κενὸς λόγως,
Εἰδὼς τὸ δεινὸν, ᾧ συνέζυκται κακῷ.
Καὶ νῦν μὲ ἀκμὴν εἶς.
Ἐπὰν δ' καὶ τ ἕτερον ἀλγήσῃς πόδα,
Στένων, δακρύεις. ἢν δέ σοι φρόσῃ θέλῃ.
Τὄτ' ἐς' ἐκεῖνο κἂν θέλῃς, κἂν μὴ θέλῃς.
Ὠκυ. τὸ δ' ἐς' ἐκεῖνό γ' εἰπὲ, καὶ τί [3] κλείζει.
Τρο. ἔχε μὲ ὅπομα συμφορᾶς γέμον διπλῆς.
Ὠκυ. Οἴμοι. τί τὄτο; λέξον ὦ δόμων γέρον.
Τρο. ὃν ἕ τόπῳ μὲ, ἃ ποιεῖς, ἐχὴν ἔχε.
Ὠκυ. ποδὸς μὲ ἐχὴν ὄνομ' ἔχε κἀδὼς λέγεις;
Τρο. τὄτῳ σὺ ἀφῆθες ἐπὶ τέλε δεινὴν ἄγαν.
Ὠκυ. καὶ πῶς με τ δύσηνον ἔπι;
Τρο. δεινήπερ ἔστε. φείδεται γὰρ ἡδονός.
Ὠκυ. σωτὴρ, τί λέγεις; τί δέ με;
Ια. ἄφες με μικρὸν. ἠλόγημαι σὄ χάριν.
Ὠκυ. Τί δ' ἐστὶ δεινὸν, ἢ τί συμβέβηκέ σοι;
Ια. [4] Εἰς δεινὸν κἀχάρισον πόνον ἦλθες ποδός.

Ὠκυ.

1 Κλίνλω] Κλίνης. Guietus.
2 Καὶ πάντα φόβον λαβεῖν] F. καὶ πάντας φόβο λάζεν. Idem. Guietus legit. καὶ πάντας φόβο λάζεν. Si metri ratio habeatur legendum, πάντα. Boivin.
3 Κλείζει] Κλήζει. Guietus.

4 Εἰς

Principio enim, ſanus quidem venit domum,
Poſt autem edens multum, & bibens miſer,
Solus ſuper lectum cadens, ſomnum capit.
Deinde excitatus nocte, clamat, dæmone ut
Perculſus, omnes unde corripit metus.
Dicebat autem, unde hoc malum mihi? heu miſer,
Fortaſſe dæmon potitur aliquis pede.
Noctu inſuper ſolus quoque reſidens thoro,
Ceu præco lamentando proſequitur pedem.
At ubi diem jam gallus intonat tuba,
Acceſſit, & triſtem mihi impoſuit manum,
Plorans, febricitans, corpori innitens meo.
Tibi verò, quæ dixit priùs, mentitus eſt,
Sæva hæc volens morbi tegere myſteria.
Ocy. Verbis ſenex armatus omnis ſemper eſt:
Nil jactitans non, aſt opere præſtans parum.
Nam qui dolet, falſumque amicis differit,
Similis edenti maſtichen famelico eſt.
Med. Deludis omnes tu, aliaque aliis implicas,
Dicens dolere te, aſt ubi doleas, tacens.
Ocy. Sed quomodo morbi tibi cauſam eloquar?
Nam doleo, verùm quod doleo, tantùm ſcio.
Med. Quando abſque cauſa quiſpiam dolet pede,
Poſthac inania verba fingit ut lubet,
Sciens grave illud, quo implicatus eſt malo.
Atque is etiamnum. *hîc deeſt aliquid.*
Vbi verò & alterum pedem invadet dolor,
Flebis gemens, at dicere unum tibi volo,
Hoc illud eſt, nolis, velis, hoc illud eſt.
Ocy. Quid illud autem? quod-ve nomen eſt ei?
Nut. Nomen quidem habet, è duplici factum malo.
Ocy. Hei mihi quid hoc? dic obſecro te, dic ſenex.
Nut. Ab eo loco principium habet ubi nunc doles.
Ocy. Quantum ergo dicis à pede initium habet.
Nut. In fine ſævæ nomen huic Agræ adjice.
Ocy. Quo me ergo pacto miſerum adhuc?
Nut. Eſt ſæva nempe, nanque parcit nemini.
Ocy. Soter quid ais? quid me autem?
Med. Paulum ſinas me, negligor tui gratia.
Ocy. Quid hoc mali autem, aut quid tibi accidit grave?
Med. In grave malum incidiſti, & inſanabile.

Ocy.

4 Εἰς δεινὸν κἀχώρισεν πόνον ἦλθες ποδός] Εἰς δεινὸν ἦλθες ἀχώρισεν πόνον ποδός. Guietus. Guietus ut metrum reſtituat, legit, εἰς δεινὸν ἦλθες ἀχώρισεν πόνον ποδός. At ne ſic quidem metrum conſtat. ſpondæum enim in quarto pede ejuſmodi Iambi ſtare non patiuntur. legendum itaque
Εἰς δειν|ὸν ἦλ|θες πόνον|, ἀχώ|ρισεν | ποδός|. Boivin.

1 Χω-

Ὤκυ. Οὐκοῦν με δεῖ ταχέως χωλον ἐξωτλεῖν πόνον;
Ια. [1] Χωλὸς μὲν ἦς, ἀδέν ἐστι, μὴ φοβοῦ.
Ὤκυ. Τί δ' ἐστι χεῖρον;
Ια. ἀμφοῖν ποδοῖν σε συμποδισθῆναι [2] μόνῳ.
Ὤκυ. Οἴμοι. πόθεν μοι καινὸς εἰσῆλθεν πόνος
Ποδοῖν δ' ἄμοιν, καί με συμπάσχει κακῶς.
Ἦ πῶς ὅλως πέπηγα, μεταβῆναι θέλων.
Δειλαίνομαι δ' ὁδοὺς μεταξῦ πόδα
Νήπιος, οἵοις βρέφος ἄφρων φοβοῦμαι.
Ἀλλ' ἄνθρωπέ σε τῶν θεῶν σωτήρ ἔχει,
Εἴπερ τέχνη σοὶ δυνάτον, μηδὲν φθονῶν,
Θεράπευσον ἡμᾶς. εἰ δὲ μή, διοίχομαι.
Πάσχω γὰρ ἀφανῶς. κοὐ ποδῶν τοξεύομαι.
Ια. τὰς μὲν πλανήτας τῶν ἀστέλων λόγους ἐγὼ,
Τὰς τ' ἰατρῶν τὰς ὁμιλούντων μόνον,
Ἔργῳ δὲ μηδὲν εἰδότων σωτήριον,
Τὰ πάντα στοι πάσχοντι, σωφρόνως φράσω.
Ἄφυκτον ἦλθες τοῦτον ἐς πάθος κακόν.
Οὐ γὰρ σιδηρᾶ πλαγὲν ὑπεδύσω βάσει,
Οὐ τοῖς κακεργοῖς ὀρέγη τηκμήριον.
Δεινὴν δέ, καὶ κρυφαίαν εἰς πάντας κακὴν,
Ἣ σ' ὧδε ἄν ἄρειτ' ἄχθος ἀνθρώπων φύσις.
Ὤκυ. αἰ. αἰ. αἰ. αἰ. οἴμοι. οἴμοι.
Πόθεν μοι, τυπᾷ τὰ πόδε κρυπτὸς πόνος.
Δέξασθε χεῖρας τὰς ἐμὰς πρὸ ξυμπεσεῖν,
Οἵοις σατυροι βακχίοις ὑπ' ὠλένας.
Γρο. Γέρων μὲν εἰμι. πλὴν ἰδοὺ σοι πείσομαι,
Καὶ τὰ νέον σε χειραγωγῶ πρέσβυς ὤν.

1 Χωλὸς μὲν ἦς] H. v. Guietus.
2 Μόνῳ] i. Manette, τὸ συμποδισθῆναι &c. Idem.

Ocy. Nunquid me oportet claudicantem vivere?
Med. Tu claudus ut sis, nihil id est, ne-ve hoc time.
Ocy. Quid pejus autem?
Med. Iacêre utroque te impeditum pede manet.
Ocy. Hei mihi novus hic unde me invasit dolor,
In altero pede huicque compatitur malè?
Quo-ve penitus modo obrigui, ut ire hinc volo?
Formido verò dimovere pedem nimis,
Stultus, quasi infans derepentè exterritus.
Sed obsecro te per Deos Soteriche,
Tua siquid ars potest, mihi non invidens
Medeare: alioqui pereo: nam malum latet
Intus: pedesque ceu sagittis transfodit.
Med. Equidem remota ambagine verborum procul,
Hac qua medici alii solent uti modò,
Ipsaque re nullam salutis ferre opem,
Cuncta patienti breviter exponam tibi.
Principio inevitabile in malum miser
Planè incidisti: non enim compactilem,
Ferroque fictam pede subisti compedem,
Sed sævam & abditam omnibus prorsus malam,
Cujus hominum natura non tulerit onus.
Ocy. Heu miser, væ væ mihi.
Vnde hic mihi tacitus pedem terebrat dolor?
Suscipite me manibus priusquam concidam,
Perinde uti Satyri sub ulnas Bacchicos.
Nut Equidem senex sum: at ecce tibi pareo tamen,
Iuvenemque te longævus ipse manu rego.

Cætera desunt.

ΛΟΥΚΙΑΝΟΥ

ΕΠΙΓΡΑΜΜΑΤΑ.

Εἰς τὴν ἑαυτῆ βίβλον.

Λυκιανὸς πάϊδ' ἔγραψε, παλαιά τε μορφά τε εἰδὼς,
Μορφὴ γὰρ ἀνθρώποις καὶ τὰ δικαίως σοφά.
Οὐδὲν σὺ ἀνθρώποισι [1] Διακελεύῃ ἔτι νόημα.
Ἀλλ' ὃ σὺ θαυμάζεις, τοῦθ' ἑτέροισι γάλως.

Εἰς ἀσώτους.

Τὸν πατρικὴν πλοῦτον νέος ὢν Θήρων ὁ Μενίππου,
Αἰχρῶς εἰς ἀπορητὴς ἐξέχεεν δωπάνας.
Ἀλλά μιν Εὐκτήμων πατρικὸς φίλος ὡς ἐνόησεν
Ἤδη καρφαλέῃ τεινόμενον πενίῃ,
Καί μιν δακρυχέοντ' ἀνελάμβανε, καὶ πόσιν αὐτὸν
Θῆκε θυγατρὸς ἑῆς, πόλλ' ἐπιμειλιάσας.
Αὐτὰρ ἐπεὶ Θήρωνι παρ' ἐλπίδα ἤλυθε πλοῦτος,
Αὖτις καὶς αὐτοὺς ἐτρέφετ' ἐν δωπάναις,
Γαστρὶ χαριζόμενος πᾶσαν χάριν ἐς κύ' κόσμου,
Τῇ δ' αὖ τὸν τλὼ μισηθὲν γαστρὶ μαργοσύνῃ.
Οὕτω μὲ Θήρωνα τὸ δεύτερον ἀμφεκάλυψεν
Οὐλομένης πενίης κῦμα παλιρρόθιον.
Εὐκτήμων δ' ἐδάκρυε τὸ δεύτερον, οὐκ ἔπι κεῖνον,
Ἀλλὰ θυγατρὸς ἑῆς τοῦτο τε καὶ γάλαμον.
Ἔγνω δ' ὡς οὐκ ἔστι κακῶς κεχρημένον ἀνδρὸς
Τοῖς ἰδίοις, εἶναι πιστὸν ἐν ἀποτελέσι.

Εἰς τὸν ἀνθρώπινον βίον.

Θηρὶ τὰ τ' ὀρεσσῶν, καὶ πάντα παρέρχεται ἡμᾶς.
Ἦν μὴ, ἀλλ' ἡμεῖς αὐτὰ παρερχόμεθα.

Εἰς αὐτάρκειαν.

Ὡς τεθνηξόμενος τὰ σῶν ἀγαθῶν ἀπόλαυε.
Ὡς δὴ βιωσόμενος φείδεο σῶν κτεάνων.
Εἰ δ' ἀνὴρ σοφὸς οὗτος, ὃς ἄμφω ταῦτα νοήσας,
Φειδοῖ καὶ δωπάνῃ μέτρον ἐφηρμόσατο.

Εἰς

1 Διακελεύῃ] Scribendum videtur διακριτόν. Menagius.

1 Ὠφελίας

LVCIANI
EPIGRAMMATA.

In ſuum ipſius Librum.

IACOBO MICYLLO Interprete.

Lucianus ſcripſi hæc, antiquaque ſtultaque doctus:
Id quoque enim ſtultum eſt, quod tibi valde ſapit.
Nil homini certum eſt, nec voto vivitur uno:
Sed ridens, eadem hic elevat, ille probat.

In Theronem prodigum.

LVSCINIO Interprete.

Quum juvenis Theron bona, filius ille Menippi
Patria inexhauſta perderet ingluvie:
Dives opum quidam dolet hinc accedere duram
Pauperiem, patri junctus amicitia:
Et miſerum lachrymis ſic conſolatur obortis:
Sume animos, dos eſt en tibi ſumma gener.
Ille ubi jam præter ſpem partas, ſorte novata,
Senſit opes, priſcum concipit ingenium.
Omnis in hoc labor eſt, ventri ut famuletur inerti
Per fas atque nefas: ſic periiſſe juvat.
Hinc inopem rurſus ſocer arguit, omnia retro
Dum fluitare videt, forteque lapſa ſimul.
Iamque madent genæ, & luctu miſer omnia complet.
Nec Theron, ſed dos jam dolet, & ſoboles.
Heu nimium ſerò didiciſſe juvat, aliis non
Eſſe bonum, quiſquis non fuit ipſe ſibi.

In vitam humanam.

IOHANNE BENEDICTO Interprete.

Omnia mortales fugiunt mortalia cùm ſint:
Et ſi non fugiunt, nos tamen hæc fugimus.

In ſufficientiam.

VENATORIO Interprete.

Vtere divitiis veluti jamjam moriturus:
Ceu ſis victurus, tu quoque parce tuis.
Ille ſapit verè, qui res perpendit utraſque:
Parcus erit certo tempore, largus erit.

Εἰς μικρὸν βίον.

Τοῖσι μὲ εὖ πράτιωτι πᾶς ὁ βίος βραχὺς ἔτι.
Τοῖς δ' κακῶς, μία νὺξ ἄπλετος ἐστι χρόνος.

Εἰς ἔρωτα.

Οὐχ ὁ ἔρως ἀδικεῖ μερόπων γλίσχρος, ἀλλ' ἀκολάστοις
Ψυχαῖς ἀνθρώπων ἔνδ' ὁ ἔρως σωφρόνισις.

Εἰς χάριτας.

[1] Ὠκεῖαι χάριτες γλυκυρώτεραι, ἢν δ' βραδυίη,
Πᾶσα χάρις κενεή, μηδὲ λίζηται χάρις.

Εἰς ἀχαρίστους.

Φαῦλος ἀνὴρ πίθος ἐστὶ τετρημμένος, εἰς ὃν ἁπάσας
Ἀντλῶν τὰς χάριτας, εἰς κενὸν ἐξέχεας.

Εἰς Θεούς.

Ἄνθρωπος μὲ ἴσως λήσεις ἄτοπόν τι ποιήσας.
Οὐ λήσεις δ' Θεὺς ἀεὶ λογιζόμενος.

Εἰς κόλακας.

Οὐδὲν ἐν ἀνθρώποισι φύσις χαλεπώτερον εὗρεν
Ἀνθρώπου κηλητῆρος ψυδρομόρφου φιλίλου.
Οὐ γὰρ ἔθ' ὡς ἐχθρὸν σωφυλακτόμεθ', ἀλλ' ἀγαπῶντες
Ὡς φίλον, ἐν τούτῳ πλείονα βλαπτόμεθα.

Εἰς μυσήριον.

Ἀῤῥήτων ἐπέων γλώσσῃ σφρηγὶς ἐπικείσθω.
Κρείσσων γὰρ μύθων ἡ κτεάνων φυλακή.

Εἰς πλοῦτον.

Πλοῦτος ὁ τὴν ψυχῆς, πλοῦτος μόνος ἐστὶν ἀληθής.
Τἄλλα δ' ἔχει αὐτὴ πλείονα τῶν κτεάνων.

Τόνδε

[1] Ὠκεῖαι χάριτες γλυκυρώτεραι, ἢν δὲ βραδυίη,
Πᾶσα χάρις κενεή, μηδὲ λίζηται χάρις.

Dixi in hunc ſenſum, in Poematiis meis Græcis, Epigrammate ad Guillelmum Lamonium, Principem Senatus Pariſienſis:

Ἡ χάρις ἐν κενεῇ μικρῇ, χάρις ἐστὶ μεγίστη·
Καὶ ταχέως δέτεαι, ἐστὶ χάρις χάριτος. Menagius.

In breve ævum.

IOHANNE BENEDICTO Interprete.

Fœlici brevis est etiam longissima vita:
Tempus at immensum est, unica nox misero.

In amorem.

IOHANNE BENEDICTO Interprete.

Mortales non lædit amor: mens crimen amori
Impingit sceleris luxuriosa sui.

In gratias.

LVSCINIO Interprete.

Munificus gratare citò, quò dulcior adsit
Cratia: nam longa mox perit illa mora.

In Ingratos.

LVSCINIO Interprete.

Rimarum plenus perdit tua dona scelestus:
Si sapis, integro vina reconde cado.

In Deos.

IOHANNE BENEDICTO Interprete.

Mortales si fortè latent tua crimina nequam:
Quod tecum reputas non latet hocce Deos.

In Adulatores.

OBSOPOEO Interprete.

Nil homine invenit natura nocentius illo
Quàm qui sinceram fingit amicitiam.
Non hostis vobis ultrà, sed habetur amicus,
Talis: & hac ista lædimur arte crebrò.

In Mysterium.

OBSOPOEO Interprete.

Fac arcana premat tacitæ custodia linguæ,
Sermonum custos est mihi major opum.

In Divitias.

SLEIDANO Interprete.

Nobilis est animi thesaurus, nobilis ille
Postrema quisquis parte locabit opes.

Τόνδε πολυκτίσανον, καὶ πλείστιον ἔτι δίκαιον
Κλήζειν, ὃς χρῆσθ' τοῖς ἀγαθοῖς δυνάσθ'.
Εἰ δέ τις εὖ ψήφοις καθιστήκειτο, ἄλλον ἐπ' ἄλλῳ
Σωρεύειν ἀεὶ πλεῖστον ἐπιζεύγνυσ'.
Οὕτω ὁποῖα μίλιακα πολυτρήτοις ὑπὸ σύριγξιν
Μοχθήσᾳ, ἑτέρᾳ διαφορήσαν τὸ μέλι.

Εἰς τύχιον.

Ἀ'χρὶς Ἀ'χαιμενίδα γελάσω ποτὲ, καὶ ζ Μενίππου.
Καὶ πάλιν ἐξ ἑτέρου βήσομαι εἰς ἕτερον.
Καὶ γὰρ ἐκεῖνος ἔχειν με πόθ' ὡς θ', καὶ πάλιν ἄλλος
Οἴεται, εἰμὶ δ' ἅπας ἀδέσποτος, ἀλλὰ τύχης.

Εἰς δύτυχεῖς.

Μὴ πλούσιον, φίλος εἶ ζητεῖς, φίλος εἶ μακάρεσσι,
Καὶ σε ῥηϊδίως ἕκλυον ἀξιόω.
Ἢν πλούσιος, ἀδεὴς ἔσ' σοι φίλος, ἀλλ' ἄμα πάντα
Ἐχθρὸ, τύχης τε ῥοπαῖς συμμιγὲς καλόμενον.

Εἰς φρένησιν.

Ἢ βραδύπους βελὴ, μετ' ἀμείνονα, ἢ ζ τις ἀκμὴ
Αἶσιν ἐφελκομένῳ τῷ μείζονι ἔσχ'.

Εἰς βίον.

Ἐξ ὧραι μόχθοις ἱκανώτατοι, αἱ ζ μετ' αὐτὰς
Γεγήμασι δεικνύμεναι, ζῆθι λέγουσι βροτοῖς.

Εἰς βάρον.

Εἰ τις ἐς τὸ φαγεῖν, καὶ ὅθεν δρόμον ἀμβλὺς ἐπάρχεις,
Τοῖς ποσί σε τρῶγα, καὶ πρέχε τῇ γαστρί.

Εἰς ἀδύνατον.

Εἴς τι μάτην νίπτεις δέμας Ἰνδικόν; ἴχνος τέχνης,
Οὐ δυνάσῃ διαφερῶ νύκτα καθηλιάσαι.

Εἰς

Dives erit verè, qui fidos inter amicos
Largiter effundit parta labore bona.
Sed genium quisquis defraudat, opesque tenacem
Congerit in testam, quo numerare queat,
Qualis apes, frustra studio complebit avaro
Vascula, mox fuco diripiente favos.

In Fortunam.

IOHANNE BENEDICTO Interprete.

Fundus Achæmenidæ quondam hic fuit, inde Menippi:
Nuncque hunc, nuncque alium rursus adibit herum.
Nam se olim hic dominum ratus est, nunc retur & ille.
Illius at sola est fors hera, nullus herus.

In Fœlices.

VITO APERMACHIO Interprete.

Si non delinques, tibi diique hominesque favebunt.
Præstabunt faciles quæque precatus eris.
Aft ubi peccaris, cessat favor, omnia plena
Sunt odii, facta & fors aliena tibi.

In prudentiam.

SLEIDANO Interprete.

Sit mora consiliis. Nam si moderamine tractes,
Prosunt: ut stultè præcipitata nocent.

In Vitam.

VOLATERRANO Interprete.

Sex horæ tantùm rebus tribuuntur agendis:
Viveque post illas, littera ζῆθι monet.

In Edacem.

IOHANNE BENEDICTO Interprete.

Si properè comedis, si tardo poplite curris,
Ore velim curras, & pedibus comedas.

In Impoßibile.

SLEIDANO Interprete.

Æthiopem quid stulte lavas? Nam splendida nunquam
Nox fuerit, lumen sole negante suum.

Εἰς δυσώδεις.

Οὔτε χίμαιρον τοιοῦτον ἔπνεφ' κακὸν ἡ καθ' Ὄμηρον,
Οὐκ ἀγέλη ταύρων, ὡς ὁ λόγος πυρίπνους,
Οὐ Λήμνος σύμπας, οὐχ ἁρπυιῶν τὰ θεῖα σὰ,
Οὐδ' ὁ φιλοκτήτης πῆς ἀποπάρμος.
Ὡς τί σε παμψηφεὶ νικᾶν τελέσιλλα χιμαίρας,
Σηπεδόνας, ταύρους, ὄρνεα, Λημνιάδας.

Εἰς τύχλιν.

Πολλὰ τὸ δαιμόνιον δωάτιν, κἂν ἡ παράδοξα.
Τὰς μικρὰς ἀνάγῃ, τὰς μεγάλας καθάγῃ.
Καὶ σοῦ τλῶ ὀφρυῶν, καὶ τ' τύφον καθαπαύσῃ,
Κἂν πολλοὺς χρυσοῦ νάμασθέ σοι παρέχῃ.
Οὐ θρύον, οὐ μαλάχιν ἄνεμος ποτὲ, τὰς ἢ μεμίσας
Ἢ' θρύας, ἢ πλαθάνας, αἶδε χαμαὶ καθάλιπ.

Εἰς βρέφη.

Παῖδά με πυθαίπρον ἀκηδέα θυμὸν ἔχοντα,
Νηλεὴς ἀΐδης ἥρπασε Καλλίμαχον.
Ἀλλά με μὴ κλαίοις. καὶ γὰρ βιότοιο μετίσχον
Παῦρα, καὶ παύρων τ' βιότοιο κακῶν.

Ἀπὸ ναυηγῶν.

Γλαύκῳ, καὶ Νηρεῖ, καὶ Γνοῖ, καὶ Μελικέρτῃ,
Καὶ βυθίῳ Κρονίδῃ, καὶ Σαμοθρῃξὶ Θεοῖς,
Σωθεὶς σὺν πελάγους Λευκίμμιον, ὧδε κέκαρμαι
Τὰς τρίχας σὺν καφαλῆς. ἄλλο γὰρ οὐδὲν ἔχω.

Ἀπὸ γυναικῶν.

Ἑλλάδος νικήσασαν ὑπερβίον ἀστίδος Μήδην,
Λαΐς ἧκεν ἑᾷ κάλλει λιποῦσα Κύπρον.
Μήνῳ σὺν κύθῃ τὸν γήραϊ, καὶ τ' ἔλεγχον
Ἀνθετό σοι Παφίη, τ' νεότητι φίλον,
Ἧς γὰρ ἰδεῖν συγὰ πολιᾶς ἀναλήθεα μορφὼ,
Τῆσδε σαμεχθαίρῃ καὶ σκιόεντα τύπον.

Εἰς

In Fœtidos.

BAPTISTA PIO Interprete.

Mæonides non tale malum ſpiraſſe Chimæram
Trigeminam, aut tauros credidit ignivomos,
Non omnem Lemnum, volucrum excrementa ſororum,
Aut Philoctete vulnera dira pedis,
Iudicio quare populi Teleſilla Chimæram
Vince, boves, ſanies, Lemniadas, volucres.

In Fortunam.

IO. SLEIDANO Interprete.

Multa poteſt fortuna, vel inſperata, potentes
Dejicit, ac tenues ſubvehit illa viros.
Illa ſupercilium tibi protinus auferet, & ſi
Aurifero madeat flumine tota domus.
Ventus enim malva, limoſaque abſtinet ulva,
Sed veteres ornos exagitare ſolet.

In Infantes.

VRS. VELIO Interprete.

Quinquennem rapuit puerum immiſerabilis Orcus,
Curarum vacuum nomine Callimachum.
Sed me flere cave. Nam paucos ut brevis annos
Vixi, ſic vitæ pauca finiſtra tuli.

De Naufragis.

VRS. VELIO Interprete.

Glauce, tibi & Nereo, Inoque tibi & Melicertæ,
Et Neptune tibi, & quos Samothraces habent:
Servatus pelago Lucillius, hanc ego tonſus,
Nil aliud quum ſit, dedico cæſariem.

De Mulieribus.

IO. BENEDICTO Interprete.

Quæ profligavit ſcutatos Græcia Medos,
Præda fuit formæ Græcia Laidicæ.
Sola ſenecta illam domuit, gratumque juventæ
Tum ſuſpendit anus Cypri tibi ſpeculum.
Cujus enim canæ veram odit cernere formam,
Obſcuratam odit cernere & effigiem,

Εἰς ἄγαλμα Ἀφροδίτης, τὴ ἐν Κνίδῳ.

Τὴν Παφίην γυμνὴν εἶδες ἴδεν, εἰ δέ τις εἶδεν,
Οὕτως ὁ τὴν γυμνὴν ἐποίμνησε Παφίην.

Εἰς τὸ αὐτό.

Σοὶ μορφῆς ἀνέθηκα τῆς Θεσπιλλὶς ἄγαλμα
Κύπρι, τῆς μορφῆς φέρτερον οὐδὲν ἔχων.

Εἰς ἄγαλμα Ἠχοῦς, ὡς ᾠδὴ τὴ Παγός.

Ἠχὼ πετρήεσσαν ὀρῶς φίλε, Παγὸς ἑταίρην
Ἀντίτυπον φθογγὴν ἔμπαλιν ἀσπαζόμην.
Παγγίων τομάτων λάλον εἰκόνα, ποιμένιν ᾠδὴν
Παίγνιον, ὅσσα λέγεις, ταῦτα κλύων ἄπιθι.

Εἰς ἀγωνιστάς.

Οἱ συναγωνιστὴν τὸν πυγμάχην σὺν δὲ ἔθηκαν
Ἄπιν, οὐδένα γὸ πώποτ' ἐτραυμάτισεν.

Εἰς τὸ αὐτό.

Πᾶσιν ὅσοις Ἕλλησιν ἀγωνοτιθῆσιν ἄμιλλαν
Πυγμῆς, Ἀνδρόλεως πᾶσιν ἀγωνιστὰ μόλις.
Ἔχον δὴ σὺ Πίσσῃ μὲ ἐν ὤποις, σὺ ἢ Πλαζιαῖς,
Ἐν βλέφαρον, Πυθοῖ δὴ ἄπνοον σκιφέρμιμα.
Δαμοτέλης δὴ ὁ πατὴρ ἐκβύσσεθ σοὶ πολιήτης,
Ἀρκαὶ μ' ὦ σοφίαν ἢ νεκρὸν, ἢ κηλεδόν.

Εἰς γραμματικές.

Γλαῦξ γραμματικὴ φυσίζωε, ἴλαθι μῆσε,
Φάρμακον δύσμορον μιῶν ἄεισδε τεά.
Ἐχθὴν γὰρ καὶ σοὶ Θεσπιλλέα δωρήσασθ,
Καὶ βωμὸν θυέων μήποτε δοὺς ὀρόμρον.
Καὶ γὰρ σὲ μεσσὴ μὲ ὁδοὶ, μηδὲ ἢ θαλάσσα,
Καὶ λιμένες, πάντων δεκτέα γραμματικὴ.

In Statuam Veneris, quæ est in Cnido.

IOHANNE BENEDICTO Interprete.

Nulli nuda Venus visa est: si visa sit ulli,
Is vidit, nudam qui statuit Venerem.

In eandem.

Eodem Interprete.

Offero Cypri tuæ tibi sculpta imitamina formæ;
Forma nam melius nil mihi Cypri tua.

In Statuam Echûs tanquam à Pane.

CORNARIO Interprete.

En Echo in petris habitans ego, Panos amica,
Comparibusque sonis omnia quæ recino.
Oris imago loquens cujusvis, agricolis sum
Deliciæ, audis quæ tu loqueris abiens.

In Pugiles.

IOHANNE BENEDICTO Interprete.

Hîc pugil à sociis positus certaminis Apis:
Quòd nulli fecit saucia membra viro.

In Idem.

Eodem Interprete.

Quodcunque instituit certamen Græcia cæstus,
Hoc inter pugiles Androleos subii.
Restitit una mihi Pisæ auris, & una Platæis
Palpebra: me Python funerat exanimem.
At pater, ut functum stadio, mutilumve reporter,
Civibus armatur Damoteles sociis.

In Grammaticos.

IOHANNE BENEDICTO Interprete.

Grammatice, inventrix victus, & Musa faveto:
Quæ fers Mæonio carmine dulcis opem.
Quàm tibi debuerant offerri splendida dona,
Araque non usquam destituenda sacris.
Nanque tui, plenæque viæ, pontusque refertus,
Littoraque, ô cunctis commoda Grammatice.

Εἰς δυσώδεις.

Δαίμονα πολλὰ λαλῶν ὀζοστόμος ἐξορκιστής,
Ἐξέβαλ' ἀχ ὄρκων, ἀλλὰ κάπρων δυνάμει.

Ἔρως δεσποτικός.

Ἀκύπερος ἡ ἔρωξ, ἡ ὠία μακρὸν ἐβώσῃ,
Εἴ τις σὺν τερόδιοι τλαιτάρμυον εἰδὲν ἕρωτα,
Δεσποτίδης ἐμός ἐστιν. ὁ μαινυζώις, γέρως ἔξῃ.
Μισθός τοι τὸ φίλαμμα τὸ Κύπριδος. ἢν δ' ἀγάγῃς νιν,
Οὐ γυμνὸν τὸ φίλαμμα, τὺ δ' ὦ ξένε, κἀμὲ πλέον ἥξεις.
Εἰ δ' ὁ παῖς ἀπειλήσει, σὺ εἰκάσῃ πᾶσι μάθοις νιν.
Χρῶτα μὲ λευκὸς, πυρὶ δ' εἰκελος, ὄμματα δ' αὐτῷ
Δελμύλα, καὶ φλογόεντα, κακὴν φρένες, ἀλλὰ λάλημα.
Οὐ γὰρ ἴσον νοεῖ καὶ φθέγγεται. ὡς μάλα, φαπά.
Ἢν ᾖ γελᾷ, νόος ἐστὶν ἀνάμερος, ἢ πτερὰ δύζῃς,
Οὐδὲν ἀλαθεύων δάλιον βρέφος, ἄγριε παῖδ.
Εὐπλόκαμον τὸ κάρηνον, ἔχῃ δ' ἰταμὸν τὸ πρόσωπον.
Μικκύλα μὲ πλεύρα τε, χρύσρια, μακρὰ δ' βάλλῃ,
Βάλλῃ κ' εἰς Ἀχέροντα, καὶ εἰς Ἀΐδεω βασιλῆα.
Γυμνὸς μὲ τόγε σῶμα, νόος ᾖ οἱ ἐμπεπυκάσται,
Καὶ πτερύγες ὅσον ὄρνις, ἐφίπταται ἄλλοτ' ἐπ' ἄλλοις
Ἀνέρας, ἠδὲ γυναῖκας, ἐπὶ στολάδ' χίοις ᾖ κάθῃ),
Τόξον ἔχῃ μάλα βαιὸν, ὑπὲρ τόξῳ ᾖ βέλεμνον.
Τυτθὸν ἐοῖ τὸ βέλεμνον, ἐς αἰθέρα δ' ἄχρι φορεῖ).
Καὶ χρύσιον ὦδε νάπα φαρέτερον. ἔνδοθι δ' αὖλι
Ταὶ πικροὶ κάλαμοι, τοῖς πολλάκι κ' ἐμὲ τιτρώσκῃ,
Πάντα μὲ ἄγριαι, πάντα. πολὺ πλείων ᾖ οἱ κύπ
Βασὰ λαμπὰς ἐοῖσα, τ' ἄλιον αὐτὸν ἀναίθῃ.
Ἢν τύ γ' ἔλῃς πλόον, δαμάσας ἄγαλ, μεδ' ἑλήσῃς,
Κἢν ποτ' ἴδῃς κλαίοντα, φυλάσσεο μή σε πλανήσῃ.
Κἢν γελάσῃ, τύ νιν ἕλκε, καὶ ἢν ἐθέλῃ σε φιλᾶσαι.
Φεῦγε. κακὸν τὸ φίλαμμα, τὰ χείλεα φάρμακον οὖλε.
Ἢν ᾖ λέγῃ λάβε ταῦτα, χαριζόμαι ὅσσά μοι ὅπλα,
Μή τι θίγῃς πλάτας δῶρα; τὰ γὰρ πυρὶ πάντα βέβαπ).

Τέλος δευτέρου τοῦ Λυκιακοῦ μέρους.

In Fœtidos.

IOHANNE BENEDICTO Interprete.

Oris odore gravi, non ſacris dæmona verbis,
Exorciſta ſolido depulit ore loquens.

Amor Fugitivus.

BONAVENTVRA VVLCANIO Interprete.

Amiſſum Venus inclamabat ſaucia natum,
Ecquis mî in triviis errantem vidit Amorem?
Ille fugax meus eſt. dulce index munus habebit,
Baſiolum Veneris. quòd ſi ipſum adduxeris, hoſpes,
Non tibi baſiolum ſimplex dabo; at amplius addam.
Plurima ineſt puero nota, qua dignoſcere poſſis.
Non albus faciem, ſed totus flammeus, acres
Scintillant oculi, mala mens, oratio blanda,
Lingua animo diſpar, ſuavis vox mellis ad inſtar
Irato, mens intractabilis & fera. fallax,
Verſutus puer, & mendax, immania ludit.
Criſpicomum caput eſt illi, facieſque proterva.
Eſtque puſillimanus, ſed longè ſpicula mittit.
Mittit in ipſum Acheronta, & regem figit Averni.
Nudus membra volat paſſim, ſed tecta latet mens.
Aljger inſtar avis, nunc hunc, nunc involat illum,
Fœmina maſve ſiet, ſedem ad præcordia figens.
Parvulus huic arcus, nervoque aptata ſagitta.
Parva ſagitta quidem, ſed quæ æthera tendit ad uſque.
Parvula poſt tergum pharetra aurea; at intus amari
Sunt calami, quibus improbus & me ſæpe laceſſit.
Omnia ſæva illi, ſæva omnia, ſævior illa
Parvula fax, ipſum ſolem qua ſævus adurit.
Hunc tu ſi capies, vinctum duc, nec miſerare.
Si flentem videas, ne decipiare caveto.
Sin ridet, tu ſtringe trahens. Si ſuavia porgat,
Tu fugito: oſcula dira, & labra infecta veneno.
At ſi dicat, Habe hæc, Tibi cuncta hæc largior arma,
Ne attigeris. fallax donum, tincta omnia flammis.

FINIS.

PALINVRVS.

ARGVMENTVM.

Duo hî dialogi sequentes, Luciani non sunt, neque græcè scripti etiam, sed quia à doctis Italis, cum Lucianicis eodem titulo conjunctos accepimus: ne horum quidem lectione fraudare quenquam voluimus, præsertim cùm ad exemplum Lucianicorum aliquo modo efficti & ipsi essent.

Interlocutores: *Palinurus, Charon.*

Pal. Obsecro te ô Charon, sine me ut jam navim conscendam. *Cha.* Quis me appellas? *Pal.* Ego navita quondam illius, quem nuper viventem transvectasti, Æneæ Trojani. *Cha.* Tu ne ille es, qui apud portus Velinos inhumatus jacebas? *Pal.* Ille ipse sum. Sed crede cœlestium nutu fieri, ut transvehar, quorum prodigiis longè lateque actæ finitimæ gentes, & ossa mea jam expiaverunt, & tumulum mihi, tumuloque insuper solennia statuerunt. Quare te oro, ô justissime Charon, patere tandem ut ingrediar, sic prospera semper sit navigatio tua, sit solida navis tua atque inconcussa. *Cha.* Rem justam petis, Palinure, ingredere, ut libet: vos verò tam confertæ umbræ, quid fatigatis me precibus? quid fatigatis? quænam hæc vis desiderii? Expectate tantisper, dum transflumen hunc porto, regrediar quamprimum. *Pal.* Habeo tibi Charon, immortales gratias, qui me his tandem eripuisti è malis, qui me dira hac tandem, qua detinebar transfretandi cupidine liberasti. *Cha.* Amo te equidem, Palinure, tum propter Æneam regem, quem mihi nominasti, qui & super omnes, quos unquam viderim, mortales, visus est mihi singulari quadam præditus pietate, tum propter meum etiam, quod olim commune fuit tibi, magisterium: par enim sibi quisque parem affectat, delectatque magis, quæ inter pares fit, vel confabulatio vel vitæ actio. Afficiebar porrò non modico dolore, quum videbam jamdudum te in citeriore hac ripa errantem, incertumque sedis tuæ. Neque licebat tibi succurrere, propter legem mihi datam, ne quenquam, nisi humato priùs corpore, transportem. Sum enim ego minimus inter infernos habitatores, subjectusque alienæ potestati, cui parêre non tam pulchrum mihi, quàm aliàs necesse sit. Gaudeo autem nunc & lætor, quòd ea aliquando se forsitibi obtulerit, qua & tuum implere desiderium, & meum relevare dolorem (salva lege officii mei) possum. *Pal.* Imò ego non minùs propter te dolebam, ô Charon, quia perspiciebam tot te graves assiduosque labores perferentem sine ulla relaxatione. Neque enim me latet, quot quantisque vexari malis solent navium gubernatores, qui nihil aliud in vita, quàm na-

navigationem exercui: atque ita exercui ut nihil illa gravius, nihil periclitatius contingere mortalibus putem: propter quod credibile magis tibi videri poteſt, ſi angebat me utique fatigatio tua, repetentem animo antiquas, quas juvenis etiam ſuſtinebam nauticas fatigationes meas: quarum experientia jam edoctus ſciebam probè pari malo tuo condolere. *Cha.* Fruſtra propter me dolebas, Palinure, nam nihil moleſta mihi eſt ars mea. *Pal.* Quid ais? *Cha.* Aio gratam me habere & jucundam artem meam. Vides ut cruda viridiſque ſenectus eſt mihi? nemini haud unquam ab ipſa, qua jam omnium annos ſupero, longæva ætate mea pertæſum me eſſe laboris mei, qui quotidie inſto alacrior atque valentior: ſed intelligo cur tu aliter tibi perſuadeas. Eſt enim communis hic morbus mortalium, ut ſortis ſuæ quemque diſtædeat, vivatque contentus nemo ſtudiis ſuis, laudent verò longè, ac beatiores exiſtiment omnes, qui diverſas à ſe artes atque actiones ſequuntur, verùm falluntur maximè opinione ſua. Nam ſi rectè intueri velint, cognoſcent perſpicuè nullum eſſe in vita eorum ſtatum qui non magnis ſcateat miſeriis, quem non magnæ graveſque perturbent undique moleſtiæ & vexationes. Et ſi detur aliquando ut alter in alterius ſtudia transferatur, quàm videas tunc ſua cuique levia videri, quæ priùs præ gravitate accuſabat, contraque ea graviora quæ priùs levia videbantur. Itaque ſi benè conſideres, Palinure, non eſt ita gravis mea conditio, ut cenſes, neque propterea quòd nauclerus ſim, ſum eo mirabilior. Sed tu (ut video) ſequeris vanos errores mortalium, ego verò integritatem tantùm, judiciique veri lucem ſecutus, dego contentus ac lætus ſorte mea, neque adſcribo mihi calamitatem, quòd deſudem quotidie navigando & defatiger. Neque ob hoc arbitror quempiam horum, qui mecum ſimul ultimas ſedes colunt, me eſſe beatiorem, non ipſos judices Minoëm, Rhadamanthum & Æacum, quanquam magna omnes emineant poteſtate, non ipſum Ditem: quanquam ſceptro potens ſit, atque regna iſta moderetur. Sunt nanque & illi ſui labores ſuæque moleſtiæ, & majores fortè, quo & majore regiminis ſarcina premuntur. *Pal.* Potes de te tibi Charon perſuadere, ut libet, mihi enim de me nunquam perſuadere poteris, quin ars noſtra ſine ulla comparatione cæteras laboribus & periculis excedat. Quod liquidò tibi probarem, niſi quòd vereor tædio te afficeret fortaſſe longior narratio noſtra. *Cha.* Imò ſumma me afficeret recreatione. Nam & delectat me tecum ſermocinari, & navigantibus etiam magnam animorum refocillationem afferre ſolent hujuſmodi confabulationes. *Pal.* Quando igitur non eſt tibi injucundum, proſequar ſuſcepti ſermonis noſtri rationem, ut intelligamus, non eſſe duriorem ullam, quàm nautarum ſortem: quod tibi facilè perſuadebo, ſi animadvertas, quos æſtus & frigora tolerare eos, quos perhorreſcere tonitrus & fulgura, quibus perfundi imbribus, qua ventorum rabie agitari quotidie neceſſe ſit. Si cognoſcas quoties eos torqueri fame & ſiti, quoties ſqualore etiam teterrimo conſumi contingat: ſi attendas habita-

bitationem eorum instar carceris supellectilem, vel nullam vel sordidissimam, strata dura, cibaria aspera, potum immundissimum, indumenta spurca, incommoditatem rerum omnium, noctes insomnes, & sub divo semper, & inquietas. taceo perpetuum alioqui quoddam eorum exilium. Quos patriæ eorum exteros profugos, vagos, palantes, ignaros quietis, privatos omni (quo nihil est in vita dulcius) conjugis soboliscque fructu ac jucunditate: quis non abjectissimos, longeque omnium mortalium miserrimos esse judicabit? Prætereo Scyllam, Charybdim, Syrtes, Symplegades, tot infesta navigantibus maris pericula. Omitto tempestates, quibus nec visu quicquam est tristius, nec horribilius, quibus & ad summum vitæ usque descrimen quotidie jactantur, quatiuntur, & (quod sæpe accidit) submersi tandem obruuntur. In quare nemo est, qui idoneus magis, quàm ego, testis adhiberi queat: qui cùm multis fuerim quassatus tempestatibus, tum ea maximè quæ me ex Sicilia in Italiam navigantem invasit, tam sæva atque horrens, ut horrori sit adhuc mihi ejus recordatio. Non possum certè (ut par esset) explicare tibi acerbitatem illius tempestatis, sed quanta extiterit, ex hoc facilè conjecturam facere potes, quòd Æneam ducem, cujus summa constantia & animi fortitudo ubique decantatur, vidi ego contrementem graviter atque ingementem, extentisque ad cœlum manibus beatos longè inclamantem eos, quibus ad Trojam oppetere contigisset, lamentantemque pari ab eorum morte ac fortissima, à Diomedis gladio se ereptum extitisse, crudelem equidem diem illuxisse omnibus ultimum, neque ex numero nostro quenquam putavi evasurum. Non ipsum Æneam, non Ilioneum, non Achatem, non Abantem, grandævumve Aletem, quorum naves longè disjectas, ad summumque penè exitium adductas, nescio quæ vis illa, nisi divina liberavit. *Cha.* Non incognita mihi narras: hæc ea ipsa die rescivi. *Pal.* Quo id modo? *Cha.* Quo id modo rogas? An acrem illum fidumque Orontem ignoras, ductorem Lyciæ navis, is quidem tunc submersus concessit ad me, illico exponens mihi ex ordine omnia, quæ tu disseruisti, implorans deinde opem, rogitansque multum, ut se ulteriore in ripa sisterem, quòd nunquam passus fui, quum inter fluctus adhuc corpus suum sine sepulchri honore jactaretur. Nunc agit se se circum hæc stagna mœstus, atque errabundus: vidisti illum? *Pal.* Et tum vidi, & unicum meorum solatium habui, dum tantisper in ripa moratus, pari cum eo detinebar infelicitate. Nec enim falsa de tristi ejus interitu retulisti, cujus adhuc imago subit mihi, dum excussum è puppi, contortumque ter eum atque circumactum, horrendum, à fluctu rapidus tandem æquore vortex absorpsit. Sanè quod ad me pertinet, nihil ediseram: qui licèt eam evaserim tempestatem, amarum tandem aliquando etiam vitæ meæ finem inveni, excussus & ipse, pariter atque jactatus inter undas (quod deerat) insuper ferro præterea obtruncatus. Ex quo nec tantùm mihi timui, quàm Æneæ, meo, ac tantis undis surgentibus,

spo-

ſpoliata magiſtro navis deficeret: hæccine eorum deliciæ, opes, tranquillitas, ſic illis vivitur, ſic moritur. Tui nunc & aliorum defende ſtudia, & artes, contendeque, ſi libet, majorem eſſe etiam eorum miſeriam & calamitatem, qui patrias incolentes ſuas, uxorumque ac filiorum ſocietate beati quieſcunt, gaudent, ludunt, hortantur, amicitias colunt, exercentur commodè, habitant magnificè, veſtiuntur cultè, convivantur lætè, cubant molliter, jucundos ſuos ac geniales agunt dies. Adde qui in urbibus optimates & primarii magnam ſibi vendicant autoritatem, habenturque ſummo in precio atque honore, qui jus dicunt, qui cauſſas agunt aliorum, qui faſces gerunt, qui ducunt exercitus, qui vel aſſiſtunt principibus, vel principes ipſi magni illuſtreſque ſunt. Quibus nec optabilius quicquam in vita eſſe video, neque beatius. *Cha.* Falleris longè Palinure, nam quos beatiores eſſe arbitraris, miſeriores illi ſunt ulla ſine dubitatione. Neque enim negaverim ſortem ſubjectam eſſe nautarum magnis malis: ſed ita ſubjectam, ne comparatione aliarum, quæ majoribus etiam gravantur incommodis, minùs certè miſera judicanda ſit. Quid enim triſtius (ut ad tuos veniam) qui patrias ſuas colunt, quid miſerabilius, quàm domi ſuæ agere, & ita agere, ut jucundiorem aliquando quàm vitam mortem optes? Quæ ulla major calamitas, quàm circundari urbem hoſtibus, ingruere bellum, volitare tela, ſtringi enſes, perfodi muros, fremere tormentis, ſaxo dirui domos, tremefieri & concuti? quemque fame ſitique deficere, corrumpi aërem, occupari mœnia, ſpoliari templa, dirumpi patrimonia, publicari bona, incendia parari, malos exultare, bonos torqueri, affici conviciis, expelli domibus, vulnerari, carcerari, relegari, deportari, trucidari filios ante parentum ora, vim pati uxores, ſtuprari gnatas. Videntur an hæc tibi mala, Palinure, & an his quæ tu meminiſti, ulla ex parte comparanda? *Pal.* Quàm vera narras, ô Charon, quàm nunc vel audiens iſta perhorreſco. Venit enim mihi in mentem, gravis illa & deploranda patriæ meæ deſolatio, Trojæ inquam, tam præpotentis olim atque prædivitis, cujus everſione nihil credo referri poſſe crudelius, aut lachrymabilius, tantaque fuit calamitatis ejus magnitudo, ut longè plura etiam atque triſtiora quàm tu ſuprà memoraveris, ſibi contigerint: quæ ſi velis, omnia tibi, ut rem certiùs agnoſcas, explicabo. *Cha.* Haud opus eſt, Palinure, quoniam & tempus non patitur, & ego hæc omnia non ſecus ac tu nota atque comperta habeo. Nam & mihi renunciaverunt, ut quæque adventabant animæ, ex illo bello profectæ. Nihil certè, ut nunc tu dixiſti, pervenit ad aures meas crudelius aut lachrymabilius. *Pal.* Faxo ut jubeas, ſed advertas Charon, graviſſima licèt hæc ſint, rariora tamen contingere, quàm ea nautarum, quæ ſuprà expoſui. *Cha.* Referam ergo alia frequentiora, & ex ipſis quidemmet civitatibus, quarum relatio augebit etiam earum miſeriam. Vade oro, & per civitatem, plateas porticuſque diſcurre; quid aliud offendes, quàm oblatrantium maledicta, inſimulationes

peſtilentiſſimas, optimi cujuſque dilacerationem, quid non? exploratorum inſidias, invidentiumque venena. Diverte modò greſſum, & artificum, mercatorumque tabernas ac conventus pete: quid aliud deprehendes, quàm ſermonum nebulas, fucos, mendacia, deceptioneſque manifeſtas. Transfer dehinc te in fora publica, ſedeſque judiciarias: quid aliud audis, quàm undique omnia magno ſtrepitu ac clamore miſceri? Quid intelliges aliud, quàm cædes, hominum compilationes, furta, graſſationes, conſpirationes, proditiones? Quæ alia occurrent tibi, niſi litigatorum jurgia, & contentiones, teſtium perjurationes, cauſidicorum prævaricationes, judicum corruptiones, præſidum ambitiones ac rapinæ? Quos ibi alios obviam tibi habebis, quàm exultantes improbos, lugentes bonos, oppreſſas viduas, proculcatos pupillos, egentes proſtratos? Attolle poſtea altiùs oculos, & atria principum perſcrutare, quam non videbis ibi aſſentatorum exaltationem, ſpeculatorum acceptionem, militum audaciam, fœneratorum voracitatem, quæſtorum improbitatem: quam non potentum hominum in tenuiores vim atque inſolentiam? Quas non concuſſiones? quas non populationes? quos non innocentes accuſari, criminari, carcerari, proſcribi? *Pal.* Gravia hæc nimis ac miſerabilia. *Cha.* At reſtant alia, quæ non minùs tibi graviora & miſerabiliora videbuntur. *Pal.* Perge. *Cha.* Quæ fortaſſis etiam graviora & miſerabiliora judicabis, quoniam domeſtica ac frequens magna eſt eorum peſtis *Pal.* Fare. *Cha.* Nolo tibi Palinure afferre in medium graves longoſque artificum & negotiatorum labores: non eos quibus afficiuntur agrorum cultores, non quibus milites, non quibus cauſidici, cæterarumque diſciplinarum ſectatores, æſtus, algores, inediam, peregrinationes, anxietates vel pericula, vulnera, cædes, diſtricta habitationes, infinitaque agendi, cubandi, veſcendi incommoda vel faſtidia, laſſitudines, vigilias, ſollicitudines, odia, & infamationes. Nam ſi complecti cuncta ſermone meo atque exequi voluerim, tot tantaque dicenda ſe offerent, ut præ longitudine malorum ac mole, citiùs navigatio noſtra quàm oratio finem poſſit invenire. Omittam itaque & commemorabo tantum, quas inter domeſticos parietes, tum ſervorum, tum uxorum ac filiorum moleſtias ac turbationes peſſimas perferre ſolent, qui gubernationi præſunt rei familiaris. Cujus ſi ita ut navalis expertus, facilè quicquid dicturus ſum, me etiam tacente, & intelligeres & approbares. Nam ſervorum primò in dominos ſemper prompta maledicta, furta, impoſitiones, fugas, arrogantiam, negligentiam rerum dominorum, temulentiam, edacitatem, ſomnolentiam, tarditatem, ignaviam: nemo eſt qui non videat magnam afferre his, qui patiuntur, infelicitatem. Deinde filios quorum amore nihil dulcius eſſe fertur, quanta animi cum amaritudine aſpiciant parentes, vel ægrotare, vel mortem obire, quod frequenter admodum fit, ſatis exiſtimo etiam te intelligere. Quàm verò gravem & anxiam credis eſſe eorum vel parturitionem, vel educationem, vel inſtitutionem? Quoties pro eis bonos parentes

ge-

gemere, ſuſpirare, dolere, torqueri? Quanta etiam putas perturbatione affici, dum quos progenuerunt, immenſaque adeò cura aluerunt, vel parum ſibi audientes, vel rebelles ac infeſtos, poſtea habere contingat, quæ dolenter eos ferre arbitraris, dum inſani & vecordes ſunt, dum hebetis & craſſi ingenii, dum effœminati & molles, dum dilapidant & evertunt patrimonia, dum nullo bono operi & ſtudio intendunt, dum per præcipitia vitiorum omnium vitam ducunt ſuam? Quid de uxoribus loquar, quas dos tumidas, genus inſolentes, forma ſuſpectas, deformitas reddit inviſas? Quarum lingua nihil pernicioſius, quarum audacia nihil prodigioſius, quarum improbitate nihil execrabilius. Quæ jurgiis ſemper & contentionibus obtundunt viros, quæ ſemper conqueruntur, ſemper exprobrant, ſemper inſidiantur. Quibus quum deſint cætera, nunquam tamen lachrymæ, gemitus, & ſuſpiria: quæ cæca ſua, qua tantum ardent ornamentorum ambitione exhauriunt opes, labefactant domos, cogunt maritos in malos quæſtus, in dira ſcelera. Non refero turpiſſima adulteria, quibus nec punitur minus, nec peccatur magis quicquam, ea quanto dolore afficiant bonos conjuges, nemo ſatis unquam, meo judicio, enarrare poſſet, ſed magnum doloris argumentum præſtant, & graviſſimas cædes, & ingentia, quæ ſæpè propter corruptas uxores, bella exarſerunt. *Pal.* Hoc plus, quàm vellem, ſcio: nam arduum illud, quod ego vidi, Græcorum & Trojanorum bellum propter Helenæ raptum, in eam excrevit rabiem, quam nulla mundi regio ignoravit. *Cha.* Quæ toti mundo manifeſta ſunt, ea tantùm noſti Palinure, at ſi ſingula, quorum nihil me latet, intelligeres, adducereris in tantum ſtuporem, ut ſtupeſcens, etiam præ miſeratione conjugalem vitam lachrymares. *Pal.* Hui quid narras? *Cha.* Narro quæ quotidie video, & pertracto. *Pal.* Ergo connubia putas polluta & coinquinata? *Cha.* Minimè, id nunquam dixerim. *Pal.* Atqui multas memini me vidiſſe ea præditas honeſtare, ea religione ac vitæ integritate, ut divinum quiddam magis quàm humanum redolere viderentur. *Cha.* Et multas utique ejuſcemodi eſſe confiteor, ſed eas quidem, quæ optimis honeſtiſſimiſque ortæ parentibus, ebiberunt à primis annis ſobrios & caſtos mores: quæ ſanctis parentum ſuorum exemplis educatæ vitam inſtituerunt, peccare caſtigatæ, ſapienter ad manſuetudinem edoctæ, ad pietatem, ad fidem, ad divinum cultum, ad rectum compoſitumque regimen rei familiaris. Quæ ſe à thiaſis, ſaltibus, jocis: quæ ſe à ſpectaculis, ab immodeſtiore cultu, ab licentiore colloquio abdicarunt. Cæterùm quæ contra ſanctitatem, quæ malis inſtitutis, perverſiſque parentum exemplis imbutæ, molliter vixerint, aſſuefactæ deliciis, atque turpi ocio, quæ nihil niſi ſaltare, canere, fides pulſare didicerunt, quæ præterea oculis ſuis auxerunt matrum præſertim obſcœnitates & immunditias. Haſce qua fide & integritate eſſe putas erga maritos? Illabuntur ſiquidem tanquam venena tenellis mentibus parentum exempla, inde rarior etiam, quàm reris, eſt

hymenalis honeſtas: quò qui eas vel emendatis inſtituant moribus, vel ſancto invitent exemplo, parentes ſimul rariores habeantur. Prodeunt poſtea in publicum quæque etiam procaciores, aperta fronte, directo greſſu, quaſi pudicitiam ipſæ conſecraſſe videantur. Et quæ ſecretum intra cubile probra geſſerunt, cùm veſtem induerint, illa contexiſſe atque occultaſſe exiſtimant. Voſque ea, vanum vulgus, ita ut cernitis, vera ducentes eſſe arbitramini. At ego nihil quam quod res habet de eis judico, nuda enim hîc omnia atque apérta ſunt. Non veſte hîc teguntur maculæ, non pallio obnubuntur ſcelera, exertos omnes ac nudatos, rerumque omnium vacuos prorſus huc ingredi oportet. Quicquid in vita malè tentatum maleque actum eſt, hîc fronte coram ipſa demum geſtatur, diſpoliatur, oſtentatur. Quare non mirum tibi videatur, ſi quorumcunque nota habeo crimina, qui quorumcunque etiam nudas, ita ut prædixi, tranſveho umbras. Quàm proinde ingentem video earum turbam, quæ cum impudicitiam longè apertam oſtendant ſuam, pudiciſſimæ tamen in vita habeantur. Quantas ſecum in maritos fraudes gerunt, quot ſimulationes, quot proditiones, quantam hyphocriſim, quot aliorum obſcœnos amores, quot pollutiones, quot ſuppoſititios partus, quot mentitas enutritiones, quot alieni ſeminis ſuſceptas meſſes. At, quod ridiculum magis eſt, lugent poſtea ignari mariti haſce ſibi extinctas uxores. Laudant inter cœtus & prædicant, quaſi pudicitiæ principes. Statuunt mauſolea, plurimi quoque epigrammata condi, orationes ſcribi, & pronunciari curant in laudem ac memoriam caſtitatis fideique earum ſempiternam. An hæc triſtia & amara eſſe cenſes, Palinure? Et an comparationem ullam habere putas, cum his nautarum, quæ ea ſeveritate & acrimonia recenſuiſti, ut cætera læta, fauſta, deliciarumque plena (ſi tibi fides daretur) exiſtimanda eſſent. *Pal.* Haud equidem tanta in civitatibus privatiſque domibus, quanta modò enumeraſti mala regnare credidiſſem. *Cha.* Ita proficit inexpertos ſermonem aliquando inire cum his qui multarum rerum uſum atque experientiam habent. *Pal.* Ita fit. *Cha.* Quid ſi animadvertas labores quos præferunt nautæ, corpori magis quàm animo infenſos ire, concedes amplius etiam ſententiam meam. Nam hujuſmodi res duræ aſſiduo quodam uſu & aſſuefactione mitiores fiunt, & quodammodo domantur, quas verò ego memoravi, cùm animum magis affligunt, non ita uſus & aſſuefactio mitigare atque edomare poteſt. *Pal.* Conſentio tibi jam, gaudeoque in eam lucem te illuſtrante perveniſſe, ut intelligam tam magnam aliorum & majorem etiam, quàm nautarum miſeriam. Sed illud non poſſum intelligere, quin principes ſaltem ac magni viri, non dicam, nautis, ſed cæteris inſuper quibuſcunque mortalibus beatiores ſint. *Cha.* Cur? *Pal.* Quoniam omnibus abundent atque affluant bonis. *Cha* Quibus? *Pal.* Honore, gloria, opibus, deliciis, amicis, potentatu, imperio. *Cha.* Hiſce? *Pal.* Hiſce & multò pluribus. *Cha.* Erras. *Pal.* Errorem hunc optaſſem in vita mihi. *Cha.* Deliras. *Pal.* Maluiſſem ita delirare, quàm tua cum ſententia ſapere.

pere. *Cha.* Quid, si nihil illis miserius? *Pal.* Quid, si nihil beatius? *Cha.* Haud unquam hoc mihi demonstrabis. *Pal.* Non tibi ii beati videntur, qui quicquid ad explendas voluptates optari potest, assequuntur? quibus convivandi, cubandi, ungendi, lavandi, ludendi, venandi, aucupandi, ad omnem nitorem atque satietatem semper facultas sit? Quibus quotquot velint concubitus fœminarum, quotquot velint arva, equi, canes: quibus tot sunt servi, tot exculta palatia, tot munitæ arces, oppida? Qui tantum possideant auri, gemmarum, vestium, suppellectilis? Quibus audiant omnes, adsurgant, inclinent? Quos populi vereantur, timeant, laudent, decantent? Qui leges dicant, mandent, exerceant, proscribant, puniant, extollant amicos, vindicent inimicos, trucident rebelles? *Cha.* Non est tam magna, ut existimas Palinure, eorum beatitudo. Non parit certè fastidium tanta bonorum continuatio, tantaque affluentia: neque sapit tantũ, quæ non aliquando intermittitur voluptas. Præterea quomodo eos tu beatos judicare potes, qui tantis opibus atque deliciis suis nunquã fruuntur cum jucunditate, nunquam cum gaudio? Qui in tanta rerum copia nunquam exhilarent se, nunquam relevent animum, nunquam exultent? Qui tanta licet bonorum ubertate redundantes, tristitia tamen semper obducantur, sollicitudine premantur, anxietate torqueantur? Non tibi multò optabilior videtur privatorum conditio, quorum & vita securior, & voluptates etiam, si mentem intendes, majores sunt? Quos summa semper condit hilaritas, mulcet festivitas, explet alacritas? Quantam putas afferre delectationem communis, quæ cum uxoribus & filiis vita exigitur. Dum cubant tutè, vescuntur lætè, jocantur modestè? Quàm dulcem esse arbitraris amicorum inter se & æqualium parem vitam, domesticum usum, frequentem conventum? Quid eorum amore suavius, confabulatione gratius, curis melius atque commodius? Quantum credis lætitiæ & exultationis habeant eorum convivia, ludi, cantus, solationes? quantum dilatent animos & permulceant? quantum emanet mellis, cujus nec stillam principum aliquis deguſtavit? *Pal.* Haud intelligo Charon, hanc quam refers, regum tristitiam atque anxietatem, qui inter risus tantùm, blanditias, jocosque versentur, quibus semper psallatur, canatur, plaudatur: & quicquid ad transigendam hilarem vitam excogitari potest, exhibeatur. *Cha.* Etiam ut video judicas Palinure, quæ oculis tantum patent, quo errore decepti mortales, plurimùm seduci solent: sed quod certum afferre possunt judicium, exteriora corporis, quæ velamenta quædam magis sunt veritatis? Aut quid certi promittere & ostentare potest frons hominum, quæ plures quàm Proteus species mentiri, atque in plures mutare queat? Considerandæ sunt secretæ animi fibræ: perscrutandæ sunt interiores mentis latebræ: quas si pervidere ita ut frontem, posses, proh dolor quantam ibi malorum turbam: quantam formidinum atque strepitationum aciem introspiceres? quot angores, sollicitudines, suspiciones? quot pestilentes morbos & perturbationes?

quanta aperirentur ulcera, quot plagæ & cædes, quot insidiæ, quot enses, & telorum infinita genera, quæ nec somnos eorum quietos, nec cibos placidos, nec opulentiam dulcem, nec imperium jucundum, nec delicias jocosque lætos esse permittant. *Pal.* Nesciebam adhuc hæc eorum qui dominantur mala, sed cur illis contingant tanta, non capio. *Cha.* Contingunt tanta propter graves inimicitias acerbaque odia, quæ continuè cum finitimis civitatibus, cum subditis sibi populis, cum sibimetipsis etiam gerunt: quo fit ut ingravescentibus odiis, increscentibusque injuriis, quibus quotidie afficiunt quemque, necesse sit illos torqueri & affligi graviter, confidere nemini, suspicari omnia possunt, extimere muscas etiam (ut ajunt) volantes, gaudere & lætari nunquam, tristitia & mœrore detineri semper. *Pal.* Adducis me facilè, ut credam, suspectas eos habere finitimas civitates, cum quibus & infensa odia confiteor, propter continua, quæ exercentur bella, & dominandi libidinem, qua plurimum incenduntur. Cum suis verò quibus imperant populis, nihil accipere possum, nisi amatorem & dulcissimam pacem? Porrò si cum finitimis sint inimicitiæ: si oriantur bella, ac demum etiam augentur imperia, subducuntur oppida, profligantur acies, spoliantur & captivantur hostes, populationes magnæ fiunt, trophæis decoratur patria, victoriis celebratur, triumphis extollitur. Ob quæ & principum gloria, & urbium ornatus, & inimicorum timor, & populorum inter se lætitia, atque erga principes fides & amor crescit. *Cha.* At tantùm narras quæ prospera sunt & læta, ac quæ frequentibus accidunt adversa & tristia prætermittis, quasi semper eos putes debellare hostes, potiri victoria, triumphis exultare, nunquam verò vinci, prosterni, agros suos populari, bona sua diripi, & è suis se oppidis dejici, sed majora hæc prætereamus, de minoribus tantùm dicatur. Quippe si conferas quas strages suorum & cædes sustinent, comperies longè majore damno quàm lucro partas eorum victorias constare, discussaque ratione decessisse plus illis quàm accessisse. His adjicias ut populorum etiam suorum odia, nedum finitimorum intelligas, quòd ad inferenda bella, & persequendos hostes opus illis est ingenti & munito exercitu, multo navigio, longa armorum & machinarum præparatione, quæ quum magno & inæstimabili constent sumptu, nec proprii suppeditent reditus, necesse est novis vectigalibus vexare populos, novas inducere præstationes, novas angarias, augere tributa, multiplicare onera, exhaurire æs omnium, eradi marsupia, imò viscera pauperum, parvos atque magnos diripere, spoliare, conculcare. Inde fit, ut quum invisos manifestè se cunctis intelligant, suspectum tum sibi incipiant habere quemque: nullius fidei, nullius amicitiæ credere, conjectari omnia in malam partem. Habet enim hoc in se pessimum malefactorum conscientia, ut quos injuria affecit, nunquam revocari in amicitiam, nunquam mitigari & ad veniam moveri posse putet: proinde magis insurgitur, graviores itur in injurias, hunc proscribunt, illum carcere includunt,

dunt, quorundam patrimonia publicant, alios jugulari aut strangulari jubent, voluntate pro ratione utuntur: eorum quoque quos tantis læserunt malis cognatos, affines, amicos, socios, servos, quasi fidei suæ diffidentes persequuntur. Tum cæteri qui chariores etiam videbantur, exempla aliorum proponunt sibi, acuuntque ipsi non minùs odia. Nam non minùs rebus suis ac saluti suæ timent. Ita pedetentim civitas omnis indignatur, obmurmurat, rapitur ira, odiis incenditur, coquit novas cogitationes, nova concilia molitur. Mox eò deveniunt, ut hæc intelligentes videant, quantæ ruinæ quantoque præcipitio subjaceant, quam tenuissimo quasi quodam filo pendeant imperia sua. Tunc cernas eos pallere, tristari, consumi, expavere omnia, torqueri scelerum suorum conscientia, quæ prima est pœnarum omnium, timere hostium insidias, civium conspirationes, domesticorum proditiones, oppressorum vindictas. Tunc securum nihil existimare, nisi quòd vi ac ferro teneantur. Propterea non credunt se tutò cuiquam, non ministris, non necessariis, non germanis, quorum majorum etiam quàm aliorum authoritatem magis formidant, arcent se ab aspectu & præsentia omnium, cingunt se fossis & aggeribus, claudunt se arcibus, quasi ad perpetuos damnati carceres, custodibus etiam tanquam ad expeditionem belli paratis ut obsidere eos putes, circumvallantur. Nihil illis dulce, nihil apertum, nihil jucundum: dormiunt cum magna inquietudine, cum majore etiam vigilant. Terret illos conventus hominum, angit solitudo, timent colloquia, timent salutationes, timent dona, suspecti illis aditus, suspectæ sellæ suspecti cibus & potus: qui nec etiam nisi prægustati sumuntur, suspecti pellicum & item uxorum thori. Quibus mirum est, cur sine cujusquam prægustatione congrediantur: ipsos verò, quorum se custodiæ commiserunt non minùs extimescunt, quibus quum carere nequeant ob tutelam suam, eo magis augetur eorum timor & miseria, quo armatos pro firmiore illos præsidio esse necesse sit. Quare alienigenas & barbaros homines, atque abjectissimos quosque sibi deligunt, eosque frequentiùs comitantur, desiciunt sæpius ac exterminant, quò saluti suæ (& si non alia, at saltem hac via) consulere possint. Quid fœdius & ignavius dici queat, quàm hominibus immanibus, flagitiosis se committere: suos verò, prudentes, sobrios, justos spernere atque devitare. Quanta ista tyrannorum felicitas, quos continuus & ingens semper angore afficit metus, quo non modò animi graviter excruciantur, sed cuncta insuper dulcia mundi dona fugantur & dissipantur. Quantæ istæ eorum deliciæ, quanta gaudia: qui tranquillitatem nunquam & pacem sibi, ne dicam populis suis, aut hostibus concesserunt, expertes omnino tam sanctissimi atque omnium dulcissimi boni. Quænam ubertas ista bonorum, quæ distracti aliunde, neque sciant, neque visant, neque pertractent, neque gustent unquam. Quanta ista imperii bona? quæ quum ipsi videre & attrectare non possunt, committant necesse est aliorum curæ & gubernationi, ignari rerum suarum, nescii omnium fermè, quæ sub

ſe geruntur, fraudati quotidie & decepti, ab his præſertim, quos præ cæteris auxerunt: quibus tamen quum ſe credant, quot innocentium criminationes, quot facinoroſorum falſas commendationes audiunt, quoties eorum fidem ſequuti, bonos pro malis, malos pro bonis ducunt, atque hos beneficiis, illos pœnis afficiunt? Quodque gravius eſt, quoties ipſis etiam videntibus, hi quos tantum extulerunt, pro ſententia ſua in foro quoſque lædunt, concutiunt, opprimunt, atque dilaniant. Quid mirum, ſi exardeſcunt poſtea populorum odia, ſi labefactatur poſtea eorum ſtatus atque deſolatur? quanta iſta, quamque optanda imperia, cum quibus & ſervitutem peſſimam degant, ſubjecti tantis perturbationibus, tantis inſidiis, ſubjecti ipſis etiam, quos ſibi ſubjecerunt: conſtricti quaſi quibuſdam regni compedibus: clauſi intra arces, quaſi magni alicujus criminis rei: coarctati inſtar ferarum, excluſi ab omni, quæ foris capitur recreatione, privati libertate, quod eſt tam dulce & omnibus optabile bonum, non hominibus modò, ſed cæteris inſuper quibuſcunque animantibus: cujus privatione, quid eſt quod triſtius aut infelicius contingere poſſit? *Pal.* Non credis Charon bonos aliquos mitiſque & moderatæ naturæ Tyrannos eſſe? *Cha.* Imò multos credo, ſed tanta eſt dominandi libido, tantus ardor, tanta neſcio quæ peſtis ingenita, ut quos ſemel invaſerit, ſint ſumma quanvis bonitate præſtantes, adeò illiciat eos, illicienſque depravet, ut vita potiùs quàm imperio, quod jam occupaverunt, carere poſſint, vel ad conſervandum, vel ad amplificandum contendunt unguibus dentibuſque: ac propterea nemo eſt tam bonus tyrannus, cui conſervationis, amplificationiſque ſuæ gratia multis non magnas inferre injurias, atque ob eàs illatas non plurimum timere, plurimas ut pati anxietates contingat. *Pal.* Miror cur tantis in malis, quæ planè ita, ut narraſti, vera eſſe puto, appetant tantopere mortales imperium, niſi id fortaſſe faciunt cupidine honoris & gloriæ. Quid nimirum tam præſtans atque excellens bonum, tolerabiliores reddit tantas quas modò expoſuiſti miſerias. Dulce quippe eſt mandare aliis, præferri omnibus, eminere, præcellere, venerari, timeri, ſuppliciter exorari, aſſurgi ſibi, via decedi, inclinari cervicem, flecti genua, audire laudes ſuas, & rerum bene geſtarum decantationes. Quæ quum & divina numina plurimum capiant, facilè intelligi poteſt, quantum & his quoque mortalium mentes capiantur. *Cha.* Quæ tantum capere poteſt Tyrannos ullius honoris aut gloriæ exhibitio, qui ſe certò inviſos omnibus eſſe ſciunt. A quibus ſi laudentur, ſi audiantur, ſi ſibi aſſurgatur atque incurvetur, intelligunt palàm vel aſſentationis, vel timoris cauſſa id fieri. Quare non eſt ita dulcis, ut putas, hujuſmodi honoris & gloriæ exterſio magis quàm exhibitio. At verò dulcior is eſt, qui in privatos homines ab amicis & benevolis honor exhibetur, propter aliquod eorum egregium facinus, aut excellentem virtutem. Vera iſta gloria, verus iſte honor, ac dignus quidem, quo & divina numina capiantur. *Pal.* Nullam ergo video cauſſam, cur tantopere imperia deſi-

de-

derentur, desiderataque conserventur: nisi quòd habendi cupido, qua tantum trahitur humanum genus, in his maximè expletur. Quò enim quisque plus auri, agrorum, ædificiorum, oppidorum, acquirere possit, nullo parcit labori, quantumvis magno & intolerabili. Neque ullus tam amarus labor, quin propter quæstum & majorem rerum cumulationem dulcescat. Ita quum tyranni super omnes plus possideant, super omnes & beatiores videntur, licet cætera eis tristia sint atque peracerba. *Cha.* Neque istud quidem affert ullam beatitudinem, nam in primis non efficit divitem major abundantia, sed minor cupiditas. Qui enim parvo contentus est, id tantùm cupit, quod necessitati vitæ sufficiat: Is abundè est locuples, propter honestum: quod facilius implere potest desiderium, quod quum & impleverit, liberatus est ab omni, qua alii rapiuntur, habendi anxietate. Qui verò, quantum libet, dives plura concupiscit, pluribus indiget, quia perseverante acquirendi insatietate efficitur minus voti compos. Quo enim magis crescit multarum rerum possessio, magis etiam cupiditas, neque finem unquam habet vorago illa cupiditatis. Deinde non est judicandus quisque, vel locuples multitudine, vel pauper paucitate divitiarum: sed vel rerum magis implemento vel necessitate. Nam si multitudinem excedunt sumptus, quomodo potest is credi dives, qui minùs habet, quàm necesse esset: quare quum necessitatem sæpius magnam patiantur, qui tantam imperii molem administrant, indigentiores etiam putandi sunt privatis hominibus: quibus licèt tenues sint opes, at necessitatibus saltem suis vel pares, vel superiores. Taceamus graves, quas quotidie expiationes vel rapinas perferunt à quæstoribus suis, & ab his maximè, quorum fidei magis credunt: qui, quo majora etiam nacti sunt imperia, eo majora utique furta, majoremque proinde rerum suarum diminutionem patiuntur, à quibus privatos saltem homines liberos esse constat. Qui & diligentius patrimonia sua ipsi per se curare, & attentius omnia intueri possunt. Dicamus verò curas & labores, quos in administrandis tantis opibus, gubernandoque tanto potentatu tolerare eos oportet, quorum fortiores quàm Herculis humeros necesse est ad sustentandam tantam molem: plures etiam quàm Argi oculos ad tantam rerum varietatem pervidendam atque distribuendam, plura quoque quàm Iani aut Vertumni capita, ad intelligenda examinandaque tot ac tanta, cùm hostium tum populorum suorum, quæ illis negotia deferuntur. Quæ tanti animi vis, quæ non debilitetur? quæ tanta soliditas, quæ non concutiatur? quæ tanta promptitudo, quæ non remittatur? Cujus est tanta valetudo, tantum robur, qui se tam vasto curarum ponderi parum audeat polliceri? Cujus est adeò æquabilis & moderatus animus, adeò perseverans? quin tam multis tamque continuis laboribus non defatigari, non quassari, nunquam quoque confringi possit? Omittamus mortales: de nobis tantùm, qui hæc ultima loca colimus, loquamur. Verùm putas, Palinure, beatiorem esse vel me, qui pauperrimus

rimus ſum omnium, qui nihil præter hanc, quam cernis, puſillam lintrem poſſideo: vel Plutonem tam lati, tamque immenſi regni tyrannum: intelligo, etſi taceas, quale de hoc ſis judicium prolaturus, crede mihi, minimè meum cum ſuo ſtatu commutarem. *Pal.* Quare? *Cha.* Quia lætus ago, & ſumma cum quiete. Non ullius rei ullam gero, niſi transvehendi haſce huc deſcendentes animas, & conſervandi incolumem hunc faſelum meum, ſolicitudinem. In qua dicam tibi quicquid eſt, quod me gravet. Quum enim propter vetuſtatem fatiſcat aliquando rimis, curare me oportet, ut reſtituatur integritati ſuæ. Quare eum conſuo ſæpius, & obſtruo, ſi quid rimarum eſt: hæc omnis mea cura eſt, hic omnis labor. At Pluto, cum tantis divitiis ſuis, ac regno tanto nunquam lætatur, nunquam quiescit, tot curis carpitur, quot repletur hic umbris locus, implicatum ſemper habet ubique animum: hinc fertur, illinc rapitur, omnibus intentus locis, omnibus occupatus miniſtris, huic mandat, illum terret, alios acciri jubet, metum illi omnia incutiunt: nunc terræ hiatus, nunc motus formidat. Sæpe illum trepidare cogit lampas Phœbi, ne ulla ex parte irradiet regno ſuo. Sæpe & fulmen magni fratris, ne penetret averna atque labefactet: quoties vidi ego illum, dum rebus ſuis timet, injectum ſummo curru peragrare omnem hanc regionem, luſtrare fines, ſcrutari omnia diligenter, aſcendere etiam in ſuperum orbem, circuire terras, perveſtigare quodcunque periculum perferre poſſet, nihil omnino incauti & inexplorati relinquere: quæ cum multis in locis, at maximè ea ſolet efficere in terris Siciliæ, quæ magis etiam eum terrent, propter magnas reluctationes Typhœi gigantis, quibus totam conquaſſat illam patriam. Nam poſtquam ipſe auſus fuit bella inferre cœlo, injecêre ſuperi ejus corpori Trinacriam, ſub qua ab omnibus undique montibus preſſus & gravatus, conatur ſæpe ſe attollere, impoſitaque ſibi rejicere. Proindeque magnos concitat motus, ac tantos quidem, ut hæc loca noſtra concutiat graviter, & tremefaciat. Cogita nunc quàm læta & optanda ſit ſors hujus inferni tyranni, cujus tot dividitur animus curis, tot propellitur tumultuationibus, quem tot oporteat præcavere pericula, tot diſpenſare miniſteria, omnia percenſere, omnia corrigere, omnia vel ipſe gubernare, vel aliis gubernanda committere. Attende rogo, & vel ex hoc uno collige ejus felicitatem. Nam ſi me deficere contingeret, huic naviculario miniſterio, quod ita neceſſarium eſt, ut vides, neceſſe eſſet eum vices meas ſubire: ne alioquin deficiente portitore, regno ſuo malè ſuccederet. *Pal.* Hoc profectò non modò verum eſſe video, ſed manibus etiam ipſis (ut ajunt) tango. Nam ea nocte, quâ aliàs ſomno gravatus è puppi in mare excuſſus fui, id continuo ſenſit Æneas meus, qui errantem ſine magiſtro navem intelligens, gubernavit eam tota ipſa nocte, non indignatus, quòd quæ ſceptrum geſtare ſolebant, remum etiam manus attrectarent. *Cha.* De magno ejus germano nihil loquor: non me latet, quantos & ille labores ac curas ſuſtinet: ſed id præcipuè ſcio,

quum

quum temeritate Phaëtontis totus penè orbis conflagraſſet: quantum tunc regno ſuo timuit, quantum tota cœli mœnia circuit, & ne quid labefactatum viribus ignis corrueret, exploravit. Prætereo tertium fratrem, moderatorem undarum, cujus plurimæ etiam ac maximæ curæ non facilè explicari poſſent, ſed præſertim quæ ſub illa quoque Phaëtontea conflagratione ad ſummum penè uſque exitium cum toto regno ſuo eum affecerunt. *Pal.* De hoc poſſum, quod oculis meis vidi, afferre teſtimonium: vidi equidem tempore illius, quem ſuprà retuli, horrendæ apud Siciliam tempeſtatis commotum graviter Neptunum, & ex alto proſpicientem vocaſſe ad ſe Eurum & Zephyrum, increpatis acriter eis pro tanta ſuſcitata tempeſtate, placaſſe ocyus omnia atque tranquilla reddidiſſe. Quod argumentum præſtat mihi evidens, plurimarum, ut inquis, ac maximarum, quòd omnia in latiſſimo imperio ſuo paria ſint, curarum ſuarum. *Cha.* Dic oro Palinure, putas-ne jam beatam eſſe tyrannorum vitam? *Pal.* Minimè. *Cha.* Optares-ne vivens eorum ſortem? *Pal.* Vt quid optarem, in quo nihil omnino optandum eſſe manifeſtè intelligo? *Cha.* Ergo certo eos arbitraris miſeros? *Pal.* Non miſeros modò, ſed omnium etiam miſerrimos. *Cha.* Mirum quòd modò eos tanta frui beatitudine prædicabas. *Pal.* Quid mirum, ſi cæcus laudet tenebras, quas poſtea luci reſtitutus damnet? *Cha.* Vis ut & alia eorum mala tibi referam? *Pal.* Reſtant item alia? *Cha.* Et alia & graviora. *Pal.* Quid audio graviora? haud unquam iſtud credam, poſſe his, quæ modò dixiſti, gravius aliquid addi. *Cha.* Credes, quum audieris. *Pal.* Dic ergo. *Cha.* Vides ut appropinquamus jam ripæ, non poſſum longiora tecum jam facere verba. *Pal.* Rogo te mi Charon, ne fallas avidiſſimam expectationem meam. *Cha.* An cæterarum umbrarum quas in littore reliqui avidiſſimam etiam expectationem vis ut fallam? *Pal.* Non diu morabeˢris, pergè ô mi Charon. *Cha.* Imò diutius, quàm ſoleo, demoratus ſum: ſed lentus etiam navigavi propter te, cujus fabulatione delectabar. *Pal.* Age ergo, ut facis, lentiorem protrahe navigationem, ut quæ reliqua ſunt dicenda, proſequi poſſis. *Cha.* Ea tandem tanta eſt tibi audiendi cupiditas? *Pal.* Tanta. *Cha.* Morem tibi geram: qua in re illud te ſcire velim, quod plurimum miſeram reddit mortalium vitam, inſtabilitas ſcilicet, & ruina rerum. Nam certum nihil & permanens in vita quiſque ſibi polliceri queat. Quomodo is beatus cenſebitur, cujus ſummam quantumvis & plenam beatitudinem minima omnis diſturbatio violare & auferre poteſt? Sanè quum omnia apud mortales infirma atque mutabilia ſint: nulla tamen infirmior ſors eſt, atque mutabilior quàm tyrannorum, quorum etiam quum major ſit exaltatio, & ſublimata magis ſtatus altitudo, magis eſt proinde (quum mutari eos contingit) caſus & ruina. Inde tantæ tyrannorum proditiones, everſiones, trucidationes, ut nemo eorum fere unquam evaſerit, qui non vel regno depulſus, vel veneno necatus, vel cruenta aliqua & peſſima morte cæſus

vel

vel peremptus sit. Quis talem eorum vitam optabit qui pro modici temporis felicitate (si tamen illa felicitas appellanda sit) tam tristi postea, tamque amaro fine consumatur? Horret animus dicere, nam ne credas iis tantùm mortales subjectos malis esse, sensimus & horum magnam partem aliquando nos inferi, licet tam valida nobis & munita sit civitas tam firma & præpotens, atque omnibus undique præsidiis circunsepta. Non possum sine dolore meminisse illius diei, qua Hercules heros ille fortissimus hæc regna penetravit, perfregit fores, invasit regem, exterruit reginam, quam & antè socii ejus rapere adorti erant, abstraxit Cerberum, vinctumque eum catena, tum magna vi in orbem duxit, concussit loca omnia, trepidare omnes umbras atque ipsos judices fecit: me quoque non modicum læsit, quem erepta cymba conto hoc meo percussit, impulsumque graviter in mediam paludem exturbavit: timui equidem tunc desolatum ira baratrum totum. Credidi tunc supremum Plutoni finem advenisse regni sui: neque minùs illum cum conjuge in prædam duci ad superos, quàm tartareum canem: sed paulo humaniùs cum eo actum est, quàm opinabar. Nam tandem sibi ac regno suo bene consultum est, neque tamen ita consultum est, quin tricipiti custode suo, qui tam perneceſſarius erat, spoliaretur. Quòd si opinionē meam, quæ communis erat, fata coæquassent: tunc cernere fuisset, utrum beatior vel meus vel Plutonis, tanti regis status esset. Ego quidem nihil ambigo, privatus fuissem hac navicula: hoc enim habeo tantùm, quod adimi mihi possit, privatus etiam fuissem rege meo: sed quotquot alios voluissem reges, proculdubio inveniſſem, qui ministerio meo indigentes, servitium meum perlibenter sibi delegissent: & fortasse hoc lucri feciſſem, quòd pro vetusta & attrita, qualem hanc intueris, novam mihi & magis solidam lembum acquisissem. At Pluto quantas opes, quantos honores, quantum regnum amisisset? quantam in egestatem, quantam in calamitatem decidisset? Qui neque par aliud regnum, uti parem ego, vel meliorem navim: neque parem alium famulum, uti parem ego, vel meliorem dominum inveniſſet. Excedo jam modum dicendi: sed si tempus sineret, narrarem & quibus olim curis vexatus, quantoque timore percussus propter bella Gigantum fuit summus Olympi rector. Cujus narratio majorem etiam augeret eorum, quæ supra dixi, malorum confirmationem. *Pal.* Haud opus est exemplis mihi. Nam nemo mortalium fuit, qui majora quàm ego unquam viderit eorum malorum exempla. Quid enim extitit his temporibus Trojano rege majus, quid opibus suis cumulatius? Quid operibus munitius & pulchrius, & quid demum exitu tantorum bonorum tristius, quid crudelius, quid flebilius? Vidit infelix pater tam arduum & longum bellum, tot cruentas mortes natorum suorum. Vidit eversam funditus & incensam urbem. Vidit latrantem conjugem, captivatas nurus & filias, populationem tantarum divitiarum: ipse quoque, quod ultimum restabat illi senectutis suæ solatium, Pyrrhi ense confossus, & crudelissima morte consumptus est. *Cha.* Quis meliùs me

hæc

hæc novit, qui cunctos hac ſcapha tranſvexi. A quibus & omnem calamitatem ſuam certatim perdidici. Notus eſt abundè mihi Priamus, cujus cognito acerbo caſu, non potui non dolere. Notus eſt Troilus, noti Hector & Deiphobus, nota eſt cætera tot filiorum ac nepotum turba: noti innumerabiles, qui illo bello perierunt, Trojani pariter & Graii duces. Nota eſt infinita, quæ tunc occidit, populorum manus. Nullo memini tempore longiorem interfectorum multitudinem huc deſcendiſſe, quàm illo, quo ita laſſatus fui, ut præ multitudine omnibus tranſvehendis minimè hæc cymba ſufficeret planè. Quid opus eſt tibi monitore, ad aperiendas eorum miſerias, quas tu ſubjectas oculis tuis habuiſti? Quòd ſi pro anguſtia temporis liceret (jam enim video propiùs nos applicare ripæ) narrarem & millia aliorum tyrannorum, ex quibus creſceret etiam magis tibi opinio eorum calamitatis. Nam illud poſſum, quod certo ſcio, tibi verum confirmare, nullum ferè me vidiſſe unquam tyrannorum huc deſcendentium (deſcendunt porro omnes) qui non vel alicujus veneni infectionem, vel magnas ulcerum cicatrices, & ſanguinolentæ alicujus mortis horrida ſigna præ ſe ferret. Ita mirum eſt videre tot ac tantos necatos, confoſſos, cruentatos, trucidatos. *Pal.* Quis nunc ſe tantis in malis tyrannum unquam eſſe optabit? quis imperia aſſequi quæret, quæ jam certiùs certo cognoſco, magis fugienda etiam, quàm Meduſeum caput. *Cha.* Audiſti quibus apud ſuperos tyranni malis torqueantur: ſed ſi intelligeres quæ hîc apud inferos graviora etiam illis parantur, perhorreſceres & longè magis eorum ſortem. *Pal.* Ergo & alia hîc tyrannis parantur. *Cha.* Credis Palinure, ſcelera quæ patrant mortales hîc aliquando impunita eſſe? *Pal.* Hoc modò animadvertebam. *Cha.* Animadvertendum eſt igitur tibi quodcunque in vita peccatur, pari demum poſt mortem & reſpondente peccatis pœna puniri. Nam ut capias quod dico: ſi tu Palinure, artem tuam navicularíam vivens malè exercueris: ſi in dominum tuum mali quicquam vel cogitaveris vel commiſeris: ſi inaudiens dicto ſuo extiteris, invenies hîc tibi præparatas his quæ deliqueris, ſimiles pœnas. *Pal.* Nihil profectò Charon, ſcio, quod malè egerim vel in dominum meum peccaverim, niſi ſomnolentam illam dormitationem meam, qua negligentiùs certè, quàm debeam, me geſſi. Nam magno in periculo navim ſimul & dominum, quem vehebat, meum reliqui, niſi vigilantior ipſe & cautior meliùs ſibi conſuluiſſet: ſed pœnarum ſatis tum ob hoc craſſum peccatum meum etiam in vita recepi. *Cha.* Recipies etiam in morte. Ibis enim quum è navi te dimiſero, ad ſeveros judices noſtros, qui examinant & cenſent delicta omnium. Ducent quoque te in examinationem, ſcrutabunturque crimina tua. Videor verò videre, quali te judicabunt pœnæ ſubjiciendum. *Pal.* Quali? *Cha.* Parem peccato tuo tibi pœnam ſtatuent. Nam quum ſomno peccaveris, æterno etiam te ſomno damnabunt. *Pal.* Dormiam ergo in æternum? *Cha.* Ita puto: niſi gravius ſit aliud peccatum tibi.

Pal.

Pal. Sic mites habeam judices, ut non ſit gravius aliud mihi. *Cha.* Nullam ergo niſi ſomnii pœnam patieris. *Pal.* Non hæc gravis pœna mihi videtur. *Cha.* Neque aſinis etiam & bobus, at magnis & excellenti aliqua virtute præditis viris graviſſima exiſtimatur. *Pal.* Quas verò, dic, pœnas perferent tyranni? *Cha.* Audis tot clamantes & lamentantes voces, tot horrificos planctus, tantum ſtridorem ferri, tot tractus catenarum? *Pal.* Delectabat me adeò ſermocinatio tua, ut his minimè animum intenderem: ſed quid audio tam triſte atque horrendum, quod præ horrore pœnæ aures meæ ſuſtinere non poſſunt? *Cha.* Sunt hæc quæ audis, tormenta tyrannorum. Nam quum illi in vita carcere quenquam incluſerint, ſpoliaverint, flagellaverint, trucidaverint, in ſummum luctum, in ſummam egeſtatem & calamitatem deduxerint, damnati ſunt etiam ab incorruptis judicibus, ad perferendas pares pœnas. Ideo teterrimis quoque carceribus incluſi, ſpoliati, flagellati, rotati, cæſi membratim, ac mille atrociſſimis mortibus cruentati, tantos edunt, quantos audis, gemitus, tantum luctum, tot ac tantos reboatus, clamores atque ejulatus. *Pal.* Dic etiam mihi Charon, an his pœnis plectuntur, qui magni atque primarii tyrannis aſſiſtunt? *Cha.* Prorſus iiſdem. Nam ſuaſu & conſilio eorum maximè committunt tyranni ſcelera ſua. *Pal.* An & in vita illi beati? *Cha.* Non ſecus ac tyranni, quibus aſſiſtunt, nam iiſdem quoque malis ſubjecti ſunt, eadem enim ſunt in eos populorum odia, majora etiam inter ſe, eædem curæ, eadem pericula: & quod miſerabilius eſt, dejiciuntur ſæpe à tyrannis ſuis, & vel carcere vel morte aliquando peſſima afficiuntur. *Pal.* Tanta eſt ergo, tamque generalis omnium calamitas. Vllam verò prorſus eſſe putas hominum ſortem, quæ beata duci poſſit? *Cha.* Imò beatos aliquos non nego fuiſſe mortales, ſed perraros tamen. *Pal.* Quos perraros? *Cha.* Qui amore virtutis & literarum contempſerunt cætera mundi bona. Quin ſe innocuos, puros, caſtos, integros, incorruptos conſervantes, extulerunt animum altiùs ad guſtandam divinam excellentiam, humana quaſi ſordida & abjecta relinquentes. Nam virtus per ſe tam dulcis, tamque jucunda res eſt, ut incredibiles amatoribus ſuis afferat voluptates. Tam nobilis & præſtans eſt ejus poſſeſſio, ut ſumma quadam ubertate ditet poſſeſſores ſuos. Quam qui verè eſt aſſequutus, nihil præter literarum ſtudia dulce, nihil præter Dei cognitionem habet amabile. Quæ tantum prædulcia ſibi bona ſtabilia perpetua, incorrupta præeligit, cuſtodit, amplectitur. Reliqua verò mundi ſupremo tandem guſtu amara, infirma, momentanea, corruptibiliora fuco, mendaciora hilo, inaniora hilla, jejuniora papis volantibus, fugit, contemnit, abjicit, conculcat. Contentuſque ſeipſo, ac honeſtiſſimis ſuaviſſimiſque ſtudiis ſuis totum nihil mundum ducit, ruentem etiam non formidat. In his recreatur, refocillatur, lætam & jucundam agit vitam, ridet tantas hominum, tamque ſtultas, & ultrò ſibi quæſitas anxietates, tot ineptias, tot caſſos labores, tot inanes

cu-

curas: nemini nocet, nemini moleſtus eſt. Laudant eum omnes, prædicant, admirantur, benevolentia complectuntur, favore proſequuntur: quàm verè hic beatus eſt, qui conſcientiæ ſuæ innocentia & integritate fruitur? Quod primum eſt & dulcius omnibus, bonus ſecuruſque ſui, nullo timore angitur, nulla anguſtia torquetur, non timet largas (quibus caret, quaſque nihili facit) divitias ſibi à potentioribus eripi. Non timet à quocunque ſe lædi, qui nec quenquam ſe læſiſſe certò intelligat: quàm verè hic felix eſt, qui tot tantiſque ſe motus curis & periculis, tantarum vacuus perturbationum, ſibi ſemper aliiſque jucundus, lætetur ſemper, & omnibus quotquot ſunt mundi honeſtis, & his etiam, quæ cœlibum communes ſunt, perfruatur voluptatibus: qui humanioribus ſanctioribuſque deditus ſtudiis, contemnat omnia, contemnenſque omnia poſſideat. Nam is poſſidere omnia videtur, non qui omnibus abundet, ſed cui nihil deficiat. Porrò illi nihil deficit, qui nihil concupiſcit. Concupiſcens autem nihil, contemnit omnia, contemnenſque ita id aſſequitur, quod deſiderat. Deſiderio verò ſuo frui, ea demum vera & ſola beatitudo, beatorumque omnium plenitudo eſt. *Pal.* Hi ergo quum nihil mali egerint, pœnarum & nihil patiuntur. *Cha.* Nihil prorſus: imò propter tranſactam bene vitam, meritum magnum aſſequuntur. *Pal.* Quod? *Cha.* Vel cœli fiunt incolæ, communicantque æternùm illis cœleſtibus bonis. Vel ſi huc deſcendunt, mittuntur in Elyſium: qui locus eſt quietis ac delitiarum, ubi ſedes fortunatæ, campi aperti, læti, omnium omnino pœnarum expertes. *Pal.* O ſi mihi ad mortales redire aliquando contingeret, inclamarem quàm magna poſſem voce, admonerem pro ſuo quemque officio & dignitate, accuſarem tantam laborum fruſtrationem, tantam curarum vanitatem, tot corruptas opiniones perverſaque judicia, ſed quàm maximè increparem, qui vel magiſtratu quopiam magno, vel imperio cæteros antecedunt, oſtenderem tanta, quæ antea ignorabam: ſed te docente nunc intelligo, mala eorum graviſſima, dictu horribilia: revocarem omnes à vitiis, ab inferendis injuriis: ad meliorem victum, à ſuperflua agendarum rerum cura: incenderem deſiderio virtutis, laudarem innocentiam, prædicarem frugalitatem, exhortarer cunctos ad bene, graviter, caſtigateque vivendum, ad ſe cognoſcendum, ad contemnendum tot caduca, & ſomni cujuſdam vel umbræ magis ſimilia mundi bona, invitarem ad honeſtas artes, ad ingenuas exercitationes, ad ſtudia literarum, ad ſpem ac contemplationem divinæ bonitatis. *Cha.* Et rectè ſanè: ſed vides & ripam attigiſſe, egredere jam. *Pal.* Et jam egreſſus ſum. Ad judices eo, placidam opto tibi ſemper navigationem: ſalve ô Charon, & vale. *Cha.* Et ego ad reliquas umbras redeo. Placidos opto tibi ſemper judices: ſalve ô Palinure, & vale.

VIR-

VIRTVS DEA.

Interlocutores, VIRTVS. MERCVRIVS.

Mercurius.

VIrtus Dea per epiſtolas oravit modò, ut ad ſe irem. Eo ut perconter quidnam me velit, illico ad Iovem redibo. *Vir.* Salve Mercuri: ago tibi gratias, quandoquidem tua in me pietas atque benignitas efficit, ut non penitus deſpecta ab omni cœtu Deorum ſim. *Mer.* Expecto quid narres: tu modò perbreves narrationes facito: nam edixit ut confeſtim ad ſe redirem Iupiter. *Vir.* Etiam-ne tecum nobis non licebit noſtras ærumnas exponere? Quos igitur habebo ultores injuriarum, ſi non modò apud ipſum maximum Iovem, verùm & apud te quem ſemper in fratris locum habui, colui, obſervavi, condolendi facultas negatur? O me miſeram, ad quos confugiam? Vnde auxilium petam? Me quidem, cùm ita deſpiciar, malo eſſe truncum aliquem, quàm deam. *Mer.* Tandem effare, dum præbeo operam. *Vir.* Viden, quàm ſim nuda & fœda? Hoc ita ut ſim, efficit fortunæ deæ impietas atque injuria. Aderam ſanè ornata apud Elyſios campos inter veteres illos amicos: Platonem ſcilicet, Socratem, Demoſthenem, Ciceronem, Archimedem, Polycratem, Praxitelem, & ejuſmodi viros doctos, qui me, dum vitam agebant, piiſſimè atque religioſiſſimè coluêre. Interea loci cùm jam non pauci ſalutatum ad nos advolaſſent, è veſtigio fortuna dea inſolens, audax, temulenta, procax, maxima armatorum turba conſepta atque ſtipata, properans ad nos, jactabunda. En, inquit, plebeja, tu ne majoribus diis adventantibus non ultrò cedis? dolui injuriam nobis immeritis eo pacto fieri. Ac nonnihil ira concitata, inquam, neque tu maxima Dea his verbis me plebeiam efficies, nequehſi majoribus cedendum eſt, tibi turpiter cedendum cenſeo. Illa verò illico in convitium ſeſe effert adverſum me. Prætereo hîc quas contumelias in me primùm dum hæc inter nos geruntur, effuderit: idcirco Plato philoſophus cœpit contra nonnulla de deorum officiis diſputare: Illa excandeſcens, apagite hinc verboſi, inquit, Non enim decet ſervos deorum cauſſam ſuſcipere; cœperat & Cicero orator plura velle ſuadere, at ex turba armatorum erupit, Mercuri, Antonius præpotens latera illa ſua digladiatoria oſtendens, graviſſimumque pugnum in os Ciceronis injecit: hinc cæteri mei amici perculſi metu, fuga ſibi propere conſuluere, neque enim Polycletes poplites periculo, aut Phidias ſcalpro, aut Archimedes horoſcopo, aut cæteri inermes adverſus audaciſſimos armatos eoſque prædis atque homicidiis ſuetos bello ad ſeſe tuendos valebant, ergo me infeliciſſimam ab ipſis diis omnibus qui tum aderant atque hominibus

de-

deſertam, pugnis ac calcibus totam confregêre, veſtes meas diripuere, in lutum proſtratam reliquere, demum abire ovantes. Ego verò ita confecta, cum primùm licuit conſcendi huc, ut I. O. M. his de rebus facerem certiorem, jam quidem mihi, ut intromittat expectanti menſis elapſus eſt, dumque id ut impetrem, omnes deos exeuntes atque redeuntes precor, novas ſemper aliquas excuſationes audio. Aut enim deos ajunt vacare, ut in tempore cucurbitæ floreſcant. Aut curare ut papilionibus alæ perpulchræ pictæ adſint. Quid? igitur-ne verò aliquid ſemper habebunt negocii, quo nos excluſas teneant ac flocci pendant? Tum etiam & villicus ſuſcepit curam dudum, ne cucurbitæ ſiti pereant. Nos tamen neque diis neque hominibus cordi ſumus. Has ob res te iterum atque iterum precor, obteſtorque Mercuri, qui ſemper apud deos ipſos interpres extitiſti, & ut cauſſam hanc meam juſtiſſimam atque piiſſimam ſuſcipias. Ad te confugio, te ſupplex oro, in te omnis mea ſita eſt ſpes atque expectatio. Da quæſo, operam, ne dum à vobis excludor, ipſis quoque mortalibus ſim ludibrio. Nam erit quidem dedecus deorum ordini, ubi homunculi me tametſi infirmam deam flocci pendant. *Mer.* Audivi: doleo verùm pro vetere noſtra amicitia unum admoneo, duram nimis atque difficilem cauſſam te adverſus fortunam ſuſcepiſſe. Nam & Iupiter ipſe, ut cæteros omittam Deos, cum & ob accepta beneficia nimium fortunæ debere ſentiat, illius vires atque potentiam veretur. Ea enim ad cœlum diis aſcenſum præſtitit: atque ubi velit, valens ſua armatorum manu ejiciet. Qua de re, ſi ſapis, inter plebeios deos ignota, quoad fortunæ odium extinctum ſit, latebis. *Vir.* Æternùm latitandum eſt, ego & nuda & deſpecta abeo.

IOANNIS GEORGII GRAEVII
Notae ad tom. II. LVCIANI.

AD EIKONES.

Pag. 9. Ἀρετῇ (sc. κεκοσμημ.) καὶ σωφροσύνῃ, καὶ ἐπιεικείᾳ, καὶ φιλανθρωπίᾳ, καὶ τοῖς ἄλλοις, ὁπόσοις ταῦτα ὅροις ἐστίν. Vertunt: *Virtute* (sit ornata) *temperantia, aequitate, humanitate, atque aliis, quaecunque his terminis comprehenduntur.* quam male, imo quam ridicule hunc locum verterint, quis tam tyro est, qui non videat! Quid enim ultima verba hic denotant, *quaecunque his terminis comprehenduntur?* aut, si possent hic aliquid significare, quomodo ex Graecis ista colligas aut exprimas? In editione Florentina: καὶ τοῖς ἄλλοις, ἐπόσα τούτης ὅρου ἐστίν. Verissime. & *aliis ornamentis, quae sunt in tali* sc. foemina *perfectissima.* quae possunt in foemina omnibus numeris absoluta esse perfectissima & absolutissima. Dudum observavit magnus Casaubonus ad Athenaeum ὅρου & πέρας alicujus rei dici quod volumus intelligi summum esse. Sic πέρας φιλίας, ὅρου πενίας esse *summam amicitiam, summam paupertatem.* His potes hoc exemplum adscribere, quod non ceperunt interpretes. Mallem tamen legere ὁπόσα τούτων ὅρός ἐστιν. & *quae alia sunt talium ornamentorum perfectissima.* Et sic Lucianum scripsisse persuasum habeo.

In eadem pagina, Καὶ τὸ γλυκίον μέλιτος ἀπὸ τῆς γλώσσης ᾗδει αὐτῆς μᾶλλον, ἢ ᾗδει ἡ πυλίς γέροντος ἐκείνου ὁ Ὄμηρος ἂν εἴρηκεν. Sic Mſ. Vulgo καὶ τὸ, γλυκίων μέλιτος, quod tamen non damno. Statim idem codex, καὶ πρᾴως ὑποδυόμενον εἰς τὴν ἀκοήν, & sic legisse videtur interpres, qui bene vertit, *inque aurem blande se insinuans.* est enim ὑποδύεσθαι *blande & latenter subire, se insinuare.* pro quo mox ἀφδύεσθαι p. 10. καὶ ἡ κηρὸς ἐπιφροήξῃ τὰ ὦτα, καὶ ἀφῇ δὲ κηρὸς ἀφδύσεται σοι τὸ μέλος. *Quin etiam auribus cera obturatis, per ceram etiam cantus penetrabit.* ὑποδύομεν, quod in editis extat hic est ἀπροσδόκητον.

Pag. 11. Obscura & insulsa est versio horum verborum; ἦττον δὲ τοῦτο, καὶ γραφικῶς συντελεσθεῖν, κἀκεῖνο τοσοῦτο, καὶ πολυειδές πως καὶ πολλῶν ἀποτελεῖν αὐτὸ αὑτῷ ἀνθαμιλλώμενον. *Hoc enim perexile esset, & more graphico absolutum, tot formas, & multiforme quiddam, sibi ipsi adversans, ex multis perficere.* Haec Latina quis sanus intelligat? Quid est *more graphico.* verte totum locum: *Hoc enim perxile esset, & more pictorum factum;* (scilicet unam rem pulchram ex variis rebus compositam, uti in καλλιφωνίᾳ erat factum, nec aliter possunt pictores pulchritudinem ostendere) *Tanta pulchra, & multiforme quiddam, quod secum ipse certat* (utrum scilicet alte-

ro

ro pulchrius fit) *ex multis perficere* ſcilicet decrevi. Totus locus ſic eſt interpungendus: Σκόπει δὲ δὴ καὶ τὰς ἄλλας. ὃ γὰρ μίαν ὥσπερ σὺ δὴ ὀκ πολλῶν συνθεὶς ἐπιδεῖξαι διήνωκα, ἦττον γὰρ τοῦτο, καὶ γραφικῶς συντελεσθὲν, καὶ μὴ τοσαῦτα, καὶ πολυειδές τι ὀκ πολλῶν ἀποτελεῖν αὐτὸ αὐτῷ ἀνταμιλλόμενον. iſta verba quaſi in parentheſi poſita ſunt, ἦττον γὰρ τοῦτο καὶ γραφικῶς συντελεσθὲν. Γράφειν eſt, pingere, γραφεῖς pictores, γραφικῶς more pictorum. quoties in hoc ipſo dialogo leguntur. Sic & Latinis ſcribere eſt *pingere*. Plin. in ep. *imagines exſcribendas pingendaſque*. Martialis: *ſcriptum teſtudine ſigma*. hoc eſt pictum, ſed ἀνταμιλλᾶσθαι, eſt certare cum adverſario, & ſi de pluribus, dicitur inter ſe certare. ἀνταμιλλᾶσθαι eſt aemulus, qui cum aliquo certat. Mſ. hic non audio, qui pro ἀνταμιλλώμενον ſcribit ἀνταμειβόμενον.

Pag. 12. Ὀλύμπιος eſt Pericles. Diodorus Siculus. lib. 12. Ταῦτα δὲ ῥᾳδίως συνετέλεσε λαβὼν τὴν δυνάστειαν ἐκ λόγου. διὸ καὶ αἰτίαν ἀνομάσθη Ὀλύμπιος. Plin. xxxv, 8. *Olympiumque ab eo pictum*, ſic pulcherrime hunc locum ex Mſſ. emendavit ſagaciſſimus Fridericus Gronovius, cum in iis legeretur *Olympium Iovem*, in editis ineptius *Clypeumque Athenis*. Sic & Val. Max. v. 10. *Non ſine cauſſa igitur tanti roboris animus ad Olympii cognomen aſcendit*, ut erudite hunc locum reſtituit Chriſtophorus Colerus, ejecto vocabulo *Iovis*. Non longe poſt Mſ. Ἀτθικωτέρως legitur in Mſ. ὃ γὰρ ἴσον ὃ ἢ ἐγγὺς ἀθηναίων ἡ τότε πολιτεία, καὶ ἡ παρεῦσα τῶν Ῥωμαίων δύναμις. *Neque enim aequales ſunt, nec quidem proximo intervallo diſtant* (ſed longe ſcilicet) *Athenienſium reſpublica, & iſta praeſens Romanorum potentia*. Edit. ὃ γὰρ ἴση, non male. ſed illud magis redolet Athenas. ἴσον nimirum χρῆμα. ὃ δὲ ἐγγὺς eſt idiotiſmus Graecus, *ne prope quidem ad illum accedit, longis paraſangis ab illa diſtat*. Vtitur & in ſequente dialogo: μὴ γὰρ εἶναι σὲ τηλικούτων ἀξίαν, μηδὲ ἐγγὺς, ὅπι μὴ δὲ ἄλλῳ τινὶ γυναικὶ γε ἔοικεν. *Non enim talibus ſe dignam eſſe, ne quidem propius ab illis abeſſe, neque ullam aliam foeminam*. Sic enim Latinis uſurpatur *propius abeſſe*. Cic. in Catone: *quod eo melius mihi cernere videor, quo ab ea propius abſum*.

Pag. 25. Ἀλλ' ἐμοί τις πρὸς τὸ ὑπερέχον ὡς οἷόν τε ἐμβιβάζῃ τὸ ἐπαινούμενον. *Si quod laudatur ad excellentius, quoad fieri poterit extulerit*. Nec Graeca nec Latina verba reprehendo. Efficacius tamen vetus codex πρὸς τὸ ὑπερέχον ὡς οἷόν τε προβιβάζῃ. ut apud Latinos *provehens*.

Pag. 27. Miratur Marcilius quos Lucianus ſit ſecutus auctores, cum ſcribit in dialogo pro imaginibus, Croeſi filium auditu acri Melampodem antecellere, cum ſcribat Herodotus illum fuiſſe mutum; non ſurdum. ſed ego miror Marcilium hic haerere. Quis ignorat mutos eſſe quoque ſurdos: Imo ſurditatem eſſe cauſſam mutae linguae. Qui ſurdus natus eſt, loqui non poteſt. Vnde enim ſonos vocum litterarumque percipiat. Fuerunt tamen noſtro ſeculo cum in

Germania, tum in Anglia, qui ſurdos docuerunt motu oris litteras noſſe & pronunciare. de quo extat elegans diſſertatio Georgi Morhofii, viri eruditiſſimi, & noſtri ſtudioſiſſimi. Quin & ſurdi fuerunt his in terris, non nati, ſed morbo caſuque facti, qui ex motu labiorum aeque poterant etiam longius a ſe remotos, & muſſitantes intelligere, ac ſi articulatim ſingulas voces auribus percepiſſent. Hi videbant ſonum, non audiebant.

Pag. 38. In Toxaride: Ἀχίλλεως καὶ Πατρόκλου φιλίαν, καὶ τὸν Θήσεως καὶ Πειρίθου, καὶ τὸν ἄλλον ἐπιεικίαν. In his verbis καὶ τὸν ἄλλον non agnoſcit Mſ. ſunt utique delenda. Latinus interpres vertit, ac ſi legiſſet τῶν ἄλλων, quia in τὸν ἄλλον nulla ſententia ſuberat.

Pag. 39. Turbatus eſt ordo colloquentium, qui ſic conſtituendus eſt. Μνη. Οὐ λέγεις. καὶ ἀριθμοῦσα ὀπόσας ἱκανάς. πέντε ἕμοιγε δοκεῖν ἑκατέρῳ. Το. καὶμοὶ δοκεῖ. Θάτερον δὲ λέγε. &c. dein poſt οὐχ ὅσον ἀπιστεῖν. Μνη. ὁμολογῶμεν, εἴ τι καὶ ὄρκου δεῖν νομίζεις; πῶς δ' ἔστι τῶν ἡμετέρων θεῶν; ἆρ' ἱκανὸς ὁ φίλιππος; ut haec ultima omnia Mneſippo tribuantur. Nam cum Mneſippus prior narrare incipiat, non poſſunt illa verba θάτερον λέγε Mneſippo convenire.

Pag. 43. Ἄλλον τινὰ Κρῆτα νησιώτην τῶν χρυσῶν, ἔφη. *Alium quendam adoleſcentulum Cretenſem bene nummatum venata eſt.* χρυσῶν eſt ad auri colorem accedens, ſubaureus, ut ſic dicam. ut paullo inferius χρεὼς ſubpallidus. non convenit pecunioſo juveni hoc verbum. Videtur litteris tranſpoſitis ſcripſiſſe Lucianus τῶν πολυχρύσων.

Pag. 48. Leve mendum in omnibus editionibus conſpicitur, quod vel a tyrone poterat deleri, ἐγὼ δὲ διδαμίδα πολὺ μᾶλλον ἐθαύμασα τῶν ἡρώων. ſcribendum ὠδαμίδων. Eſt enim ab Ὠδαμίδης. In eadem pagina paullo ante ſine ſenſu legitur, οἱ κληρονόμοι δὲ οἷς ταῦτα κατελέιπτο, ὡς ἤκουσαν, ἦκον ὤθυς ἀφαιτῶντες τὰ ὑπ' ἀφηκῶν. Vertunt: *At haeredes quibus iſta erant legata, ut audierunt, illico venerunt, agnoſcentes ea quae teſtamento erant mandata.* Quid hoc? num ἀφαιτῶ eſt *agnoſcere*? Locus eſt corruptus. Exiſtimo Lucianum ſcripſiſſe ἀπαιτοῦντες τὰ ὑπ' ἀφηκῶν, *petentes quae in teſtamento illis erant legata.* Nam ἀφαιτέω non memini apud quenquam inveniri. ſed ἀπαιτέω Luciano eſt familiare.

Pag. 49. De Menecratis filia deformi, ὡς δὲ μὴ πάσης τῆς οὐσίας τοῦ πατρὸς, ἣν μετὰ τῆς κακοδαίμονος ἐκέκτητο ἠξίωσεν ἂν τις τῶν γε εὐγενῶν καὶ πενήτων ῥᾳδίως ἀνέχεσθαι, ὅτι καὶ δραχμὰς ἔσαν τὸν ὄψιν. *Quam ne cum omni quidem patris ſubſtantia, quam ante multam poſſederat, dignatus fuiſſet, quiſquam ingenuus ac pauper facile accipere, quae forma eſſet tam infelici.* Sic Eraſmus vertit. Non eſt mirum nullum τῶν εὐγενῶν hoc ſpinturnicium voluiſſe ducere. Omnino ſcribendum ex Mſ. τῶν ἀγενῶν. *obſcurorum, ex ima plebe.*

Pag. 54. Narrat cum quidam vinctorum in carcere Aegyptiaco limam eſſet nactus, qua ἀποπρίσῃ τὰ τῶν ἅλυσιν, ᾗ ἐδέδετο ἐξῆς, τῶν κλοιῶν εἰς ἑαυτὸν διειρομένων, καὶ ἀπολύσῃ ἅπαντας. Eraſmus cum in-

interpolatore Salmurienſi : *Catenam inſecuit, qua ordine adſtringebantur, cyphonibus in hanc inſertis, ſolvitque omnes.* In Graecis verbis primum non intelligo quid ſit τῇ κλοιῶν εἰς αὐτὼ διειργμένων, multo minus verſionem Eraſmi *cyphonibus in eam inſertis.* διείργω eſt *quaero, interrogo.* ſed legendum ex Mſ. διειργμένων. vinculis, quibus ſinguli ſeparatim ligati erant, eos dirimentibus. ὁ κλοιὸς eſt vincultum, quo vinciebantur rei in carcere, ut ſuperius ad tomum primum oſtendit. Cur *cyphones* verterit Eraſmus, ego equidem ignoro, multo minus cur in verbis, quae modo haec praeceſſerunt, interpretatus ſit, *trabem*, τοῦτο γὰρ μόλις πολλὰ ἱκετεύσας τὸν δεσμοφύλακα ἐξεμοχλεύσθη ἐπὶ αὐτῷ τοῦτον τὸν Ἀντιφίλῳ, καὶ τοῦτον τὸν αὐτὸν κλοιὸν δεδήξ. *Nam hoc multis precibus a cuſtode carceris vix obtinuerat, ut proxime Antiphilo eademque in trabe vinciretur.* imo *eadem catena* ſolebant vincti interdum duo treſve eadem catena vinciri. Sic apud Romanos in carcerem conjectus, & miles, qui cuſtos ei apponebatur, eadem vinciebantur catena, ut patet ex Senecae ep. 5. *Eadem catena & cuſtodiam & militem copulat.* iſta vincula ſingularum cuſtodiarum, quibus eorum manus pedeſque conſtricti erant, alligata erant majori catenae, quam dixit Lucianus ἅλυσιν. Sic igitur in Latinam linguam vertendus hic locus : *Catenam diſſecuit, qua ordine alligabantur, vinculis in eam* (ſc. inſertis) *dirimentibus* (ſc. catenatos,) *ſolvitque omnes.* Omnes aut ſaltem paria catenatorum erant vincta compedibus, qui omnes compedes adſtringebantur catenae majori.

Paullo poſt pag. 56. rectius Mſ. καὶ αὐτὰς ἂν σοι τὰς λόγους διεξῆλθον πολλὰς, καὶ ἀγαθὰς *ipſas tibi orationes exponerem multas, & egregias,* αὐτὸς quod in editionibus eſt hic valde friget. Mox idem codex pro vulgato φαῦλον ῥήτορ γενόμενον *ſis malus orator*, pro vulgato φαῦλον ῥήτορ φανόμενον. & paullo ante illae membranae pro διηγησάμην σοι ἀγαθὰς καὶ βεβαίας φίλας, ſcriptum oſtendunt ἀγαθὰς καὶ γενναίας φίλας. *tam bonos & generoſos amicos.* nec ſpernendum quod ſequente pagina in hoc codice legitur, εἰ ἀληθὴς ὁ κυβερνήτης ἐστί. *verus ne quis gubernator ſit.* in editis eſt ἀγαθός.

Pag. 58. Valde quoque probo ſcripturam veteris libri, καὶ ἐφεῖται δὲ τὸ μέγιστον ἄχρι τριῶν ἐς τὰς συνθήκας συνιέναι, *licet autem ſummum tres in foedus tale coire*, pro communi εἰς τὰς συνθήκας εἰσιέναι, non quod hanc lectionem non poſſimus tueri, ſed quod illa ſit efficacior. Eſt enim σύνειμι vox propria qua utuntur de familiaritate, quam amici ineunt & colunt, uti notum eſt.

Pag. 59. Delenda eſt diſtinctio in his verbis : καὶ τὰς ἁμάξας κατελαμβάνουσι, αὐτόνδρους τὰς πολλοὺς ἁλισκομένας. Pertinet αὐτόνδρους ad ἁμάξας, Αὐτόνδροι ἅμαξαι ſunt currus cum hominibus, quibus uxores & liberos ſuos imponebant Scythae Hamaxobii. Vertendum igitur : *Et curribus potiebantur, quos capiebant cum*

ipsis hominibus, non *cum viris*, ut Erasmus. Viri enim in castris versabantur.

Pag. 67. Ὁ ὁμόσκυθος καὶ ὁμόγλωττος τοῖς Ἀλάνοις ἦν. Erasmus: *eodem cultu, eademque cum Alanis lingua.* Sed ὁμόσκυθος est, qui eodem genere armorum utitur, ut apud Thucydidem. Ὅμηροι τοῖς Σκύθαις ὁμόσκυθοι, *iisdem armis utuntur, quibus Scythae.* Σκύθη Graecis saepe sunt arma.

Pag. 73. Καμπύλῳ τῷ ξίφει ὑπολμηθεὶς τὸν ἰγνύλον. *adunco gladio vulneratus in poplite.* Sed legendum τὸν ἰγνύαν, aut τὸν ἰγνύν. dicitur enim ἰγνύα & ἰγνύς.

Pag. 77. In asino Καὶ ὅτι ἀργύρεον ἡνιὸν ἔχει. Cur ἔχει, & non ἔχῃ, ut τρέφῃ, quod sequitur. Non monuissem, nisi omnes editiones etiam Florentinam consentire in hoc vitio tolerando vidissem.

Pag. 78. In κλινοπάλῃ nihili est τὸ ἄμμα in his verbis τότ' ἤδη ἐπιβὰς, ἄμμα κατ' ἰξύν δήσας σύνεχε, Bene Mf. ἄμμα κατ' ἰξύν δήσας, *vincula ad ilia alligans.*

Pag. 86. Ὦ τῆς ἀκμῆς ταύτης περιεργασίας. *O intempestivam hanc curiositatem.* Περιεργασία non memini alibi apud Graecum melioris notae scriptorem occurrere, quamvis περιεργάζομαι legatur. Repone igitur ex Mf. Πεπερχίας.

Pag. 88. Os dicit asino fuisse vinculo occlusum ne tempus, quod viae impendendum erat, pabulo impenderet, & tardius procederet. ὥστε ἔσην τότε, καὶ ἔμεινα ὄνος. *Iamque tunc steti, asinusque mansi.* Quomodo stetit, cum tantopere properaret. lege: ὥστε ἔβλω τότε. *Tum sic obdurato ore procedebam.*

Pag. 112. Ἡ δὲ κατεχρήσατό μοι δεινῶς. Scribe: κατεχρήσατό μου δεινῶς.

Pag. 114. In Iove Confutato, elegantius in vetiri codice scribitur: Δοκεῖ δέ μοι δικαιότερον ἂν ἡ κλωθὼ μεγαλαυχήσασθαι, ὡς καὶ αὐτόν σε ἀνάγκασον αἰωρῆσαι ἐκ τῆς ἀτρακτίδος, καθάπερ οἱ ἁλιεῖς ἐκ τῆς καλάμης τὰ ἰχθύδια. *Mihi videtur longe justiorem causam gloriandi Clotho habere, quae te ipsum attractum suspendet ex fuso, sicut piscatores in arundine pisces.* Vulgati θεωρῆσαι, quod quidem ferri potest. sed Mf. lectio facile prae hac Graece doctis se probabit.

Pag. 120. Ἱκανὸν καὶ τοῦτο, εἰ καὶ σὺ φῂς ἐπὶ μηδένι χρησίμῳ γίνεσθαι τὰς θυσίας, χρησότητί δέ τινι, ἣ ἀνθρώποις πιμώντων τὸ βέλτιον. *Hoc satis est, si etiam dicis nullius utilitatis causſa sacra fieri: verum bonitate quadam hominum quod praestantius est, colentium.* Sic recte interpres *colentium* sc. Deos. Nihil hic monerem, nisi Mf. juberet me non praeterire, quod in illo legitur ἀγωμοσύνῃ, pro χρησότητι hoc minime damno, alterum tamen est efficacius, declarat enim memorem, gratum & benevolum animum propter accepta beneficia. Sic pag. 123, idem codex pro καὶ πιμῶντες ἐχίροντες, scribit θυσίας χαιρόντες.

Pag.

Pag. 128. In Iove Tragoedo, ſcribe ut in Mſ. habetur ὦ χρῶ δέσε ὅλε παρειάς. Eſt ex Iliad γ. v. 35. ubi eſt μιν quod omnium eſt caſuum. mox ſcribe ex Euripidis Oreſte, ἧς σὺκ ἂν ἄρμιτ' ἄχθος. dein idem codex: ὡσὸς χρεὼν γὺ οἰκεῖον ἐρεῖς. Mox ὡς τοι ὑποδραμοῦσα exponit vetus ſcholion ineditum ὑποτραγῳδεῖν. quod eſt verſibus tragicis reſpondere, & quaſi ſecundas agere. Neutrum horum verborum Lexici annotarunt. Iupiter ἐποτραγῳδᾷ, illi vero non poterant ὑποτραγῳδεῖν.

Pag. 133. Coloſſus Rhodius propter ingentes ſumtus in ſe factos ſibi ἀνδριάντων inter deos vult viudicare, Conſulit de hac re Mercurius Iovem: τί ὦ Ζεῦ χρὴ ποιεῖν; δύσκριτόν γὺ ἐμοὶ γεῦν τὸ τῦτο. εἰ μὲν γὺ ἐς τὸν ὕλον ἀποβλέποιμι, χαλκῆς ἐστιν. εἰ ὃ λογιζοίμην ἀφ' ὁπόσων ταλάντων κεχάλκωται, ὑπὲρ τὲς πεντακοσιομεδίμνες καὶ τὸν ἱππέα ἂν εἴη. Hic locus imperitiſſime vertitur: *Quid facto opus Iupiter? Nam hoc judicare difficile eſt. Nam ſi materiam reſpexero, aeneus eſt. Verum ſi ſupputem, quot in eo fabricando impenſae fuerint talenta, plures quam quingentos modios, & cenſum equeſtrem inveniam.* Oedipus ſit, qui ultima Latina verba explicet. Quid enim quingenti medimni & equeſtris cenſus faciunt ad impenſas, quas conſumſerunt in Rhodio Coloſſo erigendo? non plus ſane, quam tenuis & deſpectus rivulus ad Aegaeum mare. Paullo ante Mercurius, cum Venus quia ab Homero appelletur χρυσῆ, dixiſſet, ſibi quoque inter primi ſubſellii deos locum deberi, reſpondit, illam viſuram quoque multi auri poſſeſſorem Apollinem ἐν τοῖς ζυγίταις καθήμενον, inter zygitas ſedentem, hoc eſt tertiae claſſis Deos, quia ipſius templum ſit compilatum, ideoque Veneri cogitandum, non male ſecum agi, μὴ πάνυ ἐν ἡλικῷ ἐκκληπάζεται. Si non inter imi ſubſellii Deos collocetur, in Deorum conventu. Haec loquendi genera ſunt ex republica Athenienſi petita, in qua Solon ſecundum cenſum diviſit in quatuor claſſes cives. Tertia claſſis erat τῶν ζυγιτῶν, qui ducentos medimnos aridorum & liquidorum pendebant reipublicae, & minas decem. Quarta erant θητῶν. Θῆτες ad nullum magiſtratum poterant adſpirare, ſed nullum quoque pendebant tributum, ut Romae *proletarii & capite cenſi*. Eandem tranſlationem retinet in ſequentibus, & affirmat ſi ſumtus ſint reſpiciendi in coloſſum impenſi, eum ſuper πεντακοσιομεδίμνες καὶ τὸν ἱππέα ἂν εἴη. hoc eſt eum ante primi & ſecundi ordinis Deos ſedere debere. Πεντακοσιομέδιμνοι erant ex Solonis deſcriptione primae claſſis cives, qui ex ſuis poſſeſſionibus capiebant fructus quingentorum modiorum, aridorum ſimul & liquidorum, & qui aerario pendebant talentum. καὶ τὸν ἱππέα ſc. πλῆτες, hoc eſt quod tributum equeſtrem penderent, hoc eſt equitem cogerentur alere in uſum reipublicae. quorum facultates erant modii trecenti, tributum ſemitalentum. Hi erant ſecundae claſſis cives. Hanc diſtinctionem civium Atticorum lepide Lucianus tranſtulit ad Deos. Vide Polluc.

VIII, 10. Plutarch. in vita Solonis, & Ariſtidis, & Meurſium in Solone Ariſtotelis ſententiam refellentem.

Pag 136. Cum Iupiter conqueſtus eſſet, de ſordibus Mneſithei, qui ex naufragio ſervatus cum diis promiſiſſet hecatombam, ſolvit tantum gallum ſenio confectum, & quatuor grana thuris, ὡς αὐτὸν ἀποσβέσαι, τῷ ἄνθρακι, μὴ δὲ ὅσον ἄκρα τῇ ῥινὶ ὀσφραίνεσθαι καπνὸν ἀθρόον, *ut in pruna ſtatim extinguerentur, & vix ſummas nares feriret fumus ex illis natus.* Mſ. ὀσφρῆσθαι. Sed. Lege ὀσφρᾶσθαι. Idem quidem eſt quod ὀσφραίνεσθαι, Sed Grammatici obſervarunt malle Atticos ὀσφρᾶσθαι, quam ὀσφραίνεσθαι.

Ibid. Narrat Iupiter ſe veniſſe in Poecilem, & ibi varios homines inveniſſe, alios ſub dio, alios valde clamentes, ἐπὶ τῶν ξύλων καθημένους. *in cathedris ſedentes.* Sed Mſ. ξύλων, & quidem rectius. Nam ξύλον eſt Poëticum, quo Homerus aliique ſunt uſi, ſed ξύλα eſt ſcriptoribus pedeſtribus proprium, & notat ſellam, conſeſſum, quamvis illud quoque inveniatur apud Ariſtophanem.

Pag. 140. Momus ad Iovem: εἶτ' ὦ βραχὺ ὄψει καγχαλῶντας μὲν τὸν Ἐπικούρειον, καὶ Μητροδώρειον, καὶ Δαμίδαν, κεκτημένους δ', καὶ ἀποσφαττομένους ὑπ' αὐτῶν, τοὺς ἡμετέρους συνεχθρούς. Benedictus: *Deinde brevi videbis irridentes Epicuros, Metrodoros, & Damidas, victoſque & jugulatos ab ipſis patronos hoſce noſtros.* Apud Latinos ſane *jugulare adverſarium* legitur, pro ad incitas redigere. Sed Graecos ad iſta has voces σφάττειν & ἀποσφάττειν non exiſtimo tranſtuliſſe: ſane nullum exemplum memoriae ſuccurrit. Emenda ſine mora ex Mſ. καὶ ἀποφραττομένους ὑπ' αὐτῶν. *Patronos hoſce noſtros victos, & os eis obſtructum eſſe.* Nam ἀποφράττειν eſt os obturare adverſario, ut ne hiſcere poſſit. Pollux VIII, 15. ἀποστρέφειν τὸν γλῶτταν, ἀποφράττειν τὸ στόμα ἄμεινον. Aliud eſt inferius pag. 153. cum Momo intempeſtiva interpellatione obtudente Deos, Iupiter reſpondiſſet, Σὺ ἡμᾶς ἐπισφάττεις ὦ Μῶμε. quod non eſt, *tu macta nos Mome*, ut interpretes. ſed Latini dicunt: *Enecas nos, Mome*, ut Terentius in Andria IV, 1. *Cur me enecas?* aut *occidis nos*, ut Horat. *occidis ſaepe rogando.* Sed in hoc ipſo dialogo pag. 157, hoc verbum ex Mſ. reponendum eſt, ἤδη γάρ σε τύπτω ὀρθάκῳ ἀποφάξω, *ego te hac teſta interficiam.* Vulgo frigidius, ἀποθραύσω. Paucis verſibus ante: τὰ δ' ἄλλα κῦρ' ῥᾴον φέρεται, ὡς ἂν τύχοι ἕκαστον παρασυρόμενα. Melius Mſ. διασυρόμενον. *ut quaevis forte trahitur* a vi fluminis ſcilicet. διασυρόμενον pertinet ad ἕκαστον. ſed in iis quae modo praeceſſerunt, non probo ejuſdem libri ſcripturam, quae pro τὰς ἀστοιδὰς πέμπειν, prae ſe fert τὰς πομπὰς πέμπειν. Nam quamvis pompae & ludi in Deorum honorem inſtituerentur, timen πομπὰς πέμπειν, nemo dixerit. Ibidem ſtatim & ſic Mſ. legendum ἆρα ὑμέτερον ἂν εἴη, *quare veſtrarum eſſe partium*, non ἡμέτερον, ſequentia indicant verba, in quibus non damno, τὰς θυσίας κεκραμένων, quod in editionibus extat. non poſſum tamen non indicare, in vetere libro haberi τὰς θυσίας μίαν ἐσταμένων. *vobis ſolis*

ſolis ſacrificia in epulis comedentibus. cum nunc partem ſibi vindicent ſacerdotes, partem qui ſacrificant. & id magis arridet, genioque Luciani eſt convenientius.

Pag. 141. Ex Mſ. legendum, ἤτοι κεραυνῷ τινι, ἢ ἄλλῃ τινι μηχανῇ. non ut editiones praeferunt, ἤτοι κεραυνῷ τινι, ἢ ἄλλῃ μηχανῇ.

Pag. 147. Μᾶλλον δὲ ὁ τὸς ὦ Ἑρμῆ, ἀδελφός ἐστιν, ὁ ἀγορᾶιος, ὁ πρὸς τῇ Ποικίλῃ. πίτης γὰρ ἀναπέπλησται, ὁσημέραι σμυρτίδμου ὑπὸ τ ἀνδριαντοποιῶν. Sic ſcribitur in antiquo codice, pro quo in vulgatis habetur ἀναπλατίδμου, quod quidem & ipſum idem notat, ſed alterius eſt interpretatio, Tritius ſcilicet ſubſtitutum eſt minus vulgato. Hoc modo vero verte: *Tuus eſt ſane, Mercuri, frater, forenſis ille, qui ad Poecilen eſt. Itaque pice eſt refertus, cum quotidie a ſtatuariis exprimatur,* ſc. eius forma, propter excellentiam. Dicebatur Ἑρμῆς Ἀγοραῖος *forenſis*, quia illa porticus erat in foro, & Ἑρμῆς ὁ πρὸς τῇ πυλίδι, *Mercurius ad portulam* cujus crebra apud veteres mentio. Vide Harpocrationem, & quae ad illum notat Valleſius, nec non Meurſii Athenas Atticas lib. 1. cap. 5. Verba mox ſequentia, ἐπύγχανόν μοι ἄρτι χαλκουργῶν ὑποπιτ ἰδμου, στέρνόν τε καὶ μετάφρενον. ἐπῆξτο δέ μοι λίθοις ἀμφὶ σώματι πλασθεὶς παρηόρῃ μιμηλῇ τῇ τέχνῃ, σφραγίδα χαλκῆ πᾶσαν ἐπιτυπούμου. Vertunt; *cum ad porticum jam fabricarer aeneus, ac perque dorſum, perque pectus ungerer, factuſque inepte thorax corpori meo adpenderet, nec arte diſpari foret, ex aere totus mihi additur baltheus.* Illepide ſane & imperite. Hoc enim dicit Lucianus: *Cum fabri aerarii picem illeviſſent pectori & tergo, ridiculuſque thorax corpori imitatrice arte fictus eſſet appenſus, omni aeris figura impreſſa.* Figura nimirum aerei thoracis, quae illi pici imprimebatur. Sunt verſus alicujus Tragici, quamvis in reſponſione Iovis pro πρὸς ὦ Ἑρμαγόρα βέλπτ τραγῳδῶν legatur in Mſ. ἰαμβίζων. Μιμηλὴ τέχνη, eſt ars quae imitatur, aut ſimulat, qualis eſt pictorum, & fictorum. Ἑρμῆς autem ἀγοραῖος appellatur a Iove voce una ex duabus conflata Ἑρμαγόρας.

Pag. 149 Dicit Deos ſaepius ad Aethiopas epulatum ire καὶ ἐπαγγέλτας etiam *invocatos.* Sed Mſ. αὐτοπαγγέλτας, quod elegans eſt vocabulum, *qui ſe ipſos invitant, qui condicunt.* Hoc enim Latinis eſt *condicere alicui*, ut apud Cic. 1. ad fam. 9; alicui ſignificare, ſe apud eum coenaturum. Eadem quidem vis eſt vocis ἐπαγγελτός, ſed illud tamen exquiſitius.

Ibid. Manifeſtum mendum eſt in his verbis Epicurei Philoſophi, quibus dixerat Stoicos ipſos τάξιν vocare, ἀνάγκλω. εἶτα δηλαδὴ ἀγαναπτήσεις, εἴ πς σοι μὴ ἀκολθοίη, τὰ γιγνόμενα μ, οἰονεί ἐστι, κρεμαθμένῳ καὶ ἐπαινέτῃ, οἰομένῳ τὶ ἀποδείξιν παῦτα εἶναι, ἢ καὶ φθονοίης ἀμαθέστεραξ αὐτῶν ἔσεσθαι. Interpretes: *Deinde ſcilicet indignaberis, ſi quis te non ſequetur, cum ea quae fiunt, qualia ſunt enumeres & laudes, & putes hiſce demonſtraſſe, horum unum-*

quodque immutari providentia. Atqui non permutantur, ſed eundem ſervant ordinem illi ſyderum motus, temporum vices, & quae enumeravit alia. ſcribendum ſine dubio, ut eſt in Mſ. Ἀφτάτῃ, regi, adminiſtrari providentia. Sic paullo ante Timocles quaerebat, ὑπό τινι δὲ θεῷ τάττεται ἡ τῶν ὅλων ἐπιμέλεια. *Hoc igitur univerſum nulla ne providentia regitur?*

Pag. 151. Ἐπὶ καθ' ἑαυτὸν ὁΕὐριπίδης, μηδὲν ἐπισαγόμενος τῶν χρείας τῷ δράματι, τὰ δικαίως οἱ λέγῃ, ἄκυσον αὐτῷ τότε παῤῥησιαζομένῳ. Sic lege & interpunge. ἄκυσον pro vulgato ἀκούσῃ, quod tamen cum in hac, tum in Salmurienſi editione typographorum vitio eſt omiſſum, & τότε ex Mſ. repoſui. *Cum ex ſua ſententia Euripides, nulla neceſſitate fabularum compulſus, quae ipſi videntur profert, audi tunc libere loquentem.*

Pag. 152. In verſu Euripidis pro ὑγρᾷς ἐν ἀγκύλαις Mſ. θερμῇς ἐν ἀγκύλαις. Mox in alio verſu ὅστις ἐστὶν ὁ Ζεὺς verte *quicunque Iupiter ſit.*

Pag. 153. Τυτὶ πόθεν ἡμῖν τὸ ἄμφακον κακὸν ἐπῆλθεν. Mſ. τυτὶ πόθεν ἡμῖν τὸ ἄμφακον κακὸν ἐπήλθεν.

Pag. 154. Ἀλυπτέλης ἦ, ὦδὲ ἄλογον ὦδέν τι εἶχεν ἡ ναῦς, ὁ μὴ χρεώδες ἦν αὐτοῖς. In Mſ. hic adduntur non nullae voces: ὁ μὴ χρήσιμον πάντως καὶ ἀναγκαῖον ἵν' ὡς τὴν ναυτιλίαν αὐτοῖς. *quod non utile omnino & neceſſarium ſit ipſis ad navigationem.*

Pag. 159. In Gallo ἵν' γὰρ πρὶν ἀνατεῖλαι τὸν ἥλιον μίαν κεφαλὴν ἐράσαιο. Mſ. ἵν' γὰρ πρὶν ἀνίσχειν τὸν ἥλιον μίαν κεφαλὴν ἐράσαιο. leg. ἀνίσχειν. ſed perinde eſt ſive ſequaris editos, ſive Mſ. Sic & inferius idem codex pag. 160. Οὐπώποτε ἀνίσχοι ὁ ἥλιος, pro φαίνοι.

Pag. 163. Ἢν Πυθαγόραν ὄντα δοξομανήσῃ καὶ τὸν ἴσον ἠσθηκέναι κυάμοις φαγόντα, ὡς ἂν εἰ τὴν κεφαλὴν τοῦ πατρὸς ἐδηδόκοις. *Aut ſi Pythagoras peccaſſe, & aeque impium fuiſſe, ſi fabas ediſti, ac ſi patris caput comediſſes.* Nimirum, quia Pythagoraei a fabis abſtinebant, quod illorum magiſter eas parentum capitibus eſſe ſimiles docebat. Superius in dialogo Menippi & Aeaci, cum Menippus dixiſſet in pera ſua non niſi fabas eſſe, quas nolit edere Pythagoras, reſpondet hic: Δὸς μόνον, ἄλλα δοξομανήσεται νεκροῖς δόγμασι· ἔμαθον γὰρ, ὡς ὦδέν ἴσον κύαμοι, καὶ κεφαλὴ τοκήων οὐδέν. *Da modo. Apud inferos aliae ſunt opiniones. Didici enim hic fabas & caput parentum nihil habere ſimilitudinis.* ubi neſcio cur interpretes vertant κεφαλὴ teſticulos. quamvis non ignorem alios hanc quoque tradere cauſſam cur Pythagoras fabis abſtinuerit, quia virides fabae ſimiles ſint ἀνδρείοις μορίοις, ut loquitur Lucianus in βίων πράσει. Sed de capite parentis Clem. Alexand. 3 Strom.

Οὐδὲ μὲν ὅτι ἀνθρώπου κεφαλῇ ἀπείκασται κύαμος καὶ τὸ ἐπίλυσιν,
Γ'σίν τοι κυάμους τρώγειν, κεφαλάς τε τοκήων.

Fabas inquit prohibuiſſe Pythagoram, quod ſit legumen flatus excitans,

tans, *non quod parentis capiti sit simile, ut velit ille versus. Idem est fabas atque caput patris edere.*

Pag. 164. Καὶ μέτρια ὅλας χρυσίου κεκομίσθαι μοι δοκεῖς. Interpres: & *solidas auri venas mihi videris adduxisse.* Μέτρια ὅσα χρύσια. *totas auri fodinas*, aut *auraria metalla.* Metalla Latinis & Graecis scriptoribus sunt loca, unde metalla effodiuntur. Iustinus de Philippo VIII, 2: *Auraria in Thessalia, argenti metalla in Thracia occupat.* Sic *damnari ad metalla.*

Pag. 165. Κωλύει γὰρ οὐδὲν οὐδείς σε δειπνεῖν, ὥσπερ ὄνειρόν τινα τὸ δεῖπνον ἐκεῖνο ἀναθάλποντα, καὶ ἀναμερυκώμενον τῇ μνήμῃ τὰ βεβρωμένα. Latinus interpres: *Nihil enim prohibet quo minus denuo coenes, si velut illius coenae somnium reducas, & quae tum ederis, rursum commemoratione quasi rumines.* Προάγειν num est *reducere*? imo id est *educere, producere.* Non potest haec vox hic locum habere. Legendum, ut legitur in optimo codice, ἀνατιλάτλοντα. *si veluti coenae illius somnium, imagineris, animo concipias.* Nam ἀνατιλάτλειν est φαντάζεσθαι, *imaginari, animo deformare.*

Pag. 166. Σωτὴς ἐπισκοπῶν, ὁπόσα πεν τὸ σκιάδιον εἴη. *Subinde respiciens, quot pedum esset solarii umbra.* Recte sic Salmurienſis interpolator. Alii ineptissime. Veteres enim tempus metiebantur pedibus ad proprii corporis umbram. Pollux lib. VI, c. 8. τῇ σκιᾷ δὲ ἐπεμβαίνοντα τὸν ἥλιον ἐπὶ τὸ δεῖπνον ὁδᾷ, ἕως ἂν σκιὰν ἡμέλων. καὶ ἔδει πόδας εἴδειν, εἰ δεκάπουν τὸ σκιάδιον εἴη. *Umbra vero tempus ad coenam eundi indicebant; quam & σκιάδιον vocabant. Et σκιάδιον decem pedum existente libandum erat.* Legendum autem ἔδει σπεύδειν *properandum erat* ad coenam cum umbra decem pedum esset quia tum erat legitimum coenae tempus. Sic mensurabant tempus diei ante horologiorum inventionem, de quo multis disputat maximus virorum Salmasius in Exercitationibus Plinianis. Aristophanes in Ἐκκλησιαζούσαις:

Σοὶ δὲ μελήσει
Ὅταν ἢ δεκάπουν τὸ σκιάδιον λιπαρῶς χρεὼν ἐπὶ δεῖπνον.
Tibi vero curae erit, cum duodecim pedum umbra erit ad laute prandendum ire.

Ibid. Ἀπέχομαι κομιῶς μάλα ἐχνηματισμένον, ἀντιβλέψας τὸ τελεώτατον, ὡς ἐπὶ θάτερα μέρος γένοιτο ἡ ἀναβολή. *Abeo nitide admodum cultus, sic obverso pallio, ut qua esset parte purissimum ea videretur* sic interpres. nec reprehendo, nec hic audio veterem codicem, qui pro ἀναβολὴ legit μεταβολὴ. sed ἀναβολὴ est ipsum pallium. Glossae ἀναβολὴ *amictus, amiculum.* Inferius in Timone: τὸ σχῆμα σύσταλὴς καὶ κόσμιος, τὸ βάδισμα, καὶ σωφρονικὸς πάνυ ἀναβολῇ. *Cultu decorus, atque ornatus, incessu ac pallio modeste composito.* Sic alibi eidem ἀναβεβλημένον σύσταλῶς est qui incedit pallio decore composito.

Pag. 168. Εἶτα μηδενὸς ἀνεχομένου πλησίον καταπεσεῖν αὐτὸν, ἐμὲ καταπεσόντα φέροντες, ὡς ὁμοτράπεζοι εἴημεν. in Mſ. ὑπὸ καταπεσόντα. quod

quod minime damnandum. *Cum, inquit, nemo vellet accumbere juxta eum, me ibi collocarunt infra ipsum, ut in eodem lecto jaceremus.* sic hic locus interpretandus. Ὁμοτραπέζοι, sunt qui in eodem lecto triclinari cubant. In singulis lectis tres accumbere solitos nemo humanior paullo nescire potest.

Ibid. scribendum, ἄκρις ἤδη καὶ τὸ σύστιον. sic Mſ.

Pag. 169. Parvae sunt duae labes, quae videntur a typographis profectae, sed quae tamen omnes inquinant editiones, in quibus scribitur χαείπσιν ὄμβιαι, pro χαείπεσιν ὄμβιαι. & ὅπ χρυσῷ π καὶ χρώρῳ ἐσφήκωῦο, pro ὀσφήκωῦο. Sic enim apud Homerum Il. ε. v. 51. cujus sunt, ut liquet, verba.

Pag. 170. Ὅτε τὸ ἔτιρ ἤψαν τοῖς Κρονίοις, δύο τόμις & ἀλλάγ ἐμβαλών. *Cum duobus extorum fruſtis injectis legumen coquerem ſaturnalibus.* ἑψω quidem mutuatur ſua tempora ab ἰψέω, ſed quod dudum repudiarant Atticorum aures, ut οἱ γραμματικῶν παῖδες docuerunt. Itaque pro ἤψαν malebam olim ἥψησα, ſed poſtea Mſ. mihi oſtendit legendum eſſe ἤψησα, & pro τόμις, πμάχη. ſed ἀλλᾶντες, ſunt *botuli, farcimina*, non inteſtina.

Pag. 171. Ἐπεὶ ὃ ἀπίθανε πρώλω, ἅπαντα ἐκεῖνα κῦ τὰς νόμις, Σίμων ὁ τὰ ῥάκια τὰ πιναρὰ, ὁ τὸ τρύβλιον περιελίχων, ἅσμενος ἐξελαύνῃ, ἁλυργῆ καὶ ὑσγινοβαφῆ ἀμπιχόμενος. Et quae ſequuntur. Hic aliquid excidit. Sententia enim hiat, nec eſt unde pendeant ἅπαντα ἐκεῖνα κῦ τὰς νόμις. Salmurienſis quidem interpres multa infarcit, alia omittit, & cetera miſere vertit: *Poſtquam vero pridie mortuus fuiſſet, omnes illas pecunias juxta leges, Simon ille gaudens effert, purpurea hyſginoque tincta veſte indutus.* Πὼ κεῖνται in Graecis Simon *ille gaudens effert?* Nam ἀσμένως ἐξελαύνῃς aliud eſt ut ſtatim videbimus. Cur omiſit τὰ ῥάκια τὰ πιναρὰ, ὁ τὸ τρύβλιον περιελίχων. Poteratne flagitioſius in hoc loco interpretando quiſquam verſari? Nec melius Eraſmus: *At ſimul ac mortuus eſt nuper, univerſis illis opibus juxta leges Simon ille, qui coria patria, quia patellam circum lingebat, gaudens purpura oſtroque circumtectus.* In his nulla eſt ſententia. Ad prima autem verba ἅπαντα ἐκεῖνα κῦ τὰς νόμις addendum ἦλε, quod vitio librariorum intercidit, aut ſimile quidem. In ſequentibus quoque aliquid periit ὁ τὰ ῥάκια τὰ πιναρὰ nihil habent unde pendeant, & nihil ſignificant, ſed ex Mſ. haec jactura egregie ſarcitur, qui in prioribus unum aut plura verba periiſſe luce meridiana clarius oſtendit, quamvis & ipſa συνήχεια & ratio ſatis indicet. Sic autem in vetere codice hic locus ſcribitur: Ἐπεὶ ὃ ἀπίθανε πρώλω, ἅπαντα ἐκεῖνα κῦ τὰς νόμις, καὶ νῦν ἐκεῖνος ὁ τὰ ῥάκια περιελιμβάνων τὰ πιναρὰ, ὁ τὸ τρύβλιον περιελίχων, &c. Pulchre ſane & vere. Sic igitur locum totum ſcribe & verte: ἐπεὶ ὃ ἀπίθανε πρώλω, ἅπαντα ἐκεῖνα κῦ τὰς νόμις * ... Σίμων. Καὶ νῦν ἐκεῖνος ὁ τὰ ῥάκια περιελιμβάνων πιναρὰ, ὁ τὸ τρύβλιον περιελίχων ἅσμενος ἐξελαύνῃ ἁλυργῆ καὶ ὑσγινοβαφῆ ἀμπιχόμενος. *Poſtquam vero pridie mortuus eſt,*

* ἦλε.

est, *omnia illa secundum leges* cepit *Simon*. Et *nunc ille qui pannis sordidis indutus erat*, *qui catinum lingebat*, *hilaris equo vehitur*, *purpurea*, & *coccinea veste amictus*. ἄσμενος ἐξελαύνῃ est laeto & alacri animo equo vehi, ἐλαύνειν est subaudito ἵππον, *equitare*. ut apud Latinos *vehere* sc. se equo, pro *vehi* frequenter legitur, sic & ἐξελαύνειν, & ἐπεξελαύνειν. Herodot. ἐξήλασε ἐς ἥβεα τὰ ἑωυτῦ. *equitavit ad suam domum*. ἐξελαύνειν proprie Germanis & Belgis est uitrijden. Hysginus quidem color differt a coccineo, cum sit medius inter purpuram Tyriam & coccinum, potest tamen *coccineus* verti. Hysginus enim color conficiebatur ex purpura, quae coccino superinducebatur, ut dudum docuere viri doctissimi. Vide Salmas. exercitat. Plinian.

Ibidem. Non reprehendo vulgatam, αἱ ἢ ἀπιλᾶσιν ἀνελεῖν αὐτὰς· sed magis tamen probo libri veteris scripturam, in qua αἱ ἢ ἀπιλᾶσιν ἀνηρπάσειν αὐτὰς. *Minantur se ipsas suspensuras*. Hae sunt & minae & facinora mulierum perdite amantium. In hoc ipso Luciano non unum est exemplum.

Pag. 172. Εἶτα ὤκνουν ὀλίγον τῶ ψηγμάτων ἤκειν ἐς τὸν βίον, ἐξ ἐκείνου ἐπιπισσύρῳ. Salmuriensis: *Itane neglexi infelix vel pauca frusta in vitam importare*, *cum illo essem alitus*? Sed ἤκειν ψήγμασι ἐς βίον significat ne *frusta importare in vitam*? In editione Basileensi Graeca 1555 legitur, ὀλίγων τῶ ψηγμάτων ἤκειν. Constat sane ἥκειν construi cum secundo casu, ut apud Herodotum δῶ ἥκω χρημάτων, *sum pecuniosus*, *dives*. δῶ ἥκω φρενῶν apud eundem *sum prudens*. Sed dum semper δῶ aut πόρῳ, adjunctum habet. Quod concise dicunt δῶ ἥκειν τῶ χρημάτων, integrum est, δῶ ἥκων ἐπὶ πολὺ τῶ χρημάτων. Sed hic habere locum non potest, ne nunc dicam ὀλίγων legi in Mss. Florentina, Aldina, ceterisque editionibus. In Florentina vero editione scribitur ἤκων pro ἥκειν. Inde mihi persuasi excidisse & hic verbum φέρειν. Et legendum ἤκειν φέρουσα. *Omisi ferre invitam*. Est loquendi genus, ut multa hujus generis alia, Graecis peculiare, ἥκω φέρων est *fero*. Isaeus: ὃ μνημόνας λελῆκασι ἥκοντ φέρων. *non asferunt factas testamenti tabulas*. Apud Poëtas vero, imprimis apud Homerum, infinita talium locutionum sunt exempla.

Pag. 173. Scribe: ἐγὼ ἢ τοσοῦτός σοι φημὶ ὑπερφυὴς μηδὲν γένεσθαι πόπ. Et sic legit interpres Latinus, quamvis omnes editiones Graecae μηδέ.

Ibid. Καὶ αὖθις μὲν Ἰταλίαν ἐπλεόμην ἔτι διέθηκε τὰς καρδίας ἐκείνα ἕλληνας, ὥστε θεὸν ἤδη με. Interpolator: *Et cum in Italiam rursum vela fecissem*, *eo affectu Graecos ejus temporis imbui*, *ut me Deum praedicarent*. Palmerius cum vidisset in ultimis verbis labem haerere, censebat legendum esse, ὥστε ὡς θεὸν ἰδεῖν με. Sed una immutata litterula vidi puer fere scribendum esse, ὥστε θεὸν ἦγόν με. *ut me pro Deo ducerent*, seu *haberent*. & vere me vidisse Mss. postea declaravit qui eandem servavit scripturam.

Pag.

Pag. 175. Mſ. Μακρὸν δ' ἂν γένοιθ' χαλεπὸν ἐθελοπεῖσθαι ἕκαστα.

Pag. 177. Οὔτε πράγμασι ἔχεις λογιζόμενος, ἢ ἀπιστῶν, ἢ τοῖς καλεργάταις οἰκονόμοις ἀμφιλεγόμενος, οὔτε τὰς φροντίδας λογιζόμενος. Vertunt: *neque ſupputandis, aut repetendis pecuniis occuparis, neque cum ſceleratis diſpenſatoribus conflictaris, neque curis diſtraheris.* Sed cui perſuadebit τοῖς φροντίδας λογίζεσθαι eſſe *curis diſtrahi*? ne dicam τὸ λογίζομενος eſſe in eadem τοῖς repetitum inſcite, & in ultimis verbis eſſe ἀπροσδιόνυσον. Optime Mſ. τοῖς περὶ τὰς φροντίδας μεριζόμενος. *& talibus curis diſtractus, talibus curis preſſus* μεριζεσθαι τοῦς n eſt *alicujus rei participem fieri.* Obvia ſunt exempla.

Ibid. Ἐ παναστὰς περὶ δειλινὸν ὀψίαν, λυσιτελοῦντος λουσάμενος ἐν δεξῇ. Vertunt: *Sero ſurgis crepuſculo, &, ſi libuerit, lavaris.* Praeſtat *ſera veſpera.* Duplex enim erat veſpera prior, & ſerior, Veſpera prior ſtatim erat a prandio, poſterior cum ſol occideret, Atticis, δείλη, πρωΐα, καὶ ὀψία. Suidas: Δείλη ὀψία ἡ περὶ δύσιν ἡλίου. δείλη πρωΐα, ἡ περὶ ἀρίστου ὥραν, ἡ μετὰ τὸ ἄριστον. *Sera veſpera circa ſolis occaſum: Veſpera prior, a quae eſt a prandio.* Nam verba ἡ περὶ ἀρίστου ὥραν, ſunt tanquam inſulſa delenda. Heſych. δείλη πρωΐα, ἡ μετ' ἄριστον ὥρα. δείλη ὀψία, ἡ περὶ δύσιν ἡλίου. *Veſpera prior eſt tempus a prandio, Veſpera ſerior, quod eſt circa ſolis occaſum.* Hinc & *ſerus veſper* Latinis. Varro: *Neſcis quid ſerus veſper vehat.*

Pag. 178. Ἡ Διονύσιος καθαλυθεὶς τῆς τυραννίδος, ἐν Κορίνθῳ γράμματα διδάσκει. Salmurienſis: *Aut cum Dionyſius tyrannide abdicatus Corinthi litteras docet.* Latinis *abdicare magiſtratum* dicitur is, qui ſponte illum deponit, & exuit ſe ipſe dignitate: *Abrogatur* vero magiſtratus ei, qui illo ab alio exuitur. Mallem igitur: *abrogata tyrannide*, aut *exutus tyrannide.* Sed Mſ. non inſcite. ἢ Διονύσιος καθαλύσας τὴν τυραννίδα ἐν Κορίνθῳ γραμματιστὴς διδάσκει, μὴ πλείω τῆς ἀρχῆς παιδία συλλαβίζειν ἀναγκάζων. *Aut Dionyſius, poſtquam extincta eſt tyrannis Corinthi Grammatiſta docet, poſt tantum imperium pueros ſyllabas connectere cogens.* γραμματισταὶ enim dicebantur, qui pueros docebant prima elementa Grammatices, Grammatici vero, qui Poëtas & alios ſcriptores interpretabantur. pro ἀναγκάζων idem codex διδάσκων, quod non probo, quia modo id vocabulum praeceſſit. Sed mox rectius in illo exaratur: ποίᾳ πότε ἐπιτηδεύσῃ ἐκείνῃ τῷ βίῳ, quam in vulgatis ποίᾳ τῷ ἐπιτηδεύσῃ ἐκείνῳ τῷ βίῳ, *quale illud vitae genus eſſe olim expertus es.* Nam τῷ ἐκείνῳ non bene jungontur.

Pag. 179. Cum recenſuiſſet regiarum divitiarum affluentiam, ſubjicit, καὶ ἡ ἄλλη τῆς ἀρχῆς τραγῳδία πᾶσα ἐξ ὑπερβολῆς ἐξηγνυμένη. Vertunt: *reliquaque omnis tragoedia principatus, ſupra quam credi queat, ingens.* Quid ſit *tragoedia principatus ingens*, quaerant, quibus libet ληρεῖν, & tempus perdere. Vertendum *reliquuſque regius omnis apparatus, ſupra modum ingens: τραγῳδία ἀρχῆς* eſt *regii faſtus choragium*, omnia, quibus reges ſuperbiunt, & ſuam oſten-

oſtentant potentiam. Amat hoc vocabulum Lucianus ut ſuperius notavimus.

Ibid. Alios conſcenſis tectis aedium magni aeſtimaſſe, ſi illis liceret videre τὰς ϖροπέμποντας, τὰς ἑπομένας, *anteambulones, & a tergo ſequentes.* Optime Mſ. τὰς ϖροπομπεύοντας qui ante me ibant, pompam quaſi regiam ducentes. Nam ϖροπέμποντας, eſt *praemittentes.*

Ibid. Hoc quoque vitioſum eſt in verbis mox ſequentibus, ἢ Ζεὺς ἐστι πάγκαλον χρυσῷ καὶ ἐλέφαντι ξυνεργασάμενον, *Aut Iupiter omnibus partibus decorus, auro & ebore compactus.* Sed unde pendet χρυσῷ καὶ ἐλέφαντι. Mſ. ὂν χρυσῷ καὶ ἐλέφαντι. quis dubitet ſic ſcribendum?

Ibid. Sequitur pervenuſta comparatio tyrannorum cum Coloſſis & ſtatuis affabre factis a praeſtantiſſimis artificibus, ſed in quibus intus nihil videatur, niſi vectes, clavos, ſtipites, καὶ πίτταν ὑπόπηλον, hoc eſt, ſi fides interpretibus, *picemque ſublitam.* ſed Mſ. καὶ πίτζαν, καὶ πηλὸν, *& picem, & lutum.* ὑπόπηλος eſt vocabulum nihili, quod nuſquam legitur. Dicendum fuiſſet πήλινος. ſed quid moramur vera lectione inventa? Sic ſe ſcripſiſſe paulo poſt oſtendit quoque ubi Micyllus dicit, ὀδέτω ἔφηθα τὸ πηλὸν, καὶ τὰς γόμφους, καὶ μοχλὰς, οἵπνες εἶεν τῆς ἀρχῆς. *Nondum oſtendiſti lutum, & clavos, & vectes regni.*

Pag. 181. In his quoque verbis maculae ſunt eluendae veteris codicis ope, quae ſic eduntur: ὁ ἓν κίνδυνος ἐμοὶ μὴ εἰ παρολισθοὶ τὸ σμιλίον, καὶ ἀμφοῖν τὸ τομῆς τὸ ἐπ' ὀφρῦ, ὀλίγον τι ἀμφίξας ἓ δακτύλω ὑπερύπτα. Latinus interpres: *Nam mihi hoc unum periculi eſt, ut ſi paullulum aberret ſmilion, deflectatque a recta inciſione, ſummum ſecantis digitum exiguo tingat ſanguine.* Αἱμάσσειν non conſtruitur cum ſecundo caſu. ſed legendum ex Mſ: αἱμάξαι τὸν δακτύλους ὑπερύπτα ὀλίγον τι. & vertendus totus locus: *Mihi enim hoc unum periculum eſt, ſi ſcalpellum aberret, deflectatque ab inciſione recta, digitos leviter ſecando vulneret.*

Ibid. Regi ſcenico tribuit Micyllus ξίφη ἐλεφαντόκοπτα, καὶ ἐπίσειον κόμαν. *eburneis capulis gladios, & comam ventilantem*, ſic interpres. Sed hoc nullus mortalium intelligit. Κόμη ἐπίσειος eſt *coma promiſſa*, quae flagellat cervices, *Coma vaga & volucris*, ut Tertullianus loquitur, quae motu corporis aut aurae facile movetur. Pollux IV, 19. ubi agit de perſonis Comicis: τῷ δ' ἐπισείσῳ φαιπάτῃ ὄντι, τῷ ἀλαζόνι, καὶ τῷ χρῶτα μέλαν, καὶ τὴν κόμαν, ἐπισείον δὲ αἱ τρίχες. *Militi vero, qui a coma dicebatur ἐπίσειος, & jactabundo, eſt color & coma niger, moventur* ſeu *vibrantur capilli* Philoſtratus in imaginibus deſcribit Cyclopem χαίτην ἀναστρέφοντα ἀρχὴν, καὶ ἀμφιλαφῆ πίτυν ὄλην. *jactantem rectos crines & multos inſtar quercus.* Talis ἐπίσειος κόμη mihi videtur conſpici in Alexandri Magni nummo, quem cum alii, tum Iacobus Sponius nuperius attulit in antiquitatibus Curioſis Gallice editis.

Ibid.

Ibid. De hiſtrionibus Regis perſonam gerentibus, *ὧν ἔνια πολλὰ γίνεται προσκρούσας τις αὐτῶν ἐν μέσῃ τῇ σκηνῇ καταπεσὼν, γέλωτα δηλαδὴ παρέχει τοῖς θεαταῖς. Quod ſi quis, qualia plerumque accidunt, ipſorum aliquis impingens, media in ſcena cadat, riſum profecto movet ſpectatoribus.* ſic interpretantur. In Mſ. pro προσκρούσας habetur *κενεμβατήσας* & pro παρέχει, παρέχοι. Vocabulum rarum eſt *κενεμβατεῖν, in locum vacuum venire*, ubi ſit cadendum, ut ſi quis putet ſe per ſcalas, illis ablatis, ex editiore loco deſcendere, neceſſe eſt ut cadat. Plutarchus in Flamino, cum narraſſet Graecos in ludis Iſthmiis, praeconis vocem qua liberos illo eſſe juſſerat, tanto excepiſſe plauſu, ut corvi ſupervolantes in ſtadium deciderint, cauſſam hujus rei reddit: *αἰτία δ' ἡ τοῦ ἀέρος ῥῆξις. ὅταν γὰρ ἡ φωνὴ πολλὴ καὶ μεγάλη φέρηται, διιστάμενος ὑπ' αὐτῆς τοῦ ἀντερείδειν τοῖς πετομένοις, ἀλλ' ὀλίθημα ποιεῖ, καταπίπτειν κενεμβατοῦσι. Cauſſa eſt diviſio aeris: cum enim multa & elata vox mittitur, diviſus ab ea non ſuſtinet volucres, ſed facit ut decidant, ut ſolet iis evenire qui in loca vacua veniunt*, ubi nullum eſt ſolum, cui inſiſtunt, ubi eſt hiatus, ſicut in foſſis, & puteis. Non vero in ſcena plana illos hiſtriones, de quibus loquitur, cadere, ſed de altiore loco in humiliorem & depreſſiorem, oſtendunt ſequentia, ubi totum corpus gravi illorum *κενεμβατούντων* lapſu vulnerari, & violari ait. Hujus vocabuli vim cum non cuperent ſcioli, ſubpoſuerunt notius & tritius *προσκρούσας*. Fuiſſe vero in theatris non unum locum, ubi hiſtriones poterant praecipites cadere in inferiora loca, liquet cum ex aliis antiquorum locis, tum ex Pollucis lib. IV, c. 19, ubi agit de theatri partibus.

Pag. 182. Dicit Alectryon: Nullam vitam humana tranquilliorem eſſe, ſi modo ſit *μόναις ταῖς φυσικαῖς ἐπιθυμίαις, καὶ χρείαις ἐμμεμετρημέναις, naturalibus duntaxat cupiditatibus & uſibus circumſcripta.* Sed quis dixit *ἐμμετρέω*, aut ubi legitur *ἐμμεμετρημένος*? Nuſquam quam in hoc loco, qui merito ſuſpectus fuit viris doctis. Mſ. noſter ſcribit *ξυμμεμετρημένος*. Optime. Thucydides lib. 2, *ὧν οἷς ξυνέβαινε τὸν βίον ὁμοίως καὶ τὴν τελευτὴν ξυμμετρηθῆναι. Quorum vita ſimul & mors felicitate circumſcripta eſt*, hoc eſt qui viri & morientes fuerunt felices.

Ibid. *Καὶ μὴν τοιχωρυχεῖν με σπουδαιογελᾶτις.* Laborare hunc locum vidit Marcilius. ſed remedium praeſentius nobis Mſ. offert, in quo legitur, *εἰμὴ καὶ τοιχωρυχεῖν γε σὺ μὲ ἀναγκάσεις. Num tu me compelles parietes perfodere?* Praecedentia vero verba ſic diſtinguenda ſunt: *πῶς τοῦτο, κεκλεισμένην θυρᾶν; quomodo hoc* fieri poterit, *clauſis foribus?*

Pag. 183. Locus eſt qui me diu torſit, praeſertim cum nihil in antiquo libro mihi eſſet praeſidii ad eum emaculandum. Nam inquinatum eſſe nullus dubitabam. Quis enim haec interpretetur, *ὁ δ'*, loquitur de Simone cerdone, qui luculentam creverat hereditatem, *ὥστε βελτίωτον ἀπιπίτειν τὸ κατ' ὄμφακα.* Vertunt: *At ille rurſum*

coria

coria calceis assuenda obrodet, ebibetque. Serice aut Scythice si interpres locutus esset aeque intelligeretur ac nunc intelligitur. quid enim *ebibet*? quid bibere ad corii rosionem? Dein ubi in Graecis sunt coria *calceis assuenda*? κοπίμματα sunt soleae, quae calceis suppinguntur, & pedibus teruntur. At pro λαπίνων si legas, ut sine dubio legendum λάπτων, omnes tenebrae discutientur, quae locum hunc reddiderant inexplicabilem? πιτόω est sordibus inquino, maculo, λαπτόω est sordibus purgo, emaculo, Hesych. λαπτᾷ, λάπτυται. πῶν γὰρ ὁ ῥύπος. λαπτίζεται est *sordibus purgatur.* πῖον *enim est sordes.* Sic hunc Hesychii locum emendandum vidit olim Henricus Stephanus, cum in editis libris legatur ἀπιᾶται, & recte Stephanum legisse hic Luciani locus argumento est. Sententia igitur, Graecorum Luciani verborum haec est: *At ille rursum soleas obrodens sordibus purget.* Nam sutores etiam ore soleas crepidarum lingendo, & si quid dedecet dentibus abradendo ut magis niterent, emundasse videntur.

Pag. 184. Περὶ τῶν ἱππικὰ ἐστιν ὃ πάνυ ἐπιμελὴς. Typographi vitium esse ducerem, nisi in omnibus editionibus inveniretur. Scribendum enim περὶ τὸν ἱππῶνα ἐστιν ὃ πάνυ ἐπιμελὴς.

Ibid. Τὰ ἓξ ἐκκρίδητος εἶδε Σώσυλος. Mf. unam vocem, quam & exigit sententia, interponit, quae recipienda est. τὰ ἓξ ἐκκρίδητος εἶδεν, οἶμαι, Σόσυλος. *At sedecim vidit, opinor, Sosylus.* Nam se dubitare, non certo scire num viderit, ex sequentibus licet cognoscere. Paullo inferius: σιώπησον ὦ Μίκυλλε μὴ κρύψωμεν πυνθάνεται ἡμᾶς. Vertunt: *Tace Micylle, ne nos praesentes prodas in furto?* Quis furabatur? Atqui jam Gallus praedixerat furari non licere, nec quicquam rei alienae tangebant. Praeterea ubi in Graeco est *in furto*? Ista igitur verba dele, si Graeca recte velis intelligere.

Ibid. Σοὶ γὰρ ὄμοιος ἐγὼ καὶ τὰ πτύελα ὑπὸ μάλης ἔχω. Elegantius & ἀστικώτερος Mf. τὰ πτύελα ὑπὸ μάλης ἄπιμι ἔχων. De quo loquendi genere paullo ante monui.

Pag. 185. Ὁρᾷς ἐπιγυμνοῦντα καὶ τῶν ἐπὶ φρονίδων, ἀναλογιζόμενον τὰς τόκους, καὶ τὰς δακτύλους κατεσκληκότα. Interpres: *Vides hunc etiam curis invigilantem, digitis contortis usuras supputantem.* Sed δακτύλους κατεσκληκὼς, non est *contortis digitis*, sed *cujus digiti contabuerunt.* Sic paullo ante de Simonide: καὶ κατεσκληκὼς ὅλος ἐκτετηκὼς ὑπὸ φρονίδων. *Et totus contabuit, & extenuatus est curis.* Sic igitur verte: *Vides hunc etiam vigilare pro curis, supputare usuras, & ejus digitos contabuisse* ut solent esse hominum morbis aut curis confectorum digiti. posses etiam vertere *digitos ejus occalluisse, callo fuisse obductos*, sive *callo induruisse* assidua supputatione. & hoc malo. Mox nescio cur σίλφη Latine vertatur *silpha*, ut paullo ante σμίλιον, *smilium*, cum Latina lingua has voces ignoret, & in ea suppetunt commodae, nimirum *blatta*, & *scalpellum*.

Pag. 186. In Icaromenippo. Valde fallor, aut scribendum est non longe a principio: παλαι γαρ ἐπικρώμαι σε ἀθρηλιδῶν ἡλίους καὶ σελήνας, ἐπ᾽ ἣ τὰ φόρτικὰ ταῦτα σταδίους πινας, καὶ ἀθροσάγγας ὑποξενίζοντα. *Et enim jamdudum te sequens audio soles & lunas, & ridicula illa, stadia quaedam & parasangas tanquam peregrinum jactantem.* Vulgo legitur σταθμὺς mansiones. sed σταδίους & ἀθροσάγγας rectius junguntur quam σταθμοὶ & ἀθροσάγγας. Si quis tamen malit vulgatam tueri, per me licet, praesertim silentibus veteribus libris.

Pag. 188. Verba haec Menippi non assecuti sunt Erasmus & Salmurienses interpres, cum καταφρονησας αὐτῶν, καὶ τὸν περὶ ταῦτα σπουδὴν ἀχολίαν τ᾽ ἀληθῶς σπουδαίων ὑπολαβὼν, ἀνακύπτειν ἐπ᾽ καὶ πρὸς τὸ καλὸν ἀναβλέπειν ἐπειρώμην, interpretantur: *Contemptis his atque horum studio, adjectoque animo ad ea quae sunt vere bona, hinc emicare, & ad universi naturam suspicere sum conatus.* ἀχολίαν τ᾽ ἀληθῶς σπουδαίων ὑπολαβὼν, non est *adjecto animo ad ea quae sunt vere bona.* sed haec significant cum praecedentibus καὶ τὸν περὶ ταῦτα σπουδὴν, *& earum rerum studium abstractionem a veris bonis esse ratus, sursum oculos tollere, & universum respicere studui.* ἀχολία saepe est impedimentum, quo aliquis avocatur & abducitur a negotio & re quadam.

Pag. 191. Καὶ τ᾽ ὡς περὶ ἑνὸς αὐτῶν λεγομένων κατηγόρησαν. Interpres: *eos damnantes qui de hoc veluti uno quopiam disputarent.* αὐτῶν delendum videtur, si Graece loquutus est Lucianus, uti semper accurate & emendate locutus est. In Mss. est αὐτὸν. quod nec ipsum hic locum habere potest.

Pag. 194. Πάμπολυ τ᾽ νεφῶν ἀπασάσης vertit Erasmus, *plurimum nubium emensus.* sed ἀπασᾶν est avellere, avertere. Forte legendum ἀναπλᾶς hoc est, quod volebat Erasmus, *cum supra plures nubes evolassem.* Inferius in hoc catalogo: ἀφσείσας ἐμαυτὸν ἀνεπτόμην δώματ᾽ ἐς αἰγιόχοιο Διός. *me ipsum movens evolavi ad Jovis Aegiochi domum.*

Ibid. Leg. τὸν τ᾽ ἱππολύτην Θρηκῶν. ex Iliad. γ. v. 4. non ἱππολύτων ut editur vulgo, quibus hic nullus est locus.

Pag. 199. Οὐ μὴν γὰ ἦσαν εἰλαπίναι. Erasmus: *ubi erant convivia.* cum sit, *alibi erant convivia.* Sic Aristoteles in Oeconomico quater usus est ἔ pro *alibi.*

Pag. 201. Scribe ταῖς μυρμηκιαῖς μάλιστα ἐοίκασιν. Nam μυρμηκιὰ est ἡ μυρμήκων ὁπὴ, & mox ἀνεπτόμην δώματ᾽ ἐς Αἰγιόχοιο Διός.

Pag. 203. Vide ineptias interpretum haec verba ὑπεπτοήθη γὰ ἡ ψυχὴ τὸ παραδοξόν μου τ᾽ ἐπιδημίας. καὶ ὅσον οὐδέπω πάντας ἀνθρώπους ἀφίξεσθαι προσδόκων, τ᾽ αὐτὸν τρόπον ἐπτερωμένους, sic vertentium: *Non nihil enim ipsos turbabat, novus & inopinatus adventus mei, & quod nunquam futurum expectabant, ut omnes homines ad eundem morem alati venirent.* In qua versione nihil sani. nescierunt

ὅσον

ἤδη ἤδη, & ἤδη ἤδη eleganti idiotismo Graecis significare *jam jam*, *paulo post*, quod dudum observavit magnus Budaeus. Verte: *Turbabat enim eos non nihil nec opinus meus adventus*, & *quod statim* vel *mox omnes homines ad eundem modum alatos adventuros putarent.*

Pag. 206. Non absurde Mſ. ἐπιστατεῖ τοῖς ἀνέμοις καὶ ταῖς ὥραις, ἃ δεῖ ποιεῖν. Vulgati ποιεῖν. *praecepit ventis & tempestatibus, in quibus esset elaborandum.*

Pag. 207. Censeo Lucianum scripsisse πάς τι Ἡσιόδου θεογονίας ἦσαν ἡμῖν. *Hesiodi Theogonias canebant.* non ἐ θεογονίας, ut vulgo legitur.

Pag. 112. In his accusato Mſ. pro ἐδὲν ἔσαν κτήσασθαι τὸ ὦς, φασι χολλιὼ ἄγων. scribit ἐδὲν ἔσαν ἀλφήσασθαι τὸ ὦς, φάσιν, χολλιὼ ἄγων. *Non tantum otii habens ut aurem inveniat*, hoc est, *tangat.* ἀλφάω & ἀλφάνω est invenio.

Ibid. Ἄργεια κρία, καὶ χλάνας ἐς τὸ αὐτὸ ἔψοντες. Haec respiciunt Pythiae responsum, quod dedit Croesi legatis, cum id consulerent de Rege, quid tum ageret, apud Herodotum lib. 1. c. 47. Meminit etiam superius in Iove Tragoedo.

Pag. 213. Nec haec verba ceperunt interpretes, ἐγὼ μόνον κεφάλαια ταῦτα τὰ διοικήσεως, ὑετοὺς, καὶ χαλάζας, καὶ πρηστῆρας, καὶ ἀστραπὰς αὐτὸς οἰκονομησάμην καὶ ἀφετάξας πέπαυμαι τὰ ἐπὶ μέρους φροντίδων ἀπολαγμένος. cum sic interpretantur: *Non enim solum generalibus illis meae administrationis, pluviis videlicet, grandinibus, ventis, & fulguribus administratis, ceu curarum parte sublevato, quiescere mihi licet.* αἱ ἐπὶ μέρους φροντίδες sunt *speciales curae*, quae singulis sunt impendendae, & opponuntur τοῖς κεφαλαίοις διοικήσεως, quae sunt, in quibus summa rerum vertitur. Sic autem vertes. *Non enim tantum praecipua illa mei imperii, pluvias, grandines, ventos, fulgura cum ipse rexi & gubernavi, levatus & solutus sum curis his particularibus.*

Cur pag. 114. in omnibus editionibus est μερμεϊζω? quis enim nescit μερμηϊζω Homericum esse verbum?

Pag. 216. Αὐτοχέδιοι φιλόσοφοι ἐκ σκυτοτόμων, καὶ τεκτόνων συνειλεγμένοι. Mſ. ἐξυφασμένοι. *Philosophi extemporanei ex coriariis & fabris factitii.*

Pag. 218. Mſ. Αὐτὴ μὲ σὺ τοιοῦδέ πω ἐπὶ ξ πάγῳ κάθησο. *Tu vero hic in colle consideto:* male in editis καθῆσθαι. Nam quamvis infinitivus pro imperativo Graecis usurpatur, hic tamen collocari non potest.

Pag. 220. Καὶ μάλιστα ὁπόσους μηδὲν ἂν ἀναγκαιοτέρων ἐξιαχολεῖ. Vertunt, *inprimis quibus nihil rerum necessariarum curae est.* Περιαχολεῖν est verbum quod Graecia non novit, nec nosse potest. lege, ἀναγκαιοτέρων πέρι ἀχολεῖ. *praecipue quos nullum negotium necessarium avocat, impedit.*

Pag. 221. Ὁ μισθὸς πρὸς ἑκάστην ἡμέρης δίκης. *Merces pro quoquo judicio*

tres oboli. Haec erat merces constituta, quae Athenis judici dabatur. Pollux Onomast. VIII, 5. τριωβόλιον ὁ τῷ δικαστῇ διδόμενος μισθός. *Tres oboli, data judici merces.* Aestimatur autem obolus Atticus octo chalcis, seu *stufero* Batavico, chalcus vero, quem Batavi *deutam* vocant. Sic & patroni causſarum merces erant tres oboli. Inferius in hoc ipso dialogo: πολλοί γὲ, οἳ κἂν ἐπὶ τριωβόλῳ διαῤῥαγῆναι ἕτοιμοι. *Sunt multi, qui vel trioboli gratia diſrumpi parati ſunt.*

Pag. 222. Τὰς παλαιὰς πρότερον διαλύσωμεν, αὖτις δὲ εἰς ὕστερον διδικάσωμεν. *Antiquiores*, illas, inquit interpres, *prius dirimamus; Hae autem poſtea judicabuntur.* Non rejicio hanc ſcripturam, ſed mihi tamen magis arridet Mſ. lectio, in quo παλαιὰς πρότερον διανύσωμεν. *priores prius expediamus* ſc. cauſſas.

Ibid. Πλὴν ἀλλὰ κλήρῳ ἐνδέκα. Sic Mſ. *verumtamen ſortive decem.* Editi, πλὴν ἀπὸ κλήρου.

Ibid. Τὰς δὲ καὶ τὰς ὑπερορίους ἤδη Ἀθήνησιν ἐν Ἀρείῳ πάγῳ ἀποκληροῦσθαι. ſic Mſ. Ἀττικῶς. Vulgo ὑπερορίας.

Pag. 223. Οὐθεὶς ἐθελήσειέ γε τῷ φανερῷ συναγορεύσαι μέθης. *Nemo certe velit ebrietati palam patrocinari.* Puer vidi legendum ἐν φανερῷ. Et nunc firmat Mſ. in quo. ἐθεὶς ἐθελήσῃ ἴσως τῷ φανερῷ συναγορεύσαι μέθῃ. *Nemo volet aperte patrocinari ebrietati.*

Pag. 224. Dicitur ebrietas προαρπάσαι νέον ἔτι καὶ ἁπαλὸν ὄντα. Vertunt *praereptus cum eſſet adhuc adoleſcens tenellus.* ſed reponendum ex Mſ. προσαρπάσαι νέον ἔτι καὶ ἁπαλὸν ὄντα, *ad ſe rapiens, ſeu attrahens adoleſcentem etiam tunc & valde tenerum.* pro quo c. 26. dicit, πρὸς ἑαυτὸν ἕλκουσα, & ſtatim, προσάγεται αὐτῶν τοὺς παῖδας.

Pag. 227. Πλὴν ἀλλὰ ἐκεῖνά γε αὐτὸν ἐρωτᾶτε, οἵους ἂν οἴεται μάλιστα τὸν Ἡρακλέα, καὶ τὸν ἡμίτεον Θησέα, εἰ προσδέοντες τῇ ἡδονῇ ἔφυγον τοὺς πόνους. *Verumtamen illud ab ipſa quaerite, quales putet fuiſſe noſtrum Herculem & Theſeum, num voluptati indulgentes, evitarint labores.* Nihil hic reprehendo, ſed moneo tantum in prioribus verbis πρότερον inſerere Mſ. ἐκεῖνά γε αὐτὸν πρότερον ἐρωτᾶτε, *haec prius illam interrogate.* dein pro προσδέοντες in illo, ut & Anglicano ſcribi πειθόντες. *num perſuaſi a voluptate*, ut alludat ad Herculem Prodicium apud Xenephontem, cui voluptas omnibus modis perſuadere conabatur, ut ſua ſequeretur caſtra.

Pag. 228. Καὶ δὴ φησι κεφάλαιον τῶν πόνων τὸν δύσκριτον διαμίγνεσθαι λῆρον οἰηθεὶς, τοὺς μὲ ἀγκύλους ἐκείνους λόγους, καὶ λαβυρίνθους ὁμοίους ἀπέφυγε. Vertitur: *Et quam laborum caput, felicitatem provenire dicit, nugas ratus, obliquos illos ſermones & labyrinthis ſimiles evitavit.* In Mſ. legitur καὶ δὴ φησι ἐπὶ κεφαλαίῳ, τῶν πόνων. ἐπὶ κεφαλαίῳ, ἐν κεφαλαίῳ, & apud Thucyd. ἐνὶ κεφαλαίῳ eſt *uno verbo*, quod & Latinis, *denique*, aut, ut Cicero, *quid quaeris? noli quaerere.* Idcirco ſic vertes: *Et quam ut uno verbo dicam, laborum eis felicitatem eſſe, pro nugis habens, ambiguos illos ſermones,*

nes, & labyrinthis similes evitavit. quamvis vulgatam non damnem, quae sic posset explicari commode, *& quam felicitatem, caput* seu *summam omnium laborum, ait esse, pronugis habens.*

Ibid. Ὥσπερ ἱκέτην ἐπὶ τὸν Ἔλεον βωμὸν ἐπὶ τὴν ἡδονὴν καταφυγόντα, sic rectius Mss. *Cum ille supplicis instar ad voluptatem, tanquam ad misericordiae aram confugerit.* editi: φεύγοντα, sed tum non confugiebat, sed ante confugerat.

Pag. 230. Τοιγαροῦν ἐρήμην αὐτὸν καταδικάσουσιν. Male interpretantur: *indicta igitur caussa ipsum condemnent.* Est enim, *ipsum condemnent quia non obierit vadimonium.* Sic ἐρήμην ὀφλεῖν, est *vadimonii deserti reum esse.* Pollux VIII, 8.

Ibid. Ἐρήμην λύειν, est *deserti vadimonii absolvere*, & iterum agendi facultatem dare.

Pag. 232. Αὐτὸν ἢ τὴν γυναῖκα διδόναι. Mss. αὐτὸς ἢ.

Pag. 233. Ἐνοχος δὲ κακώσεως non est *vexationis* obnoxius, ut volunt interpretes, sed *malitiosae desertionis reus.* Pollux Onom. lib. III. 3. ἀποπέμψασθαι γυναῖκα, καὶ τὸ πρᾶγμα, ἀποπομπὴ, καὶ ἀποπεμψις, καὶ ἀποστάσιον δίκη, καὶ κακῶν, καὶ δίκη κακώσεως. ποιητὴς, σίτου. καὶ τὸναντίον, ἀπόλειψις, καὶ δίκη τοῦ δὲ ἀνδρὸς ἀπολείψεως. & ineptissime ab interprete Latino κακῶν & κάκωσις, *affligere*, & *afflictionis poena.* Hic locus, ut plurima alia in Polluce non possunt verti Latine, quia lingua Latina caret vocabulis quibus proprietatem harum Atticarum locutionum exprimat recte. Hoc vero vult ἀποπεμπτὸν & ἀπόπεμψις dici de viro, qui repudiat uxorem. κακῶν & κάκωσις de eo qui eam deserit. sicut contrario ἀπόλειψις de uxore, quae virum deserit, sive nuncio remisso, sive, ut puto, malitiose, & sine causa. De τὸ ἀπολείπειν, vide quae notavi olim ad Soloecistam. Quamvis δίκη κακώσεως sit quoque actio malae tractationis, quae datur etiam parentibus adversus liberos, & pupillos. Vide Harpocrationis Lexicon.

Pag. 235. Εἰς ἢ τὴν Ἀκαδημίαν, ἢ εἰς τὸ λύκειον ἐλθόντε, τῷ βλακὶ τούτῳ ἀβελτέρῳ συμπεριπατεῖν, ἡρέμα ἀβελτερίζοντε. πολλὰ ἴσχων, &c. Ultima sic leguntur. In Mss. cum aliquot verborum incremento: ἡρέμα συνδιαλεγομένους, τὸ ἐπαινεῖν καὶ κρότου δεομένους. πολλὰ ἔχοντα. *placide disputantes, laudes & plausum non desiderantes.* quae Luciani esse nemo inficiabitur.

Ibid. Dialogus dicit se ἀναβαίνειν ὑπερέω τοῦ οὐρανοῦ. sed ὑπερέω simpliciter significat *super coelum*, vel *in coelo.* Mss. ὑπὲρ τὸν οὐρανὸν ἢ οὐρανοῦ. *super coeli dorsum*, hoc est supra nubes, Dialogus autem hic cum de rebus sublimibus loquitur, παραγωδεῖ, καὶ μετεωροβατεῖ.

Pag. 236. Οὔτε πεζός εἰμι, οὔτε ἐπὶ τὰ μετέωρα βέβηκα. Interpretes: *Neque pedestris, neque sublimis incedo.* ἐπὶ μετεώρων βαίνειν non est Graecae loquendi ratio. Graeci enim dicerent μετεώρων βαίνειν. Deinde num μετέωρος opponuntur πεζικῷ? Nihil certius,

legendum esse, ut olim vidi, & nunc vere me vidisse Mſ. docet, ἐπὶ τὸ μέτρων βίβλια. *neque in metris incedo*, hoc est neque in prosa, nec poëtice scribor: genus meum dicendi non est quale est illorum, qui oratione soluta utuntur aut philosophi, aut oratores, aut historici, nec quale est poëtarum, sed est ex utroque mixtum. Mox νῦν ὑπὸ τῶν συνεχῶν ἐρωτήσεων κατασκληνόμενος, non est, ut interpretantur, *continuis interrogationibus praefractus*, sed exilis, exsiccatus, jejunus, macilentus, de qua voce superius non nihil notavi. Paullo ante repone particulam ἢ suo loco, ex quo excciderat, φαῦλα γὰρ μᾶλλον ἂν ἥλπιον ἢ τὰ λεπτολογοτερα ἐμοῦ τοῦ ἰμοῦ.

Pag. 237. Ὅτι μὴ τὰ ἰσχνὰ σοφίσεις ἐξ λεπτὰ καθημαγμένος αὐτὸς σμικρολογήσομαι. *quod tenuia illa & exilia cum ipso sudens urgutari non soleo.* Mſ. pro τὰ ἰσχνὰ scribit τὰ γλισχρὰ & pro καθημαγμένος σμικρολογήσομαι, legit, καθήμενος σμικρολογήσομαι. Digitum non verterim, utrum eligas, & vereor ne ego quoque σμικρολογήσομαι, qui haec annotem.

Pag. 242. In Parasito, definitio artis habetur: τέχνη ἐστὶ σύστημα ἐκ καταλήψεων συγκεκριμένων σοφὸς τὸ πέλος ἀσκοῦντων τὸ εὖ τοῦ βίου. Sic scribe partim ex edit. Florentina, partim ex Mſ. Interpretes verterunt: *Ars est quae constat ex perceptionibus consentientibus & coexercitatis ad finem vitae utilem.* Ubi est in Graeco *consentientes*. Dein quid Latinis sint *coexercitatae* memo dixerit, Verte; *Ars est corpus perceptionum, quae exercitae sunt ad quendam utilem vitae finem.* sic contra ἀσυγκέκριται καταλήψεις sunt perceptiones, pag. 292. quae non exercentur, aut non fuerunt exercitae vide pag. 243. ubi hanc explicat definitionem.

Pag. 245. Τέλος χαριέστερον ἐμοῦ. Sic se restituisse ait Bourdelotius. & sic Mſ. qui addit ἄλλο, τέλος χαριέστερον ἄλλο, sed ἐμοῦ retinendum esse constat ex Homeri Odyss. 1. v. 5. unde haec hausta sunt, unde etiam liquet in altero mox versu legendum πολλῶν πανοῦργα, ut & exrat in Florentina.

Pag. 248. Τοῦ δικαίου ὅτι μείζονος ἐστι — ἔστι δὲ μείζων ὑπὲρ ὧν ἀπολογεῖται ἀχθηδών, νῦν πάσχει ἴσα. *At vero parasito neque coquus est*, &c. *neque pecuniae quo quibus causam dicere gravetur.* Sic interpres: non bene equidem. Illi dicuntur ἀπολογεῖσθαι qui se defendunt contra impugnantem. Hic est ἄντικρυς. lege ex Mſ. ὑπὲρ ὧν ἀποκομίσων ἀχθηδών. *neque pecunia, quae amissa crucietur.*

Ibid. Ἀπλῶς καλῶν, ὥσπερ πως δεῖ τὸ διδασκάλων. sic recte Mſ. vulgo ὧν διδασκάλων.

Pag. 249. Sine dubio quoque scribendum ὁ δὲ παράσιτος ἀδύνατος τὴν τελευτὴν ἅμα τοῦ ἄρξασθαι τέχνης. *At parasitus finem atque artem orsus est, victum habet.* ἅμα τοῦ ἄρξασθαι est σὺν τῷ ἄρξασθαι, vel τῇ ἀρχῇ. edit. male. ἅμα τὸ ἄρξασθαι.

Pag.

Pag. 258. Ἀλλὰ τί δὴ ταῦτα εἰκάζειν, ἔχοντες αὐτῶν ἐναργέστερα. Vnde pendet εἰκάζειν? scribe ex Mſ. ἀλλὰ τί δεῖ ταῦτα εἰκάζειν; sed *quid opus eſt ipſa comparare?*

Ibid. Dicit nullum Rhetorem aut Philoſophum belli tempore ſuſtinere in campum deſcendere, & extra muros prodire. εἰ δέ τις παρεδέξατο, φημὶ τοῦτον λειψανδρίᾳ τὴν τάξιν ὑπηρέφειν. *Quod ſi quis coactus id ſuſcepit, hunc deſerta acie abſceſſiſſe dico.* Sed quid ſuſcepit? *prodire in campum?* Sed vix Graecos ſic loqui exiſtimem. Mſ. belliſſime παρετάξατο. *Si quis vero in atie cogetur ſtare.* Ἐνεστάθη eſt *inſtrui in acie.*

Pag. 259. De Socrate, cum ex proelio in palaeſtram aufugiſſet, πολὺ γὰρ αὐτὸ ἀστειότερον ἐδόκει μὴ μειρακυλλίοις καθεζόμενον ἀφαίζειν, ἢ σοφίσμασι θέλγειν τοὺς συνήλικας, ἢ ἀνδρὶ Σπαρτιάτῃ μάχεσθαι. quae ſic verterunt: *Ipſi multo urbanius videbatur, cum adoleſcentulis ſedendo ſe ſe ornare, & ſecum verſantibus captiunculas proponere, quam cum Spartano viro pugnare.* Verum quis unquam audivit Socratem ſe ornaſſe, aut pueros ornari in palaeſtra, ubi nudi corpus exercebant? Vide ſequentem dialogum de gymnaſiis ubi ſe non ornaſſe in iis, ſed pulvere commaculaſſe dicuntur. Adde ἀφαίζειν non ſignificare *ſe ornare*, ut volunt interpretes. Omnia ſunt abſurdiſſima. Cogitabam olim pro ἀφαίζειν legere παίζειν, *ludere cum pueris*, nam ſic & alibi locutus eſt. ſed poſtea in Mſ. deprehendi veram ſcripturam, in quo legitur ἀφρίζειν, ſed ſcribendum ἀφίζειν, *garrire.* Eſt in hoc verbo aculeata figura, qua Socrati expfobāt oblique παιδεραστίαν. Nam ὁαρίζειν proprie dicitur de colloquio amatorio, Homerus Iliad. Z.

οὔτ' ἄρ' ἔμελλε
Στρέψας' ἐκ χειρὸς ὃν ἧ ὁάρους γυναικὸς.
quando jam erat
Digreſſurus e loco ubi cum ſua colloquebatur uxore.

Et Iliad. χ.

Τῷ ὁαριζήμεναι ἄπο παρθένῳ ἠϊθέῳ τε,
Παρθένῳ ἠϊθέῳ τ' ὁαρίζειν ἀλλήλοισιν.
Cum hoc confabulari, ceu virgo adoleſcenſque.
Virgo & adoleſcens confabulantur inter ſe.

Hinc ῥῆσις eſt blandus mulierum ſermo, quibus capiunt animos virorum. Idem Poëta de ceſtu Veneris:

Ἔνθ' ἐνὶ μὲν φιλότης, ἐν δ' ἵμερος, ἐν δ' ὀαρισμὸς
Πάρφασις.
Ibi eſt quidem amor, ineſt deſiderium, inſunt blanditiae
Illicientes.

Recte enim antiquus interpres ὀαρισμὸς πάρφασις, conjungunt, & Etymologicum magnum exponit ὁμιλία προδραπέυσικη, colloquium quod praeparat, hoc eſt animum ad amandum & conſuescendum incitat. Idem: ὅσοι αἱ γυναῖκες, αἱ γαμεταὶ, οἱονεὶ ὁμηγεροὶ τινες ὄσιν, πρὸς τὸ ὁμῶ δρεπέσθαι χαῖρον καὶ σωφρονεῖν. ἐξ αὐτοῦ ὁ ὁαρι-

ζειν λέγονται, τὸ τὰς ἄνθρας γυναιξὶν ὁμιλεῖν. vide sequentia. Significat Lucianus Socratem in palaestra non de virtute disputasse cum ephebis, sed colloquia habuisse plena amoris, ac blanditiarum.

Pag. 270. In Anacharside: ὥσπερ ὁ πολὺς ὑπὸ μὲν ἄλλων ψάμμον τοιούτων βαθεῖαν ὑποβαλλόμενοι ὁ τῷ ἀρύγματι ἐπιμίσγει τι ἀλλήλοις, Sic Mſ. non ταράττει, ut editur. *Sed hi non in luto sed altam arenam in fossa subjicientes se invicem illa adspergunt.* Paullo post dicit ἐπιπάττειν τῷ κόνει, Haphen intelligit. de qua Mart. VII. ep. 67. *Et flavescit haphe.* Sed de hac & aliis ad palaestram pertinentibus viri docti jampridem egerunt copiose, vide imprimis eruditissimum P. Fabrum in Agonistico 1, 2, & 5, & 22.

Pag. 284. Οἱ δημόσιαι πᾶσι πεύκεσιν ἀναγράφουσιν μεγάλοις γράμμασιν ἅμα ἀναγεγραμμένοι. sc. νόμοι leges, *quae majusculis litteris scriptae omnibus publice legendae proponuntur.* Quid ἅμα hic sibi velit non video. In editione Florentina legitur: μεγάλοις γράμμασιν ἅμα γεγραμμένοι. In Mſ. vero μεγάλοις γράμμασιν ἀναγεγραμμένοι, ut omnino scribendum est.

Pag. 289. Τ' παραλλάξαχ τάφον, Mirum hoc manifestum vitium, quod olim Marcilius animadvertit, tolerari, cum non tantum in Florentina editione & Mſ. sed & in interpretis libro recte legatur τάφρον.

Pag. 296. Recte Mſ. μηδ' ἀπαγρεύσειν τινὸ τραυμάτων, ἢ νοσημάτων, ἢ δ' ἄλλης δυσχερείας. *Ne vulnerati aut fessi, aut alia molestia affecti deficiant;* sic non male interpres, sed male vulgati sensum μὴ ὃ πρὸ ἀγρεύσειν. Nam quis usus est τῷ προαπαγρεύειν, aut quid potest significare? Paullo ante ἀπὸ πυκτεύοντα μέχρι τοῦ ἰσχάτου ἀπαγρεύσεως. *usque ad extremam animi defectionem.* Et 297. μὴ ἐξιώσαντες ἀπαγρεῦσαι ζῶντες.

Pag. 300. De luctu. Τὸ δὲ μέσον ἡ Ἀχερουσία λίμνη πρόκειται. *Quodque est gravissimum praejacet Acherusia palus,* sic interpres. sed scribendum ut Mſ. πρόσκειται, *Acherusia palus adjacet.*

Male vertunt pag. 301. Ἐρινύες, ποιναί. *Furiae, poenae.* Cum sit, *Erinnyes, Furiae.*

Pag. 302. Ὁ μὲν δὴ Τάνταλος ἐπ' αὐτῇ τῇ λίμνῃ αὐτὸς ἕστηκε. *Tantalus in ipsa palude stat.* Sic interpres. Cur omisit αὖτως? quia nullus ei hic erat locus. Quid enim esset *Tantalus in ipsa palude ipse stat.* legendum αὖος. Ὁ μὲν δὴ Τάνταλος ἐπ' αὐτῇ τῇ λίμνῃ αὖος ἕστηκε. *Tantalus in illa ipsa palude siccus stat,* quippe qui *mediis sitiebat in undis.* Hanc meam emendationem certissimam esse postea firmavit vetus codex.

Pag. 305. Οὐ ὃ σωφροσύνα διαστρέψει. *non pervertet concubitus,* sed rectius antiquis liber οὐ ὃ σωφροσύνα διαφθερεῖ. *non te depravabit, corrumpet concubitus,* non tuam valetudinem labefactabit. παρεκτρέπειν est *avertere, abducere,* διαστρέφειν *distorquere, corrumpere.*

Pag. 308. In Rhetorum praeceptore: ἐρωτᾶς δὲ μεταξὺ ὅπως ἂν ῥήτωρ γένοιο καὶ τὸ συμπόσιον τοῦτο καὶ πάντημον ὅταμ. γραφῇς αὖτις ἐν-

vat. Mipic. Scifcitaris adoleſcens quo pacto Rhetor evadere, & venuſtiſſimum illud, vulgoque celebratum nomen ſophiſta ipſe cenſeri poſſis. Sic interpres. Sed in Mſ. eſt πάνυ μοι ὄνομα venerandum *illud & quod ab omnibus colitur nomen.*

Pag. 313. Εἶτά τι σε κελεύει ζηλῶν ἐκείνους τοὺς ἀρχαίους ἄνδρας, ἴσως τὰ δεδιδαγμένα δηλῶσαι τὸν λόγον, ἃ μάλιστα μιμεῖσθαι, οἷα τὰ τῆς παλαιᾶς ἰδέας ἐστὶν Ἡγησίου, καὶ τὰ περὶ Κρατῆτα, καὶ Νησιώτου. Vertunt: *Inde te priſcos illos viros imitari jubebit, inutilia orationum proponens exempla, nec imitatu facilia, qualia veteſtae ſunt conſtructionis, Hegeſii, Cratetis, Neſiotae.* Primum vertendum *Hegeſiae.* Ἡγήσιος enim Magneſius intelligitur ille orator qui ut Cicero de eo ait in Bruto de claris oratoribus, Charifii voluit ſimilis eſſe, ac ſe ita putavit Atticum, ut viros illos prae ſe penes agreſtes putaret. *At*, inquit Cic. *quid eſt tam fractum, tam imminutum, tam in ipſa, quam tamen conſequitur, concinnitate puerile?* in Oratore dicit, cum Lyſiam voluiſſe imitari, ſed particulas incidiſſe, numeros infregiſſe, & concidiſſe, non minus ſententiis peccaſſe, quam verbis, ut non poſſit quaerere, quem appellet ineptum, qui illum cognorit. Strabo XIV Geograph. tradit eum principem fuiſſe ſtyli Aſiatici, & corrupiſſe receptam conſuetudinem Atticorum oratorum. Fragmentum ex ejus oratione laudat idem Strabo lib. IX: Ὁρῶ τὸν Ἀκρόπολιν, καὶ τὸ ἄδυτον τὸ σημεῖον. ὁρῶ τὸν ἱλαρόπινα, καὶ τὸ ἱερὸν γάγγραμα μύστης. Ἐλεῶνα Ἀπιόβατον. τὸ Θησεῖον. ἐν δόνακι δηλοῦσι καὶ ἐν ἐφέσῳ *Video aream, & quod in illo eſt tridentis ſignum. Video Eleuſinem, & ſacrorum ſum myſtes. Ibi eſt Leocorium, hic Theſeum. Non poſſum enarrare ſingula.* Dein legitur in Mſ. Καὶ τὸ ἀμφὶ Κρέτητα καὶ Νησιώτου. quod eſt verius. Fuit quidem Crates Tralliauus Rhetor, cujus meminit inter decem hujus nominis claros viros Diogenes Laërtius, lib. IV. in Cratete, ſed is fuit obſcurus. Critias vero celebris fuit diſcipulus Socratis, corruptus a Theſſalis, & unus ex triginta tyrannis. Cic. de claris Oratoribus: cum dixiſſet de Themiſtocle, Pericle, Cleone; *huic*, inquit, *aetati ſuppares Alcibiades, Critias, Theramenes, quibus temporibus quod dicendi genus viguerit, ex Thucydidi ſcriptis, qui ipſe tum fuit, intelligi maxime poteſt: grandes erant verbis, crebri ſententiis, compreſſione rerum breves; & ob eam ipſam cauſam interdum ſubobſcuri.* vide Philoſtratum lib. I. de vitis Sophiſtarum in Critia. Per νησιώτου vero intelligit Gorgiam Leontinam ex Sicilia, quae νῆσος dicitur, quia inſularum maris mediterranei fuit maxima, is fuit Empedoclis diſcipulus, & principatum inter antiquiſſimos Sophiſtas tenuit. Vide Philoſtratum lib. I. de Sophiſtis, & Plutarchum in vitis Rhetorum.

Ibid. Πόνον ἡ καὶ ἀγρυπνίαν, καὶ ὑδατοποσίαν, καὶ τὸ ἀλιταρὲς, ἀνυγρολία ταῦτα, καὶ ἀπεσκληκὸς φῦλον. Interpres: *Laborem autem, vigilias, aquae potum, & ſqualorem, haec omnia neceſſaria, & inevitabilia dicet.* Squalor non deſideratur in ſtudioſis eloquentiae. Mſ.

λιπαρὲς *assiduitatem*, quod reponendum superius idem mendum ope codicis antiqui deleximus.

Pag. 315. Φαίη δ' ἂν τριχαῖτι τοῦς τὶ ὧδε πως ἀπαναπλόμενον ἐπίον ἐπ λοιπὸν τ' κόμης, καὶ ὑπομειδιάσας τὸ γλαφυρὸν ἐπῶπε. Vertunt: *Te igitur ita compellabit, reliquam adhuc tibi comam demulcens, & tenerum illud ac jucundum subridens.* Vbi est in Graeco *tibi*? Theod. Marcilius legit ἀπεστιλόμενον, *dimota nempe a fronte in tempora*, inquit. sed Mſ. legit ἐπιπασσόμενον, hoc est capillos promittens pectendo scilicet & comendo, non discipuli, sed suos, ut pulchrior & comtior videretur, majoreque polleret auctoritate. Sic in Anthol. ἐπιπάλαι γώνια dicitur, qui barbam comit & expandit. Discipulus non multum comae amiserat, sed magister erat calvaster, ideoque dicit ὁπόσαι ἐπ λοιπὸν τ' κόμης. Mox pro αὐτοῦ ἐλίδι Mſ. αὐτοὺς ἐλίδι.

Pag. 316. Ἔπε μόνον ὦ Κλυτίε μίλημα εἰς ἂν εἶπε, καὶ ζήλω πᾶς. Interpres insulse: *solum o gloriolae studium ea, quae dico, sequere, & omnia imitare.* Num κλυτὸς est *gloriola*? Verte O Clytii deliciae, qui curae cordique eris Clytio. Sic & φιλάνθρ amor, pro homine quem amamus tenerrime. sic μίλημα cura, proqui nobis curae est. Clytius est Rhetoris nomen.

Pag. 319. Τὸν ἀβρακῶνα ἢ ὀψώνιον. Mſ. τὸν ἀβρακῶνα ἢ ὀψώνιον. pro *arabo* dicunt πεσόμιον. Περιόμιον, ἐπιπόμιον, ὀψωνιον, ὀψοπώμημα, est *multa*, sed ὀψωνία ἡ, & ὀψώνιον τὸ est praerogativa, ut constat ex Suida, & Hesychio. Videtur tempore Luciani a male loquentibus acceptum esse pro ἀβρακῶν, quod tamen a politioribus improbabatur. Cum tamen πρὸ sit pretium, & ἐπὶ μισθῷ pretium intendere, ὀψωνίῳ pluris aestimare, non repudiandam duco vulgatorum librorum scripturam, videntur enim tum temporis non emendate loquentes ὀψώνιον dixisse, quod penditur pro re emta ante πωλῶν, ante justum pretium.

Pag. 323. Μητρὸς ἢ ἑταιρίας ἐπ' ἀμφοδίου τινος. Vertitur: *Matris vero sartricis, in bivio quodam natus sum.* Haec *natus sum* interciunt interpretes, ut sententiam conficiant. In Graecis, ut vides, non habentur. Dein ἀμφοδεῦ & ἀμφοδὸν est δίοδος, *bivium*, non ἀμφοδίου. Sed moror, leg. ut Mſſ. ἀνεκρέμασε ἐπ' ἀμφοδίου τινος *quae fuit sartrix hominis venusti.*

Pag. 328. De Corocebo in scholiis Mſſ. lepida legitur historia. Κόρηβος ὑπὸ μωρίας τις ἐπεμήνιγγιδίευσε. ὅστ γυναῖκα ἀγαγόμενος μὴ ἀκριβῶς συγκαθεύδησαι τῇ ἀλόχῳ τ' σφῶν πενθερῷ αὐτῶ φόβον, καὶ ὅτω ἐκμανεὶς παρεδιδόσαν αὐτῶ μίχρις ἂν τ' γυναικὸς ἡψαμένης τ' ἄρθρου ὀρθῆς συνέβαλε. καὶ σὺν ἄλλως ἀπολυθῆναι, εἰ μὴ τῷ μοχλῷ ἐ ἀκριβῶς κρατηθῆναι, ὥστε τῶν κοινωνίαν ἐ χαῖρε γενέσθαι. Nulla est causa cur haec interpretemur. Apud Eustathium in Odyſſ. ν. p. 413. edit. Basil. eadem historia legitur, sed tribuitur Margitae.

Ibid. Rectius Mſ. τοὺς πρώτους ἀνθρώπους ἐκ τῆς γῆς Ἀττικῆς ἀναθρῶσαι κρεῖττον τὸ λέγειν. *primos illos homines ex Attica terra ulcrum in-*

instar proveniſſe. Vulgo γῆς omittitur itaque vertit interpres *in Attica.* τῆς abſorpſerat γῆς.

Pag. 333. Ἀμφὶ πληθουσαν ἀγορὰν vertunt *circa forum plenum* Latine valde obſcure. potius dicendum fuiſſet, *circa tempus fori pleni*, quo frequentiſſimum eſt forum, circa meridiem noſtris mercatoribus omtrent de Beurſtijdt.

Pag. 334. Γεραπικὰ πνα. Non poſſum quin adſcribam hic, quae in margine veteris Codicis hîc ſunt adnotata ἱεραπικὰ. οἷα εἰκὼς τὰ πελεσικᾷ φεσι ἰκλιανῷ ἀ πρόκλῳ ὑπομνηματίζῃ, οἷς ὁ προκόπιος ἀντιφθέγγεται πάνυ δεξιῶς κ γενναίως.

Ad pag. 339. ubi mentio fit Polycleti, miror veterem Luciani Scholiaſten Mſ. notare Polycletum fuiſſe pictorem, non ſtatuarium, itaque ſe non intelligere, qui in ſtatuariorum numerum referatur a Luciano, niſi forte ſit alius Polycletus. Verba enim ſunt. Γραφεὺς ὁ πολύκλειτος ὥσπερ κ ὁ Εὐφράνωρ, κ πῶς ἀγαλματοποιὸς πάνυ εἰσάγεται, θαυμάζω ἢ μήπως ἕτερος ἦν ὁ πολύκλειτος. Verum quis neſcit Polycletum Sicyonium Angeladae diſcipulum, & ejus Canonem, & tot ſtatuas, quas in coelum extulerunt veteres. vide Plin. xxxiv, c. 8. & de Canone ſive norma Polycleti, Galenum de Hippocratis & Platonis decretis, & in primo de temperamentis. Euphranor & pictor & fictor fuit, uti ex eodem Plinio conſtat vide lib. xxxv, 11. Critiae quoque Plinius meminit.

Pag. 341. Scribe Ἀγανακτῶ ὦ μὴ κατ' ἡμέραν ἐφ' ἱερῶν τελείων ἐσιαθῇ indignatur *niſi ſtato tempore eximiis victimis paſcatur.* Sic ſcribendus Mſ. volente hic locus & vertendus. Vulgo legitur ἀφ' ἱερῶν invito Graecae linguae genio. vertitur ſatis inepte: *niſi in tempore juſtorum ſacrificiorum epulis excipiatur.* Ἱερὰ ſunt victimae, hoſtiae & eorum exta, quae diis adolentur. Τέλεια ἱερὰ ſunt eximiae hoſtiae, quod ἱερὰ ῥέξαι Homero eſt, hoc Thucydidi ἱερὰ θύειν, *ſacra facere, victimas caedere.* apud quem etiam legitur ἱερὰ τέλεια. dicuntur & ἱερεῖα, hoſtiae, inde ἱερεῖα ſunt quaevis animalia, quae mactantur. Polyb. lib. 2. οἶκῳ ἱερεῖα carô ſuilla, Athen. lib. 1. τροφὴ τ νεογνῶν ἱερείων *caro tenerarum pecudum.* Sic & ἱερεύειν & θύειν non tantum eſt ſacrificare, ſed & mactare. ſic & *ſacrificare* apud Plinium lib. 28, 19.

Pag. 343. Ὁ ὦ πυρετὸς, οἷος, καύσωνος σφοδρότερος. Benedictus: *Febris, o qualis! incendio verte vehementior.* Mſ. ὁ ὦ πυρετὸς, οἷος καῦσος σφοδρότερος, θερμότερος. *Febris, tanquam incendium vehementiſſimum, ardentior.*

Pag 349. Ad iſta verba στιλάμενοι νεκρικῶς ἐοθῆτι μελαινῇ, notat antiquus Scholiaſtes ineditus, veteres ſolitos cadavera nigrae veſti inſuere. Ὅτι, inquit, τὰς νεκρὰς οἱ παλαιοὶ μελαίνας στολὰς ἀμφίεννυσαν. & ad ſequentia, μηδὲν εἶναι τὰς ψυχὰς haec adjecit ὅτι κ τὰς ψυχὰς θνητὰς ἄετο εἶναι, ὥσπερ κὴ τὸ σῶμα.

Pag. 360. Μεμφίτης ἀνὴρ τ ἱερῶν γραμματέων, θαυμάστος τὴν σοφίαν. *Memphiticus vir, quidam ex ſacris illis ſcribis, mirabili ſa-*

ſapientia. ſic Benedictus. Meminit & alibi ſcribarum Aegyptiorum, in libello de ſacrificiis, ubi cum Prophetis eos conjungit, & Appul. Metam. II. *Tunc ex his unus, quem cuncti Grammatea dicebant, pro foribus aſſiſtens, coetu paſtophororum, quod ſacroſancti collegii nomen eſt, velut in concionem vocato,* ut fuerint inter ſacerdotes Aegyptios, qui reconditam illorum ſapientiam docebant, aliiſque muneribus ſacris fungebantur. Sic & in libro de Macrobiis. p. 466. recenſet inter longaevos Aegyptios ἱερογραμματεῖς. Nec repudio lectionem editam. In Florentina tamen legitur ἱερογραμματέων, ſed in Mſ. ἱερῶν γραμμάτων, quod non puto faſtidiendum eſſe, ut ſit τῶν ἱερῶν γραμμάτων σοφίαν θαυμάσιος, admirabili ſacrarum litterarum ſapientia praeditus. ſacras litteras vocabat illam myſticam Aegyptiorum ſapientiam, quae non niſi initiatis tradebatur, & circumſectis, magiam ſcilicet, & litteras Hieroglyphicas, de quibus tam multa apud Herodotum, Diodorum Siculum, Clementem Alexandrinum alioſque habentur.

Pag 352. Ἐγὼ δ' ὅτι μὲν οὐ δακτύλιον ἱερὸν ἔχω, Ἀπόλλωνος δ' ἐστὶν εἰκὼν ἐκτετυπώσθαι τὸ σφρηγίδος, καὶ ὅτος ὁ Ἀπόλλων φθέγξεται σοὶ ἐμοῦ, οὐ λέγω, μὴ δόξαι ἄπιστα λέγειν περὶ ἐμαυτοῦ μεγαλαυχῶν. Benedictus: *At non dico me ſacrum annulum habere, cujus ſigillum exprimit Apollinis Pythii imaginem, nec mecum loqui Apollinem, ne videar ad gloriam meam res incredibiles narrare.* Pro ἄπιστα Mſ. ἀπιστεῖν ſcribit. Sic autem interpretare hunc locum: *At non dico me ſacrum annulum habere, cujus ſignum Apollinis Pythii imaginem exprimat, qui Apollo mecum loquatur, ne tibi, qui haec non credis, videar de me ipſo elate loqui, ne tibi videar me oſtentare, & jactare.*

Pag. 365. Καὶ γὰρ τὸν διφθέρᾳ συνῆν τῷ δ' λέοντος. *ut qui leonis exuvio ſit indutus,* bene interpres. Nec rejicio hanc ſcripturam. nam & ſic alibi loquitur Lucianus. Non fruſtra tamen in antiquo codice Mſ. legitur συνέτην. Nam ſicut apud Homerum eſt ἐσσύμενος *indutus eſt*, ſic & συνέτην hic accepit, ſi haec ejus manus eſt, Lucianus. Nam Poëticis verbis ſaepe, ſed ſuo loco, uti hunc ſcriptorem nemini latet.

Pag. 371. In Electro, τὸ δὲ ἐμὸν ἑρμῆνευμα ἴδῃ οἷόν ἀπλοῦν, καὶ ἄμυθον, οὐδὲ ὡς πρέπει. *Mea vero dicendi ratio quam ſit ſimplex, & a fabulis aliena, videtis, neque ipſi inſit modulatio.* Haec eſt verſio Salmurienſis. Sed in Mſ. eſt ἄμυσος pro ἄμυθος, quod magis probo, & verto: *mea videtis oratio quam ſit ſimplex & inerudita,* ſic ſua ipſe per modeſtiam elevat, *& quam nihil in ipſa ſit canori.* Sic enim recte verti puto ὠδῆ. Vt Craſſus apud Cic. III. de orat. de C. Carbone: *Profluens quiddam habuit Carbo, & canorum.* Et Gellius de eodem in Bruto de claris oratoribus: *L. Gellius qui ſe illi contubernalem, in conſulatu fuiſſe narrabat, canorum oratorem, & volubilem,* &c. *fuiſſe dicebat.* Vbi *volubilis* eſt, cui facile profluit oratio. Plutarchus de auditione,

tione, sic circumscribit, τῶν φωνῶν ἐμμελείας καὶ κρούσεως καὶ μελῳδήσεως ἐφηδύνειν. *Vocem accuratis quibusdam sonis ac mollitie & modulationibus edulcare.* Μέλη pertinent ad poëtas, non ad oratores. Quonium tamen Sophistae suis orationibus adspergebant fabulas, non contendam, si quis pro Vulgata stet acrius.

Pag. 386. Perinde quidem est sive legas, ut in editis habetur καὶ ἀνελίττειν ἀεὶ, sive, ut in Mf. extat, καὶ ἀναπολίττειν ἀεὶ. Utrumque enim significat *libros versas, evolvis*, utrumque verbum hunc apud scriptorem alibi quoque occurrit in hac notione. sed cum ἀναπολίττειν, quod hic codex vetustus prae se fert, sit verbum rarius, credibile est librarios pro eo substituisse notius & tritius. Proprie ἀναπολίττειν dicitur de voluminibus, quae evolvuntur. In sequentibus mox ineptissime vertitur, καὶ ἀλοιφὰς καὶ ἀφειδήσεις, *coagmentas, spolias*, cum vertendum sit *conglutinas, circumcidis.* Chartae enim glutine jungebantur, deinde frontes librorum circumcidebantur, capiti vero voluminis adglutinabatur membrana purpurea, cui plerumque litteris aureis index libri inscribebatur, ut erudite docuit maximus vir Isaacus Vossius ad Catullum pag. 52. vide quae ibi notavit, quae maxime faciunt huic loco illustrando.

Pag. 399. De non temere credendo calumniae: ὅτι Πτολεμαῖος, ὡς ἂν κρίσις καὶ ταῦτ' ἐ πάνυ φρενήρης τις ἂν. Salmurienfis: *Tum Ptolemaeus ut qui praeter cetera non esset admodum prudens.* In hac versione κρίσις omittitur, inepte, etiam si φρενήρης *prudens* exponas, opponuntur κρίσις & ἐ πάνυ, ineptius interponitur & fine sententia καὶ ταῦτα. Locus laborat cui suffragante Mf. sic sanitatem reddes: ὡς ἂν κρίσις ἀλλ' ἐ πάνυ φρενήρης τις ἂν. *qui quidem valde sed non in omnibus despipiebat.* Nam φρενήρης etiam est περίφρων, ut Suidas ostendit, fruftra repugnante Stephano, quum & hic locus Suidae & Etymologici magis sententiam firmet. Nam si hic φρενήρης est prudens, quam quaeso sententiam ex Graecis verbis conficias. Quid enim est? *qui quidem summopere, & in aliis non omnino aut non valde prudens erat.* Sic neminem sanum loqui, nec sanus juret Orestes. Vides igitur recte locum inquinatissimum esse purgatum, & φρενήρης esse *imprudens.*

Pag. 400. Parum refert, utrum legas, quod editi prae se ferunt, ὅπου λέγοιτο μεταγωνίαι ἐπὶ τοῖς γεγονόσιν, *tantopere poenituisse eorum quae egerat*; an quod in Mf. est, ὅπου λέγοιτο αἰσχυνθῆναι ἐπὶ τοῖς γεγονόσιν, *tantopere puduisse factorum.* nec tamen codicis antiqui scripturam testatam feciisse lectoribus poenitet.

Pag. 405. Τὸ τοκυτόμβιον ἐλαφρᾷ καὶ κωμικῇ σεσοφίσμενον μέλος σεμνοπρεπῆ τινα καὶ μέσον τραγῳδίας. Salmurienfis interpolator: *plenum affectibus tragoediam in se commovet.* Quanto rectius & elegantius Philippus Melanchthon: *agitque laeta & comica facie tragoediam meram, & nihil non triste patientem.* Sed tamen σεμνοπρεπὴς non est *triste patiens*, sed potius cum de homine loquuntur, est graviter commotus, & affectus. Περισπουδὴς ἂν τις ὄψοις apud Athenaeum lib.

lib. 1. Dipnoſoph. eſt qui obſoniis valde movetur & delectatur, obſoniorum valde avidus. ἀδιπνὶς τραγῳδία eſt tragoedia acerba in eum, de quo agitur. ὑποκινεῖας τραγῳδίαν, Graecis eſt inſolens loquendi genus. Sed ſcribendum ſine dubio & mora, ut olim conjeceram, & nunc in Mſ. meam conjecturam veram eſſe deprehendi, ὑποκενόμβρον τραγῳδίαν *tragoediam agendam.* ὑποκένιας eſt propriam hiſtrionum fabulam agentium in ſcena, unde ὑποκριτὴς eſt hiſtrio. In Pſeudologiſta pag. 442. καὶκεῖνα μέμνησαι ὡς τὸ εἰκὸς, ἃ σοὶ τὸ ζάτρον ὑπεπαιδίᾳ, τοῖς ὀρχησταῖς ὑποκενόμενον, καὶ συμπαγκρατάρχης ἀξιῶν εἶναι. Salmurienſis: *Ea etiam meminerunt, ut eſt conſentaneum, quae in theatro juvenis agebas, cum ſaltatoribus reſpondebas, atque una chori dux eſſe cupiebas.* Vltima verba non recte vertuntur. ὑποκένιας non eſt *reſpondere*, ſed eſt hoc loco *ſecundas agere* ſeu *facere*. ſic interpretandum, *cum hiſtrionibus ſecundas faceret, & gregis dux eſſe cuperet.* Plautus Aſin. 11, 1. *Iam nunc ſecundas mihi facis.* Proprie autem *grex* de hiſtrionibus. Petron.

Grex agit in ſcena mimum, pater ille vocatur,
Filius hic, nomen divitis ille tenet.

Grex Romanus in antiqua inſcriptione de pantomimis. Ὀρχησταὶ autem dicebantur pantomimi, ut *cantores* hiſtriones. Nondum tamen locus eſt ab omni mendo purgatus? Quid enim μίμων *plena tragoedia.* Cujus rei erat plena. Excidit vocula. Credo Lucianum ſcripſiſſe μίμων μίσους *plenam odii.* Et ſic totum locum vertendum *agentem ſub perſona laeta & comica tragoediam valde aſperam & plenam odii. aſpera tragoedia* ut apud Sueton. in Auguſto: *aſperrimae litterae.* ſed *ſub perſona* ut apud Mimum Syrum:

Heredis fletus ſub perſona riſus eſt.

Clariſſimus Vir Iacobus Tollius, conjecit legendum eſſe κακῶν μίμων. quod non improbo.

Pag. 436. In Pſeudologiſta, ex Mſ. ὁ τότε μελάσας τὸ ὀλυμπίᾳ σὺν ἐπὶ τῷ ὑποδολιμαίῳ Πυθαγόρᾳ. *Is qui tunc in Olympia niſi ſuper ſuppoſititio Pythagora.* Vulgati ὑπὸ τῷ ὑποδολιμαίῳ Πυθαγόρᾳ ſub *ſuppoſititio iſto Pythagora*, inquiunt interpretes, quod quid ſibi velit nemo dixerit.

Pag. 438. Εἰπὲ γάρ μοι σοὶς παυδήμοις καὶ Γενετυλλίδες, καὶ κυβίβης. Benedictus: *Dic mihi per Pandemum, & Genetyllidem, & Cybiben.* abſurde. Recte vidit Palmerius παύδημον eſſe Veneris epitheton, nimirum eſt quae Lucretio dicitur *Vulgivaga Venus.* Hinc & in Mſ. legitur πρὸς τ' Παυδήμου, καὶ Γενετυλλίδων. ſic ſane & Ariſtoph. in Θεσμοφοριαζούσαις.

Ὦ ἡδὺ μέλος ἃ πέπτικας γενετυλλίδες
Καὶ ϑυλυδριῶδες, καὶ κατηγλωττισμένον.

Quam ſuavis cantilena, o venerandae Genetyllides, & effeminata & laſciva. Sed tamen Γενετυλλὶς etiam legitur apud eundem in Nubibus:

Η δὲ μύρα, κόσμα καὶ ἀγγλαϊσμάτων.
Δαπάνης, λαφυγμοῦ, καλιάδος, γαστρολίδος sc. ἕξει.
Haec vero unguentum, aerarium obscoenae bassae,
Et luxuriae, & Crapulam, & Venerem, & Genetyllidem olet.

Dicuntur esse dii sive Deae praesides generationis. Vide antiqua scholia. Recte vero κυβήβη docti viri emendarunt. Non est Venus sed magna mater, Cybele, quae & Graecis & Latinis *Cybebe* dicitur. Nam & in inscriptionibus, & in antiquis membranis sic appellatur, ut apud Phaedrum in codice Remensi, ut olim mihi ostendit vir dignitate & doctrina praecellens Marquardus Gudius, qui Regi Daniae est a consiliis. Is etiam ubicunque *Cybele* legatur apud Poëtas secunda longa, aut *Cybelle* corrupte, libris antiquis auctoribus, rescribendum affirmat *Cybebe*, aut *Cubebe*, quod verissimum, & in Prudentio jam emendavit Nicolaus Heinsius. Illius autem hic meminit propter ejus amorem erga Attin, & quia lasciviissima fertur fuisse, ut ipse Lucianus in dialogis Deorum indicavit.

Pag. 440. Ὁ ἑβδόμῳ, ὅπ ἅπαντες οἱ παῖδες ἐν τῇ ἑβδόμῃ; κἀκεῖνος ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ ἔπαιζε. Interpres: *Rursus alius Hebdomam, quod perinde atque pueri septimis diebus, ille etiam in concionibus luderet.* Hae septimae dies non sunt sabbata, quorum Sueton. in Tib. meminit *Diogenes Grammaticus disputare sabbatis Rhodi solitus, venientem, ut se extra ordinem audiret, non admiserat: ac per servulum suum in septimum diem distulerat*, ut existimat vir magnus. sed septimos dies cujuscunque mensis, quos hebdomades lunae dixit Gellius xv, 2. Illi dies sacri erant Apollini, quia septima luna Thurgalionis natus erat, ut constat ex Hesiodo in ἔργοις καὶ ἡμέραις, v. 770. Vide ibi Proclum. Convivia tum agitabant, & pueri ludebant. Septimus quoque dies post recens natum infantem a patribus familias celebrabatur, quippe quo nomen ei imponebatur, quamvis hoc alii decima facerent. Vide Harpocrationem in ἑβδομευόμενον. Sed haec septima dies huc non pertinet, sed illa septima mensis. De qua vide viros doctissimos Meursium Graecia feriata in ἑβδόμη, & Seldenum de jure naturae & gentium III, 17.

Pag. 448. Ὁ πότε δ' Τίσια τῷ πίχλῳ οἶδα, ὡς τὸ Διονυσίου ἔργον αὐτὸς ἐποίησας. Tisiae ars est Sophistice. Fuit enim Tisias inter primos Sophistas, quem Aristoteles. περὶ ἐλέγχων σοφιστικῶν cap. ult. cum dixisset omne omnis artis principium esse tenue ac difficile, sed illo reperto, facile postea crescere & augeri, quod & factum sit in orationibus politicis, Τισίας μὲν μετὰ τοὺς πρώτους Θρασυμάχος δὲ μετὰ Τισίαν, Θεόδωρος δὲ μετὰ τοῦτον. *Tisias quidem post primos* sc. *Sophistas, Thrasymachus autem post Tisiam, Theodorus autem post hunc.*

Pag. 467. Γ' δραπονὶν γὰρ φασι τὸ ἔθνος Mss. γένος ut paulo ante γένη ὕλης μικρᾶς. totae gentes. Sic apud Latinos *genus* frequenter pro populo. *Velox genus* apud Florum de Gallis, & alibi, quare in-

interdum accipitur pro genere humano, ut docti viri ad Senecam Tragicum notarunt.

Pag. 469. Vti legendum censuerant viri doctissimi Ὀδρυσῶν βασιλεύς, sic legitur in Ms. ut tam foeda menda diutius non sit tollenda.

Pag. 482. De dipsadibus, caussam inextinguibilis sitis esse, quae ex morsu dipsadis oriatur, ait Lucianus ex sententia medicorum, πυρὸν τὸ ἰὸν ὄν, ὑπόταν δὲ ὑόμενον τῷ πότῳ ἐξυγίηται γίγνεσθαι, ὑγρότερον ὡς τὸ εἰκὸς καθίστασθαι, καὶ ἐπὶ πλεῖον ἀραιοῦσθαι. *Quod crassum cum sit venenum, quando postea potu madefecit, celeriter movetur, humidius, ut vero simile est, redditum, & latissime diffusum.* sic interpres, nec male. Sed pro ὑπόταν δὲ ὑόμενον, elegantius vetus codex, ὑπόταν δὲ ὑψιλαδόμενον πότῳ, *abundanter potu irrigatum.* Nam ὑπαὶ ὑψιλαδῶ est largiter & copiose praebeo.

Pag. 485. Ἀλλά μοι δικῶ, καὶ πρὸς Φειδίου μὴ δυσχεράνητε τὴν εἰκόνα θηριώδη δόντα, ὅμοιόν τι καὶ αὐτὸς παθεῖν πρὸς ὑμᾶς. Benedictus: *Ac mihi videor, per Phidiam, ne hanc imaginem ferinam iniquo animo feratis, eodem modo erga vos affici.* Quid hic Phidias? Quis unquam per istum statuarium juravit? Ms. optime & certissime ὑπὲ φιλίας, per Deum amicitiae & amoris praefidem. Ostensurus magnitudinem sui erga eos studii per φίλιον Ζῆνα, cujus & alibi meminit, jurat, se illorum majore indies flagrare studio, quo saepius eos videat, eo saepius videre desideret. vide Suidam in φίλιος. At εἰκὼν θηριώδης est similitudo a feris sumpta.

Pag. 488. Palmerius conjecit legendum esse τὸν λόγον πρός τὴν παιγνιῶν ἀπολογίαν. sic editio Florentina: male in Ms. & editis ἀσυνελογίαν, ut recte doctissimus Palmerius vidit.

Pag. 494. In navigatione: Ὁ μὲν δὴ ἄλλος κόσμος αἱ γραφαὶ, καὶ ἡ ὑφ' ἱστὸν παράσιον πυρωγίς. Salmuriensis, *Cetera enim ornamenta, picturae, veli parasium flammeum.* Quid παράσιον Graecis, Latinis *parasium* sit, quaerant quibus libet horas bonas perdere. Ego ex Florentina editione rescribendum censeo ὑφ' ἱστὸν καρχήσιον πυρωγίς. Nam καρχήσιον fuit summa pars mali, per quam funes traducuntur teste Servio. Paullo post in hoc ipso dialogo: καὶ πρὸς λαμπρόν ἀστέρα, Διοσκούρων τὸν ἕτερον, ἐπικαθίσαι τῷ καρχησίῳ, *Stellam quandam splendidam, Dioscurorum videlicet alterum, in carchesio consedisse.* vide Polluc. l. 9. Macrob. lib. 10. *Navalis mali partem inferiorem pternam vocari. At circa mediam ferme partem, πάγχλον dici, summam vero partem carchesium nominari.* De πάγχλον & καρχήσιον idem notavit Pollux, sed de carchesio addit, illud aliter etiam dici ἱλαστήν, & θωράκιον. Fuerant autem carchesia picta & minio illita, ut flammei essent splendoris. Apul. xi. Metam. *Malus insurgit, sinus rotunda, splendore sublimis, insignis, carchesio conspicua.* Sic edit. veteres. Sed recentiores: *splendore sublimis, insigni carchesio conspicua.* sed quid splendor

dor facit ad ſublimitatem? Puto legendum: *ſplendore ſublimi inſignis, carcheſio conſpicua.* h. e. qui malus in ſublimitate, ſeu in cacumine ſplendet, conſpicuum carcheſium ferens. Catullus:

Lucida quæ ſplendent ſummi carcheſia mali.

Pag. 502. Dicit Adimantus, ſe, ſi ex voto diteſcat, curaturum ſibi ut in promtu ſint ſalſamenta ex Hiſpania, vinum ex Italia, oleum ex Hiſpania, μέλι δ' ἡμίπυρον τὸ ἄπυρον, *mel vero noſtras ſine igne*, ut non male interpres, hoc eſt, mel Atticum quod ſine fumo colligebatur in argenti metallis Atticis, ut auctor eſt Strabo lib. XI, qui id vocat ἀκάπνιστον, alii ἄκαπνον, & Plin. lib. XI, 15. *Cum eximuntur mella, apes abigi fumo utiliſſimum, ne iraſcantur, aut ipſae avide vorent.* &c. *Rurſus nimio fumo inficiuntur, quarum injuriam celerrime ſentiunt mella, vel minimo contactu roris aceſcentia. Et ob id inter genera ſervatur quod acapnon dicitur.* Latini ſcriptores poſteriores appellarunt *mel ſine fumo*, ut docuit ὁ πάνυ Reineſius lib. III. Var. lect. 4. hoc vero noſtro eſt μέλι ἄπυρον.

Pag. 591. Scribendum vel puer videat, etſi Mſſ. fileret, εἰ τί τὸ ἅλαδον ἀπαυθρακωθήναι ἐμπεσὸν εἰς τὴν πυρὰν. *quid prodeſt in pyram inſilientem conflagrare?* In vulgatis eſt contra τὸ γραμματικῶν, canones ἐμπίπτων.

Pag. 602. Καὶ οὐδὲν ἔτι ἡ πέπηγεν ὑπὸ τῶ κρύους. Nemo non politior magis probabit editionis Florentinae ſcripturam: καὶ οὐδὲν ἔτι ὃ μὴ πέπηγεν ὑπὸ τῶ κρύους. *& nihil eſt, quod non concrevit gelu.* ſed pro ἔτι mallem ἐσὶ.

Pag. 615. Σὺν αὐλοῖς καὶ κυμβάλοις βάκηλοι γαλάβμοι. Non moverem huic ſcripturae controverſiam, niſi pro κυμβάλοις ſcribendum moneret Mſſ. τυμπάνοις. Nam quamvis & cymbalis uſi fuerint Galli, tympana tamen propria erant Cybelae, & ejus ſacerdotibus. Hinc & ipſa Dea & illius Prophetae ſemper cum tympanis conſpiciuntur in antiquorum monumentis. Nota haec ſunt omnia.

Pag. 624. Μὴ ὁ σῖτος φθειρίζοιη. Benedictus: *ne frumentum vermibus corrumpatur.* Nulla eſt vox apud Graecos φθειρίζω. ſed eſt diſpeſcenda, ut in Mſſ. φθειρὶ ζέοιη, hoc eſt *verme ſcateat.* ſed tamen puto legendum φθειρῶν ζέοιη, ut alibi dixit Lucianus σκωλήκων ζέοντας, *vermibus plenus.* quamvis & φθειρὶ poſſit ferri.

Pag 631. Ἐστιῶντες καθεζόμενοι. Syntaxis quartum caſum poſtulat. Rectius itaque Mſſ. ἑστιῶντὰν καθεζομένους, ὡς ἂν μὴ ὁ τὸν συνδειπνήσαντα αὐτὸν αἰτιάσασθαι π. *eodem cibo illum excipientes, ut convictor nihil poſſit accuſare.*

Pag. 643. Καὶ τὸ ξιφίδιον ἐπορρίψας πέρασε διὰ τοῦ θυρωγοῦ εἰς τὸ ὕπαιθρον τῆς αὐλῆς. *gladium autem extemplo per feneſtras in aream projeciſſe.* ἐπορρίπτειν hic non poteſt locum habere. legendum ἀποῤῥίψας, quod & Mſſ. prae ſe fert.

Ibid. Ἐπικαλεῖσθαι τοὺς γείτονας, ὡς ἂν ἀναστάντων τὸ ἡμέτερον σωθῆναι αὐτόν. Benedicti interpretatio haec eſt: *vicinos advocaſſe, a*

quibus revulsa fera fuit servatus. Quid Graecis sit ἀναστρέφειν τὸ θηρίον & Latinis *refellere feram*, nec ego, nec quisquam norit, dixeritve. ne dicam ἀναστρέφειν nusquam esse refellere. Notat quidem Bourdelotius ad hunc locum, ut apud Petronium, *tanquam cupientis exire belluae*, loquitur de Poëta Eumolpo, ut hic de tibicine. Sed haec sunt ἀσυμβόλουσα, & ad Lucianum illustrandum nihil plane faciunt. In Mſ. nihil est praesidii, in quo legitur quoque θηρίον, sed veram lectionem servavit nobis editio Florentina, in qua verissime legitur ἀναστάντων τὸ θυρίον, revulsis, effractis foribus, quas tibicen ille insanus occluserat, ut paullo ante Lucianus ostendit: τὸν δὲ παχέως ἀναστάντα ἐπικλεῖσαί τε τὴν θύραν. *At illum statim surrexisse, & fores clausisse.* Hae fuerant a vicinis effringendae, ut posset Dionicus ex illius furiosi manibus & aedibus elabi.

Pag. 645. Ἡδὺς γάρ ἐστι τῷ μειρακίῳ, καὶ πρὸς χάριν αὐτῷ σύνεστι. Benedictus vertit: *Iucundus enim est adolescenti, & cum ipso ad gratiam versatur.* inepte. verte *ad obsequium.* Sic enim Latinis dicitur per εὐφημισμὸν illud obsequium turpe, quo quis corporis sui copiam facit alii, ut Graecis χάρις. Plutarchus in Erotico: χάρις γὰρ, ὦ Πρωτογένης, ἡ ἐξ ἡλικίας ὑπείξις τῷ ἄρρενι πρὸς τὸ πάλαιον κίκλησκεν. *Mi Protogenes, χάρις ab antiquis dicitur mulieris obsequium erga virum.* Sic & χαρίζεσθαί τινι est *consuescere cum aliquo.* Hesych. χαρίσασθαι· συγγενέσθαι. λέγονται γὰρ αἱ γυναῖκες χαρίζεσθαι αἱ ἐπὶ συνουσίαν ἑαυτὰς ἐκδιδοῦσαι. χαρίσασθαι est *dare. Dicuntur enim mulieres χαρίζεσθαι quae ad concubitum sui copiam faciunt.* Hinc puella ἄχαρις, cujus flos virginitatis nondum est delibatus.

Pag. 658. De Dea Syria κεφαλὴ ἐκφύσει ἵππου. Id ipsum quoque docet Cyrillus lib. 11. tom. 11. in Esaiam, & Procopius in eundem Prophetam ad cap. 18, quippe cujus rei meminit Propheta in initio dicti capitis qui quod Lucianus vocat caput papyraceum, ajunt ollam fuisse papyraceam, cui Alexandrini injecerint epistolam scriptam ad mulieres Byblinas, qua significetur inventum esse Adonidem. Deinde obsignatam eam immisisse in mare quibusdam sacris ritibus adhibitis, &, affirmare illos qui mittant, istam ollam sponte deferri per mare Byblum, & finem luctus indicere mulieribus Byblis. Has vero esse mulieres quas dicat Ezechiel VIII, 15. lugere *Thamuz* qui sit Adonis, uti observavit eruditissimus Seldenus de Diis Syris lib. II. cap. undecimo. vide & Bochardi Phaleg. IV, 2. tom. I.

Pag. 661. Χάσμα μέγα ἐγένετο. Similis narratio de tali voragine in templo Iovis Olympii Athenis, ut vulgo credebatur, a Deucalione extructo, in quam omnem diluvii aquam defluxisse narrabant, & in quam quotannis placentam e melle & farina projectam fuisse est apud Pausaniam in Atticis, & ex illo Octavius Falconerius, vir, doctrina & dignitate conspicuus, mihique natalibus, cum in vivis esset, peramicus, in nummi Apamensis explicatione, ubi plura de hoc diluvio habet, idque Noachicum fuisse ostendit, cui adstipulor, etsi de explicatione illius nummi aliter sentiam, de quo alias plura.

Pag.

Pag. 662. Ἄτης ὁ γένος λοιδ. Vulgatius Ἄτις dicitur Luciano quoque in aliis locis. Hesychius notat Ἄτις a Lacedaemoniis vocari Ἄτης, τὸ Ἄττιν φασὶ Λάκωνες. Pausaniae in Achaicis etiam Ἄτης dicitur.

Pag. 663. Ἡ μισόκαλλος μὲν γυνὴ] Haec culta fuit in urbe Phaenices Ioppe, alia ab Dea Syria, quae numen fuit Hierapolitanorum, mulieris formam prae se ferens, nihil piscis habens. vide magnum Salmasium in Plinianis exercitationibus.

Ibid. Καὶ ἐλεφάντων κέρατα] *Et elephantum cornua.* Vulgo *elephantum dentes* dicuntur, nimirum ebur. Id vero cornu esse non dentem contendit Pausanias in Eliacorum primo, & Aelian. IV. Hist. anim. 31. & XIV, 5. sic & in sacris litteris Apoc. XVIII, 12. cornu tribuitur elephanti, & Martialis lib. I. ep. 19, de elephante taurum interficiente:

Qui modo per totam flammis stimulatus, arenam
Sustulerat raptas taurus in astra pilas.
Occubuit tandem cornu potiore petitus
Dum facilem tolli sic elephanta putat.

Sic istud epigramma legendum, vulgo sine sensu legitur, *cornuto ardore petitus.* Mss. *cornuto dore*, hinc facile videre licet scribendum esse *cornu potiore* hoc est fortiore, meliore cornu sc. elephantis, quam est cornu bovis.

Pag. 682. φυλάξαντες ὁ ἑπτὰ ἡμερέων ἀριθμόν. *Observato septem dierum numero,* Mss. ἐνέα ἡμερέων ἀριθμόν. *novem dierum numero.*

Pag. 686. Τὸν ὐ δεξιὰ ὃ τῷ Πτολεμαίῳ νεώ. *Hunc in templo Ptolemaei ad dextram collocatum esse.* Mss. τέτην Πτολεμαίου νεώ. lego. Τὸν ὐ δεξιὰ ὃ Πτολεμαίου νεώ, ut & legisse videntur interpretes. Ptolemaeus autem Philopator Homero templum dedicavit ut auctor est Aelianus Var. Hist. XIII, 22.

Ibid. Καὶ πάσχειν τὸ ὃ τῷ δόλιχον νενικηκότι. Vertitur: *cui idem accidit ac illi, qui dolicho victoriam est adeptus.* Cur non? *cui idem accidit ac illi, qui in stadio vicit.* Sic enim Latini loquuntur, qui ignorant vocem *dolichum.* Sic & statim καὶ σὺ δὴ μοι δοκεῖς νενικηκὼς τὸ δόλιχον τῷ ἔπει, inepte vertitur, *& tu certe mihi videris verborum dolicho devicto,* cum sit vertendum *& tu mihi videris in carminum stadio vicisse.*

Pag. 691. Μόνος γέ τοι τῷ ῥητόρων, ὡς ὁ Λεωσθένης ἐτόλμησεν εἰπεῖν, ἠμψυχοι, ὁ σφυρήλατον παρέχεται τὸν λόγον. Benedictus: *Ac utique solus oratorum, ut Leosthenes dicere non dubitavit, animatam, non malleo fabricatam orationem protulit.* Quae sit *malleo fabricata oratio* doceant fabrorum filii: nobis, qui Musis operamur, ignota est utique. Σφυρήλατος λόγος laudatur non vituperatur. Plutarchus de oraculis Pythiae: ὥστε πολλὰ μὲ τὰ ἀποκεκαμμένα τῶν σοφῶν, τὸ γνῶθι σεαυτὸν, καὶ τὸ, μηδὲν ἄγαν λέγειν ἀλλὰ χαίρειν, καὶ γυμνάζειν ἐκ ἧκιστα δεῖ τὸν βουκολοῦντα, ὡς πυκνὸν καὶ σφυρήλατον τὸν ὀλίγῳ ἀμείνονα ὄγκῳ, & quae sequuntur. *Sicuti praecepta sapientum*

quae proſcribuntur, noſce te ipſum, & illud: ne quid nimis, probamus & admiramur valde ob brevitatem, quod ſapientem & ſolidam complectantur ſententiam in pancis verbis, ſive ſine *verborum tumore*. Legendum itaque in Luciano, ut eſt in Mſ. ἔμψυχον καὶ σφυρήλατον παρεῖχε τὸν λόγον. *Vivam & ſolidam orationem edidit.* Vtraque vox qua laudat orationem Demoſthenis eſt tranſlata a ſtatuariorum arte. Signa enim vivere dicuntur & ſpirare, cum ſingulari artificis ingenio ſic ficta ſunt, ut videantur non ſtatuae eſſe, ſed viva animantia. Claudianus IV. Conſul. Honorii, quamvis ibi loquatur de veſtibus acu pictis:

Vivit opus, multaque ornatur jaſpide cultus,
Et variis ſpirat Nereia bacca figuris.

Σφυρήλατα, quae & dicuntur ὁλόσφυρα & ὁλοσφύρατα, ſunt ſolida, compacta, plena, non conflata. Plin. Hiſt. Nat. XXXIII, c. 4. *Aurea ſtatua prima omnium nulla inanitate, & antequam ex aere aliqua illo modo fieret, quam vocant holoſphyratam, in templo Anaitidis poſita dicitur.* Eſt igitur σφυρήλατος oratio, ſolida, plena graviſſimis ſententiis, in qua nullus eſt inanis verborum ſtrepitus: cui opponitur *oratorum inanis ſententiis verborum volubilitas*, uti vocatur ab Auguſto.

Pag. 693. Γ κρινῆ γὰρ σοι ἡ ἡ Περικλέους. ἐκείνα μὲν γὰρ τὰς αὐτὰς ἀστραπὰς, καὶ βροντὰς, καὶ πειθοῦς, πλέονος δεῖν ἐφελκόντας, ἀλλ' αὐτόν γε οὐκ ὀρῶμεν, δῆλον ὡς ὑπὲρ τὴν φανεῖσαν ἰδέαν ἔμμονον ἔχοντες, εἰ δ' οἷον ἐξαρκέσαι πρὸς τὴν δ' χρόνῳ βάσανον καὶ κρίσιν. In hoc loco nihil ſani ſi attendas animum. Vertit Benedictus: *Hic ſatis erit eum eum Pericle conferre. Illius quidem fulgura, tonitrua, & ſuadelae quoddam calcar accepimus fama, ſed orationem ipſam non videmus. Vnde conſtat ejus nihil praeter opinionem ſtetiſſe, nec temporis probationem & judicium ſuſtinere potuiſſe.* Quam multa hic ſunt in Latinis infarta, ut ſententia naſcatur, quae in Graecis non habentur! quam multa male ſunt verſa! Primum ἡ Περικλέους, num eſt Pericles? Ἀπὸ κοινοῦ ex praecedentibus repetendum eſt ἡκούσαμεν. *Sufficiet tibi Periclis* ſc. eloquentia, ſi conferatur cum Demoſthenis. Doin, πειθοῦς πλέονος non recte vertitur *calcar eloquentiae*, ſed *aculeus*, quem infigebat animis auditorum ut recte Melanchthon. Mox, ἀλλ' αὐτόν γε οὐκ ὀρῶμεν, *ſed ipſum non videmus?* quem nam? Periclem? non mirum ante tot ſecula placida compoſtum quiete: ſed nec de Pericle locutus erat; ſed de τὴν δ' Περικλέους, de eloquentia Periclis; Itaque recte Mſ. & editio Florentina nec non Baſileenſis: ἀλλ' αὐτοῦ γε οὐκ ὀρῶμεν. *ipſam non videmus*, ſc. eloquentiam. Nulla enim oratio ejus poſteris eſt prodita. Verba quae ſequuntur, obſcurius vertuntur: δῆλον ὡς ὑπὲρ τὴν φανεῖσαν ἰδέαν ἔμμονον ἔχοντες. Salmurienſis: *Vnde conſtat ejus nihil praeter opinionem ſtetiſſe.* Pejus Melanchthon: *Quare conſtat eas praeter actionem, nullam habuiſſe ſolidam ac durabilem laudem*, ſc. orationes. Et ſic Latinus quoque Interpres videtur legiſſe.

giſſe. Num φαντασία eſt *actio*, quod Melanchthoni placuit? Pro ἔχοντες Mſ. ὡς ὑπὲρ τὴν φαντασίαν ἀδύν ἔμφυτον ἔχουσαν, ἀλλ' οἷαν ἐξαρκέσαι. *quae praeter imaginationem nihil quod duret habet, quippe quae non potuit ſuſtinere temporis examen & judicium, quamvis* ἔχοντες ferri aeque poſſit, ac ἔχουσαν, hoc eſt, ex qua Periclis eloquentia nihil ad poſteros eſt tranſmiſſum, nihilque ſupereſt quam illa imaginatio, illa ſpecies, quam animo informamus, ac concipimus, de ejus fulguribus & tonitribus quibus miſcuiſſe Graeciam audimus, non legimus, non videmus, ut in Demoſthene: φαντασία, hic non eſt illa Oratorum, ὅταν ἃ λέγεις ὑπ' ἐνθουσιασμὸν ἄγῃ καὶ πάθος βλέπειν δοκῇς, καὶ ὑπ' ὄψιν τιθῇς τοῖς ἀκούουσιν. *Cum ſcilicet ea quae dicis, quaſi enthuſiaſmo & vehementiore motu correptus videris cernere, eademque auditoribus ob oculos ponere.* ut eam definit Longinus de ſublimi dicendi genere. cap. 14: ſed illa qua rem auditam cogitatione informamus, οἷαν autem non pertinet ad φαντασίαν, ſed ad ῥητορικὴν.

Pag. 695. Πάσσωνι τῷ ζωγράφῳ. Veriſſime ingenioſiſſimus & amiciſſimus Menagius emendat πατρώνι. Ejus emendationem, ne quid dubii ſuperſit, firmat Mſ. & editio Florentina.

Pag. 697. Οὐ Βοιωτίας, ἀλλ' ἴσθι τι παρ' ἡμῖν λαβόντες. Haec verba in Salmurienſi verſione ſic prioribus annectuntur, ac ſi Archiae eſſent, cum ſint Antipatri, quod recte vidit Philippus Melanchthon. Sed animanda ſunt interrogationis nota. *Non in Boeotia, non hic a me auro accepto?* eum ſcilicet potuiſtis capere vivum.

Pag. 698. Οὐ φακίας ἀλλὰ πῶλον ἔχομεν. ſic quidem etiam Mſ. ſed Palmerius vidit ſcribendum eſſe πῶλας, veriſſime. Sic clare Florentina, ut nihil dubii inpoſterum ſit relictum editoribus ad veram lectionem reſtituendam.

Pag. 727. Ποτὲ ἄν ἄλλό τι τοιοῦτο ὑμᾶς ὠφέλειν φαίνεται. *Interdum aliud quidpiam hujuſmodi vos auferre videtur.* Mſ. non male ὠφέλειν δύναται. *vos auferre poteſt.* Sed illud etiam tolerari poteſt.

ADDENDA.

Pag. 379. ad indoctum. Εἰ μὲν τοῦ διαβεβρόθαι ἢ κατανικόσθαι αὐτὸ τυγχάνοι, ἢ συμβέβλησθαι τοῖς σοφοῖς ὅτι τῶν ἐξέτασιν προκαλεῖται; Benedictus: *Niſi inde conjicias quod arroſi ſint ac mutili: tineaſque his dijudicandis in conſilium adhibeas?* Miror hoc vitii tolerari in omnibus editionibus. Atqui σῆτες non ſunt tineae, ſed σῆπες. Nam quod non nulli ajunt σῆτες quoque inveniri, ſaltem in caſibus obliquis, falluntur, & videntur hoc loco corrupto eſſe decepti. Gloſſae veteres: Σὴς, ἡ σῆψις, *haec tinea, robigo.*

Pag. 380. Κατὰ δὴ ταῦτα, ἴσθι ξυλλαβὼν ἐκεῖνα τὰ τῷ Δημοσθένει, ὅστις τῇ χειρὶ τῇ αὐτῷ ὁ ῥήτωρ ἔγραψε. Vertunt: *ſi hoc es animo, age conquire quaecunque Demoſthenes orator propria manu ſcripſit.* Num χρὴ δὴ ταῦτα eſt Graecis *ſi hoc es animo?* Videtur ſcribendum: καὶ δὴ ταῦτα ἴσθι, *Habe ſane iſta, conquiſitis quaecunque Demoſthenes propria manu ſcripſit.*

Pag. 880. l. 33. leg. ἐν οἷς διδαιμονῶσιν. Ibid. l. 35. hoc eſt, qui vivi.

IACOBI GRONOVII

Notæ ad

LVCIANI

Tomum II.

Pag. 11. Γραφικῶς συμπλεκθὲν &c.] Officio interpretum obscuriſſimus eſt hic locus, ſi quiſquam in toto Luciano. Nam præterquam quod ille graphicus mos, quem ex Opſopæo adoptat Benedictus, in Latino ſermone ſit nullus, vide quemadmodum hæc periodus contraria ſit proxime ſequenti. Quum enim nunc velint dici perexile eſſe tot formas & multiforme quiddam ex multis perficere (quod eſt una pictura diverſum quiddam depingere) atque adeo id culpetur, in proxima intelligunt eum velle depingere omnium animæ virtutum unam imaginem & quidem ad archetypum, etiam, ut debet inde ſequi, unum. At prorſus eſt adverſa loquentis mens: qui quum præmiſiſſet ἐπιδεῖξαι δ' μίαν εἰκόνα ἐκ πολλῶν συμπλέκων, pro defenſione hujus ſuæ voluntatis interponit (*minus enim illud & ex vulgata pingendi conſuetudine confectum foret, tot pulchritudines*, variarum nempe partium, *& multiforme quiddam ex multis perficere ipſum ſecum certans*, vel cujus multiformis imaginis ſingulæ partes ex præſtantiſſimo ſumptæ & ſimulatæ, de præſtantia & imitationis perfectione dubium judicium facerent) pergit, quid facere velit, *ſed omnes virtutes animæ, ſingulatim quæque imago*, (h. e. ſic facta, ut integram picturam unaquæque virtus habeat.) *pingetur imitationem archetypi exprimens.* In proponendis animæ dotibus repudiat id quod pictor ille in corpore faciebat, qui ut Divam pulcherrimam exprimeret, ab hac puella ſumebat exemplum hujus membri vel coloris, ab alia alterius, & ſic varias pulchritudines in unam tabulam conferebat. Id in depingendis bonis animæ negat hic ſe ſequuturum, & ſic quoque illa omnia conjuncturum in una pictura, ſed ex ſingulis ſeparatam ſingularemque imaginem effecturum. Καθ' ἑκάστην εἰκὼν μία non debent per minorem diſtinctionem diſtrahi, ſed conjungi omnes quatuor voces, ſejunctæ ab præcedentibus & ſequentibus, quæ apponuntur, ut in tomo primo pag. 530. dixit ξύμπαντες, ἐκ τῶν μερῶν ἕκαστος. Vbi vide noſtra.

Pag. 27. Τὸν Φοίνικα ἐξύπνησεν δεδορκέναι Λυγκέως] Hanc lectionem retinent omnes; etiam Latinis interpretibus offerentibus neſcio quem *Iphnea*. Et cui iſte talis auditus? manifeſte apparet tranſpoſitas literas pro Φινέα, ut optime adſcripſit pater. Is notiſſimus in fa-

fabulari hiſtoria & quidem propter oculos, qui fuerunt excœcati.

Pag. 32. Ἀλλὰ καὶ ὡσὸς τὰς ζώνας ἄμεινον οἰόμεθα πράξειν] Etiam in hac editione video admiſſum ineptiſſimum in verſione errorem, quem ab prioribus acceperunt, *iis quæ in vita ſunt*, quum & res ipſa & Græca poſtulent maſculinum.

Pag. 41. Καὶ εἰ πάνυ ἐπ' ὀλίγῳ ἐθελήσοι τις] Eraſmus: *etiamſi quis admodum leviter concupiviſſet*. Benedictus: *etiamſi vel minimum concupiviſſet*. Non agitur de levi aut minima cupiditate; agitur de pretio, quo quis noctem ejus redimeret. Itaque verte, *etiamſi vel exiguo quis vellet*, etiamſi tenuem aliquis mercedem modo dignaretur ſolvere. Innuit ipſam non minus oblectatam Venere, quam adoleſcentes, ut ideo vix aliquem repelleret, qui modo parvum quid vellet impendere.

Pag. 42. Διάβροχον ἤδη τῷ ἔρωτι] Ridicule interpres uterque *jamque amore illaqueatum*, quaſi nunc βρόχος in mentem fuerit Luciano. Verte *madefactum ac merſum amore*. Et quæſo cur nunc aliter conſiderant, quam in Bis accuſato. Ὁ γὰρ τέλεον ἦν ἀμβρόχως τῇ μίθῃ.

Pag. 43. Τήνδε αὔλειον ἀποκλείειν] Hic quoque, ut alibi, abſurde vertunt *atrium occludi*, quum in dialogo Cochlidis & Parthenidis recte vertant iſta κλύπος ἠκέτω καὶ βοὴ καὶ ἡ αὔλιος ἠφάνιστο, *domuſque janua exterior effringitur*: ſicut peſſime de gymnaſiis pag. 270. ἐν τῷ αἰθρίῳ τῆ αὐλῆς reddidit Benedictus *in atrio*, quum Opſopæus accuratior *in aulæ area*. Sequente pagina vides minime verti Græca in illis ἔωθεν ἦ οἱ ῥαφανηφοὶ παρῆσαν, *ut autem diluxit, milites aderant*, quod factum ab interpretibus, quia incredibile videbatur ῥαφανηφὸς officio lictorum functos, quum intelligendi ſint prætores haud dubie accincti ſatellitibus & lictoribus. Stupidior ἀβλεψία eſt interpretis Salmurienſis in pagina vicina ναύκληρος ὁ μεγαρικὸς ſcribentis *Chalcidenſis nauclerus*, quod omnino in hac editione mutari debuit.

Pag. 45. Καὶ μετ' αὐτῆς Δάμωνα τὸν Χαλκιδέα. καὶ τοῦτον ἑταῖρον αὐτῆς] Videntur mihi enervare hunc loquendi modum, dum ſic diſtinguunt, & vertunt, *& cum ipſo Damon Chalcidenſis, ejus amicus*. In his certe nulla ſignificatio vocum καὶ τοῦτον, Diſtinguo & verto, καὶ μετ' αὐτῆς Δάμωνα, τὸν Χαλκιδέα καὶ τοῦτον, ἑταῖρον αὐτῆς, *& in eis Damonem, hunc quoque Chalcidenſem*, (æque ut Euthydicus) *amicum ejus*. Sic ſolent, quum duo in eodem conveniunt.

Pag. 48. Ἀπὸ πελάτων πέντε, ὧν εἶχε] Toto genere confuſus & abſurdus in his eſt interpres poſterior. Ita enim vides eum vertiſſe, ut dicat filiam datis quinque talentis quæ habebat elocaviſſe. Quæ talia plane non ſunt in Græcis; & ſi dediſſet in hanc rem talenta quinque, profuſus fuiſſet, non diligens in diſtribuendis hæreditariis bonis; ex quibus ſic nihil reliquum ſupermanſiſſet. Longe accuratior Eraſmus: *& matrem alit Eudamida, & filiam non ita pridem elocavit, ex quinque talentis, quæ poſſidebat, duobus in propria filia dotem, duobus in amici filiam erogatis*. Atque ita ſuper-

erat talentum unum in alimenta matris Eudamidæ, ſapientiſſima ratione.

Pag. 49. Τοῦτο πρὸς τὸ Ζηνόθεμις ἀποδύρεσθαι] Verterat optime Eraſmus per verbum *deploraret*. Id Salmurii futiliter degeneravit in *declararet*, ac perperam in hac editione retentum. Cavebunt ſpero poſteri.

Pag. 51. Ἀναπεπλεύκει τὸν Νεῖλον ἔκθεν ἤδη μῆνα] Adſumpſit ab Eraſmo Benedictus *ſextum jam menſem adverſo Nilo navigabat*. Quod quis unus homo fecit unquam? aut ſi quis feciſſet, quî non oportuiſſet fieri, ut ab illo detegerentur fontes Nili? ſed fieri id non poterat, & Nilus non niſi ad Elephantinen erat bene navigabilis. Sed neque id dicere vult Lucianus; ſed illum ſex menſes in ilta peregrinatione conſumpſiſſe, non utique ſemper navigando per adverſum Nilum, ſed per Nilum: verſus interiora ac mediterranea cœperat navigare in Nili alveo abhinc jam ſextum menſem. Κατὰ non magis de adverſo, quam de ſecundo amne ſumi docet vel ipſe Lucianus in Iove Tragœdo ſcribens, τὰ δ' ἄλλα κατὰ ῥοῦν φέρεται, & πρώην μὲν ἤδη κατὰ ῥοῦν πρὸς τὸν Δάμιδι.

Pag. 60. Διηρθμοὶ τὰς ἀκοὰς] Iamdudum notatus & agnitus hic locus viris doctis, a quibus moniti interpretes non debuerunt perſeverare in mala interpretatione *denſatis telis*, quod potuit quidem fieri, ſed non ſunt ad ſenſum Græcorum exprimendum. Debuerunt *ſublatis*, quum manibus levaſſent haſtas velut transfixuri, quod fieri ſic ſolet. Vtique pag. 70. Ἤλασεν ἀνὰ τὸ πολιμίον, κατὰ δὲ διηρθμῶσθαι non interpretantur *denſato*, ſed *ſublato gladio*. Eadem pagina non intelligo cur voces eas καὶ ταῦτα Ζίριν ἤκουσε iidem reddant *idque quum temet dedideris*; quum qui ſic venit, & pronunciat Zirin, paulo ante dixerit venire quaſi ſoluturum λύτρα, non ob ſe dedendum.

Pag. 71. Ἡμεῖς μὲν ἐν κατάγωγήν τινα ἐπὶ τοῦ λιμένος στησάμενοι, κἀκ τῶν πλοίων ἐς αὐτὴν μεταφορτωσάμενοι ἠγοράζομεν] Ad hæc ita notavit Pater. Vertunt jam ab Eraſmo *res quaſdam importatas in portu ſpectaſſemus, in eumque è navi ſubduxiſſemus, emimus*. Immo κατάγωγη, καπήλυμα, πανδοκεῖον, οἴκημα, quod ſibi viderunt, conduxerunt, compararunt & eo ſarcinas depoſuerunt ipſi ἀγοράζοντες, hoc eſt, in forum urbis profecti. Heſych. ἀγοράζειν, εὐπορεῖν ἀλφιτείαν. Ariſtophanes Λυσιστράτῃ pag. 860. Lugd. edit. Ἀγοράσω τ' ἐν τοῖς ὅπλοις ἐξῆς Ἀϊσυγείτονι. Thucydides lib. VI. pag. 214. Καὶ ἐστιθέντες ἠγόρασαν ἐς τὸ πόλιν, ubi Scholiaſtes perinde ut Heſychius interpretatur. Herodotus Melpomene cap. 78. ἔχων δὲ ὁ αὐτὸς τοῦτο Græcam veſtem, ἠγόρασε. Et cap. 164. καὶ μιν Βαρκαῖοι τε αὐτοὶ καὶ μετ' αὐτοὺς Κυρηναῖοι ἀγοράσαντες, κλείνουσι. Euterpe cap. 35. Ἐν τοῖσι αἱ μὲν γυναῖκες ἀγοράζουσι καὶ καπηλεύουσι, etſi hîc vertant *negotiantur*.

Pag. 78. Ἡ Πάλλαινα ἄγαλμα καὶ δείκνυσι μοι κάλλιστον οἰκημάτων] Interpretes omnes *oſtenſaque domo pulcherrima*. Immo, ut commo-

modissime notavit pater, κοιτῶνα, ut præcessit, cubiculum & locum dormiendi. Sic δωμάτιον pro cubiculo etiam. Vide Casaubonum ad Theophrast. pag. 263. Et occurrit aliquoties infra. Sed notabiliter pag. 112. *οἱ μὲν γεραίποντες, αὐτὸ τοῦτο πλησίον τοῦ δωματίου ἐκάθευδον*, ubi inepte vertunt *in propinquo vestibulo.*

Pag. 79. Ἐγὼ Ἀβρόα εἰμι, εἴ πνα τῆς μητρὸς φίλη ἀκούεις] Intelligunt, *ego Abræa sum, amica si qua unquam fuit tuæ matris*, quum non videantur eam adeo arcta conjunctione vincire voces Græcæ, quæ simpliciter sonant, *ego Abræa sum, si quam matris tuæ amicam* forsan *audis* vel audisti eo nomine, ut poëta, *Fando aliquid si forte tuas pervenit ad aures Belidæ nomen Palamedis.*

Pag. 80. Ἡ δὲ, ὀσφῦς ἡμῖν ὑγρῶς ἐπικινεῖται. μακρόεις· ὅτις σὺ πώποτε σκεβάψαιο. ἡ ἢ σφόδρα γε &c.] Vertunt, *Tum illa, lumbi mei agiliter moventur.... Illa impudens & vultu grata puella, Fugerit, inquit, adolescens.* At non potest ab Luciano venisse hic ordo narrandi, ut illud ἡ ἢ duas periodos se invicem sequentes inchoet, ea notatione, ut significet personam loquentis. Et quæ ista sui laudatio est? Immo etiam hæc ineptia non latuit interpretes, qui non bis vertunt *Tum illa*, quod facere debuerant attenti Græcis. Præclare has turbas sanavit ac restituit pater, ἡ ἢ ὀσφῦς σὺ μὲν ὑγρῶς ἐπικινεῖται. μακρόεις· &c. ut sint verba laudantis juvenis, dicentisque *lumbi quidem tui agiliter mov.* Sic omnia hæc plana. Verum sequentia mire administrantur illa, καὶ τὸ ἀπὸ τῆς θεραπείας ἀδύνης ἡδόμενος ἀεὶ ἀνέχῃ, ubi Basileenses vertunt, *cujus curam haud facile sustinebis*, Benedictus *cujus curationem haud facile sustinebis*, quæ nihil faciunt ad scopum & plenam captato lusu Palæstræ enormitatem. Pater adscripsit, F. ἡδεῖῃς. Vertebat igitur, *& ab ipsa curationis voluptate irrigatus semper sustinebis.* Nisi plane oxymori speciem in vulgata lectione agnoscere velimus, & ab ipso curationis dolore irrigatum dicat, ut licet dolore plenus & miser sit, semper tamen adhuc velit: quod judico verissimum.

Pag. 81. Τὰ μὲν ἄτερ γυμνὰ καθ' αὑτὰ] Placet interpretibus vertere *alia suis peculiis exuta.* Quid igitur? an non & λελυμένα quoque sic erant? Certe: sed illis λελυμένα videntur dictæ, non colligatæ in sertum, quod mihi non probatur, & opinor hæc tria genera sic debent intelligi, *alia sic nuda ut nascebantur* atque adeo integræ, (ut Athenæus lib. 14. scribit ἀμφάλας dici τὰ δράγματα τῶν κεφῶν αὐτὰ καθ' αὑτά.) *alia soluta* foliis non amplius cohærentibus sed abruptis, *alia in serta plexa.* Sic certe procedunt Græca. Paulo post pro ἕνδυον τὸν συμπότην pater annotavit τὸν συμπότην; & sane sic jam habent interpretes.

Pag. 83. Πρῶτον δὲ κατὰ λόγον ὡς ἄμμα σφίγγε] Quum in Basileensi editione harum vocum versio esset prætermissa, Benedictus reddidit *primum in nodi modum, quod ajunt, constringe.* Vt laudo curam, sic quale dicterium possit esse ἄμμα σφίγγειν, quæ sunt

voces ſimplices, non capio, nec memini ſic legiſſe. Sed neque τῷ λόγῳ ita ſumitur ab Luciano, ut patet ex Icaromenippo. Κατὰ λόγον εἰμὶ ἡ Ἀτλακὴ πολυφημόμενος ἦν. Et alibi. Aliud eſt τὸ τῷ λόγῳ. Itaque intellexerim, *primum ut ratio exigit*, vel pro more luctandi, *velut nodum ſtringe*. Hinc enim incipiebant luctæ, ut conſtare poteſt vel ex initio libelli de Gymnaſiis, πάνυ ἕνεκα οἱ νέοι ποιοῦσιν, οἱ μὲν αὐτῶν ἀθλητικούμενοι &c. licet hæc quoque ſit certa ſpecies luctæ.

Pag. 84. Καὶ ἡ Νάταινα βάσκανος ἴσως τυγχάνει εἰς τὴν αὐτῆς πίχυν] *Sed hera mea faſcinandi artem callet.* Sic Benedictus, quum tota hæc periodus omitteretur in editione Baſileenſi. Itaque ut negligentia hujus contraxit culpam, ita ille profecto ab ea liber non eſt, remotiſſimus ab ſenſu Luciani, qui exigit, *ſed hera mea valde invida eſt erga artificium ſuum*, & ſtudioſe abſcondit, nec ſuſtinet, ut quiſquam ejus fiat conſcius aut particeps.

Ibid. Πέπαλε πρὸς τὸν ἐρώμενον] Non capio, quam vere Benedictus nunc verterit *ad ſuum amatorem*, quum pag. 86. ea voce reddiderit ἐρωμένην. Vtique prudentius in Gallo pag. 181. puto ab eo verti *amaſium*. Eſt enim in Græcis differentia.

Pag. 90. Ὁ δὲ ἀκμῇ κήτει τὸν θώκαδον ὀρχήμενος] Captavit, ut patet, elegantiam notabilem in loquendo Lucianus, quam vide ut obnubilent interpretes. Baſileenſes *mors illi attulit laborum finem*, læviſſime. Benedictus *ille vero infra delabebatur moriendo ſubſultans*, quod ſane contingit pluribus morientibus, etſi non cadant præcipites. Verte ſimpliciter *ille deorſum abibat mortem ſaltans*.

Pag. 102. Τοῖς ξίφεσιν ἐπίμονοι τὰς πίχεις] Non debeo hunc locum inobſervatum prætermittere, quia ſunt eædem voces in eadem materia, qua annotavi in tomi primi pagina 475. nec tamen nunc πίχεις aliter vertunt, quam *lacertos*, quod illic quoque volebamus. Verum neſcio quî intelligantur hæc præcedentia, τὴν κεφαλὴν κάτω ἐν τῷ αὐχένι ἐλίσσοντες, ubi Baſileenſes, *caput ſubtus guttur ligantes*, Benedictus *depreſſa cervice caput torquentes*. Nihil horum probari poteſt, & Græca exigunt *inferne ab cervice caput verſantes* ac torquentes, ut nempe cervix cum capite videretur in omnem partem converti.

Pag. 112. Εἴτε καὶ ἀνύσῃ τι ὀλίγον ἐξ ἐμοῦ, εἴτε καὶ μή] Benedictus *ſive aliquid, ſive nihil ex me faceret*; ut voces palam & caute ſequitur, ita ſane evertit omnem ſenſum, qui nullus in his eſt. Baſileenſes *qui parum curans mei jacturam* &c. quos veriſſime adſecutos cenſeo mentem auctoris. Nam ἀνύω prorſus idem hic eſt, quod ἀναλίσκω perdo & detero, parum curans, *ſi quam mei partem illa imminueret* ac corrumperet, *nec ne*.

Pag. 137. Οὐδὲν ἄλλο, ἢ μηδὲ ὅλως ἡμᾶς εἶναι λέγων] Opſopæus *breviter, nihil aliud quam in univerſum nos non eſſe*; quæ quidem ſingula unde colligat, præſertim primam vocem, non video. Itaque Benedictus omiſſa illa *nihil aliud quam nos non eſſe dicens*. Atqui

ipſe

ipſe auctor & nunc & in principio teſtatus eſt multa ab eo dicta eſſe de providentia. Rurſus ſi nihil aliud quam deos non eſſe dixit, non probavit igitur, atque ita nihil profeciſſe diceremus. Sed certe & probavit ſtatuas fictas ab hominibus, & ipſum Iovem fuiſſe hominem. Sane parum videntur percipere loquutionem Luciani, qui innuit, ſic eum probaviſſe aut ἀδυνάτου Deorum aut non-providentiam *non ſecus ac ſi prorſus nos non eſſemus*, dicens homines de diis cogitare debere nihil aliud quam ſi penitus non eſſent.

Pag. 142. Ἀλλ' ὅ τι χρὴ τὰ τοιαῦτα ἐφίναι] Ridiculus eſt Benedictus, quum ab Opſopœo verbum Græcum vertente per Latinum *permittere* ſic abit, ut putet id notare *mandata dare* vel *injungere*, quum in Toxari pag. 58. καὶ ἐφῆκεν δὲ τὸ μίσγον ἄχρι τριῶν ἐς τὰς συνήκας εἰσίναι ipſe clare viderit recte id verbum ab Opſopæo ſumptum eſſe.

Pag. 144. Δάμιν αὐτοσχεδίασον καὶ δ' αὐτῇ λέγειν] Neſcio utrum Opſopæus omiſerit rectius ſecundæ vocis interpretationem, an feſtinationem ſuam indignius prodiderit Benedictus, non ſatis conſiderans vim ejus & ideo interpretans male *præſentem*. Nam æque præſens futurus erat Timocles, ſi advocato ſuo ad aurem adſtaret. Efficacia utique Græcæ vocis longe alia & major eſt, & ſatis ab viris doctis explanata, & hic ideo difficilior ad exprimendum Latine, quia ipſe Lucianus per ſequentes voces δ' αὐτῇ eam explicuit. Certe tamen notat eum & aperta facie & ſine ſimulationis velamento & proprio ore atque ingenio diſſertaturum, ut αὐτοσχεδίασον καὶ Ⓒ in Timone pag. 76. edit. Salmur: tum ob alios reſpectus, tum cui αὐτοσχεδίου abeſt. Infra in Gallo ſimile occurrit, ὥσπερ ποτὲ ἡ φηγὸς ἐν Δωδώνῃ αὐτόφωνος ἐμαντεύετο.

Pag. 145. Κόμη ἀνασεσυρμένη] Non poterat Benedictus vocem minus huc aptam excogitare, quam qua uſus eſt *criſpata coma*, quæ nihil ad vaticinantes. Baſileenſes clarius *comarum ſemet erigentium horror*. Horrentes enim & jactatas comas in vatibus agnoſcunt Latini. Heliodorus libro III. dicit τὴν κόμην ἀφεῖσας καὶ τὰς κατόχους μιμούμενος.

Pag. 146. Μαχεῶν χαίρειν φοίτοις τοῖς πιμοῖς] Solet auctor dicere μαχεῶ, idque videtur convenientius. In Aſino. κἀγὼ τοῖς δεδειπνηκόσι κεκιθίδιοις μαχεῶ χαίρειν λέγων. In Gallo. ὁ Ἀλκμαίων ἵππος μαχεῶ χαίρειν φοίτοις τῷ χρεμπτίζειν. Pagina tamen 229. μαχεῶν χαίρειν τοῖς πόνοις φοιτῶντας.

Pag. 147. Ἐτύγχανον δὴ ἄρτι χαλκεύων, ὑποπεπληγὼς σφοδρὸν καὶ μετάφρενον] Vt mirifice geſſit ſe Lucianus in commentanda hac loquutione, ſic mirifici quoque fuerunt interpretes tum in ea contemplanda, tum Latine exprimenda. Nam quum vertunt *cum ad porticum jam fabricaret æneus*, paſſivo intellectu, ut patet ex ſequentibus, rem fortaſſe perhibent, ſed non appropinquant Græcis, quæ ſunt activa, notantque *eram fabricans* vel fingens *æra*, & ideo

ideo *obductus pice pectori & tergo.* Quod quum de se jactat hic in statuâ Hermagoras, ultro satis intelligendum præbet id fieri per fabros ærarios. In sequentibus vero & vana & nulla in Græcis mentio balthei, & omnia sic vertenda simpliciter: *thorax autem ridiculus* (utpote ex fragili materia & nullius munimenti) *corpori circum allitus appenderet arte imitatrice omnem aris celaturam impressam habens.*

Pag. 149. Ἔνι γὰρ καὶ ἄλλως ἐξάρθρια] *Contingit enim, ut hæc incepta sint* Benedictus: *jam enim alias incepta sunt* Opsopæus, quæ sanequam non efferunt vim loquentis. Verte. *Potest enim esse ut aliter* (quam scilicet munere providentiæ) vel *temere* & fortuito *inceptæ* &c. Nec vero in præcedentibus illa αὐτό πως τὸ ζητούμενον συναρπάζεις interpreter aut cum Benedicto *tu quidem quæstionem corripis*, vel cum Opsopæo *tu quidem quæstionem discerpis*, sed pro argumento latenter arripis & producis id ipsum quod quæritur, & sic fraudem facis. Et nisi fallor, hunc locum innuit eumque sic exponendum putavit Henr. Valesius in postumis ad Harpocrationem pag. 145. Quin etiam mox Benedictus temere omisit in versione καὶ ἐπαινεῖν; at recte Opsopæus *ac laudibus efferas.*

Pag. 163. Ἡ Ἑρμόκλεις, δεινόν τινα φῆς τὸ ἔρωτα ἢ ἐννοιᾶν, εἴγε πτηνὸς ἂν &c.] Pater voci octavæ adscripsit ὀνείρου, quum manifestissime appareat ex sequentibus auctorem scripsisse vel in animo habuisse scribere masculino genere: nec tamen sequentia talia sunt, ut ad τὸ ἔρωτα referri possint, sed debeant ad ipsum ὄνειρον. Equidem *hic* locus simillimus est Livianis illis XXVII, 27. *L. Celius triplicem rei gestæ ordinem edit: unam traditam fama, alteram scriptam, tertiam quam ipse pro inquisita ac sibi comperta affert.* Vbi possem suspicari τὸ *ordinem* veniisse ex permutatis & contractis literis pro *rationem.* Sed simile exstare video in Varrone lib. I. R. R. c. 12. *Sin cogare secundum flumen ædificare, cavendum ne adversum eum ponas*, quasi putasset se scripsisse *fluvium* vel *amnem.* Item in Vitruvii præfatione libri VII. *Itaque quoniam sexto volumine privatorum ædificiorum rationes perscripsi, in hoc, qui septimum tenet numerum, de expolitionibus exponam.* Cæterum sequentia verba καὶ ὅρον ἔχων ἢ πλήσεως ἢ ὕπνου imprudenter & inepte vertunt *metasque volandi præscriptas habeat somnium.* Ita apud interpretes insomnium habet metas volandi somnium; quæ quis intelligit? Lucianus de ipso somno id dicit, & posse tamdiu circumvolare somnium, donec duret somnus, recte & elegantissime statuit.

Pag. 171. Ἐγὼ μὲ ἰδὼν σφόδρα] An non σφόδρα? Vt infra in hoc libello. ὥστε ὁπότε προΐοιμι, οἱ μὲ πολλοὶ προσεκύνουν.

Pag. 177. Σαπέρδην τινὰ, ἢ μαινίδας, ἢ κρομμύων κεφαλίδας] Quum sic notabiliter mutet numerum Lucianus, iniqui sunt interpretes, qui eum non sequuntur, ut facit sane & Erasmus vertens *& manide piscículo*, & Benedictus *vel manide*, quum Lucianus clare ista numeri

ri varietate ſubindicet unam mænida ad cænam ſatis non eſſe, ſed ſaperdæ non niſi mænidas pares eſſe. Vnde & brevem mænam dixit Martialis.

Pag. 188. Α'κήρατα ἦν τὰ ὠκύπτερα] Benedictus *celeres erant ſine cera penna:* At nulli bono iſtæ celeres. Itaque Eraſmus *citra ullam ceram erant penna.* Nec tamen id ſufficiat. Melius vertiſſent *ala* vel *penna volatiles.* ſic p. 193. Πρὸς ἄκρους τοὺς ὠκυπτέρους λαβὰς πυκὰς τοῖς χροὶ ἐφαρμόσας, imperfecte *ſummis pennis.* Vide ad pag. 647. tomi primi.

Pag. 191. Τῶν ὡς ἀεὶ ἐνὸς αὐτῶν διαλειφθέντων καταλήψεσθαι] Apparet prorſus Eraſmum, quem ſequitur Benedictus, legiſſe *αὐτῶ*, quod omnino requiritur.

Pag. 194. Πάμπολυ τῶν νεφῶν ἐπαναστάσας] Quomodo aut hæ voces Latine reddi poſſint *plurimum nubium emenſus*, aut ſi poſſent, quid huc facerent, nullus unquam potui capere. Itaque putavi fabulatorem innuere, *quum plurimum è nubibus attraxiſſem*, atque nimia uviditate gravarer.

Pag. 200. Η' Α'χαρήσει πλέθρα κεκτῆσθαι] Puerilem ſane plagam merentur interpretes licet viri doctiſſimi, tamen teterrime in omnibus editionibus hîc de Acarnania ſomniantes: tanquam Acharnæ, regio Attices, adeo carbonibus ſuis ſit obſcura, ut debuerit ab illis ignorari.

Pag. 203. Ε'δόκει μοι ὡς εἶχον δύνειν εἴσω παρείναι] Benedictus *mihi ut habebam illico videbar ingreſſurus.* Quanto rectius & elegantius Eraſmus *mihi viſum eſt protinus ita ut eram introire.* Notiſſima formula tam Græca quam Latina.

Pag. 205. Καθίσας ἐν ἑαυτὸν ἐπὶ τὸ πρώτης] Quum vox poſterior non poſſit alio referri, quam ad ψυχάν, opinor longe melius intellexiſſe Eraſmum *cum ad primam conſediſſet*, quam Benedictum, *quarum in prima ſedens*, quod ille haud dubie ad ſellam retulit abiens ab Græcis, quod non oportuit.

Pag. 221. Λόγων τῶν δικανικῶν ἅλις ἔχοιμι, ὁσημέραι τὸ ἐν Α'ρείῳ πάγῳ δικαζομένων ἀκούειν] Non conſtat his conſtructio, & corrigendum ex Baſileenſi ἀκούων π.

Pag. 226. Α'δελφὴ τὸ παρεύσης ἄκρης ἐστὶν] Ab Eraſmo Benedictus accepit *quaſi quadam ſoror præſentis cauſæ eſt*, captata elegantia, ut mihi videtur, præter mentem Luciani, qui ſi tale quid intellexiſſet, ſcripſiſſet quoque ὥσπερ πις ἀδελφή. Sed nunc ſimpliciter ἀδελφὸν ei ponitur pro æquali & ſimili, ac plane ut infra, ἀναπλήσιον γάρ τι καὶ τοῦτο ἔοικεν εἶναι.

Pag. 259. Ὥστε ἤδειν τί μοι δοκεῖς χαριζόμενος τῇ σαυτοῦ τύχῃ καταψεύδεσθαι τῶν ἀνδρῶν] Apparet quidem hæſiſſe in hoc loco Benedictum, dum quæ nimia attulit Opſopæus, amputare conatur, ſed dum expedire ſe ab ejus interpretatione penitus nequivit, nihilo magis lectorem adjuvit, quam fecerat prior, qui ſic interpretatur, *quibus per Iovem nequaquam voluntas erat hac illis illudendi gratia*

ex-

exprobrare, ſicut tibi. Itaque parum gratiæ arti tuæ conciliare videre, tantos viros falſis contumeliis afficiendo. Ex his omittens Benedictus illa *ſicut tibi*, ſequentia reddidit *Itaque parum gratiæ arti tuæ conciliare videris contra viros hoſce mentiendo.* At quæſo quid eſt, quod in illis hic paraſitus mentitur? Vtique in præcedenti periodo teſtatur ſe hæc eadem audiviſſe ab viris bonis & fide dignis nec ob ullam cauſam ſuſpectis mendacii in iſtis hominibus. Hinc certe & in noſtra periodo aſſentitur paraſito, contra quam interpretes volunt. Nam manifeſte Græcæ voces hunc ſenſum efficiunt, *ut adeo nihil mihi videaris, gratificans tuæ arti, in illis viris mentiri.*

Pag. 263. Ὡς ἄξιόν γε φιλοσόφου νεκροῦ ἰδεῖν] Aliter videntur legiſſe interpretes, dum reddunt *adeo ut indignum ſit facinus*, aut certe intelligunt aliter. In quo dubito an audiendi ſint, & non potius Lucianum intelligere debeamus, ac ſi dicat, adeo ut ſit operæ pretium, ut mereatur & dignum ſit huic adjacens philoſophi cadaver adſpici, ob maximam inde exſtituram diverſitatem.

Pag. 265. Ὥστε τὸ μηδένα τῶν εὐδοκίμων φιλοσόφων (περὶ μὲν γὰρ τῶν ῥητόρων τί δεῖ λέγειν;) ὁ μὲν δικάζων ἄλλο ἄλλοις ἐπ' αὐτῇ ἐκάλεσε] Sic concipiendus hic locus, ut egregie diſtinguitur in editione Baſileenſi, & verſio ſimplex optime ſatisfaciet omiſſis illis ineptiis, quas abunde nimis adjiciunt interpretes. Verte. *ita ut celeberrimorum hoc tempore philoſophorum (nam de rhetoribus quid opus eſt dicere?* qui ſcilicet in foro & cauſis habitant, quod philoſophus non promittit, & ideo abſurdius ſit, quod dicet) *alius quidem in cauſa ſedens ut judex, in largitione fuerit deprehenſus, alius vero* &c.

Pag. 294. Ἐπὶ πυρὸς καὶ λύχνου] Quia video tetrum errorem ex Salmurienſi editione in hanc propagari, putavi monendum male in Latinis legi, *ut insigne & ligno uſu venit*; quem ſi modo attendat, quilibet facile corrigat. Paulo poſt non ſufficit verſio eorum ὃ δὲ ἀπ' ἰσχυρᾶς οἱμαι τῆς ῥίζης ἀναφύεται, ubi Latina habent *neque enim ab alsius acta radice productum fuerat.* Neque enim in ellychnio id procedit, quod poteſt eſſe longiſſimum, ut altiſſime demittatur, nec tamen erit ἰσχυρὸν, h. e. denſum, robuſtum, ut tantam ex ſe præbeat flammæ materiam, ut flatus non extinguat: ῥίζα autem τοῦ φωτὸς τοῦ λύχνου eſt principium ipſius ellychnii. Aliena eſt hic conſideratio radicis in arbore & frutice.

Pag. 300. Ἀιδῆ δὲ βασιλέως Αἰακοῦ ἐστι] Iam notaverat Cognatus Æacum eſſe Iovis filium, Plutonem vero regem dixerat ſupra Lucianus fratrem Iovis. An hinc ergo non ſatis debuerunt moneri interpretes, ne verterent *Æacus eſt regis patruelis*, nec Æacum & Plutonem facerent patrueles, quum alter ſit patruus, alter fratris filius? Immo ipſa Græca vox debuerat eos admonuiſſe.

Pag. 301. Υ'λακτῶν καὶ τὸ χάσμα διδυπλόμενος] Vertunt, *allatrans territoſque in ſpecum redigit.* Immo plane contrarium indicant Græca, ut non tam redigantur in ſpecum, ſed abigantur, deter-

terreantur ipso spectu, non scilicet tartareo, sed oris Cerberei, atque adeo verti debebat *& victu* vel hiatu *deterrens*, nempe ab tentanda ulterius fuga.

Pag. 308. Τὸ σημαίνειν τοῦτο καὶ πάνδημον ὄνομα] Hæc duo in unam rem coire omnino nequeunt, & latet certe aliud, quod ex vetustis libris exspectandum. Interim solitus fui hic legere πάνδεινον, quod vocabulum in Philopseude quidem usurpat auctor ad malum πάνδεινα παθεῖν ἐφ' συλον ὄντα, sed in bonum occurrit & quidem in hac ipsa materia in Rhetorum præceptore πάνδεινόν τινα εἰ τοῖς λόγοις ἀγωνιστήν.

Pag. 311. Ἐ'φ' ὑψηλοῦ καθήσθω] Augent interpretes *in eminenti solio sedet*. At non utique, quum sic loquuntur Græci, de solio intelligunt: & ipse paulo ante citatus Cebes, quum de Beatitudine agit, ὑψηλὸν agnoscit non de solio, sed de loco, ubi illa fingitur morari, & in illo ὑψηλοῦ, quod statuit esse ἀκρόπολιν τῆς εὐδαιμονίας, ista καθῆσθαι ἐπὶ θρόνου ὑψηλοῦ. Denique Lucianus non respexit ad solium, sed ad situm loci, unde mox inquit. ταῦτα δὴ σὺ ἐφορᾷς, ἐπιθυμῶν δηλαδὴ ὁπόταν χρείαν ἔχῃς ἄκρας, quæ quidem ἄκρα non est demonstrata nisi in solo hoc ὑψηλοῦ, ita ut mihi certe videatur temere addi vox tertia.

Pag. 323. Μητρὸς ἢ ἀκεσρίας ἐπ' ἀμφοδίου τινός] Puto ab eodem errore hæc corrupta esse, qui tomo 1. pag. 400. fecit ἐπ' Εὐφρανδίων pro ἐπαὐφρανδίων. Certe enim vulgata non satis bene se habent, quæ quidem fient optima, si legas ἀκεσρίας ἐπαμφοδίου τινός. Nam Lucianus gaudet quoque commentis talium vocum. Sic & initio Herculis Gallici agnoscit ὠκυπρωκείους, licet hi apud poëtas præcipuos quoque exstent. Sed maxime miror, cur mox illa συνοῦσι τοῖς κακοδαίμοσι καὶ γλιχρᾷ ἑρμῇ interpretentur *cum infelici, suavi tamen amatore*, quum certissime talis sit insuavis, & putidum est hæc corrigere, quæ nullius, nisi horum interpretum, oculos fugere possunt.

Pag. 328. Σπαρτὸς τινας ἀναβεβλαστηκέναι] *Sativos quosdam progerminasse*. Ita interpretes. Sed ab Latinis hos eosdem æque ac ab Græcis Spartos appellatos fuisse discimus ex fragmento Varronis, & ideo non debuerunt boni viri appellationem celebrem & propriam sua versione obscurare. Idem occurrit tomo 1. pag. 802.

Pag. 335. Ἐν Γλαυκίᾳ Ἀλεξικλέους] Video verti *in Glaucia Alexicelis filio*. At tales hi interpretes debuerunt quoque lectori demonstrare, quid in eo factum fuerit; quod quidem in hac relatione prorsus nihil dicitur. Quid enim aliud, quam retinuit semel conceptum amorem, donec potiretur amato. At hæc omnia, quæ narrantur, contigerunt in domo Glauciæ, ut patet ex duobus locis, vel dum hic adjutor dicit se ἄχρι ἐκείνου μόνου τοῦ αὐτὸν & quod tum hic dicitur βόθρον ὀρύξαντες ἐν αἰθρίῳ τινὶ ἐν οἰκίᾳ nempe ejusdem, vel quod tandem ipsa Chrysis ἐπίηρα κρᾶτῆρα τῷ θεῷ καὶ εἰσελθοῦσα versata est cum Glaucia. Itaque ἐν Γλαυκίᾳ nunc accipe, ut circa finem harum

rum insaniarum ὁ Ἀμφιλόχιος, ὁ Εὐκράτης. Præterea viri docti, qui Lucianum publico dederunt, vereor ut bene contemplati sint libros scriptos, dum eum, quem nunc dicunt filium Ἀλεξικλέους, mox ab Luciano scribi faciunt, quasi patrem habuerit Ἀναξικλέα; ex quibus verum eligere sine auctoritate vetustatis nequimus.

Pag. 349. *Καὶ προσωπείοις εἰς τὰ κρόνια μειλιμηδρόοις*] In Salmurienſi editione ſimul & in hac ipſa vitioſe edi video in Latinis *ac perſonis in capitis adfictis*, ignorans utrum ſic præſes ejus & editionis & verſionis de induſtria ſcripſerit ac interpolare voluerit Th. Mori verſionem, an eam ipſam retinere, quæ eſt *in capita*, ut ſit typorum error. Certe neutrum placet. Neque enim Græca id modo volunt adſumſiſſe eos perſonas vel larvas in capita, ſed clare ſumpſiſſe larvas tales, quæ in ſpeciem ſimul & formam cranii vel calvariæ vel diu mortui capitis fictæ eſſent.

Pag. 351. *Ἀλλὰ δήπου ἡμῖν ἐπικλεισθῆναι τὴν οἰκίαν ἐπαν]λημένην*] Et quæ venuſtas in hoc Luciani ἐπιμυθίῳ, quod tamen nunquam his narrationibus niſi venuſtiſſimum ſubjicit, reſidebit, ſi claudatur domus aquâ referta? Immo an claudi poteſt? Periit omne auctoris ingenium, quod reſtitues ſcribendo ἐπικλυσθῆναι, ſed, inquit, oportebit domum horum aquariorum hauſtu refertam mergi & inundari. Res ipſa dictat.

Pag. 355. *Οὐ γὰρ ἁπλῶς ἱστορίαν ἐπιδείκνυσθαι βούλομαι*] *Non quod aliter hiſtoriam edere velim.* Sic Salmurienſis. Sed per Muſas! cui bono hic illud *aliter*? Immo, *non quod temere* & futiliter *hiſtoria narratione me oſtentare volo.*

Pag. 357. *Οἱ μὲν ἀμφοτέρων κατὰ ἡπερόν εἰς ὑπερβολὴν παρεισιὸν*] Reddunt interpretes, *quem ex utraque parte mirum in modum humilem accipiens*, ut apparet, non animadvertentes, quemadmodum ipſi evertant prorſus hanc ſuam narrationem. Si enim fuit talis, hoc eſt, ex utraque parte humilis, quomodo fuit acclivis? Vtique ſic debuiſſet addere auctor acclivem fuiſſe in medio. Sed clarius ſe deſtruunt per ea, quæ mox ſequuntur, quum ſtatuunt eum locum talem fuiſſe alteri æquatum: Cui illi alteri? an loco? non certe, nec enim plures loci agnoſcuntur, ſed unius modo facies deſcribitur. Quid quod in fine hujus ipſius paginæ ἑκατέρωθεν interpretantur *ex utraque parte*, & recte. Nempe ἡ ἡπερος eſt in alteram partem. Nactus locum ab uno latere perquam humilem ac declivem, eum alteri lateri æquavit aggerando. In ſequentibus Latine reddendis difficilior ratio eſt. Dicit Lucianus ample ſatis, *Κρηπῖδα μὲν βεβαιοτάτην ἅπαντι τῷ ἔργῳ βαλλόμενον, καὶ θεμελίων δίκην τὸν ἐπιβησόμενον ἀσφάλειαν ἐμποιοῦντα*. Id deſcribendi genus quum Salmurii proximum tautologiæ exiſtimaretur, vide quî compegerit & contraxerit ſua, *poſito operi firmiſſimo fundamento, quo ſuperſtructi ædificii certitudinem confirmaret.* At religioſior in his Opſopæus æquare voluit Græca *firmamentumque munitiſſimum omni futuro operi ſubjiciens, fundamentorum poſitione ſubſtruendi ædificii cer-*

certitudinem confirmavit. Sed nos liquido & merito cenſemus hos floccifaciendos. Locus hic balneis fabricandis electus videtur fuiſſe prope rivum aut fontem, ad quem ſpectans alterum latus fuit declive, ut ſolet. Hunc locum adeptus Hippias planavit, *crepidinem* (vel marginem ripæ, qui extollendus erat) *quidem firmiſſimam omni operi ponens, & fundamentorum poſitione ſtabiliens ſecuritatem imponendæ ædificationis.* Crepidinis firmitas vel maxime requirebatur, ne deinde preſſa ventrem faceret & extrinſecus paulatim cedens ruinam toti operi afferret.

Ibid. Πυλῶν μὲν ὑψηλὸς] Conſuetudo fere & ſenſus communis virorum inſignium tutos ab reprehenſione facit hos interpretes, dum πυλῶνα vertunt *veſtibulum* : ita ubique id fieri deprehendo. Sed quæ ſimilitudo Græci πυλῶνος ad Romanum veſtibulum? & maxime hujus, qui dicitur fuiſſe ὑψηλὸς, & ἀναβάσεις ἔχων, & ὑπὸ μέλον ἢ ὄροφος, quæ omnia ab Romano veſtibulo iunt alieniſſima. Res ipſa clamat. Sequentia ſic diſtinguenda ſunt, εὐθὺς τοῦ εἰς προαύλιον παρεισδυομένου οἰκήματος (βαλανείου δὲ ἦν καὶ τοῦτο πρεπωδέστατον) χωρίον καὶ φωτὶ πολλῷ καταλαμπόμενον ὑπεχώρησεν. Et verte; *ad lævam verò conclavium ad delicias comparatorum* (*quippe & hoc balneo aptiſſima*) *venuſti & multa luce fulgentes receſſus.* Vulgo enim vides arenas ſine calce. Et ſicut nunc οἰκήματα non vertimus *ædiculas*, (ut inepte interpretes, & jam alibi monere debuimus) ſed *conclavia*; Sic quoque οἶκος, quæ vox frequenter ab Luciano in hac deſcriptione uſurpatur, non *domus* aut *habitatio* verti debuit (& quæſo quot ab illis domus hic ſupponuntur?) ſed cubiculum aut conclave, aut œcos, ut eam vocem in iſta ſignificatione propriam ſibi vindicarunt Latini architecti, quod & ipſum paſſim non obſervatur. Denique quum dicit εἰκόνες λίθου λευκοῦ utique non ſufficit, ſi cum Salmurienſi reddas *marmoreæ imagines* (an credidit marmor non eſſe niſi candidum?) ſed potius cum Opſopæo *ex albo lapide.*

Pag. 358. Τοῦτο δ' ἂν εἴη οὐκ ἐκ αὐτῆς μάλιστα] Cur ſic potiſſimum loquatur auctor, & non maluerit οὐκ ἐξ αὐτῆ, plane non capio, quum nihil vel præcedat vel ſequatur, unde iſtud fœmininum dependeat. Sed eſt vitium, legendumque οὐκ ἐκ αὐγῆς, orto errore, ut videtur, ex codice majuſculis literis ſcripto, & illic confuſo charactere Τ & Γ.

Pag. 359. Ἐξόδοις τε πολλαῖς πεφυρωμένον] Non notant hæc verba, ut credidit Benedictus *multis januarum egreſſibus munitum* (& quæſo quid eſt *muniri egreſſibus januarum?*) ſed ut recte Opſopæus, *multarumque januarum egreſſibus patens.*

Pag. 360. Μίτρᾳ τὴν κόμην ἀναδεδεμένον καὶ πορφυρίδι] Fieri non potuit, quin dum hæc ſic junguntur ab interpretibus, in iis intelligendis errarent. Et tamen quam ingenioſe iſtà verterunt *mitra purpurea comam revinctum?* Sed duo prædicantur ab auctore, cujus

verba ſic diſtingue ἀναδεδεμένον, ἐν πορφυρίδι, & verte *mitra comam revinctum, purpurea in veſte.*

Pag. 361. Τοῦτο δὲ εἰκάζειν καλεῖας αὐτῶν τὸν δεσπότην] Miror, cur vertant, *quo nomine earum dominum vocari conjice*, quum non moneat vel jubeat auctor, ſed narret ſpeculatores conjicere ita vocari earum dominum.

Pag. 362. Οἱ μὲν δὴ τῷ ἀρχῇ ἀφικνοῦνται] Interpretes, *alii ne principium quidem attingunt*; qui ſi eſſet Luciani ſenſus, ſaltem ſcripſiſſet εἰς τὴν ἀρχήν. Sed innuit *alii omnino non veniunt.* Et ſic rectius attenderunt in Fugitivis pag. 598. Ἀρχὴν γὰρ οὐδὲ τὸν ἔλεγχον δίχονται. Et in Sympoſio pag. 646. Ὥστε οὐδὲ τῷ ἀρχῇ πειρᾶσθαι ἐξίεσ.

Pag. 373. Οὐ συμπεφυκὸς ὥσπερ οἱ τοῖς ἀκρίδων] Vertunt *non cervici affixum, ut eſt locuſtarum*; quod unde potuerunt effingere? De cervice nihil eſt in Luciano. Et qualis quæſo cervix locuſtarum? Certe Lucianus ullam eſſe prorſus per has voces negat, quæ verti debent, *non agnata* reliquo corpori, *ut eſt locuſtarum*, non eſt continuus tractus corporis a capite ad caudam, ut in locuſtis, ſed poſt caput eſt velut intervallum, ita tamen, ut tenui fauce caput reliquo corpori annectatur, & ſic poſſit converti alia parte corporis immota & quieta. Paulo poſt etiam potuit vocem φολίδας lenius interpretari, quam per vocem *cortices*, præcipue quum loricas ſquamatas dixerint, & laminas ex ferro in eis agnoverint. Tum & ἐκ τοῦ ὀρροπύγιον reddidit inſcite, *non aculeo*, quaſi vocis hujus ſignificatio & diſcrimen, quod inter muſcam & alia inſecta notat auctor, reſpiceret formam, & non potius locum ubi ſitus ejus, in extrema nempe parte diverſa, quam eſt in veſpis & apibus.

Pag. 385. Εἰς τὸν Ἔρεβον ἐμπεσοῦσαν ἐμβληθῆναι εἰς τὸν μέλανα πόντον] Exhibuit quoque interpres *in nigrum pontum*, nec intercedo, quo minus ab poëta aliquo ſic ſcriptum credatur. Sed Lucianum nunc ſimpliciter narrantem non reſpexiſſe opinor ad talem quandam imitationem, & intellexiſſe Melan ſinum, ut illam maris partem appellari novimus ab ingrediente eam Mela fluvio. Vide Geographos.

Pag. 389. Καὶ εἴ τις ἄλλος τῶν ὑπὸ τὸ ψεῦδος πεπλεγμένων] Benedictus, *qui mendacio ſubditi ſunt.* Cedo, quos tales intelligam. Quin etiam quum conditionem hujuſmodi innuit auctor, uſurpat caſum tertium; ut in principio Fugitivorum. ἀξιῶσιν γὰρ ὑπ' ἐμοὶ πέπτωθαι. Et rurſus: Κρύπτεται ἐπιχειρεῖ ὑπὸ τῆς κυνὶ πεπλεμένων. In Reviviſcentibus. οἱ δὲ ὑπὸ τῇ ἐναντίᾳ πίχῃ πεπλόμενοι, Anaſtaſius apud Baſileenſes, *& ſi qui alii hoc modo mentiti ſunt*, ſententiam, ut videtur, non voces craſſius conſiderans. Puto velle auctorem, *& ſi quis alius eorum, qui poſt vocem* ψεῦδος *nomen poſitum habent.* Tales enim ſunt illi, qui præcedunt Pſeudonero & Pſeudophilippus. Similiter luſit in citato loco ex Reviviſcentibus in verbo multis præpoſito φίλος.

Pag. 419. Ἐβλήθη ἀσφοδέλῳ ἐς τὸν τῆ λοιπῆ μεγαλυρίᾳ] Præceſſit

ceſſit Melanchthon in vertendo *ad reliquam funeris magnificentiam additum voluit.* Et ſequitur prompte Benedictus verba hæc ipſa ſic exprimens, quod miror ab aliis, qui hunc dialogum & verſionem ejus tam aecurate exegerunt, pro bono acceptum, quum nulla prorſus in Græcis fiat mentio illius funeris. Quin etiam μεγαλοπρέπεια non patitur, ut de impenſa pecuniaria intelligatur, Græcis ad eam exprimendam alia voce utentibus. Immo nec conſideratio magnificentiæ funeris poteſt hic locum habere. Majora deſiderantur, quæ habebis, ſi recte vertas mecum *ad reliquam rerum ſuarum magnitudinem addi voluit, ut & Deum crearet eum, qui erat mortuus.* Inter alia ingentia acta ſua referri voluit, ipſum ex mortuo feciſſe Deum.

Pag. 425. Περιπλὴν τινα καὶ γέμουσαν τραγῳδίαν] Quum ſimpliciter & pari vocum ordine reddidiſſet Melanchthon *agitque lata & comica facie tragœdiam meram & nihil non triſte patientem :* Benedictus illud nudum γέμουσαν gravatus *plenam affectibus tragœdiam* dedit, abolito modo, quo per copulativam ſe extendit Lucianus. Id exemplum video placere aliis, qui putant ſupplendam orationem, ut legatur κακῶν γέμουσαν. Quod omnino nequeo probare, etſi videatur prima fronte blandiri. Nam quum dicit Lucianus καὶ γέμουσαν τραγῳδίαν, ſimul tacite intelligit *plenam* eorum caſuum, qui ſolent eſſe proprii tragœdiarum. Quod ipſum ſolent ſæpe omittere. Sic paulo ante dixit μετὰς ὑπονοίας, non addito quibus rebus eſſent repletæ. Sic in Sympoſio. οἱ σοφοὶ δὲ ἡσύχαζον, καὶ ἐλοιδοροῦντο καὶ ὑστερινεπίμωλαῦ καὶ ἐπεκερόμασαν. Vtique nec hic ſpeciatim quidquam addit. Quin etiam Polybius libro 1. de prælio ad Ægates dicit, nunc ἐς Ἄννωνα ποιήσεται τὴ ἀγῶνα καὶ ἐς αὐτὰς τὰς ναυπηγὰς δυνάμεις καὶ ἐσόπερ γέμοντα τὰ σκάφη, nunc αἱ μὲ γὰρ νῆες γέμουσαι δυσχρήστως διέκειντο ἐς κίνδυνον. Idem fit apud Græcos in aliis verbis.

Pag. 445. Καὶ ἀντὶ γλώσσης, ὅσα καὶ χειρὶ χρῆσθαι διέγνωκας] An hæc paria eſſe poſſunt illis, quæ apponuntur ab Micyllo & Benedicto *ac lingua perinde ut manu uti decreviſti?* Certe ſic illi penitus omittunt voculam ἀντὶ. Quæ quidem ſane perincommoda eſt, niſi bene inſpexeris. Legendum enim καὶ ἀντὶ τί γλώσσης ὅσα καὶ χειρὶ χρῆσθαι διέγνωκας; Eſt enim exprobratio per interrogationem excitatior, *& quid lingua æque ut manu uti decreviſti?*

Pag. 462. Πάρεργον τοῦτο τὸ ἐπὶ Γοργόνας πλῆσαι] Benedictus, *atque ut extra inſtitutum, volatus ad Gorgonas.* An credimus ſic inſignem virum diſtinxiſſe? Verius crediderim ortum errorem ab typis, & continuo ductu expreſſiſſe ſententiam, quam largius ediderat Micyllus, *atque hoc parergon quoddam, ſive extra propoſitam rem additum fuit ad eum, quo ad Gorgonas abiit volatum.* Ex Benedicto oportet certe tolli abſurda commatis diſtinctio, ut *volatus* ſit genitivo caſu.

Pag. 463. Ἄγω δὲ ἀντιθύρου, Ἀθηνᾶς ναὸς πτηνοῖπτας] Sane quidem

poſt vocem tertiam video in editionibus poni parvam diſtinctionem, non ſecus ac ſi inde ſupponere deberemus viros doctos, qui vel ediderunt vel interpretati ſunt, in Græco ſermone agnoviſſe ἡ ἀντίῤῥε, cujus ſecunda inclinatio foret τῇ ἀντίῤῥεϊ. Sed nunquam eo vecordiæ progredi potui, credens illos ſatis bene voces Luciani conſideraviſſe. Itaque quum puer eſſem, inſiſtens illorum veſtigiis cenſui ſcripſiſſe auctorem ἄνω πῃ ἀντίῤῥεϊ Ἀθηνᾶς ναὸς, *in mediis parieti ſuperiore parte obverſum oſtio templum Minervæ poſitum eſt.* Neque hujus cogitationis nunc pœnitet, eo magis quod hunc locum videam ab viro doctiſſimo infra pag. 637. ſic tractari, quaſi vel ἄνω τ' ἀντίῤῥε aut potius τ' ἀντίῤῥε legendum eſſet: quorum utrumque non eſt immune vitii; quum nec prius bonam efficiat ſententiam aut ſyntaxin, nec etiam poſterius, quum ſi μέσης fuerit ἀντίῤῥῳ, non fuerit neceſſe id rurſus exprimi; ſed recte dicit in medio pariete fuiſſe ἄνω ædem Minervæ ἀντίῤῥειον. Quin etiam quum illic ſcribit Lucianus ἐς δὲ τ' ἀντίῤῥειον ἡ ἄλλη πᾶληϛ, non debet ſupponi ellipſis pro ἀντίῤῥειον τοῖχον, qui nullus illic legitur, ſed ἐς ϑ τὸν ἀντίῤῥειον ſcilicet κλιντῆρα, qualem alium ad dexteram ingredientibus præceſſiſſe illic manifeſte legimus.

Pag. 468. Πρὸς τὸ εἰς μήκιϛόν τε, καὶ λιπαρὸν τ' πάσης γῆς, καὶ θαλάττης διακόσμω, γῆρας ἀφικέϑαι, τῇ ἑαυτῆ οἰκυμένῃ βασιλεύοντ' ἤδη, καὶ γέροντα] Sic diſtinxit Benedictus, addita ineptiſſima verſione *longiſſimam ac pleniſſimam tota terra marique dominantem ſenectutem, jamque in ſuo ſolo regnantem & ſeneſcentem aſſequuti.* Quid enim? an Lucianus, terſus ille & liquidus, dicet ſenectutem dominantem terra marique? Porro cur jam in ſuo ſolo regnat? an etiam ante regnavit in alieno? Nihilo melius prior Opſopæus & *longiſſimam ac pleniſſimam tota terra marique dominantem ſenectutem, jamque in ſuis locis regnantem & ſeneſcentem conſequamur.* Fatue de ſe vel aſſequutis vel conſequentibus loquuntur uterque. Verte, ut clare ſonant verba, & ratio inculcat. *quo ad longiſſimam ac plenam ſenectutem veniat terra univerſa ac maris dominus, orbi ſuo imperans nunc jam ſenex.* Hoc enim intelligit votum, ut princeps, qui jam erat ſenex, maturam quoque adepturus eſſet ſenectutem.

Pag. 470. Ἀντίπατρϕ ὁ Ἰόλαε] Probo magis Opſopæum vertentem *Antipater patre Iolao genitus*, quam Benedictum poſteriora omittentem, ut apparet, quia & filium Antipatri Iollam vel Iolaum in hiſtoria Macedonica audierat. Nam licet id ita ſit & habuerit eo nomine filium, utique & potuit patrem eo nomine habuiſſe, quod in ejus nepote, filio ſuo renovavit.

Ibid. Ἀντίγονον τ' μονόφθαλμον φεύγων, ἐπὶ Πόντε ἐπλεύσησε, βιώσας] Sic diſtinguunt viri docti, & ad hunc diſtinctionis canonem formant quoque verſionem, quaſi Lucianus annotari vellet eum in Ponto mortuum fuiſſe, quod mihi ab hoc ſermone alienum videtur, & diſtinguendum eſſe φεύγων ἐπὶ Πόντε, ἐπλεύσησε βιώσας &c. *Anti-*

tigonum Coelitem fugiens in Pontum, mortuus est. Quam fugæ viam quum adnotat, tacite dat intelligendum, qua occasione regni Pontici conditor exstiterit. Et sane sic loquitur rursus auctor in Navigio. Περὶωμὲν ἤδη τὸν ἐπὶ Κορίνθου λόφον ἀφ' ὀρεινῆς. Et alibi plura de hac constructione dicentur, quum persuaserint sibi viri docti debere hanc poni in quarto casu, sed temere.

Pag. 488. Οὐκ ἀποροῦσι ὡς τε καὶ ποιητικῆς ἀνωλογίας] Recte aggressus est hunc locum Palmerius; Sed an procul dubio tetigerit verum, quod putat, valde ambigo. Negari enim nequit, quin ad vulgatam scripturam propius accedat ἀποιλογίαν, quomodo ipse diu est quum corrigendum suspicatus fui, quam ἀπολογίαν, quod ille supponebat. Quin & significatio vocis meæ huc melius convenit, si modo examines, & ejus efficaciam ex Quintiliano huc compares.

Pag. 489. Χρησιμωτάτη ἐν τῷ βίῳ μανικὴ νομίζοιθ'. Λυ. τοῦτο μὲν οὖν &c.] Sic procedit hic locus in editionibus. Sed quid priora verba faciant ad præcedentem periodum, haud facile quis dixerit. Necessum est omnino, ut persona Luciani his omnibus præponatur, quippe cujus manifeste apparet has voces esse, qui vult concedere vaticinationem esse utilissimam hominibus, sed longe contendit ab ea abesse Hesiodum, quum pastoralia quædam monita conscriberet. Sic igitur posthac mutandæ editiones. Λυ. χρησιμωτάτη ἐν τ. β. μ. νομίζοιθ'. τοῦτο μὲ οὖν &c. Paulo ante etiam interpres vocem ὠφελῆσθαι vitiose accepit pro singulari accusativo *quum præsignificavi*, quæ tamen est pluralis & referenda ad ὅσα. Opsopæus ad ipsum poema nescio quî retulit *poemate successus manifestante laborum.*

Pag. 490. Ἐπὶ καὶ τὰ τοιαῦτα εἴ τις αὐτῇ ἀναπηδήσῃ, σὺν ἂν φθάνοις καμὲ μόνην λίγων] Vnde potuit Benedictus venire ad talem versionem *quæ si quis illi adscripserit, neque me vatem dixerit?* Est enim præterquam inepta, tum plane contraria sensui auctoris, quem longe melius expressit Opsopæus. *At si quis & ea quæ tu jactas, illi adscribere voluerit, & ille me quoque vatem rectissime dicere poterit.* Est enim omnino hæc vis ejus loquutionis, ut ipse novit, unde in principio Fugitivorum illa σὺν ἂν φθάνοις καὶ Ἐμπεδοκλεῖ ὡς αὐτῷ ἐγκαλῶν vertit, *facere non poteris, quin Empedoclem ante ipsum crimineris.* Et rursus pag. 602. ὥστε σὺν ἂν φθάνοις κηρύττων, *ne igitur præconium enunciare cunctaberis.* In Symposio 634. ὥστε σὺν ἂν φθάνοις ἐπῶν ἡμῖν, *Itaque omnino nos excipies.*

Pag. 492. Περιγυμνῶ τὸ πλοῖον] Benedictus *navim circumagenti.* Quod quis intelligat? & quanto melior Micyllus, *per navigium circumcirca præeunte.*

Pag. 497. Εἰ ὡς τὰλάχιστόν τις λογίζοιθ'] Benedictus, *si quis ad minima usque supputarit.* Ergo putavit ille maximam eam summam esse, quousque ascendere queant reditus ejus, &, si omnino nihil, ne minimum quidem, ex lucris in supputatione omittas, nunquam fore ultra duodecim talenta. Aliter censuit Micyllus, qui vertit *etiamsi quis communiora tantum computaret*; quæ tamen ver-

sio subobscura est, dum vix dicas utrum *communiora* intellexerit talenta, an subintellecto *lucra*. Certe videntur Græca significare duodecim redigi talenta, si quis crasso modo colligat, si ad minimum, non summum quis subduxerit, si non accuratissime singula in rationem mittantur, sed rudius generaliusque ediderit.

Pag. 499. Ὀλίγον ὅσον ἡμιστάδιον τοῦ πρὸς Δίπυλα ἐπιλήψῃ.] Benedictus *paulo ante dimidiam stadium quod usque ad Dipylum supereſt*. Micyllus *paulo ante quam ad Dipylum perveniemus, circa extremum hemistadium*. Nescio cur illis sic placeat obscuris esse & vagari; quum clare dicat *vel exiguum semistadium, quod ante Dipylum* erit nobis progredientibus reliquum, *adsumam*. De morte Peregrini. ἐδεῖ ὅσον ὀλίγον ἐκπεσόντος τοῦ κολοκύνθου.

Pag. 506. Ἀρτέμιδι θυσαντες, καὶ τὰς πόλεις ἀτειχίστους λαβόντες, ῥᾳδίως ἄρχοντες ἀπολιπόντες] Sic quoque Benedictus *captis civitatibus immunitis, & præfectis ibidem facile relictis*, quum Micyllus pariter dedisset *ac civitatibus nullo defendente captis, præfectisque ibidem facile relictis*. Mihi ea ratio loquendi videtur absurda, & distinguendum esse λαβόντες ῥᾳδίως, ἄρχοντες ἀπολ. Sic enim & solent scriptores loqui & sensus communis fert. Mox longe ineptius vertuntur illa καὶ τὴν Παμφυλίαν καὶ ὀρεινὴν Κιλικίαν *utramque Cilicia oram maritimam videlicet & montanam*. Si enim ὀρεινὴ non est παράλιος, non potest ferri *ora*: & cur non simpliciter *maritimamque ac montanam Ciliciam?*

Pag. 514. Ὃς ἀδελφόν σε παῦσαι μαινόμενον] Nescio quid velit Benedictus *qui obductus te a stultitia cohibeat*. Interim probo Micyllum, *qui te indutum a stultitia cohibeat*.

Pag. 523. Ἀλλ' εἴ τινα δύναμιν ἔχουσι] Non opinor ista notare aut bene verti ab utroque interprete *Sed si quam anum invenire possem*, aut ut alter *habere*, quod nullius ponderis est in hac oratione; verum *sed utinam invenirem veteulam*! quo sensu frequenter ea particula etiam ab Luciano sumitur. In Prometheo. Εἰ δὲ γένοιτο, ὦ Προμηθεῦ, τοῦτο.

Pag. 564. Τελχιλίων ἐξαγόρασε] Vertunt *tribus nummorum millibus redemit*, in quibus vocem secundam subducta linea notavit Pater, qui haud dubie voluit intelligi τριχιλίων δραχμῶν. Et meritò. Quum manifeste sic intelligere appareat ipsum Lucianum ex pag. 544, ubi Charmides ait, καὶ τοι ποσοῦτου παρ' ἐμοῦ λαμβάνουσι, καὶ νῦν ἐπειδὴ χιλίας αἰτίαν, οὐκ ἔχω διδόναι, ubi interpres simpliciter *mille petenti*, quum intelligat δραχμὰς, quomodo vertit in Pseudologista pag. 449. πεντήκοντα καὶ ἑπτακοσίας ἑξήτησε *septingentas & quinquaginta drachmas*: Et ex Asini loco manifestiore, καὶ πωλοῦσί με τέτταρα καὶ εἴκοσιν Ἀττικῶν, ubi idcirco vertere etiam potuerunt *quinque & viginti drachmis Atticis*. Sic ergo debuerunt quoque, pag. 611. in Saturnalibus δεῖ παλέντων γε καὶ μυριάδων, ubi vertunt *talentis & decem nummum millibus*.

Pag. 576. Ὃς Ὀνησίκριτος ὁ Ἀλεξάνδρου κυβερνήτης ἐπὶ Κάλανον τὸν

κεκόρδυλον φησιν] Egregias hic agnoſce interpretationes. Opſopæus, *veluti Oneſicritus claſſis Alexandrinæ gubernator ait, cum Indum ardentem, ſicut fama eſt, conſpexiſſet.* Benedictus, *ut Oneſicritus Alexandri gubernator, cum Calanum, ut ajunt, conflagrantem vidiſſet.* Vidit ergo Benedictus Opſopæum largiorem eſſe, quam patiuntur Græca, & verbum φησιν notare non niſi alterutrum poſſe vel *ait* vel *ſicut fama eſt.* Quid decrevit ergo is ipſe? nempe accepit pro *ut ajunt*, pravo ſane judicio. Non enim magis ajunt Calanum conflagraſſe, quam Oneſicritum id vidiſſe. Sed & vide, unde comparativa loquutio pendeat. Scribit Benedictus: *Illi enim non inſiliunt in ignem ut Oneſicritus Alexandri gubernator,* quaſi vero & Oneſicritus inſiluiſſet. Quin immo Lucianus Oneſicritum unum auctorem hujus hiſtoriæ citat, & ideo non poteſt imperfecta multitudinis ac rumoris citatio locum habere, & plane ſufficere debet, ſi vertas, *ut Oneſicritus Alexandri gubernator viſo Calano ardente refert.* Maxime miror Benedicti iſtam verſionem placuiſſe Tan. Fabro, tam minute ſingula hæc quondam recognoſcenti.

Pag. 577. Οὐκ ἀπ' ἐλπίδος μὴ ἀναπηδήσεσθαι αὐτὸν] Certe Benedictus, etſi in priorum ſententia aberrarit, in poſterioribus voces, prout ſunt, expreſſit, quod Tan. Faber prorſus non facit, cujus verſio plane par foret Græcis ita conceptis οὐκ ἀπ' ἐλπίδος ἀναπηδήσεσθαι αὐτὸν, cum extra ſpem non ſit, quin ex igne ſit reſiliturus. Nedum ut admitti poſſit, quod tentat, gemina negatio ante verbum ἀναπηδήσεσθαι. Sed ut habeas expedita omnia, apparet errorem ſcripturæ corrigendum eſſe & pro μὴ ἀναπηδήσεσθαι, reponendum μεταπηδήσεσθαι. Nam in ſententia verbi μεταβάλλεσθαι idem Faber toto cælo errat, quum rectiſſime Benedictus reddiderit.

Pag. 581. Καπόπιν δὲ τῶ κηρύκων ἀρῶν] Notavit pater quoque hîc conjecturam liberam & indoctam T. Fabri, & ut ab ea averetur, juſſit inſpici Ciceronis epiſtolam ad Luccejum. In ſchedis notavit videndum Scaligerum in Græca Euſebii pag. 420. Fabrum priorem in Agoniſtico pagg. 293. & 294. Et ſane quomodo latuerunt illa in extremo Demonacte, εἰπὼν ὡς τὸν παρόντος τὸν ἀναγώνιον τῶν κηρύκων πόδα, Λήψῃ μὲ ἀγὼν τῶν ἡμιόλιον ἄθλων Ταμίας, Καιρὸς δὲ ἡμᾶς μηκέτι μένειν?

Pag. 582. Πλὴν τότε τοσοῦτον ἐπήκουσα] Plane non neceſſaria temporis illa definitio, & opinor ſcripſit πλὴν τόγε τοσοῦτον. Sic alibi.

Pag. 590. Ἐγὼ δὲ οὐδ' αὐτὸς πρὸ πολλῶν ἡμερῶν εἶδον] Quæ verſio hæc eſt, quam nobis offert Benedictus & ſequitur Faber? *cæterum ego neque ipſe ante paucos dies vidi.* Ergo aut nunquam vidit, aut ante valde multos dies vidit. Quod quid eſt? aut quomodo ad Græca? multo melius & rectius Opſopæus *cæterum ego quoque illum non ita multos ante dies conſpexi.*

Pag. 615. Ὡς ἀγείροιεν τῇ μητρὶ] An hi dies adhuc patiuntur, ut liceat Græcas iſtas voces ſic Latine verſas conſpici *ut Cybelæ matri ſeſe adjungant?* quum jam pag. 681. in Syria Dea ἡ πολλὰ μύσεις ὧν τυτίω

τερπὸς δ' ἴεγε τῇ ἀλεκτρυόνι ἀγειρούσῃ recte ut vides & aliter verterint: quum apud Maximum Tyr. dissert. tertia μηδὲν τῶν ἐν ταῖς κύκλοις ἀγειρόντων διαφέρειν, οἱ δυοῖν ὀβολοῖν τῇ προσυχνίᾳ ἀπεξαιτίζουσι, verterit Cl. Heinsius, *similem mendicis illis, qui in triviis stipem colligunt, & duobus obolis obvio cuique ventura praedicunt.* At jam in Pseudomanti has voces ὥσπερ οἱ τῇ μητρὶ ἀγείροντες. τι γὰρ οὐχὶ θεομανίζοντες verterant *eorum more qui a Cybele Deorum matre afflati conveniunt.* Cur non servant eundem tenorem? Certum est, ubi ἀγείρειν habet additum casum tertium, illic agi de collectione pecuniaria & capturis: sin, esse congregationem hominum, & huc potius censeo referendum locum Maximi Tyrii, quum ἀγείροντες proprie dicantur tales circulatores in variis rebus, ut ostendit Lud. Crescollius in theatro Sophistarum libro III. Praecipue vero nugantur, quum legem Saturni mox sequentem λογισμὸς ἔσται τῶν ἐπιμελησόμενων Κρονίοις λαμβάνειν μηδὲ τοῦτο ἐξὸν intelligunt *rationem exigere ab iis qui res curant Saturnalitias, ne id quidem fas esto.* Quid enim? an putant Lucianum construere verbum ἐπιμελεῖσθαι cum casu tertio? Cur igitur mox apud eum Saturnus scribit pag. 623. Ὁ Ζεὺς δὲ μάλιστα τῶν τοιούτων ἐπιμελεῖται? Immo sic quoque omnis Graecia; quae interdum & quarto casui id verbum adjungit, nunquam tertio. Omnino verte, *rationem exigere ab dispensatoribus per Saturnalia*, vel tempore Saturnalium.

Pag. 616. Τῇ δ' πρὸ τῆς ἑορτῆς] *Caterum ante sollennitatem.* Non sufficit: nam & quum statim in praecedentibus dixit πρὸ πολλοῦ τῆς ἑορτῆς, etiam notavit tempus ante sollennitatem. Verte *caterum die ante Soll.* Nam clare distinguit inter longinquius & magis propinquum tempus.

Pag. 618. Πάντες πᾶσι συμπίνετωσαν, ἐν ἑξῆς, συμπίνοντες δ' πλησίον? An non scripsit auctor πίνητε πᾶσι? Nam illud confusionem inducit. Sed videtur velle dare pauperibus privilegium, ut si velint, primi invadere possint calices, sed & remittere id possint. Vtique πάντες non opponuntur πλησίον, quod huc requiri videtur.

Pag. 636. Διδάσκαλον ἄν ἔτυχε δ' Ἀριστωνέτου, ἥτις δ' Ζήνωνος] Ita per suas distinctiones inepte discerpunt editores in Graecis ea quae conjungenda sunt. Ergo & Benedictus *Aristaneti Zenonis filii praeceptor.* Quo quid obscurius? & quis aliter haec adspiciat, quam facientia Aristaenetum filium ac discipulum, Zenonem vero patrem? At plane haec sunt inversa. Et quanto praeclarior Erasmus, *quod esset Zenoni Aristaneti filio praceptor?* Id retine, & tolle ex Graecis importunum comma.

Pag. 639. Ὁ δὲ τῷ Φόλῳ Ἡρακλῆς] Fieri nequit, ut si quis Benedicti versionem intuens *Herculem Pholensem*, ullo modo concipere possit ea Latina facta esse ex his Graecis, qui ita eximium illum Leonardum Augustinum deduxit, ut monuimus in praefatione ejus gemmis praefixa, quod tamen tunc non advertebamus. Sola Gallia est hujus putidi commenti origo. Nam doctior

rior Eraſmus noſter rectiſſime dederat, *Herculem apud Pholum.*

Pag. 640. Δεξιῶς. πάνυ δ' Ἀριστωνίτῃ τῷ παροινίαν ἐνέγκαντι.] Interpretantur *inducta dextre admodum temulentia.* Deſideratur alius, qui illud *inducta* interpretetur. Quid enim id ſibi vult? At Luciani ſcopus eſt, *tolerante Ariſtaneto admodum dextre temulentiam*, non exaſperato ad hoc factum in pueri ſui tentatione. Herodianus libro 1. Ταῦτα χαριέντως ὕβριός τε καὶ παροινίας ἀπῆς, ἧς ἐτῶν τοσούτων ἠνεχόμην.

Pag. 645 Καλυδῶν μὲν ἥδε γαῖα Πελοπίης χθονὸς, ἐν ἀντιπόρθμοις πεδ.] Vbi mens fuit vel editorum vel interpretum, equidem neſcio: longe eam ab ipſis abfuiſſe, quum hunc locum tractarent, facile colligas. Vt enim in Græcis diſtinguunt, ſic in Latinis Benedictus *Hæc terra Calydon Pelopii eſt ſoli, fretum qua eſt parte, campos divites pingues habens*, Eraſmus *Calydon quidem hæc Pelopii regio ſoli, Qua parte ſævum ſpectat adverſa fretum.* Atque ita Calydon ope illorum ex Ætolia tranſmittitur in Peloponneſum, ſatis ridicule. Diſtingue & verte, Καλυδὼν μὲν ἥδε γαῖα, Πελοπίης χθονὸς Ἐν ἀντιπόρθμοις. πεδί' ἔχουσα εὐδαίμονα. *Hæc terra* eſt *Calydon*, *Pelopia terra in tranſmarinis*, objacens Peloponneſo trans fretum, *habens campos uberes.* Res ipſa clamat.

Pag. 647. Αἱ ἐπιστολαὶ ἐρῶσι ὡς πρεσβυτικαί] Verterat Eraſmus *videtis quam & ipſa epiſtolæ graves ſint ac ſeniles.* Benedictus volens eſſe brevis, amputat poſtrema, relinquens *quam graves ſint epiſtolæ*, contra prorſus quam oportuit. Non enim graves eſſe demonſtrat, ſed ſeniles, hoc eſt, frigidas, nullarum virium, infirmæ ſcriptas, plane qualis eſt appendix Obſervationum ad Melam, Londini nuper impreſſa.

Pag. 650. Ἰχθὺς ὁ πυγίνης] Inſigne exemplum, ut error ſoleat augeri & quotidie invaleſcere. Verterat Eraſmus *piſcis Tagenicus.* Id eodem modo retinuit Benedictus: Sed ne quid deeſſet, nunc video in hac editione Græcam vocem poſtremam quoque incipere ab majuſculo T. Habeant hoc & fruantur, quibus placet: nos cenſemus interpretandum *piſcis ex ſartagine*, quod non modo probant multa antiquorum fragmenta, ſed hodieque etiam placet.

Pag. 656. Ὁκόσα ἐόντα ἐμοῦ πρεσβύτερα, ἐγὼ ἱστορέω] Vter hic interpretum laudandus, Benedictus interpretans *Quæcunque antiquiora me ſunt, ab iis narrationem incipio*, an Micyllus, quem poſtremus fere expreſſit, *Quæcunque igitur antiquiora me ſunt, ab iis narrationem incipiam?* Sic uterque particularem ex his facit periodum, ſic uterque ἱστορέω putat verti poſſe *incipio narrationem.* Quæ ſunt utraque ab vero alieniſſima. Diſtingue Τὰ μὲν αὐτοψίῃ μαθὼν, τὰ δ' ἀπὸ τῶν ἱρέων ἐδάην, ὁκόσα ἐόντα ἐμοῦ πρεσβύτερα ἐγὼ ἱστορέω, ac verte *& ex iis refero, alia quidem cognoſcens quæ ipſe vidi; alia ab ſacerdotibus edoctus ſum*, ea nempe, *quæ meis annis antiquiora commemoro.*

Pag. 683. Καὶ τὸν πατρόθεν οἶκον δηώσειν] Mirifice interpretes,

quorum prior *& quod ex patria cujusque venit, id denuo apud se recipit*, citerior *atque hoc è patria domi recipiunt*. Imo *atque id ab patribus*, majoribus, *in domibus* & familiis suis *retinent*. Tessera illa & conjunctio hospitalis ab patre propagatur in filium & ab hoc exercetur conservaturque. Neque sane mox dicerem *sumptis libamentis* ἐπαφείσας, sed datis & fusis libamentis.

Pag. 685. Ὅσῳ δ' ἂν ἄφλω, δεῖ μοι καὶ ἐς τοσοῦτο] Salmuriensis interpres accipit, ac si mutetur persona, & quum antea loquutus fuerit Therſagoras, nunc incipiat Lucianus: unde voculam γὰρ hic præcipue efficacem omittit in versione, quam vides esse *Ego vero, ut dixi, deambulatione opus habeo*. Hanc sententiam admisit ab Melanchthone, qui prorsus eodem modo *Tum ego: Et mihi opus est deambulatione*. Sed profecto non ita est, & continuatur persona Therſagoræ, qui quum ante jam dixerat de ambulando γὰρ πάντα δι' ὁμῶν, id nunc repetit dicens, *Quod igitur dicebam, etiam deambulatione quidem opus habeo; multo autem prius, ajebat, venio hunc salutare optans*.

Pag. 689. Ἀφροσύνη μὲν ἴσως μοι τοσαύτη πάντως τοῦδ' ἐγκώμιον. οὐκ ἂν ἁμαρτάνοιμι νομίζομαι] Turpis macula ex Salmuriensi editione in hanc propagatur, dum sic editur, quum voces illæ τοῦδ' ἐγκώμιον pertineant ad sequentia, ad quæ retulit etiam interpres, sed infelicissime vertens *idque encomium non distrahendum putarem*: neque enim ἀναρτᾶν est distrahere, sed suspendere. Certe melius Melanchthon, *idque encomium non existimarem prætermittendum esse*. Sic ex eadem Salmuriensi paulo ante video editum monstrose Σπυκτίου pro Σμύρνου.

Pag. 720. Ὀλίγων ἢ ὅσα τοῦ φύσαι δύομεν, ἵνα τὰ πολλὰ ἐπιτρεφόμενα μίμνῃ] Benedictus *pauciſque ut nutriatur opus habeat, diutius tamen quam alii multi immoretur*. in qua interpretatione sequutus est auctorem Thomam Morum, dubito an Græca rite considerantem. Certe res ipsa non patitur, ut in his sit justa oppositio; nec si vir valens diutius, quam ægroti multi, immoretur convivio, propterea sic culpari potest, ut hic postea culpatur ab colloquentibus. Errarunt certe, quum τὰ πολλὰ putarunt dici masculine; sunt enim neutra. Et utique illud *diutius* nullibi in Græcis. Verte, *pauciſque ut nutriatur opus habeat, quum a multis*, si multa deglutierit, *futurum sit ut enecetur*.

AD-

ADDENDA.

Pag. 9. lin. 13. Μῦθον ἀντὶ μύθῳ] Lindenbrogius apud Menagium Amœnitat. juris civilis c. XXXIX. in *Mutuum* legendum putat μοῦτον ἀντὶ μοίτου. Almeloveen.

Pag. 10. lin. 35. Παρεσπίξηγάς] Sic interpres vertit. Quomodo legerit nescio. Forte legendum est παρεξίσημα, & erit, quod nos vernacula lingua dicimus *tu seras ravi*. Palm.

Pag. 20. lin. 10. Μὴ καὶ ἐπιζομίσῃ μέφησιν ἐμπερεμπατῶσαν αὐτῷ] Interpres: *ne illo* (calceo) *mihi inambulanti os obturet*. Verte: *ne inambulans, pronas in os, in vultum, cadam*. Sic infra: ὅμως ἢ τρέχοντα ἐπιχών, ἢ ἐμποδίσας ἐπιζομιεῖ. Menagius.

Pag. 27. lin. 13. Γ'φνία] Φινία legendum omnino videtur. *Idem*.

Pag. 41. lin. 1. Καὶ σέφανοι ἠμικάρατοι] Martialis: *A te vexatas, malo tenerosas*. Idem.

Pag. 41. lin. 1. Καὶ μῆλα πινὰ ὑποδεδηγμένα] Ex hoc loco lux affulget Theocrito in Cyclope, ubi de violento ejus in Galateam amore sic ait:

Η'ρατο δ' ἔτι ῥόδοις ἐμάλοις ἔτι καὶ νεοθρέπτοις,
Α'λλ' ὀλοαῖς μανίαις.

Scilicet poma morsibus amasiarum lancinata amantibus data favoris erat & amoris indicium. *Palm*.

Pag. 41. lin. 31. Η'δὴ, πολλὰς ἤδη νέους ἐπιτραχηλίσασα] Ε'κλεαχηλίζειν τὴν νεότητα· *perdere juventutem*. Plutarchus de liberis educandis. *Menagius*.

Pag. 43. lin. 33. Ε'πηκλαμοσύμμυοι] Ε'πηκλάμπανόμμυοι, legendum omnino videtur. *Idem*.

Pag. 44. lin. 25. Α'πάγεσι παρὰ τὰ ἀρμοσθὲν ὃς ἤρμοζε τὴν Α'σίαν τότε] Cur utatur hoc loco Lucianus voce ἁρμοστὴς, difficile est dicere. Fuit Lacedæmoniorum propria ea vox, & id nos docet Diodorus lib. 13. his verbis: Γ'παρχίας ἦρχεν (ὃν οἱ Λάκωνες ἁρμοστὴν ἐκάλουν.) Ii suos præfectos in regiones sibi subjectas mittebant, & ἁρμοστὰς eos vocabant. At Asia, de qua hic sermo, & quæ tempore Luciani & hujus Dialogi sub Romanis erat, ut ex ipso dialogo patet, proconsularis erat provincia, & à proconsule regebatur, qui Græcis dicebatur ἀνθύπατος. Tentabam hunc nodum solvere, & dicebam forte Lucianum servasse decorum, & cum Mnesippum Laconem introduceret loquentem, eum de industria non exacte ῥωμαΐζειν facere, & non perfectam notitiam Romanorum magistratuum habentem induxisse. Sed ut verum fatear, id non mihi satisfacit, nam nec in tota orationis serie utitur alia voce, quæ Laconismum redoleat, nec ipsum nomen Μνήσιππος videtur esse Laconis, sed Μνάσιππος dicendum fuisset. Tum & infra de morte Peregrini utitur ea voce ex sua persona, ὅτε τὰ ἁρμοσθὲν ἐπαχθῆναι τὴν Α'σίας. Itaque alio me verto, & puto fuisse nomen Græci magistratus, non Romani. Nam civiliter & moderate regentes provincias Romani permittebant aliquando populis, ut haberent speciem quandam regiminis & magistratus quosdam ex sua gente, sibi tamen subditos & sine jurisdictione suprema, sed morum & εὐταξίας curam habentes. Id mihi suadet Budæus in commentariis suis, qui hæc ait: ἁρμοστὰς ἐκάλουν Α'θηναῖοι τοὺς εἰς τὸ δῆ ζῆν διατάττοντας. Ignoratur, unde id acceperit, sed ex eo loco colligitur fuisse Athenis ἁρμοστὰς id, quod Romæ Censores, & credo ad exemplar Censorum Romanorum institutos, nam in antiqua Athenienſium republica de iis non fit mentio apud auctores; nisi sic sit, cur ita loquutus fuerit Lucianus, mihi non liquet. *Palm*.

Pag. 48. lin. 35. Εὐδαμίδα] Εὐδαμίδαν. Menagius.

Pag. 61. lin. 24. Τ'πὸ λέοντος] Leones Scythia non habet. *Idem*.

Pag.

ADDENDA.

Pag. 115. lin. 35. Πατρεὶς ἢ ἡμῖν, Πάτρας τ' Ἀχαΐας] Lucius Patrenſis. Vide Photium in Bibliotheca. *Menagius.*

Pag. 194. lin. 13. Ἱππο πώλων Θρήκων] An ἱππο πόλων? ut αἰπόλων. Non diſplicet. *Idem.*

Pag. 306. lin. 30. Οἳ δ' Ἰνδοὶ, ὑάλῳ περιχρίεσθαι] Lege ὑάλῳ περιχέεσθαι, ſeu potiùs περιχύεσθαι. Id eſt, *vitro incruſtat.* Indi mortuos incruſtaſſe teſtantur Herodotus & Diodorus Siculus. Peſſimè Interpres: *adipe ſuillo oblinit.* Idem.

Pag. 379. lin. 34. Ἡμῖν δὲ πιστὸν] Τὸ ἡμῖν hic locum habere non videtur. An legendum ἢ μὴν? Id eſt, *revera, omnino.* Heſychius: ἢ μήν. ὄντως. Idem.

FINIS.

LV-

LVCIANI

Rerum in ſecundo Tomo memorabilium

INDEX.

A.

ABAVCHAS 73. ejus amicus Gyndanes ibid.
Abradatæ conjux formoſa 8. continentiæ exemplar. 13
Abrœa Luciani matris amica. 79
Abrotonum meretrix. 515
Academia in utramque orationem parata 223. pro ebrietate & pro ſe verba facit. ibid.
Academicum eſt nihil ſtatuere poſſe. 106
Accuſatores & judices ſimul eſſe, abſurdum 22. verus accuſator palam arguit. 409
Acherontica palus prima mortuos excipit. 300
Achilles fluvium tranſiliit, & cæde Phrygum turbavit 383. Hectorem interfecit ibid. Lycaonem interfecit & Aſteropæum ibid. illi animum intendit viſus armorum 453. inter virgines abditus fuit 526. duobus fatis illum agi 772. ejus equus verſus recitans. 159. Achilles Hectorem occidit 261. à Paride occiſus. ibid.
Acino uvæ ſublatus Sophocles. 475
Acis ancilla Meliſſæ meretricis. 523
Actæon diſcerptus à canibus 560. 612. omnium hominum miſerrimus 712
Adimantus Myrrhinuſius 491. amoris maſculi arguitur ibid. ejus votum 496. & ſeq. 499. & ſequent.
Adoleſcentia per ſe ad voluptatem prona 690
Adonis ab apro offenſus, & ubi lugeatur 658. fluvius Adonis 658. 659. quotannis cruore inficitur putatur 659
Adorare Perſico more 505
Adraſtus à ſue aberrans Creeſi filium necat 123
Adulatoris & laudatoris differentia 27
Adyrmachus Machlynæ dux 63
Æacus Plutonis patruelis 301. cuſtos inferorum ibid.
Ægyptia lens 200
Ægyptii agricolantes 199
Ægyptii libri de terriculis 347
Ægyptii aquæ ſacrificant 152
Ægyptiorum templa 8. ſuperſtitio 30. Ægyptiorum templis, qui ſimiles ibid. Ægyptii divinis nominibus utuntur ibid. primi hominum cultum divinum inſtituerunt 657. ab iis hunc acceperunt Aſſyrii ibid. varia animalia pro diis habuerunt 713
Ægiſtho quid prædixerit Iupiter 773
Æqualitas in omni re juſta 406. res eſt jucundiſſima & convivio congruentiſſima 628
Æſchyli pugillares Dionyſius comparavit 387. ebrius tragœdias componebat 691
Æſchines Socratis ſocius imitandi peritiſſimus 12. Æſchines Socraticus fuit paraſitices ſtudioſus 254. Dialogos conſcripſit ibid. Æſchines Rhetor meticuloſus 257
Æſculapius Apollinis filius 142. aſcriptitius Deus 140. ex alienis malis, proprias ſibi moleſtias contrahit 212. ejus imago in balneo poſita 357. fulmine periit 562. medicus eſt 711
Æſopus fabularum ſcriptor 193
Æthiopem lavare 394. Æthiopes nigri 767. diei ſacrificant 159
Aëtion 6
Agamemnon cum quibus diis comparetur 29. Vinolentus 687
Agaſonis inhumana petulantia 237
Agatharcydes ſcriptor Aſiaticæ hiſtoriæ 474
Agathocles Stoicus de mercede diſcipulum in jus vocat 198
Agathocles Samius in quod diſcrimen inciderit 421. Agathocles Siciliæ tyran-

rannus 95 annos vixit 468
Agathoclis & Diniæ amicitia 40
Agathobulus 570
Agathon tragicus poëta 315
Agoræus ad Pœcilem ſtans 147
Ajax non fuit adeo magnus 173
Alani eadem lingua & cultu cum Scythis utuntur 67
Albus corporis color unde 6
Albus color mulieri convenit 257
Alcamenis pulcherrimum figmentum Venus hortenſis 4
Alceſtis ex inferis rediit 301
Alcibiades diſſimus fuit 125
Alcidamas Cynicus non vocatus ad convivium accedit 638. convitiator acerrimus ibid. per jocum dictus catulus Melitæus 642. inter claros oratores 690
Alcmæon laudatur quod occiderit matrem 803
Aleâ plerique victum parant 608. plerique contrà res deperdunt ibid.
Alexander Theſſalus ab uxore è medio ſublatus 197
Alexander medicus 590
Alexandri modeſtia 19
Alimenta mala corpus labefactant 719
Alys fluvius una nocte circumductus 356
Atho montem quidam vult ad Alexandri imaginem efformare 19
Amabiles incantatione fiunt qui ſunt odio digni 522
Amaſtris urbs Pontica 71
Amantis indicia quæ ſint 534
Amatoris inſani actiones 42. deformis multa dat, nihil formoſus 530. Amatores læſi, amare deſinunt ibid.
Amazon innixa haſtæ 4. quid pulcherrimum habuerit 5
Ambroſia Deorum cibus 207. Amicus liberis & uxoribus antepoſitus 74. amici vulgares quales ſint in utraque fortuna 36. ut eos ambiant Scythæ 57. unus homo ſunt iiſdem dolentes & gaudentes 63. Amicorum paria 38. 40. 45. 47. 49. 51
Amicus eſt ſolus fidus quo compotore utimur 250
Amicitiæ nomen eſt paraſitices principium 250
Amizocas 58
Amoris ſigna 129. moleſtiæ 542. amorem puerorum docebant Plato & Socrates 651
Amoris occulti ſigna 664
Amoris duæ ſpecies 690
Ampelis meretrix 534
Amphion 10. 460
Amphilochus in Cilicia qua mercede vaticinetur 713
Anacharſis gymnaſia Græcorum reprehendit 269. & ſeq. quem in finem 277. reprehendit & irridet Lacedæmoniorum certamina 297. & ſeq.
Anacreon Lyricus 85 annos vixit 474 476
Anaxarchus Alexandri paraſitus 255
Anchoram ultimam navigantes ſacram appellant 597
Androcles Epicharis filius 781. in Diſiis libro recitato vicit ibid. ejus oratio de pulchritudine 788
Angina cur quidam dictus 446
Animæ optimæ imago 9. & ſequent.
Animæ violenta morte occiſorum oberant 346
Anniceris Cyrenæus 694
Annulus Gygis quid efficeret 229. Item 511. annulus ex ferro de cruce ſumpto factus 338. annuli optatæ vires 512.
Anteas Scytharum rex 90 annos vixit 469
Antia Bellerophontem ſolicitavit 427
Antigonus medicus 330
Antigonus Philippi filius monoculus 81 annos vixit 469
Antigonus filius Demetrii 80 annos vixit 469
Antigonus filii uxorem adulterio vitians 197
Antiochus Stratonicæ novercæ innuens ibid.
Antipater Macedo 80 annos vixit 470
Antipater Demoſthenem ſibi adduci optavit 697
Antiphilus Alopecenſis 51. Dinomenis filius 53. quomodo liberatus 55. ejus calamitas 52
Antiphilus pictor Apellem calumniatur 398. 399
Anubis ex ſolido auro conflatus 132
Anubis templum compilatum ab Antiphili ſervis 51
Anus cur amentur 324
Anus Theſſalæ pleræque incantatrices

ces 522
Aornus petra inacceſſa viſa 312
Apelles 6. in eum calumnia 398
Aphrodiſia 554
Apide mortuo quid faciant Ægyptii 658
Apollo oracula obliqua reddens 143. vatem ſe dicens 144. quæ præcederent oraculum ejus 145. ejus verſus ib. apud Admetum ſervivit 121. illi barba non naſcitur 208. quibus in locis oracula habeat 212. Apollinis Lycii templum & ſimulachrum 272. ubi barbatus pingatur 677. mirum ejus oraculum ibid. ſolus ignorantia liberare poteſt 755. vates & medicus 767. varius & mendax ibid. Hyacinthum amavit 786
Apollodorus orator Pergamenus Auguſti præceptor 82 annos vixit 475
Apophradi ſimilem eſſe, quid innuat 432
Apophras quid ſit 438
Appendicula irridentur à medico 331
Apri Calydonii tergus oſtentant Tegeatæ 386
Aqua communis Ægyptiis 152. ob aquæ potum Seres dicuntur diu vivere 467
Aquila viſus eſt acutiſſimi 196. quænam putetur ingenua ibid. Iovi familiaris 203. Aquila Iovis 712
ad Aras confugiunt quibus vis infertur 156
Araneus muſcæ inſidiator 374
Arabiæ regio quàm ſuavem odorem ſpiret 675
Arbaces gladium educens in Arſacem 198
in Arcadia nullus philoſophus 220
Archias quid mandati accepiſſet ab Antipatro 697
Archibius medicus philoſophum increpans 167
Archilochus poëta cujas & qualis 432
Archimedes quid ante ſua præſtiterit 355
Archiplani Scytharum duces 59
Arena cur in certaminibus uterentur 290
Areopagitarum in judiciis mos 281. noctu cauſas judicant 460
Aretæus, Eudamidas, & Charixenus amici 47
Aretes modeſtia in rebus ſecundis 12
Arganthonius Tarteſiorum rex 150 annos vixit 468
Argoæ navis carina loquuta 160
Ariadne à Baccho in cœlum adducta 710. 711
Ariarates Cappadocum rex 82 annos vixit 470
Arignotus Pythagoricus 346. dæmonem abjecit 547
Supra Ariphradem fama 434
Ariſtides in paupertate diem obiit 125. in Themiſtoclem conſpiravit 428
Ariſtæchmus Ætolus 550
Ariſtænetus philoſophus qualis 539. Zenonis filius 636. ejus filiæ epithalamium 651. 652
Ariſtander Thelmiſenſis, Artemidorus Epheſius 775. juxta Ariſtandri & Artemidori præcepta ibid.
Ariſtippus Cyrenæus Dionyſii paraſitus 254. ob Ariſtippum virtus & mollities contendunt 229. 230
Ariſtobulus Caſſandrenſis hiſtoricus nonaginta annos vixit 474
Ariſtogiton Armodii paraſitus & pauper fuit 262
Ariſtonicus Marathonius qualis vir 700
Ariſtophanis laus 236
Ariſtoteles orſus eſt paraſiticam 255
Ariſtoxenus muſicus Nelei fuit paraſitus ibid.
Arma in pace ferre non licebat Athenienſibus 293
Armenii gens bellicoſa & ſagittandi perita 506
Arrogantia Perſica 454
Arſaces interficiens mulierculam 198
Arſacidis nulla pulchri ratio 452
Arſacomas 62. ejus amici Macentes & Lonchates ibid.
Artaxerxes Mnemon 86 annos vixit 471
Artaxerxes alius Perſarum rex 93 annos vixit ibid.
Artem cujuſvis conditionis homines addiſcere ſolent 239
Artis definitio 242. cuivis ineſt labor, timor &c. 248. ſordidæ artes vix neceſſaria ſuppeditant 597
Artium effecta Deorum ſunt dona 718
Aſander Boſpori rex inedia mortuus eſt 93 annos natus 472
Aſinus lyram auſcultans 380. 555. aſinus Cumanus 597. ex aſino conſpecto

&c. 108. ex asini anxietate 111
Aspasia meretrix prudentiæ exemplum 12. 174. fuit Colossææ magnitudinis 13
Asphodeli pratum apud inferos 301
Assentatores quales putandi 16. assentatoribus gaudentium exemplum 17. aliud ibid. & 18. assentator quomodo laudet 26. ejus finis aliquid accipere lucri 26. 27. exemplum ibid. quibus notis discernantur à se invicem laudator & assentator 28. assentatores Diniæ 40. quàm sint potentes, indocti exemplo ostenditur 389. item Pyrrhi Epirotæ ibid. assentatoris vis in bonum vitum 411. 412
Astarten, lunam esse putant, Sidonia lingua 657
Assyriæ columbæ sacrificant 152. ab Ægyptiis doctrinam de Deo acceperunt 657. unde notas inustas habeant 684
Ate 14
Athenarum laus 689. classis præfectura fuit summa dignitas ibid.
Athenienses causas agens 199
Athenienses irrisores in sermonibus 279. eorum urbs antiquissima 280. adversus Eumolpum & Hippolytam fortiter se gesserunt 292
Athenienses sine Demosthene, Æschinenses & Thessalos esse dicebat Philippus 703
Athenodorus Augusti præceptor, cujus precibus patria levata est vectigalibus 82 annos vixit 473
Athotæ 130 annos vivunt 467
Atimarchus quidam per ignominiam vocatus 446
Attalus Philadelphus Pergamenorum rex 82 annos vixit 470
Attalo filius venenum porrigens 198
Attica crepida qualis 317. Attici soli primi homines olerum more è terra emerserunt 328. Attica paupertas 601
Attis ex solido auro conflatus 132. fuit Lydius, primusque sacra fecit Iunoni 662
Auditores si deessent Lycinus ad columnam vel statuam verba faceret 635
Aures fide minùs dignæ quam oculi 461
Aurum se amare dissimulans odio habetur 604. auri commoda 170. auri laus ex Pindaro 164. 165. asiæ laus 171. quàm multa mala creet 725

B.

Bacchæ Euripidis 388
Bacchis meretrix 622
Bacchus Iovis filius 134. ascriptitius Deus 140. vinum præbet 207. ei nova carmina componendi mos desiit 696. quomodo exceptus quum adversus Indos militaret 360. ex quibus constaret ejus exercitus ibid. qualis ejus currus ibid. qualis & ipse ibid. telum ejus, ignis 361. habet templum in Lesbo ubi sepultum est Orphei caput 385. fulmine periit 562. in Syriam est profectus 663. ei priapos Græci erigunt ibid. ejus parentes, patria &c. 710
Baculus Cynici Protei talento emptus 386
Balneum in usu post longum iter 78 90. ejus præclara constructio ab Hippia 356. & seq.
Baptæ 393
Barbam, comamque habebant veteres 724. barba cultus viri, ut equorum juba ibid.
Barbari non elegantiæ, sed opum amantes 454
Barcetis 66
Bardylis rex Illyriorum 90 annos superans 469. fama supra Bastam Chium 434
Basthes & Belitta amici 61
Batalus tibicen 391
Batrachion cocus 390
Battus sophista 391
Beatum est neque sitire, neque esurire, neque algere 255
tanquam Bellerophon librum circunfers 388. periculum Bellerophontis 427
in Bello ferrum gestare satius quàm aurum 169
Belittas & Basthes amici 61
Bendis ex solido auro conflata 132
Berœa Macedoniæ urbs populosa 101
Bipennis dictus est Cleodemus peripateticus 636
quæritur cur Boni plerique degant in paupertate, mali contrà 125. bonorum

rum post vitam fœlicitas 725
Boni viri à malis pœduntur 411
Bona quot cum malis comparentur 721
Bonorum varietas data non ad necessitatem modò, sed ad voluptatem 719. bona alia pro valentibus, alia pro ægrotis, alia pro aliis creata 721
Bonorum quorundam caducorum enumeratio 511
Boni in vita infœlices 614. eos non negligit Deus 779. bonorum in vita status infœlix 139
Bos deus est Memphitis 152
Boüm carnes assæ mugiverunt 160. boves solis sepelierunt & aufugerunt ex verubus 622
Bosporani pendebant tributum Scythis 62. eorum mos in perendis puellis ibid.
Bosporum Darius ponte junxit 799
Brachmanes apud Indos fuerunt longævi 466. philosophiæ studiosi ibid. tolerantiam ostentabant 576. salutato sole oriente pyram conscendunt 586. foelix hominum genus quibus institutio vivant, utque igni pereant 594. Gymnosophistæ dicuntur ibid.
Branchus in rupe fedatus 463
Bubonum sanationes 332
Bulim & Spartolim Lacedæmonios admiratus Xerxes, cùm posset, non occidit 701
Bupalum malitia superare 433

C.

Cæneus aliquandò fuit fœmina 175
Cadaver apud Ægyptios oppignerari solitum 306
Calmidis Sofandra 4
Calanus conflagravit 576
Calceus pede major 20
Calliades pictor Antipelidis scorti amator 531
Callias fuit ditissimus 125
Callimedon proditionis arguitur 706
Callinus librorum scriptor 351
Calliope 12
Callistratus inter claros oratores 690
Calumniarum mala 396. 396. tractatus de calumnia à p. 396 ad 432. ejus imago 398. definitio 404. in ea quot spectandæ personæ 405. Calumniator considerandus ibid. unde originem habeat 412. qui fiat ut veritatem opprimat ibid. quis potissimum ei sit obnoxius 412. 413. unde petantur colores ejus 414. quænam sit efficacissima 417. ejus artium enumeratio 422. ingenium hominum illa audienda gaudet plerunque 423. consideratur is apud quem sit delatio ibid. & seq. Calumniari etiam justo accidit 428. homini familiare est in hoc labi ibid. quid debeat facere qui audit calumniatorem 437
Candaulæ quid acciderit 96
Canis perfecta laus 26. canis in balneo 264. canis virtutes 598. vitia ib. non ex canis podice, sed ex asini anxietate 117. Canis syderis effecta 278. Canes elephantis Indicis proceriores 342. Canis in balneo 382. non desiit corium atrodere quum semel cœperit 392. canis in præsepe 395
Cantharus philosophus 605
Carbatinæ Hyperboreorum calceamentum 335
Carbones fient thesaurus 503
Carceris incommoda 52 & seq.
Carneades recentioris Academiæ princeps 85 annos vixit 473
Cassandræ genarum rubor decorus 6
Cassiopea 18
Castalius fons divinus 450
Castrandi mos à Combabo ortus 671
Castrati vestem muliebrem gestant ibid.
Catechumenus 773
Catena Iovis 119
Causa indicta nemo damnandus 142
Causidicorum merces triobolus 223
Cebes Thebanus imagines scribebat 310
Cepa, Pelusioris est Deus 152
Cerberi officium 448. Cerberus in oratione 448
Cercyon, Sciron, Pityocamptes, aliique viatorum cædibus insolescentes 140
Ceres panem exhibet 267
in Certamine spectanda pars nuda &c. 411
Cerva pedibus velox 331. leones cervis velociores ibid.
Cesti vis 171
Chæreas scorti Musarii amator 531
Chæreæ nuptiæ in dialogo Lapitharum.
Chaldæi ultra centum annos vivunt 467

cur hordeaceo pane vescantur ibid.
Chariclea Demonactis uxor meretrix 40. 41. ab amatore suo trucidata 44
Charicenus qualis homuncio 774. 775
Charinus scorti amator 522
Charmides amator scorti 542
Charixenus, Aretæus & Eudamidas amici 47
Charops Æginetа Cinædus ditissimus 125
Chelidonium meretrix 539
ad Chelidoneas cur ab Africo tempestates concitentur 494
Chironis pedes ab equinis ungulis nihil differebant 724
Christianorum sapientia mirabilis 565. eorum studium, erga Peregrinum 567
de Christo nonnulla 566
Chrestus idem dictus p. r contemptum 773. Christiani sibi persuaserunt se immortales fore ibid. aliaque de illis in seq.
Chrysarium mulier venefica 516
Chrysippi syllogismi frigidi 205. 81 annos vixit 473
Chrysis amata à Glaucia 335. meretrix 336. 534
Cibus & potus corpori tantùm conveniunt 172. 173
Cicadam ala comprehendere 432
Cilix latro 199
Cinædorum cultus 725
Cinyræ mores 315. templum Veneri dicavit in Libano 659
Civitatis loca quænam sint 263. ea lectatur parasitus ibid. civitas quid sit 282
Classis præfectura, summa dignitas Athenis 689
Claudos auspicato die veteres aversabantur 441
Cleanthes Zenonis discipulus 99 annos vixit 473
Cleodemus peripateticus 330. 636. dicax & bipennis dictus ibid.
Cleodemus Critoni venenum præbuit ut patrem necaret 648. Discipuli sui uxorem stupravit 647
Cleolaus longum gradiens 779
Cleombroti Ambraciotæ saltus 764
Clenocharmus malè vestitus 775
Clinias Architelis & Praxicleæ filius 541
Clinias orator phialam furans 198
Clio 12
Clonarium meretrix 223
Cochlis meretrix 556
Cœna absoluta quid habeat 650
Cœna exequialis 307
Colonarium persolvere solebant ut innuitur 717
Colophone & Delphis parata sunt omnia ad vicinandum commoda 144
Colossus immensus à Rhodiis extructus 133
Columba apud quos sacra 662
ultra Colum vivere 344
Comam & barbam habebant veteres 724
Coma est indicium nobilitatis Ægyptiæ 492. eam religant Pallenenses ib. ubi consecraretur 634
Combabi historia 666 & seq.
Comitas majorum erga minores laudatur 14. hi soli invidiam fugiunt ibid.
Communes res nova pulchritudine ornare sapientiæ est magnæ 358. 359
Comœdiam cum dialogo conjunxit Lucianus 237. cur apud Athenienses agerentur comœdiæ 285
Comœdis cur liceret cavillari 285. illorum in theatro habitus ibid.
unus ex Comicis trigaleatus 605. 606
Comparatio elegans 21
odi memorem Compotorem 635
Consolationes parentum mortuis libris 307
Consilium res sacra 309. 392
in Consultatione non ætatis sed boni communis habenda est ratio 142
Convivam facimus quia qui nobis est familiarissimus 250
Convivium victoriæ 570. convivii splendidi descriptio 168 & seq.
ante Convivium lavandum quam est linea sex pedum 617. dicteria convivii apta 619
Copia quid sit 718
è Copto Memnon quidnus 349
Coraci à Scythis vocati Pylades & Orestes, & cur 36. quid Scythis id vocabulum notet ibid.
Corinna meretrix 528
Coræbus 328
Corporis virtus est robur 719
Corporis pulcherrimi imago 5 & seq. ut comparari soleret apud Athenien-

ſes 286
Coturnicum certamina apud Athenienſes 295. cur inſtituta 296
Cothurni metaphorica ſignificatio 446
Cratetis orationes quales 313
Cratinus poëta comicus 97 annos vixit 475
Cratoni politicus 774
Crepida Attica qualis 317
Cretenſes Iovis ſepulchrum oſtendunt 328. 712
Critias Neſiotes 839
Critolaus peripateticus ultra 82 annum vixit 473
Criton à Cleodemo venenum accepit ad necandum patrem 648
Crobyle meretrix 518
Crœſus Perſis riſum exhibens 178. ab oraculo deluſus 124. bonis excidit 503. ab Apolline deceptus 767. Crœſi filius 27. cum eſſe mutum doler pater 180
Cronoſolon ſacrificus 613
Cteſias Cnidius mendacii accuſatur 327
Cteſibus hiſtoricus 124 annos vixit 474
Cumæus aſinum conſpectum non ſtatim agnovit 434
Cupido luteus à magо factus 336
Cupido plus habendi malorum multorum cauſa 725
per Cybiben 438
Cyclops quidam dictus, cur 446
Cycnos non eſſe tam canoros ad Eridanum 371 & ſeq. illorum fabula ibid.
Cydias dives 510
Cydimacha 50
Cypni fluvii laus 451
Cyllenii Phaleti ſacrificant 152
Cymbalium tibicina 345
Cynæthus Demetrii aſſentator 27
Cynætho adulantior 28
Cynici perſtringuntur 717 & ſeq. de eorum vita lege totum Cynicum.
Cyrus major 100 annos natus obiit 470. cauſa mortis ejus 471

D.

Dædalus 14. ejus fabula accommodatur proſpera fortuna bene utentibus 15. alia accommodatio 128
Dæmon à magо abjicitur 337. 338. varia lingua loquens ibid. niger ibid. dæmone abjecto domus reddita habitabilis 347
Dætymones vocati paraſiti 246
Damis Epicureus & Timocles Stoicus acerrimè contendentes 137. 147
Damon & Euthydicus amicorum par 45
Dandamis 58. ejus amicus Amizocas ibid.
Darius Boſporum ponte junxit 799
Decrianus 77. ſophiſta Pataræus ibid.
Deformis mulieris deſcriptio 516
Delphinum erga quoſdam officia 500
Delphis & colophone parata ad vaticinandum omnia commoda 144
Demades Rhetor meticuloſus 257. jocus ejus in id quod aquam biberet Demoſthenes 691. Macedonum fuit amicus contra patriam 706
Demænete Eucrati marito poſt mortem apparet 345
Demetrius Sunienſis Cynicus 51. ejus in Antiphilum amor ibid. hominum fictor 338. raptum indocto librum lacerat 388. 389
Demetrius Calliſtianus 469
Demetrius Platonicus apud Ptolemæum accuſatur 417
Democriti de animabus poſt mortem ſententia 349. 104 annos natus inedia mortuus eſt 472
Demodocus 460
Demonaſſa Corinthia tribas 525
Demonax inter Epheſiorum primarios 40. ut occiſus 44
Demophantus fœnerator frigidus ſcorti amator 535
Demoſthenis ſententia de reprehenſione 141. Demoſthenes ad bellum ineptus 257. 258. abjecto clypeo aufugit ibid. Thucydidis hiſtoriam octies exſcripſit 380. Demoſthenis & Homeri collatio 687. Athenæ patria 689 caſtitas & literarum ſtudium 690. orationis textura & ſententiæ 694. aquam potus orationes componebat 691. lucernam olebat ejus oratio ibid. aliæ ejus laudes ibid. & ſeq. auro inexpugnabilis 697. beatam eſſe urbem cui civis hujuſmodi obtigit ibid. quanto præſidio fuerit patriæ 698. confertur cum Themiſtocle & Pericle 699. in Calauria mortuus 700. ob Hyperidis calumniam exulavit, ſed honorificè poſtea rediit 700. 701.

omnibus aliis oratoribus anteponitur 701. consilio & prudentia commendatissimus 702. quanti faceret ipsum Philippus Macedo ibid. quid fecerit in Philippum ibid. contra ejus eloquentiam erigi trophæum non posse ajebat Philippus 703. enm Aristoteles ad Alexandrum & Antipatrum ducere solebat ibid. Aristotelis judicium de ipso ibid. pro patria mori statuit ibid. furebat amore patriæ 704. veneno se interemit 707
Demylus faber 344
Dentes serrato ebori similes 7
Derceto Semiramidis mater 662. ejus imago in Phœnicia qualis esset ibid.
Desideriorum inæqualitas 726
Deucalionis fabula 660. ejus tempore aquis obrutus est mundus 764. quæ de eo dicuntur ad Noë referenda videntur 661
Deus pater Filius & Spiritus unus ex tribus 770. in cœlo est, & quid ibi faciat 771. Deus creator omnia scit 773, 774. Deorum denominationes sortiti 30. de Deo variæ Ethnicorum opiniones 191. Deorum cultus inanis 120. obnoxii sunt Parcis 121. à se invicem differunt ibid. plerique sunt ex auro, argentove conflati ibid. curas & calamitates sustinent 128. Dii inquilini & ancipites 207. Dii omnia possunt 504
Dii varii variarum gentium 152 & seq. in eorum convivio quid quisque præbeat 207. quid agant inter convivendum nonnulli ibid. unde aliquando laudentur 694
de Diis factitiis decretum 714
Dii Ethnicorum ad Æthiopas comessatum euntes 149. Dii Ethnicorum pro cottabis habentur 774
Dextra apud Scythas in pœnam amputatur victo 38
Dialogus Philosophiæ filius 232. ejus usus 235. conqueritur quòd malè usurpetur à Luciano ibid. cum eo comœdiam junxit Lucianus 237
Diana conquesta se ad Oenei convivium non vocatam 151. ejus aræ in Tauris 153. ejus festa in Ægina 498. venationis est præses 786
Dianæ Ephesiæ templum quem in finem incensum 574. Diana de Oeneo conquesta 645
Diei adventantis signum 159
Differens & indifferens 229
Dinias cujas & qualis 40
Dinomachus Stoicus 330
Diogenes Seleucensis 88 annos vixit 473. Diogenis de gloria dictum 24
Dionicus scyphum in pompa ostentabat 502. Dionicus medicus 634
Dionysius literas docens 178
Dionysius à Stoa ad voluptatem transfuga 226. Dionysius tyrannus ineptam tragœdiam fecit 387. idem Æschyli pugilares cur comparavit ibid.
Dionysodorus Rhetor 636. orationes in convivio pronuntiabat 641
Diotima mentis acie & consilio pollens 13. Diotimus Iudi magister 539
Diotimus Megarensis 782
Diphili in Etœmoclem injuria 646
Diphilus cognomento labyrinthus 636. Scorti amator 519
Dipsas serpens nocentissimus 483 & seq.
Disci descriptio 289
Disciplinas sine bonis moribus non prodesse 648. Disciplinarum usus ad quid 283. Disciplinis vacant homines ut sint patriæ utiles 479
Discipulos à Stoicis non data mercede in vincula tradi 648
Discoracis opus 448
Divites magis fiunt improbi quàm boni 608. eorum vitia 616. non sunt veræ fœlices ob voluptates aliasque delicias 624. eorum vitia & mala 625
Divites multos habent assectas 40. divitis indicia 78. æruminosius vivunt quàm pauperes 171. plerique sunt infœlices 503
Divitum miseriæ 176 & seq.
Divitiæ incertæ 503. earum mala 504. ob curas fugiendæ 624. earum nulla utilitas si teste careant 626. nuptias conciliant 636
Doctis gemina portio in Saturnalibus dari solebat 616
Dodonæum templum compilatum 204
Dolicho victoriam adeptus quid faciat 686
Dolorem in medils non esse habendum 655
Domus laus 27. 454
Domus in tegumentum comparata 718
Dorcas meretrix 536

De-

Dorio ſcortator bonis exhauſtus à Myrtale 553
Doris meretrix 517
Drimylus dives & avarus 170. 171
Droſe meretrix 539

E.

Ebrietatis lis contra Academiam 222. 223 & ſeq. ebrietas, flagitiorum defenſio 447
Echecratis pocula levia 501
Echinum manibus accipere 237
Echo probris à Pane peti ſolet 221. quid eam eſſe putent idiotæ 452
Educatio juvenum apud Athenienſes 282. 283
Eduliorum varietas cauſa morborum 722
Effœminati deſcriptio 391
Egeſtas eſt mala, ac pejus habere ſe facit ea quibus adfuerit 719
Eiramangas capere 775
Electri fabulæ refutatio 369 & ſeq.
Eleipaſmi inſpectorum 775
Elenchus veritatis & libertatis amicus & Deus 434
Elyſius campus eſt bonorum ſedes 301
Empedocles ſapiens 195. corbonario ſimilis ibid. clam infiliit in Ætnam 560. 562
Epeus equum ligneum fabricavit & conſcendit 356
Epicharmus poëta comicus 97 annos vixit 475
Epicteti lychnus quanti emptus & quem in finem 386
Epicurei atomi 200. providentiam negant 210. 213. 227
Epigramma majus eſſe ſcrinio 689
Epiurus Myrtales meretricis amator 553. 554
Equi laus 27
Equus Medicus centauro ſatus, cappaphorus 381. ubi commodè currat 456
Eratoſthenes Grammaticus, poëta, philoſophus, geometra 82 annos vixit 476
Erichthonius è terra editus 328
Eridanus fluvius 369
Erigones canis inter ſydera 711
Eriphyle auri gratia maritum prodidit 722
Eris malum in convivium projecit 649
Eruditionis finis 283
Eſculentorum delectus ſecundum regiones 502
Ethnicorum Deorum vanitas 139
Ethnicorum variæ opiniones de Deo 191
Etœmoclis philoſophi ad Ariſtænetum epiſtola 644. canus homo & gravitatem præ ſe ferens 646. cur ad cœnam ab Ariſtæneto non invitatus ibid.
Euangeli Tarentini in Pythiis calamitas 384
Eubatidæ domus Corinthi 347
Eubœa refecta à Bœotia immiſſo Euripo 799
Eubiotus Leucanoris frater nothus 67
Eubuli ingenium indicatur 703
Eubulides inter claros oratores 690
Euchenoris fatum 772
Eucratis obſcœnitas 185. ejus uxoris adulterium ibid. Eucrates quidam celebris mendaciis gaudens 329. Dinonis filius vir ſapiens 338. Eucrates Pyræenſis qualis vir 700
Eucritus fœnerator 635. Eucritus adoleſcens amator Corinnæ meretricis 530
Eudamidas Aretæus & Charixenus amici 47
Eumelus Eleus citharœdus 384
Eumolpus Thraces ducens Athenienſes aggreſſus 292. à Philoſophia edoctus 595
Eunuchum nanciſci inauſpicatum 441. Eunuchus fuit Philæterus Pergami rex 470
Euohe militare ſignum Bacchi 362
Euphorbi coma Gratiis aſſimilata 30. auro inrexta 169. Euphorbus à Menelao occiſus 173
Euphranor 6
Eupolidis Comici laus 236
Euripides Atchetai patafittus 256
Europam Phœnices templo honorarunt 657. ejus fabula ibid. nummus in ejus honorem ibid.
Euryſtheus miſſo ſervo Hydram, Stymphalidas aves, Thracios equos, & Centauros ſuſtulit 740. Herculi imperavit 712
Euthydicus, & Damon amicorum par 45
Exequialis cœna 307

F.

Fabarum esus à Pythagora interdictus 162
Fabrorum mos ligna ad regulam adæquantium 197
Fabularum commentum reprehenditur 327. quid commodi Græcis afferrent 329. fabularum interpretes apud Arabas fuerunt longævi 466
Facici ob mala immutatæ exemplum 53
Fagus oracula edens 160
Fama bona unde capienda, ad doctrinam 391. fama supra Ariphradem, Misthonem Bastam 434
Fatum & fortuna potentia numina 119. fatum est quod omnia facit 123. fati necessitate alios bene, alios malè agere, ac proinde nec præmio nec pœna dignos esse 126. ejus persuasio facit ut cultus divinus contemnatur 714. inevitabile 771
Febrium periodicarum profligationes 332. curantur à statuis Polydamantis & Theagenis 714
Felices esse deos negatur 211
Ferarum in nocentes immissio in Amastri 72
Ferrum in bello gestare satiùs quàm aurum 169
Fictilium sufficiens usus 639
Filius erga patrem qualis sit 477
Filium qui afficit contumelia, contumeliosus est in patrem 760
de Finibus contendentes derisi 200
Flagris se mutuò cædunt Lacedæmonii & cur 296
utra vita Fœminæ an viri sit suavior 175
Formicæ Indicæ aurum effodiunt 172. 622. quid facere soleant formicæ 200. 201. formica est camelus, proverbium 619
Fratricida fuit Gosithres 471
in Frugalitate est virtus 718
Frugi ex habitu videri 776. pauci sunt frugi 777
Fulmen uno ictu occidit 601
Funebres orationes & ludi 307
Funiculus nimium intensus abrumpitur 521
Furiæ Plutonis ministræ 301

G.

Galea Orci 229
Galilæus cui tribuitur quod Christo competit 770
Gallus assessor Mercurii 160. cur sub ortum solis canat 161
Gallus adolescens in avem mutatus 161. Gallus Mercurio sacer 182. ejus pluma dextra longissima quam vim habeat ibid. Gallorum gallinaceorum certamina apud Athenienses 295. cur instituta ibid. Galli Rheæ sacerdotes Attin imitantur 663. cur vestem muliebrem sumant 671. de eorum castratione &c. agitur ibid. seipsos cædunt 681. quando se castrent 682 quid in castratione faciant ibid.
Ganymedes ascriptitius Deus 140. ob pulchritudinem talis factus 784
Garamantes ubi habitent 482. eorum venatio ibid.
Genicularium luctandi genus 83
Gentium quarundam mores 199 & seq. per Genetyllidem 438
Geryon quid denotet 75. ejus ossa Thebani ostentant 386
Getæ belligerantes 199
Glaucias Alexiclis filius ut amore Chrysidis est captus 335. quomodo ea sit potitus 336
Glaucus laudatus 26
Gloriam consequitur, qui gloriam contemnit 24. ejus amor cur necessarius 295. solus inevitabilis 586
Glyceræ vox blanda 315. 316. meretrix 515
Gniphon fœnerator 185
Goæsus 115 annos vixit 472
Gorgias sophista 108 annos vixit 474. ratio cur tamdiu vixerit ibid.
Gorgone inspecta quid accideret 460
Gorgon fuit puella elegans & amabilis 768. 769. fuit deorum munimentum 769
Gorgona meretrix 516
Gorgus vir agrestis 556
Gosithres Artaxerxem fratrem occidit 471
Graculus Æsopi 437
Græcia quàm ampla 200
Græci philosophiam facilè exceperunt 595. qui primi ex iis ipsam compleri fint

ſint ibid. Græcorum vituperium quòd præclarè de amicitia loquantur, at eam exercere neſciant 37
Gubernator bonus in tranquillitate non cognoſcitur 57
Guloſi in varia menſa dubitant quid primum edere debeant 692
Gyarus inſula ex Cycladibus una 44
Gygis annulus quid efficeret 229
Gymnaſia reprehendit Anacharſis 269 & ſeq. irridet 219. eorum utilitas 271 & ſeq. cur in ea nudi veniant 295
Gymnoſophiſtæ iidem ac Brachmanes apud Indos 594

H.

Hæmus mons Thraciæ 682
Hebdomam quem olim apellarint 440
Hebrus Thraciæ fluvius 682
Hectori ſacra faciebant in Ilio 714
Hegeſii orationes quales 313
Helena 15. non fuit pulchra quantum ait Homerus 173. fuit anus tempore Trojani belli ibid. à Theſeo rapta ibid. ob pulchritudinem inter deos relata 784. à Theſeo amata 789. rapta juvante Pirithoo 790. plurimos procos habuit ibid.
Hellanicus Lesbius hiſtoricus 85 annos vixit 474
Hemitheon Sybarita libidinoſus 391
Hephæſtionem qui non colebat, odioſus Alexandro 419. quis illi poſt obitum honor ſit habitus ibid.
Heraclea via lapidea 2
Hercules Iovis filius 134. quædam ejus facta 140. aſcriptitius Deus ibid. carnes præbet 207. quid laboribus effecerit 227. laboribus immortalitatem adeptus eſt 711. Ogmius dictus eſt à Gallis 365. ejus apud eoſdem effigies ibid. & ſeq. Geryonis boves abegit 366. quid ſignificet effigies ejus apud Gallos 366. 367. quicquid peregit, oratione, non vi peregit 367. ſe cremavit 562. quare ſe cremarit 576. pingitur ſubſtrato pallio in cubitum jacens 639. Pholenſem Herculem ut pingant 639. nulla re indiguit 723. ob fortitudinem inter deos relatus 784
Hercules heros Tyrius, non ille decantatus 657
Hermagoræ verſus 147
Hermaphroditus natura mixta eſt 377. utrumque membrum habet 527
Hermodorus Epicureus pejerans 198. contritus 206
Hermotimi Clazomenii animam in corpus ejus redire ſolitam 376
Hermon Epicureus 636. Caſtoris & Pollucis ſacerdos 637
Herodotus mendacii accuſatur 327. Lyxi filius 481
Heron nomen ſenis nautæ 494
Herophilus Cynicus in fornice dormiens 198
Heſiodus ex paſtore poëta ſtatim factus 310. ei muſæ apparuerunt 379. poëta præſtantiſſimus 486. Heſiodi de ſcriptis judicium in tractatu qui diſſertatio cum Heſiodo inſcribitur à p. 486 ad 491. paſtor ſuperbus 610
Hieron Syracuſanorum tyrannus 92 annos vixit 468. 469. annos 70 regnavit 486
Hieromeniæ tempore nemo puniebatur 210
Hieronymus hiſtoricus 104 annos vixit 474
Himeræus poëta 22
Himeræus Phaleræus qualis vir 700
Hipparchus Hypatenſis 77. avarus ibid. ejus uxor maga peritiſſima 79. in corvum mutata 85
Hippiæ laudes 356
Hippocratis ſtatua ænea quid faciat 341
Hippocrenen inquinare 380
Hippoclides non laborabit 368
Hippoclidi non eſt curæ 780
Hippodamiæ hiſtoria 792
Hippolyta Scythica adverſus Athenienſes militavit 292
Hircum coleatum Pani ſacrificant Athenienſes 219
Hiſtriones extra theatrum quales 514
Homeri loci 118. 131. 135. ejus ſcriptorum fides in dubium revocatur 173. fuit camelus ibid. mendaciis poëſin conſperſit 327. in Ptolomæi templo promiſſis capillis eſt depictus 686. ejus patria, genus, ætas ignota 688. non conſtat an Heſiodus eo ſit antiquior ibid.
Homo Dei imago 31. homines ex

alto conſpecti ſunt formicarum inſtar 200
Hominum ſcelerata vita deſcripta 197 & ſeq.
Honeſtum ſolum in bonis ducens facilè fert contumeliam 645
Hordeaceo pane Chaldæi cur veſcantur 467
Horarum cœli officium 147
Hortenſis Venus 4. quid in ea fuerit pulcherrimum 5
Humanarum rerum vanitas deſcripta 188
Hydriam Demoſthenis reliquias Antipatro attulit Archias 697
Hyemalis inamœnitatis deſcriptio 612
Hymnis meretrix 551
Hypata 76
Hyperboreus ſupra aquas ingrediens, & in aëre volans 335
Hyperides Rhetor ad bellum ineptus 257. 258. fuit Demoſthenis infenſus 700
Hyſpaſines Characus 85 annos vixit 471
Hypſicrates Amiſenus hiſtoricus 92 annos vixit 474

I.

Icarus 14. dilapſis alis decidit 188. ejus fabula accommodatur fortunæ proſpera malè utentibus ibid. alia accommodatio 178. ab eo mare dictum Icarium 765
Idiotæ modeſti in convivio contrà quàm Philoſophi 649
Idomeneus Agamemnonis paraſitus, 260
Ignis flatu accenditur 294. ſacrilegis & homicidis convenit 575
Ignorantia multorum malorum cauſa 396. 431. 593
Hias malorum 649
Ilienſis Tragædos conduxit 438
Imago Sapientiæ & Intelligentiæ 12. Prudentiæ ibid. Benignitatis & humanitatis 13. caſtitatis ibid.
Imaginis muliebris perfectiſſima deſcriptio 1 & ſeq.
Imperatores quinam optimi 354. eorundem exempla 355
Impii ſuorum ſcelerum dant pœnas 573
Inæqualitas injuſta 406. ineſt magnis rebus humanis 620
Quædam quæ Inauſpicata veteribus putabantur 441
Incantatio ad amorem conciliandum qui fieret 524. incantationis effectus adverſus venenum ſerpentis 334. item ad convocandos ſerpentes ibid.
Indifferentia pudenda dicebat Peregrinus 570. 571. pecunias inter indifferentia ponebat Stoicus Zenothemis 649. 650
Indigens omnium maxima 594
Indigentia quid ſit 510. quibus major minor-ve contingat 723
Indorum Machlæorum ſitus 363. quid accidat iis qui de fontibus quibuſdam ſacris biberunt ibid.
Inedia mortem ſibi conſcivere quidam. vide in Macrobiis
Inferiæ ſepulchris inferuntur 301
Inſomnium ſomni interpres 212. 213
Interitus multæ viæ 59
Intueri rem ex intervallo quid efficiat 20. 21
Invidiam ſoli fugiunt qui erga minores comiter ſe gerunt 14. in eam incidunt qui contra agunt ibid. ubi ſæviores ſint invidiæ 440
Ioëſſa meretrix 549. ejus amatores ibid.
Ion Platonicus 330. 636. qualis fuerit ibid. regula vulgo dictus ibid.
Iophantes Sophoclem patrem deſipientiæ accuſans &c. 475
Iovialia per multos annos ab Athenienſibus intermiſſa 204
Iovis oratio ad deos 135. 136
Iphigenia initiat Oreſtem & Pyladem 35. ab iis abducitur ibid.
Iphneus cæcus 27
Iſæus inter claros oratores 690
Iſidis capillos Memphitæ oſtentant 386. 494
Iſis cognomen navis 471
Iſidorus Characenus hiſtoricus 381
Iſmenias ſeptem talentis tibias emit 527
Iſmenodora Bœotia tibicina 690
Iſocrates præ timiditate ſuggeſtum nunquam conſcendit 257. quomodo & quo ætatis anno mortuus ſit 474. 475. inter claros oratores eſt 690
Iſthmiorum præmium, pinea corona 272
Iſtiæus grammaticus 636. carmina recitans in convivio 641

Isthmi fossione quid intenderit Nero 798
in Isthmiis nec comœdia nec Tragœdia certare licebat 802
Iudicum officium tam reum quam actorem audire 407
Iupiter Philius 39. quis sit 150. deridetur quòd sit mortuus 154. in aurum mutatus 170. terram despectans 194. quid de eo sentiant homines 204. ubi vota audiat 203. quot quantisque negotiis distrahatur 213 & sequent. divitias & regna largitur 608. nullo delectu id facit ibid. scommate perstringitur in id quod transformatus est in aurum & taurum 711. 712. 766. apud Æthiopas 12 dies convivatus 767. per totum corpus prægnans factus ibid. quantum gaudeat pulchritudine 785
Iurandi mos per canes, anseres, platanos 191
Iustitia in terras à Iove denuo mittitur 215
quod Iustum est bonorum maximum dixit filius Sophronisci 215
Ixion quid fecerit in deorum convivio 632

L.

Labor Epicuro malum videtur 229. ejus utilitas 287. 288. 294. ex laboribus bona germinant 312
Labyrinthus cognomentum Diphili 636. filii Zenonis præceptor ibid.
Lacedæmonii pila certant 296. aliud certamen ibid.
Laches Areopagita 532
Lachrymis qui non flectitur, lapis est non homo 546
Lacon loris cæsus 199
Laio datum oraculum 124
Lamprias scortator 520. Thaides amator ibid.
Lapidis Heraclei vis 2
Latona Evagoræ uxor 30
Laudatores ἐπαίνους 25. mentiri nolunt 27. laudis modum quem observet ibid. laudator & assentator unde dignoscantur 28
Laus nimia molesta 16. quatenus sit tolerabilis laus ibid. laudem non agnoscere modesti est 24. laudari nolens, laude in primis dignus ibid. est libera 25. quomodo laudandum ibid. & seq. laudis argumentum à patria rectè sumitur 689
Læna meretrix 525
Learchus omnium hominum miserrimus 712
Lecticas tanquam currus cervicibus qui ferant 722
Lectus magnus ex Indica testudine 114
Lechythio fugitivus 605
Leges majusculis elementis scriptæ apud Athenienses 284
Lemnia Venus 4. quid in ea pulcherrimum 5
Lenarum antes in adolescentes 41
Leonis pelle ridiculam simiam circumferre 329. 330. Leonis vis ad remedia 331
Leontichus medicus 330
Leosthenis elogium de Demosthene 691
Lesbia poëtria 13
Lethe fluvius memoriæ infensus 301 supra Leucadem petram consopiti 775
Leucanor Bospori rex 62
Libamina respuunt Scythæ ibid.
Libanitis 379
Liberi primi impensiùs amantur à matribus 269
Libidinis horrendæ fictum exemplum 112. libidinis gratia molestias faciunt & patiuntur homines 722
Libidines torrentis instar ferunt 726. item instar furentis equi ibid.
Libri quomodo ornarentur 387. quem inde docti capiant usum 394. liber triceps ibid.
Libyæ australe latus arena est 481. eur inhabitabilis 482
Linguæ adversus quendam oratio 445
Lirioëssa vox, hoc est, florida 367. liria sunt flores ibid.
Lonchates 62
Longævorum catalogus 467 & seq.
Lucianus masculo amori obnoxius 1. 2. adolescens formosus 79. in asinum mutatus 85. Cinædo venditur 101. olitori 106. servo ditissimi Thessalonicensis 108. devoratis rosis formam humanam recipit 114. ejus fratres, studium & patria 115. ejus calumnia adversus philosophos 190. in liberalibus disciplinis versatus est 466. parcus laudator fuit 21. ejus cum Pacte congressus 81 & seq. sub Syri nomi-

nomine dicit quantum à Rhetorica nobilitatus fuerit 231 & ſeq. Iudicium vulgi de ejus orationibus 362. ejus ſenilis oratio qualis 368 & ſeq. ejus de ſua oratione modeſtum judicium 230. Syrum ſe videtur dicere 388 230. 231
Lucta in luto ſit 272. & cur 289
ratio Lugendi mortuos 303 & ſeq. adverſus hujuſmodi luctum, increpatio 304 & ſeq.
à Luna ad ſolem quantum ſit ſpacii 186. eam incoli quidam dixerunt 190. quid illi attribuerint philoſophi 201. ejus labor perpetuus 211. ejus multæ formæ à mago oſtenſæ 336
ad Lunam cadentes ſuſcipit Syrus 337
Lupus fruſtra inhians 167
Luſtrationes quibus rebus fierent 334
Lutum cur certantibus ſubſterneretur 290
in Luxu eſt vitium 718
Lycæna meretrix 545
Lycamben malitia ſuperare 433
Lychnis gemma cur ſic dicta 676
Lychnus Epicteti ter mille drachmis emptus 386. Lychnus extinguitur facile cui deeſt materia 294
Lycurgus Rhetor ad bellum ineptus 257. 258. Lycurgus Lacedæmoniis quando leges tulerit 297. Lycurgus legiſlator 85 annos vixit 476
Lynceus 27
Lypaën quid metaphoricè ſignificet 440
Lyra meretrix, Daphnidis filia 529
Lyſias Cephali filius 453. Lyſias ſcortator 545
Lyſimachus rex Macedoniæ 80 annos vixit 469. ei filius inſidias ſtruens 197
Lyſionis domus à meretrice everſa 42
Lyſippus Neptunum æneum fecit 132

M.

Macentes 62. ejus amici Arſacomas, & Lonchates ibid.
Machæram propriam contra ſeipſum acui iniquum 233
Machlyenſes 69
Magi merces quatuor minarum 337. mulieris magæ merces 524. Magi cur fuerint longævi 466. 467. Magicæ actiones uxoris Hipparchi 84 & ſeq.
Magidium pſaltria 545
de Magni cum parvo collatione ſententia 21
Mali poſt vitam infœlices 125. 126. in vita inulti 139. poſt vitam puniuntur 301. in vita fœlices 614
Malo alieno ſapientis exemplum 90. Nihil paſſus es mali, tibi ſi non attribuas 157
Malthace meretrix blanda voce utens 315. 316
Malvæ foliis cædere 380
Mano Arabibus imperavit 472
Margites 328
Mariti lege fiunt omnia bona uxoris 312
Maris tranquillitas allicit ad navigandum 457. Maris jactati deſcriptio 46
Marſyæ tibiæ 381
Maſiniſſa Mauruſiorum rex 90 annos vixit 471
Maſtera Leucanoris Boſpori regis uxor 67
Mater filiam ad ſcortandum hortans 521. 528. Matris deformiſſimæ filius formoſiſſimus 50
Mazæa Leucanoris filia 62
Medicus irridens uſum appendiculorum & incantamentorum 331. Medicus peritus accerſendus ægro, non dilectus 354. imperiti magis ſua ornant quàm periti 394. Medicorum eſſe naturam rerum ſcrutari 485. Medicus morbum ægroti ignorans, alium curat 694
Meduſa ſaxifica 2
Megalopola uxor præfecti equorum 96
Megilla Lesbia Lexnæ amatrix 525
Melampus acumine auditus excellens 27
Melampygus 450
Meleager fame contabuit 647
Meletas declamationes vocant 436
Meliſſa meretrix 521. ejus & Charini diſſidium ibid. & ſeq.
Melitæus catulus, ſcomma in Alcidamantem 642
Mellis in dolio periit Minois filius 459
Memnon dictus oriente ſole clamare 51
è Copto auditur 349
Memphitæ Iſidis capillos oſtentant 316

Memphitis bos eſt Deus 152
Mendacium ad utilitatem prolatum laudatur 326. alius contrarium vituperatur 327
Menecles Luciani herus 111
Menecrates mulctatus facultatibus 49. filiam habuit deformiſſimam ibid.
Menelaus ultro venit 638. ejus ædium pulchritudo 796
Menelai pulchra domus ſuſpicitur 452
Menippus quibus alis acceptis in cœlum volarit 188. 193. Cynicus acerrimus 236
Mens clauda & ficulna 382
Menſariæ lis ob Diogenem 230
ad Mentiendum impellentes cauſæ 326
Mercatoris Sidonii conſilium Alexandro datum 311
Mercurius non callebat multas linguas 134. Deorum facundiſſimus 160. fur 183. veterator, improbus Iovis libidinoſiſſimi ſervus, adulter 708. ejus imagines quædam duplices 160. ejus officia quædam 217. quandoque eſt in inferis 301. Logius 445 Cadmum amavit 786. Mercurius & Venus congreſſu ſuo faciunt hermaphroditos 777
Meretrix ad tinnitum argenti accurrit 337. ejus ornamenta 454. quid ſoleat facere 516. Meretrici res graviſſima prolem alere 517. pauperes hac arte plerumque victum quærunt 521. iraſci poteſt: ſed contumeliam rependere non debet ibid. quomodo conciliandum odium adverſariæ merertrici 524. quid faciens diteſcere poſſit 529. qui grata ſit amatoribus ibid. Meretrices prudentes verbis non credunt 532. amare meretricem non decet 541
Meretriciæ actiones 41. 42. meretricis potenter allicientis hypotypoſis 80
Meriones therapon Idomenei 262
Meſori menſis nomen 776
Micyllus ad cœnam ad Eucrate invitatus 166. ejus ſomnium 168
Midas fame periit omnibus in aurum converſis 501
Midias ſceleratus ditiſſimus 125
Miltiades proditionis ſuſpectus 428. 429. ejus fama ſupra Biſthonem Sybaritam 434
Minervæ attributa 708. cur geſtet Gorgonem ibid. præſes bellorum 786
Minos Cretenſis bonos honore, malos verò ſupplicio afficit 126. Cretenſibus leges tulit 297. Iudex Inferorum & Iovis filius 301. prædixit filium in mellis dolio periturum 489
Mithres ex ſolido auro conflatus 132. candyn & tiaram geſtans 713
Mithridates Ponti rex Ctiſtes cognominatus 84 annos vixit 470
Mnaſcires Parthorum rex 96 annos vixit 471
Mnaſon 341
Mneſitheus ſedecim diis gallum unicum immolavit 136
Modeſtiæ exemplum 16. in rebus ſecundis ſervanda 14
Modica petens à Deo impetrat 118
Momi oratio ad Deos 138. ſemper aſper & objurgator 141. mores ejus 709
Monumentorum vanitas 307
Mors in libertatem aſſerit 121. quibus neceſſitatibus liberet 305. putatur eſſe ſummum malum 307. mortuis ad vitam non datur reditus 299. 300. lavandi mos 302. item ungendi, coronandi & veſtiendi ibid. luctus pro illis 303. Lugentur non ſua ſed ſuperſtitum cauſa 304. pro illis ludi & funebres orationes 307. Mors velociſſima quæ igne infertur 574. Omnibus hominibus eſt vitæ terminus 687. mors quæ vacat turpitudinis periculo eſt honeſtum effugium 707
Mortis genus inuſitatum in ventre jumenti 95
Moſchion ſcortator 544
Mulieres decet lævor & mollities 724
Mulieris ſumma laus 15. mulieres gallos concupiſcunt, eas etiam Galli 368. Mulier aſini amore capta 112. mulieris ſufficiens ornatus quis 454. ejus pulchritudinem minuunt ornamenta 458. Muſca formoſa mulier 376. alia poëtria 377. alia meretrix ibid.
de Mundo vatiæ ſententiæ 191
Muneri uni vacandum eſſe innuit 716
Murus ligneus quem inexpugnabilem eſſe reſpondit Apollo 707

Muſarium meretrix 531
Muſcarum encomium 372 & ſequent. muſca olim fuit formoſa mulier 376. alia poëtria 377. alia meretrix ibid. Muſcæ variæ ibid. ex muſca elephantem facere ibid.
Myrmidones è formicis nati 201
Myronis opus ſtatua diſcum jactans 339
Myrtale meretrix 553
Myrtium meretrix 517
Myrto cædere 380

N.

Navis ingentis deſcriptio 493 Nauſicaa moderatè rebus ſecundis uſa 13
Nautarum differentia 155. nautam per antennas currere tutò, & per funes aſcendere mirum 493. nautarum judices eſſe 578
Neanthi fatuitas erga Lyram Orphei 385
Nectar potus deorum 207
Nefaſtus dies quis ſit 439. cur inſtitutus ibid.
Negationes duæ unam faciunt affirmationem 168
Nemeorum præmium corona apii 272
Neptunus Laomedonti ſervivit 121. marinam remp. adminiſtrat 141. mænidas præbet 207. Salmonei filiam Tyro ſtupravit 707. Martem liberavit ibid. Pelopem amavit 786
Nero matricida, quid coram Græcis ſceleris commiſerit 803
Neſiotæ orationes quales 313
Neſtor 27. fuit paraſitus Agamemnonis 260. eloquens ibid. decem tales optabat Agamemnon ibid.
Neſtor Stoicus, Tiberii præceptor 92 annos vixit 474. Neſtor Cænei & Exadii fuit paraſitus 261. per tria ſæcula vixit 466
Neuris ancilla Droſes meretricis 540
Neuroſpaſta dicta pudenda lignea 664
Nicomachus Geraſenus 770
Nilus ut depingeretur 311
Niobe lachrymans in lapidem converſa 30
Nireus 17
Nix frigore ſuo pedes cujuſdam putrefecit 382
Notas inuſtas cur habeant omnes Aſſyrii 614
Nova pulchritudinis ſpecimina comminiſci in rebus communibus, ſapientiæ eſt non exiguæ 358. 359
Nox in cœlo cur adſit, cùm ſol ſemper adſit 208
Numæ Pompilii laus à virtute & ſenectute, ſupra 80 annos vixit 468
in Nuptiis non convenit obturbare 645. quid de iis ſentiat Ion 651. earum præſes eſt Venus 786

O.

Obolus ori mortui indi ſolitus 302. eſt trajectionis merces ibid. oboli variarum gentium ibid.
Olmeum inquinare 380
Obſoleta quædam vocabula græca 319
Ocream capiti, tibiæ galeam adaptare ibid.
Oculo altero intuentes fabri ligna meliùs æquant 197
Oculos ſibi eruendos dat Dandamis ut amicum ſervet 60
Odii in meretricem adverſariam conciliandi ratio 524
Oeneus Dianæ oblitus 645
Oenomaus Arcas pater Hippodamiæ, & quid ad collocandam filiam fecerit 792
Oenopion pincerna 443
Officio non debet deeſſe quiſquam, etſi ſexcenti obſtent morbi 167
Ogmius à Gallis Hercules dictus 365
in Olympia ſingulis quinquenniis ſacra Iovi fiebant 205. in Olympia aureum ſtatui 440. à quo in Olympiam adducta ſit aqua 572
Olympii tibiæ 388
Olympicis victoribus non licebat ſtatuas corporibus majores erigere 20
Olympiorum præmium, oleagina corona 272
Olympius cum Aſpaſia converſari ſolitus 12
Oneſicritus in ignem inſiliit 576
Opus exordientibus eminus fulgens apponenda facies 358
Oracula ambigua 139. 143
Oratio longior in conviviis improbatur 788
Orationem effigie Mercurii, Græci,

ci, Herculis, Galli depingunt 366. 367
Oratio ſolùm in ſenectute perfecta eſt 367. oratione non vi peregit labores Hercules ibid. oratio tricuſpis 448. an ad habendam orationem faciat domus pulchritudo 452 & ſeq.
Orator debet cibo & potui parcere 49. oratores captare ſolent judicum benevolentiam 281. opus habent afflatu divino 687. Oratores, Luciani tempore, Demoſthenis orationes paucis immutatis declamabant 135
Orci galea 229
Ordinis deſertor capite mulctatur 507
Oreenſis piſcator tridentem Neptuno ſurripuit. 141
Oreſtes Thoantem occidit, & Scythas alios 35. cur ob cæſam matrem laudetur 803. Oreſtes & Pylades cur à Scythis colantur 34. iiſdem ſacrificia fiunt 32. illi Iphigeniam & deam abducunt 35
Orion cæcus Cedalionem portat 468
Oris infræni finis infœlicitas 450
Orithyam à Borea fuiſſe amatam negatur. 328
Orodeciden malitia ſuperare 433
Orpheus 10. ejus mors 385. ejus lyra ſuſpenſa in templo Apollinis ibid. ejus lyra quid præſtiterit ibid.
Orpheus Thracius à Philoſophia edoctus 595. in Argo navigavit 604. à fœminis Thraciis diſcerptus 612

P.

Pacate Apellis 6
Palæſtra ancilla Hipparchi imprudens 80
in Palamedem calumnia Vlyſſis 428
Pallenenſes comam ad pubertatem uſque religant, eamque ſenes nutriunt 492
Pammenes diſcipulus Etœmoclis 644
Pamphilus Myrtii meretricis oblitus 517
Pannychis meretrix 536
Pan qualis 218. 219. Opem Athenienſibus tulit 218. habitat infra Pelaſgium 219. hircum coleatum illi ſacrificant Athenienſes ibid. eſt paſtor, ſaltator, bellator 220. Echonem probris ſolet inceſſere 221. eum ex Arcadia Marathonem veniſſe negatur 328. ei fons apud Indos ſacer 363
Panos deſcriptio 710
Panathenæorum præmium, oleum 272. 273
Pancrates magus Memphiticus 350
Pancratio quomodo certent 272
per Pandemum 438
Pangæi magnitudo 200
Pannum lacerum extrudere 441
Paraſiticam eſſe artem 242. ejus definitio 245. ars eſt omnium optima 148. eſt præſtantior philoſophia 263. Paraſiti vitam eſſe beatam 245. Paraſiti tempore Vlyſſis vocati Dætymones 246. fuerunt heroës præſtantiſſimi 259. 260. paraſitus therapon appellatus 262. amat eos à quibus alitur ibid. eoſdem defendit 262. 263. In bello animus 262. quale ſit cadaver 263. in venatione audacia ibid. gloriam temnit, & pecunias 264. animi vacat perturbationibus 265. de paraſito non eſt qui victu indiget ibid. caſtitas 266. ornat divitem 267. ſtipat 268
Parcarum potentia 118. nomina 118, 119. ſingula per deos faciunt 122. uniculique genus mortis decernunt 141. non mutantur 615. omnia faciunt. 772
Paris Achillem occidit 261. ejus judicium 790. 791. oportet ut Parricidæ & impii ſcelerum ſuorum pœnas luant 573
Pars utraque audienda in judicio 407
Parthi gens bellicoſa 506. ſagittandi perita ibid.
Paſiphaes adulter 118
Paſſo qualem equum pinxerat 695
Patræ Achaiæ urbs 115
à Patria laudis argumentum ſumitur 689. patria nihil dulcius 477. ejus encomium à pag. 477 ad 482.
Patroclus ab Euphorbo occiſus 173. fuit paraſitus Achillis 261. ejus præſtantia ibid. facta quædam. ibid. ejus cadaver hinc atque illinc attrahebant 652
Paucis dicta recordari facile 28
Pavonis in florente prato oſtentatio 456
Pauperes iniquo animo ferunt opulentiam

tiam divitum 620. item eorundem contemptum 621. pauperum obſonia ibid. quomodo divitum fœlicitatem augeant 628. & ſeq. novam rerum partitionem ſemper petunt 631. importunæ pauperum petitiones ibid. ingratitudo ibid. ſcelus à paupere commiſſum excuſatur 448. pauperum commoda 176. pauper nec ſapiens eſſe, nec finem voluptatis conſequi poteſt 247
Paupertas Attica 601. paupertatis malum per ſui feſti tempus corrigit Saturnus. 613
Peches apud Ægyptios ſunt parvi pueruli 311
Pede latiora dicuntur, quæ excedunt 25. pedibus illotis ingredi 316. pedes frigore putrefacti in nivibus 382. pedes lignei eorum in vicem poſiti. ibid. pedum officium ingredi 718
Pelias putans ſe poſſe repubeſcere 17
Pelichus dux Corinthius 339
pro Peloponnenſi regione qui pugnarunt cur ridiculi perhibeantur 200
Pelops ob pulchritudinem inter deos verſatus 784. Hippodamiam obtinuit 793
Peluſiotis cepa eſt Deus 152
Penelope Icari filia continentiæ exemplar 13
Pentheus à Bacchis diſcerptus 560. 612. omnium hominum fuit miſerrimus 712
Perdiccas Agathoclem Samium liberavit. 421
Petrigrini, ſeu hoſpites, qui ſunt viri boni, quo in pretio habeantur apud Scythas 32
Peregrini mors 559. & ſeq. cognominabatur Proteus ibid. ejus vita 564 & ſeq. novus Socrates dictus 567. Peregrini bonorum pretium 569. Phœnicem ſe tranſnominavit 578
Periclis uxor Aſpaſia 172. qualis oratio ejus 693
Perſæ igni ſacrificant 152
Perſarum reges in acie medii eſſe ſolent 506
Perſpicuè dicendum & cur 143
Phædra ut privignum accuſavit 669
Phœdrus Myrrhinuſius 453
Phaëthontis fabula refutata 369 & ſequent.
Phanias incantationibus ad meretricem revocatus 523
Phanomachus dives effœminatus 503
Phaon formoſus 17
Pharia turris 194
Phemius 460
Pherecydes hiſtoricus 85 annos vixit 774
Phidias opus emendat 21. 22. ejus pulcherrimum opus, Lemnia 4
Philænidis libri 445. monile quale habeat 528
Philæterus primus Pergami rex, fuit eunuchus & 80 annos vixit 470
Philebus emptor Luciani 101
Philematium meretrix 543. duæ ſunt ejuſdem nominis ibid.
Philemon comicus, riſu ſuffocatus eſt nonageſimo anno ætatis 475
in Philippi Macedonis ebrietatem &c. invehitur Demoſthenes 687
Philinus præſtantiſſimus faber ferrarius 528
Philo Diniæ filius 782. ejus de pulchritudine verba 783
Philocles 353
Philocrates Rhetor meticuloſus 257. ejus ingenium indicatur 703
Philoctetes ſagittas habens 381
Philoſophorum variæ opiniones de Luna 201. quibus notis cognoſcantur 163. vanitas doctrinæ illorum 189. & ſeq. mores quales 202. item 208. variæ ſectæ ibid. quibus ſint ſimiles 209. quis inter eos primas partes ferat 209. Momo ſimiles ibid. infinitus numerus ibid. ſimulata probitas 216. quàm ſint boni 218. qui ſemi boni ibid. Pani adſimiles barba 219. in diſputando vehementia 220 & ſeq. illorum hypocriſis 228. quidam parafiti eſſe cupiverunt 253. eorundem exempla ibid. & ſeq. philoſophus nullus in bellum prodiit 257. ignavi fuerunt omnes 258. quale ſit philoſophi cadaver 263. illius color ibid. in convivio eſt ut canis in balneo 264. gloriæ ſtudio tenetur ibid. Item pecuniarum ibid. variæ philoſophorum mortes 267. falſorum philoſophorum deſcriptio 593. 597 & ſequent. philoſophi colebantur magnopere 596. eorum varia in convivio petulantia

tia 649. pugna & cædes 653. excogitarunt nova vocabula quæ deridentur 714
Philosophia & Rhetorica propter suam præstantiam, scientiæ vocatæ fuerunt 251. alius aliam philosophiam esse contendit 252. diversæ philosophiæ ibid. una tantùm esse potest. ibid. philosophia Iovem appellat patrem 593. cur in terram à Iove missa 594. ad barbaros primùm ivit ibid. ad Indos primùm ibid. inde in Æthiopiam & Ægyptum 595. postea Babylonem ibid. &c. conqueritur quòd servi ad se transfugerint 596. eam addiscere longum 597
Philoxenus cur à Dionysio in Latomias conjectus 387
Phocion in paupertate diem obiit 125
Phœbis meretrix 524
Phœnix avis Indica senio confecta rogum conscendit. 578
Phœnices divini negotiatores 34. viam stellis notantes 186. 187
Phrenetici & medici contentio 642 & seq.
Phryges Lunæ sacrificant 152
Phrynonis ingenium indicatur 703
Pictoriæ lis ob Pyrrhonem 230
Pictores & poëtæ ἀνθ' ὁμοίου 25
Pilæ certamen apud Lacedæmonios 296
Pindari versus 165. alius locus 358. alius locus 689. alius 695
Pirithoi & Thesei amicitia in exemplum abiit 790. eorum ad inferos descensus ibid.
Pisces ubi putentur sacri 662. magis mutus quàm Piscis 159
Pistillum aquam hauriens 350
Pittacus 100 annos vixit 472. 473
Pityne fabula à Cratino edita 475
Pityocamptes, Cercyon, Sciron, aliique viatorum cædibus insolescentes 140
Platonis leges frigidæ dicuntur 205. fuit ad parasitandum inhabilis 254. ejus alatus currus 325. philosophorum sanctissimus 81 annos vixit 473
Plus vident multi quàm unus, etsi sit Phidias 22
Plutonis etymon 300. sorte ipsi matrimonium regnum obtigit ibid. dominus inferorum 301
Plutus è tenui filo pendet 503
de Podag. vide Tit. Tragopo.
Pœnæ Plutonis ministræ 301
Poëtæ veritatem non curant 150. ἀνθρώπου sunt 25. afflati à musis vera canunt, & secus 118. sunt liberi 689. à poëtis non exigendum ut omnia perfectè sibi respondeant 488. libertas & fingendi licentiæ poëticæ propria ibid. ad eam furore est opus 687
Poëtica ars quodam fato accedit 250
Polemo Stirienſis 538
Polemonis ab ebrietate ad Academiam transitus 223
Polybius Lycortæ filius quo casu 82 anno ætatis obierit 474
Polycrates bonis excidit 503
Polydamantis athletæ statua febricitantes sanat 714
Polygnotus 6
Polymnia 12
Polyprepon phrenitide laborans 642
Pontus ante Pyladem & Orestem, atque adeò Argonautas intactus 33. 34. cur inhospitum appellarent 34
Porcellus Acamanius 533
Posidonius Apamensis Philosophus & historiæ scriptor 84 annos vixit 473
à Possidete de sumpta Philosophorum nomina 602
Potamon orator 90 annos vixit 475
Præmia certaminum 272. 295
Praxias nauclerus 532
Preces variæ variorum hominum 205. quando preces pro toto anno concipiant Romani 436
Priapos Baccho Syri erigunt 663. priapi 300. ulnarum Baccho dicati 672
Principium non est cujus non est una perceptio 253
Principio quid esset 770
Privignus Stratonices eam amavit 665
Proditores patriæ perdere volebat Antipater 697. 698
Promissiones admirandæ quamplurimis videntur incredibiles 310
Promotum vel rejectum 229
Procemio uti non licebat apud Areopagitas 281
Proserpina Domina inferorum 301
Protei Cynici baculus talento emptus 386.

886. Proteo rerum marinarum peritior 494. vates fuit 578. ejus mutationes 695
Proteſilaus ex inferis rediit 301
Proteſilao ſacra faciebant in Cherroneſo 714
Providentia negata à ſophiſtis 120. Damide Epicureo 137. Timocle defenſa ibid. Item 148 & ſeq. argumenta ad eam probandam 82. & 149. argumentorum refutatio ibid. & ſeq.
Proverb. 22. 25. 89. 93. 108. 117. 134. 144. 129. 346. 348. 377. 380. 391. 521
Pſeudalexander 389
Pſeudonero ibid.
Pſeudophiloſophorum deſcriptio 593. 597 & ſeq.
Pſeudophilippus 389
Pſoram fricari jucundum 237
Ptolemæus cum ſorore rem habens 197. parum prudens 399
Ptolemæus Lagi filius regum ſui temporis fœliciſſimus, vixit ſupra 80 annos 170
Ptolemæus Philadelphus ejus filius ibid.
Pudenda lignea, dicta neuroſpaſta 664
Pugilares Æſchyli cur comparaſit Dionyſius 387
Pulchrarum rerum nulla eſt ſatietas 486
de Pulchritudine oratio Diniæ 783
Purpura ex piſcibus capitur 722
Pylades & Oreſtes occidunt Ægiſthum 462. Pyladi & Oreſti ſacrificant Scythiæ 32. quid apud Scythas fecerint 33. heroës habiti apud illos 34. cur in admiratione ſint illis 35. templum conditum & ſcriptum in eo de iis elogium ibid. picturæ pro iiſdem ibid. cur eos Scythæ venerarentur 36. cur vocati Coraci ibid.
Pyrallis ſcortum 545
Pyramides umbram non præbent 51
Pyrrhi Epirotæ dementia contracta adulatorum aſſentatione 389. hæc dementia quomodo & à qua repreſſa ibid.
Pyrrhonis in morem hærere 206
Pythagoras in Euphorbum transformatur 172. in præclaris diſciplinis exercitatus 173. quomodo & ubi inſtitutus ibid. ejus aureum femur 174. cur non conſueta præceperit ib. ejus ſectatores ibid. fuit Aſpaſia Mileſia ibid. fuit Crates Cynicus 175. reliquæ ejus Metempſychoſes ibid.
Pythagoræ inſtituta quædam 162. cur ſtatuerit non edendas eſſe carnes & fabas ibid. & 174. in Gallum tranſivit 161. ejus metempſychoſes ibid.
Pytheas proditionis arguitur 706
Pythiorum præmium, poma 272

Q.

Quaternio, Pythagoricus numerus 770
Quinquennale ſilentium Pythagoræ 161

R.

Rabidi canis morſus quid efficiat 353
Recurrere ſatius quàm malè currere 89
Regia dignitas bonorum caput 178
Regium eſt de regno diſſicantem vulnerari 509
Regum incommoda 510. 514 & ſeq.
Regibus ſunt aures, oculique multi 390
Remedia quædam abſurda 331. oportet bonos viros bona cum ſpe Remp. defendere 637
Reprehendere facile cuivis 141
Reſurrexit quidam poſt vigeſimum diem 324
Retractationem ſcripſit Himerius poëta 22
Rhadamanthus inferorum judex, Jovis filius 301
Rhea ſacra ubi & à quo inſtituta 663
Rhetor nullus in bellum prodiit 257. omnes gloriam amant 264. amant pecuniæ ibid. eorundem animi perturbationes 265. eſt infra magniloquentiam poëtices 310
Rhetoricæ lis contra Syrum 231. ut eorupta eſt 234. quid quibuſdam dicta 237. eam vocant ſcientiam, quia pulcherrima eſt ars 251. alii eandem bonam, alii malam ſentiunt ibid.
ges

res eſt operoſa 308. 309. claros reddit 309. ad Rhetoricam duæ viæ 310. ejus imago ib. qualis initiò videatur 312. qualis utraque ad eam via ib. viæ aſperæ ad eam deſcriptio 313. & ſeq. viæ ad eandem planæ deſcriptio 314. ad viam hanc planam ducentis oratio ibid.
Rhodius ſophiſta Cynicus 51
Rhodii Coloſſum immenſum ſtruxerunt 133. 194
Rhododaphne cujuſdam cinædi cognomen 446
Rhodope mons Thraciæ 602
Riſu ſuffocatus eſt Philemon 475
Robur eſt corporis virtus 719
Romanas res labi ajebant Neronis tempore 801
Roſæ ex lauro ſylveſtri naſcentes 88. præſtigiis mutatam formam reſtituunt 86
Roxanes labia 6

S.

Sacerdotis ſummi habitus 679
Sacerdotes variorum officiorum 679
Sacra civitas eſt in Syria 656. cui ſacra ibid. quæ ſacra ibi celebrent ibid. quid faciat qui eò primùm venit 683
Sacrificiis veſcuntur Dii 207
Salmonei pœna 766
Samippi patria & votum 504
Sanitatis imago in balneo poſita 449
quinam Sapientes ſint laude digni 354
Sappho exemplar jucunditatis vitæ 13
Sardanapalus effœminatus regnavit 125. ejus mores 315
Sardonius riſus 93
Sati ex draconum dentibus Thebani 328
Saturnus Iovis pater in inferis vinctus 121. divitias & imperium dare non poteſt 607. quot dierum ſit ejus imperium ib. quid interea fieret 608. quid dare poſſet 609. quæritur an vera ſint quæ de ipſo & Iove dicuntur ibid. reſpondetur ad hoc 610. qualis illo regnante vita 611. talis ludebant ejus tempore ibid. qualis pingatur 614. patrem Cœlum execuit 615. ejus tempore quàm fœlicia eſſent omnia 620. quibus rebus indulgerent per feſtum ipſius 623
Saturnalium tempore quid facerent 608. alea ludebatur ib. quid item fieret 609. licebat ſervis dominos impunè convitiis inceſſere 610. quare tunc par ſervorum & liberorum honor 611. leges Saturnalium 615. & ſeq. quid fieret dum celebrabantur 613
Satyris fons ſacer apud Malchæos Indos 363
Satyri quales eſſent 710
Satyrio nomen ſcurræ 642
Scarabeus philoſophus 603
an Scientia à recta ratione abducat 648. 649
Sciron, Pityocamptes, Cercyon, aliique viatorum cædibus inſoleſcentes 140
Scribæ ſacri apud Aſſyrios fuere longævi 466
Scorpionum duplex genus 483
Scurra qualis adhibitus convivio Ariſtæneti 641
Scythæ Oreſti & Pyladi ſacrificant 32. nihil amicitia melius arbitrantur 36. arcu valuerunt 37. eorum laudes ibid. pœna victo apud eos 38. bella apud eos perpetua 57. quo pacto faciant amicos ib. quot admittant 58. eorum juramentum ib. conſuetudo apud eos defendendi in tergore bubulo 64. Acinaci ſacrificant 152. in plauſtris errantes 199. viros bonos vita functos colunt 32. cur id faciant ibid. viros præclaros quamvis peregrinos, pro indigenis habent 35. patres vita functos devorant 37. pro agreſtibus & feris habiti ib. quanto melius amicitiam colant quàm Græci ibid. formoſiſſimas pellices eligunt 51. in dicendo phaleras verborum non adhibent 56. putant contumelioſum eſſe Deo vinum libare. 62. eorum divitiæ in pecoris & plauſtrorum multitudine conſiſtunt 63. illorum ſupplicandi genus maximum 65. Scythæ & Alani eodem cultu & lingua utuntur 67. Scythæ puniunt eos qui læſerunt 274. cur ſemper in armis ſint 293. ad uberiora paſcua ſubinde ſe transferunt 639
Semiramis matri Decreto templum ædificavit 662. ejus ſignum columba 676. juſſerat ſe Iunone poſthabita coli 678. morbo ad ſui cognitionem redacta ibid.
Senis decrepiti deſcriptio 304. Senes repueraſcere vulgo dicunt 613. ſenectutis imbecillæ hypotypoſis 368
Sepes quidem dictus ob barbæ ſpinoſitatem 446
Sepulturæ varii modi 306
Seres ad 300 annos vivunt, & cur 467
Serpentum demulſiones 332. eorum diver-

diversæ ſpecies 334. effecta ibid. ſerpentes flatu magi incenſi ibid. ſerpentum diverſæ ſpecies 483
Servi dominorum honeſta & turpia norunt 80. non debent domini manum expectare, ut officium faciant 106. iis convenit color niger 257. ſervum qui contumelia afficit, in dominum eſt contumelioſus 760
Servius Tullius 80 annos ſuperavit 468
Servitus gravis eſt & intolerabilis 597
Sicyonia ſolea 317
Sidonii mercatoris conſilium Alexandro datum 310
Sileni fons ſacer apud Indos Machlæos 363. ejus deſcriptio ibid.
Simia eſt ſimia etiamſi aurea gerat inſignia 380. ſimiam mane nancifci inauſpicatum 441
Simmiche meretrix 522
Simonides Ceus ſupra 90 ann. vixit 475
Simonis cujuſdam mentio 170. 171 is nomen diſſyllabum voluit fieri tetraſyllabum 183. ejus cura ad conſervandas opes deſcripta ibid.
Simylus Chalcidenſis nauclerus 45
Sinathocles Parthorum rex 97 annos vixit, ſeptem regnavit 471
in Sinum non ſpuere 498
Sirenum modulatio 10
Siſinnes & Toxaris amici 71
Siſyphium pondus 501
Smyrna Ionicarum urbiū pulcherrima 3
Socrates imitandi peritiſſimus 12. undecim viris traditus eſt 125. injuſtè damnatus 215. & ſeq. ejus ex bello fuga 259. docendi quam pugnandi ſtudio magis tenebatur ibid. ad platanum docens 453. ei amicos in carcere appingunt 585. eum occiderunt idiotæ 593
Socrates calvus & ventricoſus 343. apud Athenienſes calumnia peritus. 428
Sol maſſa candens dictus 190. ab eo vapores attrahi 190. 191. 202. ejus labor perpetuus 211
Solea Sicyonia 317
de Soleciſmo à 728 ad 763.
Solonis laudes 277. 100 annos vixit 472. 473
Solum currentem vincere facile 22
Somnii portæ duæ 164. ad omnes devolat 212
Somniorum ſuper populū conſopiti 775
Sophiſtæ nomen celebratum 308. centauris comparatur 595
Sophocles poëta tragicus 95 anno obiit 475. in jus vocatus ab Iophante filio &c. ibid.
Sors ſæpè volvitur 33
Soſandra Calamidis 4
Soſylus equiſo 184
Spadonem veteres domo egredientes, inauſpiccatum putabant nanciſci 441
Spartinus Medus pede è convivio tractus 198
Spectra audito æris ferrive tinnitu fugiūt 337. ſpectrum ſemiſtadialis mulieris 341. 342. aliud juvenis pulchri candida veſte amicti 344. alia quæ domum inhabitabilem reddebant 347
Sperata non faciunt, plerumque & non ſperata faciunt dii 655
Sperchim & Bulim Lacedæmonios Xerxes admiratus non occidit 701
Sphenopogones Comœdiarum qui dicti 623
Sponſa obvelabatur 637. à fœminis ſtipabatur ibid.
Statua noctu apparens 338
Statuæ Polydamantis & Theagenis febricitantes curant 714. ſtatuæ quantæ erigerentur Olympicis victoribus 20. ſtatuæ numinum non ſunt ipſa numina 28. ſtatuæ quæ moventur, ſudant, oracula edunt 659. ſtatuæ variæ earumque effecta 338. 339
Stellas aquam potare 190
Stentorem clamore vincere 304
Steſichorus Lyricus 85 annos vixit 476
Stheneboea privignum ſuum pudicitiæ tentatæ accuſans 669
Stoa heptaphonos 588. ſtoa voluptati litem intendit 222. 226
Stoicorum mores 226. ἀπαθεῖα illorum naturæ repugnans 229. verbula miſera tantùm habent 647. ſimulant pecunias contemnere 649
Stratonices ridiculum factum quæ calva cum eſſet ſuam comam laudare vult 18. uxor fuit regis Aſſyriorum 664. à privigno amata ibid. Combabi amore capta 367. de ea dicuntur quæ de Phædra &c. 668, 669
Sthrutiones in Lybia ingentes 482
Suberibus ſervati Euthydicus & Damon 47
Sycophantæ fora & judicia ſectantur 263
Sylla multos libros Athenis in Italiam advexit 380
Syllogiſmus cornutus, acervalis, me-

tens 644. frigidi Syllogiſmi Chryſippi. 205
Syria Dea per pagos circumferri ſolita 101. ejus tibicen quid agat 102. quid alii ibid.
Syrus 51. proſæ ſcriptor 230. 231. ex Palæſtina cadentes ad Lunam ſuſcipit 337

T.

Tales 100 annos vixit 472. 473
Talus Cretenſis 340. talorum luſus temporibus Saturni uſitatus 611
Tantali pœna 302
Tardilinguis, fortè antonomaſticè Moſes intelligendus. 770. 771
Tarquinius ultimus rex Romanorum ultra 90 annos vixit 468
Tartarus locus ſub terrâ profundus 299. ejus rex Pluto 300
Tegeatæ apri Calydonii tergus oſtentant 386
Telamonis filii Teucer & Ajax 261
Templa qua ratione condiderint veteres 454. templorum variorum enumeratio 657. & ſeq.
Teræus rex 92 annos vixit 471
Tergora direpta ſerpere viſa 160
à Terra ad Lunam quantum ſit ſpatii 186. terra quàm ſit parva 194
de Terriculis non loquendum coram juvenibus 351. 352
Terrores Plutoni miniſtrant 301
Teſtamentum Eudamidæ 47
Thaidis vox blanda 315. 316. meretrix 515
Thales Mileſius una nocte Alym circumduxit 356. ſapientiſſimus & naturalium rerum peritiſſimus 801
Thamyris 460
Theagenis de Peregrino dicta 561. & ſeq. is vocatus Neſtor 580. ſtatua febricitantes curat in Thaſo 714
Theano magnanima 13. moderate uſa rebus ſecundis ibid.
Thebani ex ſerpentis dentibus, ſati, atque 328. oſſa Geryonis oſtentant 386
Themiſtocles calumnia petitus ab Ariſtide 428. idem proditionis ſuſpectus 428. 429
Theopompus ob Tricaranum in judicio agens 448
Therapon paraſitum ſignificat 262
Theres Dryſorum rex 92 annos natus obiit 469
Therſagoras quibus faciei indiciis cognoſcendus 685. poëta ibid.
Therſites 27. quali corpore fuerit 383. vecors 604. carbones fient Theſaurus 503
Theſeus maleficos in itinere excidit 140. laboribus quid effecerit 227. ex inferis rediit 308. Herculis diſcipulus: rex Athenienſium Neptuni filius, pedibus nudis, barba, comaque prolixa 724
Theſmopolis philoſophus 167
Theſpis Thebanus citharœdus 384
Theſſalæ anus pleræq; incantatrices 522
Thoas ab Oreſte occiſus 35
Thraces Zamolxidi ſacrificant 152. Eumolpum ſequuti adverſus Athenienſes 292
Thucydidis hiſtoria octies à Demoſth. exſcripta 380
Thyeſtes à fratre circumventus liberos edit 610
Tibiæ tuba, cymbaliſque dulciores 373
Tibicina Cymbalium 545. tibicina Parthenis 556
Tibiæ Timothei 381. Iſmenias tibias ſeptem talentis emit ibid.
Tigranes Armeniorum rex 85 anno ætatis obiit 471
Tigrapates Lazorum princeps 62
Timæus Tauromenites hiſtoricus 96 annos vixit 474
Timocles Stoicus pius 143. diſertus apud diſcipulos, apud multitudinem timidus &c. ibid.
Timolaus ſpectaculorum amans 491
Tinniunt aures illi de quo fit mentio 536
Tireſias fuit fœmina 175. nocuit illi dixiſſe utra vita viri an fœminæ ſit ſuavior ib. uſque ad ſex ætates vixit 466. ex muliere vir factus 527
Tiſias 448
Titanicum obtueri 776
Tmuis diu fuit ſervus 323
Tragœdiæ cur publicè apud Athenienſes agerentur 284. unde illarum materiæ 397
Tragœdorum habitus in theatro 285
Tribas mulier Lesbia 525. quid facerent tribades 526. & ſeq.
Tridente Græciam interficere 448
unus ex comicis Trigaleatus 605. 606
Triobolus cauſidicorum merces 223
Triptolemi fabula damnatur 328
Triſtitiæ cauſæ 265
Troëzenii ante nuptias Hippolyto ſacrandos capillos tondent 684

Tryphæna meretrix 542
Turris Pharia 194
Tyrannorum ingenia ebria ſunt 800

V.

Vaticinii artem quomodo experirentur 212
Veneficæ merces 524
Venus Cnidiorum pulcherrimum Praxitelis opus 3. hæc ſtatua amata 4. Venus ex albo lapide à Praxitele facta 133. Venus hortenſis 4. Cnidiæ capitis deſcriptio 5. ejus cum Marte adulterium 161. & ſeq. cum Mercurio congrediens hermaphroditos facit 777
Venus myrtum præbet 207. publica & cœleſtis 531. nuptiarum præſes eſt 786
Ventus & Acinacis apud Scythas Dii 58. ventus vitæ cauſa ibid. ventorum nonnulli uſus. 212
Verba alata ſunt 461
Veritas eſt remedium adverſus mendacia 353
Veſtis Indica mollior Græca 373. veſtis in tegumentum comparata 718. veſtium varietas 725
Via tritiſſima eſt tutiſſima 694
Victoria, in convitiis ſita, diſputantibus 148. victoriæ convivium 510
Victorum in certaminibus æſtimatio 273. 274. quid ad coronam illis accedat 277
Ad Vigilandum cadendi metus multum facit. 674
Vindex, nomen ejus qui Neronem ab Iſthmo revocavit. 801
Virilia ſibi amputavit Combabus 667
Virtutis & mollitiei ob Ariſtippum contentio 229. virtus etiam apud hoſtes in pretio eſt. 701
Viſus magis quàm auditus afficit 460 ejus voluptas potentiſſima. 460. 461
Vita humana omnium minimum tranquilla 182. vitam mediocriter bonam qui vixerunt ubi à morte collocentur 302. vitæ neceſſitates 305. ad vitam producendam utilitates quæ ſint 467. ut vita humana in ignorantia, indeque ortis malis verſatur 593
Vlyſſis facta quædam 245. apud Phæacas paraſitum egit 246. ex inferis rediit 301. quid ad redimendos ſocios fecerit 326. 327. aures cera obturatas habuerunt 628
Vnguentodorus 605
Per Vngues audire monſtroſum eſt 765
Vniverſitas hæc ſine gubernatore, uti navis, eſſe non poteſt 154. de ejus creatione 770
Vocis præclaræ deſcriptio 9. & ſeq.
Voluptas boni ab Epicuro cenſetur 229. eam detorſit ad ſe à Paraſitica 246. quid ſit ibid. ſecundum voluptatem victurus quid facere debeat 247. quibus illecebris voluptas pleroſque pelliciat 226
Vota varia variorum hominum 105. votum pro opulentia 496. pro regno 504
Vrbes ex alto viſæ formicarum nidis ſimiles 201. venerabiliores ſunt quæ Deorum ſunt patriæ 471
Vulcanus claudus & mechanicus 119
Vxores juxta Platonis ſententiam debent eſſe communes 651. cur illud ibid. Vxorem amittere minoris facit quàm filium rex quidam 665. eam repudiare licet, ſi injuriam fecerit 757. qui uxorem contumelia afficit in virum contumelioſus eſt 760

X.

Xanthus Achillis equus verſus recitans 159
Xenocrates Platonis diſcipulus 84 annos vixit 473
Xenophanes Dexinis filius 91 annos vixit 473
Xenophilus muſicus Pythagoricus philoſophus 105 annos ſuperavit ibid.
Xenophon Grylli filius 90 ann. vixit 474
Xoës diu fuit ſervus. 323

Z.

Zamolxis Scytharum Deus conditione fuit ſervus 713
Zelotypia ſignum amoris 534
Zelotypiæ effecta 556
Zelotypi dolore afficiuntur 534. 535
Zelotypi geſtus & actiones 535
Zeno Stoicorum princeps 98 annos vixit 473
Zenothemis Maſſilienſis formoſus & procerus deformiſſimam uxorem habuit 49. ejus in Menecratem ſtudium ibid.
Zenothemis Stoicus 636. ingurgitans ſe cibis 638
Zirim qui exclamavit apud Sauromatas non occiditur 60
de Zopyro Darii dictum 157

FINIS.

ΣΧΟΛΙΑ

ΕΙΣ

ΛΟΥΚΙΑΝΟΥ.

ΔΕΥΤΕΡΟΝ ΜΕΡΟΣ.

SCHOLIA

IN

SECVNDVM VOLVMEN

LVCIANI.

ΣΧΟΛΙΑ

ΕΙΣ

ΛΟΥΚΙΑΝΟΥ

ΔΕΥΤΕΡΟΝ ΜΕΡΟΣ.

Εἰκόνες.

Pag. 1. Mſ. in 4. Αὐτὴ τῇ μίτρᾳ φασὶ] Τῇ αὐτῇ μίτρᾳ, τῇ αὐτῇ σωμυθίᾳ. ἔστι δὲ παροιμιώδες.

Κἂν τλὼ Παυδίων ἔπῃς] Τλὼ Περίκλω, ἤτοι τλὼ ἀνδρὶ.

Σίπυλον] Ὄρος Λυδίας ὑπὲρ τὴν Σμύρναν, ὑφ' ᾧ ἡ Νιόβη ἐκ λίθου πεποίηται.

Τῇ Θερμωδοντείᾳ] Τῇ Ὀρφεῖ.

Τὸν Κιθαιρῶνα] Ἀμφίονα ὃς τὰς Θήβας ἔκτισε τὰς Βοιωτίας, ὑπὸ αὐλῶν καὶ κιθάρας.

Οὐχ ὥσπερ ἡ Κλειὼ] Καὶ γὰρ τὰς Μούσας ἄλλων ἄλλας φασὶν ἔφορον εἶναι τέχνης λογικῆς καὶ ἐπιστήμης. Κλειὼ μὲν ἱστορίας, ἧς καὶ εὑρετὴν εἶναι φασὶ, Θαλείαν κωμῳδίας, Εὐτέρπην αὐλῶν, Μελπομένην τραγῳδίας, * Τερψιχόρην ψαλτηρίου, Ἐρατὼ κιθάραν, Πολυμνίαν ὀρχήσεως, Οὐρανίαν ἀστρολογίας, Καλλιόπην ποιήσεως.

Ἢ Σαπφὼ δὲ] Ὅσον εἰς σῶμα, εἰδεχθεστάτη Σαπφὼ μικρόν τε μέλαινα ὁρωμένη. καὶ τί γὰρ ἄλλο ἢ ἀηδὼν, ἀμόρφοις τοῖς πτίλοις ἐπὶ μικρᾷ τοῦ σώματος ἐφειλημένη;

Οὐδὲν τραγικὸν] Οὐ ποιητὴν ἢ μετ' ὑποκρίσεως γινόμενον, ἀλλὰ ἰδιάζοντα καὶ ἐξ ἀληθοῦς γνώμης κατορθούμενον.

Ὑπὲρ τῶν εἰκόνων.

P. 16. Mſ. in 4. Ὁ λόγος ἐστὶν ἀνταγωνιστὴς εἰς Πάνθειαν τὴν Σμυρναίαν, γυναῖκα Οὐήρου τοῦ χρηστοῦ Καίσαρος, ἐπαινῶν ἐστὶν, ὃν καὶ εἰκόνες ἐπέγραψεν.

Καὶ ἡδὺ ὕσας ὀλίγας] Εἴληπται μὲν ἀπὸ τῆς Ἀττικῆς στωμυλίας τῆς πλεῖστον ὅσον, ἀλλὰ καὶ κατὸ τὸ ἀντίστροφον τῆς συνθέσεως, τὸ γὰρ ἀναφορικὸν πρόκειται, καὶ κατὸ τὸ ἀντικείμενον τῇ ποσῷ, τὸ μὲν γὰρ πλεῖστον ὅσον ἐστὶ, τὸ δὲ ὕσας ὀλίγας.

Τινὰς πλοκάμους] Σημαίνει ὅτι βόστρυχοι μὲν ἐπὶ ἀνδρῶν, πλοκάμοι δὲ ἐπὶ γυναικῶν εὐσήμως ἂν ῥηθείεν.

* Hic legebatur Euterpe, ſed cùm jam hoc haberetur nomen, deeſſetque Terpſichore, manifeſtum erat feſtinantem Librarium poſteriorem hancce Muſam oblitum. Licèt non conveniat Mythologis inter ſe circa Muſarum inventa, nec præſtantiſſimi Poëtæ diviſionem hanc artium inter Muſas agnoſcant, attamen quod hic dicitur de Euterpes, & Terpſichores inventis ſatis conſentit cum Epigram. CXXXVIII. *Auſonii* ad quod vide *El. Vinetum*.

Παραθεωρεῖν με] Ἀντὶ τοῦ παρορᾶν, συγκείνειν.

Τῶν Καστίππιαν] Τῶν Κηφίσου λέγει γαμετήν.

Ἡμῖν δὲ Ἀλεξάνδρᾳ] Σημαίνει τὸ ἀκόμπαστον καὶ συνετὸν καὶ ἐχέφρον Ἀλεξάνδρᾳ.

Μὴ ὑπὲρ τὴν πόδα] Παροιμία ἐπὶ τῶν ὑπερπίνειν ἀξιούντων τοὺς καθ' ἑαυτὸς προάγματα. ὁ ποιεῖν φιλοῦσι οἱ αὐχμηταίαι.

Οἰξυηκώτερον] Ὅτι ὁ Μελάμπους ὀξυήκους.

Mſ. in fol. Υἱὸς τῶν εἰκόνων· κάλλος γυναικὸς ἀπεραμίδων πλάσις. [ὡσὲ τὰς Θεανοῦς ἀπισυγκείνας τύπους.] ἤκουσι κακῶς ὡς ἄπαιδον συγκείνας· Ἀντιλέγει ὡσὲ ποῦπε κομψοῖς τοῖς λόγοις, δεικνὺς συνωδὰς τηλικαύτας συγκείσεις. [ὑδὲ ὁ μαεῖος] ὁμηρομάστιξ ὁ Ζωϊόδωρος ἐπικλήθη, ὀθελίσκος καὶ ἀβελίσκος πολλὰ τῶ Ὁμήρῳ ἐπῶν.

Τόξαρις ἢ Φιλία.

P. 32. Mſ. in 4. Οὐκ ἂν φθάνητε] Ἀντὶ τοῦ τάχιστα ἂν πάντας ἐπὶ τὸ ὅμοια δημηγορεῖσθαι.

Ἐκτραχηλίσασα] Τὸ ἐν τῇ σωηθείᾳ πιεζόμενον ἐκδείρασα.

Ἐκ τῶν ὀνύχων] Ὡς ἐπὶ ἄγρας ἱερᾶκων ἢ ἀετῶν μετηλθε τὸν λόγον.

Καὶ μὴ ἐπ' ὀφθαλμῶν] Διατύπωσις αὐξητικὴ δι' ὑπάθους.

Ἐν τοσούτῳ πάθει] Ἀντὶ τοῦ ἐν τῇ μεταξύ.

Ὑπερήμεροι] Ὑπερήμεροι, ἐπὶ πάσης δημοθεσμίας λέγεται.

Λυκίσκη ἢ ὄνος.

P. 76. Mſ. in fol. Συμβόλαιον] Γραμματεῖον. [λιτόν] ἁπλές. [σκῆψις] ἀπόφασις. [ἐπιμόν.] ἀναιδές. σκληρόν. δηλοῖ τὸ ἰδιάζον, ὁ ἐπὶ ὁρμῶν. τοιοῦτοι γὰρ καὶ ἀναιδεῖς. [ὑπνηλὸς] φοβερός. [ἐπὶ κόρμης] παιδείας. [ἄμμα] δέσμα. [ἀδρὸν] πολὺ, μέγα, δαψιλές, πλούσιον. [κατεψήσασα] καταπραΰνασα. καταψηλαφήσασα. [ἐπαύλῃ σωηθῶν ἐκείνων ἀνθρώπων ὅσον ἦν] ἔπαυλις ἡ οἰκία οὐ ἡ τῶν αὐλῶν ποιῆσαι· αὔλιος δὲ ἡ κοίτη. [ἀναίρουσα] ἐκπέσουσα τὸν ψυχήν. [σοιδῶν] χαμαικοιτεῶν. [σαρδόνιον γελῶντες] Σαρδὼ νῆσος ἀφ' ἧς τὰς ἡφαιλείας σήλας. ἔνθα βοτάνη γίνου ὅμοια σελίνοις. ὧν οἱ γυμνούμενοι ἀπασμὸν κατεχόμενοι, ἀκουσίως γελῶσι, καὶ ὅπω πελοντῶσι. Τιμαῖος δὲ φησιν ἐκεῖ ὡς τοὺς ὑπὲρ ἔτη ἑξηκοντα γηγενεῖς αὐτῶν θύουσι τῷ Κρόνῳ. γελῶντες καὶ τύπτοντες ξύλοις, καὶ τοῦς ἀχρηστοὺς κρημνοὺς καταῤῥίπτοντες, ὅθεν σαρδάνιον γέλως ἐκλήθη. Ἄλλοι δὲ φασιν ὅτι ἐκεῖνοι οἱ θηρίοκτητοι χάραττες γελῶσιν ἀκουσίως ὡσὲ τὸν τοῦ παιδὸν ἀφορῶντες ἀπάθημον τελούτων, ὅθεν ἡ παροιμία. [καλωδίῳ] χοινίῳ. [ἐβράξατο] ἐπελάθετο [θήκη] πάρδ. [καζωκόνον] οἰκίαν [δηχεῶν] μαγειρεῖον. [λαφύστοις] διαπραγματρώγοις. [καινῶς] παραδόξως. [ἐκφοτι] ἀεί. [συκκίον] σύκκιλον. [τυρεύων] καζοκοδύζων. [ἄπλετον] μέγα. ἄπειρον. ἀχώρητον. [πέλμασι] πέλμασι τοῖς πηλώδη καὶ πελοντώδη δι' ὕδατος. ἢ βάθρα. Ἴσασι δὲ εἶπε τὰ γεωργήσιμα χωρία. [πεφυρμένον] φύρω, μολύνω, σκορέχω, συγχέω, παραίσω, μιγνύω. [ἀκέρσιος] ἐκ παρακλήσεως. [ὁμιλοῦσι] πλῆθος. [ἀμέρωτον] ἀνδρεῖον, εὔπιμον, ὑπερφέρουσαν. [ἀγύρτοις] ἀλαζόσιν, ἀπατεῶσιν. [ἐπραετεύσαντο] ἐψευδήσατο.

[εἰρκτὴν]

[εἰρκτὴν] φυλακὴν. [πέπλον.] ἱμάτιον. [ὑπερῷον] ἀνώγειον. [δόνακας] ὕδατα. [μελίπηκτα] εἴδος πλακοῦντος. [μάκτραι] σινάπτραι [κατηχεῖν] κατηχῶ, κατηχέω, παραινῶ αἰπατικῶς. κατηχῶ δὲ ἀπὸ τοῦ ἤχου τῆς γενικῆς. [ἡ πορεία] ὁ καιρὸς τῆς πορείας. [χαμεύνιον] πτωτὸν καὶ μικρὰ εὐνή.

Ζεὺς Ἐλεγχόμενος.

P. 117. Mf. in 4. Πάντα μὲν οὖν] Τοῦτο καθ' Ἑλλήνων ὑπόρησιν. εἴτ' ἄλλό τι δύναται εἰμαρμένη καὶ τύχη παρὰ τὰ μέρη, εἴτε ἰσοδυναμοῦσι. διὸ ὡς μεγάλης ὕσης τῆς ἀποφάσεως, ἐποίησε τὸν Δία..... ἀφεὶ αὐτῶν ἀπορηθῆναι δυνάμενον.

Μετρίων] Ταπεινὸς, ἐπιεικὴς.

Οὐδὲν γὰρ ὕστερον] Πλατωνικὸν τὸ ῥητόρημα.

Καθήσειν] κρεμάσειν.

Τῶν λίνων αὐτῶν] Τῶν Διὸς ἀπόντος ὅτι ἡμεῖς οἱ θεοὶ τοῦ πάντος ἠρτήμεθα τῶν μερῶν ὁ Κωΐσκος ἐλάλησε.

Τῷ βίᾳ] Τῷ δυνάμει.

Τὰς θυσίας φησὶ] Δηλόντι ὁ λόγος.

Μὴ ὀκνήσῃς] Ἀπὸ κοινοῦ τὸ μὴ ὀκνήσῃς ἵν' ᾖ καὶ ὅπερ ἀσφαλέστερον ἐπικρυπτόμενος μὴ ὀκνήσῃς.

Ἀντίδοσιν] Ἀνθ' ὧν λαμβάνουσιν ἀγαθῶν τὰς θυσίας προσφέροντες.

Ἱμονίαν παθεῖς] Ἱμονία λέγεται τὸ χοινίον εἰς ὃ διαμοῦται ὁ κάδος, δι' οὗ τὸ ὕδωρ ὁλκὴν τοῦ φρεάτων ἀνέλκυσιν. ἱμονία λέγεται καὶ ἡ ἀφ' οὗ κάδου ἢ πινὸς ἄλλης ἀφῆς χοινὶς ἄντλησις. διόπερ καὶ ἱμὰς λεγέται, κυρίως μὲν ὁ λῶρος, καταχρηστικῶς δὲ καὶ τὸ χοινίον.

Ὁ Προμηθεύς] Λέγουσιν ὅτι ὁ Ζεὺς τὸ πῦρ ἔκρυπτεν καὶ οὐκ ἤνειχετο ἀπολαύοντας αὐτὸ τοῖς ἀνθρώποις. ὁ δὲ Προμηθεὺς κλέψας αὐτὸ τούτοις ἔδωκε, καὶ ὀργισθεὶς ὁ Ζεὺς ἔδησεν αὐτὸν ἐν τῷ Καυκάσῳ ὄρει, καὶ ἐποίησεν ἀετὸν ἐσθίειν τὸ ἧπαρ αὐτοῦ.

Τὸν γὰρ πατέρα σου] Πατὴρ τοῦ Διὸς ὑπῆρχεν ὁ Κρόνος. ὅτε ἐγνωκὼς ὡς εἷς τῶν ἀπ' αὐτοῦ γενομένων τὴν βασιλείας ἀνκαλεῖται αὐτὸν, ἐπεὶ οὐ ἂν ἔχειν ἰδίαν κατηύθυνεν αὐτόν. τοῦτο ἐποίησε δύο ἰοῖς, τῇ Ἄδῃ καὶ τῷ Ποσειδῶνι. ὅτι δὲ ἐγαντιήθη ὁ Ζεὺς, ἡ Ῥέα ἡ γυνὴ τοῦ Κρόνου, δέδωκεν αὐτῷ λίθον ἀντὶ τοῦ Διὸς. ὁ δὲ Κρόνος καταπιὼν, καὶ τοὺς προτέρους παῖδας ἐξήμεσεν. αὐξηθεὶς δὲ ὁ Ζεὺς τὴν ἑαυτοῦ πατέρα τὴν βασιλείαν ἐδίωξε, καὶ δεσμοὺς βαλὼν αὐτῷ ἐν τῷ περιάρῳ ἀπέῤῥιπτο.

Τὸν σὸν ἀδελφὸν] Ὁ Ποσειδῶν ἀδελφὸς ὢν τοῦ Διὸς ἀφῆς τὸ βαρέως ἄρχειν αὐτὸν, ἐβουλεύσατο μὴ καὶ ἄλλων θεῶν ὑποτάξειν αὐτὸν. γνοὺς δὲ τοῦτο ὁ Ζεὺς τοῦτος ἐπεμελήσατο. τὸν δὲ Ποσειδῶνα ἔπεμψεν εἰς Τροίαν ἐπὶ τῷ δουλεῦσαι τῷ Λαομέδοντι.

Παρὰ Ἀδμήτῳ] Ὁ Ἀσκληπιὸς ὑὸς Διὸς τοῦ Ἀπόλλωνος, ὅτε τὴν ἰδίαν τέχνην τὴν ἰατρικὴν χρώμενος, ὡς μαπαιολογοῦσι, τοὺς ἀπεθνήσκοντας ἤγειρεν. καὶ ὀργισθεὶς ὁ Ζεὺς, ἐξεραύνωσεν αὐτόν. ἐπὶ τούτῳ λυπηθεὶς ὁ Ἀπόλλων, τοὺς Κύκλωπας τοὺς εἰωθότας κατασκευάζειν τοὺς κεραυνοὺς κατετόξευσε. καὶ θυμωθεὶς ὁ Ζεὺς, ἐπέτρεψε τῷ Ἀπόλλωνι τῷ Ἀδμήτου δουλεῦσαι. ὁ δὲ Ἄδμητος, ὢν βασιλεὺς Θεσσαλίας.

Ἐν ἀκμῇ] Ἐν βραχυτάτῳ. λέγεται δ' ἀκμὴ τὸ βραχὺ διὰ μεταφορᾶς τῶν τειχῶν τῶν μηδὲν ὑφ' ἑαυτῶν ὑφ' βραχύτητα δυναμένων.

Εἰ μὴ διὰ τοῦτο φῄς] Ἀντὶ τοῦ τοῦτο.

Ὑπ' αἰχμῆς] Κροῖσος ὁ Λυδῶν βασιλεὺς οὗτος ἦν ὅτε ὁ ἡμέτερος αὐτὸς Ἄτυς αἰχμῇ σιδηρᾷ τεθνήξει. Φοβηθεὶς δὲν, ὁ συνεχώρησε τῷ παιδὶ ἐλθεῖν εἰς πολεμίαν ἀπελθεῖν, ἵνα ὑφ' ὑπνου παρελθὼν εὐ ᾧ σπείρῃ σίδηρος. συὸς δὲ κατὰ τὴν χώραν φανείσης, πεισθεὶς ἔπεμψεν εἰς θήραν τὸν παῖδα. ἐκεῖ δὲ τῷ θηρεύειν Ἄδραστος εἰς τὸν θηρευόντων, ῥίψας κατὰ τοῦ συὸς, αὐτὸν μὲν ἥμαρτεν, ἀναιρεῖ δὲ τὸν Κροίσου υἱόν.

Ἄλοκας] Τὴν ὕλακα, ὅ ἐστιν ἀφηρθρωμένην γῆν, λέγει δὲ τὴν γυναικά.

Ἀποσαφῶντες] Φανερῶντες.

Ἄρνεια κρέα] Ὁ Κροῖσος θέλων πειρασθῆναι εἰ ἀληθῆ μαντεύεται ὁ Ἀπόλλων, μίξας ἄρνεια κρέα καὶ δὸς χελώνης, ἕψων αὐτὰ καὶ ἐπύθετο ἀπὸ Δελφῶν τινας ἅτινα αὐτὸν καὶ ἐρωτῆσαι αὐτὸν τί ποιεῖ· ὁ δὲ ἀπεκρίνατο, Ὀδμὴ μ' ἐς φρένας ἦλθε κραιπαιρένοια χελώνης Ἑψομένης σὺν χαλκῷ ἄμ' ἀρνείοισι κρέεσσι.

Διηνεκέως] Ἐν ἑτοίμῳ ἔχων.

Καμμίας δὲ] Ἀλκιβιάδης Κλεινίου, Σπαμβαπίδης τὸ δῆμον, τραυλὸς ὢν ὡς Ἀριστοφάνης Σφηξὶ. γήμας δὲ τὴν Ἱππονίκου θυγατέρα, Καλλίαν δὲ ἀδελφὸν, αὐτὴν μὲν ἐπείσθην ἑπαίρας. τὸ δὲ Καλλίαν ἐπειρᾶτο ὑφ' ἑαυτὸν χρήματα ἀπολέσαι. καὶ συνοίκου τινὶ τῶν ἡλικιωτῶν, κόνδυλον τῷ Ἱππονίκου ἐνέτεινεν. καὶ βαδίζων εἰς τὰς τῶν ἑταίρων ἀγορὰς, τὰς καμμίστας τῶν βοῶν ὠνεῖτο μόνος. ἔθος δὲ ἦν Ἀθήνησι σπανίως τοῦτο τοῖς νόμοις. διὸ δὲ Ἀλκιβιάδης ὑφ' ὧν τὰς μικρὰς ἀκμὰς σπάνιν. ἢ ὅτι διὰ Ἀλκιβίαν χωρὶς ἦν.

Παρεδίδου τοῖς ἐνδίκοις] Οἱ ἔνδικοι ἄρχοντες ἦσαν ὑφ' Ἀθηναίοις, τὰ δὲ τῷ διοικητηρίῳ ἐπικαλούμενοι. καὶ τοὺς συναγομένους ὡς κλέπτας, ἢ ἀνδραποδιστὰς, ἢ λωποδύτας, ἂν μὲ ὁμολογῶσι, ζημιοῦσιν. ἐὰν δὲ ἀμφισβητῶσιν, εἰς δικαστήριον εἰσάγουσι. καὶ ὃ δ' ἂν κριθῇ περὶ αὐτὸν ποιοῦσι. καὶ ἐάν τις ἅπαξ κατεψευσθῇ ψεύστης, οἱ ἔνδικοι τοῦτον ὑφ' ἑαυτῶν ἀπαμβάνουσι.

Τί δὲ κακεῖνον ἐρωτᾷς] Ἀντὶ τοῦ δὲ ἐκεῖνον.

Τιτυὸς] Ὁ Τιτυὸς ἠθέλησε βιάσασθαι τὴν Λητὼ γυναικὰ ὄσαν τοῦ Διὸς, μητέρα δὲ Ἀπόλλωνος καὶ Ἀρτέμιδος. καὶ ὑφ' αὐτοῦ τοῦτο κολάζεται ὑπὸ τῆς ἄδης, αὐτὸν γὰρ ὑπὸ τοῦ ἐδάφους ἐξεπλαμένου, ὑφ' ἑκατὸν ἥμισυ οἱ γύπες τὸ ἧπαρ αὐτοῦ κατεσθίουσι.

Ἀμεπέσαμεν] Ἀμεπεδησάμεθα.

Mſ. in fol. Ζεὺς ἐλεγχόμενος. Βάπτωσις] ὁ ὑφ' πυρὸς τέχνιτος ἐργαζόμενος. [τὸν σὸν ἀδελφὸν] ὁ Ποσειδῶν, ἀδελφὸς ὢν τοῦ Διὸς, μὴ Φέρων βασιλείαν τοῦ Διὸς ὑφ' τὸ βαρέως ἄρχειν αὐτὸν, ἐβουλεύσατο μὴ καὶ ἄλλων θεῶν ὑποπέσῃ αὐτὸν. γνοὺς δὲ τοῦτο ὁ Ζεὺς τοὺς βουλευομένους ἐτιμωρήσατο. τὸ δὲ Ποσειδῶνα ἔπεμψεν εἰς Τροίαν ἐπὶ τὸ δουλεύσαι τῷ Λαομεδόντι. [μισεῖ τις ἢ] πάντα γενναίως καὶ τοῦτο καθ' Ἑλλάνων ἠπόρησεν. εἴτε ἄλλο τι δύνασ' ἡ εἱμαρμένη καὶ τύχη ὑφ' τοὺς μοίρους. [κατεπίθησεν] τοῦτο μεταπίθησεν. [σκέπαρνον] ὁ πέλεκυς καὶ τὸ ἔργον, ὑφ' τὸ σκέπτειν τὰ

ἄρνα.

ἄρτα. [προδείξας] ἐγκλησαίμην. [τοὶ γάρ τοι] Ε ἔμεκεν. [διηγκυλόμην] ἀντὶ Ε δύμοσχάλω κρατῶν ὥσπερ τὸ δόρυ. [ἀνεσκολοπίζοντο] Γύγης ἀνὴρ ἐνάρει] ἀνεσκολοπίσθη ὡς αὐτὸς. [τὰ δὲ κἀκεῖνο] ἀντὶ Ε δὲ ἐκεῖνον. [ἐφιεμένην] ἐφάπτονται καὶ ἐλαμβάνεσθαι. [ἀναπήσομαι.] ἀνακεφαλαιώσομαι.

Ζεὺς Τραγῳδός.

P. 127. Ml. in 4. Η τραγῳδία πεπλήρωται συμφορῶν. ἐπεὶ ὧν οὐ συμφορᾶς νῦν ὁ Ζεύς ἐστι, εἰκότως αὐτὸν ὡς τραγικὸν ὑποπίπτει. Διὸ τοῦτο δὴ καὶ Διὸ ἰάμβων τραγικῶν Διαλέγεται αὐτῷ Ἥρᾳ καὶ Ἀθήνη. καὶ αὐτὸς ὁ Διὸ ἰάμβων ὡς αὐτὸς ἀπαρκεῖται.

Ὦ μεγαλοσθενέσγυδε] Ἀδιαπόητος ὅλως ὁ τόπος, ὡς καὶ Ε Διὸς καὶ τὸ τραγῳδεῖν ἀγνοοῦντος.

Υποδραματυργεῖν] Τὸ δραματυργεῖν Ε ὑποδραματυργεῖν τινὲς Διὸ φέρει. δραματυργεῖ μὲν γὰρ ὁ ποιητὴς, καὶ τὸ ὑποθέσεως ὅλης, καὶ τὰ ἐπῶν, ὡς Εὐριπίδης, Εὔπολις, Ἀριστοφάνης καὶ εἴ τις τοιοῦτος. ὑποδραματυργεῖ δὲ, ὁ τι ὑπὸ τὰ δραματυργῶν τούτων ἐρημία λαμβάνων καὶ κωμῳδῶν, καὶ τοῖς οἰκείοις αὐτὰ πάθεσιν ἐναρμόττων, ἅτε τοῖς ἤδη πεπραγμένοις ἁρμοσιούμενα.

Ἐπὶ ξυρᾶ ἔσηκεν] Η παρρησία ἐπὶ τῶ οὐ ἐχόντων ὄντων κινδύνῳ λεγομένη, Διὸ τὸ μὴ δύνασθαι τὸν ξυρὸν ἵστασθαι.

Τὰ νέρθεν] Τὰ κάτωθεν ἀπὸ τῆς κατοχθονίων. ἐκεῖσε γὰρ, ὡς λέγουσιν, οἱ Τιτᾶνες ἐδεδέντο.

Πῶλος ἡ Ἀριάδνη] Οὗτοι τραγῳδίας ἦσαν ὑποκριταί. ἐπειδὴ γὰρ ὁ Ζεὺς τραγικὰς ἰάμβους ἔλεγεν αὐτοῖς, διὰ τοῦτο εἶπεν ὅτι αὐτὶ Διὸς Πῶλος ἐφάνη ἡ Ἀριάδνη. Πῶλος δὲ καὶ Ἀριάδνη ὑποκρίται περιφανεῖς. ὑποκρινόντο δὲ οὐ πῶς τραγῳδίας καὶ κωμῳδίας καὶ θεὰς, καὶ τοῦτο νῦν Ἥρα γυναικείᾳ κεκτημένη ὀλιγωρίᾳ καὶ ὅτι ὅλως θεῶν ὑπεισέρχονται ὡσόσπερ, ὑποκρινομένη ἀπεπαθῶς περὶ Διὶ ὑποπίπτουσι.

Καὶ νῦν μετέπεσον] Πρὸς ἀκρόασιν.

Ἀλλ' ὅτε ἀγνοήσεται] Τὸ ἀγνοήσεται, ἀντὶ τοῦ ἀγνοηθήσεται. σημαίνει δὲ ὅτι ὁ τοῖς ἄρχουσι κατ' ἰδίαν τι πράττων καὶ μὴ τοῖς ἀρχομένοις αὐτὸ κρινθῆναι, τυραννικὸν δοκεῖ.

Ἀλλ' ἐς Διὸς ἔλθετε πάπτης] Πρὸς τὴν λοιπὴν διαστολὴν μᾶλλον ἡ μανία τῆ τῶν τὰς λεγομένας θεὰς, καὶ Πρίαπόν τινα θεὸν εἶναι Ἔλληνες μεμυθολογήκασιν. ὃν οἱ μὲν αὐτῶν τὸν αὐτὸν φασιν εἶναι τῷ Διονύσῳ, ἐπιθετικῶς αὐτῷ τούτῳ δῆθεν Πελάτῃ κεκλημένῳ, ἄλλοι δὲ Διονύσου μὲν ὑὸν μητέρος δὲ ἢ Ἀφροδίτης ἢ Διώνης. Μνασίας δὲ ὁ Πατρεὺς ἐρωμενίδιον τὸν Πελάσγου λέγει, ἄλλοι δὲ Ἀφροδίτης ὑὸν. καὶ ἔρριψεν αὐτὸν εἰς τοὺς λειμῶνας, ἐπὶ τῇ ἀμορφίᾳ τοῦ μηδέπω αἰδοῖον ἔχοντος. ἔχειν γάρ φασιν γλῶσσαν μεγάλην καὶ κατέρρῳ καὶ αἰδοῖον, λεχθῆναι δὲ ὑπ' αὐτῷ ὅτι σημαίνει τὸ ἄγαλμα αὐτῷ, ὡς ὁ κρατῶν γλῶσσης καὶ κατέρρου καὶ μίζεως, ἅμα πάντων ἔξω τοῦ βίου.

Πάγχυ νώνυμοι] Ἀνώνυμοι.

Οἱ Φειδίου μὲν] Οὗτοι ἀγαλματοποιοὶ ἦσαν ἄριστοι.

Η Βεν-

Η Βενδὶς δὲ αὕτη] Ἡ μὲν Βενδὶς, Θρακεία θεὸς. ὁ δὲ Ἄτυδις Αἰγύπτιος. ὃν οἱ λόγοι ⸂ κιωοπρόσωπον φασίν. Μίθρης, Περσικὸς, ὁ Ἄττις, Φρύγιος. ὁ μὲν Μίθρης, ὁ αὐτὸς ὢν τῷ Ἡφαίστῳ, ἄλλοι δὲ τῷ ἡλίῳ φασίν. ἐπεὶ ἦν οἱ βάρβαροι πλεῖστα σέβουσιν, εἰκότως καὶ πολυτελῶς τὰς ἑαυτῶν θεὰς κατασκεύαζον. τὸν Ἄττιν δὲ Φρύγες σέβονται, τὸν αὐτὸν ὄντα τῷ Διονύσῳ. φασὶ δὲ αὐτὸν καὶ βηλυδρίαν ὑπὸ Ῥέας τῆ τῶν θεῶν ἀποκοπέντα μητρὸς. ἐφ' ᾧτε ἐρῶμενον αὐτῆς ὑπάρξαι. ἔνιοι δὲ καὶ γνήσιον υἱὸν αὐτῆς ὄντα δι' ἐκείνην παθεῖν αὐτὸν φασι. τοῦτο ἱερατικῶς λειτουργοῦντες σκτεμνόμενοι σφέτερον τὸ γεννητικὸν ἄρθρα ἀπατίζοντες ὦσιν. Ἀφ' ταῦτα καὶ νῦν παίζεται τοῦτο κῆ πάντων δυνάμων, ὡς τῷ Ἄττιδι ἐπιτηδείων ἀνακεῖσθαι, ἀρρηδιώτερον δὲ εἶναι λέγοιντο, καθ' ὅτι καὶ αὐτὸς Ἄττις τοιοῦτον ἐπαμφοτέρῳ τῷ μύσῳ ἐξεπεζόμενον.

Χρυσῆ γάρ εἰμι] Χρυσῆν ἔλεγεν Ὄμηρος τὴν Ἀφροδίτην, τυτίπ καλὴν, αὐτὴ δὲ ἦλθε σεσηκυῖαν, ὅσον ἐκ ⸂ ὀνόματος.

Πάνυ λημῶ] Λημὴ δέ ἐστιν ὁ ἐν τοῖς ὄμμασι ῥύπος.

Πεντέληθεν] Ἀπὸ Πεντέλης. Πεντέλη δὲ ἐστι λίθος παρ' Ἀθηναίοις εἰς ἀγάλματα πεποιημένος.

Πραξιτέλης] Οὗτος ἀγαλματοποιὸς ἄριστος, ὃς τὴν κατασκάσασι ⸂ ἐν Κνίδῳ τῆ Ἀφροδίτης ἄγαλμα.

Τὰς κόλαπας] Τὰς κολάβους φασὶν. εἰσὶ δὲ οἱ παστάλισκοι, οἷς ὑποτείνονται αἱ ὑδραί.

Ἐν τῇ ἠπείρῳ] Θῆτες ἐκαλοῦντο ⸂ δὲ τοῖς Ἀθηναίοις οἱ πάντων πενέστθαι ὑπὸ ⸂ ἠτιμίαν, ὃ ἐστι μισθοῦ δουλεύειν τρεφόμενοι. ἐν τῇ ἠπείρῳ ⸂ ἐκκλησιάζειν λέγει ἀντὶ ⸂ τοῦ τῷ πενιχρῷ πάγματι.

Ἴσα τελέσμασιν] Δαπανήμασιν.

Τετρὰ τὰς πεντακοσιομεδίμνους] Εἰς τέσσαρα διῃρῆτο πάγματα πᾶσα ἡ πόλις τῶν Ἀθηναίων. εἰς πεντακοσιομεδίμνους, οἵ πνες ἦσαν πάνυ πλούσιοι. εἰς ἱππεῖς, ἤτοι πλουσίους. εἰς ζευγίτας, ἔστ ἤτοι νας. εἰς θῆτας, τὰς πένητας. εἶπεν ⸂ δὲ ἀνωτέρω τῷ Ἀφροδίτῃ ὡς πενιχρὰν εἰς τὸ θητικὸν τελεῖν, εἰς πεντακοσιομεδίμνους εἶπε τοῦτον ὡς πλούσιον.

Τὴν πύκνα] Πυκνὸ λεγόμενη ἡ ἐκκλησία ⸂ τῶν Ἀθηναίων παρὰ τὸ πεπυκνῶσθαι τὰς συνερχομένους ⸂ ἐν αὐτῇ.

Ἀλλ' Ἡράκλες] Εἰώθασιν οἱ ἄνθρωποι ἐν κακοῖς ὄντες, ἐπικαλεῖσθαι ⸂ Ἡρακλέα ὡς ἀλεξίκακον. εὐμόρφων ⸂ δὲ ὁ Λυκιανὸς ⸂ Δία ἐποίησεν ἐπικαλούμενον ⸂ Ἡρακλέα, παρὸ ⸂ θεῶν ⸂ συνεχλήθμενον.

Ὦ Ζοῦ τῶν Ἑλλήνων σωτῆρος] ἀντὶ ⸂ τῶν Ἑλλήνων γλῶσσαν.

Εὐσθενοπατάτη] Εὐσχεπὴς.

Πρᾶσσε] Ἀντὶ ⸂ πρόσεσσε.

Διαμέλλεις] Βραδύνεις.

Πεπαρώνηκά σοι] Γέλοιπῶς πέπραχ.

Ὀλιγόρως] Καταφρονητικῶς.

Περὶ τὴν Καφηρέα] Ἀκρωτήριον τῆς Εὐβοίας. ἔχει μὲν ἰδίως καὶ Εὔβοια ⸂ τὴν ἔξω θαλάσσαν Καφηρέα. Καφηρεὺς ⸂ δὲ λεγόμενος τόπος θαλάττης ⸂ ἐν τοῖς αἰγιαλοῖς τραχὺς καὶ γεναγώδης, σκοπίλοις διειλημμένος, καὶ ἕρμασι καὶ χειρόσι καὶ τὰ εἰς ὑπόβασιν ὑπορύττεται, ὅτε κρημνοῖς ⸂ περιεχόμενος καὶ ἐν τοῖς ὅλοις κακοῖς, ἔτι καὶ δυσκείσι τοῖς ἀνέμοις κατα-

πνεόμενος,

πνεόμβρῳ, ὡς ὁ παρ' Ὁμήρῳ ωεβλὴς σκήπτλῳ, τ' ἄποτε κύμασι λείπῃ παντοίων ἀνεμῶν Καφηρεὺς ὢν καὶ αὐτὸς. καὶ ἴσως εἴρηϰ) Καφηρεὺς, ἀπὸ τ καπανεῖσθαι ἀνενδέτως, καθος χαρ τὸ πνεῦμα, ἀφ' ἧ καὶ Ὁμηρος Αἴαντ' εἰς Ἀχαμέμνονα δίον ἀγὰ κεκαφηότα νίκη, οἱονεὶ πνευσιῶντα, ἤτοι τῇ τ πολεμικὴ ἀγῶνϑ καμάτῳ ἢ τῇ ἀγερωχίᾳ τ νίκης, τῆς χαρᾶς αὐτῷ τὰς ἀναπνευστικὰς τῶρας κατουρυάσης, καὶ πέρα τ σωηθῆς ἐπιπᾶσαϛ τὸ πνεῦμα κατεπειγόσης, παρ' ὃ δὴ καί τινες ἔλαβον τελείως σκπανευκότες, μὴ δυνηθέντες τοσοῦτον τὸ ἐκτοδὲν ἐπισπάσαϛ πνεῦμα, ὅσον ἐξήρκεσε τῷ ἀπὸ τ χαρᾶς εὐρυχωρίαν πληρῶσαι. ἢ ὅτι σωσαπέρχε) τῇ εὐρύτητι τ συμπνώμασϑ τὸν τ ψυχικὸν πνεῦμα, ὡς ἀπό τινϑ ἀθλίως σκραζόντϑ ξύμφϑ ἀμέτρως σκχεόμενον. *

Ἐν Κεραμεικῷ] Δύο ἦσαν Κεραμεικοὶ παρ' Ἀθηναίοις, ὁ μὲν ἐν τῇ πόλει. ὁ δὲ ἔξω τ πάλεως, ϖοτισθὲν ἐν τ ὃν τῇ πόλει λέγϰ ποτόν.

Τῷ μικροψυχίᾳ] Τὴν σκιπότητα.

Ἠδὴ κορυζῶντες] Ὑπὸ τ γηρᾶς μύξας σκχέοντες, κόρυζαν γὰρ αἱ μύξαι.

Τῶν ἐρμάτων] Ὑφαλῶν πετρῶν.

Ποικίλλω] Ποικίλη γὰρ ἦν παρ' Ἀθηναίοις, σκαλεῖτο δ' ὅπως σκ τ ποικίλης ἐν αὐτῇ ζωγραφίας.

Καὶ ἀμφισβητοῦσιν] Ἀμφισβητοῦσας.

Ἐπισπασάμενον] Ἐπισύρας, χαλάσας.

Τὸν Ἐπικηδειον Δάμιν] Ἐπικήδειοι καὶ Στοικοὶ δύο γένη φιλοσόφων, τούτων οἱ μὲν Ἐπικήδειοι, ἀνὰ ϖρονοίας ἔλεγον διοικεῖσθαϛ τὰ πράγματα, οἱ δὲ Στοικοὶ κατὰ πρόνοιας.

Τὸν ἐπιτελεσθέντ] Τὸν ἄξιον τ ἐπιτελεθῆναι, τυπτόμενον πληγῆναι.

Σαρδόνιον ἐπιγελῶν] Σαρδόνιϑ γέλως λέγεϑ, ὁ ἐν ϖαρειρίᾳ γενόμενον.

Πεϖομφαρτῶν] Συνακολουθούντων.

Τὸ κήρυγμα] Τοῦτο λέγϰ) ὅτι καθεζομένοις ὁ συμβαλόντας ὑφηγεῖται νόμος, ὃς ἰκανὸς γνώμην εἰσφέρειν, ἀνιστάμενον ἐρῶν, ὅτι καὶ ἐγώ.

Τῶν πελείαν θεῶν] Νόμος σκέλωσε παρ' Ἀθηναίοις, πρώτους λέγειν τοὺς ὑπὲρ πε ν' ἔτη γεγονότας, καὶ μετ' αὐτῶν τοὺς λοιπούς. ὅτε ἐξῆν ἢ δημηγορῆσαι, ὅτι τοῖς ἀπίμοις ὅτι τοῖς ξένοις. ὅτι τοῖς μὴ κατακλυσθεῖσι τὴν ἔννομον ἡλικίαν. τὸ δὲ γεγόμενον παρ' Ἀθηναίοις, τοῦ πυρὸς τοὺς θεοὺς ὑποπτεῦϰ).

Ὦ θεοὶ πόσα ὑποκορδίζεσθε φασὶν] Λόγον ἐπὶ τ ἀνεπικρύπτων, καὶ

* Hæc omnia de Caphareo Promontorio habentur totidem verbis in Etymologico Magno. Stephanus aliam vocis Etymologiam tradit, quæ verior, licèt ipse eam satis non intellexerit. Καθηρὸς, inquit, σκαλεῖτο, ὅτι δὴ φεύγοντες σκεῖ σκαθῆραι οἱ Εὐβοεῖς. Nempe Καθηρὸς est Græce quod Καθαρὸς: fuit linguâ Phœnicià, nam ut καθαίρειν significat *expiare*, *lustrare* apud Græcos, ita etiam sumitur apud Phœnices ϖϖϖ *Caphar*. Sic nimirum scopulum, aut navalè hoc Euboeæ vocaverant qui cum Cadmo ex Phœnicià in eas oras advenerant. Vid. Bochartum in Canaan. Lib. 1. c. XXII. qui tamen veram hujus vocis originem non est assecutus.

ἀπερικαλύπτων λεγομένων, μηδὲν ὑποβλεπομένης ἢ λέγοντος, ἀλλ' ὡς ἕνι τὸ πρᾶγμα διεξιόντος.

Καὶ μοῖραν θέμιν] Θέμις ἐστὶν ἡ δίκη. καλῶς ἢ τὴν δίκην ὄμωμοσεν· ὡς δικαίως τῶν θεῶν ἀπολαμβανόντων, ὅτι αὐτοὶ ἥμαρτον, ὡς Ἀμφιθέας ἢ Ἄλωος.

Τὸν Ἄλωα] Κρείσσων τῆς τ' Λυδῶν βασιλεῖ ἐρωτήσαντι εἰ Ἀμφιθέᾳ τ' Ἀλωΐου χ' Κύρᾳ, ἢ Περσῶν βασίλεως, ἀπεκρίνατο. ὅτι Ἀμφιθέας μεγάλην ὀργὴν κατελύσῃ. ὁδὶ, ἀγνοήσας ποίαν ὀργὴν, Ἀμφιθέας τ' Ἄλωος, τὴν ἰδίαν ἀπαλέσειν.

Ὡ' θείη Σαλαμὶς] Περσῶν καὶ Ἑλλήνων ναυμαχεῖν σὺν Σαλαμῖνι μελλόντων ἔχρησε τοῖς Ἕλλησιν ὁ Ἀπόλλων, τοῦτο τ' χρησμόν. λέγεται ἢ αὐτὸν Θεμιστοκλῆς ὁ Ἀθηναῖος νοῆσαι, σὺκ ἂν γὰρ φῆσαι θείαν καλεῖν τὴν Σαλαμῖνα, εἰ σὺν αὐτῇ πίπτειν ἐμέλλον Ἕλληνες, πόλιν ὄσων Ἑλλήνων, ὥστε τ' Περσῶν πολεμιωτάτην γενέσθαι θανάτου.

Δέον ἀγαπᾶν] Ἀρκεῖαζ, δύναεσθαι.

Τῶν παρεγγράπτων τούτων] Πάντες οἱ πολῖται παρ' Ἀθηναίοις σὺν γραμματείῳ ἐγγράφοντο. εἴπις ἂν μὴ ἐν πολίτης ἐγγραφῇ παρ' ἀξίαν, παρέγραπτος ἐκαλεῖτο. ἀφ' τούτου τοῦτος παρεγράπτως ὠνόμασε.

Εἰ γὰρ μὴ ὁ Θησεύς] Ὁ Αἰγεὺς Ἀθηναῖος ὤν, ἐν Τροιζῆνι πόλῃ τ' Πελοποννήσου στυγηθεὶς ὑπὸ τῆς γυναικὸς ἢ Πιτθέως. ἡ δὲ Αἴθρα ἐμίγνυτο τῷ Θησεῖ. ὁ τοίνυν Θησεὺς εἰς τὰς Ἀθήνας εἰς τὸν πατέρα ἐρχόμενος, πολλοὺς λῃστὰς δύρων, πάντας ἀπέκτεινεν ἐν τῇ ὁδῷ πορδόμενος.

Τὸν Σκείρωνα] Λῃστὴ ἦσαν ἔτοι χ' τῶν ὁδὸν τῶν ἀπὸ Τροιζῆνος εἰς σὰς Ἀθήνας ἄγουσαν. καὶ ὁ μὲν Σκείρων λῃστὴς ἦτος ἠνάγκαζε τοὺς παριόντας πλύνειν τοὺς πόδας ἐπὶ τ' θαλάσσης καθημένους. καὶ λακτίζων εἰς θάλασσαν ἔῤῥιπτεν, καὶ ἡ χελώνη δεχομένη κατήσθιε.

Πιτυοκάμπτην] Πιτυοκάμπτης ἦ, καὶ ἦτος λῃστὴς ὢν, ἔκαμπτε πίτυς, καὶ ἠνάγκαζε τοὺς παριόντας κάμπτειν οἱ δ' ἀναπαιόμενοι ἀπωλλύοντο.

Κερκύονα] Τὸν Ἡρακλέα.

Καὶ κνισᾶ] Κνισὸν σὺ τοῖς βωμοῖς ἀπεργάζεται.

Ὁ δὲ Κερκυὼν, καὶ ἦτος ἀθλητὴς ὢν τ' ἄλλα εἰς τὰς ξένους, καὶ παλαίειν ἠνάγκαζε. καὶ τὸν ἐ βουλόμενον διέφθειρε, καὶ ὁ τόπος παλαίστρα ἐκαλεῖτο ὑπ' ὦ ἄνθ, πλησίον Ἐλευσῖνος. διέφθειρε δὲ πάντας τοὺς παριόντας αὐτοῦ εἰς πάλην, πάλῃ Θησέως, Θησεὺς δὲ κατεπάλαιεν αὐτὸν σοφίᾳ πολέου. παλαιστὴς γὰρ εὑρέθη Θησεὺς χ' μεγάθη πρῶτον χ' ῥώμῃ χερσὶν ἐν τοῖς παλαίστραις. ἢν ἦ καὶ ἕτερός τις ὄνομα Διτυέρσης. ἦτος σπείρων, ἠνάγκαζε τοὺς παριόντας θερίζειν ἢ ἥρπας ὑποζυγένυ, εἰ δὲ ἀντίπτειαν, ἔκτεινεν αὐτούς. τοῦτον δὲ Ἡρακλῆς ἀπέκτεινεν.

Καὶ Φάλαρις ὁ Ἀκραγαντῖνος ἦτος χαλεπώτατος ἐπινοῆσαι κολάσεως.

Βάσπερις ἦ ὁ Αἰγύπτιος, ὅπως ἁμὸς ἦν, ὡς καὶ ἀνθρώπους ἐσθίειν.

Ὁ δὲ Ἐχέλος τ' Ἠπείρου βασιλεὺς πυρωπὸς τοῦτος. Διονυσίδης δὲ ὁ Θρᾷξ. ἦτος ἵππους εἶχεν ἀνθρωποφάγους. χ' ὃς σκηνῇ ἔβαλλεν αὐτοῦς.

Ἐξ Ὀλυμπίας] Γράφεται σὺν Πίσης, Πίσα δὲ πόλις τῆς Ἠλιακῆς μοίρας Πελοποννήσου, καθ' ἣν καὶ ἀγὼν ἐτελεῖτο τὰ Ὀλύμπια.

Μιλ-

Μνᾶν ἐκάτερον] Ἡ μνᾶ ἓξ δραχμὰς ἔχει· ἡ δὲ Ἀττικὴ μνᾶ εἶχε δραχμὰς ρ', ὡς φησὶν ὁ Πολυδεύκης. Εὔπολις Κόλαξι, δεῖπνον δὲς ρ' δραχμῶς, καὶ ἐπίφερε. κἀλαξιν οἶνον δὲς ἑτέρας μνᾶν. δηλονοτι μνᾶν εἵρηκε καὶ τὰς ΩΩ τετρέρας ρ' δραχμῶς. ἡ μὲν τοι δραχμὴ εἶχεν ὀβολοὺς σ', ὅθεν καὶ ἑπωβελία τὸ ἔκτον δὲ πεμπτημόριον.

Ἐν Γερασῳ] Γερασὸς πόλις Εὐβοίας, ἥτις μέχρι νῦν λεγομένη, καὶ ὁ Ὠρεὸς πόλις Εὐβοίας. ἧς οἱ πολῖται Ὠρεῖται λέγονται.

Ἐξ Ἐρήμης] Ἐρήμη λεγέσθω νῦν καὶ ἐπιθέσεως ἀπὸ τῆς δίκης ἡμέρας, ἐν εἰς τῶν ἀντιδίκων ἀπολειφθείη· τότε γὰρ οἱ δικασταὶ καταδικάζουσι δὲ ἀπολειφθέντος ἐρήμου.

Θυννώδες] Ἐπεισθῆτας θύννας ἐκ λόγου καὶ ἀμφισβητήσαι νικῶμεν, ἀλλὰ πρεσβείαις ἀναιρῶμεν, εἰκότως τὸ φονεῦσαι τὸν Δάμιν θυννώδες ὠνόμασαν.

Ἀμφήλεστον] Ἀμφισβητήσιμον.

Ἐς τὸ τῶ δώδεκα] Ἀφ' οὗ οἱ δώδεκα θεοὶ ἄρχειν ἐτάχθησαν, δηλονότι παυσίσης τῆς Κρόνου ἀρχῆς.

Χαλεὶν γὰρ] Γελοιῶδες, ἀνόητον.

Ληξιαρχικὸν] Δύο ἦσαν γραμματεῖα παρὰ τοῖς Ἀθηναίοις. καὶ ἐν τῷ ἑνὶ ἐνεγράφοντο ἅμα τῷ γεννηθῆναι, ἐν δὲ τῷ ἑτέρῳ, ἡνίκα τὴν ἐνόμιε ἡλικίας ἐλάνοντο. τοῦτο δὲ ἐκαλεῖτο Ληξιαρχικὸν. ἐπεὶ οἱ ἐγγραφόμενοι ἐν αὐτοῖς κύριοι ἐγίνοντο τότε τῶν πατρῴων λήξεως, τουτέστι δὲ κλήρου τῆς οὐσίας. λῆξις γὰρ ἐκαλεῖτο ἡ πατρῴα κληρονομία. ἐπὶ δὲ τῶν ὀρφανῶν καλουμένων, ὑπὸ ἐπιτρόπων παρεπέμπετο τὰ πατρῷα. ὡς ἂν αὐτῶν διεπόντων μὴ φθείρηται τὰ τῶν ὀρφανῶν, εἶτα ἐπεὶ σφᾶς ἂν ἐπιδιετὴς οἱ ὀρφανοὶ ἥκωσιν, ἐξῆν αὐτοῖς ἀπὸ τῶν νόμων εἰς τὸ Ληξιαρχικὸν ἐγγραφῆναι, ἀναλαμβάνειν τὰ πατρῷα. τὸ δὲ ἰὼ τοῦ τῆς λήξεως, ἤτοι τῆς ἑαυτῶν ἀρχῆν κληρονομίας. τοῦτο οὖν συνάγει εἰς τὸν Ἀπόλλωνα φησὶν ὁ Ζεύς, ὡς εἰ καὶ ἀγένειος εἶ, καὶ τοῦτο αἰτιᾶ, τὸ μὴ ἔχον εἶναι σοι λέγε, ἀλλ' ἐν ἔξεσι. πάλαι γὰρ τῶν αὐτεξουσίων ἐπιλάβου, ὡς καὶ ὑπὲρ ἄλλων καὶ ὑπὲρ ἑαυτῶ ἐξεῖναι σοι λέγειν καὶ γνώμην εἰσηγεῖσθαι τῶν βουλομένων. τὸ δὲ ὀλίγον δεῖν τῶν ἐπὶ Κρόνου βουλῆς ὤν, ἀντὶ δὲ χειδὸν τῶν ἐπὶ Κρόνου τῶν βουλῶν συμπληρούντων θεῶν. οὕτω γὰρ ἦσαν οἱ πάλαι θεοὶ, ὡς καὶ Ἡρόδοτος δοκεῖ τῶν Ἀλικαρνασσέων.

Ἐφίεσαι] Συγχωρεῖν, ἐπιτρέπειν.

Γέλωτα ὀφλισκάνεις] Γέλωτα χρεωστεῖ, ἀντὶ δὲ γελᾶται.

Τῆς ἐπὶ Κρόνου βουλῆς ὤν] Ὁ Κρόνος, ὡς οἱ Ἕλληνες λέγουσι, πρώτων ἐβασίλευσε τῶν θεῶν, καὶ εἶχεν ἄλλους δώδεκα τοὺς σὺν αὐτῷ διοικοῦντας διαφόρως τὴν βασιλείαν· ὧν δὲ Διὸς δὲ ἰδίως ἐβλήθη εἰς τὸν Τάρταρον, καὶ μὴ τοῦτο, ἄλλη συνέδρα βουλὴ δὲ Διός.

Ἐν τῷ Ἑλικῶνι] Βοιωτίας ὄρος, ἐν ᾧ Μοῦσαι ἐλέγοντο.

Βαπτιζόντων] τὸ ἐν τῇ σωφροσύνῃ βεβαπτίζων. ὁ Βάπτων ἢ βάπτον, ἢ κατὰ Κυρήνιον ἀποικίας ἠγήσατο, μηχαλάπτων τις ὤν, ἀπὸ τούτου καὶ τὰς μὴ δύνασθαι, μηδὲ τροφὴν κεχρημένας * καὶ ἀθυμήσας, βαπτίζειν φασίν.

* Hæc quoque in Etymologico leguntur, unde hìc supplendum est τῇ γλώττῃ φλ' ἐπισυρμένους φθεγγομένους καὶ, quæ voces imperiti Librarii negligentiâ

Συνεῖναι μὴν γὰρ] Ἀντὶ τοῦ διδάσκειν, ὑποτιθέναι.

Λοξὸς ὢν] Λοξὸς τελεῖται ὁ Ἀπόλλων, ἀφ' οὗ τὸ λοξὰ μαντεύεσθαι, ὃ ἐστι φαυλὰ καὶ ἄδηλα. χρῖσον δὲ ἐστι τὸ σφετεριόμενον δύσλυτον ζήτημα. χρισφόδης ἂν εἴποι, ἀπὸ τοῦ ἀσαφοῦς.

Καὶ πολίσθους χρυσᾶς] Κρῆτες γὰρ ὁ Λυδῶν βασιλεὺς, χρυσᾶς αὐτῷ πολίσθους προσήκατο.

Ἐν Δελφοῖς] Ἐν τούτοις γὰρ τοῖς τόποις ὁ Ἀπόλλων, ὡς λέγουσιν, ἐμαντεύετο. εἰσὶ δὲ οἱ μὲ Δελφοὶ, οὐ Φωκίδι, ἡ δὲ Κολοφὼν οὐ Ἀσίᾳ.

Κίνημα κορυβαντώδες] Μανιῶδες. οἱ γὰρ Κορύβαντες δαίμονές εἰσι περὶ τὴν Ῥέαν. * κατὰ χῆμα δὲ, μανιώδη, φοβερὸν.

Οὐκ ἄρτια κρέα] Κρῆτες γὰρ ἀπειρώμενοι τῶν Δελφοῖς μαντείων ἐν ἀλλήλοις εἶπη, ἐπεὶ τοιοῦτο. θεσπεσίως εἰς Δελφοὺς ἀποστέλλων, ἔπαξεν αὐτοῖς ῥητὴν ἡμέρην. μὴ τὸ ἀφικέσθαι κατὰ ταύτην τὴν ἐμπεσοῦσθεσμὸν, ἀνερέσθαι τὴν Πυθίαν τὴ νῦν ἀμφιτελεῖ προφήτην ὁ Κρῆς; ἐπεὶ δὲ ταῦτα τὴν ἡμέρην Κρῆς. λέβητα εἰς λέβητα ἀπεμάσαλον, εἶτα χελώνης κρέα καὶ ἀρνειὰ συγκαθέψας, καὶ τὸ λέβητι τῷ ὑπὲρ ἐμάσαλον, ὕψοῦ, ἅπερ ἀπεῖπε ἡ Πυθία ἀνεῖλεν ὡς ἐπράτετο. μάλιστα δὲ τὰ χελώνης κρεῶν. ὀδμὴ μὲ ἐς ῥέεινας ἦλθε κρατερήνοιο χελώνης.

Θεμιστοκλείης] Καὶ γὰρ μήν ὁ Θεμιστοκλῆς σωθῆκε τοῦ δεῖνος Ἀθηναίοις χρησμὸς. ὅτι τοῖς Ἀθηναίων ἐπὶ Ξέρξῃ ἐμαντεύοντο Ἀθηναῖοι, εἰ ἄμεινον αὐτοῖς οἰκιστὴν τὸ ἄστυ, καὶ ἀνεῖλεν ἡ Πυθία τὸ, Τείχος τριτογενὲς ξύλινον διδοῖ σύρσπα Ζεύς, καὶ, ὦ θεῖα Σαλαμὶς ἀπολεῖς δὲ σὺ τέκνα γυναικῶν, ὡς ἂν μήν Θεμιστοκλείης ἀνδρωθῶ· ὅ τι καὶ λέγει ὁ χρησμὸς, τοῖς δ' ἄλλοις ἀσωτίτε ὄν· τοῦτο καὶ νῦν ἀφισύρῃ ὁ Μῶμος. ὅπι σαφέστερα ταῦτα δὲ χρησμὸς σημήνῃ, ὡς μὴ δεῖσαι Θεμιστοκλείης ἐξηγητῆ.

Εἰ καὶ μέτοικός εἰμι] Ἐπειδὴ ἄνθρωπος ἂν, ὡς λέγουσι, πρώην γέγονε θεὸς, καὶ εἰς ἀρχὴν μετῴκησεν.

Ἡρακλεες ἰὼ] Τοῦτο εἰώθασιν ἐπὶ θαυμασμοῦ λέγειν. ἔστι δὲ ἐπίφθεγμα σκωπτικὸν. σκωπτόμενον δὲ τοῦτο εἰς Ἡρακλέα.

Καὶ

tiâ omissæ, faciunt ut credam alibi alia deesse, quæ Apolline indigerent conjectore.

* De hisce videndus Strabo Lib. x. Ex quo, advocatâ & Phœniciæ linguæ ope, paucis indicabimus qui Corybantes hi fuerint. 1. Viri fortes fuerunt satellites primorum Phrygiæ Regum, qui postmodum in Deorum numerum relati sunt. Hoc fabula, id est, antiqua Græciæ fama docet, idemque apparet ex σκοπλίῳ κινήσῃ quam memorat Strabo. Hebraicè כרוב *Cherub* dicitur vir fortis, ut multis probat Vir Doctiss. *I. Spencerus* de Ritualibus Mosis Legibus p. 764. unde Angeli dicuntur *Cherubini*, hoc est fortes, ut alibi dicuntur אבירים quod idem significat. Indidem Corybantes *dulmones* dicti sunt. 2. Confunduntur cum Καβείροις, ut ibidem testatur Strabo : ita & Hebraicè כרוב *Cherub* & כביר *Chebir*, unde *Cabiri Dii*, unum idemque significant, ut idem ostendit Spencerus. 3. Corybantes, & Cabiri, ut & Cherubini ex Ægypto orti, auctoribus Herodoto & Strabone, quibus adjungas licet *Spencerum* & *Bochartum*. 4. Iidem dicebantur esse cum Curetibus qui fuerunt etiam viri fortes, Hebræis כרוחים, ut ostendit Bochartus. Verùm ista χύμαλα χάειν, donec *Mythicorum Temporum Historiam*, edamus, ubi ex fabulis antiquissimas eruemus historias.

Καὶ δεινῶς Βοιώπιον] Εἰς ἀμφιδίαν ἐσκώπτοντο οἱ Βοιωτοί. ἀφ' ἧς καὶ ἡ παροιμία Βοιωτία ὗς. ἐπεὶ δὲ Ἡρακλῆς Βοιωτὸς, ἐξ Ἀλκμήνης γάρ, θηλείᾳ πάνυ ἐπίσκωπτον. τὸ μὲν γὰρ ὠφρανὲς..... ἐπὶ..... τὸ δὲ νοήμονι εἰς ἀμφιδίαν αὐτὸν ἀμαυρῷ ὡς Βοιωτὸν.

Καὶ ὠθεῖτε τὴν σοὴν] Τάχα ἐν τῇ σοῇ τῇ λεγομένῃ ποικίλῃ τὰ περὶ Μαραθῶνα ἐγέγραπτο. διὰ τοῦτο φησὶν, ὡς Μαραθῶνι δὴ, Ἀθηναῖοι Πέρσας ἐνίκησαν. Κυναίγειρον δὲ εἰς τὸ ἀελεσθέντων ἐν Μαραθῶνι καὶ Περσῶν. ὁ δὲ Μιλτιάδης στρατηγὸς ἦν τότε τῶν Ἀθηναίων. ἀμαυρὸν δὲ καὶ τὸν κατ' ἐκείνου κωμῳδοῦντες, ὡς συχνότερον τούτων μεμνημένων ἀδεῶς δέον ἐν ταῖς δημηγορίαις, ἀλλ' ἐκπλήξεως χάριν δὲ χυδαίᾳ ὁμιλεῖ. ὥσπερ καὶ αὐτὸς ὕστερον φησὶ παίζων ἐν τῷ Ῥητόρων Διδασκάλῳ.

Εὖγε εἰκῆθεν ὁ μάρτυς] Παροιμία ἐπὶ τῶν καθ' ἑαυτῶν φερόντων μάρτυρας, τὸ ἐν τῇ συνηθείᾳ, οἷόν τι μαρτυρία. καλῶς δὲ ἐχρήσατο αὐτῇ, ἐπειδὴ καὶ τῶν θεῶν νῦν ὁ Ἡρακλῆς ἐλάλησεν.

Ὁ ἀγοραῖος] Ἑρμῆς ἀγοραῖος ἐπικαλεῖται παρὰ τοῖς Ἀθηναίοις, ὡς ἐν τῇ ἀγορᾷ ἱδρυμένος. εἰκότως δὲ ἀδελφὸν ἐκάλεσε τὸν Ἑρμῆ, τὸ ἄγαλμα αὐτοῦ.

Πίπησον ἐναπόλαυσιν] Οἱ γὰρ ποιηταὶ τὰς ἀνδριάντας καὶ τὰ ἀγάλματα, ἔθος εἶχον προσλάπτειν τὸ ἄγαλμα τοῦ Ἑρμοῦ πίσσῃ καὶ ὕπερ λαμβάνειν τὸ αὐτοῦ σκυτύπωμα, ἵνα σῶς αὐτὸ ποιήσωσιν.

Ὑποπιπράμενον] Πίσσῃ πλαπτόμενον.

Δάμιν τε καὶ] Μέλονται εἰπεῖν Ἑρμοῦ Δάμιν τε καὶ Τιμοκλέα, ὁ Ζεὺς τὸ προσάγαλμα νοήσας, ἐνακόπτει αὐτόν.

Κεκραγέτω] Τὸς τὰ μεγάλα κεκράζοντας.

Εἰπάλλαι] Οἱ σὺν πολλῷ.

Ἀκροβολισμὸς] Ἔστιν ὅτε πρὶν συμβάλλουσιν οἱ πολέμιοι, ἀλλήλους βάλλουσι τοῖς βέλεσι καὶ τοῖς λίθοις.

Εἶτ' οἱ ἄνθρωποι] Εὖ δηλοῖ ὅτι οὐ ἄνθρωποι. ἵν' ἡ χειτλιαστικὸν ἐπίρρημα συγκεκλιμένον τῷ ἄνθρωποι. εἰώθασι δὲ οἱ μετρικοὶ τοῦτο ποιεῖν κ' αὐταῖς ὠδαῖς.

Κηλεῖν] Θέλγειν.

Καί σε μετέρχονται] Σ' ἐπὶ τιμωρεῖν.

Ἡ θυγάτηρ, καὶ ὁ ἀδελφὸς, καὶ ἡ γυνὴ] Ἡ Ἀθηνᾶ, καὶ ὁ Ποσειδῶν, καὶ ἡ Ἥρα.

Οὐειρὸν πινα] Πάντα τοῦτο Ὅμηρος ὠδεῖ. Διὸς εἶπε. καλῶς δὲ πάνυ τὸ Ὁμήρου αὐτὸν καὶ τὸ Ἐκτορος ἤνεγκε μάρτυρα.

Σῶκος ἐγείνιος] Οὕτως ἐκαλεῖτο ὁ Ἑρμῆς οἱονεὶ Σωσίοικος.

Οἱ τραγῳδοὶ] Οὗτοι ὑποκεκριταὶ ἦσαν ὑποκεκινόμενοι τὰ τῶν τραγῳδιῶν δράματα.

Χειρίδες] Τὰ καινῶς λεγόμενα μανίκια.

Καὶ τὰς ἐμβάδας] Ἐμβάδας μὲν τὰ ξύλα ἃ βάλλουσιν ὑπὸ τὰς πόδας οἱ τραγῳδοὶ, ἵνα φανῶσι μακρότεροι. πεδήρης δὲ, τὰ μέχρι τῶν ποδῶν ἐλληνικὰ ἱμάτια.

Σκύθαι μὲν] Φερεκράτους φακέλης οἱ Σκύθαι σωνήσαντες, καὶ ὑπὸ τῶν αὐτῶν ἄγκῳ ἀκινάκιν ἱδρυσάμενοι σιδηρῶν θυσίας ἐπιτείους ἀθυσάγωστοι ἀθέατον, καὶ ἵππαν, νομίζοντες αὐτὸν εἶναι τοῦ Ἄρεως τὸ ἄγαλμα.

Ἀμφηκὴς] Ἐκ τῶν δύο μερῶν ἠκόντων τυπτέσθαι. ἀδύνατον γὰρ ἅδην ἀφεῖναι ὅπερ ἔλεγεν, ὅτι τὴν Ἄλυν ἀμφοῖν τοῖν ὄχθαις κωλύσει. Ἀφ' οὗτο δὴ καὶ ἀμφήκη. γράφεται δ' ἀμφήρης, ἵν' ᾖ ἀφ' ἑκατέρου ἕλκειν ποιῶν.

Οἵοι εἰσὶ καὶ τῶν Ἑρμῶν ἔνιοι] Οἱ Ἑρμαὶ πετράγωνοί τινες κίονες ἦσαν παρὰ τὰς ὁδὸς ἱδρυμένοι. ἄνω εἰς τὸ ἄκρον εἰς κεφαλὴν ἔχοντες ἀνθρώπου μεμιμημένου τὸ λίθου. εἰσὶ δὲ ἐν ἐν ᾧ σώματι ἔχει ἡ κεφαλὴ ὡς πάντων ἀνθρώπων, ἐπὶ δὲ ὅπερ καὶ δύο ἀφ' ἑκατέρου μέρους. αἰνίττεται δὲ αὐτοῖς ὁ Ἑρμῆς αὐτὸς πετράγωνος ὢν καὶ παρὰ τὰς ὁδούς. Ἑρμῆν τὸν λόγον βάλλοντες εἶναι. ἐσήμαινον δὲ τὸν βίον, ὃν ἀφ' ὁδοῦ παρεδήλων, συν λόγῳ καὶ μὴ λόγου πορεύεσθαι, καὶ τοῦτον ἀληθῆ ὡς ἱδραῖον τὸ τετράγωνον ἀπεικάζοντες ἢ χήμελον. διττὸς ὢν ἐποιεῖτο, εἰς ἔμφασιν ἢ χρῆσιν τοῖς φίλοις, ἤτοι τοῖς τὴν αὐτὴν ἡμῖν ὁδὸν ἢ βίον εἰσιοῦσι καὶ παρῶσι καὶ ἀπιοῦσιν ὁμοίως κατὰ λόγον μένειν.

Ὁ Σαρδιανὸς] Ὁ ἀπὸ Σάρδεων, ἐν Σάρδεσι γὰρ ἦν τὰ τῆς Κροίσου βασίλεια.

Τὸ ἀμφιδέξιον] Ἀμφιδέξιον λέγεται ὁ ταῖς δύο χερσὶν ὡς δεξιαῖς χρώμενον. ἀμφιδέξιον δὲ συνῳδὸν τὸ ἐκ τῶν δύο μερῶν νοούμενον.

Ἔδη αὐτά] Ἔδη τὰ ἀγάλματα λέγει, παρὰ τὸ ἑδράζω.

Ἐν τοῦργοις] Ἐν γὰρ τῇ σωφρονίσει τὸν κρατυμένους ξένους ἔθυον τῇ Ἀρτέμιδι.

Ἀλλ' ἐξ ἀμάξης] Ἐν τῇ ἑορτῇ τῶν Διονυσίων παρὰ τοῖς Ἀθηναίοις ἐπὶ ἁμαξῶν καθήμενοι ἐσκωπτον ἀλλήλους καὶ ἐλοιδοροῦντο πολλά. παροιμίαν δὲ ἐκφέρουσιν ἐπὶ τῶν ὑβριστικῶς χρωμένων, τὸ ἐξ ἀμάξης.

Τάφον πινὰ] Τάφος ἐν τῇ Κρήτῃ. καὶ ἐπιγέγραπται ἐν αὐτῷ Διὸς τάφος, καὶ εἰς αὐτὸν νῦν καταστένεται.

Καὶ ἐμπιπτὰς] Ἀκόπα οἱ μὲν τὰς μεγάλας καὶ μέσας κελεύουσι ἐσθῆς. εἰσὶ δ' οἱ καὶ τὰ παρ' ἡμῖν λεγόμενα κάρσια ἀκόπα, φασὶν οἷς ἡ κέρκια ἐνέλκεται.

Πρῶτον] Τὸ χρήσιμον εἰς ὃ δεσμεῖται τὰ ἱστία.

Ὁ χηνίσκος] τὸ δὲ πρῶρας μέρος ἀπὸ πηγῆς αἱ ἄγκυραι. ὃ καὶ τὰ πρόπηδες ἐστὶν ὄχθη. χηνίσκον ἢ ἐλέγετο, ὅτι χηνὰς κεφαλὴν μορφοῦντες οἱ ναυπηγοὶ, ἐπεποίησαν τῷ ἄκρῳ. πάλαι τὸ πλοῖον εἰς χῆνα ἀπεικάζοντες, ἢ δυσανάσμιος χάλαν, ὡς ἀβάπτιστος αὐτοῖς ἡ ναῦς ἀφανιοῖν, τρόπον χηνὸς ὑπερνεώσης τὰ κυμάτων.

Διμοιρίτῶν] Διμοιρίτης ὁ δι μοίρας τὰ σὺν τῇ νηὶ ἄρχων. τεμμοιρίτης δ', ὁ δὲ τέτταρα μέρους ἄρχων. ὕτω δ' ἐλέγοντο οἱ μὴ τὸν σύπλουν μισθὸν λαμβάνοντες ναυτῶται. τοῦ μὴ εἶναι τῶν ναυτικὴν ἐρετῶν πλείονι.

Τὸν δὲ καπηλυμβῆσαι] Πάντα τοῦτα λέγει ὡς ὀνόματα τὰ σὺν τοῦ πλοίου σκεύων, ἃ μεταφορικῶς ἐπὶ ἀνθρώπου νοητέον. ὅτι εἰ μὴ ὀφείλοντες καλῶς πράττειν, ἀτυχοῦσιν. οἱ δ' ἄδικοι, δύσπραστοι.

Ὅπως Σωκράτης] Σωκράτης καὶ Φαίδων, Ἀθηναῖοι ἦσαν, ἀμφότεροι δὲ ἐρετῆ ναυμαζόμενοι. ὁ μὲν φιλόσοφος, ὁ δὲ γραπτὸς.

Ὅσοις δ' ἀγαθοῖς] Ὁ μὲν Καλλίας ἦν, ὡς Κρατῖνος φησὶν, Ἱππονίκου ἑὸς υἱὸς, τὸν δῆμον Μελιτεύς, πλούσιος καὶ παχυπλοῦς καὶ ὑπὸ πορνιδίων ἀφορμώμενος, καὶ κόλακας τρέφων. εἰς δὲ παγκράτιον αὐτὸν Κρα-

Κρατῖνος κωμῳδεῖ, ὡς ἴσα τῷ κατὰ χρέων. οἱ γὰρ δανειζόμενοι τὰς πίστεις ὑπετίθεσαν, καὶ ἐπιγράφον αὐτὰς εἰς τὸ γινώσκεσθαι ὅτι ὑποθῆκαί εἰσιν. ὅθεν καὶ Μένανδρος, ἄσκιθρον χωρίον εἰάθη λέγειν τὸ ἀνεπιδάνειστον. κωμῳδεῖ δὲ αὐτὸν Κρατῖνος καὶ ὡς Φόκον γυναῖκα μοιχεύσασθαι καὶ τρία τάλαντα δῦναι εἰς τὸ μὴ κεκλῆναι. ὁ δὲ Μειδίας ὀρυγόκοπος ἦν ὡς Πλάτων, ἐκαλεῖτο καὶ ὡς πονηρὸν δὲ καὶ κίβδηλον, καὶ τὰ δημόσια νοσφιεῖν. ὁ δὲ Σαρδιανόπαλος ἦν ὁ Ἀνακυνδαράξης ὁ Μήδου. καὶ βασιλεὺς Ἀσσυρίων τρυφῇ παραμένων καὶ γυναιξὶ τὸν πάντα βίον διέδαπανῶν. διὸ καὶ ἐπὶ τέτε ἡ τῶν Ἀσσυρίων κατελύθη ἀρχή.

Τοίχοι ἄρχων] Οὐ μόνον ἐπὶ οἴκε τοῖχος λέγεται, ἀλλὰ καὶ ἐπὶ πλοίε.

Κατὰ ῥᾶν φορεῖ] Κατὰ ῥᾶν φέρεται, ἐπὶ τῶν εὐπλοούντων ὁ λόγος. ὅτε γὰρ ῥᾶμμα φερόμενοι, τὸ ἴδιον πλοῦν ἀνύουσιν. διόπερ δὲ λέγε τὸ παράδειγμα. διὰ τέτο καὶ νῦν τῇ πλησίον ἐχρήσατο.

Τῷ ἱερῷ φασιν ἄγκυρον] Ἄγκυρά ἐστι σὺν τῇ νηῒ τῇ μεγίστῃ ἐν πλοῦτον ἱερόν. αὕτη δέ ὅτε μέγας κατελάβοι κίνδυνος, πλουσία βάλλεται. εἰσὶ δὲ τέτε, ὡς μέλλων πλούσιον εἰπεῖν ἐπιχειρημάτων τὸ πάντων μέγιστον.

Εἰμὶ τυμβώρυχα] καλῶς πάνυ εἰσήγαγε τὸν Τιμοκλέα εἰς ὕβριν τραπέζης. τῦτο γὰρ ἔθος τοῖς ἡττωμένοις.

Οὐ φέρων καταστρωφᾶται] Παυσανίας ἐπὶ τῇ νίκῃ καταγελᾶται.

Καὶ ὁ σύρφαξ] Υποθεσμὸς δὲ συρφετὸς ὁ σύρφαξ.

Ἐπὶ δὲ Ζωπύρου] Τῶ Δαρείε πολιορκοῦντος τὴν Βαβυλῶνα, καὶ μὴ δυναμένε παραλαβεῖν αὐτὴν, ὁ Ζώπυρος κόψας ἑαυτὸν τὰ ὦτα καὶ τὴν ῥῖνα, καὶ μαστιγώσας ἑαυτὸν, προσῆλθε τοῖς Βαβυλωνίοις, ὡς παρὰ Δαρείε πεπονθὼς παθῶν· οἱ δὲ νομίσαντες αὐτὸν ἀληθῆ λέγειν, κατεπίστευσαν αὐτῷ τὴν πόλιν, ὁ δὲ προέδωκε τῷ Δαρείῳ τὴν Βαβυλῶνα. καὶ λέγε τέτο ἰδὼν αὐτὸν ὁ Δαρεῖος, εἶπεν, ἠβουλόμην σεσωσμένον ἔχειν τὸν Ζώπυρον, ἢ μυρίας μοι Βαβυλῶνας ὑπάρχειν.

Μς. in fol. Ζεύς τραγῳδὸς. ἀπλοικὰ] ἀπλοΐστερα, ἀτελῆ. [ἐπὶ τῇ ἀκρῇ] ἐπὶ τῇ ἀκμῇ. [κώνυμοι] χρᾶφες) κώνυμοι. τετέσι ἄνδυμναν. [συείασι χρᾶφετε συνθεσι. [προπιμπέων] χρᾶφες) προθυμωτέρων. [πλατύνδην] ἀφειδέστερον. ἀντὶ δὲ κατ' ἐκλογήν. πλατύνδην δὲ ἀντὶ δὲ πλατέως. [ὁ Μίδης] ὁ Μίδης ἐστὶ ὁ τὸν Πέρσεως ὁ ἥλιος. [κεκωφῶσθαι] Ἀντὶ τε [λημᾶ] λήμης ἔχω· λημὴ δὲ ἐστὶν ὁ ἐν τοῖς ὄμμασι ῥύπος.

Ὄνειρος ἢ Ἀλεκτρυών.

P. 157. Μς. in 4. Διάτονον] Ὀξύτονον.

Σῶσαι τὸ χρυσοῦν ὠτεῖνο κώδιον] Αἰήτης ὁ τῶν Κόλχων βασιλεὺς εἶχε δέρμα πρόβατε χρυσοῦν, καὶ τέτο δράκων παρεφύλαττεν ἄυπνος εἰς τὸ αὐτὸ τὸ χρυσόμαλλον φηνὶ δένδρον. ὁ Φρίξος μὲν οὖν ὁ Ἀθάμαντος παιδὸς δὲ παιδαγωγὸς, * ὃς Κελεὸς ἀνόμαστο δορύ. τυγχάνοντος δὲ κατὰ τὴν Κολχίδα γῆν καὶ σκιδαρίνου καὶ ἐπεὶ, ὡς ἀμύθου, χρυσόμαλλον εἶχε τὸ δέρος, διδόασι εἰς φυλακὴν ὑπὸ δράκοντι φυλασσόμενον.

ἐφ'

* Ita fabulam de aureo vellere satis frigidè ἐμυθολόγησεν Heraclitus *de incredibilibus* c. 24.

ἐφ' ὃ ὕστερον Ἰάσων μὴ τῶν ἄλλων Ἀργοναυτῶν ἀποστελεὶς ἐφῶτε κομίσασθαι, καὶ εἰς τὸ Ἄργος ἀποκτείνῃσαι, εἶπε Μηδείας τὸ θυγατρὸς μὴ Αἰήτου βασιλεύοντος τὸν τόπον ἀδελφῆς ἦ Ἀψύρτου, ὃς ἐπιτίσθυτο τὴν φυλακὴν τῆς δέρης, ἀφ' ἧς εἰς Ἰάσονα αὐτῆς ἔρωτα δόλῳ φῶ τὸ πατέρα μεταθέσης, Ἄψυρτον δὲ τὸν ἀδελφὸν ἀποκτεινάσης καὶ ὕστερ συνεργασάσης Ἰάσονι, αὐτό τε τὸ δέρος ληφθῆναι καὶ εἰς τὸ Ἄργος ἀφασωθῆναι.

Προσμιμνήσκει παρέξεις] Ἐὰν θελήσω, φησίν, κρατῆσαί σε νῦν δυσχερανῶ, πηδῶν γὰρ ἐν τῇ σκοπιᾷ δύνῃ ἀφευγεῖν.

Προ ὁδὸν ἴσῃ] Τὸ σὺ τῇ σωφροσύνῃ ὡσκήψας ἴσῃ ἐν τῷ ἔργῳ ἦ τεθραμμένῳ ὑπήσεαζ πεπονηκὼς ἑαυτῷ. τοῦτο ἦ τὸ ὡσὲ ὁδὸν, παρεμιμοῦδές ἐστι λεγόμενον ἐπὶ τῶν ἀσπόρ τι πεφυτολεισον ἐκπεπλεγμένον τῶν μὴ τοῦτο γινομένων. συμβαλόμενον μὴ τοῖς μὴ τοῦτο εἰ καὶ κῦ παρέργου, ἀσκῶσι κὲ οἷς ὁδύσιν ὡσκεῖ) ἐπιτελεσθείη τι τῶν σωσεγκεῖν ἐχόντων τῇ ὁδῷ. παρ' ὃν κὲ ὡσὲ ὁδὸν εἴρηται, ὁ ἦ νῦς, ὡσὲ ἦ ὀφειλομένῳ ἔργῳ ἴσῃ τοῦτο κῦ πάρεργον πεπονηκώς. ὁ, σοι τυχὸν τὴν ἀναγκαίαν τροφὴν ἐκπορίσοι. καὶ Πλάτων ἐν συμποσίῳ, σύντε δὺ ἐρχομένων, ὡσὲ ὁδὸν βαλόσεμεθα ὅ τι ἐροδμεῖν, ἀλλ' ἰᾶμεν.

Ὦ Ζεῦ τερπικέραυνε] Εἰώθασιν οἱ ἀρχαῖοι ἀπὸ τῶν σεταγμένων τὰ Δία καλεῖν. οἷον δεξιόμενοι ξένον, σπάλιν Δία Ξένιον, ὅτι καὶ αὐτὸν ἦν, καλεῖ τὸ Δία τερπίσιον, τὸ ἀποδιώκοντα τὰ τέρποντα. τέρπος δὲ λέγει, τὸ ἀνθρωπίνη φωνῇ τὸν ἀλεκτρύονα χρήσαζ.

Ἀποτρόπαιον] Ὁ ἀποτρέπειτεί πῆς.

Ἀλεξίκακε] Ὁ ἀποδιώκων τὰ κακὰ. ἀλεξίκακος ἦ ὁ Ἡρακλῆς, ὡς πολλὰ τῶν σὺν τῷ κόσμῳ κακῶν ἰασάμενος.

Οὐ χαλεπῶς] Οὐ δυσχερῶς.

Εἰ δὲ ἐχεμυθήσειν] Σιωπήσειν, φυλάξαι τὸ μυσήριον.

Ἢ τῶν ὀργὰς τερπις] Τερπις μέρος ἦ πλοίου, ὀργὰ δέ ἐστι τὸ πλοῖον ἐν ᾧ Ἰάσων ἔπλευσεν. τοῦτο ἦ ὡς λέγουσιν ἡ τερπις ἐλάλη. μαντεῖον ἦ λέγει ἦ Διὸς ἐν Δωδώνῃ, ὅπου φηγὸς ἐστὶ δρῦς. εἰς ἣν ἐμαντεύοντο.

Λαθόντες] Ἀγνοηθέντες.

Φίλος γενοιτο τῷ Ἄρει] Λέγει ὅπῃ Ἀφροδίτη τὸν Ἡφαιστον εἶχεν ἄνδρα. καὶ ὁ Ἄρης τοῦτῳ ἐμοίχευεν. κῦ κρυπῇ ἦ τὸ ὡς, ἵν' ἦ ὅτω, κῦ ὡς ξύμπινοι καὶ ὡς ξυγκόμιζοι, καὶ ὡς κοινωνοὶ τῶν ἐρωτικῶν.

Ὄφελος] Τὸ ἐξῆς καὶ π ὠδὴν ὄφελος τι γὰ μὴ τὸ γενέαζ τῶν σεωδοσίων, εἰ βοᾶτε ὄφελος.

Ἐκτρόπιζοι] Ἔξω τῆ τράπεζης.

Εὔφορβος γενοίτο] Οὗτος ἐξ ἣν τῶν Τρώων. ὅς τις καὶ πρῶτος δόρατι τὸν Πάτροκλον ἔπληξεν.

Ὦ Μνησύρχη παῖς] Μνήσυρχος πατὴρ ἣν Πυθαγόρου. καλῶς ὧν παίζων Μνησύρχη παῖδα τὸν ἀλεκτρύονα ἐνόμισεν.

Ἀνὴ Σαμίᾳ Ταναχρᾷος] Σάμος νῆσος ἦν ὅθεν ὁ Πυθαγόρας. Τάναχρα δὲ, πόλις Βοιωτίας. ὅθεν ὁ Μίκυλος ἦν ἀναμείνας.

Ἡ Πυθαγόρειόν τι] Πυθαγόρειόν ἐστι τοῦτο τὸ δόγμα, ἴσον τὸ φαγεῖν κυάμους, τῷ φαγεῖν τὴν κεφαλὴν ἦ πατρός.

Ἀναπιμπάζη] Τὰ σεσθεωρηθέντα ἀναμιμνήσκῃ.

Οὐκ ἀπόρρητος ἡμῖν ἡ τερφη] Οὐκ ἀπηγορευμένη.

Δεῖ-

Δεῖνόν τινα φῆς] Μέγαν, θαυμαστόν.

Περὶ τὰ ἐσκαμμένα ἤδη πηδᾶ] Φαυλώτερον ἐλένετο, ὅς τις ἐπήδα πολλὰ. τῶν δὲ ὡθ αὐτὰ σκαπτόντων ἵνα τάφος κρὴ τοὺς πηδῶντας, ὁ φαῦλον ὑπὲρ τὸ ἀρεσμένον τί ποιοῦντων, ὑπὲρ τὰ ἐσκαμμένα πηδᾶ.

Ἀποψήσῃ] Ἀπομάξῃ.

Τῶν ἐλεφαντίνων] Λέγει Ὅμηρον ἀφ᾽ ἧς τὸ ἐλεφαντίνων πυλῶν τὰς ψευδεῖς ὀνείρους ἔρχεσθαι, ἀφ᾽ ἧς τὸ κερατίνων τὰς ἀληθεῖς.

Τυφλὸς αὐτὸς ὤν] Ἱστοροῦσιν Ὅμηρον οἱ μὲν κρὴ ἀπὸ γενεᾶς τυφλὸν, κρὴ τὸ σύμπλωμα ὄνομα τούτῳ γενέσθαι, ὁμήρους καλούντων Δωριέων τοὺς τυφλούς. Ἡρόδοτος μέντοι τὸν Ὅμήρου χρόνον βίου, οὐκ ἀπὸ γενέσεως τυφλὸν ἱστορεῖ, ἀλλὰ πολλὴν ἀλώμενον γῆν ἱστορίας χάριν, γενέσθαι κατὰ τὴν Αἰτωλικὴν, κἀκεῖ νοσήσαντα χαλεπῶς ὑπὸ τῆς νόσου τὴν ὄψιν ἀποβαλεῖν.

Παῖε ὦ Μίδα] Λέγεται ὁ Μίδας πάνυ ὢν φιλόχρυσος, ὅπως ηὔξατο πᾶν πρᾶγμα ὃ ἂν ἅψηται χρυσοῦν γίνεσθαι. φασὶ δὲ ὅτι κρὸ τούτου ἀπέθανε, κρὶ αὐτὴ χαρὰ ἡ τροφὴ ἧς ἤπλετο χρυσῆ ἐλένετο.

Πολὺ] Χυδαῖον γὰρ τὸ πολὺ.

Ἄρασον μὲ ὕδατος] Ἡ σύνταξις ὅτως. ἄρασον μὲ τὸ ὕδωρ, ὁ δὲ χρυσὸς καθάπερ τὸ πῦρ ἐν νυκτὶ ἀφανέστερα τῆς τοῦ ἐξοχὴν ἢ πλάτος.

Ὑποβεβρεγμένον] Ἀντὶ τοῦ μεθύων.

Εὐκράτης] Οὗτος ὁ Εὐκράτης παρ᾽ Ἀθηναίοις ἦν πλούσιος.

Σὺν τελλακᾷ] Ἐν πενιχρᾷ.

Ἢ πλουσίᾳ] Ῥίγος ὠθ πυρετοῦ.

Οὗ ἕφεδρον ἐγὼ] Ἡνίκα δύο παλαίουσιν ἀθληταί, κάθηταί τις ἔξωθεν ἄλλος, ὀφείλων τῷ νικῶντι παλαίσαι. κρὴ ὁ τοιοῦτος κωλύεται ἔφεδρος, ἀντὶ δὲ ἠττομένου εἰσέρχεται.

Εἰς ὑπερβολὴν κυρεῶν] Καρῆναι * δόμβου.

Ὁποσάκις τὸ στοιχεῖον εἴη] Στοιχεῖον σύνταξιν λέγει τὴν δὲ ἡλίᾳ σκιὰν. εἰώθασι γὰρ οἱ εἰζειν ἡνίκα τυχὸν ἡ σκιὰ γένηται πενταπλῆ, συνελθεῖν. ὅτως δ᾽ εἰώθεσαν οἱ παλαιοὶ καλεῖν τὸν ἥλιον, ἢ τὴν σκιὰν τὴν ἀπὸ δὲ ἡλίᾳ. τοιοῦτο δ᾽ τὸ λεχθὲν, ὥσπερ βραδὺς κὴ τὴν κίνησιν ὁ ἥλιος. οἱ γὰρ ἐπισπόλυντες πιὶ, κρὴ τὸ βραχύτερον τὸ ὥρας μηκυνόν κρὴ ἀπέρασιν ἠγοῦν.

Ἐπρεισθέντων] Ἐπανακλινομένων.

Εἰσὴ δὴ μετὰ λύκος χαυλιόν] Παροιμία ἐπὶ τῶν ἐλπιζόντων τί, κρὴ παρ᾽ ἐλπίδας ἀποτυγχανόντων.

Φιλοτησίας] Φιλοτησίαν ὠθοῦσιν ἔσιν ἡνίκα τις ὢν ἀέλσῃ ἀπὸ τῆς δοθείσης αὐτῷ φιάλης πιὼν μέρος, τὸ λοιπὸν παρέχει φίλῳ, κρὴ τὸν φιάλιν χαλεπτόμενον.

Οἱ δὲ πάντων θεῶν πατήρ] Τῆς Δανάης ὁ Ἀκρισίου. ὁ δὲ Ἀκρίσιος βασιλεὺς ὢν Ἄργους, ἔλαβε χρησμὸν, ὅτι ὁ γενόμενος ἀπὸ τῆς θυγατρὸς αὐτοῦ Δανάης φονεύσει αὐτόν. κρὶ ἀφ᾽ τούτου φοβηθεὶς, ἀπέκλεισεν

* Scriptum hîc fuit καρη additâ supra contractionis notâ, unde conjicere proclive erat legendum καρῆναι, licèt Grammatici de ovibus dici velint, de hominibus verò κειρασθαι.

αὐτὴν ἐν χαλκῷ. καὶ ὁ Ζεὺς ἐρασθεὶς αὐτῆς, μεταβληθὴ εἰς χρυσὸν καὶ ἔφθειρεν αὐτὴν, εἰσελθὼν διὰ τῆς θύρας.

Ἔτν] Πισαίεσον.

Τοῖς Κρηνίοις] Ἐν τῇ ἑορτῇ τῶν Κρήνια. τόμους δὲ τεμήματα. ἀλλάττει ὁ συνηθεία λακωνική.

Καὶ ὑσγινόβαφη ἀμπεχόνην] Υσγινόν ἐστιν ἄνθος ἐοικὸς ὑακίνθῳ, βαθύτερον, ἴσως δὲ τὸ ἀπὸ χειρείων αἱμάτων βαπτόμενα.

Ἀλκυόνη] Πορφυρᾶ.

Ὦ τᾶν] Ὦ ἑταῖρε.

Κάμηλον] Χώρα Περσική.

Πελέμναν ἄοινος] Πρὸ τούτου φησὶν εἰς τὸ σῶμα τῶν Πυθαγόρου ἑταίρων. οἷς καὶ ζητῶν ὁ ἐν σώμασι, ἕως ὅτι Μήσαρχος ὁ πατὴρ ὁ ἐμὸς ἔκτισέ μοι οἶκον, τοῦτόν ἐστιν ἔστειρέ με.

Τὸν μέντοι ἑταῖρον αὐτῶν] Ὁ μὲν Εὔφορβος τὸν Τρῶα, ὁ δὲ Ἀχιλλεὺς τὸν Ἕλληνα.

Σοφιστὴς ἄνθρωπος ἦν] Καθόλου σοφιστὰς ἐκάλουν τοὺς ἀπατῶντας διὰ τῶν λόγων.

Κἀν τῷ μέρει] Καὶ ἐκ μέρους φησὶ καταγελάσεσθαι, ὅσον καταγέλασται Κρητιατῶν καὶ τῶν ἄλλων.

Ἀλλὰ καὶ Τειρεσίας ὡσαύτως ἐμοὶ] Ὁ Τειρεσίας, ὡς λέγουσιν, εἶδε τὴν Ἀθηνᾶν λουμένην. κἀκείνη ὀργισθεῖσα μετέβαλεν αὐτὸν εἰς γυναῖκα.

Ὁ Ἐλάτης παῖς ὁ Καινεύς] Ὁ Καινεὺς ὡσπερεῖ, ὡς φασὶν, γυνὴ ἦν. ἁρπάσθη ταύτης ὁ Ποσειδῶν. ἡ δὲ τὸν ἄλλως ἔφη συγγενέσθαι αὐτῇ, εἰ μὴ ὁμοίως αὐτὴ ὡσπερεῖ ποιήσειν ὁ βέλει). ὀμόσαντος δὲ τοῦ Ποσειδῶνος, εἶπεν ὅτι ἄνδρα με ποίησον. ὁ δὲ λαβὼν τὸ ὄρκον ποιήσας τὸν ἐδυνήθη συγγενέσθαι. λέγεται δὲ τὸν Καινέα ἐκ γυναικὸς εἰς ἄνδρα μεταβαλόμενον, καὶ γυναικοβίαν γενέσθαι ὑπὸ μὲν ταύρου γε μὴν ὀλέσθαι Ἐλάτειος ἁλοίμενον.

Οὐδὲ τῷ Τειρεσίᾳ συνενεγκεῖν] Ἐπὶ συμφέροντι γενομένῳ. ἠμφισβήτησαν γάρ ἀλλήλοις ὁ Ζεὺς καὶ ἡ Ἥρα, τίς τὰ λαγνείας μᾶλλον ὀρέγεται), ἀνὴρ ἢ γυνή; καὶ ἔλαβον δικαστὴν τὸν Τειρεσίαν ὡς ἔμπειρον ὄντα τοῦ ῥέζειν. ὁ δὲ ἔφη, ὡς ἐννακτάλασιον ἡ γυνὴ τοῦ ἀνδρὸς ὀρέγεται), καὶ ὀργισθεῖσα ἡ Ἥρα ἐτύφλωσεν αὐτόν.

Ποτνιωμένη] Ὀδυρομένη.

Ὦ Διοσκόρα τὰ ἀνομοιότητα] Καὶ τοῦτο γεωμετρικῶς ἀναφαίνει, τὰς Διόσκουρους τὸ δάλαμον, ὡς σωτῆρας δῆθεν, ὡς ἂν μὴ τὸν μεταβολὴν τοῦ βίου ναυάγιον γένοιτο, ὡς οἱ ἀπὸ γῆς εἰς τὴν θάλασσαν μεταποιούμενοι.

Οὐδὲ οἰσυίνῳ ἀσπίδα ἔχων] Τοῖς ἀπὸ τῆς οἰσύας. οἰσύα δέ ἐστιν ἀκανθώδης βάτος ἀφ' ἧς πλέκουσι τὰ χωνία.

Τανύσσει] Κατασκοπάζουσι.

Κατεχαλάζησας] Κατέχεας.

Διαπυκτεύων] Ἀντὶ τοῦ διαπορευόμενος καὶ ἐξακριβῶν. ἐπεὶ καὶ οἱ πύκται πρὸ πολλοῦ ποιοῦνται τὴν εἰς τὸν ἀντιπαλαίειν βολὴν κατασκόπευον ποιοῦσαι, ἀλλὰ μὴ μάτην μηδὲ εἰς ἀέρα δέρειν τὴν πυγμὴν στέμψαντα.

Σακπάρδιλλ] Εὐτελὲς βρῶμα ἀπὸ ἰχθύων μικρῶν τεμαχισμένων. εἶτα τῶν

νῦν τὸ ἀπὸ τ ἀφύων ἤτοι ἐγκρυόλεων ἢ τῶν σαύρων διειρμένα καλάμοις πλόκια. ἔνιοι δ σαπέρδια εἰρήκασι τὸ ὑπ συὸς πέριχος, ὃ νῦν χοίδια Παφλαγόνες φασὶ καὶ χοῖρ). μαινὶς δ καὶ αὐτὸ εἶδός τί τ καλαμέτης μαινομένης.

Περιπαλλμένω τὰ πλεκτά] Αἰτὶ δ καταλυθεὶς ἀπὸ τ βασιλείας. νικήσας δὲ αὐτὸν ὁ Κύρω, ἠβέλησεν αὐτὸν καῦσαι, καὶ μ τοῦτο ἐλεήσας ἔσωσεν.

Τραγῳδία πᾶσα] Ἐπειδὴ τὰ ὑπ τῇ τραγῳδίᾳ καμπτά ἐστιν, εἰκότως τραγῳδίαν τ ἑαυτῆ κόμπον ὑπάλεσεν.

Τὴν ἐφεσρίδα] Τὸ φορούμενον ἔξωθεν ἱμάτιον.

Ἢ Φειδίας] Οὗτοι ἀγαλματοποιοί ἦσαν.

Καὶ τὰς γόμφους] Τυπίσιν, ὅπερ ἡμῖν εἶπας τὴν ὅσαν ἔνδον τ ἁρμονίας συμφορᾶν.

Τὸν Πέρσην δ] Ἀρταξέρξης Πέρσαις βασιλεύοντω, Κύρω ὁ ἀδελφὸς τὴν βασιλείαν λαβεῖν βουλόμενω ἀφ Κλεάρχυ πολὺν συνῆλθε στρατόπεδον. Περδίκκας, Πτολεμαῖο καὶ Σέλευκος, ἤτοι οἱ τρεῖς ἀφ Ἀλέξανδρον ἦσαν Ἀλεξανδρῶ. καὶ ὁ μὲν Περδίκκας συνδιώκει Ἀρσουάκῃ τῷ βασιλεύοντι μετ Ἀλέξανδρον ἀδυνεῖ ὄντι τὴν βασιλείαν· ὁ δ Πτολεμαῖο ἦρχεν Αἰγύπτυ. καὶ Σέλευκος τ περὶ Βαβυλῶνα τόπων, ὡς ἱστορεῖ Δέξιππος.

Καὶ ἀμφότροι τ τομῆς] Τὸ ἐξῆς τ ἐπ' εὐθὺ τομῆς.

Κύρω ξενολογῶν] Ξένους τραπόμενος συμάχους καὶ ἰδίᾳ ἀνακοινούμενω.

Καὶ ἄλλον Παρμενίων ἐπαινοῦντα] Τὸν Φίλιππον λέγει, τοῦτο γὰρ στρατηγὸς ὢν ὁ Παρμενίων, πάνυ ἡυδοκίμει.

Ὁ Τίβιο] Οἰκέτυ ὄνομα.

Ταῖς φυσικαῖς ἐπιθυμίαις] Πάνυ καταγέλως τοῖς φυσικοῖς τ ζώων ἤθεσι, τὰ τ ἀνθρώπων ἐπιτηδεύματα ὅρμοσε. τῷ εἰς τὰς ἡλείας πλεονεκτικῷ δ ἵππε, τὸ δ τελώνε ἄπληστον. τῇ τ βατράχων φλυαρίᾳ τὸ συκοφαντικόν. τῷ κηπίλῳ τ κηλωνῶν καὶ θρυλλάδι τὸ σοφιστικόν. τῷ δικαίῳ τ κακούργων, καὶ παντὸς ἔστιν ἓν ὑποσκιπικῷ, τὸ μαγειρικόν. τῷ ὑὸς ὀχείαι ἑτοίμως δ ἀλεκτρυόνω τὸ τ κιναιδίας ἀκόλαστον.

Τῇ γυναικὶ ἐμόβιον] Ἐνάντιον τὸ ὑπ τῷ λόβῳ ὃ ἐστι τῷ δ ὠτὸς ἄκρῳ βαλλόμενον.

Οὗτοι ταραττῶσι] Μετὰ τρυφῆς διαπαντῶσι.

Σίλφιον] Σίλφη ζῴδιον ἐοικὸς καμπτήρῳ. λέγεται δ καὶ τίφη, ἐμπὶς δ ζῴδιον ἐοικὸς κώνωπι γινόμενον ὑπ τοῖς ὕδασι.

Τὸ λυκαυγὲς αὐτὸ] Τὸ ἑωθινὸν ἔτι μικρᾶς σκοτίας ὕσης.

Mſ. in fol. Ὀνειρο ἡ ἀλεκτρύων. κρίσις βοῶν κρέα.] Ἀφ Ὀμήρου τοῦτο ἐπὶ τ Γλίσ βοῶν ὑπ Οὐδυσσέως, ὃς οἱ ἑταῖροι δ Οὐδυσσέως σφάξαντες ἔφυον, αἱ βύρσαι δ καὶ τὰ κρέα ἑκινοῦντο τε καὶ ἐβόων, ὥσπερ ζωῆς ὑπάρχοντα αὐτοῖς. [ἡ τὸν παννυχὶς μιμνα ὄνειρον] καλῶς δὲ ποιῶν. ἄμφω γὰρ πραττόμενα καὶ εἰς φάσμα ψιλὸν ἀποτελοῦντα. [οὐκ ἀφανῶς] ἀλλὰ περιφανῶς καὶ ἐξακούστως. [ταραττόμενο] μεθυον. [πότος] πότον παροξυντόνως μὲν σημαίνει τὸ συμπόσιον. ὀξυτόνως δ αὐτὸ τὸ πόμα καὶ τὸ πίνειν δηλοῖ. [ὦ τάν] ὦ πᾶν σημαίνει τὸ ἑταῖρε. καὶ γίνεται ὦγὰ τὸ ἔτης, ὃ σημαίνει τ συγγενῆ. καὶ συγκοπτόμενον ἔπαιπε. ἐξ αὐτῆ γίνεται ἑταῖρε, ὡς

μένους μεμισθωμένους, καὶ σὺν συγκοπῇ ἐπὶν. καὶ ἡ κλητικὴ ὦ ἐπίν, καὶ ἀπο-βολῇ τοῦ Ε τὸν. [οἰσυίνλω] οἰσυίνην ἡ σὺ λύγον δρχαιοτρόπως πεπλεγμένην. ἐποίει ἐν ὅτε καὶ ἐξ Αἰγύπτου κομίζεται κιτία τοιαύτης ἐργασίας. [ἄλλως] τῶν δρετῶν ἀπὸ τῆς οἰσύας. οἰσύα δέ ἐστι ἀκανθώδης βοτάνη, ἀφ' ἧς πλέκουσι τὰ χωρία. [ἐπιεικεῖς] τὸ ἐπιεικὲς τξία δηλοῖ, τὸν τρόπον ἀγαθὸν, ὡς ὅταν λέγωμεν ἐπιεικὴς ἄνθρωπος. καὶ τὸ σύμμετρον, ὡς ὅταν λέγωμεν ἐπιεικῶς ὁδὸς ζῇ, ἀντὶ τοῦ συμμέτρως. καὶ τὸ πᾶν, ὡς ἐν τοῖς Ὀλυμπιακοῖς ὁ Δημοσθένης, ὁ μὲν ἀλλ' ἐπιεικῶς τοῦθ' ὁ δυσμαχώτατόν ἐστι, ἀντὶ δὲ πάνυ δυσμαχώτατόν ἐστι. [λυπεῖ ἢ τὸν μὴ Λυδὸν ὁ ὑὸς κωφὸς ὤν.].... ἢ Φίλιππον λέγε. τάτε γὰρ στρατηγὸς ὢν ὁ Παρμενίων πᾶσιν ἠυδοκίμει. [κενεμβατήσας] κενεμβατεῖν εἰς κενὰ βαίνειν. κενὰ ἐπιχειρεῖν. [καταπυγοσύνλω] καταπυγοσύνλω καὶ ὑ σωηδόμοι γα τῇ ἀσελγείᾳ. σὺν ὧν ὕδε ἀνθρωπίνλω εἶναι νομίζω.

Γκαρομψίππος, ἢ Γπερνέφελος.

P. 186. Mſ. in 4. Γκαρμένιππος ὁ ωσκείμενος ἐπιγράπ] λόγος ἀφ' μὴ.....

Γποκείμενον εἰς Γκαρον τὸ Δαιδάλε ὑποφερόμενος..... καὶ περίεργον καὶ φασματῶδες. εἰς Μένιππον τὸ Κυνικὸν φιλόσοφον... ..... ὃς Παπέρων ὑπάρχων τῆς Λυκίας, καὶ τὴν Ἀνθένους δόξαν ὑποποιούμενος γενναίως λῶ καὶ συγκεκραθημένος τὸ σῶμα, καὶ σὺν ἀδόκιμος, ὕδε τῷ ὄψιν, ὅστε ωὸς ὧρον δύπρόσωπον ὑποφέρεται καὶ ὅ.... ὥστε εἰ πίστις ὕπεστι Φιλοστράτῳ τῷ Τυρίῳ τὸ Ἀπολλωνίε ἢ Τυανέως ἀναγεγράφονλι βίον, ἢ ὑπὸ ἐμπύσας ἐρωθῆναι, κῦ Κόρινθον τὸ Πελοποννήσε. καὶ ἀπὸ τάτε ἐπεὶ ωδείτυχεν Ἀπολλωνίῳ τῷ ωσεκρημένῳ γένει ἀνδρώπῳ, ὅμοιος, φασὶν, ὁμοίῳ συνήφθη. καὶ τὸ ἢ βίε λοιπὸν δυσαποσπάσως ἔχηκε τάτε περατείας τε συγχαίρων, καὶ εἰς μηδὲν ὑγιὲς ἀμοιρίας τῶν χολῶν ἀποδιατρίβων. διὸ καὶ ὁ παρὼν Λυκιανὸς φασμοθλογῆσαι τᾶτο δὴ τὸ συνήθες αὐτῷ ωσεκρημένον, καὶ ὑπερνέφελα περατεύσεσθαι, συζεύγνυσι τάτῳ τῷ Γκαρον, λίνον λίνῳ συνάπλων, ὡς οἱ παροιμιαζόμενοι φάσκουσι.

Σταθμὸς] Μονή.

Γποξενίζοντας] Ξένους καὶ ἀγνώτους ἀφελεγμένους.

Παρασάγγας ὅλας] Ὁλοκλήρους.

Πάρεσιν ἐξ ὑφανῆ] Ἀπὸ ἢ ὑφανῆ πεσών.

Τὸ πέρα πίστεως] Γπὲρ, ἀφ' τῶν πίστιν.

Περσοφερεῖς] Ὀμοίως.

Θῦτε παιδικὸν] Ἐρώμενον.

Παρασάγγαι] Μέτρον Περσικὸν ὁ Θεμιστάγης, ὁδὲ σταδίοις λ' τὸ ἢ σταδίων, ὀργυιᾶς ρ'. ὥσπερ καὶ τὸ πλέθρον ποδῶν ρ'. τὸ δὲ μίλιον, σταδίοις ζ'. τινὲς δὲ τῶν δρχαιοτέρων δέκα βάλουσι σταδίων τὸ μίλιον εἶναι. Στράβων δὲ ὁ γεωγράφος, ἡ. ἄλλοι ἢ ρ'.

Ἐκείνῳ τῷ Φρυγὶ] Τῷ Φρυγὶ. ὁ Γανυμήδης λῶ Φρυξ μεταφορικῶς ὑπῆρξεν. τάτε ἠρπάσθη ὁ Ζεύς. καὶ μεταβληθεὶς εἰς ἀετὸν, ἥρπασεν αὐτὸν, καὶ ἐποίησεν αὐτὸν οἰνοχόον.

Ὁ ἢ γὰρ Γκαρος] Γκαρος ὑὸς λῶ ἢ Δαιδάλε, ὅπ ἂν ἐπίστοντο αὐτὸς καὶ

καὶ ὁ πατὴρ. ὡς παῖς ὁ Ἴκαρος ἀνελθὼν εἰς ὕψος, ⸗ κήρε λυθέντος τῶν πτερῶν, εἰς τὴν θάλασσαν ἔπεσε. καὶ ἀπ' αὐτοῦ ἐκλήθη Ἰκάριος πέλαγος· ὁ Δαίδαλος ⸗, μικρὸν ἐπετάσθη διάστημα. ἀλλ' ἕτος αὐτὸν καὶ εἰς αὐτὸν ἔφη ἀναβεβηκέναι τὸ ἱερόν.

Τὰ ὠκύπτερα] Τὰ ἄκρα τῶν πτερῶν, τὰ εἰς ὀξὺ καταλήγοντα.

Αὐτοῖς ὠλένας τὰ πτερὰ] Σὺν αὐτοῖς ὠλένας. ὠλένας δὲ λέγουσι καὶ τὰς ὤμους.

Διαΐξασα] Ὁρμήσασα.

Καὶ ἀτέκμαρτος ἰδεῖν] Ἄδηλα.

Ὡς οἷόν τ'] Ὡς δυνατόν.

Τερατουργίας] Μαγειολογίας.

Τῶν χαμαὶ] Ἀντὶ τῶν ἀνθρώπων.

Οὐρανοπλανώμενον] Ἀνόητος.

Μύδρον μὲν] Σίδηρον πεπυρωμένον.

Ἐπικτείνετο] Κατεσκεύαζε.

Ὑψηγόρας πύας] Ὑψηγόρας, ὑψηλὰ λέγοντες. ἐρασινεφέλους ⸗, ἐρασίνια φρονοῦντες.

Ἠξίουν μετεωρολέσχης τε] περὶ τῶν ἐρασίνων φιλοσόφων.

Ἐδέησαν] Ἀντὶ ⸗ οὐκ ἴσχυσαν.

Εἰ σὺ γειτονίᾳ ἐπὶ] Εἰ γειτνιῶσιν ἀλλήλοις, καὶ πλησιάζουσιν.

Τίσι' ἐκ ἀκυόσεως] Εἰς Πλάτωνα αἰνίττεται καὶ Ἀριστοτέλη.

Ἢ τὰς περὶ ⸗ πέρατός τε] Δύο γὰρ ταῦτα τὸ πέρας τε καὶ τὸν ἀπειρίαν, αἵπερ εἶναι φασὶν οἱ μαθηματικοὶ τῶν ⸗ παντὸς γενέσεως. ⸗ πέρατος μὲν εἰδοποιοῦντος καὶ ἐπὶ φύσιν ἄγοντος τὰ ἡμέτερα καὶ περιορίζοντος· τῆς ⸗ ἀπειρίας, οὐδὲν τῇ γενέσει σωδιδόσης, καὶ ἀναζωπυρούσης ὃ ἤδη πρὸς πολλὰ ἀποκλινόμενον καὶ κεκμηκὸς τῶν γινομένων τῇ ἀοριστείᾳ τῆς ὕλης, καὶ βίᾳ πάλιν ἄλλα ἀπέρματα παρεχομένης τῇ σωδιδεχεῖ τῆς ἀμφοδοχῆς καὶ ἀπερώντου τῆς κινήσεως.

Ἀριθμός τις ὁ θεὸς ἐστὶν] Πυθαγόρας λέγει.

Οἱ ⸗ κεφαλαιῶν] Σωκρατικὸς λέγει.

Τῶν ὅλων ἀρχήν] Εἰς Μωσέα ἀποτείνει ⸗ τάχα.

Τοῖς ⸗, τὰ δεύτερα] Τὸν Σωκρατικὸν λέγει.

Ἐπὶ δὲ, οἱ μὲν] Ἀριστοτέλη ἀμφιελλᾶ.

Εἶτα καὶ θεοποιεῖν] Ἐπικυρείους φησί.

Τὰς παρλωκότας] Γεγηρακότας.

Ἀτεχνῶς] Πάνυ.

Ἕτερον δέ με θυμός] Λογισμός.

Λαβοῦς νας] Κρατήματα.

Γιμετῶν] Ὄρη τῆς Ἀττικῆς.

Ἐπὶ ⸗, οἱ μὲν ἀσώματόν τι καὶ ἄμορφον] Τὸν Πλάτωνα. καὶ γὰρ αὐτὸν τὸ θεὸν καὶ τὸν ὕλην ἀσώματον ἔφασκεν, ἐξ ἀναλογίας τινὸς καταστευάζων.

Δορυφορήμασιν] Δορυφορήματα καλεῖται τὰ ⸗ τοῖς κωμικοῖς τὰ κωφὰ πρόσωπα, ἅπινα συνεισέρχεται μὲν τοῖς κωμῳδοῦσιν, αὐτὰ ⸗ δὲ οὐδὲν ἀφελέγεται καθάπερ οἱ δῆλοι.

Ὑψιβρεμέτης τε] Ἐν ὕψει βροντῶσιν, ὅ ἐστιν ὑπερηφάνοις.

Αἴσωπος ἄστολος καὶ ἡνιοχεῖς] Ὁ μυθοποιὸς. περάπλ δὲ μῦθον, ὃν ἐν τῷ κώμῃλον εἰσάγει Ἀφελεγόμενον τῷ Διΐ.

Εἶτα ὑπερ Φολόης] Ταύτης Πελοποννήσου ὄρη τὰ Ἀργολικῆς μίσγας. τὸν Ταύγετον δὲ τὰ Λακωνικῆς, ἐν δεξιᾷ τῆς Σπάρτης.

Κάμνοντος] Κοπιῶμένου.

Ἀλλ' ἐπὶ τὸ Ὄλυμπον ἀναβάς] Τὸν Μακεδονικὸν Ὄλυμπον λέγει. ὃς ἐπ' ἀριστερᾷ ἔχει Πηνειὸν καὶ τὰ Θεσσαλικῶν ἔστι Τημπῶν. ὄρος ὑψηλὸν καὶ μέγα, καὶ μέχρι Πέλλης διατεινόμενον.

Τῶν ἱπποπόλων Θρᾳκῶν] Τῶν ἐφ' ἵπποις ἀναστρεφομένων.

Καὶ εἶτα μὴ τὸν Ῥόδιον Κολοσσὸν] Ὁ μὲν Κολοσσὸς Ῥόδιος ἀνδριὰς ἦν χαλκοῦς, ἡλίου ἀνακείμενος, καθ' ὅπερ καὶ αὐτὴ ἡ νῆσος ἡλίῳ ἀνέκειτο. ἐξῆκοντα μὲν πηχῶν τὸ ὕψος, ἔργον δὲ Λυσίππου καὶ ἀγαλμαδοποιοῦ. ὁ δὲ ἐπὶ τῇ Φάρῳ πύργος καὶ τῇ ἐπὶ πόλῃ Αἰγύπτῳ Ἀλεξανδρείας οἰκοδόμημα τετράγωνος, σταδιαίος τὴν περίοδον, ἐπὶ πολὺ δὲ ἀέρος ἀνέχων, ὡς ἀπὸ ῥ ὁράσθαι μιλίων. ἀνεσταύρωται δὲ τοιοῦτος, ἵν' ἡ ἡμέρας μὲν σημεῖον τοῖς πλέουσι, νυκτὸς δὲ πυρσὸς. ἐφ' ὃν οἱ πλέοντες ἀπευθυνόμενοι, μὴ ἔχειν ἐμπίπτωσι τοῖς δὲ Παρωτονίου ἔρημοι Ἀφθείρεσθαι. γίγνεται δὲ ἐπισταύρωμα μὲν Ἀλεξάνδρου δὲ Φιλίππου καὶ Ὀλυμπιάδος, δρχιτεκτονήσαντος δὲ Σωστράτου Κνιδίου. ὃς καὶ ἐπέγραψε τῷ πύργῳ ἐπὶ τῶν λίθων, Σώστρατος Δεξιφάνους Κνίδιος θεοῖς σωτῆρσιν, ὑπὲρ τῶν πλοιζομένων.

Καθάπερ Ἀνυπάς] Ὁ Ἀνυκεὺς ἔτος λίγεται. ὅτως ἐξυδρεκέσταλος, ὥστε καὶ τὰ ὑπὸ γῆν βλέπειν.

Σπουδῇ πλέων] Ἀνάπλεως.

Ἐπὶ τὸ κωπηδόχιον] Καλῶς εἶπεν ἐπὶ τὸ κωπηδόχης, ὡς δπλομένης δηλ. πυρός.

Ἀπὸ] Ἀπαδή.

Μὰ τὸν Ἐνδυμίωνα] Τῷ Ἐνδυμίωνι ἐρασθεῖσα ἡ σελήνη συνῆν αὐτῷ, καὶ ἀφ' τούτου Ἐμπεδοκλῆς, ὡς φησὶ τὴν σελήνην ἀφίχθαι, καὶ τὸν Ἐνδυμίωνα ὄμνυσι.

Νῦν γάρ δὴ λημᾷν] Ὀφθαλμιᾷν, λῆμα γὰρ ὁ συναγέρμος ὁ τῆς ὀφθαλμοῦ ῥύπος.

Καὶ μὴν παρὸν σοι] Ἐν σοί ἐστι, φησὶ, τὸν ἵνα ὀφθαλμὸν βασιλικὸν κτήσασθαι.

Κατ' ὀλίγον ὑπαπιὼν] Κατὰ μικρὸν ἀπερχόμενος.

Πτολεμαῖος μὲν συνώκει] Πτολεμαῖος ὁ ἐπίκλην Φιλάδελφος Στρατονίκην τὴν ἰδίαν ἀδελφὴν εἶχε γυναῖκα. Λυσίμαχος δὲ ἦν τῶν Ἀλεξάνδρου ἑταίρων, ὅτος Ἀγαθοκλέα τὸν υἱὸν Ἀφθεληθέντα ἐπεβουλεύσατο αὐτὸν ἀποκτεῖναι.

Ἐν τῷ καμαιτυπείῳ] πορνείῳ.

Τὴν ὀφρὺν κατηλοημένος] Διατεθρυμμένος, τεθερισμένος, συντετριμμένος. ἀλοᾶν γὰρ τὸ συντρίβειν, ἢ τύπτειν.

Τερωπολὴν] Τέρψιν.

Ἐνεργὸν ἦν] Δυσχερές.

Εἰλαπίνας] Εὐωχίας ἄρασθαι.

Τὴν Γετικὴν ἀποβλέψαιμι] Τὴν τῶν Γετῶν * χώραν. οἱ δὲ Γέται ἔθνος βάρβα-

* Hi ab aliis Daci vocantur. Vide *Xiphilinum* in Trajano.

βάρβαρον καὶ ἰσχυρὸν ὁ Ῥωμαίων καταξανασεῖν καὶ μέχρι φόβου ἀπαγωγῆς ταπεινῶσαι Ῥωμαίους, ὑπὸ Τραιάνου ὕστερον ὅτως ἐξολοθρεύθη Δεκεβάλου χρώμενου βασιλεῖ, ὥστε τὸ πᾶν ἔθνος εἰς παραμονὴν ἀφεσῆναι ἀνδρας. ἐκόσε ὃ ἔθνος ἐπιτήδευμα λέγε.

Ἀπωθεῖ] Ἐξω τ' οἰδῆς.

Ὁ ποῖός τις ὁ κυκεὼν ἔστω] Κυκεὼν πόμα ἐστὶν ἐξ οἴνου καὶ μέλιτος καὶ ἀλφίτου καὶ ὕδατος συγκείμενον. ἐπειδὴ ἔν Ἀπολλωνίᾳ λέγε σὺν πολλῶν συγχεῖσθαι τὸ βίον, ἀφ' τούτου αὐτὸν κυκεῶνα ἐκάλεσεν.

Τὸ Σικυώνιον πεδίον] Σικυὼν πόλις ἐστὶ Κορίνθου πλησίον. ἡ δ' Οἰνόη πεδίον Μαραθῶνα. Ἀχαρνῆσι δὲ, ὡς Ἀθήνησιν. καὶ γὰρ Ἀχαρναὶ ὧς Ἀθήναι.

Φακὸς πολλὰ ὑτερον] Φάκος, ὁ ὠμὸς. φακὴ δ' ἡ ἐψηθεῖσα.

Τὴν Κωσσυραίαν] Περὶ τῆς Κωσσυραίας γῆς ἀμφισβήτησιν ἀπήλλοις Λακεδαιμόνιοι καὶ Ἀργεῖοι. καὶ ἔδοξεν ὡς πεπραγμένας ἀφ' ἑκατέρου πόλεως μάχεσθαι, καὶ τὸ νικῶν ἑαυτῶν εἶναι τῆς χώρας. μαχομένων δὲ αὐτῶν, πλὴν τελῶν πάντες ἀπώλοντο. δύο Ἀργείων καὶ ἑνὸς Λακεδαιμονίου. εἶτα δεξάντων Ἀργεῖοι νενικηκέναι, καὶ ἀφ' τούτου ἀναχωρησάντων, ὁ Λακεδαιμόνιος ἐπὶ χωρίας μείνας, τὸ νενικηκέναι ἔσχεθη, Ἀργείων ὡς φυγόντων ἡφανισμένων.

Θεῖ φέρων] Τρέχει.

Ταῖς μυρμηκιαῖς] Τοῖς τ' μυρμήκων τόποις.

Τὸ γὰρ Πάγγαιον] Τὸ Πάγγαιον ὄρος ἐστὶ τῆς Μακεδονίας, χρυσοῦ μέταλλα ἔχον.

Τὰς Μυρμιδόνας] Ὁ Αἰακὸς τοῦ Διὸς ἦν υἱὸς καὶ ἐβασίλευσεν. λέγεται δὲν ὅτι θεωρῶν τὴν αὐτοῦ χώραν ὀλιγανδροῦσαν, ἠύξατο τῷ Διΐ. ὁ δὲ τὰς μύρμηκας ἀνθρώπους ἐποίησε. καὶ ἀφ' τούτου Μυρμιδόνες κέκληνται.

Εἰς αἰγιόχοιο Διὸς] Λέγει ὁ Ζεὺς ὑπὸ αἰγὸς τραφῆναι, καὶ διὰ τοῦτο δέρμα τῆς αἰγὸς, ἀντὶ ἀσπίδος, βαστάζειν. αἰγίοχος δὲ, ὁ αἰγίδα κατέχων.

Βαρὺ γὰρ οὐδὲν ἦν μήτι φέρειν δέη] Οὐδὲν βαρὺ τὸ ἀφικνεῖσθαί σοι. εἰ μὴ χρεία ἔσται βαστάσαι τι.

Οἱ δὲ ὅτι ἂν ἔκησος ἐπινοήσῃ] Ἀναξαγόρας τοῦτο λέγει ὁ Φυσικός.

Καὶ τὸν ἐπὶ τῆς σκηνῆς ἔκησε βίον] ἀλλὰ καὶνὸν ἴδω αὐτῶν. τὸν ἐκόσε κατοικίαν λέγε. εἰ μὴ δραμέως καὶ τοῦτο λέγε δραματέργων ὡς ἐπὶ σκιωῆς ἔκησε τῶν ἀνθρώπων ἀφ' αὑτοῦ, ἅτε ἄλλα μὲν ὄντος, ἄλλα δ' ἀξιοῦντος δοκεῖν.

Ἵνα μὴ δόξω] Τοπικὸν τοῦτο ἀντὶ τοῦ ὅπως.

Δερμύ τε καὶ πτινώδες] Καθαπληκτικὸν καὶ φοβερὸν ἀπὸ τοῦ Τιτύου. Τιτᾶνες δ' οἱ παλαιοὶ θεοί.

Ἀπαγορεύσαιμι] Ἀπαρνήσαιμι.

Χρημοπίσαντες] διοικήσαντες.

Διαπαγμὸν ὑπὸ τῶν λόγων] Γίνεται διαφορᾶς δοξῶν ἀνθελκόμενος.

Τί ἂν λέγοις φησὶ Ὦτος περὶ Ἐφιάλτου] Ὦτος καὶ Ἐφιάλτης υἱὸς ἦσαν Ποσειδῶνος γιγαντόμοροι ὄντες, οἳ τὸν οὐρανὸν ἀνελεῖν.

Τὰ Διάσια τοιούτων ἑορτῶν] Διάσια ἑορτὴ Ἀθήνησιν, ἣν ἐπιτελεῖ μετά τινος συνόδου, θύοντες ἐν αὐτῇ Διὶ Μειλιχίῳ. τὸ δὲ Ὀλύμπιον ὁ πάρεδρος ἐστὶ ἱερὸν τοῦ Ὀλυμπίου Διὸς ἐν Ἀθήναις, διὰ μεγαλουργίας δὲ τῶν Ἀθη-

Ἀθηναίων χρημάτων εἰς τὴν καθασκευήν, πλεῖον τῆ τ' ἐτῶν παρέτεινε πεντάμηνον, ὡς καὶ ὁ ἐν Κυζίκῳ νεὼς, καὶ σὺν ἂν συνετελέσθησαν ἄμφω, εἰ μὴ Ἀδριανὸς ὁ αὐτοκράτωρ Ῥωμαίων δημοσίοις ἀναλώμασι συνανετελέσετο τὸ ἔργον.

Ἐν Δωδώνῃ νεών] Δωδώνη πόλις ἐσι Θετταλίας, ἐν ᾗ ἱερὸν τοῦ Διὸς καὶ μαντεῖον.

Παίζεις ἔχων ἔφη] Τὸ ἔχων φράσεως ἕνεκα κεῖται μηδὲν σημαῖνον. φιλόκαινον δὲ εἶπεν, ὅτι ἀεὶ φιλοῦσι τὰ ξένα.

Ὑπὸ ὃ τοῦ καπνοῦ τοῦ θυσιῶν] Ἔνθα ἐπελεῖτο τὰ Ὀλύμπια ὡς πρὸ τῆ τοῦ Διός.

Τοιγαρῶν ψυχροτέρους] Ἐπεὶ καὶ οἱ Πλάτωνος νόμοι, ὃ γράμμασι μόνοις, καὶ ἡ πολιτεία ὃ πλάσμασι λόγων, ὡσαύτως καὶ οἱ Χρυσίππου συλλογισμοὶ σοφισματώδεις ὄντες, καὶ ὑδὲν ἦσον τοῦ Πλάτωνος νόμων τὸ χρειῶδες ἐπιφαίνοντες, δρῶσι κεῖνο καὶ ἀνεπίσκεπτοι μηδενὸς ἀνθρώπων μεταχειρίζεσθαι σπουδαζόμενα τοιαῦτα, ἀφ' τὸ ἀνωφελές τε καὶ ἄκαρπον.

Τὸ Ἀκαδημαϊκὸν ἐκεῖνο ἐπεπόνων] Οὐκ ἀκριβῶς τὴν Ἀκαδημίαν τοῖς Πυῤῥωνείοις ἤτοι Ἐφεκτικοῖς ἀνομάκασι Λυκιανὸς. ἀντιδιατίθενται γὰρ τούτοις οἱ ἐξ Ἀκαδημίας. ὡς αὐτῶν ἐσιν ἐκείνων τῶν Πυῤῥωνείων ἀκούσας ἐν ταῖς ὑποτυπώσεσιν, ἔπαρχον γὰν τοῦτο τῆς ἰσοδυναμίας τῶν ἀντικειμένων λόγων, σὺν ἔχοντες ὁποτέρῳ παραχοίεν αὐτὸς εἰς συγκατάθεσιν.

Καπέκλινε ἀφ' ὃν πάντα] Ἐξ ἀνθρώπων γὰρ ὄντες θεοὶ ἐνομοθετήσαν.

Ἐκ τῶν θυσιῶν καπνὸν] Σὺν αὐτῷ τῷ λιβανῳ.

Καὶ ὁ Σειληνὸς κάρδαπος] Κόρδαξ ἐσὶν ἡ μὴ μέχρις ὀρχήσεως.

Διατηρήλιθο] Θορύβου καὶ ταραχῆς ἐπληρώτο.

Καὶ τὴν πρώτην ὠδὴν] Τὸ ἄρσεν μὴ ὕδωρ.

Ὑποβεβρεγμένον] Ἀνὰ ὃ μεθύων.

Ὑπόμορφον] Δυσθανάτως.

Τετυφωμένον] Ὑπερήφανον.

Τὴν σκευὴν] Τὴν εἰς ὀλίγην εὕρησιν.

Ἐς νέωτα] Εἰς τὸ ἑξῆς, ἤτοι τὸ ἐπερχόμενον ἔτος.

Ὑπὸ ὃ Ἑρμῆ] Ἑρμὴς ὁ ἐν Κυλλήνῃ πρώμνιος.

Mſ. in fol. Ἰκαρομενίππους ἢ ὑπερνέφελον· ἀνεπίληπτόν τι] εἰ ληπτὸς ἐσι τὸ ὅλον ὁ τεχνίτης ὑπὲρ τοῦ λόγου πᾶν τοῦτο σωιέτησε μέτρῳ, Δικαιάνδρῳ κρίσιν ἄδειν τόμου. ληπτὸς θεὸς πέφυκεν ὁ θεὸς ἄρμα. [πλερύξαθαι] ταῖς πλέρυξι τὸν ἄνδρα πλήπλειν, ἢ πλέρυγα κινεῖν. [ἀμφτελοῦ] τὴν ἀμφτελοῦσι σύνταξιν ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ σημαινομένου παρείληφεν ἐφ' ᾧ καὶ ὁ τοῦ Προμηθέως ποιητής. [δρησμοί.] παιδίσκαι, καταδραλοῖς, ὅθεν δρησμοί, δρηλαδὸν, ἐλάν, καταπτερωμένον. δρησίσμιον ἐναντίον συνήσμιον. [γάλοιος.] γάλοιος καὶ γαλοῖος ἀμφέρεται. γάλοις μὲν γὰρ ὁ γέλως ἄξιος. γαλοῦς δὲ, ὁ γαλωτοποιός. [καὶ ὅταν δὲ πᾶσα ἀνθρώπους ἀφίξεται.] ὑμεῖς τοῦτο τοῦ Εὐριπίδου εἰρήκατε. ἤξει σὲ Οἰδοσσὺς, ὅταν σὺν ἥδη. ἤδη ποτὲ ὀλίγα καὶ σὺν εἰς μακρόν. [καὶ Ἐφιάλτης.] Ὧτος καὶ Ἐφιάλτης ἠθέλησαν εἰς τὸν οὐρανὸν ἀναβῆναι. καὶ δὴ ὄρη ἐπιθέντες ἄλλο ἐπ' ἄλλο ἀνέβαινον.

Ἀπέλ-

Ἀπόλλων τύτους ἐτόξευσε. καὶ ὁ μὲν μῦθος ἔτος. ἡδέως ἀκηκοέναι. ἔτοι φυσικοὶ φιλόσοφοι ὄντες Θεσσαλοὶ Ἀλοίους παῖδες, ὡραῖοι ἀναμετρῆν ἐπειρώμενοι τὰ τῶν ὀρχηστῶν σώματα δὸς τῇ γῆς, ἐχρεωντότε τοῖς ὄρεσιν ὑψηλοτέτοις τὴ Θεσσαλίας εἰς τὸτο καὶ τῇ ἐξ ἐκείνων σκιᾷ. σωιέβη δὲ αὐτὸς ἐκεῖθεν πεσεῖν καὶ δοκιμάζειν ὅθεν καὶ ὁ μῦθος πέπλασται, ὡς ἱστορεῖ * Δημω.... [μύρτε] ὁ καρπὸς τ μυρσίνης. [ὁ Μῶμος] Τὸτον τ Μῶμον ὁ Λυκιανὸς θεὸν ὑποπίπτει μεμφόμενον τὰ ὑπὸ τ θεῶν γινόμενα. [διεπηρύκηθε] φορύσει καὶ παροχῇ ἐπλήρωτο. [τὴν ἐκχειρίαν] τὴν πρὸς ὀλίγον εἰρήνην εἰς τὸ ἑξῆς ἤτοι τὸ ἐπερχόμενον ἔτος. ἔτι δὲ χρόνε δηλωτικὸν ἐπίρρημα ℈ μέλλοντος. ℈ μὲν γὰρ παρωχημένε δηλωτικὸν τὸ πύρυσι, ℈ δὲ ἐνεστῶτος τὸ τῆτες, ℈ δὲ μέλλοντος ἐς νέωτα.

Δὶς κατηγορέμενος, ἢ Δικαστήρια.

Pag. 211. Mſ. in 4. Ἀφλωιάσαντες] Τὸν χαλινὸν ἀποῤῥίψαντες.

Ὡς μὴ βλακεύσειν ἐπ' αὐτοῖς] Ἀντὶ ℈ μὴ δρᾶς. Ἀφεμίλοιπε τὸ ἔργον ἀπέβη. τὸ γὰρ βλακεύειν, ἐπὶ τ μὴ ῥᾳθύμως π ἐπιτελέντων λέγεται.

Ὥσπερ τ ἐν τῇ Νεμέᾳ βυκόλον] Νεμέα ἐστὶ τόπος ἐν τῇ Κορινθιακῇ ἀκρᾷ. * * Τρητὸν λεγόμενον, ℈ Ἡρακλῆς τ λέοντα φονεύσας, τὸ Νέμεα ἐπιτελέσας κατῆρξεν. ἐν ταύτῃ τῇ Νεμέᾳ, ὅθι τὸ Ἡρακλῆ τ λέοντα κατηργάσατο, οἱ βυκόλοι ἀγρυπνότατοι καὶ φιλοπόνως ἔχουσι, φόβῳ τὸ μὴ παθεῖν ὑπὸ τὸ λέοντος τὰ βυκόλια.

Γ' πρὸ δύο] Σήψεως.

Εἴλως δίκης] Εἴλως ἐστὶν ὁ χθεσινὸς ἥλιος, ὁ μὴ διαπαύομενος τῇ πρώτῃ ἡμέρᾳ. εἴλως δὲ δίκης λέγει τὰς φυλαττομένας.

Καὶ μάλιστα ὀπώρᾳ] Καὶ μάλιστα ὅσαι τοῦ βίου τεχνῶν. οἷον ὅτι γραμματικὴ κρείττων ἐστὶ τέκτονικῆς, ἢ ῥητορικὴ γραμματικῆς.

Γ' πρημέρους] Παραβαινούσας τὴν προθεσμίαν, τουτέστι ἀμελοῦσας.

Ἐξεῖναι ἐφέντων] Ἐκκλήτων δεδωκότων.

Ἐξ ὑπαρχῆς] Ἄνωθεν.

Παρὰ τὰς σεμνὰς θεάς] Σεμνὰς θεὰς τὰς Ἐλευσῖνας τόπον γὰρ τὸ ἱερὸν τοῦτο Ἀρείου πάγου.

Ὁ ℈ Σωφρονίσκου] Τὸν Σωκράτην λέγει.

Μηδὲ τ ἀλεκτρυόνα] Ὁ γὰρ Πλάτων συνῆν Φαίδωνι τ θανόντος Σωκράτους διηγούμενον, εἰσιόντι αὐτὸν εἰς τὴν μέσον τελοῦσαν, ἐπιτρέπουσα τυγχάνειν τοῦ Ἀσκληπιοῦ τ ἀλεκτρυόνα ὃν συνεστέλλετο.

Δεδιττόμενος] Ταραττόμενος.

Πεφασιεῖας με] Ἰδοποιεῖς.

Πεφασμένος] Ἀπὸ τόπου ἐγκεκλιμένου.

Ἐκπλεῖν θαρρῶν πάλαι] Ὅτι τὸ ἐκπλεῖν θαρρῶν ἀντὶ τοῦ ἐκπλεῖν συντάττει.

Δύσοπτον] τὸ ἀνέκπλευτον βάραθρον.

* Sic ſcriptum eſt in Codice Mſ. An hic autem intelligatur Δημοδάμας Thrax Grammaticus de quo Suidas, an alius, juxta cum ignatiſſimis novi.

** Legebatur inter hæc verba παρεμπτὸν, ſed liquet ex Pauſania in Corinthiacis locum fuiſſe Nemeæ vicinum qui Τρητὸς dicebatur. Vide Sylburg. Ed. p. III.

Τῷ πύκνα ὁρᾶσθαι] Τῷ ἐκκλησίαν τὴν Ἀθηναίων πρὸς τὸ πεπυκνῶσθαι πάλης ἢ ὁ ὑψηλὸς τόπος πρὸς τὸ πεπηγέναι καὶ συνεστάναι ὡς ὕψος.

Τὸν Παναθήναιον] ἑορτὴν Ἀρμοδίου καὶ Ἀριστογείτονος.

Τὸ Παραθήναιον] ἄγορᾶς Ἀρμοδίου.

Τὸ πρὸ τῆς Δάφνης] Δαρεῖος ὁ Περσῶν βασιλεὺς καὶ τὴν Ἐρέτριαν ἐπολέμησεν, ὡς δὲ ἑαυτῷ ἦλθεν, ἀλλ' ἔπεμψε Δάτιν στρατηγόν. ὁ γὰρ ἐλθὼν εἰς Μαραθῶνα, ἠττήθη πρὸς Ἀθηναίων.

Σπήλυγγα] Σπήλαιον.

Τὸ δὲ Πελασγικὸν] Τόπος Ἀθήνησιν ἀπὸ Πελασγῶν τῶν αὐτὴν οἰκησάντων, γεάφεται καὶ μετὰ δέλτα ἐ.

Ἀπωσόμεθα κύδιμον] Πόλεμον, λέγει δὲ Πὰν συμμαχήσας τοῖς Ἀθηναίοις ἐν Μαραθῶνι, πολλὰς τῶν βαρβάρων ψονεύσας.

Ὄρειος γὰρ ἔφυν] ἐν ὄρεσι διατρίβων.

Ἀτικὴ] πολεμικὴ.

Μετρεῖν πρὸς τὸ ὄρθιον] ἀντὶ τοῦ ἐπὶ τὸ μεῖζον καὶ ὀξὺ τὸ φωνῆς. ἐς ἀκριβέστερον ἔγραψε τὸ τῆς Φιλοσόφου ἐν ταῖς ἀφελογικαῖς συνουσίαις σύμπλασμα.

Τεθήπασι] Θαυμάζουσι.

Ἅλις ἔχειν] ἀντὶ τοῦ ἄλις ἔχων, ἤγουν δρκίντος. ὅταν γὰρ τὰ ὑπλικὰ ἐν τῇ συμφορᾷ προσλαμβάνεται. ὁπότε μήτε κατ' ὀχλῶ κεῖται, μήτε ἀντὶ ναυτικοῦ ῥήμασιν οἷον ὅτου ἢ ὁπότε εἰσέλθῃ, καὶ πολλά με ἐρεθίζετο, ἀντὶ γὰρ τοῦ εἰσῆλθεν.

Ἀργυραμοιβική] Τραπεζίτικη.

Κατὰ τὸ ῥήτορος] Ὁ ῥήτωρ ὅτος ἐαυτὸς, καὶ δήμου Λευκιανέ.

Κακώσεως τοῦ Σύρου] Διὰ τὸ Σύρον εἶναι τὸ ῥήτορος.

Καί μοι ἤδη κάλῃ αὐτὸν] Εἰσελθὼν ὁ πολέμων εἰς τὸ δικαστήριον, παρέστησε τοῖς δικασταῖς.

Ὅπου σὺ χρὴ κίναιρεμαι] Ὅπου οἱ Στωϊκοὶ ὡς κεφαλὰς ἦσαν διόλου κεκαρμένοι, ὡς οἱ Μοναχοὶ νῦν.

Μορμολυττομένη] Ταραττόμενα.

Ἀφλωίσαν] Φυγεῖν.

Ὅπου μηδὲ τῶν θεῶν φείδεται] Διὰ τὰς Ἐπικουρείους ὑπεκρυσεν ἀθέους μὴ ὄντως, ἡδονὴν δὲ προσδιώκοντας.

Τὸν ὑμέτερον θησέα] Ἀθηναῖος γὰρ ὁ Θησεὺς· Ἀθηναῖοι δὲ οἱ δικάζοντες.

Τῷ ἐλθεῖν βωμὸν] Βωμὸς ὑπῆρχε παρ' Ἀθηναίοις ἐλέου, * ὃν οἱ ἀδικούμενοι, ἵνα ἐλεηθῶσι, καταφεύγουν.

Τὰς μὲν ἀγκύλας ἐκείνου λόγους] Τὰς προεισαγομένας. λέγει δὲ τὰς συλλογισμούς.

Τελικὸν ἔλεγον οἱ Στωϊκοὶ τὸ ἀγαθὸν, τὸ μὲν πρῶτον καὶ οἷον πηγὴν ἔχον χαρᾶς, ὃ καὶ ἀφορίζονθ, ἀγαθὸν εἶναι λέγοντες, ἀφ' ὃ συμβαίνῃ ὠφελεῖσθαι τὸ πρώτως εἶναι αἰτίαν καὶ ὑφ' ὃ δεύτερον καθὼς συμβαίνῃ ὠφελεῖσθαι. ὥσπερ εἰ θερμαινόμενός τις ψύχος τὸ νόσα ἀπαλλάττει, ὃ γὰρ τὸ θερμαίνον, ἀλλὰ τὸ θερμαίνεσθαι αἴτιον τῆς ὠφελείας. καὶ τρίτον ἔλε-

γον

* Hic ſcriptum fuit ιλαίν, quòd nempe Librarius dictanti minùs attentus affines ſonos ῳ Ε & ῳ ΑΙ confuderit. Vid. Præfationem præfixam Scholiis primi Voluminis.

γον ἀγαθὸν κοινότερον καὶ ἐπὶ τὰ εἰρημένα ἀμφότερον, τὸ οἰονεὶ ὠφελοῦν, ὅπερ ἐστὶν ὄντως ὄντος· ἀναγκαῖον δέ ἐστι καὶ τοῦτο. Ὁμοίως τοίνυν καὶ τὸ κακὸν εἶναι τριττόν. τὸ μὲν γὰρ ἐστι συμβαίνειν βλάπτεσθαι, ὡς ὁ κομιδῇ μὴ ὑπὸ πυρὸς. καὶ τὸ κακὸν, ὡς ὁ χαιμῶν ὑπαίθριος ἀμφοτεροδύστους. καὶ τὸ κοινότερον καὶ ἐπὶ τὰ ὄντως ἀναφερόμενον, ὡς εἰ φάσκοι τις, πρὸς τὴν αἴδησιν ἀποβλέπων τὸν σωφροσύνης ἕνεκεν πόνοις αὐτὸν ἐκδύνειν ἀναγκαῖος. τούτων δὲ τὰ ἀγαθὰ, τί μὲ εἶναι φασὶ ψυχὴν; τὰ δὲ ἔκθος. εἴτε φασὶ σῶμα, εἴτε φασὶ τὰ κυρίως ἔκθος, τὰ ὄντα καὶ ψυχὴν, ὅτε ἔκθος. ὥσπερ ὅσοι φιλίαν μὲ φασὶς ἡμᾶς ἢ πινα χρείαν σὺν ἔχειν τῷ μηδὲ γνωσεὶ ἡμῖν εἶναι, ἄλλως δὲ ἀγαθοῖοι εἰσὶ καὶ ἕλκοντες ὀρεκτές. ἀναλόγως τούτοις καὶ τὰ κακὰ τριττὰ ἔχει λέγεσθαι. καὶ ἐπὶ τὰ ἀγαθὰ τὰ μὲ εἶναι φασὶ λεγέσεις, ὡς τὰς ὀρετὰς· τὰ ὄντα ἕξεις, ὡς τὰ ἐπιτηδεύμενα τὰ δὲ ἅτε ἕξεις, ἅτε λεγέσεις, ὡς αἱ καὶ ὡς ὀρεξεῖς ἐνέργειαι, οἷον ἡ φρόνησις, ἡ δικαίωσις, καὶ τὰ εὐδαιμόνια. ἀναλόγως καὶ αἱ περὶ ψυχὴν κακίαι, ὡς φθόνος, καὶ φθονερὸς, καὶ φθόνησις. καὶ αὖθις τὰ ἀγαθὸν, τὰ μὲν εἶναι τελικὰ, τὰ δὲ ποιητικὰ, τὰ δὲ καὶ τὰ τελικὰ καὶ τὰ ποιητικά. ὁ μὲν δὴ φρόνιμος ἄνθρωπος καὶ ὁ φίλος, ποιητικὰ ἀγαθὰ· χαρὰ δὲ καὶ εὐφροσύνη καὶ ἡδονὴ, καὶ φρονίμη περιπάτησις τελικὰ μόνον. αἱ δὲ ὀρεταὶ πᾶσαι καὶ τελικὰ καὶ ποιητικά. καὶ γὰρ ἀποτελοῦσι τὴν εὐδαιμονίαν καὶ συμπληροῦσι, μέρη αὐτῆς γινόμεναι. ἀναλόγως δὲ καὶ ἐπὶ τὰ κακιῶν· καὶ τὸ ἀναιτίον τῆς εὐδαιμονίας πρόσωσιν καὶ γὰρ ὁ κακὸς καὶ ἄφρων καὶ ἐχθρὸς, ποιητικὰ κακὰ· λύπη δὲ, καὶ δυστληπία, καὶ φόβος, καὶ ἀφρονικὴ περιπάτησις καὶ πλημμελὴς κίνησις, τελικὰ μόνον. αἱ δὲ κακίαι πᾶσαι, καὶ τελικὰ καὶ ποιητικά. καὶ γὰρ ἀποτελοῦσι καὶ συμπληροῦσι τὴν κακοδαιμονίαν· σῶμα δὲ ἐδόξαζον, καὶ τὴν διάνοιαν καὶ τὴν ψυχὴν καὶ τὰς ὀρεξεῖς· ψυχὴν μὲν, τὸ συμφυὲς καὶ σύγκρμον σὺν ἡμῖν πνεῦμα λέγοντες, καὶ ζῶον εἶναι αὐτὴν, καὶ ζῆν καὶ αἰσθάνεσθαι· μέλιστα τὸ ἡγεμονικὸν αὐτῆς μέρος, ὃ καὶ διάνοιαν καλοῦσιν. ἀλλὰ καὶ πᾶσαν ὀρετὴν, ζῶον φασὶν. ζῶον δὲ ἄνθρωπον ὄντως λογικὸν, θνητὸν, φύσει πολιτικὸν, τὴν ὀρετὴν πᾶσαν τὴν περὶ ἄνθρωπον καὶ τὴν εὐδαιμονίαν καὶ τὸ τέλος, λογικὴ εἶναι φασί. καὶ τὴν μὲ εὐδαιμονίαν, ζωὴν ἀκώλυτον εἶναι καὶ ὁμολογουμένην τῇ φύσει· τὸ δὲ τέλος ὁμοίως τὸ ὁμολογουμένως ζῆν. τοῦτο δὲ ἐστιν τὸ κατ' ἀνάλογον καὶ σύμφωνον ζῆν, ὡς τῶν μεχομένως ζώντων, καὶ κακοδαιμονούντων. διὸπ δὲ αὐτὴν εὐλόγιον ζωὴν, ἐν τῇ τῶν φύσιν συλλογῇ καὶ ἀπικλογῇ. τριχῶς δὲ τὸ τέλος φασὶ, τὸ τελικὸν ἀγαθὸν, ὡς ἐν τῇ φιλοσυνεσίᾳ τὴν ὁμολογίαν λέγουσι τέλος εἶναι καὶ τὸ σκοπὸν, οἷον τὸ ὁμολογούμενον βίον. καὶ τελέτον τέλος, τὸ ἔσχατον τῶν ὀρεκτῶν, ἐφ' ᾧ πάντα τὰ ἄλλα ἀναφέρεται· τὰ δὲ μεταξὺ τῶν ἀγαθῶν καὶ κακῶν ἀδιάφορα, οἷον νόσον, ὑγίειαν, πλοῦτον, πενίαν, σχολὴν, ἀσχολίαν. καὶ ταῦτα διχῶς νοοῦσι· καθ' ἕνα μὲν τρόπον, τὸ μήτε ἀγαθὸν, μήτε κακὸν· καθ' ἕτερον δὲ, τὸ μήτε ὁρμῆς μήτε ἀφορμῆς ποιητικὸν, ὡς τὸ περιπατεῖν ἢ ὀρθὰς ἔχειν τὰς τρίχας. ἀλλὰ καὶ τῶν ἡμῖν καὶ περὶ ἡμᾶς τὰ μὲν εἶναι φασὶν κατὰ φύσιν, τὰ δὲ παρὰ φύσιν. καὶτὰ φύσιν μὲν ἰσχνὸν, ὑγίειαν, εὐαθητερίαν ὀρθότητα· παρὰφύσιν δὲ, νόσον, ἀσθένειαν, πήρωσιν, καὶ τὰ τοιαῦτα. ὅτε δὲ παρὰ φύσιν, ὅτε κατὰ φύσιν φυχῆς παράστασιν καὶ σώμαλον. καθὸ μὲν

ἐπὶ φάσεων ψευδῶν δεκτικὴ, ὡς ἐπὶ τῆ ἀλογίστως συνιεμένων καὶ ἡμιπεπτόντων. τὸ δὲ τρωτὸν καὶ πηρώσεως δεκτικὸν, καὶ τὰ ὅμοια τούτοις. τῶν δὲ, ἀδιαφόρων λέγονται τὰ μὲν προηγμένα, τὰ δὲ ἀποπροηγμένα, τὰ δὲ οὐδέτερα. καὶ τῶν προηγμένων, τὰ μὲν θεῖα ψυχὴν εἶναι, ὡς εὐφυίαν, εὐμνημοσύνην, εὐμάθειαν, ἀξύνεσιν, καὶ τὰ τοιαῦτα. τὰ δὲ θεῖα σῶμα, ὡς ὑγίειαν, ἰσχύν, εὐαισθησίαν, καὶ τὰ ὅμοια. ἐκτὸς δὲ ἐστι τέκνα, πᾶσαν εὐμένειαν, ἀποδοχὴν παρὰ ἀνθρώπων, καὶ τὰ ὅμοια. τελικῶς δὲ καὶ τὰ ἀπεπροηγμένα φασὶν ἀναλόγως τοῖς προηγμένοις, καὶ ἀπονέμουσιν ἐν ἑκάστῳ τῶν τελῶν τὸ ἐπ' ἐκείνοις ἀποδοθέντων τὰ ἀνάλογα. οἷον θεῖα ψυχὴν ἀπροπροηγμένα, ἀφυίαν, ἀμνημοσύνην, δυσμάθειαν, ταυτὸν δὲ καὶ ἀξυνεσίαν καὶ τὰ ὅμοια. θεῖα δὲ σῶμα, κακεξίαν, ἀσθένειαν, δυσαισθησίαν. θεῖα δὲ τὰ ἐκτὸς, πήρωσιν τεκνοποιΐας, κακοφορήσιν παρὰ ἀνθρώπων, καὶ τὰ ὅμοια. ἔτι δὲ προηγμένα, ἔστι ἀπροπροηγμένα, θεῖα ψυχὴν μὲν, φαυλότητα, καὶ συγκατάθεσιν, καὶ ὅσα τοιαῦτα· θεῖα σῶμα, λαγνότητα, καὶ χαροπότητα, καὶ ἡδονὴν πᾶσαν καὶ πόνον. ἐκτὸς δὲ ὅσα δύπλη ὄντα, καὶ μηδὲν χρήσιμον προσφερόμενα, μικρὰν παντελῶς περίεξιν χρείαν, ὡς καὶ παρὰ τῶν ἀνοήτων ἀποδοχὴ· ἃ δὴ ψυχῆς κυριωτέρας ὕλης δὲ σώματος· ἀφ' ὧν τὸ κατὰ φύσιν ζῆν, δηλονότι καὶ τὰ περὶ ψυχὴν καὶ φύσιν ὄντα καὶ προηγμένα, τὴν ἀξίαν ἴσχυ δὲ περὶ τὸ σῶμα, καὶ δὲ ἐκτὸς· οἷον εὐφυΐας ψυχῆς φύσει ἀρετικὴν ὑπερέχει δὲ δὲ σώματος εὐφυίας, καὶ ἐπὶ δὲ ἄλλων ὁμοίως. ἔτι δὲ ἀδιαφόρων, ὁρμῆς κινητικὴ ἐστι, ὅσα καὶ φύσιν, οἷον ἰσχνὸς. ἀφορμᾶς δὲ, τὸ πρὸς φύσιν, ὡς νόσος. ἢ δὲ πρὸς ὁρμῆς, ἔστι ἀφορμᾶς ὡς τὸ περίττας, ἢ πρὸς ἔχειν τὰς τέχνας. καὶ ἐπὶ δὲ καὶ φύσιν ἀδιαφόρων, τὰ μὲν ἐστι πρῶτα καὶ φύσιν ὡς νίκησις ἢ χρῆσις κατὰ τὰς σπερματικὰς λόγους γινομένη, οἷον ὑγίεια καὶ εὐαισθησις· λέγω δὲ τὴν κατάληψιν καὶ ἰσχὺν καὶ μετοχὴν δὲ, ὅσα μετέχει κινήσεως καὶ χρῆσις κατὰ τὰς σπερματικὰς λόγους· οἷον χεὶρ πρόπλη, καὶ σῶμα ὑγιεινὸν, καὶ εὐαισθησις καὶ ἀπαπορημένη. πάντα δὲ τὰ κατὰ φύσιν ληπτὰ ἐστι, φασὶν, τὰ δὲ πρὸς φύσιν ἄληπτα. καὶ δὲ κατὰ φύσιν δὲ ἑαυτὰ εἶναι ληπτά· ὅσα ὁρμῆς ἐστι κινητικὰ καθαιρετικῶς ἐπ' αὐτὰ, ἢ ἐπὶ τὸ ἀντέχεσθαι αὐτῶν, οἷον ὑγίεια, εὐαισθησία, λαγνία, κάλλος σώματος· τὰ δὲ δι' ἕτερα ὅσα ὁρμῆς ἐστι κινητικὰ, ἀνελλιπῶς ἐφ' ἕτερα, καὶ μὴ καθαιρετικῶς, οἷον πλοῦτος, καὶ δόξα καὶ τὰ ὅμοια. οὐδὲν γὰρ τούτων δι' ἑαυτὸν αἱρετόν ἐστιν· ἀλλ' ὁ μὲν πλοῦτος, ἵνα τρυφᾷ ἢ εὐπορῇ καὶ δι' ἑαυτὸν δὲ ἐστὶν αἱρετὸν· ἡ δὲ δόξα, δι' ἀλαζόνειαν, ἡ δὲ ὑγίεια καὶ εὐαισθησία δι' ἑαυτὰ αἱρετά.

Ὡς κακὸν ὁ πόνος] Κακὸν γὰρ τὸ πόνον, ναὶ· τὴν ἡδονὴν γὰρ ἀγαθὸν, πάνυ μὲν οὖν.

Τὴν δὲ ἀΐδης κωλύει] Τὴν δὲ ᾅδου θεοκεφαλαίαν. λέγεται γὰρ, ὅτι πάντων φέρων οὐκ ἔστι φαίνεσθαι.

Οὐχ ὡς ἀνθρίακι αὐτὸ χρόμενος] Τοῦτο γὰρ δόγμα τῶν Στωϊκῶν, ὡς ἀνθρίακι χρῆσθαι τῷ σώματι.

Τὸ δεῖπα μὲν τοι] Ὡς καὶ ἐν τῇ συμπλοκῇ εἰώθει μὲν λέγειν ἀορίστως τὸ τοιοῦτον· ἔστι καὶ τῶν ἄτος τὸ δεῖπα εἶπεν, ἵνα διὰ τὸν δύπλασιασμὸν σημήνας, καὶ ἀορίστως προενέγκας, καὶ ὅτι τοῦτο δείκνυσιν. δοῦσον γὰρ καὶ ἀφεσμένως εἰπεῖν οὐδὲ ἄτος τὸ πλεόνασμα εἶπεν, ἀλλὰ τὸ δυναμικὸν· ἠκούσθη γὰρ διὰ τὸ δύπλασιν τὸ πλεόνασμα.

Πίφαυσαν] Τῶ Διονύσῳ ταῦτα λέγοντι ἡ δεσποινὶς Φοβηθεῖσα ἔφυγε.

Ὁ Πύῤῥων δ'] Ὁ Πύῤῥων ζωγράφος πρότερον ὢν, χάριτι μὴ τυχὼν φιλόσοφος, ὅτις εἶχε σκοπὸν πάντα ἀναιρεῖν τὰ ἄντα.

Ἕωλον] Παλαιόν.

Κάνδυν ὑποδυόμενος] Γ' μάτιον Περσικὸν. ὃ τινες λέγουσιν Ἀρκαδικόν.

Αὐτὸν δὲ τ' γενειήτην] Γενειήτην λέγει τ' διάλογον, ἐπεὶ τοῖς εἰωθόσιν αὐτῷ χρῆσθαι φιλοσόφοις. μάλα σεμνῶς ἡ βασιλὶς ἠσκεῖτο ὑπάτη.

Τὸ ἄμετρον] ἄπειρον.

Ἡ κρότος πολὺς] κρότος μὲν ἐπὶ τ' ῥητορικῶν καὶ μάλιστα τῶν παιδικῶν σὺν ἡδονῇ λαλαμένων, καὶ τ' ῥητόρων, ὡς ἔθος αὐτοῖς, πεπαρρησιασμένως χαιρόντων ἐπὶ τοῖς λεγομένοις ὑπ' αὐτῶν, ἐπὶ δὲ τοῖς Διαλόγοις τοιοῦτον οὐδὲν, ἀλλά τ ἁπλῶς ἔπος τ' ἀνυλεγόντων γινομένων τ' λόγων. ὧν οἷς ποτε ἀστεῖον ῥηθεῖν, μειδιάσας ἄχρι ἓ τὰ χείλη διάγουσι. τὸ δὲ σεσωπηκὸς Διάλογος μόνον καὶ εἰ πω βραχύ τι δηλοῖ ἐπισεῖσαι τῷ χείλει, καὶ τοῦτο κρυπτόμενον ἐξαύεται.

Περὶ τ' κωμῳδίας νόμους] κώμωσις ἐστὶν ὄνομα δίκης καθ' τ' ἁμαρτανόντων περὶ τὸ ἆδειν γάμου ἢ τινα γυναῖκα.

Ἐγὼ γὰρ ὁρῶν ταῦτα] τὸ φορτικὸν τοῦτο τ' νέων ῥητόρων ὃ ἐπὶ τῆς ἀπαγγελίας κωμῳδικῆς διεξέρχονται λέγων. διὸ καὶ παῖς ῥηξῖνι αὐτὸ ἀπεικάζει καὶ τῷ τούτων δύσχρωμῷ διὰ τὸ τοὺς παλαίοις αὐτοὺς χαίρειν τ' κώλοις, καὶ παῖς περιχύσεσι, καὶ οἷς ποτε τοιούτοις ἄλλοις. τὸ μυθολογοῦντας καὶ κωμάζοντας εἰς τὰς χρωμένας τοῖς λόγοις οἷς ἐπιθαλαμίοις καὶ γαμηλίοις μεθαλαμβάνει. ἀδὲ γὰρ τούτων χρεία ῥᾳθυμίᾳ, ἀλλὰ δ' ἐπανορθωτικῆ δ' βίᾳ. τὸ δ' ἐστὶν οὐ συμβουλαῖς τε καὶ δικαίοις. καὶ εἴπερ ἄρα οὐ ἐγκωμίοις, καὶ ἐπαίνοις τ' ὀρεστῶν κατορθούντων, ἢ τ' οὐ τοῖς πότοις ἀσελγαινόντων, καὶ κώμοις λαμπρῶς συνελαύνοντων, καὶ γάμοις ἀδελφαῖς συνισταμένων.

Καὶ τυραννίων κατηγορίας] Διὰ τὰς τὰς λεγομένας * μελέτας ἐπιτηδεύσεις, οὐ ἧς τυραννοκτόνοι τινὲς μελετῶν], καὶ τι ἄλλ' ἄττα τοιαῦτα.

Ὁ Διάλογος ἀδεὲς τ' αὐτῶν λέγει] κατηγορεῖσθαι δ' ῥήτορες ὁ Διάλογος, ὅτι.... Διάλογον αὐθηρότερον καὶ κατεσκληκότα. τοῦτο γὰρ τ' φιλοσόφων Διαλόγων ἀλλότριον.

Καὶ τὸ μὲ τραγικὸν ἐκεῖνο] Ἐν οἷς τὰ Πλωτίνου τοιαῦτα σόφισμα ἄνδρας καὶ μεγαλόφρονας καὶ ψυχαίους τοῖς Διαλόγοις ὑποκαθάρματα, εἰκότως καὶ τραγικὴν μίμησιν ταῦτα καλεῖ. ὥσπερ ἀμέλει κωμικὸν πάλιν καὶ σατυρικὸν τὸ δ' Σύρε καλεῖ. κωμικὸν μὲν, διὰ τὸ γελοῖον σατυρικὸν δ', διὰ τὸ πολλάκις καὶ αἰσχρότατα προσονείρειν Διάλογος. οἵ τε γὰρ Σάτυροι καταγέλαστοι δ' ὁρᾶσθαι, αἵ τε κωμῳδίαι γέλοιοι καὶ πλήρεις σκωμμάτων. οἱ Σάτυροι δ' μεθύοντες ἀεὶ καὶ ἀκολασταινόμενοι εἰσάγονται], καὶ ἔθος τοῖς ἀλλοκότοις δ' σώμασι μορφῆς. ἔτι καὶ ὁρμητικοὶ ἔθος σωμάτων αἴσχρων. ἐκεῖ τοίνυν κέχρηται καὶ τοιούτοις Λεκιανὸς Διάλογοις ὡς ἐπὶ δ' συμπτώσει αὐτῷ τ' Ἀλκιδάμαντος εἰσάγει καὶ πᾶς

* Eas Latini *Causas* Ciceronis tempore, *Controversias* Quintiliani ævo dixerunt. Vide quæ contra eas habet Petronius initio.

ἄλλως τ φιλοσόφων, εἶπε νῦν τοῦτο, ὡς πρὸς τοὺς κωμικοὺς σκοσωπείοις καὶ σατυρικοῖς διεσκάλασεν τὰ αὐτοῦ. καὶ τὸν ἴαμβον δὲ, καὶ τ κυνισμὸν ἥρη καθαλαμβάνειν. τ μὲν ἴαμβον ὡς χλαυσιακὸν, τὸν κωμισμὸν ὃ ὡς πᾶσι λοιδορούμενον. τῷ τε γὰρ ἰάμβῳ Ἀρχίλοχος, ὃν καὶ πρῶτον φασὶ τῷ μέτρῳ χρήσασθαι πρὸς ὕβριν τ Λυκαμβίδου διαχρήσασθαι. οἵ τε Κωμικοὶ γελοῖοι φιλόσοφοι, ἅπασι διαλοιδορῶντο. τοῦτο λοιβίον ἐπιτήδευμα ἔχοντες, ὧν καὶ Μένιππος εἷς ἦν.

Πρῶτον μὲν αὐτὸν ἐπὶ γῆς βαίνειν] Ὅπερ ἀνωτέρω ὑπῄδετο τὸν διάλογον λέγοντα, ἔνθα ὁ μέγας ὐ ἑρμῆς Ζεύς, πτηνὸν ἅρμα ἐλαύνων, λιφυρμὸν τίθεικεν ἕνεκα. τῷ γὰρ νῦν λέγειν ὅτι χαμαὶ βαίνειν ἐδόκουν καὶ εἰς τὸν ἀνθρώπινον τρόπον, οὐκ ἄλλο ἠδέως, ἢ διαγελῶντος τὸ δῆθεν ὑψηλὸν ἐκεῖνο τῆς μεγαληγορίας.

Τὰ πρὸς τοῦ ποδὸς] Τὸ τ Θρᾴττης τοῦτο σκῶμμα, ὃ δύφυῶς σκοίνῳ ἀπέσκωψεν εἰς Θάλητα τὸν φυσικόν.

Ὡσθ' ἱμάτιον τοῦτο] Τὸν Ἀττικισμὸν φησὶ καὶ τὸ τ λέξεως ἀνθηρὸν καὶ διαμεμελισμένον. ἐ γάρ φασιν ὡς Σύρος ὢν τὴν βαρβάραν τῶν λέξιν σκιδδάλισεν ὃ λόγῳ βαρβαρισμοῖς αὐτὸν διακλαδῶν καὶ σολοικισμοῖς, ἀλλὰ τὸ πρέπον αὐτῷ διετήρησε τῇ λέξει Πλατωνικὸν τρόπον.

Τῶν τετρυπημένων ὕστερ φέρει] Ἐπὶ τ δικαζομένου δύο ψῆφοι ἐτίθεντο. ἡ μὲν τελήρης, ἡδὲ τετρυπημένη. ἐδίδοτο δὲ τοῖς μὲν νικῶσιν ἡ τελήρης, τοῖς ἡττωμένοις ὃ ἡ τετρυπημένη. καὶ μάρτυς τούτων Αἰσχύνης ὁ τοῦ κ Τιμάρχου. τῶν γὰρ τετρυπημένων, ἄξιοί Τιμάρχου δοθῆναι. εἰ γὰρ καὶ εἰς φαδιουργίαν ὁ λόγος αὐτῷ ἀπονεύει, ἀλλ' ὧν πάσχει καὶ ἡ τιμήσας Τιμαρχος Τοιούτων δοθῆναι ἄξιοῖ.

Περὶ Παρρησίτου. ἢ ὅτι τέχνη ἡ Παρρησιστική.

P. 239. Mſ. in 4. Μὰ Δία] Ἡ ἀποφητικὴ συνυπακουομένου ἔχει τῶν ἄρνησιν, καὶ ἠδὲ πρόσκειται.

Ἐγὼ μὲν εἰ οἷόν τε εἶναι] Ἐγὼ μὲν εἰ δυνατὸν καὶ ὄν με εἶναι, πλέον, ἢ σὺ φῂς, βούλομαι καὶς εἶναι, φημὶ γὰρ ἐμαυτὸν καὶ χαίρω ἢ σὺ δοκεῖς. ὥς τε μὴ ἀγνοεῖτε μοι τοῦτο δοκεῖ ὀνειδίζων ἀεί. ὡς εἰδὼς καὶ σεμνυνομένῳ ἐπὶ τὸ καὶς εἶναι. ἢ ὅτως ἁπλούστερον, ἐγὼ μὲν εἰ οἷόν τε εἶναι ὁ βούλομαι, καὶ πλέον ἀπέχειν βούλομαι ὡς μηδὲ δοκεῖς παρέχειν ἄγνοιαν, ὑπονίκα μέ τις τοῦτο ὀνειδίζῃ, ἀλλὰ πεφύκαμεν ἀληθῆ καὶ καθ' ἑκάστον γνώμιλα τὸ τοιοῦτον ὑποδυόμενον ἐπιτήδευμα, καὶ πλέον τ δοξοσοφίας δοκήσεως.

Παρρησιτεῖας] Ἀπολόγου.

Πάνυ] Εἰρωνεία.

Καθάπερ αἱ πονηραὶ χώραι] Πλεονάζῃ ἀττικῶς ἡ ἀπαγόρευσις μὴ, καθάπερ μὴ σπαρῶν ἤρκει γὰρ καὶ τῶν προειλῶν χρῆσιν ἡ μία ἀπαγόρευσις, ἤτοι ἡ ἀρχόντι, ἢ ἡ δευτέρα.

Παρὰ τὰς κεκτημένους αἱ τέχναι] Καὶ μιλῶ μάτατε διὰ τοῦτο ἡ τέχνης τ τέχνης κεφυκέας καὶ.... αὐτῆς ἐμπειρίαν.... τεχνίται καὶ πάλαι ὄπτε.... παρὰ τῶν ἐπέργειαν κεκτῆσθαι. ὥσπερ οἰκοδομικὴ, οἰκίαν· εἰ δὲ τῶν κιθαριστικὴν καὶ ὀρχηστικὴν ἀντῆς, ἠδὲν γὰρ αὐταὶ τῆς ἐνεργείας ἔχουσι πάλαι. πρῶτον μὲν, ἠδεὶς φθόνος τ ὁμιλούντων, ἠδὲ γὰρ ἐσθ' αὐταὶ τ

ἀναβαίνειν πεχνῶν, ἢ τὸν βίον δύχρήσε σεσυλημένας. Εἶτα δ' ὅτι πρὸ τούτων ἡ ἀθροσιτικὴ τῆς μηδεμίαν ἔξιν ἐνεῖδε] ἀθροσίτῳ ἀπλεισπομένῃ πρὸς αὐτὸς σημαίνων αὐτῷ ἀπιφήναντος τὸ ἀνύπαρκτον σε..... τῶν τεχνῶν..... ἐξορκιζομένη.

Ἀλλ' οὐδὲν σκόπει] Εἰς τὰς Ἐπικυρείους αἰνίτ[illegible], οἷ πάλαι ἢ ἀγαθὸς πρὸ αὐτοῦ ἠδονῆ ἀπιφήναντο.

Καὶ ὑδὲν Ἐπικούρῳ μέλει] Σημειῶ διὰ τοῦ σύνταξιν ὅμοιον, τῷ μελήσουσι δέ μοι ἵπποι. οὐσίας γὰρ, ἡ γαμικὴ συνίταξε τοῦτο, ἀντὶ ἢ προύτιμα, ἀναγκῆς ἤξιον].

Οἱ δὲ τὰς ἄλλας τέχνας μαινόμενοι πε] Τὰς βαναύσους λέγει τέχνας, καὶ γὰρ αὖτοι πολεμεῖ χάριν βίᾳ τοῖς κεκτημένοις μεταχειρίζονται.

Σχολῇ δῆλον] Σημειῶ διὰ τοῦ σύνταξιν αὐτὶ γὰρ ἢ ἁπλῶς ἡ ἀφρεμόντως κεῖται.

Φιλοσοφίαν δέ πε] Ἐντοῦθεν ἀφορμᾶται ὁ Ἀναξαγόρας καὶ ὁ Παρμενίδης οἵπερ ἔλεγον ἓν τὸ ὅλον καὶ ἄπειρον. εἰκῶς.... καὶ τὸν Ἀριστοτέλη τοιαῦτα δόξαι... περὶ... διὰ συλλογίζεται γυναικωνῖτιν τῇ φυσικῇ ἀκροάσει, καὶ διὰ δογμάτων, καὶ ἔλεγον τέλα ὕλαι..... εἴδος.... * τὰ δὲ δύο ὕλη καὶ εἴδος. καὶ ἡ μὲν ὕλη, ἀεὶ ὑπόκειται λόγῳ.... τὰ δύο ἐξαναγκῆς τὸ ἕν. ἀφ' εἴδους γὰρ ὄντος ἐξαναγκῆς στέρησις οὖσα ἔστι, καὶ στερήσεως ὕλης, οὖσι ἔστιν εἶδος. τοῦτο δὲ ὡς ἐν παροδῷ διδάσκει ἐν τῇ..... βιβλίῳ· ἐν δὲ τῇ δευτέρᾳ, ἀκριβέστερον καὶ ἀγωνιστικώτερον, ὅτι οὖσι ἔστιν ἓν, ὡς φυσικὸς γὰρ τοῦτος..... διότι τὰ αὐτῶν βιβλία ἐπέγραψαν φυσικὰς, ἃ μάλιστα γε δὲ ὡς θεολόγους.

Ὡς ἔοικε ἀθροσίτοις] Τὸ ἐξῆς ὑδὲ εἰσὶν ὡς, ἔοικεν, οἱ Στωικοὶ διάφορα δόγματα ἔχοντες τοῖς ἀθροσίτοις.

Ὅμοια δοκεῖ γινέσθαι τῇ Νικίᾳ] Ἧς μέμνηται Θουκυδίδης ναυμαχίας ἢ Ἀθηναίων καὶ τῶν Λακεδαιμονίων ἐπὶ Συρακούσας γινέσθαι, καὶ καταναυμαχηθῆναι ὑπὸ Γυλίππου ἢ Λακεδαιμονίου.

Ἆρ' ἐχὶ ὁ μὲν τὸ σῶμα πρῶτον] Ἅπαξ καταράται οἰνοποσίαι καὶ μέθῃ τὰς ὀφθαλμὰς διάφθειρουσι καὶ..... σκοτεργάζει, δόξῃ θυμοειδής τις εἶναι, ἀ μάστοι καὶ ἔσται, ἀλλὰ παράφρων καὶ παράφορε. κατὰ τὰς λυσσώδεις τῶν Κυνῶν. ἃς καὶ διὰ τὸ πολυσαρκίαν καταπιπτούσας καὶ καταρρωγούσας τοῦ γνάμπου.... δὲν γινάιον. οἱ ὥστε δεδεῖχθαι, ἀλλὰ καὶ κατὰ τοῦτο πρώτου ἢ πολέμου βῶν. φρᾶδες ἂν γένοιτο..... δὲ τὸ βορβόρατον ὑ..... μείνας παλαιπα..... ἃ μὲ Σωκράτης,..... ὥστε τοῦτο ἐπὶ Δηλίῳ..... ἀλλ' αὐτός τε ἀ..... ἀν καταλαμβα..... καὶ ἄλλως ὑπεκφέραν τὰ μάχης καὶ ἀφοσιοῦσθαι..... πόσε τε καὶ δύχρὸς ἐ σκελετώδης, ὥστε φιλόσοφον.

Δείψαν᾽ α τοῦ τάξιν] Εἰς Δημοχάρην αἰνίττεται τοῦτο παθόντα.

Ἀλλὰ Θρᾳξὶ ἐ Σκύθαις] Περὶ Δημοδόκου.... Σκυθίδος γὰρ ἦν.

Φαί-

* Hic videtur deesse σύμπτωσις, & paucula quædam de materia & forma, quorum jacturam non ægre feret eruditus orbis. Sequentia etiam ita sunt mendosa, ut intelligi non possint. Sunt lacunæ plures quæ forte inde duntaxat natæ quòd Librarius Autographi verba legere non potuerit, multa enim hic pessimè erant scripta.

Φθόγων ἐκεῖθεν] Μὴ συνῳφάντῃ κατάργατε· οὐχ ὅπως γὲ ἀλλ' ἀρίστευσαν διετέλεσ.

Ὡς εἰκὸς γε] Εἰρωνεία.

Τὰς μὲν γὲ λαγὼς] Ἀλλὰ ἓ λέοντα ἀντιθρυλήσεται, ἢ ἓ λύκην ἀντικρυσήσεται εἰξ, τοῦτο μοι λέγε.

Δόξης κατὰ φρονεῖν] Οὕτω ἓ χοῖροι λεχθεῖεν δόξης κατὰφρονεῖν, αἰτ τῷ βορβόρῳ πλατυτόμενοι.

Καὶ οὐδὲ αὐτὸ τὸ ὄνομα] Οἷον ὅτι μισθὸς.

Οὐσὶ ἔχῃ τις εἰπεῖν δίκῃ] Εὐτελὲς κὴ παρεωρημένον τὶς δίκη; τίς γὲ κύων ἀπαιτεῖ χρεοφιλῶ;

Τὰς δὲ κατατρηθείσας] Φαρμάκῳ, ὡς Σωκράτης. κατατρηθείσας τὸ σῶμα· ὡς Ἡρόκλειτος· ὁ Ἐφέσιος. φθονηθείσας, ὡς Ἀντισθένης. φυγόντα.....

Τοῦτο προελόμενος] Τοῦτο ἓ μᾶλλα ποιοῦσιν. ἀλλ' ὀδὶς ἐπαινέσῃ] μᾶλλον σφόγγον μένῳ τ' ἀνθρώπων, τ' ἐδεσμάτων.

Ἀναίχαρσις, ἢ περὶ γυμνασιῶν.

P. 269. Mſ. in 4. Καὶ ὅπως μὴ καθάπτῃ] Ἐλλειπὴς ἡ φράσις· ἓ συμπεπλεκλείσθω τοσουτοκλὶς ῥήμασι, κ' σωμήσῃ Ἀθηναίοις. οἷον ὡς ἐπὶ τούτῳ, ἀλλ' ὅπως μοι μηδὲν δυσχερὲς ἀκούσῃ, τοσουτοκλὶς γὰρ τὸ μέμψεσθαι. ὅπως ἂν κὴ σωπῶν ἐλλειπτικῶς τοσούτοις ὁ λόγος. κὴ ὅπως μὴ καθάπτῃ νόμοις τοσούτοις οἷς ἂν λέγω τοῖς σὲ ὡς ἐξαπατῶσι τοσούτοις αὐτοῖς. ἀλλ' ἵνα αὐτοὶ μὴ ὀρθῶς τὶ λέγειν δοκῇ. ἀντιλέγειν δ' ὑμῖς κὴ διδυμύνειν τ' λόγον λέγεται γὲ τὸ σκόπ', ἵν' ἡ τὸ τέλειον ὅτως. ἀλλ' ἵνα ἂν σοι μὴ ὀρθῶς τί λέγειν δοκῇ, σκόπ' ἀντιλέγειν ὑμῖς κὴ διδυμύνειν τ' λόγον. ἀναλαβὼν οὖ ἂν ἄνω τ' λόγον λέγ' ἓ κὴ ὅπως μὴ καθάπτῃ νόμοις τοσούτοις, κὴ ὅλον ἐπελθὼν, εἶσι σκοπέσεσθαι τὸ λεγόμενον. ὅπ ὅτως χρὴ ἐλλειπῶς ἔχειν τοῦτο νοεῖν. κὴ ὅτω ἓ ἐλλειπῶς ἀναπληρούμενον.

Καὶ σάγαρις κὴ χάρρον] Γέρρον πτερύγιον σκέπασμα ὂν σειρᾶς βύρσης, ᾧ ἀντὶ ἀσπίδος ἐχρῶντο Σκύθαι ἐν τοῖς πολέμοις ἐσκεπασμένοι. φέρεται ἢ κὴ ἐπὶ ἄλλων σημαινομένων παρὰ τοῖς παλαιοῖς. παρ' Ἐπιχάρμῳ μὲ, χάρρον..... ξία χαρὲ εἵρεται ἐπὶ τ' αἰδοῖαν. Ἀλκμὰν δὲ ἐπὶ τῶν οἷσιν τίθηκε τὴν λέξιν. Δημοσθένης ἢ ἐπὶ τῶν σκιῶν κὴ τ' περιφερομένων, κὴ τὸ χάρρα ἐνεπίμπρασθαι. κὴ παρ' Αἰσχίνῃ ἢ τὸ κ' τὸ Πηλέσιον κωλύμενον, ἀφ' τούτου ὠνομάσθη, ἐπεὶ σκιώμενα ἐστὶν ἐν οἷς παρφυλάττοντες τὰς εἰσόδους ἀφιστέασι. κὴ Ἀλεξοφάνης ὡς ἐπὶ φυλακῆς τινὸς κὴ μη... τραπικῶς παρείληφε τὴν λέξιν. *

Ἀκινάκην] Ἀκινάκης, ἡ ῥομφαία ἤτοι ἡ σπάθη παρὰ τοῖς Σκύθαις.

Περὶ

* Hujus quidem loci ſenſum ſuppeditabunt Harpocration, Etymologicum Magnum & Phavorinus in voce Γέρρον, ſimilia enim habent, ſed quia Scholiaſtæ noſtri verba non parum ab eorum verbis differunt, ejus lacunæ ex iis ſupplere non poſſumus. Vide & Feſtum in voce *Gerræ*, ejuſque Interpretes *Scaligeranum* & *Dacerium*. Cæterùm quod hîc habetur de origine nominis Gerrhorum Ægyptiacorum neſcio an alibi legantur, nam Strabo quidem Gerrhorum meminit. Lib. XVI. p. 523. ſed nihil hac de re habet.

Περὶ πένθους.

P. 299. Mſ. in 4. Τὸν ἄκρατον ἐπιχεῖν] Ἀθληταὶ γὰρ σπανιαίτερον ἐπὶ τῷ πένθει τὸ ἀποιχόμενον, ὡς δῆλον καὶ ἀπὸ τοῦ Θείου Εὐαγγελίου.

Ῥητόρων Διδάσκαλος.

P. 308. Mſ. in 4. Νέος] Φασὶν ὡς εἰς * Πολυδεύκη τὸν ὀνοματολόγον, ἀπατεωνόμους Λυκιακὸν, τοῦτον γράψαι τὸν λόγον. τέχνῃ μὲν δὴ οὐ πάνυ λόγου ἄξιος δοκεῖ εἶναι, σαφὴς δὲ λέξεων ἀδιάκριτον ὑφιστάνει, καὶ ἴσως οὐκ ἀπὸ σκοποῦ ταῦτα τοῖς φήσασιν εἴρηται. ἐπεὶ καὶ συγχρόνω ἄμφω Λυκιανὸς καὶ Πολυδεύκης. ἐπὶ γὰρ Μάρκου τοῦ Αὐτοκράτορος.

Τῇ ῥοπῇ] Τῷ βάσει.

Σὺ δὲ μήτε πείθου] Συνῆθες τοῦτο καὶ ποιητοῖς καὶ λογογράφοις ἀπαρεμφάτοις χρῆσθαι ἀντὶ προστακτικῶν, ὡς νῦν ἔτος. ἀντὶ γὰρ τοῦ μὴ πείθου, εἶπε πειθοῦς. τοῦτο δ' ἂν ὡς ἔτυχε γίνεται, ἀλλ' ἡνίκα μεταπαραδόσεως ἡ ἔννοια προέσται, οἷον ἀλλά σε κελεύω μὴ τοῦτο ποιεῖν. ἀντὶ δὲ μὴ τοῦτο ποίει, καὶ ὡς ὁ Θεολόγος Γρηγορίου, ἢ μὴ διδάσκειν τῷ τρόπῳ. ἀντὶ γὰρ προστακτικοῦ τὸ ἀπαρέμφατον κεῖται.

Ἀγάθωνα] Ἀγάθωνα τραγῳδίας ποιητὴς, εἰς μαλακίαν σκωπτόμενος.

Ὦ μέλημα] Ἀντὶ τοῦ ῥαψῳδημα. οἱονεὶ ἐπεράσθη μοι πολλὴ φροντὶς ἐπ.

Πολυχιδὴς] Πολυχιδὴς, τὸ νῦν ῥίκτον. ἐμβάδες δὲ, τὰ ὑφ' ἡμῶν καμπίσια. καὶ δῆλον ἀφ' ὧν πίλοις αὐτοὺς προστρέπειν τοῖς λευκοῖς, ἃ ἴσως ἂν εἰκὸς ἄλλα γένοιτ' ἂν ὑποδήματα.

Εἰ ἔγω φέρμακον ἡ ἀναισχυντία] Δειμέας ἄγαν ὁ βωμολόχος καὶ χάρις τοῦ λόγου κρίνειτο τῶν θεωμένων ἀνδρῶν, εἰς τὸ ἐναντίον τοῦτο ἐκφέρειν λοιδορησόμενος ἀρετῶν. τὰ μὲν γὰρ τὸ ἐπιμελὲς καὶ ὑπήκοον, λῆρον σκάλεσι. ἃ δὲ τὸ ῥᾳθυμὸν καὶ πυκνὸν, εἰς τὸ ἄχαρι ἀπέσκωψε. ἃ δὲ τὸ ἄφετόν τε καὶ ἐλευθέριον καὶ πᾶσιν ἰδίαν ὁμιλητικὸν, εἰς ψυχρολογίαν διέβαλε.

Ἐπὶ πᾶσι] ὁ Μαραθὼν] Ταῦτα πάντα παρ' Ἡροδότου ἱστόρηται, ἡ δὲ Μαραθὼνι τῶν Περσῶν μάχη. Περσῶν μὲν Δάτιδος ἡγουμένου, Ἀθηναίων δὲ Μιλτιάδου. ὃν ἡ ὁ Καλλίμαχος πολεμῶν, καὶ τῷ κεφαλῷ ἀφαιρεθείς, ἐπὶ πολὺ νεκρὸς εἰρήκη ὑπὸ τοῦ σφῷ τῶν πολεμίων προθυμίας, ὅδέ τι πάθοι αἰσθόμενος. ἡ Ἑλλησπόντου ὑπὸ Ξέρξῃ γεφύρωσις, καὶ ἡ ἃ Ἄθω διόρυξις, ἵν' ἡ θάλασσα εἰσρυεῖσα πλοῦτον ἀπεργάσηται τοῖς Ξέρξῃ σκάφεσι, καὶ ὅσα ἄλλα.

Καὶ μηδὲς πατασοείσθω] Οὐκ ἄμεινον τυπῆ τὸ μισεῖν καὶ κατάπτυστον ἔργον τὸ μηδὲν πατάσσειν δύνασθαι εἶναι.

Κελάρυζε] Λαρύγγιζε.

* Pollux non tantùm ſcripſerat Onomaſticon de quo hîc noſter, ſed etiam declamationes, alioſque ejuſmodi libellos, inter quos fuit oratio contra Socratem, ut auctor eſt Suidas, unde ſibi Sophiſtæ, quatenus in malam partem ea vox ſumitur, nomen meruit. At ſi eidem Suidæ crederemus tempora non convenirent, cùm Lucianus ſub Trajano, ut ait, vixerit, Pollux verò ſub Marco & Commodo Impp. Verùm Suidam erraſſe oſtendit Voſſius de Hiſt. Græcis Lib. II. c. 15. cujus rationibus in poſterum addetur Scholiaſtæ noſtri auctoritas.

Υ̓πῆρχε γάρ μοι ὦ φίλη Ἀδράστεια] Δαίμων ἡ Ἀδράστεια παρ' Ἐλλησι τοῖς μεγάλα καυχωμένοις ἐπιφυομένη, ἐπεὶ δὲ καυχώμενον εἰσάγεται ὁ μιαρὸς ὅτος διδάσκαλον, ὥσπερ σκωμμάτιον τὴν δαίμονα, ἀνεφήμησε νῦν ὅπως αὐτὴν, ἤτοι ἐπεδοήσατο.

Ἀλλ' ἤδη τοῖς Διὸς] Ἐντεῦθεν ἀναπέρρητον ἤδη ὡς Πολυδεύκιλλα Δᾳσούλᾳ ὁ παρὼν λόγος, εἴγε Κάστορος ἀδελφὸς Πολυδεύκης ὁ Δήδας, ᾧ ὅτος ὁμώνυμος, ὁ Δᾳσυσόμου ῥητόρων διδάσκαλος.

Μὴ τὴν παίδημον] Τὴν Ἀφροδίτην φησὶ. ὄμνυσι δὲ παύστην οὖν, ἢ Δᾳ τὴν πεσουγκασμένην αἰχροτῆτα τῆς χρόας, ἢ Δᾳ τὸ ἀναιδὲς. ἐπεὶ καὶ τοῦτο μὴ ἔ ἄλλων ἡκιῶν ἔχειν ἀπορεῖ, ὁ μιμεῖται καὶ αὐτὸς ὑποδάλλει καὶ τὰς ἄλλας διδάσκει.

Καὶ χάριν] Γράφε καὶ χάριν ὃ σμικρὸν ἐπιστόμου αὐτοῖς.

Μσ. in fol. Ρ̓ητόρων διδάσκαλον. ἃ μὴ] ἃ δὲ μὴ εἴπης. ἀλλά πνα μὴ, πνὰ ᾖ. εἰ καὶ Λυκιανὸς λέγει σύνταξιν τὸν οἶδα εἴτε παίζων, εἴτε σπουδάζων. καὶ πάλιν ὁ Τίμαιος, διδοὺς ἅπασι τοῖς δεομένοις, ᾧ μὴ πέντε δραχμὰς, ᾧ δὲ μίαν, ᾧ ᾗ ἡμιπάλαιστον. ὁ δὲ αὐτὸς ὅτος ἐξελέγχει τοῦτο ὁ τῇ Ψουδοσολοικιᾷ αὐτοῦ. [λαρύγγιζε] λαρυγγίζειν τὸ πλατύνειν τὴν φωνὴν καὶ μὴ κατὰ φύσιν φθέγγεσθαι, ἀλλ' ἐπιπηδᾶν διεγειρόντων τῷ λάρυγγι ζῆλος. [σκόλοψι] σκόλοψ ὀξὺ ξύλον ὥσπερ ἐπιγράφεται τῷ πίνακι, ὡδὶ τὸ σκολάπτω σκόλοψ, ἢ ὡδὶ τὸ χίζω χόλοψ, καὶ σκόλοψ τὸ διορισμένον καὶ ἀπεξυσμένον ξύλον. [Καρεσῶπιν] ἀπὸ δὲ Κάρα δὲ ἐπιγινομένης τοῖς ὕπνοις τὴν πηγὴν καταπλήλως ὠνόμασεν. [κιλύφη] κίλυφος τὸ δὲ ὡς λέπος. [Φελλῶν] * Φελλὸς ὄρος ἐν Ἰταλίᾳ ἐν ᾧ γίνονται φελλοὶ ὑπερμεγέθεις. ὧν δὲ τούτων τὰ δένδρα γίνεται τοὺς Φέλλεις φασὶ κυρίσμον τὰ σωμάτων. [καὶ τὰ πελοπαῖα] τὸ πέλος ψουδέστιβον μὴ τὰ ἀνυποστάτα ἐπαγγελίας.

Φιλοψευδὴς ἢ ἀπίστων.

P. 326. Mſ. in 4. Οὐδὲν φασὶς ἔπος] Ἀντὶ τοῦ οὐδὲν φασὶ τὸν λόγον, ὃν ἐγράμμαν.

Εἶχε τὸ χείλεσον] Αὐτὸς καθ' ἑαυτὸν καὶ νῦν ἅμα ταῦτα διεξιὼν.

Καὶ ὡς σὺ γυναικός τις] Ὡς Πρόκνη καὶ Φιλομήλα καὶ Καλλισώ. ἡ μὲν εἰς ἄρκτον. Πρόκνη δὲ καὶ Φιλομήλα εἰς ὄρνεα μεταβληθεῖσαι.

Ταῦτα Κορρίδα τινὸς] Ὀ μὲν Κόριδος μωρός τις δὲ πιμπηγοδίστερος ἄνθρωπος· καὶ ὅτως, ὥστε γυναῖκα ἀγαγὼν μὴ ἂν ἐλάθ σωμφορηθῆναι αὐτῇ Δᾳ τὸ εἰς τὴν πενθερὰν αὐτοῦ φόβον. καὶ ὅπως ἐχρῆν τοῦτον παραγενόμενον αὐτὴν μέχρις ἂν ἡ γυναικὸς σκεψαμένης τὸ ἄρθρον, ὃ δύνη συνέχαθ, καὶ σὺν ἄλλως ἀπολυθῆναι, εἰ μὴ τῷ μοιχῷ δ' ἀν-

ἀρὸς

* De hoc Italiæ monte nihil, quod equidem reſcire potuerim, apud Geographos invenitur. Plinius præterea negat *in tota Italia naſci* ſuber Lib. XVI. c. 8. licet Theophraſtus *in Tyrrhenia* naſci ſcribat Lib. III. c. 16. niſi ſit mendum, quod ut ſuſpicer facit Plinius contrarium affirmans, licèt legiſſet hunc locum Theophraſti, quem & in quibuſdam vertit. Cæterùm hic abſurdè ex piceis, ſuber deſumi dicit cùm ſint arbores planè diverſæ. Videtur potiùs apud Græcos φελλὸς idem ſignificaſſe ac φλοιὸς, & ſuber κατ' ἀντωνομασίαν dictum *corticem*, ut etiam apud Latinos factum, quod obſervavit in ſuo Lexico *R. Conſtantinus*, & poſt illum *I. Hardouinus* ad locum Plinii laudatum.

ὁμὸς καζαψηφῆσαι. ἔστω τῷ κοινωνίαν τότε ⸗ χαμαὶ γενέζ. ὁ δὲ Μαρ-
γίτης μαρᾷς κ᾽ αὐτὸς, τὰ κύμβαζα μετρεῖν ἐπιχειρῶν.

Πρὸς τ᾽ Ε᾽σίας, ὦ Τυχιάδη] Τῷ Ε᾽σίαν εἰς ὅρκον παρέλαβεν, ὡς κά-
τοικον αὐτᾶ πυθανόμ⸗, καὶ τὸ ⸗ χειρον κ᾽ τ᾽ ἐφεσίᾳ ἐχάρης αὐ-
τὸν ἐξορκῶν.

Καὶ παναρέτως] Ὅπ περ τὸ κεφάλαιον αὐτὸ ἐξ ἐκφύσης ⸗ αιρέσεως,
αἰδεσίμως ἅπαντας.

Κατεγνωκότες μὲ] Κατεγνωκότες πολλῷ τῷ ἄκοιτα. αἰπιατικὴ ἀν-
τὶ γενικῆς Ἀτ̃ικῶς.

Καὶ ἅλῳ φασὶν σκαρέες τὸν ἅλον] Παροιμία ἐπὶ τ᾽ ἀσυμφόρως
ἀσύμφορα πεπραμένων, ὥσπερ καὶ ἐπὶ τ᾽ ψαλδῶν εἰρη⸗ τῷ λίνῳ λίνον
συνάπτεις.

Καρβατίνας] Καρβατίνας, τὰ τραχέα καὶ ποιμενικὰ ὑποδήματα, ἃ
καὶ τζαβούλας φασίν.

Δημαιέτῳ] Γρ. Φε⸗ καὶ Δημέᾳ.

Πολυκλείτῳ φ⸗] Γρ. Φαῦς ὁ Πολύκλει⸗ ὥσπερ κ᾽ ὁ Εὐφρόνωρ. καὶ
πῶς ἀγαλματοποιὸς ὢν ἐσάγε⸗ γραμμάς.

Ἀλλὰ τὰ Δαιδάλου τεχνήματα] Τοῦτο ὑπάτῳ εἶπεν. ἀλλ᾽ ἐπειδὴ πρῶ-
τος Δαίδαλος ἄγαλμα εἰργάσατο ⸗ σκελες, τῶν ⸗ αὐτᾷ πάντων
τεχνιτῶν συμβεβληκότα τὰ ⸗ δὲ ἀποτελέντων, πάρεχε φήμῃ, ὡς
τῷ Δαιδάλου ἀγάλματα κινεῖται αὐτόματα. *

Ἡμισταδιαίας] Πεντήκοντα ὀργυιῶν.

Περίκειτ⸗] Γραφέτω, κρεῖττ⸗.

Ἀκριβῶς ἐώρακα] Γραφέτω, ἱκανῶς ἑωράκει.

Ἐπιμετρήσαι⸗] Ἀντὶ ⸗ ⸗ ἐν⸗.

Οὕτω περφερὲς διεξιόν⸗] Ἐπὶ τ᾽ ῥιπτῶν ἡνίκα τὸ παραδόξον ἐπιπ-
λεῖαζ᾽ ἐδή κ᾽ πλέον..... ἀνωθεν ὑπὲρ τὰς πα..... ἐκάτερα τ᾽ μέσης
⸗ ῥιπτᾶς ὑροφς..... δὲ ⸗ τῶν δύτέαν ⸗ πλουρὰν ἀπ....
χάσιν. ⸗ κ᾽ ησ..... ⸗ τὸ ⸗ σκηνίον ἔτι..... χαυῶν δύο μετεωρί-
ζομ..... ἢ ἐξ ἀριστερῶν θεὶς κ᾽ ἥρωας ὀνεφάνι..... ρουθὺς,
ὥσπερ λύ..... φέρονζες τ᾽ ἀμ..... ⸗ τοῦτο παρεδο.....
ὡς ⸗ χρὴ ἀπιστεῖν τὸ δρομένοις. ἐπεὶ Θεὸς πάρεστι τῷ ἔργῳ ὡς μὴ ἀδύνα-
τον εἶν..... ⸗ ⸗ ἐπὶ πάντων π.... ⸗ σκοπία ⸗ ..... ρωτως τινὶ
συμβ..... ἐπικράτησον τὸ ὂν μὴ.

Ἐ᾽ωθῆτι μελαίνῃ] Ὅτι τὰς νεκρὰς αἱ παλαιαὶ μελαίνας στολὰς ἀμ-
φιέννυσαν.

Ἕωλ⸗] Τὸ ἕωλ⸗ λαμβάνεται καὶ ἐπὶ ⸗ χθεσινῆ, καὶ ἐπὶ ⸗
ἤδη διεφθορότος.

Ἐ᾽ς Κοπτὸν] Κοπτὸς πόλις Αἰγύπτ⸗. ἐς λιῶ φασι τῶν Γ᾽σιν ἀφικο-
μένην Ὄσιριν τ᾽ ὑὸν ἀναζητεῖν. μαθόσα δὲ αὐτὸν διεταράχθαι, τῷ κό-
μῃ ἑαυτῆς ὁμοιώσαι, παρ᾽ ὃ καὶ Κοπτὸς ὠνομάσθη ἡ πόλις. ἐδόκευν
⸗ καὶ ὁ πολέμαρχος τοῖς ἐπιδημοῦσιν αὐτόθι, ἀπιστόν τι τειχῶν πολῆσαι,
ὅσον ἐξ ἀνθρώπου κεφαλῆς εἰκάσαι. †

* Idem habet *Palaphatus de Incredibilibus* c. XXII. & *Tzetzes* Chil. I. c. 19.

† A Græculis, hoc fictum, qui priùs debuissent ostendere Isidem Græcè locutam

Ἐν Μακ.] Ἀμφίλοχός τε κ.τ.λ. ὡς καὶ τῶν μελλόντων ἐν Μακ.

Mſ. in fol. Φιλοψευδὴς ἢ ἀπιστῶν. εἰδὲν ὡς ἔπος τοῦτο φασί.] ἤτοι εἶδεν ὡς τὸν λόγον ὃν εἰρόμην. [Κορυφὴ πινὸς] † ὁ μὲν Κέρβερος μωρός τις ἀπομνημονεύει) ἄνθρωπος, καὶ ἔπος ὡς καὶ γυναῖκα ἀκαιρον, μὴ ἂν ἐλέσθαι ἐγκαθεύδησαι αὐτῇ ἀλλὰ τὸν ὡς τοῦ πενθερὸν αὐτοῦ φόβον. μέχρις ἂν τῆς γυναικὸς σκεψαμένης τὸ ἄρθρον, ὃ δύνηται μέχρι, καὶ σὺ ἄλλως ἀπολυθῆναι, εἰ μὴ τῷ μοιρίῳ ἢ ἀνάγκῃ καταψηφίσαιτο. καὶ ἔτι τοῦ κοινοῦ ἢ χάριν τοῦτο γινέσθαι. ὁ δὲ Μαργίτης μωρὸς καὶ αὐτὸς τὸ κύμβαλον μετρεῖν ἐπιχειρῶν. [καὶ ἦλθε φανὲν ἐκκρούειν τὸ ἦλον] παροιμία ἐπὶ τῶν ἀσυμφόρως ἀσυμφορᾷ πιεσμένων, ὥστε καὶ ἐπὶ τῶν ψευδῶν τὸ λίνον λίνον στυφόμενον εἴρηται). [καρβατίνας] καρβατῖνα τὸ τραχὺ καὶ ποιμενικὸν ὑπόδημα, ἃ καὶ Δρβύλας φασί. [τῶν Δαιδάλου τεχνημάτων] τοῦτο δὲ μόνον εἶπεν, ἀλλ' ἐπειδὴ πρῶτος Δαίδαλος ἄγαλμα εἰργάσατο ἀφεσκελές, ἢ ὡς αὐτὸς πάντων τεχνιτῶν συμβεβληκὼς τὰ ποδὰ ἀποπλέοντα, πάρεχε φήμην ὡς τὰ ἢ Δαιδάλου ἀγάλματα κινεῖσθαι αὐτόματα. [ἕωλος] τὸ ἑωλος λαμβάνει) καὶ ἐπὶ ἢ χθεσινοῦ, καὶ ἐπὶ ἢ ἤδη διεφθορότος. [ἐσθὴς ἡ μελαίνα] ὅτι οἱ παλαιοὶ τὰς νεκρὰς μελαίναις στολαῖς ἀμφιέννυσαν.

Ἱππίας ἢ Βαλανεῖον.

P. 354. Mſ. in 4. Τῶν σοφῶν ὀνείνυς] Οὕτω καὶ Φακυλίδης φησί, Τὼ σοφίω σοφὸς δύ' ἦν, τέχνας δ' ὁμίστεχνος.

Περίνοια] Τέχνη μηχανική.

Mſ. in fol. Ἱππίας ἢ βαλανεῖον· ἀλλὰ κ' ἔρχεις ὁμοίοις] τὸ ἢ Φακυλίδου, Τὼ σοφίαν σοφὸς δύ' ἦν, τέχνας δ' ὁμόστεχνος. [καὶ Ἀρχιμήδης] ὁ Ἀρχιμήδης ἐν Σικελίᾳ ὢν κατεσκεύασεν ὀκτὼ χαλκᾶ πυροφόρα κόπτρα, ἅπερ ἀπηώρησεν ἀνωκύρι ἢ ὀκτωπὶς τόλε μήκυθον. εἶτ' ἀναστείλαντος ἢ ἡλίου ἢ πεσοβαλόντος τοῖς κατόπτροις τὰς ἀκτῖνας ἀθροικαλαμένας ὡσεὶ τὸ τόλον, ἐξῆλθεν ἐξ αὐτῶν πῦρ καὶ ἔφλεγε τὰς ναῦς ἀπάσας τὸ ἐναντίον. [ἀφόδων] ἄφοδος ὁ ἀπόπατος.

Προλαλιὰ ὁ Διόνυσος.

P. 359. Mſ. in 4. Ἐμβάδι] Εἴδος Ἡφαίου.

Ἕτερον ἢ περάσιον] Εἶδος Πανός.

Καὶ τὸ μὲν σύνθημα ἦν ἅπασι τὸ Δοῦ] Ἄνω τὰς ναυστρατηγὰς ἔσαν ὑπὸ ἢ εἴδους εἰκόνας τὸν Ἡφαίου. ἔδειξε καὶ τὸν Πανὸς· ὠνόμασε τὸν Σειληνὸν παλαιστὰ. καινὸν τοῦτο, εἰ μήτε τ' αὐτὸν οἶδε ἢ Σειληνὸν τῷ Ἡφαίῳ.

Μὴ μὲ κορυσσάνται] Μαίνεσθε.

Mſ. in fol. Παραλιὰ ὁ Διόνυσος· κωμῳδικὸς.....] Εἶδος ἀσκητῶν καὶ αἰσχρᾶς ἀρχήσεως ὑπὸ Βακχικῆς πυρρίχης. [μίτρα] μίτρα ἢ ἐπὶ μετώπῳ ἄκρῳ χρυσῶν ἔχουσα ψέλιον· ὀχᾶς ἂν εἴη καὶ βασιλείας σύμ-

cutam. Sed ſolent, etiam barbarorum nominum, Etymologias Græcas tradere.

† Stulta hæc hiſtoria jam lecta eſt in altero Scholiaſta, & quod mireris utrobique eadem planè erant menda, ut μώριον pro μόριον, unde conjicere eſt utrumque ex eodem fonte hauſiſſe.

σύμβολον. [ἀσφάλτου] μεγαλοκιλίου. [ἐπισάξασπις] τρόπαιοφόρος. [πληρυβημένοι] ὑπωπιαζόντες.

Προλεθλιοὶ, ὁ Ἡρακλῆς.

P. 365. Mf. in 4. Ταῦτά μ᾽] Ἀντὶ τοῦ κῦ τωῦτό.

Τὸ ζῆρας] Εὐριπίδης.

Ὦ Τήιε ποιητὰ] Τὸν Ἀνακρέοντα λέγει τὸ λυρικόν.

Ἱππόκλειδης] Παρομοία ἡ φορὰ τῆς Ἱππόκλειδη, ἐπὶ τῶν μὴ πάνυ ἀσφαλῶν ἡμῖν λεγομένη, ἀλλὰ κῦ τὸ σύνηθες φρόνημα μεταχειριζομένων.

Περὶ τῆς ἠλέκτρας ἢ τῶν κύκνων.

P. 369. Mf. in 4. Ἀλλὰ μαρτύρομαι] Ἀντὶ τοῦ βιβαιῶ.

Μίμας Ἐγκώμιον.

P. 372. Mf. in 4. Κανώπων κὴ ἐμπίδων] Ἕτερον κάνωψ ἐμπίδος. καί τοι Ἀριστοφάνης ὁ κωμικὸς τ᾽ αὐτὸν φησὶ κώνωπας κὴ ἐμπίδας, ἐν Νεφέλαις.

Ταρβεῖν] Φοβεῖσθαι.

Mf. in fol. Μίμας ἐγκώμιον ἐμπίσι] ἐμπὶς ὁ ἐν τοῖς ὕδασι κώνωψ. ὁ δὲ κάνωψ εἶδος ζωδίου. [κοτυληδόνι.] κοτυληδόνες αἱ τοῦ πολύποδος πλεκτάναι. [πίσσωθεν τῶι μέσω ποιεῖ] ὥστε ἡ σὺν τοῖς ἐγκωμίοις συνεπιφορὰ μίαν οὖσαν ἀφίστατο τοῦ διηγήματος λιπαρῶς, ὥστε δὴ κὴ αὐτὸς οὐκ ἀπάχθη, βωμολόχος, μὴ ἐπὶ τοῦ φλυαρεῖν κὴ ἀποκόπτειν ἐς ἄνδρας τοὺς ἀγαθούς, ἀλλ᾽ ἐς μίμας.... [ἐρεχθεῦσι] ἡ φλυαρία ἀπὸ τοῦ ἔργου ἐν τοῖς χείλεσιν ἔχειν.

Πρὸς τὸν ἀπαίδευτον κὴ πολλὰ βιβλία ἀνέμλωσον.

P. 378. Mf. in 4. Ὡς ὅτωσι εἰκάσω βιβλίον κἀτήσας τινὰ, Λυκιακὴν, κὴ μὴ λαβὼν, κελαδεῖ τάτῳ δεξιώματι δὶ ἀϊόνων ἀμείψω αὐτόν.

Καὶ συμβάλης τὰς σίας] Ἀπὸ σιγῆς τ᾽ σὺς σημαίνει τοὺς ζῆτας.

Ὅσα ὁ Καλλίνου ἐς κάλλυ] Καλλιγράφοι ὅτι μιγνύασιν ἄσταχυν.

Φιλαινίδου] Περσελαμβάνοντος.

Ἐλικῶνα μὴν] Ὄρος ὅπου αἱ Μοῦσαι λέγονται.

Συληρὰ ἀνδρὶ κὴ δυσεῖ] Ἔοικε Σύρος εἶναι ὁ βιβλιοκάπηλος ὅτου κὴ Δαμασκηνὸς, ὅσον λόγος τ᾽ Λιβανίτιδος εἴκασε.

Μυελίνη ἄν] Ποταμοί εἰσιν ὅτοι· ὥστε αὐτὴ τῆ κορυφῆ τοῦ Ἑλικῶνος ὁ δὲ Ἑλικὼν, ὄρος ἐστὶ Βοιώτιον, ὥστε τὰς ἀσπίδας Θεσπιὰς πόλις κατοικῆ), ἐν ᾗ ὁ Ἔρως, ὃν Ἀλκμαίωνος ἐξήργασται, ἦν μαρτύριον τῆ ἔργου ἰδέᾳ. ὥθεν τοῦ Ἑλικῶνα δὴ φησι κὴ Ἡσίοδος νέμοντας Μούσας ἰδεῖν, κὴ τὴν ποιητικὴν σοφίαν λαβεῖν.

Καὶ ὑποβαλλόμενον αὐτὰ] Οὕτω γάρ φασι τ᾽ Μακεδόνα Ἀλέξανδρον ἐπιχειρήσαντα τοῖς Ὁμήρου ποιήμασιν.

Ἀγαθὸν αὐτὴ τωῦτο] Περσυπακουστέον τὸ χάριν ἢ ἕνεκεν, τίνος ὂν ἀγαθὸν χάριν, ἢ ἕνεκεν.

Ὁ Ἰσμηνίας] Ἰσμηνίας ὅτω καλεῖται κὴ αὐτὸς Κορίνθιος. κὴ αὐτὸς

τὰς ἐλπίσας, ἐκ τῆ ὁμωνυμίας εἰκῆ τὰς αὐλὰς κλῆσιν τὸ Γ' σημηίω, δύο ὄντος τοῦ σώματος ἕστθαι Γ' σημηίας. ἐώνηται μὲ, ὃ μήτοι καὶ τολέον ἦ ἀπελπίσιν τετύχηκεν.

Ὃ δὲ ἵππον κτῆσιν τὸν Μῆδον] Ἐπίσημον τοῦτο τῶν ἵππων ἐπὶ τῆ μηρῆ ἐγκαιομένε παρὰ τῶν παλαιῶν, καὶ ἦσαν ἔτοι οἱ ἵπποι τῶν δύναν, οἷς ἐπὶ ἦ μηρῆ τὸ παρόσημον κόππα τὸ στοιχεῖον, ἢ σίγμα, ἀφ' ὧν καὶ παρωνομάζοντο, ἀπὸ ἦ κόππα κοππατίαι, ἀπὸ ἦ σίγμα σαμφόραι. Μῆδος ἦ ἵππος ὁ Νησαῖος· ἢ Νῆσαι ἦ πεδίον Μηδείας, ἃ αἱ βασιλικαὶ ἱπποφορβάδες νεμόμεναι τοῖς Μήδων βασιλεῦσιν ἵππους ἔτρεφον γενναίους· κενταυρείδαι ἦ, ἵπποι οἱ ἐκ Λαρίσσης τ Θετταλίας, πάχα ἀπὸ τ Κενταύρων ὀνόμασται.

Καὶ ὑπερπηδήσας μὲ τ ποταμὸν] Ταῦτα πάντα λέγα Ὅμηρος τ Ἀχιλλία ποιῆσαι.

Κόλλοπας ἐπικειμένω] Κόλλοπες οἱ παρσαλίσκοι τ κιθάρας, ὧν ἐκδέδεντα αἱ νδραί.

Περὶ ποδὶ, δὴ σοι] Περὶ ποδὶ ἀντὶ τῆ κῶλ ποδὶ, τὰλησίον, ἐγγύς. ἢ ἀληθέστερον ἔρειν, ὡς ἐκ ποδὶ ἀντὶ καθαπερ ἐγκεκλιμένω· ἐπεὶ καὶ τὰ περὶ ἡμῶν δύκαι προίκα ὡς ἐκ τὰς ποδὰς ῥίπτεται.

Κληρονομήσας] Κληρονομῶ σᾶ Ἀτλικᾶς.

Διασπάσας ἐκ αὐτὸν] Ἐπεὶ κἀκεῖνω ὑπὸ τ Κωῶν διεσπάσθη.

Ἀ μόνα ἐξαίρετα τῷ Ὀρφεῖ] Καλλιόπης γὸ τ Μούσης μυθολόγοι γενέσθαι τοῦτον.

Ἐκεῖνω γέγονε] Περὶ ᾧ Περιεργίνε λέγα.

Καὶ πρῶλω] Λέγεται καὶ ἄρτι πρῶλω, ὡς ἐχρήσατο καὶ Πλούταρχος.

Ὡ ὄδ' εἰπεῖν κάλον] Καινοπρεπὶς καὶ τοῦτο, ὡς ὄδ' εἰπεῖν κάλον· τὸ γὸ κοινὸν ὡς ὄδε κάλον εἰπεῖν.

Καὶ πεῖς εἵλφαις οἰκήσεις] Τίλφη ζωύφιόν τι τοῖς βιβλίοις ὡς ἐπίπαν σπάκτεσθαι πεφυκὸς, ἐπιμήκη κέρκον ἔχον, ὡς τὸ μικρὰ κανδέλη, λάσκον ἢ μέλιτον εἶπε τοῦτο ἐγχρίψαντο κονίορτον λεπτάλλου.

Οὐδέτερον ὠνεῖσθαι τὰ βιβλία] Τὸ ὄδέτερον ἐπὶ δύο λαμβάνεται· πῶς ὃν τοῦτο εἰ μήτε ἔσφαλται τὰ τ χαράξης, καὶ ἀντὶ ἦ ὐχ ἑτέρον, χάρακται ὀδέτερον, ἢ ὁπτέθλιπται τὸ Ε ἦ σιωδίσμε.

Καίτοι τὸ τῶν Μουσῶν] Ἀντὶ ἦ ὅμοιον τῆ παρομίᾳ τῆ Ἀφροδύσῃ χοιρὶς τὰ Μουσῶν καὶ Φρυγῶν ὀρίσμοῖα.

Σοφὸν γὸ] Κατὰ μικρὸν γὰρ ἦτον ὁ Λυκιανὸς ἦν.

Οὐχίγα χύτραις λημῶντες] Χύτραις λημῶντες, ἀντὶ ἦ χύτραις ἴσως ἀφειφέροντες λήμφης.

Καὶ σὺ τοίνυν ἄλλφ μὴ δεηθέντι] Καλῶς ἂν εἶχε τᾷ δυσχερεστάτῳ τούτῳ μειρακίῳ, μὴ καθ' ἓν τῶν βιβλίων, ἀλλὰ πᾶσαν τὴν βιβλιοθήκην πρόικα Λυκιανὸς τῆ παρόντι ἐπιδίναι, ἢ τοιαύτην σφηκίαν καθ' ἑαυτῆ κινῆσαι ἑνὸς ἐγκρατῆσαι βιβλίε.

Περὶ τῆ μὴ ῥαδίως πιστεύειν διαβολῆ.

P. 395. Mſ. in 4. Ἀνὴρ κάθη] τὰ ὦτα παμμεγέθη ἔχων] Περιεργότερον ἦ Μίδα τῆ ὀρχῆ κεχρημένε, καὶ ὑπὲρ τὰ πάντα μαινόμενον πάθησις ἔχοντα· κατὰ πάσης τ ὀρχῆς αὐτῆ, ἐμυθολόγησάν τινες τ ὀρχομε-

χομένων, ὡς ὄνε ἔχοι ὁ Μίδας ὦτα. ἢ ὅτι μακρὰ ὦτα ἔχει. Ἀφ' ἧς καὶ τὰ μήκιστα κινήματα ἀκέα. ἢ ὅτι καὶ ὄνος τὸ ζῶον ὦτας εὐήκοον, ὡς καὶ τῶν λαοβολούντων ψόφον αἰσθάνεσθαι. *

Θεοδότιον] Δηλονότι πραγμάτων τῆς ἐπαναστάσεως τῆς Θεοδότης.

Οὐ πάνυ φρενήρης πις ὢν] Σημειῶ πῶς τὸ ἡμέρᾳ κεῖται.

Εὗδε] Ἀντὶ τοῦ ἤρεσεν.

Δύο καρτυρῶσιν] Γράφεται ὁ καρτυρῶσαι.

Ὁ ἀθεμιστὸς] Ἀντὶ τοῦ ὁ ἑρμωνός.

Μελανείμων] Ἢ μετάνοια μελανείμων.

Δικαίας καὶ ἀμειρεῖς] Ἀντὶ τοῦ μηδὲν μέρος κατειληφώς.

Φησὶ δὲ] Φακυλίδης.

Ἄμφω μῦθοι ἀκούσας] Ἀττικὸς σολοικισμός.

Τῇ δ' ἀκύοντι ὀργῇ] Αὐτὸ πάντα τὸ ὂν φάσκειν, Λυκιανέ.

Ἔνθα ὁ μὲν χρησὸς] Οἷον τοῦτο εἶπας ἀληθέστατον.

Ὑπολαμβάνοντες] Ἀντὶ τοῦ ἀθυπολαμβάνοντες.

Ὕπληγος] Ὕπληξ οὐχ' ὁ τόπος μόνον λέγεται, ἀλλὰ καὶ ὁ σιδηρᾶς ὀχμός, ὃν νῦν λάμνον φασί.

Καὶ Στρατονίκη] Τὸν Σελεύκου Στρατονίκην λέγει, ἧς ὁ υἱὸς Σελεύκου Ἀντίοχος ἐρασθεὶς μοιχᾷ τὸν πατέρα τούτης παρεχωρησάσθαι τῇ ἰδίᾳ μοιχῇ ὑπὸ νόσου ἀλλὰ καὶ εἰς αὐτὸ γεγονὼς τὸ δεινὸν διετὸν εἰς τὸν Στρατονίκην ἔρωτα, ὑπ' ἀμηχανίας γὰρ τοῦ πατρὸς γεγονότος Σελεύκου ἀφ' ἧς υἱὸν Ἀντίοχον, εἶπα σοφίᾳ δ' ἰατρῷ γνωσθέντος τοῦ παρωτίτα τὸ νόσου δ' ἔρωτος, ὑπεξέθη τούτης ὁ πατὴρ τῇ ἰδίᾳ.

Λαθρηδὸν] Καινοπρεπὲς τὸ χῆμα.

Οἷα πολλάκις] Οἷον ὑδὺ πνεῖς, Λυκιανε, κἂν τὰ κερδίας ὥσπερ ἀλαθέστερα μύρα παρὰ πᾶσαν ὑπόνοιαν νῦν ἀληθῆ.

Πεπεσύμενον Ἀφροδίτῃ] Εἰς τὴν ἰωσηφαϊνίπεδαν μοι δοκεῖ.

Οὐ] Κακῶς σοι δοκεῖ, ὦ † ἀσμιωεῦ. ἐχάρη εἰς Ἰωσηφ ὁ λόγος αἰνίττεσθαι, ἀλλ' εἰς Βελλεροφόντην, ὃς καὶ αὐτὸς παρόμοιον αὐτῷ πέπονθεν εἰς τὴν δ' Προίτου γυναῖκα Ἀντειαν, ὡς φησὶν Ὅμηρος ἐν Ζ, καὶ τὴν χίμαιραν ἀνηρέφη αὐτὸς, ἐ πολὺ δ' τὸ ἐν μέσῳ Ἀφόρητον.

Ὧι τῷ θεῖ Σειρίωσι μύθῳ κίνδυνε] Οὐκοῦν τὸ δ' Ὀδυσέως θεῖ Σειρῆνας, ἀληθεστικῶς λέγεται ἐ μὴν αἰσθητῶς, ὡς φησὶν Ὅμηρος.

Φιλοπμίας ὑποκενισμένος] Τὸ λόγιον τοῦτο τούτῳ ὑποκεισμένον ἀντὶ δ' Ἀφ' τούτου Ἀφροδυσίμου αὐτῷ. ἐχθρὸς δὲ ἰῶ ἀεὶ Θεμιστοκλέους Ἀριστείδης Ἀφ' οὗ συνῳκήσατο πεσεβύτης. πυθεὶς Ἀθεσείδης, βυλῇ, φησί, ἐπὶ τῶν ἐχθρῶν Θεμιστοκλέους τὴν ἔχθραν ἀπολιπώμεν, ἂν γὰρ δοκῇ πάλιν αὐτῷ ἐπανιόντες ἀναλειψόμεθα.

Mſ. in fol. Περὶ δὲ μὴ ῥᾳδίως πιστεύειν Ἀφροδίτῃ· οὐ σκότῳ] ἀντὶ δ' ἐπισκιάζουσα καὶ ἐπικρύπτουσα καὶ ἐπισκοτίσουσα. ἄγνοια γὰρ ἡ νυξ λέγεται. [ἐπιπτραμμένον] ἀντὶ δ' ἐπιτροπῷ τοῦ κατὰ Φοινίκων χώρ-

[κε-

* Similia legas apud laudatum jam Palæphatum.

† Sic clarè legitur in Mſ. Videtur hoc Scholion alterius esse Grammatici qui auctori præcedentis Scholii contradicat. Quid sit ἀσμιωεῦ planè ignoro, nisi forte legendum sit ἰρμωνεῦ, i. interpres, quo nomine præcedentem Scholiastam appellaret hujus Scholii auctor.

[κεκοιμημένος] δηλονότι πεπαγμένον τ ἐπαναστάσεως τῷ Θεοδότῃ. [κύρᾳ] λέγεται λίαν, μεγάλως. [φρενήρης] ὁ φρόνιμος. [ἔαδεν] ἤγουν ἤρεσεν. [θέρετρον] λεπτὸν καὶ λιφρὸν ἱμάτιον ἐ πάντως πορφυροῦν. [τῶν Ἀλεξάνδρου ἐπιθυμίαν] τὴν Ἀλεξάνδρου ἐπιθυμίαν πεπαιδεῦσθαι, ὡς ὁ Μάγιστρος Συλοκάκης * λέγει Λέοντα τ βασιλέα ὅτι ἐξεδέξατο τὴν Θεοφάνους πολλὰ καὶ πραγματώδη διεξιὼν σύνταξιν, ἅτε καὶ ἄκρη, ἵνα μέτριον εὐδοκιμοῖη ψοφοδεμνος. [τὸ ἀψίκορον] παρὰ ἄψ ὃ σημαίνει τὸ ὀπίσω καὶ τὸ κόρος, τὸ εὐτέλους κόρου λαμβάνουν, καὶ παχέως πληρούμενοι. καιροπλεπὲς τὸ χῆμα. οἶδα γὰρ ὅπως τὸ κοινὸν καὶ καθωμιλημένον.

Ψελλολογισής, ἢ περὶ τῆς Δουφρεσίου.

P. 431. Mſ. in 4. Καὶ Γενετυλλίδων] Εἰς ἀφροδίσια σκῶψαι βουλόμενος τὸν κακοδαίμονα τυτονί, τοῖς τοιούτοις αὐτὸν ὀνόμασιν ἀρκοῦσαι διέγνωκε. ἃ μεθ᾽ὕλης τ αἰσχρᾶς Ἀφροδίτης εἰσὶν ἐπίθετα.

Θάτερον τῶν μετοχῶν] Κακῶς γὰρ τὸ θάτερον εἶπε, ἐπεὶ μηδὲ ἡ εὐθεῖα θάτερον, ἀλλ᾽ ἄτερον. Δῆλα γὰρ ἔ ὁ ἕτερον συναλειφθὲν ἄτερον λέγεται, καὶ ἄτερον ἡ αἰτιατικὴ. ἀεὶ γὰρ αὕτη τῇ εὐθείᾳ ἀκολουθεῖ. τὸ ἔ τριῶν μόνων, μεθ᾽ὕλης βάρβαρον δυικὸν τ τριῶν ἐπαγόμενον. ἀσαύτως δύσφημον καὶ τὸ ἀηγεμόνα. τίς γὰρ χρεία ἔ στρατικὸν, μηδὲν πλέον ἔ νῦν δηλοῦν; τὸ δὲ τοι ἐκχύνειν, καὶ ἀδόρυβος. ἐπεὶ χέω μὲν ἐπίσης ἡ Ἑλλάνικη χρῆσις, χόνω ἔ ὕδατι ἐγκέκραται τῇ Ἑλλάδι γλώσσῃ, ὥσπερ ὕδατ τὸ πέτασμα. κ γὰρ ἔστι πέτομαι, ἀλλὰ πέτω βαρύτονον, ἀφ᾽ ἧ πέτομαι ἴσως ἂν λεχθείη. ἔχῃ μετοχὴ πετόμενος, ὡς καὶ Πλάτων Εὐθύφρονι, πῶ δαὶ πετόμενον ἵνα διάκεισαι. πέζομαι δὲ, ἐδαμῶς, ἀλλ᾽ ἡ ἄρσις ἵπζομαι, ὡς λέπ ἔ ἵπτημαι, ὡς καὶ λέπ ἔ ἵσημι λεχθείη ἂν ἵσταμαι.

Ὁ πότε τὲ Τισίᾳ τῷ τίχλῳ] Τισίᾳ τύτε λέγει ἔ Κόρακος ἔ Σικελὲ μαθητὲ. τίχλ γὰρ ἡ τοιαύτη ἐ αὐτὸς καλλιεφισύμβολος ἵνα, πεισθύτλῳ εἰργάσατο.

Ὦ παιπάλημα] Παιπάλημα ὁ πάνυργος ἄνθρωπος κυρίως. ὁ ὡς ἔθος ἄλλυρον τοῖς κακοῖς συναλλεισρμβόλον καὶ συντετριμμένον. νῦν ἢ ὃ τῶτο βέλεται πῦ γλωσσαλγεῖ τύτο δηλῶν. ἀλλὰ τ τοῦ τ ἀνευθέτε μισπίας, ὥσπερ ἄλυρον ἀλλετετριμμένον κίναιδος ἢ ὅτι ποιῶν, ὅτι παθών, ἔθος τὸ τῶν αἰδῶ κινεῖν.

Mſ. in fol. Περὶ τ ἀποφράδος χ Τιμάρχου ἀποφράδα] ἀποφράδας ἡμέρας καὶ ἀποφράδας ἁπλῶς καλοῦμεν τὰς σεσημειωμένας. παράχθη δὲ ἡ λέξις ἀπὸ ἱστορίας τοιάσδε. ἔθος ἦν τοῖς Ἀθηναίοις τὰς κακόργους κολαζομένους ἔξω φέρειν τ πόλεως καὶ διδόναι αὐτοῖς τὸν ἀπήκοσαν δίκλυ· ἐξῆγον γᾶν αὐτῶν ἀπὸ πάντων σεσημειωμένων πυλῶν, καὶ ὅθεν ἀπὸ τῶν συνήθων τοῖς ἄλλοις πολίταις, ἃς πύας ἐκάλουν ἀποφράδας. [γεγονότερον] πρεσβύτερον. [τὸν Ἀερροφάδην] Ἀερροφάδης ὄνομα λοιδορη-

* *Magiſtri* fuit ſumma dignitas in Aula Conſtantinopolitana, de qua Vid. *Meurſium* in Lexico Græco-barbaro. Quis autem hic Leo intelligatur, Thrax, Iſauricus, vel Copronymi filius, quærent quibus in otium licebit. Interea hinc liquet Scholiaſtam noſtrum ſaltem ante 1229 annos non vixiſſe, quandoquidem tum regnare cœpit Leo Thrax.

ρῶτων ἀεὶ γυναιξὶ συνῶν, κεβερρωδὸς δὲ ὢν. Ἀ ερτοφάνης, Ἀ ερφροδὴς ἐστὶ μὲν πονηρὸς ἀλλὰ τοῦτο μὲν οὐ βάλλει. ἔστι οὖ ὁ μόνον πονηρὸς, ὁ γὰρ ἂν ἡδέως, ἡδὲ πανοῦργος, ἀλλὰ καὶ ἀφοσιῶσθαί τι. τῷ γὰρ αὐτὸ γλωττᾶν αἰσχρῶς ἥδετο. χαίρει τὸ αἰδοῖον καὶ ἀνθρώπου καὶ τὸ ἄρρεν. Ἀ ερφροδὴς γε Πολυμήτης καὶ Οἰώνιχος ἀρρητοποιεῖ. καὶ πολυμήτια καὶ αὐτὴ κωμῳδεῖται ἐπ' αἰσχρότητι. εἴ τις ἂν τοιοῦτον ἄνδρα καὶ σφόδρα φυλάττει, μήποτε ὀν οὐ αὐτὸ πίνειν ποιεῖν. καὶ ὥσπερ Ἀ είφραδες παῦσαι ληρῶν. [ἀνίκητοις ἀσὶν] ἀνίκητοις ποσὶ, ἀντὶ οὐ ἀντοίμοις. καὶ χορὸς τινὸς ὠδοκοδῶν. παροιμία ἐπὶ τῶν ἀμηχάνως ἐπί τινα ἔργα καὶ πράξεις ἀφικνουμένων. [βδελυρία] αἰσχροποιία. [αὖτως] ματαίως. [ὁ γὰρ σοφιστὴς] Τίμαρχος. [χειδιάζειν] ἤτοι χείδια λέγειν, τὰ μὴ μετὰ σκέψεως γινόμενα. [ἐπήμωσε] ἐπιβουλεύσαι. [ἀφῆλιξ] πρεσβύτης. [ἡτιάσατο] ἐμέμφθη. [κύφωνα] κύφωνες ξύλα ἦσαν ἐπιτιθέμενα εἰς τὰς τένοντας τῶν κωδώνων ἵνα μὴ δύρωσιν * ἀνακύψαι. Ἀ ερτοφάνης Πλούτῳ, ὦ τύμπανα, ὦ κύφωνες οὐκ ἀρκέσετε. κύφων δέ ἐστι δεσμὸς ξύλινος ὃν οἱ μὲν καλοῦσι οἱ δὲ κωλοῦν ὀνομάζουσιν. ἔνθεν καὶ ὁ ποιητὴς ἀνθρώπους, κύφωνας εἶπε ἐπὶ πάντων δυσχερῶν καὶ ὀλεθρίων. καὶ κυφαϊσμὸς ἐπὶ τῶν τιμωριῶν. Ἀ ρχίλοχος δέ, ἀντὶ οὐ ἡκίστου καὶ ὀλεθρίου. εἴρηται κύφων ὡς τὸ ἀναγκάζειν τοὺς δεσμίους κύφειν. ἐὰν δέ τις ῥᾳσυνόμενος τὰ ὀν οὐ νόμιμα παρ' ἡδὺν ποιήσητε, δεδέσθαι ὀν κύφωνι φησὶ τῷ ὀρχείσι ἡμερῶν κ'. ἐπιῤῥεόμενος μέλιτι γυμνὸς καὶ γαλακτι, ἵνα ἡ μελίττωσις ὑπὸ μύιας δάπανον. οὐ δὲ χρόνου ἰδιότητος κατὰ κρημνῶν ὠθεῖας, σολὼν γυναικεῖαν ἀπεκαλόντας. [νεανευέτην] νέον ἔρασταὶ ποιεῖ, κομπάζει] κενὰ τολμᾷ ἐγκωμιάζων. [ὃς Σπαπέως] Διονύσιος. [βιπτῶν] σωφρονίζων. [Τριφοδίτῳ] Τελεσφορίῳ Φρύνιχος ἐν τῷ Ἀ ργείας ἄτυ λεγόμενοι. [τεγλώχινι] τεγλώχινα τόξα τείχεα. [ἀπέτρεψεν] κακῶς τὸ ἀπέτρεψε εἶπε. [τὸ τελῶν μηνοῖν] τελῶν μὲν οὖν ἀπλῶς βάρβαρον. δύνασθαι οὐ τελῶν ἐπαγγέλλειν. ὥσπερ ἀπαλὸν δυσφήμου καὶ τὸ ἀπηνεμία. τίς γὰρ χρεία οὐ τερπνὸν μεθὲν τελέου οὐ μὴ δηλοῦντος; τὸ δέ τοι ἐκκύνειν καὶ ἀδιόρθωτον, χύνα γὰρ οὐκ ἐπίστευ) ἡ Ἑλληνικὴ χρῆσις. ὥσπερ ὑδὲ τὸ πέπαμαι. ὁ γὰρ ἐστὶ πέπημαι, ἵν' εἴη πέπαμαι, ὡς ἵσταμι ἵσαμαι, ἀλλὰ πίτω. ἀφ' οὐ πέπομαι ἴσως ἂν λεχθείη, ὃ ἡ μετοχὴ ὁ πεπόμενος ὡς ὁ Εὐθύφρονι Πλάτων, τί δὲ πεπόμενον τινὰ διώκεις. ὁ μὲν πέπομαι, ἀλλ' ἡ ἄρσις ἵσαμαι ὡς ἀπὸ οὐ ἵστημι ὠδοποίησε τὸ ἵσταμαι. [Ἀ δράστεια] δαίμονα εἶναι λέγουσι τοῦτον τοῖς πάνυ μεγάλα ἐγκωμιαζομένοις ὑπονεμεῶσιν. [Τισίᾳ] Τισίᾳ λέγ οὐ ἡ ῥαψῳδὸς οὐ Σικελὸς μαθητὴς. πέπαται γάρ τι τοιοῦτον καὶ αὐτὸς κατασοφισάμενός τινα πρεσβύτην εἰργάσατο. [τῷ Καμψείναι] λίμνην φασὶ τὴν Καμψείνην πόλει ὠφελιμαίαν, ὁμώνυμον αὐτῇ. διὸ βουλομένους Καμψεινιαίους μετοικίσαι, ἔχρησεν ὁ Θεὸς μὴ κτίνειν Καμψείναν. οἱ οὖν θεὸν ὠφελήσαντες ἐβλάβησαν, ὀφεν ἡ παροιμία εἴρηται ἐπὶ τῶν καθ' ἑαυτῶν βλαβερῶς τι ποιεῖν μελλόντων. πνεῦ οὖν φασὶ φυτὸν δυσῶδες εἶναι τῷ Καμάρῳ, ὃ τὰς κλάδους ἀμασώμενος ἀηδέστερον

* Erat in Mſ. prima duntaxat hujus vocis ſyllaba, ſed reliquas ex Suida ſupplevimus; indidemque quædam in ſequentibus manifeſto corrupta emendavimus; utrobique enim res iiſdem verbis exprimebatur, exceptis pauculis, ut ex collatione ſatis liquebit. Superiora etiam de Ariphrade ex Suida emendata:

σεραν ἄζειν. [τὸ παιπάλημα] παιπάλεμα ὁ παιδέρως ἄθραπτος κύελος. ὁ ὡς ἄλδορον τοῖς ἡφαιστοσυναλληλησμένοις, ἡγουν συμπεφλεγμένοις. νῦν δὲ τοῦτο βάλλει δηλῶν, ἀλλὰ τὸν ὑπὸ ἀνιδότου μισητίας ὥσπερ ἄλδορον διαπεφλεγμένον. κίναιδος δὲ ὁ ἐπὶ ποιῶν, ὅτι πάσχων, διὰ τὸ τὴν αἰδὼ κινεῖν.

Περὶ τῆς οἴκης.

Pag. 450. Mſ. in 4. Ἀλέξανδρος μὲν ἐπηθύμησεν] Ὅτι Ἀλέξανδρος τὴν Κύδνου λησταῖς μοῖραν, ὃ μικρῶς ἠρώησεν, ὡς φησιν Ἀρριανός. Στράβων δὲ ὁ γεωγράφος ἱστορεῖ περὶ τῆς ποταμοῦ Κύδνου, ὅτι διὰ ψυχρότητα τὰ παχυνόμενα τῶν ζώων ἰᾶται ἐμβαίνοντα τῷ ῥεύματι τούτου καὶ ἐγχρονίζοντα.

Τοῖς Ἀρσακίδαις] Ἀρσακίδας τοὺς Περσῶν φησὶ βασιλεῖς, ἀπὸ Ἀρσάκου τοῦ παλαιοτάτου τῶν γενῶν ἔλκοντας.

Καὶ τὰ τῶν τοίχων γράμματα] Τὰς γραφὰς φησιν, εἴτε τὰς ζωγραφίας ὑφ' αἷς ἀνθέων καὶ φυτῶν μιμήμασι ἔργασται, καὶ εἴτε τοιοῦτό ἄλλο.

Διολισθάνουσαι τῶν κυμάτων] Ὡς καιναί σου αἱ ἀποδείξεις, Λυκιανέ.

Καὶ ὁ Ὅμηρος ῥήτωρ σοφός] Εἰς Πάριν Ἀλέξανδρον, ὡς φησιν Ὅμηρος, Ἀλέξανδρον θεοειδῆ, ὁ λόγος φησί.

Τῶν Γοργόνων κάλλος] Ὅτι αἱ Γοργόναι κάλλει καὶ εὐμορφίᾳ ἐξισοῦσθαι οἴονται ἀπελίθους τοὺς ἀνθρώπους.

Ἀνάθυρσος] Ὡς ἀπὸ τῆς εὐθείας, ἡ ἀνάθυρσος.

Μακρόβιοι.

P. 465. Mſ. in 4. Οἱ Σελεύκειοι] Εἰσὶ γὰρ Σελεύκειαι αἱ ἐπὶ Τίγριδι τῷ ποταμῷ.

Mſ. in fol. Μακρόβιοι. συμβαλεῖν] Διαφέρειν νοοῦσι. [σύνεσηκυῖα πάλαι ἔτη] πάλαι εἰς τοὺς Ἕλληνας ἀντὶ τοῦ Ἕλλησι ἐστὶ. πάλαι εἰς τοὺς ἄνδρας, ἀντὶ δὲ ἀνὴρ ἐστὶ. πάλαι εἰς σύνεσηκυῖα ἔτη, ἀντὶ δὲ σύνεσηκυῖα ἐτῶν ἐστι. ἔτως γὰρ φασὶν οἱ Ἀττικοί. [κατέσρεψε] ἐπελύτησε. [καταχθεὶς] ξενοδοχηθείς. [φῦμα] ψυδράκιον, ψόρα. [καὶ ἀποκαρτερῶν] ἑαυτὸν λιμῷ ἢ ἀγχόνῃ ἐξάγων. [ποτιώμῳ] ἀνιόμῳ, ποτιώμην τὰ δύσφορα, καὶ τὸ μετὰ δεινοπαθήσεως ἱκετεύω.

Διάλογος πρὸς Ἡσίοδον.

P. 486. Mſ. in 4. Εἰς ὃν καιρόν τινα] ὑπέρθεσις δὲ εἰς ὕστερα ἄλλου καιροῦ, ἵνα περικαλλῆ τὸν λόγον ποιήσῃ, ὡς ἂν τοῦ εἰ κὴ Διὸς μηδὲν ἄλλο. ὁπόταν οἱ ῥήτορες εἰ καὶ μὴ δὲ ἐν ἄλλο ὑστερήσητε εἴπωσιν, ἔστι χρὴ Ἑρμοκράτη πεσεῖσθαι.

Καὶ βδάλλειν] Ἀμέλγειν. καὶ βδάλλος τὸ ἀμολγεῖον.

Καὶ πάνυ ποιμενικὸν ἔρηταί σοι] Ἀντὶ δὲ ἀπολύσαιμι καὶ κῦ ποιμενικὸν δύηθείαν.

Mſ. in fol. Διάλογος πρὸς Ἡσίοδον ἔνδεκα] Θείῳ πάθημα κακόμοιρε. [σοὶ δὲ μὴ μοι] δύναιτο σοῦ. [βδάλλειν] ἀμέλγειν. [σκιοβολάμενος] σκι-

σκινδάλαμοι τὰ τῶν κριθάμων ἀποξύσματα ἡ σκόλοπες, ἢ ἐπιξηρασίαι τῶν ἀκανθῶν. σκινδάλαμος τοῦτο ἔστι μὲ εὐθείας ὀξύνεις. * σκινδαλάμους δὲ λεπτολογίας. Ἀριστοφάνης σὺ νεφέλαις, λέγων ἀκανθῶν σκινδαλάμους μαθήσομαι. [κατακνίζουσι] κεντοῦσι. [ἠπίαλος] ῥιγοπύρετος.

Πλοῖον ἢ δύχαλι.

P. 490. Mſ. in 4. Οὐκ ἐμίλησεν] Κρῶσις ᾱ ω κρὴ ᾱ ε εἰς τὸ ω ᾱ ἐγὼ κρὴ ᾱ ἔλεγον.

Τῶν κεραιάκων ἐπειλημμένον] Τὰ νῦν κέρια λεγόμενα ἀθλητοῖς ἃ κρὴ κερίκους καλεῖσιν οἱ παλαιοί.

Τὸ ἐσὸ τὸ παρήσειον] Τὸ χαρήσιον.

Καί τοι τὶς αὐτὴ μὴ γὰ ὀκνήσῃς εἰπεῖν] Ὡς μόνη ἀπορρήτα ὄντος τοῦ τὸ μυσήμα ἀμυήτου ἐξειπεῖν. τοῦτο δὲ αὐτοῦ ἀποκλείοντος φασὶν ὡς οὐκ ἔξόν σοι ἀδὴν ὡσὲς ἡμᾶς ἔχειν ἀπόρρητα, εἶτα κ᾽ ὰ δεῖ τοῖς ἄλλοις ἀποκρύπτειν ἀνακινδυνεύσῃς, τὰ ὡσὲς ἡμᾶς ἀνοίξειν καθίστα), μεμυήμεθα γὰ κρὴ αὐτοὶ, κρὴ τοῦτο δὴ τὸ τῆς ταραχώδους, ὡσὲς οἰκεῖον χρὴν ἐρεῖς.

Πρὸς δὲ λαχόντ᾽ τὶς λογίζοιθ᾽] Ναυλικῶ.

Καὶ ἐς Αἴγιναν] Ἑορτὴ σὺ Αἰγίνη.

Ὑπερμαζᾶς γὰ] Λέγα) τοῦτο ἐπὶ τοῦ ἀπὸ τ᾽ ἄγαν πενίας ὀξαμένου πλυτεῖν, ἐπειδὰ σοβαρῶν ἢ τοῖς συνήθεσι πῶς ἐνορώντων κ᾽ ὑπερφυῶν, ἄθεν κρὴ ὑπερμαζᾶν λέγα) ὡς μὴ πολέον μάζης ὡσὲ δ᾽ ἠυπορηκότ᾽ πεύθη κρὴ τὸ ἐπιφερόμενον ἔπαξε λόγον κρὴ αὐτὸ ἐπὶ τοῦ κυφῶς φερομένων κρὴ ἀλαζονευόντων φησὶ τὸ μηδὲ εἰς τ᾽ κόλπον πλύειν, ὡς κ᾽ λέγ᾽ τοῦτο ἡ συνήθεια μακροπλύσας σκωπτικῶς ὀνομάζῃ.

Καὶ νεκρῷ ἄλλο τοιοῦτον] Μελικέρτῃ φησὶ τ᾽ τ᾽ Γνῦς παῖδα, ἐπιδιώκοντ᾽ δ᾽ Ἀθάμαντ᾽ αὐτὸν.

Οὐ σκύφον ἀλλὰ σισύφιόν τ᾽ βέρ᾽] Τῷ γὰρ Σισύφῳ πέτρου σὺ ἄδε ἀνοχλίζειν ὁ μῦθος ποιεῖ.

Οἰνὸς ἦ ἐξ Γαυλίας] Σὺ φαλέρνον φασὶ. τ᾽ κάτω τ᾽ Γ᾽ Θηρείας τ᾽ ὡσὲς τὰ Γάδειρα λέγῃ. πολλὰ γὰ εἶπεν ἰχθύηρα περίχη ἐνημίζεθ᾽, ἰχθύας φερούσης ὰ κ᾽ τὴν ἄλλην θάλασσαν, ἀλλὰ πολλῷ κρὴ τῷ μεγέθῃ κρὴ τῷ λίπῃ τὰς ἄλλας παρευδοκιμούσας.

Πρὸς τὸ ἐφίππιον] Τὴν ἀσπάδα φησὶν, ἥτινι τὴν ἐφιππελάδα, ἣν νῦν σίλλαν φασί.

Ἀντίπατρον πυὰ ἔασεν] Ἀλεξάνδρᾳ τοῦτ᾽ τ᾽ ἰσοτελείας, κἀκεῖνος γὰ περιιόντος τὴν Ἑλλάδα τοῦτον, ἐπὶ τῆς Εὐρώπης Ἀντίπατρον αὐτ᾽ αὐτοῦ καταλείπῃ.

Ἐξάπους γὰ οἶμαι σοι.] Ἐξ σπουδῆς, εἰρηθ γὰ ἤδη αὐτοῖς ὁπόσων σπουδῶν ἀπέχει ἂν ἀφικομένη ἡ κενὴ μακροφωνία.

Παροκκεκινηκότα τὴν γνάμην] Οἷον μωραίνοντα.

Τὴν ἀριστερὰν περιορτισμένος] Ἐπὶ τῆς ἀχρήστου δακτυλιοφορούσης.

Mſ. in fol. Ἠλοῖον ἡ δύχαλι· θαλάμη.] Θαλάμη κρὴ θάλαμος, οἶκος ἢ κοιτών. [σκοδιδηκὼς] Σημειοῦ τὸ σκοδιδηκὼς, ἀντὶ τ᾽ σκοδιδημένον.

* Videtur hic omiſſam quod extat apud Suidam: ἢ ἦ τ᾽ πλαγίαν περοξύνεις.

[κρώβυλον] κρώβυλος εἶδος πλέγματος τῆς τριχῶν, ἀπὸ ἑκατέρου εἰς ὀξὺ κατειλῆχθαι. [κόμμυξ] χάραξ. ὄρθον ξύλον. λίγματα γλυκῶν [κίνδυλα μακεδόνια] τὰ ὑπὸ μακεδόνων καὶ δυμαίων τετυγμένα. εἶτα ἐγκρυβέντων δύλλια, εἶτα καὶ καθ' ὑδάτων σύνταγμα κίνδυλα μακεδόνια οἱ παλαιοὶ κατεφήμισαν.

Μύρτιον καὶ Πάμφιλος καὶ Δωρίς.

P. 515. Mf. in 4. Ὁ Ἀλωπεκῆθεν] Δῆμος τῆς Ἀντιοχίδος φυλῆς. δῆμος Ἀλωπεκὴς ἡ Ἀλωπεκίς.

Φίλιννα καὶ ἡ μητὴρ.

Καταλιπεῖσα] Αὐτὸν ἀπελθεῖν εἰς τὰ Λαμπτρία καὶ θρεψαλεῖν σωθῆναι. αὐτὸν ὃ λοπαπίκας τοῦτο νομίμον. ἀλλ' ὕδωρ τῆς νυκτὸς αἷμα συμπεφυρμένον μετ' αὐτοῦ καταλιπεῖσα.

Δώριον καὶ Μυρτάλη.

Ὦ Διοσκόρω] Ὡς ναύτης τὸν Διοσκόρους καλεῖ. ὅτι γὰρ σωτῆρες ἐλέγοντο τῶν πλέοντων.

Δάπηδες] Τάπητες. ὅθεν τὸ ὑπὸ δαπέδῳ φωνοῦσι.

Κρωβύλη καὶ Κόρυννα.

Ἀδράστεια] Ἀδράστειαν λέγουσι δαίμονα εἶναι τοῖς πάνυ μεγάλα ἐγκαλουμένοις ἀπονεμεσῶσαν.

Μεσόριον καὶ ἡ μητὴρ.

Σήμερον Ἀλῶα ἐστὶ] Ἀλῶα, ἑορτὴ ἐστὶν Ἀθήνησιν μυστήρια θρέψασα, Δήμητρος καὶ Κόρης καὶ Διονύσου, ἐπὶ τῇ τομῇ τῶν ἀμπέλων καὶ τῇ χύσει τοῦ οἴνου, καθ' ἃς ἄλωνι κεφαλῶν. Φιλόχορος ὃ φησὶν ὀνομασθῆναι ἀπὸ τοῦ τότε ἀνθρώπους τὰς διατριβὰς θρέψαι τὰς ἄλως ποιοῦντας.

Συμβολῶ] Ὁ ἔραννος.

Παννυχὶς, Δορκὰς, Φιλόξενος, καὶ Πολέμων.

Διμοιρίτης ὢν] Διμοιρίτης, τούτῳ ἐνίοτε τὸ τελώλιον ἀποδιδόασιν, ἐπειδὴ τοῦτο δίμοιρον ἐστὶ τῆς δραχμῆς. ὁ ὢν τοῦτο λαμβάνων τραπέζης διμοιρίτης ἐλέγετο. ἔστι δέ τις καὶ τραπεζικὴ ἀρχὴ ὡς ὁ λοχαγός. ἀφ' οὗ παρ' ἄλλοις τραπέζας δύο μέρος λαμβάνειν. οἱ δὲ δημοσίων καὶ ἡμιλοχίων ταῦτά φασι. καὶ δημοσίης καὶ ἡμιλοχίτης, ὁ ἄρχων τῶν δημοσίων, καὶ ἡμιλοχίας.

Γύρασα, καὶ Πρυτὰς, καὶ Δυσίας.

Θεόγνιν] Θεόγνις ἐπικείμενος λίθος τοῖς ἐξοχαῖς τῶν οἴκων.

Τὸν Πυθικὸν] Πυθικὴν, τὸ περιπαλοδρόμιον καὶ ἀπόζυξιν κόμης ἀπαιτοῦσι τοὺς παῖδας.

Περὶ τοῦ Περεγρίνου τελευτῆς.

P. 559. Mf. in 4. Τὸν μὲν ποιητὴν οἶδα] Οὐχ' ὁ ποιητὴς ὁ Πι-

ρι-

ρεζῆν, Διὰ τοῦτο ποιητὴν νῦν αὐτὸν καλεῖ. ἀλλ' ἐπειδὴ τραγικὸν τὸ πρᾶγμα διείργασεν μεγάλης συμφορᾶς αἴτιον ἑαυτῷ, καὶ οἷα οἱ τραγῳδιοποιοὶ γράφουσι Διὰ τοῦτο καὶ Δαιμονίδης ἐμνημόνευσε σκηνικῶς στράγματος, καὶ αὐτὸν ποιητὴν εἶπεν, ὡς τοιαύτης τραγῳδίας εἰσαγωγέα.

Διέφυγε, βαφανίδι] Τὰς μιαιφόνους γὰρ τοιαύτην ἀποτίνειν τοῖς παλαιοῖς ἔθος ποινάς. ἐπὰν γὰρ ἐάλω μετὰ πολλὰς τὰς ἄλλας, τελευτῶντες, βαφανίδα τὴν πυγὴν ἐκ μιαιφόνου πάνυ ἀδρὰν ἔνεμον.

Θαυμασὴν σοφίαν τῶν Χρισιανῶν] Θαυμασὴν μὲν ἦν, ὦ μιαρὲ, καὶ παντὸς ἐπαινεσὰ ζηλώματος. εἰ καὶ σοὶ τοφλὸν ὂν καὶ ἀλαζόνι τὸ κάλλος αὐτῆς ἀνεπίσκεπτον καὶ ἀθέατον.

Σέβου τὸν ἄνθρωπον] Τὸν ἀληθῆ θεὸν, καὶ τέλειον ἄνθρωπον. τὸν δὲ πανοῦργον, ὦ λῆρε, ποιητὴν.

Τὰς Ἑλληνικὰς ἀπαρχήσων] Μιαρὸν κεφαλὴν, ὃς ὧδε βραχέος ἀετὰς καὶ ταύρους καὶ χρυσᾶς θυσίων καὶ ὅρμων ἀξίνης, καὶ μὴ καὶ τὸ ἄλλον ὃν κατέχρας λῆρον ὧδε τῶν Ἑλληνικῶν θεῶν, οὗν τὰς τοιούτους σὺν ἀξίνῃ φησὶ παραβάσεις.

Τὸν ὃ ἀνασκολοπισμένον] Οἷα ληρεῖς, ὦ κατάρατε, κατὰ δὲ σωτῆρος Χριςοῦ; ὃς καὶ τοῦτο ἔνεκεν, ἀβασάκτου σε δαιμόνος κολάσῃ, ὡς διδάξατε, καὶ τὰ ἡμέτερα μὴ σύρουσα. ὦ τῶν ἀπερμάντων συγχύσεως καὶ βδελυρίας πάσης χαμαιπετείας, μιαρὲ, καὶ ἀκόρεστε, ἀλλότριε τῆς ζωῆς, καὶ μέτοχε τῆς αἰωνίου κολάσεως!

Τῶν Παιανιῶν Πόλις] Παιανιεὺς ὡς ἔοικεν Περιηγῆν, ἀπὸ Πάρου τῆς νήσου.

Εἶτα τῆς πόλεως ἀντιπεσοῦσαμένης] Καὶ πῶς εἰ παρρησίαν Περιηγῆν σὸν ἀντεκλήθη διδάσκαλον τῶν Παιανιῶν τῆς παρρησίας, ἀπαιτεμένων τὴν μὴ τὴν παρρησίαν, ὡς ἔφης, ἀφειμένην τούτοις ἀρχῶν; ἀλλ' εἰς πάντας συκοφαντῆς πάσης ἀρετῆς σκῶπτε, καὶ βασκανε.

Καὶ μάλιστα τῷ βασιλεῖ] Βῆρον ἢ Μάρκον Αὐρηλιανὸν, οἶμαι, λέγει.

Τούτῳ τῷ Μυσωνίῳ] Κυνικοὶ καὶ ὅτοι, ἢ καὶ ἄλλως φιλόσοφοι ἐλίγχειν ἔργον ποιούμενοι. Ἐπίκτητον μὲν ἴσμεν, Στωϊκὸν ὄντα. Δίωνα δὲ τὸν Προυσέα, ὃν καὶ ἐπώνυμος ὁ Χρυσόστομος, ὡς καὶ λόγους ἐκδίδωκε ἱκανῶς σπουδαίους τῷ ὄντι καὶ παντοίας ὠφελείας μεστούς.

Ὁ σὺν Πατρῶν δᾶδα ἔχων] Τὸν Θεαγένην λέγει. σὺν Πατρῶν δὲ τὸ Πελοποννήσου.

Τῷ κωμῳδουμένῳ Πρωτέως ἐγένετο] Πρωτέως μὲν πάλαι καὶ συγγνωστὸς, εἰ καὶ ψυχρὰ τῇ συγγνώμῃ, ὅτι τὸν βίον ἀπέλιπεν. σὲ δὲ τίς ἐκ τρόπου ἀγάσῃ, λόγου μὲν ἐμπορδουσάμενον, ὅταν ἀφχείρως σκηπτόμενος, τοῖς ὕθλοις ἐκ μωρολογίας τοῦτο ἐπαθηκόσι;

Δερκέται.

P. 591. Mſ. in 4. Ἑπτὰ σὺν τοῖς ἀπάντων] Τὰς ἑπτὰ λεγομένης σοφὰς. Πιτθακὸν, Βίαντα, Θάλητα, Περίανδρον, Κλεόβουλον, Χίλωνα, Σόλωνα.

Καὶ ἄλλον σὺν Σάμῳ] Ἐκ Σάμου, Πυθαγόραν τὸν Μνησάρχου. ἐξ Ἐρέσου

ων Ηρακλειτον. ἐξ Ἀβδήρων Δημόκριτον. ἄμφω ἦ φυσικῶ φιλοσόφω ἄνδρε.

Τὸν Γναθωνίδην] Κολάκων οἱ περιφανέστατοι ὄντες.

Μὴ in fol. Δεξιππίδην τὸν ὀπισθόδομον] ὀπισθόδομος μέρος τῦ ἀκροπόλεως τῆς Ἀθηναίων, ἔνθα ἐν τῷ παμπάλαιον ὀπισθεν ἦν ἡ Ἀθηνᾶς ναῦς, εἰς ἣν ἀπετίθεντο τὰ χρήματα. [ἴσως οὖν τῦ ἀπάντων] οἱ ἔσχατοι ὄντες. Πιττακὸς. Βίας. Θαλῆς. Περίανδρος. Κλεόβουλος. Χίλων. Σόλων. οὐ Σάμιος Πυθαγόρας. ἐξ Ἐφέσου Ηράκλειτος. ἐξ Ἀβδήρων. * [ὁ ἄλλος] Ηράκλειτον. [ἄλλον] Δημόκριτον. [ἀμυδρὸν] ἀφανὲς, σκοτεινὸν. [ἀσαφηνίζει] ἀκαθαρτίζει. [περίφορα] περίφορος, χρήσιμα, οἰκεῖα, ἁρμόδια, ἐπιτήδεια. [γλίσχρος] παπεινὸς. [ἐπαμῦναι] ἀναίσχυντον [εἰς χρημα-τισμὸν] εἰς τὸν τῆς χρημάτων σύλλογον. [χρηματίζειν] χρήματα συλλέγειν. [κολαστὸν] πιμωρητέον. [αὐτοκρατορα] βασιλέα. [μέτριον] ζητῦμεν. [λεπτὸν] τελεώτατον λέγε.

Τὰ πρὸς Κρόνον.

P. 606. Mſ. in 4. Ἔγωγε ἂν ὡς ὀρθίζειν] Τὸ ἐξῆς ἔγωγε ἂν ἐρωτήσας ὡς ὀρθίζειν γῦν ἐφείτο μοι.

Ὁ πότε ἡ χὼν ἐπιχὴ] Χειμῶνος γὰρ τὰ Κρόνια ἤγετο.

Νόμοι Συμπότικοι.

Ὁ πόταν τὸ σκιρρὸν ἐξάπτειν ἦ] Τὸν λόφον τὸ ἀκανθῶδες ἢ ἡλίκα τῶν σαμμάκων περιεραφομένων λέγε σκιάν, ἅτινα δὲ αὐτὸν σκιρρὸν σκάλλειν.

Ἐπισολαὶ] Κρητικαὶ.

Ὡς ἦ γῦν ἔχομεν] Ἐπὶ τῶν μικροῖς μεγαλαυχημένων ἡ παροιμία.

Οἱ σφηνοπώγωνες] Σφηνοπώγωνες εἰσὶ καμωδία δύο εἰσὶν ὁ μὲν ἀλαζὼν, ὁ δὲ εἰρὼν. ὁ μὲν ἀλαζὼν ἀναφαλαντίας ὀρθὸς ἀνεστασμένος, ὀξυγένειος. ὁ δὲ εἰρὼν ἀκμάζει καὶ ὄγκον ἔχει ὑψηλὸν καὶ πλατὺν κοιλαινόμενον εἰς περίφορᾶ ξανθὸς, τραχὺς, ἐρυθρὸς, πρέπων ἀγγέλῳ.

Κρόνος πλησίοις χαίρειν.

Ψύτλα κωλοτείνασι] Ψύτλα ἐπὶ δὲ ταχέως ἀναθραμεῖν τέθνηκε.

Οἱ πλήσιοι τῷ Κρόνῳ χαίρειν.

Ὀργὴν καὶ μίσος] Ἤτοι παροξυσμὸν ἢ ὅσα ἤτησαν.

Μὴ in fol. Κρανοσόλων Γεροῦς ἁρπᾶν] φερπύλλω. [ἢ σὺ ὅς] εἶπεν αὐτός. [σκίαμαν] σύνεχον. [βάκηλος] βάκηλος μέγας μὲν, ἀσθενὴς δὲ καὶ γυναικώδης. σύνεχος. ἀπόκοπος. [Νόμοι] πρῶτοι γυμνάσια, πρωθῦλοι, σθρφωσία, τέρψιν. [Ἐπισολαὶ Κρητικαὶ. ἐμβάτην] τὰ ξύλα ἃ ἐμβάλλουσιν ὑπὸ τὰς πόδας ἵνα φανῶσι μακρότεροι. [ἰφαλληρίδα] πορφυρᾶν χλαμύδων. [χίσκη] εἶδος μέτρου. [σητῶν] σκωλήκων [κνιτίσι καὶ κίσαις] κίση καὶ κίσις, ὄνκη, ἀγγεῖον ἐν ᾧ τὰ βρώμαλα κεῖται καὶ ἐμφέρεται. πικὸ τ' ἀντὶ τῦ Δ. κλῶσ δὲ, οἱ δὲ πτερωγίνας κισσὶς ἐπεκτήσαντο πρὸς ἀνδρῶν ὑποδοχὴν. [τῇ λοπάδι παραμείδεαζ.] Γρύφεται ἐπιβάλλοιμι, τῇ λοπάδι δηλονότι, ἢ τῷ πίνακι. [ἀνδρομέδα] δύσμε-

* Hic omiſſum Δημόκριτον.

μὲν οἶνον. [ἀπὸ δὲ γλυκυς διαῤῥήγνυται] ἀποπλάγιος ἢ σαφηνὴς περὶ πάντων. [τὸ τε ἄπαντα] ἅπας εἶδος ἕτερον σκυθιστὶ, καὶ ἅπαντοπώλης ὁ τῶν πάντων πωλῶν. [φιλεῖ] ὁ κενόδοξος ὁ ἑαυτὸν δῆθεν φιλῶν καὶ πάντα πράττων ἑαυτῷ χάριν. [Κρύπτω ἐμοὶ τοῦ ἡμιστιτίου χαίρειν. βλακεύσας] μαλακισθεὶς. [κρυβαυτιάσαι] μαθεῖν. [ποτιεῖ] ποτιεῖν, ὁ δηλαδὴ μετ' οἰμωγῆς, ἐπιφθονεῖν τοῖς Θεοῖς, δυσφορεῖν, ἀνιᾶσαι. [κεφαλὴν] βαρύμοροι ἀπὸ μέθης οἶνον. [Κρύπτω πλουσίοις χαίρειν. ἴναγχος] πρὸ ὀλίγου. [κοπτηγιάσειεν] λοιδορεῖν. [φιλοτησίας] φιλικὰς δεξιώσεις. [φιλοφροσύνας] δεξιώσεσιν, ἢ ἀσπασμοὺς. [εἰ μύοντες] κεκμηκότες, τουτέστιν ἀφθαλμοὺς κλείοντες. [σκιρδᾷ] ὅτι αἱ ἀφύαι κεκλάκμοις διακιρναμένοις καὶ σκιρδώσι λέγονται. ἢ πὶ ὕσια τιμωρία ἀγνοῖς * Παφλαγόνες φασί. [οἱ πλέοντες τῷ Κρύπτω χαίρειν. Γαστρίζεται.] γαστρίζεται, λαιμῷτέρνον τρέφεται, ἢ ὑπὲρ τῶν χρείαν γαστριμαργεῖν.

Συμπόσιον, ἢ Λαπίθαι.

P. 633. Mſ. in. 4. Συμπόσιον] Ἡ Λαπίθων ἐπιχείρησις. ἐφ' ὁμοίῳ γὰρ τῷ πολέμῳ τοῖς ἐπὶ Δ γάμοις Θησέως πολεμούμενοις. κἀκεῖ γὰρ οἱ Κένταυροι μεθυσθέντες, εἶτα παῖς τῶν Λαπιθῶν γυναῖκα ὑβριστικῶς ἐπιθέμενοι, μέχρι τραυμάτων καὶ φόνων προὐχώρησαν. ἀφ' ὧν καὶ εἰς πόλεμον προὔβησαν ἄσπονδον. τῶν Λαπιθῶν γὰρ τοὺς γάμους ἐπιτελῶν, ἐπάλεσέ τινας τῶν Λαπιθῶν, καί τινας τῶν Κενταύρων, εἰς ἣν τῶν Κενταύρων ὁ Εὐρυτίων μεθυσθείς, τὴν νύμφην ἐβιάσατο. κραταίσαντες δὲ αὐτὸν οἱ Λαπίθαι, ἀπέτεμον αὐτοῦ τὴν ῥῖνα καὶ τὰ ὦτα. καὶ ἐκ τούτου συνεκροτήθη Λαπίθαις καὶ Κενταύροις.

Καὶ σκιαμαχία] Δεξιώσεσι κέχρηνται τούτῳ ἀπὸ τοῦ πολέμου ἐπὶ τῷ ἀσπασμῷ ὑποθέσει μεταβαλόν. ἐπὶ μὲν γὰρ τοῦ πολέμου ἔξω φασὶ βέλος, τὰς δὲ τοιαύτας συγχώνευσις βολῆς. οὐτωσὶ δὲ ἡ, ἐπειδὴ εὖ τῇ ἑστιάσει πόλεμος μεθύουσιν συνεῤῥάγη. εἶτα τοῦτο γεγονὸς συγγένειαν καὶ ἡσυχίαν πρῦτάνευσε, παίζων φησὶ ὅτι σύγγενὲς ἡμῖν ἀσπάσιμον ὑπὲρ ἔδνους ἄτε διοχλήσαντα. ἔξω γὰρ συγχώνευμα ὅπως δὲ χρεισιμὸν πολέμου καὶ ὁ ἐκεῖ παροιμίας.

Καὶ πολλὰ τῶν ἐμλοκρυσίων] Ἰωνικὰ σκώπτουσιν Ἀθήναις περὶ Ἀθήνας οἱ νέοι, ἐπὶ ἐκείνοις κρατῆρ οἶνον ἐτίθετο. καὶ εἶτα ἀναδύσει μὴ πάντ' ἴδιον κρατῆρα, πρὸς δὲ αὐτὸ κεφαλὴν ἔξεχέετο, καὶ ἐκαλεῖτο τοῦτο ἐμλοκρασία. ἔοικεν γὰρ τὸ χρῆσιμον. ἀρέσκει δὲ σύνταξις μεταφορικῶς, ἀντὶ δὲ ὕδει.

Λύμυσι] Λύσῃ δὲ μῦσιν καὶ κλεῖσιν τὸ τέμνε.

Μηδὲν πρὸς ὀργήν] Τὸ μηδὲν πρὸς ὀργὴν καὶ τὸ ἀλλ' ὕπνος μὴ πρὸς πολὺς ἔρρει. τὰ δύο κῶλα ἐλλείπουσι τῶν αὐτοτελῶν ῥημάτων κατ' ἔθος ἀττικόν. τὸ μὲν πρῶτον, τὸ χρῆσθε ἐπάγετε. τὸ δὲ τὸ σκόπει.

Καὶ παλίδια κωλῦσαι] Μάχαιραν.

Ὀλαβύεινθος] Λαβύεινθος ἦν οἴκημα σκολιώτερον. καὶ ἐπειδὴ σκολιὸς ἦν ἐν ταῖς ζητήσεσι, ἀφ' οὗτο ἐπελήθη λαβύεινθος.

Αἱ

* Ita clarè legebatur in Scholiaſte noſtro. Etymologici magni Auctor habet ἰόνδαι.

Αἱ γυναῖκες] Σημειοῦ ὅτι ἐπὶ τῶ γάμων οἱ παλαιοὶ τὰς γυναῖκας ἐπὶ μίας τραπέζης τοῖς ἀνδράσι συνεισίων, καὶ ἀντιπροσώπους αὐτὰς συνάδιζον τῶ ἀνδρῶν, ὅταρ δὲ πεινῶν.

Ενεδιαίζετο] Ἠμφιεζωτεῖτο.

Τοῖν Ἀνάκοιν] Τῶν Διοσκούρων. Ἄνακας γὰρ ἔλεγον αὐτοὺς, καὶ Ἀνάκειον τὸ ἱερὸν αὐτῶν.

Χυμὸς] Ζωμὸς.

Καὶ πέμμασι] τηλικούτοις.

Καὶ ἡφυκείας] Ἀρτύμασι.

Ἐκ θρεοπῆς] Ἀπὸ ὑψηλοτέρου τόπου.

Ὅ, π] Οὐκ αἰτιολογικὸς σύνδεσμος τὸ ὅπ, ἀλλ' ἀναφορικὸν ἄρθρον τὸ ὁ. το, τί παρέλκον ἀόριστον, ἀπλῶς ἔθηκ.

Γ' ποτυδρούζοντες] Γ' προσγλίζοντες.

Τὸν Ἀλκιδάμαντα βόλω] Ὁ ποιητὴς ἐπὶ Μενελάου βολὴν τὴν μάχην εἶπεν. ὁ Λυκιανὸς δὲ παρῴδησεν αὐτὸ σύντροπον ἐπὶ τῶ Ἀλκιδάμαντος, λέγων βοὴν τὴν κραυγὴν καὶ βοὴν δὲ ἐνταῦθα ἀλλὰ βόλω ὃ ἐστι κραυγικὸν καὶ θορυβώδη. ὃν καὶ λέγει τὸ ἐπομένων παρίστησιν κραυγὴν ἐπηγμένος.

Τῷ φόλῳ] Φόλῳ ἐμέτῳ τῶν Κενταύρων εἰς. περὶ ὧ ἐξενοδοχήθη Ἡρακλῆς.

Περιεσοβεῖτο ἡ κύλιξ] Ἐκινεῖτο, περιεφέρετο.

Ἐν τοσούτῳ] Ἀντὶ τῶ μεταξὺ, ἢ ἀντὶ τῶ ἐς ὅτε· τοῦτο ἐζήτει.

Παῖς σκαλεῖτο] Γράφεται καὶ καλεῖτο.

Ὀρεωκόμου] Τὸν ἐπιμελούμενον τῶν ἡμιόνων.

Προπίνω σοι] Σκόπει τὴν σύνταξιν, προπίνω σοι Ἡρακλεῖ· ἀγχιστέως. ὁ τοῦ ἀρχοικικῶς φαμὲν εἰς τὸν περσεῖκον σοῦδε, ἢ τὸν ὑκκιον. δεῖ γὰρ λέγειν προπίνω σοι τὸ σῆς ὑγιείας. ἢ προπίνω βασιλεῖ. ἢ προπίνω σοι Μαρείας τὸ θεοτόκε, καὶ ἐπὶ τῶν ἄλλων ὁμοίως.

Οὗτος ὠρχήσατο τὸν κυκλικὸν..... κοινῶς μὲν τὰ σὺν παῖς ἐμβαίνοντες τὸ χορῶν ἄσκοπε. ἰδίως δὲ τῷ ῥυθμῷ..... λύσις χορῶν σκολιῶν ἢ κυκλικῶν χόρτων καὶ κοσμοπορόλληλος ἤγουν τάσις τῶν χορευόντων, ὅπως ἂν κατὰ εἰς τὸ ἥσσον ἀποβλέποντες οἱ χορευταὶ, ἴλεγον ἰκά.

Μελιτιῶον] Τὸ ἐκ Μελίτης, ἔστι δὲ τυφερὸν καὶ μικρὸν καὶ λεῖον, οἷα παρ' ἡμῖν σὰ.....

Παρεβύσας ἑαυτὸν] Μεταστενώσας, κατακλείσας. βύσσω γὰρ τὸ φράττω.

Ἡ Ἀδράστεια] Ἀδράστειαν δαίμονά τινα λέγουσι τοῖς μέγα κεκτημένοις ὑστεμεσῶσαν.

Ὄναιο αὐτῶν] Ἀπολαύσεις.

Ἐν τῷ Ἀνακείῳ] Ἱερῷ τῶν Διοσκούρων. ὅτι δὲ λέγει Ἀνάκειον προπροξυτόνως, ὅσα ἀπὸ κτητικῶν συμπίπτωσιν, ἢ ἐπιτητικὰν ἐχόντων τὴν εἰ διφθογγον. καὶ ἐκεῖνα προπαροξυτόνως, οἷον Ἡρακλειόν, ὃ γὰρ Ἡρακλεῖον ἆθλον. Χαρώνειον, Ἀνάκειον, Ἀικακτόρειον, Βασίλειαν, καὶ Μαυσώλειον ἔργον.

Πελοπίης χθονὸς] Τῆς Πελοποννήσου λέγει. αὕτη δὲ ἐστι Καλυδών, ἐν τοῖς ἄντικρυ πορθμοῖς τῆς Πελοποννήσου, πεδιάδας καλλίστας ἔχουσα.

Αἰχμῆς αἰτίαις] Ἢ κατασκηνίας ἢ λοιπορήσας.

Οἱ

Οἰνεύς] Ὁ γὰρ Οἰνεὺς ἐπὶ τὴν θυσίαν τὴν Ἀρτέμιδος οὐκ ἐκάλεσε. ὥσπερ καὶ τὸν Ἀριστέα Ὅμηρος τὸν Τιμωλέα ἐπὶ τὸ δεῖπνον. ὡς οὐ εἰρωνείᾳ ὂν τοῦτο λέγῃ ὁ Ἕρμῆς.

Ὁ Μελέαγρος] σωσθείσης γὰρ τῆς λαμπάδος ὑπὸ τῆς μητρὸς, καὶ μικροῦ αὐτὸς ἐκφράσαντος. τῷ Μελεάγρῳ γὰρ συνεκλύνθη λαμπὰς, ὡς ἐκ τοῦ ἐλέχθη, ὅτι ἐφ' ὅσον ἄπλει ζῇ ὁ Μελέαγρος. ὅτε δὲ, χάριν τῶν Ἀταλάντης συμμαχεῖν καὶ τοὺς ἀδελφοὺς τῆς ἰδίας μητρὸς, ἐφόνευσε τὸν Καλυδώνιον κάπρον, ἐρᾶν τῆς Ἀταλάντης, ἔδωκεν αὐτῇ τὰ πρωτεῖα. ὀργίσθησαν ἐπὶ τούτῳ οἱ θεῖοι. καὶ γενομένης μάχης, ἀπέκτεινε αὐτοὺς, ἐπὶ τοῦτο ἐλυπήθη ἡ Μελεάγρου μήτηρ Ἀλθαία κατ' αὐτοῦ, ὡς ὑπὲρ ἀδελφοὺς, καὶ ἀπωλεσθέντας, ἐσθέσαι τὸν λαμπάδα. ἣν δὲ ὁ Μελέαγρος υἱὸς Ἐνέως.

Κατασκέδασεν] Ἐπίχυσεν.

Ὡς λέγουσιν] Γράφεται λέγουσιν.

Τὰ μυθήματα] Οὐ πάντων τοῦτο τῶν μυθευόντων ἐστὶν, ἀλλὰ τῶν μὴ κεκραμένων καὶ ἀσυκρότων φιλοσοφίαν. διὸ ὢν καὶ Ἀριστοτέλης φησὶν ὅτι τὰ μὲν ῥᾴθυμα νῦν ἀσυκτήσωμεν, τὰ δὲ ἴδια ἀπώλεσαν.

Ἀτενὴς] Σωιχθῆς.

Εἰς ἔδ Πηλέως] Ἐν τῷ γάμῳ ἔδ Πηλέως καὶ τῆς Θέτιδος, ἡ Ἔρις μὴ κληθεῖσα, ἔῤῥιψε μῆλον εἰς τὸ μέσον, ἐν ᾧ ἐγέγραφτο, ΤΗι καλῇ τὸ μῆλον. ἠμφισβήτησαν δὲ τούτου Ἀφροδίτη, Ἥρα, καὶ Ἀθηνᾶ. καὶ ἐπεμίφησαν δὲ τῷ Πάριδι, ἀποκριθείσης Ἀφροδίτης, ἐχαρίσατο τῷ Πάριδι αὐτὸ τοῦτο τὸν Ἑλένην. διὸ δὴ ὁ Τρωϊκὸς γένηται πόλεμος.

Τὸν ζῆλον] Πῶς κεῖται ὁ ζῆλος ἐπὶ ἔδ γυναικὸς ἐρᾶν; ἐζήτησεν ὁ Διονυσόδωρος. * λέγουσι γὰρ πάντες τὸν λέξιν ἐπὶ ἔδ μισεῖσθαι καὶ ἐπὶ ἔδ φθονεῖν. ὅτου δὴ ἐπὶ ἔδ ζηλοτυπεῖν τοῦτο δὲ γυναῖκας μᾶλλον. Λυσίας ἐν τῷ κδ Πανταλέοντος.

Ἀπόνῳ] Γράφεται ἀπόνῃ.

Πιμελεστέρᾳ] Λιπαρωτέρᾳ.

Χρηστῷ μᾶλλον] Ἀγαθῷ ἀντὶ μεγάλῳ.

Εἶτ' ἀπολογεῖται] Κηδόμενος καὶ φροντίζων ἵνα μὴ ἀπόλῃ.

Πονήρου] Ἀντὶ βαρέος.

Ταινίαις] Στεφάνοις ἤτοι φασκίοις.

Ἡ ἐλεγεία] Ὅλα τὰ ἐλεγεῖα χαλᾶ καὶ τοῦτο χρέων εἶπεν ἐπ' αὐτοῖς κινηθῆναι γάλωβα ἐξεπίτηδες, καὶ τοῦτο Λυκιανὸν ποιήσαι. ἐς τελείωσιν δ' ἔδει ἔδ Συμποσίου.

Τὸν Πατρόκλου νεκρὸν] Ὁ γὰρ Ὅμηρος μεγάλου λέγῃ κινηθῆναι μάχην μεταξὺ Ἑλλήνων καὶ Τρώων, ἐπὶ τῷ ἔδ Πατρόκλου σώματι.

Εἶτ' ἀπολογεῖται] Κηδόμενος καὶ φροντίζων ἵνα μὴ ἀπόλῃ.

Περὶ τῆς Συρίης Θεοῦ.

P. 656. Mſ. in 4. Ἀλικτρυὼν] † Πότερον ὄρνις ἢ ἀνὴρ οὕτω καλούμενος; ὄρνιθι μὲν γὰρ τὶ σωματεῖον μισθὸς καὶ τοσοῦτος; ἢ πῶς οὐ τῇ λίμνῃ, καὶ ποίᾳ μηχανῇ ὄρνις οὐκ ἀμφίβιος οἰκήσει;

* Potuit adjicere poni & ἀντὶ τοῦ μισεῖν, ut ex Æſchine obſervarunt Harpocration & Suidas.

† Vid. notam *Palmerii* ad p. 650.

Mſ. in fol. Περὶ τ Συρίης Θεᾶ· πρ Διονύσῳ ἑορτὴν ἄγουσι οἱ Ἕλληνες, φαλλοῖς ἐτίμων αὐτόν. φαλλὸς ᾗ ἐστὶν ὀν. δέρμα ἐρυθρὸ χῆμα αἰδοίου ἀνδρὸς. καὶ τοῦτο ἐφορεῖσθαι ἑαυτοῖς, καὶ ἐν τοῖς τραχήλοις καὶ ἐν τοῖς μέσοις μηροῖς, καὶ ἐξωρχοῦντο πρῶτοι ἐπὶ τούτῳ τὸν Διόνυσον, τιμῶ ᾗ τιμῶν ταύτῃ ἦγον πρ Διονύσῳ Δι᾽ τοιαύτην αἰτίαν. ἐκ Σεμέλης τ Κάδμου θυγατρὸς γενέσθαι ὁ Διόνυσος. αὐτὴ δὲ κυοφορηθεῖσα ἐζητεῖτο ὑπ Ἥρ Διονύσου. ἐπαλαιομένῳ ᾗ τούτῳ καὶ ζητοῦσι, Πολύυμνος παῖς ὤν τις λεγόμενος ἐφείτης χρ πρ Διονύσῳ, καὶ ὑπέσχετο δείξειν αὐτῷ τὸν μητέρος εἰ παιδεραστήσει αὐτόν. ὁ δὲ Διόνυσος ὑπέσχετο τοῦτο. λέγ αὐτῷ ὁ Πολύυμνος ὅπ οὐ Λέρνη ἐστὶν ἡ Σεμέλη. εἶπε εἰσελθεῖν ὁ Διόνυσος εἰς τὴ θαλάσσην, ἵνα περάσῃ εἰς τὴ Λέρνη. συνηκολούθησεν αὐτῷ καὶ ὁ Πολύυμνος, καὶ τέθνηκε. λυπηθεὶς δὲ ὁ Διόνυσος, ὅπο ἐραστὴς αὐτῷ ἔθνησε, αἰδοῖον ξύλινον εἰς συκίνῃ ξύλῃ πελεκήσας, κατέ χρν ἀεὶ ἄγειν μνήμην τ Πολυύμνου. Δι᾽ ταύτην τὴν αἰτίαν τοῖς φαλλοῖς πομπὴν τὸν Διόνυσον. φαλλοὶ δὲ εἰσὶν ὅτοι πάντες, ἰθύφαλοι δὲ εἰς τὰς μαρὰς ἐπ᾽ εὐθείαν ἀποδεσμώμενοι.

Δημοσθένους ἐγκώμιον.

P. 685. Mſ. in 4. Ἀμίλκ μ] Ἀντὶ ᾧ πάντως.

Πολὺ μᾶλλον ἀξιόλογον] Ἡ πλεονάζουσα φράσις αὕτη σωφήνης Ἀττικοῖς, καὶ ποτὲ μὲν, ὡς ἀπὸ πέμπτου ἀξιολόγου δραμικῶς, ποτὲ δὲ, ὡς ἀπὸ τρίτου ἀφηγηματικῶς, ὅπερ πολὺ μᾶλλον Πλάτωνι τῷ φιλοσόφῳ ἔστιν εὑρεῖν.

Τῶν τὸν δλιχον] Δύναται καὶ ᾧ τ δλιχον νενικηκότος, καὶ τὸ τὸν δλιχον νενικηκότος. ἀλλ᾽ ἐπὶ τοῦ ἀξιοπίστου τῶν ἄρθρων ὑποπέπτωκεν, εἰώθασιν Ἀττικοὶ ἐν τῶν δύο ἀναγκη παρελεῖν, συνυπακούεσθαι γὰρ τὸ λοιπὸν, εἰ μὲν γὰρ ᾧ εἴη, λείπει τὸ τὸν, καὶ ἔσται ὅτος, καὶ πέπονθας τὸ ᾧ νενικηκότος τὸν δλιχον, συνυπακούεσθαι γὰρ τὸ τὸ, ὃ καὶ φανλότερον. εἰ τὸν δλιχον εἴη, ἐλλείπει τὸ τ γενικῆς ἄρθρου συνυπακουόμενον ὅτος, καὶ πέπονθας τὸ ᾧ νενικηκότος τὸν δλιχον. ἐγκελεύτερον δὲ ἔσται τοῦτο ᾧ ἀφαίρει καθότι φίλον Ἀθηναίοις τ ἄρθρων ἐλλιπεστέρως τὰς πτώσεις ἀποφέρειν, αὐτοὶ γὰρ ἀφικνέμενα φασὶ ἀφ᾽ βασιλέα, καὶ ἀφῆλθεν βασιλεῖ.

Διαφερέτερον δὲ τούτου] Ὅπ κρ τοῦτο κρεῖττον Ὅμηρος Δημοσθένης.

Τὸ μεταξὺ] Οἷον ἐπιποίησε τὸν Διομήδην τῇ Γλαύκῃ ὀργὴν ἤδη τῆς μάχης διεξοδικῶς ἀναγνωσκόμενον τῇ λόγῳ.

Γ᾽σμηνὸν ἢ χρυσόλακκα] Ἀρχαϊκῶτατα τῶν Πινδάρου ᾧ μελοποιῶν ὕμνων.

Ἀλλ᾽ εἰ δήπου πάντων] Ἀλλ᾽ εἰ δήπου θαυμάσεις Δημοσθένην εἶχον. ἀπὸ κοινῆ γὰρ τὸ θαυμάσεις.

Παρῶν εἶναι γὰρ] Παρέλκει τὸ εἶναι, ἐπισκοπτέον ᾗ εἰ ἄρμοττον τῷ ὁκὼν εἶναι, οἰκεῖ μὲν γὰρ ἀπαιρεθέσεως πάσῃ τινι, οἷον ὅπου ἂν ἐγὼ ὁκὼν εἶναι πεισθείην.

Mſ. in fol. Δημοσθένους ἐγκώμιον ἕρμιον] Ἕρμιον λέγεται τὸ ὅρυμμα. παραλέγεται δὲ ἀπὸ ᾧ Ἑρμῆς, Ἑρμεῖον καὶ Ἕρμαιον. οἱ γὰρ παλαιοὶ τὸν Ἑρμῆν ὡς ἔφορον τῶν ὁδῶν ἀφῖδρυσαν τὰς ὁδὰς ἔχαραν ᾗ

καὶ κρὶ εἰ πρὸ ἑσπέρου τινες ἐπαῖξαι ὀδοὶ τὰς αἰτίας ἀνεπίδοτον, καὶ λάθ᾽ ᾧ Ἑρμῆ παρομνύζοντ᾽ ἑρμαῖον καὶ ἕρμαιον. [ψυχαγωγήμενον] ἀποδημοδιδάσκαλον, πρᾶγμα. [δόλιχον] δολίχης ὁνομα δρόμου ὅσσος ἐστιν ὁπτὼ σταδία. σὺν τοῖσδ᾽ Ὁμήρου συγκείνῃ Δημοδόκῳ καὶ δείκνυσι μεμῆχθαι εἰς ῥήτορας χάριν καὶ τὸν βίον δὲ σημαίνῃ Δημοδόκειος ὢν διαλέξῃ τὰς ἐπαίνους εἰσφέρων. [κατερρωδῶντι] φοβουμένῳ. [σὺν δυσασμόν] σὺν δυσαρεσμὸς λέγει ᾧ, ὅταν ἡ ψυχὴ ἐκλάμπῃ ὑπὸ ᾧ θεῖ. [κορδακισμὸς] κορδακισμὸς ὁ αἰσχρὸς τῶν μίμων ψόφος. * [ἀνειμένος] ἀκολελυμένος, παρειμένος. [κωμᾶν] κώμῳ τρέφειν. [Φρύνης] πόρνου. [μεπελθεῖν] ἀσκεῖν. [συμείρων] συμπλέκων. [ὠθέργα] ὠθέργα πλέον ἐνεκρώτης φησὶ, ἵνα ὠθύργον τι γένῃ ᾧ ἀπὸ πλέον. [παίορθρ] Ἀρχίας.

Θεῶν Ἐκκλησία.

P. 708. Μς in 4. Μηκίπ. τονθορύζειν] Ἀντὶ ᾧ ὑποδύζω γογγύζειν. τονθορύζειν γὰρ τὸ γογγύζειν.

Οἷς ἔξεστι] Τὸ, οἷς ἐφεῖται ἀλλὰ πρὸς ἡλείας καὶ τὸν ἔρωτα. ὁ γὰρ ἔχων ἡλείας δημηγορεῖν.

Οὔτε τῶν μίτραν] Μίτρα ὁ γυναικεῖος ἡ κεφαλῆς ἀπαδεσμός· λέγεται δὲ μίτρα καὶ ὠθυλακρίδιός τις ὁπλισις ἀλυσιδωτὴ ὠθὸ ᾧ ἤτρα φυλακὴ τις καὶ ἀσφάλεια.

Ὁ δὲ φαλακρός] Τὸν Σιληνὸν λέγει.

Τῶν ᾧ Γηκρείᾳ ᾧ γαμρῷ] Ὁ Γηκρεὺς ὅτος Ἀθηναῖος ἐγεγόνει γαμρὸς τύτου φασὶν τὸν Διόνυσον δοῦναι τὸ κλῆμα πρῶτον. ἀφ᾽ ᾧ ἰκαρία, ἡ πρώτη ἄμπελος ὀνομάσθη, καὶ ἡ χάρα ἡ συγκλύσα τὸ φυτὸν ὅτος ὁ Γηκρεὺς ἔδωκε παιδίσκῃ ᾧ κερτῷ πεῖν Ἀττικοῖς. ᾧ πόντες νομίσαντες τοὺς λοιποὺς ὅτι πεθνήκασιν οἱ βαθεῖ τῷ ὕπνῳ ἀφ᾽ τῶν οἰνοποσίαν κακοχρήσαντες, ἀποκτείνει τὸν Γηκρέα, νομίσαντες ἐκείνῃ φάρμακον δεδωκέναι, ᾧ μόνον τοῖς κεκωδωδόσι, ἀλλὰ δὴ καὶ τοῖς ἐγρηγορόσι καὶ τῇ μέθῃ βακχεύσι μανίας ἐμποιητικόν. ὕστερον μὲν τὸν Γηκρέα δεδηκέναι. ἐπεὶ ᾧ κατέπιον κἀπ᾽ ἐμέθης, τὸν Διόνυσον χόλον αὐτοῖς ἐμβαλεῖν τοιόνδε. ἐλθὼν γάρ πρὸς αὐτὰς σὺν χήμασι ὡραίοις παιδὸς, ἐξέμηνεν αὐτὰς πρὸς ὁρμὴν μίξεως. καὶ δὴ ἐπιβαλόμενον αὐτὸν ἀφθέγξαι. ἀλλ᾽ ὁ μὲν δύο ἀφανὴς ἐγεγόνῃ. οἱ ᾧ, ὥστε δὴ ὀμόσαι ὑποχομένῳ τὸ κατ᾽ ὁρμὴν αὐτοῖς ἐᾶν ἐκτελέσαι. ὁρμήκεσαν ἄχρι κινήσεως. καὶ δὴ μεμεμηκέσιν ὥστε ἀεὶ ὀκλάζειν τῆς ὀργῆς Διονύσου, ἀκωτάκτως τῷ ὀργὴν ἔχαντες ἐφ᾽ ᾧ ἐξιλασκόμενοι τὸν Θεὸν, πεισθῶτε κἄ χρησμὸν πεπεισμένοι πήλινα χήμασθαι, καὶ ἀνθ᾽ ἑαυτῶν ἀναθέντες ἐπαύσαντο τῆς μανίας.

Οὔτε Ἀχαιῶν Αἰγιάσιν] Αἴγιον καὶ Ἑλίκη καὶ Βῦρα καὶ Ῥύπαι καὶ Πάτραι πόλεις εἰσὶ Πελοποννήσου. Πάτραι μὲν, μικρὸν ὑπὲρ ᾧ Κρεουσίας κόλπου κατοικίδιον τῶν Ἐχινάδων νήσων, ὡς ὑπὸ τῷ ἐώ. αἱ δὲ λοιπαὶ ἀποβαλάσσιοι, τῆς ἐπὶ Κορίνθου φερούσης Ἑλίκης, καὶ τὸ ἐρείπιά ἐστιν ἰδεῖν ἀπὸ τῆς αἰγιαλόν. αὕτη ᾧ πᾶσα ἡ πόλις ὑποβρύχιός ἐστι τῇ θαλάσσῃ, σεισμῷ πάλαι τῦτο παθόντα.

* Sic ſcripſi, erat enim μίρων nullo ſenſu, cùm *Heſychius* nos doceat Κορβαντισμὸς eſſe τὸ τῶν μίμων γελοῖα καὶ παίγνια.

Ἢ Ἐλλόβιον ἡμῶν γένη] Ἐλλόβιον, τὸ σύνηθες τοῖς τὸ ὑπείκοντας τοῖς τῶν λοβοῖς.

Καὶ μητρολώᾳ ὡς ἂν] Ἀλκμαίων γὰρ λῦε τὴν Ἐριφύλην. ὃς Ἀλκμαίωνα τὸν μητέρα ἀπεκτόνησε, ἐπιλαβὼν κέρας πᾶσης γῆς, μηδενὸς αὐτὸν λαβεῖν τὸ ἄγος τῆς μητρὸς προθυμουμένου. χρήσαντος δὲ τοῦτῳ Ἀπόλλωνος ζητεῖν γῆν εἰς κατοίκησιν, ἥτις ἔτι λῦε τὴν μητρὸς ὑπ' αὐτοῦ κτεινομένης. σκέψασθαι μὴ ἐν ἀκαρεῖ δύρηται, ἥτε θεὸς τοῖς φονεῦσι τῆς Ἐριφύλης. ἀλλὰ γὰρ ἔτος ἀεὶ ῥίαν, καὶ ταῖς Ἐχινάσιν νήσοις ἐπέλασεν ἐπιδιὼς, ὑπονοῶν δύῃ αὐτῷ σωτηρίαν ἔτι ἐν τούτῳ ἁμάρτειν καὶ γῆν ἀναδεῖξαι ἥτις ἱκανὴ σῶμα φηνάσαι ὑποδέξασθαι, μὴ σώτερον ἔσται τῆς Ἐριφύλης φόνου. καὶ δὴ παραδύηναι καὶ κατοικιῶσαι τὴν κατοικιάδα γῆν. * Καὶ ἐξ ἐνὸς τῶν ὑῶν Ἀκαρνᾶνος, Ἀκαρνανίαν τὸν τόπον ὀνομάσαι.

Ψελλοσοφιστὴς, ἢ Σολοικιστής.

P. 728. Ms. in 4. Βελόμαρος ἁπάντων ἐπιδέξιος τὰ σόλοικα. ὁ δὲ † Δυκιανὸς βελόμαρος εἰσήγαγε σολοικίζοντας, καὶ διὰ τοῦτο Ψελλοσοφιστὴν αὐτὸν ὀνόμασαν. ἐπιτηδὲς δὲ ὁ Λυκιανὸς σολοικίζων, ἵνα δείξῃ τὸν σοφιστὴν μὴ δυνάμενον ἐλέγξαι τὸν σολοικίζοντα.

Ἄρτι ᾖ σολοικιῶ] Τὸ ἄρτι μέλλοντι ἐπιτήδειον). οὐκ ἄρα λέγεται ἄρτι σολοικιῶ.

Ἂν μὴ οἶδ', ἃ σὺ ἐ] Ἐχρῆν εἰπεῖν τὰ μὴ, τὰ ᾗ.

Τὰς τρεῖς ἀγνοήσας. τὸ ὄφελον] Οὐδέποτε μέλλοντι συντίθεται * ἀπαρεμφάτῳ, ἢ ὑποτακτικῇ, ἀλλ' εὐκτικῷ. ὀρθικῷ, ἢ ἀπαρεμφάτῳ ἢ δύκτικῷ, ὡσεύτως καὶ παρωχημένῳ. ἔδει δὲ εἰπεῖν ὄφελον ἀκολουθῆσαι δυνηθῆναι. καὶ μάλιστα ὅτι καὶ τὸ νῦν οὐδέποτε συντίθεται. Διττῶς δὲ ἐν τῇ ἐνὶ σολοικίσειν. δὲ καὶ λέγει ὅτι τρεῖς σολοικίσειας.

Μέχα δὲ ἄθλου] Ἐπὶ τῷ ἀγῶνος ἡ λέγεται τὸ ἄθλον.

Καὶ ἀφίδηλε εἰς τὸ ἔμφοβον] Κακῶς τὸ εἰς τὸ ἔμφοβον ἀφίδηλε εἶπεν. ἐ γὰρ λέγεται ἐπὶ τοῦ ἔμφοβον ἄλλο. κακῶς δὲ καὶ εἰς τὸ ἔμφοβον ἐπὶ ἀφίδι φησί.

Μεθήκω γεῖν λαγώ] Καὶ τοῦτο σόλοικον γενικῇ χρῆται αἰτιατικῆς, ἀλαγὼς τὸ λαγὼ ἡ γενικὴ, ἡ δὲ αἰτιατικὴ τὸν λαγὼν μετὰ τοῦ νῦν, ἀλλ' ἐ χρεὼς τοῦ νῦν.

Μὴ δὲ αὐτὸ τοῦτο σολοικίζοντας κρίνοῦσι] Ἐπειδὴ φησὶ ὁ ἀφίστης τὸ σολοικισμὸ εἰς τρία ἐσολοίκισε. τούτῳ χρῆναι σὺν ἴσως τὸν σολοικίζοντα.

Τῶν τὰς τίτθας θηλαζόντων] Ἢ τιθὴ θηλάζει, ὁ ᾗ ἀντιρίψας ἴφη τὰ παιδία θηλάζῃ.

Οὐ-

* Hoc fuit initium Ms. in 4. in quo videtur linea aut aliquid amplius deesse.

† Hic aliquid deest, quod suppleri poterit ex Pausaniæ Arcadicis, ubi hanc Alcmæonis habet Historiam. p. 492. Ed. Sylburgii. Cæteroqui Κατοικιάδος non meminit.

* Videtur ἀπαρεμφάτῳ hic abundare. Vid. not. Cl. Grævii ad p. 730.

Οὐδὲ αὐξάνουσι παῖδια] Αὐξανόμεθα γὰρ ἔδει εἰπεῖν παθητικῶς, ἀλλ' οὐκ ἐνεργητικῶς.

Οὐδὲν γνωσόμεθα] Ὤφελε γὰρ καὶ τὸν δυνητικὸν προσθήκην σύνδεσμον τὸν ἂν οἷον εἰ ποῦπε ἀγνοήσομεν, οὐδὲν ἂν γνῶμεν οὐδὲ γνωσόμεθα. νῦν δὲ διπλῆ σεσολοίκισεν, καὶ τῇ ἐλλείψει τοῦ ἂν, καὶ τῇ τοῦ μέλλοντος. Χρήσῃ τῷ γνωσόμεθα. οὐδέποτε γὰρ τοῖς δυνητικοῖς μέλλοντας συντάττουσι.

Τὰ τοιαῦτα ἔλεγον] Πόσους παῖδας ἔπεκες.

Πηνίκα ἔξεισι] Τὸ ἔξεισι δηλοῖ τὸ ἥμερον, οὐσιαστικόν γὰρ. τί ἂν φησὶ ἐρωτᾷς τὸ πότε ἔρχεται; ἢ ἀπόθεν;

Τὰ πατρῶα] Πατρικὰ ὅταν εἴπωμεν, τὰ δὲ πατρῷα λέγομεν, ζῶντος δὲ πατρός. ὅταν δὲ τὰ πατρῶα, τεθνηκότος.

Πατελώτης] Ὁ μοιθὴς γὰρ ἔδει εἰπεῖν, ὁμόγλωσσον, ὁμόνομος. τὸ δὲ πατελώτης, ἐπὶ βαρβάρων. οἱ βάρβαροι γὰρ ἄτως ἀλήλας φασὶ, ἀντὶ δὲ πολίτης. καὶ ἴσως ὅτι μὴ κατὰ πόλεις οἰκοῦσι. Πλάτων μήτοι καὶ ἐπὶ Ἑλλήνων σὺν τοῖς νόμοις, τὸ πατελῶν ἐχρήσατο.

Μεθύσης] Μέθυσος γὰρ ἀπὸ τοῦ μεθύσης.

Λῆμμα πάρεσιν] Λῆμμα γὰρ ἡ ἀνδρία δι' ἧς Μ.

Ὁ μείρακας] Τὸ μείρακας ἐπὶ φασὶ ἐπὶ ἀνδρὸς λέγεται, ἀλλ' ἐπὶ γυναικὸς ἡβώσης. ἐπὶ δὲ ἀνδρὸς μειράκιον λέγουσιν.

Πρὸς τὸν ἐπόντα] Τοῦτο ἐνέργειαν ἐπάθος σημαίνων.

Σωωτεύξαθέ μοι] Ἐπὶ στρατοπέδου γὰρ τοῦτο λέγεσθαι.

Περιέσχηνε αὐτὸν] Ὑπηκρόμην γὰρ ἔδει εἰπεῖν ἢ μετῆλθον αὐτὸν. τὸ γὰρ περισκήνη ἐπὶ δὲ κύκλῳ λέγεται τινα περιχαΐν.

Συωεκείνεθ αὐτῷ] Συωεδικάζετο γὰρ ἔδει εἰπεῖν, ἢ ἡμφισβήτει, ἀλλ' ἐ συνεκείνετο. τὸ γὰρ συγκείνεται, ἐπὶ δὲ πυκνῶς ἡ δοκίμη χρῆσις τῶν Ἑλλήνων οἶδεν.

Νάϊ τοῦτο δοκεῖ] Τὸ γὰρ νάϊ, σύζευξις καὶ αἰπαλικῆ. ἀλλ' ὅτε καὶ δωρικῆ. τὸ δὲ δοτικῆ, δωρικῆ ἀπαξλεῖ. καλῶς δὲ παίζων αὐτὸν εἴρηκεν. ὡς σὺ κὴ νάϊν ἐρεῖς ὡς ἁμαρτάνομεν, ἔδει γὰρ εἰπεῖν καὶ νάϊν ἁμαρτάνομεν ἐρεῖς τυτέσιν ἡμᾶς, ἀλλ' οὐχ ἡμῖν.

Μιχθείσα] Ἐμίχθη γὰρ ἀνὴρ φασὶ γυναικὶ, οὐχ ἡνὴ ἀνδρί.

Καρήναι] Τὸ κείρασθαι ἐπὶ δὲ κοσμίως. τὸ δὲ κουρῆναι, ἐπὶ δὲ ἀτίμως, καὶ μετὰ ὕβρεως.

Συζημιοῦν] Ἐπὶ γὰρ τῶν φιλίως διαλελυμένων ἐρεσχελεῖν λέγεται, ἢ ἀμφισβητεῖν, ἢ φιλονεικεῖν. ἐπὶ δὲ τῶν ἐχθρῶς, ζυζημιοῦν ἢ διαδικάζεσθαι.

Βασανίζεσθαι] Βάσανος γὰρ ἐπὶ τῶν δοκιμασίας λέγεται καὶ ἐπὶ κολαζομένων διὰ πυρωτικῶν ὀργάνων.

Εἰ μελετήσω] Οὐ γὰρ ἀξιῶσιν Ἀττικοὶ ἐπὶ τῶν ῥημάτων τούτων ἐνεργητικῶς σχήσειν, ἀλλὰ παθητικῶς τὸν μέλλοντα. ἐ γὰρ φασὶ μελετήσω, ἀλλὰ μελετήσομαι.

Τεθνήξεσθαι] Τεθνήξεσθαι γὰρ ἐχρῆν λέγειν ἐπὶ δὲ τείτου, ἀλλ' ἐ τεθνήξη ἐπὶ δευτέρου.

Στοχάζομαι] Τὸ γὰρ στοχάζεσθαι, ἐπὶ δὲ ἀκριβῶς τάττεται τὸ βαλλω, ἢ δὲ τεκμαίρεσθαι.

Χρῶσθαι] Χρῆσθαι γὰρ λέγουσιν Ἀθηναῖοι.

Κατεστη] Ἐξέστω γὰρ τὸ δίκιμον.

Ἀντιλαμβάνομαι] Τὸ ἀντιλαμβάνεσθαι, Ἀττικῶς ἐπὶ τῶ κωλύειν, ἢ ἀναγκάζειν τάττεσθαι. μᾶλλον ὁ Πλάτων.

Ὁ γὰρ φαῦλος ἐπὶ ἐνὸς] Εἴρηται καὶ ἀμοῦ. ἐπὶ τῶ ἰσχυροῦ, φασὶ λέγειν.

Δυνήσεται] Βέλτιον τὸ νῦν μέλλον τιμήσουσι· ἐπὶ δὲ τὸ δυνήσεται μέλλοντα, ἐπιλαμβάνει αὐτῶ, ὡς μὴ συνιέντα κολακίσουσι.

Τὸ ἀνίσως] Βέλτιον μὴ λαμβάνεσθαι ἐπὶ πολιτικῆς ἀξιώσεως, ἀλλὰ σὺν ἀκριβῶς τοῦτο. χρῆται γὰρ μὴ καὶ ἄλλαις πολλαῖς ὁ Πλάτων πολιτικῶς ὡ Φαίδωνι. ἀνάγκη δὲ λέγειν ἢ ὅτι ἀναγκαστὸν πάνυ ἀρχοί.

Ἱππεῖς εἰς πεδίον κωλεῖν] Καὶ τοῦτο ὡδὶ σαφήνισα. ἵππων γὰρ εἰς πεδίον φαμὲν κωλεῖν, ἀλλ' οὐχ' ἱππέας.

Μαντεῖε] Χρῶ μοι ὁ Ἀπόλλων, μαντεῖε δὲ ὁ Προφήτης.

Εἰ ἄρα καὶ εἷς] Οὐ γὰρ καὶ εἷς, ἀλλὰ καὶ ἑκάστας δεῖ λέγειν.

Τὸν μνησευόμενον αὐτῆ] Ἐπὶ γυναικὸς τὸ μνησεύεσθαι. ἐπὶ δὲ ἀνδρῶν τὸ μνᾶσθαι. μνᾶται μὲν γὰρ ἀνὴρ γυναῖκα, μνησεύει δὲ γυνή.

Ἀπολείπει τὴν γυναῖκα] Ἀπολείπει γὰρ γυνὴ τὸν ἄνδρα ἐρεῖ. ἀνὴρ δὲ γυναῖκα οὔπω, ἀλλ' ἐκβάλλει.

Νῦν ψοφεῖν τὴν ῥῆσιν] Κόπτει μὲν γὰρ τὴν ῥῆσιν ἕξεως ἕνεκα, ψοφεῖ δὲ ὁ ἦσυ.

Νῦν δὴ] Πλατωνικὸν, σημαῖνον τὸ ἀρτίως. ἄσπερ ἂν τὸ ἄρτι λέγει τὸ ἀκριβεμαῖον ἢ σημασίας δὲ ἕνεκα τοῦτο, μέλλοντα καὶ τὸ ἀνεπιδεκτὸν σημασίας, ὅτου καὶ τὸ νῦν δὴ εἰς τὸ γενησόμενον ἀσυμπτῶσιν, ἵνα μὴ σολοικίζοι ὁ χρόμενος ὅπως.

ML. in fol. * Ψόφησις ἢ σολοικισμὸς· ἴσως ὅτι μέλλοντες ἐρεῖν πομπεῖον δὲ ἂν σκάφος. ὁ γὰρ σύρητον ἔχων ἂν, καὶ ἑρᾶ ἄν. λέγει τοῦτο γὰρ τὸ ἂν, ἐν τῇ τοῦ συνέστι καὶ παρακειμένου, ἵνα μέλλοντα δηλώσωμεν. μέλλοντα δὲ ὄντος τίς χρεία δὲ τοῦ σολοικισμοῦ τὸ μὲν ὄνομα ἐνικὸν, τὸ δὲ ῥῆμα πληθυντικόν. [Λῆμμα.] λέγει δύο M. τὸ λαμβανόμενον. Λῆμμα λέγει ἑνὸς τὸ προύημα. [Μείρακι] πληκτικῶς λέγει. ἐπὶ δὲ ἄρρενος τὸ μειρακίσκιον [διδάσκαλος] λέγει. σκοπεῖν ἐγὼ ἄλλον, ἢ τὸ φοβοῦμαι. [κορυφὴ] ἡ κεφαλή. τὸ δὲ κορυφαῖον, ἢ δηλῶ ὑπερβολικὸν τὸ κορυφαιότατον. † ὥσπερ Σικελὸς ὁ αὐτοχθὼν. Σικηλιώτης δὲ ὁ Σικελίας οἰκῶν ξένος. ὅτου πάτριος, καὶ παλαιότης. [Ἐξάρμοῦ] σημαίνει τὸ ἁρμονικῶς ὕστερον καὶ ἁρμηνίαν ποιῶ, ἁρμόσωμαι δὲ ἐγὼ αὐτός. [δείσῃ] τὸ δείσῃ δηλοῖ τὸ δείξῃ αὐτῶ. πῶς δὲ εἰς ἂν, δείξῃ αὐτῶ ἔσηται. σύγκεισιν καὶ διάκεισιν φασὶν οἱ φιλόσοφοι τὴν ἕνωσιν καὶ διάλυσιν, οὐχ ὡς φασὶν ἐν τῇ σωφρίσει τὴν ἀντίταξιν, ἣν σωφρονίζεσθαι ἔδει εἰπεῖν. ὁ ἠμφισβήτει. [βραδύτερα] ὡδὶ ποιητικῶς. βραδύτερον παρ' Ἕλλησι. [τὸ λέλεγμαι] τὸ λέλεγμαι Ἀττικοὶ εἴληφα φασὶ, καὶ τὸ λέλεγμαι εἴληφα. [Φασὶν] φασὶν ἐπὶ ἑνὸς εἴρηται καὶ ἀμοῦ. [ἱππεῖς] οἱ ἱππεῖς σωματικῶς δὲ ἱππέας, τοὺς ἱππεῖς ὁ φασὶ, ἀλλὰ τοὺς ἱππέας, ὑπὸ φασὶν τοὺς ἱππεῖς σὺν ὑπόπτως. [Ἀτὰρ] τὸ ἄτοπα διαστυνόμενον δηλοῖ τὸ ἄπτα,

* Hæc ultima fuere Scholia in Mſ. in folio.

† Hic videtur deeſſe vox παρὰ τοῖς, licèt nullum lacunæ veſtigium appareat in Apographo.

νας, ψιλούμενον δὲ τὸ πνεῦ. λεγόμενον ἢ μετὰ τοῦ ἕτερον φιλοῦντα δηλοῖ τὸ πνεῦ. [κρεμαδηλιάζ] Γυναικείως ὁ τὴν Εὐριπίδου. καὶ τῶν νήσων ὅλων βασιλεῖ τῷ μεγάλῳ κατεδύλωσεν. ὅτι ἀσφαλὲς ἦν τὸ τοῦ Λυκιανοῦ.

Φιλόπατρις ἢ διδασκόμενος.

Mſ. in fol. Βυσσοδρομοῦσιν] βάθυς σκέπτη. [τριακόντορον] Κέρδιστον. [ἀποψύξω] ἀποκινοῦμαι, ξηραινήσομαι. [χρίγνωθι] διάγνωσον. [ἀσθενεῖζετο] ἐπείρας ἀσθενέλαβεν. [ὁπλιτῶν νεκρῶν] νεκρῶν. [ἀναφαλαντίας] φαλακρὰς. [φῶς] θεὸς. [ὁ βραδύγλωσσος] Μωσῆς. [ἀοίδιμος] ἔνδοξος. [ἕ] αὐτὸν. [χνομένῳ] ἀνθρώπῳ. [τὸν ὑὸν] Σαρπηδόνα. [φλαῦρον] φαῦλον ἢ κῦφον, κακὸν. Διαφέρει γὰρ φλαῦρον τοῦ φαῦλον. φλαῦρον μὲν γὰρ ἐστὶ τὸ μικρὸν κακὸν. φαῦλον δὲ τὸ μέγα. ἢ φλαῦρον ἀηδὲς, δύσφημον, λυπηρόν. [κόπαδος] παιδιὰ. [ἀπαυδήσω] ἀπαγορεύσω. ἀπολέσομαι. [παπταίνας] σκοπήσας. [κακοεμῶν] κακὸν κακῷ εἰμήσατο ἔχων. [ἢ σὴ ὅς] ἔφη σκεῦος. [Μισυρὸ] Αὔγυστον. [λοπὸς] σιδύμαγλος. [ῥήτρῳ] ῥήτρας, συνθήκας, λόγοις, ὁμολογίας, ψηφίσμασι, συγγράμμασι. [ὁ νησιώτης] Πραξιτέλους.

ΤΕΛΟΣ.